بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه:	درایتی، مصطفی، ۱۳۳۴ - ، گردآورنده
عنوان و نام‌پدیدآور:	فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا) / به کوشش مصطفی درایتی.
مشخصات نشر:	تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰-
مشخصات ظاهری:	ج.؛ ۲۲/۵*۲۸/۵ س‌م.
فروست:	نسخه شناسی؛ ۱
شابک:	دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۶-۲۷۱-۹ ؛ ج.۲۷: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۲۹۸-۶
وضعیت فهرست‌نویسی:	فاپا
مندرجات:	ج.۲۷. گاتها - مثیر.
موضوع:	نسخه‌های خطی -- ایران -- فهرستگان‌ها
شناسه افزوده:	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده‌بندی کنگره:	Z۶۶۲۰ /الف۹د۳۶ ۱۳۹۰
رده‌بندی دیویی:	۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی:	۲۵۹۶۷۰۸

فهرستگان

نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

جلد بیست و هفت
گاتها – مثیر

به کوشش:
مصطفی درایتی

نسخه‌شناسی/۱

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

مولف : مصطفی درایتی | Derayatimostafa@yahoo.com

ویراستار: دکتر مجتبی درایتی

چاپ اول: ۱۳۹۲

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مدیریت فنی و کامپیوتر: مهندس امین رشیدی، مهندس محبوبه درایتی

آماده سازی اطلاعات: علی علیزاده یزدی، حسین متدین طوسی

تقی چیت‌ساز، عباسعلی علیزاده یزدی

تایپ و تصحیح: سمیرا عابد پور، هدی محمدی، سارا محمدی، زری شفیعی

طرح روی جلد: برگرفته از جلد نسخه خطی کلیات سعدی دورهٔ صفوی

با شماره ثبت ۱۹۱۶۵ کتابخانه ملی

خوشنویسی روی جلد: مهدی فلاح

صفحه آرایی: مهندس محبوبه درایتی

ناظر چاپ: نصرت‌ا... امیر آبادی

چاپ و صحافی: قلم قم

نشانی: تهران بزرگراه شـهید حقانی (غرب به شرق)،
بعد از ایسـتگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی
تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۰۱ - ۸۱۶۲۳۳۱۵ - ۸۸۹۴۱۹۴۶ دورنگار: ۸۸۹۴۷۴۹۶
وب‌گاه : www.nlai.ir | پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

الفهرس الموحّد

للمخطوطات الايرانية

سبعة العشرين

گاتها – مثير

اعداد:

مصطفى الدرايتى

رموز و اختصارات

- **آتشی:** مجموعه آقای سید علی آتشی در یزد
- **آثار ملی:** کتابخانه آثار ملی کاشان
- **آغاز: برابر:** آغاز برابر نمونه کتاب
- **آغاز و انجام برابر:** آغاز و انجام برابر نمونه کتاب
- **احتمالاً غیر همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کاررفته است که نام مشترک دارند و ما به احتمال آنها را متفاوت می‌دانیم
- **احتمالاً همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کار رفته که نام مشترک دارند ولی ما احتمال می‌دهیم برخی از آنها یک اثر است ولی مطمئن نیستیم.
- **احتمالا بعضا همانند:** در مورد نسخه‌هایی به کار رفته که نام مؤلف آنها معلوم نیست ولی نام مشترک دارند و تعدادی نسخه به این نام معرفی شده است و برخی از آنها احتمال می‌رود یک کتاب باشند ولی مطمئن نیستیم
- **ادبیات: با نام شهر تهران:** کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد؛ با نام شهر اصفهان: دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان.
- **اصغر زاده:** مجموعه اصغر زاده
- **الفبائی:** فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانه آستان‌قدس رضوی.
- **الهیات:** با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد.
- **امام جمعه:** کتابخانه امام جمعه زنجان
- **امام صادق:** مدرسه امام صادق چالوس و مدرسه امام صادق قزوین و کتابخانه مؤسسه امام صادق قم و کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان یزد. که هر کدام با قرینه نام شهر قبل از آن قابل تشخیص است.
- **امام عصر:** کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز
- **امام هادی:** کتابخانه عمومی امام هادی در مشهد
- **امیر کبیر:** کتابخانه امیر کبیر در باغشاه فین
- **امیرالمؤمنین:** کتابخانه امیرالمؤمنین بشرویه
- **انجام برابر:** انجام برابر نمونه کتاب.
- **اندازه:** اندازه صفحه.
- **اوراق عتیق:** مجموعه ای به همین نام که به کوشش محمد حسین حکیم از طریق کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر شده است.
- **اهدائی ف:** فهرست نسخه‌های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی، تالیف رضا استادی
- **اهدائی رهبر:** مجموعه فهارس نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی که چندین جلد آن منتشر شده است.
- **بی‌تا:** بدون تاریخ کتابت.
- **بی‌کا:** بدون کاتب.
- **پ:** پشت

- **تا:** تاریخ کتابت.
- **جا:** محل کتابت.
- **چهل ستون:** مدرسه چهل ستون تهران
- **حجتیه:** کتابخانه مدرسه حجتیه
- **حججی:** کتابخانه آیةالله حججی نجف آباد
- **حقوق:** دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- **حوزه علمیه:** حوزه علمیه آشتیان
- **خاتم الانبیاء:** کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل
- **دائرۀ المعارف:** کتابخانه مرکز دائرۀ المعارف بزرگ سلامی
- **دار الحدیث:** کتابخانه مرکز دار الحدیث در قم
- **دانشگاه:** کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **د.ث:** به معنای دفتر ثبت کتابخانه مجلس شورای اسلامی است.
- **دهگان:** مجموعه ابراهیم دهگان اراک.
- **دیانی:** کتابخانه شیخ محمد علی دیانی بیرجند
- **ذکاء، یحیی:** مجموعه ذکاء یحیی
- **ر:** رو
- **رایانه:** رایانه کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی و در مواردی کتابخانه مسجد گوهرشاد. لازم به ذکر است که شماره بعد از آن در مورد کتابخانه ملی غیرقابل‌پیگیری است و منظور شماره صفحاتی است که متن پیاده شده فایل آن می‌باشد که در اختیار ماست و برای کنترل کار خود ما می‌باشد.
- **رضوی:** کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
- **روضاتی:** مجموعه شخصی سید احمد روضاتی
- **سپهسالار:** کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)
- **سر یزدی:** کتابخانه مسجد حظیره (سر یزدی)
- **سعید نفیسی:** نسخه‌های خطی مرحوم سعید نفیسی
- **سم:** سانتیمتر
- **سناف:** فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس سنا (که مجموعه آن به کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتقل شده است.
- **سلطنتی:** کتابخانه کاخ گلستان (سلطنتی)
- **شاهچراغ:** کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ شیراز
- **شیخ علی حیدر:** مکتبه شیخ علی حیدر (مؤید)، این مجموعه شخصی که ظاهراً هنگام جنگ کویت توسط صاحب آن از کویت به ایران منتقل شده بود ابتدا در قم نگهداری می‌شد و بعد دچار مشکلاتی شد و معلوم نبود در چه محلی نگهداری می‌شود. آخرین اطلاع این است که این مجموعه به شهر مشهد و به آستان قدس رضوی انتقال یافته است و ضمن مجموعه اهدائی رهبری نگهداری می شود.
- **ص:** صفحه
- **صادقیه:** کتابخانه مدرسه فتحعلی بیگ (صادقیه) دامغان
- **طبسی:** کتابخانه طبسی حائری در قم
- **عبدالعظیم:** آستان مقدس حضرت عبدالعظیم در شهر ری

- **عکسی:** این تعبیر در دو جا به کار رفته است: یکی در کنار شماره برخی از نسخه‌ها که به معنای آن است که نسخه، عکسی است و باید برای یافتن نسخه در کتابخانه معرفی شده، به عکسی بودن توجه شود؛ و دوم در معرفی مأخذ است که منظور فهرست عکسی آن کتابخانه می‌باشد.
- **علامه طباطبائی:** کتابخانه علامه طباطبائی شیراز که نام شیراز در قبل از آن آمده است.
- **علامه طباطبائی:** مکتبه علامه طباطبائی قم که نام شهر قم در قبل از آن آمده است.
- **علوم پزشکی:** کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران
- **عمومی ساری:** کتابخانه عمومی ساری
- **عمومی:** با کلمه قبل سمنان: کتابخانه عمومی سمنان
- **عمومی:** با کلمه قبل مراغه: کتابخانه عمومی مراغه
- **غیر همانند:** در مورد نسخه‌هایی که نام آنها یکی است ولی نسخه‌ها متفاوت است و به دلیل صرفه‌جویی و جلوگیری از تکرار، نام مکرر آنها حذف شده است.
- **ف:** این رمز در مورد مأخذ به کار رفته است و هنگامی که برای یک کتابخانه فهرستی به نام همان کتابخانه به صورت مستقل منتشر شده باشد، نام مأخذ آن با رمز «ف:» به معنای فهرست، به کار رفته است و اگر نام مأخذ با نام کتابخانه متفاوت باشد، نام مأخذ ذکر شده است.
- **فاضل:** کتابخانه آیةالله فاضل خوانساری
- **فاضل قائینی:** کتابخانه فاضل قائینی قم
- **فرهاد معتمد:** مجموعه فرهاد معتمد
- **فرهنگ و هنر:** کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد
- **فرهنگ و ارشـاد:** کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان
- **فیاض:** مجموعه دکتر علی اکبر فیاض
- **فیضیه:** کتابخانه مدرسه فیضیه قم
- **فیلمها:** فهرست فیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **قاضی طباطبائی:** مجموعه محمد علی قاضی طباطبائی تبریز
- **قمر بنی هاشم:** کتابخانه قمر بنی هاشم دامغان
- **کا:** کاتب
- **کاتب = مؤلف:** نسخه به خط مؤلف است.
- **کاظمینی:** کتابخانه میرزا محمد کاظمینی
- **گ:** برگ.
- **گلپایگانی:** کتابخانه عمومی حضرت آیةالله العظمی گلپایگانی.
- **گوهرشاد:** کتابخانه مسجد جامع گوهرشاد.
- **مجلس:** کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی
- **محدث ارموی مخ:** فهرست مجموعه نسخه‌های خطی محدث ارموی، مخطوط
- **محمد هلال:** کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، مخطوط.
- **مختصر ف:** فهرست مختصر نسخه‌های خطی مجلس شورای اسلامی که در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است.
- **مخ:** به معنای مخطوط بودن فهرست می‌باشد.
- **مدارک فرهنگی:** سازمان مدارک فرهنگی انقلاب

- **مدرسه غرب:** کتابخانه مدرسه غرب همدان
- **مدرسی:** کتابخانه سید محمد مدرسی در یزد
- **مرعشی:** کتابخانه عمومی آیة الله العظمی مرعشی نجفی
- **مرکز احیاء:** مرکز احیاء میراث اسلامی، قم.
- **مرکز مطالعات:** کتابخانه پژوهشگاه علوم و تحقیقات اسلامی قم
- **مروی:** کتابخانه مدرسه مروی تهران
- **مسجد اعظم:** کتابخانه مسجد اعظم قم
- **مطالعات فرهنگی:** کتابخانه (پژوهشگاه) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
- **معصومیه:** آستان مقدسه حضرت معصومه علیها سلام
- **مفتاح:** مجموعه محمد حسین مفتاح
- **ملک:** کتابخانه ملک
- **ملی:** با نام قبلی تهران: کتابخانه ملی ایران؛ با نام قبلی شیراز: کتابخانه ملی شیراز؛ با نام قبلی تبریز: کتابخانه ملی تبریز.
- **مهدوی:** مجموعه دکتر اصغر مهدوی
- **موزه ملی:** کتابخانه موزه ملی ایران (موزه ایران باستان)
- **مؤسسه آیة الله بروجردی:** مؤسسه حضرت آیة الله العظمی بروجردی.
- **مولوی:** عبد المجید مولوی (قسمتی از این مجموعه به کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردسی مشهد منتقل شده است.)
- **مینوی:** مجتبی مینوی
- **نجومی:** مجموعه سید مرتضی نجومی
- **نسخه پژوهی:** مجموعه‌ای با همین عنوان که چند شماره از آن از طرف کتابخانه مجلس شورای اسلامی و به کوشش ابو الفضل حافظیان منتشر شده است.
- **نشریه:** نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **نک:** این علامت به معنای «نگاه کنید» می‌باشد و در موارد ارجاع به کار رفته است. ارجاع دو گونه است: گاهی عنوان ارجاع داده شده کلاً در جای دیگری که راهنمائی شده، ثبت شده است و گاهی قسمتی از عنوان ارجاعی در محل دیگری ثبت شده است که در واقع به معنای «نیز نگاه کنید» می‌باشد.
- **نواب:** کتابخانه مدرسه نواب مشهد
- **نمازی:** کتابخانه مدرسه نمازی خوی
- **نوربخش:** کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت اللهی تهران)
- **وابسته به:** این اصطلاح در جایی به کار رفته که کتاب معرفی شده به اثری دیگر وابسته است و بیشتر در مورد شرح‌ها، حاشیه‌ها، تعلیقه‌ها، منتخب‌ها، مختصرها، گزیده‌ها، و ترجمه‌ها به کار رفته است و نام کامل اثر اصلی، همراه با نام مؤلف آن معرفی شده است و در صورت نیاز می‌توانید به اثر اصلی مراجعه کنید.
- **وزیری:** کتابخانه وزیری یزد
- **همانند:** این کلمه در جایی به کار رفته، که اثر معرفی شده فاقد نام مؤلف است و چند نسخه از آن در کشور وجود دارد و به معنای آن است که نسخه‌ها یک اثر است.

آوانگاری و اختصارات

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یادآوری شود:

۱-در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند. مثال: آداب الشریعه = ādāb-oš šarī'a

۲-عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه =ādāb-e sūfiye

آداب الصوفیه =ādāb-uṣ ṣūfiya

۳- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر (از جمله عربی) به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطرلاب = ostorlāb

ابواب الجنان =abvāb-ol jenān

۴-چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ کلمات است، حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

۵-برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

ترجمه	tarjuma(t) / tarjome	t.
دیوان	dīvān / dīwān	d.
رساله	risāla(t) / resāle	r.
شرح	šarh / šarḥ	š.
کتاب	ketāb / kitāb	k.
منتخب	montaxab / muntaxab	mn.
منظومه	manẓūma(t) / manzūme	mnz.
مختصر	moxtasar / muxtaṣar	mx.

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

۱. مصوت‌ها:

اَ	در کلمه	زَن	a
اِ	در کلمه	دل	e
اُ	در کلمه	گُم	o
آ	در کلمه	راه	ā
او	در کلمه	سود	ū
ای	در کلمه	بیرون	ī

۲. صامت‌ها:

ء، همزه	`
ب	b
پ	p
ت،ط	t
ث، س، ص	s
ج	j
چ	č
ح، ه	h
خ	x
د	d
ذ، ز، ض، ظ	z
ر	r
ژ	ž
ش	š
ع	'
غ، ق	q
ف	f
ک	k
گ	g
ل	l
م	m
ن	n
و	v
ی	y

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی:

۱. مصوت‌ها:

فتحه	a
کسره	i
ضمه	u
آ	ā
او	ū
ای	ī

۲. صامت‌ها:

همزه	ˋ
ب	b
ت	t
ث	ṯ
ج	j
ح	ḥ
خ	x
د	d
ذ	ḏ
ر	r
ز	z
س	s
ش	š
ص	ṣ

ض	ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	′
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	k
ل	l
م	m
ن	n
ه	h
و	w
ی	y

گاف

گاف

● **گاتها (ترجمه)** / کتاب آسمانی / فارسی
gāt-hā (t.)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰۴
کا: ابراهیم پورداود، بی‌تا؛ ۵۵گ، اندازه: ۲۱×۳۳سم [رایانه]

● **گاو عصار** / شعر / فارسی
gāv-e ʻassār
داستانی است منظوم که خلاصه آن چنین است: مرد فقیر عصاری که تنها دارایی وی یک گاو بود و آن گاو به سرقت رفته بود شکایت به معاویه برد و معاویه که خود دستور داده بود تا آن را به سرقت ببرند، تهمت آن را به حضرت امیر المؤمنین علیه السلام نسبت داد و آنحضرت با کرامت ولایی خود، توطئه را کشف و معاویه را مفتضح و گاو را به صاحب آن رسانید.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲۲/۵
آغاز: اگر محب رسولی و عترت اطهار ×× مخالفان علی را همیشه دشمن دار؛ **انجام:** بگو که بر پدر ملحدش و بر پسرش ×× هزار لعنت حق باد تا بروز شمار
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲گ (۴۷ و ۴۸)، ۱۸سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲۹-۱۷۰]

● **گاه شماری = معرفة التقویم** / تاریخ عمومی / فارسی
gāh-šomārī = maʻrefat-ot taqvīm
تاریخ تألیف: ۱۰۷۵ق
اصل آن به ترکی است و طبق نقل قول مترجم فارسی آن: او در سال ۱۰۷۵ق چون وارد دارالسلام می‌شود کتابی مختصر از یکی از فضلاء استنبول می‌بیند «که در جمع رؤوس تواریخ به طریق اجمال بر رسم تقویم نجوم که او را الواح و جداول رسم نموده». یکی از دوستان از مترجم می‌خواهد که مطالب را «بافصح السنه که عربی است ترجمه کند» یا «باملس زبانها که آن فارسی برگرداندم و حاصل کارم این کتاب شد». این کتاب وقایع عالم را چون تاریخ سیاقی از حضرت آدم تا سال ۱۰۶۰ق دربردارد یعنی در جداولی ابتداء در یک خانه آن تاریخ مورد بحث را می‌آورد و بعد حادثه را ذکر می‌کند.توضیح: این کتاب گرچه در متن اسم خاصی نداشت و موضوع آن حکایت می‌کند باید نامی غیر معرفة التقویم یا گاه‌شماری گیرد معلوم نیست به چه روی این نام را به آن داده‌اند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۰
آغاز: بسمله، حمد و ثنائی که مرو را نهایتی نیست پروردگاری را سزاست؛ **انجام:** دولت بنی مروان از دیار بکر و مردن ابوسعید ... از شافعیه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۳۴گ، ۱۵سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶-۷۱۰]

● **گاه شماری در ایران قدیم** / تاریخ ایران / فارسی
gāh-šomārī dar īrān-e qadīm
تقی زاده، حسن، ۱۲۵۷ - ۱۳۴۸ شمسی
taqī zāde,hasan (1878 - 1969)
چاپ شده در چاپخانه مجلس در ۱۳۱۶، با حواشی خود او به خط او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۴۰
کا: تقی زاده، حسن، بی‌تا؛ نسخه چاپی با حواشی [ف: ۱۷-۵۰۷]

● **گذرنامه** / اسناد / فارسی
gozar-nāme

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۶۹

(۲۹ می۱۹۱۸) که مفتاح الدوله جنرال قونسول ایران در هند از بغداد به هند می‌رود؛ بی‌کا، تا: ۱۸ شعبان۱۳۳۶ق؛ به فرانسه و فارسی با مهر وزارت خارجه و مهر منتصر الممالک رئیس اداره کل تذکره تهران مورخ ۱۳۳۳ [نشریه: ۷-۳۳۴]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۷۳

شماره ۳ با مهر وزارت خارجه و منتصر الممالک رئیس کل اداره تذکره مورخ ۱۳۳۳ به دو زبان فارسی و فرانسه برای فتح الدوله میرزا جواد خان که از بغداد به هند برود؛ بی‌کا، تا: ۱۸ شعبان۱۳۳۶ق [نشریه: ۷-۳۳۴]

● **گذرنامه میرزا مسعود خان** / اسناد / فارسی

gozar-nāme-ye mīrzā mas‘ūd xān

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ با مهر وزارت خارجه و مهر علی اکبر بهمن رئیس کل تذکره و محاسبات مورخ ۱۳۳۴ [نشریه: ۷-۳۳۴]

● **گرازییلا** = **سوز و گداز عشق** / داستان / فارسی

gerāzīyelā = sūz va godāz-e ‘ešq

داستان، شرح ماجرای عاشقانه نویسنده با گرازییلا، دختری زیبا در سرزمین ناپل می‌باشد که با عزیمت به فرانسه از او دور می‌ماند و گرازییلا دور از وی جان می‌سپارد.مؤلف لامارتین، آلفونس ماری لوئی دو، می‌باشد. این نسخه دستنوشته مترجمی‌باشد که مرتب نبوده و جرح و تعدیل شده است و مترجم آن با بررسی و مقایسه ترجمه‌های موجود به دست نیامد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۴۶

آغاز: فصل اول، در سن هیجده سالگی پدر و مادرم مرا سپردند به یکی از خویشان؛ **انجام:** میکوشد از معاودت حرف میزند و بدریا که عشقی او را خواهد برد اشاره می‌کند.

خط: نستعلیق و شکسته تحریری، کاتب = مترجم، تا: اوایل قرن۱۴؛ جلد: مقوایی، ۴۴گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۶سم [ف: ۱۷-۳۶۰]

● **گرافیک خطوط آذربایجان** / زمین‌شناسی، جغرافیا / فارسی

gerāfīk-e xotūt-e āzarbāyjān

واعظ زاده

vā‘ez zāde

خطوط جغرافیایی شهرها وروستاهای منطقه آذربایجان را رسم کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۵۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۳ق؛ جلد: گالینگور، ۵۲گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۶]

● **گرامی نامه یزدان پاک** = **دساتیر آسمانی** / آیین زرتشت / فارسی

gerāmī-nāme-ye yazdān-e pāk = dasātīr-e āsemānī

؟ فیروز بن کاووس، ق۱۰ قمری

fīrūz ebn-e kāvūs(- 16c)

نامه‌هایی است آسمانی و دینی که به تقلید از«اوستا» ساخته شده است. دساتیر را ملاکاووس که از هندیان فارسی زبان بود، در سال ۱۱۹۲ق در اصفهان یافت و با خود به هند برد. سپس پسرش ملا فیروز بر آن فرهنگ نوشت و لغات آن را به فارسیترجمه نمود.در شانزده قسمت است و هر یک به نام‌های: ۱. نامه شت مه آباد؛ ۲. نامه شت جی افرام؛ ۳. نامه شت شای کلیو؛ ۴. نامه شت یاسان؛ ۵. نامه شت گلشاه؛ ۶. نامه شت سیامک؛ ۷. نامه شت هوشنگ ؛ ۸. نامه شت تهمورس؛ ۹. نامه شت جمشید؛ ۱۰. نامه شت فریدون؛ ۱۱. نامه شت منوچهر؛ ۱۲. نامه شت کیخسرو؛ ۱۳. پند نامه زراتشت؛ ۱۴. پندنامه اسکندر؛ ۱۵. شت ساسان نخست؛ ۱۶. نامه شت ساسان پنجم.

آغاز: پناهیم به یزدان از منش و خوی بد و زشت گمراه کننده براه ناخوب رنج دهنده ...

چاپ: مشار، فارسی ۲۱۲۳/۲؛ این کتاب همراه واژه‌نامه آن در سال ۱۳۰۵ق به چاپ رسیده

[فرهنگ ایران باستان از پورداود: ۱۲۷-۵۱ و مقدمه برهان قاطع چاپ استاد دکتر معین: پنجاه و دو - پنجاه و سه؛ فهرستواره منزوی ۷۸۰/۷]

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۵۳ - ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۱۸۴گ، ۱۵سطر(۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: -۱۰۶]

۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۱۳ - ج

پندنامه اسکندر و نامه شت ساسان نخست و نامه شت ساسان پنجم و فرهنگ لغات دساتیر که در نسخه شماره ۱۵۳-ج دیده می‌شود نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۰گ، ۱۵سطر(۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: -۱۰۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۶۱۴/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که یک چیز هم ناگزیر از چیزی باشد و هم نباشد.

در فهرست با عنوان «پندنامه اسکندر» آمده و ناشناس؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۴۰ص (۱۶۳-۲۰۲)، اندازه: ۱۱/۴×۱۸/۲سم [ف: ۴۳-۱۹۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ رمضان ۱۲۷۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۶-۳۵۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۴۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** یوز به معنی تفحص است و الحاق‌های هوز در آخر بجهة حرکت حرف آخر است چه پیوسته آخر کلماتی

فارسی ساکن می‌باشد و الله اعلم.
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر قزوینی، تا: ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۵-۴۴۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۱
آغاز: مهین داوری را در آغاز هر نامه نام بباید بردن که آغاز هستی گوهر جهان و جهانیان از اوست؛ **انجام:** و انسان را یوجه دیدم در دریای خوردستان و خرد را یوجه دیدم در دریای گوهر یزدانی.
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر متولی مضجع فتحعلی شاه، تا: ۱۲۸۸ق، جا: تهران، هنگام ورود ناصرالدین شاه از عتبات؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج، ۶۱گ (۱پ-۶۱ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۱۸۰]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۳۶
بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵×۲۱/۷سم [رایانه]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۷۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** دساتیر در دریای گوهر یزدان انجام یافت گرامی راز نامه یزدانی.
فرهنگ دساتیر که در ذیل نسخه چاپی و پاره‌ای از نسخ هست در این نسخه نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۲۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۳۸/۵سم [ف: ۱۷-۱۸۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸۰۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** به وجه دیدم در دریاهای خردستان و خود را به وجه دیدم در دریاهای گوهر یزدانی انجام یافت گرامی نامه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸۴گ (۱-۸۴)، ۱۶سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۴-۷۰]

۱۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۹۶
آغاز: ... آهو را میم فه مزدان هرمز ماس و زماس هر شیور هر دیو لاب پناهیم به یزدان از منش و خوی بد و زشت گمراه کنند؛ **انجام:** در دریای گوهر مزدامی انجام یافت گرامی رازنامه یزدانی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۴۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲-۴۸۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۵/۲-طباطبائی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۱۰ص(۲۵-۱۲۴)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۳-۱۱۸]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۲۹/۳
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: میشن، ۸۱گ (۲۵پ-۱۰۵ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۷/۵سم [ف: ۶-۳۴]

● **گرانی نان** / تاریخ ایران / فارسی

gerānī-ye nān

یادداشتی است از سید محمد اسماعیل موسوی که در آن مسأله نان و قیمت آن را در تهران از سال ۱۲۶۸ق ــ که از اصفهان به تهران آمده ــ تا سال ۱۳۳۵ق گزارش کرده است. او درباره سال ۱۲۷۲ که قیمت یک من نان تبریزی سیصد دینار شده بود، واقعه‌ای را نقل کرده که خلاصه‌اش چنین است که در این سال به جهت گرانی نام مردم در صحن و بام مسجد شاه و بازار و ارک جمع شدند و ناصرالدین شاه از بالای شمس العماره با دوربین ناظر بوده که محمود خان کلانتر برای پراکندن مردم با چوب دستی برسر یکی از زنان زده و سر وی شکسته و به همین جهت ناصر الدین شاه محمود خان را با طناب خفه نموده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۲۷۰/۲
آغاز: سنه ۱۲۶۸ از اصفهان بطهران آمدیم در تهران نان تبریزی یک عباسی برنج عنبر بوی
خط: نستعلیق، کا: سید محمد اسماعیل موسوی، تا: رجب ۱۳۲۰ق، جا: شیراز؛ جلد: تیماج، ۵۷ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۲۴۱]

← گربه دانشمند و موش صوفی ﴿ جواهر العقول فی مناظرة الفار و السنور
← گربه و موش ﴿ جواهر العقول فی مناظرة الفار و السنور

● **گربه و موش = موش و گربه** / شعر / کردی

gorbe va mūš = mūš va gorbe

الماس خان

almās xān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۷۸۸
آغاز: نیحاض بحال بندت گوش بدر ×× تا سر بدرون دلباهوش ببر؛ **انجام:** رشته سونک بو عطاتوه ××بوپا تا دو پا پیچ گیسوه یاتوه
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۱-۸۹]

● **گردآوری امثال سائره** / ادبیات / فارسی

gerdāvarī-ye amsāl-e sā’ere

میلانیان، هرمز، ق۱۵ قمری

mīlānīyān,hormoz (- 21c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۷۳
به راهنمائی حسین خطیبی؛ بی‌کا، بی‌تا[مختصر ف: -۶۷۷]

● **گرداب عمیق** / علوم غریبه / فارسی

gerdāb-e ‘amīq

قمی، محمد علی بن محمد رشید، ق۱۳ قمری

qomī,mohammad ʻalī-ye-bn-e mohammad rašīd(-19c)

در عمل سیمیا با رمز و اشاره چنانچه روش اهل این فنون است، با نکوهش بسیار از آنان که این عمل را انجام می‌دهند. در دو باب و هر کدام دارای چند فصل: ۱. ناموس اکبر؛ ۲. ناموس اصغر

آغاز: حسبنا الله و الحمدلله ... چنین گوید عاصی سالک العارفین که این چند کلمه ایست در علم سیمیا

انجام: و داخل مکانی شود هیچ کس او را نبیند و از نظرها مخفی و پنهان باشد

[فهرستواره منزوی ۳۹۷۹/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۵۶/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۴گ (۲۳۰پ-۲۵۳پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۸-۳۰۰]

● گردش آدم و حوا در بهشت / متفرقه / فارسی

gardeš-e ādam va havvā dar behešt

گردش حضرت آدم و حوا به همراه جبرئیل در بهشت و پرسش‌های ایشان از جبرئیل درباره حضرت زهرا و سپس گریز به واقعه کربلا است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۱۵/۵

آغاز: پنج کس پیش از خلایق در همه عالم گریست ××بیشتر زان پنج اول حضرت آدم گریست؛ **انجام:** جای مقال بود که این مضمون را گوش زد حضرت آدم نماید که ای والد انبیای اعظم وای معدن آدمیت آدم فرزند عزیز نامی تو احمد.انجام موجود نسخه: در این دیرینه در وحشت انگیز ×× کهن گرگی بر او دندان کند تیز

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج مشکی [ف: ۵-۲۵]

● گردش خون / طب / فارسی

gardeš-e xūn

کتابی است در تشریح کار قلب در بدن انسان و بیان چگونگی گردش خون.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۴۱

آغاز: مدت زمانی است که حرکت دم را در عرق میدانند زیرا که همیشهم؛ **انجام:** شریان بزرگ شود، و دم ماهی قرمزاست و گلبولهای آن بیض است

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ایکدی (؟) جلیل، تا: شنبه ۲۳ ربیع الثانی۱۳۰۵ق؛ مهر: «عبدالکریم بن عبدالصمد ۱۲۷۷» (مربع)؛ ۴۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲/۵×۱۶/۵سم [مؤید: ۳-۱۲۵]

● گردش کواکب / هیئت / فارسی

gardeš-e kavākeb

بندی در ادوار و اکواریا گردش کواکب.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۰۱/۸

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۴۰پ-۴۱ر)، ۲۴ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۴۰]

← گرز آتشی بر مغز مرتشی > اعلام الخلق اَعلام الحق
← گرزن دانش > خویشتاب
← گرشاسبنامه > گرشاسب نامه

● گرشاسب نامه / شعر، ادبیات / فارسی

garšāsb-nāme

اسدی، علی بن احمد، - ۴۶۵ قمری

asadī,ʻalī ebn-e ahmad(- 1073)

حماسه ملی است به روش شاهنامه و دنباله بخشی از آن، که به گفته اسدی، فردوسی در آن کوتاه آمده بود. گرشاسب نامه تنها رویدادهای تاریخی و افسانه‌ای نیست، که سراینده بیشتر به پروردن دقایق ادبی توجه داشته است. بسیاری از سرودهای «گرشاسب نامه» در ملحقات شاهنامه آمده است. (احمد منزوی)

آغاز: سپاس از خدا ایزد رهنمای ××که از کاف و نون کرد گیتی به پای / یکی کش نه آزو نه انباز بود ××نه انجام باشد نه آغاز بود

انجام: بدان ملک فرمانت هزمان و مان ×× که دشمنت را دوست پژمان روان / هزاران درود هزاران سلام ×× زما بر محمد علیه السلام

چاپ: رشید یاسمی نزدیک به هزار بیت از گرشاسب نامه بیرون کشیده و به نام «اندرزنامه اسدی» به چاپ رسانیده است؛ مشار ۱۳۰۲؛ نسخه چاپ حبیب الله یغمایی، تهران ۱۳۱۷ خ ۸۸۵۰ بیت دارد. کلمان هوار فرانسوی ۲۵۴۳ بیت آن را به نام جلد یکم «گرشاسب نامه» همراه با ترجمه آن به

[الذریعة ۲۰۵/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۱۰۵۷/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹/۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیاOr. 2780؛ کا: محمد بن سعید بن سعد حافظ قاری، تا: صفر۸۰۰ق [فیلمها ف: ۱-۷۳۸]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا[نشریه: ۲-۲۷۸]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۵۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم۸۶۰ق؛ مجدول، با سرلوح، محشی؛ تملک: محمد جعفر در ۱۲۶۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۰۰گ، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵-۴۵۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۸

آغاز: ابتدای صفحه ۱۱۱ (با شماره ماشینی): چو برگشت گرشاسب زاوردگاه ×× پذیره شدش زود مهراج شاه؛ **انجام:** پایان صفحه ۴۸۷: چرا خوارشد مرگ و با چون چرا ××بجان خوردنش نیست چون و چرا

این نسخه که بر اثر صحافی بد اوراقش بهم ریخته و اشعارش پس وپیش شده است، نسخه حاضر قابل استفاده نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۰؛ با سرلوح مذهب، مجدول، دارای مجلس نقاشی مینیاتور؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۱۶ سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۵-۱۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۹-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۳۲۸۷؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان احمد هروی، تا: ۹۰۵ق؛ ۳۰۶گ، ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴بخش۳

همان نسخه بالا [ف: -۱۲۲]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۱۷/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یک سرلوح، مجدول؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷-۲۶۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۴-ف

نسخه اصل: دارالکتب المصریه ش ۱۳۰۷/۱۸۰-۹۲۲۹؛ بی‌کا، تا: ۱۰۳۷ق؛ ۱۲۴گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۰/۲

آغاز: همان سال ضحاک کشورستان ×× ز بابل بیامد بزابلستان؛ **انجام:** انجام دلیران و گردان ایرانیان ×× بخدمت کمر بسته اندر میان.

حاوی قسمتهای اول گرشاسب نامه است؛ خط: نسخ، کا: آغ اولی، محمد حسین بن علی محمد، تا: ۱۲۳۹و ۱۲۴۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: روغنی، مذهب، ۴۸۰گ، ۳۶ سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۳-۷۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ناخوانا، کا: علی اکبر تفرشی، تا: ۱۲۶۴ق؛ آن برای محمد تقی سپهر (لسان الملک) مؤلف ناسخ التواریخ نوشته شده و جزء کتابخانه وی بوده، در پایان آخرین صفحه عباسقلی پسر لسان الملک سپهر تاریخ وفات پدر را در ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۹۷ یادداشت و تذکر داده که این کتاب در تقسیم کتاب‌های پدرش به وی رسیده و نیز در پایان صفحه دوم یادداشت مفصلی به سال ۱۳۰۳ در معرفی از اسدی و گرشاسب‌نامه به خط خود نگاشته و مقدمه‌ای که پیش از شروع به نگارش گرشاسب‌نامه نوشته شده بسیار شبیه به انشاء رضا قلی خان هدایت می‌باشد و عین این عبارات را با کمی نقصان و اضافه در مجمع الفصحا می‌بینیم، مصحح، محشی به خط دهخدا و امضاء او، نسخه در دست ملک الشعراء بهار بوده و کمتر برگی دارای حواشی و تعلیقات ایشان نیست، نسخه در دست دانشمندان دیگری هم بوده و آنها نیز مطالبی در حاشیه بیشتر از صفحات آن نوشته‌اند و نیز با چندین نسخه دیگر مقایسه شده و پس از اتمام گرشاسب نامه در ص ۵۶۰-۵۷۰ قصائد اسدی که در مناظره آسمان و زمین و دین مسلمانی و مجوس و نیزه و کمان و روز و شب می‌باشد نگارش یافته و آخرین قصیده بدین بیت: «راد بونصر خلیل احمد کز نصرت و حمد ×× افسر و جاه و جلالست و سرملک و نعم، خاتمه یافته؛جلد:تیماج،۲۸۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۴۴۶]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۷۵

خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: ۱۳۴۸ق، برای حسین ملک؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ جلد: میشن، ۱۸۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۶سم [ف: ۴-۶۹۲]

۱۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۹۰

خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: چهارشنبه ۲ صفر۱۳۴۸ق؛ مصحح، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۳]

۱۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: چهارشنبه ۲ صفر۱۳۴۸ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳۶۰ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۳۵]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۹۳

آغاز: کرداست در مراتب هستی خدای ما ×× هرسان شگفت بیحد از ارض تا سما؛ **انجام:** مگر تا نبندی دل اندر جهان ×× که بایدت رفتن ابا ...

خط: نستعلیق، کا: سید مهدی امیر جوانبخت، تا: ۱۳۴۸ق؛ واقف: سید مهدی امیر جوانبخت؛ جلد: مقوایی، ۷۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۲×۲۱/۲سم [ف: ۹-۲۲۲]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۹۴

آغاز: چو دریاست این گنبد نیلگون ×× زمین چون جزیره میان اندرون؛ **انجام:** که تا زنده ام هیچ نازارمت ×× برم رنج و همواره نازارمت

منتخبی از گرشاسب نامه اسدی طوسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، باسرلوح مذهب؛ مهر: حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی،مشیر السلطنه۱۳۲۲،ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۰ص، ۷۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۳-۱۹]

۱۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۰

آغاز: ... غوی خواست از پیش رو در زمان ×× که آمد بره جار ببر دمان؛ **انجام:** می‌و خلعت و بور بالای خویش ×× فرستادمت هم بر آئین به پیش ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز(به قدر هفتاد و چهار

صفحه نسخه خطی) و انجام؛ جلد: چرمی، ۱۵۶گ، ۳۸ سطر چهارستونی، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۳-۱۱۴۵]

۱۵. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۱۲۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** که کیخسرو از جام گیتی نمای

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۴۷۷]

● **گرگ و روباه** / شعر / فارسی

gorg va rūbāh

از ناشناسی که نام خود را در دیباچه نیاورده است. مثنوی است تمثیلی، در حدود ۹۸ بیت، در داستان روباهی که در باغی می‌چرید و آسیب می‌رساند. باغبان دام می‌گسترد، روباه فریب دنبه دام را نمی‌خورد ولی چشم از آن برنمی‌دارد، تا پیر گرگی می‌رسد. روباه با افسون او را به سر دام می‌کشاند. گرگ به دام می‌افتد و دنبه بهره روباه می‌گردد و پایان می‌یابد: گرگ که باشد و روباه است ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۱۶/۳

آغاز: راوی این سخنان دمساز ×× کرده اینگونه حکایت آغاز / کاندرین شهر یکی محتشمی ×× داشت باغی چو بهشت ارمی؛ **انجام:** هر که خواند، دعا طمع دارم ×× زانکه من بنده گنهکارم

خط:نستعلیق پخته،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۸ر-۱۱ر) [ف: ۳-۲۷۸]

● **گریپ** / طب / فارسی

gerīp

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۳۱۱ق

از حیدر میرزای دکتر که از روی کتاب‌های اروپایی ساخته است. او گویا شاگرد میرزا رضا خان ریشار فرانسوی باشد و یکی از مترجمان کلیات جغرافیای عالم (انوار ۱۶۵/۲). در گلشن محمود سرگذشت حیدر قلی میرزا آمده است (انوار ۸۰/۱) که باید جز این یکی باشد. امین الاطباء عبدالحسین ابن محمد حسن زنوزی تبریزی هم «گریپ» دارد که در ۱۳۰۹ چاپ سنگی شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۴۴۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۳۱۱ق؛ مجدول؛ جلد: مخمل لاجوردی، ۱۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۸سم [ف: ۴-۶۹۲]

● **گریه قلم** / شعر / فارسی

gerye-ye qalam

طغرای مشهدی، - ۱۱۰۰ قمری

toqrā-ye mašhadī(- 1689)

به نثر آمیخته به نظم. در سوک کشته شدن سپهدار یا پادشاهی، که از وی نام نمی‌برد: «تا شهریار ملک دکن گریه سرکند ×× بر درگهش دویده چو طغرا گریستم ...»، جایی دیگر: «بی تاریخ قتلش یکه تاز خامه عاجز شد ×× نبودی کرد و کم گفتی سپهدار از میان رفته». (احمد منزوی)

آغاز: گریه قلم خطاب این رقم دردناک طغراست ×× که از ماتم افروزی باعث نوحه شاه و گداست ... / جوید ز تن خلق نشان تیر اجل ×× چشمک زده بر حیات زهگیر اجل

[مشترک پاکستان ۱۸۳/۵: ۴ نسخه، که نادرست گفته شده «در وصف موسم باران» همانجا ۷۰۹]

۱. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۶۹/۱۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر درگهش دویده چو طغرا گریستم

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶گ (۱۶۰پ-۱۶۵ر) [ف: ۲-۲۱۰]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۶۱/۱۸-ف**

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب در لاهور شماره ۸۷۴/۹ فارسی؛ کا: ظهیرای تفرشی، تا: ۱۲۴۵ق [فیلمها ف: ۳-۱۸۸]

۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۱۵/۲۱**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر درگهش دویده چو طغرا گریستم.

خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، ۴ص (۱۹۹-۲۰۲)،۳۲سطر (۹×۲۷)، اندازه: ۱۶×۳۲/۵سم [ف: ۱۰-۷۹۵]

● **گزارش** / اسناد / فارسی

gozāreš

میرزا صالح تبریزی

mīrzā sāleh-e tabrīzī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۳۴-ف

نسخه اصل:از نسخه ادینبورگ؛بی‌کا، بی‌تا؛ ۸ص [فیلمها ف: ۳-۴۷]

● **گزارش** / اسناد / فارسی

gozāreš

غیر همانند:

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۴**

درباره هزینه چند فوج سرباز ولایات از جمله عراق، محلات، نخجیروان و نراق بشاه گزارشی نوشته شده است و در هامش نامه مخارج قسمت بندی شده و در صدر نامه دونفر از مقامات مسئول بدون ذکر نام مطالبی درباراه موضوع نوشته‌اند در گزارش نام سلطان میرزا سر تیپ و معتمد الملک آمده است؛ خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷سطر(۸×۱۴) [ف: ۱۵-۷۸]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۰**

صورت برآورد احتیاجات چند فوج سرباز و صد نفر سوار و پانصد توپچی از لحاظ چادر و جز آن، این صورت به خط سیاق

است و در ذیل آن نوشته شده است که قرار داد تهیه چادر با حاجب الدوله بسته شده است و مبلغ تهیه گردیده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قسمتی از خط سیاق است که ارقام احتیاجات را مشخص می‌سازد و قسمتی به خط شکسته نستعلیق به صورت چلیپا نوشته شده، اندازه نامه ۱۷×۹ [ف: ۱۵-۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۳

راجع قبوض وجوهاتی است که بایستی به عرض شاه برسد، صورت قبوض به خط سیاق در ابتدای نامه است و گفته شده است که قبوض مقرب الخاقان اسماعیل خان خزانه دار نظام باید به خاکپای ملک فرسای همایونی تقدیم شود، در پایان نامه تاکید شده است این تنخواه گردان را که از جانب همایونی کمال تاکید شده است مستعجلا مطالبه می‌فرمایند نامه با جمله برادر من آغاز می‌شود؛ بی‌کا، بی‌تا؛ دنباله نامه در حاشیه نوشته شده؛ کاغذ: سفید، ۱۱سطر (۸×۱۹) [ف: ۱۵-۸۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۲۲

خلاصه نامه و عرایضی است از عبد الرسول خان نایب الحکومه گیلان و چند تن از خوانین طالش که به حضور شاه تقدیم شده است و جز آنها از جمله: ۱. در باب تعمیر راه، ۲. درباره مراقبت خالصجات، ۳. در مورد اعزام سوار عمارلو و جلوگیری از فرستادن سواران طالشی به خدمت شاه، ۴. در باب شکایت اقوام نعمت الله خان، ۵. در مورد عمل کرد گمرگ، ۶. در مواظبت از توپچیان ساخلو، ۷. در مورد ساختن پل به دست میرزا ابراهیم خان حاکم رحمت آباد، ۸. درمورد کثرت باران گیلان و خرابی گمرک انزلی و در خواست هزینه تعمیر، ۹. در باب مواجب سوار ابوابجمعی نصرت خان و اللهیار خان، ۱۰. در باب عمل سر آخور و روانه کردن آنها، ۱۱. گزارش خرابی بندر انزلی و درخواست هزینه جهت تعمیرات فوری و جواب به اینکه امسال نمی‌توان تعمیراتی انجام داد، ۱۲. در باب سپردن عمل دیانخانه گیلان به میرزا ابراهیم خان، ۱۳. در باب بقایای مطالبات مرحوم مجد الدوله که پیش از این دستور داده شده به اینکه حکم همانست که صادر شده است، ۱۴. در مورد فرستادن علیخان برای بازدید راه رانکوه و پل آن، ۱۵. در باب مخارج راه مبارک اباد که میرزا حسن زحمت کشیده و بدست طلبکار مانده است و صدور دستور در مورد اینکه باید از بقایا وصول کرده و مخارج را بدهند، ۱۶. در بابت مطالبات میرزا احمد و میرزا موسی که از طرف میعین الدوله مامور مخارج ملزومات سوار بوده‌اند در زیر این نامه گویا شاه نوشته است «تا نوکر در خانه خودش است حق جیره ندارد»، ۱۷. در خواست مواجب برای شخصی که نام را ذکر نکرده و می‌گوید بعد از اعطای درجه سرهنگی بفدوی و اللهیار خان استدعا دارد هشتصد تومان برای خود و چهار صد تومان برای اللهیار خان مواجب مرحمت شود، ۱۸. فهرستی است که اعداد آن بخط سیاق نوشته شده است و مواجب میرزا نصر الله مستوفی، میرزا حبیب الله، میرزا محمد حسین، میرزا فتحعلی میر حاجی، میرزا علیزضا رشتی و کدخدایان محل در آن ذکر گردیده، ۱۹. درباب چهار هزار تومان از بقایای مرحوم مجد الدوله که بایستی تحویل او شود، ۲۰. در خواست تعمیرات انزلی بازار جمعه، و بازار لشته و نشاو صدور دستور برای بناهای ضروری، ۲۱. در باب خرابی نوغان ومحصول سالیانه آن در زیر این نامه شاه یادداشتی نوشته است: علاوه بر سلطنت ماخود در گیلان ملاکیم ... هر کس از نوغان امسال تعریف میکند ... دلیلی ندارد که بخلاف جمهور اینطور بنویسد، ۲۲. در مورد احضار خوانین طالش بمجرد ابلاغ حکم، ۲۳. در مورد روانه کردن تحصیلدار به لاهیجان و درخواست وصول اقساط آن ناحیه، ۲۴. در مورد تعمیر راه عراق بدست علیخان و اینکه وی بیست و هشت ماه است که مشغول تعمیر اینراه است در این نامه درخواست بازرسی کارهای علیخان شده و در ذیل آن شاه دستوری صادر کرده است که یکنفر امین برود و راه را باز دید کند، ۲۵. در باب گمرک و مواظبتی که در امور آنجا معمول داشته‌اند، ۲۶- در مورد اقساط دیوانی که بایستی ده روز قبل از موعد مقرر تحویل شود. در ذیل این شاه یادداشت کرده است، آفرین البته موافق تعهدات عمل کنید، ۲۷. در خصوص هفتصد تومان ماخوذی میرزا محمد حسین ...، ۲۸. در مورد عدم پرداخت مواجب ساخلوی انزلی و پریشانی ابواب‌جمعی آن ناحیه و درخواست پرداخت جیره و مواجب سالیانه آنها، ۲۹. در مورد اینکه دیوان اعلی هر سال مبلغی از حاکم گیلان به‌عنوان عنایت و ملفوفی دریافت میکند و در خواست اینکه حکمی صادر شود تا پرداخت سالیانه این وجه موقوف گردد، این خلاصه عرایض در چهار صفحه و یا سه و یا دو ستونی نوشته شده است که در صدر هر صفحه به خط ناصر الدین شاه جمله: «صحیح است» وجود دارد؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۸۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۲۵

برای ناصر الدین شاه در مورد خرج کالاهایی که از فرنگ رسیده است و در مورد مخارج گزاف آن گفتگو و کسب تکلیف شده است، در صدر نامه ناصر الدین شاه بدون اینکه وارد مطلب شود خطاب به معتمد الملک درباره وصول قسط گیلان اظهار نارضایتی کرده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۸سطر (۸×۱۵) [ف: ۱۵-۸۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۲۶

درباره عرایض عبد الرسول خان نایب الحکومه گیلان که قبلاً از نظر شاه گدشته است و در این نامه راجع به مطالب قبلی کسب تکلیف و تقاضای دستور شده است، در حاشیه این نامه راجع به مسئله تملک کشتی از طرف دولت ایران در بحرخزر مطالبی نوشته شده و خطاب به نایب الحکومه گیلان می‌گوید که دولت ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم است ولی کشتی تجارتی بادی و دودی بهر عددی که بخواهد آزاد است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نامه متن و حاشیه است؛ ۶سطر (۷×۱۴) [ف: ۱۵-۸۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۲۷

درباره خرابی دیوار برج همایونی و دیوار گمرک انزلی نوشته

شده است. در نامه کفته شده است که چون آب دریا میل به اینطرف کرده و دیوار برج همایونی و دیوار گمرک را خراب کرده برفدوی لازم است که تکرار کنم در نامه درخواست هزینه تعمیر شده است و در صدر نامه به خط ناصر الدین شاه نوشته شده است که سیصد تومان بدهند و دیگر انقدر راجع به این موضوع تکرار نکرده دردسر ندهند؛بی‌کا،بی‌تا؛۶سطر (۵×۱۵) [ف: ۱۵-۸۷]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۲۸

از طرف نایب الحکومه گیلان به دربار در موضوع خرید یکفروند کشتی است در این نامه گفته شده که یکفروند کشتی بخار از شخصی نمساوی است که به بندر انزلی آمده و مالک آن خیال فروختن آنرا دارد و آن راسی هزار منات تقویم کرده‌اند و جمعی از تجار و اهل این بلد میل خرید آنرا دارند در نامه اشاره به این موضوع که ملت ایران از داشتن کشتی در دریای خزر ممنوع است شده و می‌نویسد که اگر می‌توانند کشتی داشته باشند صریحاً مرقوم دارند تاکشتی را تجار ایرانی خریده و باآن تجارت کنند، در حاشیه این نامه که گویا برای گزارش به حضور شاه نوشته شده است می‌نویسند در باب ابتیاع کشتی در صورت اجازه بهتر این است که از سفارت روس نوشته گرفته شود، این نامه به نظر ناصر الدین شاه رسیده و در صدر آن اینطور نوشته است: کدام پدر سوخته می‌گوید که رعایای ایران نمی‌توانند کشتی تجارتی داشته باشند در وقت عهدنامه ترکمنچای کشتی تجاری ایجاد نشده بود و حق رعایای ایران است که کشتی تجارتی در بحر خزر داشته باشند خواه بادی خواه بخاری، همین دستور را به جناب مشیر الدوله بدهند، البته هر نوع کشتی تجارتی رعایای ایران بخواهند ابتیاع کنند کسی را حرفی نیست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۸سطر (۶×۱۶) [ف: ۱۵-۸۸]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۴۳

راجع به تبعه ایران رد ارض روم در این نامه از میرزا علینقی خان و معتمد الملك نام برده شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۴۶

از اجزاء اداره فهرستی نوشته شده و خواسته شده است که در صورت تصویب این فهرست اعضاء به دوقسمت: اجزاء اداره شامل ۱۲ نفر، و اجزاء اطاق مرکزی شامل ۱۵ تعیین شوند. در پایان این نامه نوشته شده است همین ترتیب صحیح است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۵۲

چند نامه است: ۱. درخواست فرمان جهت یکی از دوستان، ۲. درباره متصدی مقبره مجد الملك، ۳. درباره مسائل اداری گفتگو شده است، ۴. درباره کسانیکه استحقاق نشان و ترفیع دارند؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۲]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۷۷

از اداره جلیله پستخانه مبارکه مرکزی این نامه خطاب به نصیر الدوله وزیر تجارت است که در آن گفته شده که به موجب یک طغری سنه جاریه ترکمانیه مرحوم میرزا رحیم رئیس طلبی دارد و در خواست پرداخت بدهی وی شده است؛بی‌کا،بی‌تا [ف: ۱۵-۹۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۷۸

در باب کرایه اسبهای چاپاری که در هنگام تشریف فرمایی حضرت ولا به فرنگستان کرایه گردیده در این نامه صورت طلب به خط سیاق نوشته شده است و تقاضای صدور بروات آن گردیده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۸]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۸۵

چند فقره مطلب در آن مطرح شده است، از جمله فرستادن اسکناس امانتی از استر آباد بوسیله مشهدی حسن وفوت نامبرده و مدعی اصلی اسکناس‌ها و در مورد تصدی مزرعه و صدور حکم نیابت به میرزا نصر الله خان و در مورد شکایات از اعمال میرزا فضل الله مامور پست که هیچوقت در پستخانه حاضر نمی‌شود و در باب گفتگو و نزاع مهدی خان و محمود خان، همچنین درباره جواب کشیش‌های ارومیه و در مورد در خواست شغل و لقب ناظمی برای عبد العلی در حاشیه این نامه برای هر کدام از مسائل مختلف دستورهایی صادر شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نامه در دو صفحه، ۲۱سطر(۱۲×۱۸) [ف: ۱۵-۹۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۸۸

در باب مسئله تقلب که در تمبر پستخانه شده و مبلغی به دولت زیان وارد ساخته در نامه دستور داده شده که به سفارتخانه‌های دولت علیه در لندن و پاریس مراتب را اطلاع دهند و نتیجه تحقیقات را زودتر گزارش کنند؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۰]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۸۹

در باب پستخانه و خطوط پستی آذربایجان در سرحدات روس، در این گزارش از خرابی پستخانه سرحدی و اینکه در مقابل روس‌ها شأن دولت علیه نیست که وضع پست به این صورت باشد سخن رفته است، در پایان درخواست ترمیم خرابی‌ها و انتظام امور شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۱]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۹۱

در مورد معتمد الخاقان که استدعای تخفیف مالیاتی زیاد کرده است در این نامه گفته شده است که اگرممکن شود این ولایت هم ضمیمه آن ایالت مستقله گردد؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۹۴

چهار نامه است: ۱. گزارشی است راجع بعلیق چاپار خانه‌های دار الخلافه در طهران، ۲. راجع باختلاف وزن جنس ابتیاعی از آذربایجان و پرداخت وجوه حقه خزانه مبارکه . در این نامه در باب نرخ علیق چاپار خانه ولایات و نحوه پرداخت ان سخن گفته شده است، ۳. در باب فهرست حسابهای حاجی محمد حسین و صورت حسابی به مبلغ صد تومان و حواله حاجی محمد رضا و بروات چراغ الکتریک، در این نامه باین فهرست و بروات اعتراض شده است، ۴. راجع به مواجب میرزا نصر الله تفرشی که قطع شده است. در این نامه پس از ذکر خدمات بیست ساله میرزا

نصر الله و عیالمندی وی تقاضای برقراری مستمری برای او شدهاست؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۹۶

درباره مسافرت سردار کل به آذربایجان و مراحم همایونی نسبت به ولیعهد در این نامه در مورد ارسال خلعت به اذربایجان سخن رفته است، از جمله خلعت‌ها یک سرداری است که حاجی رحیکخان که گویا فروشنده است قیمت آنرا سیصد و چهل تومان معین کرده است در حاشیه این نامه دستور تهیه خلاع و صدور بروات آن داده شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۲]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۹۷

در آن ضمن درخواست فرمان جهت حاجی مرتضی از قرار تازه‌ای که درباره امضاء و مهر بروات که باید با خط و مهر و طغرای حضرت دبیر باشد سخن گفته شده است، نویسنده نامه ضمن اینکه به مخاطب می‌نویسد که این نامه من خدمت شما محرمانه باشد، متذکر می‌شود که از وزارت انشاء خاصه به تمام ولایات دستور مذکور صارد شده است و در خاتمه نامه نوشته است که: خواستم مطلع باشید به اینکه عرض خدمت کرده‌ام و سپس می‌نویسد پس از ملاحظه کاغذ مرا پاره کنید؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۲]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۹۹

درباره مقرری سادات، در این نامه از آقا سید مصطفی نام برده شده است و در ضمن اینکه گفته است در این سال کار مملکت و دولت نظام گرفته است، درخواست مستمری بیشتری برای سادات شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۰۳

سه نامه است: ۱. درباره مستمری میرزا عبدالغنی که در آن درخواست برقراری و پرداخت مواجب وی شده است، ۲. در باب غلام چاپارها و قتل آنها در میان راه‌ها در این نامه ناامنی راه‌ها مطرح و خطراتی که برای غلام چاپارها وجود دارد چاره‌جوئی شده است، ۳. درباره ارسال احکام برای حسینقلی خان سر تیپ به استر آبادی و در مورد بروات قسط عراق پرسش شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۴]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۰۷

در مورد سیصد تومان وجه زر گر باشی که در اسلامبول مفقود گردیده و می‌بایست دولت عثمانی این وجه را به دولت ایران بپردازد در این نامه از مکاتبات در مورد این وجه با سفارت عثمانی شده است سخن رفته است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۵]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۱۳

چهار نامه است: ۱. درباره مهر و امضای دو طغری فرمان راجع به عدلیه، ۲. در باب تشیع جنازه مرحوم مشیر خان، ۳. درباره بروات و مواجب اعتضاد السلطنه که به تعویق افتاده، در این نامه در خواست صدور بروات مواجب وی شده است، ۴. در باب مواجب چند نفر که بروات آنها صادر شده و دستور پرداخت داده شده است و همچنین درباره تنخواه مقرب الخاقان خلیل الدوله و صنیع الدوله و صنیع الدوله گفتگو شده و در پایان نامه در مورد تنخواه مقرب الخاقان زیندادر باشی گفته شده که فعلا صلاح نیست گزارش شود؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۶]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۱۸

درباره افتتاح پستخانه از سرحد انزلی به بادکوبه در این نامه گفته شده است که پس از افتتاح راه آهن باد کوبه افتتاح خط پستی از انزلی به بادکوبه بر خط سر حد جلفا و ارس ترجیح دارد در این گزارش ضمن انتقاد و گله‌گزاری از رویه روس‌ها در مورد تحویل و تحول امانات پستی در خواست کرده چنانچه این پیشنهاد تصویب شود برویم و باسفارت روس وارد مذاکره شویم، در پایان نامه از گم شدن انگشتر حاجی محمد علی اصفهانی که در پستخانه مفقود شده سخن به میان آمده و گفته شده است که مجلس مشاوره در اسابت (؟) تشکیل شد و همگی رای به برائن پستخانه ایران دادند و اگر حاجی محمد علی ادعائی دارد بر پستخانه اسالامبول است، در حاشیه این نامه راجع به مسائل و پیشنهادهاییکه شده است هر کدام جداگانه جواب داده شده گویا خط ناصر الدین شاه است، که در آن به طور دوستانه از بعضی مسائل اداری سخن گفته شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۷]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۱۹

گزارش درباره افتتاح پستخانه روس‌ها در عشق آباد است سخن رفته است و پیشنهادهایی تهیه شده است که بایستی راپرت آن جهت سفارت روس ارسال و نظر آن سفارتخانه خواسته شود در حاشیه گزارش دستورهایی نوشته شده است از جمله (راپرتی که وزیر مختار وزیر مختار روسیه خواسته است مسوده کنید ببینیم بعد پاکنویس شده به سفارت بفرستید)(غیر از شیروان باید نقطه‌ای معین گردد رجوع به نقشه کرده به شما اطلاع می‌دهیم) گویا خط ناصر الدین شاه است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۸]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۲۰

درباره مأموریت ابو القاسم خان در پستخانه بار فروش در این نامه گزاراشی راجع به عدم لیاقت شخص نامبرده و این‌که وی ادعایای دیگری دارد سخن گفته شده است، در پایان نامه درخواست بر کناری او از تصدی پستخانه و برگزیدن جعفر قلیخان به این سمت شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۸]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۲۱

در باب سه فقره مطلب یکی فقدان شش دستگاه ساعت حاجی محمد صادق که از امانات پستی بوده است و در این گزارش ادعای او را رد کرده‌اند، دوم در باب عرایض تقیخان که سخن از پنجاه تومان وجه پیشکش سند وی است که مشار الیه این وجه را به خرج اداره منظور کرده، سوم در خواست تقیخان در باب وجه تعمیر راه همدان در حاشیه نامه راجع به موضوعات مختلف جواب‌هایی داده شده است تاریخ این نامه ۱۰ صفر ۱۳۰۱ است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۸]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۱۲۲

سه نامه است: ۱. درباره مقرب الخاقان سر رشته دار کل که در خواست امتیاز و رتبت نموده در حاشیه نامه دستور صادر شده است، ۲. درباره ملزومات و مخلفات پستخانه بایزید در این نامه برای غلامباشی نامی در خواست صدور دستور جهت ماموریت و تعمیر اثاثیه چاپار خانه‌های میان را ه کرده شده است، ۳. درباره امور اداره پستخانه مرکزی و ادارات پستخانه‌های شهرستانها، در این نامه‌ها مسائل ملزومات پستخانه وضع محمولات پستی ارسال اسکناس، نوع مهر پستخانه و تغییر و تبدیل کارمندان مطرح شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۹]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۳۸/۹

گزارش محرمانه میرزا محمد خان سرتیپ ناظم دفتر کارگذاری نوه حاجی میرزا محمد وزیر پسر دایی قائم مقام در ربیع الاول ۱۳۱۹؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۸گ (۱۳۲-۱۳۹)، قطع: ربعی [ف: ۱۶-۹]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۳۷

که درباره آزارو اذیتی که میرزا محمد علی ناظم مامور اداره نسبت به میرزا تقی روا داشته است و وجوهی از او گرفته است در حاشیه این نامه درباره این موضوع کسب تکلیف شده است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۰]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۴۵

نامه‌ای است راجع به پست خانه و مرسولات پستی و این‌که مرسولات و امانات مردم که به پست تحویل می‌شود در اثر ناامنی راه از بین می‌رود؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۱]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۷۳

درباره رفتن مقرب الخاقان میرزا رحیم به شهر ستانک و گزارشات نامطلوب که از یزد و گیلان می‌رسد؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۷]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۶۵

نامه‌ای است گزارش مانند از سفر یزد و اینکه صورت صحیح وقایای آنجا را بعداً تقدیم خواهیم داشت؛بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۹۵]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۲۱/۸۶

درباره کربلایی محمد صفی تاجر و یکصد تومان طلب او که به مقرب الخاقان نور محمد پیشخدمت سپرده؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵-۱۰۰]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۳۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

● **گزارشات** / ادبیات / فارسی

gozārešāt

فسائی، حسن بن حسن، ۱۲۳۷ - ۱۳۱۶ قمری

fasā'ī,hasan-e-bn-e hasan (1822 - 1899)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۰۰

آغاز: بسمله، از این ... چون ... بخاطر مرا؛ **انجام:** بهشت برین حور و غلمان دهد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **گزارشات به ناصرالدین شاه** / اسناد / فارسی

gozārešāt be nāser-ed-dīn šāh

امین السلطان، علی اصغر بن ابراهیم، ۱۲۷۵-۱۳۲۵قمری

amīn soltān,'alī asqar ebn-e ebrāhīm (1859 - 1907)

پنجاه و نه قطعه نامه است حاوی گزارشات امین الدوله ملقب به امین السلطان که به ناصرالدین شاه نوشته و وی دستورات و فرامین لازم را در حاشیه هر نامه نگاشته است. امین السلطان در هنگام نگارش این نامه‌ها وزیر دربار بوده که وظایف و فرمان ناصرالدین شاه در نصب وی به این مقام در اول نسخه ضمیمه شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۳۹۱

آغاز: وزارت دربار که امروز محول به جناب امین السلطان است با سایر مشاغل و مرجوعات متفرقه که به ایشان سپرده و راجع است؛ **انجام:** از سایر بلوکات نیامده اند امر امر جهان مطاع اقدس همایون ... است.

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ فرامین به خط ناصرالدین شاه، مجدول، اطراف فرامین با طلاکاری و گلهای الوان تزئین شده؛ جلد: پارچه، مذهب، ۷۴گ، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [ف: ۳۶-۳۲۵]

● **گزارشات عمل ارمنستان** / اسناد / فارسی

gozārešāt-e 'amal-e armanestān

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۶۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۸/۴×۲۴/۸سم [رایانه]

● **گزارشات قاجاری** / طب، حدیث، تاریخ ایران / فارسی

gozārešāt-e qājārī

سپهر، محمد تقی بن محمد علی، ۱۲۱۶ - ۱۲۹۷ قمری

sepehr,mohammad taqī ebn-e mohammad 'alī (1802 - 1880)

هدایت، رضا قلی بن محمد هادی

hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī

گزارشات مهمی است از مأموریت‌های صاحب منصبان دولتی در دوره قاجار از جمله وقایع مربوط به عساکر ایران در برازجان به سال ۱۲۷۳، تفصیل مجروحین جنگ خشکاب، گزارشات

شاهزاده اردشیر میرزا در وقایع سال ۱۲۵۱ که سال دوم جلوس محمد شاه بوده و گزارشاتی از جزایر دریای خزر، وقایع تراکمه در صفحات استرآباد، وقایع خراسان در سال ۱۲۶۴، کتابچه مرحوم میرزا فضل الله در خصوص وضعیت سنگرهای لشکر در قلعه محمره (خرمشهر) و اوضاع نواب احتشام الدوه و جز آن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲۲

آغاز: آلتس، از زیارت تعلیقه مورخه بپانزدهم شهر رجب جناب اشرف امجد سرافراز؛ **انجام:** ابراهیم خان بقدر مقدور همراه برده باقی صدون خانه را نواب.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: مقوایی، ۷۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۱-۱۷۹]

● **گزارشات مراغه = وقایع مراغه = اسناد دولتی** / اسناد / فارسی

gozārešāt-e marāqe = vaqāye‘-e marāqe = asnād-e dowlatī

وقایع نگار کردستانی، علی اکبر بن عبدالله، ق۱۴ قمری

vaqāye‘-negār-e kordestānī,‘alī akbar ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 20c)

گزارش بسیار مهمی است از احوال اجتماعی و سیاسی مراغه، از شوال تا اوایل ربیع الثانی ۱۲۹۸ق که برای تاریخ‌پژوهان آذربایجان نهایت استفاده را دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲۷

آغاز: بیان وقایع مراغه از شهر شوال لغایت ربیع الاول ۹۸، در اوایل شهر شوال کاغذی از سلیمخان سرهنگ چهار دولی بعنوان رضا قلیخان؛ **انجام:** رعیت پرور اسلامیان پناه روحی و روح العالمین فداه قیام و اقدام نمودند این است حقیقت گزارشات ولات مراغه از شهر شوال المکرم لغایت اوایل ربیع الثانی ۹۸.

خط:شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۴۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۲سم [ف: ۴۱-۱۸۲]

← گزارش اخوینی > هدایة المتعلمین فی الطب

● **گزارش ارتش** / اسناد / فارسی

gozāreš-e arteš

شامل صورت دخل وخرج وجیره ومواجب سواره چهار دولی درتاریخ ۱۳۰۳، صورت محل شش ماهه ارباب مواجبات فوج فیروزکوهی درتاریخ ۱۳۰۴، صورت اسامی صاحب منصبان وسربازان فوج فیروزکوهی ونیز جیره وعلیف الدواب سواره چهار دولی هنگام مأموریت مغان درتاریخ ۱۳۰۴.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۵۰

آغاز: کتابچه جیره وعلیف الدواب صاحبمنصبان وسواره چهار دولی هنگام مامور خدمت اردبیل به توسط کارگزارن شوکت وجلالتمدار امیر الامرا؛ **انجام:** مقدار ۲۱ خروار و ۳۵ من ویک سیر وهم جیره وعلیف الدواب به عنوان ۱۲۷ خروار ۱۸ من و ۲۸ سرونیم کاه

خط: سیاق، بی کا، تا: ۱۳۰۳ و۱۳۰۴ق؛ جلد: مقوا، ۸۹گ، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف مخ: ۴-۱۵۷۲]

● **گزارش اعطای تیول** / اسناد / فارسی

gozāreš-e e‘tāy-e teyūl

غفاری مازندرانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

qaffārī māzandarānī, ahmad ebn-e ‘alī(- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۸۸

گزارش اعطای تیول توسط قطبشاه به جامع مجموعه؛ خط: نسخ، کاتب=مؤلف،تا:۲۳ شعبان۱۰۴۸ق؛ ۱گ (۱۹۳)[مختصر ف: -۶۷۷]

● **گزارش افغانستان** / سفرنامه / فارسی

gozāreš-e afqānestān

قندهاری، ابوالحسن

qandehārī,ab-ol-hasan

حاج سید ابوالحسن قندهاری از طرف دولت ایران مأمور رسالت تهنیت استقلال امیر شیر علیخان والی افغانستان شده و تمام وقایع افغانستان و گزارش احوال آن کشور از اداری و کشوری و نظامی را نوشته است.

آغاز: چون حسب الامر اشرف ارفع نواب مستطاب

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۶۱

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۴گ، ۱۳سطر(۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: -۱۱۵]

● **گزارش اوضاع سیاسی ایران** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e owzā‘-e sīyāsī-ye īrān

رونوشتی از اوضاع سیاسی ایران در سال ۱۳۴۲ مربوط به تهران می‌باشد. اوضاع نابسامان مجلس، نزاع بر مسأله نفت در مجلس و احتمال تعطیلی مجلی، به دار آویختن سردار سپه، از ۵ ذیقعده ۱۳۴۲تا ۱۱ذیقعده، و ناقص مانده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۷۱

آغاز: ذی قعده ۱۳۴۲ طهران، اوضاع مرکز جویا باشید تازه بوقوع نه پیوسته چیزی قبل چند دستگاه ارد پلان که از روسیه خریده شده بود بطهران رسید و یکروز در فضای شهر نمایش داد؛ **انجام:** زحمت ندارم امیدوارم که حق بر همه ظاهر و هویدا

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم، ۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۸/۲سم [ف: ۴۳-۱۱۲]

● **گزارش ایلچی روس** / تاریخ / ترکی
gozāreš-eīlčī-ye rūs
ترجمه گزارش‌های ایلچی و فرستاده دولت روس است به ترکی و فرانسه.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۹۳ ـ ج
آغاز: روسیه ایلچی معتنیده سفارت مستشاری؛ **انجام:** صانع اوله سز ۲۷ح ۲۲۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۶۷گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۴۰۰]

● **گزارش جنگ بولغار** / تاریخ / فارسی
gozāreš-e jang-e būlqār
تاریخ تألیف: ۲۵ صفر ۱۳۰۴ق
گزارش کوتاهی است از جنگ در بولغار و طمعهای دول اروپایی در این جنگ. این گزارش گویا به تهران به ناصرالدین شاه قاجار تقدیم شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۱
آغاز: خداوندگارا، مسئله بولغارستان که امروزه ماده صلح و جنگ فیما بین دول فرنگستان گردیده است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ صفر ۱۳۰۴ق؛ مهر: «نریمان» (بیضوی)؛ ۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۸۵]

● **گزارش چند دزدی و طراری** / داستان / فارسی
gozāreš-e čand dozdī va tarrārī
چند واقعه طراری به نقل از روزنامه اطلاع نمره نود و سوم و سپس چند دزدی غریب که در جهان اتفاق نقل شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷/۴-طباطبائی
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۷۰-۷۱) [ف: ۲۳-۶۱۶]

● **گزارش حدیثی از امام صادق (ع)** / شرح حدیث / عربی
gozāreš-e hadīsī az emām sādeq
اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ʻabd-on-nabī (1765 - 1817)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۲/۸
آغاز: قال ابوعبدالله ع: ان الله تبارک و تعالی خلق اسماء بالحروف غیر متصوت و باللفظ غیر منطق ... ایا ما تدعو فله الاسماء الحسنی. شرح. هذا من الاحادیث المشکلة و نحن نستعین بفضل الله فی حله؛ **انجام:** و هو وجوده الواجبی فافهم ذلک انشاء الله تعالی. هذا آخر الشرح فی هذا الحدیث الذی شرحه العالم الربانی الکاشف الحقانی جناب آخند ملا صدرالدین الشیرازی رفع الله بقدر علمه قدره. وفقت لاستکتابه من کتابه المعروف بشرح الاصول.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۸گ (۱۲۶پ-۱۳۳ر)، ۱۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۱۶۸۸]

● **گزارش حکومت مرکزی به کلات** / اسناد / فارسی
gozāreš-e hokūmat-e markazī ba kalāt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۳۶-ف
نسخه اصل: وزارت خارجه ش ۵۱۱۹-۶۲۸۶. مورخ روز دوشنبه ۱۹ شوال ۱۳۰۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

● **گزارش خدمات معاون اداره** / متفرقه / فارسی
gozāreš-e xadamāt-e moʻāven-e edāre
غلامحسین
qolām-hoseyn
کتابچه‌ای است درگزارش که معاون اداره محاسبات برای وزارت جنگ نوشته است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۲۶۴
آغاز: مقام منیع وزارت جلیله جنگ ! دراین مدت که ازطرف وزارت جلیله جنگ اخیراً دراداره محاسبات قشونی سمت معاونت داشته‌ام؛ **انجام:** ودر خاتمه نیز معروض می‌دارم که موافق آنچه دراین کتابچه نگارش یافته اسنادی درنزد بنده موجود است که درهر مورد که مقرر شود ازتحویل وارائه آن مضایقه نخواهد شد.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۵۷۳]

● **گزارش خراسان و سیستان** / تاریخ ایران / فارسی
gozāreš-e xorāsān va sīstān
گزارش خراسان و سیستان در اینکه کتابچه روزنامه وقایع که نوشته بود رسیده و سواد نوشتجات سؤال و جواب با میرزا آقا ملاحظه شده است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۸
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۳۳۵]

● **گزارش خرید خانه** / اسناد / فارسی
gozāreš-e xarīd-e xāne

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۴۲

آغاز: بسمله، تسبیح و تقدیس برازنده خداوندی است؛ **انجام:** مذاکره مهدیقلی خان را درین مقام ختم می‌نمائیم فی شهر۱۳۳۵ق

از حمیدالدوله؛ خط: شکسته، کا: مهدی شریف، تا: ۱۳۳۵ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۵۹]

● **گزارش خزانه داری کل شرکت نفت** / اسناد / فارسی

gozāreš-e xazāne dārī-ye koll-e šerkat-e naft

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۸۸-ف

درباره مخارج و بودجه در سال‌های ۱۳۰۵ تا ۱۳۰۶؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۵]

● **گزارش درباره دو گروه مسیحیان و یهودیان** / اسناد / فارسی

gozāreš darbāre-ye do gorūh-e masīhīyān va yahūdīyān

گزارش درباره دو گروه مسیحیان و یهودیان و سلماس و ارومیه یا کتابچه روزنامه وقایع اتفاقیه حالات ملل مسیحیه و موسویه متوقفین بلده سلماس و ارومیه و جز آنها در ئیلان ئیل هزار و دویست و هشتاد و شش (۱۲۸۶) در ۸۵ نمره با عنوان‌های «سلماس، قریه تپو، ارومیه، سواد التزام نامه قشیان در کانون ۱۸۶۹، کیشان ینگی دنیائی و آمریکا، اخبارات». بسیار مهم است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۵

خط: نستعلیق ریز، کا: کلهر، بی‌تا؛ ۵۴ص، ۱۷سطر[نشریه: ۷-۳۳۵]

● **گزارش در مورد کتاب میرزا محمد حسین** / اسناد / فارسی

gozāreš dar mowred-e k.-e mīrzā mohammad hoseyn

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری

e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819-1881)

گزارش در مورد کتاب میرزا محمد حسین مشهور به حجة الاسلام به پیشگاه شاه مبنی بر اینکه شیخیه مطلقا مردم بیسوادی هستند و این حجة الاسلام در میان ایشان به بیسوادی مشهور است، و کتاب او با قواعد دینی و دولتی منافات دارد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۵۱/۵

بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق [ف: ۹-۱۹۵]

● **گزارش درویش پاشا** / جغرافیا / ترکی

gozāreš-e darvīš pāšā

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۵۸بخش۳

عکس از روی نسخه چاپی ربیع الاول ۱۲۸۷؛ درباره حدود ایران به ترکی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۵گ [ف: -۱۵۲]

● **گزارش دفتر دارو پیچنسو السااندرس** / اسناد / فارسی

gozāreš-e daftar-e dārū pīčenso elsāndres

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۶۹/۱-ف

نسخه اصل: ش ۸۳در پاییز ۱۵۷۰ که به ایران رفته بود برای برانگیختن ایران به جنگ با ترک‌ها؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۲۴]

● **گزارش روزنامه** / روزنامه / فرانسوی

gozāreš-e rūznāme

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۴۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۶۸ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۳سم [رایانه]

← گزارش سرخس ⟵ جغرافیا و اسامی منازل عرض راه مشهد و سرخس

● **گزارش سفارت ایران در پاریس** / اسناد / فارسی

gozāreš-e sefārat-e īrān dar pārīs

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱

آغاز: قبله گاها عالی جاه میرزا محمد علی پنجشنبه بیست و ششم ذی الحجه وارد پاریس شد و اسبابهای متعلقه به اکسپوزیسیون را به تفصیلی که در کتابچه جداگانه مرقوم فرموده بودید تسلیم و تحویل کرد؛ **انجام:** و کمال امیدواری دارد که خود کمترین هم تا ده روز دیگر از پاریس حرکت کرده در اواخر شهر ربیع الثانی شرف خدمت جناب عالی را دریابم و گزارش را مشروح تر از این عرض نمایم زیاده مصدع نشود.

درباره بازار مکاره ایران در پاریس گویا در همان تاریخ ۱۲۸۴؛ خط: نستعلیق، کا: امیر نظام، تا: سه‌شنبه ۲۹ صفر۱۲۸۴ق؛ تملک: سید ابراهیم در ۸ صفر ۱۳۲۹؛ جلد: مخمل بنفش، ۵گ، ۱۴سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [سنا: ف: ۲-۲۷۹]

● **گزارش سفر** / سفرنامه / فارسی

gozāreš-e safar

گزارش‌های روزانه کوتاهی است از مشایعت وزیر مختار انگلیس یا روس از مسیر طهران تا آذربایجان که در دوره

ناصرالدین شاه صورت گرفته است. این گزارشها که تنها ۱۹ روز را در بردارد کامل نبوده و نامی نیز از وزیر مختار و همراهانش نیامده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۶۸۰

آغاز: هشتم شهر ربیع الاول روز شنبه از دارالخلافه طهران به مهمانداری عالیجاه میرزا جواد خان در خدمت جناب؛ **انجام:** و از منزل ترکمان چای تا قره چمن سه فرسخ است یوم پنج شنبه ۲۷ شهر ربیع الاول ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴گ (۲پ-۵)، ۱۶-۱۹سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

● **گزارش شرکت ملی نفت ایران** / اسناد / فارسی

gozāreš-e šerkat-e mellī-ye naft-e īrān

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۸۶-ف

گزارش شرکت ملی نفت ایران در ۱۹۵۶-۱۹۵۷؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۸۹-ف

گزارش شرکت ملی نفت ایران در ۱۹۵۶-۱۹۵۷؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۵]

● **گزارش شکار حشمت الدوله** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e šekār-e hešmat-od dowle

منشی باشی، احمد، ق۱۴ قمری

monšī-bāšī,ahmad(- 20c)

اهداء به: حشمت الدوله

تاریخ تألیف: ۱۲۹۱ق

در وصف شکار رفتن حشمت الدوله درکوه‌های سهند به سال ۱۲۹۰ق و کیفیت صید او وهمراهانش است. مؤلف ازجمله همراهان وی بوده واین کتاب را درشکارگاه بستان آباد به حشمت الدوله تقدیم کرده است. این رساله از انشایی ادبی برخوردار است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۹-۹/۲۳۹

آغاز: بسمله چون درسنه ماضیه تخاقوی ئیل ۱۲۹۰ که موکب مسعود فرخنده کوکب حضرت اقدس امجدا رفع والا ولیعهد کیوان حشمت روحنا فداه درشهر جمیدی الاخره همانسال بعزم تفرج وقصد شکار تشریف فرمای ساحات کوه سهند شدند واز نزول وجود مسعودش که آیه هدی ومزین؛ **انجام:** بر رمفارق اهل ایران خاصه آذربایجان بخصوص این جان نثاران پاینده ومستد ام بدارد تحریرافی شهر رجب المرجب کتبه محمد علی المنشی سنه ۱۲۹۱

خط: نستعلیق، کا: محمد علی منشی، تا: ۱۲۹۱ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۲۰گ، ۹سطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۶-۳۴۱۲]

● **گزارش شوریدن شیخ عبیدالله بن سید طه نقشبندی در آذربایجان** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e šūrīdan-e šeyx ‘obeyd-ol-lāh ben sayyed tāhā naqšbandī dar āzarbāyjān

گزارش شوریدن شیخ عبیدالله بن سید طه نقشبندی در آذربایجان و عکس او.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۶۹

خط: نستعلیق، کا: سید میرزا محمد حسن خان منشی اسرار دولتی، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشتی از افضل الملک و اعتماد السلطنه[مختصر ف: -۶۷۷]

● **گزارش غرق شدن کشتی‌های روس در دریا در زمان شاه سلطان حسین** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e qarq šodan-e koštī hā-ye rūs dar daryā dar zamān-e šāh soltān hoseyn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۱۵/۴هـ

آغاز: در عهد دولت روزافزون و سلطنت ابد مقرون اعلیحضرت پادشاه ...

خط: نستعلیق، کا: عبدالمجید بن یوسف بن مجید آهی، تا: با تاریخ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۶ص(۱۳۴-۱۳۸)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۸سم [ف: ۴۵-۱۵۱]

● **گزارش قافله** / داستان / فارسی

gozāreš-e qāfele

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۰۲/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی، ۱گ (۲۱ر-۲۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۵-۲۰۰]

● **گزارش قشون** / داستان، تاریخ / فارسی

gozāreš-e qošūn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۴۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳×۲۱/۳سم [رایانه]

● **گزارش کارهای خراسان و کسب نظر در بازار قوام الدولة** / اسناد / فارسی

gozāreš-e kār-hā-ye xorāsān va kasb-e nazar dar bāzār-e qavām-od dole

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۶

گزارش کارها خراسان و کسب نظر در بازار قوام الدوله وزیر خراسان با پاسخ پرسش‌های او در شش بند مورخ ۱ جمادی الثانی۱۲۷۵ با خط و امضاء ناصرالدین الدین در ۱۲۷۵ در پنج جا، با مهر دبیرالملک در پشت آن؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۳۳۵]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۷

گزارش یاد شده نسخه دیگر در دو بند با تصدیق و امضاء ناصرالدین شاه در ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۷۵ با همان مهر؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۳۳۵]

● **گزارش کنسولی روابط بازرگانی بلژیک** / اسناد

gozāreš-e konsūlī-ye ravābet-e bāzargānī-ye belžīk

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹۳-ف

ج ۶۱ مورخ ۱۹۲۵ در ۱۶۱-۲۰۵ص، مجله عالم اسلامی ج ۶۱ ص ۲۰۵ سال ۱۹۲۵ بخش سوم یا سومین تری مستر آغاز ناسیونالیسم در ایران، ج ۷۲ مورخ ۱۸۹۱ در ۳۴۵-۳۷۷ ص، ج ۸۱ مورخ ۱۸۹۳ در ۱۳۱ص، ج ۱۲۰ مورخ ۱۹۳ در ۲۵۲-۲۹۷ص، ج ۱۳۰ مورخ ۱۹۰۵ در ۲۵۳-۳۰۷ص، ج ۱۳۵ مورخ ۱۹۰۶ در ۱۰۳-۱۵۲ و ۳۷۷-۳۹۵ص، ج ۱۳۶ مورخ ۱۹۰۷ در ۲۵۱-۵۸۷ص، ج ۱۳۹ مورخ ۱۹۰۷ در ۵۱-۱۰۹ص؛ بی‌کا، بی‌تا؛ از روی چاپی [فیلمها ف: ۲-۱۵۳]

● **گزارش مالیاتی شهرستانها** / اسناد / فارسی

gozāreš-e mālīyātī-ye šahrestānhā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۹۰-ف

یاراپرت رئیس کل مالیه ایران درباره سال‌های ۱۳۰۲-۱۳۰۴، ششمین گزارش در ۱۳۰۲، نهمین گزارش در ۱۳۰۳ (۱۹۲۴)، دهمین گزارش درباره سه ماهه فروردین ماه واردی بهشت ماه و خرداد ماه ۱۳۴ برابر با ۲۱ مارس ۲۱ ژوئن ۱۹۲۵؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۵]

● **گزارش مأموریت** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e ma'mūrīyat

میر ابوالقاسم، در سال ۱۳۰۶ق فوجی از سربازان قم را جهت تعلیم (از ذیقعده ۱۳۰۶ تا جمادی الاول۱۳۰۷) به خراسان برده است.رساله حاضر، گزارش عملکرد وی در این دوره است که ضمن سی و سه بند آمده، چهار تن از صاحب منصبان خراسان پس از پایان دوره، فعالیت‌های وی را تایید کرده، که متن دستنویس ایشان همراه با مهر به این گزارش ملحق شده است.صاحب منصبان بر اساس ترتیب تاییدنامه و سجع مهرهای ایشان عبارتند از: ۱. مهر: «فتح الله بن فضل الله ۱۲۹۱» (بیضی)؛ ۲. مهر: «غفار غفار ۱۲۹۰» (بیضی)؛ ۳. مهر: «مؤتمن الشکر محمد الحسینی» (بیضی)؛ ۴. مهر: «رکن الدوله» (بیضی).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۰۶

آغاز: هو الله تعالی شانه.راپرت ماموریت این جان نثار میر ابوالقاسم سرباز بمعلمی فوج خلج قم بارض اقدس سنه ۱۳۰۶؛ **انجام:** جان نثار میر ابوالقاسم سرباز طرح اطریشی معلم فوج خلج.

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: میر ابوالقاسم، تا: جمادی الاول۱۳۰۷ق؛جلد: مقوایی، ۲۰گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵۱-۴]

● **گزارش ماهیانه کل دارایی ایران** / اسناد / فارسی

gozāreš-e māhīyāne-ye koll-e dārāīy-e īrān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۸۷-ف

گزارش ماهیانه کل دارایی ایران در ۱۳۲۳؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۵]

● **گزارش مجروحین جنگ جنوب** = **راپورت** / اسناد / فارسی

gozāreš-e majrūhīn-e jang-e jonūb = rāport

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲۲/۲

از حکیم؟؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۱ر-۱۲پ)[مختصر ف: -۶۷۷]

● **گزارش میرزا ملکم خان** / اسناد / فارسی

gozāreš-e mīrzā malkam xān

ملکم، ۱۲۴۹ - ۱۳۲۶ قمری

malkam (1834 - 1908)

ناظم الدوله سفیر ایران به وزارت امور خارجه ایران

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۳۴-ف

نسخه اصل: نسخه آقای دکتر معینیان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

● **گزارش نامه** / اسناد / فارسی

gozāreš nāme

سفیر ایران در کشور روس و برنامه و ترتیب دیدار و ملاقات نواب والا در تفلیس با امپراطور روس، با صحه شاه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۸۷-ف

نسخه اصل: انجمن آثار ملی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص [فیلمها ف: ۲-۱۹۲]

● **گزارش نامه به شاه ایران** / تاریخ / فارسی

gozāreš nāme beh šāh-e īrān

این نامه را در پاسخ مکتوبی نوشته‌اند که خان عالم از طرف شاه ایران در ۱۰۲۷ آورده و در آن شرح شبیخونی داده شده که از طرف روم (ترک) با ۲۲۰ هزار سوار شده پانصد توپ کلان و دو هزار بادلیج به سرداری حسن پاشا وزیرو امیرالامرای ارض روم به سپاه ایران زده شد. این شبیخون به وسیله سپهسالار قرچغای خان با سربازان دلیر ایران دفع گردیده و نیز هدایای ارزنده‌ای که از طرف متجاوزین برای جبران شبیخون بی‌قانون ارسال شده بود به شرح یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۴۳-طباطبائی

آغاز: نامه جانان رساند قاصد فرخ لقا ×× روزه جان تازه ساخت همچو نسیم صبا. مصباح محفل موافقت مفتاح باب مرافقت اعنی مکتوب مؤالف اساس و نامه عنبرین لباس که از جانب ... ثمره گلستان خلافت و وفا؛ **انجام:** و در این وقت که پادشاه مسکاو به جهت ما بعضی تحائف فرستاده بود ... یک دست شنقار ابلق که لایق و سزاوار دست آن پادشاه کامکار بود ایفا نمود که مقبول طبع سلیم گردد، ایام به کام باد. بالنون و الصاد.

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب،۳ص(۲۸۱-۲۸۳)،اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۳-۲۱۹]

● **گزارش نامه دهگان خداپرست** / نامه‌نگاری، کلام و اعتقادات / فارسی

gozāreš nāme dahgān-e xodā-parast

نامه‌های دهگان خدا پرست به انوشیروان نوشته و او آنرا به «اژرژروه» سپاهانی داداتا از آن بکاهد و گزین و گزارش کند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۳/۲۱

آغاز: دهقان خداپرست نزد خسرو قبادان ساسان نامه نوشته بود و یک چیز دوبار و سه بار وا گفته؛ **انجام:** و پادشاهی از مردم شما برود پس از هزار و اند سال باز پادشاهی بفرزندان کیومرث رسد. و الله اعلم بحقایق الامور.

خط: تعلیق، کا: حیدر بن علی کرکی، تا: نزدیک۱۰۷۶ق؛ ۳گ(۱۴۱پ-۱۴۳ر) [ف: ۳-۴۸۱]

● **گزارش نظامی منطقه تالش** / اسناد / فارسی

gozāreš-e nezāmī-ye mantaqe-ye tāleš

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۳۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: ۱۵/۸×۲۱/۸سم [رایانه]

● **گزارش نماینده روزنامه نیویورک تایمس درباره ایران (ترجمه)** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e namāyande-ye rūzname-ye nīyoyork tāyms darbāre-ye īrān (t.)

جزوه‌ای است درباره وضع سیاسی ایران در زمان ناصرالدین شاه و امیرکبیر و بدگویی او از انگلیس و اندکی ستایش او از روس و همچنین وضع بد اجتماعی ایران و بی‌اعتنایی دولت نسبت به صلاح کشور و ستمگری درباریان و شاهزادگاه به‌ویژه ظل السلطان و پیروی شاه از روس و پیمان او با آن کشور و دادن شمال خراسان و افغانستان به روس و نبودن آزادی و قانون و نظمی در کشور، از گفته خبرنگار «اوده اخبار لکهنوء» از روزنامه تایمس هندوستان از گفته‌های وقایع‌نگاری از تهران به روزنامه تایمس (طیمس)، تاریخ آن دهسال پس از پیمان راه آهن بارون روتر است گویا نزدیک سال ۱۳۱۰.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸۸۲

آغاز: ایران، مخبر اوده اخبار لکنهوء نقل از روزنامه طیمس هندوستان نموده ذکر مینماید که وقایع نگاری از طهران بروزنامه نیویورک طیمس نوشته است که مملکت ایران از این وضع و حالتی که فعلا در او مشاهدهمیشود محال است که ترقی و اقبال نصیب او شود؛ **انجام:** ولی آنهاییکه استعداد کار دارند و کار گذار و زنده دل هستند مملکت ایران برای وجود ایشان زندان و بی حاصل است و السلم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۳۹ص، ۱۰سطر[نشریه: ۳-۴۸۲]

● **گزارش و راپورت بنائیها** / اسناد / فارسی

gozāreš va rāport-e bannā'īyhā

گزارش و راپورت بناییها و ساختمان‌های درون و بیرون شهر تهران و عمارت‌های ییلاقات مانند کاخ گلستان از تالار برلیان و جز آن نیز فرح آباد و اصطبل‌ها و سربازخانه‌ها و نگارستان و سلطنت آباد و قصر قاجار و قزاق خانه ها و عمارت‌های دوشان تپه، در یک طومار.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۸۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۳۳۵]

● **گزارش وضع کمیسیون مختلفه عثمانی و ایرانی** / اسناد / فارسی

gozāreš-e vaz'-e komīsīyon-e moxtalefe-ye 'osmānī va īrānī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۷

درباره رفع بحران سرحد ارومیه و لاهیجان مورخ ذیحجه ۱۳۲۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴گ، ۱۸سطر[سنا: ف: ۲-۲۸۱]

● **گزارش وقایع سرحدات ایران و روسیه** / تاریخ / فارسی

gozāreš-e vaqāye'-e sarhaddāt-e īrān va rūsīye

گزارشی از سرحدات ایران و روسیه، به‌ویژه اردبیل طالش و مغان است که مؤلف با استفاده از گزارش میرزا سید جعفر مهندس باشی (مشیرالدوله) (م ۱۲۷۹ق) ومشاهدات عینی گزارشگر، نگاشته و طی آن به رخدادهای پیرامون آن منطقه و برخوردهای نظامی بین ارتشیان ایران و روسیه پرداخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۸۵

آغاز: در این موقع که دول همسایه بنای تجاوزر بخاک دولت علیه گذاره و بی طرفی دولت ایران را مغتنم نشمرده به خیالی این هنگامه را بر پا کرده اند؛ **انجام:** و در هر جا کلاه مود را زمین می‌گذاشتندماها سرحد را از آنجا میدانیم، تفصیلاین فقرات زیاد است در صورت لزوم إن شاءالله مفصلا بعرض خواهد رسانید.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۳۸گ، ۱۷سطر(۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۳-۳۵۳]

● **گزارشها و مکاتیب دولتی عهد قاجار** / اسناد / فارسی

gozārešhā va makātīb-e dowlatī 'ahd-e qājār

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۱۱/۴

و سواد نوشته‌های مربوط به ایران و روس. مجموعه این نوشته ها مربوط به سفر میرزا محمد حسین صدر به روسیه است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۸-۱۰۱]

● **گزارشهای اعتماد حضور ابراهیم بن عماد الدوله** / اسناد / فارسی

gozārešhāye e'temād hozūr ebrāhīm ben 'emād-od dowle

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۷۷-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۳۱۶ (۴۹۲۰)، اسناد دولتی است و باید در سه مجلد باشد، صد و هشت طغرا نوشته است دارای دستخط همایونی (۱۱) و راپرت مجلس شورا به خط امین الملک و عریضه او و کتابچه قانون مشورت خانه تا می‌رسد به خط آجودان مخصوص و کاغذ افتخار السلطنه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با فهرست مندرجات مورخ ربیع الاول ۱۳۰۲، با مهر همان اعتماد حضور و علی اکبر بن حسین حسینی، در ربیع الاول ۱۳۳۰ به گواهی مرآة الممالک به اطاق اسناد رفته بود؛ ۱۱۱گ [فیلمها ف: ۲-۲۲۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۷۸-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۴۸ (۴۷۷۸)، جلد دوم است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با گواهی مرآة الممالک که در ربیع الاول ۱۳۳۰ به اطاق اسناد رفته است؛ ۱۰۷گ [فیلمها ف: ۲-۲۲۴]

● **گزارشهای ژوانن** / اسناد

gozāreš-hā-ye žovānen

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۴۸-ف

از آرشیو وزارت خارجه پاریس، ش ۱۲ و ۱۳ خطی. فرستاده نظامی و سیاسی فرانسه در دربار فتح علی شاه؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۴۲]

● **گزارشهای کیومرث میرزا عمیدالدوله** / اسناد / فارسی

gozārešhāye kīumars mīrzā 'amīdod-dovlah

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۷۹-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۲۴ (۳۲۷۸)، باگواهی مورخ ۱۳۳۰ مرآة الممالک (۴۶۲۵)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶۶گ [فیلمها ف: ۲-۲۲۴]

● **گزارشهای مؤید الدوله حاکم کرمان به صدراعظم** / اسناد / فارسی

gozārešhāye mo'ayyed-od dowle hākem-e kermān be sadre-a'zam

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۸۰-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۲۶ (۳۳۴/۴۶۴۳)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با گواهی مرآة الممالک که در ۱۳۳۰ به اطاق اسناد رفته است؛ ۳۳۴گ [فیلمها ف: ۲-۲۲۴]

● **گزارشهای هفتگی = عرایض و نوشتجات** / اسناد / فارسی

gozārešhāye haftegī = 'arāyez va neveštejāt

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۰-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۱۹۳ (۴۸۷۶). گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با گواهی موسی مرآة الممالک در ربیع الثانی ۱۳۳۰ از کتابخانه اندرون به اطاق دفتر اسناد و اموال دولتی رفته بود مانند شماره‌های دیگر این کتاب، تدوین ۲۵ شعبان ۱۲۹۳ سیچقان ئیل، از جزو یکم که شاه در شمیران در ۱۲ تا ۱۶صفر ۱۲۷۵دیده تا جزو ۳۰ که در تهران در ۱۳ ربیع الثانی

ربیع الثانی ۱۲۸۰ تنگوزئیل دیده است. [فیلمها ف: ۲-۲۲۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۱-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۰۶. گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست، دارای: ۱. خلاصه صورت بروات توشقان ئیل که تنخواه آن را کارگزاران ادارات دریافت کرده‌اند، ۲. روزنامه عباس میرزا با سرگذشت او که خلف سلطان بن سلطان محمد شاه قاجار بوده است، ۳. جمع و خرج و مستمریات تهران، ۴. بودجه نظام به دستور شاه و بودجه مملکتی، ۵. صورت جمع و خرج اقساط ایت ئیل ۱۲۹۱، ۶. خلاصه جمع و خرج ابواب جمعی خزانه مالیه که به نظر شاه رسیده با مهر امین السلطان، ۷. اصل کاغذ اسعد پاشا به نایب السلطنه و ترجمه آن، ۸. ابواب جمعی اسماعیل خان، ۹. صورت باقی گمرک‌خانه‌ها، ۱۰. صورت تخلف مرحمتی در معامله یونت ئیل اصفهان، ۱۱. اخبار سیاسی ایران با فرانسه و انگلیس و روس در ۳۵ص، ۱۲. قواعد مصلحت خانه در بیست فصل، گزارشی است به شاه، ۱۳. ابواب جمعی سهراب خان در قوی ئیل بابت گمرک ولایات، ۱۴. خصلاصه مطالب غلام حسین خان از سیستان، ۱۵. صورت شاگردان مدرسه دارالفنون از قدیم و جدید و اخراجی و مأمور سیم کشی تلگراف و مأمور خراسان در سه‌شنبه ۲ شوال ۱۲۷۶، ۱۶. صورت جمع و خرج قوی ئیل، ۱۷. روزنامه تلگرافی ولایات تبریز و دامغان، ۱۸. وجوه ابواب جمع حاجی محمد خان حاجب الدوله، ۱۹. صورت باقی یونت ئیل اصفهان، ۲۰. کارخانه ریسمان ریسی و کاغذسازی از ۱ شوال تا ۲۰ شوال ۱۲۷۰، ۲۱. جمع گمرک خانه‌های کشور، ۲۲. خلاصه حساب میرزا موسی وزیر به تشخیص مستوفی الممالک در یونت ئیل، ۲۳. صورت حساب وجوه استقراض معیر الممالک و اسماعیل خان؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۲۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۲-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۳۹ (۴۸۶۶). جزو نخستین آن مورخ ۲۳ ذیحجه ۱۲۸۶ یونت ئیل در تهران. جزو بیست و پنجم مورخ جمادی الثانی ۱۲۸۹ پیچی ئیل در کلاردشت مازندران در ۵ ربیع الاول ۱۲۹۴ تدوین شده است، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶۳گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۳-ف

نسخه اصل:خارجه ۶۲۴۰(۱۳۲/۳۰).گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تدوین ۱۳۰۵ [فیلمها ف: ۲-۲۳۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۴-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۴۲ (۴۸۹۶/۳۳). جزو نخستین مورخ ۲۵ محرم تا ۴ صفر ۱۲۷۴ در شمیران، جزو بیست و یکم مورخ ۱۲۷۶ قوی ئیل در تهران، جزو بیست و سوم دستخط و فهرست نوشتجات قدیم است از عهد محمد شاه تدوین ۱۰ شعبان ۱۳۰۵ سیچقان ئیل، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۳گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۵-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۴۳ (۴۹۰۵). در دو بخش از ش ۱ تا ۱۳۰ و از ۱۳۱ تا ۲۷۳، گزارشهای هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست. ۱۳ و ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۸۵ در سلطنت آباد ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۸۵، ۶ و ۷ و ۲۲ رجب و ۶ و ۱۰ و ۱۲ و ۲۴ شعبان و ۷ و ۱۲ و ۲۰ رمضان و ۲ شوال ۱۲۸۵ در تهران، اواسط جدی، ۵ و ۶ شوال ۱۲۸۵ در دوشان تپه، ۹ و ۱۲ و ۱۴و ۱۸ شوال ۱۲۸۵ در جاجرود، ۱۹ شوال ۱۲۸۵ در حصار امیر، ۲۰ شوال ۱۲۸۵ در دوشان تپه، ۲۳ شوال ۱۲۸۵ و ۱۴ و ۱۶ ذیقعده و ۱۰ ذیحجه ۱۲۸۵ در تهران، ۱۶ ذیحجه ۱۲۸۵ قصر قاجار، ۲۴ ذیحجه ۱۲۸۵ در باغ لاله زار؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷۳گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۶-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۴۴ (۴۸۸۲/۱۵۵). سی و دو جزو است از ۲ محرم تا ۲۹ ربیع الاول ۱۲۸۳، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: علی اکبر بن حسن حسینی، اعتماد حضور؛ ۲۳۹گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۱]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۷-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۷۰ (۴۸۹۴). جزو نخستین مورخ ۱ جمادی الثانی ۱۲۷۵، جزو بیست و ششم مورخ ۲۱صفر ۱۲۸۰ تنگوزئیل در شمیران دستخط مورخ ۱ رمضان ۱۲۹۶ توشقان ئیل دارد، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۶گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۱]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۸-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۶۷. جزو نخستین مورخ ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۷۵ یونت ئیل در تهران، جزو بیست و چهارم پایان صفر ۱۲۸۰ تنگوزئیل در شمیران در رمضان ۱۲۹۶ توشقان ئیل تدوین شده است، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۲گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۱]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۹-ف

جزو نخستین مورخ پایان ربیع الاول ۱۲۸۷ در شهرستانک، جزو دوم مورخ ربیع الثانی ۱۲۸۷ در یورت درخت طوبی. جزو سوم مورخ ربیع الثانی ۱۲۸۷ در همانجا، جزو چهارم مورخ ۲۱ جمادی الاول ۱۲۸۷ در سلطنت آباد، جزو پنجم مورخ ۱ جمادی الثانی ۱۲۸۷ در سلطنت آباد، جزو ششم مورخ ۱۱ رجب ۱۲۸۷ در بی بی آباد همدان، جزو هفتم مورخ ۹ شعبان ۱۲۸۷ در عمادیه، جزو هشتم مورخ ۲۶ شعبان ۱۲۸۷ در کنار شط یعقوبیه، جزو نهم

مورخ ۲۰ شوال ۱۲۸۷ در پای طاق زهاب، جزو دهم مورخ ۱۱ ربیع الاول ۱۲۸۸ در شکراب، جزو یازدهم مورخ ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۸۸ در قرق بلاغ لار، جزو دوازدهم مورخ ۲۵ جمادی الاول ۱۲۸۸ در سلطنت آباد، جزو سیزدهم مورخ ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۸۸ در اقدسیه، جزو چهاردهم مورخ ۱۵ عقرب ۱۲۸۸ در شکارگاه جاجرود، جزو پانزدهم مورخ جمادی الاول ۱۲۸۹ در چشمه بستک لار، جزو شانزدهم مورخ جمادی الثانی۱۲۸۹ در بلده نور، جزو هفدهم مورخ جمادی الثانی ۱۲۸۹ در بلده نور، جزو هجدهم مورخ پنجشنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۸۹ در صالحان کجور، جزو نوزدهم مورخ ۶ رجب ۱۲۸۹۱۲۸۹ در آب لورا، جزو بیستم مورخ ۲۷ رمضان ۱۲۸۹ در تهران، جزو بیست و یکم مورخ عید رمضان ۱۲۸۹ در تهران، جزو بیست و یکم مورخ عید رمضان ۱۲۸۹ در تهران، جزو بیست و دوم مورخ ۹ محرم ۱۲۹۰ در تهران، جزو بیست و سوم مورخ ۳ صفر تخاقوی ئیل در دوشان تپه، جزو بیست و چهارم مورخ روز شنبه ۲۱ ربیع الثانی اودئیل در عمارت گلستان، جزو بیست و پنجم مورخ پنج‌شنبه ۲۱ رمضان یونت ئیل در اتراق دوم کربلا، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست، تدوین ۱۵ صفر ۱۲۹۵ اودئیل، گزارش‌های تلگرافی است، درباره بلوچستان و دارالفنون و دیگر چیزها؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۳۱]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۰-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۷۸ (۴۹۰۴)، جزو نخستین مورخ ۱۳ شعبان ۱۲۷۵ در تهران دیده شده، جزو بیست و یکم مورخ محرم ۱۲۸۰ در سلطنت آباد دیده شده، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تدوین ۱ رمضان ۱۲۹۶؛ ۲۳۱ص [فیلمها ف: ۲-۲۳۲]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۱-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۲۷۹ (۴۸۶۰). جزو یکم در ۱ شوال ۱۲۸۳ بارس ئیل در جاجرود دیده شده، جزو نوزدهم در ۲۸ ذیقعده ۱۲۸۳ توشقان ئیل در دوشان تپه دیده شده، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۸گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۲-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۳۲۰ (۴۸۶۷). جزو یکم در ۱۲۹۰ در تهران دیده شده، جزو ۴۹ در ۱۲۹ تخاقوی ئیل در تهران دیده شده، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تدوین ۱۰ شعبان ۱۳۰۵؛ ۳۳۱گ [فیلمها ف: ۲-۲۳۲]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۳-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۳۳۸ (۴۸۶۳) (۳۹۵ طغرا عرایض و نوشتجات)، جزو یکم در ربیع الاول ۱۲۷۵ دیده شده، جزو چهل و هفتم بی‌تاریخ، تدوین ۱۲۹۳، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛بی‌کا،بی‌تا؛با مهر مورخ ۱۳۲۰ [فیلمها ف: ۲-۲۳۲]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۴-ف

نسخه اصل: خارجه ۶۷۶۸ (۴۸۷۹/۲۳)، جزو یکم در ۲۰ ذیحجه ۱۲۷۵ یونت ئیل دیده شده، جزو بیست و یکم در ۱ ربیع الاول پیچی ئیل دیده شده، گزارش‌های هفتگی یا عرایض و نوشتجاتی که به شاه رسانده‌اند و او آنها را خوانده و دستخط او هم در آنها هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۴ص [فیلمها ف: ۲-۲۳۲]

● گزارشی از فرنگ / متفرقه / فارسی

gozārešī az farang

مرتب بر هفت «فصل» است: ۱. در تحدید اراضی فرنگ و اسامی دول ایشان ...؛ ۲. در تعریف پاپ و تسلط او بر سلاطین عظیم الشأن ...؛ ۳. در استکشاف حکیم دانشمند کلمبس ارض جدید را ...؛ ۴. در ذکر ترقیات اهل فرنگ بعد از انکشاف امریکا ...؛ ۵. در استدلال بر حرکت ارض به حرکت وضعیه؛ ۶. در تعریف قمرهایی که کوکبی است تابع سیاره‌ها؛ ۷. در بیان اجرام ثوابت و ابعاد آنها.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۸/۱

آغاز: ستایش مختص خداوند است در مقابل نعماء او

خط:نستعلیق شکسته،کا:محمد هادی قاجار،تا:۱۲۹۵ق، جا: تهران؛ ۱۹گ (۱پ-۱۹ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۷۲]

● گزارشی از یک مأموریت زبانی به شمال غربی هندوستان (ترجمه) / سفرنامه / فارسی

gozārešī az yek ma’mūrīyat-e zabānī be šomāl-ye qarbī-ye hendūstān (t.)

رخشانفر، محمد رضا

raxšānfar,mohammad rezā

این ترجمه‌ای است از کتاب «گزارشی از یک مأموریت زبانی به شمال غربی هندوستان». از جرج مرگن استیرنه. بخش پیشاور به چترال (ص ۲۶ تا ۴۶ آن کتاب).

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵

آغاز: در سال ۱۹۲۹ مؤسسه تحقیقات سنجشی در فرهنگ انسانی، مرا به دومین مأموریت زبانی خود به کناره‌های هندوستان شمال غربی فرستاد و بدینسان مرا توانا ساخت که کاوشهای خود را درباره زبانهای مرزی هند و ایرانی، که در ۱۹۲۴ آغاز کرده بودم، دنبال نمایم

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پایان قرن۱۴؛ اهدایی: دکتر

صادق کیا؛ ۳۸ص، ۱۵سطر(۱۶/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۲۷سم [ف: ۳-۲۷۸]

● **گزارش یک قرن پیش از وطن ما** / تاریخ
gozāreš-e yek qarn pīš az vatan-e mā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۲۸-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۲۴]

● **گزیده** / عرفان و تصوف / فارسی
gozīde
خانقاهی، طاهر بن محمد، ق۶ قمری
xānqāhī,tāher ebn-e mohammad(- 12c)
در ۴۵ (۴۳) «باب»: ۱. توحید باری، ۲. پیامبری محمد، ۳. محبت، ۴. متابعت سنت، ۵. فضیلت نماز، ۶. ذکر، ۷. فضیلت علم، ۸ فضیلت شکر، ۹. جهاد، ۱۰. سخاوت، ۱۱. حیا، ۱۲. خاصیت زنا، ۱۳. وبال لواط، ۱۴. احتکار، ۱۵. ربا، ۱۶. قسمت روزی، ۱۷. قناعت، ۱۸. ناداشتن دنیا، ۱۹. پرستیدن خلق، ۲۰. یاد خدا و مرگ، ۲۱. فضیلت صبر، ۲۲. شکر، ۲۳. اخلاص، ۲۴. توبه، ۲۵. روزه داشتن ...، ۳۰. رجا، ۳۵. عجب، ۴۰. حلم، ۴۱.عیب‌جویی، ۴۳. نمامی. (احمد منزوی)
محمد بن بالی از قرن نهم آن را به ترکی ترجمه کرده است.
آغاز: سپاس و شکر و ستایش مر خدایی راست جل جلاله که جز وی خدای دیگر نیست ...
چاپ: تهران، ۱۳۴۷ش، به کوشش استاد ایرج افشار
[فهرستواره منزوی ۵۷۵/۶ و ۷۸۰/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۳۳/۱-ف
نسخه اصل: مجموعه گوتینگن (۱۹۷۱/۱/۱خاوری)؛ خط: نسخ، کا: عبدالمومن بن عمر بن احمد، تا: سه‌شنبه ۲۰ جمادی الاول۷۵۴ق [فیلمها ف: ۳-۸۲]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۱۸-ف
نسخه اصل: کتابخانه سعید نفیسی ش ۱۶۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۶۶ و ۳۰۶۱-ف
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷۹گ، ۱۵ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶-۶۲] و [فیلمها ف: ۲-۵۲]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۱۷-ف
نسخه اصل: کتابخانه دولتی وینCod A. F. 310؛ خط: نسخ معرب، کا: علی بن محمد، تا: نیمه‌های رمضان۱۰۰۵ق [فیلمها ف: ۲-۱۲۱]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۰۶-ف
نسخه اصل: دانشگاه اوپسالا شB. N.: r 9014 - CCCLXII؛ خط: نسخ ترکی، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشت مورخ ۱۱۴۰ و ۱۱۴۵ و ۱۸۷۳ [فیلمها ف: ۲-۱۱۸]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶۶-ف
نسخه اصل: کتابخانه دولتی بایرن Cod ture 12؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱۳۱]

● **گزیده احوال شاهان سلسله صفوی** / تاریخ ایران/فارسی
gozīde-ye ahvāl-el šāhān-e selsele-ye safavī
از تاریخ عالم آرا و حبیب السیر و جز آنها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۹۸
کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: یک‌شنبه ۱۲ جمادی الاول۱۱۱۸ق؛۱ص(۵۸۲)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۱۰۲]

← گزیده اختیارات بدیعی > طب
← گزیده اخلاق جلالی > لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق (منتخب)

● **گزیده‌ای از طالع نامه** / طالع بینی / فارسی
gozīde eī az tāle‘ nāme
کاتب مقدمه زایجه طالع را از روی نسخه ش ۳۵۱۰ کتابخانه ملک در این دفتر نقل کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۹۰/۲
خط: نسخ، کا: مرتضی گیلانی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۳گ (۵۹ر- ۶۱پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۴۴-۶۸]

← گزیده پنج گنج > خلاصه مخزن الاسرار

● **گزیده تجوید** / تجوید / ترکی
gozīde-ye tajvīd
ارموی، محمود بن محمد، - ۱۰۷۷ قمری
ormavī,mahmūd ebn-e mohammad(- 1667)
کتاب نسبتاً مفصلی در احکام تجوید است که با بهره‌مندی از کتب معتبر در تجوید همچون: النشر فی قراءات العشر، الشاطبیه، الجعبری، التیسیر، الوقوف للسجاوندی، درة الفرید، تحفة الحفاظ، حل الرموز، قصیده جمال الدین و بعضی رسائل فارسی و ترکی در بیست و نه باب نگارش یافته است؛ عناوین ابواب رساله عبارت است از: ۱. دیشلر اقسامن بیان ایدر (در بیان اقسام دندان) ۲. مخارج حروف بیاننده در، ۳. صفات حروف بیاننده در ۴. نون ساکن و تنوین اظهار بیاننده در، ۵. ادغام مع الغنة بیاننده در، ۶. ادغام بلا غنه بیاننده در، ۷. اقلاب مع الغنة بیاننده در، ۸

اخفاء مع الغنة بیاننده در، ۹. میم ساکن حکمی بیاننده در، ۱۰. ادغام صغیر حکمی بیاننده در، ۱۱. ادغام کبیر بیاننده در، ۱۲. رانک تفخیم و ترقیقی بیانند در، ۱۳. لامک تفخیم و ترقیقی بیاننده در، ۱۴. مدات بیاننده در، ۱۵. هانک کنایه بیاننده در، ۱۶. وقفک احکام بیاننده در، ۱۷. سکون و روم و اشمام بیاننده در، ۱۸. کیفیت وقف بیاننده در، ۱۹. اشاره و وقوف سجاوندی بیاننده در، ۲۰. سکته بیاننده در، ۲۱. لحن جلی و لحن خفی بیاننده در، ۲۲. همزتین متصلتین بیاننده در، ۲۳. همزتین منفصلتین بیاننده در، ۲۴. همزه منفرد بیانند در، ۲۵. فی نقل حرکة الهمزه إلی الساکنین قبلها، ۲۶. ترک الهمزة فی مذهب ابوعمرو، ۲۷. قراء سبعنک و شاگرد لرینک، ۲۸. قواعد فاتحه بیاننده در، ۲۹. قرآئنک جمیعی کیمیکدر و جامع قرآن کیم اولدوغن بیان ایدر (در بیان اینکه قرآن را چه کسی جمع آوری نموده است). برخی بخش‌های منظوم این اثر، به نظر می‌رسد سرایش خود مؤلف بوده باشد؛ چند نسخه نیز در برخی کتابخانه‌های خارج از کشور، همچون آلمان، سوریه، ترکیه، مصر و فلسطین اشغالی موجود است. (حسین متقی)

آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین ... بعده بویله دیر فقیر و حقیر و پر تقصیر ... که ای طالب قرائت قرآن بل کل کم قرآن عظیم تجوید ایله اوقنمق لازم گلور پس قرائت قرآن دن مقصود طلب ثواب ایکن ... و بو رساله شریفته یی تجویدک معتبر کتابلرندن اخذ ایدوب جمع ایلدم و تورکجه عبارت کتوردم تا مبتدی اولانلره اخذ آسان اوله و قواعد ایله دولدردم ... بو رسانه نک اسمین گزیده قدوم زیرا هر کتابک گزیده سیدر ...

انجام: پس لازم اولدیکه بونی بر باب ایدوب کتاب ایچنده یازه وز الحمدلله رب العالمین إلی الاختتام و صلی الله علی نبیه و صحبه الکرام؛ تمت

۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۷۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵گ، قطع: خشتی [ف: -۹۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۶/۲ کر

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: عمر بن محمد رهاوی، تا: ۱۰۸۸ق؛ مصحح، محشی با نشان‌های «یوسف، ۵ و ...»، پس از برگ انجام (برگ‌های ۷۹ر-۸۲پ) فوائدی به زبان ترکی عثمانی در بیان چگونگی اتصال آخر سور به اول سوره‌ها (با مبانی اهل سنت) در بیان دلائل تشبیه فرزند به پدر یا مادر و چگونگی دختر یا پسر شدن فرزند در رحم مادر، دعایی مجرب هنگام نماز، ادعیه‌ای در بیان مقهوریت دشمنان، فایده‌ای به عربی با عنوان «المقالة الثانیة فی بیان الفرق بین الحروف المشابهة»، روایتی به نقل از کعب الاحبار در مورد مردی که پیش عمر بن الخطاب آمده و اخباری را که در کتب الانبیاء نسبت به «هامة» دیده است، بازگو می‌نماید؛ مهر: «... مصطفی ... کتبخانه سی ... ۱۲۳۹هـ» (دایره)؛ ۸۶گ (۳پ-۷۸پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۴۰/۲-۹۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۷۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۸-۳۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۳۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۵۱گ (۷۲پ-۱۲۲پ)، ۱۴-۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۸-۵۷۵]

← گزیده تحفة السالکین ‹ منتخب تحفة السالکین

● گزیده تحفه حکیم مؤمن = منتخب تحفة المؤمنین = خلاصه تحفه سلیمانی / طب / فارسی

gozīde-ye tohfe-ye hakīm mo’men = montaxab-e tohfat-ol mo’menīn = xolāse-ye tohfe-ye soleymānī

وابسته به: تحفه حکیم مؤمن؛ حکیم مؤمن، محمد مؤمن بن محمد زمان (قرن ۱۱)

تلخیصی از کتاب تحفه حکیم مؤمن= تحفه سلیمانی، تألیف سید محمد مؤمن بن محمد زمان تنکابنی دیلمی است. در نسخه حاضر بخش‌هایی از کتاب، از جمله: باب ۹. درسنونات و غرغره و مضمضه، ۱۰. در اکحال و شیافات و سایر ادویه عین کحل، ۱۱. در ذکر ادهان، ۱۲. در مرهمها و ذرورات و جراحت و ما یتعلق بها، ۱۳. در ضمادات و کمادات و نطولات و قطورات، ۱۴. در سعوطات و عطوسات و نشوقات و نفوخات و بخورات، ۱۵. در حقنه ها و فتایل و فرزجات و حمولات، ۱۸. در ادویه کلف و بهق و برص و وسم و خیلان و نمش و برش و سعفه و امثال آن، ۱۹. در مطیبات بدن و عرق و مضیقات ... عطریات که بوی دهان را خوش کند، ۲۰. در ذکر خواص غریبه و اسرار مکتومه از تحفة المؤمنین آمده است و به نظر می‌رسد برگ‌هایی از سایر آثار طبی نیز در این نسخه مشوش داخل شده باشد! باید دانست که ملخص و احیاناً نام اختصاصی این رساله، به جهت افتادگی از آغاز و انجام آن، مورد شناسایی قرار نگرفت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۸/۲ کر

آغاز: ... بهق و برص اطفال و با سرکه جهت خارش بدن و اورام حاده ... (۶ر) باب دهم در اکحال و شیافات و سایر ادویه عین کحل و ذروز: از ادویه منخوله؛ **انجام:** جهت قوی کردن ... بغایت مؤثر و ضماد سوخته ... جهت منع روئیدن موی که کنده باشد مجربست ... اسم فارسی نعناع است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ در هامش برگ‌های ۳۰پ-۵۱ر و ۹۵پ-۹۷ر فوائدی طبی با

سربندهای «یا شافی بلطفک الکافی» و چند تعویذ و دعا که عناوین برخی از آن‌ها چنین است: برای هضم غذا، جهت آتشک، داروی چشم، قوه باه، نوش دارو، مفرح معتدل، جهت رفع رعاف، جهت رفع برص، جهت رفع طنین، نسخه معجون، معالجه سر کچل، رفع درد کمر، دفع گری، به جهت رفع خون آمدن بینی، برای درد دندان، دفع یرقان و ... چند دوا به نقل از طب الائمه از عبدالله حسین بن بسطام، ایضاً دواء السنون، لتطویل الشعر، به جهت دمل، به جهت درد دندان ایضاً دواء السنون، لتطویل الشعر، به جهت دمل، به جهت درد دندان ایضاً، معالجه بواسیر خونی و بادی، دفع بواسیر ایضاً و ...؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده بهرامقلی ۱۱۵۱» (بیضوی)؛ ۱۰۰گ (۳ر-۱۰۲پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۷/۵سم [ف: ۴۰/۲-۲۷۴]

← گزیده تحقیقات خواجه محمد پارسا ← منتخب تحفة السالکین

● **گزیده تذکرة الائمه = منتخب تذکرة الائمة** / تاریخ معصومین / فارسی

gozīde-ye tazkerat-ol a’emme = montaxab-e tazkerat-ol a’emme

گزیده نیکویی است از کتاب تذکرة الائمه، اثر «علامه محمد باقر بن محمد تقی لاهیجانی» (قرن ۱۲). ابواب کتاب، در این نسخه پس و پیش شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۲۲/۱۱

آغاز: فصل در احوال خیر مآل حضرت محمد (ص) [صلی الله علیه و آله] منقول مجلاً از کتاب تذکرة الائمه از مصنفات ملا محمد باقر؛ **انجام:** در کتب دیگر معلوم می‌شود مفصلاً و بالله التوفیق، نقل من تذکرة الائمه مولانا الأعظم ... المحلسی ... تمت و باخیرعمت فی قصبة شهر بابک

خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۸۹ق، جا: بابک؛ ۱۰۴گ (۱۰۹-۲۱۲)، ۱۷سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۶-۱۹۲]

← گزیده تعلیمات خرد افروز ← تاریخ و جغرافیای هندوستان
← گزیده تفسیر صافی ← صافی
← گزیده حدیقة الحقیقة ← الهی نامه

● **گزیده حیاة القلوب مجلسی و امالی صدوق** / تاریخ معصومین / عربی - فارسی

gozīde-ye hayāt-ol qolūb-e majlesī va amālī-ye sadūq

از کتاب حیاة القلوب مجلسی (-۱۱۱۰ ق) و امالی صدوق (-۳۸۱ ق) انتخاب شده است.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۶۰/۲

آغاز: بسمله، من حیاة القلوب در بیان عصمت انبیا بدانکه علمای امامیه رضوان الله؛ **انجام:** و قد اخرجت ما رویته فی هذا المعنی فی کتاب مولد فاطمة و فضائلها علیها

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: جلد تیماج مذهب، ۱۶۳ص (۶۴-۲۲۶)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲-۶۷]

● **گزیده خزینة الأصفیاء = تذکره عرفا** / تراجم / فارسی

gozīde-ye xazīnat-ol ’asfīyā = tazkere-ye ‘orafā

مجموعه‌ای است، از شرح حال عارفان و صوفیان، که بخش‌های عمده آن از خزینة الأصفیاء گزیده شده است.بخش‌های آغاز و انجام نسخه، احتمالاً به کتاب دیگر تعلق داشته؛ ولی به علت اینکه کاتب توانایی کامل برای خواندن و تفکیک مطالب نداشته است، این کتاب، بلکه تمام این مجموعه را از روی یک، یا چند مجموعه، بازنگاری، یا شبیه‌سازی نموده است و مجال بازشناسی بخش‌های جدا و یا تلفیق شده را از ما سلب نموده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۴۴/۵

آغاز: ... در جامع التمثیل آورده است که یکی از زاهدان پاک سیرت و متواضع پاکیزه، طبنت، در بغداد صومعه داشت؛ **انجام:** دو ساله بودم خضر علیه السلام مرا به خدمت یوسف همدانی بمقام ماوراءالنهر سپرد، از وی استفاده و کشادگی یافتم

خط: نستعلیق ترکستانی خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شرقی، ۱۰۴گ (۲۹۱-۳۹۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۷/۵×۱۷سم [ف: ۳۶-۵۴]

← گزیده خمسه نظامی ← خلاصه مخزن الاسرار
← گزیده روضات الجنان و جنات الجنان ← مزارات تبریز
← گزیده روضة المنجمین ← مقالات النجوم

● **گزیده فواتح سبعه** / ادبیات / فارسی

gozīde-ye favāteh-e sab‘e

میبدی در آغاز شرح دیوان امیرالمومنین (ع) خود مقدمه مفصلی در هفت فاتحه نوشته که به فواتح سبعه معروف است. در این نسخه گزیده‌ای از نوشته میبدی آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۴۸/۲

آغاز: هذا الفصل انتخب من فواتح شرح عذا الدیوان المذکور. اول فتنه ای که میان اهل اسلام واقع شد آن بود که پیغمبر در مرض موت فرمود هلموا اکتب لکم کتاباً؛ **انجام:** در سر من رآی در بیست و سوم رمضان سنه خمس و خمسین و مأتین متولد شد و امامیه گویند مهدی موعود اوست و در حرف لام گذشت. و الله اعلم و احکم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: باتاریخ۹۳۵ق؛ جلد: میشن، ۶گ (۲۰۶پ–۲۱۱پ)،۱۷سطر(۷/۵×۱۲)،اندازه:۱۲/۲×۱۸/۶سم [ف: ۲/۲۹–۶۶۷]

← گزیده کشف المحجوب و رشف المطلوب > کشف المحجوب و رشف المطلوب

● **گزیده گلستان سعدی** / ادبیات / فارسی

gozīde-ye golestān-e sa‘dī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۸

کا: محمد مهدی ابن محمد الصالح رضوی، تا: با تاریخ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، ۹ص (۴۸–۵۶)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱–۲۱۶]

● **گزیده مثنوی معنوی** / عرفان و تصوف / فارسی

gozīde-ye masnavī ma‘navī

گزیده‌ای است از ابیات مثنوی معنوی به صورت موضوع‌بندی با ذکر سطر و صفحه نسخه‌ای که از آن انتخاب شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۱۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۴۲ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۴۵–۱۵۴]

← گزیده مثنوی مولای رومی > انتخاب معارف

← گزیده مخزن الاسرار > خلاصه مخزن الاسرار

● **گزیده‌هایی از کتابهای اعتماد السلطنه** / تاریخ ایران / فارسی

gozīde-ye hā-eī az k.-hā-ye e‘temād-od saltane

گزیده‌هایی است از کتاب‌های اعتمادالسلطنه بدین‌گونه: سواد کوه از التدوین فی احوال جبال شروین، لاریجان، کلاردشت، دماوند، فیروزکوه، لار، آزادبر و لورا، طالقان، مسیله، دریاچه قم، خوار و ورامین، کرمانشاهان.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۴۰

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۱۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶/۹×۲۰/۸سم [ف: ۷–۳۴]

● **گزیده‌هایی درباره هند (منتخب)** / تاریخ / انگلیسی

gozīde-hā-yī darbāre-ye hend (mn.)

الیوت، هـ م.

elīyot, h. m.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۰۵-ف

کاتب = مؤلف، بی‌تا [فیلمها ف: ۳–۱۷۰]

● **گشایش النجم** / هیئت / فارسی

gošāyeš-on najm

در علم نجوم و ستاره‌شناسی هند در چهار مجله. بنگرید به گشایش النجم محمد یار ککیانی.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۶۵

در نسخه ما، از باب یکم در یافتن کیفیت کواکب و غیرها برای همه کارها، بردو فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۱۵۳ص (۱–۱۵۳)، ۲۰سطر (۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۷–۲۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۶۶

از باب نهم منسوبات تمامی کواکب ها بر نه نوع، باب ۹–۱۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۹۹ص (۱۵۴–۲۵۲)، ۲۰سطر(۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۷–۲۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۶۷

از باب دوازهم خواص نمودار شدن حیض اول باب ۱۲–۲۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۱۵۷ص (۲۵۳–۴۰۹)، ۲۰سطر(۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۷–۲۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۶۸

از باب بیست و یکم اندر کیفیت جنگ و قلعه باب ۲۱–۳۲؛ خط: نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۱۷۲ص (۴۱۸–۵۸۹)، ۲۰سطر(۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۷–۲۲]

● **گشایش النجوم** / هیئت / فارسی

gošāyeš-on nojūm

کیانی، محمد یار بن محمد علی، ق۱۳

kakyānī,mohammad yār ebn-e mohammad ‘alī(- 13c)

تاریخ تألیف: جمعه ۹ ذیحجه ۱۲۳۶ق

در ۳۵ مقاله در ستاره‌شناسی هندی، با همراهی راجه گویند بخشی بهادر در اورنگ آباد بدین‌گونه: بخش ۱.بیان یافتن دوازده راس‌ها بر دوازده فصل؛ بخش ۳۵. کیفیت دریافتن انسان از روی دساء عمر تمام؛ مقاله [۱]: فصل ۱)بیان منسوبات جلالی و جمالی و مشترک؛ فصل ۲)بیان استخراج چهار اسم اعظم ...، فصل ۶) بیان حرفی که افتتاح کلام بدان میکنند؛ مقاله ۲: فصل ۱) دبیان طریق چهل و یک اسم الهی و خواص‌آن ...، فصل ۴) بیان اعداد جفر و کلام الله و سوره‌ها و دعاها؛ مقاله ۳: فصل ۱)بیان نوشتن هوش‌ها که به چه چیز بنویسند ...، فصل ۸) قاعده

مربع در خاص عاص سی طرح ...، فصل ۱۴) پر کردن معشر یعنی ده ده؛ [مقاله ۴]: فصل ۱) بیان عزیمت منازل ...، فصل ۲۶)عزیمت نحوست کواکب. (دانش پژوه)

آغاز: بسمله. شکر و سپاس مبدع حکیمی را که تقویم شروع قویمش و احکام مبینش سرمایه امینان دین و دلیل راه نمایان راه است ... اما بعد چنین گوید ... محمد یارین محمد علی خان ککیانی بن محمد عباس خان ککیانی.

[فهرستواره منزوی ۳۰۲۸/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۳۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** علاج از افسون باید کرد ان شاء اللهتعالی صحت یابد و الله اعلم ... کاتب فقیر ... محمد یارخان کیانی ابن محمد علیخان ککیانی بن محمد عباس خان ککان باشنده شاه جهان پور در مقام اورنگ آباد در همراهی راجه گویند بخش بهادر اصل او بتاریخ نهم ذی حجه سنه ۱۲۳۶ روز جمعه.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۵۴۳ص (۱–۵۴۳)، ۱۷سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۷-۴۷۰]

● **گشایش نامه** / داستان / فارسی

gošāyeš nāme

راج کرن رهتکی بن جهونی داس فدایی، ق۱۲ قمری

rāj kern rahketī ebn-e johūnī dās fadāyī(- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۱ق

مجموعه شش داستان در شش «گشایش»: گشایش ۱. از حالت آن درة التاج ریاضت است که ذکر سبحان به قدرت ورد زبان ندرت بیان او می‌باشد. غیرت افزای ذاکران و حیرت فرمای فاکران ذات زکی او می‌تواند شد؛ ۲. از حالت آن بادشاهزاده بلند اراده باشد که شکستگی حالش روکش زلف بتان و پیچش احوالش پیچ انداز کاکل لعبتان است؛ ۳. از حالت آن سلطان زاده سترگ اراده باشد که در فراز و نشیب حجره دوازده دست گاهی در قبض و گاهی در بسط گذرانیده پس از دوازده سال به احوال اصلی رسیده؛ ۴. گشایشی است از حالت آن رای زاده [رایزده] که به یمن اراده بزرگ پس از احتمال چندین اشکال صدرنشین چار بالش عز و اقبال شد؛ ۵. از حالت آن زناردار پسری باشد که در آن آرزوی تماشای تقدیر عقده مشکلاتش پس از چندین کشمکش به توجه قادر قیوم رو به گشایش آورد؛ ۶. از حالت آن خوشرو و پاکیزه خو باشد که از منصوبه انبازان و غلباز چندین بازی‌اش زچ مانده عواقب به توجه رخ بادشاه حقیقی رو به گشایش آورد.داستان‌های همه درباره گشایش و آسانی پس از سختی است.

آغاز: قربان آن قادر بیچون که فضای افلاک را با این همه نقوش متلون منقش نمود و تصدق آن خالق بی نمون.

انجام: شش کم کند یکهزار و یک صد باقی می‌مانند.الهی عمر عزیزان بیفزاید و به حال هر قاری و سامع گشایش عطا فرماید.بمنه و کرمه.

[فهرستوارهمنزوی ۴۶۱/۱؛ نسخه‌های منزوی ۳۷۳۸/۵، تاریخ ادبیات ایران، هرمان اته، ترجمه رضا زاده شفق ص۲۳۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چهرمی ظهر کجا وقت اوس چلی تهی تمام شد(کذا)

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۶۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر شهامت علی ولد سید قادر علی، تا: ۲۰ شوال۱۲۴۷ق، ساکن بلده مئو رشید آباد به دروازه خانه یشان(؟) غفارخان که ناخن بند بود ترقیم نمود؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۱۱۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۸-۴۹۸]

● **گشایش نامه** / فلسفه، عرفان و تصوف / فارسی

gošāyeš nāme

تنها نسخه شناخته شده از آن منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی (-۶۷۲ق) است ولی در منابع چنین گفتاری به او نسبت داده نشده است. استاد دانش‌پژوه در پیشگفتار چاپ خود می‌نویسد: چون دو بیتی از خواجه افضل الدین کاشانی در آن آمده است، پس میان این تاریخ و تاریخ ۲۳ ذیحجه ۷۳۰ق که تاریخ نوشتن نسخه است، نگاشته شده است. وی می‌افزاید اگر از خواجه نباشد از دانشمند و حکیم و عارفی خواهد بود و از شاهکارهای زبان شیرین فارسی است. گفتاری است به روش نظری و فلسفی و تا اندازه‌ای به روش باطنیان است و آمیخته با داستان و افسانه با عناوین «فصل»

آغاز: بسمله/ و به العون و القوة. سپاس و ستایش بی اندازه مر آفریننده تن و جانرا و درود بی کران بر پیشوایان و راه نمایان خلق سوی حضرت او. این یادگاریست که برای جویندگان دانش حقیقی و پویندگان هنجار خلاص از تاریکی نادانی و خواهندگان سعادت هر دو جهانی نوشته آمده است بزبان پارسی تا همگان از آن فایدت بهره مند شوند بر وجهی که نوکاران دانش جوی را بغایت سودمند بود و دانایان تمام را یاد دهنده راه و منزل و یاری در همه احوال از خدای تعالی تواند بودن انشاءالله.

انجام: بلکه بحقیقت نو خود را می‌فریبی که نیکی و بدی دنیا هر دو را دیدی بدی اورا فراموش کردی و نیکوئی اورا برابر نظر خود بداشتی تا اورا دوست داشتی. پس تو خود را فریبنده باشی نه دنیا.

چاپ: این رساله به نام خواجه نصیر طوسی همراه با مکارم اخلاق ابوجعفر محمد نیشابوری به کوشش محمد تقی دانش پژوه، از طرف انتشارات دانشگاه تهران به سال ۱۳۴۱ چاپ شده
[فهرستواره منزوی ۲۱۳/۶ و ۵۷۵/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۱/۹-ف
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۱۹؛ بی‌کا، تا: ۲۳ ذیحجه ۷۳۰ق؛ ۱۶گ (۱۰۳-۱۱۸)، ۱۶سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۷]

● **گشایش و رهایش** / فلسفه / فارسی
gošāyeš va rahāyeš

ناصر خسرو، ۳۹۴ - ۴۸۱ قمری
nāser xosrow (1005 - 1089)

پاسخ و پرسش‌های فلسفی و مذهبی است برای گشودن از دشواری‌های آنها، با عناوین «مسأله» از ۱ تا ۳۰. ابتدا مساله و سپس پاسخ آن آمده است. مسأله اول: پرسیدی ای براذر از آفریدگار و آفریده و اینکه میان آفریدگار و آفریده زمان بوذ یا نه ... او در «خوان الاخوان» خود در دو جا از آن یاد کرده است.
آغاز: حمد له. عاقبت. صلات. اما بعد این مختصری چند مسایل مختلف فیه است که در قلم آمد می‌گوید دانستم ای براذر از بسته گشتن مساله ها ...
چاپ: تهران، به کوشش سعید نفیسی و پیشگفتار ایوانف، ۱۳۲۸ و ۱۳۴۰ش
[نسخه‌های منزوی ۸۳۳؛ فهرستواره منزوی ۲۱۴/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۹۱
عکس، در نسخه به ابویعقوب سجستانی نسبت داده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴[مختصر ف: -۶۷۸]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۹۸/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۹سطر(۸×۱۷)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۲۳]
۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹/۲
خط: نسخ، کا: آقای مینوی و آقا شیخ محسن، تا: ۴ ذیقعده۱۳۴۶ق؛ مقابله شده؛ قطع: وزیری [نشریه: ۶-۶۸۴]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۶۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۳۵۱ق؛ ۲۳گ، ۲۴سطر(۱۷×۲۰)، اندازه: ۲۱×۲۷سم [ف: ۱۷-۲۳۸]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۵/۱
خط: نسخ، کا: احمد سهیلی، بی‌تا [ف: ۷-۱۷۲]

← گفتار افلاطون > وصایای افلاطون

● **گفتار اندر بیرون آوردن سهام** / فقه و اصول
goftār andar bīrūn āvardan-e sahām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۳۰/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷ص، ۱۸سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۱۵۹]

← گفتار انصاری > جداول اختیارات ایام

● **گفتار اهل منزل چهارم در ذات و صفات و جهانهای ملکوت و جبروت** / عرفان و تصوف / فارسی
goftār-e ahl-e manzel-e čahārom dar zāt va sefāt va jahānhāye malakūt va jabarūt

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, ʻazīz-od-dīn ebn-e mohammad(- 13c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۵/۷
آغاز: بسمله و حمد چنین گوید شیخ وقت عزیز بن محمد النسفی رحمة الله علیه که جماعتی درویشان از این بیچاره درخواست کردند که میاید که بیان کنید اهل منزل چهارم؛ **انجام:** میخواستم که درین بیان ذات و صفات خدای تعالی و بیان علم حروت و عالم ملکوت و عالم ملك تمام کنم نتوانستم. باشد کهدر این رساله میآید تمام کنم. تمت الرساله فی یوم الجمعه شهر شوال
خط: تعلیق، کا: بیوك آبادی همدانی، احمد بن عبدالعلی بیك، تا: زمستان۱۲۸۳ق؛ ۷گ (۹۳ر-۹۹ر) [ف: ۳-۴۴۴]

● **گفتار بزرگان** / فلسفه / فارسی
goftār-e bozorgān

سپهری، منوچهر، قرن ۱۴ شمسی
sepehrī,manūčehr (20c)

گردآوری از منوچهر سپهری، در فروردین ۱۳۲۶ش. سخنان کوتاه است بی‌ترتیب و بخش‌بندی.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۴۶
آغاز: گفتار بزرگان. بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر بخوانند؛ **انجام:** افکاری را که خود ما را غلیظ می‌کند، سالم می‌سازد و شفا می‌بخشد. پایان.
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۲۶ش؛ ۱۴گ، ۱۸-۲۰سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳-۲۷۸]

● **گفتار بزرگان و عرفا** /- فارسی
goftār-e bozorgān va ʻorafā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۶/۷

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر و آقا محمد ابراهیم، تا: ۱۲۷۶-۱۲۷۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۴ص (۲۰۰-۲۲۳)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳۲-۲۵۹]

← گفتار الحاکم بالله ‹ کیمیا
← گفتار حکماء ‹ طبی

● **گفتار خوش یارقلی** / داستان / فارسی
goftār-e xūš-e yār-qolī
محلاتی غروی، محمد بن اسماعیل، ۱۲۹۰-۱۳۳۷ قمری
mahallātī qaravī,mohammad ebn-e esmā'īl (1873-1919)
در رد گروه بهایی، به شیوه داستان و گفتگو میان «یار قلی» و حاج محمد حسین، مشهدی جعفر تبریزی، آقا محمد جواد، میرزا عبدالباقی و کسان دیگر.
چاپ: چند بار چاپ شده.
[مشار، فارسی ۴۲۴۴/۴ که نشانی چاپ شانزدهم آن را داده]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۵۴
آغاز: در غره ربیع الاول ۱۳۳۳ به عزم مسافرت بغداد، کاری نشسته، اول طلیعه فجر براه افتادیم. حسب المعمول
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۱۶گ، ۲۰سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲-۲۱۰]

● **گفتار درباره لام الف** / عرفان و تصوف / فارسی
goftār darbāre-ye lām-e alef
حسینی، محمد قاسم بن تاج الدین، ق۱۱ قمری
hoseynī,mohammad qāsem ebn-e tāj-od-dīn(- 17c)
در دیباچه دارد که سالک محمد در پایان جمادی الاول سال۱۰۳۲ق به کرمان آمد و من از او بهره‌ها بردم و از نوشته‌های او بیاضی به من دادند که نکته‌ها داشت و گفتار درباره لام الف را که او نوشته بود من برای خود نوشتم و خودم هم چیزی در این باره اندیشیدم و به نگارش درآوردم.
آغاز: هو. در اواخر شهر جمادی الاخر سنه ۱۰۳۲ که حضرت سالک در عرفان و ایقان محمدا دارالامان کرمان را بنور حضور مشرف داشتند و چون کمینه محبان محمد قاسم بن تاج الدین الحسینی خبیصی را رتبه محرمیت ... آنچه در خصوصیت و مناسبت ترکیب لام الف یکدیگر در سلک حروف مفرده بخاطر این ضعیف رسیده اولا از دلائل قرآنی.
[فهرستواره منزوی ۷۹۳/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵/۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** پیام اهل دل است این سخن که سعدی گفت: نه هر که گوش کند معنی سخن داند. هو الاول ... و هو بکل شیئی محیط. حرف آب حیات است و سیاهی ظلماتش. نقلت من خط عالیحضرة المرحوم من بیاضه فی لیله العاشر من شهر جمادی ۱۰۹۹ العبد شهاب الدین الحسینی.
خط: تعلیق، کا: شهاب الدین حسینی، تا: ۱۰۹۹ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۲۹۹-۳۰۰)، سطور چلیپا (۱۱/۴×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳-۴۸۲]

● **گفتار درباره لام الف** / عرفان و تصوف / فارسی
goftār darbāre-ye lām-e alef
طبیب حموی، محمد بن مؤید، ق۱۱ قمری
tabīb-e hemavī,mohammad ebn-e mo'ayyed(- 17c)
گفتار عرفانی و به روش علم حروف و اعداد درباره «لام الف» پرداخته شده و سخن امام صادق (ع) در این‌که آن از حرف‌های ساده است نه مرکب در آنها روشن گردید.
آغاز: هو. من تحقیقات حضرت سالک محمدا. نقل من بیاضه. مشهور چنان است که جمعی از محققان از حضرت امام بحق ناطق امام جعفر صادق ... سئوال نمودند که لام الف آیا از حروف مفرده است ... فقیر سالک الدین محمد از بندگان حضرت وحیدالزمان شیخ بهاءالدین محمد سلمه الله همین سئوال کرد.
[فهرستواره ۷۹۳/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵/۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و این نیز سری است ساری در تنزیه وحدت او. فهمه من فهم. لمحرره سالک الدین محمد یزدی .
خط: تعلیق، کا: شهاب الدین حسینی، تا: ۱۰۹۹ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۲۹۹-۳۰۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳-۴۸۱]

← گفتار در حب (سفینه تبریز) ‹ الحب

● **گفتار در روش راه بردن عقل (ترجمه) = حکمت دکارت(ترجمه) = نطق (ترجمه)** / فلسفه/ فارسی
goftār dar raveš-e rāh bordan-e 'aql (t.) = hekmat-e dekārt (t.) = notq (t.)
افضل الملک کرمانی، محمود۱۲۶۷- ۱۳۳۰ق
afzal-ol-molk kermānī,mahmūd
تاریخ تألیف: ۱۳۲۱ق؛ محل تألیف: شیراز (تصحیح شده در ماهان جمادی الثانی ۱۳۲۲ق)
این اثر دومین ترجمه فارسی از کتاب گفتار در روش دکارت است که از ترجمه ترکی اصل اثر که فرانسه است به فارسی

ترجمه شده است. این اثر در سه بخش تدوین شده است: ۱. دیباچه در سرگذشت دکارت و نگارش‌های او و نکته جالب توجه این‌که تمام سنوات مهم زندگانی دکارت به تاریخ هجری قمری نوشته شده است (مثلاً تاریخ تولد او ۱۰۰۴ و تاریخ وفات او ۱۰۵۸ هـ . ق. آمده است)؛ ۲. ترجمه متن اصلی دکارت؛ ۳. شرح و تفسیر فلسفی کتاب، این بخش نیز ترجمه است و منضم به ترجمه ترکی یا اصل متن فرانسه بوده است. عنوان این رساله «نطق» ترجمه شده است و اسم دکارت «دوکارت» نوشته شده است.دو ترجمه دیگر این رساله عبارت است از: ۱. ترجمه اول: حکمت ناصریه: ترجمه ال عازار رحیم موسائی همدانی، به دستور کنت دو گوبینو وزیر مختار و ایلچی فرانسه، چاپ ۱۲۷۰ق (۱۶۴ص) و ۱۲۷۹؛ ۲. ترجمه سوم: گفتار در روش راه بردن عقل رنه دکارت، ترجمه محمد علی فروغی، تهران ۱۳۲۷، رقعی، ۱۶۴ص.

آغاز: بسمله. افاده مترجم. یکی از موسین حکمت تازه فرنگستان بلکه بزرگتر ایشان دو کارت حکیم الهی مشهور فرانسوی است و مهمترین آثار او همین «نطق» است که ترجمه میشود

[دنا ۷۲۳/۴؛ فهرستواره منزوی ۱۰۱/۶؛ فرهنگ ایران زمین ۷۳/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۷۵۷؛ راهنمای کتاب س ۱۸، ش ۴-۶، تیر و شهریور ۱۳۵۴، ص۳۹-۳۱؛ مشار ص ۱۲۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۷۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شکل دیگری را معلوم نمیسازد، و نشان نمیدهد. تمت (این کتاب مستطاب دوکارت ... که حقیر ... شیخ محمود ملقب بافضل الملک کرمانی در سنه ۱۳۲۱ در شیراز از ترکی ترجمه کردم ... در قصبه ماهان در شهر جمادی الثانیه ۱۳۲۲ تصحیح شد)

تذکر این نسخه پیش‌تر نیز در فنخا (ج ۱۳: ۲۴۲) معرفی شده است؛ خط: نسخ خوش، کا: سلمان حسینی تبریزی، تا: ۱۳۲۲ق؛ چند خط پایانی (آنچه در بالا داخل پرانتز آمده) به خط مؤلف، مصحح؛ جلد: میشن قرمز، ۷۵گ (۱پ-۷۵پ)، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۶سم [ف: ۹ - ۲۱۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۷۷/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۸۶]

● **گفتار در سهام** / هیئت / فارسی

goftār dar sahām

این گفتار در مبحث سهام از احکام نجوم است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۵۰/۴

آغاز: گفتار اندر بیرون آوردن سهام. بدانکه اندر موالید و مسائل و ضمائر و اختیارات سهم ها است؛ **انجام:** سهم داروهائیکه شور باشد از مریخ تا بماه. و الله اعلم. تم.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ۳ گ (۱۳۴پ-۱۳۶ر) [ف: ۴-۹۳۶]

● **گفتار در عقائد** / کلام و اعتقادات / عربی

goftār dar ‘aqā’ed

کردی، عبدالقادر بن محمد سعید، ۱۲۱۱-۱۳۰۴ قمری

kordī,‘abd-ol-qāder ben mohammad sa‘īd (1797-1887)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸۸/۴

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمد لمن لا مؤثر فی الوجود الا هو؛

انجام: و هو نبینا الصادق المصدق بالمعجزات ... سنه ۱۲۸۵.

خط:نسخ،بی کا،تا:قرن۱۳؛جلد:تیماج ماشی، ۲۱سطر [ف: ۱۱-۳۵۵]

● **گفتار شرف** / معما / فارسی

goftār-e šaraf

رساله‌ای است که نویسنده آنرا از «گفتار شرف» معرفی نموده و مؤلف از خود نام نبرده و دانسته نشد که این شرف کیست و تصور می‌شود که مؤلف شرف الدین علی یزدی متوفی در نیمه دوم قرن نهم هجری باشد و مؤلف خود در ابتدا می گوید که این رساله بر یک «مقدمه» و بیست و چهار «اصل» و «خاتمه»ای تألیف گردیده و فهرست آنها را هم ذکر نموده است.این رساله در حدود ۲۰۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۳/۵

آغاز: بسمله بدانکه ترتیب داده شده این رساله بر یک مقدمه

خط: نستعلیق خوب، کا: صالح بن عمر، تا: ۱۰۳۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۸ص(۵۴-۸۱)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۲۲]

● **گفتار شهودی** / ادبیات / فارسی

goftār-e šohūdī

شهودی

šohūdī

متن ادبی زیبایی است درحمد پروردگار ونعت نبی اکرم (ص) ومنقبت علی بن ابی طالب (ع). مؤلف از اشعارش نیز درخلال متن می‌آورد و دراشعارش تخلص «شهودی» دارد.در منابع کتاب‌شناسی از سه شاعر با تخلص شهودی یاد شده است: ۱. شهودی سبزواری (قرن ۱۰ و ۱۱)، ۲. شهودی لاهیجی (قرن ۹)، ۳. شهودی یزدی (قرن ۱۱).

[فرهنگ سخنوران ص ۳۱۳؛ الذریعة ۵۶۰/۹]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۷۶۵/۴

آغاز: بسمله شکر وسپاس وحمد و ثنا ومحامد ومحمدت ومنت بی منتها وستایش بی آلایش و وصف بی حد وعد مرخداوندی را

سزاست که بقدرت عالیه وصفات ثابتة وحکمت بالغه وعدل کامل وفضل شامل اوراق شهودات؛ **انجام:** تخت حرمت نبوت و ولایت بجز اولاد مطهر توکرا شاید صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین وائمة الطاهرین سلم تسلیماً کثیراً کثیراً برحمتک یا ارحم الراحمین تمت
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۰۲]

← گفتار عارفان > النور (منتخب)

● **گفتار غزالی** / اخلاق / فارسی

goftār-e qazzālī

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

اهدا به: سلطان سنجر سلجوقی

تاریخ تألیف: ۴۹۷ق

غزالی چون دامن از عالم قال بشست و عزلت گزید بعد از دوازده سال سلوک با حال بازگشت و دیگر او آن نبود که در پیش بود. به سال ۴۹۷ق او را به مجلس سلطان سنجر می‌برند و سلطان از او می‌خواهد که سخنی گوید و دلمردگانرا به آن زنده سازد او به سخن می‌آید و این گفتار را که حاوی پند و موعظت بسیار است بیان می‌دارد. در آخر هم سفارشی درباره وضع بدسال و نابهنجار مردمان به سنجر می‌کند که بسیار خواندنی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۱

آغاز: بسمله، اغفر ... و تجاوز عما یعلم الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و هر کسی را با تو خلاف است و بدان کسان پیش تو آیند ... با شکل وی بپردازی.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴گ، ۱۰ سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳-۴۲۲]

← گفتار کاشغری > رساله عرفانی

● **گفتار کوتاهی درباره اثبات الواجب** / کلام و اعتقادات / عربی

goftār-e kūtāhī darbāre-ye esbāt-el vājeb

اردبیلی، حسین بن موسی، ق۱۱ قمری

ardabīlī,hoseyn-e bn-e mūsā(- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۲/۲

آغاز: قال بعض الافاضل فی اثبات الواجب تقرره ان الواجب موجود والا ای و ان لم یکن موجوداً کان معدوماً؛ **انجام:** فالحصر بط فهذا بط فوجوب الوجود لازم تأویل فیه و فیه ما فیه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱ص (۳۹ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۲۹/۲-۵۸۸]

← گفتار مجریطی > کیمیا

● **گفتار منظوم و منثور** / ادبیات / فارسی

goftār-e manzūm va mansūr

صاحب الزمانی، حسن بن جعفر، ۱۲۴۷ – ۱۳۱۵ شمسی

sāheb-oz-zamānī,hasan ebn-e ja‘far (1868 - 1936)

مشتمل بر مقدمه از شرح احوال مؤلف به قلم نورالدین خواهرزاده مؤلف و کتاب سگ و گربه و رباعیات و کتاب جنایات الانسان یا انسان گناهکار در دو قسمت به عنوان افسانه سگ و خر و در آخر قطعاتی منثور و منظوم در هیجده صفحه است.

مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: ب-۳

آغاز: بسمله، قامتم گر زبار رنج خم است ×× دلم آشفته تر ز درد و غم است؛ **انجام:** آنچه دانم دانی بلکه تحملش نتوانی مگر این قطعه که گفته ام بخوانی شاید بدان رسی که از من نپرسی.
خط: نستعلیق، کا: حسن تقدیسی تفرشی فراهانی، تا: ۲۵جمادی الثانی۱۳۷۱ش؛ اهدایی: بانو حکیمه الهی صاحب الزمانی؛ جلد: مقوای ساغری، ۳۱۵ص (۵+۶۰+۷۹+۴۲+۱۲۹)، ۱۲سطر(۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: -۹۵]

● **گفتار مولانا در باب امیرالمؤمنین** / ادبیات / فارسی

goftār-e mowlānā dar bāb-e amīr-al-mo’menīn

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ – ۶۷۲ قمری

mowlavī, jalāl-od-dīn mohammad ebn-e mohammad (1208 - 1274)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۷۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۷۷)[مختصر ف: -۶۸۴]

← گفتار نجفی > مجالس مناظره

● **گفتار نجومی** / هیئت / فارسی

goftār-e nojūmī

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

گفتار نجومی کوتاه شاید از خواجه نصیر.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۵۳/۱۴
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۳۱پ) [ف: ۶-۸۳]

● **گفتارها** / تاریخ / فارسی
goftār-hā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۲۳/۲
از دکتر ژزف فرانسوی و ماربین آلمانی در فاجعه کربلا، نقل از روزنامه «حبل المتین»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق؛ جلد: تیماج خرمایی [ف: ۱۱-۳۷۲]

● **گفتارهای افلاطون = وصایا افلاطون** / اخلاق / عربی
goftār-hā-ye aflātūn = vasāyā-ye aflātūn
افلاطون، ۴۲۷؟ - ۳۴۷ ؟ قبل میلاد
aflātūn (-427 - -347)
سخنانی است از افلاطون و سقراط و ارسطو و ابوسلیمان سگزی از ذیمقراطیس و پیامبر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵/۲۴
آغاز: من وصایا افلاطون. بسم الله الحق العالی عن کل صفة واقعة تحت الحس و العقل مبدع الکل بلا اله و لامدة و لاحاجة الی حرکة بل الارادة الالهیة ... معشر طلاب الحکمة و محببها و اظبوا علی طلبها؛ **انجام:** یریدون تعظیمه و فی ذلک تقصیر و هو اعلم.
کا: ناصرالدین حسین بن نورالدین محمد کرمانی، تا: با تاریخ۱۰۹۷ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۹۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳-۳۲۵]

← گفتارهای افلاطون در معنای فلسفه و غیر آن ≻ معنی الفلسفة

● **گفتارهای افلاطون و دیگران** / اخلاق / عربی
goftār-hā-ye aflātūn va dīgarān
افلاطون، ۴۲۷؟ - ۳۴۷ ؟ قبل میلاد
aflātūn (-427 - -347)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۹/۱۴
آغاز: قال ارسطاطالیس محبة المال و تد الشر؛ **انجام:** ان تسعوا الناس باموالکم فسعوهم باخلاقکم. صدق رسول الله.
کا: نصیرالدین حسین حر حسینی، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۱ص (۶۷پ) [ف: ۳-۳۲۶]

● **گفتارهای بابا افضل = افادات = فوائد** / فلسفه، عرفان و تصوف، اخلاق / فارسی
goftār-hā-ye bābā afzal = efādāt = favā’ed
بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری
bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn(- 1269)
نسخه‌ها یکی نیستند.

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۱۳/۸**
آغاز: سخنان مدد دهنده ... محصلان را ... داننده را که از عالم چنانکه هر متحرک و ساکن؛ **انجام:** و مردم درختست و ثمره وی نفس است و نفس درختست بار و ثمره وی خرد است و خرد درختست که ثمره اولیای خدای عالمند
نه فایده که اولین آنها «داننده و دانسته» و آخرین آنها «بار درخت جهان» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: سمرقندی، ۴گ (۸۱پ-۸۴ر)، مختلف السطر(۱۴×۱۸) [ف: ۱۱-۱۷]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲-/۱۹ ۳۴۵۶**
انجام: مجموع را موضوع چنانکه در مثال گذشته پیداشود زنده و رونده و داننده و صفتها بارهای دانسته مرکب بودیم الفصل.
هشت فایده که آخرین آنها «اوصاف مردم و اصناف مردم» است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۱۳ص (۱۹۷-۲۰۹)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۰-۱۳۸۹]

۳. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۴۵/۶ حکمت**
آغاز: خواجه نصیرالدین روایت کرده از شیخی ... و آن نهایت توحید و تحقیق است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج، ۵ سطر، قطع: وزیری [ف: ۲-۴۳]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۳۴**
آغاز: فصل. سخنی چند موجز که منطقی را بکار آیه و چاره نبود از حفظ آن و دانستن؛ **انجام:** و ترکیب نیز مینامند چه تقسیم مبادی مطلوب بر مطلوب واقع میشود و ترکیب مبادی مطلوب با مطلوب نمیشود. تم الکلام
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۹۷پ)، ابعاد متن: ۱۲×۲۲، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴-۱۸۷]

۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۲۰**
آغاز: و نیز باید که طلب و بحث اشیاء و تعرف از مبدء و معاد خود نه از اشخاص جزوی خیزد که اگر اشخاص انسانی از آن روی که اشخاصند؛ **انجام:** برسر اگر نهاده دل اکنون ×× از پوشش و قوت تن مجو هیچ افزون / خاری که زامید شود در پایت ×× حالی میکن بسوزن فکر برون
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۵۰پ-۵۱ر)، ابعاد متن: ۱۰×۱۹، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴-۱۸۱]

۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۳۵**

آغاز: بسمله. بدان ایدک الله تعالی که هرگاه اراده کنی تحصیل مطلبی را از مطالب تصدیقیه وضع میکنی دو طرف مطلوب را یعنی موضوع و محمول را؛ **انجام:** و تحصیل این مطالب از اشکال اربع بعد از اعتبار شرایط اشکال است.بحسب کمیت و کیفیت و حاصل آنکه هرگاه نسبت محمول مطلوب از برای ...

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۱ص (۹۸)، ابعاد متن: ۱۲×۲۱، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴-۱۸۷]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۱۲/۱

کلمات قصار و پرسش و پاسخ‌ها و نامه‌های افضل الدین کاشانی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد حسین کاتب خاتون آبادی، تا: چهارشنبه ۲ ربیع الثانی۱۰۵۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۴گ (۱پ-۳۴ر)، ۱۶سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۵-۴۲۰۱]

۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸/۱۲

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷-۳۷۸]

۹. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۶/۷

نوزده تقریر و سوال و جواب و نامه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل حسینی،تا:پایان ذیحجه ۱۳۹۱ق؛قطع:ربعی [نشریه: ۶-۶۷۳]

۱۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۹۵/۱۱

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: بیاضی رحلی [نشریه: ۷-۱۳۵]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۲۴

آغاز: و نیز باید که طلب و بحث اشیاء و تعرف از مبدا و معاد خود نه از اشخاص جز وی خیزد؛ **انجام:** خاری که ز امید شود در پایت×× حالی می‌کن به سوزن فکر برون

در موضوع سیر و سلوک، مجاهده با نفس و تهذیب آن و آزمایش‌های دنیا نگارش یافته است؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ (۳۳پ-۳۵)، ۱۹سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [رایانه]

۱۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۵۱/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: -۳۱۵]

● گفتارهای پراکنده /گوناگون /عربی

goftār-hā-ye parākande

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۲۶/۴

منقولاتی از: ابراهیم بن ادهم، ابواسحق تبریزی، شیخ، ابوسعید ابوالخیر، ارسطو، بطلمیوس، سلمان، سلیمن عبدالملک، سهل تستری، بلی، عیسی نبی، احیاء العلوم، تفسیر العلامة النیسابوری، جواهر التفسیر، صحیفة الرضا، عدة الداعی، عیون اخبار الرضا، کتاب کلینی نقل من خط الفاضل الکامل التقی النقی الشیخ السعید حسن بن الشیخ الشهید زین الدین العاملی قدس الله روحهما، کشف الغمة، کشکول شیخ بهایی، کیمیای سعادت، مفتاح الفلاح، مناقب الخارزمی، من لا یحضره الفقیه؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: میشن عنابی، اندازه: ۱۴/۴×۲۳/۲سم [ف: ۲۹/۲-۷۸۷]

● گفتارهای پراکنده / کیمیا / عربی

goftār-hā-ye parākande

سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۸۵/۷

در تسخیر روحانی افلاک و کواکب به نقل از غاية الحکیم مجریطی و دیگران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ (۱۳۴-۱۳۹)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [اوراق عتیق: ۲-۳۹۵]

● گفتارهای پراکنده / گوناگون/ فارسی

goftār-hā-ye parākande

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۱۰۷

شامل حکایت خواجه مجدالدین همگر و زن پیرش، یوسف پیامبر، عزرائیل، کشف الاسرار، جواهر الاسرار از شیخ آذری، وصایای امام رضا (ع) به مامون نوشته شده در ذیقعده ۱۰۴۳ق به خط رضی حسنی، حدیث از امام صادق (ع)، و اشعاری از صایب و جلال ابن جعفر فراهانی؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۶گ (۲۰۶ر-۲۱۱ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۴۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۱۰۵

شامل اشعاری از قاسم بیگ حالتی که به جهت مسیب خان تلکو گفته‌اند، ظهوری، میر والهی قمی، شیخ ابوسعید، واهب مستوفی یزد، و چند دستورالعمل دارویی، یکی از آنها ساخته حکیم محمدهاشم؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۱۹۹پ-۲۰۰ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۴۰]

۳. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه: ۸۷/۸

شامل غالب و مغلوب به حساب جمل با جدول، جدول حالات قمر با کواکب و دانستن فال بیمار با لوح حیات، باب در معرفت اتصال قمر، جدول معرفت خطوط کواکب و منسوبات، طریقه دفع آفات (کرم)، باب در حکایات پادشاهان و پیامبران، باب در بیان لاجورد، باب در بیان تاجهای انوشیروان، بابی در تعبیر خواب از اختیارات ابوعبدالله جعفر بن محمد انصاری؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن محمد حاجی بحرانی، تا: ۱۰۸۱ق؛ جلد: چرم، ۱۲گ(۱۹۸ر-۲۰۹پ)،اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [اوراق عتیق: ۲-۴۹۷]

۴. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه: ۸۷/۱۱

آغاز: بدان اسعدک الله فی الدارین که اعداد را چهار مرتبه است اول احاد؛ **انجام:** در موضع مات الوف نهادیم حاصل این شد ۲۷۵۹۸۸ و مقصود این بود و الله سریع الحساب و الیه مرجع و

المآب.
بدین ترتیب: باب در معالجت زنانی که آبستن نشوند (سوال و جواب بین ملك جنیان و سلیمان نبی)، باب در اسم گفتن، در اشکالاترمل با جدول و علائم در دو باب: ۱.خبایا، ۲.وضع حمل النساء، و در باب علم حساب؛ خط: کا: ابن محمد حاجی بحرانی، تا: پنج‌شنبه ۲۰شوال۱۰۸۱ق؛ با دستخط مورخ شب چهارشنبه ۲۱رجب ۱۱۷۲ق در تحویل شمس؛ مهر: «العبد المذنب محمد نصیر»(بیضوی)؛ جلد: چرم، ۱۸گ (۲۵۲ر-۲۶۹پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [اوراق عتیق: ۲-۴۹۷]

۵. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه: ۸۷/۱۴

فوائد و مطالب پراکنده متعددی به صورت نامنظم و ناقص در حاشیه اغلب صفحات (بیشتر ۱ر-۲۵۶پ) نگاشته شده که فهرست مجمل آنها چنین است: ۱.ادعیه و طلسماتی به جهت التیام و شفا با جداول به حروف ابجد و گاهی به صورت باب، ۲.طالع نامه بیمار به طرح دوازده در دوازده، ۳.طالع بروج، از حمل تا حوت، ۴.باب در اصول دین، ۵.صفات الهی (ثبوتیه، سلبیه، خلقت، واجب الوجود) به فارسی، ۶.ادعیه و برکات ماهها، ۷.مطالب فقهی و مختصری در نمازهای یومیه و نوافل و صفات ائمه، ۸.جدول استیناف از ابوالقراطیس و ارسطو، ۹.جدول منسوجات بروج، ۱۰.ادعیه، حرز و تعویذ به عربی، ۱۱.مختصری در نحو و اشعاری به فارسی، ۱۲.متفرقات دیگر؛ کا: ابن محمد حاجی بحرانی، تا: ۱۰۸۱ق؛ جلد: چرم، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [اوراق عتیق: ۲-۴۹۹]

۶. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه: ۵۵/۴

شامل روایت جهودی که نزد عمر آمد، روایت اویس قرنی در خلقت امام حسین (ع)، روایت سلیمان که حضرت زهرا(ع) این دعا را به او داده، ۳۵بیت از کلام امیر المومنین (ع) و مراثی؛ کا: ملا عسگر بن قیاس جیلانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۲۱۴ر-۲۲۸پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [اوراق عتیق: ۲-۴۸۶]

● **گفتارهای تاریخی** / تاریخ / عربی

goftār-hā-ye tārīxī

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۵۲/۴

منقول از شرح نهج البلاغه ابن میثم، تفسیری؛ خط: نستعلیق، کا: سید بشیر موسوی، تا: ۱۵ جمادی الثانی۱۲۳۸ق؛ ۲ص، ۲۰-۲۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۶۵۸]

● **گفتارهای خطابیه و الواح** / کلام و اعتقادات / فارسی

goftār-hā-ye xetābīye va alvāh

عبدالبهاء، عباس بن حسینعلی، ۱۲۶۰ - ۱۳۴۰ قمری

'abd-ol-bahā', 'abbās ebn-e hoseyn-'alī (1844 - 1922)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۲۰

آغاز: هم الله ای جوانان قرن یزدان شما باید در این عصر جدید قرن؛ **انجام:** در آفاق و انفس دیگر فتنه نیست.
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه قصیده در مدح عبدالبهاء می‌باشد؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **گفتارهای سید مرتضی** / فقه / عربی

goftār-hā-ye sayyed-e morteza

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

شامل: ۱. اجوبة المسائل؛ ۲. اجوبة المسائل التبانیات فی حرمة العمل ...؛ ۳. اجوبة السمائل السلاریة؛ ۴. الرد علی اصحاب العدد؛ ۵. متفردات الامامیة؛ ۶. المسائل الفقهیة ...؛ ۷. اجوبة المسائل المیافارقیات.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۰

خط: نسخ، کا: سلیمان بن مولانا مبارك بن ابراهیم بن عبدالله بن معین الدین قرشی، بی‌تا [ف: ۳-۶۱۰]

● **گفتارهای طبی** / طب / اردو

goftār-hā-ye tebbī

رساله‌ای است مشتمل بر چندین گفتار طبی درباره جریان خون، غذا، ادرار، بیان پت پیداهونیکا، گن شات و نذر یعنی بندوق کی گولیك زخم کابیان، سؤال و جواب در عارضه جذام، پیت کی اندرکی چیزونکائیان، تشریح گرده (کلیه)، ادرار، مثانه، عظم القص و عضلات و اضلاع و فقرات، تشریح قضیب، تشریح خصیتین، در بیان پوست.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۴۸۴

آغاز: بسمله، بیان جریان خون؛ **انجام:** غذا اور اسی بدن پی سر دول هووی فقط تمام شد ... سنه ۱۸۷۱م
خط: نستعلیق، کا: محمد الهی بخش، تا: ۱۲۸۳ق؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ ۳۶گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۹-۳۸۳]

● **گفتارهای گوناگون** / گوناگون / عربی و فارسی

goftār-hā-ye gūnāgūn

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۸۷/۲

مطالبی است فقهی، روائی، عقاید منقول از نهج السداد الی شرح واجب الاعتقاد و بندی منقول از تصانیف محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی و ...؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد کاظم دارینی، تا: غره جمادی الاول۱۱۲۵ق، جا: سبزوار؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۱گ (۳۶-۴۶)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۵۰۱]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۹۵/۹

اوراق پراکنده از کتاب‌های مختلفی است به فارسی و عربی در دعا و طلسمات، سوره یس و دعای بعد از آن و شکوک نه‌گانه‌ای که حکمای مشاء در باب ذات و صفات الهی بر مشرب مخالفین خود وارد نموده‌اند و پاسخ آنها، بحثی پیرامون مطلق و مقید، قسمتی از دیات کتاب مختصر نافع، تحریر ۱۰۵۹ق و اوراق پراکنده‌ای در حکمت و کلام و ادعیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام [ف: ۳-۱۶۵۹]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳/۱۲

یادداشت‌های پراکنده‌ای است درباره اقلیم، جزر، اصم، لفظ نکاح و تزویج، اقسام نکاح؛ خط: نستعلیق پست، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۳۳-۱۳۹)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۵۲۴]

● **گفتاری از جان استوارت میل و مواعظی از میر ابو** / حکومت و سیاست / فارسی

goftārī az jān estvārt mīl va mavā‘ezī az mīr abū

نویسنده از کتاب جان استوارت میل مطالبی راجع به آزادی نقل می‌کند و استدلال‌های استوارت میل را مبنی بر این که آزادی منشاء پیشرفت اجتماع است به‌طور کامل می‌آورد و سپس مواعظ میر ابو را درباره حریت ذکر می‌کند در این قسمت مخاطب میر ابو فرانسویان صدر انقلاب کبیر می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۹/۱۳

آغاز: ۱-(قسمت مربوط به جان استوارت میل) تصنیفات حکیم انگلیسی جان استوارت میل در کتاب خود که برای تفهیم منافع حریت تصنیف کرده است؛ ۲-(قسمت میر ابو) از جمله مواعظی که حکیم فرنگی میر ابو در اوائل ریو لیو تسیا یعنی شورش و آشوب نخستین فرانسه در مجمع عالم برشته بیان کشیده است؛
انجام: ۱-(قسمت استوارت میل) در جنب خسارتی که از قید خیال رو خواهد داد مانند قطره ایست که در جنب برگه آب؛ ۲-(قسمت میر ابو) اصلا بزیر دستان یارای ظلم نخواهد داشت
خط: نستعلیق شکسته خوش، کا: ابوتراب طباطبائی، تا: ۱۳۰۱ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج، ۵ص (۳۱۷-۳۲۱)، ۱۶ سطر(۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۵۳]

● **گفتاری از خواجه نظام الملك** / اخلاق / فارسی

goftārī az xāje nezām-ol molk

نظام الملك، حسن بن علی، ۴۰۸ - ۴۸۵ قمری

nezām-ol-molk,hasan ebn-e ‘alī (1018 - 1093)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۵۹

خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۲۴ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۶]

● **گفتاری از سلطان العلماء** / کلام و اعتقادات / عربی

goftārī az soltān-ol ‘olamā’

سلطان العلماء، حسین بن محمد، ۱۰۰۱ - ۱۰۶۴ قمری

soltān-ol-‘olamā’, hoseyn ebn-e mohammad (1593 - 1654)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۲۱

آغاز: مسئله اتفق اهل الملل و اکثر الحکماء علی ان الله تعالی فاعل بالارادة والقدرة بمعنی ان کل افعاله تعالی یصدر منه بارادته؛
انجام: بالنظر الی الذات للشبهة التب نقلها الشارح و الله اعلم بالصواب
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳ص(۸۰-۸۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۸]

● **گفتاری از شرف بن مؤید بغدادی** /- فارسی

goftārī az šaraf-e bn-e mo’ayyed baqdādī

بغدادی، شرف بن مؤید، - ۶۱۶ قمری

baqdādī,šaraf ebn-e mo’ayyed(- 1220)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۸/۳

آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه و اله الناس معادن ... از تموج دریا علم باطن خواجه کاینات؛ **انجام:** تا ازین درجه مشترك تعلق بعبودیت دارد در نگذشتند ظاهر نشد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ - ۱۰۵۹ق؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه سعید نفیسی؛ جلد: تیماج، ۳ص (۴۰-۴۲)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳۲-۲۴۷]

● **گفتاری ازگیسو دراز** /- اردو

goftārī azgīsū derāz

گیسودراز، محمد بن یوسف، ۷۲۱ - ۸۲۶؟ قمری

gīsūderāz, mohammad ebn-e yūsof (1322 - 1423)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۲۶/۱۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیاOr. 11310؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۱۱۷ روپ) [فیلمها ف: ۱-۵۲۹]

● **گفتاری از ملا سعدالدین** / عرفان و تصوف / فارسی

goftārī az mollā sa‘d-od-dīn

گویا از سعدالدین کاشغری.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۳۱/۱۴

آغاز: باسمه سبحانه بدانکه در وقت ملاحظه توحید صرف انکار متصور نیست؛ **انجام:** که از حق سبحانه و تعالی شرم داری و غافل نگردی.
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ مهر: کتابخانه باقر ترقی؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۲-۲۶۸]

● **گفتاری از ملاصدرا** / فلسفه / عربی
goftārī az mollā-sadrā
صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ قمری
sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰/۱۱-طباطبائی
آغاز: من افادات صدر حکماء الاسلام. اعلم ان الانسان متی کان وجوده هذا الوجود الطبیعی فلا یمکنه ان یدخل دارالسلام فی زمرة الملکوت الا ان یتحول نحو وجوده و یتبدل
بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج، ۲گ (۱۵۹-۱۶۰ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۸]

● **گفتاری از میرداماد** / فلسفه / عربی
goftārī az mīrdāmād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۴/۱۰
آغاز: فهذا ما رمنا روایته و انا نحن قد تلونا علی اسماع المتعلمین ... لاسیما کتابنا التصحیحات و التقویمات الموسوم بتقویم الایمان
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۹۶ص، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲-۲۳۴]

● **گفتاری درباره شریعت و طریقت** / عرفان و تصوف / عربی
goftārī darbāre-ye šarī‘at va tarīqat
تعاریف و اختلاف هر یک و اینکه اختلافی در اهداف و اصول پیامبران نیست و تنها جزئیات این اهداف با یکدیگر متفاوت است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۳۷/۴
آغاز: اعلم ان الشریعة و الطریقة و الحقیقة اسماء مترادفة علی حقیقة واحدة التی هی حقیقة الشرع المحمدی؛ **انجام:** فاختلاف العلم ایض یکون محالا فلا اختلاف فی کلامه و لافی کتبه و لا فی احکامه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب۱۰۳۵ق؛ محشی با نشان«م، ۱۲، و ...»، مجدول، دارای چهار سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، ۲گ(۵۸پ-۵۹ر)، ۱۷سطر (۵/۶×۱۴)سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۹-۵۹۷]

● **گفتاری در مقام عشق** / عرفان و تصوف / فارسی
goftārī dar maqām-e ‘ešq

اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۱۱۷/۲۲
آغاز: بدانکه عشق نهایت ندارد، اما مراتب دارد، و در هر مرتبه موصوف می‌شود به صفتی ...
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۹۹ق؛ ۲گ (۳۲۰پ-۳۲۱ر)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [دو کتابخانه اراک: -۱۴۷]

● **گفتار یزید با سر مبارک امام حسین علیه السلام** /- فارسی
goftār-e yazīd bā sar-e mobārak-e emām hoseyn ‘alayh-es-salām

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۸۲۸/۲
آغاز: راوی گوید که یزید فرمود که سر امام را از خزینه آوردن در پیش او نهادند گفت تو بودی که سرکشی کردن و فرمان من نبردی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۳۷گ، ۱۷ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۵۱-۱۶۶]

● **گفتگوی آسمان و زمین** / متفرقه / فارسی
goftogū-ye āsemān va zamīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱۰۹-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. درهامش است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۵ق [فیلمها ف: ۱-۴۲۹]

● **گفتگوی انوشیروان با یونان دستور** / داستان / فارسی
goftogū-ye anūšīravān bā yūnān dastūr

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۹۳/۶-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیاAdd. 24413 (ریو ۵۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۹ق؛ ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱-۵۹۹]

← گفتگوی بط و ماهی ← اشعار

● **گفتگوی جاماسب و اردشیر** / کیمیا / فارسی
goftogū-ye jāmāsb va ardešīr
جاماسب بن لهراسب، ق۳ میلادی
jāmāsb farzand-e lahrāsb (- 3c)

گفتگوی این فرزانه ایرانی و آن پادشاه ساسانی درباره تدبیرحجر است و نامه‌ای است که جاماسب به او می‌نویسد درباره اکسیر و در آن از ذیمقراط و ارسطو یاد گردید.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۷/۲۸

آغاز: مناظره حکیم جاماسب با اردشیر بابک در باب حجر و تدبیر او – و بدان بدرستی که بیامرزد خدای تعالی این حکیم را که عجب بخششی کرده است در این رساله ... اما بعد از جاسب حکیم بسوی اردشیر پادشاه که تاج حکمت داشته؛ **انجام:** ذکر کردم از برای تو ای ملك عمل حکما را تماما و گفتم چیزیرا که خبر نداده بود بر او احدی و میترسم از ملعون بودن نزد حکما.
بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۸۹ق؛ ۶گ (۸۸ر–۹۳ر) [ف: ۴–۱۰۰۶]

● **گفتگوی جوکی و شاهمدار** / داستان / فارسی

goftogū-ye jūkī va šāhmadār

شامل دو داستان است: قصه به دریا انداختن ذوالفقار به دست قنبر هنگام وفات امیرالمؤمنین و گفتگوی جوکی و شاهمدار هنگام شهادت آن حضرت و در نهایت مسلمان شدن جوکی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۷۳۵

آغاز: در وقت سکرات امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه فرمواه اند که ای قنبر ذوالفقار را در دریا بانداز تا جان من قبض شد؛ **انجام:** و نام جوکی قاضی شهاب الدین نهاده شد. شاه مدار قاضی را به ذکر مشغول کردند. اسم ذات این است. بسم الله الرحمن الرحیم. یا هو من لا اله الا هو بعد از فریضه دویست بار بخواند صاحب کشف و رسیده حق گردد بمنه و کرمه.
خط: نستعلیق، کا: قطب الدین بلگرامی، تا: جمعه ۱۸ شوال سنه۲۳، جا: موضع رجبوره پرکنه شاه آباد؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج، ۶گ(۵۱ر–۵۶پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۸–۵۰۰]

● **گفتگوی چهار عنصر** / شعر / فارسی

goftogū-ye čahār ʻonsor

خواند میر، غیاث الدین بن همام الدین، ۸۸۰ – ۹۴۲ قمری

xānd mīr,qīyās-od-dīn ebn-e hammām-od-dīn (1476-1536)

برای [خواجه جلال الدین] قاسم [فرنخودی صدر] که در پایان مآثر الملوک (مجلس ۳۷۰/۲؛ ذیل ریو ۲۹) از او نام برده ساخته است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۱۱۳/۷

آغاز: ای آتش سودای تو در هر جانی ×× زنده بهوایت دل هر حیوانی ... نسایم قدسی شمایممحمدت و ثنا مخصوص عزت آفریدگار تواند بود؛ **انجام:** شد از کلك مؤلف این حکایت ×× بسال «ظ» و «دال» و «ب» نوشته زدم این نکته را بنامش من ×× کردم از بهر او تمامش من
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹گ (۱۸۳پ–۲۰۱پ) [ف: ۵–۴۶۲]

● **گفتگوی حجاج با جوان** / داستان / عربی – فارسی

goftogū-ye hajjāj bā javān

داستانی است درباره حجاج ثقفی که جوانی نزد او می‌آید و گفتگویی در باره ویژگی مردمان برخی شهرها میان ایشان روی می‌دهد و حجاج بی جواب می‌ماند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۹۶/۱۲

آغاز: روی عن عبدالله الکرخی، فیما نحن جلوس عند الحجاج؛ **انجام:** درباره ویژگیهای دهگانه سگ: العاشر: ان مات لم یبق منه میراث
بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۵۴ر–۱۵۷ر)، ابعاد متن: ۹×۱۷، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۱–۵۲]

● **گفتگوی حسن بصری با شمعون** / کلام و اعتقادات / فارسی

goftogū-ye hasan basrī bā šamʻūn

حسن بصری (۲۲–۱۱۰ق) با شمعون آتش پرست گفتگویی نموده و در آن درستی آئین اسلام را روشن نمود. اینك پارسی آن در اینجا شناسانده می‌شود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸/۲

آغاز: نقل است که حسن بصری همسایه داشت آتش پرست نام او شمعون در بیماری مرگ افتاده؛ **انجام:** گفت خداوندا معلوم است که کارتو بغلط نیست. گبر هفتاد ساله را ... (بریده شده) مؤمن هفتاد رساله را کی محروم کنی. دوستان را کجا کنی محروم ×× تو که با دشمنان نظرداری
خط:شکسته تعلیق، کا:اصفهانی، محمد باقر، تا: ۲۰ شعبان ۱۰۵۶ق، جا: اکسیر آباد؛ بخشی از آن مورب؛ ۱ص(۱۹ر) [ف: ۳–۶۱۳]

● **گفتگوی حسن بن علی(ع)** / تاریخ اسلام / عربی

goftogū-ye hasan-e bn-e ʻalī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۲۸–ف

نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷. گفتگوی حسن بن علی با جماعتی نزد معاویه؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۵ق [فیلمها ف: ۱–۴۲۴]

← گفتگوی دین الجن با هارون > دیك الجن

● **گفتگوی شیخ فیروز و ملاشیدا** / داستان، ادبیات / فارسی
goftogū-ye šeyx fīrūz va mollā-šeydā
تاریخ تألیف: ۱۰۲۴ق؛ محل تألیف: اجمیر در اردوی شاهی در بود ملانور لاهوری و ملاعطایی جونپوری و ملامخترع و ملاطفیلی فتحپوری در خانه ملافیروز.
در این گفتگو آمده که شیدا هر شعری را می‌خواند فیروز مضمون آن را به دیگری مانند رودکی و غیاثای حلوایی و کاتبی و هاتفی نسبت می‌داده است در پایان آمده که او دیگر به مجلس فیروز شعر خود را نمی‌خواند مگر یکروز در کشمیر در خانه او رفته و از او پرسید آیاشعری از من پسند شماشد؟ او گفت: بلی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۲۸/۴
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: ابوالوفا، تا: ۲۹ ربیع الاول۱۱۱۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳ص (۶۱-۶۳)، ۱۴سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱۴-۳۵۶۴]

● **گفتگوی عیسی و افلاطون** / داستان
goftogū-ye ʻīsā va aflātūn
افلاطون، ۴۲۷؟ - ۳۴۷ ؟ قبل میلاد
aflātūn (-427 - -347)

تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۳
گفتگوی عیسی و افلاطون «العالم کرة ... »؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۵۵۱]

● **گفتگوی کلیمی با بهائی** / ادیان و مذاهب / فارسی
goftogū-ye kalīmī bā bahā'ī
گفتگوی مختصری است بین شخصی کلیمی با یک بهائی که در آن رد بهائیت پرداخته است.

کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۴۵
آغاز: کلیمی: شماها چه می‌گوئید که دسته جدا کرده‌اید؟ بهائی: می‌گوئیم امروزه تکلیف تمام خلق این است که پیروی میرزا حسینعلی بها نمایند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۶گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: -۴۵]

● **گفتگوی معرفت** / کلام و اعتقادات / فارسی
goftogū-ye maʻrefat
محمد رضا بن ملا غلام، ق۱۳ قمری
mohammad rezā ben mollā qolām(- 19c)
در پنج «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۶۳۹/۶
کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۷گ (۲۳۵-۲۲۹)، ۱۲سطر(۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱۶-۶۶۲]

● **گفتگوی یک میرزای با علم با یک عوام مستحضر** / حکومت و سیاست / فارسی
goftogū-ye yek mīrzā-ye bā ʻelm bā yek ʻavām-e mosatahzar
که بیان می‌کند حالت مردم و اوضاع مملکت را. درباره قاجار است و در آن از امیر کبیر یاد شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۰۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۷۷ص، ۱۳ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۵۴۷]

● **گفت و شنید** / متفرقه / فارسی
goft va šanīd
کسروی، احمد، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۴ شمسی
kasravī, ahmad (1890 - 1945)
.۱۳۲۳

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۵۲/۶۲-۴۷۵۴-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۱]

● **گفت و گو (استاد رجب علی دین یاد میگیرد)** / متفرقه / فارسی
goft va gū (ostād rajab ʻalī dīn yād mīgīrad)
کسروی، احمد، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۴ شمسی
kasravī, ahmad (1890 - 1945)
در۱۳۲۴ش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۵۲/۶۳-۴۷۵۴-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۱]

← گفته ها > ادعیة

● **گفته‌هایی از سلطان العلمایی** / فلسفه / عربی
gofte-hā-yī az soltān-ol ʻolamāeī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۴۹
آغاز: مقدمتان نافعتان فی کثیر من المواضع دافعتان لاکثر الشبه الاولی ان اللزومیة لایجوز ان یکون مقدمها؛ **انجام:** و ان کامل طرفاها محالین تقدیریین بل انما التقدیر فی الطرفین. فتامل من

افادات سلطان العلمایی مدظله العالی
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن: ذکر اسامی ایام الشهر بلسان الفرس (ص۱۶۵) از دروع الواقیة به نقل از سلمان فارسی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۶۴)، اندازه: ۱۱/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۴۷۸]

● **گلبانگ منصور** / شعر / فارسی

golbāng-e mansūr

این مثنوی را در دفاتر به منصور حلاج نسبت داده و به نام وی ضبط کرده‌اند ولیگذشته از این‌که منصور اصلا فارسی نمی‌دانست در خلال ابیاتمثنوی شاعر از اشعار شعرای چند قرن بعد از منصور را تلمیحاً و با ذکر صریح گوینده از قبیل: مولانا جلال الدین رومی و عراقی ... آورده است و در هفت مورد خطاب به «علی» ابیاتی آورده که از فحوای کلام ابداً نمی‌تواند اشاره به مولای متقیان بوده باشد از قبیل: «علی ای بی ادب زین حرف بس کن ××دعا را با اجابت همنفس کن» و چنانکه خود می‌گوید: «علی رمز است و ایما مشرب ما ×× بود چشم بتان هم مکتب ما»(ص ۴۲)، علی رمزی و درست معلوم نیست نام گوینده چیست جز اینکه در ص ۵۹ با بیت: «بیا ای ساقی میخانه اشراق×× بحکمت چون فلاطون در جهان تآخت». خود را «اشراق» می‌نامد ولی معلوم نیست کدام اشراق.

[فهرستواره منزوی ۷۸۲/۷ به منصور حلاج منسوب شده است. شعر آغازین آن مثنوی «نقاش و صورت» ناصر علی سهرندی است و قراین نشان می‌دهد که از هموست]

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۵

آغاز: بسمله. الهی ذره دردی بجان ریز ××شر و در پنبه زار استخوان ریز؛ **انجام:** که عشقم در رگ و پی میزند شور ×× چراغان میکند گلبانگ منصور

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم مطبعچی کتابفروش، تا: ۱۳۵۱ق؛ جلد: چرمی، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳-۱۱۴۶]

● **گلبن شاکری = دیوان شاکر** / شعر / فارسی

golbon-e šākerī = d.-e šāker

شاکر، آقابابا، ق۱۳ قمری

Šāker,āqābābā(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۸ق

شاکر پس از آنکه از نارواییهای جهان ناله سر می‌دهد می‌گوید بر سر آنم که از خود با این دیوان یادکاری باقی گذارم، پس این دیوان را به شرح زیر تنظیم می‌کند: غزلیات مرتب شده بر حسب ترتیب تهجی حروف آخر قوافی ازالف تا یاء؛ ساقی نامه؛ رباعیات؛ غزلیات و مضحکات (با هم ممزوج).

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۴

آغاز: بسمله و به نستعین، حمد و سپاس خالقی را جل شانه سزاست که از ید قدرت کامله؛ **انجام:** بس بود شاکر زروی معرفتقصه کمتر گو بماها خنده دار

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: شاید۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج، ۷۶گ، ۱۱سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۵-۴۳۷]

← گلپایگان > کتابچه قسط و خارج قسط گلپایگان

● **گل جعفری = ترجمه و شرح حدیث اهلیلجه** / شرح حدیث / فارسی

gol-e ja‘farī = t. va š.-e hadīs-e ihlīlaja

طوسی مشهدی، محمد بن حسن، - ۱۲۵۷ قمری

tūsī mašhadī,mohammad ebn-e hasan(- 1841)

وابسته به: الاهلیلجة فی التوحید = الاهلیجیة؛ جعفر بن محمد (ع)، امام ششم (۸۰-۱۴۸)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۳ق (= گل جعفری شکفت)

ترجمه دوازده حدیث مشتمل بر اخبار و معجزات حضرت امام جعفر صادق علیه السلام که حدیث اول آن مناظره حضرت با طبیب هندی است که در الذریعه با عنوان «ترجمه رساله الاهلیجة» معرفی شده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله [و الصلوة] علی عباده الذین اصطفی، اما بعد خادم آثار جعفری و طالب فیوضات قدسی محمد بن الحسن المشهدی الطوسی، بر الواح ضمایر ...

انجام: و چون تحریر رساله باتمام رسید از عالم خیال چه تاریخ خواست عقل، بشکافت هاتفی که گل جعفری شکفت ۱۲۱۳، و الحمدلله اولاً و آخراً

[الذریعه ۲۱۰/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۳۹۰۹/۵ و ۴۹۵/۹؛ الکرام البرره ۳۸۶/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۳۸/۱

آغاز: ... نجات و این مختصر را بگل جعفری مسمی گردانید و بالله استعین و هو نعم المعین بدانکه روایت کرده است حدیث شریف را محمد بن بابویه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، در انجام معجزه‌ای از تربت حضرت سیدالشهدا علیه السلام در رد بینایی چشم جده ملا مصطفی فرزند مؤلف در ۲ برگ آمده؛ تملک: محمدعلی احمدیان به سال ۱۴۱۶ق؛ ۲۷گ (۳ر-۲۹ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۳۵-۵۱۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۷۲۰/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۰گ (۱پ-۱۰ر)، ۲۲و ۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶-۱۰۱]

۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۱۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در خاتمه ۱۲ معجزه از امام صادق یادشده

است از همان مؤلف در ۱۲۱۳؛ ۱۸گ (۴۳-۶۰)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳-۷۸]

● **گلچهره و سمنبوی** / داستان / فارسی

golčehre va samnboy

مؤلف گوید که در ازمنه قدیم پادشاهی بود که وزیر خود طیفور را به دیار مصر می‌فرستد تا از عجایب آن تحفه‌ای آورد تا خاطر شاه انبساط یابد. طیفور نیز راهی می‌شود و دو کنیزک بی‌نظیر و شیرین گفتار به نام گلچهر و سمنبوی را به حیله از ملک مصر می‌رباید و با خود می‌آورد. کتاب متشکل از حکایاتی است که این دو کنیزک بر ملک روایت می‌کنند. در ده «باب» است: ۱. در فضیلت عدل؛ ۲. در فضیلت حلم؛ ۳. در فضیلت شجاعت؛ ۴. در فضیلت سخاوت؛ ۵. در مذمت حسد؛ ۶. در فضیلت سیاست؛ ۷. در فضیلت امانت؛ ۸. در آنکه محرم اسرار که تواند بود؛ ۹. در آنکه خدمت ملوک که را لایق باشد؛ ۱۰. در فضیلت توکل.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۰۶

آغاز: ... عجیب بر لوح ضمیر ایشان منفور بیت رمزهاشان چو شادی اندر دل؛ **انجام:** باب هفتم در فضیلت امانت، چون شاه فرخ زاد از بساط حکم رانی ... گلچهره خدمت کرده زبان مدح بر گشادو.

نسخه تا اوایل باب هفتم را دارا است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۵۶ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۴۵-۸۰]

● **گلچین** / گوناگون / فارسی

golčīn

سلجوقی، عید محمد، ق۱۴ قمری

saljūqī,ʻeyd mohammad(- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۶۴

آغاز: بسمله، الحمدوثنای آفرینی که ازل تا ابد موجود و معلوم بود و هست و خواهد بود و جمله آن تمام و کمال؛ **انجام:** چون گیتی نباشد بکس پایدار نوشتم که ماند مرا یادگار ... زانکه من بنده گنهکارم

خط: متن دعا نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۵ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **گلچین اشعار** / شعر / فارسی

golčīn-e ašʻār

شامل منتخب برخی ابیات و غزلیات اشعار شعرای ایرانی است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۷۶/۱

آغاز: اگر تو فارغی از یاد دوستان یارا ×× فراغت از تو میسر نمی‌شود ما را؛ **انجام:** شب بر آن در خفته گر هست خاک ابریشم ×× پا منه از خوانه (کذا) بیرون انتظارم کوبکش.

خط: نستعلیق، کا: میرزا اسماعیل خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۵-۳۶۰]

● **گلچین پروین** / تراجم / فارسی

golčīn-e parvīn

قاجار، یزدان بخش، ق۱۴ قمری

qājār,yazdān-baxš(- 20c)

ازیزدان بخش قاجار متخلص به پروین تذکره شاعران زمان قاجار است، به ترتیب قافیه‌ها در شعرها با نام شاعران و آوردن مضمون شعر و بخش نخستین آن سرگذشت شاعران است به ترتیب تهجی.

تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۲۹/۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛قطع: خشتی [نشریه: ۵-۶۳۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۶۰/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۸۷]

● **گلچین خراباتی** / شعر / فارسی

golčīn-e xarābātī

سرباز همدانی، علی، - ۱۳۲۰ قمری

sarbāz hamedānī,ʻalī(- 1902)

اشعار اخلاقی، سوگواری و مدایح امامان علیهم السلام و جز آنها را از شعرایی چون سعدی، محتشم کاشانی، موافق، شهریار، میرداماد، نورعلی شاه و کسان دیگر گرد آورده، گاهی کنار اشعار تصویر و صحنه‌ای سیاه و سفید کشیده است.

آغاز: شنیدم تا نمیرد کس نبیند روی جانان را ×× بیا مفتون بمیر از عشق او بنگری سیرش

انجام: ای دل از خواهش بیجای تو بیچاره شدم ××شکوه ات می‌برم آخر ببر دادرسی

[فهرستواره منزوی ۵۷۶/۶]

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، اندازه: ۹×۱۲/۵سم [ف: ۱-۳۱۲]

● **گلچین روضة الطالبین خواجه احمد سجاوندی** /- فارسی

golčīn-e rowzat-ot tālebīn-e xāje ahmad sajāvandī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۵۷۹

آغاز: بسمله از کلام خواجه احمد سجاوندی که مسمی به روضة الطالبین است چند خبر بوجهی گلچین نوشته می‌شود بعون الله.بدانکه احکام شریعت بر دو قسم است.الخ؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، محشی؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۵۷گ، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۴-۱۳۵۰]

● **گلچین نثر** / ادبیات / فارسی

golčīn-e nasr

نامه‌ها و منشئاتی است از یک نگارنده به نثر و گاهی به شعر آزاد، که برای آموختن روش نگارش دوستانه یا عاشقانه مفید می‌باشد و در پایان بعضی از آنها تاریخ ۱۳۳۴ دیده می‌شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۷۱۷

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۶۴گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۲-۲۵۵]

● **گلچینی از حکایات** / داستان / فارسی

golčīnī az hekāyāt

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۹۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۷گ، اندازه: ۱۳/۷×۲۰/۴سم [رایانه]

● **گلچینی از نامه‌های اداری** / نامه‌نگاری، اسناد / فارسی

golčīnī az nāme hā-ye edārī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۷۴

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۲۶گ، اندازه: ۱۷/۳×۲۲/۱سم [رایانه]

● **گلخن فقرا** / شعر / فارسی

golxan-e foqarā

از روزگار قاجار به روش و به وزن مثنوی.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۳۷/1

آغاز: حمد مرآن قادری را کز کرم×× بادو حرف آورد هستی از عدم؛ **انجام:** شکر ایزد را که شد دفتر تمام ×× اندران مطلب که بود عین مرام

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:چهارشنبه۹ربیع الاول۱۳۲۸ق [نشریه: ۷-۲۶۳]

← گلخن فقراء > اشعار

● **گلدسته** / شعر / فارسی

goldasteh

منیر لاهوری، منیر بن عبدالمجید، ۱۰۱۹ - ۱۰۵۴ قمری

monīr-e lāhūrī,monīr ebn-e ʻabd-ol-majīd (1611-1645)

دارای چند قصیده، سپس قطعه، دوبیتی و مثنوی‌ها، وصف فوج شاهی، وصف دولتخانه، وصف بنگاله، وصف حمام، وصف باغ، فواره، هوا و کشتی.در دیباچه می‌گوید در ۴ ذیقعده ۱۰۴۹ق در جهانگیرنگر، این انتخاب را به انجام رسانده است.

آغاز: این منتخب از بهر دل معنی باب ×× گردید رقم پذیر بر وجه صواب / چون دست به دست می‌برندش احباب ×× از اهل سخن یافته «گلدسته» خطاب ...

[مشترک پاکستان ۸۴۴/۷؛ الذریعه ۱۱۵/۹ «دیوان منیر لاهوری»]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۳-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** همت بسته ام چون مور به میان ×× کنم دریوزه از باد سلیمان

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۱۲۳؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: قاضی صدرالدین محمد، تا: ۱۲۲۳ق؛ در «کلیات» او؛ ۲۴گ (۱۵-۳۸)[عکسی ف: ۲- ۲۲۵ و ۲۳۰]

● **گلدسته** / عرفان و تصوف / فارسی

goldasteh

عالمگیری، عبدالوهاب بن منصورخان، ق۱۲ قمری

ʻālamgīrī,ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mansūrxān(- 18c)

وابسته به: عرفات العاشقین و عرصات العارفین؛ اوحدی بلیانی، تقی الدین محمد بن محمد (۹۷۳-۱۰۴۰)

به دستور: جهانگیر پادشاه

تاریخ تألیف: ۳ ربیع الاول ۱۱۵۵ق؛ محل تألیف: احمد آباد

گزیده‌ای است از انتخاب از «کعبه عرفان» گزیده عرفات العاشقین تقی اوحدی بلیانی از خود او، در سه «رکن» به ترتیب الفبائی: متقدمین و متوسطین و متأخرین.

آغاز: من کعبه عرفان انتخاب عرفات العاشقین تصنیف تقی الدین حسینی دقاقی بلیانی که به موجب حکم نورالدین محمد جهانگیر تذکرة الشعرا به قلم آورد ...

[تذکره نویسی در هند ص ۱۶۲ و ۲۷۴؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳۲/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۸۲-ف

نسخه اصل:بانکیپور ش۶۹۲؛بی‌کا،بی‌تا؛۲۴۷گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

● **گلدسته** / شعر / فارسی

goldasteh

همدانی، محمد تقی، ق۱۳ قمری

hamadānī,mohammad taqī(- 19c)

اهداء به: محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴ق) و شاهزاده بهمن میرزا (۱۲۲۶ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۶ق

منتخب موضوعی از تک بیتهای شاعران فارسی زبان است. شامل هفتاد و دو «گل»: ۱. گل همیشه بهار در توحید و حمد حضرت آفریدگار؛ ۲. گل آفتاب گردان در منقبت خاتم انبیا پیغمبر آخر الزمان؛ ۳. گل صباح و مساء در مدح سرور اولیا امیرالمؤمنین علی مرتضی؛ ۴. گل ارغوان در اشعار ابرار به مذاق اهل عرفان؛ ۵. گل قلمکار در شکایت از روزگار غدار و مردم نابکار؛ ۶. گل سوری در تعریف معشوق به آیین دلبری؛ ۷. گل زعفران در شکایت از آلام ایام هجران؛ ۸. گل حسرت در آرزوی مواصلت و وصل دلبر ماه طلعت؛ ۹. گل مینا در تملق و التماس به باد صبا و پیک نامه بر برای بردن نامه معشوق باوفا؛ ۱۰. گل جعفری در اشعار نصیحت گری؛ ۱۱. گل مرجان در وصف جمال دلبران و لب و دندان ایشان؛ ۱۲. گل رعنا در مدح قامت سهی قدان زیبا؛ ۱۳. گل بنفشه و شب بو عنبر بو در تعریف خط دلبران مشک مو؛ ۱۴. گل سنبل در تعریف زلف بتان مشکین کاکل؛ ۱۵. گل نرگس در تعریف چشم دلبران ملک صورت پری حسن؛ ۱۶. گل خرقه در تعریف خال نازنینان طرفه؛ ۱۷. گل خطمی در شکایت از جور رقیب دیو سیرت علک البطمی؛ ۱۸. گل نار در دلخوشی به جور و جفای دلدار؛ ۱۹. گل حنا در حد جور و جفای یار بی پروا؛ ۲۰. گل داودیدر تدبیرات دلبران محمودی؛ ۲۱. گل سوسن در تدبیر عاشق برای خانه بردن معشوق گل پیرهن؛ ۲۲. گل نیلوفر در اظهار امتنان از لطف دلبر رشک قمر؛ ۲۳. گل یاسمن در امیدواری به التفات معشوق سیم تن؛ ۲۴. گل توتیا در عذر خواه عاشق جفای یار را؛ ۲۵. گل بوداق در بی التفاتی محبوب سیمین ساق؛ ۲۶. گل زبان در قفا در راضی بودن رقیب بی حیای پر جفا؛ ۲۷. گل نسترن در زیر منت معشوق نرفتن؛ ۲۸. گل بستان افروز به ترس انداختن از عشق بتان خانه سوز؛ ۲۹. گل زرد در مفارقت حضور دلدار در قواعد دلبری فرد؛ ۳۰. گل لاله در اشعار مناسب بی اثری ناله؛ ۳۱. گل میخک در تسلی خود از جور رقیب بد نمک؛ ۳۲. گل خیری راضی نمودن به دوستی زبانی از دوست بی خیری؛ ۳۳. گل نسرین در تعریف دلبر سخن شیرین و سیاه بختی عاشق مسکین؛ ۳۴. گل خطمی خطا در رفتن همراهان و ماندن ما و وداع رفقا؛ ۳۵.گل مخملی در خوبتر بودن خار از گل و زندان از چمن مجملی؛ ۳۶. گل زنبق در تملق کردن از معشوق بر ده سبق؛ ۳۷. گل شبدر شکوه از شبهای بی سحر؛ ۳۸. گل گاو زبان در شکایت از معلم بی انصاف و امان؛ ۳۹. گل بابونه در یاد نکردن دلدار و یاد کردن عاشق با صبر و درونه؛ ۴۰. گل پودنه در تدبیر پیدا کردن دل چون آتش زنده و شکوه از آن؛ ۴۱. گل لاله سرنگون در محجوبی محبوب ساده از آن و شرم عاشق دل خون؛ ۴۲. گل شفتالو در دعای وصال و صبر به هجر و نیازردن عاشق به معشوق دلجو؛ ۴۳. گل آذرگون در تعریف محبت و عشق بی آرام و سکون؛ ۴۴. گل شقایق در تعریف شراب مروق؛ ۴۵. گل آلبالو در ممنون بودن از بدگو؛ ۴۶. گل کافشه در سخن درشتی با ضرب و مناقشه؛ ۴۷. گل کاسنی در سخن درشتی معشوق به عاشق بی کمی و کاستی؛ ۴۸. گل قرنقل صد برگ در شکوه از ناله و گریه و دلخوشی از نالههای عاشق بی نوا و مرگ؛ ۴۹. گل خطمی شجری در شکایت از جفای دلبران رشک پری؛ ۵۰. گل نرگس فرنگی در التماس به معشوق شوخ و شنگی که مرا از هجر مده دلتنگی و وداع دلبر دل سنگی؛ ۵۱. گل رازیانه در تعریف ناله و آه با زبانه عاشقانه؛ ۵۲. گل بوستان در گله از بی طالعی عاشقان سوخته جان؛ ۵۳. گل شاه پسند در اظهار نیکبختی و راه ندادن غم به دل دردمند و وصول شکایت به رفقای دوستی پیوند؛ ۵۴. گل سعتر در این که نگاه معشوق خون عاشق افسرده جگر است؛ ۵۵. گل باد رنجبویه در تأثیر نکردن پند به عاشق با ناله و مویه؛ ۵۶. گل بیدمشک التماس به دل و چشم و جان برای فدا شدن از شکایت از دل؛ ۵۷. گل ریباس در نومیدی بی قیاس از مطلوب دلبری اساس؛ ۵۸. گل سنجده در استدعای تکلم از مطلوبی که از برای یک گنجه رنجه؛ ۵۹. گل شلغم در ممنون بودن از نامرادی در عالم و ستیزه با فلک ستم؛ ۶۰. گل مفرح در تفریح خاطر به غربت و تنهایی در زیر این فیروزه قدح؛ ۶۱. گل بومادران در بیقدری وفای یاران و حسن وفاداری ایشان؛ ۶۲. گل کدو در گوش نکردن عاشق به نصیحت دورو؛ ۶۳. گل سیب در خلاف وعده به عاشقان محنت نصیب؛ ۶۴. گل به در افتادن کار به گره و از شتاب صبوری به؛ ۶۵. گل آلود در انتظار دلبر آفتاب طلعت ماه رو؛ ۶۶. گل یاسمن سفید در اشعار مناسب بهار و عید؛ ۶۷. گل نارنج در تعریف گوشهگیری از محنت و رنج این سرای سپنج؛ ۶۸. گل سریش در امیدواری و تسکین دلهای پر ریش؛ ۶۹. گل بوقلمون در اشعار اضداد شعرای بلاغت نمون؛ ۷۰. گل پاپیچال در بیوفایی دنیای خسران مآل و تعزیت دوستان وفا خصال؛ ۷۱. گل سیب زیر زمین در هزلیات مردم بد آیین؛ ۷۲. گل مریم در اشعار متفرقه شعرای فصاحت شیم. با مؤخره کوتاهی در پایان.(حکیم)

آغاز: بعد از آرایش گلستان حمد حضرت آفریدگار و پیرایش بوستان نعت رسول مختار و طراحی خیابان مناقب ائمه اطهار

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گر برقص کسی صوفی و علم بودی ×× امام شهر بدی خرس در نکونامی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** شاخ گلی از بستن خود عار مدار ×× عمر منی از بهر همین کوتاهی ... امید که از راه مراحم بیکران چشم از حقارت این تحفه مورانه پوشند و به سلیقه مستقیم به اصلاح آن کوشند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب؛ خریداری از جعفر سلطان القرایی در آذر ۱۳۴۸ش، مهر: «محمد حسین ۱۲۷۸» (مستطیل)، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: میشن، ۱۱۰گ، ۱۴سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۳سم [ف: ۲۹/۲-۷۵۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۹

بدون نام مؤلف؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ تملک: برات علی و واگذاری او به سلطان مراد پسر خود؛ مهر: احمد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۴سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [سنا: ف: ۲-۸۴]

← گلدسته انجمن ⟵ تحریر الانشاء

● **گلدسته اندیشه** / انشاء / فارسی

goldaste-e andīše

وقاری یزدی، محمد امین بن عبدالفتاح، -۱۰۸۳؟قمری

vaqārī yazdī, mohammad amīn ebn-e ʻabd-ol-fattāh(-1673)

تاریخ تألیف: ۲۲ شعبان ۱۰۸۳ق؛ محل تالیف: اصفهان

نام کتاب و مؤلف و فهرست در دیباچه هست در دوازده «برگ»: ۱. در دیباچجات؛ ۲. در نکاح نامجات و امثال آن؛ ۳. در مستشهدات و محضرها؛ ۴. در نوشتجات نسبت به پادشاهان؛ ۵. در مکاتیب مشتمل بر دو رنگ رنگ نخستین نسبت به افاضل و اعالی، رنگ دوم نسبت به مصاحبان و امثال آن؛ ۶. در جواب مکاتیب؛ ۷. در تهنیت منصب و مولود و غیرهما؛ ۸. در تعزیت متضمن دو غنچه: نخستین در پرسش، دوم در اظهار؛ ۹. در مکاتیب و عرایضی که از زبان دیگران نوشته؛ ۱۰. در رقعات که به هرکس نوشته شده؛ ۱۱. در مکاتیب به معشوق؛ ۱۲. در نوشته‌های ظرافت‌آمیز.مؤلف نامه‌ها و منشأت بسیاری از دانشمندان و ادیبان و شاعران و نویسندگان را در آن جمع نموده است. وقاری از نواده شمس الدین محمد عارف طبسی می‌باشد. شرح حال عارف طبسی را دولتشاه سمرقندی در تذکره خود به اجمال آورده است.

آغاز: بسمله نخستین غنچه که از گلبن خانه دبیران سخن پرداز گلشن راز شگفتن آغاز نماید، و نورس شکوفه ای که در چمن نامه پروانه نویسان خرد خورده دان بانگاه آگاهی پدیدار آید، آفرین سخن آفرینست که زادگان آخشیجان را یکان یکان یارای گفتار ارزانی داشته ... چنین گوید گوشه نشین کلبه خاکساری ابن عبدالفتاح محمد امین الوقاری الطبسی یزدی که در نوبهار جوانی و روزگار زندگانی هرگاه از دیدن و شنیدن سخنان دانشوران و خواندن و نوشتن فرهنگ و دانش هنر پروران باز میپرداختم چرمه خامه را در اردوگاه نوشته‌های رنگارنگ اسیریس نگارشهای گوناگون میساختم ... و این گل رنگ آمیز را دوازده برگ نموده همرنگان را در پهلوی هم جا دادم و نامش «گلدسته اندیشه» نهادم بعون الله تعالی ...

[الذریعة ۱۰۵/۹ و ۱۲۷۷ و ۲۱۱/۱۸؛ فرهنگ سخنوران ۶۵۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۱۱۴/۳-۲۱۱۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۷۱/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن لطف علی بیک، تا: ۱۰۸۵ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۹۵گ (۱پ-۹۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۷-۱۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۸۳۳-۱۹/۱۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر نامربوتی نمشته شده باشد بلفظ خود عف نمائید شما میدانید که ما املا و انشائی نداریم و لوظ و قلم نخوانده ایم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ ذیقعده۱۱۲۱ق؛ ۸۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۱۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شما می‌دانید که ما انلا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۳۶

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیحجه۱۱۹۵ق؛ جلد: میشن، ۱۲۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۵سم [ف: ۴-۶۹۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** جز اینکه بر آن صبر و تسلیم پوییم و تسلی و تسکین جوییم چه میتوان کرد (و لو کانت الدنیا تدوم باهلها - لکان رسول الله فیها مخلداً) از جزع و سوگواری فایده ای نیست.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، ۱۸سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۸-۶۸۷]

۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۷۸۳/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این کتاب خجسته القاب که موسوم است به گلدسته اندیشه

فقط برگ یازده در مکاتیب به معشوق و غنچه دوم در اظهار وفات عزیزی را شامل است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن حسین افشاری ساکن طسوج، تا: شوال۱۲۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۳۹ص (۲-۱۴۰)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: -۴۲۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۴۵/۱

نسخه اصلی: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۱۶۲]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۱۰۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این کتاب خجسته القاب

که موسوم است بگلدسته اندیشه؛ **انجام:** و اتمامش اتفاق افتاد در دار السلطنه اصفهان حفت بالامن و الامان علی ید مؤلفها ...
خط: نستعلیق، کا: حاج فتاح تبریزی، تا: ۱۲۲۷ق، جا: حاجی ترخان؛ ۱۰۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۲×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۰۶]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۸۴
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن محمد ابراهیم ورنو سفادریانی، تا: چهارشنبه ۲۶ شوال۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۹-۷۳]

۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۵۰
خط: نستعلیق، کا: آقای محمد صادق خاله زاده، تا: جمعه ۸ ذیحجه۱۲۴۹ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۴]

۱۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** که ما املا و انشا نداریم و لوح و قلم نداریم، نخوانده ایم. و السلام و الاکرام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج زرد، ۱۸۸ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۹۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر نامربوتی نمشته شده باشد بلفظ خود عف نمائید شما میدانید که ما املا و انشائی نداریم و لوح و قلم نخوانده‌ایم.
خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن کرکانی خراسانی، تا: ۲۳ شوال۱۲۸۴ق؛ ۴۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۳۳/۲-۱۲۲]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۴۳/۳
آغاز: غزل سرایی عندلیبان گلشن فصاحت و شکرخانی طوطیان شکرستان بلاغت سزاوار نیست الا بحمد حکیمی که در دیوان دو حرفی؛ **انجام:** یا زبان بیان را خللی اتفاق افتاده باشد با غماز بنوشند در اصلاح بکوشند و السلام علی من اتبع الهدی.
فقط باب نخست این کتاب «برگ اول در دیباچه جات» است؛
خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی فرزند عبدالرحمن حسینی، تا: ۱۳۰۲ق؛ در انجام نسخه صورت وقف‌نامه «میرزا قوام الدین حاتم ملک ولد نظام الملک» و صورت قباله بازارچه که به جهت سرکار والده شاه جنت مکان ابتیاع شده است و بیشتر ناظر به نوع نگارش وقف نامه و قباله دارد و جنبه انشائی ندارد آمده، با قلم‌خوردگی؛ واقف: میرزا قوام الدین حاتم ملک ولد نظام الملک، جلد: تیماج، ۸گ (۸۵-۹۲)، ۱۶سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۰-۴۱۳]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۰۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و گلشن اقبالش از نسیم سموم دشت حرمان شگفته باد و چشم بد بنشو و نمای بید مجنون حدیقه دولتش مرساد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۲ ربیع الثانی۱۳۱۶ق؛ ۲۷۱گ (۱-۲۷۱)، ۱۱ سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۱-۲۴۰۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹۳ص (۲۶-۱۱۸)، ابعاد متن: ۱۱×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲-۸۱]

● گلدسته برجسته و گنجینه سربسته / شعر، ادبیات / فارسی
goldaste-e barjaste va ganjīne-ye sarbaste

وارسته

vārasteh

برای خوشدل ساخته است، در دیباچه پس از خطبه دو فهرست است با نشان دادن شماره برگ‌های هر بخش و هر رساله و هر بند و شمارش آنها، در آغاز بسیاری از بندها هم دیباچه‌ای است. چنین است فهرست مطلب‌های آن: ۱. دیباچه بیاض، ۲. مناجات از نظامی، ۳. سراپای معشوق، ۴. بهار و گل‌ها، ۵. پاره‌ای از خلق‌ها و خوی‌ها، ۶. افزارهای جنگ و روشنایی خانه، ۷. ابیات مکتوب، ۸ فردیات، ۹. رباعیات، ۱۰. رباعیات سراپای معشوق، ۱۱. رباعیات طوایف و تهنیت، ۱۲. مستزادات، ۱۳. غزلیات، ۱۴. مخمسات و مثلثات، ۱۵. ترجیع‌بند و ترکیب‌بند عرفی و نیکی اصفهانی و نظام دست غیب و میلی و طاهر و شفائی و ملک قمی و خرمنی و واقف و انصار و نیکو و مسکین و مغربی و مصون و سعدی، ۱۶. واسوخت و واسوز وحشی و ضیا و فهمی و شیدا و میلی و گرامی و زیرک و سعدی و عرفی و حشمت، ۱۷. قصائد چهار پاره و متفرقه و بیمار و طبیب و سعدی و ملا محمد توفیق، ۱۸. قطعات، ۱۹. هزلیات، ۲۰. حکایات، ۲۱. سراپای مهری عرب و محمد توفیق و خوشدل، ۲۲. قضا و قدر سلیم و اشرف و خالص استرآبادی، ۲۳. سوز و گداز وارسته و نوعی، ۲۴. نخل سیب سید، ۲۵. خلاصة الحمسة شیخ نظامی، ۲۶. داستان عزیز و شاهد یا نیرنگ عشق غنیمت لاهوری، ۲۷. معراج الخیال تجلی، ۲۸. نان و حلوا، ۲۹. صنایع و مکتوبات و نظم و تواریخ و وفیات، ۳۰. بحر طویل ملا محمد توفیق و طغرا و سلیمی و نیکو و دیگران، نژها، ۳۱. مناجات انصاری، ۳۲. نکته توحید، ۳۳. صحت و مرض، ۳۴. فصول، ۳۵. صد پند لقمان، ۳۶. نصایح ارسطو به اسکندر، ۳۷. کلمات حکمت، ۳۸. هفت مجلس بابالال دیال پراکی با شهزاده دار اشکوه، ۳۹. رساله توحید منشی دیارام پندت خوشدل بنام دریای وحدت، ۴۰. آداب نصیحت و پند و حکمت سعدی، ۴۱. گلشن خیال میرزا طاهر نصرآبادی، ۴۲. حسن و عشق نعمت خان، ۴۳. مناظرات بلبل و پروانه، قمری و عندلیب، شب و روز، ۴۴. گنجینه نصایح، ۴۵. مجموعة الامثال هبله‌رودی، ۴۶. مجموع البحرین داراشکوه، ۴۷. حق نمای داراشکوه، ۴۸. شقات عالم‌گیر، ۴۹. فردنقلیات، ۵۰. منشآت و انشاء، ۵۱. حکایت، ۵۲. خاتمه سفینه.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۵۵
آغاز: فهرست این سفینه بی قرینه که در حقیقت گنجینه ایست پر

از لئالی اشعار آبدار بل خزینه ندرت دفینه ایست مملو از طلای دست افشار ... هو الفیاض دیباچه بیاض. این نسخه که نزهت گه عقل و جان است ×× از دیدن آن چشم خرد حیران است / خرم چمنی است از گل و ریحان پر ××اوراق گل و خطوط او ریحان است. خیابان آرایی گلستان سخن به برگ و نوای حمد و ثنای بهار پیرایی است گلشن ابیات رنگینرا به عندلیبان الهام سرود ارزانی فرمود؛ **انجام:** و کحل الجواهر دیده اولوالابصار باد بماند سالها این نظم و ترتیب ×× زما هر ذره خاک افتد / غرض نقشی است کز ما باز ماند ×× که هستی را نمی‌بینم بقایی / مگر صاحب دلی روزی برحمت ×× کند در حق درویشان دعایی تمام شد ماه کبک سنه ۱۷۹۵ بکرمی

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ماه کبک سال ۱۷۹۵ هندی برابر با سال ۱۸۸۳ مسیحی؛ مجدول، با چند سرلوح، با یادداشتی که در آن آمده که این نسخه در ۱۸۸۳ مسیحی (برابر با ۱۷۹۵ هندی) ۸۴ سال پیش نوشته شده؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۹۳گ، ۲۵ سطر(۱۶×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۶سم [ف: ۱۶-۶۹۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۵۶

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ماه کبک سال ۱۷۹۵ هندی برابر با سال ۱۸۸۳ مسیحی؛ مجدول، با چند سرلوح، با یادداشتی که در آن آمده که این نسخه در ۱۸۸۳ مسیحی (برابر با ۱۷۹۵ هندی) ۸۴ سال پیش نوشته شده؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۹۰گ، ۲۵ سطر(۱۶×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۶سم [ف: ۱۶-۶۹۰]

● **گلدسته حسن** / شعر / فارسی

goldaste-e hosn

احمد یارخان بن اللهیارخان، - ۱۱۴۷ قمری

ahmad-yār-xān ebn-e allāh-yār-xān(- 1735)

مثنوی بزمی حدود ۲۷۵ بیت.

[الذریعة ۱۳۱۵/۹ و ۲۰۰/۱۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۶/۳

آغاز: سرنامه بنام شاهد غیب ×× شاهنشه گنج حسن لاریب / ذاتی بجمال هستی افروز ×× بر ملک قدم همیشه فیروز؛ **انجام:** این نامه من ز روز اول ×× با مهر قبول شد مسجل / خوش حاسد سنگدل بیفسرد ×× در باطن سنگ چون شرر مرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۰گ (۷۷پ-۸۶پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸-۱۸]

● **گلدسته حقیقت** / عرفان و تصوف / فارسی

goldaste-e haqīqat

بنارسی، حسام الدین، ق۹ قمری

banārasī,hesām-od-dīn(- 15c)

در مسایل دشواری که از شاه نعمة الله ولی در بنگاله پرسیده و او پاسخ داده است، در ۲۴ تردد.

آغاز: خداوند به نیروی فرموده بسمله، میگوییم و از روی نموده تو رفع نقاب تردد خویش میجوییم.

[فهرستواره منزوی ۷۸۲/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۵۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا بجایی رسد که الطب و الوجدان.

خط: نستعلیق، کا: محمد محیی الدین، تا: جمعه ۱ ربیع الثانی۱۲۷۹ق؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۲۲گ (۶پ-۲۷ر)، ۱۷سطر(۴/۵×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۷-۲۰]

● **گلدسته گفتار** / شعر / اردو

goldaste-e goftār

شیر محمد خان ایمان

šīr mohammad xān īmān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۱/۲

آغاز: بسمله، افلاک سی هی بلند ترشان سخن ×× پایاهی نهین کسوفی پایان سخن؛ **انجام:** جب غنچه سوسن نی چمن مین محرسی ××گلدسته گفتار کها بی کم و کاست

خط: نستعلیق هندی، کا: شیخ معین الدین متخلص به فرحان، تا: سه‌شنبه ۱۲ شوال۱۲۴۹ق؛ جلد: چرم، ۹۰ص (ص۲۵-۱۱۴)، ۱۲-۱۳سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۴سم [ف: ۴۵-۶۳]

● **گلدسته معنا و نکات اشعار** / شعر / فارسی

goldaste-e ma‘nā va nokāt-e aš‘ār

تاریخ تألیف: ۱۲۲۳ق

جنگ بخش‌بندی شده نظم و نثر است. با دیباچه‌ای به نثر و ۶۴ «دایره» که ۵۸ دایره آن ویژه سروده‌هاست و ۶ دایره برگزیده‌های نثری.فهرست اجمالی آن در گنج بخش(۴۲۶/۱) آمده است. شامل: غزل‌ها به ترتیب الفبایی، رباعی‌ها، فردیات، قطعات، مثنوی‌ها، نامه معشوق به عاشق، نامه عاشق به معشوق، تمثیل، سوز و گداز نوعی، مثنوی‌های کوتاه، نگارستان چین، قضا و قدر رکنا، قضا و قدر اشرف مازندرانی، سروده‌هایی از قدسی، کلیم، منیر لاهوری، عراقی، خواجو، بیمار و طبیب شریف، حمام بند، موش و گربه زاکانی، و جز آنها.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۱-عکسی

آغاز: سرلوح مجموعه سخن. نام سخن آفرینی است که لوح زبان سخن سنجان را در دبستان الشعراء؛ **انجام:** جواب داد که منهم در این حیرانم. باغبان بخندید و از سر لو در گذشت، به اتمام رسید فی سنة ۱۲۲۳ اللهم اغفرلنا.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ با سرلوح و ۲۸ مجلس

تصویر، زیراکس در ۲ مجلد؛ ۹۵۶ص [عکسی ف: ۲-۲۳۰]

← گل رعنا > خورشید و مهپاره

● **گل رعنا** / داستان / فارسی

gol-e ra‘nā

نصرآبادی، محمد طاهر، ۱۰۲۷ – ۱۰۸۳ قمری

nasr-ābādī,mohammad tāher (1618 - 1673)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۶۶/۱۴

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۹ص (۱۷۳-۱۸۱)، ۲۱سطر (۸×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۶۱۴]

● **گل رعنا** / تراجم / فارسی

gol-e ra‘nā

شفیق اورنگ آبادی، لچهمی نراین، ۱۱۵۸-۱۲۱۴ قمری

šafīq owrang ābādī,lačahmī narāeyn (1745 - 1800)

تاریخ تألیف: ۱۱۸۲ق(موافق جمله «رعنا گلی شکفت» یا «نامه مختوم»)

تذکره شرح حال گروهی از شاعران هند (اسلامیان واصنامیان)، تنظیم شده به ترتیب حروف آغاز تخلص‌ها با ذکر نمونه‌هایی از شعر آنان.

آغاز: یا رب مقبول ساز انشای مرا ×× در خوش سخنان بلند کن جای مرا ... بر نظاره کیان سنباستان سخن و تماشائیان بنفشه زار این چمن مخفی مباد که مستمسک عروه و ثقای آزادی

۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۱۸۵

آغاز: برابر

شامل حرف الف تا سین می‌باشد؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۴۷]

۲. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۱۰۲عکسی

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۳۵گ [جنگ: ۱-۴۶۴]

● **گلریز** / داستان / فارسی

golrīz

نخشبی، ضیاء الدین، – ۷۵۱ قمری

naxšabī,zīyā’-od-dīn(- 1351)

داستان دل باختگی «معصوم شاه» پسر «طیفور» پادشاه نخشب به «نوش لب» دختر شاه پریان است که به شکل مرغی به دام شهزاده می‌افتد و بازگو کردن مرغ داستان دل باختن «عجب ملک» پسر «شاه به گرد» را ... به خوشی رسیدن «عجب ملک» و «معصوم شاه» به آرزوی خود. (احمد منزوی)

آغاز: دیباچه: محامدی که از هر حامد به منصه ظهور آیند، آ؛ از داستان: گوسنده این افسانه و سازنده این ترانه ضیاء نخشبی اصلح الله چنین گوید که حاکیان حکایات شائقه ...

آغاز: حمد بی نهایت مر احدی را که وله الحمد فی السماوات و الارض صفت جلال او است و مدح بی غایت مر صمدی را

چاپ: کلکته، ۱۹۱۲م

[فهرستواره منزوی ۴۶۳/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۷۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برفاهیت تمام بسر بردند الله تعالی هم مسلمانان را بمقصد مقصود بطلب مطلوب برساند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، دارای سر لوح مختصر؛ مهر: کتابخانه «مناجان منصرم ججی»، «حافظ محمد» (بیضوی)، «ابراهیم ولد حافظ کریم» (دایره)؛ جلد: مقوایی، ۱۲۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۰-۱۳۱]

● **گلزار** / شعر / فارسی

golzār

مایل افشار، حسن، ق۱۳ قمری

māyel-e afšār, hasan (- 19c)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۲۲

آغاز: بسمله. سبب گفتار گلزار مایل افشار شیخ الشعراء اگر بعهد شاه طهماسب رثا گو محتشم ×× بهر شاه دین بحکم حیدر کرار شد؛ **انجام:** مانند رقیه از غم قتل حسین ×× جانی که مرا بود زتن بیرون کن

شامل: اشعار مختلف، قصائد در مراثی شهداء کربلا با رعایت حروف الفبائی آخر قوافی، مثنوی در مرثیه، نوحه، رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (احتمالا)؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۷۷گ، ۱۱ سطر(۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۴]

● **گلزار** / ادبیات / فارسی

golzār

اهداء به: شاه عباس دوم

تاریخ تألیف: ۱۰۶۸ق

مانند گلستان سعدی به نثر، ساخته تاریخ ۱۰۶۸ با این ماده تاریخ: «این شاهد سخن که ز رخ پرده بر کشید ×× وین نخل تازه کز گل افکار بسته شد / چون گشت منتظم به کمال خجستگی ×× تاریخ این خجسته گلستان «خجسته» شد»؛ در هشت «باب»: ۱. سلوک ملوک، ۲. مسلک درویشان، ۳. قناعت و همت، ۴. اثر کفتار، ۵. عشق و غرور، ۶. حرص و پیری، ۷. صحت و تربیت،

۸. نصیحت و پند.
آغاز: روایح فوایح شکر ایزدی بی لوایح لطف ازلی منتشر نگردد

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۶۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** در باب هفتم افتاده: ایا آن را بگیرد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۸۶گ، ۱۴ سطر(۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶-۷۵۱]

● **گلزار ابرار فی سیر الاخبار** / تراجم / فارسی
golzār-e abrār fī seyr-el axbār
شطار غوثی، محمد بن حسن، ق۱۱ قمری
šattār qaosī,mohammad ebn-e hasan(- 17c)
اهدا به: جهانگیر پادشاه بابری هند (۱۰۱۴-۱۰۳۷ق)
تاریخ تألیف: ۱۰۲۲ق
احوال عارفان و سرایندگان است که بیشتر ایشان از سرزمین هندند، قرن ۷ تا آغاز قرن ۱۱ق، که پیش از ۹۹۸ق بدان آغاز کرده سال‌های ۱۰۱۰، ۱۰۲۰ -۱۰۲۲ق در آن کار کرده است. در پنج (یا چهار) «چمن»: ۱. سده هفتم، ۲. سده هشتم، ۳. سده نهم، ۴. سده دهم، ۵. گروه شطاریان؟. (احمد منزوی)
آغاز: این خطبه من سکه شاهی دارد ×× و این شاهی من شأن الهی دارد
[فهرستواره منزوی ۲۲۵۰/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۰۶-ف
نسخه اصل: سالار جنگ ۸۶۰؛ خط: نستعلیق، کا: ولی محمد کاتب، تا: ۱۱۵۷ق، جا: سیکانگل حیدرآباد، برای خلیل الله غلام سخی احمد؛ ۱۹۵گ [فیلمها ف: ۳-۱۶۳]
۲. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۶۸عکسی
کا: ولی محمد کاتب، بی‌تا؛ با فهرست صاحبان تراجم در پایان کتاب؛ ۲۰۵گ [جنگ: ۱-۴۶۴]

← گلزار ابراهیم ≻ منبع الانهار

● **گلزار ابراهیم = دیباچه گلزار ابراهیم** / ادبیات / فارسی
golzār-e ebrāhīm = dībāče-ye golzār-e ebrāhīm
ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد، - ۱۰۲۶ ؟ قمری
zohūrī toršīzī, nūr-od-dīn mohammad(- 1617)
این رساله به دیباچه گلزار ابراهیم نیز شهرت دارد؛ یکی از «سه نثر» نگارنده است، آمیخته به نظم؛ در ستایش ابراهیم عادلشاه است و نام او را در آغاز آورده، از کتابخانه او نیز نامبرده، می‌گوید عمرشاه اکنون در دهه سوم می‌باشد، و نیز از کتابچه «دیباچه کتاب نورس» یاد کرده است، و پس از گزافه‌گویی‌ها در ستایش شاه، می‌گوید این ستایش‌ها مانند حمد و ثنای شاعران نیست که نیازی به پوزش خواستن از درازگویی باشد. اصل گلزار ابراهیم نیز از همین مؤلف و پدر همسرش ملک قمی است حدود ۹۰۰۰ بیت در مدح همان عادلشاه.
آغاز: خرمی چمن سخن بطراوت حمد بهار پیرایی است که گلزار ابراهیم ...
انجام: عقل کل در مزرع استادیش×× خوشه چین خرمن تعلیم باد/ داستان شد ختم بستان رخش×× غیرت گلزار ابراهیم باد
چاپ: هند، کانبور، ۱۹۲۴ میلادی، سنگی، وزیری، ۲۲ص؛ هند، کانبور، مطبع نظامی، ۱۲۷۵ق، سنگی، وزیری بزرگ، به سعی و اهتمام محمد عبدالرحمن بن حاجی محمد روشن خان (سه نثر ظهوری صص۴۶-۶۱)
[الذریعة ۶۵۷/۹ و ۲۱۵/۱۸ و ۳۶۸/۲۴؛ نسخه‌های منزوی ۳۶۴۷؛ تذکرة میخانه مصحح گلچین معانی ص ۳۶۳-۳۶۴ و حواشی مصحح بر آن صفحه ۳۶۴-۳۶۶ به نقل از مآثر رحیمی ۳۹۳/۳-۳۹۸؛ مشترک پاکستان ۷۷/۵-۸۱ و ۷۳/۵-۷۷؛ دنا، ج۱۰، ص ۸۵۰-۸۵۲]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۳
آغاز: ای نورس گلزار براهیم از تو ××وی آتش نمرود تف بیم از تو؛ **انجام:** گل غنچه و نکهتش دو عالم بگرفت ×× آوازه گلزار براهیم است این
خط: نستعلیق، کا: منیر علی، تا: ۹۲۲ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ با مهر: محمد حسین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۳۷گ، ۱۸سطر(۶/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱-۳۴۲]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۶۹۷/۳
آغاز: میل لب لعل مکیدن بسست ×× حیف سر انگشت گزیدن کجاست؛ **انجام:** شمشیر عتاب میدهند آب بآن ×× خون میریزند و خونبها میخواهند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ نسخه بی‌سروته و شامل دو هزار و دویست و سی و شش بیت است از ترکیبات و قصاید و رباعیات و هزار و بیست وچهار بیت آخر آن رباعی است؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۶۴ص (۶۷-۲۳۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۶سم [ف: ۷-۷۴۰]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۵۱/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: شکرالله ایموری، تا: نیمه دوم قرن۱۱؛ جلد: چرمی مذهب، ۱۲ص (۳۵-۴۶)، ابعاد متن: ۱۳×۲۶/۵، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۷-۷۹۹]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۹۳۵/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۱۴ر-۱۵ر)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۲۰-۲۶۰]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰۶/۳
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ ۱۲گ (۴۰ر-۵۱ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۶×۱۲/۵سم [ف: ۳۷-۱۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۹/۲۵

خط: نستعلیق، کا: محمد حکیم هندی، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۱۰۵) [ف: ۳۸-۲۹۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۵۸

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۴گ (۱۲۱پ- ۱۲۴ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۲۸-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

دیباجه؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۶ص (۲۲۵-۲۳۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۳-۲۱۱]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۴۱/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۶سطر [ف: ۹-۶۲]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۱/۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن، ۵گ (۱۷۱پ-۱۷۵ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸-۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۳/۲

آغاز: نفاوت کفر و دین آمد به معنی ×× میان عدل او عدل کسری؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۸ر - ۹ر)، سطور چلیپایی (۸×۱۵/۶)، اندازه: ۱۱/۹×۲۲/۷سم [ف: ۲۹/۲-۵۹۶]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۵/۱

آغاز: ای نورس گلزار ابراهیم از تو ×× وی آتش نمرود تف بیم از تو / پیرایه داد و زینت عدل تویی ×× تمکین سریر و شأن دیهیم از تو.سلطان لم یزل که پیکر آتشی تسلط ره به حله آبی تسلیم پیرایه داد و نار نمرود را از نم رود رحمت سلب خاصیت کرده گلزار ابراهیم نام نهاد؛ **انجام:** ثنا آغاز فتح انجام ختم است ××بدینست افتتاح و اختتامش / شکفت این نظم و مرغان تهنیت خوان ×× که شد گلزار ابراهیم نامش

مقدمه گلزار ابراهیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای ۳سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۳گ (۳پ-۵ر)، ۱۸سطر (۸/۳×۱۷/۶)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۸۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۵/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: روغنی مذهب، ۹گ (۱۲۸پ-۱۳۶ر)، ۱۸سطر (۸/۳×۱۷/۶)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۹۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۵/۱۰

آغاز: ای شده سود از تو زیان همه ×× جنس غمت زیب دکان همه / کرده از چاشنی معرفت ×× شهد یقین زهر گمان همه؛ **انجام:** روی تو نگاه را بهاری کردست ×× موی تو دماغ را تتاری کرده است / در حسرت تشریف تو جمله مه و سال ×× نوروز چون من روز شماری کردست / تا هست دعا زبان دعاگوی تو باد ×× بازوی بقا قوی به نیروی تو باد / تاقصه گلزار براهیم کنند ××گلزار جهانیان گل روی تو باد

شامل قصاید و ترجیعها و ترکیب‌ها، غزلیات و رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: روغنی مذهب، ۷۷گ (۱۳۶پ-۲۱۲پ)، ۱۸سطر (۸/۳×۱۷/۶)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۹۰]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۲۷/۷

خط: نستعلیق، کا: ایمانی غلام، امام قلی، تا: نیمه دوم قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳۲گ (۱۴۷ر-۱۷۸ر)، ۲۰سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۸-۱۰۰]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۷۴-ف

نسخه اصل: نسخه آقای حاجی میرزا حسن محمود آبادی یزدی مدرس؛ کا: قنبر علی، تا: ۱۰۳۲ق؛ ۱۳۷۸گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

۱۷. یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه: ۲۵

آغاز: ای نورس گلزار براهیم از تو×× وی آتش نمرود تف بیم از تو / پیرایه داد و زینت عدل تویی ××تمکین سریر و شان دیهیم از توسلطان لم یزل که پیکر آتشی را بحله آبی تسلیم پیرایه داد ... گلزار ابراهیم نام نهاد.بذکر بسمله نخست چون خط راستی ... بسم الله الرحمن الرحیم××اهدنا الصراط المستقیم سر خط اسما است عشق صفات ×× محبت افعال بر آثار ذات؛ **انجام:** شفت این نظم و مرغان تهنیت خوان ×× که شد گلزار ابراهیم نامش / گل غنچه و نگهتش و عالم بگرفت ×× آوازه گلزار براهیم است این

دو بخش دارد: نخستین دیباچه مانند و کوتاه به نظم و نثر، بخش دوم منظومه ایست؛ خط: نستعلیق، کا: قمبرعلی، تا: ۱۰۳۲ق؛ جدول زر و لاجورد، با سرلوح؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴-۴۵۴]

۱۸. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۲

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۴ شعبان۱۰۳۶ق؛ مجدول؛ ۹گ (۴-۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱-۹۷]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۸/۶۵

آغاز و انجام: برابر

در نسخه با نام «ایضاً خطبه مولانا بر کتاب نورس عادلخان» خوانده شده است؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: خلیل ذوالقدر، تا: ۱۰۵۴ق، جا: احمد آباد گجرات؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۵گ (۳۴۱پ-۳۴۵پ)، اندازه: ۱۴/۴×۲۶/۴سم [ف: ۲۹/۱-۴۴۵]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۱/۵
کا: شمس، تا: رجب۱۰۵۴ق؛ ۸گ (۱۸ر-۲۵ر) [ف: ۴-۲۳۸]

۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۳۱/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رشید کارشتی، تا: صفر۱۰۵۷ق؛ اهدایی: دکتر صادق کیا؛ ۱۰گ (۵۲پ-۶۱پ) [ف: ۳-۱۴۰]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۵۶/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا در این مهمانسرا خوان خلیل آید به یاد ×× میزبان خلق ابراهیم عادلشاه باد
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۴گ (۲۱۱پ-۲۱۴پ)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۹-۴۰۳]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۷/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ... رضا قلی، تا: ۱۰۸۳ق، جا: اصفهان، حسب فرموده: کلعبی پروانه کلانتر کهدم؛ کاغذ: سپاهانی، ۷گ (۴۷ر-۵۳ر)، ۱۵سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸-۶۰۸]

۲۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۰/۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ ۳گ (۱۳۷پ-۱۳۹پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲-۵۲۸]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۲/۵
آغاز: مغز را از استخوان که می‌داند ... نهم توفیق فضایل و کمالات به اندازه طبع وقادش بلند ... کوتاه اوج و یا غور فکر نقادش؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۹ ذیقعده۱۰۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مذهب، ۵ص (۵-۹حاشیه)، اندازه: ۱۶/۱×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱-۱۲۲]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۲۵/۹
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسینی قاینی، تا: ۱۰۹۶ق [ف: ۵-۴۲۶]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۹۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوای چینی، ۱۷ص (۱۸-۳۴)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۹۱۷]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۱۵/۴۰
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۱۷ص (۱۱۰-۱۲۶ حاشیه)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۳۸-۳۱۸]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۶۶/۱۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۵ص (۳۷۲-۳۷۶)، اندازه: ۱۵/۷×۲۷سم [ف: ۱۷-۱۱۸]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۰۳/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: جنونی، تا: ۱۵ ربیع الثانی۱۱۰۰ق؛ ۶گ (۱۳ر-۱۸ر)، اندازه: ۱۲/۳×۲۲/۸سم [ف: ۸-۳۳۵]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۰۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری، ۷گ (۱پ-۷ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۹×۲۱سم [ف: ۸-۳۴۳]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۲/۱۲
آغاز و انجام: برابر
در حاشیه ص ۱۱۹-۱۲۰ بخشی از انجام دیباچه گلزار ابراهیم و آغاز دیباچه خوان خلیل تکرار شده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۸ص (۱۱۳-۱۲۰حاشیه)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱-۴۰۶]

۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱-۳۷۴]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۲۲-۳۳)، ۱۲سطر(۶×۹)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۴-۹۴]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲/۲۴۶۵/۸
بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۱ص (۸۳-۹۳)،۲۹سطر(۹/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۹-۱۲۱۵]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۳/۵۴
آغاز و انجام: برابر
در نسخه به اشتباه با نام «ایضا خوان خلیل ظهوری» خوانده شده؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛جلد:تیماج مذهب، ۴گ (۱۹۸پ-۲۰۱ر) [ف: ۲۹/۱-۱۳۹]

۳۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۹۴/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق، جا: بندر سورت؛ در جنگ نوشته؛ ۵گ (۱۱۰پ-۱۱۴ر) [ف: ۲-۱۰۶]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۱۸/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۳گ (۱۸۰-۱۹۲)، ۱۷ سطر(۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳-۳۰۹۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴۵/۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۴۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴گ (۶۳ر-۶۶پ)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۸-۱۷۹]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۱۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نراین داس، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح، مجدول؛ ۱۲گ(۳۲پ-۴۳پ)، ۱۱ سطر(۹×۱۵) [ف: ۴۱-۴۲۲]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۴۰/۳
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۵سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱۵-۴۰۹۵]
۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۳۶/۳۷-ف و ۱۳۳۸/۳۷-ف
نسخه اصل: بادلیانAdd. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۰۰ق [فیلمها ف: ۱-۵۸۴]
۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۸گ (۹۸پ-۱۰۵پ)، ۱۴سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰سم [رایانه]
۴۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۸۱۱/۲م
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۳۱]
۴۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۴/۲۸-عکسی
اصل نسخه: ملک، ش ۴۳۴۱/۳۲؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ ۱ص (۱۶۴ر)[عکسی ف: ۲-۱۲۱]
۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۷۵/۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۷۴۱۹؛ خط: نستعلیق هندی، کا: منکت رای سهارنپوری، تا: ۱۲۴۲ق؛ مجدول، محشی؛ ۲۳ص (۳۴۰-۳۶۳)[عکسی ف: ۶-۱۰۱]
۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۲۴ص (۲۵-۴۸)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰-۱۴۹۵]
۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۳/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۸/۵سم [ف: ۲-۲۴۶]
۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۹/۲۶
خط:نستعلیق،کا:ممد حکیم هندی،بی‌تا؛۱ص (۱۱۳) [ف: ۳۸-۲۹۲]
۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۷۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۴گ (۲۶پ-۲۹ر)، ۲۶سطر، اندازه: ۲۳/۹×۱۵سم [ف: ۷-۱۹۹]
۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۱۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه کشمیری، ۶گ (۹-۱۵پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰/۳×۲۹سم [ف: ۹-۳۲۳]
۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۳/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۸۰ص (۵۰-۱۳۰) [سنا: ف: ۲-۲۸]
۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴۲/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: الوان، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲-۲۵۹]
۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۴/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۸/۵سم [ف: -۲۴۶]
۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۴۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: ساغری، مذهب، ۴گ (۸ر-۱۱پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۳۸-۶۳]
۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۲۸/۱۲
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۸ص (۳۶۸-۳۷۵)، ۱۴سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱۴-۳۵۶۵]
۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۴/۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** هم توفیق مدعایش رسم و قانون جهان.
در فهرست با عنوان «سه نثر»؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ چلیپایی؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۶ص (۵۹۴-۶۰۹)، اندازه: ۱۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷-۴۱۵]
۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۴/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، ۱۵ص (۸۶-۱۰۰)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰سم [ف: ۵-۷۴]
۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۲۴
آغاز: بسمله، ای از تو بر اهل تخت و اکلیل سبیل کزو کر جمیل امت و گر قدر جلیل؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به نسخه ۲۸۵۲۳ ضمیمه شده؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]
۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۰۹
آغاز: عذر به در زد ز زبان وای من وای که عصیان؛ **انجام:** خون می‌ریزند و خونبهای نمی‌خواهند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه شماره ۱۹۴۰۸ می‌باشد؛ جلد: تیماج[رایانه]
۶۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۵۳۰/۲
آغاز: برابر
دیباچه گلزار ابراهیم، دیباچه نورس، دیباچه خوان خلیل؛ خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ در حاشیه؛ جلد: چرم مذهب، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۸سم [ف: ۴-۱۱۵۹]
۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۴۶۵/۳
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶ص (۲۰-۲۵)، ۲۷سطر(۱۲×۲۵) [ف: ۱۷-۱۴۱]
۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ (۸۰-۸۴)، ابعاد متن: ۱۸×۲۰، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۲-۲۸۴]

← گلزار احمدی > دیوان احمدی مدارسی

● **گلزار ارم** / شعر / اردو

golzār-e eram

دهلوی، میر حسن بن غلامحسین، - ۱۲۰۱ قمری

dehlavī,mīr hasan ebn-e qolām-hoseyn(- 1787)

داستان آمدن ناظم به شهر فیض آباد و وصف خواجه باسط وساکنان دیگر آن شهر مخصوصاً تمجید از مهرویان و پوشاک رنگارنگ آنها، با ستایش از آصف الدوله در آغاز مثنوی.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۱۹/۲

آغاز: خداوندا کهو نمین کیا زبانی ×× کهلاهی تجه په سب راز نهانی / دلونکی بهید سی هی توهی آگاه ××توهی اس دردکا محرم هی الله

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق، جا: لکهنو، برای بیکمه صاحب؛ جلد: پارچه نیلی، ۱۸گ (۱۰۴ر-۱۲۱پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۱۷۳]

● **گلزار اکبری و لاله زار منبری** / گوناگون / فارسی

golzār-e akbarī va lāle zār-e menbarī

نهاوندی، علی اکبر بن محمدحسین، ۱۲۹۲-۱۳۶۹قمری

nahāvandī, ʻalī akbar ebn-e mohammad hoseyn (1875-1950)

تاریخ تألیف: ۱۳۴۴ق
شامل مطالب گوناگون در ۱۱۴ «گلشن».

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۵۲۳

کاتب = مؤلف، بی‌تا [ف: -۲۳]

● **گلزار ایران** / شعر / فارسی

golzār-e īrān

اشعاری که برای منشیان ضروری است. شامل عناوین: اشعار در ذکر نامه و پیام اشعار شوق و آرزو و تمنا اشعار فراقیه اشعار ذکر وداع اشعار از مسافر به مقیم اشعار از مقیم به مسافر اشعار انتظار اشعار به قدوم مسافر و مهمان اشعار وعده و عهد و پیمان اشعار مناسب بزرگان ... و مترسلان ... و امثال این عناوین.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۲۸/۲۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱۰۰ر-۱۱۴پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۳سم [ف: ۹-۳۸۶]

● **گلزار بهار** / انشاء / فارسی

golzār-e bahār

نوری تبریزی، یحیی بن مصطفی

nūrī tabrīzī,yahyā ebn-e mostafā

تاریخ تألیف: ۲۲ ذیقعده ۱۳۰۵ق
در دستور نامه‌نگاری و نمونه‌هایی از چند فرمان و نامه و در پایان چند مسأله ریاضی برای تمرین مبتدئین. تألیف شده به استدعای بعضی از احبا و به ملاحظه ترقی اطفال اصحاب؛ درپنج «منظر» بسیار مختصر است: ۱. در نصایح ادبیه انسانیه؛ ۲. در فرامین و ارقام و عرایض دیوانیه؛ ۳. در تمسکات و نوشته‌جات تجاریه و شرعیه؛ ۴. در مکاتبات و مراسلات عرفیه؛ ۵. در بعضی قواعد و فواید هندسه و حسابیه.
چاپ: ایران، سنگی، ۱۳۲۳، خشتی، ۶۳ص

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۸۱

آغاز: ستایش فراوان کریمی را سزد و نیایش بی پایان قدیمی را ارزد که طوطی طبقه انسانی را در شاخسار زبان بترنم آورده؛
انجام: حقیقت شناسان معنای شعر ××بخوانند بیرون کنند از مجاز
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ملا مظفر، تا: یک‌شنبه ۲۶ جمادی الاول۱۳۱۲ق؛ جلد: مقوایی، ۱۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵-۹۴]

● **گلزار حال (ترجمه)** / ادبیات / فارسی

golzār-e hāl (t.)

بنوالیداس، کسائین

benvālīdās, kasāʼīn

از بنوالی داس متخلص به ولی ترجمه از سنسکریت و به نوشته فهرست کتابخانه ملا فیروز فلسفی است نه مبنی بر اصول اسلام.اصل این کتاب (به‌طوری که در دیباچه آمده) به نام پربوده چندرنامک (در سانسکریت) و تألیف گرشناداس بهب بوده و شاعری معروف به نام بنوالی متخلص ولی با کمک بهوایینداس محرم پوتهی بها کها به زبان فارسی ترجمه کرده است. کتاب به نظم و نثر است و دارای شش «چمن»: آغاز چمن دوم: «دنب به آواز بلند این سخن بر زبان رانده میرفت که راجه مهاموه به من حکم کرده است».آغاز چمن سوم: «هر یکی را بهر کاری ساختند ×× لذت آن در دلش انداختند». آغاز چمن چهارم: «از علم و یقین و از گمان و زقصور ×× هفتاد هزار پرده ظلمت و نور، تا آنکه به نیستی نه بخشی خود را ×× از پیش دلت یکی نمیگردد دور»؛ آغاز چمن پنجم: «حقیقت فیما بین راجه ببیک و راجه موه و کشته شدن».آغاز چمن ششم: «چون دل از

صحبت بیدانشی صورت اصلی خود را فراموش کرده بود باز بعنایت الهی بکمند حقیقت رسیده».
آغاز: حمد ذاتی را که اصل ذاتهاست ××ذات او در اصل اصل ذاتهاست. ذاتها در اصل فرع اوستند ×× فرعها در اصل خود نیکوستند. تمهید بدان و آگاه باش نسخه ایست مسمی باسم پر بوده چندرنامک.
چاپ: لکنو، ۱۸۷۷
[فهرست کتابخانه ملا فیروز ۱۲۲؛ فهرست کتب چاپی موزه لندن ۳۴۰/۱؛ بنگال ۱۲۷۰؛ نسخه‌های منزوی ۳۶۰۲/۵؛ مشترک پاکستان ۲۱۷۹/۴؛ فهرست دانشگاه پنجاب ۹۵؛ فهرستواره منزوی ۷۸۳/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر حلاوت مدام میخواهی ×× معرفت را تمام میخواهی
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ به شیوه هندی، با یک سرلوح و پنج سرسوره مذهب؛ مجدول، دارای پنج سر سوره؛ جلد: تیماج، ۲۳۸ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۷-۱۳۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۳۴/۱
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی - پاکستان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح، مجدول؛ ۲۵۹ص (۲-۲۶۰)[عکسی ف: ۶-۵۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۴۵-ف
نسخه اصل:بادلیان۲۶۹۶ وینفیلد ۸۱؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۱]

● **گلزار حسینی** / شعر / فارسی
golzār-e hoseynī
اختر طوسی، غلامحسین، - ۱۳۳۳ قمری
axtar tūsī,qolām-hoseyn(- 1915)
در مدایح و مناقب و مصائب ائمه علیهم السلام است. چنان‌که خود شاعر در آغاز گفته: «این طرفه کتاب کش بها معلوم است ×× هر سطری ازو چو لؤلؤ منظوم است / از اختر طوسی است و سر تا پایش ×× در منقبت چهارده معصوم است».
چاپ: متن کامل این کتاب دوبار به صورت سنگی و یک بار به هیأت سربی در تهران به طبع رسیده، ولیکن در هیچ یک ترجمه احوال شاعر نیامده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۸۴
آغاز: گشته ایدل بدنیا اینقدر مایل چرا ×× از خیال آخرت گردیده غافل چرا؛ **انجام:** برخاست زان میان و قیامت بپا نمود ×× یعنی بیان واقعه کربلا نمود
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: میشن، ۶۹گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹-۲۲۳]

● **گلزار دملی** / علوم غریبه / فارسی
golzār-e domalī
حسن بن محمد قلی
hasan ebn-e mohammad qolī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۰
آغاز: بسمله. حمد ایزد غفار و نعت سید ابرار؛ **انجام:** مذل سمیع، بصیر تمام شد.
از حسن خان بن محمد قلی خان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۷۷]

● **گلزار رمل (رساله)** / علوم غریبه / فارسی
golzār-e raml (r.)
محمد بن علی حسن خان
mohammad ebn-e ‘alī hasan xān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۶۱۵
آغاز: بسمله، بعد حمد ایزد غفار و نعت سید ابرار رسول مختار؛ **انجام:** در این چند قول است ... در خانه آب و خاک ... است ۱۵ ۱۳ ۴ ۱۴۰ ۴۰۴ ۴۲ (کذا)
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **گلزار سرور** / ادبیات / اردو
golzār-e sorūr
بیک سرور، رجبعلی، ق۱۴ قمری
beyk sorūr,rajab-‘alī(- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۰۸
آغاز: سبحان الله خدا کی کیا نظر فروز صفین هین تعالی الله کیا حیرت (بعد از یک صفحه) بسمله چمک آفتاب جمال ذوالجلال بیزوال کجا ... روش هی مجال نهین است که شپره فراج و نیاکی؛ **انجام:** تهورا تهورا هوکر انجام تو حواهش ولی ... را باور را جو گل گل مائی ... سنه ۱۳۰۶ق
خط: نسخ مخلوط به شکسته، کا: نقل هوئی، سید محمد غازی الدین، تا: ۱۳۰۶ق؛ جلد: میشن[رایانه]

● **گلزار سعادت = تعریف قصر سعادت آباد** / شعر / فارسی
golzār-e sa‘ādat = ta‘rīf-e qasr-e sa‘ādat ābād
تأثیر تبریزی، محسن، ۱۰۶۰ - ۱۱۲۹ قمری
ta’sīr-e tabrīzī,mohsen (1650 - 1717)
تعریف کاخ سعادت آباد و دیگر کاخ‌های شاهی اصفهان، به نظم.

چاپ: مجله وحید، به اهتمام ایرج افشار، شماره ۵، ۱۳۴۷ش، ۵۸۴-۵۸۷ و ۷۱۴-۷۱۷ و ۷۹۶-۷۹۸ و ۹۵۹-۹۶۱
[فهرستواره منزوی ۲۴۳/۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۷/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: بین ۱۱۲۴ تا۱۱۲۹ق؛ ۳۱ص (۲۳۴-۲۶۴) [ف: ۳-۲۰۰]

← گلزار شبیه خوانی > حدیقة التشبیه و التمثیل

● **گلزار صفا** /- فارسی
golzār-e safā

ازصیرفی.
چاپ: به کوشش نجیب مایل هروی، کتاب آرایی در تمدن اسلامی، مشهد، ۱۳۷۲: ص ۲۳۷-۲۵۶.
[هنر و مردم ش ۷-۸۶: ۵-۳۴ و ۳۰/۳۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۳۷/۳-ف
نسخه اصل: پاریس S. P. 1656؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۰۷]

● **گلزار عباسی** / شعر / فارسی
golzār-e ʻabbāsī
وحید قزوینی، محمد طاهر بن حسین، ۱۰۱۵ - ۱۱۱۲ ؟ قمری
vahīd-e qazvīnī, mohammad tāher ebn-e hoseyn (1607 - 1701)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷ ق)
منظومه کوتاه عاشقانه‌ای است به بحر خفیف مقصور، حدود هفتصد بیت که شاعر ماجرای عاشقانه پسر پادشاه عراق با دختری را بیان کرده است. این مثنوی تقلیدی متوسط از هفت پیکر نظامی گنجوی است.
آغاز: خسروی بود در دیار عراق ×× همچو شمشیر خود به گیتی طاق / نه عراقش همین بفرمان بود×× پادشاه دیار ایران بود / خود چو یوسف به چشم اهل تمیز ×× بندگانش به چشم خلق عزیز
انجام: خاطرش در جهان مباد غمین ×× هر که گوید ز روی صدق آمین
چاپ: ضمن گنجینه بهارستان، ادبیات فارسی-۲ (شعر)، مسلسل ۹، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامس، بهار ۱۳۸۴ش، با تصحیح سید سعید میر محمد صادق
[نسخه‌های منزوی ۳۰۹۶/۳؛ الذریعه ۲۱۷/۱۸؛ دنا، ج۸، ص۹۳۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۱/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ ۱۲ص (۱۴۵-۱۵۶) [ف: ۳-۴۳۸]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۲/۳۲
آغاز و انجام: برابر
کامل. در نسخه با نام «گلزار عباسی طوطی شکرستان توحید نواب مغفرت ماب میرزا طاهر وحید رحمه الله»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۱۰ص (۳۶۹-۳۹۸حاشیه)، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱-۴۱۰]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۴/۱۶
خط: شکسته نستعلیق، کا: تحسین، تا: ۲۴ جمادی الاول۱۱۰۱ق، جا: دارابگرد شیراز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۹ص (۱۳۲-۱۵۰)، ۲۵سطر(۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۱۸۹]
۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن سید کریم تاجر شوشتری، تا: ۱۳۰۱-۱۳۰۸ق؛ ۸گ (۶۸پ-۷۵ر)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴-۱۰۹]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** داردش از عمر و بخت برخوردار ×× تا که باشد ... لیل و نهار
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: آقا عیسی و عیسی بن جعفر حسینی در ۲۱ ذیقعده ۱۳۱۹آن را از حسام الواعظین خریداری نموده؛ جلد: گالنگور، ۸گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۷-۱۵۰]

● **گلزار قدس** = **دیوان فیض کاشانی** / شعر / فارسی
golzār-e qods = d.-e feyz-e kāšānī
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598-1680)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۲ق
حدود شش هزار و پانصد بیت غزلیات به ترتیب حروف و رباعیات، با سرآغازی به نثر و در پایان این سرآغاز دیوان «گلزار قدس» نامیده شده است. این دیوان، که گویا شش سال پیش از مرگ شاعر تدوین شده است، شامل غزلیات عرفانی فیض است. ابتدا مقدمه‌ای است در بیان علت سرودن اشعار و اصطلاحات صوفیان به زبان فارسی و قسمتی به عربی، سپس به ترتیب حروف الفبایی آخر قوافی، رباعیات.
آغاز: دیباچه: یا محسن قد أتاك المسیء فیض احسان بی پایان ترا چگونه شکر گذارم که از من ناتوان نمی‌آید ... ؛ دیوان: ای در هوای وصل تو گسترده جانها بالها ×× تو در دل ما بوده در جست و جو ما سالها
[الذریعة ۸۵۳/۹؛ فهرستواره منزوی ۷۸۳/۷]

شرح و حواشی:

۱- دیباچه گلزار قدس = دیباچه دیوان فیض کاشانی؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا قوت گفت و گوی بودت گفتن×× اکنون که ز گفت و گوی ماندی بس کن

خط: نسخ، کا: مسعود عقیل الدین بن رکن الدین حسینی، تا: جمادی الاول۱۰۸۵ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۴۳گ، ۱۷ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲-۴۷۶]

۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۲۰۴

خط: نسخ، کا: علی بن محمد صالح، تا: اواخر شوال۱۰۹۹ق، جا: قمصر؛ ۱۰۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱-۱۷۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵۳

آغاز: یا فارجاً لکل هم یا کاشفاً لکل غم ×× یا مذهباً للمد لهم یا غایتی فی؛ **انجام:** در وصف سخن نافع و سخن بیهوده ... صاحبدلش از ضمیر خواند ...

شامل قصاید است؛ خط: نسخ، کا: یکی از نوادگان فیض کاشانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، مصحح؛ مهر: «عبدالله» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۱۵سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۴-۱۳۴]

۴. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: ۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۵-۳۷۴]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۴/۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی: آغاز وانجام [نشریه: ۷-۲۵۵]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۶

آغاز: بسمله، ای در هوای وصل تو جانها شکفته بالها ×× تو در دل ما بوده در جستجو ما سالها؛ **انجام:** در آخر ذی القعده بتوفیق اله ××از سال هزار و صد و دویافت نگار

شامل: غزلیات مرتب شده بر حسب ترتیب حروف تهجی آخر قوافی، رباعیات و قطعات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ ۸۴گ، ۱۶سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۱۷۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای فیض بس است آنچه خواندی بس کن ×× از هیچ فن اندرز نماندی بس کن / تا قوت گفت و گوی بودت گفتی ××اکنون که ز گفت و گوی ماندی بس کن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با بلاغ؛ تملک: باقر ترقی، محمد صادق کتاب فروش؛ جلد: تیماج، ۱۷۶گ، ۲۲سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۸سم [سنا: ف: ۲-۱۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۴۷۳

آغاز: یا عدنی فی کربتی و یا غایتی فی رغبتی ×× یا مونسی فی وحدتی؛ **انجام:** قدر سخنی که فیض گوید×× آنکس داند که قدر داند

شامل قصاید و قطعات فیض است و ۳۴۰۰ بیت می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تملک: ابوتراب محمد تقی حسینی مدرک پسر میرزا حسینعلی شیرازی؛ جلد: تیماج، ۱۸۷ص، ۱۹سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۸-۱۷۰]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۶۹

آغاز: بسمله. الله احمد استشما ما لنعمته؛ **انجام:** و انما المرء تصدیقه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن آلبالویی، ۲۲۲گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۷/۶سم [ف: ۴-۶۹۳]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۲۱

آغاز: کتاب آفرینش را بچشم سر اگر خوانی ×× به بینی حق تعالی را در این آیات نورانی

مشتمل بر چند قصیده و چندین مثنوی از فیض کاشانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: رضا قلیخان هدایتبه سال ۱۲۷۷؛ واقف: سپهسالار، جلد: تیماج، ۷۰ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲-۶۵۱]

۱۱. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۱۸

آغاز: بسمله. حمد تعظیم من العبد الاقل ×× للاله الاعظم الرب الاجل؛ **انجام:** ای فیض بس است آن چه خواندی بس کن ××از هیچ فن انداز نماندی بس کن / تا قوت گفتگوی خوب گفتی ×× اکنون که ز گفتگوی ماندی بس کن

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع اصفهانی فرزند آقا احمد، تا: ۱۱۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۹۴]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۳۹

چند رساله از ملا محسن فیض؛ کا: محمد بن علی، تا: ۱۱۹۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [رایانه]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۶۰

آغاز: آن نباشد آب و دیگر همچنین ×× هرگز از دنیا نگردی کامیاب؛ **انجام:** خوشا دلی که ز غیر خداست آسوده ×× ضمیر خویش ز وسواس دیو پالوده

نسخه شامل غزلیات (از اواخر ب تا ها) در مقایسه با نسخه مطبوع چاپ سنگی اشعار بیشتری را داراست؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ ۱۰۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۵سم [ف: ۱۷-۲۲۰]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۹۰/۳

غزل‌ها به ترتیب تهجی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ (۸۷-۲۳۶)، ۱۲سطر(۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶-۶۴۳]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۹-۱۶/۱۳۹

آغاز: سهل است کنی گر التفاتی ×× دل برکرم تو بسته ای را / مگذار به دام نفس افتد ×× ازچنگل دیو جسته ای را؛ **انجام:** عهدی که با اوبسته ایم روز ازل نشکسته ایم ×× آن عهد و آن پیمان ما برجاستی برجاستی / گشتیم محو آن جمال دستک زنان

دروجد وحال ×× ازلیت قومی یعلمون درجان ما غوغا ستی
مشتمل بر غزلیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۸۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴-۱۹۲۰]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۱۸/۴

آغاز: از عمر بسی نمانده ما را ×× در سر هوسی نمانده ما را / بستیم چو فیض لب ز گفتار ×× چون همنفسی نمانده ما را؛ **انجام:** گفتگو بگذار و ... ×× در ره افکار میاید مرا
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۳گ (۱۷۸پ-۱۹۰پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱/۶سم [ف: ۸-۱۰۲]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۴۰/۱۱

غزلیات اوست به ترتیب حروف تهجی با تخلص فیض، و نیز قصاید و رباعیات؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۰گ (۱۳۹پ-۱۷۸پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۶سم [ف: ۸-۴۱۶]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۱۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای فیض بس است آنچه خواندی بس کن ×× از هیچ فن اندرز نماندی بس کن / تا قوت گفتگوی بودت گفتی ×× اکنون که ز گفتگوی ماندی بس کن
خط: نسخ، کا: احمد بن ملا حسین اصفهانی، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۱۰ق؛ ۲۳۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱-۱۵۳]

۱۹. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد ابراهیم بروجردی، تا: ۱۲۱۵ق [میراث اسلامی: ۵-۵۹۸]

۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۲۲

آغاز: غزلیات: ای درهوای وصل تو، جانها گشوده بالها ×× تو در دل ما بوده، در جستجوها سالها
شامل غزلیات مرتبه به حروف تهجی برحسب ردیف‌ها و رباعیات درحدود ۲۷۰۰ بیت شعر از فیض می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ دو سرلوح، مذهب، مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ ۹۶ص، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲-۶۵۲]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۴/۲۰۷-۲۷۵۷/۱

آغاز: چه سان گویم ثنای حق تعالی ×× نیم چون من سزای حق تعالی / ثنای عشق گویم تا توانم ×× که هست آن هم ثنای حق تعالی؛ **انجام:** خود را به محیط خطر انداز ونترس ×× سر در ره این نگار درباز ومترس / بر سوختگان دست ندارد آتش ××با آتش عشق درساز ومترس
منتخبی از آن است؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: الیاس، تا: ۵ رجب۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴-۱۹۲۱]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۷/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۹]

۲۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۶۱/۳

مثنوی سلسبیل؛ خط: نسخ، کا: اسدالله بن مصطفی خویی، تا: ۱۲۶۴ق، جا: دانالو از محال ماکو؛ مهر: «محمد صادق»(بیضوی)؛ واقف: حسن صدرزاده خویی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۱۸۲]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۳۳

آغاز: دیوان: ای در هوای وصل تو گسترده جانها بالها ×× تو در دل ما بوده در جست و جو ما سالها؛ **انجام:** گر فیض بود نیک و گر بد از تست ×× ورتو کنیش قبول ور رد از تست / گر ره دهیش مقصد از تست×× ور خود نهیش به پیش ره سد از تست / این نسخه بر آصف عدل شعار ×× کز فیض عدالتش جهان شد گلزار / در آخر ذی القعده بتوفیق اله ×× از سال هزار و صد و دو یافت نگار
سر آغاز منثور دیوان در این نسخه نیامده است؛ خط: نستعلیق، کا: عباس بن علی، تا: رجب۱۲۶۸ق، جا: بروجرد، به دستور سید علی محمد بروجردی؛ تملک: سید علی محمد به تاریخ شعبان ۱۲۶۸ با مهر «علی محمد بن علی حسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۶-۳۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۷

آغاز: بعد از حمد پروردگار و درود بر مصطفین اخیار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ ۱۴۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲-۲۴۷]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۶۷/۳

آغاز: بسمله، از عمر بسی نماند ما را ×× در سر هوسی نماند مارا؛ **انجام:** گفتگو بگذار فیض و کار کن ×× در ره او کار می‌آید مرا
حاوی منتخبی از غزلیات دیوان است، در تدوین غزلیات رعایت ترتیب حروف آخر قوافی شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ ربیع الثانی۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۸ص، ۱۵ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۵۹]

۲۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۵۵

آغاز: یا عدتی فی کربتی یا غایایتی فی رغبتی ×× یا مونسی فی وحشتی یا غایتی فی رغبتی؛ **انجام:** قدر سخنی که فیض گوید ×× آنکس داند که قدر داند
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد آقا، تا: ۱۳۰۴ق؛ با مهر: «حسین»؛ ۱۰۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲-۶۲۸]

۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۹

آغاز: وصف تو چه می‌کنم نگارا ×× آن وصف بود ثنا خدا را / وز باده گیت گشت سرمست ×× رویت زکه دارد این صفا را؛ **انجام:** ای فیض بیا دلی بدریا انداز ×× زین پستی خویش را ببالا انداز / یعنی زکمال هر چه اندوخته ای ×× از سر بردار در ته پا انداز
خط: نستعلیق، کا: اسحاق بن یوسف علی آبادی، تا: ذیقعده۱۳۱۳ق؛ ۹۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱-۴۷]

۲۹. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۱۵۶

آغاز: ترا سزاست خدایی نه جسم را و نه جان را ×× سزد ترا که خودآیی نه جسم را و نه جان را / تویی تویی کهتویی و مایی و

اویی ×× منی نشاید و مایی ن جسم را و نه جان را / ز ما و من چو بپرداخت فیض خانه دل را ×× ترا رسد که در آیی نه جسم را و نه جان را

گزیده‌ای است از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۴سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [نشریه: ۳-۲۱۰]

۳۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** از اثاث آنچه کم بکار آید ×× گرد افشاندش نمی‌ارزد

پس از یک مقدمه منثور اشعار به ترتیب حروف آخر قوافی نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرمی، ۳۰۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲-۶۲۵]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۹/۲

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸۱ص (۳۵۵-۴۳۵)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲-۷۲]

● **گلزار قدسی** / ادبیات / فارسی

golzār-e qodsī

نراقی، محمد جعفر، - ۱۲۸۶ قمری

narāqī,mohammad ja‘far(- 1870)

تاریخ تألیف: سلخ جمادی الثانی ۱۲۷۹ق

با مقدمه مفصلی از مؤلف که در آن خلاصه‌ای از زندگی و گرویدنش به باب و تألیفاتش را آورده است. از جمله درباره کتاب حاضر می‌نویسد: «چون در مقام جمع کردن ابیات، ساقی نامه و رباعیات برآمدم به قدر هفتاد و شش واحد ساقی نامه و نوزده واحد رباعی به قلم آمده مرتب و منظم گردید و معدودی هم از غزلیات به طور تفرقه بود که در اواخر شهر صفر المظفر سنه ۱۲۷۹ شوقی آنی و شوری پی انداز در ساختن کتابی بدیع در غزلیات به سر افتاد. به عزم تمام شروع در انجام این مرام نمود. از صبح تا شام در اتمام این مقصود با کمال انبساط و خرمی خاطر اهتمام می‌نمود تا آن که در سلخ شهر جمید الثانی ۱۲۷۹ نسخه بدیعه مسمی به گلزار قدسی به توفیق و تأیید حضرت ازلی صورت و حلیه اختتام پذیرفت و تمام آن در مدت چهار ماه قمری به تأثیر نظرات و عنایات حی لم یزلی انجام گرفت».

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۷۹

آغاز: بسم الله الا منع الاقدس. حمد بی حد مبری از خلل ×× خود بود مخصوص حی لم یزل. آن خدایی که آیات معرفت تمام شئونات خود را جلوه تجلی داده در کل شیء از برای کل شیء به ایجاد کل شیء تا هیچ شیء در رتبه خود محروم و بی بهره»؛ آغاز اشعار: الا ای ساقی خوشخوی رام ما ×× بریز از باده وحدت به جام ما / بگو آن مطرب خوشروی رعنا را ××بکوبد از وفا کوست اناالحق را به نام؛ **انجام:** صافی ز سخن سنجی خود خرم باش ×× در شاطی قدس ازلی محرم باش / در عشق ازل چو صاف و پاک آمده ای ×× چون تاج به فرق جمله عالم باش

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره رجب۱۲۷۹ق؛ با یادداشت علی روحی در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۴۶ش و در پایان یادداشت‌هایی از همو در خرداد ۱۳۴۶ و محمد جواد فولادی در تیر ۱۳۱۰ و علی مدرس زاده در مرداد ۱۳۱۰ درباره این نسخه، بخش‌های مقدمه و تبری نامه از حسینعلی بهاء را علی روحی به این نسخه افزوده است؛ جلد: گالینگور سرمه‌ای، ۲۶۵گ، ۱۷سطر (۱۴×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۰-۳۱۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۴۷

این نسخه بدون مقدمه مؤلف و شامل این بخش‌ها: ۱. بعض غزلیات به تو تفرقه، آغاز: «بسم الله الامنع الاقدس. حمد بی حد مبری از هوا ×× خود بود شایسته نور خدا / نور حق چون شد هویدا از ازل ×× من شدم شیدا از آن نور و ضیا»، ۲. ساقی نامه گلزار من کلام شیدای وحید، مطلع: «بیا ساقی ای نور پاک ازل ×× که پاک آمدی در ازل از خلل / بده ساغری از شراب طهور ××که خوش حالتی بخشدم همچو نور»، انجام: «طراز بدیعی دهیم از جهان ×× که هزگز ندیده کسی در زمان / طرازی که باشد ز عدل ازل ×× به ... زهر نقص و از هر خلل»، ۳. قصیده کتاب گلزار من کلام شهسوار ازل، ۴. ترجیع بند کتاب گلزار من کلام شهباز ازل، ۵. یک غزل از غزلیات کتاب گلزار، ۶. مخمس من کلام شیدای وحید، ۷. رباعیات من کلام شیدای وحید، ۸. تبری نامه از میرزا حسینعلی بها من کلام شهباز ازل، انجام: «هست تبرا زبها دین من ×× بغض وی از دل شده آئین من / کیست در این هر دو به تمکین من×× تا که نوازد دل غمگین من - خود به تولای و تبرای من»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با این یادداشت: «از منشات مرحوم آخوند ملامحمد جعفر نراقی است. شاید به خط خودشان باشد یا آقا شیخ مهدی پسرشان باشد که در اردیبهشت ۱۳۴۶ جلد کردم. علی روحی. ۳۵۳ج ع ف ر»؛ جلد: گالینگور،۴۷گ،ابعاد متن:۹×۱۵/۵،اندازه:۱۱×۱۸سم[ف:۲۰-۲۷۲]

● **گلزار کشمیر** / تاریخ هند / هندی

golzār-e kešmīr

دیوان کیرپارام، - ۱۸۷۶ میلادی

divān kirpā rām (-1876)

در تاریخ کشمیر به نام امیری به نام مهاراجه رنبیرسنگ بهادر و رابرت صاحب بهادر جودیشل کشمتر پنجاب و عصمة الدین و الدنیا ملکه انگلستان و هندوستان ساخته در ۱۸۵۰م تا ۱۸۶۴م در شش «چمن» هر یکی چند گلبن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۳۸

خط: نستعلیق کشمیری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ جلد: تیماج، ۴۳۸گ، ۱۲سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه:

۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۱۵-۴۲۰۸]

● **گلزار معانی** / شعر / فارسی

golzār-e ma‘ānī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۱۳/۱

خط: نستعلیق هندی، کا: سید محمد عسکری، تا: ۱۱ ربیع الثانی۱۲۵۸ق، در عهد امجد علی شاه پادشاه صوبه لکنهوء؛ ۹ سطرراسته و چلیپا (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۱۹۹]

● **گلزار نسیم** = **داستان دل و تاج الملوک** / ادبیات / اردو

golzār-e nasīm = dāstān-e del va tāj-ol molūk

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۲۲

آغاز: بسمله، هر شاخ؛ **انجام:** کند کمکی به سند سنکی نی ملک ... وه سوح سکی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ ضمیمه شماره ۱۹۰۲۱ می‌باشد؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **گلزار همیشه بهار** / ادبیات / فارسی

golzār-e hamīše bahār

غالب جلالی، نورالله

qāleb jalālī,nūr-o-llāh

منشآت است به فارسی در چهار فصل: اشتیاق، تهنیت شوق گلگشت بهار، درخواست و شکر.

آغاز: چمن چمن گلدسته‌های محبت و ثناء به کریاس کبیره اساس بهارآفرین مکونات

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۵۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، ۶۷گ، ۱۱سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۷-۴۷۷]

← گلستان > لغات گلستان

● **گلستان** / ادبیات / فارسی

golestān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴/۱۶-ف

نسخه اصل: بادلیانLand Or. 224؛ خط: نسخ، کا: درویش حسن، تا: جمعه پایان ربیع الثانی۸۸۶ق؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۳]

● **گلستان الادباء** / معما / فارسی

golestān-ol odabā’

رجاء زفره ای، محمد علی، ۱۲۸۰ - ۱۳۶۰ قمری

rajā’-e zefre’ī,mohammad ‘alī (1864 - 1941)

در یک «خیابان» و بیست و چهار «گزار»، در معما.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۱۹سم [ف: ۱۷-۵۲۵]

● **گلستان ارم** / ادبیات / فارسی

golestān-e eram

نطنزی، هدایت الله بن محمود، ق۱۱ قمری

natanzī,hedāyat-ol-lāh ebn-e mahmūd(- 17c)

نام خود کتاب و مؤلف در هیچ یک از مراجع کتاب‌شناسی نیامده است. در الذریعه دو فقره گلستان ارم (بکتاش نامه) از هدایت و گلستان ارم از میرزا محمد خان نائئی نام برده شده که هیچکدام نسخه یاد شده نیست. دارای یک «مقدمه» و دو «قسم» و دو «نوع» و دو «اصل» و یک «خاتمه»: مقدمه: در معرفت مصاحبت و این دو فصل است: فصل ۱. در معرفت و آن دو قسم است: ۱) در معرفة الله، ۲) در معرفت نفس، فصل ۲. در مصاحبت و این بر دو «نوع» است: ۱) در فواید مصاحبت علماء و فضلاء و مشایخ و اکابر و نتایج آن، ۲) در مصاحبت اوباش و جهال و احمق و مضرت آن؛ اصل ۱. در اخلاق حمیده و آن مشتمل است بر هفده «باب»: ۱)فضیلت علم و معلم و طالب علم ... مشتمل بر شش «فضیلت»: فضیلت اول: در علم، فضیلت دوم: در متعلم، فضیلت سیم: در طالب علم، فضیلت چهارم: در طهارت و وضو، فضیلت پنجم: در توبه، فضیلت ششم: در امر معروف و نهی منکر، ۲)شکر؛ ۳) صبر و شکیبائی، ۴) صدق و اجتناب از دروغ، ۵) خشنودی و رضا، ۶) عدل پادشاهان و انصاف رعایا، ۷) امانت و دیانت، ۸) همت، ۹) سخاوت و کرم وجود و فتوت و مروت، ۱۰) خشم فرو خوردن، ۱۱) خلق و احسان، ۱۲) وفا و عهد، ۱۳) حیا، ۱۴) تواضع، ۱۵) قناعت و عافیت، ۱۶) عفت و تقوی و ادب، ۱۷) غضب؛ اصل ۱. در خصایل ذمیمه که آن باعث خسران آخرت است و آن مشتمل است بر هفت «باب»: ۱) بیان جماعتی که افعال واجب از ایشان فوت شده باشد و جزای عمل ایشان، ۲) بیان شارب الخمر و آن جماعت که در حق ایشان نیکی می‌کنند، ۳) بیان عجب و تکبر، ۴) حسد، ۵) بخل، ۶) افشای سر، ۷) حرص و طمع مال؛ خاتمه: که آن بر دو ختم است: ختم اول: «در بیان عجایب و غرایب دنیا ...»، ختم دوم: «در بیان لطایف و ظرایف ...».

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۳۸

آغاز: ... انتسابش مفتخر و مباهن خواهد شد. نظم: باش تا آفتاب جلوه کند×× کاین هنوز از نتایج سحریست. ایزد تعالی آفتاب عظمت و جلالت این پادشاه عدیم المثال را تابنده و پاینده و مشید و خیام حشمت و اقبالش تا قیام قیامت باوتاد جنود مؤکد دارد؛
انجام: امید که تا انقراض عالم سایه آن عالیمقدار از سراین بندگان کم نشود و دولتش بدولت صاحب الزمان متصل گردد.تا جهان باد در جهان باشی ×× و ز بد خلق در امان باشی. اوراق مشوش: ... بی وفائی هر کجا رخت افکند ××عاقبت آن جای را ویران کند ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ اوراقش پیش و پس افتاده است چنانکه باب یازدهم از اصل اول در خلق و شفقت و مرحمت بعد از پایان نسخه و خاتمه تجلید شده؛ ۱۰۴ص (۲+۱۰۲)، ۲۲-۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۱۱۴۸]

● **گلستان ارم = بکتاش نامه** / شعر / فارسی
golestān-e eram = baktāš nāme
هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵ - ۱۲۸۸ قمری
hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)
اهداء به: محمد شاه قاجار
تاریخ تألیف: ۱۲۶۱ق
این مثنوی داستان عشق رابعه و بکتاش از داستان‌های کهنه است مانند داستان لیلی و مجنون، و در بیش از دو هزار بیت می‌باشد. در این مثنوی هدایت تحت تأثیر وحشی بافقی است.
آغاز: الهی جان ما را بخش نوری ×× بنور جان و دل ما را حضوری / دلی ده سر بسر در نور جان غرق ××وجودی همچو دل از پای تا غرق
انجام: زبان بند ارچه هست این نکته دلخواه ×× سخن آرد سخن هین قصه کوتاه

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۱ق، جا: تهران؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر(۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۵۳۹]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۱۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۶-۱۱۹]

● **گلستان ارم = تاریخ داغستان** / تاریخ ایران / فارسی
golestān-e eram = tārīx-e dāqestān
قدسی، عباسقلی بن میرزا محمد ثانی، ق۱۳ قمری
qodsī, ‘abbās-qolī ebn-e mīrzā mohammad-e sānī(-19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۵۷ق
این کتاب شامل اطلاعات زیادی درباره تاریخ شیروان (=شروان) و داغستان است، ضمناً واجد اطلاعات جغرافیایی ارزنده‌ای راجع به آن نواحی نیز می‌باشد. نویسنده مطالب خود را از تاریخ اعصار قدیم شروع کرده و تا زمان انعقاد مصالحه‌نامه گلستان بین دولتین ایران و روس مطالب را علی التوالی آورده است. در یک «مقدمه» و پنج «طبقه» و یک «خاتمه»: طبقه ۱. در بیان وقایع قدیم شیروان تا زمان ورود لشکر عرب؛ طبقه ۲. از آغاز ورود لشکریان عرب تا زمان استیلای مفعول؛ طبقه ۳. از زمان استیلای مغول تا ظهور صفویان و احوال سلطنت و سلسله شیروان (=شروان) شاهان؛ طبقه ۴. از زمان ظهور صفویان تا زمان وفات نادرشاه؛ طبقه ۵. از وفات نادرشاه تا زمان انعقاد مصالحه نامه دولتین روس و ایران در موضع گلستان؛ خاتمه: در احوال کسانی که از نواحی شیروان و نواحی هم جوار آن صاحب تألیف بوده‌اند یا به فضائل دیگر لایق توصیف بوده‌اند. (عبدالله انوار)
آغاز: الهی حمد تو چنان به که تو دانی و وصف تو این بس که مستغنی از آنی ...
انجام: دیر دیم ملک و ملک حجت بیلمز ×× کیمدر بو که تشبیهنه امکان اولمز
چاپ: باکو، ۱۹۷۰م
[الذریعه ۸۷۸/۹ و۲۲۰/۱۸؛ فرهنگ سخنوران ۴۶۹؛ مؤلفین مشار ۶۹۹/۳؛ دانشمندان آذربایجان ۳۰۵؛ فهرست سلطانوف ۴۹/۱ ش ۱۰۵ تا ۱۱۲؛ فهرستواره منزوی ۱۰۵۹/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: صنیع الدوله، محمد علی خان تربیت؛ جلد: میشن، ۲۲۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱سم [ف: ۴-۶۹۳]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیقعده۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۱۵ سطر(۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲-۱۴]
۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۷-۲۱۴]
۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد کاظم طهرانی، تا: ۱۳۲۳ق، جا: رشت (احتمالا)؛ حاوی حدود ۵۰ صفحه ملحقات در توضیح

اسماء اماکن و اعلام متن؛ ۱۰۵گ، ۲۰سطر(۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۵-۴۸۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مسلم بن میرزا حسن شروانی، تا: ۱۳۲۴ق؛ ۲۵۰گ، ۱۵سطر(۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶-۶۲۷]

● **گلستان بیان** / قرائت / فارسی

golestān-e bayān

نیشابوری، ذبیح الله بن حسن، ق۱۴ قمری

neyšābūrī,zabīh-ol-lāh ebn-e hasan(- 20c)

تاریخ تألیف: ۷ شوال ۱۳۴۳ق

رساله‌ای است بدون تبویب در عمده مباحث تجوید که با تکیه بر مطالب کتب کفایة الحفاظ، جواهر القران و رسالة الحمدیه و افادات حاج سید محمد عرب نگاشته شده است. برخی مباحث رساله عبارت است از: شرط ضروری قاری از قبیل استعاذه، ترتل، حسن صوت، تقویم یا راحت خواندن، تملین، تحقیق، توضیح، توقیر، تبیین، تلخیص، تحریر و تحسین، معایب قاری: مضیع، تمطیط، ترجیع، زمزمه، عنعنه، تطویل و غیر آن، رایحه دیگر در نکات متفرقه مانند رموز سجاوندی، شرطیه بدانکه لحن به معنی غلط خواندن است (احتمالات قرائت غلط کلمات شریفه را در آیات قرانیه به ترتیبسوره‌ها ذکر کرده است) در بیان تعریف دندان، بیان مخارج حروف، بیان ادغام و اظهار و اخفاء، در بیان مدات، در بیان میم ساکن، در بیان تفخیم و ترقیق. در بیان تعضی متفرقات.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۹۹

آغاز: آغاز پس از خطبه مختصر: اما بعد قال رسول الله یا سلمان علیك بقراءة القران؛ **انجام:** عیب اون را به پوشند ان اله لا یضیع اجرالمحسنین

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: محمد علی اخوان، دهم ربیع الثانی ۱۳۷۹؛ ۲۹گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷سم [ف: ۲۳-۱۴۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۵۰

انجام: کع بعد از فك ادغام میشود مثال اذجعل

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۴ق؛ در این نسخه به عنوانرساله تصریح شده، تحریر دوم از رساله به خامه مؤلف است که درترتیب مطالب و مندرجات اندکی تغییر صورت گرفته است و کتابت آن به انجام نرسیده با این توضیح که مبحث احتمالات قرائت غلط قاری در آیات شریفه در این نسخه کتابت نشده است؛ ۱۹گ، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۷سم [ف: ۲۳-۱۴۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۴۳

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد قال رسول الله یا سلمان علیك بقراه القران فن قرائه کفاره للذنوب؛ **انجام:** که بعد از فك ادغام می‌شود شامل اذ جعل ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ به نسخه ۱۷۱۵۰ ضمیمه شده؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **گلستان حسینی** / تاریخ معصومین / فارسی

golestān-e hoseynī

حسینی کاشانی، باقر بن محمد اسماعیل

hoseynī kāšānī,bāqer ebn-e mohammad esmā‘īl

تاریخ و یا مقتل منظوم سید الشهداء حضرت امام حسین علیه السلام است که به نقل جزئیات رخدادهای حماسه کربلا از هنگام عزم امام علیه السلام برای رفتن به کربلا، اتفاقاتی که در منازل گوناگون به وقوع پیوسته و چگونگی شهادت برادران، فرزندان و یاران آن حضرت تا هنگام ورود اسیران به شام، پرداخته است. سراینده، این اثر را در دو جلد نگاشته.وی به سال ۱۳۴۰ شمسی در شهر قم آغاز به سرودن این اثر نموده و در اردهال کاشان آن را به پایان برده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۵۴

آغاز: ... الصراط المستقیم کما هدانا بمحمد علیه صلوات الله الملك الکریم و علی آله و اولاده و هم صراط الذین انعمت علیهم ... و بعد بر الواح ارواح زاکیه و آذان صافیه اولوالألباب می‌نگارد ... حمد بی حد خالق یکتای پاک ×× کافرینش داد خلقش را ز خاك / از عدم آورد خلقی در وجود ×× أمر کن فرمود کائن گشت و بود؛ **انجام:** اهل بیتش بین اسیر خوار زار ×× سر برهنه اشتر عریان سوار / ما که بودیم از حریمت یا رسول ××نزد نامحرم نگر ما را ملول

جلد ۱؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۰ش، جا: قم و اردهال کاشان؛ افتادگی: آغاز؛ فهرست اسامی شهیدان کربلا به صورت منظوم قبل از آغاز در «۱۲» برگ آمده؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۶۰گ، مختلف السطر(۱۴×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۳۹-۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۵۵

آغاز: حمد گویم قل هو الله أحد ×× آن خدائی کوست الله الصمد / وصف خود فرموده قرآن لم یلد ×× هست لم یولد منزه از عدد؛ **انجام:** باز خواهم گویم از بازار شام×× و ز اسیران در حضور خاص و عام / مطربان در هر طرف نغمه کنان ×× در سر نی رأس پر خون حسین ...

جلد دوم کتاب؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۰ش، جا: اردهال کاشان؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۷گ، ۱۳سطر(۱۲×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۹-۶۷]

● **گلستان حشمت** / ادبیات / فارسی

golestān-e hešmat

حشمت، محمد شریف، ق۱۴ قمری

hešmat, mohammad šarīf(- 20c)

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۳۰۳ق

مجموعه‌ای از نثر و نظم، مانند گلستان «سعدی» است، به تقلید از آن، با همان ابواب هشت‌گانه و با همان نام‌ها. مؤلف از ادبای گمنام شهر بروجرد است که نام او را درجایی به جز تذکره حسین حزین نیافتیم. او این اثر را به نام «ناصرالدین شاه قاجار» ساخته و هم از «میرزا علی اصغرخان اتابک اعظم» ثناگویی کرده است. این مجموعه ارزش ادبی و اخلاقی چندانی ندارد؛ چنان‌که مؤلف در چندین مورد از این مجموعه آثار خود اذعان نموده و در شروع باب ششم بر فراز صفحه چنیننوشته: «پنجباب گذشته تا اینجا نوشته شده است و مسوده اند و مغلوطند، اعتبار ندارند باید پاره شوند این سه باب هم انشاءالله عمر باشد ...». برخی از حکایات این کتاب، گویا اتفاقات واقعه در شهر بروجرد بوده که برخی از آنان نکات اخلاقی و منش‌های عالمانه بعضی از فقها و دانشمندان خاندان بزرگوار «طباطبائی»است. مؤلف در آغاز کتاب، تولد خود را سال ۱۲۶۶قهجری و تاریخ تألیف این کتاب را ۱۳۰۳ق ذکر نموده و در پایان، از «محمد علی شاه قاجار»تقاضا نموده تا کتاب او را به چاپ برساند.

[تذکره حسین حزین یا دورنمایی از شهرستان بروجرد ۲۴۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۳/۱

تذکر: در فهرست به نام سعدی مستند شده است که به استناد جلد ۳۰ ص ۲۰۵ تصحیح شد؛ خط: نستعلیق زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ۵ رمضان۱۳۱۶ق؛ جلد: مقوایی، ۶۳گ (۱پ-۶۳پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۸-۱۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۱۹/۳

آغاز: منت خدایرا جلت عظمته که ستایش ذات مقدسش بر هر شئ عرض و پرستش حضرتش بر هر ذی وجودش فرض است؛

انجام: سخن تمام شد ای داور ملک خادم ×× تمام کن تو هم این دفتری که پر گهر است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴؛ محشی؛ ۹۰گ (۱۶-۱۰۵)، ۲۲سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۳۰-۲۰۵]

● **گلستان راز و بوستان نیاز = بستان راز و نیاز** / دعا / عربی و فارسی

golestān-e rāz va būstān-e nīyāz = bostān-e rāz va nīyāz

یزدی، محمدکاظم بن عبدالعظیم، ۱۲۴۷؟-۱۳۳۸؟قمری

yazdī, mohammad kāzem ebn-e ʻabd-ol-ʻazīm (1832-1920)

راز و نیاز و مناجاتی است با خداوند با استفاده از آیات و روایات و اشعاری منظوم بفارسی و عربی.

آغاز: لک الحمد یامن هو اقرب الی من حبل الورید ولک الشکر یا من هو فی غایة بعده قریب وفی غایه قربه بعید ... الهی تو شاهی و ما بنده ایم ×× بشاهی تو جمله نا زنده ایم

چاپ: به کوشش رضا استادی، نور علم، ۲ (۶-۱۳۶۴) ش۳: ۱۱۲-۱۲۷؛ ایران، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، ۱۳۸۸ شمسی، رضا استادی، حروفی، ۱، وزیری، ضمن بیست رساله فارسی

[الذریعة۳/۱۰۸]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۴۰/۲-۳۰/۱۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی در راستی وصدق گفتار به تو امیدوارم وبه همین امید نیز به تو امیدوارم امیدم را تو امید کن و نورهدایت را در دلم پدید

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳یا اوائل قرن ۱۴؛ با خط خوردگی و تغییر؛ جلد: تیماج، ۱۱گ، ۱۶-۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۶۲۰]

۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۱۷۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین بن محمدابراهیم بن احمدبن عبدالعلی عرب عجم، تا: ۱۱ جمادی الثانی۱۳۶۹ق؛ از روی نسخه‌ای به خط محمد تقی یزدی در ذیحجه ۱۳۲۴ از روی نسخه محمد حسن بن السید محمد کاظم طباطبائی یزدی در سوم صفر ۱۳۲۱؛ ۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۶۱]

● **گلستان سعدی** / ادبیات / فارسی

golestān-e saʻdī

سعدی، مصلح بن عبدالله، - ۶۹۱ ؟ قمری

saʻdī, mosleh ebn-e ʻabd-ol-lāh(- 1293)

اهداء به: سعدالدین زنگی

تاریخ تألیف: ۶۵۶ق

رساله‌ای معروف به نظم و نثر که از متون کلاسیک ادب پارسی به شمار می‌رود و درهشت «باب»: ۱. سیرت پادشاهان؛ ۲. اخلاق درویشان؛ ۳. فضیلت قناعت؛ ۴. فوائد خاموشی؛ ۵. عشق و جوانی؛ ۶. ضعف وپیری؛ ۷. تأثیر تربیت؛ ۸. آداب صحبت.

آغاز: منت خدایرا عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت ...

انجام: یا ناظرا فیه قل بالله رحمة ×× علی المصنف واستغفر لصاحبه / اطلب لنفسک من خیر ترید به×× من بعد ذلک غفرانا لکاتبه

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۲۸۳-۴۲۹۴؛ ترکیه، استانبول،

۱۲۹۱ق، سنگی، ربعی، ۱+۲۲۷ص؛ هند، کانبور، رزاقی، ۱۳۱۵ق، به اهتمام: محمد عبدالصمد نبیره محمدمصطفی خان صاحب به فرمایش محمد سعید صاحب تاجر کتب کلکته؛ هند، بمبئی، کریمی، ۱۳۲۲ق، به اهتمام: به حسن انصرام قاضی عبدالکریم بن قاضی نورمحمد صاحب تاجر کتب بمبئی؛ ایران، تهران، ۱۳۲۲ق، سنگی، رحلی، ۵۱ص (کلیات سعدی: صص۲۴-۷۵)؛ ایران، تهران، ۱۳۲۴ق، سنگی، رقعی کوچک، ۲۳۷ص، ۱۰ص+ (۱-۲۳۷)؛ ایران، ۱۳۳۱ق، ۲۱۰ص؛ تبریز، ۱۳۳۳ق، ۱۹۹ص؛ ۱۳۳۴ش./۱۳۷۴ق، ۲۰۰ص؛ هند، لکنو، ۱۲۸۵ق، وزیری بزرگ، ۱۵۶ص؛ هند، بمبئی، ۱۳۲۳ق، سنگی، وزیری بزرگ، ۶۰ص؛ ایران، تهران، ۱۳۲۵ق، سنگی، رقعی، ۲۱۰ص؛ پاکستان، لاهور، اسلامیه سیم پریس، ۱۳۳۸ق، به فرمایش شیخ الهی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب بازار کشمیری بازار لاهور؛ ایران، سنگی، خشتی، ۳۲ص؛ ایران، سنگی، رقعی، ۱۹۰ص، بدون تاریخ؛ پاکستان، پیشاور، ۱۹۴۵ میلادی، به فرمایش میان حاجی محمد عبدالخالق تاجران کتب پیشاور؛ هند، لکنو، دلپذیر امین آباد، ۱۸۹۰ میلادی، به اهتمام: به حسن انتظام منشی جی نرائن؛ هند، ۱۲۱۲ق؛ هند، لکنو، نول کشور، مطبعه اوده اخبار، ۱۸۸۹ میلادی، ۴، به اهتمام و تصحیح: مولوی عبدالعلی مدارسی متخلص به آسی؛ هند، لکنو، منشی گلاب سنگه

[نسخه‌های منزوی ۳۶۰۲/۵؛ مشترک پاکستان ۲۵۵/۷؛ ریحانة الأدب ۳۳/۳؛ کشف الظنون ۱۵۰۴/۲؛ الاوقاف العامة موصل ۸۷/۲]

شرح و حواشی:

۱- شرح گلستان سعدی؛ سلیمان بن مصطفی(-۱۰)
۲- شرح گلستان سعدی؛ لامعی برسوی، محمود بن عثمان (-۹۳۸)
۳- شرح گلستان السعدی؛ سروری، مصطفی بن شعبان (۸۹۷-۹۶۹)
۴- شرح گلستان سعدی؛ قرشی، عبدالرسول بن شهاب الدین (-۱۱)
۵- گلستان سعدی (ترجمه)؛ روانی، محمد بن حسین (-۱۱)
۶- شرح گلستان سعدی؛ سودی، محمد (-۱۰۰۰)
۷- شرح گلستان سعدی؛ شمعی برزینی، مصطفی (-۱۰۰۰)
۸- شرح گلستان سعدی؛ احراری، میر محمد نورالله (-۱۰۷۳)
۹- شرح گلستان سعدی؛ ملتانی قادری، محمد اکرم بن عبدالرزاق (-۱۲)
۱۰- شرح گلستان سعدی = خیابان گلستان؛ آرزو، سراج الدین علی بن حسام الدین (۱۱۰۱-۱۱۶۹)
۱۱- شرح دیباچه گلستان؛ قصوری، غلام محیی الدین بن غلام مصطفی (۱۲۰۲-۱۲۷۰)
۱۲- مفتاح گلستان؛ علی بن حاجی عثمان
۱۳- فرهنگ گلستان؛ موسی، جنید بن عبدالله
۱۴- فرهنگ = شرح مشکلات گلستان؛ مولوی، جنید بن عبدالله
۱۵- حاشیه گلستان؛ سیدی علی زاده
۱۶- تعریب الگلستان؛ دمشقی، جبرئیل
۱۷- شرح گلستان سعدی؛ خطیب، محمد بن احمد
۱۸- گلستان سعدی (ترجمه)؛ محمود بن قاضی میناس
۱۹- بهارستان؛ عبدالغنی بن فیض الله
۲۰- شرح گلستان سعدی؛ ظفاری، عبدالنبی
۲۱- اشعار و عبارات عربی گلستان (با ترجمه)؛ حاجی گل، محمد عارف بن غلام سرور
۲۲- شرح دیباچه گلستان؛ حاجی گل، محمد عارف بن غلام سرور
۲۳- تفسیر معانی و آیات گلستان(۲عنوان)
۲۴- شرح ابیات گلستان
۲۵- شرح گلستان السعدی(۴عنوان)
۲۶- شرح گلستان سعدی(۱۰عنوان)
۲۷- شرح لغات مشکله گلستان
۲۸- فرهنگ گلستان(۴عنوان)
۲۹- فرهنگ لغات گلستان
۳۰- گلستان سعدی (ترجمه)
۳۱- گلستان سعدی (منتخب)(۲عنوان)
۳۲- لغت گلستان

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و ثلث ممتار، کا: جمال الدین یاقوت بن عبدالله مستعصمی، تا: اواخر رمضان۶۶۸ق؛ کاتب به زبان فارسی تسلط کامل نداشته و از روی نسخه‌ای که برای استنساخ به او داده‌اند تمامی کلمات را با حرکات نگاشته و در نتیجه تلفظ متداول هفت قرن پیش کلمات در آن محفوظ است و از نظر ترتیب حکایات هم در این نسخه اختلافات زیادی با سایر نسخه‌های قدیم و جدید گلستان مشهود است و اصولاً فاقد بعضی از حکایات است از جمله: در باب اول پادشاهی با غلامی عجمی. هرمز را گفتند ...، مجدول، مذهب، با یک سرلوح مذهب ممتاز، در چهل وسه موضع مجلس نقاشی و تصویر بوده صورت‌ها را بیرون آورده و به جای آن کاغذهایی به رنگ نخودی سیر چسبانیده و به خط غیر از خط متن نگاشته و یا جای تصاویر را تذهیب کرده‌اند؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: متن خانبالغ، حاشیه بغدادی، جلد: مقوای ابره تیماج مذهب، جلد کار کشمیر و بسیار عالی است،۳۳۵ص،۷-۹-۱۱سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۳-۶۱۹]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۵-عکسی

نسخه اصل: از کتابخانه دیوان هند؛ بی کا، تا: ۷۱۸ق[نشریه: ۲-۲۷۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۴-عکسی

نسخه اصل: از موزه بریتانیا؛ بی کا، تا: ۷۲۰ق[نشریه: ۲-۲۷۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۷۳/۱

خط: نسخ، بی کا، تا: ۷۵۳ق [ف: ۲۶-۲۵۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۷۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** انا آلئی و انت مولی محسن ×× هاقدا ساعرف

و اطلب الاحسانا
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ (۱-۱۴۳)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۸-۲۸۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۷۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ار دولت قبول محروم نماند.
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: متن سمرقندی، حاشیه ترمه اصفهانی، جلد: میشن، مذهب، ۱۴۴گ (۶۵-۲۰۸)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۸-۲۸۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۶-ف
نسخه اصل: مغنیسا گنل ش ۱۸۴۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ رمضان۸۰۱ق؛ ۱۰۶گ، ۱۸سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۷۲/۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: ۸۰۵ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مذهب، ۱۲۶گ (۱۰۰۸-۱۱۳۳)، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۸-۲۹۵]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶/۹
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا، استانبول - ترکیه ۴۷۹۲؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا: ۸۱۳ق، جا: شیراز؛ ۸۸ص (۱۶۱-۲۴۸)[عکسی ف: ۴-۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۱۳-عکس
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۲۱۶]

۱۰. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۳۰
خط: نسخ معرب زیبا، کا: قطب الدین بن حسن کرمانی، تا: ۸۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۶۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: -۳۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۲۹/۱
خط: نسخ، کا: شمس الدین بن پیر محمود بن شمس الدین، تا: ۷ ربیع الثانی۸۴۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۲گ (۱ر-۹۲پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۳۸-۴۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۳۷/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: درویش کلامی، تا: ۸۶۳ق؛ مجدول، مصحح، محشی با امضای «سیدی علی زاده»؛ جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۰۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۰-۱۲۹]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۵۶-ف
نسخه اصل: نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، تا: چهارشنبه پایان صفر۸۷۱ق [فیلمها ف: ۱-۶۴۰]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۹۹۳
خط: نستعلیق، کا: محمد بن سلیان استرابادی، تا: ۸۸۳ق؛ تملک: اسعد بن محمدمعروف به نامی زاده به تاریخ ۱۰۳۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۳گ، اندازه: ۱۰×۱۳/۵سم [ف: ۲۰-۳۰۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷/۲۲-فیروز
بقیه باب ۷ و قسمتی از باب ۸ گلستان سعدی (آخر آن افتاده است)؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان علی، تا: ۸۸۶ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶ص (۱-۶حاشیه)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۲۱-۱۹۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۲۵-ف
نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ کا: داود بن بازارلو، تا: نزدیک به پایان رمضان۸۹۶ق؛ افتادگی: انجام [فیلمها ف: ۱-۶۳۷]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۲۸
آغاز: ... بدبخت کسی که سر بتابد ×× زین در که دری دیگر نیابد. حکایت، حکیمی را پرسیدند که از سخاوت و شجاعت کدام نیکوترست، گفت: آن را که سخاوت است به شجاعت حاجت نیست؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن حسن شاعر، تا: ۸۹۸ق؛ افتادگی:آغاز؛مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۷۵گ، ۱۳سطر(۸/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۳۹-۴۰۰]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۶/۵سم [ف: ۴-۶۹۳]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است و اینجا حلاوت در میان
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۰؛ افتادگی: انجام(بعد از مقدمه تا اواخر باب ششم در ضعف و پیری نیز افتاده است)؛ با مقایسه نسخه‌های مطبوع اندکی تفاوت دیده می‌شود، مجدول، دارای یک سرلوح؛ جلد: تیماج، ۳۱گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۷سم [ف: ۱۷-۳۶۱]

۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۴/۹
خط: نستعلیق زیبا، کا: عبدالله بن شیخ مرشید کاتب شیرازی، تا: قرن ۱۰؛ ۱۷سطر به راست و ۱۲ نیم سطر به طریق مورب کتابت دارد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۵/۸×۲۵سم [ف: ۳-۵۵۶]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۳۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با ترجمه لغت‌ها به ترکی زیر سطرها؛ تملک: محمد السوخصة در مدرسه خنگار در ۱۱۸۰، احمد بن حاج حسن در ۱۳ جمادی الاول۱۲۸۲، حسن بدوی افندی زاده؛ کاغذ: استانبلی، جلد: مقوا، ۱۲۴گ، ۱۵سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۷-۳۲۶]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۸۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج،۱۱۳گ،۱۳سطر(۹×۱۶)،اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۷۲۴]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۶۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** کرمش عیبها فرو پوشد
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۹۵گ، ۹ سطر(۸×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲-۱۶۳]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** روش صاحبد لانکه روی سخن درویشانست.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۵ سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۳۴۳]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۱۶
خط: نستعلیق، کا: میرعلی کاتب، تا: قرن ۱۰؛ مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵-۴۶۲]

۲۶. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۱۰۰
بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ حرف چ و پ غالباً یک نقطه دارد و در همه جا بدون استثناء زیر سین بی دندانه سه نقطه هست؛ مجدول مذهب؛ واقف: مرحوم حاجی محمد علی بادامچی [ف: -۱۷۷]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۴۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: رویه معرق مذهب، ۱۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۳/۸سم [ف: ۴-۶۹۳]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۳۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مذهب، با چهار مجلس تصویر، مجدول؛ در ص ع در ۲۰ محرم ۱۰۲۴ نوشته شده که نوشته علی رضای خطایی است؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن مذهب، ۴۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۹سم [ف: ۴-۶۹۳]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹و ۱۰، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ تملک: ابونصر غیاث الدین؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۵سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۱-۱۴۹]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۸۰/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۱۱-۱۸۶]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۷۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰[مختصر ف: -۶۸۶]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۵/۴-ف
نسخه اصل: بنیاد مارتین بودمر (Boedemer) در ژنو؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان علی کاتب مشهدی، تا: ۱ محرم۹۰۶ق، جا: هرات؛ در روزگار ابوالغازی عبدالعزیز بهادر با یادداشت سلطان میرک کتابدار [فیلمها ف: ۳-۲۸]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۱/۹
خط: نستعلیق، کا: ابی تراب منعم الدین اوحدی، تا: ۹۱۷ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳-۵۶۲]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۵۹-ف
نسخه اصل: ش ۱۸۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۹۳۰ق [فیلمها ف: ۳-۲۳]

۳۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت بجای خود کردیم ×× روزگاری درین بسر بردیم / گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد وبس
خط: نستعلیق خوب، کا: درویش محمد کاتب، تا: غره ربیع الثانی۹۳۵ق؛ مجدول، با یک کتیبه مذهب کار هرات؛ مهر: ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم مذهب، ۳۲۶ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳-۶۳۹]

۳۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: میرحسین حسینی مشهور به میر کلنگی کاتب، تا: ۹۴۲ق، جا: بخارا؛ مجدول، مذهب؛ مهر: «مشیرالسلطنة»؛ جلد: مقوای ابره چرم مذهب، ۲۴۶ص، ۱۲سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰/۵سم [ف: ۳-۶۳۷]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کردیم ×× روزگاری بر این به سر بردیم / گرنیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد وبس
خط: نستعلیق، کا: شاه محمد هراتی، تا: ۹۵۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]

۳۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۱
خط: نسخ، کا: رضوان بن محمد بن مصطفی درنیکبولی، تا: ۱ ذیقعده۹۵۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۴]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۱/۱
خط: نستعلیق، کا: شاه محمود کاتب، تا: ۱ ذیقعده۹۶۳ق، مجدول، مذهب؛ کاغذ: بخارایی، ۱۷سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۱۲۸؛ فهرست رایانه‌ای، ص ۸۴۷]

۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۹۶-۵/۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** وداروی تلخ نصیحت به شهد ظرافت آمیخته تا طبع ملول ایشان از دولت مقبول محروم نماند والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمن روح آبادی، تا: چهارشنبه ۱۷ربیع الاول۹۶۶ق؛ با سرلوح، مذهب، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۴]

۴۱. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: ۶۹
خط: نستعلیق، کا: میر علی کاتب، تا: ۹۶۸ق؛ مذهب، با غلاف؛ جلد: ساغری ضربی [نشریه: ۶-۵۹۹]

۴۲. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۳۴۴
بی‌کا، تا: ۲۰ شوال۹۶۸ق [نشریه: ۵-۲۱۷]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۹۲

اج؛ بی‌کا، تا: ۹۷۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶×۲۷/۸سم [رایانه]

۴۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بسو ... ایام بهار و آخر گل××شد ختم کتابت گلستان ...

خط: نستعلیق پخته زیبا، کا: عبدالواحد مشهدی، تا: ۹۷۵ق؛ مجدول و مذهب، دارای سرلوح زیبا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی مذهب، ۱۳۲گ، ۱۲سطر [ف: ۳-۱۱۵۴]

۴۵. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۹۷۹ق [تراثنا: س۱۳ش۴-۱۱۲]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۶/۷

خط: نستعلیق، کا: کتاب الله بن کیو شاه کمره ای، تا: ۹۸۲ق؛ ۷۲ص (۳۳-۹۴) [ف: ۳-۳۹۵]

۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۶۱/۲

خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالوهاب بن ابوالمکارمحجازی، تا: محرم۹۹۹ق؛ در پایان آمده: «هذا من خط بیده تم الکتاب ... بخط المصنف ... یوم السبت فی العشر الاخیر من محرم المکرم سنة اثنین و ستین وستمائة یوم فتح شیراز و انتقال الملک من آل سلغر الی غیرهم ...»؛کاغذ:ختائی، جلد: میشن سبز، ۱۴سطر [ف: ۹-۱۱۲]

۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۴-۱۲/۲۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وگویند کس درسرای نیست و به حقیقت راست گفته باشند. نظم: آنرا که عقل و همت وتدبیر ورأی نیست.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۶-۶/۱۱۶

آغاز: اختصار از نوادر وامثال و شعر وحکایات وسیر ملوک ماضی رحمهم الله زین کتاب درج کردیم؛ **انجام:** ورکریمی دوصد کنه دارد××کرمش عیبها بپوشاند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۱۲۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۱۶]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۶

آغاز: آغاز بخش کهن: که نباید ز گرگ چوپانی ...

نسخه کاملی است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰-۱۱؛ محشی، یادداشت ترکی مبنی بر این که «خواجه عاصم افندی زاده مرحوم» زمانی تدریس گلستان می‌نمود؛ جلد: مقوا، ۱۷۶ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۰/۳-۵۵]

۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۶۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]

۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولیکن بر رأی روشن صاحبدلان که روی سخن در ایشانست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، چرم مذهب، ۸۹گ، ۱۵سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۶-۵۱۵]

۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: روغنی مذهب، ۶۸گ، ۱۱ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۵-۴۶۳]

۵۴. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۸

خط: نستعلیق خوب، کا: نعمت الله، تا: چهارشنبه ۸شعبان۱۰۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۱۰]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ور کریمی دو صد گنه دارد ×× کرمش عیبها فرو پوشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح، مجدول، مصحح، محشی؛ تملک: محمد بن موسی خلیفه به تاریخ محرم ۱۰۷۱؛ مهر: «وقف محمد افندی سر خلیفه سواری در جامع حضرت شیخ وفا سنة ۱۰۸۶» (دایره بزرگ)؛ واقف: محمد افندی سر خلیفه سواری، ۱۰۸۶؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی، ۱۱۰گ، ۱۵سطر(۶/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۳۶-۶۵۳]

۵۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۴

آغاز: ... باز اعراض کند بازش بخواند حق سبحانه و تعالی گوید یا ملائکتی قد استحییت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرت له؛ **انجام:** و سخن‌های رنج آمیز گفتن گرفت که این چه عقلست و کفایت و فهم ...

این نسخه پراکندگی نیز دارد و برگی از باب دوم در آغاز آن آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح، محشی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۸۹گ، ۱۲سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۸-۸۲]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۴/۱۳

آغاز: بنده همان به که ز تقصیر خویش ×× عذر بدرگاه خدا آورد؛ **انجام:** مراد ما نصیحت بود گفتیم ×× حوالت با خدا کردیم و رفتیم

منتخب گلستان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب؛ ۳گ (۱۵۱ر-۱۵۳پ)، ابعاد متن: ۹/۵×۲۰، اندازه: ۱۳/۲×۲۳/۱سم [ف: ۲۹/۲-۶۰۰]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۳۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۶۹گ، ۱۱سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۰۲۷]

۵۹. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۱۵

آغاز: المجلس الاول، الحمدلله الذی خلق الوجود من العدم، فبدت علی صفحاته أنوار أسرار القدم ... منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت؛ **انجام:** مجلس تمام گشت و بآخر رسید عمر×× ما همچنان در

اول وصف تو مانده ایم ... ابوبکر سعد بن زنگی ظل الله تعالی فی ارضه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ ۱۱۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۱۳۲]

۶۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۰۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲-۳۸۳]

۶۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق عالی، کا: شاه قاسم، تا: غره شعبان۱۰۰۱ق؛ مذهب عالی، مجدول؛ یادداشتی باین شرح «بهبه شرعی سلطانی در دارالخلافه شاهجهان آباد بحقیر فقیر منتقل و وقف اولاد قرار گرفت و انا العبد الحقیر محمد مهدی ابن محمد نصیر عفی عنهما فی سنه ۱۰۰۱. سجع مهر محمد مهدی»؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۸ص، ۲۱سطر، اندازه: ۲۲/۴×۳۵/۲سم [ف: ۳-۶۲۱]

۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: حاشیه ۳۹۳۰/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۰۰۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۸/۶سم [ف: ۷-۱۱۱]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۰۶
خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: پایان رمضان۱۰۰۶ق؛ مجدول؛ مهر: صالح سالم؛ کاغذ: استانبولی، ۱۰۵گ، ۱۴سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷-۲۷۳]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۸/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ار دولت قبول محروم نماند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۰ق؛ ۵۶ص (۳۰-۸۵) [ف: ۳-۳۹۶]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۷ق [ف: ۳-۳۹۷]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۰۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ مجدول پنج خطی، مذهب؛ کاغذ: امیری، جلد: میشن، ۱۱۶ص (۱-۱۱۶)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۶۵۱]

۶۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق ممتاز، کا: عماد الحسنی، تا: اواخر ربیع الثانی۱۰۲۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب بسیار خوب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیر السلطنة؛ جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، نقاشی جلدکار میرزا بابا نگاشته شده به تاریخ ۱۲۰۶، ۲۴۰ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۶۰۷]

۶۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ نام راقم عمدا محو گردیده ولی تشخیص خط میرعماد الحسنی داده شده، با شرحی بدین مضمون: «به تاریخ اواسط شهر رجب المرجب سنه ۱۱۲۴ این کتاب گلستان را که هفتاد و هشت ورق است ملاحظه و مطالعه نموده الحق بسیار بسیار خوب نوشته است و خط مرحوم میرعماد حسینی قزوینی می‌باشد حرره محمد کاظم الواله الاصفهانی با مهر «عبده محمد کاظم»؛ مجدول، مذهب، با یک سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۵ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳-۶۱۴]

۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۹۹
خط: نستعلیق، کا: محمود بن مصطفی، تا: آغاز جمادی الاول۱۰۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۸سطر(۵×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۷-۳۱۷]

۷۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس ...
خط: نستعلیق زیبا، کا: حکیم رکن الدین مسعود شهیر بحکیم رکنا، تا: ۵ رمضان۱۰۳۵ق، جا: قصبه فرح بخش مالده؛ مذهب کامل، مجدول، با هشت مجلس تصویر مینیاتور؛ تملک: خانلر میرزا احتشام الدوله، جلال الدوله در ۱۲۷۶، مهد علیا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۶ص، ۱۲سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۷/۸سم [ف: ۳-۶۴۵]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۷۶
انجام: گر نیاید بگوش رغبت کس ××بر رسولان پیام باشد و بس
خط: نستعلیق، کا: میر علی، تا: ۱۰۴۳ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰۰ص، ۱۴سطر(۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۸-۳۰۴]

۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۶۵۶-۵۸/۱۰۶
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ ۱۴۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۷۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۳۵/۸
خط: نستعلیق عالی، کا: مقصود علی شیرازی، تا: ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی که در هر پاره مجلد مجلس تصویری از شعرا و عرفا: (جامی، سنائی، مولانا سعدی، حافظ، انوری ابیوردی، کمال اسمعیل، نظامی، فردوسی، خاقانی، مولانا ملای روم، شیخ سعدی)نقاشی آب و رنگ و در حواشی کتیبه‌ای مذهب اشعاری از صبا در مدیح فتحعلیشاه قاجار به قلم نستعلیق بسیار خوش و سفیداب نگاشته شده(جمشید تاجبخش شهنشاه کامکار ×× عنوان فرخجسته و دیوان احتشام/ ... فرمود تا مصوری از سلک بندگان ×× بنگارد این دو جلد بدان کلک نغزکار/افکنده سر بمحفلشان زد صبا رقم ×× زیبنده مجلس شعرای بزرگوار)، اندازه: ۱۹×۳۱/۵سم [ف: ۳-۵۷۲]

۷۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹

آغاز: ... فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگستراند؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر روسولان بلاغ باشد و بس
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر خادم درویش، تا: ۹ ذیحجه۱۰۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۳گ، ۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۱سم [مؤید: ۳-۲۴]

۷۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق بسیار خوب، کا: محمد طاهر بن قوام الدین محمد بن عبدالله حسینیزنجانی، تا: ۱۰۸۱ق؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم، ۴۶۶ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۶۲۹]

۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۳۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۹ رجب۱۰۸۶ق، مجدول، با پیشانی؛ از نسخه‌های محمدخان قزوینی بوده؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج،۷۶گ،۱۹سطر(۷×۱۴)،اندازه:۱۱×۱۹سم[ف:۱۷-۱۱۳]

۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۳۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۵۶پ-۶۱ر)، ۱۹سطر(۸×۱۴)، قطع: وزیری [ف: ۱۷-۱۵۶]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** کرمش عیبها فرو پوشد ×× انجام کتاب تمام شد کتاب گلستان
کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با توضیحات لغات و جملات به ترکی، مجدول؛ جلد: میشن، ۱۲۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱۷-۳۶۲]

۷۹. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۶۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲-۱۴]

۸۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۳۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۹۳گ (۱پ-۹۳پ)، ۱۷ و۱۸ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵-۴۶۲]

۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۳۵۳/۱-۲۲/۷۳
آغاز: او به جان آمده بودند وپریشان شده بر آنان گردآمدند ... بیت: پادشاهی کوروا دارد ستم بر زیر دست ×× دوست دارش روز سختی دشمن زر آور است؛ **انجام:** در روی تلخ نصیحت به شهد ظرافت برآمیخته تاطبع ملول ایشان از دولت قبول محروم نماند تمام شد
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۰۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۱۶]

۸۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۳۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۱ و۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۸۵گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۵-۴۶۲]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۹
آغاز: ... نگه کند هر که نبات می‌خورد اتفاق خلاف طبع ازو هر ... دیدم نپسندیدم دامن از وی چیدم؛ **انجام:** سبحان الله دوران باخبر و نزدیکان بی خبر بیت: فهم سخن گر نکند مستع ××قوت طبع از متکلم مجوی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۴ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۰/۳-۶۲]

۸۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۹۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۱۲۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲-۸۰]

۸۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ واقف: حاج سید سعید؛ جلد: روغنی، ۱۷۴گ، ۹ سطر (۱۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱-۲۱]

۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۱۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتمة الکتاب تمام شد کتاب گلستان والله المستعان وبتوفیق باری عز اسمه درین جمله چنانکه رسم مؤلفانست از شعر متقدمان بطریق استعارت تلفیقی نرفت ...
خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ تملک: علی اکبر به سال ۱۲۹۷ق؛ ۱۶۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۸]

۸۷. مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه: ۵
آغاز: ... مگر آنچه متجلی شود بزیور قبول امیر کبیر عالم مظفر منصور ظهیر سریر سلطنت و مشیر تدبیر مملکت کهف الفقراء؛ **انجام:** ... و در تنگدستی خسته و کاهل ترا احوال اینست که بحق پردازی از خویشتن یکی از پادشاهان فرو می‌آری و دیگری را درشکم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ ۵۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ]

۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۷
آغاز: یکی ازمتعلقان منش برحسب واقعه مطلع گردانیده که بقیه عمر درگوشه متعکف نشیند وخاموشی گزیند تونیز ارتوانی سرخویش گیر وراه مجالست درپیش؛ **انجام:** کهن جامه خویش پیراستن ××به از جامه عاریت خواستن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۶۸گ، ۸سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۹]

۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیابد بگوش رغبت کس ××در رسولان پیام باشد و بس.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سر لوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماجمذهب، ۱۲۷گ، ۱۲ سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳-۵۰]

۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۵
آغاز: خاک را بود و باد را بقا؛ **انجام:** اجل کاینات از روی ظاهر آدمی است و اذل موجودات سگ و به اتفاق خردمندان، .
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ ۱۱۸گ، ۱۲ سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳-۴۹۵]

۹۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۳۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، دارای یک سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [نشریه: ۱۳-۲۶]

۹۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰
اشعاری چند از شیر و شکر و نان و حلوای شیخ بها در آخر کتاب اضافه شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در اول کتاب آمیرزا عباس پا قلعه سر سلسله فقرای نعمة الهی در اصفهان می‌نویسد: «این کتابرا در سال ۱۳۳۶ در مشهد خریداری کردم و بخسرو میرزا فرزند اکبر میرزای صارم الدوله اهدا نمودم شوال ۱۳۳۶»؛ جلد: تیماج،۴۳۱ص،۹سطر(۱۱×۲۱)،اندازه:۱۹×۲۹سم [ف: -۱۳۷]

۹۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۷۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۸ق؛ دارای سرلوح؛ اهدایی: علی امام حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۲۰گ، ۱۲سطر(۵×۹)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۵-۱۷۹۳]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۱۸
آغاز: ... دوستان را کجا کنی محروم ××تو که با دشمنان نظر داری فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق، جا: مسعود آباد؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه‌ای مورخ ۱۰۲۱ق که با نسخه اصل به خط مؤلف مقابله شده، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: کاغذی، ۹۸گ، ۱۷سطر(۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳۷-۵۶۱]

۹۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲۷۱
خط: نستعلیق، کا: عیسی خان ملاتانی، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۱۱۶ق؛ ۱۲۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: -۱۴۳]

۹۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۳۴
آغاز: ... حاج برسید از بندگران خلاصم کرد و ملک موروثم خاص؛ **انجام:** گر بگوش اندرون نگیرد کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس ...
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد افضل بن محمد، تا: ۱۱۱۶ق؛ مجدول و مذهب، برای و بنام محمد اورنگ زیب از سلاطین مغول هند (۱۰۶۹-۱۱۱۸ق) ترتیب داده بوده‌اند که از هم پاشیده شده؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۵۵گ، ۲۲سطرمتن و حاشیه، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۵۱]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۲۵
بی‌کا، تا: ۱۱۱۶ق؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۱۰۶
شامل باب هشتم کتاب و پس از آن ابیاتی از باب اول بوستان؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: ۲۷ ربیع۱۱۱۸ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: میشین، ۴ص (۵۹۶-۵۹۹)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۱۰۳]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۲۶/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ جمعه صفر۱۱۴۲ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۰گ (۵۶پ-۶۵ر) [ف: ۳۶-۱۹۰]

۱۰۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۴۷/۱
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۶۹ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۸-۱۴۱]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۱۴
آغاز: برابر**انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس.
خط: نستعلیق، کا: محمد صلاح جعفری باسطی، تا: جمادی الثانی۱۱۶۹ق؛ با شرح و توضیحات لغات از میر و عبدالرسول و شیخ رشیدی و کاتب نسخه، محشی از «منتخب لغات»، «صحاح جوهری»، «مجمع الفرس» و «جهانگیری»، از روی نسخه ای که با هشتاد نسخه دیگر مقابله شده، استنساخ گردیده؛ تملک: میرزا اسدالله خان منجم باشی دودانگه متوفی ۱۳۳۸ق؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ماه ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج دارچینی، ۱۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۳سم [ف: ۱۷-۳۶۱]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا طبع ملول ایشان از دولت قبول محروم نماناد
کامل؛ خط: شکسته نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۲گ، گلستان ۱۵سطر و فرهاد و شیرین ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۹×۱۵/۷سم [ف: ۱۷-۳۶۵]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است ×× و اینجا حلاوت در میان
کامل؛ خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ ۱۲۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۶۶]

۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است ×× و اینجا حلاوت در میان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۱۷۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱سم [ف: ۱۷-۳۶۶]

۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹۱
آغاز: الکاظمین الغیظ و العافین عن الناس ملک را رحمت آمد؛ **انجام:** رای روشن ارباب فضل پوشیده نماند که موعظهای.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب؛ جلد: ساغری مذهب، ۱۸۳گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۶۷]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۶۷
آغاز: طلب کند چیزی، بده و گرنه ستمگر بزور بستاند؛ **انجام:**

کفت خود زینت را راستی تمام است، بیت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام(از ابتدا و انتها حدود دو سوم کتاب افتاده است)؛ ۵۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۶۷]
۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۵۷
آغاز: دیدنش صورت نه بندد وجود پارسایانرا شکیبی؛ **انجام:** تنهایی بدیدار او منصرف کرداند شبی چند در صحبت او.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (یک دوم) وانجام (یک سوم)؛ واقف: آقا محمد مطهر، دی ۱۳۶۶؛ ۳۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۷سم [ف: ۱۷-۳۶۸]
۱۰۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۹۲/۵
منتخب گلستان سعدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۸ش۴-۶۱]
۱۰۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۸۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته ممتاز، کا: ابوالحسن الشریف، تا: قرن ۱۳؛ ۲۸گ (۱۳-۴۰)، ۲۶سطر(۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳۰-۶۸۸]
۱۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۳۴
آغاز: فرمود یا بو هریره زرعیا و ترحیا یعنی هر روز نیا تا محبت زیادت شود که صاحب دلان؛ **انجام:** تا کر ... فراموش نکند آنکه در راحت ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: گالینگور[رایانه]
۱۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۷۳
آغاز: برابر**انجام:** حسود گونه است که در مقابله بود زبان مقال.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام[رایانه]
۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۷۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس. تمام شد کتاب گلستان
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مذهب از کارهای شیراز، دارای سرلوح کتیبه دار، مجدول، عمل آقای الفته مذهب کتابخانه آستانه؛ واقف: باقر پیرنیا؛ جلد: روغنی مذهب، ۵۱گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۹-۲۲۶]
۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۱۹
آغاز: گنج صاحب هنر؛ **انجام:** فزون گرددش گرد کردن.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: چرمی، ۱۰۷گ، ۱۴سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۷/۴×۲۲/۳سم [ف: ۷-۶۹۰]
۱۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹۶/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۳گ (۱۷پ-۴۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۲۰-۴۷۲]
۱۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۹۴/۳
آغاز: ... باسق گشته. نظم: ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند؛ **انجام:** ابناء جنس ما را نشاید ...
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۲۳گ (۵۰ر-۷۲پمتن سپس هامش) [ف: ۱-۲۱۱]
۱۱۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۳۲ - ب
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۸گ، ۱۵سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [ف: -۱۷۷]
۱۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۸۴/۹
خط: شکسته نستعلیق خفی خوش، کا: میرمحمد محسن اصفهانی ابن محمد محسن حسنی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مذهب، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۳-۵۳۸]
۱۱۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: روغنی مذهب، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۳-۵۹۸]
۱۱۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۹۱
خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴، جا: تهران [نشریه: ۲-۹۲]
۱۲۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۶۴۴
خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۱۸گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۷۴]
۱۲۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۰۴۰
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۰۸گ، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳-۷۴]
۱۲۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۴۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳-۷۴]
۱۲۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب مرصع؛ ۱۱۵گ، ۱۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۲۴۴]
۱۲۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۸۹
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۰ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۲-۲۲۳]
۱۲۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۵۱۷
آغاز: صاحبدلان سر به جیب مراقبه فرو برده بود و درگیر مکاشفه مستغرق شده؛ **انجام:** بدان را نیک دار ای مرد هشیار ×× که نیکان خود بزرگ و نیک روزند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، مصحح؛ ۱۱۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲-۲۰۰]
۱۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۶۷/۸
تنها یک صفحه از آنست با یک سرلوح اکلیلی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱ص (۲۹۸پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹/۳×۳۲/۲سم [ف: ۸-۱۸۵]
۱۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۶۲۸-۲۳/۱۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** حکمت ارادت بیچون یکی را از تخت شاهی فرود آرد ودیگری رادرشکم ماهی نگهدارد بیت وقتی است

خوش آن را که بود ذکر تو مونس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۱۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۱-۲۵/۱۱

آغاز: شعر بنده همان به که زتقصیر خویش ×× عذر بدرگاه خدا آورد / ورنه سزاوار خداوندیش ×× کس نتواند که بجا آورد؛ **انجام:** سرکه ازدست رنج خویش وتره بهتر از نان ده خدا وبره خلاف رأی صواب است و
خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد:تیماج مذهب،۱۰۸گ،۸سطر،اندازه:۲۱×۳۱سم [ف: ۶-۳۴۱۷]

۱۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۷۲۵-۵۸/۱۷۵

آغاز: وخوان نعمت بی دریغش همه جا رسیده پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی خواران را به خطای منکر نبرد؛ **انجام:** شتربان همچنان آهسته میراند، حکمت، نادانرا بهتر از خاموشی
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۸۴گ، ۹سطر، اندازه: ۹×۱۲سم [ف: ۶-۳۴۱۷]

۱۳۰. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ (ظاهرا)؛ جلد: مقوایی، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [نشریه: ۷-۷۴۳]

۱۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۷۹-۱۷/۱۵۹

آغاز: نباشد که توفرمان نبری- درخبر است از سید کائنات وخلاصه موجودات ورحمت عالمیان وصفوت آدمیان؛ **انجام:** گرنیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد وبستمت الکتاب بعون الله تعالی وحسن التوفیق والصلوة والسلام علی
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۹گ، ۹سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۶-۳۴۱۶]

۱۳۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۳۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کوته نظران را بدین سبب زبان طعن دراز گردد که مغز دماغ بیهوده بردن.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، رویه گالینگور، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۵-۶۷۴]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۱ کر

آغاز: ... کز عهده شکرش بدر آید اعملوا آل داود شکراً و قلیل من عبادی الشکور؛ قطعه: بنده همان به که ز تقصیر خویش ×× عذر بدرگاه خدا آورد؛ **انجام:** باب ششم در ضعف و پیری ... راحت عاجل بتشویش مخلب اجل منقص مگردان خلاف رای خرد خردمندان است خدا داده است کام نیکبختی چرا سختی برند از بیم سختی برو شادی کنی ای یار دل افروز ...
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: میشن، ۴۳گ، مختلف السطر(۷/۵×۱۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۴۰/۲-۳۱۹]

۱۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۳ ط

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ با یادداشتی از نصرالله الحسینی دماوندی مورخ ۱۲۵۷ق که در آن از حاجی محمد اسماعیل ناظر طهرانی یاد می‌کند؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴/۲-۱۵۸]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** آن تهی مغز را چه علم و خبر ×× که بر او هیزمست یا دفتر
خط: شکسته نستعلیق ممتاز، کا: ملا شفیع صدر سروستان، تا: قرن ۱۳، جهت پیشکشی آقا محمد کاظم خان سرهنگ؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: غلامحسین خان ولد میرزا علی اکبر خان درسال ۱۳۲۳ق؛ ۱۰۶ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۵-۱۰۲]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۷۰۰ ض

بی‌کا، تا: ۱۲۰۰ق[د.ث. مجلس]

۱۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۴۶

بی‌کا، تا: ۱۲۰۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۴۳گ، اندازه: ۱۰/۲×۱۴/۳سم [رایانه]

۱۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۵

آغاز: قوت نداشتم و روی از محادثه او گردانیدن مروت ندانستم؛ **انجام:** گنه کار اندیشه از خدای ×× به زا پارسای عبادت نمای
فارسی به ترکی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شاید قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۶۹گ، ۱۱سطر(۵×۹)، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۶-۳۲۴]

۱۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ربنا افرق بینی و بینهم کما باعدت بین المشرق والمغرب بمحمد و آله الاخیار.
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰۳گ، ۱۲ سطر(۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳-۲۰۸]

۱۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰/۲

آغاز: بسمله، از مصنافت کلام شیخ سعد شیرازی، حکمت: بر دوستی پادشاهان اعتماد نتوان کرد؛ **انجام:** یک دم نیم از خیال وصلت×× بی ناله و آه و گریه و سوز.
باب هشتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱ سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳-۳۰۸]

۱۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** من راست نوشتم تو گرش راست نخوانی ×× جرم حلاج [ظ. لیلاج] نباشد چو تو شطرنج ندانی.
گلستان و مطایبات و رباعیات و مفردات، ترتیب تدوین این نسخه چنین است: گلستان، مفردات؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با ۴ سرلوح، مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۵گ، ۱۲ سطر(۶×۹)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۱۹]

۱۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۹۸۹

آغاز: آورده اند که سپاه دشمن بی قیاس و اینان اندک الخ؛ **انجام:** وگدا طبع نا پرهیزکار که عیش مسلمانان بدیدن وی

منغص گشتی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ اهدایی: حسین قاضی؛ کاغذ: اصفهانی، ۸۰گ، ۱۲سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲-۸۰۸]

۱۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۵۵۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۸گ (۲۵پ-۶۲ر) [ف: ۵-۴۶۳]

۱۴۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۶۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۰۲گ، ۱۳ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵-۴۶۳]

۱۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۶۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۰۲گ، ۱۱ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵-۴۶۳]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۸
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح قاجاری مذهب، مجدول، دارای دو مجلس مینیاتور، با بلاغ مقابله، رکابه دار؛مهر:کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛جلد: تیماج مذهب، ۵۵گ، ۱۵سطر (۸/۱×۱۴/۶)، اندازه: ۱۱/۶×۱۶/۲سم [ف: ۲۹/۲-۷۵۷]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۴۹
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۱۷گ، ۹سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [سنا: ف: ۱-۱۲۳]

۱۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۸۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز [ف: ۸-۳۱۳]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۱/۷
آغاز: برابر**انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۳۹۸]

۱۵۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۰۸۰
خط:شکسته نستعلیق خوش،بی‌کا، تا: قرن ۱۳، چلیپا و راسته گویا از سید علی شیرازی؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب [نشریه: ۷-۲۱۳]

۱۵۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۲۲
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جدول زر و لاجورد؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۳]

۱۵۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۱۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۳]

۱۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با یک سرلوح، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۳]

۱۵۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷/۱
آغاز: قرار در کف آزادگان نگیرد مال ××نه صبر در دل عاشق نه آب در غربال
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۸گ (۱پ-۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۱-۶۵]

۱۵۵. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه: ۲۶ بخش یکم
آغاز: چنان که دانی بقائی نباشد و عهد گلستان را وفائی نه، حکما گفته‌اند: هر چه نباید دلبستگی را نشاید، گفتا پس طریق چیست؟؛
انجام: ملك را از این سخن خنده آمد و به عفو از سر خطای او در گذشت و متعبد آن را که اشارت به کشتن او کرده بود
نیمی از دیباچه و آخرین حکایت از باب پنجم را ندارد و سه باب: «در ضعف و پیری، در تأثیر تربیت و در آداب صحبت» افتاده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد عسکر جهرودی، تا: قرن۱۳؛ چند صفحه افتاده؛ واقف: علی اکبر ادیب؛ ۶۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۶۶]

۱۵۶. اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه: ۱۹/1
نیمه نخستین گلستان؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۵-۳۱۰]

۱۵۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۴
خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن ملا رجبعلی، تا: جمعه ۵ شعبان۱۲۰۸قیا۱۲۸۰؛۷۹گ،۱۷سطر،اندازه:۱۴×۲۱سم[ف: ۲-۵۹۸]

۱۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۲۵/۲۸
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی خواجوئی، تا: ۱۲۱۶ق؛ ۴۱ص (۷۸۸- ۸۲۸)[مختصر ف: -۶۸۶]

۱۵۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۷ ذیقعده۱۲۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۹۱گ (در هامش ۱ر-۹۱پ)، ۱۱سطر(۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۲۴۶]

۱۶۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۲۴۶
آغاز: به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی خواران را به خطای منکر نبرد؛ **انجام:** پوشیده نماند که عبارت طرب انگیز سعدی چون گوهر شافی در سلك عبارت کشیده و به شهر ظرافت برآمیخته تاطمع ملول نشود ورد قبول نگردد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۹۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۳]

۱۶۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۱۲/۲
آغاز: اسب تازی اگر ضعیف بود ...
خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: مذهب، ۵۶گ (۱۴۲ر-۱۹۷پ)، ۱۵سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۱۰]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۴۸۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نباید بکوش رغبت کس- برسولان بلاغ باشر و بس ... سنه ۱۲۲۲ق ... من نمانم این بماند یادگار
خط: نستعلیق، کا: قاضی نور محمد غریب الله(احتمالاً)، تا: ۱۲۲۲ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۲۴۱

آغاز: ور نه سزاوار خداوندیش
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۶۲گ، ۱۰سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳-۹۰۴]

۱۶۴. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۷۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** کس نبیند بخیل فاضل را ×× که نه در عیب گفتنش کوشد / ورکریمی دوصد هنردارد ×× کرمش عیبها فرو پوشد
خط: نستعلیق، کا: محمدصالح بن عبدالله سیاوشانی قمی، تا: جمادی الثانی۱۲۲۸ق، به حسب خواهش ملا محمدحسن کاشی؛ جلد:گالینگور،۸۴گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف مخ: -۱۲۹]

۱۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۷۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۲۹ق؛ جلد: گالینگور، ۱۳۱گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۹۷]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس.
کامل؛ خط: نستعلیق خوش جلی، کا: ظ. اسد بن الحسین ایروانی، تا: ۱۲۳۱ق؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب و منقش؛ جلد: تیماج دارچینی، ۱۵۶گ، ۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۷-۳۶۲]

۱۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۷۷۴/۵
بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ واقف: شیخ مصطفی علمیه، جلد: تیماج، ۷گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۵۰]

۱۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۰۷/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اصغر بن کربلائی هادی، تا: دوشنبه ۷ ربیع الثانی۱۲۳۳ق؛ جلد: میشن، ۷۰گ (۲پ-۷۱پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۹-۳۷۰]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است و اینجا حلاوت در میان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۳۳ق؛ با ترجمه به ترکی است؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: تیماج، ۸۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۶۳]

۱۷۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۱۵
خط: نستعلیق، کا: محسن بن اشرف الواعظین، تا: ۱۲۳۴ق، برای چاپی که میرزا کتابفروش تهرانی از روی آن می‌خواست بکند؛ جلد: مقوا، ۱۶سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: -۱۶۷]

۱۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۴۸۹-۳۸/۱۰۹
آغاز: وربه بدخواستنت بنشینند نیک باشی وبدت گویند خلق به که بد باشی ونیکت بینند ... گله کردم پیش یکی از مشایخ که فلان به فساد من گواهی داده است گفت بصلاحش خجل کن؛ **انجام:** که گلستان ملامت ودلتنگی را نشاید وخاطر ملول از نزهت قبول محروم نماند الحمدلله رب العالمین و ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹محرم۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۱۷]

۱۷۲. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۴۵
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن تیمور خان مافی، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی الثانی۱۲۳۶ق، به جهت قلیچ خان؛ ۷۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: -۳۰]

۱۷۳. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق، با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶۰ص، اندازه: ۱۵/۳×۲۶/۵سم [نشریه: ۲-۲۱۲]

۱۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۲۶
آغاز: ابر و باد و مه و خورشید و فلك در کارند؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد وبس.تمت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: سید علی حسینی؛ جلد: مقوایی، ۷۴گ، ۱۴سطر(۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۷۰۰]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲/۱
خط: نستعلیق، کا: لطف الله حسینی، تا: ۱۲۳۷ق [ف: ۳-۳۹۹]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۱/۲
منتخب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ جلد: روغنی، مذهب، ۳۵ص (۳۱۱-۳۴۵)، ۱۶سطر [ف: ۳۷-۳۴۹]

۱۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۰۹۳
بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۱۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** درموعظهای شافی که درسلك عبادت کشیده است وداروی تلخ نصیحت به شهد ظرافت برآمیخته تا طبع ملول ایشان از دولت قبول محروم نماند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه غره جمادی الاول۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماجمذهب،۶۲گ،۱۲سطر،اندازه:۱۵/۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]

۱۷۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۲۷۷/۱
خط: نسخ، کا: مصطفی ملقب به بابا، تا: ۱۲۳۹ق؛ ۷۸ص (۱پ-۷۸ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۵]

۱۸۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۲۶۳
آغاز: من آیاته اللهم آمن بلده و احفظ ولده لقد سعد الدنیا و اسم سعده و أیده المولی بألویة النصر کذلك؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کریم ×× روزگاری در این بسر بردیم / گر نیابد به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس
خط: نسخ، کا: محمد اهری، تا: ۲ جمادی الثانی۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۱۶۷]

۱۸۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۷۴/۳
در «کلیات» او؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا محمد فیروزکوهی، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۱۱گ (۹۵ر-۱۰۵پ) [ف: ۳-۲۷۸]

۱۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است ×× و اینجا حلاوت در میان
کامل؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۴۰ق؛ با شرح مختصر معانی لغات؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج، ۱۴۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۸سم [ف: ۱۷-۳۶۳]

۱۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۴۰/۱
آغاز: ... باب اول، در سیرت پادشاهان، پادشاهی را شنیدم که بکشتن اسیری اشارت فرمود بیچاره درحالت نومیدی بزبانی که داشت ملك را دشنام دادن گرفت؛ **انجام:** کس نبیند بخیل فاضل را ×× که نه درعیب گفتنش کوشد / ورکریمی دوصد گنه دارد ×× کرمش عیبها فرو پوشد
خط: نستعلیق، کا: محمد قلی نوری، تا: شوال۱۲۴۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۹۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۸]

۱۸۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۳۹/۱
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین ابن حاج محمد جعفر شیرازی، تا: ۱۲۴۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳-۵۸۴]

۱۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۱۰۹/۲-۶۰/۴۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۷ شعبان۱۲۴۴ق؛ ۷۷گ (۳۰-۱۰۶)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۱۸۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** کرمش عیبهافرو پوشد ... پیام باشد و بس.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه۵ ربیع الاول۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۴۸ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲-۱۶۹]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۷/۷
خط: نسخ، کا: وصال شیرازی، تا: ۱۲۴۵ق؛ ۲۷ص (۱۵-۴۱) [ف: ۳-۳۹۵]

۱۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۶۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** گرچه ناید بگوش و رغبت کس ×× بر رسولان سلام باید و بس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۴۷ق؛ جلد: میشن، ۴۰گ (۱پ-۴۰پ هامش)،۲۳سطر، اندازه: ۱۹/۳×۳۲/۳سم [ف: ۸-۱۸۳]

۱۸۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کردیم ×× روزگاری درین بسر بردیم / گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس
خط: نستعلیق زیبا، کا: ابن مرحوم ابوالحسن، تا: شنبه ۲۲ ذیحجه۱۲۴۷ق، جا: اصفهان؛ جلد: روغنی مذهب، ۴۱گ (۱پ-۴۱ر متن و حاشیه)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۱-۱۱]

۱۹۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۸۷/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح معلم طالقانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۷۱گ (۸پ-۷۸ر)، ۱۴سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: -۲۳۰]

۱۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۷۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** روزگاری در این بسر برویم بر رسولان پیام باشد و بس گر بگوش اندرون ... بس.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ دارای یک کتیبه و سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]

۱۹۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ رمضان۱۲۵۰ق؛ ۱۳۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [مؤید: ۳-۲۶۷]

۱۹۳. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۰ جمادی الثانی۱۲۵۰ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، قطع: رحلی [نشریه: ۷-۵۴۹]

۱۹۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۲۹۲/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۵۳ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۶۶گ (۱ر-۶۶پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۲۸۵]

۱۹۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۵۱/۱
بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۴ ربیع الثانی۱۲۵۳ق، جا: تبریز؛ جلد: میشن سیاه، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵-۴۱۶]

۱۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کردیم ×× روزگاری در این به سر بردیم / گو نیاید به گوش رغبت کس ××بر رسولان پیام باشد وبس
کا: میرزا موسی بن میرزا مهدی خان موسوی فندرسکی، تا: ۱۷ محرم۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۳/۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** سر چشمه شاید گرفتن به پیل ×× چو پر شد نشاید گذشتن به فیل. سخن بر این مقرر شد که یکی را به جستن.
بی‌کا، تا: عید غدیر خم۱۲۵۵ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۵ص (۶۰۵-۶۱۹)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱-۲۷۹]

۱۹۸. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: گالینگور، ۱۶۵گ، ۱۰ سطر (۲۱×۳۲) [ف: -۱۷]

۱۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۲۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است و اینجا حلاوت در میان
خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۵۵ق؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح مذهب و مرصع؛ جلد: تیماج، ۱۷۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۷-۳۶۴]

۲۰۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷-۲۱۴]

۲۰۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: فیلم
آغاز: برابر**انجام:** بر رسولان بلاغ باشد و بس. و الحمدلله رب ...

خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۲۴ ربیع الاول۱۲۵۷ق؛ با یادداشت سلطانی که «این خط آقا میرزا محمود بن حاج عبدالرزاق خلیلی است ... که به تصدیق استادان بهتر از درویش نوشته»، مجدول [ف: ۱-۲۱۱]

۲۰۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ مجدول؛ ۵۴گ، ۲۶سطردر متن و حاشیه، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۲]

۲۰۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۶۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۱۱ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۵-۴۶۳]

۲۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۷/۴-۱۴/۲۰۷

آغاز: الحمدلله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور آغاز طلوع صبح نشاط است وانجام شب برات ومرا به یمن همت دوست از هر چه جز یاد اوست برات نجات؛ **انجام:** ندیدم امرد سی ساله چون تو درحمام ×× عجوبه‌های چنین آخر الزمان باشد/ اگر دو دست تو یک هفته درقفا بندند ×× به هفته دگرت ریش تا میان باشد

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل صفر ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۱۷]

۲۰۵. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: الف-۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس.

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد تقی جوینی متخلص به شاهد، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: چرمی، ۲۶۰ص، ۱۴سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: -۹۲]

۲۰۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۸۳/۹

خط: شکسته نستعلیق خفی خوش، کا: سید علی شیرازی، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم مذهب، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۳-۵۳۵]

۲۰۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس

خط: نستعلیق، کا: علی ابن مشهدی علی محمد قرجه داغی، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۱۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۰]

۲۰۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۲۶۹/۳

خط: نسخ، کا: محمد علی بن ملا اسمعیل قریه شیری، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۴۲ص (۳۳-۷۴)، ۱۲سطر(۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵-۱۵۹۴]

۲۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۱۱-۲۴/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خودکردیم ×× روزگاری دراین به سر بردیم / گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد وبس تمت

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم حسینی خوزانی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۴گ، ۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۲۱۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱-گ/۸

آغاز: تا غلام را بدریا انداختند و چند نوبت غوطه خورد پس مویش بگرفتند و نزدیک کشتی آوردند؛ **انجام:** زخاک سعدی بیچاره بوی عشق آید - هزار سال پس از مرگ او اگر بوئی -

شامل گلستان و غزلیات، گلستان از نیمه داستان «پادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست» آغاز می‌شود؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: فضلعلی بن حاج مصطفی، تا: شوال۱۲۶۳ق؛ افتادگی: آغاز؛جلد:تیماج،۱۷۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱-۱۱]

۲۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۳۸۰/۱

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمدجعفر بن محمد هادی، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۹گ (۱-۴۹)، ۱۸سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۱۶۳۳]

۲۱۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۸۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳-۵۴۱]

۲۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۶۵/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ مجدول، با یک سرلوح؛ جلد: روغنی مذهب، ۷۲گ(۲پ-۷۳ر)، ۱۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵-۴۶۳]

۲۱۴. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۴۶

خط: نستعلیق، کا: بخارایی محمد صالح بن ملا باباجان ورزایی، تا: ۱۲۷۴ق؛ قطع: وزیری [نشریه: ۵-۶۳۵]

۲۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۸۰/۳

نصایح و مواعظ سعدی از باب هشتم گلستانو نصیحت به فرزند، یادداشت کاتب و پند وامثال مختلف؛ خط: شکسته، کا: غلامرضا، تا: ۱۲۷۵ق؛ ۴۵ص (۱۶۱-۲۰۵) [ف: ۸-۴۴۷]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است و اینجا حلاوت در میان

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: هادی بن محمد رضا، تا: جمادی الاول۱۲۷۸ق؛ دارای سرلوح مذهب، مذهب؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۶گ، ۱۵ سطر در متن و ۲۸ سطر درحاشیه، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۶سم [ف: ۱۷-۳۶۴]

۲۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۴۸

خط: شکسته ریز، کا: محمد رضا بن بهرامخان قراگزلو، تا: یک‌شنبه ۲۰ شوال۱۲۷۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، سطور چلیپا (۵/۵×۲۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۹-۹۰۶]

۲۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا طبع ملون انسان از دولت قبول محروم نماند

الحمدلله رب العالمین ابیات ... گر نباید بگوش رغیب کس –بر رسولان پیام باشد و بس ... سنه ۱۲۷۸ و از مطالعش خطی برد ارم بلکه علت نمائیم ... و صلی الله علی نبیه و مصطفاه ... تا بماند در پس من یادگار.
خط: نستعلیق، کا: احمد علی، تا: ۱۲۷۸ق؛ نسخه ضمیمه شماره ۲۸۵۱۹ می‌باشد؛ جلد: تیماج[رایانه]
۲۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷/۱۰۲-۳۳۲۲/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خودکردیم ××روزگاری دراین به سر بردیم / گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد وبس تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۷۹ق، جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۱۴]
۲۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۴۶
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا عبدالعظیم ملایری(گویل)، تا: ۱۲۸۰ق، جا: مشهد رضوی؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۶۲گ، ۱۳سطر [ف: ۴-۶۹۳]
۲۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۰۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** هو الناصر – بنده درگاه آسمان جاه را که خط نستعلیق زیور کمال پذیرفته و در نظر خاص و عام کسوتی شاهدانه و بدیع پوشیده بر قابلیت و استعداد و حسن سلیقه او حمل نتوان کرد بلکه خداوند جهان و قطب دایره زمان ... السلطان بن السلطان بن السلطان و الخاقان ابن الخاقان بن الخاقان شاهنشاه عالم پناه ولی النعم کل ممالک محروسه ایران ناصرالدین شاه قاجار ... نظر فرموده و متجلی به زیور قبول آن درگاه شد ...
خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمد حسین شیرازی، تا: ذیحجه۱۲۸۰ق، پیشکشی جهت ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنة، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۲۴۸ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳-۶۳۳]
۲۲۲. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه: ۳۶
خط: نستعلیق هندی، کا: عطا محمد فقیر ولد حاجی مرزا عظیم خان، تا: چهارشنبه ۱۲ ربیع الاول۱۲۸۰ق، جا: مطبع دارالسلطنه کابل؛ ۱۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: -۶۱]
۲۲۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱
خط: نستعلیق، کا: علی پسر ملارجب، تا: ۱۲۸۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱-۹۱۳]
۲۲۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۵۴۱
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد فیاض الدین بن محمد وزیرالدین، تا: ۲۷ جمادی الثانی۱۲۸۲ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۲-۲۲۴]
۲۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۴۷۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: فتح علی شیرازی، تا: ۱۲۸۲ق، برای سرکشیک چی باشی؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۰گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۵-۴۶۳]
۲۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۰۳
بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ خریداری از رضا میدانی[رایانه]
۲۲۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰
خط: نستعلیق، کا: میرزا فتح الله بن میرزا ابوالقاسم شیروانی، تا: ۱۲ جمادی الاول۱۲۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۹۳گ، ۱۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: ۱-۳۴]
اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۵
همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]
اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه: ۱۷
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۳۱۰]
۲۲۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۲
خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد علی محمد آبادی جرقویه ای، تا: غره ربیع الال۱۲۸۴ق؛ دارای سرلوح، مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۵۳۴]
۲۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** ها قدات و اطلب احسانا.
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا نامه نگار، تا: ۱۲۸۴ق، جا: تهران؛ جلد: روغنی[الفبائی: -۴۷۷]
۲۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۶
خط: نستعلیق، کا: میرزا اسمعیل تفرشی، تا: ۱۲۸۵ق؛ دارای سرلوح،مجدول؛۱۰۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲-۱۷۲]
۲۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ور کریمی دو صد هنر دارد ×× کرمش عیبها فرو پوشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ دارای سرلوح مذهب، مذهب، مجدول؛ ۱۶۳گ، ۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۹-۲۲۵]
۲۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳/۱۱۹-۴۵۹۹
آغاز: عذر به درگاه خدا آورد ... که به جا آوردباران رحمت بی حسابش همه را رسیده؛ **انجام:** کرمش عیبها بپوشاند. تمام شد کتاب گلستان ... گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بررسولان پیام باشد وبس
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۱ رمضان ۱۲۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۶]
۲۳۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۶۰/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد زکی بن محمد علی تویسرکانی، تا: ۲۱ ذیحجه۱۲۸۷ق؛ ظاهراً از روی نسخه‌ای که به خط مصطفی بن میرزا محمد رسول مرندی تبریزی متلخص به دارا نوشته شده بود استنساخ شده؛ ۹۲گ (۱پ-۹۲پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [مؤید: ۳-۶۸]
۲۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۶/۱
بخشی ازحکایات آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۳۰گ (۱ر-۳۰پ) [ف: ۳۷-۳۵۴]

۲۳۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۷
خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، تا: محرم۱۲۹۴ق؛ مصحح، محشی؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۱]
۲۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است - و اینجا حلاوت در میان
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد حسین بن عبدالغنی (احتمالا)، تا: ۱۲۹۳ تا صفر۱۲۹۴ق؛ مذیل است به «منشآت» به شرح زیر: نامه قائم مقام به میرزا بزرگ نوری، به میرزا ابوالقاسم همدانی، نامه میرزا تقی علی آبادی به قائم مقام و غیره.آغاز: «تصدقت گردم درینوقت که محمد بیگ روانه بود لازم آمد»، انجام: «فاضل آب میرفته است تفصیل را مشروحا عریضه نماید تا حکم آن بشود»؛ جلد: مقوایی، ۱۹۷گ، ۹ و ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۴سم [ف: ۱۷-۳۶۵]
۲۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود ... دراین بسر بردیم××گرنیاید بکوش رغبت کس بر رسولا ...
خط: نستعلیق، کا: امان الله خان بن فیض الله بن سیف الله خان، تا: ۲۰ جمادی الثانی۱۲۹۵ق؛ افتادگی: وسط؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]
۲۳۸. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۳۰
خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: عبدالرحیم، تا: جمعه ۲۷ رجب۱۲۹۶ق؛ یادداشتی از «محمد حسین نصیر الملک» آمده که دال بر تملک «معتمد الملک» است که از «علاء الملک» به وی رسیده به تاریخ روز چهارشنبه ۱۱ ذیحجه ۱۳۰۴ در رستم آباد؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۹]
۲۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۱۲۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حکمت دوکس مردند وتحسر خوردند آنکه داشت ونخورد وآنکه دانست ونکرد نظم: کس نبیند بخیل وفاضلرا ××که نه درعیب گفتنش کوشند/ ورکریمی دوصد گنه دارد×× کرمش عیبها فرو پوشد
خط: نستعلیق جلی، کا: میرزا آقا خان، تا: ۱۵ جمادی الاول۱۲۹۸ق؛ یادداشتی از علی بن حسین کاتب الخاقان وعموزاده کاتب نسخه حاضر به تاریخ ۱۳۳۸ ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۸]
۲۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حمد ذات منزه اش بلبل ×× درچمن با صبا همی گوید
خط: نسخ خوش و شکسته نستعلیق، کا: محمود الموسی، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۴سطر(۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۶-۲۱۴]
۲۴۱. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۱۸۶
خط: نستعلیق خوش، کا: محمود بن رشید مدرس عراقی، تا: صفر۱۲۹۸ق؛۱۱۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: -۱۴۷]
۲۴۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۹۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** ور کریمی که صد گنه کرده ×× کرمش عیبها فرو شوید
خط: شکسته نستعلیق عالی، کا: محمد علی شیرازی، تا: رمضان۱۲۹۸ق؛ مذهب، با سرلوح مذهب ممتاز، مجدول؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی مذهب، ۲۳۲ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۲سم [ف: ۳-۶۲۵]
۲۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۴۸
آغاز و انجام: برابر
شامل باب در سیرت پادشاهان است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ جمادی الاول۱۲۹۹ق، جا: در مسیر حرکت بسوی آذربایجان با موکب ولیعهد؛ از برگ ۱ تا ۱۴ افتادگی دارد و پس از آن کامل است؛ جلد: تیماج، ۱۴۴گ، ۱۲سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۹-۳۲۸]
۲۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۰۳/۱
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۵۸گ (۱پ-۵۸پ)، ۱۱و ۱۲سطر(۱۳×۲۴ و ۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۳×۲۸سم [ف: ۱۴-۳۹۸۱]
۲۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که پرهیز و علم زهد آموخت ×× خرمنی کرد کرد و پاک بسوخت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام(از انتها افتادگی دارد و تا اواخر باب هشتم است)؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۷سم [ف: ۱۷-۳۶۸]
۲۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در کریمی دو صد گنه دارد کرمش عیبها فرو پاشه. خاتمه الکتاب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا[رایانه]
۲۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵-۷۳۰۵-۳۷/۹۵
کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ از روی خط طاهر خوشنویس (نسخه چاپی) نوشته؛ جلد: گالینگور، ۱۰۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۱۵]
۲۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷۳۳/۱-۲۹/۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر خود همه عیبها بر این بنده دراست ×× هر عیب که سلطان بپسندد هنر است / گل خوشبوی درحمام روزی ×× رسیداز دست محبوبی به دستم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مسوده چاپ سنگی، ۱۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۱۶]
۲۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و صاحب مسجد امیری بود عادل نیک سیرت نخواستی که دل آزرده گردد.
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ۱۰۲ص،

۱۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۲سم [ف: ۴۵-۱۳۸]

۲۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۲۲

نسخه حاضر نیمه دوم کتاب است و نیمه اول آن به ش ۹۸۲۴ خواهد آمد؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل امیر خیزی، تا: قرن ۱۴؛ از روی نسخه یاقوت مستعصمی مورخه اواخر رمضان ۶۶۸ که در کتابخانه سلطنتی (کاخ گلستان) است؛ مهر: «حاجی اسماعیل امیرخیزی»؛ جلد: تیماج، ۸۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۴/۵سم [ف: ۳۱-۱۰۴]

۲۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۲۴

نیمه اول کتاب است که امیر خیزی از روی خط یاقوت مستعصمی مورخ ۶۶۸ کتابت کرده، نیمه دوم آن به شماره ۹۸۲۲ گذشت؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل امیر خیزی، تا: قرن ۱۴؛ از روی خط یاقوت مستعصمی مورخه اواخر رمضان ۶۶۸؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۴سم [ف: ۳۱-۱۰۴]

۲۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۶۴

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل امیر خیزی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۱-۱۱۶]

۲۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۶۵

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل امیر خیزی، تا: قرن ۱۴؛ از روی گلستان آقای رشید یاسمی (که آن هم از روی گلستان مرحوم ظهیرالدوله استنساخ شده) استنساخ می‌شود و در صفحات مقابل اختلافاتی که این نسخه با نسخه سلطنتی دارد بعد از مقابله این دو نسخه قید می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۳۱-۱۱۶]

۲۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۶۶

خط: نستعلیق، کا: اسماعی امیر خیزی، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ محشی، با سه تصویر از گلستان نسخه یاقوت مستعصمی؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۱-۱۱۶]

۲۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۴۰

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۲۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۴سم [ف: ۴۱-۲۳۹]

۲۵۶. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه: ۶ بخش دوم

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چراغ پیش آفتاب پرتوی ندارد و ستاره بلند در دامن کوه الوند پست نماید

دیباچه گلستان، تعدادی از ابیات جابجا نگارش شده، در مقابله با نسخه فروغی، دارای اشعاری بیشتری است در مجموع ۵۲ بیت و سطر آن افتاده می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: -۱۵۵]

۲۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۹۷/۱

خط: نستعلیق، کا: بیدل تبریزی، تا: ۱۳۰۱ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۱۳۲گ (۱پ-۱۳۲ر)، ۹سطر(۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹-۸۷۸]

۲۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس.

قسمتی از آنست؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا علی اکبر عبیدی، تا: ۱۳۰۱ق؛ مجدول؛ واقف: میرزا علی اکبر عبیدی، تیر ۱۳۳۱؛ جلد: تیماج،۵۸گ،۸سطر(۸/۷×۱۵/۷)،اندازه:۱۳/۲×۲۱سم [ف: ۷-۶۹۱]

۲۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۸۱۰/۲

کا: محمد باقر بن میرزا سید حسین متولی باش آستانه قم، تا: سه‌شنبه ۲۱ شعبان۱۳۰۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۳۶پ-۶۶پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۲۵-۱۳۸]

۲۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چه آنجا سلامت بر کنار است ×× و اینجا حلاوت در میان

خط: نستعلیق خوش، کا: مصطفی بن آقا بزرگ مرثیه خوان، تا: جمادی الاول۱۳۰۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۸۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۶۸]

۲۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۹/۲

شامل دیباچه و باب اول است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ ۳۰ص (۲۳-۵۲)، ۱۲سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۴۰/۳-۲۳۷]

۲۶۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸۳

آغاز: آغاز مقدمه: بسمله. ای کرده زکلك صنع ترکیب بشر ×× ز انشاء تو نقش بسته اجسام صور / هر حرف که از خانه حکمت زده سر ×× طغرای قضا گشته و عنوان قدر. پس از حمد و ستایش یزدان پاك جلت عظمته که دیباچه صحایف فضل و حکمت است و طغرای رسایل پند و موعظت و نعت و درود بر بنی امی و آل اطهار او علیهم افضل التحیات که لسان معجز بیان هر یك مفتاح کنوز فرمان حمید است ... که چون فطرت پاك و گوهر تابناك خسرو این عهد ... ناصرالدین شاه قاجار ... سطری چند از خطوط نالایق این چاکر زاده ناقابل ملحوظ نظر ضیاء گستر گردید خاطر مهر مظاهر ملوکانه به ترغیب و تشویق این ذره بی مقدار مایل گشته به تنمیق و تحریر سنه از کتاب گلستان مامور و محکومم فرمود ... پس از نگارش این نسخه که مختصری نافع است به نوشتن نسخه دیگر که مطولی جامع باشد جد وافی و جهد کافی خواهد نمود. و هو المستعان. چهار چیز است که در سنگ اگر جمع شود ×× لعل و یاقوت شود سنگ بدان خارائید / پاکی طینت و اصل گهر و استعداد ×× تربیت کردن مهر از فلك مینائی / با من این هر سه صفت هست ولی می‌باید ×× تربیت از تو که خورشید جهان آرائی؛ آغاز گلستان: برابر؛ **انجام:** اگر زباغ رعیت ملك خورد سیبی ×× برآورند غلامان او درخت از بیخ / به نیم بیضه که سلطان ستم روا دارد ×× زنند لشکریانش هزار مرغ بسیخ.

منتخبی است از حکایات گلستان؛ خط: نستعلیق عالی، کا: محمود بن مصطفی موسوی مستوفی، تا: ۱۳۰۵ق، در سن ده سالگی این

نسخه را کتابت نموده و شرح تقدیمی آن را به ناصرالدین شاه قاجار ضمن یک مقدمه کوتاه در اول نسخه نوشته؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش مخمل، ۳۲ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۲سم [ف: ۳-۶۱۶]

۲۶۳. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۹۹

خط: نستعلیق خوب، کا: علیقلی بن ابراهیم دامغانی، تا: پنج‌شنبه ۱۳ ربیع الاول۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۴گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۹۲]

۲۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷۸۳-۲۹/۱۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** گرنیاید به گوش عبرت کس××بر رسولان پیام باشد وبس

خط: نستعلیق، کا: میرزا علی بن حاجی میرزا محمد حسین، تا: سه‌شنبه ۲۲ محرم۱۳۰۷ق؛ ۳۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۲۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۱۶

خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا ابراهیم خان متخلص به صاحب قلم نوری یوشی، تا: ۱۳۰۷ق؛ دارای سر لوح، مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: تیماج، ۷۸گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۴-۱۲۸۶]

۲۶۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۳۷

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد تقی بن اسحاق میرزا، تا: ۲۸ شوال ۱۳۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴-۴۸]

۲۶۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶

خط: نستعلیق، کا: ابن مراد، تا: شوال۱۳۰۹ق، به فرمایش امیر نظام وزیر؛ با یک سرلوح، مجدول [نشریه: ۷-۲۱۳]

۲۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۴۷۳/۳

آغاز: ازیشان میل و محبتی ندارد؛ **انجام:** در جزیره کیش مرا به حجره خویش برد همه شب نیارامید

بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۵-۱۶۶۷]

۲۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۹۱۱-۳۵/۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نصیحت کسی سودمندآیدش ×× که گفتار سعدی پسند آیدش

خط: نستعلیق، کا: غلام رضا بن محمد حسن بن محمد حسن تاجر اردبیلی، تا: ۷ رمضان۱۳۱۱ق؛ مجدولمذهب، با سرلوح مزدوج مذهب؛ ۱۰۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۲۷۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ربیع الاول۱۳۱۳ق، جهت تقدیم به کتابخانه مظفرالدین میرزا ولیعهد؛ مجدول، با سرلوح مذهب، مذهب؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۸ص، ۷-۱۴-۱۵ سطر، قطع: ربعی [ف: ۳-۶۰۵]

۲۷۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۱۳۴

خط: نستعلیق، کا: حسن حسنی اصفهانی، تا: ۵ رمضان۱۳۱۴ق؛ ۱۴۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: -۸۹]

۲۷۲. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: علی محمد، تا: ۱۳۱۴ق [میراث اسلامی: ۵-۵۷۰]

۲۷۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ××بر رسولان پیام باشد و بس ...

خط: نستعلیق پخته، کا: محمد تقی تویسرکانی از اساتید فن، تا: ۱۳۱۵ق؛ مجدول و مذهب، دارای سرلوح؛ جزو اول آن به تصریح کاتب به خط وثوق الدوله نوشته شده؛ ۲۰۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۳]

۲۷۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: علی اکبر الملقب به دبیر سلطان، تا: ۱۳۱۶ق، جهت تقدیم به حضور مظفرالدین شاه قاجار، مجدول، باسرلوح و کتیبه مذهب؛ ۲۲۸ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳-۶۴۳]

۲۷۵. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳

انجام: کس نبیند بخیل فاضل را ×× که نه در غیب گفتنش کوشد / ور کریمی دو صد گنه دارد ×× کرمش عیبها فرو پوشد

خط: نستعلیق، کا: حاج نصرت خان، تا: شعبان۱۳۱۶ق، به دستور ظل السلطان؛ ۲۴۳ص، ۱۱سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۱۶۶]

۲۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۷۱۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ محشی؛ جلد: مخمل بنفش، ۳۰۶ص، ۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۷-۱۶۶]

۲۷۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس ...

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۱۸ق؛ جلد: مقوا، ۱۶۸گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۵۱]

۲۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا علی اکبر عبیدی، تا: ۱۳۲۰ق؛ مجدول؛ واقف: میرزا علی اکبر عبیدی، تیر ۱۳۳۱؛ جلد: تیماج، ۱۱۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۷-۶۹۱]

۲۷۹. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کز نیاید بکوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس

خط: نستعلیق، کا: همایون میرزا فرزند ظل السلطان، تا: ۱۳۲۰ق؛

۲۲۸ص، ۱۵سطر (۸×۱۰)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: -۱۶۰]

۲۸۰. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۶۴

انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد علی، تا: ۱۳۲۳ق؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ ۲۵۶ص، ۱۵سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۱۶۰]

۲۸۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۵۱

آغاز: تا امشبم طالع میمون و بخت همایون بدین بقعه رهبری کرد؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۳۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: رجبعلی شاهی پسند؛ جلد: تیماج، ۵۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۷۱]

۲۸۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۳

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق خفی ممتاز، کا: محمد علی مستوفی شیرازی، تا: صفر۱۳۲۴ق؛ جهت مظفرالدین شاه قاجار تحریر شده و فاقد خاتمه گلستان است، مذهب مرصع، مجدول، با یک سرلوح ممتاز؛ جلد: مقوای روغنی مذهب، ۲۵۵ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳-۶۴۱]

۲۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۰/۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق؛ ۴۰ص (۲۲-۶۱) [ف: ۳-۳۹۸]

۲۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۶۷۸

خط: نستعلیق، کا: رضا قلی، تا: محرم۱۳۲۷ق؛ مهر: «رضا قلی»؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۲سطر(۷×۱۷)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵-۱۷۴۶]

۲۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۹۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۳۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۸سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۳]

۲۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جمال الدین بن ملا محمد حسن نائینی، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۳۳۶ق؛ مهر: «الراجی جمال الدین ۱۳۳۱» (بیضوی)؛ واقف: حاج محمد رمضانی؛ ۷۸گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]

۲۸۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۲۶

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۳ جمادی الثانی۱۳۳۸ق؛ مجدول و مذهب؛ ۱۶۶ص، ۱۷ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۲۵۹]

۲۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۴۴-۵۹/۱۶۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ اردیبهشت۱۳۴۶ق؛ ۴۸گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۱۵]

۲۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۴

خط: نسخ، کا: میرزا علیخان فرقانی اصفهانی، تا: ۱۳۴۶ق؛ این نسخه در فهرست با نام کلیات سعدی آمده است؛ ۱۲۵گ، ۱۴سطر،اندازه: ۳۰×۳۸/۵سم[ف: ۳-۳۹۹؛ فهرست رایانه‌ای، ص ۸۴۶]

۲۹۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ور کریمی دو صد گنه دارد ××کرمش عیبها فرو پوشد

خط: نستعلیق خوش، کا: سلطان ابراهیم بن میرزا نصر الله خان اسد السلطنه عامری، تا: ۱۳۷۹ق؛ نسخه به دختر خواهر کاتب شهناز آذری تقدیم شده؛ جلد: گالینگور، ۲۰۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲-۳۴]

۲۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۸

آغاز: حکایت یکی از شعرا پیش امیر دزدان رفت در قلب زمستان و او را ثنائی گفت، بفرمود تا جامه از او بر کشیدند؛ **انجام:** نسخه: پند توانگر فاسق کلوخ زر اندود است و درویش ...

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه نامرتب، و شاید گزیده‌ای از گلستان باشد، مجدول، مصحح، دارای سرلوح رنگین؛ ۵۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۲۱×۲۴سم [ف: ۳-۷]

۲۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کرمش عیبها فرو پوشد ... سعدی شیرازی رحمه الله علیه بعون الملك الوهاب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: فیض آباد[الفبائی: -۴۷۷]

۲۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس ... سنه ۱۳۰۴.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۵۸

آغاز: ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم؛ **انجام:** که دانم عیب خود چون من ندانی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

۲۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** چند خرامی و تکبر کتب دولت پارینه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای[رایانه]

۲۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۵۹

آغاز: موجود: فرش زمردی بگستراند؛ **انجام:** موجود: بر آمیخته تا طبع ملول ایشان از دولت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

۲۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۶۹/۱

آغاز: فرزندان ... بجانی نرسیده و فرزندان ادب در فضل و بلاغت منتهی شد ملك دانشمندان را؛ **انجام:** باش تا دستش به بندد روزگار پس بکام دوستان ... بدار.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

۲۹۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۸۹۲**

آغاز: برابر؛ **انجام:** که پیدا و پنهان به نزدش یکی است.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا[رایانه]

۲۹۹. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۳-ف**

نسخه اصل: دارالکتب المصریه ۱۱۵ ادب م ف؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۳۰۰. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۵/۳-ف**

نسخه اصل: بنیاد مارتین بودمر در ژنو؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۲۸]

۳۰۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۳**

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ هشتمین کتاب دفتری است که به نام کلیات در ص ۱۹۴ این مجلد یاد شده [ف: ۲-۲۰۸]

۳۰۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶/۲-ف**

نسخه اصل: بادلیان ش ۸۸ اوزلی (ش ۷۱۷)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷-۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۴]

۳۰۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۷۸/۲-ف**

نسخه اصل: بادلیانOuseley 89؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۶]

۳۰۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۷۹-ف**

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۶]

۳۰۵. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۸/۲**

بخش‌هایی پراکنده از حکایات گلستان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۷گ (۱۶ر-۲۲ر)، اندازه: ۱۳/۵×۸/۵سم [ف: ۲۰-۵۳۳]

۳۰۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷۴**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس. تمام شد کتاب گلستان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای دو تصویر، با سرلوح، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۱۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹-۲۲۴]

۳۰۷. **تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره**

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۰۶]

۳۰۸. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۰**

آغاز: برابر؛ **انجام:** کس نبیند بخیل فاضل را ×× که نه در عیب گفتنش کوشد / ورکریمی دو صد گنه دارد ×× کرمش عیبها همه پوشد

خاتمه گلستان را فاقد است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب ممتاز؛ مهر: «علی اکبر بن حسین الحسینی»؛ جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۲۱۲ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۲سم [ف: ۳-۶۳۵]

۳۰۹. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۱**

آغاز: برابر؛ **انجام:** حکمت گدای نیک انجام به از پادشاه بد فرجام بیت - غمی کز پیش شادمانی بری ...

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با چهار مجلس تصویر مینیاتور آب و رنگ بسیار خوب، مجدول؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۲۰۴ص، ۱۲سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۳سم [ف: ۳-۶۲۷]

۳۱۰. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸۸**

آغاز: طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت؛ **انجام:** گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس. حرره عبدالاقل الحقیر محمد حسن فقیر

خط: شکسته نستعلیق عالی، کا: محمد حسن فقیر، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج، ۱۲۸ص، ۷-۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۶۲۳]

۳۱۱. **تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۳۶**

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس ...

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول و مذهب؛ جلد: چرمی مذهب،۹۶گ،۱۵سطرمتن وحاشیه،اندازه:۹/۵×۱۴سم[ف:۳-۱۱۵۲]

۳۱۲. **تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۳۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کس ××بر رسولان پیام باشد و بس ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه کهن و نفیسی است، با سرلوحی کوچک، مجدول، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۳]

۳۱۳. **تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه: ۱۸**

کامل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۲سطر(۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳-۱۳۹]

۳۱۴. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۲۵/۹**

خط: شکسته نستعلیق و تعلیق، کا: اسمعیل، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم ساغری، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳-۶۰۰]

۳۱۵. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۲/۹**

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم مذهب، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳-۵۹۳]

۳۱۶. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۲۱/۱**

آغاز: ... حکایت. هرمز را گفتند از وزیران پدر چه خطادیدی که ایشان را بند فرمودی؛ **انجام:** که از دست به رنج تره بهتر ازنان ده خدا وبره.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۹۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۹]

۳۱۷. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۸-۱۰/۱۰۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** کس نبیند بخیل فاضل را ×× که نه درعیب گفتنش کوشد / ورکریمی دوصد گونه دارد ×× کرمش عیبها فروپوشد

خط: نستعلیق خوانا، کا: دراول نسخه نوشته ای مبنی براینکه نسخه به خط مرحوم میرزا غلام رضا است، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب،

۱۵۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۴]

۳۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۵/۳-۱۲/۵۵

آغاز: ورنه سزاوار خداوندیش ××کس نتواند که به جا آورد؛ **انجام:** نام نیک رفتگان ضایع مکن ×× تا بماند نام نیکت بر قرار

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۱۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۱۶]

۳۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولیکن درمعنی نازبود وسلسله سخن دراز درمعنی آیت که ونحن اقرب الیه من حبل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۲۹گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۷]

۳۲۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۸۱۰

آغاز: برابر**انجام:** کله از پیش چشم خد بردار ما کسایی بر روی شه دیده آفتابا روزگاری به باده غرورم مست کردی وسرمایه دوعمر عزیزم ازدست بردی چه عمری بر ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج مذهب،۱۴۴گ،۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۸]

۳۲۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۸۷۳

آغاز: ... عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف: ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز ×× کان سوخته را جان شد وآواز نیامد / این مدعیان درطلبش بی خبرآنند ×× کآنرا که خبرشد خبری باز نیامد؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کردیم ×× روزگاری درین بسربردیم / گرنیاید بگوش رغبت کس ×× بررسولان پیام باشدوبس

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۲۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۸]

۳۲۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۲۲۴

آغاز: ... فراش باد صبا را فرموده نبات بنات را در مهد زمین ... پرورانده و درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برکرده؛ **انجام:** زبان طعن دراز گردد ... و چراغ بی فایده ... نیست و لیکن ... روی سخن ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ]

۳۲۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۲۱

آغاز: ... ناگهی پای وجودش بگل اجل فرو رفت ودود فراق از دودمانش برآمد و روزها برسرخاکش مجاورت کردم و درفراقش می‌گفتم؛ **انجام:** حکمت: دو کس مردند وتحسر بردند یکی آنکه داشت ونخورد ودیگری آنکه دانست و نکرد، قطعه ... که نه در عیب گفتنش کوشد ... کرمش عیبها فرو پوشد ... جامه عاریت خواستن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج، ۵۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف مخ]

۳۲۴. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: ۵۲

آغاز: ... ابرو باد مه و خورشید و فلک درکارند ×× تا تو نانی بکف آری و بغفلت نخوری، / همه از بهرتو سرگشته و فرمان بردار ××به شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری؛ **انجام:** گر هنرمند ز او باش جفائی مپسند ××تا دل خویش نیازارد [...] / سنگ بد گوهر اگر کاسه زرین شکند ×× قیمت سنگ نیفزاید و زرکم نشود ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۱۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

۳۲۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۶۲

آغاز: باران درمیان آمد وگفتم ×× چه خرم دهد خداوند سابق الانعام / که بنده در ... خویش خوار میدارد ×× خدایراست مسلم بزرگواری وحلم؛ **انجام:** حکمت درویشی درمناجات میگفت یارب زندان رحمت کن که بر نیکان خود کرده ای که ایشانرا نیک آفریده ای

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوای، ۸۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف مخ: ۱-۴۰۳]

۳۲۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۱

آغاز: این سخن بشنید طوعاً وکرهاً به پسندید وبر حسن رای ملک آفرین خواند ... قطعه: پسر نوح با بدان بنشست×× خاندان نبوتش گم شد؛ **انجام:** خاتمة الکتاب تمام شد کتاب گلستان والله المستعان ... بررسولان بلاغ باشد وبس ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۷۵گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۰۳]

۳۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۰۰/۳

انجام: بمصاحبت صالحان تربیت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: شیخ محمد جواد علمیه؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۶گ (۲۵-۴۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۴۰]

۳۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۳۹

آغاز: جنگ جویان بزور پنجه و کف؛ **انجام:** دریغ آمدم که تربیت ستوران و آینه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: محمد حسن رجائی زفره‌ای؛ کاغذ: اصفهانی، ۴۵گ، ۱۱سطر(۹×۱۴/۵) [ف: ۵-۱۷۷۵]

۳۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۷۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۹×۲۲/۱سم [رایانه]

۳۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۵۷

آغاز: نداند که خزینه بیت المال قمه مساکین است نه طعمه اخوان شیاطین ابلهی که روز روشن شمع کافوری نهد زود بینی کش شب روغن نماند در چراغ؛ **انجام:** معصیت از هر که صادر شود ناپسندیده است و از علما ناپسندیده‌تر که علم سلاح جنگ شیطانست و خداوند سلاح را باسیری برند شرمساری بیشتر بود ...

خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۴سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۹/۸×۱۴/۸سم [رایانه]

۳۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی[رایانه]

۳۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۳۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰۳

۱ج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۹/۵×۱۹/۸سم [رایانه]

۳۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی[رایانه]

۳۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۲۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۴گ، اندازه: ۲۹/۳×۱۹سم [رایانه]

۳۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۳۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۳۳گ، اندازه: ۲۸/۳×۱۷/۳سم [رایانه]

۳۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۸×۱۶سم [رایانه]

۳۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۱۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۹گ، اندازه: ۲۴/۷×۱۴سم [رایانه]

۳۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر رسولان بلاغ باشد و بس

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ خریداری از محمودی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۶گ، ۱۳سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۱۹سم [رایانه]

۳۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: ۱۹/۹×۱۳/۲سم [رایانه]

۳۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۸۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵×۱۰سم [رایانه]

۳۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۴۲گ، اندازه: ۲۲/۷×۱۴/۲سم [رایانه]

۳۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۱-ف

نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۳۴]

۳۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۲۹

خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، در پایان هشت صفحه فرهنگ فارسی به ترکی است با عنوان «لغتی شاهدی»، از قرن ۱۱ و ۱۲ است، نسخه پاکیزه‌ای است، با ترجمه ترکی؛ کاغذ: استنبولی، جلد: تیماج مذهب، ۱۷۹گ، ۱۱ سطر(۱۵/۵×۸/۵)، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۱۱-۲۳۱۴]

۳۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۴۳۰

آغاز: که بانگ زن از وی برآید بلند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۸۹گ، ۱۲سطر(۱۶×۱۰)، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۵-۱۶۵۱]

۳۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۵۸۶

خط: نسخ، کا: صادق بن محمد علی یزدی، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۸گ، ۱۵سطر(۱۶×۱۱)، اندازه: ۲۰×۱۵سم [ف: ۵-۱۷۱۰]

۳۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۱۶۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳-۳۷۲]

۳۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۱۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی[رایانه]

۳۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۲۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی[رایانه]

۳۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۷۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی[رایانه]

۳۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۲۲۶/۱

آغاز: تا تو نانی بکف آری و بغفلت نخوری

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: محمود کمالی؛ کاغذ: اصفهانی، ۵۵ص (۱-۵۵)، اندازه: ۲۱×۱۵/۵سم [ف: ۵-۱۵۷۹]

۳۵۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۹۹۸

آغاز: ... و موافق رای شریفش نیامد و گفت؛ **انجام:** دلی که حور بهشتی ربود و یغما کرد ××کی التفات کند بر بتان

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: کبود اصفهانی، ۷۹گ، ۱۵سطر (۱۵×۹/۵) [ف: ۴-۱۴۹۹]

۳۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۲۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی مجموعه نوازی؛ ۹۲گ، اندازه: ۱۴/۱×۸/۳سم [رایانه]

۳۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۶۸

مجموعه‌ای از نسخ خطی و چاپ سنگی می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۲۱/۲×۱۶/۱سم [رایانه]

۳۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۳۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت بجای خود کردیم روزگاری بر این بسر بردیم گر نیاید به گوش رغبت کس بر رسولان بلاغ باشد و بس

خط: شکسته نستعلیق عالی، کا: عبدالله، بی‌تا؛ جا: تهران؛ دارای سرلوح، مجدول؛ خرید از خانم خامنوی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد:

روغنی بوم مذهب، ۱۴۳گ، ۱۲سطر (۴×۸)، اندازه: ۱۳/۷×۸/۷سم [رایانه]

۳۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۳۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله[رایانه]

۳۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۸۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۱۷گ، اندازه: ۱۷/۲×۳۱سم [رایانه]

۳۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کرم تا کی بماند این بازار بچه آبدت جهانداری مردنت به که مردم آزاری حکایت یکی از ملوک ...
تنها بخشی از ابتدای گلستان و بنابر نوشته ضمیمه، نسخه به خط فرشی یا قرشی می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از: آقای ایازی؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ، ۱۵سطر (۱۲/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱×۳۴/۳سم [رایانه]

۳۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۱۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسن خدابنده[رایانه]

۳۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۳۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]

۳۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۷

محشی به بوستان و کتاب دبستان حیدری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۷۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۱۷۲]

۳۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۹۹

بی‌کا، بی‌تا؛ از نسخه مورخ ۷۶۷ موجود در کتابخانه ملی فرانسه استنساخ شده و با نسخه مورخ ۸۶۵ مقابله شده، مصحح[د.ث. مجلس]

۳۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۶۶/۴

آغاز: ... ازین حرکت کوتاه کن که واقعتها در پیش است و دشمن در پس. نباید که بوقت حاجت فروماندگی و ندامت باشد، بیت: اگر گنجی کنی بر عامیان بخش ×× رسد مر هر گدایی را برنجی / چرا نستانی از هریک جوی سیم ×× که گرد آید ترا هر روز گنجی؛ **انجام:** نصیحت بشهد ظرافت برآمیخته تا طبع ملول ایشان از دولت قبول محروم نماند. الحمدلله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه.
اوراق پراکنده‌ای از گلستان شامل این ابواب: پانزده صفحه از باب نخست در سیرت پادشاهان، باب دوم در اخلاق درویشان، باب سیوم در فضیلت قناعة، باب ششم در ضعف و پیری، جدال سعدی در بیان توانگر و درویش؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۳گ (۱۰۰ر-۱۶۲پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱/۸×۱۹سم [ف: ۲۷/۱-۲۹۷]

۳۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۹۹/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۹ص (۴۰-۱۰۸) [ف: ۱۰-۶۵۰]

۳۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸/۱ معیری

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۸-۲۱]

۳۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۰۰/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۸ص (۱-۹۸) [ف: ۶-۱۶۱]

۳۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۹۶

آغاز: بنده همان به ز تقصیر خویش ×× عذر به درگاه خدا آورد؛
انجام: فرد: جوان گوشه نشین شیر مرد راه خداست ××که پیر خود نتواند ز گوشه ای برخواست
اشعار گلستان سعدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۷-۳۴۳]

۳۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۳۸/۲

آغاز: خری که بینی و باری بگل در افتاده ××بدل بر او شفقت کن ولی مرو بسرش؛ **انجام:** حکمت: عامی نادان پریشان روزگار به از دانشمندان ناپرهیزکار
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۲۰ص (۲۸۰-۴۹۹)، ۱۴و ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۹-۸۲]

۳۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۹۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما نصیحت بجای خود کردیم ×× روزگاری درین بسر بردیم / گر نیاید بگوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۷۰گ (۱پ-۷۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۶-۳۷۱]

۳۷۰. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۱

آغاز: فرمود تا بنات نبات را در مهد زمین بپروراند؛ **انجام:** مگر صاحبدلی روزی به رحمت ×× کند در حق درویشان دعائی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۷ر-۱۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱-۱۴۹]

۳۷۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۵/۱

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه [نشریه: ۱۱-۹۴۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۴۰/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۷]

۳۷۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۹۹/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۴۸]

۳۷۳. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۵۷۵]

۳۷۴. تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه: ۱۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱-۱۰۲۵]

۳۷۵. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۲۹/۳

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۳]

● **گلستان سعدی (ترجمه)** / ادبیات / ترکی

golestān-e sa‘dī (t.)

روانی، محمد بن حسین، ق۱۱ قمری

ravānī,mohammad ebn-e hoseyn(- 17c)
وابسته به: گلستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (-۶۹۱)
اهداء به: محمد خان بن ابراهیم خان
تاریخ تألیف: ۱ محرم ۱۰۷۶ق
به ترتیب اصل گلستان دارای هشت «باب» و یک «مقدمه».

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۴
آغاز: مقدمه - «حمد فراوان و سپاس بیکران اول خالق ذی الجود و الاحسانه کیم ... الخ؛ متن- «منت اول خدای عزوجل که طاعتی موجب قربت و شکری مزید نعمتدر ... الخ؛ **انجام:** قد فرغ هذا الکتاب علی ید اضعف العباد و اصدق الفواد، المترجم و المترقم محمد بن حسین غفرالله له و لوالدیه و لمتعلم بحرمة فخر عالم و سید ولد آدم صلی الله علیه و سلم فی اواسط شهر شعبان المعظم من شهور سنه ثمان و ستین و الف و الله اعلم سنه ۱۰۶۸
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۶۸ق؛ جلد: چرمی، ۱۰۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱-۲۵۵]

● **گلستان سعدی (ترجمه)** / ادبیات / ترکی
golestān-e sa‘dī (t.)
وابسته به: گلستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (-۶۹۱)

غیر همانند:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۳۵
آغاز: بسمله. منت خدایرا عزوجل؛ **انجام:** بر رسولان پیام باشد و بس. تمام شد کتاب گلستان
ترجمه ترکی تحت اللفظی است از مترجمی نامعلوم، که بفرمان احمدخان بیگلربیگی به ترکی ترجمه شد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی کاتب، تا: ذیقعده۱۲۲۷ق؛ جلد: میشن، ۱۸۴گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۹-۲۲۶]
۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۰۸
آغاز: بسمله (به آب زر) آدینه تا رینون کیم.باقیشلانیدور جانلویه و مهرباندور ایمانلویه. منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت منت سلطنت (محو شده) ایاسی تاریه کیم بویور مکینه کتمک اونکا یاخون اولمک و شکرنی یره یتورمک اوزیچون نعمت ارتورمک دور؛ **انجام:** مثنوی: ما نصیحت بجای خود کردیم ×× روزگاری درین بسر بردیم / گر نیاید به گوش رغبت کس ×× بر رسولان پیام باشد و بس. بیز نصیحت یرینده ایلامیشوق. روزگار لر بونیله باشلامیشوق. کیمسه کرایستابوب قولاغ اسپمس سوزیتور مکدور ایلچینون ایشی بس.کاتبه الضعیف محتشمترجمه نویس. قرآن مجید ربانی
خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: کاتب و مترجم این نسخه محتشم ترجمه نویس، بی‌تا؛ محشی، مجدول، مذهب، یک سرلوح مذهب؛ مهر: حسین بن هدایت الله، مشیر السلطنة، محمد رضا حسینی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: چرم مذهب، ۳۶۵ص، ۹سطر اصل گلستان و ۹ سطر ترجمه ترکی، اندازه: ۲۳/۵×۴۰سم [ف: ۳-۶۳۰]

● **گلستان سعدی (منتخب)** / ادبیات / فارسی
golestān-e sa‘dī (mn.)
وابسته به: گلستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (-۶۹۱)
غیر همانند:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۹۸/۱
آغاز: بنده همان به که زتقصیر خویش ×× عذر بدرگاه خدا آورد / ورنه سزاوار خداونیش ×× کس نتواند که بجای آورد؛ **انجام:** صیاد نه هر بار شغالی ببرد ×× افتد که یکی روز پلنگش بخورد
گزیده گلستان سعدی، یا به تعبیر دیگر اشعار گلستان است به ترتیب ابواب هشت گانه که متأسفانه درصحافی از نظام خود خارج شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۸؛ کاغذ: شرقی، ۷۰گ (۱-۷۰)، ۱۴سطر، اندازه: ۳/۵×۱۰سم [ف: ۳۱-۷۵۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۹۷/۲
آغاز: ایزد تعالی خطه پاک شیراز را بهیئت حاکمان عادل و بهمت عالمان عامل ... نگاه دارد؛ **انجام:** گر نیاید بگوش رغبت کسبر رسولان پیام باشد و بس
خط:نستعلیق ممتاز،کا:کمال الدین حسین الحسینی هروی،تا:رجب ۹۶۶ق، مجدول؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۹-۳۲۴]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۸۷/۹
آغاز: منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است؛ **انجام:** ما نصیحت به جای خود کردیم ×× روزگاری درین بسر بردیم / گر نیاید به گوش خاطر کس ×× بر رسولان بلاغ باشد و بس
گزیده‌ای است از کتاب گلستان سعدی که برخی از بخش‌های کتاب گزینش گشته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۲۲گ (۵۹ر-۸۰پ) [ف: ۳۹-۱۲۰]
۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۷۳/۴ فرخ
خط: نستعلیق خوش و شکسته نستعلیق، کا: لشگرنویس، تا: ۱۰ شوال۱۲۶۰ق؛ در وقتی که یار محمد خان الکورائی در سمت غور و ساخر رفته جهت فرزندش محمدعلی نگاشته، مجدول، نسخه به آخر نرسیده؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۵۴-۸۸)، برخی ۸سطری و برخی چلیپایی(۸/۵×۱۶)،اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: -۱۸۶]
۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۵/۶ فرخ
خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن میرزا محمد باقر بن میرزا محمد هادی طبیب اصفهانی، تا: ۱۹ رمضان۱۲۹۰ق، جا: اصفهان مسجد حاج سید محمد باقر شفتی رشتی گیلانی؛ جلد: تیماج، ۴۸ص (۱۳۲-۱۷۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: -۱۸۹]

● **گلستان (ترجمه)** / ادبیات / عربی

golestān (t.)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: عکسی بدون شماره
نسخه اصل: از لنین گراد شمارهCCCLXXII؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ [نشریه: ۳-۱۰۳]

← گلستان قاآنی ≻ پریشان

● **گلستان کربلا** / شعر / فارسی

golestān-e karbalā

پریشان، حسن بن محمد صالح، ق۱۴ قمری

parīšān-e šīrāzī(- 20c)

اهداء به: شعاع الملک حاکم فارس
در مصائب سید الشهداء (ع) و وقایع کربلا و ائمه اهل بیت (ع) در ۳جلد و سروده شده در ایام سلطنت مظفرالدین شاه قاجار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۵۱۸
آغاز: به اذن حضرت ایزد جناب خالق عالم ×× عریضه کرد پریشان به قبله عالم؛ **انجام:** کاتب شعر گلستان حسینی توبکن قطع سخن را ××گریه بر آل علی کن که شود راه نجات توبه صحرای قیامت
خط: نسخ، کا: کربلائی حسن بن حاج محمد صالح کروازجانی شیرازی (شاید همان شاعر باشد)، تا: ۱۳۱۴ق، جا: کرواز جان نیم فرسخی شیراز؛ مهر: ناظم «حسن بن محمد صالح» (مربع)؛ جلد: مقوایی، ۲۴۲گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲۸-۸۲]

● **گلستان مراد** / شعر / فارسی

golestān-e morād

سلطانی کرمانشاهی، حسینقلی بن مصطفی، ۱۲۴۷ – ۱۳۰۳ قمری

soltānī kermānšāhī,hoseyn-qolī ebn-e mostafā (1832 - 1886)

دیوان اشعار اوست.
آغاز: پس از نگارش ستایش کردگار و درود پیغمبر بزرگوار ... چاکر حسین قلی سلطانی کلهر کرمانشاهی ... چون سال ۱۲۹۳ فرمان گذاری کشور کردستان را به شاه زاده ... حسام السلطنه سلطان مراد میرزا ... سپرده اند ... به دستوری باریافتگان درگاهش نامه ای که «مناقب حسامیه» نام دارد پرداخته آمد ... اکنون این نامه نو آیین ... شکوه افزای هر نامه خواهد بود ...
انجام: شهنشاه را باش فرمان برا ×× ز فرمانگزاران ستان افسرا
[الذریعة ۴۶۱/۹؛ فرهنگ سخنوران ۲۷۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: ربیع الاول۱۲۹۹ق؛ جلد: میشن، ۱۱۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۹/۳سم [ف: ۴-۶۹۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: سلطانی کلهر، تا: ۱۳۰۰ق؛ با سرگذشت خود شاعر در پایان؛ جلد: میشن، ۱۱۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹/۲سم [ف: ۴-۶۹۴]

● **گلستان ناز** / شعر / فارسی

golestān-e nāz

روح الامین، محمد امین، ۹۷۱ – ۱۰۴۷ قمری

rūh-ol-amīn, mohammad amīn (1564 - 1638)

یکی از دیوان‌های روح الامین ـ از جهانگیر پادشاه به میر جمله ـ که موسوم به گلستان ناز است.

تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۲۹
آغاز: ای روشن از فروغ رخ تو روان ما ×× از نور قدرت تو چکیدست جان ما / ما را زبان کجاست که وصفت ادا کنیم ×× وصف و را زبان تو گفت از زبان ما؛ **انجام:** نوشید ز دست ما چو باده ×× برديم برش ز دل کبابی / دیشب ز چهار سوی مجلس ×× سر بر زده بود آفتابی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب؛ واقف: سید علی بن روح الامین؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: -۱۳۲]

● **گلستان و بوستان سعدی** / شعر، ادبیات / فارسی

golestān va būstān-e sa‘dī

سعدی، مصلح بن عبدالله، – ۶۹۱ ؟ قمری

sa‘dī, mosleh ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 1293)

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۶۹
آغاز: آغاز کتاب بوستان: بنام خداوند جان آفرین ×× حکیم سخن در زبان آفرین؛ آغاز گلستان: منت خدایرا عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت؛ **انجام:** پایان بوستان: تمام شد کتاب بستان شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی بتاریخ دهم شهر ذی قعدة الحرام سنه نهصد و نود و سه ۹۹۳ بحمدالله و حسن توفیقه؛ پایان گلستان: تمام شد کتاب گلستان ...
بوستان را در حواشی و گلستان را در متن نگاشته‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۳ق؛ دو صفحه مذهب، مجدول، با سرفصلهای مذهب منقش؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم مذهب، ۳۲۰ص، ۱۰سطر در متن و ۲۴ سطر در حاشیه، اندازه:

۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۳-۵۳۰]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۸

آغاز: آغاز: منت خدایرا عزوجل که طاعتش موجب قربت است ... ؛ آغاز بوستان: بنام خداوند جان آفرین ×× حکیم سخن در زبان آفرین؛ **انجام:** پایان بوستان موجود: قیامت که نیکان باعلا رسند ×× زقعر ثری بر ثریا رسند؛ پایان نسخه: گر نیاید بگوش رغبت کس ××بر رسولان پیام باشد و بس

خط: نستعلیق عالی، کا: عماد الملک حسنی، تا: صفر۹۹۸ق، جا: قزوین؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم مذهب، ۲۵۷ص، ۱۰سطر در متن و ۲۶ سطر در حواشی، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۳-۶۱۲]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۵۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با دو سرلوح مذهب، مجدول؛ اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۱۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۷۱

آغاز: ... از زندگانی به مذلت، بیت: اگر حنظل خوری از دست خوش خوی ××به از شیرینی از دست ترش روی؛ **انجام:** از بزرگی همین سؤال کردند، گفت: ندانی که اهل فضیلت همیشه محروم باشند، آنکه خط آفرید روزی ...

شامل گلستان و بوستان سعدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: گلدار، ۱۰۵گ، ۱۱سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳۹-۲۹۰]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳

آغاز: موجود بوستان: شنیدم کة دارای شهرتتار؛ **انجام:** به ایام دشمن قوی کرده گیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ گلستان در متن و بوستان در حاشیه (افتادگی دارد)، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳-۸۵۶]

۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۵۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الثانی۱۲۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۸۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۵۴]

۷. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۱

بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱-۲۵۵]

۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۵۰

آغاز: ... بجویم و شمع را دیده ای که در لگن بر افروخته اند و محبت او در دل انداخته اند؛ **انجام:** تو خودمطالعه باغ و بوستان نکنی ×× که بوستان بهاری و باغ لاله ستان ... / و ... چوبر صحیفه املاء روان شود قلمش ×× زبان طعن زند بر فصاحت سحبان ...

این نسخه کلیات نفیسی بوده است که قسمت عمده آن از بین رفته؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۸۹گ، ۲۶سطردرمتن و حاشیه، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۳-۱۱۵۴]

۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۹۳

آغاز: منت خدایرا عزوجل که طاعتش موجب قربت است؛ **انجام:** بضاعت نیاوردم الا امید ×× خدایا زعفوم مکن ناامید

خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، هر صفحه سه لچکی مذهب بسیار عالی؛ مهر: «عبدالوهاب الموسوی»، حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی، مشیر السلطنة ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: متن خانبالغ - حاشیه سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۶۶ص، ۱۱سطر در متن و ۳۲ سطر در حاشیه، اندازه: ۲۱/۵×۳۲/۵سم [ف: ۳-۶۰۹]

● گلستان هنر = تذکره مصوران و مذهبان / هنر، خط /فارسی

golestān-e honar = tazkere-ye mosavverān va mozzhabān

ابراهیمی قمی، احمد بن شرف الدین حسین، ۹۵۳ - ۱۰۱۵ ؟ قمری

ebrāhīmī-ye qomī,ahmad ebn-e šaraf-od-dīn hoseyn (1547 - 1607)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۶ق

زندگی‌نامه خوشنویسان و دیگر هنرمندان در کار کتاب است که بیشتر به روزگار صفویان و روزگار نگارنده بوده‌اندکه دارای دو تدوین بوده: تدوین یکم: ۱۰۰۶ق، در یک «مقدمه» و سه«فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در احداث قلم و پیدا شده خط؛ فصل ۱. بیان خط ثلث و همگون آن؛ ۲. خط تعلیق؛ ۳. نستعلیق؛ خاتمه در احوال نقاشان و زرکاران و عکس سازان و قاطعان خط و رمگ آمیزان و صحافان. تدوین دوم در یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در احداث قلم و پیدا شدن خط و موضوع علم خط؛ فصل ۱. بیان خط ثلث و همگون آن، ۵۸ تن؛ ۲. خط تعلیق، ۳۸ تن؛ ۳. نستعلیق، ۶۷ تن؛ ۴. نقاشان، زرکاران، عکس‌سازان، قاطعان خط، افشانگران و صحافان، ۴۱ تن؛ خاتمه: تذهیب و جدول و رنگ الوان و ساختن مرکب. (احمد منزوی)

آغاز: ای نام تو دیباچه دیوان بقا ×× آرایش هر صفحه ز اوراق سما

چاپ: این کتاب در تهران چاپ شده است و ترجمه روسی و انگلیسی آن نیز به طبع رسیده است.

[فهرستواره منزوی ۲۲۵۲/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۶

آغاز: بسمله. بدانکه این رساله اختصار احوال مشاهیر خوشنویسان ... و ابتدا مقدم می‌دارد ترجمه ابن مقله را که در دوره اسلامی خطوط منسوب بحسن اهتمام وی؛ **انجام:** و در همان خاک پاک در سال هزار و سی و نه وفات کرده مدفون گردید

شامل احوال مشاهیر خوشنویسان نسخ و ثلث وتعلیق و نستعلیق است از کتاب گلستان هنر که گویا کاتب از آن برگزیده و در

این دفتر به جهت فرهاد میرزا آورده؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا بابا خان، فضل الله، تا: شعبان۱۳۰۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح، بایادداشتی احتمالاً به خط فرهاد میرزا در صفر ۱۳۰۵؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۱۶۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴۲

تدوین دوم کتاب است شامل یک مقدمه و چهار فصل و یک خاتمه؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن علی بن ملا اسماعیل، تا: ۷ محرم۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۱۲۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۴-۳۸]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۵۹۲

خط: نستعلیق، کا: آقای احمد گلچین، تا: چهارشنبه ۱۷ محرم۱۳۸۲ق؛ از روی نسخه مرحوم دکتر مهدی بیانی و تصحیح شده با نسخه مجلس شورای اسلامی ایران و مقدمه این کتاب در آخر نسخه آمده است به خط آقای گلچین معانی در رمضان ۱۳۸۴ق برابر دوشنبه ۲۱ دی ۱۳۴۳ شمسی از روی نسخه کتابخانه رضوی، مجدول، این نسخه با آن نسخه که چاپ شده است امتیازاتی دارد؛ ۵۳گ، ۱۵ سطر (۱۳×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲-۵۳۸]

۴. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۵۲عکسی

نسخه اصل: کتابخانه سالار جنگ هند. این نسخه نسبت به چاپی آن امتیازاتی دارد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۵گ [جنگ: ۱-۴۵۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۳۲-ف

نسخه اصل:سالار جنگ۵۹۸(۲۴۲/۲)؛بی‌کا،بی‌تا[فیلمها ف: ۳-۱۱۱]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۳۵-ف

نسخه اصل:سالار جنگ۵۹۹(۲۴۸/۲)؛بی‌کا،بی‌تا[فیلمها ف: ۳-۱۱۱]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۸۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی، مجموعه نوازی؛ ۱۸۴ص، اندازه: ۹/۵×۱۴/۷سم [رایانه]

● **گلستان هنر (ترجمه)** / هنر، خط / روسی

golestān-e honar (t.)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۱۳-ف

از زاخودر چاپ ۱۹۴۷ مسکو و لنینگراد؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۷۷]

← گلش قدس > حکمة الابدیة و تحفة العضدیة
← گلشن > مناظرات خمس

● **گلشن = نفس انسانی** / اخلاق / فارسی

golšan = nafs-e ensānī

شعیبی گیلانی، محمد شریف بن احمد، - ۱۰۸۷ قمری

šo'aybī gīlānī, mohammad šarīf ebn-e ahmad(- 1677)

رساله‌ای است در بیان احوال نفس انسانی و مطالبی اخلاقی و عرفانی و احادیثی از پیغمبر اسلام و ائمه اطهار و اشعاری از شاعران و احتمالاً اشعاری از خودش، مشتمل بر دو«خیابان»، بدین ترتیب: خیابان ۱. در بیان احوال نفس انسانی اجمالاً؛ خیابان ۲. در بیان عبادات و ما یتعلق بها ودارای یک «نهر» و یک «جدول»، شعبه دوم: در بیان خصال خمسه و دارای پنج«رشحه»: ۱) در صمت و فوائد آن، ۲) جوع و فوائد آن، ۳) سهر و بیداری، ۴) عزلت، ۵) ذکر و انواع و درجات آن. مؤلف صاحب کتاب عروة النجاح در ترجمه مفتاح شیخ بهاء الدین عاملی است که آن را به شاه سلیمان بن شاه عباس دوم صفوی (- ۱۱۰۵ق) پیشکش نموده است. نام گلشن، انتخابیاست، نام مؤلف در الذریعة به نام «شیعی جیلانی» آمده است.

[الذریعة: ۲۴۹/۱۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۸۰/۷

آغاز: بعد الحمد و التصلیة بدانکه این گلشنی است مرتب بر دو خیابان مؤلف شریف ... خیابان اول در بیان احوال نفس انسانی علی سبیل الاجمال؛ **انجام:** و چون شجره طیبه از تخم ذکر بروید بیخ آن ریشه اوصاف ذمیمه ارذل بر کند واز شاخهای آن اوراق اخلاق کریمه سبز شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ مصحح، محشی، رکابه‌دار، با اشعاری از ملا جامی، عرفی، شاه شجاع، مولانا جلال الدین رومی؛ ۳گ (۴۷-۷۷)، ۲۱سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۲-۲۳۴]

● **گلشن** / ادبیات، اخلاق / فارسی

golšan

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، ۱۲۴۸ - ۱۳۰۷ قمری

kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890)

کتابی است در معارضه گلستان و مشتمل است بر دو «قسمت» و هر قسمت منقسم است به‌چند «گلبن» و هر گلبن شامل چندین «غصن» است. در ادب و اخلاق، مشتمل بر قصصی در مواعظ و پاره‌ای از حکم بزرگان، آمیخته با حکایات و تمثیلات و تشبیهات و دارای اشعاری از مؤلف.

آغاز: سپاس برون از قیاس خداوندی را سزاست ... که نزدیکان درگاهش به ندای عرفناک حق معرفتک پای جستجو و گمان خسته اند ...

انجام: همان حاصل آنجا توانیم جست ×× که زین سوش کشتیم از خاک و خشت

چاپ: بمبئی سنة ۱۲۹؛ طهران، ۱۳۰۵ ق

[الذریعة ۲۲/۱۸ ۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۷۰؛ فهرستواره منزوی ۵۷۶/۶]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: به خط چند نفر: عبدالله، ابراهیم، اسماعیل، اکبر، محمد علی، تا: ۲۰ شوال۱۲۸۲ق، به درخواست آقا عبدالکریم اصفهانی؛ مصحح، با علامت بلاغی؛ جلد: مقوایی، ۱۰۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حاج یوسف بن حاج علی شیرازی الشهیر به حکمه دور (چکمه دوز؟)، تا: چهارشنبه ۳ رجب۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۸۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۴۱-۲۴۰]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمد باقر، تا: ۸ صفر۱۲۹۳ق؛ واقف: نایینی؛ ۱۸۸گ، ۱۴سطر(۷/۵×۱۴/۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۷-۶۹۱]
۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۸۵
آغاز: (صفحه اول خوانا نیست) در تالیف کتاب گوید: بنده خاکسار تبه روزگار که نامم رحیم است و پدرانم نام از خداوند کریم ... این ... روشن را گلشن نامیدم ... الخ؛ **انجام:** از این کتاب مستطاب- گلشن روشندلان کامیاب- مهبط اسرار علم ...
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی بن محمد مهدی رئیسی، تا: ۲۳ صفر۱۲۹۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ۱۶سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۷۳۳]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۸۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: حسین بن ابراهیم موسوی، تا: ۲ ربیع الثانی۱۲۹۵ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: میشن کار سید محمد باقر، ۱۷۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۶سم [ف: ۴-۶۹۵]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: سید حسین خواجویی، تا: ۱۵ رجب۱۲۹۷ق، برای میرزا عبدالکریم بن زین العابدین؛ جلد: میشن، ۲۰۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۰/۹سم [ف: ۴-۶۹۵]
۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۱۶۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: حاج یوسف بن علی تبریزی، تا: چهارشنبه ۱۲ صفر۱۳۰۹ق، جا: ارجویه از قریه‌های صیمکان فارس؛ ۲۲۶گ، ۱۴سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۸۲]
۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۱۸۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** همان حاصل آنجا توانیم جست که زین سوش کشتیم از خاک رست بحمدالله که توفیق رفیق گشت و کتاب مستطاب گلشن که در مواعظ و نصایح و پند و حکمت و ارشاد و فصاحت و بلاغت و فضل ...
خط: نستعلیق، کا: میرزا هادی خان عراقی کشکوهی، تا: جمادی الاول۱۳۰۹ق؛ مجدول؛ تاریخ وقف: ۱۳۲۵؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲-۴۷۳]
۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: یوسف بن علی شیرازی، تا: آغاز ذیحجه۱۳۱۱ق؛ ۵۰۰ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۲۱۹]
۱۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید عبدالحسین، بی‌تا؛ در پایان نسخه قصیده نونیه‌ای از مؤلف آمده؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۰۰ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۲۳۰]
۱۱. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۰۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: از عصر مؤلف؛ جلد: مقوای، ۳۲۳گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: -۸۰]

← گلشن آرا ← گلشن خیال

● **گلشن آرا = انوار سهیلی منظوم** / شعر / فارسی
golšan ārā = anvār-e soheylī-ye manzūm
گلشن ایرانپور، عبد الوهاب، ۱۲۵۷ - ۱۳۱۵ قمری
golšan-e īrānpūr, ʻabd-ol-vahāb (1841 - 1898)
وابسته به: انوار سهیلی؛ کاشفی، حسین بن علی (-۹۱۰)
اهداء به: رضا شاه پهلوی
تاریخ تألیف: ۱۳۴۷ق

از میرزا عبدالوهاب ایران پور مدیر روزنامه اختر مسعود می‌باشد که در اصفهان چاپ می‌گردید. تخلص شعری وی گلشن بوده و بیست و دو سال رنج برده تا انوار سهیلی را به نظم درآورد که در حدود هفده هزار وهفتصد بیت است.برای نشان دادن طرز شعر و فکر شاعر این چندبیت را که مشتمل بر اطلاعاتی که از خانواده سراینده نیز می‌باشد، از ص ۱۰ نسخه می‌آوریم: من که در خطه صفاهانم ×× زاهل یزد و زنیك خواهانم / اشتری اصل و مالکی حسبم ×× هست از آن رشته گوهر نسبم / بزیر خزاعیم ایدر ×× میرسد نیز نسبتی ز پدر / پدری زین و مادری زانم ×× در این بحر و لعل آن کانم / کی تهی دست من ز سیم زر است ×× چون صدف دامنم پر گهر است/ گوهرم پاك و هم گهر بارم ×× پاك گوهر بود خریدارم / نیز ازشعرهم گهر ریزم ×× هم گهر ریز و هم گهر بیزم / در زکانم بروی باز بود ×× رشته گوهرم دراز بود / چه غم از خصم، بدز من راند ×× گوهری قیمت مرا داند.
آغاز:ای خداوندگار بیحد و چون××ازقیاس و گمان و وهم برون

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: ایران پور، تا: ۱۳۴۷ق؛ پس از اتمام کتاب در سه برگ آخر نسخه سه قصیده از شاعر در مدح رضا شاه پهلوی است؛ جلد: مقوایی، ۲۸۰گ، ۳۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳-۴۴۸]

● **گلشن ابرار** / شعر / فارسی

golšan-e abrār

کاتبی ترشیزی، محمد بن عبدالله، - ۸۳۸ ؟ قمری

kātebī toršīzī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh(- 1435)

تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۴۹/۲

خط: نستعلیق متوسط، بی کا، تا: ۸۹۰ق [نشریه: ۱-۱۳]

● **گلشن ابراهیمی = تاریخ فرشته = نورس نامه** / تاریخ هند / فارسی

golšan-e ebrāhīmī = tārīx-e fērešte = nowras nāme

فرشته، محمد قاسم بن غلامعلی، ۹۶۰ - ۱۰۲۳ ؟ قمری

Fērešte,mohammad qāsem ebn-e qolām ʻalī (1553 - 1614)

اهدا به: ابو المظفر ناصر الدین ابراهیم عادل شاه (-۱۰۳۷ق) سلطان بیجابور هند

تاریخ تألیف: ۱۰۱۵ق و ۱۰۱۸ق

تاریخ عمومی هند و روی دادها و شرح حال بزرگان و دانشمندان آن سرزمین را، با انشائی روان و آسان نگاشته است. این کتاب دارای دو تحریر است که تحریر اول آن به سال ۱۰۱۵ و تحریر دوم به سال ۱۰۱۸ به پایان رسیده است. تحریر اول در یک «مقدمه» و دوازده«مقاله» و یک «خاتمه» نگاشته شده: مقدمه در ظهور اسلام؛ مقاله ۱. سلاطین لاهور؛ ۲. پادشاهان دهلی؛ ۳. شاهان دکن؛ ۴. گجرات؛ ۵. مالوه؛ ۶. خاندیس؛ ۷. بنگاله؛ ۸. ملتان؛ ۹. سند؛ ۱۰. کشمیر؛ ۱۱. ملیبار؛ ۱۲. مشایخ هند در دو«لمعه»؛ خاتمه: درکیفیت هندوستان. تحریر دوم نیز همان بخش‌بندی را دارد و در یک «مقدمه» و دوازده «مقاله» و یک «خاتمه»است: مقدمه: در کلیات احوال هند و آیین هندوان و راه یافتن اسلام بدان سرزمین؛ مقاله ۱. در پادشاهان غزنوی لاهور؛ ۲. در پادشاه بابری؛ ۳. در پادشاهان دکن شامل شش «روضه»: ۱) پادشاهان کلکنده و محمد آباد بیدر، ۲) عادلشاهیان بیجاپور، ۳) نظامشاهیان احمدنگر، ۴) قطب شاهیان تلنگ، ۵) عماد الملکیان برار، ۶) بریدیه بیدر؛ ۴. پادشاهان گجرات؛ ۵. حکام مالوه و مندو؛ ۶. فاروقیه حکام ولایت خاندیس و برهانپور؛ ۷. پادشاهان بنگال؛ ۸. سند و تته و ظهور اسلام در آن سرزمین؛ ۹. پادشاهان ملتان؛ ۱۰. پادشاهان کشمیر؛ ۱۱. حکام ملیبار که به صفت اسلام متصف بودند؛ ۱۲. حالات و مقامات مشایخ هندوستان دردو «لمعه»: ۱) دودمان چشتیه، ۲) خاندان سهروردیه ملتان؛ خاتمه: در ذکر کیفیت هندوستان. این کتاب به نام «نورس نامه» و «تاریخ فرشته» نیز معروف است.

آغاز: بسمله. نورس بستان کلام قدیم ×× پیش وجود همه آیندگان/ پیش بقای همه پایندگان××قافله سالار جهان قدم/مرسله پیوند گلوی قلم ... چون بحکم کنت کنزاً مخفیاً بقلم قدرت رقم ابداع بر صحیفه اعمال مصنوعات کشید

جلد ۲: حمد و ثنا قادری را که به درر الفاظ چهره عروس معنا آراست ...

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۲۹۶؛ دهلی، سنگی، ۱۹۰۳ق، وزیری، ۹۰ص؛ دارالحکومه بمبئی، سنگی، ۱۲۸۷ق، رحلی (مطارح الانظار: صص۳۸۶-۳۹۲)؛ هند، سنگی، رحلی، ۴۲۰ص؛ (ج۱-۲): هند، سنگی، رحلی کوچک (خشتی)، ۴+۳۴۷+۴۲۰ص؛ هند، لکنو، نول کشور، ۱۳۲۳ ق

[فهرستوارهمنزوی ۱۳۲۴/۲؛ مشترک پاکستان ۵۶۲/۱ و ۴۱۴/۱۰؛ الذریعه ۲۷۲/۳، تاریخ تذکره‌های فارسی ۷۳۱/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳۸

آغاز: روضه چهارم در بیان حالات حکام تلنک که موسوم اند به قطب شاهیه بر واقفان آثار عالم کون و فساد مخفی و مستور نماند که شاه خورم شاه؛ **انجام:** تا آنکه را مراج نامی در سنه نهصد و هفتاد با حکام دکن جنگ عظیم کرده به قتل رسید و فرزندانش دیگر قوت نیافته در آن مملکت ملوک طوایف به هم رسیدند.

از روضه چهارم از مقاله دوم شروع و تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ تملک: جلال الدین بن مؤید الدوله؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۱۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۳۶-۳۷۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۰۶

نسخه می‌رسد به مقاله سوم در ذکر سلاطین دکن روضه اول در بیان وقایع پادشاهان گلبرگه و محمد آباد و بیدر (سلاطین بهمینه) و ناتمام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ با یادداشت غلام حسین بن آقا علی راسکانلو که در قوچان در ۱۳۰۹ خریده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۴۱۵گ، ۱۷سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۷-۱۷۴]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۲۷

آغاز: برابر

خط: تحریری، کا: محمد امین بیک ساکن دهلی، تا: ۳ رمضان۱۱۱۰ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۵۹۳گ، ۱۹ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲-۳۶۱]

۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۵-ت/۶۷۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمد لله رب العالمین که از عنایت بخشنده بی منت این کتاب تاریخ فرشته و شاه نامه من تصنیف محمد

قاسم فرشته بنابر سعی سید سلطان علی حسینی الموسی الصفوی در شهر شوال بتاریخ بیستم سنه سبع و عشر و معتین (شاید ماتین بوده) بعد الف من الهجرة تحریر یافت جلد اول که در شهر قندهار در سنه یکهزار و یکصد و چهل و یک تحریر یافته بود و جلد ثانی در بلده لکنو بقلم آمد.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احتمالاً سید سلطان علی حسین موسوی صفوی، تا: ۱۱۴۱ و۱۲۱۷ق، جا: قندهار و لکنو (لکنهو)؛ ۴۴۶گ، ۲۹سطر(۱۵×۲۹/۵)، اندازه: ۲۳×۳۸/۵سم [ف: ۲-۲۵۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱۸۷

آغاز: پیش وجود همه بندگان ... چون بحکم کنت کنزاً مخفیاً بقلم قدرت رقم ابداع بر صحیفه اعمال مصنوعات کشید؛ **انجام:** پس فرمود که آن غلام تاجر را لباس فاخر در بر نمود و مرخص نمود تا در نزد ضعیفه آوردند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ مهر: «یا جبار المتکبر» (بیضوی)، «اسد الله» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۵۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۲۱-۱۶۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۵۷/۴

بی‌کا، تا: دوشنبه ۳ رجب۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۸۷پ-۱۱۷پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۱-۱۵۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۱

آغاز: از گلشن آثار گیتی پروان و چمن اخبار سلاطین کشورستان نکته این حکایت که احسن القصص است به مشام جان این بی بضاعت چنین رسیده؛ **انجام:** در ردیف حرف القاف در ضمیمه احوال قلیچ خان مندرج است که ... بل از ممتنعات عقلی است چون راوی خالی از وثوق نبود ثبت

جلد دوم کتاب و از «روضه دوم در ذکر سلاطین بیجارپور» تا آخر کتاب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «حسام الله خان فدوی نظام الدوله سنه ۱۱۶۳» (مربع)؛ جلد: گالینگور، ۲۶۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳۸-۲۸۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۶۱-سنگی

آغاز: بسمله. ذکر سلطنت یوسف عادل شاه از گلشن اخبار گیتی پروران و چمن آثار کشورستان نگهت این حکایت که احسن القصص ست چنین به مشام جان این بی بضاعت رسیده؛

جلد دوم کتاب و از روضه دوم مقاله سوم (ذکر یوسف عادلشاه) تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۴۲۰ص، ۲۹سطر، اندازه: ۲۴×۳۱سم [میراث مشترک ایران و هند: ۱-۲۳۸]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۰۳

ج۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۴/۵×۴۳سم [رایانه]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۰۴

ج۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۷×۴۲سم [رایانه]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۴۰

آغاز: ... اقبال او برفروخت ×× عطارد کمربند جوزا بسوخت / قدر تخت او را شده مشتری×× بیاموخت ناهید خنیاگری؛ **انجام:** رایت پادشاهی پنج فرقه در نظر خلایق دکن جلوه گر گشت عادلشاهیه نظامشاهیه قطبشاهیه عماد شاهیه یزید شاهیه انشاءالله تعالی از جلد دوم این تاریخ احوال ایشان ...

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱جمادی الاول در سنه بیست و ششم ازپادشاهی محمد شاه، جا: شاه جهان آباد؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، جلد: تیماج مذهب، ۴۸۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۳۷-۱۶۶]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۲۲۵-۳۷/۱۵

آغاز: برابر**انجام:** اونیز صاحب اعتبار است وزمین بسیار درتصرف دارد واین برنج راجه رایان خرد بسیار که درحوالی وحواش ملک هر یک واقع

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶، معتضد السلطنة در ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۴۶۶گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۲-۶۹۹]

● گلشن احباء = گلشن انبساط / داستان / فارسی

golšan-e ahebbā’ = golšan-e enbesāt

محزون، محمد معصوم بن علیقلی، ق۱۳ قمری

mahzūn,mohammad ma‘sūm ebn-e ‘alīqolī(- 19c)

در فهرست منزوی (۳۷۳۸ و فهرستواره ۴۶۳/۱) و الذریعه (۲۲۴/۱۸) از میرزا لطف الله محزون اسدآبادی پنداشته شده است و چنین نیست. چه او در ۱۲۷۳ زاده شده و این نسخه در ۱۲۲۷ نوشته شده است. پس مؤلف محزونی جز اوست. داستان «نگارستان چین» و افسانه «شهزاده فیروز» پسر پادشاه ختا و «مهرتاج» دختر پادشاه چین است. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله. بدایع افکار سخن و صنایع ابکار ناطقه شکر شکن افصح روایات گوهربار ... اما بعد رتبت چهره دیباچه سخن اوصاف همایون امیریست کشورستان. رقم کردم آن دفتر داستان ×× که ماند همانا به دور جهان؛ آغاز داستان نگارستان چین که مشتمل است بر قصه شهزاده فیروز پسر پادشاه خطا و مهر تاج دختر پادشاه چین ...

انجام: تو محزون ز خواننده عذرش بخواه×× ز سهو و خطاها در این دستگاه / که مأمور معذور داند خدای ××که محکوم بودم به دست گدای (؟)

[فهرستواره منزوی ۴۶۳/۱ و از لطف الله محزون اسدآبادی دانسته که خطاست؛ الذریعه ۲۲۴/۱۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۲۲/۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، کاتب = مؤلف، تا: رجب۱۲۲۷ق؛ جلد:

قهوه‌ای، ۱۸گ (۱۰۵ر-۱۲۲ر)، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۸-۳۶۹]

← گلشن الاسرار ← گلشن راز

● **گلشن اسرار** / عرفان و تصوف / فارسی

golšan-e asrār

گلبن کازرونی، کاظم، ق۱۳ قمری

golbon-e kāzerūnī, kāzem(- 19c)

به نظم و نثر در عرفان. نام نگارنده در پایان آمده است و همچنین در آن آمده: «که گلبن پیش خود کردست پندار ××که من هم گلشنی دارم ز اسرار». در سه جلد: ۱. در بیان عقاید بزرگان؛ ۲. درشناخت سالک و بیان سلوک؛ ۳. دربیان آداب مرید با مراد.

آغاز: بسمله. بنام نامی حی یگانه ×× خداوندی که او بشکافت دانه / منزه ذاتش از قید صفاتست ×× صفاتش در حقیقت عین ذات است

[الذریعه ۲۲۴/۱۸ و ۲۷۱/۱۹؛ فهرستواره منزوی ۷۸۵/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گر نه آب صدقش نیست درجام ×× بغیر از افترای اضغاث و احلام / میان ما و آن مرد خویش آئین ×× کند عدل خدائی حکم آئین. حمعسق و تمت کلمة ربک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۲۰گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۱۶۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای عزیز: در بحر حقایق و معارف ... دری باقی نماند که خادم الفقرا الحاج محمد کاظم کازرونی ... و گر نه آب صدقش نیست درجام ×× بغیر از افترای اضغاث و احلام / میان ما و آن مرد خویش آئین ×× کند عدل خدائی حکم آئین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ رمضان۱۲۶۰ق، گویا از ناظم؛ جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۵سطر(۷×۱۴) [ف: ۱۱-۲۲۹]

۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** میان ما و آن شخص بد آیین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۳۴ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۰۹]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۷۰۳/۱

آغاز: به نام نامی حی یگانه ×× خداوندی که او بشکافت دانه / منزه ذاتش از قید صفات است ×× صفاتش درحقیقت عین ذات است؛ **انجام:** ازآن وقتی که بنمودی کناره ×× هزاران جامه جان گشت پاره / تو گر سوزن نیاری ای مسیحا ×× که می‌دوزد گریبان دل ما

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۲۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۳۹]

● **گلشن اسرار** / شعر / فارسی

golšan-e asrār

سراج

serāj

از سراینده‌ای با تخلص «سراج، سراجا» که بارها این دو تخلص را به کار برده است. مثنوی است اخلاقی در در حدود ۷۵۰ بیت. با دیباچه کوتاه در ۱۵ سطر، که در آن می‌گوید خواسته در برابر«سبحة الابرار» جامی یا «مخزن الاسرار» نظامی، مثنوی بسازد. پس از دیباچه آغاز می‌کند به: فی التحمید، فی نعت الرسول، فی منقبت علی (ع)، سپس سبب نظم. در اینجا می‌گوید: «هست این «سبحه» ز جامی مشهور ×× که بدی شهر سخن را دستور / همت از راه بزرگان تو بجو ×× بعد ازین «سبحه»ای از نو تو بگو ... / نام آن «گلشن اسرار» بکن ×× تحفه «سبحة الابرار» بکن». سپس: فضل سخن، مناجات، صفت حسن، فی التنبه، فی الاشتیاق، فی التمثیل، فی حسن السخاء، فی مذمة البخل، فی حسن الکلام، فی تنبیه الغافلین، فی تمثیل العارفین، فی تمثیل امام حسین (ع) و در میانه حکایتهای با سربند «تمثیل». در منابع در دسترس نشانی از نسخه دیگر آن به دست نیامد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۰۶۶/۱

آغاز: آغاز (دیباچه): صد شکر، که گرچه رنج بیحد دیدم ×× از گلشن اسرار گلی هم چیدم؛ آغاز مثنوی: ای کریمی که ز الطاف عمیم ×× داده ای وعده فردوس نعیم / لعل را جای دهی در دل سنگ ×× صدف بحر سپاری به نهنگ؛ **انجام:** پس جهان جنت کافر باشد ×× سجن شیعه حیدر باشد

خط: نستعلیق خوش،کا:حق ویردی، تا: ۱۱۱۰ق، جا: اصفهان؛ با سرلوح،مجدول؛اهدایی:دکتر علینقی؛۳۵گ(۱ر-۳۵ر)[ف:۲-۲۱۱]

● **گلشن اسرار** / شعر / فارسی

golšan-e asrār

به نظم فارسی، سؤال و جواب.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۴

آغاز: پس از بسمله. بنام کردگار حکمت آموز ×× ز علم او شب ... شود روز / تویی آن قادر بی مثل و مانند ×× که با غاتت نباشد هیچ پیوند؛ **انجام:** که لطفت دستگیر عاجزان است ×× به غایت عاجزم فریاد از آن است / بحق ذات پاکت ای الهی ×× عفو گردان ز ماکلی تباهی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۱۶۹-۲۰۳)، ابعاد متن: ۷×۱۱، اندازه: ۱۴×۲۰سم [سنا: ف: ۲-۸۸]

● **گلشن اقبال** / ادبیات / فارسی

golšan-e eqbāl

اسفزاری، معین الدین محمد، - ۹۱۵ ؟ قمری
esfazārī,mo‘īn-od-dīn mohammad(- 1510)

تاریخ تألیف: ۸۹۵ق
کتاب فرهنگ اوصاف و تعبیرات واژه‌ها و مصطلحات ادب فارسی از قبیل: «صفت بیابان، صفت کوه، صفت آب، صفت مرغزار ...». در آخر مقدمه می‌نگارد: «ز هجرت هشتصد و پنج و نود سال ×× چو بگذشت این رقم زد کلک اقبال / بفیروزی چو می‌کردم تمامش ×× نهادم گلشن اقبال نامش». انشائی است. متخلص به نامی است ونگارنده «روضات الجنات فی اوصاف مدینه هرات» که به نام سلطان حسین بایقرا به سال ۸۷۳ق نگاشته است.
آغاز: حمد حضرت باری عز اسمه لطایف حمدی که چون منایم ربیعی رهان کل را بخنداند و زبان بلبل را بمنطق ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: کپ رفتار بعید بدیع و بدیع می‌نماید مصرع این سرشته که جنید ز جای ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۵۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** مصرع این سررشته که چیند ز جای دگر است
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۹۶۰ق؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۴×۱۸سم [ف: ۲۳-۲۸]

← گلشن انبساط > گلشن احباء

● **گلشن انشا** / متفرقه / ترکی
golšan-e enšā

محمود بن ادهم
mahmūd ebn-e adham

اهداء به: سلطان با یزید خان عثمانی
چون منشآتی که به زبان ترکی فراهم آمده بود، به نظر مؤلف رکیک و سست بود این کتاب را تألیف نمود تا منشآت صحیح که برای اغراض مختلف نگاشته شده فراهم آورد. سرآغاز و بعضی از فرازهای این کتاب به فارسی است و دارای یک «مقدمه» و سه «باب» مشتمل بر فصول می‌باشد: مقدمه: در اصول و آداب مکاتبات؛ باب ۱. درصحایف و رقاع؛ باب ۲. در خطابات و ادعیه؛ باب ۳. درمناشیر و فرمان‌های سلطانی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۹۸۱
آغاز: حمد فراوان و ثنای بی پایان سلطان عظیم الشان باهر البرهانی راکه منشئات دیوان انشا منشور ایجاد اشیار ابطغرای فرمان او تقریر گردانید؛ **انجام:** بنم دعاء دولت روز افزون ابد پیوند و مه اشتغال کو ستره علامت شریفه اعتماد و اعتقاد ایده لر
خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۲۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۵-۲۴۹]

● **گلشن ایمان** / کلام و اعتقادات / فارسی
golšan-e īmān

قزوینی، محمد صفی بن ولی، ق۱۱ قمری
qazvīnī,mohammad safī ebn-e valī(- 17c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۰۶
آغاز: بسمله جان فراتر نسیمی که در گلشن هستی چهره پردازی؛
انجام: رجوع به کتب مبسوطه خواهد نمود ... و منه الاعانه والتوفیق.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کتابت شده به نام: محمد هاشم؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **گلشن بلاغت** / ادبیات / فارسی
golšan-e balāqat

معموری، عبدالوهاب بن محمد، ق۱۱ قمری
ma‘mūrī,‘abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad(- 17c)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۳۷/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۱۱گ (۶۸پ-۱۷۸پ)، ۱۹سطر(۸×۱۴)، قطع: وزیری [ف: ۱۷-۱۵۷]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۲۸/۲-ف
نسخه اصل: از دیوان هند؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۸۴]

● **گلشن توحید = شرح مثنوی معنوی** / شعر، ادبیات / فارسی
golšan-e towhīd = š.-e masnavī ma‘navī

مغلوی، ابراهیم بن صالح، ۸۷۵ - ۹۵۷ ؟ قمری
moqallavī, ebrāhīm ebn-e sāleh (1471 - 1550)

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲)
تاریخ تألیف: ۹۴۰ق
گزیده‌ای است از شش دفتر مثنوی مولوی از هر یک صد بیت و هر بیتی پنج بیت دیگر به تضمین افزوده است و در آخرین بیت پنجم خود مطلبی آورده که مناسب یک بیت مثنوی می‌شود تا آخر که ششصد بیت از دفتر مثنوی و ۳۶۰۰ بیت از خود شاعر.در انتها نسخه ذکر شده است: «شکر کن کین نامه با عنوان رسید ×× پیشتر از مرگ با پایان رسید / شاهدی که ناظم این گلشن است ×× چشمهاش از نور عرفان روشنست / خود نوشت ختم و کردش آنزمان ×× نهصد و چهل سال بود تاریخ

آن».تاریخ سرودن ۹۳۷-۹۴۰ق است.
آغاز: حمد بی غایت و بی حد، شکر لایحصی و لایعد ... ؛ آغاز متن: حمد لا یحصی ثنای بی قیاس ×× بی نهایت منت و بی حد سپاس.
چاپ: به سال ۱۳۷۲ با تصحیح محمد حسین خسروان و رضا اشرف زاده، و به سال ۱۳۸۶ با تصحیح خیرالله عزیزی به چاپ رسیده است.
[تاشکند ۷۳۱/۸؛ الذریعة ۴۹۸/۹ و ۲۲۵/۱۸ و ۲۷۱/۱۹؛ مشترک پاکستان، ۱۶۳۷/۳ و ۲۴۸/۷؛ کشف الظنون، حاجی خلیفه ۱۵۰۵/۲؛ نسخه‌های فارسی ۳۰۷۱/۴؛ فهرستواره منزوی ۷۸۴/۷]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۰
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸۱گ، ۱۰ سطر (۱۱×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۲۳۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** نهصد و چل سال بر تاریخ آن. (کذا)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۰ق، تملک: محمد رشید الدین حسینی؛ جلد: گالینگور[رایانه]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود نوشت (و)ختم کردش آنزمان×× نهصد و چهل سال بود تاریخ آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً۹۶۰ق؛ ابیات مثنوی بر حسب شماره سه هزار و هفتصد و چهل و نه بیت می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۱۲۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳-۴۴۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۱
آغاز: طالبان معرفت کردند باد ×× در دل ایشان در عرفان گشاد؛
انجام: روی در روی خود آرای عشق کیش ×× نیست ای معشوق تر جز خویش خویش
مشتمل است بر ۱۸۸ بیت از دیباچه و ۳۱۹۷ بیت از مثنوی گلشن توحید که ۵۳۳ بیت آن از مثنوی مولوی است (تا اواسط دفتر پنجم مثنوی)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مهر: «معین الرعایا»؛ جلد: میشن مذهب، ۲۸۰ص، ۱۳سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۸-۳۶۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** گلشن توحید را با عون عشق ×× می‌نبشتم تا زوال با خرش / گفتمش تاریخ او هم آن زمان ×× نه صد و چل سال بد تاریخ آن / بو کتاب یا زدم یادگار اولسون ایچون ×× تمت اوقویه بر فاتحه یاران ایچون
خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۱۸سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۱۶]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۱۶-۱۶/۱۲۶
آغاز: طوطیان را اندر این قندونبات ×× تشنگان را چشمه آب حیات / گوییا باران نیسانست این ×× میشود گه زهر وگه در ثمین؛
انجام: قطره آلوده ناپاک ما ×× پاک گردد اندر آن بحر صفا / حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نسخ، کا: درویش محمد بن مصطفی عشر خواه، تا: ۱۰۰۹ق، جا: دردرگاه مولانا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۱۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۱۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیاء ×× کن نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نستعلیق، کا: درویش محمد مولوی، تا: صفر۱۰۲۴ق؛ در ادامه رساله نامه‌ها و مراسلاتی به این عناوین آمده است: ۱.نامه طهماسب بهار (ترکی)، ۲. نامه سعدی چلبی بن تاجی به برادر بزرگترین مولی جعفر چلبی جانشین سلطان در دمشق (ترکی)، ۳.نام دیگر از او به وی (عربی)، ۴. نامه سلطان سلیم خان به سرزمین مصر از شهر ارزنجان با انشاء جعفر چلبی (عربی)، ۵. نامه سلطان به دیار مصر با انشاء سعدی چلبی (عربی)، ۶.نامه مرحوم سعدی چلبی بن تاجی به برادرش قاضی عسکر از شهر قسطنطنیه به شهر اماسیه (عربی)، ۷. نامه دیگری از او به وی (عربی)، ۸ نامه ترکی سلطان سلیم به شاه اسماعیل از منشات جعفر چلبی طغرایی در تاریخ ۹۲۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۹ص(۷۰-۳۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۳۳/۱-۱۳۴]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود نشست و ختم کردش آنزمان ×× نهصد و چل سال بد تاریخ آن.
خط: نستعلیق، کا: ابن محمد یوسف محمد تقی لواسانی، تا: ۱۰۹۸ق، جا: عباس آباد گنجه؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۹ سطر(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۳-۱۹۵]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۶۸
آغاز: میکند از پرده معشوق ناز ×× میکند از پرده عاشق نیاز؛
انجام: سیر وحدت ... بین که او سلطان سلطانان چه گفت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج[رایانه]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود نوشت [و]ختم کردش آنزمان ××نهصد و چهل سال بود تاریخ آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ و مذیل است به: «قدرت نامه»، قصیده‌ای به ترکی، آغاز: «قادریم قدرت ییلا ×× سیزنی عزیز جان ایلدی». (ص۳۱۸-۳۲۲)، «وصف مقامات» شیخ احمد یسوی به نثر و به زبان ترکی، آغاز: «بسمله، الهی خالق خلاق بین رازق رزاق سن ×× بمن نظر فیه و لمن قاله فی کتابه تم» (ص ۳۲۳-۳۶۲)، اشعار متفرقه به ترکی (ص۳۶۳-۳۷۴)؛ واقف: محمد حسن جاهدنیا، خرداد ۱۳۶۴؛ جلد: تیماج، ۱۹۱گ، ۱۳سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۴سم [ف: ۱۷-۳۷۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۸گ، ۱۳سطر(۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۵سم [ف: ۱۳-۲]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** سجده گاه لا مکانی در مکان ×× مر بلیسان را ز نو ویران دکان / انبیا هرگز نگفتند از ما سوا ×× بود نطق انبیا وحی خدا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۵سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۱-۱۱۶]
۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کی نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۸۱گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۴-۶۹۴]
۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: 17151/1
آغاز: جمله هستیها ز داد نیستی است ×× نیستی رو بس تو در هستی مه ایست؛ **انجام:** کربلاشان شد و منی عاشور عید ×× کس چنین عیدی بعالم کی شنید
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۷۸ص(۱-۱۷۸)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴۷/۲-۳۹]
۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۷۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود نبشت و ختم آنزمان ×× نهصد و چل سال بد تاریخ آن
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ تملک: دکتر سید علی سعیدی به تاریخ ۱۶ رمضان ۱۳۵۹؛ جلد: تیماج، ۱۳۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۰-۱۳۱]
۱۶. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۶۲مشهد
خط: نستعلیق، کا: ملا بای مراد بن استاجیت، تا: ۱۲۰۵ق؛ ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: -۱۸۶]
۱۷. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۶۲
خط: نستعلیق، کا: ملا بای مراد بن استاجیت، تا: ۱۲۰۵ق؛ ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱-۷۴]
۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۳۲
آغاز: ... من ای راز جو ×× از زبان شاهدی گویاست او / بشنو این گفتار را با گوش جان ×× تا ترا اسرار حق گردد عیان؛ **انجام:** خود نوشته است ختم کردش آن زمان ×× نهصد و چهل سال بد تاریخ آن
خط: نستعلیق، کا: ملا حسن بن استاد غفور کنخانی هروی، تا: شوال۱۲۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۱۳۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۴-۶۹۶]
۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۶۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ایخدا
خط: نسخ، کا: میر صدرالدین بن میر روح الامین بن میر عبدالفتاح مراغی، تا: جمعه ۴ جمادی الثانی۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰۲گ (۱پ-۱۰۲ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۰-۲۲۳]
۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵۵/۳
آغاز: این خیالی بود اندر دل مرا ×× کارتباطی باشد اندر سینه ها / تا بهر بیتی گویم پنج بیت ×× هم بوجه ما رمیت از رمیت / من بششصد بیت گفتم سه هزار ×× ماند از من عاشقانرا یادگار / چونکه باعون خدا کردم تمام ×× گفتم او را گلشن توحید نام / هین بیابنگر که رعنا گلشنست ×× گشت مفتاح کنوز مثنوی / باب این گلشن همیشه باز باد ×× هر که می‌آید همی یابد مراد / هر که خواند این کتاب معنوی ×× یابد استعداد او با مثنوی / مثنوی را کلیدی ساختم ×× در میان عاشقان انداختم / هر که او می‌یابد این مفتاح را ×× از کرم احسان کند ما را دعا. دیباچه مفردات مثنوی در آن تاریخ که اختیار کردم و گفتم بسمله. و به نستعین.بشنو این بلبل چه افغان میکند ×× قصه هجر گلستان می‌کند؛ **انجام:** شاهدی که ناظم این گلشنست ×× چشمهاش از نور عرفان روشنست / خود نوشت و ختم کردش آن زمان ×× نهصد و چل سال بد تاریخ آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۰ رجب۱۲۳۴ق، جا: مدرسه ظهیریه اردوبادیه؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۰۱گ (۱۷ر-۱۱۷پ)، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۸-۵۷۰]
۲۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ایخدا ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ مهر: «یا قاسم الارزاق»؛ جلد: چرمی، ۱۵۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳-۱۱۵۶]
۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۸۳
خط: نستعلیق ترک، کا: موسی قادری نقش بندی بندینجی، تا: ۱۱ صفر۱۲۳۶ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۸۱گ، ۲۳ سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۶-۲۱۳]
۲۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۳۳
آغاز: (در دیباچه افتاده): ... هر یکی تنها یکی دریا بدی / اندران دریا بسی درها بدی؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کز نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ ۱۰۲گ، ۱۹سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱-۲۱۱]
۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۲۶
آغاز: مشکلات از هر یکی می‌گشت حل ×× لیک بودی هر یکی از یک محل؛ **انجام:** قطره آلوده ناپاک ما ×× پاک کردهاندر آن بحر صفا / حق نور پاک فخر انبیا ×× کی نصیب ما وصالت ای

خدا
خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل بن محمد رضای کاشانی، تا: دوشنبه ۱۶ شوال۱۲۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۱۰۴گ، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۴-۶۹۶]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود نوشته است ختم کردش آن زمان ×× یادگاری ماند اندر عاشقان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: ترمه، ۱۴۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۴/۴سم [ف: ۴-۶۹۶]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۷۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** شاهدی که ناظم این گلشن است ×× چشمهاش از نور عرفان روشن است / خود نشست و ختم کردش آن زمان ×× هشتصد و چهل سال بد تاریخ آن
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی فرزند میرزا حسین تفرشی، تا:۱۲۵۶ق؛جلد: میشن، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۶سم [ف: ۸-۲۳۴]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۹۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ رجب۱۲۵۷ق؛ مجدول؛ ۱۰۱گ (۱پ-۱۰۱ر)، ۱۹سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۹-۱۲۶۵]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۳۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** زندگی جاودانی شد ممات ×× اندرون ظلمت است آب حیات
خط: نسخ، کا: علی بن محمد رفسنجانی، تا: ۱ شعبان۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۳سطر(۷/۵×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۸۵]

۲۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۳۷۱
آغاز: لیک اندر برگهاهست اینقدر ×× از درخت مثنوی گلهای تر ... / نیست این گفتار من ای راز جو ×× از زبان شاهدی گویاست او؛ **انجام:** شاهدی که ناظم این گلشن است ×× چشمهاش از نور عرفان است / خود نبشت ختم کردش آن زمان ×× نه صد و چهل سال بود تاریخ آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶جمادی الاول۱۲۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: علی حایری مفسر، ۱۳۴۲؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۴۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲-۴۷۴]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۲۰
آغاز: ابتدا کردم بنام کردگار ×× نیست غیر از تو تویی پروردگار / حاضری و ناظری ای رهنما ×× حل بکن این جمله مشکل‌های ما؛ **انجام:** شاهدی که ناظم این گلشن است ×× چشمهاش از نور عرفان روشن است / خود نشست و ختم کردش آن زمان ×× یادگاری ماند اندر عاشقان
حدود هزار و نهصد بیت از این کتاب را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۴۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۷-۱۴۸]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۷۸۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق روح پاک فخر انبیا ×× کن نصیب ما وصالت ای خدا
خط: نستعلیق، کا: یعقوبعلی، تا: ۱۲۹۶ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۴سطر(۷/۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۷-۷۴۶]

۳۲. مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۰
آغاز: ابتدا کردم بنام کردگار ×× نیست غیر از تو تویی پروردگار
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰سطر، قطع: خشتی [نشریه: ۵-۵۴]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲۳/۲
خط: نستعلیق، کا: میرزا یحیی تبریزی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۱۹گ (۲۵پ-۱۴۳پ)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۳۴]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۵۸/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۶۲۸]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۵۹
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۲۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۷۶
آغاز: چون قطار اندر شدی تسلیم شو ×× از اصول پای یاران چپ؟ مرو / چون مهارت بسته شد در سلسله ×× رام شد با مقتضای قافله؛ **انجام:** شاهدی که ناظم این گلشن است ... / خود نوشت[و]ختم کردش آن زمان/نهصد و چهل سال[بود تاریخ آن].
خط: نستعلیق بد، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ تملک: «حاجی عبدالمجید»؛ مهر: «آقا سید خواجه» (بیضوی)؛ ۱۳۴گ، ۱۳ و ۱۴سطر(۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۱۹/۲سم [رایانه]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۹۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از میردادخان[رایانه]

۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۸۴
آغاز: ... خانه را اندرین عیش مدام دور بادا منکران سردخام؛ **انجام:** کنز مخفی در وجود آدمیست آدمی پس پادشاه اعظم است ...
بیت‌های منتخب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۵گ، ۱۲-۱۴سطر (۸×۱۲-۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [رایانه]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۰۸۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۴۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۲۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۱۲-۱۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱-۲۳۶]

● **گلشن توحید** / شعر / فارسی

golšan-e towhīd

تاریخ تألیف: ۹۲۷ق

منظومه‌ای است در ۶۰۰ بیت.با کار مغلوی سنجیده شود.

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۸۴/۵

آغاز: ابتدا کردم به نام پادشاه لم یزل×× بی وزیر و بی وکیل و بینظیر و بی بدل

بی‌کا، بی‌تا؛ راسته و چلیپا. [ف: -۱۱۰]

● **گلشن حکمت** / چند دانشی / فارسی

golšan-e hekmat

معالی مدنی، محمد، قرن ۱۲ قمری

ma'ālī madanī,mohammad(- 18c)

اهدا به: عالم گیر اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۱ق؛ محل تألیف: محمد آباد عرف بنارس

در پزشکی و ستاره‌شناسی و صناعات مبتنی بر احکام و عقاید خرافی و خواص حیوانات و داروها. از دیباچه برمی‌آید که مؤلف پیش از این ۲۵ باب از ۴۰ باب را در ۱۰۹۹ق نگاشته بوده است. پس از ۱۲ سال توقف، چون به محمد آباد عرف بنارس رسید و جایگاه داروغگی یافت، در ۱۱۱۱ق، در ۴۳ سال شاهی اورنگ زیب، به تألیف گلشن حکمت پرداخت و به نام آن شاه ساخت. باب‌ها: ۱. در دیدن نبض، در دو فصل؛ ۲. فالنامه و ... در هفت فصل؛ ۳. در علم نجوم، در هفت فصل؛ ۴. در سعد و نحس نجوم؛ ۵. در علامت بیماری، در سه فصل؛ ... ۱۰. باه نامه در چند فصل؛ ... ۱۵. خاصیت جغراتها و گوشت‌ها و روغن‌ها، در چهار فصل؛ ... ۲۰. در جلا دادن مروارید، در چهار فصل؛ ... ۲۵. در عمل مینا، در پنج فصل؛ ... ۳۸. در غبار افزای زر و سیم (کیمیا)، در هفت فصل؛ ۳۹. در طلسمات و آتشبازی، در دو فصل؛ ۴۰. در اسبان (فرسنامه)، در دو فصل. (احمد منزوی)

آغاز: بعد حمد حق درود مصطفی ×× نعت آل مصطفی، صلوا علی

انجام: و چون چند کرت عمل نماید به شود.

[فهرستواره منزوی ۳۶۶۱/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۴۳

آغاز: (در دیباچه نانویس مانده): ... فاضل پادشاه دین پناه شهنشاه ... محمد اورنگ زیب؛ **انجام:** فی مرح مسلم ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق؛ از روی نسخه‌ای نوشته شدهکه آغاز آن افتاده بوده است، نام مؤلف دربخش باقی مانده از دیباچه نیامده است؛ کاغذ: هندی، ۱۵گ، ۱۳سطر (۱۸/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱-۲۱۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۳۶ق، جا: کانپور؛ جلد: میشن، ۱۳۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۴سم [ف: ۴-۶۹۷]

● **گلشن خیال = گلشن آرا = خواب و خیال** / شعر، داستان / فارسی

golšan-e xīyāl = golšan ārā = xāb va xīyāl

نصرآبادی، محمد طاهر، ۱۰۲۷ - ۱۰۸۳ قمری

nasr-ābādī,mohammad tāher (1618 - 1673)

تاریخ تألیف: ۱۰۴۷ق (= مطابق : بدل گلشن خیال)

گفتگویی عاشقانه و عارفانه با نثر و نظمی زیبا با دلبری است که او را در خواب می‌بیند و در حین صحبت با او و صدای اذان او را از خواب بیدار می‌کند! و هر چه دنبال او می‌گردد او را نمی‌یابد. نام کتاب در الذریعة و منابع دیگر «گلشن خیال» آمده ولی در نسخه ۱۲۱۴۴/۱ مرعشی «گلشن راز» می‌باشد. در آن آمده است: «فخری می‌داند و رضیه شپش از شوق شوکت اسم من مانند کیک بهر جانب می‌جهد و داغم که ترک و تاجیک را ولر و خلج را داغ عبودیت کشیده ... آن که بر بساط سحاب از کار نمی‌شست بر خاکسترش نشانده‌ام و آن که از دود عود دماغش پریشان می‌شد ... جمعی کثیر را از ترک و هند و سرخ و سیاه کردم و غلام خانه زادم پسر حاجی تفرشی است که از تف سودای من ریشی دارد و پسر میرزای کاولی ساز در زمستان چاقو دسته خواهد کرد میرزا شرف خراسانی در پائیز آینده از بی‌تعلقیها پیر جمالی خواهد رقصید ... از اشعارمناسب عاشقانه بیاض سینه‌ام خالی نیست و در فن تصویر و خط خام سرموئی کوتاهی ندارد ... مقارن حال قطعه‌ای که از خط و تصویر قرین بود بهدست فقیر دادند».

آغاز: به نام گلشن آرای خیالات ××که از نفیش برون آورده اثبات / چنان در وادی وحدت خرامد ×× که در خواب کسی هرگز نیاید

بعد از حمد قادر مختار و نعت سید ابرار و منقبت ائمه اطهار ...

[الذریعة ۲۲۶/۱۸ و ۳۶/۴ و ۶۴۳/۹ و ۳۰۰/۱۸؛ تذکره نصرآبادی به تصحیح: وحید دستگردی چاپ تهران؛ نسخه‌های منزوی ۳۶۱۷/۵ با عنوان «گلشن آرا» و ۳۷۳۸/۵ با عنوان «گلشن خیال»؛ فهرستواره منزوی ۴۶۳/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۴۹/۱۹۹-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی تهران؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶گ (۱۹۷پ-۲۰۲ر هامش) [فیلمها ف: ۲-۲۵۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۱۰/۴۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷گ (۱۸۳-۱۸۹)، سطور چلیپا (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۱۹۴۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۱/۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گرداند و نگوید و بخواب نبیند. آمین رب

العالمین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن، ۳گ (۱۵۹ر-۱۶۱پ)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸-۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۴۳/۲۰
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور، ۶ص (۲۳۳-۲۳۸)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳۶-۳۸۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۸۹/۲۰
آغاز: برابر**انجام:** در خواب هم نبیند
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۴۰۶گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۳سم [ف: ۵۱-۵۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۴۳/۶۱
آغاز: برابر
کا: محمد بدیع بن محمد محسن اصفهانی، تا: اواخر شعبان۱۰۹۵ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور، ۵ص(۳۱۹-۳۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳۶-۳۸۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۹۰/۱ حاشیه
آغاز: برابر؛ **انجام:** چنین عیشی نامنظورش نصیب شود و اگر داند و نگوید در خواب نه بیند چسود کور باد.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: شاه جهان آباد؛ دارای سه سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۵ص (۸-۱۲)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۹/۶سم [ف: ۱۷-۴۲۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۲/۳-طباطبائی
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن ۱۲؛ ۲گ (۲-۳) [ف: ۲۳-۶۴۵]

۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۶/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: مقوا، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱-۳۷۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۱۹/۲۸
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۲گ (۲۰ر-۲۱ر)، اندازه: ۱۷/۲×۲۸/۲سم [ف: ۸-۶۸]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۸۰ض-۶/۷۰
آغاز: برابر
در فهرست از علی رضا تجلی دانسته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۱۲۸۹]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲/۲۴۶۵/۱۲
بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۰ص (۱۱۶-۱۲۵)، ۲۹سطر(۹/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۹-۱۲۱۵]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** در بیداری عیش این چنین نصیبش شود و اگر داند و نگوید در خواب هم نبیند؛ تم.
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: علی اصغر فرزند مرتضی اصفهانی، تا: ۱۱۱۵ق؛ تملک: حاجی رضا خلیلی طاهری به سال ۱۳۸۸ق؛ ۲گ (۳و۴)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۰-۶۰۴]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۱۹/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** خوابی که به ز بیداریست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الاول ۱۱۴۰ق، جا: دولت خانه میرزا عیسی خان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶ص (۴۶۲-۴۶۷)، ۲۰سطر(۷×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۹-۱۴۸۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴۵/۱۰
بخشی از؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۴۸ق؛ ۲ص (۲۲-۲۳) [ف: ۳۸-۱۷۷]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۳۴/۹
خط: نستعلیق، کا: قزوینی کلوسجودی، محمد معصوم، تا: ۱۱۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۳سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۶-۶۱۳]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۶۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** وا گرداند و نگوید در خواب هم نبیند ...
خط: شکسته خوش، کا: فضل الله، تا: ۱۱۷۱ق؛ در چهار ستون چلیپا، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۹گ (۱۰۴-۱۱۲)، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸-۴۲۵]

۱۸. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: ۷۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در هیچ مکان از آن دلبر نشان نجستم هر کس مرا بکاشانه آن یار گم شده راهبر شود در بیداری همچنین عیش نصیبش شود واگر داند و نگوید خواب هم نبیند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۶۶/۱۵
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۹ص (۱۸۱-۱۸۸)، ۲۱سطر (۸×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۶۱۴]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲/۱۸-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** امیدوارم که هر کس مرا به کاشانه آن یار گمشده راه بر شود در بیداری هم چنین عیش نصیبش شود. و اگر داند و نگوید در خواب هم نبیند ... بهر تاریخ ها تفیاز غیب ×× بلد (بدل) گلشن خیال بگفت ... / سال تاریخ آن زعالم غیب ×× بدل گلشن خیال آمد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، ۲گ (۲۹-۳۰) [ف: ۲۳-۷۲۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۰/۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج تریاکی، درون تیماج مشکی، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۲۳۱]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۷۸/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد یحیی سیستانی، تا: ۱۲۰۱ق؛ در متن و هامش، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۶-۷۲۳]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۵۵/۴۱

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماجسبز، ۲۵ سطر(۱۶×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۶سم [ف: ۱۶-۶۹۱]

۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۲۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر داند و نگوید بخواب هم نه بیند آمین یا رب العالمین (بلغ المقابلة)

بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص (۳۹-۴۳ هامش) [ف: ۵-۴۶۴]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳/۳۲

آغاز: برابر**انجام:** اگر داند و نگوید بخواب هم نه بیند آمین یا رب العالمین (بلغ المقابلة)

بی‌کا، بی‌تا؛ سپس غزلی است به زبان شوشتری؛ ۴ص (۵۲۵-۵۲۸) [ف: ۵-۴۶۴]

۲۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۰/۹ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا روغنی مذهب، ۷ص (۲۴۵-۲۵۱)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: -۲۰۶]

● گلشن خیال / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

golšan-e xīyāl

واحد قمی، محمد علی، ق۱۱ قمری

vāhed-e qomī,mohammad ‘alī (- 17c)

از ملا محمد علی قمی متخلص به واحد در عرفان که در روزگار شاه عباس دوم سروده. با یک دیباچه به نثر و نظم.

آغاز: بسمله. گلشن خیال نکته سنجان و روضه افکار سخن شناسان را که عندلیب آسا ... ای منزه خیالت از چه و چون ×× پر و خالی ز تو درون و برون / به ثنای تو دهر یک دهن است ×× نیست حمد تو هر چه در سخن است

[الذریعة ۱۲۴۷/۹؛ م ۳۰۷۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۴۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بسته بر روی دل بدفع ضرر ××لب خاموش ... اسکندر

خط: نستعلیق، کا: حبیب الله بن عبدالله اصفهانی، تا: قرن ۱۱؛ ۸۷گ (۱پ-۸۷پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۸×۲۱/۸سم [ف: ۸-۴۱۶]

● گلشن خیال / ادبیات / فارسی

golšan-e xīyāl

بسطامی، عبدالقادر بن محمد مهدی، ق۱۲ قمری

bastāmī,‘abd-ol-qāder ebn-e mohammad mahdī(- 18c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۲۶ض

آغاز: گلشن خیالی که این غریق بحر گمنامی عبدالقادر بسطامی خیال کرده بعرض ایستادگان سریر محبت و تعشق و دلبستگان علاقه مودت و تعلق می‌رساند؛ **انجام:** دریاب ضعیفان را در وقت توانایی. و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۱۱-۱۱۱۸ق؛ جلد: تیماج، ۶ص (۷۲-۷۷)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۳۱۲]

● گلشن راز = گلشن الاسرار = گلشن محمودی /

عرفان و تصوف، شعر / فارسی

golšan-e rāz = golšan-ol asrār = golšan-e mahmūdī

شبستری، محمود بن عبدالکریم، ۶۸۷ - ۷۲۰ ؟ قمری

šabestarī,mahmūd ebn-e ‘abd-ol-karīm (1289 - 1321)

تاریخ تألیف: ۷۱۷ق

امیر حسین هرویجانشین بهاءالدین ذکریا ملتانی خلیفه شهاب الدین سهروردی از خراسان به سال ۷۱۷، ۱۷ پرسش عرفانی در ۱۷ بیت نزد شبستری به تبریز فرستاد. شبستری به دستور پیر خود بهاء الدین یعقوب تبریزی چند بیتی در پاسخ او سرود، ولی پیر برای مرتبه دوم دستور داد که بر آن ابیات افزوده شود و پس از افزودگی بالغ نهصد بیت گردید که کتاب حاضر می‌باشد.این منظومه (که مثنوی به بحر هزج است) از متون سلیس و روان و شورانگیز در رشته عرفان و سلوک و از مهمترین و عمیقترین اثر عرفانی شبستری است.

آغاز: به نام آنکه جان را فکرت آموخت ×× چراغ دل به نور حکمت افروخت / ز فضلش هر دو عالم گشت روشن ×× ز فیضش خاک آدم گشت گلشن / توانائی که در یک طرفة العین ×× ز کاف و نون پدید آورد کونین

انجام: غرض زین جمله آن بد تا کند یاد ×× عزیزی گویدم رحمت بر او باد / بنام خویش کردم ختم پایان ×× الهی عاقبت محمود گردان

چاپ: بمبئی، سنگی، ۱۳۲۹ق، وزیری، ۱۷ص(۳۸۴-۴۰۰)؛ باکو، تصحیح قربانعلی محمد زاده، ۱۹۷۳م؛ تهران، تصحیح دکتر جواد نوربخش، انتشارات خانقاه نعمت اللهی، ۱۳۵۵ش؛ تهران، ضمن مجموعه آثار شیخ محمود شبستری، تصحیح دکتر صمد موحد، انتشارات طهوری، چاپ دوم، ۱۳۷۱ش؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۹، جیبی

[الذریعة ۲۲۶/۱۸ و ۵۰۶/۹ و ۱۰۱۰ و ۱۵۸/۴؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۷۳/۴ و ۳۰۷۲/۴ و ۳۰۷۸؛ مجموعه آثار شبستری ص۶۷؛ مشترک پاکستان، ۳۷۶/۷؛ اختر راهی ۲/۱۰۹؛ دنا ۹۴۸/۸-۹۵۶(۳۰۰ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- شرح گلشن راز؛ رشتی استادی، احمد بن موسی (-۹)

۲- حدیقة المعارف = شرح گلشن راز؛ کربالی، شجاع الدین (-۹)

۳- شرح گلشن راز؛ ترکه اصفهانی، علی بن محمد (-۸۳۶)

۴- شرح گلشن راز = نسائم گلشن؛ داعی شیرازی، نظام الدین محمود

(۸۱۰-۸۷۰)
۵- شرح گلشن راز؛ شیخ بابا نخجوانی، نعمت الله بن محمود (-۹۰۲)
۶- شرح بیت «به اصل خویش یک ره نیک بنگر»؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)
۷- مقدمه شرح گلشن راز؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)
۸- شرح بیت «تفکر رفتن از باطل سوی حق ... »؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)
۹- مفاتیح الاعجاز = شرح گلشن راز؛ لاهیجی، محمد بن یحیی (۸۴۰-۹۱۲)
۱۰- شرح گلشن راز؛ شیرازی، مظفرالدین علی بن محمد (-۹۲۲)
۱۱- شرح گلشن راز؛ علوان، علی بن عطیه (۸۷۳-۹۳۶)
۱۲- ازهار گلشن = درة التاج = شرح گلشن راز؛ گلشنی بردعی، ابراهیم بن محمد (۸۳۰-۹۴۰)
۱۳- شرح گلشن راز؛ الهی اردبیلی، حسین بن عبدالحق (۸۷۰-۹۵۰)
۱۴- شرح گلشن راز؛ حسینی، حسین بن اسماعیل (-۱۱)
۱۵- ایجاز مفاتیح الاعجاز؛ فانی شیرازی دهدار، محمد بن محمود (۹۴۷-۱۰۱۶)
۱۶- شرح بیت «تفکر رفتن از باطل سوی حق ... »؛ نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود (-۱۰۳۰)
۱۷- شرح گلشن راز؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)
۱۸- شرح گلشن راز = مختصر شرح گلشن راز؛ محمد باقر بن محمد حسین (-۱۳)
۱۹- شرح گلشن راز ذهبی؛ زنجانی، عبدالکریم بن محمد علی (-۱۲۹۹)
۲۰- مصابیح الاعجاز در شرح گلشن راز؛ نجم اصفهانی، محمد (-۱۴)
۲۱- غنچه باز در شرح گلشن راز؛ عنقا طالقانی، ابوالفضل بن علی (۱۲۶۶-۱۳۳۳)
۲۲- شرح گلشن راز = خیر الرسائل؛ عصار، محمد بن محمود (۱۲۶۴-۱۳۵۶)
۲۳- شرح گلشن راز؛ خراسانی سبزواری، محمد ابراهیم بن محمد علی (-۱۳۵۸)
۲۴- شرح گلشن راز؛ جیلانی، محمد بن علی
۲۵- شرح گلشن راز؛ جلال الدین محمود
۲۶- گلشن راز (ترجمه)؛ الوان شیرازی
۲۷- شرح گلشن راز؛ بخارائی، نورالله
۲۸- حاشیه شرح گلشن راز
۲۹- شرح بیت «تفکر رفتن از باطل سوی حق ... »(۲عنوان)
۳۰- شرح دو بیت گلشن راز
۳۱- شرح گلشن راز(۳۳ عنوان)
۳۲- شرح گلشن راز (کوچک)(۲عنوان)
۳۳- شرح گلشن راز (مختصر)
۳۴- مجموعة الفوائد = شرح گلشن راز = شرح فن

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۴۱
بی‌کا، تا: قرن ۷؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۴×۲۲سم [رایانه]
۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۱۷ق؛ قطع: وزیری [نشریه: ۶-۶۸۳]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۶۶/۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۴۸]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۹۲/۲
نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۱۴۰ص(۲۲۶-۳۶۵)[عکسی ف:۷-۲۹۰]
۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۲۶
بضمیمه لمعات عراقی؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمود بن محمد خماری، تا: ۷۵۴ق [نشریه: ۱-۱۰]
۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶/۲۵
آغاز: شود زو چشم دلها جمله روشن سوال: از فکر خویشم در تحیر ××چه چیز است آنکه خوانندش تفکر
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا، استانبول - ترکیه ۴۷۹۲. از اوائل سؤال سوم را داراست؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا:۸۱۳ق؛افتادگی:آغاز؛۳۸ص(۹۴-۱۳۱)[عکسی ف: ۴-۲۵]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۳۷-عکس
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۲؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن محمد کاتب، تا: ۸۱۶ق، جا: شیراز؛ ۲۳گ(۶۰۹پ-۶۳۱ر) [فیلمها ف: ۳-۲۱۸]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۱/۵-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۵۳۸؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ۸۲۶ق؛ ۵۵گ (۵۳۹پ-۵۹۳ر)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۲]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۰/۳
خط: نسخ، کا: سید نعمت الله درویش، تا: ربیع الاول۸۳۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: کالینگور، ۲۸گ (۳۴ر-۶۱ر)، ۷سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸-۵۴۸]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۷/۲-ف
نسخه اصل: دار الکتب المصریة ش ۲۳ تصوف فارسی؛ خط: نسخ، کا: بایزید ابراهیم تبریزی، تا: ۸۵۱ق؛ ۳۵ سطر (۱۷×۲۶) [فیلمها ف: ۱-۷۲۱]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۴/۲-ف و ۱۷-عکس
نسخه اصل: نور عثمانیه ش ۲۶۳۶؛ خط: نستعلیق، کا: بایزید بن صادق صوفی کرمانی، تا: ربیع الاول۸۵۳ق، جا: اردبیل؛ ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱-۴۲۱ و ۳-۲۱۹]
۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۲/۹-ف
نسخه اصل: ملت افندی علی امیری ش ۱۰۱۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۸۵۵ق، جا: آنقره؛ ۳۶گ (۴۹پ-۸۴ر)،

۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۸۷]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۸ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۸۴ص (۱-۸۴)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۲۱۴]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۲/۸-ف

خط: نستعلیق، کا: غیاث جوهری، تا: ۱۷ جمادی الثانی۸۵۹ق؛ درهامش؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۵۲]

۱۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۲۵/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۷ جمادی الثانی۸۶۱ق، جا: چهارستون [نشریه: ۷-۲۶۳]

۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۸۸۳/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کا: عبدالله کاتب اصفهانی، تا: ۸۶۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن تیماج مذهب، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴-۱۰۲۹]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۹۰/۱۷

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد بن غیاث الدین نوربخشی، تا: ربیع الثانی۸۷۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۷گ (۱۳۳پ-۱۵۹پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۷/۶سم [ف: ۷-۲۴۲]

۱۶. کرمان؛ اسلام پناه، مهندس محمد حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، تا: ۸۸۲ق [میراث اسلامی: ۵-۶۲۲]

۱۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۱۹

آغاز: ... از آن دم گشت پیدا هر دو عالم ×× و ز آن دم شد هویدا جان آدم.؛ **انجام:** .برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۹۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۰۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۷]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۰۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بخاری مرتفع گردد ز دریا ×× فرو بارد به امر حق تعالی ...

خط: نستعلیق، کا: پیرحاجی بن مامری، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، رکابه‌دار؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۱-۵)، ۲۰-۲۴سطر، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۳۲-۱۹]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۷۹

آغاز: تعالی الله قدیمی کو بیک دم؛ **انجام:** برابر

کا: جعفر بایسنغری، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ مجدول، صدر نسخه ترجیع بندی است که صفحه‌های اول و آخر آن افتاده بیت الترجیع آن: «که بغیر از تو در جهان کس نیست-جز تو موجود جاودان کس نیست» موجودی از آن پنجاه و یک بیت است، آغاز موجود: «ای زده خیمه حدوث و قدم»؛ جلد: میشن تریاکی. [ف: ۱۱-۲۷۴ و ۹ -۲۲۸]

۲۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۳۲۵۴

خط: نستعلیق، کا: میرزا عباس بن محمد تقی شهیر به حاج میرزا بابا دارابی، تا: قرن ۱۰؛ ۵۸ص، ۲۵سطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱-۱۴۱]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۹۹/۱-ف

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با یادداشت مجتبی مینوی؛ ۶۳ص (۱-۶۳) [فیلمها ف: ۳-۱۰۷]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** درو از راز دل گلها شکفته ×× که تا اکنون کسی دیگر نگفته

خط: نستعلیق، کا: محمود محمد، تا: قرن ۱۰؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ واقف: عضدالملک، قرن ۱۳ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۲]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۱۸/۲

کا: درویش، تا: ۹۰۹ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۲×۱۷/۴سم [رایانه]

۲۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۳۱/۵

آغاز: که چون حاصل شود در دل تصویر/ نخستین نام او باشد تذکر؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۹۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱گ(۹۷پ-۱۰۷پ) [ف: ۳-۲۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۸/۵-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۳۰]

۲۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: میر عماد حسنی قزوینی سیفی، تا: قرن ۱۱؛ مذهب، با سرلوح، مجدول؛ تملک: سلیمان بن محمد خان قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی مذهب، ۴۰ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۱×۲۷/۳سم [ف: ۷-۶۱۲]

۲۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: عبدالرشید الدیلمی، تا: نیمه اول قرن۱۱؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب، با پنجاه و سه کتیبه دو طرف مذهب منقش؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران به سال ۱۳۲۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۸۰ص، ۱۱سطر [ف: ۷-۶۱۴]

۲۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۳۳۹/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۷-۲۳۴]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰گ (۳۶پ-۵۵ر)، ۱۷سطر(۶×۱۰) [ف: ۱۷-۲۵۳]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۳۷گ، ۱۲سطر(۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷-۴۴۳]

۳۰. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۲/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوتراب منعم الدین اوحدی، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی مذهب، ۴۵ص، ۱۵سطر(۱۴/۷×۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۶-۳۵۲]
۳۱. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۲/۳**
بی‌کا،تا:محتملاًقرن۱۱؛کاغذ:اصفهانی،جلد: تیماج مذهب، ۷۵ص (۱۱۱-۱۸۵)، ۱۷سطر(۹×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲-۲۸۴]
۳۲. **تبریز؛ محقق (آقای)؛ شماره نسخه: ۷**
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح [نشریه: ۴-۳۳۱]
۳۳. **یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۶**
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سر لوح زرین؛ ۴۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: -۹]
۳۴. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۲۰/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۶×۱۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]
۳۵. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۴۹/۳-۲۷/۲۱۹**
آغاز: ... نظر کن درمعانی سوی غایت ... درصفت چشم نگردد کزچشم شاهد چیست پیدا ×× رعایت کن لوازم را بدانجا؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای، ۱۱گ، ۱۹ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۲۰]
۳۶. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۱۰/۲-۵/۱۰۰**
آغاز: مگو ممکن زحدخویش بگذشت ×× کجا خودکرد این معنی توان گشت ... /آغاز جوابات: بنام آنکه جانرا فکرت آموخت ×× چراغ دل زنور جان برافروخت؛ **انجام:** زخود مردم ظهور سایه ای شد ××که آن معراج دین راپایه ای شد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول مذهب؛ ۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۲۰]
۳۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۱/۱**
آغاز: نشانی داده اندت از خرابات؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶ص (۱ – ۶)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۲-۱۱۷]
۳۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۸۴/۳**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹گ (۷۰ر-۷۸ر)، ۳۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۲سم [ف: ۱۱-۲۹۷]
۳۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۶۴/۶**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق کتابتی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۳گ (۴۴۶-۵۱۸)، ۳۰سطر(۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۸-۴۱۷]
۴۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۶۷**
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، کا: درویش یوسف حافظ، تا: صفر۱۰۱۴ق، جا: قاهره در خانقاه شیخ ابراهیم گلشنی؛ در آغاز نسخه اشعاری از نجم الدین کبری، قاسم انوار؛ جلد: گالینگور ، ۶۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵۰-۹۳]
۴۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۱**
آغاز: برو ختم آمده پایان این راه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن حسن، تا: اواسط شوال۱۰۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۷ص، ۲۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۱-۲۷۴]
۴۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۶۳/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد داود کشمیری، تا: ۱۵ جمادی الاول۱۰۳۴ق؛ جلد: گالینگور، ۶۴ص (۱۷-۸۰)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۵۰-۴۰]
۴۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۳۹۸**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۷۸]
۴۴. **نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۲۰/۱۰**
قطعه‌ای از گلشن راز؛ کا: محمد قاسم بن تاج الدین محمود حسینی، تا: ۱۰۴۰ق؛ ۳گ (۹۵پ-۹۷ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: -۴۳]
۴۵. **تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۲۷**
به ضمیمه شرح گلشن راز از محمد بن محمد گیلانی نوربخشی؛ خط: نستعلیق خوش، کا: جوری، تا: ۱۰۴۳ق، کاتب از شعرای قرن دهم و صاحب ترجمه است [نشریه: ۱-۱۰]
۴۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۸/۳**
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: مراد، تا: ۱۰۷۱ق؛ ۳۰ص (۵۳- ۸۲)، ۱۸ – ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۲-۱۸۳]
۴۷. **مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۹/۱**
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن عبدالغفور، تا: سه‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی۱۰۷۹ق؛۹۸گ (۱پ-۹۸ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: -۹]
۴۸. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۵۳۴/۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خفی، کا: محمد غنی، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: بغدادی، جلد: مذهب، اندازه: ۱۳/۴×۲۴/۸سم [ف: ۴-۱۱۳۳]
۴۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۲۴-فیروز**
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا پسر علی جان طرشتی، تا: ۱۰۸۹ق؛ ۳۶ص (۳۱۸-۳۵۳)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۱-۳۰۴]
۵۰. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۰۴/۳**
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف خیال شیرازی، تا: دوشنبه ۹ صفر۱۰۹۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳۲ص (۳۵۴-

۳۸۵)، ۱۷سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۴-۳۶۴۹]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۳۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: تربتی، اسد بن حسن بیک، تا: ۶ محرم۱۰۹۸ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۸۵/۱

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۶۳]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۵۲/۲

آغاز: حضرت شیخ جوان پیر کامل شیخ محمود علیه الرحمه می‌فرماید. شراب شمع شاهد عین معنیست؛ **انجام:** چو دید آن ... گران سوی چو خورشید ×× ببریدم من ز جان خویش امید.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: کشمیر، جلد: میشن دارچینی، ۱۵-۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۳×۲۰/۳سم [ف: ۱۷-۶۸]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۹۴/۲

آغاز: نخست از فکر خویشم در تحیر ×× چه چیز است آنکه میخوانند تفکر؛ **انجام:** نباشد اهل دانش را معول ×× ز هر چیزی نگر بر وضع اول

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد حسن جاهدنیا، خرداد ۱۳۶۴؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۵-۲۴)، ۱۳سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۴سم [ف: ۱۷-۳۷۰]

۵۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۲۳/۵

آغاز: جهان خلق و امر اینجا یکی شد؛ **انجام:** که در وی سوره سبع المثانی است

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۶گ (۴۷-۵۲)، ۱۶سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۵۶۳]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۳۲۱/۱

آغاز: زاهان دانش و ارباب معنی ×× سؤالی دارم اندر باب معنی / زاسرار حقیقت مشکلی چند ×× بگویم در حضور هر خردمند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جلد: تیماج، ۹۶ص (۱پ-۴۹ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۳سم [ف: ۴۳-۱۹]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۶۲گ، ۱۲سطر(۴×۹)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶-۱۷۹]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۲گ، ۱۲سطر(۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۹-۹۰۰]

۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج؛ ۴۵گ، ۱۲ سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳-۴۲۴]

۵۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ باسرلوح، مجدول؛ ۶۰گ، ۱۲سطر(۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: -۱۱۵]

۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۸۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴ سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۶۹۷]

۶۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۹گ (۷۵پ-۱۲۳)[نسخه پژوهی: ۳-۱۵۵]

۶۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۸/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱-۹۴۳]

۶۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ ۷۳ص، قطع: ربعی [نشریه: ۶-۶۵۷]

۶۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** زبان سوسن او جمله گویاست ×× عیون نرگس او جمله بیناست

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۲۳گ (۱۴پ-۳۶ر) [ف: ۱-۲۱۲]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: شنبه ۲۱ جمادی الاول۱۱۰۸ق، جا: قندهار؛ با یادداشت‌های توضیحی فراوان بین سطور و کناره صفحات؛ کاغذ: شرقی، جلد: میشن، ۲۳ص (۲۲۸-۲۵۰)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۹۱]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۵/۱۲

آغاز: سؤال: چه خواهد بود معنی این عبارت ×× که دارد سوی چشم و آب اشارت ... جواب: هر آن چیزی که در عالم عیان است ×× چو عکس آفتاب آن جهان است؛ **انجام:** بود از سر وحدت واثق حق ×× درو پیدا نماید وجه مطلق

تنها بخشی از منظومه است؛ بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور؛ ۶ص (۵۷-۶۲)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱-۴۲۳]

۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۱۵/۴-ف

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش.درهامش؛ بی‌کا، تا: ۲۰ شوال۱۱۴۳ق [فیلمها ف: ۳-۲۱۰]

۶۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۱۰/۲

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین هاشمی، تا: ۱۹ ربیع الاول۱۱۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۵۱گ (۷۹پ-۱۲۹پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲-۹۲]

۶۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۶۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه اول شوال۱۱۸۷ق؛ ۴۰گ (۳۱-۷۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱-۸۵]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنام خویش کردم ختم و پایان ×× الهی عاقبت محمود گردان / در او از راز دل گلها شکفته ×× که تا اکنون کس دیگر نگفته
خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالغفار، تا: ۱۰ ربیع الثانی۱۱۹۸ق، به دستور حاجی میرزا موسی؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۷گ، ۱۴-۱۶سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۹سم [ف: ۱۷-۳۷۱]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۰۰
آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش بنام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور، ۵۷گ، ۹سطر، اندازه: ۹/۲×۱۵/۳سم [ف: ۱۷-۳۷۴]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۸۹
آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش بنام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مشمع، ۲۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۷۴]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد تقی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج[رایانه]

۷۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۱۲۹پ-۱۶۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۲۰]

۷۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۴۹
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای یک سرلوح؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: کالینگور، ۵۱گ، ۱۰سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۵۵۳]

۷۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۸۱۳/۳
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۱۲ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۰۵]

۷۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۷۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا عبدالوهاب یزدی منش متخلص به گلشن، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۵-۳۶۰]

۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۲۵۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** غرض این جمله کوتاه کن یاد ××عزیزی گویدم رحمت بر او باد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: حسینعلی عمید دفتر بنغلامرضا شوال ۱۳۳۹ق مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای دو سرلوح مرصع؛جلد:میشن سرخ،۱۱سطر،اندازه:۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۹-۲۶۳]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** همه روی تو در خلق است زنهار ×× مکن خود را بدینعلت گرفتار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مذهب؛ جلد: تیماج، ۵۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۳/۲-۱۰۸]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۹۴/۲
آغاز: همه از وهم تست این صورت غیر ×× که نقطه دایر است از سرعت سیر؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۳۸گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۵۱-۱۰۶]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۱۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد حسین اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ ۱۴۶گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۵۱-۷۰]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۳۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۹گ (۱پ- ۳۹پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۰-۲۵]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۸۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۱گ (۶۲پ-۱۰۲)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۱۳، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۱۱-۳۰۲]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱-فیروز
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳(یا اوایل ۱۴)؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۷ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۱-۱۶۶]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۷-فیروز
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ یادداشت مورخ ۱۳۳۷ با امضای عراقی؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۰ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۱-۱۶۶]

۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵۵۳-۱۸/۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** وتقبل بقبول حسن رب دعانا ×× الهی بمحمد بعلی بعلی بعلی بعلی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور، ۶۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۹]

۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۰۷-۲۵/۱۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۶گ،

۷سطر، اندازه: ۹×۱۱سم [ف: ۶-۳۴۱۹]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳۹/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته چلیپایی، کا: اسماعیل بن علیقلی، تا: قرن ۱۳؛ ۷۸ص(۱۵۸-۲۳۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۷/۲-۸۷]

۹۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۷۶

خط: شکسته، نستعلیق، کا: سید یحیی، تا: قرن ۱۳، جهت تقدیم به آقا محمد تقی خان امیر آخوند؛ دارای سر لوح، مجدول؛ به سال ۱۳۳۲ که کتاب را از میرزا طهرانی خریده؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۲۶۰]

۹۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۳۷۴۷/۱

آغاز: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۱۶گ (۱-۱۶)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۱۰۰۴]

۹۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۴۴/۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۲۷۵]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۴۴/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۸۳]

۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۰۶/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۳گ (۱پ-۳۳ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۳سم [ف: ۷-۱۴۱]

۹۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۰۵/۹

آغاز: ز اهل دانش و ارباب معنی ×× سؤالی دارم اندر باب معنی ... / بنام آنکه جانرا فکرت آموخت ×× چراغ دل بنور جان بر افروخت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه ختایی، جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۸/۲×۱۴/۷سم [ف: ۸-۱۶۲]

۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۷۱-۲۷/۱۴۱

آغاز: سوال دویم درباب فکر که کدام فکر است که گاهی طاعت وگاهی گناه، کدامین فکر ما راشرط را هست ×× چراگه طاعت وگاهی گناهست؛ **انجام:** برابر

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۰]

۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۷۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، با سرلوح زرین، مجدول؛ جلد: میشن، ۴۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱/۹سم [ف: ۴-۶۹۸]

۹۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۶۳/۲

خط: نستعلیق، کا: تفرشی، محمد سعید بن عبدالحفیظ، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۳۴پ-۶۵ر)، ۱۸سطر(۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۳۰۴]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۹۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته ریز خوب، کا: سید علی نیاز، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح و کتیبه بشیوه مکتب هنری شیراز؛ واقف: خاندان حکمت؛ ۴۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱-۲۷۲]

۹۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸۳/۲ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [ف: ۲-۵۸]

۱۰۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۲۹]

۱۰۱. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۳۰۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [چند نسخه-ف: -۳۸۱]

۱۰۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۵۱/۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ اهدایی: دکتر صادق کیا [ف: ۳-۲۷۹]

۱۰۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶/۳

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۲-۲۱۱]

۱۰۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** غرض زین جمله تا از ما کند یاد ×× عزیزی گویدم رحمت بر او باد / ... مسلمانی برون از این مقام است ×× بگویم با تو رمزی کان کدام است / بکس مپسند هر آنچه نیست در خور ×× مسلمانی همین است ای برادر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن میرزا محمد نصیر صافی (متخلص به آصفی)، تا: قرن۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب مرصع؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: -۲۵۱]

۱۰۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲-۹۲]

۱۰۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۹

خط: نستعلیق زیبا، کا: میرزا منعم، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح رنگین، در چهار برگ پایانی اشعاری از کاتب با تخلص منعم در مدح کتاب و ستایش از مشیرالملک و یادداشتی ظاهراً از مشیرالملک مذکور که نگاشته کتاب به خط میرزا منعم است به سال ۱۲۸۵؛ مهر: دکتر کارومیناسیان (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱-۱۹۵]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]

۱۰۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۱۰۵گ، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱-۱۲۱]

۱۰۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۸۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۴۸]

۱۰۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۸۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مشمع، ۴۷گ (۱-۴۷ر)،

۱۱سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [نشریه: ۱۳-۱۶۵]

۱۱۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۸۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج، ۳۰گ (۱-۳۰پ)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۱۳-۶۵]

۱۱۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۱۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷-۲۷۰]

۱۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۳۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۷گ (۱۷۷-۲۴۳)، ۱۰سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۸۴]

۱۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۲۸/۱-ف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۳گ (۲ر-۴۴ر)، ۱۲سطر، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۲-۲۰۲]

۱۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ مجدول؛ ۳۶گ، ۱۵سطر(۴/۵×۹/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲-۲۲۱]

۱۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۹۰/۱

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۰۲ق؛ جلد: روغنی مذهب، ۴۵گ (۱پ-۴۵پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۲۲-۷۸]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴/۶ سرود

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۰۴ق؛ در حاشیه[نشریه: ۱۳-۴۱۹]

۱۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۱۹-۱۶/۱۲۹

آغاز: خلیل آسابرو حق را طلب کن ×× شبی را روز وروزی را به شب کن / ستاره با مه و خورشید اکبر ×× بودخس وخیال وعقل انور؛ **انجام:** بنام خویش کردم ختم پایان ×× الهی عاقبت محمود گردان / غرض زین جمله آن کزما کند یاد ×× عزیزی گویدم رحمت بر اوباد

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا سرخ، ۳۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۲۰]

۱۱۸. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۱۵۷/۲

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق؛ ۴۵گ (۲۶پ-۷۰ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: -۱۲۳]

۱۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۲۲/۱۳

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاجی حمزه، تا: ۱۷ محرم۱۲۱۰ق؛ جلد: میشن، ۳۰گ (۱۴۷ر-۱۷۶پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۷سم [ف: ۸-۴۱۲]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۱ق؛ جلد: پارچه‌ای[الفبائی: -۴۷۸]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۷۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ صفر۱۲۱۱ق؛ واقف: حاج سید رضا قوچانی، مرداد ۱۳۲۴؛ ۴۲گ، ۱۳سطر(۶/۵×۱۱/۲)، اندازه: ۱۱/۸×۱۸سم [ف: ۷-۶۹۳]

۱۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۴۰۴ الیوت (۱۲۶۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۴]

۱۲۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۶۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۲۲ق؛ جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۴۶گ (۲۵پ-۷۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [مؤید: ۳-۳۷۳]

۱۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ جلد: میشن، ۳۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰سم [ف: ۴-۶۹۸]

۱۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۱۷/۲

خط: نستعلیق، کا: احمد بن ابی الحسن کاشانی، تا: شوال ۱۲۲۳ق، جا: اصفهان (سپاهان)؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۴گ (۷۴پ-۹۷ر)، ۱۹سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۳-۳۱۹۳]

۱۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۵۴/۲۱

با بندی از اسیری در ستایش آن؛ خط: نسخ، کا: تولمی، علی عسکر بن مؤتمن، تا: ۱۲۲۲-۱۲۲۴ق، برای آقا محمد علی پسر حاجی حسین رشتی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱گ (۶۳ر-۷۳ر)، ۲۹سطر(۱۲×۲۳) [ف: ۱۲-۲۶۶۵]

۱۲۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۴/۴

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم فمی تفرشی، تا: ۱۲۲۴ق؛ ۳۶گ (۸۹-۱۲۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۵]

۱۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۱۳/۴

کا: ملا محمود بن ملا احمد، تا: ۱ محرم۱۲۲۶ق؛ ۴۰گ (۸۹پ-۱۲۸ر)، ۱۴سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۱۸۸]

۱۲۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶۲۴/۴

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین، تا: محرم۱۲۲۷ق؛ ۳۳گ (۱۱۸-۱۵۰)، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳-۷۹۷]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۰۴/۱

آغاز: ز جزوی سوی کلی یک سفر کرد ×× وز آنجا باز بر عالم گذر کرد

خط: شکسته نستعلیق، کا: محسن بن اسحق، تا: یک‌شنبه ۷ ربیع الثانی۱۲۳۵ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱ر-۱۵پ)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۸-۴۲۸]

۱۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۶۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید حسین عرف هندی موسوی حسینی، تا: ۱۲۳۹ق؛ ۴۹گ (۱پ-۴۹پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۳سم [ف: ۸-۲۳۱]

۱۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۷۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: گالینگور، ۲۱گ (۳۴پ-۵۴پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۱]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۱۱۷
خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۱۶گ (۲۱۰ر- ۲۲۵ر)[مختصر ف: -۶۸۷]

۱۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۶۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۱-۳۳۱]

۱۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷۸/۴
آغاز و انجام: برابر
کا: علی بن محمد حسین حسینی، تا: جمادی الاول۱۲۴۲ق، جا: سادات محله تنکابن؛ واقف: عبدالله نورانی، اردیبهشت ۱۳۵۲؛ ۱۵ص (۱۲۴-۱۳۸)، اندازه: ۱۰/۳×۱۵سم [ف: ۱۷-۴۳۸]

۱۳۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۷۵/۱۹م
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رشت و همدان: ف: -۱۲۰۹]

۱۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۶۳/۳
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن میرزا ناد علی، تا: ۱ذیحجه۱۲۴۴ق، جا: کابل؛ جلد: مقوا، ۱۱سطر(۴/۵×۸)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۶-۷۲۱]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۲۴/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۳گ(۱۱۱ر-۱۴۳ر)، ابعاد متن: ۸×۱۵/۵، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵-۴۱۲۰]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: درویش علی طوسی، تا: ۲۶ شوال۱۲۵۰ق، جا: لکهنو؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۳۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴-۲۲۹]

۱۴۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۳۳/۲
بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ محشی با نشانه هدایت؛ ۱۱گ(۳۰۲پ-۳۱۲پ) [ف: ۵-۴۶۴]

۱۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳/۱۳۷-۵۱۷/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: لطف الله ولد محمد ذاکر، تا: ۷رمضان۱۲۵۰ق؛ ۵۱گ، ۱۴سطر [ف: ۶-۳۴۱۸]

۱۴۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۳۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** به روح پاک سید و باد یاران .
کا: اسماعیل بن هلال، تا: ۲۰ جمادی الثانی۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۷۲ص (۵۶-۱۲۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۵۷]

۱۴۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۲/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق، با چهارسرلوح، با یک ترنج، مجدول، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۵۵]

۱۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ مجدول؛ ۳۲گ (۱پ-۳۲ر)، ۱۴سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۴-۴۰۴۳]

۱۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۴۲
کا: محمد حسن بن احمد، تا: ۱۲۵۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۲/۱×۲۱/۷سم [رایانه]

۱۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۹۳/۱
بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۷گ (۱پ-۲۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۴-۳۴۳]

۱۴۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۲۳۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رضی حسینی شیرازی، تا: یک‌شنبه ۲۹محرم۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۱۳۸-۱۷۲)، ۱۶سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: -۳۰۰]

۱۴۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۷۴/۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۴گ، ۲۱ سطر(۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱-۵۲۲]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۷۴/۱۰
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۹۴]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۵-طباطبائی
خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: علی محمد، تا: ۱۲۵۵ق؛ مذهب؛ ۲۹گ (۱۱۵-۱۴۳)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۲-۵۰]

۱۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۴۱/۱
کا: رستم بن بیجن، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۱پ-۲۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۱۳۴]

۱۵۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۵۱۰/۳
خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۷-۳۸۰]

۱۵۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۵۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر۱۲۵۸ق؛ با یادداشت محمود در قمصر در رجب ۱۲۸۲[نشریه: ۷-۲۱۴]

۱۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۴۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴-۲۲۹]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۷۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر خوانساری، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۷۲ص (۲-۷۳)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۴۴۳]

۱۵۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ ۳۹گ (۳پ-۴۱ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۵/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳-۲۷۹]

۱۵۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۳۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** غرض این جمله کوتاه کن یاد ×× عزیزی گویدم رحمت بر او باد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ در صفحه‌های آغاز این نسخه و در حواشی بقیه صفحه‌ها ابیاتی افزوده شده از گروهی از شاعران که آن ابیات می‌توانند شرح مانندی منظوم برای گفته‌های شبستری باشند شاعران آن بیت‌ها چنین اند: مغربی، مولانا رومی، عطار نیشابوری، حافظ شیرازی، اوحدی، نجم الدین، حاجی حسین، سید حسین، سید محمد نور، عراقی، سید علی، حکیم سنائی، شمس، اسیری؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۱پ-۳۸ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۹۰]

۱۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷۸۳/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** درو از راز دل گلها شکفته ×× که تا اکنون کسی دیگر نگفته
خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: رجب۱۲۵۶-۱۲۵۹ق، جا: خبوشان؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹-۲۵۱]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵۴/۲
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: شوال ۱۲۵۹ تا محرم۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۶۴ص (۵۴-۱۱۷)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۷-۴۴۵]

۱۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۲۳
کا: محمد حسن، تا: ۱۲۶۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۶گ، اندازه: ۱۴/۴×۲۲سم [رایانه]

۱۶۰. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۱۴
بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ در آخر کتاب پنج بند از ترجیع بند مشهور سید احمد هاتف اصفهانی متوفی ۱۱۹۸ و هفت بند از ترجیع بند میرزا محمد تقی کرمانی که ترجیع‌های آن بیت شیخ سعدی علیه الرحمة بلغ العلی بکماله ... است می‌باشد و بعد از آن چهل سه رباعی منسوب به خیام و پنجاه و پنج رباعی منسوب به بابا طاهر لر نوشته شده [ف: -۱۷۹]

۱۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۵/۱-۹/۱۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۶۱ق، حسب امر یحیی خان ایلخانی؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۱۹]

۱۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۷/۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۹]

۱۶۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۴۴/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن حاج ملا اسماعیل همدانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ قطع: بغلی [نشریه: ۶-۶۷۵]

۱۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۵۵/۲
خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد بن محمد ابراهیم خوانساری، تا: ۱۲۶۳ق [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۹]

۱۶۵. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره
آغاز: برابر؛ **انجام:** بچشم منکری منگر در اوخار (خوار) ×× که گلها گردد اندر چشم تو خار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۶۴ق؛ جلد: چرمی نرم، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [نشریه: ۷-۷۴۳]

۱۶۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۸۳/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد علی قائنی، تا: محرم۱۲۶۴ق، جا: اصفهان، برای آقا میرزا محمد؛ دارای یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۶/۹سم [ف: ۸-۱۱۳]

۱۶۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۱۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: موسوی خویی، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: میشن، ۴۴گ (۳۵پ-۷۸پ)، ۱۱سطر [ف: ۸-۴۱۰]

۱۶۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۲۵/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: چرمی، ۷۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲-۹۱۳]

۱۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۲۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۰گ (۴۴پ-۸۳پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲۷-۹۳]

۱۷۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۹۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ محرم۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۷۷گ(۱-۷۷)، ۹ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲-۱۱۳]

۱۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۴۷/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ جمادی الثانی۱۲۶۷ق؛ مجدول؛ ۴۲گ (۶۸ر-۱۰۹پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۶-۱۵۶]

۱۷۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۳۸/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن حاج محمد سعید، تا: ۷ صفر۱۲۶۸ق [نشریه: ۲-۱۲۱]

۱۷۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۱ فرخ
خط:نستعلیق خوش،کا:محمد علی کاشانی، تا: ۲۷ شعبان ۱۲۶۹ق؛ مجدول، مذهب؛ یادداشتی به خط و مهر ثقة السلطان مورخ محرم ۱۳۲۱ آمده که در زنجان این کتاب را خریداری کرده؛ جلد: تیماج، ۶۰گ،۹سطر(۷/۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۷سم [ف: -۱۴۳]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۷۰ق؛ واقف: نائینی؛ ۳۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴-۲۲۹]

۱۷۵. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱
بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق [میراث اسلامی: ۵-۵۷۵]

۱۷۶. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۳۸/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۷۱ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲گ (۳ر-۱۴پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۱۳۳]

۱۷۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۶۱/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۱گ(۷۸پ- ۱۲۸پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴۳-۱۰۶]

۱۷۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۱۹۳**
آغاز: برابر؛ **انجام:** بنام خویش کردم ختم و پایان ××الهی عاقبت محمود گردان / در او از راز دل گلها شکفته ××که تا اکنون کس دیگر نگفته
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: زین العابدین حسینی، تا: محرم ۱۲۷۲ق؛ سه ستونه؛ واقف: حاج شیخ محمود واعظ حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ جلد: مقوایی، ۲۹ص (۱۸۲-۲۱۰)، ۱۹-۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۶سم [ف: ۱۷-۳۷۲]

۱۷۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۴۹/۱**
آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش به نام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ واقف: حاج محمد ایرانی مجرد، بهمن ۱۳۵۰؛ جلد: تیماج، ۹۹ص (۲-۱۰۰)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۴×۱۷سم [ف: ۱۷-۴۵۵]

۱۸۰. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۳۹/۲**
آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش به نام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد قلی، تا: ۱۲۷۴ق؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: چرم، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۴سم [ف: ۱۷-۴۵۶]

۱۸۱. **مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۰۸/۱**
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد بن محمد حسین حسینی، تا: شنبه ۲۸ شوال۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۶۱۴]

۱۸۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۸۷/۳**
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل سمنانی، تا: ۵ ربیع الثانی۱۲۷۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۶-۱۸۲]

۱۸۳. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۰/۵**
آغاز: برابر؛ **انجام:** غرض این جمله کوتاه کن یاد ×× عزیزی گویدم رحمت بر او باد
خط: نستعلیق، کا: حاجی سید رضی بن امیر حسینی، تا: ۱۲۷۶ق؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۷۰پ-۸۷ر)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴-۳۶۸]

۱۸۴. **تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۵۴/۱۳**
خط: نستعلیق چلیپا، کا: میرزا اسماعیل، تا: رجب۱۲۷۶ق [نشریه: ۶-۶۷۸]

۱۸۵. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۸**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الثانی۱۲۷۷ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۷گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳-۲۹۱]

۱۸۶. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۸۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۷۷ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۶۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]

۱۸۷. **تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۴۷**
خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۲ جمادی الثانی۱۲۷۸ق [نشریه: ۲-۹۲]

۱۸۸. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۴۵**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹شعبان۱۲۷۹ق؛ مصحح، با نسخه‌ای که مورد اعتماد بوده مقابله شده است، محشی؛ ۳۹گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۹۹]

۱۸۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۶**
آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ دارای سرلوح؛ ۶۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲-۴۲۳]

۱۹۰. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۲۲/۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ مجدول؛ ۵۲گ(۱پ-۵۲ر)، ۱۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۵-۴۶۴]

۱۹۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: رجب۱۲۸۲ق، جا: آشتیان؛ با اشعاری از قصائد قاآنی؛ واقف: حسین کی استوان، جلد: میشن، ۵۱گ، اندازه: ۷×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۲۷۵]

۱۹۲. **تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۶۰/۱**
خط: نستعلیق، کا: میرزا اسماعیل مشرف، تا: ۲ ذیحجه۱۲۸۲ق، جا: کوی برریها [نشریه: ۷-۲۴۷]

۱۹۳. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۶۹/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: ابراهیم کرمانی، تا: ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۹ص (۲۱-۸۹)، ۱۵سطر(۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵-۶۴۱]

۱۹۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱۳**
آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش بنام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۸۳ق، جا: آشتیان؛ در انتهای نسخه قصایدی از فضولی، قاآنی در مدح امیر کبیر و ... قصیده آغاز با این مطلع: «گاه بنحوی با هل بزم سرآید ×× کین سر خر را که راه داده به بستان»، قصیده فضولی (احتمالا) با این

مطلع: «نسیم خلد می‌وزد مگر ز جویبارها ××که بوی مشک می‌دهد هوای مرغزارها»؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: میشن، ۵۱گ، اندازه: ۱۷/۷×۷/۱سم [ف: ۱۷-۳۷۳]

۱۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: درویش شیبانی، تا: رمضان۱۲۸۳ق؛ با یک سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۶گ، ۱۶سطر(۱۴/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱-۱۴۰]

۱۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۸۵

آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش بنام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن رضی تفریشی، تا: محرم ۱۲۸۲-۱۲۸۴ق، جا: قم و اصفهان؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج، ۱۸۱گ، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۳سم [ف: ۱۷-۳۷۲]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۲

آغاز و انجام: برابر

۹۹۳بیت است؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا بزرگ طاهر حسینی تفریشی، تا: ۱۲۸۶ق؛ محشی؛ تملک: محمد طاهر طبرسی (تنکابنی)؛ جلد: تیماج سیاه، ۸۸ص، ۱۲سطر(۱۲×۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۸-۳۶۷]

۱۹۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۹۰/۲

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق، برای آقا سید صادق امام جمعه؛ جلد: میشن، ۲۰گ (۲۱پ-۴۰پ)، ۱۴و ۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۹۱]

۱۹۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۳۸/۳

آغاز: ز جزوی سوی کلی یک سفر کرد ×× وز آنجا باز بر عالم نظر کرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق، جا: کارزان شراء؛ ۸۵گ (۲۹۹ر-۳۸۳ر)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲-۳۲۳]

۲۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۳

آغاز و انجام: برابر

مشتمل بر ۸۴۰ بیت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق فراهانی، تا: ۱۲۹۰ق؛ یادداشت دکتر غنی مبنی بر این‌که کاتب ادیب الممالک فراهانی است؛ جلد: تیماج زرد، ۹۴ص، ۹سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۸-۳۶۷]

۲۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۸۰/۵

خط: نستعلیق، کا: درویش انور علی، تا: دوشنبه ۱۷ رجب۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۵۹ر-۸۰ر)، ۱۷ سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۱۵]

۲۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۸۴/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسینقلی نوری، تا: یک‌شنبه ۲۵ جمادی الاول۱۲۹۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۱۴پ-۳۵ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶-۱۸۰]

۲۰۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۵۷/۱

خط: نستعلیق زیبا، کا: عبدالواسع بن میرزا علی متخلص به سید، تا: ۱۴ ذیحجه۱۲۹۳ق؛ مجدول [ف: ۹-۲۰]

۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۳۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۲۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالحسین، تا: ۱۲۹۴ق، جا: تبریز؛ واقف: نائینی؛ ۴۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴-۲۲۹]

۲۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۹۲/۳

خط: نستعلیق، کا: نصرالله دشتی، تا: ۱۰ و ۱۱ صفر۱۲۹۴ق، برای میرزا فضل الله خان؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۱۷۵]

۲۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۳۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق عالی، کا: علی المنشی ابن محمد مجتهد مستوفی الممالک،تا:ربیع الثانی۱۲۹۴ق؛مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: کتابخانه «دادسرای عمومی تهران»؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۳گ، ۸سطر (۱۰/۵×۲۶/۴)، اندازه: ۱۱/۱×۱۱/۹سم [رایانه]

۲۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ ۹۳گ (۱-۹۳)، ۱۱سطر(۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۲۲]

۲۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶۷

آغاز: شاه ما حکم انما دارد ×× آن نشانش بنام رندانست؛ **انجام:** گفت سی سال شد که تا با یار ×× می‌کنم من سخن درین بازار

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق اردستانی، تا: رجب ۱۲۹۶ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ تملک: سید جلال الدین طهرانی، در اردیبهشت ۱۳۳۰؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج ماشی، ۴۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۶/۴سم [ف: ۱۷-۳۷۳]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۵۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج مذهب [رایانه]

۲۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۰۷-۲۹/۱۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۶رمضان ۱۲۹۶ق؛ جلد: مقوا، ۴۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۱۹]

۲۱۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۸۸

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الاول۱۲۹۷ق، جا: تهران، در دولت سرای ولی النعم آقای میر محمود منشی جناب مستوفی الممالک؛ جلد: تیماج، ۱۹گ، ۱۴+۱۵سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۲-۲۱۱]

۲۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۰۷

خط: نستعلیق، کا: سید حسین تفریشی، تا: جمادی الاول۱۲۹۷ق؛ تملک: حسین بن رمضانعلی بن میرزا حسین خان به تاریخ ۲۳ محرم ۱۳۳۷؛ ۴۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴-۱۳۷]

۲۱۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۹۱/۳ ـ د

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۸ق؛ پس از این در ۱۲۹ پ-۱۵۲پبندی است از مثنوی مولانا که درویش میرحسین بن محمد حسینی شیرازی درشیراز در ۱۲۹۸ نوشته است، سپس چهار بیت است از منصورنامه: بود منصوری عجب شوریده حال ×× در حقیقت بود او را صد کمال [ف: ۱-۴۰۱]

۲۱۶. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسین، تا: ذیحجه۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۴۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵/۵سم [ف: -۱۸]

۲۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۹/۲-طباطبائی

کا: میرزا عبدالوهاب خان رئیس الکتاب، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۶ص (۲۵-۶۰)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۳-۲۹۲]

۲۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد محیی الدین حسینی قادری تلوالوری، تا: جمادی الاول۱۳۰۰ق، جا: حیدرآباد؛ مجدول؛ جلد: چرم، ۳۰ص، ۱۹سطر چهار ستونی، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۴۵-۵۸]

۲۱۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۴گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۱۵]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷۳/۹۷

آغاز: کدامین فکر ما را شرط راه است ×× چراگه طاعت و گاهی گناه است؛ **انجام:** حدیث قدسی این معنی بیان کرد ×× و بی یسمع و بی یبصر عیان کرد

چند بیت از منظومه؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: صحبت الله خان ملقب به دبیر همایون، تا: آغاز قرن۱۴؛ جلد: تیماج، ۲ص (۲۶۴-۲۶۵)، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱-۳۴۵]

۲۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۳۵/۱۰

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مخمل، ۱ص، ۱۴سطر(۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶-۶۱۵]

۲۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۷۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۸۲پ-۹۲پ)، ۱۴سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۲-۲۷۵۹]

۲۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۸۸

خط: نستعلیق، کا: محمد هادی کجوری، تا: ۱۳۰۳ق؛ با سرلوح و پیشانی اکلیلی، مجدول؛ جلد: میشن، ۴۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۴-۶۹۸]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۴

انجام: و نقطه در حین وحدت و تجرد منه بداء و الیه یعود ...

خط: نستعلیق، کا: میرزا نعیم شیرازی، تا: ۱۳۰۵ق؛ جلد: میشن، ۷۷گ (۱-۷۷)، ۱۴سطر(۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸-۳۶۸]

۲۲۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۶۱/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۱۲۱-۱۵۸)، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۲سم [نشریه: ۱۳-۱۴۸]

۲۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۷۵/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسن شیرینی، تا: ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۰گ (۲پ-۳۱پ)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴-۲۰۳]

۲۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۸۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید غفور، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۵۱گ (۲۹پ-۷۹پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۳سم [ف: ۸-۴۶۶]

۲۲۸. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: ۳۷/۹

بی‌کا، تا: ۶ ربیع الثانی۱۳۰۹ق؛ ۴گ (۳۱۱ر-۳۳۴پ)[سه کتابخانه اصفهان: ف: -۱۲۰]

۲۲۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱

خط: نستعلیق زیبا، کا: عبدالکریم منشی، تا: اوائل شعبان۱۳۰۹ق، جهت تقدیم به کتابخانه وزیر اعظم آقا میرزا علی اصغر خان امین السلطان؛ ۵۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۶۹]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۴-۴۷۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۲۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۲۳۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۸۱/۲

خط: نستعلیق، کا: علی غریب، تا: سه‌شنبه ۲۸ جمادی ۱۳۱۰ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۶۹]

۲۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۶۴

خط: نستعلیق، کا: شیخ الاسلام محسن بن محمد صالح بهبهانی، تا: ۱۳۱۲ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۱۱۱پ-۱۳۹)، ۲۰سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۸سم [رایانه]

۲۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۲۰۸

اج، بدون شماره گذاری؛ کا: محمد بن محمد اسمعیل، تا:

۱۳۱۴ق؛ خریداری از وحید سیاحتگر؛ اندازه: ۱۳/۹×۲۲/۶سم [رایانه]

۲۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲/۳-فیروز

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۶ص (۱۰۳-۱۶۸)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۰/۵سم [ف: ۲۱-۲۵۱]

۲۳۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۰۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: ۱۳۱۶ق، بر حسب فرمایش میرزا هدایت الله؛ جلد: تیماج، ۱۵۰ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۲۴۳]

۲۳۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۶۲/۱

خط: نستعلیق، کا: یدالله کجوری مازندرانی، تا: ۱۳۲۱ق؛ جلد: تیماج، ۴۶گ (۱-۴۶)، ۱۱ و ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [نشریه: ۱۳-۱۴۸]

۲۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵۴

کا: میرزا آقا شیرازی، تا: ۱۳۲۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۰گ، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۳سم [رایانه]

۲۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۹۶

کا: رضاقلی بن محمد علی، تا: ۱۳۲۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۰گ، اندازه: ۸/۵×۱۳سم [رایانه]

۲۳۸. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۲۸

آغاز: هویدا کرد ازهای هویت ×× دو عین علم عین اندر معیت / از انسان گشت پیدا سرکونین ×× از او آمد هویدا جمع عینین؛
انجام: بماند یاد خیری در میانه ×× نمانم من بماند این فسانه / چه می‌گویم غرض چبود در این راه ×× ز هر میل غرض استغفرالله؛

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ ربیع الثانی۱۳۲۳ق، جا: مشهد رضوی مسجد گوهرشاد؛ وقف مقبره نور علی شاه؛ واقف: فضل الله بیدگلی؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۶۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۱۳۴]

۲۳۹. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه: ۴۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق، توسط یکی از نویسندگان نامی به شیخ فوزی علیه الرحمه اهدا شده؛ دارای سر لوح، مجدول؛ قطع: رقعی [رشت و همدان: ف: -۱۶۸۰]

۲۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۷۳

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق، به جهت میر معصوم علی شاه؛ ۶۶گ، ۹ سطر (۶/۳×۱۱)، اندازه: ۹/۶×۱۴/۵سم [رایانه]

۲۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۷۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود حسینی کرمانشاهی، تا: محرم۱۳۲۵ق؛ جلد: مقوا، ۶۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]

۲۴۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۶ حکمت

خط: نستعلیق، کا: حسین نائب الصدر مسعود علی نعمة اللهی شیرازی، تا: ۱۲۹۵/۱/۲۴ش و ۱۳۳۴/۶/۱۰ق؛ جلد: گالینگور، ۱۲۷ص، قطع: جیبی [ف: ۲-۳۲]

۲۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۷/۳-۵/۱۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنام خویش کردم ختم پایان ×× الهی عاقبت محمود گردان / همه مقصود من این بودتا باد ×× بگویند عارفان رحمت بر اوباد

خط: نستعلیق، کا: حاج عارف علی بن حاجی علی اکبر، تا: پنج‌شنبه ۱۶ ذیحجه۱۳۴۵ق؛ ۸۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۹]

۲۴۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۲

خط: نسخ، کا: علی بن علی تبریزی، تا: سه‌شنبه۱ شوال۱۳۶۵ق؛ جلد: تیماج، مذهب، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۴۸۰]

۲۴۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۹۰/۳

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳ق؛ چهارستونی؛ ۱۴گ(۱۳۴پ-۱۴۷پ) [ف: ۲-۲۱۱]

۲۴۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰۹/۲ ـ د

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۹گ (۱۲۴پ-۱۵۲پ) [ف: ۱-۴۰۱]

۲۴۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح، مذهب؛ مهر: حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی، مشیرالسلطنه ۱۳۲۲؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۹۸ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۸×۲۰/۶سم [ف: ۳-۶۹۰]

۲۴۸. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۲۰/۳

گویا با شرح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [نشریه: ۳-۲۲۲]

۲۴۹. همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه: ۱۰۶/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵-۳۴۵]

۲۵۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۴۳/۱۳

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: وزیری [نشریه: ۷-۲۷۳]

۲۵۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۳۹۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۶گ (۲۵پ-۶۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۳-۳۲۴]

۲۵۲. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: الف-۵۸

آغاز: ... ز جزوی سوی کلی یک سفر کرد ×× وز آنجا باز بر عالم گذر کرد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای، ۹۸ص، ۱۱سطر(۵×۹)، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: -۳۵]

۲۵۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۰گ (۵۸پ-۹۷پ)، اندازه:

۱۲/۵×۲۰سم [مؤید: ۳-۵۲۸]
۲۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۸۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۲×۲۲/۵سم [رایانه]
۲۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۲۱
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰×۱۷سم [رایانه]
۲۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۸۱/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۸گ (۱۱ر-۲۸پ)، ۱۵سطر(۶×۱۳)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۶۵]
۲۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۸۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی[رایانه]
۲۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۳۰
بخشی از گلشن راز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی[رایانه]
۲۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۳۰
بخشی از گلشن راز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی[رایانه]
۲۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۹۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۸/۱×۱۳/۲سم [رایانه]
۲۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۷۶
خط: چاپی، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه چاپی با شرح محمد یحیی بن علی لاهیجی نوربخشی است که در چاپخانه میرزا عباس در طهران چاپ شده، محشی از سید حسین حسینی نعمة اللهی ملقب به شمس العرفاء و به خط خودش، با عکس شمس العرف [ف: ۲۳-۶۳]
۲۶۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۳۹/۲
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸۶گ (۶ر-۱۹۱پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۳۲۴]
۲۶۳. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۳۸]
۲۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸۹/۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۶۹۳-۷۱۵)، ۱۵ سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۴۹۶]
۲۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۱۰/۴
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۸ص (۱-۲ متن و ۳-۶۸ هامش)، ۱۰سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۴-۳۶۵۶]
۲۶۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۷۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۹گ (۱پ-۴۹پ)، ۱۱و ۱۳سطر(۶/۵- ۷×۱۳/۵- ۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: -۳۰۸]
۲۶۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۹/۳
بخشی از گلشن راز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۱گ (۱۶پ-۲۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: -۲۷۹]
۲۶۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۹۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۹۴گ (۱-۹۴)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۱۱۷]
۲۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۸۰/۸-۱۹/۱۱۰
آغاز: برابر**انجام:** تو آن جمعی که عین وحدت آمد ×× تو آن واحد که عین کثرت آمد / کسی این سر شناسد کوگذر کرد ×× زجزأی سوی کلی یک سفر کرد
چند برگ از آغاز منظومه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳گ، ۲۴ سطرچلیپایی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۱۹]
۲۷۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵/۹ فرخ
کا: حسین بن علی اکبر اصفهانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۱۹۸]
۲۷۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۲
بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱-۲۵۵]
۲۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳ /۷۷۷۷-۵۲/۱۱۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۲۰]
۲۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۷۳/۱-۲۴/۱۷۳
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۱۹]
۲۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۲۰
خط: نستعلیق خوش، کا: علی محمد گلپایگانی آیة الدین، بی‌تا؛ به دستور بزرگی، با یادداشت قلیچ بن ذوالفقار رئیس طایفه شمشیری مورخ ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۱۷، با پرسش‌های امیر حسینی در آغاز؛ جلد: میشن، ۴۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۳سم [ف: ۴-۶۹۸]
۲۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۴/۲-۹/۱۹۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۱۹]
۲۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۸/۱-۱۰/۱۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶-۳۴۱۹]
۲۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۶/۳-۱۲/۱۶۶
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۱۹]
۲۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۱۲-۵۹/۱۳۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۷گ، ۱۷-۱۲سطر،

اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۲۰]
۲۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق ریز، کا: سلطان محمد بن نورالله، بی‌تا؛ متن و هامش؛ جلد: مذهب، ۹۸ص (۱-۹۸)[سنا: ف: ۲-۲۲۸]
۲۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶۱/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۹گ(۸۶پ-۱۳۴پ)،۱۱سطر،اندازه:۱۰/۵×۲۰/۵سم[ف:۳۷-۵۴]
۲۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۳/۳
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۳ص(۳۰۴-۳۶۶)، قطع: خشتی باریک [ف: ۳-۳۹۱]
۲۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۴۸/۵
خط: نستعلیق، کا: عبدالله حسینی تفرشی، بی‌تا؛ ۳۵گ (۱۶۱پ-۱۹۵پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۲۹×۴۱سم [ف: ۳۰-۱۳۴]
۲۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۹۵/۱
کامل؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۱۵۲ص(۱-۱۵۲)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۴۷/۱-۲۲۰]
۲۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۵۶ ض
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]
۲۸۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]
۲۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۸۳۶/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** زتو هر فعل که اول گشت ظاهر ××برآن کردی به باری چند قادر / به هرباری اگر نفع است اگر ضر ××شود درنفس تو چیزی مد جزر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۱۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۱]
۲۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۵۶۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]
۲۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۰۸۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۰]
۲۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کسرنویسی شده در ۲۱ رمضان ۱۲۹۴؛ واقف: شمس الدین پرویزی؛ ۴۳گ، ۱۲سطر [ف: ۱۱-۲۷۵]
۲۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۲۰۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۴۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱-۲۷۶]
۲۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۱۰۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۷۸]
۲۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: تیماج، ۴۹گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹-۲۲۷]
۲۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۷۹
آغاز: ای زده خیمه حدوث و قدم ×× در سرا پرده وجود و عدم؛
انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: جعفر بایسنقری، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ مجدول، مذهب؛ جلد: میشن، ۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۹-۲۲۸]
۲۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۴۵
خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲۴-۲۱۰]
۲۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۷۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۱پ-۳۸پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵-۱۶۲]
۲۹۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۷۸۱/۵
خط: نسخ، کا: مراد علی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷۹گ (۱۰۸پ-۱۸۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲-۳۴۶]
۲۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]
۲۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۹۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** حرره اقل السادات میرزا نصرالله ...
خط: نستعلیق، کا: میرزا نصرالله، بی‌تا؛ جلد: تیماج[رایانه]
۲۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۲۰۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تراب اقدام السادات زین العابدین الحسینی.
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین حسینی، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]
۳۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۲۶/۰۱
آغاز: موجود: الا ای انکه هستی سالک راه ×× بیا بر من بگو اسرار الله؛ **انجام:** تو خاموشی کزین ای مرد آگاه ×× بعشق پیر معنی نعمت الله تمت.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور[رایانه]
۳۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته و نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ به طور چلیپا، مجدول؛ واقف: قائم مقام، ۳۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴-۲۲۹]
۳۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۱۸/۲۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۱۱۸پ-۱۵۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۸-۵۵۵]

● **گلشن راز** / رمل / فارسی

golšan-e rāz

حسینی یزدی، محمد تقی بن حسین

hoseynī yazdī,mohammad taqī ebn-e hoseyn

مؤلف پس از آن‌که در علم جفر کامل شده و کتبی نظیر «همیشه بهار» و «کنز الاسرار» و «ناموس الاسرار» و «جواهر الاسرار» و غیره را تألیف نموده است. به دنبال علم رمل رفته و چون کسی را مسلطبر این فن نیافته به واسطه خوابی که دیده این علم را از امیرالمؤمنین علی علیه السلام آموخته و کتاب حاضر را در یک «بوستان» و «گلستان» و «خیابان» و «گلدان» تنظیم نموده با این عناوین: بوستان: در سیر نقطه و احکام به طریق نقطه و قواعد متفرقه دیگر. مشتمل بر ۱۶ باب؛ گلستان: در قواعد دائره اصح، مشتمل بر هشت باب؛ خیابان: در قواعد دائره سکن به اسلوب شکل، مشتمل بر چهار باب و دوازده فصل و چندین شجره؛ گلدان: در قواعد و احکام متفرقه از قول ارسطاطالیس و غیره.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۹۲

آغاز: الحمدلله الواحد الاحد الصمد الذی لم یلد و لم یولد و احدیته لاینقضی کالعدد و ازلیته لاینتهی الی الابد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، مجدول؛ تملک: میرزا ابوالقاسم یزدی به سال ۱۲۹۴ در محله میدان خان یزد؛ جلد: تیماج، ۲۰۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱-۹۴]

● **گلشن راز** / شعر / فارسی

golšan-e rāz

ثاقب، محمد حسین، - ۱۲۵۸ قمری

sāqeb, mohammad hoseyn(- 1842)

مثنوی در ۱۱۲ بیت

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۴۰/۴

آغاز: قصه ای دارم ز پیران کهن ×× جانفزا ماننده در عدن؛
انجام: زیر وصالی رفته ××بحر سخن در ثمین
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن [ف: ۹-۲۹۰]

● **گلشن راز درویش** / عرفان و تصوف / فارسی

golšan-e rāz-e darvīš

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴/۲۲-ف

نسخه اصل: بادلیانLand Or. 224؛ خط: نسخ، کا: درویش حسن، تا: جمعه پایان ربیع الثانی۸۸۶ق؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۳]

● **گلشن زهرا** / شعر،تاریخ معصومین / فارسی

golšan-e zahrā

صامت بروجردی، محمدباقر، ۱۲۶۳ - ۱۳۳۱ قمری

sāmet borūjerdī,mohammad bāqer (1847 - 1913)

منظومه‌ای در سرگذشت فاطمه (س) و در پایان سرگذشت حسین بن علی است و ۲۳ مجلس در آن هست و در آن فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰ق) ستوده شده است.
آغاز: بسمله باره ای فالق الاصباح آفاق ×× که هستی همچو ذات خویش طاق
انجام: لم شد سراسر ××حباب آسا ببحر خون شناور / در آن دم کاش کز بالا و پستی ×× ... تهی شد هر چه هستی
چاپ: چند بار چاپ شده است.
[فهرستواره منزوی ۱۷۴۷/۳؛ مشار ۲۳۲۸/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۶۶

آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به استناد فهرستواره منزوی ۱۷۴۷/۳ ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۵سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۸-۲۳۳]

● **گلشن سعادت** / نامه‌نگاری / فارسی

golšan-e sa‘ādat

بنی اسرائیلی، محمد امین، ق۱۲ قمری

banī esrā’īlī,mohammad amīn (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۳۱ق
مؤلف در دستگاه سعادت خان فرمانروای کرناتک (- ۱۱۴۵ق) منشی بوده و در رساله حاضر نامه‌هایی را که از طرف آن سلطان در موضوعات مختلف انشا نموده در چهار «فصل»: ۱. صحائف نواب سعادت انتساب به بزرگان و خویشاوندان خود؛ ۲. رقایم رائی عالم آرا به احباء و اصدقاء؛ ۳. مفاوضات خان سراپا فضل (فضل الله خان) و احسان به اعزه دربار و بزرگان روزگار؛ ۴. رقعات از جانب خود نگارنده به اعزه بزرگان و دوستان مهربان. (صدرائی خوئی)
آغاز: انشاء حمد و ثنا سزای ثناء انشا پردازیست که منشی تقدیرش مجموعه جامع موجودات را با وجود عدم وجود اسباب تحریر برنگ صورت آئینه صورت پذیر گردانید ...
انجام: احوال فدوی و بعضی از ضرور ضروری التوجه بعرض خواهد رسانید و خاطر عاطر را متوجه خواهد گردانید لطفکم مزید برب المجید.
[نسخه‌های منزوی ۲۱۱۵/۳؛ مشترک پاکستان ۲۹۹/۵ که هفت نسخه از این کتاب در آن معرفی شده است؛ مشار، فارسی ۴۳۰۰/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مقصدی، تا: ۱۱ جمادی الثانی۱۱۶۲ق، سال دوم جلوس احمدشاه؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸-۱۰۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۷۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن غلام حسین، تا: ۹ رمضان۱۲۰۹ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۰۲گ، ۱۳سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۴۸۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید محمود بن عابد علی، تا: ۲۲ ربیع الثانی۱۲۸۳ق، جا: حیدرآباد؛ مهر: سید محمود بن عابد علی «محمود ولد میر سید عابد علی» (مربع)؛ ۹۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲-۷۶]

● **گلشن شهداء** / شعر / فارسی

golšan-e šohadā’

فائق اردبیلی، ق۱۳ قمری

fā’eq-e ardabīlī(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۹ق
اشعاری در در مقتل است؛ از سراینده منظومه چیزی نمی‌دانیم جز آنکه تخلیصش فایق است: «ز فرق فایق شوریده سر مدار دریغ ×× علی الخصوص درین ره که مطمح نظر است ... با جمیع دوستان این فایق دل خسته را ×× کن بسوی خیر خود پیوسته ملهم یا حسین ... این خدمت محقر فایق به حصرتت ×× بر نوقع قبول در افتاد یا حسین».وی در آغاز تصریح می‌کند نظم کتاب ۱۲۰۸ سال پس از واقعه کربلا انجام شده است: «از آن قضیه هزار و دویستو هشت گذشت ×× قصاص گشت چه حاصل به ذوالفقار نگشت».در پایان مقدمه ناصرالدین شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) را مدح کرده است.در آن آمده: «میان سی و چهار هست و چل بمانده بسی ×× گذشته عهد جوانی همه به بوالهوسی ... / کنون برآنم اگر ایهم دهد توفیق ×× به واطن شهدایم کند رفیق طریق / ازابتدای خروج شهنشه دو سرا ×× ز شهر فخر بشر تا به رجعت اسرا / همین قضیه جنسوز را به نقل صحیح ×× که کرده آن علمای امامیه تصحیح / چنان به نظم درآرم که منشی افلاک ×× ز آب دیده بشوید دفاتر خود پاک».
آغاز: جلد اول: به نام آنکه به لوح عدم بدون قلم ×× رقم زد لین همه نقش بدایع عالم / جواد و حی و توانا و صانع ومعبود ×× بلند و پست دو عالم ز جود او موجود
جلد دوم: مقمه شهادت حضرت شهریار کشود بلاو شاهسوار مضمار محنت و ابتلا امام العارفین و سید العاشقین ابی عبدالله الحسین / گسسته قافله اختران قطار چرا ×× بگردد این شتر مهر بی مهار چرا
انجام: جلد اول: بده در طاعت آنگونه میلی ×× که اکبر را بدی در قلب لیلی / به اعمالش مده راهی ریا را ×× خلوصش ده رضای کبریا را
جلد دوم: گلشنی کز اشک چشم خون فشان پوردمش ×× زیب پایان یافت از الطاف بی پایان حق / سال اتمامش بجستم هاتفی از عرش گفت ×× شیعه دیوان حیدر بنده فرقان حق

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۲۶
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق شکسته آمیخته به نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۳ ذیحجه ۱۲۷۸ق؛ مجدول، بااین یاداشت: «این کتاب کتاب میرزا فضل الله ابن میرزا جعفر ابن میرزا علی میرزا ابن میرزا صالح و دیگر پسری میرزا فضل الله مرحوم میرزا عبدالرحیم، پسری میرزا عبدالرحیم حقیر محمدعلی» نوشته شده در ۱۴ شعبان ۱۳۱۳ق، در برگ ۱ر-۱پ یک مثنوی اخلاقی آمده: آغاز: «وقاک الله ای فرزند مسعود ×× ز هر چت نیست در وی راحت و سود / کند روز ترا مه ماه تو سال ×× خداوند تو با ایمان و اقبال»، انجام: «به خلاق جهان البته مستیز ×× زنار معصیت چون دود بگریز / اگر آلوده خواهی شد به عصیان ×× مباش ایمان خود از خذلان یزدان»، این مثنوی حدود ۱۴۰ بیت دارد؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: میشن مذهب، ۲۱۷گ، ۲۰ سطر (۱۴/۷×۲۲/۲)، اندازه: ۲۰×۳۲/۸سم [ف: ۲۹/۲-۶۴۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۲
جلد دوم در قسمت اول و جلد اول در قسمت دوم جلد شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۳ ذیحجه ۱۲۷۸ق؛ مجدول، با سرلوح رنگین؛ تملک: آقاخان ابن سلیمان (۱۳۲-۱۳۲۰)؛ جلد: تیماج، ۲۲۳۰گ، ۲۰سطر چهارستونی (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [سنا: ف: ۲-۶۹]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۷۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه۱۲۷۸ق؛ مجدول، با یک سرلوح، رحلی؛ واقف: سید آقاخان پسر سلیمان خان امیر تومان، ۱۳۰۲ [نشریه: ۷-۲۱۴]

● **گلشن صبا** / شعر / فارسی

golšan-e sabā

صبا، فتحعلی بن محمد، - ۱۲۳۸ قمری

sabā, fath-‘alī ebn-e mohammad (- 1823)

آغاز: بنام خداوند هوش آفرین ×× دو گوش نصیحت نیوش آفرین ...
[نسخه‌های منزوی ۳۰۸۰؛ مشار فارسی ۴۳۰۰؛ الذریعة ۵۲۹/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۱۶/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بلی هر که افتاد روشن روان ×× نگردد بمرگ کسی شادمان
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: میشن، ۱۷گ (۳۲پ-۴۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۳سم [ف: ۸-۲۱۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۱۰/۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۳۲۸پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۳/۵سم [ف: ۸-۲۹۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۰۴/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹ص (۶۶-۷۴)، ۱۵سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۵۳۶]

۴. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۵۰
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۹گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: -۴۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲/۱معیری
آغاز: برابر؛ **انجام:** تو ای خواجه هستی چه محتاج پند××نباشد بکس پند تو سودمند
۲۷۷بیت؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مهدی فراهانی، تا: ۱۲۲۹ق، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۲ص (۱-۴۲)، ۱۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸-۳۱]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۳۴
کا: علی اکبر، تا: ۱۲۴۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵/۳×۲۳/۷سم [رایانه]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۷۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ان لعبت کشمیر و سر و کشمیر چون ماه دو هفته درآمد از در ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۶۷گ (۶پ-۷۲)، ۱۶سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [رایانه]

● **گلشن صراط المستقیم** / تاریخ معصومین / فارسی
golšan-e serāt-ol mostaqīm

گنبدی، علی حسین بن آقاحیدر، ق۱۴ قمری
gonbadī,‘alī hoseyn ebn-e āqā-heydar(- 20c)

در حدود ۳۲۰ «مجلس» است در تاریخ پیامبران و پیامبر اکرم و اولاد طاهرینش علیهم السلام، بااستشهاد به آیات و روایات و اشعاری در آغاز و پایان هر مجلس. مؤلف برای برخی از مجالس نام خاصی انتخاب نموده که این عناوین در آنها دیده می‌شود: بصیرة العارفین، حقیقة الانوار شهدا، طریقت العارفین.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۰
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد قال النبی صل الله علیه و آله و سلم ان المؤمن اذا مات و ترک ورقة واحدة فیها علم کانت الورقة ستراً بینه و بین النار»
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۲۳۰گ، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱-۲۵۸]

● **گلشن ظهور** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
golšan-e zohūr

ظهیر کرمانی، ق۱۲ قمری
zahīr-e kermānī(- 18c)

به روش مولوی با حکایت و عرفانی. در آن آمده است: «نو بر گلشن ظهور اینست ×× زین چمن هر چه هست رنگین است».
[فرهنگ سخنوران ۳۶۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۳۹۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۵گ، ۲۷ سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۶-۵۴۰]

← گلشن عطارد > ترسل

● **گلشن علاج و بستان الأدویة** / طب / فارسی
golšan-e ‘alāj-e va bostān-ol advīya

موسوی، محمد طاهر بن معزالدین، ق۱۳ قمری
mūsavī,mohammad tāher ebn-e mo‘ezz-od-dīn(- 19c)

به دستور: فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۱-۱۲۵۰)
این کتابچه در دو بخش است: اول به نام «گلشن علاج» که در ۱۸ «باب» است، دوم به نام «بستان الأدویة» در صفت داروها که از کتاب‌های متقدمین گرفته شده است در سه «فصل» و هر فصلی دارای چند «باب» کوتاه: فصل ۱. در بیان معاجین و مرکبات، فصل ۲. در ادویه مفرده و بیان امزجه، فصل ۳. در ادویه مفرده و مخصوص به اعضا.این کتاب به دستور فتحعلی شاه قاجار نگاشته شده و در سر آغاز تمجید و مدح بسیاری از وی شده است.
آغاز: بعد از حمد ملک علام افتتاح کلام بنام سید انام علیه افضل التحیة و الصلاة و السلام و اصحابه الطاهرین الکرام ...
۲: بسمله. الحمدلله الذی سکن دائنا یدواءه.
[تراثنا س۱۸ش۱و۲/ ۲۲۷ بدون نام مؤلف؛ فهرستواره منزوی ۳۶۶۱/۵ و ۳۳۱۵ با عنوان «بستان الادویه» و بدون نام مؤلف]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۶۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** کمون بارهنگ، ایرسا، صبر زرد، لتحیه، التیس.
در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن معز الدین محمد طبیب، تا: ۲ صفر۱۱۳۵ق؛ بخش اول رساله به

خطی جز خط موسوی تکرار شده و آغاز افتاده است، در پایان نسخه اوزان مشهوره نزد اطبا و غیر ایشان و چند فهرست پزشکی به خط موسوی افزوده شده؛ مهر: محمد حسین بن ملک احمد به تاریخ ۱۲۴۴ در اصفهان «افوض امری الی الله عبده محمد حسین»(مربع)؛ ۵۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۵-۷۷]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲-۳۳۵]

۳. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف؛ کا: محمد طاهر بن معزالدین محمد موسوی طبیب، تا: ۱۲۳۵ق [تراثنا: س۱۸ش۱و۲-۲۲۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۱۰

خط: نسخ، کا: سید محمد اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲ رجب۱۲۴۴ق؛ مجدول، دارای دو سرلوح مذهب، محشی، یادداشتی به خط مؤلف که کاتب نسخه را برادرش سید محمد معرفی کرده، در حاشیه برگ اول و دوم یادداشتی پزشکی در مفردات نبض کتابت ۲۹ ذیقعده ۱۲۸۹ق، در پشت برگ چهارم یادداشتی به خط مؤلف به سال ۱۲۳۶ق در تألیف کتاب به دستور اعلی حضرت و سپس اضافه ۲۲۵ بیماری با علامات آن را بدان افزوده دیده می‌شود، آغاز مرکبات -که به نام بستان الادویة نامیده شده- دارای حواشی به عربی و فارسی برخی کتابت سال ۱۲۸۹ق در اصفهان؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۰۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۰-۲۷۵]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فهرست امراض مذکوره در این رساله را درین جداول ثبت نموده. و قد وقع الفراغ من تسوید هذه الرسالة فی ۲۰ محرم ۱۳۳۴ علی ید مؤلفه ... سید محمد بن معزالدین محمد الموسوی الطبیب.

خط: نسخ، کا: سید محمد سپاهانی، تا: ۱۲۴۴ق، به خواهش محمد مهدی بیک؛ ۴۶گ (۱-۴۶) [ف: ۵-۴۶۴]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۰/۲

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد؛ فهذه مختصرة سمیتها ببستان الادویة ... ؛ **انجام:** بارهنک ایرساسیا، صبر زرد، لحیة التیس

بستان الادویه است در سه فصل دارد: ۱. در ده باب، ۲. در هجده باب، ۳. در بیست و سه باب، در فهرست بدون نام مؤلف؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۲گ (۴۶ر-۹۷ر) [ف: ۳-۲۵۳]

● **گلشن فردوس** / شعر / فارسی

golšan-e ferdows

همایون میرزا قاجار، - ۱۲۷۳ قمری

homāyūn mīrzā qājār(- 1857)

نام این مثنوی مکرر ضمن ابیات نسخه تصریح شده است مثلا:

«نی گل بستان بهار و خزان ×× گلشن فردوس گشا جاودان».

عنوان‌های مطالب این مثنوی: توحید، نعت رسول (ص)، معراج، التجا بامید شفاعت بحضرت رسالت، منقبت شاه ولایت، منقبت قائم آل محمد و تمنای ظهور، مدح فتحعلیشاه، النفس الاماره بالسوالاما رحم ربی، حکایت خارکش، یا ایها النفس المطمئنه ارجعی الا ربک راضیة مرضیة، حکایت زاهد پر تلبیس، باعث تصنیف این کتاب و حکایت خواب دیدن، اندر تعریف سخن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۵۹/۱

آغاز: حمد خداوند رقم کش قلم ×× فاتحه سر دفتر لوح قدم؛

انجام: نور بظلمت برم و آورم ×× شیره شیران کشم و غم خورم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۷۸گ (۱-۷۸)، اندازه: ۱۰/۵×۲۲سم [ف: ۸-۲۶۳]

● **گلشن قدس** / شعر / فارسی

golšan-e qods

نراقی، محمد جعفر، - ۱۲۸۶ قمری

narāqī,mohammad ja‘far(- 1870)

تاریخ تألیف: سلخ صفر ۱۲۷۳ق

اشعار محمد جعفر نراقی متخلص به صافی از پیروان باب و صبح ازل است شامل غزلیات و رباعیات و غزلی چند که بعد از نظم کتاب به طور متفرقه به قلم آمده است و چند فرد مثنوی. در صفحه عنوان نسخه نوشته شده: «تجلی سیم از تجلیات انوار طلعت ازلیه بر دل صافی کلمات منظومه‌ای چند است که از جمله آنها همین نسخه است که مسمی است به گلشن قدس که در حالت بری بودن از مذاق شعربرای بودن از طریقه سخن‌سنجی بدون استیناس و آگاهی از تغییرات و تلویحات شعرا و روی حالت بی سکون قلم و سابقه فکری اغلب آنها به منصه ظهور آمده».در آنتام کتاب هم آمده: «تا گلشن قدسم به نظر جلوه گر آمده ×× ما را نه به دوزخ نه به جنت نظر آمد». همچنین در آغاز کتاب دیگرش گلزار قدسی (نسخه ش ۱۰۷۷۹ دانشگاه تهران) که بعد از این کتاب تألیف شده همین سخنان را تکرار کرده است: «بعد از اتمام این نسخه [صحیفه انصریه در سال ۱۲۶۹ق] شوری دیگر و سروری دیگر در حالت این شکسته ضعیف به هم رسیده لسان غزل سرایی از برای حقیر مفتوح شده بدون اطلاع و آگاهی از قوانین شعرا و با عدم استیناس به دأب دویدن ارباب نظم در ذکر محاسن اوصاف محبوب در مضمونهایی بدیعه خوش و مکنونهایی منیقه دلکش که از قلم زبان و زبان قلم صورت انتظام می‌گرفت و به منصه ظهور می‌رسید تا آن که در اندک زمانی نسخه منظومه مسمی به گلشن قدس صورت اتمام و سمت اختتام پذیرفت».

آغاز: ادا می‌کنم شکر جان آفرین ×× که بخشیدم از فضل دنیا و دین را / بحکمت دهدهم ستاند زحکمت ×× گه از فضل مهر و

گه از عدل کین را
[نسخه‌های منزوی ج ۴، ص ۳۰۸۱ و ۱۷۴۰ (دیوان صافی)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۷۵

آغاز: برابر**انجام:** آیة الله می‌کند در وی ظهور ×× او چه مرآت است و آیه همچه هور / حبذا نفسی که او شد در ازل ×× از حروف ذکر و منقاد ازل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با علامات «صح» و «بلغ»؛ جلد: گالینگور، ۱۰۷گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲۰-۳۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که تا خوش بحول و بعون خدا ×× طرازی بعالم دهیم از بها / که تا در رهت نثاری کنیم ×× همه گرد آییم و یاری کنیم

تذکر: نام مؤلف به استناد فهرست دانشگاه تهران ۳۱۵/۲۰ ذکر شد. در پایان ساقی‌نامه‌ای در ۱۹ واحد نسبت نسخه ۱۰۷۷۵ اضافی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر۱۲۷۳ق، با دو سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، ۱۵سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۹-۱۰۵۱]

● **گلشن کنز الطیب** / شعر / فارسی

golšan-e kanz-ot tīb

گنبدی، علی حسین بن آقاحیدر، ق۱۴ قمری

gonbadī,ʻalī hoseyn ebn-e āqā-heydar(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۶۲ق

دیوان اشعار وی است مشتمل بر قصائدی در مدح و منقبت ائمه اطهار علیهم السلام بر ترتیب امامان، و چند ماده تاریخ و رباعی. ناظم در مقدمه اشاره کرده که این دیوان را در سن هفتاد سالگی گرد آورده و از اهالی سلطان آباد اراک می‌باشد و در زمان محمدرضا پهلوی از آن فارغ شده است.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... حمد و سپاس فزون که رخسار عروس صفحه را به نیکوترین صورتی آراید سزاوار جمیل جمال توحید را منور ساخته

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۱-۲۵۹]

● **گلشن محمود** / تراجم / فارسی

golšan-e mahmūd

محمود میرزا قاجار، ۱۲۱۴ - ۱۲۷۱ ؟ قمری

mahmūd mīrzā qājār (1800 - 1855)

اهدا به: فتح علی شاه قاجار (۱۲۱۱-۱۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۶ق

تذکره خانوادگی است مشتمل بر احوال و آثار فتحعلیشاه قاجار و دختران و پسران وی با لاحقه‌ای در ترجمه شش تن فرزندان حسینقلیخان جهانسوز قاجار برادر آغا محمد خان باخاتمه‌ای در احوال مؤلف. وی این کتاب را که جزو مجمع المحمود است، بسال ۱۲۳۶ق تألیف کرده، و باید دانست که فرزندان ذکور و اناث فتحعلیشاه منحصر به عده مذکور در این کتاب نیستند، بلکه تا سال ۱۲۵۰ق که پایان عمر خاقان مغفور است بر تعداد ایشان افزوده شد، و فهرست کامل اسامی آنها و ترجمه احوالشان را در تذکره خاوری تألیف میرزا افضل الله خاوری حسینی شیرازی می‌توان یافت. همچنین عده‌ای از برادران مؤلف که شعری از ایشان نقل نشده، به سبب آن است که در تاریخ تألیف گلشن محمود طفل بوده‌اند و بعد از رشد و بلوغ طبع نظمی یافته‌اند، از جمله سلطان محمد سیف الدوله متخلص به سلطان که شاعری است قادر و صاحب دیوان و نسخه‌ای از دیوان پنجهزار بیتی وی به شماره ۴۶۶۴ در کتابخانه آستان قدس موجودست. فهرست اسامی صاحبان تراجم: ۱. خاقان (فتحعلیشاه)، ۲. محمد علی میرزا متخلص به دولت، ۳. محمد قلی میرزا متخلص به خسروی، ۴. محمد ولی میرزا متخلص به والی، ۵. عباس میرزا نایب السلطنه، ۶. حسینعلی میرزا (فرمانفرما)، ۷. حسنعلی میرزا (شجاع السلطنه)، ۸. محمد تقی میرزا متخلص به شوکت، ۹. علینقی میرزا، ۱۰. شیخعلی میرزا متخلص به شاپور، ۱۱. علیشاه ظل السلطان، ۱۲. عبدالله میرزا متخلص به دارا، ۱۳. امام ویردی میرزا متخلص به داور، ۱۴. محمد رضا میرزا متخلص به افسر، ۱۵. محمود میرزا (مؤلف)، ۱۶. حیدرقلی میرزا متخلص به خاور، ۱۷. همایون میرزا متخلص به حشمت، ۱۸. الله ویردی میرزا متخلص به بیضا، ۱۹. اسمعیل میرزا، ۲۰. احمد علی میرزا متخلص به احمد، ۲۱. علیرضا میرزا، ۲۲. کیقباد میرزا، ۲۳. بهرام میرزا، ۲۴. شاپور میرزا، ۲۵. ملک قاسم میرزا، ۲۶. منوچهر میرزا، ۲۷. هرمز میرزا، ۲۸. ایرج میرزا، ۲۹. کیکاوس میرزا، ۳۰. شاهقلی میرزا، ۳۱. محمد مهدی میرزا، ۳۲. کیخسرو میرزا، ۳۳. کیومرث میرزا، ۳۴. جهانشاه میرزا، ۳۵. سلیمان میرزا، ۳۶. فتح الله میرزا، ۳۷. ملک منصور میرزا، ۳۸. بهمن میرزا، ۳۹. سلطان محمد میرزا، ۴۰. سلطان سلیم میرزا، ۴۱. سلطان مصطفی میرزا، ۴۲. سلطان ابراهیم میرزا، ۴۳. سیف الله میرزا، ۴۴. یحیی میرزا، ۴۵. زکریا میرزا ، ۴۶. محمد امین میرزا، ۴۷. سلطان حمزه میرزا، ۴۸. سلطان احمد میرزا، ۴۹. طهمورث میرزا. اولاد حسینقلی خان: ۵۰. میرزا محمد خان، ۵۱. محمد باقر خان، ۵۲. زین العابدین خان، ۵۳. محمد صادق خان، ۵۴. موسی خان

آغاز: صفای گلشن جنان سپاس بی قیاس محمودی است جل جلاله که فضای هشت بهشت غنچه از گلستان رحمت اوست و رونق جویبار لسان ثنای بی انتهای معبودی است عم نواله که وسعت مرغزار نه گردون طبقی از بوستان عنایت اوست ...

انجام: پیداست که اجتماع ایشان در یک دسته از برای تتبع در احوال و آثار ایشان اسهل می‌باشد اللهم احفظهم و زد فی اعمارهم و اجلالهم.
چاپ: گنجینه بهارستان، بخش تاریخ ۱، به کوشش سید سعید میر محمد صادق، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، بهار ۱۳۸۴ش، با تصحیح میر هاشم محدث
[الذریعة ۲۲۸/۱۸؛ مشترک پاکستان، ۲۱۱۵/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳۶/۳]

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مقرر شد آنها نیز بعد از اشعار بسیاق خوش تحریر تا ناظرین را موجب شادی و مستمعین را باعث سرور و خرمی گردد ...
خط: نستعلیق زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۴۱ق؛ مجدول و مذهب؛ جلد: زرافشان اصفهان، ۸سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳-۱۲۴۶]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** داریم ای صبا ز تو چشم عنایتی
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ مجدول، با پیشانی؛ ۶۵گ، ۱۳سطر(۹×۲۹)، اندازه: ۳×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۴]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ محمد حسن آن را در حسن آباد شمیران در چهارشنبه ۱۷ ذی القعده ۱۳۰۸ به کتابخانه امین السلطان پیشکش کرده است در محرم ۱۲۴۶؛ تملک: شاه زاده‌ای که گویا بهمن میرزا بوده است؛ ۶۸گ، ۱۳سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [سنا: ف: ۱-۳۸۶]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۹۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: میشن، ۶۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۳/۵سم [ف: ۴-۶۹۸]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۶۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۸سم [ف: ۴-۶۹۸]
۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۹۴/۱
آغاز: سبز در نظر هوشیار ×× هر ورقی دفتری است؛ **انجام:** رساله گلشن صفای سلطان بن سلطان فتحعلی شاه قاجار روحی فداه
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه افتاده است)؛ ۴۱گ (۱ر-۴۱پ) [ف: ۱-۲۱۲]
۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۲۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با یک سرلوح؛ واقف: نایینی؛۸۲گ،۱۲سطر(۹×۱۳/۲)،اندازه:۱۴/۵×۲۰/۵سم[ف:۷-۱۴۷]
۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ ۶۵گ، ۱۵ سطر(۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱-۸۰]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۱۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد قلی لاریجانی غلام اشرف والا محمود شاه، تا: ۶ ذیحجه ۱۲۴۰ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۱سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۵-۴۱۰۳]
۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۷۴
بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [رایانه]
۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۲۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و پیداست که اجتماع ایشان دریکدسته از برای متتبع در احوال و آثار ایشان أسهل می‌باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح بی ارزش؛ جلد: روغنی، ۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۱۶-۲۴۵]
۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۷۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۸-۳۱۴]
۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۴۲
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سر لوح؛ جلد: تیماج، ۹۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲۴-۲۰۵]
۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۸
آغاز: [برگ درختان سبز] در نظر هوشیار ×× هر ورقی دفتری است معرفت کردگار؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۱-۲۱۲]
۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون احفاد حضرت شهریاری و اولادان صاحبان که جمیعا درین سفیه ثبت گردیده است متفرق بودند خواستم که مجتمعا در صفحه ای مرقوم گردند به این طریق که اولاد شاهزاده مهین بحسب سن مقدم باشد بر اولاد شاهزاده ای که تالی او است ... و سبب کلی که محرک این فقیر شد در این باب این بود که پیوسته وسیله جوبودم که اسامی خجسته ایشان را بزبان خامه جاری.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳-۵۴۱]
۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق ساده، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۸-۲۶۸]

← گلشن محمودی > گلشن راز

← گلشن محمودی > اشعار

● **گلشن مراد** / تاریخ ایران / فارسی

golšan-e morād

مستوفی، ابوالحسن بن محمد، - ۱۲۱۰ قمری

mostowfī,ab-ol-hasan ebn-e mohammad(- 1796)

اهدا به: علی مردان خان زند

تاریخ تألیف: ۶ شعبان ۱۲۰۱ق؛ محل تألیف: کاشان

کتابی است تاریخی مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «مقاله» که در آن رخدادهای خلال سال‌های ۱۱۶۷-۱۲۰۷ق (؟) گزارش شده است: مقدمه: در ذکر احوال کسانی که بعد از قتل نادرشاه به ادعای سلطنت ایران، ساحت مملکت را ویران کردند؛ مقاله ۱. در ذکر نسب سعادت پیوند ... [کریم خان زند]؛ مقاله ۲. در ذکر سلطنت نواب کامیاب ابوالفتح خان و نواب جهانبان علیمرادخان و باقی سلسله علیه زندیه؛ مقاله ۳. در ذکر احوال فرمان فرمای عهد و مسند آرای عصر. مؤلف علاوه بر دبیری، نقاشی ماهر و در شعر و شاعری نیز دستی داشته و اشعاری با عناوین «لمؤلفه» در این تاریخ گنجانده است. این کتاب از آن جهت که مؤلف فرزند معزالدین محمد حاکم قم و کاشان و خود از دبیران و منشیان دستگاه حکومتی بوده و از نزدیک در جریان رخدادهای مختلف بوده اهمیت بسیار دارد و می‌توان آن را از منابع مهم دوره زندیه به شمار آورد. در بخشی از این کتاب مؤلف شرح حال برخی از علما و شعراء از جمله ملا محمدباقر بهبهانی، ملامحمدمهدی نراقی، آذر بیگدلی و صباحی کاشانی را آورده و در شرح حال نراقی چنین آورده است: «تا حال تحریر که سنه مبارکه هزار و دویست و شش رسیده در قید حیات و به ارشاد خلایق مشغول می‌باشد». در پایان نسخه چاپی که به نسخه کتابخانه ملی ملک مستند است آمده است: «چون والد حقیر بعد از وفات ... خلد آشیان به رحمت ایزدی پیوسته بود بقیه را کمترین محمدباقر به سعی و دستیاری محمدعلیخان شیرازی ...» که نسخه مرعشی که از روی خط مؤلف استنساخ گردیده فاقد این مطلب می‌باشد.

آغاز: گلشن مراد سلاطین کامکار را خرمی و طراوت حصول به آبیاری ستایش مالک الملک ذوالجلالی است ...

[الذریعة ۲۲۹/۱۸؛ دیباچه مجمل التواریخ ص ۳۳؛ مرآت قاسان ۳۱۹؛ نسخه‌های منزوی ۴۳۷۵؛ مجله ادبیات تهران ۹۱ و ۳۵۳/۹۲ تا ۳۵۹؛ فهرستواره منزوی ۱۰۶۰/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** صورت اختتام پذیرفت.

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن عبدالله حسینی کاشانی، تا: ۵ محرم۱۲۱۰ق، برای محمد علی خان شیرازی؛ مجدول؛ تملک: محمد حسن صنیع الدوله؛ جلد: میشن، ۲۵۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۲۳سم [ف: ۴-۶۹۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** که در مقدمه قتل نواب استظهار الدوله مغفور باو رسم اعانت مسلوک داشته بودند بنای شفقت نهاد و بجهة هریک از حکام مملکت فارس حکم و خلعت فرستاده جالس سریر حکمرانی گردید.

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمدحسن بن ابوالحسن دبیر شیرازی، تا: ۱۱ جمادی الثانی۱۳۳۲ق؛ از روی خط مؤلف، مصحح؛ مهر: «شعاع ۱۳۱۵» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۶۸گ، ۲۴ سطر(۱۴×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۴۱-۵۶۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۹۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم حکیمی (حکیم الملک)، تا: ۸ ذیقعده۱۳۵۶ق، جا: تهران؛ از روی نسخه اعلم الدوله خلیل ثقف عامر مورخه ربیع الاول ۱۳۴۱؛ اهدایی: ابراهیم حکیمی (کاتب)؛ جلد:تیماج، ۷۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۰-۱۷۱]

● **گلشن المصائب** / شعر / ترکی

golšan-ol masā’eb

واصف تبریزی، احمد بن محمد صادق، ق۱۳ قمری

vāsef-e tabrīzī,ahmad ebn-e mohammad sādeq (- 19c)

محل تألیف: تبریز

مجموعه اشعار و قصایدی است از واصف تبریزی، ملا احمد بن مرحوم حاجی محمد صادق متخلص به «واصف» شاعر قرن ۱۳ در سوگ و مدح سید الشهدا حسین بن علی (ع) و شهدای عاشورا، در یک مقدمه و چند برگ و ۲۱ غنچه و خاتمه. در آغاز نسخه آمده است: «بعد از آنکه مدت مدید عزیز عمری ژاژ خلق هرزه گو، تلف ایندیم گاه مداحی حکام ولایت و گاه وصافی مهرویان قمر طلعت و گاه هجو خوانی رقیبان بد طینتلر شهره شهر اولدوم بعضی آشنا و رفقا تحریض و خویش اقربا مداحی شیر خدایه ترغیب ... عهد سلطنت ... دارای فریدون فر و صاحبقران اقالیم هنر ... رکن الدوله القاهره خلد الله ملکه». در فاصله بین دو قصیده، سطوری به نثر و نیز اخبار و احادیثی به فارسی منقول از بحار الانوار، عین البکاء، جلاء العیون، تحفة الذاکرین، در توضیح اشعار متن، در حاشیه ذکر شده است که ناظم این توضیحات را با جمله «باید نظم شود» خاتمه می‌دهد و چنین برداشت می‌شود که نسخه دستنوشته ناظم باید باشد و تصحیح شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۹

آغاز: بسمله، دیباچه بند لوح طلسم مکونات؛ **انجام:** اورون زینب قبول ایل ××ای بیحیا اورمامن

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کاتب = مؤلف، تا:

جمعه ۱۲ رمضان ۱۲۷۰ق؛ سه ستونه، محشی؛ مهر: «العبد المذنب عزت الله»؛ واقف: سید محمد باقر عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ ۲۳۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱۷-۳۶۹]

● **گلشن معرفت** / گوناگون / فارسی

golšan-e ma‘refat

خالدی نقشبندی، محمد بن عبدالکریم، ق۱۴ قمری

xaledī naqšbandī,mohammad ebn-e ‘abd-ol-karīm(-20c)

به نظم و نثر؛ به عنوان تحفه مجالس حمله شریعت در اول رمضان ۱۲۹۸ آغاز کرده است و در رمضان ۱۳۴۵ به پایان برده سپس ۴۲ حدیث نبوی است به عربی که بر آن افزوده است و نام کتاب در دیباجه دیده می‌شود.در شش جلد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۰

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اج۱ در ۳۱۲ گ ۱۲سطر، ج۲ در ۳۷۶گ ۱۵سطر، ج۳در ۳۲۱گ ۱۷سطر، ج۴در ۳۹۷گ ۱۵سطر، ج ۵در ۲۸۵گ۱۵سطر، ج۶در ۲۵۴گ۱۷سطر؛ ۲۵۴گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [سنا: ف: ۲-۵۳]

● **گلشن معنی** / عرفان و تصوف / فارسی

golšan-e ma‘nā

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری

xūīī,mostafā ben mohammad(- 19c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۵۷۲/۳

آغاز: گوش کن این نکته باریکرا ×× روشنائی ده دل تاریک را؛ **انجام:** تمام شد خلاصه منظومه خلیلی که در حقایق نسخه بنظم آورده بود و مسمی شد به گلشن معنی.

کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۲ق؛ واقف: شیخ محمد جواد علمیه، جلد: تیماج، ۲۰گ (۵۰-۶۹)، ابعاد متن: ۵/۵×۱۴، اندازه: ۸×۱۶/۵سم [ف: ۴-۱۳۴۷]

● **گلشن وحدت** / شعر / اردو

golšan-e vahdat

میری، ق۱۳ قمری

mīrī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۰ق

مثنوی عرفانی است در حدود یکهزار و پانصد بیت درباره عشق با تفسیر بعضی از آیات و شرح روایات، در پنج «باب» و هر باب دارای چند «فصل»: ۱. در داستان عشق، ۲. در حالت عاشقان، ۳. در نزاکت حالات معشوق، ۴. در حالت غمزه معشوق، ۵. درد فراق و فرحت عاشقان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۵۹/۱

آغاز: اول پاک کل حمد لابر زبان ×× هی جی گلشن وحدت باغبان / که تها آپ جب بیخود یکی مکان ×× بیچون بیچگونه اوتهایی نشان؛ **انجام:** کهون تجکون هجریکا مذکور من ×× سمج یکهزار دو سو پچیس من

خط: نستعلیق، کا: غلام محمد، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ (۱پ-۵۰ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۷۰]

● **گلشن هوش در جدال گربه و موش** / شعر / فارسی

golšan-e hūš dar jedāl-e gorbe va mūš

درجدال گربه وموش که موش را به عقل تعبیر کرده وگربه را به جهل تفسیر، شاعر آن طبق مقدمه این نسخه ناشناس است به سبک عبید شعر گفته واز سعدی نیز نقل کرده است.

آغاز: ای سپهر وزینت از هستی ×× یافته این بلندی آن پستی / گردد ازتو به گرد مرکز خاک ×× روز وشب این دوایر [افلاک]

انجام: لیک بادش روان به مینو شاد ×× که به حمدی کند روانم یاد / نام این دفتر است گلشن هوش ×× هوش افزایدت کنی گر گوش

چاپ: برای اولین بار در تبریز چاپ شده است.

[الذریعة ۲۳۰/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۸۲/۴]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۷۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین گرگانی، تا: ۹ تیر۱۳۰۵ق؛ علاماتی برای طبع از روی چاپ برلین دیده می‌شود؛ جلد: گالینگور، ۱۴گ (۴۵پ-۵۸ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۱]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۸۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الثانی۱۳۴۲ق؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۱]

● **گلعذار قدس** / عرفان و تصوف / فارسی

gol‘ozār-e qods

رساله‌ای کوتاه دربیان معانی اصطلاحات و واژه‌های خاص صوفیانه است که به روش صوفیه نگاشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۵۹/۲

آغاز: بسمله، رخ عبارتست از تجلی جمال الهی بصفت لطف مانند لطیف ورئوف وتواب ومحیی وهادی و وهاب، زلف عبارتست ازتجلی جلال الهی بصفت قهرمانند قایض وقهار وممیت و ...؛ **انجام:** وترسابچه مرشد کاملی است که نسبت کامله او درولادت معنوی بکاملی دیگر که متصف بصفت ترسایی

وتجرد انقطاع بوده باشد وآن کامل و او باز بکاملی دیگر تا سلسله منتهی شودبحضرت رسالت (ص) تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۳۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۲]

● **گلکده فارسی** / شعر، ادبیات / فارسی

golkade-ye fārsī

خیرات احمد

xayrāt ahmad

منتخباتی است به نثر و شعر، برای آموختن ادبیات فارسی، درسی و چهار «فصل» کوتاه، این فصول در موضوعات اخلاقی یا از مناظر و ویژگی‌های بعضی از حشرات و جانوران می‌باشند، با سرآغازی به اردو.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۶۳۸

آغاز: پیش لفظ، فارسی کی نظم و نثر کایه انتخاب هائی اسکول کی درجه نهم کی الباء کی لئی جدید نصاب کی مطابق؛ **انجام:** هر که لب از خودستائی‌ها نیست ×× رشته عمر عزیز خود گسست
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷-۲۰۶]

● **گل کشت دکن** / تاریخ / اردو

gol kešt-e dakan

منشی بوشهری، محمد خان بهادر، ق۱۳ قمری

monšī būšehrī,mohammad xān bahādor(- 19c)

به درخواست: خان صاحب عطاء الله خان

تاریخ و جغرافیای مختصر هند و مخصوصاً دکن و بعضی از رویدادها را پس از نگاشتن کتاب سیر الهند، به رشته تحریر در آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۵۰/۲

آغاز: بعد حمد الله تعالی اورنعت حضرت رسول الله ... کیفیت مختصر هند اوردکن کی انوسوین تاریخ شوال المکرم؛ **انجام:** ذکر طبقه عالیه آصف جاهیه دامت برکاتهم.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹ جمادی الثانی۱۲۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ (۸۴ر-۲۱۸پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۳-۳۸]

● **گل کشتی** / شعر / فارسی

gol-e koštī

نجات اصفهانی، عبدالعالی بن محمد، - ۱۱۴۰ ؟ قمری

nejāt-e esfahānī, ‘abd-ol-‘ālī ebn-e mohammad(- 1728)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۲ق

مثنوی است عشقی در بحر رمل که در آن هنر کشتی‌گیری به خوبی بیان شده است و اصطلاحاتی که در آن ورزش به کار می‌رود، در این مثنوی آمده است و نوجوانی گویا سید مهدی نام اصفهانی که کشتی‌گیر بوده را توصیف کرده است. چند شرح بر این مثنوی در دست است. میر نجات قمی کتابدار شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵ق) بوده و دیوان شعر وی موجود است.

آغاز: در گپ عشق هر آن نام که دلخواه بود ×× زینتش نام خوش حضرت الله بود / کشتی عشق که فن و فرجش اخلاص است ×× نطعیش حق دل عاشق خاص الخاص است

انجام: هست چون غنچه گل بر سر دل چون کامش ×× کردم از گلشن لطفت گل کشتی نامش / غنچه گل که بود بر سر دل تاریخ است ×× شکر لله که در چشم منافق هیچ است / آفرین باد به رندی که چوابش گوید ×× خزفی در نظرش در جنابش گوید / آفرین نیز به رندی که بخواند گاهی ×× یاد آرد ز من سوخته جانکاهی

چاپ: در مجله ارمغان و به وسیله کوهی کرمانی - جداگانه- به سال ۱۳۲۷ به چاپ رسیده است؛ بار دیگر به صورت مستقل به کوشش کوهی کرمانی در سال ۱۳۲۷ش به چاپ رسیده است؛ هند، لکنو، منشی نول کشور، ۱۲۹۸ق

[الذریعه ۲۳۰/۱۸؛ مشترک پاکستان ۱۰۵۹/۸-۱۰۶۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۸۲/۴؛ مشار فارسی ۴۲۵۹/۴؛ دنا، ج۸، ص۹۵۹-۹۶۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۲/۱۸

آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۱۴ص (۱۴۱-۱۵۴حاشیه)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱-۴۰۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۲/۱۵-طباطبائی

خط:شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن ۱۲؛ اوراق در صحافی جابجا شده؛ ۴گ (۱۹-۲۲) [ف: ۲۳-۶۵۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷/۵-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در عنوان نسخه با قلم دیگر (که به نظر از یکی از فضلاست) چنین آمده: «منظومه ایست از میر نجات قمی، در احوال جوان رعنای که در زورخانه کار میکرده به مناسبت حالات زورخانه و آن جوان سروده، هر کسی را از اصطلاحات زورخانه و پهلوانی بصیرتی باشد می‌داند از چه قرار بامزه و نمک سروده است»؛ جلد: تیماج، ۱۴گ (۵۲-۶۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۲-۴۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۶/۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مطربا ای سخنت تازه تر از آبحیات ×× غزلی لطف کن از سیدنا میرنجات

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۴گ (۲۶۷ر-۲۷۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸-۲۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۳گ، ۱۱سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۰۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۷۱/۱۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ ۳گ (۷۴ر-۷۶پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۷-۴۹۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۰۷/۴

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۰۲ق؛۸گ(۷۴پ-۸۱ر)[مختصر ف: -۶۸۷]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۷۵/۳

آغاز: در گپ عشق هر آن ناله که دلخواه بود ×× زینتش نام خوش حضرت الله بود

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۷۴۱۹؛ خط: نستعلیق هندی،کا:منکت رای سهارنپوری،تا:اول ژانویه ۱۸۲۷م = ۱۲۴۲ق؛ محشی، مجدول به شنگرف؛ ۲۳ص (۲۹۷-۳۱۹)[عکسی ف: ۶-۹۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱۴/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱۲۷۶ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۳پ-۱۵ر) [ف: ۳۶-۲۸۵]

۱۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، کا: مشتری، تا: ۱۲۸۳ق؛ ۱۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۷]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یوسف شیرازی، تا: ۱۳ جمادی الثانی۱۳۱۸ق، جا: ناصری؛ پیشکش برای آقا میرزا میرزا علی اصغر خان امین السلطان صدر اعظم، با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه کشمیری، جلد: رویه مخمل، ۱۱ و۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴-۶۹۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۵۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ جلد: مقوا، ۱۲گ، ۱۴سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۸۸۱]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالرسول، تا: صفر۱۳۳۳ق، به دستور حاج ملک التجار کل ممالک محروسه ایران، مجدول؛ جلد: میشن، ۱۱ و۱۳سطر، اندازه: ۸/۲×۱۲/۱۴سم [ف: ۴-۶۹۷]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۴۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۹۹پ-۱۱۶پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۴۰۵]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۷۹/۱

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر لواسانی، بی‌تا، جا: کرمان، برای محمد اسماعیل خان؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ) [ف: ۳۶-۴۳۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۶۶

بی‌کا، بی‌تا؛ درفهرست نیامده(فهرست رایانه‌ای ۸۵۰)؛ ۸گ (۴۶پ-۵۳ر) [ف: ۱۵-۲۶]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۷۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۲/۷سم [ف: ۷-۱۰۹]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۲ عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلماء، لکهنو، هند، شماره ۱۹۵ (ردیف ۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح، محشی؛ ۱۶ص، ۲۱سطر[عکسی ف: ۵-۱۳۳]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۳۵/۸-ف

نسخه اصل: مونیخ ۶؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۳۶]

● **گل گلشن** / عرفان و تصوف، ادبیات / فارسی

gol-e golšan

مجدالدین نجفی اصفهانی، محمد علی، ۱۲۸۶ - ۱۳۶۱ شمسی

majd-od-dīn najafī-ye esfahānī,mohammad ʻalī (1907 - 1982)

وابسته به: گلشن راز؛ شبستری، محمود بن عبدالکریم (۶۸۷-۷۲۰ق)

منتخباتی است از گلشن راز شبستری.

اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه: ۱۸۰

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه بیاضی است با اضافاتی در پایان از دیگری؛ ۶۰گ، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [اوراق عتیق: ۲-۳۳۲]

● **گل لنگ جلالی** / عرفان و تصوف / فارسی

gol-e lang jalālī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۷۵/۸

خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲ص(۸۵-۸۶)، ۱۲-۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۴۵-۱۹۸]

● **گل مغفرت** / مقتل / اردو

gel-e maqfarat

موسوی شوشتری، محمد حسین بن محمد مهدی، ق۱۳ قمری
mūsavī šoštarī,mohammad hoseyn ebn-e mohammad mahdī(- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۹ صفر ۱۲۴۸ق
شامل دوازده «مجلس» به نظم و نثر در عزاداری حضرت سیدالشهدا (ع) و شهدای کربلا می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۶۷۹
آغاز: حمد و سپاس سی (هی) اوس خالق بی همتا کو که؛ **انجام:** و الله اعلم بالصواب تمام شد کتاب گل مغفرت
خط: نستعلیق تحریری، کا: راجه احمد حسینی، تا: ربیع الثانی۱۲۹۳ق؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۳]

← گلنامه > کل نامه

● **گلنامه دارا** / شعر / فارسی
gol-nāme-ye dārā

دارا، ق۱۳ قمری
dārā(- 19c)
در این رساله داستان مرد کچلی به شعر آمده است که در تهرانمی‌زیسته و کارهای عجیب و غریب از او سر می‌زده است. عبدالله میرزای دارا و محمد میرزا افسر پسران فتح علی شاه در هجو محمد مهدی میرزای قاجار (جز ش ۳۵۲۳/۱) (الذریعه ۳۱۲: ۹) در صفحه عنوان آن آمده که در زمان فتحعلی شاه نواب عبدالله میرزای دارا و نواب محمد رضای افسر در خانه خود شاد نشسته و این شعرها را برای محمد مهدی میرزا ساختند و گل‌نامه نامیدند (مورخ صفر ۱۲۵۳) در آن آمده: «از آن رو نقش این گلنامه بستیم ×× جلایر نامه را رونق شکستیم».
آغاز: بسمله، عزیزان بشنوید این خوش حکایت ×× که دارا می‌کند از کل روایت

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۷۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** بود این طرز دارا را مسلم ×× سخن کوتاه شد و الله اعلم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۱۰ سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۱۷۹]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۴۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کند شخص طرب پیرایه از وی ×× بگیر برم شادیها به از وی (؟)
خط: نسخ چلیپا، کا: حشمت السلطنه (محمد حسین)، تا: ۱۳۲۳ق؛ جلد: میشن، ۵ص (۲پ-۶پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۹-۳۹۴]

● **گل نخستین** / شعر / فارسی
gel-e naxostīn

نازش رضوی، ابوظفر، قرن ۱۴ قمری
nāzeš-e razavī,ābū-zafar (20c)
دیوان شعر او است با پیش‌گفتار عبدالمجید سالک سردبیر روزنامه انقلاب لاهور مورخ ۱ شعبان ۱۳۷۵.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۳۷
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰ شعبان۱۳۷۵ق، جا: لاهور، برای نفیسی؛ جلد: مقوا، ۵۸گ، ۱۴سطر(۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶-۱۸۴]

← گل نوروزی > گل و نوروز
← گل و برگ > تفسیر سوره مائده

● **گل و بلبل** / شعر / ترکی
gol va bolbol

قره فضلی، علی، - ۹۷۱ ؟ قمری
qara fazlī, ‘alī(- 1564)
اهداء به: سلطان سلیم و پاشاه زاده مصطفی بن سلیمان
تاریخ تألیف: ۹۶۰ق- ۹۶۱ق
مثنوی ترکی استبه پیروی از روضة الانوار کرمانی و بدیع الشعار خجندی.
[عثمانلی مؤلفلری ۳۵۹: ۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۴۲/۱
آغاز: ... توبه کی کنم حاشا ×× من له العقل ما یقول کذا / خواب هر شب بکا خیال اولدی ×× ... ینام قد کذبا / مد بسم الله اولدی ایله نکاه ×× گلبن گلشن کلام الله؛ **انجام:** یا زدی تاریخی خامه شنگل ×× دفتر مونس گل و بلبل تحریراً ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ شوال ۹۶۰ یا۹۷۰ق؛ ۱۶۴ص (۱-۱۶۴)، ۱۵سطر (۴×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [سنا: ف: ۲-۴۹]
تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۸۴/۱
همان نسخه بالا[نشریه: ۷-۲۵۲]

● **گل و بلبل** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
gol va bolbol

مهجور، کاظم، ق۱۲ قمری
mahjūr, kāzem(- 18c)
در این مثنوی داستان بلبلی می‌آید که به گلشن می‌رود و بعد به دام می‌افتد. شاعر ضمن بیان این داستان از عشق صوفیانه دمها می‌زند و گاهگاه از اشعار مولانا جلال الدین مولوی تضمین‌هایی می‌کند.

آغاز: ابتدا بسم خداوند کریم ×× آن الهی کوست رحمن رحیم / آن که گل را چهره گلرنگ داد ×× بلبلان را نغمه و آهنگ داد
انجام: تا به آن گلشن مکن جایی مقام ×× گفتمت باقی تو دانی و السلام
چاپ: در گنجینه بهارستان، بخش ادبیات، جلد اول، به کوشش دکتر عبدالحسین مهدوی صص ۳۹۱- ۴۱۴ چاپ شده است
[الذریعة ۲۳۱/۱۸ و ۲۳۲۹/۱۹]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۷۲/۱۰
آغاز: جامه بلبل صفیر از نو دگر ×× سرگذشتی می‌کند از عشق سر؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۵گ (۱۶۱ر-۱۶۵پ)، ۱۵سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۳۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۸۵/۱
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ شوال۱۲۵۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۰گ (۱ر-۴۰ر)، ۶سطر چلیپایی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸-۲۴۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۲۹/۱
آغاز و انجام: برابر
۴۱۹ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ جلد: میشن مذهب، ۳۲ص(۱-۳۲)،۱۶سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸-۲۳]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۹۷/۳
آغاز: بسمله، خانه بلبل صریر خوشنوا ×× میزند از نو صفیری خوش بجا؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ جلد: تیماج، ۳۳ص (۱۰۱-۱۳۳)، ۱۳ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲-۲۳۹]

● گل و بلبل / شعر / فارسی

gol va bolbol

هجری تفرشی، ابوالقاسم بن محمد صادق، ق۱۲ قمری
hejrī tafrešī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad sādeq(-18c)

محل تألیف: اصفهان
مثنوی گل و بلبلدر ۲۴۲بیت.
آغاز: الا ای عندلیب نغمه پرداز×× الا ای با گرفتاران هم آواز
انجام: بیاد آر از من و مظلومی من ×× بحسرت مردن و محرومی من

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱/۷معیری
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: اسد الله بن محمد حسین؛ جلد: تیماج، ۲۵ص (۱۷۱-۱۹۵)، ۱۱سطر(۶/۲×۱۰)، اندازه: ۹/۸×۱۵سم [ف: ۱۸-۲۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶۳/۴۲حاشیه
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۶ص (۳۱۴-۳۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۳۶-۴۱۴]

۳. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۲۱۶ض
آغاز: برابر
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛قطع: بیاضی [چند نسخه-ف: -۳۵۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸۹/۱۹
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «مثنوی هجری» آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۴گ (۸۳۰-۸۳۳)، ۱۵سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۴۹۷]

● گل و خسرو = خسرونامه = خسرو و گل / شعر / فارسی

gol va xosrow = xosronāme = xosrow va gol

عطار، محمد بن ابراهیم، ۵۳۷؟ - ۶۲۷ ؟ قمری
‘attār, mohammad ebn-e ebrāhīm (1143 - 1230)

تاریخ تألیف: نزدیک ۶۰۳ق
نزدیک ۷۸۳۸ بیت در آن هست.
آغاز: به نام آنکه گنج جسم و جان ساخت ×× طلسم گنج جان هر دو جهان ساخت / جهانداری که پیدا و نهانست ×× نهان در جان و پیدا در جهان است
انجام: کسی کو در دعا دارد مرا یاد ×× همه وقتی نگه دارش خدا باد
[الذریعة ۱۶۱/۷ و ۷۲۹/۹؛ دیباچه سهیلی خوانساری بر چاپ ۱۳۳۹منزوی ۳۰۸۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۷۴/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر بن علی بن محمد بدراسترآبادی، تا: ۸۰۹ق، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۸۰گ (۱۴۲پ-۲۲۱پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۶/۲سم [ف: ۹-۱۱۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۱/۴-ف
نسخه اصل:اونیورسیته ش ۵۳۸؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: ۸۲۶ق؛ ۱۷۹گ (۴۱۴ر-۵۹۲پ)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۲]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸۸۴/۵
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱شعبان۸۴۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۱۹گ (۳۴۹پ-۴۶۷ر)[نشریه: ۳-۴۸۴]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۲۶/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ [نشریه: ۷-۲۱۱]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۷۵/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول [نشریه: ۷-۲۱۱]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: زین العابدین بن محمد بن صدرالدین، تا: محرم۹۰۵ق، جا: شیراز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۶۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۶سم [ف: ۴-۶۹۹]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۰۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۹۰۹ق، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۸۵گ، ۲۰سطر(۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۷-۱۷۳]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۸۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، ۲۵سطر، اندازه: ۳۱/۲×۳۲/۵سم [ف: ۴-۶۶۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۵۷/۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: روغنی، ۸۲گ (۲۳۱پ-۳۱۲ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۵-۳۳۹]

۱۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳ فرخ
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با یادداشتی از آقای گلچین معانی که نوشته‌اند این نسخه به خط عبرت نائینی می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۱۵۸گ، ۲۲ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: -۱۴۴]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴/۷-ف
نسخه اصل: اونیورسیته کتبخانه سی لاله لی ش ۲۰۱۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۴۰۳]

← گل و صنوبر ⟵ صنوبر و گل

● گل و مل / شعر / فارسی

gol va mol

حسین بایقرا، ۸۴۲ - ۹۱۱ قمری
hoseyn-e bāyqarā (1439 - 1506)

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۹۳
خط: نستعلیق، کا: سلطان علی مشهدی، تا: ۸۹۵ق؛ کاغذ: سمرقندی [نشریه: ۲-۹۲]

● گل و نوروز / شعر / فارسی

gol va nowrūz

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری
xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ʻalī (1291 - 1353)

تاریخ تألیف: ۷۳۲ق
دومین مثنوی از مثنوی‌های پنج‌گانه اوست که دارای‌حدود ۳۲۰۰ بیت است.
آغاز: بنام نقش بند صفحه خاک ×× عذار افروز مهرویان افلاک / عبیر آمیز انفاس بهاری ×× زبور آموز کبک کوهساری
انجام: به دولت روز میمون تو نوروز ×× به شادی فال اقبال تو پیروز / به نوروزی چو نقش خامه بستم ××به پیروزی ورق را درشکستم

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۸۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عمران کرمانی، تا: ۹صفر۷۵۰ق؛ جلد: میشن، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۳سم [ف: ۳-۶۴۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳/۳۵۲/۵
خط: تعلیق، کا: اسماعیل بن ابراهیم بن عبدالله، تا: ۸۲۰ق؛ مجدول، باسرلوح [سنا: ف: ۱-۱۷۹]

۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۵۰/۶
خط: تعلیق خوش، کا: اسماعیل بن ابراهیم بن عبدالله، تا: ۸۲۱ق [نشریه: ۱-۱۴]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۳۵/۲
خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱سطر در متن و ۴۳ سطر در حواشی، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳-۴۷۱]

۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۳۶/۵
نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، در حاشیه، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳-۴۷۴]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۳۶/۱۵
نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه،جلد:تیماج مذهب،۱۵سطر،اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳-۴۷۴]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۶/۴
بی‌کا، تا: ۹۷۰ق [ف: ۳-۱۶۷]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** نامه او که حرز جانش باد ×× در قیامت خط امانش باد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ ۶۹گ (۹۳پ-۱۶۱ر)، اندازه: ۱۶/۲×۲۴/۶سم [ف: ۷-۴۸۶]

● گل و نوروز /شعر / فارسی

gol va nowrūz

جلال طبیب، احمد بن یوسف، ق۸ قمری
jalāl-e tabīb,ahmad ebn-e yūsof(- 14c)

تاریخ تألیف: ۷۳۴ق
در سال ۷۳۴ گل و نوروز را که در میان مبتدیان و جوانان شهرت داشته به نظم درآورده است. رساله شمع او که اثری منثور است در مجموعه رسائل خطی فارسی، دفتر دوم به چاپ رسیده که نسخه‌ای از آن در ایران معرفی نشده است.

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۴۴/۲ تا ۲۴۷بخش۳
نسخه اصل: کتابخانه خدیوی مصر ش ۱۴۲۸؛ کا: فرصت غریب، تا: ۸۲۳ق؛ در هامش [ف: -۱۲۹]

● **گل و نوروز = گل نوروزی** / عرفان و تصوف / فارسی
gol va nowrūz = gol-e novrūzī
خواجگی کاسانی، احمد بن جلال الدین، - **۹۴۹ قمری**
xājegī kāsānī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn(- 1543)
گفتاری است ادبی عرفانی درباره بهار، طبیعت، عشق، فرصت را غنیمت داشتن، به نثر آمیخته به نظم و سربندهای «ای طالب صادق» که به شکرانه پیوستن حضرت سلطنت شعاری سکندر ثانی که از وی نام نمی‌برد و بایستی عبیدالله خان (۹۴۰-۹۴۶ق) باشد، به گروه درویشاننگاشته است. در پایان می گوید: «چون این سخنان در زمان گل و نوروز به خاطر رسید، نامیده شد «گل و نوروز» (گل نوروزی)». نام در نسخه در دست «گل و نوروز» است.(احمد منزوی)
آغاز: حمد بسیار و ستایش بیشمار مر خداوندی را که هژده هزار عالم را از برای مشاهده جمال و جلال خود خلق کرد
انجام: زین عروس خانگی از عز و ناز××جز بتدریجی نیفتد پرده باز
[دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی ۵۵/۱؛ مشترک پاکستان ۱۸۲۶/۳؛ فهرستواره منزوی ۷۸۶/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۰/۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق هندی، کا: بابا گلکار، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۲۴۱ر-۲۵۱پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۱۰۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳۷/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱۴گ (۱۳۵-۱۴۸)، ۱۷سطر، اندازه: ۹×۱۸/۵سم [ف: ۳۱-۵۹۷]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۲۲-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** بس کنیم، خود زیرکان را، این بس است ×× بانگ دو کردم، اگر در ده کس است. تمت.
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۴۰۱ (گنج ۶۷۱/۲، ۷۷۰)؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد امین، تا: ۱۲۸۰ق؛ ۱۲گ (۲۲۶-۲۳۷)[عکسی ف: ۲-۲۳۱]

● **گلهای بوستان سعدی** / ادبیات / فارسی
gol-hā-ye būstān-e sa'dī
آموزگار، حبیب الله، **۱۲۶۹ میلادی**
āmūzegār,habīb-ol-lāh (1269 -)

وابسته به: بوستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (-۶۹۱ق)
تاریخ تألیف: ۱۳۴۳ش؛ محل تألیف: تجریش
گلچینی نیکویی است از «بوستان» شیخ سعدی شیرازی، شامل ده باغچه و هر کدام دارای چند دسته گل که مجموعاً ۱۲۷ دسته گل می‌باشد و بیشتر دسته گل‌ها دارای یک داستان و بعضی بیشتر است.داستان‌های «بوستان» که به شعر بوده، در این کتاب به نثر برگردانده شده، و در پایان هر داستان یک یا چند بیت از بهترین ابیات آن فراز انتخاب شده که روح ادبی و آموزشی آن داستان می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۰۷۰
آغاز: دیباچه در این دنیای پرجوش و خروش که از یکسو مردم عقب افتاده جهان از خواب غفلت بیدار شده
خط: نستعلیق زیبا، بی کا، بی‌تا؛ نسخه‌ای است که برای چاپ نوشته شده بود؛ جلد: گالینگور مذهب، ۱۲۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۳سم [ف: ۱۳-۲۶۲]

← گلهای رنگارنگ ⇠ بهجة الشعراء

● **گله دوست** / گوناگون / فارسی
gele-ye dūst
فراق نامه، دو ملفوفه، اظهار محبت، اظهار اشتیاق، شکوه شدت الم فراق، توسل و توقع، تعزیت نامه ها، صورت منشات میرزا محمد منشی هروی، جواب میرزا شهاب، خطبه مقامات الحریری، قصیده کمال الدین غیاث شیرازی در ۱۹ باب، فایده - حاشیه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۵/۱۰
خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۶ص (۳۵۰-۴۰۵)، ابعاد متن: ۱۰×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲-۷۰]

● **گل همیشه بهار** / دعا / فارسی
gol-e hamīše bahār
ابن الشریفین، زین العابدین
ebn-oš-šarīfīn, zeyn-ol-'ābedīn
مشتمل بر دو «گلدسته».
آغاز: بسم الله الفیاض جهان آفرین منان را شکر گزاری موقوف است بر معرفت ...
[فهرستواره منزوی ۷۸۷/۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۰۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کس نتواند که بجا آورد.
خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: شیخ محمد

جواد علمیه؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۷گ (۱-۱۷)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۳۹]

● **گمرک محمره** / اسناد / فارسی

gomrok-e mohammare

عملکرد و مالیات محمره در صفحات شمالی و جنوبی آن از حاصل نخلستان‌ها و مالیات محله جدید پس از آبادانی و اجازه بازار و کاروان‌سرا و قصاب‌خانه و علاف‌خانه محمره و وجوهی که حکومت محمره از بلوچ در آن نواحی در این سال دریافت می‌کرده است و مالیات کاروان و اعراب و مالیات اهواز و مالیات مواشی از گاومیش و گوسفند و حاصل زراعت کناره کارون و نخیلات، در این گزارش که به دارالحکومه تقدیم شده است برای آبادانی محمره و اماکن عمومی آن ناحیه مانند حمام و مدرسه و جز اینها مخارجی درخواست گشته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۶۱

آغاز: از تاریخ غره جمادی الاولی مطابق یونت ئیل ۱۲۹۹ این خانه زاد دولت جاوید مدت محمد ابراهیم وارد محمره شده تا غره شهر ذی الحجه در آنجا توقف داشته

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ جلد: میشن، ۵گ، ۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۶۱۴]

● **گناهان** / اخلاق / فارسی

gonāhān

مدرس، ابوالفضل

modarres,ab-ol-fazl

چون حجة الاسلام والمسلمین (؟) گناهان را بسیار مختصر نوشته، مؤلف برآن شد که با تفصیل بیشتری آنها رابنگارد. این کتاب دارای نه فصل است که گناهان رابر اعضا و جوارح تقسیم کرده و گناهان هر عضو را درفصلی جداگانه می‌شمارد.

آغاز: مقدمه چون مرحوم حجة الاسلام والمسلمین رساله مختصری در باب گناهان نوشته بودند ... اقسام گناهان و آن نه قسم است

انجام: و نغمات دلربا بگوش مؤمنین میرسد مگر کسانیکه در دنیا گوش بساز داده اند

[فهرستواره منزوی ۵۷۷/۶]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۳۵/۲-۱۹/۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۲۱]

← گناهان کبیره ← کبائر

● **گناهان کبیره** / اخلاق / فارسی

gonāhān-e kabīre

حسینی علوی، محمد بن احمد، ق۱۱ قمری

hoseynī ‘alavī, mohammad ebn-e ahmad(- 17c)

گفته‌های مختلف در معنی و تعداد گناهای کبیره با اختصار ذکرکرده، پس از آن سی و دو گناه را طبق روایات و احادیث کبیره می‌داند و برمی‌شمرد با نقل بعضی از اخبار با الفاظ عربی آنها.

آغاز: الحمدلله الذی رفع درجات العارفین لتبیین مسائل الحلال و الحرام ... و بعد می‌گوید کاتب این حروف

انجام: و از این وجوه امکانیت استنباط لمیات معاصی آخر ظاهر و هویدا است فاستنبط و کن من الشاکرین

[فهرستواره منزوی ۵۷۷/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۶۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل بن عبدالعالی هاشمی کرکی عاملی، تا: دهه سوم ذیقعده۱۰۷۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۱۴۳پ-۱۵۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۵-۳]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۴۹۵/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۲ق [نشریه: ۲-۱۲۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۳۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن علینقی تفتی یزدی، تا: جمادی الاول۱۲۲۹ق؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۱۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۸۲۶/۸

همان نسخه بالا[مؤید: ۲-۲۶۸]

● **گناهان کبیره** / اخلاق / فارسی

gonāhān-e kabīre

حائری یزدی، مهدی، ق۱۳ قمری

hā’erī yazdī, mahdī(- 19c)

هفتاد گناه را تشریح کرده و حکم هر کدام را بیان می‌کند، و پس از آن چند فصل است در وصیت‌های حضرت پیامبر اکرم (ص) به حضرت امیر المؤمنین (ع) و علامات قیامت و چگونگی مرگ و اختیارات ایام.

آغاز: الحمد لله الذی خلق الخلق من العدم، و علم الانسان ما لم یعلم، و امرهم باجتناب ... بدان ایدک الله تعالی بطاعته وفقک لمرضاته، که غرض از خلقت انسان رسیدن است به سعادت

چاپ: ایران، سنگی، ۱۳۱۸، جیبی، ۱۶ص(صص۱-۱۶)

[الذریعه ۲۵۹/۱۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۲۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و احادیث و اخبار پیغمبر و ائمه طاهرین کمیاب بود و مؤمنین و مقدسین و متدینین بسیار طالب بودند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ شوال۱۳۱۵ق؛ جلد: گالینگور، ۵۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹-۵۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۸۰۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بواسطه حب دنیاست، و حب دنیا سر هر گناهی است.

بی‌کا، تا: ۱۲۹۱-۱۳۱۰ق؛ ۱۵گ (۱۲۶ر-۱۴۰ر) [ف: ۲-۲۱۱]

● **گناهان کبیره** / اخلاق / فارسی

gonāhān-e kabīre

شریف یزدی، محمد تقی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

šarīf yazdī,mohammad taqī ebn-e mohammad bāqer(-19c)

دویست و بیست گناه کبیره را که در آیات قرآن و احادیث وعده جهنم به انجام‌دهنده آنها، داده شده در این کتاب با اشاره به آن آیات و احادیث بیان شده است. این کتاب مختصری از کتابی مفصل در همین موضوع.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۷/۳

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... چون بعضی از علما رساله ای در تفسیر عدالت و تقوی نوشته بودند؛ **انجام:** و ادعا نمود که من دختر فاطمه زهرا می‌باشم و علماء عصر از جواب او عاجز شدند

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن اسدالله جورتانی اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ صفر۱۳۱۰ق؛ افتادگی: وسط؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۴۶گ (۲۰پ-۶۵ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۳-۱۳۶]

● **گناهان کبیره** / اخلاق / فارسی

gonāhān-e kabīre

؟ کنتوری، حامد حسین بن محمد قلی، ۱۲۴۶ - ۱۳۰۶ قمری

kantūrī, hāmed hoseyn ebn-e mohammad qolī (1831 - 1889)

رساله‌ای است درباره گناهان کبیره و شمار آنها بر مبنای اربعین حدیث شیخ بهایی، حق الیقین محمد باقر مجلسی، کافی کلینی و عیون اخبار الرضا.برخی کلمات هندی از جمله «بیاج» به معنی ربا در آن دیده می‌شود.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۹۰

آغاز: بسمله، حمدله، و الصلوة علی خاتم النبیین محمد و عترته المعصومین اما بعد این رساله ای است در بیان تعداد گناهان کبیره؛ **انجام:** مولانا محمد باقر مجلسی علیه الرحمه فرموده است که عمل سحر، ظاهرا کبیره است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر مالکیت به تاریخ۱۲۹۶؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۷؛ جلد: مقوای، ۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۴]

● **گناهان کبیره** / اخلاق / عربی

gonāhān-e kabīre

نام ۲۰ گناه کبیره بنا بر مذهب شافعی از کتاب مشکوة المصابیح.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۵۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۱ص (۸۱پ)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۶۹]

● **گناهان کبیره** / اخلاق / فارسی

gonāhān-e kabīre

غیر همانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۲۷-۲۷/۹۷

آغاز: واز روی عمد واختیار باشد وحق سبحانه وتعالی درکلام مجید فرموده ان الذین یشترون بعهد الله وایمانهم ثمناً قلیلاً اولئک لاخلاق لهم فی الاخرة؛ **انجام:** وآن تمام نمی‌شود مگر به پنج اصل اول بشناسد حق تعالی را بیگانگی باصفات ثبوتی ومبرا از صفات سلبیه داند او را

رساله مفصلی است دربیان گناهان کبیره وعقوبت‌های مترتبه بر آنها که درآیات قرآن کریم وروایات ائمه (ع) وارد شده است این رساله بدون ابواب وفصول بوده ودرآغاز رساله مطالب رابا عنوان «ازجمله گناهان بزرگ» آورده که بعداً با عنوان «بیان - بیان» ذکر نموده است، سبک تألیف رساله به شیوه منبری صورت گرفته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۲۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۵۷/۳

آغاز: بسمله. تعداد گناهان کبیره به استنباط آقای معروف به آقا نجفی وفقه الله تعالی، دویست و کسری است.اول نفاق است ... ؛ **انجام:** صد و هشتاد و دو، ترسیدن از خلق زیادتر از خالق. و چون این شرط مهم تر بود، لذا قدری مشروحاً ذکر شد. و السلام علی من اتبع الهدی

به استنباط آقا نجفی (زنده در ۱۳۰۳ق/۱۸۸۶م)، وی(مؤلف) بایستی از پیروان شیخ احمد احسایی باشد، ۱۸۲ گناه در آن ذکر شده است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱-۱۳۰۳ق؛ ۲۶گ (۴۹ر-۷۴پ) [ف: ۱-۲۱۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۲۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶-۱۹۱]

← گنج اسرار > گنج الاسرار

● **گنج اسرار = معرفت دل و ماهیت قلب** / عرفان و تصوف / فارسی

ganj-e asrār = ma‘refat-e del va māhīyat-e qalb

صلاح بخاری، فرید مسعود بن ابی بکر

salāh boxārī,farīd mas‘ūd ebn-e abī bakr

از خصوصیات مؤلف آن اطلاعی نداریم کتاب روان و بعضاً عامیانه نوشته شده گر چه نکته سنجی‌های خاصیدر آن دیده می‌شود. در این رساله از قلب - آن لحم صنوبری شکل- و ماهیت آن بحث می‌کند و هم از لطیفه ربانی و گوهر نورانی که صلاح آن، بهشت سعادت را باب و صفای آن هدف اولوالالباب است، سخن می‌گوید. او مرید را برای سیر در هفت شهر عشق قدم به قدم پیش می‌برد تا گوهر فقر را دریابد. محتمل است که این سخنان را در مجلسی تقریر کرده و شخص دیگری جمع‌آوری نموده است چون در برخی موارد کلامش تکراری است و هیچ‌گونه فصل‌بندی خاصی در آن دیده نمی‌شود. با عناوین «عزیز من»، «عزیز من».

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... می‌گوید درویش ضعیف فرید مسعود ابوبکر عمر صلاح بخاری ... این رساله پارسی در بیان معرفت دل و ماهیت آن در قلم آورده حکایة عن الله لایسعنی ارضی و لا سمائی و لکن یسعنی قلب عبدالمؤمن از این مراد وسعت دل مؤمن است ...

انجام: اکنون عزیز من مقصود از آفرینش آدم اظهار وحدانیت حق بود که بنشته این رساله گنج اسرار بعون پروردگار ... فرید مسعود ابوبکر عمر صلاح بخاری من ارادت الهی چنان که در خبر امده ... اساس الکفر مراد نفسه ... بیت: برزخ و ذات و صفات شدید تحت فوق ×× می‌نماید چهر طالبی و کل نفس ذوق و شوق

چاپ: مجموعه رسائل فارسی، دفتر هشتم، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستانقدس رضوی، ۱۳۸۷ش، به کوشش محمد رضا راشد محصل

[فهرستواره منزوی ۳۶۰/۷]

۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۵۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۰ق؛ جلد: مقوایی، ۷۲ص (۶-۷۷)، ۹سطر، اندازه: ۹×۱۲/۵سم [نشریه: ۱۳-۴۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۵۴/۷-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از آن وصف گوهر فقر پیدا شود وصف گوهر آن است که از کل اشیاء مستغنی باشد کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف

نسخه اصل: موزه بریتانیا شAdd. 26294 (ریو ۸۶۲)؛ بی‌کا، بی‌تا

[فیلمها ف: ۱-۶۰۲]

● **گنج الاسرار = گنج اسرار** / طب / فارسی

ganj-ol asrār = ganj-e asrār

نظام منشی

nezām monšī

وابسته به: الایضاح فی اسرار النکاح؛ شیزری، عبدالرحمن بن نصر (قرن ۶)

بهدستور: مجیرالدین ابوالمعالی محمد بن المعتز بن طاهر

ترجمه ایضاح النکاح عبدالرحمن بن نصر بن عبدالله شیزری (شیرازی) است با بعضی از زیادات اضافات. در مقدمه می‌گوید: «از آنجا که همواره دواعی همت همایون ... خود را ... به بنده و بنده زاده خویش نظام المنشی ... ارزانی داشت که کتابایضاح فی اسرار النکاحرا که استاد کبیر عالم محقق شیخ عبدالرحمن الشیرازی بن عبدالله الشیرازی تالیف کرده است و غایت جهد در تنضیم (کذا) و تتمیم آن مبذول داشته ... از لغت تازی به زبان فارسی نقل کند و از کتب دیگر مثل جوامع اللذات و غیره مسئله‌ای چند که محتاج الیه باشد بدان الحاق کرده شود تا فواید آن عامتر و عواید آن تمامتر گردد امر اعلی را که نسبت به جهانیان فرض عین بلکه عین فرض است امتثال و انقیاد نموده معترفاً بالعجز و القصور در آن معنی خوض پیوست و آن را از لغت تازی به زبان فارسی نقل نموده و در مواضع که احتیاج افتاد اصلاح تقدیم داشت و مسائلی دیگر که هم چند نیمه این کتاب بلکه بیشتر باشد از جزو علمی و نسخ ادویه و اشربه و غیرها به قدر قدرت و احتمال حال بعضی از مواضع دیگر بدان اضافه کرد و ترتیب آنرا برقرار اصل گذاشت و این مجموعه را مناسب حال آن گنج الاسرار نام نهاد».شامل دو جزو و هر جزو در ده باب و بعضی از ابواب در چند فصل. این عناوین را از آن می‌توان استخراج کرد: مقدمه: در قوانین کلی امر باه؛ جزء ۱. در اسرار مردان که به امر مجامعت تعلق دارد و در ده «باب» است: باب ۱) در مقدمه‌ای که معرفت آن در این علم ناگزیر باشد، ۲)معرفت اغذیه مفرده و ادویه مفرده زیاده کننده در باه، در سه فصل، ۳)معرفت غذاهای مرکبه زیاد کننده در باه، ۴) معرفت غذاهای مرکبه زیاد کننده در باه، ۵)معرفت مسوخات و حمولات و ضمادات زیاد کننده در باه، در چهار فصل، ۶) معرفت ادویه‌ای که چون استعمال کنند در لذت مجامعت بیفزاید و تقویت کند، ۷) معرفت ادویه‌ای که زنان را آبستن کند، ۸)معرفت آنچه در باه کند و شهوت جماع بمیراند؛ جزو ۲.در اسرار زنان در نوزده«باب». (محمد حسین حکیم)

[فهرستوارهمنزوی ۳۶۶۱/۵؛ کشف الظنون ۱۵۱۲/۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷۱۶/۳

آغاز: بسمله حمد و سپاس خداوندی را که جواهر زواهر عالم

افلاک و مجاوران کره خاک در دریای شوق او سایح اند؛ **انجام:** و غیر آن را چیز دیگر نخواهند.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۷۲گ (۱۳۷-۲۰۸)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۹-۵۲۰]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۰۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۷۲پ-۹۸پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱-۴۷]

۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۵/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱-۹۳۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۴۹/۱
آغاز: شکر و سپاس و بی قیاس آن پروردگاری را که معلم اشیا ومظهر اسماست و مبدع صور بدایع و مسبب ضرر و منافع؛ **انجام:** اگر فرج زن درد کند شیر خر به خور برگیرد مفید بود و نیکو گردد. تمت الکتاب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ تملک: علی بن لطفعلی تبریزی که در ربیع الاول ۱۲۷۶ق در نجف اشرف آن را خریده بود و دستورالعملی برای روییدن محاسن و موی از روی نسخه ارسطو؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: میشن مذهب، ۶۴گ (۱پ- ۶۴پ)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۹×۱۹سم [ف: ۲۹/۲-۶۷۰]

● **گنج الاسرار** / کیمیا / فارسی
ganj-ol asrār

فضل بن جعفر
fazl ebn-e ja‘far

[فهرستواره منزوی ۳۹۷۹/۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۵۲
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل الکواکب السبعة ... اما بعد چون اختلاف احوال و اثرهای روحانیات؛ **انجام:** درجه درجاتند نامعلوم باشد و السلام و الاکرام.
خط: نستعلیق، کا: فضل الله استرآبادی، تا: ۱۲۵۴ق؛ واقف: فضل الله جعفر بن فضل الله؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۷۸]

● **گنج اسرار = کشف الاسرار = جنات الوصول** / شعر / فارسی
ganj-e asrār = kašf-ol asrār = jannāt-ol vosūl

شمشیرگر شیرازی، علی اصغر، ۱۱۸۳ - ۱۲۶۲ قمری
šamšīrgar-e šīrāzī, ‘alī asqar (1770 - 1846)

مثنوی عرفانی مفصلی است مشتمل بر هفتاد هزار بیت در دوازده دفتر؛ به وزن مثنوی مولوی و به پیروی از آن.
آغاز: ای خدایی کاینهمه هستی ز تست ×× در دل هر ذره یی مستی ز تست
[الذریعة ۸۹/۱۹]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۵۲۰گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۲سم [ف: ۴-۷۰۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۱۵
آغاز: ای خداوندی که این عالی و پست ×× شد پایدار از تو با هر چیز هست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۸۴۴گ، ۳۸سطر، اندازه: ۲۰/۴×۳۳/۲سم [ف: ۴-۷۰۰]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸۵ حکمت
آغاز: برابر؛ **انجام:** گوش هش بگشا چو خورشید نور پاش ×× تا نماید هر نهان را بر تو فاش
مثنوی است در پنج دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: رحلی [ف: ۲-۲۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و پرده غیب الغیوب سبز خوشرنگست، در کمال صفا و بها و نورانی، اللهم ارزقنا هذه المقام و لجمیع اخوانه بمحمدو آله الاطهار الامجاد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ جمادی الاول۱۳۱۱ق؛ به دنبال دفتر دوازدهم پاره‌ای از مراسلات وی است و بعضی مثنویات کوتاه که آنها نیز صورت مراسله دارد؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ ۴۵۹گ، ۳۵سطر(۱۴/۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۷-۶۹۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۳۷۹
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● **گنج الاسرار** / عرفان و تصوف / عربی - فارسی
ganj-ol asrār

این مجموعه که نویسنده آنرا «گنج الاسرار» نامیده است، شامل دوازده رساله است: ۱. ذکریه = رساله محمودیه، همدانی، علی بن محمد؛ ۲. سیر الطالبین = اسرار الطالبین، همدانی، علی بن محمد؛ ۳. رساله منامیه، میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبدالنبی؛ ۴. حق الیقین، میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبدالنبی؛ ۵. رساله منیه، همدانی، علی بن محمد؛ ۶. واردات = رساله واردات کریمیه، همدانی، علی بن محمد؛ ۷. درویشیه، همدانی، علی بن محمد؛ ۸. عقبات، همدانی، علی بن محمد، ۹. کلمات حضرت رسول و حضرت امیر؛ ۱۰. الرسالة القدسیه فی اسرار النقطه ...؛ ۱۱. بعضی از احادیث قدسیه؛ ۱۲. رساله مختصر تذکره.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۶۵۳
کا: محمدرضا ویشلقی، تا: ۱۳۱۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲-۳۳۲]

● **گنج الله** / شعر / فارسی

ganj-ol lāh

از سراینده‌ای با تخلص «فانی»: «مقامی یافت فانی در خرابات ×× که هرگز ره نیابد شیخ رزاق»، «دلا چو فانی مسکین درین جهان ساکن مشو ×× که مسکن باقی سرای فانی است».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۵۶/۱

آغاز: ای ذات تو ز ادراک خیالات مبرا ×× وز وهم خود فهم کمالات تو اعلی؛ **انجام:** به صورت گر چه آدم از زمین است ×× به معنی صورت عرش آفرین است

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، ۹۲گ، ۱۴سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳-۲۷۹]

● **گنج باد آورد صاحبقرانی** / طب / فارسی

ganj-e bād āvard-e sāhebqerānī

حسینی، میرزا امان الله، - ۱۰۴۶ قمری

hoseynī,mīrzā amān-ol-lāh(- 1637)

تاریخ تألیف: ۱۰۳۵ یا ۱۰۴۰ق

در یک «مقدمه» و یک «کلید» در شانزده «فصل»، سپسسه «گنج» نگاشته شده است: گنج یکم و دوم هر یک در هشت «سکه» و سوم در شش «سکه» در پزشکی. سپس طلسم و کیمیاست این یکی در ۱۸ «صنعت». ادویه مفرده و مرکبه، ادویه مفرده آن گیاه شبه قاره است. در آن از نوشته‌های فارسی و هندی بهره برده و دایرة المعارف داروشناسی سده‌های میانه هند است.در این کتاب از ۱۰۵ اثر عربی و فارسی و هندی بهره برده شده که نزدیک به نیمی از آنها به عربی و شش کتاب به هندی و آن دیگرها به فارسی است از دانشمندان ایران و هند، پس این کتاب را دائرة المعارف داروشناسی قرون وسطی در هند می‌توان نامید.

[مکتبة امیرالمؤمنین ۵۷۸/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۶۶۲/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۳۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۳۳گ (۲پ- ۱۳۴پ)[مختصر ف: -۶۸۷]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۷/۷

آغاز: ارباب این صناعت بنابر صیانت صنعت از جهال با کثرت مال سبب ضلالت و مفسدات ایشان نگردد ... و رنج ضایع نشود. صفت در بیان معرفت افراد کیمیا و اسماء آنها؛ **انجام:** این غریق بحر معرفت ربانی از گرداب تسویلات نفسانی و ورطات وساوس شیطانی بساحل مراد خداپرستی و حق دانی رسد ان شاء الله تعالی. الحمدلله بانجام و اتمام رسید کتاب گنج [باد] آورد روز پنجشنبه سیم شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۰۴ تمت بالخیر و العافیت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۷۶گ، ۱۹سطر(۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: -۱۷۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۹۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۰۸گ، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۰-۱۴۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۸۲-ف

نسخه اصل: هندوستان ش ۸۹۵۱ ق ح ۲۱ (۵۵ ف ۵۵)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

● **گنج البحر** / شعر / فارسی

ganj-ol bahr

مدهوش گلپایگانی، محمد صادق بن فتحعلی، ق۱۳ قمری

madhūš-e golpāygānī, mohammad sādeq ebn-e fath-ʻalī(- 19c)

این مجموعه سروده‌هایی است که مؤلف در هنگام مسافرت دریایی به سوی حجاز به عنوان اندرز و موعظه گفته شده و مشتمل بر پنج«باب» سروده است: ۱.متقابلات؛ ۲. تنبیهات؛ ۳. مراتب عشق؛ ۴. صفحات محموده؛ ۵. مذمت.

آغاز: بسمله آغاز همه کارها ×× بلکه کلید همه اسرارها

[الذریعة ۱۴۱/۲۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۶۷/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** رخساره کنند در گدایی ××که کاهی و کاه کهربائی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ عنوان نسخه بر اساس نامی است که در برگ ۷۹ آمده است، ولی بر اساس الذریعة تمامی سه رساله (۳و۴و۵) در این مجموعه در یک جا تحت عنوان کلیات مدهوش آمده است؛ ۲۶گ (۷۹- ۱۰۴)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲۸-۹۴]

● **گنج پنهان** / ادبیات / فارسی

ganj-e penhān

خاموش یزدی، میرزا علیخان، - ۱۳۷۹ قمری

xāmūš-e yazdī, mīrzā ʻalī-xān(- 1960)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۳۸

آغاز: ای کشته نهان از خلق در جلوه خود عمدا دردا که بجا نارد کس حق ترا دردا؛ **انجام:** تو قرآن شیوه نیز جود خاموش دید از سر بهره بپوش.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن مذهب[رایانه]

● **گنج خسروی** / ادبیات، اخلاق / فارسی

ganj-e xosravī

حسن بن محمد شریف، ق۱۳ قمری

hasan ebn-e mohammad šarīf(- 19c)

برخی از نصایح را درده «باب» که هرکدام آن کلمه‌ای است به صورت حکایات واشعار بیان کرده است. وی این رساله را به محمد حسن خان نامی (؟) تقدیم کرده است.

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۱۹/۳

آغاز: الحمدلله ... اما بعد چون بندگان عالیجاه عظمت واجلال دستگاه عمدة الخوانین العظام ونتیجته النجباء الکرام محمد حسن خان حرث الله عن آفات الزمان؛ **انجام:** لیک هرآنچه بودنی باشد ×× هم به تقدیر ایزدی باشد / پی تدبیرش آید او ناگاه ××پیش ازآن کو شود زکارآگاه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۳۳گ (۷۶ر-۱۰۸پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۷۱۳

از حسن بن محمد؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳

بی‌کا، بی‌تا [میراث شهاب: س۶ش۱-۱۱۲]

● گنج دانش / جغرافیا / فارسی

ganj-e dāneš

حکیم، محمد تقی بن محمد هادی، ۱۲۵۶ق۱۴ قمری

hakīm,mohammad taqī ebn-e mohammad hādī (1840 - 20c)

نام و تاریخ برخی از شهرهای ایران به ترتیب الفباء.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۱۸، دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۰۵ق، رحلی، ۳۱+۵۷۳+۱صص

[الذریعه ۲۳۷/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۲۴۳/۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۵۳

چاپ سنگی کارخانه میرزا حبیب الله طباع؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار، تا: دهه سوم ذیحجه۱۳۰۵ق؛ با حواشی خطی اسماعیل در ۱۳۳۹ و مهدی پارسا در ۱۳۲۸ [ف: ۱۷-۲۸۱]

← گنج رایگان > زاد المسافرین
← گنج رایگان > زایچه محمد امیر حسنخان راجه محمود آباد

● گنج روان / عرفان و تصوف / فارسی

ganj-e ravān

داعی شیرازی، نظام الدین محمود، ۸۱۰ - ۸۷۰ قمری

dā'ī šīrāzī, nezām-od-dīn mahmūd (1408 - 1466)

تاریخ تألیف: ۸۲۹ق

این مثنوی در هشت «مقالت» است: ۱.تنزیه و تقدیس حق؛ ۲. بیان جنون؛ ۳. بیان طریقت سلوک؛ ۴. بیان سالکان طریقت؛ ۵. عشق و مراتب آن؛ ۶. معرفت حکایت نفس انسان و صفت آن؛ ۷. معرفت دین و تحقیق آن؛ ۸ بیان حال پیر و مرید و شرط صحبت.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۲

بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۳۸ص (۳۳-۷۰) [ف: ۳-۳۴۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۵۷/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۵-۴۷۶]

● گنج زر / دعا / فارسی و عربی

ganj-e zar

منشی باشی، حسین بن مهدی، ق۱۴ قمری

monšī-bāšī,hoseyn ebn-e mahdī(- 20c)

مشتمل بر اوراد و اذکار و دعاهای کوتاه و ختومات و طلسم‌ها و اسماء الهی بجهت قضاء حوائج و انجام مهمات گرفته شده از کتاب‌ها و آثار حکمای قدیم این فن و بعضی را مؤلف تجربه کرده است این کتاب فصل‌بندی نشده و مطالب بدون ترتیب مخصوص گرد آورده شده و تاریخ مقدمه آن سال ۱۳۴۰ می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۸۶

آغاز: الحمد لولیه و هو الذی له الاسماء الحسنی ... اما بعد چون کافه انام از خواص و عوام در تحصیل عزت و سعادت و دولت؛ **انجام:** فابی الله الا ان نورک یبوح بذکرک و لو کره المشرکون

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۲۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۹۷]

● گنج سخن / شعر / فارسی

ganj-e soxan

امیر خسرو، خسرو بن محمود، ۶۵۱ - ۷۲۵ قمری

amīr xosrow, xosrow ebn-e mahmūd (1254 - 1326)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۶/۱

خط: نستعلیق، کا: سلطان علی کاتب اصفهانی، تا: ۸۶۳ق؛ کاتب این نسخه سلطانعلی مشهور نیست بلکه سلطانعلی کاتب اصفهانی است که هر دو در یک عصر می‌زیستند، با ۱۷ مجلس مینیاتوربسیار عالی، مجدول، با چهار سرلوح کار شیراز، مذهب، نوشته‌ای به این شرح: «هو الله تعالی. این کتاب را با اینکه ضایع شده است چون خط سلطانعلی کاتب اصفهان بود (محو شده است) ابتیاع کردم حرره حسین قوام دفتر آشتیانی ۱۳۱۳ فرزند عزیز؟ قدرش را بداند»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم مذهب، اندازه: ۱۴×۲۲/۳سم [ف: ۳-۳۵]

● **گنج سعادت** / حکومت و سیاست / فارسی

ganj-e sa‘ādat

تویسرکانی، عبدالغفار بن محمد حسن، - ۱۳۱۹ شمسی

toyserkānī,‘abd-ol-qaffār ben mohammad hasan(-1940)

رساله‌ای است در بیان استبداد حکومتی و اجتماعی که گویا بعد از استقرار مشروطه نوشته شده است.مؤلف که از آزادی‌خواهان متشرع بوده است، برای گریز از تکفیر مغرضان و بدخواهان، نخست به بیان اصول پنج‌گانه دین پرداخته؛ سپس کلمه استبداد را شرح و آن را به دو نیم تقسیم نموده است: اول استبداد شخصی که دامن گیر زورمندان، از طبقات حکومتی می‌شود و دیگری استبداد نوعی که آن را طبیعت تمام مردم می‌داند. او درباره استبداد حکومتی ابراز می‌دارد: با همت و غیرت مردان غیور، بر طرف شده است؛ آنگاه به استبداد نوعی حاکم بر نظام اجتماعی از حیث اقتصادی و صنعتی و روابط طبقات، پرداخته و از جزئیات امور اقتصادی از قبیل کم فروشی و گران فروشی و روابط ارتشاء بین حاکم و اصناف، شکایت می‌کند.در این رساله همچنین مظاهر صنعت و تمدن، از لوازم پیشرفت و ترقی قلمداد شده؛ لکن از غرب‌زدگان و فرنگ‌رفتگان خودباخته، انتقاد شده و بی دینی و فساد، از لوازم پیشرفت دانسته نشده است.در این کتاب جمعیت تهران در عصر مؤلف ۳۰۰/۰۰۰ تخمین زده شده است.

در منابع موجود، کسی به نام «عبدالغفار تویسرکانی» که مؤلف گنج سعادت باشد، دیده نشد؛ ولی دو کس به نام «عبدالغفار تویسرکانی» شناخته‌ایم که یکی از یاران «خوانساری»، در تألیفات روضات الجنات است که در سال ۱۳۱۹ق درگذشته و دیگر مؤلف کتاب «برهان الدین فی رد اثنین و سبعین» که آن را در سال ۱۳۱۹ق تألیف نموده است. بنابراین، مؤلف کتاب حاضر، غیر از «تویسرکانی» درگذشته به سال ۱۳۱۹ق است؛ زیرا در این رساله، از استقرار مشروطه سخن رفته است؛ ولی آیا او همان مؤلف کتاب برهان الدین است یا خیر، در این باره هم دلیل صحیح برای پاسخ نداریم.(سید محمود مرعشی)

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بعد بر ضمیر منیر اولی الالباب مخفی و مستور نماند که در بدو امر که این نسخه را بر می‌نگاشت.

[الذریعة ۹۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۵۷۷/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** در تحت سلطنت عظیمه الهیه و حیاء و شرمساری از او تعالی نفس و هوای خود را مغلوب ...

خط: نستعلیق خفی، کاتب = مؤلف، تا: اوایل قرن۱۴؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح مذهب قاجاری، مجدول، محشی از مؤلف؛ ۸۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۲۹-۱۵۹]

● **گنج شایگان** / ادبیات / فارسی

ganj-e šāyegān

ریاض همدانی، محمد جعفر، - ۱۲۶۸ قمری

rīyāz-e hamadānī, mohammad ja‘far(- 1852)

اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)

به تقلید گلستان در پنج «باب»: ۱. آداب یزدانی، ۲. مراسم جهانبانی، ۳. ترک شناعت، ۴. برگ قناعت، ۵. پنجم آداب موافقت و ادای حق مرافقت.مؤلف خود در مقدمه به نام خود اشاره نکرده و تنها در پایان کتاب تخلص خود را آورده است و چون حکایاتی که در آن نوشته بیشتر تلمیح درباره کسانی است که کاتب در حاشیه به اسم و رسم آنان را معرفی کرده و از معاصرین وی بوده‌اند معلوم می‌شود که هم در بروجرد و هم در همدان زیسته است و پیداست که اصل وی از بروجرد بوده و سپس چندی در همدان زندگی کرده و به همین جهت برخی وی را بروجردی و برخی همدانی نوشته‌اند.از شرحی که در ۱۲۷۷ در پشت یکی از نسخه‌ها نوشته‌اند برمی‌آید که پیش از این تاریخ درگذشته است.مؤلف همه جا اشعاری به عربی و فارسی شاهد آورده است و ظاهراً اشعار فارسی آن همه از خود اوست.

آغاز: بسمله زهی بخشنده بی منت و بخشاینده بی ضنت عم نواله که ذات بی زوالش جهان راکرانه هستی است و شکر باده نوالش جهانیان را ترانه مستی ...

انجام: که باین صفات متصف شود و یا ریاض آسا در بیغوله عزلت معتکف و بقصور و علت معترف.

[نسخه‌های منزوی ۳۶۱۷/۵ و ۲۳۳۸/۳؛ فرهنگ سخنوران ۲۴۴؛ الذریعة ۲۳۸/۱۸ و ۳۹۵/۹]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۴

آغاز: از سحاب ریزد و سحاب مرحمتش لاله از سراب انگیزد؛ **انجام:** پایان: و ننگ غمازی بر تو مسجل ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ ۱۲۸گ، ۱۰سطر(۷×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۶-۷۱۶]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱پ-۹۰ر)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۹۸]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۶/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۵۰]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۴-۴۷۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۲۱/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۷۱۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: میرزا علی، تا: ۲ذیقعده۱۲۶۸ق؛ مهر: امانت میرزا محمد طبیب بخط محمد میرزا (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۱۸۱]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۱۶/۱-۵/۱۰۶

آغاز: برابر**انجام:** چهارم بستگان گرفتار پنجم خونیان خطاکار تا چون هر یک سوی دیگری نگرد توانگران نعمت موجود راپاس دارند بیماران آزادی از رحمت

انجام ناتمام؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم، تا: ۱۲۷۲ق، جا: پطرزبورغ؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۸۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۳۴۲۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، شکسته، تحریری، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۷۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۰ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۱۹۸]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۸ ـ ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۱سطر(۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۷۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالغفور متخلص به محیط، تا: غره جمادی الاول۱۳۰۸ق، جا: مراغه؛ جلد: میشن، ۴۸۹گ (۱۷۲پ-۶۶۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۱۵۰]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** خواجه گر با لطف احسان پرورد ... ۱۳۱۸ هجری.

خط: نستعلیق، کا: عیسی بن محمد مهدی کیمیایی، تا: ۱۳۱۸ق، برای حسین قلی خان نظام السلطنه ما فی پیشکار آذربایجان؛ جلد: میشن سیاه، ۱۷۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۹×۲۰/۵سم [ف: ۴-۷۰۰]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، آیات به نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۳۱۸ق؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: میشن، ۵۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲سم [ف: ۱۷-۳۷۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۸۱

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● گنج شایگان عربستان / جغرافیا / فارسی

ganj-e šāyegān-e ‘arabestān

حکیم باشی، میرزا تقی خان، ق۱۴ قمری

hakīm bāšī,mīrzā taqī xān(- 20c)

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۷۰

آغاز: عربستان گنجی است مملو از سیم و زر و خزانه ایست از هر طرف بسته و دارای دو مفتاح خارجی و مفتاح داخلی، مفتاح خارجی محمره و رودکار و نست ... و مفتاح داخلی راههای کوهسار فیما بین عربستان و خرم آباد لرستان؛ **انجام:** پس الزم اصلاحات داشتن خط تلگرافی از محمره بمراکز ایرانست و اگر راهها نیز تعمیر شود چاپار و پسته نیز از مهماتست. غلام خانه زاد تقی.

خط: نستعلیق، کا: تقی، تا: جمادی الاول۱۲۹۹ق؛ ۱۳۵ص، ۱۱سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [صارم الدوله: -۹۶]

اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۱۴۴۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۳۱۸]

● گنج الشفاء و رافع الداء / دعا / فارسی و عربی

ganj-oš šefā’ va rāfe‘-od ddā’

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - ۱۲۳۴ ؟ قمری

hezār-jarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad šafī‘(- 1819)

رساله‌ای مختصر در دعاهای رفع بیماری‌ها وبلاهاست. [الذریعة ۲۳۸/۱۸]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۶۰۰/۱۰

آغاز: بسمله حمدله صلاة اما بعد چنین گوید حقیر جانی محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی الله عن جرائمهما که این کلمات چندی است که در این اوراق نوشتم از دعاهای مختصره برای رفع؛ **انجام:** ویا باقی بعد کل شیء صل علی محمد وآل محمد وافعل بی کذا و کذا و بجای وافعل بی کذا وکذا حاجت خود را ذکر کند که برآورده است انشاء الله تعالی.

از اول تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۰۳]

● گنج الصنایع مظفری / صنعت / فارسی

ganj-os sanāye‘ mozaffarī

گلپایگانی، محمد بن غلامعلی، ق۱۴ قمری

golpāygānī,mohammad ebn-e qolām ‘alī(- 20c)

به دستور: مظفرالدین شاه قا جار

درسی ودو «مقاله» و هر مقاله چند «نوع» در صنایع گوناگون همچون: تولید ۱. شکر، ۲. آینه، ۳. سفال وچینی، ۵. مینا ...، ۱۶. مس ...، ۲۵. استخوان وعاج ...، ۲۹. مطلاکردن چوب ...، ۳۲. الکتریک و ساختن اسباب‌های چراغ و تلفون و تلگراف.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۱-۹/۵۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر

خلقه واشرف بریته محمدو آله الطاهرین المعصومین اما بعد از آنجا ئیکه منظور نظر مرحمت اثر ومکنون خاطر؛ **انجام:** نوع دوازدهم درساختن چراغهای کوچک بجهة کالسکه وفانوس و چراغ بغلی وگلهای چراغی زنانه وچراغ عصایی ... عرض از من است امر به قلب شه از خداست ×× اجرا ی امر حق ز شهنشه مظفر است

خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۳۲۰ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ جلد: مقوایی، ۳۷گ، ۱۳-۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۶-۳۴۲۱]

● **گنج طلسم** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

ganj-e telesm

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

مثنوی عرفانی است نزدیک ۲۶۰ بیت.

آغاز: ای داده به جسم آدمی جان ×× گنجی به طلسم کرده پنهان(فهرستواره)

[فهرستواره منزوی ۷۹۰/۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۶۲/۱۱۶

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن افتخار خان نعمة اللهیحسینی، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۱۱۰ق، جا: بلکانو؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۰گ (۶۱۰پ-۶۱۹ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴-۶۸۰]

● **گنج العارفین** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

ganj-ol ‘ārefīn

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

رساله‌ای است عرفانی و منظوم.

آغاز: دلا پرهیز از زهد ریائی×× اگر تو طالب راه خدائی

[فهرستواره منزوی ۷۹۰/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۲-۱۹)، ۲۰سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا: ف: ۱-۷۴]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۸/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** به عشق پیر معنی نعمت الله.

کا: احمد بن محمد حسن نعمة اللهی، تا: ۱۳۵۰ق؛ جلد: مقوایی، ۵ص (۴۲۷-۴۳۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۳۱۷ ض

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

← گنج العرش ← دعاء کنز العرش

● **گنج غم** / شعر / فارسی

ganj-e qam

اوانسیان، اوانس، قرن ۱۴ قمری

āvānsīyān,āvāns (20c)

سروده‌هایی است از گذشتگان و همروزگاران: عماد خراسانی، ملک الشعراء، عنقا، فتوحی، قیام، جامی، ابوالحسن ورزی، ابوالقاسم حالت، رهی معیری، دکتر صبور، یدالله مفتون، فروغی بسطامی، نظام وفا، سیمین بهبهانی، ایرج دهقان، محمد حسین صفیر اصفهانی، معینی کرمانشاهی، دکتر نورانی وصال، بدری خیلتاش، ابوالحسن احمد گلچین، دکتر نوربخش کرمانی، هوشنگ شهابی، دکتر مرتضی شمس، نصرت رحمانی، دکتر جهانگیر باختر، امیری فیروزکوهی، باستانی پاریزی، لاهوتی، علی اشتری، و جز آنها.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۴۹

آغاز: از عماد خراسانی، ساز شکسته ... دوستت دارم و دائم که تویی دشمن خانم.ت؛ **انجام:** از جلال الدین قاجار، افسردگی ... از تو ای چرخننالد که تواش پیر نکردی.

خط: ثلث، کاتب = مؤلف، تا: دهه ۱۳۳۰ش؛ جلد: مقوا، ۱۶۶ص، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۳-۲۷۹]

● **گنج المحب** / شعر / فارسی

ganj-ol moheb

دلال اصفهانی، زین العابدین بن آقا میرزا، ۱۲۳۳ق - قرن ۱۴ قمری

dallāl-e esfahānī,zeyn-ol-‘ābedīn ebn-e āqā mīrzā(1818 - 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۰ق

مشتمل برقصاید و غزلیات و جز اینها، گردآوری خودش هنگامی که درسال ۱۳۰۰ق شصت وهفت سال از عمرش گذشته و پانزده هزار بیت شعر سروده بود. مقدمه دیوان وچند بند دراندرز وقصه‌ای در پایان نسخه به نثر از خود سراینده می‌باشد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۷۱-۱۹/۱۰۱

آغاز: بسمله بگویم ثنای خداوند پاک ×× که بنموده آدم هوید ازخاک / بگویم ثنا قادرلم یزل ×× که برذات پاکش نباشد خلل؛ **انجام:** آن سنان بی پدر اندر ره شام جفا ×× تا زبانه بر عیالش بیش وهم کم میزند

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شوال۱۳۰۶ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۰۴گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۶-۳۴۲۲]

● **گنج المسافر** / شعر / فارسی

ganj-ol mosāfer

منشی، عبدالحسین بن محمود، ۱۲۵۰ - ۱۳۳۶ شمسی

monšī, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e mahmūd (1871 - 1957)

در آغاز مثنوی از شاعر با دعای «زید عزه» یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۷۸/۸

آغاز: شنیدستم که در ایام روزی ×× به طوف کعبه آمد کفش دوزی؛ **انجام:** گریبانم ز دست آز کن دور ××بده نصرت ازین دارم چو منصور / زنظمش جمع چون گردید خاطر ××مسمی کردمش گنج المسافر

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۴گ (۷۶ر-۸۹ر)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸-۲۲۳]

● **گنج المعانی** / ادبیات / فارسی

ganj-ol ma‘ānī

لاری، محمد شریف بن صفی قلی

lārī,mohammad šarīf ebn-e safī qolī

«که در مدت هفت سال این جنگ شریف را بپرداخت» و بدین نام خواند «و آنرا به قدر سماوات بر نه کرسی بندی نمود»: قصاید، مثنوی، نثر، غزلیات، ساقینامه، ترکیب بند، ترجیع، معمیات، رباعیات (دیباچه) و برای هر بخش دیباچه‌ای به نثر ساخته است. در آن اشعاری «لمحرره» آمده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۱/۱

آغاز: (بزیر وصالی رفته) عندلیبان گلشن فصاحت، و شکر ... اما بعد منزوی زاویه خاکساری و معتکف بین الحزن گرفتاری محمد شریف بن صفی قلی جویمی مشهور به لاری؛ **انجام:** لیس کلامی تفی بنعت کماله ×× صل النبی علی النبی و آله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۲سم [ف: ۸-۱]

● **گنجفه = رباعیات گنجفه** / شعر / فارسی

ganjafe = robā‘īyyāt-e ganjafe

اهلی شیرازی، محمد بن یوسف، ۸۵۸ - ۹۴۲ قمری

ahlī šīrāzī, mohammad ebn-e yūsof (1454 - 1536)

گنجیفه یا گنجفه نوعی ورق بازی ایرانی است که اکنون از میان رفته است.در این بازی هشت دسته دوازده برگی که نود و شش ورق داشته به کار می‌رفت، هر یک از این دسته‌های هشت‌گانه نامی به ترتیب زیر داشت: ۱. غلام، ۲. تاج، ۳.شمشیر، ۴.اشرفی، ۵.چنگ، ۶.برات، ۷.سکه، ۸.قماش، و هر یک از این دسته‌ها دوازده برگ داشت، دو تا به نام شاه و وزیر، و دیگران با شماره ۱ تا۱۰ شناخته می‌گردید. برای این بازی دستگاه ویژه می‌ساختند و آنرا گنجیفه می‌نامیدند. برگ‌های نود و شش‌گانه این دستگاه طوری ساخته می‌شد که هر یک از آنها به‌تنهایی شناخته می‌گردید.جای گفتگوی ما کتابچه شعری است که یک دیباچه و ۹۶ دوبیتی دارد. وی در دیباچه می‌گوید این دوبیتی‌ها را آن گونه سرودم که هرگاه هر یک از آن ها را بر یک برگ سفید و بی‌نشان بنویسند به جای یک برگ گنجفه باشد، و همه آنها به جای یک دستگاه گنجفه به کار رود.اکنون از بازی گنجفه فقط نامی در فرهنگ‌ها مانده است و از روش این بازی چیزی نمی‌دانیم. طغرای مشهدی در بخش قمارنامه از کتابچه عبرت‌نامه از سه‌گونه بازی یاد کرده که یکی از آنها گنجیفه است، و بررسی آن معنی برخی از اصطلاح‌ها و نام ورق‌های این بازی را روشن می‌سازد. (علینقی منزوی)

آغاز: بسمله تیمناً بذکره الاعلی، پوشیده نماند بر ارباب صورت و معنی که این بنده کم بضاعت اهلی شیرازی ... ای سرو سهی خاک رهت وقت خرام × کی صورت مه بود چو حسن تو تمام

چاپ: سال ۱۳۳۲ در مجله دانش و به تنهایی چاپ شده

[الذریعه ۲۴۰/۱۸؛ مشترک پاکستان، ۶۷۵/۷و ۱۶۱۴/۸؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۸۹/۴]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۲۶/۴-عکسی

اصل نسخه: مجلس، ش ۱۱۳۱ (مجلس ۵۳۷/۳)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: پیش از۹۴۲ق؛ در «کلیات» او (عکس)؛ ۱۳ص (۵۲۵-۵۳۷ متن و کناره)[عکسی ف: ۲-۲۳۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۴۸/۷

آغاز: برابر

با دیباچه به نثر؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۸سطر [ف: ۳-۶۲۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۸۲/۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه پشت معرق طلایی، ۱۵سطر [ف: ۳-۶۳۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۷۶/۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد باقر کاتب پسر قوام الدین محمد شیرازی، تا: ۱۰۱۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری مذهب، ۱۹سطر [ف: ۳-۶۳۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۸/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای کز ستم تو اشک باشند همه ×× جویای غمت نهان و فاشند همه / اهلی به وفای تو نظر دوخته است ×× از اهل جهان که یک قماشند همه

خط: نستعلیق شکسته، کا: خلیل ذوالقدر، تا: با تاریخ۱۰۵۳ق، جا: احمد آباد گجرات؛ جلد: تیماج مذهب، ۷گ (۱۱۳پ-۱۱۹ر)، اندازه: ۱۴/۴×۲۶/۴سم [ف: ۲۹/۱-۴۴۰]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۴۲/۸
با مقدمه؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: جمال شیرازی، تا: ۱۰۵۷ق؛ مجدول، با پنج سرلوح مذهب؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛کاغذ:اصفهانی،جلد:چرم مذهب، ۱۹سطر در متن و۱۴ سطر در حاشیه به طریق مورب، اندازه: ۱۶/۲×۲۸/۹سم [ف: ۳-۱۲۴]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۰۸/۸
با دیباچه نثر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مومن خاکی شیرازی، تا: ۲۱ رجب۱۰۶۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مصور، ۱۸سطر [ف: ۳-۶۲۹]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۰۰/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** جویای غمت نهان و فاشند همه ×× از اهل جهان که یک قماشند همه.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹-۱۰۸۹ق؛ در «جنگ مرتضی قلی خان شاملو»، دیباچه نثری را ندارد؛ ۱۰ص (۲۰۳-۲۰۹ و ۲۳۰-۲۳۲) [ف: ۳-۲۸۰]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** خاک قدمت گر همه یکذره بود ×× یک تاج زرست بر سر اهل کمال
رباعیات گنجفه؛خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: پارچه‌ای، ۲گ، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۵سم [ف: ۷-۵۵۷]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۴/۲
آغاز: برابر**انجام:** لیکن به چمن گذر که گلهای چمن ×× در پای تو ده قماش رنگین فکنند
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: غره جمادی الاول۱۱۸۶ق، در اشرف البلاد احمد شاهی؛ ۷گ (۴۸ر-۵۴ر) [ف: ۱-۲۱۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۴۲/۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** اهلی بوفای تو نظر دوخته است ×× از اهل جهان که یک قماشند همه
رباعیات گنجفه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن مذهب، ۱۷گ (۱۰۴۸-۱۰۶۴)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۸-۲۴۱]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** انجام گنجفه: ای کز ستم تو اشک پاشند همه ×× جویای غمت نهان و فاشند همه / اهلی بوفای تو نظر دوخته است ×× از اهل جهان که یک قماشند همه این دو بیتی برای برگ دوازدهم (تک خال) از دسته هشتم (قماش) سروده شده است
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۲-۲۰۹]

● **گنج گوهر** / عرفان و تصوف / فارسی

ganj-e gowhar

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری

dāvar-e šīrāzī, mofīd ebn-e mohammad nabī (1836-1907)

تاریخ تألیف: ۲۱ جمادی الثانی ۱۳۱۶ق
مثنوی است عرفانی همراه با گزارش آن به نثر، که هر بیت و یا چند بیت آن به نثر آمیخته به نظم گزارش شده است. در بیان سبب نظم می‌گوید: «یکی از دوستان اصرار بسیار ×× همی کردی به این بی ارج و مقدار ...»؛ تخلص «داور» و نامش «مفید» است ...: «کشم در رشته نظم و پس از آن ×× دهم شرحش به نثر از لب عرفان / به پایان چون رسید آن نامه یکسر ×× نهادم نام او را «گنج گوهر»».
آغاز: ستایش هست مخصوص خدایی ×× که نبود نزد او صبح و مسائی / ثنا او را سزا باشد که یکتاست ×× زهر نقص و زهر عیبی مبراست
چاپ: مشار، فارسی ۴۳۲۲/۴ که نشانی چاپ ۱۳۲۰ق، ۷۹ص آن را داده
[الذریعه ۲۴۲/۱۸ «گنج گوهر» که نادرست آمده: «مثنوی» است، همانجا ۱۰۸۷/۹ «دیوان مفید»؛ ریحانه ۳۵۹/۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۹۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی بن ابی طالب حصنی و فمن دخل حصنی، امن من هذابی، قد تم تألیف الکتاب بعون ... (۲۱ جمادی الاول ۱۳۱۶ق).
خط: نستعلیق تحریری، کا: عبدالحی ملقب بن صدرالشریعه، فرزند نگارنده، تا: ۲۱ جمادی الاول۱۳۱۶ق، که از پدر به «سلمه الله» یاد می‌کند؛ ۲۲گ (۱پ-۲۲پ) [ف: ۲-۲۱۱]

● **گنج گوهر** / کیمیا / فارسی

ganj-e gowhar

نسخه‌های پراکنده و صحیحی که به مؤلف در علم کیمیا رسیده در مجموعه حاضر گرد آورده است و در غره صفر ۱۲۴۰ق شروع به تحریر آن نموده است، نام این اشخاص در رساله دیده می‌شود: شیخ اسماعیل درویش شیرازی، آقا محمد علی سنگتراش قمی، حاجی محمد خان، درویش علی کاشی، آخوند ملا عبدالله انجدانی قمی، استاد فرزند مؤلف علی محمد و حسینعلی خان آقا زین العابدین خواجه، کاظم پولک‌ساز اصفهانی، آقا علی ساعدساز اصفهانی در شیراز، میرزا محمد حکیم کهکی. برخی از نسخه‌ها را مؤلف از شیراز به دست آورده و در یک مورد اشاره کرده که آن را در قم نگاشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۹۴
آغاز: بدانکه آنچه نسخه از هر کجا که به این حقیر رسیده است یا از روی هر نسخه صحیح که دیده ام و نوشته ام مجموع را به

دقت رسیده و مقابله کرده‌ام؛ **انجام:** و یکروز آتش به کنند که ده مثقال بیست من هیمه بسوزد از این قرار و الله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۰-۳۸۴]

● **گنج گهر = نظم نثر اللآلی** / شعر، حدیث / عربی - فارسی
ganj-e gohar = nazm-e nasr-ol la'ālī
ندیمی، ق۹ قمری
nadīmī(- 15c)
وابسته به: نثر اللآلی = الدر المکنون؛ طبرسی، فضل بن حسن (۴۶۸-۵۴۸)
اهدا به: سلطان ابوالمظفر بدیع الزمان بهادرخان و وزیرش مسیب خان
تاریخ تألیف: ۸۸۱ق (= «تمامت»)
نظم «نثر اللالی» ابوعلی طبرسی است که در آن گفته‌های کوتاهی از اقوال حضرت امیرالمومنین علیه السلامبه ترتیب حروف هجا برگزیده و در این نظم هر کلمه‌ای در یک دوبیتی به نظم کشیده شده با دیباچه‌ای منظوم در هشتاد و یک بیت و ترجمه نثری کلمات. این نظم در دویست و نود و دوبیت می‌باشد.
آغاز: حمد آن صانع لطیف خبیر ××که کند خاک را سمیع و بصیر / داد جودش ز فیض سرقدم ×× به کفی خاک جان و ایمان هم / اولش را بدایتی نبود ×× آخرش را نهایتی نبود
انجام: ازکست این و لیک بسیار است ×× بخت آن کش به جان طلبکار است / باد خواننده اش بکام و مراد ××کاتبش را خدا بیامرزاد
چاپ: ایران، قم، میراث حدیث شیعه - دفتر هشتم، سید جعفر حسینی اشکوری، حروفی، ۱۴۵ ص؛ ایران، قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۸۸ شمسی، به کوشش حمید رهبر، فاطمه روحانی، حروفی، ۱، وزیری، ۱۲۳ ص
[فهرستواره منزوی ۶۵۵/۶]

۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: ۲۰/۳۱ درحاشیه
آغاز: برابر؛ **انجام:** یاس القلوب راحة النفس، نا امیدی دل راحت نفس است. تا دلت را بکس امید بود ××هست بی رنج بودنت مشکل / بکسی گر امید می‌دهدت ×× راحت نفس نا امیدی دل
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۴۱۳پ-۴۴۴ر)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸/۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** بکسی گر امید میدهدت ×× راحت نفس نا امیدی دل
بی‌کا، تا: بین سال‌های ۹۰۲ و ۹۲۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۶۸ص (۲۳۷-۳۰۴)، ۲۰سطر(۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۹-۱۰۰۶]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: نظام الدین سعدالملک عطار، تا: جمادی الاول۹۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۵۲گ(۱پ-۵۲پ)، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱-۲۵۲]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۷۹/۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** بکسی گر امید میدهدت ×× راحتنفس نا امیدی دل
کا: محمد تقی بن حسین خاتون آبادی اصفهانی، تا: ۱۰۵۶ق؛ گویا از روی نسخه کتابخانه دانشگاه تهران تحریر شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه، ۱۹گ (۴۵ر-۶۳ر هامش)، اندازه: ۲۱/۱×۳۵/۲سم [ف: ۷-۳۷۰]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۷۵/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بکسی گر امید میدهدت ×× راحت نفس نا امیدی دل
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ با یک سرلوح و دو پیشانی، مجدول؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: روغنی مذهب، ۲۰گ (۳۱پ-۵۰پ هامش)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷-۳۲۳]
۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۸۸/۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** یأس القلب راحت النفس نا امیدی دل راحت نفس است. تا دلت را امید به کس بود×× هست بی رنج بودنت مشکل / بکسی گر امید میدهدت×× راحت نفس نا امیدی دل.
خط: نسخ خوش، کا: معز الدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ واقف: محمد حسام واعظی، ۱۳۹۷؛ جلد: تیماج، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵-۵۶۱]
۷. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: ۱۰۶/۲
خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین بن سید علا حسینی، بی‌تا؛ ترجمه مابین سطور به صورت چلیپا؛ جلد: تیماج، ۴۶گ (۸پ-۵۳پ)، ۳سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [ف: -۸۵]

● **گنج گهر** / ادبیات / فارسی
ganj-e gohar
شیبانی، فتح الله بن محمد کاظم، ۱۲۴۱ - ۱۳۰۸ قمری
šeybānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad kāzem (1826 - 1891)
اهداء به: مسعود میرزای ظلالسلطان
تاریخ تألیف: اواخر ربیع الاول ۱۳۰۱ق
به نظم و نثر؛ از سخن نویسنده در مقدمه این کتاب معلوم می‌شود که او از مقربان شاهزده سلطان مسعود میرزای ظل

السلطان بوده و نیز در زمره نویسندگان روزگار خود محسوب می‌شده است. در ابتدای گنج گهر شیبانی از چند تألیف خویش نام می‌برد و سپس می‌گوید این کتاب را در چهار «خانه» و یک «خاتمه» در مدح و بزرگداشت ظل السلطان به شرح زیر تألیف کردم: خانه ۱. در اشعاری که به مدح درج دررگفته‌اند، خانه ۲. در عاشری که هنگام بند و ضبط وبعد از آزادی او به نظم درآورده‌اند؛ خانه ۳. در نگارش بعضی اشعار تنک شکرکه برخی ازآن اشاره به واقعات درج درراست؛ خانه ۴. که آراسته‌تر از مشکوی فرخار و بهار فرغانه است مشتمل بر تمامی اشعار رساله مبارکه که مسعود نامه در درج درر آن اشارت شده، سوای بعضی اشعار که در کتاب مسطور است؛ خاتمه: مشتمل بر چند مشکوی و کاخ و باغچه که هر یک آراسته بنقش و نگار اشعار شکر و شکایت و حمد و نعت و توحید و توکل و غیره است.(عبدالله انوار)

آغاز: بسمله، و التوفیق من الله الغزیز الکریم. کتاب مستطاب گنج گهر که سفینه ایست جاویدانی و بونصر شیبانی پس از تألیف درج درر بنام مبارک میمون مسعود ... ستایش یزدان پاک جل و علا و درود پاکان خاک سلام الله علیهم را زبان و دهانی از آلایش معاصی

انجام: و حمایت قرهمانی مقتدر توانا دریافته است دست از فصاد و دغل کشیده دارد انشاء الله تعالی

[الذریعه ۲۴۲/۱۸؛ فهرستواره ۷۹۱/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۱ق، جا: تهران (احتمالا)؛ ۱۷۲گ، ۱۵ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳-۲۰۵]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۴/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷-۲۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۹/۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۳۰۱ق؛ ۳۵۴ص (۱-۳۵۴)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲-۷۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۱۷۳گ، ۱۵سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۳-۲۲]

● گنج گهر شاهی / کیمیا / فارسی

ganj-e gohar-e šāhī

تنگلو شاه بابلی، ق۱ میلادی

tangalū-šāh-e bābelī(- 1c)

در اعمال کیمیا و صناعت فضه.

آغاز: بسمله، این است فاتحه عمل گنج گهر تنکلوشاهی در عمل زنجار

آغاز مفتاح: بسمله این است مفتاح گهر کنز تنکلوشاهی، نوشادر کانی را در آب صافی

آغاز متن: این استگنج گهر شاهی و گهر گنج تنکلوشاهی در گهر گنج بیان فضه است.

آغاز بخش دوم متن: این است گهر گنج تنکلوشاهی فی عمل الفضة مجرباً کاملاً بلا ریب.

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲/۳۴۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲-۱۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۱۹/۴

آغاز: بسمله، اینست مفتاح فاتحه مل گنج گهر تنکلوشاهی در عمل زنجار بستانی؛ **انجام:** در سایه که نزدیک بآفتاب ×× بود روز هفتم سحق گیرد

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۹۴ق؛ جلد: چرم، ۳۳ص(۷۸-۱۱۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۴۵-۲۲۴]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۶۱/۱۵-۵۳/۷۱

آغاز: برابر

کا: علی اکبر کرمانشاهی، تا: ۱۱۱۳ق، جا: تهران و مشهد رضوی؛ ۹گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۹۹/۱۳

آغاز: اینست گنج گهر تنکلو شاهی، در عمل فضه مجرباً صحیحاً؛ **انجام:** و کل درجه مجرب است تا این درج مبارک درجات تمام و عالی گردد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۶۰ق؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۶۷ر-۷۰پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۱-۱۰۲]

← گنج مخفی ← دیوان مخفی

● گنج معنی / چند دانشی / فارسی

ganj-e ma‘nā

بخارائی، محمد بن محمد، ق۱۰ قمری

boxārā’ī, mohammad ebn-e mohammad(- 16c)

اهداء به: ابوالمظفر منصور خان

تاریخ تألیف: پایان ذیقعده ۹۱۵ق (گویا)

در دو «اصل» و چهار «فصل» و چند «باب» به نظم و نثر در پزشکی و عقاید و اخلاق و فقه و حدیث.

آغاز: آفرین بر آنکه جان بخشید و ایمان و خرد ×× هم ثنا و آفرین گفتن مر او را می‌سزد ... حمد بی حد و ثنای بی حد مر واجب الوجودی را که وجود جمیع ممکنات سایه وجود اوست

انجام: کشیدم جمله را پیش تو یعنی ×× هر آنچه گفتنی بد با تو گفتیم

[نسخه‌های منزوی ۶۸۰؛ الذریعة ۲۴۳/۱۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا حسن مستوفی، بی‌تا؛ به دستور نظام الملک از روی نسخه مورخ پایان ذیقعده ۹۱۵ نوشته تاج الدین محمد بن عبدالله کجایی، با سرلوح و مجدول؛ جلد: میشن آبی، ۱۱۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۱سم [ف: ۴-۷۰۱]

● **گنج ناصری** / طب / فارسی

ganj-e nāserī

طبیب کاشانی، ابوالفضل بن عبدالوهاب، ق۱۳ قمری

tabīb-e kāšānī, ab-ol-fazl ebn-e ʻabd-ol-vahhāb(- 19c)

اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)

در کلیات علم طب و معالجه امراض جسمانی با عناوین «گنج، گنج» در دو «قسم» قواعد کلی و تدبیرات و معالجات جزئیه، مشتمل بر بیست و هفت «قسم» که هفت تمهید اول در تهذیب اخلاق و بقیه در قواعد طبی می‌باشد. عناوین مقدمات: تمهید ۱. در شطری از حضرات خمس؛ ۲. در اشاره به علوم کشفی و نظری؛ ۳. معرفت قلب؛ ۴. در لزوم وجود نبی و ولی و اوصیاء؛ ۵. در لزوم وجود سلطان؛ ۶. در کلمات حکما و بلغا و اهل امتحان؛ ۷.معرفت نفس و عقل و ضدیت عساکر هر یک.

آغاز: سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا ... بار خدایا داغ درون جگر سوختگان وادی شوقت مرهم جراحت دل ریشان است.

انجام: و قوت و ضعف و مریض مقدار شربت دوا را معین دارد.

[فهرستواره منزوی ۳۶۶۲/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قبل از کتاب دو صفحه در معرفی آن و مؤلف نوشته حسن نراقی؛ جلد: تیماج، ۲۸۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم [ف: ۲۳-۱۰۶]

← گنج نامه > اعجاز نامه

● **گنج نامه** / عرفان و تصوف / فارسی

ganj nāme

انصاری، عبدالله بن محمد، ۳۹۶ - ۴۸۱ قمری

ansārī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (1006 - 1089)

این کتاب مفصل‌ترین آثار فارسی او است و از شاهکارهای نثر فارسی است. در کتاب نخست صوفیان باصفا و صوفی‌نمایان را جداگانه شناسانیده، پس از آن چنین آورده است: «هر دری را صدفی است و هر چیز را نسبت به حال او شرفی است. آدمی نیز صدفی است قدر او در حلم است و شرف او به علم است هر که قوت حلم و شرف علم ندارد نادانی است که وی را جام محبت نه نوشانند و جامه ولایت نه پوشانند که ما اتخذولیا جاهلاپس عاقلان دانند و خردمندان شناسند که مرادات دنیوی و سعادت اخروی و صور معنوی که سرمایه نجات هر واصل است به میامن علم حاصل است و علم در عالم معنی شاهد است و به کثرت تکرار و مباحثه بسیار کسی را دست ندهد الا به میامن بیداری شب و نظر عنایت حضرت رب جل جلاله».سپس به مناظره شب و روز پرداخته و به ذکر نکات عرفانی و لطائف معنوی تفسیری و مواعظ و تذکیر و آداب سلوک و ترک و تجرید و عشق و انس و گفتگوی عقل و عشق و غیرها به پایان رسانیده است و بسیار به آیات و احادیث استشهاد و حکایات مناسبه را آورده؛ در تذکره‌های مقدم نام این کتاب ذکر نشده است. در برخی از جوامع مؤلفه در این عصر این کتاب به نام «کنز السالکین» ضبط شده و این اشتباه است چه «کنز السالکین» رساله کوچکی است. در برخی نسخه‌هابه این شعر سعدی «اگر ز باغ رعیت ملک خورد سیبی»و هم به داستانی از سلطان سنجر تمثل شده؛ باید گفت که در نسخه‌های این کتاب تصرف شده و ناسخین عباراتی مشابه بر آن افزوده‌اند. نسخه‌های این کتابخانه قدیمی و مصحح نیست.(مهدی ولائی با تصرف)

آغاز: بسمله. حمد بیحد الهی را، درود بیعد پادشاهی را که برداشت از دیده دلها رمد، و رفع السماء بغیر عهد، و بگسترانید فرش، ثم علی العرش، و بقدرت از فهم دور، و جعل الظلمات الی النور ...

انجام: در دل ما آرایش معرفت، آن آلایش را از ما برداشته گردان و بپذیر. و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً و الله تعالی اعلم بالصواب. تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

[الذریعة ۲۰۰/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۷۹۱/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۱۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۹۹گ (۱۲۱پ-۲۱۹پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۳/۱سم [ف: ۸-۶۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور، ۲۱۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۳/۲-۸۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۹۷۴
آغاز: کجاست صادق شبخیزی عاشق اشک ریزی؛ **انجام:** و دست گیر یا اله العالمین و یا خیر الناصرین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دیباچه را ننوشته، به خط دو کاتب است کاتب بخش آخر: اسمعیل بن محمد حسین کرمی، تاریخ تحریر بخش اول ۱۳۳۲ و بخش دوم: ۱۲۲۴ق؛ واقف: علی اصغر حکمت،مهر ۱۳۴۰؛۳۰۸گ،۱۳سطر،اندازه:۱۷×۲۰سم [ف: ۶-۴۶۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۹۶۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۹ محرم۱۲۴۹ق؛ در لابه‌لای کتاب، داستانی از سلطان سنجر و اشعاری از شیخ سعدی آمده که اصالت کتاب را خدشه دار می‌کند؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ ۱۰۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸

آغاز: برابر**انجام:** و اخفض جناحک للمؤمنین امروز هر کرا بردارم بطفیل تو بردارم که فاولئک مع المؤمنین فردا سرای بقا بجمال تو بنگارم

خط: نستعلیق، کا: اسدالله، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۶۰ق، جا: تبریز، حسب فرمایش نواب شاهزاده محمود میرزا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶۴گ، ۱۴ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۷۳]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اسألک ان تصلی علی محمد و اله الطیبین الطاهرین المعصومین اجمعین برحمتک یا ارحم الراحیمن ...

خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد قلی خفری، تا: ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ خریداری از بهزاد زارع؛ ۱۵سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴/۸×۲۵سم [رایانه]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۰۳

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۹گ، ۱۵سطر(۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱۶-۲۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۷۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد انور بن حاج حبیب الله خان بن حاج عبدالحمید خان فوفلزائی، تا: چهارشنبه سلخ ربیع الثانی۱۳۲۵ق، جا: تربک؛ مجدول، دارای یک سرلوح؛ ۲۲۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶-۴۶۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸۷

آغاز: داننده ضمائر هر قوم؛ **انجام:** ابلیس ناگاه بصورت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه ای[الفبائی: -۴۷۸]

● **گنج نامه** / مواعظ / ترکی

ganj nāme

عاشق پاشا، علی بن مخلص، ۶۷۰ – ۷۳۳ قمری

ʻāšeq pāšā,ʻalī ebn-e moxles (1272 - 1333)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۵

آغاز: بسمله حمد بی حد و سپاس بی قیاس مالک الملکی که خالق زمین و آسمان است ... الله ادین اول ایتلوم ابتدا؛ **انجام:** رحمتک اولسون اونکاهر ذلیل.

خط: نستعلیق، کا: علی بن باقی بیک مراغی، تا: محرم۱۰۸۱ق؛ مجدول، با دو سرلوح، یک پیشانی زرین؛ جلد: تیماج، ۳۰۹گ، ۱۸سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۲-۶۷]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۷-۲۱۴]

● **گنج نامه = شرح «کنت کنزا مخفیا»** / عرفان و تصوف / فارسی

ganj nāme = š.-e «kont-o kanza-n maxfīyyā»

خواجگی کاسانی، احمد بن جلال الدین، - ۹۴۹ قمری

xājegī kāsānī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn(- 1543)

رساله‌ای است کوتاه و عرفانی به نثر و نظم و با استفاده از آیات و روایات؛ با پرسش داود: «یا رب لما خلقت الخلق» و پاسخ: «کنت کنزاً مخفیاً فاحببت ان اعرف» آغاز می‌شود: آفرینش، نافرمانی شیطان، خلیفگی انسان، علم الاسماء کلها، مقام انسانی و آنچه در «گنجینه» سینه آدم جای داده شده است: «حق سبحانه در گنجینه سینه آدم نشست، تا این گنج نهان را جلوه دهد».

آغاز: الحمدلله الذی جعل الادم خلیفة فی الارض ... بدان ای طالب صادق که عالم و آدم و هیچ چیز از نام مخلوقات در دنیا نبود و دنیا نیز نبود ...

انجام: کمان عاشقی بر بازوی تست ×× به بالای تو آمد این قبا چیست

[دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی ۵۵/۱؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۹۰؛ مشترک پاکستان ۱۸۳۱/۳؛ فهرستواره ۷۹۲/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۰/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، کا: بابا گلکار، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱۳۴پ-۱۴۸پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۱۰۰]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۴۱/۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرک، تا: با تاریخ۱۰۶۸ق؛ مهر: «محمد ایوب بن خواجه یعقوب۱۰۶۸»؛کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۵ص (۱۱۵-۱۲۹)،ابعاد متن:۱۰×۱۸،اندازه:۱۸×۲۵سم[ف:۵-۱۷۷۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳۷/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شرقی، ۲۰گ (۱۴۸-۱۶۷)، ۱۷سطر، اندازه: ۹×۱۸/۵سم [ف: ۳۱-۵۹۸]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۷-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** مگر صاحبدلی از روی رحمت ×× کند در حق درویشان دعایی، تمت ...

نسخه اصل: گنج بخش، ش ۱۴۰۱ (گنج ۶۶۵/۲، ۷۷۱)؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد امین، تا: ۱۲۸۰ق؛ ۱۳گ(۸۴-۹۶)[عکسی ف: ۲-۲۳۱]

● **گنج نامه** / شعر، اخلاق / فارسی

ganj nāme

حکمت، علی اصغر، ۱۲۷۱ - ۱۳۵۹ شمسی

hekmat, ʻalī asqar (1892 - 1980)

اهداء به: محتشم السلطنه

در این گنج‌نامه اشعاری راجع به داستان‌های تاریخی که به نظر خود حاوی پند و اندرز سودمند است به رشته نظم در آورده و در آخر آن نیز چند رباعی ضمیمه نموده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۴۵

آغاز: بسمله، گنجنامه، برزگری بود بدوران پیش ×× نان بکف آورده زبازوی خویش؛ **انجام:** ایران ز جهالت است ویران و خراب ×× باید که رهائی از جهالت جوئیم

خط: نستعلیق، کا: یدالله الکجوری، تا: ۱۳۴۰ق، جا: تهران؛ حاوی نصف صفحه از مؤلف باول کتاب؛ جلد: کالینگور، ۱۳گ، ۱۵سطر(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵-۱۹۹]

● **گنج نامه** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

ganj nāme

مثنوی عرفانی است در بحر مثنوی مولانا مشتمل بر نهصد بیت از سید نقشبندی در شرح تقریرات مرشد خود که در شعر از وی با عبارات ذیل یاد کرده است: قدوه انام، شیخ الاسلام، قطب العارفین، غوث السالکین، شاه نقشبند. در ختم رساله می‌گوید: «آنچه گفتم جان من آگاه باش ×× همچو سید خاک این درگاه باش/ گفتم این ابیات را کردم کتاب ×× گنجنامه نام آن آمد خطاب».

آغاز: مطلع دیباچه حمد قدیم ×× هست بسم الله الرحمن الرحیم

۱. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۶۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای برادر آنچه بر من شد خطاب ×× گفتمت والله اعلم بالصواب

در سلوک، در آغازش ستایش شیخ الاسلام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۸۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** من نباشم از کرم شادم کنند ×× آن عزیزان در دعا یادم کنند

در حواشی نسخه شروحی بر ابیات به عربی و فارسی و پشتو نوشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۳۶گ، اندازه: ۱۵/۹×۲۱سم [ف: ۷-۶۹۴]

● **گنج نامه الهی** / عرفان و تصوف، داستان / فارسی

ganj-nāme-ye elāhī

حسینی هروی، امیر حسین بن امیر عالم، ۶۷۱ق۸ قمری

hoseynī heravī, amīr hoseyn ebn-e amīr ʻālam (1273 - 14c)

دوبار در متن کتاب از «گنج‌نامه» نام برده شده است؛ داستان‌های بسیاری از زبان جانوران دارد و شعرهای فارسی درآن آمده است. فهرست داستان‌های عرفانی آن چنین است: باب ۱. صفت خاک، هفت فصل؛ ۲. صفت آب، پنجفصل؛ ۳. صفت باد، سه فصل؛ ۴. صفت آتش، شش فصل؛ ۵. صفت ابلیس، نه فصل.

آغاز: بسمله. آفرین از جهان آفرین بر جان دوراندیشی که نزد او سخن را قدر است. هم بدان قدر که طلب تحقیق رفیق اوست ... (پس از پنج برگ:) آغاز کتاب گنج نامه الهی سرمدی بسم الله الرحمن الرحیم هدایتی است آسمانی و بدایتی است رحمانی.

[الذریعة ۹/۱۰۰؛ فهرستواره منزوی ۷۹۳/۷]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۵۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** زاغ گفت جانوران این نواحی این نوع کار زغن را (ناقص مانده در میان فصل ۴ باب ۹).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۶۵گ، ۱۵ سطر(۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۵-۴۶۵]

● **گنج نامه در حل لغات شاهنامه** / ادبیات / فارسی

ganj nāme dar hall-e loqāt-e šāhnāme

بسطامی، علی بن طیفور، ق۱۱ قمری

bastāmī,ʻalī ebn-e tayfor(- 17c)

برای: قلی بیک نیک نام خان

تاریخ تألیف: ۱۰۶۹ق

آغاز: بنام خداوند ... گنجداو. نقود گنجنامه سپاس بی قیاس جناب کبریای الهی زیاده بر آنست

[فرهنگ نویسی در هند ص ۱۸۴]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۱ حکمت

آغاز: برابر؛ **انجام:** چه باک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ جلد: روغنی، قطع: وزیری [ف: ۲-۴۶]

● **گنج و گهر** / شعر / فارسی

ganj va gohar

نامی اصفهانی، محمد صادق، - ۱۲۰۴ قمری

nāmī esfahānī, mohammad sādeq(- 1790)

مثنوی عرفانی در پند و اندرز و حکایت‌ها.

[الذریعة ۹/۱۱۶۵]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۶۷/۲

آغاز: باز گشودم در گنج هنر ×× بازگشودم سر درج گهر / پس گهر از طبع گهرزای من ×× ریخت به دامان تمنای من؛ **انجام:** تا که جهان هست بقا بادشان ×× در دل اهل دل جا بادشان / نامه نامی که بود نامدار ×× باد ز «نامی» بجهان یادگار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۴۱ق؛ مجدول؛ جلد: پارچه، ۳۵گ(۱۴۶پ-۱۸۰پ)،۱۵سطر،اندازه: ۱۱/۷×۱۸سم [ف: ۸-۲۳۳]

● **گنجه علم** / گوناگون / عربی و فارسی

ganje-ye ‘elm

شاه چراغی، طاهر بن حسن، - ۱۳۹۷ قمری

šāh-čerāqī, tāher ebn-e hasan(- 1977)

تاریخ تألیف: ۱۳۷۷ق

نفایس لغت، آداب، آیات، روایات، حکایات و ... را به ترتیب حروف ــ با اشاره به منابع ــ جمع‌آوری نموده و آنرا گنجه علم یا نتیجه عمر یا دائرة المعارف شاهچراغی نامیده و در ۲۸ ربیع الثانی ۱۳۷۷ شروع به تألیف آن نموده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۵۹

آغاز: الحمدلله الذی هدانا ... اما بعد فیقول العبد الاثم ... لما رأیت الملوک و الاعیان؛ **انجام:** بلکه تخمیناتی است بدین جهت از ذکر آنها خودداری شده است.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۰۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف مخ -۱۶۵]

● **گنجه مناسبات** / متفرقه، گوناگون / عربی و فارسی

ganje-ye monāsebāt

شاه چراغی، طاهر بن حسن، - ۱۳۹۷ قمری

šāh-čerāqī,tāher ebn-e hasan(- 1977)

در موضوعات شرعیه و اخلاقی و عرفی از آیات و روایات مطالبی را جمع‌آوری نموده و در ۱۹ شوال ۱۳۵۷ق شروع به تنظیم آن نموده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۹۴

آغاز: پوشیده نماند غرض از تألیف این مجموعه شریفه که بنام گنجه مناسبات نامیده شده؛ **انجام:** و آنها را با دعوت بکلامی بسوی دوزخ می‌کشد و فرموده که مرا عبادت کن که راه راست این است.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۰۰گ، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف مخ -۱۶۶]

● **گنجه نتیجه سر پنجه** / گوناگون / فارسی

ganje natīje-ye sar panje

شاه چراغی، طاهر بن حسن، - ۱۳۹۷ قمری

šāh-čerāqī,tāher ebn-e hasan(- 1977)

کشکولی است در معارف، حکایات، اخلاق، اشعار، گفتار بزرگان و غیره، و در روز جمعه ۴ جمادی الاول ۱۳۷۰ق به جمع‌آوری آن پرداخته است.

آغاز: اول دفتر بنام ایزد دانا ×× صانع و پروردگار حی و توانا / اکبر و اعظم فدای عالم و آدم ×× صورت خوب آفرید و سیرت زیبا

۱. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** سعدی گوید: تیغ دادن در کف زنگی مست ×× به که نادان را فتد علمی بدست

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۲۰۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف مخ -۱۶۶]

۲. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۹۳

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۰۰گ، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف مخ -۱۶۶]

● **گنجینه** / شعر / فارسی

ganjīne

آذر بیگدلی، لطفعلی بن آقا خان، ۱۱۳۴ - ۱۱۹۵ قمری

āzar-e bīgdelī, lotf-‘alī ebn-e āqā-xān (1722 - 1781)

مثنویی است که مؤلف به تقلید از «بوستان سعدی» در مواعظ و حکم سروده است. مؤلف در مقدمه از مدح پادشاهان بیزاری جسته و به فردوسی استشهاد نموده که چهل سال رنج بیهوده برده؛ وی بعد از آن خود شروع به مدح پادشاه عصر خود نموده و پس از آن حکایاتی در مواعظ و حکم آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۰۲/۱

آغاز: دی سفت گاو بزه گوش شد ×× زبان را شکایت فراموش شد / باو گفته ای ابر گوهر فشان ×× ز گوهر بود در چه بحرت نشان؛ **انجام:** دکان جغد را چون نگردد مکان ×× عسس بیخود و دزد خود در دکان / گله چون نگردد ز هر سو یله ×× شبان خفته گر کسی شبان زد گله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: روغنی، ۱۵گ (۱ر-۱۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۵-۱۹۹]

● **گنجینه** / گوناگون / فارسی

ganjīne

هدایت، مهدیقلی، ۱۲۴۲ - ۱۳۳۴ قمری

hedāyat,mahdī-qolī (1827 - 1916)

در این کتاب درس‌های پراکنده‌ای است در ۵۳ بند و گویا تألیف و تحریر مخبر السلطنه است و می‌خواسته سر کلاس‌ها درس گفته شود. پرسش‌هایی نیز پس از هر درسی هست.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۵ - د

آغاز: هو. مطالب این کتاب را معلم باید جزءً فجزءً خاطر نشان طفل نماید. غرض از تألیف این کتاب بچون و چرا واداشتن طفل و ایجاد موقع جواب برای معلم است ... بسمه تعالی کتاب گنجینه (دروس متفرقه-زمان-وقت کار) طفل شیر خوار کم کم بزرگ و درس خوان میشود؛ **انجام:** اسباب و افزار شاگرد مکتبی چه چیز است شرح بدهید. و السلام

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ از کتابخانه او به دست آمده است؛ جلد: مقوا، ۴۰گ، ۱۷سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: -۱۷۷]

● **گنجینه** / نامه‌نگاری، اسناد / فارسی

ganjīne

انشاءات سلطانی است که ظاهراً مربوط به عصر فتحعلی شاه است. مسائل مربوط به جنگ ایران و روس و نیز نامه به سید مجاهد و میرزای قمی دیده می‌شود.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱/۲

آغاز: ناظم العوالم بدیع المناظم احتبس الهواء و احترس العماء و اتکأ علیه و لبث ثم استوی؛ **انجام:** یا از حدود گنجه و تفلیس بیرون کرده در آنجا رایت اقامت افرازند

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۹ ربیع الاول۱۲۳۳ق؛ ۴۶۴گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [مؤید: ۳-۲۱۱]

● **گنجینه آثار** / تراجم / فارسی

ganjīne-ye āsār

فرزاد عباس زاده، حسین، ق۱۴ قمری

farzād-e ‘abbās-zāde ‹hoseyn(- 20c)

متضمن شرح حال، آثار، اشعار شعراء و سخنوران نامی قدیم ایران از دوره بعد از اسلام تا زمان قاجاریه است که در ۴ جلد تنظیم شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۱۳

آغاز: مقدمه، ادبیات ایران: مطابق عقیده مورخین ایرانی و یونانی، ایران قدیم دردوره قبل؛ **انجام:** بیدل همه را بحال بد می‌بینند ×× خوشحال کسانیکه بهر حال خوشند

خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ در آغاز نسخه اسامی مؤلفان و شعرای قدیم و معاصر بامداد نوشته شده، مقدمه‌ای بر روی برگ دوم دیده می‌شود که شرح حال مؤلف در آن نوشته شده و در برگ سوم شرح حال مؤلف به خط خودش دیده می‌شود که شامل زندگانی، تألیفات و آثار وی می‌باشد؛ ۳۹گ، ۱۴سطر(۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۹-۳۴۹]

● **گنجینه احمدی** / گوناگون / فارسی

ganjīne-ye ahmadī

مؤید الدوله، احمد بن لطفعلی

mo’ayyed-od-dowle,ahmad ebn-e lotf-‘alī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۰۴

بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی[رایانه]

● **گنجینه ادب** / شعر / فارسی

ganjīne-ye adab

ادیب، محمد حسین

adīb, mohammad hoseyn

تاریخ تألیف: رجب ۱۳۴۸ق

منتخبات شعری است از شاعران قدیم و معاصر که گردآورنده طی سالیان دراز انتخاب کرده و در این جنگ جای داده است. نام شاعران این مجموعه: ایرج میرزا (جلال الممالک)، محمد حسین میرزا نادری، رکن اعظمی، فردوسی، اهلی شیرازی، نسیم شمال، عاشق اصفهانی، امیر معزی، جودی خراسانی، جامی، فتح الله خان، ادیب نیشابوری، قاسمی، سالک سبزواری، ابن یمین، سلطان ابو زید، آفتابی، سلمان سمنانی، عایشه سمرقندی، عصمتی سمرقندی، حیدری، راغب، بدرالدین، مهری، لاله خواتون، مجیر الدین، انوار تبریزی، مهستی، محمد رضا پاشا، ضیا اصفهانی، صوفی، حکیم شفائی، بنائی، لامعی، شهاب ترشیزی، تاراج اصفهانی، توحید شیرازی، مفلق طهرانی، یغما جندقی، صابر ترمدی، فضائی، آذر بیکدلی، هجری تفرشی، موحد اصفهانی، حکیم ازرقی سمرقندی، سعد سلمان، سروش شمس الشعرا، میرزا رضا تونی، مولوی، صادق خان ادیب الممالک، صافی، وحشی بافقی، ناصرالدین شاه، سرائی امیر الشعرا، اشراق ادیب التجار (گرد آورنده)، ناصر خسرو علوی، ربانی، عبید زاکانی، لعلی تبریزی، اشراق، خیام، ابوالحسن میرزا شیخ الرئیس، شاهی، غواص، انوری، طراز یزدی، منوچهری دامغانی، خواجوی کرمانی، مرتضی میرزا شکسته، پروانه رومی، خاقانی شیروانی، سائلی، رازی، مختاری غزنوی، ظهیر فاریابی، کمال اسماعیل، شمس مغربی، علاءالدوله سمنانی، فدائی لاهیجانی، نجم الدین کبری، مجیرالدین بیلقانی، آصفی کرمانی، خواجه هارون جوینی، فتحعلی خان صبا، صادق ملا رجب، سعدی شیرازی، میرزا حبیب الله خراسانی، وحشی کرمانی، عنصری، هاشم میرزا افسر، ابوالعلاء گنجه‌ای، همای اصفهانی، مشرقی طوسی، گلخنی قمی، آذری اسفراینی، زمان اصفهانی، اثیر الدین مهدی خان شحنه، حافظ شیرازی، انوری، شاه نعمت الله ولی، خاقانی، ابوالوفا خوارزمی، اشراق، امیدی طهرانی، دوانی، بهائی، سرمد کاشانی، خافی، غزالی مشهدی، طرزی افشار، انوار تبریزی، مختوم نیشابوری، هاتفی جامی، یحیی

گیلانی، بیدل کرمانشاهی، حاجت شیرازی، روشن اصفهانی، فروغ الدین اصفهانی، هدایت طبرستانی، سحاب اصفهانی، ریاض بروجردی، ثنائی فراهانی، میرزا آقاسی ایروانی، برهان عطار، سید حسن صاحب الزمانی، سالک سبزواری، ابوحنیفه اسکافی، مظهر تبریزی، نقطه نغندری، لعلی تبریزی، راقم خراسانی، رفیعی کاشی، میلی ترک، بابا عراقی، شیخ حسن فانی، خواجه علی پیشنماز، و دیگران.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۷۹

خط: نستعلیق، کا: حسن صدر زاده، تا: محرم ۱۳۶۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۲۳گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۱۰]

● **گنجینة الاسرار** / علوم غریبه / فارسی

ganjīnat-ol asrār

سکاکی، محمد بن سراج الدین، ق۸ قمری

Sakkākī,mohammad ebn-e serāj-od-dīn(- 14c)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۷۰/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۹۵۱

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلوة زبانیکه به مساعدت خداود محمود باز است؛ **انجام:** همین فایده بخشد ... زهره غراب بیدار و تیز می‌کند چشم را بوئیدن کافور دفع می‌کند.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۷۸]

● **گنجینة الاسرار** / علوم غریبه / فارسی

ganjīnat-ol asrār

حکیم طاماس

hakīm tāmās

در مقدمه کتاب ذکر شده که سراج الدین محمد سکاکی این کتاب را در دو جلد به خط حکیم طاماس یافته و نقل نموده است. پس از آن رکن الدین عرضی زوزنی و شمس الدین سنجاری بیهقی و شیخ الاسلام صدرالدین ابراهیم آن را از سکاکی نقل نموده اند که کتاب حاضر است. این کتاب در دو جلد تنظیم شده با این عناوین: جلد ۱. در بیان عزایمات شریفه و تسخیرات عظیمه و علویات ریاضیه مشتمل بر ده باب و هر باب در ده فصل و هر فصل در چند نوع؛ جلد ۲. در بیان علوم تسخیرات قلوب و احضار مطلوب و ... مشتمل بر ده باب و هر بابی در ده فصل و هر فصل در چند قسم. (صدرایی خوئی)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵۷

آغاز: ألا له الخلق و الأمر فتبارک الله أحسن الخالقین صد هزاران هزار تحف طیبات با برکات نثار روح پر فتوح سلطان سریر رسالت و صاحب قرآن آسمان جلالت؛ **انجام:** بدان که احکم الحکما و اعرف العرفا و سردفتر اهل اسرار و سر منشأ کل آثار ارسطاطالیس در سالی دو نوبت این دعوت را می‌فرموده‌اند.

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی قلی نوری، تا: ۱۰۸۶ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور، ۹۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۳۶-۸۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۷۸

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلاة، زبانی که به مساعدت خداوند محمود باز است جز حمد او گوید روانیست ... اما بعد چنین گوید حضرت فریدالدهر و الدوران و وحید العصر و الزمان علامة العلمائی ابوالمعانی این رکن الواصلین و مولی الفاضل و مقتدی الکامل کهف الحاج و المعتمرین رکن الدین العرض الزوزنی و قبلة العافین و قدوة المرتاضین شمس الدین البخاری البیهقی و شیخ الاسلام و المسلمین صدرالدین ابراهیم المحمودی که این گنیجنه شریفه را به خط سلطان العرفاء و برهان العلماء منبع علومات الریاضی و مجمع فنونات الغریبی ماهر علوم التسخیرات و شاهر فنون السریرات قبلة المرتاضیین و قدوة المسخرین المرشد المکرم فی العالم و قطب المعظم فی العرب و العجم شمس الاسلام و المسلمین سراج الملة و الدین المشهور فی الافاق و المعروف فی الاطباق به زهد و پاکی مولانا محمد سماکی یافتیم که در دیباچه او نوشته بود که در دارالحکمة در کتب خانه احکم الحکم حکیم طاماس که جمیع عزایم یونانیه و عبرانیه و سریانیه و دبوریه و عربیه و مجموع علومات ریاضی و تسخیر و فنونات غریبه عجیبه از آن جناب رسیده است این گنجینه شریفه را یافتیم؛ **انجام:** پس بدانکه احکم الحکماء و اعرف العرفاء و سر دفتر اهل اسرار و سرمنشا محل آثار ارسطاطالیس در سالی دونوبت این دعوت را می‌فرموده اند.

استادان کاملی که این گنجینه به نظر آنها رسیده است اینانند: ۱. شیخ جلال الدین خالدی پیر و مسیحا و اصفیاء و شرفاء، ۲. شیخ مبارک شاه قاضی پیر و ریحان بن ریحان و خلاق بن الخلاق، ۳. معبد مسیحای یهودی زردشتی پیر و فیثاغورس و مسیح المسیحا، ۴. مسیح هروی نصرانی ریاضی دان پیرو امام رازی و شرف الدین جرزندی، ۵. درویش حیدرعلی شاه نقش بند پیرو عبدالعزیز ریاضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ابعاد متن: ۹×۱۵/۵، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۷-۹۶]

● **گنجینة الاسرار** / علوم غریبه / فارسی

ganjīnat-ol asrār

عمان سامانی، نورالله بن عبدالله، ق۱۳ قمری

ʻommān-e sāmānī,nūr-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh(- 19c)

چاپ: مشار فارسی، ج۴، صص۴۳۲۴-۴۳۲۵؛ تهران، سنگی، ۱۳۴۲ق، رقعی، ۱۱۴ص

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۵۷۳

آغاز: آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه فال به نام من دیوانه زدند معشوق مطلقی را حمد و ستایش سزاست که تمام موجودات عاشق دلباخته اویند؛ **انجام:** به پرده بود جمال جمیل عزوجل به خویش خواست جلوه کند به صبح ازل ... من از مفصل این نکته مجمل گفتم تو صد حدیث مفصل بخوان از این مجمل

منتخب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۰ق؛ جلد: مقوایی، ۱۴۱گ، ۲۳سطر (۱۴/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۵/۱۳

آغاز: باز بینم رازی اندر پرده ای ×× هست و آن را گوئیا گم کرده ای / هر زمان از یک گریبان سر زند ×× که بر این درگاه بر اندر زند؛ **انجام:** پس لب گوهر فشان آورد پیش ×× پیشتر بردم دو گوش هوش خویش ...

خط: نستعلیق، کا: سیدالحکماء یحیی بن میرزا علی محمد حسینی لاریجانی، تا: ۱۳۳۱ق، جا: تهران؛ افتادگی: انجام؛ در پایان ابیاتی از صبوری ملک الشعرای خراسان آمده با مطلع: «پیشوای اهل دل ای سید سید نژادم ×× مقتدای اهل سر ای راد فرزند امامم»، و نیز از همو ابیاتی در وصف سیف با این مطلع آمده است: «گوهر آگین تیغی آمد از حضور شهریار ×× آب رنگ آتش اثر الماس گون آهن گداز»، در برگ‌های ۸۶پ-۸۷ر غزلیات و ابیاتی از سیدالحکماء لاریجانی (کاتب این مجموعه نفیس)خیام، عراقی، فردوسی؛۲گ(۸۴ر-۸۵پ)،۱۶سطر،اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳۵-۴۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۳۴۳ ض

با دیباجه میرزا فتح الله و قصیده از منعم که در دیگر نسخ خطی و چاپی نیست؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● گنجینه اسرار / نامه‌نگاری / فارسی

ganjīne-ye asrār

ترسلی است با چندین نمونه از نامه‌های درباری با عنوان‌های: ۱. به اردوی معلی به میر شکارباشی نوشته، ۲. وقف نامچه مزرعه نهرقلزم و افضل آباد که شهریاری هرات بر مقبره خود نمود، ۳. جواب کتابت محمد زمان خان کهمبنی بر ارسال میوه نوشته، ۴. ایضا به میرزا عبدالله نوشته، ۵. به میرزا صادق، ۶. به میرزا حسن، ۷. به میرزا محسن و مانند اینها. یاد می‌شود در آن از: صفی قلی شاملو، فضلی علی بیک، محمد بیک ناظر، حاجی علی قلی بیک، آقا زمان امام قلی بیک، خواجه بشر الله منشی باشی، سلطان صفی قلی خان، میرزا محمود مشهدی، میرزا افضل. نیز از این کارها و پیشه ها. بیگلر بیگی، سپهسالار، قورچی‌باشی، حاکم، اعتمادالدوله، توپچی باشی، امیر ارکان دولت، قلر آقاسی باشی، صدر، ایشک آقاسی باشی، حکیم باشی، کشیک نویس، ناظر، عطار باشی، فراش باشی، توشمال باشی، ساوقچی باشی، منجم باشی، مجلس نویس، طبیب، قصاب، قاضی، شاعر، دیوانی، میر شکار باشی.همچنین از این جای‌ها: خراسان، هرات، ماروچاق، مکتب خانه، کعبه، مشهد مقدس.

آغاز: بسمله، و به نستعین، دیباچه کار نامه افکار است، عنوان نگارخانه اسرار است، فهرست خط و زلف بتان سرمه دیده اولوالابصار است، نی نی دیباچه طرازی این مجموعه رنگین و عنوان پردازی این سفینه شیرین که خرمن کمال ماه صفتان و منتخب خیال سخنان فکریان است کار نقاشان کارخانه حدوث و مصوران نگارخانه امکان نیست ...

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** به طی تحریر در می‌آورد باشد که انجام پذیرد.

خط: نستعلیق، کا: سلطان علی خان پسر اسماعیل خان هراتی غوریانی برای میرزا یار محمد خان هوتکی عمرزایی، بی‌تا؛ با مرثیه میرزا شهاب به نظم در پایان؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۹سطر(۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۶-۷۴۵]

← گنجینه تواریخ > مرآت الخیال

● گنجینة الجوامع / لغت / فارسی

ganjīnat-ol javāme‘

صاحب نسق، محمد صادق، ق۱۴ قمری

sāheb nasaq,mohammad sādeq(- 20c)

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار (۱۳۱۳)

فرهنگ لغات عربی است به فارسی دربیست و هشت کتاب و هر کتابی دارای بیست و هشت باب به ترتیب اول الفاظ مصادر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۹

آغاز: که انوار حقه از علم لدنی است دراو حاصل نگردد کما قال الرسول لیس العلم بکثرة التعلیم و التعلم؛ **انجام:** ثکم بفتح ثاء و کاف ایستادن و ملازم بودن براهیست

تا مقداری از کتاب جیم می‌باشد و در صحافی اوراق پس و پیش شده؛ خط: لغات نسخ، شروح نستعلیق، کا: محمد حسن، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی از محمد حسن کاتب نسخه؛ جلد: مقوایی، ۷۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳-۲۸]

● گنجینه جواهر / شعر / فارسی

ganjīne-ye javāher

تبریزی، مقصود علی، ق۱۱ قمری

tabrīzī,maqsūd ‘alī(- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۱۲ق (= «غیب»)

مثنوی است حدود دو هزار و پانصد بیت در آداب تصوف و مراتب سیر و سلوک و پند و اندرز صوفیانه ضمن بیست و شش

داستان مشتمل بر حکایت و نکات و تمثیل با تمجید فراوان از جامی که از جامی جرعه‌ای چند بدو چشانیده و بدین مناسب به «نامی» ملقب گشته و این لقب را تخلص خود ساخته است. این مثنوی به سال ۱۰۱۲ موافق لفظ «غیب» سروده شده و تاریخ را در یک رباعی چنین گفته است «حرف تاریخ آن ز غیب آمد».
[الاوقاف العامه ۹۰/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۴۳

آغاز: هر ولی جمله ای کرامت داشت ×× گرچه هر یک یکی دو زان افراشت؛ **انجام:** انجام مثنوی: تا چند لاف و شید مدامی خموش باش ×× ورنی که فاش می‌کنم آن عیبک نهان
خط: نسخ، کا: محمد وسطانی، تا: ربیع الثانی۱۰۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ برای زینل بیک بن زکریا بیک عباسی؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲۷-۱۷۶]

● **گنجینه حدود و احکام (منتخبات)** / کلام و اعتقادات / فارسی

ganjīne-ye hodūd va ahkām (montaxabāt)

اشراق خاوری، عبدالحمید، - ۱۳۱۵ شمسی

ešrāq-e xāvarī ،‘abd-ol-hamīd(- 1936)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۶۹۰

آغاز: خصوصیات کتاب رساله گنجینه حدود و احکام؛ **انجام:** تمام شد منتخبات ما در شرح حال ابوالفضل گلپایگانی ... در شب
خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: ۱۳۳۹ق؛ جلد: گالینگور[رایانه]

● **گنجینه خطوط** / خط / فارسی

ganjīne-ye xotūt

بیک، محمد مؤمن، ق۱۲ قمری

beyk,mohammad mo’men(- 18c)

در این سفینه نفیس و گران‌بها دست‌خط‌های زیادی از مؤلفان، دانشمندان، خوش‌نویسان و شعرای عصر مؤلف جمع‌آوری شده که به این نسخه اهمیت خاصی بخشیده است. این نسخه بعد از مؤلف چندین بار دست به دست شده و عالمانی دست خط خود را در حاشیه و صفحات سفید آن اضافه نموده‌اند.مطالب و مندرجات این سفینه عبارتند از: ۱. سوز و گداز؛ هجری تفرشی، محمد صادق بن فضل الله؛ ۲. اشعاری از ملا مظفر کاشانی رودباری به زبان رامندی؛ ۳. شعری از ابن سینا به خط مقیم خسروی تحریر در ۱۲۴۰؛ ۴. چاه وصال = لیلی و مجنون؛ بخارائی سرهندی، احمد؛ ۵. پیشگویی‌های شاه نعمت الله؛ ۶. حدیثی به خط محمود بیک ولی تحریر شده در ۱۱۱۱ ق؛ ۷. یادداشتی از محمد سعید بن حاجی علی نقی؛ ۸ اشعاری به خط طهماسب قلی خسروی ۱۲۴۲ق؛ ۹. موعظه کوتاهی به خط اسماعیل حسینی خاتون آبادی با مهر بیضوی وی؛ ۱۰. رساله در امامت؛ ۱۱. صفات حضرت علی (ع) به خط ثلث آقا اسحاق و حواشی آن اشعاری از میرزا علی رضا به خط خودش؛ ۱۲. دست خط محمد شفیع حسینی شامل اشعاری از خودش و میرزا جلال اسیر و صفی الدین حلی و مطلبی از ابراهیم ادهم و حدیثی از ابا عبدالله (ع)؛ ۱۳. اشعاری از عبدالله حسینی که در ۱۲ صفر ۱۱۲۶ در اصفهان به خط خودش نوشته است؛ ۱۴. اشعاری از شاعری با تخلص «اخلاص» به خط خودش؛ ۱۵. اشعاری از ولی محمد متخلص به «مسرور» به خط خودش؛ ۱۶. دست خط عطاء الله بن ملک عطابیک برادر صفی قلی خان شیر علی شامل چند حدیث از امام علی علیه السلام به خط ثلث معرب؛ ۱۷. جواب حکیم سنایی به سؤال سلطان سنجر به خط عطابیک؛ ۱۸. اشعاری از شیخ مغربی، میرزا صالح رضوی، شیخ ابو سعید، میرزا نصر؛ ۱۹. دعای قضاء دین از صحیفه سجادیه به خط ثلث معرب محمد مهدی بن محمد معصوم جوهری؛ ۲۰. اشعاری به خط شکسته نستعلیق درویش مجید بن درویش شهریار تحریر در ۱۱۶۸ق؛ ۲۱. حرز و دعایی از امالی شیخ طوسی به خط محمد سعیدا رودسری؛ ۲۲. اشعاری از صفی قلی بیک قرامحال به خط علی مردان شاملو تحریر اواخر صفر ۱۱۱۳؛ ۲۳. خطبه‌ای از حضرت علی علیه السلام به خط محمد باقر با یک رباعی از خودش؛ ۲۴- مدح امامین همایون (موسی بن جعفر علیه السلام و محمد بن علی الجواد علیه السلام) در چهار بیت از شیخ بهایی؛ ۲۵. نقلی از ربیع الابرار زمخشری، مطلبی از امام زین العابدین علیه السلام، نقلی از اسفندیار، حرزی منقول از شیخ بهایی، لغز، نصیحتی منسوب به امیرالمؤمنین علیه السلام، دعای حجب منقول از مهج الدعوات، دعای علی علیه السلام در لیلة المبیت، دعای امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام، دعای هر روز ماه صفر، سوره‌ها و دعایی که در چهارشنبه آخر ماه صفر خوانده می‌شود. همه به خط بهاءالدین محمد بن حسن علی بن عبدالله تستری که به درخواست آقا محمد صاحب جنگ نوشته است؛ ۲۶. دو حدیث به نقل از کافی کلینی به خط محمد بن عبدالفتاح سراب تنکابنی، تحریر در اواخر صفر ۱۱۱۰؛ ۲۷. دعای ناد علیا تحریر در ۱۱۴۶؛ ۲۸. دعایی به خط محمد باقر حسینی، مطلبی در مدح قبه نجف و قبه مشهد مقدس به خط محمد حسین بن محمد علی؛ ۲۹. حکایت قاضی نورای اصفهانی و فرزندش؛ ۳۰. دستخط ابوطالب بن حاجی ابوتراب شامل: حدیثی از امام علی علیه السلام، عقد الانامل برای شمارش، سؤال یهودی از امام علی علیه السلام، روایتی از حضرت پیامبر (ص)، روایتی از آدم علیه السلام، مطلبی از ابن عباس؛ ۳۱. مناجات امیرالمؤمنین علیه السلام به خط حسن بن عبدالصمد؛ ۳۲. صلوات عصر جمعه به خط میرزا صالح، دعای حضرت صاحب الامر علیه السلام به خط محمد مهدی؛ ۳۳. اشعاری از تأثیر تبریزی، داستان نوشیروان؛ ۳۴. قطعه آخر دعای صباح به

خط قاسم حسینی فرزند رضی؛ ۳۵. اشعاری از شیخ بهایی به خط محمد مؤمن مازندرانی که به درخواست حاجی محمد بیک نوشته است؛ ۳۶. شعری از تأثیر به خط ملا محسن؛ ۳۷. اشعاری از: جلال، جامی، حیدر، داعی، غیاث الدین محمد حسینی، نجات حسینی، محمد بدیع، ملا تقی نواده محمد طاهر اعتماد الدوله، صفای خوانساری، صفای زلالی، صائب، شفیعا، ظهوری، میرزا فصیحی، به خط علی اکبر معمایی؛ ۳۸. غزلی از رضا؛ ۳۹. اشعار غیاث الدین محمد حسینی نواده محمد باقر داماد به خط خودش؛ ۴۰. غزلی از محمد سعید مشعلدار باشی به خط خودش؛ ۴۱. غزلی از عرفان به خط خودش؛ ۴۲. غزلی از سید علی حسینی عاملی متخلص به مهری به خط خودش که در اصفهان ۵ ربیع الثانی ۱۱۱۱ نوشته است؛ ۴۳. دعایی به خط ثلث معرب زیبا به خط آقا اسحاق فرزند ابراهیم قمی؛ ۴۴. اشعاری از خادم به خط خودش؛ ۴۵. اشعاری از نجات که در شعبان ۱۱۱۰ نوشته است؛ ۴۶. شعری از محمد باقر بن محمد علی بیک نوه قرچغای خان که به درخواست صاحب جنگ محمد بیک نوشته است؛ ۴۷. شعری از محمد بدیع نصرآبادی ملقب به ملک الشعرا به خط خودش؛ ۴۸. رباعیات و اشعاری از بیان به خط خودش؛ ۴۹. دست خطی از مقیم بن حاجی شرف الدوله خسروی که در سال ۱۲۴۰ به درخواست عابدین کیال نوشته است؛ ۵۰. یادداشتی کوتاه مبنی بر مسافرت صاحب جنگ ولی محمد بیگ به قراباغ؛ ۵۱. اشعاری از میرزا محمد تقی نواده اعتمادالدوله به خط خودش؛ ۵۲. اشعاری از میرزا حسن صاحب رقم به خط خودش؛ ۵۳. اشعاری به ترکی به خط موسی که در ۷ شوال ۱۱۰۱ در اصفهان نوشته است؛ ۵۴. اشعاری از صفایی زلالی خوانساری با تخلص صفایی به خط خودش که در سال ۱۱۱۰ نوشته است؛ ۵۵. اشعاری از غیبی خان استاجلو زاده به خط خودش؛ ۵۶. اشعاری از عباسقلی به خط خودش تحریر در سال ۱۱۱۱؛ ۵۷. اشعاری به خط سلطان ابوسعید میرزا که در تهران دوشنبه ۲۵ شعبان ۱۳۱۳ نوشته است؛ ۵۸. اشعاری از ماهر به خط خودش؛ ۵۹. اشعاری از صائب و میرزا فصیحی و ظهوری به خط مقصود؛ ۶۰. مثنوی در تعریف و تاریخ عمارت دولتخانه شاهنشاهی؛ علیا نصرآبادی، میرزا محمد؛ ۶۱. اشعاری از محمد علی بن محمد مؤمن نصرآبادی به خط خودش تحریر ۱۱۱۱؛ ۶۲. اشعاری از مقیم بن حاجی شرف خسروی به خط خودش تحریر ۱۲۴۰؛ ۶۳. اشعاری به خط محمد رضا؛ ۶۴. اشعاری از نواب ایران مداری و صائب به خط محمد حسیب؛ ۶۵. اشعاری به خط محمد هادی از نواب وحید الزمانی و نقی؛ ۶۶. اشعاری از ملک الشعرا میرزا نجیبا متخلص به نجیب به خط وی؛ ۶۷. اشعاری از لطف علی متخلص به سامی به خط خودش تحریر ربیع الاول ۱۱۱۰؛ ۶۸. اشعاری به خط اسماعیل ذبیح از خود وی تحریر ۱۱۱۱؛ ۶۹. دست خط حمزه که در سال ۱۲۵۸ برای اسکندر میرزا نوشته؛ ۷۰. اشعاری از صائب و دیگران به خط مقیم خسروی تحریر ۱۲۴۰؛ ۷۱. اشعاری از صائب به خط محمد قلی خسروی تحریر ۱۲۴۰؛ ۷۲. اشعاری از مقیم به خط خودش تحریر ۱۲۴۰؛ ۷۳. اشعاری از میرزا مقیم کتابدار به خط زین العابدین شریف حسینی فرزند میرزا علی اکبر مستوفی تحریر ۱۱۱۰؛ ۷۴. اشعاری از محمد رضا بن ملا محمد مشهور به سراب به خط وی تحریر یک شنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۱۱۱؛ ۷۵. اشعاری از ملا ناظم هروی، میرزا محمد سعید حکیم، سید علی مهری و کاتب، به خط ابوطالب؛ ۷۶. اشعاری از میر نجات و دیگران به خط میرزا کریم مستوفی خاصه نائب اعتمادالدوله؛ ۷۷. یادداشتی از حمزه میرزا که به درخواست اسکندر میرزا فرزند اشرف در سال ۱۲۶۳ نوشته است؛ ۷۸. اشعاری از محمد صادق بن نورالدین محمد بن خط خودش؛ ۷۹. اشعاری به خط محمد مهدی که به درخواست حاجی محمد بیک در منزل شاه محمود بیک در قراباغ در سال ۱۱۱۱ نوشته است، اشعاری به خط کاتبی که به درخواست علیخان بیک خسروی تحریر نموده، اشعاری به خط مقیم خسروی؛ ۸۰. اشعاری به خط محمد زمان تحریر ۱۶ ربیع الثانی ۱۱۱۱؛ ۸۱ دعا و اشعار عربی به خط محمد مهدی بن نجفقلی بیک؛ ۸۲ دست خط مقیم خسروی تحریر در ۱۲۴۰ شامل: اشعاری از جدش وحید و بابا طاهر و بیتی در حاشیه به خط محمد قلی خسروی؛ ۸۳ اشعاری به خط عبدالمجید تحریر ۱۱۲۴؛ ۸۴ وصیت بعض العرفا به عربی به خط محمد جعفر بن محمد صالح پیشنماز مسجد شاه؛ ۸۵ اشعاری از جعفر آرام میناکار به ترکی و فارسی به خط خودش تحریر ۷ جمادی الثانی ۱۱۱۱ در اصفهان؛ ۸۶ اشعاری تحریر شده در ۱۸ جمادی الاول ۱۱۶۸؛ ۸۷ دست خط مولا حسنای رودسری؛ ۸۸. ترجمه حدیثی از شیخ صدوق به خط محمد سعید رودسری گیلانی؛ ۸۹ اشعاری به خط مقیم خسروی تحریر ۱۲۴۰؛ ۹۰. اشعاری از تأثیر به خط میرزا ابوطالب خلف میرزا محسن تأثیر؛ ۹۱. اشعاری از طالع گیلانی به خط خودش تحریر ۱۱۱۰؛ ۹۲. اشعاری از محمد هادی ارشد همدانی به خط خودش تحریر ۱۱۱۰؛ ۹۳. اشعاری از محمد رفیع متخلص به معجز به خط خودش؛ ۹۴- اشعاری به خط یحیی کهدمی؛ ۹۵. اشعاری از نوائی و کمال الدین رضوی قمی به خط همین قمی تحریر دوم ماه هفتم ۱۱۱۱ که به درخواست محمد مؤمن بیک در قم تحریر نموده است؛ ۹۶. اشعاری از محمد قاسم شربت‌دار به خط خودش؛ ۹۷. حکایتی از بهلول به خط ملا عبدالله بن رفیع الدین محمد واعظ و اشعاری از خودش؛ ۹۸. اشعاری از واعظ قزوینی به خط فرزندش محمد علی بن رفیع الدین محمد واعظ که در شوال ۱۱۳۰ در قزوین نوشته است؛ ۹۹. اشعاری از شاعری ناشناس به خط خودش؛ ۱۰۰. اشعار و معماهای منظوم از مفید بن سعید لاهیجی تحریر در ۱۱۱۰ در اصفهان؛ ۱۰۱. اشعار جواد حسینی به خط خودش؛ ۱۰۲. اشعاری از واعظ، عاملی، ناظم هروی، به خط شاکر تهرانی تحریر ۱۱۱۰؛ ۱۰۳. اشعاری از

محمد گیلانی به خط خودش تحریر ۱۱۰۱؛ ۱۰۴. اشعاری از طالب آملی و صائب؛ ۱۰۵. اشعاری به خط علی قلی خسروی تحریر ۱۲۴۸؛ ۱۰۶. چند حدیث از حضرت علی علیه السلام و حضرت پیامبر (ص) به خط شمس بن سعید گیلانی؛ ۱۰۷. دعایی به خط محمد قاسم قاری تحریر ۱۱۱۱؛ ۱۰۸. حدیثی به خط محمد محسن بن م حمد مؤمن تنکابنی؛ ۱۰۹. شعری به خط میرزا باقر؛ ۱۱۰. مطلبی از بوذر جمهر و جنید بغدادی به خط محمد قلی تحریر ۱۲۴۸؛ ۱۱۱. تفسیر آیه «فنادته الملائکة و هو قائم یصلی فی المحراب» به خط سلمان بن خلیل الله قزوینی؛ ۱۱۲. چند بیت شعر و چند حدیث به خط محمد علی بن شاهوردی بیک توشمال باشی ۱۱۱۷؛ ۱۱۳. اشعاری از سید محمد تنکابنی متخلص به حجت به خط خودش تحریر رجب ۱۱۱۱ هنگام مراجعتش از اصفهان به گیلان، احادیثی به نقل از خط شیخ بهایی، مواعظی به نقل از: خط شیخ محمد بن حسن بن شهید ثانی، اشعاری از مجنون عامری به نقل از خط میرزا محمد رفیع نائینی، همه به خط سید محمد تنکابنی متخلص به حجت؛ ۱۱۴. حدیثی به نقل از کافی به خط میرزا محمد مهدیا نواده قاضیخان صدر سابق و در حاشیه آن رباعی به خط محمد قلی خسروی تحریر ۱۲۴۸؛ ۱۱۵. دست خط شیخ عبدالله بن محمد رانکوئی شامل: الف: تفسیر بیت: «منم معلول بی علت ...»؛ از: ملا حسین، شرح کوتاه فلسفی است بر این بیت: منم معلول بی علت که علت گشته پیوندم ×× ازل فرزند من آمد ابد فرزند فرزندم، آغاز: «سراپرده خزاین صمدیت که عارفی بعد از استکشاف لطایف اسرار محتجبه به استار مودعه در صحایف قدرت ...»، ب: دعای مروی از امام حسن عسکری علیه السلام «اصبحت اللهم معتصما بذمامک»، ج: معمیات منظوم ملا عنایت فکری؛ ۱۱۶. چند رباعی از میرزا محمد مؤمن بن میرزا قوام الدین به خط محمد علی تحریر ۱۱۱۱؛ ۱۱۷. مناجاتی که به درخواست حاجی محمد قلی بیک نوشته شده؛ ۱۱۸. اشعاری از شوکت بخاری به خط محمد نصیر فراهانی تحریر ۱۱۱۲؛ ۱۱۹. مطالب متفرقه؛ ۱۲۰. اقوال پیرامون نفس انسانی، در حاشیه این صفحه اشعاری از میرزا بدیع نصرآبادی و شوکت بخارائی به خط محمد شفیع حسینی تحریر ۱۱۶۸؛ ۱۲۱. حدیثی از حضرت پیامبر (ص) و چند روایت در خواص آیات قرآن به خط ابوطالب بن محمد معصوم حسینی نواده نواب میرزا مهدی؛ ۱۲۲. چند حدیث و کلام عرفا به خط علی نقی و شعر عربی به خط محمد قلی؛ ۱۲۳. چند حدیث و دعا به خط حاجی لطف الله رانکوهی؛ ۱۲۴. القاب شهرها و قاعده تشخیص قبله به خط محمد صفی مستوفی؛ ۱۲۵. نامه خان احمد بن محمد امین بن جمشید به خط محمد باقر لاهیجی؛ ۱۲۶. دعای توسل امام رضا علیه السلام به خط محمد طاهر قزوینی تحریر ۱۱۱۱؛ ۱۲۷. اشعاری به خط محمد قلی تحریر سنه لوی ئیل ۱۲۴۸، اشعاری از آقا محمد امین زعفرانی و چند شعر دیگر؛ ۱۲۸. رباعی از محمد نصیر مدرس جده بزرگ و روایتی از صحیح بخاری و رباعی از میرداماد هر سه به خط همان محمد نصیر، شعری از فردوسی به خط محمد باقر قزوینی تحریر ۱۱۷۷؛ ۱۲۹. منشآت شامل: نامه به آخوند ملا محمد نصیر مدرس، جواب نامه از محمد نصیر، دو نامه به حاجی محمد بیک ولد مرحوم نواب خلف سلطان در زمان نیابتش، دو نامه به میرزا فخرالدین محمد فرزند میرزا علی نقی منجم باشی، نامه میرزا محمد مهدیا مشرف ایلچی فارس، جواب وی، در حاشیه کتابت عزیزی به عزیزی به طریق لغز، اشعاری از صادق، همه به خط صادق تحریر ۱۱۱۰؛ ۱۳۰. دلیلی از ادله امامت حضرت علی علیه السلام به نقل از منهاج الکرامة علامه حلی به خط محمد امین حسینی آملی و دعای ابوذر به خط محمد غنی حسینی؛ ۱۳۱. چند دعا و حدیث به خط محمد قاسم بن پنچق بیک؛ ۱۳۲. خطبه همام از نهج البلاغه با ترجمه فارسی در لابه‌لای سطور به خط محمد باقر بن علاء الدین محمد حسینی ملقب به گلستانه سال ۱۱۱۰؛ ۱۳۳. رباعی به خط معصوم حسینی که در کوشکدر رودبار نوشته؛ ۱۳۴. حکایتی از اصمعی و مناجات امام زین العابدین به خط میرزا نصیر بن سید حسن حسینی برادر نواب صدر ۱۱۰۱؛ ۱۳۵. اشعاری به خط محمد رحیم؛ ۱۳۶. چند حدیث و روایت به خط کاظم رودسری؛ ۱۳۷. رباعی به خط شاعری که در سال ۱۲۴۶ نوشته است؛ ۱۳۸.رباعی از محمد باقر داماد؛ ۱۳۹. حدیثی از حضرت علی علیه السلام در مورد سارق و بریدن دست وی توسط آن حضرت و مدح حضرت توسط وی به خط نسخ مذهب معرب آخوند ملا علیرضا برادر ملا محمد باقر مجلسی؛ ۱۴۰. رباعی و اشعاری به خط محمد قلی خسروی تحریر ۱۲۴۶؛ ۱۴۱. باب ادخال السرور علی المؤمن (احادیث به عربی) به خط شیخ محمد رانکوهی؛ ۱۴۲. رساله در فضایل امام علی (ع)؛ گیلانی، محسن بن حسن؛ ۱۴۳. رباعی به خط درویش محمد تحریر ۱۱۶۸؛ ۱۴۴. اشعاری از شاه طاهر دکنی، واعظ و رباعی از شیخ بهایی با جواب آن از میرزا رفیعا؛ ۱۴۵. نشانه صدق محبت؛ ۱۴۶. مطلبی به نقل از شواهد النبوه، اسامی شاهان صفویه و نسب نامه سیادت آن ها از شاه حسین صفوی تا امام موسی الکاظم علیه السلام، اشعاری از: مولانا، میر صیدی طهرانی، لطف علی بیک، جامی، فرق اشراقیین و صوفیه متشرعین و مشائین و متکلمین به خط میرزا محمد باقر شیرازی؛ ۱۴۷. دعای ناد علیا و در حاشیه سوره نصر و یک مناجات؛ ۱۴۸. دستخطی از معین حیدر یوزباشی تحریر ۱۱۲۷؛ ۱۴۹. اشعاری از ملا عبدالله بن محمد رفیع واعظ قزوینی به خط خودش؛ ۱۵۰. احادیث و اشعاری گویا به خط محمد رفیع واعظ؛ ۱۵۱. قلم سریانی قدیم به خط عطاءالله بیک؛ ۱۵۲. دستخط محمد تقی؛ ۱۵۳. دعای طاعون و وبا؛ ۱۵۴. رباعی به خط نصرالله بن محمد زمان تحریر ۱۲۰۵؛ ۱۵۵. شعری به خط علی قلی؛ ۱۵۶. غزلی از حافظ به خط ملا معصوم ولد محمدزمان تحریر ۱۲۴۴ق، رباعی از وصال و عرفی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹۰

خط: نسخ و نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ به خط عده زیادی از دانشمندان و علما و شعرای قرن ۱۲ق؛ ۱۸۱گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۸-۲۵۱]

● **گنجینه دانش** / گوناگون / فارسی

ganjīne-ye dāneš

مستشار الدوله، یوسف بن کاظم، - ۱۳۱۳ قمری

mostašār-od-dowle,yūsof ebn-e kāzem(- 1896)

برای تعلیم اطفال نوآموز ساخته ساخته است.

[الذریعه ۲۴۶/۱۸؛ فارسی مشار ۱۳۲۳؛ رجال ایران ۴۹۰/۴]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۹۱

آغاز: در یکی از شهرهای مشرق زمین؛ **انجام:** همه علوم را دارد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق [نشریه: ۷-۲۱۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۷۱/۲

آغاز: سرآمد کارها بیم از خداست، در یکی از شهرهای مشرق زمین معلمی بود میرزا بهرام؛ **انجام:** خود مشتغلببابد شود و وقتی که لایق او نیست نباید پیش بگیرد.

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالخلیل قاجار، تا: عید فطر۱۳۱۲ق؛ ۷۰ص(۵۶-۱۲۵)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۲سم [ف: ۴۵-۱۲۷]

● **گنجینه راز** / ادبیات / فارسی

ganjīne-ye rāz

رستمداری، اویس بن غیاث الدین محمد،

rostamdārī,oveys ebn-e qīyās-od-dīn mohammad

شرح ابیاتی از خمسه نظامی، ۳ قصیده از دیوان حجت در نعت و منقبت و شرح بعضی از آیات و ابیات متفرقه.

آغاز: حمد بی حد سزاوار خالق بشر و درود نامعدود بر پیغمبر مهتر و آل بی همال آن سرور ...

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: احمد بن محمد گردونی، تا: غره صفر۱۰۵۶ق؛ باسرلوح مذهب، مجدول؛ ۱۳۹گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۴۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شرح آیه وافی هدایه الله نور السموات تا آنجا که یهدی الله لنوره من یشاء بوده باشد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ذیقعده۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج، ۸۸گ (۱پ-۸۸ر)، ۱۵سطر(۷×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۵۸]

← گنجینه سرود > موسیقی

● **گنجینه ظرائف و طرائف** / ادبیات / فارسی

ganjīne-ye zarā’ef va tarā’ef

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق۱۴ شمسی

šafī‘ī ardestānī, morteza ebn-e ahmad(- 20c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه اول اسفند ۱۳۶۹ش؛ محل تالیف: تهران

شامل مطالب دلنشین و اشعار نغز که مؤلف طی مطالعات خود از کتاب‌ها و مجلات و روزنامه‌ها انتخاب کرده و مجموع آنها ۳۵۵ قطعه می‌باشد، در این دفتر بدون تنظیم مخصوص فراهم آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۷۸۲

آغاز: آشفته سخن چو زلف جانان خوشتر ×× چون کار جهان بی سر و سامان خوشتر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: پلاستیک، ۱۰۸گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۲-۳۱۶]

● **گنجینة العرفاء** / عرفان و تصوف / فارسی

ganjīnat-ol ‘orafā’

شوقی تبریزی، عبدالحسین بن خداوردی، ق۱۳ قمری

šowqī tabrīzī,‘abd-ol-hoseyn ebn-e xodāverdī(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۰ق

کتابی است به نظم و نثر که مؤلف تمام آنرا بدون نقطه نگاشته و در پایان به شرح حال خود اشاره کرده و با خوانندگان شرط نموده که نسخه را همین طور بخوانند و در فکر نقطه گذاشتن بر کلمات نباشند. مؤلف مستوفی روزگار فتحعلی شاه و محمدشاه قاجار بوده وجدش وزیر دنبلی ها بوده است. مؤلف در کتاب حاضر از اتمام مصائب الابرار از آثار خود خبر می‌دهد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۵۰

آغاز: بسمله. سپاس بی قیاس خداوند بخشنده را سزاست که نطق ناطقه انسانی در دبستان ذکرش کلیل؛ **انجام:** بهر صورت از غایت جهالت بنده عیب خود را هنر پنداشته به تحریر و تألیف این کتابچه خام به جهت یادگاری مستدام گذاشتم.غرض نقشی است کز ما بازماند ×× که هستی را نمی‌بینم بقایی. استدعا چنانست این کتابچه را هر که خواهد بخواند و هر کس نخواهد نخواند دیگر لجاجت بنی اسرائیل درین جا به هیچ وجه من الوجوه ضرور نیست ... اگر بعد از این احدی از غایت فضولی خواهد که این کتاب را نقطه بگذارد بعدد حروف این کتاب لعنت خدا و پیغمبران و جمیع ملائکه بر هفتاد پشت او بیاید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در اول نسخه ابیاتی از میرزا عبدالوهاب درج شده؛ ۲۸۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴۴-۹۷]

● **گنجینه عرفان** / عرفان و تصوف، ادبیات / فارسی
ganjīne-ye ‘erfān
پریشان، جعفر قلی، ق۱۴ قمری
parīšān, ja‘far qolī(- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۳۰۷ق
دفتری است مشتمل بر نثر و نظم ادبی، عرفانی به نقل ار کتاب‌ها و گفته‌های عرفایی چون جامی، فیض کاشانی، لاهیجی، دهدار، نسفی، عزالی، قاسم انوار ... که حاصل مطالعه و انتخاب مؤلف از کتب مشایخ طریقت می‌باشد. تاریخ آن انجام آن به صورت منظوم چنین آمده: «ختم شد دفتر گنجینه بتوفیق احد ×× احد و واحد در ذات خود الله الصمد / سال تاریخ بگذشته از هجر نبوی ×× هفت افزون ز هزار و سیصد».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۳۶
آغاز: حمد بیحد و بیمر خداوندی را سزاست و شکر و سپاس افزون از وهم و قیاس خالقی را رواست که بیک حرف کن عالم کن فیکون را از کتم عدم؛ **انجام:** خداوندا خداوندا تو ایمان ده تو روزی ده ×× بحق شاه با احسان علی بن ابوطالب
چون اول آخر باطن و ظاهر درویشان علی است خواستم این ورق آخر هم باسم مبارک ایشان ختم شود این چند رباعی و غزل قلمی کرده حقیر فقیر جعفرقلی است.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۴، احتمالاً به خط مؤلف؛ در آغاز نسخه چند برگ حاوی مطالبی از پیر جمالی اردستانی و اشعاری از سنایی و ملای رومی آمده؛ ۱۲۹گ، مختلف السطر(۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴۱-۲۱۹]

← گنجینه علوم ≻ گنجینة العلوم

● **گنجینة العلوم = گنجینه علوم** / تاریخ جهان / فارسی
ganjīnat-ol ‘olūm = ganjīne-ye ‘olūm
تاریخ تألیف: ۱۲۵۷ق؛ محل تالیف: مراغه
مؤلف برای آشنایی مؤمنان بر احوال پیامبران و پادشاهان کتاب حاضر را از منابع گوناگون جمع‌آوری و مطالب آنها را با همان عبارات عیناً نقل نموده است. او کتابش را در چهار «باب» و هر باب را در چند «فصل» ترتیب داده و در باب چهارم تاریخ شاهان را از اشکانیان تا تیموریان به طور فشرده و خلاصه آورده و در خاتمه کتاب تاریخ سربداران را نسبتاً مفصل ذکر نموده است. در آن آمده است: «در دارالبلده مراغه به تعجیل هر چه تمام نوشته شد که مأمور ساوجبلاغ بودم فی ربیع الثانی ۱۲۵۷ق» با مهر «عبده عیسی ۱۲۵۲ق»، «و باقی حالات امیر تیمور در تذکرة الشعراء گفته خواهد شد».در آغاز باب چهارم آمده: «از ابتدا عهد آدم تاکنون سنه خمس و ثلثین و سبع مائه از هجرت، هشت هزار و ششصد و هفتاد سال باشد و ابوالفتح ناصرالدین محمد در جامع المعارف آورده است».فهرست ابواب کتاب چنین است: باب ۱.ذکر انساب که عبارت است از دانستن اصول و فروع اهل اقالیم عموما، از آدم (ع) تا حضرت خاتم الانبیاء (ص)؛ ۲. در دانستن مذاهب و عقاید خلق؛ ۳. در دانستن قصص انبیاء؛ ۴. در تواریخ پادشاهان عرب و عجم و ترک و دیلم.
آغاز: الحمدلله الذی خلق الارض و السماء و جعل اللیل و النهار و خلق الظلمات و الانوار و خلق الموت و الحیات لیبلوکم ایکم احسن عملا پس از حمد و سپاس بی قیاس و ستایش بی آلایش خالق ارض و سما و شکرگزاری ...
[فهرستواره منزوی ۶۴۲/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** آخر اگر گبرم اگر بت پرست ×× رحم بکن رحم بکن رحم که رفتم ز دست.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۷۶گ، ۱۵سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۶-۱۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** صاحبقران اعظم امیر تیمور گورکان انارالله برهانه منتظم گردید و باقی حالات امیر تیمور در تذکرة الشعرا گفته خواهد شد ان شاءالله تعالی.
خط: تحریری، کا: یوسف بن میرزا اسماعیل تفرشی الاصل همدانی المسکن، تا: دوشنبه ۲۲ جمادی الاول۱۲۵۷ق، برای سرکار عیسی سلطان؛ مهر: سرکار عیسی سلطان«عبده عیسی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۲۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲۶-۳۰۵]

● **گنجینة اللغات** / لغت / فارسی
ganjīnat-ol loqāt

تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۲۰۰/۱
خط:نستعلیق،کا:محمد حسین گرگانی، تا: ۱۲۲۵ق [نشریه: ۵-۶۴۸]

● **گنجینه مراد = جنگ نظم و نثر** / گوناگون / فارسی
ganjīne-ye morād = jong-e nazm va nasr
شوشتری، سلطان محمد حسین، ق۱۳ قمری
šoštarī,soltān mohammad hoseyn(- 19c)
مشتمل بر آثار مختلف به نثر و نظم از آن جمله: بازنامه منظوم، علم تعبیر خواب، تفصیل حال عرفا و صوفیه. اول جنگ دیباچه مؤلف دیده می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴ سرود
خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ قطع: خشتی [نشریه: ۱۳-۴۳۲]

● **گنجینه معارف = شرح دیوان فارسی** / ادبیات / ترکی
ganjīne-ye ma‘āref = š.-e d.-e fārsī
نقشبندی، محمد مراد بن عبدالحلیم، ق۱۳ قمری
naqšbandī, mohammad morād ebn-e ‘abd-ol-halīm(- 19c)
به ترکی از شیخ سید حاج محمد مراد نقشی پسر شیخ حاج عبدالحلیم نقشی شیخ تکیه مراد منلا در ۱۸ شوال ۵۶ [۱۲].

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۰۷/۳
خط: نستعلیق ترک، کا: سید محمد نوری مهندس، تا: رجب۱۲۷۶ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۲۵گ (۵۹پ–۸۳پ)، ۱۹سطر(۱۰×۱۶/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷–۲۷۳]

● **گنجینة المعانی** / ادبیات / فارسی
ganjīnat-ol ma‘ānī
راقم مشهدی، علی بن محمد حسن، ق۱۳ قمری
rāqem-e mašhadī, ‘alī ebn-e mohammad hasan(- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۳۴
آغاز: بسمله. حمدله، اما بعد در زمان دولت مهر سپهر سلطنت و ماه آسمان معدلت سلیمان؛ **انجام:** تا که از گردون ملک سر در میان آورد و گفت زیید این گنجینه بر قرآن شود نایب مناب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

← گنجینه معتمد > گنجینه نشاط
← گنجینه معتمد > اشعار

● **گنجینه ناموس** / تاریخ / فارسی
ganjīne-ye nāmūs
فرهی، یوسف، ق۱۴ قمری
farahī,yūsof(- 20c)
تاریخ تألیف: شهریور ۱۳۰۷ش
دارای بر هفت «فصل»، نویسنده با بیان تاریخ زن از قبل از اسلام و در زمان ظهور و زمان حاضر، اصرار به بیان این مطلب دارد که، حاجب امری بدعت‌آمیز بوده و به ضرر زنان مسلمان است. نوسینده برای توجیه مطالب خود از آیات و احادیث و داستان‌های تاریخی نیز استفاده کرده است. متأسفانه نویسنده بر اساس کج‌فهمی علت فساد اخلاقی زن جامعه زمان خود را بر گردن حجاب گذاشته است.
آغاز: عقیده اهل تاریخ در حالات جامعه عرب قبل اسلام ...

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۷ق؛ مصحح، هدیه کتاب از سوی نویسنده به محمد مهدی چوبک به خط و امضاء نویسنده؛ ۱۰۲گ، اندازه: ۱۹×۳۱سم [نسخه پژوهی: ۲–۲۱۲]

۲. شیراز؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۱۴۴
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲جمادی الاول ۱۳۵۳ق [نشریه: ۵–۲۳۰]

● **گنجینه نشاط = گنجینه معتمد** / ادبیات / فارسی
ganjīne-ye nešāt = ganjīne-ye mo‘tamed
نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد رحیم، ۱۱۷۵ – ۱۲۴۴ قمری
nešāt-e esfahānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rahīm (1762 - 1829)
کتابی مفصل درمنشآت ومکاتیب دولتی و مخصوص حکومتی که درزمان فتحعلی شاه قاجار نگاشته و سپس اشعار به وزن مثنوی، آن‌گاه غزل‌ها به ترتیب تهجی و ترجیع و رباعی.در پنج «درج» تنظیم شده است: درج ۱. مشتمل بر دیباچه‌ها وخطبه‌ها ووقف‌نامه‌ها وقباله‌ها و توصیف بعضی ولایات؛ ۲. مشتمل بر نامه‌جات ومخاطبات وفرامین واحکام همایون اعلیحضرت شاهی؛ ۳. مشتمل بر عرایض به خاکپای همایون وخدمت شاهزادگان عظام ومکاتباتمتفرقه ودورساله؛ درج ۴. مشتمل بر مناجات‌ها ورساله آداب عبودیت ونصایح و واردات وجدی؛ ۵. مشتمل بر مثنویات و قصاید و غزلیات و افراد غزلیات و رباعیات.برخی نسخه ها در ترتیب، اختلافاتی دارد.
آغاز: ابواب مخزون وجود بحکم کنت کنزا مخفیا مسدود وبمفتاح فاجبت ان اعرف مفتوح ومشهود شد نخست شبستان هویت مطلقه روشن از احدیت پس ازآن سلطان واحدیت ذات تکیه زن ...
چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۳۴؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۲۶۶ق، وزیری بزرگ
[الذریعة ۲۴۸/۱۸ و ۱۱۸۹؛ نسخه‌های منزوی ۱۸۹۵/۳ و ۳۶۱۸/۵؛ مشترک پاکستان ۸۲۹/۱؛ دنا ۹۶۸/۸–۹۷۲؛ گنج بخش پاکستان ۴۲۷/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** از بین سطوتش دوستان بجان سایند و هم بامید رحمتش دشمنان بخدمت گرایند
مشتمل است بر: قسمتی از درج اول، مثنوی و قطعات نظم و نثر که بدون ترتیب صحافی شده است و ظاهرا مسوده مؤلف است؛
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ حاشیه صفحه ۱۲ رشید الدین بیکدلی مستوفی به تاریخ ۱۲۸۶ نوشته است که نسخه به خط مصنف معتمد الدوله نشاط است، و در حاشیه صفحه ۳۷ کاتب به خط شکسته تعلیق نوشته: «باید این فقرات در ذیل درج

اول نوشته شود» و در حواشی و متن بعضی از صفحه‌ها قطعات نظم و نثر نوشته شده که خط خورده است و به احتمال قوی خط مؤلف است و از مسوده‌های اوست که درهم صحافی شده است، مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۰ص، ۱۵سطر(۹×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۸-۳۶۹]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۳۳

آغاز: یا رب به جرم و غفلت و بیهودگی من ×× از دست روزگار من و زندگی من؛ **انجام:** باید دقتی کامل و عزمی شامل و اهتمامی وافی و جهدی کافی به آن سان که شایسته کاردانیهای اوست در مهمات آنجا اقدام و امور آن سامان را قرین انتظام تمام نمود

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ ۲۴۹ص، ۱۵سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: -۱۳۹]

۳. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام [نشریه: ۳-۱۲۳]

۴. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۱۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲-۴۹]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۰

آغاز: ناظم العوالم بدیع المناظم احتبس الهواء و احترس العماء و اتکی علیه و لبس ثم استوی و جلس

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ دارای سرلوح، مجدول؛ تملک: جلال بقائی نائینی؛ جلد: تیماج، ۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱-۸۵]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۸

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]

۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۵۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۹۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲-۴۹۹]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۶۵

آغاز: درج اول در تقلید ارباب توحید و اصحاب یقین و حکما و متألهین ... ابواب مخزن وجود بحکم کنت کنزا مخفیا مسدود و به مفتاح فاحببت ان اعرف مفتوح و مشهود شد؛ **انجام:** دور انداد ایشک سایر یزدان بولسون ×× فرماندار سورینک نایب قران بولسون

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۵]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۸۴ - ب

آغاز: بسمله. ناظم العوالم بدیع المناظم احتبس الهواء احترس الغما ... ناظمی که بی مقیاس قیاس و مقباس اقتباس نخست شاهدان کثرات معانی را از مطلع نزول امکانی تا مقطع صعود انسانی در بیت وحدت دمساز داشت (ص۳۰ چاپ ۱۲۸۱)؛ **انجام:** بر کرده خویش دانا است و اگر تغییری سزد توانا و السلام (ص ۱۸۳ چاپی)

گزیده‌ای است از گنجینه نشاط و پاره هائی از درج دوم تا درج چهارم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج حنایی، ۹۱گ (۱پ-۹۱پ)، ۱۵سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: -۱۷۸]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۵۷/۱

آغاز: آغاز (در جلد یکم افتاده): درج اول در تقلید ارباب توحید و اصحاب یقین ... بسمله. ابواب مخزون وجود.؛ **انجام:** و از ما زیاده در خط نشوند. و بیشتر از این در خطر نکاهد. علیکم بحسن الخط، یعنی گاهی هم مشقی فرموده باشند

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ سپس «دیوان» او؛ ۱۱۱گ (۱ر-۱۱۱پ) [ف: ۲-۲۱۲]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۷۸-عکسی

آغاز: درج اول در تقلید ارباب توحید و اصحاب یقین و حکمای متألهین ... فتح باب. بسمله. ابواب مخزن وجود به حکم کنت کنزاً مخفیاً مسدود؛ **انجام:** که در وقت و ...

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقفنامه بر گروه شیخیان به تولیت محمد خان نوشته ربیع الاول ۱۲۸۹ق با مهر «درخشنده» (بیضی)؛ ۴۶۲ص، ۱۲سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۳]

۱۱. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: ۱۸/۱

درپنج درج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [چند نسخه-ف: -۱۹۶]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تاریخ تحریر ۱۲۲۴ در ۱۸۸ دیده می‌شود، مصحح؛ جلد: مقوا، ۱۱۶گ، ۱۵سطر(۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۲-۲۹۹۸]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۹۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۱۰۰گ، ۱۵سطر(۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۶-۶۴۹]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴

آغاز: غزلیات نثری: این نه خوابست این نه بیداری، این نه مستی است این نه هوشیاری. چه خوابست کافتابها برآمد اگر همه طلعت دوست بود بیدار نگشتیم؛ **انجام:** رباعی: اگر در خیمه یا در محملی تو ×× اگر بر پاقه یا در منزلی تو / بدل نزدیکتر باشی تو از دل ×× که هم اندر تو دل، هم در دلی تو

شامل: «غزلیات نثری»، مثنوی، قصاید، غزلیات، ملمعات، ایضاً غزلیات، ترکیب بند، رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۰۱گ، ۱۷ سطر(۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱-۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۹۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۷

آغاز: بسمله، ابواب مخزن وجودبحکم کنت کنزاً مخفیا مسدود؛

انجام: تنهای قوی بینی وسرهای بلند ××گو یک سرافکنده نباشد بمیان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی نقاشی، ۲۸۷گ، ۱۵سطر(۱۱×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۴-۲۷۴]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۸۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سر تسلیم در پیش به و تیر ستیزه در کیش خموشی به که از یاران خروشی با دشمنان تذلل و خشوع سازی به که با دوستان تجلد و بی نیازی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ حدود نیمی از دیوان اشعار وی نیز در لابه‌لاایاین نسخه؛ ۱۰۵گ (۱ر-۱۰۵پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۳-۵۰۲]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۳۰

آغاز: درج اول در تقلید ارباب توحید ... ابواب فخر وجود بحکم کنت کنزاً مخفیاً؛ **انجام:** ناز بر دهر کن و حکم بر افلاک نشاط ×× تا بدانند کمین بنده ایت در گاهی
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد تقی موسوی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ یادداشتی به خط «تیمور اسفندیاری» که از اهداء این کتاب به عنوان عیدی به «خسرو صارم» در عید نوروز سال «۱۳۳۵» شمسی حکایت دارد؛ جلد: چرم مذهب، ۱۶۴گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۶-۳۹۸]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰۵

آغاز: ولی از ... شهوات نفیس از نزاهت این ترتیب؛ **انجام:** خامه در ... دو حاوی ... در آتش ما شواق باشد.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۱۰

آغاز: خوابم ربوده بود خیالی زدیده دوش ×× کامد خروش بلبلی از گلشنم بگوش؛ **انجام:** شمس الضحی و بهائها ×× مدح البهاء و مابهر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن۱۳؛ نسخه نامرتب صحافی شده و شامل درج پنجم ناقص در واردات و جدی و تغزلات و تشبیبات نثری، درج اول و دوم و بقیه درج پنجم، قصاید به فارسی و عربی، غزلیات، مثنویات، ترکیب بند، رباعیات است؛ جلد: مقوایی، ۱۲۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۷-۳۷۶]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۶

آغاز: ... و خیالی و حسی و جسمانی و سبب این ترتیب؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد افزون گویی ×× با آب حیات آتش آمیخته اند
مشتمل است بر قسمتی از دیباچه درج اول، مثنوی، درج دوم، قصاید، درج سوم و چهارم و پنجم، غزلیات و رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ تملک به تاریخ ۱۲۷۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۴۲ص، ۱۶سطر(۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۸-۳۷۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنان دلتنگ شد عطار بی تو ××که بر وی شد جهان زندان کجایی
مشتمل است بر: قسمتی از دیباچه درج پنجم، ۵۰ غزل از نشاط و دو غزل از عطار؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ دو رباعی از میرزا غلامعلی و ابیات پراکنده به خط کاتب، مجدول، با یک سرلوح؛ جلد: تیماج، ۴۴ص، ۱۱سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۷۱]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۹

آغاز: پیداست سر وحدت از اعیان لا یری ×× العکس فی المرایا و النفس فی القوی؛ **انجام:** نه کنون زین فعل برمیسوزد او ×× از ازل خود تا ابد میسوزد او
مشتمل است بر: غزلیات، ترکیب‌بندها، مثنوی، ۲۰۵۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۵ص، ۱۱سطر(۵/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۷۲]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۵۱

آغاز: در مخاطبات و محابات و فرامین و احکام اعلیحضرت شاهنشاهی. بار خدایا کریما کردگار حیمازهی خداوند توانا؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد افزون گوئی ×× با آب حیات آتش آمیخته است.
به نظم و نثر حاوی ترسلات و فرمان‌هایی چند و تعزیت‌ها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: نصرالله الموسوی؛ جلد: روغنی مصور، ۱۳۰گ،۱۵سطر(۱۱×۵۱۹)،اندازه:۱۹×۳۰/۵سم[ف:۱۳-۳۸]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۰-فیروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح‌هایی، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳۶۲ص، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۵/۵سم [ف: ۲۱-۱۶۷]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۹۰

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۱۲۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴-۷۰۱]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۵۸

از توحید صفات و تمثیل تجلیات آغاز می‌شود و در آن ستایش افعال و عجز از ستایش خدا و مثنوی و خطبه‌ها ترکی و عربی هست تا می‌رسد به ذکر احوال ملک الشعراء فتح علی خان و قصیده فارسی، بدین‌گونه: «بسمله. نخست چون بنگر جهان می‌بینی پر از چون و چند همی بست و گشاد بینی و ستم داد و ناز و نیاز و نشیب و فراز و آن کیست که چنین نداند یا انگاری درین تواند ...»؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: میشن ، ۲۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۶/۶سم [ف: ۴-۷۰۱]

۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** خود مگر برفرس واستر خود رشک بری ××

کاشهب چرخ روان براثر توسن ماست / راست ترخواهی ازین خواجه مرا با توچه کار ×× آنچه دروهم تو گلزار تو شد گلشن ماست

از ابتدا تا پایان درج چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۷۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۳]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** روحش لقب نهاده که یا ایمن الحدیث ×× عقلش خطاب داده که یا احسن الکلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۴سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۸۶۳]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، قطع: رحلی [نشریه: ۱۳-۴۴۵]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۸۲/۱

آغاز: گهی شاد و گهی غمگین پسندند؛ **انجام:** زان شه عیسوی نفس خار زملک زنده شد/ معجزه را همین قدر هست گوای راستین

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱گ (۹ر-۹پ)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴۷/۱-۲۱۴]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای آنکه ز فرقت تو با افسوسم ×× عمریست که از خدمت تو مایوسم / اکنون که بپابوس رسیدم چو نشاط ×× لطفی کن و بگذار که دستت بوسم

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از روی خط مؤلف استنساخ شده، در بخشی از نسخه خط مؤلف هست؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۷گ، ۱۵ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵۱-۲۶]

۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۰۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۲۲۲ق؛ بایک سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۴۰گ، ابعاد متن: ۱۳×۲۴/۵، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۱-۲۳۶]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۳۷

از نیمه نخستین کتاب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ در ص ع آمده که پاره‌ای از آن نوشته خود نشاط است؛ جلد: تیماج، ۵۱گ، ۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۳-۳۴۸۵]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چیغد شه دیوان ساربغه یوزلاندی ×× ایوان آرا تخت اوستیدا چون یاستاندی / ساقدین سالدین عدل و کرم قورشاندی ×× هر یاندا جهان ایلی ابشی یوز لاندی

عنوان درج چهارم و پنجم ندارد و در پاره ای از خصوصیات با نسخه‌ای که در فهرست مشکاة ۲۱۱/۲ شناسانده شده فرق دارد، و گویا مقدمه طولانی نسخه ما به صورت درج اول و دوم آن نسخه در آمده است؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد اسماعیل گلهر، تا: یک‌شنبه۱۱ رمضان۱۲۳۴ق، بجهت میرزا رضا قلی؛ مجدول، دارای چهار سرلوح بسیار زیبا؛ جلد: روغنی، ۲۳۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴-۱۰۶]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد و افزون گویی ×× با آب حیاتش آمیخته است

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد حسین بید آبادی، تا: ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج، ۶۴گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۵-۴۶۶]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۸

آغاز: این نه خوابست این نه بیداری ×× این نه مستی است نه هشیاری؛ **انجام:** بدل نزدیک تر باشی تو از دل ×× که هم اندر تو دل هم در دلی تو

خط: نستعلیق، کا: کتاب سرکار شاهنشاهی، تا: ۱۲۳۸ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۱۱گ، ۱۵ سطر(۱۱×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱-۱۱۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۷

آغاز: بسمله، غزلیات نثری: این نه خوابست این نه بیداری این نه مستی است این نه هشیاری؛ **انجام:** بدل نزدیکتر باشی تو از دل××کم هم اندر تو دل هم در دلی تو

تبویت این نسخه بدین قرار است: «غزلیات نثری»، مثنویات، غزلیات دفتر اول، ملمعات، غزلیات دفتر ثانی، ترکیب بند، کتاب رباعیات؛ خط: نستعلیق، کا: کتاب شاهی، تا: ۱۲۳۸ق، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۰۲گ، ۱۷ سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱-۳۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۶۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۲۴

کا: سلطانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۵سم [رایانه]

۳۹. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۶۸

آغاز: این نه خواب است این نه بیداری ×× این نه مستی است این نه هشیاری؛ **انجام:** به دل نزدیک تر باشی تو از دل ×× که هم اندر تو دل هم در دلی تو

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا مهدی فراهانی کاتب السلطان، تا: ۱۲۳۸ق؛ دارای دو سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۷سم [نشریه: ۶-۱۰۲]

۴۰. همدان؛ زند، عباس؛ شماره نسخه: ۱۰

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر مشهور به میرزا ولی کاتب، تا: ذیحجه۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشت‌هایی از «حاجی شهید

احمد خان مستوفی همدان»؛ مهر: «عباسعلی» (گویا پدر بزرگ آقای عباس زند مالک نسخه)؛ ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۰۶]

۴۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۴۴ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ مجدول؛ جلد: روغنی، قطع: رحلی [ف: ۲-۳۲]

۴۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۶۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب۱۲۴۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [نشریه: ۳-۴۰۵]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۷-۱۲/۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** نشاط از تو ندارد بجز غم تو تمنا××نه شاکی از توبه نیستی نه شاکر از تو بنوشی

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا علی نقی شیرازی برای ... شیرازی بن نجفقلی، تا: پنج‌شنبه ۳صفر۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۴]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۷۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ با چند سرلوح آراسته، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۳۷گ، ۱۷سطر(۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۹-۸۶۷]

۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد و افزون گویی ×× با آب حیاتش آمیخته است

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر شریف کاتب الحضرة السلطانی، تا: شوال۱۲۴۸ق، جا: تهران؛ مجدول، با دو سرلوح؛ جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۵ سطر (۱۳/۵×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۵-۴۶۶]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۱۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ دارای ۵ سرلوح، مذهب، مجدول؛ ۵۲۱ص، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۰-۶۸۷]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۳۹۱-۲۷/۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا نبیند بمراد تو بجز عکس مراد ×× عمر بدخوه تو ایمن بود از کوتاهی / ناز برد هرکن وحکم بر افلاک نشاط ×× تا بدانند کمین بنده این درگاهی

خط: نستعلیق، کا: محسن شریف انصاری، تا: ۱۲۴۹ق؛ با یادداشتی از کاتب درباره مرگ فتحعلی شاه قاجار در شب جمعه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۵۰ دراصفهان، درحالی که شانزده روز بود دراصفهان بود واوضاع اصفهان بعد ازمرگ وی؛ جلد: مقوا، ۷۱گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۴]

۴۸. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۰ فرخ

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق سرخوش هروی، تا: دوشنبه ۱۸ رمضان۱۲۵۰ق، جا: ارض اقدس، به هنگامی که شاهزاده قهرمان میرزا در دو فرسنگی مشهد رضوی آمده‌اند؛ نسخه به خط سید احمد حسینی شهیردانای به جواهری فرزند حاج میرزا حسین جواهری طوسی (پدر آقای محمود فرخ) مشهدی در ۱۳۱۸ق تصحیح شده، که تصحیحات او بصورت ملحقات در یازده برگ ضمیمه است؛ جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: -۱۴۵]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تنهای قوی بینی و سرهای بلند ××گویک سرافگنده نباشند بمیان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الثانی۱۲۵۰ق؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج، ۳۲۹گ، ۱۲سطر(۹×۱۷/۲)، اندازه: ۱۹×۲۵/۳سم [ف: ۷-۶۹۵]

۵۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۷۷/۱

شامل دو بخش گنجینه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ ۳۰گ (۱ر-۳۰پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۱۳۴]

۵۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای خاک در دولت دارای جهان ×× بی زحمن خاکبوس ما شاد بمان / تنهای قوی بینی و سرهای بلند ×× گو یک سر افکنده نباشد بمیان

شامل است بر پنج درج منثور و منظوم؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: محرم۱۲۵۳ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ مهر ناصرالدین شاه قاجار، مهر: مشیر السلطنه ۱۳۲۲؛ جلد: مقوای روغنی مذهب، ۴۶۹ص، ۱۷سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۴-۱۲۵۰]

۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۲

آغاز: درج اول. در مدح اعلی حضرت شاهنشاهی روحی فداه در خطبه و دیباچه و قبالجات و قصائد و قطعات و امثال آن دیباچه دیوان همایون خاقان جهان خلدالله تعالی ملکه. بسمله، ناظم العوالم بدیع المناظم احتبس الهواء؛ **انجام:** و این آزاده نیک بنیاد را که معدن معدن دولتش در بازار من است مدد کار شو بحرمت مولای متقیان و شاه درویشان

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۵۴ق؛ مجدول؛ ۱۶۲گ، ۱۴ سطر(۹/۵×۱۸/۲)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۲]

۵۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** شهاب قوی بینی و سرای بلند ×× گریک سرافکنده نباشد بمیان

خط: نستعلیق، کا: محمود بیات ده پیازی، تا: ۱۲۵۴ق؛ ظاهراً مقداری از اول نسخه ما ناقص است؛ تملکی به تاریخ ۱۲۶۵؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [مؤید: ۳-۱۱۶]

۵۴. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۶۷

آغاز: یا رب به جرم و غفلت و بیهوده گی گذشت ×× از دست روزگار من و زندگی من؛ **انجام:** والسلام خیر ختام و قد حصل التمام و تلك من مبتدعات الاسناد الهمام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۲۵۵ق، به دستور میرزا محمد؛ ۱۸۷ص، ۱۷سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: -۱۶۲]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۶۳۶-۳۴/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای خاک در دولت دارای جهان ×× بی زحمت خاکبوس ماشاد بمان / تنهای قوی هستی وسرهای بلند ×× گوییک سرافکنده نباشد به میان

خط: نستعلیق، کا: هوشنگ میرزا، تا: ۲۲ جمادی الثانی۱۲۵۵ق؛ با یادداشتی از مدیر روزنامه صبا در ۱۳۲۲ که این «گنجینه معتمدی» رابه دوستش احمد دهقان مدیر روزنامه تهران مصورا هدا نموده؛ جلد: تیماج، ۲۵۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۲۴]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر یاندا جهان ایلی ایئسی یوزلاندی.

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالله بن مرحمت حسینی، تا: ربیع الاول۱۲۵۶ق؛ مجدول؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۶سم [ف: ۱۷-۳۷۶]

۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۹۸۳

آغاز: خوشا آغاز غم پرداز عشق ×× ای خوشا انجام به ازآغاز عشق / عشق ازنوداستا ن پرداز شد ×× دوستان دستی که دستان ساز شد؛ **انجام:** تا گوندا قوباش طلعتی تا بان بولسون ×× تون توحیدا آی آتی رخشان بولسون/ دورندا [...] سایه یزدان بولسون ×× فرماندا سورسیک نایب قرآن بولسون

بخشی از غزلیات ومقالات وفرمانها را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۵۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۲۰گ، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۳]

۵۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۲۷۸ - ج

آغاز: آغاز آن برابر با آغاز چاپ ۱۲۸۱ تهران؛ **انجام:** انجام آن در ص ۲۳۶ س ۹ «بآب آتش آمیخته است» دیده میشود

خط: نستعلیق، کا: گویا عبدالعظیم، تا: ۱۲۵۷ق، جا: تهران؛ ۱۶۸گ، ۱۶سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: -۱۷۹]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۷۶

آغاز: درج اول مشتمل است بر دیباچه ها و خطبه ها ... بسمله ابواب مخزن وجود بحکم کنت کنزا مخفیا مسدود بمفتاح فاحببت؛ **انجام:** و سرگذشتهای ناشنوده از مادر کذراناد بحق محمد مصطفی و آله اجمعین و سلم تسلیما کثیرا کثیرا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه غره ربیع الاول۱۲۵۹ق؛ مهر: «عبده نظر علی»، «عبده الراجی نظر علی»؛ جلد: ساغری مذهب، ۳۰۵ص، ۱۵ و ۲۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۵۰-۱۴۶]

۶۰. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: ۳۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا عبدالباقی تفرشی، تا: ۶ ذیقعده ۱۲۶۰ق [نشریه: ۵-۳۷۶]

۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۰-۱۸/۱۰۰

آغاز: بسمله ناظم العوام بدیع المناظم ... ناظمی که بی مقیاس قیاس ومقباس اقتباس نخست شاهدان کثرات معانی را از مطلع نزول امکانی؛ **انجام:** ان استعطتم اهل القول ینفعه ×× اراق دمی متحقرا قولوا / قتلت نفساً بلاذیب ولاحرج ×× تالله انک عن هذه المسئول

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن آقا عزیزالله، تا: شنبه ۱۷صفر۱۲۶۰ق؛ مهر: «لااله الا الله الملک الحق المبین محمد صادق»(بیضوی)؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۱۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۴]

۶۲. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۹

آغاز: سپاس می‌گویم و ستایش همی برم آغاز بی انبازی را که هستی را به نیستی آورد و نیستی را به هستی پرورد و هستی؛ **انجام:** ای خاک در دولت دارای جهان ×× بی زحمت خاک بوس ما شاد بمان / تنهای قوی بینی و سرهای بلند ×× کو یک سرافکنده نباشد بمیان

شامل: رقعه‌جات و غزلیات؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرزاق لاریجانی، تا: اواخر ربیع الاول۱۲۶۰ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۱۳۵]

۶۳. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۷۹

خط:نستعلیق،کا:میرزا علی اکبر،تا:شعبان۱۲۶۳ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۱۵سطر(۱۱×۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۰سم [نشریه: ۳-۲۱۳]

۶۴. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۱۱۵۴۱

فاقد مقدمه است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ شوال۱۲۶۴ق، به خواهش میرزا محمد جعفر؛ جلد: چرمی، ۳۷۹ص، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۱۴۴]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۸

آغاز: برابر

مجموعه منشئات و اشعار و غزلیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ دارای یک سر لوح، مجدول و مذهب؛ ۱۷۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲-۱۷۳]

۶۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۴۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد افزون گوئی ×× با آب حیات آتش آمیخته است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴-۲۰۱۸]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خود مگر بر فرس و استر خود رشک بری ×× کاشهب چرخ روان بر اثر توسن ماست / راست تر خواهی ازین خواجه مرا با تو چه کار ×× آنچه در وهم تو گلزار تو شد گلخن ماست

کامل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۶۶ق؛ مجدول، مصحح، با علامت بلاغ؛ مهر: «عبده ابراهیم ۱۲۲» (چهارگوش)؛ خریداری از محمد حسین جلیلی در آبان ۱۳۴۵ش؛ جلد: چرم، ۹۳گ (۱ر-۹۳پ) [ف: ۲۹/۱-۱۵۱]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۵

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرزاق لاریجانی، تا: چهارشنبه ۲۷ صفر۱۲۶۷ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۲۵گ، ۱۲سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [سنا: ف: ۱-۳۴۶]

۶۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۰۴۶

خط: نستعلیق شکسته، کا: سید محمد جعفر متخلص به آصفی ابن مرحوم محمد نصیر حسینی، تا: ۵ شوال۱۲۶۸ق؛ ۲۶۳گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳-۷۴]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۳۰/۱

آغاز: ... در آینه دیدم در طلب قرب تو بود ×× اگر تقرب بصورت گزیدم؛ **انجام:** که عاقل نه بندیشد از قیل قال ×× نکوید سخن تا نه بیند مجال (کذ)

دارای درج اول (مقدمه و مثنویات) و درج پنجم (تشبیهات نثری و غزلیات و رباعیات)؛ خط: شکسته نستعلیق و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ جلد: مقوایی با روکش مشمع، ۱۶۴ص(۱-۱۶۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۴۴۰]

۷۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۳

خط: نستعلیق شکسته، کا: میرزا قاسم بن کربلائی محمد باقر شیرازی، تا: ۲۹ شوال۱۲۷۲ق؛ مجدول؛ ۵۷گ (۱۷ر-۷۳ر)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳-۱۰۷]

۷۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۸۶

از درج پنجم آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن لطف الله علوی، تا: دوشنبه ۲۰ ذیقعده۱۲۷۳ق؛ مهر: «شعاع»؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷-۲۱۴]

۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۹۴۱/۱

آغاز: نشاط هو معتمدالدوله العیة العالیة ملك البراعة والیراعة مالك السماحة والصناعة كنز الراجین وكهف المحتاجین قدوة الاصحاب امام الكتاب منشی الممالك وسالك المسالك؛ **انجام:** هر روزگرفتار گناه دیگرم ×× هر شب به در تو عذر خواه دیگرم / یارب زپناه خود مران یا بنما ×× جز درگه خویشتن پناه دیگرم

خط: نستعلیق، کا: محمد رضی، تا: جمادی الثانی۱۲۷۵ق، جا: گیلان؛ درپایان شرح حال کوتاهی از مؤلف وفائده‌ای درمراسله میرزا اسماعیل خان شیرازی درجواب حاکم شیراز و ...؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۳]

۷۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۶۴ - ج

گزیده‌ای است از گنجینه نشاط و فزونی‌هایی در غزل‌ها بر نسخه چاپی دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۹ ذیقعده۱۲۷۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۲گ، ۱۱سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۷۹]

۷۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** غرقه در بحر و یار مستسقی×× کی نماید سراب سیرابش

خط: نستعلیق شکسته، کا: اسد الله، تا: ۷ ذیحجه ۱۲۸۰ق؛ جلد: مقوایی، ۵۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۵-۱۴۹]

۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ ذیحجه۱۲۸۶ق؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۱۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۴-۷۰۱]

۷۷. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۲

آغاز: وقتی علامه العلمایی مجتهد العصری میرزا ابوالقاسم را در حضرت؛ **انجام:** آنچه درعالم هست انکار و هست آنچه در عالم ست ... مطابق نوبت لیل ۱۲۸۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی ابن مرحوم آقا میرزا هاشم خوشنویس می‌باشد، تا: دوشنبه ۲۳ جمادی الثانی۱۲۸۷ق، به حسب دستور اسدالله خان؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۵۷پ-۷۱ر)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: -۱۷۶]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۲۷

آغاز: این نه خواب است این نه بیداری ×× این نه مستی است این نه هشیاری؛ **انجام:** تنهای قوی بینی و سرهای بلند ×× کویک سر افکنده نباشد بمیان

مشتمل بر دیباچه درج پنجم و درج چهارم، مثنوی، قصاید، غزلیات، رباعیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: ۱۲۹۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن، ۲۳۳ص، ۱۱سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸-۳۷۰]

۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۱۲۰گ، ۱۹سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۴۵۴]

۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۷۶

انجام: در ظلمت جهل نفس چاهی تاریک است ... اظهار

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۳۱گ، ۹سطر (۱۵×۲۰)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱۵-۴۱۳۷]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۰۰

آغاز: دیباچه نگار طبقات اوراق گنجینه آفرینش و پیرایه بند بوستان صفحات دبستان گنجور؛ **انجام:** این است انجام سخن و فرجام گفتن ما، اندر جایگاه خاموشی ایزدش ز ما نیکی بوی کناد و پاداش خرسندی جاودان دهاد تراج تراج تراج.

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم اصفهانی، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الثانی۱۳۰۶ق؛ با سرلوح، مجدول مذهب؛ در اول نسخه تصویر مؤلف ضمیمه شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۳۶-۴۵۶]

۸۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۱۰/۳

آغاز: بسمله. شکر و منت خداوندی را که شکرش نعمتیست و اقرار برمنتش خود منتی؛ **انجام:** هدیتی فوق مقداری ... ×× یصاب منک عطارد ...

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمود بن علی اکبر تفرشی، تا: ۱۳۱۱ق؛ ۲۷گ (۶۵پ-۹۱پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۵/۱سم [ف: ۷-۳۳۸]

۸۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۲۸/۳۰

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج [ف: ۹-۳۸۶]

۸۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۷۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** غم سوزد و عمر سازد و افزون گویی ×× با آب حیاتش آمیخته است

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲۰گ(۲پ-۱۲۱پ)، ۵ و ۲۴ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۱۷سم [ف: ۵-۴۶۶]

۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۳/۳-۱۰/۳

آغاز: سپاس همی گویم و ستایش همی برم آغاز بی انبازی را که هستی رابه نیستی آورد و نیستی را بهستی پرورد و هستی را بهستی برد؛ **انجام:** در خلوت دل اگر کسی یار من است ×× کارش نه بدیده نه بدیدار من است / زنهار نظر بپوش اگر یار منی ×× از غیر من اگر چه زلف ورخسار من است

درایام خرمی بوستان یکی از دوستان را با مهرش سری

در فهرست ناشناس است ولی آغاز همانند با آداب عبودیت نشاط در مجموعه گنجینه نشاط اوست، فصول کوتاهی است درمناجات با پرودگار وبیان کیفیت عبادت با بیانی شیوا و ادبی و عارفانه و سبکی به مانند گلستان سعدی با نثری زیبا و اشعاری مناسب با موضوعات رساله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۱-۲۶]

۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۰۵/۲-۵۳/۱۵

آغاز: برابر

تا درج سوم؛ خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۲۴]

۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۲۲۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۲۹گ، ۱۴ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۹۸]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۱۰

آغاز: درج اول در تقلید ارباب توحید و اصحاب یقین و حکما و متألهین ... بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین ابواب مخزن وجود بحکم کنت کنزا مخفیا مسدود؛ **انجام:** و یا آویخته زنجیر داود ×× ز اوج این تل خاکستری رنگ / و یا از ذروه گردون سراشیب ×× مجره کرده سوی مرکز آهنگ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مطالب کتاب جا به جا شده است؛ جلد: تیماج، مذهب، ۱۴۸گ، ۱۷-۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳۸-۴۴۰]

۸۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۶/۱ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۱۸۴]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۱۰

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۹۱. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۷۵

آغاز: ناظم العوالم بدیع المناظم احتبس الهواء و احترس العماء؛ **انجام:** ای چرخ ببر زمان غم را ز میان ×× از دور زمانه یکزمان کمتر گیر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ظاهراً در حیات مؤلف؛ دارای پنج سرلوح، مذهب، مجدول، در آخر فرامین به خط تحریری زیبا نوشته شده: «هو الله تعالی، دیوان مرحوم میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله اصفهانی متخلص به نشاط در رشت از جناب خیر الحاج حاجی محمد جعفر تاجر معروف به حاجی ابوعلی ابتیاع گردید چند روزی در نزد حقیر محمد علی ولد مرحوم میرزا کاظم لاهیجانی مستعارست، اللهم بارك لی و لاخلافی بحمد و آله بتاریخ شهر ذیحجة الحرام فی سنة ثمان و خمسین و ماتین بعد الالف من الهجرة النبویة علی هاجرها الف آلاف الثناء و التحیة»؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مذهب، ۲۱۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [نشریه: ۶-۱۰۶]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۳۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۷۱گ، اندازه: ۲۱/۱×۳۴/۲سم [رایانه]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۵۸۹

آغاز: درجاول مشتمل است بر دیباچه ها و خطبه ها و وقف نامه و نکاح نامجات و توصیف بعضی از ولایات - ابواب مخزن وجود به حکم کنت کنزاً مخفیاً؛ **انجام:** تنها قوی بینی و سرهای بلند کویکسر افکنده نباشد به میان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح مذهب، مذهب، مجدول، مصحح؛ تملک: حاج شکرالله خان نوری؛ مهر: علی ملقب به شجاع الملك به تاریخ ۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۷گ، ۱۷سطر (۱۱/۶×۲۱/۷)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [رایانه]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۵

گزیده‌ای است از درج اول گنجینه که در خطب و وقف‌نامه‌جات می‌باشد و عناوین درجها را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد تبریزی و مهر: «احمد الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۷۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴-۱۸۱]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۲۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۵۰گ (۱پ-۱۵۰پ)، ۱۷سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۴۷۷]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳/۱

آغاز: درج اول در تقلید ارباب توحید و اصحاب یقین ... بسمله. ابواب مخزن وجود بحکم؛ **انجام:** از دوست رنجیده را دیدم که همی رفت ... با دشمنان تذلل و خضوع سازی نه که با دوستان تجلد و بی نیازی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۲۱گ، ۱۷سطر (۶/۲×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۴سم [ف: ۲-۲۱۱]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تنهای قوی بینی و سرهای بلند ×× کو یک

سرافکنده نباشد بمیان. تحریر اختتام این نامه همایون یعنی گنجینه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای پنج سرلوح، مذهب، مجدول؛ واقف: خانبابا مشار، ذیحجه ۱۳۸۵ ق؛ جلد: مذهب، ۲۴۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۹-۲۲۸]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** کویک سرافکنده نباشد بمیان تحریر ختام این نامه همایون یعنی گنجینه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی[رایانه]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا با چنین منتظر حال سیاق
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۱۰۰. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۱۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲-۴۹]

۱۰۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای خاک در دولت دارای جهان ×× بی زحمت خاکبوس ما شاد بمان / تنهای قوی بینی و سرهای بلند ×× کو یکسر افکنده نباشد بمیان
نسخه: و آنکه در صورت تو مفتون است چشم جانش تهی ز نور بود ازین بر ترم نیز در این مقال مجالی بود دریغا که تو را عایق از استماع آن عزیمت گلزار است و مرا پاس وت خود مانع از گفتار اللهم اجعل هوموی ما و احدا و حالی فی خدمتک سرمدا.
شامل دو بخش است مجموعه منظوم و منثوری از آثار معتمد الدوله نشاط به ترتیب قاصدی، غزلیات، مثنویات، رباعیات، منشات کتابت شده است؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با دو سرلوح؛ به سال ۱۲۸۲ از عرض کتابخانه مبارکه گذشته؛ مهر: ناصر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۳۶۲ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۴-۱۲۴۶]

۱۰۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۰۳

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. این نه خوابست این نه بیداری این نه مستی است نه هشیاری چه خوابست کافتابها بر آمد اگر همه طلعت دوست بیدا نگشتیم؛ **انجام:** اگر همه در خیمه یا در محملی تو ×× اگر بر ناقه یا در منزلی تو / بدل نتزدیک تر باشی تو از دل ×× که هم اندر تو دل هم در دلی تو
مشتمل است بر: غزلیات نثری به ترتیب قوافی، مثنوی، غزلیات دفتر اول، غزلیات به زبان عربی و ترکی، غزلیات دفتر ثانی، ترکیبات، رباعیات؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح، مذهب؛ مهر: حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی، مشیر السلطنه ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ جلد: مقوامذهب، ۲۱۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۴-۱۲۴۸]

۱۰۳. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۳۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۹]

۱۰۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۱۵/۱

آغاز: از تربیتش ... حیات یافتند؛ **انجام:** آنچه در وهم تو گلزار تو شد گلخن ناراست.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۳۸ص (۲-۲۳۹)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۱۴۳]

۱۰۵. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

با غزلهایی از محمد اصفهانی؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۰۰]

● **گنجینه نشاط (منتخب)** / ادبیات / فارسی

ganjīne-ye nešāt (mn.)

نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد رحیم، ۱۱۷۵ - ۱۲۴۴ قمری

nešāt-e esfahānī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rahīm (1762 - 1829)

گزیده‌ای است از نظم و نثر او با عنوان‌های: غزلیات نثری، مثنوی، دفتر اول و دوم از غزلیات، ترکیب بند، رباعیات

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۴۳

آغاز: بسمله، این نه خواب است این نه بیداری ×× این نه مستی است این نه هشیاری؛ **انجام:** ای عشق ز غم سود و زیانم کردی ×× می‌خواستم آخر آن چنانم کردی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۹۱ص(۱-۱۹۱)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴۵-۲۴۱]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۳۱

آغاز: بسمله این نه خوابست این نه بیداری ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یک سرلوح و دو پیشانی، مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱-۲۳۷]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۸۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

● **گنجینة النصایح و مجموعة الفصایح** / اخلاق / ترکی

ganjīnat-on nasāyeh va majmūʻat-ol fasāyeh

وابسته به: همایون نامه؛ قینالی زاده، علی بن صالح (-۹۵۰ق)
مصنف در بیان مراد و مقصود حکایات «همایون نامه» استکه ترجمه ترکی انوار سهیلی ملا حسین کاشفی می‌باشد. این ترجمه کار علی بن صالح رومی ملقب به عبدالواسع عیسی است که به نام سلطان سلیمان خان عثمانی (۹۲۹-۹۷۴ق) به ترکی ترجمه نموده و همایون نامه نامیده است. وی از درج اصل حکایات خودداری کرده و تنها به بیان لب حکایات اکتفا نموده است. کتاب در قسمت‌هایی بدون اسم باب یا فصل و بدون شماره تنظیم شده است که عناوین آن عبارتند از: در کسب و کار، درعزلت و قناعت، در مذمت حرص و طمع، در محمدت جود و سخا، در محمدت تواضع و احترام، در حسن صبر وحلم،

درمحمدت صمت و سکوت، در کتمان اسرار، درفایده رای و تدبیر، در فواید مشاوره، در صلح و مدارا، در عفوو مغفرت، درشرایط دوستی و مصادقت، در دشمنی و عداوت، در ذمایمحقد و حسد، در مضرت غدر و اضرار، در فواید عاقلی، درمذمت وضع نامناسب، درسفر و غربت، درمراسم خادمیت و لوازم مخدومیت، در تأهل و تزویج، در حکم قضا و تقدیر، درخاتمه کتاب و نتیجه ماقی الباب.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۸۱/۳

آغاز: حکمای فصاحت شعار، و بلغای بلاغت نثار، صحایف سیمین و صایایه، قلم زرنگار حکمتله، افصح تعبیرات و الذ توجیهات اورزه، تحریر و تسطیر ایدوب؛ **انجام:** برکات معالجات اطبا و روحانی ایله علت پر خطر جهالبدن افاقت بوله، داروی تربیت از پیر طریقت بستان ×× کآدمی را بتر از علت نادانی نیست.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد اسماعیل آغازاده سال ۱۱۶۹ با مهر «احمد»(دایره)، عنایت الله بن اسماعیل آغازاده «عنایت الله»(مربع)؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: -۳۰۷]

● **گنجینه یادگار** / علوم غریبه / فارسی

ganjīne-ye yādegār

سروقدی، محمد حسن بن محمود، ق۱۴ قمری

Sarvqadī,mohammad hasan ebn-e mahmūd(- 20c)

کتابی است در سه جلد شامل مطالب و فواید پراکنده در علوم غریبه و آنچه دعانویسان برای رفع حوائج و دفع بلایا و امراض و مانند آن به کار می‌بندند. بیشتر مطالب کتاب مربوط به علم جفر است و با قواعد و دستورهای جفر سر و کار دارد. مؤلف از شاگردان سید ابوالحسن حافظیان رحمه الله بوده و خود را از خادمان آستان مقدس امام رضا علیه السلام معرفی می‌کند. حافظیان از دانشمندان نامدار ساکن در مشهد، شهرتی در علوم غریبه داشته و «لوح محفوظ» از وی به چاپ رسیده است. مؤلف تصریح می‌کند که به کار بستن دستورهای مندرج در این کتاب، منوط به کسب اجازه از استادان است و می‌افزاید که خود در این امور از حافظیان و محمد فلاح اجازه دارد و متن اجازه فلاح را می‌آورد.کتاب مشحون است از جدول‌ها، ادعیه، اوراد، ختومات، رمزها، خواص سور قرآنی و اسمای الهی و بیان قواعد جفری و طریقهای مختلف دریافت مستحصله، سؤال و جواب‌هایی که مؤلف در اوقات مختلف از طریق جفر انجام داده است. طریق احضار روح و تسخیر جن و احضار رجال الغیب، ادعیه و دستورهای گوناگون برای دفع امراض و دفع سموم حیوانی و ... .سروقدی در این کتاب از فراد مختلف نقل قول می‌نماید، از جمله: شیخ مجتبی قزوینی، سید جعفر شهرستانی، علی اکبر قلندر آبادی، سید تقی مشیری، میرزا علی محمد دامغانی، میر ابوطالب دزفولی، سید عبدالله مینایی. او بسیاری از فواید مندرج در این کتاب را به عنوان قواعد محیی الدین مطرح می‌نماید. در لابه‌لای مطالب کتاب، رساله مختصر و مستقلی آورده با نام «رسالة فی قواعد الحروف» که می‌گوید: این رساله از روی نسخه ترجمه شده به فارسی حسن بن مرتضی حلی کتابت شده است. رساله مذکور در شرح چهار مدخل است: ۱. مدخل کبیر؛ ۲. مدخل مجموعی وسیط ۳. مدخل صغیر، و شامل شش فصل و هر فصل دارابی ابوابی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۷عکسی

آغاز: بسمله. هر دانشی مقدماتی مخصوص به خود دارد. بدون اطلاع مکفی، ورود به آن حاصلی ندارد جز اتلاف وقت و ضایع شدن عمر، استعداد و قابلیت؛ **انجام:** بارك الله فیکم و علیکم و لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم.

نسخه اصل: کتابخانه شخصی مؤلف در مشهد؛ خط: نسخ و نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:در سالهای مختلف بین ۱۳۷۰ تا ۱۴۰۰ق؛ مجدول؛ تاریخ وقف: ۱۳۶۸؛ ۳۸۶ص، ۲۲سطر[عکسی ف: ۳-۱۲۲]

● **گندستان** / شعر / فارسی

gandestān

سنبلی شاملو، محمد بن فضل، ق۱۴ قمری

sonbolī šāmlū,mohammad ebn-e fazl(- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۱/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۶گ (۱۰پ- ۱۵پ)[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گند نامه** / شعر / فارسی

gand nāme

سنبلی شاملو، محمد بن فضل، ق۱۴ قمری

sonbolī šāmlū,mohammad ebn-e fazl(- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۱/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۸گ (۱۵پ- ۲۲پ)[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گوارش (رساله در)** / طب / فارسی

govāreš (r. dar)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۸۱ض

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بدانکه این رساله ای است در تعریف نطرسیون بدانکه چون اغذیه و اشربه وارد دهن گردیدند حالات و تغییراتی چند در او به هم رسد و به سه قسم از بدن خارج گردد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲گ (۳پ-۱۴ر)، اندازه:

۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۰-۱۹۹]

← گواهی انهاء > اجازة لحسین بن حیدر کرکی (الاولی)
← گواهی بلوغ قرائت > اجازة لمعین الدین احمد (فرزندش)

● **گواهی بلوغ قرائت گوهر یگانه توسط محمد حسینا** / اجازات / عربی

govāhī-ye bolūq-e qerā'at-e gowhar-e yegāne tavasot-e mohammad hoseynā

اردستانی، محمد صادق، - ۱۱۳۴ قمری

ardestānī,mohammad sādeq(- 1722)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۴/۳

از محمد صادق (شاید اردستانی صاحب حکمه صادقیه)؟؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۶۳)[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گواهی بلوغ قرائت و شرح شرایع الاسلام** / فقه,اجازات - عربی

govāhī-ye bolūq-e qerā'at va š.-e šarāye'-ol eslām

حلی، رضی الدین علی بن یوسف، ۶۳۵ - ۷۰۳ ؟ قمری

hellī, razī-od-dīn 'alī ebn-e yūsof (1238 - 1304)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۳۳/۵

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ رمضان۶۹۹ق؛ ۱گ (۲۱۲پ)[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گواهی گزینش او برای عضویت** / اسناد / فارسی

govāhī-ye gozīneš-e ū barāye 'ozvīyyat

گواهی گزینش او برای عضویت در مجمع علمی عربی دمشق در ۲۴ آذر ۱۹۵۷ (۲۲ شعبان ۱۳۷۶) به عربی.دوازده فرمان دیگر در همین باره: ۱. حکم برای میرزا محمد کاظم شیرازی وزیر فارس و مواجب او در ۱۱۲۶ با مهر محمد ابراهیم؛ ۲. عرضه داشت محمد کاظم وزیر شیراز به دربار با حکمی به صید مرادخان زند بیگلربیگی الکاء فارس و بنادر و سواحل در ۱۱۹۷؛ ۳. فرمان درباره میرزا محمد کاظم وزیر فارس و مواجب به مبلغ ۸۳۰ تومان تبریزی با خطاب به لطف علی خان بیگلربیگی الکاء فارس در ذیقعده ۱۱۹۹، با مهر محمد جعفر؛ ۴. حکم برای میرزا محمد کاظم شیرازی وزیر فارس و مواجب او در ذیحجه ۱۱۹۹؛ ۵. حکم حسام السلطنه برای میرزا محمد حکیم مالسی در ربیع الثانی۱۲۷۶؛ ۶. حکم درباره راه خانه زنیان و قراول خانه و تفنگچی‌های پیراشکفتی در شوال ۱۲۷۶؛ ۷. فرمان خطاب به حسام الدوله درباره پیراشکفت بلوک کوهمره باصرم فارس ملکی میرزا محمد حکیم باشی فارس در رجب ۱۲۷۷؛ ۸. حکم درباره راه خانه زنیان سپرده به تفنگچیان پیراشکفتی و املاک یاد شده در این سند و اینکه سرور آنها مشهدی عباس سلطان تفنگچی است در ذیقعده ۱۲۸۳؛ ۹. حکیم نصرالله درباره راه‌دارخانه مسقان جزو روستای مسقان تیول میرزا احمد علی مستوفی موافق فرمان در ۸ شوال ۱۳۱۳؛ ۱۰. سندی موافق فرمان به حکومت فارس و کازرون درباره راه‌دارخانه مسقان کوهمره جروق ملک میرزا احمد علی مستوفی در جمادی الاول۱۳۱۴؛ ۱۱. سندی موافق فرمان به حکومت فارس و کازرون درباره راه‌دارخانه مسقان کوهمره جروق ملک میرزا احمد علی مستوفی در ذیحجه ۱۳۱۴؛ ۱۲. نامه حسام الدین طبیب شیرازی به دربار درباره چهارصد تومان تخفیف در املاک پسران حاجی میرزا محمد حکیم باشی طبق فرمان شاهانه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۷۷/۵

بی تاریخ؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۷-۳۱۰]

● **گواهی مقابله اصفی** / متفرقه / عربی

govāhī-ye moqābele-ye aṣfā

علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ - ۱۱۱۵ قمری

'alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۹۶۰/۴

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱ و۱۲[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گواهی مقابله من لا یحضره الفقیه** / متفرقه / عربی

govāhī-ye moqābele-ye man lā yahzor-o-hol faqīh

زرفخی قائینی، محمد رضا بن محمد صادق، ق۱۲ قمری

zarfaxī qā'īnī,mohammad rezā ebn-e mohammad sādeq(- 18c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۴۱/۳

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۹ ذیحجه۱۱۰۷ق؛ ۱گ (۲۵۰ر)[مختصر ف: -۶۸۸]

● **گواهی مقابله نسخه غنیة النزوع** / متفرقه / عربی

govāhī-ye moqābele-ye nosxe-ye qonyat-on nozū'

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

وابسته به: غنیة النزوع الی علمی الاصول و الفروع = الغنیة؛ ابن زهره، حمزة بن علی (۵۱۱-۵۸۵)

در کناره پایین صفحه آخر غنیة النزوع یادداشتی وجود دارد با این عبارات: «وقع الفراغ من مقابلة القسم الثالث بنسخة صحیحة و الحمد لله تبارک و تعالی فی جمادی الاولی عشرین و ستمأة هجریة کتب محمد بن محمد الحسن الطوسی بخطه». این چند جمله را که مدرس رضوی گراور آن را در صفحه ۱۶۶ چاپ کرده خط خود خواجه دانسته‌اند که آقای عبدالحسین حائری تردید داشت و معتقد بود که آقای محیط طباطبائی معتقد بوده فقط امضاء آن خط خواجه است. البته مدرس معتقد است صورت اجازه سالم بن بدران به خواجه نصیر که در همین نسخه مجلس و در ظهر غنیة النزوع آمده نیز به خط خود خواجه است که کمی بعید می‌نماید.

[احوال و آثار خواجه نصیر، مدرس رضوی، چاپ جدید، ص ۱۶۴ تا ۱۶۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۴/۳

خط:نسخ،کاتب=مؤلف، تا: ۶۱۴ق؛ ۱گ (۲۴۰)[مختصر ف: ‎-۶۸۹]

● **گواهی مقابله و تصحیح التنقیح الرائع** / متفرقه / عربی

govāhī-ye moqābele va tashīh-i at-tanqīh-or rrā'e'

عاملی، عبداللطیف بن علی، - ۱۰۵۰ قمری

'āmelī, 'abd-ol-latīf ebn-e 'alī(- 1641)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۱۱/۲

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۷ شوال۱۰۰۱ق؛ ۱ص (۲۸۸)[مختصر ف: ‎-۶۸۹]

● **گواهی هبه چهل کتاب به سید یحیی حسینی خراسانی** / متفرقه / فارسی

govāhī-ye hebe-ye čehel k. be sayyed yahyā hoseynī xorāsānī

حسینی خراسانی، محمد، ق۱۳ قمری

hoseynī xorāsānī, mohammad(- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۴۸/۱

خط: نسخ تحریری، کا: سید محمد حسین خراسانی، تا: قرن ۱۴؛ مهر: سید محمد حسین خراسانی (چهارگوش)؛ پشت برگ آغاز[مختصر ف: ‎-۶۸۹]

← گوشواره سخن > گوشواره سماع

● **گوشواره سماع = گوشواره سخن** / عرفان و تصوف / فارسی

gūšvāre-ye somā' = gūšvāre-ye soxan

مدنی، محمد

madanī,mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۴/۲

آغاز: سبحان الله و بحمده سبحان الله العظیم و الصلوة و السلام علی وجه الحبیب و المحبوب؛ **انجام:** ناظر به مرتبه عروج و قرب مذکور است پس همین توفیق بود ... بالله التوفیق فهو الرفیق.

بی کا،بی تا؛جلد: تیماج مذهب، ۹۸ص (۱۰۴-۲۰۲)[سنا: ف: ۲-۱۱]

← گوگرد احمر > باغ نظر

● **گوگرد احمر** / کیمیا / فارسی

gūgerd-e ahmar

بلیناس حکیم، ۴۰؟ - ۱۲۰ ؟ میلادی

balīnās-e hakīm (40 - 120)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۷

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱-۲۳۱]

← گوناگون > متفرقات

← گونیا > ساختن گونیا

● **گوهر پاک یا فر فریدون (منتخب نامه)** / ادبیات / فارسی

gowhar-e pāk yā farr-e fereydūn (mn. nāme)

فروغی، ابوالحسن، ۱۲۶۳ - ۱۳۳۸ شمسی

forūqī,ab-ol-hasan (1884 - 1959)

در صفحه عنوان نام رساله چنین آمده: «تئاتر منظوم موسوم به گوهر پاک یا فر فریدون داستان شاهزاده فریدون ساسانی در چهار پرده سنه ۱۳۳۶»، پس از آن این سطر را افزوده‌اند: «منتخب نامه جزء دویم از مجموعه اشعار آقای میرزا ابوالحسن فروغی». فروغی در آغاز نوشته: «در ایام تعطیل سنه ۱۳۳۱ (تعطیل تابستانی مدارس) پس از آن که چند هفته به علت گرمای بی اندازه و خستگی و ضعف مزاجی به بیکاری و بطالت گذشت و خاطر از این حال خسته و ملول شد چند روز به ترجمه چند صفحه کتابی از فرانسه مشغول بودم و چند روز دیگر به اصلاح عبارات از رساله دیگری که باز از فرانسه ترجمه شده اشتغال داشتم. روز آخر محض تفریح خاطر و تغییری در یکسانی کار به گفتن چند شعری مشغول گشته آن را داستانی نمودم راجع به آخر کار فیروز پادشاه ساسانی و تا شام روز دیگر به پایان رسانیدم. این داستان امتحان مختصری است از نظم تئاترهای عالی که به السنه اروپایی تراژدی می‌نامند و موضوع آن ایران خواهی ایرانیان قدیم است که بروز آن به شکل شاه‌پرستی بوده و چون نظر به حیثیات ایرانی و ایرانیت داشته

بدون آن که تقیدی به خود بسته یا ازابتدا متذکر باشد اشعار این داستان تقریباً به فارسی خالص گفته شده چه پس از مراجعه جز سه کلمه تخت و رخت و تاج لفظ عربی در آن نیافتم و خوشتر که آن چه قومی از غیر گیرند تخت و تاج باشد». وی در سال ۱۳۴۰ در تهران یک صفحه به پایان آن دیباچه افزوده و پس از یاد کرد از حاج علی قلی خان سردار اسعد بختیاری و سلطان احمد شاه قاجار نوشته است: «اما منظومه منظوره که تئاتری در یک پرده بود به صورت اول زیاده کوچک و ناقص می‌نمود لهذا چند سال بعد سه پرده دیگر بر آن افزودم لکن این جمله ناتمام و محتاج به مراجعه ماند و بعدها طرز داستان را خوش نیافتم. پس از حفظ آن به صورت تئاتر تمام در گذشتم و انتخابی از ابیات آن کردم که یک پرده را از میان حکایت و یک مجلس را از پرده آخر به شکل مجالس تئاتر شامل شد و باقی صورت اشعار متفرق در موضوع‌های مختلف یافت و برای تکمیل آن رشته ابیات متفرق دیگر که به بحر تقارب داشتم به همین سلک پیوستگی دادم تا مجموعه‌ای در خور نام و عنوان جداگانه گردد و آن را به این مناسبت منتخب نامه نامیدم و این دیباچه را به این صورت در صدر آن نهادم تا یاد چیزی که با آن منظومه همراه بود محو نگردد ...».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۶۹/۳

آغاز: آغاز دیباچه: پس از ستایش پاکترین گوهر هستی که پدید آور هر بلندی و پستی است؛ آغاز نظم: به نام خداوند یکتا سخن ×× چو آغاز شد شد گهرزا سخن / چرا مرد گوینده دل بر جهان ×× ببندد کند سست بند زبان؛ **انجام:** کنون باید آورد مردانه تاب ×× به شه بردن این داستان باشتاب / که تا خود بداند کزو بد گناه ××که یک روز شد یار بیگانه ... منیژه در حالی که به زمین می‌افتد: آه

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۶ق؛ انجامه تحریر اول: «بعون الله تعالی و توفیقه در غره شهر ربیع الثانی سنه ۱۳۳۶ به طور تحریر به تعجیل در ساعات فراغت شب با مختصر حال چشم درد و پریشان حواسیهای مفصل تکمیل نواقص ابیات و تحریر این پاک نویس اول به اتمام رسیده و انا العبد ابوالحسن فروغی»؛ ۳۱گ (۱۴۲ر-۱۷۲پ)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۰-۴۴۷]

● **گوهر ثمین** / کلام و اعتقادات / فارسی

gowhar-e samīn

قراچه داغی، محمد علی بن احمد، - ۱۳۱۰ قمری

qarāče-dāqī, mohammad ‘alī ebn-e ahmad(- 1893)

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

رساله‌ای در بیان کلام و عقاید امامیه به زبان حکما و متکلمان که در یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰۹/۲

آغاز: حمد و سپاس بیرون ازاندازه قیاس حضرت فائض الانواری را سزاست که مقربان بارگاه جلالش بقدم عجز لا احصی ثنائک؛ **انجام:** بود آدم دیده نور قدیم ×× موی دردیده بود کوهی عظیم

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۱ص(۷۴-۸۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۱۸۶]

← گوهر دانش > گوهرنامه

● **گوهر دوشیزگان و راهنمای جوانان** / اخلاق / فارسی

gowhar-e dvšyzgīn va rāhnamā-ye javānān

مؤذن خطیب، محمد رضا، ق۱۴ شمسی

mo’azzen-e xatīb,mohammad rezā(- 20c)

از محمد رضا مؤذن خطیب متخلص به شادمان گویا از محصلین علوم دینیه و روحانیون است، شامل مطالب اخلاقی و اجتماعی و انتقادی.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۲۰۷۰

خط: تایپی، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد رضا مؤذن خطیب، ۱۳۴۸ش؛ ۱۲۵گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲-۸۸]

● **گوهر شاهوار و در آبدار** / کلام و اعتقادات / فارسی

gowhar-e šāhvār va dorr-e ābdār

سلطان العلماء، محمد بن دلدار علی، ۱۱۹۹-۱۲۸۴قمری

soltān-ol-‘olamā’, mohammad ebn-e deldār ‘alī (1785 - 1868)

اهداء به: شاه جهان نصیرالدین حیدر پادشاه لکهنو

در فضیلت قرآن و اهل بیت رسالت علیهم السلام و این‌که کدامین بافضیلت‌ترند بنابر آنچه که از روایات و احادیث بر می‌آید.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۳/۵

خط: نسخ، کا: میر فضل شاه کاته میدانی کشمیری، تا: ۲۳ ذیقعده۱۳۰۸ق؛ جلد: مقوایی، ۱۶گ (۶۳پ-۷۸پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶-۱۶۸]

● **گوهر شب افروز در نصیحت طالبان** / اخلاق / فارسی

gowhar-e šab afrūz dar nasīhat-e tālebān

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری

dāvar-e šīrāzī, mofīd ebn-e mohammad nabī (1836 - 1907)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۴۱۲/۲

آغاز: بسمله. بارقه حمدی که دیو لعین را سوزد و شارقه شکری که دل اهل یقین را فروزد؛ **انجام:** در دیار فارس مسکن نمای و بنور علم زنگ جهل از دل بزدای که رجالی از اهل فارس علم را در یابند اگر چه در ثریاست ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ جلد: چرمی، ۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۸]

● **گوهر شبچراغ** / آداب و سنن / فارسی

gowhar-e šabčerāq

خادم حسینی، زین العابدین، ق۱۱ قمری

xādem hoseynī,zeyn-ol-‘ābedīn(- 17c)

اهداء به: شاه عباس حسینی (صفوی)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۰ق (= «مفاتیح دعوات»)

در فضیلت و آداب نماز شب، در یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه: در فضیلت شب و نماز آن؛ فصل ۱. اعمال وقت خواب و دعاهای مخصوص آن؛ ۲.دعاهای قبل از نماز شب؛ ۳.نماز شب و نماز شفع و وتر؛ خاتمه: در دعاهای مخصوص رقت سحر.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس پروردگاری را که بندگانرا بخطاب فانی قریب اجیب بنواخت و بثمره ادعونی استجب لکم امیدوار ساخت.

انجام: و ان تطیل عمری فی طاعتک و مرضاتک فی صحة و سلامة بدنیة و نفسیة یا ارحم الراحمین ... پی سال تاریخ از کلک غیب ×× مفاتیح دعوات آمد رقم (تاریخ سال تألیف)

[الذریعه ۲۵۰/۱۸ رقم ۲۵۳؛ فهرستواره منزوی ۷۹۲/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۳۰/۳

خط: نستعلیق، کا: درویش مصطفی استنبولی، تا: با تاریخ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۱۰گ (۳۹پ-۴۸ر)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۵-۴۲۷]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: -۱۷۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۱۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از کتاب جوهر سوم در عمل دعوات اسماء عظام الهی از کتاب «جواهر الاسرار» منسوب به شهاب الدین سهرودی نوشته شده است؛ جلد: تیماج، ۱۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶-۱۰۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ مذهب و مرصع از عصر صفوی [میراث شهاب: س۴ش۲-۹۲]

۵. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۸۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** المتفرد بالبقاء الحی القیوم المقتدر القهار متصل کند بدعا

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: -۱۴۳]

● **گوهر شبچراغ = کتاب الاوصاف** / شعر، اخلاق / فارسی و عربی

gowhar-e šabčerāq = k.-ol osāf

جابری انصاری، حسن بن علی، ۱۲۸۷ - ۱۳۷۶ قمری

jāberī ansārī,hasan ebn-e ‘alī (1870 - 1957)

مؤلف اشعار عربی و فارسی و کلمات قصار و پندهای کوتاه را از کتاب‌های گوناگون جمع‌آوری و در کتاب حاضر در چندین جلد تنظیم نموده است.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۴۰، تهران، سنگی، ۱۳۲۴ش، رحلی، ۱۶۰ص

[الذریعه ۴۹۱/۱۸-۴۹۷؛ فهرستواره منزوی ۷۹۲/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰۲

آغاز: بنام خداوند جان و خرد ×× کزین برتر اندیشه برنگذرد؛ **انجام:** قال الملك المناد ارخ موته ××قلت اتل من الکتاب یا یحیی خذ

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۱۱گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱/۳۳-۶۸۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷۳

آغاز: الباب فی وصف الخمر و ما قالوا فیها من المتصورفة و اردوا به خمر المحبه و الشعراء ارادوا به الاثم و ما یتفرع علیها من وصف الکاس و الساقی؛ **انجام:** هر سوئی سردارد بر گل ازرق در او نظر دارد؛ لاجرم هر گلی که ازرق هست ×× خواندش هندو آفتاب پرست

مجموعه اشعار فارسی و عربی است در وصف خمر و باغ و بوستان و مرغان شکاری و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در آخر نسخه ۴۰ برگ سفید مانده؛ جلد: مقوا، ۲۰۰گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۴-۶۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۹۷

آغاز: بعد الحمد والصلوة همی گوید بنده ضعیف میرزا حسن بنالحاج میرزا علی ... از مهد صباوت تا این عهد غباوت که عقد سنین بثلث وثلاثین رسیده؛ **انجام:** و صلی رسول الله سبعین مرة ×× علیه الی ثنتین حین التعدد / اذا ولد المولد ن آل هاشم ××فقد زیدفی اصل المکارم واحد

نسخه حاضر یکی از مجلدات کتاب است و مؤلف نام آن را «قسمت توحید» نهاده است، این جلد در چند باب و چند فصل تنظیم شده بدین ترتیب: توحید، مناجات و نعت کلام الله، نعت

حضرت رسالت (ص) و فصلی را از کتاب‌های مختلف جمع‌آوری و به طور نامنظم تحریر نموده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مؤلف در هر باب مطالب واشعاری را از کتاب‌های مختلف جمع‌آوری و به طور نامنظم تحریر نموده واغلب صفحه‌های کتاب سفیدمانده است، فهرست کتاب در آغازنسخه وبعد از مقدمه آمده است؛ جلد: مقوا، ۱۶۰گ، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳۷-۴۹۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۹۸

آغاز: سید حمیری علیه الرحمه گفته: لو خیر المنبر فرسانه ×× ما اختار الا منکم فارسا / قد ساسها قبلکم ساسة ×× لم یترکوا رطبا و لا یابسا؛ **انجام:** عیار ز دینار یکی حبه رباید ×× او خود ز یکی حبه دو دینار بدزدد / آویختنش سخت ثواب است و لیکن ×× می‌ترسم از آن کو رسن و دار بدزدد

نسخه حاضر یکی دیگر از مجلدات کتاب است و مؤلف نام جلد را «کتاب المدیح و الرغیب» نهاده است، مؤلف دراین جلداشعار زیادی را در مدیحه وترغیب به فارسی و عربی از شعرای مختلف جمع‌آوری و در چندباب تنظیم نموده است، فهرست ابواب: باب درمدیح، شمه‌ای در تملق به ضمن مدیح، شمه‌ای از آنچه درمدیح غلو قبیح نموده‌اند، باب در دعای ممدوح، شمه‌ای در اظهار دعاگویی، باب در شکر و ستایش، شمه‌ای در عرض امتنان از تشریف ممدوح و خلقتش، باب در تهنیت و بشارت، شمه‌ای دراشعار تهنیت وتعزیت با یکدیگر، باب در عرض هدایا، باب در عرض خدمت، باب در عرض حاجات به اکابر، شمه‌ای دراستعجال به طلب حاجات، باب در التجا به بزرگان، باب در شکایت از بزرگان، باب در طرح از بزرگان؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۰۰گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۷-۴۹۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۹۹

آغاز: کسائی با آنکه معلم امی و مأمون بوده وخلیفه روی زمین بدو پوزش می‌نموده گوید: کفی حزناً انالشرایع عطلت ×× وان ذنی الالباب فی الناس ضیع؛ **انجام:** جابری پیر شکسته شدو تاریخ درست ×× خواست از طبع که آن عادت برنایش بود / سر برون کرد ملك گفت که این ابراهیم ×× ملکی بوده وفردوس برین جایش بود

جلد دیگر از کتاب گوهر شبچراغ ست و مؤلف جلد را «کتاب الفتن و المحن» نامیده است، مؤلف این بخش را در چند باب و هر باب را در چندفصل تنظیم نموده که فهرست ابواب آن عبارتند از: باب ۱. درانواع هم وغم و اندوه، ۲. در آنچه شکایت نموده اند از انواع فتن و محن وگرفتاری‌ها و سختی‌ها، ۳. حبس، ۴. سختی پیری وضعفش، ۵. بیماری و ضعفش، ۶. مصائبی که به بلاد وعباد رسیده، ۷. مراثی برای بردگان، دنباله: در بعضی اشعاری که ماده تاریخ وفات در آن ها مندرج است، مؤلف در این بخش این ماده تاریخ ها را ذکرنموده است، ماده تاریخ وفات میرزا علی اصفهانی امام جمعه اصفهان (۱۳۰۰ق) سروده پدر مؤلف: «سال تاریخ چو جستم از خرد×× گفت انصاری فقد غاب الامام (۱۳۰۰)»، تاریخ فوت ملا علی حکمی قطب شیرازی (۱۲۷۸ق)باز از پدر مؤلف: «گفت انصاری ز جمع احباب ×× موطن شیخ نجف بود بانجام و ازل»، تاریخ فوت دختر میرزا تقی خان میر کبیر که بانوی حرم ظل السلطان بود(۱۲۹۶ق)از پدر مؤلف: «جای خانم بود به جنت عدن ×× سال تاریخ رحلت است و بنا»، تاریخ رحلت میرزا محمد حسن شیرازی(-۱۳۱۲ق)از مؤلف: «خواست تاریخی نگارد جابری ×× درکسوف مهر چهر او به قبر / زآن میان یك تن برون گردید و گفت ×× آفتاب دین ما شد زیر ابر»، و ماده تاریخ‌های وفات: میرزا ابوالحسن خان مشیرالملك فارسی، مظفرالدین شاه، شریعت اصفهانی (۱۳۳۹ق)، پدر مؤلف، که شوریده فصیح الملك شیرازی سروده (-۱۳۰۵)، ظل السلطان (۱۳۳۶ق)، ملا حسن دری (۱۳۳۷ق)، حاج عبدالرسول تاجر(۱۳۱۶ق)، سیدمحد کاظم یزدی به عربی و فارسی(۱۳۳۷ق)، میرزا محمد تقی شیرازی(۱۳۳۸ق)، آقاجمال الدین مجتهد چهار سوقی و میرزا رضای مجتهد خوانساری و ملا جواد مجتهد آدینه وفات هرسه در ۱۳۳۹ق، ملا عبدالکریم جزی محرم(۱۳۴۰ق)، رضا خان جوزدانی(۱۳۳۷ق)، میراز طرب بن میرزا همی شاعر شیرازی، شاه زاده عبدالحسین میرزا ولد طهماسب یمرزا مؤید الدوله (۱۳۴۱ق)، آقا میرزا ابوالهدی کلباسی، ملا محمد حسن فشارکی، میرزاتقی فشارکی اشراقی. نسخه حاضر مسود مؤلف است که در آن مؤلف درهر باب اشعاری را از علمای مختلف نقل نموده است واغلب صفحه‌های کتاب سفید مانده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۱۷گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۷-۴۹۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰۰

آغاز: ایندوشعر را نسبت به حضرت سجاد (ع) می‌دهند: یا رب جوهر علم لو ابوح بها ×× لقیل لی انت ممن تعبد الو ثنا؛ **انجام:** گفت یقین زردك را تراشیده ای و میان ترب گذارده ای

جلد دیگری از «گوهر شبچراغ» است که مؤلف آن را «محاسن الکلام»نام نهاده است، این بخش کشکول مانند است که مؤلف در آن حکایت‌ها ومطایبات رااز شعرای عرب و عجم به صورت پراکنده جمع آوری نموده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ این نسخ مسوده مؤلف است و اغلب برگ‌های آن سفید مانده است، درصفحه «۶۵پ» نسخه، شرح حال کوتاهی از میرزا علی محمدخان نائینی پدر حاج میرزا باقر خان منشی باشی ذکر شده است، برگ‌های ۳۰تا ۴۳و۴۷تا۶۵سفیدمانده است؛ جلد: مقوایی، ۷۸گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۷-۴۹۶]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰۱

آغاز: باب فی العقل و الجهل قال الله تعالی انما یتذکر اولوا الالباب فتکون لهم قلوب یعقلون بها وقال (ص): اول ما خلق الله العقل؛ **انجام:** شمة فی الوصول بمنزلة العشق الحقیقی یکی از ده

غزل خوب حافش که عرشی است دوش دیدم ملائک در میخانه زدند ×× گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند
جلد دیگری از «گوهر شبچراغ» است که مؤلف آن را «اخلاق و معرفت»نام نهاده است، او این جلد را در سی و هشت باب در آداب و اخلاق و سیر وسلوک قرار داده و مطالب آن را اغلب از اشعار شاعران جمع‌آوری نموده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه حاضر که مسوده مؤلف است اغلب صفحه‌های آن سفیدمانده و دراغلب بابها مؤلف فقط ابیاتی را نقل نموده است؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۴۴گ، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳۷-۴۹۶]

● **گوهر شناسی** / کیمیا / فارسی

gowhar šenāsī

حسینی آملی، نجم الدین اسکندر، ق۱۱ قمری

hoseynī āmolī,najm-od-dīn eskandar(- 17c)

در یک «مقدمه» و چهار «آیینه» و یک «خاتمه»، مقدمه در سه «جلوه» در مقادیر و اوزان، چهار آیینه در جواهر تسعه، حجریات متوسط، فلزات. در آن از سال ۹۰۵ و ۱۰۲۰ یاد شده است.
[فهرستواره منزوی ۳۹۱۰/۵]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۷۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳-۴۳]

← گوهر گرانبها در رد عبدالبهاء ← انصافیه در سؤال از فرقه بهائیه

● **گوهر گری** / کیمیا / فارسی

gowhar-garī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹۱
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله ای است که حکماء تألیف؛ **انجام:** زغال یک مثقال فولاد و نرگس ع ل ... شهر محرم الحرام سنه ۱۲۵۱ (کذا)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۷۹]

● **گوهر مراد** / کلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی

gowhar-e morād

لاهیجی، عبدالرزاق بن علی، - ۱۰۷۱ ؟ قمری

lāhījī, ‘abd-or-razzāq ebn-e ‘alī(- 1661)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)
در تحصیل اصول دین و حصول معارف الهی بر وجه یقین، به روش حکما و فلاسفه آمیخته با مطالب کلامی دارای یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه»: مقدمه: در اشاره بر مرتبه وجودانسان دارای سه مطلب؛ مقاله ۱.علم خودشناسی، دارای دو باب؛ مقاله ۲. علم خداشناسی، دارای سه باب؛ مقاله ۳. فرمان خداشناسی، دارای چهار باب؛ خاتمه: در دلالت بر سلوک راه باطن، دارای دو مطلب. این کتاب از نمونه‌های نثر علمی فارسیقرم ۱۱استوبعد از آن خلاصه‌ای ترتیب داد و آن را سرمایه ایمان نامید.
آغاز: گوهر مرادی که غواص فکرت از دریای حیرت در کف اندیشه ... اما بعد، بر ورق گزارش چنین نگارش می‌نماید ... عبدالرزاق بن علی بن الحسین اللاهیجی تجاوز الله عنهم. که هر کس.
انجام: به این مقام رسد، هر آینه به حق وصول رسیده باشد. بلغنی الله و جمیع طالبی الحق الی ذلک المقام بمحمد و اهل بیته علیهم السلام. و هذا آخر ما اردناه. و الحمدلله المفضل المنعام، و الصلاة و السلام علی رسوله و اهل بیته الغراء الکرام.
چاپ: چند بار چاپ شده است؛ مشار فارسی، ج۴، صص ۴۳۴۱-۴۳۴۲؛ بمبئی، سنگی، ۱۳۰۱ق، وزیری، ۲۶۴ص؛ با تصحیح زین العابدین قربانی لاهیجی، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد، ۱۳۷۲ش
[نسخه‌های منزوی ۸۳۴/۲-۸۳۶؛ الذریعة ۲۵۰/۱۸؛ ایضاح المکنون ۳۹۵/۲؛ فهرستواره منزوی ۲۱۴/۶-۲۱۵؛ معجم التراث الکلامی ۵۵۱/۴-۵۵۲؛ دنا ۹۷۴/۸-۹۷۹ (۱۶۸ نسخه)]

شرح و حواشی:
۱- ظفریه؛ شاملو، مرتضی بن حسن (-۱۱)
۲- اثبات واجب الوجود؛ لاهیجی، عبدالرزاق بن علی (-۱۰۷۱)
۳- سرمایه ایمان؛ لاهیجی، عبدالرزاق بن علی (-۱۰۷۱)
۴- شرح گوهر مراد؛ اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم (۱۱۷۵-۱۲۳۸)
۵- منتخب سرمایه ایمان

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاهمراد سروردی، تا: ۲۶ صفر۱۰۳۷ق؛ محشی، دارای یک سرلوح، مجدول، یادداشت مقابله نسخه از اول تا آخر با نسخه مهم دیگری توسط ابن محمد یوسف، محمد امین در جمادی الثانی ۱۱۲۳ق؛ مهر: «العتره محمد الطاهره، شفیع و یحیی فی الآخره» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۹۷گ، ۲۰سطر (۱۹×۳۱)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۹-۷۳۴]

۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۴۹۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد رضا قمی متخلص به مشفق، تا: ۱۰۵۸ق؛ مهر: «حبیب الله المدنی»(بیضوی)، «... مولاها عبدالرزاق به تاریخ شهر ربیع الاول ...» (بیضوی)، «... علی الله ۱۰۲۱» (بیضوی)؛ واقف: شهید؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: -۲۵۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابونصر، تا: جمادی الاول۱۰۶۳ق؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ جلد: تیماج، ۲۷۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۳]
تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۲۶-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲-۲۳۱]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری متوسط، بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۵۶۷ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۶-۶۹]
۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ جمادی الثانی۱۰۶۸ق؛ تملک: محمد شفیع موسوی فندرسکی، محمد حسین بن محمد خوانساری؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۱۶گ، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵-۴۶۷]
۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا علی، تا: جمعه ۱۹ جمادی الاول۱۰۶۸ق؛ مجدول؛ مهر: «کنیز فاطمه رقیه بانو» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۳۵۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [مؤید: ۳-۵۹۹]
۷. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۷۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰سطر(۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [نشریه: ۳-۲۱۳]
۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷
آغاز: ... از نعمتی از نعمای بی منتهای او فیاض علی الاطلاقی که بسیط عرصه وجود مائده از موائد احسان اوست و جواهر عقول و نفوس بر پیشگاه بساط بسیط امکان بر هم چیده؛ **انجام:** و هذا آخر ما اردناه و الحمدلله المفضل المنعام و الصلوة و السلام علی رسوله و اهل بیته الغرا الکرام
خط: نسخ خوش، کا: ندر علی تبریزی، تا: جمعه آخر شعبان۱۰۷۰ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز؛ از نسخه‌ای که آن نسخه از نسخه اصل مصنف [قدس] سره نوشته شده بود؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۷۶گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱-۱۱]
۹. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۱
خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد، تا: رمضان۱۰۷۱ق؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: -۸۸]
۱۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه نخستین شوال۱۰۷۱ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۹۲]
۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳ خوئی
خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم پسر جمال الدین حسینی، تا: ۱۰۷۱ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ دارای یک سر لوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۶۹ص، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۷-۲۵۵]
۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۰۵۸-۳۶/۵۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره رجب۱۰۷۲ق؛ مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۲۵گ، ۱۹سطر [ف: ۶-۳۴۲۶]
۱۳. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۱۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۰۷۲ق؛ ۳۲۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۶۵]
۱۴. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نستعلیق، کا: شاه میرزای کاتب سررودی، تا: ۲۶ صفر۱۰۷۳ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [نشریه: ۷-۵۴۹]
۱۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۴
خط: نستعلیق، کا: امیر بیک بن حاجی سلطان میرک جورمکنی، تا: جمعه ۱۴ رمضان۱۰۷۴ق؛ مصحح؛ تملک: عبدالمهدی بن عین علی ورنو سفادرانی با مهر «المهدی من اهتدیت» (مستطیل)، علی بن میرزا آقائی تهرانی به سال ۱۲۱۵؛ یادداشتی از میر جعفر علی بروجردی در هدیه کتاب به میرزا عبدالرحیم؛ جلد: تیماج، ۱۹۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۱۸۶]
اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]
۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۰۴۶-۳۶/۴۶
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ شعبان۱۰۷۹ق؛ مصحح، با بلاغ مقابله، محشی از «ع سلمه الله»؛ مهر: «محمد رضا ۱۱۴۷» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۴گ، ۱۵سطر [ف: ۶-۳۴۲۶]
۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد سعید بن حسام الدین، تا: ۱۰۷۹ق؛ مصحح، محشی از «محمدشریف جیلانی»، مجدول، دارای سرلوح زیبا، مذهب، ساخت جلد از «محمد ظریف»؛ جلد: مذهب، ۲۶۷گ، ۱۵سطر(۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۳۷-۳۵۸]
۱۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۶۲
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیحجه۱۰۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۳۰۵گ، ۱۵سطر [ف: ۱-۲۱۶]
۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۲۶
خط: نستعلیق، کا: علی بن عبدالغالب بن عنایة الله فیروزآبادی، تا: ۱۰ ذیقعده۱۰۸۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۰۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۹/۹سم [ف: ۴-۷۰۲]
۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون عارف بمقامی رسد که گاه نظرش بحق باشد و گاهی بخود پس باید که همت بگمارد و اصلا نظر بخود نگمارد و از خود غایب شود و از غیر حق تعالی فانی مطلق گردد و ملاحظه و التفاتش مخصوص بکتاب قدس باشد و بس ...
خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: قاضی خان ابن حسام الدین مراغی، تا: ۱۰۸۱ق؛ مجدول، با یک سرلوح؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم مذهب، ۵۹۸ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۹/۲سم [ف: ۷-۶۱۹]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن عبدالحمید بهبهانی، تا: ۱۰۸۲ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۹۸
خط: نسخ، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم نعمة اللهی، تا: ۱ ذیحجه۱۰۸۴ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۲گ، ۲۵ سطر(۹/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۱-۲۱۵۵]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی الدین یبدلونه و الله سمیع علیم.
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۳
خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعده۱۰۸۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۱-۲۳۸]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۳
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]

۲۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۱۶۱
خط: نستعلیق، کا: محمدمحسن بن محمد حسین خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۶ق؛ ۲۵۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: -۱۲۹]

۲۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۵۷
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ در روی کتاب خطی است که گفته‌اند از خود مؤلف است؛ تملک: ابوتراب فیضی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹۶گ، ۱۹سطر(۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۱۶]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۶۰
خط: نستعلیق، کا: آملی، محمود بن ابراهیم، تا: پایان صفر۱۰۸۷ق؛ مهر: محمد رضا حسینی؛ تملک: محمد رضا بن محمد صفی حسینی در ۱۱۷۹، محمد بن محمد تقی، عبدالرحیم حسینی شیرازی آن را در کاشان از سید مرتضی کاشانی در صفر گویا ۱۲۰۷خریده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۹۶گ، ۲۱سطر(۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷-۲۱۴]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ملا غازی بن بدیع الزمان انصاری، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیحجه۱۰۸۸ق؛ واقف: حسین کی استوان؛ جلد: تیماج، ۲۳۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۱-۲۷۶]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۰۹
خط: نسخ، کا: محمد سعید بن ملا میریخان، تا: اواخر شوال۱۰۸۹ق؛ مصحح، مقابله شده دراواخر جمادی الثانی ۱۰۹۱؛ تاریخ وقف: سوم جمادی الثانی ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج، ۲۰۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲۷-۷]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ بالوح، مجدول؛ مهر: «معتمد الدوله» (بیضوی)؛ جلد: مذهب، ۳۵۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳۳/۱-۵۰]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۲۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: جمادی الثانی۱۰۸۹ق؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله شده؛ ۱۳۲گ (۲ر-۱۳۳ر) [ف: ۳۵-۶۹۰]

۳۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی شعیبی گیلانی، تا: رجب ۱۰۸۹ق؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۱۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۳۶۶]

۳۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۵۳گ
خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ ۴۲۹ص، ۲۰سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹/۵سم [رشت و همدان: ف: ۱۱۵۹]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۰۱
خط: نستعلیق، کا: علی بن عبدالغالب بن عنایت الله فیروزآبادی، تا: ۱۵ ذیحجه۱۰۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۴۹گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۵۹]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۲
آغاز: از سخنان گذشته معلوم شد که کلام مشهور؛ **انجام:** و الحمدلله المفضل المنعام و الصلوة و السلام علی رسوله
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح، تا: ذیقعده۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: تاج ماه بیگم، ۱۲۶۳؛ ۱۱۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۴-۲۳۰]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۳۰۷
آغاز: از چیست حکیمی که بموجب حکمت تامه و مقتضای مصلحت عامه وجود ذره بیکار نگذاشت و در ایجاد قطره نظر مصلحت دریغ نداشت
خط: نسخ خوش، بی کا، تا: ذیحجه۱۰۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی از ملامحسن بن محمدطاهر قزوینی؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۲۶سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۸سم [رایانه]

۳۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱
خط: نسخ، کا: ابوطالب حسینی، تا: جمادی الثانی۱۰۹۳ق؛ اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۲]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۶
خط: نسخ روشن، کا: ابراهیم بن حاجی محمد حسین خراس خانه‌ای استرابادی، تا: ۱۰۹۴ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی،۲۵۸گ،۱۹سطر(۱۱×۲۰)،اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳-۶۱۴]
۳۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۴۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر رجب۱۰۹۸ق؛ با سرلوح، مجدول؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۵]
۴۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، کا: محمد علی حسینی موسوی، تا: قرن ۱۱؛ تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۲۸۹ق؛ ۴۳۹ص، ۲۳سطر(۱۱×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۳]
۴۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶۳۷
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ اصفهانی، ۲۲۴گ، ابعاد متن: ۱۹×۱۹/۵، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۳-۸۰۳]
۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۹۰ صدر
خط: نستعلیق، کا: صالح بن محمد کاظم خاتون آبادی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ واقف: محمد شفیع، ۱۲۳۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۴۵گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۵-۴۶۶]
۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۴۷-۲۹/۱۸۷
آغاز: وآن هر دودر سلوک ظاهر واین هر دودرسلوک راه باطن چنان که بیان نمودش اما فرق میان کلام وحکمت آن است که چون دانسته شد؛ **انجام:** فصل چهاردهم از باب دوم از مقاله سیم درمعنی ضروری دین وبیان ادله سمعیه بدان که مراد از ضروری دین حکمی است که بعد از ثبوت دین ... بنابر عدم التفات نفس سوی آن وعدم ملاحظه آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جدول مذهب؛ جلد: مقوای، ۸۱گ، ۲۰سطر [ف: ۶-۳۴۲۶]
۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۳۸۳/۲
آغاز: ... فصل چهارم از باب دویم از مقاله سیوم درذکر طریقه صوفیه دراثبات نبوت غایت وجود انسان سیر وسلوکست به سوی خدای تعالی ومراتب سیر سالک چهار است اول؛ **انجام:** ویشفی شوقهم وشهوتهم اذحد الجنة ان فیها لکل امری ما یشتهیه واذا اختلفت الشهوات لم یبعد ان یختلف العطیات واللذات والقدرة واسعة والقوة ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۳۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۴]
۴۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون عارف بمقامی رسد که گاه نظرش بحق باشد و گاهی بخود پس باید که همت بگمارد و اصلا نظر بخود نگمارد و از خود غایب شود و از غیر حق تعالی فانی مطلق گردد و ملاحظه و التفاتش مخصوص بکتاب قدس باشد و بس ... تم الکتاب بعون الله الملک الوهاب فی سنه احدی و ثمانین الف علی ید اقل الخلیفه قاضی خان بن حسام الدین مراغی غفر الله لهما.
خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، قرن ۱۱؛ مجدول، با یک سرلوح و کتیبه مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مذهب، ۴۱۳ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۷-۶۲۲]
۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۷۲۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۱۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۴سم [ف: ۴-۷۰۲]
۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱
آغاز: ... باشد حاصلست خواه خاصی خواه عامی پس هیچکس در تقصیر از آن و عدم سعی در تحصیل آن معذور نخواهد بود؛ **انجام:** کون هذه الصفات و ما یجری مجراها مع کونها متکثرة با لقیاس الی الکثرة متحده ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۵۵گ، ۲۱ سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳-۲۰]
۴۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۲۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز [نشریه: ۷-۲۱۵]
۴۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۳۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مقابله شده از محمد صالح بن محمد رفیع حسینی [نشریه: ۲-۹۲]
۵۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۳۸۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ باسرلوح، مجدول؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۰]
۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۵۴گ، ۲۵ سطر(۶/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱-۱۹۳]
۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶۵/1
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید محمد فرزند اسماعیل حسینی جنابذی خراسانی، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی عبدالله بن عزیز الله الحسینی»؛ ۲۵۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۳۰-۶۵۹]
۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۴۵۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: گالینگور، ۲۲۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۴-۲۳۸]
۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲۶
آغاز: ... سما نباشد مگر معلوم بالعرض و بتبعیت صورت و این نوع علم را علم حصولی گویند؛ **انجام:** عن متاع الدنیا و طیباتها یخص باسم الزاهد و المواظب ...
مشتمل بر مقاله ثانیه، مقاله ثالثه و خاتمه می‌باشد؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله

شده؛ جلد: تیماج، ۲۱۱گ، ۲۱سطر(۵×۶/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۰-۶۲]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲۴۸-۱۷/۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور، ۱۸۴گ، ۲۳-۲۴سطر [ف: ۶-۳۴۲۵]

۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۶۶

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۲۲۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۳×۱۹/۷سم [ف: ۴-۷۰۲]

۵۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۳۹۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۸۵گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱-۳۲۱]

۵۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۱۶گ، ۱۸ سطر(۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱-۲۳۸]

۵۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ محشی با نشان «شرح هدایه ملاصدرا، ملا محمد شریف الجیلانی مدظله»؛ تملک: محمد خان پسر سهراب و سید کاظم عماد الاسلام، امانت نزد عبدالجبار معین الممالک در ۱۳۳۹؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۰۹گ، ۲۰سطر(۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷×۳۰/۵سم [ف: -۱۱۶]

۶۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۴۶

آغاز: در اسلام بسبب آن شیوع یافت که مردم ائمه دین را که خدای تعالی بجهت هدایت عباد؛ **انجام:** ثم انه یعاین کون هذه الصفات و ما یجری مجراها مع کونها متکثرة بالقیاس الی الکثرة متحدة ...

تقریباً از اوائل مطلب اول از مقدمه تا اواخر مقصد دوم از خاتمه؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۲-۴۷]

۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷

آغاز: ... و نه سیلاب را تقصیری افتد؛ **انجام:** که از اعمال و افعال در نفس مرتسم و مر تسخ شود مضافاً.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۲۰۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۱-۹]

۶۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با سرلوح مذهب؛ ۲۹۰گ، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۲]

۶۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ مهر: عبدالرحیم بن آقا علی شهریاری «بسم الله الرحمن الرحیم» درسال ۱۱۵۸ (بیضوی)، «عبده محسن» (بیضوی)، «افوض امری الی الله عبده کلبعلی» (مربع)، «المفلس فی امان الله» به سال ۱۲۵۷.(مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۹۷گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۶]

۶۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۲۸۵گ

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۴۵۲ص، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۱۵۹]

۶۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، دارای بلاغ؛ تملک: نظام الدین حسین خادم با مهر«نظام الدین» (مستطیل)، خریداری علی اکبر با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین علی اکبر» (بیضی)، محمد شفیع موسوی فندرسکی با مهر«محمد شفیع الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۳۲۰گ، ۱۸سطر(۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۴۹۲]

۶۶. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۵۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: -۴۹]

۶۷. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۴۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: -۷۸]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سرلوح، مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۵۲ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۷-۴۹]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۴۳ص، ۱۲۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۱۷-۲۶۴]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۵۹

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل العقل حجة للمکلفین و قدوة للسالکین و ... لنظر العارفین و مصباحا لرجوع الراجعین عن ظلمات اوهام؛ **انجام:** جمله آنکه دانند که در چه وقت خواهند مرد و انهم لا یموتون الا باختیار منهم الی غیر ذلک مما هو مذکور فی کتب احادیثنا المرویة عنهم علیهم السلام.

باب سیم از مقاله سیم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج[رایانه]

۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۳۵۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ ذیقعده۱۱۰۲ق؛ مقابله کرده محمد مقیم بن حاج غلام علی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰۵گ، ۱۷سطر(۸×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۹سم [ف: ۱۶-۲۴۷]

۷۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۵۰/۱گ

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن عسکری، تا: ۱۱۰۳ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۰۶]

۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۵۲

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن، تا: ربیع الثانی۱۱۰۵ق؛ مجدول، مصحح، مقابله شده با نسخه مؤلف به تاریخ محرم ۱۱۰۸؛ مهر: محمد رفیع بتاریخ ۱۱۹۶ «هبة الله الطباطبائی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۹۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۲۴-۲۹۷]

۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۸۳

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد امین حسنی حسینی سمنانی، تا: ربیع الاول۱۱۰۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۴۴گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶/۳×۳۳/۸سم [ف: ۴-۷۰۲]

۷۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۵۷

خط: نستعلیق، کا: عبد الصمد بن عبد الصبور، تا: جمعه ۶ جمادی الثانی۱۱۰۹ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۶۸]

۷۶. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه: ۳۶

بی‌کا، تا: رجب۱۱۱۱ق [نشریه: ۵-۲۹۳]

۷۷. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ عالی و نستعلیق، کا: ابن لطف الله محمد شفع مازندرانی پازواری، تا: جمعه ۲۴ صفر۱۱۱۴ق؛ مهر: مهدی بن ابی ذر، محمد شفیع بن لطف الله؛ واقف: مولانا مهدی بن ابی ذر نراقی، ذیقعده ۱۲۰۱؛ جلد: چرمی، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [نشریه: ۷-۷۴۳]

۷۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق [نشریه: ۷-۵۳۸]

۷۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ملا اسد، تا: رجب۱۱۲۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۱۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۰-۲۴]

۸۰. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: ۴۸/۱

خط: نستعلیق، کا: میر محمد طاهر بن میر محمد تقی، تا: یک‌شنبه ۲۵ ذیقعده۱۱۲۴ق؛ ۱۷۱گ (۱پ-۱۷۱ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱-۴۵]

۸۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ق۲۲۱/۵

آغاز: از گوهر مراد زبدة المتحققین مولانا عبد الرزاق - فصل سوم از مقاله دوم در بیان کیفیت معلول از علت؛ **انجام:** که وجود واجبی عین و جودات همه موجودات است نه عین وجود هر یک از موجودات - قلم اینجا رسید و سر بشکست - تم الرساله المذکوره

قسمتی از کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۰ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول مذهب؛ ۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱-۱۶۹]

۸۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۶۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سلام الله بن عبدالسلام جابری، تا: چهارشنبه ۱۳ شعبان۱۱۳۱ق، جا: شیراز؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۸ سطر (۱۱×۱۶) [ف: ۲-۶۷۴]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۷۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شیخ پیر محمد، تا: ۱۱۳۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، ۴۰۶ص (۴-۴۰۹)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۰-۶۲۸]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۱۴۰ق؛ واقف: نائینی؛ ۲۳۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴-۲۳۰]

۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن سمیع همدانی، تا: ۱۱۷۷ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۳/۱۳

آغاز: در ذکر طریقه حکمت و دلالت بر تهذیب اخلاق. بدان که حکمت که علمی است به احوال اعیان موجودات علی ما هی علیه.در ذکر بعضی نصوص جلیه که در کتب و نسخ اهل سنت به طریق ایشان منقول شده که مشتمل است بر نصوص صریحه بر خلافت حضرت امیرالمومنین علی بن ابی طالب(ع) و غرض از ذکر این نصوص با وجود؛ **انجام:** و اگر کبریت جید الجوهر و زیبق ردی الجوهر با عدماسباب قبول صبغ صورت حدیدی عارض گردد.

و احبار و احادیث ایشان نطر کند و ملاحظه نماید کافی است در ثبوت حجت و وضوح برهان قطع نظر از نقل متواتر.

شامل دو قسمت تهذیب اخلاق و قسمت کاینات جو، چنان که کاتب در انتها نوشته است: «نظر بر اینکه تهذیب اخلاق در سرمایه ایمان نبود از گوهر مراد مولانا ملا عبدالرزاق قدس سره که سرمایه هم از تالیفات اوست مسوده گردید و به جهت بلدیت به کاینات جو این فصل را نیز مسوده خواهم نمود»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: باتاریخ۱۱۸۴ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹گ (۲۵۰ر-۲۶۸ر)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۴سم [ف: ۲۹/۲-۶۲۶]

۸۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۴۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ شوال۱۱۹۲ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۶]

۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۴۵۵

از پایان باب ۱ مقاله ۲ را دارد تا پایان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۱۹۵ق؛ ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۴۶۷]

۸۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۱۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، ۲۴سطر[ف مخ: ۱-۴۰۴]

۹۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۰۵/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰/۴×۳۰/۱سم [ف: ۷-۳۳۷]

۹۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۳۷

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۴-۷۰۲]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۰۵

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا[رایانه]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح؛ واقف: حسین فرید محسنی؛ جلد: میشنی، ۲۱۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۱-۲۷۷]

۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و نصوص قرآن و حدیث بسیار است که دال است بر تجرد نفس و بقای ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: شیخ محمد ابراهیم اعرافی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۸۳گ، ۱۸سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳-۸۶۵]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۹۲

از «فصل اول در بیان معنی علم و ادراک و امثال آن»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲و۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۲۸۴گ، ۱۷سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۷-۵۲۱]

۹۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۲۳

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ -۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۸۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [نشریه: ۱۳-۲۲]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۹۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]

۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوای پارچه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۶سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۶]

۹۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۳۹۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مجدول، با یادداشت مورخ ۱۲۷۸ [نشریه: ۷-۲۱۵]

۱۰۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۱۶

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، قطع: رحلی کوچک [نشریه: ۳-۳۹۸]

۱۰۱. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۹۸

آغاز: بسم ... بدانکه این کتاب مرتب است بر مقدمه و سه مقاله و خاتمه مقدمه در اشاره بر مرتبه وجود انسان؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۸۳گ، ۱۵-۱۶سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: -۷۹]

۱۰۲. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۱۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۱۹۳گ، ۲۱سطر(۸/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۸/۵سم [ف: -۹۳]

۱۰۳. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۷۱

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: -۵۹]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۲۴ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** متمثل شود در آینه باطن عارف از حق تعالی فایض شود برو لذات حقیقیه و مبتهج باشد لا محاله بخود، پس او را نظری حق باشد.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۴/۲-۲۰۹]

۱۰۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۵۲گ

کا: نظر علی بن محمد علی، تا: ۱۲۰۷ق، هفتاد و سه برگ اخیر نوشته میرزا عبد الوهاب قاضی؛ جلد: چرمی، ۵۹۸ص، ابعاد متن: ۷/۵×۱۴، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: -۱۱۵۹]

۱۰۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد تقی علیکان مازندرانی، تا: ۱۲۰۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۰۰ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۳۵]

۱۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹۷

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ صفر۱۲۱۶ق؛ یادداشت امیر احمد حسینی در ۱۳۵۸/۱۱/۲۷تقدیم به جناب روشن؛ مهر: «محمد الموسوی» (مربع)، «صراط علی حق نمسکه عبده ...» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۲۶سطر (۹/۵×۲۲)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۰-۴۷۴]

۱۰۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن محمد طاهر کلکاسرانی، تا: ۲۰ ذیقعده۱۲۱۷ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مذهب، ۵۹۵ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱-۱۴۸]

۱۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳

خط: نستعلیق، کا: محمد، تا: پنج‌شنبه دهه سوم محرم۱۲۲۲ق؛ از روی خط جمشید از روی خط برادر زاده خود فیاض لاهیجی از روی خط لاهیجی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۷۸گ، ۱۵ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۶۶]

۱۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۶۷۲-۵۲/۱۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: مهدی بن حاج محمد خلخالی الخو حسینی، تا: جمادی الاول۱۲۲۷ق؛ ۱۲۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف:

۶-۳۴۲۶]

۱۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۴۵

از آغاز تا بقاء نفس در مقاله اولی، برابر ص ۸۱ چ ۱۳۱۵ و۱۳۱۳ق؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رحیم بن محمد طالقانی، تا: دهه آخر ربیع الثانی۱۲۲۹ق؛ جلد: تیماج، ۷۶گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۴۶۷]

۱۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱ ذیحجه ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۱گ، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۶۷]

۱۱۳. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن ملا عبدالله مازندرانی، تا: ۱۲۳۰ق؛ مصحح؛ از موقوفات سید ناصرالدین حجت است؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰/۵سم [ف: -۹۱]

۱۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۵۷۳

خط: نستعلیق، کا: اشکوری، رجب علی بن شاه نظر، تا: ۱۲۳۱ق، جا: قزوین؛ مجدول؛ ۱۶۵گ، ۲۲سطر(۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱۷-۴۰۹]

۱۱۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۶۹

آغاز: بسمله ... بدانکه این کتاب مرتب است بر مقدمه و سه مقاله و خاتمه، مقدمه در اشاره به مرتبه وجود انسان؛ **انجام:** برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۳۲ق(تاریخ نونویسی)؛ با حاشیه‌ای که طی آن شخصی به نام «محمد بن علی الحسینی» از تصحیح ومقاله نسخه در شوال ۱۲۳۲ق فارغ شده است که به ظن قوی همو نونویسی آخر نسخه را انجام داده؛ جلد: تیماج، ۲۹۲گ، ۱۷سطر [ف: ۱-۲۱۵]

۱۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۸۹/۱

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین محمد طاهر دورنایی، تا: ۱ رجب۱۲۳۶ق، جا: گزنه از توابع نور؛ جلد: تیماج، ۲۰۶گ (۹پ-۲۱۴ر)، ۲۰سطر(۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: -۱۲۹]

۱۱۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۹۵ - پ

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد اسمعیل، تا: ۱۲۳۶ق، جا: اصفهان؛ مجدول، با سرلوح، مصحح، مقابله شده در جمادی الاول ۱۲۳۸؛ تملک: محمد باقر موسوی زنجانی در سپاهان؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۷۵گ، ۲۰سطر(۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: -۱۷۹]

۱۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸-ف

کا: نورمحمد، تا: ۲۳ رجب۱۲۴۱ق [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی صفائی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۹گ، ۳۰سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۵×۲۹سم [ف: ۴-۶]

۱۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۹۹/۳-ف

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالقیوم صفائی، تا: با تاریخ۱۲۴۲ق [فیلمها ف: ۲-۹۸]

۱۲۱. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق متوسط، کا: محمد جعفر بن احمد اکلیحانی، تا: ۱۲۴۲ق؛ مهر: «عبده الراجی نصرالله»(بیضوی)، «عبده زین العابدین الحسینی»(بیضوی)، «زین العابدین الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۸گ، ۱۶سطر(۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: -۶۲]

۱۲۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۶۲

آغاز: مقدر بمقدار مذکور که منطبق است بر مسافت و این معنی لا محاله؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۷۴گ، ۱۶سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: -۵۲۵]

۱۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رمضانعلی نوری، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ذیقعده۱۲۴۴ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲-۲۵۸]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** من الالف الثانی من الهجره النبویه علی هاجرها الف الثناء و التحیه و علی آله.

خط: نستعلیق، کا: نبی بن شاه مرتضی نوری، تا: ۱۲۴۴ق[رایانه]

۱۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۰۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته متوسط، کا: محمد تقی بن محمد رضا همدانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۳۰۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۲۷۸]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علینقی بن محمد حسین کاتب کازرونی، تا: ۲۲ ربیع الاول۱۲۴۵ق؛ واقف: محمد حسین حسینی ارسنجانی، فروردین ۱۳۵۲؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۱-۲۷۸]

۱۲۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۷۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۳ شعبان۱۲۴۶ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد علی» (چهارگوشه)، «مرتضی بن محمد علی» (بادامی)، حاج سید سعید؛ تملک: مرتضی بن محمد علی حکیم؛ جلد: تیماج، ۲۸۷گ، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۷۷]

۱۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رجب۱۲۴۷ق، جا: تبریز، به فرموده حاجی عبدالوهاب خان؛ تملک: علی محمد لواسانی در

۱۲۶۸ ؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۲۴گ، ۱۵ سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۶۷]

۱۲۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۹۹۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۱۵۴گ (۱-۱۵۴)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۴۶]

۱۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: درویش علی طوسی، تا: ۱۲۵۰ق؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۲۵۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴-۲۳۰]

۱۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم بالخیر بحمد الله ذالجلال و الاکرام، بتاریخ روز دوشنبه سیم ماه رمضان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رمضان ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۲گ، ۱۵سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۷۲۲]

۱۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۳۶گ، ۱۴ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳-۲۹]

۱۳۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۰۵

از اوایل فصل سوم از باب دوم از مقاله سیم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله پسر محمد خان جاجرمی، تا: شنبه سلخ شوال۱۲۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای بلاغ؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۷۲۳]

۱۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بهرام فقیر، تا: چهارشنبه ۵ رمضان۱۲۵۷ق؛ تملک: حسین رضوی تقوی قمی؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۶]

۱۳۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۱۹۹

انجام: عن متاع الدنیا و طیباتها یخص باسم الزاهد و المواظب ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۰ صفر۱۲۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴۶گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۷۴]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ شوال۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۲-۳۱۴]

۱۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۵۸ق؛ جلد: مقوا، ۲۸۷گ، ۱۵ سطر(۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۳۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]

۱۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن ملا محمد دهرازی سبزواری، تا: یک‌شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۲۶۰ق؛ واقف: شیخ غلامعلی فائقی؛ جلد: تیماج، ۲۵۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۷۸]

۱۳۹. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا:محمد رفیع،تا:۱۲۶۰ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۴۷]

۱۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۳۱۸-۲۲/۳۸

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۷ذیقعده۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۵گ، ۱۹سطر [ف: ۶-۳۴۲۵]

۱۴۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۲-۳۹

آغاز: برابلر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رضا ابن مرحوم ملا عباس قاری خبوشانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۵۸گ، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: -۴۹]

۱۴۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۲۹۳

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: چهارشنبه ۲۱ صفر۱۲۶۲ق، جا: اردکان شیراز مسجد جدید حاج چراغعلی؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۹۰گ، ۲۱سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۸۲]

۱۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: طهمورث، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۵۴ص (۹۱-۴۴۴)، ۱۹سطر(۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۶-۲۴۷]

۱۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۸ صفر۱۲۶۷ق؛ مصحح؛ ۲۶۰گ، ۱۳-۱۲ سطر (۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۰-۳۵۶]

۱۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۹۰گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۵-۴۶۷]

۱۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۵۸

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: میشن، ۲۵۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۲/۵سم [ف: ۴-۷۰۲]

۱۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۷۵-۱۹/۱۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲ذیحجه۱۲۶۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۲گ، ۱۹سطر [ف: ۶-۳۴۲۵]

۱۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ربیع الثانی۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۳۲۱گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۴]

۱۴۹. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمدباقر دامغانی، تا: ۵ صفر۱۲۷۹ق، جا: مشهد رضوی مدرسه صالحیه؛ واقف: حاج شیخ محمدرضا

خدایی؛ جلد: تیماج، ۲۹۳گ، ۱۹سطر[ف مخ -۱۶۷]

۱۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۶۶۸]

۱۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۶۷۱-۳۴/۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۱۲۱گ، ۳۱سطر [ف: ۶-۳۴۲۵]

۱۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۵۰۷-۳۳/۵۷

آغاز: درفصول متعدده مبین شود فصل اول دربیان معنی علم وادراک وامثال آن چون این رساله درشناختن چیزهاست پس نخست شناختن را باید شناخت. بدانکه شناختن؛ **انجام:** سیما به اعتبار نشأة مسبوقیة باعتقادات حقه کثیره فاسد الاعتقاد لامحاله فاقد آنهاست پس عمل صالح از جهت

از باب اول از مقاله اولی تا فصل ۷ از باب ۴ از مقاله ۳ درتقریر مذاهب حکما درمعاد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۲۲۱گ، ۱۷سطر [ف: ۶-۳۴۲۶]

۱۵۳. جهرم؛ کریم اشراق؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق [میراث اسلامی: ۵-۶۱۰]

۱۵۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۹۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان۱۳۱۵ق؛ تملک: هاشم منجم باشی در ۱۳۱۵؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۵]

۱۵۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «یا امام رضا ادرکنی» (بیضوی)؛۳۲۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [مؤید: ۳-۱۹۱]

۱۵۶. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام [ف: -۲۴]

۱۵۷. مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر، قطع: وزیری [نشریه: ۵-۵۵]

۱۵۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول و مذهب، باسرلوح و تشعیری زیبا با آب طلا و مینا؛ جلد: چرمی، ۲۷۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳-۱۱۵۸]

۱۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸۱/۱

آغاز: ... آن خدایتعالی است هر آینه بر اتم انحای لذت و اشد انواع الم واقع باشد و اتمیت و اشدیت بحسب کیفیت و کمیت باشد اما بحسبکیفیت خلوص هر کدام است و عدم شوب به دیگری و اما بحسب کمیت خلود و عدم انقطاع ... فصل پنجم از باب چهارم از مقاله سیوم، در ذکر اختلاف ناس در حقیقت معاد؛ **انجام:** فصل دهم از باب سیوم از مقاله سیوم، در اثبات امامت سایر ائمه و الحضار عدد ائمه در اثنا عشر و بیان حقیقت مذهب شعه امامیه اثنا عشریه چون امامت علی بن ابیطالب و بطلان امامت خلفای ثلثه ثابت شد.

باب‌های ۱، ۲، ۳ و قسمتی از باب ۴ را دارد و ناقص است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: میرزایی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۱۲ص (۱-۸۸ و ۱۰۴-۲۲۷)، ۱۶-۲۰سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱۹-۴۹۶]

۱۶۰. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ تملک: عبدالوهاب عبدالعلی بن داود حسینی، مصیب صفری در ۱۵ شهریور ۱۳۷۴ش؛ مهر: «عبدالعلی بن داود الحسینی»(مستطیل)، «عبدالعلی الحسینی» (مربع)، «عبدالعلی الحسینی»(مستطیل)؛ جلد: تیماج، ۲۰۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [اوراق عتیق: ۲-۳۹۲]

۱۶۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** یتقرب الی العبد بالنوافل حتی کنت سمعه الذی بی یسمع و بصره الذی بی یبصر و یده.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تاریخ وقف: ۱۰۶۷ق؛ ۲۱۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲۵۱]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم، بی‌تا؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری؛ ۲۴۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۱-۲۷۹]

۱۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۲۱۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ادیب بجنوردی؛ جلد: مقوا، ۱۹۲گ، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۱-۲۷۹]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۸۲۰

آغاز: پادشاهی ناپایدار؛ **انجام:** مقامات عارفین عقد کرده و فخر.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: مرتضی مدرس چهاردهی، فروردین ۱۳۳۹؛ جلد: مقوا، ۱۹۸گ، ۲۰و۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۸۰]

۱۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۸۸۲

آغاز: و رنگ لاله و داغ از یک نوبهار است؛ **انجام:** غیر متناهی باشد ... فضلت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: عبدالصاحب جمیلی، دی ۱۳۳۹؛ جلد: تیماج، ۲۲۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۸۰]

۱۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۷۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی[رایانه]

۱۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۵۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۱۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۲۹
آغاز: مطابق نسخه ۳۷۰۸؛ **انجام:** مطابق نسخه ۳۷۰۸
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول، مصحح؛ خریداری از محمودی؛ جلد: تیماج، ۲۲۷گ، ۱۹سطر (۸/۲×۱۸/۲)، اندازه: ۱۵/۳×۲۸/۵سم [رایانه]

۱۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]

۱۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۴۱
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۱۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۹/۲۰۶-۳۸۷۶/۱۲
آغاز: بسمله مقدمه ودرآن چند مطلب است مطلب اول بدان که اگر در نوع انسان جوهری نبودی که ازجنس جواهر اجسام محسوسه خارج بودی هراینه او رافضیلتی بر سایر موجودات جسمانیه حاصل نبودی؛ **انجام:** علت تامه مستلزم بود مر معلول خود را وبالعکس واحد المعلولین مستلزم بود مرعلت را وعلت مر آن معلول دیگر را وبالعکس
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۸گ، ۲۲سطر [ف: ۶-۳۴۲۶]

۱۷۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴۷گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۶۷]

۱۷۳. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه: ۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ واقف: مرحوم ملا عبدالله نوری،۱۲۹۵ق؛جلد:تیماج، ۲۰۰گ، ۱۷سطر، قطع: خشتی[ف مخ]

۱۷۴. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه: ۶۱
آغاز: آید که جسم دراو حرکت ... کرد چه حرکت درخلد حرکتیست بی معاوق؛ **انجام:** چون در فرق اول اشاره کرد بقوله وقد
خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۲۰۳گ، ۱۷سطر، قطع: وزیری[ف مخ]

۱۷۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۸۰۶
کمی از مقصد دوم از خاتمه را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۲۷۱گ، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲-۱۰۵]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸/۱ سرود
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [نشریه: ۱۳-۴۲۸]

۱۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۱۷۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۴]

۱۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «یا محسن قد اتاک المیسی ۱۱۳۰»(مربع)، «صراط علی حق نمسکه» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۱۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۴]

۱۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سید جلال الدین طهرانی؛ جلد: مقوامذهب، ۲۹۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۱-۲۷۷]

۱۸۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۳۲۷
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا محمد شفیع الأنام بن محمد حسن بن محمد زمان بن محمد بن عبدالله بن بهاء الدین، تا: اوایل قرن۱۴؛ ۱۹۶گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲-۵۰]

۱۸۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۲۸۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲-۸۸]

۱۸۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳۴۸
آغاز: ببرهان اما حکم بصحت کشف لامحالة موقوف باشد ببرهان؛ **انجام:** و قلیلی از اتباع مشائین من القدماء رفته اند بر انعدام نفوس
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۷۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۳۰۷]

۱۸۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۸۲
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [ف: ۳-۲۳]

۱۸۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۳۰۲
بی‌کا، بی‌تا [ف: -۲۴]

۱۸۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۳۱۵
بی‌کا، بی‌تا [ف: -۲۴]

۱۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۷۰
آغاز: آب چگونه تواند فیصش با هیچکس بیشتر از دیگری (کذا)؛ **انجام:** لذات حقیقه و مبهج باشد لامحاله بخود پس.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۴/۹
آغاز: از گوهر مراد ... از باب سیوم از مقالم دویم در بیان کیفیت صدور معلوم از علت ...
گفتاری از گوهر مراد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۲۹۴-۲۹۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲-۲۳۴]

● **گوهر مراد** / عرفان و تصوف / فارسی

gowhar-e morād

خراسانی، محمد جعفر بن محمد طاهر، ۱۰۸۰ - ۱۱۷۵ ؟ قمری

xorāsānī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad tāher (1670 - 1762)

برای: عبدالرزاق (پسرش)
تاریخ تألیف: ۱۱۲۰ق
کتاب مورد گفتگو در فهرست کتاب‌های او یاد نشده ولی در پایان نسخه ۲۷۹۳/۴ مجلس هم نام مؤلف و هم نام کتاب صریحاً یاد شده است. وی بیشتر مسائل آن‌را در چهار بخش ذکر کرده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین و بعد ای فرزند سعادتمند عبدالرزاق بدانکه خلق در پذیرفتن خلق نیکو بر چهار وجه اند اول آنکه ساده دل باشند و خوی بد یا نیک نگرفته باشد چون اطفال. اصلاح حال چنین کسانی آسان باشد ...
انجام: و چنین گوید بنده جانی محمد جعفر بن محمد طاهر خراسانی که این جرعه ایست که از سرچشمه ... و این رساله بگوهر مراد مسمی گردید و اول سال هزار و صد و بیست اتمام یافت ...
[اعیان الشیعه ج۴۴-۱۴۹ فواید الرضویه ج ۴۴۹: ۲؛ معجم المؤلفین ج ۱۵۵: ۹؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۷۱/۲؛ الذریعه ۲۵۰/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۷۸/۶]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۵/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۳ق [ف: ۳-۳۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۹۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر پسر محمد قلی، تا: اوایل ربیع الثانی۱۱۲۸ق؛ مهر: محمد جعفر پسر محمد قلی «عبده محمد جعفر» (بیضوی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۰ص (۴۹۵-۵۳۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۰-۵۰]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۹/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۹۸پ-۱۱۷پ) [ف: ۳۷-۳۵۸]

● **گوهر مقصود در وفای به عقود** / اخلاق / فارسی
gowhar-e maqsūd dar vafā-ye be ‘oqūd
کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ قمری
kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ‘alī madad (1846 - 1922)
تاریخ تألیف: شب دوشنبه ۲۱ رجب ۱۳۱۹ق
[الذریعه ۲۵۱/۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۷۲
آغاز: بسمله. حمد له ... پس چنین گوید ... ابن علی مدد حبیب الله الشریف که رعایت عهود و وفاء به عقود و وعود از اهم فرائض و واجبات عقلیه و شرعیه بود ... شمه ای از فضائل صفت و فاء و رذائل حالت بی وفائی را در این مختصر رساله بیان کردم؛
انجام: شرك سوزم شرع و آئین آورم

خط: نستعلیق، کا: آیة الله زاده کاشانی، محمد بن حبیب الله، تا: ۱۳۴۹ق؛ ۳۸گ، ۱۶سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۶۳]

● **گوهرنامه = گوهر دانش** / عروض و قافیه / فارسی
gohar-nāme = gowhar-e dāneš
نیشابوری هروی، محمد تقی بن اسدالله، ۱۲۷۷ - ۱۳۵۵ شمسی
neyšābūrī-ye heravī,mohammad taqī ebn-e asad-ol-lāh (1898 - 1976)
تاریخ تألیف: ۱۳۵۰ق
رساله‌ای است در عروض و قافیه که به چاپ هم رسیده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۸۹۲
آغاز: بنام آنکه جانم را جلا داد ×× دلی چون صفحه گیتی نما داد. پس از ستایش یزدان پاک و نیایش شت مهین خواجه لولاک (ص) چنین نگارد این شرمنده بنده داور ادیب راموز بهاور؛
انجام: اگرعیبی از عیوب مذکوره را در شعر خود استعمال نماید. بعد اعتذار جوید مورد اعتراض نخواهد بود.
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد صادق معروف به فاضل علوی محولاتی، تا: قرن۱۳؛ واقف: درةالسلطنه ملکزاده کوثر؛ جلد: مقوایی، ۷۴گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۷-۶۹۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۹۹
آغاز: کتاب گوهرنامه در علم عروض و قافیه؛ **انجام:** قافیه در وی ملاحظه گردد ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۵۰ق؛ جلد: گالینگور[رایانه]

● **گوهرنامه** /- فارسی
gohar-nāme
رضائی کرمانی، غلامرضا
rezā’ī kermānī,qolām rezā

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۷۷/۳
خط: نستعلیق، کا: درویش ابوالقاسم صفا علی نعمت اللهی وفائی، تا: جمعه ۲۴ جمادی الثانی۱۳۲۹ق؛ جلد: میشن، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۵-۳۶۱]

● **گوهر نامه بهایی = گهرنامه** / شعر / فارسی
gowhar nāme-ye bahāyī = gohar-nāme
خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری
xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ‘alī (1291 - 1353)
اهداء به: بهاءالملک محمود طوسی
تاریخ تألیف: ۷۴۶ق
پنجمین مثنوی پنج گنج است در ۱۰۳۳ بیت.

آغاز: بنام نام بخش نامداران ×× گدای درگه او شهریاران / بروز آرنده ایوان زرکار ×× که خار از خار آرد خیر از خار
انجام: بفر دولت کشور گشایان ×× رسانیدم منازل را بپایان / بسی بیخود بهرسویی دویدم ×× سخن کوتاه شد کاینجا رسیدم / غرض نقشی است کز ما باز ماند ×× که هستی را نمی‌بینم بقائی / مگر صاحبدلی روزی به رحمت ×× کند در کار این مسکین دعائی
[الذریعه ۲۴: ۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۹۱]

۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۸۰/۶**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عمران کرمانی، تا: ۹ صفر ۷۵۰ق؛ جلد: میشن، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۳سم [ف: ۳-۶۴۴]
۲. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۳۵/۵**
خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱سطر در متن و ۴۳ سطر در حواشی، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳-۴۷۱]
۳. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۶۳/۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** بسی بیخود بهر سویی دویدم ×× سخن کوتاه شد کاینجا رسیدم
خط: نستعلیق، کا: محمد بن مطهر بن یوسف بن ابوسعید قاضی نیشابوری، تا: شعبان۸۲۹ق، جا: هرات؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۳سطر [ف: ۹-۱۱۳]
۴. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۳۶/۳**
خط: نستعلیق بسیار خوب، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳-۴۷۴]
۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۶/۱**
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: ۹۷۰ق [ف: ۳-۱۶۷]
۶. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۰/۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** بفر دولت کشور گشایان ×× رسانیدم منازل را بپایان / بسی بیخود بهرسویی دویدم ×× سخن کوتاه شد کاینجا رسیدم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در چهارستون؛ ۱۵گ (۱۶۲پ-۱۷۶ر)، اندازه: ۱۶/۲×۲۴/۶سم [ف: ۷-۴۸۷]
۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۱۳/۱**
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قبل از قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۵گ (۱پ-۵۵پ)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳۷-۱۳]

← گوهر نامه سلطانی ﴿ زیارت عاشورا و دعای علقمه
← گوهر نامه سلطانی ﴿ جواهرنامه
← گوهر یکدانه ﴿ گوهر یگانه

● **گوهر یکدانه = شرح توحید مفضل** / کلام و اعتقادات، شرح حدیث / فارسی
gowhar-e yekdāne = š.-e towhīd-e mofazzal
شوشتری، عوض بن حیدر، ق۱۲ قمری
šoštarī,'avaz ebn-e heydar(- 18c)
وابسته به: التوحید = توحید مفضل = کتاب الفکر = کنز الحقایق و المعارف؛ مفضل بن عمر (-۲)
اهدا به: سلیمان پادشاه و نجف قلی خان قوللر آقاسی
شرح و ترجمه توحید مفضل است.
آغاز: بسمله. حمد بیحد و سپاس بی عد معبود یگانه راست عز شانه که از کمال حکمت و توانائی داعی عوض بن حیدر شوشتری ...
انجام: که هیچ احدی را دسترس آن نبود ... و به نهایت امیدوار بودم.
[الذریعه ۲۵۲/۱۸؛ طبقات ۴۲۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۱۶/۶]

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سر لوح، مجدول؛ جلد: روغنی مجدول، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳۲-۳۴]
۲. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۲۰**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [ف: ۳-۲۳]
۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۴۷-ف**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

● **گوهر یگانه = گوهر یکدانه** / کلام و اعتقادات / فارسی
gowhar-e yegāne = gowhar-e yekdāne
بافقی، محمد حکیم بن عبدالله، ق۱۱ قمری
bāfqī,mohammad hakīm ebn-e 'abd-ol-lāh(- 17c)
اهدا به: صدر اعتماد الدوله
تاریخ تألیف: قبل از ۱۰۷۵ق
رساله‌ای است درحکمت و کلام و اخلاق با عنوان‌های مرآت (مقدمه)، مضافات (امور عامه)، اصول (توحید تا معاد)، حکمت (الهی) وسلوک (اخلاق) و درآن کوشیده میان حکمت و شرع آشتی دهد. گرچه دانش پژوه گوهر یگانه و گوهر یکدانه را دو تألیف پنداشته ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد که هر دو یکی است که برخی از آن پسر ملاصدرا دانسته‌اند. تاریخ تألیف آن با پسر ملا صدرا ناهماهنگ است چون او در ۱۰۷۰ فوت کرده و تاریخ تألیف این رساله که در قالب شعری آمده و به حروف ابجد رقم ۱۰۷۷ به دست می‌آید که با دو نسخه از آن که تاریخ کتابت ۱۰۷۵ دارد منافات پیدا می‌کند و قاعدتاً باید تاریخ تألیف قبل از

۱۰۷۵ باشد. بعضا آمده است که به شاه صفی تقدیم شده که اولاً در متن چنین چیزی دیده نمی‌شود و ثانیاً با تاریخ شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲ق)سازگار نیست.

آغاز: بسمله، گوهر یک دانه بحر حکیم. سپاس حق شناس خدای یکتایی راست که از غایت کمال کبریائی و عظمت درجات ذرات حال عالم را سزای مظهر آفتاب کمال سلطنت بالا آراست و از نهایت جمال حق نمائی ... اما بعد بر مهر رأی ماه سیمای اهل معرفت و صفا چون اشعه بیضا روشن و پیداست که در این ولا سر رشته حقایق علوم مراتب علیا و دقایق رسوم مطالب قصوا در میان طریق هجوم مناصب دنیا ناپیداست ...

انجام: آه عاشق نگاه را تسخیر است ×× تار نفسش کمند آهو گیر است / سربسته فتراک نفس شد سخنم ×× نطق مردان چو شیر در زنجیر است

چاپ: گنجینه بهارستان، حکمت ۲، مسلسل ۱۱، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۷۹ش، با تصحیح سرور مصباح مقدم [الذریعة ۲۵۲/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۸۳۶/۲؛ فهرستواره منزوی ۲۱۵/۶ با انتساب به ملاصدرا]

شرح و حواشی:

۱- حواشی گوهر یگانه؛ بافقی، محمد حکیم بن عبدالله (-۱۱)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ ذیحجه۱۰۷۵ق؛ محشی با نشان«منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۷سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶-۲۷۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۴/۱

آغاز و انجام: برابر

در این نسخه به صراحت نام مؤلف عماد بن عبدالله آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ذیحجه۱۰۷۵ق؛ محشی با امضای «منه»، با بلاغ و قرائت از محمد صادق؛ مهر: «جعفر الموسوی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۸۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۲-۱۳۰]

۳. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ مجدول، مصحح، محشی از مؤلف؛ ۶۵ص[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۲۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۹۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۱۸۲]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۲-۱/۱۵۲

آغاز: و احاطه تامه نوری علیمی به کل اشیا درواقع نمی‌گنجد درظرف ادراک محتاج بالذات مصنوع محاط صانع بلکه هر چه درظرف ادراک عقل دراک می‌تابد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: قطب الدین بن حسن الحسینی، تا: ربیع الاول۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ جلد: مقوا، ۴۷گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۲۷]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۲ شعبان۱۱۶۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۷گ، ۱۷ سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱-۳۶۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۶۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۳۳/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن علی محمد رشتی، تا: ۱۲۱۸ق، جا: اصفهان مدرسه نیماورد؛ جلد: تیماج، ۴۴گ(۹۷پ-۱۴۰پ)، ۲۰سطر [ف: ۱۶-۲۴۶]

● گویش اردستان / لغت / فارسی

gūyeš-e ardestān

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق۱۴ شمسی

šafī‘ī ardestānī, morteza ebn-e ahmad(- 20c)

تحقیق جالبی است در گویش و لهجه مخصوص اردستان و واژه‌های محلی که به ترتیب آغاز آنها تنظیم شده و در سه ستون (واژه، طرز تلفظ، فارسی امروز) با ردیف حروف لاتین طرز تلفظ واژه‌ها گزارش شده است. این کتاب با همکاری محمود مولوی انجام شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۵۹

خط: نستعلیق، کا: مرتضی شفیعی اردستانی، تا: پنجشنبه ۲۰ربیع الاول ۱۴۱۶ق، جا: دماوند مزرعه چشمه اعلا؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۳۸گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۶-۱۱۶]

● گویش مردم زفره کوهپایه اصفهان / ادبیات / فارسی

gūyeš-e mardom-e zefre kūhpāye-ye esfahān

رجایی زفره ای، محمد حسن، ۱۳۱۰ شمسی

rajāyī zefre-ī, mohammad hasan (1931 -)

رساله‌ای کوتاهی در معرفی ویژگی‌ها و مختصات گویش محلی مردم زفره کوهپایه از توابع اصفهان است. وی در ادامه تعدادی از واژگان را با معادل لاتین آنها درج و معانی آنها را به فارسی آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱۴

آغاز: زفره ده از بخش کوهپایه شهرستان اصفهان ۷۲ کیلومتری شمال شرقی اصفهان؛ **انجام:** وس =بس

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اسفند ۱۳۶۲ش = جمادی الثانی۱۴۰۴ق؛ با سرلوح زیبا، مجدول؛ جلد: مشما، ۹۲ص،

۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲/۳۳-۷۸]

● **گویندگان معاصر** / تراجم / فارسی

gūyandegān-e mo'āser

عمادزاده، حسین، ق۱۴ قمری

'emād-zāde,hoseyn(- 20c)

شرح حال بسیار کوتاه شعرای معاصر مؤلف با نمونه‌ای از اشعار آنها به ترتیب تخلص شاعران و بعضی از آنها فقط نامشان آمده و بیوگرافی ندارد. در فروردین ۱۳۴۰ به تألیف این کتاب شروع شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۵۵

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۹۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲۴-۱۴۶]

● **گوی و چوگان = حالنامه** / شعر / فارسی

gūy va čovgān = hāl-nāme

عارفی هروی، محمود بن محمد، ۷۹۱ - ۸۵۳ قمری

'ārefī heravī,mahmūd ebn-e mohammad (1390 - 1450)

تاریخ تألیف: ۸۴۲ق

مثنوی عرفانی بر وزن «لیلی و مجنون» نظامی که در اصل ۵۱۰ بیت است. در آن آمده: «کردم بدو هفته بهر نامش ×× همچو مه چهارده تمامش ... / چون بر عددش رقم نهادند ×× بر پانصد و یک قلم نهادند». در پایان مثنوی می‌گوید که شاه چون آنرا بدید چوگان زر و هزار دینار بدو بخشید.

آغاز: زان پیش که حسب حال گویم ×× از صانع ذوالجلال گویم / آن خالق ماه و خور که چون گوی ×× زو چرخ فتاده در تکاپوی

انجام: شه را چو برین نگاه افتاد ×× صد بار قبول شاه افتاد /بخشید مرا بلطف بسیار ×× چوگانی هزار دینار / تا هست فلک بقای شه باد ×× در دست ملک دعای شه باد

چاپ: در ۱۹۳۱م به کوشش رابرت گرینشیلدز در لندن چاپ شده است؛ تدوین متین احمد صبا، خدابخش لایبریری جرنل، ش۷۸-۸۰ (۱۹۹۲): ۱۴۵-۱۸۳.

[نسخه‌های منزوی ۳۰۹۱/۴؛ الذریعة ۲۵۳/۱۸ و ۶۷۰/۹؛ هدیة العارفین ۴۱۱/۲؛ فهرست مشار ۱۳۲۶؛ دانشنامه ادب فارسی (افغانستان) ۶۵۴؛ کشف الظنون ۱۵۲۴/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** باعث شدیم بدین معانی ××کردی بجناب شه جوانی

این نسخه که پایان آن افتاده ۳۷۷ بیت بیشتر نیست؛ خط: نستعلیق خوش، کا: سلطانعلی مشهدی، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ محمد حسین شیرازی کاتب السلطان و صدرالسلطنه گواهی کرده‌اند که خط سلطانعلی مشهدی است، مجدول، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مذهب، ۳۹ص، ۱۰سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸-۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۴۵

آغاز و انجام: برابر

این نسخه هفت بیت از اصل کتاب زیادتر است و ۵۱۷ بیت است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد حسین، تا: قرن ۹؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: روغنی، مذهب، ۹۰ص، ابعاد متن: ۷×۱۲/۳، اندازه: ۱۲×۲۰/۳سم [ف: ۸-۵۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عزالدین محمود بن نظام، تا: قرن ۹؛ مجدول، با سر لوح؛ کامل شده از روی چاپ ۱۹۳۱ لندن؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج، ۱۵گ، ۱۲سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۳۷۸]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: سلطان علی مشهدی، تا: ۴ ذیقعده۸۷۴ق، جا: هرات؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب، با یک مجلس مینیاتور ظریف ممتازکار هرات منظره ملاقات پادشاه و درویش در میدان چوگان، اغلب صفحات بطریق مورب بین ۴-۸ سطر کتابت دارد؛ به تاریخ ۲۹ جمادی الثانی ۱۱۰۵ و ۲۰ شعبان ۱۱۲۷ از عرض کتابخانه شاه سلطان حسین صفوی گذشته با مهر وی «حسین از غلامی شاه نجف ×× رسید از سلیمان بعز و شرف»، و به سال ۱۲۳۲ از عرض کتابخانه فتحعلیشاه قاجار گذشته و به سال ۱۲۸۲ از عرض کتابخانه ناصرالدین شاه قاجار گذشته؛ کاغذ: متن عادلشاهی، جلد: میشن مذهب، ۵۳ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۴-۷۵۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۴۴

آغاز و انجام: برابر

تعداد ابیات این نسخه ۴۹۷ بیت است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالکریم خوارزمی،تا:۸۸۳ق؛مجدول؛کاغذ: سمرقندی، ۱۰۴ص (۱-۱۰۴)، ۱۰سطر(۴×۱۰/۵)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۸-۵۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۸۴/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** نقد دل و جان ز دست دادن ×× سر باختن و ز پا فتادن / عاشق نبود که جان نبازد ×× ور سر گویی روان نبازد / عاشق ز بلا گذر ندارد ×× اندیشه جان و سر ندارد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ مهر: «کتابخانه جعفر سلطان القرائی، تبریز، ۱۳۶۵ قمری»؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۲۲۷ر-۲۶۸پ هامش)،۳- ۶سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۶/۸سم [ف: ۲۷/۱-۴۴۳]

۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸ فرخ

بیشتر از ۳۲۴ بیت آنرا ندارد؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن شیخ

مرشد، تا: قرن ۱۰؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ جلد: مقوا، ۱۴گ، ۱۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: -۱۴۸]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی؛ تاریخ ۹۵۴ دارد ولی دست برده است، مرقع مانند است [نشریه: ۷-۲۱۵]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۶۱-ع

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی CCXLI.۲۰ مجلس و یک برگ ساده؛ خط: نستعلیق، کا: تهماسب حسینی برای قاضی جهان، تا: ۹۳۱ق، جا: تبریز؛ واقف: شاه عباس، ۱۰۲۲ [فیلمها ف: ۱-۱۷۳ و ۳-۲۲۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۶

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: مرشد کاتب شیرازی، تا: رمضان۹۴۹ق؛ مذهب، مجدول؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: چرم، ۴۲گ،۱۲سطر(۶/۹×۱۴/۲)،اندازه:۱۰/۲×۱۸/۵سم[ف: ۲۹/۲-۷۵۵]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: حسین قاری، تا: شوال۹۵۴ق؛ ۳۲گ (۴۸ر-۷۹پ متن)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۸-۱۶۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱/۹ معیری

آغاز: برابر؛ **انجام:** باعث شدیم بدین معانی ×× کردی بجناب شه جوانی

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۹۵۷ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱ص (۷۹-۸۹) [ف: ۱۸-۱]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق عالی، کا: سلطان حسین هروی، تا: ۹۶۳ق، جا: بخارا خانقاه خواجه محمد پارسا؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۲۸ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۸سم [ف: ۴-۷۵۰]

۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: میرزا محمد بن شاه محمد ترکستانی، تا: محرم۹۸۳ق؛ با دو مجلس چوگان بازی مینیاتور آب و رنگ بسیار عالی، یک سرلوح کتیبه ای مذهب منقش بسیار عالی، مجدول، مذهب؛ مهر: میرزا مهدیخان نادری؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج مذهب، ۴۴ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۴/۸سم [ف: ۴-۷۵۷]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۶۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ناقص است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، ۹سطر (۶×۷)، اندازه: ۹/۵×۱۲/۵سم [ف: ۸-۵۷۸]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱گ (۸۲پ-۱۰۲پ)، ابعاد متن: ۶×۱۱، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۵-۲۲۵]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۰۰/۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۶سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۹سم [ف: ۸-۲۰۴]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۱۱/۲

آغاز: داستان عشق بازی گدا با شاهزاده چین: کو بانی ... و سخن سنج ×× کز در دهن برون دهد گنج؛ **انجام:** پیش هدهد صد هزاران ... ×× صف روند از خیل مرغان سر بسر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی خان، تا: قرن ۱۲، جا: هندوستان؛ ۶گ (۳۲-۳۷)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف: ۸-۴۳۸]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۷۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، ۲۰گ، ۱۲سطر(۸×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۷-۴۸۰]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۴۴

آغاز: آغاز نسخه که دیباچه را ندارد: گویای هنرور سخن سنج ×× گر درج سخن برون دهد گنج؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۳؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۴گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵-۵۴]

۲۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۷۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱۰۵پ-۱۲۱ر)، ۱۱و ۱۳سطر(۶/۵- ۷×۱۳/۵-۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: -۳۰۸]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۳۵-۱/۱۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین ذوالقدر، تا: چهارشنبه ۷رجب۱۲۳۷ق، جا: تبریز، حسب الحکم نواب امیرزاده فریدون میرزا؛ ۴۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۲۷]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ اهداء به امام قلی بیک، مجدول؛ جلد: چرمی، ۳۲گ، ۱۶سطر(۷×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶-۴۴۸]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: فضل الله بن میرزا حسن، تا: رجب ۱۳۰۲ق، جا: قوچان؛ واقف: غلامحسین صراف زاده، شهریور ۱۳۶۳؛ جلد: تیماج، ۲۲گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۷۷]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۹۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:

۱۴/۶×۸/۵سم [رایانه]
۲۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۷۳۵/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: امین پناهنده؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: -۳۹۷]
۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۶۸-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 24266؛ خط: نستعلیق، کا: میر، بی‌تا؛ ۳۱گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۳]
۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۸/۱-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۲۱ فارسی.۵۱۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶گ (۱-۲۶)، ۱۱سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۱]
۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۶۷
آغاز و انجام: برابر
مثنوی حالنامه عارفی هروی است بخطی بسیار خوش و ملیح؛ خط: نستعلیق عالی، کا: عبدی نسابوری (نیشابوری)، بی‌تا؛ به سال‌های ۱۲۳۲ و ۱۲۸۲ به ترتیب ازعرض کتابخانه فتحعلیشاه و ناصر الدین شاه قاجار گذشته با مهر ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ خانبالغ، جلد: چرم ساغری مذهب، ۵۰ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴-۷۵۲]

● **گوی و چوگان** = **کارنامه** / شعر / فارسی
gūy va čovgān = kārnāme

قاسمی گنابادی، محمد قاسم، - ۹۸۲ قمری
qāsemī gonābādī, mohammad qāsem(- 1575)

اهداء به: شاه طهماسب صفوی
تاریخ تألیف: ۹۴۷ق
مثنوی گوی و چوگان که موسوم به کارنامه است، در بحر لیلی و مجنون نظامی و مشتمل است بر هزار و پانصد بیت که در مدت سه هفته سروده شده است: «این نامه که از زبان خامه ×× کردم لقبش به کارنامه / چون ماه دو هفته اش در ایام ×× در عرض سه هفته دادم اتمام / این عقد گهر که شد سرآمد ×× باشد عددش هزار و پانصد / تاریخ تمام این معانی ×× ظل ابدی است، تا بدانی».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۸۳/۳
آغاز: این نامه که هست حسب حالی ×× طغراش بنام ذوالجلالی؛
انجام: یا رب شرفش بود زیارت ×× ختم آخر کار بر سعادت
خط: نستعلیق، کا: حافظ محمد بن قاسم علی، تا: محرم ۹۸۲ق؛ واقف: یار محمد خان افشار، ۲۵ خرداد ۱۳۳۲؛ جلد: چرمی، ۴۲ص (۳۴۲-۳۸۳)، ۱۹ سطر چهارستونی (۱۱×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۷-۷۰۸]

← گهر ﴾ دیوان گوهر مدراسی

● **گهر گنج شاهی** / کیمیا / فارسی
gohar-e ganj-e šāhī

تنگلو شاه بابلی، ق۱ میلادی
tangalū-šāh-e bābelī(- 1c)

در اعمال کیمیا و صناعت ذهب.
[فهرستواره منزوی ۳۹۶۱/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۹۹/۱۲
آغاز: اینست ... و عمل گزین این است و می‌باید که مبتدی و مقتصد و منتهی از درجات و مراتب و مقاصد در اصول و ارکان؛
انجام: و کاشف اسرار حکمت نزد خدا مردود و مطرود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۶۰ق؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۶۲ر-۶۷پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۱-۱۰۲]

← گهرنامه ﴾ گوهر نامه بهایی
← گهرنامه ﴾ خوکنامه

● **گیاه شناسی** / گیاهشناسی / فارسی
gīyāh šenāsī

محلاتی، محمد کاظم بن احمد، ۱۲۵۰ - ۱۳۱۳ قمری
mahallātī,mohammad kāzem ebn-e ahmad (1835-1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۵۲/۲
آغاز: نباتات که موضوع علم گیاه شناسی میباشد عبارتند از موجودات ذوی حیاتیکه بواسطه؛ **انجام:** آمیخته بیکدیگر روییده اند بعد از آن نباتات.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود اوائل قرن۱۴؛ افتادگی: انجام؛ شیمی آلی و گیاه شناسی هر دو صفحه رساله ناقص است؛ ۲۳۶ص(۱۲۱-۳۵۶)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۴۳]

● **گیاه شناسی** / گیاهشناسی / فارسی
gīyāh šenāsī

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۹۴/۱۸-طباطبائی
آغاز: باب در صفت گیاهی باشد که بالا نگیرد
این بخش منتخب از رساله ای در شناخت گیاهان است دارای چند باب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در نسخه حاضر باب ۱-۲-۳-۱۱ و چند باب دیگر (بدون شماره) آورده شده؛ ۲گ(۱۴۴-۱۴۵) [ف: ۲۳-۶۹۷]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵۹
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۰گ، اندازه: ۱۶/۴×۲۰/۸سم [رایانه]

● **گیاه شناسی** / گیاه‌شناسی / فارسی

gīyāh šenāsī

برپایه دانش نوین، نام گیاه را به فارسی و سپس فرانسوی و یونانی آورده است.در آن نام هر گیاه و گل ابتداء به زبان فارسی و سپس به زبان فرانسه و یونانی منتها با املاء فارسی و با مرکب قرمز آمده در ذیل هر نام شرح و توضیح (البته از لحاظ گیاه‌شناسی) داده شده و در بعضی موارد مؤلف چون نام فارسی برای آن به دست نیاورده فقط به ذکر نام فرنگی گیاه اکتفاء کرده است. در آخر کتاب فهرست‌هایی از اسامی گیاهان به زبان فرانسه و فارسی نیز وجود دارد.

آغاز: گل میخک. ایله روژ (دیانتوس کاریو فیلوس) صفحه ۱، نقشه ۱، این نبات در تلها و کوههای اروپای جنوبی می‌روید و در باغها نیز آنرا زراعت می‌کنند

انجام: و احتمال است که مخصوصاً لغة اصلی را تغییر داده باشند تا فرق باشد ما بین لغة یونانی و پارسی یا عربی

[فهرستواره منزوی ۳۹۱۰/۵؛ نسخه‌ها منزوی ۴۵۱/۱ (۲ نسخه)]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۳

آغاز و انجام: برابر

جلد دوم، این کتاب از صفحه ۴۳۸ شروع می‌شود و صفحات ما قبل آن ظاهراً مربوط به جلد اول می‌باشد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۲۴۴گ، ۱۳ سطر(۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱-۲۶۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۹

ترجمه از فرانسه؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲-۴۸۸]

● **گیاه شناسی و حیوان شناسی و فیزیک و شیمی** /

چند دانشی / فارسی

gīyāh šenāsī va heyvān šenāsī va fīzīk va šīmī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰

آغاز: بسمله، تاریخ طبیعی به سه علم تقسیم می‌گردد نبات شناسی - حیوان شناسی - معدن شناسی؛ **انجام:** قابل جذب تبدیل می‌کند.

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴-۱۳۵۹]

● **گیلانه** / فلسفه / فارسی

gīlāne

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۱۳۹۱

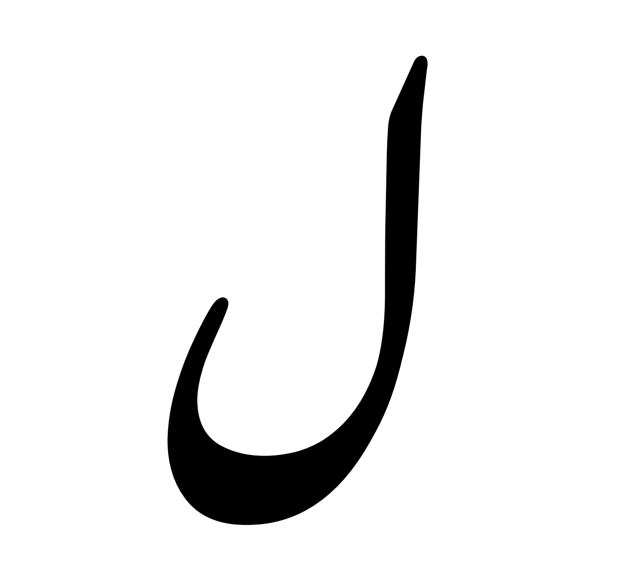
خط: نستعلیق، کا: عبدالسلیم، تا: ۱۱۵۹ق[الفبائی: -۴۷۹]

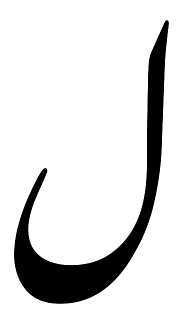
● **گینزا** **Tresaurus Liber Magnus** /- فارسی

gīnzā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵-ف و ۹۴۰-ف

نسخه اصل: پاریس22 ,Or. 21. در دو بخش؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱ و ۴]

ل

← اللآلی > الکلمات القصار
← اللآلی > نظم اللآلی

● **اللآلی = اللآلی المستخرجة = اللآلی المخزونة /**
کلام و اعتقادات / عربی
la'ālī = la'āli-l mustaxraja = la'āli-l maxzūna
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ – ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)
وابسته به: الکلمات المکنونة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)
تاریخ تألیف: ۱۰۵۹ق
چهل کلمه است در معارف و امور اعتقادی، که مؤلف آنها را از کتاب خود «الکلمات المکنونة» انتخاب نموده با استشهاد به آیات قرآن و احادیث ائمه معصومین و اشعار شاعران فارسی؛ تاریخ انتخاب موافق نام کتاب است با حذف الف اول. کلمه اول: در جمع بین امتناع و امکان رؤیت و معرفت و کلمه آخر رساله در تمییز فرقه‌های ناجیه از هالکه می باشد.
آغاز: الحمد لله الذی منه المبدأ و الیه المعاد عرفت بجمعه بین الاضداد
انجام: وجعلها لی نورا یسعی بین یدی و یمینی ربنا اتمم لنا نورنا و اغفر لنا انک علی کل شی قدیر
چاپ: تهران، ۱۳۷۱ق، سنگی؛ بمبئی، سنگی، ۱۳۱۸، جیبی، ۳۳۶+۴ص؛ این کتاب به نام «اللالی المخزونه» چاپ شده است
[فهرست‌های خودنوشت فیض کاشانی ص ۲۲۹؛ الذریعة ۲۵۶/۱۸ و ۲۶۲؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۷۹/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فهذا مسلم ضعیف. هذا آخر الکلام فی کتاب اللالی المستخرجة من الکلمات المکنونة و هی اربعون کلمة ... (سپس علایم اختصاری که در رساله بکار برده را بر شمرده است) و الحمدلله رب العالمین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۲۶گ (۱۱۸پ-۱۴۳پ)، ۲۲سطر، قطع: بیاضی [ف: ۱۶-۱۰۳]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۸/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: مراد، تا: ۱۰۷۱ق؛ ۵۰ص (۱-۵۰)، ۱۸-۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۲-۱۸۳]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۷/۱
آغاز: ... لکن سمیتها باللآلی من احکمت له و حقت لدیه خلص من الشبه و الشکوک ... کلمة یجمع بها بین الامتناع؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با یادداشتی از محمد مهدی اصفهانی؛ کاغذ: شرقی، ۶۲گ (۱-۶۲)، ۱۵سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۴-۷۱]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۸۵/۱
خط: نستعلیق، کا: نجات، تا: ۱۰۷۳ق، جا: قمصر؛ جلد: تیماج، ۵۴گ (۱پ-۵۴پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۹-۷۴]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد هادی بن عبدالله کاشانی فیضی، تا: ۱۰۷۷ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نشان «بلغ قبالاً»، محمد هادی بن عبدالله، ظاهراً به جز محمد هادی بن شاه مرتضی دوم بن محمد مؤمن کاشانی است؛ جلد: مشمعی، ۳۲گ، ۱۷سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۴-۳۱۱]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۹۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۰۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۱پ-۳۶پ)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۶-۱۰۱]
۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۱۰
خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، تا: میانه‌های

دهه نخستین شوال۱۰۸۸ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۷گ (۴۵ر-۶۱پ)، ابعاد متن: ۱۲×۱۳، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: -۱۹۴]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۳۹/۴

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مجلس شورای اسلامی - تهران ۱۷۲۱؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن آقا اسماعیل ابهری جی، تا: یک‌شنبه۸ صفر۱۰۹۱ق؛ مصحح؛ ۱۰۳ص (۱۴۱-۲۴۳)[عکسی ف: ۶-۴۳۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۰۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد بن ابی الحسن مدعو به تقی، تا: سلخ ذیقعده۱۰۹۲ق؛ مجدول، مصحح؛ مهر: عبدالله در سال ۱۲۶۲«یا ابا عبدالله»(بیضوی)؛ کاغذ: شرقی، ۶۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۵/۵×۱۱سم [ف: ۳۴-۱۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۶گ(۲۳-۶۸)، ۱۵سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۳۴-۹۲]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۴۴/۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۴ذیقعده۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج، ۴۱گ (۱۳۶پ-۱۷۶پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۸]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۰۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سراخفای الف رمزی بدان ×× کان احداندر و عدد باشد نهان.

خط: نستعلیق، کا: ملا اسدالله، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۱گ (۱۶۱-۲۰۱)، ۱۷سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۶۰۸]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۴۴/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد یوسف بن محمد علی، تا: ۱۱۰۵ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۳-۱۱۴]

۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۷۰۵/۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ عبدالکریم بن شیخ بدر، تا: ۶ ذیحجه۱۱۱۴ق؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۵۷۳]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۱۷سطر [ف: ۵-۳۱۸]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸/۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی احتجاج الطبرسی ... فهذا مسلم ضعیف (برابر با س ۹ ص ۲۱۱ کلمات مکنونه چاپ تهران) هذا آخر الکلام فی کتاب اللئالی المستخرجة من الکلمات المکنونة و هی اربعون کلمة اخرجها الله علی یدی عقد امنظوما ... بهر تاریخ نظام این درر - بی الف نظم لئالی میشمر - سراخفای الف رمزی بدان - کان احد اندر عدد باشد نهان.

خط: شکسته تعلیق، کا: اصفهانی باغاتی، محمد باقر بن محمد جعفر، تا: ۸ ذیحجه۱۱۲۳ق؛ ۱۱گ (۱۴۴پ-۱۵۴ر)، ۴۳ سطر [ف: ۳-۳۳۴]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۰۹۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احتمالا عزیز الله بن محمد تقی مجلسی، تا: ۱۱۴۳ق، جا: بندر سورت؛ کاغذ: اصفهانی، ۲۶گ (۱پ-۲۶پ)، ۲۲سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۷-۴۳۶]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۱۷/۱

خط: نسخ، کا: محمد بن ابوالقاسم الرکن، تا: آخر صفر۱۱۵۶ق؛ از روی نسخه میر محمد تقی رضوی بواسطه میرزا نعیما سمنانی؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۱پ-۴۲پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵-۲۰۳]

۱۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵-۴۶۸]

۲۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۴۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: جیبی [ف: -۲۱۲]

۲۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۸۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** سراخفای الف رمزی بدان××کان احداندر و عدد باشد نهان.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۲۰۴ق؛۶۶ص(۸۳-۱۴۸)، ۱۹سطر [ف: ۲-۱۹۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سر اخفای الف رمزی بدان ×× ان احد اندر عدد باشد نهان

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۳ص(۷۸-۱۲۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۳۳/۱-۱۸۱]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال یموت الناطق و لاینطق الصامت فیموت المرء بینها فیدخله الله الجنة هذا

خط: شکسته نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق؛ قطع: رقعی[رایانه]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۴/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ص مولانا صدرالدین محمد شیرازی ... و افاض علینا انوارهم ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن سرخوش افشار، تا: ۱۲۱۴-۱۲۱۵ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۵۵ص (۱۶۰-۲۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۲-۳۱۲]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۵۰/۱۵

خط: نسخ، کا: علی اصغر شاه کوهی، تا: ۱۲۲۶ق؛ ۱۰۳ص (۴۲۲-

۵۲۴)، ۱۸سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴-۳۵۹۷]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قدس الله اسرار هم وافاض انوارهم و الحمد لله اولا و آخرا.

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد خلیل بن محمد جعفر بن محمد خلیل هرنجی، تا: ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج، ۸۱ص (۱-۸۱)، ۱۷ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۰-۲۱۴]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۶۴

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی منه المبداء و المعاد و عرف؛ **انجام:** و کاتبه رمیم فی التراب

خط: نستعلیق، کا: حسینی، محمد حسین بن محمد علی، تا: ۱۲۵۱ق[رایانه]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۷۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** سرا خفای الف رمزی بدان××کان احد اندر عدد باشد نهان

خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن صدرالدین محمد بن ابی تراب فیضی کاشانی، تا: ۱۲۵۵ق، جا: کاشان؛ مصحح، محشی؛ ۵۲گ (۲۰-۷۱)، ۱۴سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۴-۱۹۹]

۲۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۴۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۶۴گ (۱پ-۶۴ر)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۵-۴۶۸]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۳۹/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بهر تاریخ نظام این درر ... قدس الله تعالی اسرارهم ... والحمد لله رب العالمین علی انعامه

خط: شکسته نستعلیق، کا: مقصود مسعود افشار ترکمان، تا: ۱۲۵۶-۱۲۵۷ق؛ با ترجمه عبارت‌های عربی در ذیل آنها؛ جلد: تیماج، ۸۲ص (۴۰۶-۴۸۷)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲-۵۵]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۵۶/۴

خط: نسخ، کا: عزیز الله بن میرزا اسماعیل خرقانی، تا: ۱۵ شعبان۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۱۰۷پ-۱۲۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۶۶]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۱۶۶/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۸گ (۲پ-۲۹پ)، ۲۱و ۲۲ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۳سم [ف: ۱۸-۹۰]

۳۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی اوائل عام سبع و سبعین و الف من الهجرة الثقلین صلوات الله علیه و علی اهل بیته فی الدرین و الحمدلله رب العالمین ۱۲۸۴ تمام شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ واقف: محمد حسین طباطبائی بروجردی، ۱۳۶۷؛ جلد: میشن، ۲۱۰ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [فهرست عراقی: ۱-۴۱۴]

۳۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۸۴

آغاز: برابر**انجام:** بهر تاریخ نظام این درر ×× بی الف نظم لالی را شمر ...

بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ از روی نسخه عبدالله بن محمد المدعو بالهادی نوه برادر مؤلف؛۱۰۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱-۲۲۴]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶۷/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کان احد اندر عدد باشد نهان

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: صالح حسینی، تا: ۱۲۸۴ق، جا: سمنان مدرسه صادق خان؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۲سم [ف: ۱۰-۹۰]

۳۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۳۳۳/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله؛ **انجام:** پس اکثری از دعاها که مستجاب نمی شود بجهت آن است که بی آداب و شروط است

خط: نستعلیق، کا: حاج میرزا محمد کاشانی، تا: جمادی الاول۱۳۰۳ق، جا: کاشان؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲گ (۱پ-۴۲ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [مؤید: ۳-۲۷۴]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۹۰۹

آغاز: بسمله.الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** بهجة آنست که بی آداب و شروط است تتمه الختوم و الاوراد الصحیحة [الموسومة]باللئالی المخزونة

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد کاشانی، تا: جمادی الاول۱۳۰۳ق، جا: کاشان؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ جلد: مذهب، ۴۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۶-۳۷۳]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۴۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کلمه ۴۰ بها تمییز الفرقة الناجیة من الهالکة

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۰ شوال۱۳۰۳ق؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۱-۳۶۸]

۳۹. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۷۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا آخر الکلام فی کتاب اللئالی المستخرجة من الکلمات المکنونة و هی اربعون کلمة. بهر تاریخ نظام این درر×× بی الف نظم لئالی می شمرسراخفای الف رمزی بدان ××کان احداندر و عدد باشد نهان.

کامل؛ کا: مرتضی بن حسن حسنی حسینی، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۳۰۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۱۷۷]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۲۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** باشد نهان و الحمدلله تعالی و الصلوه علی محمدآله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق[رایانه]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۹/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۴۸گ (۲۳۹-۲۸۶پ)، ۱۸ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۲-۴۷۹]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۱۱/۱

آغاز: ... مع کل ریح لم یستضیئوا بنور العلم و لم یلجاوا الی رکن وثیق؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۵ص (۳-۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۷/۵سم [ف: ۴۴-۱۲۸]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۷/۱-۹/۲۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۶۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۳۲]

۴۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۴۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، افتادگی: انجام؛ گویا از کلهر، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۵]

۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۴۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۵گ (۱پ-۶۵پ)، ۱۴سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۴۰۲]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۵/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۶-۲۶)، ۲۲ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۵۲]

۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا، به جهت حاج میرزا عبدالحسین نایب الصدر؛ مهر بیضوی «ادیب الممالک»؛ جلد: مقوایی، ۷۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۳۱۴]

● **اللآلی** / کلام و اعتقادات / عربی

al-la’ālī

یزدی، محمد تقی بن ابیطالب، - ۱۲۶۷ قمری

yazdī, mohammad taqī ebn-e abītāleb(- 1851)

در مسأله‌های کلامی و فلسفی به روش اخباری، در ۱۵ «فصل»: ایمان و کفر و شرك و شکر و عبادت در چند لؤلؤه، وجود (در چند لؤلؤه و از قرة العیون محمد مهدی نراقی می‌آورد و فلسفی است)، خداشناسی در شش مقصد هر یك چند لؤلؤة، عقل، جبر و تفویض (این دو با عنوان لؤلؤه است)، پیامبر و امام در سه مقصد هر یك چند لؤلؤه، بهشت، گناهان، احباط و تکفیر، توبه، نکوهش دنیا، بحث‌های ادبی، تاریخ، فقه و اصول، پراکنده‌ها (همه اینها در چند لؤلؤه است).کتاب عربی است و بندهایی به فارسی در آن هست. از حکمة العارفین مولی محمد طاهر قمی در آن آمده است. (دانش پژوه)

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمدلله الذی لایحصی نعمه العادون و لایؤدی حقه المجتهدون ... فیقول ... ابن ابی طالب محمد تقی الیزدی الاردکانی ... هذه لئالی غالیة فی فنون شتی مما یتعلق ببعض الآیات القرآنیة و من ذکر بعض الاخبار المعصومیة و ایراد بعض الادعیة المأثورة و حکایة بعض ما صدر منی من بعض المکاتبات و تعرض بعض الاحکام الفقهیة و شرح جملة من المسائل الاصولیة و تبیین طائفة من الاحکام الاعتقادیة و غیر ذلك مما یتعلق بالقراءة او العربیة و غیرهما و اکثر هذه المجموعة هی الاحکام الاعتقادیة قد جممتها متفرقة علی حسب ما اقتضته الحال و لقد حررتها و الفتها ایام ابتلائی فی طهران بحبس السلطان من غیر جرم و لا طغیان ... لقد عنونت کل مطلب منها بلؤلؤة و لهذا سمیتها «لئالی»

انجام: لؤلؤة. قیل ان معویة سأل رجلا من الشیعة فقال کم لابن ابیطالب من المناقب فقال کیف اقول فیمن کتم شیعته مدائحه خوفا منك و کتم اعدائه مناقبه حسدا ملهم و بین الکتمانین ملاء الخافقین.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۰/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لؤلؤة: نصاب غلات اربع ... دو هزار و هفتصد رطل است ... و بسنك من تبریزی یکمن تبریز است الا بیست و پنج مثقال و سه ربع مثقال صیرفی است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹۴گ (۱۷۳پ-۲۶۷ر)، ۲۵سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۵-۱۶۹۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ‌های ۲۶۲پ-۲۶۴پ به فارسی و عربی بندهایی است بدین‌گونه: تسلیت به حاج سید محمد باقر و پاسخهای نامه‌های علیخان پسر زاده محمد خان ایروانی و بهاء الدوله میرزا پسر فتحعلیشاه و میرزا علیرضای یزدی و آخوند ملا محمد کزازی و آقا عبدالوهاب طراز و آخوند ملا محمد باقر رکنابادی و پاره‌ای از نامه حاجی ملا لطفعلی دهابادی و عریضه سید محمد باقر و پاسخ نامه حاج ملا محمود استاد که درباره دانش او و نزد شاه گفتگو نمود و رفع شبهه گناهکاری او را نزد شاه کرد؛ با خط خوردگی پس نسخه اصل خواهد بود؛ جلد: تیماج، ۶۱گ (۲۳۵ب-۲۹۶ر)، ۱۷سطر (۱۴×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۵-۱۶۹۸]

● **اللآلی** / اصول فقه / عربی

al-la’ālī

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ - ۱۲۷۳ قمری

esfahānī, mohammad kāzem-e-bn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

آن را به نام برادر محمد مهدی و قاسم در ۱۰۰۱ بیت در رجب ۱۱۹۵ (؟) سروده است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۳۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با دوائر نجومی؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۶۳۳]

● لآلی الأحکام / هیئت / فارسی

la'āle-l ahkām

هرندی، محمد بن محمد علی، - ۱۲۴۳ قمری

harandī, mohammad ebn-e mohammad 'alī(- 1828)

مؤلف که عمری را صرف استخراج تقویم نموده به ذهنش رسیده تا مقداری از وقایع و سوانح را با استفاده از دلایل نجومی استخراج کرده و به دفتر خود ملحق نماید تا فائده آن اتم باشد؛ در یک «مقدمه» و دو «مقاله» دارای ابواب و یک «خاتمه»: مقدمه: در مدخل این رساله فرخنده فال و متعلقات آن؛ مقاله ۱. در احکام این سال علی سبیل الاجمال، در یازده«باب»: ۱) احوال سلاطین عظام و پادشاهان، ۲)احوال وزراء و صدور و قضات و علماء و سادات و تجار، ۳)احوال امراء و حکام و داروغگان و سپاهیان، ۴)احوال قلعه داران و ایلات و احشام و اهل جبال و دهاقین و زارعین و زهاد و درویشان، ۵)احوال مستوفیان و حکماء و اطباء و منجمین و مهندسین و شعرا و ندما و کتاب و ارباب دفاتر و تجارو اهل بازار، ۶)احوال خوانین و خادمان و ارباب طرب و ملاهی و اصحاب غنا و موسیقی، ۷) احوال ایلخانان و رسولان و بیگان و جاسوسان و شاطران و کسبه داران و ارباب حرفه و عوام الناس، ۸)احوال حروب و فتن و آشوب و محن و تاخت و تازان و امن و آرام، ۹)احوال صحت و بیماری و وبا و طاعون و علل فوت و موت، ۱۰) احوال سرما و گرما و ابر و باد و باران و برف و تگرگ و رعد و برق، ۱۱.احوال محصولات و مزروعات و ارتفاعات و قحط و غلا و ارزانی؛ مقاله ۲. در احکام اقسام این سال در سیزده«باب»: ۱) احکام ایام مبدأ سال تا غره ماه رجب، ۲ تا ۱۲)احکام ماه رجب الی ماه جمادی الاول، ۱۳)احکام ایام مبدأ ماه جمادی الآخر تا آخر سال؛ خاتمه: در مؤامره و احکام کسوفی که در این سال واقع می شود.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۱۹/۱

آغاز: احمد حمدا یفضل عن میزان العقول و الحواس و اشکر شکرا یتجاوز عن مقیاس الحدود و القیاس؛ **انجام:** از فضل بن شاذان از حضرت امام رضا علیه التحیة و الثنا روایت کرده است اعاذنا الله تعالی و سایر المومنین من جمیع المکاره و الشرور.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۸گ (۱پ-۴۸ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۷۶۸

آغاز: الحمدلله الذی خلق السماوات و الأرض فی ستة أیام ثم استوی علی العرش یغشی اللیل النهار یطلبه حثیثا؛ **انجام:** بسند خود از فضل بن شاذان از حضرت امام رضا روایت کرده است ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: محمد شمس الدین ابن ملا عبدالله ابن جمعه هرند؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده عبدالله» به تاریخ هفتم رمضان ۱۳۱۸ (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۲-۳۰۴]

● لآلی الاخبار / حدیث / عربی

la'āle-l axbār

تویسرکانی، محمد نبی بن احمد، - ۱۳۲۰ ؟ قمری

toyserkānī, mohammad nabī ebn-e ahmad(- 1902)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۳- ۱۳۰۷ق

در سه جلد. کتابی است به خصوص برای سخنرانان مذهبی، سودمند و مفید.

آغاز: حمد له ... اما بعد فیقول ... انی لما کنت سائراً فی کتب الاخبار و التفاسیر و زبر الآثار و الاقاویل رأیت جملة من الاخبار النفیسة و التفاسیر الشریفة ...

چاپ: در ۲۴ ذیقعده ۱۳۰۷ آن را به چاپ رسانده است؛ تهران، سنگی، رحلی، ۱۳۱۱-۱۳۱۲، ۵۷۱ص؛ [تهران]، سنگی، ۱۳۲۰، رحلی، ۶۸۴+۱۴ص

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۸ صدر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۱۰گ، ۲۹ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۳۲×۳۵سم [ف: ۵-۴۶۸]

۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۳۱۹

این سه نسخه یکدوره از این کتاب است؛ کا: عبدالرحیم فیروزکوهی، تا: ۱۳۰۴ق؛ باسرلوح، مجدول، مصحح، مقابله شده توسط مؤلف؛ واقف: محمد نبی بن احمد تویسرکانی، ۱۳۱۴؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۱]

۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۳۳۲

کا: عبدالرحیم فیروزکوهی، تا: ۱۳۰۸ق؛ با سرلوح زرین، مجدول، مصحح، مقابله شده توسط مؤلف؛ واقف: محمد نبی بن احمد تویسرکانی، ۱۳۱۴؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۱]

۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۴۵۰

کا: عبدالرحیم فیروزکوهی، تا: ۱۳۱۳ق؛ با سرلوح، مجدول، مصحح، مقابله شده توسط مؤلف؛ واقف: محمد نبی بن احمد تویسرکانی، ۱۳۱۴؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۱]

● لآلی الاصول = قلائد اللآلی / شعر، اصول فقه / عربی

la'ālī uṣūl = qalā'id-ul la'ālī

موسوی گلپایگانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ق۱۳ قمری

mūsavī golpāygānī,mohammad kāzem ebn-e

mohammad sādeq (- 19c)

اهداء به: سید مهدی
منظومه‌ای است در هزار و یک بیت در اصول فقه که ناظم آنرا در زمان فتحعلی شاه قاجار تنظیم و به شخصی به نام «سید مهدی» اهدا نموده است. کتاب مشتمل بر ۱۴ «قلاده» می باشد و هر یک در چند لؤلؤه.

گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۵۷
آغاز: حمداً لمن ینأی عن القیاس ×× و ان یصیر مدرك الحواس / ما اجمع السمط مع اللآلی ×× و اختلف الایام و اللیالی؛ **انجام:** و عدة الابیات حین تحصی ×× الف و واحد بغیر نقص / تاریخ عام تم هذا وجدا ×× نظم قلائد اللآئی بدا
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۵ شعبان۱۲۳۵ق؛ ۵۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۶۵]

● لآلی الاطواق /- عربی

la'ālī aṭwāq

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۶۵۳
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۰۵گ، اندازه: ۱۱×۱۸/۲سم [رایانه]

● لآلی البالی / دعا / فارسی

la'āle-l bālī

حسنی طباطبائی، صدرالدین محمد، - ۱۱۵۴ قمری
hasanī tabātabā'ī, sadr-od-dīn mohammad(- 1742)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۱۰
آغاز: بسمله، قال الله عز من قائل و من اللیل فتهجر به نافله لك عسی ان یبعثك مقاما محمودا.بدانکه نماز شب؛ **انجام:** مثل علما و ایمانا و عافیه و سائر مطالب مشروعه گفت و الله الموفق و المعین تمت اللالی البالی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

● لآلی البحرین / شعر / عربی

la'āle-l bahrayn

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ - ۱۲۷۳ قمری
esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

اهداء به: فتحعلی شاه قاجار
تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۴۹ق
چهارده قصیده است که هر قصیده‌ای در چهارده بیت سروده است در مدح چهارده معصوم، با دیباچه به نثر.
آغاز: بسمله، الحمد لمزین اذان المومنین الباهرین بمدایح رسول الله ... فیقول الائمه الذی بالذنوب

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۲۲/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاعادیهم زفیر و شهیق
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ق تا شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۵۵ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی به خط مؤلف؛ جلد: تیماج، ۹گ(۱۱۷-۱۲۵)، ۱۰سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳-۱۵۵۸]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲/۵
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸ص (۶۵-۹۲)، ۸سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۵×۱۶سم [ف: ۷-۲۳]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۵۷۹/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۲۲پ-۳۱پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۸-۱۳۴]
۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۳۰/۱۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۶۳۴]
۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۴۳/۹
آغاز: برابر
کا: محمد مؤمن بن محمد مهدی اصفهانی هرندی، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱۷گ (۲۰۰پ-۲۱۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۶۱]

● لآلی البحرین / طب / فارسی

la'āle-l bahrayn

فارسی، محمد حسین، ق۱۴ قمری
fārsī, mohammad hoseyn(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۳۶ق
دستوراتی است درهم از دوا و دعا که برای سلامتی جان، از کتاب‌های مختلف یا از مجربات مؤلف گرد آورده شده است. در این مجموعه مجالسی نیز دیده می‌شود که گویا شخصی از اهل منبر آنها را نوشته و به خط صاحب مجموعه نیست. مقداری از این جنگ به سال ۱۳۳۶ نوشته شده است.
آغاز: شکر بیحد و حمد برون از عدد و قیاس مراحد صمد فرد لم یزل و لا یزالی را که نمایش چهره غیبی را بصورت انسانی برافراخت
[فهرستواره منزوی ۳۶۶۲/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۲۶۸
آغاز: شکر بیحد و حمد برون از عدد و قیاس مراحد صمد فرد لم یزل و لایزالی را که نمایش چهره غیبی را بصورت انسانی

برافراخت
خط: نستعلیق، کا: = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۸۴گ، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۶-۲۴۶]

● **لآلی بهیة (مکاتیب)** / ادبیات / فارسی
la'ālī-ye bahīyye (makātīb)

کنتوری، اعجازحسین بن محمدقلی، ۱۲۴۰–۱۲۸۶قمری
kantūrī, e'jāz hoseyn ebn-e mohammad qolī (1825-1870)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۷۳

آغاز: جناب برادر صاحب ادام الله بقاءه و رزقنا عاجلا لقاءه پس از تسلیمات خادمانه و آداب ملازمانه؛ **انجام:** که مزاج سید ناصر حسین سلم الله تعالی الحال چگونه است فقط جمادی الثانیه حامد حسین عفی عنه سنه ۱۲۸۵.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق، افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

● **اللآلی البهیة** / اصول فقه / عربی
al-la'ālī-l bahīyye

ابی، محمد بن اسماعیل
abī, mohammad ebn-e esmā'īl

به امر: محمد باقر بهبهانی (استاد مؤلف)
کتاب در رد مشرب اخباری و تأیید مسلک اجتهادی است. مؤلف با نقل کلمات شیخ یوسف بحرانی از حدائق و آقا رضی قزوینی از لسان الخواص به نقد اصول و رد نظرات اخباری پرداخته و کتاب را در یک «مقدمه»، دو «مقصد» و یک «خاتمه» به پایان برده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۹۹/۶

آغاز: ربنا احکم بیننا و بین قومنا بالحق ... فلا یخفی علی ذوی العقول السلیمه و الطباع القویمة؛ **انجام:** اقول انظر هداک الله الی هؤلاء یدعون صعوبة طریقة المجتهدین و قد ضیقوا الامر علی انفسهم

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، مذهب، ۱۶گ (۳۰۵پ–۳۲۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۳۳]

● **لآلی بهیه** / ادبیات / فارسی
la'ālī-ye bahīyye

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۲۰

آغاز: جناب حاوی الفضائل و الفواضل عمدة الاعیان بعد سلام مسنون شوق مشحون التماس اینکر در باب؛ **انجام:** علامه حلی که ذکر فرموده که در آن ... بر آن فرموده بحر العلوم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۴۶گ، ۱۳ سطر[رایانه]

● **اللآلی البهیة عن الملتقطات الفتحیة** / گوناگون / فارسی، عربی
la'āli-l bahīyya 'an-il multaqaṭāt-il fatḥīya

زندی شیرازی، فتحعلی بن حسنعلی، ق۱۳ قمری
zandī šīrāzī, fath-'al ebn-e hoseyn-'alī(- 19c)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۳۴۱

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳[د.ث. مجلس]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۹۸/۱

آغاز: ... علی نبیه محمد و آله الطاهرین، اما بعد فیقول العبد المتمسک بعروة النبی ... ان هذا المجلد الثانی من کتاب ... و ارجو من الله الاتمام، و هو ولی الانعام، فائده: نقل کرد مجلسی هر گاه گویند عالم، مراد معصوم است، و خصوص احدی از ایشان، مراد نیست؛ **انجام:** جامع الاصول، ناقبلا عن عدة من صحاحهم، عن ابی هریرة و جابر و ابی مسعود و علی (ع) و ام سلمه (رض) و ابی سعید و ابی اسحاق، عشر روایات فی خروج المهدی (عج) و وصفه وان عیسی (ع)، هذا آخر ما اردنا ذکره فی هذ المجلد، الحمدلله و سلامه علی عباده ...

جلد دوم کتاب؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۸ ربیع الثانی۱۲۳۳ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با نشان «فتحعلی عفی عنه، منه» از مؤلف که برخی به سال ۱۲۳۷ق نگاشته شده، با قلم خوردگی؛ مهر: «عبده علی بن محمد مهدی الحسینی» (بیضوی)، «فتحعلی ...» (مربع)؛ ۲۸۲گ (۲پ–۲۸۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۷-۴۰۱]

● **اللئالی البهیة فی مکاتیب الفارسیه** / متفرقه / فارسی
al-la'āle-l bahīyye fī makātīb-el fārsīyye

کنتوری، حامد حسین بن محمد قلی، ۱۲۴۶–۱۳۰۶ قمری
kantūrī, hāmed hoseyn ebn-e mohammad qolī (1831 - 1889)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۰۲

آغاز: دام مجدکم بعد سلام التماس آنکه خط آن شفیق رسده مسرور و ممنون ساخت بنام مولوی مهدی؛ **انجام:** کیاهی که سبب شدت گرما نبوت لکهنی عریضه کی دانه دو روز سی سبب گرما کیهان ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۳۶

آغاز: زاد الله مجده - بعد تسلیم - ملتمس خدمت با برکت هی - که اسوقت ضرورت ایک کتاب لغت ... کارئی اپ بکنم ... افتان و خیزان میرسیم بدهلی زیاده ادب حامد حسین عفی عنه
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا [رایانه]

● **اللآلی البیض فی منجزات المریض** / فقه / عربی
la'āli-l bayḍ fī munajjazāt-il marīḍ
یزدی، محمدکاظم بن عبدالعظیم، ۱۲۴۷؟-۱۳۳۸؟قمری
yazdī, mohammad kāzem ebn-e 'abd-ol-'azīm (1832-1920)
رساله‌ای استدلالی در احکام متعلقه به تصرفات مالی مریض و اینکه کدام یک از آنها صحیح یا نادرست و از اصل مال میت یا ثلث وی خارج می باشد، در دو «مقام»: ۱. التصرفات المعلقة علی الموت؛ ۲. التصرفات غیر المعلقة .
آغاز: الحمدلله و الصلاة علی محمد و آله ... هذا ما جری به قلمی حین البحث عن تصرفات المریض و أنها خارجة من الاصل أو الثلث
انجام: و کذا لو و کله و غاب الوکیل بحیث لا ینفع الرجوع عن الوکالة لعدم امکان اخباره بالرجوع.
[الذریعة ۱۸/۲۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۴۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد موسی خوانساری، تا: یک‌شنبه ۸ محرم۱۳۱۶ق؛ مصحح، توسط محمد علی شریف اصفهانی رهنانی مقابله شده با عبارات «بلغ قبالا بمنه تعالی و قد حصل الفراغ من المقابلة مع الدقة التامة و له الشکر و المنة و انا الراجی رحمة دبه اللطیف محمد علی الشریف»، با نشان بلاغ؛ ۶۶گ (۱- ۶۶)، ۲۰سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲۸-۲۱۳]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۷۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم یزدی، بی‌تا، برای سید امجد حسین هندی اله آبادی؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۶گ (۳پ-۵۸پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۷۵]

● **اللآلی الدریة فی نقل بعض معانی الابیات الفخریة** / فضایل و مناقب / عربی
la'āli-l durrīyya fī naql-i ba'ḍ-i ma'āni-il abyāt-il faxrīyya
قاسمی یمنی، محمد بن یحیی، - ۷۸۰ قمری
qāsemī-ye yamanī, mohammad ebn-e yahyā(- 1379)
تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۲۴ ربیع الاول ۷۵۹ق؛ محل تألیف: هجره الظهر اوین -یمن
در فضایل اهل بیت است مبتنی بر منظومه امام الواثق بالله المطهر بن المهدی محمد بن المطهر بن یحیی زیدی (۷۰۲-۸۰۲ق) (اتحاف المتهدین) که نتوانست خود آن را شرح کند. شارح می‌گوید که این شرح من پاسخ‌مانندی است به برادران ما که سید امام ابو عبدالله حمیدان بن یحیی بن حمیدان نیز بدان پرداخته است. در این کتاب از نهج البلاغة و دو مجموع قاسم و هادی بهره بردم و مطالبی در آن آوردم که شرف الدین حسن بن مهدی هارونی بر من روایت کرده است، از رضی الدین ابراهیم بن اسماعیل اسلمی نیز از کتاب حقائق و معرفة الایمان ساخته الامام المتوکل علی الله احمد بن سلیمان بهره بردم و از کتابهای امام علامه حمیدان و یحیی بن منصور به العفیف. در آن گذشته از کلام زیدی سرگذشت ائمه و ملل و نحل هم هست.چنین است نخستین بیت این منظومه: «لا یستزلک اقوام باقوال ×× ملفقات حریات بابطال».
آغاز: احمد المختص بصفات القدم الواجب الوجود فی حالتی الوجود و العدم مذوت الذوات و منشئها و مخترع الاجسام و الاعراض
[مؤلفات الزیدیة ۳۹۵/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** سنة تسع و خمسین و سبعمائة ... بهجرة الطهراوین حرسها الله تعالی بالسادة الاکرمین و العلماء و المتعلمین.
تذکر: در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ جمادی الاول۹۸۳ق؛ تملک: ابراهیم بن المطهر، جمال الدین محمد بن عزالدین صلاح المؤیدی در ۱۰۳۵؛ جلد: میشن، ۳۶۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۱-۴۵۰]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۱۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه محمد عبد العظیم الهادی - ضحیان، یمن؛ خط: نسخ، کا: احمد بن اسماعیل شویل، تا: صفر۱۳۵۹ق، به عنایت سید عبد الله بن امام هادی حسن بن یحیی قاسمی و به واسطه سید صالح بن احسن جران؛ مصحح؛ ۴۶۴ص[عکسی ف: ۴-۲۵۸]

● **اللآلی الزواهر فی تتمة عقد الجواهر** / فقه / عربی
al-la'āli-z zawāhir fī tatimmat-i 'iqd-il jawāhir
بحرانی، یوسف بن احمد، ۱۱۰۷ - ۱۱۸۶ قمری
bahrānī, yūsef ebn-e ahmad (1696 - 1773)
تاریخ تألیف: ۱۱۷۳ق؛ محل تألیف: کربلا
مؤلف در این کتاب به بیست و دو مساله شیخ علی بن حسن بحرانی جواب گفته است.

[الذریعه ۲۵۹/۱۸]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۹۱/۲

آغاز: مسألة لو کان شیء مقطوع بنجاسته أو تحریمه فاشتبه باشیاء کثیرة فهل یجب اجتناب ...

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: ۱۲۱۴ق؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱-۶۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۱/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۱۵۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۷۹/۲

آغاز: هذه المسایل للشیخ علی بن الحسن البحرانی و الاجوبة للشیخ الربانی شیخنا الشیخ یوسف البحرانی عامله بلطفه السبحانی؛ **انجام:** لو اشترک الامام و المأموم فی شک یوجب الاحتیاط هل یجب علیه الایتمام به فی الاحتیاط ام لا.

خط: نسخ، کا: قاسمعلی هزار جریبی الاصل و المسکن بن محمد رفیع، تا: ۱۲۲۳ق، جا: تجریش امامزاده صالح؛ جلد: تیماج، ۲۶گ (۲۸۷ر-۳۱۲پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۸-۶۳۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۵۲/۱

آغاز: اما بعد حمدالله تعالی بماله من المحامد و شکره علی نعمه ... فیقول الفقیر الی ربه الکریم یوسف بن احمد ... نواحی الامانی و ذلل له شموس المعانی هذا جواب ما سالت ایها الاخ الاخلاص و الخل الاختصاص؛ **انجام:** و شهوده و اعوانه الی هنا الکلام علی هذه المسائل الشریفه و الفوائد المنیفه و قد اتفق الفراغ منها ... سنه ۱۱۷۳-هـ

خط: نسخ، کا: بیابانکی، محمد حسین بن محمد علی، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۸۹ص (۲-۱۹۰)، ۱۶-۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۲۶۲]

● اللآلی السنیة و الصحیفة الجعفریة / دعا / عربی

al-la‘āli-s sanīyya wa-ṣṣaḥīfa-til ja‘farīyya

شریعتمدار تبریزی، محمد حسین بن علی اکبر، - ۱۳۳۱ قمری

šarī‘atmadār tabrīzī, mohammad hoseyn ebn-e ‘alī akbar(- 1913)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۸ق

در دعاهای حضرت صادق علیه السلام به روش صحیفه سجادیه، بدون ذکر اسانید و انتخاب‌شده از کتاب‌های معتبر، با ذکری از داستان مشروطه و مظفرالدین شاه قاجار در سرآغاز کتاب، و ترجمه مطالب در حاشیه به فارسی. جزء اول این کتاب روز شانزدهم ربیع الثانی ۱۳۱۸ق و جزء دوم اواخر شوال همان سال به پایان رسیده و کتاب دنباله دارد که در این نسخه نیامده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۲۳

آغاز: اللهم یا داعم المسموکات و جاعلها سبع طرائق مسلوکات و مزینها بنجوم سالکات و نیرات سائرات

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، دارای ترجمه فارسی؛ جلد: مقوایی، ۲۲۲گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۴-۲۲]

● اللآلی الصحاح الجامعة لما فی المصباح / لغت / عربی

al-la‘āli-s ṣiḥāḥ-il jāmi‘a lammā fi-l miṣbāḥ

غزی، بشیر بن هلال، - ۱۳۳۹ قمری

qazzī, bašīr ebn-e helāl(- 1921)

وابسته به: المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر = مصباح المنیر؛ فیومی، احمد بن محمد (-۷۷۰)

ترتیب وتلخیصی برای «المصباح المنیر» فیومی. مؤلف درآغاز می‌گوید: «التزمت ان اجمع اللغة التی فی المصباح وأرقشها علی وجه الاخبار والحکایة واردف کل لفظ باشهر منه ولم اتعرض للالفاظ الشائعة روماً للایجاز وعنیاً للسهولة و ...».

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۱۱۹

آغاز: بسمله الحمدلله والصلاة علی رسول الله وآله وصحبه ... کتاب الالف اَبد العبد منی وابق وساق ابیله وجماله الی ابیورد من خراسان؛ **انجام:** وضح وبعد ان یقنه وایقن به ذهب الی یام قبیلة بالیمن وخرای یؤیؤاً وطیراً کالباشق

کتاب الالف تا کتاب الیاء؛ خط: نسخ، کا: هاشم بن محمد خراط، تا: جمادی الثانی۱۳۰۳ق؛ جلد: مقوا، ۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف مخ: ۱-۴۰۴]

● اللآلی العبقریة فی شرح العینیة الحمیریة / ادبیات / عربی

al-la’āli-l ‘abqarīyya fī š.-il ‘aynīyyat-il ḥimyarīyya

فاضل هندی، محمد بن حسن، ۱۰۶۲ - ۱۱۳۷ قمری

fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725)

وابسته به: القصیدة العینیة الحمیریة؛ سید حمیری، اسماعیل بن محمد (۱۰۵-۱۷۳)

تاریخ تألیف: ۷ صفر ۱۰۸۹ق

شرح ادبی مفصل بسیار مهمی است بر قصیده عینیه سید حمیری که در آغازش می‌گوید «لام عمرو باللوی مربع». در این شرح بیشتر جنبه‌های ادبی و نحوی رعایت شده است. این شرح در اول یک بیت یا بیشتر را می‌آورد، پس از آن با این عناوین شرح می‌نماید «اللغة، الاعراب، المعانی، المعنی، البیان».بنا به گفته الذریعه (۲۶۰/۱۸) روز مولود پیغمبر اکرم (۱۰ ربیع الاول) شروع در تألیف و پنج‌شنبه ۷ صفر ۱۰۸۹ به پایان رسیده است. (سید احمد اشکوری)

آغاز: اما علی قافیة قفو الاقاویل و فقیة مقالة قالها الاراجیل مفتتح ناسخ الاناجیل و مختتم الدعوة فی الظل الظلیل ...

انجام: هذا اخر ما بکی القلم متبسما فعادی النادی بدموعه متنسما فی کتاب اللالی العبقریة فی شرح القصیدة الحمیریة و قد اتفق الفراغ منه یوم الخمیس سابع صفر مولد امام الجن و البشر ابی الحسن موسی الکاظم صلوات الله علیه و آبائه الزهر الغرر و ابنائه الائمة المعصومین اولی الایدی و البصر من عام الف و تسع و ثمانین من هجرة خیر من هجر مسحور الشجر و الحجر صلوات الله علیه و آله الائمة المعصومین و عترته الاخیار الطهر المیامین و قد وقع الابتداء به فی مولد الرسول الامین علیه و آله الهادین للعمین من الصلوات ما هو بهم قمین فلیهنأ کتابی شرف الطرفین و حیازة الشرفین و کتبه بانامله الجانیة الفانیة مؤلفه العایذ بربه من الزبانیة محمد بن الحسن الاصبهانی المعروف ببهاءالدین شفع الله فیه نبیه و آله یوم الدین
[الذریعه ۲۵۹/۱۸]

۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۸۸۵**
آغاز: برابر؛ **انجام:** مشهور او حقیقه عرفیه ... بهاء الدین سنه ۱۱۰۵.
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۵ق؛ جلد: میشن[رایانه]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۷۰**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن شیخ امین الدین حسن نجفی، تا: یک‌شنبه ۲ ذیحجه۱۰۹۹ق؛ مجدول، محشی با نشانه «منه، منه مدظله» و با حواشی لغوی، برخی حواشی باید از مؤلف باشد؛ تملک: محمد بن محمد علی موسوی در ۱۲۶۸، رضا بن جمال الدین موسوی در ۱۳۲۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۹۷ص، ۱۴سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۸-۴۷۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۲۰۲]

۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۴۳**
آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم ان لو کما عرفت اصلها بالمضی و ان دخلت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۰۸گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۸-۱۷۱]

۴. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن علی، تا: ۴ جمادی الثانی۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۱۹۷]

۵. **تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۷۱۴**
بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۱۷۰گ [ف: -۲۱۱]

۶. **تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره**
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۱۸]

۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۳۸**
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۸. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۷۹**
آغاز: برابر؛ **انجام:** وفقنا الله سبحانه لا تمامه، ثم ان لو کما عرفت أصلها المضی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، روی برگ اول عبارت «تألیف فاضل هندی و حواشی بخط خود آن مرحوم است»، و نام آخوند ملا علی مشهور به رئیس به تاریخ ۱۸ صفر ۱۲۶۵؛ مهر: محمد علی الحسینی «عبده محمد علی الحسینی» (مربع)، «المؤمن حی فی الدارین»؛ ۲۱۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۸۴]

← اللآلی العلویة ← الجوهر النضید و العقد الفرید من کلمات قصار الفرید
← لآلی الغوالی ← غوالی اللآلی

● اللآلی الغوالی = الوصایا / حدیث / عربی

al-la’āli-l ġawāli = al-waṣāyā

شیخ صدوق، محمد بن علی، ۳۱۱؟ - ۳۸۱ قمری

šeyx-e sadūq, mohammad ebn-e ‘alī (924 - 992)

رساله‌ای است در وصایا و مواعظ و حکم که دو سوم اول آن شامل وصایای پیامبر (ص) به امام علی (ع) با عناوین «یا علی» و الفاظ موجز پیامبر و وصایای امام علی (ع) به فرزندش «محمد بن حنیفه» با عناوین «یا نبی» می‌باشد و ثلث آخر رساله اخبار و روایات مختلف از اهل بیت (ع) است. با تتبع در منابع و فهارس نشانی از این رساله به دست نیامد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۴۱
آغاز: بسمله. الحمد لولیه و مستحقه و افضل الصلوة و السلام علی اشرف خلقه ... اما بعد فهذه لآلی غوالی و جواهر زواهر وصایا خرجت؛ **انجام:** و طهرهم تطهیراً اهل جنتک و فضلک بحق محمد و اهل بیته ... صلوتک و سلامک علیه و علیهم اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نستعلیق، کا: فدا علی بن سید احمد علی موسوی نیشابوری لکهنوی، تا: ربیع الاول۱۲۳۵ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۴]

● اللآلی الفریدة فی شرح القصیدة الشاطبیة / تجوید / عربی

al-la’āli-l farīda fī š.-il qaṣīda-tiš šāṭibīyya

فاسی، محمد بن حسن، ۵۸۰؟ - ۶۷۲ ؟ قمری

fāsī, mohammad ebn-e hasan (1185 - 1274)

وابسته به: حرز الامانی و وجه التهانی = قصیدة الشاطبیة؛ شاطبی،

قاسم بن فیره (۵۳۸-۵۹۰)
تاریخ تألیف: ۶۷۲ق
شرحی است مزجی ومبسوط بر قصیده «حرز الامانی و وجه التهانی» مشهور به «قصیده شاطبیه» ابومحمد قاسم بن فیره شافعی شاطبی در قراءات سبع که به توضیح لغات می‌پردازد و سپس برخی ابهامات وارده را با عناوین «ان قیل» و «ان قلت» مطرح و مختصراً مرتفع می‌نماید.
چاپ: ریاض، مکتبة الرشد، ناشرون، چاپ ۱، ج۳، ۱۴۲۶ق.
[کشف الظنون ۶۴۷/۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۳۳/۱]
شرح و حواشی:
۱- منتقی اللآلی و مرتقی التعالی؛ صغناقی، حسین بن علی (-۷۱۱)

۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۵
آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما کثیراً دایماً ابداً. سوره آل عمران و اضجاعک التوریة مارد؛ **انجام:** و لابد فی تعیینهن من الالی عنوا بالمعانی عاملین و قولا
خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مذهب، در آن آمده: «الحمدلله علی نعمه ملک هذا الجزء و الذی قبله الفقیر الی ربه سبحانه (احمد بن محمد بن احمد) للامانه فی ذی الحجه الحرام سنة ۸۵۳ ه.ق»؛ مهر: «قنبر بنده شاه ولایت» (بیضوی)؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مشمع، ۱۹۳گ، ۲۳-۲۵سطر (۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: -۷۶]
۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۴
جلد اول کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح، محشی؛ تملک: حسین بن حسن بن حامد؛ جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱-۱۷۴]
اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۱
همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۰۳]
۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۲۰۸
آغاز: سوره آل عمران، واضجاع التوریه مارد حسنه××وقلل فی جود وبالخلف بللا.اخبر ان من اشار الیهم بالمنم وراءوالحاءفی قولیه «مارد حسنه» وهم ابن ذکوان والکسائی وابو عمر وقرء التوریه یعنی فی جمیع القرآن بالاضجاع وهو عبارة عن الامالة الکبری؛ **انجام:** وکسرا نشروا فاضمم معاً صفوخلفه×× علاعم وامدد فی المجالس نوفلا وان ارید به مجلس رسول الله صلعم فان لکل واحد ممن هو فی مجلسفجمع لکثرة المجالس والوجه فی قراءة من قرأ فی لامجلاس انه اوقع الواحد موقع الجمیع.
جلد دوم شرح و مشتمل بر سوره آل عمران تا قسمت‌هایی از سوره مجادله می‌باشد؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۲۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد بن حسن علی مدعوبه علی قاری ۱۱۱۸ «اغنامدینة العلم وعلی بابها» (بیضوی)، علی بن ابی الحسن بن محمدبن ابی الحسن «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده علی ۱۱۰۶» (بیضوی)؛ تملک: عمادالدین علی استرآبادی، محمد علی بن حاج محمد هادی هرندیبا مهر «العبد المذنب محمد علی» (مربع)؛ جلد: روغنی مذهب، ۴۸۹ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: -۱۰۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۱۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۱۵]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۱۱۴
آغاز: آغاز پس از نام شارح: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب ... بدات ببسم الله فی النظم اولا ـ تبادل رحمانا رحیما و مویلا یقال بدات الشی و ابداته ای احدثته و انشاته و مکنه یبدو الخلق؛ **انجام:** فاذ کرونی کلمات اضافتها و ربی و بی منها کلمتا انی معا و هی ذاب فتامل ذلک و الله اعلم تم الجزء الاول ... فی الجزء الثانی سوره ال عمران
خط: نسخ معرب، کا: یونس مقری مالکی، تا: ۱۷ ذیقعده۸۳۸ق؛ مصحح، مقابله شده؛ تملک: احمد بن محمد بن الانصاری درذیحجه ۸۵۳؛ واقف: محمد بن داود حسینی، جمادی الثانی ۱۳۰۷؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱۶گ، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲۳-۱۴۵]

● اللآلی فی شرح شواهد قطر الندی = تحفة اللبید = تحفة اللبیب / ادبیات / فارسی

al-la'ālī fī š.-i šavāhed-i quṭr-un nadā = tuḥfat-ul labīd = tuḥfat-ul labīb

قائنی، محمد جعفر بن محمد کاظم، ق۱۲ قمری

qā'enī, mohammad ja'far ebn-e mohammad kāzem(-18c)

وابسته به: قطر الندی و بل الصدی؛ ابن هشام، عبدالله بن یوسف (۷۰۸-۷۶۱)
در شرح و ترجمه لفظی شواهد شعری قطر الندی؛ با گواه آوردن شعرهای فارسی بسیاری از سرایندگان فارسی زبان.در الذریعه (۳۳۹/۱۳) از شرح شواهد قطر الندی به فارسی از مولی محمد جعفر بن محمد کاظم قاینی یاد گردیده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی لایصفه و صف و الصلاة علی من لایحتمل من بنوته حرف
[الذریعة: ج۱۳ص۳۳۹؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۴۵۱/۲]

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس اگر ببینی تو آن فعلرا در روزی کتابت کن تو او را بیا در روز، پس نوشتن بیاآت و الا بالف است
خط: نسخ، کاتب = مؤلف [ظاهراً به نادرست خط مؤلف دانسته شده]، تا: ۱۲۴۲ق؛ جلد: چرمی، ۸۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۱-۲۲۰]
۲. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه: ۸۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** ر س و اشباع و حد و ثم ×× توجیه و مجری

بعده نفاذ
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: -۸۹]

۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۴۹۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی مخفی و پنهان بماند اصل او پس الحاق من به فعل تاء خطاب را و مایست و ممان در پوشیدگی و نادانی.
خط: ثلث، کا: کلبعلی بن سهراب بیک هروی، تا: ۱۸ ذیحجه۱۱۰۶ق، جا: مشهد رضوی مدرسه عباسیه؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ (۲۲۳-۳۴۰)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: -۲۵۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۸۶/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۸۷]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۱۷/۲-۲۷/۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از توهجی کردن او یعنی مخفی وپنهان نماند اصل او پس الحاق کن بفعل تاء خطاب راو مأیست وممان درپوشیدگی وفادانی تمت
خط: نسخ، کا: محمد نصیر، تا: یک‌شنبه آخر ربیع الاول۱۱۱۲ق؛ جلد: تیماج، ۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۷۸۱]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۹۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۲ و ۱۳سطر(۸- ۹×۱۴- ۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: -۲۲]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۱۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و باین استشهاد آورده است این شعر را.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۵گ (۷۱-۱۵۹)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۳۸۳]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شاهد این بیت در ذکران است با خبر کاد و اصل این بود که محذوف باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۲ق؛ ۷۹گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۴-۱۳۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۵۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الثانیة همزة ادات التعریف و الحق مبتدا و ان قلبک خبره و ابنت من البیت بمعنی القطع و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و الماب.
خط: نستعلیق بدخط، کا: محمد علی ابن هاشم لارجانی ایناکی، تا: محرم۱۲۱۸ق؛ مهر: «الله خالق کل شی محمد جعفر» (بیضوی)؛ ۱۵۷گ، ۱۸ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵۱-۸۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۷۱

آغاز: بود این طرز مقال - چاره باصره اعمی قطری چکند ... اذاقالت حذام فصد قوها - فان القول ما قالت حذام - و لو لا المزعجات من اللیالی - لما ترک القطا طیب المنام - التصدیق باور داشتن و واقع شده است در مغنی اللبیب بدل فصدقوها فانصتوها؛ **انجام:** فان تره بالیاء یوما کتبته ×× بیاء و الا فهو یکتب بالالف. پس اگر ببینی تو آن فعل را با بیا در روزی کتابت بکن تو او را بیان و الا بالف کتاب بکن آن فعل را.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن اسدالله، تا: پنج‌شنبه ۱۲ محرم۱۲۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ بابلاغ مقابله؛ جلد: تیماج، ۸۸گ، ۱۴سطر(۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۱۳۷]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۲۷

آغاز: برابر**انجام:** کتابت بکن آن فعل را.
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن ابوطالب سوریانی بواناتی، تا: ۹ ربیع الاول۱۲۲۲ق؛ جلد: میشن، ۶۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۸×۱۴/۵سم [ف: ۲-۱۱۳]

۱۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۲۳/۳

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن مهدی فردوسی، تا: ۶ ذیحجه۱۲۲۷ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۶گ (۸۸پ-۹۳پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۱۰۰]

۱۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۵۶۷/۲

آغاز: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ ۳۶گ (۲۲-۵۷)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳-۱۰۹]

۱۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس نوشتن به یاء است والا ... به الف. تم
خط: نستعلیق تحریری، کا: عبدالصمد بن عبدالرضا فیروزآبادی، تا: ذیحجه۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج، ۴۰گ، ۱۹سطر(۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱-۴۹]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۶۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس الحاق کن تاء خطاب را و همان در پوشیدگی و نادانی.
کا: تاجر نوری، محمد علی بن لطفعلی، تا: ربیع الاول۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۶۲پ-۹۳ر)، ۱۶سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۴۱۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی اگر ببینی او را بیاور روز پس نوشتن بیاء است والا پس او به الف است. ام الکتاب.
خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن حاج مختار شیرازی، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۲ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱۷-۲۷۳]

۱۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۶۱/۱

آغاز: بسمله الحمدلله الملک الغفار ... اما بعد چنین گوید محرر این اوراق
خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمد هاشم یزدی، تا: جمادی الاول۱۲۴۴ق [ف: ۳-۲۵]

۱۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۷-ش/۱۷۵

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر کاتب اصفهانی، تا: ربیع

الاول۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۱سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱-۱۵۳]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۰۱

خط: نسخ، کا: نصرالله بن استاد باقر اصفهانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: میشن، ۹۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۷سم [ف: ۲-۱۱۳]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اصل ان لیس الحاق کن به فعل تاء خطاب را همان در پوشیده گی و نادانی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۷۹پ-۱۱۴)، ۱۹سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶-۲۱۷]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۲۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فکتبه بیاء والا فهو بالالف یعنی اگر بینی او به یاد (کذا؛ یاء) روزی پس نوشتن او به یاست الا پس او به الف.

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی شیرازی، تا: ۱۲۶۷ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: گالینگور، ۶۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۱۹۶]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۷۴

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۵۱]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۶۷۲-۵۸/۱۲۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الملک الغفار والصلوة علی محمد وآله المتصفین بخیر الاطوار چنین گوید محرر این اوراق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ ۱۲۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲-۷۸۱]

۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۶۲/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الملک الغفار؛ **انجام:** موجود: و التغمیم پوشانیدن و مبهم گردانیدن

خط: نسخ، کا: سید علی بن سید محمد علی یزدی، تا: ۱۲۶۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۸۵ص (۱-۸۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵-۱۷۸۶]

۲۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۴۰/۲

آغاز: بسمله و به نستعین – الحمد الله الملک الغفار و الصلوة و السلام علی محمد و آله المتقین بخیر الاطوار – اما بعد چنین گوید محرر این اوراق محمد جعفر ابن محمد کاظم القانی؛ **انجام:** هجو کردن فعل از تو یعنی بماند پس الحاق کن بفعل تای خطارا و توقف کن بآن پوشیدگی – تمة شواهد شرح قطر فی سنه ۱۲۷۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۶سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲-۳۲۸]

۲۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۵۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اصل او سووق بوده حذف شده است واو از جهت ثقل جمع ما بین کف وزانو السمان بکسر سین جمع سمینه چاق یعنی امیه ابن منجره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۷۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱-۱۰۷]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۰۱۱/۱-۳۰/۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** انا ابن التارک البشر التارک با الف ولام اضافه شده ... اضافه با الف ولام جمع نمی شود چه می‌گویی درآنجا که ابن مالک فرموده است

از اول تا شعر «انا ابن التارک البشر ...»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۴۰گ، ۱۵-۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲-۷۸۱]

۲۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۱۹۷۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاتب نسخه را تمام نکرده؛ ۷گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳-۱۷]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۵۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الا پس او به الف.

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم جهرمی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۸۴گ، ۱۶سطر(۷×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۹۸]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۶۴۶/۵-۵۸/۹۶

آغاز: بسمله الحمدلله الملک الغفار ... اما بعد چنین گوید محرر این اوراق

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸گ (۸۱-۹۸)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲-۷۸۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۸۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان تره بالیاء یوما کتبته بالیاء والا فهو یکتب بالالف یعنی پس اگر بینی آن فعل را در روزی کتابت کن آن فعل را – قد فرغ ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۱پ-۴۲پ)، ۱۶-۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳۸-۶۴۰]

۳۰. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۱۳ش۱-۱۴۴]

۳۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۳۴/۸

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: -۳۲۹]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۳۵۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الخلل جمع خله بکسر خاء المعجمه غلاف شمشیر که پوشیده باشد بذهب ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب ، ۳۰گ (۱۰۹پ-۱۳۸پ)، ۱۶سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۷سم [ف: ۱۸-۳۳۳]

● لآلی القرآن / علوم قرآن / عربی

la’āli-l qur’ān

خوئی، رجبعلی بن عباس، ق۱۳ قمری

xū’ī, rajab-‘al ebn-e ‘abbās(- 19c)

تاریخ تألیف: ۴ جمادی الاول ۱۲۵۶ق
الفاظ مشکله قرآنی را به ترتیب حروف معجم در بیست و هشت باب و هر بابی شامل سه قسم به ترتیب حرکات سه‌گانه (فتحه، ضمه، کسره) شرح و توضیح می‌دهد، و بعضاً شواهدی از حدیث هم می‌آورد. مؤلف بنا بهتصریح خودش عمدتاً از کتاب «مجمع البحرین» طریحی استفاده کرده و زمان تألیف غیر از این کتاب در این موضوع کتاب دیگری در دسترس وی نبوده است.
آغاز: الحمدلله الرحمن الذی علم القرآن خلق الانسان علمه البیان و الصلوة و السلام علی الانسان الکامل المتعلم لعلوم القرآن و البیان و معلمهما علی القائم مقامه فی سائر عوالم الامکان
انجام: یراؤن و یمعنون الماعون و نو یفاعلون من الریا یقال فعل ذلک ریاء تم.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ۴ جمادی الاول۱۲۵۶ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: محمد جعفر بن محمد جعفر ملاحسن ایواغلی«محمد جعفر» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۲۰۱ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۳۶۲]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۱۰۴]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۴۷
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۴۱۹]

● **لآلی الکلام فی شرح شرایع الاسلام** / فقه / عربی
la’āli-l kalām fī š.-i šarāyi‘-il islām
نیر بروجردی، علی اصغر بن علی اکبر، ۱۲۳۱ - ۱۳۰۰ قمری
nayyer-e borūjerdī, ‘alī asqar ebn-e ‘alī akbar (1816 - 1883)
وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)
[الذریعة ۲۶۱/۱۸]

۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۶۲۴
تجارت؛ کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۵ق؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۲]
۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۶۶۴
تجارت؛ کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۵ق؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۲]
۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۵۱۸
اقرار، وصیت و طلاق؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در این نسخه اجازه صاحب جواهر برای مؤلف و پنج نامه از صاحب جواهر و نیز اجازه دیگری از او و تقریظ محمد بن شیخ علی بن شیخ جعفر کاشف الغطاء و تقریظ شیخ محمد بن علی دیده می‌شود، نسخه اصل؛ قطع: وزیری [ف: -۲۱۲]

● **اللآلی المتلألأة فی اصول الفقه** / اصول فقه / عربی
al-la’āli-l mutla’li’a fī osūl-il feqh
هزار جریبی، محمد علی بن محمد باقر، ۱۱۸۸ - ۱۲۴۵ قمری
hezār-jarībī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad bāqer (1774 - 1830)
کتابی است مفصل در اصول فقه، دارای «مقدمه» و سیزده«مقصد» و هر مقصد دارای چند «فصل» با عناوین «لؤلؤ متلئلئ». بدین ترتیب: مقدمه: مباحث الالفاظ؛ مقصد ۱. مباحث امر؛ ۲. نواهی؛ ۳. عام و خواص؛ ۴. مبین؛ ۵. مجمل؛ ۶. نسخ؛ ۷. منطوق و مفهوم؛ ۸. اجماع؛ ۹. اخبار؛ ۱۰. استصحاب؛ ۱۱. تنقیح المناط و منصوص العلة؛ ۱۲. اجتهاد و تقلید؛ ۱۳. تعادل و تراجیح. مؤلف پانزده سال پایانی عمرش نابینا بوده و بیشتر تصانیفش را فرزند بزرگش محمد حسین تنظیم نموده از جمله کتاب حاضر را. در فهرست و یادداشتی که در آغاز این نسخه آمده بدان تصریح شده است: «هذا ترتیب نسخة اصل هذا الکتاب المستطاب الذی استنسخه ولد کبیر (المصنف) اعلی الله مقامه عنها و کانت بخطه الشریف و هو و ان کان تصنیفه ره و لکنه فی الحقیقة تألیفه ادام الله توفیقاته و لولاه لاندرس و ان لم یتحمل لاضمحل و سمیته باللئالی المتلئلئة هذا فاغتنم».
آغاز: نحمدک یا من خلقت لنا اللئالی المتلئلئة و جمعت لنا العطایا المتفرقة ... و بعد، فان المتورط فی الوحل ...
[الذریعة ۲۶۲/۱۸؛ اعیان الشیعة ۲۶/۱۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** فحاله کالقطعیین فی الدلالة بلا تفاوت و سیأتی تفصیل القول فیه انشاء الله تعالی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مقابله شده با نشان «بلغ»، مصحح، محشیبا نشان «منه رحمه الله، منه اعلی الله مقامه» و غیر آن؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۴۸گ، ۱۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۴-۷۳۶]

← لآلی مخزونه > جواهر مکنونه
← اللآلی المخزونة > اللآلی

● **اللآلی المخزونة** / دعا / فارسی
al-la’āli-l maxzūna
یزدی، احمد بن عباس
yazdī, ahmad ebn-e ‘abbās
تاریخ تألیف: ۱۲۳۱-۱۲۷۱ق
مشتمل برختوم و احراز و دعاهایی است که تأثیر آنها به تجربه

رسیده، به جهت وسعت رزق و توانگری و دفع فقر و اعدا و سحر و دیوان وشفای بیماری در هشت «باب»ویک «خاتمه»: ۱. بیان ختم‌های سریع الاجابه که به جهت توسعه رزق و توانگری است؛ ۲. بیان ختوم و اوراد مجربی که مداومت کردن بر آنها محفوظ می‌باشد؛ ۳. بیان ختوم و اورادی که به جهت دفع اعادی و هلاکت ایشان وارد شده است؛ ۴. در ادعیه و ختوم و اوراد مجربی که به جهت دفع سحر وارد شده است؛ ۵. در ادعیه و ختوم و اوراد که به جهت رفع بیماری و شفای آن وارد شده است؛ ۶. در ادعیه و اوراد و ختوم مجربه صحیحه که به جهت اداء دیون وارد شده است؛ ۷. در بعضی خواصات مجرب و اسرار کلمات تامات که از جبرئیل امین صادر شده؛ ۸ در کیفیت ختم صلوات و فتح؛ خاتمه در آداب دعاء و شرایط آن.

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد این رساله ایست مشتمل برختومی چند به جهت وسعت رزق وتوانگری ودفع فقر واعداء ...

انجام: پس اکثری از دعاها که مستجاب نمی شود. بجهة آن است که پی آداب و شروط است.

چاپ: در ایران و در بمبئی در حاشیه مفتاح الجنان به طبع رسیده است

[الذریعه ۲۶۲/۱۸؛ ۱۰۷/۱۷؛ فهرستواره منزوی ۷۹۲/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** شب جمعه دویم، اللهم صل علی حجة بن الحسن، شب جمعه سیم، اللهم صل علی العباس الشهید»

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۰گ، ۱۲سطر(۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۹-۴۷۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** به جهت آنستکه بی آداب و شرط است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه دوم جمادی الاول۱۲۰۸ق؛ ۸۵گ، ۱۱سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۷-۱۰۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: علی نقی بن محمد کاظم جاجرمی، تا: ۱۲۷۵ق، جا: مشهد رضوی مدرسه بالاسر؛ واقف: میرزا حسن خان قزل ایاغ؛ جلد: مقوا، ۶۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۵-۴۱۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۹۱/۱

آغازو انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه اغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۲۰ صفر۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۸ص (۱-۱۳۸)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲-۳۱۶]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۵-۳/۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** العزة لله یا اباالحسن یا علی ابن موسی الرضا یا قاهر العدو یا والی الولی یا مظهر العجایب یا مرتضی علی.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن خوش بختبرای سلطان آقا محمد قلیخان نائب، تا: پنج‌شنبه ۱۰جمادی الثانی ۱۳۳۵ق؛ با سرلوح، مجدولومذهب؛ جلد: روغنی مذهب، ۹۲گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۶-۳۴۲۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۹۶۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد بن محمد علی قراچه داغی انصاری، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج، ۸۱گ (۱-۸۱)، ابعاد متن: ۷×۱۳/۵، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۴-۹۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۴۳۳ض

آغاز: برابر

تذکر: نام کتاب به قرینه آغاز نسخه به دست آمد، در فهرست با عنوان رساله در ختوم و ناشناس؛ کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: قرن ۱۴؛ ناقص، تذکر: شماره بازیابی اصلاح شد؛ ۱۰ص، قطع: وزیری[اهدائی ف: -۳۸۶]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسدالله تفریشی فرزند میرزا عباسقلی معلم، تا: ۵ شعبان۱۳۲۴ق؛ بین صفحه ۶۴ و ۶۵ افتاده است؛ جلد: شمیز، ۶۵گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱-۳۳۳]

۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۶۶۵

آغاز: هم خوانده شود خوب است واگر نتواند دریک مجلس صد وبیست نوبت بخواند که انشاء الله تعالی درآن هفته به مراد برسد ... التاسع ... ختم سوره مبارکه حشر است؛ **انجام:** بل هو قرآن مجید فی لوح محفوظ فالله خیر حافظا وهو ارحم الراحمین از ختم «امن یجیب المضطر ...» تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ ۳۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱-۴۰۵]

● اللآلی المخزونة فی الادعیة و الاذکار و الختوم = الختوم (رسالة فی) / دعا / فارسی

al-la’āli-l maxzūna fi-l ad‘īya wa-l aḏkār wa-l xutūm = al-xutūm (r.-un fī)

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری

xū’ī, mostafā ben mohammad(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۵ق

رساله‌ای است شامل دعاهای معتبره، ختومات و ذکرهای گوناگون که بیشتر با استناد به آیات و روایات ائمه معصومین (ع) گردآوردی شده است. ختوماتی را از این رساله نیز مولی محمد نائینی برگزیده و به سال ۱۳۳۱ق به چاپ رسانیده است.مؤلف تألیفات دیگری نیز در این زمینه دارد که به عنوان «مجموعة الطلاسم و الادعیة» در الذریعه از قول حضرت آیت الله مرعشی نجفی آمده است. (محمود مرعشی)

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، ... عرض می‌کند بر برادران دینی و اخلاء یقینی پیش از شروع به مقصود که چون این ختوم منقوله در این کتابت میمنت انتساب اصناف مختلف بودند ...

انجام: سر را به سجده گذاشته تسبیح مزبور را ایضا پنج مرتبه بخواند، ان شاء الله رواست و از جمله امور مجربه است و شیخ احمد (ره) بسیار تحریص و ترغیب به این ختم فرموده، تم ...

[الذریعه ۲۸۲/۵ و ۸۸/۲۰]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۹۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مشمع،۳۹گ،۲۰سطر(۱۱×۱۵)،اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۳۷-۶۵۱]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۸۵/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** شیخ احمد مرحوم احسائی اعلی مقامه و احلی الله مذاقه و مرامه بسیار تحریص و ترغیب به این قسم می‌فرمودند

با عنوان «رسالة فی الختوم»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ ذیحجه۱۲۹۴ق، جا: نیشابور؛ جلد: مشکی، ۲۹گ (۷۲ر-۱۰۰ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۲-۹۰]

● اللآلی المربوطة فی بیان وجوب المشروطة / تاریخ ایران / فارسی

al-la’āli-l marbūṭi fī bayān-i wujūb-il mašrūṭi

محلاتی نجفی، اسماعیل بن محمد علی، ۱۲۶۹ - ۱۳۴۳ قمری

mahallātī najafī, esmā‘īl ebn-e mohammad ‘alī (1853 - 1925)

رساله‌ای است در تعریف مشروطه و تأیید آن از مؤلف و دارای دو «فصل»: ۱. در بیان فرق اجمالی مابین سلطنت مشروطه محدوده و سلطنت مطلقه مستبده و وجه ترجیح اول و تقدیمش بر دوم در مقام دوران و تعارض؛ ۲. در بیان شبهاتی که در این باره شده و جواب از آنها.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد پس از آن که ندای غیبی مشروطیت سلطنت و محدود شدن ادارات دولت در اطراف و جوانب بلاد ایران بلند شد و نوع مردم را به جوش آورد.

[الذریعه ۲۶۳/۱۸]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۶۱/۵

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه علینقی منزوی؛ خط: نستعلیق، کا: آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، تا: قرن ۱۴؛ ۴۸ص (۱۱۸-۱۶۵)[عکسی ف: ۳-۳۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۱۸/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الضرورات تنقدر بقدرها را در همه حال ملحوظ دارند ... و الحمدلله علی الختم و الفتح و السلام علی الفاتح و الخاتم و رحمة الله و برکاته.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۷ و۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۴-۸۱]

← اللآلی المستخرجة ≻ اللآلی

● اللآلی المصنوعة فی الاحادیث الموضوعة / حدیث / عربی

al-la’āli-l maṣnū‘a fi-l aḥādīṯ-il mawḍū‘a

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

کتاب تلخیصی از «الموضوعات الکبری» تألیف ابوالفرج عبدالرحمن بن علی جوزی (-۵۹۷ق) است که ابتدا در سال ۸۷۰ تا ۸۷۵ق به استخراج احادیث موضوعه و ضعیف از آن کتاب پرداخت سپس در سال ۹۰۵ق احادیث موضوعه دیگری که از قلم ابن جوزی افتاده به آن افزود. تحریر نخست به موضوعات صغری و تحریر دوم به موضوعات کبری یا لآلی مصنوعه معروف است.

چاپ: لکهنو، سنگی، ۱۳۰۳ق، رحلی، ۶۰۰ص؛ قاهره، مطبعة الادبیة، ۱۳۱۷ق؛ بیروت، دار المعرفة، ۱۴۰۳ق

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۳۳

آغاز: بسمله. اللهم لا سهل الا ما جعلته سهلاً ... الحمدلله محق الحق و مبطل الباطل؛ **انجام:** من اغتسل من الجنابة حلالاً الا اعطاه الله مأية قصر من

از کتاب التوحید تا اوایل کتاب الطهارة می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا، ۱۶۹گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۰۸

آغاز: وهب الله له بکل قطره ثواب الف شهید؛ **انجام:** لینظر فیه ... جمادی الاولی خمسه عشر و الف.

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد مالکی، تا: ۹۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا[رایانه]

● اللآلی المکفوفة / شعر، اصول فقه / عربی

al-la’āli-l makfūfi

صافی گلپایگانی، محمد جواد بن عباس، - ۱۳۷۸ قمری

sāfī golpāygānī, mohammad javād ebn-e ‘abbās(- 1959)

تاریخ تألیف: ۴ جمادی الثانی ۱۳۲۳ق
منظومه‌ای است در علم اصول فقه در ۳۲۱۳ بیت که ناظم تمام مباحث علم اصول را در قالب نظم آورده و ابتدا به تعریف علم و مباحث الفاظ پرداخته و کتاب را به مبحث تعادل و تراجیح ختم نمودهو در آن متعرض اقوال دیگران و رد و ایراد بسیار شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲

آغاز: نحمد ربا ازلیا قد و حد ×× اصلاً قدیماً ازلیاً اتحد / بغیره و هو بذاته عرف ×× و ما بشئ هو غیره و صف

نسخه اصل: کتابخانه شیخ لطف الله صافی ـقم؛ خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با حواشی مختصر ظاهراً از وی؛ ۱۸۹ص[عکسی ف: ۳-۲۶۴]

← لئالی مکنون > دیوان ادیب نیشابوری

● لآلی مکنون / شعر / فارسی

la'ālī-ye maknūn

شیبانی، فتح الله بن محمد کاظم، ۱۲۴۱ - ۱۳۰۸ قمری

šeybānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad kāzem (1826 - 1891)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۵۶۱

آغاز: بسمله. پس از حمد و ستایش حضرت اقدس باری جل و علا و درود و آفرین بر روان مقدس انبیاء و ارواح مقدس اوصیاء و اولیاء صلوات الله علیهم اجمعین بدان که این کتاب مبارک میمون که مسمی است به لآلی مکنون انتخاب برخی نادرات اشعار ستمدیده ئی سست مایه ای نیست ... دریغ که عمر گوینده به شصت رسید ... و در مدت سی و پنجسال که خلاصه عمر و زبده زندگانی او بود با کمال حسرت و ضجرت ... درشتیها شنید و زشتیها دید ... بنده خانه زاد یاد کند که هرگز پی یاد حضرت همایون او نبوده و بر پیری و فروماندگی و حسرت روزگار جوانی و دریغ و افسوسی که این بنده را بصرت عمر و زندگانی در حرمان از فیوضات حضرت اقدس شاهانه و فراق از حضور همایون ملوکانه بوده و هست رحمت آرد و چنان که این بنده ضعیف براندازه افتقار و مسکنت خود حقوق مکارم ومراحم شامله اعلیحضرت همایون شاهنشاهی را در عهد و زمان ولیعهدی که در آن اوقات سمت ملازمت و شرف بندگی در آن حضرت داشت ... خدمات موروث و مکتسب این بنده خانه زاد را باعطای نان پاره و مرسومی و اقطاع و احسان معلومی که بقیه عمر در این پای تخت ... بفراغ دل و آسایش خاطر ... به بیان محامد و نظم مدایح ملوکانه تواند پرداخت رعایت فرمایند ... و در این انتخاب اشعاری که در شکایت از روزگار و خلق روزگار است و تخلص آن به مدح شهریار کامکار بسیار کم نگاشت بلکه نگارش یکی از هزار را ندانست ... پس از این جز اشعار شکر و شادی و تهنیت که تخلص آنها به مدح و منقبت اعلیحضرت اقدس شاهنشاهی باشد چیزی نگوید و زمانه و خلق زمانه را از فر انصاف و یمن الطاف شاهانه جرئت ستیز و آویز با او نماند ... من همچو خاک و آبم و شاه آفتاب و ماه ×× کلها ولالحصا و هم ار تربیت کند؛ **انجام:** ایماه زمن بحضرت شاه بنال ×× وی زهره بخاک در او روی بجان / وی تیر بکوبد آن فروزان خورشید ×× زی اوج بکش مرا چه داری بزوال؛ پایان قطعه بخط ناظم: این است سرگشته و دیوانه که مائیم هنوز ×× می‌نویسیم به دانائی خود دیوانی

این نسخه شامل است بر یک مقدمه منثور، قصاید، مقطعات، ترکیبات، رباعیات، یک قصیده در تهنیت چشمه مسمی به اقبالیه، یک قطعه در شرح حال شاعر که این قصیده و قطعه به خط ناظم دیوان است؛ خط: نستعلیق خوب، بی کا، بی تا؛ مجدول؛ مهر: «علی اکبر بن حسین الحسینی»، «مشیرالسلطنه»؛ جلد: تیماج، ۲۵۹ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۶/۹سم [ف: ۳-۶۹۴]

● اللآلی المنتشرة فی المطالب المتفرقة / متفرقه / عربی و فارسی

al-la'āli-l muntašara fi-l maṭālib-il mutifarriqa

حسینی تبریزی، محسن بن غفار، - ۱۳۹۲ قمری

hoseynī tabrīzī, mohsen ebn-e qaffār(- 1972)

مطالب گوناگونی است که مؤلف در ایام فراغت جمع‌آوری کرده. جلد اول کتاب در مواعظ و نصایح، لطائف، اشعار، قصائد، احادیث و مطالب متنوع دیگر می‌باشد.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳۸/۳

آغاز: الشکر لرب غمزت رحمته ×× و جرت علی جمیع البریة ارادته / الحمد لمالک عمت نعمته ×× و مضت علی سائر الخلیقة مشیته؛ **انجام:** و آرزوی فرج و مخرج و رضاء خداوندی از درگاه احدیت ختم کلام نموده ... الله حسبی و نعم الوکیل

جلد دوم کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۹ رمضان۱۳۷۸ق؛ دارای خطخوردگی، مصحح، محشی؛ ۳گ (۴۸-۵۰)، ۲۱سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۲۸-۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳۷

آغاز: الحمد لله علی آلائه و الشکر علی نعمائه ... این چند سطر اوراق کلماتیست مشتت و درهائی است منتشر، منتخب و ملتقط از کتب قوم و افواه رجال؛ **انجام:** فلیکن ختامه مسک و فی ذلک فلیتنافس المتنافسون، در صورت توفیق ان شاء الله جلد سیم را تنظیم و بدست مؤمنین گذارده خواهد شد

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن حسن، ینگجه ای، تا: ۱۳۷۲ق، جا: ینگجه (روستایی است در آذربایجان)؛ مصحح، محشی به

خط مؤلف در تاریخ ۱۳۷۷ق، در برگ مقابل تاریخ کتابت تاریخ دیگری «ماه رمضان ۱۳۷۲» که ظاهراً از مؤلف است، ثبت شده؛ جلد: تیماج، ۲۳۶گ، ۱۲سطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲۸-۶۱]

● **اللآلی المنتظمة** / منطق / عربی

al-la'āli-l muntaẓama

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

منظومه‌ای است در سیصد و نود و یک بیت در قواعد کلی منطق.حاج ملا هادی سبزواری، دو منظومه یکی در منطق به نام بالا و یکی در فلسفه به نام «غررالفرائد» دارد. او در روش فلسفی پیرو ملاصدرا بوده و چیزی بر آن نیفزوده است. حاج ملا هادی منظومه‌های خویش را خود شرح کرده است.

آغاز: بسمله نحمد من علمنا البیانا ×× وقارن الکتاب والمیزانا / لفکرنا بدایعاً قدانتجا ×× وعقلنا بنوره قد احجبا

انجام: أوفی القیاس بقیاسه الی ×× مطلوبه فخلف وضع حصلا / ان نسبة ذی صرفة المغایرة ×× کما اتحادیتها المصادرة

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۹۸، وزیری بزرگ، ۱۲۲ص؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۵، ۱۱۰ص

[الذریعه۲۶۳/۱۸ و ۲۶۴، ۵۴/۲۳، ۹۲/۱۴؛ معجم المطبوعات ۱۰۰۱/۱]

شرح و حواشی:

۱- حاشیة شرح اللئالی المنتظمة؛ خبوشانی، عبدالکریم بن رضا (-۱۳)

۲- شرح اللآلی المنتظمة؛ سبزواری، هادی بن مهدی (۱۲۱۲-۱۲۸۹)

۳- حاشیة اللآلی المنتظمة؛ هیدجی زنجانی، ملامحمد بن معصومعلی (۱۲۶۹-۱۳۴۵)

۴- شرح شرح اللآلی المنتظمة؛ حسینی همدانی، محمد بن موسی (-۱۳۴۹)

۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: ۳مجموعه بدون شماره

کا: محمد مهدی بن محمد کاظم خوانساری اصفهانی، تا: شنبه ۱۳ محرم۱۲۷۶ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۳۸]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۴۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ مصحح، محشی با عبارت «منه»؛ ۵۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲-۴۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۸۷

خط: نسخ، کا: سید ابوالقاسم موسوی، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج، ۵۸گ، ۱۹سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۸-۷۱]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۶۴/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** انما یناسب قدره الحیوان لان الصحه امکان و هو وجوب کله و فعلیته کله مکرر الذی لا یعض له

خط: نسخ، کا: ملا محمد مومن، تا: ۱۲۹۳ق، جا: مشهد رضوی مدرسه سمیعیه؛ جلد: تیماج، ۱۱۲گ (۲۰-۱۳۱)، ۱۴سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۵-۷۲]

۵. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ذیحجه۱۲۹۶ق؛ جلد: چرم، ۴۷گ (۱۱۲پ-۱۵۸پ)، ۹و۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [دو کتابخانه اراک: -۴۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۲۵/۳

انجام: غوض فی المرکبات. و البعض من ذی ای الموجهات حیثما تقیدا باللادوام ...

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد هادی سبزواری، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۱۲۶پ-۱۵۷پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۴۱-۳۲]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۶۸۶

خط: نستعلیق، کا: محمد جواد، تا: ۱۳۱۰ق؛ مجدول، با یک سرلوح؛ ۲۲گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵-۴۶۸]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۱۴/۴-۲۷/۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد محسن شریف (شیخ آغا بزرگ تهرانی)، تا: سلخ شعبان۱۳۱۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۲۸]

۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۰ق [نشریه: ۱۱-۹۴۱]

۱۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴/۱۵۰/۱-۶۲۸۰

خط: نسخ، کا: مهدی بن علی رضا، تا: سه‌شنبه ۵رجب۱۳۲۳ق؛ جلد: مقوا، ۱۳سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: -۲۲۰]

۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۴۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ورخها یراعة الفضاحه ×× ختامها کبدوها الفلاحة.

خط: نسخ، کا: محمد علی زاهدی، تا: ۷ تیر۱۳۳۶ش؛ ۵۵گ، اندازه: ۷×۱۱سم [نشریه: ۱۳-۳۹۷]

۱۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۶/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۱ر-۱۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱-۱۳۵]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۱۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

● **اللآلی المنتظمة و الدرر الثمینة** / کلام و اعتقادات / عربی

al-la'āli-l muntaẓama wa-d durar-iṯṯamīna

مرعشی، شهاب الدین، ۱۲۷۶ - ۱۳۶۹ شمسی

mar'ašī, šahāb-od-dīn (1897 - 1990)

وابسته به: احقاق الحق و ازهاق الباطل؛ شوشتری، نورالله بن شرف الدین (۹۵۶-۱۰۱۹ق)

پاورقی‌های آیة الله نجفی مرعشی است که بر «احقاق الحق»

قاضی نور الله شوشتری نوشته بوده و پس از این نگارش با تفصیل و توسعه بیشتری به نام «ملحقات احقاق الحق» در بیش از بیست جلد چاپ شد.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۱۳

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا نسخه‌ای است که برای چاپ مهیا شده؛ جلد: تیماج، ۴۶۸گ، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱۶-۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۱۴

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۱۸گ، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱۶-۱۴]

● **اللآلی المنثورات فی تفسیر بعض الایات** / تفسیر / فارسی

al-la’āli-l manṯūrāt fī tafsīr-i ba‘ḏ-il āyāt

نوری، حسن بن عبد الله، ق۱۴ قمری

nūrī, hasan ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 20c)

یادداشت‌هایی است در ترجمه و توضیح و تفسیر بعضی از آیات کریمه، و گویا مؤلف اهل منبر بوده و این یادداشت‌ها را برای تألیف کتابی گرد آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۷۹۰

آغاز: یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزلة الساعة شیء عظیم ... حاصل معنی آنکه ای مردمان بترسید از عذاب پروردگار خود

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نامرتب و در پایان چند برگ از کتاب دیگر مؤلف در بعض از اخبار نوشته شده، سال‌های ۱۳۱۳ -۱۳۲۳؛ جلد: مقوایی، ۵۶گ، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۲-۳۵۵]

● **اللآلی منثورة** / فقه / فارسی

al-la’āli-ye mansūra

محلاتی، محمد مهدی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

mahallātī, mohammad mahd ebn-e mohammad bāqer(- 19c)

به دستور: محمد حسن نجفی صاحب جواهر

آن‌گونه‌که از مقدمه کتاب استفاده می‌شود، ترجمه‌ای است از فتاوای مرحوم آیت الله شیخ محمد حسن نجفی رحمه الله صاحب جواهر که از کتاب‌های گوناگون وی به دستور ایشان تهیه شده و مورد تأیید وی نیز قرار گرفته و صورت تأیید ایشان قبل از برگ نخست آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۹۱

آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، چنین گوید ... که چون جمعی از برادران دینی خواهش نمودند بلکه سرکار علم الاعلام اشاره فرمودند که ترجمه و اختصار نمایم کتاب مستطاب سرکار شریعتمدار ... پس شروع می‌نماید در کتاب طهارت و در آن یک مقدمه و سه مقصد و خاتمه است؛ **انجام:** و جایز نیست سیلی به صورت زدن و خراشیدن و موی کندن و فریاد کردن بنا بر احوط و جامه در بدن بر غیر موت پدر و برادر چه زن باشد چه مرد بلکه احوط نکردن است در آن دو نیز ...

ناتمام، مشتمل بر ابواب طهارت، صلاة، خمس، زکات و احکام اموات می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن۱۳؛ مصحح، با صورت تقریظ صاحب جواهر آیت الله محمد حسن نجفی رحمه الله استاد مؤلف و میر اسدالله به تاریخ ۱۲۶۴ق، در برگ آغازین چنین آمده: «بسم الله الرحمن الرحیم و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین. اما بعد، فالمعلوم لدی کل واقف علی ذلک انه قد أمرنا ولدنا و قرة أعیننا العالم العامل و الفاضل الکامل ذا الصفات الحمیدة و السجایا المجیدة المحروس من شر الناس جناب الآخوند ملاعباس سلمه الله تعالی و أبقاه أن یلحظ هذه الترجمة الصادرة من ولدنا و قرة أعیننا العالم العامل و الفاضل الکامل فخرالمحققین و زبدة المدققین الأعظم المعظم، ملا مهدی سلمه الله تعالی و أبقاه فشهد عندنا انها مطابقة لما ذکرناه من الفتاوی فی کتبنا العربیة. مضافاً الی معلومیة إعتماد ولدنا المزبور و هو جناب ملامهدی کما ذکره ولدنا و قرة أعیننا فی المحققین و زبدة المجتهدین الحلیم الأواه السید اسدالله سلمه الله تعالی و أبقاه فلا إشکال فی العمل بها جزی الله ولدنا المذکور خیر الجزاء و کتب بیده، خادم الشریعة محمد حسین بن المرحوم الشیخ باقر النجفی»؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۵گ، ۲۱سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۹-۵۳۴]

● **اللآلی المنثورة فی العوذات و الأذکار المأثورة** / دعا / فارسی

al-la’āli-l manṯūra fi-l ‘awḏāt wa-l aḏkār-il ma’ṯūra

قمی، عباس بن محمد رضا، ۱۲۹۲ – ۱۳۵۹ قمری

qomī, ‘abbās ebn-e mohammad rezā (1875 - 1940)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۳۲۶ق؛ محل تألیف: قم

در اذکار و احراز و تعویذها و دعاهای کوتاهی که در احادیث و روایات اهل بیت علیهم السلام آمده و برای رفع مهمات و قضای حاجات و دیگر مقاصد دنیا و آخرت خوانده می‌شوند، در این رساله تدوین شده تا تتمه کتاب «هدیة الزائر» مؤلف باشد؛ دارای: باب ۱.احراز و عوذات مأثوره؛ ۲. اذکار مأثوره؛ ۳. ادعیه و اذکار متعلقه به عادات و احوال؛ خاتمه: در بعضی از آداب دعا و معاشرت.

آغاز: الحمدلله الذی ندبنا الی ذکره و ثنائه و ... و بعد چنین گوید این احقر بی بضاعت و متمسک بأحادیث اهل بیت رسالت؛

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۵۵؛ ایران، سنگی، ۱۳۴۴ق،

رقعی، ۹۱+۳ص؛ ایران، سنگی، ۱۳۴۴، رقعی، ۹۱+۳صص

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۹/۱۰مشهد

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد میبدی، تا: ۲۱ربیع الاول ۱۳۴۷ق؛ اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: -۱۴۶]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۹/۱۰

همان نسخه بالا [ف: ۱-۳۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۳۴/۱۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۶-۱۶۷]

← اللآلی المنضودة ﴿ اللؤلؤة المنضودة فی الصور المرصودة

● **لآلی المواعظ** / حدیث / فارسی

la'āle-l mavā'ez

جلالی یزدی، علی بن اکبر

jalālī yazdī, 'al ebn-e akbar

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۴۰۷

بی کا، تا: ۱۳۴۸ش [نشریه: ۱۳-۳۹۸]

● **لآلی النهر المستخرجة من البحر = النهر الماد من البحر** / تفسیر / عربی

la'āle-n nahr-il mustaxraja min-al baḥr = nahr-ul mād min-al baḥr

ابوحیان، محمد بن یوسف، ۶۵۴ - ۷۴۵ قمری

abū-hayyān, mohammad ebn-e yūsof (1257 - 1345)

[بروکلمان ذیل ۱۳۵: ۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸-۳۴۷۵-ع و ۹-۳۵۲۷-ع و

نسخه اصل:توبینگن Orient qu 2012/1-2.ج ۱؛ خط: نسخ، بی کا، تا:سه‌شنبه۲۶رجب۸۵۲ق؛۳۵۱گ[فیلمهاف: ۱-۳۷۰ و ۳-۲۲۴ و ۲۲۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: عکسی بدون شماره

نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۳-۱۰۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵

آغاز: بسمله. سورة یونس مائه و عشر آیات. بسم الله الرحمن الرحیم. الر تلک آیات الکتاب ... الآیه هذه السوره مکیه الا ثلاث آیات؛ **انجام:** و تم کتاب النهر الماد من البحر تصنیف الامام العلامه اثیرالدین ابی حیان تغمده الله برحمة بتاریخ یوم الاربعا من من [کذا] شوال.

از اول سوره یونس است تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰(خط از چند نفر و به چند شیوه است)؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛جلد:تیماج،۳۲۷گ،۲۹سطر،اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱-۵۹۴]

← اللآلی و الدرر ﴿ احسن ما سمعت

● **لآلی الولایة** / کلام و اعتقادات / عربی

la'āle-l wilāya

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۲۷۵ق

منظومه‌ای است الفیه (در هزار بیت) درباره مباحث امامت و آنچه را که برای اثبات امامت حضرت امیر المؤمنین علیه السلام بدان استدلال می‌توان نمود از احادیث روایت شده از حضرت پیامبر اکرم (ص) در چهل و یک «لؤلؤة» با توضیحات بسیار مختصری در حواشی.

آغاز: الحمد للمنعم و المنان ×× و خالق المکان و الامکان / و هو الذی من یبعث الانبیاء ×× و الاوصیا من بعدهم و الامناء / احمده حمداً کثیراً و افراً ×× ما دام نجم فی السماء ظاهراً ...

انجام: من سنة الخمسة و السبعین ×× من بعد الالف و کذا المأتین / ختمتها صبیحة یوم الاحد ×× ابیاتها بالالف مما قد یعد.

[الذریعه ۲۶۶: ۱۸]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۲۴/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج، ۴۶گ (۱۳۹ر-۱۸۴ر)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴-۱۵۳]

۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۴۰/۵

آغاز و انجام: برابر

کا: مقصود علی بن حسین قلی کلاردشتی، تا: ۱۳۰۱ق، جا: مدرسه سلیمانیه؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: -۲۸۰]

● **لآلی و مجالی** / بهائیت / عربی

la'ālī va majālī

صبح ازل، یحیی، ۱۲۴۶ - ۱۳۳۰ قمری

sobh-e azal, yahyā (1831 - 1912)

در پاسخ «مهدی» است که مانند کلمات قصار حضرت علی (ع) از او خواسته بود. در فهرست منزوی به این نام برنمی‌خوریم ولی برون در موارد بررسی کیش بهائی (ص ۲۱۷) از آن یاد کرده و می‌گوید که من آن را در مجله آسیائی سال ۱۸۹۲ (ص ۴۸۹-۴۹۱)شناسانده‌ام (فهرست نسخه‌های برون از نیکولسون ص ۷۲- موزه بریتانیا Or. 5113).

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۷

آغاز: لا الله الا الله. لئالی و مجالی. بسم الله الکافی المنان. الحمدلله الاول حیث الاول قبله؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین. الحمد و الاشفاق.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۹سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [سنا: ف: ۲-۹۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۵

آغاز: من الثمرة. اسئل تجاب. اسئل تناب. اعط تعطی. ابذل تغنی. اقبل تقوی. الحح تعلی؛ **انجام:** ینبغی له الدوام و الکبریاء. ینبغی له الذکر. ینبغی له المن. ینبغی له الظهور. ینبغی له البطون الی دهر الداهرین. و الحمدلله رب العالمین و الاستغفار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۳۲۲ق؛ جلد: گالینگور، ۶۴گ، ۲۳-۲۴سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲۰-۳۲۴]

← لا اله الا الله > التهلیلیة

← لا اله الا الله > بیان لا اله الا الله

● **لا اله الا الله** / کلام و اعتقادات / فارسی

lā elāh-a ella-l lāh

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۹۴/۱۱

آغاز: بسمله من طلب البر من الباری، فهو مشرک بالباری؛ **انجام:** چهارم عملی خالص از ریا و سمعت بیت تا خاطر خود زغیر خالی نکنی شایسته انوار الهی نشوی والحمدلله وحده والله العزیز والعظمة یهدی من یشاء الی صراط مستقی

بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۳ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۵۳۶]

● **لا اله الا الله** / کلام و اعتقادات / هندی

lā elāh-a ella-l lāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۰۹/۲

آغاز: لا اله هنین هی گویی بندگی لینی کی لایق؛ **انجام:** و جهل من جهل

خط: نسخ هندوستان، بی‌کا، تا: ۲۴ ربیع الثانی۱۲۷۹ق؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۶ص، ۱۰سطر(۱۰×۱۳/۵)، اندازه: ۱۹×۲۰سم [ف: ۱۶-۹۶]

● **لابل گابریل = جبریل زیبا** / داستان / فارسی

lābel gābrīyel = jebreīl-e zībā

عبدالحسین

'abd-ol-hoseyn

تاریخ تألیف: ۱۳۱۶ق

از فرانسه به فارسی، به دستور صدر اعظم.

آغاز: به نام خدای بخشنده مهربان فصل اول. شاه تورا لمس میکند خدا تو را شفا میدهد پادشاه جدید فرانسه لارامه بنزدیکی شهر رم اردو زده و منزل شاه جدید در عمارت قدیمی پودنه واقع شده بود در ئیلاقات اطراف شهر این عمارت را قلعه میگفتند ...

[فهرستواره منزوی ۱/۳۰۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** امپرانس نیز با نامزدش آن شب در قبر خود که واقع در باغ کلیسای بزون در ژنوه فن بود در یک هگان خواب ابدی نمودند الحمدلله بدون هیچ سانحه جلد سوم کتاب بل گابریل ترجمه شده و امروز گذشته بیست و پنجم شهر جمادی الثانی است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، هشت جزو اول به خط آقا میرزا جواد چهرازی و سه جزو پس از آن نوشتهمیرزا ولی محمد صندوق دار بهاءالدوله و در جزو دیگر نوشته میرزا خلیل بروجنی و پانزده جزو دیگر نوشته میرزا حسن چالشری است در شوال ۱۳۲۲ برای حاج علی قلی بختیاری جلد سوم مورخ ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۲۲ق؛ مهر: کتابخانه ابوالقاسم بختیاری ۱۳۱۴؛ ۲۵۵گ، ۱۶سطر (۱۴×۱۶)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [سنا: ف: ۲-۱۵۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۶

آغاز: شاهست دست می‌مالد و خدایت شفا میدهد؛ **انجام:** تا با نامزد خویش بخوابد ... جمادی الاولی سنه ۱۳۱۶.

ج۳؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین، تا: ۱۳۱۶ق، کتابت شده به نام: صدر اعظم، میرزا علی اصغر خان؛ جلد: مخمل[الفبائی: -۴۸۰]

← لا تعاد الصلاة > معنی حدیث «لا تعاد الصلاة»

● **لاتعنیة فی عالم التنوعات من العلماء الواحدة الی العنصریه** / فلسفه / عربی

lā-ta'nīya fī 'ālam-it tanwwu'āt min-al 'ulamā'-il wāḥida ila-l 'unṣurīyya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۷۱/۱۵

آغاز: فاعلموا بعد هذا انه عم لما ذا کان یمشی فلاظل له لانه من نورالله و الانبیاء منه فانه کان فی الوجود واحد فرد لیس غیره مثله او؛ **انجام:** و من هذه الخضرة الواحدیة و هذا عالم العناصر اضیق العوالم و من تخلص من هذاالعالم نفسه الی عالم ما فوقه فهو مخلص من عالم الاضیق فافهم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۱۳ص (۴۷۵-۴۸۷)، ۱۵سطر [سنا: ف: ۲-۲۰۳]

● **لاحقه بث الشکوی = نامه امیر نظام حسنعلی خان گروسی به ثقة الاسلام تبریزی** / تاریخ ایران / فارسی

lāheqa-ye bass-oš šakvā = nāme-ye amīr nezām hasan-'alī xān garrūsī be seqat-ol eslām tabrīzī

ثقة الاسلام تبریزی، علی بن موسی، ۱۲۷۷-۱۳۳۰ قمری

seqat-ol-eslm-e tabrīzī, alī ebn-e mūsā (1861-1913)

وابسته به: بث الشکوی؛ ثقة الاسلام تبریزی، علی بن موسی (۱۲۷۷-۱۳۳۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۹ رمضان ۱۳۱۶ق

ثقة الاسلام تبریزی در پایان کتاب «بث الشکوی»، پس از اتمام ترجمه تاریخ عتبی و رقم زدن کتاب، بخشی را با عنوان «لاحقه» آورده (عنوان برگزیده برای آن، تقریباً چیزی است که خود نوشته) و در آن پس از بیان مطالبی درباره شیوه ترجمه‌اش مبنی بر آنکه از آوردن ابیات اضافه برای زینت کلام (به سبک کلیله و دمنه بهرام‌شاهی) اجتناب نموده اما در مواردی از آوردن کنایه و استعارهو غیره خودداری نکرده، نامه امیر نظام گروسی را خطاب به خود که پس از آن‌که اولین جزء ترجمه شده برایش فرستاده عیناً می‌آورد که در اینجا نقل می‌شود: «رقیمه را زیارت کردم و ترجمه چون لؤلؤ منثور گلبرگ ممطور را دیدم. بی تملق و نفاق و بی مبالغه و اغراق «حقیق لک ان تکتب بالتبر علی الاحداق لا بالحبر علی الاوراق». رو که بر آمد ترا بکلک سخنگوی ×× آنچه علی را بذوالفقار برآمد. به این زودی و به این خوبی ترجمه رساله عتبی را در بحبوحه رمضان نوشتن آیتی باهر است و کرامتی زاهر. روان عتبی را شاد فرموده جرفادقانی را پس پشت نشانده‌اید «انه لقول فصل و ما هو بالهزل». مستدعیم که خاطر شریف را با تراکم مشاغل به اتمام ترجمه مشغول بفرمائید تا بدهم طبع نمایند و منتشر نمایم و ادبا و فضلا را تمیمه باشد. زیاده زحمت نمیدهم، ادام الله علینا برکاتکم، ۱۹ رمضان ۱۳۱۶».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۰۹/۲

خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۴/۸سم [ف: ۱/۲۷-۲۶]

● **لاحقه ترجمه تاریخ رشیدی** / تاریخ جهان / فارسی

lāheqa-ye t.-ye tārīx-e rashidi

سرتیپ، میرزا احمد خان، - ۱۳۱۵ قمری

sartīp, mīrzā ahmad xān(- 1898)

این قسمت شامل سه «لاحقه» است که به نظر می‌رسد راس پس از ترجمه متن فارسی تاریخ رشیدی، آنها را به صورت ضمیمه به کتاب پیوست کرده است. این سه لاحقه عبارتند از: ۱. مقاله استخراج شده از رساله موسوم به «مسکوکات مربع عتیق متعلق به سلاطین کشمیر» اثر مستر راجرز انگلیسی منتشر شده در ۱۸۸۵م. این مقاله از تاریخ فرشته گرفته شده است؛ ۲. چند سطری درباره واژه «قراونه» و اینکه اکنون بین گرگان و گنبد قابوس ساکن‌اند؛ ۳. وقایع مهم تاریخ عالم در عصر تاریخ رشیدی (که در آن وقایع مهم انگلستان، ممالک داخله اروپ، هندوستان، چین و ایران از سال ۱۳۲۵م تا ۱۶۴۴م برشمرده شده است.)

آغاز: لاحقه [اول]: این مقاله استخراج شده از رساله‌ای که موسوم است به مسکوکات مربع عتیق متعلق به سلاطین کشمیر که بتوسط راجرز انگلیسی در سال ۱۸۸۵ میلادی اشاعت یافت

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۴۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ۱۵۲۵ [م] - جلوس شاه طهماسب. ۱۵۷۶ [م] - جلوس شاه اسمعیل دوم. [رقم:] چون این مجلد تاریخ رشیدی بنابر شرحی که مترجم در اول کتاب مرقوم داشته نادر و کمیاب بود لذا حسب الامر ملازمان حضرت مستطاب اجل ارفع امنع، آقای سردار فاتح دام اجلاله العالی که حقیقتا در معارف پژوهی و دانش پروری وحید عصر و یگانه دهر است بید اقل السادات سید احمد چالشتری کتابت و استنساخ گردید در روز پنجشنبه هفدهم ذیقعدة الحرام سنه ۱۳۴۵ هجری علی هاجرها الف سلم، مطابق بیست و هشتم برج ثور سال فرخنده فال توشقان ئیل فراغت حاصل شد. اللهم اجعل عواقب امور جناب معظم له و امورنا خیرا.

خط: نسخ، کا: سید احمد چالشتری، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ذیقعده۱۳۴۵ق؛ ۲۱سطر، اندازه: ۲۰/۴×۲۷/۲سم [ف: ۱/۲۷-۸۶]

● **لارن مارغو** / داستان / فارسی

lāren mārqū

دوما، آلکساندر، ۱۸۰۲ - ۱۸۷۰ میلادی

dūmā, aleksānder (1802 - 1870)

مترجم: محمد طاهر قاجار، ۱۲۵۰ - ۱۳۱۷ قمری

این جلد از فصل برادری شروع می‌شود و تا فصل ۳۴ که «شارل مرد-زنده باد شاه» می‌آید و با فصل ۳۵ اصل کتاب خاتمه می‌پذیرد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۵

آغاز: بسمله، برادری، بخلاص کردن جان شارل نهم از هل کت؛

انجام: هنری آهی کشید و در تاریکی شب فرار کرد و از نظر غائب گردید آخر کتاب لارن مارغو

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: تقی، تا: ۷ذیقعده۱۳۱۴ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۰گ، ۱۵سطر (۱۲×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: ۴-۲۶۴]

← لاری > لغات لاری
← لاریه > تحفه لاریه

● **لازم السین** / نامه‌نگاری / فارسی

lāzem-os sīn

مرجانی طالقانی، عبدالعلی، ق۱۳ قمری

marjānī tāleqānī, ‘abd-ol-‘alī(- 19c)
رقعه حاج عبدالعلی طالقانی به میرزا معینا که حرف سین در آن بسیار آمده است (لازم السین).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷۰/۴/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۱سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹-۱۳۶۳]

● **لازم الکاف** / نامه‌نگاری / فارسی
lāzem-ol kāf
مرجانی طالقانی، عبدالعلی، ق۱۳ قمری
marjānī tāleqānī, ‘abd-ol-‘alī(- 19c)
رقعه دیگری از او به عزیزی با حرف کاف که در آن بسیار به کار برده شده است (لازم الکاف).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷۰/۴/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹-۱۳۶۴]

● **لاضرر** / فقه / عربی
lā-zarar
شریعت اصفهانی، فتح الله بن محمد جواد، ۱۲۶۶ - ۱۳۳۹ قمری
šarī‘at-e esfahānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad javād (1850 - 1921)

چاپ: چاپ شده

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۵۲
آغاز: بسمله، حمدله، و افضل صلواته و تسلیماته علی افضل انبیائه محمد و آله الطاهرین و بعد فقد کثر فی المرة الاواخر الخوض؛ **انجام:** و علی بن الحسین والد الصدوق و ابوغالب الرازی و محمد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال۱۳۴۳ق؛ در پایان یادداشتی درباره کتاب از ابوالفضل حسین موسوی غروی در ۱۰ صفر ۱۳۴۷ق، درآغاز نیز همو یادداشتی در این موضوع شب سه‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۳۴۵ق نگاشته بود؛ جلد: تیماج، ۳۸ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۵-۲۴۶]

۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: ۱۹/۲
خط: نستعلیق، کا: مرحوم آیت الله زنجانی، تا: ۱۳۵۸ق؛ اساس طبع نسخه چاپی آن رساله در قم بوده است؛ قطع: خشتی [چند نسخه-ف: -۱۹۷]

● **لاضرر و لاضرار** / اصول فقه / عربی
lā-zarar va lā-zerār

غیر همانند:
۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۰۰۱/۳-۲۰/۱۲۱
آغاز: الحمد لله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله اجمعین قد تداول فی الکتب الفقهیة الاستدلالیة فی مقام اثبات احکام الشرعیة التمسک بنفی الضرر؛ **انجام:** فمقتضی ادلة نفی الضرر تقییده ایضا ان کان مطلقا وابطاله ان کان مقیدا ثم الحکم علی ما یقتضیه والحمد لله.
رساله کوتاهی است در اصل لاضرر ولاضرار؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱-۳۸۵]

۲. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه: ۱۸۵/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۶۹پ-۷۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۱۹]

● **لا عدوی و لا طیرة** / پاسخ پرسش‌ها / عربی
lā ‘adwā wa lā ṭayara
ابن تیمیه، احمد بن عبدالحلیم، ۶۶۱ - ۷۲۸ قمری
ebn-e taymīyye, ahmad ebn-e ‘abd-ol-halīm (1263 - 1328)
پاسخ به سؤالاتی است راجع به حدیث «لاعدوی و لا طیرة و لا هامة و لا صفر» و موضوعات دیگر فقهی و اعتقادی در سه فصل به‌طور بسیار مختصر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۶/۱
آغاز: سئل الشیخ الامام ... عن قوله صلی الله علیه و سلم لا عدوی و لا طیرة و لا هامة و لا صفر ما معنی هامة و صفر مع ضبطهما؛ **انجام:** و هذه المسائل قد بسط الکلام علیها فی غیر هذا الموضع و لکن هذا ما وسعته الورقة، و الله أعلم.
خط: نسخ، کا: محمد بن عثمان بن عبدالرحمن بن موسی مراکشی کرکی، تا: ۷۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱ر-۳پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴-۱۴۷]

● **لاله رخ** / شعر / فارسی
lāle rox
مور، توماس، ۱۷۷۹ - ۱۸۵۲ میلادی
mūr,tūmās (1779 - 1852)
اهداء به: محمودخان ناصرالملک قراگزلوی همدانی (۱۲۸۲-۱۳۴۶ق)
ترجمه قسمتی از حکایت لاله رخ اثر توماس مور شاعر ایرلندی می‌باشد که به‌وسیله شاعری با تخلص «شیدا» به نظم فارسی در آمده است. عناوین داستان عبارتند از: ۱. حکایت پری مشتاق

داخل شدن به بهشت؛ ۲. دلسوزی ملایک به پری و راهنمایی او؛ ۳. نزول پری به زمین؛ ۴. رفتن پری به هندوستان؛ ۵. غلبه شاه غزنوی؛ ۶. بردن پری خون دل را به هدیه و قبول نشدن آن؛ ۷. رفتن پری به آفریقا؛ ۸. عاشق و معشوق و مردن هر دو؛ ۹. هدیه بردن پری وفا و محبت را و قبول نشدن آن؛ ۱۰. رفتن پری به شامات؛ ۱۱. برگشت از گناه و گذشت اله؛ ۱۲. هدیه توبه قبول شدن و از بهشتیان شدن پری؛ ۱۳. خاتمه از مترجم رساله.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۷۱

آغاز: آغاز مقدمه: ساقی بیار باده که می‌آید از سفر ×× میری که بد هماره مرا همچون تاج سر؛ آغاز: سحرگاهی پری در باب رضوان ×× شکسته خاطر استاده پریشان؛ **انجام:** ز خاصان شدم همچون کروبیا[ن] ×× به پهلوی طوبی گرفتم مکان؛ انجام خاتمه مترجم: تمنای شیدا ز ارباب عقل ×× که بندند چشم از معایب بفضل.

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید الحسینی علی اکبر شیرازی، تا: صفر۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۵گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷/۱×۲۲سم [ف: ۱۷-۳۸۰]

● **اللامات** / نحو / عربی

al-lāmāt

هروی، علی بن محمد، - ۳۷۰ قمری

heravī, ‘alī ebn-e mohammad(- 981)

در بیان وجوه استعمال و معانی و اقسام حرف لام در کلام عرب و قرآن کریم از لام اضافه (یا لام جر و لام ملک) و استحقاق و لام به معنی الی و علی و مع و بعد و من و فی و من اجل و لام و تعدی و تعجب و تبیین و توکید و مستغاث به و مستغاث من اجله و ابتدا و لام داخل بر خبر ان ثقیله و ان خفیفه (موسوم به لام ایجاب و لام فصل و مسمی به لام الا در نزد کوفیین) و لام جواب قسم و جواب لو لا و لام بعد اذا و لام جزا یا شرط و لام لعل و تعریف و امرو وعید و کی و جحود یا لام نفی و لام بمعنی ان ولام عافیه (موسوم به لام صیرورة در نزد نحویین کوفه) و تکثیر و بدل و مزیدة که هر نوع از آنها را مؤلف در یک باب مختصراً شرح داده است.

چاپ: کویت، مکتبة الفلاح، محقق: یحیی علوان البلداوی، چاپ اول، ۱۹۱ص، ۱۳۹۹ق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۱۵۶

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سید المرسلین و آله الطاهرین ... قال ابوالحسن علی ... هذا کتاب اللامات و معرفة اقسامها و مواقتها و تصرف معانیها فی کلام العرب و کتاب الله عزوجل؛ **انجام:** انه یقال لولد النعام الهیقل و الهیق قال و اللام زایدة فی الهیقل

خط: نسخ ممتاز و مشکول، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و اوایل قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۹گ، ۱۵سطر(۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۲-۳۲۴]

← لام الف > گفتار درباره لام الف

● **لام التعریف** / نحو / عربی

lām-ut ta‘rīf

در این رساله اقسام لام تعریف و مراتب هریک از آنها بیان شده و گفتگوهایی با بزرگان دانشمندان نحو در این موضوع دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۷۳/۱۱

آغاز: یا من بیده رفع لام لواء العلم للعالمین و یعلم مؤلف آلاء المعارف للعارفین صل علی محمد و آله المعصومین؛ **انجام:** تم الکلام فی اللام و الحمدلله علی الاتمام و الصلاة و السلام علی محمد و آله العظام الکرام فی اللیالی و الأیام

کا: ابوطالب عبدالواسع بن محمد هادی فاری، تا: ۱۲۲۲-۱۲۲۸ق؛ جلد:تیماج،۴گ (۷۱پ-۷۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۱-۳۴۲]

← مخافة من الموت > دفع الخوف من الموت

● **لامعة الانوار فی تفضیل النبی المختار علی الوصی الکرار** / کلام و اعتقادات / فارسی

lāmi‘a-tul anwār fī tafḍīl-in nabī-yil muxtār ‘ala-l waṣī-yil karrār

آقامحمد علی کرمانشاهی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ قمری

āqā-mohammad ‘alī kermānšāhī (1732 - 1802)

رساله‌ای است با عناوین «لامعه، لامعه» در برتری حضرت پیامبر اکرم (ع) بر امیر مؤمنان و تفضیل آن دو بزرگوار بر سائل ائمه (ع) و تفضیل ائمه معصومین هر یک بر دیگری به نحو فضیلت ذاتی.

آغاز: الحمد لله و السلام علی عباده الذین اصطفی، اما بعد چنین گوید خادم علوم اهل البیت (ع)

[الذریعه ۲۶۹/۱۸ و ۲۷۰؛ فهرستواره منزوی ۴۹۷/۹]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۱۴۵/۱

آغاز: الحمد لله و السلام علی عباده الذین اصطفی، اما بعد چنین گوید خادم علوم اهل البیت (ع)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۶۴ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد:تیماج،۵۸ص(۲-۵۹)،۱۴سطر،اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱-۱۰۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۲۱۹]

← لامعة السطور فی معنی الطهور ← اللؤلؤ المسجور فی معنی لفظ الطهور
← لامعة السطور فی معنی الطهور ← وجیزه
← اللامعة فی شرح الجامعة ← الانوار اللامعة

● **اللامعة الوفية فی الذهاب بمذهب الصوفية** / عرفان و تصوف / عربی
lāmi'a-tul wafiyya fi-d̲d̲ahāb bi-mad̲hab-iṣṣūfīyya
بصری، احمد بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری
basrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rezā(- 17c)
تاریخ تألیف: ۱۵ رمضان ۱۰۷۹ق؛ محل تألیف: فراه
در رد تصوف و متصوفان زمان خودش، تنظیم شده در هشت«نزهه» و «منظره» و «خاتمه»: نزهه۱. فی ابطال التصوف و ذمة و السلامة من غمته و غمه، در هفت وجه؛ ۲.فی ابطال هذه النسبة القبیحة و ذمها علی وجه الفضیحة من وجوه صحیحة و جهات ملیحة؛ ۳. فی ابطال ما ابتدعوه من الجلوس المخصوص و الریاضات و ما اخترعوه من ترک اللحم و نحوه من المباحات لدلایل سبعة؛ ۴. فی ابطال ما فی قلوبهم من الاعتقاد فی قلاقل الحلول و الاتحاد و زلازل وحدة الوجود و الافتراء علی الاله المعبود و النبی المصطفی المحمود و اهل بیته حبل الممدود ویدل علی ذلک وجوه سبعة؛ ۵. فی ابطال ما یدعونه من الکشف ویز عمونه من الهنف، و یدل علی ذلک وجوه ستة؛ ۶. فی ابطال ما یجعلونه من اعظم العبادة واهم ما یوصل الی السعادة و هو الفتل و السقوط علی الارض و الصقوة والوجد و الاضطراب و النعق و الحال و الرقص و الصفق، و یدل علی ذلک وجوة سبعة؛ ۷. فی ابطال ما یستحلونه من الغناء و الاستراحة من هذه الغمة و العناء الذی یزعمون انه عبادة و کل من فعله و استماعه اسعادة، و یدل علی ذلک وجوه سبعة؛ ۸. فی ابطال ابتدعوه من الذکر الخفی و تدبیر ما اخترعوه من الذکر الجلی فاخذوا بالتفریط و الافراط المذمومین، و یدل علی ذلک وجوه سبعة؛ المنظرة: فی ابطال ما یعتقدونه من سقوط التکالیف الشرعیة عند حصول ما یدعونه من الکشف و المعرفة الجهلیة، و یدل علی ذلک وجوه سبعة؛ الخاتمة: شامل پنج «خاتم»: ۱) فی ابطال ما یعتقدونه من السعی فی الرزق المقسوم و طلب المعاش و الکدفیه و التجمل المعلوم، ۲) فی ابطال ما اصروا علیه ورکنوا بکلیتهم الیه من الموالات لاعداء الله و المعاندة لاولیاء الله، ۳) فی ذکر جزء قلیل من مطاعن مشایخ الصوفیة و قبایحهم علی وجه یستلزم بدایع شنایع فضایحهم، ۴) فی جواز لعن المبتدعین و المخالفین و البراءة منهم و من تعصب لهم اجمعین من کلام رب العالمین وحدیث سید المرسلین و اثر الائمةالمعصومین، ۵) فی وجوب الامر بالمعروف الملیح و النهی عن المنکر القبیح.
آغاز: احمدک یا من وفقنا للتمسک بالصراط المستقیم و نجانا به نجاة طیبة من الخزی و العذاب الالیم ... هذه خطاب اللامعة الوفیة فی الذهاب بمذهب الصوفیة اجابة لبعض العلماء ...
انجام: معروفا الی غیر ذلک فی ذلک و ذلک کاف فی ذلک. اتفق الشروع فی تسطیرها و الفراغ منه فی ضمن الخمسة الاولی من العشرة الثانیة من الشهر التاسع من السنة التاسعة من العشر الثامن بعد مضی عین متوجه من الهجرة النبویة علی مهاجرها افضل الصلوة و اکمل التحیة فی البلدة الموسومة بالفراه ام الاخیار المحفوفة برحمة العزیز الغفار علی ید مسطرها فوق جناح السفر الی ناحیة الهند بحکم القدر و لهذا اخذت بها سبیل الاختصار دون الاطناب و الاکثار لکن انا ... و ینطوی علی قطع اعناق زندقة قلوبهم بحدید نصلها فیکون کاملاً کافیاً هادیاً شافیاً و الحمدلله وحده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۲۲/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۱؛ جلد: میشن، ۴۷گ (۱۲۱پ-۱۶۷ر)، ۲۵سطر (۱۱/۷×۲۲/۷)، اندازه: ۱۸×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۴۱]

● **اللامع فی الشکل الرابع** / منطق / عربی
al-lāmi' fi-ṣ šikl-ir rābi'
گیلی، عبدالرزاق
gīlī, 'abd-or-razzāq
او جز امام مجدالدین گیلی است که در ۷۰۳ در کرمان کشته شده است.
[مجمل فصیحی ص ۳و ۱۲؛ تاریخ کرمان وزیری ص ۱۷۲ و ۱۷۳ از سمط العلی]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۸۷/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۱۰گ (۱۷۴پ-۱۸۳پ)، ۲۲سطر [نشریه: ۲-۱۲۴]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱/۱۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۶۳]

● **لام العهد** / نحو / عربی
lām-ul 'ahd
دارندی، محمد بن عمر، - ۱۱۵۲ قمری
dārandī, mohammad ebn-e 'omar(- 1740)
تاریخ تألیف: رجب ۱۱۵۱ق
رساله‌ای است کوتاه در تعریف لام عهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۳۸/۱۰
آغاز: قال استاذنا ... فی تحقیق لام العهد اختلف فی ان اللام فی موضوع المهملة، اهی لام الجنس ام لام العهد الذهنی ؟ و الحق انها لیست لام العهد الذهنی؛ **انجام:** و ان لام العهد الذهنی سور

جزئی فی تلک القضایا الثلاث، باعتبارات ثلاث مذکورة فیه یظهر وجه کل منها مما سبق منا ...
خط: نسخ، کا: اسماعیل حلبی، تا: نیمه دوم قرن۱۲؛ ۲گ (۶۹پ-۷۰پ)، ۲۷سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳۷-۷۹]

● **لام العهد** / نحو / عربی

lām-ul ʻahd

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۲/۲
بی‌کا، بی‌تا [میراث شهاب: س۹ش۲-۳۲]

● **لا موجود سوی الله** / کلام و اعتقادات / فارسی

lā mowjūd-a seva-l lāh

لا موجود سوی الله تعبیری مؤمنانه از پان‌ته‌ئیسم است. مؤلف این رساله فارسی کوشیده است آن را با قواعد سنی‌مآبانه موافقت دهد. او بر «مشکاة الانوار» که غزالی آن را پس از توبه همکاری با خلفا و بازگشت به عرفان نگاشت تکیه می‌کند معذلک او می‌گوید: اظهار سر الربوبیه کفر.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۳۶/۱۸
آغاز: فهم مسائل تصوف به عقل میسر نیست تا قابلیت و جذبه حق نباشد؛ **انجام:** آدم و اولاد او می‌کرد. بار دیگر انشاء ازلی انسان را میکند. سبحان ربک رب العزه عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین ... و باطنا تم الرساله ... ۳ محرم ۱۲۹۶
خط: نسخ تحریری، کا: مهدی بن احمد لاهجی، تا: ۱۲۹۶ق، جا: اصفهان مدرسه نیماورد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۵گ (۱۵۳ر-۱۶۷ر)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۲۱۲]

● **اللامیة** / شعر / عربی

al-lāmīyya

ابن عراض بن فضل

ebn-e ʻorāz ebn-e fazl

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۱۰/۷
آغاز: الجد بالجد و الحرمان بالکسل؛ **انجام:** و امیرالمؤمنین علی.
خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با ترجمه فارسی زیر متن؛ ۳گ (۵۳ر- ۵۵ر) [ف: ۵-۲۷۹]

● **لامیة** / شعر / عربی

lāmīyya

جعفری طیاری، جلال

jaʻfarī-ye tayyārī, jalāl

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۹۴/۳-ف
نسخه اصل: آستان قدس ش ۵۲ (۳۸۰/۲)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱۱۶]

● **لامیة ابن بهران** / شعر / عربی

lāmīyya-tu ibn-i bahrān

بهران، محمد بن یحیی، ۸۸۸ - ۹۵۷ قمری

bahrān, mohammad ebn-e yahyā (1484 - 1550)

قصیده‌ای است لامیه در ۶۵ بیت در نصیحت و سفارش به دیگران و شکایت از روزگار و حالات خود، به روش قصیده‌های لامیة العرب و لامیة العجم.
آغاز: الجد فی الجد و الحرمان فی الکسل ×× فانصب تصب عن قریب غایة الامل

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۳/۳
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۱۸۶؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ (۲۸-۳۳)[عکسی ف: ۲-۳۹۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۱/۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۱۳۱؛ کا: عبدالمغیث بن عزالدین بن هادی مسوری حمیری ملقب به توهمی، بی‌تا؛ ۴گ (۱۵۵-۱۵۸)[عکسی ف: ۲-۳۸۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱/۱۲-طباطبائی
آغاز: برابر
تذکر: درفهرست نام مؤلف نیامده است به قرینه آغاز نسخه وهمخوانی با نسخه عکسی مرکز احیاء میراث ۳۸۵/۲ تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۶۱-۶۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۲-۲۸]

● **لامیة الافعال = المفتاح بابنیة الافعال** / نحو، شعر / عربی

lāmīyyat-ul afʻāl = al-miftāḥ bi-abnīyat-ul afʻāl

ابن مالک، محمد بن عبدالله، ۶۰۰ - ۶۷۲ قمری

ebn-e mālek, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (1204 - 1274)

منظومه‌ای است از ابن مالک..
آغاز: الحمد لله لا ابغی به بدلا ×× حمدا یبلغ من رضوانه الأملا / ثم الصلاة علی خیر الوری و علی ×× ساداتنا آله و صحبه الفضلاء
انجام: و ان یسر لی سعیا اکون به ×× مستبشرا جذلالا با سرا و جلا
چاپ: مشار عربی، ص۷۶۵؛ در مجموعة المتون الکبیر چاپ مصر به سال ۱۳۶۸ ص ۳۵۰-۳۶۱ دیده می‌شود؛ بطرسبرج، بنام

المفتاح بابنية الافعال، ۱۸۶۴م چاپ شده؛ مصر، سنگی، ۱۲۸۱ق، رقعی، ۶ص (صص ۱۵۱–۱۵۶)؛ تبریز، ۱۳۵۴/۱۳۱۴، جیبی، ۱۱ص(صص۹–۱۹)

شرح و حواشی:

۱– شرح لامية الافعال؛ ابن مالك، محمد بن محمد (–۶۸۶)

۲– شرح لامية الافعال؛ برماوی، محمد بن عبدالدائم (۷۶۳–۸۳۰)

۳– شرح لامية الافعال؛ بحرق، محمد بن عمر (۸۶۹–۹۳۰)

۴– فتح الاقفال و ضرب الامثال = شرح ابنية الافعال؛ بحرق، محمد بن عمر (۸۶۹–۹۳۰)

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۵۶/۵ – ج

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۱ رمضان۱۱۷۹ق، جا: احساء؛ ۹گ (۴۶ر–۵۴پ) [ف: –۴۲۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۶۲۳/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن اسماعیل خوانساری، تا: شنبه ۶ ربیع الاول ۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۱پ– ۶ر)، ۱۴ و ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴۳–۱۹۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۰۹۱۸؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **اللامية حالية العامية فی وضع جبلة الانسان و نشاته** / فلسفه / عربی

al-lāmīyyat-u ḥālīyyat-il ʻāmīyya fī waḍiʻ-i jibillat-il insān wa našat-i-h

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۷۱/۳

آغاز: فلما خلق الله الانسان و انشاه و اودع فيه جميع تا بيته الهداية و الضلالة فانصف بهما و توابعها من الاسماء الهية فمحصل الكلام ان كلما اتصف به الحق اتصف يه الانسان ؛ **انجام:** و اشرت اليه فهو من قلة فهمه و قصور عقله فما كملت هذه العمدة سماها الهاتف الخفی علام الغيوب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۵ص (۱۴۳–۱۴۷)، ۱۵سطر [سنا: ف: ۲–۲۰۱]

● **لامیه در مرثیه اباعبدالله الحسین علیه السلام** / ادبیات / عربی

lāmīyye dar marsīye abā-ʻabd-el-lāh-il hoseyn ʻalīy-e salām

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ – ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810-1871)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۳۶/۳

آغاز: ایرقاء دمعی و البلاء جلیل؛ **انجام:** سوی الاله و رب السماذی المنن

خط: نستعلیق تحریری، کا: حسینقلی، تا: ۲۹ ربیع الاول۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱/۲×۱۸/۱سم [ف: ۱۶–۴۴]

● **لامية العجم = القصيدة اللامية** / شعر / عربی

lāmīyya-tul ʻajam = al-qaṣīda-tul lāmīyya

طغرائی، حسین بن علی، ۴۵۵ – ۵۱۴ قمری

toqrā’ī, hoseyn ebn-e ʻalī (1064 - 1121)

تاریخ تألیف: ۵۰۵ق؛ محل تألیف: بغداد

قصیده‌ای در ۲۹ بیت در اخلاق است و در وصف حال خویش و شکایت از روزگارش. این قصیده در مقابل لامیة العرب شنفری است و بر آن شروح بسیار نگاشته شده است.

آغاز: اصالة الرأی صانتنی عن الخطل ×× وحیلة الفضل زانتنی لدی العطل / مجدی خیرا و مجدی اولا شرع ×× الشمس راد الضحی کالشمس فی الطفل

انجام: قدر شحول لامر لو فطنت له ×× فاربی بنفسک ان تدعی مع الهمل

چاپ: مکرر چاپ شده؛ ایران، ۱۲۷۳ق، رقعی؛ تهران، ۱۲۸۲ق، وزیری کوچک (۳۰ص، در هامش بالای صفحات: صص۷۶–۱۰۵)

[کشف الظنون ۱۵۳۷/۲؛ الذریعة ۲۷۱/۱۸؛ ریحانة الادب ۵۷/۴؛ لغت‌نامه دهخدا ۴۳/۳]

شرح و حواشی:

۱– شرح قصيدة لامية العجم؛ ابن انباری، محمد بن قاسم (۲۷۱–۳۲۷)

۲– الغيث الذی انسجم فی شرح اللامية العجم = شرح لامية العجم = شرح صفدی؛ صفدی، خليل بن ايبک (۶۹۶–۷۶۴)

۳– الغيث الذی انسجم فی شرح لامية العجم (مختصر)؛ دميری، محمد بن موسی (۷۴۲–۸۰۸)

۴– نزول الغيث الذی انسجم علی شرح لامية العجم؛ ابن دمامينی، محمد بن ابی بکر (۷۶۳–۸۲۷)

۵– شرح قصيدة لامية العجم؛ بحرق، محمد بن عمر (۸۶۹–۹۳۰)

۶– شرح قصيدة لامية العجم؛ عيناثی، محمد بن محمد (–۱۱)

۷– الغيث الذی انسجم (منتخب)؛ گلپايگانی، محمد تقی (–۱۲۹۲)

۸– ترشيح القلم فی لامية العجم؛ دبروی، ولدان فايق بن اسلام (–۱۴)

۹– شرح قصيدة لامية العجم؛ نورانی ندوی، امير

۱۰– شرح قصيدة لامية العجم(۱۱عنوان)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۱/۴

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۱۳۱؛ کا: عبدالمغیث بن عزالدین بن هادی مسوری حمیری ملقب به توهمی، تا: با تاریخ۱۰۲۵ق؛ ۴گ (۱۵۱-۱۵۴)[عکسی ف: ۲-۳۸۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۰۳/۹
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان -رم ۱۱۳۰؛ خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن محمد بن احمد بن علی بن یحیی بن محمد، تا: با تاریخ۱۰۷۳ق؛ ۵ص (۷۱۴-۷۱۸)[عکسی ف: ۵-۱۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۳۵/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴ص(۳۰-۳۳)، سطور چلیپا (۸/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۵۰۹]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۱۸/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، کا: محمود بن احمد ارمانی، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۳۷پ-۱۳۸ر) [ف: ۳-۲۶۰]

۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۹۱/۳
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ جلد: گالینگور[نشریه: ۳-۴۳]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۱۰/۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با گزارش فارسی چند بیت به فارسی در هامش و با گزارش عربی بیت‌های دیگر؛ جلد: ساغری مذهب، ۵گ (۳۴پ-۳۸پ)، اندازه: ۱۷×۳۲سم [ف: ۵-۲۷۹]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۴۲/۲۹
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳؛ ۶ص (۳۲۳-۳۲۸) [ف: ۶-۱۳۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۷۲/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۰۱ر-۱۰۳پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۲۳۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۷/۳۵
کا: اسماعیل بن حسین اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ با ترجمه فارسی زیر متن؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۲ص (۶۹۳-۷۰۴)، ابعاد متن: ۱۰×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۳۹۵]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۶۸۶/۶-۳۴/۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الاول۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۳۲]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۹۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ صفر۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۸۳-۸۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۷۷۱]

۱۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۲۱/۲
قسمت‌هایی از این کتاب است که جامعکتاب آنها را انتخاب کرده است؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۷۱]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۶/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۳پ-۵ر)، ۱۸سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۵-۴۶]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۳۴/۱۹
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛۳گ(۸۸پ-۹۰ر)[ف:۶-۳۸]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۶۶/۱۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۳ص (۳۸-۴۰)، ۲۰سطر(۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۹۶۲]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳/۷
نسخه اصل: کتابخانه کاخ گلستان ـ تهران ۱۷۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹ص (۲۷۹-۲۸۷)[عکسی ف: ۳-۳۳۶]

۱۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۶۱/۲
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۱۰۳]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۷۷/۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اوایل قرن ۱۴؛ ۳۶ برگ شامل قصایدی از محمد رضا، اموی، مهیار دیلمی، ابن خیاط، اخرس، کاظم ازری، ابن مطیر، ابن فارض و دیگران در انجام؛ مهر: «از کتب شیخ علی بن الشیخ دام ظله» (بیضی)؛ ۲گ (۱۱۹-۱۲۰)، ۱۷سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۱-۵۰۵]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۹۴/۲-ف
نسخه اصل: آستان قدس ش ۵۲ (۳۸۰/۲)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱۱۶]

۲۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴/۶
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱-۴۹۳]

۲۱. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: ۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حلم الفتی عن سیفه القوم یکثر من ×× انثاره ویوقیه من الغیل / والحلم طبع فما کسب یجود به ×× لقوله خلق الانسان من عجل
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴گ (۶۶ر-۶۹پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۳۶/۲
بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۶گ (۵ر-۱۰پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۹سم [ف: ۸-۳۸۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۶
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، ۲ص (۵۰-۵۱)، ۲۴سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [سنا: ف: ۱-۱۴۶]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۲۲/۱۱
خط: نسخ، کا: بهاء الدوله، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴ص (۵۰۹-۵۱۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف: ۱۰-۱۰۲۹]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۰/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱گ (۶۳ ر و پ)، اندازه: ۱۳×۲۹/۵سم [ف: ۳۸-۲۷۸]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۸۷
خط: ثلث، کا: علی اکبر خوشنویس تفریشی متولی باشی مقبره فتحلی شاه، تا: رجب، برای آقا خان نوری صدر اعظم؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۵-۳۷۲]
۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۱۵
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **لامیة العجم** / ادبیات / عربی

lāmīyat-ul ʻajam

بحرق، محمد بن عمر، ۸۶۹ – ۹۳۰ قمری

bahraq, mohammad ebn-e ʻomar (1465 - 1524)

ماتن: طغرائی، حسین بن علی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۰۴۷
آغاز: بسمله. اصالة الرخی صانتی عن الخطل؛ **انجام:** اذا زید فیه الشئ لا یتکدر ... و السلام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **لامیة العرب** / شعر / عربی

lāmīyat-ul ʻarab

شنفری، ثابت بن اوس، – ۵۱۰ میلادی

Šanfarā, sābet ebn-e ows(- 510)

قصیده‌ای است بسیار زیبا در ۶۸ بیت. شنفری از شاعران مشهور جاهلیت یمن می‌باشد و در فخر و حماسه اشعار بسیاری دارد و مشهورترین آنها همین قصیده است. در کشف الظنون نام او را شنفری بن اوس آورده است. شنفر در کلام عرب به شخص بزرگ لب و نیز شتر بزرگ قوی اطلاق می‌گردد.این قصیده مورد توجه علماء عربیت و مستشرقان قرار گرفته و شرح و ترجمه شده است.

آغاز: اقیموا بنی امی صدور مطیکم ×× فانی الی اهل سواکم لا میل / فقد حمت الحاجات و اللیل مقمر ×× و شدت لطیات مطایا و أرجل

انجام: و یرکدن بالآصال حولی کاننی ×× من العصم اذ فی نیتحی الکیح اعقل.

چاپ: جداگانه و همراه شروحش بارها به چاپ رسیده است؛ ایران، سنگی، ۱۲۷۳ق، رقعی، بدون شماره صفحه (در هامش)؛ تهران، سنگی، ۱۲۸۲ق، وزیری کوچک، (صص۳۶-۷۵)

[ریحانة الادب: ۲۵۶/۳؛ کشف الظنون: ۱۵۳۹/۲ و۲۱۹؛ معجم المطبوعات ۱۱۴۸: ۲؛ تاریخ نگارشهای عربی ۲۲۴/۲-۲۳۰؛ دنا ۹۹۴/۸]

شرح و حواشی:

۱- شرح قصیدة لامیة العرب = اعجب العجب؛ زمخشری، محمود بن عمر (۴۶۷-۵۳۸)
۲- غیث الادب فی شرح لامیة العرب؛ صفدی، خلیل بن ایبک (۶۹۶-۷۶۴)
۳- شرح لامیة العرب و لامیة العجم؛ صفدی، خلیل بن ایبک (۶۹۶-۷۶۴)
۴- شرح قصیدة لامیة العرب؛ نخجوانی، مؤید بن عبداللطیف (-۱۰)
۵- رشف الضرب فی شرح لامیة العرب؛ سویدی، عبدالله بن حسین (۱۱۰۴-۱۱۷۴)
۶- سکب الادب علی لامیة العرب؛ حمیری، سلیمان بن عبدالله (-۱۲۰۹)
۷- شرح قصیدة لامیة العرب؛ نحوی، محمد بن یحیی
۸- شرح قصیدة لامیة العرب(۲۰عنوان)
۹- قصیدة لامیة العرب (ترجمه)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ لغات مشکل در متن توضیح داده شده؛ ۵گ (۵۲-۵۶)، ۸سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳۲-۱۳۵]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۴/۴۹
با تفسیر برخی لغات؛ خط: نسخ، کا: جباعی حارثی، محمد بن علی، تا: قرن ۹؛ ۵ص (۲۳۸-۲۴۲) [ف: ۵-۱۰۹]
۳. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه: ۲۵/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج، ۹گ (۷۲-۸۰)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: -۳۵]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۷۵/۲
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۲۳۷پ-۲۳۹ر)، ۱۶سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳۳-۱۴۰]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۴۱
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: جمادی الثانی۱۰۹۶ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن مذهب، ۵ص (۲۰۸-۲۱۲)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۱۹]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۵/۷-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۰۳-۱۰۶)، ۱۷-۱۵-۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۳-۱۵۸]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۳۵/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵ص(۳۶-۴۰)، سطور چلیپا (۸/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۵۰۹]
۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۱۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی[رایانه]
۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴/۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱-۴۹۳]

۱۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف۲۵۱/۲

آغاز: اصبحت منصوره رایات دین المصطفی ×× منه فاستردی جهادامن الی الالحاد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، در پایان قصیده قصیده دیگری که شامل ۲۳ بیت است آمده و گوینده آن عمید الدین می‌باشد و مطلع آن چنین است: «من یبلغن حمامات بیطحاء بیطحاء ×× مم ممتعات بسلسال و خضراء»؛ ۴گ، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱-۲۳۲]

● **لامية العرب** / شعر / عربی

lāmīyat-ul ʻarab

ازدی، عمر بن براق

azdī, ʻomar ebn-e barāq

از عمر بن براق ازدی با یک دیباچه کوتاه به نثر و با حاشیه‌هایی به عربی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۳۶/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۴گ (۱پ-۴پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۹سم [ف: ۸-۳۸۰]

● **لامية العرب (ترجمه)** / ادبیات / فارسی

lāmīyat-ul ʻarab (t.)

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری

dāvar-e šīrāzī, mofīd ebn-e mohammad nabī (1836 - 1907)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۵/۷

آغاز: اقیموا بنی امی صدور مطیکم ×× فانی الی قوم سواکم لامیل، راست بدارید ای پسران مادرم سینهای مرکبان و شتران خود را. پس بدرستی که من بسوی قومی که سوای شمایند هر آینه مایلترم؛ **انجام:** قصد کند صفح جبل و طرف کوه را و کسی قدرت گرفتن او را نداشته باشد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۳۷پ-۴۷پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۴-۶۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۵/۸

آغاز: اصالة الرأی صانتنی عن الخطل ×× و حلية الفضل زانتنی لدی العطل، استواری رای و اندیشه نگهداری نموده است مرا از خطای در گفتگو و بیان و زیور فضل و کمال زینت داده است مرا نزد بی زینتی از اسباب دنیا و زخارف آن؛ **انجام:** مصائب دوران و شرور نفوس و ابناء زمان و توسل جو به خاتم پیغمبران و ائمه اثنی عشر علیهم صلوات الملک المنان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱گ (۴۸پ-۵۸پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۴-۶۵]

● **لامیتان فی مدح النبی = قصیدتان فی مدح النبی** / شعر / عربی

lāmīyyatān fī madḥ-in nabī = qaṣīdatān fī madḥ-in nabī

وبری، محمد

vabrī, mohammad

دو قصیده لامیه در مدح حضرت رسول اولی در ۱۹ بیت و دومی در ۲۱ بیتبا آغاز: «لمن بالعلی فوق السمال حلول ×× یناجی بلبل و الانام غفول».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۱۰

آغاز: یا صفوة الله ما حبیک مبتدع ×× بین الانام و لا وصفک مجهول / انت الذی خصک الرحمن صفوته ×× و فیک انزل قرآن و تنزیل؛ **انجام:** فارحم و جد و تجاوز و اعف مبتداً ×× فالجود جم و ما فی الفضل تقلیل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۳؛ ۲گ (۱۱۵پ- ۱۱۶)، ۱۵ سطر(۷/۵×۱۴/۵) [ف: ۴۱-۲۳۶]

● **اللاهوت** / کیمیا / عربی

al-lāhūt

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۱

آغاز: کتاب اللاهوت و هو المقالة الاولی من السبعین مقالة تألیف ابی موسی جابر بن حیان الحمدلله شکراً لما مقالة تألیف ابی موسی جابربن حیان. الحمدلله شکراً لما و هب لنا و منحنا منفضله بغیر استحقاق بل جوداً و تفضلاً علینا من غیر سالفه ... فیکون هذه جوامع ما فی کتبنا المقدمة و المتاخره لانا جمعنا فی هذه ما یحتاج الیه و السلم. و قد صنعت کتبی هذه سبعین کتاباً و جعلت فی کل کتاب منها فناً و له اسم فما فی کتابی هذا یعرف بکتاب اللاهوت نذکر فیه الشیء الاعظم و الذی یذکر فیه الاصول الداخلة فی الشیء الاعظم؛ **انجام:** فینبغی ان یفوتک هذه المقدمات التی فی کتابی هذا ان اردت عمل الباب الاعظم فاعرفها و قد نصحتک ان شاء الله. تم کتاب اللاهوت بحمدالله و منه و هو الاول من السبعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۱۲۸۸ق؛ مصحح، از آنجایی که بخش‌هایی از کتاب‌ها هم نانوشته مانده به نظر می‌رسد نسخه صحیحی برای استساخ در اختیار کاتب نبوده، با یادداشتی که نوشته نسخه به خط جمشید الثانی غیاث الدین علی محمد اصفهانی پسر محمد حسین اصفهانی است (۱۲۱۵-۱۲۹۳ق)و

گزیده ای از شرح حال او، متن این یادداشت که امضا ندارد چنین است: «این کتاب من البدایة الی النهایة بخط مرحوم ملا علی محمد اصفهانی است. مرحوم ملا علی محمد پسر محمد حسین اصفهانی است و مرحوم میرزا عبدالغفار نجم الدوله پسر اوست. او رحمه الله در سال ۱۲۱۵ هجری متولد و در ۱۲۹۳ د رطهرانوفات یافت از تصانیف او تکلمة العیون در حل معالات درجه سوم، جبر و مقابله مشتمل بر ۲۵ مسئله و کتاب دیگر در علم اعداد. و آن مرحوم مرد ریاضی و فاضل بود و به استنساخ کتب علاقه زیاد داشت. در سن هفتاد سالگی وفات کرده رحمة الله علیه»؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: تیماج مذهب، ۵گ (۱پ-۵ر)،۱۹سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲-۶۱۱]

● **لاهوت و ملکوت و ناسوت و یاهوت و جبروت و ...** / عرفان و تصوف / فارسی

lāhūt va malakūt va nāsūt va yāhūt va jabarūt va ...

در آن از گروه چشتی و حیدری و ذکر آنها یاد شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۷۲/۶

آغاز: بسمله. بدانکه ای طالب که لاهوت غیب الغیب است؛

انجام: بیداری آن را گویند.

خط: نستعلیق، کا: محمد اسمعیل، تا: ۱۱۲۸ق، کاغذ: هندی، جلد: تیماج مذهب، ۱۵ص (۸۸-۱۰۲)، ۱۱سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۴-۳۶۲۲]

● **لایحل الفتوی الا لجامع شرائطه** / فقه / عربی

lā-yaḥil-ul fatwā illā li-jāmi‘-i šarā’aṭ-i-h

صیمری، حسین بن مفلح، - ۹۳۳ قمری

saymarī, hoseyn ebn-e mofleh(- 1527)

فائدة فی انه ...؛ پدرش آن را در ۸۸۷ املاء و او بر پدر خود قرائت کرده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۴۷/۶

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و ... بعد فهذه الفائدة املیتها من سنة سبع و ثمانین و ثمانمأة؛ **انجام:** والحمدلله وحده و صلی الله علی محمد وآله و سلم تسلیما کثیرا برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: یحیی بن حسین بن حسن بن ناصر سلمابادی، تا: چهارشنبه جمادی الثانی۹۰۸ق؛ کاغذ: ترمه، ۲گ (۲۰پ-۲۱ر)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۳۴]

● **لایحه اسلامیه** / حکومت و سیاست / فارسی

lāyehe-ye eslāmīye

در رد بیگانگان غربی و دخالت آنها. رساله‌ای انتقادی سیاسی در باب مسائل روز است و وحدت مسلمانان حسنه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۶/۲

آغاز: لایحه اسلامیه بندگان حضرت مستطاب حجة الاسلام سید الاولیاء آقای حاج شیخ عبدالله رحمتعلیشاه روحی فداه که در شب هفدهم شهر ربیع الثانی ۱۳۳۲ در منزل آقای مشیر السلطنه قرائت شد ... بسمله الله و الحمدلله و الصلوة علی رسول الله و آله خلفاء الله اما بعد چون یک حکمت باریتعالی در آفرینش اشیاء بدان بود که کمالات بالقوه آنها ظاهر شود ... لذا انسان را آفرید؛

انجام: و جز خیال خیر قبالی در دل ندارد و نیست سود را که چون بدی کند می‌ماند گناه دل می‌داند باصلاح بیارند و توفیق ذکر دوام و فکر مرام با عجز و انکار و نیتی کرم فرمایند امین یا رب العالمین رضی الله علیه محمد و آله الطیبین الطاهرین. ناتمام (جز خیال مثالی در دل نداردنیت سوء را که چون بوی گنه میماند گناه دل می‌داند).

خط: نستعلیق، کا: میرزا علی محمد شیرازی پسر حاجی محمد ابراهیم تاجر دهدشتی معروف به ادیب، تا: شعبان۱۳۳۲ق؛ یادداشت محمد حسن غفاری در باب کتابت و تملیک نسخه ۸۶ر، یادداشتی از محمد حسن بن مهدی بن فرخ غفاری که تاریخ ۱۳۳۵ق دارد و به خواهش او برادرش نسخه را جلد و تعمیر نموده؛ ۲گ (۸۲پ-۸۳ر)، ۲۰سطر (۱۷/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۲۴۱]

● **لایحه اصول محاکمات حقوقی** / حقوق / فارسی

lāyehe-ye osūl-i mohākemāt-e hoqūqī

پیرنیا، حسن، ۱۲۵۲ - ۱۳۱۴ شمسی

pīrnīyā, hasan (1873 - 1935)

لایحه‌ای است درهشت باب و۸۸۱ ماده که گویا مؤلف از طرف هیأت دولت وقت تقدیم مجلس کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۵۶۴

آغاز: لایحه اصول محاکمات حقوقی را که این بنده موافق ماده هشتم پروگرام وزراء به کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی پیشنهاد کرده بود درکمیسیون مزبو؛ **انجام:** (... ماده ۸۸۱) درمورد ماده قبل هر گاه طرفین معین نکردند که خرج محاکمه به عهده کی است بالمناصفه ازطرفین مطالبه می‌شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶۸گ، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۵]

● **لایحه ایجاد مجلس تحقیق و محکمه تمییز** / قانون / فارسی

lāyehe-ye ījād-e majles-e tahqīq va mahkame-ye tamyīz

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۲/۲۹

خط:نستعلیق،بی کا،تا:قرن۱۴؛۱گ(۱۶۹۴-۱۶۹۴)[مختصرف:-۶۹۱]

● **لایحه ای که تقریبا شش ماه بعد از انفصال مجلس شورای ملی نوشته شده** / اسناد / فارسی

lāyehe eī ke taqrībān šeš māh bo‘d az enfesāl-e majles-e šowrā-ye mellī nevešte šode

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۶۰/۱۲

آغاز: سواد لایحه ای است که تقریبا شش ماه بعد از انفصال مجلس شورای ملی در حالتیکه قشون دولتی دور تبریز را احاطه کرده و اتصالا از ملیتان شکست‌های فاحش میخورند؛ **انجام:** استدعا می‌کنیم با نظر دقیق ملوکانه مندرجات آن تامل فرمایند تا متابعت عرایض صادقانه با رای مطاع آن بزرگوار آن که مرجع تقلید شیعه است معلوم و مبین گردد.

خط: تحریری، کا: وحید اشراقی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۵ص (۳۵۵-۳۵۹)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۶-۴۳۹]

● **لایحه ایمانیه** / کلام و اعتقادات / فارسی

lāyehe-ye īmānīye

در نبوت پیامبر و رسیدن رهبری به حضرت علی و اقطاب و دراویش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۶/۳

آغاز: حمد نا معدود معبودیرا سزاست که قامت پارسای احمد محمود را بخلعت رسای خلافت آراست و برای آن حضرت دوازده وصی پیرایست که اول آنها علی اعلا است و آخر آنها قائم آنها است ... اما بعد از آنجائیکه خلق بالطبع به مرض خودخواهی بیمار و بدرد خود سری گرفتار و شعور بمرض خود نداشتند؛ **انجام:** و دشمنان ایشان را باصلاح بیاورند و توفیق ذکر کدام و فکر دام با عجز و انکسار و نیستی کرم فرمایند امین یا رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین.

خط: نستعلیق، کا: میرزا علی محمد شیرازی پسر حاجی محمد ابراهیم تاجر دهدشتی معروف به ادیب، تا: شعبان۱۳۳۲ق؛ ۸گ(۸۶پ-۹۳ر)، ۲۰سطر(۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۲۴۲]

● **لایحه بنای مسجد سپهسالار و کیفیت موقوفات آن** / اسناد / فارسی

lāyehe-ye banā-ye masjed-e sepahsālār va keyfīyat-e mowqūfāt-e ān

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۵۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۳ص (۳۷۹- ۳۸۱) [مختصر ف: -۶۹۱]

● **لایحه تشکیل دار التنزیل** / قانون / فارسی

lāyehe-ye taškīl-e dār-ot tanzīl

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۱/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ ۹ص (۹۱۶-۹۲۴)[مختصر ف: -۶۹۱]

● **لایحه خسارت رژی** / اسناد / فارسی

lāyehe-ye xesārat-e režī

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۵۸

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۶ شعبان۱۳۰۹ق؛ ۲ص (۳۸۶-۳۸۷)[مختصر ف: -۶۹۱]

● **لایحه خطاب به وزیر دول خارجه** / اسناد / فارسی

lāyehe xetāb be vazīr-e doval-e xāreje

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۹۷

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ ۱گ (۵۱۹)[مختصر ف: ۶۹۲]

● **لایحه در باب کاستن اعطای امتیازات دولتی** / اسناد / فارسی

lāyehe dar bāb-e kāstan-e e‘tāy-e emtīyāzāt-e dowlatī

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۸۲

خط:نستعلیق،بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳ص (۴۴۸-۴۵۰)[مختصر ف: ۶۹۲]

● **لایحه در باب میرزا ملکم خان خطاب به میرزا علی اصغر خان صدر اعظم** / اسناد / فارسی

lāyehe dar bāb-e mīrzā malkam xān xetāb be mīrzā ‘alī asqar xān sadr-e a‘zam

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۹۲

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ با یادداشتی از افضل الملک در شان صدور این نامه؛ ۲ص (۵۰۶-۵۰۷)[مختصر ف: -۶۹۲]

● **لایحه در مناسبات تجاریه ایران به ممالک خارجه** / اسناد / فارسی

lāyehe dar monāsebāt-e tojjārīye īrān be mamālek-e xāreja

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۲/۱۳

خط: نسخ، کا: محمد عارف خان منشی منرجم عثمانی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۶ص (۱۵۰۶-۱۵۱۱)[مختصر ف: -۶۹۲]

● **لایحه فابیوس بوواتال در باره راه آهن انزلی به تهران و خلیج فارس** / اسناد / فارسی

lāyehe fābyūs būvātāl dar bāre-ye rāh āhan-e anzalī be tehrān va xalīj-e fāres

عارف خان افندی عثمانی، ق۱۴ قمری

‘āref xān-e afandī-ye ‘osmānī(- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۲/۱۸

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۸ص (۱۶۰۴-۱۶۱۱) [مختصر ف: -۶۹۲]

● **لایحه کشتی ابتیاعی** / اسناد / فارسی

lāyehe-ye keštī-ye ebtīyā‘ī

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۱/۱۶

خط: نستعلیق، کا: حواشی به خط اعتماد السلطنه، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ ۸ص (۱۱۴۸-۱۱۵۵)[مختصر ف: -۶۹۲]

● **لایحه معتمد السلطان میرزا فتحعلی** / اسناد / فارسی

lāyehe-ye mo‘tamed-os soltān mīrzā fath-‘alī

لایحه معتمدالسلطان میرزا فتحعلی که در اسلامبول برای تشخیص حدود ایران نوشته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۲۶/۲۰

آغاز: دولت علیه ایرانیه نک حدود خصوصنده دولت عثمانیه تک؛ **انجام:** شرطمزی ینه تکرار برله ختم کلام ایلزر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ ارقام سیاق؛ جلد: میشن، ۱۴گ (۸۵پ-۹۸ر)، اندازه: ۲۱/۹×۲۵سم [ف: ۷-۳۴۹]

● **لایحه‌های ترکی سرحدی (ترجمه)** / جغرافیا / فارسی

lāyehe hā-ye torkī sarhaddī (t.)

یکانلو، محبعلی، ق۱۳ قمری

yekānlū, moheb-‘alī(- 19c)

[فهرستواره منزوی ۱۸۶/۱]

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۷۵/۲**

آغاز: چون سالها مباحثه بر حدود فی مابین دولتین ایران و عثمانی امتداد یافته؛ **انجام:** ولی بهمین قدر در نزد هر منصفی گویا اکتفامی توان نمود نمره جمیدی الثانیه سنه ۱۳۰۲

این لایحه را در طهران در غره جمادی الثانی ۱۳۰۲ در اثبات دعاوی ایران نسبت بخط سر حدی خود با عثمانی نوشته اند و دلایلی را که دولت ایران در حقانیت خود داشته توضیح و تعلیل کرده‌اند. تذکر: نام کتاب و مؤلف بر اساس فهرستواره ۱۸۶/۱ کامل شد؛ خط: شکسته تحریری، بی کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ ۶۷ص (۲۱۵-۲۸۱)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۹-۲۱۸]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۷۵/۳**

آغاز: دولت علیه ایران با اینکه در خصوص حدود؛ **انجام:** لایحه نموده ایم تکرار و ختم کلام مینمائیم

در صدر نسخه نوشته شده: «ترجمه لایحه ترکی اقل بندگان محبعلی یکانلو ملقب بناظم الملک در تشخیص حدودو دولتین علیتین ایران وعثمانی بر وفق معاهده ارض روم (!) مورخه سنه ۱۲۶۳ و بعض دلایل راجعه بآن در کمیسیون مختلط اسلامبول»، نویسنده این لایحه محبعلی ناظم الملک ظاهرا از اعضای وزارت

امور خارجه ایران و عضو کیسیون مختلطی بوده که دوباره در استانبول برای مذاکره در اختلاف سر حدی میان ایران و عثمانی تشکیل یافته و تاریخ نوشتن این لایحه معلوم نیست. تذکر: نام کتاب و مؤلف بر اساس فهرستواره ۱۸۶/۱ کامل شد؛ خط: شکسته، تحریری، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۸ص (۲۸۷-۳۳۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۹-۲۱۹]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۸۳ - ج

آغاز: لایحه نخستین هو المعین و به نستعین. ترجمه لایحه ترکی اقل بندگان محبعلی یکانلو و ملقب بناظم الملک در تشخیص خط حدود دولتین علیتین ایران و عثمانی بر وفق معاهده اخیره ارضروم مورخه سنه ۱۲۶۳ وبعض دلایل راجعه بآن در مأموریت قومیسیون مختلط باسلامبول. دولت علیه ایران با اینکه در خصوص حدود حق الویه و ایالات حسمیه واقعه در خارج غربی منطقه خریطهای رسمیه که الحالة هذه در تصرف دولت عثمانیه اند دعاوی حقه داشتند؛ لایحه دوم بسمله. چون سالها مباحثه حدود فیما بین دولتین ایران و عثمانی امتداد یافته است ظهور اختلافات و اشکالات زیاد شده بود؛ **انجام:** و بعنوان خاتمه لایحه خودمان همان شرطین که در ابتدای لایحه بیان نموده ایم تکرار و ختم کلام می‌نماییم (در کمال وقت و مواظبت رسیدگی و تصحیح شده استMuhammade)ولی همین قدر درنزد هر منصفی گویا اکتفا می‌توان نمود غره جمادی الثانیه ۱۳۰۲ (مقابله و تصحیح شد).

دو لایحه است و محبعلی یکانلو ناظم الملک مترجم لایحه نخستین می‌باشد و دوم آن در این نسخه «لایحه مورخه غره جمادی الثانیه سنه ۳۰۲ که جناب ناظم الملک در دارالخلافه طهران عرض و تقدیم نموده» است و صورت مجلس قومیسیون مختلط از روس و انگلیس و ایران و عثمانی است. درباره آن در نسخه چنین آمده «لایحه تحدید حدود اراضی باغسائی و صیفی و ملخطاوی است که جناب ناظم الملک در سنه۱۳۰۲در دارالخلافه تهران قلمی و بعرض اولیای دولت علیه رسانیده با حضور تمام وزرای دربار اعظم در محضر اقدس همایونی روحنا فداه قرائت شده است».؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: روغنی مذهب، ۵۵گ، ۱۶سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف:-۵۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۷۵/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۲۷۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۹

آغاز: بسمله: چون سالها مباحثه حدود فیما بین دولتین ایران و عثمانی؛ **انجام:** در ابتدای لایحه بیان نموده ایم تکرار و ختم کلام می‌نمائیم

پس از سال‌ها گفت و شنود بین ایران و عثمانی برای تعیین سرحد سرانجام کمیسیونی برای اینمنظور به عضویت روس و انگلیس در ارز الروم تشکیل می‌شود و درین کمیسیون سرحد بین دولت ایران و عثمانی معین و رفع غائله می‌گردد، این نسخه حاوی صورت تحدید حدود مزبور و مکاتباتی است که در این خصوص شده. تذکر: نام کتاب بر اساس فهرستواره ۱۸۶/۱ تصحیح شد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: هادی بن نصراله خان ملقب به وثیق السلطنه، تا: ۱۳۰۸ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۴گ، ۱۲سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴-۳۷۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۸۱۳/۲

آغاز: دولت علیه ایران با اینکه در خصوص حدود در حق الویه و ایالت حسمیه واقعه در خارج غربی؛ **انجام:** و به عنوان خاتمه لایحه خودمان همان شرطی را که در ابتدای لایحه بیان نموده ایم تکرار و ختم کلام می‌نماییم

ترجمه لایحه‌ای است که به ترکی در سال ۱۲۶۳ درباره تعیین حدود مرزی ایران و عثمانی وفق معاهده ارض روم نوشته شده و در آن از تعدیات بعضی مرزها یاد آوری می‌شود. تذکر: نام کتاب بر اساس فهرستواره ۱۸۶/۱ تصحیح گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،بی‌تا؛ ۲۸گ (۲۵پ-۵۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۵-۱۴۰]

● لایصدر من الواحد الا الواحد / فلسفه / عربی

lā-yaṣdur-u man-l wāḥid illa-l wāḥid

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

گویا از شیخ احمد احسایی با یادداشتی در کناره، که این رساله ضمن مجموعه رساله‌های احسایی بوده که از روی آن استنساخ شده است. بی‌دیباچه با سربند «قال» و «اقول».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳/۷-عکسی

آغاز: بسمله. قال مسئلة هل یجوز ان یصدر من الواحد اکثر من واحد ام لا، و البرهان علی الحق ... اقول. اعلم الواحد البسیط کل جهة بحیث لایمکن ان یعتبر فیه لذاته؛ **انجام:** ملاکته الحجب و الروح الذی هو من امرک. و السلام علی من اتبع الهدی.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود۱۲۴۳ق؛ در مجموعه رساله‌های مشایخ شیخیان از آن میان: خطابیه، خلقت ذره از شیخ احسایی؛ ۳ص (۶۸-۷۰)[عکسی ف: ۱-۲۳۴]

● اللب = حدوث العالم = لب القول فی معنی حوث العالم / فلسفه / عربی

al-lub = ḥudūṯ-ul ʻālam = lubb-ul qawl fī maʻnā ḥawṯ-ul ʻālam

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

در حدوث وقدم عالم را به روش فلسفی با عناوین «تمهید، فصل، اصل» و درپاره‌ای از مباحث به آیات و احادیث نیز

استشهاد می‌نماید.
آغاز: حمدا لمن کان یزل بلا زمان و لامکان والان کما علیه کان و الصلاة علی من کان ... اما بعد فیقول ... محسن بن مرتضی لما کان حدوث العالم خافیا علی طائفه من فحول العلماء رأیت ان اکشف عنه نقاب الارتیاب بالاتیان بلب القول فیه کما هو دابی
انجام: و اما ما فی کلام اهل المعرفه فی ذلک نظما و نثراً فهوا کثر من ان یحصی و لنختم الکلام حامدین ... فقد کمل لب القول فی معنی الحدوث و تم.
[الذریعة ۲۸۱/۱۸؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ کتاب‌شناسی فیض کاشانی ۲۵۳-۲۵۴؛ دنا ۹۹۵/۸-۹۹۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۰۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: ابراهیم بن نصیرالدین رضوی دلیجانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ از سوی فرزند مؤلف، مولی محمد علم الهدی، مقابله و تصحیح شده با عبارت «بلغ تصحیحاً و معارضة بتأئیدالله»، با دو بیت شعر به خط مؤلف، یادداشت محمد جعفر بن محمد ابراهیم فیضی، مشهور به علامه فیضی؛ مهر: علم الهدی «بمحمد علم الهدی علم الهدی علم الهدی» (بیضوی)، «ابوتراب الفیضی» (بیضوی)؛ واقف: ابوتراب بن نصیرالدین سلیمان بن علم الهدی بن فیض کاشانی؛ کاغذ: شرقی، ۱۶گ (۲-۱۷)، ۱۴سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۳۴-۲۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۰۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱یا اوایل قرن ۱۲؛ محشی ظاهراً به خط علم الهدی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۷ص (۱-۳۷)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۲۶۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمود جیلی، تا: قرن۱۱، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳ص (۱-۱۳)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۲-۱۳۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مفید بن محمد سعید لاهیجی، تا: اواخر ربیع الثانی۱۱۳۳ق؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۵گ (۴۷-۶۱)، ۱۶سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۴-۴۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** قد اخلق واضعف عبادالله تمت تمت.
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲ص، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰-۳۵]

۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۸۹/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ ۱۵ص (۶۲۹-۶۴۳)، ۱۶سطر [ف: ۲-۱۹۵]

۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۶۴۶/۵
خط: نستعلیق، کا: محمد برهان، تا: ذیحجه۱۲۲۱ق؛ ۱۷گ (۱۷۷-۱۹۳)، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۴۲۳]

۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۲مجموعه بدون شماره
کا: جعفر بن احمدآل ماجد بلادی بحرانی، تا: ۲ جمادی الاول۱۲۲۸ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۸۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: تبریزی، احمد بن عبدالقادر، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۱۰گ (۸۹پ-۹۸پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۹]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۹۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کریم طبیب سالیانی، تا: محرم۱۲۶۶ق، جا: قمشه؛ واقف: فهرستی؛ ۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴-۱۲۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۹۵/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: مقوا، ۱۹ص (۲۱۶-۲۳۴)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۳/۱-۱۷۲]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۴۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۲۷ق[رایانه]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۲/۱۷
آغاز و انجام: برابر
در نسخه با نام «رساله حدوث العالم من فیض افاض الله جل و علا شأبیب غفرانه و رضوانه»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵گ (۲۲۲پ- ۲۲۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۲۹/۲-۵۹۴]

← لب آداب الطالبین ➢ آداب المتعلمین (منتخب)

● **اللباب = علم الله تعالی = لباب الکلام** / فلسفه / عربی
al-lubāb = ‘ilm-ul lāh ta‘ālā = lubāb-ul kalām
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

به درخواست: محمد علم الهدی (فرزند مؤلف)
تاریخ تألیف: ۱۰۴۱ق
مؤلف در آن از چگونگی علم خداوند به جزئیات و کلیات اشیا و آنچه معقول و محسوس است با هماوین «اصل، اصل»به

اختصار بحث می‌کند و به گفته مؤلف مباحث رساله موافق با اصول فلسفی و مطابق با قواعد دینی و به دور از مناقشات است.شیخ احمد احسائی رساله حاضر را با عنوان«شرح رسالة العلم» شرح نموده است.

آغاز: الحمدلله العليم الحكيم الذى لا يعزب عن علمه مثقال ذرة فى السماوات و لا فى الارض ... اما بعد فيقول ... هذا لباب الكلام؛

انجام: و من اراد الزيادة عليه او اعلى منه فليطلبه من كتابنا الموسوم بعين اليقين فان فيه اسرار لا تحتملها الا كثرون و لا يمسها الا المطهرون و الحمدلله رب العالمين

[الذريعة ۳۲۲/۱۵ و ۲۸۸/۱۳، ۲۷۸/۱۸-۲۷۹رقم ۲۰۷۱و ۲۷۸/۱۸رقم ۹۶؛ فهرستهای خودنوشت فیض کاشانی ص ۲۳۲؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ هدیة العارفین ۶/۲-۷]

شرح و حواشی:

۱- شرح رسالة العلم = شرح لباب الكلام؛ احسائی، احمد بن زین الدین (۱۱۶۶-۱۲۴۱)

۲- المحاکمات و المقاومات؛ سبزواری، هادی بن مهدی (۱۲۱۲-۱۲۸۹)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۰۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ مهر: «عبدالباقی بن صدرالدین محمد الفیضی» (بیضوی)؛ ۷گ (۱-۷)، ۱۶-۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۵/۵سم [ف: ۳۴-۱۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۰۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: ابراهیم بن نصیرالدین، رضوی دلیجانی، تا: اواخر قرن۱۱؛ از سوی فرزند مؤلف، مولی محمد علم الهدی، مقابله و تصحیح شده با عبارت «بلغ تصحیحاً و معارضة بتأئیدالله»؛ مهر: نصیرالدین سلیمان بن محمد علم الهدی «انه من سلیمان» (مستطیل)، محمد علم الهدی «بمحمد علم الهدی علم الهدی علم الهدی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، ۹گ (۱۹-۲۷)، ۱۴سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۴-۲۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۷/۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با نشان «نص»، با افزودگی‌هایی از دهدار، محمد تقی خراسانی و میرزا رفیعا پس از پایان در شش برگ؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۳۷۶پ-۳۸۰)، ۲۲سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۳۹-۴۴۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** شفيع يوم الدين و آله و ذريته الطاهرين.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا[رایانه]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۶/۳-طباطبائی

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۷-۹ر)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲-۷۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۰۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱یا اوایل قرن ۱۲؛ محشی ظاهراً به خط علم الهدی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۷ص (۳۹-۵۵)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۲۶۹]

۷. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۷۸۷/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳گ (۵۷ر-۵۹پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵-۳۶۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹/۱۴ط

آغاز: بسمله. اعلم العالميه و المعلوميه هما عين الفاعليه؛ **انجام:** برابر

فاقد دیباچه مؤلف است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۳ص (۱۷۸-۱۹۰)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲۴/۳-۴۷]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۹۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۴گ (۶۷پ-۷۰پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲-۱۰۱۰]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸۵۳/۳۲-۳۵/۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۱۰۲ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۵-۲۹۲۳]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۷۰۵/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ عبدالکریم بن شیخ بدر، تا: ۱۱۱۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۵۷۴]

۱۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۷۱۱/۴

آغاز: المفعول يمتنع ان يكون فى مرتبة ذات الفاعل لان معنى الفاعلية و المفعولية ليس الاتقدم ذات على ذات

خط: نستعلیق، کا: سمیع بن غلامعلی قمی، تا: ۱۱۲۵ق؛ در اول نسخه مطلبی از مولانا عبدالرشید در وحدت وجود و بیان آن؛ جلد: تیماج، ۶ص (۱۰-۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۳۸۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۵۲/۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۳۷۴]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مفید بن محمد سعید لاهیجی، تا: ربیع الثانی۱۱۳۳ق؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۴۰-۴۷)، ۱۶سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴-۴۸]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۱۱/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن ابن علم الهدی محمد کاشانی، تا: رمضان۱۱۳۸ق؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۱۶سطر

(۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا: ف: ۲-۳۶]
۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۱۸/۵
خط: شکسته نستعلیق، کا: علم الهدی، تا: ۱۱۴۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۳ص (۶۵-۷۷)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۴۲]
۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۲۴۸/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۶گ (۱۷۴پ-۱۷۹پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۲-۱۰۱۰]
۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج؛ ۹گ، ۱۱سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۳۷]
۱۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۸۹/۹
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۲۰۴ق؛۸ص(۶۲۱-۶۲۸)، ۱۹سطر [ف: ۲-۱۹۵]
۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۰/۷
خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملا خلیل اردبیلی، تا: ۱۲۲۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴گ (۵۱ر-۵۴ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۱۵]
۲۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۹۲۱/۳
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد صادق هرندی، تا: ۱۲۳۶ق؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۳۹]
۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: تبریزی، احمد بن عبدالقادر، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۵گ (۸۴پ-۸۸پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۹]
۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۷۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۲۷ ذیقعده۱۲۷۳ق؛ مصحح، محشی با نشان «بلغ الی هنا»؛ ۹گ (۳۴-۴۲)، ۱۳سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴-۴۰۰]
۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نصرالله بن محمد صادق کاشانی، تا: ذیقعده۱۲۷۵ق؛ مصحح، محشی با نشان«منه مدظله العالی»؛ ۷گ (۱-۷)، ۱۵سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴-۱۴۷]
۲۴. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۳مجموعه بدون شماره
کا: جعفر بن احمدآل ماجد بلادی بحرانی، تا: ۲ جمادی الاول۱۲۸۸ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۸۳]
۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد حسن رضوی، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱پ-۱۱)، ابعاد متن: ۸×۱۴/۵، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۲۸]
۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۱/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه محرم۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۳۶پ-۴۱پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴-۱۷۵]
۲۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۵۲/۱۰
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۲۲۴]
۲۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۱/۴
کا: عبدالحسین محلاتی، تا: ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۳۵ر-۴۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱-۲۰۱]
۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۲۷/۸
خط:نسخ،کا:سردار کابلی،تا:جمعه۲۰جمادی الثانی۱۳۱۱ق؛۱۴ص (۲۳۱-۲۴۴)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا: ف: ۲-۱۲۵]
۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین علی حیرت ذهبی خراباتی زنجانی، تا: جمادی الثانی۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۲ص (۱۶۱-۱۷۲)، ۱۷سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲-۲۵۰۶]
۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۸/۷-۹/۲۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۵-۲۹۲۳]
۳۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۶۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** انا اوصیک فی الا تظن بی ان بینی و بینه شیئاً دعانی الی المراء علیه لا ولکنی اذا اردت بیان کلامه ... فان قلت بل هما تعتقد فهکذا و الله لاغیر و ما توفیقی الا بالله
بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۰۲]
۳۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۸۸/۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: ۱۳۹۵-]

● **اللباب** / حدیث / عربی

al-lubāb

کتابی است شامل احادیث نبوی که درموضوعات مختلف درچهل باب تنظیم شده وهر باب شامل ده حدیث است ومجموعاً چهارصد حدیث می‌شود، عناوین برخی از ابواب کتاب: باب ۱. فضیلة العلماء؛ ۲. فضیلت لااله الله؛ ۳. فضیلت بسم الله الرحمن الرحیم؛ ... ۳۷. ذکرالموت؛ ۳۸. ذکر القبر؛ ۳۹. عقوبات النایح؛ ۴۰. فضیلت صبر.
[الذریعة ۴۰۸/۱]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۱۰/۱-۳۹/۹۰

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والعاقبة المحمود ... اما بعد فان اضعف عبادالله واحقر خلقه ... سمیته کتاب اللباب ... الباب الاول فی فضیلة العلماء الباب الثانی فی فضیلة لا اله الاالله؛ **انجام:** وفی الارض فقیهاً ویحشر مع الصالحین الذین لا خوف علیهم و لا هم یحزنون

خط: نسخ، کا: میر محمد شفیع حسینی، تا: یک‌شنبه ۸ محرم۱۲۵۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۳۷]

● **اللباب = چهل حدیث** / حدیث / فارسی

al-lubāb = čehel hadīs

از: محمد علی (شاید)

زمان تألیف: (شاید) ۱۰۴۵ق

این کتاب را نویسنده‌ای که خود را «اضعف عبادالله اصلح الله شانه» معرفی می‌کند از جمع چهل حدیث (که به نظر او تشکیل اربعین است) فراهم آورده و به خیال خود جزء فراهم‌آورندگان اربعین و از ثواب برندگان این چنین کار می‌باشد. اما آنچه در این نسخه آمده چهل حدیث نیست زیرا پس از ذکر حدیث «السادس ثلاثین» حدیث التاسع ثلاثین می‌آید و ختم می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۷/۶

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و اله اجمعین؛ **انجام:** والصبر عن المعصیة تسعمائه درجة صدق رسول الله صلی الله علیه و اله و سلم تمت الاحادیث فی یوم الاحدثمان عشرین شهر جمادی الثانی ۱۰۴۵ کتبه الاقل الاشیاء محمد علی عفی الله عنه

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ جلد: چرمی، مذهب، ۳ص (۱۵۰-۱۵۲)، ۲۵سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶-۴۴۶]

● **لباب الآداب** / اخلاق / عربی

lubāb-ul ādāb

ابن منقذ، اسامة بن مرشد، ۴۸۸ - ۵۸۴ قمری

ebn-e monqez, osāme ebn-e moršed (1096 - 1189)

چاپ: قاهره، محقق: احمد محمد شاکر، مکناة لویس سرکیس، مطبعة الرحمانیة، ۵۸ص، م۳۲ص+۳ص، ۱۳۵۴ق.

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۵۳

خط: نسخ زیبا، کا: محمد هادی، تا: اواخر رجب۱۱۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد سمیع بیک خان بن ملک حسین بن محمد بن محمد تقی اردکانی، ۱۱۴۶؛ ۲۱۴ص، ۲۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۱۳۷]

← لباب الاجتهاد > العشرة الکاملة

● **لباب الاحادیث قطب شاهی** / حدیث / فارسی

lobāb-ol ahādīs-e qotb-od šāhī

قطب شاه، محمد بن محمد قلی، - ۱۰۳۵ قمری

qotb šāh, mohammad ebn-e mohammad qolī(- 1626)

وابسته به: قطب شاهی (ترجمه) = شرح اربعین = ترجمه اربعین شیخ بهائی؛ خاتون آبادی، محمد بن علی (-۱۰۵۷)

مختصر و تلخیص از «ترجمه قطب شاهی» یا ترجمه اربعین شیخ بهایی ابن خاتون عاملی (-۱۰۶۸ق) است که پس از مرگ شیخ بهائی در ۱۰۳۱ق تنها به ترجمه حدیث‌ها پرداخته است و آن «لباب الاحادیث ...» نامیده است.

آغاز: ای از تو حدیث معرفت را تبیین ... بر الواح دلهای آگاه نگاشته ...

[کتابشناسی شیخ بهائی ۱۴۷، الذریعة ۲۷۴/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۷۹/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۸

آغاز: چهل حدیث ای از تو حدیث معرفت؛ **انجام:** ای فلان علی الاحتمالین تمام شد ... العالی و لی الحسنی

خط: نستعلیق، کا: ولی حسنی، تا: ۱۰۳۵ق[الفبائی: -۴۸۰]

● **لباب الاحکام فی فرائض الاسلام** / فقه / فارسی

lobāb-ol ahkām fī farā’ez-el eslām

بدایونی، شریعت الله بن عبدالله

badāyūnī,šarī‘at-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh

فقه فتوایی اهل سنت است. به نام کتاب و مؤلف در مقدمه تصریح شده و علیرغم این، در فهرست ندوة العلماء، این رساله را از «عبدالله انصاری» دانسته‌اند.

[فهرستواره منزوی ۹۸۱/۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۰/۱

آغاز: بسمله. الحمدالله الذی فضل البشر علی سایر البریات بالعلم الذی هو القلب

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلماء در لکهنو شماره ۸۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ صفر۱۲۲۷ق؛ ۹ص(۱-۹)، ۱۵سطر[عکسی ف: ۵-۱۴۳]

● **لباب الاحیاء = احیاء الاحیاء** / عرفان و تصوف / عربی

lubāb-ul aḥyā’ = iḥyā’-ul aḥyā’

غزالی، احمد بن محمد، - ۵۲۰ قمری

qazālī, ahmad ebn-e mohammad(- 1127)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

گزیده‌ایست ازکتاببرادرش ابوحامد محمد غزالی موسوم به «احیاء علوم الدین»و بیشتر مطالب اخلاقی آن را برگزیده و مطالب مفصل و داستان‌های صوفیان را حذف کرده است. در این کتاب روش اصل پی‌گیری نشده ومشتمل بر چهل «باب» است: ۱. العلم؛ ۲. الاعتقاد؛ ۳. آداب الطهارة؛ ۴. اسرار الصلاة؛ ۵. اسرار الزكاة؛ ۶. اسرار الصيام؛ ۷. اسرار الحج؛ ۸. تلاوة القرآن؛ ۹. الاذكار و الدعوات؛ ۱۰. الاوراد؛ ۱۱. آداب الاكل و الشرب؛ ۱۲. آداب النكاح؛ ۱۳. الكسب؛ ۱۴. الحلال و الحرام؛ ۱۵. آداب الصحبة؛ ۱۶. العزلة؛ ۱۷. آداب السفر؛ ۱۸. السماع و الوجد؛ ۱۹. الامر بالمعروف و النهی عن المنكر؛ ۲۰. اخلاق النبوة؛ ۲۱. عجائب القلب؛ ۲۲. رياضة النفس؛ ۲۳. آفة الشهوتين؛ ۲۴. آفات اللسان؛ ۲۵. آفة الغضب و الحقد و الحسد؛ ۲۶. ذم الدنيا؛ ۲۷. ذم المال و البخل؛ ۲۸. ذم الجاه و الرياء؛ ۲۹. ذكر الكبر و العجب؛ ۳۰. الغرور؛ ۳۱. التوبة؛ ۳۲. الصبر و الشكر؛ ۳۳. الخوف و الرجاء؛ ۳۴. الفقر و الزهد؛ ۳۵. التوحيد و التوكل؛ ۳۶. المحبة و الشوق؛ ۳۷. النية و الاخلاص؛ ۳۸. المراقبة و المحاسبة؛ ۳۹. التفكر؛ ۴۰. الموت.

آغاز: بسمله الحمدلله علی جمیع نعمه حتی علی توفیقه لحمده وصلواته علی سید المرسلین ... اما بعد فانه قد عن لی فی بعض اسفاریان استخرج من کتاب ا حیاء علوم الدین لباب

انجام: وثقلت البطاقة فلا يثقل مع الله شیء والله اعلم بالصواب ...

[كشف الظنون ۲۴/۱؛ ریحانة الادب ۱۵۰/۳–۱۵۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۴۵–ف

نسخه اصل:پرینستون،مجموعه کارت. ش ۱۴۸۲ ص ۴۸۸ فهرست (۱۰۷۹ h)؛ بی‌کا، تا: ربیع الثانی۵۹۴ق؛ ۸۳گ [فیلمها ف: ۲–۲۸۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۸۵–ف

نسخه اصل: اسکوریال ش ۷۳۱.در چهل باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ جمادی الثانی۷۳۹ق [فیلمها ف: ۲–۲۸۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۷۳۱–۳۴/۱۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ رمضان۸۰۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۱۱گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۶–۳۴۳۸]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:۶۹۵ق؛۱۷۳گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱–۲۳۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۵۴

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف و کتاب به قرینه اغاز نسخه ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۱۲۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۷–۳۶۲]

● لباب الإحیاء = مختصر احياء العلوم / اخلاق / عربی

lubāb-ul iḥyā’ = muxtaṣar-u iḥyā’-ul ‘ulūm

کاشانی، محمد مؤمن بن محمد، ق۱۱ قمری

kāšānī, mohammad mo’men ebn-e mohammad(- 17c)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰–۵۰۵)

انتخاب متنی است از کتاب احیاء العلوم «غزالی» با حفظ ساختار مؤلف. انتخاب‌کننده که از علماء و عرفاء شیعه می‌باشد، گویا این کتاب را در آرامگاه «بابا افضل کاشانی» به پایان برده است.مؤلف در مقام تلخیص و انتخاب، برخی از بخش‌های کتاب را فهرست‌وار معرفی نموده و از تفصیل آن اجتناب نموده است، از جمله: در کتاب آفات اللسان در باب «لعن» می‌گوید: «ثم ذكر سؤالاً، هل يجوز لعنة يزيد [عليه اللعنه] لكونه قاتل الحسين عليه السلام او آمربه، فاجاب بما لايوافق طريقتنا بل الحق». مؤلف، علاوه بر تلخیص کتاب، آثاری هم از اهل بیت علیهم السلام در جاهای متعدد، به مناسبت مقام آورده است. این اثر را که قبل از «محجه البیضاء» فیض کاشانی نگارش یافته، می‌توان نخستین پیرایش شیعی احیاء العلوم دانست که در دهه‌های آغازین قرن ۱۱ نگاشته شده است.(سید محمود مرعشی)

[الذريعة ۲۷۵/۱۸؛ طبقات أعلام الشيعة (قرن ۱۱) ص ۵۹۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶۷

آغاز: ... إلى فنين أحدهما أن يتفكر فيما ينفعه فى المعاملة بأن يحاسب نفسه؛ **انجام:** و سقاه بماء الطاعات و طهر القلب عن شوك الأخلاق الردية و انتظر من فضل الله ...

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۲۹–۱۰۳۲ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مشمع؛ ۲۵۳گ، ۲۴سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۹–۵۶۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۲۸

آغاز: وجب علمه على حسب، وجب عليه؛ **انجام:** الامن اذن له الرحمن

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[الفبائی: –۴۸۱]

● لباب الاخبار فی الاحادیث النبوية = الاربعون باباً = الاربعمأة حديث / حدیث / عربی، فارسی

lubāb-ul axbār fi-l aḥādīṯ-in nabawīyya = al-arba‘ūn-a bāblā = al-arba‘ama’at-u ḥadīṯ

مستوفی، محمد بن محمود

mostawfī, mohammad ebn-e mahmūd

چهارصد حدیث کوتاه از کلمات پیامبر اکرم که از طریق اهل سنت روایت شده و بدون ذکر سند آنهاست. رساله در چهل «باب» در آداب و اخلاق و فضائل دینی است و هر کدام دارای

ده حدیث است. در برخی نسخه‌ها به صورت تحت اللفظی ترجمه شده است. عناوین «باب»ها: ۱. فضیلت علم و عالمان؛ ۲. فضیلت لا اله الا الله؛ ۳. فضیلت بسمله؛ ۴. فضیلت درود شریف؛ ۵. ایمان؛ ۱۰. فضیلت نماز جمعه؛ ۲۰. ذکر الله؛ ۳۰. حق پدر و مادر؛ ۳۵. خنده و قهقهه؛ ۳۶. پرسیدن از بیمار؛ ۳۷. ذکر موت؛ ۳۸. گور و احوال آن؛ ۳۹. عقوبت نوحه کردن؛ ۴۰. فضیلت صبر.

آغاز: بسمله. رب یسر و تمم بالخیر حمد بی حد و مدح بی عد خدایرا جل جلاله و عم نواله که علم علم علماء بعالم علوی بسر افراشت و بیرق جهل جهلاء جهانرا در مجمل ادبار مجهول گذاشت ... اما بعد میگوید بنده ضعیف گناهکار امیدوار برحمت پروردگار محمد محمود اصلح الله امور دینه و دنیاه ... لباب الاخبار که بناء آن بر چهل بابست و در هر بابی ده حدیث است در نظر آمده این گناهکار آن را بپارسی ترجمه کرد از برای مبتدیان و کسانی که بر لفظ عربی اطلاع ندارند. تا چون بخوانند بر معنی آن واقف گردند.

چاپ: چند بار چاپ شده است؛ مشار ۴۳۶۶/۴ (۴ چاپ)

[الذریعة ۲۷۵/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۷۹/۶، ۷۹۴/۷؛ مشترک پاکستان ۲۴۳۲/۴ (۶۱ نسخه)]

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۶۷

آغاز: الحمدلله ... اما بعد بدانکه چون حضرت آفریده گار را بقائی است؛ **انجام:** چون در بازار روی بگو: اللهم انی اسألك خیر هذا السوق

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۸۸ق، مهر: «رب یحیی محمد و علی (؟)» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [مؤید: ۳-۳۷۸]

۲. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: ۲۰/۲

آغاز: حمد بیحد و مدح بیعد مر خدای را جل جلاله و عم نواله که علم علم علماء را باوج سما برافراشته و برق جهل را در مجهل ادبار گذاشته و درود بسیار و تحیات بیشمار بر خلاصه بشر و شفیع روز محشر محمد؛ **انجام:** هرگاه که متوجه شود بسوی بنده ای از بندگان من مصیبتی در نفس او یا مال او یا فرزند او پس استقبال نماید او را به صبر جمیل از او شرم دارم در قیومت ازو ... دیوان اعمال و الحمدلله رب العالمین و سلم تسلیماً

کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج، ۲۸گ (۲۷پ-۵۴ر)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸/۲

آغاز: بسمله حمد بی حد و مدح بی عد مر خدای را ... که علم علم علما را باوج سما بر افراشته؛ **انجام:** یا پهن گرداند مرو را دیوان اعمال او و الحمدلله رب العالمین و سلم تسلیما کثیرا الی یوم الدین

بی‌کا، تا: ۹۱۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۵ص (۶۱-۱۱۵)، ۲۰سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۹-۹۹۹]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۹۷۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** پیغامبر را ع که بود (حدیث ۹ باب ۴۰).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۴گ (۱۱۵پ-۱۷۸پ)، ۱۵سطر (۷/۵×۱۵) [ف: ۵-۴۶۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۵۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هفتصد درجه ثواب است و الله اعلم بالصواب و الیه یرجع و المآب.

خط: نستعلیق، کا: خان محمد خواند ملك یوتهاری، تا: قرن ۱۰و۱۱؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سلطان حسین واعظ استراباد، ۱۰۶۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۸۳گ (۱۱۸پ-۲۰۰پ)، ۱۳سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۵-۴۲۱۶]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۷/۱-عکسی

آغاز: رسول ص از اقمتم فقولوا بسم الله؛ **انجام:** جل جلاله و عم نواله، یا موسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش۴۱۳۴(مشترک ۲۴۳۲/۴)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام [عکسی ف: ۲-۲۳۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۹۵

آغاز: برابر**انجام:** وصبر بر درویشی خشنودی یابد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ شعبان۱۰۳۲ق؛ مجدول، دارای سر لوح؛ تملک: علاء الحکماء به تاریخ صفر ۱۳۴۰ ؛ جلد: تیماج، ۶۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۴-۳۲۸]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۷۹/۲۱

آغاز: بسمله. حمد بیحد و مدح بیعد مر خدای را جل جلاله و عم نواله که علم علم علماء را باوج سما برافراشته ... اما بعد چنین گوید بنده ضعیف گناه کار ... محمد بن محمود؛ **انجام:** مرو را ترازوی او، یا پهن گرداند مرو را دیوان اعمال.

کا: محمد تقی بن حسین خاتون آبادی اصفهانی، تا: ۱۰۵۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری، ۶۳گ (۶۵پ-۱۲۷ر در متن)، اندازه: ۲۱/۱×۳۵/۲سم [ف: ۷-۳۷۱]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۷۵/۳۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ با یک سرلوح، با دو پیشانی، مجدول؛ جلد: مذهب، ۱ص (۱۶۲پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷-۳۲۸]

۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۸۸/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شرم دارم ازو روز قیامت که راست مرو را ترازوی او ... مرو را دیوان اعمال او و الحمدلله رب العالمین و سلم تسلیما کثیرا الی یوم الدین.

نام مؤلف با توجه به آغاز و انجام معلوم گردید؛ خط: نسخ خوش، کا: معز الدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ واقف: محمد حسام

واعظی، ۱۳۹۷؛ جلد: بیرون تیماج، ۲۴ سطر در متن و حاشیه مختلفالسطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵-۵۵۶]

۱۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۵۴/۷

آغاز: مؤلفه العبد الواثق ... هبة الله بن عطاء الملك حامد بن محمد غزنوی أسعد الله فی الدارین ... یقول انی أردت کتاباً من أحادیث النبویة و أخبار المرویة باسناد صحیح ورواة وثیق و طرحت الأسانید ... و وضعیت أربعین باباً فی کل باب عشرة أحادیث ... باب فی فضل العلم و العلماء؛ **انجام:** و استقبل ذلک بصبر جمیل استجابت منه یوم القیمة ان أنصب له میزاناً أو انشرله دیواناً، تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۱۰۸۹ق؛ نام مؤلف در نسخه حاضر به این صورت آمده است: «هبة الله بن عطاأ الملك حامد بن محمد غزنوی»؛ محشی؛ ۶۱گ (۹۰پ-۱۵۰ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۴۷۶]

۱۲. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه: ۱۳۲/۱

آغاز: حمدی که جمع حامدان از احصاء آن عاجزند و شکری که جمع شاکران از اداء آن قاصرند مر حضرت بسیار بخش را؛ **انجام:** دستوری هد آسمانها و زمینها را که سخن گویند هر آینه مژده دهند روزه داران ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: گالینگور، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: -۱۰۰]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۶۲/۴

آغاز: حمد بیحد و مدح بیعد مر خدای را جل جلاله و عم نواله که علم علم علما را به اوج سماء برافراشته و برق جهل را در مجهل ادبار گذاشته و درود بسیرا و تحیات بی شمار بر خلاصه بشر و شفیع روز محشر؛ **انجام:** شرم دارم ازو روز قیامت ازو که راست داشته شود مرو را ترازویی و یا پهن گرداند مرو را دیوان اعمال او.

بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۵۷ص (۱۱۱-۱۶۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۶-۱۵۸]

۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۷۸/۴

آغاز: بسمله، حمد له، بدانکه چون حضرت آفریدگار را ... در حق این فقیر گناهکار الطاف بسیار بود

کا: حاج غلامرضا بن قاسم یزدی، تا: ۱۲۵۱ق؛ اهدایی: حاج شیخ غلامرضا جماعتی تفتی؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹گ (۱۴۵-۱۶۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۱۳۸۷]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۵۹۴

آغاز: بسمله. حمدله و الصلوة ... اما بعد بدانکه چون حضرت آفریده کار را بقائی است و توالت نعماؤه در حق این فقیر گناه کار ... عمر عزیز خود را در تحصیل علوم دینی صرف کرده؛ آغاز موجود ضمیمه: «که فرمود که حضرت رسالت پناه (ص) مرا فرمود که یا علی تو مرا منزله هارونی»؛ **انجام:** یا علی چون در بازار روی بگو اللهم انی اسئلک خیر هذه السوق ... [در ادامه ۹ سطر احکام خواب دیدن به نقل از امام صادق (ع) به فارسی]

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۱ ربیع الثانی۱۲۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ضمیمه: مذیل است به ۱۹ برگ «ترجمه وصایا النبی (ص) الی علی (ع)» از مترجم ناشناس؛ مهر: «رب نجنی بمحمد و علی» (مربع)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۷۹گ (۶۰گ+۱۹ضمیمه)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۵]

۱۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۴۲/۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... علی خیر محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۱۱۳]

۱۷. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: ۸۹/۱

آغاز: صلعم من تعلم حرفا من احد فهو مولاه باب دویم در فضیلت گفتن لا اله الا الله؛ **انجام:** اوحی الی موسی یا موسی من لم یرض بقضایی و لم یصبر علی بلایی و لم یشکر علی نعمایی فلیخرج من تحت سمائی و لیطلب ربا سوائی

از باب دویم در فضیلت گفتن لا اله الا الله تا باب چهلم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۱ر-۱۲ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

● لباب ادب الکاتب / ادبیات / عربی

lubāb-u adab-il kātib

رسالهمختصر و موجزی از «ادب الکاتب» ابی عبدالله محمد بن یحیی الصولی الکاتب (-۳۳۵؟ق) می‌باشد. در آغاز کتاب نام آن «مختصر لباب ادب الکاتب» و در انجام «لباب ادب الکاتب» آمده است.

آغاز: سألت نفعک الله بالعلم و حفظه و الأدب وفهمه تتبع أدب الکتاب عن الصولی و اختصاره و انتخاب [خالصه] و اختیاره فأخرجت عیونه و إن قلت و أثبتت نصوصه و إن خفت

چاپ: با تصحیح محمد بهجت الأثری، المطبعة السلفیة، ۱۳۴۱هـ/۱۹۲۲م.

[کشف الظنون ۴۸/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۷۹/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقال عبدالله ما احسن ماسکا امره بین اضعاف مدحه و قضی حاجاته.

خط: نسخ، کا: احسائی، محمد بن منصور، تا: اواخر جمادی الاول۱۰۲۴ق، جا: اصفهان قریب جامع کبیر؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۱۳پ-۱۱۴پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۲۵-۹۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۹۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سئل عن الکتاب عن الخط متی یستحق أن یوصف بالجود، فقال

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، ۱گ

(۹پ-۹پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۱-۷۶۱]

● **لباب الاربعین فی اصول الدین** / کلام و اعتقادات / عربی
lubāb-ul arba'īn fī usūl-id dīn

سراج الدین ارموی، محمود بن ابی بکر، ۵۹۴ - ۶۸۲ قمری
serāj-od-dīn-e ormavī, mahmūd ebn-e abī-bakr (1198 - 1284)

وابسته به: الاربعین فی اصول الدین؛ فخر رازی، محمد بن عمر (۵۴۴-۶۰۶)

اهدا به: فرزند خود

اختصاری است از کتاب «الاربعین فی اصول الدین» فخرالدین رازی. در این مختصر گاهی برای تقویت مشتغلین به علم کلام شبهه‌ها و مغالطه‌هایی افزوده شده ولی پاسخ هر کدام را نیز می‌آورد.

[کشف الظنون ۶۱/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۷عکسی

آغاز: ان اورد فی هذا الکتاب جمیع ما فیه بالالفاظ موجزة یحوی ما یحویه و اجتنبت فیه الاطناب الممل، فخیر الکلام ما قل و دل؛ **انجام:** و بهذه الوجوه یمکن لذی الفطان ان یتمسک بها فی الاحکام الشرعیه و المسائل الخلافیه، و هذا آخر الکتاب و الله اعلم بالصواب.

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۷۵۱(اربری، فهرست خطی عربی ۴/۱)؛ خط: نسخ، کا: عمر بن احمد المتطبب، تا: اواخر ذیقعده ۷۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ تملک: ابن فاضل سنندجی؛ ۱۵۲گ، ۱۹سطر [عکسی ف: ۲-۲۲۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۰

آغاز: المسئلة الاولی فی المقدمات - العلم اما تصور و اما تصدیق و لیس کل تصور مکتسبا دفعا للدور و التسلسل. بل و لا شیء منه؛ **انجام:** و هذه الوجوه یمکن الذی الفطانة ان یتمسک بها فی الاحکام الشرعیة و المسائل الخلافیة.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۱۱۷گ، ۲۰ سطر (۴/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۲-۴۹۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۸۸

آغاز: احمد الله الذی شهد من البراهین القاطعة بوجوبه و أزلیته و دلت الایات الساطعة علی دوام وجوده و أبدیته؛ **انجام:** و لانص علیها و الا لکان یوم السقیفة امامة نفسه علی البیعة و قوله أقیلونی

خط:نسخ،بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۹-۷۶]

● **لباب اسکندری** / هیئت / فارسی
lobāb-e eskandarī

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ ؟ قمری
kāšī, jamšīd ebn-e mas'ūd(- 1438)

اهدا به: جلال الدین اسکندر بهادرخان (-۷۱۸ق)

گفتاری است در هیئت و دارای یک «مقدمه» و دو «مقاله»: مقدمه در بیان اجسام علی الاجمال (طبیعیات)؛ مقاله ۱. در هیئت اجرام علوی، دارای چهارده«فصل»؛ مقاله ۲. در هیئت زمین و آنچه بدان تعلق دارد، دارای دوازده «فصل».

آغاز: الحمدلله الذی فطر السماوات و زینها بالثوابت و السیارات ... اما بعد این مختصریست در علم هیئت بر حسب اشارت من اشارته حکم ... بنده کمترین ... جمشید بن مسعود بن محمود الکاشانی الملقب بغیاث ... در سلک تحریر آورد ... و آنرا لباب اسکندری نامید.

[نسخه‌های منزوی ۳۴۲/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۰۲۸/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۱۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جهت انحراف جهت سمت باشد.

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین محمد حسینی کاشانی (از اولاد غیاث الدین جمشید)، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۸ص (۲-۳۹)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۹-۲۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۶۵/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جهت آن باز دانند تمام آن بگیرند انحراف جهت سمت باشد.

خط: تحریری، کا: حاجی محمد بن علاء الدین حسنی جرفادقانی، تا: جمعه غره رمضان۱۰۵۰ق؛ مهر: «محمد کاظم» (بیضوی)؛ جلد: چرم، ۳۵ص (۱۷۴-۲۰۸)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴۷/۱-۲۰۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۵/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کب سرطان را سمت چندان است و جهت آن بار دانند تمام آن بگیرند بجز این جهت سمت باشد.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۲۶۲پ-۲۷۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳-۲۱۰]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** خط قبله خواهد بود. آخر ما رویناه و الحمدلله رب اولا و آخرا ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۲۷ص (۸۸-۱۱۴)، ۱۷سطر(۶×۱۳/۵)،اندازه:۱۰×۱۷سم [ف: ۳-۹۰۱] و [نشریه: ۴-۴۰۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۶۴/۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۹۸]

● **لباب الاشارات** / فلسفه / عربی
lubāb-ul ešārāt

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ – ۶۰۶ قمری
faxr-e rāzī, mohammad ebn-e ‘omar (1150 - 1210)
وابسته به: الاشارات و التنبیهات؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰–۴۲۸)

در آن اشارات ابن سینا را گزین و پاکیزه نموده و به عبارات روشن‌تری درآورده مگر نمط نهم آن را که هیچ دگرگون نکرده و چون آن را نیکو دیده از آن گلچین نموده به همان عبارات آورده است.

چاپ: قاهره، مطبعة السعادة، ۱۴۴ص، ۱۳۲۶ق و چاپ دوم در سال۱۳۵۵ ق به چاپ رسیده است.

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۵۰

آغاز: و هذا التفسیر ایضا لا یلیق بالحکماء و لیس لهذه اللفظة معنی ملخص سوی هذین المعنیین؛ **انجام:** ثم تعود الی مطالعته فانه لابد هیهنا من شیء مباین یکون علة لحدوث تلک المعانی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ ۱۹۴گ، ۲۰ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲–۲۸۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷/۳۲

آغاز: بسمله. قال الامام ... محمد بن عمر الرازی ... هذا الباب کتاب الاشارات هذبته بالتماس بعض السادات؛ **انجام:** و القوی المنفعلة السافلة اجتماعات علی غرائب و الله المستعان و علیه التکلان.

کا: ساروی، تا: پنج‌شنبه ۸ صفر۱۰۹۷ق؛ محشی؛ ۳۶گ (۱۲۹ر–۱۶۴پ)، ۲۶ سطر(۱۴×۲۰)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۷–۲۶۷۵]

● لباب الاصول / اصول فقه / عربی

lubāb-ul uṣūl

مؤمن تبریزی، محمد بن حسن، ق۱۴ قمری
mo’men-e tabrīzī, mohammad ebn-e hasan(- 20c)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۳۴

آغاز: الکلام فی المجمل و المبین و فیه مطلبان. المطلب الاول فی المجمل. الاجمال فی اللغة الجمع من قولهم اجلت الحساب ای جمعته؛ **انجام:** الا بعض موارد الاستثناء علی ما عرفت آنفاً فلا حاجة الی اعادة المقال فیها. هذا نهایة الکلام فی المجلد الاول من هذا الکتاب الشریف الموضوع فی بیان حجیة القطع و الظن مع جملة من مباحث الالفاظ و هو المسمی بمجامع الاصول و عن الله المسئول التوفیق و الاعانة لاتمام المجلد الثانی و انا العبد الجانی محمد ابن الحاج الحسن الشهیر بمؤمن التبریزی المولد و النجفی المسکن و المدفن ان شاءالله وفقهما الله للصواب و رضهما الله حسن العاقبة و خیر المآب و قد کان الفراغ من تسوید هذه الاوراق فی شهر ربیع الثانی من شهور سنة ۱۲۹۸ من الهجرة النبویة علی هاجرها آلاف التحیة و السلام.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی۱۲۹۸ق؛ مصحح، با افزودگی‌ها در کناره‌ها، در پایان نسخه چند سطری درباره زندگی مؤلف و کتاب‌هایش نوشته است: «مؤلف حاج میرزا محمد از مجتهدین آذربایجان و همان است که حجة الاسلام نیر در الفیه او را به نام غضنفر العلماء خوانده و رساله در عدم حرمت ریش تراشی و عدم دلیل آن دارد که چاپ نشده»؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۸/۴×۲۴/۳سم [ف: ۲۹/۲–۷۹۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۳۳

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الائمة الطاهرین. باب الادلة العقلیة و الاصول العلمیة و قبل الشروع فی تفصیلالکلام منها ینبغی تقدیم مقدمة تفید بیان ما یتوقف علیه المقصود؛ **انجام:** حیث لا نجد بداً من ذالک (کذا) فی امثال بلادنا کما هو واضح لمن شاهدها وفقنا الله و جمع الطالبین للحق الی الرشد و الصواب.

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ با کمی خط خوردگی؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: میشن مذهب، ۲۱–۱۸سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۹/۳×۲۲/۵سم [ف: ۲۹/۲–۷۹۴]

● لباب الاعراب / نحو / عربی

lubāb-ul i‘rāb

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۲۱

بی‌کا، تا: ۸۳۳ق؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه خمینی؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

● لباب الاعراب / نحو / عربی

lubāb-ul i‘rāb

در آن از عامل فعل و عامل حرف و نوع سوم در حروف ناصبه بحث شده با نقل سخنان رضی و خوافی و سید رکن الدین، در شش برگ آخر حواشی خطبة الکتاب «لباب الاعراب» که دریک «مقدمه» و چهار «قسم» است می‌باشد با این آغاز: «حمداً فمن هام فی هویته الاوهام».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۳

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالرحمن بن محمد، تا: دوشنبه ۹ جمادی الاول۸۳۷ق، جا: جویان هرات مدرسه یوان؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی با نشان «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج، ۲۶۰گ، ۳۰سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [سنا: ف: ۱–۴۰۸]

← لباب الافکار و نتایج الانظار > اللباب و مفاتیح الابواب

● **لباب الالباب** / تراجم / فارسی

lobāb-ol albāb

عوفی، محمد بن محمد، ق۷ قمری

'awfī, mohammad ebn-e mohammad(- 13c)

تاریخ تألیف: گویا ۶۱۸ق

کهن‌ترین زندگی‌نامه سرایندگان فارسی‌سراست یا بهتر بگوییم کهن‌ترین آنها که به دست ما رسیده است، در دوازده «باب»: ۱. در فضیلت شعر و شاعری؛ ۲. معنی شعر در لغت؛ ۳. نخستین سراینده؛ ۴. نخستین سراینده فارسی‌سرا؛ ۵. لطایف اشعار سلاطین و ملوك و امرا؛ ۶. لطایف اشعار وزرا و صدور و کفاة؛ ۷. اشعار ائمه و علما و صدور و فضلا؛ ۸. شعرای آل طاهر و آل لیث و آل سامان که طبقه اول اند؛ ۹. سرایندگان آل ناصر که طبقه دوم اند؛ ۱۰. سرایندگان سلجوقیان تا سلطان سعید، که طبقه سوم اند؛ ۱۱. سرایندگان این قرن، بعد از دولت سنجر تا این روزه؛ ۱۲. لطایف اشعار صدور و شعرای افاضل که بدین حضرت موسومند.

چاپ: به کوشش ادوارد براون با حواشی میرزا محمد قزوینی، ۲ جلد، لیدن، ۱۳۲۴/۱۹۰۷ ق چاپ شده است.

[فهرستواره منزوی ۱۹۳۷/۳]

شرح و حواشی:

۱- حاشیة لباب الالباب

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴-ف

نسخه اصل: کتابخانه تاگور در دانشگاه لکنو M. 70T (۴۵۶۷۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۳۰۸گ، ۲۱سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۳]

● **لباب الالباب فی فضائل الاصحاب** / فضایل و مناقب / فارسی

lobāb-ol albāb fī fazā'el-el ashāb

خطیبی، عمر بن عیسی، ق۶ قمری

xatībī, 'omar ebn-e 'īsā(- 12c)

کتابی است در بیان فضائل، و مناقب، و خصائص، و شرح زندگانی چهار نفر از اصحاب پیامبر اکرم (ص) که بعد از وی به خلافت رسیدند، بر طبق اعتقاد اهل سنت.در پنج «باب»: ۱. اندر نام و نسب و اسلام و فضایل ابی بکر؛ ۲. فضایل عمر بن الخطاب ...؛ ۳. اندر قصه امیر المؤمنین عثمان بن عفان ...؛ ۴. اندر قصه امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه و عن احبائه؛ ۵. اندر فضایل الصحابة الاربعة رضی الله عنهم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۵۰عکسی

آغاز: الحمدلله ... قال الشیخ الفقیر المحتاج الی رحمة الله تعالی عمر ابن عیسی بن ابی عبدالله الخطیبی الدهلقی؛ **انجام:** واز شفاعت این بزرگان، اول محمد مصطفی ... و علی المرتضی رضی الله عنهم محروم نکناد و بفضل و رحمت خویش با ما کار کناد بمنه و فضله.

نسخه اصل: ایاصوفیا - استانبول، ش ۳۳۴۳؛ خط: نسخ، کا: قاسم ابن ابی بکر، تا: جمعه قرن۱۰، جا: ملطیه؛ مصحح؛ ۲۶۵گ، ۲۱سطر [عکسی ف: ۲-۳۲۷]

● **لباب الألباب فی مراسم الإعراب** /ادبیات/ عربی

lubāb-ul albāb fī marāsim-il i'rāb

قزوینی، ابراهیم بن احمد

qazvīnī, ebrāhīm ebn-e ahmad

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۱۲

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن علی بن عمر العباسی، تا: ۱۵ صفر۸۴۳ق [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲-۲۳]

● **لباب الألقاب فی القاب الاطیاب** / تراجم / عربی

lubāb-ul alqāb fī alqāb-il aṭyāb

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e 'alī madad (1846 - 1922)

تاریخ تألیف: شب دوشنبه ۲۱ رجب ۱۳۱۷ق

مؤلف پس از تعلیقاتی که بر کتاب «ریاض» و موسوم به «ایضاح الریاض» در شرح حال متقدمین بر عصر مؤلف آن نگاشته، تصمیم به تألیف این کتاب گرفته و در آن کنی و القاب علماء مقدم بر کتاب ریاض و مشهورین از علماءمتأخر وی را با اشاره به بعضی از تألیفات مشهور آنان به‌گونه‌ای مختصر درده «باب» و یک «خاتمه» در شرح حال خود نگاشته است.

[الذریعه ۲۷۷/۱۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۰۴

آغاز: حمد الله المتعالی عن الاسماء علی نعمائه و الصلاة علی محلی صفاته محمد صفوة انبیائه و اصفیائه

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف ـ کاشان؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ ۱۱۲ص[عکسی ف: ۳-۱۰۴]

● **لباب الانساب و القاب الاعقاب = نهایة الانساب** / انساب / عربی

lubāb-ul ansāb wa alqāb-ul a'qāb = nihāyat-ul ansāb

بیهقی، علی بن زید، ۴۹۹ - ۵۶۵ قمری

beyhaqī, 'al ebn-e zeyd (1106 - 1170)

تاریخ تألیف: ۵۵۸ق

کتابی است در دو جلد که درباره انساب ذریه طاهره پیامبر گرامی اسلام که با همکاری نقیب سید عماد الدین ابو الحسن

علی بن محمد بن یحیی آل زباره حسینی تألیف شده است. بیهقی جلد اول این کتاب را در عرض سه ماه نگاشته، چرا که در اواخر جمادی الثانی ۵۵۸ نگارش آن را شروع کرده و در ماه رمضان همان سال این جلد را به پایان برده است. متأسفانه تنها جلد اول کتاب به دست ما رسیده است و ما نمی‌دانیم که آیا جلد دوم کتاب تألیف شده و بعد از بین رفته یا این‌که به کلی تألیف نشده است. نام کتاب در برخی منابع، همچون الذریعة و فهرست کتابخانه ملک، «لباب الأنساب و ألقاب و الأعقاب» ضبط شده، ولی در روی جلد نسخه چاپی ودر مقاله مرحوم سید عبدالعزیز طباطبایی بدین صورت درج شده است: »لباب الأنساب والألقاب والأعقاب»، همچنان‌که در انجامه مؤلف نیز آمده است: «و قد فرغت من اتمام المجلد الأول من کتاب لباب الأنساب و الألقاب و الأعقاب فی شهر الله المبارک رمضان سنة ثمان و خمسین و خمس مائة». بیهقی درباره این کتاب اظهار داشته است: «لما کان کتابی هذا علی جهة کتب الأنساب عصابة و علی قمم المشجرات تاجاً، جعلته بین جداول مصنفاتی بحراً مواجاً». در مقدمه لباب الأنساب بحث‌هایی، همچون تحدید نسب و حسب، معنی علوی و حسن و حسین، شرف علم انساب، معنی آیه کریمه «و قطعناهم اثنتا عشرة أسباطاً»، آیات وارده در نسب، فضائل سبطین و فضل اولادشان مطرح شده و پس از آن فصلی به انساب و القاب و اسباب آن اختصاص یافته و طی ۲۳ باب به ترتیب حروف الفباء از همزه تا هاء القاب وانساب سادات در ضمن جدول‌ها بیان شده و پس از آن بحثی درباره اصطلاحات علمای انساب مطرح شده و شرح حال اولاد ائمه اطهار ذکر شده است. در ادامه نیز به تفصیل اطلاعاتی درباره نقباء، نسابه ها و انساب سادات مناطق مختلف عالم ثبت شده است.(حافظیان ابوالفضل»

آغاز: الحمدلله الذی خلق الخلایق من بسایط متباینة الاقسام و نظر من وسایط متغایرة الاقسام و صیر عقولهم شواهد علی استنهاج مسالک الافکار حتی یوافقوا بها و یخالفوا

[معجم المؤلفین ۹۷/۷؛ مصفی المقال ص ۲۸۱؛ معجم الادباء ۲۱۲/۵؛ در معالم العلماء (ش ۳۳۴) از پدر بیهقی یاد شده ولی از این کتاب یاد نشده است، مجله مهر س ۲ ص ۳۸ درباره لباب الانساب؛ اعیان الشیعه ۱۸۶/۱۰ و ۲۵۷/۴۱؛ جامع الانساب ۷۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۷۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کهول و الله تعالی ولی التوفیق و التیسیر و هو علی ما یشاء قدیر و صلی الله علی محمد و عترته الطاهرین اجمعین.

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ در صفحه اول نسخه نام کتاب و مؤلف به خطی قدیمی در داخل دایره‌ای بزرگ چنین ثبت شده است: «کتاب نهایة الأنساب فی بیان تحقیق أحفاد و اولاد أئمه الأطهار من ذریة رسول الله و بیان قبایلهم و أسماء نقباء البلاد من الربع المسکن من تصنیف السید الامام العالم نسابة المشرق و المغرب أبو جعفر محمد بن هارون الموسوی النیسابوری - عفی الله عنه بالنبی والوصی و آله»؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۷۰؛ ۱۶۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۶سم [ف: ۶-۶۲۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۱عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۴۷۶]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۵۵بخش۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: -۱۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۱]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۶۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یعیش فی ل هذا السعی الجمیل شاب یسامی للعلی و کهول و الله ولی التوفیق و التیسیر و هو علی ما یشاء قدیر و صلی الله علی محمد و عترته الطاهرین اجمعین.

خط: نسخ، کا: محمد حسین مشهدی حافظ، تا: قرن۱۳، جا: مشهد رضوی؛ محشی، گویا از روی نسخه آستان قدس نوشته شده باشد؛ جلد: تیماج حنایی، ۱۱۹گ، ۳۱ سطر (۱۲×۱۴)، اندازه: ۲۲/۵×۳۵سم [ف: ۵-۴۶۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۲۹-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۱۹۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۵۶

خط: نسخ، کا: مسیح بن محمد باقر، تا: ۳ جمادی الثانی۱۲۹۳ق؛ مصحح؛ تملک: علی اکبر حسینی مستوفی؛ جلد: میشن، ۱۳۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۴/۶سم [ف: ۱-۴۵۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۹عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۴۷۴]

۴. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۷۳عکسی

بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ ۱۷۱گ [جنگ: ۱-۴۷۲]

۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۳۳-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یعیش فی ظل هذا السعی الجمیل شاب یسامی للعلی و کهول و الله ولی التوفیق و التیسیر و هو علی ما یشاء قدیر و صلی الله علی محمد و عترته الطاهرین اجمعین.

خط: نسخ، کا: محمد صادق تویسرکانی، تا: دوشنبه ۱۴ رجب۱۳۰۳ق؛ مهر: «تبریز کتابخانه سید عبدالحجة ایروانی ۱۲۷۴»؛ جلد: گالینگور، ۱۸۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲-۲۸۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۷۷-عکس

خط:نسخ، کا: محمد صادق توی سری کانی، تا: دوشنبه ۱۴ رجب ۱۳۰۳ق؛ تملک: کتابخانه حاج سید علی آقای ایروانی، کتابخانه صنیع الدوله در ۱۲۹۸ و ۱۳۰۴، آقا میر حجت ایروانی در تبریز با خط علی بن موسی بن محمد شفیع تبریزی در محرم ۱۳۲۳، مهر: «تبریز کتابخانه سید عبدالحجة ایروانی ۱۲۷۴» [فیلمها ف: ۳-۲۴۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۸عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل و قد فرغت من اتمام المجلد الأول من کتاب لباب الأنساب و الألقاب و الأعقاب ... و الله تعالی ولی التوفیق والتیسیر و علی ما یشاء قدیر و صلی الله علی محمد و عترته الطاهرین أجمعین قد تمت.
نسخه اصل: کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد علی بن محسن بن محمد علی، مدعو به ادیب العلماء، تا: ۱۵ جمادی الثانی۱۳۷۶ق؛ از روی نسخه ای به خط محمد صادق تویسرکانی مورخه ۱۴ رجب ۱۳۳۳ استنساخ شده است؛ محشی از آیت الله مرعشی؛ ۳۷۰ص، ۱۷سطر[عکسی ف: ۴-۴۷۰]

● لباب التأویل فی معالم التنزیل / تفسیر / عربی

lubāb-ut ta'wīl fī ma'ālim-it tanzīl

خازن، علی بن محمد، ۶۷۸ - ۷۴۱ قمری

xāzen, 'al ebn-e mohammad (1280 - 1341)

وابسته به: معالم التنزیل و حقایق التأویل = تفسیر فراء = تفسیر بغوی؛ بغوی، حسین بن مسعود (۴۳۶-۵۱۰)
تاریخ تألیف: چهار شنبه ۱۰ رمضان ۷۲۵ق
مختصری است از کتاب «معالم التنزیل» بغوی که مفصل بوده، به اضافه مطالب و احادیثی که افزودن آنها لازم بوده و از چند تفسیر گرفته شده است. اسانید احادیث حذف شده و برای صحیحین رمزی وضع کرده و کتاب‌های دیگر را نام می‌برد.
چاپ: بولاق، ۱۲۹۸و۱۳۰۰ق؛ الازهریه، ۱۳۰۰ق؛ الخیریه، ۱۳۰۹ق؛ المیمنیه، ۱۳۱۲و۱۳۱۹ق.
[کشف الظنون ۱۵۴۰/۲؛ معجم المطبوعات ۸۰۹/۱؛ ظاهریه علوم القرآن ۲۸۰؛ الاوقاف العامة بغداد ۱۴۳/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۸۲
جزو یکم است که دومی آن از اعراف بایستی آغاز گردد؛ خط: نسخ، کا: بیانی مالکی، محمد بن محمد، تا: چهارشنبه ۷ رجب۱۰۸۷ق؛ با بلاغ مقابله، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج،۳۶۹گ،۳۳سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷-۳۸۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱۸۰
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن اسماعیل حنفی، تا: شنبه ۲۴ ذیحجه۱۱۲۷ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: احمد الزمجی افندی ابن حاج مصطفی افندی الطبیب الغلطوی مشهور به بیان تاریخ ۱۲۶۱؛ ۴۴۱گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۱-۱۶۰]

۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۶۸
مشتمل بر سوره مؤمنون تا آخر قرآن کریم؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق؛ داری سر لوح و کتیبه مذهب مرصع، مجدول؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۲سم [ف: -۹۲]

۴. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۳۲
نیمه دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: حسن بن علی الفردی، تا: ۹ جمادی الثانی ۱۱۲۸ق؛ ۳۷۶گ، ۳۳سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: -۲۶]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱۸۲
خط: نسخ، کا: محمد بن عمران شافعی، تا: چهارشنبه ۲۹ ذیقعده۱۱۲۹ق؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر؛ تملک: نسخه احمد الزمجی افندی ابن الحاج مصطفی افندی الطبیب الغلطوی مشهور به بیان تاریخ ۱۲۶۱؛ جلد: تیماج، ۳۹۵گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۱-۱۶۱]

۶. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۱۸۰
از اول کلام الله تا آخر سوره هود؛ کا: محمد ابن سلیمانالرنجاوی البرماوی، تا: رجب۱۱۳۷ق [ف: -۳]

۷. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۱۸۱
جلد دوم و بقیه تفسیر شماره ۱۸۰ است و از اول سوره یوسف تا آخر کلام الله می‌باشد؛ کا: محمد ابن سلیمانرنجاوی برماوی، تا: رجب ۱۱۳۷ق [ف: -۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۵۹۶
نیمه دوم کتاب؛ خط: مغربی، کا: ابو حفص بن عبد القادر بن معمر بن محمد بن الاحسن بن محمد بن فارس، بن محمد المنسوب الی ابی یوسف بن عمر مالکی محمودی، تا: شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۲۱۲ق؛ جلد: تیماج، ۳۱۳گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۲-۱۶۵]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۹۷
آغاز: الحمد لله الذی خلق الاشیاء فقد رها تقدیرا و صور شکل الانسان فاحسنه تصویرا
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۵۰۹؛ خط: مغربی، کا: علی بن ابی القاسم شریف خلوقی، تا: دوشنبه ۲۶ ذیقعده۱۲۶۵ق، کتاب را جهت شیخ ربانی سید حاج مهدی بن السکلاوی نوشته است؛ محشی؛ تملک: قدور بن محمد بن خمدر جزائری در ۲۸ ذیحجه ۱۳۳۴؛ ۸۵۳ص[عکسی ف: ۴-۴۶۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱۸۱
جلد دوم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر؛ تملک: احمد الزمجی افندی ابن الحاج مصطفی افندی الطبیب الغلطوی مشهور به بیان تاریخ ۱۲۶۱؛ جلد: تیماج، ۳۷۷گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۱-۱۶۱]

۱۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۶۷
از ابتدای تفسیرتا اول سوره اعراف؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ازموقوفاترمضانیه ۱۲۳۰؛ مهر: «خادم شرع السید صمدبن محمد حسین»(بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۰سم [ف: -۹۱]

● لباب التجوید للقرآن المجید / تجوید / عربی

lubāb-ut tajwīd lil-qurān-il majīd

ابن اسکندر، حسین بن اسکندر، - ۱۰۸۴ ؟ قمری

ebn-e eskandar, hoseyn-e bn-e eskandar(- 1674)

در دیباچه می‌گوید پیش از این رساله‌ای کوتاه در تجوید ساخته بودم. اکنون آنرا به نام «لباب التجوید للقرآن المجید» شرح می‌کنم. شرحی است حامل متن. با سربندهای «فصل» بی شماره.

[ایضاح المکنون ۳۹۹/۲ «لباب التجوید فی ... »؛ زرکلی ۲۳۳/۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۳۶/۳

آغاز: حمدله. صلاة. یقول العبد الفقیر ... ملاحسین بن سکندر الحنفی ... فقد استخرت الله تعالی فی وضع شرح؛ **انجام:** حتی یصح کما فی مفتاح السعادة. و الله اعلم و الیه المرجع و المآب.

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۲۴گ (۲۳پ-۴۶ر) [ف: ۲-۲۱۳]

● **لباب التفاسیر** / تفسیر / عربی

lubāb-ut tafāsīr

کرمانی، محمود بن حمزه، - ۵۰۰ قمری

kermānī, mahmūd ebn-e hamze(- 1107)

تفسیر بسیار مختصری است که فقط جنبه توضیحی دارد و بنا به گفته مؤلف در مدت هفت سال تألیف شده است. باید در چهار جلد تألیف شده باشد. مؤلف، آیات را عنوان، و سپس معنی و تفسیر می‌نماید.حاجی خلیفه می‌گوید: مؤلف، نام این تفسیر را در دو تألیف دیگر خود «البرهان فی متشابه القرآن، و الغرائب و العجائب» ذکر نموده است.

[بروکلمان ۱/ (۴۱۲)۵۲۴؛ کشف الظنون ۱۵۴۱/۲]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸۸/۱ حکمت

از سوره ص تا آخر قرآن؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی۵۳۹ق، برای خزانه سید نقیب ابی سعد اسحق بن صدر ابی سعد حسنی؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: رحلی [ف: ۲-۵۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۲عکسی

آغاز: جئتک بنصفها فاجعلها فی سبیل الله، و امسکت نصفها لعیالی، فقال رسول الله (ص) بارک الله فیما اعطیت و فیما امسکت؛ **انجام:** و من قرأ الآیة التی فی آخرها: قل انما بشر مثلکم الی آخره حین یأخذ مضجعه ... یصلون علیه و یستغفرون له حتی یستیقظ، و الحمدلله علی النعمة التی لا تحصی، و صلی الله علی محمد و اله اجمعین.

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۴۱۴۷(اربری، فهرست خطی عربی ۴۸/۵). مشتمل است بر تفسیر آیه ۷۹ از سوره توبه تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه غره ربیع الاول۵۹۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ ۱۸۷گ، ۱۹سطر [عکسی ف: ۲-۱۷۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۰۲

از سوره ص تا پایان قرآن است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: معد بن حسن بن علی حسنی به تاریخ نیمه محرم ۹۰۵؛ جلد: مقوایی، ۲۶۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۲-۱۸۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۳

آغاز: ظرف للذکر و قیل للرحمة و قیل ظرف لقال بعده و یحتمل انه خبر المبتداء؛ **انجام:** حمالة الحطب: ابن عباس کانت تحطب الشوک و تلقیه فی طریق رسول الله علیه السلام لیلاً لیتأذی به و قیل الحمالة النمامة و الحطب النمیمه و حطب به ای سعی.

جلد دوم لباب التفسیر از آیه ۴ سوره مبارکه مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ این تفسیر در چاپ نخست به عنوان «تفسیر بعضی اکابر عامه» ضبط شده است و علت را چنین نقل کرده‌اند که: «این نسخه از سابق به همین عنوان ضبط شده و امروز پس از تصفح و تتبع ورق آخر کتاب که از جای خود کنده شده و در وسط کتاب افتاده بود نشانی به دست آمد و با آنکه به واسطه پارگی بر اثر مرور زمان خطوط آن محو شده معهذا به عسرت و دقت بسیار این کلمات خوانده می‌شود «قال الشیخ غفرالله له ... کمل فالحمدلله کتاب لباب ... (بقیه سطر پاره و سطور بعد محو شده است) بنابر این گمان می‌رود که این نسخه کتاب لباب التفسیر یا لباب التأویل تألیف شیخ برهان الدین محمود بن نصرالمقری کرمانی معروف به تاج القراست»؛ جلد: تیماج، ۳۲۹گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۵۴۲]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳

آغاز: الحمدلله منزل القرآن غیر محدث و لا مخلوق

مشتمل بر سوره ص تا سوره ناس می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کصحح، محشی، با نشانی بلاغ؛ تملک: احمد بن یوسف به تاریخ ۸۸۸ در بغداد؛ جلد: تیماج، ۲۷۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴-۳۵۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۲

آغاز: نضارتهم و قیل مفرطون مزینون من الخلدة و هی الفرط و قیل لا ینصرفون عنهم؛ **انجام:** و ما عسی أن یذکرنی من یستفید منه کلمة أو مسألة فی صالح دعائه فان ذلک عند الله بمکان ...

از سوره واقعه تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن احمد بن یوسف ادهمی مقدسی حنفی، تا: جمادی الثانی ۸۶۸ق، جا: قاهره؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۹۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۴-۱۱۴]

● **لباب الحساب** / ریاضیات / عربی

lobāb-ol hesāb

کاشانی، عماد الدین یحیی بن احمد، - ۷۶۶ قمری

kāšānī, ‘emād-od-dīn yahyā ben ahmad(- 1365)

تاریخ تألیف: ۷۴۴ق؛ محل تألیف: اصفهان

مشتمل است بر «مقدمه» و دو «مقاله».

آغاز: بسمله، الحمدلله الواحد الذی علم اولی الالباب عدد السنین و الحساب

انجام: فلنختم الکلام حامدین لله تعالی علی نعمه الشامله
چاپ: این رساله با عنوان: «رسالة فی نسب الدوائر بعضها مع بعض» درهامش شرح ملخص مشهور به شرح چغمینی به سال ۱۳۱۱ق در تهران به چاپ سنگی رسیده است
[فهرستواره منزوی ۲۷۲۶/۴؛ بروکلمان ۲۷۲/۲؛ کشف الظنون ۱۵۴۲/۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۷۴۴ق، جا: اصفهان؛ واقف: آقا زین العابدین خادم اصفهانی، ۱۱۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۶گ، ۲۰ سطر (۴×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۲سم [ف: ۸–۲۷۸]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۴۴–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱–۱۷۴]
۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۹۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح [نسخه پژوهی: ۳–۹۳]

● لباب الحساب / حساب / فارسی

lobāb-ol hesāb

حسینی سمنانی، محمد منصور، – ۱۰۶۹ قمری

hoseynī semnānī, mohammad mansūr(- 1659)

تاریخ تألیف: صفر ۱۰۶۹ق؛ محل تألیف: اصفهان
در آغاز می‌گوید: چون رساله جبریه ملا علی از تناسب اربعه و خطائین خالی بود و کتاب بهائی عربی بود من ناچار این کتاب را نوشتم. کتاب در یک «مقدمه» و چهار «مقاله» و یک «خاتمه» می‌باشد: مقدمه: تعریف علم حساب؛ مقاله ۱. اربعه متناسبه؛ ۲. خطائین؛ ۳. تحلیل و تعاکس؛ ۴. مسائل متفرقه؛ خاتمه: مضمر و مرموز.خود می‌گوید در سال ۱۰۶۹ق که به امر شاه عباس ثانی از بلده سمنان به دارالسلطنه اصفهان کوچ کرده است بعضی از دوستان از وی خواسته‌اند تا پاره‌ای از مسائل حسابیه از قبیل اربعه متناسبه و خطاین و غیرها را به فارسی بنویسد تا فهم آن آسان باشد.
آغاز: بسمله. ثنا و ستایش لاتعد و لاتحصی واحد بی همتا را سزاوارست
انجام: از هر عدد که در تحت انامل مرقوم شده معلوم شود و هو المطلوب
[فهرستواره منزوی ۲۵۹۴/۴ با عنوان «اربعه متناسبه و خطائین» و ۲۷۲۶/۴ با عنوان «لباب الحساب»]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۷۶/۱
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «اربعه متناسبه و خطائین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۱گ (۱ر–۲۱پ)، ۱۴سطر، قطع: بغلی، اندازه: ۸/۵×۱۸سم [ف: ۱۷–۲۴۰]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۷۱۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در تحت انامل مرقوم شده معکوس شود بتاریخ یوم الاثنین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۵گ (۹۷ر–۱۱۱پ) [ف: ۵–۴۷۰]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۶۴۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد علی طرزی، تا: ۱۱۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۸۹–۹۸)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۸سم [ف: ۸–۲۹۹]

● لباب الحساب / حساب / فارسی

lobāb-ol hesāb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۲۳۰۷
آغاز: بالای آمدیم و عددی که درخانه خالی میرسد؛ **انجام:** و الله اعلم مولانا احمد مدظله
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: –۴۸۱]

● لباب الحساب فی علم التراب / ریاضیات / فارسی

lobāb-ol hesāb fī ‘elm-et torāb

لوهری، محمود بن محمد عمر، ق۸ قمری

loharī, mahmūd ebn-e mohammad ‘omar(- 14c)

اهدا به: احمد بن محمد مستوفی
تاریخ تألیف: ۷۲۶ق
برای شمس الملک فخر الدوله عمدة الوزراء احمد بن محمد مستوفی که در ۷۲۶ (نسخه مجلس) یا ۸۲۶ (نسخه دانشگاه) یا ۶۲۶ (نسخه ملک) مؤلف را به شهرک تبرهد با خود برده بوده است؛ و تاریخ آن به گواهی نسخه مجلس باید همان ۷۲۶ق باشد. در چهار «مقاله»: ۱. اصول حساب در دو نوع هر دو در نه باب؛ ۲. نوادر حساب در یازده باب؛ ۳. مساحت در ده باب؛ ۴. اعداد وفق در پنج باب ساخته است.
آغاز: سپاس و ستایش مر آن خدای را که مهندس تقدیرش ... مؤلف کتاب محمود بن محمد عمر لاهوری یعرف حمید مطرز میگوید که علم حساب علمی است ... و این علم در ذات خداوند مولی النعم ... عمدة الوزراء احمد بن محمد مستوفی مرکب است به رغبتی صادق ... در شهور سنه ست وعشرین و سبعمائه به مبارکی اتفاق سفر قصبه سرهند کرده این مخلص را بموافقت بیاورد ... واجب دیدم باسم مبارک وی در علم حساب کتابی ساختن.
انجام: بی زیاده و نقصان و الله ولی الاحسان
[تاشکند ۲۱۸/۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۰؛ الذریعه ۲۷۹/۱۸ فهرستواره منزوی ۲۷۲۷/۴]

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۱/۲

آغاز: کنند شانزده گردد؛ **انجام:** برابر
تذکر: درفهرست نام مؤلف نیامده است و به استناد فهرستواره ۲۷۲۷/۴ ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹گ (۱۵۵پ-۱۶۳پ)، ۱۴سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: -۲۷۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۰۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** (بقیه باب ۴ از مقاله ۳): مربع یک ضلع را در عدد وی ضرب کردم حاصل آمد مساحت مخمس ۴۲ نوب مساحت مسدس ۹۳لاما.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، جلد:تیماج،۱۲۹ص(۷۶-۲۰۴)،اندازه:۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۹-۸۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه و انجام در باب ۵ مقالت ۴ افتاده)؛ تملک: صدر جهان؛ ۱۸۵گ، ۱۵سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۱۱۵]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** به ضلع یمین نسبت دهد، همین معنی است، والله تعالی اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ ذیقعده۱۰۲۷ق؛ مهر: بویر احمد موسوی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۰/۲سم [ف: ۴-۷۰۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۹۴

آغاز: خبر رسول علیه السلام علم دواست چنانکه میگوید العلم علمان علم الابدان وعلم الادیان و این هر دو علم محتاج اند به حساب چنانکه ابدان که وی علم طبیعی است؛ **انجام:** که از دو نسبت بود و این سه نسبت ... (وصالی شده) وعده حاصل آید.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «ن ص ر ا ل ا ل» ر ض ا ... ل ی»؛ جلد: تیماج، ۳۳۲ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴۷/۲-۱۲۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۶-ف

آغاز: بسمله. و به نستعین صد هزاران شکر وسپاس مرخدایی را که ولی رشاد است و ملهم سداد و مبدع آحاد است و مؤلف مالانهایة له از وی از آحاد
نسخه اصل: کمبریج Or. 1041.تذکر: درفهرست نام مؤلف نیامده است وبه استناد فهرستواره ۲۷۲۷/۴ ذکر شد؛ تا نیمه فصل ۲ باب ۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۱گ، ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۴]

● لباب الحکمة / فلسفه / عربی

lubāb-ul ḥikma

شیرازی، یحیی بن برهان الدین، ق۷ قمری

Šīrāzī, yahyā ebn-e borhān-od-dīn(- 13c)

اهدا به: مفخر العراقین یزدی (معتمد الدوله مجد الملک)
تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۹ ذیقعده ۶۷۶ق

در دو «کتاب»: ۱. در منطق در هفت «فصل»؛ ۲. در امور عامه در هفت «باب».چلبی از مؤلف به محیی الدین تعبیر نموده و خود کتاب را هم ندیده است.
[الاوقاف العامة ۱۱۶/۳]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵۹

آغاز: بسمله ... لا الا الا الا اله احمد الله تعالی حمدا؛ **انجام:** الله یرحمه فی آخر العمر.
خط: نسخ، کا: زین العرب، تا: ۷۳۶ق[الفبائی: -۴۸۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۳۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۱]

● لباب در دانستن اسطرلاب / اسطرلاب / فارسی

lobāb dar dānestan-e ostorlāb

در چهل «باب» و یک «خاتمه»: ۱. علاقه آن است که اسطرلاب را بدان بیاویزند؛ ۲. در گرفتن ارتفاع شمس و کواکب؛ ۳. در تعیین موضع شمس؛ ۴. در وضع جزو شمس؛ ۵. در دانستن طالع؛ ۶. در معرفت قوس نهار و لیل؛ ۷. در معرفت عدد ساعات مستویه؛ ۸. در معرفت اجزاء ساعات زمانیه؛ ۹. در دانستن ماضی و باقی از روز و شب از ساعات مستویه؛ ۱۰. در دانستن ساعات معوجه؛ ۱۵. در دانستن عرض هر صحیفه؛ ۲۰. در معرفت اوقات طلوع کواکب ثابته و غروب آن؛ ۲۵. در استخراج جهات از سمت شمس؛ ۳۰. در استخراج جیب مستوی از قوس؛ ۳۵. در معرفه ارتفاع اشخاص مرتفعه باب چهلم در معرفت طالع تحویل سال در خط استوا خاتمه در معرفت کواکب ثابته.
آغاز: بسمله این رساله ایست مسمی بلباب در دانستن اسطرلاب مشتمل بر چهل باب علاقه آنست که اسطرلاب را بدان بیاویزند بعضی از ...
انجام: ولیکن عمده در معرفت اوقات اینهااند که بتفصیل بیان کرده شد حالات ایشان و الله اعلم بحقایق الاموربل هو سبحانه تعالی عالم بها و غیره لم یعلم حقیقة نفسه فکیف یعلم حقیقة غیره
[فهرستواره منزوی ۳۰۲۹/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۴۸/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۶-۲۴۶]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۶۹۰/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با جداول نجومی؛ مهر: «ماشاء الله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲-۵۵۷]

← لباب الرمل ≻ نهاية العقول و نهاية الاصول

● **لباب الطالبين في شرح الاربعين** / حديث / عربى
lubāb-uṭṭālibīn fī š.-il arba'īn
سحیمی، احمد بن محمد، – ۱۱۷۸ قمری
sohaymī, ahmad ebn-e mohammad(- 1765)
وابسته به: الاربعون حدیثاً = الاربعین النبویة = کتاب الأربعین؛ نووی، یحیی بن شرف (۶۳۱-۶۷۶)
تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۱۵۱ق
شرح توضیحی مزجی مختصری است بر «الاربعین حدیث» محیی الدین بن شرف نووی، که به درخواست پسر عموی شارح تألیف شده است.
آغاز: الحمد لله الذی وفق للحدیث عباده الأبرار و صلی الله و سلم علی سیدنا محمد و آله و اصحابه الأخیار.
انجام: نسأل الله أن یغفر لنا و للمسلمین آمین ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۸۳
آغاز: الحمد لله الذی وفق للحدیث عباده الأبرار و صلی الله و سلم علی سیدنا محمد و آله و اصحابه الأخیار؛ **انجام:** نسأل الله أن یغفر لنا و للمسلمین آمین ...
خط: نسخ، کا: احمد بن مصطفی بن احمد بن یوسف احمدی منسفیسی، تا: شنبه ۷ رمضان۱۲۸۳ق؛ جلد: گالینگور، ۷۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۲۴-۱۶۵]

● **لباب العقائد و مظهر الاسرار** / کلام و اعتقادات / عربی، فارسی
lubāb-ul 'aqā'id wa muẕhir-ul asrār
طولی، حسین بن صدرالدین، ق۱۱ قمری
tolī, hoseyn ebn-e sadr-od-dīn(- 17c)
دارای چند «مظهر» و هر مظهر چند «لمعه».

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۷۱/۴
آغاز: ... من تحیرت العقلاء فی کیفیة البدایة ...
بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق؛ ۴۰گ، قطع: رقعی [ف: -۳۲۰]

← لباب العقول ≻ اللباب

● **لباب الفقه** / فقه / عربی
lubāb-ul fiqh
حسینی تنکابنی، محمد هاشم بن محمد حسین، ق۱۳ قمری
hoseynī tonekābonī, mohammad hāšem ebn-e mohammad hoseyn(- 19c)
فقه استدلالی مهمی در مبحث طهارت و فشرده کتاب‌هایی است که نویسنده در مقدمه از آنها به عنوان برائت استهلال یاد نموده است. مؤلف به نام کتاب اشاره ننموده و ما به مناسبت موضوع این عنوان را انتخاب نمودیم.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۴۳/۴
آغاز: بسمله، احمدک یا من تقدس بذاته العلی و تنز عن مشابهة ... اتقن الاشیاء علی وجه الصواب؛ **انجام:** و کذا ما یستحب تعظیمه من القرطاس و احجار قبور المؤمنین و ثیاب العلما و نحو ذلک.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعده۱۲۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن مذهب، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۳۲۸]

● **اللباب فی تهذیب الانساب** / انساب / عربی
al-lubāb fī tahḏīb-il ansāb
ابن اثیر، علی بن محمد، ۵۵۵ – ۶۳۰ قمری
ebn-e asīr, 'alī ebn-e mohammad (1161 - 1233)
وابسته به: الانساب؛ سمعانی، عبدالکریم بن محمد (۵۰۶-۵۶۲ق)
تاریخ تألیف: جمادی الاول ۶۱۵ق
کتاب انساب تألیف عبدالکریم ابن محمد مروزی شافعی معروف به سمعانی بوده و ابناثیر آنرا در سه مجلد تلخیص و تهذیب نموده و«اللباب فی تهذیب الانساب» نامیده است.
چاپ: طبع باعتناء الاستاد وستنفلد غوتا ۱۸۳۵
شرح و حواشی:
۱- لب اللباب فی تحریر الانساب =الالباب فی معرفة الانساب فی العرب؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-۹۱۱)
۲- ذیل لب اللباب فی تحریر الانساب؛ عجمی، احمد بن احمد (۱۰۱۴-۱۰۸۶)
۳- ذیل ذیل لب اللباب فی تحریر الانساب؛ صاحب العلم، ابوتراب (-۱۳)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۷
آغاز: حرف الراباب الراوالالف الراحیانی بفتح الرا؛ **انجام:** آخر حرف الغین بتمامه.
ج۲؛ خط: نسخ، کا: علی بن خضر بن خشنام زرزاری، تا: دهه آخر ذیقعده۶۱۷ق؛ تملک: سبط مجلسی ملا محمد شفیع استرابادی بوده؛ واقف: نادرشاه؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۷۰گ، ۱۱ و ۱۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۶-۶۱۹]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۵عکسی
آغاز: حرف الدال المهمله باب الدال و الالف الدابوی بفتح الدال و ضم الباء الموحدة؛ **انجام:** تم الجزء الثانی بحمد الله و منه یتلوه فی الثالث ان شاء الله تعالی حرف الفاء و الحمد لله وحدهو صلی الله علی محمد و اله و ...

نسخه اصل: کتابخانه سلطان احمد سوم - استانبول ش ۲۷۱۳ A(فهرست خطی عربی طوپ قاپی ۵۰۲/۳و ۵۰۱). مجلد دوم و مشتمل است بر حرف دال تا اخر حرف غین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح، محشی، با نشانه مقابله با نسخه خط مصنف؛ ۲۳۳گ، ۲۱سطر[عکسی ف: ۱-۴۱۴]

● **اللباب فی شرح خلاصة الحساب** / ریاضیات / عربی

al-lubāb fī š.-i xulāṣat-ul ḥisāb

وابسته به: خلاصة الحساب؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰)

محذوف الاول و مجهول المؤلف است و از خاتمه آن بر می‌آید که شرحی است بر خلاصة الحساب تألیف شیخ بهائی و غیر از شروحی است که در کتاب احوال و اشعار فارسی شیخ بهائی مذکورست.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۱۹/۱

آغاز: مقدمة، فیما یجب التوجه تلقا مدین تبیانه فی المقام قبل الخوض و التلجیج فی لجج المرام؛ **انجام:** و له الشکر التمام فوق التمام باتمام التوفیق بتوفیق الاتمام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۱۱۳ص (۱-۱۱۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۸-۳۹۷]

● **اللباب فی علل البناء و الاعراب** / نحو / عربی

al-lubāb fī ʻilal-l-il banā'-i wa-l iʻrāb

عکبری، عبدالله بن حسین، ۵۳۸ - ۶۱۶ قمری

ʻokbarī, ʻabd-ol-lāh ebn-e hoseyn (1144 - 1220)

کتابی است در اصول علم نحو و علل بناء و اعراب، به آن مقداری که محل حاجت است با عناوین «باب، و فصل، و مسئلة».

[إنباه الرواة، ۱۸/۲-۱۱۶؛ کشف الظنون ۱۵۴۳/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۱۶عکسی

آغاز: قال الشیخ ... عبدالله بن الحسین بن عبدالله ... و هذا مختصر اذکر فیه من اصول النحو؛ **انجام:** فصل، و یکتب کی لا و لکی لا ... و یکتب حیثما موصولة و هو المختار و قد فصلها بعضهم، و فی نعما و بئسما الوجهان. آخر کتاب

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۸۳۳(اربری، فهرست خطی عربی ۲۴/۴)؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالله بن عمر بن مسعود القادسی، تا: سلخ ذیحجه۶۵۳ق؛ مصحح، با نشانه مقابله و سماع؛ ۱۵۵گ، ۲۵سطر [عکسی ف: ۲-۳۹۶]

● **اللباب فی علم الاعراب** / نحو / عربی

al-lubāb fī ʻilm-il iʻrāb

تاج الدین اسفراینی، محمد بن محمد، - ۶۸۴ قمری

tāj-od-dīn esfarāyenī, mohammad ebn-e mohammad(-1286)

کتابی است بسیار ممتع و مفید و بالنسبة مختصر، در یک «مقدمه» و چهار «قسم»: ۱. قسم اعراب؛ ۲. قسم معرب؛ ۳. قسم عوامل؛ ۴. قسم مقتضی اعراب.آغاز کتاب طبق ضبط کشف الظنون: «الحمدلله حمد الموجدین من العدم الخ ...»و این اختلاف گواه اختلاف نسخ این کتاب است.

آغاز: قال الامام الاجل الاستاذ الکبیر ... احمدالله علی ما تناسقت من کعوب ایادیه و تلاحقت بوادی احسانه ...

انجام: و اذا قد وفینا بما وعدنا من توفیر الاقسام الاربعة حقها تمت بحمدالله.

[کشف الظنون ۱۵۴۳/۲-۱۵۴۴]

شرح و حواشی:

۱- شرح اللباب فی علم الاعراب؛عرض زوزنی، محمد بن عثمان (-۸)

۲- شرح اللباب فی علم الاعراب؛ سیرافی فالی، محمد بن مسعود (-۷۲۱)

۳- العباب فی شرح لب اللباب فی علم الاعراب = شرح نقره کار؛ نقره کار، عبدالله بن محمد (۷۰۶-۷۷۶)

۴- شرح اللباب فی علم الاعراب(۵ عنوان)

۵- حاشیة شرح اللباب فی النحو

۶- شرح اللباب فی علم الاعراب

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۲۵

آغاز: فعل ان اقترن به کضرب والافهی حرف؛ **انجام:** و هو الجزم لما انه لایناسب الاسم حیث.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی؛ واقف: فاضلخان؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۷سطر(۴/۵×۹/۵) [ف: ۱۲-۳۳۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۳۳۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، کا: محمد بن محمد بن احمد قزوینی، تا: محرم۷۱۳ق، جا: شیراز؛ ۷۹گ (۲پ- ۸۰ر)، ۱۷و۳۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۸سم [ف: ۴۳-۲۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقع الفراغ من کتابته هذه النسخه سنه ۷۶۵

خط: نسخ، کا: سمرقندی غوری، عطا بن کلخواجه، تا: شنبه ۱۱ صفر ۷۶۵ق[رایانه]

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۲۷۰

همان نسخه بالا؛ محشی با نشان «شرح»، «و الله أعلم»؛ مهر: «الحقیر الفقر بنده عالمان باک ضمیر میرزا بابا»؛ واقف: الملا عبدالسمیع؛ ۹سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۴×۱۷سم [تراثنا: س۶ش۳-۱۰۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۰۶

آغاز: و بعد، فقد تقرر فی هذا الکتاب من لباب الاعراب ما ینضبط به شوارده ویر تبط فیه اوابده و یتسق ببیان الوصف نظامه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: رمضان۷۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۸گ، ۹سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۳-۱۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۲۵
آغاز: ... وصی الله ... المعبود و لعزته ... ما عنده النافذ امره؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، تا: ۷۹۷ق؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۷۸۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ و۹؛ محشی از شرح نقره‌کار؛ کاغذ: نخودی سمرقندی، ۸۲گ، ۱۳ سطر (۹×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۵-۴۷۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۸۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: اواخر قرن۹؛ مصحح، محشی به نشانی‌های «عباب» و «عب» و «ع» و «ع ل» و بعضی حواشی لغتی از قاموس؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ جلد: تیماج، ۲۸۳گ، ۷سطر، اندازه: ۲۳×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۳۱۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: یوسف بن حاجی محمود بن حاجی یوسف طبسی، تا: رمضان۸۳۱ق، جا: نیشابور؛ محشی؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ جلد: مقوا، ۹۲گ، ۳۱سطر(۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۲-۳۳۴]

۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۳۵۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۰ رمضان۸۸۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۹ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲-۴۲۶]

۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۷۵۶/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۱۵]

۱۱. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۴۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ قطع: جیبی [نشریه: ۴-۴۴۳]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ قطع: رقعی[رایانه]

۱۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۶۸
خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ محشی؛ در فهرست با عنوان «لب الالباب» آمده [نشریه: ۷-۲۱۵]

۱۴. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با رمز «خ ل»؛ مهر: «محمد عبدالرزاق ۱۲۱۲»؛ جلد: مقوایی، ۴۱۵گ، ۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [اوراق عتیق: ۲-۳۶۴]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷-۷/۱۷۷
آغاز: فی سلك الضبط فده وتوامه ویطلع بالطالب المتعرف مراتب حقایقه ... حاویاً لصنوف دقائقه واسراره ... مبینا لجوامع القواعد والاحکام مبنیاً علی مقدمة واربعة اقسام. أما المقدمة فهی ان الکلمة هی اللفظ الموضوع للمعنی مفرداً وهی اسم ان دل علی؛ **انجام:** برابر
مقدمه ای از خطبه افتادگی دارد؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن خواجه محمد نظام طبسی، تا: رجب۱۰۷۴ق، جا: شیراز؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۶-۳۴۳۸]

۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۰
خط: نسخ، کا: محمد بن حسن خفرکی شولستانی، تا: سه‌شنبهربیع الاول۱۰۷۵ق؛ تملك: محمد قاسم بن محمد علی بن قاسم حسونی با تاریخ ۱۱۶۵، محشی با نشانه «شرح»؛ جلد: تیماج، ۷ سطر (۶×۱۱) [ف: -۷۹۵]

۱۷. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ نسخه قدیمی[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۴۷]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۰۳
آغاز: عوضاعن الحرکة و التنوین نحو مسلمان او مسلمین و ان کان مقصوراً ثلاثیاً و الفه عن و او قلبت واواً و الا قلبت یاء؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ معرب، کا: محمد بن ابی طاهر بن جیش یعرف بشیر، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۱۱۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۶-۳۴۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۷
آغاز: الحمدلله الموجد من العدم المستأثر بالقدم و الصلوة علی رسوله محمد افضل الانبیاء و اشرف النسم و علی آله ذوی المروات و الکرم فلما رأیت بمصداق اتحاف الملوك احدی الدولتین ان اتحف حضرة هی غیرة الجنان نزهة و صفا، ... الی ... غیاث الاسلام و غوث المسلمین صاحب دیوان الممالك؛ **انجام:** و اغرون و اغرن و المخففة للساکنین و فی الوقف فیرد ما حذف و المفتوح ما قبلها تقلب الفان.
این نسخه تا مبحث نکره و معرفه را شامل می‌باشد؛ خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، قسمتی از نسخه ساقط شده، در دیباچه نام از «صاحب دیوان» برده شده و کتاب به وی تقدیم گردیده؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۱ص، ۹سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۴-۳۵۲]

● **اللباب فی علم الحساب** / حساب / عربی
al-lubāb fī ʻilm-il ḥisāb

ماردینی، محمد بن سلامة
mārdīnī, mohammad ebn-e salāmat

قواعد علم حساب را به روشی مختصر با تطبیق آنها با مسائل گوناگون در یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه» گرد آورده است: المقدمة: فی تعریف الحساب و تقسیمه؛ باب: الضرب؛ باب: القسمة؛ باب: النسبة؛ الخاتمة: تطبیق القواعد.
آغاز: الحمدلله الذی أحصی کل شیء عدداً و جعل لاقصی منتهاه غایة و أمداً العالم بجذور الصم و کعابها

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۹۱۱/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هما ثمانیة و خمسون بضرب ثلاثة و ستین لکل بنت أربعة عشر و للعصبة أحد و عشرون
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۸۳پ-۱۰۲پ)، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف: ۱۰-۲۹۰]

● **اللباب فی علوم الکتاب** / تفسیر / عربی
al-lubāb fī ʻulūm-il k.

ابن عادل، عمر بن علی، ق۹ قمری
ebn-e ʻādel,ʻomar ben ʻalī(- 15c)

تاریخ تألیف: رمضان ۸۷۹ق
تفسیر مبسوط مشهوری است شامل شش جلد. ابتدا اختلاف قراءات راذکر کرده سپس تحقیقات خودش راتحت عنوان «فصل، فصل»ذیل هر آیه گزارش می‌دهد ودرمباحث اعتقادی کلامی ازمعتزله حمایت می‌کند.
آغاز: بسمله، الحمدلله نحمده و نستعینه و نستهدیه و نستغفره ... فهذا کتاب جمعته من اقوال العلماء فی علوم القرآن و سمیته باللباب من علوم الکتاب ...
چاپ: بیروت، محقق: عادل احمد عبد الموجود و علی محمد معوض، دارالکتب العلمیة، ۲۰ج، ۱۴۱۹ق.
[معجم المؤلفین ۳۰۰/۷؛ کشف الظنون ۱۵۴۳/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان فی مشیة الله تعالی تجاوز عنهم والله اعلم صلی الله علی محمد ... (جلد نخستین)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و۹، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۵۶۹گ، ۳۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۲سم [ف: ۱-۴۵۱]
۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۲۹
آغاز: سورة انعام، مکیة، وهی مائة وستون وخمس آیات وکلماتها ثلاث آلاف واثنتان وخمسون کلمة وحروفها؛ **انجام:** وکل من ثمار جنتی واشرب من ماء الکوثر واغتسل من ماء السلسبیل وانت عبدی واناربک تم تفسیر سورة الانعام بحمدالله الملک العلام.
تفسیر سوره انعام راشامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۹۷۰ق؛ مجدول، مصحح، مقابله شده؛ تملک: محمد مذکور به امام زاده، شیخ علی، عبدالحی الشهیر کرامت الله زاده ۱۱۰۰؛ ازموقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ مهر: «من متملکات الحاج مصطفی صدقی غفرله» (بیضوی)، «ماشاءالله لاقوة الابالله» (دایره)؛ جلد:تیماج مذهب،۱۵۲گ،۱۷سطر،اندازه:۱۶/۵×۲۳سم [ف: -۷۴]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۲۴۷]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۱۲]

● **اللباب فی معانی أحادیث الشهاب** / حدیث / عربی
al-lubāb fī maʻānī ʼaḥādīṯ-iš šahāb

ابن طحان، عبدالعزیز بن علی، ۴۹۸ - ۵۶۰ ؟ قمری
ebn-e tahhān, ʻabd-ol-ʻazīz ebn-e ʻalī (1105 - 1166)

وابسته به: شهاب الاخبار فی الحکم و الامثال و الآداب؛ قضاعی، محمد بن سلامه (-۴۵۴ق)
شرحی است با عناوین «قوله، قوله» بر «شهاب الأخبار فی الحکم و الأمثال و الآداب من الأحادیث النبویة» قاضی قضاعی محمد بن سلامة. این شرح در سه جلد شامل ۲۲ باب است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱/۱
آغاز: سایر الابواب المشتملة علی الأحادیث فانا أرتبها علی ترتیب المصنف ... الباب الاول اعلم ان البلاغة هی الدلالة علی المعنی بعبارة مطابقة للمعنی لا أزید و لا أنقص
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۳۷۶۲؛ خط: نسخ معرب، کا: علی بن ماتکه بن عبدالرحیم، تا: سه‌شنبه ۲۱ جمادی الاول۵۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷۲ص(۱-۱۷۲)، ۱۸ سطر[عکسی ف: ۳-۱۸۰]

● **اللباب فی معرفة الانساب فی العرب = التعریف بالانساب مختصر فی علم النسب و معرفة قبائل العرب** / انساب / عربی
al-lubāb fī maʻrifat-il ansāb-i fi-l ʻarab = at-taʻrīf bil-ansāb muxtaṣar-un fī ʻilm-in nasab wa maʻrifat-i qabāʼil-il ʻarab

اشعری، احمد بن محمد، - ۵۵۰ ؟ قمری
ašʻarī, ahmad ebn-e mohammad(- 1156)

کتاب کوچکی است در علم نسب، و معرفت قبایل عرب، و در واقع مدخلی است برای علم نسب.مؤلف، قبلاً با استفاده از کتب دانشمندان نسب‌شناس قبل از خود کتاب دیگری به نام «التعریف بالأنساب» تألیف نموده و بنا به گفته حاجی خلیفه خلاصه‌ای از کتب انساب را در آن جمع کرده و به ذکر مشاهیر رجال اقتصار نموده و بعد آنرا تلخیص و «اللباب» نامیده است (کشف الظنون

۴۲۰/۱ و ۱۵۴۰/۲).
[کشف الظنون ۴۲۰/۱ و ۱۵۴۰/۲؛ بروکلمان، ذیل ۵۵۸/۱ و ۵۶۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۱۹
آغاز: بسمله، الحمدلله حق حمده و صلوته علی محمد نبیه و عبده و علی آله الهداة النسب و معرفة قبایل العرب؛ **انجام:** تم نسب عدنان و قحطان و الله اعلم و الحمدلله وحده و الصلاة علی محمد و آله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: ابن خاتون عاملی، ۱۰۶۷؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۷-۲۲۷]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۳عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۹۷]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۸-ف و ۴۵۲۵-ف و ۱۵۸-عکس
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۲ و ۳-۶۸ و ۲۲۱]

● لباب القرآن / تفسیر / فارسی

lobāb-ol qor'ān

علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل الله، ۱۲۹۷ – ۱۳۹۱ قمری

'allāme hā'erī māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e fazl-ol-lāh (1880 - 1971)

تفسیر منظوم قرآن کریم به بحر تقارب است، از سوره حمد تا سوره ناس و پیش از شروع، مقدمه‌ای دارد در سپاس خداوند و درود بر محمد و آل محمد و در بیان آنکه لباب قرآن شرح مضامین آیات است و نباید آن را فهرست گفت ودر ذکر از دست رفتن کتب بسیاری از تفاسیر و اخبار شیعه به اقدامات ستمگران و مخالفین اهل بیت مطابق سخن سید هاشم بحرانی در دیباچه معالم الزلفی.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۹عکسی
آغاز: ز قرآن لباب است و نامش لباب ×× مضافش بقرآن نما در خطاب ... / ستایش خدا را به علم و کتاب ×× که کرده بشر را بقرآن خطاب ... / کنم ابتدا از کتاب حکیم ×× بنام خداوند رحمان رحیم؛ **انجام:** شوی منذر اهل خصومت بدان ×× که گردند در سختی جاودان / (۹۸) بسی قرن ها برده ایم از میان ×× نه کس حس نمایی نه بانگ نهان.
جلد اول کتاب، از آغاز کتاب تا آخر سوره مریم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۳۸۵ق، به اهتمام عده‌ای از مؤمنین سمنان، بخش‌هایی از نسخه به خط نسخ زیبای ناظم است؛ عدد آیات هر سوره، در کنار ابیات ثبت شده تا مشخص شود هر بیت تفسیر کدام آیه است؛ ۲۶۴ص، ۱۶سطر[عکسی ف: ۴-۵۱۱]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۸عکسی
آغاز: بنام خدای رحیم علیم ×× تلاوت تو طه نما از حکیم / (۱و۲) نه قرآن فرستاده طه بتو ×× که گردد مشقت خود از ما بتو؛ **انجام:** گواهی خدا داده در این رقیم ×× عیان گشته علم علیم حکیم / خود این اهل هر علم و کشف و شهود ××به اعلا براهین مدلل نمود
جلد دوم، از سوره طه تا آخر قرآن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۹۱ص، ۱۶سطر[عکسی ف: ۴-۵۱۰]

● لباب القوت من خزائن الملکوت / عرفان و تصوف/ عربی

lubāb-ul qūt min xazā'in-il malakūt

نطنزی، محمود بن علی، – ۷۳۵ قمری

natanzī, mahmūd ebn-e 'alī(- 1335)

وابسته به: قوت القلوب فی معاملة المحبوب و وصف طریق المرید الی المقام التوحید؛ ابوطالب مکی، محمد بن علی (-۳۸۶ق)
گزیده‌ای است از قوت القرب مکی ساخته میان ۶۰ و ۷۰ سالگی او، در دو «قاعده»: قاعده ۱. مبادی در دو رکن: رکن ۱) در علوم در دو باب: علوم ظاهره در یازده فصل، علوم باطنه در پنج فصل، رکن ۲) در اعمال در دو باب: عبادات در دوازده فصل، عادات دو ضرب: ۱- در مصالح النفس و احوال الجسد در ده فصل، ۲- معاشرة الناس در هفت فصل؛ قاعده ۲. در مقاصد در دو رکن: مقامات در ده فصل، احوال در ده فصل.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۹۸/۲-ف
نسخه اصل: لنینگراد946 C؛ خط: نسخ، کا: محمود بن ابی عبدالله محمدبن محمد بن عثمان الشیخ،تا:۱ ذیحجه۷۴۳ق[فیلمهاف:۳-۳۰]

← لباب الکلام فی علم الله سبحانه ← اللباب

● لباب المحصل فی اصول الدین / کلام و اعتقادات / عربی

lubāb-ul muḥaṣṣal fī usūl-id dīn

ابن خلدون، عبدالرحمن بن محمد، ۷۳۲ – ۸۰۸ قمری

ebn-e xaldūn, 'abd-or-rahmān ebn-e mohammad (1332 - 1406)

وابسته به: المحصل؛ فخر رازی، محمد بن عمر (۵۴۴-۶۰۶ق)
به دستور: محمد بن ابراهیم آبلی
این کتاب تلخیص «محصل أفکار المقدمین و المتأخرین من العلماء و الحکماء و المتکلمین» اثر امام فخر رازی است، که در نزد استادش محمد بن ابراهیم آبلی آن را خوانده و به دستور وی این تلخیص را نگاشته است. ابن خلدون در مقدمه لباب المحصل، انگیزه‌اش از نگارش این کتاب را چنین بیان می‌کند: «الی أن قرأنا بین یدیه کتاب المحصل الذی صنفه الامام الکبیر فخرالدین بن الخطیب، فوجدناه کتاباً احتوی علی مذهب کل فریق، و أخذ فی تحقیقه کل مسلک و طریق الا أن فیه اسهاباً

لاتمیل همم أهل العصر الیه و اطناباً لاتعول قرائحهم علیه، فرأیت بعون الله تعالی أن أحذف من ألفاظ ما یستغنی عنه، و أترک منها ما لابد منه، و أضیف کل جواب الی سؤاله، و أنسج فی جمیعها علی منواله، فاختصرته و هذبته و حذو ترتیبه رتبته، و أضفت الیه ما أمکن من کلام الامام الکبیر نصیرالدین طوسی و قلیلاً من بنیات فکری و عبرت عنهما ب «و لقائل أن یقول» و سمیته «لباب المحصل» فجاء بحمدالله رائق اللفظ و المعنی مشید القواعد و المبنی». در دائرالمعارف بزرگ اسلامی درباره این کتاب آمده است: «... ولی هیچ یک از آثاری که در دوره جوانی و در کشاکش فعالیت‌های سیاسی در دربارهای مغرب نوشته، جز لباب المحصل به جای نمانده است. این اثر در ۱۹۵۲م به کوشش ل. روبیو در تطوان (مراکش) چاپ شده است. ابن خلدون لباب را به اشاره آبلی، استاد مورد ستایش خود فراهم آورده است. توجه ابن خلدون به این اثر نشان دهنده خصایل اخلاقی و فکری بسیاری است که او هیچ‌گاه یکسره از آن نگسست. لباب از چهار قسمت تشکیل شده است: مبانی شناخت، مباحث ویژه فلسفی فلاسفه و متکلمات مسلمان، مسائل صرفاً کلامی و در آخر مسائل سنتی اسلام. در واقع، همه مسائل بزرگ فکری - عقیدتی مورد بحث فلاسفه و متکلمات اسلامی در این اثر به طرزی نو مندرج است. ابن خلدون با توجه به انتقادهای خواجه نصیر طوسی و فاصله زمانی که او را از عصر تألیف المحصل جدا می‌کند، آراء و اندیشه‌های خاص خویش را نیز مطرح می‌سازد و به این نتیجه می‌رسد که کلام دیر زمانی است متروک شده، جامعه به دست‌آوردهای عقل بی‌توجه است و دعوت به تفکر عقلانی، در صورتی که شرایط عمومی جامعه و نیازهای آن مقتضی نباشد، اثر چندانی ندارد».

چاپ: به کوشش و تحقیق لوسیانو روبیو، تطوان، دارالطباعة المغربیة: ۱۹۵۲م.

[الأعلام، زرکلی: ۳۳۰/۳؛ تراجم المؤلفین التونسیین: ۲۱۱/۲-۲۲۳؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی: ۴۴۴/۳-۴۵۸؛ کشف الظنون: ۱۶۱۴/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۱عکسی

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و آله أحمد من تفرد بعظمته و کبریائه ... و بعد فان العلوم کثیرة و المعارف جمة غزیرة؛ **انجام:** و لنختم الکتاب حامدین لله و مصلین علی نبیه ... الفراغ من اختصاره عشیة یوم الاربعاء التاسع و العشرین لصفر عام اثنین و خمسین و سبع مائة. و کتب مصنف الفقیر الی الله تعالی عبدالرحمن بن محمد بن خلدون الحضرمی.

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، نسخه شماره ۱۶۱۴ (فهرست نسخه‌های خطی عربی اسکوریال: ۱۶۳/۳؛ المخطوطات العربیة فی مکتبة الاسکوریال، ترجمه السیدة می‌کنفانی: ۲۲۰-۲۲۱)؛ خط: مغربی، کاتب = مؤلف، تا: ۲۹ صفر۷۵۲ق؛ مصحح، با خط خوردگی، در صفحه عنوان نام کتاب و مؤلف چنین ثبت شده: «لباب المحصل فی اصول الدین تصنیف العبد الفقیر الی الله تعالی الغنی به عمن سواه الراجی عفوه عبدالرحمن بن محمد بن خلدون الحضرمی غفرالله و لوالدیه و لجمیع المسلمین» در آخر نسخه توضیح مختصری راجع به کتاب و مؤلف به خط عبدالله حسنی دیده می‌شود؛ ۱۲۸ص، ۱۵سطر[عکسی ف: ۳-۴۹۳]

● لباب المعارف / کلام و اعتقادات / فارسی

lobāb-ol ma‘āref

قاینی خراسانی، احمد بن محمد، ق۱۳ قمری

qāyenī xorāsānī, ahmad ebn-e mohammad(- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۸۹

آغاز: بسمله، رعنا نهال و الاییکه از چمن حسن و بهای تکلمه ضمایر هوشمندان سرکند اذعان و ایقان است بانکه؛ **انجام:** و کل حظوظ و لذایذ اما نه بنوعیکه بظهور مظاهر تواند آمد بر ایشان بختم و اختتام است و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۷ق[رایانه]

● لباب مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب / نحو / عربی

lubāb-u muġn-il labīb ‘an kutub-il a‘ārīb

حسینی قزوینی، محمد بن محمد صادق، ق۱۲ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad ebn-e mohammad sādeq(-18c)

وابسته به: مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب؛ ابن هشام، عبدالله بن یوسف (۷۰۸-۷۶۱)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۹۱ق

گزیده‌ای است از «مغنی اللبیب» ابن هشام با حذف برخی از شواهد. این تلخیص مانند اصل کتاب مغنی، در هشت «باب» تنظیم شده است.

آغاز: بسمله. الحمد الله علی افضاله ... اما بعد فیقول ... ابن محمد صادق الحسینی ... صدر الدین محمد ان کتاب مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب الذی الفه ... ابن هشام کتاب فی غایة المزیة

[الذریعة ۲۸۱/۱۸]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۲ ذیقعده۱۰۹۱ق؛ ۱۴۵گ (۶-۱۵۰)[نسخه پژوهی: ۳-۱۴۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** العاشر اعطاء افعل فی التعجب حکم افعل التفضیل فی جوار التصغیر ... من ذلک امثلة کثیرة (تم الانتخاب من الکتاب ...)

خط: نستعلیق، کا: محمد اشرف بن علی شاه مظفر آبادی، تا: ۱۴ شوال۱۱۰۵ق؛ واقف: میر جعفر، ۱۲۰۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

تیماج، ۹۸گ، ۲۳سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۱–۲۴۲۰]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** القاعدة الحادية عشرة من ملح كلامهم تعاوض اللفظين و لذلک امثلة كثيرة ... السابع اعطاء عسی حكم لعل فی العمل كقوله یا ابتا تملک او.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی به امضاء «منه» و «ق»؛ ۱۴۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۸–۵۱۹]

● **لباب النقول فی اسباب النزول** / علوم قرآن / عربی
lubāb-un nuqūl fī asbāb-in nuzūl
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۱۹ صفر ۸۷۸ق
چاپ: در حاشیه تفسیر الجلالین چاپ شده.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۷
خط: نسخ، کا: عبدالکیم بن شیخ عبدالله مردوخی، تا: رجب ۱۳۳۲ق؛ ۱۰۰گ (۴۷ر–۱۴۶پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: –۲۰۸]

● **اللباب و مفاتیح الابواب = لباب الافکار و نتایج الانظار** / اصول فقه / عربی
al-lubāb wa mafātīḥ-ul abwāb = lubāb-ul afkār wa natāyij-ul anẓār
بروجردی، محمد محسن بن باقر، ق۱۳ قمری
borūjerdī, mohammad mohsen ebn-e bāqer(- 19c)
تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۶۸ق
مشتمل بر «مقدمه» و چند «مقصد» و «خاتمه»: مقدمه در بیان تعریف، موضوع و غایت علم اصول؛ مبحث اول مشتمل بر چند مطلب، مطلب اول در مبادی لغویه این جلد تا اواخر مبحث جواز نسخ را دارد. در آغاز کتاب نام آن چنین آمده است: «لباب الفصول و مفاتیح ابواب الاصول». گمان می‌رود این همان نسخه‌ای باشد که مرحوم حاج آقا بزرگ به نام «لب الاصول» شناسانده است.
آغاز: بسمله الحمدلله الذی علمنا معالم الشریعة و معارج الیقین ... اما بعد فیقول المفتقر الی رحمة ربه الغافر ... سمیته باللباب و مفاتیح الابواب و رتبته علی مقدمة و مقاصد و خاتمة ...

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۸۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نسخ حکما و تلاوتها و الحمدلله اولا و اخرا، تمت الجلد الاول من لباب الافکار و نتایج الانظار ...
ج ۱؛خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛تملک: مورخ ۱۲۸۵ق؛ مؤلف این کتاب آن را به علی بن المهدی داده استبا مهر «علی بن المهدی»؛ جلد: تیماج، ۲۱۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲–۲۰۹]

● **لب الاحکام** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی
lobb-ol ahkām
سبزواری، محمد طاهر بن عبدالنبی
sabzevārī, mohammad tāher ebn-e ‘abd-on-nabī
رساله‌ای مختصر درمسائل اصول دین و مذهب و فروع دین.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۵۳/۱۳
آغاز: بدان وفقک الله تعالی فی الدارین که چنین استفاده نموده اخس بنی نوع انسان محمد طاهر بن عبدالنبی سبزواری ساکن سمنان؛ **انجام:** یازدهم و فبه نذر و عهد و یمین و شرط ضمن عقد دوازدهم ازاله نجاسات از اشیاء ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۸گ (۲۱۶پ–۲۲۳پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۳–۱۱۷۸]

← لباس > آداب لباس سید البشر

● **لباس التقوی** / اخلاق / فارسی
lebās-ot taqvā
خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، – ۱۱۵۱ قمری
xātūn ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh(- 1739)
به خواهش: مریم بیگم، عمه شاه سلطان حسین صفوی
تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۱۲۶ق
رساله‌ای دراحکام غیبت و موارد حرمت وجواز آن با استناد به آیات و روایات. ابتدا محمد صالح به خواهش مریم بیگم نگارش کتاب را به عهده گرفت ولی اجل او فرا رسید و ادامه آن توسط فرزندش محمد حسین در ربیع الاول ۱۱۲۶ به پایان رسید؛ در یک «مقدمه» و شش «باب»: مقدمه: در بیان معنی غیبت و تحقیق حقیقت آن؛ باب ۱. بیان حرمت و سر حرمت آن؛ باب ۲. در بیان آنکه حرام است شنیدن غیبت و واجب است رد آن؛ ۳. اقسام غیبت؛ ۴. بیان کیفیت علاج غیبت و طریق محافظت خود از این مرض؛ ۵. بیان صورتی چند که جایز است در آن صورت‌ها غیبت کردن و حرام نیست؛ ۶. بیان کیفیت توبه از غیبت و بیان کفاره آن.
آغاز: الحمدلله الذی حرم الغیبه والبهت والنمیمه علی عباده والصلوة علی اشرف المرسلین وخیر الاولین والاخرین محمد و الاصفیاء الطاهرین من عترته واهل بیته واولاده ...
انجام: ششم آن که سخن اورا به دیگران نقل نکند که باعث ابتلاء این شخص به این امور قبیحه می‌شود وچه بسیار قبیح است که احدی خود مرتکب شود امری را که دیگری را ازآن منع نموده باشد والله تعالی یعلم حقایق الامور وحججه علیهم الصلوة والسلام الی یوم النشور
[فهرستواره منزوی ۶/۵۸۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۱۲۶ق؛ مصحح، دارای نشان «بلغ»ابن محمد باقر محمد امین (/امیر) الحسنی که نسخه را با نسخه اصل مقابله کرده، روی برگ اول نوشته‌ای به خط از محمد ابراهیم بن غیاث الدین محمد الجوزانی (بدون نقطه) در ربیع الاول ۱۱۳۹ آمده و مؤلف را با القاب فراوان ستوده و اظهار داشته که مؤلف اجازه عام روایت به او داده است، این نسخه همان است که در ذریعه وصفش آمده است؛ مهر: «امید شفاعت دارد محمد حسین» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج، ۱۶گ، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵۱–۲]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۸۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۵–۱۲۱]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۶۹/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۲۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴–۱۶۴۶]

● **لب الاسرار و نتیجة الافکار** / علوم غریبه / عربی
lubb-ul asrār wa natījat-ul afkār
مکی، محمد بن ابراهیم
makkī ‹mohammad ebn-e ebrāhīm

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۱۱
آغاز: بسمله، الحمدلله المحمود فی کل افعاله و الصلوة و السلام علی محمد و آله؛ **انجام:** و قد انتهی ما قصدته ... و الله اعلم ... و صلی الله علی سیدنا محمدو اله و صحبه و سلم
خط: نسخ، کا: سقانی علوی بن عبدالله، تا: ۱۱۴۰ق[رایانه]

● **لب الاسلام** / کلام و اعتقادات / فارسی
lobb-ul eslām
استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲ – ۱۳۱۵ قمری
estarābādī, ‘alī ebn-e mohammad ja‘far (1827 - 1898)
رساله مختصری دراصول اعتقادی و فروع دین و اصول اخلاقی در سه «عالم»: ۱. اصول دین؛ ۲.فروع دین؛ ۳. اصول اخلاقی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۷۳/۳
آغاز: نیایش نام یزدان بی همال و ستایش سزاوار هر کمال و جمال و جلال و درود بر آل برگزیده او؛ **انجام:** بلکه کدام قصه و حکایتی است شیرین تر از قصص آئینیه
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (شاید)، تا: ۲۹ محرم۱۳۰۹ق؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ (۷۲پ–۹۱ر)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۰–۲۶۰]

● **لب الاسلام فی شرح لؤلؤ الاحکام** / فقه / عربی
lubb-ul islām fī š.-i lu’lu’-il aḥkām
استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲ – ۱۳۱۵ قمری
estarābādī, ‘alī ebn-e mohammad ja‘far (1827 - 1898)
شرح استدلالی مفصلی است بر کتاب «لؤلؤ الاحکام» پدر شارح، ملا محمد جعفر شریعتمدار. این شرح برای بیان مشکلات و مدارک مسائل اصل تدوین شده و اشاره به اقوال قدمای فقها نیز می‌نماید.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۷۹
آغاز: الحمدلله الذی أرشدنا الی سبیل معالم الاعلام و وفقنا لتفقه مدارک الاحکام و بین لنا شرائع الاسلام؛
جلد اول و تا احکام وضو را دارد و در شب بیستم ماه شعبان ۱۳۰۸ به پایان رسیده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ در پایان سلسله شیوخ اجازه مؤلف به فارسی در چند برگ؛ ۲۲۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۰–۲۶۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۸۰/۱
جلد چهارم و در احکام نجاسات و مقداری از اوایل کتاب حج؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۴۲گ (۱پ–۲۴۲پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۰–۲۶۵]

● **اللباس المشکوک** / فقه / عربی
libās-ul maškūk
خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، – ۱۱۷۳ قمری
xājū’ī, mohammad esmā‘īl ebn-e hoseyn(- 1760)
این رساله در الذریعه در حرف «ل» و یا در شمار رساله یاد نشده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۵۲/۱
آغاز: بسمله، بعد حمد الله علی نعمائه ... یقول العبد المذنب الجانی محمد بن الحسین المشتهر باسمعیل المازندرانی اختلاب اخبار نافی جواز الصلوة فی ثوب او بدن یکون فیه او معمه شیء ... من فضلة مالا یوکل لحمه و هو طاهر فی حیوته؛ **انجام:** ولکن لک ان تحتاط فی الدین و تاخذ فیه بما هو اقرب الی الیقین ... و عترته الطاهرین و قتنا هذا الی یوم الدین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۹ص (۲–۳۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰–۱۷۳۶]

● **اللباس المشکوک** / اصول فقه / عربی
libās-ul maškūk
زنجانی، اسدالله بن علی اکبر، ۱۲۸۲ – ۱۳۵۴ قمری

zanjānī, asad-ol-lāh ben ‘alī akbar (1866 - 1935)

رساله مختصری است در اثبات برائت در لباس مشکوک که از تقریرات درس استاد اکبر (ظاهراً سید محمد اصفهانی) نگاشته است.

[نقباء البشر ۱۴۰/۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۳۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قد حققنا فی محله تبعاً لجمهور المحققین ان الشک فی الشرطیة کالشک فی الجزئیة فی کونه مجری للبراءة فی الشبهة الحکمیة

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ روی برگ اول موضوع رساله به خط مؤلف آمده است؛ ۷ص[عکسی ف: ۷-۲۳۷]

● اللباس المشکوک / فقه / عربی

libās-ul maškūk

نائینی، محمد حسین بن عبدالرحیم، ۱۲۷۶-۱۳۵۴ قمری

nā’īnī, mohammad hoseyn ebn-e ‘abd-or-rahīm (1860 - 1935)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۵ق

رساله فقهی استدلالی است در مسأله «صلاة در لباس مشکوک» که به طور مفصل به آن پرداخته است.مؤلف که معاصر میرزا محمد حسن شیرازی بوده است، نظر او را در درس فقه در جواز صلاة در لباس مشکوک، طرح کرده و سپس وارد اقوال مسأله شده و خود جواز را اختیار کرده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فحیث قد عمت البلوی فی ازمننا هذه بمایشک فی اتخاذه من اجزاء غیر المأکول لکثره ما یجلب الینا من بلاد الکفر و کانت الشهرة السابقة قائمة علی عدم جواز الصلوة فیه ... ؛

انجام: ولیکن هذا آخر ما اردنا تحریره فی تنبیهات المسئله من استقصاء انواع الموانع و انحاء المانعیة و تمیز ما یدخل الشک فیه فی عموم هذا النزع عما یخرج منه و لنختم الرسالة بذالک حامداً مصلیاً ... علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین.

چاپ: قم، مؤسسه آل البیت، ۱۴۱۸ق، با تحقیق جعفر بن علی غروی نائینی از نوادگان مؤلف

[الذریعه ۲۹۴/۱۸ ش ۱۷۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ زیبا،بی‌کا،تا: حدود قرن۱۴؛ مصحح، محشی با نشان «منه عفی عن جرائمه»، با نشان «بلغ»مقابله شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۴گ، ۱۴ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۱-۲۲۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶۷

آغاز: المقام الاول فی تحریر ... الشبهه من مجازی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: خوانساری موسی بن محمد، تا: ۱۳۴۳ق؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۱

خط:نسخ،کا: محمد تقی بروجردی، تا: دوشنبه ۱۱ رجب۱۳۴۷ق؛ ۵۲گ (۱پ-۵۲ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۴۱۰

خط: نسخ، کا: معنوی تهرانی، تا: محرم۱۳۵۲ق؛ مصحح؛ یادداشت امانت از سید محمد مجتهد بهبهانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۸-۱۶]

۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۷۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا یعقل ان یتحقق نتیجة الجعل الظاهری الا بعد فعلیة.

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۳۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد جعفری به تاریخ دوشنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۳۷۲؛ جلد: مقوایی، ۷۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱۰-۲۷۵]

● اللباس المشکوک / فقه / عربی

libās-ul maškūk

آقا ضیاء عراقی، ۱۲۷۸ - ۱۳۶۱ قمری

āqā zīyā’-e ‘erāqī (1862 - 1942)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۰ رجب ۱۳۴۲ق

بحثی است استدلالی، با مقدمه‌ای در آغاز مشتمل بر روایاتی که در فهم مسأله به کار می‌آیند.

آغاز: اعلم انه قد یظهر من المحقق قدس سره فی الشرائع و جماعة اخری من الاعلام عدم جواز الصلاة فیما شک انه مما یصلی فیه

انجام: خصوصا فی مثل هذا الحدیث بملاحظة سیاق اخواتها، و الله اعلم ...

۱. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه: ۹۳

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسین هشترودی تبریزی، تا: ۱۳۴۴ق؛۲۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [اوراق عتیق: ۲-۳۳۲]

۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بروجردی، تا: پنج‌شنبه۱۴ رجب۱۳۴۷ق؛ جلد: مقوایی، ۲۴گ (۵۲پ-۷۵ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۵۲]

● **اللباس المشکوک** / فقه / عربی

libās-ul maškūk

موسوی خسروشاهی، محمد باقر بن هاشم، ق۱۴ قمری

mūsavī xosrošāhī, mohammad bāqer ebn-e hāšem(-20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۷۷/۸

آغاز: بسمله اعلم ان البحث فی اللباس المشکوک یقع من حیث الشک فی کونه من اجزاء ماکول اللحم او غیر مأکول اللحم؛ **انجام:** و اذا کان لمتعلقه متعلق اما ان یکون متعلق المتعلق بصرف وجوده کذلک.

خط: تحریری، کا: سید هادی خسرو شاهی تبریز، تا: قرن ۱۴؛ ۱۴ص(۱۳۸–۱۵۱)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴۷/۲–۱۱۳]

● **اللباس المشکوک** / فقه / عربی

libās-ul maškūk

رساله‌ای است فقهی واستدلالی دربیان حکم نماز درلباسی که مشکوک است ودانسته نیست که آیا ازاجزاء مأکول اللحم است یا اجزاء حیوان غیر مأکول اللحم. دراین باره رساله‌های متعددی نگاشته شده است که در الذریعة هفده رساله دراین باره معرفی شده است.

[الذریعة۱۸/۲۹۳–۲۹۵]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴/۸۳-۶۱۳/۲

آغاز: بسمله الحمدلله ... مسئله لوشک المصلی فیما یستصحبه من اللباس وغیره من المحمولات فی کونه مما لایوکل لحمه او مما یوکل هل یصح الصلوة فیه ام لاقال صاحب المدارک نقلاً عن العلامة فی المنتهی انه لو ثبت؛ **انجام:** وان کان فی الحقیقة شیئاً واحدا علی جمیع التقادیر الا ان اختلف التعابیر موجب لاختلاف مراتب الاطاعة والامتثال فافهم وتأمل والله العالم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با خط خوردگی؛ ۱۶گ، ۲۳سطر [ف: ۴–۲۰۳۹]

← لباس المشکوک بغیر الماکول ≻ اللباس المشکوک

● **لباس المصلی** / فقه / عربی

libās-ul muṣallī

بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۷۷ – ۱۳۳۳ قمری

bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1861 - 1915)

رساله‌ای است مختصر و استدلالی، در بیان شرایط لباس نمازگزار.

[الذریعة ۳۰۹/۱۵ سطر اول]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱۹/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فالکلام فی لباس المصلی یعمم ذلک جمیع ما صدق علیه اللباس عرفاً؛ **انجام:** انهما ضعیفا السند و الا لماجاز بیعه مطلقاً و هکذا الانتفاع به و قد تقرر ذلک

خط: شکسته نستعلیق، کا: بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، تا: قرن ۱۳، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ ۴گ (۱–۴)، ۱۸–۲۰سطر، اندازه: ۹×۱۲سم [ف: ۳۱–۱۹۲]

● **لباس المصلی** / فقه / عربی

libās-ul muṣallī

کلارستاقی، علی اکبر بن محمد، – ۱۳۶۲ قمری

kalārostāqī, ‘alī akbar ebn-e mohammad(- 1943)

رساله‌ای مختصرو استدلالی در بیان صحت نماز در لباس مشکوک بین این‌که آیا از اجزاء حیوان مأکول اللحم است یا نه؟

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۰۲/۲

آغاز: بسمله و بعد فیقول العبد المذنب السمی ... احببت ان اکتب فی ذلک رسالة وجیزة فی تحقیق القول فی المسئلة مما هو المختار الذی یدل علیه الاخبار ...

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۶ محرم۱۳۱۷ق، جا: نجف اشرف؛ باخط خوردگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: –۱۹۲]

● **لباس المصلی** / فقه / عربی

libās-ul muṣallī

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ – ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ‘alī (1893 - 1953)

۱. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۵۱/۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: –۵۱]

۲. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۵۲/۱۹

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: –۵۳]

● **لباس المصلی** / فقه / عربی

libās-ul muṣallī

استدلالی مختصر و موجزی است از مؤلفی نامعلوم در مبحث لباس مصلی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۸۸

آغاز: بسمله، اعلم انه قد یظهر من المحقق فی شرایعه و جماعة اخری من الاعلام؛ **انجام:** یؤخذ بدلالته الالتزامیة فیصیر تمامیة الباقی من لوازم الدفع الظاهری.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۲۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۰-۴۱۴]

● **لباس مصلی** / فقه / فارسی

lebās-e mosallī

از فتاوی حاج سید باقر سلمه الله تعالی.

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۸/۸

فصل چهارم در ...؛ خط: نستعلیق، کا: سید صدرالدین عربی استرآبادی، تا: ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج، ۱گ (۳۰)، ۱۴-۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: -۲۰]

← لباس نمازگزار (رساله در)> لبس الحریر فی الصلاة

● **لب الاصول** / اصول فقه / عربی

lubb-ul uṣūl

انصاری، زکریا بن محمد، ۸۲۶؟ - ۹۲۶ ؟ قمری

ansārī, zakarīyā ebn-e mohammad (1423 - 1520)

وابسته به: جمع الجوامع فی اصول الفقه؛ سبکی، عبدالوهاب بن علی (۷۲۷-۷۷۱ق)

گزیده‌ای است از «جمع الجوامع» تاج الدین عبدالوهاب بن علی سبکی مصری دمشقی در اصول فقه، در یک «مقدمه» و هفت «کتاب».

آغاز: بسمله. الحمدالله الذی وفقنا للوصول الی معرفة الاصول ... و الصلوة و السلام علی محمد و آله و صحبه الفائزون من الله بالقبول و بهد فهذا مختصر فی الاصولین و ما معها اختصرت فیه جمع الجوامع

انجام: و یعلم انه لا یکون الا ما یرید الله کونه

چاپ: مصر، ۱۷۸صف ۱۳۱۰ق.

[زرکلی ۴۶/۳ «زکریا الانصاری»؛ سرکیس، معجم المطبوعات ۴۸۳/۱-۴۸۷؛ الاوقاف العامة موصل ۱۱۵/۲]

شرح و حواشی:

۱- غایة الوصول الی شرح لب الاصول؛ انصاری، زکریا بن محمد (۸۲۶-۹۲۶)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۲۲/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با حواشی از شرح جمع الجوامع که آنهم ناقص است؛ جلد: مقوا، ۱۷ص (۱۳۶-۱۵۲)، اندازه: ۱۱×۲۶سم [ف: ۸-۵۳۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۲۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۵۶ق؛ مصحح، محشی به خط محمد وسیم بن احمد در ۲۵ شوال ۱۱۵۷، دارای بلاغ؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۴۲۷]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۴۵۱/۱

همان نسخه بالا[مؤید: ۱-۳۶۵]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** افتاده: و منها فساد و الاعتبار بان خالف .

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۴گ (۲۵ر-۴۸پ) [ف: ۲-۲۱۳]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۴۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اورامی نوتشتی، احمد، تا: ۱۲۱۸ق؛ جلد: مقوا، ۱۵سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۸-۱۶۷]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷/۹

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق، جا: قریه قصلان؛ محشی؛ ۲۵گ (۱۱۷پ-۱۴۱پ) [ف: ۳-۲۸۱]

● **لب الاصول** / اصول فقه / عربی

lubb-ul uṣūl

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، ۱۲۰۶ - ۱۲۶۸ قمری

yazdī, ‘abd-ol-xāleq ebn-e ‘abd-or-rahīm (1792 - 1852)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۳۷/۱

کاتب= مؤلف، تا: ۱۲۴۴ق؛ اهدایی: محمود شیخی زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۶۱گ (۱-۶۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۹۳]

● **لب الاصول** / اصول فقه / عربی

lubb-ul uṣūl

استدلالی است و متوسط .

[الذریعه ۲۸۶/۱۸]

مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۱۰۶

آغاز: الحمدلله الذی اظهر عموم حکمته فی جمیع الموجودات و اصل شمول قدرته فی سائر التکوینیات

در ادله عقلیه می‌باشد مشتمل بر مقاصد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با یادداشتی به تاریخ رمضان ۱۲۷۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۹گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: -۷۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۱۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۱۲۲]

● **لب الاصول** /- عربی
lubb-ul uṣūl

تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی کا، بی تا [میراث اسلامی: ۵-۶۰۶]

← لب الالباب > الاخلاق
← لب الالباب > عرفانی (رساله)

● **لب الالباب** / گوناگون / عربی
lubb-ul albāb

نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین، ق۱۱ قمری
nasīrī tūsī, mohammad taqī ebn-e ‘abd-ol-hoseyn(-17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۰- ۱۰۷۴ق
محمد تقی بن عبدالحسین بن محمد زمان نصیری طوسی سپاهانی گویا برادر مؤلف کشف الآیات از خاندان خواجه طوسی و شاگرد فیض کاشانی و از دانشمندان شیعی اخباری و مؤلف مبدء و معاد، شالوده کتابی به نام «لب الالباب» را ریخته و می‌خواسته است که از علوم مربوط به اخلاق و سیاست و فقه که از آنها به «ناموس» تعبیر می کند در آن بیاورد. او می‌خواست این کتاب را که به چند مجلد و چند اصل و چند فن و چند جزء بخش کند و از کتاب‌های دانشمندان در آن بیاورد. این بود که این نسخه را که به نام «مجموعه» و «دفه» نیز می‌خواند فراهم آورده و بدان نام «لب الالباب» یا «لب اللباب» داده و پاره‌ای از اجزای آن را به نام‌های دیگری که خواهیم دید خوانده است. به گواهی نسخه ما که اصل خط او است نتوانست همه آن را به پایان رساند. او در سال‌های ۱۰۷۰ تا ۱۰۷۴ق به گرد آوردن این کتاب می‌پرداخته است.در این کتاب چنان‌که می‌بینیمبیست و سه کتاب و رساله از خود او و دیگران هست و او پیش از بسیاری از آنها دیباچه‌ای از خود گذارده و غرض خویش از آوردن و یا ساختن هر یکی از آنها را روشن ساخته است.کتاب‌ها و رساله‌های مندرج در این کتاب: ۱. التقاط طلیعة العلوم؛ فارسی، تقی الدین محمد؛ ۲. رسالة فی العلوم؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۳. فهرس العلوم؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۴. فهرس لب الالباب؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۵. نیرین؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۶. گزیده‌ای از اخلاق ناصری خواجه طوسی؛ ۷. سر الاسرار؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۸. سر سر الاسرار؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۹. صناعات =صناعیه=حقایق الصنایع؛ میر فندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ؛ ۱۰. قابوسنامه؛ ۱۱. ترجمه اوصاف الاشراف؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۱۲. اسرار الصلوة؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۱۳. جامع عباسی؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۱۴. النخبة الوجیزة فی الحکمة العلمیة و الاحکام الشریعة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۱۵. الفرائض النصیریة علی مذهب اهل البیت =جواهر الفرائض =رسالة الدرة؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۱۶. الحبل المتین فی إحکام أحکام الدین؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۱۷. اوزان و مقادیر و اختیارات؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۱۸. حاشیة المختصر النافع؛ محقق کرکی، علی بن حسین؛ ۱۹. زبدة الاصول؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۲۰. آداب مناظره؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین؛ ۲۱. الاقتصاد للارشاد الی طریق الاجتهاد فی معرفة المبدء و المعاد؛ ۲۲. سفینة النجاة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۲۳. منتخب کتاب الملل و النحل؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبدالحسین و پس از این در این نسخه به جز مطالب و یادداشت‌های پراکنده سه رساله است: ۱. نثر اللآلی = الدر الکنون؛ طبرسی، فضل بن حسن؛ ۲. چهل سوره «تورات»؛ ۳. پندهای لقمان. این سه به خط دیگری است و گویا مالکان بعدی مجموعه آنها را بر آن افزوده‌اند. برگی در پایان نسخه گذارده شده و در روی آن چنین آمده: «بسمله الاجزاء الثالثة من الفن الثانی من الاصل الاول فی اصل الاصول و هو الروایات و الاحادیث الامامیة ... و فیه اصول اربعة مشهورة: الکافی و الفقیه و التهذیب و الاستبصار، و الوافی من مصنفات مولانا و مقتدانا و استادنا ... ملا محمد الکاشی ادام الله برکات انفاسه القدسیة و اطال فیضه علی البریة حاوی علی هذه الکتب الاربعة فنکتفی بذکره ولکن لعظم قدره و جسم حجمه ... فافرد ناله دفة اخری ثم نذکر فی هذه الدفة من الروایات بعضامما ورد من تفسیر الآیات المتشابهة و بعضا من منتخبات علل الشرایع و الامالی و غیرها مما لیس فی الوافی ... و قد الف خدمة مولانا هذا فی تفسیر الائمة کتابا ... کثیر المعنی قلیل اللفظ فسنورده فی هذه الاجزاء. الجزء الاول من الاجزاء الثالثة فی تفسیر الائمة من تدوینات مجلس مولینا و مقتدانا و استادنا بسمله» (پس از این سفید گذارده شده و هشت سطری در این صفحه بیش نیست).
شرح و حواشی:
۱- فهرس لب الالباب = فهرست العلوم؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین (-۱۱)

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۱۱ - ب
خط: نستعلیق و شکسته و نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با یادداشت‌های ادبی لغوی به عربی با عنوان‌های «وصل» و «فصل» و گویا شالوده کتابی است در لغت از خود نصیری، در برگ ۱۲ مکرر «مقدمات الحاقیه» است درباره خیر و شر و علت و اثر و غایت و کمال و غرض و عبث بفارسی دارای شش مقدمه، مطالب

پراکنده دیگری هم در میان نسخه دیده می‌شود و بیشتر آنها از خود نصیری است، روی‌هم‌رفته ۲۲۶ کتاب و رساله در این جنگ دیده می‌شود؛ مهر: «هو المالك بالاستحقاق، ادخله بلطفه الجاسم بنوبة ابی القاسم ۱۳۴۱»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۵۵گ، ۲۶سطر(۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [ف: -۴۳۰]

● لب الالباب فی الدرایة و علم الرجال = لب اللباب

/ رجال، درایه / عربی

lubb-ul albāb fi-d dirāya wa ‘ilm-ir rijāl = lubb-ul lubāb

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja‘far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۲۳۵ق

رساله‌ای است استدلالی، درقواعد کلی علم درایه ورجالکه به درخواست برخی از شاگردان با شتابزدگی نوشته؛ مرتب بریک «مقدمه» و هشت «باب» و «خاتمه»: المقدمة فی تعریف علم الرجال وموضوعه والحاجة الیه؛ باب۱.تعریف الخبر؛ ۲. فی تقسیمه؛ ۳.انحاء تحمل الحدیث؛ ۴. تزکیة الراوی؛ ۵. الفاظ الجرح والتعدیل؛ ۶.لزوم ذکر سبب تلك الالفاظ؛ ۷. تعارض الجرح والتعدیل؛ ۸. کیفیة الرجوع الی کتب الرجال وتمییز المشترکات.

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد فیقول الغریق فی بحر العصیان المتمادی محمد جعفر الاسترآبادی ... هذه رسالة فی علم الرجال کتبتها علی سبیل الاستعجال اسعافا لحاجة بعض الأحباء و سمیتها بلب الالباب. اعلم ان الکلام فی المطالب الرجالیة التی تتوقف علیه المقاصد الاستدلالیة یقع فی مقدمة و ابواب و خاتمة

انجام: نعم یصح القول بالاعتبار من جهة حصول الظن بالاصدق و الاحکم

چاپ: میراث حدیث شیعه، دفتر دوم، قم، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۷۸ش، ص ۳۹۵ - ۴۹۶ با تحقیق محمد حسین مولوی.

[الذریعة ۲۸۳/۱۸؛ ریحانة الادب ۲۰۷/۳؛ دار صدام ص۲۳۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۳۴۴

انجام: کما یدل علیه أسناده علیه السلام فلا یقدح حذف الواسطة بناء علی أن العدل اذا أسند ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴-۱۳۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۷۷

آغاز و انجام: برابر

نسخه در فهرست ۳۱۰/۲۷ نیز آمده است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشانی «منه دام ظله العالی» و مهر: «مصطفی الحسینی ۱۳۴۲» (بیضوی)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: بلغاری، ۲۱گ (۹۷پ- ۱۱۷پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۸-۳۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض ۱۷۵۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بالجملة فدعوی العلم اذا کانت مما یقتضی بفسادها عادة اهل الحرفة التی ینسب الیها المدعی و ان تأمل غیرهم ما لیس له السن بها غیر مسموعة و مجرد الاطمینان الذی یزول بعد التأمل.

تا اوایل ابواب است؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم حائری، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: روح الایمان، آذر ۱۳۶۸؛ جلد: تیماج، ۵ص، ۳۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۱۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** الصدقالاورع و نحو ها من الاحوال لاالعلم فی امثال زماننا الا لکتب الرجال و فی زمان

نسخه در فهرست۳۱۱/۲۷نیز آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: گالینگور، ۹گ (۵۰پ-۵۸پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹/۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۳۰]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۸۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱۸۹پ- ۲۰۳پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۳۰]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۰۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵-۴۷۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۵۰۱/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن رمضانعلی لاریجانی، محمد مهدی مازندرانی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج ، ۱۸گ (۲۲۲پ- ۲۳۹)، ۲۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۱۲۵]

۸. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه: ۳۸/۲

کا: ابراهیم بن یعقوب رشتی،تا:قرن۱۳[اندیشه حوزه:س۲،ش۷-۲۱۴]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۴۴/۳

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ اهدایی: حسین تراب یزدی؛ ۲۰گ (۱۰۸- ۱۲۷)، ۱۴سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۱۲۵۸]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن یعقوب رشتی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ شعبان۱۲۳۳ق؛ ۲۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۹۰]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۳۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۹]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن رضا رشتی، تا: ۲۸ رمضان۱۲۳۴ق، جا: کربلا؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، خرداد ۱۳۷۱؛ جلد: مقوای مذهب، ۲۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۷-۳۰۹]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۷۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی بن رضاخان، تا: جمعه ۱۳ ربیع الاول۱۲۳۵ق؛ محشی از مؤلف؛ ۲۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۶۲۱]

۱۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۳۷/۲
آغاز: برابر
کا: محمد بن عبدالوهاب بیدگلی، تا: ۱۲۳۸ق؛ ۳۰گ، قطع: رقعی [ف: -۳۲۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسن کاشانی آرانی، تا: ۲۸ جمادی الثانی۱۲۴۱ق؛ مصحح، محشی گاهی به لفظ «منه دام ظله»، با نسخه مؤلفمقابله شده؛ ۳۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۷-۳۱۰]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۳۴/۲۱
کا: محمد طاهر بن محمد صالح حسینی، تا: جمعه ۲۸ شوال۱۲۴۳ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج، ۸گ (۲۴۸ر-۲۵۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۳۳۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۹۴/۱
خط: نستعلیق، کا: عبدالرسول ملقب به کوچ کجوری، تا: ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۱پ-۱۹پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۴۰۷]

۱۸. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۴
کا: محمد بن حسین بن محمد علی خراسانی مشهور به جدید، تا: جمعه ۱۲ جمادی الثانی۱۲۵۳ق [تراثنا: س۲ش۴-۵۵]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۶۶/۳
خط: نسخ ریز، کا: ابراهیم بن محمد موسوی دزفولی، تا: پنج‌شنبه ۶ رجب۱۲۵۴ق، جا: دزفول؛ ۱۳گ (۱۴۹پ-۱۶۱ر)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۶۷]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۲۳/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کون بناء الشرع علی الظاهر أظهر الله من يجعل الاصل ظاهراً و حشرنا مع من جعله طاهراً ...
خط: نسخ، کا: آقا بابا بن محمد مهدی شهمیرزادی، تا: ۱۲۵۵ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج، ۱۴گ (۸۱ر-۹۴ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۱-۲۷]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۸۴/۹
خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق [میراث شهاب: س۹ش۲-۳۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۳۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ملا احمد شهر بانکی مشهور به کرمانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۱گ (۱پ-۶۱پ)، ۱۱سطر [ف: ۳۷-۳۸۵]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۲۹۰۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق، جا: کربلا[الفبائی: -۴۸۲]

۲۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۴۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۵۹ق؛ محشی به لفظ «منه دام ظله»؛۲۷ص(۵۸-۸۴)،۱۹سطر،اندازه:۱۲/۵×۲۲سم[ف: ۲-۴۷۵]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۲۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط:شکسته نستعلیق،کا: ابوالحسن، تا: ۱۲۶۱ق؛ مجدول، مصحح؛ ۱۵گ (۱-۱۵)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳۴-۶۶۹]

۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۰۰۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ ربیع الاول۱۲۶۳ق؛ مصحح؛ ۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۷]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۴/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: قاسم بن مسیح گیلانی، تا: ذیقعده۱۲۶۳ق؛ ۷۱گ (۵۱پ-۱۲۱ر) [ف: ۵-۱۷۱۹]

۲۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۶۸۲/۲
کا: محمد جعفر ساوجی، تا: ۱۲۷۱ق؛ قطع: خشتی [ف: -۲۹۳]

۲۹. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲
کا: حسین موسوی کرمانشاهی، تا: جمعه ۵ ذیحجه ۱۳۰۱ق [تراثنا: س۲ش۴-۴۷]

۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۱۹/۱
خط: نسخ، کا: ابوالفضل موسوی، تا: ربیع الاول۱۳۱۰ق؛ در برگ اول چند بیت شعر عربی به خط کاتب در هشتم شعبان ۱۳۱۰ و یادداشتی آمده که شخصی کتاب را به سید جلال الدین محدث حسینی به سال ۱۳۲۶ اهدا نموده؛ ۳۴گ (۱پ-۳۴پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۹]

۳۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۵۰۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسن بن صادق موسوی، بی‌تا؛ ۳۸ص، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۱۹۹]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۰۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و منهم المولی المیرزا محمد الاسترابادی صاحب الرجال الکبیر و الوسیط و الصغیر الی غیر ذلک من العلماء فعلیک بملاحظة احوالهم من کتب الرجال (تمت فی سنة ۱۲۳۵) (برابر با گ ۱۱۶ر س ۹ ش ۹۹۴/۴ و نزدیک به ده ص که درباره محمد بن اسمعیل است ندارد.)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰۲گ (همه دفتر)، ۲۰سطر(۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۵-۱۷۲۰]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۲۳/۴

خط: نستعلیق چلیپا، کا: جلال الدین بن غیاث الدین حسینی افچه‌ای کوشک دشتی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۵گ(۱۳۸-۱۹۲)، ۱۶سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۱۰۴]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۷۱۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۱گ (۱پ-۴۱ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۱۲-۲۹۷]

۳۵. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: ۴مجموعه بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۴۷]

۳۶. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۱۷]

● لب الالباب فی شرح ملحة الاعراب / نحو / عربی

lubb-ul albāb fī š.-e malhat-ul i‘rāb

حریری، قاسم بن علی، ۴۴۶ - ۵۱۶ قمری

harīrī, qāsem ebn-e ‘alī (1055 - 1123)

وابسته به: ملحة الإعراب و مودعة بدایع الآداب؛ حریری، قاسم بن علی (۴۴۶-۵۱۶)

شرح متوسط بر منظومه «ملحة الاعراب» سروده خود شارح که در ۷۴۷ بیت دربیان اصول علم نحو به نظم کشیده شده است. درآن پس از ذکر ابیاتی به توضیح معنی و رفع مشکلات ومعضلات لفظی و معنوی آن پرداخته شده است.

آغاز: اقول من بعد افتتاح القول ×× بحمد ذی الطول شدید الحول / وبعده فاضل السلام ×× علی النبی سید الانام / وآله الاطهار خیر آل ×× الصابرین الصادقی المقال / یا سائلی عن الکلام المنتظم ×× حداً و نوعاً والی کم ینقسم. الحد ما یمنع الشیء المحدود عماحد به و یمنع غیره من الدخول فیه ومنه اشتقاق حدود الدار و الحد فی اللغة المنع ومنه سمی البواب ...

۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۳۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله علی ما اولی ×× فنعم ما اولی و نعم المولی / ثم الصلوة بعد حمد الصمد ×× علی النبی المصطفی محمد

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۹؛افتادگی:انجام؛مهر: «ابوالصدر الحسینی ۱۱۱۷» (بیضوی)، «عبده سید علی الحسینی ۱۱۲۰»(بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب،۱۵۷گ(۲۰ر-۱۷۶پ)،۱۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۲۸۴

آغاز: به جماعة المؤنث و ما لا یعقل کقولک فی الامر للمذکر خف و قل و بع؛ **انجام:** و آله و صحبه الاطهار ×× القانتین فی دجی الاسحار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۶ جمادی الثانی ۸۸۴ق؛ افتادگی: آغاز(چهار پنج ورق از ابتدای آن ساقط است و شروع می‌کند از اواخر شرح بیت ما قبل نخستین بیت از باب فعل مضارع یعنی: «و ان وجدت همزة اوتا ××او نون جمع مخبرا و یا / قد الحقت اول کل فعل ×× فانه المضارع المستعلی»)؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج، ۱۰۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۳سم [ف: ۱۲-۳۳۶]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله و صحبه الأخیار ×× القانتین فی الدجی الأبرار

خط: نستعلیق، کا: عطاء الله بن مسیح بن ابراهیم بن حسن آملی، تا: غره ذیحجه۹۴۴ق، جا: جزائر بصره؛ محشی؛ مهر: محمد جعفر بن محمد باقر ساعاتی «باقر العلوم ادرکنی»(مربع)، «بنده آل محمد صفی»(دایراه)، «محمد باقر بن محمد تقی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۵۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۵-۲۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله الائمة الاطهار ×× القانتین فی الدجی الاخیار / و ابیاتها سبعمائه و سبعا ×× و اربعین فاضع الی سمعا

خط: نسخ، کا: عبدالله بن ابی القاسم بن محمد بن احمد الرفاعی الزیلی، تا: دوشنبه آخر ربیع الاول۹۸۲ق، جا: مسجد هجرة؛ تاریخ مقابله جمعه چهارم ربیع الثانی ۹۸۲ در همان محل؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۲-۳۳۵]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۱۹/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ محشی به نشانه «س»؛ ۴۵گ(۱۱۱-۱۶۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۸۶۴]

۶. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۳۸/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴-۳۹۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سنه ۱۰۱۳بقلم الفقیر الحقیر کثیرالذنوب ... علی ساکنه افضل الصواب و التحیات و الکلام.

خط: نسخ، کا: نجار الحسائی، جعفر بن محمد بن علی، تا: ۱۰۱۳ق[رایانه]

۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۱۸۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد بن علی بن محمد بن علی بن ابراهیم بن داود، شهیر به نجار تحسائی، تا: چهارشنبه۸ صفر۱۰۱۳ق، جا: مشهد رضوی؛ واقف: سید محمد باقر سیستانی، محرم ۱۱۱۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۷سطر (۷×۱۳)، اندازه:

۱۱×۱۷/۵سم [تراثنا: س۶ش۲-۹۶]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله الائمة الاطهار ×× القانتين فی الدجی الاخيار / و اهله و صحبه من بعد ×× بداک تمحا خطای او لعمد

خط: نسخ، کا: صدقة بن ناصر بن سلطان بن راشد حنبلی، تا: آخر شعبان۱۰۱۶ق؛ نسخه ثالثی است از همان کتاب؛ واقف: ابوالقاسم؛ ۶۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۲-۳۳۷]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۶۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم الصلاة بعد حمد احمد ×× علی النبی المصطفی محمد / وآله وصحبه الابراری ×× القائمين فی دجا کاری.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ نونويسی در قرن ۱۲؛ تملک: محمد بن حجازی بن برهان درسال ۱۱۸۲ق؛ ۵۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۷]

● لب الالباب فی علم الاعراب / نحو / عربی

lubb-ul albāb fī ‘ilm-il i‘rāb

اسفراينی، ابواسحاق

esfarāyenī, abū-eshāq

وابسته به: الکافية فی النحو؛ ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶)

نويسنده اين کتاب را در شرح کافيه ابن حاجب پرداخته و آنرا به سلطان زمان تقديم نموده است. نام سلطان از متن به دست نيامده و کتاب عالمانه تحرير يافته و حاوی همه ابواب نحو است. عبارات ابن حاجب تا اواخر بسطر شرح و تفسير و از جهت اعرابی حاشيه شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۰

آغاز: بسمله، الحمد لله الموجد من العدم المستأثر بالقدم؛ **انجام:** پايان: کان ساکنا کسرتم يتبعه. تم تم.

خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوايی، تيماج مذهب، ۱۹۰گ، ۹ سطر(۹×۱۱/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۰-۳۸۱]

● لب الالباب فی علم الاعراب / نحو / عربی

lubb-ul albāb fī ‘ilm-il i‘rāb

بيضاوی، عبدالله بن عمر، - ۶۸۵ ؟ قمری

beyzāvī, ‘abd-ol-lāh ebn-e ‘omar(- 1287)

وابسته به: الکافية فی النحو؛ ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶)

کوتاه شده‌ای از «کافيه» ابن حاجب در نحو عربی است. اين کتاب را بيرکلی يا برکوی، زين الدين محمد بن پير علی محيی الدين (۹۲۹-۹۸۱ق) شرح نموده و «امتحان الاذکياء» ناميده است. مصطفی بن حمزه آل طه يکی از دانشمندان قرن يازدهم حاشيه‌ای بر «امتحان الاذکياء» نگاشته که به سال ۱۲۶۰ و ۱۲۷۰ با نام «حاشية اده لی علی الامتحان» چاپ شده است. چلبی در کشف الظنون دو شرح ديگر نيز بر اين کتاب ياد کرده است.

[معجم المطبوعات سرکيس ص۶۱۰، ۱۷۱۴ و ۱۷۵۰؛ کشف الظنون ج ۲ ص ۱۵۴۶]

شرح و حواشی:

۱- امتحان الاذکياء؛ برکلی، محمد بن پيرعلی (۹۲۹-۹۸۱)

۲- حاشية امتحان الاذکياء؛ آطه وی، مصطفی بن حمزه (-۱۱)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۱

آغاز: بسملة. رب اعن؟ الحمدلله الموجد من العدم المستاثر بالقدم ... و بعد فلما رايت ... ملجأ سلاطين العالم ... شمس الدنيا و الدين غياث الاسلام ... صنفت منه کتاباً و جيز الالفاظ ... سمی بلب الالباب فی علم الاعراب ... انه خير مدعو و اکرم مجيب. اللفظ الموضوع لمعنی مفرد هو الکلمة؛ **انجام:** حرف التذکير مدة تلحق آخر کل کلمة يقف المتکلم عليها من بعض کلامه لتدارک الباقی بعد ذهوله عنه و يتبع حرکة ما قبلها ان کان متحرکاً. و ان کان ساکناً کسر تمت

خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تيماج، ۲۰۷گ، ۳-۱۱سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۱-۶]

● لب الالباب فی مراسم الاعراب / نحو / عربی

lubb-ul albāb fī marāsim-il i‘rāb

قزوينی، طاهر بن احمد، - ۷۵۶ قمری

qazvīnī, tāher ebn-e ahmad(- 1356)

کتابی است در علم نحو مشتمل بر شش «فصل» دارای «باب»: فصل ۱. المقدمات، شامل شش «باب»: ۱) حقيقة الکلام و اقسامها ...؛ فصل ۲. المرفوعات، شامل دوازده «باب»: ۱) مرفوع لانه فاعل، ۲) مرفوع لانه لم يسم فاعلع ...؛ فصل ۳. المنصوبات، شامل پانزده «باب»: ۱) منصوب لانه مفعول، ... ۳) منصوب لانه مفعل له ...؛ فصل ۴. المجاورات و المجزومات معاً، شامل شش «باب»: ۱) مجرور بالحرف الجار، ...۴) مجرور بالاضافة الی الاسماء المختصة ...؛ فصل ۵. التوابع، شامل پنج «باب»: ۱) تابع بالنعت ...؛ فصل ۶. ابواب جارجة عن الاعراب، در چهار «باب»: ۱) بيان العدد، ۲) بيان الجمع، ۳) بيان التصغير، ۴) بيان النسب.

آغاز: الحمدلله ولی الانعام و الصلوة علی نبيه محمد و آله الکرام قال الامام الاوحد بهاءالدين جمال الاسلام ... هذا و قد سألنی بعض الاخوان ان اجمع له من اصول النحو طرفاً ...

[ايضاح المکنون ۴۰۰/۲؛ هدية العارفين ۴۳۱/۱؛ الوافی بالوفيات ۳۹۱/۱۶؛ معجم المؤلفين ۳۳/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیستا مما یعقل و ان کانتا علی صیغة جمع العقلاء، الباب الرابع فی بیان النسب ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۴۱گ (۱پ-۴۱پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۵-۶۵۶]

← لب الالباب و نزهة الاحباب ﴿ لب اللباب و نزهة الاحباب

● **لب البکاء** / تاریخ معصومین / فارسی

lobb-ol bokā’

حسینی، حسین بن حیدر، ق۱۳ قمری

hoseynī, hoseyn ebn-e heydar(- 19c)

مشتمل بر دویست و دوازده «مجلس» و «مقدمه» و «خاتمه».

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۱۰۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل محبته فی قلوب اولیائه ...
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۵۱گ، ۱۹سطر(۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۱۵۳۲]

← لب التاریخ ﴿ زبدة التواریخ

● **لب تذکرة العابدین** / دعا / فارسی

lobb-e tazkera-tol ‘ābedīn

محمد تقی بن محمد صالح، ق۱۳ قمری

mohammad taq ebn-e mohammad sāleh(- 19c)

نام کتاب در صدر صفحه اول نسخه «تذکرة العابدین» ضبط گردیده است اما مؤلف در مقدمه آورده است: «حکم مطاع و امر لازم الاتباع جناب امارت و مناعت پناه بحر فلک المعرفة و الکمال ... مؤتمن الحضرت السلطانی میرزا صادق مشهور به دریابیگی ادام الله عمره باین حقیر الفقیر محمد تقی بن محمد صالح رسید که باید رساله جمع شود از کتاب تذکرة العابدین که او جمع شده است از سه کتاب مثل زادالمعاد علامه مجلسی و اقبال سید رضی الدین ابن طاوس علیهم الرحمه و کتاب جامع الدعواتی که در این بلاد نسخه آن منحصر است به یک نسخه که در کتابخانه سرکار عظمت مدار والا موجود است و مشتمل باشد این رساله به انتخاب رساله تذکرة العابدین لامر مطاع شروع در آن نموده و آن را به لب رساله تذکرة العابدین مسمی گردانیدیم». مؤلف کتاب «تذکرة العابدین» ناشناخته مانده است. کتاب مشتمل است بر یک مقدمه و دوازده «مقاله» و یک خاتمه: مقدمهدر اعمال مشترکه سه ماهه یعنی ماه رجب و شعبان و رمضان؛ مقاله ۱.بیان اعمال مختصه مبارک رجب و در آن دو باب است (هر مقاله کتاب شامل تذکره‌های متعدد است)؛ ... ۱۲. بیان فضائل و اعمال و ادعیه ماه جمادی الثانی؛ خاتمه در بیان ذکر و اعمال هر ماه و در ان چند بیان است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶۷

آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی طریق النجاة و ارشدنا الی ما یوجب رفع الدرجات؛ **انجام:** و السلام علی ارواحکم و اجسادکم و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۷ق؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۲۹۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۹/۵سم [ف: ۱۵-۴۱۷]

● **لب التصریف** / صرف / عربی

lubb-ut at-taṣrīf

حسینی خراسانی، محمد بن حسن، - ۱۳۲۲ قمری

hoseynī xorāsānī, mohammad ebn-e hasan(- 1904)

کتابی است مختصر در صرف، شامل سه «فصل» و دو «تنبیه»، تنبیه در فعل لازم و متعدی: فصل ۱.معتل؛ ۲.مهموز؛ ۳.اسم زمان و مکان؛ تنبیه در اسم مره.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۴۵/۳

آغاز: بسمله الحمدلله الذی لایحیط به وهم بتعریف وصلی الله علی نبینا محمد؛ **انجام:** والا فبالوصف والنوع منه فعله بالکسر وفی غیره کالمرة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۹۸ق؛ مجدول مذهب، دارای دوسرلوح مرصع؛ جلد: مشکی، ۳گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴/۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۳۲۳]

● **لب التقویم** / هیئت / فارسی

lobb-ot taqvīm

منجم، احمد علی بن خیرالله

monajjem,ahmad ‘alī ebn-e xayr-ol-lāh

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۲۱

آغاز: بسمله حمدله ... اما بعد می‌گوید احمدعلی منجم بن خیرالله؛ **انجام:** و این از بیست و چهارم حوت باشد و الله اعلم.
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

← لب التواریخ ﴿ تقویم التواریخ (ترجمه)
← لب التواریخ ﴿ مآثر الملوک
← لب التواریخ ﴿ تقویم التواریخ

● **لب التواریخ** / تاریخ جهان / فارسی

lobb-ot tavārīx

قزوینی، یحیی بن عبداللطیف، ۸۸۵ - ۹۶۲ قمری

qazvīnī, yahyā ben ‘abd-ol-latīf (1481 - 1555)

به دستور: بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل صفوی
تاریخ تألیف: ۹۴۸ق

در چهار «قسم» نگاشته است: قسم ۱. پیامبر و امامان، دو فصل: ۱) پیامبر، ۲) امامان؛ قسم ۲. پادشاهان پیش از اسلام، چهار فصل: ۱) پیشدادیان، ۲) کیانیان ۳) ملوک الطوایف ۴) اکاسره، ساسانیان؛ قسم ۳. پادشاهان پس از اسلام در سه مقاله: ۱) چهار خلیفه، ۲) امویان، ۳) عباسیان، آن‌گاه شش باب: باب ۱- ایرانیان همروزگار عباسی، در یازده فصل (طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان، غوریان، خاندان بویه، سلجوقیان، خوارزمشاهیان، اتابکان، اسماعیلیان دو شعبه، قراختائیان کرمان)، باب ۲- مغولان، باب ۳- ملوک الطوایف پس از مغولان در پنج فصل، باب ۴- تیموریان، باب ۵- ترکان (قراقوینلو، آق قوینلو)؛ قسم ۴. صفویان، که مقصود اصلی این نگارش است. (احمد منزوی)
طبق یافته میرهاشم محدث، مؤلف از آنجا که در خلال کتاب پنج بار به ۹۴۸ق و یک بار به ۹۵۷ق اشاره دارد کتابش را در سال‌های ۹۴۴ تا ۹۴۸ نگاشته و از آن پس تا ۹۵۷ق مشغول اصلاح و تکمیل آن بوده است. اگر این نظر را بپذیریم، نظر مرحوم دانش پژوه که کتاب را دارای دو نگارش (تحریر) می‌دانست منتفی خواهد بود.
آغاز: بسمله، حمد و سپاس مر خدای راست که سلاطین جهان بر آستانه عظمتش کمینه بندگان ... و بعد این مختصری است در بیان احوال حضرت مصطفی ...
انجام: پس بر این نسق تتبع اکابر ماضی نموده این کتاب به بیان شمه [ای] از حالات نواب کامیاب اشرف اعلی بر سبیل ایجاز و دعای دولت روز افزون ابد مقرون مسکة الختام گردانید ... سپهرش بفرمان جهانش بکام ××دعاگوی او انس و جان و السلام
چاپ: چاپ سید جلال طهرانی به سال ۱۳۱۴ش؛ چاپ تهران ۱۳۶۳ش به خط محمد باقر نیرومند شوشتری(انتشارات بنیاد و گویا)؛ چاپ سنگی بمبئی در ۱۳۰۲ق؛ اخیرا تصحیح دیگری از آن منتشر شده به تصحیح میرهاشم محدث
[الذریعة ۲۸۵/۱۸؛ مرآت الکتب ۱۸۰/۳؛ فهرست فارسی منزوی ۴۱۶۸/۶، مکتبة امیرالمؤمنین ۵۸۶/۲؛ فهرستواره منزوی ۶۴۲/۱]

شرح و حواشی:
۱- لب التواریخ (منتخب)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** مصدوقه این مقال آنکه از طرف شرقی، خانان ازبک با صد و بیست هزار سوار قصد مملکت خراسان کرد ...
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۳سم [ف: ۲۷/۱-۲۲۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۴۸
خط: نستعلیق، کا: میرک بن حسین بن شمس الدین محمد صوفی «ابن حسین بن شمس الدین محمد میرک الصوفی»، تا: ۱۲ ذیقعده۹۶۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۰۶گ، ۲۲سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۵-۴۲۱۲]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۰۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۹۷۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۸۱گ، ۱۹سطر(۱۱/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۹-۱۰۲۵]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۵۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۹۷۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۹۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۳/۳سم [ف: ۴-۷۰۴]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ رکابه‌دار، دارای سرلوح مذهب، مجدول، حدیث سلسلة الذهب به نقل از عیون اخبار الرضای شیخ صدوق به خط همان مالک اخیر الذکر، با امضای پایانی: «حرره جلال الدین. صبح پنج‌شنبه ۱۵ شهر ربیع المولود ۱۲۸۴ در قریه کراحی / کراده [کذا] تحریر شد»؛ تملک: جلال الدین ابن مؤید الدوله مورخ ۱۲۸۳ق، محمد حسن خان صنیع الدوله در ۱۳۰۳، اسماعیل احد جامی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۶سم [ف: ۲۷/۱-۲۰۰]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۶۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۱۷۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴-۷۰۴]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۵۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ در گوشه‌ای در برگ یکم چنین نوشته شده که این کتاب را میر یحیی شاهنشاه نامه نامیده و به نام شاه اسماعیل صفوی پرداخته است، مؤلف در روز پنج‌شنبه ۱۹ ذیقعده ۸۸۵ زاده شده و در ۹۴۴ آن را ساخته است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۶گ، ۲۰سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۶-۱۱]
۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۷۲
آغاز: و جهانبانی مظهر الطاف الهی؛ **انجام:** در فیض بر خاطرش باز باد متبه العبد النذاب محمد نبی الکاتب
خط: نستعلیق، کا: محمد نبی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۴۱]
۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۳۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۵]
۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۵ ـ د
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱-۴۰۳]
۱۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۸۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۷سطر، اندازه:

۱۷/۵×۲۵سم [ف: -۹۶]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۰۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۱۰]

۱۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ قطع: ربعی [ف: ۲-۳۲]

۱۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۵۷ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ قطع: ربعی [ف: ۲-۳۲]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۲۵

آغاز: دوازده فرسنگ طول و ده فرسنگ عرض داشت و در اندرون مواضع و مزارع بود و شهر همدان و شهر طوس و پل سنگین بر دجله چون اسکندر آن را دید؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: رضای کاتب، تا: سلخ ذیقعده۱۰۰۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۷-۲۵۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸۳

آغاز: پیش از سرگذشت «سلطان غیاث الدین بن سلطان رکن الدین»؛ **انجام:** و دبیر خردبلسان حال گفت، نظم: هوای مهر تو تن را مفید تر ز غذا ×× حروف نام تو زر را شگرف تر ز عیار و الحمد الله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نستعلیق، کا: خضرقلی امام وردی حکاک، تا: جمعه ۴ شوال۱۰۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ، ۲۱ سطر(۴×۱۴)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۴۸۹]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۵۷

آغاز: جهان محزن اسرار الهی منبع فیض نامتناهی مهر سپهر شاهنشاهی ... شاه طهماسب بهادر خان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ شوال۱۰۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ در آن آمده که مؤلف در ۱۹ ذیقعده ۸۸۶ زاده شده و کتاب را در ۹۵۷ ساخته است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۵۴گ، ۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۲/۵سم [ف: ۱۶-۱۴]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین ابن آقا جمال الدین حسینی شیرازی، تا: ۱۰۳۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ساغری سیاه، ۲۵۹ص، ۱۷سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۵-۱۰]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۸۱/۱

خط: نستعلیق، کا: شیخ امین الدین نصیرالدین محمد خفرکی، تا: ۱۰۳۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۰گ (۲پ-۵۱ر)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۴-۶۶]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۵۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ محرم۱۰۳۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۶گ، ۱۷سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [سنا: ف: ۲-۵۱]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۴۹۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷-۲۱۵]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: کمال بن سلیمان دماوندی، تا: شنبه ۲۱ جمادی الثانی۱۰۷۲ق، جا: اصفهان؛ تملک: محمد حسین شعاع الملک شیرازی در ۱۳۴۶ق؛ یادداشت تاریخ جلوس فتح علی شاه ملقب به باباخان (بابا = ۱۲۱۲) که در ۱۲۵۷ق در شیراز تحریر یافته؛ ۱۱۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۰-۵۶]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ مجدول؛ تملک: آیت الله شهید ثقة الاسلام تبریزی به تاریخ ربیع الاول ۱۳۲۲؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم مذهب، ۱۸۹گ، ۱۷سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۱-۴۵۶]

۲۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱

خط: نستعلیق، کا: حسنعلی، تا: ۱ جمادی۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۹۲]

۲۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۴۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۲]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸

آغاز: بسمله، در ذکر ملوک فرس و مشاهیر انبیاء علیهم السلام و اکابر علما که در زمان ایشان بوده اند؛ **انجام:** که ولادت او جمعه بیست ونهم ربیع الاول سنه مذکور بود الجایتوخان ...

قسمتی از کتاب لب التواریخ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج،۱۲۸گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳-۴۵]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هوای مهر تو تن را مفید تر ز غذا ×× حروف نام تو زر را شگرف تر ز عیار. اللهم خلد بزمان دولته و سلطنته الی آخر الزمان بحرمة النبی و آله.[رقم:] بتاریخ روز پنج‌شنبه غره شهر جمادی الاول سنه ۱۲۰۵ در دار السلطنه اصفهان صانها الله عن الحدثان حسب الامر بندگان ذی رفعت و شأن امیر الامراء العظام صاحبی خدایگانی [نام وی پاک شده] ضاعف الله تعالی عزه العالی ... این مختصر کتابت گردیده امید که چون بنظر ارباب سلایق برسد چشم از خرده بینی بپوشند. گر بهم بر زده باشد خط من عیب مکن ×× که مرا محنت ایام بر زده است [کذا]

حدود یک صفحه و نیم از کتاب (مطابق با چاپی) را ندارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۶گ، ۱۶ و ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۲۷/۱-۹۴]

۲۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۳ ـ ب

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر عبدالباقی پسر حاج سید محمد رضا حسینی، تا: ۱ربیع الاول۱۲۲۲ق؛ در ۱۲۷۲در کتابخانه بهمن میرزا بوده؛ جلد: تیماج، ۸۱گ، ۱۸سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۰سم [ف: ۱-۴۰۳]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۸۹

خط: نستعلیق، کا: محمد کاتب زره‌ای، تا: ۱۲۳۵ق، جا: زره باخرز، برای برخوردار‌بیک؛ افتادگی: وسط (در غزوه خندق پیش از فصل دوم در ذکر ائمه هدی افتاده)؛ از روی نسخه مورخ ۱۰۱۰، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۴-۷۰۴]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمالش باد دایم عالم افروز ×× شبش چون روز باد و روز نوروز / شکوهش را جونی همنفس باد ×× همیشه بر مرادش دسترس باد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۴۳ق، هنگام مصالحه دولت روسیه با قاجار؛ جلد: تیماج، ۱۶۳گ، ۱۵سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۰-۴۹۶]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۱۴

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد علی یزدی، تا: پایان رمضان۱۲۵۷ق، برای حسین علی خان؛ مجدول، ص ۱ و۲ مذهب؛ ۱۱۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۴سم [ف: ۴-۷۰۴]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۴۲

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد ابراهیم کاشانی، تا: ۱۲۶۰ق، جا: تهران؛ تملک: محمد حسن غفاری بوده؛ اهدایی: آقای حسن علی غفاری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، ۱۷سطر(۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۶-۷۱۷]

۳۲. ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه: ۲۱۶

دارای فزونی‌ها و حواشی و نکات تاریخی بیشماری است که در نسخه چاپی این کتاب نیست؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: ابوتراب ابن مرحمت پناه میرزا کبیر، تا: ۲۶ رجب ۱۲۶۶ق، حسب فرموده آخوند ملا امینا؛ ۱۶۶ص، ۱۹سطر (۲۰ ×۲۹) [نشریه: ۶-۶۲۵]

۳۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: ذوالفقار علی، تا: ۲۷ ذیحجه ۱۲۸۰ق، جا: سواد لکهنو هند، به دستور حاج الحرمین محمدرضا؛ ۱۷۵گ، ۱۷سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳-۲۸۱]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: احمد بن محمد علی اصفهانی، تا: ۱۰ جمادی الثانی۱۲۸۴ق، به دستور شاهزاده عباسقلی میرزا؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۴۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲-۳۱۷]

۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۹۰

خط: نستعلیق، کا: محمد کاتب زره‌ای، تا: قرن ۱۳، جا: زره باخرز؛ افتادگی: انجام؛ از روی نسخه مورخ ۱۰۰۹، با سرلوح، مجدول؛ تملک: مستشارالوزاره؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵۴گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۸سم [ف: ۴-۷۰۴]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۷۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 140؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۶گ، ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۳]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۴۹/۱-ف

نسخه اصل: Marsh 535، ش ۸۹ فهرست اته؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۳۸]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۲۲۸

آغاز: و پادشاهی مطلع انوار هدایت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد بن محمد الحسینی»؛ اهدایی: حاج میر سید علی مدرس یزدی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷۷گ، ۱۵سطر (۷/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴-۱۲۰۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۰

آغاز: ... آنکه در باغ شهریاری و اقبال همائی است بیهمال و در بوستان رأفت و افضال سروی بحد کمال ... رکن السلطنة القاهرة ... ابوالفتح بهرام میرزا الحسینی الصفوی ... در سلک کتاب منتظم میگردد و در زیب و زینت بمستشهدات آیات و اخبار و امثال طریق تکلف مسلوک نمیدارد تا مقصود محجوب نگردد و هر کس فهم مطلوب از ین بسهولت تواند کرد واین مختصر موسومست به لب التواریخ

تتمه ذکر سلاطین ساسانی و مقدمه قسم سوم در این نسخه موجود نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۳۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۱۵۲]

۴۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۳۰۰

آغاز: ... بنی عباس ظاهر کرد و با کرمانی در جنگ نصر سیار متفق شد ... و ... مسعود سلجوقی بمحاربه انجامید و منهزم گشت؛ **انجام:** با چند امیر که همراه بودند بدیشان سپرد تا در روز دوشنبه چهاردهم ربیع الاول سنه مذکوره ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام (به قدر چهل و دو صفحه همان نسخه چاپی از آخر افتاده)؛ نسخه کهن و نفیسی است و از قرائن، از آثار قرن دهم به بعد نمی‌باشد؛ کاغذ: سمرقندی،۱۲۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳-۱۱۶۴]

۴۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳-ل/۴۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ثابت ایستاده در میان لشکر ایران و توران داد شجاعت و مردی داده بر دشمنان غالب آمدند.

مطالب نسخه تا سلطنت شاه طهماسب صفوی است؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۲سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲-۸۸]

۴۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۵۶

مطالب و مباحث آن از کشته شدن عمر تا «ذکر پادشاهان ترک

قراقویونلو» را دربر دارد، تاریخ تألیف آن به سال ۹۵۰ اتفاق افتاده؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۵۷گ، ۱۵سطر،
اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۱-۷۷]

● **لب التواریخ (منتخب)** / تاریخ / فارسی

lobb-ot tavārīx (mn.)

وابسته به: لب التواریخ؛ قزوینی، یحیی بن عبداللطیف (۸۸۵-۹۶۲)

گزیده‌ای از کتاب لب التواریخ یحیی بن عبداللطیف قزوینی است که در معرفی و بیان حوادث پادشاهان قبل و بعد از اسلام در جهان تحریر و تلخیص شده است. نسخه حاضر از فصل اول از قسم دوم (پیشدادیان) تا حاکمان آن قویونلو را در بردارد.

آغاز: فصل اول از قسم دوم در ذکر پادشاهانی که قبل از اسلام بوده اند و آن پیشدادیانند ...

انجام: چون یازده سال و کسری سلطنت کرد و در تبریز وفات یافت و در باغ نصریه دفن کردند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۴۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۶گ (۳۹ر-۹۴ر)،
اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱/۳۳-۹۱]

● **لب التواریخ** / تاریخ / فارسی

lobb-ot tavārīx

تاریخی است در بیان احوال «طبقات طوایف امم» از خلقت آدم ابوالبشر تا پایان کار امیرتیمور گورکان (=۸۰۷ق) که مؤلف همه جا از وی با عنوان «سلطان غازی» یاد کرده است. مؤلف ناشناس این کتاب را به طبقات عدیده تقسیم کرده است و از آغاز تا انجام کتاب عبارت «طبقات طوایف امم» را زیاد به کار برده است، و چون در مقدمه و براعت استهلال نیز کلمات «اطباق» و «مطبق» و «طوایف امم» را استخدام کرده است، دور نیست که کاتب در ذکر نام اصلی این تاریخ که می‌نویسد: «تمت الکتاب لب التواریخ» اشتباه کرده و نادانسته چنین نوشته باشد، کما این‌که دیگری آنرا «تاریخ طبری» دانسته است، و احتمال می‌رود که نام اصلی این تاریخ«طبقات طوایف امم» یا «طبقات امم» باشد و اینک فهرست تقسیمات کتاب را ذکر می‌کنیم تا راهنمای ارباب تحقیق در شناسایی آن باشد: قسم ۱. در ذکر آدم و اولاد او تا به نوح علیه السلام، ذکر شعب انسان طوایف امم و تفصیل قبایل بنی آدم که در اطراف عالم اند؛ قسم ۲. ذکر اخبار ملوک عجم و سلاطین عالم و انبیا و حکما که معاصر ایشان بوده‌اند تا زمان بعثت حضرت رسالت و آن مشتمل است بر پانزده طبقه: ۱) ذکر ملوک پیشداد، ۲) از نسل اول در ذکر کیانیان، ۳) در ذکر اسکندر ذوالقرنین و اولاد ملوک طوایف، ۴) یونانیان بعد از اسکندر رومی، ۵) در ذکر اولاد اسحق النبی و اسباط و یعقوب و اجمال انبیا و تفصیل سلاطین که تا زمان بهمن در بنی اسرائیل بوده‌اند و پیش از ذکر اسحق نبی مؤلف چنین نوشته است: «چون در بعضی از تواریخ قصص و حکایات ایشان را در ذیل دیگر اخبار آورده اند، و بر سبیل اجمال ایمایی کرده چون غرض آن بوده که بحکم: ختامه مسک، اختتام این تاریخ را باخبار و آثار دودمان صاحبقران اعظم، سلطان السلاطین عالم، خلیفة الله فی الارض جلال السلطنة و الدنیا والدین اسکندر خلدالله ملکه ختم گردانیم، بنابر آن مقصود، «طبقات طوایف امم» را هر یک در محل خود آوردیم»، ۶) ذکر داود و فرزندان او، ۷) ذکر بر و عام، ۸) ذکر اشکانیان و کیفیت حال انبیا و حکما که معاصر او بودند، ۹) در سیرت ملوک اولاد ساسان که سی و هشت تن بودند، و پانصد و سی و یکسال و چهارماه و سه روز سلطنت کردند، ۱۰) ذکر قیاصره که بعد از مسیح بر تخت روم نشسته‌اند، ۱۱) ذکر قیاصره یونانیان، ۱۲) پایان افرنج و روم که خلفای مسیح بودند، ۱۳) ذکر ملوک عرب که معاصر ملوک عجم بوده‌اند، ۱۴) در ذکر ملوک عرب و ایشان سه صنف‌اند، تبایعه بزرگ، ملوک یمن، ملوک حبش، ۱۵) درنسب حضرت رسالت که از عدنان تا حضرتش منشعب شده‌اند؛ قسم ۲. (کذا و قسم سوم صواب است) در ذکر ابتدای حضرت رسالت و ولادت او و صلی الله علیه و آله و سلم تا آخر خلفای بنی عباس و آن شش طبقه است: طبقه اول در شرح ولادت حضرتش و وقایعی که تا زمان نزول وحی برو واقع شد، طبقه ائمه معصومین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین، طبقه سه پسر امیرالمؤمنین علی مرتضی که از فاطمه علیهما اسلام بودند، طبقه بعضی از اصحاب کبار و مهاجرین انصار رضوان الله علیهم، طبقه حکام بنی امیه. طبقه بنی عباس. طبقه اول از قسم دوم (کذا) در ذکر خلفای بنی فاطمه که در مصر خلافت کرده‌اند؛ قسم ۳. (کذا) در ذکر امراء ممالک و سلاطین اقالیم عالم که معاصر خلفای بنی عباس بودند، از اول ظهور بنی لیث تا آخر دولت ملاحده هفت طبقه‌اند، شصت و نه پادشاه، مدت ملک ایشان به طریق تفصیل در اول هر طبقه مشروح گفته شود ان شاءالله تعالی: اول طبقه صفاریان، طبقه سامانیه، ذکر طبقه آل بویه که بهدیالمه موسومند، ذکر طبقه سلاطین غزنویه، طبقه آل سلجوق و شرح نسب ایشان، مشتمل بر سه شعبه، ذکر طبقه ملوک طبرستان و جرجان، طبقه سلاطین غور، طبقه سلاطین مصر مشتمل بر دو شعبه، طبقه در ذکر سلاطین خوارزم، طبقه اتابکان شام و دیار بکر، [طبقه اسماعیلیه الموت]، طبقه ملوک شبانکاره، طبقه ملوک هرمز، طبقه ملوک کرمان، ذکر ملوک یزد که معاصر دولت مغول بوده‌اند و مبداء نسب ایشان، ذکر شعایب اهالی لرستان، ذکر اتابکان لر بزرگ، ذکر شعبه لر کوچک، قسم سوم در انساب و اقوام ترک و مغول و ظهور دولت سلاطین ایشان تا زمان دولت سلاطین غازی امیر تیمور گورکان انارالله برهانه،

طبقه چهارم در ذکر سلاطین مغول که در ختای قاآنی کرده‌اند، طبقه از قسم [ ]در ذکر اخبار سلاطین مغول که در الوس چغتا پادشاهند، طبقه در ذکر اولاد امیر حسین کماخی، ذکر طبقه اولاد چوپان، طبقه در ذکر محمود شاه اینجو، فرقه اولاد بهاءالدین محمد بن مظفر (کذا)، طبقه امرای ماوراءالنهر که بتغلب سلطنت از اروغ چنگیز خان به تصرف خود گرفتند، طبقه در شرح احوال سلطنت غازی [=امیر تیمور] و ذکر جهانگیری که فرمود و حالات فتوحاتی که در زمان دولت او واقع گشت.

آغاز: بسمله. بدانکه اغلب مورخان صادق القول را اتفاق آنست که حضرت عزت عزشأنه نخست جوهری سبز بیافرید.

انجام: حضرت سلطان غازی را مرضی که توام آن ولاست طاری شد، و در شب چهارشنبه چهاردهم شعبان سنه سبع و ثمانمائه بعد از سه روز تب جان نازنین را بتاب کل نفس ذائقة الموت بسپرد و جهان فانی بحضرت مهدی عهد یعنی سلطان زمین و زمان شاهرخ بهادر خلدالله ملکه و سلطانه باقی گذاشت، ایزد تعالی و تقدس سایه چتر آسمان سای این حضرت را تا قیام ساعات بر سر مؤمنین مؤمنات و مسلمین مسلمات (کذ) مستدا داراد بحق نبی الامجاد.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۲۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالهادی بن ملا مرشد داغستانی، تا: ۱۰۷۶ق، من اعمال دقور ناره؛ مجدول، با یک سرلوح کم کار؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج، ۲۶۶گ، ۲۵سطر(۲۳/۳×۱۰/۱)، اندازه: ۱۷/۸×۳۲/۳سم [ف: ۷-۱۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۴۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۵۱۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲-۱۳۶]

← لب تواریخ هند ← لب التواریخ هند

● لب التواریخ هند = تاریخ لب اللباب هند / تاریخ هند / فارسی

lobb-ot tavārīx-e hend = tārīx-e lobb-ol lobāb-e hend

بنداربن بن بهارمل، ق۱۲ قمری

bīndrāban ben bahārmal(- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۶ق

تاریخ عمومی هند است از روزگار شهاب الدین غوری تا ۳۸ شاهی اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق) و عمدتاً گرفته از تاریخ فرشته، در ده «فصل» و «شعبه»هایی: فصل ۱. شاهان دهلی، ۲. فرمانروایان دکن، در شش «شعبه»: بهمنیان، عادلشاهیان، نظامشاهیان، عماد شاهیان، بریدشاهیان، ۳. پادشاهان گجرات، ۴. فرمانروایان مالوه و ماندو، ۵. خاندیس و برهانپور، ۶. بنگال، ۷. پادشاهان شرقی جونپور، ۸. سند، ملتان، ۱۰. شاهان کشمیر. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله. پادشاهی بی زوال مر خدای راست ... مر او را رسد کبریا و منی

[فهرستواره منزوی ۱۳۲۸/۲؛ الذریعه ۲۸۵/۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تاریخ خاتمه این تاریخ است

جزو یکم است؛ خط: نستعلیق هندی، کا: سید محمد، تا: چهارشنبه ۲۱ ذیحجه۱۱۰۵ق، جا: ناراین کهبره سرکار کولاس حیدر آباد؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۷۳گ، ۱۷سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۵-۴۲۱۱]

● لبث الحادث / هیئت / عربی

lubs-ul hādis

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری

abū-maʻšar-e falakī, jaʻfar ebn-e mohammad (789 - 886)

تاریخ تألیف: ۳۷۷ق

وجیزه‌ای است از تألیفات ابومعشر بلخی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲۰/۶

آغاز: بسمله، قال ابومعشر اذا اردت ان تعلم لبث الحادث فاعرف ذلک من السنة التی حدث فیها ذلک الحادث وهو ان ینظر دخول الشمس فی اول دقیقة من الحمل؛ **انجام:** امیرالمؤمنین علی علیه السلام تم کتاب لبث الحادث بحمدالله ومنه و صلی الله علی رسوله سیدنا محمد وآله و صحبه وسلم تسلیما کثیرا مبارکا

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: خانبالغ، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵۲سم [ف: ۱۰-۲۶۷]

● لب الحساب / ریاضیات / فارسی

lobb-ol hesāb

مستوفی، علی بن یوسف، ق۶ قمری

mostawfī, ʻal ebn-e yūsof(- 12c)

در چهار «قسم»: ۱. در ضرب و قسمت در نه باب؛ ۲. نسبت و انواع معاملات و خطاین در سه باب؛ ۳. جبر و مقابله در نه باب؛ ۴- مساحت در دوازده باب؛ سپس خاتمه در مسایل و نوادر در چند مساله. این کتاب جز لباب الحساب (استوری ۲: ۷؛ تاشکند ۱: ۴۹۲) و جز شمس الحساب الفخری عمر بن عبدالعزیز خنجی فارسی وزیر است که برای فخرالدوله ساخته است.

[راهنمای کتاب ش ۶ س ۱۱ و ۱۲ ص ۸۱۵؛ الذریعه ۲۸۶/۱۸؛ ریاضیدانان دوره اسلامی ۳۱۷؛ فهرستواره منزوی ۲۷۲۷/۴]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۲۱۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ افتادگی: آغاز(باب ۸-۱۱ قسم ۴ در جایش نیست و در میانه قسم ۳ آمده است)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۳۷گ، ۱۷سطر(۵×۱۹)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۵-۴۱۵۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۱۶-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۳]

● لب الحسنات / دعا / فارسی

lobb-ol hasanāt

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

به دستور: شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷ق)

تاریخ تألیف: صفر ۱۰۷۳ق

مجموعه دعاهای کوتاه و آداب و اوراد ایام و لیالی و ساعات را، در سه «باب» دارای فصول گرد آورده: ۱. اوراد متکرره ایام و لیالی؛ ۲. اوراد ایام هفته؛ ۳. ادعیه ماه‌ها.

آغاز: منت خدای را عزو جل که دعای بندگان را می‌شنود و ندای ایشان را به عز اجابت می‌رساند

انجام: این بود آنچه ذکر ان در این مسأله موعود بود والحمد لله و الصلاة علی رسول الله

[الذریعة ۲۸۶/۱۸؛ ریحانة الأدب ۳۷۷/۴؛ فهرستواره ۷۹۴/۷]

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۰۵۵/۱

آغاز: لب الحسنات چنانکه بر زبان قلم مشکین رقم ایشان جاری شده بود نام نهادم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۲۷۶]

۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** غائبکم و ظاهرکم و باطنکم امین یا رب العالمین ... در سال هزار و صد و هشت ۱۱۰۸

کا: ابراهیم، تا: شوال۱۱۰۸؛ مهر: «ابن عبدالعالی ابراهیم» (چهارگوش)؛ کاغذ: اصفهانی، ۴۵گ (۵۵پ-۹۹ر)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: -۱۶]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۶۷۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بانجام آمد خلاصه اعمال حسنه ... مسماة بلب الحسنات در نصف صفر سال هزار و هفتاد و سه و الحمد لله اولا وآخرا این کتاب.

خط: نسخ، کا: محمد احسن، تا: ۱۱۶۵ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۷۷ص (۹۹-۱۷۵)، ۱۲سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۲-۵۷۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۸۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** سبحان الیه ... لایق ... خدایرا (کذا)

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** در نصف این ماه سال سی و ششم از هجرت امام زین العابدین (ع) متولد ...

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: وسط وانجام؛ جلد: تیماج، ۹۴گ (۶۳-۱۵۶)، ۱۱سطر (۹/۵)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲۹-۱۷۸]

۶. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۶۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمادی الثانی: درسیم این ماه سال یازدهم از هجرت حضرت فاطمه (ع) وفات یافت و دراین سه ماه عملی نیست مختص که بجا باید آورد. بانجام رسید خلاصه اعمال حسنه.

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن غلامحسین کاشانی، تا: ۱۳ رمضان۱۲۱۸ق؛ جلد: تیماج، ۴۷گ (۱پ-۴۷پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف مخ]

۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۸۴/۳

آغاز: من العباد حسبی الذی هو مذکنت حسبی الله و نعم الوکیل و چون از خوابگاه برخیزد بگوید: اللهم اعنی علی هول المطلع؛ **انجام:** بانجام آمد خلاصه اعمال حسنه سنه، مسمات بلب الحسنات. و الحمدلله اولا و آخرا.

خط: نستعلیق و دعاها نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۰گ (۱۱۶ر-۱۷۵ر)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱-۳۶۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۴۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۸گ (۱پ-۶۸پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲۶-۲۸۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۱۳۹گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۹۵]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳۲

آغاز: تراب اشرف اقدس اعلی ... شاه عباس ثانی؛ **انجام:** در این سه ماه عملی مختص نیست که بجای باید آورد بانجام آمد خلاصه اعمال حسنه سنه، مسماة: «لب الحسنات» در منتصف صفر سال هزار و هفتاد و سه و الحمد لله اولا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۵۴گ، ۱۲ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱-۱۸۴]

● لب الحقایق / عرفان و تصوف / فارسی

lobb-ol haqāyeq

هاشمی، امیر علی، ق۱۰ قمری

hāšemī,amīr ‘alī(- 16c)

تاریخ تألیف: ۹۰۰ق

در دو «فصل»: ۱. در بیان آنکه انسان مشترک است بین الحق و الباطل یعنی بین الکمال و النقصان؛ ۲. در بیان آنکه سیر سالک بر چند مراتب است.
آغاز: الحمدلله اولا و آخرا و الصلاة علی النبی و آله ظاهرا و باطنا اما بعد چنین گوید محرر این رساله و مقرر این مقاله احقر الفقرا السید امیر علی المشتهر بهاشمی ... که محققان سراپرده تحقیق حقایق و دقایق و مراتب وجود را به عبارت مغلق رقم و تحریر برگردانیده اند تا هر کس بر آن مطلع نگردد.با سودای یار مشغولیم ×× وز دو عالم فراغتی داریم / باصلاح و فساد ما باری ×× زاهدان را چه کار ما دانیم. استغفرالله العظیم من الذنب الذی اعلم و من الذنب الذی لا اعلم
[فهرستواره منزوی ۷۹۵/۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۱۱/۱
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: یحیی معرفت، ۱۳۶۵؛ ۷گ (۱–۷)، ۲۳سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۴–۵۱]

● **لب الحکمة** / فلسفه / عربی

lubb-ul ḥikma

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۷۴۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: –۴۸۱]

● **لب الخبر** / تاریخ / فارسی

lobb-ol xabar

حسینی آملی، نجم الدین اسکندر، ق۱۱ قمری

hoseynī āmolī, najm-od-dīn eskandar(- 17c)

تاریخ بسیار مختصری است از حضرت آدم تا زمان خود و به‌طور فهرست‌وار به بیان وقایع پرداخته و آن واقعه‌ای در شفا یافتن شخصی به دست امام زمان علیه السلام به سال ۱۰۱۲ در تبریز نقل کرده که خود شاهد آن بوده، و تا سال ۱۰۶۸ بعضی وقایع هندوستان را نقل کرده است و از کتبی چون نگارستان و اکبرنامه و بدایع النوادر مطالبی آورده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چون تتبع آثار و احوال اکابر ادوار کمال است بنا بر خواهش فرزند سعادتمند بنده احقر نجم الدین سکندر این مختصر موسوم به لب الخبر مرقوم نموده
انجام: که این مختصر لب الخبر راه نمائی است بر اثر معنی تفسیر انا نحن نحیی الموتی و نکتب ما قدموا آثارهم و کل شیء احصیناه فی امام مبین و السلام علی من اتبع الهدی
چاپ: در میراث بهارستان، دفتر دوم، ص ۲۵۱ تا ۳۲۰، به کوشش فرشته کوشکی، ۱۳۸۸ شمسی

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۴۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱یا ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳–۱۱۷۹]

● **لب الخطاب فی رد شبهات اهل الکتاب** / کلام و اعتقادات / فارسی

lebb-ol xetāb fī radd-e šobahāt-e ahl-el ketab

بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن، ۱۲۷۶ – ۱۳۵۲ قمری

bīrjandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad hasan (1860 - 1934)

در اثبات توحید و رد بر اعتقادات مسیحیان و دلیل بر این‌که تورات و انجیل تحریف شده و پاسخ از آنچه به اسلام نسبت داده‌اند، به صورت سؤال و جواب و با عناوین «س ــ ج».
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفیاما بعد این رساله ایست موسوم به لب الخطاب فی رد شبهات اهل الکتاب که برای تسهیل امر بر طلاب

۱. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۱۵۶
آغاز: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۵۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: –۱۱۹]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی مقدم جامه‌های او را گرفت و او را بر زمین زد یا کنایه از هلاک او، و بر این بشارت ختم شد
خط: نسخ، کا: محمد یوسف زاده ترشیزی کوهسرخی بنده فرائی،تا:۲۸ رمضان ۱۳۴۰ق؛ پس از کتاب خطبه‌ها و اشعاری است از مؤلف و دیگران؛ ۵۷گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۹–۱۹۵]

● **لب خلاصة العلوم** / گوناگون / فارسی

lobb-e xolāsat-ol ‘olūm

مظفر علیشاه کرمانی، محمد تقی بن محمد کاظم، ۱۱۵۰ – ۱۲۱۵ قمری

mozaffar-‘alī-šāh-e kermānī, mohammad taqī ebn-e mohammad kāzem (1738 - 1801)

تاریخ تألیف: ۱۱۹۴ق
مؤلف کتاب مفصلی در هفت جلد به نام «خلاصة العلوم» طی سی سال نگاشته بود که به منزله دائرة المعارف اسلامی به شمار می‌آمد و در علوم مختلف بحث می‌کرد. وی این کتاب را خلاصه نموده و بر آن مطالب تازه‌ای افزوده است، و عناوین کتاب‌های خلاصه بنا به تصریح خود مؤلف در این کتاب چنین است: ۱. خلاصة الایمان فی علم الکلام، و ینضم به الاحادیث و

أقوال الحکماء و الاخبار؛ ۲. خلاصة الادعية، و هو محتو على أدعية الايام و التعقيبات و أعمال الاسابيع و الشهور و الاحراز و دفع الشرور و الاخطار؛ ۳. خلاصة الطب، و هی محتو على لوازمه و دفع الالام و الاسقام و الافات؛ ۴. خلاصة العلوم السبعة، و مدمته مشتملة على الحکمة و اصول الدين مختصراً. و علومه السبعة الفقه بانضمام الحديث و القراءة و الصرف و النحو و المعانی و المنطق و اللغات؛ ۵. خلاصة العلوم المتفرقة، و هی الخط و التقويم و الحساب و المساحة و الهيئة و الطبيعی و النجوم و الاسطرلاب و الصور و الرمل و التعبير و الاعداد على سبيل الاختصار؛ ۶. خلاصة کثيرة الفائدة، و هی فی الحقيقة کشکول صغير و مشتملة على الحکمة العملية و تهذيب الاخلاق و نصائح الملوك و الحکماء و غوامض بعض العلوم و مختصر من المعارف و الشرائع و العقائد و تفسير بعض السور و مقالات الاحبار؛ ۷. خلاصة الانشاء و هی نبذ من منشئاتی فی زمن السلطان الاعظم و قبله، مختتماً بخلاصة علم التواريخ ملحقاً به الموسيقی و المنتخب من الاشعار.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۰

آغاز: متصف باين صفات دانند هفت است اول آنکه عالم است يعنی دانا است؛ **انجام:** و نورز و افراسياب و زاب بن طهماسب و کشتاسف در عهد ...

خط: نستعليق، کاتب = مؤلف، تا: رجب۱۱۹۴ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تيماج، ۴۵۵گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳-۳۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۷۴۳

برگ‌هایی از جلد پنجم و ششم است؛ خط: نستعليق، کاتب = مؤلف (شاید)، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوایی، ۴۱گ، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۲۰-۱۲۰]

● **لبس الأحمر** / فقه / عربی

lubs-ul a’hmar

حنفی، قاسم

hanafī,qāsem

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶/۱۱عکسی

آغاز: سئلت عن لبس الأحمر البحت هل هو جایز أو مکروه فان کان مکروهاً فکراهة تحريم أو تنزيه و ما الدليل على ذلک و هل يصح الصلوة فيه أجبت مکروه؛ **انجام:** و هی المخططة والله أعلم. قاله و کتبه قاسم الحنفی حامداً مصلياً.

نسخه اصل: کتابخانه اسکوريال در اسپانيا، شماره ۱۷۰۲؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ به يک واسطه از خط مؤلف، مجدول؛ ۲ص (۲۷۰-۲۷۱)[عکسی ف: ۴-۱۷۹]

● **لبس الحرير فی الصلاة = لباس نمازگزار** / فقه / عربی

lubs-ul ḥarīr fi-ṣṣalāt = lebās-e namāzgozār

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری

xājū’ī, mohammad esmā‘īl ebn-e hoseyn(- 1760)

تاريخ تأليف: ۱۵ جمادی الاول ۱۱۵۶ق

در اينکه حرير محض در حال نماز زنان و کودکان و خنثی مطلقاً جایز و بر مردان جايز نيست جز در مواقع ضرورت و جنگ و مانند اينها. در اين رساله بيشتر گفتگوها با علامه حلی است.

آغاز: الحمدلله على ما أخرج من الزينة و أحلها لامائه و عباده و شدد النکير على من حرمها عليم فی عتوه و عناده

چاپ: در مجموعه اولی از رسائل فقهيه مؤلف چاپ شده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و العلم عندالله و عند اهله سادتنا محمد و آله خيرة رحله عليهم من الصلوات افضلها و من التسليمات اکملها.

خط: نستعليق، کا: محمد بن ابی جعفر، تا: دوشنبه ۴ ربيع الاول۱۲۱۷ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: تيماج، ۱۴گ (۴۰پ-۵۳پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۷-۶۸]

۲. شيراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۶۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه فی اويقات عديده ... سنة ست و خمسين و مائة فوق الالف ... العبد الجانی محمد بن الحسين بن محمدرضا المدعو باسمعيل المازندرانی ... قد انتسخته ... ملك محمد بن محمد حسن البروجنی فی ۱۲۷۲.

خط:نستعليق،کا:ملك محمد ابن محمد حسن بروجنی،تا:۱۲۷۲ق؛ ۱۵ص، ۱۸سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۴۱]

● **لبس الحرير و الذهب فی الصلاة** / فقه / عربی

lubs-ul ḥarīr-i wa-ḏḏahab fi-ṣṣalāt

عبدالغنی بن محمد رضا، ق۱۳ قمری

‘abd-ol-qan ebn-e mohammad rezā(- 19c)

تاريخ تأليف: ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۸۴ق

ضمن چند امر و چند مسئله استدلالی حکم پوشيدن طلا و حرير را در نماز بيان کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۷۶/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد فتوضيح الکلام فی حکم الذهب و الحرير من حيث اللبس و ابطال الصلاة؛ **انجام:** هذا آخر ما ساعدنی عليه التوفيق من التحرير فی حکم الذهب و الحرير ...

خط: نستعليق، کا: عبدالغنی بن محمد رضا، بی‌تا؛ مصحح؛ ۳۸گ (۱۴پ-۵۱ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۳-۳۸۰]

● **لب السير و جهان نما = تاريخ مختصر** / تاريخ جهان / فارسی

lobb-os sīyar va jahān namā = tārīx-e moxtasar

ابوطالب لندنی، ابوطالب بن محمد، ۱۱۶۶–۱۲۲۱ قمری

abo-tāleb-e landanī, abo-tāleb ebn-e mohammad (1753 - 1806)

اهدا به: نواب آصف الدوله

تاریخ تألیف: ۱۲۰۸ق

تاریخ عمومی بسیار مختصری در چهار «باب»: ۱. در تبیین احوال انبیاء؛ ۲. در احوال خلفا در هفت فصل؛ ۳. در احوال صحابه و تابعین و علما و مشایخ در هفت فصل؛ ۴. در سلاطین عالم در یک مقدمه و هشت فصل.

آغاز: بعد بسمله و حمد، اما بعد ابجد خوان دبستان نادانی ابوطالب بن محمد تبریزی اصفهانی بعرض سالکان مسالک سخندانی میرساند که کتب بسیار از تاریخ و سیر نزد این کمترین جمع شده بود و کثرت عبور و مرور بر آنها حقیر را بآن فن شریف آشنا ساخته ...

انجام: و آخرین آنها یعقوب شاه بن یوسف شاه است که در سنه نهصد و نود و پنج بر دست اکبری عاجز شده بهند آمده و در سلک امرا منتظم گشت از آن باز کشمیر بسلاطین دهلی تعلق داشت حالا در تصرف شاه ابدالیست الحمدلله رب العالمین که در این رساله جامع صفت اختتام یافت.

[فهرستواره منزوی ۶۴۳/۱؛ تذکره مورخین ۱۳۳؛ تاریخ تذکره ها ۵۶۶/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶/۶

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۱۱۹ص (۷۰۲–۸۲۰)، ۳۵سطر [سنا: ف: ۲–۲۱۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۳۷/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لالی منثور سپاس و ستایش باستحقاق نثار دامن کبریای ناظمی تواند بود که بمحض قدرت کامله.

خط: نستعلیق، کا: محمد کریم بن زین العابدین کوشککی، تا: ۲۰ محرم۱۲۳۶ق؛ ۲۳سطر [ف: ۲۳–۱۱۰]

● **لب طب** / طب / فارسی

lobb-e tebb

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳۲۲/۲ج

آغاز: بسمله ... چون عالی جاه معلی جایگاه سلالة السادات العظام میرزا محمد رفیع الحسینی القزوینی سابق الذکر به جهت معالجه و مداوای بعضی ناخوشی‌های سر وبدن انسان که مرض مستولی می‌شود ... مسمی به لب طب بر دو باب و خاتمه ... به آب زر این پندها را تمام ×× نوشتند خواندند از بهر عام / یکی آنکه تا معده ات از اطعام ×× نگردد تهی و ندانی تمام چه در معده ات اشتها صادق است؛ **انجام:** دوای جمله بیماران همین است ×× تو این را یاد باد از پند من یاد

بی‌کا، بی‌تا، برای میرزا محمد رفیع حسینی قزوینی؛ جلد: چرمی بغلی [رشت و همدان: ف: -۱۲۱۷]

● **لب العقاید** / کلام و اعتقادات / فارسی

lobb-ol ʻaqāyed

موسوی کاشانی، احمد بن محمد مهدی، -۱۲۷۹ قمری

mūsavī kāšānī, ahmad ebn-e mohammad mahdī(- 1863)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۲۰

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و اصلی علی حبیبه محمد و آله الطیبین، اما بعد، این مختصری است در خصوص عقاید که به هر یک ازمکلفین واجب است؛ **انجام:** جهل و نادانی و حیرت و سرگردانی ... علی عذابک فکیف اصبر علی ... خاوی الفروع و الاصول جامع المعقول و المنقول ... سنه ۱۲۹۵

کا: کاشانی، ابوالقاسم بن محمد حسن، تا: ۱۲۹۵ق[رایانه]

● **لب العقاید** / کلام و اعتقادات / فارسی

lobb-ol ʻaqāyed

هرندی، محمد بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

harandī, mohammad ebn-e mohammad hasan(- 19c)

در هشت «باب».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۶۶/۳

آغاز: بسمله. حمد له ... اما بعد چنین گوید محتاج عفو پروردگار ... محمد ابن المرحوم الحاج محمد حسن؛ **انجام:** پس تفحص زیاده بر این موجب تضییع عمر و مداد و قلم و قرطاس است هدانا الله و ایاکم ... اولا و آخرا.

کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۲۹ شعبان۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۵سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۱۴]

● **لب العقائد** / کلام و اعتقادات / عربی

lubb-ul ʻaqā’id

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵–قرن ۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafīʻ (1801 - 19c)

کتابی است دراصول دین به صورت مختصر وبه شکل سؤال و جوا ب با عناوین «فان قیل، الجواب» که دارای پنج فصل است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۸۶/۳-۶/۷۶

آغاز: ... الممکنات حادث فان قیل ما حد الجوهر و ما حد العرض

فالجواب الجوهر هو ا لمتحیزوالعرض هو الحال فیه؛ **انجام:** فان قیل ما الدلیل علی ان کل ما جاء به النبی حق فالجواب الدلیل علی ذلک انه معصوم ... فهذا ما اردناه ایراده فی هذه المقدمه ونختمها بایة من کتاب الله العزیز و هی سبحان ربک رب العزة عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمدلله

از اواسط فصل اول تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ دراول و آخر نسخه خط مؤلف دیده می‌شود؛ ۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۳۳]

● لب العلاج / طب / فارسی

lobb-ol ‘elāj

فتحانی، محمد کاظم بن فتح الله

fathānī, mohammad kāzem ebn-e fath-ol-lāh

خلاصه دستورهای پزشکی و چگونگی شناخت امراض را مؤلف در این کتاب آورده چون بیشتر کتاب‌های طبی عربی بود و اطلاع بر آنها برای همگان میسور نبود. در این کتاب دردها با اختصار گزارش شده و علامت و درمان هر یک از آنها را بازگو می‌کند و در بیشتر مطالب نقل شده از بزرگان با تصریح به نام آنها ذکر می‌شود. این کتاب در دو «مقاله» و یک «خاتمه» مشتمل بر ابواب و فصول تنظیم شده: مقاله ۱. در علاج بیماری‌های سر تا قدم، دارای بیست و چهار«باب»: ۱) بیماری‌های سر و دماغ در سی و چهار فصل، ۲) بیماری‌های پی در هفت فصل، ۳) بیماری‌های چشم در بیست و شش فصل، ۴)بیماری‌های گوش در یازده فصل، ۵) بیماری‌های بینی در یازده فصل، ۶)بیماری‌های لبو دهان و دندان و زبان و حلق در بیست و هشت فصل، ۷) در بیماری سینه و آلات تنفس از حنجره و ریه و حجاب در دوازده فصل، ... ۱۰) بیماری مری و معده در بیست و هشت فصل ... .

آغاز: بسمله. و به ثقتی، حمد و سپاس بی قیاس حکیمی را سزاست جلت حکمته که بعین عنایت بی غایتش ارباب حکمت و اصحاب معرفت را بشرف و من یؤتی الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا مشرف ساخت ... اما بعد چنین گوید احقر عبادالله الغنی محمد کاظم بن فتح الله الفتحانی المعلم الکاشانی که علم طب اظرف علومست

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲ و ۲۳۱۲ عکسی

آغاز: برابر

تا باب دهم از مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ تملک: محمد حسن نوشته پدرش محمد صادق بن جالینوس علی کرمانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱-۲۵] و [عکسی ف: ۶-۳۶۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۵-۳۵۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** وداء الفیل زایل گردد، تمام شد کتاب لب العلاج بعون الوهاب

خط: نسخ، کا: حسین حسینی ابن محمد حسن حسینی ایروانی، تا: ۱۲۷۱ق؛ تملک: «زین العابدین ولد فخر الأطباء» به تاریخ «۱۲۹۷»؛ جلد: چرم، ۲۳۲گ، ۱۹سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۶-۴۳۸]

● لب عین البکاء = عین البکاء / تاریخ معصومین / فارسی

lobb-e ‘ayn-ol bokā’ = ‘ayn-ol bokā’

بروجردی کاشانی، محمد تقی بن احمد، ق۱۲ قمری

borūjerdī kāšānī, mohammad taqī ebn-e ahmad(- 18c)

وابسته به: عین البکاء؛ بروجردی کاشانی، محمد تقی بن احمد (-۱۲)

تاریخ تألیف: ۱۱۹۹ق؛ محل تألیف: کاشان

از عین البکاء خودش که در ۲۲ «باب» است گزین کرده است با شعر فارسی او در یک «مقدمه» در ثواب گریستن و امیدواری گریه‌کنندگان سپس چند «مجلس» هر یک با مقدمه‌ای: از ذکر رحلت جناب پیغمبر تا می‌رسد به مجلس ماتم گرفتن اهل بیت امام رضا.

آغاز: الحمدلله الذی خلقنا بلطفه من الماء والطین وجعلنا بکرامة سیدالمرسلین ... اما بعد لب کلام به نام ملکی است علام که درهای معانی را از عمان الفاظ

انجام: ای خدا دست ما را از دامن حسین آقایی کوتاه مگردان وما را به شفاعت اوبرسان تمام شد ...

چاپ: در طهران چاپ شده.

[الذریعة ۲۸۷/۱۸ و ۶۷/۱۵؛ فهرستواره منزوی ۱۷۲۱/۳ و۱۷۴۸؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۸۷/۲]

۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ چند برگ پایانی در ۱۹ ذیقعده ۱۲۶۹ بازنویسی شده؛ یادگاری از عبدالمحمد بن محمد علی همدانی به سال ۱۳۰۴ و یادداشتی از حسین بن محمد علی؛ جلد: تیماج، ۱۷۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱-۳۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۸۸

آغاز: برسرزده وخضاب خوناب درونش را نکار بندان مجلس عزابرپنجه مژگان بسته؛ **انجام:** برده کوه غم تو کوه سراندیب زیاد زان غباری

از ابتدای مقدمه است تا رسیدن اهل بیت مطهر به دیر راهب؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: مقوا، ۲۴۶گ، ۱۲و ۱۴سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱۴-۴۵۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۹۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** نظر به آن همه لطف ای غریب کشور طوس ×× روا مدار شود ذاکر شما مأیوس / نقی اگر چه سراپا تمام جرم و خطاست ×× گناه کاری او کی حریف لطف شما است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر: علی نقی بن محمد خراسانی الاصل اصفهانی المسکن ذاکر ابا عبدالله در ۱۲۶۲ق «علی نقی» (بیضوی)؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۸۶ش؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۵گ (۳پ-۱۱۷پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵۸
آغاز: از دو جانب تیغ کشیده؛ **انجام:** کوتاه نکن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ محرم۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۸۷گ، ۱۴سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۷-۹۲]

۵. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره
انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابن محمد مهدی، محمد کاظم نجف آبادی، تا: یک‌شنبه۲۴ ذیقعده ۱۲۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرمی قهوه‌ای، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [نشریه: ۷-۷۴۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل کاتب فرزند ملاحیدر کهکیلوئی، تا: جمادی الاول۱۲۲۴ق؛ افتادگی: وسط؛ واقف: ابراهیم علی محمدی، مرداد ۱۳۵۱؛ جلد: مقوا، ۲۰۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹/۲×۲۸/۵سم [ف: ۱۴-۴۵۷]

۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۳۲
انجام: در آخر کتاب آمده: تمام شد این منبع البکاء بتاریخ یوم الاثنین چهارم جمادی الاولی سنة ۱۱۲۴ از هجرت نبوی ص ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ مجدول؛ در آخر کتاب منظومه ای در ۶۰ بیت به نام کرده‌های شیطان می‌باشد، آغاز: «یکی کرد روزی ز شیطان سوال ×× که ای قائد کفر و اهل ضلال / از این کرده هایی که داری به پیش ×× پشیمان شدی هرگز از فعل خویش»؛ ۳۲۱گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۸۲]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۸/۲-۶۰۸۳
خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن ملا ابی القاسم کالجی، تا: ۱۶ صفر۱۲۲۷ق؛ ۱۸۰گ، ۲۲سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: -۱۵۸]

۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۶۳
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن کربلایی ابراهیم قمی تفرشی، تا: ۱۲۳۱ق؛ ۱۵۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲-۵۸۵]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: علی محمد بن محمد حسن استرآبادی اصل و مسکن، تا: سه‌شنبه ۲۱ ذیحجه۱۲۳۹ق؛ اهدایی: دکتر مهدی روشن ضمیر؛ جلد: تیماج، ۲۲۳گ، ۲۰سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۳-۲۸۱]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۱-۱۱/۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد بن آقا ربیعای بروجردی، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۱۶۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۳۵]

۱۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: -۶۴۳۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۵ ربیع الثانی۱۲۴۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۱۱گ، ۱۹سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: -۱۵۸]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عباس بن رجبعلی بن ابوالحسن بن محمد حسین هزارجریبی استرآبادی، تا: ۵ ذیقعده۱۲۴۴ق؛ واقف: صفرعلی بودر، رجب ۱۲۵۳؛ جلد: میشن عنابی، ۲۰۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹/۳×۲۸/۵سم [ف: ۱۴-۴۵۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد محسن واغورورئی؟، تا: رمضان۱۲۵۵ق، به درخواست بی بی خانم والده آقا نظر علی؛ تاریخ وقف: ۱۲۶۹؛ جلد: میشن مذهب، ۲۸۲ص، ۲۳سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۵۰-۱۰۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: قربانعلی ابن کربلایی حسین ملقب به عمرانلو، تا: ۱۲۵۷ق، جا: گلوگاه از قراء گل باد؛ محشی؛ تملک: رجبعلی، جلد: چرم، ۱۲۴گ، ۲۳ سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۴۷/۱-۱۸۶]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۳۱
آغاز: ... برسرزده و خضاب خوناب درونش را نکار بندان مجلس عزابر پنجه مژگان بسته؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: سیدجعفرحسینی هروی، تا: رجب۱۲۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۲۱۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۸/۵سم [ف: ۱۴-۴۵۸]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۴۳۳-۳۸/۵۳
آغاز: بسمله رسولان دیار محنت وغم وپیغمبران کشور والم وعرش پران وکرسی نشینان محفل ایمان ومحدثان تعزیت داری؛
انجام: مجرمان آرند سوی درگهش روی امید ×× زانکه درعالم از این بهتر پناهی کس ندید
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۳صفر۱۲۷۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۳۶]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۴۳۸
آغاز: پرتو انداخته لمؤلفه: محفلی را کاین چنین شمعی بود از ذوالجلال ×× قدسیان پروانه او چرخ فانوس خیال؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ بدخط، کا: محمد علیمحمد بن ملا عاشور اسلاملو، تا:

۲۲ ذیحجه۱۲۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۰۲گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵-۴۷۱]

۱۹. بیرجند؛ مسجد الرسول بازار؛ شماره نسخه: ۹/۱

انجام: تا چهل هزار نفر مقید رشته اطاعت گردیدند و در آن روز سن شریف آن جناب به سن سی و هفت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ۴۴گ (۱پ-۴۴پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: -۱۴۷]

۲۰. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسن علی بن حسین علی شریف آبادی، بی‌تا؛ ۱۵۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: -۱۴۵]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۷۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون در صحرای کربلا جناب عباس صدای العتش تشنه گان سراپرده عصمت و طهارت را شنید و بی یاوری برادر خود را دید ...

تذکر: در فهرست با عنوان «عین البکاء» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۵۸گ، ۱۲ و ۱۴سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۱۹

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● لب الغرائب / عرفان و تصوف / عربی

lubb-ul ġarā’ib

فصولی است در سر خلقت مخلوقات و مدارج کمالی آنها، با شواهدی از آیات و احادیث و گفته‌های عرفا و شعرا، عناوین و فصول چنین است: فصل: فی المیثاق، فصل: فی خاصیة التلقین من الاحیاء و الاماتة، فصل: فی العین الظاهر و الباطن، فصل: فی البیان العلم، فصل: فی کیفیة الدعوة، فصل: فی الایمان، الخاتمة: فی الاستقامة علی الایمان و الذکر و الاسلام، فصل: فی عدد الاسماء.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۱/۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین علی کل حال فی السراء و الضراء و أنزل الفرقان علی عبده المصطفی و رسوله المجتبی و حبیبه المرتضی؛ **انجام:** قال له یا موسی لو کان لی نوم لهلکة السماوات و الارض أسرع من کسر الزجاجة فی یدک بغیر أنوار.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۳گ (۱۰۴پ-۱۱۶پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴-۲۵۲]

● لب الفرائد / اصول فقه / عربی

lubb-ul farā’id

تفرشی، مراد بن علی، ۹۶۵ - ۱۰۵۱ قمری

tafrešī, morād ebn-e ‘alī (1558 - 1642)

این اثر نادر الوجود و کمیاب که این تنها نسخه‌ای است که عجالتا از آن می‌شناسیم، رساله‌ای مختصر در اصول فقه است از دانشمند شیعی عصر صفوی که معروف‌ترین اثرش همان التعلیقة السجادیة در شرح من لایحضره الفقیه است. ملا مراد تفرشی این رساله را در سه «مقدمه» و دوازده «مقصد» به عنوان تحفه‌ای به آستان امیر المومنین علی (ع) در سفرش به نجف تدوین و در آن اختصار را مراعات کرده است تا خوانندگان آن را از بر کرده در مفاد آن مدام تأمل کنند. مؤلف در تألیف دیگری موسوم به «الوسیلة الرضویة» لب الفراید را شرح کرده است. وی کتاب دیگری نیز در اصول فقه دارد موسوم به «التحفة» که شیخ محمد بن یوسف شویهی نجفی (شاگرد و برادر همسر شیخ جعفر کاشف الغطاء) از آن و «الوسیلة الرضویة» در اثر اصولی خود موسوم به «براهین العقول» یاد کرده است.

آغاز: بسمله و به نستعین، رب یسر و تمم بالخیر. الحمدالله الذی شرفنا بارسال من کان نبینا و آدم بین الماء و الطین ... اما بعد فلما کان اصول الفقه من اجل العلوم قدر ا و اوفرها نفعا و اشرفها مأخذا و اهمها حفظا، کان یلیق بمتن وجیز سهل الحفظ و التذکر محرک الفکر و التدبر یشیر الی مسائله ...

شرح و حواشی:

۱- الوسیلة الرضویة؛ تفرشی، مراد بن علی (۹۶۵-۱۰۵۱)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** یؤید ما دل علی انتهاء الامر الی صاحب الامر علیه و علی آبائه المعصومین و الصلوة و السلم و الحمدلله رب العالمین. قد خرج من السواد الی البیاض بتوفیق الله تعالی و الحمدلله رب العالمین فی الخمیس یوم مولد النبی صلی الله علیه و آله، السابع عشر من ربیع الاول سنه الف و اربع و عشرین علی ید مؤلفه احقر العباد مراد بن علیخان التفرشی عفی عنهما بالنبی و الوصی حامدا لله مصلیا علی نبیه و آله صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین و الحمدلله رب العالمین. [رقم:] تمت فی یوم السبت احد و عشرین من شهر جمادی الاول [کذا] سنه ۱۰۲۹ علی ید اقل العباد میرزا علی. تم.

خط: نسخ، کا: میرزا علی، تا: ۲۱ جمادی الاول۱۰۲۹ق؛ دارای رکابه، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۴۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۹/۸×۱۷/۲سم [ف: ۱-۲۷/۱-۱۹۰]

● لب الفرائض / فقه / عربی

lubb-ul farā’iḍ

مفتی آماسی، خضر بن محمد، ق۱۱ قمری

moftī āmāsī, xezr ebn-e mohammad(- 17c)

در مسائل ارث.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۷۷ض

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲ص [ف: ‎-۵۸]

● **لب الفن** / هیئت / عربی

lubb-ul fan

غریفی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری

qarīfī, ʻal ebn-e mohammad(- 19c)

وابسته به: تشریح الافلاک؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳–۱۰۳۰)

تاریخ تألیف: سلخ شعبان ۱۲۱۲ق (= «غریب»)؛ محل تألیف: نجف اشرف

تشریح الافلاک منظوم است مشتمل بر «مقدمه» و پنج «فصل» و «خاتمه».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۵

آغاز: قال بحمدالله خیر ذی النعم ×× و الشکر لله علی جری القلم؛ **انجام:** فلایعب علی من تفرسا ×× انی اجبت فیهما الملتمسا

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۱۷گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۳/۹سم [ف: ۸–۲۷۹]

● **اللب فی علم الطب** / طب / عربی

al-lub fī ʻilm-it ṭibb

جبلی، ابراهیم بن عکاشه

jebelī, ebrāhīm ebn-e ʻokāše

اهدا به: امیر سالار بن امیر محمد کریمی

مشتمل بر ده «اشاره».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۰۱/۹

آغاز: بسمله. الحمد لله خالق الحیاض فی الابدان و مخرج الانهار منها علی العیان و محیی موات المواد بینابیع الصور النوعیة اما بعد یقول اضعف عبادالله تعالی و احوجهم حاجی ابراهیم بن عکاشه الجبلی.ما استفدت من مجلس درس سلطان الحکما و امام المتاخرین مولانا و سیدنا علم الدین سلمان ابقاه الله تعالی صلاحا للعالمین؛ **انجام:** هذا آخر ما اردناه فی هذا المختصر.الحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد قاسم بن عبدالقادر تونی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۴ص، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۲–۳۰۵]

● **لب قصص و حکایات مثنوی** / ادبیات / فارسی

lobb-e qesas va hekāyāt-e masnavī

تفرشی، اسماعیل بن معصوم، ق۱۳ قمری

tafrešī, esmāʻīl ebn-e maʻsūm(- 19c)

اهدا به: مستوفی الممالک

تاریخ تألیف: ۱۲۸۳ق

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه [نشریه: ۲–۹۲]

← لب القول فی معنی حوث العالم > اللب
← لب الکلام > اللباب
← لب اللباب > الاخلاق
← لب اللباب > لب الالباب فی الدرایة و علم الرجال
← لب لباب > لب اللباب

● **لب اللباب** / حدیث / عربی

lubb-ul lubāb

قطب راوندی، سعید بن هبة الله، – ۵۷۳ قمری

qotb-e rāvandī, saʻīd ebn-e hebat-ol-lāh(- 1178)

تفسیر مفصلی است بر برخی از آیات قرآن کریم به ترتیب سوره‌ها که مباحثی را تحت عناوین «الاخبار، الوجوه، النکت، الحقائق، البساط» آورده و در ذیل هر عنوان مفصلاً به مباحث آن پرداخته است. این کتاب در ۱۵۵ مجلس تنظیم شده و ظاهراً در تألیف آن نظر به کتاب «الفصول و الغایات» ابوالعلاء احمد بن عبدالله تنوخی معری داشته است.

[الذریعه ۲۸۹/۱۸]

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۴۰۹

آغاز: قال تعالی و لیست التوبة للذین یعملوان السیئات الآیة، قال النبی ان الله لیغفر لعبده ما لم یقع الحجاب و قال اسم الله شفاء من کل داء

خط: نسخ، بی‌کا، تا: از اوایل قرن۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۶۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲–۲۵۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۷۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۶–۹۲]

● **لب اللباب** / تاریخ جهان / فارسی

lubb-ul lubāb

گنجه ای، محمد قلی خان، ق۱۱ قمری

ganje'ī, mohammad qolī xān(- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۹۷ق

تاریخ مختصر عمومی است در ذکر پادشاهان ایران تا سال ۱۰۳۷ق و در پایان تذکره کوتاهی از شعرا، در بیست و سه «فصل»: ۱.ذکر چهارده معصوم (ص)؛ ۲. ذکر ملاعین ثلاثه که غاصب خلافت و امامت شدند؛ ۳. ذکر خلافت پرملامت بنوامیه علیهم اللعنة و العذاب؛ ۴. ذکر خلافت بنوعباس؛ ۵. ذکر بنو صفار که بعد از وضوح اسلام اول پادشاهان است که معاصر

خلفا بوده‌اند؛ ۶. ذکر پادشاهان غزنوی؛ ۷. ذکر طاهریان؛ ۸. ذکر پادشاهان ...؛ ۹. ذکر پادشاهان غوریان؛ ۱۰. ذکر پادشاهان دیلمان آل بویه؛ ۱۱. ذکر پادشاهان سلجوقی؛ ۱۲. ذکر پادشاهان خوارزمشاهیان؛ ۱۳. ذکر اتابکان؛ ۱۴. ذکر اسماعیلیان؛ ۱۵. ذکر سلاطین قراختای به کرمان؛ ۱۶. ذکر پادشاهی چنگیزخان و اولاد او؛ ۱۷. ذکر پادشاهان سربداران؛ ۱۸. ذکر پادشاهی امیر تیمور و اولاد او؛ ۱۹. ذکر پادشاهان قراقوینلو؛ ۲۰. ذکر سلاطین روم که ایشان را آل عثمان گویند؛ ۲۱. ذکر پادشاهان اوزبکیه؛ ۲۲. ذکر سلاطین عظیم الشأن صفویه و خواقین رفیع مکان حیدریه؛ ۲۳. ذکر شعرای عجم که به فارسی شعر گفته‌اند شامل سه «باب»: ۱) ذکر شعرای متقدمین از رودکی تا سلطان حسین میرزا سال ۹۰۰ق شامل شصت شاعر، ۲) ذکر شعرای معاصر سلطان حسین میرزا شامل سی شاعر، ۳) شعرای بعد از سلطان حسین میرزا در ایام سلاطین صفویه تا سال ۱۰۳۷ق، شامل صد و سی شاعر. (صدرایی خوئی)

آغاز: بنام آنکه در تاریخ و تألیف×× کسی را نیست بر وی حد و توصیف ... اما بعد معروض میدارد ... حاجی محمد قلی قاجار

انجام: صد و بیست و نهم یمینی سمنانی از شعرای زمان شاه طهماسب مغفور است بیت: صیدش طپان نه بهر رهایی ز بند اوست ×× می‌رقصد از نشاط که صید کمند اوست

[الذریعه ۲۸۹/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۶۴۴/۱ و ۱۰۶۱/۲؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۸۸/۶، مشترک پاکستان ۱۶۰۴/۱۱، تاریخ تذکره‌های فارسی ۷۳۴/۲]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸۹ حکمت

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ و ۱۳؛ بایادداشت ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [ف: ۲-۳۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ با شعری به تاریخ دوشنبه شوال ۱۲۸۴؛ ۱۵۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۶-۲۱۴]

● لب اللباب / تجوید / فارسی

lubb-ul lubāb

موسوی، محمد مؤمن بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری

mūsavī, mohammad mo'men ebn-e 'abd-or-rezā(-17c)

مرتب در یک مقدمه و بیست پنج «فائده» و یک خاتمه، بیشتر مسائل تجوید مذکور در آن منقول از قصیده حرز الامانی شاطبی و کتاب تلخیص النشر فی القراءات العشر جزری است.

آغاز: الحمدلله الذی أنزل علی عبده الکتاب تبشیراً للمؤمنین ...

۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۳۶ق؛ قرأها علیه سمیه محمد مؤمن البیدکلی، و أنهاها بخطه. [تراثنا: س۱۳ش۴-۱۱۳]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰۹۶/۵

کا: محمد حکیم بن عبد الوکیل، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۳گ (۴۰-۸۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴-۱۱۶۴]

● لب اللباب / فلسفه / عربی

lubb-ul lubāb

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810-1871)

تاریخ تألیف: ۲۲ جمادی الاول ۱۲۷۲ق

رساله فلسفی است در اسرار آفرینش فرشتگان و عوالم و مرکبات و بسائط؛ در یک «مقدمه» وده (یا یازده)«باب»: المقدمة: فی بیان ما تقدیمة قبل الشروع؛ باب ۱. الاشارة الی خلق الارضین و السماوات؛ ۲. فی جسمانیة الکرات الثلاث عشرة؛ ۳. معنی الاختیار؛ ۴. فی أنه اذا رکب شیئان حصل الامربین الامرین؛ ۵. فی أن اجزاء المرکب بمنزلة الحروف و المرکب بمنزلة الکلمة؛ ۶. تقسیم البسائط الی قسمین؛ ۷. فی أن بسائط هذا العالم تترکب و لم تختلط فی غیر الانسان؛ ۸ فی أن للبسائط مقام ذواتها و مقام أفعالها؛ ۹. فی أن من سوی ظهور ذلک القلب الجامع منحط عن درجة الجامعیة؛ ۱۰. فی أن من الموالید من فیه جمیع ذوات القبضات.

آغاز: بسمله. الحمدلله المحتجب بذاته عن درک الابصار الظاهر بأنواره للانظار الذی أقام الانبیاء مقامه فی سایر عوالمه فی الاداء ... وبعد یقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم هلموا ...

انجام: وأما الفاقدین لبعض الافلاک فلیس لهم جامعیة فافهم هذا اللباب فانه نتیجة الابواب السابقة ولب اللباب وخلاصة الکتاب وان فیه لعبرة الاولی اللالباب. تمت

چاپ: چاپ شده

۱. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۸گ (۱-۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۱-۵۴]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۷۶۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۰گ(۵۵-۷۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۱۰۴۷]

۳. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۳۲/۴

خط: نسخ، کا: محسن بن محمد صالح، تا: ۱۲۷۲ق؛ ۴۲گ (۱۳۸پ-۱۷۹پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: -۱۴۲]

۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۱

آغاز: و متممات الکلمة التامه، و لعنة الله علی اعدائهم الاقشاب، ما طلع نجم و غاب؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن چترودی، تا: ۵ رجب۱۲۷۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۵۳گ (۱ر–۵۳ر)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱-۳۰۵]
۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۴۵/۲-۲/۶۵
آغاز و انجام: برابر
از اول تاآخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ شعبان۱۲۷۸ق؛ ۳۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۶-۳۴۳۴]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۰۴/۱
خط: نسخ، کا: احمد بن ابوالقاسم مازندرانی، تا: سلخ ربیع الاول ۱۲۷۹ق؛ ۵۰گ (۱پ–۵۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵-۱۹۳]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۴۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن میرزا غیاث طباطبائی نائینی، تا: ۱۵ شوال۱۲۸۵ق؛ جلد: گالینگور، ۳۵گ (۱۳پ–۴۷پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۹-۲۳۰]
۸. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه: ۲۴/۱
خط: نسخ، کا: هبة الله بن محمد باقر طباطبائی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ محرم۱۲۸۸ق؛ ۴۰گ (۱پ–۴۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۲۰۳]
۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۴۳۴/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ و۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج ماشی، ۲۴ص (۶۵–۸۸)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵-۱۶۵۲]
۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۵۳/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: هدایت الله، تا: ۱۲۹۷ق؛ ۲۳گ(۱۲۴پ–۱۴۶پ) [ف: ۱-۲۱۴]
۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۷۶۶/۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و اوایل قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۲۵–۴۷)، ۱۸سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲-۸۷۴]
۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۸۶۲/۱
آغاز: حسناء لم تکشف الی لآن لثامها؛
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۷ص (۱–۱۷) [ف: ۵-۱۸۲۴]
۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۹۴۸/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۱۳۴–۱۵۲)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۰۳]
۱۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۵۰۲/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نام مؤلف در آن به ابجد آمده؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: -۱۴۹۹]
۱۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۶۴۱/۶
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰گ(۶۹پ–۸۸ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۵۴۸]
۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فالعرش سو دوحتها و اصلها و جهة معنویتها و اجماله و حقیقتها و آیه ... و الکرسی هو.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ اهدایی: بینا؛ ۷گ (۱۴۰–۱۴۶)، ۱۹سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۷سم [رایانه]

● **لب اللباب** / تاریخ / فارسی

lubb-ul lubāb

طرب نایینی، محمد جعفر بن محمد حسین، ۱۲۱۰- قرن ۱۳ قمری

tarab-e nāīīnī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad hoseyn (1796 - 19c)

تاریخ مختصری است از آغاز تاریخ تا عهد لطفعلی خان زند.
آغاز: بسمله. النهر السابع من الجنة الثالثة من جنات عدن الطرب فی ایراد نسخة لب اللباب من مؤلفات مؤلف الکتاب فی بیان احوال عموم الملوک ... الحمدلله المؤلف لکتاب العالم مبوبا بابواب الارواح و النفوس و الاجسام العلویة و السفلیة ...
[فهرستواره منزوی ۶۴۴/۱]

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۴/۷
آغاز: برابر**انجام:** در ذکر اسماعیلیان و ایشان دو شعبه اند ... و بعضی او را از نسل عبدالله بن میمون قداح میدانند و اوداعی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۷گ، ۱۸–۴۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۶۳]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۲۲/۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۳]

● **لب اللباب** / کلام و اعتقادات / فارسی

lubb-ul lubāb

کلباسی، محمد بن محمد ابراهیم، ق۱۴ قمری

kalbāsī, mohammad ebn-e mohammad ebrāhīm(- 20c)

نویسنده نسخه از این کتاب در پایان مصباح العارفین (ص۵۸۷) یاد کرده و در خود این کتاب (ص۶۱۵) هم از آن یاد شده است.از درس ۲۳مورخ ۱۹جمادی الثانی ۱۲۹۹ق است تا درس ۲۵مورخ جمادیالثانی ۱۲۹۹ق.
[فهرستواره منزوی ۴۹۸/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۸۴/۲
آغاز: درس یوم دوشنبه ۱۹شهر جمادی الثانیه ۱۹۹بسمله: بعد از آنکه فارغ شدند از صلوت برائمه ... شروع فرمودند؛ **انجام:**

بهجت اینکه آن هم مقترن بصفت است
خط: نستعلیق، کا: علی محمد شاهرودی، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: مذهب، ۵۰گ (۵۸۹-۶۳۸پ)، ۱۴سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۶۳۷]

● **لب اللباب = لب اللباب فی علم الحساب** / ریاضیات / فارسی

lobb-ol lubāb = lubb-ul lubāb fī ʻilm-il ḥisāb

نیمدهی، عبدالعزیز بن محمد

nīmdehī,ʻabd-ol-ʻazīz ebn-e mohammad

[فهرستواره منزوی ۲۷۲۷/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۲۶

آغاز: باب اول در ضرب کسور و در او پنج ضابطه است ضابطه اول ضرب کسور در کسور. طریقه در وی آنست که عدد کسر مضروبین را در یکدیگر ضرب کنند و حاصل آنرا با حاصل ضرب مخرج؛ **انجام:** جذر او شش است و دو جزو از سیزده جزو قسمت کردم او را بر دو که مخرج است خارج شد سه و جزئی واحد از سیزده جزو و هو المطلوب. کاتب سپس چنین رقم کرده «تمت از رساله عبدالعزیز نیم دهی که مسماست به لب اللباب نقل شد».

یکی از رساله‌های کمیاب فن حساب است که عطاء الله اصفهانی جزء مجموعه ارزنده کتب ریاضی خویش داشته و در فهرست کتاب‌های خویش از آن یاد و در این اوراق آخر دفتر بخش حساب کسور از آن کتاب را رونویس کرده است، آنچه در این نسخه موجود است شش «باب» است: ۱. در ضرب کسور و در پنج ضابطه است، ۲. در قسمت کسور (دارای هشت ضابطه است)، ۳. در تضعیف کسور، ۴. در تضعیف کسور، ۵. در جمع کسور، ۶. در تفریق کسور، در پایان باب ۶ دو قاعده است یکی در استخراج جذر کسور و دیگری در استخراج جذر صحیح با کسر بالای قاعده‌ها به ترتیب شماره ۳ و ۴ گذارده شده؛ کا: عطاء الله بن محمد زکی اصفهانی، تا: ۱۱۷۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸ص (۳۱۵-۳۲۲)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۹۰۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۴۰/۲

آغاز: حمدی چون افراد اعداد نامتناهی و ثنایی مقترن به ازواج تسبیح آحاد کمونا از ماه تابه ماهی نثار بارگاه خداوندی سزد که سده کاخ جلال احدیتش؛ **انجام:** پس سوای داخله آن را جداگانه مساحت کنند و ثانی از اول کم کنند باقی مساحت آن جسم مجوف است و الله تعالی اعلم.

در قواعد حساب مشتمل بر دو مقاله بدین عنوان: مقاله ۱. در فن حساب، در یک مقدمه و دو مقصد و خاتمه، مقاله۲. در فن مساحت، در چهار رکن؛ خط: نسخ مایل به نستعلیق، کا: زین العابدین شاهسون، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۰گ (۴۴پ-۹۳پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۰-۱۱۴]

● **لب لباب** / کیمیا / عربی

lobb-e lobāb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۷۹۵

لب لباب (در صنعت احجار)؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱۲۶۶ق[الفبائی: -۴۸۱]

● **لب اللباب** / نحو / فارسی

lubb-ul lubāb

رساله‌ای است درنحو که تمام مطالب را به صورت سؤال وجواب آورده است.مؤلف درمقدمه می‌گوید این کتاب منتخب از «الکتاب الجامع لقواعد الاعراب» است. جواب بعضی از سؤالات به عربی داده شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۰۲۹/۱-۳۰/۹۹

آغاز: بسمله الحمدلله العلیم بالظاهر والمکتوم الذی جعل النحو اماً للعلوم ... وبعد فهذا لب اللباب المنتخب من الکتاب الجامع لقواعد الاعراب ... این مجموعه مسمی به لب اللباب که جامع قواعد کلیه اعراب است؛ **انجام:** س لقب کدام است و تعریفش چیست ج اللقب ما اشعر بمدح اوذم مثل اسدالله و اعر ج س اسم کدام است وتعریفش چیست

مقدار مختصری از رساله موجوداست دوبرگ از اول و دوبرگ از وسط کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: وسط وانجام؛ ۴گ، ۱۶ و ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۳۴]

● **لب لباب تحفة المومنین** / طب / فارسی

lobb-e lobāb-e tohfat-ol moʻmenīn

عندلیب، محمد علی

ʻandalīb,mohammad ʻalī

وابسته به: تحفه حکیم مؤمن = تحفة المؤمنین = تحفه سلیمانی = تحفه در طب؛ حکیم مؤمن، محمد مؤمن بن محمد زمان (-۱۱)

مؤلف زمانی را که در مصر ساکن بوده مجربات کتاب تحفة المومنین را به ترتیب حروف الفبا در رساله حاضر گرد آورده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد اقل فقراء ... در محروسه مصر به سببی مشغول به خاطر رسید که مجربات کتاب تحفة المومنین را به ترتیبی که هست ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۷۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و باسمیه مصلحات آن نشاسته و آرد جو و روغن بادام و گل سرخ و رب سوس و کتیراست

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۴۴ق، جا: مصر؛ ۲۱گ (۶۳ر-۸۳ر)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۲۴۹]

● **لب اللباب فی تحریر الانساب = الالباب فی معرفة الانساب فی العرب** / انساب / عربی

lubb-ul lubāb fī taḥrīr-il ansāb = al-albāb fī ma‘rifat-il ansāb-i fi-l ‘arab

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

وابسته به: اللباب فی تهذیب الانساب؛ ابن اثیر، علی بن محمد (۵۵۵-۶۳۰)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۱۷ صفر ۸۷۳ق

تلخیص و تنقیح از کتاب «لباب الالقاب» ابن الاثیر به ترتیب حروف با حذف حالات آنان که در اصل ذکر شده‌اند مگر در بعضی از نسبت‌ها که نام‌هایی را می‌آورد. این کتاب در ده روز اختصار شده است.

آغاز: الحمد لله المتنزه عن الاشباه و الانساب و أشهد أن لا اله الا الله وحده لا شریک له خالصة من الشک و الارتیاب ... هذا ما اشتدت الیه حاجة المحدث البیب من مختصر فی الانساب ... نقحت فیه اللباب لابن الاثیر و استوفیت ضبط الفاظه مع مزید علیه کثیر و تتبعت فیه اشیاء اهملها ... و سمیته «لب اللباب فی تحریر الانساب

انجام: قال مؤلفه شیخنا الحافظ: و هذا آخر الکتاب و لله الحمد.

چاپ: بیروت، دار الصادر، ۲۸۶ص؛ لیدن، ۱۸۴۰م؛ بغداد، مکتبة المثنی

شرح و حواشی:

۱- ذیل لب اللباب فی تحریر الانساب؛ عجمی، احمد بن احمد (۱۰۱۴-۱۰۸۶)

۲- ذیل ذیل لب اللباب فی تحریر الانساب؛ صاحب العلم، ابوتراب (-۱۳)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۴/۱عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: چستربیتی - دبلین ش ۳۹۷۵؛ خط: نسخ، کا: عبد الرحمن اشمونی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی از محمد بن علی احمد داودی مالکی و عجمی؛ ۱۲۶گ (۱-۱۲۶)، ۲۱سطر[عکسی ف: ۱-۴۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۱۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۶ق؛ مجدول، محشی با نشان «۱۲» و «ابوتراب»؛ مهر: «لا الا الله محمد رسول الله، وقف فی سبیل الله اکثر من الخیرات، عبدالستار الصدیقی الحنفی ۱۳۰۶» (دایره)؛ ۱۰۱گ (۱-۱۰۱)، ۲۷سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۳۸-۶۱۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل خلیفه زاده، تا: ربیع الثانی۱۱۶۹ق؛ تملک: محمد عبدالکتابی، یوسف زاهر بن شیخ الیف ابن الحصیری؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوایی، ۷۷گ، ۲۸سطر(۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۷۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۹/۱عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا اخر الکتاب ... قال ... السیوطی اختصرته فی عشرة ایام متوالیه آخر ها یوم الاثنین سابع عشر صفر سنه ثلاث و سبعین و ثمانمایه من نسخه صحیحة مقابله علی اصل ابن الاثیر ... و استدرک منه جمعا جما و غالب ما زدته من معجم البلدان لیاقوت الحموی ... و لله الحمد و صلی الله علی سیدنا محمد و اله

نسخه اصل: طوپ قاپی - استانبول ش488 M؛ خط: نسخ و تعلیق، کا: احمد بن عیسی بن عبد الله، تا: ۸ ربیع الاول۱۱۸۳ق؛ مصحح، محشی؛ ۹۵گ (۱-۹۵)[عکسی ف: ۱-۳۰۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۷۷/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۹۰ر-۱۰۲ر)، ۱۶سطر(۶×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۶-۳۸۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۵۱۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: رقعی، کا: محمد صالح بن عبد الفتاح بن ابراهیم الجارم حنفی حسنی رشیدی، تا: شنبه ۴ جمادی الاول۱۳۲۳ق، جا: دمنهور مصر؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۹گ (۱پ-۱۳۹ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۹۳]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۲۲/۲-ف

نسخه اصل: آستان رضوی. تذکر: در فهرست نام مؤلف نیامده است؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۹۲]

← لب اللباب فی علم الحساب ← لب اللباب

← لب لباب فی مناقب الاصحاب ← لب اللباب فی مناقب الاصحاب

● **لب اللباب فی مناقب الاصحاب** / کلام و اعتقادات / فارسی

lobb-ol lobāb fī manāqeb-el ashāb

مولوی، محمد هندی، ق۱۳ قمری

mowlavī, mohammad hendī(- 19c)

در فضایل اصحاب حضرت پیامبر اکرم (ص)، چنان‌که در آیات و روایات آمده، طبق عقیده اهل سنت؛ در هفت «فصل»: ۱. آیات در فضل صحابه؛ ۲. اخبار نبوی در فضل آنان؛ ۳. اخبار نبوی در ذم بغض آنان؛ ۴. اخبار بعضی از ائمه و تابعین در فضل آنان؛ ۵. اخبار شیعه در فضل آنان؛ ۶. در قواعد کلیه در حفظ جانب آنان؛ ۷. فضائل خلفاء و بزرگان صحابه.

آغاز: نفس آهنگ تحمیدی کند ساز ×× که در وصف نبی ماند ز پرواز. بعد از این معلوم سامعان باد که این رساله جلیل الشواهد
انجام: و مودت صحابه عظام تلازم نام است و التزام امن بی آن بی ریب ناتمام.
[فهرستواره منزوی ۱۷۴۸/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور، ۳۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۷-۱۰۱]

← لب لباب مثنوی ⟵ لب لباب معنوی
← لب لباب مثنوی ⟵ سراج السالکین

● **لب اللباب مثنوی = مثنوی لب مثنوی** / شعر / فارسی
lobb-ol lobāb masnavī = masnavī-ye lobb-e masnavī
وابسته به: مثنوی معنوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲ق)
از خطائی، با دیباچه‌ای به نثر، درباره عمر او اطلاعات بیشتری بدست نیامد، از مقدمه کتاب چنین بدست می‌آید که او ۱۵ سال در مشهد رضوی اقامت داشته، این کتاب، منتخبی از کتاب مثنوی ملای رومی است. نسخه دیگری از این کتاب در دانشگاه تهران موجود است.

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲ فرخ
آغاز: آغاز دیباچه: بسمله الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بهترین حمد که عارفان؛ آغاز: بسمله بشنو از نی چون حکایت میکند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در آخر نسخه بخط مغایر نوشته شده: تمت کتاب بعون الملك الوهاب بیداقل خلق حسن الحسینی اتمام پذیرفت بتاریخ ۲۱ ربیع الثانی سنه ۱۲۶۹؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر (۵×۱۰/۵)، قطع: جیبی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: -۱۴۵]

● **لب لباب معنوی = لب لباب مثنوی** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
lobb-e lobāb-e ma'navī = lobb-e lobāb-e masnavī
کاشفی، حسین بن علی، - ۹۱۰ قمری
kāšefī, hoseyn ebn-e 'alī(- 1505)
وابسته به: مثنوی معنوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲ق)
تاریخ تألیف: ۸۷۵ق
کاشفی، اول مثنوی ملای رومی را به نام «لباب مثنوی» انتخاب کرد وپس از آن برای بار دوم مثنوی را به خواهش مسیب نامی انتخاب نموده است. این کتاب درسه «عین» تنظیم شده: ۱. جامع اطوار شریعت؛ ۲. مخزن اسرار حقیقت؛ ۳. مطلع انوار طریقت. هریک نیز دارای «نهر»هاست وهر نهر متضمن بر چند «رشحه»، ودرآغاز هر رشحه مطالبی عرفانی به نثر دارد. در آن آمده: «نام او لب لباب معنوی ×× انتخاب انتخاب مثنوی».
آغاز: بعد از تقدیم وظایف ثنای حضرت واجب الوجود عم جوده که لب لباب معنوی را ... ای کمینه بخششت ملك جهان ×× من چه گویم چون تو می‌دانی نهان / ای که جان خیره را رهبر کنی ×× وی که قلب تیره را انور کنی
انجام: پوست چینان را ازین لب لباب ×× دیده ها بر دوز تا روز حساب / عشق بازان را ازین ماء معین ×× فیض ده آمین رب العالمین
چاپ: این کتاب توسط بنگاه افشاری به چاپ رسیده است
[نسخه‌های منزوی ۳۰۹۴/۴: نشانی ۴۲ نسخه؛ الذریعة ۵۵/۱۴ و ۲۹/۱۸ و ۲۹۰/۱۸ و ۳۰۰/۱۸؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۸۸/۲؛ دنا ۱۰۱۲/۸-۱۰۱۴ (۸۷ نسخه)]

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸۸۴/۶
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۴ رمضان۸۴۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۱گ (۴۶۷پ-۵۲۷ر) [نشریه: ۳-۴۸۴]
۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ تملك: شاهزاده اوكتاى قاآن میرزا درسال ۱۲۴۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۲۳گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱-۲۳۸]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: معظم چشتی فاروقی، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، مصحح، محشی؛ تملك: علی باب؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۹۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳۸-۶۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹ سرود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: سمرقندی، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳-۴۰۷]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** کشته ایشان و پیرو باباشان جوان ×× پس پدرشان پیش آمد ناکهان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام(تا عین ثانی، نهر سادس و آخر رشحه پنجم نوشته شده و بقیه آن افتاده)؛ دارای سرلوح، مجدول؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۲سم [ف: ۱۷-۳۷۷]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۲۹

خط: نستعلیق، کا: درویش علی، تا: ذیقعده۹۴۰ق، جا: هرات؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴۷گ، ۱۵سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۶-۷۴۲]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۵۴

آغاز: ای ضیاء الحق حسام الدین تویی ××که گذشت از مه نبودت مثنوی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (از ابتدا افتادگی دارد و از مقدمه یک صفحه باقیمانده است)؛ جلد: تیماج، ۳۱۶گ، ۱۵-۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۷۸]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کی کند آن مست جز عدل و صواب ×× که ز جام حق چشیده است او شراب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن، ۹گ(۳۳پ-۴۱ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸-۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا۱۱؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مصحح؛ یادداشتی به تاریخ ۱۰۶۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۸۸ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۵۰-۵۶]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۲ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: جیبی [ف: ۲-۵۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۷-فیروز

خط: نستعلیق، کا: درویش ابراهیم مولوی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۵۹۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۱-۱۶۷]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید مبارک ولد سید محمود بن جلال حسینی، تا: قرن ۱۰-۱۱؛ با سرلوح و پیشانی مذهب، مجدول، با بلاغ مقابله؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۹گ، ۱۹ سطر (۵/۶×۱۳/۸)، اندازه: ۱۱×۲۰/۴سم [ف: ۲۹/۲-۶۳۲]

۱۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۰۵

آغاز: (در دیباچه افتاده): ... گر تورا اشکال آید در نظر؛ **انجام:** آتش و جان بین کزو سوزد ...

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۱۸گ، ۱۲سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱-۲۱۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ محمد بن شیخ زاده الباله حسنی، تا: ۱۴ ذیحجه۱۰۰۳ق؛ از مقدمه کتاب و جاهای دیگر افتاده دارد؛ مهر: «عبد آل محمد» (مربع)، «غلام شاه مردان است کنعان» (مربع)، «یا محمد» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۲۹۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲-۱۱۷]

۱۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۲۷

خط: نستعلیق خوش، کا: فخرالدین ملا خورد الکاتب، تا: ۱۰۱۳ق، جا: هرات؛ مجدول، با سرلوح [نشریه: ۷-۲۱۵]

۱۶. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۴۰

آغاز: بسمله - عین اول در بیان جوامع اطوار شریعت در هفت؛ **انجام:** رشحه اول معرفت و مراتب آن ۲ فنا و بقا ۳ توحید و درجات آن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الاول۱۰۲۴ق؛ جلد: تیماج، ۴۸۱ص، ۱۹ سطر (۵×۱۴)، اندازه: ۸×۱۸/۵سم [ف: -۷۲]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۸۷

خط: نستعلیق، کا: درویش ابراهیم مولوی، تا: شنبه ۵ صفر۱۰۲۷ق (با عدد ۱۲۸۶ نوشته شده و باید این تاریخ صحیح باشد که نوع کاغذ و خط با این تاریخ به نظر مناسب می‌آید)؛ مهر: کتابخانه مهندس بغایری؛ جلد: تیماج، ۲۹۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱-۲۴۸]

۱۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۶۶

خط:نستعلیق،کا:محمد فیض بن قربان قمی،تا: ۱۰۶۰ق [ف: ۳-۲۳]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۳۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ملا نذر علی تبریزی، تا: جمادی الاول۱۰۶۱ق؛ واقف: حاج شمس الدین پرویزی، مهر ۱۳۴۳؛ جلد: تیماج، ۲۳۸گ، ۱۹سطر(۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۷-۶۹۷]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۵-۹/۱۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن مرحمت پناه حاجی تقی بروجردی، تا: ۴ جمادی الاول۱۰۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۳۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۴/۲

آغاز: باز طبعم را هوای دیگرست ××بلبل جان را نوای دیگرست

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: کلب علی، تا: ۱۲ جمادی الاول۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۲-۳۴۹]

۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: اسماعیل مراغی، تا: شعبان۱۰۷۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۵۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۴-۳۸۶]

۲۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۵

خط: نستعلیق، کا: علیقلی بن مهر علی مراغی، تا: ذیقعده۱۰۷۷ق؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۲]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۸

آغاز: عین اول در بیان جوامع اطوار شریعت در هفت نهر؛ **انجام:**

برابر
خط: نستعلیق، کا: میرهادی، تا: ذیقعده۱۰۸۲ق؛ افتادگی: آغاز(دیباچه کتاب را ندارد)؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۷۲گ، ۱۷سطر(۶/۵×۱۷/۴)، اندازه: ۱۳/۷×۲۵سم [ف: ۷-۶۹۷]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۸۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱-۱۸۵]

۲۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۸۹

آغاز: بسمله. بعد از تقدیم ثنای حضرت واجب للوجود عم جوده که لب لباب معنوی را که ... از این فقیر ... حسین ... التماس انتخاب دیگر ازآن نسخه که موسوم بود به لباب المعنوی فی انتخاب المثنوی نمودند ... نام او لب لباب معنوی انتخاب انتخاب مثنوی؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد×× محو شد والله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، کا: کربلایی علی، تا: ۹ ذیحجه۱۰۸۴ق؛ ۲۵۳گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵-۴۷۳]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۶۱

خط: نسخ، کا: محمد سعید درویش شاعر، تا: ۲۸ ربیع الاول۱۰۹۴ق؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۱۸۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۸/۸سم [ف: ۴-۷۰۵]

۲۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۶

انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ مجدول و مذهب؛ در حاشیه نسخه نفیسی از حدیقه سنائی نوشته شده؛ جلد: چرمی، ۴۲۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۳-۱۱۶۵]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** رشحه هشتم دربیان تصوف و صفت فقر بدانکه تصوف فرار است از خلق ... ترک دنیا و ما فیها و در نهایات.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۵گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۵۱-۱۰۲]

۳۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۲

آغاز: لب مثنوی. بسمله. ای کمینه بخششت ملک جهان ×× من چگویم چون تو میدانی نهان / ایکه جان خیره را رهبر کنی؛ **انجام:** آب جانرا ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بی حد و کران / چون رسید اینجا بیانم سر نهاد ×× محو شد و الله اعلم بالرشاد / این مباحث تا باینجا گفتنی است ×× هر چه آید زین سپس نیهفتنی است. (در بیان باز کشیدن عنان عبارت که تا اینجا بیش نرسد و بعد از این نوبت اشارتست و از اشارات نیز باید گذشت العاقل یکفیه الاشارة)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۳گ، ۱۶سطر(۶/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: -۱۱۸]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۰

آغاز: عین اول در بیان جوامع اطوار شریعت در هفت نهر؛ **انجام:** برابر
مشتمل است بر: فهرست مطالب، مقدمه و ۷۳۰۰ بیت مثنوی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن صادق اصفهانی، تا: قرن ۱۲؛ ۴۶۲ص، ۱۶سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۸-۳۷۳]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۴۲۹-۱۷/۲۰۹

آغاز: گر نه بینی آب کورانه بفن ×× سوی جوی آی وسبو بر جوی زن / چون شنیدی کاندرین جواب هست ×× کور را تقلید باید کاربست؛ **انجام:** گر بگوید فقه فقر آید همه ×× بوی فقر آید ازآن خوش دمدمه / وربگوید کفر آید بوی دین ×× آید از گفت شکش بوی یقین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۳۷]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** همزبانی را بباید همدلی ×× نیست علم بیعمل جز جاهلی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب،۳۰۶گ،۱۴سطر،اندازه:۱۰/۵×۱۷/۵سم[ف:۱۱-۲۹۲]

۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۰۹/۱

آغاز و انجام: برابر
با دیباچه منثور آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۰/۵سم [ف: ۸-۲۰۶]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد ×× محو شد والله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۷۷گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۷۳]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴

آغاز: بسمله، مثنوی من قول سلطان المحققین (یک کلمه پاک شده) المدققین مولانا جلال الدین روح قدس ... حمدی که عیون اعیان عالم قدسی وابصار بصایر امکان؛ **انجام:** از سن (یک کلمه پاک شده)چیزی تراید کار کن ×× تا بروید ذوق علم من لدن.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۵]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۵۶

منتخب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۱۹سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۶۶]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۴۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ مجدول، یک سرلوح زیبا؛

کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۳۵گ، ۲۰سطر(۱۶/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱-۱۴۴]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۸۱

آغاز: حمدی که عیون عوالم قدس و ابصار بصایر ارکان صوامع انس بخلوات رشحات انهار ریاض

خط: نستعلیق، کا: درویش محمد فقیر، تا: ۱۱۷۵ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: مصطفی بیک به تاریخ ۱۲۰۸؛ جلد: تیماج، ۲۰۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۸۸]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۰۴

آغاز: در بیان مرتبه شفاعت که عبارت از افاضه انوار ملکوتیست و استحقاق آن ... گفت پیغنبر که روز رستخیز ×× کی کذارم مجرمانرا اشک ریز؛ **انجام:** کر تو نشتابی بیاید بر درت ×× ور تو بشتابی دهد درد سرت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام (تا رشحه هفتم (توکل) از نهر خامس و از عین ثانی می‌باشد)؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۷سم [ف: ۱۷-۳۷۹]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۷۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «علی بن منصور الحسینی» (بیضوی)، «عبده جواد بن کاظم» (بیضوی)، «یا جواد» (هشت گوش)؛ ۱۹۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۹-۶۴۴]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۶۳۶

آغاز: مناجات سوم در استدعای مدد هنگام حیرت ... یا خفیاً قد ملأت الخافقین ×× قد علوت فوق نور المشرقین؛ **انجام:** و لقمه می‌شود در تو گهر ×× دم مزن چندان که بتوانی بخور

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: حمید ایزدپناه؛ جلد: تیماج، ۷۸گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۰-۱۰۳]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۲۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۱۹۱ص (۱-۱۹۱)، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۱۸۶۴]

۴۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۹۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳ق؛ ۱۲۰گ (۱پ-۱۲۰ر) [ف: ۲-۲۱۳]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد رضا کاشانی، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۹گ، ۲۰سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۲۸۵]

۴۶. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۸۵۷۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: خانبالغ، ۴۸۶ص، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۴سم [نشریه: ۲-۲۱۲]

۴۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد ×× محو شد والله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۵-۴۷۳]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** باز کردم در لطافت بی نظیر ××نازک و زیبا و نغز و دلپذیر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (۵۴ بیت از اصل کم است)؛ مجدول، نیم سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۳ص، ۲۰سطر (۱۵/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۸-۳۷۳]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴ خوئی

آغاز: برابر؛ **انجام:** جان اول اشارتست به روح اعظم که عقل اول ... در این حال میگوید: و روحی فیالارواح روح و کلما ×× تری حسنا فی الکون من فیض طینتی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۴۹۶ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۷-۲۵۶]

۵۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۴۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۰۴]

۵۱. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۰۷ق، جا: تبریز؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۶]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷/۱

خط: نسخ، کا: محمد بن فاضل سبزواری، تا: ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۰۹ص (۱-۲۰۹)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳-۴۷۸]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا کل علی مازندرانی، تا: ۱۲۳۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۹گ، ۱۴سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸-۴۳۲]

۵۴. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: ۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق [نشریه: ۶-۵۹۶]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۵-۱۸/۱۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه اول شوال۱۲۳۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۵۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۳۷]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۴۲/۱

خط: نستعلیق، کا: هدایة الله بن کربلایی رحیم گرگانی قمی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ رجب۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۸گ(۱پ-۱۴۸پ)، ۱۶سطر(۶×۱۰/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۵۷]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۵۵۳

آغاز: به کودک باز دادند کودک اقچه طلبید شیخ گفت اقچه از کجا آرم که بغیر قرض وجهی دیگر ندارم؛ **انجام:** همچو حسین از تتق عالم خیال ×× هر دم هزار شاهد زیبا برآورم

از اول کتاب تا پایان جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قبل از۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ در پنج برگ اول نسخه، رساله‌ای است کوتاه به فارسی در بیان حالات عشق و مراحل محبت عاشق و معشوق، در آن از مولوی شعری نقل شده است، آغاز: «... عشق ما باخته قطره او را گوهر دریای وحدت سازیم»، انجام: «رفتم سوی پای علم ×× کاغذ بنه بشکن قلم- ساقی درآمد الصلا»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۲۶-۴۸]

۵۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد×× محو شد والله اعلم بالصواب

خط: نسخ، کا: محسن بن علی اکبر اهری، تا: چهارشنبه ۲۶ صفر۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۴۳گ (۱پ-۲۴۳پ)، ۱۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵-۴۷۲]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد باقر زنجانی متخلص به سالک، تا: محرم۱۲۵۳ق، جا: زنجان؛ واقف: جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ ۳۱۰ص (۶۶-۳۷۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۴۴۲]

۶۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۴۵۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ جمادی الاول۱۲۵۳ق؛ ۳۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۱۴۰]

۶۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد ×× محو شد والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق دو ستونی، کا: محمد ابراهیم بن آقا حسن، تا: ۱۲۵۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۷۷گ، ۱۷ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۵-۴۷۳]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ ۲۸۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲-۲۴۹]

۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: خسرو بن مهرعلی، تا: ۶ رمضان۱۲۵۹ق؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۲۵۳گ، ۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳/۸×۲۲/۲سم [ف: ۷-۶۹۶]

۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون رسید اینجا بیانم سرنهاد ×× محو شد والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق دو ستونی، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ ربیع الاول۱۲۶۱ق؛ جلد:تیماج،۲۳۳گ، ۲۰سطر(۸×۱۷)،اندازه:۱۵×۲۷سم[ف: ۵-۴۷۳]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسدالله ابن میرزا ابوطالب مدعو به میرزا آقای کاشانی، شیخ بهایی، تا: شعبان۱۲۶۱ق؛ شاعر معروف آقای مشفق کاشانی آن را به شاعر دیگر معاصر و پژوهشگر عرصه مطبوعات محمد گلبن هدیه داده بود؛ جلد: گالینگور، ۴۴۸ص، ۱۹ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴۷/۱-۹۱]

۶۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۰۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد باقر طبیب، تا: چهارشنبه سلخ محرم۱۲۶۲ق، برای میرزا محمد جعفر آشتیانی مالک نسخه در دیه طروز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۲۵گ، ۳۱سطر(۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: -۱۱۸]

۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۶۸

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد باقر، تا: پنج‌شنبه ۲۴ جمادی الثانی۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۹گ، ۱۹-۲۰ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۶۳۲]

۶۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا قیامت تازه و پرنوردار ×× دست دزدان را زمیوه اش دور دار / پوست جنبانرا ازاین لب ولباب ×× دیده ها بر دوز تا روز حساب / عشق بازان رااز این ماءمعین فیض ده

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مهر: «محمد بن حسن» (مربع)؛ جلد:تیماج، ۱۸۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۸]

۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۰۵-۳/۱۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** دعوتی کردیم وجان انداختیم ×× وزنی عشاق جشنی ساختیم / درگشاده وصلا اندر صلا ×× شرم بگذار وقدم نه درملا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲صفر۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۳۶]

۷۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۲۶

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۵ محرم۱۲۶۸ق، جا: تهران مدرسه دارالشفاء؛ ۱۲۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۴۰]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: میرزا آقا، تا: اواخر شوال۱۲۷۲ق؛ مجدول، دارای سرلوح بسیار زیبا؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۲-۳۱۸]

۷۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۶۲/۱

آغاز: ای کمینه بخششت ملک جهان ×× من چگویم چون تو میدانی نهان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۲۷۳ق؛ مجدول؛ جلد: روغنی مینا کاری، ۱۶سطر [ف: ۹-۲۹۹]

۷۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۸۰

آغاز: یا الهی سکرت ابصارنا ×× فاعف عنا ثقلت اوزارنا؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسن، تا: شنبه ۴ محرم۱۲۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵-۹۵]

۷۴. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق [میراث اسلامی: ۵-۵۷۰]

۷۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** عشق بازانرا از این ماء معین ×× فیض بخشا ای مفیض عالمین

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسینعلی بن حاجی علی مشهور به صرفی، تا: ۱۲ شوال۱۳۱۶ق، جهت آقا میرزا محمد باقر بن ملا عباس واعظ اصفهانی مازندرانی؛ تملک: محمد باقر؛ ۱۹۰گ، ۱۵و۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۰]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در متن و هامش؛ جلد: تیماج، ۴۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۳/۲-۹۷]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳۴

خط: نستعلیق خوانا، کا: صالح بن محمد کاظم خاتون آبادی، بی‌تا؛ با سرلوح مزدوج مذهب، مجدول مذهب؛ مهر: محمد ابی بکر بن حاجی حسن خان(مربع)؛ جلد: روغنی مذهب، ۷۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۶-۳۶۶]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۷۱۹/۴

آغاز: دیده روشن خواهی از نور اله ×× روز بهر دیدنش آینه خواه؛ **انجام:** خامش بحر است و گفتن همچو جو ×× بحر می‌جوید ترا تو جو مجو

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۳۷ص (۴۳۳-۵۶۹)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۳/۱-۱۹۵]

۷۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۶۵

آغاز: ای که جان خیره را ره برکنی ×× وی که قلب تیره را انور کنی؛ **انجام:** غیر صورت و حرف ایشان ای دنی ×× نیست در دستت چه دعوی می‌کنی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۳۰۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۳-۱۴۳]

۸۰. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: -۲۹]

۸۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۵۰ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱-۲۰۸]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۰-۵/۶۰

آغاز: کافران دیدند احمد را بشر ×× چون ندیدند از وی آن شق القمر / خاک زن در دیده خس بین خویش ×× دیده خس دشمن عقل است وکیش؛ **انجام:** پوست چینان را از این لب لباب ×× دیده ها بر دوز تا روز حساب / عشقبازان را ازاین ماء معین ×× فیض ده آمین یا رب العالمین

از نعت دوم دربیان معراج تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمدطاهر گیلانی، بی‌تا، جا: دارالسلطنه؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۰۳گ، ۲۱-۲۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۶-۳۴۳۷]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۱۴۳-۵۵/۱۲۳

آغاز: الاصفیاء المکاشفین مقتبس لمعات نجوم البروج الصمدیة مفیض رموز الکنوز الاحدیة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۲۵۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۳۷]

۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۰۸۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۸۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۶۰گ، اندازه: ۱۱×۲۰سم [رایانه]

۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۴۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷/۳×۲۳/۳سم [رایانه]

۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۵۸

آغاز: بود نکته چند از حقایق ام الکتاب؛ **انجام:** این نهالی چند سبز از مثنوی ××که ... کشتم بباغ معنوی

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: علامه حائری؛ ۲۷۹گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۹-۲۳۰]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۴۴۵

آغاز: راز جربا رازداران انباز نیست؛ **انجام:** جمله اشباح هم در تیر اوست.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۷۵/۴-ف

نسخه اصل: گنج بخش ش ۶۳ (تسبیحی ۱: ۳۸۶)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۲۰۵]

۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۷۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، سطور چلیپا (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۱۳۸]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۷۲/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد:

تیماج، ۱۱۵گ (۱۲پ-۱۲۶ر هامش)، ۲۰سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۴-۳۹۰۵]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۶۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۶۲گ (۲پ-۱۶۳ر)، ۲۵سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱۲-۲۷۵۱]

● لب اللباب و فصل الخطاب / کلام و اعتقادات / عربی

lubb-ul lubāb wa faṣl-ul xiṭāb

حسن بن محمد شریف، ق۱۳ قمری

hasan ebn-e mohammad šarīf(- 19c)

مؤلف کتاب بسیار مفصلی در ۱۲جلد در علوم گوناگون به نام «انوارالبصائر» تألیف نموده که هر جلد آن اختصاص به علمی و بانام خاصی شناخته می‌شوند. نسخه حاضر علم کلام و جلد چهارم این مجموعه است مشتمل برسه باب، هریک دارای فصولی و اصول بااین عناوین: ۱. فی الامور العامة؛ ۲. فی الجواهر و الاعراض؛ ۳. فی الالهیات.

آغاز: الحمدلله ... أما بعد فهذا هو الجزؤ الرابع من مقدمة کتابنا الموسوم بانوار البصائر و هو فی نفسه من اسنی الذخایر اذکر فیه المسایل الکلامیة مشتملاً علی ابواب مسمی بلب اللباب و فصل الخطاب

انجام: و قد أفردنا رسالة وجیزة لطیفة فی دفع هذه الشبهات من أراد ذلک فلیراجع الیها و لیکن هذا آخرما اردنا ایراده ...

[الذریعه ۵۸/۲۶؛ طبقات اعلام الشیعه ۳۵۲/۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: موسوی طهرانی، علی، تا: ۱۲۲۵ق[رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۶۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۳ سطر (۱۱/۵×۱۳)، اندازه: ۱۹×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۳۴۲]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۱۸۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ذیقعده۱۲۳۵ق، جا: تهران؛ مهر: «محمد جعفر بن سلطان العلماء» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۹۰گ(۱۳پ-۱۰۲)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۰]

۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۶۳۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اصل من ادعی فی نفسه او فی غیره صفة من صفات الواجب تعالی ثبوتیاً او سلبیاً فهو کافر ... و جمیع ما مر من الصفات الثبوتیة و بعض السلبیه کعدم الامکان ... اجمع خاص بالواجب إذا کان بالنهج المذکور

جزء چهارم از مقدمه کتاب در مسائل کلام و مسما به «لب اللباب و فصل الخطاب» است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۵۳۸]

● لب اللباب و نزهة الاحباب / اخلاق / عربی

lubb-ul lubāb wa nuzhat-ul aḥbāb

اشعری، احمد بن محمد، - ۵۵۰ ؟ قمری

aš'arī, ahmad ebn-e mohammad(- 1156)

یکصد حکایت ادبی شیرین و نغز است در آداب اجتماعی و اخلاق نیکوی انسانی و چگونگی معاشرت با مردمان، در ده «باب»: ۱. فی الکرم و حسن الاخلاق و الشیم؛ ۲. فی الاداب و العقل و العفو و الحلم؛ ۳. فی الشجاعة و الجلد و البراعة؛ ۴. فی الفصاحة و الخطاب والرد و الجواب؛ ۵. فی اللطف فی السؤال و التلصص و الاحتیال؛ ۶. فی حکایات الشعراء مع الملوک و الکبراء؛ ۷. فی حکایات العشاق و کل صب و مشتاق؛ ۸ فی اخبار النساء مع فنون شتی؛ ۹. فی اخبار منثورة و حکایات مأثورة؛ ۱۰. فی حکایات الصالحین و الزهاد و السالکین.

آغاز: بسمله. رب یسر - الحمدلله الذی عمنا بالانعام و خصنا بالاکرام و فضلنا علی الانعام بالعقول ... فانی کنت فی اوان الطلاب و عنفوان الشباب قرضا الی استقراء کل کتاب ...

انجام: و هو یضحک ملء فیه زلت علیه حتی فارق الدنیا رحمة الله علیه و علی امثاله و الله تعالی اعلم و قد تم کتاب لب اللباب و نزهة الاحباب و طرفة الالباب.

[الذریعه ۲۸۴/۱۸؛ معجم تاریخ التراث الاسلامی ۴۰۷/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۰۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحکایة العاشرة، الباب العاشرة، و اذا علی شاطی النهر حور علیهم

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶-۳۶۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی فارق الدنیا رحمة الله تعالی و علی امثاله و المسلمین اجمعین.

خط: نسخ، کا: عبدالغنی، تا: ۹۷۷ق[الفبائی: -۴۸۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶/۱عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی أمثاله و المسلمین أجمعین آمین آمین یا رب العالمین.

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، شماره ۱۷۰۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن لار، تا: ۲۷ رمضان۹۹۶ق؛ مجدول؛ ۱۰۹گ (۱-۱۰۹)[عکسی ف: ۴-۱۷۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱۵ ط

آغاز: الجز الاول قال الاصمعی خرج الفضل بن یحیی الی الصید یوماً و أنا معه؛ **انجام:** ان کنت تبغی جنان الخلد تسکنها ×× فینبغی لک أن تأمن النارا. و هذا آخر ما انتهی من حکایة عبدالواحد و الله اعلم.

خط: نسخ عربی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ فاقد دیباچه است؛ کاغذ: ترکی بغدادی، جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۲-۱۴۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ دارای رکابه، محشی به نقل از «قاموس، برهان و صحاح»؛ جلد: تیماج، ۱۵۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۷سم [ف: ۲۷/۱-۱۷۸]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲

خط: نسخ متوسط، کا: محمد عبدالرزاق مکی، تا: ۱۱۹۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم مذهب، ۲۱۴ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۷-۶۲۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۱۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال یا سیدی مالحقت الرجل فقال من تراه ظن انا نسترجعها و الله لو وقف لا نقدله بعشرة یتبعها عشرة حتی ...

تذکر: نام مؤلف در فهرست نیامده است و به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا رضی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۱پ-۹پ)، ۱۱سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۱۰۹]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۲۵سطر(۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۷-۶۹۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۰۱

خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن محمد رحیم مازندرانی، تا: رمضان۱۲۱۷ق؛ جلد: مقوا، ۱۴۳گ، ۱۴سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۱۶]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۱۱/۱۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۴۹]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۴۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مهر علی تبریزی، تا: شعبان۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج، ۸۳گ (۴پ-۸۶ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹-۲۳۳]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۴۱۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۱۹]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فداه بحق الحق و النبی المطلق و الوصی الولی المصدق و الهما الاخیار الاطهار الابرار.

خط: نسخ، کا: محمد طاهر دیلمانی، تا: ۱۲۶۵ق ؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سبز، ۱۸۴گ، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷-۲۵۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۴-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی نقی متقی، تا: ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۴-۲۸۱]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف در فهرست نیامده؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد بن محمد باقر قاری، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۴گ، ۱۵سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۹-۳۳۸]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۶۸ و ۲۷۷۸ عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ جمادی الاول۱۲۷۹ق؛ مصحح؛ تملک: مرتضی بن محمدرضا حسینی طباطبائی به سال ۱۳۰۹؛ جلد: تیماج، ۱۰۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲-۱۹۸] و [عکسی ف: ۷-۳۶۸]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۹

آغاز و انجام: برابر

تذکر: این کتاب در فهرست باعنوان «طرفة المجالس» و بدون نام مؤلف آمده است که به قرینه آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۱۸۶ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴-۳۹۶]

● لب اللبیب / کلام و اعتقادات / فارسی

lobb-ol labīb

در اثبات صانع و نبوت و امامت و معاد و خاتمه‌ای در احکام نماز، به روش پرسش و پاسخ «اگر پرسند - بگو» و بحث توحید و امامت به تفصیل بیشتر پرداخته شده است. نگاشته شده برای عموم با استفاده از احادیث و ادله عقلی همه فهم، ضمن چند فصل.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۸۳/۱

آغاز: که ان الله علی کل شی قدیر، یعنی بدرستی که الله تعالی بر همه چیز قادر است؛ **انجام:** و بعد از آن رکوع کرد و کف را از زانوهای خود پر نمود ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ (۱ر-۱۳۱پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۳۸۵]

● لب اللغة / لغت / فارسی

lobb-ol loqa

لاهیجی، محمود بن محمد امین، ق۱۱ قمری

lāhījī, mahmūd ebn-e mohammad amīn(- 17c)

اهدا به: سلیمان پادشاه

تاریخ تألیف: ۱۰۶۷ق
فرهنگ عربی و ترکی و فارسی به فارسی است که نخست دیباچه‌ای در دستور زبان در چند فصل، سپس لغتها به ترتیب تهجی به اعتبار حرف نخستین کلمات در آن آمده است.
آغاز: بسمله حمدله وصلاة. اما بعد معروض رأی منیر سخن گستران نکته شناس و هوشمندان بلاغت اساس می‌دارد مجاوی زاویه نادانی محمود بنمحمد امین لاهیجانی که دراوان
انجام: لمؤلفه این نسخه که لب لغه اش نام آمد ×× نامش تاریخ سال اتمام آمد / یارب نظر لطف مبند از خاصان ×× چون خاص پی مقاصد عام آمد
[الذریعة ۲۹۱/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۴۹/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۴۲
آغاز: حطی نویسند و همچنین اگر عین مهمله در کلمه فارسی یافته شود. فصل تفرقه میان دال و ذال از این رباعی که خواجه نصیر ... فرموده اند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن کلب علی، تا: ۲۴ جمادی الاول۱۱۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۷گ، ۱۸سطر(۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۹-۱۱۲۱]
۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۰۱
خط:نسخ،کا: اسماعیل بن کرم الله، تا: رمضان ۱۱۳۰ق [ف: ۳-۲۳]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۳۶-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۳]
۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۴۵-۳/۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۳۵]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۱۷۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲-۲۸۰]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۶۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ محرم۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۲گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۵۷۸]
۶. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۰۵]

● **لب المرام** / مواعظ / فارسی

lobb-ol marām

اصفهانی، میرزا ابراهیم

esfahānī, mīrzā ebrāhīm

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۷۸ق؛ محل تألیف: اصفهان
مشتمل است بر دو «مقدمه» و چهل «لب» به ترتیب چهل مجلس کتاب «عنوان الکلام» استادش محمد باقر بن جعفر فشارکی اصفهانی (۱۳۱۴ق) (به جز در دو موضع) که در هر لب یکی از آیات قرآن را ذکر کرده و با استناد به اخبار و تفاسیر به تفسیر آیه پرداخته و در لابه‌لای آن معارف دینی- اخلاقی متعددی نیز آورده است. برخی از لب‌ها عبارتند از: ۱. یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام ...؛ ۲. وعدالله المؤمنین و المؤمنات جنات تجری؛ ... ۱۰. و من یتوکل علی الله فهو حسبه؛ ... ۲۰. و لو أن اهل القری آمنوا؛ ... ۴۰. و الفجر و لیال عشر و الشفع و الوتر.
[فهرستواره منزوی ۵۸۱/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۲۰
آغاز: لهذا لابد در تصرف کردن آن شدم که لا محاله کتاب مستقلی و سبک جدیدی شده باشد؛ **انجام:** و بر شتر سوار شدن را دارند روحی و جسمی و مالی و عیالی و اولادی و ابی و امی لک و لعیالک الغریب المظلوم الفداء یابن رسول الله ... مؤلف شرمسار ... فارغ شد بحمدالله ... لعناً لا نهایة له و لا زوال فی سنة ۱۲۸۷
خط: نسخ، کا: طاهر حسینی انجدانی، تا: رمضان ۱۳۰۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مذیل است به قصیده آخوند ملا محمد حسین متخلص به صفا در وصف کتاب لب المرام و عشریة الجنان و عشریة المیزان و مدح مؤلف؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: میشن، ۲۸۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۷]

● **لب المسائل** / فقه / فارسی

lobb-ol masā’el

تویسرکانی، محمد نبی بن احمد، - ۱۳۲۰ ؟ قمری

toyserkānī, mohammad nabī ebn-e ahmad(- 1902)

تاریخ تألیف: شعبان ۱۲۹۴
بیست باب مختصر است در احکام تقلید و نجاسات و نماز و روزه و زکات و خمس، شامل مسائل ضروری و آنچه لازم است بر مکلفین دانستن آن، انتخاب شده از رساله مفصل خود مؤلف که «جامع المسائل» در احکام نوشته بود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۳۹/۵
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید اقل خلیقه ... چون رساله‌ای که در سابق ایام در عبادات نوشته بودم؛ **انجام:** سالی یک زکاة بآنها تعلق می‌گیرد تا وقتیکه از نصاب وحد زکاة پائین بیاید.
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۴گ (۴۹پ-۸۲ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۶-۴۱]

● **لب المعانی فی تفسیر سبع المثانی** / تفسیر / فارسی
lobb-ol ma‘ānī fī tafsīr-e sab‘-el masānī
حسینی تفرشی، فیض الله بن عبدالقاهر، – ۱۰۲۵ قمری
hoseynī tafrešī, feyz-ol-lāh ebn-e ‘abdolqāher(- 1616)
در تفسیر سوره مبارک حمد شامل مقدمه و شش «مقصد».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۵ط
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی علمنا افتتاح الکلام ... اما بعد از حمد حضرت پروردگار ودرود بر سید ابرار ... محرر این کلمات؛ **انجام:** لو قرئت الحمد علی میت سبعین مرة ردت فیه الروح ما کان ذلک عجبا.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: سلیمان بن سید علی حسینی خورینی تفرشی؛ مهر: «محمد بن صادق الحسینی»؛ جلد: تیماج، ۱۰۵ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳/۲۴-۱۱۲]

● **لب المعرفة** /- عربی
lubb-ul ma‘rifa
گنجوی، حسن
ganjavī, hasan
گفتاری در ذکر و فکر قلبی

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۴/۱
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... هذه کلمات من بعض الواردات علی فی احقاق الحق؛ **انجام:** فلا دلالة فی شیئی منها علی مطلب الخصم فتبصر و لا تغفل.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دومین شماره آن تفسیر دو سوره ضحی و شرح از محمد بن محمود دهدار است و به خط نسخ تاریخ ۱۲۳۳ ازمحمد باقر بن کربلائی اسدالله خوئی درخوی گ ۲۳پ-۴۸رو سومین شرح دعای اللهم نور ظاهری بطاعتک از محمد جعفر بن صفرخان همدانی؛ ۲۶گ (۱ر-۱۹پ) [ف: ۳-۴۸۴]

● **لبنان** / سفرنامه / فارسی
lobnān
قراگزلو، مسعود، ق۱۴ قمری
qarāgozlū, mas‘ūd(- 20c)
یادداشت‌های سفر مسعود فرید به ۱۲ کشور دنیاست. خود او در مقدمه نسخه شماره ۱۰۸۰۹ ـ که اولین مجلد کتاب است ولی آخرین شماره ثبت را خورده ـ علت سفرها و جمع‌آوری یادداشت‌هایش را چنین نوشته است: «تاکنون برای نگارنده دو بار فرصت مسافرت به قاره اروپا دست داده است: اواخر خرداد ۱۳۲۶ در اجرای تصویب نامه دولت از طرف راه آهن دولتی ایران مأموریت یافتم عده‌ای از مأموران راه آهن را که می‌بایستی برای کارآموزی به اروپا بروند سرپرستی نمایم و بار دیگر در اواسط سال ۱۳۴۵ به منظور معاینه پزشکی. در این دو سفر مجموعاً از دوازده کشور دیدن کردم. در مراجعت از سفر اول یادداشتهای ادواری خود را در مجله راه آهن منتشر کردم، منتها برای آن که زیاد خشک و کسل‌کننده نباشد شمه‌ای از مشهودات خود را بدان افزودم ... پس از آن که سلسله مقالات در متجاوز از بیست شماره مجله منتشر شد (موقعی که از شورای عالی راه آهن به سازمان برنامه منتقل شده بودم) نفهمیدم اولیاء وقت روی چه ملاحظات و مصالحی چاپ بقیه یادداشت‌ها را که می‌رفت وارد مرحله حساسی شود متوقف نمودند و بدین ترتیب انتشار مشاهدات و مطالعات ناقص ماند. از آن تاریخ به بعد پیوسته در صدد بودم راهی برای تکمیل آن چه قبلاً منتشر شده بود منتها با خصوصیات بیشتر به صورت سفرنامه بنگارم ولی پیش‌آمدهای گوناگون مانع از انجام این نظر شد. به علاوه تصور می‌کردم پس از گذشت مدت طولانی نوشتن شرح مسافرتی که نزدیک بیست سال از تاریخ آن گذشته بی مورد و خالی از فایده خواهد بود ... در بازگشت از سفر دوم در صدد برآمدم یادداشت‌های سفر گذشته را با یادداشت‌های سفر اخیر توأم نمایم و بدین ترتیب شرح یک مسافرت دو راهی را که مشتمل بر دوازده کشور است (لبنان، مصر، ایتالیا، سویس، بلژیک، فرانسه، انگلستان، از یک طرف و ترکیه، یونان، یوگسلاوی، اتریش، آلمان از طرف دیگر) با هم تلفیق می‌شود». پس از آن می‌نویسد که قسمت مهمی از اطلاعات از راهنماها و کتب و منابع مختلف اقتباس و استخراج شده، زیرا در سفر اول به واسطه اشتغال به مأموریت و در سفر دوم به علت ضیق وقت موفق نشده تمام جاهای دیدنی مسیر خود را ببیند. از تاریخ‌هایی که در این مجلد و مجلدات دیگر آمده دانشته می‌شود وی در سال‌های ۱۳۴۶ و ۱۳۴۷ش به تدوین این سفرنامه‌ها اشتغال داشته است. در شماره ۱۰۸۰۲ص ۱۲۰-۱۲۱ از سفرنامه پدرش به اروپا یاد می‌کند که ۴۰ سال پیش در ۱۳۲۵ق نوشته شده بود و گفته که وی گزارش روزانه و وقایع ایام خود را از اوائل عمر تا آخرین روز زندگی نوشته است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۰۳
آغاز: لبنان. کشور زیبا و کوچکی که به نام لبنان معروف است در کتاب مقدس به سرزمینی که شیر و عسل در آن جاری است یاد شده؛ **انجام:** و خوانندگان عزیز را تا اندازه‌ای در جریان وضع روز هر یک از کشورهای مذکور بگذاریم
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۲۹گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۰-۳۳۸]

● **لب النظر** / منطق / عربی
lubb-un nazar
کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ – ۱۳۴۰ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ‘alī madad (1846 - 1922)

این متن مختصر که مشتمل بر قواعد کلی علم منطق می‌باشد، دارای ده باب بسیار کوتاه است بدین عناوین: الالفاظ، الکلیات، المعرفات، القضایا، القیاس، البرهان، الجدل، الخطابة، السفسطة، و المغالطة، الشعر.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۲

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه المنطق و البیان و الصلاة علی رسوله میزان الادیان و علی آله موازین القسط و الایمان؛ **انجام:** ولکن الذکی الفطین لا یقف الا علی ساحل الیقین و هو فائدة البرهان، اللهم نور قلوبنا بنور الایقان ...

خط: نسخ، کا: حسن شریف بن علی کاشانی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: کاشان؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۲گ (۱۰ر-۱۱پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳-۱۲۹]

● اللثغة /- عربی

al-laṯġa

کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری

kendī, ya‘qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۶۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲. رسالة الکندی فی اللثغة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز؛ ۳گ (۲۱۷ر-۲۱۹ر) [فیلمها ف: ۱-۴۷۱]

● لجة الاسرار / شعر / فارسی

lojjat-ol asrār

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

تاریخ تألیف: ۸۸۰ق

در پاسخ امیر خسرو دهلوی.

آغاز: کنگر ایوان شهکز کاخ کیوان برترست ×× رخن دان کش به دیوار حصار دین وراست

[نسخه‌های منزوی ۳۰۹۷/۴]

شرح و حواشی:

۱- تحفة الافکار؛ امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه (۸۴۴-۹۰۶)

۲- لجة الاسرار (ترجمه)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۹۴/۱۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: گالینگور، ۳گ(۵۶پ-۵۸پ) [ف: ۳۷-۳۳۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱/۳۰-ف

نسخه اصل: با یزید ولی الدین ش ۱۸۱۹؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۹گ (۱۵۵-۱۶۳) [فیلمها ف: ۱-۴۷۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۲۵/۲۴-ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: آکادمی بخارست رومانی M 178؛ کا: محمود بن داود، تا: ۹۷۷ق؛ ۱ص (۱۸۹) [فیلمها ف: ۳-۲۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۸۶/۱۱

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا، ۲گ (۲۱ر-۲۲پ) [ف: ۳۷-۴۶۷]

● لجج الحقایق فی تواریخ الحجج علی الخلایق / تاریخ معصومین / فارسی

lojaj-ol haqāyeq fī tavārīx-el hojaj-e ‘ala-l xalāyeq

یزدی، احمد بن حسن، - ۱۳۱۰ ؟ قمری

yazdī, ahmad ebn-e hasan(- 1893)

زندگی امام هشتم و نهم و دهم و یازدهم.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۱۳۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی زین سماء الدین بالشمس و القمر محمد و علی خیر البشر

این نسخه ج ۱۰و ۱۱و ۱۲و ۱۳ کتاب است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقر تفتی یزدی، تا: ۱۲۸۸ق؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۲۱سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵-۱۵۴۴]

● لجین اللجین فی اخبار الحسین / تاریخ معصومین -

lajīn-ol lajīn fī axbār-el hoseyn

رئیس العلماء، جلال الدین بن محمد طاهر

ra’īs-ol-‘olamā’, jalāl-od-dīn ebn-e mohammad tāher

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۳۱۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵-۲۱۷]

● اللحن الخفی (منظوم) / شعر / عربی

al-laḥn-ul xafī (manẓūm)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۳۲/۸

آغاز: اول ما نستفتح المقالا ×× بحمد رب ملك تعالا / ثم الصلوة الملك القدیم ×× علی النبی المصطفی الکریمی / سألتنی وفقك البر الوفی ××ان اکشف السر عن اللحن الخفی

خط: نسخ، کا: علی بن فخرالدین بن حسن بن نجم الدین بن ایوب الاعرج حسینی، تا: ۸۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۲۴۴پ)، ۲۵سطر [ف: ۲۵-۲۳۵]

● **اللحون و النغم** / موسیقی / عربی
al-luḥūn wa-n niġam
کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ – ۲۵۲ ؟ قمری
kendī, ya‘qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

برای: احمد بن معتصم
چاپ: ضمن مجموعة مؤلفات الكندی فی الموسیقی، بغداد، تحقیق زکریا یوسف، ۱۹۶۲م، الطبعة الاول

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۲/۱۰–ف
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛۱۳گ(۱۱۷–۱۲۹)،۱۶سطر[فیلمها ف: ۱–۴۴۵]

← اللدنیة > العلم اللدنی

● **اللذات = اقسام اللذات = تحقیر اللذات** / فلسفه / عربی
al-lazzāt = aqsām-ul laḏḏāt = taḥqīr-ul laḏḏāt
فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ – ۶۰۶ قمری
faxr-e rāzī, mohammad ebn-e ‘omar (1150 - 1210)
اقسام لذت‌های دنیا و کیفیت ادراک آنها و ماهیت لذت را از دید فلسفی در سه قسم بحث می‌کند: ۱. لذت‌های حسی؛ ۲. لذت‌های خیالی؛ ۳. لذت‌های عقلی.
آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی أفضل خلقه فی السموات العلی ... أما بعد فقد سألتنی عن أحوال اللذات المطلوبة فی الدنیا و الکشف عن حصر أقسامها و بیان ما فیها من الخیرات و الراحات و الآفات و المخافات ...
انجام: الکمالات التی لایعرفها أحد إلا أنت أن تعفو عنی فی کل ما أخطأت و أن تقبل منی کل ما ارتضیته منی من الاعمال التی أتیت بها بمدد توفیقک و فضلک و برحمتک یا أرحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۷/۱۳عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون آمریکا؛ بی‌کا، تا: ۶۷۷ق؛ ۱۲ص (۱۲۹–۱۴۰)[عکسی ف: ۴–۳۰۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۴۱۶/۳
آغاز: الحمد لله الواحد الاحد المصور الصمد السلام السرمد ... أما بعد فقد سألتنی عن أحوال اللذات
خط: نسخ، کا: ابوبکر بن عبدالوهاب دهستانی ملقب به نجم الدین، تا: ۷۳۱ق، جا: کرمان؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ (۱۱۰پ–۱۲۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲–۱۷]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۷۵
آغاز: بسمله، العلی و تحت الارضیین السلفی خصوصا؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[رایانه]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۵۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۹گ (۲۴۷پ–۲۵۵پ)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲–۱۴۰]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۷/۵
آغاز: الحمد لله الواحد الاحد المصور الصمد السلام السرمد ... أما بعد فقد سألتنی عن أحوال اللذات المطلوبة فی الدنیا؛ **انجام:** برابر
بی‌کا،تا:قرن۱۲؛۱۹ص(۲۹–۴۷)،اندازه:۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۳۲–۱۷۹]

● **لذات** / گوناگون / فارسی
lazzāt
رساله‌ای است فکاهی از ملامعین.این رساله در سه «باب» است: ۱. لذات؛ ۲. لابدیات فی السفر؛ ۳. نعوذ بالله هیهات.از معصوم بیک صفوی، مولانا میر جان خادم و میر زین العابدین یاد کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸۵/۳
آغاز: (بسمله) الحمدلله الذی خلقتی من طین و لم یجعلنی من البلغمین رتبت الکتاب علی ثلثة ابواب الباب الاول فی اللذات. لذه عاشقی که او را نزنند، و بر زنبیل نهاده بمسجد جامع نبرند؛ **انجام:** استماع قصه حمزه بتفصیل، اختیار سفر بی کپنک، کتابت مردم خواندن، حاتم را به از خود تصور کردن.
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۳ص(۴۴–۴۶)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰–۲۵]

● **اللذات الالهیة العقلیة** / فلسفه / عربی
al-lazzāt-ul ilāhīyyat-ul ‘aqlīyya
تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۵ شعبان ۱۱۲۳ق
لذات مزاجی که از لوازم مزاج می‌باشد نسبت به باری تعالی ممتنع ولی آیا لذات عقلی ممکن است یا نه؟ در این رساله بسیار مختصر اقوال فلاسفه و متکلمین در این موضوع نقل شده و در پایان دوازده حدیث در ذم علم کلام آورده است. مؤلف به پاسخ خود بر سؤال‌های شیخ علی بن سلیمان حوالت داده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۲/۹
آغاز: بعد الحمدلله ... فما سألت عنه أیها الشیخ من أنه سبحانه و تعالی یلتذ لذة عقلیة أم لا؛ **انجام:** و نجعل الصلاة علی محمد و آله الاعلام خیر ختام ...
کا: عباس بن حسن بن عباس بن محمد علی بلاغی نجفی، تا: ۱۱۵۷ق، جا: بهبهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۴۶پ–۱۵۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳–۸۳]

● **لذات و آلام** / فلسفه / فارسی

lazzāt va ālām

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۵۲

منقول از شرح دیوان امیرالمؤمنین (ع) از قاضی میر حسینی میبدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۶ص (۲۲۱-۲۲۶)[مختصر ف: -۶۷۹]

← اللذات و الآلام (رسالة فی) > من اللذات و الآلام

● **لذت** / عرفان و تصوف / فارسی

lezzat

استرآبادی، معین الدین سلطان حسین، ق ۱۰ قمری

estarābādī, mo'īn-od-dīn soltān hoseyn(- 16c)

در پنج «باب» به فارسی، در الذریعه (۲۹۷/۱۸) از این رساله یاد شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۲۵/۱-ف

نسخه اصل: نسخه آقای بنی آدم؛ خط: شکسته، بی‌کا، تا: دوشنبه ۸ جمادی الثانی ۱۰۵۱ق [فیلمها ف: ۲-۱۶۱]

● **لذة السامع من منتخب الخواص و المنافع** / طب / عربی

laḏḏat-us sāmi' min mutagib-il xawāṣ wa-l manāfi'

تمیمی، محمد بن احمد، ق۴ قمری

tamīmī, mohammad ebn-e ahmad(- 10c)

دور نیست مؤلف این رساله حکیم محمد تمیمی صاحب جیب العروس (یا حبیب العروس) باشد و بخشی از مطالب آن نیز نزدیک به همان کتاب است. در این رساله داروهایی وصف شده برای سیاه کردن و رویانیدن مو یا زایل کردن آن، زایل کردن بوی بد بدن، ایجاد حسن صوت، زایل کردن کندی زبان، اقسام مسائل مباشرت زنان، زایل کردن مستی و آثار سموم از بدن، جلوگیری از پیری و نظایر اینها. فصل نیز درباره تمائم دارد. در یک جا از مؤلف چنین یاد شده: «قال الحکیم صاحب الکتاب» و چنین استفاده می‌شود که در قرن چهارم تألیف شده است. در صفحه ۱۷۱ در زیر عنوان «الادویة التی تولد الذکاء و الحفظ» چنین آمده: «قال المسعودی اخبرنی بهذا الباب جماعة من الفلاسفه ... و اخبرنی الهوری قال سالت الربیع بن سلیمان هل کان الشافعی یستعمل ادویه الحفظ و الذکاء قال نعم کنت اذق له اخلافا». و نیز در همین بخش چنین آمده: «و سمعت ابا خلیفه الفضل بن الخباب الجمحی بالبصره سنه ثلاثمائه من الهجره و قد قارب المائه و هو (کذا) من سبعین سنه اداوم علی الاطریفل الصغیر سبعه ایام فی کل شهر کل یوم منه و زن اربعه مثقال الی الخمسه و اترک تناول ما یخرج من البحر مثل سمک و غیره و ما یخرج من الضرع و ما یصنع منه مثل الجبن و اللبن و الکوامیخ و الکشک و غیره و ها انا علی ما ترونی».مؤلف از کتاب اختیارات الکندی (صفحه اول رساله = ۱۶۸ مجموعه) نیز یاد می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۲/۱۶-طباطبائی

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فانی قد نقلت هذا الکتاب من کتب الحکماء المتقدمین و الاطباء الیونانین و انتخبته من ملح اقوالهم و غرائب اسرارهم و سمیته کتاب لذة السامع من منتخب الخواص و المنافع و احکمت فصوله و ابوابه و جعلتها ذخیرة لنفسی و لمن یقراه بعدی؛ **انجام:** ثم احم الکاس فی النار ثانیه فاذا حمی اخرجه ثم اسقه مثل الاول تفعل ذلک حتی لا یبقی من الماء شیئی الا یشربه الکاس کله و قال المسعودی (نسخه ناتمام است)

خط: نستعلیق، کا: سالک الدین حموی، تا: ۹۹۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۴گ (۸۴-۸۷)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۲-۱۲۳]

● **لذة السمع فی انسکاب الدمع** / متفرقه / عربی

laḏḏat-us sam' fī inskāb-id dam'

صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری

safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)

در آنچه درباره اشک در کلمات و اشعار بزرگان عرب آمده است مشتمل بر دو «مقدمه» و یک «نتیجه» با این عناوین: مقدمه ۱. فیما یتعلق بالدمع؛ مقدمه ۲. فی سببه؛ نتیجه: شامل سی و هفت «باب»: ۱) اوان البکاء، ۲) وجود الراحة فیه، ۳) حیرته فی الجفون خوف الرقبا، ۴) فی انه شاهد الحب، ۵) فی انه فاضح الاسرار، ۶) فی انه غسل العین، ۷) فی انه شرار اونار، ۸) فی انه حجب الناظر، ۹) فی انه دم، ۱۰) فی انه عقیق او مرجان، ۱۱) فی الاعتذار لبیاضه، ۱۲) فی انه نجوم، ۱۳) فی انه لؤلؤ، ۱۴) فی انه زهر، ۱۵) فی ادعاء شربه، ۱۶) فی انه ملح زجاج، ۱۷) فی جریته علی الخدود و ترقرقه، ۱۸) فی مباکاة الغمام و الحمام، ۱۹) فی سقیا الدیار و المنازل، ۲۰) فی کثرته وجود العین به، ۲۱) فی انه کالمطر، ۲۲) فی انه النهر، ۲۳) فی انه کالبحر، ۲۴) فی انه قرح الجفون و خدد الخدود، ۲۵) فی انه اذهب العین، ۲۶) فی انه ذوب النفس، ۲۷) فی طلبه من الرفاق و عاریه للعشاق، ۲۸) فی عدمه و جفافه، ۲۹) الاعتذار عن البکاء، ۳۰) الافتخاربه، ۳۱) الضحک بدلا عن البکاء، ۳۲) البکاء بدلا عن الضحک، ۳۳) فی انه تبسم، ۳۴) بکاء المحبوب، ۳۵) بکاء العدو و غیره رحمة، ۳۶) مفردات تتعلق به، ۳۷) استعارة البکاء لعین الانسان.

آغاز: الحمد لله الذی جعلنی ممن سما بالعلم و سمح و صحا قلبه من سکرة الجهل و صح و ملا قلمه ملا الآداب بالملح

چاپ: طبع بالقاهرة سنة ۱۳۲۱هـ /۱۹۰۳م؛ ذخائر التراث ۶۴۴/۲

[کشف الظنون ۱۵۴۸/۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۶۹ و ۲۱۵۴ عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال أیضا: عاجلتنا بفراقهن فجاءة ×× قیل الصباح و ناعت الغربان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: محمد بن احمد بن عبدالله بن محفوظ معروف به ابن الجد؛ جلد: تیماج، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۱] و [عکسی ف: ۶-۱۹۵]

● لذت العیش ناصر شاهی / طب / فارسی

lezzat-ol ʻeyš-e nāser šāhī

طبیب، محمد

tabīb, mohammad

اهدا به: ابوالمظفر عبدالقادر شاه خلجی

درباره باه درده «فصل»: ۱. تدبیر جماع و وصایای حکماء؛ ۲. مقدماتی که دراین علم دانستنی است؛ ۳. غذاها وروغن‌های مفرده زیادکننده باه؛ ۴. اغذیه واشربه مرکبه زیادکننده باه؛ ۵.مرکباتی که دراین شغل نافع بود؛ ۶. مسوحات وضمادات زیادکننده در باه؛ ۷. ادویه‌ای که درقضیب مالند؛ ۸ادویه‌ای که زنان را آبستن کند؛ ۹. ادویه‌ای که منع آبستنی کند؛ ۱۰. فوائد متفرقه متعلق به باه.

آغاز: بسمله. الذی بدا خلق الانسان من طین ... چنین گوید ... محمد طبیب ... که چون احکام و تدبیرات امور باه در اکثر کتب سلف ... ملاحظه کرده بوده.

انجام: وقتی که زن درخواب باشد آن جامه برناف او نهد آنچه او پوشیده داشته باشد همه درخواب بگوید واین عمل از کتاب حکیم جعفر طوسی منقول است والله اعلم.

[فهرستواره منزوی ۳۶۶۳/۵]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۲۲-۲۴/۱۲۲

آغاز: مرکب با شد قیاس به تفصیلی که گذشت کنند و علاج هم بدان منوال نمایند وهمچنین ضعف به سبب سکون منی وقلت نا یافتن چیزی به هیچ با شد چنانکه از خوردن افیون؛ **انجام:** برابر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۴۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۵۷/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر نیابد باکره بود و الله اعلم بالصواب.

بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱۶۲-۱۷۸)، ۱۴سطر(۸×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۱-۲۱۱۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۳۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** دوم اگر عورت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۶۴ر-۹۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۹-۳۴۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۰/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۵گ (۲پ-۲۶پ)، ۱۹سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۴۷]

● لذت نامه / اخلاق / فارسی

lezzat nāme

شیرازی، شرف الدین علی، ق۱۱ قمری

Šīrāzī, šaraf-od-dīn ʻalī(- 17c)

اهدا به: محمد جاه سلیمان بارگاه

محل تألیف: شیراز

به نظم و نثر است دراخلاق که لذت هر یک از صفات حمیده را نوشته است. او نه لذت را در نه گفتار آورده است. در دیباچه طولانی این رساله از روزگار شکایت دارد و به هجرت از وطنش اشارت می‌کند: مقاله ۱. در باب لذت ساعت؛ ۲. بیان لذت روز؛ ۳. ادراک لذت شب؛ ۴. لذت عمر؛ ۵. بیان لذت مصاحبت؛ ۶. صفت لذت سخاوت؛ ۷. بیان لذت شجاعت؛ ۸ لذت عفو از خطیئت؛ ۹. بیان عشق حکمت نشان. وی هنگام عزیمت از شیراز، این رساله را به عنوان پیشکش به بزرگی که از او به محمد جاه، سلیمان بارگاه و ... یاد کرده، تقدیم کرده است. حکمرانی که این رساله به او پیشکش شده به احتمال ترک‌نژاد بوده و مؤلف برای شرفیابی به پیشگاه او یکی از سادات صاحب سعادات را که نام و نشان او در رساله نیامده، واسطه قرار داده و در مدح او چنین سروده: «گوهری از صدف آل نبی است ×× برگی از روضه اولاد علی است / مهر برج شرف و جود و عطاست ×× در درج کرم و بحر سخاست».(انصاری، محمد باقر)

آغاز: بنام خدایی که جان آفرید×× نظام سخن در زبان آفرید / خدائی که جانها به فرمان اوست ×× زبان نیز در ذکر احسان اوست ... قادری که شمع زبان از کمال لطف و احسان در فانوس دهان نکته سنجان دار السلطنه علم به موجب یهدی الله لنوره من یشاء به نور نصیحت منود نموده و کلک بیان منشیان ملک معرفت به تحریر دلپذیر ...

انجام: الهی این دعای صدق مکنون ×× بآمین ملایک باد مقرون

چاپ: مجموعه رسائل فارسی، دفتر هشتم، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستانقدس رضوی، ۱۳۸۷ش، به کوشش ابراهیم عرب پور

[فهرستواره منزوی ۵۸۱/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۴۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛

جلد: تیماج، ۱۵گ (۴۷-۶۱)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۵]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۸۳/۲

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۲۳۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۴۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۱گ (۴۹ر-۶۹پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۱سم [ف: ۹-۶۷]

● لذت النساء = باه نامه = عشرة الملوك = كوك شاستر / طب / فارسی

lezzat-on nesā' = bāh nāme = 'ašarat-ol molūk = kūk šāster

طبیب شیرازی، شرف الدین حسن، ق۹ قمری

tabīb-e šīrāzī, šaraf-od-dīn hasan(- 15c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۰۳/۹

لذة النساء یاقوت باه و تقویت آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۷۲-۱۷۹)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۶-۵۹۸]

● لذت النساء = باه نامه = عشرة الملوك = كوك شاستر / طب / فارسی

lezzat-on nesā' = bāh nāme = 'ašarat-ol molūk = kūk šāster

کوکاپندت

kūkāyendet

مترجم: نخشبی، ضیاء الدین، - ۷۵۱ قمری

مردی هندی به نام «کوکانی» که جهان گردیده و با زنان فراوان آمیزش نموده و آزمایش‌های بسیاری حاصل کرده بود، خلاصه آزمایش‌های خود را در رساله‌ای به نام «کوکاستر» گزارش داده است. کتاب حاضر ترجمه همان رساله است که در ده «باب»مرتب شده: ۱. معرفت هیئت زنان و کیفیت آنان؛ ۲. خاصیت زنان و شناختن ایشان؛ ۳. معرفت هیئت و مجامعت؛ ۴. معرفت رحم و شناختن حمل ایشان؛ ۵. معرفت بخار شهوت و شناختن آن و آب منی؛ ۶. معرفت ادویه باه و آنچه پشت را قوت دهد؛ ۷. معرفت ادویه و شناختن فوائد آن؛ ۸. معرفت معجون و شناختن عقاقیر؛ ۹. اتصال انبعاث شهوت؛ ۱۰. اشکال مجامعت بتمامه. (سید احمد اشکوری)

[فهرستواره کتابهای فارسی ۳۶۵۹/۵ و ۳۶۶۴-۳۶۶۶]

۱. یزد؛ خجسته، علی اصغر؛ شماره نسخه: ۲

آغاز: بسمله محرر این تحریر و مصور این تصویر ضیای نخشبی اصلح شانه چنین گوید مرد دانا کسی است که او را از جمله علوم بهره باشد و از هیچ علم عاری نباشد اگر کسی از علم این رساله عاریط باشد از زن جوان خوب صورت که بدست او افتد او را همانقدر نصیب بود که بوزینه را از جوز هندی یعنی اگر جوز هندی بدست بوزینه افتد او همین داند که این چیز خوردنی است امان نداند چون باید خورد. لهذا ورقی چند در این علم نوشته مسمی به لذت انساء نمود برده باب مرتب شد؛ **انجام:** و بوقت حاجت استعمال نمایند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با یک سرلوح، با پنجاه و چهار مجلس تصویر کار زناشویی؛ جلد: تیماج، ۴۵گ [نشریه: ۴-۴۶۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۶/۱۴

آغاز: بسمله، باب اول در معرفت هیات زنان و کیفیت ایشان بباید دانست که همه زنان چهار نوع می‌باشند؛ **انجام:** و هر فرزندی که درین ساعت بزاید با عشرت و طرب و ارجمند باشد و هر برده که درین ساعت بگریزد به مشقت تمام پیدا شود و الله اعلم بالصواب.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:با تاریخ۱۱۲۴ق؛۷گ(۶۷پ-۷۳ر)[ف:۱۹-۱۱۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۹

آغاز: بسمله، حمدله، بدانکه این نامه برای پادشاه ساخته بود ... که نیکنامی و شجاعت و سخاوت در اطراف و اکناف عالم منتشر گشته بود و در سخاوت مثل حاتم؛ **انجام:** و مسطور است قوت شهوت بیفزاید و آلت وی در حرکت آید بیت: این نسخه چو از کتم عدم گشت پدید ×× در نهصد و شصت و یک به اتمام رسید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ ربیع الاول۱۱۹۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۲ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳/۴۰-۴۹]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۹۱/۲

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد مرخدای کردگاری را که هریکی را زوج گردانیده است چنانچه درکلام مجید می‌فرماید فجعل منه الذکر والانثی، یعنی که ما آفریدیم مرد را برای زن وزن را برای مرد پس جفت جفت گردانیدیم؛ **انجام:** ودست را از زیر پا درآورده درعقب کشیده وپای دیگر را بدین طریق ومرد بسر زانو نشسته حرکت کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۸]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۲۸

آغاز: حمد له ... بدان که این رساله را برای پادشاه ساخته بودند که نیک نامی و شجاعت و سخاوت و بزرگی او در اطراف و اکناف عالم منتشر گشته؛ **انجام:** و لذت مفتاح السرور و السفر مذکور و منظور است، قوت شهوت بیفزاید و آلت وی در حرکت آید.این نسخه چو از کتم عدم گشت پدید ×× در نهصد و شصت و یک به اتمام رسید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۳ق؛ از روی نسخه مورخ ۹۶۱،

مجدول، دارای چهل و نه مجلس تصویر؛ جلد: میشن، ۸۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۱/۳سم [ف: ۴-۷۰۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۳/۳

آغاز: چنین گویند در روزگار پیشین رأی بزرگ بود در قنوج و او را مملکت معمور بود و آستانه و خشی پیراسته؛ **انجام:** و جماع نکند که از آن مضرت بیابد چون از این پرهیز کند نفع یابد.

خط: نستعلیق، کا: میرزا حبیب الله علوی، تا: چهارشنبه ۲۲صفر۱۳۴۰ق، جا: حیدرآباد؛ جلد: مقوایی، ۱۳گ (۲۲پ-۳۵ر)، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۴-۳۷۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۸/۴

آغاز: چنین گویند در روزگار پیشین رأی بزرگ بود در قنوج و او را مملکت معمور بود؛ **انجام:** که از آن مضرت بیابد چون این پرهیز کند نفع یابد، و الله اعلم بالصواب.

تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ش ۱۵۶۳/۳ مرعشی تعیین شده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳ص(۲۱-۳۳)، ۲۱ سطر[عکسی ف: ۳-۳۱۲]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۷۰

آغاز: در مجری نماند و این بدترین اشمال است؛ **انجام:** وی در حرکت آید ... محتاج برادران و خویشان نشوم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز[الفبائی: -۴۸۲]

● **لذة النساء منظوم = منظومه در باه** / طب، شعر / فارسی

lezzat-on nesā'-e manzūm = mnz. dar bāh

حیدرآبادی، شاه محمد بن محمد قلی

heydar-ābādī, šāh mohammad ebn-e mohammad qolī

اهداء به: عبدالله قطب شاه

ترجمه منظومی است از لذت النساء، که درچهل «باب» قرار داده است. او درمقدمه شرح حالی کوتاه از خود آورده است.از روی کتاب «ساسترا» از «کوکا»که در سی و چهار باب است در سال «هزار و سی بست و شش»در حیدرآباد. عنوانها: مدح شهنشاه، سبب تألیف و زاد و بوم خویش، بیان قید کردن کوکاور – بربه موجب حکم شاهی و سبب آن، سبب شوخی نمودن پا تراچو کنی پیش فرخنده رای، طلب کردن مردان حکمت شناس و آوردن کوکای وزیر، عاجز کردن کوکای وزیر پا تراچوکنی را، شرمندگی پاتراچوکنی و رضای آتش خواستن و قانع شدن، تصنیف کردن کوکای وزیر کتاب ساستر را به موجب حکم شهنشاه؛ سپس باب‌ها است: ۱. بیان جنس مردان؛ ۲. زنان بر چهار جنس اند؛ ۳. شناختن زن پدمنی؛ ۴. خلوت داشتن زن پدمنی؛ ۵. شناختن زن چتنی؛ ۶. خلوت داشتن زن چتنی و وقت آن؛ ۷. شناختن زن سنکنی و نشانی‌های وی؛ ۸ خلوت داشتن زن سنکنی و نشانی‌های وی؛ ۹. شناختن زن هستنی و نشانی‌های او؛ ۱۰. خلوت داشتن زن هستنی و وقت آن؛ ۱۱. دانستن شهوت عورت که کجا باشد و طرف چپ در این ایام؛ ۱۲. دانستن شهوت عورت که کجا باشد و طرف راست در این ایام؛ ۱۳. خلوت داشتن عورتی که خورد ساله باشد؛ ۱۴. خلوت کردن عورتان چهار جنس؛ ۱۵. دانستن رگ‌های شهوت که کجا می‌باشد؛ ۱۶. شناختن موافق زن و مرد؛ ۱۷. خصلت مردان آهو و شیرو خرو فیل و طبایع ایشان؛ ۱۸. سست شدن عورت به وقت مجامعت؛ ۱۹. بوسه دادن جاها که به زن خوش آید و خوش شهوت نماید؛ ۲۰. ناخن زدن جای‌ها که زن را خوش حالی دهد؛ ۲۱. یادگاری نشان از ناخن و دندان وقت مسافر شدن؛ ۲۲. هنگام نوجوانی زن و صحبت داشتن؛ ۲۳. دانستن و نشانی‌های بدن؛ ۲۴. آسان زادن عورت‌ها؛ ۲۵. شناختن فرزند و دختر؛ ۲۶. آموختن و تربیت عورت حامله؛ ۲۷. ممانعت نمودن زن حامله که جاها نگرد؛ ۲۸. دانستن زن عقیمه؛ ۲۹. انزال کردن عورت وقت صحبت؛ ۳۰. کوتاه و سخت شدن پستان و تداوی آن؛ ۳۱. بکرشدن عورت و تنگ شدن فرج؛ ۳۲. قوت باه و منفعت آن؛ ۳۳. لیپ کردن که هرگز منی نریزد؛ ۳۴. سطبری و گنده شدن آلت؛ ۳۵. امساک و لذت آن که آب منی نریزد؛ ۳۶. علت سوزاک و ادویه آن؛ ۳۷. حکمت و تداوی خیارک؛ ۳۸. علاج ضیق النفس یعنی دسه؛ ۳۹. خروج منی که پیش از بول افتد؛ ۴۰. حکمت ته نشین پختن سیماب. (دانش پژوه)

آغاز: کنم ابتدا من بنام خدا ×× که پیداست از قدرتش دوسرا / بنازم مرآن قدرت پاک را ×× که داده شرف این سیه خاک را

انجام: بخاصان وعامان دلفروز کن ×× بر عاقلان نیز فیروز کن / زصنعات من بر الیم و سقیم ××شفابخش تو یا غفور الحکیم. تم

[مشترک پاکستان ۷۰۲/۱]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۲۹۶-۲۶/۱۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن کریم موسوی، تا: ۱۷ ذیحجه ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۳۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۰۲/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب چهلم در حکمت ته نشین پختن سیماب: بیاور تو یک سر سیماب را ×× بیک دیک از صبر گیر آب را / ته شیشه باشد سه انگشت ریگ ×× چنین گفت استاد ای مرد نیک

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۴۱گ (۱۰۲پ-۱۴۲پ)، ۱۱سطر(۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۷-۳]

● **لذت النساء = باه نامه = عشرة الملوک = کوک شاستر** / طب / فارسی

lezzat-on nesā' = bāh nāme = 'ašarat-ol molūk = kūk šāster

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۱/۲-ف

نسخه اصل: بادلیان اوزلی ۱۲۰ (۲۳۳۸)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی شیرازی، تا: ۱۰۰۹ق؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۵۴/۱

آغاز: و کارهای شاه حکیم پیش هر یکی به ذات آصف رای برسانیده بودند کار مملکت ایشان می‌کردند و آن وزیر بود ازین وزیران نام او کوکابندت بود؛ **انجام:** دیگر بیارد دیوجه و خشک کند و بساید و با سرکه به ذکر بمالد بر سرکه شود دراز گردد و الله اعلم بالصواب

ترجمه‌ای است از کوک شاستر تألیف کوکاپندت هندی، در ابتدا نوشته شده کتاب هشت «باب» است اما در نسخه این ده باب دیده می‌شود: ۱. معرفت عورت و این چهار نوع است، ۲. دانستن وقت مباشرت عورت، ۳. دانستن شهوت عورت، ۴. در دانستن مزاج عورت، ۵. در بیان آلت و عمق اندام نهانی عورت، ۶. در رام کردن عورت، در چهار فصل، ۷. در انزال کنار زن، ۸ در فریفتن عورت، ۹. در بیان صورت حمیده و ذمیعه و طلی و ادویه که خواهان عورت باشد، در بیست و دو فصل، ۱۰. داروی امساک و انزال، دراز و سطبر شدن قضیب، اندکی از مقدمه افتاده است، بنا بر برگشماری کهن نسخه این افتادگی احتمالاً فقط یک برگ باشد؛خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشتی از شاه محمد برقی ابن مرحوم آخوند ملا حاجی محمد طبسی قاینی؛ ۳۷ گ (۱ر-۳۷ر)،۱۳سطر(۶×۱۱)،اندازه:۱۲×۱۹/۵سم[ف:۲۰-۴۲۰]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۵۹/۱

آغاز: بدانکه اسعدک الله تعالی فی الدارین چنین گوید که کوکایندت نام سوالف ایام عاقل و ذوفنون بود و در همه هنرهای زمانه ماهر بود؛ **انجام:** کوکایندت گوید بدانکه ای عزیز این خبرها بمحنت جمع کرده ام باید که با تامل فکر خود کار کنی تا از این فواید و ذوق و طراوت حاصل آید.

ترجمه‌ای است از کتاب «کوک شاستر» که به زبان هندی بوسیله «کوکایندت» نوشته شده است. مؤلف کتاب را در ده باب و هر باب را در چند فصل مرتب نموده و در آن چگونگی تقویت بدن و لذت‌های جنسی را بیان نموده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی، تا: غره ربیع الثانی۱۱۳۹ق؛ ۲۹گ (۱ر-۲۹پ)، ۸ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۲-۳۸۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۸۲۷

آغاز: بسمله. ترجمه کوکهه مشتمل بر ده باب: باب اول در معرفت؛ **انجام:** نفع آرد اگر زخم شده باشد از عرق لیمون کولی سائیده بر زخم طلا کند بی حرکت تمام شد کتاب کوک شاستر فاقد خطبه است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: موهن لعل، تا: ۱۲۴۷ق، جا: مرادآباد؛ مذیل است به یک برگ ترکیب خوردن هلیله ساکبی (کذا) از مخدوم نصیرالدین چراغ دهلوی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۹-۳۸۲]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۳۷/۱۱

لذت النساء شامل مقدمه و فصول بیست و یکم تا بیست و پنجم؛ بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۵۸ق؛ جلد: میشن، ۱۶سطر، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۷-۴۴۴]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۶۵

آغاز: بسمله، فی تصنیف کتاب کوگهه از شاستر جوکی که حضرت مولانا ... خوش آن شاه خوش طبع عالی مقام، که بوده است با عیس و عشرت مدام؛ **انجام:** نگویم به میل و انگشت تو، مگر جا کنی سوده در چشم تو رود ز دو ازین ادویه یک قلم کتاب لذت النساء ... سنه ۱۲۶۲

مترجم: مولوی جامی مؤلف: شاستر جوکی؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ قطع: وزیری[رایانه]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۰۲/۶

آغاز: بسمله، بدانکه اسعدک الله تعالی فی الدارین این کتاب اول هندی بود بر تصنیف کوکاپندت نام مردی بود هوس ناک پیش راجه بهوج و پنج کروروپیه گرفت و این مال را در ذوق و نشاط خرج کرد ... تصنیف این کتاب مرکتب شد تمام کرده کامیه نام نهاد و این بنده کوکاپندت و کتاب بعضی حکیمان را ... شرح کرده بعضی که تجربات معلوم شده بود جمع بنمود ... لذة النساء نام نهاده؛ **انجام:** در میان ایشان عداوت شود تا روز قیامت باشد.

ترجمه‌ای است از کامیه یا کام شاسترا از کتابهای هندی از کوکاپندت شسترا (۷۱پ-۱۰۲پ) در ده «باب» برخی در چند فصل: ۱. معرفت عورت، ۲. در دانستن شهوت و وقت مباشرت، ۳. دردانستن مباشرت عورت، ۴. دردانستن مزاج عورت و طبایع عورت هر ولایت، ۵. در بیان آلت مرد و عمق اندام نهانی عورت، ۶. در کنار گرفتن، در این باب چهار فصل است، ۷. در انزال کنانیدن عورت، ۸. در فریفتنعورت، ۹. بیان صفات حمیده و خصال ذمیمه و غیره، در این باب چهار فصل است، ۱۰. در درازی امساک و غیره، در این باب بیست و دوفصل است؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، ۳۲گ (۷۱پ-۱۰۲پ)، ۱۱سطر(۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۷-۳]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۶۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۹گ، اندازه: ۱۲×۲۰/۹سم [رایانه]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۶۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۹گ، اندازه: ۱۲×۲۰/۹سم [رایانه]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۷۰/۳

آغاز: آنچه حکما و اطبا گفته اند و اتفاق نموده اند چون بقراط و سقراط و جاماسب و افلاطون و جالینوس؛ **انجام:** خدای تعالی او را فرزند صالح کرامت کند آیه این است ربنا و هب لنا من ازواجنا ... برحمتک یا ارحم الراحمین.

چند فصل کوتاه است در این موضوع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، به خواهش حاجی محمد استرآبادی؛ در برگ پایانی یک رباعی

فارسی دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۱۷۳ر-۱۸۳پ)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲۰-۱۹۳]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲/۱۶۹-۲۲۷۹/۱۵

آغاز: بسمله اما آنچه حکما واطبا گفته‌اند واتفاق نموده‌اند چون بقراط وسقراطون وجاماس وافلاطون وجالینوس وارسطون وارسطاطالیس وحاطم هندی وازمتاخران شیخ ابوعلی؛ **انجام:** هر که دروقت صحبت داشتن با عیال خود این آیت رابخواند خدای تعالی او رافرزندی صالح کرامت کند آیت این است ربنا هب لنا من ازواجنا و ... واجعلنا للمتقین اما مابرحمتك یا ارحم الراحمین

رساله کوتاهی است دربهداشت وپزشکی ازدواج وتوصیه‌هایی درباره زناشویی این رساله درپانزده باب کوتاه مشتمل بر مطالبی که حکمای متقدم ومتأخر برآن متفق بوده اند تنظیم گردیده است عنوان برخی باب‌ها چنین است: ۱. دردانستن حب زنان، ۲. آنکه قضیب راسست کند، ۳. در داروهایی که باه را زیاد کند، ۴. ندارد، ۵. در صفت شرابها، ۶. درصفت معجونها که معاجمت را سود کند، ۷. در میان حب هایی که دردهان گیرند و ...؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۳۹]

● لذت و ملایمت / متفرقه / فارسی

lezzat va molāyemat

بندی است در لذت و ملایمت و حب و رغبت.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۰۸/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱ص، ۱۸سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۴۴]

← لرستان ← کتابچه قسط و خارج فسط بروجرد و لرستان

● لرستان / حکومت و سیاست / فارسی

lorestān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۵۲۶/۲

تکرار قسمتی از رساله کتابچه تحقیقات سرحدیه از برگ [۲۹ر-۳۳پ] می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ رمضان ۱۲۹۱ق، برای میرزا نصرالله خان نایب اول وزارت خارجه؛ جلد: تیماج، ۵گ (۸۶پ-۹۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶-۲۹]

● لرنامه / شعر / فارسی

lornāme

داستان مرگ لر و نکیر و منکر است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۲۴/۹

آغاز: از قضا روزی یکی لری بمرد ×× لر دیگ برد بر خاکش سپرد؛ **انجام:** توبه کردم توبه کردم الامان ×× خزند زدم تا که هستم در جهان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: شمیز، ۱ص (۴۹)، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۶۷۰]

● لزوم استفاده مشروطه از معارف و تمدن اروپا در ایران / متفرقه / فارسی

lozūm-e estefāde-ye mašrūte az ma‘āref va tamaddon-e orūpā dar īrān

لاهیجانی، محمد بن محمد علی، - ۱۳۵۴ قمری

lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad ‘alī(- 1935)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۷۴

آغاز: بسمله، بدایع حمد و ثنای و جوامع شکر و سپاس؛ **انجام:** و سعادت مقدسه ... شهر رجب المرجب۱۲۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج[رایانه]

● لزوم الامکان للممکن / فلسفه / عربی

luzūm-ul imkān lil-mumkin

ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - ۹۴۰ قمری

ebn-e kamāl pāšā, ahmad ebn-e soleymān(- 1534)

[بروکلمان، ج۱۳-۱۴، ص۴۳۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۴۹

آغاز: الحمد لولیه والصلوة علی نبیه. و بعد فهذه رسالة مرتبة فی تحقیق لزوم الامکان للممکن فنقول و بالله التوفیق اعلم ان الامکان لازم لما هبة الممکن لا یجوز انفکاکها عنه اصلاً؛ **انجام:** و لم یخرجه عن حیز الامکان و لم یزل عنه حالة القابلیة فمن خالف فی هذه المسئلة لم یکن علی بصیرة. تمت بحمدالله.

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن، اقوالی از ابراهیم بن ادهم (۷۸ر)؛ جلد: میشن مذهب، ۶گ(۷۳ر-۷۸ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۶۸]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷/۲۰

با عنوان «تحقیق ان الممکن لایکون احد طرفیه اولی بذاته»؛ بی‌کا، تا: از روی خط او در ۹۶۳؛ جلد: میشن [ف: ۵-۲۲۶]

● لزوم الترتیب فی الفوائت من الصلوات / فقه / عربی

luzūm-ut tartīb fi-l fawā’it min-aṣṣalawāt

طالقانی، مطیع بن محمد هادی، ق۱۳ قمری

tāleqānī, motī‘ ebn-e mohammad hādī(- 19c)

رساله‌ای است در مسأله لزوم ترتیب در قضای فوائت و بنا به دستور که در مقدمه از وی به بزرگی یاد کرده نگاشته شده و در

واقع پاسخ جمعی است که قائل به عدم لزوم ترتیب هستند. اینک بخشی از مقدمه رساله را عیناً نقل می‌نمائیم: «لما ورد الامر العالی ... باستیجار قضاء فوائت الایام مطلقاً التزمت بالانقیاد و عدم المخالفة ثم اشکل علی نفسی مراعات الترتیب فامر لی ثانیاً به فاطلع علیه بعض الفضلاء الاصدقاء و ارسل الیه عریضة مشتملة علی تمناء الاسقاط نظراً الی عدم ما یدل علیه ثم امرنی بالرجوع الی کلمات الاصحاب فبعده وجدت المسئلة لخلوها عن الدلیل المعتمد فی غایة الاشکال فعرضت ان الاحتیاط سبیل النجاة ثم کتب ذلک الفاضل فی الباب رسالة مشتملة علی تقلیل بعض اجلاء العصر وذهل عن ان التقلیل مذموم بنص الکتاب و ارسل الیه فبعثنی الهمة مع لقة الباع و قصر الزراع ان اکتب فی وجه الاحتیاط بل الاشکال شیء و الالم یکن قابلاً الی الارسال الا رابهم التفضل و عدم المؤخذة بالشنعة علی ما وجدوا فیه من عیب ومنقصة فشرعت فی هذه الاوراق ...». در طبقات اعلام الشیعة والذریعة آورده: «وی از علمای مجاور نجف بوده و در آنجا از اموال میرزا نبی خان که از خواص ناصرالدین شاه قاجار بوده اقامه عزاداری می‌کرده. او از علمای اواخر عصر فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲-۱۲۵۰ه) و اوایل عصر ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۴ه) می‌باشد».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۴۷/۱

آغاز: اما بعد فیقول اکثر الناس جرماً واقهم جرماً ابن محمد هادی ... لما ورد الامر العالی الشیخ الجلیل والمولی النبیل والاستاد الکلیل؛ **انجام:** الثانی ان یکون ذلک کل مظنوناً بالظن القوی للجمیع ولا کلام فیه (ایضاً) لکونه ملحق بالاول کما ان الثالث لک التفاتاً الی ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی بانشان «منه»، با قلم خوردگی؛ ۸گ (۱-۸)، ۱۸-۱۹سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸-۱۱۵]

● **لزوم تقدیم الفائتة علی الحاضرة** / فقه / عربی

luzūm-u taqdīm-il fā’ita ‘ala-l ḥāḍira

اسفرنجانی گلپایگانی، محمد رضا بن محمد اسماعیل، ق۱۳ قمری

esfaranjānī golpāygānī, mohammad rezā ebn-e mohammad esmā‘īl(- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱۵/۲

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد اسماعیل گوگدی، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۱۷پ-۲۴ر)[مختصر ف: -۶۹۴]

● **لزوم جماعة المسلمین** / حدیث / عربی، فارسی

luzūm-u jamā‘at-il muslimīn

روایاتی که از طریق فریقین در وجوب اتحاد و حرمت اختلاف مسلمانان وارد شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۲۵۲

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فقد تکرر فی الحدیث من طریق العام و الخاص الامر بلزوم جماعة المسلمین و النهی عن مفارقتهم؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه و آله ان القلیل من المومنین کثیر فتبصر و الله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

خط: نستعلیق، کا: احمد صفائی خوانساری، تا: ۱۳۴۰ق؛ از روی نسخه ابوالقاسم جعفر بن حسین حسینی موسوی استنساخ شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۸]

● **لزوم صیغه در وقف** / فقه / فارسی

lozūm-e sīqe dar vaqf

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

سؤال وجواب مختصری است درباره لزوم صیغه دروقف. مؤلف مطالبی از علامه حلی وشهید ثانی نقل کرده است.

[جامع الشتات ۳۱۷/۱؛ چاپ سنگی دوجلدی کتاب الوقف]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵/۳

آغاز: سؤال، دروقف، صیغه شرط است یا نه؟ واز باب عقود است که محتاج است بایجاب و قبول یا ایقاع است وقصد قربت شرط است یا نه جواب بلی صیغه شرط است؛ **انجام:** بلی اگر وقف کند برآنها از حیثیت کفر صحیح نیت بجهة عدم نیت تقرب هم چنانکه علة عدم صحة وقف مبیع وکتابی ونوشتن تورية وانجیل را با وجود قول بصحة وقف براهل ذمة همین قرار داده‌اند که این جهة خاصة قربت درآن حاصل نمی‌شود بجهة اعانت براثم وکفر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۹]

● **لزوم العمل بالتقیة عند الاختلاف فی هلال ذی الحجة = الشیاع فی رویة الهلال** / فقه / عربی

luzūm-ul ‘amal-i bi-taqīyyi ‘ind-al ixtilāf fī hilāl-i ḏī ḥujjat = aš-šiyā‘ fī ruwīyat-il hilāl

موسوی عاملی، رضی الدین بن محمد علی، ۱۱۰۳ - ۱۱۶۸ قمری

mūsavī ‘āmelī, razī-yod-dīn ebn-e mohammad ‘alī (1692 - 1755)

تاریخ تألیف: ۱۱۴۷ق

بحث استدلالی است درباره معنی شیاع (شهرت)در دیدن ماه برای ایام حج یا عید فطر و اینکه آیا باشیاع عید ثابت می‌شود یا نه. به سال ۱۱۴۷ق در اثر اختلاف بین شیعه و اهل سنت در دیدن هلال ذیحجه نوشته شده است. مؤلف می‌گوید: در سال ۱۱۴۷ بین شیعه و سنی در ثبوت هلال ذیحجه در مکه اختلاف پیش آمد و رؤیت هلال نزد شیعه به بینه شرعی ثابت نشد ولی به‌حد شیاع و تواتر رسید. عده‌ای از شیعیان در این سال مطابق نظر اهل سنت عمل کردند و برخی از اصحاب هم با تقیه مخالفت ورزیدند و به مردم دستور دادند دوباره در عرفات و مزدلفه وقوف کنند. نویسنده با این نظر شدیداً مخالفت کرده و آن را نکوهش کرده و عمل دسته اول را صحیح دانسته است.

آغاز: الحمد الله رب العالمین ... و بعد فیقول الفقیر الی عفو الله تعالی و کرمه رضی الدین بن محمد حیدر عفا الله عنه انه حدث فی سنة ۱۱۴۷ اختلاف فی هلال ذی الحجة الحرام فثبت عند قاضی الخلاف ذلک بمقتضی مذهبه ...

انجام: بما یقتضیه الفهم الصحیح و الفکر السلیم من الابطال او التصحیح ...

چاپ: در مقدمه مجموعه رؤیت هلال، جلد پنجم، به کوشش رضا مختاری چاپ شده

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۴۹۴/۱۲

آغاز و انجام: برابر

کا: عباس بن حسن البلاغی، تا: ۱۱۴۸ق، جا: مکه مکرمه؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۵۸پ-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲-۳۱۵]

● **لزوم نقد مشیخة الصدوق فی کتاب من لا یحضره الفقیه و الشیخ فی التهذیبین** / رجال / عربی

luzūm-u naqd-i mašīxa-tiṣṣadūq fī k.-i man lā yaḥḍar-u-h-ul faqīh wa-š šayx fi-t tahḏībīyn

کلباسی، ابوالمعالی بن محمد ابراهیم، ۱۲۴۷-۱۳۱۵قمری

kalbāsī, ab-ol-ma'ālī ebn-e mohammad ebrāhīm (1832 - 1898)

وابسته به: مشیخة من لا یحضره الفقیه = مشیخة الفقیه؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)

تاریخ تألیف: ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۰۱ق

چاپ: مشار عربی، ص۴۵۰؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۷ق، رحلی، ۱۲۸ص (ضمن رسائل ابوالمعالی)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۵۳۰/۱۲

آغاز: بسمله و به نستعین. اما بعد فهذه رسالة فی لزوم نقد مشیخة الصدوق فی کتاب من لا یحضره الفقیه و الشیخ فی التهذیبین و قل من تعرض للبحث عنه مع شدة الحاجة الیه؛ **انجام:** فتخطفه الطیرا و تهوی به الریح فی مکان سحیق و له فی السعیر زفیر و شهیق و قد فرغ منه (تاریخ تألیف و نام مؤلف) علی هاجرها خیر الوری سجیة آلاف الثناء و التحیة من الله باری البریة

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: میشن، ۶۹گ (۱۴۳پ-۲۱۱ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۱/۸سم [ف: ۶-۴۷۰]

● **لزوم وجود نقبا و اوتاد و ابدال** / عرفان و تصوف / عربی

lozūm-e vojūd-e noqabā va awtād va ebdāl

بهبهانی، عبدالله بن محمد، - ۱۳۲۵ ؟ قمری

behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad(- 1907)

تاریخ تألیف: ۷ شوال ۱۳۱۲ق

در پاسخ برخی از سادات، درباره وجوب و لزوم وجود شیعه کامل در هر روزگار، و لزوم شناخت آن نقباء و اوتاد و ابدال که نمی‌تواند جهان از آنان خالی بماند. با دید شیخیان، آن‌چنان‌که کار به رکن رابع بینجامد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۰۴/۴-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین. اما بعد، فیقول العبد الجانی ... عبدالله بن محمد البهبهانی انه قد سألنی بعض؛ **انجام:** لولا ان هدانا الله. کتبه البعد الجانی عبدالله بن محمد بیمناه الداثرة و فرغت من تسویده یوم السابع من شهر شوال المکرم سنة اثنا عشر و ثلاثمائة بعد الالف من الهجرة النبویة ۱۳۱۲.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۷ شوال ۱۳۱۲ق؛ با خط خوردگی‌های بسیار از نگارنده؛ ۴۸ص (۵۹-۱۰۶)[عکسی ف: ۱-۳۳۴]

● **لزوم الوفاء اذا صالح المحق خصمهانکشف بطلان دعواه (رسالة فی ...)** / فقه / عربی

luzūm-ul wafā' iḏā ṣāliḥ-il muḥiq-i xaṣmuh ʾnkšf buṭlān d'wʾh (r.-un fī ...)

حسینی، حسین بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

hoseynī, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm(- 19c)

فی بیان الأدلة فیما ذا صالح المحق خصمه بعد العجز عن ابراز حجته و انه هل یلزم الوفاء به و ان انکشف بطلان دعوی خصمه و ظهر حجته علیه و لو باقراره أولا.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۳۲/۲

آغاز: الحمدلله و الصلاة و السلام علی حجج الله و من اتبع رضوان الله؛ **انجام:** و الحمدلله ذی النعماء العظام و الصلاة علی نبیه و آله مشفعاً بالتحیة و السلام الی قیام الساعة و ساعة القیام.

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲، در حیات مؤلف؛ جلد: چرم، ۱۳گ (۱۸۰ر-۱۹۲پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱-۶۵]

● **لزومیة** / منطق / عربی
luzūmīyya
ملا شمسا، شمس الدین محمد، ۱۰۱۶ – ۱۰۹۸ ؟ قمری
mollā šamsā, šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687)
آغاز: بسمله اعلم ان اللزوم مطلقا عبارة عن ضرورة تحقیق شی و هو اللازم عند تحقق شی آخر و هو الملزوم و ینقسم اولا الی ثلثه اقسام اما بحسب الوجود الخارجی فقط بمعنی انه یمتنع وجود الملزوم و الخارج بدون اللازم ...
انجام: لتوهم کون اللزوم فی تعریف القیاس او ما ذهبنا بالمعنی الاول ... هذا ما بلغ الیه الخاطر القاصر فتامل و انصف و لا تکن من المعاندین المقلدین لحقیة جمیع الاقوال الصادرة عن الماضین ... فقد ضل ضلالا کبیرا اعاذنا الله تعالی و ایاک، تمت الرساله المسماه باللزومیه للقاضی المحقق شمس الدین نور مرقده.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵۱/۹
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام معلوم شد؛ خط: نسخ، کا: سید بن حاجی جبرئیل نزد شیخ شمس الدین، تا: ۱۰۹۷–۱۰۹۸ق، جا: در قیره بیلوه از ناحیه بانه؛ جلد: تیماج، ۲۰۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۵۱–۱۷۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۳۴/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط:تحریری، کا: رسول تلانی، تا: ۱۳۴۷ق، جا: مرکه؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۳گ (۶۲پ– ۶۴پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۷/۱–۱۷۱]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۱۵/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲ص (۳–۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۰–۹۶۶]

← اللسان > آفات اللسان

● **لسان الاطباء** / طب / فارسی
lesān-ol atebbā’
لسان الاطباء، نصیر بن محمد باقر
lesān-ol-atebbā’, nasīr ebn-e mohammad bāqer
نام بیماری‌ها در این کتاب به ترتیب حروف تنظیم شده و پس از تعریف و بیان علامات آنها با عناوین «شرح» داروی هر مرض را می‌آورد با عناوین «علاج».
آغاز: کاملترین قانون شفاء اعلا و خلاصه ترین تذکره لسان اطبا شکرین شکر و حمد بدیع ازلی است

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما اغذیه مرکبه صادره بباه چون سماقیه و حصرمیه و کسکنات ...
در نسخه حاضر فقط حرف الف آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۴۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳–۴۰۳]

● **لسان الاعراب** = **لسان النحویین** / نحو / عربی
lisān-ul a‘rāb = lisān-un naḥwīyīn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۴۵
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴×۲۰سم [رایانه]

● **لسان الافهام** = **المعضلات النافعة فی المباحثات و المذاکرات** / منطق/ عربی
lisān-ul ifhām = al-mu‘ḍalāt-un nāfi‘at fi-l mubāḥiṯāt wa-l muḏākirāt
اشرفی جرجانی، عبدالحی بن عبدالوهاب، – ۹۵۹؟قمری
ašrafī jorjānī, ‘abd-ol-hayy ebn-e ‘abd-ol-vahhāb(-1552)
در دو «مقاله».
[معجم المؤلفین ۱۰۸/۵؛ اعیان الشیعه ۱۵۶/۳۷]

۱. رشت؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳ل
آغاز: بسمله. الحمدلله یهدی من یشاءالی الصراط المستقیم؛ **انجام:** و هذا یترقی الی ان صار (ننوشته مانده)
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷۱ص، اندازه: ۱۳×۱۹سم [نشریه: ۵–۳۸۸]
۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳ل
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۳×۱۹سم [رشت و همدان: ف: –۱۱۶۰]

● **لسان التنزیل** / لغت، علوم قرآن / عربی به فارسی
lisān-ut tanzīl
ترجمه و تفسیر کوتاهی است از لغات سوره‌های قرآن که در برخی موارد به مشتقات آنها نیز اشاره شده است. در آن کوشیده است که کلمات را چون یکبار در موضعی تفسیر و تأویل کرده در موضع دیگر متعرض آن نشود تا حجم کتاب مختصر گردد. سبک نثر کتاب سبک نثرهای قرن ششم و هفتم است؛ غور در این کتاب ما را به بسیاری ازمعادل‌های فارسی در مقابل کلمات عربی رهنمون می‌نماید؛ این ترجمه برخلاف معمول بعد از سوره حمد با سوره ناس آغاز و به سوره بقره ختم می‌گردد.دکترمهدی محقق در مقدمه چاپی این کتاب می‌نویسد

بسیار بعید است که پس از تراجم الاعاجم نوشته شده باشد و تألیف آن را در حدود قرن چهارم پنجم می‌داند. جهت آگاهی بیشتر می‌توان به مقدمه دکتر مهدی محقق بر لسان التنزیل و مقدمه مسعود قاسمی و محمود مدبری بر کتاب تراجم الاعاجم رجوع نمود.
[الذریعة ۳۰۱/۱۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۳۶
آغاز: ... المقت دشمن داشتن مرصوص استوار برآورد الرس استوار کردن ... سورة الممتحنة المودة دوست داشتن الاخفاء پنهان کردن؛ **انجام:** سورة التوبة براة بی زاریست یعنی عهد سپری شد ... خلو سبیلهم رها کندت شان التخلیة رها کردن ...
از اول سوره صف تا چند آیه اول سوره توبه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی، ۸۰گ، ۱۵سطر(۵×۹)، اندازه: ۹×۱۲/۵سم [ف: ۳۵-۵۰۵]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۷۵
آغاز: بسمله، الحمدلله مانح الاعلاق و فاتح الاغلاق و الصلوة و السلم علی صادق؛ **انجام:** عن ابن عباس لما دعا صلی الله علیه و سلم بها اجیب عند کل کلمة قد فعلت و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.
خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی مذهب، ۱۵۰گ، ۱۵سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲-۳۰۰]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۷۵/۱
آغاز: سورة المزمل. الازمل، جامه در خود پیچیدن. المزمل و المدثر، جامه در خود پیچید؛ **انجام:** کل کلمة قد فعلت و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین. قد وقع الفراغ من ... المسمی بلسان التنزیل فی ...
فرهنگ واژه‌های قرآنی است به ترتیب سور، از سوره مزمل تا سورة البقره؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالباقی بن حاجی قنبر علی المودی القاینی، تا: شنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۱۹گ (۱پ-۱۱۹ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۲سم [ف: ۷-۱۲۵]

● **لسان الحال** / داستان / فارسی

lesān-ol hāl

سرگذشت مؤلف است که پس از چهل سال به آیین مسیح گرایید و به گمان خود بنقایص دین اسلام بی پرد، و با خرده‌گیری‌هایی از این دین و می‌گوید که من درستر (سیر ؟) المصطفی تألیف امیر سید یحیی به خط امام شریف ابی البرکات سرگذشت پیامبر را خوانده‌ام.
[فهرستواره منزوی ۴۹۸/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۸۹/۱۰
آغاز: رساله لسان الحال. بسمله. خداوند قادر و قدوس و مهربانی که دیده حق جویان را از وفور محبت بنور معرفت خود پرنور و دل دوستان را بنوید مغفرت و قبول خویش مسرور فرموده الی الابد شکر و حمد باد. آمین. مقال حال و سرآمد احوال: پدران [من] پشت در پشت و نسل بنسل بمذهب تشیع بوده اند؛ **انجام:** که ملکوت و قدرت و جلال تو را است تا ابد آمین.بس رهنما که آمده و کرده ادعا ×× کین ره برد بسوی حقت هان یا پسر / تاریخ این لطیفه چه جستم دوباره گفت ×× بگشوده لب ز حمد خداوند دادگر
(۱۳۲۲)
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمد تقی لاری، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۱۶۴-۱۸۱)، ۱۴ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۳۵۳]

● **لسان الحق المظالم المسیحیین فی رد النصاری و التثلیث** / کلام و اعتقادات / فارسی

lisān-ul ḥaqq-ul maẓālim-ul masīḥīyīn fī radd-in naṣārā wa-t taṯlīṯ

مجتهد تبریزی، یوسف، ۱۲۷۹ – ۱۳۳۷ قمری
mojtahed-e tabrīzī, yūsof (1863 - 1919)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۵۴
کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ تاکنون چاپ نشده؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۲]

● **لسان الحکام فی معرفه الاحکام** / فقه / عربی

lisān-ul ḥukkām fī m‘rifat-il aḥkām

ابن شحنه، احمد بن محمد، ۸۰۴ – ۸۸۲ قمری
ebn-e šehna, ahmad ebn-e mohammad (1402 - 1478)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۷ق
نویسنده می‌گوید چون بر مسند قضا تکیه زدم بر آن شدم که مختصری در احکام منتخب از کتب بزرگان قوم در بیست و نه «فصل» بدین شرح بپردازم: ۱.اداب قضاء و ما یتعلق به؛ ۲. انواع دعاوی و بینات؛ ۳. شهادات؛ ۴. کفاله و حواله و وکاله؛ ۵. صلح؛ ۶. اقرار؛ ۷. ودیعه؛ ۸ عاریه؛ ۹. انواع ضمانات؛ ۱۰. وقف؛ ۱۱. غصب و شفعه و قسمت؛ ۱۲. اکراه؛ ۱۳. نکاح؛ ۱۴. طلاق؛ ۱۵. اعتاق؛ ۱۶. ایمان؛ ۱۷. بیوع؛ ۱۸. اجارات؛ ۱۹. هبه؛ ۲۰. رهن؛ ۲۱. کراهیه؛ ۲۲. صید و ذبایح و اضحیه؛ ۲۳. جنایات و دیات و حدود؛ ۲۴. شرب و مزارعه و مساقاه؛ ۲۵. سیر؛ ۲۶. در آنچه اسلام است از کافر و آنچه اسلام نیست و ... آنچه کفر است از مسلمان و آنچه کفر نیست؛ ۲۷. وصایا؛ ۲۸. فرائض؛ ۲۹. مسائل مختلفه.

آغاز: بسمله، الحمد لله تعالی العادل فی حکمه القاضی بین عباده بعلمه احمده علی ما حکم ...
چاپ: طبع، انظر المعجم ص /۱۳۶؛ اسکندریه، مطبوعات جریدة البرهان، ۲۴۴ص، ۱۲۹۹ق.
[الاوقاف العامة بغداد ۵۲۴/۱ و ۵۲۵/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۸۵/۴]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما ذکرنا ان الکل حرام و الله اعلم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۶۶گ، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۷-۲۱۹]

● لسان الخواص / دائرة المعارف/ عربی

lisān-ul xawāṣ

قزوینی، محمد بن حسن، - ۱۰۹۶ قمری

qazvīnī, mohammad ebn-e hasan(- 1685)

دائرة المعارف مهمی است در اصطلاحاتی که بر زبان علما و دانشمندان می‌آید، اصطلاحات را به‌طور مفصل شرح نموده و از همه علوم اسلامی عصر مؤلف بحث می‌شود.تألیف این کتاب به پایان نرسیده و فقط یک قطعه از حرف الف که دارای اصطلاحات (ابجد، ابداع، اجتهاد، اجماع، احباط، اختیار، اراده، اربعه، متناسبه، ارتماطیقی) می‌باشد نوشته شده است. (سید احمد اشکوری)
آغاز: الحمد لله الذی اخرج بجوده انحاء خیرات الوجود من اقسام شرور العدم ... اما بعد فیقول ... هذه اوراق مشحونة بلطائف الفوائد من العلوم الحقة الدینیة.
انجام: هی تلک التعلقات او الارادات انحصار ما لایتناهی بین الحاضرین و هو محال بدیهة و اتفاقاً من جمیع العقلاءو الحمد لله علی اتمامه.
[الذریعة ۳۰۲/۱۸]
شرح و حواشی:
۱- حاشیة لسان الخواص؛ حسینی قزوینی، محمد بن محمد صادق(- ۱۲) (۳عنوان)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیحتاج بیانه الی تمهید تقسیم العدد الی أقسامه المشهورة فنقول.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ محشی با جمله «منه دام ظله»، با نشان «بلغ مقابلة»؛ تملک: مظفر حسین غیبی سبزواری، حسن حسینی طالقانی، عبدالله بن نورالدین ابن نعمت الله بن عبدالله حسینی موسوی به تاریخ رجب ۱۱۵۳؛ مهر: «الواثق بالله الغنی حسن الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: مقوایی، ۱۷۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۷سم [ف: ۱-۸۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، با نشان «بلغ مقابلة»، محشی با نشان «منه دام ظله»؛ تملک: محمد بن عبدالوهاب همدانی مشهور به امام الحرمین صاحب کتاب فصوص الیواقیت و از مشایخ اجازه آیت الله مرعشی نجفی با مهر «امام الحرمین ۱۲۷۵» (بیضی) به تاریخ ۱۳۰۲ق، محمد بن حسین حسینی، سید کاظم بن سید محمد؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۵گ، ۱۸سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۳۳-۳۶۶]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۹/۴
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۸۹گ (۶۷پ-۱۵۵ر)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۲۷-۲۱۴]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی وقت یصیر فیه بعینه هلالاً شبیهاً بالعرجون القدیم بعد دوران معدودة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با بلاغ‌های «سماع» و «مباحثه»، محشی با نشان «منه»، نام کتاب و مؤلف با دعای «امد الله تعالی فی عمره»؛ تملک: لطفعلی بن محمد کاظم (صدر الافاضل) در ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ یادداشت محمد حسین بن شیخ حسام الدین؛ جلد: تیماج، ۲۵۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۴-۳۳]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۶۹۴]
۶. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان«منه دام ظله»، آغاز تا میانه بحث ابجد و انجام از میانه بحث اراده افتاده؛ ۱۱۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [صد و شصت نسخه: -۳۳]
۷. قائن؛ امام، سید حسن؛ شماره نسخه: ۲۳
انجام: اشتمالها علی التماثل فان کان من نوع واحد فله ثلاث صور تماثل اثنتین منها او ثلاث ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با عناوین «منه دام ظله»؛ جلد: تیماج، ۲۵۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: -۱۹۸]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۴۰
آغاز: ... قال: و الله الذی لا إله غیره، ما مات ابوطالب حتی آمن بلسان الحبشة و یؤید هذا المعنی ما روی ایضاً الکلینی رحمه الله عن أبی عبدالله علیه السلام قال: إن أباطالب أسلم بحساب الجمل قال بکل لسان؛ **انجام:** منها امکان عدم تسلیم اصل الحرکة فی الأفلاک و الذی عول علیه الریاضیون منهم من المشاهدة انما یدل علی حرکات الکواکب و ما ضموا الیها لیدل علی حرکات الأفلاک من إمتناع الخرق ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با نشان با نشان «منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوا، ۱۱۵گ، ۱۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۹-۵۹۳]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ارثماطیقی: و لاتغفل عما یرد علی مراتب کلام مهم فی هذا المقام من البدایة الی النهایة و هذا اخرما اردنا ان نختم به مباحث النوع الثالث الذی هو آخر انواع الارثما طیقی و یتلوه انشاء الله تعالی مباحث الاستقاطة بتوفیقة
کا: ابی طالب حسینی مرعشی، تا: دوشنبه ۲۳ جمادی الثانی۱۰۸۸ق؛ محشی با نشان «صدر، منه»، در ۹ شوال ۱۰۹۶ مقابله شده؛ در برگ اول حاشیه مربوط به کتاب و تاریخ در گذشت مؤلف در (۸ ساعت گذشته، شب دوشنبه یکم ربیع الاول ۱۰۹۶ به مرض شطرالغب و ۷۱ سال بوده است)؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۵۶ص (۲-۵۷)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۸سم [ف: ۵-۶۲]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶/۲ ـ ج
نسخه تا به کلمه اجتهاد می‌رسد و ناقص است؛ کا: مراد بن قدیم قمی، تا: ۱۰۸۸ق؛ ۴۲گ (۱۰پ-۵۱پ) [ف: ۱-۴۰۴]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۷۸۴/۱
خط: نستعلیق، کا: ابوطالب حسینی، تا: ۱۰۸۱-۱۰۸۹ق؛ کاتب می‌نویسد که کتاب را نزد مؤلف خوانده؛ تملک: باقر بن محمد صادق حسینی قمی؛ مهر: «عبده ابوالقاسم الحسینی» (بیضوی)، «عبده الراجی زین العابدین ...» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۱۸گ (۱پ-۲۱۸ر)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۰-۱۶۸]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۰۶ و ۱۳۶۶-ف
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ محشی با نشان «منه دام ظله، منه»؛ نسخه را خود مؤلف به نعمت شهیریه میر آصف سر میر محمد باقر حسینی بخشیده، در ذیحجه ۱۱۰۲ از اموال ساروخان قورچی باشی بوده و به کتابخانه شاهی آمده است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۸۷گ، ۱۷سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱۴-۳۹۸۶] و [فیلمها ف: ۱-۳۷۲]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۱۷/۳
آغاز: بسمله. من کتاب لسان الخواص لمولانا آقا رضی القزوینی. ابجد عبارة من ثمان کلمات مشهورة مفتحة بهذه الکلمة جمع فیها جمیع حروف الهجا؛ **انجام:** انتفاء المضرة العاجلة و اما المضرة الاجلة فهی العقاب انما یعلم انتفا ذلک لفقد السمع الذی یجب ان یرد به لو کان ثابتاً. انتهی.
گزیده‌ای است از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۴ص (۵۹-۷۲)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱۳-۹۹]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۳۸
آغاز: فیقول العبد رضی الدین محمد القزوینی؛ **انجام:** والتقیید فکل مرتبه فرضت.
از آخر نیز تا اوائل تعریف لفظ اراده را بیشتر ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، ۱۷سطر(۷/۳×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۳-۱۸۸]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا آخر ماااردنا ان نختم به مباحث النوع الثالث الذی هو آخر انواع الارثما طیقی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: چرمی، ۲۳۱گ، ۲۰سطر (۷/۵×۱۳/۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۳-۸۲]

۱۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** الثالث الذی هذا آخر انواع الارثما طیقی و یتلوه انشاء الله تعالی مباحث ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مصحح، محشی از جمله حواشی «منه دام ظله»، محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی (۱۱۱۶ ق) شاگرد مؤلف و ملا خلیل به استکتاب آن همت گماشته و در ظهر نسخه سید ابراهیم بن محمد معصوم خریداری نسخه را برای فرزندش سید علی شرح داده و فرزند دیگرش(احتمالا سید مهدی) نسخه را وقف و تولت آنرا مادام الحیوة برای خودش و بعد از موت به برادرش میر حسینا تفویض نموده است با مهر: «انا مدینة العلم و علی بابها» (مربع)؛ واقف: سید مهدی، ۱۱۵۶؛ ۳۲۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲-۱۹۷]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۴۲
خط: نسخ، کا: محمد زمان بن علیقلی دهخوارقانی، تا: ۱۱۱۹ق؛ محشی بسیار از ابو علی با نشان «ابو علی عفی عنه یا اب عفی عنه»و «عبدالغنی»؛ واقف: عبدالرزاق بن شمس الدین جهانشاهی حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۸۸ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱۷-۹۶]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۴۰
آغاز: علی طبق ما اقتضت الحال والمقام و ادرجت فیه ذکر ما یلائمها و یناسبها و ما یحتاج الیه فی اتمام الکلام و توضیح المرام؛ **انجام:** وهذا آخرما اردنا أن نختم به مباحث النوع الثالث الذی هو آخر انواع الارثما طیقی و یتلوه ان شاءالله مباحث الاستطاعة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ذیحجه۱۱۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ مهر: محمد سعید بن محمد رضوی «محمد سعید بن محمد رضوی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۲]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۵۹
آغاز: ... اری ان یسهل التناول و یعین علی الانتفاع فذکرت اعیان الکلمات الدائرة علی السنة الخواص من ارباب العلوم؛ **انجام:** فتدبر و ارجع بعد التامل فیما ذکرنا الی ما قنع به المفسرون فی تفسیر هذه الایة و لا یغفل عن ما یرد علی مراتب کلامهم فی ذها المقام
خط: نسخ، کا: شرف الدین علی بن کربلائی شاه ولد، زنوزی، تا: ۲۵ صفر۱۱۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با بلاغ «مقابله»، محشی، در پشت برگ آغاز چنین آمده: «حواشی این نسخه بسیار نفیس به خط مبارک مرحوم حاج میرزا محمد حسن زنوزی مؤلف کتاب ریاض الجنة است و در بر گ آغاز نسخه خط مرحوم شمس العلما یکی از نوادگان زنوزی»؛ جلد: ساغری، ۱۹۲گ، ۲۲سطر

(۸×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۸-۲۳۰]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵/۳۱

بخشی از ...؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۳۶۰-۴۰۹)، ۱۸سطر [سنا: ف: ۲-۱۳۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۴۵۲ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۰-۱۷۱۴]

۲۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۴۱۸

لسان الخواص (فی ذکر معانی الألفاظ الاصطلاحیة للعلماء)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد حسین زنجانی، ۱۳۲۱؛ اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۳-۷۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا آخر ما اردنا ان نختم به مباحث النوع الثالث الذی هو آخر انواع الارثما طیقی و یتلوه ان شاءالله تعالی مباحث الاستطاعة بتوفیقه.

خط: نسخ، کا: محمد یوسف ابن علی قزوینی، تا: ۱۲۵۶ق؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری مازندرانی، مرداد ۱۳۱۵؛ ۲۷۰گ، ۱۷سطر (۱۴/۷×۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۳-۱۸۸]

۲۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۸۹۸/۲

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد یوسف بن محمد القاضی، تا: دوشنبه ۲۸ رجب۱۲۷۴ق؛ ۳۱گ (۶۵-۹۵) [ف: ۳-۳۵]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۶۸

خط: نسخ، کا: میرزا حسین کازرونی، تا: ۵ ذیحجه۱۳۱۸ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی از مؤلف، با یادداشتی از رضا موسوی زنجانی به تاریخ ذیقعده ۱۳۸۹؛ جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸-۳۱۰]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لاتغفل عما یرد علی مراتب کلام مهم فی هذا المقام من البدایه الی النهایه و هذا اخر ما اردنا ان نختم به مباحث النوع الثالث الذی هو آخر انواع الارثماطیقی.

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن تبریزی هشترودی، تا: ربیع الثانی۱۳۲۵ق، به سفارش محمد امین صدرالاسلام خوئی؛ مهر: «من کتب الاقل محمد امین النجفی الخوئی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج ، ۲۹۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۳/۲-۱۸۴]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۹-ف

نسخه اصل: نسخه در خاندان همین زنجانی است؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی، تا: ۲۹ رجب۱۳۳۵ق، جا: نجف اشرف، به فرموده میرزا ابا عبدالله زنجانی؛ ۲۹۸گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۲]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۵-ف

نسخه اصل: یوسف آغا ش ۴۴۶۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: زمان مؤلف؛ در پایان نسخه درباره او «الاستاد دام ظله» آمده؛ ۲۰۹گ، ۲۹سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۲]

۲۹. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام [تراثنا: س۱۸ش۱و۲-۲۲۷]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۹۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ مهر: «جواد بن مرتضی الحسنی الحسینی الطباطبائی» (بیضوی)؛ جلد: مقوایی، ۱۸۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۲۹۲]

● لسان الذاکرین / تاریخ معصومین / فارسی

lesān-ol zākerīn

نائینی، محمد هادی بن ابو الحسن، - ۱۲۶۵ ؟ قمری

nā'īnī, mohammad hādī ebn-e abo-l-hasan(- 1849)

اهدا به: فتح علی شاه قاجار (۱۲۱۲-۱۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۲ق

در فضائل و مناقب ائمه معصومین علیهم السلام و مصائب و شهادت آنان مخصوصاً واقعه کربلا و شهادت حضرت امام حسین علیه السلام و باشرح حال سایر ائمه اطهار خاتمه می‌یابد بدین تفصیل: جلد اولمشتمل بر یک «مقدمه» و چهار «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه: در تعریف عشق؛ باب ۱.ذکر دوازده آیه که تأویلا و تصریحاً در شأن سید الشهداء نازل شده؛ ۲. ذکر توجه امام حسین از مدینه به کربلا؛ ۳. ذکر شهادت اصحاب آن حضرت و آن حضرت؛ ۴. ذکر وقایعی که بعد از آن حضرت روی داد؛ خاتمه: در بیان معجزات آن حضرت. جلد دوم: در شرح حال ائمه بعد از امام حسین علیه السلام. آن را به کمک حاج قاسم روضة خوان کاشانی (۱۲۴۲) وحاج میرزا محمد حسین اصفهانی نگاشته است.

آغاز: ۱: بسمله نحمدک یامن قربه الجنة اللتی وعد المتقون ... تشنگان فرات قربش از بیابان محنت به پایان محبت رسیدند و رخت راحت

۲: بسمله الحمدلله الذی جعل مصائب دار الغرور موجهة الی اولیائه ونوائبها واحزانها موقوفة علی اصفیائه.

چاپ: بمبئی، ۱۲۸۷ق، ۳۹۲ص؛ این کتاب مکرر چاپ شده

[نسخه‌های منزوی ۴۵۲۴/۶؛ مشارفارسی ۴۳۷۴؛ الذریعة ۳۰۴/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۱۷۴۹/۳]

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۴۵

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** آه از دمی که حضرت جبریل نوحه گر ×× از کربلا مخلد بر بوتراب شد.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: معصومه خانم بنت محمد نبی سورنج، صفر ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۸۵گ، ۲۴سطر [ف: ۱-۲۱۶]

۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۴۶

جلد دوم کتاب و از حالات امام سجاد علیه السلام تا حضرت

حجة بن الحسن علیه السلام را داراست و به سال ۱۲۳۲ تألیف آن به پایان رسیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح ظاهراً توسط مؤلف؛ ۱۸۱گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۵۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳۱/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شنیدن ماتم وهب افواج هموم بشهربند دل بنده گان خالق وهاب گماشت شادی قاسم را ذکر نمود فریاد و احسیناه بلند شد شهادت علی اکبر را ذکر نمود فغان و اعلیا برکشیدند ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح؛ ۲۷۴گ، ۲۳ سطر(۱۲/۵×۲۲) [ف: ۴۱-۵۹۹]

۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱/۳۶-۵۹۱۷

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳۰گ، ۲۱سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: -۱۵۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۰/۴سم [ف: ۴۱-۲۵۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ مهر: محمد باقر؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۹۷گ، ۲۱سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [سنا: ف: ۱-۹۰]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۱۵۵-۳۱/۳۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** خبر به ابو بکر دادند که دختر رسول خدا نمی‌گذارد که شاه ولایت را از خانه بیرون آوریم. آن کافر بی حیا امر نمود که آن مظلوم را آزار نمایند آن ظالمان که

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۸۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۴۲]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۵۳۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸۲گ، ۱۸ سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۸۷]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۸

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** هرگز بروز حشر نیندیش از حساب ×× داری بدست دامن ال ابوتراب

دو جلد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۱۵۶گ، ۳۱سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴-۳۵۹]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۲-۱۹/۱۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** شنیده بود که وجود این سعادتمند موجب امور خیر بسیار وسعادات بی شمار است به جز دعای خیر درحق او روانیست

جلد اول ودوم؛ خط: نسخ، کا: محمدبن حاجی نصیر نائینی، تا: ۱۲۲۶ق؛ مجدول؛ تملک: احمدبن محمدحسین حسینی به تاریخ ۲۹ربیع الاول ۱۳۰۳؛ مهر: «لااله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسین ۱۱۳۶»(مربع بزرگ)؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۳۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۴۱]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۴۸

خط: نسخ، کا: میرزا محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۲۳۱ق؛ مهر: محمد رضا بن محمد علی حسینی «محمد رضا بن علی الحسینی» (چهارگوش)، حاج سید سعید؛ ۳۵۱گ، ۱۸-۲۱سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲-۶۵۵]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۳۹

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی نصیر نایینی، تا: ۱۲۳۵ق؛ با خطبه عربی اصفهانی: «الحمدلله الذی جعل مصائب دارالغرور موجهة الی اولیائه»؛ در آغاز آن قصیده‌ای است در ستایش فتح علی شاه، در گ ۲۴۷پ-۳۷۰پ، ذیل لسان الذاکرین است در سرگذشت امامان دیگر به جز امام حسین؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۷۰گ، ۱۷ سطر (۱۷×۳۱)، اندازه: ۲۹×۴۱سم [ف: ۵-۴۷۴]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۵۱۰

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** میر محمد حسین اصفهانی رحمة الله علیه.

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد قاسم نایینی، تا: ۱۲۳۹ق، به خواهش علامی محمد هادی (شاید مؤلف)؛ جلد: تیماج، ۲۴۵گ، ۲۳ سطر(۱۳×۲۴)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۵-۴۷۴]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۲/۱

فقط چند مجلس متفرقه از کتاب انتخاب شده است و تمام کتاب نیست؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی سورکی، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: گالینگور، ۱۱۲گ (۱پ-۱۱۲پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱-۵۰۰]

۱۵. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه: ۳۷

آغاز: که میوه باغ دلند و روشنی چراغ بصر ...

خط: نستعلیق، کا: علی پناه بن ولی محمد زنجانی، تا: شوال۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مؤلف نخبة الاسرار را نوشته و در ۱۲۴۳ به حج رفته و تألیف اخبار یوسف کرده است که چند برگی از آن جزو نسخه‌های آقای همراه است؛ اندازه: ۲۰/۵×۲۸/۵سم [رشت و همدان: ف: -۱۶۹۵]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۲۸

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و با اینکه پدر از وفات پسر و مادر از مرگ دختر فراموش می‌نماید هنوز آثار تعزیه آن در جهان بیش از پیش است

خط: نسخ، کا: محمد شریف بن عبدالغفار اصفهانی، تا: شنبه ۱۲ رجب۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۶۲گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۱-۳۳]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲۳۹-۱۷/۱۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** وتوفیقات او را درکارخیر وسعی او را د ررعایت اهل صفا بی شمار گردان یا اله العالمین و یا خیر الناصرین

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی نصیر نائینی و علیرضا بک فیلی ابن حسینعلی، تا: ۱۲۳۰ق و۱۲۴۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب،

۳۰۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۴۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۷۴/۱

آغاز: آغاز دیباچه: ستایش وسپاس مخصوص خداوندی است بی شبه وقیاس لاعدیل لجماله ...

جلد دوم کتاب واز زندگانی امام زین العابدین (ع) تا امام عصر (عج) را دربر دارد، مؤلف در اول این جلددیباچه‌ای به نثر، شامل شش مقدمه با عنوان «المقدمات الستة» آورده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ مجدول؛ جلد: ساغری، مذهب، ۱۲۷گ (۱پ-۱۲۷ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۳۷-۸۷]

۱۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۶۱۶

جلد دوم از امام سجاد تا امام زمان (ع)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد رضا، تا: ۱۲۴۸ق؛ ۹۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۸۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۰۷

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** هرگز بروز حشر نیندیشی از حساب ×× داری بدست دامن آل ابوتراب

ج۲-۱؛ خط: نستعلیق عالی، کا: میرزا محمد باقر مستوفی، تا: ۲ ذیحجه۱۲۴۹ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۵۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۰]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۲۳

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۱۳]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۲۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** سیدالشهداء داده اند تمامی را از ثواب نگارش این کتاب حظی وافر عطا کن خصوص ... حاجی میر محمد حسین رحمه الله علیه

خط: نستعلیق، بی کا، تا: یک‌شنبه ۱۷ ذیحجه۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۵گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵-۴۷۳]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۹۶۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** جسمی که بود پرورش در بر نبی ×× اندر زمین ماریه شد خاک بسترش / دانی که کیست او سر و سالار اولیاست ×× سبط نبی عزیز والی شاه کربلاست

دو جلد؛ خط: نسخ، کا: علی بن حسن بن حسین، تا: سلخ ذیحجه۱۲۵۵ق، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۷۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۳]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۹]

۲۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵/۱

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شنبه ۱۹ ذیقعده۱۲۵۵ق [نشریه: ۲-۱۰۸]

۲۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** سالک مسالک سید الوصیین حاج حسین اصفهانی

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن میرزا کبیر، تا: ۱۴صفر۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۲-۴۶۵]

۲۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۲۴

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۵ ربیع الاول۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۱-۴۳۰]

۲۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۷۸۵

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملا نجف قزوینی، تا: ربیع الاول۱۲۵۹ق، حسب فرمایش حاجی علی اکبر؛ مجدول؛ تملک: ابوالقاسم بن علیمحمد لاریجانی؛ جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۱۱×۲۰) [ف: ۲-۸۵]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۱۱/۱

آغاز: الحمدلله الذی ذکره زیب لسان الذاکرین و فکره أنیس للعابدین؛ **انجام:** میل بامورات دنیوی نکرده بهیچ کاری مشغول نمی‌شدم چند جلدی قرآن نوشتم دماغم ازنوشتجات نیز بالمره سوخت

خط:نسخ،بی کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ مهر: «عبده حسین بن مهدی موسوی» (بیضوی)، «مهدی موسوی» (بیضوی)، «علی الموسوی» (مدور)؛ ۱۴۲گ (۱-۱۴۲)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۶-۳۶۵]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۷۴

بی کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [رایانه]

۲۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۶

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد باقر طبیب، تا: چهارشنبه سلخ محرم۱۲۶۲ق، برای میرزا محمد جعفر آشتیانی مالک نسخه در دیه طروز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۲۵گ، ۳۱ سطر (۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: -۱۱۸]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰۷

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** در عرصه قیامت و هنگام بازخواست ×× هادی ترا شفاعت خیر النساء بس است / هرگز به روز حشر نیندیشی از حساب ×× داری به دست دامن آل ابوتراب

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر، تا: سه‌شنبه ۹ ذیحجه۱۲۶۶ق؛ مذهب، مجدول؛ با مهر «عبده حسین ۱۲۹۶» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۳۸گ، ۱۹سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲۰-۲۲۱]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۹۵۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** باتفاق اکثر مفسرین ولی خون افتخار شهدا فرزند او بقیة الله فی الارضین جناب صاحب الامر (ع) است

شامل جلد اول و دوم، اما مجلس آخر کتاب در معجزات صاحب الامر (ع)در نسخه حاضر کتابت نشده؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه ۴ جمادی الثانی۱۲۶۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۱۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۲۱]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۱-۱۵/۵۱

آغاز: بر رأی روشن دلان حقیقت بین وصورت گدازان معنی گزین پرتو ظهور و وضوح یافته که اول ماخلق الله تعالی نور نامی وگوهر گرامی الصفات حضرت سیدکاینات؛ **انجام:** چون آن جناب را ستمگران از مدینه طیبه به جانب عراق بردند به حضرت امام رضا (ع) امر کرد که باید هر شب تا هنگامی که خبر وفات من به تو رسید در دهلیز خانه به سربری ... زینت فزای بارگاه رضا بود آنجا

جلد اول ودوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴–۱۲۸۳ق، جا: مدرسه جده؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۲۱۴گ، ۱۹–۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶–۳۴۴۰]

۳۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۲۳ل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق؛ ۱۱۰گ، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: –۱۱۶۰]

۳۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۲۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** حیرانم که آن ناکسان که آب بر روی آن حضرت بستند چگونه تمنای زلال مرحمت الهی و آشامیدن آن جام ... دارند.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ محرم۱۲۵؟؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۵۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱–۱۴۴]

۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** پس بسبب تغیر آنحضرت چگونه امید آمرزش از حضرت رب الارباب داشته باشم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱–۴۵]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** چگونه تمنای زلال معرفت الهی و آشامیدن انجام که صورت مسرور و حیود نامنتها امت دارند تمام.

خط: نسخ، کا: نائینی هاشم بن محمد کاظم، بی‌تا [رایانه]

۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۳۷۴

آغاز: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: حاجی میر محمد حسن اصفهانی، بی‌تا؛ صورت مصالحه نامه محمد تقی بن حاج میرزا اسماعیل مورخ ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ مهر: «یا امام محمد تقی ۱۲۳۲ هـ ق» (بیضی)؛ جلد: روغنی، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۲–۴۴۱]

۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۶۰/۱

آغاز: ستایش وسپاس مخصوص خداوندی است بی شبه وقیاس لاعدیل لجماله وجلاله که قدرت کامله‌اش دروجود آدم وشیطان را برابر نشانید؛ **انجام:** درنماز اندر سجود دوست بود وداد جان ×× برسرش افتاد شوق کوی محبوب ازل / پای را لایق ندانستی به سرآمد روان ××گفت تاریخ وفاتش وقت اتمام کتاب. ماتم اندر سجده ی حق برده درسوی جنان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴–۱۶۴۹]

۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۸۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمود عبدزاده سراج منیر [رایانه]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۱۶۶

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و کنیز او را بیهوش بخیمه برد و خود در پای جامه ی خواب خفت بعد از ساعتی زن بهوش آمد دید که جماعتی شمع و مشعلها بر افروخته داخل ...

مجلد اول تا اواسط مجلس دوم از باب سوم و از برگ ۱۱۵پتا ۲۰۶پ نسخه فوق افتادگی دارد مجلد دوم تا اواخر مجلس ذکر احوال امام حسن عسکری علیه السلام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: یوهط ابن قوتلمک سهی؟؛ جلد: تیماج، ۳۰۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [رایانه]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۸۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** هرگز بروز حشر میندیش از حساب داری به دست دامن آل ابوتراب

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسمعیل بن حاجی میرزا محمد، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۲۰سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رایانه]

● لسان الذاکرین / تاریخ معصومین / فارسی

lesān-ol zākerīn

محمد علی بن زین العابدین، ق۱۴ قمری

mohammad ‘al ebn-e zayn-ol-‘ābedīn(- 20c)

مؤلف که از واعظین وروضه‌خوانان بوده، روضه‌هایی را به نظم ونثر از کتاب‌های مختلف جمع‌آوری ودر این کتاب نقل نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۳۷۸–۲۲/۹۸

آغاز: بسمله هذا کتاب لسان الذاکرین. به غیر شام غریبان ز ابتلای غریب ×× به نیل کس نزند جامه درعزای غریب؛ **انجام:** درجای دیگر حضرت می‌فرماید ان المحرم شهر ... ماه محرم ماهی بود که اهل جاهلیت در این ماه حرام می‌دانستند جنگ کردن اما منافقان این امت ماه خون ما راحلال دانستند

خط: نسخ و تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۱۷۸گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۶–۳۴۴۲]

● لسان الصادقین فی شرح الاربعین / حدیث / عربی

lisān-uṣṣādiqayn fī š.-il arba‘īn

زنجیفوری، علی حسین بن خیرات علی، ق۱۳ قمری

zanjīfūrī, ‘alī hoseyn ebn-e xayrāt ‘alī(- 19c)

به دستور: مفتی میر محمد عباس لکهنوی (استاد مؤلف)

تاریخ تألیف: ۲۳ صفر ۱۲۹۹ق
شرح چهل حدیث است که مؤلف انتخاب و شرح کرده و در این شرح به آیات و احادیث بسیار استشهاد شده و به مباحث ادبی و لغوی کمتر می‌پردازد.
چاپ: چاپ لکنهو، ۱۳۰۰ ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۷۵۵

آغاز: الحمدلله الذی شرع لنا شرائع الاسلام و صدع لنا شوارع الاحکام و الصلاة و السلام علی مصابیح الظلام؛ **انجام:** اللهم فتقبله منا و اجعله نافعاً لمن أراد الانتفاع به و تذکر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (شاید)، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۷۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۰-۱۴۷]

● **لسان الصدق** / تفسیر / عربی

lisān-uṣṣidq

حسنی طباطبائی، صدرالدین محمد، - ۱۱۵۴ قمری
hasanī tabātabā'ī, sadr-od-dīn mohammad(- 1742)
تاریخ تألیف: ۱۱۳۶ق
در تفسیر سوره قدر.

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۲۰/۴

آغاز: بسمه تعالی و به نستعین، سورة القدر نزولها ... مسنداً عن علی بن عیسی القماط عن عمه عن ابیعبدالله (ع) قال اری رسول الله فی منامه بنی امیة یصعدون علی منبره من بعده؛ **انجام:** فنکتب بالنون و ان نخففه و اللام هی الفارقة و من تعلیله.
خط: نستعلیق، کا: سید نقی مدرس مصدق (من احفاد المؤلف)، تا: ۱۳۸۰ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۷۵-۸۳)، ابعاد متن: ۲۰×۲۳/۵، اندازه: ۲۱/۵×۲۷سم [ف: ۱-۳۰۳]

۲. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۲

آغاز: نزولها فی قمی سمندا عن علی بن عیسی القماط؛ **انجام:** الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد سامع ابن محمد نصیر، بی‌تا، کاتب از شاگردان مؤلف بوده؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۱۲-۱۱۵)، ۲۱ سطر(۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [میراث اسلامی: ۸-۴۶۰]

● **لسان الصدق** / فقه / فارسی

lisān-uṣṣidq

حسینی طارمی، محمد بن ابی القاسم، - ۱۲۶۹ قمری
hoseynī tāromī, mohammad ebn-e ab-el-qāsem(- 1853)
رساله فتوایی در اعمال حج و عمره.

زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: بسم الله اتوکل علیه و استعین به فی الاتمام و زیارة بیت الله و بیت رسوله صلی الله علیه و آله
بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: انجام [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۲۵]

● **لسان الصدق** / اصول فقه / عربی

lisān-uṣṣidq

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری
tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)
تاریخ تألیف: شب پنج‌شنبه ۹ ربیع ۱۲۵۸ق
قواعد اصول فقه را با تفصیل و رد و ایراد بسیار و نقل اقوال علمای فن و زنده افکار و نتایج انظار آنان، در یک «مقدمه» و چند «باب» و یک «خاتمه» با عناوین «اصل، اصل» گزارش کرده، و با اینکه مؤلف مدعی است که از اطناب و تطویل اجتناب نموده ولی خالی از تطویل و اطناب نیست.
آغاز: حقیقة ما حققه المحققون للحقیقة و المجاز و دقیقة ما دققه المدققون فی الاطناب و الایجاز و ودیعة ما أودعه الموعدون فی الاحراز.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحق به فی الثانی الثانی کما علیه اصحابنا لا اجماع ...
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۲۹گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۲۲-۲۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱۴

جلد اول، این نسخه از آغاز کتاب تا مبحث «هل یجوز امر الآمر بشیء مع العلم بانتفاء شرطه»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن عبدالغنی کجوری، تا: جمعه ۱۶ محرم۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۸۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۶-۱۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه۲۸ جمادی الثانی۱۳۰۳ق؛ از روی نسخه اصل کتابت شده؛ جلد: تیماج، ۳۳۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۲سم [ف: ۴۱-۲۴۴]

● **لسان الصدق** / اخلاق / فارسی

lisān-uṣṣidq

جدید الاسلام، حسینقلی، - ۱۳۳۳ قمری
jadīd-ol-eslām, hoseyn-qolī(- 1915)
تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۶ جمادی الثانی ۱۳۲۲ق
مؤلف گویا از مسیحیان شیروان بوده و در بادکوبه به دین اسلام گرویده است. دارای ۶۲ «مجلس»: با عنوان «مجالس الحکیم من نتایج افکار الجدید» در سخنان حکمت‌آمیز و در ارتباط با کشورداری و جز آن.
آغاز: بسمله. حمد و سپاس خداوندیرا سزاست ... اما بعد بنده فقیر ... حاجی حسین قلی در ... چهارده سالگی به ... اسلام

مشرف شدم ... و بعد بسمله ... و من اصدق من الله قیلا ... مدتی بود پی حکمت میگشتم.
انجام: حکماء مؤمنان صاحبان افکار عالیه و ذهن و قاده از ایشان یاد گرفته عمل کنند، و از این کارعاقل استنکاف نکند چون اصل آن هست از مؤمن گمشده ... حفظ کند ...
[فهرستواره منزوی ۵۸۱/۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۸۰
آغاز و انجام: برابر
کاتب = مؤلف، تا: ۶ جمادی الثانی۱۳۲۲ق؛ ۱۳۲گ، مختلف السطر(۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۴-۲۷۳]

● **لسان الصدق و الصواب** / اخلاق / عربی
lisān-uṣṣidq wa-ṣṣawāb
تنکابنی، ابوالحسن بن محمد هادی، – ۱۲۸۶ قمری
tonekābonī, abo-ol-hasan ebn-e mohammad hādī(-1870)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۶ق
درهشت «کلمه» است در معنی صدق و کذب و حقیقت هریک از این دو از دید منطقی و لغوی و ادبی.
آغاز: الحمدلله الذی خلقنی فهو یهدین و یمیتنی ثم یحیین و جعل لی لسان صدق فی الاخرین و الصلاة علی أشرف المرسلین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱۱/۲
آغاز: الحمدلله الذی خلقنی فهو یهدین و یمیتنی ثم یحیین و جعل لی لسان صدق فی الاخرین و الصلاة علی أشرف المرسلین؛
انجام: و فیما ذکر غنی عن الاطناب الذی فعله بعض الأجلة و علیك بالدقة
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین حسینی تنکابنی (فرزند مؤلف)، تا: ۱۳۰۶ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، ۷گ (۷۶پ-۸۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶-۹]

← لسان الطیر ← منطق الطیر

● **لسان الطیر** / شعر / ترکی
lesān-ot tayr
امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴ – ۹۰۶ ؟ قمری
amīr ‘alī-šīr-e navā’ī, ‘alī-šīr ebn-e kīčakne (1441-1501)
آغاز: بسمله. جان قوشی چون منطق راز ایلاکای ×× تنکری حمدی پرله آغاز ایلاکای
انجام: هر پریشان سوز که یازدیم یا کریم ×× بار چاردین استغفرالله العظیم

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷۸۳/۲
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ش ۳۵۸۲/۱۰ ملی تبریز به دست آمد؛ خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: ۱۲۵۶-۱۲۵۹ق؛ پس از ختم کتاب کاتب افزوده است: «در زمان بندگان خان خانان سبزوار اعنی امیر اصلان خان خلف نواب مستطاب ارفع اشرف والا سالار بار که این حقیر هم در سلك چاکران ایشان ... محبوب میشدیم و مطاعی حضرت پلنگ توش کلاتی نایب مناب سرکار با اقتدار حاکم سبزوار بود با آنجناب شبها بروز و روزها بشب آوردیم و حسب الخواهش مطاع معظم دو جلد کتاب از نوایی غفرالله و رحمه الله باتمام رسانیدیم. اللهم اغفر و الوالدیه»؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹-۲۴۹]
۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۲/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی، ۳۹گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۴سم [ف: ۳-۱۱۰۹]

● **لسان العارفین** / دعا / عربی و فارسی
lisān-ul ‘ārifīn
موسوی جزائری، موسی بن عزیز الله، ق۱۳ قمری
mūsavī xorram jazā’erī,mūsā ebn-e ‘azīz-ol-lāh (- 19c)
ادعیه ومناجاتی که از چهارده معصوم (ع) رسیده جمع‌آوری نموده واین کتاب را در یك مقدمه در بیان فصیلت مناجات وچهارده باب کههر باب ادعیه رسیده از یکی از چهارده معصوم را شامل است، سامان داده وبرای هر مناجاتی عنوانی که مناسب با فحوای آن بوده انتخاب نموده است مانند: مناجات مهمومین، مناجات منیبین، مناجات مستعطفین و ... .

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۵-۱/۱۲۵
آغاز: بسمله. حمدودرود نامحدود، شکر وستایش غیر معدود، سزاوار معبود ودودی است که تر دامنان لوث عصیان وخائفان لهب نیران را، شعله آتش خوف عقاب؛ **انجام:** و أحصی عدد الاحیاء و الاموات صل علی محمد و آل محمد خیر البریات وافعل بی کذا وکذا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، نوشته‌ای به امضای محمد بن الحاج خضر به تاریخ ربیع الثانی ۱۲۵۴؛ تملک: آقا سید صادق خرم آبادی؛ جلد: تیماج، ۲۲۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۶-۳۴۴۲]

● **لسان العارفین** / تاریخ معصومین / فارسی

lisān-ul ‘ārifīn

زندگی‌نامه چهارده تن پاک است در دو جلد: یکم در پنج «باب» و هر یک در چند «فصل». و دومین در «مجلس»هایی بی‌شماره، که از حضرت زین العابدین آغاز می‌شود تا حضرت حجت. عنوان باب‌ها چنین است: باب ۱. در احوال حضرت پیامبر، ده «فصل»: ۱) نسب شریف و اسم و کنیت و لقب ایشان، ... ۵) فضیلت صلوات بر ایشان، ... ۱۰)در احوالی چند که از دفن واقع شد؛ باب ۲. حضرت زهرا، چند «فصل»: ولادت آن حضرت ...؛ باب ۳. در احوال حضرت علی(ع). چند «فصل»: ۱) ولادت ایشان ...؛ باب ۴. حضرت حسن، نیز چند «فصل»؛ باب ۵. حضرت حسین، نیز چند فصل. مجلس دوم با سربندهای «مجلس» است از حضرت زین العابدین تا حضرت حجت، هر یک در یک «مجلس».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۶۴

آغاز: آغاز ج ۱: ... در بیان گریستن و گریانیدن بر مصایب حضرت.آغاز ج۲: بسمله. الحمدلله الذی ذکره زیب لسان الذاکرین، و فکره انیس للعابدین، من عرفه من الکلام و غنا نفسه بالصیام و هو من الزاهدین و زین العابدین

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ تملک: آقا میرزا مهدی روضه خوان؛ مهر: «عبده ابراهیم» (بیضی)؛ ۳۶۹گ، ۲۱سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳-۲۸۲]

● **لسان العارفین فیما ورد عن الائمة الطاهرین** / عرفان و تصوف / فارسی

lesān-ol ‘ārefīn fīmā vrd ‘an-l a’emme tāherīn

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad(- 1856)

تاریخ تألیف: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۹ق

مؤلف گوید که چون کتاب‌های منهج السالکین، مشکوة العارفین، رموزات العارفین معراج العارفین، حیوة الایمان وتفسیر غنایم العارفین را اغلب برمبنای اصطلاحات اهل عرفان تألیف نموده بود لذا رساله حاضر را درشرح اصطلاحات آنها نوشته است. مشتمل بر یک «مقدمه» و ۴۸«فصل» ویک «خاتمه» است.با اشاره به بعضی از احادیث و روایات ائمه اطهار علیهم السلام، هر یک از اصطلاحات در فصلی عنوان شده و موارد استعمال آنها با ذکر شواهد و توضیح گزارش می‌دهد.

آغاز: الحمدلله الذی تجلی للخلق بآیاته و احتجب عنهم بظهور صفاته قال تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق ... أما بعد چنین گوید ... چون این فقیر جمله از رسایل چون منهج السالکین و مشکوة العارفین ...

انجام: فإن ذلک علیک سهل یسیر، لأنک یا رب علی کل شئ قدیر و بالإجابة جدیر، آمین یا رب العالمین؛ قد جفت القلم من تألیف هذه النسخة؛ اللهم تقبل منی بحقک علی آلک و بحق آلک علیک و تجاوز عن زللی و خطایای، انک أرحم الراحمین.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۷۵؛ هند، بمبئی، ۱۳۰۶ق، سنگی، رقعی، ۱۲۹ص

[الذریعة ۳۰۶/۱۸؛ مستدرکات أعیان الشیعة ۲۹۹/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۸۹/۲؛ فهرستواره منزوی ۷۹۵/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۶۸

آغاز: یا محمدا فی الصفات و یا علیا فی الایات لک البهاء والثناء و المجد و الکبریای و الرحمه الواسعه و المکتوبه، من یقدر علی تحمیدک یا محمود؛ **انجام:** الفصل الاول فی بیان الموجودات کلهم امه و الیه یشیر قوله تعالی و ما دابه فی الارض ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: وسط؛ جلد: گالینگور، ۱۷۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲/۳۳-۱۴۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱/۱۱۹۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۲۵ ربیع الثانی۱۲۳۹ق؛ مصحح، محشی؛ تملکی در ۱۸ ربیع الاول ۱۳۳۵ به نام «موسی بن ریحان الله» که از پدرش «ریحان الله بن جعفر» به ارث برده؛۶۵گ(۱-۶۵)،۱۲سطر،اندازه:۶/۵×۱۰سم [ف: ۳۰-۳۰۶]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱/۱۶۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، گویا از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج، ۸۱گ (۱پ-۸۱ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵-۲۶]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱/۵۳۱۶-۲۶/۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قنبر بن جعفر، تا: سه‌شنبه ۲ محرم۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۶۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۴۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۴۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد ابراهیم فرزند میرزا عبد المجید، تا: پنج‌شنبه دهه سوم ذیقعده۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۲۳۲-۲۵۳)، ۲۶سطر(۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۹-۶۵]

۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۰۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** از ایشان بیزاری می‌جوئید ، عرض کردم بلی پس حضرت فرمود اگر چنین است بس.

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۵۷ص (۱۴۴-۲۰۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱-۱۲۲]

● **لسان العاشقین و دبستان معرفت** / ادبیات / فارسی

lesān-ol ‘āšeqīn va dabestān-e ma‘refat

شباب، محمد جواد، ۱۲۷۰ - ۱۳۵۲ قمری

Šabāb, mohammad javād (1854 - 1934)

منظومه‌ای داستان‌وار با غزل‌های آبدار که به درخواست دوستی دراوج حال تنگدستی وفلاکت سروده شده و ۱۵۰۰ بیت را دربردارد. درپایان غزلی درمدح اتابک اعظم علی اصغر خان امین السلطان آمده است.
[الذریعة ۳۰۷/۱۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷۵
کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۳۳۰ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۸ش۴-۷۱]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۰۷۴
آغاز: سرنامه بنام کردگاری ×× که جز او را نزیبد ملک داری / خداوند جهاندار روان بخش ×× زرحمت ناتوانان را توان بخش؛
انجام: خدایگانا صدرامها هنرمندا ×× توئی مطیع بجان حکم پاک یزدان را / سخنوران چو نگارند نامه ها زنخست ×× زنام نیک تو زینت دهند دیوان را
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: زین العابدین بن حیدر قلیخان (سردار کابلی) بن نور محمد خان کابلی در ربیع الاول ۱۳۴۹ق «زین العابدین الحسین ۱۳۰۹»؛ ۵۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۰]

● **لسان العجم** / ادبیات / فارسی

lesān-ol ʻajam

طالقانی، حسن بن محمد تقی، ق۱۳ قمری

tāleqānī, hasan ebn-e mohammad taqī(- 19c)

برای: علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه
تاریخ تألیف: شنبه ۲۲ ذیقعده ۱۳۰۱ق
مؤلف که از تربیت یافتگان مدرسه دارالفنون بوده رساله حاضر را درعصر ناصرالدین شاه قاجار وبرای وزیرعلوم علیقلی خان اعتضاد السلطنه، در دستورزبان فارسی تألیف نموده است. او این کتاب را دریک «مقدمه» وچهار «باب» ویک «خاتمه» مرتب نموده است. در پایان می‌گوید که آن را از رساله مبسوطی گزین کرده ام.
چاپ: بمبئی، ۱۳۱۷، جیبی، ۱۷۲ص؛ تهران، ۱۳۰۵، جیبی، ۲۶۳ص
[الذریعة ۳۰۷/۱۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰ سرود
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳-۴۱۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۸۰-۱۳/۶۰
آغاز: الحمدلله ولی النعمة ومفوض الحکمة. تبارک رب لم یزل عالی الجد ×× نزیفهاً عن الفعل المقوم والحسد؛ **انجام:** وسبین شرح ما اختصرته هنا فی رسالة مبسوطة کاملة بعون الله الشاملة
واسئل الله ان ینفع بها جمیع اخوانی الطالبین
خط: نستعلیق، کا: حسین بن مرتضی قلی میرزا نواده مرحوم محمد رضا میراز، تا: سه‌شنبه ۲۲ رجب۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۴۳]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۶۶ - ج
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ از محمد علی طبیب تهران در ۳ صفر ۱۳۰۳، از محل هدیه دکتر مصدق خریده شده است؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۳گ، ۱۱سطر(۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: -۱۸۰]

● **لسان العرب** / لغت / عربی

lisān-ul ʻarab

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (981 - 1038)

در نسخه با عنوان «رسالة فی لغت» آمده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۳/۲۵
آغاز: بسمله. کان الشیخ الرئیس ابو علی سینا ... (برابر آنچه در فهرست مصنفات آمده است)؛ **انجام:** فصلاً عن آن تعرفها. هذا آخر ما وجدت من هذا الکتاب. تمت
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳گ (۷۴پ-۷۶ر)، اندازه: ۱۳/۷×۲۵/۵سم [ف: ۸-۳۷]

● **لسان العرب فی علوم الادب** / معانی بیان، عروض و قافیه، صرف / عربی

lisān-ul ʻarab fī ʻulūm-il adab

آثاری، شعبان بن محمد، ۷۶۵ - ۸۲۸ قمری

āsārī, šaʻbān ebn-e mohammad (1364 - 1425)

تاریخ تألیف: ۸۰۹ق؛ محل تألیف: مکه مکرمه
در هزار بیت به‌جز خطبه آن و در فنون تصریف و علوم و مخارج حروف و قوافی و بیان است روی‌هم ده فن است.
[بروکلمان ۳۹/۱ و ۱۸۰/۲ و ذیل ۹۶/۱ و ۴۶۹/۲؛ معجم المؤلفین ۳۰۰/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۹۹
آغاز: یقول افقر الوری شعبان ×× مقال عبد عمه الاحسان؛ **انجام:** بمکة فی عام طیب ضم ما ×× نظمته مصلیا مسلما
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ با پیشانی ترنج؛ تملک: عبدالعزیز بن احمد در ۱۴ صفر ۱۲۲۹ که در مدرسه علی استاد در دیار بکر خریده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۵۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۱/۲×۳۱سم [ف: ۱-۴۵۱]

● **لسان الغیب** / شعر / فارسی

lesān-ol qayb

عطار، محمد بن ابراهیم، ۵۳۷؟ - ۶۲۷ ؟ قمری
'attār, mohammad ebn-e ebrāhīm (1143 - 1230)
مثنوی عرفانی است حدود ۵۴۰۰ بیت، همانند «مظهر الاسرار» و «مظهر العجائب» او دربیان ولایت علی وفرزندان اوست.
آغاز: بسمله اسم توحید ابتدای نام اوست ×× مرغ روحم جملگی در دام اوست / اسم توحیدم بنام ذات بود ×× دربیانم عشق تحقیقات بود
[نسخه‌های منزوی ۳۰۹۷/۴؛ لغت نامه دهخدا ۲۹/۳]

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۵/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنچه بامن کرده اند در این جهان ×× عاجز است ازشرح او اینجا لسان ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۸۸۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۵۰گ، ۵۴سطر چهارستونی، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳-۱۱۲۷]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۰۳/۵-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۷۷]
۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۶
خط: نستعلیق، کا: نظام الدین احمد بن حسین بن محمد شاه بن حیدر بن بایزید بن حسین بن علی بن سلام الله بن عتیق الله بن ابی غانم محمود بن ابی الفضل بن ابی راشد بن هاشم بن ابی الفضایل فاضل بن مفضل بن ابوالکرم یحیی بن عقیل بن زکریا [بن] یحیی بن زین ابی ذر غفاری، تا: ۱ محرم۸۹۹ق؛ افتادگی: انجام؛ در پایان نسخه قصیده‌ای در شرح حال اهل دنیا و منقبت علی سروده عطار است و نام نویسنده نسخه در آن «نظام الدین احمد بن حیدر باب تونی غفاری» آمده مورخ ۸۹۹ (در سه صفحه)، سپس ستایش‌های شاعران است از عطار در سه صفحه، نویسنده نسخه آن را هنگامی که از زیارت حرم مکه و مدینه و حرم امامان برگشته بوده است و پس از دیدار بغداد و حله ونقاره دو اشکوبه در برابر مقام صاحب الزمان و پس از دیدار مراغه و تبریز و ساختن سرایی برای بی نوایان به نام «غفاریه» در سه سال و وقف چندین مکان برای آن در سال ۸۹۴ در زمان فرمانروایی سلطان یعقوب بن حسین بیک و پس از رسیدن بکاشان دو کتاب را (که در این نسخه باید باشد و اکنون جز این یکی نیست) برای مردم نوشته است؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: ربعی [نشریه: ۳-۲۹]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم گفتارم بر ایشان بود و بس ×× این بود ما را بعقبی دست رس؛ پایان نسخه: مولانا محمود مراغه فرماید ...
خط: نستعلیق، کا: علی بن حاجی مذهب، تا: ۹۰۱ق؛ مجدول، هفت صفحه آخر نسخه یک قصیده در منقبت علی (ع) از عطار و ابیاتی از مولوی، شیخ محمود شبستری، علاءالدوله سمنانی، قاسم انوار، شاه نعمة الله، سلمان ساوجی، سادات هروی، ابوالوفاء خوارزمی، سید محمد نوربخش، حسین خوارزمی، کاتبی نیشابوری، کمال خجندی، نسیمی و جامی که درباره عطار سروده اند و این قسمت ناتمام است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۵۹ص، ۱۲سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۸-۳۴۰]
۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۵۳-۱۶/۱۶۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** تو مشو غافل زیار هم زبان ×× چون به تو همراه باشد درجهان / هم زبان چون شام خلوتگاه توست ×× درغم و زاری شب آگاه توست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۹۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۴۴]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۹۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم گفتارم بر ایشان بود و بس ×× این بود ما را بعقبی دست رس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی مذهب، ۱۰۹گ (۱۲۳-۲۳۱)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۳۴]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۱۴سطر(۵×۱۰/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱۱-۲۳۰۵]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۵-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** ای ببازار بلا آویخته ×× خار در پای عزیزان ریخته
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۴-۲۲۵]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** ای ببازار بلا آویخته ×× خار در پای عزیزان ریخته
خط: نستعلیق، کا: تفرشی، محمد حسین بن عبدالرحیم، تا: یکشنبه ۲۸ شعبان۱۲۰۸ق، برای زین العابدین بیک؛ با تصحیح میرزا عبدالغفار نجم الدوله در جمادی الثانی ۱۳۲۳؛ جلد: تیماج، ۱۷۲گ، ۱۴سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۹-۱۱۷۸]
۹. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۶۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** غم گفتارم پریشان بود و بس ×× این بود ما را یعقبی دسترس
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمود بیات، تا: ۱۲۵۰ق، جا: همدان؛ مجدول، در صفحه عنوان نسخه از معصومعلی موسوی به تاریخ ۱۳۱۳ق؛ ۵۰گ (۱-۵۰)، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [اوراق عتیق: ۲-۳۸۶]
۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: عارفعلی تفرشی، تا: ۲ جمادی الثانی ۱۳۱۲ق، برای آقا میرزا محمود خان ملقب به نصرت علیشاه خاکسار از فرزندان حاج ناصر علیشاه؛ مجدول؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [نسخه

پژوهی: ۲-۲۱۲]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۸۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** عالم صورت نگردیدم ×× غیر خود چیزی ندیدم و السلام

خط: نستعلیق، کا: عارف علیشاه، محمد بن علی اکبر، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ (۱پ-۱۳۵پ)، ۱۵سطر، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۴۳]

۱۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این بود ما را به عقبی دست رس ... بدعائی یاد کنند.

خط: نستعلیق، کا: سید حسین اصفهانی، تا: سه‌شنبه۱۵ محرم۱۳۱۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۶ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲-۱۳۴]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۹/۱۲

آغاز: درکتابم جمله ترک سر بود ×× کشتن این مرغک بی پر بود / سوی گفتارم نظر کن ای جوان ×× تا که مقصودت شود حاصل ازآن؛ **انجام:** من کتاب غیب آوردم برت ×× تاکند واقف زفرش اخضرت / ختم کردم این لسان الغیب من ×× زانکه بهتر زین ندارم من سخن

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۲۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱۹ص (۲۲۳-۳۴۱) [ف: ۳-۴۰۵]

● **لسان الغیب** / شعر / فارسی

lesān-ol qayb

حیدری تبریزی، - ۱۰۰۲ ؟ قمری

heydarī tabrīzī(- 1594)

لسان الغیب ناظر به رساله شریف تبریزی(- ۹۵۶ق) با عنوان «سهو اللسان» است که در آن استاد خویش «لسانی» را قدح نموده و اشعار سستی را به او منسوب نموده است و خشم و طعن همشهریان خود را برانگیخته است. حیدری در دفاع از لسانی و رد دعوی شریف تبریزی، بیت یا ابیاتی از غزلیات لسانی را مطبوع دانسته و بر ابتدای ابیات لسانی، ابیاتی از خویش در مدح لسانی و یا قدح شریف افزوده و به این ترتیب قطعاتی تضمینی ساخته است. حیدری مجموعاً یکصد و نود بیت از اشعار لسانی را در پنجاه ودو قطعه تضمین نموده و علاوه بر آن، ترکیب‌بند نسبتاً مفصلی نیز نقل کرده است. صادقی کتابدار مؤلف مجمع الخواص نیز که از معاصرین حیدری است، لسان الغیب را نقد کرده و نقد خویش را هجو ثالث نامیده است.

آغاز: حمد بی حد متکلمی را که سنخن وران خرده بین رانه زبان از ادای حمد و ثنای او قاصرست ... خرد عاجز ز تفسیر جلالش ×× زبان قاصر ز تقریر کمالش / از او خرم دل تنهانشینان ×× وز او بیننده چشم دور بینان

انجام: که ناید بدی ز آدمی در وجود ×× هر نکس که بد کرد آدم نبود / بدو نیک ایام چون بگذرد ×× چرا کس بغیر از نکویی کند

چاپ: ضمن گنجینه بهارستان، ادبیات فارسی-۲ (شعر)، مسلسل ۹، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامس، بهار ۱۳۸۴ش، با تصحیح آرش ابوترابی همدانی

[الذریعه ۲۷۱/۹؛ سخنوران آذربایجان، ج۱، ص ۳۲۰]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۸۱/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان یادداشت‌هایی بوده که محو شده تنها یک تاریخ ۱۲۴۲ دیده می‌شود؛ ۲۴گ (۲۰۱-۲۲۴) [ف: ۱۵-۳۴۸]

● **لسان الغیب** / شعر / فارسی

lesān-ol qayb

عصار، محمد بن محمود، ۱۲۶۴؟ - ۱۳۵۶ ؟ قمری

ʻassār, mohammad ebn-e mahmūd (1848 - 1937)

مثنوی عرفانی است با چند قصیده در آغاز، از سید محمد عصار متخلص به آشفته و ناظم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۷۵۹

آغاز: ز بسم الله رحمن رحیم و اول اسما ×× مزین سازم این دفتر بتشریفش زسرتا پا؛ **انجام:** چشم خواجه چون بر ان دشنه فتاد ×× از غضب آهش بر آمد از نهاد

خط: نستعلیق تحریری، کا: عصار، محمد ناظم، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با قلم‌خوردگی‌های بسیار؛ واقف: ناظم؛ جلد: تیماج جگری، ۱۹۲گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷-۶۹۹]

● **لسان الغیب عن لسان الغیب = بیان الغیب عن لسان الغیب** / فلسفه / عربی

lisān-ul ġayb ʻan lisān-il ġayb = bayān-ul ġayb ʻan lisān-il ġayb

صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق، ۶۰۷ - ۶۷۳ قمری

sadr-od-dīn qūnīyavī, mohammad ebn-e eshāq (1211 - 1275)

رساله مختصری است درباره وجود و مسائل آن به طریق عرفان و در آن از مؤلف جز نام، مشخصات دیگری نیست. این رساله ترتیب خاصی ندارد و در آن این عناوین آمده است: استیناف، اصل، ایقاظ، تبصره، تحصیل، تنبیه، توصیف، فصل، قطاس عقلی، مختتمه، نقد، وصیت، وهم. (ابراهیم دیباجی)

این رساله در اغلب فهارس ناشناس آمده و فقط برخی آن را از

صدرالدین قونوی دانسته اند و به همان استناد تمامی به نام قونوی ثبت شده است.
آغاز: بسمله رب احمدك و الحمد حمدك و نشكرك و الشكر شكرك ... و بعد فهذه اشارات الى كنوز التحقيق و تنبيهات ينبهك على مخوونات التدقيق مرموزات عالية و مشهورات متعالية سميتها لسان الغيب و الله الهادى الى الصواب. اشارة الموجودات كلها فى الوجود و الوجود فى الموجود فالحقيقة الموجودة كل الوجود فكل الوجود هو الحق الموجود و الموجودات كلها فى الوجود فالوجود واحد.
انجام: وصية اليها السالك المسترشد الطالب لينابيع المطالب انى قد اوردت لك فى هذه الرسالة مع التحقيق و رمز التدقيق فصنها عن من ليس اهلها و انعم بها من هو اهلها و الله حفيظ عليك فاحفظ وصيتى و كفى بذلك شهيدا.
[الذريعه ۳۰۹/۱۸ و ۲۳۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۰۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۷گ (۲۵ر- ۳۱پ)، ۱۰سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۴-۴۸]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۸۳/۵۸
آغاز: برابر
در فهرست با عنوان «رساله فلسفیه» آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، سپس فائده فلسفی از ارسطو؛ ۲گ(۱۵۳پ-۱۵۴ر) [ف: ۱۶-۱۹۶]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۹۸/۹
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۴۳-۴۴)، ۱۷ سطر(۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۴سم [ف: ۱۶-۶۴۷]
۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۹۳/۴۰
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴گ (۱۲۱پ-۱۲۴پ)، ۲۴سطر(۱۲/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: -۲۰۱]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۰۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: طه بن یحیی بن سلیمان بن محمد کردی خوشناوی، تا: ۱۱۹۲ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۶]
مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۲۶/۲
همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۵۶۴]
۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۴۷/۴-۳۷/۱۳۷
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۴۵]
۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۳۴/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۱]
۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۵۵/۴۷
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ(۲۴۰پ-۲۴۱پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۶×۱۸/۵سم [ف: ۷-۴۶۴]
۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۳۵/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ جلد: میشن سیاه، ۱۷سطر [ف: ۹-۱۸۸]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۲/۱۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۳ص (۱۷۷-۱۸۹)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۴-۱۷۲]
۱۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۶۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۴۱۲ق؛ جلد: تیماج، ۳ص (۹۱-۹۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۱۳]
۱۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲/۳
آغاز: برابر
در فهرست ناشناس؛بی‌کا،بی‌تا؛۱گ،اندازه:۱۵×۲۰سم [ف: ۳-۸۳]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۵/۴
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۴۱)، ۲۲ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۵۲]
۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۲۲/۳-۱۷/۱۰۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۴۴]

● **لسان الغيب فى ازالة الحيرة و الريب** / استخاره /عربی، فارسی
lisān-ul ġayb fī izāla-tul ḥayrat wa-r rayb
قندهاری، محمد قاسم بن احمد
qandehārī,mohammad qāsem ebn-e ahmad
رساله مختصری است درباره استخاره شامل «مقدمه» دارای فواید و سپس چند «فصل»: ۱. الاستخارة بالمصحف؛ ۲. الاستخارة بالسبحة؛ ۳. الاستخارة بالقلب؛ ۴. الاستخارة بلسان الغير؛ ۵. الاستخارة بالقرعة؛ ۶. الاستخارة بالرقاع. به نام رساله و مؤلف در

دیباچه تصریح شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۱۸/۳
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اختار لنا دین الاسلام و جعلنا من امه محمد خیر الانام صلوات الله علیه و علی آله البررة الکرام؛ **انجام:** اما الرقاع و البنادق و القرعة فمن اضعف خبار الآحاد و شواذ الاخبار.
بی‌کا، تا: قرن ۱۳–۱۴؛ جلد: مقوا، ۳۸ص (۱۵۶–۱۹۳)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴۴–۲۰۱]

← لسان الغیب فی لسان الغیب ← لسان الغیب عن لسان الغیب

● **اللسان فی اسماء اعضاء الانسان** / لغت / عربی
al-lisān fī asmā'-i a'ḍā'-il insān
صاحب اختیار، نادر بن بدیع الزمان
sāheb extīyār, nāder ebn-e badī'-oz-zamān
فصول و ابواب: تحت عنوان ابواب و فصولی لغات مربوط به اعضاء انسان را با شرح مبسوط هر یک از اعضاء از لحاظ تشریح و لغت شرح می‌دهد و شواهدی از اشعار ادبای عرب ذکر می‌کند و در خاتمه به ذکر کعبه و شعراء و ادباء پیش از اسلام و قبائل معروف عرب می‌پردازد.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۹
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. الحمدلله و الصلوة علی رسوله و وصیه و آله اجمعین فبعد لما رایت اقبال الناس فی زماننا هذا بتعلم الطب فی مدارس الدولة و هو العلم الذی امرنا رسول الله؛ **انجام:** العضل: العضلة هی العصبة التی فیها اللحم الغلیظ فی اعلا الساق هی لحمة الساق من باطن الساق و الجمع عضل محرکه داء عضال شدید اعیی المعالج قالت عمرة ... (و از اینجا به بعد قصیده عمرة بنت عجلان بن عامر را در رثاء برادرش نقل می‌کند و بعد به شرح مشکلات قصیده می‌پردازد و کعبه و قبایل عرب و شعراء مشهور عربرا ذکر می‌کند و آخرین قصیده مذکور قصیده طروبه ابی فراس بن همدان است)
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۱۰گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱–۸۷]

● **لسان القلم در شرح الفاظ عجم** / ادبیات / فارسی
lesān-ol qalam dar š.-e alfāz-e 'ajam
شریف، عبدالقهار بن اسحق
Šarīf, 'abd-ol-qahhār ebn-e eshāq
وابسته به: المعجم فی معائیر اشعار العجم؛ شمس قیس، محمد بن قیس (–۷)
در یک مطلع و مقصود و رونق و ساخته در دویست و پنجاه سال پس از تألیف المعجم شمس قیس رازی و گزیده‌ای است از آن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۲۵۷/۲
آغاز: مطلع جریده ثنا موشح باسم علم الاسماء عمت الاؤه اولی؛ **انجام:** عدتی اندک در سخن وری نظما و نثرا کامل گردد و بالله العون و العصمة و التوفیق.
خط: نستعلیق، کا: علیا بن محمد سیخانی، تا: شوال۸۲۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۵گ، ۱۷سطر (۸×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۵–۴۱۸۳]

● **لسان المتعلمین = شرح العوامل لملا محسن** / نحو / عربی
lisān-ul muta'allimīn = š.-il 'awāmil li-mullā muḥsin
موسوی جزائری، موسی بن عزیز الله، ق۱۳ قمری
mūsavī jazā'erī,mūsā ebn-e 'azīz-ol-lāh (- 19c)
وابسته به: العوامل فی النحو؛ قزینی، محسن بن محمد طاهر (–۱۱۵۰ق)
تاریخ تألیف: دوشنبه ۱۸ محرم ۱۲۴۸ق
شرحی است بر عوامل مولی محسن بن محمد طاهر قزوینی. شارح در مقدمه می‌گوید: «قد امرنی الاستاذ المعظم و مولانا الاعظم ... محمدحسین سلمه الله ان اشتغل نفسی بالتحریر ئ التألیف ... و کنت اتعلل بلعل و عسی و سوف و ربما ... حتی توسل بما لا سعی معه الوری محمد بن مرتضی المدعو بمحسن ... فانی بالنقصان معترف و بالخطایا مغترف لانه اول ما شرعت فی التألیف و التصنیف».
[الذریعة ۳۵۹/۱۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۳۱
آغاز: افصح کلمة یفتتح بها اللسان و افضل کلام یتکلم به الانسان حمدالله الملک المنان احمده علی ترادف آلائه و اشکره علی تخالف نعماه؛ **انجام:** و لمثل هذا ای تلک الخلاصة فلیعمل العاملون و الطالبون و المتعلمون و المبتدءون و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطنا و دائماً ... فی سنة ثمان و اربعین و مأتین من الالف الثانی ... برحمتک یا ارحم الراحمین.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۴۸ق، جا: خرم آباد؛ مصحح، محشی با نشان «منه» به خط مؤلف، با نشان «بلغ»، «بلغ قبالاً»، «بلغ مقابلة»، «بلغ الی هنا»، و عبارت «بلغ ملاحظة و مقابلة و تصحیحاً من اول الکتاب الی آخره الا ما زاغ عنه البصر و ما التفتنا الیه»، مقابله شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۳گ، ۱۶سطر(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۵–۶۹۷]
۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۱۱–۹۱۳]

● **لسان المسلمين فی رد المبلغين من المسيحيين و الكليميين** / كلام و اعتقادات / فارسی
lesān-ol moslemīn fī radd-el moballeqīn men-al masīhīyīn va-l kalīmīyīn

نجفی، عبدالحسين، قرن ۱۴ قمری
najafī,'abd-ol-hoseyn (20c)

عقايد باطله‌ای كه مسيحيان و كليميان به خدای متعال نسبت داده‌اند از انجيل و تورات تحريف شده استخراج و رد كرده است. شامل شش «فصل» و يک «تبصره» می‌باشد.
آغاز: الحمد لله رب العالمين ... چون در سنه ۱۳۴۷ به توفيقات خداوند متعال نائل به زيارت حضرت ثامن الائمه شده بودم چنين مشاهده نمودم كه مبلغين مسيحيه ...
انجام: و در انجيل يوحنا در باب ۱۵ و باب ۱۶ ذكر همين را می‌نمايد مراجعه نماييد.
چاپ: تهران، ۱۳۴۹ق، سنگی؛ مشار ۴۳۷۷/۴ (۳ چاپ)
[فهرستواره منزوی ۴۹۸/۹]

قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه: ۴۷۲/۱
آغاز وانجام: برابر
خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوايی، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، ۱۵ سطر (۷/۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۷۸]

● **لسان المعقول فی نظم بداية العقول** / كلام و اعتقادات / عربی
lisān-ul ma'qūl fī naẓm-i bidāyat-il 'uqūl
وابسته به: بداية العقول = عقايد نسفی = عقائد نسفی = اعتقادات؛ نسفی، عمر بن محمد (۴۶۱-۵۳۷)
تاريخ تأليف: ۶۸۱ق
در اين منظومه كه يكصد و بيست بيت است اعتقادات ابو حفص نسفی به نظم كشيده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۳۷۳/۵
آغاز: الحمدلله فی سر و اعلان ×× حمداً علی أن لنصر الحق انسان / هو الذی فوق ما أنعيه من أمل ×× احسانه بعميم اللطف أعطانی؛
انجام: أرجو من اخوان صدق طاب وقتهم ×× أن يذكرونی بخير بعد فقدان
خط: نسخ معرب، كا: امير علی بن امير محمود بن امير محمد العلوی الحافظ السرابی، تا: رجب۷۲۷ق؛ مجدول؛ جلد: مقوايی، ۱۲گ (۱۰۰پ-۱۱۱پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۱-۳۷۸]

● **لسان الميزان** / رجال / عربی
lisān-ul mīzān
ابن حجر عسقلانی، احمد بن علی، ۷۳۳ - ۸۵۲ قمری
ebn-e hajar-e 'asqalānī, ahmad ebn-e 'alī (1333 - 1449)
وابسته به: ميزان الاعتدال فی نقد الرجال؛ ذهبی، محمد بن احمد (۶۷۳-۷۴۸)
تلخيصی است در سه جزء از كتاب «ميزان الاعتدال فی نقد الرجال».
چاپ: معجم المطبوعات ۸۱ ؛ حيدرآباد، مجلس دائرة المعارف النظامية، ۱۳۲۹ق.
[كشف الظنون ۱۹۱۷/۲؛ معجم المطبوعات ۸۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۲عكسی
آغاز: الحمدلله المحمود بكل لسان، المعروف بالجود و الاحسان؛
انجام: فقال المتوكل: و الله لئن ذكرتم هذا لاحد من الناس لاضر بن اعناقكم، و الله سبحانه و تعالی اعلم.
نسخه اصل: راغب پاشا - استانبول، ش۲۵۶/۱؛ خط: نسخ، كا: عبدالرحمن بن احمد قلقشندی شاگرد مؤلف، تا: يک‌شنبه۱۹ ذيقعده ۸۴۵ق؛ نسخه حاضر، نفيس و تمام اجزاء سه گانه آن در حيات مؤلف، نوشته شده و بر او قرائت شده است، مصحح، در بيست و هفتم ربيع الثانی ۸۴۶ بر مؤلف قرائت شده است، كاتب مجدداً آنرا در ۸۵۱ق با نسخه مصنف مقابله كرده و آنچه از حواشی در نسخه مؤلف بوده به اين نسخه ملحق نموده؛ ۲۵۳گ، ۲۵سطر [عكسی ف: ۲-۲۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۳عكسی
آغاز: حرف السين المهلمة: سابق بن عبد الله الرقی؛ **انجام:** ليث بن المظفر اللغوی ... فاعلم انه مريب و كن منه علی حذر حتی تجده عن ثقة.
نسخه اصل: راغب پاشا -استانبول، ش ۲۵۶/۲. جزء دوم كتاب، و مشتمل است بر حرف سين تا آخر لام؛ خط: نسخ، كا: عبدالرحمن بن احمد بن اسماعيل قلقشندی، تا: پنج‌شنبه۱۴ رجب۸۴۷ق؛ مصحح، كاتب در بيست و سوم شعبان ۸۴۷ق از قرائت و عرض آن بر مؤلف فراغت يافته، كاتب مجدداً آنرا در ۸۵۲ق با نسخه مصنف مقابله كرده و آنچه از اضافات در نسخه مؤلف بوده به آن ملحق نموده؛۲۴۵گ، ۲۵سطر [عكسی ف: ۲-۲۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۴عكسی
آغاز: حرف الميم: مالك بن ادا عن النعمان بن بشير مجهول وثق؛
انجام: و علی الله الكريم الاعتماد، و علی نبيه الصلاة و السلام الی يوم المعاد.
نسخه اصل: راغب پاشا - استانبول - ش ۲۳۶/۳ لكن احتمالاً ۲۵۶/۳ صحيح باشد، اين نسخه جزء سوم كتاب است، و از حرف ميم شروع، و به آخر كتاب ختم می‌شود؛ خط: نسخ، كا: عبد الرحمن بن احمد بن اسماعيل قلقشندی، تا: ۱۹ ذيقعده۸۴۸ق؛ مصحح، ابن حجر در پايان به خط خود نوشته است كه كاتب تمام كتاب را بر او قرائت نموده و در بيست و دوم محرم ۸۴۹ق از آن فراغت يافته است، كاتب روی صفحه عنوان نوشته: آنچه

مؤلف به نسخه خود اضافه نموده من باین نسخه الحاق نمودم و بلاغات و اکثر الحاقات باب کنی به خط خود مؤلف است؛ ۲۹۴گ، ۲۵سطر [عکسی ف: ۲-۲۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۹۵

آغاز: العباس ابوبکر العطار الذی عن سنان بن فروخ و عمر بن عبدالله البجلی ... محمد ابن العباس ابن الحسن بن ماهان الکاملی المروزی؛ **انجام:** ابوصالح الراسبی عن موسی بن مروان ... فی حف الحاء المهملة من کتاب الکنی له من طریق هذا عن موسی بن مروان عن بقیة خلیل عن ابی دعلجن عن.

ربع رابع از «محمد بن العباس مروزی» تا «ابوصالح راسبی» ادامه نسخه شماره ۲۱۸۲۱. از انجام نانوشته مانده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: هندی، ۲۲۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۲/۵سم [ف: ۲۷-۲۲۸]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲۱

آغاز: قال کنیته ابو عبدالرحیم مستقیم الحدیث یغرب عن مالک روی عنه ابو عقیل بن ابراهیم بن علی النصیبی ... عبد الملک ابن زید الطایی لا اعرفه لکن ذکر ابن عبدالبرفی التمهید؛ **انجام:** و قال ابن ابی الفوارس فی تاریخه مات سنة ۳۸۱ و کان فیه تساهل و فیه ارخ العتیقی قال کان متیقظا محمد بن العباس.

جزو سوم (ربع ثالث)موجودی از «عبدالملک بن زید طایی» تا «محمد بن العباس خراز» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ در ابتدا نوشته: «مستکتب بخط مرزا وزیر علی حاجی از نسخه امداد علی»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: هندی، ۲۴۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۴/۵×۳۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۱۱۱] و [ف: ۲۷-۲۲۸]

← لسان النحویین ≻ لسان الاعراب

● **لسان الواعظین** / تاریخ معصومین / فارسی

lesān-ol vā‘ezīn

نجفی کاظمی، محمد علی بن موسی، ق۱۳ قمری

najafī kāzemī, mohammad ‘alī ebn-e mūsā(- 19c)

اهداء به: سلطان واجد علی شاه

تاریخ تألیف: ۱۲۶۳ق؛ محل تألیف: لکهنو

مجالس مرتبی است در تاریخ پیغمبران و پیغمبر آخر الزمان و ائمه طاهرین علیهم السلام و دارای اشعار بسیاری از مؤلف، دارای هشت «فصل» و یک «خاتمه». در مقدمه نام سید عنایت علی خان بهادر جنک و صدر اعظم علی نقی خان بهادر سهراب جنک و میرزا علی حسن خان بهادر جاوید جنک و مولوی سید محمد بن سید دلدار علی و برادرش سید حسین بن سید دلدار علی، مذکور است.

آغاز: لسان واعظین از لسان الواعظین گویا و سمند نطقشان در فسحت میدان آن پویا باعث نطق صامتین.

انجام: کجاست حضرت رسول از نزد فرزندان یتیم که چون ستاره ها او را میخواندند بنوحه و زاری.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۷۷، کلان کوتهی، سنگی، ۱۲۶۳ق، رحلی، ۷۲۰ص

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن عباسعلی اصفهانی، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۵۶۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳-۲۰۳]

● **لسان الواعظین** / متفرقه / فارسی

lesān-ol vā‘ezīn

میثمی واعظ، محمد سمیع بن محمد جعفر، ق۱۴ قمری

meysamī vā‘ez,mohammad samī‘ ebn-e mohammad ja‘far (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۰ق (= «لسان الواعظین»)

مؤلف بعد از اتمام تألیف «مشاعل النفوس فی المناقب و المصائب المخصوص» به درخواست بعضی برادران ایمانی این کتاب را در تهذیب نفس و تزکیه مؤمنین و مناقب و مصائب بزرگان دین نگاشته و آنرا در یک «مقدمه» و هشت «باب» و «خاتمه» ترتیب داده است: مقدمه: در معرفت آدمی نفس خود را؛ باب ۱. بیان ارکان اربعه بدن؛ ۲. بیان تشخیص و تعریف صفات حسنه و ملکات ممدوحه و صفات رذیله؛ ۳. بیان ملکه عفت و بیان صفات حاصله از آن و ذکر اضداد آن؛ ۴. بیان ملکه شجاعت و صفات حسنه ناشی از آن و شناخت اضداد آن؛ ۵. بیان صفات حسنه و اخلاق جمیله؛ ۶. بیان رکن دوم ایمان که تعلق به مال دارد و آن زکات و خمس و سایر حقوق است؛ ۷. بیان رکن سوم ایمان که جهاد و حج باشد؛ ۸. امر به معروف و نهی از منکر؛ خاتمه: در مجملی از اوصاف جهنم و بهشت و اهالی آنها.مؤلف در این کتاب استشهاد به آیات و اخبار و اشعاری به فارسی از خود و دیگران آورده است.

[الذریعه ۳۱۱/۱۸و ۳۱۲ رقم ۲۵۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۹۶

آغاز: الحمدلله الذی دل علی ذاته بذاته و تنزه عن مجانسته مخلوقاته و جل عن ملائمة کیفیاته و ابدء بالحکم البالغة ایجاد مصنوعاته؛ **انجام:** بعقیده مؤمنین با کمترین برحمت واسعه خود معامله فرماید الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً ...

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: سلخ صفر ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۶۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۳]

● **لشکرکشی ایرانیان به هند** / تاریخ / فارسی

laškarkešī-ye īrānīyān be hend

حزین، محمد علی بن ابی طالب، ۱۱۰۳ - ۱۱۸۰ قمری

hazīn, mohammad ʻalī ebn-e abī-tāleb (1692 - 1767)

لشکرکشی‌های ایران به هند گاهی به علت عدم پرداخت خراج مقرر و گاهی به علت آشوب‌های داخلی و گاهی به جهت شکست نماینده دولت ایران در برابر دشمن خاجی و یا تقاضای کمک از سوی «مهاراج» هندوستان بوده است. این رساله به خوبی نشان می‌دهد هندوستان باجگزار و تحت سیطره ایران بوده و نماینده ایران در هند هر سال مبلغ معین بابت خراج سالانه به دولت مرکزی ایران می‌پرداخته است.

آغاز: موافق سیر معتبره دفعاتی که لشکر ایران به سند و هند در آمده در این مقام به ایجاز و اختصار تمام قدر مشترک آن را که متفق علیه و ثابت است ثبت نماید

انجام: و الحال در نواحی اکبر آباد مشغول دفع متمردان و انتظام آن ملک ویران است.

چاپ: مجموعه رسائل فارسی، دفتر هفتم، مشهد، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، ۱۳۸۵ش، به کوشش ابراهیم عرب پور

[فهرستواره منزوی ۱۰۶۱/۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۹۷۲۴

آغاز: موافق سیر معتبره دفعاتی که لشکر ایران به سند و هند در آمده در این مقام به ایجاز و اختصار تمام قدر مشترک آن را که متفق علیه و ثابت است ثبت نماید؛ **انجام:** و الحال در نواحی اکبر آباد مشغول دفع متمردان و انتظام آن ملک ویران است.

خط: شکسته، کا: شایدمؤلف، بی‌تا؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ ۳۲گ، اندازه: ۱۵×۲۳سم [الفبائی: -۴۸۲]

← لشکرکشی به ایران (۱۲۷۳هـ / ۱۸۵۷م) ← جنگ ایران و انگلیس

● **لشکرکشی به هندوستان (ترجمه)** / حکومت و سیاست / فارسی

laškarkešī be hendūstān (t.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۴

رساله ژنرال اسکلبف در باب لشگرکشی به هندوستان (ترجمه)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ ربیع الاول۱۳۰۳ق؛ با یادداشت‌هایی از اعتماد السلطنه مراغی و میرزا محمد حسن ذکاء الملک فروغی؛ ۸۳ص (۶۴۷-۷۲۹)[مختصر ف: -۱۶۲]

● **لشکرکشی فرانسه به آفریقای شرقی** / سفرنامه / فارسی

laškarkešī-ye farānse be-āfrīqāye šarqī

ادوار هوکار، ق۱۴ قمری

advār hūkār(- 20c)

اهداء به: مظفر الدین شاه

دکتر ادوار هوکار که حکیم‌باشی و صاحب‌منصب اتاماژر فرانسوی است از طرف فرمانده قشون فرانسه و وزیر جنگ آن کشور مأمور می‌شود تا از طریق دریا به ماداگاسکار برود و محلیبرای دارالصحه و بیمارستان اردو انتخاب کند و نیز در جبل «آمیر» و جزائر «کمر» و «مائیته» و «نسیبة» به سیاحت بپردازد و حاصل مشاهدات خود را بنگارد و بعد گزارش دهد. او این سفر را انجام می‌دهد و اطلاعات ذی‌قیمتی درباره مناطق مذکور و نیز درباره بیمارستان و دارالشفا فراهم می‌آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۷

آغاز: بسمله، روزنامه اردوی نظامی بتوسط مسیو دکتر ادوارد هوکار حکیمباشی کل عساکر؛ **انجام:** که خیلی اشخاص دیگر آنرا نخواهند دید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ ۱۴۹گ، ۱۵سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۴-۲۶۶]

● **لطافت کلام امیر غیاث الدین محمد الحسینی وزیر شاه اسماعیل** / داستان / فارسی

letāfat-e kalām-e amīr qīyās-od dīn mohammad al-hoseynī vazīr-e šāh esmāʻīl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۲۶

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی قزوینی، تا: محرم۱۱۰۷ق؛ ۱گ (۳۰۵)[مختصر ف: -۶۹۶]

● **لطافة المقال** / کلام و اعتقادات / فارسی

letāfat-ol maqāl

بهادر، سبحان علی خان، - ۱۲۶۰ قمری

bahādor, sobhān ʻalī xān(- 1844)

آغاز: بسمله، چه می‌فرماید علمای دین و مفتیان متین اندرین مسئله که ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انا العبد الراجی بن رحمة الله ... بالحسنی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: مقوا [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** کان له فی اختلاق التاویلات لکن عندی البارد الرکبه ید طوبی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **لطافت نامه** / ادبیات / فارسی
letāfat-nāme

لطافت یائی، علیخان
letāfat yā'ī,'alī-xān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۳۳

آغاز: بسمله، مقتدری که به قدرت کامله قدرت خویش کاخ ملك را؛ **انجام:** دعا زارکی ... صبح یا رو کسی کو ... بنارس تمام.(کذا)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: میشن [رایانه]

● **اللطائف = اللطف فی الوعظ** / عرفان و تصوف / عربی
al-laṭā'if = al-luṭf fi-l wa'ẓ

ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی، ۵۰۸؟ - ۵۹۷ قمری
ebn-e jawzī, 'abd-or-rahmān ebn-e 'alī (1115 - 1201)

کتاب معروفی است در بیان موضوعاتی که در موعظه به کار می‌رود. مؤلف طی پنجاه فصل به بیان مطالب پرداخته است: ۱. وحدانیة الله سبحانه و تعالی؛ ... ۱۰. الدنیا دار ممر؛ ... ۲۰. العمل قبل دنو الأجل؛ ... ۳۰. فی ان الله سبحانه و تعالی لطیف بعباده؛ ... ۴۰. الانشغال بعمل الدنیا؛ ... ۵۰. المشاورة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۴۸

آغاز: بسملة، قال الشیخ الإمام العالم الحافظ امام وقته و فرید عصره ... الحمدلله علی ما یولیه حمداً یرضیه و صلی الله علی من إجتمعت کل المعالم فیه و قرن إسمه باسم الحق عند الذکر و یکفیه ... هذا کتاب رقت عباراته و دقت إشارته؛ **انجام:** فقلت دعونی و اتباعی رکابکم ×× أکن طوع أیدیکم کما یفعل العبد / و ما بال عزمی لا یهوف علیهم ×× و قد علموا أن لیس لی منهم بد

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب، تا: رجب ۱۱۵۰ق؛ مصحح، محشی، با نشان «بلغ» مقابله گردیده؛ تملك: احمد بن محمد عابد و هدیه نامه وی به محمد قیام الدین عبدالباری؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوا، ۴۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۳۹-۴۵۷]

● **لطائف** / ادبیات / فارسی
latā'ef

عبید زاکانی، عبیدالله، - ۷۷۲ قمری
'obeyd-e zākānī, 'obeyd-ol-lāh(- 1371)

شامل اخلاق الاشراف و ریش نامه و صد پند و ده فصل یا تعریفات و جلق نامه و مثنویات و تضمینات و قطعات و رباعیات با دیباچه مسیو فرته فرانسوی در سرگذشت زاکانی.

شرح و حواشی:

۱- لطائف (منتخب)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۷۱گ، ۱۲سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۶۶]

● **لطائف (منتخب)** / ادبیات / فارسی
latā'ef (mn.)

وابسته به: لطائف؛ عبید زاکانی، عبیدالله (-۷۷۲)

چاپ: ۱۳۰۳ استانبول

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۹۸-ف

در فهرست با نام «منتخب الطایف» آمده. با رباعیات و دلگشا؛ کا: مجتبی مینوی، بی‌تا، ۱۲۸ص [فیلمها ف: ۳-۱۰۷]

● **لطائف = مجمع اللطایف = مجموعه لطائف** / عرفان و تصوف / فارسی
latā'ef = majma'-ol latāyef = majmū'e-ye latā'ef

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری
ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1330 - 1431)

مجموعه‌ای است از لطایف عرفانی با عنوان «فصل، فصل» که برخی از آنها عبارت است از: رسم و وسم، غربت، انزجاع، ظن، تخلی، مراتب کشف، غیرت، حیریه، لطیفه، مشاهده، علم، سکر، تجلی، محو، وجود، وجد و تواجد، انس، تجرید و ... . این رساله نیز چون سایر رساله‌های شاه نعمت الله ولی مملو از تک‌بیتی می‌باشد.

آغاز: بسمله. انا فتحنا لك فتحاً مبینا. بیت: افتتاح سخن بنام وی است × معجز مصطفی کلام وی است. یا اخی اعزك الله فی الدارین. معلوم فرما که فتوح بر انواع ثلاثه است. اول ...

چاپ: در مجموعه رساله‌های او، صص ۲۵۶-۲۹۰ چاپ شده است.

[نسخه‌های منزوی ۱۳۶۳/۲(آغاز برابر نیست)؛ فهرستواره منزوی ۸۲۸/۸]

۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۵۲۹۸/۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** استغفر الله فی کل یوم سبعین مرة. بیت: این چنین توبه را نهایت نیست ×× ابتدا گرچه نیست غایت نیست / این رساله بتوبه کردم ختم ×× مثل این نسخه در ولایت نیست

خط: نستعلیق، کا: شیخ السلام بن حسین بن علی کاتب، تا: غره ذیحجه ۸۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، ۳۹گ (۱۹۵پ-۲۳۳پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۳/۶سم [ف: ۸-۲۷۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۱/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوایی، ۵گ (۱۹۸ر-

۲۰۲پ)، ۲۳سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [سنا: ف: ۱-۳۳۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۵۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۲/۶۸

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: شنبه ۱۶رجب ۱۰۸۴ق؛ ۳۳سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۲۱۱]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۶۲/۴۰

خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، تا: ۱۱۰۹ق؛ جلد: میشن، ۲۶گ (۲۳۳ر-۲۵۸پ)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴-۶۷۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۴ق؛ ۵ص (۳۲- ۳۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳-۵۲۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۸۴/۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیت: این چنین توبه را نهایت نیست ×× ابتدا گرچه هست غایت نیست این رساله را بتوبه کردم ختم مثل این نسخه در ولایت نیست.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ ۳۷گ (۱۷۴ر-۲۱۰پ)، ۱۴ سطر(۸×۱۴) [ف: ۴۱-۶۹۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۰۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۲۹-۳۸)، ۵ سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۱۸۴]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۷۲/۳

آغاز: باسم الاعظم و لله الحمد و الکرم و الصلاة علی رسوله و نبیه المحترم و آله واصحابه المصطفین من العرب والعجم، قال رسول الله (ص) کنت نبیاً وآدم بین الماء والطین؛ **انجام:** التفاتی بغیر او نکنی ×× گرچه باشد بهشت و حور و قصور / این سخن را ز من قبول کنی ×× گر نمازی گزاردی بحضور

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۷۱۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۰۷/۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نکته عارفانه میگویم ×× عارف و رمیم و وسم میجویم

خط: نسخ، کا: محمد ابن فاضل سبزواری، تا: ۱۲۲۲ق، حسب فرموده محمد حسن خان خلف مرحوم فتحعلی خان بختیاری؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۱گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۵۱-۶۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۳/۲۶

خط: نستعلیق تحریری، کا: خدارحم بن خداکرم بروجردی، تا: ۱۶ ربیع الثانی۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۲ص (۹۷-۹۸)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۲-۳۱۰]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴/۷۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ ۷ص (۱۰۱۶-۱۰۲۲)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳-۵۲۲]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۸۴/۲۸

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا عزیز تفرشی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: سیاه، ۴۲گ (۱۸۵پ-۲۲۶ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۴-۶۷۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۹/۶۸

خط: نسخ ریز، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۲۳ص (۳۳۵-۳۵۷)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۳۲-۱۵۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷/۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثل این نسخه در ولایت نیست.

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مجدول؛ ۲۷ص (۲۳۶-۲۶۲)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۶۰۴]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۹۲/۳

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: زین العابدین نقیب ملایر احمد بن حسین خوانساری، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸/۱سم [ف: ۷-۱۳۴]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۵/۱۱

خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا محمد علی گرگانی، تا: ۱۲۹۵ق؛ ۲گ (۱۳۵ر-۱۳۶ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵-۱۸۷]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳/۲۲

خط: نسخ، کا: سید محمد باقر گلپایگانی، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: مقوا، ۲ص (۱۴۹-۱۵۰)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۶سم [ف: ۵-۵۳]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۸/۲۳

آغاز: بسمله و نحن اقرب الیه منکم ولکن لاتبصرون ما باو نزدیک و او نزدیک ما؛ **انجام:** این رساله بتوبه کردم ختم ×× مثل این نسخه در ولایت نیست

خط: نسخ، کا: سید محمد باقر گلپایگانی، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۴۵ص (۱۵۱-۱۹۵)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۶سم [ف: ۵-۵۳]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۳۱/۳۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۵۸ص (۳۳۶-۳۹۳) [ف: ۱۰-۱۶۷۳]

۲۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۹/۳

آغاز: باسمه الاعظم و له الحمد؛ **انجام:** معنی آن چو عارفان میدان.

بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱-۸۸]

۲۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۶/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۸گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۵۷]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بدینجا بپایان میرسد: و بمشاهد شاهد واقع شود نعیم مشاهد. شعر: «مشاهدة الحق من علمنا یحصل شاهدها فی القلب» و کم دارد.

خط: تعلیق، بی کا، بی تا؛ ۲گ (۳۵ ر–۳۶ر) [ف: ۳–۴۹۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴۷/۴

آغاز: بسمله باسم الاعظم و له الحمد و اکرم الصلوة ... قال رسول الله ... کنت نبیا و آدم بین الماء الطین؛ **انجام:** بیت التفاتی بغیر او نکنم ... این سخن زمن قبول کنی

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۷ص (۴۵–۵۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲–۶۰]

● **لطائف** / عرفان و تصوف / فارسی

latā'ef

محنت ساوجی، حسین، ق۱۳ قمری

mehnat-e sāvajī, hoseyn(- 19c)

تاریخ تألیف: غره شعبان ۱۲۴۲ق

کتابی متوسط در عقاید ومباحث عرفانی ذوقی که دردو دفتر تنظیم و نگارش اولیه آن در غره شعبان ۱۲۴۲ ق آغاز شده است: دفتر ۱. درآفرینش نور خواجه کائنات وخلاصه موجودات وخلقت آدم ... وکیفیت ولادت وبعثت سرورعالم ونص خلافت وامامت تازمان غیبت؛ دفتر ۲. دربیان ایمان ومعنی آن وتصدیق بدان واحوال امامت وقیامت.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۲۵۶/۱

آغاز: بسمله الحمدیته المتفرد بالعز والکمال والمتوحد با العظمة والجلال وتقدس با الحسن والجمال وتمجد علی جمیل الفضائل وتجبر علی جمیع جزیل النوال خالق لا وظیرله واحد؛ **انجام:** همه جهان را حاجت بسبابه توبود ×× چو آفتاب اگر خوکنی به تنهایی/ اگر مربی جانی بترک جسم بگوی ×× که جان فزودن شمعست جسم فرسایی

خط: شکسته نستعلیق ممتاز، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۴۲ق؛ درلابه‌لای سطور اشعاری از مؤلف با عنوان «لراحمة» آمده است، نوشته دستخط ومسوده مؤلف بوده وخط خوردگی دارد؛ جلد: تیماج، ۶۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴–۱۶۵۱]

● **لطائف** /- عربی

latā'ef

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹۶

خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه کهن؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲–۲۲]

● **لطائف** / داستان / فارسی

latā'ef

ناشناخته:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۱ ض

بی کا، تا: قرن ۱۲[د.ث. مجلس]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۰۹/۴

آغاز: خیاطی از عالمی پرسید که من لباس سلطان را می‌دوزم آیا من هم از اعوان ظلم محسوب خواهم شد و در روز قیامت از من بازخواست خواهند کرد یا نه؟ جواب داد که تو اعوان ظلم نیستی اما آنها که به تو سوزن و خیوط می‌فروشند، ایشان اعوان ظلم هستند؛ **انجام:** زنی زشت منظر مشرف به مردن شد، به شوهرش گفت که ای بیچاره وقتی که من مردم، از فراق من چه طور خواهد شد؟ شوهرش گفت: بگو که ای بیچاره اگر من نمردم پس شما چه خواهی کرد؟

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ مجدول؛ ۳گ (۱۳۴ر–۱۳۶پ)، ۱۴سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۹–۳۷۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۸۸

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۸۰گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [رایانه]

● **لطائف اخبار الاول فی من تصرف فی مصر من ارباب الدول** / تاریخ / عربی

laṭā'if axbār-il awwal fī man taṣarraf-a fī miṣr min arbāb-id duwal

اسحاقی، محمد بن عبدالمعطی، – ۱۰۹۰ قمری

eshāqī, mohammad ebn-e 'abd-ol-mo'tī(- 1679)

اهداء به: سلطان مصطفی

کتابی است در تاریخ مصر و قاهره و سلاطین آنها، و می‌رسد به سال ۱۰۳۲، با استفاده از کتاب‌های تاریخی و دیده‌ها و شنیده‌های مؤلف، مشتمل بر یک «مقدمه» و ده «باب» و یک «خاتمه»: المقدمة: فی فضائل مصر و ذکرها فی کتاب الله المبین و احادیث سید المرسلین و ما کان بها من الانبیاء و الصدیقین؛ باب ۱. خلافة الخلفاء الاربعة و من ولی بعدهم؛ ۲. دولة بنی امیة؛ ۳. الدولة العباسیة؛ ۴. فیمن ولی مصر من نواب الخلفاء و بنی امیه و العباسیة و ما داخلها من تغلب و بنی طولون و الاخشیدیة؛ ۵. دولة الایوبیة؛ ۶. دولة الایوبیة؛ ۷. الدولة الترکیة المعروفین بالممالیک البحریة؛ ۸. دولة الجراکسة؛ ۹. ظهور ملوک آل عثمان؛ ۱۰. یمن تصرف فی مصر من نواب آل عثمان؛ الخاتمة: فی مواعظ و نصایح و سلوک و آداب للسلاطین و الملوک.(جعفر اشکوری)

آغاز: الحمدلله الملک العزیز فی ملکه و اقتداره الذی ملک الوجود بقوته و اوجده بارادته و اختیاره و ملک منه ماشاء لمن شاء

چاپ: مصر، ۲۷۸ص، ۱۲۹۶ق؛ المطبوعات الشرقیه، ۲۰۰ص، ۱۳۰۰ق؛ الطبوعات المیمنیه، ۱۸۴ص، ۱۳۱۰ق.

[بروکلمان ۲۹۶/۲ و ذیل ۴۰۷/۲؛ معجم المؤلفین ۲۵۴/۱۰؛ کشف الظنون

۱۵۵۰/۲ -۱۵۵۱؛ الاعلام زرکلی ۲۴۷/۶؛ هدیة العارفین ۴۸۲/۲؛ معجم المطبوعات ۴۳۲/۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن وفا، تا: یک‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی۱۲۶۹ق؛ مجدول، ۴۶۴ص[نشریه: ۶-۶۵۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۶۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۷-۲۶۵]

● **لطائف ادبی** / شعر / ترکی

latā’ef-e adabī

کتابی است ادبی که موضوعات ظریف شعری را به ترتیب الفباء آورده و به تناسب هر یک از شعرای مختلف فارسی زبان بیتی ذکر کرده است. نویسنده موضوعات را به ترکی و فارسی آورده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۸۲/۲

آغاز: سپاس فراوان اول متکلم بی انبازه که ایفای ثنای بی پایانی؛

انجام: ع، دروغ دندراًر دسر من بیوها (؟)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۰۷۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۱۰۳پ-۱۲۰ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [مؤید: ۳-۸۶]

← لطایف اشرفی ﴿ لطائف اشرفی فی بیان طوایف صوفی

● **لطائف اشرفی فی بیان طوایف صوفی** / عرفان و تصوف / فارسی

latā’ef-e ašrafī fī bayān-e tavāyef-e sūfī

غریب یمنی، نظام، ق۸ قمری

qarīb-e yamanī, nezām(- 14c)

کتابی در بیان مراتب عرفانی و اخلاقی، حالات، مقامات، کرامات و مقالات صوفیان است؛ مشتمل بر یک «مقدمه» و شصت «لطیفه» و یک «خاتمه»: مقدمه: در فوائد علم و استماع کلمات مشایخ؛ ۱. توحید و مراتب آن؛ ۲. معرفت ولایت و ولی و اقسام آن؛ ۳. معرفت عارف و متعرف و جاهل؛ ۴.معرفت صوفی و متصوف و اصناف آنان؛ ۵. تفریق بین معجزه و کرامت؛ ۶.اهلیت شیخی و آداب مرشد و مسترشد؛ ۷. اصطلاحات تصوف؛ ۸. شناختن راه سلوک؛ ۹. شرایط تلقین ذکر و فضل ذکر جلی؛ ۱۰. شرایط تفکر و مراقبه؛ ۱۱. وصول رویت صوفیه و مؤمنان؛ ۱۲. انواع لباس مشایخ؛ ۱۳. بیان حلق و قصر؛ ۱۴. مبدء خانواده مشایخ؛ ۱۵. سلسله حضرت قدوة الکبرا؛ ۱۶. معنی کلمات مشایخ از شطحیات و امثال آن؛ ۱۷. آداب صحبت و زیارت مشایخ؛ ۱۸. معانی زلف و خال و امثال آن؛ ۱۹. معانی ابیات متفرقه؛ ۲۰. سماع و استماع مزامیر؛ ۲۱. مسئله اختیار و قضا و قدر؛ ۲۲. ترک سلطنت؛ ۲۳. نزول رایات اشرفی به ظفرآباد؛ ۲۴. دیدن امرا و سلاطین و فقرا و مساکین؛ ۲۵. اثبات صانع؛ ۲۶. بحث طریقت و شریعت و وحدت؛ ۲۷. دلائل وحدت وجود؛ ۲۸. بیان توبه؛ ۲۹. معرفت نماز؛ ۳۰. معرفت روزه؛ ۳۱. بیان زکات؛ ۳۲. بیان حج و جهاد؛ ۳۳. اوصاف اصناف امت؛ ۳۴. فوائد سفر و شرایط آن؛ ۳۵. عجائب روزگار و غرائب آثار؛ ۳۶. طریق اطعام طعام؛ ۳۷. شرایط انکشاف و عزلت و خلوت؛ ۳۸. وظایف صبح و شام؛ ۳۹. عشق و مراتب آن؛ ۴۰. بیان زهد و تقوی؛ ۴۱. توکل و کسب و رضا؛ ۴۲. تعبیر خواب؛ ۴۳. بخل و سخا؛ ۴۴. مجاهده و ریاضت؛ ۴۵. رسوم خلق و مزاج مستحسن؛ ۴۶. تذکیر و وعظ؛ ۴۷. بیان مؤمن و مسلم؛ ۴۸. امر به معروف و نهی از منکر؛ ۴۹. معرفت امامت و تولی و تبری؛ ۵۰. معرفت نفس و روح و قلب؛ ۵۱. ذکر علم و طبل و زنبیل گردانیدن؛ ۵۲. نسب حضرت رسالت پناه؛ ۵۳. ذکر خلفاء راشدین؛ ۵۴. ذکر بعضی شعرا؛ ۵۵. بعضی از خوارق قدوة الکبرا؛ ۵۶. تفویض مقام به سید عبدالرزاق؛ ۵۷. مقام اشرفی درخطه اوده و غیره؛ ۵۸. شرح دعوات و اسماء اعظم؛ ۲۹. حالات پس از مرگ قدوة الکبرا؛ ۶۰. حالات سید عبدالرزاق و اولاد و احفادوی؛ خاتمه: در پاره‌ای از اخلاق و اوصاف صوفیه.ترجمه اردوی آن گزارش شده است.وی از سال ۷۵۰ق به مدت سی سال در بقعه یمن ملازم خدمت میر سید اشرف جهانگیر بن ابراهیم سمنانی نوربخشی چشتی (-۸۰۸ق) از همراهان و همسفران امیر سید علی همدانی بوده و بیشتر مطالب این کتاب را به نشر افکار و بیان کرامات و مراتب سلوکی پیر خود- امیر اشرف جهانگیر -قرار داده است. این کتاب از سویی شبیه است به کتب مقامات صوفیان خاصه ملفوظات نظام الدین اولیاء و از سویی با تذکره مشایخ همانندی دارد. حاجی غریب در پایان از چند اثر کوتاه دیگرش به نام‌های «حجة الذاکرین» و «بشار المریدین» و رساله «قبریه» یاد کرده است.

آغاز: الحمد لله الذی شرف العارفین بتشریف العرفان ... در عنفوان جوانی و ربعان زندگانی ...

چاپ: دهلی هند، ۱۲۹۷ق

[مشترک پاکستان ۱۸۳۴/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۲۵۵/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۲۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خرامید سوی حریم نگار ×× سپرده روان جان شیرین به یار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۹۲گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۷۷

آغاز: لطیفه سی و چهارم در بیان فوائد سفر، السفر سفران الظاهر

و الباطن سفر الظاهر یمشی الاقدام؛ **انجام:** و این اشارت بحضرت قدوة الکبری بود که هم درین روزها
از لطیفه ۳۴ تا اوایل لطیفه ۵۷ می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ ۱۶۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حازم بیچاره را در هر دو عالم شاددار ×× از طفیل اهل بیت مصطفی و مجتبی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۴۳۳گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۵-۲۸۰]

● **لطائف الابرار** /- فارسی

latā'ef-ol abrār

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۳۴–ف

نسخه اصل:بادلیان۲۴۸۹ وینفیلد ۲۸؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۴]

● **اللطائف الابهیة فی شرح الالفیة** / نحو / عربی

al-laṭā'if-ul abhīya fī š.-il alfīya

لاهیجانی، ابوتراب بن محمد، ق۱۳ قمری

lāhījānī, abū-torāb ebn-e mohammad(- 19c)

وابسته به: البهجة المرضیة فی شرح الالفیة = شرح الفیة ابن مالک = شرح الخلاصة فی النحو؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-۹۱۱)

تاریخ تألیف: نیمه شعبان ۱۲۷۵ق

شرح مفصلی است با عناوین «قوله-قوله» بر «البهجة المرضیة» جلال الدین سیوطی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۶۴/۲

آغاز: العمل و اتصلت فی ذلک ایضاً بها و لم تکن بعیدة عنها، قوله و هو اکثر کأن وجهه رعایة الاختصار
خط: نسخ، کا: محمد بن علی طباطبائی زواره‌ای، تا: شعبان ۱۲۷۵ق (هشت روز پس از پایان یافتن تألیف)؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۷۵گ (۵۸ر-۳۳۲پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۲۴۹]

● **لطائف الاحکام** / هیئت / فارسی

latā'ef-ol ahkām

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۲۵/۵

آغاز: تحویل زحل بحمل دلیل است بر حرکت پادشاهان جهت محاربه و کثرت مقاتله و ظلمت هوا؛ **انجام:** در حوت دلیلست بر حرکت مسافران دریا و مخاطره کشتیها و آفت حیوانات آبی و کثرت با زندگی و بسیاری جویها و بستانها. و الله اعلم لطایف الاحکام.
بخشی است اندک از کتاب لطایف الاحکام تحویلات کواکب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ (این نسخه در حاشیه ص ۱۱۰ این دفتر نوشته شد)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: پارچه، ۷ص (۱۰۴-۱۱۰حاشیه)، ۱۴و۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۰-۳۲۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۶۶/۲

آغاز: ... دید یمکن که این نشان خط بود، هر آینه آن کس راه گم کند؛ **انجام:** یمکن که این نشان خط بود، هر آینه آن کس راه
عناوین این کتاب در نسخه چنین است: مدلولات، مدلولات کواکب، خاتمه کتاب با عنوان‌های فایده و لطیفه است. در احکام کسوف از کسوف روز یک شنبه ۲۹ (؟) ۸۱۲ نام می‌برد و می‌گوید که از آن کسوف دو سال گذشته که این کتاب را نوشته‌ام، همه اینها درباره لطائف الکرام فی احکام الاعوام از سید منجم محمد بن الحسین لاهیجانی است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۶-۱۹۶]

● **لطایف الاخبار = تاریخ قندهار** / تاریخ ایران / فارسی

latāyef-ol axbār = tārīx-e qandehār

عالمگیری، بدیع الزمان رشید خان، ق۱۱ قمری

'ālamgīrī, badī'-oz-zamān rašīd xān(- 17c)

در شرح کوشش‌های (بی‌نتیجه) شاه جهان پادشاه هند برای فتح قندهار از ۱۰۵۶ تا ۱۰۶۳ و مرتب است بر یک «آغاز» و «پیمایش» و «انجام».

آغاز: حمد بیحدی که ابواب فتح را بروی پادشاهان گشاد مر خدائی را سزاست که اخبار لطایف کمالش هر گوشی شنیده و سپاس بیقیاس که شاهد ظفر را هم آغوش خسروان تواند نمود

انجام: و خاطرشان را از انتظار برارم، نظم: شکر شکن شوند همه طوطیان هند ×× زین قند پارسی که به بنگاله می‌رود

[فهرستواره منزوی ۱۰۶۲/۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاتب افزوده «به تاریخ دوم ذیقعده سنه ۱۱۳۵ هجری تمام شد»، مرحوم بهار پشت برگ نخستین نوشته: «در سنه ۱۰۶۳ مهندسان اروپائی در خدمت شاه جهان بوده‌اند در محاصره قندهار در اردوی شاهزاده دارا شکوه حضور داشته‌اند و در لاهور مانوری تهیه کرده‌اند و صورت قلعه قندهار را ساخته و مروچالها بقاعده فرنگ بر گردان قلعه زده و با یورش آنرا مفتوح ساخته اند ولی در فتح خود قلعه قندهار کاری از پیش نبرده اند»، ورق ۹پ.و نیز در همین برگ است با مداد کم

رنگ: «یکی از این اروپائیان دو توپ بزرگ را ضایع کرده و با نوکر خود بدرون قلعه فرار میکند افسوس که اسم و نژاد این فرنگی ها را معلوم نکرده است». ورق ۲۶پ-۲۷ر، در کنار برگ دوازدهم این توضیحات از بهار آمده: «اوتار به ما زبان داده است اوتار خان یکی از غلامان شاه عباس دوم است که بعد از مردان محرابخان حافظ قندهار مأمور این خدمت شد و قهرمان این روایت او است و در نتیجه حسن خدمت و مردانگی که در حفظ قندهار نمود ذوالفقارخان نام گرفت والسلام. م بهار»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۳۷۶ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۰-۷۱۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۹-بهار

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۶۶۹]

← لطائف الاسرار فی تحقیق المحصورات ← تحقیق المحصورات

● **لطائف الاسماء** / شعر، ادبیات / فارسی

latā'ef-ol asmā'

بحرآبادی، عبدالجلیل محمد

bahrābādī, 'abd-ol-jalīl mohammad

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷۲۲/۱

آغاز: بنقصان خویش ... هست امیدم که هنر پروران ×× خرده نجویند زبزرگی بر آن / ان هذا الشروع فی المقصود ×× مستعینا بواسع المعبود الخ؛ **انجام:** آن مملکت را ×× سیور غال ملک اعظم مشار الیه دانسته واو را.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۸۴گ، ۲۳سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲-۶۱۰]

● **لطائف الاشارات** / علوم غریبه / عربی

laṭā'if-ul ešārāt

بونی، احمد بن علی، - ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e 'alī(- 1226)

رساله مفصلی است در اسرار علم حروف و اوقاف با رسم دوایری در این علم، نظیر «شمس المعارف» بونی.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۵۴/۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی اراد بیده الاسرار لطایف افلاک الملکوتیات؛ **انجام:** جداول است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۳گ (۱۴ر-۴۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۳۷۹]

● **لطائف الاشارات = مقاصد الاشارات** / فلسفه / عربی

laṭā'if-ul ešārāt = maqāṣid-ul ešārāt

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - ۹۴۸ قمری

daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad(- 1542)

وابسته به: الاشارات و التنبیهات؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

تعلیقاتی است بر کتاب اشارات ابو علی سینا.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا الی مقاصد اشارات مقتدانا غیاث حق حقق بمحکمات حکم منطقة الاشارات ... و بعد فان الفقیر الحقیر ... یقول هذه مقاصد الاشارات و یتلوها لطائف الاشارات املیتها و أملستها مع الاختصار من فوائد الأخیار و فرائد سمحت بها الانظار جعلتها تعلیقات علی الشرح المشهور للاشارات مشیرا الی جمیع ما فی الکتاب ...

چاپ: به کوشش عبدالله نورانی در مصنفات غیاث الدین منصور حسینی دشتکی شیرازی، جلد ۲ (تهران، دانشگاه تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی: ۱۳۸۶)

شرح و حواشی:

۱- اشارات لطائف الاشارات = حاشیة الاشارات؛ دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد (-۹۴۸)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۱/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۲-۳۶۶]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۸-ح/۳/۵۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** منها علی انتقالات آخر کما یکون فی الحرکات من البلوغ الی الحدود و النهایات.

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۱۸سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲-۱۸۵]

● **لطائف الاشارات فی حقائق العبارات = اشارات القرآن** / تفسیر / عربی

laṭā'if-ul ešārāt fī ḥaqā'iq-il 'ibārāt = išārāt-ul qur'ān

قشیری، عبدالکریم بن هوازن، ۳۸۶ - ۴۶۵ قمری

qošayrī, 'abd-ol-karīm ebn-e havāzan (997 - 1073)

تاریخ تألیف: ۴۳۷ق

تفسیری عرفانی و کهن از سوره حمد تا الناس است. چلبی در «کشف الظنون» می‌گوید این تفسیر قبل از ۴۱۰ نگاشته شده ولیکن خود نگارنده در سرآغاز کتاب می‌گوید: در ماه‌های سال ۴۳۷ به آن آغاز کردم. مطالب عرفانی این کتاب بیش از مطالب ادبی آن است. قشیری در این کتاب اندکی به تفسیر و بیشتر به تأویل آیات پرداخته و در ضمن تأویل آیات به اشعار عرفانی

(عربی) استشهاد می‌کند از استاد خود ابوعلی دقاق گاه به گاه یاد می‌کند ولیکن اصولاً به نقل از دیگران کمتر می‌پردازد و اقوال دیگران را با عنوان «قیل» و «قال بعضهم» می‌آورد.از مشخصات خاص این تفسیر (علاوه بر ذکر تفسیرات و تأویلات مختلف) در عنوان سوره‌ها به جای ذکر نام سوره بیشتر چنین می‌گوید: «السورة التی یذکر فیها یونس (یا) السورة التی یذکر فیها الحجر.»

آغاز: بسمله. حسبی الله و کفی و صلواته علی سیدنا محمد المصطفی. الحمدلله الذی شرح قلوب اولیائه لعرفانه و اوضح نهج الحق ... و تیسر الاخذ فی ابتداء هذا الکتاب فی شهور سنة سبع و ثلاثین و اربعمائة و علی الله تمامه. سورة الفاتحة هذه السورة تسمی فاتحة الکتاب و مفاتحة الاحباب بالخطاب و الکتاب من اجل النعمی و اکرم الحسنی. اذهی تسبب الوصال ...

چاپ: قاهره، دار الکاتب العربی، محقق ابراهیم بسیونی، چاپ اول، ۱۳۸۷-۱۳۸۹ق.

[ریحانة الادب ۴۶۱/۴؛ سیر اعلام النبلاء ۲۲۷/۱۸؛ کشف الظنون ۱۵۵۱/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** جزء اول: و یقال العمل الصالح اعتقاد جوار العرویه و انتظار و قید و الحمدلله رب العالمین تم المجلد الاول. فقط دارای نخستین نیمه تفسیر می‌باشد از آغاز قرآن تا آیه ۱۰۳ سوره کهف [قل هل انبئکم بالاخسرین اعمالا]؛ خط: نسخ خوب، کا: ابوعلی هبة الله بن سعد ابن هبة الله بن سعد معروف به دینیار، تا: شنبه ۱۸ شعبان ۵۵۱ق، جا: اسدآباد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج،۲۷۷گ،۲۳سطر(۱۲/۵×۲۰)،اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۱۸۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۷۹

آغاز: قوله ان فی خلق السموات و الارض الآیات التی یعرف الحق سبحانه بها الی العوام الآیات من العبر و الآثار و الایات التی یعرف بها الی الخواص؛ **انجام:** ای لا یلاحظ عمله و لا یستکثر طاعته و لیتبرأ من حوله و قوته و یقال العمل الصالح هاهنا اعتقاد جواز الرؤیة و انتظار وقته

نسخه بسیار نفیس و صحیح و قابل اعتماد است که در مقایسه با نسخه چاپ مصر که با دقت زیادی با نسخه‌های گوناگون مقابله و به چاپ رسیده، برتری و درستی آن آشکار می‌گردد، به عنوان نمونه می‌توان به بررسی آغاز و انجام نسخه حاضر، با نسخه چاپ مصر پرداخت، و میان این دو چندان اختلاف وجود دارد که نزد ارباب دقت، نسخه چاپی زیر سؤال می‌رود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ ربیع الثانی ۵۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم، ۲۳۷گ،۱۸سطر(۱۰/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۱-۲۸۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۶۹

آغاز: الذی کان لله تصاویر واقف ... قوله عزوجل اولئك علیهم صلوات اراد بصلوته علیهم؛ **انجام:** لما رای من الواجب علیه من حق الحار علی حسب المکنه (دنباله تفسیر آیه حتی اذا بلغ بین السدین از سوره کهف)

از بقیه تفسیر سوره آل عمران تا آیه ... از سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۶ یا ۷؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۸۷۰ص، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۲۴سم [ف: ۱۷-۱۲۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۸-ف

نسخه اصل: حفید افندی ش ۱۱. جلد آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عمر بن یحیی مقری، تا: سه‌شنبه ۴ جمادی الاول۶۳۸ق، برای شهاب الدین ریحان؛ ۱۹۸گ، ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۶-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** بل اذا اراد الحق اعانه عبده، حمله علی الاستعانة و تیسر علیه صدق التوکل، ثم تکفیة ما یرید، و بالله التوفیق.

نسخه اصل: کوپرولو ش ۱۱۷، در سه مجلد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیقعده۸۵۱ق؛ مقابله شده در روز یک‌شنبه ۲۱ شوال ۸۵۳ از روی نسخه اصل نوشته فضل بن احمد صاعدی فراوی در ۴ ربیع الثانی ۴۵۳ که بر استاد امام خوانده بود و پسرش ابوعبدالله محمد بن الفضل می‌شنیده در سال ۵۵۱ تا ربیع الاول ۵۵۳؛ ۳۱۰گ، ۲۹سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۸۸-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲-۲۳۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۷۶

آغاز: بسمله، قال الامام، جمال الاسلام، ابوالقاسم النیشابوری و کتابنا هذا اشارات القرآن علی لسان اهل المعرفة و الایقان، اما من معانی مقولهم او قضایا اصولهم، سلکنا فیه طریق الاقلال ... قوله تعالی بسم الله، الباء فی بسم الله حرف التضمین؛ **انجام:** و کما قال یعوذن برجال من الجن قسما هم رجالا فعلی هذا استعاذ من الشیطان الذی یوسوس فی صدور الناس و الشیطان الذی له تسلط علی الناس کالوسواس.

خط: نسخ، کا: حافظ محمد شریف بن محمد لطیف صدیقی تتوی سندهی، تا: ۹۲۷ق؛ مصحح، محشی، برخی به فارسی، مذهب، مجدول، عناوین سوره‌ها مذهب و مرصع، ترقیمه: «انتهی تفسیر اشارات القرآن تصنیف امام ابوالقاسم، جمال الاسلام نیشابوری مع تحریر ستة اوراق، ثلاثة من اول الکتاب و ثلاثة من آخر الکتاب و کانت هذه الاوراق مفقودة من هذا الکتاب الذی کتبه حافظ محمد شریف ابن محمد لطیف صدیقی ابن عمدة الخطاطین حافظ عبدالرشید صدیقی تتوی صندهی، فی السنة ۹۲۷هـ فقمت بکتابة هذا الاوراق الستة المفقودة معه ترمیم اوراق الکتاب فی سنة سبع و عشرین و ماءة بعد الالف و لله الحمد و المنة، العبد الضعیف، عبدالرحمن تتوی»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۴۵۹گ، ۲۶سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۳۷-۵۰۷]

● **لطائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام** / عرفان و

تصوف / عربی

laṭāyif-ul a‘lām fī išārāt-i ahl-il ilhām

عبدالرزاق کاشی، عبدالرزاق بن احمد، - ۷۳۶ ؟ قمری

‘abd-or-razzāq-e kāšī, ‘abd-or-razzāq ebn-e ahmad(-1336)

شرح مفصلی از اصطلاحات صوفیان است که در ۲۸ «باب» به ترتیب حروف آغاز آنها با رعایت حرف دوم مرتب شده است. مؤلف، این کتاب را در بیان اسرار علم عرفانی و تصوف که بر علمای ظاهر مخفی است و از حقیقت آنها اطلاعی ندارند، نگاشته است. آقا بزرگ (۱۲۲/۲) «اصطلاحات الصوفیة» عبدالرزاق را مختصر این کتاب دانسته، اما با توجه به مقدمه «اصطلاحات الصوفیه»، به نظر می‌رسد که کتاب حاضر بخش دوم «اصطلاحات الصوفیه» وی در تفاریع (فروع مقامات صوفیان) باشد.

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذی اصطفی ممن سبقت لهم من الله الحسنی فاستقام علی نهج علی نهج الشریعة مستجیبا لدواعی الطریقة

انجام: و بالسکون بمعنی المفعول ای مجموع فیه و هذه قاعدة کلیة فی فعله و فعله و الله سبحانه اعلم.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دو برگ آغاز و چهارم برگ پایان نسخه را سید محمد علی روضاتی بتاریخ ۱۴۰۱ تکمیل کرده؛ محشی از استاد جلال الدین همائی و به خط وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۱۱۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۳۶۲

آغاز: ... و بعد فانی لما رأیت کثیراً من علماء الرسوم بما استعصی علیهم فهم ما یتضمنه کتبنا؛ **انجام:** کما کل ایام اللقاء یوم جمعه اللهم لک الحمد کما انت اهله فصل علی سیدنا محمد کما هو اهله و افعل بنا، انت اهله و لا تفعل بنا ما نحن باهله

قسمتی از خطبه کتاب ندارد؛ خط: نستعلیق، کا: سید غلام محیی الدین فقیر عالم المارهری، تا: ۱۳۱۹ق؛ مقابله شده با دو نسخه دیگر، دارای بلاغ تصحیح به تاریخ‌های ۱۳۲۰ و ۱۳۳۱ق؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۹۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قیل انه بمعنی الوجدان للشیء و الوجودله ... و تجده فی ذاتها و خصه بعضهم بما کان من ذالک

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۱پ-۱۵۱پ) [ف: ۱۴-۴۵]

● **لطائف الافکار فی حل غوامض الاسرار و عقد عرایس الابکار** / متفرقه / فارسی

laṭā’if-ul afkār fī ḥall-i ġawāmiḍ-il asrār wa ‘iqd-i ‘arāyis-ul abkār

مطالب و مسائل چندی است از غوامض و مشکلات که بنا به ادعای مؤلف بی‌واسطه تفکر و شائبه تحیر در صفحه خواطر و لوح ضمیر صورت گرفت و آنها را در این کتاب تدوین کرده است.این مباحث بیشتر به فارسی و پاره‌ای به عربی با عباراتی شیوا و دارای صنایع لفظی و عناوین «لطیفة، لطیفة» نگارش یافته و در آغاز آن نعت چهارده معصوم را با تفصیل و به نثر و شعر آورده است.فصول این کتاب آمیخته‌ای است از فلسفه و عرفان و کلام با شواهدی از آیات و اخبار و نقل‌هایی دارد از استادش سید احمد موسوی.این عناوین در کتاب دیده می‌شود: اثبات نبوت مطلقه، اثبات ولایت معلمین، معنی مرگ، معنی روایت «انا اصغر من ربی بسنتین»، تقسیم المفهوم، تفسیر حدیث فی التوحید، معنی امام و پیشوا، تفسیر آیه «کل یوم هو فی شان»، بیان چگونگی قبض روح، اثبات هیولی، سر و له القلوب لسید الشهداء علیه السلام، اتصاف ذات الهی به معنی عدل، معنی ان الدور یستلزم التسلسل، قیاس مرتبت انبیا با خاتم پیامبران، خلوص نیت در دعا و ختم شفاعت اولیا و انبیا و مقربان.

[فهرستواره منزوی ۷۹۶/۷]

۱. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۲۴۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۵-۲۱۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۴۱۳

آغاز: لطایف حمد و ثنا و وظایف شکر بی منتهی یگانه موجودیرا سزاست که ذات اقدسش جامع جوامع مجد و کمال؛ **انجام:** ناتمام: و چنانچه این معنی را بروجه حقیقت تصور نمائی شکر گذاری از تو بعمل آمده، هذا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۳۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۲۰]

● **لطائف الافهام** / اصول فقه / عربی

laṭā’if-ul ifhām

بختیاری حویزی، یعقوب بن ابراهیم، - ۱۱۵۰ قمری

baxtīyārī hovayzī, ya‘qūb ebn-e ebrāhīm(- 1738)

تاریخ تألیف: جمعه ذیحجه ۱۱۰۳ق

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۷۵

آغاز: بسمله. الحمدلله علی الانعام ... و بعد فهذه لطائف الافهام ... التنزیل فی اللغة مصدر نزلة تعدیه نزل مع تکرار و دونه کانزل؛ **انجام:** باب الاستصحاب ... ج - استصحاب حال الشرع کالمتمم یحد الماء فی اثناء الصلاة فتیممه لانها ملاه مشروعة قبل الماء فیستصحب هذا. و الحمدلله اولا

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ذیحجه۱۱۰۳ق؛

محشی به علامت منه؛ جلد: تیماج، ۶۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۳۷۵]

● **لطائف الالطاف فی تحقیق التفسیر و نقد الکشاف** /
تفسیر / عربی
laṭā’if-ul alṭāf fī taḥqīq-it tafsīr wa naqd-il kaššāf
کازرونی، منصور بن حسن، – ۸۶۰ قمری
kāzerūnī, mansūr ebn-e hasan(- 1456)

وابسته به: الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل و عیون الاقاویل فی وجوه التأویل؛ زمخشری، محمود بن عمر (۴۶۷-۵۳۸ق)

حاشیه‌ای است مفصل با عناوین «قوله – قوله» بر تفسیر معروف «الکشاف» زمخشری که بیشتر جنبه انتقادی دارد و مفید است که اشتباهات وی را بازگو کند.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۴۴
بی‌کا، تا: قرن ۹؛ واقف: مرحوم حاج ملا محمد جعفر بن محمد صفی فارسی آباده‌ای [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲-۲۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۰۳
آغاز: النبیین رسول الملک الجلیل الی خیار الخلق و حبله المنجی الدلیل من دله
در این نسخه فقط حاشیه مقداری از بسمله آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۹۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۱۸-۹۷]

● **لطائف الالهیة فی شرح الالفیة** / نحو / عربی
laṭā’if-ul ilāhīyya fī š.-il alfīya

وابسته به: البهجة المرضیة فی شرح الالفیة؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-۹۱۱)

حواشی مفصلی است بر «البهجة المرضیة فی شرح الالفیه» سیوطی، این حاشیه با عنوان‌های «قوله، قوله» برگزار شده وجلد دوم آن درسال ۱۲۷۷ق پایان یافته است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۹۳-۲۶/۷۳
آغاز: انقلبت الواو لتحرکها وانفتاح ماقبلها الفا وحصل ماتری ولعل هذین الوجهین مع بعدهما فی حد نفسهما کما لایخفی؛ **انجام:** وبالجملة اختلت فرصا من الزمان لانجام ما اردته من هذه الامور ذوات الشأن والحمدلله العزیز المنان ... وآله الائمة النقباء النجباء الاعیان
جلد دوم از باب العلم واسماء اشاره تا آخر کتاب؛ خط: تحریری، کا: گویا به خط مؤلف، تا: ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۹گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۴۵]

● **لطائف الانشاء** / نامه‌نگاری / فارسی
latā’ef-ol enšā’
بناء نسفی، نصرالله بن علاء
bannā’ nasafī, nasr-ol-lāh ebn-e ‘alāe

در آداب و شرایط و ادوات انشاء و منشئاتی از مؤلف با بهره بردن از منشئات متقدمین و متأخرین و تضمین ابیاتی به فارسی و عربی در نامه‌ها، به نام ناصر الدوله نصرالله بن آصف الوزارة فضل الله؛ در یک «مقدمه» و دو «مقصد»: مقدمه: در علم انشاء و شرف کتابت و آداب کلی آن؛ مقصد ۱. در کلیات ألقاب و خطابات، دارای نوزده «مقاله»؛ مقصد ۲. در عباراتی که در منشئات به کار بندند، دارای پنج «مقاله».

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۱۹
آغاز: بسمله. حمد و ثنای بی انتها و شکر و سپاس بیقیاس حضرت مبدعی را ... آن صانع لطیف که بر فرش کاینات ×× چندین هزار صورت الوان نگار کرد / ترتیب آسمان و طلوع ستارگان ×× از بهر عبرت نظر هوشیار کرد؛ **انجام:** عهود و مواثیق من اولها الی آخرها مادام که باید بنده بعنایت و عاطفت باشد و شفقت بینم و بشرایط و استظهاری که ارزانی
فهرست مقصدها و باب‌ها و فصل‌های کتاب در آغاز نسخه به خط کاتب آمده است، ولی یک برگ از این فهرست افتاده، انجام کتاب در باب دوم از قسم دوم از مقصد دوم یعنی در آخرین بخش کتاب افتاده است و شاید افتادگی از یک برگ تجاوز نکند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۸ و ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۱۵۶گ، ۱۵سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۳-۱۰۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۸۸۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از جاده عقل و شرع اعتساف و انحراف نجویند
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۹ رجب۹۰۲ق، جا: در منزل آجی صواز توابع بیچین؛ ۷۱گ (۷۱پ-۱۴۱پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۲۵-۱۸۱]

● **لطائف الانوار فی بیان حقایق القرآن** / تفسیر / فارسی
latā’ef-ol anvār fī bayān-e haqāyeq-el qor’ān
خوسفی بیرجندی، علی اصغر بن محمد حسن، – ۱۲۹۳ قمری
xūsefī bīrjandī, ‘alī asqar ebn-e mohammad hasan(- 1876)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۰ق

مؤلف، عالمی فاضل و زاهدی با دقت نظر بوده است که مدتی در بیرجند متصدی امور شرعیه بوده است. در دیباچه می‌گوید: «سنه الف و ماتین و تسعین باشد قذف در قلب شد که استمداد از فیض روح القدس نموده شمه از بطون و حقایق آیات قرآنی

... در بیان فضائل محمد و علی و آل طیبین (ع) است اظهار نماید ...». پس از آن در مقدمه اول به زبان عربی به بیان اتصال سلسله اجازه‌ها و روایات خود پرداخته است.
آغاز: لطائف انوار جوهریه غیبیه و شهودیه عوالم بداء که حمد حامدان موجودات و ثناء کائنات کل عوالم قطره ایست از لجه محیط نوریه او که از مجرای قلم هریک از عوالم ...

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حقیقت الحقایق باشد که از نور جنان ... و عروج نموده پونصد سال ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز نسخه حدود پانزده برگ، تحریر دیگری از همین کتاب هست و پس از آن دوباره شروع می‌شود؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی،۱۹سطر(۸×۱۵/۵)،اندازه:۱۴/۵×۲۱/۵سم[ف: ۲-۶۷۰]

● لطائف البرهانية فی بيان كلمة الرحمانية / عرفان و تصوف / عربی

laṭā'if-ul burhānīya fī bayān-i kalimat-ir raḥmānīya
بخاری، برهان الدین بن عمر
boxārī,borhān-od-dīn ben 'omar
در تحقیق کلمه طیبه «رحمان»

۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶/۱۲
آغاز: بسمله سبحان من تفرد با لالوهية و الجلال؛ **انجام:** كذا ذكر الشيخ ابو علی السينا فی الشفا و فيه بحث يظهر بادنی تامل و فرغت ...
خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی، تا: ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با رمز «عبدالنبی عفی عنه، منه رحمه الله ...»، مصحح؛ جلد: مقوا، ۵گ (۸۵پ-۸۹)، ۱۶سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۸۴
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی لا مبدل لكلماته التامات؛ **انجام:** و فيه بحث يظهر بادنی تامل.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

← لطائف التفسیر ← لطائف العرفان

● لطایف التوحید فی غرایب التفرید / عرفان و تصوف / فارسی

latāyef-ot towhīd fī qarāyeb-et tafrīd
حموی، محمد بن مؤید، ۵۸۶ - ۶۴۹ ؟ قمری
hamavī, mohammad ebn-e mo'ayyed (1191 - 1252)
رساله‌ای است بسیار مختصر و فارسی در امور الهی که مؤلف به درخواست یکی از دوستان عارف و عابد خود نوشته تا اصحاب تحقیق و ارباب تذویق در این مسأله تأمل نمایند.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این کتابیست موجز در امور الهیات که نوشته شد از برای عرفا و اصحاب التحقیق و واقفان معنی که درین تاملی شافی کنند و تفکری صافی نمایند و تذکری ایشان را حاصل گردد ... و نام این کتاب لطائف التوحید فی غرائب التفرید کردیم و مقصود از این تصنیف اشارت دوستی از دوستان حق ...
انجام: و انواع آن جمله که شرح آن در اسرار السلوک آورده ایم مستوفی مطالعه کند حق تعالی توفیق رفیق گرداناد بحق محمد و آله الطیبین و الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا و الحمد لله رب العالمین تمام شد کتاب لطائف التوحید فی غرائب التفرید بعون الله و حسن توفیقه
چاپ: در گنجینه بهارستان، بخش حکمت، به کوشش بهروز ایمانی، تابستان ۱۳۷۹ش
[نسخه‌های منزوی ۱۳۴۲/۲؛ فهرستواره منزوی ۷۹۶/۷ و ۴۹۹/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: شنبه ۲۹ ذیحجه ۷۲۲ق؛ جلد: تیماج،۲ص(۶۴۴-۶۴۵)،۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱-۱۰۱]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴/۴-ف
نسخه اصل: عاطف افندی ش ۲۲۴۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ ذیقعده۸۲۸ق؛ ۳گ (۴۶۳-۴۶۵)، ۲۳سطر [فیلمها ف: ۱-۴۰۸]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۱/۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، ۴گ (۲۶۸پ-۲۷۱ر)، ۲۳سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [سنا: ف: ۱-۳۳۷]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۴/۴-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۹۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۰ق؛ ۱۴گ (۹۳-۱۰۶)، ۱۸سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۱]
۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۷/۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹؛ خط: نسخ، کا: درویش عارفی معنیسوی، تا: ۹۹۷ق؛ ۱۱گ (۳۶۳-۳۷۳)[عکسی ف: ۲-۳۳۵]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۱۲
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ ۳ص (۲۲۲-۲۲۴)[مختصر ف: -۶۳۴]
۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۰۹/۸
آغاز: اختلافات طبایع بزعم شیخ سعدالدین حموی من کنز المراد النار الهواء؛ **انجام:** ۶ آذور بزبان هندی ۷ سجع بزبان فارسی. تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج،

۵گ (۱۰۹پ–۱۱۳ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: -۳۱۵]

۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۳۴/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۸۳پ–۱۸۴پ)، ابعاد متن: ۹×۱۵/۵، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: -۲۶۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۷۹۱۱

آغاز: بسمله حمدله، اما بعد این کتابیست موجز در امور الهیت که نوشته شد از برای عارفان اهل تحقیق؛ **انجام:** علم و عمل و اخلاص و صدق و عرفان و انواع اینجمله که مذکور شد ... و الحمدلله رب العالمین اولا وآخرا و ظاهرا و باطنا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق[الفبائی: -۴۸۲]

۱۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۴۷/۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ ۴گ (۱۲۰پ–۱۲۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۹۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۷۰/۱۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۴۰۵]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲/۲۱-ف

نسخه اصل: بادلیان اکسفورد ش ۹۴ والکر (ش ۱۲۹۸)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق [فیلمها ف: ۱-۵۶۸]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۱۰/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد عزیز و محسنی و برادری از مومنین که امتثال امر او واجب و متحتم بود؛ **انجام:** و این گفتار بغیر التفات الکتاب تصنیف شد و الحمد لله رب العالمین ...

خط: نستعلیق، کا: محمد اکمل بن محمد افضل بن کمال الدین واعظ محرر یزدی، تا: یک‌شنبه۱۱ ربیع الاول۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۰گ(۲پ–۱۱ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۷-۲۲۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۵۵/۳۰۸

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: بین ۱۰۶۳ تا۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۲ص (۴۵۰–۴۵۱)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰-۱۳۸۳]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۲۱-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱۵۴]

● **لطائف جعفر** / متفرقه / فارسی

latā’ef-e ja‘far

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۴۹۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۸ص (۱۴–۳۱) [ف: ۱۷-۱۴۷]

← لطایف الحدایق > لطایف الحدایق من نفایس الدقایق

● **لطایف الحدایق من نفایس الدقایق** / ادبیات / فارسی

latāyef-ol hadāyeq men nafāyes-d daqāyeq

عباسی، عبداللطیف بن عبدالله، - ۱۰۴۸ قمری

‘abbāsī, ‘abd-ol-latīf ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 1639)

وابسته به: حدیقة الحقیقة و شریعة الطریقة = فخری نامه؛ سنایی، مجدود بن آدم (۴۷۳–۵۲۵)

تاریخ تألیف: ۱۰۳۸ق

در شرح حدیقه سنایی.

آغاز: بسمله. سپاس و ستایش مبتدعی است که بسخن پاک سخندان و سخنگوی را ابداع کرد و حمد و مدح مخترعی است که پرتو نور این دو شریف صورت و مایه را اختراع نمود نگار کرد ...

این گلدسته‌ای است از ریاحین حدیقه سخنوری و هوشمندی و مجموعه ای از لطایف نسخه فرهنگ افزای دانش پژوهی مسما به لطایف ... (فهرستواره)

[مشترک پاکستان ۲۹/۷ (۱۳ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۱۳۷۱/۱ (۳ نسخه) و ۳۵۱۰/۵ (۴ نسخه دیگر)؛ فهرستواره منزوی ۷۹۷/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۱۸/۴

این نسخه گزیده‌ای است از آن و نام «عبداللطیف» در هامش ص ۱۳۲ دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۰۱گ (۹۲–۱۹۲ هامش)، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۰۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۷۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر گرفته بقوت ایمان ×× دو گروهی ز عالم تن و جان (در قصیده ستایش ابی نصر احمد صغانی ص ۴۰۳ حدیقه چاپ بمبئی)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، ۶۶۱گ (۱۵۳–۸۱۳)، سطور چلیپا (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۱۳۹]

● **لطائف الحساب** / ریاضیات / فارسی

latā’ef-ol hesāb

شریف لاهیجی، قطب الدین محمد بن علی، - ۱۰۹۷ قمری

šarīf-e lāhījī, qotb-od dīn mohammad ben ‘alī(- 1686)

اهدا به: میرزا محمد رضی مستوفی دارالسلطنه مزبور و میرزا محمد نصیر

محل تألیف: لاهیجان

رساله‌ای است «در بیان استخراج خبایا و مضمرات و استعلام مجهولات عددیة از معلومات و استحصال مرموزات و ملغوزات».

آغاز: بسمله، حمد بی حساب و عد عالم السرایری را سزاست که خبایای ضمایر اکوان را علم کامل او شامل

انجام: و هی جزء آخرها بالتمام، و بآخره یتم الکلام
[رک: مقدمه محدث ارموی بر تفسیر شریف لاهیجی؛ راهنمای کتاب س ۶ ش ۱۰ و ۱۱ ص ۸۱۶؛ فهرستواره منزوی ۲۷۲۸/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۰۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۲۱ق، مجدول، با حواشی «منه»؛ واقف: نایینی؛ جلد: پارچه‌ای، ۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۸×۲۰/۸سم [ف: ۸-۲۸۰]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۳۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۷-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج، ۷۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۴-۴۳۰]

● **لطائف الحقائق** / گوناگون / فارسی
latā’ef-ol haqā’eq
رشید الدینفضل الله همدانی، ۶۴۸؟ - ۷۱۸ قمری
rašīd-od-dīn fazl-o-llāh-e hamadānī (1251 - 1319)
از جامع التصانیف الرشیدیة یا المجموعة الرشیدیة با مباحث سلطانیه او، چاپ دانشگاه تهران در دو مجلد.
آغاز: ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ ... اما بعد حمد الله تعالی و الصلاة ... چنین گوید ضعیف ترین خلایق ... فضل الله ابی الخیر المشتهر بالرشید (فهرستواره)
[الذریعة ۳۱۴/۱۸؛ یادگار نامه یغمایی ص ۳۴۷؛ ؛ فهرستواره منزوی ۷۹۸/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۸۱
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸، گویا۷۰۸ق، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، ۳۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۵/۶×۳۵سم [ف: ۴-۷۰۶]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۲۸-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۶۸-ف
نسخه اصل: بنیاد خاورشناسی تاشکند ۲۰۰۱(فهرست ۱۰۱/۴ ش ۲۹۴۰)، رساله ۷ بناء کنز المعانی تا پایان رساله ۱۴ رساله عدد؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۲-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۳۸۳۳.جلد چهارم مجموعه رشیدیه است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۳۲۳گ، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۸۰-ف
نسخه اصل: پاریس S. P. 63 بلوشه ۲۲۱۷. جلد چهارم مجموعه رشیدیه است؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

● **لطائف الحکمة** / فلسفه / فارسی
latā’ef-ol hekma
سراج الدین ارموی، محمود بن ابی بکر، ۵۹۴-۶۸۲قمری
serāj-od-dīn-e ormavī, mahmūd ebn-e abī-bakr (1198 - 1284)
اهدا به: عزالدین کیکاووس بن کیخسرو سلجوقی
تاریخ تألیف: ۶۵۵ق
این کتاب مشتمل بر دو «قسم» است: قسم اول در «علم و معرفت» که خود به هفت باب تقسیم می‌شود و در این ابواب به موضوع علم و انواع و فواید آن و اثبات وجود واجب و بحث در صفات او و حکمت در خلق موجودات و اثبات نبوت توجه شده و در حقیقت نوعی از مباحث کلامی و حکمی در آنها مورد تحقیق قرار گرفته است. در «قسم دوم» مؤلف به بعضی از مباحث سه‌گانه اخلاق (یعنی تهذیب نفس و تدبیر منزل و سیاست مدن) توجه کرده و به همین سبب آن را «حکمت عملی» خوانده است و توضیحاتی که درباره پادشاهی و شرایط آن و موضوع خلافت و اخلاق ملوک و آداب رعایا نسبت به آنان داده قابل‌توجه است در مطاوی مطالب حکمی و اخلاق مذکور بسیاری از امثال و اشعار و حکایات به‌عنوان شاهد به کار رفته است. شیوه نگارش سراج الدین، ساده و روان و از باب تفهیم مسائل علمی به زبان ساده قابل‌فهم شایان توجه است. (اردلان)
آغاز: بسمله. حمد بی نهایت و ثناء بی طرف و غایت مرخدای را جل جلاله که آسمان رفیع بر کشیده قدرت اوست ...
چاپ: به تصحیح آقای دکتر غلامحسین یوسفی در سال ۱۳۵۱ در تهران جزء انتشارات بنیاد فرهنگ به چاپ رسیده
[الذریعه۳۱۴/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۸۱/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۷-ف
نسخه اصل: P. 121 (بلوشه ۶۱/۱ ش ۹۸)؛ خط: نسخ، کا: ابوالمحامد محمد بن محمود بن حاجی ملقب به حمید مخلص بخاری، تا: جمعه ۴ ذیحجه۶۸۴ق، جا: قونیه؛ ۱۸۲گ، ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اتفق الفراغ من تنمیقه یوم الجمعه فی شهر جمادی الآخره سنه احدی و سبعین و سبعمائه و بالله التوفیق.
خط: نسخ خوانا، بی کا، تا: جمادی الثانی ۷۷۱ق؛ نسخه ما هم از نظر قدمت و هم از جهت خوانا بودن خط واعراب و اعجام و کامل بودن، نسخه ممتازی است؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۹۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۳]
تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ع۱۳۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: -۱۷۶]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۱۰ و ۲۰۵۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]
تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه: ع۱۳۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۹۹]
۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۹
آغاز: وعده دهد وفا کند پیغامبر صلعم فرمود الحدیث بینکم أمانة و ستر آشکارا کردن حرام است
نسخه اصل: کتابخانه مسجد چهل ستون - زنجان. قسمت‌هایی از قسم دوم کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن مصطفی، تا: ۹ ربیع الاول۹۶۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۹۶ص[عکسی ف: ۱-۳۱۳]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۲-ف
نسخه اصل: اسعد افندی ش ۲۸۸۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۴گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]
تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ع۱۰۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: -۱۷۶]
تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه: ع۱۰۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۹۹]

● **لطائف الحکمة** / هیئت / فارسی

latā’ef-ol hekma

سمرقندی، محمد بن اشرف، ق۷ قمری

samarqandī, mohammad ebn-e ašraf(- 13c)

کتاب مهم و معتبری است از قرن ششم هجری که شامل هفت رشته از علوم حکمت است. در سبب تألیفمی گوید که: «به خاطر می‌گذشت مدتی که کتابی تألیف کرده شود مشتمل بر لطایف اقسام حکمت به لغت پارسی تا فایده آن عام باشد، اما روزگار چنانک عادت اوست از تعویق آمال و تضییق احوال، آنرا در حیز اهمال می‌انداخت تا بآن خاطر موافق افتاد اشارت بزرگی (کذا) بتصنیف نسخه‌ای که مشتمل باشد بر هفت نوع علم از علوم حکمت بدین تفصیل: هیأت، اقلیدس، اعداد وفق، طبیعی، احکام نجوم، رمل، جوهرنامه، و این کتاب را لطایف الحکمة نام نهاده شد».

آغاز: بسمله، رب تمم بالخیر، حمد و ثنا حضرت پادشاهی را که قصر مشید آسمان بر کشیده قدرت اوست، و فرش ممهد زمین گستریده مشیت اوست

[فهرستواره منزوی ۲۷۲۸/۴ و ۳۰۲۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** همچنین ابتداء انجلاء کسوف از جانب مغرب بود و ابتداء انجلاء خسوف از جانب مشرق و تصور آن ظاهرست، و الله اعلم بالصواب
متأسفانه نسخه ما فقط علم اول در هیأت است مشتمل بر سیزده فصل، و شش علم دیگر را از دنبال آن جدا کرده اند؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن حمید بن سعد بن جمال، تا: سه‌شنبه ۱ صفر۵۹۹ق؛ واقف: نایینی؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۵گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۷/۷سم [ف: ۸-۲۸۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۶۵-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

● **لطائف الحکمة** / فلسفه / فارسی

latā’ef-ol hekma

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۰۸۵
آغاز: وعده دهد وفا کند پیغامبر صلعم فرمود الحدیث بینکم امانة و ستر آشکار کردن حرام؛ **انجام:** اگر زللی در مجلسی رفته باشد این کفارت آن گردد و هذا آخر لطائف الحکمة.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن مصطفی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **لطائف حکم در لطائف کلم** / مواعظ / فارسی

latā’ef-e hekam dar latā’ef-e kalem

گفتار و کلمات حکمت و پند است از کلیله و دمنه، تاریخ وصاف، فرفوریوس با عنوان‌های کلمه، اشارت، نصیحت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۳۵-طباطبائی
آغاز: بهترین یاران و برادران آن باشد که در نصیحت مبالغه کند
خط:نستعلیق خوب،بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۷ص (۲۴۱-۲۴۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۳-۲۱۵]

● **لطایف الحکم (فی مناقب سادات الامم)** / حدیث / عربی

laṭāyif-ul ḥikam (fī manāqib-i sādāt umam)

آل عصفور، محمد علی بن محمد نقی، ۱۲۸۹ - ۱۳۵۰ قمری

āl-e ‘osfūr, mohammad ‘alī ebn-e mohammad naqī (1872 - 1932)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۷۵
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی من علینا بکشف؛ **انجام:** بعد العصر حمق و النوم بعد العشائین یحرم الرزق
خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۵ق[رایانه]

● **لطائف الحیل و طرایف العمل** / علوم غریبه / فارسی

latā’ef-ol heyal va tarāyef-ol ‘amal

کتابی است درعلوم غریبه برگرفته از اساتید فنون مختلف

همچون قرمس، ارسطو، محمد بن زکریا، ذیمقراطیس، احمد بن یعقوب طبری، اسحق و یوحنا مصری و ...؛ شامل دوازده «باب»: ۱. درنوشتن خطوط مختلفه؛ ۲. صورت‌های مختلفه از انواع؛ ۳. اعمال عجیبه وچراغ‌هاوآتش‌ها وشعبده‌ها؛ ۴. اعمال حب وبغض وگشودن وبستن وعقد اللسان؛ ۵. اطلاع برضمایر و دفاین واسرار؛ ۶. دفع حشرات وامراض وآفات؛ ۷. شعبدهای غریبه وبه حرکت درآوردن جمادات؛ ۸. معاجین وحب‌ها؛ ۹. شعبدهای آب؛ ۱۰. بخورات حب وبغض و نجورات کواکب؛ ۱۱. منافع حیوانات؛ ۱۲. طلسمات.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵/۴-۶۸۲۴/۵

آغاز: بسمله بدانکه ایدک الله تعالی که چند کلمه دربا ب صنایع که هریک د رکاری و عملی بکار می‌افتد وبعضی ... وبعضی درلیمیا وریمیا وسیمیا و دررنگ کردن سنگها؛ **انجام:** رهایش کند پس از آن اگر از وی درآهن بمالند آن آهن هرگز زنگ نپذیرد و پیوسته پاکیزه با شد تمت هذه الرسالة الاثنی عشر با ب من ابواب السیمیا و لیمیا بعون الملک الوهاب

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن عباس جهرمی کاشانی، تا: ۲۰ ربیع الثانی۱۱۱۲ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹گ، ۳۰سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۶-۳۴۴۵]

← لطایف خمسه ≻ سرگذشت و سیرت نامه

● لطایف الخیال / تراجم / فارسی

latāyef-ol xīyāl

دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷؟ - ۱۱۴۷ ؟ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618 - 1735)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۶ یا ۱۰۷۸ق؛ محل تألیف: بنگاله هند

تذکره سرایندگان است به ترتیب سرزمین آنان در دو مجلد: ۱. فارس و شیانکاره، ۲. توابع فارس، ۳. اصفهان، ۴. توابع اصفهان، ۵. کاشان و توابع آن، ۶. دار المؤمنین قم، ۷. قزوین و ساوه و نواحی آن، ۸ ری و تهران و توابع آن، ۹. همدان، ۱۰. توابع همدان، ۱۱. ادربیل، ۱۲. تبریز، ۱۳. توابع آذربایجان، ۱۴. شوشتر، ۱۵. طبرستان و گیلان، ۱۶. مازندران، ۱۷. استرآباد، ۱۸. یزد، ۱۹. کرمان، ۲۰. خراسان، ۲۱. نیشاپور، ۲۲. مشهد، ۲۳. هرات، ۲۴. بلاد متفرقه از خراسان، ۲۵. قندهار و سیستان، ۲۶. فرارود، ۲۷. هندوستان و توابع آن، ۲۸. روم و توابع آن، نجف، کربلا. شمار کسان در نسخه‌ها یکسان نیست. ارزش آن بیشتر در همروزگاران است. (احمد منزوی)

چاپ: ایران، قم، مجمع الذخائر، ۱۳۹۱ شمسی، با تصحیح یوسف بیگ بابا پور، در دو جلد

[تذکره نویسی در هند و پاکستان ص ۲۰۲؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۸۷/۲؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳۷/۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به امضای نظام دست غیب شیرازی؛ کاغذ: هندی، جلد: میشن، ۴۱۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۸سم [ف: ۴-۷۰۶]

● لطائف الخیال (خلاصه) = تذکره نصرت / تراجم / فارسی

latā’ef-ol xīyāl (xolāse) = tazkere-ye nosrat

نواب رضوی، محمد صالح بن محسن، ق۱۱ قمری
navvāb-e razavī, mohammad sāleh ebn-e mohsen(-17c)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۴ق

متن از عارف شیرازی، خلاصه از صدر الممالک میرزا محمد صالح نواب رضوی فرزند میرزا محسن بادیباچه‌ای از محمد نصیر نصرت فرزند محمد جعفر نگاشته ۱۱۰۴ق (=گل انتخاب)، گزیده‌ای است با افزودگی‌هایی. گلچین معانی می‌نویسد: هیچ ار تباطی میان این دو کتاب (لطائف الخیال عارف وکتابی که به نام خلاصه آن مورد گفتگوست) نیست، آن تذکره است واین سفینه، آن رویهم ۳۵ تن سراینده را با زندگی‌نامه آورده، واین از ۹۶۳تن سراینده بی زندگی‌نامه سروده‌هایی با رعایت ردیف وقافیه و به ترتیب الفبائی آورده است.ابن یوسف (مجلس ۴۷۹/۲)و الذریعه (۲۳۷/۷) به‌گونه‌ای دیگر سخن می‌گویند که نیاز به بررسی بیشتر روی نسخه‌های این دو کتاب هست.(احمد منزوی)

محمدنصیر بن محمد جعفر رضوی متخلص به نصرت در مقدمه‌ای که بر آن نوشته، چنین سخن گفته: «جناب ... میرزا محمد صالحای رضوی ... با وجود کثرت مشاغل صفوی و صرف همت والا نهمت به کسب معارف حقیقه اخروی در فواصل اوقات به قدر انتهاض فرصت از هر گلشنی گلی نوشکفته و از هر مرغزاری سنبلی تازه رسته و از هر نهالی ثمر نورس خیالی فراهم آورده گلدسته بسته بودند؛ به خاطر دقایق ذخایر خدام والا مقام معزی الیه رسید که آن گلدسته‌های رنگین را ... یک جا جمع نموده و به ترتیبی خاص که هر آئینه باعث تسهیل شناختن مقام هر از آنها تواند بود مرتب و به لطایف آن خیال ملتفت سازند لهذا جهت تبیین این مرام حسب الاشاره خدام والا مقام مشار الیه این حقیر بی بضاعت ابن محمدجعفر الرضوی محمدنصیر متخلص به نصرت این شکسته بسته را که به طریق براعت استهلال محتوی است بر اسامی تخلصات شعرائی که درین مجموعه اندراج یافته مقدمه بیان ترتیب آن نموده». وی پس از آن توضیحاتی درباره روش ترتیب اشعار نوشته است(ذیل عنوان ذکر قاعده و بیان ترتیب اشعار)، و با مثنوی

کوتاهی از یحیای استرآبادی خالص تخلص در تاریخ تألیف کتاب آمده است: «سعی بنموده میرزا صالح ×× جمع بنموده میرزا صالح / آن که او را به وصف حاجت نیست ×× هیچ وصفی به از سیادت نیست / خالص این تحفه تمام عیار ×× هست مجموعه بهشت و بهار / حواهی ار زین کتاب تاریخش ×× شد «کل انتخاب» تاریخشبرابر سال ۱۱۰۴ق».(حکیم)
[الذریعة ۳۳۲/۷ و ۱۲۹۳/۹ و ۳۱۵/۱۸؛ تذکره‌نویسی در هند و پاکستان ص ۵ و ۷۸۵؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۸۸/۲؛ شجره طیبه ۲۳۴ و ۴۶۰؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳۹/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۵۴

آغاز: آغاز مقدمه: ای از تو بلند تارک و تاج سخن ×× گوهر ز تو یافت بحر مواج سخن... بلند خیالان محفل دانش و آگاه دلان فسحتکده بینش که آشنایان زبان وحی و حاجیان سراپرده مخفیات الهام.آغاز: ابتدای لطایف الخیال. حرف الف. بسمله وحید.زهی نخل قدت عمر روزگار رسا ×× تو در زمانه چنانی که روح در اعضا؛ **انجام:** انجام مقدمه: چنان که کلمه شکن مثلا پیش از کلمه فکن.دگر کلمه سازد قبل از کلمه سوزد و نقل شده و علی هذا القیاس ایضاً تمت تمام شد.انجام موجود: گفتم که بخور باده گرفت و به زمین ریخت ×× گفتم که چرا ریختیش گفت که مستم

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ خط آن شباهت‌هایی با نسخه شماره ۱۱۷۰ همین کتابخانه دارد، بخش‌هایی از آن منظم و قسمت‌هایی آشفته است، مصحح، با بلاغ مقابله، از عبارات بلاغ برمی‌آید که نسخه ۳ بار خوانده شده باشد، روی بسیاری از برگ‌ها عبارت «بلغ ثانی و ثالثا» نوشته شده، روی ابیات و مصراع‌های تصحیح شده هم حرف «ص» نوشته شده که در مواردی این حرف دو بار یا سه بار در کنار یک شعر تکرار شده است: «ص ص» و «ص ص ص»؛ در مواردی این سه نقطه خط خورده که نشان می‌دهد شک کاتب یا مصحح برطرف شده؛ مهر: «محمدتقی۱۲۲۰» (بیضوی) و کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ ۳۱۳گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۸سم [ف: ۲۹/۲–۶۷۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۱۷

آغاز: اشعار: بسمله حبذا این کتاب فرخ فال؛ **انجام:** بپوشان چشم اگر دلرا بجای خویش می‌خواهی

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۷۴گ، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۲۷/۲–۱۵]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۳۰

آغاز: این نسخه پس از مقدمه مفصل و دو فهرست این است: خالصا: ای شده نام تو زیب هر کتاب ××گویم از حسن تو دارد هر که تاب

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با دوسرلوح، دارای مقدمه و دیباجه مفصل نصرت؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۴۷ص، ۱۰ و۱۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [ف: ۲–۴۸۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح زرین کوچک؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۲۲گ، اندازه: ۲۱×۲۸/۹سم [ف: ۴–۷۰۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۵۱

آغاز: ای از تو بلند تارک و تاج سخن ×× گوهر ز تو یافت بحر مواج سخن ... بلند خیالان محفل دانش و آگاه دلان فسحتکده بینش؛ **انجام:** غنچه را لعل لب منقار بلبل میکند ×× سرو اگر بیند ترا از خرمی گل میکند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ بسیار نسخه پاکیزه ایست؛ تملک:عباسعلی حسینی،مورخ۱۲۹۵؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶۹گ، ۲۷سطر (۱۴×۲۷)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۱۰–۱۸۴۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ بر حسب قرائن چنین به نظر می‌آید که این نسخه به خط خود جامع باشد، برگ نخستین کنونی از اواخر کتاب بوده و برگ‌هایی از آخر نسخه هم از میان کتاب می‌باشد و از اول کتاب در حدود نصف آن افتاده و ابیات کنونی نسخه در حدود ۱۴۰۰۰ بیت است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۴۲گ، اندازه: ۲۲/۵×۳۵/۵سم [ف: ۳–۴۴۹]

● لطائف سبع = تعلیقة علی دیباجة فصوص الحکم /

عرفان و تصوف / عربی

laṭā’if-u sab‘ = ta‘līqat-un ‘alā dībājat-i fuṣūṣ-il ḥikam

گیلانی، میرزا هاشم، ق۱۴ قمری

gīlānī,mīrzā hāšem(- 20c)

وابسته به: فصوص الحکم = الفصوص؛ ابن عربی، محمد بن علی (۵۶۰–۶۳۸)

گفتاری است درباره وجود، وحدت و مراتب وجود، بخش‌بندی نشده، در آن چند بار از صدرالدین قونوی یاد کرده است. خود بدان نامی نداده و نام نگارندهدر متن نیامده است. جز آنکه نسخه دیگری از این رساله با دیباچه‌ای فارسی در دست هست که در آنجا از وی به نام «دام مجده» یاد می کند. (احمد منزوی)

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین و بعد اعلم ان النفس الانسانیة بحکم خواص التطورات و غلبة احکام الطبیعة ...

انجام: و مظاهرها و غیرها. و لولا ضیق المجال و تشویش الحال نبهتها و اوضحت اسرار الحکم و المعارف التی تعد من کلمات اکابر العرفاء فی ذلک المقام ...

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید علی اکبر بن سید محمد صادق طباطبایی حسینی، تا: رمضان۱۳۱۱ق، جا: تهران؛ در برگ ۱۰۵پ-۱۰۶ر گفتاری از میرزا هاشم در بیان مراد از «مهمة» دیده می‌شود؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۹۴پ-۱۰۵ر)، ۲۰سطر(۱۷/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: -۲۱۳]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۰/۱۰ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۳-۱۳۳۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۹۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: سلیمان برازجانی شیرازی، تا: ۲۱ محرم۱۳۱۲ق؛ ۱۰گ (۱پ-۱۰پ) [ف: ۱-۲۱۴]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۴ شعبان۱۳۱۲ق؛ سپس «مراتب الخمس» از همو؛ ۱۷گ (۱پ-۱۷ر) [ف: ۳-۲۸۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۹۷/۳

خط: نستعلیق پخته، کا: یوسف موسوی اردکانی، تا: ۱۳۱۳ق؛ با دیباچه الحاقی، نسخه کامل‌تر؛ ۲۳گ (۱۵پ-۳۷پ) [ف: ۱-۲۱۴]

● اللطائف السنیة فی اخبار الممالک الیمنیة / تاریخ / عربی

al-laṭā’if-us sanīyya fī axbār-il mamālik-il yamanīyyi

کبسی، محمد بن اسماعیل، - ۱۳۰۸ قمری

kabasī, mohammad ebn-e esmā‘īl(- 1891)

به درخواست: سید احمد بن علی معافی

تاریخ تألیف: ۲۲ رجب ۱۳۰۵ق

مؤلف در این کتاب تاریخ سلاطین حکمران بر یمن و عمال آنان را از صدر اسلام تا سال ۱۳۰۵ به رشته تحریر آورده و آنرا به ترتیب سال تنظیم نموده است.

آغاز: الحمد لله من لا یستحق الحمد سواه و صلاته و سلامه علی رسوله و مصطفاه وآله سفن النجاة و اصحابه القلادة الهداة

چاپ: یمن، صنعاء، محقق: ابوحسان خالد ابا زید الاذرعی، مکتبظة الجیل الجدید، چاپ ۱، ۱۴۲۶ق.

[مؤلفات الزیدیة ۴۰۲/۲]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۵۰

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۶۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲جمادی الاول۱۳۵۰ق، جا: صنعاء؛ در صفحه عنوان معرفی کتاب به زبان ایتالیایی نوشته شده است؛۱۲۱ص[عکسی ف:۲-۲۸۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۵۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی - رم ۳۶۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۳۵۳ق؛ افتادگی: انجام؛ از روی نسخه اصل، اصل کتاب نیز ناقص بوده؛ ۲۹۸ص[عکسی ف: ۲-۴۶]

● اللطائف السنیة فی شرح دیباجة الرسالة الشمسیة / منطق / عربی

al-laṭā’if-us sanīyya fī š.-i dībājat-ir r.-tiš šamsīya

عبدالمجید بن نعمان

‘abd-ol-majīd ebn-e no‘mān

وابسته به: تحریر القواعد المنطقیة فی شرح رسالة الشمسیة = شرح شمسیه قطبی قطب الدین، رازی، محمد بن محمد (۶۹۴-۷۶۶)

شرحی بر دیباچه «تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الشمسیة»

آغاز: بسمله، قال الفقیر عبدالمجید ابن نعمان رزقهما الله تعالی قائدا الی الجنان بعد الحمد المحمود علی نواله والصلاة علی افضل رسوله محمد واله وبعد فهذه رسالة حاویة للطائف السنیة

انجام: لامتناع ان یکون جزء التی مطلوبا ثبوته له بالبرهان بینة الثبوت للشئ ولیکن هذا آخرما اردنا ایراده فی هذه الاوراق

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۳-۱۵/۱۱۳

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با نام تحریر القواعد آمده است و احتمالاً در ادامه تحریر القواعد را نیز دارد؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: حاج محمد بن محمد صادق، تا: ۲۸ جمادی الثانی؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۷۴۶]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۳۲۶/۱-۵۶/۱۷۶

آغاز: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۱-۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۵-۲۵۷۵]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۲۳/۲-۵۶/۷۳

آغاز: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۳-۵)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵-۲۵۷۵]

● لطائف شرفی در فن ترسل و صناعت استیفاء / نامه‌نگاری / فارسی

latā’ef-e šarafī dar fann-e tarassol va senā‘at-e estīfā’

فلک علای تبریزی، عبدالله بن علی، ق۸ قمری

falak ‘alā-ye tabrīzī, ‘abd-ol-lāh ebn-e ‘alī(- 14c)

برای: شرف الدین حاج محمد فرزند سعدالدین محمد ساوجی وزیر غازان خان

در فن ترسل و صناعت استیفا. وی این کتاب را از کتاب دیگرش سعادت‌نامه برگزیده است. در پایان سعادت‌نامه (نسخه کتابخانه مجلس) از کتاب دیگرش قانون السعادة یاد می‌کند. مرحوم تربیت کتاب الهادیة الی حل الکفایة (شرح مشکلات

کافیه ابن حاجب) را نیز از او نام می‌برد. این رساله مبسوط، مشتمل است بر مقدمه و دو قسم در ترسل و صناعت استیفا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۰۷

آغاز: حمد و ثنا و مدح و سپاس حضرت باری عز شأنه و جل سلطانه را ...

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الاول۷۲۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۷ص (۴۱۸-۴۳۴)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱-۹۱]

← لطائف الطوائف > لطائف الظرائف

← لطائف الطوائف > اتفاقات بدیع و شگفت

● **لطائف الظرائف = لطائف و ظرائف = مجموعة اللطائف = لطائف الطوائف** / داستان – فارسی

latā'ef-oz zarā'ef = latā'ef va zarā'ef = majmū'at-ol latā'ef = latā'ef-ot tavā'ef

فخرالدین صفی، علی بن حسین، ۸۶۸ – ۹۳۹ قمری

faxr-od-dīn safī, 'al ebn-e hoseyn (1464 - 1533)

اهداء به: ظهیر الدین شاه محمد سلطان پادشاه گرجستان

تاریخ تألیف: ۹۳۹ق؛ محل تألیف: گرجستان

درچهارده «باب» وهر باب درچند «فصل»، حکایت‌ها وظرایف را برای ندیمان پس ازرهایی از زندان یکساله هرات گردآورده است. عناوین «باب»ها: ۱. استحباب مزاح وذکر مطایب‌های پیغمبر؛ ۲. لطایف از امامان؛ ۳. لطایف از پادشاهان؛ ۴. از امیران؛ ۵. ازادیبان؛ ۶. اعراب بلیغان؛ ۷. مشایخ وقضات؛ ۸. فرزانگان؛ ۹. سرایندگان وآنچه بالبداهة سروده‌اند؛ ۱۰. ظرفا ازمرد وزن؛ ۱۱. بخیلان؛ ۱۲. طماعان؛ ۱۳. اطفال وبندگان؛ ۱۴. ابلهان وپیامبران دروغین.

آغاز: بعد از ادای لطایف تحمیدات الهی و وظایف صلاة حضرت رسالت پناهی علیه وآله صلاة مصونة عن التناهی چنین گویند فقیر حقیر بقعر و نیستی مباهی ... که چون درشهور سنه تسع و ثلاثین و تسعمائة ...

انجام: ریحانه مجنونه ازمجذوبات بود همیشه درگورستانها اقامت کردی وهرگز روی بعمارت نیاوردی ازو سوال کردند که همه عمر درگورستان می‌باشی جهت آن چیست گفت بر در دروازه وصال نشسته‌ام ... که کی باشد که این در باز شود. منتظر باش وچشم بر در دار ×× کو نظر را در انتظار نهاد.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۷۹؛ بمبئی، سنگی، ۱۳۱۱ق، وزیری کوچک، ۱۷۵ص؛ تهران، اقبال، تصحیح احمد گلچین معانی، ۱۳۳۶ش، سی و سه + ۴۶۲ص

[الذریعة ۳۱۷/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۳۶۱۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۶۵/۱]

شرح و حواشی:

۱- لطائف الظرائف (منتخب)؛ تنکابنی، اسدالله (-۱۲)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۸ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، قطع: وزیری [نشریه: ۱۳-۴۳۶]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۵۷

آغاز: ... باب چهارم در ذکر لطایف امراء و مقربان و ظرایف وزراء و ارباب دیوان؛ **انجام:** محمود غزنوی چون دارالشفاء غزنین بساخت ... و مکانی دلکش دید مشتمل بر انهار و اشجار آنجا دو رکعت نمازگذارد دیوانه در گوشه بزنجیر محبوس بود آواز ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۲۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳-۱۱۶۵]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۹۹

آغاز: ... بودند سلام کردم جواب داد و فرمود که در آی؛ **انجام:** اکنون آنچه میکنی تو بکن در حالی که عقل با تست عمش بخندید و از سرگناه او درگذشت کودکی در مکتب ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: ، ۱۷۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳-۱۱۶۶]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۵۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن قاضی سلطان محمد، تا: ذیقعده۹۹۸ق، جا: لاهور؛ مصحح؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۸۲گ (۱پ-۱۸۲ر)، ۱۹ سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵-۴۷۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۵۴

آغاز: آمد و راه صحرا گرفت و در صحرای جوی باریک بود؛ **انجام:** پایان: و این صدقه دادن چیست ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۵۲گ، ۲۱سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶-۸۵۳]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۸۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، ۴۲گ (۱۵۱پ-۱۹۲ر) [ف: ۹-۳۰۷]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۴۵/۵۸

منتخب و بندهایی از آن است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شاه قاضی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۴گ (۱۴۵ر-۱۴۸پ)، اندازه: ۱۴/۸×۲۶/۱سم [ف: ۸-۳۹۰]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۶۵/۵

آغاز: بسمله. حمدله. والعاقبة للمتقین و الصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله ... اما بعد چنین گوید فقیر حقیر [علی بن]

حسین الواعظ الکاشفی المشتهر، تألیفی که رجاء بکرم الهی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نام کتاب و نگارنده و فهرست باب‌ها در دیباچه‌آمده است، به اتمام رسید این نسخه متبرکه «لطایف و ظرایف» سلخ ربیع الثانی ۱۱۵۱ مطابق سنه بیست و چهارم جلوس محمد شاه محمد شاه پادشاه در شاهجهان آباد (۳۰ر۹۱ر) محله مسجد کهور، به خط کاتب هندی؛ کاغذ: هندی، جلد: مغزیدار یشمی، ۱۳سطر [ف: ۹-۳۰]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج،۱۸۸گ،۱۶سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۷۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز ووسط (آغاز در دیباچه و انجام در فصل یکم از باب دهم افتاده)؛ مجدول؛ جلد: تیماج،۱۵۲گ،۱۲سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۸۰]

۱۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۴۹

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱؛ مجدول، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۵]

۱۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۵۱

آغاز: اقبال نماید و اگر زنگار دهشتی و غبار وحشتی بر آیینه ضمیر منیر که جام جهان نمای عالم صغیر و کبیرست

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: ورثه مرحوم امام زاده؛ ۱۵۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲-۵]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۰۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفت جبرئیل بتو می‌آمد گفت بیشتر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ افتادگی: وسط وانجام؛ کاغذ: امیری، جلد: میشن، ۲۰۱ص (۳۹۴-۵۹۴)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۶۵۲]

۱۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق؛ ۱۷۹گ، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۲]

۱۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۴۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ صفر۱۰۷۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۹۴گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۲]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۷/۲۴

بخشی از آن در بیان استحباب مزاح و ذکر بعضی مطایبه‌های پیغمبر و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۹ص (حاشیه ۱۲-۶۰) [ف: ۳۲-۱۸۲]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۵۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۲۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۸/۴سم [ف: ۴-۷۰۶]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۶۰۷

آغاز: رود نیل از زیر قصر من می‌گذرد پس او مباهات کرده است به حکومت و ولایت مصر؛ **انجام:** اگر موی در درون خوب بودی همه حیوانات را موی به درون آفریدی.

شامل اواخر باب چهارم تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفرحسینی رضوی نجفی، تا: چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول۱۱۱۰ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: آقا میر علی اکبر ولد حاج میر مهدی «عبده الراجی علی اکبر رضوی» (بیضوی)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماجمذهب، ۳۶گ (۱ر-۳۶پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۸-۵۰۱]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۳۵۳/۱

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۲۹۰]

۱۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۱۷]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۱۳]

۲۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۷۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۶گ، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳-۷۴]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۶-۵/۱۱۶

آغاز: شریفه امام علی نقی رضی الله عنه درکشف الغمه از علی بن محمد نوفلی نقل کرده که امام گفت اسم اعظم هفتاد وسه حرف است ... فصل چهارم درلطایف مدعیان نبوت مردی دعوی نبوت کرد؛ **انجام:** فصل سیوم درلطایف دروغ گویان از دروغ گویی پرسیدند هرگز راست گفته ای ... ودرطعام ختنه سوری من ازجمله مصالح صد من زعفران سوده کمندی

از ماقبل «فصل چهارم درلطایف مدعیان نبوت» از باب سوم تا «فصل سیوم درلطایف دروغ گویان» از باب چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ مهر: «دخیل حسین عبدالحسین است ۱۲۵۱» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۱گ، ۱۵سطر [ف: ۶-۳۴۴۶]

۲۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۸ ـ ج

نسخه ار قزوینی خوانده و حواشی نوشته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۲۲سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۴۰۵]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳/۶ سرود

یکی از فصل‌ها در صنایع شعری، ناقص است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۲۴ق [نشریه: ۱۳-۴۲۲]

۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

باب اول وپنج فصل ازباب ۱۳ وکل باب ۱۴ را دربردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۴۸ق؛ افتادگی: وسط؛ جلد: تیماج، ۱۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۲]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۵/۳

«فصل هشتم در مزاح صحابه با یکدیگر» است و می‌رسد به «فصل هفتم در لطائف حکایات ابلهان و کذابان و مدعیان نبوت و دیوانگان»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ رجب۱۲۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ با اغلاط تصحیح شده با مداد در حاشیه؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج، ۲۰۸ص (۱۷–۲۲۴)، ابعاد متن: ۱۰×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲–۷۰]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۰۲/۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۷–۲۵۷]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۰۶/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله بن نظر علیخان تنکابنی، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: مقوایی، ۲۱۰ص، ۱۲سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵–۲۹۵]

۲۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۷۲/۱

تنها بخشی از فصل سوم از باب دوم است؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۱۹گ (۱پ–۱۹پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [نشریه: ۱۳–۱۵۶]

۲۸. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: ۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۵–۳۷۶]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۱۱/۳

آغاز: و چون جناب وزارت مآب را که جامع فضایل کسبی و مستجمع شمایل ذهبی است؛ **انجام:** الصباح یعنی دوای تو منحصر است بناله که سر شب کنی تا بامداد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۳۰۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۲گ (۵۷ر–۱۳۸پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۴–۱۹۶]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۷۷/۱۷

از ص ۱۲۱ تا پایان نسخه بدون نظم و ترتیبی مشخص حکایات و داستان‌های پراکنده‌ای از کتاب لطائف الطوائف نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۴/۳×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۱–۵۳۷]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۷۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** که از اقران شیخ سعدیست غزلی دارد که در بعضی ابیات آن در هر.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۱–۹۱]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۲/۲

آغاز: بعد از ادای تمحیدات الهی

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲–۳۸۱]

● لطائف الظرائف (منتخب) / داستان / فارسی

latā'ef-oz zarā'ef (mn.)

تنکابنی، اسدالله، ق۱۲ قمری

tonekābonī, asadollāh(- 18c)

وابسته به: لطائف الظرائف = لطائف و ظرائف = مجموعة اللطائف = لطائف الطوائف؛ فخرالدین صفی، علی بن حسین (۸۶۸–۹۳۹)

حکایاتی را از کتاب «لطایف الظرایف» کاشفی سبزواری انتخاب و به‌عینه نقل کرده است

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۷۸/۵

خط: نستعلیق، کا: اسد الله تنکابنی، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۱۹گ (۱۰۶پ–۱۲۴ر)، ۱۱سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲–۸۷]

● لطائف الظرائف و طرائف المعارف / مواعظ / عربی

laṭā'if-uz ẓarā'if wa ṭarā'if-ul ma'ārif

جزایری شیرازی، محمد مؤمن بن محمد قاسم، ۱۰۷۴ق۱۲ قمری

jazāyerī šīrāzī, mohammad mo'men ebn-e mohammad qāsem (1664 - 18c)

تاریخ تألیف: ۶ رجب ۱۱۰۹ق؛ محل تألیف: قصبه بکر از توابع تتر از بلاد سند

مؤلف کتابی در هفت «مجلس» با عنوان «مجالس الاخبار و مجالس الاخیار» تنظیم کرده که عبارتند از: ۱. در تاریخ انبیا به نام «معارج القدس»؛ ۲. در مناقب ائمه به نام «تحفة الابرار»؛ ۳. در احوال پادشاهان به نام «بحر المعارف»؛ ۴. در احوال اولیا و و علما و شعرا به نام «ربیع الابرار»؛ ۵. در حالات خود مؤلف به نام «زهرة الحیاة الدنیا»؛ ۶. در شرح سیصد حدیث به نام «روح الجنان»؛ ۷. در فوائد متفرقه از انواع علوم و فنون به نام «لطائف الظرائف».

[الذریعه ۳۵۷/۱۹ و ۳۱۶/۱۸]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۱۵۴

آغاز: الحمدلله على الحکیم المؤمن ... و بعد فیقول العبد الآثم، محمد مؤمن بن الحاج محمد قاسم الجزایری زاد الله یقینها ... نصیحة: هذه الدنیا المذمومة المهلکة هی بعینها المزرعة؛ **انجام:** بکر من توابع تتر من البلاد السندیه لاامنحت ریاضها مخضرة ندیة و کانت تألیف جمیع المجلدات سبع سنین، و الحمدلله على نعمة الاتمام و الصلوة و السلام على محمد و آله و السلام.

نسخه حاضر مجلس هفتم است که شامل احادیث و اخبار و مواعظ در موضوعات متفرقه به صورت «فصل» می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: ۲۸ رجب۱۲۴۰ق؛ تملک: آقا میرزا آقا بن مرحوم؛ مهر: عبدالله بن محسن بن عبدالله اردبیلی (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۵–۱۶۳]

● لطائف العالمین و تحایف العالمین / کلام و اعتقادات / عربی

laṭā'if-ul 'ālamīn wa taḥāyif-ul 'ālamīn

تبریزی، ابراهیم بن عبدالجلیل، ق۱۳ قمری

tabrīzī, ebrāhīm ebn-e 'abd-ol-jalīl(- 19c)

اهداءبه: میرزا ابو القاسم فراهانی

نویسنده می‌گوید پس از آنکه از تحریر رساله «تحفه الملوک و سر السلوک» فارغ آمدم بر آن شدم که رساله مختصری در سر العالمین بنگارم؛ این رساله در چهار «مقاله» است: ۱. معرفة الله و توحیده و عدله و سایر صفاته؛ ۲.سر الخلیقه و بیان العوالم؛ ۳. الولایة و النبوه؛ ۴. بیان حقیقه الانسان و سیره فی العوالم و تطبیق العالمین و بیان الانسان الفلسفی.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۴

آغاز: بسمله، الحمد لله خالق الخلق باسط الرزق بدیع السموات و الارض رب العالمین ... ؛ **انجام:** والعدل المشتهر عجل الله فرجه و سبل مخرجه و السلام خیر ختام.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تبریز (احتمالا)؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ جلد: تیماج، ۷۴گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۷-۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۲۱

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **لطائف العرفان = لطائف التفسیر = تفسیر سیف الدین = تفسیر زاهدی** / تفسیر / فارسی

latā'ef-ol 'erfān = latā'ef-ot tafsīr = tafsīr-e sayf-od dīn = tafsīr-e zāhedī

درواجکی بخارائی، احمد بن حسن، - ۵۴۹ قمری

darvājakī-ye boxārāīī, ahmad ebn-e hasan(- 1155)

تاریخ تألیف: ۵۱۹ق

تفسیری است شیعی که به نامهای «لطایف العرفان» و «لطایف التفسیر» و «تفسیر سیف الدین» و «تفسیر زاهدی» و «تفسیر زاهد درواجکی» نیز خوانده می‌شود. متنی است پرارزش به فارسی از قرن ۶. پس از بیان شأن نزول و شمار آیات و کلمات و حروف و همچنین نکات ادبی، روایی و اقوال مفسرین به ترجمه و شرح معانی آیات پرداخته و در مقدمه چنین آمده است: «الشیخ الامام الأجل سیف الملة و الدین الزاهد الاستاد فخر الملة تاج المفسرین ابونصر بن احمد ... فی تفسیر کلام الله تعالی ... مورخا فی یوم التاسع من شوال سنة تسع عشر و خمس مائة ... به تفسیر قرآن و شرح معانی و بیان مجمل و مفصل وی، ناسخ و منسوخ وی و محکم و متشابه وی و وعد و وعید وی و بیان نهی و نزول وی و قصص و نظم وی بر سبیل اختصار الموفق للصواب و الهادی الی الرشاد وابتدا کردیم از تفسیر اعوذ و هر چند اعوذ از قرآن نیست ...».

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل القرآن نوراً مضیاً و جعل اتباعه دیناً رضیاً ... قال الشیخ ... ابتدا کردیم بتفسیر قرآن و شرح معانی و بیان

انجام: بگوی اعوذ برب الفلق و اعوذ برب الناس

[نسخه‌های منزوی ۱۶؛ فهرستواره مینوی ص ۹۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۰۶-ف

نسخه اصل: گنج بخش ۱۳۰۵؛ خط: نسخ خوش، کا: ترکستانی، تا: قرن ۷ [فیلمها ف: ۳-۲۰۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۰۷-ف

نسخه اصل: گنج بخش ۴۰۴۶؛ خط: نسخ خوش، کا: ترکستانی، تا: قرن ۸ [فیلمها ف: ۳-۲۰۹]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۰-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فبلغن اجلهن فامسکوهن.

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۳۰۵. در ۳ مجلد؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۷-۸؛ ۵۱۶ص، قطع: رحلی [عکسی ف: ۲-۲۴۳]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۵-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** از پرسیدن و دیدن با ذکر ...

اصل نسخه:گنج بخش،ش۶۰۱.از فاتحه تا پایان کهف؛خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۷-۸؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰۰گ [عکسی ف: ۲-۲۳۴]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۷-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۴۰۴۶ (گنج ۵۶/۱)؛ افتادگی: آغاز و انجام(آغاز در سوره بقره و انجام در سوره مراسلات افتاده). در ۲ مجلد؛ خط: ثلث خوش ترکستانی، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۶۱۷ص [عکسی ف: ۲-۲۳۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۱۵۰

آغاز: و این عهد را به خود اضافت کرد بدان معجزه فرمایند بدین عهد ویست قوله تعالی اوف بعهدکم و این بدان معجزه قبول کننده و گذارنده این عباد ماثیم و کذلک؛ **انجام:** در لوح محفوظ یاد کرده شده است ان الله بکل شی علیم خدای تعالی داناست به همه چیزها. تمت سورة الانفال بعون الله ذو الجلال و هو کبیر المتعال.

از آیه ۴۰ سوره بقره تا آخر سوره انفال؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۷۶۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۸۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [ف: ۳۵-۱۴۹]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۸

جلد ۱ و نیمه نخستین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه بخارایی، جلد: میشن، ۳۲۲گ، ۳۷سطر، اندازه: ۲۵×۳۳سم [ف: ۴-۷۰۷]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۹

ج ۲ و نیمه دوم قرآن و دنباله شماره پیش؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ کاغذ: ترمه بخارایی، جلد: میشن، ۲۹۰گ، ۳۷سطر، اندازه: ۲۴/۷×۳۲/۷سم [ف: ۴-۷۰۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹، مجدول؛ تملک: عبدالعلی که از منور علی صاحب پسر قاضی انور علی صاحب در ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۹۶ خریده است؛ مهر: ابو محی الدین محمد ابراهیم؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۲۳۵گ، ۳۳سطر (۱۹×۲۵)، اندازه: ۲۵×۳۳سم [سنا: ف: ۲-۲۴۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۳۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۳۵]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری بدخط، کا: عالی الدین احمد یا عالم الدین احمد، تا: جمادی الاول۸۲۹ق؛ واقف: امیر جبرئیل از حیدرآباد دکن، ۱۰۳۷؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج، ۵۰۷گ، اندازه: ۲۴×۳۰سم [ف: ۱-۴۴۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۹۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۷۳-ع و ۳۶۰۲-ف و ۴۶۷۶-عکس

نسخه اصل: فاتح ش ۳۰۳. ج ۱؛ کا: محمد بن عبدی بن قتلغ شاه ترکستانی، تا: جمعه ۲۲ ربیع الاول۸۷۷ق؛ ۴۳۴گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۵ و ۲-۱۹۶ و ۳-۲۳۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۲بخش۳ و ۱۳بخش۳

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: -۹۳]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۵۹

آغاز: ان الله حرمهما علی الکافرین چون طبع آدمی به شهوتی میل کند بهشت و دوزخ بر وی عرض کنی باز نایستد؛ **انجام:** و لو تقول علینا ... و انه لتذکرة للمتقین یعنی محمدا کما یزعم الکفار.

از اواخر مقدمه تا آیه ۴۸، از سوره «الحاقة» است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ جلد: تیماج، ۵۱۹گ، ۳۵سطر، اندازه: ۲۴/۲×۳۱سم [ف: ۲۲-۱۵۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۶۲ و ۲۰۰۱-ف

آغاز: سورة الکهف مکیة ... بسمله.قوله تعالی الحمد لله ... کذبا حق سبحانه و تعالی بندگان خود را تعلیم کرده و بایشان آموخت که چگونه حمد و ثنا گویند او را بر بزرگوارترین نعمتی که برایشان کرده است و آن قرآن است؛ **انجام:** برابر

از سوره کهف است تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن عبدالحمید قاینی، تا: ۱۰ربیع الاول۹۶۸ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۶۸گ، ۲۴سطر (۱۴/۵×۲۵)، اندازه: ۲۲/۵×۳۳سم [ف: ۱۰-۱۶۲۲] و [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۵-ف

نسخه اصل: ش ۲۰ تفسیر. از مریم تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الثانی۹۷۷ق [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۵

خط: نسخ، کا: حسین بن علی، تا: ۷ محرم ۹۸۰ق، جا: ارض روم؛ از روی نوشته عبدالحی بن محمد بن محمد جامی در بامداد روز یک‌شنبه ۲۷ شعبان ۷۶۱؛ تملک: عبدالفتاح بیک، حسین الحسینی؛ جلد: مقوایی، ۳۹۴گ، ۳۵سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [سنا: ف: ۲-۲۵۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۳۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۳۴]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۲۹۸

آغاز: کان موالی رسول علیه السلام و ... سبب ذلک ... کانوا اضعف الخلایق و لذلک اختاروا الفرار ... البلدان و الامصار و کان من عادتهم الحرب و القتل؛ **انجام:** عسی ربه ان طلقکن ان یبدله ازواجاً خیراً منکن مسلمات مؤمنات.

از اواسط سوره احزاب تا آیه ۴ از سوره تحریم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: گالینگور، ۳۹۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۳۵-۲۶۴]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۹۹

آغاز: سورة الانعام حجاج مع المشرکین ... بسمله قوله عز و جل المص ای انا الله اعلم افضل گفت من خدای و انا؛ **انجام:** لا یشرک ربه احدی بر وی باد که در پرستش رب شرکت نیارد ... سلم تسلیما کثیرا کثیرا حق الملک و الله اعلم.

تفسیر سوره اعراف تا آخر سوره کهف؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۷۴۴ص، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵۰-۵۵]

۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۰-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، شماره (۶۰۱) (گنج ۵۵/۱-۵۶). نیمه دوم تفسیر است. در ۲ مجلد؛ خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۵۶ص [عکسی ف: ۲-۲۳۴]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵-ف

نسخه اصل: آستان قدس ش ۲۱ تفسیر به نام تفسیر گازر در فهرست. از آیه «واتل علیهم نبا ابراهیم» در شعرا تا «اذا تتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین» در ملک؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۵]

● **لطائف العرفان** / گوناگون / فارسی

latā’ef-ol ‘erfān

تقوی بهبهانی، ضیاء الدین، ۱۳۲۰ - ۱۳۸۸ قمری

taqavī-ye behbahānī, zīyā’-od-dīn (1902 - 1968)

کتابی است که در تیرماه ۱۳۴۶ در ۴۱ «مجلس» نوشته است: لطیفة ۱. در مدح که بیشتر اشعار دفتر پنجم مثنوی معنوی را آورده است؛ ۲. در معنی آیه کریمه «فخذ اربعة من الطیر»؛ ۳. در بط و حرص و شکم خواری او؛ ۴. در بیان حدیث الکافر یا کل فی سبعة امعاء؛ ۵. در بیان شاه و رعیت؛ ۶. در بکاء و گریه و خوبی آن و غیره ...

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۵۰

آغاز: گر نبودی خلق محجوب و کثیف ×× ور نبودی حلقها

تنک و ضعیف؛ **انجام:** ماند حسرت بر حریصان تا ابد ×× همچون حال اهل ضروان از حسد
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۳۸۷ق؛ نسخه مصدر است به: «مشارق العرفان» که جزوه‌ای در شش مشرق می‌باشد و نکات عرفانی از دفتر پنجم مثنوی مولوی را توضیح می‌دهد، آغاز: «قصه اهل ضروان و حسد ایشان که پدر ایشان دخل بمسکینان میداد»، انجام: «صد هزاران جان دهد او رایگان»؛ واقف: سید ضیاءالدین تقوی شیرازی، دی ۱۳۶۷؛ ۲۳۵گ، ۱۱ و ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۲سم [ف: ۱۷-۳۸۱]

● **لطائف غیاثی = ترجمه اسرار التنزیل** / چند دانشی / فارسی

latā’ef-e qīyāsī = t.-ye asrār-ot tanzīl

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ - ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad ebn-e ‘omar (1150 - 1210)

اهدا به: ابوالفتح محمد بن ملکشاه
فخر رازی کتاب اسرار التنزیل را در چهار «مقاله»(اصول، فقه، اخلاق، مناجات، و دعا) نگاشته و در کتاب حاضر توسط مترجم ناشناسی به فارسی ترجمه و «لطایف غیاثی» نامیده شده است.
آغاز: حمد بی حد و نهایت و مدح بی عد و غایت حضرت جلال آن خدایی را که واجب الوجودی جز ذات او را ممکن نیست و امکان حقیقی جز بر غیر ذات او ...
انجام: هر عاقل که در این قدر که نوشته شد تفکر کند او را نموداری حاصل شود و تواند که به مدد توفیق در بقیه دلائل کند و الله اعلم. تم کتاب اسرار التنزیل.
چاپ: درهند و تهران به چاپ رسیده است
[نسخه‌های منزوی ۶۸۱/۱؛ الذریعة ۳۱۶/۱۸؛ ریحانة الأدب ۳۰۰/۴؛ هدیة العارفین ۱۰۸/۲؛ کشف الظنون ۸۳/۱؛ فارسی مشار ص ۸۷ و ۱۳۳۸؛ فهرستواره منزوی ۳۱۹/۶]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۳۱۰
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ آغاز نسخه ما در برگ ۲ر مطابق سطر ۱۶ صفحه ۵ چاپی است و پایان آن نیز مطابق چاپی است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۵۸گ، ۲۲سطر(۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳-۱۲۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۲۵
آغاز: او نبود ثبات آن چیز هم به عقل و هم به سمع توان کردن مثال این چنان باشد که معرفت وحدانیت صانع، زیرا که هر وقت؛
انجام: که در آفرینش هر یک از اعضای آدمی این چندین منافع و مصالح به فضل بی نهایت
در میانه فصل پنجم افتاده است: عنوان‌ها بدین گونه است: فصل ۶. در بیان انک ایمان به تقلید درست نیست، ۷. بیان خصایل علم و قرآن و تفسیر، ۱۰. در استدلال به احوال دیگر ستارگان بر کمال قدرت، ۱۱. در استدلال به احوال اطلال بر کمال قدرت صانع، مقالت سوم در بیان کیفیت احوال انسان، باب اول در کیفیت استدلال به احوال تکون انسانی، فصل ۱. در فواید حکمت، ۳. در شرح دلالت ذوات و صفات افلاک بر هستی آفریدگار، ۴. در دلالت احوال زمین بر هستی خالق، ۶. در دلالت احوال ماه بر هستی آفریدگار، ۷. در شروق و غروب کواکب، ۸. در گردش شب و روز، ۹. در احوال و کیفیت بروج، فصل دوم: در شرح فضیلت انسان، فصل چهارم: در بیان آفرینش انسان، باب دوم: در عجایب خلقت آدمی، فصل اول: در صفات استخوانها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ،۱۷ سطر (۷/۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶-۵۹]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۵۸
آغاز: ... رأیته را ازین دعا کن یادگاری باشد فصل نخستین در فضیلت علم علی الاطلاق بدانک دلیل فضیلت علم بر اقسام است بعضی از قرآن و بعضی از تورات و انجیل و بعضی از اخبار و بعضی از آثار؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: فتح الله بن فضل الله تمیمی قزوینی، تا: ۷۴۱ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۹۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۶۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۱۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۷۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: مقوا، ۸۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۵-۹۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۰۶۳
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط؛ جلد: میشن، ۱۶۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۱-۱۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۲۲ق؛ دارای سرلوح دوره تیموری، مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۹۹گ، ۱۹سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۲×۲۳سم [رایانه]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۷۵
آغاز و انجام: برابر
تا فصل پنجم در شرح قوتهای نفسانی را دارد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد تقی کاتب خاتون آبادی، تا: ۲۵ شوال۱۰۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۸سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف:

[۲۷۶۶-۱۲

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۷۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰صفر۱۰۹۰ق، جا: گنجه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۱۶سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۹-۹۲۲]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۶۹

خط: نسخ، کا: محمد تقی شیرازی، تا: سه‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی۱۰۹۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۴۳گ، ۱۵ سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۲۳۸]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم، تا: دوشنبه ۱۰ رجب۱۲۸۵ق؛ محمد نامی آن را به دستور معتمد الدوله با نسخه مورخ پنج‌شنبه ۳۰ جمادی الاول ۹۷۲ در رجب ۱۲۸۵ مقابله نموده؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، ۱۵ سطر (۴×۷)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۴۷۵]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ درست مانند شماره پیش و گویا از روی آن نوشته شده؛ جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۷۷]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۳۳

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، صفت سرمدیه اوست چون آحاد کاینات و افراد ممکنات همه دلیل فردانیت اویند؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: زین العابدین، تا: سه‌شنبه ۶ رمضان۱۳۰۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۳۶گ، ۱۲سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۰-۳۹۳]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۸-۱۵/۲۰۸

آغاز: چون درهستی بر همه هستی ها سابق است هو الاول نعت از لیت اوست وچون هستی او ... مصطفی صلوات الله وسلامه علیه باد وبر یاران وخاندان او وسلم تسلیما کثیرا؛ **انجام:** الله تعالی موسی علیه السلام را گفت اننی انا الله لا اله الا انا فاعبدنی لا اله الا الله کمال قوه نظری است فاعبدنی کمال قوه عملی است. تم الکتاب ...

قسم نخستین ودهم را دارد؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد حسین بن ابراهیم، تا: رجب۱۳۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۱گ، ۱۶-۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۴۸]

← لطایف غیبی ⟵ رموز الاسرار

● **لطایف غیبی و عواطف لاریبی** / کلام و اعتقادات / فارسی

latāyef qaybī va ʻavātef-e lāraybī

علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری

ʻalavī ʻāmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-ʻābedīn(- 1645)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۰

آغاز: اول و حدوث علم ثانی لازم آید و هر دو در حق تعالی محال است؛ **انجام:** چه کمال ذات فاعل بذاته چیزی است و کمال ذات فاعل بحسب فعل.

[در فهرست فیلمهای دانشگاه تهران دانش پژوه این نسخه را «لطائف غیبی و عواطف لاریبی» نظام الدین احمد بن زین العابدین عاملی دانسته است. رک: فیلمها ۱۴۵/۲]. گفتاریکه در کلام و به فارسی است و در کنار رویه برگ نخستین و پشت برگ‌های ۱۳۱ و ۱۳۲ نسخه ما از آن فیلسوف داماد استرآبادی دانسته شده و آغاز و انجام هم در آن نیست و از نیمه مطلب دوم میقات دوم آغاز و از دانائی خداوند در آن گفتگو می‌شود، مطلب‌های سوم تا هشتم در صفت‌های دیگر خدا است و میقات سوم در صفتهای سلبی سپس «لطیفه افعالیه» می‌آید و در آن کردارهای خدا یاد می‌گردد رکن سوم درباره پیامبری می‌باشد و نبوت عام و خاص در آن روشن می‌گردد و شبهه‌هایی که درباره عصمت پیامبر کرده‌اند پاسخ داده می‌شود و در اثبات پیامبری محمد (ص) آیت‌های تورات و انجیل (دو عهد) گواه آورده شده است. در پایان با عنوان «لطیفة برهانیه فی اصول اعتقادیة» که آنهم خودداری چند لطیفه دیگر است از مبحث‌های کلی درباره اصول عقاید گفتگو می‌گردد، تنها لطیفه یکم آن (پنج اصل دین) در نسخه ما هست، این گفتار تا اندازه‌ای روان نوشته شده و مانند نوشته‌های داماد دشوار نیست، در بسیاری از جاها آیت‌ها و خبرها آمده و خیلی از آیتهای قرآن در آن تفسیر شده و یاد می‌شود از فارابی و ابن سینا و اشراقیان و امام رازی و زمخشری و شیخ طبرسی و بیضاوی و خواجه طوسی و شارحان قدیم و جدید تجرید و از انشاء الدوائر محیی الدین، نگارنده از خود در چند جا به نام «ابن کمینه» یاد می‌کند، در جائی‌که از شبهه از این کمونه خرده میگیرد از حواشی و تعالیق خود بر شرح تجرید نام می‌برد، باز یاد می‌کند از «معلم قوانین حکمت یمانی و مقنن فلسفه ایمانی ادام الله تعالی و قرن بالمیامن ایامه و لیالیه» گرچه اینگفتار ریخت نگارشهای فارسی دیگر داماد را ندارد ولی عنوان‌های باب‌ها مانند عنوان‌های نوشته‌های دیگر اوست؛ خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در جدول زرین لاجوردی با عنوان‌های شنگرف در گ ۱۰۱ر مبحث معاد آمده و میان دو برگ ۲۰۰ و ۱۰۱ افتاده دارد؛ ۱۲۲گ، ۲۱سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۳-۵۷۶]

● **لطائف غیبی و عواطف لاریبی** / تفسیر / فارسی

latā'ef-e qaybī va ʻavātef-e lāraybī

علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری

ʻalavī ʻāmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-ʻābedīn(- 1645)

اهداء به: شاه صفی (۱۰۵۲ق)

تفسیر آیه‌های قرآن درباره اصول دین ومبدأ ومعاد است با عنوان‌های «لطیفه – لطیفه». ازسوره فاتحه آغاز کرده ولی دیگر سوره‌ها را ترتیبی نداده است. بنا به گفته خودش: «اگر چه علمای اعلام و فضلای عظام و اجلای کرام ... متوجه جمع آیات بینات قرآن مجید و کلمات بلاغت آیات فرقان حمید که در بیان شرایع نبوی و اوامر و نواهی دین مصطفوی است گردیده اند ولیکن متوجه جمع آیات که در باب ذات و صفات حضرت باری تعالی و همچنین در بیان سایر امور اعتقادیه است نگردیده لاجرم این کمینه بی مقدار ... در این کتاب جمع آیات بینات فرقانی و ثمرات ریاض آسمانی که در باب ذات و صفات حضرت باری جل جلاله خواه ثبوتی و خواه سلبی و همچنین در سایر صفات فعلی حق تعالی و همچنین در باقی امور اعتقادیه از نبوت و امامت و معاد و غیر ذلک که از مراتب علیه و درجات سنیه که تقلید در آنها روا نیست بترتیبی کامل و ترصیفی شامل و شرح غوامضی که در طی آن ها منطوی است با نکات قدسیه و اشارات عقلیه که از مدارک افهام و مدارج اوهام متعالیست شده‌ایم».

آغاز: بعد ازحمد مبدعی که سبعه معلقات هفت آسمان نمونه ای از بدایع انشاء لطایف ابداع است ودوایر توی برتوی هفت زمین

[الذریعة ۳۱۷/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۵۷/۱ و ۹۴۹]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در نسخه این کتابخانه آخرین مطلب این کتاب [لطیفه، در آیاتی که دلالت بر اهل بهشت و دوزخ دارند] و در پایان آن تاریخ نوشتن را اواخر جمادی الاول ۱۰۴۴ گذارده سپس همه آن لطیفه و تاریخ را خود نگارنده خط زده و سه صفحه دیگر افزوده و در پایان آن تاریخ نگذارده است پس تاریخ پایان نگارش در آن حدود است، اما تاریخ شروع را در آغاز نسخه این کتابخانه برگ ۵–پ، ۱۰۳۳ مطابق با جمله [شریعت احمد] تعیین کرده و سپس خود نگارنده روی آن خط زده، با قلم خوردگی بسیار، بر پشت آخرین صفحه زایجه [نور چشم عالم و عالمیان خلف اعاظم سادات ... میر محمد مجید ... ۲۶ ربیع الاول ۱۰۲۹ = ۲۰ شباط ۱۹۳۱ اسکندری = ۱۷ اسفند ۵۴(ظ ۵۴۰) جلالی]، با خط نگارنده نوشته شده، با سابقه خود خواهی که در او می‌دانیم آشکار است که زایجه فرزند خود او می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۱۳۷گ، ۱۷ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۲۲×۲۷سم [ف: ۱–۱۸۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴

خط: نسخ خوب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه پاک نویس اصل، ناقص و فقط شانزده برگ آغاز کتاب را دارد، نویسنده ای آن را از برای نگارنده‌اش نوشته و لیکن نگارنده به عادت خود در این پاک‌نویس نیز دست برده و آن را تغییر داده، در برگ ۱۵پ نسخه به طور ناقص ختم می‌شود و سپس یک صفحه به خط نگارنده بدان اضافه شده، محشی با مضای «منه» به خط خود نوشته؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، ۱۶گ، ۱۳ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱–۱۹۰]

۳. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۲۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از روی نسخه اصل؛ ۳۳۰گ، ۱۷سطر، قطع: وزیری [چند نسخه–ف: –۳۶۴]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشانه «ضیاء الدین دری»؛ تملک:هدایت الله در۱۲۳۶،ضیاء الدین دری در۱۳۵۲؛جلد:تیماج، ۲۴۳گ، ۱۷سطر(۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: –۱۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۴۳–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲–۱۴۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶۱–ف

خط: نستعلیق، کا: پیربوداق دکنی، تا: ۱ رجب۱۰۸۰ق؛ با یادداشت ۱۲۵۰ و ۱۵ شعبان ۱۳۲۲؛ ۲۲۴گ [فیلمها ف: ۲–۱۳۰]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۳۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ملاحظه پاکان و اهل صفا مقرون و ارجوان یکون ذلک ... مراد رسول الله و مراد علی بن ابی طالب.

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: پیر بوداق بای دکنی، تا: ۱ رجب۱۰۸۰ق، از روی خط مؤلف؛ ۲۱۷گ (۱پ–۲۱۷ر)، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۱) [ف: ۵–۴۷۷]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ازنظر ناپاکان مأمون وبه حسن ملاحظه پاکان واهل صفا مقرون وارجوان یکون ذلک حسنة مبرورة وحصله مشکوره واستغفرالله واتوب الیه من قول وفعل وعقد یخالف الایمان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۰۸۸ق، جا: مشهد رضوی؛ ازروی نسخه مصنف؛ مهر: «محمد جعفرقاسم»(مربع)، «نقی بن عبدالغفور» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۲۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف مخ: ۴–۱۶۵۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لازم آید توقف صفت فعل بر صفت حقیقی ذاتی او و در آن فسادی بهیچ وجه نیست چنانچه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: عضدالملک، ۱۲۸۳؛ جلد: تیماج، ۲۱۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۵سم [ف: ۱–۵۴۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۷۶

آغاز: باشد و سغی کند اما بواسطه؛ **انجام:** و الحمدلله وحده و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۰. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ ربیع الاول۱۱۱۹ق؛ ۱۵۰گ،

۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۲۸]

۱۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۴۸

آغاز: ... خاصه صنع یدالهی بمرکب سفید فیض نامتناهی سطری چند بر آن نگاشته سواد خوانان صفحات نانوشته شهود بمعانی باریک آن توانند رسید؛ **انجام:** شبهه پنجم آنست که حق تعالی عتاب به آن عالیجناب درباره اذن دادن جمعی را در باز ماندن از جهاد در هنگامی که با آنحضرت تخلف از جهاد نمودند ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: -۱۳۶]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۱۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** چه متفطن لبیب از اسلوب این کلام حقیقت فرجام استشمام تواند نمود که.

کامل نیست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۰گ [ف: ۱۱-۶۵۶]

← لطائف غیبیه ⟵ لطیفه غیبیه

● **لطائف فارسی نقل من الکبراء** / ادبیات / فارسی

latā’ef-e fārsī naql men-al kobarā’

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۰۴/۱۱-ف

نسخه اصل: ملی تبریز ش ۳۵۷۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱ص [فیلمها ف: ۲-۷۷]

● **لطائف الفضایل** / فضایل و مناقب / فارسی

latā’ef-ol fazāyel

در یک «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه» درباره فضایل امیرمؤمنان علی (ع).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۱/۳۱

آغاز: بسمله. و به نستعین حمد و سپاس بیرون از قیاس و افزون از انفاس اجناس ملایک و جن و ناس آفریدگاری را؛ **انجام:** و اله و اصحابه اجمعین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸ص (۲۰۵-۲۱۲)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱-۲۳۸]

● **لطائف الفقراء (منتخب)** / عرفان و تصوف / فارسی

latā’ef-ol foqarā’ (mn.)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۴۲/۲

آغاز: حمدله، صلاه، بدانکه چند سطریست متضمن به نصایح کبری الموسوم به منتخب لطایف الفقراء ... مشتمل بر چهل لطیفه شریفه؛ **انجام:** تا که طمع بر طرف نشود گوهر صبر حاصل نیاید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ شعبان۱۲۷۸ق؛ کاغذ: هندی، ۹گ (۹ر-۱۷ر)، ۱۱سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۴سم [ف: ۱۷-۱۴]

● **لطائف الفیوض** / هیئت / فارسی

latā’ef-ol foyūz

عباسی، حسن محمد بن راجی محمد

‘abbāsī, hasan mohammad ebn-e rājī mohammad

برای: راجی محمد

در اعمال اسطرلاب جنوبی و شمالی و ربع الدستور و زرقالی و جمیع آلات رصدیه است مشتمل بر «مقدمه» و دو «مقاله» و «خاتمه»: مقدمه – در تسطیح؛ مقاله ۱. اعمال مشهوره در بیست «باب»: ۱) معرفت القاب و خطوط و قسی دوایر این آلة مکمله تامه، ۲) معرفت اخذ ارتفاع و میول و ابعاد و عرض بلند و غایت ارتفاع کواکب، ۳) معرفت جیب از قوس وقوس از جیب و سهم و وتر، ۴) معرفت ظل مستوی و معکوس از اقدام و اصابع و ستینی، ۵) معرفت دایر و فضل دایر شمس و کواکب سیاره و ثوابت و تعدیل النهار و قوس النهار و قوس اللیل از طرف وجه این آلة و مقدار گذشته از روز و باقی مانده از روز، ۶) معرفت ساعات و اجزاء آن، ۷) معرفت مطالع فلکیه و بلدیه و مطالع مستقیم و مطالع طلوع و غروب و طوالع آن و اوتاد اربعه و مقدار شب از گذشته و باقی مانده، ۸) معرفت تعدیل النهار و نصف قوس النهار شمس از ظهر این آلة و تسویة البیوت بوجوه، ۹) در اخراج مدار شمس و کواکب از میل و بعد از عرض بلد که آن تخطیط سهم ظاهر مدار شمس و کوکب است و معرفت سمت هر ارتفاع وسعت مشرق و ارتفاع لاسمت، ۱۰) در استخراج تقویم کواکب سیاره و ثوابت و موضع راس و ذنب و عروض و ابعاد و ممرات و نصف قطر هر یک از ظهر این صفحه، ۱۱) معرفت اوقات نماز ظهر و عصر و طلوع صبح و غروب شفق و سمت قبله، ۱۲) معرفت درجه طلوع و غروب کوکب و ظهور خفای کواکب، ۱۳) معرفت ارتفاع از دایر و دایر از طالع و طالع تحویل سنون، ۱۴) معرفت رؤیت هلال، ۱۵) معرفت رسیدن کوکب به افق مشرق و مغرب و به نصف النهار و دانستن کوکب فوق الارض است یا تحت الارض، ۱۶) معرفت مطارح شعاع کواکب و خسوف و کسوف، ۱۷) معرفت عرض اقلیم رؤیت، ۱۸) معرفت بلندی اشخاص، ۱۹) معرفت اعماق و مواضع و ابار، ۲۰) معرفت ابعاد مواضع و پهنای رودها؛ مقاله ۲. اعمال مخصوص رصدیه مشتمل بر بیست باب؛ خاتمه – در ذکر تسطیح دیگر و اتمام کتاب. (احمد گلچین معانی)

آغاز: بسمله، سپاس بی قیاس و منتهای بی منتها مرخالقی را که مهندس حکمت بالغه اش کره عالم را زینت وجود داد

انجام: باب هفتم در معرفت دایر و فضل دایر کوکب که بعد از نصف النهارست بصنعت مدار

[فهرستواره منزوی ۳۰۳۰/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: پارچه‌ای، ۷۰گ، ۱۵ سطر (۵×۱۱/۶)، اندازه: ۱۱/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸-۲۸۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۱۷/۵

آغاز: برابر**انجام:** و فصل دایر کواکب که بعد از نصف النهار است بصنعت

کا: محمد بن محمد باقر مدعو به سعید، تا: ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی، ۶ص (۱۳۱-۱۳۶)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۷۹۶]

● **لطائف قدرخانی** / گوناگون / فارسی

latā’ef-e qadar-xānī

علاء نصیر، ابوالفتح

‘alā‘ nasīr, ab-ol-fath

اهدا به: الغ قتلغ اعظم همایون

کتاب در جواب مسائل و بیان لطائف و ذکر حکم و نکات است.

آغاز: سپاس بیقیاس مرحکیمی را که جواهر حکم در معادن قلوب نهاد و ثناء بی منتها مر علیمی را که اسلاف ملکوت مکتوبات مشکلات بفکر عقلا و فهم علما بگشاد ... مي‌گوید دعاگوی فقیر حقیر ... که چون رای ... قدرخان مدالله ظلال جلاله در اقتذار فضائل ... بود رساله بر اشکالات شفطیه و جوابات بلیغه است تحفه آن درگاه ... ساخته نام وی لطائف قدرخانی داشته آمد ... چه حکمت است که لا اله الا الله دوازده

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۵۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** به سهو در خواب شد نماز او درست و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای یک سرلوح؛ جلد: تیماج، ۱۷ص، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱-۳۳۴]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۵۳/۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۸۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۴۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سوال چه حکمت است که نکاح بغیر مهر او روا نیست ... حکم شد بدل این است که ده با ردرود روح پیغامبر محمد(ص) بفرستی او هم چنان کرد.

خط: نستعلیق، کا: عمر، تا: قرن ۱۳؛ سه برگ از آغاز و سه برگ پس از پایان دارای مطالب پراکنده ای چون (حقوق مرد بر زن، مسائل فقهی، اقسام روافض، سنت و جماعت و مطالبی پیرامون فئه باغیهو اشعار فارسی) آمده است، در پایان نسخه اشعاری از مؤلف در استغاثه به غوث اعظم شیخ عبدالقادر گیلانی آمده؛ ۴گ (۴ر-۷ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۵-۳۸۳]

● **لطائف قدوسی** / عرفان و تصوف / فارسی

latā’ef-e qoddūsī

چشتی، رکن الدین بن عبدالقدوس

Češtī, rokn-od-dīn ebn-e ‘abd-ol-qoddūs

رساله مفصلی است با عنوان «لطیفه، لطیفه» در کرامات یکی از مشایخ چشتیه به نام عبدالقدوس که مؤلف در رساله حاضر از وی به حضرت قطبی یاد می‌کند. این داستان‌ها را مؤلف یا خود شاهد بوده، یا دیگران برایش نقل کرده‌اند و مؤلف خود گویا از شاگردان و مریدان وی بوده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۹۶۲-۵۴/۵۲

آغاز: آمدند دیدند که شیخ پیاده خادم حضرت شیخ عارف پسر شیخ احمد عبد الحق دیوان مسعود بک می‌خواندند بدیدن حضرت قطبی علماء شرع و مفتی وقت بودند

خط: نستعلیق، کا: امام الدین بن امام بخش بن شاه محمد شفیع چشتی ساکن قلعه اسلام آباد دروازه محل شیخ عبدالکریم، تا: چهارشنبه ۲۷ محرم۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۴۹]

← لطائف الکرام فی أحکام الاجرام > لطائف الکلام فی احکام الاعوام

● **لطائف الکرام فی احکام الاعوام (مختصر)** / هیئت / فارسی

latā’ef-ol kerām fī ahkām-el a‘vām (mx.)

نخعی آشتیانی، محمد حسین بن محمد مؤمن، ق۱۳ قمری

naxa‘ī āštīyānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad mo’men(- 19c)

وابسته به: لطائف الکلام فی احکام الاعوام = لطائف الکرام فی أحکام الاجرام؛ سید منجم، محمد حسین بن محمد (-۹)

اصل کتاب از: محمد بن الحسن معروف به سید منجم می‌باشد که به جهت ضبط کامل ستاره‌شناسان و منجمان مدلولات بروج و کواکب را به طور مفصل بیان نموده است. در نام کتاب و مؤلف در نسخه‌ها اختلاف هست. تلخیص‌کننده، اصل نسخه را برای استنساخ از عزیزی بازیافته که در استرداد بسیار شتاب داشت. و بیش از سه روز نگهداشتن مرخص نمی‌فرمود، اجمال آن را استنساخ نمود.

آغاز: آغاز خلاصه: این خلاصه ایست از کتاب لطائف الکرام در احکام اعوام، کاتب این اوراق بنده مجرم جانی محمد حسین ... آغاز اصل: چنین گوید محرر این سواد و اضعف العباد محمد بن الحسن المدعو بسید المنجم که این مسوده ایست در معرفت قانون نجوم

انجام: و اگر قران سعدین بود راحت و فراخی نعمت بود، و

آسایش در میان خلایق بهم رسد، و ایمنی رابها بود، و رونق دارالقضا بود و الله اعلم.

۱. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه: ۷۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالصمد بن ملا محمد از قریه قهپایه از نواحی اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۴ شعبان۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج، ۳۳گ (۳۷پ-۶۹پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالصمد بن ملامحمد از قریه قهپایه از نواحی اصفهان، تا: پنج‌شنبه ۲۴ شعبان۱۲۳۲ق؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده عبدالصمد» (بیضوی)، «عبده الراجی محمد مؤمن النخعی»(مربع)، «المؤمن حی فی الدارین» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۳گ (۳۷پ-۶۹پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۹۷]

● لطائف الکلام فی احکام الاعوام = لطائف الکرام فی أحکام الاجرام / هیئت / فارسی

latā’ef-ol kalām fī ahkām-el a‘vām = latā’ef-ol kerām fī ahkām-el ajrām

سید منجم، محمد حسین بن محمد، ق۹ قمری

seyyed monajjem, mohammad hoseyn ebn-e mohammad(- 15c)

تاریخ تألیف: ۸۲۴ق؛ محل تألیف: لاهیجان

در معرفت قانون احکام و اختربینی که تحویل سال عالم را به افق لاهیجان در ۷ ربیع الاول ۸۲۴ق در این کتاب استخراج کرده و از استخراج دیگر او چنین برمی‌آید که آنرا در سال‌های ۸۲۳-۸۲۴ق نگاشته است. سید منجم در این کتاب برزیج ایلخانی خرده می‌گیرد و آنرا بر اصول صحیح رصد نمی‌داند و تنها زیج محقق سلطانی را (مقصود زیج محقق سلطانی تألیف شمس الدین وابکنوی است) شایسته اعتماد می‌داند. سخن او چنین است: «در این تاریخ که ماییم اعتماد بر کتاب محقق سلطانی است که وضع آن بر اصول رصد جدید ایلخانی کرده‌اند نه برزیج ایلخانی چه آن بر اصول آن رصد بلکه بر اصول ارصاد قدیم است از آنکه هرگز محسوب آن موافق مرئی نیست و تفاوت‌های فاحش در طول و عرض آن مشاهده می‌شود و احکامی که از آن دلائل می‌سازند اکثری خطا می‌افتد».

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... اما بعد چنین گوید محرر این سواد اضعف العباد محمد الحسینی المدعو به سید منجم که این مسوده ایست در معرفت قانون احکام ...

انجام: اگر قران سعدین باشد راحت و فراخی نعمت و آسایش خلایق باشد و الله اعلم بالصواب.

شرح و حواشی:

۱- لطائف الکرام فی احکام الاعوام (مختصر)؛ نخعی آشتیانی، محمد حسین بن محمد مؤمن(-۱۳)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۵۲/۶
آغاز: بیان احکام تأویلات کواکب تحویل زحل بحمل دلیل است بر حرکت پادشاهان؛ **انجام:** و رقیب حیوانات آبی و کثرت بارندگی و بسیاری عمارت جویها و بستانها.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه چیت، ۷ص (۱۰۴-۱۱۰)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۰-۱۳۲۴]

۲. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الثانی ۸۸۱ق [میراث اسلامی: ۵-۵۷۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ جمادی الثانی ۸۸۱ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: مصطفی بن محمد سلمانی منجم به تاریخ ۱۰۸۳، یزدانبخش بن پیر علی بن شیخ علی طبیب مشهور به کوچک المنجم «عبده محمد علی بن محمد باقر الشریف» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۴-۱۹۰]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** که شاعر را مقصود است بی زیاده و نقصان و الله ولی الاحسان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۵۵گ (۲پ-۱۵۴پ)، ۱۵سطر(۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: -۲۷۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۹۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۰-۸۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۴۷/۲
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مشمع، ۱۹۴ص (۱۶۸-۳۶۱)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۹-۳۸۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۰۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوا با روکش مشمع، ۹۲ص (۱۸۸-۲۷۹)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۵۶۴]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱-۲۷۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اناری، محیی الدین بن بدر الدین، تا: ۱۰ جمادی الاول۹۱۵ق، مجدول، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج،

۱۱۲گ(۱پ-۱۱۲ر)، ۱۸سطر (۱۱/۵×۲۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۴-۹۳۶]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۸۱/۳

خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۳۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۲سم [ف: ۶-۲۶۵]

۱۱. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: ۵۲

بی کا، تا: ۹۴۳ق [نشریه: ۷-۵۶۷]

۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: درویش الیاس مؤذن، تا: یک‌شنبه اواخر محرم ۹۵۷ق؛ محشی، مهر: نجم التولیه تاریخ ۱۳۰۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۱۹ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۲۴۸]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۷۱]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۲/۱

خط: نستعلیق، کا: یوسف بن یادگار گیلانی لنگرودی، تا: یک‌شنبه ۸ شعبان۹۶۴ق، برای مولانا سیف الله بن قاضی علی بن حسن واعظ بن حسین دانشمند گیلانی منجم در روزگار شاه تهماسب صفوی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵ص (۱-۵)، ۲۵سطر(۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹-۱۱۸۳]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۲۹/۱

آغاز: بسمله، حمدله، این کتابی است در قانون احکام نجوم مسمی به لطائف الکلام فی احکام الاعوام. واجب و لازمست مدلولات بروج و کواکب نیکو معلوم کند؛ **انجام:** و کثرت اخبار نیک و گشادگی هوا و اعتدال هوا

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نزدیک به پایان جمادی الثانی۹۷۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۸۶گ (۱پ-۸۶ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۶×۱۸سم [ف: ۶-۲۳۸]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۳۴

خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الثانی۹۹۵ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۲۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۹/۶سم [ف: ۴-۷۰۷]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۲۸

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۶۹۵]

۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اثرش ظاهر تر بود برای اینکه وقت قابل و مایل شده باشد ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمود بن علی اصغر؛ ۷۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲/۵×۱۹سم [ف: ۲-۷۵۰]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد امین الحسنی»(بیضوی)، «عبده محمد رفیع الحسنی» (بیضی) در ماه رمضان ۱۱۶۹ق در اصفهان، «هو المالک» (مربعی درشت)؛ جلد: تیماج، ۸۳گ، ۱۶سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲۹-۲۹۶]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۴۰

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح، یادداشت‌های پراکنده‌ای از ملامحمود ارزرومی و ملاحسین همدانی؛ ۶۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۰-۲۲۹]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۴

آغاز: .برابر؛ **انجام:** زایچه مبارک این است و السلام

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ آغاز (نونویس): «بسمله، حمدله، صلات ... اما بعد، این چند کلمه بود در احکام سال و گرانی ...»؛ مهر: «پیرو مرتضی علی اکبر ۱۰۹۶ق» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج، ۱۰۷گ، ۱۴سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۲۱۵]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۲۷۹

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ برگ‌های این نسخه درهم است؛ جلد: مقوایی، ۱۴۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۱-۲۸۰]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۴۰۵

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیحجه۱۰۴۶ق، جا: اکبر آباد؛ تملک: محمد بن نصر الله موسوی؛ جلد: تیماج، ۸۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۸]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۶۹۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ مهر: «فخرالاطبا» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۷۹گ، ۱۹سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۰/۳×۲۰/۷سم [رایانه]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن معز الملک باغ آسانی، تا: جمعه ۱۰ ذیقعده۱۰۹۵ق؛ مهر: محمد حسین بن محمد رضی الخادم به تاریخ ۱۱۵۲ «محمد حسین» (هشت گوشه)، «عبده محمد جعفر» (بیضوی)، «المتوکل علی الله الاحد عبده محمد جعفر بن محمد علی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱۲×۱۸سم [ف: ۲-۲۰۲]

۲۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۵/۶

خط: نسخ، کا: محمد شفیع هروی، تا: شعبان۱۰۹۶ق؛ جلد: تیماج، ۴۶گ (۳۷۴پ-۴۱۹ر)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱-۱۷۵]

۲۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۷/۱

انجام: ... کواکب خمسة علی شکل قائم الزاویة ... و الله اعلم بالصواب ...

بخشی از آن است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ (۶پ-۱۲ر) [ف: ۱-۲۱۵]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۲۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** موافق ۲۶ ماه اسفند ارمذماه (کذا) جلالی سنه اثنی و اربعین و ثلثمائه ملکشاهیه، زایجه اینست (بیاض)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، ۲۲۶ص (۱-۲۲۶)، ۱۵ سطر (۱۳/۷×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۸-۳۰۱]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ضعف و مرض است و احتراق دلیل مرگ و هلاکت زیرا که احتراق مزاج
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج قائم مقام، بهمن ۱۳۱۶؛ ۶۹گ، ۱۹ سطر (۱۸×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵/۸سم [ف: ۸-۲۸۵]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ضعف و مرض است و احتراق دلیل مرگ و هلاکت زیرا که احتراق مزاج
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: میرزا محمود عاملی، ۱۳۰۸؛ جلد: پارچه‌ای، ۸گ، ۲۰ سطر (۱۴×۷/۲)، اندازه: ۱۲/۸×۱۴/۹سم [ف: ۸-۲۸۷]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۳۵-۴/۱۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل دردانستن میان دو کس که از کدام ... و اگر بر پشت یا پایهای صورت دیگر آمده با نفع نشود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۴۷]

۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۲۰۵
خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم تویسرکانی، تا: ۱۱۲۰ق؛ مهر: «خدا از تو راضی محمد رضا»؛ اهدایی: ورثه سید حسن و سید مرتضی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۷سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۴-۱۲۰۱]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۶۲/۱
خط: نسخ، کا: عطاء الله بن محمد زکی منجم، تا: سه‌شنبه ۲۷ رمضان۱۱۷۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۱۷پ-۵۴ر)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۴۱]

۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۹۶۹-۳۵/۱۴۹
آغاز: و نظافت وظرافت وعجب وشرم وعطف و ... مدلولات عطارد گرم است به ده درجه وسرد است به بیست درجه ... مدلولات قمر سرد است به سی درجه؛ **انجام:** برابر
در فهرست با عنوان «نجوم» و ناشناس، انجام هماهنگ است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ صفر۱۱۹۲ق؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ مصحح؛ تملک: باقرموسوی؛ جلد: مقوا، ۱۰۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴-۲۰۸۲]

۳۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه دهه آخر ذیقعده۱۱۹۶ق، جا: ارومیه؛ مجدول، محشی؛ مهر: «المتوکل علی الله عبدالرضا بن عنایت الله» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۰۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱-۲۱۰]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۷۵ ض
بی‌کا، تا: قرن ۱۳[د.ث. مجلس]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۱۸
خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «عبده الراجی محمد نبی بن ابراهیم»(بیضوی)؛۴۳گ،۲۱سطر،اندازه:۱۱×۱۵/۵سم[ف:۲۴-۲۷۲]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۴۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر قران سعدین بود راحت و فراخی و نعمت و آسایش خلایق باشد و الله اعلم بالصدق و الصواب و الیه المرجع و المآب ... و نیشابور و حبشه و سند و هند و یمن و بربر.
خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۵گ (۱۷-۹۱)، ۱۹سطر (۱۲/۵×۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۱۰۵]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۶۹/۳
آغاز: برابر**انجام:** انجام آن جدول است.
در معرفت قانون احکام با استفاده از جدول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲و ۱۳؛ ۶۶گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۸-۲۵۰]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ رجب۱۲۲۲ق؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۹سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۳سم [سنا: ف: ۱-۱۶۴]

۴۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۴۴
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل حسینی، تا: یک‌شنبه ۲۵ صفر۱۲۲۹ق؛ ۷۹گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵-۴۷۷]

۴۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۵۱/۷
آغاز و انجام: برابر
کا: اسدالله شاطر بن کربلائی علی مازندرانی، تا: ۱۲۴۰، جا: حویزه؛ مجدول؛ ۵۰گ (۲۰۰پ-۲۴۹ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰سم [ف: ۷-۱۳]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۱۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۳۳۹ص (۱۶۰-۳۵۴)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۹۶]

۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۶۷۲/۲
خط: نستعلیق، کا: محمد خلیل بن محمد حسین بیرجندی قائنی، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۷۳گ (۴۰پ-۱۱۲ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰-۶۴]

۴۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۱۷/۱۶
آغاز: بسمله، این رساله‌ای است در قانون احکام نجوم مسمی بلطائف الکلام فی الاحکام آنچه برین فن واجب است و لازم است مدلولات کواکب و اقطار؛ **انجام:** و کثرت اخبار و نیک و گشادی هوا و روزگار باصر ملک المنان، تمت الکتاب
بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: میشن، ۲۵گ (۹۴پ-۱۱۸پ)، ۱۶سطر،

اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۲۳۱]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انواع آشوب و بدی ها اگر قران عطارد و زحل باشد بلایی عظیم باشد و موت خلایق بود

خط: تحریری، کا: علیقلی ابن سیف الملوک میرزا، تا: ۱۳۷۷ق، جا: تهران؛ با جداول نجومی، سالم و کامل؛ مهر: محمد «الراجی الی الله، محمد» (بیضوی)؛ جلد: چرم، ۱۰۳ص، ۱۹ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴۷/۱-۲۲۲]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۸۱۵

بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴-۹۳۷]

۴۸. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۵۰/۶

خط: نسخ، بی کا، بی تا [نشریه: ۴-۳۹۹]

۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۶۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هفتم ماه ربیع الاول سنه ۹۴۷ هجریه موافق ... و سال هجدهم بود از قران آخر در مثلثه هوایی. والله اعلم

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: رویه میشن، ۱۱۳گ (۵۴پ-۱۶۶)، اندازه: ۱۰/۴×۱۴/۹سم [ف: ۷-۱۲۳]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰۸/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** در وقتش اگر در مثلش آتشی باشد احتراق مواضع و فساد معادن و جواهر بود اگر هوا اینجا باشد ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۳۷گ (۱۲۸ر-۱۶۴پ)، ۱۷سطر [ف: ۳۶-۱۷]

۵۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۹۸/۱

آغاز: واوسه وجه دارد اول ازآن مریخ دوم از آن شمس سبوم ازآن زهره مذکر نهاریست طبعش گرم خشک از خلصها صفرا از عناصر آتش طعمش تلخ از فصول بهار؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ با خط خوردگی، مصحح، محشی از صادق ومحمد حسین، مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱-۴۰۶]

۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۸۴-۳۰/۱۶۴

آغاز: بسمله این رساله ایست درقانون احکام نجوم مسمی بلطایف الکلام فی الاحکام آنچه برحسب ابن فن واجب و لازم است ... باب دربیان دلالات بیوت اثناعشر؛ **انجام:** حال او برمزاج زحل است و زحل صاحب نوبت اوست تا آخر عمر والله اعلم تمت الرسالة

ازاول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ محشی؛ اهدایی: زین العابدین مجاهدی؛ جلد: تیماج، ۸۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۴۷]

۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۱۷۹/۲

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۸ص (۲۵-۱۶۲)، ۱۲سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۵-۱۵۶۱]

● لطائف الکلام فی الاوانی الذهب والفضة من الاحکام / فقه / عربی

laṭā’if-ul kalām fi-l awāni-ḏḏahab wal-fiḍḍa min-al aḥkām

موسوی زنجانی، ابوالقاسم بن محمد کاظم، ۱۲۲۴ - ۱۲۹۲ قمری

mūsavī zanjānī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad kāzem (1809 - 1875)

رساله‌ای فقهی واستدلالی است درتبیین حکم استفاده از اوانی ذهب وفضه شامل مقدمات ومسائل وخاتمه.

آغاز: بسمله الحمدلله عظیم الرجاء سابغ النعماء حمد الشاکرین له کثیراً الموصل نعمه بحمده المتقبل بعفوه عن الحامدین

انجام: حتی عقد الشراک فارجع البصر ثم ارجع البصر تجدها کما ذکرنا هذا آخرما اردنا بیانه من هذه الرسالة

[الذریعة ۳۲۱/۱۸]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۷۰۳/۱-۳۴/۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالصمد، تا: ۱۲۸۹ق؛ مصحح؛ جلد: روغنی مجدول مذهب، ۴۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۴۷]

۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: ۱۱۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: مرحوم آیت الله زنجانی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ ۸گ، ۱۳سطر، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: -۲۴۰]

● لطائف الکلام من احکام النجوم / هیئت / فارسی

latā’ef-ol kalām men ahkām-en nojūm

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۳۷۹/۲

انجام: دلالت کند بر فرح بزرگان و بزرگ زادگان

این نسخه شباهت مطلب به لطایف الکرام سید منجم دارد؛ خط: نستعلیق، کا: ملک محمد کنک لو، تا: ربیع الثانی۱۲۱۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۵گ (۲۰-۷۴)، ۱۳سطر(۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳-۹۴۳]

● لطائف لامعی / متفرقه / ترکی

latā’ef-e lāme‘ī

لطایف لامعی به ترکی عثمانی در فکاهات.

تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه: ۴۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۴-۳۴۰]

● **لطائف اللغات = فرهنگ لغات مثنوی** / لغت / فارسی
latā’ef-ol loqāt = farhang-e loqāt-e masnavī
عباسی، عبداللطیف بن عبدالله، – ۱۰۴۸ قمری
‘abbāsī, ‘abd-ol-latīf ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 1639)
وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲)
تاریخ تألیف: ۱۰۳۲ق
فرهنگ واژه‌های عربی و فارسی غریب«مثنوی معنوی» است به ترتیب حروف آغاز واژه‌ها در باب وحرف انجام آنها درفصل، که به کمک شاگردش مولانا ابراهیم دهلوی، دردوازده سال نگاشته است.این کتاب جز «لطایف معنوی» اوست که در شرح بیت‌های دشوار مثنوی است.از مندرجات لطائف اللغات برمی‌آید که ازعلم نجوم و اصطلاحات آن باخبر بوده وبه مناسبت بدان اشاره نموده ودرهنگام تألیف این فرهنگ به قاموس وصراح وجهانگیری وکشف اللغات عبدالرحیم سوربهاری ومدار الافاضل شیخ الله داد سرهندی ومؤید الفضلاء وفرهنگ‌های دیگر مثنوی که پیش از وی نوشته‌اند مراجعه نموده است. پس از لغات عربی رمز (ع) و فارسی (ف) و ترکی (ت) و سریانی (س) و پس از کلماتی که میان فارسی وعربی مشترک است (عف) وآنچه میان ترکی و فارسی مشترک است (تف) ولغتی که میانه فارسی وهندی مختلط است (فه) والفاظی که میانه عربی وهندی است (عه) علامت گذارده که مراجعه‌کننده گذشته ازمعنی، بداند که این لفظ از چه لغت و زبان است.
آغاز: این فرهنگی است مشتمل بر حل لغات غریبه عربیه و الفاظ عجیبه عجمیه مثنوی مولوی معنوی که بیمن تأیید لطیف خبیر که فرهنگ بخش هر صغیر و کبیر است ...
انجام: یوفی به معنی یافه گوی یعنی بیهوده گوید. تم تم.
چاپ: هند، ۱۸۷۷م؛ در تهران نیز چاپ شده است
[نسخه‌های منزوی ۱۹۵۰/۱ و ۳۵۰۷/۵؛ الذریعة ۲/۱۸ و۳۲۱/۱۸؛ تاشکند ۷۳۳/۸؛ مقدمه لغت نامه ص ۱۸۴؛ فرهنگ نویسی در هند ص ۱۸۲؛ مشترک پاکستان، ۲۴۱/۱۴-۲۴۴؛ دنا ۱۰۳۶/۸-۱۰۳۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: محمد کریم بن علی اکبر «إنه لقرآن کریم» (بیضوی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم، ۲۴۰گ، ۱۷سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۳۶-۱۶]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: -۶۴۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۴۶گ، ۲۱سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: -۱۵۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۶۵
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۲۹ ربیع الثانی ۱۰۳۰ق؛ مصحح؛ مهر: «بنده خانه زاد پادشاه عالم گیر غازی ... » (دایره)، «حفیظاً ... الله ...» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۶۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۸-۱۹۵]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴
آغاز: شیخ لاد دهلوی که الحق درحل لغت مؤید الفضلای و علما است الخ؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن مذهب، ۳۰۶ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲-۲۲۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ ۲۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲-۲۸۰]

۶. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل الیاء، یکسری یعنی سرسرای، یکسر بمعنی از یکسر تا سرد و ... و ایضا بمعنی تنها ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ ربیع الاول۱۰۷۷ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: امین بن یوسف در ۱۲۹۱ ق، آخوند ملاغلامعلی با تاریخ ۱۳۱۶ق، هاشم کتابفروش مشهدی در ۱۳۲۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: -۱۱۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۰۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۸۱ق؛ مصحح، محشی از «محمد نژاد آذر» به سال ۱۳۵۵؛ تملک: مؤتمن الملک به تاریخ ۱۳۲۰شمسی؛ واقف: مرحوم حضرت آیت الله حاج شیخ ضیاء الدین جوادی ابهری، ۱۴۱۵ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۳۹۵گ، ۱۱سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳۹-۱۶۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۴۶
آغاز: بسمله، رب انعمت فزاد انت حسبی اللهم؛ **انجام:** عاشر شهر رمضان المبارک سنه خمس و ستین و الف.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۰
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابی الحسن، تا: ۱۰۹۴ق، جا: آران کاشان؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۱۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۹×۲۵/۹سم [ف: ۴-۷۰۸]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۱۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۵/۷سم [ف: ۴-۷۰۷]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۴۴۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۶۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۲-۳۶]

۱۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۴۹**
آغاز: بسمله، شرح بعضی ابیات مشکله و ترجمه اشعار؛ **انجام:** موجود و ادا میکنند نماز پنجگاه بشرط
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]

۱۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۰۹**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۸۴گ، ۱۵سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۴-۳۶۵۴]

۱۴. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۹**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳-۲۴]

۱۵. **همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۱۷۳**
آغاز: لغتی میانه فارسی و هندی مختلط است و آنچه میانه عربی و هندی ملتبس می‌باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: میر ابراهیم تفتی به تاریخ ۱۳۳۰؛ جلد: تیماج، ۱۸۶گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۸۷]

۱۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۵۶**
انجام: یافه ... گم شده را گویند و سخنان هرزه سردرگم را بهمین اعتبار یافه و یاوه گویند.
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: حدود اواخر قرن۱۲؛ افتادگی: انجام (از آخر به مقدار دو سطر را کاتب ننوشته)؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج، ۵۸گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۱۹۰]

۱۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۷۲**
آغاز: برابر؛ **انجام:** ادریس ... و ابداع خط و قلم و اصطناع رقوم از خصایص آن حضرت است همواره به تدریس شرایع
فقط بخشی از حرف الف کتاب را دارد؛ کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: شوال ۱۱۱۰ق، جا: فراه؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۴ص (۴۱۷-۴۲۰)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۹۹]

۱۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۳**
خط: نسخ، کا: علی اکبر بن خلیل الله حسینی، تا: ۱۱۱۲ق؛ خط و مهر اسم عبدالحی بن عبالرزاق رضوی که این نسخه برای ایشان نوشته شده و خط و مهر محمد رضا بن محمد صفی حسینی کاشانی مشعر بر این که به سال ۱۱۶۶ این نسخه را خریداری نموده؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج، ۱۹۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳-۹۷]

۱۹. **تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۱۲۶**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ صفر ۱۱۲۰ق؛ جلد: گالینگور وزیری [نشریه: ۳-۳۰]

۲۰. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۵۶۵**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عطاءالله متوطن در چکله سیالکوت، تا: دوشنبه ۱۷ ذیحجه۱۱۳۲ق، جا: قصبه بکرام از توابع پیشاور؛ کاغذ: هندی، ۶۴گ، اندازه: ۱۶/۷×۲۲/۹سم [ف: ۱۳-۸۳]

۲۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۸۳**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ ربیع الثانی۱۱۷۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۸۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱سم [ف: ۴-۷۰۸]

۲۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۶/۳**
آغاز: برابر**انجام:** و یحضنی؟بمعنی ذخیره است که در باب ذال در فصل ها گذشت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن مذهب، ۱۳-۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۱سم [ف: ۵-۱۸]

۲۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۲۵**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز، ۲۲۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۶-۴۰۵]

۲۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷۰۳/۲**
آغاز: برابر؛ **انجام:** باب النون فصل الالف نهی بازداشتن.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۴۷۹گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵۱-۱۱۲]

۲۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲ سرود**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، قطع: خشتی [نشریه: ۱۳-۴۳۴]

۲۶. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۰۰/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد مهدی بن عبد الوهاب، تا: دهه آخر رجب۱۲۲۸ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۹۱گ (۱-۱۹۱)، ۱۷سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸-۴۵۴]

۲۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ محشی؛ جلد: روغنی، ۱۸۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۳-۹۸]

۲۸. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۹**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۱۴۴ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۲۹]

۲۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۴۰**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ جلی، کا: محمد تقی ابن عیدی محمد معرف شوشتری، تا: ۲۹ رمضان۱۲۳۲ق، محمد صالح خانا بیگلر بیگی صفحه عربستان؛ جلد: تیماج، ۲۳۵گ، ۱۷سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۳-۱۸۹]

۳۰. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۲۸**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ ربیع الثانی۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۸گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۳]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹
خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: دوشنبه سلخ شعبان۱۲۳۵ق؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۸۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۶-۲۵]
۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۴۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ جلد: میشن، ۱۶۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۸/۴سم [ف: ۴-۷۰۸]
۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۵۷
خط: نستعلیق، کا: محمد رضای خبوشانی، تا: ۲۶ شوال۱۲۴۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۱۹سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۷-۱۶۱]
۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۰۵/۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۲ ذیحجه۱۲۴۵ق؛ مصحح، ولی مغلوط؛ ۱۵۱گ (۱-۱۵۱)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۹-۳۴۱]
۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۶
خط: نسخ، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی، تا: ۲۱رجب۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: عبدالرحیم؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۳۴سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۲۶۹]
۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: مقوا، ۱۴۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۳-۱۸۹]
۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق، به دستور میرزا نبی خان؛ باسرلوح، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۴۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱سم [ف: ۴-۷۰۸]
۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۶۷-۴/۳۷
آغاز: ... که هر عامی وعالم درتفرقه وتمیز السنة محتاج بتحقیق وتفتیش نباشد وآنچه نهایت اهتمام وغایت سعی است ... باب الالف فصل الالف استثناء خیری از جمله بیرون آوردن؛ **انجام:** برابر
از حرف الف تا یاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۳۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۴۸]
۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۷ رجب ۱۲۵۹ق؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ جلد: تیماج، ۱۴۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۳-۱۹۰]
۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۸۰۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج[رایانه]
۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۸۲
آغاز: برابر
مذیل است به اختیارات مجلسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جعفرحسین بن قدم حسین، تا: ۱۲۶۳ق، جا: احمد شاهی؛ جلد: تیماج، ۳۲۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۳-۱۹۰]
۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: کالینگور[رایانه]
۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۸
آغاز: شرح اصطلاحات صوفیه و فرهنگ‌های متفرقه مثنوی که بعضی ارباب طلب در خور جهد
خط: نسخ، کا: غلامعلی بن محمد کاشانی، تا: سه‌شنبه۹ جمادی الثانی۱۲۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۲۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۶-۱۸۹]
۴۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۶۷۲
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاج زین العابدین، تا: چهارشنبه غره رجب۱۲۷۶ق؛ ۱۹۵گ، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳-۷۵]
۴۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۳۰]
۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۰۸/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۶سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۶-۷۰۸]
۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۹۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد ابراهیم شریعتی [رایانه]
۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۰۶/۲
در فهرست بدون نام مؤلف است، در پایان در فصل النون افتاده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۰/۸سم [ف: ۶-۳۶۵]
۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۹۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: میرزا کلب علی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۸-۹۹]
۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۹۲۷
آغاز: برابر**انجام:** کفو به ضم به معنی همتا وانباز. کلو به ضمتین وکاف فارسی معروف وبا واو مجهول وکاوتازی کلانتر ورئیس محله وبازار را گویند وبعضی به کسر اول خوانده اند مولوی معنوی مثنوی گوید.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۳]
۵۱. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: ۵۷/۱
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۶۷]
۵۲. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۱۴۳

انجام: نویسنده در آخر کتاب مینویسد: تمت الکتاب المسمی بلطائف اللغات من ید احقر العباد و العصاة ...
بی‌کا، بی‌تا؛ از طرز نگارش و خط چنین معلوم میشود که در هند نوشته شده؛ تملک: خیرالحاج حاجی ملا محمد خلف حاجی ملا علی اکبر روضه خوان میلانی اشتراها فی مدینة شام در ۱۲۶۹، [ف: -۱۲۰]

۵۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۳۵ فرخ

آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، حسب فرمایش میرزا محمدرضا نوری؛ ۲۴۶گ، ۱۷ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: -۱۴۶]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۴۵

آغاز: که برخی از سلف نوشته اند داخل بود ملاحظه آن که شاید در جایی نسخه باشد یا در کتاب دیگر یافته شود؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: حاج محمد ابراهیم بن حاج رحمة الله تهرانی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز(اندکی از دیباچه افتاده)؛ جلد: مقوایی، ۴۱۴ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۰-۸۲۲]

● لطائف اللغات = شرح حدیقه سنایی / لغت / فارسی

latā’ef-ol loqāt = š.-e hadīqe-ye sanāyī

وابسته به: حدیقة الحقیقة و شریعة الطریقة = فخری نامه؛ سنایی، مجدود بن آدم (۴۷۳-۵۲۵)

فرهنگ لغات دشوار «حدیقة الحقیقه» سنایی غزنوی است. مؤلف لغات مشکل حدیقه را به ترتیب حروف تهجی آخر واژه‌ها و در هر حرف به ترتیب حرف اول هر واژه تنظیم و معنی لغوی هر یک را بیان نموده است. این رساله گویا بخشی از فرهنگ مفصلی است. عنوان این بخش در نسخه حاضر «چمن چهارم» ذکر شده که به «لطایف اللغات» موسوم است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۳/۱

آغاز: چمن چهارمین مبنی بر نعم موفور و درر منشور لغات غربیه عربیه و الفاظ عجیبه عجمیه و غیره ... (انشاء) بکسر و سکون نون و شین معجمه پیدا کردن و آفرین (آرا) آراینده و امر از آراستن باشد نیز و جمع رای؛ **انجام:** فصل الیاء (یخنی) ذخیره است (یوفی) بضم اول یافه گوی به معنی بیهوده گوی و هرزه گوی.
بی‌کا، تا: ۲۵ شوال۱۱۳۴ق؛ جلد: مقوایی، ۱۵۶گ (۱پ-۱۵۶ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸-۲۸۳]

● لطائف اللمعات / عرفان و تصوف

latā’ef-ol loma‘āt

سروری، محمد قاسم بن محمد، ق۱۱ قمری

sarvarī, mohammad qāsem ebn-e mohammad(- 17c)

شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [میراث اسلامی: ۵-۵۷۰]

← لطائف اللئالی > فوائد و امالی

● لطائف المترسلین / نامه‌نگاری / فارسی

latā’ef-ol motarasselīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۶-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۵۵۲ فارسی. گزیده‌ای است از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ و۸؛ ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۳]

● لطائف المدایح و ظرائف المناقب / تراجم / فارسی

latā’ef-ol madāyeh va zarā’ef-ol manāqeb

بروجردی، میرزا محمد، ق۱۳ قمری

borūjerdī, mīrzā mohammad(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۸ق

تذکره چهل و چهار تن از شعرایی است که در آن «محمد تقی میرزا حسام السلطنة فرزند فتحعلی شاه قاجار» حاکم لرستان، بروجرد، بختیاری و خوزستان، مدح شده است. اشعار مؤلف همراه ترجمه و شرح حال خود، بخش قابل توجهی از کتاب را دربر می‌گیرد. این کتاب با یک مقدمه ادیبانه تنظیم یافته و نمونه‌ای از اشعار آنها نیز آمده است.

[تاریخ تذکره‌های فارسی، ۱۰۵/۲-۱۰۹؛ تذکره حسین حزین (بروجردی) ۲۲۳؛ مجله یغما، سال ۱۲، شماره ۵، مرداد ۱۳۳۸ش]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۸۵

آغاز: لطایف مدایح و ظریف مناقب سزاوار جلال ذوالجلالیست که ابلغ بلغای بندی آدم با وجود تکلم بکلام أنا افصح العرب و العجم؛ **انجام:** باد حبیب شما عزیزتر از این ×× باد عدوی شما خفیف تر از آن
خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ این نسخه با نسخه‌ای که آقای «احمد گلچین معانی» در تاریخ تذکره‌های فارسی معرفی نموده‌اند، از لحاظ انجام متفاوت است، نسخه‌ای که در تاریخ تذکره‌های فارسی معرفی شده از آن آقای «حسین پرتو بیضایی» است و گفته که نسخه وی اصل است؛ جلد: مذهب، ۱۷۹گ، ۱۵سطر(۱۷/۵×۱۹/۵)، اندازه:۱۶/۵×۲۸/۵سم[ف:۳۰-۶۸۸]

● اللطائف المرویة عن النبی (ص) / حدیث / عربی

al-laṭā’if-ul marwīyya ‘an-in nabī (ṣ)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۱۸

خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۳۱ر- ۳۱پ)[مختصر ف: -۶۹۵]

● **لطائف مستخرجة من مليح النوادر و غرر المضاحك** / داستان / عربی
laṭā’if-un mustaxraja min malīḥ-in nawādir wa ġurar-ul maḍāḥik
ثعالبی مرغنی، حسین بن محمد، ۴ – ۴۲۱ قمری
sa‘ālebī marqanī, hoseyn ebn-e mohammad (10c - 1031)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۰۴/۱۰–ف
نسخه اصل: ملی تبریز ش ۳۵۷۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۸ق؛ ۱ص [فیلمها ف: ۲–۷۷]

● **لطائف المسرات علی دلائل الخيرات** / دعا / عربی
laṭā’if-ul masarāt ‘alā dalā’il-il xayrāt
وابسته به: دلائل الخیرات و شوارق الانوار فی ذکر الصلاة علی النبی المختار؛ جزولی، محمد بن سلیمان (–۸۷۰ق)
اهداء به: حسین افندی فرزند محمد پاشا وزیر عثمانی
شرح مزجی جامعی است بر کتاب «دلائل الخیرات» أبو عبدالله جزولی. اصل این شرح از شرح شیخ محمد مهدی فاسی گرفته شده که به نام «مطالع المسرات» نامیده شده و شارح ما مطالب وی را گاهی با همان تفصیل یا با اختصار و با نشانی «ش» نقل کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۹
آغاز: الحمدلله الذی جعل الصلاة علی حبیبه من أفضل الطاعات و اکمل ما یتوسل به فی نیل المطالب و بلوغ المآرب و المبرات؛
انجام: و علی آله و صحبه و أمته أجمعین و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر؛ جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۵–۲۰]

● **لطائف المعارف فی الحقايق و المعارف** / عرفان و تصوف / فارسی
latā’ef-ol ma‘āref fe-l haqāyeq-e va-l ma‘āref
هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵–۱۲۸۸ قمری
hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)
لطایف عرفانی را با عناوین «لطیفه، لطیفه»با نثر و نظمی شیوا برشمرده و در هر لطیفه آغاز مطالب به نثر آمده پس از آن منظوم می‌سازد. شامل یک «مقدمه» و پنجاه و چهار «لطیفه» و یک «خاتمه».
آغاز: الحمد لصاحب الالاء و ساتر الخطایا و الشکر لواهب النعماء و معطی العطایا ... أما بعد سرآغاز هر نامه.
انجام: آخر کار جهان چون خامشی است ×× خامشی ز اول نشان باهشی است
[فهرستواره منزوی ۷/ ۸۰۰]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۲۵/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین، تا: ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۹ص، ۱۹ سطر(۷×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶–۱۵۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۲۰/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** از باده یاد دوست مدهوشی به ×× و از هر چه نه یاد او فراموشی به / خاموش هدایت که اگر مرد رهی (اگر ز اهل دلی) ×× چیزی نبود بود اگر خاموشی به (؟)
خط: شکسته نستعلیق، کا: رضا قلی خان هدایت، تا: ۱۲۵۷ق، جا: تهران؛ جلد: میشن، ۱۸گ (۳۱پ–۴۸ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰سم [ف: ۹–۲۷۵]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** کنون مختصر خوبتر این کلام ×× سلامی برندان زما و السلام
همراه با دیوان؛ ترتیب و تنظیم دیوان نیز احتمالاً در همان اوقات [۱۲۶۰ق]. فصول: رساله لطائف المعارف در لطائف عرفانی و الهی، قصاید، غزلیات، قطعات، ترجیع بند، ساقی نامه؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۶۰ق، جا: تهران؛ مجدول، با سرلوح، مهر: ناصر الدین شاه؛ جلد: روغنی، ۲۰۳گ، ۲۲ سطر (۱۹×۲۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱–۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۴۳/۱–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱–۶۲۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۰۹/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** چیزی نبود ترا زخاموشی به.
بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: میشن، ۷۹گ (۱۰۰پ–۱۷۸پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۲/۳سم [ف: ۹–۳۲۱]

۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن حاج محمد قلی قزوینی آشوری، تا: ۱۳۲۲ق؛ جلد: چرمی نرم، ۴۲گ، ۱۲–۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳–۱۱۶۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۹۵/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن حاجی تراب شیرازی، تا: ۱۲۳۹–۱۲۴۰ق؛ جلد: مقوایی، ۱۴گ (۱۹۱پ–۲۰۴ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۵–۱۸۲]

● **لطایف ملا جعفری خروس باز** / تراجم / فارسی
latāyef-e mollā ja‘farī-ye xorūs bāz
محمد حسن

mohammad hasan

تاریخ تألیف: ۱۳۰۵ق

در این کتاب از ملا جعفری خروس باز، جانمازدار مجلسی معروف سخن به میان است که از خلال داستان‌ها و شوخی‌های زیادی که به او نسبت داده می‌شود درایت و فهم ملا جعفری آشکار می‌گردد.

آغاز: ملا جعفری خروس باز از مشاهیر اهل اصفهان و رنود آن سامان و از اصحاب اشهر العلماء و المحدثین علامه بی عدیل و قرین مرحوم آخوند ملا محمد باقر مجلسی ...

انجام: ملا جعفری در دوران صفویه چنان بوده است که ملا نصیرالدین در زمان گورکانیها و السلام

چاپ: تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸، میراث بهارستان، دفتر دوم، ص ۲۱۷، پژوهش و ویراست بهروز ایمانی

[فهرستواره منزوی ۴۷۸/۱]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الثانی۱۳۰۵ق؛ ۸گ، ۹ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۴۰۸]

● لطائف منظوم و منثور / گوناگون / عربی

latā’ef-e manzūm va mansūr

منقولاتی است به نثر و نظم از اصمعی، سید علی اخضری (معمی فی علی)، قطعه‌ای درباره الفیه ابن مالک، دو بیت از کاتب، از کشکول، ابونواس، از نامه شیخ بهائی به والد، قطعه‌ای منقول از شیخ رضی الدین مرندی منقول از خط شهید، از علی بن الجهم، از دیوان مهیار دیلمی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۲۲-طباطبائی

کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳ص (۷۶-۷۸)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۳]

● لطائف المنن فی مناقب الشیخ ابی العباس و شیخه ابی الحسن / تراجم / عربی

laṭā’if-ul minan fī manāqib-iš šayx abi-l ‘abbās wa šayx-u-hū abi-l ḥasan

ابن عطاء الله، احمد بن محمد، - ۷۰۹ قمری

ebn-e ‘atā’-ol-lāh, ahmad ebn-e mohammad(- 1310)

در مناقب شیخ خود ابوالعباس المرسی و شیخ او ابوالحسن شاذلی که این یکی پایه گذار گروه شاذلی بوده است. نه تنها در مناقب آنان بل بیان اصول اعتقادی این گروه است.در یک«مقدمه» و ده «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه در نبوت، و افضلیت پیامبر اسلام؛ باب۱. تعریف شیخ خود؛ ... خاتمه در اتصال نسبت خود به این گروه.

چاپ: قاهره، محقق: حسن جبر شقیر، دار الحسین الاسلامیة، ۱۷۲ص، ۲۰۰۲م چاپ شده

[حاجی خلیفه ۱۵۵۴/۲ «لطایف المنن فی ... »؛ سرکیس، معجم ۱۸۵/۱ (۲چ)]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۰-عکسی

آغاز: بسمله. رب یسر و اعن بفضلک، صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله عدد انعام الله و افضاله. قال الشیخ الامام ... تاج الدین ابوالعباس احمد بن محمد بن عبدالکریم بن عطاء الله (ق) الحمدلله الذی فتح لاولیائه باب محبته و اد عقولهم بنوره ... اما بعد، فانی قصدت فی هذه الکتاب ان اذکر جملا من فضایل سیدنا و مولانا ... شهاب الدین ابی العباس احمد ... الرستی [المرسی]؛ **انجام:** کذاک جمیع من رأیت فیکم / و والانی باجزال النصیب. تم الکتاب بعون الملک الوهاب و صل الله علی سیدنا و سندنا محمد و آله و صحبه و سلم. و الحمدلله وحده و حسبنا الله و نعم الوکیل و لاحول و لاقوة الا بالله ...

اصل نسخه: توبینکن، ش ۱۱۶ در ۲ مجلد؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۲۶ شوال۹۰۷ق؛ ۲۵۶ص [عکسی ف: ۲-۲۳۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۸۴/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۱۵۹]

● لطائف المنن و الاخلاق فی بیان التحدث بنعمة الله علی الاطلاق / اخلاق / عربی

laṭā’if-ul minan wa-l axlāq fī bayān-it taḥaduṯ bi-ni‘mat-ul lāh ‘ala-l iṭlāq

شعرانی، عبدالوهاب بن احمد، ۸۹۸ - ۹۷۳ قمری

ša‘rānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e ahmad (1493 - 1566)

تاریخ تألیف: ۱ ربیع الاول ۹۶۰ق

آغاز: بسمله. حمدله. و أصلی و أسلم علی سیدنا محمد و علی سایر الانبیاء و المرسلین و علی آله و صحبه أجمعین و بعد فهذه جملة من النعم و الأخلاق التی تفضل الحق؛

چاپ: بولاق، ۵۹۵ص، ۱۲۸۸ق؛ مصر، ۱۳۲۱ق.

[معجم المؤلفین ۲۱۸/۶؛ معجم المطبوعات ۱۱۳۲؛ الاوقاف العامة موصل ۳۰۱/۲ و ۳۰۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۸۱

خط: نسخ، کا: شرف الدین بن حاج شرف طوخی شعرانی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۲۸۲گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۰/۸×۲۹/۹سم [ف: ۱-۴۵۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۴/۲عکسی

آغاز: برابر

کا: عبدالسلام بن عبدالسلام بن محمد، تا: ۱۲۶۶-۱۲۶۸ق؛ ۳۸ص

(۶۸-۱۰۵)، ۱۹- ۲۶سطر[عکسی ف: ۴-۱۷۱]

● **لطائف المواعظ = نزهة النواظر و تنبیه الخواطر (منتخب)** / مواعظ، حدیث / عربی

laṭā'if-ul mawā'iẓ = nuzhat-un nawāẓir wa tanbīh-ul xawāṭir (mn.)

وابسته به: نزهة النواظر و تنبیة الخواطر؛ ورام، مسعود بن عیسی (-۶۰۵ق)

گزیده‌ای است از «نزهة النواظر و تنبیه الخواطر» موسوم به «مجموعه ورام» که روایات زواجر و نواهی را جمع‌آوری نموده است. علی رغم فحص در مصادر، ملخص و منتخب پیدا نشد. اما در ظهر برگ اول و در عطف کتاب با خط مغایر (؟) عنوان کتاب «لطائف المواعظ» آمده و با بسمله و حمدله شروع شده و متذکر می‌شود که در ایضاح المکنون اسماعیل پاشا (۴۰۶/۲) برای شیخ مصطفی صدقی بن ابراهیم سیواسی مشهور به دباغ زاده (۱۱۹۶ق) چنین عنوانی یاد شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۰۹

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین علی ما انعم به علینا کما هو اهله و مستحقه ... و بعد فهذا نبذ من اخبار الاخیار لخصتها للایجاز و الاختصار من مجموعة الفاضل ... الورام؛ **انجام:** اذا عملت الخطیئة فی ارض فمن انکرها کان کمن غاب عنها و من رضی ها کان کمن ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاتب ناتمام گذاشته است؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: کشمیری، ۸۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۰]

● **لطائف المواقف** / اخلاق / فارسی

latā'ef-ol mavāqef

عزلتی خلخالی، ادهم، - ۱۰۵۲ قمری

'ozlatī xalxālī, adham(- 1643)

مواعظ و تحقیقات و اشارات و تنبیهاتی است عارفانه برای طالبان منهج حق و سالکان مسلک صدق، به نثر و نظم با شواهدی از آیات کریمه و احادیث اهل بیت علیهم السلام، و در پایان ذکر ده صفت از صفات (منجیه) نجات‌دهنده در آخرت می‌باشد و پس از آن ده صفت از مهلکات آورده می‌شود.(سید احمد اشکوری)

آغاز: اما بعد این مختصری است مسمی بلطائف المواقف ... محتوی بر مواعظ و تحقیقات و مشتمل بر اشارات و تنبیهات

انجام: تو دانی و تدبیر خود و السلام.

[الذریعه ۳۲۳/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۸۲/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۳۰/۱

آغاز: درایت را شکی و ریبی نبود و محامد و مناقب وی و اگر درایت و اگردد؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۲ر-۳۲ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۸-۲۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ ربیع الثانی۱۲۲۹ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۲ص (۳۴۳-۳۶۴)، ابعاد متن: ۱۰×۱۹، اندازه: ۲۰×۲۹سم [سنا: ف: ۲-۵۷]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۲۵/۳

بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق [نشریه: ۷-۲۴۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۱۰۸

آغاز: موجود درایت راشکی و ربی نبود؛ **انجام:** نسخه عقل بان رسد جمله منتفی باشند ... من اتبع الهدی ۱۲۵۸ انجام لطایف چون تقدیر ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا[رایانه]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۱۰۸

آغاز: درایت را شکی و ریبی نبود و محامد و مناقب وی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۴۶۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۳۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** باوجود ارتکاب اعمال صالحه خلل و رخنه در بنای عمل انداخته شرح آن دراز است و ما را در این رساله ...

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۹۷]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۶۳/۶

آغاز: حمدات نامتناهی پادشاهی را سزد که ذوات ارباب معرفت را مرآة صفات حضرت خود نمود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ (۱۵۹پ-۱۸۴ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵-۳۹۸]

● **لطایف نامه = ترجمه مجالس النفایس** / تراجم / فارسی

latāyef nāme = t.-ye majāles-on nafāyes

فخری هروی، محمد بن امیر، ۹۰۳؟ق ۱۰ قمری

faxrī heravī, mohammad ebn-e amīr (1498 - 16c)

وابسته به: مجالس النفائس؛ امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه (۸۴۴-۹۰۶)

اهدا به: شاه اسماعیل صفوی

تاریخ تألیف: ۹۲۸ق

ترجمه مجالس النفاس امیر علی شیر نوایی. دارای یک «مقدمه» و نه «مجلس» و یک «خاتمه». افزودگی‌هایی بر متن دارد و نیز در پایان فصل ویژه‌ای زیر نام «مجلس نهم» (متن در ۸ مجلس است) بدان افزوده که در آن ۱۸۹ تن سراینده را که میر علیشیر

از آنان یاد نکرده آورده است که نخستین آنان خود نگارنده یعنی نوائی است.
آغاز: چاپی: ای نام تو مطلع کلام همه کس ×× در نظم کلام تو نظام همه کس ... حمد بی حد و ثنای بی عدد مالک الملک پادشاهی را ...
چاپ: تهران، به کوشش علی اصغر حکمت، ۱۳۲۳ش
[تاریخ تذکره‌های فارسی ۱۱۸/۲–۱۲۸؛ الذریعه ۳۷۲/۱۹؛ کشف الظنون ۱۵۹۱/۲؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳۹/۳]

۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۲۰۳/۲
خط: نستعلیق، کا: فتح الله بن ابی المکارم حجازی، تا: پنج‌شنبه ۹ ربیع الثانی ۹۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۹۴گ(۲۴۵–۳۳۸)، ۱۹سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [نشریه: ۳–۲۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۹۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان ذیقعده ۹۷۹ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۶گ، ۱۵سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶–۷۲۷]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۸
آغاز: برابر **انجام:** نگردد تهی از تو عالم همی ×× که جانی و جان همه عالمی ...
خط: نستعلیق، کا: ضیاءالدین محمد بن تاج الدین حسین حسینی مازندرانی، تا: ۹۹۲ق، جا: اصفهان؛ مهر: «عبده ضیاء الدین محمد الحسینی»، «عبده محمد سعید»، «افوض امری الی الله»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۳۵۹ص (۲۵۴+۱۰۵)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳–۱۲۲۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۷۴
خط: نستعلیق، کا: خانم کشمیرزاده (تا ۱۵۱)و میر صادقی، تا: گویا در ۱۳۴۱و ۱۳۴۲ق؛ با فهرست‌ها به خط سعید نفیسی مورخ در تهران در جمعه ۱۲ تیر ۱۳۲۱ش، از روی نسخه نوشته سیمین دانشور برای برای علی اصغر حکمت از روی نسخه نوشته ضیاء الدین محمد بن تاج الدین حسین حسینی مازندرانی در اصفهان در روز چهارشنبه ۱۹ جمادی الاول ۸۹۲؛ جلد: مقوا، ۱۱۸گ، ۱۸سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶–۳۸]

۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۸/۱
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱–۲۳۶]

● لطائف نفسیه در فضائل اویسیه / تاریخ / فارسی

latā’ef-e nafīsīyya dar fazā’el-e oveysīye

اویسی چینی، احمد بن محمود، ق۱۲ قمری

oveysī čīnī, ahmad ebn-e mahmūd(- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۵۶ق
در ۲۴ لطیفه در سرگذشت اویس قرنی؛ و ترجمه اردوی آنهم به نام «نسیم یمن فی حالات اویس قرن» از اشفاق حسین شاه رزاقی در لاهور در ۱۳۲۸ به چاپ رسیده است.
آغاز: بسمله خداوندا حمد و سپاس تو نامحصور و زبان در صفت و ستایش تو پر عجز ...
چاپ: دهلی، ۱۳۱۴

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از تجلیات فیض حضور بهره پذیرد فهو المطلوب ... اللیالی و الایام الی یوم القیامه محمد رسول الله صلی الله علیه.
این نسخه شامل ۲۵ لطیفه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۳ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵۰–۳۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۹–ف و ۷۰۷۳–عکس
نسخه اصل: دانشگاه پنجاب P.C.17 6702/55754؛ خط: نستعلیق، کا: میان عمر بخش پسر میان عبدالشکور قوم آراتین، بی‌تا؛ ۲۵ص [فیلمها ف: ۳–۲۸ و ۲۷۶]

● لطائف و الغاز / متفرقه / فارسی

latā’ef va alqāz

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۲۰
از شیخ بهائی، شرح شافیه نیشابوری، محمد کاظم بن امین طبیب، عبدعلی بن ناصر مشعشعی، شیخ لطف الله؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۳۵ر– ۳۹پ)[مختصر ف: –۶۹۵]

● لطایف و ظرایف / ادبیات / فارسی

latāyef va zarāyef

کاشفی، حسین بن علی، – ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ‘alī(- 1505)

ظاهراً کتاب از کمال الدین حسین واعظ کاشفی پدر فخرالدین علی صفی صاحب لطایف الطوایف است و اگر این ظن صحیح باشد باید پدر و پسر هر دو کتابی در لطایف و ظرایف به دو نام مختلف «لطایف و ظرایف» و «لطایف الطوایف» نوشته باشند. آنچه مسلم است نسخه حاضر هیچ مناسبتی با «لطایف الطوایف» ندارد. در الذریعه کتابی به نام «لطایف و ظرایف» به ملا حسین کاشفی نسبت داده و به نسخه کتابخانه ملی تبریز نیز اشاره کرده‌اند. ولی آغاز «لطایف الطوایف» را به‌جای آغاز لطایف و ظرایف آورده‌اند ناگفته نماند این نسخه علاوه بر لطایف دارای نکات و لطیفه‌ها و فنون ادبی – از قبیل جناس و ایهام و ... نیز می‌باشد. (دانش پژوه)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۰

آغاز: برگ اول نونویس: بسمله. رب یسر و تمم بالخیر. سپاس بی قیاس واجب التعظیمی را سزا است که به تشریف نطق انسان را مشرف ساخت ...

صفحه اصلی: ... او را صلا زنید چون او سلام نکرد چرا او را صلا باید زد؛ **انجام:** برگ اول نونویس: ... سنت آنست که اول او سلام کند بعد از آن جناب شما او را صلا زنید ... برگ آخر نسخه: ... پادشاه گفت آنجا آیند دیوانه گفت پس معموره آنجا باشد ...

دارای نه باب و چند فصل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۶۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۳سم [ف: ۳-۱۱۶۷]

← لطائف و ظرائف > لطائف الظرائف

← لطائف و ظرائف > اتفاقات بدیع و شگفت

● **لطائف و ظرائف** / داستان / فارسی

latā'ef va zarā'ef

فیروزکوهی، حسین بن محسن، ق۱۳ قمری

fīrūzkūhī, hoseyn ebn-e mohsen(- 19c)

تاریخ تألیف: جمعه ۲۱ جمادی الاول ۱۲۸۵ق؛ محل تألیف: تهران

تألیف یکی از ادیبان اصفهان با عنوان «لطیفه» و «ظریفه».نام کتاب در دیباچه هست و داستانی درباره مردم فیروزکوه مازندران دارد و کسی در هامش می‌نویسد که در فیروزکوه چنین رخ نداده شاید در ارجمند بوده و شما شنیدید. کتابی با نام لطائف و ظرائف - بدون ذکر نام مؤلف - گویا از یکی از ادیبان اصفهان به چاپ رسیده که آغاز دیباچه آن همانند نسخه حاضر است و در الذریعه و فهرست مشار از آن یاد شده است.

آغاز: بسمله. ستایش مر خداوندی را سزاست که بنی نوع انسان را از جمیع موجودات لباس برتری پوشانیده.

انجام: بهر تصویر صورت شیطان ×× جز رخت را نمونه نتوان کرد

[فهرستواره منزوی ۴۶۷/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۹/۶-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** من ناچار شدم از این که بگویم دندانم پیله کرده است و بنا کردم فریاد زدن و ناله کردن ضعیفه

در فهرست بدون نام مؤلف؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ در کتیبه صفحه آغاز نسخه این یادداشت دیده می‌شود: «این کتاب لطائف و ظرائف تألیف یکی از ادباء اصفهان است و به چاپ رسیده است ولی این بنده دیباجه‌ای بر آن اضافه نموده و در تحریر حکایات و امثال آن حک و اصلاح کلی به عمل آورد چنان که از روی یک قاعده جا دارد که تألیف آن را به این حقیر نسبت دهند لکن الفضل للمتقدم گفته‌اند»، نویسنده یادداشت بالا عنوان و نام نسخه را چنین است: «هذا کتاب مطایبات موسوم به لطائف و ظرائف»، بنابراین در صورتی که نویسنده دیگری در اصل کتاب تغییراتی بوجود آورده است نام آن را نیز «مطایبات» نهاده است، این نسخه با دو قلم نوشته شده و پایان آن ناتمام است، در ص ۲۵۹ ماده تاریخ باغ و عمارت نظامیه که میرزا آقا خان صدراعظم به اسم میرزا کاظم خان نظام الملک پسر خودش در بیرون دروازه شمیران ساخت (در ۱۲۷۰)؛ جلد: تیماج، ۹۰ص (۱۹۴-۲۸۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۳۴۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۵۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید حسین پسر محسن خان فیروز کوهی، تا: جمعه ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۸۵ق؛ ۵۴ گ (۲پ-۵۲ر و ۹۱پ-۹۳ر)؛ ۱۱ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۴۱۳]

● **لطائف و ظرائف** / داستان / فارسی

latā'ef va zarā'ef

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۱۵/۲

آغاز: بسمله نقل است که روزی حضرت رسول

خط: نسخ، کا: محمد صادق شیرازی، تا: ذیحجه۱۰۷۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [نشریه: ۳-۳۳]

● **لطائف و ظرائف** / گوناگون / فارسی

latā'ef va zarā'ef

مجموعه لطایف و مطایبات شیرین از بزرگان دینی و ملت که به صورت «لطیفه، لطیفه» گردآوری شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹۵/۲

آغاز: حمد و سپاس مر خداوند اکبر را که در همه مخلوقات خلقت انسان را بر تمام عوالم شرف داده که لقد کرمنا بنی آدم؛

انجام: مثل فیلبان و ساربان و مثل آن اکثر تندخو و عربده جو میباشند، گفت ای مهربان همچنین است.

خط: نستعلیق، کا: محمد میانجیان، تا: ربیع الاول۱۲۷۵ق، جا: هندوستان؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۴۸گ (۵۹پ- ۱۰۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱-۳۳-۱۲۱]

● **لطائف و نوادر** / گوناگون / عربی و فارسی

latā'ef va navāder

به نثر و نظم؛ در این بخش فوائدی است از این قرار: منازل ماه (دوبیتی)، نام ماه‌های رومی، تفسیر اسماء قدماء و فلاسفه، چند نسخه مجرب قرطاس برای بستن تب، در ذیل نسخه چنین نوشته است: «نقلت من شریف خط المولی الاعظم امین المله و الدین

دام ظله».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۶۴-طباطبائی

خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۱۸۰ر)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳-۸۴۱]

● **لطائف الهندی** / گوناگون / اردو

latā’ef-ol hendī

صد لطیفه با عنوان نقل، به نثر و نظم. نسخه دیباچه ندارد. نام کتاب در پایان به خامه نویسنده آمده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۹۶/۲

آغاز: بسمله. نقل ا. ایک ساو کار پونزون کارجا زمانی کی پیچ ماچ مین؛ **انجام:** اورجور تشیون کوبحال کیا. تمام شد بمنه ... هذه الکتاب المسمی بلطایف الهندی کما هو منقول بلسان الخفی و الجلی

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: میشن، ۴۷گ (۵۴پ-۱۰۰پ) [ف: ۹-۴۳۲]

● **اللطف** / کلام و اعتقادات / عربی

al-luṭf

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۰۵/۴

از مطلب ششم است. از میرزا قاسم؛ کا: محمد تقی بن محمد باقر قاضی زاده، تا: ۱۱۳۳ق؛ از چپ به راست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۱۳ر-۱۲۵ر)، ۲۴سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶-۳۹۳]

● **لطف التدبیر** / حکومت و سیاست / عربی

luṭf-ut tadbīr

خطیب اسکافی، محمد بن عبدالله، - ۴۲۰ قمری

xatīb-e eskāfī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-lāh(- 1030)

مجموعه‌ای از اخبار و حکایات حکمت‌آمیز است که پادشاهان را در تدبیر مملکت به کار آید، شامل سی و دو«باب» و یک «خاتمه»: ۱.أوائل ما تحتاج الملوک الی معرفته؛ ۲.لطف التدبیر فی الحروب؛ ۳. فتح القلاع؛ ۴. لطف التدبیر فی فتح البلاد؛ ۵. لطف التدبیر فی عقد ملک؛ ۶. کسر العساکر بقوة الرأی لابقوة المکاثرة؛ ۷. کسر الجیوش بتفریق کلمتها؛ ۸. التدبیر علی مفسد أو مستعص؛ ۹. تسکین شغب و اصلاح نفار أو ذات بین؛ ۱۰. التضریب و الاغراء؛ ۱۱. تدبیر المنهزم؛ ۱۲. لطف التدبیر؛ ۱۳. المکائد علی الاعداء؛ ۱۴. مکایدة صغیر لکبیر؛ ۱۵. دفع مکروه بقول؛ ۱۶. دفع مکروه بمکروه؛ ۱۷. دفع مکروه بمکروه؛ ۱۸. لطف التدبیر فی دفع مکروه؛ ۱۹. مداراة السلطان؛ ۲۰. الانتقام من سالبی ملک؛ ۲۱. الخلاص من نقمة من یعین علی قطیعة الرحم بالقتل؛ ۲۲. الفتک و الأمر به أو الاحترازمنه؛ ۲۳. جزالة الرأی؛ ۲۴. اظهار أمر و اخفاء غیره؛ ۲۵. اطلاع علی مکتوم؛ ۲۶. درک ثأر و طائلة؛ ۲۷. انهاء خبر بلا تصریح؛ ۲۸. مخاطرة الملوک بأنفسهم؛ ۳۰. اللطف فی حط منزلة؛ ۳۱. دفع الفیلة؛ ۳۲. دفع ظنة؛ الخاتمة یجمع ضروباً مختلفة فی لطف التدبیر. این کتاب به نام‌های مختلف خوانده شده، یاقوت در معجم الادباء، از آن به عنوان «لطف التدابیر فی سیاسات الملوک» یاد کرده، حاجی خلیفه در کشف الظنون «لطف التدبیر فی سیاسات الملوک» ضبط نموده و در معجم المطبوعات «لطف التدبیر فی سیاسة الملوک» ثبت شده و بروکلمان در تاریخ الادب العربی «لطف التدبیر فی حیل الملوک» نام برده است. در ابتدای نسخه حاضر «کتاب لطف التدبیر فی تدبیر الریاسة» درج شده است.

دو نسخه از این کتاب در کتابخانه‌های عاشر افندی و احمد ثالث در استانبول ترکیه شناسایی شده و نسخه سومی نیز در اختیار احمد عبدالباقی بوده و همو کتاب را تحقیق کرده و در سال ۱۹۶۴م به چاپ رسانده است. به گفته وی در ابتدای برخی نسخه‌ها، تألیف کتاب به خطیب بغدادی نسبت داده شده، که اشتباه است.

چاپ: بغداد، مکتبة المثنی، تحقیق احمد عبدالباقی، الطبعة الاولی، ۱۹۶۴م، ۲۳۷ص

[اثر آفرینان: ۳۵۱/۲؛ الاعلام، زرکلی: ۲۲۷/۶؛ تاریخ التراث العربی، فؤاد سزگین: ۴۲۷/۸؛ فهرس المخطوطات المصورة، فؤاد سید: ۵۵۴/۱؛ کشف الظنون: ۱۵۵۵/۲؛ المعجم الشامل للتراث العربی المطبوع: ۲۸۱/۲-۲۸۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۰عکسی

آغاز: بسمله. حمدالله أوجب قبل کل کلام و منحة العقل فوق کل إنعام و ما بعد کتب الله المنزلة علی أنبیائه و بعد جوامع کلمهم أشرف من ثمرات العقول التی یرثها الآخر عن الأول؛ **انجام:** فیقول له لعلک ذکرت القرد فیقول نعم، فیقول من ثمة لم تبرأ، تمت النسخة المبارکة المسماة بلطف التدبیر.

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث منتقل شده به موزه طوپ قاپی سرای در استانبول، ش ۲۶۳۳؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: ۱ رمضان۸۸۰ق؛ در صفحه عنوان نام کتاب و مؤلف بدین صورت درج شده: «کتاب لطف التدبیر من جمع الشیخ الامام العالم الفاضل الکامل الحبر العلامة ابی عبدالله الخطیب»؛ مهر: «الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدینا الله ...» (کروی)؛ ۱۱۶ص، ۲۱سطر[عکسی ف: ۳-۴۷۱]

● **اللطفة علی القطفة** / نحو / عربی

al-laṭfa ‘ala-l qaṭfa

قطان مکی، عبدالله بن احمد، ق۱۲ قمری

qetān-e makkī, ‘abd-ol-lāh ebn-e ahmad(- 18c)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۰ رجب ۱۱۴۱ق؛ محل تألیف: مدینه منوره

«القطفة» مختصری است از کتاب «التحفة القطانیة» خود شارح در قواعد نحو، و این کتاب شرح مزجی مختصری است بر آن مختصر که در مکه بدان شروع شده و در مدینه پایان یافته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۰۶

آغاز: الحمدلله و الصلاة و السلام علی رسول الله صلی الله علیه و سلم، فیقول الفقیر الی الله تعالی و الغنی به؛ **انجام:** انه علیم أی عارف بکل شیء، و قد ابتدأت بشرحی هذا فی مکة المشرفة و ختمته بالمدینة المنورة ...

خط: نسخ، کا: محمد بن علی سعدی کوده‌ای، تا: ۵ ذیقعده ۱۲۲۲ق؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۹-۳۰۶]

● **لطف الرمل** / رمل / فارسی

lotf-or raml

مسائل وقواعد رمل را به نظم کشیده، دفتر اول را لطف الرمل ودفتر دوم را مشرق الرمل نامیده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۲۸۰/۲

آغاز: علم رمل ای مهندس هشیار ×× منحصر کرده ام بجار ادوار؛

انجام: هشت دیگر زخانه اش محروم ×× شده هریک به ناقصی مرسوم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۶۵گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۳]

● **لطف السمر و قطف الثمر** / رجال، تراجم / عربی

lotf-os samar wa qaṭf-uṯṯamar

غزی عامری، محمد بن محمد، ۹۷۷ – ۱۰۶۱ قمری

qazzī ‘āmerī, mohammad ebn-e mohammad (1570-1651)

وابسته به: الکواکب السائرة بمناقب اعیان المئة العاشرة؛ غزی عامری، محمد بن محمد (۹۷۷–۱۰۶۱)

مؤلف پس از اتمام کتاب «الکواکب السیارة بمناقب اعیان المائة العاشرة» این کتاب را به عنوان ذیل آن در احوال شخصیت‌های معروف قرن یازده به رشته تحریر درآورده و به مناسبت احترام به ساحت قدس نبی اکرم (ص) ابتدا به ترجمه اشخاص موسوم به «محمد» و سپس به معرفی سایر اعیان و برجستگان این قرن به ترتیب حروف هجا از «حرف الهمزة» تا «حرف الیاء» پرداخته است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الباقی بعد فناء خلقه. القابض لکل عبد من عباده. بعد استیفاء عمله

انجام: و طالما تحفت فی هذا ×× الدنیا بما غیرک لا/ یتحففهل ما قد مضی مغنیا ×× عنک فتیلاً ایها المسرف.

چاپ: دمشق، وزارة الثقافة و الارشاد القومی، تحقیق محمود شیخ، بی‌تاریخ، ۲ جلد

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۵/۲عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: چستربیتی – دبلین، ش ۳۷۰۸؛ خط: نسخ، کا: حاج ابراهیم بن حاج محمد، تا: دوشنبه ۱۲ رجب ۱۱۰۸ق؛ در پایان ترجمه مؤلف، در دو برگ نوشته شده؛ ۱۱۵ص (۴۵۲–۵۶۶)، ۲۹سطر [عکسی ف: ۲-۱۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر فضل شاه، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: مقوا، ۲۹۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸–۲۹۴] و [ف: ۲۷–۲۲۹]

● **لطف نامه** / شعر / فارسی

lotf nāme

خاکی خراسانی، لطفعلی، – ۱۲۳۴ قمری

xākī xorāsānī, lotf-‘alī(- 1819)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۴ق

مثنوی است، در صدو پنجاه بیت، در سیر و سلوک و توحید، شامل مقدمه و بیان اهم شروط راه حق، در التفات از بیان راه به مناجات اله، در شکایت از روزگار و نصیحت نفس ناسازگار و در بیان خاتمه و وجه تسمیه رساله. در آن آمده: «کرد نامم پدر لطف علی ×× شد لقب خاکی مرا از کاملی ... / رفته بود از هجرت خیر الانام ×× دو صد و هم چارده با الف عام ...»

آغاز: بسمله درتوحید حق جل وعلا بسمله، ای قدیم الذات محمود الصفات ×× وی بیکسو از حدوث ازجهات/ وحدت ذات تو باشد جاودان ×× کثرت آمد از صفاتت بیکران؛

انجام: چه القا شد بمن از لطف باری ×× سراپا نامه ام از طبع عاری / مناسب پس نمودم درسرانجام ××که گویم لطف نامه باشدش نام

[الذریعة ۲۸۱/۹؛ فرهنگ سخنوران ۱۸۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۹۸/۴؛ مجمع الفصحاء ۴۴۵/۲]

۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۷۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از پایان لطف نامه اشعاری ازخاکی درتعریف شیراز واهلش ودرمدح میرزا داود ودرترجمه قول ارسطاطالیس در نصیحت ویک رباعی وابیاتی درتوصیف مسجد جامع امام رضا علیه السلام دارد؛ جلد: مقوا، ۸گ، ۲۰سطر،

اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف مخ: ۱-۴۰۷]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۳۱/۵
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۶گ (۱۴۵پ-۱۵۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۳سم [ف: ۸-۱۳۰]

● لطمات المقربین = فی مصیبة سید المظلومین / تاریخ معصومین / فارسی

latamāt-ol moqarrabīn = fī mosībat-e sayyed-ol mazlūmīn

جعفر آبادی، عباس بن ابی القاسم، ق۱۴ قمری
ja'farābādī, 'abbās ebn-e ab-el-qāsem(- 20c)

به درخواست: میرزا عبدالعلی آرانی
در تعزیه و مصائب حضرت سید الشهداء علیه السلام و جواز و عدم جواز لطمه زدن بر سر و روی در عزای آن حضرت با استفاده از روایات می‌باشد.
آغاز: بسمله. حمدله وصلاة اما بعد: چنین گوید این احقر مذنب اثم عباس ابن ابوالقاسم عفی الله عن جرائمها بعضی از برادران دینی از احقر خواهش نمود خاصه جناب مستطاب قدسی
انجام: در تفسیر امام حسن عسکری است وقال جعفر بن محمد علماء شیعتنا مرابطون فی الثغر الذی ... لانه یدفع عن ادیان محبینا وذلک یدفع عن ابدانهم. اللهم وفقنا علی ذلک

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۱۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعده۱۳۴۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: مقوا، ۳۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۱]
مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲
همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۴۹]
۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۲-۲/۱۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ ذیقعده۱۳۴۶ق؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۱۹گ، ۱۳-۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۴۹]

● لطیف الاخبار و المراثی / مواعظ / فارسی

latīf-ol axbār va-l marāsī

مجالس منبری است درذکر احادیث ومواعظ وتاریخ چهارده معصوم وذکر مصائب اهل بیت علیهم السلام با آوردن اشعار مناسب با هر مجلس. محتمل است مؤلف همان کاتب نسخه باشد.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۹۵
آغاز: بسمله حمدله والعاقبة للمتقین وصلوة علی اشرف انبیاء والمرسلین الذی کان نبیاً والادم بین الماء والطین آن پیمبری که همیشه درفکر امت بود؛ **انجام:** زینب صدای برادر را میشنید زنهارا دلداری میداد نترسید واهمه نکنید برادر درحیاة است کسی جرأت ندارد به خیمه ها بیاید یکوخت زینب صدای برادر را نشنید از خیمه بیرون آمد دید سربرادر بالای نیزه
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن علی حسین واعظ کربلایی، تا: محرم۱۳۲۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۷۲گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۰۷]

● لطیفه (رساله) / کلام و اعتقادات / عربی

latīfe (r.)

شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری
šūštarī, nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۶۵
آغاز: بسمله، الله لطیف بعباده اعلم ان من فروع العدل؛ **انجام:** له فتد بر تمت الرساله الموسومه باللطیف بلطف الله تعالی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج [رایانه]

● اللطیفه (منتخب) / داستان / عربی

al-laṭīfa (mn.)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۵۰
بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

● لطیفه شوق / شعر / فارسی

latīfe-ye šowq

جنونی مسکین، قرن ۱۱ قمری
jonūnī-ye meskīn (17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۰ق
مثنوی است با عنوان «لطیفه» با ستایش محمد بن ابوالظفر محمد اورنگ زیب عالم گیر بهادر غازی. در آن آمده: «ای جنونی دمی بیا در هوش ×× نکته سنجی کن و مباش خموش / نیز «این کتابی که کرده ام تصنیف ×× هست از بهر طبع در لطیف / مانده ام نام او لطیفه شوق ×× که فزاید ازو بهر دل ذوق ... / این همه چون لطیفة الشوق است ×× صاحب شوق را از و ذوق است».
[الذریعه ۲۰۷/۹؛ فرهنگ سخنوران ۱۳۸؛ ایوانف ۳۶۲/۱؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۹۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۷۸
آغاز: بلبل بوستان دانایی ×× می‌سراید چنین ز گویایی؛ **انجام:** مرد از آن طرح و وضع حیران شد ×× گشت [دل ریش] واقف

آن شد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۳۳۳گ، ۹ سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶-۶۹۶]

← لطیفة العرفان > الهی نامه
← لطیفه غیبی > لطیفه غیبیه

● **اللطیفة الغیبیة** / عرفان و تصوف / فارسی
latīfa-tol qeybīye
سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ ؟ قمری
sohravardī, ʻomar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۶۲۵ل
آغاز: الحمد ... و سمیت هذه الرسالة باللطیفة الغیبیة الفتها لبیان سلوک خاندان العشقیة دامن آثار برکاتهم الی یوم الدین و انما اخترت العبارة بالعبارة الفارسیة لیسهل درکها ... قال العبد ... چون نیت و همت واثقه این ضعیف در تألیف این مختصر آن بود که بعضی از اسرار ربوبیت و خفایاء الوهیت و حقایق ارشاد و دقایق رشاد که از فیض فضل ربانی و انعام نعم؛ **انجام:** آنکه داند که عالم و مافیه به این حقیقت قیام است و آن در همه اشیاء هویداست که متصف و متصور به صورت عالم و عالمیان شده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ صفر۱۱۳۷ق؛ جلد: مقوا، ۴۱گ، ۱۷سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [رشت و همدان: ف: -۱۱۶۰]

● **لطیفه غیبیه = لطیفه غیبی = لطائف غیبیه = شرح دیوان خواجه حافظ شیرازی** / لغت، عرفان و تصوف / فارسی
latīfe-ye qeybīye = latīfe-ye qaybī = latā’ef-e qeybīye = š.-e d.-e xāje hāfez-e šīrāzī
دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷؟ - ۱۱۴۷ ؟ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618- 1735)
وابسته به: دیوان حافظ شیرازی؛ حافظ شیرازی، شمس الدین محمد (-۷۹۲)
تاریخ تألیف: ۱۰۸۷ق؛ محل تألیف: شیراز
مختصری است در شرح بعضی از ابیات و اصطلاحات عرفانی دیوان حافظ شیرازی. مرتب بر «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه»: مقدمه در بیان اصطلاحات اهل عرفان؛ باب ۱. بیان ابیات مشکله؛ ۲. بیان معانی ابیات به اصطلاح اهل عرفان؛ ۳. بیان معانی ابیات مخالف ظاهر؛ خاتمه در بیان تفألاتی که از دیوان اعجاز نشان آن سر حلقه اهل عرفان نسبت به هر کس جلوه و ظهور یافته.
آغاز: بسمله. فصحیح ترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت دثار کتاب دیوان خود ساخته اند حمد و ستایش و نیایش کبریاییست که حضرت خاتم النبیین که نبی امی آن بارگاه است بر لب فصحای عدنان و بلغای قحطان بنوعی مهر خموشی زد که بغیر از اقرار بعجز کلامی از ایشان صادر نشد و از غایت اضطرار و نهایت قصور از عدم توانایی معارضه طعن سنانی بر فقرات انسانی اختیار نمودند.
انجام: در آن حالت (بی تحاشی از جای جسته) سنگ مزار آن سر دفتر اهل عشق را از بوسه ها پیاپی تنگ شکر ساخت. تمت بالخیر و البرکة.
چاپ: مشار، فارسی ۴/۴۳۸۳ که نشانی ۲ چاپ آن را داده با لغزشی در نام نگارنده؛ شیراز، انتشارات احمدی، ۱۳۱۷ش، سربی؛ شیراز، انتشارات احمدی، و ۱۳۵۷ش افست؛ ۱۳۸۵ش، انتشارات طراوت، تهران، تصحیح نصرت الله فروهر؛ چاپ تبریز
[نسخه‌های منزوی ۱۳۴۲/۲ و۳۵۰۸/۵؛ الذریعة ۳۸/۴ و۲۲۲/۹ و ۴۹۷ و ۳۱۷/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۸۰۰/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۶۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۵۴گ (۱-۵۴)، سطور چلیپا (۷×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۱-۲۲۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۰۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز منزل جانان گذر مکن درویش ××که سیر معنوی و گنج خانقاهت بس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۰۹۴ق؛ کاتب در پایان افزوده که نسخه اصل بسیار مغلوط بوده و این نسخه مقابله و تصحیح شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۷۵ص (۲-۷۶)، ۱۸-۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷-۲۹۴]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۵۱۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** وبحسب اشتغال نمودن ازدیوان فیض نشان آن سردفتر ارباب عرفان تفألی نمودم ... دگر زمنزل جانان گذر مکن درویش ×× که سیر معنوی وگنج خانقاهست وبس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نصف جمادی الاول۱۰۹۴ق، جا: قندای؛ ۲۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۸۵/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۵و ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۶۱]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۳۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** گناه اگر چه نبود اختیار ما حافظ ×× تو در مقام ادب باش و گو گناه من است. امید از کمال صاحب فطرتان که قلم عفو بر جریده خطاکاران بکشند تا محل صحیح یابند و بر آن محل پایند، که خطا شیوه غیر معصوم است و فی الحدیث
نسخه ما تا صفحه ۱۲۲ چاپی است که انجام آن افتاده است و

ظاهراً کاتب شرح اشعار را تا بیت: گناه اگرچه نبود اختیار ما حافظ ... تمام کرده؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۱-۲۲پ)، ۱۸سطر(۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۴۴۴]

۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۱۴/۲

خط: نسخ، کا: عبدالمومن بن محمد باقر، تا: ۱۱۰۵ق؛ ۶۹گ (۳۲-۱۰۰)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۱۹]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۰۸۹/۲-۳۶/۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** دیگر زمنزل جانان گذرمکن درویش ×× که سیر معنوی گنج خانقاهت بس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۸ربیع الاول۱۱۹۳ق؛ ۳۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۵۰]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۶۲-۳/۸۲

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۹-۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۳۴۵۰]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۰۵-۲/۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** دلی که غیب نمایی است وجام جم دارد ×× زخاتمی که دمی گم شود چه غم دارد. شاه عالم پناه از غایت تعجب می‌گفت سبحان الله که فی الحال دست مبارکش بر آن انگشتر می‌خورد که از شکاف قبای قمامه داخل آن قباشده بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ درآخر نسخه تاریخ وفات میرزا یوسف مستوفی الممالک صدراعظم ایران به سال ۱۳۰۳ درج شده؛ جلد: تیماج، ۳۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۶-۳۴۵۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۹/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۹گ (۱۵ پ-۶۳پ)، ۲۰ و ۱۱ و ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۸/۲سم [ف: ۴۳-۱۵۳]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۵۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۶گ (۱پ-۴۶پ)، ۱۱سطر(۵×۶)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶-۱۰۹]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۲۹/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم حرم، تا: قرن ۱۳؛ در خاتمه افتاده؛ ۳گ(۱پ-۳پ)، ۱۹سطر(۹×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۳۱]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** با آنکه من میدانم که در دنیا این بهشت نیز هست ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ نسخه ناقص؛ ۳۵گ، ۱۱سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۷۵۴]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۷/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از بعضی معتمدین که در آن مجلس بهشت آئین حاضر بودند ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان؛ ۱۲۴ص، ۱۱سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۳۸]

۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۲/۴

آغاز: الغیب می‌دهد بلکه مذمت سخنانش می‌نماید مخفی نیست که جویان در بادی الرأی قبل از تحقیق اعتراض که بر کلام حافظ با کلام ملک الکلام توانند از سه راه است اول آنکه بعضی از سخنانش بی معنی است مثل آنکه؛ **انجام:** که چند قصد کفار این باشد که شارع سجده صنم و شد زنار را از علامت کفر قرار داده

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ ۵۲گ (۷۵ر-۱۲۶پ)، ۱۵سطر(۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: -۲۲۱]

۱۷. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۱۵۱/۱

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمدنصیر هزار جریبی، تا: چهارشنبه غره ذیقعده۱۲۱۴ق؛ ۶۷گ (۱پ-۶۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: -۱۰۰]

۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ز منزل جانان گذر مکن درویش ×× که پیر معنوی و کنج خانقاه است و بس

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ مهر: «علی بن زین العابدین» (بیضوی)؛ ۳۵گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۱۳]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۲۲۵ق؛ مهر: احمد بن حسین حسینی مورخ ۱۰۳۳؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ (۲۳-۱۲۳)، ۱۶ سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۲۵۹]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۳۸۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** رحم الله معشر الماضین که بمردی قدم فشردندی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۱پ-۳۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶-۳۴۱]

۲۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۶۶

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن عبدالمجید هزارجریبی، تا: ۱۲۲۶ق؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷-۲۱۵]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵/۳-طباطبائی

آغاز: در بیان اصطلاحات اهل عرفان بدان که دیر مغان؛ **انجام:** و محل جسم که قابل ابعاد ثلاثه است متکون می‌شود.

از آغاز مقدمه دارد و دیباجه کتاب را ندارد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین بیک، تا: ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماجمذهب، ۵گ (۱۵۲-۱۵۶)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۲-۵۲]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۸۱/۷

در مقدمه و سه باب و خاتمه در تفسیر دیوان حافظ؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۳۳ق؛ کاغذ: قورخانه‌ای، جلد: میشن یشمی، ۲۵گ (۲۲۷پ-۲۵۱پ)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵-۲۷۳]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** دلدارئی دوستان ثواب است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: پارچه‌ای، ۵۱گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۹-۲۳۳]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۵۱/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ رجب۱۲۳۵ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۹]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶۹/۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** در بزم حور یکدو قدح در کش و برو ×× یعنی طمع مدار وصال دوام را
بی‌کا، تا: اواخر جمادی الاول۱۲۳۸ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۹۶-۲۰۲)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷-۷۸]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۳۳
خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۴گ (۶۶ر- ۶۹ر)[مختصر ف: -۶۹۶]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۳۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۸۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** وعده از حد بشد و ما نه دودیدیم و نه یک
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: محمد یوسف بن محمد طبری، تا: شعبان۱۲۴۲ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حسین کی استوان؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱-۳۴۶]

۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۱/۲
خط: نستعلیق، کا: حسین بن گنجعلی، تا: ذیقعده۱۲۴۳ق؛ ۲۲گ (۳۰-۵۱)، اندازه: ۱۷×۳۱سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۴۸]

۳۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۱۴/۱۰
آغاز: ارننگ و ناموس ظاهری گذشته و اقبال بالکلیه بصوب مطلوب نموده و از خرقه که سبب عیب پوشیها است؛ **انجام:** گفته بودی که شوم مست و دو بوسه بدهم ×× وعده از حد بشد و ما نه دیدیم و نه یک
خط: نسخ، کا: سید هاشم واعظ کابلی، تا: ۱۲۴۳ق، جا: خبوشان؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۳گ(۱۱۱ر-۱۳۳پ)، ۱۴سطر [ف: -۲۵۲]

۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۷۰/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱ جمادی الثانی۱۲۴۴ق؛ ۶۰گ (۱۰۳پ-۱۶۲ر) [ف: ۵-۴۷۸]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۴۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۸۹پ-۱۳۰ر)، ۱۵سطر(۷×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۵۹]

۳۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۳۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ ربیع الاول۱۲۵۵ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۸۱]

۳۵. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: ۱۱/۲
خط: شکسته نستعلیق بدخط، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق [نشریه: ۱۱-۹۵۳]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۷
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن علی حسینی، تا: چهارشنبه ۱۰صفر۱۲۵۸ق؛ محشی؛ با فال حافظ از سید مهدی در قلعه شیشه و ابوالقاسم پسر همین سید مهدی در شب یک‌شنبه ۲۶ ذیقعده ۱۲۴۴ و از خود همان نویسنده؛ مهر: محمد علی، «صراط علی حق نمسکه»؛ جلد: تیماج، ۴۶گ، ۱۴سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۲۷۷]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: رضا حسینی، تا: ۱۲۶۳ق؛ واقف: محمد؛ جلد: میشن، ۱۴۲گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۹-۲۳۲]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۳۹۰
آغاز: ... سائر ائمه اثنی عشر که ثمره شجره نبوت و اختر برج ولایت و امامت اند ...
خط: نسخ، کا: میرزا حسین بن احمد کرجی (گرجی؟)، تا: ۱۲۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۷/۳سم [ف: ۴۳-۶۶]

۳۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۵۰/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: رضا قلی فرزند محمد حسن دادمرزی، تا: ۱۲۹۵ق، برای برادرش آقا میرزا یحیی؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۷۶پ-۱۱۴پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۳۳۸]

۴۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۳۰۳
خط: نستعلیق زیبا، کا: سید اسدالله حسینی دشتکی، تا: شنبه ۲۲ جمادی الثانی۱۲۹۸ق؛ ۵۶گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳-۷۵]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۳۵/۳۴
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مخمل آبی، ۱۴سطر(۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶-۶۱۶]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حاجی میرزا ابوالحسن خان فتوح الدوله پسر حاجی میرزا رفیع خان مستشار السلطنه، تا: ۱۳۰۷ق؛ مجدول؛ فخر الدین منشی این نسخه را برای چاپ آماده کرده بوده؛ ۶۲گ، ۱۵سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۱-۲۰۹۴]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** وعده از حد بشد و ما نه دودیدیم و نه یک
خط: شکسته، نستعلیق، کا: غلامحسین بن حاج بهرام کرمانشاهی، تا: ۱۳۱۶ق؛ افتادگی: وسط؛ واقف: قائم مقام؛ ۳۰گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴-۲۳۰]

۴۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۳۲
خط: نستعلیق تحریری، کا: مهدی قوام نصیری، تا: ۱۳۱۷ق؛ از روی چاپ تهران ۱۳۰۴ ق با جوهر آبی؛ ۱۴سطر (۷×۱۳)، اندازه:

۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲-۲۱۴]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** از لوث انانیت بالکلبه پاك بودن است و فنای صفاتی

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط وانجام؛ واقف: قائم مقام؛ ۱۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴-۲۳۱]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خطا باشد به تیغ نهر جستن ×× دگر بار از پریرویان جمالش

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: تیماج، ۵۲گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹-۲۳۱]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۳۲

آغاز: کلام الله به تبلیغ بلاغت و تسلیم فصاحت؛ **انجام:** فان ذکری لهم ان العنهم فمن شاء فلیومن.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: کالینگور[رایانه]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۴۲۴

آغاز: بسمله، الحمدلله الحکیم الکریم العلی العظیم و الصلوة علی النبی؛ **انجام:** نبوت کویند ظاهرا خواهند ولایت کویند باطن خواهند

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۳۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر الحسینی، بی‌تا؛ مهر: «محمد باقر الحسینی؟ ۱۳۰» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۵۸گ (۱پ-۵۸)، ۱۷سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [رایانه]

۵۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۵۸/۴

در یک مقدمه و سه باب و خاتمه؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۵۸]

۵۲. شیراز؛ خاوری (دکتر)؛ شماره نسخه: ۹/۱۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵-۲۶۸]

۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۵۹/۸

آغاز: بسمله و گلی چند از حقایق و معارف در گلستان همیشه بهار دیوانش شکفته؛ **انجام:** کاوس و کیقباد گویند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ هامش ص ۹۳-۱۳۲ و متن ۱۷۶-۱۷۹؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر(۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۳۱۶]

۵۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۵/۱ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹۱ص (۱-۹۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: -۱۸۸]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۱۰

آغاز: بسمله، اللهم اهدنا الی سبیل الرشاد و اعصمنا عن التعصب؛ **انجام:** مطلبی است که بدان واسطه به تحریر مامور و دور تضییع وقت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام[الفبائی: -۴۸۳]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱۲

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: همدان؛ آثار سال ۱۲۵۹به دست می‌آید؛ بالای صفحه نخستین نسخه به امضاء قوام دفتر آشتیانی (حسین) که از درباریان اوائل قرن چهاردهم هجری بوده به سال ۱۳۱۴ قمری هجری نوشته شده: «این کتاب بخط میرزا محمد حشمت آشتیانی است»، ولی نگارنده را عقیده این است که الحاقی بودن این نگارش را دقت زیاد در خود نوشته ثابت می‌نماید؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳-۳۵۶]

۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۶۴۶/۲

آغاز: برابر**انجام:** مست وشهود وشاهد اهل جذبه را گویند خمار و باده فروش پیران کامل را گویند ... وساقی ومطرب و [...] فیض رساننده سالك را گویند وبعضی اصطلاحات به طریق سؤال وجواب درگلشن راز مسطور است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۴]

۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنابراین حاصل بیت اینکه از عشق ناتمام ما ومقید تعینات واعتبار اتیم جمال یار مستغنی است چه نظرهای.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۳۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۴]

۵۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۶۳۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود ×× شرمی از مظلمه خون سیاووشش باد. تمت

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۷۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۰۸]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱/۸۵-۸۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولارفیق سفر بخت نیکخواهست بس ×× نسیم روضه شیرزا و پیك راهست بس / دگر ز منزل جانان گذر مکن درویش ×× که سیر معنوی و گنج خانقاهست بس

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۷۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۵۰]

● لطیفه غیبیه / عرفان و تصوف / فارسی

latīfe-ye qeybīye

شیخ الشیوخ، عبدالله بن حسام الدین

šeyx olšoyūx,‘abd-ol-lāh ebn-e hosām-od-dīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۸۸/۳

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین المذکور بکل لسان و المحمود

فی کل زمان؛ **انجام:** روزم اینست روزگارم نیست ×× جویند صدم و شکارم نیست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۰۶ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۳۹ص (۲۶-۶۴)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴۷/۲-۶۲]

● **لطیفه فیاضی** / ادبیات / فارسی

latīfe-ye fayyāzī

نورالدین محمد بن عبدالله، قمری

nūr-od-dīn mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh

مؤلف می‌گوید که خواهر زاده شیخ ابوالفیض فیضی فیاضی است وچون علامی درگردآوری منشآتش برخی مکاتبات را جمع نکرده او اقدام به جمع‌آوری آنها نموده و درپنج «لطیفه» وسه «منطوقه» قرار داده: لطیفه ۱. عرایض که به والا درگاه ارسال شده؛ ۲. مفاوضات فیاضی به شرفا وعلماءو عرفا؛ ۳. به حکمای معاصر؛ ۴. به سلاطین وامراء عظام؛ ۵. به بنات واخوان واقارب؛ منطوقه: ۱. مناجات، ۲. رقعات، ۳. مکاتیب.
آغاز: یا ازلی الظهور یا ابدی الخفا ×× نورک فوق النظر حسنک فوق الثنا. خاک ذره بی قدر و بهاونم قطره نیست هست نما را چه یارا و کدام نیرو که بامداد سواد

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۵/۲-۱۶/۱۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** دست همت به دامن شاهد مقصود می‌زد و بالله التوفیق وبه المستعان. دولت اگر ... دردلم آمد که گنه کرده ام ××کین ورق چند سیه کرده ام. بسمله
فقط مقدمه رساله موجود است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۵۱]

← لطیفة فی الذوقیات ← ذوقیات

● **اللطیف من الکلام فی الجواهر** / کلام و اعتقادات / عربی

al-laṭīf min-al kalām fi-l jawāhir

مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶ - ۴۱۳ قمری

mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023)

اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه: ۱۲۳/۲

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن تبریزی نجفی، تا: ۱۳۴۵ق، جا: نجف اشرف؛ ۱۱گ (۱۷ر-۲۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اوراق عتیق: ۲-۳۳۸]

● **لعان = پرسش و پاسخ** / فقه / فارسی

leʻān = porseš va pāsox

طبیب کاشانی، ابوالحسن بن مؤمن، ق۱۳ قمری

tabīb-e kāšānī, ab-ol-hasan ebn-e mo'men(- 19c)

پاسخ چند سوال فقهی پیرامون «لعان» است که برادر مولی غلامرضا، مولی محمدباقر بن محمدعلی آرانی از مؤلف پرسیده است.

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۳۷/۱۴

آغاز: در بیان مسائلی که اخوی مرحوم ملامحمدباقر بن مرحوم ملامحمدعلی آرانی از مجتهد الزمانی میرزانا میرزا ابوالحسن
کا: غلامرضا بن محمدعلی آرانی، تا: با تاریخ ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: انجام؛جلد:گالینگور،۲گ،۲۱سطر،اندازه:۱۶×۲۲سم [ف مخ: -۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۲/۱۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۳۰۶]

● **اللعبة** / کیمیا / عربی

al-laʻba

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷/۳۶

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد ... و کتابنا هذا نذکر فیه القمر و ما یخصه و هی الفضة؛ **انجام:** هذا کما ورد کما قلنا. فاعلمه ان شاء الله
مقاله سی و هشتم آن است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۶۱پ-۶۲ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶-۴۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۳۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی ... المتقین و سلم. قد سبق لنا قبل کتابنا هذا سبع و ثلثون کتاباً کل کتاب فی فن من فنون هذه الصناعة ... و کتابی هذا ثامن فی الاحجار ایضاً و قد سمیته کتاب اللعبة و انا اذکر فیه القمر و ما خصه من الاحجار الذائبة السبعة و هو الفضة؛ **انجام:** و ان دبرت هذا الذی ذکرناه ههنا کان کما قد وصفناه و لم نرمز فی ذلک شیئاً فاعمل به رزقنا الله و ایاک انه علی ذلک قدیر.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۹۴پ- ۹۶ر)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲-۶۱۶]

● **لعل قطبی** / عروض و قافیه / فارسی

laʻl-e qotbī

نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود، - ۱۰۳۰ قمری

nasīrā-ye hamadānī, nasīr-od-dīn ebn-e masʻūd(- 1621)

وابسته به: عروض حسینی؛ استرآبادی، میر محمد مؤمن بن میر علی (-۱۰۳۴)
اهداء به: محمد قلی قطب شاه

تاریخ تألیف: ۱۰۲۱ق
این کتاب حاشیه و تعلیقه‌ای بر عروض محمد مؤمن حسینی می‌باشد و خود مؤلف آن را «لعل قطبی» نامیده و همچون اصل کتاب موشح به اسم محمد قلی قطب شاه است. مؤلف این کتاب نصیرای همدانی (محمد الشهیر بنصیر الهمدانی) است که از این مؤلفه و نامه‌ای که در طلب اسطرلاب به دانشمندی نوشته و مثنوی وی معلوم می‌شود که از دانشمندان و شعرا و ریاضی‌دان‌های اوایل قرن یازدهم هجری بوده است. نثر وی همچون نظمش منظم و متین و امامی مذهب بوده و گذشته ازاین‌که به شرح و بسط مطالب مختصره مؤلفه نام برده پرداخته، قواعد و مطالب زیادی از خود دراین اثر به یادگار گذارده و مدعی شده که درجای دیگر این مطالب یافت نخواهد شد و انصاف توان داد که رساله و مؤلفه‌ای جامع است.تألیف آن هنگامی بوده که جمعی عروض محمد مؤمن را پیش وی می‌خوانده‌اند و مؤلف آن در قید حیات بوده ودر دیباچه با شرح و بسطی با تجلیل زیاد از ایشان یاد کرده است. تمام این تعلیقه درحدود ۲۰۰۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۸۷/۲
آغاز: بسمله گوهری غریب بدیع که بدستیاری غواص فکر سریع از بحر ضمیر کاملان اقلیم معنی متواتر مکشوف گردد سپاس صانع بی ابتداست الخ
خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۲-۴۴۴]

● **لعن النبی(فصل فی من ...)** / فقه / عربی
la‘an-un nabī (faṣl-un fī man ...)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۸/۲۰
بی‌کا، تا: قرن ۹ [ف: ۵-۶۱]

● **لعنت نامه منظوم کشندگان امامان** / شعر / فارسی
la‘nat-nāme-ye manzūm-e košandegān-e emāmān
اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۲۳
آغاز: حمد بر ایزد احد باشد ×× و هو لم یتخذ ولد باشد / که شهنشه نمود ناصر دین ×× ماحی کفر و حامی آیین؛ **انجام:** بر یزید پلید و ابن زیاد ×× هر دمی صد هزار لعنت باد
با لعن معاویه و یزید که بخش دوم است. از رضا قلی، در دوازده بند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ میان ص ۱ و ۲ افتاده؛ ۲۹گ، ۱۱سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۰۱]

● **لعن چهار ضرب** / متفرقه / فارسی
la‘n-e čahār zarb

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۸۲/۲
خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن محمد باقر سید آقای تفرشی تهرانی، تا: ۸شعبان۱۲۷۸ق؛ ۱۴ س چلیپا در گوشه چپ صفحه به درازا؛ جلد:تیماج حنایی،۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶-۶۶]

● **اللعن علی اعداء الائمة** / متفرقه / عربی
al-la‘n ‘alā a‘dā’-il a’imma

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۰۷/۲
خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۴گ (۳ر- ۶پ هامش) [ف: ۶-۱۱۰]

● **اللعن علی مخالفی اهل البیت** / دعا / عربی
al-la‘n ‘alā muxālifī ahl-il bayt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۹/۲
آغاز: بسمله اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و آل محمد و غصب حقهم و هو الزندیق الاکبر الاحمق؛ **انجام:** و بنی العباس وخلفائهم و من تابعهم من الان الی یوم الدین آمین یا رب العالمین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۳۵ص (۷۸-۱۱۲)، اندازه: ۱۴/۶×۲۳/۳سم [ف: ۵-۸۹]

● **لعن و طعن خلفای راشدین** /- عربی
la‘n va ta‘n-e xolafā-ye rāšdyn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۰۰/۱۰۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۳۰۴ر-۳۰۵ر)، ۲۵سطر(۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴-۱۰۵]

← لعنیه ← نفحات اللاهوت (ترجمه)

● **اللعنیة = تعیین المخالفین لأمیرالمؤمنین** / کلام و اعتقادات / عربی
al-la‘nīya = ta‘yīn-il muxālifīn li-amīr-il-mu’minīn
محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ - ۹۴۰ قمری
mohaqqeq-e karakī, ‘alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)
این رساله به دستور یکی از پادشاهان صفویه جهت تعیین مخالفین حضرت امیر علیه السلام تنظیم گردیده است و اسامی بسیاری از صحابه را با ذکر مختصری از اعمال شنیع و وقیحآنها یاد می‌نماید و از این جهت که مستحق لعن می‌باشند رساله لعنیه

نیز نامیده‌اند. این رساله نفحات اللاهوت فی لعن الجبت و الطاغوت او در یک مقدمه و سه فصل و خاتمه نیست.
آغاز: الحمدلله حق حمده و الصلوة علی رسوله محمد و آله الطاهرین، قد برز الأمر العالی المطاع أعلاه الله تعالی و أنفذه فی الأقطار بتعیین المخالفین لأمیر المؤمنین
انجام: و معرفة استحقاقهم الطعن و اللعن علی ألسنة أهل الایمان و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد و آله الطاهرین آمین یا رب العالمین.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۳۵۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمود بن محمد صابر واعظ فهنانجی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۲۷پ–۱۲۹پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶–۳۲۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۷۷/۳
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۱۸پ–۲۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶–۴۷۵]
۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۵۶۷/۲
آغاز: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۳گ (۴–۶) [ف: ۵–۱۷۰۲]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۳۰/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد بن حسین بن محمد شوشتری، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان مدرسه جده؛ ۴ص(۳۹–۴۲) [ف: ۱۰–۱۶۶۸]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۳۵/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۶گ (۹۲–۹۷)، ۱۲سطر، اندازه: ۶/۵×۱۰/۵سم [ف: ۳۰–۵۸۹]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۱ جمادی الثانی۱۲۸۶ق؛ کاتب آورده که این نسخه را به پنج واسطه از نسخه اصلی رونویس داشته؛ واقف: جواد شجیعی، فروردین ۱۳۱۵؛ ۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۶–۶۱۰]
۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۱۸۸/۹
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص [ف: –۱۶۹]
۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۰۴۲/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلیهم من الله لعنات لاتحصی و من الملائکه و الناس اجمعین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱ص (۱۳۱–۱۴۱)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲–۲۶۲]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۶۸/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: قاضی محمد مقیم بن ابی البقاء شریف سپاهانی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۲۳۱ر–۲۳۲پ)، ۱۴سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۸–۵۸۱]

● **لعنیه** / شعر / عربی

la‘nīyye

میسی، لطف الله بن عبدالکریم، – ۱۰۳۲ قمری

mīsī, lotf-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-karīm(- 1623)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷۴/۲۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: گالینگور، ۲گ (۱۰۸پ–۱۰۹ر)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۷–۱۹۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷۴/۲۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: گالینگور، ۱ص (۱۰۸ر)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۷–۱۹۹]

● **اللعنیة** / کلام و اعتقادات / عربی

al-la‘nīya

شیخ علی

šayx ‘alī

رساله‌ای مختصر است، در تبری جستن از دشمنان و مخالفان اهل بیت عصمت و طهارت (ع) که این اثر به «شیخ علی» منسوب است. ممکن است مراد و منظور شیخ علی بن عبدالعالی کرکی (– ۹۴۰ق) بوده باشد، لیکن از او در این موضوع دو رساله در دست است به نام‌های «نفحات اللاهوت فی لعن الجبت و الطاغوت» و دیگری «الرسالة اللعنیة» که گاهی با عنوان «تعیین المخالفین لامیرالمومنین (ع)» نیز معرفی شده است؛ و البته اثر حاضر هیچ یک از آن دو هم نیست. در ضمن یک رساله اللعنیة هم از محمدکاظم هزارجریبی در دسترس است که آن هم با نسخه حاضر همخوانی ندارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ذیل ۳۰۰
آغاز: بسملة، اللهم العن من شید الکفر و اکنافه و هدم الدین القویم و اخافه کسر اضلاع الشرع و قطع اکنافه خالف کتاب الله واتبع خلافه نصب نفسه بالخلاف علی الخلافة؛ **انجام:** مع فرعون و هامان فی کل آن واغفرلنا ولکافة اهل الایمان و ادخلنا الجنان یا منان و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الی یوم القیام؛ تم
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای کمند طلایی؛ جلد: تیماج، ۲گ (۹۵پ–۶۹ر)، سطور چلیپایی (۱۳×۲۴)، اندازه: ۱۶×۳۰سم [میراث شهاب: س۱۳ ش۳و۴–۱۲۵]

● **لعنیة** / کلام و اعتقادات / عربی

la‘nīyyi

عریضی خراسانی، حسن بن محمد علی، - ۱۳۰۶ قمری

‘arīzī xorāsānī, hasan ebn-e mohammad ‘alī(- 1889)

لعنیه‌ای فصیح است مشتمل بر لعن خلفاء جور و ظالمین واشقیایی چون معاویه، یزید، خولی، شمر، عبدالله بن زیاد و ... . این نسخه منحصر به فرد است و درهیچیک از منابع کتاب‌شناسی معرفی نشده است.

بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: ۱۱۴/۲

آغاز: و مما جری علی قلبی و نطق به لسانی و صدر عن قلمی ... بسمله اللهم العن الغوی البغی الردی الدنی الزنی التیمی الوثنی النصبی الصنمی الخبیث الابتر و اللعین الاشر صاحب الحمق و الخرافة؛ **انجام:** اللهم زدنی بغضهم و لا تحشرنی معهم و جنبنی المیل الیهم و لا تجمع بینی و بینهم طرفة عین ابدا فی الدنیا و الاخرة و لا تجعل لهم الی رحمتک سبیلا ... بنعمتک یا قاهراً ذا العذاب الالیم

خط: نسخ، کا: تقی حسینی خراسانی بشروی، تا: ۲۱ شعبان۱۳۱۱ق؛ جلد: مقوای، ۴گ (۸ر-۱۱ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

● **لعنیه** / شعر / ترکی

la‘nīyye

اردبیلی، ابراهیم بن حسین، ق۱۴ قمری

ardabīlī, ebrāhīm ebn-e hoseyn(- 20c)

ترکیب بند لعنیه به زبان ترکی از رمزی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۰۰ض

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۵-۱۳۲۲ق؛ جلد: چرم، ۸ص (۱۵۸- ۱۶۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴۷/۱-۱۲۰]

● **لعنیه** /کلام و اعتقادات / عربی

la‘nīyye

انشایی است در لعن و نفرین بر دشمنان اهل بیت پیامبر اکرم (ص). از ملا محمد کاظم هزار جریبی دو کتاب در طعن بر خلفا می‌شناسیم که مفصل‌تر از متن حاضر است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳/۲

آغاز: اللهم العن الثعلبین المحیلین الکلبین؛ **انجام:** اللهم العن أبا الشرور و أتباعه بعدد ما فی علمک یا جبار یا قهار.

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد حسن حری، تا: ۱۲۳۲ق؛ ۲۱ص (۲- ۲۲)، ۱۵سطر[عکسی ف: ۳-۱۵۰]

● **لعنیه** / شعر / فارسی

la‘nīyye

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۶۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶۳/۶۵حاشیه

آغاز: لعن بر ذات تو ای مردود رب العالمین ×× مرکز پرگار لعنت منکر آداب دین

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، مذهب، ۷ص(۴۱۵- ۴۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۳۶-۴۱۵]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۸۹/۴

کا:عباس علی هزار جریبی،بی‌تا؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: ۷-۲۷۵]

● **لعنیة جامعة** / متفرقه / عربی

la‘nīyye-ye jāme‘a

عریضی خراسانی، حسن بن محمد علی، - ۱۳۰۶ قمری

‘arīzī xorāsānī, hasan ebn-e mohammad ‘alī(- 1889)

لعنیه زیبا و بسیار فصیحی است که مؤلف در متابعت از زیارت جامعه مرویه از امام هادی علیه السلام انشاء نموده است. وی در این لعنیه کوشیده است الفاظ را از لحاظ شکل و وزن نزدیک‌ترین و از لحاظ معنی کاملاً مخالف زیارت جامعه انتخاب نماید.

بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: ۱۱۴/۳

آغاز: بسمله حدثنا الشیخ الملحد مخرب الدین ابن عبد یعوق عن الامام المأبون مروج الشنیعة ابن عبدود عن الشیخ الرئیس الخبیث المخبث غرازیل المشتهر بابلیس انه قال اذا اراد احدکم زیارة؛ **انجام:** فاسئلک اللهم ان تدخلنی فی جملة العارفین بکفرهم و تملأ قلبی من بغضهم و عداوتهم انک انت ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کا: تقی حسینی خراسانی بشروی، تا: ۲۱ شعبان۱۳۱۱ق؛ جلد: مقوا، ۶گ (۱۱پ-۱۶ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

● **لعنیه خواجه نصیر** / دعا / فارسی

la‘nīyye-ye xāje nasīr

شرح چهارده لعن خواجه نصیرالدین طوسی است که نحوه انجام آن جهت برآوردن حاجات بیان شده است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۲۹۵

آغاز: بسمله، باید که در روز دوشنبه شروع کند و در دوشنبه دیگر ختم کند و هر شام یکدفعه بخواند ... اما قبل از ختم باید استمداد از روح خواجه نصیر علیه الرحمه بطلبد و روح آن را به فاتحه شاد کند؛ **انجام:** الغوث الغوث الغوث ادرکنی ادرکنی

ادرکنی برحمتک یا ارحم الراحمین.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن۱۴؛ واقف: محمد حسین فیضی؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۹ و ۱۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۸/۵سم [ف: ۵-۶۵۹]

● **لعنیه خوارج** / دعا / عربی

la'nīyye-ye xavārej

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۳۸/۱
بی‌کا، تا: ۷ شعبان ۱۳۲۰ق؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱ر-۷ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۰-۳۵۴]

● **لعنیه خوارج** / دعا / عربی

la'nīyye-ye xavārej

در صدر صفحه آغاز چنین نوشته است که «لعنیه خوارج که مشتمل بر چهارده فصل است و هر فصلی مخصوص به یکی از معاندین و ظالمین آل محمد علیه السلام مقابل تحیت چهارده معصوم علیه السلام که خواجه نقل فرموده است». صاحب الذریعة کتابی را تحت این عنوان یاد می‌کند که آن را در حاشیه کتاب المختار من الارشاد مورخ ۹۸۲ دیده است و معلوم نیست که کتاب حاضر همان باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸-طباطبائی
آغاز: اعوذ بالله من النار و من غضب الجبار ... اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و آل محمد ... و هو الزندیق الاکبر الاحمق الابتر؛ **انجام:** العباس و لخفائهم و من تابعهم الی یوم الدین آمین رب العالمین
خط: نسخ عالی، کا: احمد شاملو، تا: محرم۱۲۳۲ق، به سفارش فرج الله خان افشار؛ دارای سرلوحی مذهب، مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰گ، ۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۴-۸۷]

● **لغات (مختصر)** / لغت / عربی - فارسی

loqāt (mx.)

ابوالفتح بن حسین بن مسعود، ق۱۳ قمری
abo-l-fath ebn-e hoseyn ebn-e mas'ūd(- 19c)

این قسمت از مجموعه فرهنگ کوچک عربی به فارسی است و لغات آن بر حسب ترتیب الفبائی حرف اول کلمات مرتب شده و در آن تعدادی از مصادر عربی آمده و از حرف الف تا حرف یاء می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۲/۸
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله مؤلف این مختصر خواجه ابوالفتح بن حسین بن مسعود؛ **انجام:** ینع: میوه رسیدن، یبوست: خشگی، یقظه: بیداری. پایان نسخه: تمت الکتاب بعون الملک الوهاب بتاریخ یوم پنج‌شنبه هفدهم شهر رجب در دارالخلافه طهران ۱۲۷۱.
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا باقر تفرشی، تا: ۱۷ رجب ۱۲۷۱ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶ص (۳۹۹-۴۲۵)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۲۷]

● **لغات (منتخب)** / لغت / ترکی

loqāt (mn.)

بیمدار، محمد رضا
Bīmdār, mohammad rezā

این کتاب، یک «مقدمه» و دو «مقاله» و یک خاتمه دارد که از کتب لغت فارسی و عربی بهره‌مند گشته و در مقدمه کتاب به فضایل اهل بیت هم اشاره شده است: مقدمه: توضیحی درباره لغات؛ مقاله ۱. بیان توضیح لغات عربی؛ مقاله ۲. بیان لغات فارسی و معضلات لغات ترکی؛ خاتمه: در بیانمحسنات شعر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۰۳
آغاز: بیقیاس و ستایش بی اندراس کیم اصناف و طوایف بنی آدم تیلیدین اول خالقیقدر؛ **انجام:** مع المیم و بیم داغ ئسان و ضم زبون و ناگورامع النون دهن و سستی و تن ...
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۸۴گ، ۱۳سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۸-۴۵۸]

● **لغات (منتخب)** / لغت / عربی

loqāt (mn.)

ناشناخته:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱۷/۱۵
آغاز: همم، قوله تعالی، اذهم قوم ان یبسطوا اللهم بالأمر حدیث النفس بفعله و اهمه الأمر اذا عنی به؛ **انجام:** کبس، فی الدعاء، یا من کبس الارض علی الماءای ادخلها فیه من قولهم کبس رأسه فی ثوبه اخفاه و ادخله و جمعها فیه.
گزیده‌ای از لغات گوناگون است و مؤلف آن بدون ترتیب خاص از برخی کتاب‌های لغت همچون مجمع البحرین طریحی، سود جسته است، به نظر می‌رسد بخشی از یک کتاب بوده باشد؛
خط: نسخ، کا: محمد بن علی اصغر قاینی، تا: ۶ محرم۱۲۵۵ق، جا: اصفهان (مدسه جده)؛ افتادگی: آغاز؛ ۷گ (۱۱۴ر-۱۲۰پ)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۳-۴۱۹]
۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۰۳۴/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳-۳۵۶]

● **لغات** /لغت / عربی

luġāt

به ترتیب حرف‌های آغاز کلمات و بیشتر لغت‌های قرآن است و مؤلف آن شیعی است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۹

آغاز: برشید فعام فی اقواله و افعاله و قوله تعالی اتی امرالله اشارة الی القیامة ... امن اصل للامن طمأنینة النفس و زوال الخوف و الامن و الامانة فی الاصل مصادر؛ **انجام:** یا حرف نداء و یستعمل فی البعید و اذا استعمل فی الله تعالی نحو یا رب فتنبیه للداعی انه بعید من فیض الله و توفیقه.

خط: نسخ، کا: علاءالدین حسن اصفهانی، تا: جمعه ۲۲ ربیع الثانی۹۶۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۴۳۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱-۴۵۳]

● **لغات** / لغت / عربی

luġāt

شامل معنای لغوی کلمات اسطرلاب، طغرل بک، اخشید، الب ارسلان، قرواش، جیحون، زمخشر از کتاب القاموس و وزیر از کتاب مطالب السؤل.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۵/۲۳

خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: با تاریخ۱۲۸۶ق؛ جلد: میشن، ۲گ (۱۰۲پ-۱۰۳ر)، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۲۹/۱-۶۰]

● **لغات (ترجمه و منتخب)** / لغت / عربی و فارسی

loqāt-e (t. va montaxab)

لغات را به ترتیب حروف الفبا از کتاب «لفظ» انتخاب و ترجمه نموده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۵۵/۲

آغاز: باب دیگر در بیان اکثر الفاظ از کتاب لفظ منتخب کردیم این است اذنبه کج بینی اشم بلند بینی ؛ **انجام:** یوسف حسرت زده یهوم درها یوسق استوار کند و استوار بندد یؤثرون می‌گزینند یسروع گرمی

خط: نستعلیق، کا: محمدصادق، تا: دهه اول صفر۱۲۲۸ق، جا: کربلا؛ محشی؛ جلد: گالینگور، ۹گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف مخ -۲۲۸]

● **لغات بدیعی** / لغت / فارسی

loqāt-e badī'ī

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد بیک بن ایوب بیک بن میرال بیک، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۷گ (۸۱-۸۷پ)[نسخه پژوهی: ۳-۱۵۹]

● **لغات پهلوی** / لغت / فارسی

loqāt-e pahlavī

مثنوی در معنای لغات پهلوی به فارسی است. تنظیم شده به ترتیب حروف تهجی از «الف» تا «ی» که پس از آنها حروف «پ» و «چ» و «ژ» و «گ» آمده‌اند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۳۱/۲۱

آغاز: «لغات پهلوی الف.آز حرص است و چین بود آژنگ ×× چون هلال آورنگ و تخت اورنگ / عیب آهو انوشه ارشادی است ×× وز کسی شکر گفتن آزادی است؛ **انجام:** گاف با کاف گفته شد یک جا ×× باز چون گویمش چو نیست روا / از لغات دری که چندین است ×× متداول هر آن چه بد این است / سخن این جا رسید و شد آخر ×× در ضمیر آن چه بود شد ظاهر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۴گ (۹۱ر-۹۴ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۱۹/۵، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۵۱۵]

● **لغات تاریخ وصاف** / لغت / فارسی

loqāt-e tārīx-e vassāf

چون زبان وادب نوشتاری حاکم برمتن «تجزیه الامصار وتزجیة الاعصار» تاریخوصاف، وصاف الحضرة شهاب الدین عبدالله شرف که از جمله متون سخت زبان پارسی است مغلق بود مؤلف که نامش درکتاب نیامده برخی از آن را با معنی آورده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۳۳/۳

آغاز: اخلاص: بمعنی پاک، آفاق: کنارهای جهان، جوهر: دانه قیمتی، بسیط: غیرمرکب، جلد: ... تواقب: روشنی، آن: حقیقت شیی ای را گویند؛ **انجام:** یافه درای بمعنی هذیان گواست، منج: مطلق زنبور را گویند وزنبور عسل را هم می‌گویند لُعاب عکس عسل است، مذبح: مزین، تزهت: تزین، آشنا: گوهر گرانمایه است ارفع، ژرف: عمیق، شگرف: بزرگ دَرُ دور

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «یا علی الاعلی» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۵]

● **لغات ثلثه = ترجمان معارف** / لغت / ترکی، عربی وفارسی

loqāt-e salāse = tarjomān-e ma'āref

حاج حسن؛ قرن ۱۱قمری

hāj hasan(17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۸۵ق؛ محل تألیف: بغداد

مؤلف این کتاب چنان‌که درمقدمه آن به ترکی نگاشته شده، حاج حسن می‌باشد که مقام مترجمی لغات سه‌گانه عربی ترکی و فارسی را در بغداد داشته و این کتاب را در سه مجلد بدین ترتیب درآن شهر مرتب نموده که درهریک از مجلدات یکی از لغات زبان‌های مذکور را اصل قرار داده و موافق حروف تهجی هریک از فصول آنها را مرتب نموده و به دو زبان دیگر مراد ازآن لغت را بیان کرده و هر یک از مجلدات را در ده «فصل»گذارده: ۱. مصدر؛ ۲. فعل ماضی؛ ۳. فعل مضارع؛ ۴. فعل امر؛ ۵. فعل نهی؛ ۶. بیان اعضاء انسان و خویشان او و آلات جنگ و اسماء؛ ۷. بیان حیوانات و طیور؛ ۸ اسامی و اشجار و نباتات؛ ۹. نام‌های پیشه‌ها و ابزار آنها؛ ۱۰. نام‌های افلاک و ستارگان و روزها و سال‌ها و خواندن و نوشتن و آنچه بدین دو متعلق است و معادن و آنچه بدانها مربوط می‌باشد و غیر ازاینها.نام این کتاب را مؤلف «ترجمان معارف» گذارده تا سال تألیف هم از حروف نام کتاب به دست آید، بنابراین به سال ۱۰۸۵ تألیف گردیده ونیز مؤلف درمقدمه می‌گوید که این لغات ثلثه را از کتاب‌های لغت اختری، شاهدی، حلیمی، نصاب، نعمة الله وسایر کتب معتبره انتخاب کرده‌ام واین مؤلفه نخستین کتابی است که در لغات ثلثه (عربی و فارسی و ترکی) تألیف گردیده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۴

آغاز: بسمله حمد بیقیاس و سپاس لایقاس، اول خالق ملکوت و آسمان، و آفریننده جهان و جهانبانه که فرمان کن برله عالمی پیدا الخ

نسخه این کتابخانه مشتمل بر دو مجلد (عربی به ترکی و فارسی - ترکی به عربی و فارسی) می‌باشد و مجلد سوم را ندارد و این دو مجلد در حدود ۸۵۰۰ بیت کتابت دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ تملک: رضا قلیخان هدایت در سال ۱۲۷۱ و پشت صفحه اول به نام لغت ترکی ترجمه به لغت عربی و فارسی آن را معرفی کرده و در زیر نوشته خویش مهر بادامی رضا قلی زده شده و به سال ۱۲۹۰ داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه گردیده؛ واقف: سپهسالار؛ ۱۷۸ص، ۳۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲-۲۵۵]

● **لغات ثلثه** / لغت / فارسی و عربی

loqāt-e salāse

تاریخ تألیف: قرن ۱۱

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۹۴

آغاز: تفهیم (فهمیدن) تقلیل(اندک کردن) تکثیر (بسیار کردن) تسلیم (گردن نهادن)؛ **انجام:** نبی (پیغمبر) نبوت (پیغمبری) نکبت(بلا و رنج) ندامت (پشیمانی) ندیم (همنشین)

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **لغات جدیده** / لغت / فارسی

loqāt-e jadīde

شیرازی، محمد حسین بن فخرالدین، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e faxr-od-dīn(- 20c)

لغاتی را به ترتیب حروف الفبا گرد آورده و در برخی از لغت‌ها و اسماء به تفصیل سخن رانده و معادل اروپایی آن را نگاشته است و به ریشه اصلی برخی دیگر از واژه‌ها اشاره مختصری دارد.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳

آغاز: انفاذ مصدر باب افعال از نفذ و بمعنی ارسال مکتوب و امثال آن است انفاد به دال مهمله که در مراسلات می‌نویسند که مشق از نفد باشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ از کتابهای عبدالحسین سپنتا؛ جلد: مقوایی، ۱۶۶گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۵۲]

● **لغات جوک** / لغت / فارسی

loqāt-e jok

پندت کشمیری

pandet kešmīrī

کتاب جوک یکی ازکتب عرفانی است و مؤلف آن پندت کشمیری می‌باشد و در زمان ولیعهدی سلطان سلیم از سلاطین عثمانی که از سال ۹۱۶ تا ۹۲۴ سلطنت کرده، به امر و خواست وی نظام الدین پانی پاتی آن را به فارسی ترجمه نموده و حضرت میرفندرسکی ازآن ترجمه انتخابی کرده و برآن اضافاتی نموده ونسخه آن درآخر یکی از مجموعات (شماره ۶۴۰ فهرست خطی ج۲) در کتابخانه مجلس شورای ملی می‌باشد.نظام الدین مذکور پاره‌ای از لغات را به همان نحو که دراصل سانسکریت بوده نقل، دربعضی ازموارد، معنی آنها از تفسیر وبیانات وی معلوم می‌شود ولی پاره‌ای از مطالب را به اجمال و ابهام گذاشته و گذشته است. مرحوم میرفندرسکی درضمن منتخب خویش به شرح آن الفاظ و لغات پرداخته و یکی از دانشمندان برخی از بیانات نظام و پاره‌ای از تفاسیر میر را جمع نموده، و نسخه ذیل را به نام «لغات جوک» ترتیب داده و بعضی از نویسندگان نسخ آن را ضمیمه ترجمه جوک کرده‌اند.این کتاب مشتمل بر ۴۶۰ لغت و درحدود ۵۴۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۶۰

آغاز: بسمله باب الالف آتمان هستی مطلق و اصل آفرینش و

آنچه همه را آفریده الخ؛ **انجام:** عالم ضمند دوات مائیم ×× در کنسه و سومنات مائیم.
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ آخر نسخه در بالا از روی نسخه ضمیمه ترجمه جوک کتابخانه مجلس نقل شده است و اندک مخالفتی با انجام این نسخه دارد و پس از آخرین لغت به این شعر ختم گردیده است؛ جلد: تیماج، ۱۱ص، ۱۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۲-۲۵۶]

● **لغات دساتیر** / لغت / فارسی

loqāt-e dasātīr

این کتاب مشتمل بر معانی لغاتی است که در دساتیر می‌باشد. مؤلف از خود درمقدمه وخاتمه نامی نبرده، از مطالعه کتاب هم مؤلف به دست نیامد، موجب آن هم آشکار است که چون درکشور مسلمانان با غلبه عوام بر خواص اظهار فضل واطلاع برکتب ادیان دیگر موجب نقص بوده، جامع خود را نشناسنده، ولی از مندرجات کتاب به دست می‌آید که صوفی مسلک بوده و به کتب و اصطلاحات عرفا و حکما آشنایی داشته و از مزایای این کتاب یکی ترجمه لغات و اصطلاحات حکمی می‌باشد، از لغت برهان قاطع که به سال ۱۰۶۲ تألیف شده بسیار نقل دارد. عبارات آن بسیار سلیس و متین است برای نمودار پاره‌ای از آن را در اینجا می‌آوریم: «مهین نامه یزدانی نزد عارفان و اصل و محققان کامل تمام عالم کتاب حضرت حق است چه پیوسته ایشان از اوراق ذرات موجودات احکام اسرار تجلیات الهی عز اسمه می‌خوانند و مجموع عالم از غیب و شهادت را کتاب حق تعالی می‌دانند که مشتمل بر تمامی اسما و صفات الهیت و مطابق این معنی یکی از عرفا منظوم فرموده، رباعی: از لوح جهان خط الهی خواندن ×× خوشتر بود ازحرف و سیاهی خواندن / بر صفحه کائنات خطیست کز آن ×× اسرار ازل توان کماهی خواندن.نشیبسار به فتح اول و کسر ثانی اسم مرتبه فرق است از مراتب ثلثه ایزد شناسی به اصطلاح هیربدان یعنی صوفیه صفیه که مشاهده کثرت باشد بدون وحدت و جدا دانستن وحدت از کثرت و ویژه درونان فارس این مرتبه فرق را فرجند شای نیز گویند چنان که در باب الفا گذشت». این لغت در حدود ۱۰۰۰ بیت کتابت دارد و شامل ۷۹۳ لغت است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۰

آغاز: بسمله باب الف ممدوده اآب به سکون بای ابجد نام یکی از عناصر اربعه و به معنی آبرو و عزت و دولت و قدرت الخ؛ **انجام:** و الحاق‌های هوز در آخر به جهت حرکت حرف آخر است چه پیوسته آخر کلمات فارسی ساکن می‌باشد.
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ به سال ۱۲۷۵ داخل کتابخانه اعتضادیه شده است؛ واقف: سپهسالار، جلد: تیماج، ۲۸ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۵۷]

● **لغات دیوان حافظ = فرهنگ واژگان دیوان حافظ** / لغت، ادبیات / فارسی

loqāt-e d.-e hāfez = farhang-e vāžegān-e d.-e hāfez

وابسته به: دیوان حافظ شیرازی؛ حافظ شیرازی، شمس الدین محمد (-۷۹۲ق)

فرهنگ‌نامه‌ای مختصر است از بعضی از لغات دیوان حافظ که محتاج به روشنگری بوده که به ترتیب حروف الفبا و بر اساس حرف اول واژه در چندین باب (باب الالف تا باب الیاء) تدوین شده است. این فرهنگ با فرهنگ‌های مشابه آن در حد امکان مقایسه شد که نتیجه‌ای نداشت. دیباچه‌ای چند سطری در آغاز دارد که مقداری از آن نقل خواهد شد. این نسخه از آنجا که در حاشیه تصحیح شده، نسخه اصل نمی‌تواند باشد. درباره پایان رساله مزبور نکته‌ای گفتنی هست و آن اینکه صفحه ۳۳ به حرف «ه» رسیده است و صفحه بعدی آن می‌بایستی حرف «ی» باشد که ناگهان مطلب دیگری در اسامی معشوق و عاشق در صفحه ۳۴ جلوه می‌کند که آنهم از قضا پایان کتابی است که باب بیست و یکم (باب آخر) آن «در بیان اسماء عاشق» است. پس نباید پایان رساله‌ای ناقص را که یک برگ از آن در اختیار ماست، پایان لغات دیوان حافظ تصور کرد، هر چند رکابه‌های آنها تصادفاً با یکدیگر همخوانی دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۲۴/۱

آغاز: بسمله - اما بعد حمد خدای را که روشن گردانیده دلهای عاشقان را بنور محبت خویش و بلند مرتبه و درجه بخشید مر عارفان را بشریف وصل خویش و بعد صلوات حضرت خلاصه موجودات احمد مجتبی محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم که مقصود از آفرینش موجودات مظهر اوست صلی الله علیه و آله و سلم که گفته می‌شود که چون دیده شده بر بعضی طالبان نظم دیوان خواجه حافظ قدس الله سره العزیز مشکل می‌شود و در میان بعضی لغات محتاج می‌نمایند بنابر آن بواسع امکان بعضی لغات جمع آورده شد تا ایشان را فایده باشد. و الله الموفق بالاتمام. باب الالف: اسم اعظم، نام باری تعالی است که همه نامهای خدای بزرگ است. اعمال جمع عمل یعنی کارها کردن از نیک و بد. اطلال بالفتح جمع طل خانها کهنه. آفات بالمد بلاها. ابتدا بالکسر آغاز. اجر بالفتح مزدوری. آرمیده قرار گرفته. ان یکاد یعنی اینک قریب شود؛ **انجام:** باب هـ: هنگام، وقت بهار. همدستان موافق و متابع و هم حکایت و هم صحبت. همتا بالکسر اندوه و دعا و نیز سخاوت و شجاعت. هوا میانه آسمان و زمینو نیز عشق و دوستی و اشتیاق. هیچ: معدوم ای ناچیز ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ به نظر نسخه هندی باشد، دارای رکابه، کتابت شده با مسطر، مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۳ص (۱-۳۳)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۷/۱-۲۳۶]

● **لغات رامند قزوین** / لغت / فارسی

loqāt-e rāmand-e qazvīn

رامند یکی از بلوک قزوین می‌باشد و تقریباً ۱۸×۱۲ کیلومتر مربع مساحت دارد و از سی کیلومتری قزوین شروع و در ۴۸ کیلومتری خاتمه می‌یابد. اهالی آنجا بیشتر به فارسی گفتگو دارند. برحسب خواست مرحوم اعتضاد السلطنه وزیر علوم آن عصر یکی از اهالی آنجا لغات مستعمله در آن بلوک را در شش مبحث گرد آورده و از خود نام نبرده است: ۱. لغات راجعه به انسان و اعضاء او؛ ۲. در عمارات و بعضی ابزار خانه از لباس و ظروف و غیره؛ ۳. در خوراکی‌های انسان و حیوان؛ ۴. در نام‌های مرغ‌ها و حیوانات و حشرات؛ ۵. در اسامی روزها و ماه‌ها و سال‌ها و اقسام حرفه‌ها و ابزارهای آنها؛ ۶. در کلمات و افعال مفرده و مرکبه در هنگام گفتگو. این رساله در حدود ۲۵۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۶

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله الطاهرین. اما بعد این شطری است از لغات واصطلاحات فرس معمولی اهالی رامند که حسب الفرمایش نواب اشرف امجد والاعتضاد السلطنه وزیر علوم و صنایع و تجار دام اجلاله العالی جمع‌آوری گشته هرچه درمقام خود نوشته ومختلف فیه هر قریه از قراء فارس را هم به سمت تحریر برآورده و درمقام خود قلمی نموده و کلام در شش مبحث است؛ **انجام:** مخفی نماند چیزهائی که نوشته نشده یکی آن که گنجایش ندارد و یکی آنکه اکثر چیزها فارسی مصطلح است الهم اختم بالخیر والسعاده بجاه محمد وآله صل علی محمد وآله وارزقنا زیارت الحسین تمام شد.

بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ در رمضان ۱۲۸۷ داخل کتابخانه اعتضادیه شده؛ پس از اتمام نسخه صورت صرف افعال به زبان فرس قدیم با معادل آنها به فارسی کنونی در هفت ورق نوشته شده و این نگاشته شده به خط نسخ غیر از نویسنده نسخه است؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۱۴ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲–۲۵۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۰۳–ع و ۴۶۰۳–عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱–۱۷۶ و ۳–۲۳۴]

● **لغات زند و پازند** / ادبیات / فارسی

loqāt-e zand va pāzand

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۹۳/۲–ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 24413 (ریو ۵۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۹ق؛ ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱–۵۹۸]

● **لغات زند و پازند و اوستا** / لغت / فارسی

loqāt-e zand va pāzand va avestā

این رساله چنان که از عبارت ذیل که بر سر نخستین صفحه آن است، برمی‌آید، یک باب از کتابی می‌باشد ولی با تفحص دانسته نشد چه کتابی بوده و آن عبارت این است: درچهارم مشتمل است بر لغات زند و پازند و اوستا جلوه الف از در الف.این رساله مشتمل بر ۴۳۶ لغت و درحدود ۵۰۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۰

آغاز: (پس از عبارت بالا درچهارم تا از در الف) آبهی بابای مسکور نام رود آموست زراتشت بهرام گوید شعر: درآنوقت نزدیک دریا رسید ×× یکی ژرف دریای بن ناپدید / بوستا درون نام آن آبهی ×× که قعرش نبودست هرگز بهی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۱۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲–۲۵۹]

● **لغات شاهنامه** / ادبیات / فارسی

loqāt-e šāhnāme

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۵۳۷ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **لغات شیمی** / شیمی / فارسی

loqāt-e šīmī

ترجمه لغات شیمی از زبان فرانسه به فارسی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۰۴

آغاز: بسمله. ترجمه لغات شیمی در نکور. فصل اول جسم بسیط ساده مفرده اختلاط مخلوط؛ **انجام:** و آن چیزی که اصلا نماینده ندارد یا نماینده آن صفر باشد واحد است نباید مجذور کرد مجذور اسم قسمی از ضرب است

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۵۲گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

● **لغات الصوفية** / عرفان و تصوف / فارسی

loqāt-os sūfīye

نویسنده می‌گوید: «عالم معنی را ادراک نتوان کرد مگر در لباس صورت و اگر صورت مجرد باشد ادراک بشری انسان بدان راه نتوان برد پس حکمت الهی اقتضای آن کند که هر معنی را در صورت قولی و فعلی محسوس و معقول بر عالمیان بنماید تا به ادراک انسان رسند من معترفم که شاهد دل معنی است لیکن چه کنم که چشم صورت دیده‌اند و ترنم معنی می‌کنند و الفاظ زلف و خال را در سلک نظر می‌کشند و هر یکی از مظهر و

معنی عظیم کرده‌اند و حقایق و دقایق را درین نمط نموده‌اند واجب دیده‌ام آن الفاظ و اسامی را شرح کردن تا هر کس که شروع کند در ابیات ایشان داند که به مقصود ایشان نه این صورت ظاهری بوده و بدین الفاظ چه معانی و دقایق خواسته اند». او پس از آن یک یک الفاظ مصطلح صوفیانرا از قبیل «عشق» و «شاهد» و امثال آنها را شرح می‌دهد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۶۸/۴

آغاز: بسمله، بباید دانستن که عالم معنی؛ **انجام:** که در آن مشاهده کند نرگس نتیجه عالم را گویند

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، مذهب، ۳ص(۷۲-۷۴)،۱۵سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵-۶۳۲]

● لغات طبی / لغت / فارسی

loqāt-e tebbī

حاوی لغات طبی: علیق، نارنج، خل، خلر، لسان الثور، خیار شنبر، صرصر، شیح، سندروس و غیره، در آن این لغات هم شرح داده شده و هم خواص طبی آنها بیان گردیده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۷۸/۱

آغاز: علیق نباتیست خاردار در برگ و شکل شبیه بگل سرخ و ثمرش در طعم و شکل مثل توت سیاه؛ **انجام:** حصرم بفارسی غوره نامند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۹ص (۱-۹)، ۱۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۵۲۸]

● اللغات الطبية / لغت / عربی به فارسی

loqāt-ot tebbīya

فرهنگی است عربی به فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۷۶/۸-ف

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در ۳۴۱ر بندی است به عربی در منافع عروق؛ ۲گ (۳۳۹پ-۳۴۰پ) [فیلمها ف: ۳-۲۶]

● لغات عالمگيريه / لغت / فارسی

loqāt-e ʿālamgīrīyya

اهداء به: پادشاه غازی عالمگیر محمد اورنگ زیب

لغات عربی که در قرآن و سنت آمده و اصطلاحات فنون مختلف و عرفا و صوفیه را، به ترتیب آغاز کلمات در ابواب دارای فصول برای حروف آخر کلمات تنظیم نموده و در بعضی از مواد مطالب تاریخی یا تفسیری و مانند اینها را با تفصیل بیشتری آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۴۵۶/۱

آغاز: الحمد لمن علم آدم الأسماء كلها و كرمه بمعرفة حقايق الأشياء جلها و الشكر لمن أفصح ألسنة أصحاب الكشف صحاح لغات العرب العرباء ...

خط: نستعلیق، کا: محمد عباس متخلص به مخمور، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۲۵۲ق، به دستور یاسین پاداشاه صاحب قبله؛ ۵۳۹گ (۱پ-۵۳۹پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱۹-۲۵۸]

← لغات العرب > فرهنگ عربی بفارسی
← لغات عربی > الرسالة الشريفية
← لغات عربی به فارسی > فرهنگ عربی بفارسی
← لغات عربی - ترکی > لغة المراح
← لغات عربی - فارسی > فرهنگ عربی بفارسی

● لغات عربی کتاب مرزبان نامه / لغت / فارسی

loqāt-e ʿarabī-ye k.-i marzbān nāme

آدمیت، منوچهر

ādamīyat,manūčehr

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۵۴

آغاز: مجموعه لغات عربی کتاب مرزبان نامه چاپ قزوینی بر حسب دستور دانشمند تحریر استاد بزرگوار؛ **انجام:** یوسف، ص ۱۲۲/۶ تمام آنکه شود که پسندیده آید. منوچهر آدمیت.

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹؛ جلد: مقوا، ۷۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۳-۲۸۲]

● لغات غاية البيان فی علم اللسان / لغت / فارسی

loqāt-e qāyat-ol bayān fī ʿelm-el lesān

وابسته به: غاية البيان فی علم اللسان؛ صفی پوری، عبدالرحیم بن عبدالکریم (قرن ۱۳)؛ المسالك البهية فی القواعد النحوية؛ صفی پوری، عبدالرحیم بن عبدالکریم (قرن ۱۳)

فرهنگ لغات دشوار غاية البيان فی علم اللسان و المسالك البهية فی القواعد النحوية هر دو از تألیفات عبدالرحیم صفی پوریاست. احتمال دارد این فرهنگ‌نامه نیز تألیف خود او باشد. در مقدمه آمده: «پوشیده نخواهد بود که چون کتاب غاية البيان فی علم اللسان محتوی بر الفاظ غربیه و منطوی بر کلمات مستعصبه است و در اثنای اوزان و ایراد امثله به تفسیرش پرداختن موجب تشویش ذهن متعلم و انتشار خاطر وی بود لهذا مناسب نمود که آن را و همچنین الفاظ اوابد که در المسالك البهية ف القواعد النحوية در ایراد امثله و شواهد وارد گردیده و توضیح معانی آن به وجهی از وجوه اصلا یا لغة، افرادا یا جمعا به جایی از اصل کتاب نرفته به عبارت سهل به طبق تفسیر نحاة یا اهل لغة جائی که نحاة بعد ایراد امثله به تفسیرش نپرداختند ترجمه نموده با جزوی از احوال ایمه اجله نحو و لغت که به سعی همت ایشان

این فن شریف تکمیل یافته ضمیمه اصل کتاب گرداند ... و از آن جا که اصل کتاب غایة البیان مبین ماده و فارق میان اصول و زوائد است اخراج لغات علی الفظ اختیار آمد مگر در بعض مواضع ... و چون این مختصر محض اشتمال بر الفاظ غریبه دارد و آن را معدود است در اخراج لغات به طرز باب و فصل نپرداخته حرف اول کلمه را باب قرار داده باقی را با رعایت ترتیب مذکور گردانید.»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۳۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد واله و اصحابه اجمعین اما بعد پوشیده نخواهد بود که؛ **انجام:** نوعی از درختان بزرگ است که در ریگستان روید و حجر یهیر سنگ سخت. ییم محرکة واوی است.

خط: نستعلیق، کا: مبارک علی، تا: چهارشنبه ۱۷ شعبان ۱۲۸۰ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ ۲۵گ (۲۰۳پ-۲۲۷پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۶سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۵]

● **لغات غریبه (ترجمه و تفسیر)** / ادبیات / عربی و فارسی

loqāt-e qarībe (t. va tafsīr)

در دوازده «باب» در مقطعات لغویه غریبه از ذوبطنین و مقلوبات و ذو بحرین و مثلثات و مسلوب الالف و مرصعات.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۲۴/۲

آغاز: بسمله. الهی بنور دل مصطفی ×× به اعزاز آن پنج آل عبا / بتول رسول و دو فرزند و شوی ×× بر آری زما جمله آرزوی ... پس از ۵ بیت شعر: اقتداءبکلمه طیبه تلک عشرة کاملة نموده و این کتاب را به ده باب ساخته و هذه الفصلة و مقطعات لغویه غریبه مشتمل بر صنایع بدیعه عجیبه؛ **انجام:** بحمدلله و کرمه بحسب الارادة باتمام رسید و جهت سهولت استخراج حروف بشرحی مطلوب شده، والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق؛ جلد: میشن، ۱۶گ (۳۰پ-۴۵پ)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۵-۴۱۰]

● **لغات غریبه قرآن** / لغت / عربی

loqāt-e qarībe-ye qor'ān

رساله‌ای است در تفسیر لغات غریبه قرآن.

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۲۹۴/۱

آغاز: هذا تفسیر غریب القرآن الف علی الحروف المعجمة ... الهمزة المفتوحة الم و سایر حروف الهجاء؛ **انجام:** الیاء المسکور یقال لیس فی العربیة کلمة او لها یاء مکسور الایسار فی قولهم یسار لید الیسری

خط: نسخ، کا: فتحعلی بن علیقلی بیک بیگدلی شاملو، تا: ۱۲۳۶ق، جا: ابرقوه [چند نسخه-ف: -۳۷۵]

● **لغات فرانسه** / لغت / فارسی

loqāt-e farānse

معنای مختصر چند کلمه مشهور فرانسوی و توضیح آنهاست. کلمات فرانسوی به املای فارسی نوشته شده‌اند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۸/۴

آغاز: لغات فرانسه. السنبت: علفی مخصوص است که به پارسی افسنتین گویند و در کتب ادویه ضبط است لکن در اصطلاح فرانسه الکی است که با این علف تقطیر کرده؛ **انجام:** و هیکول یعنی حامل چنان که هوا و هیکول حلولت است و در علم طبی مایعا گویند که حامل دوای دیگر می‌شوند.

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴؛ جلد: چرم مذهب، ۴ص (۲۴-۲۶)، اندازه: ۱۲/۶×۲۱/۸سم [ف: ۲۹/۱-۴۹۳]

← لغات فرس > لغات فرس فخری

● **لغات فرس** / لغت / فارسی

loqāt-e fors

فرهنگ لغت مختصر و کوتاهی است به ترتیب حروف پایانی حروف پایانی کلمات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۶۸

آغاز: ترجمه لغات فرس به ترتیب حروف تهجی، بسمله. گمرا: جای چهار پای بود. بروا: فراغت باشد. مروا: قال نیکو بود. بالا: جنیبت باشد؛ **انجام:** لامای: چاپلوسی، بیوگانی، عروسی باشد. شبانی: درمی است اما هفت.

خط: نستعلیق شکسته، کا: ابواسحق محمد عتیق الله، تا: ۵ رجب۱۱۴۵ق، جا: شاهجهان؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۵گ (۲۳۳پ-۲۳۷پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۶]

● **لغات فرس (نموذجی در) = فرهنگ فارسی بفارسی** / لغت / فارسی

loqāt-e fors (namūzajī dar) = farhang-e fārsī be-fārsī

دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم، ۱۲۶۸ - ۱۳۵۰ قمری

dāneš-e tabrīzī, lotf-'alī ebn-e mohammad kāzem (1852 - 1932)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۳۴/۳۲

بی‌کا، تا: ۱۳۱۸ق؛ جلد: مذهب، ۱۰ص (۶۲۷-۶۳۶)، ۱۱سطر

(۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴-۳۶۹۱]

● **لغات فقه** / فقه / فارسی

loqāt-e feqh

ترجمه لغت‌های ابواب فقهی است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۷/۳

آغاز: جد = بخت، جد = کوشش ... وضع = نهادن

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد بن مسعود، تا: ۲۷ ربیع الاول ۷۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۳گ (۳۶-۶۸)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۲]

● **لغات قدیمه جغرافیائی** / جغرافیا / فارسی

loqāt-e qadīme-ye joqrāfīyā'ī

شیرازی، محمد حسین بن فخرالدین، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e faxr-od-dīn(- 20c)

تاریخ تألیف: اوایل ربیع الاول ۱۳۱۷ق؛ محل تألیف: تهران

نام جغرافیایی شهرهای قدیم را به ترتیب حروف الفبا تنظیم نموده است با تعیین موقعیت جغرافیایی آنها.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶

آغاز: حرف الف ممدوه آئا شهری بوده است واقع در مملکت منگیرلی و در دهنه رود فاز که به قریه دنکیز می‌ریزد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۷ق؛ جا: تهران؛ مصحح؛ از کتاب‌های عبدالحسین سپنتا؛ جلد: تیماج، ۲۶۷گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۵۳]

← لغات قرآن ← لغت نامه

● **لغات القرآن** / لغت، علوم قرآن / عربی

loqāt-ol qor'ān

ابن عباس، عبدالله بن عباس، ۳ - ۶۸ قمری

ebn-e 'abbās, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abbās (625 - 688)

رساله مختصری است در الفاظ قرآن به روشی ابتکاری، بدین صورت که به ترتیب از سوره‌های قرآن الفاظی را انتخاب کرده و مشخص می کند که هر لفظی از لغات و لهجه‌های کدامیک از قبایل عرب یا غیر عرب است.به عنوان مثال، بخشی از الفاظ سوره بقره از این رساله نقل می‌شود: «البقرة قول الله عزوجل قالوا أنومن كما آمن السفهاء السفهاء كنانه، و قوله رغداً يعنى الخصب بلغة طى، و قوله فأخذتكم الصاعقة بلغة عمان، و قوله رجزاً يعنى العذاب بلغة هذيل ...، قوله و لبئس ما شروا به أنفسهم يعنى باعوا بلغة هذيل، قوله تلك أمانيهم بلغة قريش، قوله الا من سفه نفسه يعنى من خسر نفسه بلغة طى، قوله ابراهيم بلغة توافق السريانية، قوله وسطاً يعنى عدلاً بلغة قريش ...». در صفحه عنوان نسخه چستربیتی ش ۴۲۶۳، این رساله چنین معرفی شده است: «كتاب لغات القرآن عن ابن عباس رضى الله عنه لمحمد بن على بن المظفر المعروف بالوزان الحينفى، لغة قريش و هذيل و كنانة و خثعم و الخزرج و اشعر وصين و النبطة و جرهم و قيس بن عيلان و الحبشة و السريانية و بربر و اليمن و ازدشنوءة و كندة و تميم و هجره و العبرانيةو حميرية و مدين و لخم و سعد العشيرة و حضرموت و القبط و الروم و سدوس و العمالقة و الحجاز و جذام و انمار و غسان و مذحج و خزاعه و غطفان و سبا و عمان و الفرس و بنى حنيفة و تغلب و طى و عامر بن صعصعة و اوس و مزينة و ثقيف». صلاح الدین منجد در مقدمه تحقیق این رسال می‌نویسد: «لغات القرآن موضوع جليل ذوشأن ... و كتابنا هذا، هو أحد الكتب التى ألفت فى هذا الباب. فقد أفرد لما فى القرآن من لغات القبائل و الامم. رتب الكتاب على السور، فهو يبدأ لبقرة حتى ينتهى الى آخر سورة، و يسرد ما فى كل سورة من ألفاظ الامم الاخرى كالفرس و الروم و الأنباط و السريان و العبرانيين. فهو من هذه الناحية يبين لنا مصادر القرآن اللغوية، و يلقى ضوءاً على لغات القبائل قبيل الاسلام و يحدد نسبة ما أخذ القرآن من ألفاظ كل قبيلة من هذه القبائل ... و هو يكاد يكون الكتاب الأول الذى وقع بين أيدينا و أفرد لهذا الموضوع ... و هذا الكتاب يدلنا على ان القرآن قد أخذ من ألفاظ قريش بأوفر نصيب ... و بعد قريش، نجد ألفاظ هذيل، ثم كناية، ثم حمير، ثم جرهم، ثم تميم، و قيس عيلان، ثم خثعم، و أزدشنوءة، و أهل عمان، ثم طى و مذحج و مدين و غسان، ثم بنى حنيفة و حضرموت و أشعر، ثم أنمار، ثم خزاعة و بنى عامرو لخم و كندة، ثم سبأ و أهل اليمامة و مزينة و ثقيف و سدوس و سعد العشيرة و العمالقة و عذرة و الأزد و تغلب و الأوس و همدان ... و هكذا نجد أن القرآن قد ضم ألفاظاً من معظم القبائل. و هذا الأمر يومىء الى غاية سياسة قصد اليها النبى عليه صلوات الله، هى: توحيد العرب، و جعل القرآن كتاباً تجد فيه كل قبيلة من ألفاظها الخاصة بها، ثم ايجاد لغة واحدة تكون اللغة الرسمية للعرب جميعاً هى تلك اللغة الكاملة التى نجدها فى القرآن».

نسخه‌های شناخته شده از رساله لغات القرآن: ۱. نسخه شماره ۱۶۰۴ دارالکتب ظاهریه دمشق، به خط محمد بن محمد بن مرتضی در ۶۵۲ق در مصر؛ ۲. نسخه شماره ۱۵۷۴ مکتبه جامع کبیر صنعا در یمن کتابت شده در ۸۳۴ق؛ ۳. نسخه شماره ۴۲۶۳ کتابخانه چستربیتی در ایرلند جنوبی، به خط محمد بن عبدالرحمن صفدی در ۸۷۵ق؛ ۴. نسخه شماره ۹۱ کتابخانه اسعد افندی در ترکیه، کتابت شده در ۹۴۹ق؛ ۵. نسخه شماره ۶۲۵۵ کتابخانه آستان قدس رضوی که در فهرست (ج۱۳، ص ۳۲) ناشناخته مانده است.

صلاح الدین منجد در سال ۱۳۶۵ق این رساله را از روی نسخه دارالکتب ظاهریه تصحیح و تحقیق کرده و مطبعة الرسالة در

قاهره آن را در ۸۰ صفحه به چاپ رسانده است. نام کتاب بر روی جلد آن «کتاب اللغات فی القرآن» درج شده است. سلسله راویان رساله در نسخه ظاهریه با راویان آن در نسخه حاضر متفاوت است. در ابتدای نسخه ظاهریه آمده است: «أخبرنا الشیخ أبومحمد اسماعیل بن عمرو بن اسماعیل بن راشد الحداد المقری قراءة علیه قال حدثنی أبواحمد عبدالله بن الحسین بن حسنون المقری، قال حدثنا أبو العباس أحمد بن عبید، قال حدثنا الحسین بن محمد، قال حدثنا أحمد بن محمد بن سعید بن أبان القرشی قال حدثنا أبوجعفر محمد بن أیوب المقری عن عبدالملک [بن عبدالعزیز] ابن جریح عن عطاء عن ابن عباس». درباره نام رساله نیز گفتنی است که فهرست‌نگار ظاهریه آن را «اللغات فی القرآن» نامیده، صلاح الدین منجد آن را «کتاب اللغات فی القرآن» خوانده، و در فهرست صنعا «معرفة اللغات مما فی کتاب الله عزوجل من لغات سائر العرب و العجم» ضبط شده، و آربری در فهرست چستربیتی «لغات القرآن» آورده و محمود شاکر سعید در ترجمه فهرست مذکور، آن را «لغة القرآن» ثبت کرده است، اما در صفحه عنوان و انجامه نسخه حاضر به عنوان «کتاب لغات القرآن» ثبت گردیده است.نسخه چستربیتی و اسعد افندی تهذیب شده محمد بن علی بن مظفر معروف به وزان از علمای اواخر قرن چهارم و اوائل قرن پنجم هجری است.
چاپ: قاهره، محقق: صلاح الرین المنجد، مطبعة الرسالة، ۸۰ص، ۱۳۶۵۴ق.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۵عکسی
آغاز: بسمله. و به الاعانة الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی نبیه محمد و آله و صحبه و سلم أخبرنا أبوبکر الفبار (؟) عبدالله بن محمد قال حدثنا أبوعمرو عثمان بن موسی بن محمد قال حدثنی محمد بن یحیی بن عبدلی بقزوین قال حدثنا أبوالحسن علی بن أبی علی المقری القرشی الهمدانی قال ثنا أحمد بن محمد بن سعید بن أبان القرشی مولی عثمان بن عفان أبوجعفر المقری سود بن جعفر بن سلمه عن عبدالملک بن جریح عن عطاء عن ابن عباس فی قول الله جل و عز بلسان عربی مبین قال بلسان قریش و لو کان غیر عربی ما فهموه ... البقرة قول الله عزوجل قالوا أنؤمن کما أمن السفهاء السفهاء بلغة عمان؛ **انجام:** فلایک فی صدرک حرج منه أی شک و هی لغة قرشیة، طفقت الی درهم فاعطیته یعنی عمدت من قول الله عزوجل فطفق مسحا یعنی عمد و هی لغة غسانیة. آخر کتاب اللغات و الحمدلله أولاً و آخراً و صل علی محمد و علی آله و صحبه و سلم.
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ایرلند جنوبی، ش ۴۲۶۳ (فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه چستربیتی، آربری: ۸۲/۵؛ فهرس المخطوطات العربیة فی مکتبة تشستربیتی، آربری، ترجمه محمود شاکر سعید: ۷۰۱/۲)؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالرحمن صفدی، تا: شنبه ۱۵ ذیحجه ۸۷۵ق؛ مصحح؛ ۱۸ص، ۲۰سطر[عکسی ف: ۳-۴۸۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۲۵۵
آغاز: بسمله، روی عن عبدالملک بن جریح عن عطا عن ابن عباس فی قول الله جل بلسان عربی مبین؛ **انجام:** فطفق ای عمد و هی لغة غسانیه.
تذکر: در فهرست با عنوان «خلو قرآن از لغت غیرعرب» و با مؤلف ناشناس معرفی شده است و با همین نام پیشتر در فنخا (ج۱۴: ص ۴۵) آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۴گ، ۱۷سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۹سم [ف: ۱۳ – ۳۲]

● **لغات القرآن** / لغت / عربی
loqāt-ol qor’ān
عزیزی، عثمان بن احمد
‘azīzī, ‘osmān ebn-e ahmad
مؤلف مطابق حروف تهجی غرایب ولغات مشکله قرآن مجید را استخراج وشرح نموده است.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۲۵/۲
آغاز: بسمله قرا علی الشیخ الاوحدانی منصور مهوب بن احمد بن محمد بن الجوالیقی ... بسم الله الرحمن، ذکر الالف المفتوحة الم وسایر حروف الهجا فی اوایل السور کان بعض المفسرین یجعلها اسماء للسور ویعرف کل سورة بما افتحت به وبعضهم یجعلها اقساما؛ **انجام:** ذکر الیاء المکسورة قیل لیس فی العربیة یاء مکسورة، الایساد ویساد للبد ویقال یعسار من قولهم یعری الجدی اذا صالح والله اعلم بالصواب.
کامل است؛ خط: نسخ، کا: حاجی بن علی بن فهدان، تا: ۱۹ صفر۹۶۴ق؛ تملک: محمد بن محمد باقر بن محمد طبیب، ابراهیم بن جعفر عاملی شامی فراهی در ۱۰۸۶ ق، مرتضی بن احمد حسینی رشتی، عبد الله بن محمدرضا بن محمد باقر؛ جلد: تیماج، ۸۲گ [ف: ۱-۳۶۶]

● **لغات قرآن** / لغت، شعر / فارسی
loqāt-e qor’ān
رضوی، محمد تقی بن محمد مؤمن، – ۱۲۷۰
razavī, mohammad taq ebn-e mohammad mo’men(-1270)
توضیح واژگان قرآنی است به شکل منظوم.

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۲۲۵/۱
بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱-۲۵۵]

● **لغات القرآن** / لغت / فارسی

loqāt-ol qor’ān

خوئی، محمد صادق بن علی یار، ق۱۳ قمری

xū’ī, mohammad sādeq ebn-e ‘alī yār(- 19c)

در معنی قرآن از کتب خاصه و عامه در این ترجمه استفاده کرده، چنان‌که خود در مقدمه‌می‌گوید: از نسخه غرایت القرآن از عزیزی که از علمای و لغویین اهل تسنن است و از نسخه لغات التنزیل که از علمای شیعه است و از ترجمه آقاهادی که از علمای شیعه است و از کنز اللغة و بعضی را از قصص الانبیاء و برخی را از اخبار اهل بیت عصمت به طریق اختصار اختیار کردم. مؤلف در ترجمه لغات از هر کلمه یک معنی را ذکر کرده که معنی سایر مشتقاتش از او به دست می‌آید و در ذکر آنها ترتیب را رعایت نموده، چنانچه می‌گوید: هر کلمه که باشد از مشتقات وی معنی یکی مذکور شده که معنی ماده کلمه به دست می‌آید پس به ترتیب حروف نوشتم که اول الف مع الف دوم الف مع با و تا آخر حروف و بعد از آن اول حرف با مع الف تا به آخر حروف وبعد از آن حرف تا را مع الف تا به آخر حروف ایراد نمودم.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۵

آغاز: بسمله حمدله اما بعد نظر باینکه قرآن مجید معجزه باقیه جناب خاتم النبیین بوده؛ **انجام:** و یا مال خود را در راه خدا ایثار ننمودند که حقوق واجبی مالشان را ندادند تا عوض جنت بگیرند. بعد از آن دارد نسخه اصل لغات القرآن درروز پنج‌شنبه نوزدهم ماه ربیع الثانی در ۱۲۶۲ فی ید مؤلفه محمد صادق ابن علییار خوئی والسلام علی من اتبع الهدی والحمدلله رب العالمین اولا وآخرا دو هزار و چهار صد بیت

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۱۹ ربیع الثانی۱۲۶۲ق؛ مصحح، در آخر کتاب در دو برگ تفسیر آیه نور است از میرزا آقاسی که مؤلف در سال ۱۲۶۳ دراصفهان از او شنیده و یادداشت کرده، آغاز: «در این تاریخ که علمای اصفهان قریب شصت نفر مجلس نشین جناب حاجی میرزا آقاسی ... انجام: ماضی و مستقبل نسبت بخدا و السلام»، نسخ، ۲ برگ؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۱۱/۵×۶/۵) [ف: ۱-۲۳۹]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]

● **لغات قرآن** / لغت / فارسی

loqāt-e qor’ān

مدیر شانه چی، کاظم، ۱۳۰۶ - ۱۳۸۱ شمسی

modīr šāne-čī,kāzem (1927 - 2002)

گزیده‌ای از تفاسیر.

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: ۳۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ قطع: بغلی [نشریه: ۵-۵۸۸]

● **لغات قرآن** / لغت / عربی، فارسی

loqāt-e qor’ān

شیرازی، محمد حسین بن فخرالدین، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e faxr-od-dīn(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۴ ذیقعده ۱۳۱۰ق

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۴

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۱-۹۱۴]

● **لغات قرآن** / لغت / فارسی

loqāt-e qor’ān

فخرالادباء اصفهانی، حیدر علی بن محمد مهدی، ق۱۴ قمری

faxr-ol-odabā’ esfahānī, heydar ‘al ebn-e mohammad mahdī(- 20c)

اهداء به: احمد شاه قاجار

فرهنگ بسیار مختصری است برای لغات قرآن کریم و ترجمه آنها به فارسی به ترتیب سوره‌ها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۸

آغاز: حمد بیحد خداوندی را سزاست که آیات وجودش افزون از شماره و قیاس است؛ **انجام:** الخناس یعنی الشیطان لعنه الله لانه یخنس اذا ذکر الله تعالی ای یذهب و یستتر.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (شاید)، تا: شعبان۱۳۴۱ق (شاید تاریخ تألیف باشد)؛ جلد: مقوایی، ۲۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۷-۷۸]

● **لغات قرآن** / لغت / فارسی

loqāt-e qor’ān

دانش، محمود

dāneš, mahmūd

فرهنگ مفصلی است برای لغات و کلمات و حروف و اسامی و افعال مندرجه در قرآن کریم، به ترتیب حروف آغاز آنها با عنوان «باب» و مراعات حرف دوم با عنوان «فصل»، به روش تلفظ نه مأخذ اشتقاق و اسقاط حروف زوائد، با ملاحظه اختصار نسبی و اجتناب از تطویل غیرلازم. در این فرهنگ اظهار نظر شخصی نشده و مطالب آن از کتب معتبره با تلخیص و اختصار گرفته شده و در آیات اعتقادی به اختلاف بین شیعه و مذاهب دیگر اشاره رفته و به ادله هریک از آنها اشاره می‌شود، و در صورت لزوم به مسائل علوم مختلف می‌پردازد. در پایان این کتاب قواعد کلی علم نحو و علم صرف را که در فهم آیات

قرآن لازم است، جمع‌آوری کرده و آنرا بخش دوم کتاب قرار داده و قسم ادبی نیامده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۰۸
آغاز: الحمدلله الذی شرفنا بالنطق و البیان و فضلنا بالفصاحة و التبیان ... کتاب حاضر که در هفت جلد تهیه شده
جلد اول کتاب و شامل حرف ألف است؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۷۸گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۷۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۰۹
جلد دوم و دارای حرف باء تا خاء می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۷۵گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۱۰
جلد سوم کتاب و از حرف دال تا ظاء را دارد؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۶۸گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۱۱
جلد چهارم از حرف عین تا کاف می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۷۲گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۱۲
جلد پنجم کتاب و دارای حرف لام و میم می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۷۴گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۱۳
جلد ششم شامل حرف نون تا یاء است؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۱۰۴گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۱]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۱۴
جلد هفتم مشتمل بر قواعد صرفی و نحوی؛ خط: نستعلیق، کا: حاج احمد دانش، بی‌تا؛ با قلم خودکار نوشته شده؛ ۴۳گ، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۸۱]

● لغات قرآن / لغت

loqāt-e qor'ān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۷۲
بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق[د.ث. مجلس]

● لغات القرآن / لغت / عربی

loqāt-ol qor'ān

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۴۵
آغاز: بسمله و به نستعین، باب الضاد ... قیل صوت الفاس الفراس؛
انجام: من حروف التهجی ... و احکم تم الکتاب ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۶۳ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۳۹
آغاز: الاالخاطئون و المخاطئه مصدر و الخطوه ما بین قدمی الخاطئی و الخطوه المره من الخطو و اتبع خطواته و وطنی علی عقبیه ... (حنفاء) احنفها استر ها و اظهر ها و هو من الاضداد؛ **انجام:** الباب السادس و العشرون ما اخره هاء و هو انواع. النوع الاول ما اول الف (اوه) اواه ... ذکره الله تعالی و التاوه ان یقول: اوه اوه
مؤلف ظاهرا شیعی است: روی عن الباقر (ع) و الصادق (ع) (برگ ۴۸پ)، کتاب بر ۲۸ «باب» به ترتیب حرف آخر کلمات تنظیم شده و هر باب به چند «نوع» تقسیم گردیده به ترتیب حرف اول کلمه مثلا کلمه «ابتر» در باب راء و نوع ب «بتر» آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۱۲گ، ۲۲سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱۷-۲۱۹]

۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۸۳/۱
بندی از کتاب لغت قرآن. دارای عنوان‌های «الثانی و العشرون ما اوله میم محز، مصر، مطر ... السابع عشر ما اوله عین عبر ... غدر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۴گ [نشریه: ۳-۴۰۶]

۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۵۳/۲
معنی و تعداد بعضی از لغات قرآن را بیان نموده است؛ خط: نسخ، کا: عبدالنبی بن شیخ علی عاملی، تا: شنبه ۲۶ صفر۱۰۷۵ق؛ ۱۴گ (۵۲-۶۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۹۸]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۳۳
آغاز: فی بنی اسماعیل واحد هم سبط و هم اثنی عشر سبطا من اثنی عشر ... اصبرهم و صبرهم لمعنی واحد و قوله تعالی فما اصبرهم علی النار ... الثاء المکسورة ثیابک فطهر فیه خمسته اقوال قال الفراء معناه عملک فاصلح و قال غیره معناه قلبک فطهر؛ **انجام:** الیاء المکسورة لیس فی کلام العرب کلمة اولها مکسورة الا فی قولهم یسار لغة فی الید الیسری.
این کتاب که نام آن و مؤلفش معلوم نگردید لغات قرآنی را به ترتیب حروف هجا از «الف» تا «ی» شرح و تفسیر می‌نماید؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن ناصر بن حمدان بن سالم، تا: ۱۸ صفر۱۱۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حاج احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ جلد: گالینگور، ۴۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۲-۳۷۱]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۳۶
آغاز: بسمله، حمدله. و العاقبة للمتقین و الجنة للموحدین و النار للملحدین ... کتاب الالف الالف - المفردة علی ضربین لینة و متحرکة و اللینة یسمی الفا؛ **انجام:** باب ما اوله الهاء - هیهات ... فیقال هیهات مثل هراق و اراق.

باب یاء را ندارد به ترتیب تهجی آخر کلمات در بخشی به عنوان کتاب سپس به ترتیب آغاز کلمات به عنوان باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۲۶۲ق؛ جلد: میشن، ۲۳۹گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۱/۷×۱۵/۵سم [ف: ۱-۴۵۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۸۱

آغاز: و ذلک لکون الملی کالعلامة ... طبق المطابقة من الاسماء المتضایفة؛ **انجام:** هیهات کلمة یستعمل لتبعید الشیء ... لما توعدون.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۴۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۳×۲۲/۳سم [ف: ۱-۴۵۲]

● لغات قرآن / لغت / عربی، فارسی

loqāt-e qor’ān

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷۴/۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیاOr. 6474. بر حسب سوره‌ها، لغات بی‌ترتیب در آنها ترجمه شده است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی بکر بن محمد شرف الخطاط بخاری، تا: دوشنبه ۱۳ رمضان۶۵۵ق؛ افتادگی: آغاز [فیلمها ف: ۱-۷۱۵]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۰۱۵

آغاز: بسمله سورة الناس. القول: گفتن العوذ والعیاذ. پناه گرفتن به کسی یا به چیزی یا به جائی؛ **انجام:** القرء: حیض و پاکی. القروء: ج. الحول: سال. والله اعلم والسلام.

مترجم کلیه لغات سور را به فارسی ترجمه نموده و چون لغتی در سوره دیگر مکرر شود آن را ذکر نکرده است، مترجم نامی از خود و سال ترجمه نبرده و از آخرین سوره قرآن شروع نموده و به سوره بقره ختم کرده است ولغتی از سوره حمد را ترجمه نکرده علت آن چنین به نظر می‌آید که لغت تازه در آن نیست ولغات این سوره در ضمن سور دیگر قرآن ترجمه شده است، برای نشان دادن طرز انشاء این کتاب چند سطری از آن را دراینجا نقل می‌کنیم: سورة الضحی: الضحی: چاشت. السجو: تاریک شدن شب. التودع: وداع کردن. القلی: دشمن داشتن و گندم درتاوه بریان کردن. الاخرة: آن جهان. الاولی: این جهان. الوجدان: یافتن. [الایوان: جای دادن]. الضال: گمراه. العائل: درویش. القهر: غلبه کردن. السائل: خواهنده. السائلین: ج. النهر: بانگ بر زدن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ نسخه ابتداء به ترجمه لغات سوره الناس شده؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۴۱ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱-۱۸۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۶۱/۳

آغاز: الحمدلله الذی أنزل علی عبده الکتاب و أوضح بینه أنواع الخطاب ... أما بعد فإن ترجمة لغات القرآن ... باب الألف، ابراهیم: پیغمبریست؛ **انجام:** یوسف: پیغمبر یست (ع)؛ یونس: پیغمبریست علیه السلام.

فرهنگ الفبایی مختصری است برای لغات قرآن کریم و ترجمه آنها به فارسی، که از کلمه «ابراهیم» آغاز و به «یونس» پایان گرفته است؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین شجاع، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، دستخط احمد فرزند سید علی طباطبائی به سال ۱۱۸۳؛ مهر: «... محمد بن حسین البونی نبی الدین»(دایره)، «لا إله إلا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسین ۹۸۹»؛ کاغذ: شرقی، ۱۶گ (۱۰۱-۱۱۶)، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۲۹-۲۴۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۷/۱

آغاز: و بعد فانی ترجمت لغات القران علی ابواب مفصلة بالحروف المعجمة

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۳۶۲]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۸۶

آغاز: آنفه قیامت × الت نقصان کردن× اغلمه غلامان ... بعد از ۱۷ برگ: باب الباء المفتوحه ب بلا×بلا آزمایش × بل نه که؛ **انجام:** یحل واجب شود عذاب × ینبغی باید × یا ابت ای

کتابی است به ترتیب حروف تهجی لغات عربی را به فارسی ترجمه کرده، جناب آقای محمدتقی دانش پژوه می‌فرمایند گمان می‌رود از عادل بن علی حافظ قاری خراسانی باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰-۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۵۱گ، ۱۷ سطر (۱۲×۷/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۲۴۰]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۱۰/۱

آغاز: حرف الالف الم سوگند به این حروف الم - منم خدای دانا؛ **انجام:** یمحص الله خالص گرداند خدا

از تازی به پارسی به ترتیب تهجی در جدول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه بخارایی، جلد: ساغری، ۲۰گ (۳پ-۲۲پ)، اندازه: ۱۷×۳۲سم [ف: ۵-۲۷۹]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۴۷/۳

آغاز: الم = انا الله اعلم، اربعین = چهل روز، استسقی = آب خواست، اداراتم = اختلاف گردید؛ **انجام:** یقسو = سخت شود، یحیفیه = منع کند، یبضطهد = ستم دیده شود، یظاهر = یاری کرده شود.

از: ناشناخته، رساله‌ای است در ترجمان لغات قرآن که به ترتیب حرف اول هر کلمه در ۲۸ باب تنظیم گشته لکن ترتیب الفبایی در لغات هر باب رعایت نگردیده است. در این رساله ترجمه کلمات در زیر آنها نوشته شده و برخی از کلمات را ترجمه ای دور از ظاهر نموده است. از جمله اخت را هم مذهب در کفر احلامهم را خردهای ایشان حین را شش ماه و موازین را ائمه معصومین علیهم السلام معنی نموده است؛ کا: علی اشرف بن عبدالله مراغی، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ ۲۰گ (۱۶۲ر-۱۸۱پ)، ۸سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۵-۵۲۱]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۱

به ترتیب سوره‌ها از مرکبات و مفردات تا سوره ناس؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن محمد کریم انجدانی، تا: سه‌شنبه ۵ جمادی

الثانی۱۲۰۳ق، جا: کاشان مدرسه ترک آباد؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: بیاضی [نشریه: ۷-۲۲۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۶۵/۲

آغاز: بسمله. سورة الفاتحه حمد و شکر، سپاس و ستایش، رب: پروردگار، رحمن: روزی دهنده؛ **انجام:** از دیو و آدمی.

ترجمه پاره‌ای از لغات و عبارات سور قرآنی است از فاتحه تا ناس؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه، ۴۹گ (۱۰۴ر-۱۵۲پ)، ۱۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۲۳۷]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۹۶/۴

آغاز: و پادشاهی کردن. الیوم روز، الدین: جزا دادن، ایاک ترا، العباده پرستیدن، الاستعانه یاری خواستن، الهدی و الهدایه راه نمودن، الصراط راه، الاستقامه راست شدن؛ **انجام:** سوره الحطب: الحطب هیزم، الجید کردن، المسدلیف ... سوره الاخلاص: الصمد پناه نیازمندان.

لغات هر سوره از سوره‌های قرآنی به ترتیب سوره‌ها ترجمه به فارسی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ تملک: حسینعلی بن قربانعلی؛ جلد: تیماج، ۶۷ص (۶۱-۱۲۷)، ۱۲سطر(۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶-۴۵۲]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۰/۱

آغاز: اسم نام، الله خدا، رحمن بخشاینده، رحیم مهربان، حمد ستایش و سپاس؛ **انجام:** وسواس اسم شیطان و وسوسه کننده، خناس باز پس رونده و دیو سرکش

لغات غریب و مشکل را به ترتیب خود قرآن از آغاز تا پایان، گرد آورده و زیر هر کلمه فارسی آن را بیان می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سال‌های ۱۳۱۷-۱۳۱۹ق؛ جلد: تیماج، ۲۴گ (۱پ-۲۴ر)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۸-۳۵۰]

● لغات قرآن / لغت / عربی به ترکی

loqāt-ol qor’ān

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۳

آغاز: بسمله. الحمدلله حق حمده علی کل نعم مسبوغة اللعباد؛ **انجام:** و میرسد به «فهو یفع ق».

فرهنگی است عرب بترکی زیر سطور؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام[نشریه: ۳-۳۰]

● لغات قرآن / لغت / فارسی

loqāt-e qor’ān

ناشناخته:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۷۶۷

آغاز: فما ربحت تجارتهم سودمند نیامد بازرگانی ایشان، التجارة بازرگانی کردن؛ **انجام:** سورة اللیل التردی هلاک ...

لغات مشکل آیات قرآنی را به ترتیب سوره‌ها و آیه‌ها با کمال اختصار ترجمه و تفسیر کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۰-۱۳۴]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۵۶۶/۱

آغاز: الملک و الملیک پادشاه - الملک پادشاهی و پادشاه شدن - الیوم - روز؛ **انجام:** الوسواس دیو وسوسه کننده یعنی اندیشه بد در دل افکندن - الجنه پریان - تم الکتاب ... علی یدی ... علا بن سعد بن محمد کازرونی ... لسنة تسع و عشرین فثما نمائة.

ترجمه کلمات قرآن مجید است. مترجم آن ذکر نشده؛ کا: علا بن سعد بن محمد کازرونی، تا: ۸۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۷گ، ۱۷سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲-۳۰۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۸-۱۸/۱۵۸

آغاز: اصحاب النار اهل دوزخ الصاحب یارالاصحاب ج یا بنی اسرائیل ای فرزندان یعقوب الذکر والذکری یاد کردن التذکر پند پذیرفتن وبیاد آوردن؛ **انجام:** الخناس آن دیو کجون خدایرا تبارک وتعالی یاد کنند باز پس شود از دل نعوذ بالله من شره الخنوس

فرهنگ لغات قرآن است که به ترتیب سوره‌ها لغات را با روشی بسیار مختصر به فارسی ترجمه کرده وگاهی تصریف آنها را نیز بیان می‌کند؛ خط: نسخ، کا: عابد بن پیر حمید، تا: سه‌شنبه ۱۲ ذیحجه۸۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۹۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۵۱]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۶

آغاز: بالمصدر والف ولام در وی استغراق جنس است بنزد اهل سنت و جماعت و بنزد اهل اعتزال مرعهد را ... الرب پروردگار عالم ... سورة التی نذکر فیها البقرة الم وباقی حروف هجا در اول سورتها تاویل وی بر دو گونه است یکی عام و یکی خاص؛ **انجام:** وسورة الناس ست آیات قوله ملک الناس آله الناس عطف بیان لرب الناس ... الوسواس دیو وسوسه کنند یعنی اندیشه بد بدل افکنده الجنة پریان و دیوان ... یوسوس علی معنی ان الشیطان الموسوس زبان جنی و انسی فنعوذ بالله ونعتم به و نتوکل علیه منها

کتابی است در ترجمه لغات قرآن به طور خلاصه، از «رب العالمین، سوره حمد» تا آخر قرآن، به ترتیب متداول سور قرآن در هر سوره به ترتیب کلمه اول و ... تا آخر، و در برخی موارد به ذکر نکات صرف و نحو پرداخته مثلا در سوره بقره بعد از کلمه ویقیمون الصلوة و مما بذکر اقسام کلمه ما و بعد حروف ناصبه و در ذیل آیه ختم الله علی قلوبهم و حروف عطف و همچنین من، حروف شرط، حروف ندا، حروف ناصبة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۸۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوا، ۶۱گ، ۱۵ سطر (۸×۱۲/۷)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱-۲۴۱]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۶۱/۲

آغاز: حرف الألف، آل: خاندان و پس رو؛ آزفة؛ قیامت؛ آنفاً: اکنون؛ **انجام:** نواگرانی کردن و بگرانی بر داشتن و بفتادن، نوص: گریختن.

فرهنگ مختصری است برای لغات قرآن کریم و ترجمه آنها به فارسی، این رساله به ترتیب حروف الفبا و با رعایت اوائل کلمه است ولی متأسفانه فقط تا حرف «نون» است؛ کا: زین العابدین، حسینی، تا: قرن ۱۰؛ مصحح؛ مهر: «عبده سید احمد»(بیضوی)، «لا إله إلا الله الملك الحق المبین عبده محمد حسین ۹۸۹»(دایره)، «... محمد بن حسین البونی نبی الدین»(دایره ای بزرگ)؛ کاغذ: شرقی،۲۴گ (۷۷-۱۰۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۲۹-۲۴۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۱/۱

آغاز: الاذن گوش، الاذن جمع، الصاعقة پاره آتش؛ **انجام:** سورة الماعون، ارأیت ای دانستی، الماعون ...

لغات قرآن مجید را به ترتیب سوره‌ها ترجمه کرده و وجوه مختلف معانی آنها را بیان می کند؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوایی، ۶۹گ (۱ر-۶۹پ)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۳-۷۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۴۴

آغاز: العوذ و العیاذ و اللوذ و اللیاذ: پناه گرفتن به کسی یا چیزی یا به جایی. ب: به. الله و الاله: خدای، الالهة ج. من: از. الشیط: هلاك شدن. الرجیم: رانده ... الحمد: ستودن و سپاس و ستایش. ل: مر. الرب: بروردن. العالم: هر چه جز خداست، العالمون ج. الملك: بادشاه و خداوند شدن؛ **انجام:** الخبء: بنهان کردن. الهدایة: آن چه به کسی فرستند از عطاء. العفریت: دیو ستنه. الطرف: جشم و بر هم زدن جشم. التنکیر: ناشناسا گردانیدن.

از آغاز قرآن تا اوایل سوره نمل؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ خریداری از احمد علی عبداللهی در آذر ۱۳۴۸ش؛ جلد: گالینگور، ۱۰-۱۶سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰/۶×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۲-۸۰۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۶۶/۱

آغاز: الاسماع جماعة البصیر بینایی الابصار جماعة الغشاوة پوشش العذاب شکنجه العظیم بزرگ؛ **انجام:** الواسواس دیو وسوسه کننده یعنی اندیشه بدل دل دل افکنده الجنة بریان سورة الفاتحه بسمله بنامت خداوند آفریدگار و جواهاء روزی دادن بر عموم و آمرزیدن مؤمنان را خاص ... و شهداء و الصالحین و مقصد از آنها که برایشان جهودان و مقصود و ترسایان.

ترجمه واژه‌های قرآنی به فارسی است به ترتیب سور قرآن همراه با سوره حمد وترجمه اش در پایان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ مجدول، با دو سرلوح مذهب و مرصع؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ (۲-۲۱)، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف: ۴۷/۲-۱۰۲]

۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۸۱۶

آغاز: سورة القصص ... اصبح گرداند، وکز مشت زد، قضی گشت، یبطش حمله کند؛ **انجام:** کعصف مأکول مثل برگ خورده شده قریش از نسل نصربن کنانه است و وجه تسمیه اش از راه قوت و ... یدع

لغاتی را از قران کریم به ترتیب سور انتخاب نموده وبه فارسی ترجمه کرده است، به جهت افتادگی طرفین نسخه شناسایی کتاب میسور نشد، احتمالاً «لسان التنزیل» باشدکه درسوره قصص تا قریش؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ ۷۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۷×۱۴/۵سم [ف مخ: ۱-۴۰۸]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۲۲/۳

آغاز: کسیرا ولم یولد وازکس زاده نشد الکون والکینونة بودن؛ **انجام:** المیسرة فراخ دستی، الاملاء املاکردن والله اعلم بالصواب تمت.

فرهنگ لغات قرآن عربی به فارسی است که تحت عنوان سوره‌ها آمده است ازبعضی از سور چند لغت مهم ذکرشده وترتیب سوره‌ها ازجزء سی ام شروع شده وبا ذکر لغات سوره بقره اتمام یافته است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۵]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۳۷

لغات قرآن حمید (فرقان، حمید و ...)؛ بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۸۰گ، اندازه: ۱۰/۴×۱۶/۶سم [رایانه]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷۴-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیاOr. 6474؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۶]

۱۳. تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه: ۱۲

در پایان نسخه ای از تفسیر بیضاوی دیده شده است؛ بی کا، بی تا [نشریه: ۱۱-۱۰۲۵]

← لغات القرآن (منظوم) > نظم تحفة الاریب مما فی القرآن من الغریب

← لغات القوافی > ترجمان القوافی

● لغات گلستان /ادبیات / فارسی

loqāt-e golestān

وابسته به: گلستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (-۶۹۱ق)

در این رساله لغات دشوار و عبارت‌های عربی کتاب «گلستان» سعدی به ترتیب کتاب، به فارسی معنی شده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۷۱/۱

آغاز: منت، بر کس امتنان داشتن، سزاوار، شایستهعزوجل عزیز و بزرگ، خوان سفره؛ **انجام:** عندلیب، بلبل، پیرامون، پائین و اطراف، طرار، مکار، استعارت، قرض کردن عاریه گرفتن، تلفیق ترکیب داخل هم کردن

بی کا، تا: جمعه ۷ شوال۱۳۳۵ق؛ جلد: مقوایی، ۳۰ص(۱-۳۰)،

اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۱۴۱]

● **لغات لاری** / ادبیات / فارسی

loqāt-e lārī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۸۱/۲-ف

نسخه اصل: در دو ستون (لغات پارسی، لغات لاری)؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، ۸ص [فیلمها ف: ۳-۱۱۹]

● **لغات متضاد** / لغت / فارسی

loqāt-e motazād

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۷۹/۳

آغاز: للعلامة التفتازانی: ده لفظ از نوادر الفاظ بر شمر ×× هر لفظ را دو معنی دان ضد یکدیگر / جون و صریم و سدفه و ظن و بین و قرء و دشت (؟) ×× هاجد دگر جلل بود ور هوای پسر (؟)

دو بیت است از تفتازانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱ص (۵۳)، ۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۹۷۵]

● **لغات متفرقه** / لغت / فارسی

loqāt-e motefarreqe

بغایری، عبدالرزاق، ۱۲۴۶ - ۱۳۳۲ شمسی

baqāyerī, ʻabd-or-razzāq (1867 - 1953)

فرهنگ لغات لهجه‌هایی است که در سرحدات ایران معمول می‌باشد همچون انواع ترکی و سیستانی و بلوچستانی و عربی با تصریح به محل استعمال آن لغات. لغات همان‌گونه که تلفظ می‌شوند آمده و توضیح داده می‌شود. دراین فرهنگ لغات اندکی به ترتیب حروف آغاز آنها انتخاب شده و بیشتر نسخه سفید مانده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۶۹۰

آغاز: آس = طاحونه درقاینات می‌گویند آس آب و آس باد و آس گاو و آس خر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۵-۵۶]

↩ لغات مثلثة ≻ الوجوه الثلاثة

↩ لغات مثلثه ≻ مثلثات بدیعی

● **لغات مثلثه = المثلثات = المثلث** / لغت / فارسی

loqāt-e mosallase = al-mosalasāt = al-mosalas

بصری، قطب الدین بن احمد

basrī, qotb-od-dīn ebn-e ahmad

در این رساله واژه‌های عربیی که دارای یک صورت هستند ولی به حسب اعراب سه‌گونه تلفظ می‌شوند و سه معنی متفاوت دارند، گردآوری شده است.

آغاز: بسمله قال الشیخ الامام قدوة الفضلا ... قطرب بن احمد البصری ... هذا کتاب المثلث تالفه علی اسماء متفقه کتابته و مختلفه معناه علی الوجوه مثلث ... الغمر

[فرهنگنامه‌های عربی به فارسی از منزوی]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۸۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بسته به جایی الرغبه سته و الرغبة ... تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن[الفبائی: -۴۸۳]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۷/۵

آغاز: این رساله ایست که قطب الدین بن احمد بصری رحمه الله جمع کردهدر بیان لغاتی که هر یکی آنها سه معنی دارد؛ **انجام:** الرغوة کف شیر و کف گوشت و کف دیگ و الرغوه و الرغوة مثلها.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ ۲گ (۱۰۶ر-۱۰۷پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱-۹۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۹/۳-طباطبائی

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۲۵پ-۳۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۲-۳۴۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۲۶

آغاز: بسمله، این رساله‌ای است که قطب الدین ابن احمد البصری رحمة الله جمع کرده و بیان لغت که هر یک آنها را سه معنی است بحسب اعراب؛ **انجام:** الرغوه کف شیر کف شتر کف دیک الرغوه مثلهاتمة الرساله الشریفة فی علم اللغة المسمیه بالثلث بعون الله تعالی وحده العزیز

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۳۰پ-۳۵)، ۱۳سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [رایانه]

● **لغات مثلثه** / لغت / فارسی

loqāt-e mosallase

آدم، اویس بن اعلا

ādam, oveys ebn-e aʻalā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۴۶

آغاز: بسمله، سپاس و ستایش بیقیاس مر خدا را که عقول؛ **انجام:** فرهنگ گلستان کاتب الحروف بنده

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **لغات مثنوی** / لغت / فارسی

loqāt-e masnavī

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۵۲/۴

آغاز: بسمله. لغات مثنوی مولوی معنوی باب الالف استعیذ بازداشت میخواهم؛ **انجام:** منتظر نگاهیان.

به ترتیب تهجی؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر بن ملا یحیی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۴گ (۱۵۴ر-۱۶۷پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۵-۴۲۱۴]

● **لغات مستعمل فرانسه** / لغت/ فارسی

loqāt-e mosta‘mal-e farānse

حاوی لغات مستعمل زبان فرانسه و معادل فارسی آن است و نویسنده سعی کرده زبان محاوره‌ای مردم را ملاک کار خود قرار دهد و لغات محاوره‌ای را بیاورد و گاهگاهی هم جملی را نیز را بآن می‌افزاید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۲

آغاز: بسمله، لغات مستعمل mots usites؛ **انجام:** پول نقره دو قران و ده شاهی La roupie

خط:نسخ و لاتین،بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: مخمل مذهب، ۹۱گ، ۱۵سطر (۱۶×۲۹)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۴-۱۵۷]

← لغات مشکله قرآن ⟵ غریب القرآن

● **لغات نصاب** / لغت / عربی به فارسی

loqāt-e nesāb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹۸/۵

آغاز: لغات نصاب، قفا حیره یعنی پشت کردن؛ **انجام:** عماد لغت عربی قدیم الوضع را گویند که واضع آن عرب باشد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹گ (۷۷ر-۸۵پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۱۸۶]

● **لغات و اصطلاحات فرانسه** / لغت / فارسی

loqāt va estelāhāt-e farānse

؟ناصرالدین قاجار، شاه ایران، ۱۲۴۷ - ۱۳۱۳ قمری

nāser-od-dīn-e qājār, šāh-e īrān (1832 - 1896)

محتملاًاز ناصرالدین شاه قاجار. این رساله در حقیقت دفترچه و یادداشتی است که در آن لغات و اصطلاحات فرانسه درج شده است. لغات آن با دو خط و در دو قسمت می‌باشد یک قسمت آن به احتمال قریب به یقین به خط ناصرالدین شاه است و قسمت دیگر آن که خطی خوش است باید از آن دیگری باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۶

آغاز: ردیف ستون ها که در جلو یک عمارتی بنا کنند؛ **انجام:** بی گناهی

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (احتمالا)؛ جلد: تیماج، ۴۷گ، ۱۵سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲-۲۱۴]

● **لغات و ترکیبات فارسی و ترکی** / لغت / ترکی - فارسی

loqāt va tarkībāt-e fārsī va torkī

این رساله در ابتداء مصادر فارسی را آورده و در زیر آن مصدر ترکی آنرا ذکر کرده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۲/۴

شامل: جمع مصدر و نفی مصدر فارسی، صرف فعل ماضی، قسم ثالث در فعل مضارع، فعل امر و بعد از آن جمع اسم مفعول و سپس اسماء سماوی، از اعضاء، اسماء صناعات و آداب، اسماء حیوان، اسماء ایام و اسماء ماهها می‌آید؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ ۲۲ص (۱۰۸-۱۲۹)، ۱۷سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶-۶۴۸]

● **لغات و حکایات** / ادبیات / فارسی

loqāt va hekāyāt

فرجادفرد، محمود

farjādfard, mahmūd

درنسخه‌ها حاضر مؤلف درروی اوراق حکایات وداستان‌های اخلاقی وآموزنده را از کتب مختلف ادبی مانند گلستان وقابوس‌نامه و ... برگزیده وبه نگارش درآورده است و درپشت اوراق ودرآخر نسخه لغات بسیاری را معنی نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۷-۹/۹۷

آغاز: بسمله منت خدایرا عزوجل که طاعتش موجب قربت است وبه شکر اندرش مزید نعمت؛ **انجام:** ثری: خاک، ثریا: از زمین تا آسمان، مناجات: راز گفتن، قیام: ایستادن

خط: نستعلیق، کا: خط مؤلف، تا: ۱۳۱۷ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۵۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۶-۳۴۵۲]

← لغات و عبارات گلستان ⟵ فرهنگ عربی به فارسی

● **لغات و مطلع و ترسل** / ادبیات / فارسی

loqāt va matla‘ va tarassol

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۵۰۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -

[۱۴۸۹

● **لغاتی چند در اشعار به اصطلاح صوفیه** / عرفان و تصوف، ادبیات / فارسی

loqātī čand dar aš‘ār-e be estelāh-e sūfīye

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲/۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵–۲۴۸]

● **لغاتی که در صرف عربی در دو نقش و یا حالت استفاده می‌شوند** / صرف / فارسی

loqātī ke dar sarf-e ‘arabī dar do naqš va yā hālat estefāde mīšavand

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۴/۳۰

آغاز: بدانکه یک لغة مصدر و هم غیر مصدر آید همچون بذر که به معنی تخم و تخم افشاندن آمده؛ **انجام:** و مفعول به معنی فاعل نیز چند جا آمده مثل کان وعده مائیاً که به معنی انبا است.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۳ص (۲۲۹–۲۳۱)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱–۳۱۴]

← لغات یوسفی > فرهنگ یوسفی

● **لغات یوسفی** / لغت / عربی به فارسی

loqāt-e yūsofī

یوسفی هروی، یوسف بن محمد، – ۹۶۶ قمری

yūsofī heravī, yūsof ebn-e mohammad(- 1559)

به گمان بسیار از همان یوسفی هروی، یوسف بن محمد بن یوسف پزشک است. واژه‌نامه‌ای است عربی به فارسی، بسیار کوتاه و ساده، که نویسنده نسخه آن را «لغات یوسفی» نوشته است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۳۱/۸

آغاز: لغات یوسفی باب الف): ابتدا و افتتاح، اول کار؛ انتهاء، آخر کار؛ انهاء خبردادن در سود و زیان؛ التقا، یکدیگر را دیدن؛ **انجام:** باب الیاء: یسر، آسانی؛ یشاب، ویران؛ یتیم، بی پدر؛ یابس، خشک، یأس، نومیدی؛ یقطین، درخت کدو؛ یم، دریا؛ یوم، روز؛ یمین، سوگند و دست راست؛ یسار، چپ؛ یمین، خجسته؛ ید، دست؛ ... تمت لغات به عون الملک الوهاب.

خط: نستعلیق خوش، کا: شمسا اصفهانی [شمس الدین محمد]، بی‌تا؛ اهدایی: دکتر صادق کیا؛ ۲۸گ (۸۹پ–۱۱۶ر) [ف: ۳–۲۸۳]

← لغت > فرهنگ عربی به فارسی

● **لغت** / لغت / عربی

loqat

صاحب بن عباد، اسماعیل بن عباد، ۳۲۶ – ۳۸۵ قمری

sāheb ebn-e ‘abbād, esmā‘īl ebn-e ‘abbād (939 - 996)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۰

آغاز: قال الصاحب بن عباد رحمه الله عکاظ سوق للعرب معروفة؛

انجام: و قد ورد مکان الطاد طاء و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: دولت آبادی، ۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۴سم [ف: ۱–۴۵۳]

● **لغت** / لغت / فارسی به ترکی

loqat

مولوی، خطیب رستم، ق۱۰ قمری

mowlavī, xatīb rostam(- 16c)

مؤلف این کتاب در دیباچه‌ایکه به فارسی در ۱۲ بیت بر این کتاب نوشته خود را معرفی نموده و می‌گوید برای استفاده مولوی زادگان به این تألیف مبادرت گردید زیرا که تحصیل زبان عربی بدون فارسی آسان نیست.این لغت یا فرهنگ به پنج بخش قسمت شده: ۱. اسماء شامل ۶۰۰۰ نام، ۲. مصادر ۹۸۰ مصدر، ۳. اداة (حرف) در حدود ۳۰۰ کلمه، ۴. فصول و ماه‌ها و برج‌ها و اعداد در حدود ۲۰۰ واژه، ۵. امثله مختلفه افعال در حدود ۳۰۰ کلمه با ترجمه ترکی آنهاست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۹

آغاز: بسمله الحمدلله رب الارباب ... چون مولوی زادگان بعون و عنایت یزدان

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن مصطفی، تا: ۹۸۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳–۱۰۴]

● **اللغة (ارجوزة)** / لغت / عربی

al-luġa (urjūza)

یزدی حائری، محمد باقر بن مرتضی، ۱۲۳۹ – ۱۲۹۸ قمری

yazdī hā’erī, mohammad bāqer ebn-e morteza (1824 - 1881)

مطالب لغوی را در چند «باب» به نظم کشیده و در هر باب لغات را به ترتیب حروف ترتیب داده است. در این نسخه فقط باب اول آمده که در اضداد می‌باشد و تا حروف ضاء را دارد.

آغاز: احمد ربی واضع اللغات ×× و خالق الذوات و الصفات / جل جلاله عن الاضداد ×× و عز ذاته عن الانداد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۶۳/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الضعف مثل الشیء أو مثلاه ×× و غیر هذا الخمس لا أراه

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۸۰ر-۸۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۲-۲۵۱]

● **لغت** / اصول فقه / عربی

loqat

شریف حسینی، محمد هادی بن ابی طالب، ق۱۳ قمری

šarīf hoseynī, mohammad hād ebn-e abī tāleb(- 19c)

مباحث اصولی استدلالی در لغت و کیفیت استعمال آن و مسائل مربوط به آن از قبیل دلالت و غیره که شبیه مباحث الفاظ در علم اصول فقه است، شامل یک«مقدمة» و چند «باب» و «خاتمة»: المقدمة: فی علة ایجاد اللغة و تعریفها و أقسامها؛ باب ۱. الدلالة و الوضع و ما یتعلق بهما، دارای پنج فصل؛ ۲. تقاسیم الألفاظ، دارای سه فصل؛ ۳. فی نبذة من مباحث الألفاظ المتعلقة بها بأی اعتبار، دارای شش فصل؛ الخاتمة(در نسخه نیست). ظاهراً بعضی از مباحث کتاب ناتمام است..

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد، فهذه وجیزة فی اللغة و ما یتعلق بها

کاتب = مؤلف، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴-۴۴]

● **لغت** / لغت / فارسی

loqat

شیرازی، محمد حسین بن فخرالدین، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e faxr-od-dīn(- 20c)

برخی از واژه‌های عربی را که رایج بوده به ترتیب حروف الفبا و با ترجمه فارسی آنها گرد آورده است، سپس به برخی از جملاتی که در محاوره به کار آیند اشاره نموده و لغات و بعضی از اشعار کتاب نزهة الابصار و الاسماع و برخی از لغات تزوک تیموری و ناپلئون بناپارت و لغات متفرقه مغولی و در پایان گزیده‌ای از فرائد میرزا ابوالفضل گلپایگانی را افزوده است.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵

آغاز: ادب علم عربی را علم ادب از آن گویند که به آن نگاه داشته می‌شود از خلل در کلام عرب از روی لفظ یا کتابت و آن دوازده قسم است

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ در مقابل برخی از واژه‌ها معادل لاتین آن آمده؛ از کتب عبدالحسین سپنتا؛ جلد: تیماج، ۱۶۶گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۵۳]

● **لغت** / لغت / عربی و فارسی

loqat-e ʻarabī be ʻarabī va fārsī

فقیهی گیلانی، عبدالحسین، - ۱۴۱۰ قمری

faqīhī gīlānī, ʻabd-ol-hoseyn(- 1990)

لغت‌نامه‌ای است به ترتیب الفبایی اول کلمات که برای هر کلمه عربی معنی عربی و گاهی فارسی می‌آورد. در مواردی معنای جملات مرکب از کلمات را ذکر می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۴

آغاز: بسمله. باب الالف بالالف، آله و اله و یتاله الیه یعنی استعانت می‌جویم باو در تمام امور دنیا و آخرت؛ **انجام:** یواطئوا عدةما حرم الله ای یوافقوا عدة الأربعة الأشهر المحرمة.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۴۴-۶۴]

● **لغت** / لغت

loqat

ناشناخته:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۶۸ ض

بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق[د.ث. مجلس]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۲۷۸

بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۳سم [رایانه]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۵۵

نسخه نادر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام[د.ث. مجلس]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۶۹

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹۸/۶

لغات مولد و معرب و معجم و مشترکه و مختلف فیها و اسامی فلزات و اسامی لیالی در ایام ماه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ (۸۵پ-۸۷پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۱۸۶]

● **لغت** / لغت / انگلیسی - فارسی

loqat

دفتری شخصی است مانند دفاتر محصلان دبیرستان که در آن لغات انگلیسی به خط لاتین و با ذکر تلفظ لغات و ترجمه آنها به فارسی درج شده است.

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۱۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: -۱۶۹]

● **لغت** / لغت / ترکی – فارسی

loqat

این کتاب که حاوی صفحه اول نیست در ابتدای خود یعنی صفحه اول نسخه واجد نام کتب لغت بسیاری است و در انتهای آن صفحه نویسنده با کلمه «فقیر» از خود نام می‌برد سپس لغت‌ها را که بر حسب ترتیب حروف تهجی اول و آخر آنها مرتب شده است می‌آید. این کتاب لغت بعدها به دست ترک زبانی می‌افتد و او با خط حمایلی مقابل هر لغت معادل ترکی آنرا قرار می‌دهد و علاوه بر آن پاره‌ای از لغات با اشعاری نیز همراه است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۳۹

آغاز: بسمله، القسم الاول فی المصادره الباب الاول فی الالف؛ **انجام:** یکسو، یکی در یاء مضمومه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ جلد: مقوایی، ۱۳۳گ، ۸سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۵-۵۸۰]

● **لغت** / لغت / ترکی و عربی

loqat

ناشناخته:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۷/۲ کر

آغاز: ... ریق الشمس: قتی اسد و گونه قرشو بقجق ابلک ایللر کورنن، ری: ایکن، ریه ... ؛ فصل ز؛ زایرة عورة نی زنی، زامرة زاید: منع ایدجی، زاملة: مسافر دوستی، زافلة: مرتک، زارعی: اکنجی؛ **انجام:** زجی: صواقمق، زجاج: جمع زجه، زج: شکود بندکی دمر، زحمت: ف، زحق: غزا وو دشمندن یکایورمک، امهلمک، زحرجة: اراقلق ...

فرهنگ لغت عربی به ترکی عثمانی با عناوین «فصل، فصل» است که معانی ترکی آن زیرنویس شده است و شوربختانه به جهت افتادگی بسیاری از کتاب، نام اثر و مؤلف آن مورد شناسایی دقیق قرار نگرفت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱گ (۴ر-۴پ)، ۷سطر با زیرنویس ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۴۰/۲-۱۰۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۱۵

آغاز: و ورمته توریما و سمی موسم میسم و وسمه وسما و سمة ...

لغت‌های عربی پشت سر هم آمده و معنی آنها به ترکی، بین سطرها آورده شده است، لغت‌های عربی بر اساس حروف آخر هر باب تنظیم شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۱گ، ۱۰ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۵۱-۶۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۹۴

آغاز: الحمدلله حق حمده عل کل نعم مستوعب لعباده اکرمها العقل ... (دیباچه) آذان جمع اذن آن بلجی و عالم آل محمدک اهل بیتی و خصمی قومی و کدک کذارند اغزن؛ **انجام:** یوعدون، یهودی، یهود، یهود.

مقدمه به عربی و متن به ترتیب الف باء باسه حرکت، هر حرفی در یک باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۹۰گ، ۶سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۵۰]

● **لغت** / لغت / عربی

loqat

ناشناخته:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۵۵

آغاز: المضارب قال الشاعر؛ **انجام:** ابن قطعت منها لکل واحد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۲

آغاز: والحاکم الذی یفصل بالحق و الکاتب المنشئ من یخترع الکتب و المحرر من یکتبها و الحاسب ذوالمعرفة بالحساب و العارض کاتب العسکر؛ **انجام:** یفرج الله به الهمو ماتم الکتاب و الله محمود مشکور علی تسهیله علی جمیع الآئه وانعمه و الصلوة علی نبیه محمد و آله اجمعین.

لغت‌نامه‌ای است عربی به عربی درذکر اسامی علویات و سفلیات و حیوانات، مشابه السامی فی الاسامی و متأسفانه چون آغاز نسخه را کاتب از دنباله یکی از ابواب شروع کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۹؛ واقف: ملاعلی کل؛ جلد: پارچه‌ای، ۵۸گ، ۱۹سطر (۱۳×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۳سم [ف: ۱۳-۸۳]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶۹۸

نسخه‌ای است بدون آغاز و انجام که شیوه آن همچون قاموس فیروزآبادی (متوفی ۸۱۷ق)، می‌باشد و تنها حرف ق، ک، ل را دارد عنوان برگ ۶ «باب الکاف فصل الالف – الاراک بالتحریک شجر من الحمض الواحده اراکه و ارکت الابل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ ۲۶گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳-۸۴۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۶۷

آغاز: اما بعد حمدالله علی آلائه و الصلوة علی محمد و آله. فان من احب الله تعالی احب رسوله محمد المصطفی ... و من احب الرسول العربی احب العرب و من احب العرب احب اللغة العربیة التی نزل ... القسم الاول فی نکت و جوامع من اسرار اللغة العربیة عن الایة فصل فی التنزیل و التمثیل. الاسباط فی ولد اسحاق بمنزلة القبایل فی ولد اسماعیل (ع) الاقیال لحمیر کالبطاریق للروم و القواد للعرب؛ **انجام:** و کان ابن عباد یقول: اذا سمع قول یحیی بن اکثم للمأمون و قد سأله عن شی لا واید الله امیرالمؤمنین هذا الواو احسن من واوت الاصداغ فی خدود المرد الملاح آخر الکتاب و الحمدلله وحده و صلی الله ... و قد کان الفراغ ... فی اوایل شهر رجب المرجب من شهور سنة ستین و تسعمأیه علی ید ... محمد بن بر کقدیر بن عبدالله ... امین.

کتابی است در فقه اللغة که شباهت تامی به کتاب «سر الادب فی

مجاری کلام العرب» از ابو منصور ثعالبی دارد و این کتاب به‌طور یقین یاریشه و اساس کتاب سرالادب بوده و یا گزیده‌ای است از آن کتاب زیرا که خطبه این کتاب به عینه خطبه سرالادب است و مطالب آن خلاصه‌ای است از سرالادب که بدون کم و زیاد آورده شده است. مرحوم ملك الشعراء بهار (در نوشته‌ای که در پشت نسخه دارد) نیز این احتمال را درباره این کتاب و فقه اللغة ثعالبی داده است. مطالب و موضوعات این کتاب تحت عنوان «فصل - فصل» ترتیب یافته است؛ خط: نسخ، کا: محمد فرزند بر کقدیر بن عبدالله، تا: اوایل رجب۹۶۰ق؛ تملك: سلمان بن احمد محاسن، محمد تقی بهار مورخ اردیبهشت ۱۳۰۹، عبداللطیف حسینی، عبدالرحمان بن علی اخسیکتی مورخ ۱۱۶۵، اسدالله و پسر او محمد باقر، محمد صادق بن حسین معروف به ابن خراط در ذیقعده ۱۱۲۱، احمد بن سلیمان محاسن در ۱۱۴۳، محمد بن شیخ محمد معروف به جوی زاده؛ مرحوم بهار این یادداشت را بر روی همین برگ نوشته: «هو المالك بالتحقیق. اینکتاب مستطاب شباهتی تام بکتاب فقه اللغة ابومنصور عبدالملك بن محمد بن اسماعیل الثعالبی درد ولی ذکری از آن در ضمن تألیفات وی نیست و ظاهراً همین کتاب باشد که بعد با تصرفات و زوایدی بنام فقه اللغه معروف شده است زیرا در فقه اللغة فصول دیگری دیده میشود و بعلاوه ابواب عدیده دارد و درین نسخه آن ابواب دیده نمیشود و تنها فصول مرتب شده است. حرره بهار خراسانی فی ۱۳۰۹»؛ دو بیت عربی از شیخ محمد بن شیخ عیسی کنانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۳۸ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۴۱۱]

۵. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: ۱۱۳

آغاز: و ذخیرة لی یوم یلقاه انه ولی ذلك والقادر علیه وهو حسبنا ونعم الوکیل الباب الاول ما آخره ألف أوهمزه وهو أنواع

مشتمل بر ۲۸ باب به تعداد حروف الفبا وهریك از ابواب مشتمل بر چند نوع وبه ترتیب حروف آخر تنظیم شده که انواع آن به وجود لغتی درآن باب بستگی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۰۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [کتابخانه‌های قائن: ف: -۹۹]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۰/۴

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۲۶۰؛ مطالبی جالب به‌طور پراکنده وبدون نظم خاصی در ابواب متعدد درباره نسبت افرادی که منسوب به مکانی هستند با توضیح لغوی آن - غالبا با استفاده از معجم البلدان - و اسماء خاص و دیگر لغات را آورده و برای برخی از کتاب‌ها رمزهایی قرار داده است، این کتاب ظاهراً پیش‌نویس مؤلف بوده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۱ق؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، ۱۳۲۰؛ ۱۷۵ص (۱۷۲-۱۸۰و ۲۰۰-۳۶۵)[عکسی ف: ۲-۲۷]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۰۷/۳

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله اهل الحمد و مستحقه و صلوته علی خیر حلقه محمد و آله الطاهرین الاخیار و صحابته؛ **انجام:** قال رایه و همه و قل علیه و ضل فهمهان خال فال

حاوی ابوابی است که در آن ابواب لغاتی چند معنی شده است ظاهراً این کتاب باید از اجزاء و قسمت‌های کتاب قبل باشد زیرا تبویب کتاب و نوع بیان مطلب می‌رساندکه این کتاب از جمله مباحث کتاب سابق است ولی چون کتاب قبل با عبارت کاتب «تم الکتاب ...» به انتهاء رسیده لذا این کتاب علیحده در نظر گرفته شده و متأسفانه صفحه اول آن حاکی برین مطلب نیست، ابواب آن بدین شرح است: باب طهور، باب بعد، باب قرب، باب در معنی اصلح الفاسد، باب درمعنی اوسعته لوما، باب در معنی اشبهه و مضارعه، باب در صدا مری، باب در معنی صاررفیقه و سلك طریقه، باب در معنی انتصامه عوج، باب در انواع میل، باب در معنی جنی و بغی، باب در معنی صفح عنه و عفا، ابواب بدون عنوان آمده است و جای آن خالی می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: روح الله بن خواجه مازندرانی، تا: ۱۰۴۶ق، جا: فتح پور هندوستان؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۳۴ص (۱۳۵-۱۶۸)، ۲۶سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [ف: ۸-۱۰]

۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۶

در دهه آخر شعبان ۷۳۴ تألیف شده، مؤلف در آخرکتاب گفته که کتابش را از هفتاد کتاب جمع آوری کرده، که نام شمار زیادی از آنها را آورده است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسن بن علی بن محمد بن احمد مخرومی شافعی امام، تا: قرن ۱۲، جا: ازهریه قاهره؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۳]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۲۵

آغاز: الاسب وزان حمل شعر الاست و الاسبیوش برزقطونا و یقال له حب الزرقة الاست، همزته وصل ولامه مختومة؛ **انجام:** الریق ... وقیل التانیث للوحدة وراق الماء و الدم و غیره ربقا من باع انصب.

از حرف الف تا را (اسف - ریق). نسخه ناشناخته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۱۹سم [ف: ۲-۶۹۹]

۱۰. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۵۶/۲

عربی به عربی از میانه کتابی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۶]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۸۸/۲

آغاز: بسمله ابا. ابی. اب. ابد. ابق - ابل ...

فرهنگ‌نامه‌ای است از حرف الف تا یاء که در زیر برخی از آنها ترجمه فارسی آن آمده است و کاتب موفق به اتمام آن نگردیده در هر حرفی بالغ بر پنجاه لغت ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۸ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۷۹۷]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۸۶
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۸/۳×۱۳/۵سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۱۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۰
آغاز: ترشش علیه الماء (آب بروی بپاشید) تمشش العظم (بخایید استخوان را) ص تلصص (دزدی کرد) و هی اللصوصیة؛ **انجام:** و یطفق طفقاً علق یفعل کذا لیس زید ذاهباً هات کذا
فرهنگ عربی است به عربی با ترجمه لغات به فارسی بین سطرها، الفاظ به ترتیب ابواب مجرد و مزید صرفی تنظیم شده و در هر باب فاء الفعل و عین الفعل و لام الفعل رعایت می‌شود، چون آغاز کتاب افتاده معلوم نشد که چیست؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن طاهر، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۱۵۸گ، ۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۸-۱۶۴]

۱۵. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۸۸
آغاز: آغاز از فصل خاء: فصل الخاء الخندفة مشیة کالهرولة و منه سمیت خندف امراة الیاس بن خضر و اسمها لیلی نسبت ولد الیاس الیها و هی امهم؛ **انجام:** و لا زال منهلا بجرعائک القطر و الله اعلم.
بر منوال قاموس لکن خلاصه تر از او می‌باشد از فصل خاء الخندفه تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۶۵گ، ۲۳سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۵۹]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۲۷
آغاز: موجود ... بماء الثلج ینفع منالطاعون و الوبا؛ **انجام:** تمت کتابه هذا الکتاب ... فی الدنیا و الاخره
خط: نستعلیق، کا: محمد لزیف بن کلان، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **لغت** / لغت / عربی – فارسی

loqat

ناشناخته:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۸۸/۳
آغاز: اعراب نشان جنبیدن و ناجنبیدن، اغباب گاه گاه کردن، اغلب بیشتر، اکتساب کسب کردن، القاب صفتهاء ستایش، برگشتن، ایجاب واجب کردن؛ **انجام:** متواری پنهان شونده، مجاری روشها ... مدعی دعوی کنند، مدعی دعوی کار بدروغ
کتابی است در ترجمه لغات عربی به فارسی به ترتیب حروف آخر با رعایت حروف آغازین، و در هر باب صیغه‌های مختلف آن واژه را بررسی کرده است، ظاهرا بخشی از کتاب تاج المصادر می‌باشد؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۹گ (۵۶ر-۱۰۴پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰-۲۵۷]

۲. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۱۰
آغاز: آنک دندان پیش او شکسته باشد الاقلف ختنه ناکرده؛ **انجام:** الیمانی شمشیر معروف الیمنی دست راست الیهودی جهود الیهود و الهود و صلی الله علی النبی محمد و آله الطیبین الطاهرین
انجامه: تم الکتاب بحمدالله تعالی و حسن توفیقه علی یدی العبد الضعیف المذنب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۰۱گ، ۲۳سطر(۱۴/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: -۲۶]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۶۳۵
آغاز: الباب الاول من القسم الاول ... الله و الا له، خدای سزای پرستش
لغات را بنا بر موضوع دسته‌بندی کرده، عنوان اصلی «قسم» و هر قسم چند «باب» و هر باب دارای چند «فصل» است: قسم ۱. باب ۱) فی الاسماء المطلقة علی الله تعالی و علی غیره، باب ۲) فی اسماء النبی و غیره، باب ۳) فی الکتب المنزلة و ما یناسبها، باب ۴) فی شرائع الاسلام، قسم ۲. فی الحیوانات، شامل بیست هفت باب، قسم ۳. فی الاثار العلویة، پنج باب، قسم ۴. الاثار السفلیة و توابعها، شش باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۶۸گ، اندازه: ۱۵×۲۳سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۹۷/۴
لغت عربی و معادل فارسی آنها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۱گ (۸۰پ)[مختصر ف: -۲۶۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۸۶
آغاز: ... در صف نعال که محل سیاست است بر یکپای بایستانند و گوش او بدست او گیرانند؛ **انجام:** نهر: بفتح جوی و فراخی و روشن و بالتحریک ...
در این کتاب که مؤلف آن شناخته نشد واژه‌ها و اصطلاحات و کنایات فارسی و عربی به فارسی معنی شده و برخی اعلام مثل بشر حافی و بوبکر ربابی در آن معرفی گردیده است، اگرچه این نسخه از اول و آخر افتادگی دارد اما به دلیل شامل بودن برخی معانی برای کلمات که در سایر فرهنگ‌ها نیامده حائز اهمیت است، در ضمن تمام کلمات مدخل با شنگرف نوشته شده و معنی آنها با مرکب مشکی در ادامه آمده است، همچنین فارسی یا عربی بودن کلمات مدخل با دو حرف «ف» و «ع» در بالای آنها مشخص گردیده است، در ذکر معانی لغات به اسامی برخی کتب منبع برمی‌خوریم، از جمله در معنی واژه توحید به نام کتاب‌های عوارف و نفحات اشاره شده است. هم چنین در مواردی اشاره به شواهد شعری شده است، مثلا در ذکر معنی واژه «تند» مؤلف به بیتی از جمال الدین حسین انجو مؤلف فرهنگ جهانگیری استناد نموده است، وی بنای کار خود را بر اختصار نهاده و کمتر واژه‌ای است که بیش از یکی دو سطر در موردش توضیح ارائه شده باشد، بخش بندی: ترتیب واژه ها ابتثی آغازین و در هر حرف به ترتیب حرف پایانی فصل بندی شده است؛ خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛

مصحح؛ جلد: چرم، ۳۰۶ص، ۱۷سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۷/۴-۱۰۷]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۸۶

آغاز: بسمله، الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته ... و بعد هذه صحایف تتضمن اسماء مترجمة لابد للمبتدی ان یتلقنها ... الباب الاولی الشیء چیز، العین و الذات هستی، الجوهر گوهر، الطبع سرشت؛ **انجام:** البهجة زیبایی، الفوز بالنجاح پیروزی (تمت).

در دوازده «باب» است: ۱. ذکر المبادی و الاعضاء، ۲. اصناف الناس، ۳. الادواء و الامراض، ۴. الاطعمة و الاشربة، ۵. الامتعة و الاسلحة و الاقمشة، ۶. ما یلبس و یفرش، ۷. الحیوان من السباع و ما یتصل بها، ۸. الاسماء و ما یتعلق بها، ۹. الارض و ما یتصل بها، ۱۰. النبات و الشجر، ۱۱. الابنیة و الامکنة، ۱۲. فی ذکر الحروف.در متن نسخه فرهنگ عربی به فارسی و زیر سطرها ترجمه ترکی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه استانبولی، ۱۰گ، ۷سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۷سم [ف: ۱-۴۵۵]

۷. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه: ۲

لغت فارسی و عربی؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۱ [نشریه: ۷-۶۹۸]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۱۹

آغاز: المرضی و قد یطلق الابرن الیابس ایضا ایکون (کذا) هو النشاء اجوده الابیض الهش بارد رطب فی الاولی معرملین نافع من الکلف طلامع الزعفران؛ **انجام:** و الا صفر منه اقل صبر علی النار من الاحمر و اما الکحلی فلا صبر له.

لغت‌نامه‌ای از عربی به فارسی به ترتیب حروف معجم است؛ عناوین آن چنین می‌باشد: حرف الألف، حرف الباء الوحدة، حرف التاء، حرف الثاء، حرف الجیم، حرف الحاء، حرف الخاء المعرب، حرف الدال العربة، حرف الذال المعجمة، حرف الراء، حرف السین المهملة ... حرف الهاء و حرف الیاء، به دلیل ناقص بودن صدر و ذیل نسخه، نام کتاب و مؤلف شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۰۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۵-۳۰۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۴/۶ط

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذا مختصر فی اسماء العربیه علی وجه الایجاز ... الباب الاول فی اسماء الله تعالی و کتبه و رسله الله و اله خلاء ...

فرهنگ لغات عربی به فارسی است در چند باب. این نسخه از باب اول در اسماء الله و کتبه و رسله آغاز و در پایان باب هفتم در ذکر محترفین و ادواتهم و دیگر ابواب است که جای بقیه عناوین خالی و نانوشته مانده است؛ کا: نورالهدی، تا: ۱۰۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۵۹ص (۱۳۳-۱۹۱)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۳-۴۲]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷/۹ سرود

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالباقی بن حاج قنبر علی مودی قاینی، تا: ۱۰۶۲ق [نشریه: ۱۳-۴۱۰]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۰

آغاز: الحمدلله الذی کرم بنی آدم علی الوری و اختار منهم المؤمنین و ماورائهم من الوری ... و ذوی الفنون صنفوا افنائاً ... و منهم الشیخ المرحوم فاضل أهل وقته فی العلوم احمد بن محمد المیدانی طیب الله ثراه اذ صنف کتاب الاسمی فی الاسماء ... فاخذ العبد نسخة بیده مرتبا و جعلها ثمانیة و عشرین باباً فی کل باب ثمانیة و عشرین فصلا ... باب الالف و فصله. الآء شجر. الواحد آه. الایانی، ج. الاثاء بار خرما بن الاداب، آلت أفزار. الادووات.ج ... فصل الباء. الباری. آفریننده؛ **انجام:** ی: الیحیی. اسم نبی علیه السلام. ابو یحیی ملك الموت. الیفی یهتان. تنور

نگارنده در آغاز این کتاب می‌گوید کتاب الاسمی فی الاسما نگارش احمد پسر محمد میدانی [الاسمی فی الاسما نگارش سعید پسر احمد پسر محمد میدانی (م۵۳۹ق) است که آنرا در برابر کتاب «السامی فی الاسامی» پدر خود نگاشته. گویا لفظ سعید بن از خامه نویسنده افتاده است] را گرفته و به ترتیب حرفهای الفباء مرتب کرده، حرف پایان ریشه را بزرگ بخش (باب) و حرف آغاز را کوچک بخش (فصل) قرار داده است همه جا واژه‌های عربی را به فارسی گزارش نموده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ محشی به امضاهای «منه» و «صحاح» و «فرهنگ» و «المصادر» و «مواعظ»، مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۴۴۰]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶۵/۳

آغاز: بسمله، اما بعد از ثناء واجب بی همتا و صلواة برافضل انبیا و رسل وعترت طاهره او بعضی لغاتی که درمحاورات و مکالمات و مکاتبات درکار بود انتخاب نموده شد؛ **انجام:** اما چون این مختصر گنجایش بیان مسایل و اختلافات آن نداشت لهذا متوجه بیان نشد.

لغت عربی به فارسی مختصری است مشتمل برچندین «باب» و یک «خاتمه» (دربیان اصطلاحات و الفاظ علم کلام و اصول) به ترتیب حروف هجا که «بعضی از آن لغتها مصادرند و بعضی مفاعیل» و مصدراست به نام امان الله خانزمان فرزند مهابت خان که ظاهراً یکی از امرای محلی هندوستان بوده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم، تا: ربیع الاول۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۲۴/۲سم [ف: ۱۳-۱۹۹]

۱۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۴۰۹

آغاز: گرسنه داشتن اذاعه و اشاعه اشکار کردن و پاشیدن و بول انداختن؛ **انجام:** کشی پهنای شکر کردن سوسمار و او جمع کشته است

مؤلف به روشی عمل کرده که کلمات عربی را نخست به ترتیب حرف اول و واژه و سپس براساس حرف آخر واژه مرتب کرده است مثل: «کتاب الالف باب ب اب» ضمناً نسخه غیر دو فرهنگ معروف«کنز اللغه ابن معروف» و «منتخب اللغات شاهجهانی» از

اوائل کتاب «الف» تا کتاب«کاف»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۱۵۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: -۲۱۴]

۱۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۶۳۸

آغاز: [باب افعال] الا طلا: گردن از درد گردانیدن، اعلاء: بحجاز آمدن و بلند کردن، اعل عن الوساده و عنی، ای دور شو از بالش و از من

مؤلف لغات را بر حسب ابواب مزید فیه آورده و در هر بابی ابتدا لغات صحیح و سالم، سپس به معتلات و غیره پرداخته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۳]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۲۴/۳

آغاز: حرکت، جنبش، تفریعت، سرزنش، حجج، حجتها، سود، جمع اسود، صفر، جمع اصفر، تفتیش، تفحص، کثرة، بسیاری، تتابع، پی در پی؛ **انجام:** ثقل، گرانی، ... ، ظاهر، خرافات، بیهوده. اما، چونکه بشد، قنطار، پوست پرکرده، بازای، مقابله، فترت، انقطاع، دثار، لباس جامه را گویند که بالای جامه پوشند و جامه بزیر را شعار نامند. نفی، پاکیزه، شادی، نام چاشت، الواث، جمع لوث، حمیت، ننگ.

رساله‌ای یک برگی در لغات عربی و ترجمه آنها به صورت زیرنویس به فارسی، امثال این رساله‌ها فراوان است و معلوم نشد که این با کدام یک از آنها مشابهت یا یکسانی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۹۹-۱۰۰)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۷/۱-۲۳۷]

۱۶. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه: ۱۱۱

آغاز: بی همزه آخر منقطع گردانیدن کقولهم بحر لایوبی ای لاینقطع ارعابعین غیر منقطعه منقوطه گوش به سوی چیزی داشتن کتاب لغتی است که لغات را به ترتیب حروف اول وآخر تنظیم ودرهر بابی ابتدا لغات مصادر وبعد غیر مصادر را نقل ومعنا نموده ودرابواب دیگرنیز اگر لغتی وجود داشته ذکر کرده وتا آخر(باب الهاء مع الکاف) را دار است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: غلامحسین تولیت نجفی قائنی، ۱۳۹۰؛ ۲۷۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: -۹۸]

۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۲۹۷

آغاز: یا للأفیکته اذرمیاه بالبهتان مرفق اقتل ای متباین من الرو؛ **انجام:** نذف ذهب عقله او نفد شرابه انک.

نسخه‌ای است که اول و آخر آن ناقص است و از تورق سطحی نام اصلی آن دست نداد، فرهنگ‌نامه‌ای است در بیست و هشت کتاب به ترتیب حروف تهجی و در هر کتابی نام‌هایی که با حرفی از حروف هجا شروع می‌شود به صورت مفتوح و مضموم و مکسور بودن حرف اول آن آمده، پس از آن از افعال، مهموز، منقوص، اجوف، لفیف و مضاعف آن ذکر شده است، مثلا: کتاب الذال، الذال المفتوحة. ذات الصدور، حاجتها ... ذهب = زر، ذیل = دامن، ذیال = دراز دنب.الذال المضمومه، ذباب = مگس و ... الذال المکسوره ذبح = کشتنی ... و من الافعال، باب بعث یبعث ذبح نافه شکافت و گلو ببرید ... مهموز ... منقوص ... اجوف ... کتاب «المستخلص» تألیف حافظ الدین محمد بخاری در ۷۱۱ق و کتاب «خلاصة الترجمان» اسماعیل باخرزی را در اختیار نداشتم تا این کتاب را با آنها مقابله کنم شاید یکی از این دو باشد(؟)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴-۱۹۰۴]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۳۴

آغاز: بسمله، افتتاح کل امر ذی بال و باللطف الشامل استنجاح الامال ... اما بعد فلما مسحت الاهتداء؛ **انجام:** الباب السادس فی الحروف المفردة ... لو: اگر ... چرا نفرستادی به ما رسولی.

در سه «قطب» است، نخستین اسماء متمکن، دوم مصادر و افعال، سوم ادوات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۸سم [ف: ۱-۴۵۴]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۷

آغاز: اجتنا میوه چیدن، احتبای غیر منقوطه فراهم بستن؛ **انجام:** یوی بضم الیاء و فتح واو و تشدید یاء آخر نام مردیست سنه ۱۱۳۲هـ.ق.

این کتاب لغت که قسمت اول آن افتاده و بر اثر آن نسخه خود را نمی‌توان معرفی کند در آن کلمات در بیست و هشت باب بر حسب ترتیب الفبائی حرف اول آنها آمده و در آن ابواب باز خود کلمات در بیست و هشت باب برحسب ترتیب الفبائی حرف اول آنها آمده و در آن ابواب باز خود کلمات بر حسب ترتیب الفبائی و حرف آخر کلمات مرتب شده‌اند، در انتهای نسخه تاریخ ۱۱۳۲ق آمده و این تاریخ نشان می‌دهد که تألیف کتاب و نگارش نسخه باید اقدم بر این تاریخ باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۲۶۴گ، ۲۳سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۵/۵سم [ف: ۶-۷۴۱]

۲۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۰

آغاز: توکلت علی الله. بسم الله الرحمن الرحیم علیه نتوکل و به نستعین. الحمدلله الذی کرم بنی آدم علی الوری و اختار منهم المؤمنین و ماوراهم من الورا؛ **انجام:** فصل الیاء یحیی اسم نبی علیه السلام ابویحیی ملك الموت الیغی عسیان تستور ...

به تعداد حروف هجای عرب دارای بیست و هشت «باب» و هر باب شامل بیست و هشت «فصل» است، چنانکه خود مؤلف در مقدمه می‌گوید: این کتاب مقتبسی است از کتاب «الاسمی فی الاسماء» از احمد بن محمد میدانی نیشابوری (-۵۱۸ق) که مؤلف آنرا اخذ و در بیست و هشت باب که هر باب نیز به تعداد حروف هجای عربی بیست و هشت فصل دارد، ترتیب داده است بدین ترتیب: باب اول که باب الف می‌باشد شامل کلماتی است که به الف ختم می‌شود و همچنین فصل اول شامل کلماتی است که با

الف آغاز می‌گردد و اولین کلمه فصل الف و آغاز کتاب با کلمه الف مع الف مانند «آلاء» آغاز می‌گردد و مؤلف در ترتیب لغت‌ها اصل و ریشه کلمه را در نظر گرفته است نه ظاهر آن را مثلا کلمات «اعطش» و «عطشان» بدون توجه بحروف زاید آنها هر دو در فصل عین و باب شین قرار گرفته است زیرا همزه آغاز «اعطش» و الف و نون خاتمه «عطشان» حروف زایدند و اصل هر دو کلمه «عطش» می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی ابن حافظ خضر دهخوارقانی، تا: ۱۱۱۰ق؛ مهر: «یا الله المحمود»؛ جلد: چرمی، ۱۳۶گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۱×۳۱سم [ف: ۳-۱۱۶۹]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۵۵

آغاز: بسمله، ابتداء انتهاء انتسا انشا و املا افتتاح و مفاتحت؛ **انجام:** اقتباس و استفارت ... استعمال

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۳۸۵

آغاز: را بذکر رفته و بعضی را بذکر مصادر آن اعتماد نموده و هر مصدری که آخر آن حرفی اصلی نباشد او را در یکی از سه باب باید جست یا باب آخر الف و یا باب آخر تا و یا باب آخر نون ... کتاب الالف باب الالف مع الالف من صدر ثلاثی المجرد انا دریافتن کقوله تعالی غیر ناظرین اناه و هنگام شدن و بنهایت رسیدن؛ **انجام:** یحسو بجای غیر منقوطه آکنده می کند یغشو.

از محتوای موجودی فرهنگ‌نامه چنین می‌توان حدس زد که شامل ۲۸ کتاب است به ترتیب حروف تهجی و حرف اول هر واژه و سپس هر کتابی مشتمل بر ۲۸ باب، به ترتیب حرف اول و آخر واژه که ضمن هر لغتی: من المصادر، من غیر المصادر، من مصدر الثلاثی و ... برای نمونه: کتاب الجیم باب الجیم مع الالف من المصادر. جفا، ستم کردن و قرار ناگرفتن چیزی و بیرون کردن و بدر بردن غم و بخشیدن ... باب الجیم مع الباء من المصادر جلب و جلب گوسفند و شتر و برده و مثل آن از جای برند از برای فروختن و پوست بر سر آوردن جراحت و بانگ بر زدن و برانگیختن ... کتاب الدال باب الدال مع الالف من المصادر. دقا، بسیار شیر خورنده دوا مداوا کردن دیدا سخت دویدن شتر دفاء کرم شدن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۳ سطر (۱۳/۵×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴-۱۹۷۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷/۲ سرود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۰ق [نشریه: ۱۳-۴۱۷]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۰۳

آغاز: باب الالف مع الالف ابتداء آغاز کردن ابتغاء خواستن ابتلا آزمودن و در بلا و رنج افکندن؛ **انجام:** ملکی است که حکمای یونان آنجا بودند مع الها یاه کلمه ای است که برای راندن شتر گویند مع الیاء یومی بضم میم و فتح و او و تشدید یاء آخر نام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۴ رمضان۱۲۴۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۱۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۸-۱۵۰]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۵۲۰

آغاز: از جوامدمشتقات که بین الناس کثیر الوقوع است به عدد حروف تهجی و منازل قمر مشتمل بر بیست و هشت کتاب هر کتابی مبوب بر سه باب و الله الموفق المعین و علیه التکلان کتاب الهمزة باب الهمزة المفتوحة ابق گریزنده اثم بزه کار؛ **انجام:** یمنی دست راست، یوح نامی است آفتاب را باب الیاء المکسوره یسار لغت است و آن لغت رومیست.

کلمات را به ترتیب آغاز حروف الفبا در ۲۸ «کتاب» گرد آوردهو هر کتاب را در سه «باب» (مفتوحه، مضمومه، مکسوره) مرتب کرده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن حاجی محمد جعفر طبیب شیرازی، تا: دهه دوم ربیع الاول۱۲۴۷ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، در پنج برگ آغازین اشعاری عربی از ابن رومی، صلاح الدین صفدی و بختری و محمد عبدالله کاتب، ابونؤاس، صاحب بن عباد، احمد بن قیس، ابن معتز و در دو برگ پایانی اشعاری از ابوالقاسم قیروانی و ابن المعتز آمده؛ جلد: تیماج، ۸۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۸-۸۲]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۹-۹/۱۲۹

آغاز: بسمله کتاب الالف باب الالف مع الالف من المصدر وغیره. ابتداء: آغاز کردن، ابتغاء خواستن، ابتلاء آزمودن ودربلا ورنج افکندن؛ **انجام:** یوز: قسمی است ازشیر که او را بپرورند وشکار کنند. یأس: ناامید شدن، یابس: خشک یعوق: نام نبی است از آغاز تا باب الیاء کلمه «یعوق»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۵۱گ، ۱۲-۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۵۲]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۲۳/۳

آغاز: إناء، دور کردن هنگام شدن و بنهایت رسیدن.إتاء، بسیاری گوسفند و چهارپا؛ **انجام:** یدی، دست بدست زدن و بدام افتادن شکار. یَدی، نعمتها. یدی، دست من.

کلماتی را که در نوشتن یکسان ولی در خواندن متفاوت و دارای معانی مختلف می‌باشند را به ترتیب الفبائی آورده است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۱۰۷گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۵۱-۱۵]

۲۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۲۴/۳

آغاز: سحار غورمضمار مضایق ... جادوگرعمقمیدانتنگ؛ **انجام:** فیضان - دموعجاری شدناشک

نسخه‌ای است بدون خطبه و خاتمه که حدود هشتصد لغت را ترجمه کرده است هیچ‌گونه ترتیبی درکتابت لغات رعایت نشده است. به یادداشت‌های شخصی می‌ماند و چندان اعتباری ندارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۱۵۶۶]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۸۶-ف

آغاز: بسمله. الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع

حکمته ... و بعد فهذه صحائف تتضمن اسماء ترجمة لابد للمبتدی ان یتلقنها و لمرید الادب ان یتحفظها ... و هی تشتمل علی اثنی عشر بابا؛ **انجام:** البهجة زیبایی الفور و النجاح پیروزی

نسخه اصل: فاتح ش ۵۱۷۸. در دوازده «باب» و جز البلغة المترجمة فی اللغة نسخه‌های گوتا ش ۴۰۲ (۷۹۲–ف/۳۱۷۹–ع) و بایزید عمومی ش ۹۵۴ (۸۶–ف/۹۷–ع) است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با ترجمه ترکی زیر سطور ریزتر؛ ۱۳گ [فیلمها ف: ۱-۱۷۶]

۳۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۶۰/۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ... باب الالف ابتدا و افتتاح و انشاء آغاز کردن کار، انتها پایان بردن کار التجا پناه گرفتن و ...

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن جمال الدین، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱-۲۳۶]

۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۰۶/۲

آغاز: سخن گفتن مفاوضه به کسی واراندن؛ **انجام:** صالح و طالح نیک مرد و بد مرد انتها و ابتدا آخر و اول.تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نسخ، کا: نعمت الله، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۲۵–۴۰)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۴۳]

۳۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۶گ (۱–۱۶)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۲]

۳۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۷/۲

آغاز: باب الالف، ابتداء = اول کار، انتهاء = آخر کار ...

به تعداد حروف الفبا دارای «باب» می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۹گ (۱۷–۳۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۲]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۳۱/۱

آغاز: ظلال: سایه ها؛ منقطع: قطع کننده؛ طلعت: دیدن؛ غرا: بزرگوار؛ الفاظ: لفظ ها؛ عبارات: عبارت ها ... ؛ **انجام:** خفی: خط باریک؛ جلی: خط سطبر؛ حسب: حساب؛ ملکت: قایم شدن چیزی؛ مجمره: عود سوز؛ خفاش: شیسره؛ والله اعلم بالصواب.

بدون ترتیب الفبایی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: احتمالاً عبدالرحمن، تا: ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مرکب: مشکی، علائم و سرفصل ها به شنگرف؛ کاغذ: آبی آسمانی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۸گ(۱–۱۸)، ۱۳ سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۷/۱-۴۶]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹۸/۴

آغاز: باب ما اوله الألف اخشم فراخ بینی اذعال افساد استحماش اشتداد اشراف خوف ... ؛ **انجام:** باب ما اوله الیاء غیر بالغ ... یزک طلایه و مقدمة الجیش یساول صف آرا.

رساله مختصری است در بیان معانی لغات عربی به فارسی به ترتیب الفبای اول کلمات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۱۸۶]

● **لغت** / لغت / فارسی

loqat

ناشناخته:

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۹۴/۳

آغاز: آب سه معنی دارد؛ **انجام:** چنانکه بتخانه را فغستان خوانند.

خط: نستعلیق ترک، کا: ایوب بن صائلمش، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۴ص(۳۸–۵۱)، ابعاد متن: ۸/۵×۱۴، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳-۸۹۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۲/۳۵

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد بدانکه هر چند [تفاوت] در السنه و اختلاف در لغات بیش از آنست که ذهن هیچ آدمی محیط آن تواند شد ... اما لغتی چند از فرس که علماء و حکماء و شعرا را در تصنیف بدیع و تألیف صنایع بدان احتیاج است باز نموده می‌شود؛ **انجام:** بخراسان خرج رفتی شبانی دیگر جدا باشد

به ترتیب حروف تهجی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۴۱ص (۴۳۴–۴۷۴ هامش)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۷سم [ف: ۵-۴۳]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۷۹/۵

آغاز: بسمله، باب الالف: ابتداء: اول کارها – اعدا: دشمنان – انتها: آخرکار–استدعا: خواستن – التجا: پناه گرفتن – احصا: شمردن؛ **انجام:** عاطفه: مهربان – عابرالبسیل: راه گذر– عزیزالوجود: آنچه دشواربدست آید– [...] – علی رأوس الاجتهاد: برسر حاضران

مجموعه لغات عربی به فارسی که ترتیب حروف تهجی از اول دریک دفتر گردآوری شده است، نسخه حاضر از اول «حرف الف» تا اواسط «حرف عین» را دربردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۱؛افتادگی:انجام؛ ۱۶گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۶]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱

اوراقی است از یکی از کتاب‌های لغت فارسی به فارسی که برای شناسایی آن، مقداری از آن نقل می‌شود: باب لام فصل الف، ال، با اول مضموم به معنی او باشد و با اول مکسور شهر و ولایت بود، الاماندار نام ذو القرنین باشد الا و با اول مفتوح آتش باشد و آنرا لاویز گویند ... فصل با، بل با اول مضموم بثانی زده اول احمق و نادان را گویند دوم به معنی بسیار هوس، بسیار کام آمده چنانچه بلهوس و بلکام نیز به معنی بسیار آمده و بسیار کام بود و با اول مکسور به معنی بگذار است و آن مخفف بهل است ...؛ بی‌کا، تا: گویا قرن۱۱، ۶۵گ، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲-۸۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۴۹

آغاز: بدانکه عرب به جیم و پا و گاف و ژا مثل چه و پا کردن و کژ تنطق ننمایند الا نادراً و فارسیان به صاد و ضاد و طاء و ثاء و حاء و عین و قاف تکلم کنند مگر بطریق ندرت ... آغاز کلمات: آرا آرایش و آراینده و به معنی دوم با فاعل مشتمل شود چون سخن آرا و بزم آرا، آسا بمعنی مانند و آسایش و آساینده و امرا از آسایش و در این معنی با باء استعمال کنند؛ **انجام:** ضمادوار و

بر جراحت مالیدن و خرقه ای که بر سر چوب کرده گذارند فصل فی الراء المهمله ضرریان ضرر گزند و جای تنگ ضریر نابینا و لاغر ...
در آغاز فصولی در کلیات مباحث لغت‌شناسی و سپس لغات به ترتیب پایان حروف کلمات در ضمن ابواب و فصولی با شواهدی شعری از سعدی و منصور شیرازی خاقانی و ظهیر و انوری و کمال اسماعیل و کاتبی و حافظ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «سعید مرید محمد اسدخان» (دایره)، «عبدالعظیم مرید اسدخان» (دایره)، «سرافراز گردید از لطف حق شاه سلطان غازی خان محمد» (دایره)، «اسدالله خان» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲۸-۱۸۴]

۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۷۲/۲

آغاز: انف: بینی انی و انی و انی ساعت. اناء ج انی بغایت گرمی رسیدن و گاه آمدن؛ **انجام:** تنزیل فرو فرستادن پراکنده. تنکیل: بند بر نهادن. تنعیم به ناز و نعمت.
واژه نامه مختصری است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۵-۸۹]

۷. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه: ۳۱

آغاز: ... او اوج حضیض ادهم و اشهب کرد آخر او لیل و نهار کمال اسماعیل گوید؛ **انجام:** یقه گریبان، یله رها و رها کره، یویه آرزو، یوره (؟) شه درخت برداری قیمه و تخم مرغ که در هم بزنند.
مشتمل بر ابواب به ترتیب حروف فارسی و هر یک در فصولی نسبت به حرف آخر کلمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الثانی۱۰۰۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد شریف به حاجی علی رضا؛ ۱۰۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: -۵۱]

۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۹۴

آغاز: این تصنیف می‌رسد که پریشانی بیشتر مناسبت دارد به این بیت که پریشان کردن و جداکردن و افشاندن؛ **انجام:** خورد مخالفان تو خون دل و جگر ×× قوت موافقان تو یزدادی و عسل
خط: نستعلیق، کا: علی بن عینی (عیسی) ازناوی برورودی، تا: ۱۸ ذیقعده ۱۰۷۰ق؛افتادگی:آغاز؛مهر: عسکر بن حاجی بابا (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۶۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۴۰]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۲۲

تألیف آرزو؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴-۶۶]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۸۱/۱

آغاز: بسمله حمدله، علی من اولی افصح اللغات محمد صلی الله علیه و آله اجمعین اما بر رای ارباب اللباب؛ **انجام:** از فلان نقاع می‌گشاید پهلو کردن اختراز کردن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ جلد: میشن [رایانه]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۵۹/۲

آغاز: ایزد الله تعالی، یزدان: خالق، خدا: واجب الوجود؛ **انجام:** خزینه را خزینه دن فرد عالم
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: استانبولی، ۷۱گ (۲پ-۷۲ر)، ۱۷سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۷-۴۴۶]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۶

آغاز: قسمت اول: بسمله آلا، آسا، آوا، آشنا، آشنا، آسیا الخ.قسمت دوم: بسمله اسا بکسر الف به معنی خمیازه و به معنی شبه و نظیر هم آمده؛ **انجام:** یمنی دست راست و قسم و میمنت، یتامی یتیمان، یتمطی خرامان می‌رود.
لغت فارسی و عربی کتاب موجود مشتمل بر لغات عربی و فارسی می‌باشد که به ترتیب اواخر آنها مرتب گردیده و فارسی و عربی آنان از یکدیگر مجزی و فرهنگ تازه ای است، مؤلف پس از این که کلمات و لغات را از الف تا یا منظم نموده دوباره یک به یک آن لغات را ذکر وبه شرح وبیان آنها پرداخته و برای اثبات معنی مذکور شعری از یکی از شعرای معروف شاهد آورده واشعار: ابن یمین، خاقانی، دقیقی، فردوسی، سید حسن غزنوی، رشید وطواط، آذری، مجد همگر، سعدی، مولوی، اسدی، امیر معزی، انوری، عمادی، کمال اسمعیل، خواجو کرمانی، حافظ، اوحدی، امامی هروی و بسیاری دیگر از متقدمین و متأخرین به استشهاد در آن دیده می‌شود و از اشعار صبا ملک الشعرا متوفی به سال ۱۲۳۸ و میرزا ابوالقاسم قائم مقام متوفی به سال ۱۲۵۱ و میرزا محمد تقی علی آبادی صاحب تخلص متوفی به سال ۱۲۵۶ و محمد حسین عندلیب تخلص پسر ملک الشعرا درآن مکرر دیده شد، در اول وآخر کتاب مؤلف نامی ازخود نبرده ودر ذیل مطالب کتاب هم با جستجوی زیاد اثری از وی پیدا نشد، بالای صفحه اول ودوم نسخه نوشته شده: «این مسوده باطله کتابست خدمت قبله گاهی حکیم باشی دادم که اگر لغتی ضرور شود دراینجا پیدا کنند تا کتاب صحیح شود انشاء الله واین را درآب بشویند و صحیحش را نگاه دارند و شرط کردند که احدی از روی آن ننویسد که ناقص است و بدنامی کتاب صحیح»، پشت صفحه نخستین از طرف اعتضاد السلطنه چنین نوشته‌اند: «هو کتاب در لغت است شخصی جمع کرده است چون زحمتی در جمع کردن آن کشیده و گفته است به آب بشویند از بابت کثرت زحمت او شایسته نبود محو شود در کتابخانه مبارکه نواب مستطاب اشرف والا شاهزاده اعظم افخم اعتضاد السلطنه وزیر علوم و معادن دام اقباله ضبط شد فی شهر رجب ۱۲۹۷».از قرائن بالا به دست می‌آید که تألیف این کتاب در اواخر قرن سیزدهم هجری و درهنگام پادشاهی ناصرالدین شاه انجام پذیرفته است و درالمآثر والاثار چهار نفر به عنوان حکیم باشی معرفی شده‌اند: ۱. درص ۲۰۳ می‌گوید: میرزا محمد حسین طبیب کاشانی از حکیم باشیان مشهور این عهد جاوید مهد است، ۲. ص ۲۱۰ نگاشته: میرزا ابوالفضل طبیب کاشانی مقیم دارالخلافه از حکیم باشیان

معتبر بود الخ، ۳. ص ۲۱۹ نوشته: میرزا محمد حکیم باشی شیرازی درایران چنان است که ارسطو در یونان معالجاتش به نتائج دم عیسوی می‌ماند الخ. (این حکیم باشی جد پدری جناب آقای حکمت وزیر معارف است)، ۴. محمد قبلی که درص ۱۷۳ و۱۷۴ در ذیل خلاصه عباسی به شرح حال وی پرداخته ایم. و نیز در ص۲۰۲ الماثر والاثار نگاشته شده: «میرزا عبدالمطلب کاشانی مشهور به ادیب درشعب ادب وعلم طب رنج بسیار برده وخون جگر خورده و درفن ادب واحاطه به لغت عرب و تفسیر و طب مسلم است»و در کتاب مذکور که شامل حال دانشمندان چهل سال اول سلطنت ناصرالدین شاه می‌باشد جز عبدالمطلب درفن ادب و احاطه به لغت کسی معرفی نشده بنابراین به احتمال قوی این کتاب تألیف وی باشد و حکیم باشی مذکور که مؤلف نسخه، کتاب خود را پیش او فرستاده بایستی میرزا محمد حسین باشد که مقیم طهران و تا هنگام تألیف المآثر والآثار زنده بوده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از قرائن به خوبی واضح می‌شود که خط مؤلف می‌باشد و تأليف آن خاتمه نیافته؛ واقف: سپهسالار؛ ۱۴۹ص، ۱۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۲-۲۶۳]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۱۶

آغاز: باب الالف و آن مشتمل است بر دو فصل، فصل اول در ذکر اسامی شهور و نامهای رجال و القاب نظام آقست به مدالف و قاف مفتوحه به سین مهمله زده و تاء فوقانيه بر وزن پابست نام یکی از ماههاست؛ **انجام:** و عرض شمالی آن چهل و شش درجه و چهل و هشت دقیقه است اینجا محفوظترین شهرهای جرمن است زیرا که اطرافش کلا و حل و کل و رفتن

واژه‌ها و نام رجال و اماکن جغرافیایی را به ترتیب حروف الفبا با عناوین باب و هر یک در فصولی گرد آورده است. واژه‌های این کتاب تمامی از لغات لاتینی است؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۲۰-۲۱۸]

۱۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸/۵

آغاز: بسمله، ایزد خدای عز و جل، افسر تاج، اورنگ تخت، ارشنگ نگارخانه مافی آژنگ، چین روی آسا مانند؛ **انجام:** خلیل دوست، راهب پیر ترسا، ذلت گناه، صنف بزمین روئیدن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۱ص(۵۶پ)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲-۲۷۵]

۱۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۹/۴

آغاز: حمد و ثنا بی آلت و مخترع بی غرض ... این لفظی چند است که بر زبانها متداول است و در نامهای پارسی و تازی مستعمل و مبتدی چون اینقدر یاد گیرد و در استعمال آورد عبارت او در محاورت مهذب گردد ...

خط: نستعلیق، کا: حسن علی بن محمد حسین انجدانی، تا: ۱۲۳۰ق؛۱۵گ(۱۱۳-۱۲۷)،اندازه:۱۱×۱۳سم[نسخه پژوهی: ۳-۱۶۳]

۱۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۹/۵

آغاز: بسمله. الالف - الله خدا، اصفیا برگزیدگان اتقیا پرهیزکاران، اصفیا کسی که رازداری با ایشان داشته باشد

کتاب اللغت من حروف الهیجا؛ خط: نستعلیق، کا: حسن علی بن محمد حسین انجدانی، تا: ۱۲۳۰ق؛ ۲۳گ (۱۲۸-۱۵۰)، اندازه: ۱۱×۱۳سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۳]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۵۵/۱

آغاز: کتاب الهمزة الباب الاول اب آبق گریزنده ث آثم بزه کار ج آجر خشت پخته؛ **انجام:** باب الياء المكسورة س يسار لغتيست در یسار ... و الله اعلم بالصواب.

خط: تحریری، کا: جلال الدین، تا: ۱۲۳۷ق؛ مصحح؛ مهر: «خادم ربیع الاولیا بهار علی شاه»؛ جلد: تیماج، ۲۲۵ص (۱-۲۲۵)، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲/۴۷-۹۷]

۱۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۷۴/۲

آغاز: استجاد یاری خواستن استیجاش لشکر خواستن - استبداد بتنهائی کاری کردن؛ **انجام:** یاقوت سنگ سرخ بود که بسیاهی زند - ید - دست تمت الرساله ...

لغت‌نامه‌ای است عربی به فارسی از حرف الف تا یا که ناقص الاول است و پیدا نیست که با رساله اول ارتباطی دارد یا اینکه خود رساله‌ای مستقل می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج، ۲۸گ(۱۹-۴۶)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳-۷۵۶]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴/۲ سرود

در ذیل آن تاریخ ۹۶۳ دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق، در حاشیه کنز اللغه است؛ جلد: تیماج [نشریه: ۱۳-۴۲۵]

۲۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۱

آغاز: بسمله باب الباء بشارت: مژده دادن، بشیر: مژده دهنده، بر: بیابان، بررک: ندم؛ **انجام:** الاحسان: نیکویی کردن، التلاق: ملاقات نمودن، العفو: درگذشتن، الرووف: مهربان، المساء: شب.تم

کا: علی، تا: جمادی الاول۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج [ف: ۱-۳۳۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۵/۱

آغاز: بسمله. فصل الالف، الالف مع الالف. آئین: زیب و آرایش و طرز و دستور. آبشار: زهگذر آب که بالا به پهنائی بزیر ریزد؛ **انجام:** فصل الياء اليا مع الراء يرليغ: فرمان شاهی. اليا مع الميم، يم: دریا، اليا مع نون، ینابیع: چشمهای بزرگ آب. اليا مع الواو يواقيت جمع یاقوت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۵ صفر۱۲۷۶ق؛ جلد: مقوا، ۲۵گ (۲پ-۲۶ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۴۴-۱۷۹]

۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۶۶/۲

آغاز: اسعاب: گرسنه کردن، گرسنگ ها جمع سعب.اسهاب: بسیار گفتن ودر بیابان اسب؛ **انجام:** باب التاء مع الفاء تاسف: اندوه خوردن، تألیف: سازگاری دادن وچیزی را باهم تمام کردن ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۶سطر [ف: ۱-۳۶۲]

۲۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۹۳

آغاز: لعبة بازی تفاحة سیب ×× تعال بیا یا آیی / نلعب بازی کنم مع با ×× امام جلو بیتنا خانه ما؛ **انجام:** ینقل جا به جا می‌شوند ×× خلقین بسوی دیگ بزرگ / ویضرمون وروشن می‌کنند ×× ان یطیب تا پاک بشود

دفتر کوچکی که در آن مجموعه برخی لغات که احتمالاً به درس عربی اختصاص دارد از عربی به فارسی بامداد وقلم نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۸۰گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۲-۸۹۲]

۲۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۸۴۲/۱

آغاز: باب الالف ۲۱ فصل است و ۹۳ لغت فصل اول همزه ۱۴ لغت است: آذر فر ...

لغات تحت عنوان باب و فصل آمده است، باب الف ۲۱ فصل و ۹۳ لغت، باب الثاء و ۱۶ فصل است، این لغت‌نامه ناظر به ۲۰ فصل است و ۹۰ لغت ... این لغت‌نامه ناظر به کتاب محمد هندوشاه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغازوانجام؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۱۴۴]

۲۵. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۲۷۱

معجمی که در آن کلمات جدید به فارسی آمده است، و گمان می‌رود که تاریخ فراغت از تألیف آن ۲۳ رجب ۸۹۶ق باشد، و از ابتدای آن ۹۶ برگ افتاده است و در آخر کتاب بابی در چند اسم آمده است، فصل فی الحساب ... فصل فی الکسور، و أول عنوان فی الکتاب: باب الراء المضمومة ب، الرباح کی ماده الربابیح جمع رباح جهار جهار الربان ناخذاه ای مهتر ملاحان و یقال افعل ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۹سطر (۸×۱۷) [تراثنا: س۶ش۳-۱۰۸]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۹۹

کتابی در لغت به ترتیب حروف ابجد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۷۳

فرهنگ فرانسه - فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۴/۲×۳۷/۹سم [رایانه]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۲۲۶

آغاز: مضرب: تازیانه زخم زن تازیانه مماس چسبیده مناص پناه گاه؛ **انجام:** قطر جمع اقطار عمق و عرض و طول را گویند ظلم یعنی دهن باد بروت یعنی مغرور و متکبر

معنی لغات مشکل تعدادی از کتابها که دارای نثری مغلق می‌باشند، به طور پراکنده در این مجموعه آورده شده که به ترتیب ذیل می‌باشد: از تاریخ [جهانگشای] نادری، از تاریخ المعجم [فی آثار ملوک العجم]، از منشات میرزا مهدی خان، از کتاب خزان بهار؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ خریداری از قدبیگی؛ جلد: مقوایی، ۳۳گ (۱پ-۲پ و ۱۰پ-۳۰پ و ۴۰پ-۴۹پ)، ۱۳سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [رایانه]

۲۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۹۱/۴

آغاز: باب الف، افتتاح وفاتحه ومفتح وبدووابتدا وبدائه ومبدأ ودیباچهومطلع =آغاز کار، انتها ونهایت ومنتهی وخاتمه ومختتم واختتام ومقطع = پایان کار، انبساط = گشادگی؛ **انجام:** یمکن= تواند بود، یدیم الله دولته = همیشه دارد خدا دولت اورا، یرحم الله عبداً قال آمینا = رحمت کند خدا بر بنده ای که گوید آمین.

کتابی به ترتیب حروف الفبایی که درهامش کتاب «معیار جمالی» کتابت شده و به صورت مختصر وکوتاه می‌باشد که لغات فارسی به فارسی معنی شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ازموقوفات شهید؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: -۹۹]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۷۹

کتابی در لغات قرآن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۵×۳۹سم [رایانه]

۳۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۳۱۲/۴

مقاله‌ای به زبان عربی و از فارسی به عربی؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، ۳ص (۳۲۰-۳۲۲)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [تراثنا: س۶ش۴-۹۳]

۳۲. تهران؛ حکیمی، ابراهیم؛ شماره نسخه: بدون شماره

به فارسی و فرانسه با شواهد شعری؛ بی‌کا، بی‌تا؛ دو جلد [میراث اسلامی: ۵-۶۲۰]

۳۳. تهران؛ حکیمی، ابراهیم؛ شماره نسخه: بدون شماره

تاریخ تألیف: ۱۳۱۷ق؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۲۰]

۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۳۹/۵

آغاز: باب الزاء. ناژ نوژ، نشک. این هر سه یکی است. و آن درختی باشد مانند سرو؛ **انجام:** دقیقی گفت: دل بر چون بدانست کم کرد ناشکیبا×× بگریخت تا چنینم دیوانه کرد و شیدا

به بخشی از فرهنگ اسدی طوسی می‌نماید؛ خط: نسخ نزدیک به نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۹گ (۴۴ر-۶۲پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۲×۱۸/۷سم [ف: ۹-۶۵]

۳۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸/۴

آغاز: باب الف : آسا: دهان دره باشد و از ملالت یا غلبه خواب باشد و آسای دیگر: مانند باشد چنانکه گویند شیر آسا و ...؛ **انجام:** وقتی خراسان زندی و خرج کردند و شیان جزا و مکافات بود تمام شد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۳۶ر-۵۶پ)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲-۲۷۵]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۵۳۷ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۳۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۶/۷

آغاز: هذا کتاب زبان فارسی و فهلوی و دری. بسم الله الرحمن

الرحیم و به نستعین. الحمدلله الواحد القدیم و الصلوة علی رسوله الکریم اما بعد بباید دانست که این زبانرا بپارسی دری و فهلوی خوانند؛ **انجام:** یکسر از سر چتر ؟خلاق معانی راست: درختان درآن ماه برفی که خوردند ×× درینماه کردند یکسر شکوفه ... / و ... یال بازو و بن گردن باشد ×× فردوسی راست/ سپهبد برو یال جنگ گرفت ×× بر آورد و زد بر زمین ای شگفتو ... کمیت اسب زرد پاچه. ممشوق اسب لاغر ...

لغت منتخب زبان فارسی و فهلوی و دری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ، ۱۶–۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۷۲]

۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۲

آغاز: زراندود کردن، آراسته: باجلوه، غویه: تزویر، گول زدن، داهی: بزرگ، التزام: به گردن گرفتن، جلا: ترک کردن؛ **انجام:** تکلف: رنج وزحمت، احرار: آزادگان، زادو بود: محل تولد، تفکه: لذت بردن وسرگرمی.

مقداری از لغات مشکل زبان فارسی را به فارسی معنی کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۴۲گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۴–۱۶۵۵]

● **لغت** / لغت / فارسی به ترکی

loqat

۱. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۷۰

مصادر کلمات فارسی و بعضاً کلمات عربی را که در زبان فارسی معمول است به ترتیب حروف تهجی و مراعات اعراب مفتوحه و مکسوره و مضمومه نوشته و معنای آنها را با ترکی اسلامبولی زیر هر کلمه نوشته‌اند و غالباً کلمات مرکبه را هم مثل کلمات مفرده نوشته مثل آب آوردن و آب گشادن و از مؤلف و تاریخ تألیف خبری نیست فقط در آخر کتاب با جوهر قرمز نوشته شده؛ کا: بید آصفی الرومی، تا: ۹۵۱ق؛ به همین مناسبت در پشت صفحه اول کتاب به خط درشت نوشته شده لغت ایاسی. [ف: -۱۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۲/۳

آغاز: اژخ سکل و فوق قوز، اژدف طاوشنجل و الج، اژدرها اژدر، اژدهام طوشجل؛ **انجام:** نفیر بوری، نفیس غایت ایو، نفج سیارکن نکرکی صاچلن (؟) نفول بالدر ...

لغات فارسی را آورده و زیر آن معادل ترکی هر یک را نگاشته است به ترتیب حروف تهجی، بدون نبویت و عنوان خاصی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱–۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۸۸ص (۱۵۳–۳۴۰)، ۸–۹سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۱سم [ف: ۴۰/۳–۷۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۲۶/۱۲

آغاز: بسمله، خدا (تنکری) ایزد دادگر ... آسمان (کوک) ...

پشت سر هم کلماتی را آورده و زیر آنها معنی را به زبان ترکی بیان کرده و آنچه را که مترادف است با حرف «م» مشخص کرده است؛ بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۷گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۵۱–۷۵]

۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۴/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۲×۲۰سم [رشت و همدان: ف: -۱۵۹۵]

۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۹۱/۲

آغاز: آرا، امر ازآرایش وآراینده به معنی دوام با فاعل مستعمل می‌شود چون سخن آراوبزم آرا

لغات فارسی را ابتدا ریشه‌یابی وبه فارسی معنی کرده وبعد به ترکی برگردانده از آخر ناتمام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ازموقوفات شهید؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: -۹۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۶۰

آغاز: دانستن یلمک، شناختن اکلمق، آموختن اکر تمک؛ **انجام:** هزار با هزار بیک کره بیک

فرهنگ فارسی ترکی است که الفاظ به فارسی و روی آنها به ترکی ترجمه شده، که در آغاز مفردات اسماء پس از آن مفردات افعال پس از آن جمله‌های کوتاه می‌آید و فرهنگ تطبیقی است برای آموختن این دو لغت؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۹۹۹ق؛ جلد: مقوایی، ۴۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۸–۳۰۴]

۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۹۳بخش۳

آغاز: الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته

نسخه اصل: فاتح ۵۱۷۹.عربی به فارسی و ترکی در دوازده باب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشت «تاریخ اوایل شهور رجب من سنة ثمانية و ثلاث مئه (۸۰۳)، بخشایش بن جامچه از آق شهر» در ص ع خط محمد بن علی عبادی هست [ف: -۱۳۷]

● **لغت** / لغت / فارسی، عربی، ترکی

loqat

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱/۱

آغاز: فصل؛ الف از فارسی به معنی قریب و اتصال و فاعل آید در آخر کلمه و نیز بدل منادای محذوف آید ...

مؤلف در آخر مقدمه می‌گوید: این رساله‌ای است مشتمل بر بعضی از لغات فارسی و عربی و ترکی که مندرج است به ترتیب حروف تهجی، در مقدمه بعضی از قواعد دستور فارسی – الف در فارسی و حرکتها و اضافه در فارسی – را با عنوان «فصل» آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ اندازه: ۱۰×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۳–۱۶۶]

● **لغت** / فرهنگ اصطلاحات / فرانسه – فارسی

loqat

این کتاب که محتملاً در دوره سلطنت ناصرالدین شاه تحریر یافته حاوی کلمات و اصطلاحات فرانسوی است که به فارسی ترجمه یا برای آن معادل فارسی آورده شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۴

آغاز: عزم حکم Arrete؛ **انجام:** به پاکی و تمیزی ندارند Souci de la Proprete

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ خط آن بسیار زیبا است (چه در قسمت فارسی و چه در قسمت غیر فارسی) معانی فارسی لغات در برابر هریک از لغات فرانسوی با مرکب قرمز آمده و در بعضی موارد نیز معانی اضافی و تصحیحاتی با مرکب بنفش برای لغات فرانسوی در متن دیده می‌شود که محتمل است از آن ناصرالدین باشد، مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، ۱۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۲۹۷]

● **لغت** / لغت / فرانسه - فارسی

loqat

تهران؛ حکیمی، ابراهیم؛ شماره نسخه: بدون شماره

لغت فرانسه: به فارسی که بیشتر جنبه پزشکی دارد؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۲۰]

● **لغت (منتخب)** / لغت / عربی و فارسی

loqat (mn.)

منتخبی است از یکی از کتب لغت که ظاهراً کاتب آنها را انتخاب و تنظیم نموده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۵۵/۱

آغاز: همیشه تا مصنفات رسائل لغات مصادر سخن پروری دیباچه کتاب بیان ماهیات صحاح کلمات را؛ **انجام:** یلی نزدیک می‌شود و او فعل مضارع است مشتق از ولی یا لی جمع یولو است.

خط: نستعلیق، کا: محمدصادق، تا: ۱۲۲۸ق، محشی؛ جلد: گالینگور، ۶۸گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف مخ -۲۲۸]

● **لغت (منتخب)** / لغت / فارسی

loqat (mn.)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۶/۴/۵

آغاز: لغت گزیده؛ بسمله؛ آذر: آتش. آمرزگار: عفو کننده ... و لغت اعضاء و جوارح انسان؛ بسمله؛ اهاب: جلد. انف: بینی؛ **انجام:** یفتنج. کوره مار سیاه. یمامه: کنیزکی بوده است کبود چشم که از سه روز راه هر چه بود میدیدی ... و ... یافوخ: میان سر و تهی کله ... عشل: شتاب رفتن ... قمس: بآب فرو بردن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۵گ، ۱۸-۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۷۲]

● **لغت اتراکیه = بهجة اللغة = مقالید ترکیه** / لغت / ترکی

loqat-e atrākīyye = bahjat-ol loqa = maqālīd-e torkīye

قاجار، فتحعلی بن کلبعلی، ۱۲۱۰ قمری

qājār, fath-ʻal ebn-e kalbʻalī (1796 -)

اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۴-۱۲۸۰ق

مؤلف در زمان سلطنت فتحعلی شاه قاجار مدت ۱۷ سال را به اتفاق عباس میرزا در جنگ با روسیه در ایروان بوده و در آنجا چون به تألیفات میر علی شیرنوائی علاقه‌مند بوده به تعلیم لغت جغتائی پرداخته، و پس از نصب علی نقی میرزا رکن الدوله به منصب والی‌گری خراسان مؤلف نیز به سمت یوزباشی‌گری در خدمتش به خراسان رفته و مدت دو سال از محضر یلنگ توش خان کدخدای ایل جلایر و کلات در آموختن لغت جغتائی استفاده نموده و پس از چندی به اتفاق بیگلرخان چاپشلو به دره جز و تجن رفته و از صوفی و قاضی آنها نیز در تعلیم این لغت کوشش نموده و مدت سی سالی را که در خدمت دولت بوده به فراگیری این زبان همت گمارده و در ولایات مختلف ایران و روم به دنبال فرهنگ لغت جغتائی گشته و فقط متفرقاتی یافته که به نظرش کافی نیامده تا آنکه به سال ۱۲۷۴ق که میل ناصرالدین شاه قاجار به تألیفات میرعلی شیر نوائی را دیده به تألیف کتاب حاضر پرداخته و به سفارش شاهزادگان و وزیران آنرا عوام فهم نگاشته است. فرهنگ حاضر به ترتیب حروف الفبائی تنظیم شده و در آغاز مقدمه مفصلی در روش کار خود و فرق‌های بین لغت جغتائی و ترکی ایران را متذکر شده و مباحث مفصل این بحث را به کتاب «مبانی اللغه» میرزا مهرخان صاحب سنگلاخ حواله داده است.

آغاز: خدایا مسلم خدالیق سنکا ×× بیر اوشه که دأبی کدالیق سنکا / خداوندی مثل و مانند سین ×× خداوند لارغه خداوند سین

[الذریعه ۳/۲۲]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** یتیمانه طراران یکران اسب باشد

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۷ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج، ۴۲۷گ، ۱۷سطر (۱۵×۲۲)، اندازه: ۲۴×۳۳/۵سم [ف: ۴-۲۸۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بو نکته پتیلری در و بیرله ×× سوزکیم ناچاکیم اوراتیم آخر / او تلوق دل و آه سرد بیرله ×× یغلای یغلای تو کاتیم آخر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۰ق؛ مصحح؛ بعد از مقدمه کتاب یادداشتی از مؤلف آمده که نگاشته سه نسخه از این کتاب را برای برخی نوشته که نسخه حاضر از تمامی آنها کاملتر است؛ جلد: تیماج، ۳۵۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۵۱۲]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** یتیمانه طرارانه یکران اسب باشد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۲۰گ، ۱۷سطر (۱۵×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۴-۲۸۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پیشلا میشی بفتح اول بلغت مغول رهبری و راهنمایی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق، جا: مشهد رضوی؛ صفحه دوم تاریخ تولد مؤلف و حاصره ایروان ومنازعه عباس میرزا با چاپان اوغلی و مناظره پاسکویچ و والی گری رکن الدوله علی نقی میرزا در خراسان و شکست سفر مرو از ترکمان تکه ضبط شده؛ جلد: میشن، ۱۸سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۴سم [ف: ۵-۲۰]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۶/۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ ۱۸سطر [ف: ۵-۲۱]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۰

از باب الالف الممدوده تا اندکی از باب الیاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۱۷ سطر(۱۵×۲۲)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: -۳]

● **لغة الاضداد** / لغت / عربی

luġat-ul aḍdād

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ – ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

تاریخ تألیف: جمعه ۱ ذیقعده ۱۲۴۵ق

لغات اضداد را (لغاتی را که دارای دو معنای مخالف یکدیگر می‌باشند) به ترتیب حروف اواخر کلمات با عناوین ابواب با لحاظ حروف اوایل آنها با عناوین فصل از کتب لغت گرد آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۸۴/۳

آغاز: الحمدلله خالق البشر و رازق الحجر و الصلاة و السلام علی اشرف الانبیاء و المرسلین محمد و آله و عترته المعصومین؛ **انجام:** فصل الکاف اکدی زاد و نقص.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۹گ (۸۱پ-۸۹پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۳-۷۳]

● **لغت الفاظ = فرهنگ عربی- فارسی** / لغت / عربی، فارسی

loqat-e alfāz = farhang-e a‘rabī- fārsī

فرهنگ لغات عربی-فارسی در چند «باب» است که ترجمه ترکی عثمانی آن نیز در ذیل کلمات نوشته شده است. نسخه‌ای از این اثر در دارالکتب قاهره به شماره ی «۳-م مجامیع ترکی» همراه ترجمه فارسی آن موجود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۸/۶ کر

آغاز: بسمله، باب الألف ابتدا و افتتاح و انشا: آغاز کار کردن، اش باشدن با یشلمق؛ انتها: بپایان چیزی رسیدن، شیئنک آخرنه ایرشمک؛ **انجام:** یمین: مبارک، م؛ یدیم الله تعالی: پیوسته داراد خدای او را، حق تعالی آنک دولتین دایم قلسون؛ تمت بعون الله الملک الوهاب

خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ ۱۸گ (۱۲۳ر-۱۴۰ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴۰/۲-۳۶]

← لغت ایاسی > لغت

● **لغة البهلوی** / لغت / عربی

luġat-ul bahlawī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۲/۷۱(آ)-۴۶۳/۷۱(ب)-ف

نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹. گزیده از لغت نامه اسدی طوسی.درهامش؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۴ق؛ ۳گ (۱۶۴پ-۱۶۶پ) [فیلمها ف: ۱-۴۸۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۶/۷۱ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۸ش۱-۵۶]

← اللغة التحفة > حمد و ثنا
← اللغة التحفة > فرهنگ عربی بفارسی

● **اللغة التحفة = الفاظ مفرده و مرکبه = فرهنگ لغت** / لغت / عربی به فارسی

al-loqa-tot tohfa = alfāz-e mofrade va morakkabe = farhang-e loqat

این رساله درحدود ۵۰۰ بیت کتابت دارد. درخود کتاب نامی از جامع نیست ودرجای دگر هم گردآورنده آن را نیافتیم، ولی درآخر نسخه کلمه «لراقمه» موجود است بنابراین شاید محمد امین کاتب نسخه، مؤلف باشد.مقصود وی از این تألیف از عبارت مقدمه معلوم می‌شود: «اما بعد بدانکه این الفاظ چند است از مفردات و مرکبات که بر زبان‌ها متداول است و در نامه‌های تازی و پارسی مستعمل، مبتدی چون این قدر بخواند و یاد گیرد و در استعمال آرد عبارات او در محاورات و مکاتبات مهذب گردد انشاء الله تعالی فصل الخ».این رساله درپنج «فصل» مرتب گردیده ومؤلف نظم وترتیب صحیحی برای آن درنظر نگرفته و فصل آخر آن در اضداد است برای نمونه قسمتی از یکی از فصول آن را نقل می‌کنیم: فصل «معزز» عزیز کننده، «مغیث و غیاث» فریادرس، «رکن» گوشه، «عضد» یار و بازو، «فلک» آسمان، «قطب» آنچه آسیا بر او گردد، «قیام» آنکه ایستادگی بدو بود، «عده» ساخته از جهت حوادث، «زین و زینت» آرایش،

«مجد و شرف» بزرگواری، الخ.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۰۷

آغاز: بسمله حمد و ثنا مبدع بی آلت و مخترع بیغرض و علت را و درود بسیار بر سید انبیاء الخ؛ **انجام:** «راجی و خاطی» امید دارنده و گناهکار، «میمون و همایون» مبارک و خجسته، «ابتدا و انتها» اول و آخر والله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب تمت.
خط: نستعلیق خوب، کا: محمد امین، تا: ۱۱۰۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۱۸۷]

● **لغت حروف هجاء** / لغت / فارسی

loqat-e horūf-i hejā’

در آن معنای حروف فارسی و پس از آن معنای حروف ابجد و ... ذکر شده است.

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۵۷/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۳۸پ-۳۹پ)، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: -۱۶۲]

← لغت حلیمی > بحر الغرایب
← لغت حلیمی > شرح بحر الغرایب
← لغت زیرک > ارهاض اللغة

● **لغت سفری** / لغت / فارسی و عربی

loqat-e safarī

نصیری فراهانی، ابوتراب، قرن ۱۳ قمری

nasīrī farāhānī,abū-torāb (19c)

از میرزا ابوتراب نصیری فراهانی وزرا حسب گرجستانی که در چهل سالگی بازنشسته بوده (دیباچه)، به ترتیب تهجی، دو جلد در یک مجلد: ۱. دارای ۵۶۰۰ لغت عربی به فارسی به سال ۱۲۴۴؛ ۲. دارای ۵۴۰۰ لغت فارسی «با مقدمه‌ای به فارسی» از روی فرهنگ سروری و شاهنامه، بیشترین بی تفسیر، در دیباچه آمده که همه آنها بایستی به روسی ترجمه شود ولی تنها در ص اول برابر روسی آنها نوشته شده است به سال ۱۲۴۳.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴و۱۲۴۳ق، جا: پطرز بوغ؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۲۳سطر(۱۲-۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [سنا: ف: ۱-۲۶۹]

● **لغت شاهنامه** / ادبیات / فارسی

loqat-e šāhnāme

بغدادی، عبدالقادر بن عمر، ۱۰۳۰ - ۱۰۹۳ قمری

baqdādī, ‘abd-ol-qāder ebn-e ‘omar (1621 - 1682)

وابسته به: شاهنامه؛ فردوسی، ابوالقاسم (۳۲۹-۴۱۶)

چاپ: چاپ کارلوس زالمان در پتروپولی در ۱۸۹۵.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۶۲-ف

از روی چاپی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۴۵]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ف۷۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: -۱۷۶]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه: ف۷۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۹۹]

● **لغة الصرف** / لغت / عربی به ترکی

loqat-os sarf

ترجمه لغات اسماء و افعالی است که به عنوان شواهد صرفی به کار می‌روند به زبان ترکی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۴/۴

آغاز: باب الالف: اجلوز دوه یر غلامی، اسلنقی قفاسی یتدی، اقشعر درسی برآرایه؛ **انجام:** یئس نومیذ، یتصابی من الصبی، یرعوی ای رجع
خط: نسخ، کا: علی بن قاسم، تا: با تاریخ۱۱۱۲ق؛ جلد: مقوایی، ۸ص (۱۲۷- ۱۳۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۸سم [ف: ۴۳-۱۴۵]

● **لغت طهماسبی** / لغت / عربی - فارسی

loqat-e tahmāsbī

لغات تازی را به ترتیب حروف الفبای آغاز کلمات گرد آورده و به فارسی ترجمه کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۴۴۴

آغاز: الاب بفتح همزه و تشدید باء گیاه تر است یا چراگاه یا هر چه برویاند زمین آن را و اب الرجل ابا از باب نصر و ضرب یعنی مهیا شد آن مرد برای رفتن و سیر؛ **انجام:** و یهماء کحمراء بیابانی است که راه یافته نمی‌شود در اول و سال سختی است که فرح و شادی در او نیست، یین بفتح هر دو یاء نام چشمه ای است یا نام رودخانه است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الاول۱۲۷۹ق، هنگام رفتن به عتبات عالیات و زیارت مراقد ائمه (ع)؛ مصحح، از آغاز حرف صاد تا آغاز حرف لام در نسخه حاضر نیامده؛ جلد: تیماج، ۵۵۴گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۸-۴۶]

● **لغت فرس = فرهنگ اسدی = لغت نامه** / لغت / فارسی

loqat-e fors = farhang-e asadī = loqat nāme

اسدی، علی بن احمد، - ۴۶۵ قمری

asadī, ‘al ebn-e ahmad(- 1073)

برای: اردشیر بن دیلمیار نجمی (شاگرد مؤلف)

واژه‌نامه مهمی است به فارسی که درآن شواهد شعری زیادی را با نام شاعران آنها ذکر می‌کند. پس از او در این فرهنگ دست برده شده و واژه‌هایی افزوده شده است.

آغاز: بسمله و به العون، سپاس و ستایش خدای دانا و توانا را که جهان آفرید و جانوران را پدید گرداند و صورتهای مختلف و درود او بر پیغامبر ... اما پس از آن بدانک این کتاب پارسی که بروزگار

چاپ: در فهرست مشار (ص ۱۳۴۰)از دو چاپ گوتینگن و تهران آن یاد شده و بار سوم هم درتهران به چاپ رسیده است

[نسخه‌های منزوی ۱۹۵۱/۳ - ۱۹۵۲؛ الذریعة ۱۹۱/۱۶-۱۹۲؛ مقدمه لغت نامه ص ۱۷۹ و ۱۸۶]

شرح و حواشی:

۱- لغت فرس (منتخب)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۳۴

آغاز: بدانک فخر مردم بر جانوران دیگر سخن گفتن است ...

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: یک‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۷۲۱ق، درا؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۶۱۳-۶۲۲)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱-۹۸]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۴۵

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... ابتدا این کتاب بر حروف تهجی نهاده شد اما چند حروف هست که لغت در آن نیست

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۲۲ کتب فارسی؛ خط: نسخ، کا: عبد الرحمن بن حسن بن عبدالرحیم بن احمد بن ظهیر، تا: پنج‌شنبه ۹ محرم۷۳۳ق؛ تملک: عبید الله بن محمود گرگین؛ ۱۴۳ص[عکسی ف: ۴-۷۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۸/۱بخش۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: -۶۵]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** خیزی رواق بود.روزیش خطر کردم و نانش بشکستم ×× بشکست مرا دست و برون کردن زخیزی هم منجیک گوید درین باب: بباغ تا گلها سر ز کنگره برزد ×× ز رشک خیزی خیزان همی شود صحرا ...

خط: نسخ، کا: سبط حسام الدین الدین حافظ ملقب به نظام، تا: ۷۶۶ق؛ پشت برگ اول با آب طلا و شنگرف کتابرا به نام «مشکلات پارسی دری» نامیده‌اند و بعد در پائین و در وسط دو دایره متداخل عبارت «برسم مطالعة الامیر الکبیر الملك العادل الباذل سمح الیدین باسط الکفین مربی العلماء و الفقراء فخرالدنیا والدین حلبی عیسی بگ ابن محمد بن آیدین ابدالله دولته و خلد ملکه» و در حاشیه میان دو دایره، قطعه: «ای چراغ آفتاب از شمع رویت منزوی ×× در نسیم لطیف تو پیدا خواص عیسوی / تا ببوسد آستانت منحنی شد آسمان ××ورنه روز آفرینش داشت قد مستوی»نوشته شده است. و نیز بیت: «نام تست آنک بقا یابد بی آب حیات ×× صیت تست آنک جهان گیرد بی خیل و حشم»، ظاهراً نسخه پس از انقراض دولت عیسی بگ به دست سلطان بایزید اول دستخوش غارت شده و به دست کسی که طبع شعری داشته افتاده و نامبرده بیت: «گرچه آیدین اغلی عیسی بك النده بو کتاب ×× نیچه ییلر دو تسغ اولدی شمدی کشفی قوللنر» را به عنوان یادداشت تملك نوشته است، نسخه خیلی نفیس و گرانبها و کم نظیر است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا با ته چرمی، ۸۷گ، ۳۰-۱۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳-۱۱۷۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۹۸

آغاز: خوانند چنانك اغاجی گوید: بوصال تو من ایمن بدم از گشت زمانه ×× تا فراق آمد و بگرفت چو بر خفج مرا، فلج غلق در باشد یعنی کلید. علی قرط اندکانی گوید: در بفلج اندر بکردم استوار ×× در کلید اندر فرو هشتم مزنك؛ **انجام:** آهو عیب باشد که در مردم و کالا و هر چیزی پدید آید و هر آن چیزی که در وی عیب نباشد گویند بی آهو است یکی از شاعران گوید: ز آهو همان کش نیفتاد موی ××نگوید سخن مردم عیب جوی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۸۱گ، ۱۳سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۲۶۸]

۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۱/۱ ـ ج

خط: نستعلیق، کا: حسین موسوی فراهانی، تا: ۲جمادی الاول۱۳۰۳ق، به فرموده میرزاعلی محمد خان مستوفی؛ نسخه در پاریس در ۲۸/۱۰/۲۷ش نزد اقبال بوده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۸گ، ۱۶سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۴۰۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۶۱۱

خط: نستعلیق تحریری، کا: اق السادات عبدالوهاب حسینی، تا: شب چهارشنبه ۱۰ شعبان۱۳۱۴ق؛ از روی نسخه کتابت شده توسط محمد بن مسعود بن مظفر که یک‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۷۲۱ در مقام سهند (به فارسی آب روان)، کاتب نسخه ما از پرغلطی آن نسخه شکایت کرده و می‌نویسد: «بسیار غلط و بد خط بود رونویسی شده انشاءالله تعالی اگر نسخه دیگر بدست آید مقابله و تصحیح خواهد شد»؛ جلد: مقوایی، ۷۵گ، ۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۶سم [ف: ۴۳-۱۸۹]

۷. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۹۹/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر قاجار متخلص به خسروی، تا: رجب ۱۳۳۶ق، برای فرزند خود غلامرضا خان رشید سلطان؛ از روی نسخه نوشته حسین موسوی فراهانی در ۲ جمادی الاول ۱۲۰۳ برای میرزا علی محمد خان مستوفی؛ جلد: مقوا، قطع: خشتی [نشریه: ۳-۴۴]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۳۲

خط: نستعلیق، کا: سعید نفیسی کرمانی، تا: رمضان۱۳۳۶ق؛ از

روی نسخه نوشته حسین موسوی فراهانی در جمادی الاول ۱۳۰۴ به دستور آقا میرزا محمد علی خان مستوفی از روی نسخه نوشته محمد بن مسعود بن مظفر در روز یک‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی برج اسد ۷۲۱ در آب روان سهند از روی نسخه مغلوطی، نسخه فراهانی از آن میرزا محمد علی خان مستوفی فراهانی قائم مقامی عمید الوزراء بوده و سپس به فرزندش میرزا عبدالوهاب خان رسیده آنگاه در دست عباس اقبال آشتیانی آمده بوده و اکنون در دانشکده ادبیات تهران است (یادداشت سعید نفیسی در ۲۲ شوال ۱۳۳۶ برابر ۷ اسد یونت ئیل ۱۲۹۷خ در پایان نسخه ما – فهرست ادبیات ۴۰۵/۱–دیباچه دبیر سیاقی بر چاپ تهران)؛ جلد: مقوا، ۴۷گ، ۱۴سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۶–۳۰]

۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۶۹**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بباغ تا گلها سر ز کنگره برزد ×× ز رشک خیری حیران همی شود صحرا

خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: دوشنبه نیمه شعبان ۱۳۵۲؛ این نسخه مطابق با نسخه چاپی آقای دبیر سیاقی است، در پایان نسخه نوشته آنرا از نسخه غلط حسام الدین حافظ معروف به نظام مورخ ۷۶۶ق نوشته؛ جلد: تیماج، ۱۸۲ص، ۲۰–۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۷–۳۳]

۱۰. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۱۱/۱**

آغاز: ترب: حیلت وزبان دانی بود. رودکی گوید: اندرآمد مرد با زن چرب چرب ××گنده پیر ازخانه بیرون شد به ترب؛ **انجام:** یک بسی: یعنی یکبارگی. بوشکور بلخی گفت: بخیلی مکن جاودان یک بسی ×× بدین آرزو چون منم خود رسی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی طبع پاول هورن به سال ۱۸۹۷ میلادی دراروپا؛ جلد: مقوا، ۱۱۹گ، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۴–۱۶۵۶]

۱۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۶۲**

بی‌کا، بی‌تا؛ چاپ پاول هرن در گتینگن در ۱۸۹۷ با تصحیح عباس اقبال. ۱۳۳ص+۱۹ص اعلام +۵۶ یادداشت؛ اندازه: ۲۲×۲۷سم [ف: ۱۷–۱۸۹]

۱۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷–ف**

نسخه اصل: ملک ش ۵۸۳۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱–۱۷۶]

۱۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۵–ف**

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۴۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱۶گ، ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱–۱۷۶]

● لغت فرس (منتخب) / لغت / فارسی

loqat-e fors (mn.)

وابسته به: لغت فرس = فرهنگ اسدی = لغت نامه؛ اسدی، علی بن احمد (–۴۶۵)

رساله‌ای کوتاه درمنتخب «لغة الفرس، اسدی طوسی که همانند متن به ترتیب الفبایی آخر کلمه آمده است، نام «من لغة الفرس» دربالای رساله آمده ولی درتطبیقی که با لغة الفرس به عمل آمد لغات کمتری را با همدیگر مشترک داشتند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۷۹/۴

آغاز: باب الالف سا: خراجی بود که به پادشاهان دهند، آسا: دهان دریده باشد وبمعنی مانندهم آمده است مثل سپهر آسا، شیدا: فریاد؛ **انجام:** وسنی: مردی باشد که دوزن داشته باشد وآن زنان یکدیگر وسنی گویند، مغی: تکبر وحماقت بود، بارکی: اسب باشد، گیتی: عالم باشد. والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۵–۲۱۴۰]

● لغت فرس / لغت / فارسی

loqat-e fors

پاره‌ای از لغات را که عالمان و حکما و شاعران در تألیفات خود می‌توانند از آنها بهره برند را به ترتیب حروف الفبای آخر کلمات گردآورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۴۵/۲۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه هر چند در السنه و اختلاف در لغات بیش از آن است که ذهن هیچ آدمی محیط آن تواند شد؛ **انجام:** شیانی در می‌بوده ست ده هفت که وقتی به خراسان خرج رفتی شیانی دیگر جدا باشد.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۷گ (حاشیه ۳۷۵– حاشیه ۴۲۱)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۰–۱۷۴]

● لغت فرشته اوغلی / لغت / فارسی به ترکی

loqat-e ferešte oqlī

ابن فرشته، عبداللطیف بن عبدالعزیز، – ۸۰۱ ؟ قمری

ebn-e ferešte, ‘abd-ol-latīf ebn-e ‘abd-ol-‘azīz(- 1399)

فرهنگ فارسی به ترکی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۸۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با پیشانی زرین، مجدول، از قسم دوم در بیان مصادر؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج مذهب، ۴۵۵گ، ۳۱سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱۷–۴۵۲]

● لغت کطکاری / لغت / فارسی

loqat-e katkārī

مؤلف با مطالعه کتب علمای سلف کتاب را به صورت موجز به ترتیبحروف تهجی برای سهولت تعلیم مبتدئین استخراج کرده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۹۲/۴

آغاز: و چون این عدم البضاعه و قلیل الاستطاعه مدت مدید در مطالعه کتابهای علمای سابق و تدبیر عمیق؛ **انجام:** نارس یزک قراول یعنی عاجز و لم یعی بخلقهن ای عاجز نشد از آفرینش ایشان تمام شد.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۱ذیحجه۱۲۶۴ق؛اندازه:۱۸×۲۲سم [ف: -۳۱۳]

● **لغت گلستان** / ادبیات / فارسی

loqat-e golestān

وابسته به: گلستان سعدی؛ سعدی، مصلح بن عبدالله (–۶۹۱)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴/۱۷–ف

نسخه اصل: بادلیانLand Or. 224؛ خط: نسخ، کا: درویش حسن، تا: جمعه پایان ربیع الثانی۸۸۶ق؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱–۵۵۳]

● **لغت مر** / لغت / فارسی

loqat-e morr

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۶۴

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱گ (۴۱۱)[مختصر ف: ۱۴۵]

● **لغة المراح = لغات عربی – ترکی** / لغت / ترکی و عربی

loqat-ol marāh = loqāt-e ʻarabī - torkī

فرهنگ لغت عربی به ترکی عثمانی است که ترکی آن به صورت زیرنویس و مورب نگارش یافته است. به نظر می‌رسد در آن اثر لغات (در این نسخه حدود ۱۵۰ واژه) موجود در مراح الأرواح فی التصریف، تألیف احمد بن علی بن مسعود، به ترکی با لهجه عثمانی توضیح داده شده است؛ البته به جهت ناتمام ماندن متن، این موضوع باید بیشتر بررسی گردد که آیا این اثر حقیقتاً به کتاب مراح الارواح وابسته است یا نه. باید افزود که بر اساس فهرست‌های در دسترس، در کتابخانه‌های ایران و خارج از کشور، به نسخه دیگری از این اثر اطلاع نیافتیم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۷/۱ کر

آغاز: بسملة زاح: طریق، زحزاح: واسع یول، تفاح: المه، ازواح: شراب، جناح: قنت، نجاح: قورتلجق، لمع: جکدی؛ **انجام:** طوال: مبالغه ایله اوزن اولجی، علامر مبالغه ایله بلنجی ... ادغام، سر، فر، عض، حب، فردد، صکک، حبد، ظل ...

ناتمام؛ خط: نسخ ترکی عربی، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: ملا اسمعیل، سید حاج مصطفی افندی؛ ۲گ (۲پ–۳پ)، ۲۲سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۰/۲–۱۰۳]

● **لغت منتخب** / لغت / ترکی و عربی

loqat-e montaxab

فرهنگ لغت دوزبانه عربی و ترکی عثمانی مفصلی به ترتیب الفبا و تقدیم مفتوح بر مضموم و آن نیز بر مکسور مانند روش اقنوم عجم است که از باب الألف مع الهمزة شروع و به باب الیاء مع الیاء ختم می‌گردد و درنسخه مجلس با اندکی اختلاف به صورت «باب الحاء باب الفاء» و در قالب «فصل، فصل» نگارش یافته است. در این اثر، کلمات عربی آورده شده و ذیل هر یک از آن کلمات، ترجمه ترکی آنها نوشته شده است. باید دانست که تألیف این فرهنگ لغت به سال‌های پیش از قرن ۱۱ بر می‌گردد.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۷/۳ کر

آغاز: آذان: جمع اذن، آن: بلجی و عالم و زمان و بیر شیئکی نهایته بالغ اولمش، آل محمد: محمدك اهل بیت و قومی و کوك کنارنده اغرن، آل ابراهیم: اسماعیل و اسحاق کذا وقع فی القرآن، آل عمران: موسی و هرون، آلهه: معبودلر و بتلر ایلمک؛ **انجام:** یومئذ: اول گون ایچنده، یوم القیامة: قیامت گون ... یوم الحساب، یوم العرض، یوم الحسرة، یوم الندامة، یوم هم الذی یوعدون

خط: نسخ عربی معرب، کا: علی بن یوسف، تا: رمضان۹۶۹ق، جا: تیره مقام گازر اورغا؛ مصحح، محشی؛ ۱۸۱گ (۵ر–۱۸۵ر)، ۷سطر با زیرنویس ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴۰/۲–۱۰۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳

آغاز: بسمله، اذان آن، ال محمد، ال ابراهیم، ال عمران؛ **انجام:** یوم القیامه ته ...

این کتاب فرهنگ لغت عربی به ترکی است و در آن لغات عربی آمده و سپس معانی ترکی آنها در فوق یا در زیر آن لغت درج گردانیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۴ق؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۱۵۶گ، ۱۱سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف: ۹–۶۷]

● **لغت منظوم** / لغت، شعر / عربی به فارسی

loqat-e manzūm

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷۳۶/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله علی نواله و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله. مصر شهر و قمر و ماه و ماء آب و خوف سهم ×× سهم تیر و اجنحه چه بال باشد بال جان / این سه صفت هست ده بیت تمام ×× چار رقطا چار حفیه ایامام / لیک منقوطه دو بیت آمد از آن ×× تا معارض عاجر آید اندران؛ **انجام:** تا چند سخن گوی چندان ×× خاموشی پیش گیر «عبدالرحمن» / بس کن که همین رساله کافیست ترا ×× زین بیش مده دردسر خود یکسان

جز تألیف ابونصر فراهی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷گ، ۱۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۵۱–۱۲۵]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۲۲/۳

آغاز: حمد ایزد را که داد او بنده را طبع روان

عربی به فارسی به روش نصاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۵۳-۶۰)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳-۱۵۰]

● **لغت منظوم** / لغت، شعر / فارسی

loqat-e manzūm

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷۳۶/۲

آغاز: بسمله، بعد توحیدی صفات خالق شام و سحر ×× وز پس نعت و ثناء خواجه خیر البشر

احتمالاً نام منظومه «در لغت» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷گ، ۱۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۵۱-۱۲۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۸

آغاز: وز پی او درود بر صدری ×× که رسول و حبیب یزدانست / شاه مرسل (محمد) عربی ×× کافتاب سپر ایمان است؛ **انجام:** تا هم استاد ترکی کو شوی ×× همزبان باشی بترکان بی عتاب / چون شوی استاد بر من فرست ×× رحمتی و الله اعلم بالصواب

از حزمیا: فرهنگ منظومی است بروش «نصاب الصبیان» در واژه‌های ترکی که به نام محمد قلی قطب شاه به نظم کشیده شده، و ناظم در پیش گفتار خود می‌گوید که با مرشد قلی بیک و مهدی قلی طالش و رضاقلی که از اعیان ترکانند دوست شده و ترکی را از آنان فرا گرفته و بنای این منظومه را بر لهجه قزلباش نهاده است. این منظومه دارای سه «مقاله» و یک «خاتمه» است: مقاله ۱. در الفاظ غیر مشتقه، دارای بیست و دو قطعه، مقاله ۲. در مشتقات، دارای یازده قطعه، مقاله ۳. در اصول و فروع لغات، دارای سه قطعه، خاتمه: در ختم رساله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۳۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۷-۳۵۱]

● **اللغة المنظومة** / لغت، شعر / عربی به ترکی

al-loqa-tol manzūma

عبداللطیف بن عبداللطیف

ʻabd-ol-latīf ebn-e ʻabd-ol-latīf

منظومه‌ای است در لغت به ترکی در واژگان قرآنی که مؤلف جهت نوه اش عبدالرحمن نگاشته است.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۶۰/۴

آغاز: بسمله ... حمد ثابت در اول الله که عالمی علماء ایله بزندی عنایت نظر اهله کونکلری کوزندی فهوم ...

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن جمال الدین، تا: با تاریخ۸۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲ص (۲۳۲-۲۸۳)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱-۲۳۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۷/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۲۹۴]

● **لغت موران** / عرفان و تصوف / فارسی

loqat-e mūrān

سهروردی، یحیی بن حبش، ۵۴۹؟ - ۵۸۷ ؟ قمری

sohravardī, yahyā ebn-e hebaš (1155 - 1192)

شیخ شهاب الدین می‌گوید یکی از عزیزان از من خواست تا در «نهج سلوک» کلامی فراهم آورم به شرطی که نااهل فهم آن نکند من نیز این رساله را که حاوی مطالب مورد خواست او بود فراهم آوردم. در این رساله تعدادی پندهای حکمت‌آمیز در ضمن داستان‌هایی آمده بدین ترتیب: داستان ۱. درباره موری؛ ۲. درباره سلحفاتی؛ ۳. مجلس مرغان به نزد سلیمان؛ ۴. درباره جام گیتی‌نمای کیخسرو؛ ۵. داستان مؤانست با ملوک حسن؛ ۶. داستان مخاصمت حربا و خفاش(این داستان افتادگی دارد)؛ ۷. داستان هدهد؛ ۸. داستان باغ پادشاهی؛ ۹. داستان ادریس نبی؛ ۱۰. چراغ فرا راه آفتاب داشتن ابله است.(عبدالله انوار)

آغاز: بسمله، رب زدنی علما سپاس مبدع همه را که بحقیقت همه همگی باعتراف موجودات از روی شهادت، وجود سزاوار است

انجام: اگر چه روشن باشد هیچ نتوان دیدن کل من علیها فان ویبقی وجه ربک ذوالجلال و الاکرام، الا کل شیء ما خلا الله باطل، هو الاول و الاخر و الظاهر و الباطن و بکل شیی ء علیم. نوشته شد فصلی چند که از رسالت لغت موران یافته است.

چاپ: مجموعه مصنفات شیخ اشراق، جلد سوم، تصحیح دکتر سید حسین نصر (تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی: ۱۳۸۰ (چاپ سوم))

[فهرستواره منزوی ۸۰۳/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۲/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی الدامغانی الجابرمی‌المولد، تا: ۶۵۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۷ص(۱۱۲- ۱۱۸)، ۱۹سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۵-۵۴۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۳۶/۴-ف و ۳۰۵۹/۹-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۶۶ و ۲-۵۱]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۷۹۷/۶

بی‌کا، تا: ۶۷۰ق؛ ۴گ (۴۸ر-۵۱ر) [ف: ۵-۴۷۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۹۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: سه‌شنبه ۱۵ صفر۷۲۳ق؛ ۲ص (۷۰۲-۷۰۳)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱-۱۰۶]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱۱۱-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ درهامش است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۵ق [فیلمها ف: ۱–۴۲۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۰/۱۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۲۸–۱۳۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳۲-۲۱۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۶/۹–ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۲۱؛ کا: عبدالرزاق بن عبدالکریم، بی‌تا [فیلمها ف: ۱–۴۶۷]

● **لغة الناصری** / لغت / فارسی

loqat-on nāserī

بیرجندی، ابوالحسن بن محمد اسماعیل، ق۱۴ قمری

bīrjandī, abo-ol-hasan ebn-e mohammad esmā'īl(-20c)

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

رساله‌ای است منظوم به نام لغة الناصری یا نصاب انگلیسی که اسمعیل بیرجندی در سفری که به عنوان طبیب در خدمت امیر الامرا عمید الملک احمد خان نوائی حاکم بندر بوشهر همراه و به کار طبابت اشتغال داشته در اوقات فراغت قواعد و لغات زبان انگلیسی را از جمعی اهالی انگلیس که به علم لغات و قواعد اشتقاقات افعال وارد و عالم بودند فرا گرفته و منظومه‌ای در این باب به صورت نصاب فارسی و انگلیسی در سلک نظم کشیده است. عناوین مطالب منظوم این رساله: قصیده‌ای در توحید، ذکر حضرت سلطان و متعلقان او، ارباب حرف و صنایع، ذکر بعضی از اسما و شئون و صفات، نام اعضا به لغت انگلیسی، اسامی طیور، سباع، حشرات، نام اغذیه، فواکه، طعوم، بقولات و حبوبات، مرکبات، لبوب، اعداد انگلیسی، ذکر ازمنه، نام اوقات مخصوص، جهات سته، عناصر اربعه، کاینات جو، نام فلزات، نام البسه، نام الوان، اقسام کلام، حرف تعریف، علامت مصدر، ذکر مصادر انگلیسی، ذکر افعال، اسم صفت، حرف ندا، اسم صفت، اسم مصدری، نام ایام هفته، حرف معنوی.

آغاز: بسمله – حمد خدای را سزاست که در مجری هوای مخرج از صدور نغمه و نقور از قصبات ریه مقرر فرموده واختلاف حروف و اصوات را هر یک از مخرجی خاص مقدر نموده ... اما بعد چون در این زمان فیروز او آن خوشتر از صبح نوروز تخت سلطانی و مسند حکمرانی ممالک محروسه ایران صانها الله تعالی بوجود مسعود پادشاهی مزین است که جامع مرتبتین عدل و بذل است ... این پرورده دولت و بر آورده نعمت ابوالحسن بن محمد اسمعی البیرجندی الحسینی المتخلص بالحکمة ... در اوقات فراغت لغتهای مصطلحه و متداوله زبان انگلیسی را فرا گرفته بجهة شوق طابع بمنظومات در سلک نظم کشیده که مبتدیان نصاب وار از بر نموده کار تعلیم زبان و ترجمه کتب فرنگستان برایشان آسان گردد و این مجموعه را لغة الناصری نام نهاده مور صفت هدیه بارگاه سلیمان روزگار نمود ... شعر: ای همه آیات از ظهور تو مظهر ×× وی همه اصوات در نوای تو مضمر / ای همه خلقان بذکر حمد تو گویا ×× گر همه گبر و یهود مومن کافر / نام تو دیدم نوشته بر در هر در ×× گاد خدا و پرافت است پیمبر / جیزد عیسی بدان سنت ولیرا ×× حیف امام است ولارد سید مهتر / حضرت مریم مری ملائک انجل ×× روح قدس جای هولی کوست بیاور ...

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حرف معنوی: اکسبت ذم بجای جرایشان بیار تو ×× در خانه این ذهوز بخاطر سپار تو / با من تو و دمی او را نیوچه بر شما ×× قسمی ز حرف معنوی ایزا شمار تو

خط: نسخ و ثلث، کا: ابوالحسن بن محمد اسماعیل بیرجندی حسینی متخلص به حکمت، تا: اوائل قرن۱۴؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۵ص، ۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷–۶۲۶]

← لغت نامه ‹ لغت فرس

● **لغت نامه = رساله در لغت** / لغت / عربی

loqat nāme = r. dar loqat

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۰۳

آغاز: بسمله، حرف الالف الاسد النار قاله هرس الاسد النفس و قال غیره الاسد؛ **انجام:** دل علی ذلک کلام صاحب الحکمة الکنز الیابس الخدید و الحمدلله وحده. تمت بالخیر فی سنه ۱۰۹۸

خط: نسخ، کا: نجفی، صالح بن حسن بن عباس، تا: ۱۰۹۸ق؛ واقف: محمد ایرانی، جلد: میشن[رایانه]

● **لغت نامه** / لغت / عربی – فارسی

loqat nāme

ناشناخته:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۵۴

آغاز: سرخی در چشم –اجزاءبکر: خبر، خبر کردن؛ **انجام:** و قر: گرانی گوش –وقر: ... ، میمون، مبارک.

فرهنگ لغات مختصری است که کلمات عربی را بطور موجز و به ترتیب حروف الفبا به زبان فارس توضیح داده است؛ خط: نستعلیق مبتدی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ (۵۴–۱۰۹)، ۱۹–۳۰ سطر (۱۴×۱۹ و ۱۲/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳۱

مؤلف مجهول؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد حسین بن آقا میرزا، تا: ۱۳۱۰ق؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۹ش۲–۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۶۳/۲

آغاز: سوراخ او الحشفة (زور) ختنه گاه (الاقلف) ختنه ناکرده؛ **انجام:** (السیه) خم گوشه کمان (العجس) دسته کمان (الوتر و الشرعة) زه کمان.

لغت‌نامه‌ای است عربی به فارسی و دارای چند باب، فهرست باب‌های موجود چنین است: الباب الثالث: فی ذکر الادواء و الامراض، الباب الرابع: فی ذکر الاطعمة و ما یناسبها، الباب الخامس: الامتعة و الاقماش و الاسلحة؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶-۴۴۳]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲

آغاز: استفتاح: طلب فتح کردن. انجاح: برآوردن حاجت. ارتضا. رضا داده؛ **انجام:** یقین و یقن: بی شبهه است. پس بمعنی آیه کریمه باشد که حتی یاتیک الیقین و الله الموفق و المعین. تم

اندکی از تاریخچه گردآوری لغت ها و واژه‌های دشوار قرآن در (ج۱ص۳۱و۳۲) این فهرست یاد شده، یکی از آن نمونه کتاب‌ها، کتابچه بی نام و نشانی است که در این کتابخانه هست و در اینجا شناسانده می‌گردد، این کتابچه به ترتیب حرفهای الفباء در آغاز واژه‌ها می‌باشد، همه آن در حدود ۵۴۰ بیت نوشته دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، ۳۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۴۴۰]

۵. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: و-۴

آغاز: بسمله، آلم بدانکه حروف هجا که در اوایل بعضی سوره‌های قرآن است؛ **انجام:** یعسوب، اسب تیز رفتار، یرقع پینه دوز ...

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، بی‌تا؛ در این جزوه تقریبا کلمات قرآن را به عربی معنی کرده و در حاشیه آن، متن نسخه به شعر فارسی برگردانده شده است؛ جلد: مقوا، ۸ص، ۲۷سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: -۹۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰ معزی

آغاز: باب فعل یفعل بضم العین فی الماضی و الغابر الجنابة جنب شدن و النعت منه جنب و دور شدن؛ **انجام:** الادهان مداهنت کردن الاذعان کردن نهادن الارضان استوار کردن ... الازمان افکار کردن و دیرینه شدن.

فرهنگ لغت عربی به فارسی است به ترتیب ابواب صرفی تنظیم شده مانند باب فعل یفعل، باب الافعال، باب التفعیل، باب التفعل، باب التفاعل و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸-۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۸سم [ف: ۳۹-۵۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۲/۶

بخش‌هایی شبیه لغت نامه است، گرد آورنده در یک سطر کلمات و عبارات عربی و زیر آنها ترجمه فارسیشان را نوشته است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کتاب‌پردازی نسخه همه جا یکسان نیست، چند برگی هم بر عکس نوشته شده است؛ جلد: زیتونی مقوایی، ۲۰ص (۱۵۷-۱۷۱ و ۲۳۹-۲۴۲ و ۲۵۲)، اندازه: ۸/۹×۱۴/۳سم [ف: ۲۹/۱-۳۰۹]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۱۸عکسی

آغاز: باب الالف: استفتاح: طلب فتح کردن. انجاح: بر آوردن حاجت. ارتضا: رضا دادن. استنباط: چیزی از خود بیرون آوردن؛ **انجام:** یقین و یقن: بی شبهه است. پس بمعنی آیه کریمه باشد که حتی یاتیک الیقین و الله الموفق و المعین. تم.

نسخه اصل: کتابخانه مرکزی دانشگاه - تهران، ش۱۰۳۲. کتابچه‌ای است در لغت، از عربی به فارسی بترتیب حروف معجم در ابتدای کلمات. فهرست‌نگار کتابخانه مرکزی دانشگاه، کتاب را تحت عنوان «لغات قرآن» ثبت نموده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ ۳۱گ، ۱۲سطر [عکسی ف: ۲-۳۹۸]

۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۶۵

آغاز: ... الا بدان و آگاه باش اداء = رسانیدن، اذی: رنجه کردن؛ **انجام:** یوفی - یافه گوی، بیهوده گوی، قد تم بتوفیقه ... تحریر پذیرفت در روز یک‌شنبه بیستم شهر رجب المرجب سنة ثلث و ستین و مأتین بعد الف من الهجرة ... رضا بن عبدالله الحسینی ...

گر بهم بر زده بینی خط من عیب مکن ×× که مرا محنت ایام بهم بر زده است

نسخه‌ای است در ترجمه و معنی لغات عربی به فارسی، در متن و حاشیه به صورت چلیپایی، به ترتیب حروف الفبا؛ خط: نستعلیق، کا: رضا بن عبدالله حسینی، تا: یک‌شنبه ۲۰ رجب۱۲۶۳ق؛ ۷۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱-۸۴]

۱۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۳۵

آغاز: ابوالشفاء بالفتح شکر، ابوالمهنا بالفتح شراب. ابو ... کنیه امیرالمونین علی کرم الله وجهه است؛ **انجام:** صفی بالفتح برگزیده و دوست و مخلص. صیقلی: بالفتح آنکه آئینه و شمشیر را روشن کند.

کتاب لغت فارسی و عربی به فارسی است به عنوان «فصل، فصل» که در هر فصل اول و آخر کلمه ملاحظه شده است، معانی مختصر هر کلمه را بیان کرده و بعضاً به اشعار شاعران نیز استشهاد می‌کند، نسخه حاضر از اوائل حرف الف مع الهمزه تا صاد مع الیاء می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۲۲۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۱-۱۵۸]

۱۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۳۹۶

آغاز: در همزه بابای ابجد مشتمل بر شصت و دو لغت و کنایت، اب بفتح اول و سکون ثانی به زبان ژند پدر را گویند و در عربی نیز همین معنی دارد

لغات و واژه‌ها به ترتیب حروف آغاز آنها در چند «بیان» تنظیم شده با آوردن ردیف آنها به عربی با دیگر زبان‌ها، در این نسخه قطعه‌ای از کتاب نوشته شده است؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۲-۳۹۶]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۷۷

آغاز: بسمله، رب انعمت فردا نعمت حسبی اللهم اجعلنی فی الحقایق موجود؛ **انجام:** بعد از آن آب خنک بر وی می‌پاش باشد شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۷۹

آغاز: ف بسکون لام و و او و الف و فتح تحتانی؛ **انجام:** و کسر راء محمله تحتانی و نون ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام[رایانه]

● لغت نامه / ادبیات / فارسی

loqat nāme

ناشناخته:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۸۹

آغاز: زین پرند سبز شاخ ... بادامه به فتح میم؛ **انجام:** هشیوار بضم ها و کسر شین معجمه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۹۷

آغاز: بسمله، استفتاح طلب فتح کردن انجاح براوردن حاجات؛ **انجام:** نکال بر وزن فعال عقاب و عذاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه در ۳ برگ منظومه لغوی اثر طبع و ابیاتی درمعما [رایانه]

۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۳۴/۲

آغاز: ... ایثار نثار کردن و اختیار کردن چیزی بر دیگری؛ **انجام:** یله بفتح یا، رها کرده. یلمه قبا باشد و تقریب او یلمق است

لغت‌نامه‌ای که معنی کلمات را مختصر بیان کرده است، در ترتیب فقط حروف اول کلمه را ملاحظه نموده و حروف دوم را در نظر نگرفته است؛ کا: ملاحضرتقلی مکتب دار واحد العین، تا: ۳ رمضان۱۲۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۷۰گ (۱۵۳ر – ۲۲۲ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۳-۴۶]

● لغت نامه ترکی جغتایی نوایی = لغت نوائی / لغت / ترکی

loqat nāme-ye torkī joqatāyī navāyī = loqat-e navā’ī

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴ – ۹۰۶ ؟ قمری

amīr ‘alī-šīr-e navā’ī, ‘alī-šīr ebn-e kīčakne (1441-1501)

لغات ترکی و گاهی فارسی و عربی که میر علی شیرنوائی در اشعار ترکی خود به کار برده و احتیاج به توضیح داشته در این فرهنگ گزارش داده شده است. در بعضی از واژه‌ها ابیاتی که آن واژه‌ها به کار رفته نیز آورده است. این فرهنگ به ترتیب حروف تهجی آغاز کلمات در بیست و هشت بخش تنظیم شده و در هر بخشی ابتدا مفتوحه بعد مکسوره بعد مضمومه را آورده است، آغازکتاب در نسخه ها متفاوت می‌باشد و به احتمال زیاد این کتاب همان است که در الذریعه (۱۹۶/۵) با عنوان «فرهنگ جغتائی» تألیف ندر علی یاد شده و به امر شاه صفی صفوی (۱۰۳۸-۱۰۵۲ق) تألیف کرده است. اما تاریخ کتابت نسخه خوی با آن سازگار نیست.

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۵۴

آغاز: یوز حمد انکاکیم و صفی دادورایل تیلی لال ×× گرچه تیل ارا اندین ایرور سوزنکه مجال / گر السنه مختلفه جمع اولسه ×× حمدینی اداقیلمان ایرور امه محال؛ **انجام:** یومای بر آچق نسنه قپایالی دمکدر و برنسه صویله یومایا این رمکدر و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ رمضان۹۵۲ق؛ تملک: محمود چلبی بن محمد بن رمضان، دری محمد بن مصطفی؛ ازموقوفات رمضانیه آقا ابراهیم ۱۲۳۰، مهر: محمد بن سنان «الفقیر محمد بن سنان» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۳۵۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲

آغاز: لک یا ذاالجلال و الاکرام، افتتاح الکلام و الاتمام، بسمله، یوز حمداً نکاکیم و صفی داد و رایل تیل لال، گرچه تیل ارا اندین ایرور سیوز کامجال؛ **انجام:** انجام: یومای براچوق نسنة [کذا؟] قپا یاین دمکدر و بر نسنة صوایل یوما یه ین دمکدر و السلام، تمت الکتاب بعون ملک الوهاب آخر نسخه: شد بتوفیق خدائی لا ینام، این کتابت شد روزی شنبه تمام [کذا؟] فقیر حقیر کاتب سلطان خواجه هر که خاند [=خواند] دعا دارم ×× زانکه من بنده گنه کارم

خط: نستعلیق بد، کا: سلطان خواجه، تا: قرن۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روغنی مذهب، ۱۷۹گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱-۱۵]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۷۹ – ج

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۵۱گ، ۱۵سطر(۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۱۸۱]

۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۸۰ – ج

خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۰۳گ، ۱۴سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۸۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۵۵/۲

آغاز: بسمله، یوز حمدانکاکیم و صفیداد ورایل تیلی لال ... حرف الالف المفتوحه، آت اوج معنا ایله کلوراسم؛ **انجام:** یویاین و قاپایان دیمکدور تمت.

خط: نستعلیق خوش، کا: نوری بابا خان بن محمد شریف یوزباشی، تا: صفر۱۱۲۲ق؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: گالینگور، ۸۹ص (۱۳۶-۲۲۴)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۲×۱۹/۲سم [ف: ۱۷-۴۹۳]

● **لغت نعمة الله رومی = فرهنگ نعمة الله** / لغت / فارسی به ترکی

loqat-e ne‘mat-ol lāh rūmī = farhang-e ne‘mat-ol lāh

روشنی زاده، نعمت الله بن احمد، - ۹۶۹ قمری

rošanī zāde,ne‘mat-ol-lāh ebn-e ahmad(- 1562)

در مقدمه این کتاب مؤلف خود را «نعمة الله بن احمد بن مبارک رومی» معرفی نموده و می‌گوید که این کتاب را با کوشش بسیار از چندین لغات جمع کردم، همچون اقنوم عجم و قائمه لطف الله حلیمی و وسیله المقاصد و لغة قره حصاری و صحاح عجم دیرینه مختصر و صحاح عجم جدید کبیر و جز اینها از بسیار کتب چیدم و برسه قسم مرتب ساختم: اول مصادر آوردم که اصل است بعد ازآن قواعد این زبان دری ایراد کردم بعد ازآن اسماء جامده و مشتقه و ترتیب حروف را برقاعده اقنوم عجم مرتب کردم اول با مفتوحه ثانیاً با مکسوره ثالثاً مضمومه تا یافتن لغت مطلوب آسان شود ... و نامش را به نام خود اضافت کردم یعنی لغت نعمت الله نهادم.این کتاب که مقدمه آن به پارسی و ترجمه لغات آن به ترکی است درحدود ۱۰۵۰۰ بیت کتابت دارد و گاهی برای لغات شواهدی از اشعار فارسی آورده است.

آغاز: حمد بی قیاس و شکر با سپاس آن مالک بی همتا را که ملکش بی انباز است ... و بعد ناگاه بر خاطر این بنده ... نعمة الله بن احمدبن مبارک الرومی را خطور کرد که از کتابهای لغات فارسی لغتها جمع کنم ... و نامش را بنام خود اضافت کردم یعنی لغت نعمة الله نهادم

[فرهنگ نویسی در هند ص ۲۷۵؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۲۰]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۹۶۹

خط: نستعلیق، کا: پیری بن حمزه، تا: جمادی الاول۹۷۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج [نشریه: ۳-۳۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۰۰۵

خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن شاهدی مولوی معلوی، تا: سه‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی۹۸۱ق، جا: تیره؛ مجدول؛ مهر: سهیل عمان؛ کاغذ: استانبولی، ۲۳۹گ، ۲۳سطر(۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷-۲۷۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** یویه آرزومند، یهه مثله، یهره مثله.

خط: نسخ، کا: محمد بن علی، تا: ربیع الثانی ۹۸۶ق؛ مصحح، به روز جمعه ۲۱ شوال ۹۸۰ ؟ مقابله‌اش به پایان رسیده؛ مهر: عمر بن عثمان ارض رومی (هشت گوشه)، سید فتح الله بن محمد حلمی در شهر سرور «صالح فتح الله الهاشمی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۳-۱۶۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۱۲/۱-ف

نسخه اصل: دانشگاه لیدن مجموعه Or 684 وارنر؛ کا: محمد بن زین العابدین، تا: ۵ جمادی الاول۹۸۷ق [فیلمها ف: ۳-۶۶]

۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۵۴ - ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** یهبه مثله، یهره مثله (تمت ... سنه ثمان و ثمانین و تسعمائة)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: اسحق بن عبدالله در ۱۰۱۷، درویش عثمان مولوی در ۱۱۱۲، قاسم بنداری مفتی در جزیره کرید سمرقند در ۱۱۸۶، کتابخانه حاج معتمد الدوله رفاهی در ۱۳۲۹، صاحبجمع در ۱۳۳۹ در اسلامبول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷۹گ، ۲۱سطر(۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۱۸۰]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الثانی۹۹۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: صالح بن ابراهیم کاتب دیوان، مصطفی بن محمود بن محمد شیخ زاده از قرن ۱۱؛ کاغذ: استانبولی، جلد: میشن، ۲۲۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۷سم [ف: ۱-۶۲۰]

۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۱۴ ـ ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ نسخه در ترکیه بوده؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۸۷گ، ۲۱سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۶]

۸. همدان؛ آرامگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** «یویه» آرزومند، «یهیه» مثله «یهوه»، یهتر مثله، «یولیوس» یازک الک آیی «یوه» دلوجه طوغان بعفلیر بویمول درلربرقوش درو بعفیلر قره کوز دردلر «یوهر «مثله» «یوهه» مثله «یویو» بوبمول قوشی.

خط: نسخ معرب، کا: محمود بن محمود اخوی (؟) طرابوزانی، تا: جمعه ۱۳ جمادی الثانی۱۰۰۰ق؛ محشی؛ اهدایی: وراث «پرفسور عدل غفاری»؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۲۴۲گ، ۱۹سطر (۹×۱۳) [نشریه: ۵-۳۳۴]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** «یویو» بویمل قوشی، «یویه» آرزو مند، «یهه» مثله، «یهره» مثله.

خط: نستعلیق، کا: فضل الله، تا: ۱۰۵۸ق؛ با شرحی به سال ۱۲۸۴ رضا قلیخان هدایت در تبریز مبنی براین که این نسخه را خریده‌اند؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۵۳ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۰/۵سم [ف: ۲-۲۶۶]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۲

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی قرط شافعی، تا: ۱۰۹۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۰۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۲/۸سم [ف: ۱-۶۲۰]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۰۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۳۵گ، ۱۷سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۴۱۹۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۳۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** يويه آرزومند، يهه مثله، يهره مثله.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگين؛ تملک: مصطفی با مهر «نائل الطاف خدا مصطفی» (دايره)، ابراهيم ادهم به تاريخ ۱۲۶۰ با مهر«ثقه اسرار محرم ابراهيم ادهم» (هشت گوش)، مصطفی بن محمد المنصوری، توفيق قمر زاده ارضرومی به تاريخ صفر ۹۹ با مهر «توفيق بن احمد» (دايره)، محمد قاضی زاده ارضرومی به تاريخ ۱۲۷۱، مصطفی نجفی به تاريخ ۱۱۵۲؛ مهر: «السيد محمد عاکف» (دايره)؛ جلد: تيماج، ۱۹۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۶-۳۶۸]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۵۲-ف
نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های يوگسلاوی؛ بی‌کا، بی‌تا [فيلمها ف: ۱-۶۴۰]

↤ لغت نوائی ⟩ لغت نامه ترکی جغتايی نوايی

● **لغت نوايی** / لغت / ترکی

loqat-e navāyī

شاعری که نامش معلوم نيست به دستور اميرعليشير نوايی لغات ترکی جغتايی را که در اشعار وی به کار رفته بترتيب حروف با ترکی ساده‌تری شرح کرده است. شارح مزبور به جای خطبه و ديباچه، يک قطعه دو بيتی درحمد باری تعالی، ويک قطعه دوبيتی در نعت سيدالمرسلين، و بيست و پنج بيت مثنوی درتوضيح مطلب آورده و در شرح لغات از «محاکمة اللغتين» هم استفاده کرده است.

آغاز: بسمله، يوز حمدا انکاکيم وصفی داد رايل تيکی لال
انجام: يومای بيرا چوق نسته قايا ين ديمکدر ... يوما يه ين ديمکدر

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۵۱
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعليق تحريری، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ واقف: آقا زين العابدين خادم اصفهانی، ۱۱۶۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۳۲گ، ۱۸و ۱۹سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۹سم [ف: ۱۳-۸۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۳ ذيحجه۱۰۹۶ق؛ واقف: درة السلطنه ملکزاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۸۲گ، ۱۵سطر (۶/۷×۱۲/۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۸سم [ف: ۱۳-۸۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: عضدالملک، ۱۲۷۸ق؛ جلد: چرمی، ۹۳گ، ۱۸سطر (۸/۲×۱۴/۶)، اندازه: ۱۴/۴×۲۱سم [ف: ۱۳-۸۵]

● **لغت نوايی** / لغت / ترکی

loqat-e navāyī

اين نسخه فاقد نام مؤلف می‌باشد و از قرائن مؤلف شناخته نشد، چون نسخه سال ۱۰۵۱ نوشته شده و امير درسال ۹۰۶ وفات يافته تأليف کتاب ميانه اين دو سال بوده و درحدود ۱۶۸۰بيت کتابت دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۰۰
آغاز: بسمله عشق و محبت ميخانه سپينونک رند قدح پيمای و شعر و بلاغت کاشانسوبک الخ؛ **انجام:** «يولد اماق» يول کوسترمک بيت: اول زمان لطف پر لاقولد اقولوم ×× و اخی او زجانبکغه يولدايو لوم.
خط: نستعليق، کا: رجب بن محب علی شاملو، تا: ۱۰۵۱ق، به فرمان زال بيک قورچی خاصه؛ مهر: زال بيک؛ مذهب، مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تيماج، ۴۰ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲-۲۶۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۳۰/۱-عکس
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فيلمها ف: ۳-۲۶۲]

↤ لغت وان قولی ⟩ صحاح اللغة (ترجمه)

● **لغت وصاف** = **شرح المشکلات** / لغت / فارسی

loqat-e vassāf = š.-el moškelāt

نظمی زاده، مرتضی بن علی، - ۱۱۳۴ ؟ قمری

nazmī-zāde, morteza ebn-e ‘alī(- 1722)

مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۷۴/۱
آغاز: بسمله حمد و سپاس خالقی را که مشيت بی علتش بتمشيت ايجاد عالم دوام قرار گرفته بنص آيه کريمه اعطی کل شيئ خلقه هر فردی از افراد انسانرا ... اما بعد بر ضمير منير دلپزير جوهريان سخن و صرافان نقود نورد کهن پوشيده و مخفی نماناد که اين ذره بيمقدار ... در دارالبوار قندهار به تحرير تاريخ عاليمقدار وصاف که وصف آن بر زبان ها ساير و داير مشغول بود و اشکال فهم لغات مبهم آن بر دانشوران ظاهر يکی از اخوان که اذعان فرمان او واجب بر جان بود التماس نمود که بقدر امکان لغات آن تاريخ کامل الصفات را از ترکی و فارسی وعربی و خطائی بيرون نوشته ... انگليون - کتابيست که مانی نقاش تصويرها ...
خط: نستعليق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۱-۱۹)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳-۷۵۶]

● **اللغة و واضعها** / ادبيات / عربی

al-luġa wa wāḍi‘uhā

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۶۷۴/۷

آغاز: الفصل الثالث فی اللغة و هو اقسام القسم الاول فی فائدة ایجادها و عللها و وضعها و ما یتعلق بذلک و فیه مسائل المسئلة الاولی فی علة ایجاد اللغة و الحاجة الیها اعلم ان الله سبحانه خلق بکرمه وجوده الانسان من؛ **انجام:** فالظاهر الاحتیاج الی معرفة الواضع فظهر ان الا قوی هو مذهب التوقیف و هو ما ذهب الیه ابو الحسن الاشعری و ابو فهورک ؟ و غیرهما المسئلة الثالثة فی الواضع و اقسامه و الوضع تخصیص شییء بشییء و هو اقسام الاول الوضع عام و الموضوع له عام و الثانی الوضع عام.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱۸ص (۲۴۱-۳۵۸)، قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: -۱۴۳۷]

← اللغز ← تحفة الاذکیاء

● **اللغز** / شعر، ادبیات / عربی

al-luġaz

سیبویه، عمرو بن عثمان، ۱۴۸ - ۱۸۰ ؟ قمری

sībevayh, ‘amr ebn-e ‘osmān (766 - 797)

۵۱ بیت شعر است که شاعر در ابتدا شخصی به نام «ثوبان» را مورد خطاب قرار داده می‌گوید: پدرم عثمان هنگام جنگ لباس غیرخشن و سبک بر من پوشاند و در ادامه وقایع پیش آمده در جنگ و فرود آنها در سرزمین مکه را بیان می‌کند. در پایان کتاب توسط کاتب نوشته شده این الغاز تصنیف سیبویه نحوی است که مشخص نیست کدام سیبویه منظور ایشان بوده است. اشعار کتاب در نسخه حاضر از لحاظ صرف و نحو بررسی و تجزیه و ترکیب شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۴/۵

آغاز: کسانی ابی عثمان ثوبان فی الوغا؛ **انجام:** مررت بزید مخبرا ان خاله، اباه حسین من فراق حبیبه.

خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد:تریاکی مذهب، ۸گ (۱۶۲پ-۱۶۹)، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲-۲۰۴]

● **لغز** / معما / فارسی

loqaz

امامی هروی، محمد بن ابی بکر، - ۶۸۶ قمری

emāmī heravī, mohammad ebn-e abī-bakr(- 1288)

لغزی در علم اعداد از امامی هروی صاحب دیوان اشعار فارسی است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۲

آغاز: ثلث خمس زوج فردی را که سدس خمس او بی شک از حد عدد بیرون بود، تنصیف کن؛ **انجام:** در قسم پنج ها دو دال و هاء در صورت کتابت ده است و ده با است، پس مقصود به حصول پیوست و اسم امامی از این لغز بیرون آمد و السلام.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۳)، سطور مورب، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۱۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۱۳/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱ص (۳۸ر)، ۲۱سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۲۹]

● **لغز** / معما، شعر / فارسی

loqaz

ابن یمین، محمود بن یمین الدین، ۶۸۵؟ - ۷۶۹ ؟ قمری

ebn-e yamīn, mahmūd ebn-e yamīn-od-dīn (1287-1368)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۴/۴۰

آغاز: مرا دو یار جهان دیده و دو همزادند ×× که یک زمان نتوانم گریز از ایشان کرد

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۱ص (۲۵۳)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱-۳۱۶]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā’ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۹۸/۲

خط: نسخ، کا: سلیمان بن عبدالله، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشانه «منه دام ظله»، در ۱۴پ تا ۱۸پ صورت نوشته سید ماجد بن سید محمد به شیخ احمد بن شیخ محمد علی جوهری در پاسخ نوشته او به عربی و در ۱۹ر و پ اشعار عربی سید مبارک بن سید مطلب خان؛ جلد: تیماج، ۵گ (۹پ-۱۳ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: -۲۹۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵۹

آغاز: بسمله، یقول اقل الانام بهاء الدین محمد العاملی؛ **انجام:** ان الله عزوجل لم یعجل فی شئ مما حرم دواء و لا شفاء و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج[رایانه]

۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۷۷/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۰۳۳ق؛ جلد: چرم، ۷گ (۱۲۳پ-۱۲۹پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [مؤید: ۲-۸۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۵۵

آغاز: اخبرنی خلیل عن اسم سباعی الحقیقه؛ **انجام:** و السلام کما ان باخره ینتهی الکلام

خط: نسخ شکسته، کا: محمد ابن عبدالله ابن دیباج، تا: ۱۰۶۳ق[رایانه]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۲/۹

آغاز: ایها الولد المؤید بالإکرام و الإعزاز، المؤفق فی حل المعمیات و الألغاز أخبرنی عن إسم آخر أوله آخر الحروف؛ **انجام:** و بعضی فی الیسار مکین و بطرف آخر یبتدی المقام و بطرفه الآخر ینتهی الکلام و السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بخشی از پاسخ شیخ بهاء الدین عاملی بر معمای پدر بزرگوارشان، به دنبال این رساله آمده؛ ۱ص (۶۳پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۰سم [ف: ۳۹-۴۱۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۰

آغاز: بیان این لغز از کل الغاز ×× که وصفش میزند پهلو باعجاز؛ **انجام:** یخرج عن رجس القمار و علة فاعلیة الترکیب ثوراً و الصداق سنوراً بنسخ حرف منه بقی حرفان و لایخلو منهما العراق و لاخراسان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۱)، سطور مورب، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۱۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۵

آغاز: بسمله، یقول الفقیر الی الله الغنی اقل الانام بهاءالدین محمد العاملی عفی الله عنه؛ **انجام:** من یعتصم بالله فقد هدی.

دو لغزست از شیخ بهائی و به دنبال آن مقالتی است در آداب سلوک، جمعاً شامل چهار ورق که از مجموعه‌ای جدا کرده اند؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ ۴گ، ۱۷سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۷-۷۰۰]

۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۴۳/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۵۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲/۸۸-طباطبائی

آغاز: ما شیء یطیر بلاجناح، یبیض و یفرخ فی البطاح. رأسه فی ذنبه. و عینه فی موضع فیه؛ **انجام:** معما: یلعب به الاطفال و هو فی سورة الانفال

عنوان درفهرست: معما؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۷۳پ) [ف: ۲۳-۷۴۰]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۲۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۴۱ر- ۴۱پ)[مختصر ف: -۶۹۷]

۱۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵/۲

سه لغز؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۷۹]

۱۲. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۹۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۰]

۱۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۶۶/۴

خط: نستعلیق، کا: اسحاق بن محمد علی واعظ کرمانی، تا: ۱۲۵۴ق [ف: ۳-۳۰]

۱۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۶۴/۴۲

فائدة فی اسم اذا قرء علی الحلویات اعطی علی مطلوبه بطریق اللغز؛ کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۶۹ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج، ۱۹سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲-۱۸۰]

۱۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۳۱/۵

آغاز: نبئونی ایها الاحباب العظام عن اسم آخره فی البحار و اوله یمیاز النار فی بعض الاشجار؛ **انجام:** و یصیر من اسافل العلاج بعض الابراج، بتالی متلو آخره یبتدءالسلام و بآخر اوله ینتهی الکلام.

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۶۸پ-۶۹ر)، ابعاد متن: ۷/۵×۱۳، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۱۵۳]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۰۶

آغاز: اما بعد الحمد و الصلاة فیقول الفقیر الی رحمه ... یا من صرف فی مطالعة النحو ایاما؛ **انجام:** و هو فی البحر داخل فی عدد السمکات و فی انعال

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ تذکر: شماره بازیابی اصلاح شد؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۵سطر، قطع: رقعی[اهدائی ف: -۳۲۶]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۴۴۷۸

خط: نسخ، کا: حسن، تا: ۱۳۱۲ق[الفبائی: -۴۸۴]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۵۷۱/۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۹۲-۱۹۴)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۶-۶۷]

۱۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۶/۳

خط: نسخ، کا: تبریزی، محمد مقیم بن محمد علی، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه مدظله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۲گ (۱۹۷پ-۲۰۸پ)،۸ سطر (۴×۹/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: -۷۴۰]

۲۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۳ج

بی‌کا، بی‌تا؛ الا یا اخی سم بلدة لی ×× بها من احب و من اطلب؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۱۸]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۰۸/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶-۳۰۰]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱-۶۴۸]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۸۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸صفر؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۶گ (۳۷پ-۴۲پ)، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸-۴۶۴]

۲۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۶۰۳/۳

آغاز: نبئونی ایها الاصحاب الکرام اخبرونی ایها الاحباب العظام اخبرونی عن اسم آخره فی البحار؛ **انجام:** و یصیر من اسافل الاعضاء بعض الابراج بتالی متلو آخره یبتدی السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۳گ (۱۴۰پ-۱۴۲پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [مؤید: ۲-۱۱۲]

● **لغز** / معما / فارسی
loqaz
شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۰۹/۶
آغاز: بسمله، مقدمه، بدان که معما مشتق از تعمیه است و تعمیه در لغت پوشیده کردن است؛ **انجام:** اصل دهم، بدان که آوردن لغت در وقتی جائز است که آن لغت ... که چیزی را ذکر می‌کنند و مراد او است چنانکه مؤلف این کتاب ...
این رساله به فارسی ودر قالب سوال و جواب است (کتابشناسی ۵۱۷)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۳گ (۶۶ر-۶۸ر)، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۶-۱۶۱]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹۹/۱۳
لغزی است که برای شخصی به نام جعفر نوشته است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۹۴) [ف: ۳۸-۲۷۴]

● **اللغز (جواب پدرش)** / معما / عربی
al-luġaz (javāb-e pedaraš)
شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
تاریخ تألیف: شوال ۱۰۰۲ق
این معمایی است که پدر شیخ بهائی آنرا مطرح کرده و شیخ به آن پاسخ داده است.
آغاز معما: ایها الولد المؤید بالاکرام و الاعزاز الموفق فی حل المعمیات ... ؛ آغاز پاسخ معما: یا سیدی و ابی و استادی و من الیه فی العلوم استنادی ...
انجام معما: و بطرف الاخر ینتهی الکلام ؛ انجام پاسخ معما: القبل از اقال تم بالخیر و علی الله التوکل
[الذریعة ۳۳۴/۱۸ و ۳۳۶؛ سرگذشت شیخ بهائی ۱۰۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۱۴/۲۰
آغاز: جوابه للشیخ بهاءالدین حمد رحمه الله یا سیدی و ابی و استادی و من الیه فی العلوم استنادی هذا اسم رباعی الاعضاء ثلاثی الاجزاء اثنی عشری الاصول؛ **انجام:** و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال.
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۲۶۳)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲-۲۵۲۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۱۸
آغاز: هذا جواب لشیخنا البهائی ... یا سیدی و أبی و أستاذی و من الیه فی العلوم استنادی؛ **انجام:** و بثلث ثالثه یبتدئ السؤال و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال.
این نسخه فقط پاسخ معما را دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۱)، ۲۴سطر، اندازه: ۳×۱۱سم [ف: ۳۰-۶۱۶]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۹۶/۲۰
آغاز: یا سیدی و أبی و استادی و من إلیه فی العلم استنادی، هذا اسم رباعی الاعضاء ثلاثی الاجزاء؛ **انجام:** اوله بالعراق و آخره بالشام و بثلثی ربعه یتم الایمان و الاسلام و بثلث ثالثه یبتدی السؤال و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال.
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۲۱پ-۱۲۲ر)، ۵سطر، اندازه: ۳/۵×۱۵سم [ف: ۳۳-۱۸۰]
۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲-۲۱۸۹/۵
آغاز: معما: یا ایها الولد المؤید بالاکرام و الاعزاز الموفق فی حل المعمیات؛ **انجام:** پاسخ معما: القبل از اقال تم بالخیر و علی الله التوکل
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱گ (۳۸-۳۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۴۶۷]

● **اللغز (شیخ لطف الله)** / معما / عربی
al-luġaz (šayx lotf-ol lāh)
شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
لغزی است که شیخ لطف الله از شیخ بهائی پرسش می‌کند و ایشان پاسخ می‌دهند.
آغاز: بسمله. ارسل الشیخ الاجل الشیخ لطف الله الی ... البهایی لغزاً لحله، فحله و هی: سلام الله علی شیخنا و مخدومنا ... هذا الاسم الشریف بعضه علم للفاعلیة و بعضه علم للمفعولیة ...

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۶۶/۸
تعیین رساله به استناد کتاب‌شناسی شیخ بهائی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۳۱]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و أخذ من الرابع علامته من الباقی لکان ینبغی أن ینسب الی وجه المعشوق.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۱)، سطور مورب، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۱۷]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۶۰/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و رابعه اول لقب عیسی.
خط: نستعلیق، کا: حسن منجم، تا: شوال۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۱گ (۱۵ر-۱۵پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۲۷۷]

● **اللغز (میرزا زین العابدین)** / معما / عربی
al-luġaz (mīrzā zayn-ul ā'bidīn)
شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
آغاز: ثقتی و رجائی و من به فی الدارین اقتدائی استدعی منکم

الاخبار عن اسم عدد افراده بعدد لطائف الارکان و من اجزائه عرف ابواب الجنان و یذکرونه مع الله الملک المنان فی اوله یصیرة المخلوقات و ثانیه ثانی اسم الذات ...
انجام: الدین الحروف مندرج بین جزئی آخره بالتمام و باخره ینتهی حروف کل الکلام

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵/۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۲ص (۳۰۰-۳۰۱)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹-۳۶۳]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۶
آغاز: برابر
با سرگذشت شیخ بهائی از سعید نفیسی؛ کا: عطاء الله بن محمد زکی اصفهانی، تا: ۱۱۷۳ق؛ کاتب در زیر سطور این لغز توضیحاتی افزوده؛ با اشکال هندسی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص(۱۰۴)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۸۹۱]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۲)، ۲۲سطر، اندازه: ۳×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۱۸]

● **لغز** / معما / عربی

loqaz

مشعشعی، عبدالعلی بن ناصر

moša‘ša‘ī,‘abd-ol-‘al ebn-e nāser

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۴۹
آغاز: بسمله. حمد الله و الصلوة ... یقول غبار نعال ... ای اسم آخره آخر الحروف و اوله بذاک معروف ...
خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج [ف: ۳۰-۱۷۵]

● **اللغز** / معما

al-luġaz

خاتون آبادی، محمد بن علی، - ۱۰۵۷ قمری

xātūn-ābādī, mohammad ebn-e ‘alī(- 1647)

از شاگرد شیخ بهائی در جواب لغز شیخ و حل آن.

اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۴/۱۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۴گ (۹۵ر-۹۸پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۵-۱۵۱]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

حکیم مؤمن، محمد مؤمن بن محمد زمان، ق۱۱ قمری

hakīm mo’men, mohammad mo’men ebn-e mohammad zamān(- 17c)

بسم الله ... اخبرونی ایها الاخوان عن اسم خماسی الاعداد.

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۴ج
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۱۸]

● **اللغز** / ادبیات / عربی، فارسی

al-luġaz

ظهیرالدین محمد ابراهیم، ق۱۱ قمری

zahīr-od-dīn mohammad ebrāhīm(- 17c)

تألیف ظهیرالدین محمد ابراهیم خادم مزار نواب خاقان و وزیر آذربایجان در تاریخ «نهایة الاقدام فی طور الکلام» (۱۰۷۰ق) به عربی و فارسی در فلسفه و ادب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۶۸
آغاز: الحمدلله الاول بلا اول کان قبله و الاخر بلا آخر یکون بعده؛ **انجام:** و سلامة من کل اتم.
خط: نستعلیق خوش، کا: تبریزی، محمد شفیع، تا: ۱۰۸۵ق؛ با شکل‌های جغرافیایی و نجومی و ریاضی، مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: مرغش یشمی، ۵۲گ، ۷سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۵/۹سم [ف: ۱-۴۵۵]

● **لغز** / معما / فارسی

loqaz

اعتماد الدوله، محمد بیگ

e‘temād-od-dole, mohammad beyg

لغز کوتاهی است که پاسخ آن از میرزا رضی صاحب رقم بعد از لغز آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۸۹/۳۱
آغاز: عجب عددی در حساب دیدم با آنکه مساوی نود و چهار بود، نصف دویست و شصت و نصف دویست بود چون بحساب درآوردم بیش از صد نبود؛ **انجام:** علامت ذی الکل با عدد شذوذ مساوی ثلث حرف آغاز و نشان بعد ذی الاربع از ضعف آخرین حرفش سخن پرداز و در انجام و آغاز، آغاز بی انجام است کارساز. تمت
خط:نستعلیق،کا:محمد فاضل طباطبائی، تا: محرم۱۱۲۶ق؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱ص (۹۱پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۴×۲۸/۵سم [ف: ۳۱-۶۹۹]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

حسینی خاتون آبادی، محمد

hoseynī xātūn-ābādī, mohammad

از امیر شمس الدین سید محمد حسینی خاتون آبادی ملا باشی که به درخواست دوستی ساخته است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۵۰/۸۵

آغاز: بسمله. من نتایج افکار عالی جناب ... شمس الملة و الدین امیر سید محمد الحسینی الخاتون آبادی ملا باشی دام اقباله لما کان بعض السلف من اهل الفضل و الشرف من المهرة فی هذا الفن شغلوا احیانا بذلک النوع من العمل؛ **انجام:** رزقنا الله و ایاکم افرادا کاملة منه فی الاخرة و الاولی و السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۵۳۸-۵۳۹)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۴۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۵۰/۸۶

آغاز: ایضا من نتایج افکار عالی جناب معزی الیه دام عزه و افاداته بسمله. و به نستعین. الحمدلله مالک الملک مجری الفلک مسخر الریاح ... ایها المتاملون فی الالفاظ الرقیقة؛ **انجام:** کی یشربوا من رحیقها و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴گ (۵۳۹-۵۴۲)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۴۵]

● **اللغز = قصیدة فی اللغز = القصیدة الرائیة فی اللغز** / متفرقه / عربی

al-luġaz = qasīdat-un fī luġaz = al-qaṣīda-tur rā’īyya fī-l luġaz

غمری حسنی، محمد، ق۱۲ قمری

qamrī hasanī ‹mohammad(- 18c)

قصیده نیکوی رائیه‌ای است مشتمل بر ۴۳ بیت در معما و لغز. سراینده، چند تألیف داشته و کتاب «القواعد المقنعة فی تحویلات المقادیر الأربعة» را به سال ۱۱۲۴ق نگاشته است. او خط زیبایی نیز داشته است. نامی از این قصیده، در منابع موجود، یافت نگردید.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۷۶/۲

آغاز: ایها الفاضل الذی ملأ الکو×× ن علوماً و حاز خیراً و جبرا؛ **انجام:** واسمعن الغمری بدیع جواب ×× وانشقنه من عرف فحواک عطرا / فهو مثن علیک لا یعقل الده ×× سر وداع الیک سراً وجهرا.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲گ (۱۶۸-۱۶۹)، ۲۱سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۸-۵۳۰]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

تنکابنی، محمد بن حسین، ق۱۳ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e hoseyn(- 19c)

درباره نام «۴۱۲۴»

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۷۹]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

عمرانی، یوسف بن احمد، ق۱۳ قمری

‘emrānī, yūsof ebn-e ahmad(- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲/۷ طباطبائی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۹۶ر) [ف: ۲۲-۱۰]

● **لغز** / معما / فارسی

loqaz

نوری، عباس بن علی بابا، ق۱۳ قمری

nūrī, ‘abbās ebn-e ‘alī bābā(- 19c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۷۳/۳

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [ف: ۵-۳۶۲]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

کرمانی، محمد، ۱۲۵۳؟ - ۱۳۱۱ ؟ شمسی

kermānī, mohammad (1874 - 1932)

در لغز و معما.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۱۵/۲

آغاز: بسمله. الفت و صنفت رسالة للمخادیم لتکون فوائدة عامة للخواص و العوام اوله و ان کان واحدا یکون عشرا و اعجب ان یکون خمسة و خمسین و ثانیه و ان کان واحدا یکون عشرة و عشرین؛ **انجام:** و من اراد تفصیلها فلیرجع الی کتاب الموسوم بخلاصة العلوم مقالتی هذا المضمون یحویها ان الهدایا علی مقدار مهدیها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ برخی از دعاها مترجم به فارسی تحت اللفظی؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، کلاً ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵-۱۳۵]

● **اللغز** / معما / عربی

al-luġaz

سلیمان بن پیراحمد

soleymān ebn-e pīrahmad

به نام محمد که صاحب سفینه بوده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۱۳/۸

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج، ۲گ (۳۷پ-۳۸ر)، ۲۰سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۲۹]

● **لغز** / معما / عربی

loqaz

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۹۵/۳

آغاز: بسمله هذا الاسم رباعی العین ثنائی الطریق اوله بانتقاص ثانیه عنه بالتمام؛ **انجام:** ماینتو به النهایه و انقطعت به الحکایه و بالاول ختم الجواب و الله اعلم باصواب.

این معما که از حروف متعدد و روابط عددی بین آنها حاصل شده پس از چندین ترکیب و ذکر اعداد معین سرانجام نام طرح گمشده کتاب به دست می‌آید؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مشهور به نوید، تا: ۱۰۲۶ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۶ص (۵۵-۶۰)، ۱۷سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶-۲۶۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۰۰

آغاز: بسمله، اما بعد الحمد و الصلوه فیقول احوج الخلق الی رحمه ربه الغنی؛ **انجام:** و الجاهل لا ینفع الالف عباره تمت محمد رفیع الحسینی المازندرانی سنه ۱۰۳۳.

خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع، تا: ۱۰۳۳ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۱۴/۱۹

اللغز از پدر نگارنده نسخه (همان محمد رضا) چه در آن آمده «هذا اللغز لوالدی طاب ثراه»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۲۶۳)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲-۲۵۲۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۲/۸

آغاز: بسملة، أخبرنی عن اسم سباعی ... سداسی الصورة اوله اول الأفعال و آخره آخره وسط الأعمال لو عکست الثانی وجدت الأول و الثانی و هو مع العکس؛ **انجام:** مبدؤه وسط الشام و آخره اول المسجد الحرام و بهما یتم المقام و السلام کما ان بآخره ینتهی الکلام ...

معمایی است از فردی ناشناخته که با عبارت «أخبرنی» معما را طرح نموده است. نام مؤلف را در منابع موجود نیافتیم، لیکن به قرینه دو معمایی که به دنبال این معما از شیخ بهائی و پدرشان آمده، به نظر می‌رسد که از شیخ بهائی باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۱ص (۶۳پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۱/۵سم [ف: ۳۹-۴۱۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۰۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابرز من کنوز الغاز الألفاظ لآلی المعانی ... ان اصول حروفه یشیر الی بعض من الأحکام الشرعیة و نبذ من المسائل الفقهیة الفرعیة کما ان ثانیه کنصف رابعه موافق لفروض الوضوء من الطهارات و معادل لواجبات الرکوع فی الصلوات و شروط وجوب حج البیت المحفوفة بالبرکات؛ **انجام:** فإن الثمرة تنبیء عن الشجرة و تدل علی البعیر البعرة و الحمدلله اولا و آخراً.

گرچه مؤلف معلوم نگردید و هر چند با هیچیک از الغاز مرحوم شیخ بهایی و پدرش شیخ حسین بن عبدالصمد (قده) تطبیق ندارد ولی سبک نگارش به قلم شیخ بهایی نزدیک تر است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: شیخ محمود حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ جلد: مقوای، ۳گ، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۱-۱۱۲۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۴۷

آغاز: اخبرونی عن اسم الذی ارکانه اربعة متناسبة و ضعف آخره یساوی ثانیه عند المحاسبه ... رابعه نقط کالاول الحق جمیع حروفه مهمل؛ **انجام:** ثانیه کرابعه لا یقبل الا واحده فقط لو انضم اول عدد الی آخره فی الحساب لکان المجموع اول عدد تام فی الجواب.

خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی همدانی، تا: حدود قرن۱۳؛ ۱ص (۲۱۱ر در حاشیه) [ف: ۴۱-۲۵۹]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۲/۵-۱۱/۱۰۲

آغاز: بسمله الباب الثانی فی الالغاز التی یطلب توجیه اعرابها واذکر ابیات الالغاز مرتبة القوافی علی حروف الهجا تسهیلاً لتناولها حرف الهمزه قال حسان بن ثابت؛ **انجام:** وضمیر الیها للعلی والمعنی انه لعلوته بالعلی باکتساب المفاخر یدعوه النهار والمساء فاسمعا ما اقول وصلی الله تعالی علی محمد وآله اجمعین

باب دوم تا آخر بخشی از رساله‌ای است درلغز، این بخش باب دوم رساله است ودرآن مؤلف لغزهایی را که جواب آنها اعرابی از اعراب‌های نحوی است، به ترتیب حروف قوافی از الف تا یاء ذکر نموده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۲۹ربیع الاول۱۲۵۷ق، جا: پالپاله؛ جلد: مقوای سرخ، ۱۷گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۵۲]

۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۱۴/۹

آغاز: یا نقاب معاشر الفحول و نقاد مدارس اسلامبول حلت لکم برکات الله و شفاعة الرسول؛ **انجام:** ذی الولادتین فی الظلمات هذا و الصلوة علی سیدنا مفخر الموجودات و زبدة الکائنات و شفیع المومنات

خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر کرکوکی، تا: ۱۲۷۹ق، جا: قسطنطنیه؛ جلد: تیماج، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۱۳-۸۹]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۲۰/۷

چهار لغز است و چهارمین آن لغز شیخ حسین بن عبدالصمد و پسرش شیخ بهائی است با توضیح آن در زیر سطرها بدینگونه: «هذا لغز للشیخ حسین بن عبد الصمد قدس سره لولده بهاء الملة و الدین: ایها الولد الموید بالاکرام و الاعزاز الموفق فی حل المغیبات و الالغاز اخبرنی عن اسم آخر اوله آخر الحروف و ثانی آخره بهذا الوصف معروف ... و بطرفه الآخر ینتهی الکلام و السلام فاجابه ولده الشیخ البهائی یا سیدی و ابی و استادی و من الیه فی العلوم استنادی هذا لم رباعی الاعضاء ثلاثی الاحزاء ... و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۶۳پ)، ۲۸سطر(۸×۲۰)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۳-۳۱۹۵]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۷۹

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا[رایانه]

● لغز / معما / فارسی

loqaz

ناشناخته:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۶/۸

آغاز: بسمله، در شبی که بزم سرور بحضور جمعی از دوستان معنی دان؛ **انجام:** جدولی است حاوی اعداد و سیاق

در این رساله نویسنده می‌گوید: شبی در محفلی از اقسام معما و لغز سخن بمیان آمد و منجر به ذکر «لغز غفران پناه خلیفه سلطان و عالیجاه محمد خان اعتماد الدوله آن زمان در خواص عدد همدان و طرفین آن گردید.»، دوستی از یاران شبانه از من خواست که رساله‌ای در لغز اعتماد الدوله بپردازم، من نیز دو لغز از اعتماد الدوله را آوردم و مقصود آن دو یافتن دو عدد است که خواص هریک از آنها در متن هریک از آن دو لغز آمده است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: شرف الدین بن عبدالواحد الانصاری، تا: قرن ۱۱؛ ۶ ص (۱۸۸-۱۹۳)، ۱۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱-۴۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۱۰۲

مجموعه چند لغز کوتاه درباره لاله، شمشیر، خربزه، هندوانه، بادام و ماکوی شعربافی؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛جلد:تیماج مذهب، ۱ص (۱۹۸پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۴۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۵۵/۲۶۴

آغاز: بذروه عرض میرساند که هزار محنت کشیدیم و صد فرسنگ دویدیم تا به خدمت پیری نود ساله رسیدیم که هشتاد مرید داشت

از آلفته؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۳-۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۳۶۹)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰-۱۳۷۰]

۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷/۳

شعری است در لغز با مطلع: «ای رای ملک شه معظم ...»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳-۱۶۳۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۸۴/۴

عددی است که از سخن اگر خبر داشته باشی و یا نداشته باشی خواهی یافت - تا عزیز گردد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، یک صفحه و نیم، ۱۵سطر(۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۶-۷۵۶]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۱۷/۱

آغاز: در شبی که بزم سرور به حضور جمعی از دوستان معنی دان طرب افزا و فیض رسان بود ... نکات دقیق آیات ... عالی جاه محمد خان در بیان عدد صد ... هفتاد و شش نیز بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۵-۲۸۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

● اللغز ۱ / معما / عربی

al-luġaz 1

مؤلف پرسشی معما گونه در علم صرف را به سال ۱۰۷۷ق در یکی از شهرهای کشور عراق مطرح نموده و خود به دو طریق علمی بدان پاسخ داده است.

آغاز: مما سنح بالخاطر الفاتر فی اواخر شهر رمضان المبارک و قد نبهت فی آخره بالاسم الملغوزفیه. اخبرونی یا اهل العرفان و یا معشر الاخوان و الخلان من اسم خماسی الحروف خمساه حرف تعریف ان دخلت علی غیرهما تکون بمعنی الا

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۰۱/۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱ص(۴۴)، ۲۸سطر(۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۰۱۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۵۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فمن کشف عن وجه هذا اللغز فی الیوم جزاه الله فی الغدو دفع عند اللوم. انتهی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای کمند اندازی، مصحح؛ مهر: «ابن عبدالقادر الطبیب ابوالحسن الشریف» (خشتی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۳۸پ-۳۹پ)، ۱۴سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶-۳۹۱]

● اللغز ۲ / معما / عربی

al-luġaz 2

مجموعه‌ای است از لغز ومعما با عناوین «ایها الصاحب الزکی- ایها الولد المؤید» و از شیخ بهایی نیز نقل کرده است.

آغاز: ایها الصاحب الزکی و الفاضل الذکی اخبرنی عن اسم واحدی الاحاد و ثنائی العشرات ثلاثی المآت رباعی الحروف

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا من اعجب العجائب.

بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج مذهب،۲ص(۱۳-۱۴)، ۲۱سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹-۴۰۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۱۴/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان ضعف منه حرف صارستة احرف و هذا من العجائب.

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۲۶۳)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲-۲۵۲۶]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۶۵۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الکنایة ابلغ من التصریح طرفاه مقطع الوصی و خاتم الاوهام و بکنه معرفته عجزة الاوهام واخرست الالی عن وصقه و کلت الاقلام و بهیهنا ننتهیالختام و الختام خیر الکلام نور اللهم قلوبنا بنوره و سرنا بحضوره الی یوم القیامة علیه و علیک السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: محلات؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۸]

● لغز به اسم مبارک حضرت ظل الله / معما / فارسی

loqaz be-esm-e mobārak-e hazrat-e zell-ul lāh

نواب لاهیجانی، محمد بن محمد باقر، - ۱۲۶۳ قمری

navvāb-e lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad bāqer(- 1847)

اهداء به: محمد شاه قاجار

تاریخ تألیف: محتملاً ۱۲۶۳ق

در این رساله از اسم «محمد شاه قاجار» لغزی تهیه شده که شامل صنایع لفظی بسیار میباشد و حکایت از اطلاع نویسنده بر مباحث الفاظ می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۲/۵

آغاز: لغز باسم مبارک حضرت ظل الله. یا من علا امرک و غلبت سلطانک؛ **انجام:** سیماب جودش مس وجودم زر و خزف اقوالم گوهر گردد.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۸ق، جا: تهران؛ اهداء به: حاجی میرزا آقاسی؛ جلد: تیماج، ۳ص (۱۲۸-۱۳۰)، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲-۱۸۴]

● لغز التهذیب / معما / عربی

luġaz-ut tahd̲īb

معمایی است که در آن اشاره به لفظ «تهذیب» نموده و مراد وی «تهذیب الاحکام» شیخ طوسی می‌باشد. این کتاب به سبک معمیاتشیخ بهائی و شاید از تألیفات او باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۵۰/۵

آغاز: الحمد لله الذی ابرز من نور الغاز الالفاظ لالی المعانی ... اعلم ایها القسطاس القماس فی لجج عقائل الالفاظ

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس رضوی - مشهد ۹۱۸۱. خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶ص (۲۳۱-۲۳۶)[عکسی ف: ۴-۲۷۹]

● لغز خلیفه سلطان / تفسیر / فارسی

loqaz-e xalīfe soltān

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ - ۱۲۹۹ قمری

heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-‘alī (1803- 1882)

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۷ق [نشریه: ۱۱-۹۲۹]

● لغز در باره تاریخ اسلام / تاریخ اسلام / عربی

loqaz dar bāre-ye tārīx-e eslām

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۷۳/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۶۰ر-۶۰پ) [ف: ۶-۹۰]

● لغز ریاضی / معما / فارسی

loqaz-e rīyāzī

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā’ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

لغزی ریاضی از شیخ بهایی است به فارسی و عبدالقادر بغدادی بر آن شرحی نوشته است.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۱/۴ ـ د

آغاز: عجب عددی در لغت فارسی دیدم؛ **انجام:** و ثلث او باضافه او مساوی اوست

تذکر: همانند این رساله در کتابخانه مرعشی هست و از آن محقق خوانساری دانسته شده است؛بی‌کا،بی‌تا؛۱ص(۱۱۲پ)[ف: ۱-۴۰۶]

● لغز ریاضی / معما، ریاضیات / فارسی

loqaz-e rīyāzī

سلطان العلماء، حسین بن محمد، ۱۰۰۱ - ۱۰۶۴ قمری

soltān-ol-‘olamā’, hoseyn ebn-e mohammad (1593 - 1654)

منسوب به خلیفه سلطان. این رساله شرحهایی نیز دارد.

شرح و حواشی:

۱- شرح لغز ریاضی = شرح لغز خلیفه سلطان

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۴۹/۱۰۷-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی تهران؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۱۸۳پ-۱۸۴ر) [فیلمها ف: ۲-۲۵۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۱/۱۶-طباطبائی

آغاز: من نتائج افکار قدوة المحققین و سید المدققین سلطان الحکماء و المتکلمین خلیفه سلطان ... عجب عددی در لغت فارسی دیدم با آنکه مساوی نه بود نصف پنج بود. عجب تر آنکه چون ملاحظه کردم نصف نه نیز بود. طرفه آنکه چون بشماره در آوردم پنجاه و پنج بود

در فهرست کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران شرحی بر این لغز از عبدالقادر بغدادی معرفی و نام این متن لغز بهائی و اثر شیخ بهائی یاد شده است، در صدر نسخه حاضر آمده که از خلیفه سلطان است. در الذریعه از «لغز بعض الاعداد» اثر سید شمس الدین حسینی ابهری یادش ده که آغاز آن با نسخه حاضر تفاوتی اندک دارد. نسخه آن که در کتابخانه آستان قدس رضوی موجود است، چنین شروع می‌شود: «عجیب عددی یافتم»؛ بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ یا ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۱۹۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲-۲۱۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۰/۱۰-طباطبائی

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۵۵گ، ۱۹ و ۲۰و ۲۷سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳-۶۱]

● **لغز ریاضی** / معما / فارسی

loqaz-e rīyāzī

محقق خوانساری، حسین بن محمد، ۱۰۱۶-۱۰۹۹ قمری

mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688)

لغز بسیار کوتاهی است درعلوم ریاضی

[اعیان الشیعة ۱۴۸/۶؛ امل الآمل ۱۰۱/۲؛ ریحانة الادب ۲۳۸/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۸۹/۳۰

آغاز: عجب عددی در لغز فارسی دیدم با آنکه ... مساوی نه بود نصف پنج بود عجبتر آنکه چون ملاحظه کردم نصف نه نیز بود طرفه آنکه چون بشماره آوردم پنجاه و پنج بود چون پنجاه بر او افزودم باز پنجاه بود؛ **انجام:** پنجاه اسقاط کردم یک شد عجب العجائب آنکه دو ثلث او مساوی اوست و ثلث او باضافه او مساوی اوست

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق طباطبائی خادم طبیب، تا: محرم۱۱۲۶ق؛ کاغذ: شرقی، ۱ص (۹۱پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۶/۵×۱۰سم [ف: ۳۱-۶۹۸]

● **لغز الزبدة = اعجاز الاصناف = الرضویه = اعجاز الالغاز = رساله نورانیه = الزبدة فی اللغز و التعمیة** / معما / عربی

luġaz-uz az-zubdat = iʻjāz-ul aṣnāf = raḍawīya = iʻjāz-ul alġāz = r.-ye nūrānīye = az-zubdat fi-l luġaz wa-t taʻmīya

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۱ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

در آن با تعمیه و الغاز به علوم مختلف نقلی و عقلیاز جمله هندسه، تاریخ، جغرافیا، هیئت و نجوم، فلسفه و کلام، فقه ... اشارت دارد و در یک جا از صاحب و دوانی یاد می‌کند. در این معما از مسائل مربوطه برای تقویت ذهن و رفع کسالت استفاده کرده است.شیخ این رساله را برای محمد فرزند خاتون عاملی می‌فرستد و او از این رساله تمجید بسیار نموده و می‌گوید: «در این رساله به تمامی علوم به صورت رمزی اشاره شده است ...». شیخ بهائی «لغز»های دیگر نیز دارد که عبارتند از: «لغز القانون»، «لغز الکافیة»، «لغز الکشاف» و «لغز النحو». دربرخی نسخه‌ها سال تألیف آن ماه رجب سال ۱۰۰۲ق ذکر شده ودربرخی ۱۰۲۱ق درمشهد رضوی آمده است.

آغاز: اما بعد الحمد و الصلوة فیقول احوج خلق الله الی رحمة الله الغنی محمد المشتهر ... عفی الله عنه لایخفی علیکم ایها الاصحاب العظام و الاحباب الکرام المختصون من الله سبحانه ... أخبرونی عن اسم کتاب بعضه من حروف النورانیة

انجام: مثلث قاعدته بسمرقند و رأسه ببغداد و لنقصر علی هذا القدر ... و العاقل یکفیه الاشارة و الجاهل لاینتفع بالف الف عباره و الله اعلم

[الذریعة ۳۳۶/۱۸و۳۳۴/۱۸ و ۲۴۰/۱۱؛ سرگذشت بهائی ازسعید نفیسی: ۱۰۷-۱۶۹؛ کتابشناسی شیخ بهایی ص ۴۹۴-۵۰۱و ۳۵۷/۸(خط مؤلف)]

شرح و حواشی:

۱- شرح لغز الزبدة؛ حلبی، ابراهیم بن مصطفی (-۱۱۹۰)
۲- شرح لغز الزبدة؛ حسینی، محمد هاشم (-۱۳)
۳- شرح لغز الزبدة؛ زنجانی، ابراهیم بن ابو الفتح (-۱۳۵۱)
۴- شرح لغز الزبدة؛ قارصی، علی
۵- شرح لغز؛ نعیمی بحرانی، حسین
۶- حاشیة لغز الزبدة
۷- شرح لغز الزبدة

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۹۳ ض

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه دام ظله العالی» به خط جمال الدین محمد خوانساری مورخ ۱۰۳۰ در طوس؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوای پارچه‌ای [ف: ۸-۳۵۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۰۳۶/۶۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۶گ (۳۹۳ر-۳۹۸ر)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۸-۲۱۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۲۰
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش140 M (۸۲۰۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۳ص (۷۰-۷۲)[عکسی ف: ۳-۴۱۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** تم اللغزفی شهر شوال سنه الف و اثنین من الهجرة و تاریخ انما لغز طبیبانه بی عدیل
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۳ص، ۱۷سطر، اندازه: ۶۰×۱۲۰سم [ف: ۵-۱۳۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۶۶/۱۳
خط: نسخ، کا: محمود بن عاشورا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۱سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۱۴]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۶۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ینتهی القیل والقال.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۳ص (۲-۴)، اندازه: ۲۶×۳۴/۱سم [ف: ۱۳-۱۲۲]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۲۸/۳-۲۹/۱۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی از مؤلف؛ ۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۵۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۹۰/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۴ص(۱۷۴-۱۸۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴۷/۱-۲۱۸]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۸۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه-منه قدس سره»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۶گ (۱پ-۶ر)، ۱۶سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۴-۲۴]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** نصفه تساوی ما تجب فیه الزکوة و ثلثه تعادل ما یحصل به الزکوة مضعف اوله بعدد الخیار و مکعب آخره کعدد التکبیرات
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان«منه دام ظله»؛ ۱ص(۱۸۴پ) [ف: ۱۵-۱۴۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۶/۸-طباطبائی
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه» و بدون نشان و نیز از سید سمرقندی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۸۵پ-۹۰پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲-۷۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸/۱۳
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، اندازه: ۷/۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱-۱۳۵]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۵/۶
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن کامران تبریزی، تا: ۱۰۲۰ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۴۰پ-۴۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۶-۱۵۸]

۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۶۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ از روی خط منقول از خط بهایی؛ ۵گ (۱۱ر-۱۵ر) [ف: ۵-۵۵]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۸
آغاز: برابر
کا: محمد جعفر بن نجم الدین محمود خادم حسینی، تا: ۱۰۲۲ق، جا: اصفهان؛ محشی از مؤلف و هم مقرو بر مؤلف است [ف: ۱۸-۱۰۲]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۹۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مشهور به نوید، تا: ۱۰۲۶ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۲ص (۴۱-۵۲)، ۱۷سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶-۲۶۸]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۹۰/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: بهاء الدین علی حسینی، تا: دهه وسط صفر۱۰۲۷ق، جا: فرح آباد؛ جلد: تیماج، ۵گ (۲۰۵پ-۲۰۹ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۴]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۵/۲
خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن رحمة الله دولت آبادی، تا: ۱۴ رمضان۱۰۳۰ق؛ محشی با نشان «منه سلمه الله تعالی، منه مدظله العالی، منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۴گ(۵۰پ-۵۳ر)،۱۹سطر(۷×۱۳)،اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸-۵۵۲]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۳-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: ۱۰۳۰ق، جا: قزوین مدرسه رزم ساریة؛ محشی از مؤلف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۲۳پ-۲۵ر)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳-۸۱۱]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۸
خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۹پ-۱۷ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰-۱۷۲]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۱۶/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لنقتصر علی هذا القلیل من الاطناب فی ذکر الکتاب و لنمسک عنان القلم مخافة الملل ... و الحمدلله وحده ...
خط: نسخ، کا: شیخ حر عاملی، تا: ۱۰۵۱ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳-۲۲۷]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴۰/۴
خط: نستعلیق، کا: جعفر بن سلیمان دشتبیاضی قائنی، تا: ۱۰۶۱ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۸۷پ-۹۲ر)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۶-۳۲]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۱۵/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: ۱۰۷۳ق؛ محشی از مؤلف؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم زرد، ۱۵گ (۵۵-۶۹)، ۱۸سطر(۳/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۸×۱۹/۵سم [ف: ۳۶-۱۷۲]
۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ رمضان۱۰۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۶۴پ-۶۸ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳۰-۱۵۰]
۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۵۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسن بن خمیس الاسدی، تا: ۱۰۷۵-۱۰۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۹۱ر-۹۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹-۲۵۶]
۲۶. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۱۲۸/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ رمضان۱۰۷۶ق؛ ۴گ (۵۸پ-۶۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۸۳]
۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۷۷
آغاز: پس از بسمله: ایها العالم الادیب و الفاضل اللبیب ما اسم یطلق علی بعض المسمیات؛ **انجام:** مع تشتت الاحوال و تستت (کذ) الاهوال.
بی‌کا، تا: ۶ذیقعده۱۰۷۹ق [ف: ۱۸-۱۰۳]
۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۶/۲۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ۱۰۸۹ق؛ جلد: تیماج، ۴ص (۲۰۳-۲۰۶)، ۱۴-۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۸سم [ف: ۴۳-۱۵۰]
۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۶۵
آغاز: بسمله، اما بعد الحمد و الصلوة فیقول احوج الخلق الی رحمة ربه؛ **انجام:** سنح لنا هذه اللغز فی المشهد الاقدس الرضوی ... سنه الف و تسعین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق[رایانه]
۳۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶-ز/۵۸۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق؛ مذهب، محشی؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۱۲سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲-۱۶۹]
۳۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۶۹/۲۱
آغاز: برابر
کا: محمد طاهر الحسینی، تا: ۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱-۲۵۵]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۱۰/۴
آغاز: اما بعد الحمد و الصلاة فیقول احوج الخلق ... لا یخفی علیکم ایها الاصحاب العظام و الاحباب الکرام
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۴گ (۱۲۵-۱۲۸)[عکسی ف: ۲-۲۱۰]
۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۹/۲۷
کا: محمد ابراهیم نصیری، تا: ۱۰۹۷ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۸۲پ-۴۸۳پ)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۲۷-۲۲۲]
۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۰۹/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: مراد، تا: محرم۱۰۹۷ق؛ مجدول، محشی، با اشکال هندسی؛ ۴گ (۳۷-۴۰)، ۱۷سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۲۸-۱۶۲]
۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۸۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۱۳۰ر-۱۳۳ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۷×۱۶/۵سم [ف: ۳۷-۱۹۰]
۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۳۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: غفار حسینی نجفی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ ۱۴سطر (۳×۸/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۲سم [ف: ۱۰-۱۳۸]
۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۷گ، ۱۱سطر(۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۲×۲۲سم [ف: ۷-۲۰۵]
۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۳/۲ و ۲۳۵۳/۲ عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:فتحعلی،تا:قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۳گ(۹۴پ-۹۶پ)، ۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۸۰] و [عکسی ف: ۶-۴۵۶]
۳۸. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۴۱/۱۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ ۷گ (۱۳۰پ-۱۳۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: -۳۵]
۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۶۶/۴
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲ص (۱۶۰-۱۶۱)، اندازه: ۱۵/۷×۲۷سم [ف: ۱۷-۱۱۸]
۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹/۱۵ط
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۹۲-۱۹۹)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲۴/۳-۴۷]
۴۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۹۹/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: اعتضاد السلطنه ۱۲۸۳ق؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۴-]
۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: محب علی کازرونی، تا: ۱۱۰۹ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰گ (۱۱۹پ-۱۲۸ر) [ف: ۳۶-۲۲۶]
۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۱۶
آغاز و انجام: برابر

کا: علی اصغر فرزند مرتضی اصفهانی، تا: ۱۱۱۵ق؛ محشی به نقل از مؤلف با نشان «منه»؛ ۳گ (۱۲۶–۱۲۸)، سطور مورب، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۰-۶۱۵]

۴۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۴۴/۲ - ج

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ محشی با نشان «منه»؛ ۳گ (۱۴پ–۱۶ر) [ف: - ۴۵۰]

۴۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۳/۲

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن زینعلی، تا: سلخ شوال۱۱۲۵ق؛ ۵گ (۴۷پ–۵۱پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۶۹]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۷۱

آغاز: بابر؛ **انجام:** و تاریخ ذلک رضویه و هذا اسمه ایضا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق، جلد: تیماج [رایانه]

۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۱۰۲/۲

خط: نسخ، کا: ابوطالب علیرضا بن اسماعیل قمی، تا: جمعه ۵ رجب۱۱۲۸ق؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۱۱۱پ–۱۱۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۳-۲۴۷]

۴۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۳۲/۲

آغاز: برابر

به قرینه آغاز، نام کتاب و مؤلف برگزیده شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد ابراهیم، تا: ربیع الاول۱۱۲۹ق؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۴پ–۲۰ر)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱-۱۱۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴۲۶/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۷-۲۸]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۵۵/۱۰۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: بین ۱۰۶۳ تا۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۶ص (۷۲–۷۷)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰-۱۳۴۵]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۷

آغاز و انجام: برابر

کا: عطاء الله بن محمد زکی اصفهانی، تا: ۱۱۷۳ق؛ با اشکال هندسی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹ص (۱۰۵–۱۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۸۹۱]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۰ص (۲۶۷–۲۷۶)، ۱۱سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۹سم [ف: ۲۹/۱-۶۶]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶۹/۱۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴ص (۷۶–۷۹)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷-۷۴]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۰/۴-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید جلال الدین حسینی لواسانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵گ(۲۳۳پ–۲۳۷ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۷۴]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۱۳/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی، مجدول، مصحح، محشی؛۹گ(۵۶پ–۶۴ر)،۹سطر،اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۰-۳۴۰]

۵۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۸۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۴گ (۶۷پ–۷۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵-۴۰۳]

۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۶۴/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۵سم [ف: ۶-۸۷]

۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۳۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۷]

۵۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶ حکمت

خط: نسخ، کا: محبعلی شیرازی پسر میرزا گلشن شاعر، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ محشی؛ قطع: ربعی [ف: ۲-۷۴]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[رایانه]

۶۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۲/۲

خط: نسخ، کا: فضل علی بن محمد حسینی، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۰۴پ–۱۰۵ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۶۶]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۲۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۴سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۹۹]

۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹/۸

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵ص (۳۱۴–۳۱۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۶۳]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۹۶/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ با قلم خوردگی؛۱گ(۱۲۰)،۲۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۳-۱۷۸]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۸۱/۴

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۶×۱۳)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۷۵]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ واقف: عضدالملک، ۱۳ق؛

کاغذ: استانبولی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۵۵۶]

۶۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۲۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد کاظم بن حاج محمدصادق، تا: یک‌شنبه ۱۳ ذیقعده۱۲۲۷ق؛ ۴گ (۴۰پ-۴۳پ) [ف: ۳-۲۸۳]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۲۹/۶

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن سعید، تا: چهارشنبه ۲۲ شوال۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۱۵پ-۱۷پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۰-۲۹۱]

۶۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۵/۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ ۵گ (۴۷۳پ-۴۷۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۵۹]

۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۷۰۲/۱

کا: ابوالفضل، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲پ-۷پ)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲۲-۲۴۴]

۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۹۵/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد باقر طبیب خوئی، تا: ربیع الاول۱۲۳۷ق؛ مهر: «ابوالحسن ۱۳۲۱» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۷]

۷۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳/۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن عبدالخالق، تا: پنج‌شنبه ۲۹ صفر۱۲۳۸ق؛ ۳ص (۵۶۶-۵۶۸) [ف: ۵-۴۸۰]

۷۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۷۵/۱۷م

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۱ص (۲۲۷)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رشت و همدان: ف: -۱۲۰۹]

۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۶۴/۵

بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۱۱-۱۱۷)، ۲۳سطر(۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۸۴۲]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۱۱۲/۳-۶۰/۵۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی حسینی تفرشی، تا: ذیقعده۱۲۴۶ق؛ ۳گ (۷۷-۷۹)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۵۳]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۲۱/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۰ محرم۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج مذهب (صحافی معاصر)، ۶گ (۵۶ر-۶۱ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۶/۸سم [ف: ۴۱-۳۰]

۷۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اعلم ان الوقف فی جمیع القرآن المجید خمسة آلاف وثمانیة وعشرون وقف

کشکولی است شامل مطالب متفرقه درعلوم مختلف به عربی وفارسی از جمله «لغز» شیخ بهایی وشرح احادیث مشکله، معماهای فقهی که پدرشیخ بهایی از او پرسیده ومنتخباتی از مقامع الفضل بهبهانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۵۲ق؛ ۱۰۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱-۳۹۲]

۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۶۰۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** قاعدته بسمرقند و زاویته ببغداد و لنقتصر علی هذا القدر من الاطناب فی ذکر الکتاب و لیمننک عنان القلم مخافة الملل و المنام و الحمدلله و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و سلم تسلیماً کثیراً

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب ...، تا: چهارشنبه دهه اول رجب۱۲۵۲ق، جا: عتبات عالیات؛ جلد: تیماج، ۸گ (۱۱۴ر-۱۲۱پ)، ۱۸ و ۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۰-۶۰]

۷۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۴۳

آغاز: قال یا اصحاب الفطنة القویم و الفطرة المستقیم و الطبیعة الالمعیة و الرویة اللوزعیة اخبرونی عن اسم کتاب من الحروف النورانیة و اکثره من حروف الزیادة؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی همدانی، تا: ۱۲۵۵ق؛ محشی با نشان «منه» و «۱۲»؛ ۳گ (۲۰۷ر-۲۰۹ر)، ۱۲ سطر(۷/۵×۱۳) [ف: ۴۱-۲۵۷]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۱۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۱۱ص (۱۸۶-۱۹۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۸-۳۹۸]

۸۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۳۸/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳-۱۲۵]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۸۵/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الثانی ۱۲۷۱ق؛ ۶گ (۱-۶)، ۲۲سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۵۲]

۸۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ ۴گ (۲۹پ-۳۲ر)، ۱۶سطر [ف: -۱۶۸]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۸۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج، ۷ص، ۱۵ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶-۲۳۵]

۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۳۷/۴

بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۲۱-۱۲۷)، ۱۵سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۲۰۹]

۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۹۰۷/۹-۳۵/۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ازید بکثیر من مساحة مثلث قاعدته بسمرقند ورأسه ببغداد ولنقتصر علی هذا القدر من الاطناب

خط: نستعلیق، کا: عبدالشکور مرندی، تا: دوشنبه ۹ جمادی الاول ۱۲۷۹ق؛ محشی با نشان«منه»؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۸سطر، اندازه:

۱۷×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۵۳]

۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۱۶۶/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ محشی با امضای «منه، منه رحمه الله علیه»، مصحح، با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج، ۵گ (۴۴پ-۴۸پ)، ۶-۱۴ سطر(۹×۱۳)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۳سم [ف: ۱۸-۹۴]

۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶۷/۳

آغاز و انجام: برابر

کا: صالح حسینی، تا: ۱۲۸۴ق، جا: سمنان مدرسه صادق خان؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۲سم [ف: ۱۰-۸۷]

۸۸. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۴۸/۱۵

کا: علی حسینی یزدی میبدی، تا: ۱۲۸۳-۱۲۸۷ق، جا: کرمانشاه؛ ۴گ (۲۶۵پ-۲۶۸ر)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: -۱۱۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۰۵/۱۵

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۶-۳۵۳]

۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۹/۵

خط: نسخ، کا: تنکابنی گلیجانی، حسن بن محسن، تا: پنج‌شنبه ۱۳ محرم۱۲۹۰ق، جا: تهران مدرسه فخریه؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر(۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۱۱۹]

۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۴۶/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق؛ محشی با نشان «۱۲، منه، منه ره». مصحح؛۱۸گ(۱۰۹-۱۲۶)،۶سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۸-۷۱۹]

۹۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** سنح لنا هذا للغفر فی المشهد الاقدس الرضویه علی ساکنه السلام سنه الف و احدی وعشرین و تاریخ ذلک رضویه و هذاسمه ایضا - ۱۰۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ ۶گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱-۴۷۲]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴-۴۱۵]

۹۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۰۶/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات رمضانیه آقا ابراهیم ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۳۲۰]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۸۸/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الرضوی علی ساکنه السلام سنه الف واحدی و عشرین و تاریخ ذلک رضویه و هذا اسمه ایضاً تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۷۹-۹۲)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۹-۶۹۸]

۹۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۷۵/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶]

۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۴۸/۱

کامل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ به دو واسطه از نسخه خط مؤلف نقل شده؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹گ (۱-۹)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴-۱۲۹۷]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۲۳/۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۷گ (۷۴ر-۸۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۲سم [ف: ۴۱-۱۳۰]

۹۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۹۶/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا،بی‌تا؛حاشیه دارد به نشانه«منه»؛ ۳گ(۲۶ر-۲۸ر) [ف: ۵-۴۷۹]

۹۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۹۹/۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۲۳-۲۶) [ف: ۵-۴۸۰]

۱۰۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۲۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن مشکی، ۷گ(۴پ-۱۰پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۴سم [ف: ۵-۱۶۰]

۱۰۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۰۹/۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ساخته در خراسان در ۱۰۰۱ مشهد؛ محشی با نشان «منه ره»؛ جلد: میشن، ۳گ (۱۲۶پ-۱۲۸پ)، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۶-۱۶۳]

۱۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۸۳۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای «منه»؛ جلد: تیماج، ۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۷]

۱۰۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۶۶۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۷گ (۱پ-۷ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰-۵۹]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد الاخریتدی بما ینتهی به النهایة و انقطعت به الحکایة و بالاول ختم الجواب و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ (۹پ-۱۱)، ۲۳ سطر (۶×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۱۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۷۸

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷گ (۴۴پ-۵۰)، ۱۰سطر (۶×۹/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [رایانه]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۰۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۵۹]

۱۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی بامضای «منه»؛ کاغذ: نخدی نازک، ۷ص [ف: ۲-۴۴۱]

۱۰۸. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۴/۱۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۵گ (۹۱پ-۹۵ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۵-۱۵۱]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الی هل لا ینتقع بالف عباره و الله اعلم. قد تم علی ید کاتبه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا[رایانه]

۱۱۰. همدان؛ سیرلو، حمید؛ شماره نسخه: ۱۲/۱۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبد الغفار نوری سالیانی، بی‌تا؛ ۳گ (۷۸ر-۸۰ر)[رشت و همدان: ف: -۱۷۱۱]

۱۱۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷-ب/۳/۶۵۱
انجام: و از اه اعظم منه و تحرک حتی مآسه تبین لک غلط صاحب المواقف فی قدرغلط ... و تعجبت من موافقة الدوانی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی، با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۷سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۳۵]

۱۱۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵-د/۴/۶۶۸
انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بااشکال هندسی، محشی؛ جلد: تیماج، ۸گ، ۷سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۵۳]

● لغز زبر و بینات / معما / عربی

loqaz-e zobar va bayyenāt

زین العابدین، قرن ۱۱ قمری

zayn-ol-ʻābedīn (17c)

در هنگام کتابت نسخه لغز زبده (در ۱۰۳۰) زنده بوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۴-طباطبائی
آغاز: یا ثقتی و یا رجائی و من به فی الدارین اقتدائی مدالله ظلال جلالک و جعلنی الله فداک استدعی منکم الاخبار عن اسم عدد اعضائه لطائف الارکان و من اجزائه عرف ابواب الجنان ... فی اوله بصیرة المخلوقات و ثانیه ثانی اسم الذات؛ **انجام:** و باخره ینتهی حروف الکلام
کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، ۱ص (۲۵ر)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳-۸۱۱]

● لغز الشیخ البهائی و جوابه / معما / عربی

luġaz-uš šayx-ul bahā'ī wa jawābuh

حسینی خراسانی، محمد بن حسن، - ۱۳۲۲ قمری

hoseynī xorāsānī, mohammad ebn-e hasan(- 1904)

شش بیت شعر است از شیخ بهائی در معما به اسم شهری، این شعر را مؤلف به عربی جواب داده و برای شیخ یحیی بن احمد کرمانی ارسال نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶۲/۳
آغاز: لغز: یا ایها المولی الذی حل من ×× معالم العلم با علی المقام / ما بلدة اولها سورة ×× بل جبل مشتهر فی الانسام؛ جواب: یا ایها الشیخ الذی جل من ×× مدیحة العبد الذلیل المستضام / هاتا التی ذکرتها مستخبرا ×× اوضحها حرفا فحرفا بالتمام؛ **انجام:** جواب: خامسها فی البحر کالسماء ×× و سورة فیها الذی سهو علاج / و اسماً و فعلاً و کذا حرفاً اتی ×× مضارعاً جمعاً و فصلاً للعلاج
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۶۰پ-۱۶۱ر)، ۱۵سطر [ف: ۳۶-۲۴۵]

● لغز عدد / معما / فارسی

loqaz-e ʻadad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۴/۹۶
آغاز: عجب عددی در لغت فارسی دیدم با آن که مساوی نه بود نصف ده بود. عجب تر آن که چون ملاحظه کردم نصف نه نیز بود؛ **انجام:** عجب العجایب آن که دو ثلث او مساوی اوست و ثلث او با اضافه او مساوی است.من افادات نواب سلطان العلمایی خلیفه سلطانا.
کا: مقیم کاشانی، تا: اواخر رجب۱۰۷۲ق، جا: برهانپور؛ با یادداشتهای توضیحی بین سطور و در حاشیه آن؛ جلد: تیماج، ۱ص (۸۱ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱-۲۸۶]

● لغز فی اسم الله / معما / عربی

luġaz fī ism-il lāh

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

لغز و معمایی است دز باره اسمی از اسماء الله تعالی که شیخ آن را طرح ساخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۵
آغاز: من شیخناالأجل بهاءالدین ... أخبرنی یا حبیبی الماهر عن اسم من أسماء الله الظاهر أجزاءه حروف الدوایر؛ **انجام:** نصفه فی القم و ربعه فی الکاشان و طرفاه ابتداء المصحف و انتهاء القرآن.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۳۵)، ۱۷سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۲۱]

● **لغز فی اسم کتاب** / معما / عربی

luġaz fī ism-i k.

لغزی پیرامون اسم کتاب، و از وجود بسیار به اسم آن اشاره کرده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۴۵/۲

آغاز: الاخروية فيضطر الانسان الى ترطيب الدماغ بلطائف المداعبات؛ **انجام:** و العاقل يكفيه الاشارة و الجاهل لاينتفع بالف عبارة

خط: نسخ، کا: احمد بن ابراهیم، تا: یک‌شنبه۲۱ جمادی الاول۱۱۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ جلد: چرم زرد، ۳گ(۵۸ر-۶۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۲-۴۴]

● **لغز قاموس** / معما / عربی

loqaz-e qāmūs

میرزا محمد هادی، قرن ۱۱ قمری

mīrzā mohammad hādī (17c)

از میرزا محمد هادی. در الذریعه لغزی از مولی محمد هادی نزیل مشهد خراسان آمده به نام «لغز جعفر و صدر» و شرح آن نیز از سید صادق اعرجی و از محقق قمی یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۱/۱۷-طباطبائی

آغاز: لمیرزا محمد هادی باسم قاموس غفر له. ایها الاخ التقی النقی الذکی الزکی ... اخبرنی عن شیء مرکب من خمسة اعضاء و خمسة عشر اجزاء و ثلثة اصول ثالث الاصول اول اصوله و اول الاصول بناء علی بعض الاصول ثانی اصوله

بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ یا ۱۰۶۵ق؛ در حاشیه ص ۳۹۳-۳۹۴ اشعاری است از صائب، شاهدای نیشابوری، بابا افضل کاشی و یک قطعه مستزاد (بدون نام شاعر)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۱۹۸ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲-۲۱۳]

● **لغز القانون** / معما / عربی

luġaz-ul qānūn

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

وابسته به: القانون فی الطب؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

تاریخ تألیف: شوال ۱۰۰۰ق (موافق جمله «لغز طبیبان بی عدیل»)

مختصری است در معما از برای کتاب «قانون» ابن سینا با به کار بردن اصطلاحات طبی و هندسی نگاشته شده است.(احمد اشکوری)

آغاز: بسمله یقول الاقل الانام بهاءالدین محمد العاملی ایها الاصحاب الکرام و الاخوان العظام ان لی حبیبا جالینوسی المشرب بقراطی المطلب مسیحی الانفاس فلسفی ...

[الذریعة ۳۳۴/۱۸ و ۳۳۶؛ سرگذشت شیخ بهائی ۱۰۷]

شرح و حواشی:

۱- شرح لغز القانون؛ رازی، محمد سلیم (-۱۱)

۲- شرح لغز قانون؛ شیخ بهائی ملك الاطباء، محمد تقی (-۱۲۸۵)

۳- شرح لغز القانون (ترجمه)؛ زنجانی، ابراهیم بن ابو الفتح (-۱۳۵۱)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مرکبات الثنائیات، تم اللغز فی شهر شوال سنة ألف و اثنین من الهجرة و تاریخ اتمامه لغز طبیبانه بی عدیل.

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM140 (۸۲۰۱)؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۱ص (۷۴)[عکسی ف: ۳-۴۱۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۸۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص(۱۸۷-۱۸۸)[مختصر ف: -۶۹۸]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۸۷۸/۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن شیخ عزالدین محمد انصاری استرآبادی، تا: سلخ ذیقعده۱۰۲۶ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲ص، ۱۲و۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲-۲۸۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مرکباته الثنائیات تاریخ اتمامه لغز طبیبانه بی عدیل = ۱۰۰۲

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن رحمة الله دولت آبادی، تا: ۱۰۳۰ق؛ محشی باید از خود بهایی باشد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱گ (۵۳ر-۵۳پ)، ۱۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸-۵۵۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۷پ-۱۹ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰-۱۷۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸/۱۲

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۵۰ق؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: ۷×۱۹، اندازه: ۷/۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱-۱۳۵]

۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱-۹۲۷]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۰۶/۵

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ جلد: میشن، ۲گ(۱۱پ-۱۲ر)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۵/۲سم [ف: ۹-۹۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۹/۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** عادل بسائط مقادیر النبض و مرکباته الثنائیات

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد ابراهیم نصیری، تا: ۱۰۹۷ق؛ جلد:

تیماج مشکی، ۱ص (۴۸۵پ)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱ سم [ف: ۲۷-۲۲۲]
۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان زدت علی احدهما مسطح آخره عادل بساط مقادیر النبض و مرکباته الثنائیات
خط: نسخ، کا: فتحعلی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲گ(۹۷ر-۹۸پ)، ۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۸۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۵۳/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶-۴۵۷]
۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عاذل بسائط مقادیر النبض و مرکباته الثنایات تم اللغز.
بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج مذهب،۲ص(۱۱-۱۲)، ۲۱سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹-۴۰۲]
۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۱۴/۲۱
کا: محمد رضا، تا: ۱۱جمادی الثانی۱۱۰۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲ص (۲۶۴-۲۶۵)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲-۲۵۲۷]
۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴۲۶/۶
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان، ش ۱۳۲. دو معماست از شیخ بهائی و یک معما از پدر وی حسین بن عبدالصمد عاملی و جواب شیخ بهائی در معمای پدرش و جوابی از شیخ عبدالصمد برادر شیخ بهائی در جواب پدرش. تذکر: نام اثر و مؤلف با تطبیق آغاز نسخه تعیین شد؛ کا: سه‌شنبه ۱۱ ربیع الاول ۱۱۲۹ق؛ ۵گ (۶۸-۷۲)[عکسی ف: ۷-۲۹]
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۱۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل عدد.
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد شفیع بن بهاءالدین محمد حسینی، تا: ۱۱۶۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، سطور چلیپا (۱۱×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۴-۳۵۴۷]
۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مرکباته الثنائیات و تاریخ اتمامه لغز طبیباته بی عدیل
کا: عطاء الله بن محمد زکی اصفهانی، تا: ۱۱۷۳ق؛ محشی از مؤلف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳ص (۲۲۷-۲۲۹)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۸۹۷]
۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان زدت آخرهما مسطح آخره عادل بساط مقادیر البیض و مرکباته الثنائیات تم اللغز فی شهر شوال الف و اثنین من الهجرة و تاریخ اتمامه لغز طیباته بی عدیل فانه اذ سقط لفظ عدیل یبقی التاریخ الف و اثنین.
خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی همدانی، تا: حدود قرن۱۳؛ محشی با نشان«منه»؛ ۱ص (۲۰۹پ)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۳)[ف:۴۱-۲۵۷]
۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عادل بسائط مقادیر النبض و مرکباته الثنایات و تاریخ اتمامه لغز؛ قد تم.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با آداب مطالعه ملا حامد غفاری و غیره در حاشیه؛ ۱گ (۱۳۳)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰-۶۲۰]
۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۹۶/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** عادل بسایط مقادیر النبض و مرکبات الثنائیات، صورة خطه ... تم اللغز.
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کل رساله در ۱۵ سطر آمده؛ ۱گ (۱۲۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۳۳-۱۷۹]
۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۲۵/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۴سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۹۹]
۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۹۰/۲
خط: نستعلیق، کا: حسن حسینی، تا: ۲۵ رجب۱۲۶۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴گ(۲۷پ-۴۰پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۰-۲۰۴]
۲۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۶۴/۴۱
کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۶۹ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج، ۱۹سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲-۱۸۰]
۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۹/۶
خط: نسخ، کا: محمد رضا حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۱۲۰]
۲۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۵۷/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** مقادیر النبض و مرکباته الشانیات. تمت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۴گ (۴-۷)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۱۴۴۷]
۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۴۳/۸-۲۴/۱۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** وان زدت علی احدهما مسطح آخره عادل بسائط مقادیر النبض ومرکباته الثنائیات تم
درآخر تاریخ تألیف رساله سال ۱۰۲۱ درمشهد مقدس ذکر شده؛ خط: نستعلیق، کا: یحیی حسنی لاریجانی، تا: شعبان۱۳۱۳ق، جا: تهران؛جلد:تیماج،۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۵۴]
۲۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۴۳۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** آخره عادل بسایط مقادیر النبض ومرکباته الثنائیات
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان«منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج، ۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف مخ: ۱-۴۰۸]
۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۸۸/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** بالعل و الحسد لصارت الهزة بعض الازهار.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲ص (۷۸-۷۹)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۹-۶۹۸]

۲۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۶۷۳/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی محمد حسینی، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، محشی وسیله سلمانشاه بن محمد امین، مهر: «عبده علی محمد الحسینی»؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۴ص، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۷) [ف: ۳-۸۲۵]

۲۹. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۶مجموعه بدون شماره

کا: محمد طاهر بن محمد صالح، تا: بین سالهای ۱۲۷۷-۱۲۶۳ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۷۱]

۳۰. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۵مجموعه بدون شماره

کا: محمد طاهر بن محمد صالح، بی‌تا، ۱۲۲۷-۱۲۶۳ق [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۷۱]

۳۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵-د/۵/۶۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان زدت علی احدهما سطح آخره عادل بساط مقادیر النبض و مرکباته الثنائیات.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۷سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۵۳]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱-۲۱۸۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** من المزاجات فان زدت علی اخریه انواع الرسوب حصل عدد کل من المراطبات و المخففات و ان زدت علی احدهما مسطح اخره عادل یسایط مقادیر النبض و مرکباته اثنائیات (گ۳۸پ)

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱گ (۳۸-۳۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۴۶۷]

● **لغز قلم** / ادبیات / عربی

loqaz-e qalam

اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۲/۲۱

آغاز: بسمله. ن و القلم ما یسطرون، ان هذا تذکرة لقوم یعقلون یا من فاق فی البراعة سألتنی عن وصف البراعة؛ **انجام:** بعد ماوقب غواسق الظلم. صلی الله علیه و آله و صحبه و سلم نقله العبد القلیل و لم یفهم و هو علی المدعو بنیازی، اوصله الله الی الصمد من الصنم، فی اوایل شهر ربیع الثانی سنه ۹۵۵ بمدرسه دارالشفاء (در اواسط رساله از السلطان ابن السلطان بن ابی المظفر یعقوب بهادرخان یاد کرده است)

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: اوایل ربیع الثانی۹۵۵ق، جا: مدرسه دارالشفاء؛ کاتب بالای صفحه اول این رساله نوشته است: مولانا جلال دوانی؛ ۴گ (۲۰۷پ-۲۱۰پ)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [نشریه: ۵-۱۴۰]

● **لغز الکافیة = اللغز النحویة** / معما / عربی

luġaz-ul kāfīya = luġaz-un naḥwīyya

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

معما ولغزی کوتاه درباره مسایل نحوی است که برای تمرین وممارست ذهن طراحی شده است.

آغاز: بسمله اما بعد الحمد و الصلوة فیقول الفقیر الی رحمة ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الدین عاملی عفی الله عنه یا من صرف فی مطالعة النحو ایاماً وخاض فیه شهوراً و اعواماً اخبرنی عن اسم ثنائی الاحاد ...

انجام: و مما اختص به هذا الاسم الخماسی الحروف من الغرایب انک اذ انقصت من حروفه حرفین بقی حرف واحد وهذا من اعجب العجائب انتهی کلامه اعلی الله مقامه تمت

[الذریعة ۳۳۶/۱۸]

شرح و حواشی:

۱- زهر الحدیقة = شرح لغز النحو؛ سرکانی، محمد صادق بن محمد علی (-۱۱)

۲- المجموع المفرد فی شرح لغز الکافیة؛ امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب (-۱۳۰۳)

۳- شرح لغز النحو

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸/۳۶

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: ۷×۱۹، اندازه: ۷/۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱-۱۳۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵۸

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج[رایانه]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۲۱

آغازو انجام: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM140 (۸۲۰۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۲ص(۷۲-۷۳)[عکسی ف: ۳-۴۱۵]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۰۶/۴

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ جلد: میشن، ۱گ (۱۱ر-۱۱پ)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۵/۲سم [ف: ۹-۹۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۹/۲۸

آغازو انجام: برابر

کا: محمد ابراهیم نصیری، تا: ۱۰۹۷ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۸۴پ-۴۸۵ر)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۲۷-۲۲۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۶۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۴ص (۶۰-۶۳)، ۲۳سطر(۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۸۴۲]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۲۵/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۵۹گ، ۱۴سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۹۹]
۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۹۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳-۷۵]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۸۱/۳
خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۷۵]
۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۹۶/۱۷
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ با قلم خوردگی؛ ۱گ (۱۲۱)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۳-۱۷۸]
۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۴۶
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی همدانی، تا: ۱۲۵۵ق؛ محشی؛ ۲گ (۲۱۰پ-۲۱۱ر)، ۲۹ سطر(۹×۱۵) [ف: ۴۱-۲۵۸]
۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۵۵/۲
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد کاظم، تا: ۱۲۷۴ق؛ محشی با نشان «۱۲»؛ جلد: تیماج، ۲گ(۱۰۲ر-۱۰۳ر)، ۱۸سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۹-۲۶۸]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۹/۸
خط: نسخ، کا: تنکابنی گلیجانی، حسن بن محسن، تا: دوشنبه ۲۷ محرم۱۲۹۰ق، جا: مدرسه فخریه؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر(۵×۱۳)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۱۲۰]
۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۲۶۳/۳
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین موسوی کابلی، تا: ۱۲۹۳ق؛ ۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۷]
۱۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۱۴ج
آغاز: برابر
کا: املشی، تا: ۱۳۰۵ق، جا: املش؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۱۸]
۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۳
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ(۳۴۸-۳۵۰) [ف: ۲-۴۴۲]
۱۷. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۹۹/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۴۱پ-۱۴۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: -۷۶]

● **لغز الکشاف** / معما / عربی
luġaz-ul kaššāf

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
معمایی است که شیخ بهایی ظاهراً برای نام تفسیر کشاف زمخشری انتخاب نموده است. در الذریعة با عنوان لغز الکشاف آمده و صاحب الذریعة آورده که محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی معاصر حر عاملی نیز شرحی بر آن نوشته است.
آغاز: ایها الصاحب الزکی والفاضل الذکی اخبرنی عن اسم واحدی الآحاد ثنائی العشرات ثلاثی المآت رباعی الحروف ان نقص منه حرف واحد بقی حرف واحد و هذا عجیب و کله فی الارض و لرأسه مع رجله فی کف الخضیب و مسماه رفیق شفیق.
انجام: حروفه ثلاثة، لکن ان حذف منه حرف واحد، بقی واحد. و هذا من الغرائب و ان ضعف منه حرف واحد، صار ستة احرف. و هذا من اعجب العجائب، تم
[کتابشناسی شیخ بهائی ۵۰۹؛ الذریعة ۱۸/۳۳۶]
شرح و حواشی:
۱- شرح لغز الکشاف؛ زنجانی، ابراهیم بن ابو الفتح (-۱۳۵۱)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ذیل ۱۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل بن عبدالعالی هاشمی عاملی کرکی، تا: ۱۰۷۲ق؛ محشی با نشان «۵»؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۲پ-۴۳ر)، ۱۵سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [میراث شهاب: س۱۳ ش۳و۴-۱۲۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتم المجتهدین بهاء المله و الدین العاملی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق[رایانه]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۸۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان اصفی الی کلام الایمانیین قطب و کش لطع قصاع الفلاسفة شغله و عادته و هم من بین ...
شامل برگ نخست است و مشخص نیست چند برگ افتادگی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱گ (۵۶پ)، ۱۹سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۳۸-۲۰۶]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۴/۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی همدانی، تا: ۴ محرم۱۲۵۵ق؛ ۱ص (۲۱۰ر)، ۱۵ سطر(۹/۵×۱۲/۵) [ف: ۴۱-۲۵۸]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۹/۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۴ سطر(۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۱۲۰]

● **لغز لوامع ربانی** / کلام و اعتقادات / عربی
loqaz-e lavāme'-e rabbānī

علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری
'alavī 'āmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-'ābedīn(- 1645)
وابسته به: لوامع ربانی در رد شبهات نصرانی؛ علوی عاملی، احمد بن زین العابدین (-۱۰۵۴ق)
لغز ادبی است برای نام کتاب «لوامع ربانی» با اشاره به موضوع و بعضی از مباحث آن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۹۱/۲
آغاز: بعد حمدالله علی آلائه و الصلاة علی محمد و آله ... أیها الاخوان نبؤونی باسم کتاب، فیه آیات محکمات؛ **انجام:** و یصیر عدد علامات الامتلاء بحسب الأوعیة ان أضفت ثانیه الیه عند المحققین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸گ (۱۵۵پ-۱۶۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۴۰۴]

● **لغز مرقوم** / ریاضیات / فارسی
loqaz-e marqūm
ظهیرالدین محمد ابراهیم، ق۱۱ قمری
zahīr-od-dīn mohammad ebrāhīm(- 17c)
تاریخ تألیف: ۱۰۷۰ق
رساله‌ای در عرفان نظری که با اشعاری به‌عنوان شاهد مثال و با نثری مسجع نگاشته شده است. مؤلف در مقدمه خود یا براعت استهلالی مباحثی از ریاضی و منطق را یاد می‌کند و سپس مطالبی از فلسفه و هندسه و اندازه مساحت پاره‌ای از اشکال هندسی و خواص اعداد را می‌نگارد و بعد مسائلی از نجوم می‌پردازد.
آغاز: بسمله، الحمدلله الاول بلا اول کان قبله و آخر بلا آخر یکون بعده
انجام: گفتم که الف، گفت دگر گفتم هیچ ×× در خانه اگر کس است یک حرف بس است
[فهرستواره منزوی ۲۶۹۴/۴ با عنوان «ریاضی» و ناشناس، ۸۰۳/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۶/۹
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «رساله‌ای در بعضی از مباحث فلسفی و ریاضی» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: شرف الدین بن عبدالواحد انصاری، تا: ۲۳ محرم۱۱۱۳ق؛ با سر لوح، دارای چهار جدول؛ ۵۸ص (۱۹۴-۲۵۱)، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱-۴۸]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۱۷/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری مذهب، ۷سطر [ف: ۵-۲۸۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۵۸/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد زنجانی، تا: سه‌شنبه ۱۴ ربیع الثانی۱۲۶۶ق؛ مجدول، محشی؛ ۳۲گ (۵۴-۸۵)، ۷سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۰-۶۴۴]

● **لغز منظوم** / شعر / فارسی
loqaz-e manzūm
ناشناخته:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۴/۳۲
آغاز: چیست آن همنفس که هر ساعت ×× با تو گوید ز علم غیب اسرار / آگه از حال مهر و کار سپهر ×× واقف از سر لیل و کار نهار؛ **انجام:** نام وی قلب وقت و عکس من است ×× عمر او را بهار تا به بهار
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۱ص (۲۳۴)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱-۳۱۵]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۲۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۷۶ر)[مختصر ف: -۲۶۱]

← اللغز النحویة ﴿ لغز الکافیة

● **اللغز و الاعراب = الغاز الاعراب** / ادبیات / عربی
al-luġaz wa-l i'rāb = alġāz-ul i'rāb
راشد، ابونصر حسین
rāšed, abū-nasr-e- hoseyn
کتابی است جامع و مفید و مشحون به نکات و دقایق لطیف ادبی و لغوی در شرح الغاز و اعراب ابیات مشکل شعرای مختلف عرب به ترتیب حروف تهجی تألیف امام ابونصر حسین الراشد که با فحص بلیغ در مدارک و مآخذ موجود متأسفانه معلوم نشد کیست و در چه زمانی می‌زیسته است. مؤلف در کتاب حاضر به تألیف دیگر خود «کتاب الحروف» و «شرح اللمع» اشاره کرده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۸۴۱
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سید المرسلین ... اما بعد فانی اطال الله بقاک و ادام عزک و نعماک و حرس نفسک و علاک لما وقفت علی شریف منزلتک و منیف رتبتک و علو همتک؛ **انجام:** ضمیر فاعل من العلا و المعنی انه لعلوقه بالعلی و هو اکتساب المفاخرة لسحده (کذا) الیها النهار و المسافهی دابه ابدا فاسمعا ما اقول و عیا و الله اعلم.
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: شعبان۱۰۶۰ق؛ واقف: درة السلطنه ملک زاه کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ جلد: میشن، ۵۰گ، ۲۳-۲۴ سطر(۱۳/۷×۲۰/۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۲-۱۲]

۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۵۰۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فانی أطال الله بقاك و أدام عزك ... لما وقفت علی شریف منزلتك و منیف رتبتك و علو همتك؛ **انجام:** و لعل البالغ العاقل لا یقوم بحفظ العشرة فما فوق و قد ینقطع بهما ذو النفس القویة و العدم فی العلوم العربیة ...

تذکر: نام کتاب و مؤلف به استناد نسخه استانقدس ش ۶۸۴۱ تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲-۳۶۷]

● اللغز و حله / معما / عربی

al-luġaz wa ḥall-u-h

عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری

ʻāmelī, hoseyn ebn-e ʻabd-os-samad (1513 - 1577)

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā’ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

شیخ حسین بن عبدالصمد عاملی پدر شیخ بهائی لغزی را خطاب به فرزندش طرح کرد و حل آن را از وی خواست، شیخ بهائی نیز از آن را پاسخ گفت.

آغاز: أیها الولد المويد بالاکرام و الاعزاز الموفق فی حل المعمیات و الألغاز أخبرنی عن اسم آخر أوله آخر الحروف و ثانی آخره بهذا الوصف معروف قلبا

[الذریعة ۴۱۴/۱ و ۱۸ و ۳۳۴]

۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۹۲۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ محشی؛ ۱۷سطر [ف: ۵-۲۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۵۰/۱۰

خط: نستعلیق چلیپا، کا: تنکابنی، محمد بن ابوالفتح، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۸ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۱۶-۶۲۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۲۳

آغاز: برابر**انجام:** ثانیة ینتهی القیل و القال.

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو شماره M 140 (۸۲۰۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۱ص (۷۴)[عکسی ف: ۳-۴۱۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۳۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بثانی نائیة ینتهی القایل و القال.

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن رحمة الله دولت آبادی، تا: ۱۰۳۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۵۴ر)، ۱۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸-۵۵۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۰۰/۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** یبتدی السؤال و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۲۴پ)، ۲۵سطر(۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴-۷۳]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** یبتدئ المنام و طرفه الاخر ینتهی الکلام.

بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۰)، ۲۱سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹-۴۰۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۲۳/۶

خط: نستعلیق، کا: یوسف، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۱۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۷۷/۱۰

کا: محمدکاظم، تا: ۲۰ربیع الثانی۱۱۱۴ق؛ خط چلیپایی، مجدول؛ جلد: گالینگور، ۸ص (۴۶-۵۳) [ف: ۳۷-۳۱۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۵۵/۲۱۰

بی‌کا، تا: بین ۱۰۶۳ تا۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۲۹۴)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰-۱۳۵۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۱۵

آغاز: برابر

کا: عطاء الله بن محمد زکی اصفهانی، تا: ۱۱۷۳ق؛ با اشکال هندسی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۲۲۶)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۸۹۶]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۳۸/۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم یتمیز الحنطة عن بعض الثمار اوله بالعراق و آخره بالشام.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ ۲گ (۲۹۰پ-۲۹۱ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳-۵۹۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۹۶/۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعضه فی الیسار مکین و بطرف آخره یبتدی المقام و بطرف الآخر ینتهی الکلام.

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۲۱)، ۶سطر، اندازه: ۵×۱۵سم [ف: ۳۳-۱۷۹]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بطرف آخره یبتدی المقام و بطرفیه الآخر ینتهی الکلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ ۱گ (۱۳۴)، ۲۲سطر، اندازه: ۳×۱۳سم [ف: ۳۰-۶۲۰]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۲۰/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق [ف: ۱۳-۳۱۹۵]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۰۰/۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بثلث ثالثه یبتدی السوال و بثانی ثانیه ینتهی القیل و القال للشیخ الاعظم ... و اوصیائه المرضیین و اولاده الطیبین الطاهرین

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ ۱ص (۱۱۵)، ۲۱سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۳-۱۵۸]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۵۱۰
آغاز: کتب الشیخ الجلیل شیخ حسین بن عبدالصمد؛ **انجام:** موصوفا و لکان کل فقیر بسواد ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: روغنی[رایانه]
۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۱۳/۷
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱ص(۳۷پ)، ۲۰ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۲۹]
۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۸۵/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱ص، ۱۵سطر(۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶-۲۳۵]
۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۰۹/۱۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱گ (۱۲۰ر و پ)، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۶-۱۶۳]
۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۷-طباطبائی
آغاز: برابر
کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، بی‌تا؛ در کنار صفحه ۳۷ حاشیه‌ای است بر پاسخ شیخ بهائی و توضیح سخنان او بدون ذکر نام نویسنده: «قوله رباعی الاعضاء ای حروف الاسم اربعة: ثلاثی الاجزاء ای جملة تنقسم ثلثه من غیر کسر. اثنا عشری الاصول ...»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۲ص(۱۸-۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۶۷]

← لغز و معما > کلیات

● اللغز و المعما = لغز یوم الخمیس و شهر ربیع الاول و ... / معما / عربی

al-luġaz wa-l mu‘ammā = luġaz-u yawm-il xamīs wa šahr-i rabī‘-il awwal wa ...

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ - ۱۲۹۹ قمری
heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-‘alī (1803- 1882)

آغاز: بسمله، اما بعد حمد الله العالم بما فی الضمائر، الواقف بما فی السرائر فیقول ... اخبرونی معاشر الاخوان عما اصفه لکم من الزمان و المکان و خلص الاحباب و الاخوان و ما یهوی الیه قلبی فی کل زمان، فاقول: کنت ذات یوم مع جمع من خیار الابرار ...

۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۵۹/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لعن اعدائهم من الاولین ... رب العالمین.
بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۳ص (۱۵۷-۱۵۹) [ف: ۲-۲۰۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۳/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، کا: تبریزی، محمد علی بن محمد حسین، تا: ۱۳۱۳ق؛ جلد: مقوا، ۲ص (۴۶-۴۷)، ۲۱سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۷۱۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۹۴/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هنا شیء ظریف رزقنا الله الوصول الی جنابه و جعلنا من خدام ابوابه بحق محمد مهبط الوحی و التنزیل و آله الهادین الی سواء السبیل ...
بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۱گ (۲۰۹)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۷-۶۸۵]

● لغز و مغالطه = الغاز و مغالطه / معما / فارسی

loqaz va moqālete

گیلانی، ابوالحسن بن حسین، ق۱۴ قمری
gīlānī, ab-ol-hasan ebn-e hoseyn(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۴ق
چند شعر و مثال نحوی است از بزرگان علماء ادب که به‌طور لغز و معما سروده شده و چند مغالطه منطقی، که در این رساله در دو «باب» گزارش داده می‌شود: ۱. الغاز نحوی؛ ۲. مغالطات منطقی. لغز و مغالطه به عبارت عربی با نام سازنده آن آورده شده پس از آن ترجمه می‌شود و با عناوین «جواب» توضیح داده می‌شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۴۱/۱
آغاز: عبد ممتحن ابوالحسن گوید که این رساله صدق مقاله در دو باب بیان می‌شود باب اول در الغاز نحویه است؛ **انجام:** و بهمین قواعد حل جمیع مغالطات می‌شود
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۵گ (۵پ-۳۹ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰-۲۲۵]

● لغزها و معماها / معما / فارسی

loqaz-hā va mo‘ammāhā

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [نشریه: ۶-۶۸۳]

● لغزها و معمیات = الغاز و معمیات / معما / فارسی

loqaz-hā va mo‘ammīyāt = alqāz va mo‘ammīyāt

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن، ۱۱۷۷ - ۱۲۴۴ قمری
ārānī kāšānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad hasan (1764 - 1829)

معماهایی است در بعضی از اسماء مانند محمد، احمد، علی، آدینه، الهام، ابل، و جز آن. این معماها فصل چهارم از یکی از کتاب‌های مؤلف بوده است و پایان آن در نسخه حاضر ناقص می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۲۱/۱۱

آغاز: فصل چهارم در ذکر بعضی الغاز و معمیات، معما باسم سامی و نام گرامی محمد (ص)
نسخه اصل: کتابخانه مجلس شورای اسلامی-تهران؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۳۷ق؛ ۶گ (۴۰۸-۴۱۳)[عکسی ف: ۲-۲۴۴]

← لغز یوم الخمیس و شهر ربیع الاول و ... > اللغز و المعما

● **لغزیه** / معما / عربی

loqazīyeh

کاشانی، عبدالوهاب بن محمد حسین، ق۱۳ قمری
Kāšānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad hoseyn(-19c)

محل تألیف: تبریز
درباره سخن فقهاء «فی طایر یطیر بلاجناح یبیض و یفرح فی البطاح» ساخته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۹۷/۲
آغاز: بسمله ... الحمدلله الذی هدانا بحل المشکلات؛ **انجام:** و لانعبد بذکره ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن آلبالویی، ۲۰سطر [ف: ۵-۲۵۸]

● **لفظ** / عرفان و تصوف / فارسی

lafz

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری
xūīī, mostafā ebn-e mohammad(- 19c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۵۷۲/۲
آغاز: بدانکه هر ذره از ذرات موجودات مجلاء جمال با کمال اوست
کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۲ق؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: ۵/۵×۱۴، اندازه: ۸×۱۶/۵سم [ف: ۴-۱۳۴۷]

● **لفظ** /- عربی

lafz

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۶
در «مقدمه» و «تنبیه» و «خاتمه»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۵۸پ-۶۴ر) [ف: ۵-۱۸۸]

← لفظ جلاله > تحقیق در معنی لفظ جلاله

● **لفظ الجلالة** / اسماء الله / عربی

lafẓ-ul jalāla

در بیان اختلاف نحویین و دیگران در لفظ جلاله (الله) و این‌که آیا علم است برای ذات واجب الوجود یا صفت، با دو مقدمه در آغاز درباره معنی علم و صفت و معنی توحید، پس از آن بیان دلایل موضوع از جهت علمی و وصفی. این رساله «العجالة فی تحقیق مصداق الجلالة» شیخ علی بن الحسین کربلائی نیست که بنا به گفته الذریعه (۲۲۲/۱۵) فارسی می‌باشد و این رساله عربی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۴۰۴/۴
آغاز: اعلم أنه قد اختلف علماء العربیة فی لفظ الجلالة هل هو علم للذات المقدسة أو صفة؛ **انجام:** فلا یبطل القول بالجنسیة و لهذا لاتثبت العلمیة به الابادعاء ...
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن تاج الدین علی موسوی عاملی خادم، تا: ۱۱۲۲ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۲-۷]

● **اللفظ الجوهری فی رد اغلاط الجوهری** / لغت / عربی

lafẓ-ul jawhrī fī radd-i aġlāṭ-il jawhrī

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹۳
آغاز: بسمله و به نستعین و لتسمعن من الذین اوتو الکتاب؛ **انجام:** و الله المستعان و علیه التکلان ... محمد و علی اله وصحبه و سلم
خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲[رایانه]

● **لفظ «چلبی»** / متفرقه / عربی

lafze «čalabī»

ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - ۹۴۰ قمری
ebn-e kamāl pāšā, ahmad ebn-e soleymān(- 1534)

رساله کوتاهی است درباره لفظ «چلبی» که مؤلف آنرا از اسماء الهی می‌داند ودراین باره توضیحات می‌دهد وشواهدی از کتب واقوال علما می‌آورد
[لغت‌نامه دهخدا، ماده<کمال پاشازاده> ۱۶۳۶۲/۱۱؛ سرکیس ۲۲۷/۱ و۲۲۸]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۱۹۰/۳
آغاز: رسالة من رسایل کمال پاشازاده رحمة الله علیه الحمدلله الذی علم الانسان مالم یعلم والصلوة علی سیدنا محمد سید العرب والعجم وعلی آله واصحابه نیابیع العلوم والحکم ... اعلم ان لفظ چلبی بالتحریک اسم من اسماء الله تعالی کالرحمن والرحیم؛ **انجام:** اولئک هم الکفرة الفجرة وهذه الاعتقاد خطأ عظیم اعوذ بالله ان اکون من الجاهلین تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا، ۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱-۲۳۸]

● **اللفظ المحرر فی معرفة العمل بالربع المستر** / هیئت / عربی
lafẓ-ul muḥarrir fī ma‘rifat-il ‘amal-i bi-r-rub‘-il mustar

در هیئت و در سی «باب».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۷۱/۱
آغاز: بسمله، الحمدلله حق حمده و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد خیر خلقه، اما بعد فهذه موسومة باللفظ المحرر فی معرفة العمل بالربع المستر و هی مرتبة علی ۳۰ باباً متوالیه الباب الاول فی تسمیة رسومه؛ **انجام:** و اقسامه علی ذلک الظل فما کان فهو عمق ذلک المنخفض و النجعل ذلک آخر الرسالة و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم
خط: نسخ، کا: ابوالصلاح محمد قطری قاضی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: استانبولی، جلد: میشن، ۴گ (۲پ-۵پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۱۹۸]

← لفظ الملفوظ > لطائف اشرفی فی بیان طوایف صوفی

● **اللفظ الواحد علی اشیاء کثیرة بمفهومات متخالفة متشابهة او غیر متشابهة فهو متفق** / فلسفه / عربی
al-lafẓ-ul wāḥid ‘alā ašyā’-in kaṯīra bi-mafhūmāt-in mutaxālafat-in mutašābiha aw ġayr-a mutašābiha fa-huwa mutafiq

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۷/۳۰-ف
نسخه اصل: روان کوشکو ش ۲۰۴۲؛ کا: عبدالرحمن بن علی بن موید، تا: ربیع الاول و ربیع الثانی۸۸۸ق، جا: شیراز [فیلمها ف: ۱-۴۳۸]

● **لقاء الله** / عرفان و تصوف / عربی و فارسی
leqā’-ul lāh

ملکی تبریزی، جواد بن شفیع، - ۱۳۴۳ قمری
malekī tabrīzī, javād ebn-e šafī‘(- 1925)

رساله عرفانی مختصر ومشهوری است دربیان لقاء الله وسلوک الی الله تعالی که مورد توجه سالکان قرار دارد.
آغاز: بسمله حمدله و بعد درقرآن مجید زیاده از بیست جا عبارت لقاء الله و نظر بر خداوند وارد شده و هکذا درتعبیرات انبیاء و ائمه علیهم السلام
انجام: و نوع منها لازم بجهة نفسه و ماهیته فهو الذی یجب تنزیه موجده عنه و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً
چاپ: توسط انتشارات مصطفوی قم به چاپ رسیده است.
[الذریعة ۳۷۷/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۱۳۴۴/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۹۲/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فما یوجد فیه من صفات الواجب فهو لیس من صفاته من حیث الامکان.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالحمید متطبب ملقب به ملک الاطبا، تا: ۱۴ جمادی الثانی۱۳۳۷ق؛ مصحح؛ تملک: حسین بن اسحاق رضوی فاطمی قمی؛ جلد: مقوایی، ۳۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۶-۱۰۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۰/۱-۳/۱۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمدمهدی گلپایگانی، تا: ۲۰رمضان ۱۳۵۰ق، جا: کنجد جان من قری گلپایگان؛ ۴۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۵۴]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹-۷/۱۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسن بن علی رضوی قمی، تا: جمادی الاول۱۳۵۶ق؛ ۴۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۵۴]

● **لقط المرجان فی اخبار الجان** / کلام و اعتقادات / عربی
luqaṭ-ul marjān fī axbār-il jān

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

وابسته به: آکام المرجان فی احکام الجان؛ شبلی، محمد بن عبدالله (۷۱۲-۷۶۹)

نویسنده می‌گوید این کتاب مختصری است از کتاب «اکام المرجان فی احکام الجان» قاضی بدرالدین سبکی.اصل کتاب درباره جن و ذکر وجود آنها و خلقت آنهاست و نیز اعمالی که آنها می‌کنند و بالاخره یک سلسله امور غریبه دیگر. سیوطی از آن کتاب پس از اختصار و حشو و زاید این کتاب را فراهم آورده است با فهرست: ۱. ذکر وجودهم؛ ۲. ذکر ابتداء خلقهم؛ ۳. ذکر اکلهم و شربهم؛ ۴. ذکر مساکنهم؛ ۵. ذکر تکلیفهم؛ ۶. ذکر روایتهم للحدیث؛ ۷. ذکر عقابهم و ثوابهم؛ ۸ ذکر موتهم؛ ۹. ذکر القرین؛ ۱۰. ذکر الوسوسه؛ ۱۱. ذکر صرعهم للانس؛ ۱۲. ذکر اختطافهم الانس؛ ۱۳. ذکر طعنهم للانس؛ ۱۴. ذکر اصابتهم الانس بالعین؛ ۱۵. ذکر ما یعتصم به منهم؛ ۱۶. ذکر ایذانهم؛ ۱۷. ذکر استراقهم للسمع؛ ۱۸. ذکر تصفیدهم فی رمضان؛ ۱۹. جامع من اخبار الجن؛ ۲۰. جامع من اخبار الشیطان
چاپ: بیروت، محقق: مصطفی عبد القادر عطا، دار الکتب

العلمیة، ۳۳۳ص، ۱۴۰۶ق.
[الاوقاف العامة موصل ۳۳/۲]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۹۱
آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله الحنان المنان و الصلوة و السلام علی سیدنا؛ **انجام:** مکتوب حسبی الله و کفی سمع الله لمن دعا لیس و راء الله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۱۱۹گ، ۱۷سطر(۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۸-۳۹۸]

● **اللقطة** / فقه / عربی
al-luqata
مدرس یزدی، حسن بن محمد علی، - ۱۲۶۲ قمری
modarres-e yazdī, hasan ebn-e mohammad ʻalī(- 1846)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰۸۳/۲
آغاز: بسمله اختلف الاصحاب رضوان الله تعالی علیهم فیما یجده الافسان فی الخربات المجهولة الاهل
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۳گ (۱۲۱-۱۳۳)، ۲۲سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴-۱۱۵۴]

● **اللقطة** / فقه / عربی
al-luqata
گلپایگانی، زین العابدین، ۱۲۱۸ - ۱۲۸۹ قمری
golpāygānī, zayn-ol-ʻābedīn (1804 - 1872)
شرحی است بر کتاب اللقطه یکی از متون فقهی که ظاهراً الروضة البهیه شهید دوم باشد

گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۶/۱۴
آغاز: کتاب اللقطة الظاهر من اهل اللغة ان اللقطة بالسکون أو بالفتح أیضاً علی مذهب غیر الخلیل لا یطلق الا علی المال الملقوط؛ **انجام:** فیکون غاصباً و ادلة سماع قول ذی الید لا یشتمل ید الغاصب
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۶۱گ (۲۴۶ ر-حاشیه ۳۰۶پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۷۹]

● **اللقطة = الالتقاط = شرح شرایع** / فقه / عربی
al-luqata = al-iltiqāṭ = š.-i šarāyiʻ
رشتی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۳۴ - ۱۳۱۲ قمری
raštī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad ʻalī (1819 - 1895)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)
تاریخ تألیف: جمادی الاول ۱۲۷۱ق
شرحاستدلالی ومفصل است وهر کدام دریک «مقدمه» وچند «مقصد» با عناوین «التقاط» بیان شده‌اند. درابتدای کتاب لقطه «مطارح انظار» شیخنا الاستاد بر این رساله اطلاق شده است. اکثر نوشته‌های نامبرده شرح شرایع الاسلام است ولی این دو کتاب (وقف و غصب) به عنوان شرح بر کتاب مزبور نیستند.
آغاز: الحمدلله ... بعد فهذه ملتقطات من مطارح انظار شیخنا الاستاذ طال بقائه مادام المراد فی الامتداد اودعتها فی هذه الاوراق متزودا به فی الدین یوم المعاد کتاب اللقطة و فیه مقدمة و مقاصد ...
[الذریعة ۲۸۵/۲ و ۳۸۵/۲ و ۵۷/۱۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۶۳۹
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۵-۲۸]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۴۶۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** وکیلا او فضولا او ضمیما عنه الغسل حاشا فافهم کما یعتمدون علی قول الوکیل علی قول الفضول تمت رسالة
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: مقوا، ۷۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۱۵۳]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۹/۲
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۳گ (۳۴۸پ-۴۲۰ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۴-۱۶۸]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۲۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۶سم [ف: ۱-۳۸۶]
۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۲۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: احمد بن محمد رضوی «العبد المذنب احمد الرضوی»؛ جلد: مقوا، ۱۱۸گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳-۷۲۴]
۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۵۰۴/۲
بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ قطع: وزیری [ف: -۲۸۲]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لعل ما ذکرنا هو السر فی اطلاق الاصحاب هنا فان ما ذکره السید من التفصیل لیس علیه شاهد فی کلمات العلماء هذه آخر ما قرأنا عند الاستاذ دام ظله فی باب الوقف و یتلوه باب الاجارة.
کتابهای، لقطه، نکاح، غصب و وقف را شامل است؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی کرونی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛

مهر: «عبده محمد رحیم بن محمد هادی بن محمد صالح ۱۲۹۱» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۱۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۲۶-۱۳۶]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۱۱

نسخه ما از وصیت است تا قضاء و شهادات؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملا علی محمد رشتی، تا: ۲۴ ذیحجه۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۵گ، ۳۳ سطر(۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۴۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۶۹۵

آغاز: بسمله، حمدله کتاب الوقوف و الصدقات؛ **انجام:** و لعل ما ذکرنا هو السر فی اطلاق الأصحاب ... لیس علیه شاهد فی کلمات العلماء.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۸۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۸۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الفرق فی اعتماد الناس علی فعل غاسل الثوب و قوله بین کونه وکیلا و فضولا او منهیا عن الفعل حاشا خانهم کما یعتمدون علی قول الوکیل کذلک علی القول الفضول.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۳۰۳ق، جا: نجف اشرف؛ محشی با نشان «م»؛ جلد: مشمع، ۶۲گ (۱۱۲پ-۱۷۳پ)، ۲۳سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷-۶۶۷]

۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۱۰

آغاز: غصب والکلام فی موضوعه واحکامه ولواحقه ففیه مقاصد المقصد الاول فی بیان المراد به فی المقام وذکر اسبابه المشتمل علیها کتب الاعلام التقاط کلمات المتقدمین والاصحاب ... ؛ آغاز لقطه: برابر؛ **انجام:** اترک الفرق فی اعتماد الناس علی فعل غاسل الثوب وقوله بین کونه وکیلا اوفضولا اومنهیا عن الغسل حاشا فافهم کما یعتمدون علی قول الوکیل ککٔ علی قول الفضول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۳۰۵ق؛ از روی نسخه اصل استنساخ شده، دراین نسخه تاریخ پایان کتاب غصب ۱۲۷۱ عنوان شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۴۲۷]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۰۹

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. کتاب القضاء و مقاصده ثلاثه؛ **انجام:** بان یخلف الزوج علی عدم موت الام کذالک تم تقسیمان ترکة الام نصفین کما لولم یکن لها ولدا اصلا و یکون ترکة الابن لابیه الی هنها جف قلمه الشریف

تنها کتاب قضاء، لقطه، غصب وقف را دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین رشتی، تا: ۱۴ رجب۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۲۵]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۴۳

آغاز: بسمله، حمدله کتاب الوقوف و الصدقات التقاط الوقف لغة الحبس و التحبیس؛ **انجام:** فیعمل بظاهر الید الی ان یعلم خلافه و هو واضح و الله العالم بحقایق الأمور و الأحکام و له الحمد ... و آله الأمجاد [انجام وقف: «و لعل ما ذکرنا هو السر فی اطلاق الأصحاب هنا فان ما ذکر السید من التفضیل لیس علیه شاهد فی کلمات العلماء». آغاز غصب: «بسمله، حمدله ... کتاب الغصب و الکلام فی موضوعه و احکامه و لواحقه.»]

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر خوانساری، تا: سه‌شنبه ۲۱ جمادی الاول۱۳۲۳ق؛ با دو سرلوح، مجدول؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ جلد: مقوای روغنی، ۲۱۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱-۱۳۷]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۰۳

آغاز: التقاط اذا قسم الشریکان؛ **انجام:** ان التقسیم من حیث الاجتهاد ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۵۰۴/۳

بی کا، بی تا؛ قطع: وزیری [ف: -۲۸۲]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۵۱/۲

در مقدمه و چند مقصد از روی گفته استاد «ملتقطات من مطارح انظار شیخنا الاستاد» که گویا شیخ مرتضی باشد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ جلد: میشن، ۹۲گ (۷۹پ-۱۷۰پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵-۲۶۸]

● **اللقطة** / فقه / فارسی

al-luqata

اشرفی مازندرانی، احمد

ašrafī-ye māzandarānī, ahmad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۴۷/۲

خط: نستعلیق، کا: ملا شکر الله بن ملا رضا قلی مازندرانی شاگرد اشرفی، بی تا؛ جلد: تیماج، ۷۰گ (۵۱-۱۲۰)، ۲۰ سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۶۲۱]

● **لقطة العلم** / گوناگون - عربی

loqatat-ol ‘elm

امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب، - ۱۳۰۳ ؟ قمری

emām-ol-harameyn-e hamedānī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-vahhāb(- 1886)

آغاز می‌کند به اینکه «لقطه» را بر سه‌گونه دانسته‌اند: لقطه انسان، لقطه حیوان و لقطه مال. و من اینجا از گونه چهارم آن که اشرف آنهاست، یعنی لقطه علم سخن می‌گویم. و این را از کتاب‌های اصحاب بیرون کشیده «لقطة العلم» نامیدم. بخش‌بندی نشده.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۴۰-عکسی

آغاز: الحمدلله الذی علی بحوله، و دنی بطوله. و جل و عز فی قوله ... اما بعد، فیقول الفقیر الی رحمة الودود، ابن تاج الحاج و النجم الوهاج، عبدالوهاب الهمدانی محمد المشتهر بین اصحاب بابن داود؛ **انجام:** او نقول الحبس غیر الرجوع.

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه به مسوده اصلی می‌ماند؛ ۲۴ص (۸-۳۱) [عکسی ف: ۱-۳۳۴]

← لقلق الکیل فی کشف رموز فسوة الفصیل» ‹ اشارات الکلیل فی کشف رموز منظومة فسوة الفصیل

● **لقمات** / عرفان و تصوف / فارسی

laqamāt

در سیر و سلوک به فارسی با عنوانهای: لقمة، لقمة.

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۷۱۸/۷

آغاز: کشکولی که لقماتش لطیفه ربانیه راقوت بخشد ...

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: -۱۲۵]

● **لکتور لانگاژ** / - فارسی

lektor lāngāž

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۷۵بخش۳

عکس نسخه اصلی است.جلد سوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ترجمه واژه به واژه است [ف: -۱۵۵]

● **لکه گیری** / متفرقه / فارسی

lakkeh gīrī

رساله‌ای است در پاک کردن جامه از لکه و آلودگی‌ها. گزیده‌ای است از رساله کندی در نه «اصل».

آغاز: بسمله، در معرفت پاک کردن جامه و غیره. علامة الشیرازی کندی را در این علم رساله ایست بعضی از آن در نه اصل یاد کردیم. اصل اول جامه سفید بهر چه پالاید بسر که و شیر شتر ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۹۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اصل نهم. اگر خواهند که آهن زنگ بر نیاورد، سیه کرده بمالند و اگر سفیده تخم مرغ با روغن بگدازند و بجوشانند و کارد بدان مالند زند (خوانده نشد) اگر بجامه افتد بروغن گاو آلوده کنند گرم و با غلا بشویند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۴۳پ-۲۴۴پ)، ۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۱-۹۰]

● **لگاریتم** / ریاضیات / اردو

logārītm

حافظ، کمال الدین صاحب

hāfez,kamāl-od-dīn sāheb

رساله‌ای در لگاریتم همراه با جداول استخراج آن است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۰۱۰

آغاز: بسمله، حمد بی عدد واحد بی مثل کو سزد هی اور درود بیشمار؛ **انجام:** لوکارثم کی علامت ... اور عمل ... اعداد لوکارثم ... الحمدالله که کتاب فیض ... نکو طبع شد. بازلوکارثم

خط: نستعلیق، کا: میر بن علی، تا: ۱۲۶۸ق، جا: دارالخلافه شاه جهان آباد؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: گالینگور،۲۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۹-۱۶۳]

● **لگاریتم (جدول)** / ریاضیات / فارسی

logārītm (jadāvel)

تبریزی، مصطفی بن حسن، ق۱۴ قمری

tabrīzī, mostafā ebn-e hasan(- 20c)

نام ترسیم‌کننده جداول در آغاز آن نیامده اما از صدر نسخه فوائد که در پایان همین دفتر است فهمیده می‌شود که این جداول را نیز همان تبریزی رسم کرده است. در صدر صفحه اول جدول نوشته: «جدول تسهیل جیب من رصد الفرنگ»، ابتدا جداول «جیب» است و پس از آن جدول تسهیل ظل است «از رصد فرنگی» و در ادامه جداول نشان‌دهنده درجات بعد آفتاب و مشتری و دیگر ثوابت است از مراکز زمین و در انتها جداول درجات ۱۲ موج است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۳۹/۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ص(...-۷۸)، ۳۰سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۲۰۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۹-۲۹۸]

● **لگاریتم** / ریاضیات / فارسی

logārītm

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: بدون شماره

چند بحث و فائده است متعلق به جدول لگاریتم (شماره یکم)؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۹-۲۹۸]

● **لگاریتم (جداول)** / ریاضیات / فارسی

logārītm (jadāvel)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۰۷/۲

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد حسینی قاینی خوشنویس، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶-۴۰۰]

● **لگاریتم (جدول)** / ریاضیات / فارسی

logārītm (jadāvel)

رساله‌ای کوتاه درباب جداول ومحاسبات لگاریتم که با اصطلاحات وبیان قدیم نگاشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۳/۱

آغاز: الحمدلله ... درباب جدول لگاریتم‌های اعداد صحاح لگاریتم‌های اعدادی واقعند مابین ۱، ۱۰، و ۱۰۰ وهکذا درحالتی که غیر منطق باشند نمیتوان رسم کرد درجدول؛ **انجام:** اما جدول لگاریتم‌های ظل تمام حاصل میکنند [...] تقریبات که صل همیشه درلگاریتم اظلال موافق نمره (۳۲) واین فقره بجهة آنستکه تفاضلات اظلال وتفاضلات اظلال تمام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشي؛ درادامه محاسبات ومعادلات ومسائل مختلف درباب لگاریتم آمده؛ جلد: تیماجمذهب، ۳۴گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۲-۵۴۴]

● **لگاریتم (جدول)** / ریاضیات / فارسی

logārītm (jadāvel)

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۱۱۷/۲

بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۳-۲۲۷]

● **لگاریتم اعداد (جدول)** / ریاضیات / فارسی

logārītm-e a‘dād (jadval)

ریاضی، عبدالله، ۱۲۸۵ – ۱۳۵۸ شمسی

rīyāzī, ‘abd-ol-lāh (1906 - 1979)

بیست ورق است در لگاریتم اعداد؛ و دارای دو صفحه لاحقه است به زبان فارسی از میرسید محمد علی قائنی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۱۲

آغاز: اعداد صحاح، لوگاریتم، تفاضل؛ **انجام:** و ع

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۶۹ق؛ در آخر آن این عبارت به خط نستعلیق است: «... قد فرغت بمنه من ترقیم هذا الجدول الشریف و تصحیحه من کتب معتبرة علی قدر الوسع و الطاقة فی ... ربیع الاول من سنة ۱۳۶۹ و کتب بدارالخلافة ... و انا العبد عبدالله و رسوله صلی الله علیه وآله» [میرزا عبدالله ریاضی چنین امضاء می‌کرده]، لاحقه به خط شکسته از میرسید علی قائنی، بیست ورق است در لگاریتم اعداد از میرزا عبدالله ریاضی تهرانی مازندرانی، و دارای دو صفحه لاحقه است به زبان فارسی از میر سید محمد علی قائنی. آغاز لاحقه: «بدانکه مبدع و مخترع جداول لوگاریتم محاسبی بوده است در قدیم صاحب طبع سلیم»، انجام: «و بنابر آن عمل از پنج و ده تجاوز کند و الله اعلم»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۰-۴۳]

● **للمرءة منیا ام لا (فی تحقیق ان)** / طب / عربی

lil-mar’at-i manīyyan am lā (fī taḥqīq-i anna)

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

رساله‌ای در تحقیق اینکه آیا زنان هم منی دارند یا نه، و وجود استدلال بر آن از مقالات جالینوس.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۶۰/۷

خط: نستعلیق، کا: طبیب حموی، تا: ۱۰۰۷ق [سنا: ف: ۱-۱۸۶]

← لماذا اخاف الموت > دفع الخوف من الموت

● **لماذا یحس النائم من البرد ما لایحس الیقظان** / طب / عربی

li-māḏā yaḥis-un nā’im min-al bard mā lā-yaḥisu-l yaqẓān

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ – ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakarīyā (866 - 926)

همین نسخه را آقای دکتر نجم آبادی در کتاب خود (ص ۲۲۶-۲۲۸) عکسی چاپ کرده‌اند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۸۷/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد باقر طبیب، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۸۹پ-۹۱ر)، ۲۳سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۸-۵۹۵]

● **لمپریز = اشتباهات** / داستان / فارسی

lomparīz = eštebāhāt

مرتضوی، یوسف، ق۱۴ قمری

mortazavī, yūsof(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۴ رجب ۱۳۳۷ق؛ محل تألیف: تبریز

ترجمه از فرانسه، نمایشنامه.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۳/۲

خط: نستعلیق شکسته، کا: مرتضوی، یوسف، بی‌تا؛ ۲۶گ، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [نسخه پژوهی: ۱-۴۲]

● **اللمحات** / فلسفه / عربی

al-lamaḥāt

سهروردی، یحیی بن حبش، ۵۴۹؟ – ۵۸۷ ؟ قمری

sohravardī, yahyā ebn-e hebaš (1155 - 1192)

این رساله در ده «مورد»، و هر مورد در چند «لمحه» ترتیب یافته: مورد ۱. الایساغوجی، در نه لمحه؛ ۲. الأقوال الشارحة، در نه لمحه؛ ۳. باریر میناس، در چهار لمحه؛ ۴. جهات القضایا، در پنج لمحه؛ ۵. الترکیب الثانی أی الحجج، در سه لمحه؛ ۶. قیاس الخلف، در پنج لمحه؛ ۷. أصناف ما یحتج به؛ ۸. أصناف القضایا؛ ۹. البرهان، در چهار لمحه؛ ۱۰. المغالطات.

آغاز: و الحمد لواهب العقل بلانهایة. اصلحنا بنورک یا ذاالعرش. انک ولی الباقیات الصالحات. صل علی ملائکتک و انبیائک خصوصاً علی محمد و آله. و بعد فإن هذه لمحات فی الحقائق علی غایة الایجاز، و لم اذکر فیه غیر المهم من العلوم الثلاثة

انجام: و نختم الکتاب بذکر الله تعالی رب العجائب. فسبحان الذی زلزل الارض فاستوی نوره الی العرش و الحمد لله الذی زلزل الارض فصعد من الارض سرجا و انوارا و اتصلت بالعرش فازدادت ثقلا و نورا. و لله الحمد رب السماوات و الارض رب العالمین. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین و سلم تسلیما کثیرا.

چاپ: بیروت، دارالنهار، محقق امیل معلوف، چاپ اول، ۱۵۶ص، ۱۳۸۸ق؛ نیز در مجموعه مصنفات شیخ اشراق، جلد چهارم، تصحیح نجفقلی حبیبی (تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی: ۱۳۸۰ (چاپ سوم))

[کشف الظنون ۱۵۶۰/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۷۷/۱–ف

نسخه اصل: لیدنCod. Or. 177؛ بی‌کا، تا: محرم۷۲۱ق [فیلمها ف: ۱–۶۲۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۰۹/۱

آغاز: ... فوق خلقه الحفی فی لطفه ... الباهر عمله، العالم بما تخفی الحوائج و الضمایر؛ **انجام:** اللهم ارزقنا حسن العاقبه و حسن الخاتمه و وفقنا لحسن البشره ... و صل اللهم علی محمد ... الی یوم جزاء و الدین؛ انجامه: فرغ من مشقه مشقه کاتبه و مؤلفه محمد بهاء الدین عبدالحسن الخطی ... فی شهر ذیالحجه الحرام سنه ۱۰۵۸. اللهم وفق.

کا: بهاء الدین محمد بن عبدالحسین خطی، تا: ذیحجه۱۰۵۸ق؛ جلد: چرم، ۱۵۵ص (۱– ۱۵۵)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱/۴۷–۱۳۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۲/۱۶

آغاز: اللمحة التاسعة هی ان الموجود ینقسم الی علة و معلول و العلة علی احد المفهومین هو ما یجب به وجود غیره؛ **انجام:** لتطابق الاعداد و الاوقات لما فسدو ما یکون فالتناسخ باطل.

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۷ص (۲۲۵–۲۳۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۴–۱۷۲]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۰۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۲پ–۳۹ر)، ۱۷سطر(۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: –۳۳۸]

۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۲۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مکانها أو أخذها ما لیس بعلة علة و هذا مختص بقیاس الخلف و من علم ما قلناه سهل علیه التحرز، قد تمت.

خط: نسخ، کا: یدالله کجوری نظر پاک، تا: ۱۳۴۹ق؛ ۲۵گ (۱پ–۲۵پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۲–۴۷۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷عکسی و ۱۲۲عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم مما یشاهد النفس من الامور الغیبیه قد شرف

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان – بشماره ۸۷۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۱۰۰گ، ۱۳سطر[عکسی ف: ۱–۱۱۵ و ۱۱۹]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۳۶۵–۳۲/۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل مشاهدة الصور ایضاً ممکن ... فتعین ان کان مناماً ویؤول ان کان وحیاً ... النفس من الامور الغیبیة قدشرف عکسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ نسخه کهنه‌ای است، مصحح؛ جلد: گالینگور، ۱۰۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۶–۳۴۵۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قسمت ثانی ناتمام؛ ۲۱ و ۲۲سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲–۵۸]

● **لمحات الانوار و نفحات الازهار** / علوم قرآن / عربی

lamaḥāt-ul anwār wa nafaḥāt-ul azhār

ملاحی، محمد بن عبدالواحد، ۵۴۹ – ۶۱۹ قمری

malāhī,mohammad ebn-e ‘abd-ol-vāhed (1155 - 1223)

مجموعه‌ای در فضایل و خواص قرآن کریم است که در آغاز به فضایل و خواص کلی پرداخته، سپس به تک تک سوره‌ها و آیات می‌پردازد. به‌طور کلی می‌توان گفت که مجموعه احادیث و روایات وارده در خصوص قرآن کریم، از دیدگاه اهل سنت، در این کتاب گردآوری شده است در پایان کتاب بخشی به طرق و اجازات مؤلف اختصاص یافته که در آن به کتاب‌هایی که از آنان نقل شده و نیز به مشایخ مؤلف اشاره شده است و می‌توان فواید بسیاری درباره سلسله مشایخ و فقهای حنبلی مغرب به دست آورد که در هیچ منبع دیگری، حتی در منابع اختصاصی علمای مغرب، یافته نمی‌شود.

چاپ: بیروت، محقق: رفعت فوزی عبدالمطلب، دار البشئر الاسلامیة، چاپ اول، ۳ج، ۱۴۱۸ق.

[سیر اعلام النبلا۱۶۲/۲۲؛ فهرس خزانة القرويين ۴/۳؛ کشف الظنون ۱۵۶۰/۲؛ معجم المؤلفین ۲۶۲/۱۰؛ الوافی بالوفیات ۶۸۰/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۲۲

آغاز: الحمد[لله الذی هدانا بآلایات البینات] و الذکر الحکیم (الی الصراط) المستقیم ... و بعد فانه لما کان کتاب الله تعالی ذی العر[ش المجید]؛ **انجام:** اللهم اغفرلنا ... و سلم تسلیماً کثیراً کثیراً کثیراً

خط: مغربی ممتاز، کا: ابوالبرکات بن سلامه، تا: ربیع الثانی۶۰۶ق؛ دارای سرلوح مذهب، کاتب نسخه که بی شک از خوش‌نویسان خط کوفی مغربی بوده است، نام خود را علاوه بر پایان نسخه، درپشت برگ آغازین نیز به خط درشت، با شنگرف نوشته و صورت «سماع» و اجازه‌ای را از نسخه اصل، از خط مؤلف نقل می‌کند که متأسفانه به دلیل آسیب‌های نسخه، چندان قابل خواندن نیست، تاریخ کتابت نسخه دررقم کاتب، با حروف ابجد به این صورت: «عام و. و» نوشته شده است که تبدیل آن به عدد چنین است: «۶۰۶» و قراین دیگر که حکایت از حیات مؤلف در زمان نگارش نسخه دارد، مانند کلمات «وفقه الله بطاعته و اعزه بتقواه و نفعه بما نجز له» که درباره مؤلف، این تاریخ را قطعی می‌سازد، مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۱۷۶گ، ۲۵سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۱۲×۲۹/۵سم [ف: ۳۱-۳۳]

● **اللمحات فی شرح اللمعات** / عرفان و تصوف / فارسی

al-lamahāt fī š.-el loma'āt

تبریزی شیرازی، یارعلی بن عبدالله، ق۹ قمری

tabrīzī šīrāzī, yār 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh(- 15c)

وابسته به: لمعات؛ عراقی، ابراهیم بن بزرگمهر (۶۱۰-۶۸۸)

تاریخ تألیف: جمادی الاول ۸۱۲ق

در شرح لمعات فخرالدین ابراهیم بن شهریار عراقی در یک «مقدمه» دارای چهار «لمحه»: ۱. بیان موضوع و مبادی و مسایل این علم؛ ۲. بیان وجود حق سبحانه و تعالی و لوازم آن؛ ۳. بیان غبب هویت و احدیت و واحدیت؛ ۴. در مرآت الهیه و کونیه و در تحقیق آن‌که نزول تجلی الهی و مر او را درین مراتب مذکوره بین الاجمال و التفصیل است. پس از این مقدمه شرح آغاز می‌گردد و عبارت‌های متن پس از «قوله» بند به بند می‌آید و شرح می‌شود و عنوان‌های لمحه و تنبیه و سؤال و جواب هم دارد. در آن از «شیخ اکبر» محیی الدین محمد عربی و از «شیخ کبیر» صدرالدین محمد قونوی و از «شیخ مطلق» اوحدالدین حامد کرمانی و از «خواجه» فرید الدین عطار و از «مولانا» جلال الدین محمد رومی و از «حکیم» مجدود بن آدم سنائی غزنوی یاد شده است.

آغاز: حمد و ثنای بیحد و لایق سپاس بی قیاس، وجود مقدس خدائی را سزاست که ... لهذا شیخ بزرگوار و یگانه أحرار، عالم عامل ربانی، و عارف عاشق صمدانی الشیخ فخرالملة و الدین ابراهیم بن شهریار العراقی، رحمة الله علیه بعد از تقلبات در أغوار قرب ... رساله «لمعات» را که هر لمعه از آن بحریست ... و شمه از حدایق عوارف شیخ أکبر و شیخ کبیر را در بیان منازل عشق و محبت بر نسق عجیب ساخته ... و چون مآخذ و مشارب این رساله از أوکار أفکار، مرتفع ... لیکن چون این ضعیف نحیف بقصور باع در باب کشف و إطلاع معترف بود، و بقلت بضاعت بنزد أهل این صناعت متصف ... بعد از تقدیم إستخارت ... بشرح «لمعات» شروع، افتاد و نام او را «لمحات» نهاد ...

انجام: و چون قیود کثرت و اضافات و أحکام مراتب که بر عین وجود یگانه طاری شده بود، محو وفاتی شود همان وجود یگانه باقی ماند؛ و آن متعین مضاف که تعین و إضافتش عارضی بود بزوال عارض با آن وجود مطلق یگانه شود. تا ز خود بشنود نه از من و تو ×× لیس فی الدار نادیار

چاپ: درهامش اشعة اللمعات چاپ ایران دیده می‌شود

[نسخه‌های منزوی ۱۳۴۴/۲؛ فهرستواره منزوی ۸۰۳/۷؛ دنا ۸: ۱۰۷۲-۱۰۷۱ (۲۰ نسخه)]

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۶۱/۱-ف**

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۲۱گ (۱پ-۱۲۱ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [فیلمها ف: ۱-۶۵۹]

۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۹۰/۲**

آغاز: ... هر زمان ز حمید کند اغاز، یعنی تجلیات مکرر نیست. قال م فی الفصوص أن الحق- سبحانه - ما تجلی فی صورة واحدة؛ **انجام:** آنکه از نقباء اثنی عشر آنکه جهل تنان آنکه از سیصد و شصت آگاه از صلحاء امت و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، ۵۸گ (۱۸-۷۵)، ۱۳سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۳۶-۳۲۱]

۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۷**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین طیب بن محمد بن علی شیر حنفی نیلانی، تا: ذیقعده۸۱۶ق؛ مهر: ابومحمد ابن محمدرضا شیرازی به تاریخ ۱۱۴۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۳۲-۲۵۹]

۴. **اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه: ۱۵**

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: ضیاءالدین طیب بن محمد بن علی شیر حنفی النیلانی، تا: ۱۰ ذیحجه ۸۱۶ق، جا: مکه مکرمه؛ مهر: أبومحمد بن مرحمت پناه مولانا محمدرضا شیرازی «أبومحمد بن مرحمت پناه مولانا محمدرضا شیرازی بتاریخ ۹ ربیع الثانی -۱۱۴۱»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۸۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [فهرست روضاتی: -۴۲]

اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
همان نسخه بالا [نسخه پژوهی: ۱-۱۵۵]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۶۲-ف
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: فرخ ش ۱۲۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر شعبان۸۲۶ق [فیلمها ف: ۲-۲۱۷]
۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۴ فرخ
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر شعبان۸۲۶ق؛ در سه برگ آخر اشعاری از مثنوی و دعای سید محمد بخاری و اشعاری از همو؛ جلد: تیماج،۹۵گ،۱۹سطر(۸×۱۲)،اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۴۷]
۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۱-عکسی
بی‌کا، تا: ۸۳۵ق؛ واقف: سلطان محمودخان [نشریه: ۲-۲۷۸]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴۶/۱
آغاز: ارواح ایشان از کوس مواجید و عرفان مرتوی است؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶و۲۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۳۲-۵۹]
۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ شوال۸۸۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۲۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۸×۱۶/۹سم [ف: ۴-۷۰۸]
۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۶ سطر (۹×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵-۴۸۰]
۱۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۶۱۰
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:گویا قرن۱۰؛آغاز و انجام نونویس[ف: -۲۴]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۰۳
آغاز: دانی چه حدیث میکند در گوشم یعنی در گوش قالب و قلب من بزبان حال و مقالت و ببیان غمزه و اشارت میگوید قوله: عشقم که در دو کون مکانم نیست عنقای مغربم که نشانم بدید نیست عنقای مغرب سیمرغست ناظم ترجمانی؛ **انجام:** نطق بزبان قال و کامی بر من چشمها و کامی باشارت ابروها قوله.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغازوانجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه‌ای، ۱۷۳ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۱۰-۹۵۲]
۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۰۴
آغاز: از حیث معلوم نیست و تعین صور ایشان در علم حق سبحانه مستحیل است که محقول باشد لاستحاله قیام الحوادث بذات الحق سبحانه و لاستحاله ان یکون الحق سبحانه طرفا لسواه او فطرونا و از اینجاست که حقایق نزد محققان اهل کشف؛ **انجام:** سخن گفتن و چون حدیث تو آید سخن دراز کنم سر من عرف الله طال لسانه ازینجا معلوم میشود سؤال اگر گویند بعضی از مشایخ گفته اند من عرف الله.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ این نسخه کامل‌تر از نسخه سابق است و تنها اوراقی از دیباچه و مقدمه لمعات و اوراقی از شرح لمعه ۲۷ تا آخر را ندارد، مجدول، محشی، مصحح؛ کاغذ: ترکی، جلد: پارچه‌ای، ۲۰۳ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰-۹۵۳]
۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اضافتش عارضی بزوال عارض بآن وجود مطلق یگانه متحد شود باز خود بشنود نه از من و تو.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۹۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۷۵]
۱۵. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: ۲۴/۲
خط:نستعلیق،کا:علی بن آقاسی انصاری،تا:۱۲۸۲ق [نشریه: ۶-۵۹۶]
۱۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۹۸/۱۰
آغاز و انجام: برابر؛ تمت اللمحات فی شرح اللمعات بعون الله تعالی و حسن توفیقه. ای عشق دریغا که ترا صد حالست ×× زین روی زبانم ز بیانت لال است / کفر تو ز ابروست و زان زلف سیاه ×× اسلام تو خدست و جمالت خالست / اسم تو شریعتست و غیر تو گناه ×× جان و دل من توئی دگر خود قالست
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بدون تردید از آثار عهد صفوی است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۴۹گ، ۴۶سطرمتن و حاشیه، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۱۱۷۵]
۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۷۷/۴-۵۲/۱۱۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۵۵]
۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۸-عکسی
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیه شماره ۱۹۱۸؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲-۲۷۸]
۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲-۴۲۴]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۱۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۶]

● اللمحات فی شرح اللمعات / عرفان و تصوف / فارسی
al-lamahāt fī š.-el loma‘āt

تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۳۸]

● **اللمحات الملحقة باللمعات = الحدوث و القدم /**
کلام و اعتقادات / عربی
al-lamahāt-ul mulhaqa bi-l-lama'āt = al-hudū wa-l qidam

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، – ۹۴۸ قمری

daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad(-1542)

وابسته به: اثبات الواجب القدیم = صیت و صیدا؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)

رساله مفصلی است در موضوع حدوث و قدم عالم است، و انتقاد از رساله یکی از دانشمندان معاصر مؤلف که نام ویرا ذکر نکرده (و محتملاً دوانی است) و فقط متن کلامش را نقل و انتقاد می‌کند. نام مؤلف هر چند در نسخه تصریح نشده اما به حدس قوی، نگارنده آن غیاث الدین منصور است. این رساله در فهرست چاپ جدید مجلس با عنوان «دلیل الهدی» آمده که خطاست و با نام‌هایی چون «الحدوث و القدم» و «حدوث العالم» و اللمحات الملحقة باللمعات» به آن داده شده است.

آغاز: حمدا لاحد أیدنا بمحمد سیدنا سید اعلام الاسلام سند اهل الکلام فی الکلام بالکلام غیاث الانام فی الانام هادی قاطبة الانام الی دار السلام.

انجام: علی نهج الاستقامة و الهدی بحق محمد المصطفی و آله و صحبه مفاتیح الهدی و مصابیح الدجی و محاویج التقی.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۵۲۵/۱۳

آغاز: من اصول الدین فی حدوث العالم وانما اخترته من بین المباحث الاصولیة لانه اصل عظیم یبتنی علیه کثیر من المسائل؛

انجام: برابر

در فهرست با عنوان «حدوث العالم» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تبریزی معروف به برهان المنجمین، تا: ۱۰۴۲ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۰۱ر–۱۰۹ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۷-۱۰۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۰۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۴-۱۶۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو ساغ ماتوهمه لساغ ابطال وجود الجسم بما اوهمه

در فهرست حاشیة الزوراء دانسته ولی آغاز آن با اللمحات هماهنگ است نه حاشیة الزوراء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ملا موسی؛ ۱۴گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴-۷۶]

۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۵۵۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانها لیست باضطراریة بل اختیاریة فالمحذور المذکور عائد مع زوائد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱گ (۲۹پ–۳۹پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۲-۴۰۳]

● **اللمحات من نفحات القدس** / عرفان و تصوف / فارسی
al-lamahāt men nafahāt-el qodos

صدیقی، محمد عالم

sadīqī, mohammad 'ālam

اهدا به: ابوالفتح امام قلی محمد بهادر خان

کتابی است با عنوان‌های «لمحه، لمحه» که به اشاره خواجه احمد یسوی در رویا در دو «مقصد» نگاشته شده است: مقصد ۱. بیان آیات و روایاتی که دلالت دارد بر جواز ذکر جهر؛ مقصد ۲. بیان خوارق عادت، واردات و الهامات مشایخ سلسله جهریه که با حضرت خضر(ع) آغاز می‌گردد. مؤلف در این کتاب به شرح احوال و کرامات صوفیان ماوراءالنهر پرداخته و از اشعار فارسی نیز استفاده نموده است.

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس مر خداوندی را که عارفان درگاه احادیث از ادراک کمال او قاصر ... اما بعد یقول العبد الفقیر الی الله الغنی ...

چاپ: لاهور، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۴۰۶ق

[فهرستواره کتب فارسی ۲۲۵۷/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مرقد شریف حضرت شیخ در ولایت انهار سمرقند در قریه قومی است ... و از خاکساران و مشتاقان بسازی آمین رب العالمین.

خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن شاه محمد غزیره کی، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۶ق؛ دارای یک مورد حاشیه با نشان «منه سلمه الله»، مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۵گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳۵-۴۷۱]

● **لمح البصر** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی
lamḥ-ul baṣar

نیر ممقانی، محمد تقی بن محمد، ۱۲۴۷ – ۱۳۱۲ قمری

nayyer-e mamaqānī, mohammad taqī ebn-e mohammad (1832 - 1895)

تاریخ تألیف: ظهر روز عرفه ۱۲۸۳ق

در گزارش عبارت شیخ احمد احسایی (۱۱۶۶–۱۲۴۱ق) که در پاسخ شیخ احمد بن صالح بن طوق قطیفی درباره «نفخ صور» نوشته بود. این قطیفی چند بار از پیشوای خود شیخ احمد احسایی پرسش‌هایی کرده، که در این فهرست به نام «القطیفیه» نشان داده شده‌اند.

[الذریعه ۳۴۱/۱۸ «لمح البصر»]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۵۴-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة و بعد، فیقول العبد الضعیف محمد تقی بن محمد بن حسین الشریف هذه نمیقة لطیفه موسومة بلمح البصر فی کشف عبارة للشیخ الاعظم ... الشیخ احمد بن زین الدین الاحسایی؛ **انجام:** لئلا یخلوا هذا الکتاب من فایدة مهمة و الا فما کان یقصر حل الاشکال هذه المقدار من البسط و التفصیل. و السلام. فرغ من تسویده ... محمد تقی بن محمد بن الحسین التبریزی الممقانی فی ظهر یوم عرفة سنة ثلث و ثمانین و مأتین بعد الالف من الهجرة. حامداً مصلیاً.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک نگارنده نوشته ۱۲۸۳ق پس بایستی یا به خامه نگارنده و یانسخه برای نگارنده در همان سال نگارش نوشته شده باشد، با سرلوح، مجدول؛ ۱۵ص، ۱۵سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۴]

● **لمحة الالبان فی رضاع الصبیان** / فقه / فارسی

lamḥat-ul albān fī riḍā‘-iṣṣibyān

سبزواری، زین العابدین بن محمد علی، ق۱۳ قمری

sabzevārī, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e mohammad ‘alī(-19c)

رساله مختصری است درپنج «فصل» دراحکام رضاع وشیر دادن درفقه شیعه که برای عوام الناس تألیف نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۸۰-۲۴/۸۰

آغاز: الحمدلله الذی اوجدنا من بین الاضلاع والنخاع واخرجنا من اشدا ... ع والبقاع وارشدنا الی سبیل الارضاع؛ **انجام:** وصغیرة حرام می‌گردد بر آن زوجی که دخل کرده باشد با کبیره برایآنکه به منزله مادر دختر می‌شود. مسئله سابعه رمز آن این است کب صماک کبیره ب نفر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ درپایان نسخه جداولی مشجر درشرایط رضاع واحکام آن، فسخ نکاح مستحبات شیردادن، صفات حمیده و صفحات رذیله در شش برگ؛ ۱۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۵۵]

● **لمح الملح** / بدیع / عربی

lamḥ-ul milḥ

انصاری خزرجی، سعد بن علی، - ۵۶۸ قمری

ansārī xazrajī, sa‘d ebn-e ‘alī(- 1173)

اهداء به: المقتضی بالله خلیفه وقت عباسی

کتابی است در تجنیس که مؤلف از مثال‌های گوناگون نثر و نظم برای بیان مطالب خویش بهره جسته است. مطالب کتاب از یک «مقدمه» که حاوی بیان اصطلاحات گوناگون ادبی است و بیست و هشت «باب» به ترتیب حروف تهجی «از حرف الف تا یاء» تشکیل یافته است.

آغاز: الحمد لله الذی خلق من ماء الحیوان انساناً و جعله لعین الحیوان انساناً و ملکه ارفع المراتب و اسلکه اوسع المذاهب و جعل المخلوقات طوع امره طباعاً ... و بعد فاعذب الکلام بحاجة

[خریدة القصر و جریدة العصر: ۲۸/۵-۱۰۶ (بخش عراق، ج ۴)؛ فهرس المخطوطات المصورة: احمد الثالث، طوپ قاپوسرای، استانبول، ۲۳۴۴؛ کشف الظنون: ۱۵۶۰/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الحصن قالوا والیا ××بالحق یقضی کعلی / قلت لهم أتعجبوا ×× من أمره و هو علی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن۹؛ مصحح؛ تملک: عدوی شافعی به تاریخ ۱۰۲۲ق، حاج حسین؛ مهر: «محمد طاهر» (بیضی) به تاریخ ربیع الاول ۱۲۳۸؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۹۹گ، ۱۵سطر (۹×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۲-۶۶۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۸۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۶-۲۲۹]

● **لم (رسالة)** / فلسفه / عربی

lima (r.)

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۰۰

آغاز: بسمله و به نستعین، هذه رساله منسوب الی ارسطاطالیس؛ **انجام:** من الصبح الی الطلوع ... تم بعون الله.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن [رایانه]

● **اللمع** / نحو / عربی

al-lama‘

ابن جنی، عثمان بن جنی، ۳۰۰ - ۳۹۲ ؟ قمری

ebn jennī, ‘osmān ebn-e jennī (913 - 1003)

بر پایه آرای استادش ابوعلی فارسی شیعی تدوین کرده است.

چاپ: قاهره، عالم الکتب، محقق: حسین محمد محمد شرف، چاپ جدید، ۳۶۳ص، ۱۳۹۸ق.

شرح و حواشی:

۱- شرح اللمع فی النحو؛ عوتی، اسعد بن نصر

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۳۷۸

کامل؛ بی‌کا، تا: قرن۶ و ۷؛ یکی از بهترین نسخه‌های شناخته شده این کتاب در جهان [اوراق عتیق: ۱-۲۵۱]

● **اللمع** = **لمع یسیرة فی الحساب** = **مقدمة فی علم**

الحساب / ریاضیات / عربی
al-lama‘ = lama‘-un yasīra fi-l ḥisāb = muqaddamat-un fī ‘ilm-il ḥisāb

ابن هائم، احمد بن محمد، ۷۵۳؟ – ۸۱۵ قمری
ebn-e hāem, ahmad ebn-e mohammad (1353 - 1413)

رساله در علم حساب است. پس از گفتاری در اعداد اصلیه مرتب است بر سه «باب»: ۱. ضرب الصحیح فی الصحیح (در چهار فصل)؛ ۲. فی القسمة (یک فصل)؛ ۳. فی الکسور.

آغاز: بسمله. حمدله. صلاة. و بعد فهذه لمع یسیرة فی فن الحساب یضطر الی معرفتها من یرید شروع فی علم الفرائض نافع ان شاء الله ...

انجام: و علی هذا القیاس و فی هذا القدر کنایة لمن وفقه الله تعالی

چاپ: قاهره، مطبعة بولاق، ۱۸ص، ۱۲۴۱ق.

[کشف الظنون ۱۵۶۲/۲؛ معجم المؤلفین ۱۳۷/۲؛ هدیة العارفین ۱۲۰/۱؛ الاوقاف العامة الموصلی ۱۹۸/۳]

شرح و حواشی:

۱– شرح اللمع فی الحساب؛ سبط ماردینی، محمد بن محمد (۸۲۶–۹۰۷)

۲– شرح اللمع فی الحساب؛ دری، زین العابدین

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۵/۷

آغاز: .برابر

خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: پنج‌شنبه۹ جمادی الاول۹۶۴ق، جا: کرمان؛ ۱۱گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۱۶۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۶۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: بهاء الدین محمد بن حسین بن عبدالصمد جباعی حارثی همدانی، تا: ۹۶۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱۱۵پ–۱۳۱ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۰–۱۳۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۲۱/۵–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲–۲۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۴۷/۸

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ مقابله شده با نشان «بلغ»، مصحح، محشی؛ ۱۶گ (۱۱۸–۱۳۳)، ۱۵سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴–۷۳۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۹۴/۱

آغازو انجام: برابر

بی‌کا، تا: شوال۱۰۵۶ق؛ مجدول؛ اندازه: ۸/۹×۱۶سم [ف: ۱۸–۱۴۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۶۶/۷

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق لاهیجی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۱ص (۳۵–۴۵)، ۲۵سطر مورب (۱۴/۱۰۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۸–۵۰۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۲۲۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاضرب بسط المقسوم فی مخرج الخمس و بسط الثانی فی مخرج النصف و الثلث الحاصل الاول و هو خمسة ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۱۵۱پ–۱۷۳پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۴–۲۶]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۶۵–عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** او عکس. قسم الخمسة عشر من الستین. فالجواب ربع. و الله اعلم. و بالله التوفیق، و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما ...

اصل نسخه: ترکیه؟؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ، ۱۵سطر [عکسی ف: ۲–۲۳۵]

← لمعات > سراج المنیر

← اللمعات > انتخاب حل التقویم

← لمعات > دیوان کرهرودی

← لمعات > اقالیم سبعه

● **لمعات** / عرفان و تصوف / فارسی
lama‘āt

عراقی، ابراهیم بن بزرگمهر، ۶۱۰ – ۶۸۸ ؟ قمری
‘erāqī, ebrāhīm ebn-e bozorgmehr (1214 - 1290)

وابسته به: السوانح فی العشق = سوانح العشاق غزالی، احمد بن محمد (–۵۲۰)

تاریخ تألیف: ۶۶۹– ۶۷۲ق

در مراتب عشق به روش «سوانح العشاق» غزالی، با نثری ادبی و ابیاتی از شعر که مؤلف در هنگامی که در روم از درس «فصوص الحکم» قونوی بهره مند می‌شده، نگاشته است.در بیست و هشت «لمعه»: ۱. بدانکه اشتقاق عاشق و معشوق از عشقست؛ ۲. سلطان عشق خواست که خیمه کنت کنزاً مخفیاً ...؛ ۳. عشق هر چند خود به خود می‌دید خواست که در آئینه نیز جمال بر کمال معشوقی خود مطالعه کند ...؛ ۴. غیرت معشوقی آن اقنضا کرد که عاشق غیر او را دوست ندارد؛ ۵. محبوب در هر آینه هر لحظه روی دیگر نماید؛ ۶. نهایت این کار آنست که محب محبوب را آئینه خود بیند ...؛ ۷. عشق در همه ساریست ناگزیر همه اشیاست ...؛ ۸. محبوب یا در آئینه صورت روی نماید یا در آئینه معنی؛ ۹. محبوب آئینه محب است درو به چشم خود جز را نه بیند؛ ۱۰. ظهور دائماً صفت محبوبست و خفا کردن صفت محب ...؛ ۱۱. بدان که میان صورت و آئینه به

هیچوجه نه اتحاد ممکن بود ونه حلول؛ ۱۲. بر هر که در حقیقت این در بگشاید که در خلوتخانه نابود خود بنشیند و خود را ...؛ ۱۳. محبوب هفتاد هزار حجاب نور و ظلمت بهر آن بر روی خود فرو گذاشت ...؛ ۱۴. محب و محبوب را یک دائره فرض کن آنرا خطی بدونیم کند ...؛ ۱۵. محب سایه محبوبست ...؛ ۱۶. یکی استاد از پس ظل خیال چندین صور مختلف و اشکال متضاد می‌نماید ...؛ ۱۷. معشوق هر لحظه از دریچه هر صفتی با عاشق روی دیگر نماید ...؛ ۱۸. عاشق با بود و نبود آرمیده بود ...؛ ۱۹. عاشق ار دلی است منزه از تعین ...؛ ۲۰. عشق سلطنت و استغناء به معشوق داد ...؛ ۲۱. عاشق باید بیغرض با دوست صحبت دارداو نیز دوست دارد؛ ۲۲. شرط عاشق آنست که هر چه دوست دارد او نیز دوست دارد؛ ۲۳. عشق ار آتشی است که چون در دل افتد هر چه در دل باشد همه را بسوزد؛ ۲۴. طلب و جستجوی نمونه طلب معشوقست ...؛ ۲۵. محب خواست که به علم الیقین جمال دوست بیند ...؛ ۲۶. محب چون خواهد که مراقب محبوب شود ...؛ ۲۷. عاشق را طلب شهود بهر فناست؛ ۲۸. معشوق چون خواهد که عاشق را بر کشد ... .

آغاز: و صلوات الله علیه وعلی آله ... الحمدلله الذی نور وجه جبینه بتجلیات الجمال فتلالأ نوراً و ابصر فیه غایات الکمال ففرح به سروراً فصدره علی یده و صافاه و ادم لمیکن شئیاً مذکوراً ... اما بعد کلمه چند دربیان عشق برسنن مشایخ به زبان املاء کرده می‌شود تا آینه معشوق نمائی هرعاشق گردد با آنکه رتبه عشق برتر ازآن است که ...

انجام: دل نیز دربحر امید دست و پایی میزند و با جان به لب رسیده خطابی می‌کند نظم: که بود ما زما جدا مانده ×× من وتو رفته وخدا مانده

چاپ: لمعات عراقی را آقای سعید نفیسی به همراه کلیات وی به چاپ رسانده است.

[دنا ۱۰۷۲/۸– ۱۰۷۵ (۸۲ نسخه)؛ نسخه‌هایمنزوی ۱۳۴۵/۲؛ تاشکند ۷۳۴/۸؛ کشف الظنون ۱۵۶۳/۲؛ تاریخ ادبیات در ایران، دکتر صفا، ج۳(۲)، ص۱۱۹۷؛ فهرستواره منزوی ۸۰۴/۷]

شرح و حواشی:

۱- اللمحات فی شرح اللمعات؛ تبریزی شیرازی، یارعلی بن عبدالله (-۹)

۲- شرح لمعات عراقی؛ کوکدی، علی بن یوسف (-۹)

۳- شرح لمعات عراقی؛ نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله (۷۳۰-۸۳۴)

۴- ضوء اللمعات = شرح لمعات؛ ترکه اصفهانی، علی بن محمد (-۸۳۶)

۵- اشعة اللمعات = شرح لمعات = حقایق لمعات؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷-۸۹۸)

۶- شرح لمعات عراقی؛ تبریزی، نعمة الله

۷- تحریر اللمعات = شرح لمعات

۸- التنبیهات فی شرح اللمعات(۲ عنوان)

۹- حاشیه شرح لمعات

۱۰- شرح لمعات(۸ عنوان)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸/۷-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ۲۰۵۱ (۲۰۹)؛ کا: محمود بن احمد بن محمود تبریزی سراج، تا: پایان شوال۷۳۰ق [فیلمها ف: ۱-۴۱۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۳/۴-ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا ش ۲۷۰۳؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمود بن محمد بن حافظ محمود سمرقندی، تا: پنجشنبه ۱۳ جمادی الاول۷۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۹گ (۱۷پ-۲۵ر)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۱۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۱/۸

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۷۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۱گ(۱۲۰پ-۱۳۰ر)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱/۳۳-۴۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۵۵

خط: میان نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام (آغاز در دیباچه و انجام در لمه ۲۸ افتاده)؛ محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۹۰گ، ۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۱/۸سم [ف: ۴-۷۰۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹-فیروز

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۴ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱-۱۶۸]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶/۲۴

نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا، استانبول - ترکیه ۴۷۹۲؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا: با تاریخ۸۱۳ق؛ ۲۹ص (۶۶-۹۴ در حاشیه)[عکسی ف: ۴-۲۵]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴/۶-ف

نسخه اصل: عاطف افندی ش ۲۲۴۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ ذیقعده۸۲۸ق؛ ۵۴گ (۴۷۸-۵۳۱)، ۲۳سطر [فیلمها ف: ۱-۴۰۸]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۹۹/۲

بی‌کا، تا: ۵ ربیع الثانی ۸۳۱ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷۳گ(۷-۷۹)،۱۳سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۱۱-۲۲۷۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۰۱/۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲-۲۳۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۹/۱۶-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۱۲گ (۱۸۴-۱۹۵)، ۱۴سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۳]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۸۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان۸۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۱گ (۴۰ر-۶۰ر)، ۱۵سطر(۷/۵×۱۱/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۶۷]

۱۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۳/۱-ف**
نسخه اصل: اسعد افندی ش ۲۸۸۲؛ خط: نستعلیق، کا: درویش یوسف گیلانی، تا: ۸۷۷ق؛ ۳۸گ، ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱-۴۹۷]
۱۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۵۸/۱۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۱۸۸-۲۱۴)، ۲۱سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۰-۱۸۵۵]
۱۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۹۰/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰۰ص (۲-۱۰۱)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۴۳۵]
۱۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۶/۹**
آغاز و انجام: برابر
بیست و هشت لمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۴۰ق؛ محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۴گ (۸۷پ-۱۲۰پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۷-۱۷۵]
۱۵. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شیخ یوسف بن عبدالله، تا: جمادی الاول۹۹۶ق؛ مجدول؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ جلد: پارچه‌ای، ۴۸گ، ۷ - ۱۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۱۹۶]
۱۶. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۷/۴**
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹؛ خط: نسخ، کا: درویش عارفی معنیسوی، تا: ۹۹۷ق؛ ۵۸گ (۳۰۵-۳۶۲)[عکسی ف: ۲-۳۳۴]
۱۷. **شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۱/۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۹گ (۱-۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۶۹]
۱۸. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۵۸/۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۰ق؛ جلد: مذهب، ۵۷گ (۱-۵۷)، ۹سطر، اندازه: ۹×۱۲/۵سم [نشریه: ۱۳-۴۵]
۱۹. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۸۴۴/۱**
آغاز و انجام: برابر
تا لمعه ۲۸ را دارد و یک برگ افتاده است؛ خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۱گ (۳پ-۵۳پ)، ۱۹ و۲۰ سطر (۶/۵×۱۴ و ۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۸۰]
۲۰. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۲۳/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن سعدی دامغانی، تا: با تاریخ ۱۰۲۷ق؛ تملک: محمد شفیع بن علی اکبر؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۷۹گ، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۵-۴۸۰]
۲۱. **یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۶۳۹/۳**
آغاز: محبوب یا در آینه صورت رخ نماید؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق چلیپا، کا: درویش حسینی دکنی، تا: ۱۰۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷ص (۹۱-۱۰۷)، سطور مورب (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵-۱۷۳۲]
۲۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۳۰/۲**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ جلد: مقوایی، ۴۳گ (۱۳۵پ-۱۷۷پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲۵-۸۳]
۲۳. **شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۷۹/۷**
آغاز: اللهم اهدنا سواء السبیل، الحمد لله الذی نور وجه حبیبه؛ **انجام:** انجامه: بتاریخ دهم شهر جمادی الاول سنه ۱۰۶۵ در بندر بایسر من اعمال ادویسه سمت تحریر یافت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الاول۱۰۶۵ق، جا: بندر بایسر من اعمال ادویسه؛ جلد: تیماج، ۳۴گ (۱۵۸پ-۱۹۱ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: -۹۸]
۲۴. **اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۷۵/۱**
خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل حسینی، تا: ۱۰۷۹ق؛ ۳۴گ (۳پ-۳۶ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲-۲۳]
۲۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۲۲-فیروز**
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا پسر علی جان طرشتی، تا: ۱۰۸۹ق؛ محشی؛ ۲۴ص (۲۴۲-۲۶۵)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۱-۳۰۴]
۲۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۶/۲۵**
آغاز: برابر
خط:نستعلیق،کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ۱۰۸۹ق؛ ۳۴ص (۳۲۱-۳۵۴)، ۱۴-۱۹سطر ،اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۸سم [ف:۴۳-۱۵۱]
۲۷. **قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۲۸/۱**
آغاز: ... هرزه گرد نگه را دورباش هیبتش پاشکسته و جهان سیمای اندیشه را حاجب دهتشتش در بر رخ بسته؛ **انجام:** که من از قصه خود گذشته پسر را به وی بخشیدم به داغ فراق سوزم به که به ماتمش نشینم از دردش اشک ریزم البته که در ...
قسمتی از خطبه از اول کتاب و از لمعه ۱۸ تا آخر کتاب افتاده است؛ خط: نسخ، کا: علیرضا بن حاجی محمد رضا، تا: ۱۶ رجب۱۰۹۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۰۵گ (۳-۱۰۷)، ۱۴ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲-۳۷]
۲۸. **مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۱۵/۱۲**
آغاز: برابر
کا: عبدالله، تا: ۱۲ جمادی الثانی۱۰۹۷ق، به دستور محمد کاظم بیک؛۱۳گ(۳۲۲ر-۳۳۴)،۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۱۶۹]
۲۹. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۰۲/۴**
خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل روضه ای، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۷گ (۸۹پ-۱۲۵ر)، ۱۲سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۶-۷۲۹]
۳۰. **قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۲۹۲/۳**

آغاز و انجام: برابر؛ رباعیه: ایزد که نگاشت خامه احسانش ×× ابواب کتاب عالم و ارکانش / بر لوح وجود زد رقم فهرستی ×× در آخر کار نام کرد انسانش

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۹گ (۴۳ر–۵۱پ) [ف: -۲۵۳]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۴سطر [ف: ۵-۲۳۰]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۸۷/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۱۱گ (۱۲۲ر–۱۳۲ر)، ۲۴سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۹-۱۲۱]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۴۷/۱

آغاز: افتاده: جز خود را دوست ندارد که در آیینه روی معشوق جز خود را نبیند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد حسین مازندرانی (ملا اسماعیل خواجوئی)، تا: محرم۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲ر–۷ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵-۲۲۹]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ، ۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱-۱۹۵]

۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۹۲/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوائل قرن۱۳؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۸ش۴-۶۱]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۶۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳، جا: تهران؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲، محمد علی الخلخالی»؛ ۱۲گ (۱ر–۱۲ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۷-۶۲۱]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۳/۱

آغاز: او توان گشت یا بدیده کشف و عیان بجمال حقیقت او نظر توان کرد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۵گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۵۱-۱۰۲]

۳۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۷۱۹/۱۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: -۱۲۶]

۳۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۲۹]

۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۲۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۰۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۸]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴/۲ سرود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۰۴ق [نشریه: ۱۳-۴۱۸]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۶۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد افضل حوسحه، تا: ۱۲۱۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۲۷پ–۴۲ر)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۰-۴۴]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷/۲-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۴۰۴ الیوت (۱۲۵۲)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۵۵۴]

۴۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۶۳/۷-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۰۲۶ (مشترک ۱۸۴۰/۳-۱۸۴۲)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ ۲۵ص(۱۳۰-۱۵۴)[عکسی ف: ۲-۲۳۴]

۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۳۶۷/۲

آغاز: وصلوات الله علیه وعلی آله ... اما بعد کلمه چند دربیان عشق برسنن مشایخ به زبان املاء کرده می‌شود تا آینه معشوق نمائی هرعاشق گردد با آنکه رتبه عشق برتر ازآن است که؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن حاج میرزا شفیع، تا: جمادی الثانی۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۹]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵/۴-طباطبائی

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بیک، تا: ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۰گ (۱۵۴-۱۶۳)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۲-۵۲]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱/۱۳ خوئی

آغاز: بدانکه رتبه عشق برتر از آنست که بقوت فهم و بیان.؛ **انجام:** و لا یشرک بعبادة ربه احداً تمت فی دارالعلم شیراز ... سنة ۱۲۳۵ فی ید ... برهان بن عبدالله ... الهدی.

کا: برهان بن عبدالله، تا: ۱۲۳۵ق، جا: شیراز [ف: ۷-۲۵۶]

۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۱۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن سید کاظم طباطبایی، تا: غره جمادی الاول۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۸]

۴۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۳۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ ربیع الاول۱۲۵۵ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۸۱]

۵۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۹/۹

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۳گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۲۳۶]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۴۱/۵

کا: رستم بن بیجن، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۴گ (۴۸پ–۶۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۱۳۵]

۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۷۵/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد ابراهیم اصفهانی، تا: با تاریخ۱۲۵۸ق؛ ۵گ (۳پ– ۷پ) [ف: ۶–۲۵۵]
۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۲/۲-۱۳/۱۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالواسع تویسرکانی، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: مذهب، ۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۵۶]
۵۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۷۳۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: هندی، ۱۷گ (۱–۱۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳–۸۶۸]
۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۰۹/۵
خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۷ص(۲۲۵–۲۵۱) [ف: ۱۰–۱۷۵۹]
۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۰ص، ۱۱سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶-۴۳۴]
۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۶۷۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** شاید ناتمام باشد: خلق را روی کی نماید او ×× در کدام آینه در آید او. و ما قدروا الله حق قدره ان الله لقوی عزیز
تذکر: تغییر نام کتاب و تعیین نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه صورت گرفته است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد خلیل بن محمد حسین بیرجندی قائنی، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج سبز، ۱۵گ (۱۱۴پ–۱۲۸پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰–۶۴]
۵۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۰/۱
خط: نستعلیق تحریری، کا: ابن ملا سلطانعلی، تا: ۱۲۷۱ق؛ ۴۳گ (۱پ–۴۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱–۳۳]
۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** حسب الفرمایش عالیجاه شوکت و جلالت دستگاه عظمت و فخامت اکتناه ابهت و منالت انتباه بسالت و نبالت همراه مقرب الخاقان: آنکه بهنگام بذل پنجه جودش ×× گرد برآرد ز کان و دود ز دریا / آنکه بعزم نثار بزمش بارد ×× ابر ز دامان خویش لؤلؤ لالا / حضرت احمد که پیش قدر جلالش ×× خاک نشین آمدست چرخ معلا. برشته تحریر آمد و بانجام رسید امید که پسند طبع عالی آید.
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۷ صفر۱۲۷۵ق؛ مجدول؛ مهر: کتابخانه خصوصی داورریاحی؛ جلد: چرم مذهب، ۷۴گ، ۷سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۵سم [ف: ۴۱–۱۵۵]
۶۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۴۰/۱
خط: نستعلیق، کا: مسیح بن محمد باقر فیروز آبادی، تا: سه‌شنبه ۲ ذیقعده۱۲۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۱۷سطر [ف: ۵-۲۰۴]
۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: ملا حسینقلی بن آقا خان برای آقا حمید، تا: ۱۷ شوال۱۲۸۴ق؛ یادداشت کاتب نسخه «ملا حسینقلی» با تاریخ ۱۲۸۷قکه نسخه را به جهت غلام ترکمن خود آقا حمید نگاشته است؛ یادداشت وقف مدرسه آیت الله بروجردی شهر ری دارد در تاریخ ۱۳۸۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۹گ، ۱۵–۱۷سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۹–۷۰۰]
۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر صور و معانی کلمات را بعضی فهوم مکرر نماید معذورم ... گر ز آنکه من و تو از میان برخیزیم. مقصود و مراد مابکام من و تو است.
خط: تعلیق خوش، کا: تفرشی، محمد علی، تا: رمضان۱۲۸۷ق، جا: سبزوار مدرسه فصیحیه؛ ۲۷گ (۸۲پ–۱۰۸ر) [ف: ۳–۴۸۵]
۶۳. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۱۱۹/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** اندر این بحر بی کرانه چه غوک ×× دست و پا ئی بزن چه دانی بوک
تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز تعیین شد؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: محرم۱۲۹۷ق؛ ۱۵گ(۱۸۲پ–۱۹۶پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۹۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۸۰/۱۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۵–۲۴۳]
۶۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۶۳ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲–۳۰]
۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۸۹/۹
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمد تقی لاری، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۱۴۲–۱۶۳)، ۱۴ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳–۳۳۵۳]
۶۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۰۵/۲
آغاز و انجام: برابر
تنها ۲۸ لمعه را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱ رجب۱۳۰۳ق؛ پایان آن مانند نسخه دانشگاه نیست و چنین است: اندر بحر بی کناره چو غوک ×× دست و پایی بزن چه دانی بوک؛ ۴۸ص (۱–۴۸) [ف: ۵–۴۸۱]
۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۳۵/۱-۱۲/۲۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: غلام محی الدین، تا: ۱۹شوال۱۳۰۵ق، جا: حیدرآباد دکن؛ ۳۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۵۶]
۶۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۸۶/۲
خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن عبدالجواد، تا: دوشنبه ۲۱ صفر۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱–۲۹۳]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۸۶/۲

همان نسخه بالا[نشریه: ۵-۷۰]

۶۹. **تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۴**
در معنی مراد حق از خلق؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکیم بن شیخ عبدالله مردوخی، تا: ۱۳۲۸ق؛ ۱گ (۲۸ر و پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: -۲۰۸]

۷۰. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۲۸۷/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۴گ (۲پ-۳۵ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۵]

۷۱. **کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۸۶/۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: -۷۵]

۷۲. **قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۸۷/۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** لمعه بیست و هفتم عاشق را طلب شهود بهتر مناسب قدم از وجود دایم در عدم ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۳۱پ-۵۱پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲-۱۴۹]

۷۳. **شیراز؛ خاوری (دکتر)؛ شماره نسخه: ۱۰/۹**
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵-۲۶۸]

۷۴. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۳۹**
لمعه ۲۲ تا آخر در نسخه نوشته نشده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [نشریه: ۱۳-۳۲]

۷۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۳۴/۷**
آغاز: برابر؛ **انجام:** [از لمعه ۲۴:] چون حب و شوق و فرح و ذوق و ضحک بل هر صفة که محب مجبول است باصالة صفة محبوب تواند بود و بیش [ناتمام و نانوشته رها شده] ...
خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳/۴×۲۱/۶سم [ف: ۲۷/۱-۲۵۴]

۷۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۶۶/۳**
خط: نستعلیق، کا: کربلائی میرزا حسن سبزواری خلف کربلائی، بی‌تا؛ ۱ص (۱۷۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱۷-۲۶۹]

۷۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۳۴/۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** باز همت می‌گوید ناامیدی شرط نیست. اندرین بحر بی کرانه چون غوک دست و پای بزن چه دانی لوک آخر نسخه تمام شد مختصر لمعات از منشآت ملك العرفان و السالکین فخر الملة و الدین شیخ عراقی رحمة الله علیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۱۳۳پ-۱۷۰ر)، ۱۰سطر [ف: ۱۶-۲۴۷]

۷۸. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۵/۲-۵/۶۵**
آغاز: برابر؛ **انجام:** ومعشوقی بر چو پیدا آمد نعت طالبی ومطلوبی ظاهر گشت طاهر را
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۵۶]

۷۹. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۴/۲-۸/۳۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** واگر از ناهمواری زمین سایه کج نماید آن کج عین راستی بود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۸گ، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۶-۳۴۵۶]

۸۰. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۴۹/۱-۲۷/۲۱۹**
آغاز: محبت بتافت محبوب سراپرده سایه خود بر صحرای ظهور کشیده آنگاه محبت را گفت آخر نظری بسایه من نکنی؛ **انجام:** الفقر سواد الوجه فی الدارین پوشیده نه درسرای وجود خود را نوری بیند که بدان سپید روی گردد
ازنیمه لمعه پانزدهم تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۵۷]

۸۱. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۵۶/۳-۲۴/۱۵۶**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۹۶-۱۱۲)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۵۷]

۸۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۵۶/۱۰**
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۲۵۴ر-۲۷۰ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۸-۳۰۱]

۸۳. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۴۹/۵**
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۵گ (۲۰پ-۲۴پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۴۱]

۸۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۲۵**
خط: ثلث، کا: مولانا میرک، بی‌تا؛ با پیشانی مذهب، مجدول؛ برخی از عبارت‌های عربی دارای ترجمه فارسی است به نستعلیق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۱۰۵گ، ۷سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۵سم [ف: ۴-۷۰۹]

۸۵. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۱۲/۵**
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵گ (۷۳پ-۹۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹-۳۷۳]

۸۶. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۹۸/۱۲-ف**
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۷۷۹]

۸۷. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۳۶-عکس**
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۵۹۴ر) [فیلمها ف: ۳-۲۱۸]

۸۸. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۷/۱-ف**
نسخه اصل: موزه بریتانیا ش ۷۸۶۳ شرقی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ (۳پ-۳۹ر) [فیلمها ف: ۱-۵۲۸]

● **لمعات** / عرفان و تصوف / فارسی

lamaʻāt

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری
neʻmat-ol-lāh-e valī, neʻmat-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (1330 - 1431)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴/۳۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۴ق؛ ۵۴ص (۴۶۳-۵۱۶)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳-۵۲۱]

● **لمعات** / اخلاق / فارسی

lamaʻāt

محمد بن شمس الدین محمد شریف، ق۱۱ قمری
mohammad ebn-e šams-od-dīn mohammad šarīf(- 17c)

تاریخ تألیف: جمعه آخر ربیع الاول ۱۰۳۰ق
رساله‌ای است مشتمل بر بیست «لمعه» و یک «خاتمه» که در هر لمعه یکی از اخلاقیات را ذکر کرده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۸۳/۱
آغاز: شکر و سپاس بیقیاس مالك الملکی را سزاست جل شأنه و عظم سلطانه؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد ×× که خواهیم این روز را کرد یاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۷گ (۱پ-۴۷پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [مؤید: ۳-۲۳۶]

● **لمعات** / گوناگون / فارسی

lamaʻāt

هفشوی، پیر سلیمان بن پیر احمد
hafšavī,pīr soleymān ebn-e pīr ahmad

مؤلف دراین رساله احادیثی را برای فهم فارسی‌زبانان به فارسی ترجمه وشرح نموده ودرچند «ساطعه» قرار داده است. عنوان مطالب آن چنین است: شرح حدیث عقل وجهل که هشام نقل نموده؛ عقل ولشکریان او به نقل از کتاب غور الامور؛ احادیثی از چهل حدیث قدسی با شرح وترجمه؛ مطالبی به نقل از شرف النبی؛ مطالبی به نقل از ترجمه اعتقادات شیخ صدوق که حسن زواره‌ای ترجمه نموده؛ نقل از شرح صحیفه ملا محمدباقر مجلسی؛ مطالبی در وعظ باعنوان‌های ساطعه ساطعه. انشای فارسی این کتاب نادرست و مانند انشاء دانشمندان روحانی بعد از صفویه و به شیوه نگارش عربی می‌باشد. در گ ۱۱۲-۱۱۱ جلد یکم این کتاب از جد مادری خود مجلسی نقل کرده است [آقا محمود پسر آقا باقر بهبهانی در مهیج الاشواق از جد امی خویش مجلسی یاد کند و امام جمعه تهران مهدی پسر مرتضی (۱۱۸۵-۱۲۶۳ق) صاحب شرح نهج البلاغه فارسی که نسخه ناقص آن در سپهسالار هست نیز نواده دختری مجلسی بوده، و ابن یوسف در فهرست آن کتابخانه (ج۲ص۱۳۴) گمان می‌برد که نگارنده این پنج جلد (جای گفتگو) امام جمعه باشد و می‌گوید: شاید آنرا از روی شرح ابن عتایقی ترجمه کرده باشد].
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین وبعد مخفی نماند که حسب الالتماس یکی از اخوان مؤمن این فقیر حقیر ذلیل مامول به کرم واحد صمدد

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۱۵۴/۱-۲۱/۷۴
آغاز: خطور کرد که چه علت باشد که این قدر عبادت این قدر ثواب ... قال رسول الله (ص) اذا بلغکم عن رجل حسن حال فانظروا فی حسن عقله فانه یجازی بعقله؛ **انجام:** دهم به وی آزار دهند تحمل کند و بردبار باشد ومضرتش به کسی نرسد اللهم اغفر لمؤلفه ...
خط: نسخ، کا: سید احمد موسوی، تا: ۲۷ جمادی الاول۱۲۵۹ق؛ جلد: مقوا، ۱۰۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۵۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۱۶۰/۲-۲۱/۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** از برای وحوش وانعام به شب می‌خسبم ونیست مراچیزی و صبح بر می‌خیزم ونیست چیزی ونیست بر روی زمین
خط: نسخ، کا: سید احمد بن سید زمان موسوی، تا: ۱۲ رجب۱۲۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۵۷]

● **اللمعات** / اصول فقه / عربی

al-lamaʻāt

قواعد اصول فقه را بر پایه آراء اهل سنت با رد و ایراد و نقل گفته‌های بعضی از معتزله و شیعه را با گفتگو در آنها گزارش داده و دارای فصولی می‌باشد مشتمل بر اقسام و مسائل. این عناوین در این نسخه نامرتب و ناقص آمده است: الفصل الثامن: فی الأخبار؛ الفصل التاسع: فی القیاس؛ الفصل العاشر: فی التعادل و الترجیح؛ الفصل الحادی عشر: فی الاجتهاد؛ الفصل الثالث عشر: فیما اختلف فیه المجتهدون من أدلة الشرع.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۳۵
آغاز: بیان الاول قول ابی بکر الصدیق رضی الله عنه أی سماء تظلنی و أی أرض تقلنی اذا قلت فی کتاب الله برأیی
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه از کتابخانه سلطان عبد الحمید عثمانی می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۴-۲۸۴]

● **لمعات = مجموعه ادعیه** / دعا / فارسی

lamaʻāt = majmūʻe-ye adʻīye

کتابی است در ادعیه شیعی در ۱۲ «لمعه» در اعمال دوازده ماه سال و یک «خاتمه».استاد عبدالحسین حائری در هنگام ورود نسخه به کتابخانه حاضر، خصوصیات آنرا چنین یادداشت کرده‌اند: «این نسخه کتاب دعا مشتمل است بر ۱۲ لمعه در اعمال ۱۲ ماه سال و یک خاتمه. چون برگ‌هایی از آغاز و پایان آن افتاده است و نام کتاب در آن یاد نشده است و احتمال

می‌رود نام لمعات باشد، نام لمعات بر آن انتخاب شد تا به لطف خدا حقیقت کشف شود. از شیوه کتاب پیداست به دست مردی فقیه و آگاه تألیف شده، خاصه در خاتمه آن که در باب روزهای نحس سال بحث کوتاهی دارد درباره اینکه مقصود شمسی است یا قمری. چنان که به وسیله ثقات اطلاع حاصل است مرحوم شیخ انصاری این نسخه را پیوسته با خود داشت و به هنگام فوت آن را به مولا حسن بهبهانی معروف به آخوند یا خدا- که گویا از بزرگان اهل معنی و مورد اعتماد شیخ انصاری و نزدیک او بوده است و در نماز جماعت شیخ سالها محل اقتدای او در نزدیکترین مکان به شیخ قرار داشت- سپرد. بنابر این نسخه دارای برکات ویژه‌ای است که شیخ انصاری رحمة الله علیه از آن آگاه بوده است. این نسخه که در کتابخانه مرحوم حاج شیخ محمد علی معصومی بهبهانی سبط مرحوم ملا یا خدا بوده است با تعدادی دیگر از کتاب‌های آن کتابخانه بر اثر کوشش آقای سید محمد منصور طباطبایی همکار عزیز ما به کتابخانه مجلس انتقال یافته است.»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۵۲

آغاز: بالقرآن صدری و استعمل بالقرآن بدنی و نور بالقرآن بصری و اطلق بالقرآن لسانی؛ **انجام:** ماه صفر وجه تسمیه اش آنست که صفر در لغت مأخوذ از صفر است ... دو پسر نام مبارکشان قاسم و ابراهیم چهار دختر نام مبارکشان فاطمه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۴۴-۹۸]

● **لمعات** / تاریخ اسلام / فارسی

lama'āt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۸۹۳/۳

آغاز: بسمله، لمعه اول در احوال خاتم الانبیاء و ائمه طاهرین علیه التحیة و الثناء

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۹۷گ، ۱۳ سطر (۱۵/۵×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۵۱-۱۹۸]

● **لمعات** / اخلاق / فارسی

lama'āt

از ناشناس، با سربندهای «لمعه، باب و فصل». اخلاق دینی عرفانی و اعتقادات است: لمعه در بیان دجال، لمعه در بیان فضیلت نماز، لمعه در بیان اختلاف شرایع و مذمت بدعت، لمعه پنجم در بیان مال حلال و انفاق کردن، لمعه ششم در بیان تجمل و زینت ملبوسات فاخره، برای نشانی: «فضل در بیان فضیلت علم و یاد گرفتن و یاد دادن آن. فضل علما است. بدانکه علم از اشرف سعادات و افضل کمالات است. و آیات و اخبار در فضیلت آن بسیار است».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۹۵

آغاز: که ذریه ایشان مقرر، فرموده اند؛ **انجام:** سالکان مسالک جهالت را هدایت فرماید. و ما و ایشان و جمیع مؤمنین را به درجات سعادت فایز گرداند. انه علی کل شیی قدیر تمت.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۸ شوال۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: دکتر روشن ضمیر؛ ۷۴گ، ۱۶سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۳-۲۸۴]

● **لمعات** / اخلاق / فارسی

lama'āt

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۴۶

آغاز: دام در آب انداخت چون باز کشید؛ **انجام:** فی یوم الاحد هجدهم فی شهر شوال المکرم من سنه ۱۲۶۱.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

● **لمعات** / عرفان و تصوف / فارسی

lama'āt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۷/۱۲

در بیان مراتب عشق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۹]

● **لمعات** / تاریخ معصومین / فارسی

lama'āt

کتابی مقتل مانند درمصایب و مناقب امام حسین (ع) و شهادت یاران وفادار وی که در چند «لمعه» تنظیم شده است، چندعنوان لمعه عبارت است از: لمعه ۲۱. در ذکر مجاری احوال اهل بیت رسالت در حین بردن ایشان ...؛ لمعه ۲۲. در بیان فتح نامه نوشتن عبیدالله زیاد به اطراف ممالک ... .

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۱۵

آغاز: ... پس دست برو نگذاشتم وقبر را پر کردم و چون گاو بستم که شخم کنم هر چند گاو به نزدیک قبه می‌رسید بر می‌گشت ونتوانستم که آن موضع را شخم کنم؛ **انجام:** پادشاه عالم فرماید که هر چند تو بیشتر قیمت کنی ما بیشتر خریداری نماییم امام حسین علیه السلام فرماید ملکا کارسازا قیمت این در آن است که حساب بر صاحبش [...] صراطش بگذرانی و از ...

از لمعه ۲۱ تا آخر لمعه ۲۹ را در بردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ]

● **لمعات** / عرفان و تصوف / فارسی
lama'āt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۷۳/۹-ف
نسخه اصل: آغاز و انجام پاره ای از نسخه‌های یوگسلاوی که یان بگدانویج فیلم آنها را آورده است؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱-۶۴۸]

● **لمعات الازل** / بهائیت / عربی
lama'āt-ul azal
صبح ازل، یحیی، ۱۲۴۶ - ۱۳۳۰ قمری
sobh-e azal, yahyā (1831 - 1912)
به روش آیت‌های قرآن در بیست و هشت سوره با اشاره به نام برادرش بهاء الله و فرمانروایان ایران. نسخه‌ای از آن در موزه بریتانیا (Or. 5274) و نسخه‌ای در کتابخانه برون (A35) هست.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۷۶
آغاز: بسمله، الله الاحد الفرد القدیم تلك آیات بینات و رحمة من ربك؛ **انجام:** لا اله الا هو بیده الامر و انه لغنی حمید ۳۳.
خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: میشن، ۱۸۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸/۶سم [ف: ۱-۴۵۶]

● **لمعات الهیه در معارف ربوبیه = شریفیه خاقانیه** / فلسفه / فارسی
lama'āt-e elāhīyye dar ma'āref-e robūbīyye = šarīfīye-ye xāqānīye
زنوزی، عبدالله بن بیرمقلی بابا خان، - ۱۲۵۷ قمری
zonūzī, 'abd-ol-lāh ebn-e bayramqolī bābā xān(- 1841)
به دستور: فتح علی شاه قاجار(۱۲۱۲-۱۲۵۰ق)
تاریخ تألیف: عصر جمعه ۶ ربیع الاول ۱۲۴۰ق
این کتاب در مبحث اثبات واجب (خداشناسی و معرفت صفات حق تعالی) است و جامع ادله عقلی و سمعی و شواهد ذوقی است. کتاب مرتب است بر بیست «فصل» و هر فصل شامل عناوین «لمعة الهیه» و غیرها: فصل ۱. در اثبات واجب الوجود بالذات؛ فصل ۲۰. در اثبات عدل.
آغاز: بسمله، حمد و ثنای نامتناهی واجب الوجودی را سزاست که بمجرد ذات پاکش ظاهر و هویدا است.
انجام: و او مرتبه جمع جمیع صور عقلیه و قصوی درجات سلاك مسالك معارف یقینیه است الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین.
[نسخه‌های منزوی ۸۳۷؛ الذریعه ۲۵۲/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۲۱۶/۶؛ دنا، ۱۰۷۵/۸-۱۰۷۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مختصر ف: -۶۹۸]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۸۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط:شکسته نستعلیق متوسط،بی کا، تا: ۱۶ شعبان۱۲۴۲ق؛ مجدول، دارای سرلوح، مصحح، این نسخه به دستور مؤلف برای میرزا خانلرا نوشته شده و مؤلف تصحیح نموده؛واقف:سیدکاظم عصار، جلد: تیماج، ۱۷۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۸۱]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالرحمن قاینی، تا: رمضان ۱۲۴۴ق؛ جلد: میشن، ۲۱۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۷سم [ف: ۴-۷۰۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۴ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: فتحعلی شیرازی، تا: رجب۱۲۵۵ق، حسب درخواست آقا میرزا محمد علی حاکم لاهیجان؛ در پایان رباعی است از محمد زمان طبیب خراسانی در توصیف خط کاتب یا حاکم لاهیجان؛ جلد: تیماج، ۲۸۹ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۴/۳-۱۲۴]

۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد دامغانی، تا: رجب۱۲۷۲ق، بدستور آخوند ملا آقا بزرگ طهرانی؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ جلد: تیماج، ۲۰۳گ، ۱۸سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۴۹۷]

مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۹۹
همان نسخه بالا [رشت و همدان: ف: -۱۷۶۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۴۷
بی کا، تا: قرن ۱۳؛ این نسخه بر طبق نوشته‌ای که در گوشه آخرین صفحه کتاب است و قسمتی از آن پاك و سیاه شده، به دست مؤلف با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده و او برخی حواشی را نیز بر آن افزوده، نسخه به دو خط و دو قلم است و برخی از صفحات با خطی نزدیك به خط مؤلف نوشته شده، آقا علی حکیم فرزند مؤلف حاشیه‌های بسیار بر کنار صفحات این نسخه دارد که زیر برخی از آنها «علی بن المصنف» و زیر برخی دیگر «علی عفی عنه» و یا «علی الطهرانی» نوشته، از مصنف نیز حاشیه‌هایی با نشان «منه» در نسخه موجود است؛ مهر: آقا علی

مدرس و آقا حسن؛ واقف: سیده بیگم خانم همسر آقا علی مدرس؛ جلد: تیماج، ۵۵۹ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۵۳]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (احتمالا)؛ جلد: تیماج مذهب،۱۷۵گ،۲۳سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳-۱۳۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: تیماج، ۲۵۱گ، ۱۸سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۲-۶۰۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۹۱ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۵۲]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲ جمادی الاول، جا: مدرسه دارالشفا؛ جلد: تیماج، ۲۱۰گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۴۸۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۳۴

آغاز: نیست قول شما که باید تفاوت در جنبه لاتناهی ثابت باشد مسلم نیست

قطعه ای از اویل کتاب آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۸-۱۲۲]

۱۳. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم

از آغاز تا فصل پنجم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [صد و شصت نسخه: -۵۰]

● لمعات الانوار / فقه / عربی

lamaʻāt-ul anwār

کرمانشاهی، عبدالرحیم بن عبدالرحمن، ۱۲۲۳ - ۱۳۰۵ قمری

kermānšāhī, ʻabd-or-rahīm ebn-e ʻabd-or-rahmān (1808 - 1888)

تاریخ تألیف: طهارت دهه آخر رجب ۱۲۵۹ق

کتاب دوره کامل فقه است که به شیوه استدلالی در عناوین «لمعه» نگاشته و در ضمن مباحث، بعضاً متعرض صاحب جواهر با رمز«سلمه الله» شده است

۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۳۷۰

آغاز: بسمله حمدله کتاب الصلوة و هی لسان الشارع علی الاصح اسم للافعال؛ **انجام:** شاهدا فی الروایه علی المدعی و اما الثالث

کتاب صلوة؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: سلخ ذیقعده۱۲۶۸ق؛ عناوین «لمعه-مقام»، مسوده اصلی؛ جلد: تیماج، ۳۱۸گ، ۲۳و ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: -۲۱۶]

۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۱۷

آغاز: بسمله کتاب الطهارة مبتدا هذا الخبر محذوف ای هذا کتاب الطهارة و المشارالیه؛ **انجام:** مع امکان تقریره فی جهة من الشرایط الجائزه

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا، نیمه دوم قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: -۲۱۶]

۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۴۲۲

آغاز: بسمله حمدله کتاب الصلوة و هی فی لسان الشارع علی الاصح اسم للافعال؛ **انجام:** شاهدا فی الروایه علی المدعی و اما الثالث

از کتاب صلوة تا آخر نوافل و اذان و اقامه؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: اوایل نیمه دوم قرن ۱۳؛ مبیضه مسودهنسخه ش ۳۷۰است، مصحح؛ واقف: مؤلف، ۱۲۸۸؛ جلد: تیماج، ۳۱۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: -۲۱۷]

۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۹

آغاز: باب الربا و هو اللغة علی ما نقل غیر واحد عن غیر واحد من اللغویین؛ **انجام:** و ینافی الفرع المذکور کلام ستضح لک انش فی کتاب الصلح هذا ما اردنا ایراده فی باب الربا و الحمدلله علی اتمامه بالخیر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی تستری، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۲۱۸]

۵. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۱۲۴

آغاز: القول فی الخیار و هو فعال اما الحاصل من المصدر من المصدر؛ **انجام:** و علی المختار من الخارجیه لا یجزی شی من ذلک

این نسخه مسودات کتاب خیارات تا اواخر بیع است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵۴گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: -۲۱۹]

۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۵۹

آغاز: کتاب التجارة التجارة قیل فی اللغه مطلق التکسب؛ **انجام:** ان الثانی ارجح فترجیح البیع علی العتق رحمة الله حسناتنا علی السیئات

مسودات کتاب مکاسب(تجارت تا بیع) است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: سلخ ذیقعده۱۲۶۸ق، جلد: تیماج، ۲۰۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۲۱۹]

۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۱۲

آغاز: بسمله القول فی الخیار و هو فعال اما لحاصل من المصدر من المصدر لباب المفاعله؛ **انجام:** و عدمه و علی المختار من الخارجیه لا یجزی شی من ذلک

نسخه مبیضه کتاب معاملات است که کتابت آن ناتمام مانده؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا، احتمالاً محمد بن علی تستری - کاتب جلد ریا؛ جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: -۲۱۸]

۸. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۱۰

آغاز: بسمله و الحمدلله رب العالمین ... کتاب الاجاره و المعنی المنقول الیه ما تقدم فی کتاب البیع؛ **انجام:** عند العرف و العادة بینه و بین سایر انواع المعاوضه

مسودات کتاب اجاره است و ناتمام مانده؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ در عطف نسخه آمده: «اجاره مرحوم شیخ»؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: -۲۱۸]

۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۱۱

آغاز: بسمله و القول فی افعال الصلواة و هی عدیده لمعة فی النیة و هی واجبة اجماعاً؛ **انجام:** سیتضح لک انشاء الله فی کتاب الصلح هذا ما اردنا ایراده من باب الربا و الحمدلله

خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مسودات کتاب صلوة، بیع، ضمان و رباست؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۲۱۷]

● **لمعات الانوار** / کلام و اعتقادات / عربی

lamaʻāt-ul anwār

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۵۶

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلقنا من الماء و الطین؛ **انجام:** ادراکان اگر چه خویشان تو باشند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **لمعات الانوار** / کلام و اعتقادات / فارسی

lamaʻāt-ul anwār

در اصول ایمان و اعتقادات با دلیل و برهان و نسبتاً مفصل، گرفته شدهاز ادله عقلیه و نقلیه و گفته‌های بزرگان، و عمده آن گرفته شده از تألیفات و فرمایشات آخوند ملا محمد باقر. این کتاب دارای سه «مقدمه» و چهار «اصل» دارای «رواشح» و یک «خاتمه» می‌باشد: مقدمه ۱. در وجوب تحصیل علم و ثمرات آن؛ مقدمه ۲. در تحصیل علوم واجبه؛ مقدمه ۳. در بناهای اسلام و ایمان؛ اصل ۱.توحید، دارای نه رشحه؛ اصل ۲.نبوت خاصه و عامه، دارای هشت رشحه؛ اصل ۳. امامت، دارای نه رشحه؛ اصل ۴. معاد، دارای بیست رشحه؛ خاتمه: در حقیقت ایمان و درجات و علامات مؤمن.

آغاز: الحمدلله الذی خلقنا من الماء و الطین ... اما بعد این مختصری است از اصول ایمان و اعتقادات.

انجام: سیم در هر امری که بر تو مشکل شود طلب یاری خدا بکن چهارم ذکر حسبی الله و نعم الوکیل.

[فهرستواره منزوی ۴۹۹/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۷۱گ، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۵-۱۰۱]

● **لمعات الانوار الذهبیة الالهیة = اصول دین** / کلام و اعتقادات، شعر / عربی

lamaʻāt-ul anwār-uḏḏahabīya-tul ilāhīyya = usūl-i dīn

عاصی ارومیه ای، حسن، - ۱۳۲۶ قمری

ʻāsī orūmīye-ī, hasan(- 1908)

ارجوزه‌ای است در هفتصد بیت در اعتقاد و اصول دین پنج‌گانه بر پایه اعتقادات شیعه امامیه با آمیختن بعضی فضایل عرفا و اولیا که ناظم برای رفع اتهام از صوفیان ذهبی با نظم گاهی مغلوط به نظم کشیده است. این ارجوزه دارای دیباچه‌ای است به نثر عربی.(احمد اشکوری)

آغاز: آغاز دیباچه: الحمد الکونی الساری فی کل موجود لله المتعال الواجب الوجود الذی جعل الائمة الابرار المظاهر له بالکل؛ آغاز ارجوزه: اقول باسم الله مستعینا ×× فانه الناصر و المعینا / ان اصول الدین والاسلام ×× خمس لدی الخواص و العوام؛

انجام: لان شانهم اجل اکبر ×× شفاعة العصاة شان اصغر / علیهم الصلاة و السلام ×× و احمد الله علی اختتام

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۶۲ص، ۱۲سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵-۳۱۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۱۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: علی نقی موید لشکر فرزند میرزا غفار لشکر نویس افشار، تا: چهارشنبه ۲۱ شعبان۱۳۱۶ق؛ جلد: مخمل، ۲۵گ (۲پ-۲۶ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۳۷۷]

● **لمعات الانوار فی فضل الصلوات المؤکدة من الاذکار** / دعا / فارسی

lamaʻāt-ol anvār fī fazl-es salavāt-el mo’akkada men-al azkār

سدهی اصفهانی، ابوالقاسم بن محمد علی، - ۱۳۲۹ قمری

sadehī-ye esfahānī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad ʻalī(- 1911)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۱ق
در سه «لمعه» و یک «خاتمه»: ۱. صلوات؛ ۲. بسمله؛ ۳. فضل مطلق ذکر؛ خاتمه در اقسام ذکر.
آغاز: سپاس بی قیاس مر خدایی را
چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص ۴۴۰۱؛ دارالخلافه طهران، ۱۳۱۱ق، وزیری، ۱۱۱ص
[الذریعه ۳۴۴/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۸۰۸/۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۵۷/۱
آغاز: سه کس اند که داخل بهشت نمی‌شوند کسی که خون مسلمانان ریزد؛ **انجام:** نهی فرمود از سخن چینی و گوش دادن آن و فرمود تمام داخل بهشت می‌شوند ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: علی مدرسی یزدی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۴۲گ (۱-۴۲)، ۱۴سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۱۷]

● لمعات الانوار المشرقه من اخبار الائمة الاطهار /

گوناگون / عربی
lama'āt-ul anwār-ul mušriqa min axbār-il a'imma-til aṭhār

شاهرودی خراسانی، محمد علی بن محمد کاظم، - ۱۲۹۳ قمری

šāhrūdī xorāsānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad kāzem(- 1876)

مباحث مفصلی است دراعتقادات ومواعظ که مؤلف با استناد به آیات وروایات انجام داده است. عنوان‌ها در نسخه نانوشته است و به همین دلیل تعدادابواب وفصول کتاب معین نیست.
آغاز: الحمدلله الذی عرفنا دلائل توحیده و تفریده و ارشد نا الی معالم تقدیسه و تمجیده فتجلی لنا بنا حتی عرفناه.
انجام: و جعل صلوة جمعته صلوة وعیده و انصرف بولده و شیعته الی منزل ابی محمد الحسن بن علی علیهماالسلام بما اعدله من طعامه و انصرف غنیهم و فقیرهم برفده الی عیاله.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۹۰/۴-۲۴/۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: گویا مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۵۸]

● لمعات انوار الهدایة و الرشاد فی المبدأ و المعاد /

کلام و اعتقادات / عربی
lama'āt-u anwār-el hidāya wa-r rašād fi-l mabda' wa-l ma'ād

گوهر قراجه داغی، حسن بن علی، - ۱۲۶۶ قمری

gohar qarāje dāqī, hasan ebn-e 'alī(- 1850)

تاریخ تألیف: ۳ ذیقعده ۱۲۳۹ق؛ محل تألیف: کربلا
درچهارده «لمعه» است در توحید و مباحث متعلق به آن به روش استادش شیخ احمد احسائی؛ عناوین آن چنین است: لمعه ۱. الاشارة الی بیان التوحید؛ ۲. الاشارة الی بطلان وحدة الوجود؛ ۳.تقسیم الوجود؛ ۴. اطلاق الوجود علی الحق و الخلق؛ ۵. فی ان الذات لااسم له ولارسم؛ ۶. اثبات الوجود الذهنی؛ ۷. علم الله سبحانه بالاشیاء؛ ۸. الاشارة الی حدوث الارادة؛ ۹.بیان سر الخلیقه؛ ۱۰. فی ان الماهیات غیر مجعولة؛ ۱۱. سرالقدر والامر بین الامرین؛ ۱۲. احتیاج البقاء الی مدد جدید؛ ۱۳. عود الاشیاء فی الآخرة؛ ۱۴. المعاد.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول ... ان هذه کلمات اقتبستها من انوار الولایة و مصابیح مشکوة الهدایة
انجام: قال عیسی علیه السلام ما معناه الی السماء الامن نزل منها هذه آخر ما اوردتها الیک و الله خلیفتی علیک ...
[الذریعة ۳۴۳/۱۸ رقم ۳۹۷]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۲۹/۱ و ۲۱۸۰/۱ عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف؟، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ یادداشتی در وصف باری تعالی و وصف زمان و صورت اجازه شیخ احمد احسائی به حسن بن علی گوهر قراچه داغی به خط حسن بن مشهدی بابا بیگ کافکانی در کربلا مدرسه سردار به سال ۱۲۴۰ آمده و شاید همین شخص کاتب همه مجموعه باشد؛ جلد: مقوایی، ۲۸گ (۳ر-۳۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۵] و [عکسی ف: ۶-۲۲۵]
۲. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۷/۷
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۱۴۵ر-۱۴۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۱۰]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۱۱/۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء-نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: محمد قلی بن مرزا (میرزا) محمد (خویی)، تا: شب عرفه ۹ ذیحجه ۱۲۳۹ق، جا: کربلا؛ ۲۱ص (۲۹-۴۹)[عکسی ف: ۵-۳۶۷]
۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۲۵/۲-۳/۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی اکبر بن علی مرادن خان خلخالی، تا: جمعه ۱۳رمضان۱۲۷۳ق؛ ۱۵گ، ۲۱سطر [ف: ۶-۳۴۵۸]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹ صفر۱۲۷۴ق؛ مجدول؛ ۱۷سطر [ف: ۱۱-۲۸۲]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۲۸۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۴۹۱]

۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۹۶۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حجاب الواحدية تحت حضرة الاحدية و لیس وراءه مقام و دونه انقطع الکلام و هکذا القول بعینه فی القسم الخامس تمت بعون الله.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۸۱پ-۱۱۶ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۳۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشانی «نورالدین»؛ مهر: «ابوالقاسم» (بیضوی)؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۲۷۹]

● **لمعات الثقبین فی اثبات حدیث الاقتداء بالشیخین** / کلام و اعتقادات / فارسی

lama'āt-os saqabayn fī esbāt-e hadīs-el eqtedā'-e beš-šeyxeyn

افضل الدین محمد لطف الله، ق۱۳ قمری

afzal-od-dīn mohammad lotf-ol-lāh(- 19c)

به دستور: مولانا نظام الدین احمد عرف فقیر

مؤلف می‌گوید: یکی از معاصران شیعی مذهب خدشات چند بر حدیث اقتدا ثبت نموده، پس وی این اثر را در یک «مقدمه» و «ذیل» وسه «لمعه» و «خاتمه» و «تتمه» به شرح ذیل نگاشته است: مقدمه: در کیفیت صحت اقتدای به شیخین (وبیان سه خدشه)؛ لمعه ۱. در دفع خدشه اول؛ لمعه ۲. دفع خدشه دوم؛ لمعه ۳. دفع خدشه سوم؛ خاتمه: در بیان شبهه مستحدثه متعلق به حدیث در اثبات خلافت شیخین.

[گنج بخش، منزوی ۲۴۱۸/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۲

آغاز: بسمله. الحمدالله و کفی و سلامه علی نبیه المصطفی و علی الذین اتبعوه و کانوا اخوان الصفا و بعد فهذه وریقات مترجمة بلمعات الثقلین فی اثبات حدیث الاقتداء بالشیخین حررتها امتثالا؛ **انجام:** الحمدالله أولا و آخرا ... کانوا مطهرا و طاهرا، تمام شد رساله لمعات الثقلین.

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلما، لکهنو، هند، شماره ۱۱۹ (ردیف ۷۶)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن ولد محمد صادق مرحوم، تا: یک‌شنبه ۲۷ رمضان۱۲۵۷ق، جا: علمداری انکریزان؛ مصحح، با خط‌خوردگی؛ ۳۸ص، ۱۷سطر[عکسی ف: ۵-۱۴۶]

● **لمعات حسینی** / عرفان و تصوف / فارسی

lama'āt-e hoseynī

دارای لمعه ۲۲ در بیان سر تکلیف عاشق سالک.

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۹۴بخش۳

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ [ف: -۱۵۷]

● **اللمعات الرضویة فی شرح الخطبة الرضویة = شرح خطبة الرضا (ع)** / شرح حدیث / عربی

al-lama'āt-ur raḍawīyya fī š.-il xuṭbat raḍawīyya = š.-i xuṭbat-iz riḍā

شرحی با عناوین «قوله علیه السلام» بر خطبه حضرت امام رضا (ع) با مطلع «الحمدلله فاطر الاشیاء» است که در توحید املاء فرموده‌اند و در «علل الشرایع» صدوق آمده است. شارح در مقدمه، متن کامل خطبه و مطالبی راجع به دو کتاب «الجفر» و «الجامعة» منسوب به امام علی (ع) آورده و از استاد خود «میرزا محمد علی حفظه الله» شرح اربعین شیخ بهائی، شرح مواقف سید شریف و آیات الاحکام مقدس اردبیلی یاد کرده است. در منابعی چون الذریعه و اعیان الشیعه چنین شرحی ضبط نشده و تنها یک نسخه دیگر از آن در یک کتابخانه شخصی نگهداری می‌شود.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۱۰

آغاز: بسمله. نحمدک یا من خلق فسوی ... الحمدلله فاطر الاشیاء؛ **انجام:** اللهم ارحمنا یوم تبلی السرائر و تبدی الضمائر ... آخر دعوانا الحمدلله رب العالمین

مؤلف به نقل ظهر برگ اول نسخه و همچنین نسخه کتابخانه شخصی مذکور در ذیل: علی نقی بن سلطان العلماء، در ظهر برگ اول نسخه حاضر افزوده شده که وی محمد مهدی بن محمد جعفر موسوی (قرن ۱۳ق) است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ ۴۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۲]

● **اللمعات العرشیة** / فلسفه / عربی

al-lama'āt-ul 'aršīya

نراقی، مهدی بن ابی ذر، ۱۱۲۸ - ۱۲۰۹ قمری

narāqī, mahdī ebn-e abī-zar (1716 - 1795)

این اثر از پنج «لمعه» تشکیل شده است؛ و یک دوره فلسفه استبا عباراتی روان و پخته و بسیار سودمند: لمعه ۱. فی وجود الماهیه و بعض مالها من احوال؛ ۲. فیما یتعلق بالمبدا من صفات الجلال و نعوت الجمال؛ ۳. فی کیفیه ایجاده و افاضته و سایر ما یتعلق بصدور الافعال؛ ۴. فی النفس الانسانیه و ما یتعلق بها؛ ۵. فی النبوات و کیفیه الوحی و نزول الملک. جزاللمعة الالهیة فی الحکمة المتعالیة او که در پنج باب است با عنوان‌های «لمعه».

آغاز: بسمله، و به نستعین، الحمد لله المتفرد بوجوب الوجود و الالوهیة المتوحد بالازلیة و القیومیة ...

[الذریعه ۳۴۳: ۱۸]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۶۳-ف

آغاز: در [فصل] اعلم ان صفاته تعالی اما حقیقة کمالیه کالحیاة و القدرة و العلم» افتاده و می‌رسد به عبارت «فان ذاته مع کمال وحدته و فردانیته یستحق هذه الاسماء»

لمعه نخستین و ۷ ص از لمعه دوم را دارد؛ خط: نستعلیق، کا: فخرالدین نصیری امینی، تا: قرن ۱۳ [فیلمها ف: ۲-۱۸۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** الا بحسب التسمیة بل یکون کلها معنی واحدا و حیثیته واحدة هی بعینها حیثیة الذات فان ذاته مع کمال وحدته و فردانیته یستحق هذه الاسماء.

بخشی از آن، کتاب دارای دو لمعه است، لمعه دوم: فی ما یتعلق بالواجب من اثبات وجوده و صفاته و افعاله، نسخه موجود دارای لمعه اول و چند برگ از لمعه دوم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «کتابخانه نصیری امینی ۱۰۷۳»؛ ۵۶گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۵۱-۴۳]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانما هو مما وجب عند الله ان یسنه فما یسنه من عند الله فالنبی فرض بامرالله و حکمه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ مجدول، کامل و حدود دو برگ آغاز کتاب افتاده سپس کپی از اصل تهیه شده و بدان الحاق گردیده؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۶۵گ، ۱۸ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵-۵۲]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۲۵

همان نسخه بالا[نشریه: ۷-۲۱۶]

● **اللمعات فی شرح دعاء السمات** / دعا / عربی

al-lama'āt fī š.-i du'ā'-is samāt

دهکردی، ابوالقاسم بن محمد باقر، ۱۲۷۲-۱۳۵۳ قمری

dehkordī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad bāqer (1856 - 1934)

وابسته به: دعاء السمات

تاریخ تألیف: ۱۳۴۹ق

شرحی است بر دعای سمات با عناوین «لمعة - لمعة». مؤلف ابتدا قسمتی از دعا را تحت اللفظی ترجمه کرده و سپس آن را توضیح و شرح می‌کند

آغاز: الحمدلله الذی شرح صدورنا بلمعات انوار الملکوت واضاء مصباح قلوبنا باشراقات عالم الجبروت والصلوة علی من برسالته من علی الانس والجان وسهل لعباده طرق المعرفة والایقان والسلام علی ابواب الایمان

[الذریعة ۳۴۶/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۸۰۸/۷]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله تعالی للفقراء الذین احصروا فی سبیل الله الخ عن ابی جعفر علیه السلام نزلت الایة فی اصحاب الصفة وهم ... اقول منهم ... ابی ذر والمقداد وسلمان وجناب وجماعة من الصفة ارباب العبادة والشجاعة والمجاهدة والزهد والفقر.

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد رفیع بن محمد ابراهیمنائینی، تا: صفر۱۳۵۲ق؛ مجدول، مصحح، محشی با امضای «منه عفی عنه»؛ جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۹]

۲. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه: ۲۵/۲

کا: سید نصیرالدین موسوی، تا: شنبه ۴ جمادی الثانی۱۳۵۹ق؛ ۸۵گ (۱۲ر-۹۶پ) [سه کتابخانه اصفهان: ف: -۱۷۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و احلل عقدة من لسانی بفقهوا قولی.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: بحرانی، عبدالرحیم بن عبدالکریم، تا: ۱۳۶۴ق؛ جلد: میشن، قطع: رقعی[رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** من حسن الثواب لاقتتلوا علیها ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۲۶۰۴۵ [رایانه]

← لمعات قادریه ⟩ شرح ملهمات غوثیه

● **لمعات القدسیه = اربعین** / عرفان و تصوف / فارسی

lama'āt-ol qodsīya = arba'īn-e

اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم، ۱۱۷۵-۱۲۳۸؟ قمری

ārdakānī, ahmad ebn-e mohammad ebrāhīm (1762 - 1823)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۹ق؛ محل تألیف: شیراز

مؤلف چهل حدیث مشکل از کتب روایی شیعیان درباره توحید انتخاب و در رساله حاضر به شرح و بررسی آن پرداخته است. مؤلف، ابتدا متن عربی حدیث را ذکر می‌کند، بعد «بیان ترجمه اجمالی» و پس از آن «بیان تحقیقی تفصیلی» که در حقیقت شرح حدیث است، وی در خلال ترجمه و شرح احادیث متعرض بسیاری از مطالب عالی گوناگون فلسفی و کلامی و لغوی و تفسیری و حل مشکلات آنها شده، کتاب خود را به حکایات و اشعار عارفانه و کلمات اهل سیر و سلوک مشحون، و مجملاً اثری به‌غایت ممتع و دل‌انگیز بوجود آورده است. فهرست احادیث: ۱. روایت ابان بن تغلب از حضرت صادق علیه اسلام حدیث معراج را و بیان حال مؤمن؛ ۲. حدیثی در فضل سوره توحید، از کتاب «توحید شیخ صدوق»؛ ۳. روایت سؤال کمیل بن زیاد از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام «ما الحقیقة»؟؛ ۴. روایت کتاب «مشارق الأنوار» شیخ رجب برسی سؤالی دیگر را که آنحضرت کرده‌اند «هل رأیت فی الدنیا رجلاً؟»؛ ۵. روایت دیگر «مشارق» از قاسم بن أیوب علوی در باب ولایت عهد حضرت رضا علیه السلام؛ ۶. حدیث سؤال رأس الجالوت از

حضرت رضا علیه السلام «ما الکفر و ما الایمان؟»؛ ۷. حدیث «مشارق الأنوار» خطبه أمیرالمؤمنین علیه السلام را پس از رحلت پیغمبر اکرم صل الله علیه و آله و سلم «الحمدلله الذی أعجز الأوهام أن تنال إلا وجوده ...»؛ ۸. خطبه دیگر امیرالمؤمنین علیه السلام هنگامی که مردم را بجنگ با معاویه خواند «الحمدلله الواحد الأحد ...» منقول از کتاب مذکور؛ ۹. أیضاً از «مشارق الأنوار، سؤال حماد بن عمر و نصیبی از حضرت صادق علیه السلام در باب توحید؛ ۱۰. حدیثی دیگر از آنحضرت «الله غایة من غیاه ...»؛ ۱۱. روایت أبوحمزه از حضرت باقر علیه السلام «ما من شیء أعظم ثواباً من شهادة أن لا إله إلا الله ...»؛ ۱۲. حدیث هشام بن حکم از حضرت صادق علیه السلام در جواب زندیق که از هویت باری پرسیده بود؛ ۱۳. سؤال عبدالرحمن ابن ابی نجران از حضرت ابوجعفر ثانی علیه السلام در باب توحید؛ ۱۴. خطبه مفصل امیرالمؤمنین علیه السلام در أوصاف باری تعالی «الحمدلله الذی لایغیره المنع ...»؛ ۱۵. روایت فتح بن یزید جرجانی فرمایش حضرت رضا علیه السلام را «یا فتح! من أرضی الخالق لم یبال بسخط المخلوق ...»؛ ۱۶. روایت جابر جعفی سؤال یکی از علماء شام را از حضرت باقر علیه السلام در باب اول ما خلق الله؛ ۱۷. کلام حضرت صادق علیه السلام «الحمدلله الذی لایحس و لایجس و لایمس ...»؛ ۱۸. پاسخ امیرالمؤمنین علیه السلام در سؤال یهودی از آنحضرت: «یا أمیرالمؤمنین ! متی کان ربنا؟»؛ ۱۹. خطبه حضرت پیغمبر اکرم صل الله علیه و آله و سلم «الحمدلله الذی کان فی أولیته»؛ ۲۰. خطبه امیرالمؤمنین علیه السلام در مسجد کوفه «الحمدلله الذی لامن شیء کان ...»؛ ۲۱. هشام بن حکم روایت نموده که ابوشاکر دیصانی بمن گفت که در قرآن شما آیه‌ای هست که مؤید ما طائفه ثنویه است ...؛ ۲۲.روایت عمر بن اذینه از حضرت صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه «ما یکون من نجوی ثلثة ...؛ ۲۳. روایت «کافی» پاسخ حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را به سؤال جا ثلیق «أخبرنی عن الله عزوجل – بحمل العرش ...»؛ ۲۴. روایت «کافی» کلام حضرت صادق علیه السلام را «إن الله تعالی خلق اسماً بالحروف غیر متصوف ...»؛ ۲۵. روایت دیگر «کافی» فرمایش حضرت صادق علیه السلام را «ان الله خلق السعادة و الشقاء قبل أن یخلق خلقه ...»؛ ۲۶. پاسخ حضرت امام کاظم علیه السلام بکسی که از علم باری سؤال کرده بود «کیف علم الله ؟ قال: علم و شاء و أراد ...»؛ ۲۷. فرمایش حضرت سجاد علیه السلام درباره خلقت انبیاء علیهم السلام «ان الله عزوجل خلق النبیین من طینة علیین ...»؛ ۲۸. سؤال شخصی از مردم بصره از حضرت صادق علیه السلام در باب استطاعت و پاسخ آنحضرت «أتستطیع أن تعمل مالم یکن؟ ...»؛ ۲۹. روایت «کافی» فرمایش امام الموحدین امیرالمؤمنین علیه السلام را که پس از بازگشت از جنگ صفین در باب قضا و قدر فرمود؛ ۳۰. حدیث زراره از حضرت باقر علیه السلام درباره فطرت و تفسیر آیه شریفه «فطرة الله ...»؛ ۳۱. فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام «إعرفوا الله بالله، و الرسول بالرسالة، و اولی الأمر و بالأمر بالمعروف و العدل و الإحسان» به روایت «کافی»؛ ۳۲. سؤال محمد بن عبید از حضرت امام کاظم علیه السلام در باب مسئله رؤیت و جواب آنحضرت؛ ۳۳. روایت ابوحمزه ثمالی داستان عبدالله بن عمر و حضرت سجاد علیه السلام را در باب علت گرفتار شدن حضرت یونس بن متی در شکم ماهی؛ ۳۴. سؤال أبوبصیر از حضرت صادق علیه السلام از کیفیت معراج پیغمبر اکرم صل الله علیه و آله و سلم و اینکه معراج آنحضرت دوبار بود و منقبتی از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام؛ ۳۵. سؤال حسین بن خالد از حضرت رضا علیه السلام در باب خلق قرآن «أخبرنی عن القرآن، أخالق أم مخلوق؟ فقال: لیس بخالق و لامخلوق، و لکنه کلام الله عزوجل»؛ ۳۶. حدیث داستان شخص نسابه و پیغمبر أکرم صل الله علیه و آله و سلم به روایت «کافی»؛ ۳۷. روایت زراره از حضرت امام محمد باقر یا حضرت امام جعفر صادق علیهم السلام در باب حسنه و سیئه؛ ۳۸. فرمایش پیغمبر اکرم صل الله علیه و آله و سلمبه حضرت امیرالمؤمنین در مرض موت؛ ۳۹. روایت انس بن مالک داستان أسقف نجران را با عمر خلیفه ثانی و إشکال که در باب بهشت و دوزخ کرد و جواب دادن امیرالمؤمنین علیه السلام به او؛ ۴۰. کلام حضرت صادق علیه السلام «من حفظ من أحادیثنا اربعین حدیثاً بعثه الله یوم القیمة عالماً فقیهاً». خاتمه کتاب و إنشاء درود و تحیت بر رسول اکرم و ائمه هدی علیهم السلام.(محمد علی روضاتی)

آغاز: احمدک یا من توحد بالربوبیة فعز و جل عن مجاورة الشرکاء و خص نفسه بالوحدانیة ... و بعد خامه شکسته مستمد فیوض قدسی ... بر الواح صافیه ضمایر ذاکیه چنین نگارش مینماید ...

انجام: و علی الاسم الاعظم الالهی الحاوی للنشآت اللامتناهی ناموس الله الاکبر ... هؤلاء ائمتنا و سادتنا و کبرائنا قد آمنا بهم فاغفر لنا بحقهم یا غفور یا رحیم.

[نسخه‌های منزوی ۱۳۴۸؛ الذریعة ۳۴۶/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۸۰۸/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲ رجب۱۲۳۰ق، جا: شیراز؛ مصحح؛ ۲۳۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۸-۶۴۸]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، باسرلوح؛ کاغذ: مانند پوست آهو، جلد: مذهب، ۲۸۴گ، ۱۷ سطر (۴×۸)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۸۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه سوم ذیقعده۱۲۲۹ق؛ با سرلوح، مجدول؛ مهر: محمد رضوی؛ جلد: میشن، ۱۸۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴-۷۰۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ نسخه هنری و مرصع و مجدول، دارای یک سرلوح کار شیراز؛ قطع: رحلی کوچک [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه آخر ذیقعده۱۲۲۹ق، جا: شیراز؛ مهر: «مصطفی الحسینی» (بیضوی)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۲۲۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۶۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۳]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:دهه سوم ذیقعده۱۲۲۹ق، جا: شیراز [ف: ۳-۱۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این است آنچه در صدر کتاب وعده اده بودیم ... و چون مناسب بل لازم دید ختم این کتاب را بعد از حمد و صلوة ... لهذابه ذکر این صلوات و تحیات و تسلیمات ... ختم نمود و سپس صلوة بر دوازده امام است (عربی) و قد وقع الفراغ من تسویده ... سنه تسع و عشرین و ماتین و کان ذلک فی شیراز.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق، جا: شیراز؛ با نسخه اصل مقابله شده، محشی با نشان «منه رحمه الله» و حواشی مفصلی به عربی از محمد جعفر و نیز چند حاشیه از عماد الدوله بن عمادالدوله و از عبدالله؛ ۵۰۲ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۸۷۶]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۲۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: صفر۱۲۳۸ق، جا: شیراز؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول، محشی با نشان «منه»، مصحح، مقابله شده با نشان «بلغ»؛ مهر: «بنده خدا محمد»(بیضوی)؛ ۲۰۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳۵-۴۹۴]

۹. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۲۶

خط: نسخ، کا: محمد بن رجبعلی اردکانی یزدی، تا: دهه اول محرم۱۲۷۵ق؛ اهدایی: روثه سلطان العلماء؛ ۲۴۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۱۱۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و موجب هلاکت می‌داند

خط: نسخ خوب، کا: محمد ابراهیم بن محمد شریف نیریزی، تا: ۱۲۹۴ق، جا: شیراز حسینیه قوامیه؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ جلد: تیماج، ۳۶۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵-۲۶۸]

۱۱. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا [نسخه پژوهی: ۱-۱۵۶]

۱۲. اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه: ۶۷

آغاز و انجام: برابر؛ و قد وقع الفراغ من تسویده فی العشر الثالث من شهر ذیقعده الحرام من سنة تسع و عشرین و مائتین بعد الألف من الهجرة فی دارالعلم شیراز، الموصوفة بجنت طراز ... یا أخی ! قد جمعت فی هذا الکتاب ما هو لب لباب الحکمة، و أس أساس المعرفة الحاصلة من النظر فی آیات أوراق الأنفس و الآفاق. فطوبی لمن نظر فیه حق النظر، و فهم ما فیه حق فهمها، فإنه من هداه الله تعالی و آتاه من الخیر کثیراً. و ویل لمن کان عینه أعمی عن مشاهدة هذه الحقائق المشتملة علی الدقائق، فإنه ممن أضله الله فکان فی الآخرة أعمی کما کان فی هذه أعمی و أضل سبیلاً

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه ره»، مقابله شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۶گ، ۲۴سطر در متن (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [فهرست روضاتی: -۳۰۷]

۱۳. شیراز؛ خاوری (دکتر)؛ شماره نسخه: ۵

بی‌کا، بی‌تا؛ دو نسخه [نشریه: ۵-۲۶۷]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۶

آغاز: و بعد خامه شکسته مستمد فیوض قدسی ... بر الواح صافیه ضمایر زاکیه و خواطر راکبه مبین نگارش مینماید؛ **انجام:** چون این حالت را مشاهده نمود حمل بر عجز آنحضرت کرد و دلیر شد و سؤال دیگر نمود و گفت ای بزرگ مسلمین ...

خط: نستعلیق، عبارات عربی نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۰۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷-۱۸۲]

۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۸۳۲/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۱۳۵]

● اللمعات القدسیه فی التصوف = فی العشق / عرفان و تصوف

al-lamaʻāt-ul qudsīya fi-t taṣawwuf = fi-l ʻišq

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۶/۵-ف

نسخه اصل: بادلیانMs ED. Clark Or. 34. ش ۱۲۵۱ فهرست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳سطر [فیلمها ف: ۱-۵۴۵]

● لمعات قطب شاهی /- فارسی

lamaʻāt-e qotb-e šāhī

مازندرانی، محمد تقی بن حسین

māzandarānī ،mohammad taqī ben hoseyn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳۰/۲

آغاز: بسمله زیباترین زیبی که در عنوان صحیفه گنجد و روشن ترین لمعه که در دیباچه بیاض هر صفحه افتد؛ **انجام:** دخان ممتزج به بخار افتد مشتغل شود باقی حالات العلم من عندالله تعالی تمت بالخیر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴ص(۲۲–۳۵)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲–۴۷/۸۲]

← اللمعات المشرقیة > التنقیح

● **لمعات ملکوتیة** / کلام و اعتقادات / فارسی

lama‘āt-e malakūtīye

علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، – ۱۰۵۴ قمری

‘alavī ‘āmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-‘ābedīn(- 1645)

تاریخ تألیف: نیمه شوال ۱۰۳۴ق

بیان بعضی از غوامض انجیل درباره اصطلاحات «الاب، الابن، روح القدس، فارقلیط» و سبب تکون بدن عنصری حضرت مسیح در مریم و اسامی پیامبر اسلام در کتاب‌های انبیاء گذشته با عناوین «لمعة ملکوتیة، لاهوتیة، الهیة قدسیة» و مانند اینها؛ دارای دو «میقات»: میقات ۱. در بعضی از کلمات غامضه انجیل؛ میقات ۲. در اسامی حضرت پیامبر در کتاب‌های آسمانی.

آغاز: بعد از حمد بیحد حکیمی را که آثار انوار صبح وجود را از ظلمت عدم برآورد و ثنای بیعد علیمی را.

انجام: و فواید آنها شوم سواد و مداد و قوم و قلم همراهی نتوان نمود.

چاپ: به کوشش رسول جعفریان و محسن صادقی، میراث اسلامی ایران، ۳ (۱۳۷۵): ۷۲۷–۷۵۰.

[فهرستواره منزوی ۴۹۹/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۹۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۱۶۳پ–۱۸۴پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹–۴۰۵]

● **لمعات ناصری** / اخلاق / فارسی

lama‘āt-e nāserī

قاجار، چنگیز میرزا، ق۱۳ قمری

qājār, čangīz mīrzā(- 19c)

اهدا به: ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳ق)

تاریخ تألیف: ۱۸ ربیع الاول ۱۲۶۷ق؛ محل تألیف: اصفهان

مؤلف از شاهزادگان قاجار بوده و چنان‌که خود در مقدمه می‌گوید در سفری که ناصر الدین شاه به اصفهان رفته است این کتاب را در اخلاق و سلوک به نام او پرداخته و در ۱۸ «فصل» که هر یک از آنها را لمعه نامیده به پایان رسانده است، به همین جهت آنرا «لمعات ناصری» نام گذاشته است.

آغاز: لمعات انوار ستایش و ثنا نثار بارگاه ...

انجام: خامی نکرده قطع بیابان نمود.

[فهرستواره منزوی ۵۸۳/۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الاول۱۲۶۷ق؛ با سرلوح زیبا، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۴۰ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۶–۲۰۰]

● **لمعات النجاة فی رفع الخطیئات** / کلام و اعتقادات / فارسی

lama‘āt-on najāt fī raf‘-el xatī’āt

ابراهیم

ebrāhīm

اهدا به: شاه طهماسب صفوی

چهل «لمعه» است در فضائل و مناقب حضرت امیرالمومنین علیه السلام، در هر لمعه‌ای آیه و روایت و حکایتی مناسب می‌آورد با نثر فارسی ادبی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۰

آغاز: حمد بی منتها و ثنای بدون از احصا مالک الملک بحق و واجب الوجود مطلق راست که زبان عارفان کامل؛ **انجام:** و از حدیث سابق معلوم شد که ممکن و میسر نیست که منقبت آن حضرت را کسی بیان نماید پس بر این چهل لمعه اختصار نمودیم

خط:نستعلیق،کا:مهدی بن محمد علی،تا: دوشنبه ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۶۸ق؛ مجدول؛ ۳۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵–۵۶]

● **لمعات النور** / اخلاق / فارسی

lama‘āt-on nūr

صدر السادات، محمد رضا بن میرزا رفیع، – ۱۳۴۵ قمری

sadr-os-sādāt, mohammad rezā ben mīrzā rafī‘(- 1927)

این کتاب جلدسوم روضات النور استکه مؤلف آنرا «لمعات النور» نامیده است. کتاب مشتمل است بر یک دیباچه و ۲۴ «باب»

آغاز: بسمله. فهرست کتاب لمعات النور از مجلد سیم روضات النور از مؤلفات و مرتبات این اقل السادات عملا و اکثرهم زللا حاج صدر السادات کازرونی ابن الحاج میرزا محمد رفیع آقا کازرنی عفی الله عنهما

انجام: و امر بمعروف را مقصد دیگر بنمودیم با آنکه طویل

الذیل است بجهة انکه از اعظم طرق و تدبیر سیاست
[فهرستواره منزوی ۵۸۳/۶]

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲-ل/۱۰۰
آغاز و انجام: برابر
جلد سوم روضا النور؛ خط: نسخ درشت، کاتب = مؤلف، تا: ۱۶ جمادی الثانی۱۳۳۱ق؛ جلد: مقوا با چرم، ۱۴۹گ، ۱۲-۱۳سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱-۸۷]

● **لمعات النور فی کیفیة الظهور** / کلام و اعتقادات / فارسی
lama'āt-on nūr fī keyfīyat-ez zohūr
شیرازی مرودشتی، محمد بن ابی تراب، - ۱۳۴۱ قمری
šīrāzī marvdaštī, mohammad ebn-e abī-torāb(- 1923)
تاریخ تألیف: آغاز تألیف: ۱۳۳۰ق
کتاب در اثبات مهدویت و وجود و ظهور حضرت بقیة الله حجة بن الحسن (عج) است. مرتب شده در پنج «لمعه»: ۱.ذکر خبرهای آسمانی و خبرهای غیر آسمانی به ظهور مهدی موعود و قیام قائم آل محمد صلوات الله علیهم اجمعین در آخر الزمان و اثبات اینکه مهدی موعود حضرت حجة بن الحسن (ع) میباشد و ابطال قول مخالفین و معاندین؛ ۲.بیان علائم ظهور آن نور مقدس؛ ۳.بیان کیفیت ظهور آن نور و تعیین مکان و زمان ظهور و جمع میان اخبار مختلفه؛ ۴.ذکر امور مترتبه بر ظهور که محل اتفاق اخبار و آثار است؛ ۵.بیان خصایص وجود مبارک آن حضرت است.
آغاز: الحمدلله الدائم ملکه المطاع حکمه مصدر الامور و مکور الدهور ملک کل مالک و مملوک مالک کل ملک و صعلوک
انجام: با ان ولی مهدی بگو مستان سلامت میکنند
چاپ: در سال ۱۳۳۶ق، در دو جلد، جلد اول به نام «بشارة الظهور» به چاپ رسیده
[فهرستواره منزوی ۴۹۹/۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۸۰۳
آغاز: الحمدلله الدائم ملکه المطاع حکمه مصدر الامور و مکور الدهور ملک کل مالک و مملوک مالک کل ملک و صعلوک؛
انجام: با ان ولی مهدی بگو مستان سلامت میکنند
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، نسخه به جز چند صفحه، به خط مؤلف است؛ واقف: محمود تولائی واعظ حلبی، ۲۶ آذر ۱۳۲۶ش؛ جلد: میشن، ۳۰۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۲۶۹]

● **اللمعات النیرة فی شرح تکملة التبصرة** / فقه / عربی
al-lama'āt-un nayyira fī š.-i takmila-til tabṣira
آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، ۱۲۵۵ - ۱۳۲۹ قمری
āxūnd-e xorāsānī, mohammad kāzem ebn-e hoseyn (1839 - 1911)
وابسته به: تکملة التبصرة؛ آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین (۱۲۵۵-۱۳۲۹)
مؤلف بر «تبصرة المتعلمین» علامه حلی (-۷۲۶ق) تکمله‌ای نگاشته و در آن آراء فقهی خود را در بعض مواضع بیان کرده است، سپس در این کتاب به شرح آن پرداخته است.
[الذریعه ۳۴۷/۱۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۲۵
آغاز: حمداً لک اللهم علی ما عرفتنا من دلائل الأحکام و فقهتنا فی الدین و فهمتنا من معالم الحلال و الحرام
جلد اول، تا بحث «استعمال اوانی الذهب و الفضه» (کتاب الطهارة)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ شوال۱۳۲۹ق(ممکن است سال تألیف باشد)؛ استنساخ شده از روی نسخه اصل، مصحح؛ ۱۰۵ص
[عکسی ف: ۱-۲۴۹]

● **اللمعان = ترجمه اللوامع = شرح الروضة البهیة** / فقه / فارسی
al-lama'ān = t.-ye lavāme' = š.-er rovzat-ol bahīyye
بارفروشی مازندرانی، محمد بن مقیم، ۱۱۹۶ - ۱۲۸۱ قمری
bārforūšī māzandarānī, mohammad ebn-e moqīm(1782 - 1865)
وابسته به: الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)
شرح استدلالی مفصلی است برکتاب شرح لمعه شهید ثانی با عناوین «لمعان - لمعان» وگرفته شده از شرح عربی خود با عنوان «اللوامع فی شرح الروضة البهیة».مؤلف از علمای بابل در مازندرانی بوده و در نزد حجة الاسلام شفتی و سید محمد مجاهد و شیخ ابراهیم کرباسی درس خوانده و علاقه‌مند به آثار و افکار شیخ احمد احسایی بوده است.در مقدمه می‌گوید: «این چند کلمه‌ای است مسماة به لمعان ترجمه مهمات از مسایل لوامع شرح مزجی بر شرح لمعه به ترتیب او از اول دیباچه تا هر جا که توفیق الهی شامل حال این فقیر بی‌بضاعت بوده باشد و مقام اقتضا کند بعض زوایدی را که در اصل نباشد».
آغاز: بسمله. حمدله و الصلوة و السلام علی اشرف امره و خلقه محمد و اله الطاهرین و بعد چنین گوید حقیر ... محمد بن مقیم البار فروشی المازندرانی ... لمعان در بیان این است که در بسم الله چرا ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا کلام آخر در جلد اول تمام کرده او را این فقیر الی الله الغنی با چشم رمد مبرم در یازدهم شهر رمضان المعظم من شهور سنه ۱۲۶۴ ... خدا زیاد کند نور چشم را و دفع کند رمد را توفیق دهد که شروع کنیم در جلد ثانی بشرح کتاب لوامع و ترجمه او بلمعان تا فراغ انشاءالله

خط: نسخ خوش، کا: یعقوب برادر مؤلف، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: مقواییمذهب، ۲۷۹گ، ۲۰سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۶-۵۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کراهت نداشتن اذان اتفاقی اصحاب است هذا آخر الکلام در جلد اول

کتاب طهارت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسن علی خادم مدرسه صدر، تا: ۲۵ذیقعده۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰۶گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۳۰-۱۲۲]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۳

آغاز: الحمدلله ... وبعد چنین گوید ... این چند کلمه ای است مسمات به ... از مسائل لوامع شرح مزجی به شرح لمعه به ترتیب او از اول دیباچه تا هرجا که توفیق الهی شامل حال این فقیر؛ **انجام:** واین باب درسدر است باطنه فیه الرحمة وظاهره من قبله العذاب وسدر حجابی است مضروب بین الفریقین مسمی است به اعراف رجال یعرفون کلا بسیماهم ونادوا اصحاب الجنة ان سلام علیکم لم یدخلوها وهم یطعمون الإیات.

شرح مقدمه ومسائل اصول دین را دارد؛ خط: نستعلیق، کا: غلام حسین بن آقا شمس العلماء عراقی، تا: جمادی الاول۱۳۳۶ق؛ این نسخه برای آقا سید احمد فرزند حاج آقا محسن عراقی تحریر شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۲۶

آغاز: الحمدلله ... وبعد چنین گوید ... این چند کلمه ای است مسمات به ... از مسائل لوامع شرح مزجی به شرح لمعه؛ **انجام:** و یکی می‌گوید نمیکند و هر یک بموجب فهم خود ...

از آغاز کتاب تا احکام وضو را دارد و در آغاز به مناسبتی اصول اعتقادی را نیز آورده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ گویا به خط مؤلف، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۹-۳۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۸

از آغاز کتاب تا احکام اذان می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: فاطمه بنت محمد بارفروشی (دختر مؤلف می‌باشد و کتاب را در روزگار وی نوشته است)، بی‌تا؛ ۲۵۰گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۶-۲۵]

۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۵۵۹

آغاز: ... این کلمه ای است مسماة به لمعان ترجمه مهمات؛ **انجام:** خدا زیاد کند نور چشم را و دفع کند رمد را و توفیق دهد که شروع کنم در جلد ثانی ...

خط: نستعلیق، کا: آخوند ملا کاظم سرخه ای سمنانی، بی‌تا، برای حاج محمد علی تاجر رشتی بارفروشی؛ ۲۴۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۸۹]

● لمعان الغیب دافع الشکوک و الریب / عرفان و تصوف / فارسی

lama‘ān-ol qayb dāfe‘-uš šokūk va-r rayb

شیرازی، مصطفی، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mostafā(- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۸۴۱

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل حقیقه الانسانیه؛ **انجام:** المسمی باقا مصطفی ... رجب المرجب ۱۳۲۷.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج[رایانه]

● لمع الانوار / فلسفه، شعر / عربی

lama‘-ul anwār

قائم مقام فراهانی، علی اکبر بن علی، ۱۲۶۹ – ۱۳۲۹ قمری

qā’em maqām-e farāhānī, ‘alī akbar ebn-e ‘alī (1853 - 1911)

در هفت «لمعه» هر یک در چند «نور» و «اضائة»: لمعه۱. الامور العامة؛ ۲. الجوهر و العرض؛ ۳. الالهیات بالمعنی الاخص؛ ۴.الطبیعیات؛ ۵. النبوات؛ ۶. المعاد؛ ۷. فی بنذ من علم الاخلاق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۰۹/۲

آغاز: بسمله. احمد ربا و احدا حکیما ×× مسلما علی النبی تسلیما / بعد العلی الاکبر الحسینی ×× مفرغ هذا النظم کاللجین / قال فهذا موجز فی الفلسفة ×× بلمع الانوار سمه و اعرفه / انواره الخمسة تاریخا لمع ×× فی الف التاسیس سامح ان وقع (۱۳۱۵=۵×۲۶۳)؛ **انجام:** طبع و ما للطبع قد کان انعقد ×× ان الامانات الی اهل ترد / ختمت بالتسلیم و السلام ×× فالحمدالله علی التمام . تمت بالخیر فی الثانی من شعبان المعظم سنة ۱۳۱۵ و قد نظمتها فی عشرین یوما و الحمد الله تعالی و انا العبد علی اکبر الحسینی الفراهانی ۸۹۰ بیت.

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۶۴گ (۲۱-۸۴)، ۱۷سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۳-۳۴۵۹]

● لمع البروق فی ایضاح مفتتح الاصول = سلاسل العقول فی مسائل الاصول / اصول فقه / عربی

lama‘-ul burūq fī īḍāḥ-i muftatiḥ-ul uṣūl = salāsil-ul ‘uqūl fī masā’il-il uṣūl

محمد حسن

mohammad hasan

مباحث علم اصول فقه را به روشی استدلالی با عناوین «تبصرة، مصباح، تقریر، تکمیل» و جز اینها با تنظیم خاصی جز تنظیم کتاب‌های اصول دیگر، گرد آورده است.
آغاز: الحمدلله حمداً لایادی اصول نوادیه و فروعها التی هی للوصول الیها اعجاز و بوادیه

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا شیء یخرج عن حیطة علمه و احاطته و انکشافه و لکن فی مرحلة التفاصیل ...

ناتمام؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ گویا به خط و تصحیح خود مؤلف؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ (۱پ-۱۰۸پ)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۵-۳۱۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۰۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان جاز اجتماعها و خروج (در عموم و خصوص)

در فهرست نام مؤلف «محمد محسن» ثبت شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۱گ (۲پ-۱۱۲پ)، ۱۰ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۴۱۵]

← لمعه ﴿ اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية

● **لمعه = لمعات** / کلام و اعتقادات / فارسی

lomʻe = lamaʻāt

حسینی، موسی بن فضل الله، ق۱۳ قمری

hoseynī, mūsā ebn-e fazl-ol-lāh(- 19c)

نسخه موجود شامل چند لمعه است در مسائل اعتقادی و ظاهراً بخشی از یکی از کتاب‌های مؤلف می‌باشد. نام «لمعه» یا «لمعات» را بر اساس عناوین نسخه، برگزیدیم. این رساله به خط سید موسی بن فضل الله کلانتری همدانی و از تألیفات همو است.

[مرآة الشرق ۱۳۳۷/۲؛ اعیان الشیعة ۱۹۳/۱۰؛ موسوعة طبقات الفقهاء۸۶۱/۱۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۱۸/۱۱

آغاز: لمعه، سلب قدرت نکردن را از عبد در هنگام معصیت، خذلان و استدراج می‌نمایند ... لمعه، عمل خیر و طاعت، به امر و اراده و قضا و قدر اوست؛ **انجام:** چونکه استعمال در اغارض اخرویه باقیه الهیه می کند ...

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با قلم خوردگی، مصحح، ۱۱ برگ، شامل مطالب پراکنده در فلسفه و فقه و اشعاری فارسی (که در کرمان در مزار شاه نعمت الله ولی نگاشته شده) که همه به خط و از تألیفات مؤلف است؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضوی)؛ اهدایی: سید کاظم کمالی حسینی همدانی؛ ۴گ (۳۴۱-۳۴۴)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۴۰-۵۶۱]

● **لمعه** / عرفان و تصوف / فارسی

lomʻe

گفتاری است در مبحث نفس. پنداشته می‌شود از افادات حکیم نامی بابا افضل کاشانی است. برای معرفی این مقال سطوری از آن نقل می‌گردد: «و مردم خویشتن را به سه روی تواند شناختن یکی آنکه جسد خویشتن را بشناسد و ترکیب او بداند جداگانه از نفس که چیست و چگونه است و دیگر آنکه نفس خویشتن را بداند و صفات و افعال نفس را بداند خالی از جسد و سوم آنکه هر دو را بیکجا بداند».
آغاز: پس از بسمله: رب وفق بدان ارشدک الله که جوهر نفس انسانی را نزدیک خدای تعالی محلی عظیم است چون امر او را مطیع باشد.
انجام: و اگر همه را برشماریم درازا شود.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۴۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ این مقال ضمیمه: «جاودان نامه» مذکور در صفحه ۸۵ [ف: ۱۱-۲۸۳]

● **لمعة اشراقية** / فلسفه / عربی

lamʻat-un išrāqīyyi

رساله در «رفع شبهه ابن کمونه» که مؤلف در چند جای رساله به نام «لمعه اشراقیه» یاد کرده است. و مؤلف احتمالاً «محمد باقر زنجانی» کاتب نسخه می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶۰/۱

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد باقر زنجانی متخلص به سالک، تا: رمضان۱۲۵۲ق، جا: زنجان؛ واقف: جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ ۵۵ص (۲-۵۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۴۴۱]

● **لمعة الاذکار** / عرفان و تصوف / فارسی

lamʻat-ol azkār

از ناشناس، شاید فقیر محمد پارسا نقشبندی پیشاوری، که نسخه را در ۲۲ رجب ۱۱۸۰ق / ۱۷۶۶م به انجام رسانده است. درباره ذکر «لا اله الا الله» نخست درباره ذکر خفی و جلی با سربند «مسئله» و سپس «فصل» در اشارتی که از کبار مشایخ (رح) درباره کلمه طیبه صادر شده است. و این بخش با سربندهای «اشارة»است.

[فهرستواره منزوی ۸۰۹/۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۶۶/۲-عکسی

آغاز: بسمله. لا اله الا الله، ذکر الله اعلی و بالتقدیم اولی. قال الله تعالی فاذکرونی اذکرکم. هر عبادتی را جزا فرموده و آن جزاء از جنس آن عبادت نیست؛ **انجام:** و هذا آخر الکلام فی لا اله الا الله. و قال النبی (ص) من کان آخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة. اللهم ارزقناها فی یسر منك و عافیة. آمین ...

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۳۵۱ (گنج ۷۵۵/۲)؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: فقیر محمد پارسا نقشبندی پیشاوری، تا: ۲۲ رجب ۱۱۸۰ق؛ ۶گ (۱۰۹-۱۱۴)[عکسی ف: ۲-۲۳۴]

● **اللمعة الالهیة فی الحکمة المتعالیة** / فلسفه / عربی

lum‘at-ul ilāhīyya fi-l ḥikma-til muta‘ālīya

نراقی، مهدی بن ابی ذر، ۱۱۲۸ – ۱۲۰۹ قمری

narāqī, mahdī ebn-e abī-zar (1716 - 1795)

رساله مختصری است در برخی مسائل فلسفی در پنج «لمعه» به ترتیب: ۱. وجود وماهیت؛ ۲. افاضة؛ ۳. اثبات واجب وصفات او؛ ۴. احوال نفس ومنشأ آن؛ ۵. نبوت.

آغاز: هذه لمعة الهیه. بسمله.بعد تقدیس واجب الوجود و تمجیده ... یقول ... مهدی بن ابی ذر هذه لمعة الهیة فی الحکمة المتعالیه ... و رتبتها علی خمسة ابواب

انجام: باجنحة الکروبیین فلیکن هذا آخر الکتاب و الحمد لملهم الحق و الصواب.

[الذریعة ۳۴۹/۱۸]

۱. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۵۰/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «منه دام ظله، ۱۲»؛ ۸۳گ (۲پ-۸۴پ) [ف: ۵-۴۸۲]

۲. **مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۳۰**

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۵۷گ، ۱۱ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۴۴]

۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۷۴/۱ و ۳۵۱۱-ف**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن حاجی مرتضی، تا: پنج‌شنبه دهه دوم ذیقعده ۱۲۰۲ق؛ محشی با نشانه «منه»؛ جلد: تیماج، ۷۵ص (۱-۷۵)، ۹سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱/۵×۲۱سم [ف: ۸-۶۵] و [فیلمها ف: ۲-۱۵۷]

۴. **کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۷۶**

آغاز: برابر؛ **انجام:** وان جمیع ما سنه فانما هو مما وجب عندالله ان یسنه فما سنه من عندالله فالنبی فرض علیه بامر الله و حکمه

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالکریم، تا: ۱۳ صفر۱۲۰۷ق؛ ۲۹۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۸۰]

۵. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۶۳۰/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن حسن میمه‌ای، تا: جمعه غره محرم۱۲۰۸ق؛ مصحح، محشی؛ ۴۳گ (۳پ-۴۵)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۶]

۶. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴۵/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ ربیع الاول۱۲۰۸ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۴۳ص، ۱۰ سطر(۵×۲۱)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۷-۲۷۷۸]

۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۴۸**

آغاز: الحمدلله المتفرد بوجوب الوجود و الالوهیه و المتوحد بالازلیه و القیومیه، فیقول الشایق الی عالم الانوار و طالب حقائق المعارف و الاسرار مهدی بن ابی ذر النراقی ... هذه لمعات عرشیه یستضیء بها وجوه عوالم الاکوان؛ **انجام:** فالمناط فی حدوثها اجماع الملیین و الظواهر من الکتاب و السنه هذا و من المتاخرین ... قد بلغ الکتاب هنا الی النصف و المناسب ان یجلد ما بعده بجلد آخر ... الحمدلله الموفق (در نسخه الموافق) لاتمامه الی هنا و نسأله التوفیق فی اتمام ما بقی من الکتاب و انی قد استکتبت هذا الکتاب و کتبت بعضه بیدی و انا العبد المذنب الجانی محمد [دنبال آن سیاه شده و به‌درستی خوانده نمی‌شود] و وفقهم لتحصیل مراضیه

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان نسخه نوشته «این نسخه را نویسانیدم و برخی از صفحات آنرا من خود نوشته‌ام» این نسخه از آغاز کتاب است تا اندکی از لمعه سوم «فی کیفیة ایجاده و افاضته ...» و بر طبق نوشته ذیل نسخه نیمه دوم کتاب در جلد دیگر نوشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی شده، جلد: تیماج، ۴۱۰ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۵۴]

۸. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۰]

● **لمعه اول** / تاریخ پیامبراکرم(ص) / فارسی

lom‘e-ye avval

۱. **تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۶۲**

در احوال خاتم انبیاء؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۳۰۸ر-۳۱۰پ)[نشریه: ۷-۵۵۴]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۴۳/۶۲-ف**

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۳۰۸ر-۳۱۰پ)، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۲-۲۴۲]

● **لمعه ثانی** / تاریخ معصومین / فارسی

lom‘e-ye sānī

لمعه ثانی در احوال حضرات ائمه معصومین ... ذکر امامت علی بن ابی طالب.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۳۶/۹

آغاز: لمعه ثانی در احوال حضرات ائمه معصومین ... ذکر امامت علی بن ابی طالب؛ **انجام:** و از ان وفت غیبت کبری است
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین علاء الدین درزی مازندرانی، تا: ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص(۲۲۲-۲۲۷) [ف: ۱۰-۱۵۱۳]

● لمعة الایضاح فی اسرار النکاح / طب / عربی

lam‘at-ul īḍāḥ fī asrār-in nikāḥ

این رساله‌ای است درخواص برخی ادویه که از قول حکمای اسکندر مانند ارسطو و خضر نقل کرده است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف۲۴۸/۵

آغاز: بسمله - هذه لمعة لایضاح فی اسرار النکاح معجون الفلاسفه؛ **انجام:** و ان طال عمره نجوت من شره و کیده ثم اعمله ثلث مرات و تم بحمده
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱-۲۲۳]

● اللمعة البیضاء فی شرح خطبة الزهراء / شرح حدیث / عربی

lum‘at-ul bayḍā’ fī š.-i xuṭbat-iz zahrā’

حافظ دزماری، محمد علی بن احمد، - ۱۳۱۰ قمری

hāfez-e dozmārī, mohammad ‘al ebn-e ahmad(- 1893)

وابسته به: خطبة الزهرا (س) = خطبة اللمة؛ فاطمه زهرا (س) (- ۱۱)

اهدا به: ولیعهد قاجار مظفرالدین میرزا

شرح کامل خطبه مشهور حضرت فاطمه زهراء (س) و مشتمل بر تاریخ زندگی آن حضرت و بیان مطالب متنوعه‌ای است به‌اضافه فهرست کامل موضوعات در مقدمه کتاب و پیش از شروع به شرح خطبه کلیاتی بسیار جالب و دقیق در اسرار مقامات ائمه ذکر می‌کند و از لحاظ سبک نزدیک به روش شیخ حافظ رجب برسی در مشارق الانوار است.

چاپ: تبریز، در ۱۲۹۲هـ سنگی، ۴۷۰ص.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۸/۴-طباطبائی

در این جنگ چند صفحه از آن نقل شده است؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد صادق طباطبائی؛ جلد: تیماج قرمز، ۴ص (۳۴-۳۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳-۲۶۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۸

آغاز: پس از فهرست الحمدلله الذی اقام الهدی و نصب رایات التقی و لم یترک عباده سدی؛ **انجام:** و ما التنا من عملهم من شی کل امرء بما کسب رهین.
خط: متوسط، کا: احمد بن اسدالله تبریزی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸۶ص، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۴-۲۲]

← اللمعة الجلیة ≻ اللمعة الجلیة فی معرفة النیة

● اللمعة الجلیة فی تحقیق المسائل الاسماعیلیة / فقه / عربی

lam‘at-ul jalīyya fī taḥqīq-il masā’il-il ismā‘īlīyya

سماهیجی، عبدالله بن صالح، ۱۰۷۶؟ - ۱۱۳۵ قمری

samāhījī, ‘abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723)

تاریخ تألیف: ۹ رمضان ۱۱۳۲ق؛ محل تألیف: بهبهان

پاسخ ۱۰۹ پرسش فقهی است که شیخ اسماعیل پرسیده و سماهیجی به اختصار و با اشاره به دلیل آنها پاسخ گفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۲/۴

آغاز: الحمدلله الذی أمر بالتفقه فی الدین لمن جهل و ارشاد المسترشدین لمن سئل و الصلاة علی أفضل من علم و عمل؛ **انجام:** نسأل الله تعالی دفع کل المکاره بمحمد و آله الطاهرین
خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی جان بن علی جان بهبهانی، تا: ۱۲ ربیع الثانی۱۱۵۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۷۹پ-۱۱۰پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳-۸۰]

● اللمعة الجلیة فی معرفة النیة = اللمعة الجلیة / فقه / عربی

lum‘at-ul jalīyya fī ma‘rifat-in nīyya = al-lum‘at-ul jalīyya

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، ۷۵۷؟ - ۸۴۱ قمری

ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438)

در الفاظ نیاتی است که در عبادات به کار می‌رود. آن را در یک «مقدمه» و نه «باب»مرتب کرده است: ۱. طهارت، ۲. صلاة، ۳. زکات، ۴. خمس، ۵. صوم، ۶. اعتکاف، ۷. حج، ۸. جهاد، ۹. امر به معروف و نهی از منکر.

آغاز: بسمله. رب وفق یا کریم. الحمدلله مبدع الصور و منشیء البشر و خالق الشمس و القمر الذی بالجود و الاحسان اشتهرو فی آیاته و مخلوقاته ظهر و بکنه ذاته عن الاوهام استتر فلا یتلوث به فهم ملک و لا بشر. نحمده علی ما نهج لنا من الشرع المطهر الهادی الی احسن السیر و اوضح لنا من العبر الباعثة للفکر المؤدیة الی سعادة المنتشر ... فهذه المقدمة الموسومة باللمعة الحلیة فی معرفة النیة و هی مع اشتمالها علی فروع غریبة و نکات عجیبة

حلوة المطعم لذيذة المغنم عملتها راجيا بوضعها الثواب و متوكلا على رب الارباب و فيها مقدمة و ابواب.
انجام: و لو اخل بالنية او التعيين لم يخرج عن العهدة و نية المندوب آمر بالمعروف لندبه قربة الى الله فهذا آخر ما اردنا ايراده و قصدنا تعداده فى هذه اللمعة نفع الله بها الطالبين انه خير موفق و معين و الحمدلله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين، سلم كثيرا كثيرا
چاپ: بيروت، محقق: عبدالحسين الحسون، مجلة تراثنا، س۲، ع۴، ۱۴۰۷ق؛ ايران، قم، كتابخانه آية الله مرعشى نجفى، ۱۴۰۹ قمرى، سيد مهدى رجائى، ۱، در الرسائل العشر
[الذريعة ۳۵۰/۱۸؛ دنا ۱۰۸۰/۸–۱۰۸۱ (۳۶ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: ۵۶۰۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج، ۲۶گ (۲پ–۲۷ر)، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۱۵–۳]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۹۴/۲
خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح؛ مهر: سلطان حسين واع «عبده سلطان حسین الواعظ» (بیضوی)؛ واقف: سلطان حسین واع؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۹پ–۳۷ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰–۳۲۶]
۳. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: ۱۱۱۹/۱
آغاز: برابر
نسخه اصل: كتابخانه دانشگاه لس آنجلس: M1313؛ خط: نسخ، كا: عبدالمحمود بن محمد بن علی حسینی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ شوال۸۱۱ق؛ ۲۶ص (۲–۲۷)، ۱۷ سطر[عکسی ف: ۳–۲۴۷]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۰۸
بی‌کا، تا: ۲۲ ذیقعده۸۳۶ق؛ کاغذ: دولت آبادی، ۲۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۷×۱۸سم [ف: ۱–۴۵۶]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب، كا: جرجانی، كمال الدين بن عبدالله، تا: ۸۷۸ق؛ با عنوانهای شنگرف که کمال الدین عبدالله بن سعید گرگانی نزدیک ۸۷۸ آنرا نوشته، محشی؛ ۳۵گ (۱۴۵پ–۱۶۷پ و ۲۱۳ر–۲۲۴ر) [ف: ۵–۱۹۹۲]
۶. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: ۶۲۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، كا: على بن جابر شهير به ابن حويه رقطاوى، تا: قرن ۱۰؛ ۳۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۰–۴۱۵]
۷. قم؛ گلپايگانى؛ شماره نسخه: ۴۲۷۵–۲۱/۱۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶–۳۴۵۹]
۸. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: ۱۲۳۸/۱
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان – رم ۷۲۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، با امضای بلاغ؛ ۱۴۸ص، ۲–۱۵۰[عکسی ف: ۴–۶۲]
۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۵۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ پخته،بی‌کا،تا: قرن ۱۰، ۲۸گ (۴۳پ–۷۰ر) [ف: ۲–۲۱۴]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۰۱/۱
آغاز: ... القسم الثانى الغسل و هو واجب و ندب فالواجب غسل الجنابة و الحيض؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، كا: احمد بن اسماعيل بن احمد بن حاج ابراهيم بن الثقيف، تا: ۱۲ شوال۹۰۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۲۹گ(۱ر–۲۹پ)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۳/۱–۱۲۵]
۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۰/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعليق،كا:كمال الدين عطاء الله بن مسيح آملى،تا: ۲۷ شعبان ۹۳۳ق؛ ۱۲گ (۱۷۶پ– ۱۸۷پ)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲–۹۲]
۱۲. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: ۶۸۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، كا: عليجان بن سلطان بايزيد كوكدى، تا: ۹۳۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۱۲۶پ–۱۵۷پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲–۲۷۳]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۱۲/۲
خط: نسخ، كا: محمد بن رضى الدين روايتى، تا: محرم۹۵۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۱۴گ (۲۲پ–۳۵پ)، ۲۰سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۹–۹۴۵]
۱۴. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه: ۳۶۱۲/۱
خط: نسخ، كا: محمد بن ابراهيم نادرى، تا: سه‌شنبه ۸ رجب۹۶۵ق، جا: قزوین؛ محشی؛ مهر: محمد مهدی بن عبدالهادی بن آقا مهدی، محمد رسول به تاریخ شوال ۱۲۳۵ «محمد رسول الله» (مربع)، کمال به تاریخ ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۲۵، محمد اشرف بن زین العابدین اشرف حسینی «افوض امری الی الله محمد اشرف» (بیضوی)، ابوطالب رضوی «عبده ابوطالب الرضوى» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۴گ (۲پ–۴۵ر)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۰–۱۱]
۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴/۲ معزى
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، كا: حسيين بن احمد بن يوسف بن سعيد، تا: یک‌شنبه ۲۹ ربیع الاول۹۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۴گ (۴پ–۳۷ر)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۹–۷]
۱۶. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه: ۲۵۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه۱۲ شوال۹۷۶ق؛ مصحح، مقابله شده با نسخه اصل؛ تملک: محمد بن علی معروف بن ابن خاتون عاملی؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱–۱۱۲۴]

۱۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۲۴۰/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۹۸۰ق [نشریه: ۷-۱۳۰]
۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۱/۱-طباطبائی
خط: نسخ، کا: شیخ راشد بن حسین بن علی بن حسین بن محمد بن صالح بن حسن بن ابی شروان اوالی البحرانی اصلا والاحسائی مولدا، تا: ۹۸۳ق؛ محشی از محقق کرکی با نشان ع ل؛ ۲۸گ (۱-۲۸) [ف: ۲۳-۶۴۰]
۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۳۸۳/۲
خط: نسخ، کا: زاهر بن علی بن یوسف بن زاهر بن فرج بن احمد نعیمی بحرانی اوالی، تا: صفر۹۸۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۸گ (۱۲پ-۳۹ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۴-۱۷۳]
۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۸۴۸/۱
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: شعبان۹۹۴ق؛ مجدول؛ ۱۰گ (۱پ-۱۰پ) [ف: ۲-۲۱۴]
۲۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۰۶/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۷گ (۲پ-۱۸پ)، ۱۹سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: -۲۰۵]
۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۹۶/۱۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۶گ (۳۲۱پ-۳۵۶ر)،۱۸سطر (۷×۱۳)،اندازه:۱۴×۲۰سم [ف: ۱۵-۴۲۳۸]
۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۰/۱عکسی
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان در رم ایتالیا، شماره ۷۲۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ و ۱۱؛ مصحح، با بلاغ مقابله؛ واقف: ابراهیم بن حسین صایغ عاملی؛ ۷۳ص (۲-۷۴)، ۱۰سطر[عکسی ف: ۴-۱۴۳]
۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷/۶-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن علی لحسائی، تا: ۲۵ جمادی الاول۱۰۳۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۴گ (۸۵-۹۸)، ۱۱-۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۲-۸]
۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۵۷/۱
خط: نسخ، کا: محمد رشیدا، تا: ۸ ربیع الاول۱۰۴۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۲ و ۱۳سطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۵-۴۱۷]
۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵۳ ض
بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۹۸ق[د.ث. مجلس]
۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۱۹۰/۲۱
بی‌کا، تا: ۱۰۹۹ق؛ ۱۳گ (۳۰۴ر-۳۱۶پ) [ف: ۵-۴۸۲]
۲۸. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه: ۱۰۹/۲
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛قطع:جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: -۱۹]
۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۷۳۳/۷
خط: نسخ، کا: صادق بن عبدالحکیم بن حیدر، تا: با تاریخ۱۱۵۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۲۳۸پ-۲۵۴ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۰-۱۳۰]
۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۲۴ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱-۱۱۲۴]
۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۸۵۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** الباب السابع فی الحج و هو واجب و ندب فالواجب ... علی اجتهاد الکاتبین و قال امن.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۶۷]
۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: ۲۳ربیع الاول ۱۲۶۷ق؛ مصحح؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۵ص (۲۳-۲۷)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱-۱۱۲۲]
۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۱۶۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «خانه زاد فدوی شاه عالم گیر غازی فضائلخان» (مربع)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینگور مذهب، ۳۳گ (۱۲پ-۴۴پ)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۸-۸۵]
۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۳۹/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱۱۳پ-۱۲۹ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۵-۹۱]
۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۲/۷
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛محشی؛۳۰گ (۱۴۵ر-۱۷۴پ) [ف: ۵-۱۹۹۳]
۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۹۸/۱۰
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه شهرداری-گرگان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۰گ (۶۶۷-۷۱۶)[عکسی ف: ۲-۱۹۱]
۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۳۶۷-۳۲/۶۷
آغاز و انجام: برابر
این نسخه عکسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با بلاغ مقابله؛ تملک: ابراهیم بن حسن صایغ عاملی؛ جلد: گالینگور، ۷۵گ، ۱۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۵۹]
۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۳۲/۱
آغاز: علی سبیل التعلیم و التفهیم؛
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: اخوان مصلایی؛ جلد: مقوایی، ۲۱گ (۱-۲۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۴-۱۲۵۳]
۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۰۵۸/۲
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳-۳۶۰]
۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۸۴/۲
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ(۲۲پ-۴۷پ) [ف: ۳۷-۲۱۰]

← اللمعة الجوينية > العلم و العمل

● **اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية = لمعه** / فقه / عربی
al-lum'at-ud dimašqīya fī feqh-il imāmīya = lom'e
شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ قمری
šahīd-e avval, mohammad ebn-e makkī (1334 - 1385)
به درخواست: شمس الدین محمد آوی یکی از مریدان علی بن مؤید فرمانروای خراسان
تاریخ تألیف: ۷۸۲ق

از متون فقهی جامع و موجز و معروف شیعی است و مشتمل بر کتاب طهارت تا دیات می‌باشد.باعث بر تألیف این بوده که امیر خواجه علی مؤید سربداری در سلک مریدان مؤلف بوده و با او مکاتبه و مراسله داشته است، تا آنکه در مرتبه آخر امیر شمس الدین محمد آوی که از اعیان ملک و اصحابش بود به صحابت تحفه‌های لایقی و نامه‌ای مشتمل بر تلطف و تعظیم و نیازمندی شیعه خراسان به داشتن پیشوای مذهبی و ترغیبی بر حرکت مؤلف به خراسان ارسال داشت. مؤلف چون بر مضمون نامه مطلع گشت، این کتاب را به نام امیر مذکور تألیف و مصحوب شمس الدین محمد به خراسان فرستاد و از رفتن به خراسان پوزش خواست. تاریخ تألیف به تحقیق مشخص نیست، اما شهید ثانی در «الروضة البهية» آورده است که شمس الدین مذکور، نسخه این کتاب را پیش از مقابله گرفت و رفت؛ و در استنساخ از آن، بسیار بخل می‌ورزید و تنها یک تن از طلبه‌ها از آن نسخه برداشت؛ سپس مؤلف آن نسخه دوم را در ۷۸۲ق تصحیح و اصلاح نمود. گفته‌اند مدت تألیف این کتاب، در هفت روز بوده است. (مهدی ولایی)

آغاز: بسمله.الله احمد استتماماً لنعمته و الحمد فضله و اياه اشكر استسلاما لعزته ...

انجام: و الباعث عليه اقتضاء بعض الطلاب و الحمدلله وحده و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين.

چاپ: بارها به چاپ رسیده.نجف، محقق: محمد کلانتر، مطبعة الآداب، ۱۹۶۶م.

[الذريعة ۳۵۲/۱۸؛ ريحانة الأدب ۲۷۷/۳؛ دنا ۸: ۱۰۸۳-۱۰۸۱ (۸۲ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)
۲- حاشية حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ عاملی، علی بن حسن بن زین الدین (-۱۱)
۳- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ عاملی، علی بن حسن بن زین الدین (-۱۱)
۴- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ موسوی حسینی، فخرالدین محمد (-۱۱)
۵- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ تونی، احمد بن محمد (-۱۱)
۶- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ شریف کاشانی، فضل الله بن محمد (-۱۱)
۷- کشف الرموز الخفية فی شرح الروضة البهية = حاشية الروضة البهية؛ سبط الشهید، محمد بن حسن (۹۸۰-۱۰۳۰)
۸- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ سلطان العلماء، حسین بن محمد (۱۰۰۱-۱۰۶۴)
۹- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ مرعشی، ابراهیم بن حسین (-۱۰۹۸)
۱۰- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ شیروانی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۰۹۸)
۱۱- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ دیلماج، محمد بن قاسم (-۱۲)
۱۲- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ بحرانی درازی، احمد بن ابراهیم (-۱۲)
۱۳- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ فندرسکی استرآبادی، ابوطالب بن میرزا بیگ (-۱۱۰۰)
۱۴- الزاهرات الزوية فی شرح الروضة البهية؛ عاملی، علی بن محمد (۱۰۱۳-۱۱۰۴)
۱۵- حاشية حاشية خلیفه سلطان علی الروضة البهية = جواب اعتراضات سلطان العلماء؛ عاملی، علی بن محمد (۱۰۱۳-۱۱۰۴)
۱۶- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ عاملی، علی بن زین الدین(-۱۱۰۴)
۱۷- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ حویزی، جعفر بن عبدالله (-۱۱۱۵)
۱۸- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین (-۱۱۲۵)
۱۹- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ مسیحا فدشکوئی، محمد مسیح بن اسماعیل (۱۰۳۷-۱۱۲۷)
۲۰- المناهج السوية فی شرح الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ فاضل هندی، محمد بن حسن (۱۰۶۲-۱۱۳۷)
۲۱- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية = مشارق الاحكام فی معرفة الحلال و الحرام؛ حسینی خاتون آبادی، محمد بن محمد صالح (-۱۱۴۸)
۲۲- تعلیقه بر شفعه شرح لمعه و تعلیقی در انعزال وکیل؛ حسینی قزوینی، محمد ابراهیم بن محمد معصوم (-۱۱۴۹)
۲۳- التحفة القوامية فی فقه الامامية؛ حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی (-۱۱۵۰)
۲۴- المواهب السنية فی کشف معضلات الروضة البهية؛ خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح(-۱۱۵۱)

۲۵- اشارات الفقه؛ حسنی طباطبائی، صدرالدین محمد (-۱۱۵۴)
۲۶- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ جیلانی، محمد رفیع بن فرج (-۱۱۶۰)
۲۷- حاشية مبحث الوقت و القبلة من الروضة البهية؛ خلخالی، محمد صالح بن محمد سعید (۱۰۹۵-۱۱۷۵)
۲۸- منهاج الامة و کاشف الغمة فی شرح الروضة علی اللمعة؛ نراقی، محمد نصیر بن احمد (-۱۱۸۴)
۲۹- تعليقة علی بحث اوقات الصلاة من شرح اللمعة؛ ساروی، محمد علی بن محمد رضا (-۱۱۹۳)
۳۰- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ کوکدی گلپایگانی، محمد رضا بن علی (-۱۳)
۳۱- الدلائل فی فن الفقه علی المسائل؛ طبری، محمد کاظم بن رضا (-۱۳)
۳۲- شرح الوقت و القبلة المذکورين فی شرح اللمعة؛ موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر (-۱۳)
۳۳- مرجع الضمائر فی شرح شرح اللمعة؛ رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع (۱۲۱۵-۱۳)
۳۴- حاشية الروضة البهية فی شرح اللعمة الدمشقية؛ رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع (۱۲۱۵-۱۳)
۳۵- القبلة؛ موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر (-۱۳)
۳۶- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ عبدالله بن محمد تقی (-۱۳)
۳۷- شرح الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ هزار جریبی، عبدالله بن محمد تقی (-۱۳)
۳۸- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ نائینی، محمد بن محمد علی (-۱۳)
۳۹- توضيح المشکلات ؛ محمد شفیع بن محمد حسین (-۱۳)
۴۰- شرح الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ حسینی مرعشی، محمد بن عبدالمهدی (-۱۳)
۴۱- فصل الخطاب الابراهيمية فی کشف عبارات روضة البهية؛ مدنی، ابراهیم بن محمد حسین(-۱۳)
۴۲- شرح اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية؛ شفتی اصفهانی، محمد علی بن محمد باقر (-۱۳)
۴۳- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ شیخ علی (-۱۳)
۴۴- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ گلپایگانی، محمد باقر (-۱۳)
۴۵- تعليقات علی اللمعة و شرحها من کتاب النکاح؛ اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی (-۱۳)
۴۶- شرح الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ استرآبادی، اسماعیل بن خداداد (-۱۳)
۴۷- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی (-۱۳)
۴۸- کشف القناع؛ همدانی، محمد کاظم (-۱۳)
۴۹- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ آقامحمد علی کرمانشاهی (۱۱۴۴-۱۲۱۶)
۵۰- مخزن الاسرار الفقهية فی شرح معضلات اللمعة الدمشقية؛ آقامحمد علی کرمانشاهی (۱۱۴۴-۱۲۱۶)
۵۱- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ کرمانشاهی، محمد محسن بن محمد سمیع (-۱۲۲۳)
۵۲- حاشية الروضة البهية؛ عاملی غروی، جواد بن محمد (۱۱۵۲-۱۲۲۶)
۵۳- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ کاشف الغطاء، جعفر بن خضر (۱۱۵۴-۱۲۲۸)
۵۴- کشف اللسان عن منطق الطيور و الحيوان؛ عقدائی، اسماعیل بن محمد (۱۱۸۸-۱۲۳۰)
۵۵- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ کاشف الغطاء، موسی بن جعفر (-۱۲۴۳)
۵۶- مخزن الأسرار الفقهية فی حاشية الروضة البهية = تکملة الروضة = حاشیه شرح لمعه؛ هزار جریبی، محمد علی بن محمد باقر (۱۱۸۸-۱۲۴۵)
۵۷- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ نراقی، احمد بن محمد مهدی (۱۱۸۵-۱۲۴۵)
۵۸- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ بهبهانی، شمس الدين بن جمال الدين (-۱۲۴۸)
۵۹- تقريرات الفقه؛ مراغی، فتاح بن علی (۱۱۷۵-۱۲۵۰)
۶۰- شرح اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية؛ آل کاشف الغطاء، علی بن جعفر (-۱۲۵۳)
۶۱- شرح اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية؛ بحرالعلوم، رضا بن محمد مهدی (۱۱۸۹-۱۲۵۳)
۶۲- التحفة الغروية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ عفکاوی، خضر بن شلال (۱۱۸۰-۱۲۵۵)
۶۳- التحفة الرضوية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ رضوی، محمد بن معصوم (-۱۲۵۵)
۶۴- حاشية شرح اللمعة و قوانين الاصول؛ مدرسی یزدی، محمد علی بن محمد باقر (۱۲۰۰-۱۲۶۲)
۶۵- ينابيع الحکمة فی شرح تحفة القوامية؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۶۶- حاشية الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۶۷- مجمع الآراء؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۶۸- شرح الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ استرآبادی تهرانی، مسیح بن محمد سعید (-۱۲۶۳)
۶۹- قبله و وقت = رساله سهله در شرح قبله؛ بسمل شیرازی، علی اکبر بن علی (۱۱۸۷-۱۲۶۳)
۷۰- مطلع الانوار الغروية فی شرح اللعمة الدمشقية = المشکاة الغروية

= الشريعة النبوية فى شرح اللعمة الدمشقية = المواهب القدسية = شرح اللمعة الدمشقية؛ ملا كتاب، محمد جواد بن تقى(-۱۲۶۴)
۷۱- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ آرانى كاشانى، غلامرضا بن محمد على (۱۱۹۲-۱۲۶۵)
۷۲- المشكاة المضيئة؛ زنجانى، محمد على بن عبدالرحيم (-۱۲۶۷)
۷۳- شرح اللمعة الدمشقية فى فقه الامامية؛ كرباسى، محمد مهدى بن محمد ابراهيم (-۱۲۷۸)
۷۴- اللمعان = ترجمه اللوامع = شرح الروضة البهية؛ بارفروشى مازندرانى، محمد بن مقيم (۱۱۹۶-۱۲۸۱)
۷۵- اللوامع فى شرح الروضة البهية؛ بارفروشى مازندرانى، محمد بن مقيم (۱۱۹۶-۱۲۸۱)
۷۶- تعليقات على الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ گلپايگانى، زين العابدين (۱۲۱۸-۱۲۸۹)
۷۷- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ جهانشاهى، احمد بن عبدالرزاق (-۱۲۹۰)
۷۸- حاشية اللمعة الدمشقية؛ جهانشاهى، احمد بن عبدالرزاق (-۱۲۹۰)
۷۹- محرر الأحكام الالهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ آقا ميرزا بابا سبزوارى (-۱۲۹۳)
۸۰- تعليقة على الروضة البهية = زوال الشمس؛ هروى، محمد تقى بن حسينعلى (۱۲۱۷-۱۲۹۹)
۸۱- الحديقة النجفية فى شرح الروضة البهية؛ هروى، محمد تقى بن حسينعلى (۱۲۱۷-۱۲۹۹)
۸۲- الحديقة السنية فى بيان النكات و الدقائق المتعلقة بالمتأجر من الروضة البهية؛ حائرى تهرانى، محمد (-۱۴)
۸۳- كنز الغابرين = حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ تنكابنى، محمد شريف بن محمد يوسف (-۱۴)
۸۴- الجعالة؛ تنكابنى، محمد بن سليمان (۱۲۳۴-۱۳۰۲)
۸۵- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ تنكابنى، محمد بن سليمان (۱۲۳۴-۱۳۰۲)
۸۶- صفاء الروضة؛ موسوى حائرى، محمد صالح بن حسن(-۱۳۰۳)
۸۷- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ داماد، محمد صالح بن حسن (۱۲۱۲-۱۳۰۳)
۸۸- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ عريضى خراسانى، حسن بن محمد على (-۱۳۰۶)
۸۹- النفحات الحائرية و النفثات الحسينية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ عريضى خراسانى، حسن بن محمد على (-۱۳۰۶)
۹۰- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ نجفى، جواد بن عبدالحسين (-۱۳۱۱)
۹۱- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ رضوى، محمد على بن صادق (۱۲۳۹-۱۳۱۱)
۹۲- منهاج الملة فى تعيين الوقت و القبلة؛ عليارى، على بن عبدالله (۱۲۳۴-۱۳۲۷)
۹۳- نهج الاعلان فيما يثبت به دخول رمضان؛ علياری، على بن عبدالله (۱۲۳۴-۱۳۲۷)
۹۴- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ مدرس چهاردهى، محمد على بن محمد نصير (۱۲۵۲-۱۳۳۴)
۹۵- تعليقات مفيدة على الروضة البهية؛ حسينى كاشانى، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۹۶- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ حسينى كاشانى، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۹۷- الموائد الحسينية؛ حسينى كاشانى، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۹۸- سراج الأمة فى شرح اللمعة؛ شيخ كبير، محمد حسن بن صفر على (-۱۳۴۵)
۹۹- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ حسينى همدانى، محمد بن موسى (-۱۳۴۹)
۱۰۰- حاشيه شرح لمعه؛ تقوى بهبهانى، ضياء الدين (۱۳۲۰-۱۳۸۸)
۱۰۱- تبيان اللمعة؛ كلاك، حسن بن على اصغر
۱۰۲- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ تونى، ميرزا محمد
۱۰۳- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ قزوينى، سيد تقيا
۱۰۴- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ على بن محمد بن حسن
۱۰۵- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ قائنى خراسانى، محمد بن حسين
۱۰۶- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ حسينى سدهى، مرتضى
۱۰۷- شرح الروضة البهية؛ تركه، غياث الدين
۱۰۸- تعليقات على شرح اللمعة الدمشقية؛ شيرازى، آية الله سيد صادق
۱۰۹- شرح الارجوزة القوامية؛ امير مازندرانى، محمد باقر بن محمد على
۱۱۰- تعليقات بر شرح لمعه
۱۱۱- تعليقات على الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية
۱۱۲- تعليقة على روضة البهية
۱۱۳- توضيح شرح اللمعة الدمشقية
۱۱۴- حاشية الروضة البهية
۱۱۵- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية(۵۳ عنوان)
۱۱۶- حاشية الروضة البهية و النفلية
۱۱۷- حاشية اللمعة الدمشقية(۳عنوان)
۱۱۸- حاشية اللمعة الدمشقية = شرح اللمعة الدمشقية
۱۱۹- حاشية اللمعة الدمشقية و شرحها(۲عنوان)
۱۲۰- شرح الروضة البهية
۱۲۱- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية(۳ عنوان)
۱۲۲- شرح اللمعة الدمشقية فى فقه الامامية(۴عنوان)
۱۲۳- شرح شرح اللمعة
۱۲۴- شرح شرح اللمعة الدمشقية
۱۲۵- الشريعة النبوية من تفسير اللمعة الدمشقية

۱۲۶- الغرة الغروية فی شرح اللمعة الدمشقية(۲عنوان)
۱۲۷- كشف النقاب = شرح لمعه دمشقيه
۱۲۸- اللوامع الزاهرة(۲عنوان)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۲-طباطبائی
آغاز: و الاصم و الاعمی و الاعرج و من بعد بأزيد من فرسخين ... و يحرم السفر بعد الزوال علی المكلف؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸یا ۹؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با عبارت «منه دام ظله»، با گواهی مقابله؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۴-۲۳۶]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۲۳۸
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد بن حسن خویانی مونسی، تا: ۸۰۸ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ در جمعه سلخ رجب ۸۰۸ مقابله شده؛ اندازه: ۱۲×۱۵/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** عن اميرالمومنين عليه السلام ... كثيرا
از ابتدای طهارت تا دفن میت؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علی بن احمد کشدیش، تا: ۲۷ذیقعده۸۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ نزد مرحوم شهید ثانی تصحیح و مقابله شده و إنهاء آن جناب در پایان نسخه دیده می‌شود، محشی؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ جلد: تیماج، ۱۰۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۱۲۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۳۸ عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲-۱۲۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن مفتی بن احمد کونانی، تا: یک‌شنبه۱۲ جمادی الاول۸۶۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۴گ، ۲۰و۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۱۲۴]

۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۲۵۴
خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن اسعد انجدانی جاسبی، تا: ۸۶۸ق، جا: قزوین، جهت قاضی جلال الدین مسعود بن فتح الله کاشانی؛ واقف: محمود بن میرزا علی؛ ۱۸۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱-۱۷۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۸
آغاز: المفتی و هی الايمان و العدالة و معرفة الأحكام بالدليل و القدرة علی رد الفروع الی الأصول
خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن موسی عبشیشی، تا: جمادی الثاتی ۸۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۲۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۲۶-۱۶۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۲۴۷/۱
آغاز: ما يستحق اطلاق اسم الماء عليه و لايمكن سلبه عنه؛ **انجام:** و لو غاب بعض العاقلة لم تخص به الحاضر.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۹۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، دارای علامت بلاغ؛ جلد: مقوایی، ۱۴۲گ (۱ر-۱۴۲پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۶-۲۳۱]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹۳گ، ۱۲سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۴-۲۸۹]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۳۸
آغاز: زمان الردة علی الأقوی كتاب اللعان و له سببان احدهما رمی الزوجة المحصنة المدخول بها بالزنا؛ **انجام:** الثامنة يتوارث الغرقی و المهدوم عليهم.
از ابتدای کتاب لعان تا میراث غرقی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، مقابله شده، دارای بلاغ‌های متعدد از عزالدین حسین بن عبدالصمد، والد ماجد شیخ بهائی؛ ۴۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۱-۱۱۳۰]

۱۰. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه: ۳۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۷۱ص، اندازه: ۱۵×۲۴سم [رشت و همدان: ف: -۱۶۹۵]

۱۱. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه: ۶۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [مهدوی، مصلح الدین: ف: -۷۱]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۰۹
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۰۴ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: محمد علی بن محمود تبریزی «خیر و البشر محمد و علی ۱۰۴۷» (چهارگوش)، حسین بن سید جلال الدین حسینی «قال محمد حسین منی ۱۰۶۱» (بیضوی)، «عبده محمد رضا بن ذبیح الله الحسینی»(چهارگوش)؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵۱-۶]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن نورالدین استرابادی، تا: رجب۹۰۷ق، جا: استرآباد؛ مصحح، محشی؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ جلد: تیماج، ۱۱۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵-۵۹۷]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۶۰۱
آغاز: (پس از یک برگ که نیمی از آن نیز افتاده)الثانی فی الغسل و موجبه الجنابة و الحيض و الإستحاضة؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: علی بن محمد کمانگر استرآبادی، تا: شوال۹۱۹ق، جا: کاظمین؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: شکرالله فقیه نیا؛ ۱۰۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۲۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۹۸
خط: نسخ، کا: شریف بن حسن حافظ، تا: ۲۴ ذیقعده۹۴۷ق؛ محشی با نشان«شرح»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۰گ،

۱۵سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۳۷]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۱۷

خط: نستعلیق، کا: صفی الدین کرمانی، تا: ذیقعده۹۴۸ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۴گ، ۱۹سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷-۵۹]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۹

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی، تا: ۹۵۱ق؛ تملک: حیدر علی بن جمال الدین؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۵۱]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمؤمن بن محمد ایواغلی، تا: ۹۵۸ق؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۹۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱-۱۱۲۷]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۲۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ماجد، تا: ۸ جمادی الاول۹۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۵۹۸]

۲۰. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: ۱۴۲/۹

خط: نسخ، کا: نصر الله بن برقع بن ترکی بن صالح طرفی، تا: سه‌شنبه ۱۶ ذیقعده۹۶۷ق؛ جلد: مقوایی، ۴۲گ (۲۱۷پ-۲۵۸ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۴/۵سم [اوراق عتیق: ۱-۱۷۸]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۵۴

خط: نستعلیق، کا: ملک محمد بن سلطان حسین بن محمد شاه بن پیر سلطان اصفهانی، تا: یک‌شنبه ۱۰ ربیع الاول۹۶۷ق، جا: قزوین، هنگامی که آنرا نزد شیخ حسین بن عبدالصمد حارثی عاملی در مدرسه رزم ساریه قزوین می‌خوانده است؛ محشی با نشانه «ز»، با بلاغ قرائت، با اجازه‌ای از همین عاملی مورخ پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الاول ۹۶۷ در قزوین به همین اصفهانی در پایان؛ تملک: محمد مهدی بن رضی الدین محمد هروی، محمد بن زین العابدین موسوی در اصفهان؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۱۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۷سم [ف: ۱-۴۵۶]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۲۷/۳

آغاز: الاربع و التخوية للرجل و التورک بین السجدتین؛ **انجام:** برابر

موجودی از اواخر «الفصل الثالث فی کیفیة الصلاة» تا پایان «کتاب الدیات»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ توسط شیخ نور الدین علی قمی یکی از علمای وقت تصحیح و مقابله و حاشیه‌نویسی شده که دستخط وی در صفحات مختلف و صفحه آخر با عبارات زیر در سنوات ۹۷۱ و ۹۷۶ به چشم می‌خورد: «قد وقع الفراغ من المقابلة فی ۱۵ شهر شعبان سنه ۹۷۱ حرره الفقیر الی الله الغنی نور الدین علی قمی»، در یادداشت دیگر چنین مرقوم فرموده: «و ما علی الحواشی من الاعتکاف الی النکاح ایضا برقم الاقل نور الدین علی قمی فی سنه ۹۷۱» و در آخرین یادداشت چنین آمده: «قد سعد باتمام التحشیة و التصحیح نورالدین علی قمی فی سلخ شهر ربیع الاول سنة ست و سبعین و تسعمائة»؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: گالینگور، ۷۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵-۳۹]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ضیاءالدین محمد بن تاج الدین حسین حسینی، تا: شنبه ۱۴ محرم۹۶۸ق؛ مصحح؛ واقف: کاظم مدیرشانه چی، آبان ۱۳۶۲؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۲۹]

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: ۹۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۶۰۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۴۰

بی‌کا، تا: ۹۷۵ق؛ مصحح [میراث شهاب: س۸ش۴-۵۶]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** روی ذلک عن امیرالمؤمنین علیه السلام.

خط: نستعلیق، کا: عمادالدین اسحاق بن ابراهیم بن احمد، تا: شنبه آخر جمادی الثانی۹۷۹ق؛ محشی؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ جلد: مقوا، ۲۰۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۱-۱۱۲۸]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مقصود بن قاضی تمیمی، تا: ۱۴ ربیع الاول ۹۸۳ق؛جلد:مقوا،۱۲۸گ،۱۵سطر،اندازه:۱۲×۱۸سم[ف:۲۱-۱۱۲۸]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد مشهور به فرشته، تا: ۲۱شعبان۹۸۴ق؛ محشی؛ واقف: امیرجبرئیل، ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۲۱-۱۱۲۶]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن یحیی بن داوود بحرانی اوالی توبلی، تا: پنج‌شنبه۹ جمادی الاول۹۸۸ق؛ واقف: امیرجبرئیل، ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج، ۳۷۲گ، ۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۱-۱۱۲۷]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا علی بن عبدالله شیرازی، تا: ۱۲ جمادی الثانی۹۹۰ق؛ محشی با رمز «ز مدظله العالی»، دارای بلاغ؛ واقف: ملا موسی گیلانی؛ جلد: تیماج، ۲۱۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۱-۱۱۲۷]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۶۷

آغاز: و الحدیث یدل احتساب ما بقی من التکبیر لهما ... الخامس دفنه و الواجب مواراته فی الأرض؛ **انجام:** فی الذکر مستأصلاً او الحشفة الدیة ولو کان المسلول الخصیتین وفی.

از دفن میت تامبحث دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: حاج احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ ۱۳۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۳۰]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷۱/۳

آغاز: ... رهن الطیر فی الهواء إلا إذا اعتید عوده و لا السمک فی الماء إلا إذا کان محصوراً؛ **انجام:** الثامنة فی الأسنان الدیة و هی ثمانیة و عشرون فی المقادیم الاثنی عشر ستمائة دینار ...

شامل بخشی از کتاب رهن تا دیه دندان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، ۵۰گ (۶۵-۱۱۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۹×۱۲سم [ف: ۲۹-۵۶۹]

۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: محمد باقر جندقی؛ کاغذ: سمرقندی،جلد:تیماج،۲۴۹گ،۱۱سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱-۳۹۴]

۳۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۳۸۲

انجام: القول فی دیة المنافع و هی ثمانیة الاول فی العقل الدیة و فی بعضه بحسابه بحسب نظر الحاکم ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، با عبارت «بلغ سنة ۱۱۱۲»؛ مهر: «عبدالباقی بن محمد صالح الحسینی» (مربع)، «عبدالباقی بن محمد رفیع الحسینی» (مربع)، «العبد محمد صادق الحسینی» (مربع)؛ واقف: آقا سید علی؛ جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲-۲۷۲]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سیف الله بن کمال الدین علی بن محمد الشریف، تا: ۱ جمادی الثانی ۱۰۰۸ق، جا: مسجد اولیاء الله؛ جلد: گالینگور، ۱۶۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۵-۲۲۵]

۳۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۲۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۱ق؛ مصحح؛ اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۳۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۳۳/۱

آغاز: ... والثور والخمر والمسکر ودم الحدث والفقاع وکرللدابة والحمار والبقره وسبعین دلوا معتادة للانسان وخمیس للدم الکثیر والعذرة الرطبة واربعین للثعلب والارنب؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن محمد بن عبدالوهاب، تا: ۱۴ جمادی الثانی۱۰۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ ۱۲۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۱]

۳۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۰۲

خط: نسخ، کا: محمود بن غلامعلی، تا: ۱۶ ربیع الاول۱۰۶۰ق؛ تملک: محمد عطا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: -۱۵۰]

۳۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۱

خط: نسخ، کا: ابوطالب بن هاشم حسینی، تا: ۲۷ شعبان۱۰۷۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۷۹گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۳]

۳۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۶۰۳

از آغاز تا اواخر کتاب الایلاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۶ق؛ مقرو و مقابله شده؛ در صفحه عنوان آمده: «انتقل الی بالبیع الشرعی من ابن عمی بهاء الدین اشرف بمحروسة هراة، فی ۱۲ شهر محرم الحرام سنه ۱۰۸۶ هـ و انا الفقیر علی بن حسن بن حسین بن عبدالصمد العاملی عفی عنهم»، با مهر«ان فی الجنه نهراً من لبن لعلی و حسین و حسن»؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲-۶]

۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ مهر: کتابخانه «فضل الله نوری» (مربع بزرگ)؛ جلد: تیماج، ۱۱۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۶]

۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، در پایان اجازه‌ای است که مهدیقلی شیرازی نجفی به تاریخ ۱۲۷۷ برای میرزا فتح الله تبریزی نجفی نوشته؛ جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴-۱۶۰]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۳/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور مذهب، ۸۳گ (۴۰ر-۱۲۲ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۳/۱-۱۰۳]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۴۳۹-۲۲/۱۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** الثالثة یحرم الاعیان النجسة والمسکر کالخمر والنبیذ ... وکذا مایقع فیه هذه من المایعات والجامدات الابعد الطهارة وکذا ما باشره الکفار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۶۰]

۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۴۸-۲۷/۱۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانکسران علی الشرکاء حصة لانه حفظ وضیعوا روی ذلک عن امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام ولیکن هذا آخر اللمعه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با امضای «نور الدین»؛ جلد: تیماج، ۱۲۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۶۰]

۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۵۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۱۹گ، ۱۴سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸-۱۷۶]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۰۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و روی ذلک عن أمیر المؤمنین اسدالله الغالب علی بن ابی طالب ... و سلم تسلیما کثیرا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد:

تیماج، ۲۲۷گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۶۷]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: سید اسدالله بن حجة الاسلام شفتی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۷/۳سم [ف: ۲۱-۱۱۲۵]

۴۸. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد قاسم خوانساری، تا: ۱۱۰۳ق؛ محشی از شانزده نفر [میراث اسلامی: ۵-۶۰۰]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۸۶

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد باقر کلاردشتی، تا: ذیقعده ۱۱۱۶ق، به دستور استادش میرزا قوام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۶۶]

۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۷۳۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد فاضل بن محمد مومن جیلانی، تا: شنبه ۱۲ ربیع الاول۱۱۲۵ق، جا: خوسف تاین؛ مهر: «عبده سید کاظم الحسینی ... » (بیضوی)، «محمد صلی الله علیه وآله فاضل انبیا بود ۱۲۴۰» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۰]

۵۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۸

از اول تا آخر صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۱گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۳]

۵۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۳۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۱۴۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲-۵۸]

۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۹۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۱۰سطر(۴×۷)، اندازه: ۶/۵×۱۰سم [ف: ۱۷-۱۰۱]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ انجام در اطعمه و اشربه افتاده؛ جلد: مقوا، ۱۳۲گ، ۱۲سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶-۴۳۵]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۰۰۰-۵۴/۹۰

آغاز: و البئر بالملاقات و یطهر القلیل بما ذکر و البئر بنزح جمیعه للبعیر و الثور و الخمر و المسکر

از کتاب الطهارة تا آخر لمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ رجب۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۱]

۵۶. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: محمد علی، تا: پنج‌شنبه دهه اول محرم۱۲۲۷ق [تراثنا: س۲ش۴-۳۸]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ مهر: «الراجی» علی بن محمد جعفر (بیضی)، «المتوکل علی الله عبده زین العابدین» (بیضی)؛ اهدایی: ناصر کاتوزیان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۷گ، ۱۵سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۹-۵۰]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۰۱-۵۹/۱۲۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ملاعلی، تا: سه‌شنبه ۲۱ جمادی الاول۱۲۳۵ق، جا: بهبهان؛ ۷۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۶۰]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی و خفی، بی‌کا، تا: ۱ ربیع الاول۱۲۳۷ق؛ مصحح، بر فراز برگ‌ها عبارات: «یا خیر الحاکمین، یا خیرالمعطین، یا غفار الذنوب، یا ستار الذنوب و ...» نوشته شده؛ جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۸سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۰-۳۰۵]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۳-۶/۱۵۳

آغاز: لغة النظافه وشرعاً استعمال طهور مشروط بالنية والطهور الماء والتراب ... ثمالطهارة اسم للوضوء والغسل؛ **انجام:** لانه حفظ وضیعوا روی ذلک عن امیرالمؤمنین علیه السلام والتحیة والاکرام ولیکن هذا آخر اللمعة ... وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وعترته المعصومین

از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه سلخ ربیع الثانی۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۱۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶-۳۴۶۰]

۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۴۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن اسمعیل الشهیر بقیری شیرازی، تا: ۱۲۴۴ق؛ مصحح؛ مهر: «عبده الذلیل محمد بن اسمعیل ۱۲۴۱» (بیضوی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد» (مربع)؛ جلد:تیماج، ۱۲۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۱]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۵۴۰

خط: نسخ مایل به ثلث، کا: هادی بن مهدی، تا: ربیع الاول۱۲۴۸ق؛ برگ آخر چند سطر شعر از ملاصدرا شیرازی و از فیض کاشانی به نقل از جنگی نفیس در کاشان به تاریخ ۱۳۲۱ شمسی هست؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج، ۱۱۴گ، ۱۵سطر(۴/۵×۹)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۲-۲۱۴]

۶۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۲۱۵/۱

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن ملامعصوم، تا: ۱۲۵۳ق [نسخه پژوهی: ۳-۸۳]

۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۰۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: فرزند ملاحسن بذشی بسطامی، تا: ربیع الاول۱۲۵۶ق، جا: بذش از روستاهای بسطام؛ مصحح، محشی؛ جلد: ساغری، ۸۶گ(۱۳-۹۸)، ۲۰سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۰-۳۴۵]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۹۸۶

آغاز: بسمله کتاب الطهارة و هی لغة النظافة؛ **انجام:** فالباعث علیه الحاجة ... فی سنه ۱۲۷۸

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۷۸ق[رایانه]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۶۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** روی ذلک عن علی علی علیه السلام. و لکن هذا آخر اللمعة و لم نذکر فیها سوی المهم و هو مشهور بین الاصحاب ... قد تمت الکتاب ... اذهب الله عنهم الرجس و طهرهم ...

خط: نسخ، کا: محمد حسین خادمی، تا: دوشنبه غره محرم۱۲۹۷ق، با یک سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۶۵گ (۱پ-۲۶۵ر)، ۱۱سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۱-۱۶۴]

۶۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۳۹۳/۱۶

انجام: القبلة بحیث لو جلس استقبل و یستحب نقله الی مصلاه و تلقینه الشهادتین ...

کا: علی قلی بن همت علی سرابی، تا: ۱۲۹۷ق؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۷۷]

۶۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۸۰۰

جلد ۱ و ۲، از طهارة تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ قطع: نیم ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۱]

۶۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۲۵۴۶

جلد اول کتاب الطهارة تا آخر متاجر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: حسین بن عبد الصمد رضوی همدانی، قاضی همدان، تا: پنج‌شنبه ۵ محرم۱۳۲۴ق؛ قطع: نیم ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۱]

۷۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۲۵۴۷

جلد دوم، از اجاره تا آخر دیات؛ خط: نستعلیق خوش، کا: حسین بن عبدالصمد رضوی، قاضی همدان، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۴ق؛ قطع: نیم ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۱]

۷۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی حائری سنقری همدانی، تا: شوال۱۳۲۵ق، جا: کربلا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱-۴۰۹]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۵۶

آغاز: و بعض فی الاخر بل لوائم بعض الرکوعات؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عیسی بن نظام الدین موسوی اردبیلی حائری، تا: ۱۳۲۵ق؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۷۳. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه: ۴۹

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد رضا، تا: ۹ ذیقعده۱۳۲۷ق؛ ۶۴گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶/۵×۱۷/۵سم [ف: -۴۱]

۷۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۴۱۲

آغاز: بسمله وهی مبنیة علی کتب کتاب الطهارة وهی لغة النظافة وشرعاً استعمال طهور مشروط بالنیة والطهور هو الماء؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن حاج آقا محمد شیرازی، تا: ۲۵ جمادی الاول۱۳۴۳ق؛ جلد: مقوا، ۷۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱-۴۰۹]

۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۸۹/۳

آغاز: کتاب الطهارة وهی لغة النظافة وشرعا استعمال طهور مشروط بالنیه والطهور هو الماء والتراب قال الله تعالی وانزلنا من السماء ماء طهورا وقال النبی صلی الله علیه وآله؛ **انجام:** الثالث اوکان واجبا ویجب بالجماع فی الواجب نهاراً کفارتان وان کان فی شهر رمضان وقیل مطلقا وفی الجماع لیلاً واحدة فان اکره المعتکفة فاربع علی الاقوی.

کتاب طهارة، صلاة، زکاة وصوم؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۱]

۷۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۵۳۴۸

خط: شکسته نستعلیق عالی، بی کا، بی تا؛ اندازه: ۱۱×۱۸سم [رشت و همدان: ف: -۱۶۱۶]

۷۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۳۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۸۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲-۴۷۷]

۷۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۳

بی کا، بی تا [تراثنا: س۶ش۴-۹۰]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۲۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مهدی فراهانی، بی تا؛ کاتب این نسخه را نزد آخوند ملا محمد خوانده، تاریخ ختم قرائت: جمادی الثانی ۱۱۶۵ یا ۱۲۶۵ (۱۲۶۵ اقرب الاحتمالین است)؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۷۱گ، ۱۵ و ۱۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵-۵۹۹]

۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۸۷۷/۵-۱۹/۲۰۷

آغاز: المسجد الکوفه والاقصی بالالف والجامع بمائة والقبیلة بخمس وعشرین والسوق باثنی عشر ومسجد المرأة بیتها؛ **انجام:** برابر

ازصلاة تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمدبن محمد بن علی بابادشتی اصفهانی، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۶۰]

۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۶/۳

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۱۲۴گ (۴۵پ-۱۶۸پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳-۵۷]

۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۹۲۰
از طهارت تا آخر نکاح؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۷۲
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۲سم [رایانه]

● **لمعة السراج لحضرة التاج** / داستان / فارسی
lam‘at-os serāj le-hazrat-et tāj
اهداء به: کریم بن محمدبن عبدالکریم شاهزاده وراروود خراسان
محل تألیف: سمرقند
در ده «باب» ساخته شده و بختیار نامه است و مؤلف آن شیعی است در دنبال آن داستان‌های یحیی برمکی و سلیم جوهری وسطی و زین الاصنام و ابوالفوارس ملاح و خواجه بازرگان و خالد و مرد حجام است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱–ف
نسخه اصل: بادلیان ۴۷۶ اوزلی ۲۳۱؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱–۱۷۶]

● **اللمعة السنية فی تلخیص شرح الدرة الغروية** / فقه / عربی
al-lum‘at-us sanīyya fī talxīṣ-i š.-id durrat-il ġarawīyya
کازرونی، محمد تقی بن محمد شفیع، ۱۳۰۵ق۱۴ قمری
kāzerūnī, mohammad taqī ebn-e mohammad šafī‘ (1888 - 20c)
وابسته به: المواهب السنية فی شرح الدرة الغروية؛ طباطبائی بروجردی، محمود بن علینقی (–۱۳۰۰)
تلخیص شرح مفصل میرزا محمود طباطبایی بروجردی است بر «الدرة الغروية» علامه بحرالعلوم مسمی به «المواهب السنية». شرح در سه بخش مجزا نوشته شده است: ۱.احکام طهارت، وضوء و غسل؛ ۲. احکام تیمم؛ ۳. احکام جنائز.
[الذریعه ۲۴۰/۲۳]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۶۹۰/۱
خط: نسخ تحریری، کا: محمد تقی موسوی کازرونی، تا: جمعه ۵ رمضان۱۳۲۳ق، جا: ماه شهر؛ جلد: مقوا، ۵۸گ (۱پ–۵۸پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱–۵۸۸]

● **اللمعة الشمسية علی التحفة القدسية** / فقه / عربی
al-lum‘at-uš šamsīya ‘ala-t tuḥfat-ul qudsīya
سبط ماردینی، محمد بن محمد، ۸۲۶ – ۹۰۷ قمری
sebt-e mārdīnī, mohammad ebn-e mohammad (1423 - 1502)
وابسته به: التحفة القدسية = منظومة فی الفرائض؛ ابن هائم، احمد بن محمد (۷۵۳–۸۱۵)
شرح منظومه التحفة القدسیه «ابن هائم» است که در موضوع فرائض سروده شده است و عناوین به صورت «مسئلة، مسئلة» می‌باشد. در برگ ۴۲ از این مجموعه یکی از آثار مؤلف بیان شده با این عبارت: «و قد أوضحته فی شرح الیاسمینیه» که در هدية العارفین به نام الماردينية فی شرح الياسمينية آمده است.
[ایضاح المکنون ۴۱۱/۲؛ کشف الظنون ۳۷۲/۱؛ هدية العارفین ۲۱۸/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۱۴/۱
آغاز: ... و فی المیات میات و فی الألوف ألوف فاذا ضربت ثلاثة فی أربعین ... مسئلة أربعة فی خمسة مية رد المیات الی خمسة؛
انجام: و ثلث الثلث للساقی و تبقی أسهم ستة تفرق بین عشاقی و الله سبحانه و تعالی هو الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب و هو حسبی و نعم الوکیل.
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: اواخر قرن۹؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۵۳گ (۱–۵۳)، ۱۷سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۳۰–۳۶۵]

● **اللمع فی أسباب الحديث** / علوم حدیث / عربی
al-lama‘ fī ’asbāb-il ḥadīṯ
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱/۱۴عکسی
آغاز: بسمله. الحمد لله مسبب الأسباب و میسر السحاب ... من أنواع علوم الحدیث معرفة أسبابه
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، شماره ۱۷۹۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۳۸ص (۱۵۷–۱۹۴)، ۱۵–۱۹سطر[عکسی ف: ۴–۳۳۶]

● **اللمع فی اصول الفقه** / اصول فقه / عربی
al-lama‘ fī usūl-il fiqh
ابواسحاق شیرازی، ابراهیم بن علی، ۳۹۳؟ – ۴۷۶ قمری
ābūeshāq-e šīrāzī,ebrāhīm ebn-e ‘alī (1004 - 1084)
ابواسحاق این کتاب را نوشته است تا ذیل بر کتاب بزرگ او در اصول به نام خلاف باشد.
[کشف الظنون ۳۶۱/۲؛ معجم المطبوعات: ۱۱۷۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۲۷/۱
آغاز: بسمله و به نستعین قال الشیخ الامام الاوحد ابواسحق ابراهیم

بن علی ابن یوسف الفیروزآبادی رضی الله عنه الحمدلله کما هو اهله سألنی بعض اخوانی ان اصنف له مختصرا فی المذهب فی اصول الفقه لیکون ذلک مضافا؛ **انجام:** علی التصریح بالتسویه بینهما فمن فرق بینهما فقد خالف الاجماع و ذلک لایجوز. باب القول (کلمه اخیر نشان صفحه آخر است که در نسخه نیست)
کا:کمال الدین حسین زوارئی بن سیدی احمد،تا:۹۷۴ق؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰۰ص (۱-۳۰۰)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۱۰۹۹]

● **اللمعة فی اعمال الجمعة** / آداب و سنن / عربی
al-lum'a fī a'māl-il jum'a
اسفراینی، مهدی بن ابوالقاسم،
esfarāyenī, mahd ebn-e ab-ol-qāsem
در دوازده «فصل» و ۶ «مقصد» و ۴ «بحث».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۰۷
آغاز: الحمد لله الذی فضل یوم الجمعة علی غیره من الایام فی البرکات و جعل لیلته الغراء مثله فی الدرجات لیضاعف بفضله فیهما الحسنات و یمحو السیئات؛ **انجام:** عن والدی المرحوم المبرور السید نور الدین علی المذکور عن السید العالم العامل التقی السید علی البعلبکی العلوانی عن الامام الفاضل الاوحد الشیخ الاجل الشیخ بهاء الدین محمد العاملی الجبعی عن والده الشیخ حسین بن عبدالصمد المذکور الی آخر المذکورین رضوان الله علیهم اجمعین. و الحمد لله رب العالمین.
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن کربلائی حسن، تا: چهارشنبه ۲۵ ذیقعده۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۶گ [ف: ۱۲-۲]

● **اللمعة فی التجوید** / تجوید / عربی
al-lam'a fi-t tajwīd
رساله مختصریاست مفید در عمده مباحث تجوید مرتب بر پنج «مقاله» (هر مقاله در چند فصل) به شرح زیر: **۱.** الادغام و الاظهار و ما یتبعها من احکام النون الساکنه و التنوین؛ **۲.** هاء الکنایه؛ **۳.** المد و القصر؛ **۴.** حکم الرآت و فیها فصلان؛ **۵.** مخارج الحروف.مؤلف در خلال مقاله پنجم از شرح ابی شامه عبدالرحمن بن اسماعیل دمشقی متوفی ۶۶۵ و در مقاله دوم از کتاب «معرفة الاصول فی التجوید» نقل مطلب کرده است.عنوان رساله از عبارات اول نسخه (ادامه خطبه) اخذ شده است چنانکه آورده است: «و بعد فان للسلف من القراء اصولا فی الفراء لایسع طالبها جعلها و قوانین ینبغی لمعبعها حفظها و فهمها و قد اوردت من اهمها فی هذه الرساله لمعة متفق علیها وارد فیها تکثیرا للفایده مواضع مختلف فیها».

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۰
آغاز: الحمدلله الذی انزل القران نورا لعباده؛ **انجام:** مثل النفخ لقوتها فی اللهات و اللسان فهذا ما اردنا ذکره و قصدنا حصره مما ذکره العلماء فی هذه الموضع و الله اعلم بالصواب
اوراق نسخه جابجا صحافی شده به طور مثال اوراق کسری مابین برگ ششم و عفتم نسخه بعد از مقاله پنجم آمده است؛ خط: نسخ خوب، کا: صالح بن فالح حمیدانی، تا: ۹۱۴ق، جا: مدرسه دینیه حله؛ مصحح، مقابله شده، با یادداشتی در تشریح قرائت احسن با چند واسطه از نسخه ابو عبدالله فاسی، مصنف شرح شاطبیه نقل کرده؛ واقف: ابن خاتون عاملی، ۱۰۶۷؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۵/۵سم [ف: ۲۳-۱۴۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۶۰۳
آغاز: بسمله، الحمدلله ... و بعد فان للتلف من القراء (کذا)؛ **انجام:** للمتکلم عند النطق بها ساکنة
خط: نسخ تحریری، کا: علی بن محمد استر آبادی، تا: چهارشنبه اواسط رجب۹۲۹ق؛ افتادگی: انجام(مقاله چهارم ناقص)؛ واقف: شکر الله فقیه نیا، آذر ۱۳۷۵؛ ۱۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۷سم [ف: ۲۳-۱۴۸]

← اللمعة فی تحقیق امر الجمعة ← اللمعة فی عدم عینیة صلاة الجمعة

● **اللمعة فی تحقیق شرایط الجمعة** / فقه / عربی
al-lum'a fī taḥqīq-i šarāyet-il jum'a
امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، ۱۰۹۹ - ۱۱۸۲ قمری
amīr san'ānī, mohammad ebn-e esmā'īl (1688 - 1769)
رساله‌ای است استدلالی درباره وجوب نماز جمعه براهالی شهرو عدم وجوب شرکت برغیراهالی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۹۴
آغاز: بسمله، و الحمدلله الذی یقول الحق و هو یهدی السبیل و الصلاة و السلام علی المبعوث من خیر قبیل و آله قرناء التنزیل و بعد فانها لما اضطربت فی شرایط الجمعة الأقاویل و کان اکثرها عاطلاً؛ **انجام:** و عرف الباطل فاطرحه و لم یتبع هواه آمین.
خط: نسخ، کا: محسن بن اسماعیل بن عطف الله، تا: ۶ ربیع الثانی۱۱۸۳ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ ۸گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۶۹] و [ف: ۲۱-۱۱۳۲]

● **اللمعة فی تحقیق صلاة الجمعة** / فقه / عربی
al-lum'a fī taḥqīq-i ṣalāt-il jum'a
شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری
šūštarī, nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)
مختصراستدلالی است بر عدم وجوب نماز جمعه و حرمت آن در حال غیبت و اینکه وجوب آن مشروط است بر وجود امام یا نائب خاص آنحضرت، مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فصل» و

«خاتمه».
آغاز: الحمدلله الذی خص یوم الجمعة بالاحترام و فضل صلاتها فی محکم الکلام و ناطها لمزیتها بحضور الامام

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** صحة صلوة الجمعة و وجوبه فتامل فانه مع وضوحه لا یخ عن دقة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ ۲۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۰۷/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا آخر ما أردنا ایراده فی تحقیق هذا المرام و الحمدلله علی توفیق الاتمام و الصلاة و السلام علی محمد و آله الطهر الکرام
کا: محمد کاظم بن محمد شریف مدرس خادم خاتون آبادی، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۴گ (۶۰پ-۷۳پ)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۸-۲۶۰]

● **اللمعة فی تفسیر سورة الجمعة** / تفسیر / عربی
al-lum‘a fī tafsīr-i sūrat-il jum‘a
کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ قمری
kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ‘alī madad (1846 - 1922)
تفسیر گزیده‌ای است بر سوره جمعه که چون مؤلف آن را در حال پریشانی حال و خاطر نگاشته، رعایت اختصار را نموده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۰۳/۲
آغاز: الحمد لله الملک الوهاب الذی بعث فی الامیین رسولا یتلو علیهم آیاته و یعلمهم الکتاب
نسخه اصل: کتابخانه مؤلف ـ کاشان؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۶ص (۳۹۹-۴۱۴)[عکسی ف: ۳-۱۰۳]

● **اللمعة فی حل الکواکب السبعة** / هیئت / عربی
al-lam‘a fī ḥall-il kawākib-is sab‘a
ریشی، احمد بن غلام، - ۸۳۶ قمری
rīšī, ahmad ebn-e qolām(- 1433)
مؤلف بعد از تألیف کتابش «نزهة الخاطر فی تلخیص زیج بن الشاطر»، آنرا مختصر کرده و در این مجموعه گرد آورده است، این کتاب در دوازده«فصل» و شصت«جدول»تنظیم و آنرا به «الخزانة الکریمة العالیة المولویة الحسنیة المخدومیة الناصریة ناظر دواوین الانشاء بالدیار المصریة» پیشکش نموده است. عناوین فصول: ۱. التواریخ المشهورة فی زماننا؛ ۲. استخراج التواریخ بعضها من بعض؛ ۳. المواسم و الاعیاد و غیرها؛ ۴. مقومات السیارة و العقدتین؛ ۵. الرجوع و الاستقامة و عروض الکواکب و میل الشمس؛ ۶. معرفة غایة ارتفاع الشمس و قوس النهار؛ ۷. معرفة المطالع الفلکیة و البلدیة و الطالع و تسویة البیوت؛ ۸. معرفة الاجتماع و الاستقبال؛ ۹. معرفة الخسوف و الکسوف ؛ ۱۰. معرفة ظهور الکواکب و الخمسة و خفائها و معرفة رؤیة الاهلة؛ ۱۱. اتصالات الکواکب السیارة بعضها ببعض و مقارنتها للعقدتین؛ ۱۲. تتمات یحتاج الیها.
آغاز: بسمله، و صلی الله علی سیدنا محمد ... یقول العبد ... (قال الشیخ الامام العالم العلامة) شیخنا الشیخ شهاب الدین احمد بن غلام الله الکوم الریشی الموقت بجامع الملک المؤید ... الحمدلله الذی جعل العلم شمساً و حرس من الکسوف شعاعه ... و بعد فانی لما رایت نزهة الخاطر فی تلخیص زیج ابن الشاطر ... ثم اختصرته ... و سمیته باللمعة فی حل السبعة یستخرج منه الاعمال بالجداول ... فی اثنی عشر فصلا و لجداوله فی ۶۰ جدولا ... و خدمت به الخزانة ... الناصریة ناظر دواوین الانشاء الشریفة بالدیار الاسلامیة ...
[معجم المؤلفین ۳۹/۲؛ چلبی؛ تاریخ علم الفلک فی العراق ۱۶۳؛ کشف الظنون ۱۵۶۵/۲؛ اعلام زرکلی ۱۹۲/۱]

شرح و حواشی:
۱- رسالة فی الزیج = شرح اللمعة فی حل السبعة؛ مهتدی موصلی، محمد طبیب

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** قیاقح ل کام فه ج ... والله اعلم بالصواب (فمن عفی و اصلح علی الله).
خط: نسخ، کا: عبدالرحمن خادم الطب حلبی، تا: صفر۹۹۸ق؛ مجدول؛ جلد: میشن لاجوردی، ۴۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۱سم [ف: ۱-۴۵۷]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۸ شوال۱۰۵۵ق؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۸گ، اندازه: ۱۵×۲۰/۸سم [ف: ۱-۲۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** قیاقح ل کام فه ج ... والله اعلم بالصواب (فمن عفی و اصلح علی الله).
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۵۰گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۲/۱سم [ف: ۱-۴۵۷]

۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۲۱۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد مسافت از محل معین به محل معین بر این طریق استخراج نماییم.
خط: نستعلیق تحریری، کا: حسن بن رفیع حسینی خبوشانی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الاول۱۲۶۶ق، جا: قوچان مدرسه عوضیه؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۵-۵۸۶]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴۵۹

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه شیخ علی کاشف الغطاء – نجف؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن محمود رهاوی، تا: ۱۲۹۵ق؛ مجدول، مصحح؛ ۱۲۸ص[عکسی ف: ۷-۷۲]

● **اللمع فی الحوادث و البدع** / فقه / عربی
al-lama' fi-l ḥawādiṯ-i wa-l bida'
ترکمانی، ادریس بن بیدکین
torkamānī, edrīs ebn-e bīdakīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۴۲
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و ان نبتلنا من غرق البدعه ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق[الفبائی: -۴۸۴]

← اللمعة فی خصایص یوم الجمعة ≻ خصائص یوم الجمعة

● **اللمعة فی عدم عینیة صلاة الجمعة = اللمعة فی تحقیق امر الجمعة** / فقه / عربی
al-lum'a fī 'adam-i 'aynīyat-i ṣalāt-il jum'a = al-lum'a fī taḥqīq-i amr-il jum'a
کرکی عاملی، حسین بن حسن، - ۱۰۰۱ قمری
karakī 'āmelī, hoseyn ebn-e hasan(- 1593)
اهدا به: شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴ق)
تاریخ تألیف: رمضان ۹۶۶ق؛ محل تألیف: اردبیل
رساله‌ای است مبسوط و مفصل در نفی وجوب عینی نماز جمعه که مشتمل بر اقوال و ادله زیادی است. مؤلف دراین رساله معتقد است که اگر فقیه جامع الشرایط باشد نماز جمعه واجب تخییری است و تمام ادله‌ای را که شهید ثانی بر وجوب عینی نماز جمعه اقامه نموده است به سختی رد کرده است.در یک «فاتحه» و دو «فصل» و «نصیحت»: فاتحه شامل هفت مقدمه: ۱) معنی الاجماع، ۲) الخاص مقدمة علی العام، ۳) یجوز تخصیص الکتاب و السنة بخبر الواحد مطلقا، ۴) العام المخصوص انما نعمل به اذا لم یکن هناک مخصص آخر، ۵) الواجب ینقسم باعتبارات متعددة الی اقسام، ۶) اذا ارتفع الوجوب هل یبقی الجواز بالمعنی الأعم، ۷) لابد للقول بشیء مصحح و هو وجود الموافق حذراً من حرق الاجماع؛ فصل ۱. بیان ادله قائلین بجواز تخییری نماز جمعه با وجود فقیه جامع الشرایط؛ فصل ۲. مذهب مشهور که وجوب تخییری است با شرط فقیه جامع الشرایط؛ نصیحت در فضیلت نماز جمعه.
آغاز: بسمله اللهم فاطر السموات و الارض عالم الغیب و الشهادة انت تحکم بین عبادک ... و بعد فقد اشتهر علی السنة الطلبة فی هذا العصر وجوب صلوة الجمعة حتماً علی وجه القصر غیر مشروط فی امامها ما یزید علی شرایط الامامة فی الیومیة من وجود الامام او نایبه و لو عموماً و هما خلاف اطباق الامامیة من غیر اصل ...
انجام: یوم لا ینفع مال و لا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم.
[الذریعة ۳۵۳/۱۸]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۷۵۴
آغاز و انجام: برابر؛ فرغ من تسویدها بیده الفانیة الجانیة افقر عباده الیه و اکثرهم جرمالدیه مؤلفها الحسین بن الحسن الحسینی بعد العشاء الآخرة لیلة لثمان خلون من شهر الله ذی الحجة سنة تسع و الف تمت بالخیر.در حاشیه همین صفحه آخر با خط مغایر آمده است: قوله سنة تسع و الف الخ هذا غریب فان وفاة المؤلف کما صرح به فی تاریخ عالم آرا کان سنة۱۰۰۱، احدی و الف و قد صرح عبدالله الافندی فی کتابه ریاض العلماء انه رأی نسخة من الکتاب و فی آخرها انه فرع مصنفه من تألیفها فی شهر رمضان ۹۶۶ ست و ستین و تسعمایه فی حضرة الشاه صفی باردبیل انتهی. فما فی هذا النسخة مما ظاهره انه صورة خط المؤلف سهو و غلط من الکاتب الجاهل و قد خلط تاریخ کتابة الکتاب بقول المصنف.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۹ق؛ مجدول، مصحح، محشیبا امضاء «منه رحمه الله»، مهر: «ماشاالله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۹×۲۶/۵سم [ف: ۲-۶۲۰]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۳۰/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد زمان حسینی ارتیمانی، تا: ۱۰۶۹ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۳گ (۱۲۹-۲۱۱)، ۲۱ سطر (۶×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۰۶۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** انهم نجباء امناء الله علی حلاله و حرامه و لولاهم لا نقطعت آثار النبوة.
خط: نسخ، کا: بهاءالدین محمد بن محمد باقر مختاری حسینی نایینی سبزواری، تا: ۱۱۰۰ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی به لفظ «منه رحمه الله»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۲۱-۱۱۳۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۶۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** انهم نجباء امناء الله علی حلاله و حرامه و لو لا هم لا نقطعت آثار النبوة.
خط: نسخ، کا: بهاء الدین محمد بن محمد باقر مختاری حسینی نائینی سبزواری، تا: ۱۱۰۰ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی به لفظ «منه رحمه الله»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۶۸]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵۲۰/۱۴-۱۸/۴۰
آغاز: برابر**انجام:** قلنا المتوقف علی الاذن الصحة أو الوجوب

ولاثبوت الاجماع وتحققه علی الانتفاء
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشیبا امضای «منه»؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۶۱]

● **اللمع فی فقه أهل البیت (ع)** / فقه / عربی
al-lama‘ fī fiqh-i ahl-il bayt
کتابی است مفصل در فقه زیدی به ترتیب کتاب‌های فقهی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۷۹
آغاز: ... ابی الفوارس و ذکر (ع) استیناف الصلاة عمد یحیی (ع) من قلیل النجاسة و کثیرها فی الثوب غیر الدم و القیء
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۱۰۴۴. جلد اول و از کتاب طهارت تا پایان حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۳۰۱ص[عکسی ف: ۲-۴۶۰]

● **اللمعة الماردینیة فی شرح الیاسمینیة** / ریاضیات / عربی
al-lam‘a-tul mārdīnīyya fī š.-il yāsamīnīya
سبط ماردینی، محمد بن محمد، ۸۲۶ – ۹۰۷ قمری
sebt-e mārdīnī, mohammad ebn-e mohammad (1423 - 1502)
شرح بر منظومه ابومحمد عبدالله بن حجاج یاسمینیدر علم جبر و مقابله.
چاپ: کویت، محقق: محمد سویسی، مطبعة مقهوی، ۱۴۰۳ق.
[الاوقاف العامة الموصلی ۲۰۰/۳]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۷۹
آغاز: بسمله وبه نستعین، الحمد لله الذی خیر قلوب اولیائه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۵ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۰گ (۲۵۵-۲۷۴)، ۱۷سطر (۸/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۷۱]

● **اللمعة المحمدیة فی مدح خیر البریة** / بدیع / عربی
al-lam‘at-ul muḥammadīyya fī madḥ-i xayr-ul barīyya
حکیم زاده، محمد بن عبد الحمید، ق۱۱ قمری
hakīm-zāde, mohammad ebn-e ‘abd-ol-hamīd(- 17c)
مؤلف می‌گوید: در مجلسی با اخوان الصفا نشسته بودیم و مباحث بدیع مطرح بود و از حسن سبک قصیده برده و قصیده شیخ صفی الدین عبدالعزیز سرایا حلی سخن به میان آمده ویکی از حضار مجلس به من پیشنهاد شرح قصیده شیخ صفی را نمود که بعد از استخاره شروع در این کار کردم.
[الذریعه ۳۵۴/۱۸]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۴۲
آغاز: الحمدلله بدیع السموات و الارض و باسطها بالطول و العرض خالق جمیع انواع المخلوقات و مخترع سائر اجناس المصنوعات؛
انجام: ما دامت الأشعار دائرة علی لسان أولی الأداب و القصائد تکتب علی صفحات الدفاتر بقلم الکتاب و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ ذیقعده۱۰۱۷ق؛ محشی؛ مهر: «مالواثق بالله الغنی محمد بن علی بن علی الحسینی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۴۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱-۳۴]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۱۰۴]

● **اللمعة المظفریة** / نامه‌نگاری / عربی
al-lam‘at-ul maẓaffarīyya
گرمرودی، علی محمد بن محمد حسن، قرن ۱۴ قمری
garmrūdī, ‘alī mohammad ebn-e mohammad hasan(20c)
اهداء به: مظفرالدین شاه
از علی محمد بن محمد حسن گرمرودی تبریزی شاگرد شیخ عبدالحسین تهرانی که منشآت و محاضرات است با نامه‌های او به معاصران خود و عربی است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۶۰ مشیر
آغاز: الحمدلله منطق الاعضاء باللغی باظهار الصوت [فی] الهواء و تکیفه فی الفضاء؛ **انجام:** یقول المؤلف هذا الانشاء و انکان اللهم الانه ... غیرت بعض اسلوب الکتابة خیر ما نقلته فی هذا الکتاب و السلام علی اولی الالباب.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دو برگ پایان به خط احمد انگرودی منشی باشی آستان مبارک والای ولی عهد در ربیع الاول ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۶گ، ۱۲ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۵-۴۸۲]

● **لمعه مؤدی در نکاح دائم و متعه** / فقه / فارسی
lom‘e-ye ma’dī dar nekāh-e dā’em va mot‘e
آملی، عزالدین بن جعفر، – ۹۰۴ قمری
āmolī, ‘ezz-ed-dīn ebn-e ja‘far(- 1499)
رساله استدلالی مختصری است دریک «مقدمه» وچهار «باب»است: مقدمه دربیان فضیلت نکاح؛ باب ۱.عقد دوام وارکان آن، دارای دو فصل؛ ۲. بیان عقد متعه، دارای فصل؛ ۳. احکام نکاح، مشتمل برسه فصل؛ ۴. ملک، شامل دوفصل. مؤلف شاگرد علی بن هلال جزایری همدرس محقق کرکی و شیخ ابراهیم قطیفی است.
آغاز: احسن حمد و سپاس لایق مصوری است که بدایع صور زیبایی دلبران حوری صفتان را به جهت حکمت اطفاء شهوت

حیوانی و ایقاع نوع انسانی اختراع کرد.
انجام: ظاهر آن است که مستمر باشد تا آنکه مالک فسخ کند یا منع کند و الله اعلم بالصواب تمام شد.
[الذریعة ۳۵۳/۱۸-۳۵۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مظفر بن حیدر بن حاج حسین طبسی، تا: ۲۸ربیع الاول۹۲۳ق، جلد: مقوا، ۱۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۱۳۳]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۶۱۷/۱
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۵۴ق؛ همراه یک برگ از کتابی دیگر که نسخ فتح الله بن حسین در ۹۵۴ می‌باشد و گویا کاتب آن دو نسخه هم او بوده؛ ۱۷گ (۱-۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳-۱۰۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۲/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۵۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۴گ (۷۸پ-۱۰۱)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۲-۵۲۵]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۷۹/۵
آغاز: برابر**انجام:** او را فرزندی شایسته بدهد این دعا را ... علی بن الحسین علیه السلام روایت است بخواند که ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷گ (۱۰۴پ-۱۲۰پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۲۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن مقصود علی بهشت آبادی، تا: جمعه ۸ شوال۱۰۲۷ق؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ جلد: مقوا، ۲۳گ، سطور مورب، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۱۳۴]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۴۵/۵۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد شاه قاضی، تا: محرم۱۰۴۷ق؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۹گ (۱۳۶پ-۱۴۴پ)، اندازه: ۱۴/۸×۲۶/۱سم [ف: ۸-۳۸۹]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** مسألة: اگر شخصی را غسل جنابت واجب باشد و غسل مسح میت ترس کند یا زنانی باشد که غسل حیض و استحاضه نیز بر او واجب باشد ... برای هر یک غسل باید کرد و اینجا تداخل نیست ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان۱۰۵۳ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۵۰گ، ۱۳سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹-۳۱۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۰۶/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن احمد طبرستانی آملی، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ (۱۲۵پ-۱۵۶پ)، ۱۷سطر(۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۰۶۰]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۷۷۲/۲۱
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ جلد: مقوا، ۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۱]

۱۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۱۵۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نجف علی کرانی، تا: ۱۰۹۴ق؛ ۲۰گ (۲۱۰پ-۲۲۹ر)، ۱۹سطر [ف: -۱۹۹]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ ۱۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن معزالدین حسینی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۴۶پ-۶۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵-۶۲]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۵۳/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ در هامش؛ جلد: میشن، ۸گ (۲۳پ-۳۰ر)، اندازه: ۱۱×۲۹سم [ف: ۶-۸۱]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰۳/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳گ (۵۵پ - ۷۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴۷/۱-۱۲]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۹۱
آغاز: و در وی فضیلت بسیار و ثواب بی شمار است و در آیات و اخبار تنبه و؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا اسحاق بن محمد حسینی طبیب قزوینی، تا: ۱۲۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ ۲۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۹۰/۲-ف
خط:نسخ،کا:عبدالله بن محمد قلی بورودی،بی‌تا[فیلمهاف:۱-۷۱۷]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۶۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۴ص (۳۲۲-۳۴۵)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵۰-۹۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۴۳/۱
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد:

تیماج، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۷۳]

۱۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۴۹/۲

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲گ (۲۳پ-۴۴پ) [ف: ۵-]

۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۶۳/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** (نیمه فصل دوم باب دوم) که وقت عقد معین باشد نزد زوجین.

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ (۱۹۴ر-۲۰۱پ) [ف: ۵-۴۸۲]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۱۱۸/۱

انجام: حضرت فرمود که شاة او بقرة او بدنة یعنی عقیقة گوسفند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۰گ(۱پ-۱۰پ)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۳-۳۲۳]

● **اللمعة النورانية** / علوم غریبه / عربی

al-lam‘at-un nūrānīya

صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق، ۶۰۷ – ۶۷۳ قمری

sadr-od-dīn qūnīyavī, mohammad ebn-e eshāq (1211 - 1275)

وابسته به: الشجرة النعمانية؛ ابن عربی، محمد بن علی (۵۶۰-۶۳۸ق)

در حل مشکلات «الشجرة النعمانية المخصوصة بالدولة العثمانية» منسوب به صدرالدین قونوی.

[بروکلمن ۴۴۷: ۱ و ذیل ۱: ۷۹۹ (۱۲۶)؛ عثمان یحیی ش ۶۶۵؛ الاوقاف العامة موصل ۲۲۴/۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۹۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی بین البیان؛ **انجام:** علی فروع الشجره النعمانیه و هنا تم تمامها ... السید مهدی بن التبریزی سنه ۱۳۵۰

خط: نسخ، کا: مهدی تبریزی، تا: ۱۳۵۰ق؛ ۱۸گ، ۱۹ سطر[الفبائی: -۴۸۵]

● **اللمعة النورانية فی الاوراد الربانية** / علوم غریبه، دعا / عربی

al-lam‘at-un nūrānīya fi-l awrād-ir rabbānīya

بونی، احمد بن علی، – ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e ‘alī(- 1226)

بحثی است در اسم اعظم و کیفیت انفعالات به آن و همچنین دعوات الایام واللیالی، و معرفت ساعات و پاسخ پرسشی است درباره اسم اعظم که مؤلف می‌گوید: «در پاسخ آن یک پا به جلو می‌گذاشتم و پای دیگر به عقب می‌نهادم، چون که راه دشوار بود ...» تا اینکه پس از توضیحاتی، دعاهایی برای ایام و ساعات خاص، جهت استفاده از اسماء الله، معرفی نموده است.نام این کتاب در منابع موجود و برخی از دیگر نسخه‌های موجود، «شمس الواصلین و انس الساترین» نیز آمده و شاید این نام را مؤلف بعد از گسترش و شرح کتاب اللمعة النورانية انتخاب نموده باشد. آثار موجود از «ابوالعباس بونی» دارای نسخه‌های متفاوت، در کمیت و کیفیت هستند؛ و شاید علت آن نبودن قیاس‌های عقلی و نقلی یکسان، در این قبیل موضوعات باشد، چنانکه صاحبان این‌گونه معلومات می‌گویند: «گمان نکنید که اسرار حروف از آن گونه است که با مقیاس خرد حاصل شود؛ بلکه آن از طریق شهود و توفیق الهی، بدست می‌آید ...» (بونی، به نقل کشف الظنون، ج۱، ص۶۵۱).به همین دلیل، این گونه کتاب‌ها، مانند کتاب‌های علمی مورد درس و بحث حوزه‌های اندیشه، تحت بررسی ومداقه علمی قرار نمی‌گیرد و دچار کاستی و فزونی می‌گردند.(سید محمود مرعشی)

چاپ: مصر، باکتاب شرح اسم الله الاعظم، بدون تاریخ چاپ شده.

[کشف الظنون ۱۰۶۲/۲ و ۱۵۶۶/۲؛ هدية العارفين: ۹۰/۱؛ زرکلی ۱۷۴/۱]

شرح و حواشی:

۱- رشح اذواق الحکمة الربانية فی شرح اوفاق اللمعة النورانية؛ بسطامی، عبدالرحمن بن محمد (-۸۵۸)

۲- شرح اللمعة النورانية فی الاوراد الربانية؛ بسطامی، عبدالرحمن بن محمد (-۸۵۸)

۳- شرح اللمعة النورانية فی الاوراد الربانية

۴- اللمعة النورانية فی الاوراد الربانية (منتخب)(۲عنوان)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۵۳/۱

آغاز: اسرار الملکوت الا فی صدفة الرمز و ستر الاشارة لضیق العالم و حصره الا انه من لطف الله سبحانه اظهر اسمائه مختلفة التراکیب ... هذه دعوات یوم الأحد؛ **انجام:** ساعته اول ساعة من یوم او ثامنها فی برج الشرف ثم القلب ثم الخد ثم الوجه البخور سندروس عود عنبر حب الغار و سعی أن یتوجه الیه سراً و الی مکانه ظاهراً عند القرائة علی السوية.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مهر بزرگ واقف که از خانهای خیوه در ازبکستان و مدتی نیز حاکم خوارزم بوده با عنوان «واقف این کتاب الله قلی خان بهادر هست» وی از سال ۱۸۲۵ تا ۱۵۴۲ م حاکم استان خوارزم بوده و چندین بار به خراسان «طوس»حمله برد، اولاد و احفاد وی تاکنون در خوارزم مقیم می‌باشند، این نسخه در همان حوالی خوارزم کتابت شده؛ کاغذ: شرقی، ۳۰گ (۱ر-۳۰پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲-۶۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۶۸/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اعلم ایدک الله و ایای بهدایته ان

اسم الله الاعظم هو من الكمال فی غاية لايحيط بها العبارات؛ **انجام:** و لقد كان فی رسول الله اسوة حسنة فافتح بما فتح الله به و اسأل الله من فضله انه ذوالفضل العظيم.

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، محشیبا نشان «شرح»؛ مهر: «و بالنجم هم يهتدون» (بيضوی)؛ كاغذ: شرقی، ۵۴گ (۱۸-۷۱)، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۵سم [ف: ۳۸-۱۷۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۷

خط: نسخ، كا: ابراهيم بن علی بن خالد الصوفی، تا: دوشنبه ۳ رمضان۹۸۶ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: عثمان العبادی به تاريخ محرم ۱۲۷۴، ابراهيم بن احمد حانوی شافعی، سليمان بن احمد، احمد بن ابی الفتح بن عبدالرحمن حجاری شافعی؛ مهر: «حسبی الله وحده و ثقتی عبده محمد امين بن مصطفی» (بيضوی)، «لمعه نور حليم بن محمد سليم» (بيضوی)؛ جلد: مقوایی، ۷۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۱۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۲۹/۲

آغاز: أحمدالله علی حسن توفيقه و أسأله الهداية لطريقه و الهاماً للحق بتحقيقه و قلباً موقناً بتصديقه؛ **انجام:** و لقد كان لكم فی رسول الله أسوة حسنة فاقنع بما فتح الله به و اسأل الله المزيد من فضله انه ذوالفضل العظيم

خط: نستعليق نازيبا، بی‌کا، تا: ذيحجه۱۰۳۶ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تيماج، ۲۳گ (۱۶پ-۳۸ر)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲-۲۳۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۹۳/۶

آغاز: الحمد لله علی حسن توفيقه، و أسئله هداية طريقه و إلهام الحق وتحقيقه؛ **انجام:** نفع الموافقة لانک حينئذ من جنس الملائكة فانهم ذلک ...

خط: نسخ و نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ كاغذ: شرقی، ۱۷گ (۲۲۹-۲۴۵)، ۱۱سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۲۹-۳۱۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۱۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق، جا: قزوين، به دستور محمد زنجانی؛ جلد: تيماج، ۱۰۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۱-۱۷۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۶۸۶

آغاز: بسمله قال الشيخ الامام العالم الربانی ابوالعباس احمد بن علی بن عبدالمومن؛ **انجام:** و الكواكب سبعة و السموات سبع من هاهنا حصلت المناسبة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۴۸۵]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۰۴/۹-عكسی

آغاز: كتاب اللمعة النورانية تصنيف الشيخ الامام الاوحد فريد عصره و وحيد زمانه امام البونی العمری الشافعی يوسف القرشی ... الحمدلله الذی اختص من يشاء من عباده بتوفيقه و جعلهم من خواص حزبه المبحوبين و فريقه و جمع بهم شمل (۱۵ سطر بعد).

و بعد، فانی استجزت الله تعالی فی استجابة دعوة اخ لی صديقاً، سألنی عن اسم الاعظم و كيفية الانفعالات به؛ **انجام:** فان العلما يجوز تصوير الصورة اذا كانت مقطوعة الوسواس. و الله حسبنا و نعم الوكيل، نعم المولی. و لاحول و لاقوة الا بالله.

خط: نسخ تحريری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۵ص (۱۴۷-۱۹۱)[عكسی ف: ۱-۳۳۵]

● اللمعة النورانية فی الاوراد الربانية (منتخب) / علوم غريبه، دعا / فارسی

al-lam‘at-un nūrānīya fī awrād-ir rabbānīya (mn.)

بونی، احمد بن علی، - ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e ‘alī(- 1226)

در خواص اسماء پروردگار

۱. مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه: ۶۹۴/۴۱

بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ جلد: تيماج، ۲ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۵۴۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۶/۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ كاغذ: ترمه، جلد: ميشن، ۷۵ص (۲۳۰-۳۰۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۶-۴۳۸]

● لمعة النورانية فی خواص سورة الاخلاص و النور (منتخب) / علوم غريبه / عربی

lam‘at-ul nūrānīya fī xawāṣṣ-i sūrat-il ixlāṣ-i wa-n nūr (mn.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸/۵۰

به نثر عربی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با فهرست؛ جلد: تيماج، ۹ص (۶۸۶-۶۹۴)[سنا: ف: ۲-۱۵۹]

● لمعه نورانيه و برقه رحمانيه / فلسفه / عربی - فارسی

lam‘e-ye nūrānīye va barqe-ye rahmānīye

زنوزی، علی بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

zonūzī, ‘alī ebn-e mohammad hasan(- 19c)

در فلسفه الهی بعربی و فارسی هم دارد.

آغاز: بسمله. الحمدلله علی افضاله و السلام علی محمد و آله فيقول علی ... الخوئی هذه قطرة من بحر الحكمة سميتها لمعة نورانيه و برقة رحمانية.

انجام: و فی الباب احاديث كثيرة طويلة.

[فهرستواره منزوی ۶/۲۱۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۸۲/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۶۳۴-۶۴۵)، ۲۰سطر (۹/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۱۰-۱۸۹۵]

● **اللمعة الوافية = الاثنی عشریة** / اصول فقه / عربی

al-lam'at-un wāfīya = iṯnā 'ašarīyya

طریحی، فخرالدین بن محمد، ۹۷۹ - ۱۰۸۷ ؟ قمری

torayhī, faxr-od-dīn ebn-e mohammad (1572 - 1677)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۵ رجب ۱۰۵۷ق

مشتمل بر دوازده «بحث»: ۱. ذکر طائفة مهمة من الالفاظ، دارای دو فصل؛ ۲. الأوامر و النواهی، دارای دو مطلب و هر کدام حاوی چند فصل؛ ۳. العموم و الخصوص، دارای دو مطلب و هر یک شامل چند فصل؛ ۴. المطلق و المقید، دارای یک اصل؛ ۵. المجمل و المبین، دارای دو مطلب و چند فصل؛ ۶. الاجماع، دارای چند اصل؛ ۷. الاخبار، دارای چند اصل؛ ۸ القیاس و هو ضروری البطلان عندنا؛ ۹. الاستصحاب؛ ۱۰. الاجتهاد دارای دو اصل؛ ۱۱. التقلید، دارای دو اصل و یک تذنیب؛ ۱۲. مرجحات الاخبار عند التعارض، دارای یک فصل. مؤلف نام خاصی برای کتاب خود انتخاب نکرده ولی به جهت آن که دوازده مبحث از مباحث اصول فقه در کتاب او بررسی شده به «الاثناعشریة» معروف شده است. نام «اللمعة الوافیة» هم از عبارات آغازین مقدمه مؤلف گرفته شده است.

آغاز: بسمله. الحمد لمن جعل للفروع اصول و للاجساد مدارک و عقولا و الصلاة علی من بعث للعالمین رسولا و علی آله و اصحابه الذین بلغوا من الغایة مامولا و من النهایة و صولا. اما بعد فیقول الفقیر الی الله المعین فخر الدین انی مودع فی هذه الاوراق لمعه وافیة فی المسائل الاصولیة و مجعة شافیة لابتناء الاحکام الشرعیة جعلتها مشتمله علی مباحث و اصول و مطالب و فصول مستمدا من الله التوفیق للنهایة کما امد به فی البدایة و هو حسبنا و نعم الوکیل. البحث الاول فی ذکر طائفة مهمة من الالفاظ.

انجام: و هی کثیرة فاتبع منها الاقوی فی المناط و الزم ما امرت به من سلوک الاحتیاط و التوکل علی الله و لا حول و لا قوةالا بالله تمت الرسالة بعون الله و حسن توفیقه.

[الذریعه ۱۱۴/۱و ۳۵۵/۱۸]

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان«منه حفظه الله، منه دام مجده»؛ جلد: مقوا، ۱۰۹گ، ۶سطر، قطع: ربعی [ف: ۵-۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۹۶/۳

آغاز و انجام: برابر؛ تمت الرسالة ... علی ید مؤلفها ... فخر الدین بن محمد علی بن احمد طریح النجفی مولدا و مسکنا عصریة یوم الاربعاء فی یوم الخامس من شهر رجب من سنه سبع و خمسین بعد الالف من الهجرة النبویة علی مشرفها السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن مذهب، ۱۲گ (۸۱پ-۹۲پ)، ۲۲-۲۰سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۵۷]

۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۱۰۲/۲

خط: نسخ، کا: حسن بن عباس نجفی بلاغی، بی‌تا؛ ۱۱گ (۸۸پ-۹۸پ)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱-۷۸]

● **لمعة میزانیة** / منطق / فارسی

lam'at-on mīzānīyya

مباحث این رساله عبارت است از: بیان ماء حقیقت و ماء شارحه، هل بسیط و هل مرکب، اقسام نه گانه تعریف، بیان مطلب کم هو و اقسام آن و فرق بین امهات و فروع مطالب.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۲۳

آغاز: بدانکه گاهی بلفظ ما سؤال کرده می‌شود از مهیات حقایق متحصله در اعیان؛ **انجام:** چنانکه با بسط وجه در لمعات الهیه با بیانات شافیه بیان نمودم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمدرضا سادات اخوی، فروردین ۱۳۷۹؛ جلد: تیماج، ۶گ، ۱۹ و ۲۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۴-۲۵۵]

● **لمع السراج** / شعر / عربی

lama'-us sirāj

صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری

safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)

منتخبی است از دیوان اشعار سراج الدین عمر بن محمد بن حسن وراق مصری[کشف الظنون ۷۹۲/۱با عنوان دیوان سراج الدین]دیوان سراج الدین در سی جلد بوده که صفدی مختصری از آن را در کتاب حاضر جمع‌آوری نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۴

آغاز: اما بعد ا لحمد لله علی نعمه المنتقاة و مننه التی توجب بنا المزید من فضله یوم ملتقاة ... فاننی لما وقفت علی دیوان الادیب الفاضل البلیغ سراج الدین عمر بن محمد؛ **انجام:** بر غمی سلمت من الروایة ×× و جانبتها جملة کافیة / اظنک صادفتها ماشیاً ×× و ما ذلت فی عدة الماشیة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹صفر۸۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۳۷-۳۵۲]

● **لمع الشمع المنتخب من شمع الجمع** / ادبیات / عربی

lama'-uš šam' al-mn. min šam'-il jam'

مؤلف پس از اینکه کتابی به نام «شمع الجمع» در اشعاریکه به جهت مشاعره به کار آید، در یک «مقدمه» و ده موضوع ادبی و

یک «خاتمه» به جهت کتابخانه شاهی، گرد آورده بود، در این کتاب تلخیص نموده و مقدمه و خاتمه را انداخته و ده قسم را باین ترتیب تنظیم نموده است: فنون مواعظ، شکوی و عتاب، فخر و حماسه، مدایح، مراثی، تهانی، غزلیات و خمریات، أوصاف و تشبیهات و الغاز، هجاء و هزل؛ متفرقات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۱/۲

آغاز: الحمدلله السابغ اذ یال افضاله و الصلاة و السلام علی نبینا محمد و آله، و بعد فانی استرقت غفلة من الزمان؛ **انجام:** عف عنی یا الهی ×× و اکفنی شر الرمد / لیس لله شریک ××لا و لا کفواً أحد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، ۷۴گ (۶۲ر-۱۳۵ر)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۲-۱۹۱]

● **اللمع من فقه اهل البیت** / فقه / عربی

al-lama‘ min feqh-i ahl-il bayt

حسنی یمنی، علی بن حسین، - ۷۲۹ قمری

hasanī yamanī, ‘al ebn-e hoseyn(- 1329)

کتابی است درچهار جزء به ترتیب کتب فقهی که در هر کتب با استفاده از اقوال فقهی علمای دیگر (که با رمز به نام آنان اشاره شده)مباحث را مطرح و هر کتاب را در چند موضع مختلف که هر کدام دارای فصول متعددی می‌باشد جمع‌آوری نموده است.

[مؤلفات الزیدیه ۴۰۴/۲ شماره ۲۶۵۹]

شرح و حواشی:

۱- شرح اللمع من فقه اهل البیت

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۸۴

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۰۴۰. از مسائل یمین (قسم) شروع و به مسائل حرب(جنگ)ختم می‌شود؛خط: نسخ، کا: سعید بن حسن بن محمود بن عمرو بن اسعد بن محمد بن مسلم بن عمرو بن یزید بن روح بن مدرک، تا: ۱۰ رمضان۶۷۹ق؛ مصحح؛ واقف: سعید بن حسن بن محمود؛ ۳۹۶ص[عکسی ف: ۴-۴۴۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان ـ رم ۱۰۳۷. مشتمل بر جزء سوم و چهارم و از ابتدای کتاب شفعه تا پایان کتاب دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۲ ربیع الاول۷۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد بن احمد بن عمران بن سعید حروبی؛ ۳۸۸ص[عکسی ف: ۳-۴۳۲]

← لمع یسیرة فی الحساب ⟵ اللمع

← لمناقب و المصائب ⟵ المجالس فی المناقب و المصائب

● **لمیة اختصاص الحروف بالعدد المعروف** / فلسفه / عربی

lamīyya-tu ixtiṣāṣ-il ḥurūf bil-a‘dad-il ma‘rūf

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۸۷/۱۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۲گ (۲۲۳ر-۲۲۴پ)[نشریه: ۲-۱۲۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱/۱۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۵۶۴]

← لمیة اختصاص المنطقة بموضع معین من الفلک ⟵ القطب و المنطقة

● **لؤلؤ البحرین** / تفسیر / فارسی

lo’lo’-ol bahrayn

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-قرن ۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī‘ (1801 - 19c)

مشتمل بر سه «سفینه»، یک «لؤلؤ» و دو «بحر» (بحر اول تفسیر سوره قدر، بحر دوم تفسیر آیة الکرسی). مؤلف در مقدمه از فتحعلی شاه قاجار، محمد شاه، ناصرالدین شاه و منوچهر خان معتمدالدوله یاد می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱ سرود

خط: نستعلیق، کا: عبدالجواد بن ملالطفی، تا: ۱۲۷۸ق؛ در پایان قصیده غدیر به فارسی (ظاهرا به خط مؤلف) افزوده شده؛ جلد: تیماج، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳-۴۱۱]

● **لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین** / فضایل و مناقب / فارسی

lo’lo’-ol bahrayn fī zekr manāqeb-el hoseyn

فاضل بسطامی، نوروز علی بن محمد باقر، ۱۲۲۷ - ۱۳۰۹ قمری

fāzel-e bastāmī, nowrūz ‘alī ebn-e mohammad bāqer (1812 - 1892)

مرحوم بحرالعلوم ۱۳۲ بیت در دوازده بند اشعاری در مدح امام حسین سروده که شارح آنها را مفصلاً در کتاب «سفینة النجاة» خود شرح نموده و در رساله حاضر فقط به معنای اشعار اکتفا نموده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الحسین سفینة لنجاة العالمین و فضل قطرات دموع الباکین فی رزیته علی اللؤلؤ الثمین البحرین

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۹۸، جیبی

۱. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه: ۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** که اگر هیچ جراحتی وارد نمی‌شد بر آن

سرور مگر آن جراحت، آن حضرت را شهید می‌نمود
خط: نسخ، کا: محمد جواد بن آقا رضا گلپایگانی، تا: ۱۲۹۶ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۳۵ر–۴۷پ)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: –۱۸۷]

۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۹ح
بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: –۱۲۰۶]

● **لؤلؤة البحار فی منقبة الائمة الاطهار** / فضایل و مناقب / فارسی

lo'lu'at-ol bahār fī manqabat-el a'emma-til athār

نظام العلماء، محمد رفیع بن علی اصغر، ۱۲۵۰ – ۱۳۲۶ قمری

nezām-ol-'olamā', mohammad rafī' ebn-e 'alī asqar (1835 - 1908)

تاریخ تألیف: ۱۱ جمادی الاول ۱۳۰۰ق
درباره زهر خوردن امام رضا است از محمد رفیع طباطبایی تبریزی در این‌که او اگر می‌دانست چرا خورد و اگر نمی‌دانست این منافی با عقیدهشیعیان است در عالم امام، پنج پاسخ داده شده است. در پایان از «انیس الادباء و سمیر السعدا و مصابیح الظلم و تشریح الحکم» خود یاد کرده است.
آغاز: بسمله. حمدله ... چنین گوید ... محمد رفیع حسینی الطباطبایی التبریزی نظام العلماء که این روزها یکی از احبا در مسئله تناول سم حضرت رضا ... سئوالی نموده.
انجام: حول حولنا الی احسن الاحوال.
چاپ: ایران، تبریز، ۱۳۰۰ق، سنگی، جیبی، ۸۰ص، به درخواست وزیر و دبیر مهام خارجه مملکت آذربایجان میرزا عبدالرحیم خان ساعد الملک
[فهرستواره منزوی ۱۷۵۰/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن طهماسب قلی نجم ثانی تبریزی کاظمی، تا: ۲۶ جمادی الثانی۱۳۰۷ق؛ در پایان مؤلف پس از این رساله شرحی درباره چاپ این رساله می‌نویسد و می‌گوید که آقا میرزا عبدالرحیم ساعد الملک وزیر و دبیر مهام خارجه مملکت آذربایجان دستور چاپ این رساله را داده است و امید که کتاب‌های دیگر مؤلف: انیس الادباء و سمیر السعدا و مصابیح الظلم و تشریح الحکم هم به چاپ برسد؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۱۱۸پ–۱۳۶ر)، ۱۲سطر(۱۴×۲۰)، اندازه: ۲۱×۲۶سم [ف: ۱۲–۲۷۱۸]

● **لؤلؤة البحرین فی الاجازة لقرتی العین** / تراجم، اسناد، اجازات / عربی

lu'lu'at-ul baḥrayn fi-l ijāza li-qurratay-il 'ayn

بحرانی، یوسف بن احمد، ۱۱۰۷ – ۱۱۸۶ قمری

bahrānī, yūsef ebn-e ahmad (1696 - 1773)

تاریخ تألیف: ۱۱ ربیع الاول ۱۱۸۲ق؛ محل تألیف: کربلا
این کتاب، اجازه مفصلی است برای دو شاگرد خود یعنی خلف بن شیخ عبد علی بن احمد، و شیخ حسن بن محمد بن احمد، که ضمن آن به احوال و تراجم۱۳۳ تن از مشایخ اعلام امامیه و تاریخ و نام کتاب‌ها و آثارشان پرداخته تا عصر غیبت و در آخر آن هم شرح حال و آثار خویش را آورده است. صاحب الذریعه (ج۶ص۱۹۰) دو حاشیه از دو دانشمند، برای لؤلؤة یاد کرده است: محمد پسر عبدالنبی نیشابوری هندی اخباری (–۱۲۳۲ق) که در ۱۲۰۷ق این حاشیه را نگاشته، و می‌گوید چون لؤلؤة را بررسی کردم و در آن نادرستی‌ها دیدم، این حاشیه را نگاشتم؛ محمد پسر سلیمان تنکابنی (–۱۳۰۲ق) در «قصص العلماء» می‌گوید حاشیه‌ای بر لؤلؤة نگاشتم.
آغاز: الحمدلله الذی جعلنا من اهل الروایة و نور قلوبنا بانوار المعرفة و الدرایة. و بعد، فیقول الفقیر ... انه لما کان من نعمه سبحانه
انجام: فانکما مأذونان فی ذلک لیتم النفع بها للطالبین و یعظم الوقع لها فی صدور الراغبین .
چاپ: این کتاب مکرر چاپ شده است؛ ایران، سنگی، ۱۲۶۹، جیبی
[الذریعة ۳۸۹/۱۸ و ۳۷۹/۱۸ و۳۸۰؛ مصفی المقال ۵۰۵؛ معجم المؤلفین ۲۶۸/۱۳؛ ریحانة الادب ۴۲۱/۲ و ۳۶۰/۳؛ چاپ تازه بی تاریخ نجف]

شرح و حواشی:
۱– صفاء اللؤلؤة؛ اخباری، محمد بن عبدالنبی (۱۱۷۸–۱۲۳۲)
۲– لؤلؤة البحرین (منتخب) = منتخبة من اللؤلویة فی بیان احوال المشایخ و ضبط کتبهم؛ گرگانی قمی، عبدالعظیم بن محمد یوسف

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۹
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۸۲ق، جا: کربلا؛ با توجه به اینکه تاریخ تألیف و کتابت یکی است و نسخه حدود چهار سال پیش از وفات نویسنده نوشته شده به احتمال قریب به یقین نسخه به خط مؤلف است، البته نام مؤلف هم در پایان آن ذکر شده؛ مهر: «عبده ابن محمد کاظم لطفعلی»؛ جلد: تیماج حنایی، ۱۳۰گ، ۱۸سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۴–۵۳]

۲. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۵۹/۴
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی سبزواری، تا: ۱۱۸۲ق؛ واقف: الحاج حاجی محمد حسن قزوینی، ۱۲۴۸ق؛ جلد: تیماج، ۸۵گ (۱۱۲پ–۱۹۶پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: –۷۷]

۳. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۲۳۶ض
کا: میرزا محمد حسن حسینی زنوزی خوبی مؤلف ریاض الجنة و کتاب بحر العلوم، تا: ۱۱۹۷ق، جا: کربلا [ف: –۲۰۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۰۷
خط: نسخ، کا: معز الدین بن علی اکبر حسینی (سید معز الدین بن علی اکبر بن سید شفیع جاپلقی)، تا: یک‌شنبه ۸ جمادی الاول۱۱۹۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲-۳۰۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۵۵
آغاز و انجام: برابر؛ کتب الفقیر الی عفو ربه الکریم یوسف بن احمد ... قرحت قلب الدین بعدک یوسف ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی از مالک نسخه عبدالله بن حسن بن عبدالله؛ تملک: صدرالافاضل لطفعلی دانش؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴۴-۹۹]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۰۹
خط: نسخ، کا: جزایری دورقی، سلطان بن بدر، تا: قرن ۱۲؛ مقابله شده توسط ابویحیی محمد بن حسن بن سالم در ۱۳ شوال ۱۱۹۶ با اصل؛ ۱۰۵گ، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۸-۵۲۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید محمد کاظم بن زین العابدین موسوی، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی با نشان «ابوالقاسم موسوی عفی عنه»، «۵» و غیر آن، مقابله شده با نشان «بلغ مقابلة»؛ تملک: علامه حاج میرزا محمود بن علینقی طباطبایی بروجردی صاحب کتاب المواهب فی شرح الدرة لبحر العلوم در اصفهان با مهر «محمود بن علینقی الحسنی الحسینی الطباطبایی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۴گ، ۲۰سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۴-۷۰۷]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۰۵
خط: نسخ، کا: تبریزی حکم آبادی، محمد بن حسن، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲۷گ، ۱۷سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۶۵۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۳۱/۱
آغاز: السادات القادات بسلاسل الاجازات لتومن فیه العثرات؛ **انجام:** و کان ذلک فی کربلا المعلی فی جوار السید الشهید و امام السعداء علیه و علی آبائه و ابنائه افضل صلوات ذی العلا و الحمد لله وحده ... و رحمةالله و برکاته.انجامه: انتهی التألیف بلغ قبالا فی یوم الجمعة سلخ ربیع الثانی فی بروجرد سنه ۱۲۶۶.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۴۰گ، ۲۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵۱-۱۸]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۸۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: زنجان؛ مهر: «محمد حسین رضوی» (چهار گوش)؛ جلد: میشن، ۱۵۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۳سم [ف: ۱-۴۶۰]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی به امضای «منه ره» و «لمحرره محمد حسین» و «ملا زنجانی» و «میرزا ابوالقاسم زنجانی سلمه الله» و «محمد عفی عنه»، و در پایان نسخه (گ۱۳۹پ و ۱۴۰ر) یازده بیت شعر عربی به قافیه فاء در تاریخ مرگ نگارنده در ۱۱۸۷ق از سید محمد تبریزی که در هنگام نوشتن زنده بوده است؛ بیشتر در کتابخانه آقا ضیاء الدین نوری نواده حاج میرزا حسین نوری بوده؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۱۹سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۶۴۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۸/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۱ص (۸۱-۱۲۱)[سنا: ف: ۲-۱۳۲]

۱۳. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه: ۷۳/۲
بی‌کا، تا: عصر مؤلف قرن۱۳[ف: -۲۶]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۰۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مقابله شده به‌وسیله محمد بن اسماعیل معروف به ابوعلی صاحب رجال با حواشی از او و گواهی درستی نسخه؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۹۸گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۲-۵۱۶]

۱۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶/۷
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۰گ [ف: ۳-۶۵]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۵۴/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی باعناوین «لمحرره الحاج حسین»، با علامت بلاغی به سال ۱۲۵۷؛ مهر: «یارفیع الدرجات» (مربع)؛ ۹۳گ (۸۴پ-۱۷۶)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۷]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عن ابن شهر آشوب عن ابی القاسم الشحام عن أبی سعید عن ابی یعلی احمد بن المثنی الموصلی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با عناوین «سید محمد عفی عنه»؛ تملک: «محمد علی خوانساری»؛ جلد: تیماج، ۱۴۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۶]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان؛ در پایان مدت عمر ائمه و چندین تن از اکابر علماء متقدمین و متأخرین و شرح حال کوتاهی از ابن بابویه نوشته شده در سال ۱۳۲۵ق؛ مهر: «عبده غفور الحسینی ۱۲۱۷» (بیضی) که احتمال دارد از آن کاتب باشد؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۱۱۳]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: صفایی خوانساری در ذیقعده ۱۳۶۸ با مهر «مصطفی الحسینی ۱۳۴۲» (بیضوی)؛ مهر: «عبدالجواد الحسینی» (مربع)، «ابن عبدالجواد الحسینی» (مربع)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۵گ، ۱۵سطر،

اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۸-۱۱۳] و [ف: ۲۷-۴۶]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۵۶/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۰ص (۳۷۱-۴۷۰)[عکسی ف: ۱-۳۳۸]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۰۴/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ ۱۳۷گ (۱-۱۳۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵-۴۹۰]

۲۲. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۱۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن مصطفی بن حسین زنگی کربلایی، تا: ۱۲۰۱ق، جا: کربلا؛ مصحح، با علامت استکتاب کتاب از (ابوالفضل مازندرانی ساروی) به سال ۱۲۰۲ در کربلا؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ -۱۶۷]

۲۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۱۰

خط: نسخ، کا: باقر بن محمد سمیع خراسانی، تا: ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۰۷ق؛ محشی با نشانه «من حسین الخراسانی، محمد عفی عنه»؛ تملک: حاجی ... بن خراسانی، ضیاء الدین دری با تاریخ ۱۳۵۵، نسخه از سید عبدالعلی طباطبائی نزد محمد علی بن قاسم عاریه بود؛ ۱۳۰گ، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۶۴۹]

۲۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۷۶ ـ ج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۷ق، به دستور حاجی محمد ابراهیم بن حاجی محمد حسن؛ رثائی که سید محمد زینتی برای مؤلف سروده و تاریخ مرگ او در پایان نسخه؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ، ۲۲سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۸]

۲۵. قم؛ موقوفه میرزا ابوطالب قمی؛ شماره نسخه: ۲۸

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حاج علی قاینی، تا: ۱۲۱۷ق، حسب الامر حاجی کلباسی؛ این نسخه را حاج محمد ابراهیم کلباسی به میرزای قمی اهدا نموده؛ ۹۶گ، ۱۹سطر [جنگ: ۱-۵۰۰]

۲۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۸۲/۲

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد طاهر همدانی، تا: صفر۱۲۲۳ق؛ ۱۰۱گ (۲۱۱پ-۳۱۱پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱-۵۵]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۰۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن محمد علی راهجردی اصلا نمکوری کزازی مسکنا، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۲۳۵ق؛ در پایان نسخه تاریخ وفات مصنف به نظم از سید محمد منسوب به سید رازی؛ مهر: حاجی ملا میرزا محمد نمکوری در ذیحجه ۱۲۴۵ق «عبده میرزا محمد بن محمد علی»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۱۳۷گ (۱پ-۱۳۷پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۱۱۲]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۶۰۳/۱

همان نسخه بالا[مؤید: ۲-۱۱۱]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۶۶

خط: نسخ، کا: محمد بن شیخ عباس، تا: سه‌شنبه ۱۸ ربیع الاول۱۲۳۵ق؛ از روی نسخه محمد بن علی بن حسین بن محمد بن یوسف بن محمد بن حسن بن عبدالله بن کنبار نعیمی بلادی بحرانی در بامداد در روز سه‌شنبه ۱۲۳۱/۵/۱۷ برای شیخ جبر که در پشت آن آمده بود که محمد بن عبدالنبی آن رانادرست یافته بوده و به قیاس آن را تصحیح کرده و حواشی زده بود (به خط خود او در پایان سال ۱۲۱۷ در کربلا) با شعری دربارهتاریخ مرگ مؤلف از سید محمد؛ جلد: تیماج، ۹۹گ، ۲۵سطر(۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۹۴]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۳۰

خط: نستعلیق، کا: رمضانعلی بن عباس کرهرودی، تا: غره رجب۱۲۳۵ق؛ پس از کتاب اشعاری در رثاء مؤلف و اشعاری از سید اسماعیل طباطبائی؛ مهر: «محمد بن محمد حسین» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۸۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۲-۱۹۲]

۳۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۴۵۱

آغاز: بسمله الحدیث و تلمذ علیه و ربانی و قربنی و اوانی و اختضی من بین اقرانی جزاة الله عنی خیر الجزاء ...

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی بن جعفر النددشتی [الندوشنی ؟] یزدی، تا: رمضان۱۲۳۶ق، جا: اصفهان؛ جلد: قهوه‌ای، ۲۰ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲-۶۶۰]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۳۷/۶

خط: نسخ، کا: نعمة الله بن محمد مهدی اصطهباناتی، تا: جمعه ۸ شعبان۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج، ۹۴گ (۱۴۲پ-۲۳۵پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۱۳۰]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۸ معزی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن آخوند ملاابوطالب شوشتری، تا: ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ در روی صفحه بدرقه: «واقع شد عقد جواهر دختر حج نورالله برای محمد پسر حج حسین ... شب دوازدهم رجب سنه ۱۳۰۳ ...»؛ جلد: مقوایی، ۸۶گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹-۶۲]

۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن علی مراد کزازی، تا: ۱۳ ذیحجه۱۲۳۶ق؛ مهر: «جلال الدین الموسوی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۲۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۳-۲۲۴]

۳۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۸۴

آغاز: الی یوم الحساب و حیث ان الولدین الفاضلین الاعزین الکاملین نورین العین و الناظر و بهجتی القلب و الخاطر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد جعفر حسینی اردکانی یزدی، تا: ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۳۷ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛

۹۷گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۱۱۴]

۳۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۹۹

خط: نسخ، کا: میرزا بابا بن ابراهیم، تا: رجب۱۲۳۷ق، که به پسرش ابوتراب داده؛ تملک: علی محمد؛ اهدایی: دکتر عباس گرگانی؛ جلد: مقوا، ۱۵۲گ، ۱۹ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: -۶۴۹]

۳۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد صادق، تا: شعبان۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج،۲۲سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴-۲۱۲۵]

۳۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۱۶۳

خط: نسخ، کا: محمد علی بن منده علی، تا: ۱۲۳۸ق [چند نسخه-ف: -۳۳۵]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۴۰ق، جا: کربلا؛ مصحح، محشی برخی از «عبدالکریم بن ابی طالب ارموی»؛ جلد: تیماج، ۹۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۷]

۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۱۰/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد بن صادق چورسی خویی، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۸۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۴۵]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالغفور محمد باقر قزوینی، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۳۲۱ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰-۳۴۳]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۴-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر دستجردی کزازی، تا: ۱۲۴۲ق؛ بعد از اتمام متن، ابیاتی از سید محمد (از احفاد سید رضی) در تاریخ وفات مصنف شیخ یوسف صاحب حدائق آورده شده است که برخی چنین است: «یا قبر یوسف کیف او عبت العلی ×× و کنت فی جنیک لا یکنف / مذ غبت من بین الانام فکلنا ×× یعقوب حزن غاب عنه یوسف / فغضیت واحد و الزمان فأرخو ×× قرحت قلب الدین بعدک یوسف»؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۷گ، ۲۰سطر،اندازه: ۱۰×۱۵سم[ف:۲۴-۳۳۲] و[مختصر ف: ۷۰۲]

۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۵۰۷/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مازندرانی، تا: ۲۴ صفر۱۲۴۴ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن، ۲۶سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۵سم [ف: ۶-۴۶۲]

۴۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۷۸/۳

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد ابراهیم خوانساری، تا: ۱۲۴۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۳گ، ۳۱ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱-۶۹]

۴۴. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۹۵

انجام: یا قبر یوسف کیف او عیت العلا ×× و کنفت فی جنبیک ما لا یکنف / قامت علیک نوایح من کتبه ×× تشکوا الظلیمة بعده و تاسف / کحدائق العلم التی من زهرها ×× کانت انامل ذی البصایر تقطف / فقضیت واحد ذاالزمان فارخوا ×× قرحت قلب الدین بعدک یوسف. و دفن فی مشهد الکربلاء المعلی عند رجل شهید السعداء (ره)

خط: نسخ، کا: محمد بن میرزا ابی القاسم بن حاجی ملا احمد بن ملاعلی بن ملا دولتعلی بن علی، تا: رجب۱۲۴۹ق، جا: خوی؛ ۱۱۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۳۸۸]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۲/۱ طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن اخند ملا علی ریزی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۰۸ص (۱-۱۰۸) [ف: ۲۲-۳۵۴]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۰۰۴/۱

خط: نستعلیق، کا: فتحعلی بن محمد کریم خان زند، تا: ۱۲۶۱ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۹۵گ (۲پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸-۱۷۶]

۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۱۵

خط: نسخ، کا: ابوالفضل محمد علی بن محمد محسن بیدکلی کاشانی، تا: جمعه ۱۸ صفر۱۲۶۲ق، به دستور میرزا ابو تراب؛ محشی از فرزند مؤلف (که بنا به نوشته آیة الله مرعشی نام وی شیخ حسن می‌باشد)؛ جلد: مقوایی، ۶۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۴۲]

۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و امام السعدا علیه و علی ابنائه علی من لا نبی بعده و آله المیامین و رحمه الله و برکاته ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ جلد: تیماج، ۱۴۶گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۷-۱۷۵]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۳۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال فی الخلاصة و کتاب ... یعقوب بن اسحق السکیت بالسین المهملة و الکاف و الیاء المنقطة تحتها نقتطین ... نوشته نیست

خط: نستعلیق ریز، کا: احمد بن عبدالرزاق حسینی جهانشاهی تبریزی، تا: ۱۲۴۴تا۱۲۶۵ق، جا: یزد و تبریز؛ مصحح، محشی؛ جلد: چرم مذهب، ۶۶گ (۷۲-۱۳۷)، ۲۱-۲سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۰-۴۲۱]

۵۰. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: ۱۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مصحح، مقابله شده به‌وسیله سید احمد صفائی خوانساری در سال ۱۳۲۰؛ قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: -۲۳۵]

۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۸۱/۱-۳۰/۱۶۱

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۹۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۳۲]

۵۲. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه: ۴۶

چاپ سنگی؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم خوانساری، تا: ۱۲۶۹ق؛ ۱۴۵گ، ۱۹سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: -۱۲۹]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی قفطانی، تا: ۱۰ ذیحجه۱۲۶۹ق؛ توسط حسن بن علی قفطانی فرزند کاتب با نسخه مورد اعتماد تصحیح و مقابله شده؛ واقف: عباس فخیمی، آذر ۱۳۶۲؛ جلد: تیماج، ۶۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۲۷-۴۵]

۵۴. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۱-۳۳

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم خوانساری، تا: ۱۲۶۹ق؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده محمد»، «کتابخانه مؤسسه روابط بین الملل»؛ جلد: مقوایی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: -۵۴]

۵۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۳۲۳

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد تقی خوانساری، تا: پنج‌شنبه ۶ ذیحجه ۱۲۷۰ق؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۴۳۱]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۵/۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: حاج محمد کریم بیگدلی، تا: ۱۲۷۰ق؛ پر غلط، مجدول؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۰۶گ (۱پ-۱۰۶ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۲-۲۹۲]

۵۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۲۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** عن ابن شهر آشوب عن ابی القاسم الشحام عن أبی سعید عن ابی یعلی احمد بن المثنی الموصلی

خط: نسخ، کا: امیرمحمد صادق بن امیر شفیع، تا: ۳ شعبان۱۲۷۲ق، جا: خوانسار؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۷۶گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۷]

۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۶۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: میشن، ۸۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۱×۲۱/۶سم [ف: ۱-۴۶۰]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن محمدباقر دهملائی بسطامی، تا: چهارشنبه ۲۵ ذیحجه۱۲۷۲ق؛ مصحح؛ در برگ نخست از ابراهیم بن علی کفعمی، سید حسین رضوی قاینی و محمدکریم بن مهدیقلی تبریزی نام برده شده؛ مهر: کاتب «حسین منی و انا من حسین» (بیضی)؛ جلد: مشمع، ۶۶گ، ۲۴ سطر(۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۴۱-۶۱۵]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۲۶/۲-۶/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۹رجب۱۲۷۵ق؛ مصحح؛ ۶۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۶-۳۴۳۱]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۸۱ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ ۱۲۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲۱-۲۹۱]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۳۹

آغاز: بعد الحمد فیقول الفقیر الی عفو ربه الکریم و المعطش لفیض جوده الجسیم؛ **انجام:** یوسف بن احمد بن ابراهیم الدرازی البحرانی، بتاریخ الیوم الثانی عشر من شهر ربیع المولود من السنة الثانیه و الثمانین بعد المائة و لالف من الهجرة النبویة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ جمادی الاول۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج زرد،۹۶گ،۱۹سطر(۹×۱۳)،اندازه:۱۶×۲۲سم [ف: ۱۶-۴۲۶]

۶۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۸۵۲

خط: نسخ، کا: محمد علی بن میرزا احمد عقدائی اصفهانی، تا: جمادی الثانی۱۲۸۲ق؛ جلد: میشن، ۱۶۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۴۶۰]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۸۵۸

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد خلیل موسوی امامی، تا: چهارشنبه ۲۶ شوال۱۲۸۲ق؛ واقف: مرحوم تنکابنی، مرداد ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۷-۴۴]

۶۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۲۹/۱

خط: نستعلیق، کا: علاءالدین علی بن علی رضا ثقفی، تا: سه‌شنبه ۲۶ جمادی الثانی۱۲۹۳ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «علی بن علاءالدین» (بیضوی)؛ ۱۷۲گ (۸پ-۱۷۹پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۷۷]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۳۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد حسین، تا: ۲۵ محرم ۱۲۹۴ق؛ واقف: حجة الاسلام محمدی گلپایگانی، مهر ۱۳۷۵؛ جلد: تیماج، ۵۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۷-۴۶]

۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر ابن ملا حسین یزدی بصروی، تا: ۱۳۰۱ق، جا: ورامین؛ جلد: تیماج، ۲۵۲گ، ۱۳سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۴-۱۵]

۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۹۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد تقی موسوی، تا: جمادی الثانی۱۳۱۲ق؛ مجدول، مصحح؛ ۱۰۲گ (۱پ-۱۰۲ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۳۷-۵۳۹]

۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۰۶۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، طبق یادداشتی روی برگ اول از ملا احمد نراقی است ولیکن بعضی از آنها به

خط شیخ حسن بحرانی فرزندمؤلف می‌باشد و در حاشیه‌ای درصفحه‌های آخر کتاب تاریخ وفات پدر را نوشته، در چند برگ اول و آخر کتاب چند تاریخ تولدو وفات خاندان نراقی و وقفنامه کتاب به تاریخ سلخ ذیحجه ۱۲۳۵؛ جلد: تیماج، ۷۶گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۳-۲۱۶]

۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۵۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۷سم [ف: ۱۹-۱۹۲]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد بن احمد بن عیسی؛ مهر: محمد باقر بن محمد خونساری «الواثق بالله الصمد محمد باقر بن محمد» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۱۸۴]

۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۸/۲-۷/۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، مذهب، ۱۱۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۳۴۳۲]

۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۹۴۷

آغاز: خاطبه مولانا امیر المؤمنین (ع) بالابیات المشهورة یاحار همدان من یمت یرنی؛ **انجام:** و الحمدلله وحده، صلی الله علی من لایق بعده و علی آله المیامین و رحمة الله و برکاته

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳-۱۱۰۳]

۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی (چهارگوش)؛ واقف: ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی؛ جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۲۱سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۹-۲۵۷]

۷۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۲۶۲/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۷۴]

۷۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۵۴]

۷۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: اصفهان؛ جلد: چرم، ۹۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱-۵۴]

۷۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۲۲۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد جعفر بن محمد رحیم خوانساری لنجانی، بی‌تا، کاتب از حوالی اصفهان؛ پایان مقابله بهرام بن عباس پنجشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۶۷ (۱۲۶۷؟)؛ ۲۵۶ص، ۱۹سطر(۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۸]

● **لؤلؤة البحرین (منتخب) = منتخبة من اللؤلویة فی بیان احوال المشایخ و ضبط کتبهم** / تراجم / عربی

lu’lu’at-ul baḥrayn (mn.) = muntaxabat-un min-al lu’lu’īya fī bayān-i aḥwāl-il mašāyix wa ḍabṭ-i kutubihim

گرگانی قمی، عبدالعظیم بن محمد یوسف

gorgānī qomī, ‘abd-ol-‘azīm ebn-e mohammad yūsof

وابسته به: لؤلؤة البحرین فی الاجازة لقرتی العین؛ بحرانی، یوسف بن احمد (۱۱۰۷-۱۱۸۶)

گزیده‌ای از لؤلؤتی البحرین شیخ یوسف بحرانی.

تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۸۸/۷

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۹ شوال۱۲۵۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۸]

● **اللؤلؤة البهیة** / کلام و اعتقادات / عربی

al-lu’lu’at-ul bahīyya

شریف نائینی، محمد بن محمد هادی، - ۱۳۰۵ قمری

šarīf-e nā‘īnī, mohammad ebn-e mohammad hādī(-1888)

در کلام است در شش «مقصد».

آغاز: بسمله، حمدا علی معرفة الکلام ×× لنعم المهیمن العلام / و اناراجی العلم و الرشاد ×× من ربه محمد بن الهادی / سمیتها اللؤلؤة البهیة ×× موهبة من خالق البریة

انجام: منشائی فی البلد الامین ×× ماوی الصفا مدنیة النائین

[الذریعة ۳۸۰/۱۸]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۳۵۸

آغاز: بسم الله، قال العبد الباس الذلیل المفتقر الی الله؛ **انجام:** ان له صبراً متی تدعه للاهوال ینحزم.

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، بی‌تا؛ ۱۷۸گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [نشریه: ۱۳-۳۹۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۹۲

آغاز و انجام: برابر

۹۲۴ بیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۷۷گ، ۶سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۰/۳سم [ف: ۱-۴۶۱]

● **اللؤلؤة الغالیة فی اسرار الشهادة** / گوناگون / عربی

al-lu’lu’at-ul ġālīya fī asrār-iš šahāda

حسینی قائنی، ابوطالب بن ابی تراب، ۱۲۳۰؟ - ۱۲۹۳ ؟ قمری

hoseynī qā’enī, abū-tāleb ebn-e abī-torāb (1815 - 1876)
تاریخ تألیف: دوشنبه هفته سوم محرم ۱۲۸۹ق
این کتاب مشتمل است برچند لؤلؤ در بیان حفظ مقاصد و ضروریات پنج‌گانه یعنی عقل، دین، نفس، نسب و مال و همچنین علم انبیا و اوصیا بالاخص نبی اکرم و ائمه اطهار علیهم صلوات الله نسبت به کائنات (جوهر، عرض، مجرد، ماده، دنیوی و برزخی، فلسفه نزول بلایا و مصائب بر پیامبران، صلحا و پاکان و واقعه کربلا)و خاتمه در بیان اموری چند از جمله علت شرکت گروهی از بزرگان بنی هاشم در حادثه کربلا و احوال مختار ابوعبیده و بالاخره شرح حال مؤلف و تصدیق اجتهاد و اجازه روایت از شیخ محسن نجفی و دیگران. (براتعلی غلامی مقدم)
آغاز: بسمله.الحمدلله الذی شرح صدورنا بلوامع الاسرار و اشرق افئدتنا بشوارق الانوار ... و بعد، فیقول ... إن جمعاً من أزکیاء الأحباب منذ سنین سألوا منی أن أکتب شیئاً یتعلق بسادات البریة من حیث أسرار البلیة و المصیبة و الشهادة و السعادة ... لؤلؤة فی انه یجب حفظ المقاصد الخمسة التی تسمی بالضروریات الخمس ...
انجام: لیس الامن طوله و فضله و ان کان کل ما اعطی البریة کذالک کما تقدم ... فی کل غدوة و عشیة.
چاپ: مشهد، سنگی، ۱۳۱۸، خشتی
[فهرستواره منزوی ۵۰۲/۹]
شرح و حواشی:
۱- شرح لؤلؤة الغالیه = جامع اسرار شهادت؛ خراسانی قائنی، عبدالواسع بن محمد علی (-۱۳)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمدحسین، تا: چهارشنبه ۲۵ذیحجه۱۲۸۸ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۴-۴۵۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۸۴
آغاز: ان هذا الثالی غایة؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق[رایانه]
۳. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۸۳/۲
خط: نسخ، کا: محمد باقر بیناباجی، تا: با تاریخ ۱۲۸۸ق؛ ۲۴۷گ (۴۹پ-۲۹۵ر)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: -۶۸]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۱۱
خط: نسخ، کا: حسن بن ابراهیم خراشادی، تا: صفر۱۲۸۹ق؛ محشی، در زیر عنوان «تتمه» شرح احوال و آثار مؤلف آمده، با ذکر نام و ستایش «امیر تومان»؛ مهر: علی خراشادی؛ جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۲-۵]
۵. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: ۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لمثلی لیس الا من طوله و فضله و ان کان کل ما اعطی البریة کذلک کما تقدم ثم انی قد فرغت من تسوید ...
خط: نسخ، کا: محمد حسین هردنگی، تا: ۱۳ محرم۱۲۸۹ق؛ نسخه دومی است که به دستور مؤلف نگاشته، مصحح، محشی با عناوین «منه دام ظله»؛ تملک: غلامحسین مقدس بن محمد حسن بن عبدالنعیم زهانی قائنی خراسانی در شوال ۱۳۰۸؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: -۵۱]
۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ولی الله بن محمد شفیع هردنگی، تا: ۲۵ ربیع الاول۱۲۹۰ق؛ محشی به لفظ «منه ظله العالی»؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۳۵۴]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کلما ظهر منه و برز مما ظاهره الشکایة ... الصبر فی التسلیم و الرضا بالبلیة محمول علی إظهار عظم الواقعة و کبر الرزیة مثل حالة ... له حین سروره علی القتلی من طرف عینه و دورها و کمال الحزن و البکاء ...
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۳۱گ، ۲۳سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۹-۳۸۴]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۵۹
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۱۶گ، ۱۶سطر(۱۲×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۷۵۱]

● **اللؤلؤة الفریدة فی شرح القصیدة الحمیریة** / ادبیات / فارسی
al-lu’lu’at-ul farīda fī š.-il qaṣīda-til ḥimyarīyya
شریف حسینی، محمد حسین بن احمد، ق۱۳ قمری
šarīf hoseynī, mohammad hoseyn ebn-e ahmad(- 19c)
وابسته به: القصیدة العینیة الحمیریة؛ سید حمیری، اسماعیل بن محمد (۱۰۵-۱۷۳)
به درخواست: طهماسب میرزا قاجار
تاریخ تألیف: رجب ۱۲۳۷ق
مؤلف قصیده عینیه حمیری را شرح کرده است. ابتدا مقدمه‌ای در بیان معنی شعر عربی و قصیده و تحقیق شعر و احوال قائل قصیده آورده، بعد شروع به شرح کرده و ابیات قصیده را بیت بیت با عنوان «قال السید» آورده، بعد با عنوان «اقول» در چند بیان، بیان صرفی، بیان نحوی، بیان لغوی، بیان ایضاحی، گزارش می‌کند.
آغاز: بسمله. الحمدلله عدد ایاته و اسمائه و زنة ارضه و سمائه ... اما بعد چنین گوید ... محمد حسین بن احمد الشریف الحسینی که از اعظم عبادات ... ذکر مناقب ... علی بن ابی طالب ...

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** مکاننا مع سادتنا و کبرائنا ... و قد فرغ مؤلفه فی شهر رجب سنة ۱۲۳۷، علیه الاف ثناء و تحیة.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۸۹]

۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۱۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مذمت سزاوار اعدایشما است غفرالله له و لنا و جعل علی الحوض موردنا و تحت اللواء.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۳۷؛ تملک: شیخ عبدالله، عاریه میر عبدالشکور ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۰۸؛ جلد: تیماج، ۱۵۰ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۳۳۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۷۳/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۶۳]

۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی اگر بند از بند او جدا کنند دست از مدح شما بر نمی‌دارد چه شما را شناخته و حق شمارا دانسته و یافته که مدح سزاوار شما است و مذمت سزاوار اعداء شما است غفر الله له و لنا ... تمت القصیدة مسمی بلولوة الفریدة لیلة الجمعة سنة ۱۲۳۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۶۸]

● **اللؤلؤة المنضودة فی الصور المرصودة = اللآلی المنضودة** / هیأت، شعر / عربی

al-lu’lu’at-ul manḍūda fi-ṣṣuwar marṣūda = al-la’āli-l manḍūda

موسوی عاملی، حیدر بن علی، ق۱۳ قمری

mūsavī ‘āmelī,heydar ebn-e ‘alī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۱۸۵ق

منظومه‌ای در «۶۶» بیت در صور فلکی است. ضمناً این رساله با نام اللآلی المنضودة نیز آمده است.

آغاز: الحمدلله الذی قد کون ×× للأرض فی الجرباء ما قد بین / من زینة السماء بالکواکب ×× معمورة بقدرة الأعاجب

[أعیان الشیعة ۲۷۳/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۹۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله العز الکرام الخیرة ×× و من بقوله اقتدی و نصره / ما نسم النسیم فی البراری ×× و هاجت الأمواج فی البحاری

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۸۵ق؛ مصحح، محشی با رمز «منه»، با قلم‌خوردگی؛ ۳گ (۱-۳)، ۱۸سطر، اندازه: ۶×۱۶سم [ف: ۳۰-۵۱۷]

● **لؤلؤة المیزان** / منطق / عربی

lu’lu’at-ul mīzān

همدانی، عبدالهادی بن جواد، - ۱۳۳۳ قمری

hamadānī, ‘abd-ol-hādī ebn-e javād(- 1915)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۳۱۶ق

ارجوزه‌ای است درعلم منطق درچند «فصل»: فصول موجود درنسخه: فصل فی تحقیق القضیة المحصوره، فصل فی بیان مواد القضایا، فصل فی انقسامها الی مطلقه وموجهة، فصل فی انقسام الموجهة الی الصادقه والکاذبه باعتبار الجهة ... فصل فی جملة من اقسام الشرطیة واحکامها، فصل فی التناقص، فصل فی العکس المستوی ... فصل فی القیاس، فصل الاستقراء، فصل فی التمثیل، خاتمة فی بیان حقیقة الفن وما یتعلق به.

چاپ: به طبع رسیده است

[الذریعة ۳۸۲/۱۸]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۳۲۰/۱

آغاز: والامتیاز ثابت فی اللاخفة ×× بینهما بالطبع دون السابقة / اذا العناد الطرفین یلزم ×× فی تلک فالوضع هو المحکم / وغیرها حملیة وماحکم ×× علیه بالموضوع فی العرف رسم؛ **انجام:** تم الصلوة والسلام الابدی ×× علی الرسول المصطفی محمد / وآله الغر مصابیح الظلم ×× ومن بهم تمت علی الخلق النعم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ با علامت بلاغ؛ ۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف مخ: ۱-۴۰۵]

● **لؤلؤ التنزیه عن صفة التعطیل و التشبیه** / کلام و اعتقادات / عربی

lu’lu’-ut tanzīh ‘an ṣifat-it ta‘ṭīl wa-t tašbīh

نجار، محمد، ق۱۲ قمری

najjār, mohammad(- 18c)

منظومه‌ای در توحید و صفات الله تعالی منتزع از کتب شعرانی.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۲۶/۹

آغاز: قال الفقیر حامل الأوزار ×× محمد الشهیر بالنجار؛ **انجام:** عد الحصی و الرمل و الرغام ×× فی بدء منظوم و فی ختام

خط: نسخ، کا: طه بن یحیی بن سلیمان بن محمد، تا: ۱۱۹۶ق، جا: دمشق؛ جلد: چرم، ۵گ(۱۶۱پ-۱۶۵پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [مؤید: ۳-۵۶۶]

● **لؤلؤ درج المضامین** /

lo’lo’-e dorj-ol mazāmīn

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹۷/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد شریف، تا: ۱۲۶۱ق؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴-۷۲]

← لؤلؤ درج مضامین ← درج مضامین

● لؤلؤ الزمان فی احوال من ادرکناه من الفضلاء و الادباء و المشایخ الارکان / تراجم / عربی

lu'lu'-uz zamān fī aḥwāl-i man adarknā-hu min-al fuḍalā' wa-l udabā' wa-l mašāyix-ul arkān

امام جمعه خوئی، محمد امین بن یحیی، -۱۳۶۷؟ قمری

emām jom'e xū'ī, mohammad amīn ebn-e yahyā(-1948)

تاریخ تألیف: ۱۳۳۷ق

کتابی است، در تراجم که مؤلف در سال ۱۳۳۷ق آن را به رشته تحریر در آورده است؛ سپس درسال ۱۳۴۷ق مواردی را به آن افزوده است و به نام مرآة الشرق نامیده آن‌گونه که در زندگی نامه خود، نام «لؤلؤة الزمان» را خط زده و به جای آن «مرآة الشرق» نوشته است. کتاب به ترتیب حروف الفبا تنظیم شده و در اسم‌های مرکب، بخش دوم اسم لحاظ شده است و از حرف «آ، تا، ی» را دربر می‌گیرد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۴۶

آغاز: الحمدلله الذی جعل العلماء امناء الائمة الاوصیاء و ورثة الرسل و الانبیاء فجعلهم خلفاء فی الارض بعد الخلفاء ... اما بعد: قال ... ان اشرف العلم انما هو بشرافة موضوعه فاشرف العلم بعد العلمین هو علم الرجال؛ **انجام:** السید الاجل المیرزا یوسف التبریزی کان من اجلة علماء عصره فی آذربایجان ذکره الفاضل الدربندی الملأ آقا فی اکسیر العبادة و المولوی المیرزا محمد علی فی نجوم السماء

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۷ق؛ مصحح، محشی، با قلم‌خوردگی‌های بسیار؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۸گ، ۱۸سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۱-۸۴]

● لؤلؤ الصدف فی تاریخ النجف / تاریخ / فارسی

lo'lo'-es sadaf fī tārīx-en najaf

حسینی اصفهانی، عبدالله بن محسن، ق۱۴ قمری

hoseynī esfahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohsen(- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۶ محرم ۱۳۲۲ق

رساله کوتاهی است درباره تاریخ وجغرافیای شهر نجف اشرف. این رساله فاقد فصول و ابواب بوده و عنوان مطالب آن چنین است: دربدو خلقت نجف اشرف؛ دردفن حضرت آدم و نوح علیهما السلام؛ شرح حال حیره و خورنق؛ شرححال غریین؛ شرح حال دریای نجف و وجه تسمیه نجف به نجف؛ ذکر ادله اثبات قبر امیرالمؤمنین علیه السلام؛ ذکر بدو دفن کردن امیرالمؤمنین درنجف و اختفای آن قبر شریف؛ موضع قبر مغیره بن شعبه؛ تعمیر حضرت صادق قبر شریف را وآمدن هارون به شکار وتعمیر کردن اومرقد مطهر را؛ اذیت کردن منافقین زواران قبرشریف را وقصه او و عباسی؛ تعمیر سیم مرقد شریف و قصه آن؛ اول سور پیدا کردن نجف؛ تعمیر چهارم آن قبر شریف؛ قصیده ابوحجام؛ ... ابن شاهین؛ ... مسجد خضراء وقنات سلطان سنجر؛ دربیان ... و سوختن عمارة حرم شریف؛ درکیفیت بنای شاه عباس قبه و بارگاه را؛ قصه مره بن قیس؛ ... نادرشاه؛ ... قصه اهل سلیمانیه؛ ضریح نقره به امر آقا محمد خان قجر نصب کردن آنرا؛ قصه محاصره و هابی نجف را؛ بنای سورنجف وحفر قنات وتجدید طلای مناره؛ قصه دکرت وثمرت؛ بنای مدرسه معتمد و ابتلای امرحری؛ تجدید طلای مناره وتشرف ناصرالدین شاه به نجف؛ حکایت تعمیر رواق و تجدید ضریح ومعجزه فتح باب؛ قصه نقره کردن درهای حرم و فرش صحن؛ درذکر مساجد نجف؛ درذکر مقابر نجف؛ قصه آقا میرزا مسیح و قتل گریبایدوف؛ قصه شیخ جعفر کبیر با عساکر حله؛ قصه میرزا محمد اخباری؛ قصه شیخ جعفر کبیر با ملا محمد کلیددار؛ قصه میرزای شیرازی با ناصرالدین شاه؛ قصه میرزای شیرازی با اشرار نجف؛ حرکت میرزای شیرازی به سرمن رای؛ قصه دخانیه؛ قصه خروج و طغیان نمودن اهل سرمن رای؛ وفات میرزای مرحوم ونقل ایشان به نجف؛ مقبره هود و صالح علیهما السلام؛ ذکر مدارس نجف؛ ذکر مقبره علامه حلی؛ ذکر مقبره اردبیلی؛ ذکر مقبره شیخ مرتضی انصار ی؛ ذکر حال شیخ حسین نجف؛ ذکر مقبره شیخ حسین کاظمینی؛ مجمل حال سید جواد عاملی وحالات آقا میرزا مسیح طهرانی؛ حالات شیخ محمد حسین اصفهانی؛ مقبره حاجی میرزا حبیب الله رشتی؛ مقبره آقا حاجی سید علی شوشتری وحاجی سید اسدالله اصفهانی؛ احوال شیخ جعفر کبیر ووقایع ثلاثه ایشان؛ احوالات شیخ طوسی ومقبره ایشان؛ احوالات شیخ محمد حسن صاحب جواهر ومقبره ایشان؛ احوالات شیخباقر قزوینی وآقا سید مهدی و مقبره او؛ احوالات سید حسین ترک ومقبره او؛ احوالات شیخ راضی و مقبره او؛ احوالات فاضل ایروانی و مقبره او؛ احوالات میرزای شیرازی و مقبره او.

آغاز: سپاس خارج از وهم و قیاس مر کرد گاری را سزاست که فرحه مراقد انبیاء و اولیاءرا روضة الصفای کروبین گردانید و نسخه ضرایح اتقیا و انور الابصار ملائکه مقربین فرمود ...

چاپ: اصفهانی، ۱۳۷۹ق

[الذریعة ۳۸۲/۱۸ و ۱۰۰/۸ باعنوان درة النجف]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۶۳۰-۲۸/۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مرجو از اخوان مومنین آنکه حین مطالعه مرا بذکر خیر یاد کنند بقلم عفو خود اصلاح فرمایند لسان طعن را کوتاه سازند فان الانسان لا یسلم عن الخطاء والنسیان تم.

خط: نسخ، کا: میرزا محمد تقی استرآبادی نجفی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۶۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۲۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و همچنین در وادی السلام قبور علماء و اکابر و سلاطین و اشراف بسیار است که اگر کسی حالات تاریخچه آنها را جمع کند مجلدات کثیره خواهد گردید و الحمد لله و المنه فارغ شدم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ شوال۱۳۶۴ق؛ ترقیمه: «بر حسب دستور آقا شیخ محمد همدانی استنتاج تاریخ نجف را نموده که در موقع قرائت یادی از کاتب بنماید بتاریخ بیستم شوال المکرم ۱۳۶۴»؛ جلد: مقوایی، ۶۶گ، ۱۵سطر (۱۳/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۳۳-۴۲۶]

● لؤلؤ العبرات / شعر / فارسی

lo'lo'-el 'abarāt

تبریزی، ابوالحسن بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

tabrīzī, abo-ol-hasan ebn-e mohammad ja'far(- 19c)

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۹

آغاز: هذا کتاب لؤلؤ العبرات. بسمله. درستایش جناب باری عز اسمه و منقبت حضرت نبوی و اشارت بمناقب حضرت مرتضوی علیه السلام. بنازم قدرت از آن خالق یکتای بی همتا ×× که در یک کن بیاورد از عدم دنیا و ما فیها؛ **انجام:** در غمش بوالحسن اینک شده گریان بخدا ×× زانکه ریزند سرشک عالم و آدم ز حفاظ ... و ... وای بر احوال آن نار و زنان ×× گشت بر من اینچنین و آنچنان / بوالحسن از گردش گ ردون رنج ×× کی میسر میشود بیرنج گنج

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: چرمی، ۱۱۲گ، ۱۰-۳۰سطردر متن و حاشیه، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۷۶]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۴

آغاز: هو الله تعالی در بیان حقیقت اصول خمس هر آنسری که بفرق سنان نگردد تاج ×× چگونه او ز محبت توان کند معراج / بنازم آن تن سلطان عشق را کز سر ×× درر ز دیده افلاکیان ستاند باج. بسمله. بنام خداوند دانای داور ×× بمینای گردنده آرای اختر / با مرش کند مهر گردون نوردی ×× کشد نقش زرین رخ لاجوردی؛ **انجام:** بجز عشق حسینم کار نبود ×× بخوان از بوالحسن این یادگار است ...

[این نسخه که قریب شانزده سال بعد از کتاب شماره ۲۶۲۹ نوشته شده است تقریباً کلیات دیوان شاعر است] شامل نه فقره مثنوی و قصاید و غزلیات و ترجیعات و ...؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۳ق، جا: استانبول؛ مجدول و مذهب، با سرلوحی زیبا؛ جلد: چرمی، ۲۴۰گ، ۱۸-۱۷سطر [ف: ۳-۱۱۷۷]

● لؤلؤ العبرات / شعر / فارسی

lo'lo'-el 'abarāt

جهاتی، قاضی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

jahātī, qāz ebn-e mohammad ja'far(- 19c)

دیوان اوست در عرفان و منقبت و سوکواری.

[الذریعة ۳۸۴/۱۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۶۹

آغاز: بسمله. مقدمه در بیان شمه ای از احوالات عالم ... ای آنکه ز عین خود نمایی ×× مایی تو بما ولی نمایی / چون بنگرمت بهر مکانی ×× جویم ز مکان نه اندر آنی؛ **انجام:** چه خوش بوده این شاه را لب و دندان ... ×× شماتت از آن گشته ما را هلاکت (تمت الکتاب)

خط: شکسته، نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹ صفر۱۲۸۸ق؛ مجدول؛ جلد: رویه میشن، ۱۵۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۷سم [ف: ۴-۷۱۳]

● اللؤلؤ الغریة فی شرح الکفایة / اصول فقه / عربی

al-lu'lu'-ul ġurrīya fī š.-il kefāya

فاضل قائنی، محمد بن عبدالکریم، - ۱۴۰۵ قمری

fāzel-e qā'enī, mohammad ebn-e 'abd-ol-karīm(- 1985)

وابسته به: کفایة الاصول؛ آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین (۱۲۵۵-۱۳۲۹ق)

دوره کاملی در علم اصول. این شرح مزجی نیست و بحث بر نهج کفایه مرتب شده است، دارای یک «مقدمه» و چند «مقصد» و«خاتمة»، در چهار جلد.

قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی أشرف الأولین

کاتب=مؤلف،تا:۱۳۵۵ق، جا: نجف اشرف [تراثنا: س۱۳ش۴-۱۱۲]

● لؤلؤ القرآن در فواید آیات / علوم قرآن / فارسی

lo'lo'-ol qor'ān dar favāyed-e āyāt

قاری اصفهانی، علی، ق۱۲ قمری

qārī esfahānī, 'alī(- 18c)

رساله کوتاهی است درخواص آیات قرآن که مؤلف به درخواست بعضی از برادران دینی تدوین نموده است. این رساله فاقد فصول وابواب است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۷۰/۲-۲۹/۲۱۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی اشرف المرسلین محمد صلی الله علیه و آله الطاهرین و بعد گوید احقر عبادالله و احوجهم الی رحمة الله الغنی ... که چون بعضی ازبرادران ایمانی؛ **انجام:** مروی است از حضرت امام محمد باقر (ع) که اگر کسی را که رانها ورم کند آب گرم درطشت

کند و درطشت بنشیند
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۶-۳۴۳۰]

● اللؤلؤ المسجور فی معنی لفظ الطهور = تطهیر الطهور من شبهات بعض الجمهور = لامعة السطور فی معنی الطهور / فقه / عربی

al-lu'lu'-ul masjūr fī ma'nā lafẓ-it ṭahūr = taṭhīr-ut ṭahūr min šubahāt-i ba'ḍ-il jumhūr = lāmi'a-tus suṭūr fī ma'na-ṭṭahūr

کاظمی، اسدالله بن اسماعیل، ۱۱۸۶ - ۱۲۳۷ ؟ قمری
kāzemī, asad-ol-lāh ebn-e esmā'īl (1773 - 1822)

تاریخ تألیف: ۲۴ ذیقعده ۱۲۱۶ق

در تفسیر و تحقیق معانی «طهور» در آیه شریفه «و انزلنا من السماء ماءا طهورا» او از کتب معتبر تفسیر و ادب و از آن جمله از تفسیر شهرستانی یاد می‌کند. از دیباجه رساله استفاده می‌شود که نام دیگرش «تطهیر الطهور من شبهات بعض الجمهور» است. در پایان رساله، مؤلف حدیثی از مصباح الشریعه در آداب طهارت آورده است: «و اذ قد انتهی ما اردنا ایراده فی هذه الرساله فلنختمها بما روی فی مصباح الشریعه عن الصادق (ع) انه قال اذا اردت الطهاره ...». درمقدمه آن بیان کرده‌اند که شایسته است این کتاب را «اللؤلؤالمسجور فی معنی الطهور» یا «تطهیر الطهور من شبهات بعض الجمهور» نامید.ازعبارات مقدمه ومطالب رساله معلوم می‌شود که از علماء عامه ابوحنیفه وبعضی از تابعین ایشان قائل‌اند بر این که از لفظ «طهور» مطهریت مفهوم نمی‌گردد ومراد از آن مبالغه در طهارت است ومؤلف، این رساله را در رد بر آنها نگاشته وبه کلمات وعبارات فقها ولغویین عامه وخاصه استشهاد نموده و درحدود ۱۰۰۰ بیت کتابت دارد.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل من السماء ماء طهوراً لیطهر به الناس من الادناس ویزید هم ... و بعد فیقول ... اسدالله بن اسماعیل ... بان تسمی باللؤلؤ المسجور فی معنی الطورا و تطهیر الطهور

انجام: و طهر قلبک بالتقوی و الیقین عند طهارة جوارحک بالماء.و قد وقع الفراغ ... برحمتک یا ارحم الراحمین و اکرم الاکرمین.

[الذریعة ۳۸۴/۱۸]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به آخرین عبارت مصنف که حاکی از سال تألیف است خاتمه یافته، از قرائن معلوم می‌شود که کاتب آن خود مصنف بوده اند ونیز احتمال قوی می‌رود که اولین نسخه بوده باشد؛ واقف: سپهسالار؛ ۲۶ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۶۰۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۳۵۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیکون معناه فرعا للمعنی الوصفی الآتی اخیراً لم یستعمل اللفظ علی هذا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۱-۱۱۳۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد حکیم، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با علامت «منه»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵گ (۲۶۸پ-۲۹۲ر)، ۲۳سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۳۲-۵۹۰]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۰۷/۲-۳۱/۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۳۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۵۷/۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا:ذیقعده۱۲۱۶ق؛ محشی با نشان «منه قدس سره»؛ ۱۷گ (۹۲ر-۱۰۸پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۷-۱۳۱]

۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۴۸
بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق؛ مؤلف در پایان رساله، به خط خود نوشته: این نسخه را آمیرزا احمد نجل مولی محمد کرمانشاهی در ۱۲۲۰ برای خود استکتاب کرده عند تشرفه بالعتبات. [ف: -۲۱۳]

۷. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
آغازو انجام: برابر
بی‌کا، تا: شعبان۱۲۳۵ق [تراثنا: س۲ش۴-۴۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۴
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ متوسط، کا: عبدالحسین بن محمد امین شراره عاملی فتونی، تا: ۱۲۶۲ق؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج، ۴۳۱ص، ۳۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۴-۸۸]

۹. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۶/۱۹
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۳گ (۳۹۲ر-۴۰۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۸۰]

۱۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی قزوینی الاصل، تا: ۱۲۷۱ق؛ واقف: حاج علی اکبر قزوینی، ذیحجه ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵سطر [ف: ۱-۳۱۹]

۱۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷/۱
خط: نسخ، کا: محمد علی قزوینی، تا: ۱۲۷۴ق؛ ۱۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۳-۱]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۸/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی قزوینی، تا: ۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶گ (۱-۱۶)، ۲۵سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۳-۱۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۰/۳-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: ۱۲۸۱ق؛ از روی نسخه خط مؤلف؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۲۲۰ر-۲۴۰پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۵۵]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۳۲۰ق؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ ۳۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۵-۱۰۷]

۱۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۶
آغاز: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: شیخ موسی بن محمد خوانساری، تا: ۲ شعبان۱۳۲۴ق؛ محشی با عبارت «منه ره»، از روی نسخه‌ای که ابن مصنف نوشته بود؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۱۸۶-۲۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱-۱۴۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۰۷/۶
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۳۴۸]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد رضا حسینی علوی خوانساری، تا: یک‌شنبه ۲۲ذیحجه ۱۳۳۰ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۲] و [ف: ۲۱-۱۱۳۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۵۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن حسین بن عبدالرزاق بن اسماعیل بن عباس بن حمزه بحرانی اصفهانی مشهور به کاتب حسینی، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۱۱گ (۱۹۵پ-۲۰۵ر)، ۳۰سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۷-۱۸۸]

۱۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۲۰۲/۳
بی‌کا، بی‌تا [ف: -۲۷۷]

● اللؤلؤ المضیء فی مناقب آل النبی (ص) / فضایل و مناقب / عربی

al-lu'lu'-ul maḍī' fī manāqib-i āl-in nabī

برای: سلطان مظفر ابو نصر حسن بن علی بن عثمان سلطان
مؤلف در این رساله مناقب اهل بیت علیهم السلام را در سه «باب» جمع‌آوری و تدوین نموده است بدین ترتیب: باب ۱. مما ورد فی حقهم من القرآن الکریم الالهی، مؤلف در این باب آیات نازله در شأن اهل بیت علیهم السلام را ذکر و تفسیر آنها را به نقل از مفسران نقل می‌کند، او در این بخش از این تفاسیر و مفسران مطالبی نقل نموده است: تفسیر الکشف و البیان ثعلبی که در اغلب موارد از آن نقل نموده و در برخی موارد از ثعلبی با عنوان «قال الاستاذ» یاد می‌کند، معالم التنزیل، کتاب الفردوس ابن شیرویه دیلمی، ابوالمظفر یوسف بن ابی الفرج عبدالرحمن محمد جوزی، «شیخ الفاضل علی بن الجعد فی تفسیره»، مطالب السؤل قاضی القضات دمشق، نخب المطالب فی مناقب آل ابوطالب، ذوی العقبا فی فضایل ذوی القربی ابن ادریس شافعی، زمخشری، واقدی، واحدی و کواشی؛ باب ۲. مما ورد من الحدیث النبوی مؤلف در این باب روایاتی را از کتاب‌های اهل سنت که درباره فضایل اهل بیت علیهم السلام نقل نموده‌اند ذکر می‌کند؛ باب ۳. مما حصل فی الحیاة و بعد الممات من الکرامات.در این باب مؤلف کرامات و فضایلی از اهل بیت علیهم السلام نقل می‌کند و در آخر این باب منتخبی از کتاب‌های شیعه درباره ائمه علیهم السلام و تعداد آنها، از جمله منتخبی از کتاب اکمال الدین شیخ صدوق درج نموده است.مؤلف در آن روایتی را از ابوالمظفر یوسف بن ابی الفرج عبدالرحمن محمد جوزی (- ۵۹۷ق) نقل می‌کند و گویا خود مؤلف از علمای قرن هشتم یا نهم بوده است.در الذریعه (۳۸۵/۱۸) ذکر شده که میر محمد اشرف در کتاب فضایل السادات که در سال ۱۱۰۳ تألیف نموده، از این کتاب مطالبی را نقل نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۵۵/۲
آغاز: الحمدلله الذی نور قلوب اولیائه بمصابیح المعارف و صور فی الواح فضلهم ... و بعد فانی الفت هذا الکتاب و هو مشتمل علی فضایل آل سیدنا محمد سید الانبیاء و المرسلین صلی الله علیه و علیهم اجمعین و سمیته باللؤلؤ المضی فی مناقب آل النبی علی سبیل الایجاز و الاختصار من غیر تطویل و اکثار لان حصر ذلک یؤدی الی الملال؛ **انجام:** و روی بالبیهقی فی کتاب دلائل النبوة باسناده عن ابن عباس قال قال رسول الله (ص): ان الله خلق الخلایق قسمین فجعلنی فی خیرهما قسما و ذلک قوله تعالی و اصحاب الیمین و اصحاب الشمال فانا من اصحاب الیمین ... فذوالعرش محمود و هذا محمد (ص)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج، ۲۰۹گ (۳پ-۲۱۱پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳۸-۴۸۴]

● اللؤلؤ المضیئة فی العمل بالنسبة الستینیة / ریاضیات / عربی

al-lu'lu'-ul muḍī'a fi-l 'amal-i bi-n-nisbat-is sitīnīyya

ابن عبدالسلام، عبدالعزیز بن عبدالسلام، ۵۷۷-۶۶۰قمری

ebn-e 'abd-os-salām, 'abd-ol-'azīz ebn-e 'abd-os-salām

(1182 - 1262)
گزیده کتاب نزهة الطلاب، در حساب درج و دقائق.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۲۴/۱

آغاز: بسمله. هذه رسالة فی الحساب الفها الشیخ الامام الهمام العلامة فرید و وحید العصر ... عزالدین و الدنیا عبدالعزیز الموقت بالجامع الموید و الازهر بالقاهرة ... قال الحمدلله و صلوات الله علی خیر خلقه محمد اشرف الانبیاء و الخلق اجمعین و بعد فهذه رسالة لطیفة فی حساب الدرج و الدقائق؛ **انجام:** فی البیت المشترک جنس خارج الضرب و هو رتبة المنحط و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ ذیقعده۷۳۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، ۱۵سطر (۸/۵- ۱۰×۱۲- ۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: -۳۱۸]

● **اللؤلؤ المکنون** / منطق، شعر / عربی

al-lu'lu'-ul maknūn

قائم مقام فراهانی، علی اکبر بن علی، ۱۲۶۹-۱۳۲۹ قمری

qā'em maqām-e farāhānī,'alī akbar ebn-e 'alī (1853 - 1911)

به نظم عربی در ۳۰۰ بیت با عنوان غوص، لولوة و در دو صدف است: صدف ۱. التصورات (در چند لولوة)؛ صدف ۲. التصدیقات (در چند لولوة).

آغاز: بسمله. یا من حمدناه علی نواله ×× صل علی محمد و آله / و بعد هذا موجز فی المنطق ×× باللولو المکنون سم و انطق / میراث الاسکندر قد خلفه ×× و الحبر رسطالیس قد الفه / وفقنی الله بنظم دره ×× تاریخ ذااللولوه «غوص بحره»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۰۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** رابعها مؤلف الکتاب ×× لیکن القلب من الطلاب / مثل العلی الاکبر الحسینی ×× مفرغ هذا النظم مثل العین / ثمة برهان ای الطرق الی ال ×× وقوف علی الحق و به العمل / فاحمد الله علی الکمال ×× مصلیا علی النبی و الال. تمت بالخیر سنة ۱۳۱۵ و انا العبد علی اکبر الحسینی الفراهانی ۳۰۰۰ بیت

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۵؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۱-۱۹)، ۱۷ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۳-۳۴۵۹]

● **لؤلؤ مکنون** / حدیث / فارسی

lo'lo'-e maknūn

تاریخ تألیف: ۱۱۹۹ق (= «ختم نصایح»)

هارون الرشید از امام رضا علیه السلام خواسته بود که آنچه از نصایح انبیا و اولیا و حکما به گوش آن جناب رسیده است را مکتوب دارد. رساله حاضر به بیان آن نصایح پرداخته است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۸۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب،۱۷۴گ، ۱۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر قبل از اتمام ختم مطلب حاصل شود

[گنج بخش منزوی ۹۶۸/۲؛ مشترک پاکستان ۲۴۴۰/۴-۲۴۴۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۹۶/۱

آغاز: بهترین در شاهواری که از بحر دل به ساحل زبان بیاید و مطبوع دلها گردد حمد حضرت اوست جل شانه و عظم برهانه؛

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۴۰۷؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بیک کابلی بخاری نژاد، بی‌تا؛ ۴۷ص (۲-۴۸)[عکسی ف: ۶-۱۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۱۴/۱-ف

همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۲۱۰]

● **اللؤلؤ المکنون (الف)** / دعا / فارسی و عربی

al-lu'lu'-ul maknūn

دعاهایی است که مؤلف از کتاب‌های مختلف و اغلب از کتاب‌های جد خود میرداماد و ابن طاووس جمع‌آوری نموده است. او در این کتاب، حدیث معراج، دعای سیفی و برخی حرزهای دیگر را جمع کرده است. در آن چنین آمده: «حدثنی بعض من اقوامی عن اقاربی هم امیر احمد العلوی و امیر الداماد و الشیخ زین الملة و الدین و ابنه و السید محمد صاحب المدارک و الشیخ علی الکرکی و الشیخ عبدالعالی رضوان الله علیهم اجمعین عمن حدثهم قال حدثنی ابوالحسن بن محمد البصری ...». در اول حدیث معراج آورده: «من الادعیة التی ذکرها بعضی اقاربی اعنی منه السید رضی الدین علی بن طاووس ... تولاه جدی القمقام ثالث المعلمین بل اولهما لو کشف الغطاء».از این تعابیر می‌توان یقین نمود که مؤلف کتاب از نوادگان میراحمد عاملی داماد میرداماد بوده است. می‌دانیم که سید احمد را پسری بود به نام میرزا عبدالحسیب (۱۱۲۱ ق) و او دارای سه پسر بوده به نامهای: صدرالدین محمد علوی، میرزا اشرف علوی و میرزا زین العابدین علوی و مؤلف نسخه حاضر باید یکی از این سه نفر باشد.

آغاز: بسمله. انی اجمعت ما وجدت من الاذکار ... مسمیا لها باللولو المکنون. حدثنی بعضی اقوامی هم امیر احمد العلوی و امیر الداماد و الشیخ زین الملة و الدین و البلد و السید محمد صاحب المدارک و الشیخ علی الکرکی و الشیخ عبدالعالی رضوان الله علیهم

ختم را تمام کند تا دوام مطلب به عمل آید و السلام.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول مرصع؛ تملک: علی بن محمد تقی طباطبائی جمعه اول ذیحجه ۱۲۸۶؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد صادق» (مربع)؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۷۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۵-۲۹۷]

● **اللؤلؤ المکنون فی وقت فضیلة الظهرین** / فقه / عربی
al-lu'lu'-ul maknūn fī waqt-i faḍīla-tiz ẓuhriyn
شهدادی، محمد بن ابی الحسن، - ۱۲۷۸ قمری
šahdādī, mohammad ebn-e ab-el-hasan(- 1862)
تاریخ تألیف: ۱۲۶۶ق
در این رساله به بحث و تحقیق درباره وقت فضیلت نماز ظهر و عصر و نافله‌های آنها پرداخته شده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الطاعة ذریعة للبلوغ الی الدرجة العلیا

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا مما لا یکاد یصح فتأمل جداً قد اختمت الرسالة الموسومة باللؤلؤ المکنون.
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد رضا حسینی خوانساری، تا: ۱۳۴۸ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۲] و [ف: ۲۱-۱۱۳۸]

● **اللؤلؤ المنتثر** / فقه، شعر / عربی
al-lu'lu'-ul muntaṯir
شیرازی، محمد حسین بن ابراهیم، ق۱۳ قمری
Šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e ebrāhīm(- 19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۵۲ق
منظومه‌ای است مختصر در فقه با شرح ابیات در اثنای آن از خود ناظم که به نام استادش سید محمد باقر حجة الاسلام شفتی اصفهانی به نظم کشیده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۸
آغاز: الحمدلله العلی العالم ××خالق ما کان من العوالم / فاطر کل ما سواه من عدم ×× معلم آدم ما لم یعلم؛ **انجام:** اذ یغتسل فیه الجنب ماحده الذی لایجوز فکتب لا توضأ من مثل ...
مشتمل بر کتاب طهارت است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی ظاهراً به خط مؤلف، روی برگ اول اجازه اجتهادی است که حجة الاسلام شفتی برای ناظم به تاریخ ۱۲۵۳ نوشته؛ ۲۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۱۲۲]

● **لؤلؤ منثور** / فقه / فارسی
lo'lo'-e mansūr
نیر بروجردی، علی اصغر بن علی اکبر، ۱۲۳۱ - ۱۳۰۰ قمری
nayyer-e borūjerdī, 'alī asqar ebn-e 'alī akbar (1816 - 1883)

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۲۴۰/۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱-۲۵۶]

● **اللؤلؤ النظیم فی روم التعلم و التعلیم** / اخلاق / عربی
al-lu'lu'-ul naẓīm fī ruwm-i ta'allum wa-t ta'līm
انصاری، زکریا بن محمد، ۸۲۶؟ - ۹۲۶ ؟ قمری
ansārī, zakarīyā ebn-e mohammad (1423 - 1520)
در آداب تعلیم و تعلم و وظایف استاد و شاگردش و حصر انواع علوم و شناخت حدود و فواید آنها و آنچه به فراگیری علم متعلق است.
آغاز: الحمدلله الذی شرف من وفقه بالعلم و العمل و زینه بالهدایة ... اما بعد فهذه رسالة مشتملة علی بیان شروط تعلیم العلوم و تعلیمها
چاپ: مطبوعات الموسوعات، ۳۲ص، ۱۳۱۹ق.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۷۸/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** والجسم التعلیمی ولواحقها و اوضاعها و فائدة معرفة کمبة مقادیر الاشیاء وعلم الهیئة
بی‌کا، تا: ۱۱۳۶ق؛ ۴ص (۱۳۵-۱۳۸) [ف: ۱۰-۱۵۴۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷۳/۷
آغاز: برابر
فقط صفحه اول آن آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۴۶پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶-۱۳۰]

● **اللؤلؤ و المرجان** / تراجم / عربی
al-lu'lu'-u wa-l marjān
مراغی، محمد تقی بن محمد علی، ق۱۳ قمری
marāqī, mohammad taq ebn-e mohammad 'alī(- 19c)
اهدا به: محمد شاه قاجار
تاریخ تألیف: ۱۲۵۲ق
سرگذشت و سوانح زندگی خوداو است.
[اعلام الشیعة ۲/۲۲۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۰۶
آغاز: سبحان من حارت لطائف الاوهام فی بیداء کبریائه؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۶۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۲سم [ف: ۱-۴۶۰]

● **اللؤلؤ و المرجان** / اصول فقه / عربی
al-lu'lu'-u wa-l marjān
نوربخشی، محمد حسن بن محمد صالح، ق۱۳ قمری
nūrbaxšī, mohammad hasan ebn-e mohammad sāleh(-19c)
پس از این‌که مؤلف مدتی از درس‌های استادش میرزا ابوالقاسم قمی (صاحب قوانین الاصول) استفاده نمود، بر آن شد که کتابی در اصول بپردازد خالی از حشو و زوائد، و این کتاب را در چند «مقاله» نگاشت.
[الذریعه ۳۸۸/۱۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۰۵۹/۲
مقداری از مباحث الفاظ؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲۵۱گ (۴۷پ–۲۹۷پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۳–۲۱۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۱۷/۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز، ۱۹سطر(۷/۵×۱۳)، قطع: ربعی [ف: ۱۷–۱۰۷]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۶۰
آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... أما بعد فیقول الفقیر الی عفو ربه القدیر الغنی
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد زین الدین، بی‌تا، جا: مکه (در راه ...)، حسب خواهش شیخ حسن بن محمد جعفر طایفی؛ گویا مقداری از آن به‌خط مؤلف می‌باشد، بسیار پراکنده و نامرتب و بعضی از موضوعاتش چند مرتبه نوشته شده است؛ جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲–۳۶۶]

● **لؤلؤ و مرجان در شرایط پله اول و دوم روضه خوانان** / اخلاق / فارسی
lo'lo' va marjān dar šarāyet-e peleh avval va dovvom-e rowze xānān
نوری، حسین بن محمد تقی، ۱۲۵۴ – ۱۳۲۰ قمری
nūrī, hoseyn ebn-e mohammad taqī (1838 - 1902)
به درخواست: مولوی سید محمد مرتضی جونپوری هندی
تاریخ تألیف: ۲۵ ذیقعده ۱۳۱۹ق؛ محل تألیف: نجف اشرف
دستور العملی است از برای اهل منبر و سخنگویان دینی و بیان شرایطی که باید در آنها باشد تا بتوانند نشر دین نمایند و مردم را ارشاد کنند. این کتاب مشتمل است بر یک «مقدمه» و دو «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه: در فضیلت عزاداری برای اهل بیت؛ فصل ۱. اخلاص عمل؛ فصل ۲. صدق اهل منبر؛ خاتمه: در چند فایده.
آغاز: بسمله. ستایش بیرون از اندازه و حساب سزاوار قادریست که از سوزش برق خاطف و ناله رعد قاصف ابر تیره را بگریاند
انجام: تمام شد این رساله شریفه در روز دحو الارض بیست و پنجم ذی القعده یکی از ایام متبرکه که وعده ظهور در آن داده اند از سنه ۱۳۱۹ که در آن جمعه و قربان و نوروز جمع شده در نجف اشرف، حرره العبد المذنب المسیء حسین بن محمد التقی النوری الطبرسی حامداً مصلیاً مستغفراً
چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۳۵۶؛ قم، انتشارات استاد احمد مطهری، ۱۴۲۰ق/۱۳۷۹ش، با تصحیح و تعلیق مصطفی درایتی، رقعی، ۴۰۰ص (با عنوان چشم اندازی به تحریفات عاشورا)؛ تهران، سنگی، ۱۳۲۱ق (افست از روز چاپ بمبئی؛ ۱۳۲۰)، خشتی، ۲۴۳+۱ص؛ هند، لکنو، مطبع تصویر عالم، ۱۳۲۰ق، سنگی، وزیری بزرگ، ۱۶۸ ص، به سعی و اهتمام کارپردازان مطبع تصویر عالم
[ریحانة الادب ۴۴۰/۲؛ مشار عربی ۲۶۸۷؛ فهرستواره منزوی ۵۸۶/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۹ق؛ محشی؛ مهر: «[حاج سید] نصرالله التقوی»؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، ۲۲سطر(۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱–۱۷۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۶۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قامع کفر و نفاق و عدوانرا بخواهند، اللهم عجل فرجه و سهل مخرجه و صل علیه و علی آبائه الغر البررة ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۷۱گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۱–۶۹]

● **اللؤلؤ و المرجان و الفرائد الحسان فی مدائح مولانا الوزیر الأعظم عزالدین آصف خان** /- عربی
al-lu'lu'-u wa-l marjān wa-l farā'id-ul ḥisān fī madā'iḥ-i mawlā-nā al-wazīr-il a'ẓam 'iz-ud-dīn āṣif xān
کنانی، محمد بن محمد
kenānī, mohammad ebn-e mohammad

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰/۷عکسی
آغاز: بسمله. الحمد لله الذی نور مطالع خواطرنا فی افق البلاغة بسجایا آصف الواضحة
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، شماره ۱۷۰۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲ص(۷۲–۸۳)، ۱۷سطر[عکسی ف: ۴–۳۱۵]

● **اللؤلؤ و الیاقوت** /- فارسی و عربی
al-lu'lu'-u wa-l yāqūt
مصباح الهدی، محمد رضا بن عباسعلی، ق۱۴ قمری
mesbāh-ol-hodā, mohammad rezā ben 'abbās'alī(- 20c)
مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۲۳

آغاز: بسمله. فی فضیله القرآن، و العصر از امام سوال کردند؛
انجام: متشابه و مجمل و مفصل و تاویل و ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۶۵ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

● **اللؤلؤیات** / اخلاق / عربی
al-lu'lu'īyyāt
نسفی، ابومکحول بن فضل
nasafī, abū-makhūl ebn-e fazl
اهدا به: علی بن عیسی بن محمد بن محمد نسائی
در مواعظ در چند «باب». در چندین باب که در آغاز آنها «قال ابومطیع» دارد و استادان او از آن بیرون می‌آید. به عربی در عرفان و زهد به روش اخباریان، با شعرهای عربی.
[بروکلمان ذیل ۲۹۳/۱؛ ایاصوفیا ۴۸۰/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۰/۱۱-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۰۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن اسعد بن ابراهیم بن هبة الله بن ابی طالب فرغانی، تا: ۱۵ شعبان۶۱۰ق؛ ۱۰۱گ (۱۶۵-۲۶۵)، ۲۱سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۶]

← اللؤلؤیة ≻ نظم اللآلی فی تجوید کلام الله المتعالی

● **لوئی چهاردهم** / تاریخ / فارسی
lū'ī-ye čāhārdahom
دوما، آلکساندر، ۱۸۰۲ - ۱۸۷۰ میلادی
dūmā, aleksānder (1802 - 1870)
مترجم: محمد طاهر قاجار، ۱۲۵۰ - ۱۳۱۷ قمری
اهداء به: ناصرالدین شاه
تاریخ ترجمه: ۱۳۱۰ق
شرح زندگی لوئی چهاردهم و حوادث ایام سلطنت اوست منتهی به صورت داستان.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۸
آغاز: در عالم چهار قرن بزرگ شمرده اند: اول قرن پریکلس؛
انجام: اما ابداً چون ایندو نمی‌توانست (کتاب اشعار ویرژیل) البته می‌دانید که لکن از اهل کوردو بوده
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۰۲گ، ۳۱سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: ۴-۲۶۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۶
آغاز: فصل بیست و ششم ۱۶۰۲ حد بلوغ شاه - بارونها - حالت مملکت فرانسه؛ **انجام:** (...و حکایاتیست که در ذیل روزنامجات درج می‌نماید)
جلد دوم تاریخ لوئی چهاردهم و قرن اوست که به‌صورت داستان تاریخی تحریر یافته است، مطالب آن از فصل بیست و ششم اصل کتاب شروع می‌شود تا فصل پنجاه و دوم آن می‌آید، از صفحه ۶۳۲ نسخه حاوی ضمیمه‌ای است که در آن محمد طاهر میرزا بعضی از مطالب مهم متن را شرح و توضیح می‌دهد و این ضمیمه تا صفحه ۶۴۶ ادامه دارد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر میرزا، تا: ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۲۲گ، ۲۱سطر (۱۴×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۴-۲۷۴]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۶۳
آغاز: حد بلوغ شاه - بارونها - حالت مملکت فرانسه نسبت به داخل وخارج - مسیو- پرنس دکونده - مازارین - کواجتور- مادموازل - کاردینال داخل فرانسه شد؛ **انجام:** علی الخصوص اخیرا فویلتون شما که دراین باب تحریر فرموده بودید. که مرا نیز یقین شد مثل شما که این محبوس برادر بزرگتر لوی چهاردهم بوده است وغیره. (فویلتون قصه وحکایاتی است که درذیل روزنامجات درج می‌نمایند)
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۲]

● **لواء الهدی فی اللیل و الدجی** / منطق /عربی
liwā'-ul hudā fi-l layl-i wa-d dujā
بهاری، غلام یحیی بن نجم الدین
bahārī, qolām yahyā ebn-e najm-od-dīn
وابسته به: التصور و التصدیق؛ قطب الدین رازی، محمد بن محمد (۶۹۴-۷۶۶)
حاشیه‌ای است که بر رساله تصور و تصدیق قطب الدین رازی نگاشته است.
آغاز: بسمله. یسبح لله ما فی السموات و ما فی الأرض الملک القدوس ... و بعد فیقول العبد الضعیف ... انی کنت قد صرفت حیناً من الدهر فی غوص الفرائد
انجام: المراد به الصورة الحاصلة لإنحصار المطالعة للمعلوم فیه و علی أن ... القسمة حقیقة بحسب الظاهرات أقاویل القوم هی دون هو کما بینته سالفاً فتأمل تمت
چاپ: چاپ شده.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۴۴۱
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۸۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۹۵۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ مصحح در محرم سال ۱۲۰۰ق؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۱۴گ،

۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۸۸]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۶۰
خط: نستعلیق، کا: قادر علی، تا: ۴ صفر۱۲۳۴ق، جا: مدرسه مولوی عبدالعلی صاحب؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۷سطر(۵/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱۷-۲۱]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۰۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد محسن، تا: ۱۲۴۸ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۸۸]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۰۵/۱
آغاز: بسمله الحمد و ما به و علیه و له و منه منه منته علینا و الصلوة و ما به و علیه و له و منه منه رحمته علینا ... قوله یتحقق کل فرد منه بعد تحقق الموصوف ای بعد زمانیته و هی التی تمنع اجتماع العبد؛
انجام: برابر
این نسخه احتمالا کتاب مذکور باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق قندهاری، تا: ۲۸ محرم۱۲۷۰ق، حسب خواهش میان محمد عمر جان صاحب زاده؛ محشی؛ تملک: فضل احمد غجدوانی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۲ص (۱-۱۱۲)، ۱۱-۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۵۰-۱۲]

● لواجب الوجود ارادة / فلسفه / عربی
li-wājib-ul wujūd irāda

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳۳/۱۱
آغاز: بسمله. و صلی الله علی من اوری لقابس قبساً و ازال عن وجوه الحقایق خبلا و لبسا؛ **انجام:** لم یعن بالقصد هذا فهو لفظ لا مفهوم له و لواهب العقل المن و الفضل.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۱گ (۴۹ر-پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۴-۳۲]

● لواجب الوجود قدرة / فلسفه / عربی
li-wājib-ul wujūd qudra

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳۳/۱۲
آغاز: بسمله. و الصلوة علی من هدی الی اعلی الرتب و المنازل ... واجب الوجود له قدرة لاتزید علی ذاته فیقال انه قادر کما یقال انه مرید و برهانه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۳گ(۴۹پ-۵۱پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۴-۳۲]

● اللواحق / حدیث / عربی
al-lawāḥiq

منقول از کتاب جامع الاصول، شامل احادیثی در معانی متفرقه مشترکه و منفرده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۸۶/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶ص (۸۳-۹۸)، ۳۳سطر [سنا: ف: ۲-۲۰۹]

← اللواحق علم المجسطی ≺ شرح المجسطی

● لو ادعی المراة المهر و انکر الزوج / فقه / عربی
lav idd‘a-l mara al-mahr wa ankar-az zawj
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)
رساله کوتاهی است در این که اگر زنی ادعای مهر نموده و همسر وی انکار نماید، حکم آن چیست؟ مرحوم میرزای قمی به بررسی اقوال گوناگون در خصوص این مساله پرداخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۹۰/۲
آغاز: بسمله، لو ادعی المراة المهر و انکر الزوج، فان کان قبل الدخول، فالقول قوله، لاصالة البرائة و عدم تفویت البضع و عدم استلزام العقد المهر؛ **انجام:** و ان ظهر ان الدعوی فی المسمی، فیرجع الی العمل بالروایة و بعدم قول الزوج کما مر.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۹۵ق، جا: قم؛ مصحح؛ ۷گ (۱۰پ-۱۶ر)، ۳۰سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۳۷-۱۹۶]

● لو ارتد رجل ... ثم تولد ولد من عهد اسلامه (رسالة فی ...) / فقه / عربی
law irtadd-a rajul-un ... ṯumm-a tawalad-a walad-un min ‘ahd-il islāmih (r.-un fī ...)
اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی، ق۱۳ قمری
esfarjānī, mohammad rezā ebn-e mohammad ‘alī(- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱۵/۱۱
خط: نسخ، کا: محمد حسن گوگدی، تا: ۱۲۷۰ق؛ ۳گ (۹۹ر-۱۰۱ر)[مختصر ف: -۷۵۴]

● لوازم الانشاء / انشاء / فارسی
lavāzem-ol enšā’
قاری گیلانی، ملامیر، ق۱۱ قمری
qārī gīlānī, mollā-mīr(- 17c)

اهداء به: خان احمد خان (فرمانفرمای گیلان)
تاریخ تألیف: ۷ ذیقعده ۱۰۰۳ق
دستورنامه‌نگاری و قواعد انشاء فارسی با آنچه که نامه‌نگاران را به‌کار آید از واژه‌های فارسی و مثلهای مختلف، دارای دو «فصل»: ۱. در معنی انشاء و آداب آن؛ ۲. در واژه‌هایی که برای منشی لازم است.
[الذریعه ۳۵۶/۱۸]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱
آغاز: گرامی کاین گلشن رعیت پروری و شمن چمن عدالت گستری دوحه روضه جهانبانی شکوفه کشورستانی شمع لکن سخا و کرم جامع مکارم اخلاق و حسن؛ **انجام:** از ذکر و بیان مقدمات و مدعیات دیگر گذشت و از تفکرات لا طائل و تخیلات بی حاصل آسوده گشت
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۷ ذیقعده۱۰۰۳ق، جا: لاهیجان؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۴۹۰گ، ۱۲سطر (۵/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۷×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۲۲
آغاز: بسمله.صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامده معالی اساس زیاده ازانکه اندیشه صحیح فلک پیمای دبیران روشن رای و شیرین ادا متصدی و مباشر شطری از آن تواند بود ... دیباچه این کتاب مزین است باسم ... میرزا محمد شفیع میرزای عالم و عالمیان ... این کتاب مسمی بلوازم الانشا از مؤلفات ... ملا میرقاری گیلانی و این کتاب مفصل است بدو فصل: فصل اول در معنی انشا و آداب طریق این فن زیبا و اسامی الصناع و الحترفة بلسان العرب و ترجمتها بالفارسیة ... فصل دوم در حل معنی بعضی الفاظ و کلمات عربیه ... بدو طریق: اول بطریق اجمال که ترتیب حروف تهجی مرعی نباشد ...؛ دویم بسیل تفصیل که حروف تهجی مرعی افتد و در ذیل این برخی از لغات و الفاظ فارسیه قدیمه نیز ذکر پزیر می‌گرددپ؛ **انجام:** بابالهاء مهع الکاف من المصادر هتک یرده دریدن هلک و هلوک
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۳۳گ، ۱۸سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۰-۱۵۹۷]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۵۷۸/۱
آغاز: ... ساق هذا الشاعر الجبن الی من قلبه قاس، سار فی القوم فالهم علینا جبل راس؛ **انجام:** محمد شفیع صان الله تعالی ارکان بقائه ودولته من الانهدام وحفظ بنیان قواعداعمار سایر المخادیم وسعاداتهم لمس النقصان والانعدام والسلام علی من تابع الهدی من الانام.
خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن رجب، تا: ربیع الاول۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۷گ (۱-۳۷)، ۱۹سطر (۹×۲۲)، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۲-۴۸۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۶/۲
آغاز: صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامد معالی اساس زیاده از آنکه اندیشه صحیح فلک پیمای دبیران روشن رای؛ **انجام:** مثال پس از نوروز سلطانی پدید آید زمستانی زمستانی پدید آید پس از نوروز سلطانی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۶۵گ (۲۹پ-۲۹۳پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵-۱۲۳]

● لوازم الدین / کلام و اعتقادات / فارسی

lavāzem-od dīn

عزلتی خلخالی، ادهم، - ۱۰۵۲ قمری

ʻozlatī xalxālī, adham(- 1643)

وابسته به: الباب الحادی عشر = باب حادی عشر؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶)
تاریخ تألیف: ۱۳۰۷ق؛ محل تألیف: تبریز
ترجمه و تفسیر و شرح روانی بر باب حادیعشر علامه حلی است و در ابتدا به مسئله کفایت و عدم کفایت ظن در اصول دین نیز پرداخته است.
آغاز: ثنا و ستایش واجب الوجودی را لایق وسزاوار است که عدم سابق و لاحق را به ذات مقدس سرمدی او راه نیست سوی هستی منزه او چنانکه باید و شاید از آئینه وجود ...
انجام: پس وجوب او نقلی بود چنانکه حق تعالی فرموده و لتکن منکم ... یعنی امر کنید یکدیگر را به نیکی و نهی کنید یکدیگر را از راه بدی و الله اعلم بالصواب.
چاپ: به کوشش عبدالله نورانی، مقالات و بررسی ها، ش ۵۹-۶۰ (۱۳۷۵): ۱۲۹-۱۵۸.
[فهرستواره منزوی ۵۰۰/۹]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲/۱۶۲-۲۲۷۲/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۶۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و دعای ایشان هرگز مستجاب نگردد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۴گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۴-۲۳۲]

● لواقح الانوار فی طبقات سادة الاخیار / رجال، تراجم / عربی

lawāqiḥ-ul anwār fī ṭabaqāt-i sādat-il axyār

شعرانی، عبدالوهاب بن احمد، ۸۹۸ - ۹۷۳ قمری

šaʻrānī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e ahmad (1493 - 1566)

تاریخ تألیف: ۹۵۲ق-۹۶۱ق

مناقب و شرح حال ۴۲۲ نفر از عرفا و صوفیه عصر پیامبر (ص) را تا زمان خود با ذکر برخی از گفته‌های آنان که بیانگر طریقت و مقامات آنان می‌باشد آورده است. او در مقدمه می‌نویسد: «شیوه تصوف مطابق با دستورات قرآن و سنت پیامبر اکرم است». شمار آنان از صحابه ۲۴، از تابعین ۹۵، از زنان ۱۷، از مشایخ ۲۰۰ و از مشایخ عصر مؤلف ۸۶ نفر می‌باشند. نویسنده آن را در پانزدهم رجب ۹۵۲ به پایان رسانده است و در ذیل کتاب به بیوگرافی گروهی از اقطاب مصر که همزمان با مؤلف بوده‌اند، پرداخته و در سال ۹۶۱ به اتمام رسانده است. این کتاب که به طبقات شعرانی معروف است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلع علی اولیائه خلع انعامه فهم بذلک له حامدون و اختصهم بمحبته و اقامهم فی خدمته

چاپ: قاهره، مکتبة الآداب، تحقیق عبدالرحمن حسن محمود ۱۴۱۴ ق

[التاریخ و التراجم ص ۳۴۲-۳۴۴؛ بروکلمان ۴۶۶/۲؛ آربری ۳۸۶؛ چلبی ۳۶۴/۲؛ الاوقاف العامة موصل ۱۴۳/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۲۲

آغاز: ... امه لا یرفع صوته اجلالا لها، و کان کریما جدا فحبس مرة فی دین فقال له السبحان امض الی بیتک و تعالی آخر النهار، فقال لا اعینک علی خیانة امانتک ... و منهم ثابت بن اسلم البنانی رضی الله عنه؛ **انجام:** الامام محمد الملقب بفقیه الحرم، کان اماما عالما عاملا و کان من [ورده] کل یومستة الف مرة قل هو الله احد و هو الشیخ ابی اسحاق الشیرازی ...

نسخه موجود، با قسمت‌هایی از ترجمه محمد بن سیرین آغاز شده و با مقداری از ترجمه امام محمد، ملقب به فقیه الحرم، به پایان رسیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: مشمع، ۱۸۰گ، ۲۷سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۴۰-۳۹۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان رضی الله عنه یقول علوم هذه الطایفة علوم تحقیق و علوم التحقیق لا تحتملها عقول عامة.

نیمه اول کتاب است و ادامه آن در شماره ۲۸۴۶۳ می‌آید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۱؛ افتادگی: انجام؛ حاشیه‌های نسخه از محمد بن رستم معتمد خان صاحب مفاتیح النجاة فی مناقب آل عبا است با مهر: «الملک الله ۱۲۵۷» (هشت گوش)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۴گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۷] و [ف: ۲۷-۲۳۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۴۶۳

آغاز: عامة الخلق و کذلک شیخه ابوالحسن رضی الله عنه لم یضع شیئاً و الله اعلم؛ **انجام:** فعلیکم ایها الاخوان الاقتداء فی مثل ذلک اکراما للخلق من حیث کونهم عبیداً لله و من امة محمد صلی الله علیه و سلم و لم اجد احداً سبقنی الی نحو ذلک فالحمدلله رب العالمین.

ادامه نسخه ۲۸۶۰۲ است و برگشماری آن هم در ادامه آن نسخه است؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن احمد بن علی بن موسی دمیری شافعی، تا: محرم۱۰۱۷ق؛ افتادگی: اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸۰گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۲۳۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلیکم ایها الاخوان الاقتداء فی مثل ذلک اکراما للخلق من حیث کونهم عبیداً لله و من امة محمد صلی الله علیه و سلم و لم اجد احداً سبقنی الی نحو ذلک فالحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، کا: یوسف بن احمد بن علی بن موسی البناء الدمیری شافعی، تا: محرم۱۰۱۷ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب، مجدول؛ تملک: زین الدین احمد مشتهر به محمد محسن بن فخرالدین احمدخان بهادر؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ جلد: گالینگور، ۳۴۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۵] و [ف: ۲۷-۲۳۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلیکم ایها الاخوان الاقتداء فی مثل ذلک اکراما للخلق من حیث کونهم عبیداً لله و من امة محمد صلی الله علیه و سلم و لم اجد احداً سبقنی الی نحو ذلک فالحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، کا: یوسف بن محمد البناء مقری دمیری، تا: ۱ رجب۱۰۲۴ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب گنبدی؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: مقوا، ۲۴۰گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۷] و [ف: ۲۷-۲۳۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الامام الرافعی و الامام النووی فاکتفینا بشهرتهم بذلک رضی الله عنهم اجمعین

خط: نسخ، کا: حسن بن حسین، تا: دوشنبه ۴ذیحجه ۱۲۳۵ق؛ تملک: محمد بن عبدالله الحواط به تاریخ ۱۵رمضان ۱۳۳۵، محمد امین بن محمد اسعد العینتابی به تاریخ ۱۲۶۰، عبدالسلام بن مصطفی زیلوی به تاریخ ۱۲۹۴، علی بن محمد صنع الله خالدی قدسی به تاریخ ۲۱ محرم ۱۲۳۶؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۹گ، ۳۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۴۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولم اجد احدا سبقنی الی نحو ذلک ... تسلیما کثیرا

خط: نسخ ترکی، کا: اسماعیل بن جمال الدین، تا: ۱۲۴۴ق، به امر محمود باشاه حاکم بابان؛ مصحح؛ تملک: فرهاد میرزا در ۲۵ ربیع الاول سال ۱۲۸۶ق؛ یادداشت‌هایی از عباسقلی سپهر کاشانی از جمله خرید این نسخه روز پنج‌شنبه هشتم شعبان ۱۳۲۴ق در دارالخلافه طهران از آقا میرزابادی کتابفروش طهرانی؛ جلد:

تیماج، ۳۶۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲۷/۲-۴۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۰۶

خط: نسخ، کا: بلشه کاظمی، عبدالمجید بن عبدالله، تا: ۲۱ ربیع الثانی ۱۳۳۰ق، به دستور الیس؛ از روی نسخه کتابخانه عمومی لندن؛ جلد: گالینگور، ۷۲گ، ۲۰سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۵-۴۱۹۹]

← لوامع ← سراج المنیر
← لوامع ← دیوان کرهرودی

● **اللوامع** / فقه / عربی

lawāmiʻ

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، ۷۵۷؟ - ۸۴۱ قمری

ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357-1438)

کتابی است حاوی فواید متفرقه در فقه: از توضیح کلمات فقها و بیان فروع و غیرها که در عنوان «لمعه» معنون داشته است.این فواید، متفرق بوده و یکی از شاگردان ابن فهد [گمان می‌رود جامع این فواید، شاگردش شیخ زین الدین علی بن فضل بن هیکل حلی باشد] آن را جمع و مصدر به دیباچه و مرتب بر نه «باب» نموده است: باب ۱. در طهارت؛ ...«باب»۹ در قضاء.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی طهر انبیائه بماعین عظیمه و نزه اولیاء عن القلوب بمیم معصیه احمده علی ماشرفنا ... و بعد فلما کان شیخنا الامام جمال الدین احمد بن فهد اعلاالله شانه و رفع فی الدارین مکانه قد افاد من المسائل العلمیة مالایوجد فی دفتر و لا کتاب و لافصل

[الذریعه ۱۸: ۳۵۸]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهان قبیله بالشام من خوشب من یزید قتل بصفین مع معاویه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** منهم خویشب بن یزید قتل بصفین مع معاویة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ جلد: تیماج، ۷۰ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲۱-۱۱۳۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۵۶۶/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** سحب بن یعرب بن قحطان بن از فحشد بن سام بن نوح ... قبیلة بالشام منهم حوشب بن یزید قبل مع معاویه.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲گ (۱۰۴پ-۱۱۵ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۶۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** منهم خویشب بن یزید قتل بصفین مع معاویة.

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن احمد بن جعفر احسایی، تا: ۹۶۹ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ جلد: میشن، ۸۲ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۱-۱۱۳۵]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۲۲/۴

از باب ۱ در طهارت تا باب ۱۹ در قضاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن [ف: ۵-۳۴۷]

۶. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۳۱۱/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۷۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۳سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱سم [تراثنا: س۶ش۴-۹۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۵۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع معاویة علیه اللعنة و الهاویة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ جلد: مقوا، ۴۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۰-۴۱۶]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۵۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** منهم خویشب بن یزید قتل بصفین مع معاویة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ جلد: مقوا، ۴۱گ، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۵-۵۹۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۸/۹-طباطبائی

آغاز: ... فی اللوامع لابن فهد الحلی قال و حکم النفساء کالحائض فی کل الاحکام ... و تفارقها فی مواضع ...

نسخه حاضر گزیده کوتاهی است از آن که در این جنگ مندرج گردیده؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: سید محمد صادق طباطبائی؛ جلد: تیماج، ۲ص (۵۴-۵۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳-۲۷۰]

● **لوامع الاجتهاد فی مسائل شرائع الائمة الأطهار** / فقه / عربی

lawāmiʻ-ul al-ijtihād fī masā'il-i šarā'iʻ-il a'imma-til 'aṭhār

احمد بن ملا ولی محمد

ahmad ben mollā valī mohammad

فقهی است استدلالی از یکی از علماء متأخر، از ریاض و کشف اللثام نقل می‌نماید و در کتب تراجم نامی از مؤلف پیدا نشد و طبق اظهارش در احادیث و مناقب و فضائل ائمه علیهم السلام تألیفاتی دارد.در آغاز کتاب می‌گوید: که بر آن شدم که در فقه کتابی تألیف کنم و بلافاصلهشروع به کتاب نکاح نموده است.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۳۲۴

آغاز: ... الصلاة و السلام علی باعث خلق الممکنات و فیاض الموجودات بفیض المبدء؛ **انجام:** المقصد الثالث: هل یجوز سماع صوت الاجنبیة ام لا ؟ قیل: نعم و قیل: لا

در مبحث نکاح است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛

افتادگی: انجام؛ مسوده می‌باشد؛ در برگی الحاقی به آخر نسخه درباره کتب مشهور امامیه و اعتماد بر آنها مطالبی از کتاب مستقصی مرحوم میر حسینا نقل می‌نماید و در مجلس مرحوم سید محمد مهدی برادر دیگر میر حسینا که جماعتی از طلاب و اهل فضل بوده‌اند انتساب کتابهای مهم شیعه به مؤلفین آنها ذکر شده احتمالاً برگ اخیر به خط یکی از احفاد میر حسین بن محمد ابراهیم قزوینی حسینی است؛ ۱۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲-۴۱۰]

← لوامع الاحکام ← لوامع النکات الحاوی لما افاده شیخنا الانصاری فی المباحث الفقهیة من الافادات

● لوامع الاحکام فی الحلال و الحرام / فقه / فارسی

lavāme'-ol ahkām fe-l halāl va-l harām

فقه فتوایی است از کتاب طهارت مشتمل بر فصول، و تنظیم شده برای عمل مقلدین، و گاهی در بعض از فروع اشاره به ادله یا اقوال شده، و در این نسخه فقط کتاب طهارت و صلاة آمده است. در این کتاب به «بحر المغفره» جدش ارجاع داده که در ادعیه و اعمال سال است، و گویا همان است که در الذریعه (۴۸/۳) از سید امیر رضا بن محمد قاسم حسینی قزوینی معاصر علامه مجلسی دانسته شده و گوید نسخه آن نزد نوه‌اش سید محمد تقی معروف به سید آقا قزوینی در قزوین موجود است.

آغاز: الحمدلله ذی الجلال و الاکرام و الصلاة علی النبی المبعوث بالحلال و الحرام ... پس این جمله ایست از مسائل دین مبین

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس فرمود خداوند عزوجل مگر کسی که مکروه شود و دل او بایمان آرام گرفته باشد.

خط: نستعلیق، کا: رضا بن کاظم حسینی قزوینی، تا: رجب ۱۲۴۱ق؛ ۱۴۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۵-۱۲۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** خداوند عزوجل مگر کسی که مکره شود و دل او بایمان آرام گرفته باشد و قد فرغت.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ واقف: محمد باقر سروقد رضوی؛ جلد: تیماج[رایانه]

● لوامع الاحکام فی فقه شریعة الاسلام / فقه / عربی

lawāmi'-ul aḥkām fī feqh-i šarī'at-il islām

نراقی، مهدی بن ابی ذر، ۱۱۲۸ - ۱۲۰۹ قمری

narāqī, mahdī ebn-e abī-zar (1716 - 1795)

کتابی مبسوط واستدلالی درفقه امامیه‌درمجلداتی که به نهج وسیاق «الذکری» شهید اول(-۷۶۶ق) تألیف شده است، فرزند مؤلف «احمد بن مهدی نراقی» (۱۲۴۵ ق) مباحث و مسائلی را از این کتاب در آثار خود از جمله «مستند الشیعه»، «العوائد» و «الجواهر» نقل نموده است.

آغاز: بعد الحمد لشارع الشرایع و الاحکام و واضع قواعد الحل و الحرام و الصلاة علی نبینا سید الأنام و عترته الغر الأماجد الکرام ... یقول الاحقر مهدی ... انی ممتثل ما امرت به من تحریر الاحکام الشرعیة ...

[الذریعة ۳۵۸/۱۸؛ ریحانه الادب ۱۶۵/۶؛ بروکلمان، ذیل ۸۲۴/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۷۲

آغاز کتاب تا پایان احکام وضو؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: محمد موسوی کاشانی (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۹۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۹-۶۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۱۴۴

احکام غسل جنابت است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۱۴گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۸-۲۸۹]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۲۵

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف. از آغاز کتاب الطهارة تا کتاب الصلاة بحث مبطون را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با امضای بلاغ؛ تملک: سید جعفر بن محمد آل بحرالعلوم طباطبائی، شیخ علی کاشف الغطاء به سال ۱۳۶۹؛ ۵۹۰ص[عکسی ف: ۷-۱۱۸]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۱۵-۳۱/۹۵

آغاز: الظاهر عدم الفرق بین فضل الوضوءو الغسل وفاقاً للعلامة والمعالم ... بحث حکم الماء النجس و المشتبه فصل یحرم شرب النجس اختیاراً کعدمه؛ **انجام:** تتمیم المتمکن من ضبط الاحداث الثلاثة مع التضربه کغیر المتمکن منه فالتفصیل المذکور یجری فیه ... وتفصیل الحکم بعد الاحاطة بما ذکر ظاهر

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با خط خوردگی، با علامت بلاغ؛ تملک: احمد بن مرتضی حسینی؛ جلد: مقوایی، ۲۴۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۵عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** تتمیم، التمکن من ضبط الاحداث الثلثة مع التضرر به کغیر المتمکن منه ... بها ذکر ظاهر، تم.

از اول کتاب، تا پایان فصل مبطون از کتاب طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، مصحح، محشی، مهر: محمد الموسوی «الراجی محمد بنصر الله الموسوی» (بیضوی)؛ ۱۹۹گ، ۲۵سطر [عکسی ف: ۲-۳۰۰]

۶. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۱۲۴

از آغاز کتاب تا پایان احکام وضو؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ مهر: نصرالله بن ابی القاسم کاشانی به سال ۱۲۴۰ «عبده

نصرالله بن ابی القاسم» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: -۱۰۷]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۶۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع الاختلاف فی الحال الوقت او الاتحاد فیها او الاختلاف فی احدهما و الاتحاد فی الاخر و تفصیل الحکم بعد الاحاطة بما ذکر ظاهرا.

کتاب طهارت؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین حسینی کاشانی، تا: ۱۲۰۲ق؛ مصحح؛ در منزل مؤلف مقابله شده، مهر: رضا موسوی زنجانی؛ جلد: تیماج، ۲۱۲گ، ۱۵ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱۹-۳۳۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۸

آغاز: خلافا للصدوق و بعض الثلاثه لنا نقد الاجماع من المرتضی؛ **انجام:** القرح و الکسر و الثانی ... او بمرض اخر خلاف التحقیق تم کتاب الطهارة من لوامع الاحکام ... سنه ۱۲۰۳ ق.

طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا[رایانه]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۵۰

از غسل جنابت تا پایان کتاب طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۹ رمضان۱۲۰۶ق؛ مهر: احمد بن محمد مهدی نراقی (فرزند مؤلف)، کتابخانه سید علی مولانا، «محمد بن عبدالکریم الموسوی» (بیضوی)؛ تملک: حسین بن عبدالغنی حسینی؛ جلد: تیماج، ۲۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۱-۳۰۸]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۵۳

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف. جلد دوم و از بحث غسل الجنابة تا پایان کتاب الطهارة و چنانکه در این نسخه آمده در شعبان ۱۲۰۳ تألیف آن پایان یافته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۰۷ق؛ مصحح؛ تملک: جعفر بن محمد آل بحرالعلوم طباطبائی به سال ۱۳۲۱، علی کاشف الغطاء، ۳۷۸ص[عکسی ف: ۷-۱۵۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یخصص الأول بالعضو الکامل أو الجرح و القرح و الکسر و الثانی ببعضه أو بمرض آخر خلاف التحقیق.

کتاب طهارت تا مبحث تیمم؛ خط: نسخ، کا: مهدی فرزند حاج محمد حسین فرزند حاج ابوطالب، کاشانی آرانی، تا: پنج‌شنبه ۲۳ شعبان۱۲۴۵ق؛ مصحح؛ مهر: مهدی بن إسمعیل بن لطفعلی بن احمد تبریزی در ذیقعده ۱۳۲۸ «الواثق بالله الغنی عبده مهدی بن اسمعیل»(مربع)؛ جلد: ساغری، ۲۱۰گ، ۳۰سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۹-۵۹]

۱۲. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** والکلام هنا فی صورة تعذر الجبیرة اوالمسح ولو علی الخرقة فاختلف الموضوع فی المسألتین و یخصص الاول بالعضو الکامل او الجرح والقرح والکسر والشانی ببعضه او بمرض آخر خلاف التحقیق تمت.

از ابتدای طهارت تا بحث تیمم؛ خط: نسخ، کا: احمدبن محمدباقر حسینی شیرازی آرانی، تا: ۹ ربیع الثانی۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۸گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف مخ: -۱۳۰]

۱۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** والفروض فیها امکان السمح علیها والکلام هنا فی صورة تعذر الجبیرة اوالمسح ولو علی الخرقة فاختلف الموضوع فی المسألتین و یخصص الاول بالعفو الکامل اوالجرح والفرج والکسر والثانی یبعضه او بمرض آخر خلاف التحقیق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۹۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف مخ]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۰۴۳

قطعه‌ای از آغاز کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه شیخ ابوالفضل طهرانی؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۳-۲۰۲]

۱۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۱۰۶

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۱]

● لوامع الاذکار / دعا / عربی

lawāmi'-ul aḏkār

طباطبائی، محمد قاسم بن محمد مهدی، ق۱۲ قمری

tabātabā'ī,mohammad qāsem ebn-e mohammad mehdī(- 18c)

کتابی است بر چهارده«لمعه» در اذکار و اوراد مرویه از طرق اهل بیت پیامبر(ص)است.وی سبب تألیف را این گونه ذکر می‌کند: «چون دیدم جمعی از برادران دینی به اورادی که از طریق اهل ضلال وارد شده مشغول شده‌اند بر آن شدم تا اذکاری که از طریق اهل بیت جمع‌آوری نموده تا مؤمنین بدان مشغول باشند». نشانی از این رساله و مؤلف آن در منابع موجود به دست نیامد، لذا نسخه حاضر نفیس و قابل تصحیح و چاپ است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۵۸۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل الذکر شرفاً للذاکرین؛ **انجام:** یا صاحب ادرکنی هذا ما ارادناه لمن ... من اذکار لامعه و اوراد جامعة و قد وفینا بما شرطنا نسأل الله تعالی ان یوفقنا للعمل بذلک خالصاً لوجهه ... و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب و هو حسبی و نعم الحسیب ... سنه۱۱۸۹

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۸۹ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۲؛ جلد: میشن زرد اخرا، ۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۶-۳۷۴]

● لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = شرح مطالع / منطق / عربی

lawāmi‘-ul asrār fī š.-i maṭāli‘-il anwār = š.-i maṭāli‘

قطب الدین رازی، محمد بن محمد، ۶۹۴ – ۷۶۶ قمری

qotb-od-dīn-e rāzī, mohammad ebn-e mohammad (1295 - 1365)

وابسته به: مطالع الانوار؛ سراج الدین ارموی، محمود بن ابی بکر (۵۹۴–۶۸۲)

اهدا به: غیاث الدین وزیر

تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۱۰ جمادی الاول ۷۲۸ق؛ محل تألیف: تبریز مدرسه قازانیه

شرح معروف و مهمی است بر بخش منطق کتاب «مطالع الانوار» قاضی سراج الدین ارموی با عناوین «قوله، اقول». در متن و شرح از سخنان صاحب الکشف (خونجی) و امام رازی و کشی بارها آمده و خرده‌گیری شده است و گفته‌های دیگر متأخران هم در این کتاب هست. رازی در آن از آراء شیخ رئیس در برابر اعتراضات متاخران جانبداری نموده است. این شرح علاوه بر توضیح مطالب متن و نقل اقوال دانشمندان به رد و ایراد نیز می‌پردازد. چنان‌که در مقدمه آمده است: «فاخذت فی شرح له کشف عن وجوه فوایده نقابها و ذلل من مسالک شعابه صعابها و الم اقتصر علی حل تراکیبه و الافصاح عن نکت اسالیبه بل حققت ایضا قواعد الفن و بینت مقاصد القوم و بالغت فی نقد الکلام و ایراد ما سنح لی من الرد و القبول و النقض و الابرام».

آغاز: الحمدلله فیاض ذوارف العوارف و ملهم حقائق المعارف، واهب حیاة العالمین و رافع درجات العالمین

انجام: فکل میسر لما خلق له و لتقتع بهذا القدر من الکلام حامدین لله علی الاتمام موجهین الی حضرة النبوة افض السلام و السلام علی من اتبع الهدی

چاپ: مشار عربی، ص۷۷۱؛ تهران، سنگی، ۱۲۷۴ق، وزیری؛ ۱۲۹۴ق، وزیری، ۳۳۷ص

[الذریعة ۳۵۹/۱۸ و ۳۵۸و ۱۳۲/۶–۱۳۵ و ۶۹/۱۴؛ معجم المطبوعات ۹۱۹؛ کشف الظنون ۱۷۱۵/۲؛ دنا ۱۰۸۸/۸–۱۰۹۳ (۱۷۰ نسخه)؛ الاوقاف العامة موصل ۱۳۶/۴ و ۱۳۷]

شرح و حواشی:

۱- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة شرح المطالع = الرسالة الجلالیة؛ حسینی، علی بن حسین (–۹)

۲- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ قره داود شیروانی (–۹)

۳- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ قاضی زاده رومی، موسی بن محمود (–۸۱۵)

۴- الفیاضیة = رسالة الفیاض فی شرح خطبة حاشیة لوامع الاسرار = رسالة فی معنی الفیاض = الفوائد المنطقیة = حاشیة خطبة حاشیة لوامع الاسرار؛ قاضی زاده رومی، موسی بن محمود (–۸۱۵)

۵- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة شرح المطالع = الحاشیة علی شرح المطالع القطبیة؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰–۸۱۶)

۶- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ آیدینی، خضر بن علی (–۸۲۰)

۷- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار ؛ آیدینی، خضر بن علی (–۸۲۰)

۸- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ جرجانی، محمد بن علی (–۸۳۸)

۹- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ میرک بخاری، محمد بن مبارکشاه (–۷۴۰)

۱۰- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ حسینی، فتح الله بن حبیب الله (–۱۰)

۱۱- تحقیق معنی نفس الامر (رسالة فی ...)؛ مشکک رستمداری، محمد بن علی (–۱۰)

۱۲- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ مشکک رستمداری، محمد بن علی (–۱۰)

۱۳- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ میرنعمت قمی (–۱۰)

۱۴- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ طبیب، درویش علی (–۱۰)

۱۵- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ شریف استرآبادی، علی بن علی (–۱۰)

۱۶- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ حنفی تبریزی، شمس الدین محمد (–۱۰)

۱۷- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة الجدید علی حاشیة الجرجانی علی شرح مطالع الانوار؛ دشتکی شیرازی، میر صدرالدین محمد (۸۲۸–۹۰۳)

۱۸- الحاشیة علی خطبة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة علی لفظة «الفیاض» فی اول شرح المطالع = رسالة الفیاض = حاشیة الفیاض؛ بقال، شرف الدین حسن شاه (–۹۰۵)

۱۹- حاشیة حاشیة مطالع الأنوار؛ شیروانی، کمال الدین مسعود (–۹۰۵)

۲۰- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ شیروانی، کمال الدین مسعود (–۹۰۵)

۲۱- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ تونی، معین بن حسن (–۹۰۷)

۲۲- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)

۲۳- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة القدیمة علی حاشیة شرح المطالع = تنویر المطالع القدیمة؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)

۲۴- تنویر المطالع و تبصیر المطالع = حاشیة حاشیة شرح المطالع = تعویذ المطالع و تبصیر المطالع = حاشیة حاشیة الجدیدة علی شرح المطالع؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)

۲۵- تقسیم علم الکلام؛ مؤید، عبدالرحمن بن علی(-۹۲۰)
۲۶- حاشیة حاشیة حاشیة شرح المطالع؛ دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد (-۹۴۸)
۲۷- حاشیة لوامع الاسرار = حاشیة حاشیة الدوانی علی لوامع الاسرار = المحاکمة بین الحاشیتین؛ دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد (-۹۴۸)
۲۸- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ ابیوردی، ابوالحسن بن احمد (-۹۶۶)
۲۹- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة شرح المطالع؛ جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم (-۹۷۶)
۳۰- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم (-۹۷۶)
۳۱- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ فخرالدین حسینی، محمد بن حسین (-۹۸۴)
۳۲- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة شرح مطالع الانوار؛ میرزا جان باغنوی، حبیب الله (-۹۹۴)
۳۳- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار = حاشیة حاشیة شرح مطالع الانوار؛ میرزا جان باغنوی، حبیب الله (-۹۹۴)
۳۴- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = الفیاضیة؛ حسینی، شاه فتح الله بن حبیب الله (-۱۱)
۳۵- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة شرح المطالع؛ شیروانی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۰۹۸)
۳۶- الرسالة اللزومیة؛ شیروانی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۰۹۸)
۳۷- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ ملا شمسا، شمس الدین محمد (۱۰۱۶-۱۰۹۸)
۳۸- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ محقق خوانساری، حسین بن محمد (۱۰۱۶-۱۰۹۹)
۳۹- حاشیة حاشیة الدوانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ عرفی طالقانی، محمد نعیم بن محمد تقی (-۱۲)
۴۰- حاشیة حاشیة الدوانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة حاشیة القدیمة علی لوامع الاسرار؛ مسیحا فدشکوئی، محمد مسیح بن اسماعیل (۱۰۳۷-۱۱۲۷)
۴۱- حاشیة حاشیة شرح مطالع الانوار؛ مسیحا فدشکوئی، محمد مسیح بن اسماعیل (۱۰۳۷-۱۱۲۷)
۴۲- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ شروانی، عبدالرحیم بن محمود
۴۳- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ گیلکی، عبدالرحیم بن مطهر
۴۴- حاشیة حاشیة الشریف فی الفیاض = الفیاضیة؛ سید ولی الدین
۴۵- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ حامد
۴۶- حاشیة حاشیة الجرجانی علی لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار(۱۰عنوان)
۴۷- حاشیة حاشیة المطالع
۴۸- حاشیة حاشیة خطبة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار
۴۹- حاشیة حاشیة شرح مطالع الانوار
۵۰- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار(۱۰عنوان)
۵۱- حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار = حاشیة حاشیة شرح المطالع
۵۲- حاشیة خطبة لوامع الاسرار
۵۳- حاشیة شرح مطالع = تصورات
۵۴- حاشیة شرح مطالع الانوار
۵۵- حاشیة شرح مطالع السید الشریف
۵۶- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار(۱۴عنوان)
۵۷- الفیاضیة(۲عنوان)
۵۸- الفیاضیة = رسالة الفیاض فی شرح خطبة حاشیة لوامع الاسرار = حاشیة خطبة حاشیة لوامع الاسرار
۵۹- معنی الفیاض (رسالة فی)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۸۳

خط: نسخ، کا: نجم الدین حسین طبری الشوزیلداسی شاگرد شاگرد علامه، تا: ۲۰ رجب۷۲۸ق، جا: تبریز مدرسه کلامیه سلطان غازان؛ محشی؛ وقف دختر میرزا محمد علی با تولیت ابوالهادی بن محمد مهدی حسینی در رجب ۱۱۸۲؛ تملک: ابوالحسن بن محمد رضی حسینی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۰۵گ، ۲۷ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۱۹]

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۴۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۴-۴۴۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یحیی بن تاج الشرف موسوی، تا: دوشنبه سلخ رمضان۷۳۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۶۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۵-۲۰۶]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۰۱

خط: نسخ، کا: حاجی سیف الدین بن محمد بن طالب، تا: جمعه ۱۰ جمادی الثانی ۷۶۰ق، جا: مایرناباد مدرسه مجدیه؛ مصحح، محشی؛ مهر: صفی الله بن محب الله حسینی (دایره بزرگ)، محمد ابراهیم بن محمود بن شمس الدین محمد حسینی «عبده محمد ابراهیم الحسینی أ لیس الله بکاف» (دایره)، «عبده المتوکل علی الله الحبیب ابونصر بن شهاب الدین الطبیب» (هشت گوش)؛ ۱۶۰گ، اندازه: ۱۸×۲۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۴ و ۱-۲۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۷ رمضان۷۷۲ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ دستخط نوه سید علیخان مدنی با عنوان: «عبده الراجی سید محمد بن محمد حسن الحسنی الحسینی» در روز ۲۹ جمادی الاول ۱۲۵۰؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی، محمد حسین بن محمد

صالح حسینی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: چرم، ۲۵۸گ، ۱۹سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۸-۴۳۰]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۱۰

خط: نسخ، کا: محمود بن علی منصوری ترمذی، تا: شوال۷۷۵ق؛ تملک: احمد بن میرمحمد هادی حسینی مورخ ۱۱۲۷؛ جلد: تیماج، ۱۸۷گ، ۲۵ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱-۲۴۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عمر بن محمد بن علی حنبلی، تا: ۷۷۵ق؛ مصحح، محشی با نشان «هـ م ن و ح م»؛ مهر: «یا محمد ۱۳۳۶»(بیضی)، «محمد تقی بن محمد مهدی سنة ۱۱۷۲» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۵۲گ، ۲۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳۳-۴۳۰]

۷. مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۳۱۰

خط: نسخ، کا: ریحان محمد بن علی منصوری ترمذی، تا: شوال۷۷۵ق؛ جلد: تیماج، قطع: وزیری [نشریه: ۵-۴۱]

۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۱۲۸/۱

آغاز: برابر

خط:نسخ، کا: محمدبن ... توسی، تا: ۷۸۴ق، جا: مدرسه المجدیه؛ مصحح، محشی؛ یک دوبیتی به ترکی ازمیرزا محمد صالح شیخ الاسلام تبریز؛ تملک: ابی بکربن محمد حسین ۱۱۳۳؛ جلد: تیماج، ۴۲۵ص (۵-۴۲۹)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: -۷۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۴/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۹]

۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۲۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ذیحجه۷۸۸ق، جا: شیراز؛ مقابله شده با نسخه میر سید شریف؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۱]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۴۷ و ۲۵۳۰-ف

خط: نسخ، کا: قطبی ازنیقی، محمد بن محمد، تا: ۱۴ ربیع الثانی۷۹۵ق؛ محشی؛ تملک: شکور بن میرک، علی بن حیدر گیلانی، علی بن امرالله بن محمد در قسطنطنیه، یوسف قطبی ابن محمد بن ملا قطب الدین ازنیقی که از برادرش صمد قطبی به او رسیده بود، محمود قطبی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۱۲ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۶-۳۵۲] و [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۹۳

خط: نسخ بی نقطه، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح؛ تملک: نواب محمد حسینی، عبدالله بن زین الدین بصروی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۳۵سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۵۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال العاشر فی القیاسات المغالطیة اقول المغالطة قیاس فاسد ... فما لاتتناهی یکون ... کاخذ سوالب الجهات ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «۲۲، ق، س» و غیر آن؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۲۲۲گ، ۲۵سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۴-۷۹۵]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴۷/۱

آغاز: ... تختلف باختلاف الطبایع و الافهام، اختص النظر بالدلالةالوضعیة و عرفها صاحب الکشف، بانها فهم المعنی من اللفظ، عند اطلاقه بالنسبة الی من هو عالم بالوضع و احترز بالقید؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۴۵گ (۴ر-۴۸پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۳۷-۱۰۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۶۵

تذکر: در نشریه حاضر نام مؤلف سراج الدین ارموی آمده است؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹[میراث شهاب: س۸ش۴-۵۳]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۴۴

بی‌کا، تا: قرن ۹ [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲-۲۳]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد بن ابراهیم علوانی حسینی به سال ۱۱۵۸ق، محمد امین بن زین العابدین علوانی حسینی به سال ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۸۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۲-۱۲۵]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، محشی؛ واقف: عبدالباقی آیةاللهی، اسفند ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا، ۷۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴-۲۵۷]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۸۹۱

آغاز: و المراد بالقصد هو القصد الجاری علی قانون اللغه، و الالو قصد؛ **انجام:** موجهین الی حضره النبوه علیه افضل السلام

خط: نستعلیق کم نقطه، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱۵گ، ۲۵سطر (۹/۵×۱۷/۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷-۱۴۳]

۱۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۸۹

از قضایا؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹، جا: تبریز مدرسه شیخیه [ف: ۳-۱۰۳]

۲۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۲۱۸

آغاز: برابر**انجام:** الشیخ بذالک انما هو فی العلة الفاعلیة یلوح ذلک لمن ینظر فی کتابه ...

از ابتداء تا بخشی از الفصل السادس فی التعریفات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، محشی؛ مهر: میر حسینا «حسین منی و انا من حسین»؛تملک: سید مهدی؛ واقف: سید مهدی بن میر ابراهیم، ۱۱۶۳ق؛ ۹۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲-۳۴۱]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۷۸
بخش منطق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۵ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۰-۶۳۲]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹۴
آغاز: اقول: اول من اورد هذا الشك ماتن مخاطباً لسقراط فی ابطال الاکتساب؛ **انجام:** قال: و التعریف بالمثال، اقول: المناسب تقدیم هذا الکلام علی بحث الاختلال اذ هو جواب نقض ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۵۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۳۳/۱-۵۷]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیك به پایان ذیقعده ۸۴۰ق؛ مجدول، مذهب؛ تملك: محمد جعفر بن محمد صادق در جمادی الثانی ۱۱۲۵، صدرالدین محمد فیضی که پدرش در ۱۱۸۰ به او بخشیده بود، ابن حاجی محمد ملك اردکانی، محمدرضا بن شاه مراد گودرزی در ۱۲۰۹، محمدرضا بن امیر عبدالحی حسینی در ۱۰۷۱، محمدعلی امیدی در ۱۰۱۵، محمد مهدی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۵گ، ۲۷سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۳۴۴]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۳۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۰-۸۶۰ق، جا: مصر؛ مهر: «عز من قنع و ذل من طمع شرف علی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۶۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۲۲-۲۰۰]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۹۷/۱
قسم یکم؛ خط: نسخ تحریری، کا: قاسم بن عبدالرحیم، تا: رمضان ۸۶۳ق، جا: بورسه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۲۸]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۸۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۸۸۹ق؛ مهر: اسدالله؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۴۷۸]

۲۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۵
خط: نسخ و نستعلیق، کا: مسعود بن ابی بکر ایجی، تا: غره ذیحجه ۸۹۱ق؛ ۲۸۲گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۶۴]

۲۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۵۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۵۲گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۳۸]

۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۵۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۸۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۳-۲۹۰]

۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۸۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۳۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۴۲۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۹و۱۰ [نشریه: ۲-۱۶۸]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۵۰۷/۵
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۴۵گ (۸۸ر-۲۳۲پ)، ۲۱سطر(۱۱/۵×۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۷]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۴۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ تملك: خلیل الله بن هدایة الله بن خلیل الله بغدادی، ابوالفضل بن ابی القاسم حسینی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۴۰گ، ۲۵سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۸۳]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۶۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۸۰گ، ۱۹سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۷-۴۵]

۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۱۲/۱
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: شاید قرن۱۰؛ افتادگی: وسط؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۹۰گ (۲پ-۹۱پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۳-۹۲]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۳۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی قسم التصورات حامدین بمقتضی الکمالات
بخش تصورات آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجامصحح، محشی پاره‌ای به خط ملامهدی نراقی؛ مهر: نراقی (بیضوی)، حبیب الله تویسرکانی (دایره)؛ جلد: مقوایی، ۱۸۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۹-۱۹۴]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیکون اوضح عنده و اذقد عرفت ان المعرف الشی ینفع ان یکون نفسه.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ واقف: میر سید علیخان طبیب، ۱۲۷۳ق؛ جلد: پارچه ای زرد اخری، ۷۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱-۳۴۲]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۷۴
آغاز: همة تلفظ مرامیها الی المطالب وجودة قریحة تسوق حادیها الی المآرب؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ تاریخ وقف: شهریور ۱۳۸۰؛ جلد: تیماج، ۲۲۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲۴-۲۵۸]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲۵
آغاز: الا فی ضمن الخاص عدم ارادته الا فی ضمنه الثانی ان قولکم لو کان الکل نظریا یلزم الدور؛ **انجام:** و لا فایدة لقید الکلیة فی هاتین القوتین لنجعلها فی الجزئیة ایضا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: سید محمد سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج، ۲۹۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۴-۲۵۹]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کمال بن عماد بن نعیم امینی بلیانی، تا: قرن ۱۰؛ واقف: حسین کی استوان؛ جلد: تیماج، ۲۴۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۱-۴۹۱]

۴۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی قسم التصورات. حامدین لمفیض الکمالات و الخیرات

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۵ رمضان ۹۰۱ یا ۹۰۵ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده محمد رضا ۱۲۴۳» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج، ۷۸گ، ۲۳سطر(۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۴/۸سم [ف: ۱-۲۱۵]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۳/۲-۹/۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن عمر بن قاسم دوسکی، تا: ۹۳۰ق، جا: بدلیس؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۲۲۱گ، ۲۱-۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۶-۳۴۶۴]

۴۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۳۱

خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد بشلی کشلی، تا: غره محرم۹۳۶ق؛ مصحح، محشی، فائده‌ای به خط «ابوتراب»؛ مهر: ابوتراب بن احمد بن علی نقی کاشانیبه سال ۱۲۴۱ «عبده الراجی ابوتراب بن احمد» (بیضوی)، «عبده محمد حسن بن احمد» (بیضوی)، صدرالدین محمد ملقب به عبدالوهاب بن محب علی تبریزی «عبده صدرالدین محمد» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۳۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۸]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ ذیقعده ۹۵۵ق، جا: مشهد در محضر ابوالفتح قزوینی؛ مجدول؛ تملک: ابوطالب بن دوستعلی ملایری به تاریخ ۱۲۵۶، محمد تقی بن عابد گلپایگانی به تاریخ ۱۲۵۷، جمال الدین حسن جزائری؛ مهر: عبدالکریم بن عبدالباقی گیلانی لنگرودی مسمی به منجم باشی با «الراجی بالله عبده عبدالکریم» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۷۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۱۹-۸۰]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۰۵

آغاز: الأخری احله منهما محل الرئیس ازهاره زهرت اعرافه ظهرت انواره؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن حسن بن غیاث میبدی، تا: ۹۷۴ق، جا: میبد؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۷سم [ف: ۲۴-۲۵۸]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۹۷۹ق؛ محشی؛ تملک: عبدالقیوم بن محمد نصیر، ابوتراب بن احمد اردکانی، حبیب الله، محمد رضا بن لطف الله حسنی حسینی طباطبائی در ۹۹۰؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۹۸گ، ۲۶سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۶-۲۳۳۶]

۴۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۰۸

آغاز: مرکبات فان کانت بسایط فکل منها نوعع و لیس بمضاف و الا لترکبت من الجنس و الفصل؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالعظیم، تا: سه‌شنبه ۷ جمادی الثانی۹۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «سجع «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمدطاهر» (بیضوی)، عبدالله حسنی «الملک لله الواحد القهار»؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵-۲۹۶]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۹۴/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ محرم۹۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۱سطر [ف: ۵-۳۳۷]

۴۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۱۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمدقلی بن حسن خماینی، تا: سه‌شنبه ۷ شعبان۹۸۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف مخ]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۲۷

آغاز: معرفته و یفرطون فی اطرائه و مدحته؛ **انجام:** فهو جدیربان - مهجر الحکمه ... حامد بن اللهعلی الاتمام ... افضل السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «عماد، سید»، با بلاغ مقابلت و تصحیح با امضای محمد باقر؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن، ۲۶۳گ، ۲۱سطر (۶×۱۲/۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۶سم [ف: ۱۷-۱۸۳]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۹۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۷-۲۱۶]

۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۵۳

تنها تصورات است؛ خط: نسخ، کا: علی بن عمادالدین قریه الدشتی، تا: جمادی الثانی۹۸۷ق؛ کاغذ: ترمه، ۱۰۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۶سم [ف: ۱-۴۵۷]

۵۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۳۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: غره شوال۹۸۹ق؛ تملک: نورالدین محمد بن شاه علی بن محمد حسن یزدی؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: -۱۷۳]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حیدر بن حسین علی نعمه، تا: ۹۹۰ق؛ محشی به

امضای میرک، مبارکشاه شیخ احمد و رمز «م ن» و از میرک با جمله دعائیه «سلمه الله»، توضیح: در چاپ نخست فهرست، این حواشی را از میرک بخاری یعنی شمس الدین محمد بن مبارکشاه، شارح حکمة العین که از علمای قرن هشتم بوده است، پنداشته‌اند و چون تاریخ تحریر نسخه ۹۹۰ هجری بوده است از این جهت تعجب کرده‌اند که چگونه امکان دارد محشی تا این سال زنده باشد. و حال آن که این میرک، نظام الدین احمد بن معین الدین خوانساری است که «از علمای امامیه قرن دهم هجرت می‌باشد که به سال ۹۳۷۸ هجرت در بلده کاشان از نوه محقق کرکی نورالدین علی بن حسین بن محقق کرکی اجازه داشته»؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری جزائری، ۱۳۰۹ق؛ جلد: تیماج(عمل رمضان علی ۱۲۷۷)، ۲۷۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱-۳۴۰]

۵۴. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۲۰۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن جانعلی مفتی ابدکانی، تا: رمضان۹۹۵ق، جا: کاشغرمدرسه امیرکبیر؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۵سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۳-۲۱۳]

۵۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۱۲۳

جزء اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۱۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۹۳]

۵۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۳۲

آغاز: بسمله، قال: الفصل الثانی فی اکتساب التصدیقات، اقول: ای المجهولات التصدیقیة؛ **انجام:** برابر

قسم تصدیقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «یا محسن قد اتاک المسیء۱۱۱۶» (بیضوی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد کاظم ۱۱۴۹» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۷۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۲-۳۴۰]

۵۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۲۶

تصحیح شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۲۰گ، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۵۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۵۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۲۶/۳-۵۷۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یادگاری محسن بن حبیب گلپایگانی با اجازه دارنده نسخه میرزا عبدالجواد بن حاجی محمد صادق در روز آدینه ذیقعده ۱۲۶۵؛ کاغذ: سپاهانی،جلد:تیماج،۱۴۸گ،۲۳سطر،قطع:وزیری[آستانه قم:-۱۵۹]

۶۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۷۹/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی از میرزا رفیعای نائینی با مهر «سلمه الله»؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۷۸۸]

۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۰۷۰-۵۵/۴۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴۳گ، ۲۵-۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۶۶]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: خان بابا مشار؛ جلد: تیماج، ۱۰۵گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱-۴۹۲]

۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اریدبه معنی الصاهل کان غیر الناطق حینئذ ... قائماً مقامه.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم، ۹۷گ، ۲۵سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹-۱۶۲]

۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۵

آغاز و انجام: برابر

تذکر: در فهرست از آن سراج الدین ارموی دانسته شده که خطاست؛ خط: نستعلیق، کا: فخر الدین بن فضل علی الارموی، تا: قرن۱۱، جا: اصفهان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۷۰گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۷-۹۶]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لجواز الانتهاء الی لازم یکون لازمه بعض ملزوماته بمرتبة

از ابتدای کتاب تا اواخر مباحث الفاظ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، ۱۳۷۷ش؛ جلد: میشن، ۳۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۴-۲۵۶]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۰۸

انجام: فهو حد تام عند الظاهریین من المنطقیین و اما عند المحصلین فان اشتمل علی جمیع الذاتیات بحیث

تا مباحث اجناس وفصول است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۹۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۸

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۱۶۱]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد کاظم ۱۱۴۹» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۰]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۱۰

آغاز: لأن الجهل لاینافی الضرورة فان کثیرا من الضروریات کالتجربیات؛ **انجام:** اذا عرفت هذا فنقول الشرطیة التی هی جزء

القياس اما متصلة مقدمها عین تالیها لاستلزام وجود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله شده، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۲/۳سم [ف: ۲۴-۲۵۹]

۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۶۶۸

آغاز: کلها و ابا نصر الفارابی ذلک الفیلسوف الذی لم یظفر بمثله فی تحقیق المعانی و تشبیه المبانی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۱۸گ، ۲۳سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۲-۵۷۴]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۶۵/۱

آغاز: ... فلا شیء من المضارع المخاطب و المتکلم بکلمة بیان الکبری ظ و أما بیان الصغری فمن وجهین؛ **انجام:** برابر
از مباحث کلی و جزئی آغاز گردیده؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ مهر: «وقف کتابخانه ... مرحوم حاج شیخ محمد حسین آل طاهر خمینی» (مستطیل)، «عبده محمد باقر بن محمد تقی»(بیضوی)؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۳گ (۱-۴۳)، ۲۵سطر، اندازه: ۶×۱۷/۵سم [ف: ۲۹-۴۴۴]

۷۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۹۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح، محشی از میر سید شریف؛ کاغذ: سپاهانی ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۳۷۵گ (۳پ-۳۷۷ر)، ۱۵ سطر (۹×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۵-۴۸۴]

۷۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۳۶۰۷

آغاز: لا یطلع علی مقاصده الا واحد بعد واحد ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۰۰گ، ۲۷ سطر (۷×۱۹/۵)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳-۹۶۵]

۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۲۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی از عماد، لطف الله؛ تملک: حسین بن حیدر حسینی کرکی عاملی، محمد علی حسنی حسینی طباطبائی، محمد مهدی خلخالی، میرزا محمد صالح شیرازی؛ جلد: تیماج، ۶۵گ، ۲۱ سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۱-۲۱۸۳]

۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۰۲

تا پایان مبحث تصورات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: حسن علی بن مصطفی مازندرانی آملی مورخ ۱۱۷۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۲۶گ، ۱۷سطر(۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۲-۲۶۱۰]

۷۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴

از آغاز است تا «القسم الثانی ان یکون الاوسط جزءا غیر تام»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، محشی از «م ن، رضا»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۷۶گ، ۱۸سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸-۲۱۵]

۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۱۲/۲

از آغاز است تا پایان تصورات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ:سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۰گ (۲۰۳ر-۲۵۲ر) [ف: ۱۰-۱۵۹۱]

۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۸۱

خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن میر محمد، تا: قرن۱۱، جا: مدرسه عالیه عبدالله خان بلخ؛ مصحح، محشی؛ مهر: «یا محمد»(مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۶۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۴-۱۶۴]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: زاهد نامراد، تا: ۱۰۰۱ق؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۱۸۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴-۳۸۶]

۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۲۲

خط: شکسته، نستعلیق، کا: یحیی بن علاءالدین، تا: ۱۰۰۳ق؛ تملک: محمد بن عبدالله مازندرانی با مهر: «المتوکل علی الله محمد بن عبدالله»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۴۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۴/۶سم [ف: ۱-۴۵۷]

۸۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۶۷۶/۲

تنها مبحث تصورات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۵ رجب۱۰۰۵ق؛ مصحح، محشی «هادی، جمال الدین محمود»؛ ۶۹گ (۱۳۸پ-۲۰۶پ) [ف: ۵-۴۸۵]

۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰۷۳

آغاز: فی تحقیقالمعانی و تشیید المبانی و ترقی امره الی حیث لقب بالمعلم الثانی
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمود بن اسکندر، تا: ۱۰۰۷ق؛ محشی با نشانه‌ها محمود، عصام الدین، مبارکشاه، سید شمسیه، و ...؛ مهر: «عبده محمود»؛ اهدایی: محمد طاهری؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۱۴گ، ۱۹سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۴-۱۱۴۹]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۴/۱ کر

آغاز: ... یرفع ستایره و یوضع سرایره ... خدمت بها حضرته العلیة و سدته السنیة ... قوله اللهم إنا نحمدک و الحمد من آلائک؛ أقول الحمد هو الوصف بالجمیل علی جهة التعظیم؛ **انجام:** خلاف المقدر، الثانی لو کان المنطق محتاجاً إلیه فی اکتساب العلوم النظریة لما حصل الإکتساب بدونه و التالی باطل لأن کثیراً من العلماء و النظار مجردین من هذه الآثار یکتسبون العلوم و المعارف
کا: محمد سلمان بن شیخشاه لنکرکنانی، تا: ۱۰۱۳ق، جا: شیراز؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان‌های «عماد، عبدالرحیم، حاجی، محیی الدین، شر، شرح الاشارات، سید علی، مواقف، منه، غرر، رومی و ...»؛ جلد: مذهب، ۱۳گ (۱ر-۱۳پ)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴۰/۲-۲۶۴]

۸۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۹۴

خط: نسخ، کا: امام الدین ولد بهلول، تا: ۱۰۱۳ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۳۳۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵-۴۲۶]

۸۴. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: امام الدین بن بهلول، تا: ۱۰۱۳ق؛ از روی نسخه مؤلف، مصحح، محشی [تراثنا: س۱۸ش۱و۲-۲۲۸]

۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، ۲۸۲گ، ۲۱ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۴۲]

۸۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۶۲/۱
بخش تصورات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۱گ (۲پ-۸۲ر)، ۲۱-۲۲سطر(۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: -۱۹۶]

۸۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۳
خط: نستعلیق، کا: شاه محمد سرکانی، تا: ۱۰۴۶ق، جا: اصفهان؛ مهر: محمد باقر؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۱۲گ، ۲۳ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: -۶۴۹]

۸۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۷۶۴
خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن غلامعلی طبیب رستمداری، تا: رجب۱۰۴۹ق، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۷-۳۱۱]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق کم نقطه، کا: محمد خلیل بن عبداللطیف شرفی صدیقی برغانی، تا: عید قربان۱۰۵۵ق، جا: بخارا؛ مجدول، محشی، مصحح؛ مهر: «محمود بن حسن» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۱۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۴۴-۲۳۹]

۹۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۱۵۸
آغاز: بسمله، قال الثانی فی اکتساب التصدیقات؛ **انجام:** لانه لا یکون مستعدا لدرک حقایق الاشیاء و کل میسر لما خلق.
تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه ذکرشد. جلد دوم و مبحث تصدیقات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ذیقعده۱۰۵۷ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۲۰۰گ، ۲۰سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۸۷۶]

۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نظام الدین، تا: ربیع الاول۱۰۶۱ق؛ محشی از صدرالدین دشتکی و میر سید شریف جرجانی؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ جلد: میشن دارچینی، ۳۱۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱-۳۴۱]

۹۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳/۱
از آغاز تا آخر قسم تصورات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن علیرضای تبریزی، تا: چهارشنبه ۱۷ شوال۱۰۶۲ق، جا: قم؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: -۱۴۸۶]

۹۳. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۲۳۳
کا: اسکندر بن سید علی دبلجانی، تا: ۱۱ ربیع الاول۱۰۶۴ق [نشریه: ۵-۲۱۷]

۹۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۱۳۳
آغاز: کالعلق النفیس و اذا قابلته بالعلوم الاخری احله منها یحل الرئیس ازهاره زهرت اعرافه ظهرت
خط:نستعلیق کم نقطه، بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱-۱۲۲]

۹۵. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد بن ملاکریم ایروانی، تا: ۱۰۶۶ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۲۶۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف مخ -۱۶۷]

۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۹۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ محرم۱۰۶۸ق، تملک: رفیع مولوی خلخالی، در قزوین در ۱۲۴۲؛ جلد: تیماج، ۲۴۲گ، ۱۹ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۵-۴۸۴]

۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۵۳-۲۶/۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: درویش علی طالقانی، تا: ۱۰۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد شفیع طبسی، تا: یک‌شنبه دهه اول رجب۱۰۶۹ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: محمد رفیع طبسی، تیر ۱۳۶۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۹/۳×۲۴/۵سم [ف: ۲۴-۲۵۵]

۹۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۹۶
خط: نسخ، کا: جلال الدین محمد بن جلال الدین احمد بن ملا توفیق گیلانی، تا: سلخ ذیقعده۱۰۷۰ق، جا: اصفهان مدرسه ملا عبدالله؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۸۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۴سم [ف: ۵-۴۲۷]

۱۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۴۲
آغاز: فنقول المجهول المطلق محکوم علیه من حیثیة بامتناع الحکم لامن تلک الحیثیة بل من حیثیة اخری فلا تناقض وثالثها ان المحکوم علیه فی التالی هو الحکم والمجهول مطلقا ما یتعین به المحکوم علیه؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن محمد طالقانی، تا: ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۲۱۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۲]

۱۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۱۷گ،

۲۰سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: ۹-۳۲۵]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۴۹

انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: غلام علی پسر بنده علی حصاری، تا: ۱۰۷۸ق؛ مجدول، محشی از میر سید شریف گرگانی؛ تملک: محمد حسین بن محمد رضا خوراسکانی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷۶ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۵-۴۵۵]

۱۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۵۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۲۰گ، ۱۵-۱۹ سطر (۶/۵×۱۴-۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۲/۴سم [ف: ۱۹-۱۸۷]

۱۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۷۷-۲۷/۱۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لانه اکثر وجوداً من الخواص فی العقل فیکون عرفاً والاعرف واجب التقدیم فی نظر التعلیم وفیه ماعرفت ولنقتصر علی هذا التقدیر من الکلام فی قسم التصورات حامدین

قسم تصورات؛ کا: علی بن رستم هزار جریبی، تا: ۱۰۸۶ق، جا: مشهد رضوی مدرسه یوسف خواجه؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۱۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۶

آغاز: الدهر عن طابع الابیة اقباله و صار عود الامل من سحب ایادیه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محب علی خوش مکانی، تا: ۱۰۹۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضای «منه» از خود مؤلف و یا با امضای «مهدی» و «م ن» و یا با استفاده از کتاب‌های دیگر همچون حاشیه میر سید شریف می‌باشد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۷۸گ، ۲۰ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲-۲۰۷]

۱۰۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۶۰۰

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد رضا حسینی دریاباری، تا: ۱۰۹۲ق؛ ۲۳۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱-۲۲۴]

۱۰۷. اهواز؛ شوشتری، محمد؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ یک برگ افتاده [نشریه: ۷-۷۹۵]

۱۰۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۷۱۹

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی،۴۶۷ص، ۲۳ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۲۶۶]

۱۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۷-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۶۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴-۲۷۸]

۱۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۳۳/۱

خط: نستعلیق، کا: غیاث بن محمد بن محمود لاهیجی، تا: ۱۰۹۴ق؛ محشی با نشان «میر سید شریف، حاجی پاشا، ج، ح»؛ جلد: تیماج، ۸۳گ (۱پ-۸۳پ)، ۲۴سطر(۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: -۳۷۳]

۱۱۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۷ - ب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۷ ربیع الاول۱۰۹۷ق، جا: اصفهان، نوشته محمد معصوم شریف؛ واقف: مهد علیا، ۱۹ شعبان ۱۲۷۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۶۸گ، ۱۹سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: -۴۵۱]

۱۱۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۸۰۶

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد بن عبدالفتاح تنکابنی، تا: پنج‌شنبه ۵ ربیع الثانی۱۱۰۰ق؛ مصحح؛ جلد: چرم، ۱۱۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [مؤید: ۲-۲۵۴]

۱۱۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۷۷۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷گ (۲-۲۸)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۴]

۱۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فیه ما عرفت و لیقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدین بمفیض الکمالات و الخیرات و الله اعلم قال القسم الثانی اقول القسم الثانی ای المجهولات التصدیقیة.

از ابتدای کتاب تا پایان مباحث تصورات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ ۷۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵-۹۲]

۱۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۴/۱-۱۶/۵۴

آغاز و انجام: برابر

کا: نصرالله بن عبدالمؤمن سمرقندی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۳۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۱۱۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۰۳

آغاز: بسمله، قال القسم الثانی فی اکتساب التصدیقات و فیه ابواب الأول فی اقسام القضیة و اجزائها و احکامها و فیه فصول؛ **انجام:** برابر

از قسم دوم تا پایان کتاب است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ یادداشتی از محمد حسینی که در آن آمده: آن را در سنه ۱۳۱۵ قرائت کرده و اغلاطش فراوان است؛ واقف: مهدی دهقان، ۱۳۹۳؛ ۲۶۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۵-۴۹۰]

۱۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۲۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اذ لو کان بینا کان قریبا و هذه الملازمة واضحة بذاتها.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: مهدی دهقان، ۱۳۹۳؛ جلد: میشن مذهب، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۵-۵۰۴]

۱۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** من اجزائه و قوله و افیا لخارج علی ما هو ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۲۴ سطر

(۱۷×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۰-۵۹۵]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما فی الضرب الثانی فالجواز امکان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۲۱ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۷-۲۱۲]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لتنقل الی العلوم الحکمیة بعده انشاء الله تعالی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: مقوا، ۵۲۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱۱-۴۹۱]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۹۳

آغاز: القضیه المعتبره فی ... لم یعتبر فی العلوم ککـ القضیة الشخصیة؛ **انجام:** برابر

شامل قسم تصورات و تصدیقات است؛ خط: نستعلیق، کا: سعید(؟) بن شیخ دین محمد بن شیخ وجیه الدین، تا: اوایل قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۱]

۱۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۷۰۸

انجام: الفصل الثالث فی الخصوص و الاهمال اقول ... (بعد از ۲ برگ) هذا خلف قلت انما یکون خلفاً

موجودی آن تا فصل سوم (الخصوص و التصورات) از قسم تصدیقات است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: میشن مذهب، ۱۸ و ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۱]

۱۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۴۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیه ما عرفت و لنقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدن لمفیض الکمالات و الخیرات و صلی (الله) علی ... الراشدین من بینهما

شامل قسم اول (تصورات) است؛ خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن محمد بن عبدالفتاح تنکابنی، تا: ربیع الثانی ۱۱۰۰ق، اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۱۱۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۸۹]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لا یمتنع طلبه و هو لا ینافی فی القضیة الثانیة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، مقابله شده، دارای بلاغ؛ تملک: سیدمهدی سید شرف حسینی در جمادی الاول۱۱۶۶؛۵۰گ،۲۴سطر،اندازه:۱۴×۲۶سم[ف:۲۴-۲۵۷]

۱۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۷۹

آغاز: آغاز موجود پس از ۷ سطر: لاستلزامه اجتماع النقیضین أما اذا کان الأصل جزئیاً فقط؛ **انجام:** برابر

قسم تصورات و تصدیقات است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با رمز «صح»؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: مقوا، ۲۰۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۲]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۵۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیه ما عرفت و لنقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدن لمفیض الکمالات و الخیرات و صلی (الله) علی ... الراشدین من بینهما

قسم تصورات است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر بن حسین بن حسن طالقانی، تا: ۱۱۰۱ق، جا: اصفهان (مدرسه باقریه)؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از شریف جرجانی بر «لوامع»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۲۰-۲۴سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۰]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۳۶۶

همان نسخه بالا[مؤید: ۱-۳۰۷]

۱۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴۱

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن عبدالجبار کازرونی، تا: ۱۱۰۴ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۲۳سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۷-۲۷۷۹]

۱۲۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۰۳

بخش تصدیقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳صفر۱۱۰۷ق؛ اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۱۴/۱

آغاز: بسمله، قال الثالث مفهوم الحیوان مثلا غیرکونه کلیا اقول من العلوم ان اللحیوان مثلا من حیث هو فی نفسه معنی سوآء کان موجوداً فی الاعیان او متصوراً فی الاذهان لیس کل و لاجزئی؛ **انجام:** وجوداً الا فی العقل و کانا اشرنا الی تفصیل ذلک فی رساله تحقیق الکلیات فلفظمها من ارادة فی سلک المطالعه هذا هو الکلام فی الکلی الطبیعی تم ...

خط: نسخ، کا: رجب علی اصفهانی، تا: ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۷ص (۱-۱۷)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۰۹]

۱۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۱۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لجواز ارتفاع نقیض اللازم و عین الملزوم فبینهما منع الجمع قال خاتمة أقول ...

خط: نسخ، کا: نوروز علی بن محمد صالح پابازی براقی، تا: ۱۷ ذیحجه۱۱۲۹ق؛ مصحح؛ ۷۴گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۹]

۱۳۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۲۵۸

انجام: بواسطه عموم اعتراف الناس.

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۶ شعبان۱۱۳۲ق؛ افتادگی: انجام (در بخش دوم افتاده)؛ مقابله شده، محشی؛ مهر: شیخ عبدالله بن محمد علی بن شیخ محمد آل عبدالجبار «عبدالله بن محمد علی بن عبدالجبار» (چهارگوش)، اسماعیل بن حسن بن محمد علی بن عبدالجبار ۱۲۸۴«لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد»

(بیضوی)؛ تملک: محمد بن حسین بن احمد بن علی بن عبدالجبار جمادی الاول ۱۱۷۷ق «الواثق بالله الغفار محمد بن حسین ...» (هشت گوش)؛ جلد: تیماج، ۳۲۰گ، ۱۸سطر (۶/۵-۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳-۲۸۴]

۱۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۱۸۶-۳۱/۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی نظر التعلیم وفیه ماعرفت ولنقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدین لمفیض الکمالات والخیرات

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۵ق؛ مصحح؛ تملک: محمد اسحاق به تاریخ ۱۱۵۳، محمد امین بن محمد باقر حسنی در ۱۱۲۵؛ ۱۰۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم، تا: ۱۱۵۱ق؛ سرلوح مذهب مرصع، مجدول، مصحح، محشی از میر سید شریف؛ جلد: تیماج، ۱۷۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۳۲-۲۹۴]

۱۳۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۵۴

آغاز: انوار قرایحهم الوقادة و استنار علی صفحات الایام ... قال اللهم انا نحمدک و الحمد من آلائک اقول الحمد هو الوصف بالجمیل؛ **انجام:** او احدهما و اما الرسم التام و الناقص.

برگ اول از دیباچه نسخه موجود کسر است و تا اواخر قضایا را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰ سطر (۵/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴-۲۱۰۸]

۱۳۵. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷۷گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: -۳۱]

۱۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۱-۱۵/۶۱

آغاز: آثار خواطرهم البعادة یحکمون بوجوب معرفه ومفرطون فی اطرائه ومدحته حتی ان الشیخ اباعلی ابن سینا لماحاول التنبیه علی جلالة قواعده وفضلها قال المنطق نعم العون علی ادراک العلوم کلها؛ **انجام:** المغالطة قیاس فاسد اما من جهة الصورة اومن جهة المادة ... والسور کاخذ السور بحسب الاجزاء مکان السور بحسب الجزئیات واخذ الکلی المجموعی مکان الکل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با امضاء «مدظله»؛ جلد: تیماج، ۳۳۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۶]

۱۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لجواز ارتفاع نقیض اللازم و عین الملزوم فبینهما منع الجمع قال خاتمة أقول ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، جلد: تیماج، ۲۵گ، اندازه: ۱۵×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۸]

۱۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۰۵-۱۹/۳۵

آغاز: فاسدان اما التقسیم فلان مورد القسمة علم ... قال بل البعض من کل منهما نظری یمکن تحصیله من البعض الاخر الضروری ... اقول لما ابطل ان کل واحد من التصورات؛ **انجام:** قال واما الشکل الثانی اقول الشکل الثانی ومحصله حمل محمول واحد علی شیئین ... وهو ممنوع ولیس سلمنا ذلک لکن انتظام القیاس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ ۱۶۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۶۶]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیه ما عرفت و لنقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدن لمفیض الکمالات و الخیرات و صلی (الله) علی ... الراشدین من بینهما

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ تملک: مصطفی صفائی خوانساری در ۱۳۸۵ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۸۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۵-۳۹۰]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** حامدین لفیض الکمالات و الخیرات

تنها مبحث تصورات؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: نائینی؛ ۱۱۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۳۸۶]

۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی قسم التصورات حامدین بمقتضی الکمالات

تا اول مبحث تصدیقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ واقف: نائینی؛ ۱۰۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴-۳۸۶]

۱۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۳-۱۰/۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمدحسین تبریزی، تا: ۱۲۲۳ق؛ مصحح، محشیا نشان «منه»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۱۴۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۳۸

آغاز: بسمله قال القسم الثانی فی اکتساب التصدیقات و فیه ابواب الاول ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۵۳گ، ۲۴ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱-۲۰۷]

۱۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن نجف قلی قزوینی، تا: ۱۵ شوال۱۲۳۶ق؛ محشی؛ مهر: «عبده احمد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۴۱۶ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴۰/۳-۱۸۴]

۱۴۵. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه: ۳۴

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۳۹ق؛ ۸۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: -۳۶]

۱۴۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لنقتصر علی هذا القدر من اکلام فی قسم التصورات حامدین لفیض الکمالات و الخیرات
قسمت تصورات؛ خط: نسخ، کا: قربان علی، تا: ۱۲۴۸ق؛ مصحح؛ ۱۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۱۲۶]

۱۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ مصحح، محشی از شارح با نشان «منه، رحمه الله»؛ جلد: تیماجمذهب، ۳۶۵گ، ۱۵سطر(۶×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [رایانه]

۱۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۴۶
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: دوشنبه ۳ رجب۱۲۶۷ق؛ نسخه را علی اکبر در قزوین استکتاب و تصحیح کرده؛ مهر: کتابخانه محمد امین خوئی نجفی؛ جلد: تیماج، ۱۸۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲۲-۲۰۶]

۱۴۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۳۷
آغاز: بسمله، القسم الثانی فی اکتساب التصدیقات ای المجهولات التصدیقیة و فیه ابواب اولها فی القضایا و ثانیها فی القیاس و ثالثها فی الاقیسة الشرطیة الاقترانیة؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن ملا لطفعلیطالقانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: -۱۳۷]

۱۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: عبدالحسین بن علی اصغر حسینی مرعشی، تا: ۱۴ جمادی الثانی۱۲۸۷ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۸ص، ۲۳سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۵-۳۰۱]

۱۵۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ محشی با نشان «سید، ح، صحاح، ح، سید شریف، منه، منهاج»؛ تملک: سید عمر بن عثمان نقیب در ارز روم؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: -۶۴۹]

۱۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۱-۲۲۵]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸۶/۱۳
آغاز: ... لکون المنطق احسن العلوم شانا فهو انه؛ **انجام:** عن ضعف و تکلف ...
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۲۹۷ص (۲۰۰-۴۹۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۰-۳۵]

۱۵۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۶۶/۱
آغاز: فی سایر العلوم إلا ان الاحاطة بجمیع الطرق ... قال الفصل الثانی فی موضوع المنطق آه. اقول ...
از اوایل تا فصل هشتم در توابع قیاس؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: آقا میر محمد حسین خاتون آبادی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۳۶ سطر به طور چلیپا (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲-۵۷۰]

۱۵۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۹۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ ۱۲۳۸ق روی برگ اول نقش بسته؛جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۱۳۷]

۱۵۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فیه ما عرفت و لنقصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات حامدین لمفیض الکمالات و الخیرات قد تم.
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد حسین طالقانی، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ ۱۴۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: -۱۳۷]

۱۵۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۳۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیکون المحمول منافیاً للموضوع فنوخذ بدل الموضوع لاحقة و هو الوصف و بدل المحمول ملحوقظ و هو الذات.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه قدیمی است ولی بسیاری از برگ‌های آن افتاده که بعدها دیگران نوشته و به آن ملحق کرده‌اند، محشی؛ جلد: تیماج، ۳۶۳گ، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲-۳۷۹]

۱۵۸. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه: ۱۲۵
انجام: هو الایجاب الکلی لاشتماله علی الشرفین الإیجاب الذی هو اشرف من السلبفإن الوجود ...
این قسمت تصدیقات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: -۸۲]

۱۵۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** مشتبهات بالقضایا الواجبة القبول و القیاس المشاغبی ما مقدماته مشتبهات بالمشهودات و صاحب السوفسطائی.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه قدیمی است؛ مجدول، محشی؛ جلد: چرمی، ۱۸۰ص، ۲۰سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۲-۳۰]

۱۶۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰-ش/۴۹۶
انجام: و الحمدلله علی التام و للرسول افضل السلام – قد تم بعون الله تعالی و حسن توفیقه.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۱۳ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲-۹۲]

۱۶۱. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ نسخه قدیمی؛ محشی [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۴۸]

۱۶۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳۹۶

چند برگ از اثنای کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۵گ، ۳۵سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱-۳۳۶]

۱۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۵۰

آغاز: برابر **انجام:** وفی الدوام واللادوام باعتبار آخر وتلك الکیفیة الثابتة فی نفس الامر تسمی مادة القضیة وعنصرها و اللفظ

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۲۳۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۲]

۱۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۷۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** واما الرسم التام والناقص فلجواز ان یذکر فیهما خواص متعدده او احدیها والعام فی الحد والرسم یجب تقدیمه لانه اکثر وجود امن الخاص فی العقل فیکون اعرف والاعرف واجب التقدیم فی نظر التعلیم وفیه ما عرفت ولنقتصر علی هذا القدر من الکلام فی قسم التصورات

تصورات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملك به تاریخ ۱۲۵۹ق؛ جلد: مقوا، ۷۵گ، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۲]

۱۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۱۷۲

آغاز: الی قیاس المنتظم من الشکل الاول فانه یقال فی العکس مثلا متی صدقت القرینة صدقت صغراها مع عکس الکبری؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷۳گ، ۱۷سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴-۱۱۹۰]

۱۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۴۶۸-۱۳/۱۴۸

آغاز: برابر **انجام:** فان کان جوهرا یکون الجوهر جنسالها وان کان عرضا کان احد التسعة جنساً لها اواحدا الثلاثة علی اختلاف المذهبین فلایکون ترکها

از آغاز تا الفصل رابع فی مباحث الفصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۴۹گ، ۱۴-۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۶۵]

۱۶۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۷۳/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۴۰۰]

۱۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۶۶۲/۱-۳۹/۴۲

آغاز: برابر **انجام:** قال ولیس الکل فمن کل منهما ضروریاً ... اقول ولیس کل واحد من کل واحد من التصور والتصدیق ... حقیقة الملك والروح والتصدیق مجدوث العالم لایقال التقسیم والتعریف

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور، ۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۶۶]

۱۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۴۳۲-۵۷/۱۰۲

آغاز: برابر

از اول تا «قال النظر الثالث فیما یترکب من ما نعتی الجمع او ما نعتی الخلو، اقول و ان کانت ...»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵۰گ، ۱۸-۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۶]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۲-۶۰]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰

آغاز: برابر

در منطق و حکمت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۷۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۲-۷۴]

۱۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۸×۲۰/۵سم [ف: ۲-۷۴]

۱۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۰۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیك عصر مؤلف؛ مصحح، محشی؛ با تملکی بدون نام به تاریخ چهارشنبه ۱۵ صفر ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج، ۱۸۱گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۳-۸۴]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۹

آغاز: القضیه و هو ملتف فی طرفی الشرطیه؛ **انجام:** ان یکون ضروریا

از اوایل مبحث تصدیقات تا اواخر مبحث جهات است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: نائینی؛ ۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴-۳۸۷]

۱۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۳۲۰/۱

آغاز: برابر **انجام:** بانها فهم المعنی من اللفظ عنه اطلاقه بالنسبه الی من هو عالم بالوضع و احترز بالقید الاخیر عن الدلاله الطبیعیه و فهم المعنی فی دلاله ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۴گ (۲پ-۲۵پ)، ۱۸سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸-۲۸۳]

۱۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۸

آغاز: ... کتاب الشفا الذی لا یطلع علی مقاصده الا واحد بعد واحد من الاذکیاء ... و سمیتها لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالعزیز بهلول، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضای ع، ۵، هـ؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۶۵گ، ۲۵سطر(۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۴-۱۹۲]

۱۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** واجب التقدیم فی نظر التعلیم ...

خط: نسخ زیبا و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۷۴گ، ۲۴سطر ۱۵/۵×۷/۵)، اندازه: /۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۲۳۱]

← لوامع الاشراق > لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق

● **لوامع الاشراق فی علم الحساب و السیاق** / حساب /

فارسی

lavāme'-ol ešrāq fī 'elm-el hesāb va-s sīyāq

خوئی، محمد امین بن محمد کاظم، ق۱۳ قمری

xūīī, mohammad amīn ebn-e mohammad kāzem(- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۱ق

رساله‌ای مفصل در علم حساب و شناختن سیاق و دانستن چگونگی دفترداری، که به درخواست جمعی از مخادم و مشتمل است بر دو «لمعه» و یک «قطعه» دارای چند «اشراق» و «نور» و «شعله» و «ضیاء».

آغاز: نحمدک یا من لا تعد نعماؤه و لا تحصی آلاؤه ... ذره بیمقدار و بنده خاکسار ... معروض رای أولوالالباب و الابصار می‌دارد

[فهرستواره منزوی ۲۷۲۹/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اکنون مصطلح و متعارف است و تصرفات را مدخلیت تمام در این معانی باشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، گویا نسخه ناتمام باشد؛ جلد: مقوایی، ۱۶۴گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۸-۳۸۵]

● لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق = اخلاق جلالی

/ اخلاق / فارسی

lavāme'-ol ešrāq fī makārem-el axlāq = axlāq-e jalālī

دوانی، محمد بن اسعد، ۸۳۰ - ۹۰۸ ؟ قمری

davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503)

وابسته به: اخلاق ناصری نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲ق)

به جهت: بهادر خان سلطان اوزون حسن بیک آق قونیلو (۸۸۲ق) وفرزندش سلطان جلیل (۸۸۳ق)

تاریخ تألیف: ۸۷۲ق (=«مطلع بضع سنین»)

این کتاب که به نام «اخلاق جلالی» معروف است جامع دوره حکمت عملی (تهذیب اخلاق. تدبیر منزل. تدبیر مدن و رسوم پادشاهی) است. مؤلف آورده است که مطالب این کتاب را از اخلاق ناصری گرفته و به‌خامه نغز به شرح و بسط پرداخته و به آیات قرآنی و احادیث نبوی تمسک جسته و به گفتار حکماء و اشعار بلغاء استشهاد و تمثل نموده است. کتاب مرتب است بر «مقدمه» (در مقام و منزلت انسان و اهمیت حکمت عملی) و سه«لامع» و هر لامعی مشتمل بر چند «لمعه» و «خاتمه» در نصائح افلاطون و ارسطو و غیرهما.

آغاز: بسمله. افتتاح کلام بنام واجب الاعظام سلطانی را سزاورا که بامر نافذ ازلی جنود مجنده اعیان ممکنات را از سرحد عدم بدار الملک وجود متوجه ساخت

انجام: جهانداری و انظار نیرین سپهر کامکاری به قضاء رای مطالب برساناد کما مکنا عبادک فی ظلال الرأفة مکنا علی سریر الخلافة و کما افاض علی نبی نوع الانسان بحال العدل و الاحسان مأید مما بمزید التأیید و الامتنان

چاپ: مشار فارسی، ج۱، ص۱۹۳؛ متن فارسی آن در ایران و هند و لندن چاپ سنگی شده و در سال ۱۸۳۹م. در لندن به انگلیسی به اهتمام مستر طامسن منتشر شده؛ کلکته ۱۸۱۰ میلادی؛ چاپخانه منشی نولکیشور سال ۱۲۸۳ ق؛ لکهنو، سنگی، جمادی الثانی ۱۳۲۹ق./۱۹۱۱م، وزیری، ۲+۳۵۰+۲ص؛ ۱۲۸۳ق، ۳۴۸ص؛ لاهور، ۱۹۲۳م، وزیری کوچک، ۳۲۰ص؛ هند، لکنو، منشی نول کشور، ۱۳۱۸ق، به اهتمام: منشی پراگ نراین صاحب مالک مطبعه نول کشور؛ هند، بمبئی، مظفری

[دنا ۱۰۹۳/۸- ۱۰۹۷ (۱۱۹ نسخه)؛ الذریعة ۳۵۹/۱۸و ۲۷۳/۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۷۲/۲؛ فهرستواره منزوی ۵۸۳/۶ - ۵۸۵ که از چند ترجمه اردوئی آن یاد کرده]

شرح و حواشی:

۱- اخلاق جلالی (منتخب)؛ گلپایگانی، محمد تقی (-۱۲۹۲)

۲- سواطع الآفاق فی شرح لوامع الاشراق؛ محمد یوسف علی

۳- لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق (منتخب) = گزیده اخلاق جلالی(۲ عنوان)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۳/۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۱۹ق؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مقوا، قطع: خشتی [ف: ۳-۲۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱-فیروز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۴۱۲ص، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۶۸]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۴. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۹گ (۱-۵۹)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱-۸۳]

۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲۷۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۲گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×سم [ف: -۱۴۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مظفر بن منصور بن مظفر حسنی حسینی، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی ابن محمد باقر بن محمد تقی اصفهانی نجفی به تاریخ ۱۳۳۱، محمد شفیع رضوی؛ جلد: تیماج، ۱۷۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳-۶۲]

۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹و ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد اسماعیل؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۱۱گ، ۱۵سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: -۱۱۹]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با پیشانی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۱۱۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۹سم [ف: ۴-۷۱۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۹۴-ف

نسخه اصل: دارالکتب المصریة ش ۱۰ اخلاق فارسی طلعت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۰۰ق؛ با سرلوح زرین، مذهب؛ ۹۷گ، ۱۶ سطر (۱۴×۲۳) [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۶۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۵۶گ، ۱۵سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۷-۱۶۱]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۱۹/۳

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد بن الیاس رومی لاذقی، تا: چهارشنبه ۱۰ ربیع الاول۹۱۰ق، جا: بیدر مدرسه خواجه جهان؛ کاغذ سمرقندی؛ جلد: مشمع، ۲۳ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱-۳۴۳]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۱۹/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۷۷]

۱۲. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸۱/۳ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ ربیع الاول۹۲۲ق؛ دارای سه سرلوح؛ مجدولمذهب؛ جلد: تیماج، ۸۱گ (۱۳۵-۲۱۵)، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۸)، قطع: مصری [ف: -۱۷۳]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۱۳

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد شاه بن حافظ بدرالدین قائنی، تا: ۲۵ ذیقعده۹۲۹ق؛ مجدول، مصحح؛ مهر: محمد بن محمد حسین رضوی (مربع)، عبدالله طبرسی بتاریخ پنجم ذیحجه ۱۲۸۱ (بیضوی)، میرزا محمد علی خان قوام الدوله فرزند میرزا عباسخان قوام الدوله تفرشی به تاریخ ۱۲۸۹ (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۷۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱۹-۲۱]

۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۶۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۹۴۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵-۴۸۵]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۳/۲-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۲۵۱ فرازر (۱۴۵۷)؛ کا: پیر محمد بن مولانا محمد، تا: ۵ محرم۹۴۹ق [فیلمها ف: ۱-۵۵۲]

۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۱۷

آغاز: در ضیافتی حاضر شود

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، ۹۰گ، ۱۵سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴-۱۲۸۷]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۴۴

خط: نستعلیق، کا: محمد بن فضل الله رستمان، تا: شعبان۹۵۸ق؛ مجدول؛ تملک: عبدالله بن محمد خلیل حسینی بتاریخ ۱۲۸۹، محمود بن عبدالحسین طبیب قزوینی به تاریخ ربیع الثانی ۱۳۱۳ می‌نویسد که کتاب منتقل شده به وی در مکتب مخدره فاطمه سلطان دختر سید عبدالحسین نایب الصدر در قزوین؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۹-۲۳۲]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۷۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ رمضان۹۶۹ق؛ تملک: آقا علی اکبر به تاریخ ۱۲۴۵؛ جلد: تیماج، ۱۴۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۰-۱۴۰]

۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا ناظرا فیه سل بالله مرحمته ×× علی المصنف و استغفرلصاحبه / و اطلب لنفسک من خیریزید بها ×× من بعد ذلک غفراناً لکاتبه

خط: نستعلیق، کا: سلام الله بن جمال الدین، تا: شوال۹۷۰ق؛ محشی، مصحح، با علامت بلاغ؛ مهر: «عبده الراجی محمد جواد الموسوی»(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۳]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۶۴

خط: نستعلیق خوش، کا: اصفهانی، بابا شاه، تا: ۲۷ رمضان۹۸۰ق؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مذهب، ۲۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴-۷۱۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸-فیروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۵ق؛ دارای دو سر لوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۳۷۲ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲۱-۱۶۸]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مطلب برساد.

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۴۲۹ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۶-۲۰۱]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۴۲

آغاز: بحکم قال یا آدم انئهم باسمائهم منصب افاده منهیان ملاء اعلی را سزد و شاید، درود بر کاملی که بحسب نشأة قدس فاتحه کتاب ابداع و اختراع انسی دیباچه مجموع مکارم اخلاق؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم ولد محمد مراد کاتب، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۵سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱۳-۱۲۱]

۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: رضا قلی هدایت در تبریز به سال ۱۲۸۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۴۵گ، ۱۴ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵-۴۸۵]

۲۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۷۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج، ۱۰۲گ، ۲۱ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳-۸۷۱]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۴۳/۱

عکسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ متن[مختصر ف: -۶۹۹]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول، به دستور عباسقلی خان در ۲۵ رجب ۱۲۲۴ هفت صفحه آخر کتاب که ناقص بوده است نوشته شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب ، ۱۲۹گ، ۲۰ سطر(۶×۱۵/۵)، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۷۷]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی ظلال الرأفة فمكنهما علی سریر الخلافة و كما افاضا علی ...

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۷سم [ف: ۴۱-۲۲۰]

۲۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۱۰گ، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۹۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندازه: ۱۵×۲۴سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۰۰]

۳۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۴/۱

آغاز: ... دو نیز قدسی بنیان منظر؛ **انجام:** به حق عین الاعیان محمد و آله و اخواته ذی العیان قد تم یوم السبت من شهر

کا: محمد رضا بن علی رضا اردبیلی، تا: محتملاً قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی و اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۹گ (۱-۲۹)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: -۳۷]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۴۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۶سم [ف: ۴-۷۱۰]

۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۱۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتمة راقم این نقش براعت شعار وناظم این عقد نفاست آثار فقیر جانی محمد بن اسعد دوانی بیما من دولت خاقانی ومآثر تربیت سلطانی خود را ذره وار درمعرض ...

از ابتدا تا خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مذهب، ۸۲گ، ۱۷و۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۴]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸۳گ، ۱۳ سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۳۴۰]

۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۷۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح به خط قربانعلی کابلی، دارای قصیده‌ای در تقریظ کتاب؛ تملک: تردی محمد به تاریخ ۱۰۳۸ در لاهور، علی اکبر بن محمد زمان بیک سنندجی به تاریخ ۱۲۵۲ در اصفهان؛ جلد: مقوایی، ۷۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۷-۲۹۲]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۶۴/۳۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۱۰ص (۸۳۶-۱۰۴۵ حاشیه یکم)، سطور چلیپا (۱۷/۵×۳۳)، اندازه: ۱۸/۵×۳۴سم [ف: ۹-۱۲۰۶]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۰۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** من ذوی العیان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۸ جمادی الثانی۱۰۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: نائینی؛ از تا ص ۲۲۴ نوشته شده [ف: ۶-۴۵۲]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۳ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ ۹۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۲-۳۴۳]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۲۶۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق، جا: بغداد؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۲سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۶-۵۰۱]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نسخ، کا: اصیل الدین، تا: ۱۰۰۸ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۲۴/۱

خط: نستعلیق، کا: علی رضا بن افضل گیلانی، تا: ۱۰۰۸ق؛ تملک: فرهاد میرزا مورخ ۱۲۶۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۲۵ص (۲-۲۲۶)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۹۹۳]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بحق عین الاعیان محمد و آله و اخواته من قوی الحیان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ ذیحجه۱۰۰۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۳گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲-۵۴۹]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بقصاری مطالب برسائل ... شیخ علی منجم گیلانی غفر ذنوبه.

خط: نستعلیق، کا: علی منجم گیلانی، تا: ۱۰۱۱ق؛ جلد: تیماج [الفبائی: -۴۸۶]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۵۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد رشتی پسیخانی، تا: چهارشنبه ۱۷ ذیقعده۱۰۱۱ق، جلد: تیماج [الفبائی: -۴۸۶]
۴۵. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲
بی‌کا، تا: روز چهارشنبه ۱۷ ذیقعده۱۰۱۱ق [نشریه: ۷-۵۶۰]
۴۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۰×۲۲/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]
۴۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵-ل/۵۲۵/۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق درشت خط، کا: کرمعلی ابن محبعلی میمندی، تا: ۲۰ جمادی الثانی۱۰۱۳ق؛ محشی؛ در مقدمه این کتاب دیباچه‌ای است در ۱۰ برگ که ناصر منصوری پسر تاج الدین برای «شهریارزاده خواجه محمد تقی ابن مرحوم خواجه نظام الدین میمندی» نوشته و دلالت دارد که شبی خوابی دیده است که شیخ سعدی و خواجه حافظ شیرازی در حرم شاه چراغ نظامی گنجوی را شیعه معرفی کرده‌اند؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۵سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲-۱۱۷]
۴۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۷۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ جمادی الاول۱۰۱۴ق؛ کاغذ: هندی [نشریه: ۲-۱۰۱]
۴۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۱۰۲/۲الف
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۶ق؛ جلد: چرمی، ۲۰ سطر(۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [رشت و همدان: ف: -۱۲۳۴]
۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ محرم۱۰۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴-۲۳۱]
۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق بسیار خوش، بی‌کا، تا: ۲۷ رجب۱۰۲۶ق، جا: خاندیش؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۱۶۷گ، ۱۵سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲-۴۰]
۵۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷
خط:نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰۲گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۵-۴۸۵]
۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عنایت الله، تا: جمادی الثانی۱۰۳۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، تملک: شاهزاده فرهاد میرزا در ۱۳۰۴؛ واقف: حاج قائم مقام؛ ۹۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۶-۴۶۳]
۵۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: ابن محمد شفیع دانشمند خان محمد نصیریزدی،تا:۱۰۴۳ق؛مهر:«عبده محمد اسماعیل»؛کاغذ:اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۲-۶۹۰]
۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۱۸/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد نظام بن علیخان ساوه، تا: شنبه ۱۲ ربیع الثانی۱۰۴۶ق؛ در هامش نسخه و به‌طور چلیپا نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۸۵ص (۱-۲۸۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۷]
۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۵۳
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن امین الدین محمد حسینی نطنزی، تا: در ۱۲شعبان ۱۰۴۶ق؛ تملک: محمد جواد واعظ عراقی در ربیع الاول ۱۳۴۶؛ با یادداشت عبدالرزاق و یادداشت رباعی از محمد شفیع حسینی (نویسنده نسخه که گویا شاعر هم بوده)؛ مهر: محمد جواد بن جلال الدین؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۱۷سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [سنا: ف: ۱-۲۶۴]
۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۹۷۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۰۴۶ق؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۱۲۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۵/۴سم [ف: ۴-۷۱۰]
۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۸۹/۲
خط: نستعلیق، کا: فصیح الدین محمد زینل کوکدی جربادقانی (گلپایگانی)، تا: شنبه ۱۶ جمادی الثانی۱۰۵۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۷ سطر(۷×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۶-۳۹۰]
۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۵۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ربیع الاول۱۰۵۲ق؛ دارای کتیبه و سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: رهبری، اسفند۱۳۷۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۶]
۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۹۳/۴۸
قسمتی از فاتحه و خاتمه کتاب؛ کا: محمد جعفر شیرازی، تا: ۱۰۵۵ق؛ جلد: چرمی، ۷ص (۷۶۵-۷۷۱)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۷-۵۹۴]
۶۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۷۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مظفر اصفهانی، تا: رجب۱۰۵۷ق؛ مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۱۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱-۴۱۰]
۶۲. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۹۸
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ خیلی مغلوط [ف: -۱۱۰]
۶۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۰/۸
خط: نستعلیق تحریری خوش، کا: محمد سعید بن محمد تقی

کاتب خاتون آبادی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۷-۲۰]

۶۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۲۷/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم، تا: پنج‌شنبه ۲۰ صفر۱۰۶۲ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۲۱سطر [ف: ۵-۲۳۶]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۹۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** عالم بستانی است که آثار آن دولتست و دولت سلطانی است که صاحب شریعتست صاحب شریعت کسی است که حافظ ملکست ملک مدینه ایست که باره آن لشکرست لشکر را مال کفایت کند مال از رعیت حاصل شود رعیت را عدل سازد عدل مدار عالمست.

خط: نسخ خوش، کا: مفتح بن حاجی محمد صادق المصحح، تا: ۱۰۶۲ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸۵ص (۶۰۲-۸۸۶)، ۱۷سطر (۱۵/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲-۵۴۷]

۶۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری [نشریه: ۲-۹۵]

۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳-۱/۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ ذیقعده۱۰۶۵ق؛ جلد: تیماج ، مذهب، ۷۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۶۷]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: بدیع الزمان بن شمس الدین محمد کاشانی، تا: ۲۷ رمضان۱۰۶۵ق؛ مهر: «یا رب سبع السموات و الارض»؛ جلد: چرم، ۳۰۴ص، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۷/۱-۲۱۳]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۱۴

آغاز: جای گرفته خبر عظمت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نظام طبسی، تا: ۱۰۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج [الفبائی: -۴۸۶]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۰۶۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۶۶ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۶-۲۰۱]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره ربیع الاول۱۰۷۶ق؛ دارای یک سرلوح مرصع، مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۱۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۶-۴۶۳]

۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۴/۱

خط: تعلیق خوش، کا: محمد مظفر بن محمد باقر الشریف کارزاری، تا: ذیحجه۱۰۷۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج، ۹گ (۱پ-۹۸ر)، ۱۹سطر (۹×۲۱)، اندازه: ۱۶×۳۰سم [ف: ۳-۶۷۱]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اخلاق جلایی بپرد از ... محمد صالح سبزواری.

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم سبزواری، تا: ۱۰۷۸ق[الفبائی: -۴۸۶]

۷۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۲۹

آغاز: ... و علم آدم الاسماء کلها حقایق اسماء و صفات ازلی و دقایق حکمت علمی و عملی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل بن مرحوم باقر حسنی حسینی یزدی، تا: غره ذیحجه۱۰۷۸ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۱۸ سطر (۴×۱۴)، اندازه: ۸/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲-۲۶۱]

۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۳۱

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی تبریزی، تا: دوشنبه ۱۴ ذیقعده۱۰۷۹ق؛ روی برگ اول، این کتاب «نصرت نامه» نامیده شده، مصحح، محشی، مجدول، با سرلوح؛ تملک: احتشام السلطنه به تاریخ شعبان ۱۳۰۲ که توسط سید هاشم در دارالسلطنه اصفهان خریداری شده؛ مهر: «احتشام السلطنه» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۰-۲۱۱]

۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۶/۱-ف

نسخه اصل: بادلیانPers. Ist. Ind. 78 (۲۷۲۵ و ۲۷۸۵ ج ۳ ص ۵۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ و ۱۴ صفر۱۰۸۰ق؛ مقابله شده در ربیع الاول ۱۱۱۵ در دولت خانه نواب حسن علی خان در اجمیر [فیلمها ف: ۱-۵۵۲]

۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۱۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن محمد مقیم طیب جیلانی، تا: ۲۵ صفر۱۰۸۵ق؛ مهر: محمدحسین بن علی مازندرانی در ۱۳۰۸ق «محمد حسین»(بیضوی)، محمد سلیم بن محمد مقیم طیب جیلانی «اذ جاء ربه بقلب سلیم ۱۰۵۶م»(بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۳]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عهدی (شاید تخلص)، تا: سلخ ربیع الثانی۱۰۸۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۳/۲-۱۸۱]

۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۳۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی غزنوی، تا: ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۲۸گ، ۱۷سطر(۵×۱۵)، اندازه: ۹/۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۷۴۳]

۸۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۴۴۸

آغاز: بمیامن دولة خاقان ومآثر تربیت سلطانی خود را ذره وارد معرض استفاضه شوارق لمعات انوار خاطر حکماء نامدار اولی الایدی والابصار درآورده لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق؛

انجام: ایشان محسوسو مشاهد گردد و زبده این کتاب و خلاصه مطالب دائره است و اگر ... آن بتو نفرستادی کافی بود و صورت دائره این است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱-۴۱۰]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۳۳گ، ۱۷سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۴-۳۸۵۱]

۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۸۹
انجام: بر چیزی که از تو فوت شود تاسف منمای که شیمه صبیان ناقصان است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۷-۳۹۹]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۶]

۸۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۸۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: لطفعلی بن محمد کاظم؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۹]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۷۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۲۱۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۳۳/۱-۱۶۰]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۷/۱۰
آغاز: بسمله چون مقاصد این کتاب قواعد حکمت عملیست و آن عبارتست از علم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۳۱ص (۷۹-۲۰۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۳۲-۱۸۰]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۱۵
انجام: یکی نقطه دائره خلاف وی یکی واسطه قلاده سلطنت و وزارت است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ دارای سر لوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۳۸۸ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۱۶۹۰]

۸۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۰۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۲-۹۲]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علیمردان قلیچی، تا: ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۶]

۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۴۱/۲۴
آغاز: قال الله تعالی ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لاعبین و قال تعالی افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لاترجعون. از پرتو اشعه این دو نیر قدسی بینایان منظر تحقیق را این معنی مشاهد و معاین شود که ذرات اکوان و حقایق عالم امکان؛ **انجام:** ابوالحسن عامری گوید که قصه خوانان ازین طایفه بدترند چه با وجود آن جور و ستم و اخذ مال به حکایات کاذبه ایشان را فریب دهند و اضاعت قابلیت ایشان می‌کنند و ایشان را از فیوضات باز می‌دارند
بخشی از کتاب دوانی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱گ (۱۴پ-۳۴پ)، ابعاد متن: ۹×۲۰، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۰-۳۸۴]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۲
آغاز: بسمله، چون مقاصد این کتاب قواعد حکمت عملیست؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵۶گ، ۱۴ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳-۴۳۰]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۸۰۴
آغاز: به یک روز از مشرق به مغرب برساند؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۸۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۷]

۹۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۶۹ حکمت
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: جیبی [ف: ۲-۳۳]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و به گمان باطل آن را شجاعت دانند مصرع زهی ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳۲-۳۵۳]

۹۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۸۵۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۵-۴۸۵]

۹۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۷۸
خط: نستعلیق، کا: پیر محمد بن شیر محمد عباسی، تا: ۱۲۲۵ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۷-۳۸۷]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۸۸/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی نقی کاتب کازرونی، تا: با تاریخ۱۲۴۸-۱۲۴۹ق؛ جلد: مقوایی، ۳۴۳گ، ۲۳ سطر (۱۳/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۵۱-۴۵]

۹۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۲۴۵۷
آغاز: به حکم قال یا آدم انئهم باسمائهم متصف افاده منتهیان ملاء

اعلی را سزد و شاید و درود بر کاملی که به حسب نشانه قدسی فاتحه کتاب ابداع و اختراع و به صورت انسی دیباچه مکارم اخلاق و لطائف اصطناعست؛ **انجام:** برابر
خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: -۱۲۶۹]

۹۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۵۷
خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ربیع الثانی۱۳۰۱ق، برای آقا میرزا سلمان مستوفی؛ کاغذ: زرد، قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۵]

۱۰۰. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۲۷ربیع الثانی۱۳۰۱ق، حسب فرمان میرزا سلطان مستوفی؛ جلد: میشن، ۵۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اوراق عتیق: ۲-۳۸۹]

۱۰۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۹۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۳۰۷ق؛ اهدایی: وزیری؛ ۱۷۱گ، ۱۵سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲-۷۷۰]

۱۰۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** که به مرور ایام از زمین کرده بود اکنون ادا می‌کند و ابر هر بخاری که ...
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن میرزا ولی الله بن ملا نورالله طبر[ی] کلارستارقی کلاردشتی کرکی من طایفه با نج، تا: رمضان۱۳۳۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۹۴ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۸۷]

۱۰۳. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۱۸/۲
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد مومن بن نورالدین محمد، بی‌تا؛ دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ (۱۳۹پ-۲۴۶پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۷سم [ف: -۱۲۸]

۱۰۴. خور؛ حکمت یغمایی، عبدالکریم؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱
بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵-۶۲۵]

۱۰۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** عالم پناه که یکی نقطه دایره خلافت و یکی واسطه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مذهب؛ جلد: مقوایی، ۲۸۲ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۵سم [ف: ۲-۱۷۶]

۱۰۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۸۰۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ناتمام؛ ۱۱۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲-۹۰]

۱۰۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۵/۱ل
خط: نستعلیق، کا: علی بن فتح الله خالسری، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: -۱۱۸۸]

۱۰۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۶۳/۱
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۲۴]

۱۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۵-۶/۱۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بخون آغشته غیر ا ز سفق بچراغ نتوان طلبید دو چشم روشن سلطنه اند که ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۶-۳۴۶۷]

۱۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۱۰۲۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ به‌طور چلیپا؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ، ۱۵ سطر (۴/۵×۱۰)، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲-۱۳]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: امیر بیک بن مرتضی حسنی حسینی سلامی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ تملک: ملک الشعرا بهار؛ مهر: امیر بیک بن مرتضی حسنی حسینی سلامی «عبده امیر بیک الحسینی» (هشت ضلعی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [مختصر ف: -۶۹۹]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۱۵/۵
آغاز: ... چون فضائل معلوم شد باید دانست که بازاء آنها صفتی چند است که نه از آن جنس است؛ **انجام:** یا استجلاب غرضی و عنایتی تعالی عن ذالک علوا کبیرا.
بخشی از اواخر کتاب است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۸ص (۱۷-۴۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۰-۹۶۸]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۱۵/۶
آغاز: مراد به علمی که در تعریف حکمت مذکور است نه حفظ اقوال متداوله مشهوره است؛ **انجام:** بخش اول و اثر انصاف و انتصاف در او ظاهر شود (پس از صفحات سفید): و انسانرا مزاج العله گردانید و آنچه انسانرا بدان حاجت بود از این اسباب حواله با تدبیر.پایان بخشها: و رذالت حرس معلوم است و برین قیاس سایر رذائل.
دو بخش دیگر است از کتاب لوامع الاشراق دوانی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۵ص (۴۶-۹۰)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۰-۹۶۸]

۱۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۳۹
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴×۲۳سم [رایانه]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۲۵
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۹/۱×۱۹/۵سم [رایانه]

۱۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۹
آغاز: بسمله، مقاصد این کتاب قواعد حکمت عملی است و آن عبارتست از علم باحوال نفس ناطقه؛ **انجام:** تاریخ تمام چیست گفتا ××اخلاق جلالیش بپرداز
خط: نستعلیق، کا: محمد، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد:

تیماج،۱۴۹گ، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳-۵۰۷]

۱۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۹۱۰

آغاز: خلاص داده به سر منزل کمال وکم شدگان بوادی سلوک و متعطشان [...] طلب را مطایاء حسن ارشاد به منهل زلال وصال رسانید؛ **انجام:** وبه صورت استهزاء ایشان راعقاب نمایند واما عذر و آن درمال وجاه وغیرآن باشد وتمام اقسام آن خیانت است که از اراذل رذایل ورذایل اراذل است ونزد هیچ

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مهر: «وقف اولاد» (بیضوی)؛ جلد: مقوا، ۴۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۴]

۱۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۶۴۱

آغاز: افادت منتهیان ملا اعلی را سزد وشاید ودرود برکاملی که نخست نشئه قدسی فاتحه کتاب ابداع واختراع وبه صورت دیباچه مکارم اخلاق ولطایف اصطناعت است؛ **انجام:** چنان کن که اهل صلاح از تو ایمن باشند واهل فساد خائف ای اسکندر تو را بارها وصیت کرده‌ام ودیگر تاکید می‌کنم که درخون ریختن دلیرمباش اهلاک حیوانات مخصوص به حق است وحقیقت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۱۹۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۴]

۱۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۳]

۱۲۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۸۸

آغاز: عاقل مستحسن نیست وحضرت رسالت پناه صلی الله علیه وآله آن را از اخلاق منافق شمرده وفرموده که روز قیامت؛ **انجام:** برو بحر جهان را به انوار معدلت این دو جمشید خورشید اشتباه واین دو خورشید عالم پناه که یکی نقطه دائره خلافت ویکی واسطه سلطنت ورأفت ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ مهر: «وقف اولاد» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۶۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۴]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کتابت شده به نام: حسن بیک بهادر خان؛ جلد: میشن[الفبائی: -۴۸۶]

۱۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کتابت شده به نام: حسن بیگ بهادر خان؛ جلد: پارچه‌ای[الفبائی: -۴۸۶]

۱۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۳۸

آغاز: به حضار مخالفان آمده؛ **انجام:** شخصی را از حال خود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۸۶]

۱۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۰

انجام: و در هر شخصی که معاصر آن حضرت بود چون همین اعتبار کنند در این مدت چهارصد سال بهر یک مثل این عدد زیاده شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با نشانی بلاغ؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده عبدالله» (مربع)، «محمد علی» (لوزی)؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۱۰۶]

● لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق (منتخب) = گزیده اخلاق جلالی / اخلاق / فارسی

lavāme‘-ol ešrāq fī makārem-el axlāq (mn.) = gozīde-ye axlāq-e jalālī

وابسته به: لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق = اخلاق جلالی؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)

ظاهراً غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۴۵/۲۶

آغاز: الحمدلله الکریم الرازق ... اما بعد بدانکه این رساله انتخابی است از کتاب لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق از مصنفات حضرت علامة العلماء؛ **انجام:** کتاب لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق از فیض خطر خورشید مآثر نشان اقتباس آمد.

گزیده ای است از «لوامع الاشراق» جلال الدین دوانی؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، در حاشیه به چلیپا کتابت شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۴گ (حاشیه ۳۱۲- حاشیه ۳۷۵)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۰-۱۷۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۳۸/۲

آغاز: فی علم الأخلاق، أن الحکمة العملی و هی علم بأحوال النفس الناطقه من أنها یتجلی؛ **انجام:** و اگر انحرافی بیند مبادرت بخود نماید، حدیث است طوبی لمن شغله عیبه عن عیوب الناس

گزینش نیکویی است، از بخش اول کتاب «لوامح الإشراق»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «احمد» (بیضوی)، «احمد» (مربع)؛ جلد: مشمع، ۲۲گ (۷۶-۹۷)، ۱۵سطر (۱۲/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۶-۲۲۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۲/۳۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۴۳ص (۳۸۶-۴۲۸ هامش)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۷سم [ف: ۵-۴۳]

● لوامع الاصول / اصول فقه / عربی

lawāmi‘-ul uṣūl

در اصول فقه با عنوان‌های لامعه، تقریرات مانند در یک مقدمه و چند مقصد و یک خاتمه، جز لوامع الاصول فی شرح مبادی

الوصول الی علم الاصول محمد تقی هروی (الذریعه ۶۰: ۱۸) است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۹سطر(۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۷-۱۰۰]

● **لوامع الاعلام من شوارق الالهام** / کلام و اعتقادات / عربی

lawāmi'-ul a'lām min šawāriq-il ilhām

حسینی، محمد تقی بن اسدالله، ق۱۴ قمری

hoseynī, mohammad taqī ebn-e asad-ol-lāh(- 20c)

وابسته به: شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام؛ لاهیجی، عبدالرزاق بن علی (-۱۰۷۱)

تاریخ تألیف: ۹ رمضان ۱۳۱۰ق

حاشیه شوارق لاهیجی است.

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۶۰/۱

آغاز: الحمد لله الذی انشأ بقدرته بساط الوجود

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ ۷۱گ (۱-۷۱)، ۱۹سطر، قطع: خشتی [ف: -۱۰۹]

● **لوامع الافکار المضیة فی شرح مخمس الماء الورقی و الارض النجمیة** / کیمیا / عربی

lawāmi'-ul afkār-ul muḍīyya fī š.-i muxammas-il mā' waraqī wa-l arḍ-ul najmīyya

جلدکی، علی بن ایدمر، - ۷۶۲ قمری

jeldakī, 'alī ebn-e aydamor(- 1361)

وابسته به: الماء الورقی و الارض النجمیة؛ تمیمی، محمد بن امیل (-۱۷۰ق)

تاریخ تألیف: ربیع الاول۷۴۱ق؛ محل تألیف: دمشق

شرحی است با عناوین «قال الحکیم - الشرح» بر قصیده مخمس «الماء الورقی و الارض النجمیة» ابو عبدالله محمد بن امیل تمیمی که به درخواست برخی از برادران نگاشته است.

[کشف الظنون ۱۵۶۸/۲ و ۱۵۷۶؛ ایضاح المکنون ۴۱۳/۲؛ هدیة العارفین ۷۲۴/۱؛ الاعلام زرکلی ۵/۵؛ الاوقاف العامة الموصلی ۱۸۳/۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۴۲

آغاز: الحمد لله المبتدع بحکمته عجائب المصنوعات المخترع من فواضل نعمه صور البسائط و المرکبات الخالق لما یحویه العالم من المعدن و الحیوان و النبات

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی - پاکستان ۱۹۹۹۰؛ خط: نسخ، کا: محمود حمدی، تا: ۱۹ شوال۱۳۴۴ق؛ از روی نسخه دارالکتب الظاهریه شماره ۱۱۶؛ ۱۶۴ص[عکسی ف: ۶-۶۵]

← اللوامع الالهیة فی المباحث العلائیة > اللوامع الالهیة فی المسائل الکلامیة

● **اللوامع الالهیة فی المسائل الکلامیة = اللوامع الالهیة فی المباحث العلائیة** / کلام و اعتقادات / عربی

lawāmi'-ul ilāhīyya fi-l masā'il-il kalāmīyya = lawāmi'-ul ilāhīyya fi-l mabāḥiṯ-il 'alā'īya

فاضل مقداد، مقداد بن عبدالله، - ۸۲۶ قمری

fāzel-e meqdād, meqdād ebn-e 'abd-ol-lāh(- 1423)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۹جمادی الاول ۸۰۴ق

دربیان اصول اعتقادی با نقل بعضی از اقوال غیرشیعه و گفتگوهای مختصر درباره آنها، و در حقیقت متن کلامی مفیدی است مانند کتاب «تجرید الاعتقاد»خواجه نصیر الدین طوسی.درباره این کتاب گفته شده که در نظم و ترتیب و نقد و تحقیق از بهترین کتب کلامی است. مطالب در عنوان دوازده «لامع» ذکر شده است و هر لامعی مشتمل است بر فصول و مطالب: ۱. مباحث النظر (سه بحث)؛ ۲. تقسیم المعلوم (مقدمه و شش بحث)؛ ۳. الوجوب و الامتناع و القدم و الحدوث (شش بحث)؛ ۴. الماهیة و لواحقها (سه فصل)؛ ۵. تقسیم الممکنات (سه فصل)؛ ۶. حدوث العالم؛ ۷. وجود الصانع تعالی؛ ۸ صفاته و فیه مرصدان؛ ۹. الافعال (چهار مقصد)؛ ۱۰. النبوة (چهار مطلب)؛ ۱۱. الامامة (سه مقصد)؛ ۱۲. الحشر و الجزاء و فیه مطلبان.

آغاز: بسمله السبحات لجلال مبدع انطق بایات وجوب وجوده هویات الاشیاء و اغرق فی تیار بحار الوهیته عقول العقلاء و احرق فی انوار جمال کبریائه اجنحة افکار العلماء ...

انجام: و یستره بدلیل العفو و الغفران فالعفو عند کرام الناس مأمول، و الحمدلله وحده و الصلاة علی من لانبی بعده ...

چاپ: سال ۱۳۹۶ درتبریز

[ریحانة الأدب۳/۴ و ۲۸۲؛ الذریعة ۳۶۱/۸]

شرح و حواشی:

۱- الفوائد؛ خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین (-۱۱۷۳)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۸۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لمن قرا و انتفع به و لوالدیه و لکافه المؤمنین اجمعین بمحمد و آله الطاهرین رب اختم بخیر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ محشی از احمد بن حسین بن جمال المغرانی (کذ) تاریخ فراغ از تعلیق: نیمه ربیع الاول ۸۵۲ پنداشته شده که همو کاتب نسخه است؛ واقف: شیخ عباسقلی واعظ چرندابی؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ، ۱۷و۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۱۱-۲۸۵]

۲. تبریز؛ واعظ چرندابی؛ شماره نسخه: ۴

بی‌کا، تا: شنبه ۱۵ ربیع الاول۸۵۲ق [نشریه: ۴-۳۳۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۶۹-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۲۴۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۶۱عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۷۲۷(اربری، فهرست خطی عربی ۹۷/۳)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی؛ تملک: میرزا محمد همدانی به تاریخ۱۳۰۲ق؛ ۱۹۲گ، ۱۵سطر [عکسی ف: ۲-۱۴۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۲۷

آغاز: بسمله الحمدلله و بعد فقد ... سبحانه و عملت؛ **انجام:** و کتب العبد موسی بن محمد بن صالح الصیری حامدا

خط: نسخ، کا: موسی بن محمد بن صالح صیری، تا: ۹۲۸ق[رایانه]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۹۴/۱

آغاز: الاجر جزیل الثواب بتحریر کتاب جامع لفوز فوائد العلم المشار الیه و تقریر نکت فوائد المعول فیه علیه؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل بن احمد الفوعی، تا: یک‌شنبه ۱۳ شوال۹۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، انهائی به تاریخ چهارشنبه ۲۹رمضان ۹۶۶؛ مهر: «عبده الراجی یعقوب» (بیضوی)، «عبده الراجی محمد» (بیضوی)، «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۵۶گ (۱ر-۱۵۶پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۷-۸۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۲۶-ف

نسخه اصل: مدرسه نواب ش ۱۴۱؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۳۷۵/۱

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمود بن مولانا حسن اردبیلی، تا: ۱۰۴۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۰۹گ (۲پ-۱۱۰ر)، ۲۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵-۴۲۲۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت تم ... بن محمد الشافعی عفی الله عنهما

خط: نسخ، کا: نورالدین شامی، بی‌تا[الفبائی: -۴۸۶]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۸/۱

آغاز و انجام: برابر؛ وقع الفراغ من تصنیفه یوم الاربعاء تاسع عشرین شهر جمادی الاول من سنة اربع و ثمانمائة هجرية و کتب مصنفه العبد مقداد بن عبدالله الاسدی غفرالله له و لوالدیه و لمن صنفه له و لمن ینتفع به و لوالدیهم و لکافة المؤمنین اجمعین بمحمد و اله المعصومین رب اختم بالخیر - هذا آخر صورة خط المصنف رحمه الله و السلام و الدعاء.

خط: تعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۷سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۳-۶۱۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۲۷

آغاز: بغفرانه اعظم ماصنف فیه من الکتب المشهوره؛ **انجام:** فصل ینبغی التکلم ان یتانق ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

● **اللوامع الالهية و الشواهد الربوبية** / عرفان و تصوف / فارسی

lawāmiʻ-ul ilāhīyya wa-š šavāhed-ur rubūbīya

قزوینی، اسدالله بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

qazvīnī, asad-ol-lāh ebn-e mohammad ebrāhīm(- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۲ صفر ۱۲۵۰ق

مؤلف این کتاب را در مدت چهار ماه به پایان رسانیده است. مشتمل بر شش «نصرة» است: ۱. ذکر عقل و جهل و سایر اسرار متعلقه به آنها؛ ۲. فضیلت علم وعلما ...؛ ۳. علم تهذیب اخلاق ...؛ ۴. مشارق انوار الیقین فی کشف حقایق اسرار امیرالمؤمنین (ع)؛ ۵. بیان طریقه تکسب نمودن خصال کمال ...؛ ۶. نادری در ذکر احادیث متفرقه و اخبار ... .

[فهرستواره منزوی ۸۱۱/۷]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۷

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۲ صفر ۱۲۵۰ق؛ مهر: اسدالله الغالب؛ تملک: سید عبدالوهاب بن محمد علی بن محمدرضا بن میر محمدحسین بن سید بدرالدین حلی مورخ ۱۳۳۸ق؛ جلد: تیماج، ۲۱۸گ، ۱۸ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱-۲۴۲]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۵]

← لوامع الانوار ﴿ لوامع انوار الکشف و الشهود علی قلوب ارباب الذوق و الجود

● **لوامع الانوار** = **حاشية معالم الاصول** / اصول فقه / عربی

lawāmiʻ-ul anwār = ḥāšīyat-u maʻālim-ul uṣūl

وابسته به: معالم الاصول = معالم الدین و ملاذ المجتهدین؛ عاملی، حسن بن زین الدین (۹۵۹-۱۰۱۱)

حاشیه‌ای است بر مبحث«حقیقت و مجاز» معالم الاصول شیخ حسن که یکی از شاگردان سید کاظم رشتی با اقتباس از کلمات و مطالب استاد خود در توضیح و شرح معالم الاصول، آن را به رشته تحریر درآورده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۷۷/۸

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. [اما بعد] فهذه لوامع انوار اقتبسناها من شموس الکلمات الثامنه الطالعه من افق منظر افلاک المعرفه و العرفان و من بدور الالفاظ الجامعه اللامعه ... یباحث الاصول من کتاب معالم الاحکام؛ **انجام:** هذا یکون باعثا قوه ظن احد الطرفین ولحق فی ترجیح قول اهل العصمته علیهم السلام لانهم علیهم السلام.

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن محمد صالح مراغی، تا: ۱۲۶۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۵گ

(۵۳پ-۹۷پ)، ۲۵سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶-۴۲۳]

● **لوامع الانوار** / گوناگون / فارسی

lavāme'-ol anvār

رساله مفصلی است دراخلاق و آداب وپند و اندرز و تاریخ و معجزات ائمه (ع) این رساله را مؤلف درنه باب ویک خاتمه تألیف نموده که نسخه حاضر ازنیمه باب دوم تا آخر کتاب را دارد. مؤلف درآن از علامه مجلسی مطالبی رانقل می‌کند و درخاتمه رساله سرالعزیز مدهوش گلپایگانی را تماماً درج نموده است.مؤلف از عالمان قرن سیزدهم هجری است. عنوان باب‌های موجود رساله عبارتند از: - فضایل سور و آیات قرآن کریم، فصل ۳) ترجمه حدیث معراج، ۴) دروصایای حضرت پیامبر به علی (ع)، ۵) دروصایای حضرت پیامبر به اباذر، ۶) دروصایای حضرت پیامبر به عبدالله جندب، ۷) درمواعظ ونصایح علی (ع) به ترتیب حروف تهجی که فقط ترجمه فارسی آنها ذکر شده است، ۸) دروصایایی که از بعضی علمای دینی رسیده شامل صدوسی وچهار نور که به منزله رساله‌ای درسیر وسلوک است؛ باب ۳.بیان محرمات و معاصی قلبیه و صفات خبیثه شامل یک مقدمه و چند فصل (چهل و هفت فصل)؛ باب ۴. بیان طاعات قلبیه و صفات حسنه (چهل و شش فصل)؛ باب ۵. ندارد؛ باب ۶. در اجتناب کردن ازخصوص منهیات است، خاتمه درتوبه؛ باب ۷. دربیان قدریاز کیفیت خلقت عالم (دوازده فصلویک خاتمه)؛ باب ۸ دربیان احوال چهارده معصوم ازحیث تولد و اسامی و ... (پانزده فصل)؛ باب ۹. در معجزات معصومین (ع) (چهارده فصل)؛ خاتمه دربیان پندهایی که از پیشینیان آمده با عنوانهای «ای عزیز، ای عزیز». در این بخش منظومه سرالعزیز مدهوش گلپایگانی را درج نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۱۴/۱-۲۴/۱۴

آغاز: روز درخانه خود بخواند شیطان سه روز داخل آن خانه نمی شود ... آل عمران ازحضرت پیغمبر صلی الله مرویست که کسی که این سوره را بخواند خدای تعالی به عدد هر آیه از این سوره امانی می‌دهد اورا؛ **انجام:** نگهدار فرخنده اقبالشان ×× بکن بارور نخل آمالشان / که تا پرده کفر از هم درند ×× به دولت گرائید و دین پرورند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۸۵گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۶۷]

● **لوامع انوار التمجید و جوامع اسراره فی التوحید** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی

lawāmi'-u anwār-it tamjīd wa jawāmi'-u asrār-i-h fi-t tawḥīd

حافظ برسی، رجب بن محمد، ق۹ قمری

hāfez-e barsī, rajab ebn-e mohammad(- 15c)

کتابی است در موضوع امامت بنا به گفته صاحب الذریعه، گویا ذیل کتاب دیگر مؤلف، موسوم به «مشارق انوار الیقین فی حقائق اسرار امیرالمؤمنین» است در مقدمه آن نام کتاب را «لوامع انوار التمجید و جوامع اسراره فی التوحید» نامیده است.

آغاز: بسمله و به نستعینالحمدلله الواحد لامن قلة الموجود لامن علة و الصلوة ... و بعد یقول المخلوق من الماء المهین ... هذه رسالة فی اصول الکتاب سمیتها لوامع انوار التمجید ... قدمتها لوجوب تقدیم التوحید علی سایر العلوم

انجام: انک الکریم الجواد و اعظم من سئل فجاد برحمتک یا ارحم الراحمین و الحمد لله رب العالمین ...

[الذریعة ۳۶۲/۱۸ رقم ۴۷۸]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۷۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۱۴۸ر-۱۵۳پ)، ۲۳سطر (۶/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۸-۶۹۶]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۲ص (۴۹۷-۵۱۸)، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۷-۹۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۹۵/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: یحیی بن حاجی درویش محمد، تا: ربیع الاول۱۰۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۸۷گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۵۱-۱۰۷]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۵ص (۳۵۴-۳۷۸)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۷سم [ف: ۵-۷]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۲/۳-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن منصور الدین علی طبرستانی، تا: چهارشنبه ۱۴ ذیحجه۱۰۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹۶ص (۲۰-۲۱۵)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۸۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۷۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان توسل علی من بغی علی العذاب الالیم ...

کا: محمد باقر بن محمد تقی شهمیرزادی، تا: رجب۱۰۹۳ق؛ یادداشتی دارد که عدد سطور کتاب مزبور را ۷۴۰۰ یاد کرده، یادداشت به نام عوض الرضوی، با تاریخ ۱۰۹۳ است؛ مهر: «یا

محمد علی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸گ (۱۶۹-۱۸۶)، ۱۹سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۲-۸۶]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فجعل الله له سهباً من نور الایمان و الولایة و الاحسان و العنایة و عدد تلک ...

خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، دارای خط‌خوردگی، با نشانی «بلغ»؛ جلد: گالینگور، ۴۴ص، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۵-۹]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۴۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** باسمک العظیم یا هیا هیا و بحمدالله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]

۱۹. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۳۵/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علاءالدین محمد بن سلیمان بسطامی، تا: ۱۱۱۹ق؛ برافزوده: روی برگ اول: «از عالی حضرت ملامحمد شفیع بدبخشی در اصفهان به عنوان عاریه گرفته شده است و او الحال که [...] است فوت شده ان شا الله باولاد او رد شود العبد عبدالحسین النوربخشی [...] الکازرونی»؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۴۶پ-۱۵۲پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: -۵۷]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۱۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۱۷۸ر-۱۸۵ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۲]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۰۴/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یعتقدون و به یتعبدون و لایشعرون کلا سوف یعلمون ثم کلا سوف یعلمون

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، ابتدای نسخه حاضر با نسخه الذریعة اندکی متفاوت است؛ ۱۳گ (۲۷۵-۲۸۷)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۲۸-۲۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳/۲ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا فعال انت هو ان ترسل علی من بغی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ ذیقعده ۱۲۳۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴/۳-۷۳]

۲۳. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [صد و شصت نسخه: -۷۱]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۵۷۷/۳۴

کا: سید علی اصغر پسر محمد قاسم طباطبائی زواره‌ای، تا: ۲۶ ذیحجه۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۸گ (۲۸۰ر-۲۸۷ر)، ۳۵سطر(۱۴×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۹سم [ف: ۱۷-۴۱۳]

۲۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۲۰/۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محرم۱۲۸۲ق؛ مصحح؛ ۱۴ص (۳۱۷-۳۳۰)[عکسی ف: ۱-۳۳۵]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۷۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی العذاب الالیم ... هزار و دویست و هشتاد و سه ۱۲۸۳.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۴۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لکان مرکبا و مؤلفا و هو محال فکونه متحیزا محال.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور[رایانه]

۲۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۱۴/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۱۰گ (۱۵۳ر-۱۶۲پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [مؤید: ۲-۱۶]

۲۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰۸/۲ ـ د

بی کا، بی تا؛ ۱۵گ (۲۳۷پ-۲۵۲ر) [ف: ۱-۴۰۷]

۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۸۱/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۱گ (۲۲۸-۲۳۸)، ۱۷سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴-۱۳۱۱]

۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۷۸۶/۲

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ ۱۰گ (۸۹پ-۹۸پ) [ف: ۵-۴۸۶]

۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۷۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

بی کا،بی تا؛مصحح،مقابله شده؛۶گ(۱۳۵پ-۱۴۰پ) [ف: ۵-۴۸۶]

● لوامع الانوار العرشیة فی شرح الصحیفة السجادیة /

شرح دعا / عربی

lawāmi'-ul anwār-ul 'aršīya fī š.-is ṣaḥīfa-tis sajjādīya

ملاباشی شیرازی، محمد باقر بن محمد، - ۱۲۴۰ قمری

mollā-bāšī šīrāzī, mohammad bāqer ebn-e mohammad(- 1825)

وابسته به: الصحیفة الکاملة السجادیة = الصحیفة السجادیة؛ علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸-۹۴)

تاریخ تألیف: ۱۲ شعبان ۱۲۳۲ق

شرحی است مفصل در دو مجلد بر صحیفه سجادیه، مؤلف قبل از شروع به شرح دعاها سند صحیفه را مفصلاً شرح کرده و پس از آن به ترتیب به شرح دعاها پرداخته و هر دعایی را در یک لمعه مخصوص به خود قرار داده است.مشتمل بر ۵۴ لمعه و هر لمعه دارای خطبه‌ای مستقل موافق مضامین همان دعاء. خود او در پایان کتاب، درباره آن چنین می گوید: «ان لایغفلوا عن دقائق

مبانیه و حقائق و فنون بدایعه و انواع صنایعه و مار تحت به فقراته من المحسنات اللفظیه و المعنویه و النکات البیانیه و البدیعیه و ما اشتملت علیه من المسائل الکلامیه و العقائد الاسلامیه و العلوم الحکمیه و المعارف العرفانیه و ما انطوف علیه من الاسرار الجبروتیه و الرموز الملکوتیه و الدقائق التنزیلیه و الحقائق التاویلیه المتعلقه بهذا التنزیل السماوی و لعمری ان نفایس تحقیقات کاعین الؤلؤ و المرجان و عرایس تدقیقات لم یطمثهن انس قبلی و لاجان و مخدرات اسرار ...».

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی کان مخفیا فی غیب الهویة فی مرتبة الاحدیةو بالحب طلع شمس الحقیقة من افق الاسماء و الصفات فی مرتبة الواحدیة

انجام: و علی الله نلتجاء من الغباوة و علیه التوکل فی البدایة و النهایة و منه التوفیق و الهدایة الحمدلله رب العالمین و السلام علی سید المرسلین ... سیما وصیه و خلیفته الحافظ لدینه المبین.

چاپ: طهران، سنگی، بدون تاریخ، رحلی، ۲۵۸+۶۰ص؛ اصفهان، ۱۴۲۵، با تحقیق و تصحیح مجید هادی زاده

[الذریعة ۳۶۲/۱۸؛ اعلام الشیعة ۱۹۰/۲؛ فارسنامه ناصری ۱۱۳/۲؛ آثار عجم ص ۴۷۲؛ ریحانة الادب ۱۶۶/۱ و ۷۲/۴؛ فهرستواره منزوی ۸۱۱/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴۶

آغاز و انجام: برابر

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۳ق؛ مصحح، محشیاز مؤلف، با نشان «بلغ» مقابله گردیده، با قلم خوردگی؛ جلد: مشمع مشکی، ۳۴۶گ، ۳۱ سطر(۱۸×۲۲/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۴۱-۴۸۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایرید الشرک و الکفر فلا دلیل للاشعری فی امثال هذه و قس علیه نظائره.

ج اول، از اول کتاب تا لمعه ۲۷؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه۱۲۷۹ق؛ مجدول؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ جلد: ساغری مذهب، ۳۲۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۵-۴۱۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با بلاغ مقابله، انجام «سیما ابن عمه ابی الحسنین» با تاریخ تألیف شب پنج‌شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۲۳۱؛ جلد: میشن سیاه، ۳۲۵گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۹سم [ف: ۱-۴۵۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۱۱

انجام: انجام «دفع الله تعالی عنا، و عن جمیع الخلیقة»

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، با سرلوح، مجدول، با تاریخ تألیف شب آدینه آغاز ربیع الثانی ۱۲۳۱؛ جلد: روغنی، ۳۳۹گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰/۷×۳۰/۱سم [ف: ۱-۴۵۸]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۱۲

آغاز: . الحمدلله الذی جعل التذکرة للجیران و الاولیاء سنة سنیة

ج ۲، از لمعه ۳۶ تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، با سرلوح، مجدول؛ جلد: مذهب، ۲۵۷گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰/۴×۲۹/۷سم [ف: ۱-۴۵۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۳۶

آغاز: ... و کان من دعائه علیه السلام اذا حزنه امر و اهمته الخطایا الحزن بالنون الهم یقال حزنه الامر یحزنه حزونا اهمه لغة قریش؛

انجام: قال اذا کتب الاسم و الخطیئة و باشر الامر مباشرة ولیه بنفسه و حقیقتها الصادق البشرة یالبشرة ثم کثر حتی ...

از ابتدای لمعه ۲۱ آغاز و تا پایان لمعه ۴۳ به انجام رسیده؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله شده؛ جلد: مقوا، ۳۶۵گ، ۱۹ سطر(۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴۱-۴۶۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** او موتلف من خطوط مجتمعة او خط اذا ینتهی الی المبصر انبسط علی سطحه بسرعة ... کما هو مذهب الریاضین و لا بالانطباع ای بان ینطبع صورة المرئی فالعین کما هو مذهب الریاضیین و لا بالانطباع ای بان ینطبع صورة المرئی فالعین کما هو مذهب ارسطو و تابعیه و هو المعروف.

از ابتدای لمعه اول تا پایان لمعه نوزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح از سوی مؤلف، با نشان «بلغ» مقابله شده؛ جلد: مقوا، ۴۶۳گ، ۲۰ سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۴۱-۴۷۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴۱

آغاز: ... و اطمان الیک لعدوک اللام اما بمعنی من و اما ان یضمن الا نخداع معنی الاطاعة و الشیطان الرجیم المطرود عن الخیرات؛

انجام: برابر

از بخشی از لمعه ۴۴ آغاز و تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود اوایل قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با نشان «بلغ» و «بلغ قبالاً» مقابله شده، محشی بعضی به خط مؤلف؛ جلد: مقوا، ۲۵۴گ، ۱۹ سطر(۵/۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۱-۴۷۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کون الشئ غیر مع انه عین ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور[رایانه]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۹۴

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی من علینا بنبیه محمد؛ **انجام:** کما کین بر بازوی با تمکین و نیزه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۶۸۰

آغاز: برابر**انجام:** انجام در ۲۷۴پ که در صفحه آخر (۲۷۷پ) بدانجا ارجاع شده است: عبدک و رسولک و اهل بیته الطاهرین

الدعاء (الحمدلله الذی وفقنا باستنساخ هذه الفقرات الشریفة. العبد الجانی محمد علی عفی عنه).
خط:نستعلیق،کا:محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۷۸گ، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵-۴۸۶]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۱۶۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی البهبهانی بن محمد طاهر، تا: جمعه ۱۵ شوال۱۲۳۲ق؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد اول شعبان ۱۳۰۱؛ جلد: تیماج، ۵۶۰گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۵-۱۷۰]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۳۲۰

آغاز: منها لایفید للعقل بصیرة الا غشاوة علی غشاوة و لا للقلب تنویر الا ظلمة بعد ظلمة؛ **انجام:** ولما کان من الفتنة ما هو خیر و شر کما قال سبحانه و نبلوکم بالشر و الخیر فتنة سئل ع النجاة من مضلات الفتن.
خط: نسخ، کا: علی بن محمد طاهر بهبهانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: شیخ علی موحد، مرداد ۱۳۴۳؛ جلد: تیماج، ۴۰۷گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵-۴۱۸]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** سنه ۱۲۳۶ بعد الالف من الهجره.
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۰۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی کان ... طهر الموجودات؛ **انجام:** من رجب المرجب ... من الهجره النبویه.
ج ۱؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۵۰

آغاز: الحمدلله الذی للجیران و الاولیاء سنة سنیة و البر و الاحسان الیهم طریقة صده ... و کان من دعائه علیه السلام لجیران اولیائه؛ **انجام:** برابر
از دعای ۲۶ تادعای ۵۴؛ خط: نسخ زیبا، کا: ابوطالب شیرازی- محمدعلی اشرف الکتاب ارسنجانی، تا: ۱۳۹۴-۱۲۴۵ق، حسب فرمودهجناب ملاباشی حاجی الحرمین الشریفین؛ مجدول، مصحح، سه برگ در آغاز نسخه در مورد مؤلف و شجره وی به خط یا املاء حفیدش سید محمدباقر آیة اللهی همراه با شرح حال خود ایشان؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۲گ، ۲۹ سطر(۱۴×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۴۱-۴۸۶]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۳عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد مر شرحه فی اخر اللمعة العشرین من دعاء مکارم الاخلاق، و قد وقفنی الله لا تمام هذه اللمعه فی لیلة الجمعه ... و عن جمیع خلقه
نسخه اصل: کتابخانه شخصی خاندان مؤلف - شیراز. مجلد اول از لمعه اول تا آخر لمعه بیست و پنجم؛ خط: نسخ زیبا، کا: حاج ابو طالب شیرازی، تا: ۱۲۴۵ق؛ مصحح، قبل از کتاب شرحی در احوال مؤلف به قلم یکی از احفاد او به تاریخ ۲۲ شعبان ۱۳۹۴ نوشته شده؛ ۲۸۵گ، ۲۹سطر[عکسی ف: ۱-۱۶۶]

۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۶۱

آغاز: الحمدلله الذی حصن ثغور المسلمین بحبیبه اشرف المرسلین ... وکان من دعائه علیه السلام لاهل الثغور. الثغور جمع ثغر بفتح الثاء المثلثة واسکان الغین المعجمة وهو مایلی دار الحرب؛ **انجام:** واضافة المضلات الیه من اضافة الصفة الی الموصوف ای من الفتن المضلة ولما کان من الفتنة ما هو خیرو شر کما قال سبحانه ونبلوکم بالشر والخیر فتنة. نسال علیه السلام النجاة من مضلات الفتن.
از لمعه ۲۷ تا آخر؛ جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: نظر علی بن محمد تقی، تا: دوشنبه ۲۶ ذیحجه۱۲۶۰ق، جا: مدرسه سلطانیه (چهارباغ)؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۵]

۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وعن امیر المومنین علیه السلام ان امین خاتم الهی کما ان الخاتم یحفظ الکتابة عن نظر الغیر فکل امین یحفظ الدعاء عن الخیبة ویجعل الداعی مأمونا عن العقاب وقدفر الکلام ...
جلد اول، از دعای اول تا ۲۶؛ خط: نسخ، کا: نظرعلی، تا: ۲۴ جمادی الاول۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۵]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۸ خوئی

آغاز: الحمد لله الذی خص ثغور المسلمین بحبیبه ... و بعد فیقول... محمد باقر بن سید محمد بن السادة الموسویه هذه اللمعه السابع و العشرون ... و کان من دعائه لاهل الثغور، الثغور جمع فتح الثاء المثلثه و اسکان الغین المعجمه و هو مایلی دارالحرب و موبضع المخافه من خسروج البلدان و فی النهایه هر موضع یکون حدا فاصلا بین بلاد المسلمین و الکفار و هو موضع المخافه من اطراف البلاد و المراد باهل الثغور المرابطون بهاو الملامون لها لحفظها و یدخل فیهم من کان الثغر بلده و کان ساکنا فیه اذا وطن نعنه علی المحافظه و تسمی الاقامه بالثغور رباطا و مرابطه کان الرابط اصله الشد و لما کان من الفریقین یربطون خیولهم فی ثغرهم و کل معد لصاحبه تسمی ملازمه؛ **انجام:** برابر
جلد دوم، از لمعه ۱۷ آغاز شده؛ کا: شیخ ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۰ق؛ در پایان لمعه ۴۴ (ص ۲۴۴) تاریخ فراغت از تألیف با حروف، ۱۲۳۳ نوشته شده و اگر غلط کاتب نباشد معلوم می‌شود این لمعه پس از لمعه ۵۴ تألیف شده است، همچنین در پایان لمعه ۴۸ ش ۳۴۴ (با حروف) آمده و گویا این نیز غلط کاتب است؛ این نسخه در کتابخانه سلطان العلماء بوده که به کتابخانه مرحوم امام جمعه منتقل شده با مهر«جعفر بن محمد سلطان العلماء» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۱۸ص، ۲۹سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۷-۴۲۳]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قوله [علیه السلام] و آتنا فی الدنیا حسنة الی آخره قد مر شرحه فی آخر اللعمة العشرین من دعاء مکارم الاخلاق و قد وفقنی الله لاتمام هذه اللمعة فی لیلة الجمعة من اوایل شهر ربیع الثانی سنة احدی و ثلاثین و مأتین و الف و من الهجرة مع تراکم الغموم رفع الله تعالی عنا و عن جمیع الخلیفة.
مشتمل بر دعای اول تا دعای ۲۵ می‌باشد؛ خط: نسخ زیبا، کا: ابوطالب شیرازی- دعاها محمدعلی اشرف الکتاب ارسنجانی، تا: قبل از ۱۲۴۵ق؛ مجدول مذهب، مصحح، محشی با نشان «منه ادام الله بقائه»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸۵گ، ۲۹ سطر(۱۴×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۴۱-۴۸۵]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۰۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و روی الهیثم بن عدی عن مجالد بن سعید.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور[رایانه]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۰۵۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، روی برگ اول حدیثی به تاریخ ۱۲۹۳ و طریق اسناد میرزا ابوالفضل بن ابوالقاسم بن محمد علی بن محمد هادی طبری نوری طهرانی به خط وی که به تاریخ چهارم شوال ۱۳۱۵ نوشته؛ جلد: تیماج، ۴۶۲گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۳-۲۵۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۴عکسی
آغاز: الحمدلله الذیللجیران و الاولیاء سنة سنیة ... فیقول المستعین للحضرة الاحدیة ... هذه اللمعة السادسة و العشرین من لوامع الانوار العرشیة فی شرح الصحیفة السجادیة (ع)؛ **انجام:** برابر
جلد دوم، مشتمل بر لمعه بیست و ششم تا لمعه پنجاه و چهارم؛ خط: نسخ، کا: حاج ابوطالب شیرازی، بی‌تا؛ ۲۵۱گ، ۲۹سطر[عکسی ف: ۱-۱۶۷]

● لوامع الانوار فی شرح عیون الاخبار / شرح حدیث / عربی

lawāmi‘-ul anwār fī š.-i ‘uyūn-ul axbār

جزایری، نعمة الله بن عبدالله، ۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ قمری
jazāyerī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1641 - 1701)

وابسته به: عیون اخبار الرضا؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۴ شعبان ۱۱۰۶ق؛ محل تألیف: شوشتر
شرحی است برمواضع مشکل «عیون اخبار الرضا» شیخ صدوق که آن را پس از شرح خود برکتاب «التوحید» صدوق نگاشته است.

آغاز: بسمله، و به نستعین، الحمدلله رب العالمین حمدا کثیرا و بعد فان المذنب الجانی نعمة الله الحسینی الموسوی الجزایری یقول لما فرغت من شرح التوحید للصدوق ... اردت ان اکتب شرحا علی مشکلات کتاب عیون الاخبار ... الحمدلله الواحد القهار العزیز الجبار اسم للوجود الحق الجامع للصفات ...
انجام: فضایح العیوب و اجعل هذا الشرح من جملة وسایلنا عند الامام علی بن موسی الرضا علیه و علی آبائه من الصلوات اکملها و من التسلیمات اجزلها قال هذه الاحرف بلسانه و حررها ببیانه مؤلف الکتاب المذنب الجانی نعمة الله الموسوی الحسینی الجزایری.

[الذریعة ۳۶۳/۱۷-۳۶۴ و ۲۰۰/۱۸؛ کشف الحجب ۳۴۳ (به‌عنوان شرح عیون ...)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن عبد الرشید، تا: چهارشنبه ۱۴ شعبان۱۱۰۶ق، جا: شوشتر؛ مؤلف کتاب را در سه‌شنبه ماه شعبان همین سال در خانه خود که نزدیک مسجد جامع شوشتر بوده تصحیح کرده و آن را در اواخر شوال ۱۱۰۶ وقف روضه رضوی نموده و متولی بر وقف را شیخ مصطفی حویزی و پس از او ملا عبدالرحیم جامی قرار داده است؛ جلد: تیماج؛ ۴۸۴ص[رایانه]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۱۶۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سهل علی بن محمد تقی حسنی سیفی، تا: ۱۱۰۸ق؛ از روی نسخه دستخط مؤلف کتابت و با آن مقابله شده؛ جلد: تیماج، ۲۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۷۰۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حاجی ابراهیم عامری سبزواری، تا: ۱۱۱۰ق؛ با این عبارت: «بلغ مرة ثانیة فی قریة کاخک بعد ما بلغ فی مشهد الرضا علیه آلاف التحیة و الثناء فی شهر شوال سنة ۱۱۷۴»؛ مهر: محمد حسن بن حاج محمد قاسم «أفوض أمری الی الله عبده محمد حسن» (بیضوی)؛ تاریخ وقف: ۱۱۹۲؛ جلد: مقوایی، ۱۹۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۱-۲۴۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: خواجه علی بن میر یادگار خواجه علی موسوی ارغیانی، تا: ۱۱۳۲ق، به امر میرزا سید محمد شیخ الاسلام؛ با نوشته‌ای از عبدالباقی بن سید محمد با مهر: «عبدالعالی حسینی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۰-۸۶۶]

۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۳۷۲
آغاز: اولین عنوان موجود در پشت برگ اول: باب مولد الرضا (ع) محمد بن ابراهیم. اعلم ان اخبار هذا الکتاب و ان کانت غیرنقیة بالاصطلاح الجدید الا ان الباعث؛ **انجام:** آخرین عنوان

موجود چهار سطر به آخر مانده: باب ذکر ما ظهر للناس فی وقتنا من برکه هذا المشهد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مهر: «عبدالرضا» (بیضی کوچک)؛ واقف: عبدالرضا بن محمد حسین تربتی قرایی، سلخ محرم ۱۳۱۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۶۷گ، ۱۵سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: -۳۱۱]

۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۰۸
خط: نسخ، کا: اسدالله حایری، تا: ۳ محرم۱۲۸۷ق، جا: مشهد رضوی [نشریه: ۲-۱۶۸]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۵۶۴-۲۳/۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد موسوی جزایری (کاتب بخش نونویس)، تا: قرن ۱۲، ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۹۲ق(تاریخ کتابت بخش نونویس)، جا: اهواز؛ دستخط مؤلف دربرگ اول نسخه موجود است، ازروی نسخه خط مؤلف تحریر شده؛ جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۸]

● لوامع الانوار فی کشف غوامص الاسرار / کلام و اعتقادات / عربی

lawāmi‘-ul anwār fī kašf-i ġawāmiṣ-il asrār

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad(- 1856)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۶ق؛ محل تألیف: کرمانشاه

در شرح برخی از مشکلات و حل پاره‌ای از اسرار؛ دارای یک «مقدمه» و سی و یک«لمعه» و «خاتمه»: مقدمه در اسرار بسمله؛ لمعه ۱. بیان حقیقت ملائکه؛ لمعه ۳۱. در حقیقت انسان بر اساس حقیقت عرفان؛ خاتمه در حقیقت علم و شناخت طالب علم. مؤلف که به شیخ احمد احسائی بسیار معتقد بوده است از او به تکرار یاد و روایت می‌کند. نام این کتاب در الذریعه آورده نشده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۶۲/۱
خط: نسخ، کا: = مؤلف، تا: ۱۲۳۶ق [میراث شهاب: س۹ش۲-۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۷/۲-طباطبائی
آغاز: بسمله الحمد لله الذی خلق الاشیاء بمشیته ... و قدر الکائنات بقدره ... اما بعد فیقول الفقیر ... علی ابن محمد البرغانی القزوینی ان الله قدمن علی بمطالعه الاخبار و بصرنی ببعض رموزات الاثار ... اردت ان اکتب بعض ذلک للطالبین؛ **انجام:** ایاک ایها الناظر فی هذا الکتاب من جلساء السوء و العلماء السوء الذین لایذکرون الله فی الخلوات و یلبسون البیض و یتعمهون و یتحنکون ... و الناس یقولون لهم انکم قاعدون فی مقام النبی و الوصی ... و اذکرنا بذکرک یا ارحم الراحمین.جف القلم من تسوید هذه النسخه و تالیفها بید مؤلفها فی لیلة الاحد فی ۷ شهر جمادی الاولی ... سنه سته و ثلاثین بعد الالف و ماتین فی بلدة کرمان شاهان فی المدرسة الجدیدة للشاهزاده حامدا مصلیا و مستغفرا
در آغاز نسخه نامه‌ای است از مؤلف گویا خطاب به احسائی و از او خواسته است که این رساله را مورد ملاحظه و دقت قرار دهد، زیرا با نوشته دیگران متفاوت است و جرأت اظهار این مطالب را در نزد دیگر اقران ندارد، احسائی نیز این رساله را مورد دقت قرارداده است. در پایان لمعه (۲۲= کج) نامه‌ای است از شیخ احمد احسائی در پاسخ نامه مؤلف و در کنار ص ۱۹۳ در پایان لمعه کو - فی حقیقة الحیواة و الموت نیز یادداشت احسائی مشتمل بر اظهار نظر و تحسین درباره نوشته مؤلف به خط او دیده می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۱۱۹گ (۱۰-۱۲۸) [ف: ۲۳-۶۲۷]

● لوامع الانوار فی معرفة الائمة الاطهار / تاریخ معصومین / فارسی

lavāme‘-ol anvār fī ma‘refat-il a’emma-til athār

زواره ای، علی بن حسن، ق ۱۰ قمری

zavvāre’ī, ‘alī ibn-i hasan(- 16c)

وابسته به: احسن الکبار فی معرفة الائمة الاطهار؛ حسنی ورامینی، محمد بن ابی زید (-۸)
به دستور: شاه طهماسب (۹۳۰-۹۸۴ق)
تاریخ تألیف: ۹۵۵ق

مؤلف کتابی نوشته به نام «احسن الکبار فی مناقب الائمة الاطهار» و آن را در این کتاب گزین کرده و از روایت‌های نادرست و نقل‌های سست پاک ساخته است. این کتاب در یک «مقدمه» در توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد، سپس چهارده «باب» در سرگذشت چهارده تن و هر یک باب در چند «فصل» و «قانون» و «قاعده» و «اصل»؛ خاتمه در حالات ابی طالب و محمد بن ابی بکر و عایشه است.

آغاز: بسمله، حمد نامحدود حضرت واجب الوجودی را رواست که در ذات عالی یکتا و در صفات متعالی بی همتا ...
انجام: پس اینجا نیز ختم بدعای دولت و حشمت و نصرت حضرت شاه دین پناه ملایک سپاه می‌نماید امیدوار است که باجابت مقرون گردد اللهم ... مقارنا متصلا الی خاتم الائمة المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین بحرمة آل طه و یس

[الذریعة ۳۶۱/۱۸ و ۳۶۲؛ نسخه‌های منزوی ۹۸۴/۲؛ فهرستواره منزوی ۱۷۴۹/۳ و ۵۰۰/۹]

۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۲-۱
انجام: در زمان شاه غازی نایب مهدی دین ×× رحمة للعالمین موصوف رحمن الرحیم / سایه لطف خدا طهماسب شاه دین پناه ×× بنده پرور خسرو عادل خداوند کریم / از خرد تاریخ اتمامش طلب کردیم گفت ×× بر طریق صدق دریاب از صراط مستقیم

... تمت الکتاب بعون الملك الوهاب علی ید العبد الضعیف المذنب الراجی الی رحمة الله الغنی احمد بن سلطان علی الهروی بتاریخ شهر شعبان المعظم سنه ستة و ستین و تسعمأئة فی بلدة گنجه.
خط: نستعلیق زیبا، کا: احمد بن سلطان علی هروی، تا: ۹۶۶ق، جا: گنجه؛ مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۸گ، اندازه: ۲۵×۳۵سم [ف: -۳]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۹×۲۸سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۵۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۳۳۶گ،۱۹ سطر (۱۲×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۵-۴۸۵]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۳۷۳۶
آغاز: تسمیه گبران که ما کاوران علیم مکنه بدانکه زردشت حکیمی بوده است که گبران او را نبی میدانند ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام (کمی از باب سوم تا مقداری از مقصد دوم از خاتمه را دارد)؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۳-۹۹۷]

۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۴۰۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [اوراق عتیق: ۱-۲۵۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۴۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بشکل و بهیئت غریب و صورت عجیب از سنك و لوحی از مس در
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۲۸۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۵
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲۷
آغاز: دو مقتول مسموم دو سر مکتوم دو گوشواره عرش اعظم دو سبط ... اما بعد از حمد و سپاس الهی و درود بر حضرت رسالت؛ **انجام:** آن وادی از پس این طلسم است و دیگر دو لوح دیگر هست از سنگ و ذکر انبیاء و مواعظ ... آثار دلیل روشن و برهان واضح است بر آنکه ائمه دوازده
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۸۵گ، ۲۴سطر (۱۲/۵×۳۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳۱-۵۷۹]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۰۲۹
آغاز: سخاوت شهسوار معرکه شجاعت کرار غیر فرار جدا سازنده فقار هرذی غدر را بذو الفقار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴۴۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱۸-۱۹۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰
خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن گته آقا اشرفی تجری، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ذیقعده۱۰۶۸ق؛ تملك: محمد طالب بن حاجی محمد کریم دستجردی برخواری؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۷۶گ، ۲۳سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۸۸]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** مقارنا متصلا الی خاتم الائمة المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین بحرمة آل طه و یس
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد حریری، تا: ذیقعده۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۷۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳۰-۱۰۶]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۳۵۵-۲۷/۲۵
آغاز: البته درجهت است وهرچه درجهت است جسم است پس اگر دیدنی می‌بود جسم می‌بود وآن بر خدای تعالی محالست ودرقران ورود یافته که لن ترانی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا قلی ملقب به عبدالله ابن امر الله دزماری، تا: جمادی الثانی۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۸۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۶۹]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صفی بن ابی القاسم انصاری، تا: سه‌شنبه ۳رمضان۱۰۹۹ق؛ مصحح؛ مهر: «علی اصغر بن رستم» (مربع)، «الواثق الراجی محمد صادق» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۱۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۰]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** مسلم برو خاتم سروری ... اللهم خلد ظلال سلطنته و خلافته و معدلته ... اللهم انصرسلطانه ... علی الاعداء الطاغین ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: سوخت، ۳۸۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۸/۵سم [ف: ۱۴-۴۵۹]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۷۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس از آن توبه می‌کنند از نزدیکی عصیان پس آنانند که توبه بپذیرد ... یا باشد برنفس ستمکار پس آمرزش.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: وسط وانجام؛ واقف: سیدعلی اصغر اصغرزاده موسوی، اردیبهشت ۱۳۳۸؛ ۲۷۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۴-۴۶۰]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۰۵
انجام: و یمکن که وادی نمل که حق سبحانه و تعالی جل قدره ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۲۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱۱-۵]

۱۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۰۷/۱-۶۰۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه افتاده)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۹۲گ، ۱۹سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: -۱۵۹]

۱۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۷/۲-۶۰۹۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۲۶سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: -۱۵۹]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۸۶

آغاز: معجزات بوی ارزانی داشته بود مثل عصا و ید پسر کرامت این از و بیشتر باشد؛ **انجام:** بنده پرور خسرو عادل خداوند کریم ... چون صراط المستقیم امد صراط او قویم باب آن هر یک بود چون باب رحمت ... ره بجناب النعیم از چه در تاریخ اتمامش طلب کردیم و گفت بر طریق ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: گالینگور، ۲۱۶گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۶-۴۸۴]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۲

آغاز: ... مقدمه در بیان توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد و کلمه چند در طعن و لعن دشمنان؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۱۹۳ق؛ برگ اول مخدوش و ترمیم شده؛ جلد: گالینگور، ۲۱۴گ، ۳۱سطر [ف: ۳۳/۱-۱۰۲]

۲۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۶۶۱

آغاز: الخصوص [...] سپهر خلافت اختر برج امامت گوهر درج کرامت دربحر سخاوت [...] جدا سازنده فقار هر ذی عذار به ذوالفقار [...] وچمن لافتی؛ **انجام:** زهی سعادت وسرور فرستادیم به تو این کتاب را به ید همت فراگیر وبه نظر عبرت بخوان و فهم کن که در او تمام [...] والسلام پدر نور وپسر نوری است مشهور ازآنجا فهم کن نور علی نور.

جزء اول را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۵]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲۵۲-۱۷/۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: نصرالله بن عبدالهاشم افشار ارومی، تا: ۱۲۳۲ق، جلد: مقوایی، ۲۶۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۶-۳۴۶۹]

۲۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۱۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرالله ویردی بن حاجی میر حاجی بابا (ساکن بربر)، تا: ۱۵ صفر۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: -۱۲۶]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۷-۱۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابن میرزا محمد نصیر، تا: جمعه ۵رجب ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲۷۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۶۹]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۲

آغاز: فصل اول در بیان توحید باید دانست که توحید عبارتست از اثبات؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۲۷گ، ۱۲سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۵-۳۴۳]

۲۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۸/۲-۶۴۲۱

خط: نستعلیق، کا: مشهدی حسین علی تبریزی، تا: پایان صفر ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۶سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: -۱۵۹]

۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۳۰

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل دارانی (ازمحال دزمار ازتوابع قراچه‌داغ)، تا: جمعه ۱۵صفر۱۲۴۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۱۳گ، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۰]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۲۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: خداقلی بن محمد رضا اردبیلی، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** گرفته از او مذهب حق رواج ×× چو زیبنده گشته بر او تخت و تاج / مسلم برو خاتم سروری ×× چو برمصطفی ختم پیغمبری

خط: نستعلیق، کا: نوروز علی بن آقا بابا، تا: صفر۱۲۷۰ق، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۲۱۶گ، ۲۷سطر (۱۴×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۳۹-۲۵]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از آن حکیم بن خزامة بر او نماز کرد و در اقصای بقیع در دوله دفن کردند او را.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۱۵۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱-۳۹۲]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۲۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتم مرا خبر ده از آنکه برای چه می‌ترسانی و می‌ترسی ملک از آن بنی عباس نیست و هیچ از ایشان ...

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۶۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۵-۱۳۲]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۵۰۹

انجام: چون صراط مستقیم آمد صراط او قویمباب آن هریک بود چون ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد صادق

بن محمد یوسف حسنی حسینی طباطبائی موسوی تبریزی به تاریخ ۱۲۴۴ در تبریز، علی بن رضا بتاریخ ربیع الاول ۱۳۲۲؛ جلد: تیماج، ۳۶۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۴-۲۸۳]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۰۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۹۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۱×۲۷سم [ف: ۱۲-۱۶۷]

۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۵۸

آغاز: چهارم در تعاقب شب و روز چند فایده است؛ **انجام:** او نیز بخندیده خود را در آنجا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۶۱گ، ۴۲سطر(۱۱/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۵-۱۷۸۵]

● لوامع الانوار القدسية فى مناقب العلماء و الصوفية / فضایل و مناقب / عربی

lawāmi‘-ul anwār-il qudsīya fī manāqib-il ‘ulamā’-i wa-ṣṣūfīyya

شعرانی، عبدالوهاب بن احمد، ۸۹۸ - ۹۷۳ قمری

ša‘rānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e ahmad (1493 - 1566)

شامل سه «قسم»: ۱. مناقب من لم يدرك من الصحابة التابعين و الائمة الى جده الشيخ على الشعرانى المتوفى سنة ۸۹۱هـ؛ ۲. مناقب العلماء و الصالحين الذين ادركهم؛ ۳. مناقب من ادركهم من العلماء من اهل المذاهب الاربعة.

[التاريخ و التراجم ص ۳۴۵؛ معجم المطبوعات ۱۱۳۲]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق، برای ناصرالدین شاه؛ ۳۳۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۴سم [ف: ۱-۴۵۸]

● لوامع انوار الكشف و الشهود على قلوب ارباب الذوق و الجود = شرح خمریه ابن فارض = شرح قصیده میمیه فارضیه / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

lavāme‘-o anvār-el kašf va-š šohūd ‘alā qolūb-e arbāb-ez zowq va-l jūd = š.-e xamrīye-ye ebn-e fārez = š.-e qasīde-ye mīmīye-ye fārezīyye

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

وابسته به: القصيدة الخمرية = قصیده میمیه؛ ابن فارض، عمر بن علی (۵۷۶-۶۳۲)

تاریخ تألیف: ۸۷۵ق

شرحی ادبی و عرفانی است بر قصیده میمیه ابن فارض مشهور به قصیده خمریه با این مطلع: «شربنا على ذكر الحبيب مدامة×× سكرنا بها من قبل ان يخلق الكرم». نام اصلی این رساله «لوامع انوار الكشف و الشهود على قلوب ارباب الذوق و الوجود» است، و از راه اقتصار به «لوامع جامی» مشهور شده است. شرحی است در یک دیباچه بلند و چندین «لامعه» و ابیات به نظم و نثر شرح شده است.

آغاز: بسمله، سبحان من جميل ليس لوجهه نقاب الا النور و لا لجماله حجاب الا الظهور

انجام: بی دعوی فضل جامی و لاف هنر ×× در سالک بیان کشید این عقد گهر / وان لحظه که شد تمام آورد بدر×× تاریخ مه و سال وی از «شهر صفر» = ۸۷۵

چاپ: تهران، سربی، با تصحیح حکمت آل آقا، ۱۳۴۱ش، انتشارات بنیاد مهر، ۹۲ ص ودر سال ۱۳۷۸ش به کوشش جویا جهانبخش در آینه میراث به جاپ رسیده.

[الذريعة ۴/۱۴ و ۱۸۸/۹و ۳۶۲/۱۸؛ كشف الظنون ۱۳۳۸/۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۳۴۸/۲؛ فهرستواره منزوی ۸۰۹/۷-۸۱۱؛ دنا ۱۱۰۰/۸-۱۱۰۳ (۱۱۵ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۸۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر۸۷۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۶-۷۲۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶/۶-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۰۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ شعبان۸۷۷ق، جا: بغداد؛ ۹گ (۳۱۳-۳۲۱)، ۳۰سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۹۵/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵گ(۳۰۷پ-۳۲۱ر)، ۳۱سطر، اندازه: ۲۵/۲×۳۴سم [ف: ۸-۹۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۸۹۶ق؛ ۴۸گ (۱۰۴پ-۱۵۱ر) [ف: ۲-۲۱۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: پارچه‌ای، ۴۱گ، ۱۷سطر (۷/۷×۱۲/۵)، اندازه: ۸/۹×۱۳/۵سم [ف: ۷-۷۰۰]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۷۴/۸-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۳۹۳ (گنج ۷۷۶/۲)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۹۰۰ق؛ ۵۰گ (۴۸-۹۷)[عکسی ف: ۲-۲۳۵]

۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۴/۲۳

خط: نستعلیق، کا: ظهوری، تا: ۹۰۲ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۲۶×۳۶سم [ف: ۳-۲۴۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵۳/۱۶

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن معرف هروی، تا: شوال۹۰۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۷سطر(۵/۲×۱۵)، اندازه: ۲۳/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۷-۹۰]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۶۱/۱
آغاز: در مقام جمع احدیت همچنین خود را بغیر خود در خود یا بخود در غیر خود یا بغیر خود در غیر خود بیند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۹۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴۱گ (۴ر-۴۴پ)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۲۶-۳۰۲]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۲گ (۵۰پ-۸۱پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۷-۱۷۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۱۳/۱
آغاز: برابر؛
خط: نستعلیق، کا: آقا جان فرزند سیف، تا: جمادی الثانی۹۴۹ق؛ ۴۷گ (۱-۴۷) [ف: ۱۶-۲۲۸]

۱۲. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: اواسط جمادی الاول۹۵۲ق، جا: دمشق مدرسة العادلیة [تراثنا: س۱۸ش۱و۲-۲۲۸]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۳۲/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: اواسط جمادی الاول۹۵۹ق، جا: دمشق مدرسه عادلیه؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۴۷پ-۷۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵-۴۱]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۲۹/۱
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمن طره بزونی، تا: ۹۶۹ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۴۶گ (۱پ-۴۶پ)، ۱۵سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۷-۳۲۵]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۲۷
آغاز: دستی افراشته اند که قدم همت ماست قدمان را؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: مسعود، تا: ۹۶۹ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۵]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۲۸
آغاز: و مستی افراشته اند که قدم همت ما سست قدمان را؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: مسعود، تا: ربیع الاول۹۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج، ۶۰گ، ۱۵سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۷-۷۰۱]

۱۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ محرم۹۷۷ق؛ اندازه: ۱۳×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۵]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۴۴/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما یترکب منها الالحان غنم المال ...
خط: نستعلیق، کا: عبدالعزیز، تا: ۹۸۰ق؛ ناتمام است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۳۹گ (۴۹۳-۵۳۱)، ۵۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۸-۲۴۷]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۵۰-۲۹/۱۹۰
آغاز: به روح منفوخ در قالب تناسب وفی الحقیقة ظهور سروحدت است درصورت کثرت ... طبقه اولی روشن دلانی که نفوس طیبه ایشان از شوب شهوت مصفا شده باشند؛ **انجام:** ای صنع تو لحظه لحظه ازخامه کن ×× صد نقش نوانگیخته بر لوح کهن / خواهم که شود صحیفه عمر مرا ×× بر یاد توختم شدبرین ختم سخن
خط: نسخ، کا: محمد صالح خطیب، تا: یک‌شنبه ۹ شعبان۹۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، کاتب دورباعی نیز از خود درپایان نسخه آورده؛ جلد: کاغذی، ۴۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۷۱]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۵۰/۵-عکسی
نسخه اصل: گنج بخش، ش ۴۰۱۱ (گنج ۷۷۶/۲؛ مشترک ۱۸۵۰/۳)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۹۹۲ق؛ ۱۸ص(۴۶-۶۳)[عکسی ف: ۲-۲۳۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۷۱/۸-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۸ص(۶۵-۸۲)[عکسی ف: ۲-۲۳۵]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۷۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عتیق الله، تا: ۹۹۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۷ص (۶۸-۱۹۴)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷-۴۰۱]

۲۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** روش قلم تیزکام و جنبش خامه بی آرام در قطع مراحل ترتب این لوامع و طی منازل تالیف این بدایع ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، ۵۳گ، ۱۵سطر (۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۲-۷۷]

۲۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۶/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج، ۲۵سطر، اندازه: ۲۴×۳۶/۵سم [ف: ۳-۲۴۴]

۲۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۲۲
خط: نستعلیق، کا: خواجه خواوند بن میرک، تا: قرن ۱۰؛ با یک شمسه مذهب، مجدول، دارای ۱۶ سرلوح مذهب بسیار عالی، در حواشی صفحات اول و دوم مثنوی یوسف و زلیخا به ترتیب یازده ۱۱ ترنج پروانه‌ای و سروی شکل مذهب مرصع بسیار عالی، هفت صفحه از آغاز این کلیات شامل فهرست و اعلام کتاب نفحات الانس و نام عرفا و صوفیانی که در این کتاب از احوالات آنان بحث رفته است و همچنین نام ۳۴ نفر از زنان عارفه و شاعره از جمله رابعه عدویه، فاطمه بنت المثنی، فاطمه نیشابوریه و غیرهما که در جداول بند زرین مربع شکل به سرخی و مشکی نوشته شده؛ مهر: ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار «بر ملکت ناصری ولیعهد - بر رایت نصر حق مظفر - ۱۲۸۲ نقش شیر و خورشید و شمشیر»، «بروز قیامت بلرزد جسد - محمد بفریاد جعفر رسد ۱۱۶۵»؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۳سطرمنثور و ۱۹ سطرمنظوم، اندازه: ۳۵×۴۳سم [ف: ۳-۲۳۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۳۴/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام (اندکی ناقص)؛ جلد: تیماج، ۴۴ص (۲۵۶-۳۱۹)، ۳۷سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۷۱]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۹۶
آغاز: بسمله. یا مولای یا واحد ا مولای یا دائم یا علی یا حکیم الحمدلله الذی علم بالقلم؛ **انجام:** فتحفظ تحفظ و من یتخیر الخیر بلقه و من یتوق الشر بوقه و اتقوا اله و جعلکم (؟) الله اللهم امدنا بالسبب الاقوی و اجعل رفیقنا التوفیق و زادنا التقوی الاقوی و اجعل رفیقنا و سلم ابداً ان شاء الله تعالی آمین اللهم آمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد:مقوا،۱۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۷۱]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۷۴۴/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۱۵گ (۴۶۳پ-۴۷۷ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۷-۲۹۶]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۳۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بی دعوی فضل جامی و لاف هنر ... این عقد گهر.
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ مهر: کتابخانه باقر ترقی؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۲-۲۶۶]

۲۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ اندازه: ۱۵×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۵]

۳۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۲۵/۲ ـ د
دیباچه و لامعه‌ها را ندارد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۰گ(۴۴پ-۵۳پ) [ف: ۱-۴۰۷]

۳۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۴۱۹۶/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۱۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۰گ (۱۱۳پ-۱۳۲پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۵/۷سم [ف: ۷-۲۵۷]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۶۶/۱
آغاز: موجود باشد و انجذاب باطن بفضل و کمال سیرت جبلی؛ **انجام:** برابر
کا: آقا شیخانعلی بن جعفر قلی گنجلو، تا: ۲۹ شعبان۱۰۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۹۲ص (۱-۹۲)، ۱۶سطر، اندازه: ۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱۰-۵۸۳]

۳۳. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۳۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۹گ (۱پ-۴۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: -۵۸]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۱/۱۳-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۱گ (۱۵۳پ-۱۷۳ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲-۲۱۱]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲۲/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد عارف بن محمد صالح غزنوی، تا: ۱۰۷۲ق؛ جلد: تیماج عنابی، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۳۱۶]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۵۲
خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن خواجه رحمت الله لاهجی، تا: غره جمادی الثانی ۱۰۷۳ق، مصحح؛ مهر: «العبد غازی الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۵-۲۳۵]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۹/۳۷
خط: شکسته، کا: نصیرالدین حسین حر حسینی، تا: ۱۰۷۶ق؛ دیباچه آن افتاده، آغاز کنونی: «شربنا علی ذکر ...»، آخرین لامعه آن نیز افتاده است [ف: ۲-۲۱۵]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۶۹/۳
خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین یوسف بن علاء الدین محمد فرامید آبادی، تا: ۱۵ شعبان۱۰۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۶۴پ-۸۶پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵-۱۸۳]

۳۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۸۳۸/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ محرم۱۰۹۸ق؛ ۳۰گ (۱۲۰پ-۱۴۹پ) [ف: ۵-۴۸۳]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۴۲/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۳۴۲]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۴/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** هر چند شهود و کشفی مفیدشان دست داده باشد
بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۶ص، ۲۴سطر (۱۹×۲۹)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۵-۳۴۸]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۵۴-۲۹/۱۹۴
آغاز: وجودی شهادی که عبارت از ظهور وجود وجود حق است سبحانه به حسن استعدادات وقابلیات اعیان روحا ومثالا وحسا ... سؤال اگر کسی گوید توجیه ثانی موقوف است بروجود ارواح پیش از اشباح؛ **انجام:** یقولون لی صفها فانت بحالها ×× خبیر اجل عندی باوصافها علم ... اجل به معنی نعم است یعنی آری ولافی قوله ولاماء واخواته هی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۲۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۷۱]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۳/۲-۲۷/۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵-۲۶۴۲]

۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ مهر: عبده علی اکبر الحسینی؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۴۳گ، ۱۴سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۴۱۹]

۴۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۵۷/۱۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز [ف: ۳-۵۸]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۲/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۱۰۵ق؛ ۱۲۶گ (۱۸۶پ-۳۱۱ر) [ف: ۳-۴۸۷]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۳۸
آغاز: برابر
تنها نصف صفحه از ابتدای کتاب است؛ کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الاول۱۱۱۸ق؛ در صفحات ۲۹۰-۲۹۱ هم دو بند مجزا نوشته شده که به نظر می‌رسد مربوط به همین کتاب باشد؛ کاغذ: شرقی، جلد: میشن، ۱ص (۲۸۸)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۹۲]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۳۱۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی۱۱۲۳ق؛ جلد: تیماج، ۶۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۴۳-۱۷]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۹۱/۱۹
آغاز: قال الشیخ الامام العالم العاقل ... ابو حفص عمر بن علی السعدی المعروف بابن الفارض المصری ... شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ×× سکرنا بها من قبل ان یخلق الکرم؛ **انجام:** برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه انجام آن شناسائی شد؛ خط: نسخ خوش و نستعلیق کتابتی، کا: عبدالسلیم بن محمد مهدی بن محمد هادی واعظ دهخوارقانی، تا: ۱۱۵۹ق؛ افتادگی: آغاز(دیباچه و چند برگی از آن افتاده)؛ جلد: تیماج، ۸ص (۳۱۷-۳۲۴)، اندازه: ۱۱/۴×۲۳/۵سم [ف: ۱۷-۴۴]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۸۴۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۷ص (۱-۷۷)، ۱۶سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۷-۷۶۲]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: فضل الله، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ دستخطی از مرادی خویی در انجام نسخه به تاریخ ۱۲۷۵ق آمده؛ جلد: مشمع، ۱۲۷گ، ۱۰سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۵-۵۷۲]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** در کمال و نقصان این قصه تواند بود ...
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳۲-۳۵۳]

۵۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱/۱ ـ د
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۴گ(۲پ-۳۵ر)، ۱۵سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۶]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۷۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با نامه «محمد پاشا مهمدندن میرزا ده مصطفی فخرالدین» در آماسیه ۷ رمضان ۱۳۴۲ در پاشا؛ کاغذ: استانبولی، ۳۲گ، ۱۶سطر(۱۲×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۷-۳۸۲]

۵۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۱۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۳گ (۱پ-۳۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۴۷۹]

۵۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۴۶/۱۱ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان ۱۲۷ =۱۲۰۷ق؛ جلد: تیماج، قطع: جیبی [ف: ۲-۶۲]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۷/۱۴
کا: عباسعلی بن نعمت الله کرمانی احمد آبادی، تا: ۱۲۱۳ق؛ جلد: تیماج، ۴۱گ (۲۰۵-۲۴۵)، ۱۲سطر(۱۰/۵×۱۷) [ف: ۲-۲۱۴]

۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۸۴۰/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج، ۳۹ص(۸۲-۱۲۰)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۰۷۱]

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۵۲/۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۴-۳۹۹]

۵۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۸۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: پیرمراد، تا: ذیقعده۱۲۲۸ق؛ ۴۰گ (۱۶پ-۵۵ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۴سم [ف: ۸-۲۳۶]

۶۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۲۵/۶
خط: نستعلیق، کا: علی نقی بن امین، تا: جمادی الاول۱۲۲۹ق، جا: آشتیان [نشریه: ۷-۲۴۶]

۶۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۹/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ جلد: چرمی، ۷۵گ، ۱۸-۲۷سطرمتن و حاشیه، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۷۸]

۶۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملا محمد اسماعیل منجم، تا: ذیقعده۱۲۳۳ق؛ جلد: چرمی، ۲۷گ، ۱۸-۲۱سطر، اندازه:

۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۱۷۹]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۷۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر یاد تو ختم شد برین ختم سخن.

کا: سید محمد صادق، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: مقوا، ۱۹گ (۳۷۱-۳۸۹)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۸-۴۳۶]

۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۵۲

خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن مؤمن اصفهانی، تا: دهه میانین رمضان۱۲۴۴ق؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۳۴گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۸۳]

۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳/۳

آغاز: آغاز چکامه: شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ×× سکرنا بها من قبل أن یخلق الکرم؛ دوبیتی فارسی آن: روزی که مدار چرخ و افلاک نبود ×× و آمیزش آب و آتش و خاک نبود / بر یاد تو مست بودم و باده پرست ×× هر چند نشان باده و تاک نبود؛ آغاز لوامع: سبحان من جمیل لیس لوجهه نقاب الا النور ... اما بعد این ورقی چند است در شرح الفاظ ... قصیده میمیه خمریه فارضیه ... و هر مقدار مستقلی از کلمات جامعه تصدیر می‌یابد بکلمه لامعه، تنبیهاً علی انها من لوامع انوار الکشف و الشهود علی قلوب ارباب الذوق و الوجود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۴گ، ۲۰سطر(۴×۱۳) [ف: ۲-۲۱۳]

۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۲۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۵ ربیع الثانی۱۲۴۷ق؛ جلد: مقوا، ۲۹گ (۱پ-۲۹پ)، ۱۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۹۱۴]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: جمادی الثانی۱۲۴۷ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: میشن، ۴۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۹-۲۳۳]

۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۶۳/۱

کا: علی اصغر بن محمد رفیع گوباره ای یا تبریزی، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: میشن، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۵-۲۷۰]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج، ۵۵گ، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۲]

۷۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۹/۱

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد، تا: ۱۲۵۰ق؛ ۴۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳-۱۶۳]

۷۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۲۲

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۵۹ق؛ با سر لوح، با کتیبه مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: مقوایی، ۵۷گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۴۳]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۴۵۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شجاع بن محمد صالح حسینی، تا: یک‌شنبه ۱۹ محرم۱۲۵۹ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۷گ (۵پ-۲۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۴-۲۳۴]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶/۲

بی‌کا، تا: پایان صفر۱۲۶۳ق، جا: زنجان؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۹ص (۲۷۰-۳۶۸)، ۱۷-۱۳سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [سنا: ف: ۱-۳۶]

۷۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: محسن حسینی تفریشی، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۲۵پ-۵۵ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۷]

۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۲۳/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۷۸پ-۱۰۶پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۲۶]

۷۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۳۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین فریدنی، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۵۶گ(۱پ-۵۶پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲-۹۱۳]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۲/۱ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۸۳ص (۱-۸۳)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۲۴/۳-۹۵]

۷۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۰۱/۲

آغاز: از هرچه نه عشق یار بیزار آید ×× او را به هزار جان خریدار آیدآتش عشق و شعله شوق در نهادش افروختن گیرد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: آغ اولی، محمد حسین بن علی محمد، تا: سه‌شنبه ۲۱ ربیع الثانی۱۲۶۶ق، به دستور میرزا عبدالوهاب خان؛ افتادگی: آغاز؛ چند جا افتادگی دارد. [ف: ۵-۴۸۳]

۷۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۰۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** رباعی: ای صنع تو لحظه لحظه از خامه کن ×× صد نقش تو انگیخته برلوح کهن / خواهم که شود صحیفه عمر مرا ×× بر یاد تو ختم شد بدین ختم سخن

خط: نسخ، کا: علی بن محمد صالح خوانساری، تا: ۱۲۷۰ق؛ مهر: «هو الواقف این کتابرا در دار الدوله کرمانشاهان سرکار شریعتمدار امام الجمعة والجماعة آقا اسد الله مدظله وقف فرمودند ۱۳۰۱» (قطره‌ای)؛ واقف: آقا سید اسدالله امام جمعه سلطان العلماء، جمادی الثانی ۱۳۰۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۶]

۸۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج، ۹۵ص (۱۶۲-۲۵۶)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱-۱۶۶]

۸۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰/۱۳ فرخ
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۸/۳×۱۶/۵)، قطع: رقعی [ف: -۲۰۴]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۷۶۸/۲-۱۹/۹۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** تانفس باقی است تو با ما به فضل وگرامت هم نفس کن وچون منقطع گردد به لطف وعنایت فریاد رسی بنمای
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۴گ، ۲۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۷۱]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۰۳/۳
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شریف، تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸سطر(۶×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶-۱۴۱]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۹۲/۱
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شریف، تا: غدیر۱۲۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۹گ (۱پ-۶۹ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۱-۱۰۸]

۸۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۵۱/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۵۴گ (۱پ-۵۴پ)، ۱۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵-۴۸۳]

۸۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۲/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۱ محرم۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۴۴گ (۳۲پ-۷۵پ)، ۱۷سطر(۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: -۲۲۱]

۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۲۸
انجام: ملاحظه صدور و آثار و افعال دوست داری.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج قائم مقام؛ ۳۰گ، ۱۷سطر(۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷-۷۰۲]

۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۹
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عبدالغنی، تا: دوشنبه دهه دوم جمادی الثانی ۱۲۹۱ق، جا: اصفهان؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: میشن، ۸۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۴×۱۳/۴سم [ف: ۴-۷۰۹]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خفی، کا: محمدرضا بن محمد تقی، تا: ۱۲۹۵ق، جا: مدرسه صدر تهران؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۷۰]

۹۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۴۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا مازندرانی اشرفی سکیلی، تا: صفر۱۲۹۵ق، جا: تهران مدرسة الصدر؛ جلد: چرم، ۲۷گ (۱ر-۲۷پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [مؤید: ۲-۴۵]

۹۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۴۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: مقوا، ۷۸گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵-۴۸۳]

۹۲. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه: ۹۹/۴
کا: عبدالرحیم بن ابراهیم حسینی یزدی غروی، تا: ۱۸ صفر۱۲۹۷ق؛ ۱۶گ (۲۲۴ر-۲۳۹پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: -۸۶]

۹۳. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۵۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در سلک بیان کشید این عقد.
خط: نستعلیق متوسط، کا: علی اکبر بن احمد مازندرانی ساروی، تا: جمادی الثانی۱۲۹۹ق، جا: تهران مدرسه شیخ عبدالحسین؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۴۶]

۹۴. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: بغلی [نشریه: ۶-۶۵۸]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۸۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در عرصه کون همدمی نتوان یافت ×× در قصه عشق محرمی نتوان یافت.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه‌ای، ۳۳گ (۲-۳۴)، ۱۹-۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۶۷]

۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۴۰۸/۲-۲۷/۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد تقی بن میرزا رحیم قزوینی، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۲۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۲۶۳۹]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ واقف: زرین قلم؛ جلد: میشن، ۴۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹-۲۳۴]

۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۷۴
خط: نستعلیق، کا: اسدالله ذهبی پسر نظر علی خان تنکابنی، تا: ۲۱ جمادی الثانی۱۳۰۲ق؛ جلد: مقوا، ۳۶گ، ۱۴سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶-۶۴]

۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۱۲/۴
خط: نستعلیق، کا: نصرالله لشکرنویس فرزند میرزا اسماعیل لشکرنویس نوری، تا: پنج‌شنبه ۲۶ رجب۱۳۰۹ق؛ جلد: تیماج، ۷۷گ (۱۶پ-۹۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۹-۳۱۴]

۱۰۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: ملاعلی اصفهانی، تا: ۲۷ جمادی الاول۱۳۰۹ق؛ از روی نسخه اصل، دارای سر لوح مرصع زیبای عهد قاجار، مجدول؛ هدیه نسخه به «محمد صادق خان سرور الملک به تاریخ ۱۳۱۰ق از سوی مالک نسخه با مهر: «علی نقی

الموسوی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۸گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳۲-۷۳۲]

۱۰۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۵۸/۲

خط: نسخ، کا: علی بن حسین علی صدر تویسرکانی، تا: ۱۳۱۱ق؛ جلد: میشن سرخ، ۱۷سطر [ف: ۵-۳۲۰]

۱۰۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۲۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن ملا محمد ترشیزی، تا: ۱۰ شعبان۱۳۱۷ق؛ ۵۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: -۲۵۳]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۳۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الاحد سلخ جمادی الثانی فی سنه ۱۳۲۸ خورشیدی.

خط: نستعلیق، کا: علیرضا بن محبعلی زرین قلم، تا: ۱۳۲۸ق؛ جلد: مقوا [رایانه]

۱۰۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۷۲

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم ملایری، تا: ۲۷ محرم۱۳۲۹ق؛ ۴۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۴-۷۱۰]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۴۸/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** برلوح کهن خواهم که شود صحیفه عمر مرا برباد تو.

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مجدول، ۵۶ص (۱۹۹-۲۵۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵۰-۸۳]

۱۰۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۷۳۵/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: امین پناهنده؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: -۳۹۵]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۲۲/۱۲

آغاز: از هر چه نه یار بیزار آید ×× او را بهزار جان خریدار آیدآتش عشق و شعله شوق در نهادش افروختن گیرد؛ **انجام:** برابر

بخشی از آن؛ خط: نسخ، کا: بهاء الدوله، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۰ص (۵۵۳-۵۹۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف: ۱۰-۱۰۳۱]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۰/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲-۳۶۴]

۱۰۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲۳/۱

انجام: بعضی از این طایفه را پرسیدند که سعید کیست گفت ...

خط: نستعلیق، کا: میرزا یحیی تبریزی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۴گ (۱پ-۲۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۳۴]

۱۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۴۸/۲

آغاز: لامعة. وعلامت صحت این آن است که صفات متقابله محبوب چون وعده و وعید وتقریب وتبعید واعزاز واذلال وهدایت واضلال بر محب یکسان شود؛ **انجام:** لامعة. مقصود از آفرینش عالم وجود بنی آدم است ومطلوب از وجود بنی آدم معرفت ومحبت حق تقدس وتعظم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۱۲گ، ۲۳سطر، ۱۳گ (۱۴۰ر-۱۵۲پ)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۶]

۱۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در سال ۱۲۵۱ق توسط سید اسماعیل ابرندآبای با نسخه اصل مقابله و در حواشی تصحیح شده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۵۶گ (۱۸پ-۷۳پ)، ۱۷سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [رایانه]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۰۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۹/۲×۱۶/۷سم [رایانه]

۱۱۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۱۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸۰ص (۱۲۵-۲۰۴)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۴۶]

۱۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۰۹/۱۲-عکس

نسخه اصل: کیمبریج، برون (۱۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۲۲۲]

۱۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۸۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در سه صفحه آخر[را] محمد موسوی در ۳ صفر ۱۳۴۲ق نوشته؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۶گ (۵۳-۲۲۸)، ۱۲سطر(۴×۹)، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱۳-۳۰۶۹]

۱۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۰/۶-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۰۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱گ (۷۹۹-۸۲۹)، ۲۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۱]

۱۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۵۹/۱۴-ف

نسخه اصل: دهلی نوش ۵۰۴؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۶۴]

۱۱۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۱مجموعه بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۵۶]

۱۱۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۶۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲-۹۲]

۱۲۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۳

آغاز: اتوکل علی الملک الحق القدیم

تا لمعه بیست و هفتم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص [ف: -۲۱۲]

← لوامع البرق > ومض البرق الموهن

● لوامع البرهان و قواطع البیان فی معانی القرآن /

تفسیر / عربی

lawāmi‘-ul burhān wa qawāṭi‘-ul bayān fī ma‘āni-l qur’ān

معینی، محمد بن حسین، - ۵۸۴ قمری

mo‘īnī, mohammad-e-bn-e hoseyn(- 1189)

تفسیر مزجی بسیار مختصر توضیحی است که بیشتر به بیان معانی مفردات لغوی و الفاظ می‌پردازد و مباحث مفصل را متعرض نمیشود.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الحمد مفتتح قرآنه و آخر دعوی اهل جنانه ... أما بعد فان سر القرآن و لبابه مقصده الاقصی دعوة العباد الی الله.

انجام: ألا أخبرک بأفضل ما تعوذ به المتعوذون قلت بلی قال أعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۰

آغاز: الحمدلله الذی جعل الحمد مفتتح قرآنه و آخر دعوی اهل جنانه ... أما بعد فان سر القرآن و لبابه مقصده الاقصی دعوة العباد الی الله؛ **انجام:** ألا أخبرک بأفضل ما تعوذ به المتعوذون قلت بلی قال أعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس.

خط: نسخ، کا: عبدالرزاق بن ابراهیم شافعی، تا: پنج‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۸۶۹ق، جا: مدرسه بردبکیه جوار جامع ازهر، به جهت علاءالدین علی عجمی صوفی؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ واقف: ابوالخیر بن محمد زاهد شیروانی، اوایل ذیقعده ۹۰۸؛ جلد: تیماج، ۱۸۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳-۲۷۵]

● لوامع البینات فی الاسماء و الصفات / اسماء الله / عربی

lawāmi‘-ul bayyināt fi-l asmā’-i wa-ṣṣifāt

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ - ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad-e-bn-e ‘omar (1150 - 1210)

اهدا به: ابو الموید سام بن محمد بن عماد بن حسین

کتابی است در شرح اسماء و صفات خدا از دید فلسفه و مباحث عقلی و کلامی و مشتمل بر سه «قسم»: ۱. مبادی و مقدمات؛ ۲. مقاصد و غایات؛ ۳. لواحق و متممات. هر قسم نیز شامل چندین فصل می‌شود.

آغاز: بسمله، رب یسر و لا تعسر، الحمدلله الذی حارت الافکار فی مبادی انوار کبریائه و صمدیته و تاهت الانظار فی مطالع اسرار عزه و فردانیته ... اما بعد فان الله تعالی لما اسعدنی بالاتصال بحضرة السلطان ... ابو الموید سام بن محمد بن عماد بن الحسین ... و الامیر الاسفهسالار الکبیر ملک الامراء عماد الدولة و الدین نظام الاسلام و المسلمین ابی حفص عمر بن الحسین ... فلما اتفق وصولی الی بلدة ولو الج التی هی مرکز مملکتة و مستقر حشمته و قضی الله تعالی لتنقیح الکلام فی شرح اسماء الله تعالی و صفاته و تحقیق القول فی تفسیر نعوته و سماته فصنفت هذا الکتاب فی هذه المباحث ... و سمیته بلوامع البینات فی الاسماء و الصفات و رتبته علی ثلثة اقسام: الاول فی المبادی و المقدمات و الثانی فی المقاصد و الغایات و الثالث فی اللواحق و المتممات ...

انجام: و لما کان ذلک محالاً فی حق الله تعالی کان اطلاق لفظ العزم فی حقه محالاً، و لما انتهی الکلام الی هذا المقام ...

چاپ: مطبوعات الشرقیه، ۲۶۵ص، ۱۳۲۳ق.

[الذریعه ۳۶۴/۱۸؛ سرکیس ۹۱۶/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفعل علی مصلحة راجحة والاختیار عبارة.

دیباچه نسخه مصدر به ثنای بهاءالدین ابی المؤید سام بن محمد بن عماد بن حسین از پادشاهان غوری می‌باشد، نسخه ما از نظر قدمت و خوانا بودن خط از نفایس به شمار می‌آید ولی متأسفانه ناقص است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۷؛ افتادگی: انجام؛ واقف: خواجه شیر احمد تونی، جلد: تیماج عنابی، ۳۰۵گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۱-۱۹۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۲۰

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۱۸۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۲۷-۲۴۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ(غرب ایران تا سوریه)، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ با توجه به مطلبی فقهی در برگ ۱۳۰ و نیز فهرست کتاب در برگ ۱ و چند مورد حاشیه با امضای ابراهیم طرسوسی، و این که در منابع فقط یک فرد را به نام ابراهیم طرسوسی یافتیم که او هم در سال ۷۲۰ق متولد شده و در سال ۷۵۸ ق وفات یافته و یکی از قاضیان حنفی ساکن دمشق و عالم در اصول فقه و صاحب تألیفات بسیار بوده، احتمال می‌رود که نسخه در قرن هشتم کتابت شده باشد (هدیه العارفین ج ۵: ۱۶ معجم المؤلفین ج ۶۲: ۱)، مصحح، محشی با نشانه‌های اختری، طرسوسی، هـ شرح مواقف ابهری و ابراهیم طرسوسی، وصالی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۳۰گ، ۱۷سطر(۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۴-۱۳۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۹۹/۲

آغاز: قال مولانا فخرالدین رازی فی ذکر المضمرات اما ذات و هو ...

بخشی از؛ خط: نسخ، کا: محمد شاه بن محمد ناعمری مریبانی، تا: ۷۱۶ق؛جلد:تیماج، ۱ص (۲۳۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۵-۱۰۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۱۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عابد بن محمد بن علی بن ابی بکر شافعی، تا: صفر۷۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۵-۱۲۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۵۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۱۷ق؛ مصحح؛ تملک: قاسم بن ارغون شاه الراهیمی به تاریخ دوم رجب ۸۱۷، محمد بن قاسم بن ارغون شاه الراهیمی به تاریخ دوم رمضان ۹ ... ؟؛ جلد: مقوایی، ۸۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۹-۳۳۶]

۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۷/۲

منتخب؛ خط: نسخ، کا: علاء الدین حسن اصفهانی، تا: ۱۷ رجب۹۹۴ق [نشریه: ۱۱-۹۲۶]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بنیاد حافظ دور آستانه مقدسه، تا: ۴ جمادی الثانی ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶۱گ، ۱۶سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳-۳۱۲۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: اواخر شعبان۱۳۴۴ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۸۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶-۳۷۵]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۲۳۰

آغاز: فهذا حجة من نفی الاسم و یمکن الجواب عنه؛ **انجام:** لاولی الالباب و هو من هذاالباب.

از اوآئل مطالب (فصل سوم از قسم اول) تا قسم دوم که اواخر شرح نام مبارک (الملک) است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ابن خاتون؛ ۸۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۶-۲۷۵]

● لوامع التأویل / تفسیر، فضائل و مناقب/ فارسی

lavāme‘-ot ta’vīl

استرآبادی، محمد معصوم بن محمد امین، ق۱۱ قمری
estarābādī, mohammad ma‘sūm-e-bn-e mohammad amīn(- 17c)

وابسته به: تأویل الآیات الظاهرة فی فضائل العترة الطاهرة؛ استرآبادی، شرف الدین علی (-۹۶۵ق)

اهدا به: شاه عباس دوم؛ به دستور: میر محمد مؤمن استرآبادی

تاریخ تألیف: ۱۰۴۰ق

این کتاب ترجمه «تأویل الآیات الظاهره» است که به دستور استادش مولانا محمد امین نگاشته است و به ترجمه بسنده نکرده است. مقدمه‌ای بر آن افزوده و لطایفی به مناسبت مقام در آن درج کرده است. سطوری از مقدمه آن نقل می‌گردد: «این رساله را از بیان تازی به زبان رازی و از لباس عربی به حلیه پارس درآور تا عربی چون عجمی و بلخی بنحو کرخی و طرازی مثال حجازی از شمایل عرایس کلام و ظرایف نفایس ارقامش فایده یابند»، تا آنجا: «و چون پیش نهاد از ترجمه این رساله آن است که مطالب کلام هدایت نظامش سهل المأخذ هر طالبی بوده از حظوظ مستلذات نکاتش هر طالب و سائلی را حظی تواند حاصل آمد در طریق سلوک تحریر و سلوک طریق تقریر التزام نمود که به قدر میسور معانی احادیث بل مطالب عامه کلمات را بطریق نقل بالمعنی به عبارات بی‌ساخته پسندیده و الفاظ پرداخته سنجیده آشنا انشا (کذ) نماید و از ذکر بعضی فواید و نکات و ظرایف و لطایف اشارات که تقریب اقتضا (کذ) کند قدم قلم کوتاه ندارد و در هر موقع اگر حدیثی یا حکایتی که ذکر آن مشتمل بر فضایل اهل البیت یا منطوی بر معایب اعدای این خاندان باشد و در رساله اصل محل رقم نیافته باشد مذکور نماید و زواید خود را که فی الحقیقه اثمار اشجار حق جویی است و از گلزار حقیقت گویی است برای امتیاز بلفظی و کلمه که مناسب بود معنون و مصدر سازد از قبیل «تبصره» و «لامعه» و «لایحه» و «لطیفه» و «نکته» و «هدایة» و «تنبیه» و «دقیقه» و «تحفه» و غیر از این الفاظ مفرده و بعضی مباحث بالفاظ مرکبه مناسبه مصدر سازد مثل «تحقیق حال و رفع مقال» و «مؤلف گوید» و «تنبیه فیه ترفیه و توجیه فیه تنبیه» و «تقریر فیه تذکیر و تنمیق فیه تحقیق» و غیر این از عبارات لایقه مقام و دیگر معایب معاندان این دودمان را در محلی مناسب بتفصیل مذکور نماید و بذکر احادیث معراج و قصه پر غصه فدک و ایمان ابوطالب و تزویج حضرت فاطمه علیها السلام و تفضیل حضرت امیر بر انبیای سابقه و نقل احادیث موضوعه اهل خلاف با وجود تزییف آنها و حروب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و غیر آن پردازد و هر یک را در جایی که تقریب مقتضی باشد ایراد نماید و برای زیادتی انکشاف مقصود در هر جا شعری که لایق باشد و بنظر درآید از محققان محل تسطیر ارزانی دارد». (مهدی ولائی)

آغاز: صدرالکتاب آمال مفسران آیات کلام دانش و فصل الخطاب جریده مترجمان احادیث عیون اخبار بینش ... ستایش و سپاس گزاری بدیع آثاری است ...

انجام: این نسخه که گلشنی است بهجت انگیز ×× بحری است زنیستان سخن گوهر خیز / جوید ز تو اندیشه اگر تاریخش ×× گوید چمنی است از حقایق لبریز

[الذریعة ۳۶۵/۱۸ و ۳۰۴/۳؛ نسخه‌های منزوی ۵۸؛ معجم المؤلفین ۴۲/۱۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کا: ... شریف، تا: ۳ شعبان۱۰۶۹ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ واقف: باقر کتابچی، تیر ۱۳۵۶؛ جلد: تیماج، ۳۷۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۱-۶۵۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن امام وردی مشهدی، تا: ۲۷ ربیع الاول۱۰۷۰ق؛ مهر: حسن بیک خان؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۳۲۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹/۶×۳۲سم [ف: ۴-۷۱۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰۸

آغاز: الناس و يكون الرسول عليكم شهيداً، خطاب با ائمه معصومين عليهم السلام است و می‌فرمايد؛ **انجام:** بحق محمد خلاصة سلسلة الإيجاد و أوصيائه المعصومين من أولاده الأمجاد صلاة باقية دائمة إلى يوم الميعاد

خط: نستعليق، كا: نعمت الله حسينی، تا: ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ تملك: ريحان الله موسوی به سال ۱۳۲۶ با مهر «ريحان الله موسوی» (بيضی)، محمد باقر بن محمد بن ريحان الله موسوی؛ كاغذ: شرقی، جلد: تيماج، ۳۱۰گ، ۱۹سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۱-۵۵۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: غلامحسين بن ابی الحسن كشميری، تا: ۱۱۲۸ق؛ با نسخه اصل مقابله شده؛ تملك: خواجه حسين خواجه حسوی شهاب الدين يوری؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تيماج، ۲۶۵گ، ۲۳سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۹-۹۶۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ممتاز، بی‌كا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: ميشن، ۶۶۸ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۶-۷]

● لوامع التأويل (منتخب) / تفسير / فارسی

lavāme‘-ot ta’vīl (mn)

وابسته به: لوامع التأويل؛ استرآبادی، محمد معصوم بن محمد امين (قرن ۱۱)

مؤلف شناخته نشد. كتاب حاضر گزيده و مشتمل بر حدود هفتاد جزء از اجزای كتاب «لوامع التأويل» تأليف محمد معصوم بن محمد امين بن علی بن حسين حسينی استرآبادی معاصر شاه عباس دوم صفوی (-۱۰۷۷ق.) است. اصل «لوامع التأويل» ترجمه فارسی كتاب «تأويل الآيات الظاهرة فی فضايل العترة الطاهرة» شرف الدين علی حسينی استرآبادی (قرن ۱۰ق) می‌باشد كه به دستور «مير محمد مؤمن استرآبادی» در سال ۱۰۳۹ق (= يك جمعيت از حقائق لبريز) به انجام رسيده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۰۱

آغاز: بسمله. پاره انتخاب از ترجمه تأويل الآيات مؤلف مولوی محمد مومن؛ **انجام:** تقليد را هيچ چيز مفيد نيست.

خط: نستعليق خوش، بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ اهدايی: رهبری، فروردين ۱۳۷۴؛ ۲۱۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن-۲۳۹]

● لوامع التنزيل (ترجمه) / قرائت / فارسی

lavāme‘-ot tanzīl (t.)

اردكانی، محمد علی بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

ārdakānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad hasan(-19c)

تاريخ تأليف: ۱۵ ربيع الثانی ۱۲۳۸ق

مؤلف كتابی در شرح قصيده شاطبيه درتجويد به عربی نگاشته كه در كتاب حاضر آن را به فارسی برگردانده و در آن به شرح قصيده و اضافه آنچه كه دركتب مفسرين از وجوه قرائات يافته پرداخته است.

اردكان يزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۳۸

آغاز: تصريح كرده اند و چون همين كفايت نمی كرد كه يكی از علماء عامه يا خاصه قرائتی را به يكی از قراء سبعه ... با ظهور خلاف

خط: نسخ، بی‌كا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح توسط مؤلف؛ جلد: تيماج، ۲۲۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۲۲۵]

● لوامع التنزيل / تجويد / فارسی

lavāme‘-ot tanzīl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۸۹

بی‌كا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● لوامع التنزيل و سواطع التأويل / تفسير / فارسی

lavāme‘-ot tanzīl va savāte‘-ot ta’vīl

لاهوری، ابوالقاسم بن حسين، - ۱۳۲۴ قمری

lāhūrī, ab-ol-qāsem-e-bn-e hoseyn(- 1906)

تفسير بسيار مفصلی است در سی جلد با بحث‌های گوناگون دنبال هر آيه و نقل روايات و اقوال فراوان از علماء شيعه و سنی، و مخصوصاً در آيات مربوط به اعتقادات بيشتر تفصيل می‌دهد و بحث می‌كند.چند جلد از اين تفسير را مؤلف نگاشته و در گذشت، پس از وی فرزندش سيد علی رضوی لاهوری دنباله كار پدر را گرفت ولی باز ناتمام مانده، و هر جلدی از آن دارای يك جزء از قرآن می‌باشد. جلد ششم به روز نهم ربيع الاول ۱۳۱۲، نسخه جلد هفتم در بيست و چهارم رجب ۱۳۱۵، جلد هشتم در روز چهارشنبه پنجم صفر ۱۳۱۷، جلد دهم در چهارشنبه ۲۶ جمادی الاول ۱۳۱۹ به پايان رسيده است.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۴۰۵؛ لاهور، سنگی، ۱۳۱۷ق./۱۸۹۹م، رحلی، ۴۸۰ص؛ ۱۳۰۳ق، ۶+۵۲۰ص؛ لاهور، سنگی، ۱۳۰۳، رحلی، ۴+۶۶۸+۳ص؛ لاهور، سنگی، ۱۹۰۰/۱۳۱۸م، رحلی، ۶۱۶ص؛ لاهور، سنگی، ۱۳۱۸، رحلی، ۸+۴۷۶صص؛ (ج۱): لاهور، سنگی، ۱۳۰۰، رحلی، ۶+۴+۳۴+۷۴۸ص و ۶+۳۴+۷۴۸ص؛ پاكستان، لاهور، سلطانی موسوم به امپرئيل پريس، ۱۳۰۳ق، به اهتمام: سيد رجب علی شاه مالك مطبعه

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۳
جلد ششم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۹ ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ مصحح، قبل از کتاب تقریظ میرزا حبیب الله رشتی؛ مهر: «لا اله الا الله الملک القوی عبده سید علی حائری ابن ابوالقاسم الرضوی» (مربع)؛ ۳۱۷گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۴
جلد هفتم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۵ق؛ مصحح، قبل از کتاب تقریظ میرزا حبیب الله رشتی؛ جلد: مقوایی، ۴۰۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۵
جلد هشتم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۷؛ مصحح، قبل از کتاب تقریظ میرزا حبیب الله رشتی؛ جلد: مقوایی، ۳۶۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۶
جلد دهم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، قبل از کتاب تقریظ میرزا حبیب الله رشتی؛ جلد: مقوایی، ۲۳۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۶]

● لوامع التنزیل و سواطع التأویل / تفسیر / فارسی
lavāme‘-ot tanzīl va savāte‘-ot ta’vīl

لاهوری، ابوترابعلی بن ابوالقاسم، ۱۲۸۸ق-۱۴ قمری
lāhūrī, abū-torāb‘alī ebn-e ab-ol-qāsem (1871 - 20c)

جلد چهاردهم را در دوشنبه ۱۲ربیع الثانی ۱۳۲۵ق، جلد پانزدهم را در۲۰ ربیع الاول ۱۳۲۸ق، جلد هفدهم را درچهارشنبه ۱۰ ذیحجه ۱۳۳۲ق، جلد هجدهم را در ربیع الاول ۱۳۳۸ق، جلد نوزدهم را در ۱۸ ذیحجه ۱۳۴۰ق، جلد بیستم را در ۷ ربیع الثانی ۱۳۴۵ق، جلد بیست و یکم را در ۲۰ شعبان ۱۳۵۱ق، جلد بیست و دوم را در ۲ جمادی الثانی ۱۳۵۳ق، جلد بیست و سوم را در ربیع الثانی ۱۳۵۵ق، جلد بیست و چهارم را در ۲۰ ربیع الاول ۱۳۵۶ق، جلد بیست و پنجم را در پنج‌شنبه ۸ جمادی الاول ۱۳۵۷ق به پایان برده است. جلد بیست و هفتم را درپنج‌شنبه ۲۵ صفر ۱۳۵۹ق شروع کرده و ناتمام مانده است.
چاپ:مشار فارسی،ج۴،ص۴۴۰۵؛لاهور،سنگی، ۱۳۲۶ق/۱۹۰۸م، رحلی، ۱۰+۵۲۸ص؛ لاهور، سنگی، ۱۳۰۳، رحلی، ۴+۶۶۸+۳ص؛ (ج۱۶): لاهور، سنگی، ۱۳۳۰-۱۹۱۳/۱۳۳۱-۱۹۱۴م، رحلی، ۲۰+۵۴۰ص؛ لاهور، سنگی، ۱۳۲۸، رحلی، ۱۶+۵۲۴ص؛(ج۱۳):لاهور،سنگی،۱۹۰۷/۱۳۲۵م،رحلی، ۵۰۶ص

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۲
جلد بیست و ششم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ صفر۱۳۵۹ق، جا: سادات گنج لاهور؛ جلد: مقوایی، ۱۴۸گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۷×۳۳سم [ف: ۹-۳۶۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۷
جلد چهاردهم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۴۱گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۸
جلد پانزدهم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۰۲گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۹
جلد هفدهم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۹۵گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۷]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۰
جلد هجدهم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۸۳گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۱
جلد نوزدهم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۱۳گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۲
جلد بیستم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۴۵گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۸]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۳
جلد بیست و یکم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۴۵گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۴
جلد بیست و دوم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۲۰گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۲۹۹]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۵
جلد بیست و سوم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۳۸گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۳۰۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۶
جلد بیست و چهارم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ ۱۰۰گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۳۰۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۷
جلد بیست و پنجم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۳۳گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۳۰۰]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۸
جلد بیست و هفتم، ناتمام مانده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶۱گ، ۳۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۷-۳۰۱]

● لوامع الحسن و بدایع العشق / شعر / فارسی
lavāme‘-ol hosn va badāye‘-ol ‘ešq

مشتری خراسانی، محمد ابراهیم، ۱۲۶۴ - ۱۳۰۵ قمری
moštarī xorāsānī, mohammad ebrāhīm (1848 - 1888)

به نثر و نظم با دیباچه در «شرح احوال این گرفتاری درد بی درمان».

[الذریعه ۹: ۱۰۴۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با چهار تصویر در این نسخه: ۱. عکس مشتری با دوست ناصح، ۲. صورت دختر با مادر که در باب شوهر سخن می‌گوید، ۳. قطعه و صورت خسرو پرویز و کشتن شیر را در نظر شیرین محبوب خود، ۴. عالم و مرید؛ جلد: تیماج، ۵۴گ، ۱۴سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۳۸۲]

● **اللوامع الحسینیة فی الحکمة و العرفان و عقائد الشیخیة** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی

lawāmi‘-ul ḥusaynīyya fi-l ḥikma-ti wa-l ‘irfān wa ‘aqā’id-iš šayxīyya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

محل تألیف: کربلا

مطالب متفرقه‌ای است در حکمت و عرفان و عقایدبه روش شیخیه که به درخواست شخصی، در یک «مقدمه»، دو «باب» ویک «خاتمه»، و هر یک دارای لمعات واشراقات تألیف شده است. محمد تقی هروی تعلیقی بر آن دارد که به شرح مراد مؤلف پرداخته بر اساس آنچه از او شنیده وبه «الدرر المنثورة» نام نهاده است.

آغاز: حمداً لمن خلق الانسان و علمه القرآن الناسخ بجمیع الأدیان ... أما بعد فیا أیها الصالح الصفی و الفاضل الزکی قد أجبنا دعوتک.

چاپ: تبریز ۱۲۷۱ق، سنگی، همراه «تفسیر آیت الکرسی و تفسیر سوره قدیر و شرح حدیث عمران صابی».

[الذریعة ۳۶۶/۱۸؛ فهرست کتب مشایخ ۱۰۲/۲با عنوان «لوامع الحسینیة»]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۰۴/۳-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یضرب الله الامثال الناس و ما [...] الناس ان کنتم فی ریب من البعث فانا خلقناکم من تراب ثم من نطفة الابتر ...

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳سطر(۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۲۴/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الجمعة الأئمة الثمانیة (ع) و السبت الزهراء (ع) لانها بها الکمال و الاتمام. و قد روی ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶۲ص (۱-۲۶۲)، ۲۵سطر(۸/۵×۱۷)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۷۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الی ما أنهاکم عن ان أرید الا الاصلاح ما استطعت و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه أنیب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ ۱۲گ (۱پ-۱۲پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۴۷۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵۰

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۱۹سطر(۶/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۷-۸۹]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۳۷گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۰/۴×۲۰/۹سم [ف: ۱-۴۵۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و العکس و الحادی عشر فللزوم الاعتزال و نقل القول ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۵سم [ف: ۴۱-۱۵۳]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۲۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۹۷گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵-۳۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۳۷۰/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۵ سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۵۲۳]

۹. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الجمة الأئمة الثمانیة (ع) و السبت الزهراء لانها بها الکمال و التمام.

خط: نسخ جلی، کا: کمال الدین عبدالعالی بن محمد رضا طبسی خراسانی، تا: ۱۲۵۴؛ افتادگی: انجام؛ دو باب از کتاب سوم در ۲۳ رمضان ۱۲۵۴ و باب سومش در ۱۳ ذیحجه ۱۲۵۴ به درخواست ملا ولی الله، محشی از مؤلف به عنوان «منه مد ظله»؛ جلد: تیماج سوخت، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: -۱۳۶]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الجمعه الائمة الثمانیة علیهم السلام و السبت الزهراء علیها السلام لانها بها الکمال و التمام و قد روی ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶ شعبان۱۲۵۵ق، جا: کربلا؛ مصحح؛ ۱۴۹گ (۳پ-۱۵۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۱]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۶۲/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۲ محرم۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱۰۶پ-۲۱۶ر)، ۲۳سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: -۲۴۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۳۴/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محسن، تا: ذیقعده۱۲۶۷ق؛ افتادگی: انجام؛

محشی با نشانه «منه ره»؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۴۶گ (۱۶پ-۱۶۱پ)، ۱۷سطر (۱۶×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۲۲]

۱۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** «الاشراق الثالث»قال الله تعالى يوقد من شجرة (۸صفحه بعد)الى قرار ارضک السابقة باطلة مضمحل مما عدا وجهک الکريم فهو يجد الغر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۳۷۰ص (۲-۳۷۱)[عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** «الاشراق الثالث» قال الله تعالى يوقد من شجرة (۸ صفحه بعد) الى قرار ارضک السابقة باطلة مضمحل مما عدا وجهک الکريم فهو يجد الغر.

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۳۷۰ص (۲-۳۷۱)[عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الجمعة الزهراء عليها السلام لأنها الجامعة و الوعاء عندها.

خط: نسخ، کا: گویا ابوتراب، تا: ۲۲ ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۹گ (۱پ-۱۱۹ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۳۳]

۱۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۴۷۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۷۵گ، ۱۷سطر [ف: ۱-۲۱۷]

۱۷. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: ب-۱۸

آغاز: الحسينيه على جده و ابيه و امه و اخيه و عليه و نبيه آلاف الثناأ؛ **انجام:** فانا خلقناکم من تراب ثم من نطفة ثم من علقه ثم من مضغة فحلقه غير محلقه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: آقایان محمد و حسینعلی الهی؛ ۳۲۰ص، ۲۰سطر (۱۴×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۳۵]

۱۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۳۸]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۲۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان کنتم فی ريب تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۸۶]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۱۵

آغاز: موجود: ان لا يضطرب بل کاد ان يکون؛ **انجام:** کانت فاطمة حزنت من قولک فهذه ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۰۶/۴-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** عمیت عين لاتراک و لاتزال.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ با تاریخ‌های ۱۲۵۸ و ۱۲۹۱ در مجموعه؛ ۹۵ص (۱۲۶-۲۲۰)، ۲۱سطر(۱۳×۲۰/۵)، اندازه: ۱۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۵]

۲۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: محمد جعفر «محمد جعفر» (مربع)؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: -۲۷۸]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۶/۱-۱۲/۱۰۶

آغاز: وان کان فى الضدية الم ترقوله تعالى کلمة طيبة کشجرة طيبة وقوله تعالى کلمة خبيثة کشجرة خبيثة وقوله تعالى خلق الانسان فى احسن تقويم؛ **انجام:** لايحتمله الاملک مقرب او نبى مرسل او مؤمن امتحن الله قلبه للايمان و شرح صدره للاسلام

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملکی در ۱۲۵۳ق؛ جلد: مقوا، ۱۵۲گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۹]

۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۱۶/۱۳

آغاز: برابر**انجام:** و ردوها الى اهلها و سلموا تسلموا فانها صعبة مستصعبه اجرد کريم ذکو ان مقنع لايحتمله الاملک مقرب او نبى مرسل او عبدا امتحن الله قلبه للايمان و شرح صدره للاسلام

تا اول لمعه دهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۷]

● لوامع ربانی در رد شبهات نصرانی = اللوامع الربانية فى رد الشبهات النصرانية / کلام و اعتقادات / فارسی

lavāme‘-e rabbānī dar radd-e šobahāt-e nasrānī = al-lavāme‘-or rabbānīya fī radd-eš šobahāt-en nasrānīyya

علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری

‘alavī ‘āmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-‘ābedīn(- 1645)

اهدا به: شاه صفی صفوی (۱۰۳۸-۱۰۵۲ق)

تاریخ تألیف: محرم ۱۰۳۱ق

در رد یکی از پادریان نصاری و اثبات نبوت حضرت خاتم صلی الله علیه و آله و این‌که کتب عهدین محرف اند، گفتار آن نصرانی را می‌آورد و او را با عناوین «یا معشر النصاری» پاسخ می‌گوید. وی کتاب دیگری نیز درین زمینه به نام «مصقل الصفا در رد شبهات نصاری» یک سال پس از آن تاریخ نگاشت و کتابی دیگری نیز در رد یهود بنام «صواعق الرحمن» نگاشته است.

آغاز: بسم ... الحمدلله الذى هدانا لهذا و ما کنا لنهتدى لولا أن هدينا الله. مخفی نماند بر مدارک اصحاب ایمان و مشاعر ارباب بینش و عرفان، سیما بر حامیان حوزه اسلام و حاویان مراتب فضل و احترام - لازالت أطناب خيام حراستهم مربوطة بأوتاد الخلود، و لابرحت عذبات رايات حمايتهم منوطة بالسعود الى يوم الموعود که در تاریخ شهر محرم الحرام سنه احدى و ثلثين بعد الألف ... بعضی از قسسیان و رهبانان از فرنگیان متوجه بعضی از سخنان على سبيل الظن و طريق الحسبان در نفی نبوت نبى الإنس و الجان و واقع نبودن تغیر در أناجیل گردیده، و

متصدی ذکر آن در رساله یی شده، مطامح ظنون و مطارح عیونش گردانیده؛ بگمان آنکه جواب از آن بر دانشوران معالم انس و معتکفان صوامع قدس - که سر چشمهای جویبار هدایت و مطالع أنوار درایتند متعذر یا متعسر است! لامحاله، این کمینه بی مقدار و ضعیف بنده خاکسار، أقل المحتاجین إلی رحمة الله الغنی: احمد بن زین العابدین العلوی - غفرالله ذنوبه و محی بلطفه حوبه - با قلت بضاعت و کثرت اضاعت - علی مسلك الاستعجال و منهج الإرتجال - متوجه رد آن شده و سخنان او را بعبارته نقل نموده، و از کتابهای آسمانی که نزد ایشان معتبرند، مانند «انجیل» متی و مرقس و لوقا و یوحنا و «زبور» و «تورية» دفع کلمات آنرا نموده و نقاب خفا را از چهره مخدرات حورا صفات حقایق معانی که قدسی نژادان شهرستان قدس و نورستگان اولی المن انس ... بمعانی باریك آن توانند گشاد و بشهاب ثاقب برهان عقل نیز سخنان شیطانی او را مرحوم ساخت. و چون از تأییدات إلهی و توفیقات نا متناهیست موسوم به «لوامع ربانی» در رد شبه نصرانی» گردانیده، و بالله التوفیق ...

انجام: پس فصیح زبانان متوجه تاریخ تصنیف این رساله واضحة البرهان لایحة التبیان، الموسومة ب«اللوامع الالهیه» التی ترعرعت فی حدایق الملة أغصان أحکامها، کشجرة طیبة أصلها ثابت و فرعها فی السماء ... گردیده، در رشته چندین رباعی کشیده گفته‌اند، بتوقع آنکه در خاتمه این رساله ذکر بحدس صایبان و نظر ناظر انست. و آن رباعیات که هر مصراع آن تاریخ تصنیف این کتابست که دقایق پناه آقا محمد مقصود گفته اینست: «پر تویاب لوامع ربانی» ×× «از دولت ایمان علی عمرانی» / «تعلیم نکرده سید احمد بن از این» ×× «حقا جز رد شبه نصرانی»رباعی دیگر: احمد از برق خاطر نورانی ×× خاکستر کرد شبه نصرانی / از عالم غیب سال تاریخ آمد ×× «پرتو یاب لوامع ربانی»؛ رباعی دیگر: این نسخه که سید احمد آنرا با نیست ×× تاریخ زهر مصرع بیت ثانیست / «گنجیست ز علم حق بصافی دل وی» ×× «یك لؤلؤ از آن لوامع ربا نیست»؛ رباعی دیگر که هر مصراع تاریخ تصنیف این کتاب کثیر البرکات است: «سید احمد عالم دانش پرور» ×× «آن مهر سپهر دین با علم و هنر» / «بنمو ز رد شبه نصرانی» ×× «اصحاب پلید نار را پاره جگر !»رباعی دیگر: «سید احمد کرد بتوفیق امام» ×× «رد شبه مسیحیان؛ میر کلام» / «یا بند ارباب فهم کز هر مصراع» ×× «آمد بیرون زمان فتح اسلام».

چاپ: ایران، تهران، کتابخانه چهل ستون، ۱۴۰۶ق
[نسخه‌های منزوی ۹۸۴؛ الذریعه ۳۶۶/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۵۰۱/۹]

شرح و حواشی:

۱- جامع الفوائد؛ اصفهانی، حسین بن میرزا علی (-۱۰)

۱. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: گوهر غریب بدیع که به دستیاری غواص فکر سریع از بحر ضمیر بادیه پیمایان اقلیم معنی متواتر گردد، ستایش صانعی است که بیت المعمور سپاسش از آن پایه برتر است ... ؛ الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا أن هدانا الله، مخفی نماند بر مدارك اصحاب ایمان، و مشاعر ارباب بینش و عرفان، سیما حامیان حوزه اسلام ...

کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۳۱ق [نسخه پژوهی: ۱-۱۵۶]

۲. اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه: ۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۱ق؛ با اصلاحات و اضافات به خط مؤلف؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۲سطر در متن (۷×۱۳)، اندازه: ۱۹/۵×۱۳سم [فهرست روضاتی: -۱۶۹]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا بند ارباب فهم کز هر مصراع - آید بیرون زمان فتح اسلام. تم الکتاب بعون ...

خط: نستعلیق خوش، کا: صدرالدین محمد بن جعفر علی، تا: ۲۷ ذیحجه۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه افتاده)؛ ۲۷۴ص (۱-۲۷۴)،۱۲سطر(۱۰/۵×۲۰/۵)،اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۴۵ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: در یکی از کتابخانه‌های آلمان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ رکابه‌دار؛ ۱۸۴ص، ۱۵سطر [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲-۱۳۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۵۸ عکسی

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا ش۱۶۲۲؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا:۱۰۵۸ق؛۲۸۰ص،۱۴سطر [میراث شهاب: س۱۷ش۳و۴-۲۹۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۹۸

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد هاشم هرمیجردی، تا: ۱۸ شوال۱۱۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۳-۱۵۸]

۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۲۹۳ل

آغاز: که آن نور بخش عالم ظاهر و باطن خاتم اوصیا محمد مصطفی است صاحب هذا الزمان صلوات الله علیه و علی آبائه المعصومین دی درین معاینه روحانی و رویای صالحه ربانی دیده حیرت گشاده بودم که ناگاه اشارت کثیر البشارة آن سرور

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرمی، ۲۸۳ص، قطع: نیم خشتی باریك [رشت و همدان: ف: -۱۱۶۱]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۰۰-ف

بی‌کا، بی‌تا؛ پاریس SP1 (بلوشه ۳۴/۱ ش ۵۴) [فیلمها ف: ۳-۳۰]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** امید که از رد اهل عناد مصون و بقبول اهل کمال مقرون گردد.

نسخه شماره ۷۵۹۱ همین کتابخانه دارای دیباچه‌ای می‌باشد جز دیباچه این نسخه و کتاب در آن تقدیم به روح الامین (میرزا

محمد امین) شده و اواخر نسخه دارای دگرگونی‌های بسیاری است با چند رباعی در تاریخ تألیف کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشتی به تاریخ ۱۱۹۵؛ مهر: «عبده محمود بن محمد» (بیضوی)، «عبده الراجی ابوالحسن» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۵۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۶-۳۷۹]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۹۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵۴گ (۱پ-۱۵۴ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۴۰۴]

← اللوامع الربانية فی رد الشبهات النصرانية ← لوامع ربانی در رد شبهات نصرانی

● **اللوامع الرضوية فی الاحكام الشرعية** / فقه / فارسی

lavāme‘ razavīyye fi-l ahkam-eš šar‘īya

رضوی، محمد بن معصوم، - ۱۲۵۵ قمری

razavī, mohammad ebn-e ma‘sūm(- 1839)

رساله‌ای است فقهی فتوایی مشتمل بر باب‌های طهارت، صلوة، خمس و صوم با عناوینی چون، مقام، مطلب و مبحث که گویا رساله علمیه مؤلف که از فقهای برجسته عصر خویش به شمار می‌رفته، می‌باشد.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۵۳۷

آغاز: بسمله الحمدلله علی ما انعم کما علم الانسان مالم یعلم ... اما بعد بر مرآت صحائف عطارد قطیعان روشن ضمیر طریق دین داری که سیاران بروج افلاک تقوی وپرهیزکاری اند مخفی نماناد مشتمل بر کتاب طهارت وصلوة وصوم وخمس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاتب نامی از خود و سال کتابت نبرده، برصفحه اول عبارت ذیل که حاکی از این است که نسخه را به نظر مؤلف رسانیده اند نوشته شده: «بسم الله لا قوة الا بالله نظر به این که شخصی ثفه خبر داد به تصحیح این رساله پس عمل کردن به این نسخه عیب ندارد انشاء الله والسلام علی من اتبع الهدی»، با مهر: «عبده الراجی سید محمد الرضوی» وظاهراً عبارت مذکور خط خود مؤلف است؛ واقف: سپهسالار، جلد: تیماج، ۱۶۸ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۵۰۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۲۹-۵۹/۱۴۹

آغاز: از کتم عدم به صفحه ایجاد آورده و به جهت ارشاد هدایت انسان و اتمام حجت درقیامت

کتاب الطهارة والصلوة و الصوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۷ جمادی الاول۱۲۴۲ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹۱گ، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۷۰]

۳. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: ۷۳/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این چند کلمه ایست که نوشته شد در مسایل خمس بخواهش بعضی برادران ایمانی و اصدقاء یقینی که مایل خمس را بفهمند و از آن منتفع شوند و عمل نمایند پس بدانکه خمس در؛ **انجام:** و اگر ظالم مطلع شود بر اینکه این شخص خمس ده میباشد طمع میکند در مال او یا اینکه خوف داشته باشد هجوم فقراء را که اذیت کنند او را پس جایز است که تأخیر کند تا زمانیکه اطمینان حاصل شود واگر تلف شود ضامن نیست

کتاب خمس آن باشد که مستقلاً آورده شده، چنانکه محتمل است رساله مستقلی درباب خمس باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق، ۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۳۴

آغاز: الحمدلله علی ما انعم و علم الانسان ما لم یعلم و الصلوة و السلم علی من به کل نبی ص ختم ... اما بعد چنین گوید خادم ابواب علوم مصطفوی؛ **انجام:** پس به جهت شکر آن فلان قدر روزه بگیرم یا اینکه نذر نماید که هرگاهعمل خیری از او بعمل آید به جهت بر نفس فلان قدر روزه بگیرم و غیر ذلک.

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن حسین، تا: ۱۲۵۰ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «ادرکنی یا امام زین العابدین» (بیضوی)؛ جلد: تیماج مذهب،۱۰۶گ، ۲۰سطر(۶×۱۳)،اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۱-۶۵]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۱۲۳/۱-۵۵/۹۳

آغاز: بسمله، الحمد لله علی ما انعم و علم الانسان ما لم یعلم و الصلوة و السلام علی من به کل نبی ختم و آله مصابیح الظلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ ۵۶ص (۱-۵۶)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۷۰]

● **اللوامع الزاهرة** / فقه / عربی

al-lawāmi‘-uz zāhira

وابسته به: اللمعة الدمشقية فی فقه الامامية = لمعه؛ شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)

حاشیه و تعلیقه‌ای است استدلالی و نسبتاً مفصل از مؤلفی نامعلوم بر کتاب طهارت «اللمعة الدمشقیه» شهید اول. موجودی نسخه حاوی مباحث ذیل است: الخامس من الأغسال الواجبة: غسل مس المیت؛ السادس من الأغسال: فی احکام الأموات: دارای پنج بحث: ۱) الاحتضار، ۲) غسل المیت، ۳) الکفن، ۴) الصلاة، ۵)دفنه؛ الفصل الثالث: فی التیمم: دارای چهار بحث و یک خاتمه: ۱) الأمور المسوغة له، ۲) فیما تیمم به و یجوز به التیمم، ۳) کیفیة التیمم، ۴) فی احکامه، خاتمه: المسح علی الجبائر.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۸۸

آغاز: الخامس من الاغسال الواجبة غسل مس المیت؛ **انجام:** عن الرجل اذا کان کسیراً کیف یصنع بالصلاة قال ان کان یتخوف علی نفسه فلیمسح علی جبائره و لیصل.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۵گ، ۲۰-۲۲سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۸سم [ف: ۲۰-۴۱۷]

۲. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۲۷۲
شامل فصل الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۹۳ق؛ واقف: میرزا بابا سبزواری؛ ۲۳سطر (۱۰/۵×۱۵) [تراثنا: س۶ش۳-۱۰۹]

● **لوامع سبوحی در شرح فصوص نوحی** / عرفان و تصوف / عربی
lavāme‘-e sobbūhī dar š.-e fosūs-e nūhī
قادری مدنی، محمد سبحان
qāderī madanī, mohammad sobhān
وابسته به: فصوص الحکم = الفصوص؛ ابن عربی، محمد بن علی (۵۶۰-۶۳۸)
فص نوحی از فصوص الحکم ابن عربی را شرح کرده است.

تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۱۲۳ق؛ نسخه به خط زیبا و دارای سرلوح و جدول بندی با آب طلا [نشریه: ۷-۵۳۸]

● **اللوامع السنية فی الاصول الدينية** / کلام و اعتقادات / عربی
al-lawāmi‘-us sanīyya fi-l uṣūl-id dīnīya
آل عبدالجبار خطی، محمد بن عبد علی، – ۱۲۵۹ قمری
āl-e ‘abd-ol-jabbār-e xattī, mohammad ebn-e ‘abd-e ‘alī(- 1843)
پس از این‌که مؤلف از کتاب‌های مفصل و مختصر در اصول دین فارغ گردید، سید حسن بن سید درویش از وی رساله متوسطی در کلام درخواست نمود، در پاسخ وی این کتاب را نوشت که دارای یک «مقدمه» و شش «باب» و یک «خاتمه» می‌باشد.
آغاز: الحمدلله الفرد الاحد الصمد و صلی الله علی محمد و آله العمد المفضلین علی کل احد

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و روی أن لباب البلاء و احد و کذا باب الصبر او واحد و هو صغیر من یاقوت ...
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ (۱پ-۱۰۸ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۱۹۱]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۹۸
خط: نسخ، کا: حسن بن ابراهیم بن علی آل ابی فیاض احسائی جبیلی،تا:۱۴ ذیقعده۱۲۴۶ق؛ باب ششم کتاب در این نسخه نوشته نشده؛جلد:تیماج،۹۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹-۲۹۸]

● **اللوامع الشمسية** / نحو / عربی
al-lawāmi‘-us šamsīya
لیثی، ابوالقاسم بن ابی عمرو
laysī, ab-ol-qāsem ebn-e abī ‘amr
وابسته به: الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة = شرح الکافیة لابن الحاجب = شرح ملاجامی؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷-۸۹۸)
اهدا به: شمس الدین محمد (فرزند مؤلف)
حاشیه ای است بر «الفوائد الضیائیة» جامی با عناوین «قوله – قوله».

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۷۵/۳
آغاز: الحمدلله الذی هدی الانام بالنحو نحو حروف الاسماء و الافعال و صرف الافهام بالاعراب نحو ینحنی عن الاختلال و الاعتدال
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ جلد: پارچه‌ای، ۲۸گ (۹۱پ-۱۱۸پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱-۶۳]

← لوامع صاحبقرانی > لوامع القدسیه (ترجمه)

● **لوامع صاحبقرانی = شرح من لا یحضره الفقیه = لوامع قدسیة = لوامع المتقین** / فقه، شرح حدیث / فارسی
lavāme‘-e sāhebqerānī = š.-e man lā yahzor-o-hol faqīh = lavāme‘-e qodsīye = lavāme‘-ol mottaqīn
مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ – ۱۰۷۰ قمری
majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ‘alī (1595-1660)
وابسته به: روضة المتقین فی شرح اخبار الائمة الطاهرین = شرح من لا یحضره الفقیه مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)
اهداء به: شاه عباس صفویدوم
تاریخ تألیف: شوال ۱۰۶۶ق
ترجمه و شرحی است بر من لایحضره الفقیه شیخ صدوق. شارح ابتدا احادیث را ترجمه تحت اللفظی نموده، سپس به ذکر اقوال علما پرداخته و پس از آن نظر فقهی خود را بیان کرده است. وی در مقدمه ۱۲ «فایده» در بیان فضیلت دانش و دانشمندان، اجازه واقسام آن، اصطلاح احادیث و غیر آنها آورده است. در مقدمه نوشته‌اند پس از این که شرح عربی خود (روضة المتقین) را بر فقیه نوشته و آن را تقدیم پادشاه عصر شاه عباس ثانی صفوی کردم ایشان خواستند که آن را به فارسی ترجمه کنم امر سلطان را لازم الاطاعه دیدم و این کتاب را نگاشته و آن را «لوامع صاحبقرانی» نامیدم.
آغاز: حمدی که به اقلام اشجار و مدار بحار بر صفحات لیل و

نهار شرح شطری از آن نتوان نگاشتن سزاوار فایض الأنواری است.

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۴۰۶؛ طهران، سنگی، ۱۳۲۴ق، رحلی، ۴۰۹ص

[دنا ۱۱۰۷/۸-۱۱۱۱ (۱۴۳ نسخه)؛ الذریعة ۳۶۹/۱۸-۳۷۰ و ۹۴/۱۴و ۲۲۳/۶-۲۳۵و ۹۳/۱۴-۹۴؛ کشف الحجب و الاستار، ص ۳۵۶ و ۴۸۱؛ ریحانة الأدب ۲۰۱/۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۹۹/۲ و ۶۰۰/۲؛ فهرستواره منزوی ۸۱۱/۷]

شرح و حواشی:

۱- لوامع صاحبقرانی = لوامع قدسیة (منتخب)؛ لاهیجانی، محمد بن محمد علی (-۱۳۵۴)

۲- لوامع القدسیه (ترجمه) = لوامع صاحبقرانی؛ خداوردی، محمد علی

۳- لوامع صاحبقرانی (منتخب دیباچه)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۴۷

صفحه نخستین خطبه را ندارد و تا باب النوادر جنائز است و میان باب غسل المیت و جنائز افتاده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰۱گ، ۳۶سطر (۱۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۸-۴۴۳]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۴

از آغاز باب علل الحج تا پایان باب ما جاء فی الابل؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، با اضافات در حاشیه، یادداشتی از سید محمد علی روضاتی در نام کتاب و مؤلف و این‌که کتاب به خط مؤلف و سه نسخه دیگر از آن نیز در نزد ایشان موجود است دیده می‌شود؛ جلد: تیماج، ۷۳گ، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۲-۴۳۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۴۶

از آغاز ابواب الصلوة است تا پایان جلد نخستین که در جمادی الاول۱۰۶۵ به انجام رسانده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول۱۰۶۵ق، با خط‌خوردگی، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۶گ، ۳۳سطر (۱۵/۵×۳۵)، اندازه: ۲۳×۳۳سم [ف: ۸-۴۴۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۲۶

آغاز: و الیوم آن کتاب نیست و اقبال ابن طاوس کافی است و محمد بن یعقوب به روایات صحیحه نقل کرده است چند دعا را و در رساله منسک نوشته؛ **انجام:** امامیه اثنی عشریه در خوفند و خوف ایشان در زمان آن حضرت زایل خواهد شد و الحمدلله ... و افضل الاولین و الآخرین محمد و عترته الاصفیاء الطاهرین.

از نیمه کتاب حج تا آخر جزء دوم «باب الفروض علی الجوارح»؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شوال۱۰۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۸گ، ۲۸سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳۸-۳۳۶]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۲

آغاز: و جلال او را دانست دهان خود را میبندد از کلامی که بکار او نیاید؛ **انجام:** و منور سازد قبر او را از انوار قدسیه؛ و در عقب این جلد است جلد دوم که اولش ابواب زکاة است ...

مقداری از کتاب صلاة می‌باشد و نیم آخر جزء اول است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ به خط خود مجلسی جز بیست و هفت برگ آخر که به خط نسخ است و از مجلسی نیست؛ مصحح؛ ۱۰۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱-۲۷۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۶۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی افضل ... ابواب الصلوة حدودها قال الرضا صلوات الله علیه الصلوة لها اربعه آلاف باب و قال الصادق (ص) الصلوة لها اربعة آلاف حد. باسانید متکثرة منقولست از زکریا بن آدم با آنکه سند صدوق نیز باو صحیح است که گفت؛ **انجام:** و بگو که یاوری میخواهم از اسم حق سبحانه و تعالی و از ذات الهی یا اینکه چون استعانت ازو نخواهم ...

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶۰ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱۰-۵۷۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۲

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۷۰۰]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۳

کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۷۰۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۷۰۰]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۵۸۷

تا صفت وضوی رسول خدا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱۱گ، ۲۳ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۲۴×۲۸سم [ف: ۵-۴۸۸]

۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا حق سبحانه و تعالی ترا مستور سازد از آتش جهنم.تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۵۱گ، ۲۱سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲-۶۰۲]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۴۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد از آن اعتراف به گناهان خود بکن و بعد از آن حاجت خود را بطلب و اگر حاجات نطلبند ...

مقداری از آغاز جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۳گ (۲۴۲پ-۲۷۴)، ۳۱سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۳]

۱۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۱۷

از باب علة فرض الصیام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح،مجدول؛ جلد: تیماج، قطع: رحلی کوچک [نشریه: ۳-۳۹۸]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۹۰

آغاز در دیباچه و انجام در طهارت افتاده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۹۰گ، ۲۳سطر(۱۲×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱۷-۵۲۱]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۹۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ با تاریخ تالیف این جزو که در طهارت است در پایان در دهه سوم محرم ۱۰۶۵؛ مهر: محمد جواد حسینی در ۱۲۸۳؛ کاغذ: سپاهانی، ۶۵گ، ۲۴سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱۷-۵۲۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۷۴

کتاب صوم و اعتکافساخته اواخر محرم ۱۰۶۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۲۶ سطر(۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۶-۳۵۸]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۷۳۷

آغاز: بسمله. حمدله و الصلوة علی افضل السابقین ... ابواب الصلوة و حدودها قال الرضا صلوات الله علیه لها اربعة آلاف باب؛ **انجام:** ذکر آن سبب طول بود اکتفا بهمین شد و هر که خواهد رجوع به آن کتب کند و الحمدلله رب العالمین.

ج۱، شامل کتاب الصلاة است؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای کتیبه و سرلوح، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۷]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۴۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا من پوشیده شوم و مرا مستور ساز تا حق سبحانه و تعالی ترا مستور سازد از آتش جهنم

ج۱، از مقدمه تا انتهای کتاب الطهارة؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح، مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: میشن، ۲۴۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۴]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۱۶

آغاز: حق سبحانه و تعالی که او فرستاد است یا سلام الهی را بر یکدیگر میکنید؛ **انجام:** قال تجب الجمعة علی سبعة نفرمن المسلمین و لاتجب علی اقل منهم الامام و قاضیه و مدعیا حق و شاهدان و الذی.

از اواخر باب التسلیم است تا اواسط نماز جمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تاریخ ختم تألیف شوال ۱۰۶۵می‌باشد؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: میشن، ۵۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۲سم [ف: ۱۴-۴۶۳]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۳۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... باب وجوب الجمعة و فضلها؛ **انجام:** و ختم حدیث به این مبالغه بشود علی رغم عمر ... که نماز را بهتر از خواب می‌داند ...

از باب «وجوب الجمعة و فضلها» تا پایان صلات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۱؛ مجدول؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۹/۳×۳۵/۲سم [ف: ۱۴-۴۶۳]

۲۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۶۱۳

جلد اول کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۳۶گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۷/۵سم [ف: ۲-۴۴۷]

۲۲. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: ۲۵۳

کتاب الزکاة و الصوم؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۴۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۱-۲۰۱]

۲۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۲

کتاب طهارت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، نزدیک عصر مؤلف؛ ۳۶۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱-۷]

۲۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۷/۱-۵۹۲۲

از صیام تا اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: احمد بن محمد جعفر حسینی؛ واقف: هادی حسینی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۸۸گ، ۲۳سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: -۱۵۹]

۲۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۵

کتاب صوم تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سه سر لوح زرین. [ف: -۲۴]

۲۶. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: علة وجوب خمس صلوات ... بابی است در علت واجب شدن پنج نماز در پنج وقت و چون جزم به صحت این اخبار نیست ...

کتاب صلات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [نسخه پژوهی: ۱-۵۳]

۲۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۲۶۵

از باب علل الحج تا پایان جزء دوم فقیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: مجلس دوم «محمد باقر العلوم»؛ یادداشتی از «میرزا بابا» مورخ ۱۲۳۶؛ تملک: ملامحمد ابراهیم محمد آبادی (من قراء یزد)، شاهزاده محمد ولی میرزا [چند نسخه-ف: -۳۶۴]

۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۰۴

آغاز: حمدله. صلاة. باب الصلوة و حدودها. قال الرضا ... باسانید متکثرة، منقول است از ذکریا بن ادم، با آنکه صدوق؛ **انجام:** تمام شد ربع ثانی از کتاب من لایحضره الفقیه، تصنیف محمد بن ...

تذکر: تاریخ کتابت با تاریخ تألیف کتاب ناسازگار است، جلد دوم در صلاة؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۰۱۷ق؛ مهر: «نصرالله الحسینی ۱۲۵۸» (بیضوی)، «المتوکل بالله الغنی محمد علی نقی» (بیضوی)؛ جلد: مقوایی تیماج، ۴۶۷گ، ۲۵سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲-۲۱۵]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۷۰

آغاز: ان الله عزوجل فرض للفقراء فی اموال الاغنباء ما یکتفون به؛ **انجام:** و یکی تعظیم لامر الله است ×× و شفقت نیز تعظیم امرالله است

تذکر: تاریخ کتابت با تاریخ تألیف کتاب ناسازگار است؛ خط:

نستعلیق، کا: مهدی حسینی لنگرودی، تا: ۱۰۴۶ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۷۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲۵-۳۵۸]

۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۲۲۴

آغاز: بسمله الحمدلله ... باب علل الحج قال الشیخ مصنف هذا الکتاب رضی الله عنه قد اخرجت اسانید العلل التی انا ذاکرها عن النبی صلی الله علیه وآله والائمه صلوات الله علیهم فی کتاب؛ **انجام:** ویهود ونصاری و مجوس وکفار هند همیشه ایمن اند دراطراف عالم حتی مذاهب باطله شیعه مانند زیدیه ایمن اند وامامیه اثنی عشریه درخوفند وخون ایشان درزمان آن حضرت زایل خواهد شد

جلد سوم (حج) باب اول تا باب صد وشصت و پنج را دربردارد؛ خط: نسخ، کا: شکرالله بن حاجی میرزا محمد حسینی خوراستکانی (از توابع اصفهان)، تا: پنج‌شنبه دهه آخر شعبان۱۰۶۵ق؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد حسین بن بدیع الزمان الحسینی ۱۱۹۱» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۹۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۸]

۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الشرح کتاب الطهارة علی ید احوج المربوبین ... محمد تقی بن علی مجلسی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۰۶۵ق؛ با نشانه بلاغ، با سر لوح مذهب، مجدول؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین محسن»، «یا محسن قد اتاک المسیء»، «الراجی محمد بن محمد حسین»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۷۸گ، ۳۱سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲-۶۲۴]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۹۵

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن حاجی محمد رازانی سپاهانی، تا: دوشنبه ۲۲ ربیع الثانی۱۰۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶۴گ، ۱۲سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۲-۲۹۸۶]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۱۸

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... و در بعضی از نسخ علل الحج است این بابیست در بیان علتها و سببهائی که سبحانه و تعالی بسببآنها حج را بر بندگان واجب گردانید؛ **انجام:** تمام شد جزء دویم کتاب من لا یحضره الفقیهه که تصنیف ... تممه احوج المربوبین الی رحمة ربه الغنی محمد تقی بن مجلسی عفی عنهما بالنبی و الوصی فی شهر شوال سنة ست و ستین بعد الالف من الهجرة المقدسة

این شرح در دو جلد است که نسخه ما جلد دوم آن است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال۱۰۶۶ق؛ یادداشت محمد علی الموسوی ۱۲۹۶؛ مهر: محمد مؤمن ابوالقاسم «محمد مؤمن ابوالقاسم» (مربع)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۵۵گ، ۲۳سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۴-۳۲۲]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۹۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴۰۹ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۸×۲۹سم [ف: ۱۷-۳۶۷]

۳۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۵۸

از زکوة تا اعتکاف؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن جعفر جرپادقانی، تا: ۱۰۶۸ق [ف: -۲۴]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۶۷۲

آغاز: چنان باشد که خود را منظور خداوند

جلد اول کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ...، تا: ربیع الثانی ۱۰۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «یا ابا عبدالله»؛ کاغذ: سمرقندی، ۳۳گ، ۲۲سطر(۱۴×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۵-۱۷۴۴]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۲۰

آغاز: و حال آنکه وجود و بقای من با اوست و توکل برو میکنم در جمیع امور و پناه می‌بریم بخداوندی که شنوا و داناست از شر شیطان رانده درگاه الهی پس بدرستی که هرگاه این کلمات را بگوئی شیطان را کشته و یا میکشی او را و زجر میکنی او را و از خود دور میکنی و روی عن عمر بن یزید انه قال شکوت الی ابی عبدالله (ع)؛ **انجام:** تمام شد ربع اول از کتاب من لایحضره الفقیه تصنیف محمد بن بابویه قمی منزه سازد حق سبحانه و تعالی روح او را و در عقب این جلد است جلد دویم که اولش ابواب زکوتست و این قانون مصنفین است که ترتیب مجلد ها معلوم بود و الله اعلم. کتبه المذنب عبدالرضا بن محمد هاشم الحسینی غفر ذنوبها آمین بتاریخ سلخ محرم الحرام سنه سبعین بعد الف.

بقیه کتاب الصلوة است تا پایان کتاب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرضا بن محمد هاشم حسینی، تا: ۱۰۷۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: محمد بن محمد شفیع؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹سطر، قطع: خشتی [ف: ۱۰-۶۸۸]

۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸-۱/۴۸

آغاز: بسمله الحمدلله ... والصلوة علی افضل السابقین ... ابواب الصلوات باب الصلاة وحدودها قال الرضا ... باسانید متکثره منقول است اززکریا بن آدم با آنکه سندصدوق نیز باو صحیح است؛ **انجام:** وختم حدیث باین مبالغه بشود علی رغم عمر ... که نماز را بهتر از خواب می‌داند تم الجزو الاول من کتاب من لایحضره الفقیه

ابواب الصلوات؛ خط: نستعلیق، کا: مرکان بن قباد قنادی، تا: ۱۲ ذیحجه۱۰۷۰ق؛ جلد: تیماجمذهب، ۴۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۷۳]

۳۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۶۶۴

ابتداء کتاب صلوة تا اول باب اذان واقامه؛ خط: نستعلیق خوب، کا: محمود بن سلطان شاه، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۱۹ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱-۳۰۰]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد قاسم بن سید علی طباطبائی، تا: جمادی الاول ۱۰۷۱ق[مختصر ف: -۷۰۰]

۴۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۹۳۵

خط: نسخ و نستعلیق، کا: مریجان بن قباد، تا: صفر ۱۰۷۱ق؛ مهر: «محمد مهدی»، «محمد حسین بن محمد ابراهیم»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روغنی مذهب، ۲۵۶گ، ۲۱سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۴-۱۴۷۸]

۴۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** (نسخه با شرح کتاب طهارت به انجام می‌رسد): تم شرح کتاب الطهارة علی ید ... المجلسی الاصفهانی النطنزی ...

خط: نسخ خوش، کا: ابن نعمت الله، حیدر علی بنا، تا: ۲۱ شعبان ۱۰۷۳ق؛ مهر: «عبده زین العابدین» (بیضوی)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۴۸۶گ، ۲۱سطر(۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱-۲۱۵]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۹۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... باب الاذان و الاقامة و ثواب المؤذنین، این بابی است در بیان شرعیت اذان و اقامت و کیفیت آن و ثواب مؤذنان و سایر احکامی که متفرع می‌شود بر آن؛ **انجام:** پس رجوع کند به کتب ادعیه و کتاب دعا کافی، کافی است و صحیفه کامله کامل است و مصباح کبیر به اکثر آن کرده است و مهج الدعوات از جهت دفع بلاها تمام است و الحمدلله رب العالمین.

از اول باب اذان و اقامه تا اواخر کتاب الصلوة؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صادق بن مجلسی اصفهانی، تا: جمعه ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۷۵ق؛ با نسخه اصل توسط محمد علی بن محمد رضا مقابله شده با مهر «اللهم اسئلك الرضائی» (بیضی)؛ تملک: محمد رضا بن محمد صادق بن مجلسی؛ جلد: تیماج، ۲۰۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۶-۲۷۶]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۷۴

آغاز: خدایی مگر خداوند عالمیان تعالی شانه فرشتگان گفتند که باین کلمه که شایع خواهد شد بر طرف شد پرستیدن غیر حق سبحانه و تعالی؛ **انجام:** و لیکن این ملاحظه شده است که ختم کتاب صلوة باین قسم حدیثی بشود و ختم حدیث باین مبالغه بشود علی رغم عمر ... که نماز را بهتر از خواب میداند.تم الجزو الاول من کتاب من لایحضره الفقیه تصنیف الشیخ ... و یتلوه الجزو الثانی ابواب الزکوة انشاء الله تعالی وحده العزیز.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق ولد لطف علی، تا: ۷ربیع الثانی ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴۱۶گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵۱-۹۷]

۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۴۳۹

شرح و ترجمه احادیث باب الاذان والاقامه من لایحضر تا آخر احادیث راجعه به نماز جماعت؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن میرزا جان بهمدانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۸۹ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱-۳۰۰]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۹۶۱

بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق[د.ث. مجلس]

۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۵۶۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰جمادی الثانی ۱۰۸۲ق؛اهدایی:صدر؛ جلد: تیماج،۳۰۴گ، ۲۳سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۳-۹۸۹]

۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۱۵

از باب سجدة الشکر و القول فیها (کتاب الصلاة) تا احکام اعتکاف؛ خط: نستعلیق، کا: حمید غلام جلال الدین محمد طباطبائی، تا: ۱۰۷۹-۱۰۸۲ق، جا: شاه جهان آباد؛ مجدول، دو سرلوح؛ تملک: محمد یوسف بن محمد ابراهیم، علی بن فخرالدین موسوی دزفولی به تاریخ ۱۵ جمادی الثانی ۱۴۱۲ق؛ جلد: تیماج، ۶۶۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۲۲-۱۸۹]

۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۲۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ومرا مستور ساز تا حق سبحانه و تعالی ترا مستور سازد ازآتش جهنم.

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن حاجی محمد رازانی، تا: دوشنبه ۷ جمادی الثانی ۱۰۸۲ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ مهر: «محمد جعفر الشریف الطباطبائی» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۲۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۳]

۵۰. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: ۳۱

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن ملا میر بن ملا روح الله سالکدهی لاهجی، تا: شنبه ۲۲ شوال ۱۰۸۳ق؛ مجدول، مصحح؛ مهر: وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه (دایره)؛ جلد: تیماج، ۴۶۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹/۵سم [اوراق عتیق: ۱-۱۵۳]

۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۳۵۰

از آغاز حج تا پایان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۴ق؛ عربی‌ها به نسخ محمد زمان بن اسماعیل تیماجان ران کوهی در ۱۰۸۴؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۹۳گ، ۱۲ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۵-۴۸۷]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۸۳

آغاز: برابر

از اول کتاب تا آخر کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن احمد تفریشی، تا: رمضان ۱۰۸۵ق؛ تملک: درویش علی سالك، عبدالرحیم بن رمضان بهتاریخ ۱۱۴۷؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۸۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف: ۲۵-۳۶۸]

۵۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۹

خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف طبیب لاهیجانی، تا: شعبان ۱۰۹۰ق؛ مصحح، با امضای مقابله‌ای از معصوم به سال ۱۱۴۳، محشی، دارای سرلوح؛ مهر: «عبده الراجی خلیل»؛ جلد: تیماج، ۳۶۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۱-۱۷۷]

۵۴. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: ۱۸
انجام: و بعضی از احادیث در بوی خوش گذشت، اندکی بیشتر نیز خواهد آمد در مبحث جمعه، انشاءالله تعالی.
خط: نسخ، کا: محمد صادق، تا: ۱۰۹۳ق؛ مصحح؛ ۳۲سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: -۲۶]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۴۳
کتاب صلاة؛ خط: نسخ، کا: ملا رمضان بن محمد امین، تا: ۱۰۹۵ق، جا: اردبیل؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با نشانی «سلط»، با نسخه‌ای که از روی نسخه مؤلف تصحیح شده بود مقابله شده؛ ۴۱۸گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۷×۳۱سم [ف: ۵-۳۰۸]

۵۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۹۰-عکسی
آغاز: حمدله. صلات. جمیع محامد و اثنیة مخصوص ذات مقدس خداوندی ست که مستجمع ... علت وجوب الزکاة. قال الشیخ السعید ابوجعفر محمد ... بوایه؛ **انجام:** و شفقت و تعظیم امرالله است. نمقه ... محمد تقی بن مجلسی فی اواخر شهر محرم سنة و ستین بعد الالف (۱۰۶۶) ... الی یوم یقوم الحساب.
از زکات تا پایان اعتکاف؛ خط: نستعلیق خوش، کا: ابن محمد صالح عطاءالله علی اصغر دامغانی، تا: چهارشنبه ۱۲ ربیع الاول۱۰۹۷ق؛ ۵۱۷ص، ۲۲سطر(۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۵۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۵۶
آغاز: قال الله عزوجل ان کنتم مرضی أوعلی سفر أوجاء أحد منکم من الغایط أولامستم النساء؛ **انجام:** ومرا مستور ساز تا حق سبحانه وتعالی تورا مستور سازد ازآتش جهنم، ثم شرح کتاب الطهارة.
کتاب الطهارة باب تیمم تا آخر کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۹ ربیع الثانی۱۰۹۷ق؛ مصحح، با امضای بلاغی در اواسط ربیع الثانی ۱۰۹۷ ظاهراً از کاتب؛ تملک: شیخ علی اصغر ولوئی هزار جریبی مازندرانیدر دهه دوم ذیحجه ۱۳۳۴؛ جلد: تیماج، ۱۹۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف مخ -۱۶۸]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۰۳
آغاز: بسمله حمدله ... ابواب الصلاة ... باسانید متکثره منقولست از زکریا بن آدم آنکه سند صدوق نیز باو صحیح است؛ **انجام:** حضرت سید المرسلین (ص) فرمودند که خداوند عالمیان می‌فرماید ای فرزند آد مرا یادکن بعد از صبح یک ساعت ...
الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ مهر: «محمد شاه پادشاه غازی ... میر محمد خان» (سلطنتی بزرگ)؛ ۲۳۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۳/۲-۱۱۲]

۵۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۰۳
جزو نخستین و ربع یکم است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: محمد رفیع طباطبائی در ۱۲۸۳؛ جلد: میشن، ۴۰۰گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۴/۳×۳۸/۵سم [ف: ۴-۷۱۰]

۶۰. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: ۱۰
آغاز: ازعلت وسبب تلبیه که چرا درحالت احرام تلبیه می‌گویند حضرت فرمودند که چون بندگان احرام می‌بندند ونیت می‌کنند ... که ولله علی الناس حج البیت وندای حضرت ائمه معصومین؛ **انجام:** تم الجزو الثانی من کتاب من لایحضره الفقیه تصنیف الشیخ الامام السعید الفقیه ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی قدس الله روحه ... مخصوص گردانیدند هر عضوی ... وبعد ازآن همین آیه را خواندند ...
کتاب الحج والمزار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۴۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [ف مخ]

۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی ... باب علل الحج قال الشیخ مصنف هذا الکتاب ... و در بعضی از نسخ علل الحج است این بابی است در بیان علتها و ...؛ **انجام:** و خون ایشان در زمان آن حضرت زایل خواهد شد. تمام شد.
ج۲، از باب علل الحج تا آخر جلد دوم یعنی آخر باب الفروض علی الجوارح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۵۵گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۴-۱۹۱۸]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۱۴
صلات؛ بی‌کا، تا: حدود قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز[د.ث. مجلس]

۶۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۳۴۸
آغاز: بسمله، حمدله باب سجدة الشکر و القول فیها این بابی است در بیان سجده شکر و فضایل آن؛ **انجام:** بلکه یک رکن اسلام شفقت علی خلق الله است و یکی تعظیم لامرالله است و شفقت نیز تعظیم امر الله است.
از «باب سجدة الشکر» تا پایان مبحث اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: احتمالا قاینی، تا: اوایل قرن۱۲؛ تملک: حسن قاینی در آخر شعبان ۱۱۱۹؛ جلد: مقوا، ۲۸۶گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۵-۶۹۷]

۶۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۱۳۰
آغاز: و روی عامر بن عبدالله جذاعه ... منقول است از آن حضرت صلوات الله علیه؛ **انجام:** که در روز صفین که جنگ سر شد تا روز دیگر چاشت در جنگ بودند
قسمتی از کتاب صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱یا اوایل قرن۱۲؛ افتادگی: آغازو وسط و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۵۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲-۲۹۹]

۶۵. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: ۱۲۲
از صلاة الجمعه تا پایان جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه (دایره)؛ جلد: تیماج، ۳۰۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [اوراق عتیق: ۱-۱۷۳]

۶۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۷۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۵/۵ و ۱۵×۲۰/۵) [ف: -۷۱۱]

۶۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۷

آغاز: حمدله. و الصلوة علی أفضل السابقین و أشرف المصلین محمد و عترته الذین أذهب الله عنهم الرجس ... أبواب الصلوة و حدودها قال الرضا صلوات الله علیه الصلوة لها أربعة باب ... بأسانید متکثرة از زکریا بن آدم؛ **انجام:** نماز جمعه را در وقت به جا آرند با ایشان دو رکعت نماز بکن و در همان جا دو رکعت دیگر بکن که چهار رکعت به جا آورده باشی عرض نمودم.

ابواب الصلاة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۹/۷/۱۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۲-۴۸۰]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۹۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... باب علة وجوب الزکوة؛ **انجام:** مقدس سازد حق سبحانه و تعالی روح او را از خوشیهای دینوی و منور سازد قبر او را.

ج۲، کتب زکات، خمس و مزار است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ ۲۶۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۸سم [ف: ۱۴-۴۶۴]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱۵

آغاز: ازجهت مؤمنانی که متابعت راه خدا کرده و می‌کنند و غرض تنبیه است؛ **انجام:** و غیر اینها از آیاتی که ملائکه استغفار و دعا می‌کنند.

اوراق نامرتب و مشتمل بر مباحث صوم و زکات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷/۴×۲۶سم [ف: ۱۴-۴۶۴]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۵۶

آغاز: بطرق کثیره و بنابر نسخه در کتابی که جامع علتهای حج است؛ **انجام:** و منور سازد قبر او را.

به استثنای ورق اول همه مباحث حج راشامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ اهدایی: کاظم مدیرشانه چی، مرداد ۱۳۶۲؛ جلد: تیماج، ۴۴۸گ، ۲۱سطر(۱۱/۶×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷/۲×۳۰/۷سم [ف: ۱۴-۴۶۵]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۰

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... باب علل الحج قال الشیخ مصنف هذا الکتاب رضی الله عنه؛ **انجام:** وروی ابن المغیرة عن اسحق بن عمار عن ابی عبدالله صلوات الله علیه قال من ادراک المشعر الحرام.

مباحث حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: میرزا محمدعلی رضوی، بهمن؛ جلد: مقوا، ۲۸۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۴-۴۶۲]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... باب علة وجوب الزکوة قال الشیخ السعید؛ **انجام:** بلکه یک رکن اسلام شفقت علی خلق الله و یکی تعظیم لامرالله و شفقت نیز تعظیم امرالله است.

از زکات شروع و به اعتکاف ختم می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: میرزا محمد علی رضوی، بهمن ۱۳۴۸؛ جلد: مقوا، ۲۹۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۲×۳۰/۵سم [ف: ۱۴-۴۶۲]

۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۶۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۱۸گ، ۱۹سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳-۹۹۹]

۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۳۷

آغاز: والشیخ سدید الدین شادان بن جبرئیل القمی عن الشیخ ابی عبد الله جعفر بن محمد الدوریستی عن ...؛ **انجام:** بلکه از سنت حضرت سید المرسلین(ص) ظاهر شده و لکن حدیثی وارد شده است ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: ابراهیم امامی گرد فرامرز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۲۶سطر (۱۲/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۷۰۶]

۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۴۹۸

انجام: و چون ذکر آن سبب طول بود اکتفا همین شد و هر که خواهد رجوع به آن کند ... فی شهر شوال سنة خمس و ستین بعد الف من الهجرة المقدسة

ج۱، کتاب الصلاة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: میشن، ۲۱۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۷]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۸۹۹

انجام: که نماز را بهتر از خواب می‌داند و یتلوه من الجزء الاول من ... و این قانون مصنفین است که ترتیب مجلدها معلوم باشد حمداً ثم حمداً شکراً ثم شکراً

ج۱، کتاب صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: میر ببر علی بن علی ملقب به میر خادم حسین و متخلص به فرهاد، تا: قرن ۱۲؛ تملک: سبحان علی در سال ۱۲۰۸ق؛ اهدایی: رهبری؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵۱گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۶سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۸]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۷۸۷

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید الانبیاء و المرسلین محمد و آله عتره الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** ذکر آن سبب طول بود اکتفا بهمین شد و هر که خواهد رجوع به آن کتب کند و الحمدلله رب العالمین

ج۱، از اول باب سجدة الشکر و القول فیها تا آخر باب کتاب الصلاة؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: میشن عنابی، ۳۰۴گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۸]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۹۴۰

آغاز: واقع است غیر این پنج از نماز سنت و نماز نافله است؛ **انجام:** ذکر آن سبب طول بود اکتفا بهمین شد و هر که خواهد رجوع به آن کتب کند و الحمدلله رب العالمین

ج۱، کتاب الصلاة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲اخبار۲-۶۲۸]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۸۵

آغاز: بسمله، حمدله باب الابتداء بمكة و الختم بالمدينة روى هشام بن المثنى عن سدير عن ابى جعفر صلوات الله عليه قال له ابدا و بمكة و اختموانا؛ **انجام:** که آن ابوجعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی ا ست مقدس سازد حق سبحانه و تعالی روح او را از خواهشهای دنیوی و منور سازد قبر او را والحمدلله رب العالمین ... فی شهر شوال لسنة ست و ستین بعد الالف من الهجرة المقدسة صلوات الله على مهاجرها و آله المعصومين

حاوی باب «الابتداء بمكة و الختم» آغاز به مکه و پایان دادن به مدینه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: سید محمد رضوی، اردیبهشت ۱۳۷۸؛ جلد: تیماج عنابی مذهب، ۱۰۰گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۶-۴۸۵]

۸۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۱۸۱

آغاز: حمدی که به اقلام اشجار و مداد بحار بر صفحات. از علت و سبب تلبیه که چرا در حالت احرام تلبیه می‌گویند حضرت فرمودند که چون بندگان احرام می‌بندند و نیت می‌کنند؛ **انجام:** یا غیبت مؤمنی کنند در آنجا هر که ایمان به خدا و روز قیامت دارد می‌باید که در آنجا ننشینند و بعد از آن همین آیه را خواندند پس حضرت فرمودند.

کتاب الحج و الزیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۲۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: -۸۲]

۸۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۶۵۲

آغاز: غنج و دلال سلطنت و شهریاری در و بام رواق عزتش؛ **انجام:** و به آن مرتبه نبود که توان شکافتن او را یعنی وفره کامل نیز نبود و ظاهر آن است که قریب.

از اوایل جلد اول، حدود دو برگ از اول را کسر دارد تا استعمال بوی خوش ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: ترمه، ۲۵۸گ، ۲۲سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: -۵۱۹]

۸۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۲۰

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة على أفضل السابقين و أشرف المصلين؛ **انجام:** جایز است اکتفا به قرائت امام سنی کردن چنان که در اخبار بسیار وارد شده است. و الحمد لله رب العالمين

شامل: باب الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۸/۵/۲۰؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵۱ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲-۴۷۹]

۸۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۶۸

آغاز: آنست که کلام صدوق باشد و محتملست که شاگردان و راویان او ذکر کرده باشند چون متعارف بوده است؛ **انجام:** ویکی تعظیم لا مرالله است و شفقت نیز تعظیم لامرالله است نمقه بیمناه الداثرة ...

از کتاب الزکاة تا پایان اعتکاف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده حسین» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۲۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۳]

۸۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۸۲

آغاز: ابواب قضايا واحكام ... کسی که جایز است حکومت پیش او بردن و کسیکه جایز نیست گفت ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی؛ **انجام:** پس ببر ازایشان نا شایست را و پاکیزه گردان ایشان را پاکیزه گردانی.

از ابواب القضايا و الاحكام تا پایان باب ما نهى عنه النبى و النوادر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۲۹۶گ،۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۳]

۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۷۸

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين ... ابواب الصلاة، باب الصلاة و حدودها، قال الرضا صلوات الله عليه، الصلاة لها اربعة آلاف باب و قال الصادق صلوات الله عليه، الصلاة لها اربعة آلاف حد، باسانیدمتکثرة، منقول است از زکریا بن آدم باآنکه سند صدوق؛ **انجام:** تعقیب صلوات و غیر آن را، پس رجوع کند به کتب ادعیه و کتاب دعاء کافی، کافیست و صحیفه کامله کاملست و مصباح کبیر احاطه به اکثر آن کرده است و مهج الدعوات از جهت رفع بلاها تمامست و الحمد لله ...

باب الصلاة می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۲؛ دارای سرلوح زیبای مرصع، مجدول؛ واقف: ملا محمد جعفر بن محمد صفی فارسی آباده‌ای، ۱۲۷۸؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱۹گ، ۲۳سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۳۷-۳۷۴]

۸۶. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۹۶۲

جلد دوم از کتاب الحج ببعد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۸۸۱ص، ۲۲سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱-۱۴۵]

۸۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷

از اقامه تا نماز جماعت؛ خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد کاظم ابهری، تا: ۲۲ صفر ۱۱۱۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: محمد مراد ایشیک آقاسی نواب اعلی با مهر ۱۱۰۹؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۸۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۳۰۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمين و الصلوة على افضل السابقين و اشرف المصلين محمد و عترته الذين ... ابواب الصلوة باب الصلوة و حدودها قال الرضا (ع) لها اربعة الاف باب ... باسانید متکثره منقول است از ذکریا بن آدم ...

کتاب صلاة است از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن مسیب بیک، تا: ۱۵ رجب۱۱۱۱ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ در صفحه آخر یادداشت صفی قلی مشرف قوشخانه؛ جلد: تیماج، ۲۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱-۲۵۸]

۸۹. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۰/۱

آغاز: اگر محقی بدهید بفقرا از جهت شما بهتر است و به اخلاص اقرب است و از ریا ابعد؛ **انجام:** و شفقت نیز تعظیم لامر الله است و الله تعالی یعلم بالصواب

خط: نستعلیق. آیات نسخ معرب، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۱۱۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۱۴گ (۱ر-۲۱۴ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۶۰]

۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۷۷/۷

هشت فائده در علوم واجب از مقدمات این شرح؛ کا: محمد حسین بن حاجی خواجه علی میر جهانی، تا: ۱۱۱۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰ص (۱۵۰-۱۶۹)، ۲۳سطر(۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۹-۱۲۴۵]

۹۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۱۰۱

آغاز: بعد بسمله و حمد له جمیع محامد و اثنیه مخصوص ذات مقدس خداوندیست؛ **انجام:** بلکه یک رکن اسلام شفقت علی خلق الله است و یک تعظیم امر الله است

کتاب زکاة و صوم تا انتهای اعتکاف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶صفر۱۱۱۸ق، مجدول؛ وقف به خط محمد علی بن محمد صالح برغانی و تولیت با ایشان ۱۲۹۵ق؛ جلد: مقوا، ۲۲۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲-۲۹۹]

۹۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۹۵

آغاز: بندگیش زیب چهره عزت و رفعت است؛ **انجام:** تم شرح کتاب الطهارة ... من لا یحضر الفقیه من مصنفات امام الفاضل ...

خط: نستعلیق تحریری، کا: مولی قلی بن صفر قلی، تا: دوشنبه ۲۲صفر۱۱۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۳۲۰گ، ۱۸سطر(۱۳×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱-۲۹۱]

۹۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۳۳۰

از غسل میت تا پایان کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ شوال۱۱۲۴ق؛ ۱۴۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱-۲۳۲]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۸۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی افضل السابقین و اشرف المصلین محمد و عترته الذین ... ابواب الصلوة باب الصلوة و حدودها قال الرضا (ع) لها اربعة الاف باب ... باسانید متکثره منقول است از ذکریا بن آدم ...

جزء دوم و از «باب علل وجوب الحج» تا «آخر باب الحقوق»؛ خط: تحریری، کا: محمد معین بن محمد فصیح، تا: صفر۱۱۲۵ق؛ تملک: محمد بن محمد مقیم؛ واقف: محمد بن محمد مقیم؛ جلد: تیماج، ۲۹۶گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۲۵-۳۶۹]

۹۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۲

آغاز: باب احکام السهو فی الصلوة، این بابی است که در بیان احکام سهو در نماز آنچه مشهور است؛ **انجام:** وختم حدیث به این مبالغه بشود علیرغم عمر که نماز را بهتر از خواب می‌داند.

از باب احکام السهو فی الصلوة تا اول زکاة؛ خط: نسخ جلی، کا: ملا حمید ابهری، تا: با تاریخ ۱۱۳۰ق؛ با سر لوح، مجدول مرصع؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم کمترین کلب امیر المومنین سلطان حسین ۱۱۲۵»؛ واقف: شاه حسین صفوی، ذیحجه ۱۱۳۰ ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۰گ، ۲۱سطر [ف: ۱-۲۱۸]

۹۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی أفضل السابقین و أشرف المصلین محمد و عترته الذین أذهب الله عنهم الرجس و طهرهم تطهیراً من العالمین ... منقول است از زکریا بن آدم با آنکه سند صدوق نیز باو صحیح است؛ **انجام:** و با عدم امکان جایز است اکتفا بقرائت امام سنی کردن چنانکه در اخبار بسیار وارد شده است و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی أشرف المرسلین.

کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، کا: عبدالله فرزند حاجی علی نقیا، عاشقابادی، تا: ۱۱۳۲ق؛ مصحح؛ تاریخ وقف: محرم ۱۲۵۲؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳۹۵گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۳۰-۶۹۴]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۶

از کتاب زکاة تا احکام اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ ربیع الثانی ۱۱۴۲ق؛ جلد: مقوایی، ۱۷۰گ، ۳۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲۷-۲۱۲]

۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۳۴-۳/۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چیزی از جهت من بساز تا من پوشیده شوم ومرا مستور ساز تا حق سبحانه وتعالی ترا مستور سازد از آتش جهنم

ازآغاز کتاب تا پایان کتاب طهارت؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: غره ذیحجه ۱۱۴۵ق(تاریخ برگ نونویس آخر)؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۲۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۶-۳۴۷۲]

۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۸

آغاز: حمدله ... باب الصلوة وحدودها، قال الرضا صلوات الله علیه: الصلوة لها اربعة الآف باب وقال الصادق صلوات الله علیه: الصلوة لها اربعة الآف حد؛ **انجام:** ولیکن این ملاحظه شده است که ختم کتاب صلوة به این قسم حدیثی بشود وختم حدیث به این مبالغه بشود علی رغم عمر علیه اللعنة که نماز را بهتر از خواب می‌داند.

صلاة تا زکاة؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن اسماعیل ابهری جی، تا: با تاریخ۱۱۴۷ق؛ واقف: آقا محمد کاظم ولد حاجی محمد رحیم آشتیانی، ۱۱۴۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۴گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۷]

۱۰۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۹۶۳
«باب الحقوق الی آخر کتاب»؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز الله بن مولی محمد تقی مجلسی (فرزند شارح)، تا: ۱۱۴۹ق؛ ۵۲۹ص، ۲۵سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱-۱۴۵]

۱۰۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۹۶
کتاب الزکاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۱ق؛ تملک: حسن علی در شوال ۱۲۱۱ق؛ مهر: «المتمسک بحبل الله اللطیف محمد شریف»، «مهر المذنب محمد بدیع الخادم»؛ واقف: محمد شریف بن محمد بدیع، ۱۱۶۱؛ ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، قطع: مصری [تراثنا: س۶ش۲-۹۶]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۳۰۸۷
انجام: اما احادیث در بوی خوش گذشت اندکی پیشتر نیز خواهد آمد در صحبت ان شاءالله
ج۱. حاوی مقدمه و کتاب طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۶۸ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ جلد: گالینگور، ۲۱۶گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۶]

۱۰۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۲۴۹
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ابوطالب بن احمد تبریزی، تا: ۱۱۸۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۷۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶-۲۳۴]

۱۰۴. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... جمیع محامد و اثنیه؛ **انجام:** که در آن وقت دعاء کنند و اگر دعاهای منقول باشد بهتر است.
کتاب الزکاة و الخمس و الصوم؛ بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق؛ تملک: عبدالباقی حسینی در ۱۲۱۹ [تراثنا: س۱۳ش۴-۱۱۳]

۱۰۵. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه: ۳۵
جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: -۱۷]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۸۵۵
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی سیدنا الانبیاء والمرسلین محمد وعترته الهادین؛ **انجام:** مقدس سازد حق سبحانه و تعالی روح او را از خواهشهای دنیوی و منور سازد قبر او را
ج۲، کتاب حج (از باب علل الحج تا آخر الفروض علی الجوارح)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: ریحان موسوی در ذیحجه ۳۲۲؛ مهر: «العبد ریحان الله الموسوی»؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۴۶۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۹]

۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال الصادق ص ع اذا بکی الیتیم اهتزله العرش فیقول الله تبارک و تعالی من هذا الذی ابکی عبدی الذی سلبته ابویه ... لایسکته عبد مومن
از ابتدای مقدمه تا اواخر کتاب طهارت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۴۴۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۶]

۱۰۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۵۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** وقال الصادق صلوات الله علیه اول من جعل له النعش فاطمة بنت محمد صلوات الله علیهما ... ودر حدیث کالصحیح از آن حضرت ص منقول است که اول تابوتی که در اسلام ساختند تابوت.
خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: تیماج، ۳۶۲گ، ۲۱سطر (۱۱/۵×۳۰/۵)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۲-۴۹۲]

۱۰۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا حق سبحانه تعالی تو را مستور سازد از آتش جهنم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری؛ واقف: علی اکبر قزوینی، ذیحجه ۱۲۳۸؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۲۷سطر(۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱-۴۳]

۱۱۰. اراک؛ کتابخانه روستای آمره کمیجان؛ شماره نسخه: ۱۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و شیخ طوسی را از سبزوار بمشهد مقدس رضوی او را نقل کردند و از متاخرین شیخ نورالدین علی بن عبدالعال و مولانا عبدالله و شیخ
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: حاجی آقا ولد حاجی هدایت الله در تاریخ ۱۲۹۴؛ جلد: تیماج، ۲۸۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [دو کتابخانه اراک: -۲۲۹]

۱۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۹۰۰-۲۰/۲۰
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة علی افضل السابقین ... باب الصلاة وحدودها قال الرضا صلوات الله علیه والصلاة لها اربعة الاف باب وقال الصادق (ع) الصلاة لها اربعة الاف حد؛ **انجام:** از حضرت چه خبر شنیده خبرخواهی داد او را به آنچه به تو گفته‌ام هر چه فضل بن یسار خواهدگفت به قول او عمل خواهی کرد وقول مرا ترک خواهی نمود علی میگوید که چون به بصره رفتم وفضل
کتاب صلوة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۲۵۲گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۷۳]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۹۹
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی سید الانبیاء والمرسلین محمد و آله ... سجدة الشکر و القول فیها این بابیست در بیان سجده شکر و فضایل آن؛ **انجام:** و با عدم امکان جایز است اکتفا به قراءت امام سنی کردن چنانکه در اخبار بسیار وارد شده است و الحمد لله ... محمد و آله واصحابه اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین
از اول بحث سجده شکر تا آخر نماز جماعت؛ خط: نسخ، کا: کاظم، تا: قرن۱۳؛ مجدول، مصحح؛ واقف: میر سید علی خلف سید حسین شاه، ۱۵ ذیقعده ۱۲۷۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۷-۳۴۵]

۱۱۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۱۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی افضل السابقین و اشرف المصلین محمد و عترته؛ **انجام:** که نماز را بهتر از خواب می‌داند، و یتلوه من الجزء الاول من کتاب ...
کتاب صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: میر ببر علی بن میر خادم حسین متخلص به فرهاد، تا: با تاریخ۱۲۰۸ق؛ تملک: سبحان علی؛ نوشته‌ای به تاریخ۱۲۰۸؛ جلد: تیماج، ۲۵۰گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۷سم [مؤید: ۳-۱۰۸]

۱۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۸۹۰

آغاز: برابر
جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد هادی، تا: محرم ۱۲۱۷ق؛ مهر: «محمد مهدی»، «محمد حسین بن محمد ابراهیم»؛ اهدایی: حاج میرزا تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۶۱گ، ۲۵سطر (۱۳/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴-۱۴۶۳]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۱۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الاول۱۲۳۳ق[مختصر ف: -۷۰۰]

۱۱۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۱۱۹

انجام: تم کتاب الطهارة علی ید أحوج المربوبین الی رحمة ربه الغنی محمد تقی بن مجلسی النطنزی العاملی.
کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، کا: غلامعلی بن حسن مازندرانی، تا: یک‌شنبه دهه سوم ذیقعده۱۲۴۲ق؛ مجدول، مصحح؛ واقف: احمد طاهری، ۱۳۵۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۰۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲-۴۸۰]

۱۱۷. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه: بدون شماره

کتاب طهارت؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حیدرحسینی، تا: شنبه ۱۸جمادی الاول۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۲۱×۳۴سم [نسخه پژوهی: ۱-۵۷]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۴۶۴

انجام: تم شرح کتاب الطهارة بنقل نقل خط المصنف
شامل مقدمه و کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن سید قدرت علی بن سید نظر علی، تا: ۱۲۵۲ق، جا: لکهنو؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۸۸گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۵]

۱۱۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ختم حدیث باین مبالغه بشود علی رغم عمر که نماز را بهتر از خواب می‌داند تم الجزء الاول من کتاب من لایحضره الفقیه ...
از آغاز تا آخر صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۵۶ق؛ مهر: محمد باقر حسینیین حاج محمد میرزافراهانی «عبده محمد باقر الحسینی» در صفر۱۲۵۶(بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۵۱۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۶۱]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۷۲

آغاز: بسمله. اما بعد خامه شکسته مستمند فیوض قدسی محمد تقی بن علی ملقب المجلسی؛ **انجام:** و هفوات این شکسته را به نظر شفقت اصلاح فرمایند ... نعم المولی و نعم النصیر
ج۱، شامل مقدمه (در دوازده فائده) است؛ خط: نستعلیق، کا: حسین علی بن جمشید بیگ، تا: ۱۸ محرم۱۲۶۰ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۵]

۱۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹۱

کتاب طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۸۲ق؛ تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۲۸۲؛ جلد: تیماج، ۲۲۱گ، ۳۲سطر، اندازه: ۱۹×۳۲/۵سم [ف: ۲۷-۲۰۷]

۱۲۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۱۲

آغاز: الحمدلله ... باب علل الحج قال الشیخ مصنف هذا الکتاب؛ **انجام:** و الصلاة علی سید الانبیاء و المرسلین و افضل الاولین و الآخرین محمد و عترته الاصفیاء الطاهرین
کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۸۷ق؛ مصحح؛ مهر: «احتشام الملک ۱۲۸۷» (بیضوی)، سید ریحان الله موسوی در ۱۳۲۲ «العبد ریحان الله الموسوی» (بیضوی)، سید محمد باقر بروجردی، «عبده الراجی محمد حسن» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۷۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [مؤید: ۳-۳۳۴]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۴

آغاز: برابر
جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: بهاء الدین محمد بن صالح، تا: ۱۳۹۳ق؛ پشت برگ آخر مجلد اول، علامه مجلسی به خط خویش اجازه‌ای به نام امیر سید علی نیز به تاریخ ۱۰۸۴ نگاشته‌اند، و در همین صفحه محمد مقیم نام تاریخ دو فرزند خود را که به سال ۱۱۰۲ و ۱۱۰۳ نوشته، با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۷۶گ، ۳۵سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۳-۶۰]

۱۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۴۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ابواب الصلوة و حدودها قال الرضا الصلوة لها اربعة آلاف باب و قال الصادق لها اربعة آلاف حد، به اسانید متکثره منقول است از ذکریا بن آدم به؛ **انجام:** و در کافی بعضی از آن هست و در مصباح کبیر شیخ و سایر مصابیح و سایر کتاب دعا مذکور است و چون ذکر آن سبب طول بود اکتفا به همین شد و هر که خواهد رجوع به آن کتب کند و الحمدلله رب العالمین.
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۶۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۵-۳۲۴]

۱۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۶۶۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة علی افضل السابقین واشرف المصلین محمد وعترته الذین اذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهیراً من العالمین ... باب الصلوة وحدودها، قال الرضا صلوات الله علیه؛ **انجام:** وحضرت فرمودند که این دعا را بخواند که اللهم انی اسألک بنورک الذی لایطفی و بعزآئمک التی لاتخفی

وبعزتك التی لاتنقضی ... وحاجت خود را طلب کند وبه سجده رود وصد مرتبه بگوید یا حی یا قیوم لا اله الا انت برحمتك استغیث فاکفنی ما اهمنی و لاتکلنی الی نفسی
خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با لوح مزدوج مذهب؛ جلد: تیماج، ۴۰۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۷]

۱۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۰۳۷/۴

آغاز: وقال ابو عبدالله علیه السلام: اول من قدم الخطبة علی الصلوة عثمان ... وازآن حضرت منقول است که اول کسی که خطبه را مقدم داشت بر نماز عثمان بود؛ **انجام:** القول فی الضجعة بین رکعتی الغدات الخ. بابی است درآنچه باید گفت درپهلو خوابیدن میان دو رکعت نافله صبح ودو رکعت نماز واجب صبح.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۳گ (۱۳۷ر-۱۷۹ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۸]

۱۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۹۲۲

آغاز: المحققین و رئیس الواصلین
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «عبده محمد هادی الحسینی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج،۴۷۸گ، ۲۵سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۴-۱۴۷۴]

۱۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «محمد مهدی»، «محمد حسین بن محمد ابراهیم»؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۸۲گ، ۲۵سطر (۱۳/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲سم [ف: ۴-۱۴۵۹]

۱۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۹۲۴-۲۰/۴۴

آغاز: به نزد آن شخص که نذر کرده است وبه او دهند وقریب به این معنی واین عبارت درصحیح منقول است ... وانما هدمت قریش الكعبة لان؛ **انجام:** ودرعقب آن نماز بعد از سلام می‌گویی عبارات احرام را واگر وقت نماز سنت باشد ... دورکعت نماز می‌کنی واحرام را درعقب آن واقع می‌سازی وچون از نماز واجب
کتاب الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:تیماج مذهب،۱۱۰گ،۲۲سطر،اندازه:۱۶×۲۴سم[ف:۶-۳۴۷۳]

۱۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۶۲۸-۳۹/۸

آغاز: دررجال کتبی تصنیف نموده است و مصنفین اصحاب حضرت را در آن جا ذکر کرده است که ابن عقده؛ **انجام:** به سند صحیح ازحضرت امام جعفر صادق صلوات علیه روایت کرده‌اند که آن حضرت فرمودند که چون سیلان بول
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با بلاغ مقابله؛ جلد: گالینگور، ۱۸۶گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۶-۳۴۷۳]

۱۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۰۸۰-۵۵/۵۰

آغاز: بابوابک علی نفسک و لاعدائک لتهلکهم بایدینا و ایدی المومنین، اللهم انی انشدک بابوابک علی نفسک لاولیائک
از یازده برگ قبل از «باب ما یستحب من الدعاء عند کل صباح و مساء» تا نماز حضرت فاطمه سلام الله علیها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۳۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۶-۳۴۷۴]

۱۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۳۰-۵۲/۷۰

آغاز: سال نزدیک مسجد الحرام نشوند و مراد از مسجد الحرام اگر مسجد است کعبه نیز جزو مسجد است
کتاب الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۹۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۷۴]

۱۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۴۸۲-۱۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرمودند هم چنین چیزی ازجهت من بساز تامن پوشید ه شوم ومرا مستور سازد از آتش جهنم. تم شرح کتاب الطهارة بعون الملك الوهاب
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین، مصحح، محشی به امضای «منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۶-۳۴۷۳]

۱۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۳۴/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ بخش‌های پراکنده است [ف: ۵-۴۸۸]

۱۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۸۷۳

آغاز: برابر
از ابتداء کتاب تا احکام آب حمام؛ خط: نستعلیق بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۳۳ص، ۴۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱-۲۹۹]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۸ معزی

آغاز: بسمله. حمدله و الصلوة علی محمد و اهل بیته ... باب علیة فرض الصیام سأل هشام بن الحکم ... این بابی است در بیان علت واجب ساختن حق سبحانه و تعالی صوم را؛ **انجام:** و اظهار محبت کردن و تعظیم ایشان کردن و به زیارت ایشان رفتن آن مقدار ثواب هست ... و شفقت نیز تعظیم امرالله است تمقه یمناه الدائرة احوج المربوبین ... محمد تقی بن مجلسی عفی عنهما فی اواخر شهر محرم الحرام السنة ست و ستین بعد الألف الهجریه و الحمدالله رب العالمین و الصلوة علی سیدنا من اجتباه الله فی العالمین محمد و عترته الأصفیاء الطاهرین.
کتاب الصوم؛ خط: نسخ، کا: اشرف علی، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ ۲۲۵گ، ۲۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۳۹-۱۴۸]

۱۳۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۹۵

از باب ۴۷ سجده شکر تا قسمت‌هایی از باب ۸۳ صلاة الحاجة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد حسین موسوی، عبدالله ولد احمد؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: -۵۷]

۱۳۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۴۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی أفضل السابقین و

أشرف المصلین محمد و عترته؛ **انجام:** اکتفا به همین شد و هر که خواهد رجوع به آن کتب کند و الحمدلله رب العالمین
از اول ابواب صلاة تا آخر ابواب تعقیبات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، با سرلوح؛ جلد: تیماج، ۲۷۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [مؤید: ۳–۵۸۹]

۱۳۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۴

آغاز: ... به اسانید صحیحه منقولست از حضرت صلوات الله علیه در تفسیر این آیه حق سبحانه و تعالی قسم یاد کرده است شاهد و مشهود حضرت فرمودند؛ **انجام:** از علی بن یقطین که گفت سوال کردم از حضرت امام موسی کاظم صلوات الله علیه از نافله که در روز جمعه می‌کنند پیش از نماز جمعه افضل است یا بعد از آن ...
کتاب صلوة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۲۱۵گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: –۱۳۸]

۱۴۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۳۱ل

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سر لوح زرین؛ جلد: چرمی، ۹۴۸ص،۲۳سطر(۹×۱۷)، اندازه: ۲۵×۶۵سم [رشت و همدان: ف: –۱۱۶۱]

۱۴۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴

آغاز: الحمدلله ... باب سجدة الشکر و القول فیها
از اول باب سجده شکر تا آخر باب تعقیبات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ تملک: محمد امیر حسنخان بهادر بچشم؛ جلد: تیماج، ۳۰۰گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [مؤید: ۳–۱۸۴]

۱۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۲۶

کتاب طهارت ؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: نام مالک پاک شده بدین عبارت «بتاریخ دهم صفر سنه اول جلوس احمد شاه در مستقر الخلافه اکبر آباد از میرزا محمد علی بیک اصفهانی که تازه از ولایت رسیده بود ... ابتیاع شده»؛ جلد: تیماج، ۵۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۱۲–۱۸۸]

۱۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۴۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۱۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۹۶

آغاز: بسمله حمدله ... باب علل الحج قال الشیخ مصنف هذا الکتاب رضی الله عنه قد خرجت اسانید العلل التی انا ذاکرها عن النبی (ص)؛ **انجام:** و امامیه اثنی عشریه در خوف اند و خوف ایشان در زمان آن حضرت زایل خواهد شد تمام شد جزء دوم از کتاب من لایحضره الفقیه که یصنیف شیخ بزرگوار پیشوای سعادتمند عالم است ...
از شرح باب علل الحج تا آخر جزء دوم کتاب من لایحضر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین دماوندی، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: سلیمان نایب الصدر به تاریخ محرم ۱۲۹۶، یادداشتی دیگر به نام میرمحمد مهدی ... و در ذیل آن مهر: «محمد باقر بن محمد مهدی الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۷۴گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۸سم [رایانه]

۱۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۰

آغاز: و الذی یضرب الحدود بین یدی الامام، و کالصحیح منقول است و شیخ نیز کالصحیح روایت کرده است؛ **انجام:** بخاطر ندارم که در جائی دیده باشم غیر از اینجا با آنکه در صحیح از ابن سنان از حضرت امام ...
قطعه‌ای از احکام نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۵سم [ف: ۱–۲۶۴]

۱۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۹۸

از کتاب حج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حسین حسینی «حسین منی و ان من حسین» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۸۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱۴–۸۸]

۱۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۱۲۵

کتاب طهارت؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف، مجدول، مصحح، مصحح، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۳۹۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۳–۲۶۳]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۴

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و یتلوه الجزءالثانی ابواب الزکوه تمام شد ربع اول از کتاب من لا یحضره الفقیه ... معلوم بوده.
بی‌کا، بی‌تا [ف: –۴۸۶]

۱۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۵

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** نیز تعظیم امر الله است و الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن[الفبائی: –۴۸۶]

۱۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۶

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** داخل آن دریا می‌کند.
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج[الفبائی: –۴۸۶]

۱۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حکم کر دارد و علامت کریت
قطعه کوچکی از کتاب و تا اوایل مسأله (کر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ جلد: مقوا، ۳۶گ، ۳۰سطر، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۵–۲۷۰]

۱۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۵۴

آغاز: از هفت اجازه بلکه شش اول نقل حدیث کند بنابراین بعضی از اخبارات خود را ذکر می‌کنم؛ **انجام:** وثواب نوره کشیدن بیشتر باشد از همه اینها.
ج۱، از اوایل فایده هشتم تا اواسط «باب غسل یوم الجمعة»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد بن محمد کرمانی در ۱۷ربیع الاول ۱۲۵۹؛ جلد: تیماج، ۲۶۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۵/۲سم [ف: ۱۴–۴۶۱]

۱۵۳. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۳۲

آغاز: مقربان درگاهش مورث فیروزی دنیا و آخرت؛ **انجام:** که چهارشنبه را شوم می‌دانند بعد از.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۲۶۰ص، ۲۲ سطر(۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۶۰]

۱۵۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۴۴

کتاب زکات و صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲-۹۰]

۱۵۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۸۴۲/۲

فقط مشتمل بر شرح خطبه کتاب می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۳گ (۳۹ر-۷۱ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳-۶۲۹]

● لوامع صاحبقرانی = لوامع قدسیة (منتخب) / فقه / فارسی

lavāme‘-e sāhebqerānī = lavāme‘-e qodsīye (mn.)

لاهیجانی، محمد بن محمد علی، - ۱۳۵۴ قمری

lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad ‘alī(- 1935)

وابسته به: لوامع صاحبقرانی؛ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)

وی «لوامع صاحبقرانی» محمد تقی مجلسی را گزین و مطالب مهم آن را ذکر نموده و به ندرت فوائدی هم بدان افزوده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۹۱

آغاز: بسمله، فی شرح کتاب الصلاة من لایحضره الفقیه من تالیفات العالم العامل ... محمد تقی المجلسی الاصفهانی نورالله مضجعه بسمله، حمدله باب الصلاة؛ **انجام:** و الصلاة خیر من النوم را جعل کرده است بمناسبت فهم خود تم الجزء الاول ...

از ابتدای صلاة تا پایان آن است و مذیل به شرح واقعه مشرف شدن محمد تقی مجلسی خدمت خمسة النجبا و حضرت سجاد علیه السلام و شفا یافتن او از بیماری می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد علی لاهیجانی، تا: قرن ۱۴؛ واقف: لاهیجانی، مهر ۱۳۷۵؛ جلد: تیماج، ۳۳۸گ، ۱۶ و ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۶-۴۸۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۹۰

آغاز: فی من لایحضره الفقیه قال امیرالمومنین صلوات الله علیه فی وصیته لابنه محمد بن الحنفیة رضی الله عنه یا بنی لاتقل مالاتعلم بل لاتقل کلما تعلم؛ **انجام:** انجام: و مرا مستور سازد تا حق تعالی تو را مستور سازد از آتش ... من شهر محرم الحرام سنة خمس و ستین بعد الالف حامد مصلیا مسلما

از اوایل کتاب تا پایان طهارت است و مذیل به حدیث معروف «رفع عن امتی تسعة اشیاء» می‌باشد، آغاز ذیل: «قال النبی صلی الله علیه و آله وضع (رفع) عن امتی تسعة اشیاء»، انجام ذیل: «و ظاهر حدیثی که مذکور شد سابقا آن است که متعلق به هر سه باشد که در آخر حدیث واقع شده است»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد لاهیجانی، بی‌تا؛ واقف: لاهیجانی، مهر ۱۳۷۵؛ جلد: تیماج، ۵۲۲گ، ۱۷ و ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۶-۴۸۶]

● لوامع صاحبقرانی (منتخب دیباچه) / درایه / فارسی

lavāme‘-e sāhebqerānī (mn. dībāčeh)

وابسته به: لوامع صاحبقرانی؛ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)

این رساله در اقسام خبر از دیدگاه علم درایه بررسی شده و بسیار مختصر و منتخبی از دیباچه شرح کتاب من لایحضره الفقیه (لوامع صاحبقرانی) می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۴۷/۳

آغاز: خبر متواتر آنست که اقلاً سه کس آنرا روایت کرده باشد و از اخبار ایشان علم بهمرسد، پس گاه باشد که از قول هزار کس علم بهمنرسد؛ **انجام:** و متأخران که صحیح می‌گویند معنی اینست که جماعتی که روایت کرده اند ثقه بودند و محتمل است کذب و سهو هر یک؛ تمت الکتاب.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۶۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۲۰-۱۲۱)، ۲۴سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۰-۱۰۳]

● لوامع الغیب / عرفان و تصوف / عربی

lavāme‘-ol ġayb

چهچهانی، صوفی بن جوهر

čahčahānī, sūfī ebn-e jowhar

درباره وجود و مراتب آن، طبق مذهب حکماء و فلاسفه و بنا بر گفته‌های عرفا و صوفیه، مشتمل بر سه «وصل» و یک «خاتمه».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۵۷/۲۰

آغاز: الحمدلله الذی وجوده المطلق و الخاص عین مهیته المنبسط علی هیاکل العالم کلها التی مراتبها بقدرته و اختیاره؛ **انجام:** و أوصلنا الی فتوحهم و کشوفهم و یقینهم و مشاهدتهم و معاینتهم بحق النبی خاتم الخاتم صلی الله علیه و آله و سلم.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۸۷ق؛ تملک: معصومعلی بن علی عسکر به تاریخ شعبان ۱۱۸۷؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۲۵۲پ-۲۵۵پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۵-۵۸]

● اللوامع الغیبیة و الفتوح / عرفان و تصوف / عربی

al-lawāmi‘-ul qeybīyye wa-l futūḥ

سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ ؟ قمری

sohravardī, ‘omar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

کلمات اوستدرباره روح با عنوان‌های «فتوح». چنان می‌نماید که

سخنان اوست و دیگری گرد آورده است.
آغاز: بسمله. قال شیخنا و سیدنا ... شهاب الدین ابوعبدالله عمر ... السهروردی (ق) مما فتح الله سبحانه علیه فی الروح و هی اللوامع الغیبیة قال الله تعالی و یسألونک عن الروح قل الروح من امر ربی و ما اوتیتم من العلم الا قلیلا ... الروح العلوی السماوی من العالم الامر، و الروح الحیوانی البشری الادمی محل ذلک و وجود و لو ورد الروح العلوی ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۴/۳
آغاز: برابر
در معنی روح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۵۳ق؛ ۱۷سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۳۵۲]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۲۱/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۷۲۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۹۸/۴
آغاز: برابر**انجام:** فتوح. اذا من الله تعالی علی العبد بحسن الاقبال ... لا ستغراقهما و استهلاهما و ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۸۳۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷گ(۶۷پ-۷۳پ)، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۱۶-۴۸۴]
تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۲۹/۴-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۳۶]
۳. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۵۱/۳
خط: نسخ، کا: محمود بن حاجی محمد بن حاجی یوسف طیبی، تا: قرن ۹؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴-۴۴۳]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۱/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۹۵]

● **اللوامع فی اصول الفقه** / اصول فقه / عربی
al-lawāmi‘ fī usūl-il fiqh
کتاب مفصلی است در مباحث اصول فقه مشتمل بر «مقدمه» و چند «باب» و «خاتمه» هر یک مشتمل بر چندین «لمعه».

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۶۷/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... فهذه لوامع فی اصول الفقه حسب ما یساعدنی الأیام أرجو من الله تعال الحفظ من الخطاء؛ **انجام:** فینبغی علی ذلک أن یجعل السواد و البیاض و الوجود من المتواطی و الانسان من المسکک ...
مقداری از مقدمه کتاب است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی از مؤلف با عناوین «منه دام ظله» و «لولده عفی عنهما»؛ ۱۵گ (۱پ-۱۵ر)، ۲۹سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۴]

● **لوامع فی تفسیر آیة «اوفوا بالعقود»** / تفسیر / عربی
lawāmi‘ fī tafsīr-i āyat-i «awfū bil-‘uqūd»
تفسیرآیه معروف «اوفوا بالعقود ...» است که مسائل فقهی واصولی آن را به تفصیل بیان نموده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۹۳۸/۴
آغاز: قد اشتهر بین العلماء رضوان الله علیهم اجمعین وتداول فی السنتهم الاستدلال فی صحة المعاملات والعقود ولزومها بالآیة المحکمة فی سورة المائدة ... اوفوا بالعقود؛ **انجام:** قد یقع منه غیر ذلک ایضا من التصرفات فالغیرالسابقة فی اللغة فی مقامات خاصة ولاربط لذلک بجواز الاستعمال المفروض بحسب اللغة کما مرو محط الکلام فتامل.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۱گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۸]

● **اللوامع فی الجفر و الحروف** / علوم غریبه، جفر / فارسی
al-lavāme‘ fe-l jafr va-l horūf
رساله‌ای است مفصل در علم جفر و حروف در دوازده«باب»: ۱. در مبدأ؛ ۲. اصطلاحات؛ ۳. باب الکبیر؛ ۴. باب الصغیر؛ ۵. باب متصل؛ ۶. ملائکه‌ای که به حروف تعلق دارند؛ ۷. بسیط؛ ۸ ملائکه‌ای که متعلق به نجوم هستند؛ ۹. وقت؛ ۱۰. اسماء الله تعالی؛ ۱۱. عمل و اختیارات؛ ۱۲. معاد. از شیخ زین علی شیرازی به شیخ علی کلاه از عارفان قرن ۸ با عنوان «رحمه الله» و از غافیطوس نقل کرده است. در کشف الظنون (۱۵۶۸/۲) چند کتاب با عنوان لوامع الافکار، لوامع انوار القلوب و لوامع الانوار در علم حروف و طلسمات ثبت شده و نسخه حاضر مشخص نیست کدام یک از آنها است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۸۳/۹
آغاز: لله الامر جمیعاً الیه ینتهی الامر الذی یتعلق بالمبدأ و المعاد و لدیه اسماء ... و بعد لا یخفی النفوس النفیسة الانسانیة المهذبة؛ **انجام:** و خضر وار در سواد عالم سیری نماید به طلب جفر حقیقت تا بالوف وحدت که عین الحیاة است و اصل ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه قرن۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، رکابه‌دار؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۳۶-۳۹)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۲-۲۵۶]

● **اللوامع فی الجمع بین الصحاح و الجوامع** / حدیث / عربی
al-lawāmi‘ fi-l jam‘-i bayn-aṣṣiḥāḥ-i wa-l jawāmi‘
طرقی اصفهانی، احمد بن ثابت، - ۵۲۱ قمری
tarqī-e esfahānī, ahmad-e-bn-e sābet(- 1128)
کتاب حاضر در اول و آخر نسخه با نام «مختصر کتاب اللوامع فی الجمع بین الصحاح و الجوامع» معرفی شده است. اسانید

احادیث در این کتاب حذف شده است. از این رو، به نظر می‌رسد نسخه حاضر شامل اختصار اللوامع طرقی باشد؛ گر چه در الفهرس الشامل با نام «اللوامع فی الجمع بین الصحاح و الجوامع» معرفی شده است. گفتنی است که سبط ابن الجوزی یوسف بن قزاوغلی (-۶۵۴ق) نیز کتابی است به نام «اللوامع فی أحادیث المختصر و الجامع» دارد که غیر از کتاب حاضر است. درباره اللوامع طرقی در منابع کتاب‌شناسی و فهارس نسخ خطی، توضیح و تعریفی ارائه نشده و تصویر نامرغوب مورد بحث نیز تنها جزء دوم از کتاب را در بردارد که شامل مسند عبدالله به عباس، مسند انس بن مالک و مسند ابی هریره است. در الفهرس الشامل، نشانی دو نسخه از این کتاب در کتابخانه‌های علی پاشا و فیض الله افندی ترکیه آمده است.

[الانساب، سمعانی: ۶۲/۴-۶۳؛ اثر آفرینان: ۱۰۶/۴-۱۰۷؛ بروکلمان، ذیل: ۶۲۳/۱؛ سیر اعلام النبلاء، ذهبی: ۵۲۸/۱۹-۲۵۹؛ الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه: ۱۳۳۹/۲؛ لسان المیزان، ابن حجر: ۲۱۳/۱؛ معجم المؤلفین: ۱۸۱/۱؛ میزان الاعتدال: ۸۶/۱؛ الوافی بالوفیات: ۲۸۲/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۸عکسی

آغاز: بسمله رب یسر و اعن، مسند عبدالله بن عباس رضی الله عنهما [قال] عبدالله بن عباس رضی الله عنهما ان رسول الله صل الله علیه و آله و سلم نهی ان تتزوج المرأة علی عمتها أو علی خالتها و قال ابو داود؛ **انجام:** و عن أبی هریره رضی الله عنه قال ما رأیت أسن من رسول الله صل الله علیه و آله و سلم کان الشمس تجری فی وجهه و ما رأیت أسرع فی مشیة من رسول الله صل الله علیه و آله و سلم کانما الأرض تتطوی له انا لنجهد أنفسنا و انه لغیر مکترث، أخرجه الترمذی. نجز الجزء الثانی من مختصر کتاب اللوامع فی الجمع بین الصحاح و الجوامع یتلوه فی الجزء الثالث مسند جابر بن عبدالله الانصاری رضی الله عنه، ان شاءالله تعالی الحمد لله وحده و صلواته علی سیدنا محمد نبیه و آله و صحبه و سلم تسلیماً حسبنا الله و نعم الوکیل.

نسخه اصل: کتابخانه فیض الله افندی، استانبول، ش ۵۰۲. جزء دوم از کتاب را شامل است و مسند عبدالله بن عباس و مسند انس بن مالک و مسند ابی هریره را دربردارد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ این نسخه از نظر نوع کتابت حروف عربی و اعراب‌گذاری‌ها و علامت‌های به کار رفته در آن قابل ملاحظه است، مقابله شده، با علامت بلاغ، نام کتاب در صفحه عنوان بدین نحو درج شد: «الجزء الثانی من مختصر کتاب اللوامع فی الجمع بین الصحاح و الجوامع ... اختصر علی ترتیب تکملة الاحادیث و حذف الاسماء ... و تکرار ألفاظها التی جمعها الشیخ الامام الحافظ ابوالعباس أحمد بن ثابت الطرقی الاصبهانی رحمه الله ثم أسند کل حدیث ... المسند الیه من رواته ...»؛ بایادداشتی به تاریخ روز جمعه ذیقعده ۷۹۰؛ مهر: کتابخانه فیض الله افندی (بیضوی)؛ ۴۴۰ص، ۲۱سطر [عکسی ف: ۳-۱۲۴]

● **اللوامع فی شرح الروضة البهیة** / فقه / عربی

al-lawāmi‘ fī š.-ir rawḍat-il bahīyya

بارفروشی مازندرانی، محمد بن مقیم، ۱۱۹۶-۱۲۸۱قمری

bārforūšī māzandarānī, mohammad ebn-e moqīm (1782 - 1865)

وابسته به: الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)

شرح مزجی مفصلی است بر «الروضة البهیة» شهید ثانی در شرح اللمعة الدمشقیة شهید اول. شارح از دانشمندان شهر بابل و از تلامذه حجة الاسلام شفتی بوده که تألیفات بسیاری از و به‌جای مانده است. وی مشهور به «ملا حمزه شریعتمدار» بوده است.

آغاز: أشرع فی التألیف أو ابتدء متبرکاً أو مستعیناً باسم الوجود الصرف البسیط المستجمع لجمیع الصفات الکمالیة و صورته الانسان الکامل ... الحمد مرفوع مبتداء خبره لله و یحتمل النصب مصدر لحمدت أو أحمد المقدر

[تراجم الرجال: ۲۷/۳]

۱. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهو من أجود التعریفات لکثرة ما یرد علیها من الاعتراضات و النقوض ینبغی أن یحمل علی المعنی اللغوی لیعم جمیع الایرادات الواردة فی هذا الباب متعلق بالأجود تقدیمه علی الکثرة

شرح بر خطبه شهید ثانی و اندکی از شرح کتاب طهارت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی به لفظ «منه دام ظله»، مصحح؛ واقف: ملا حسین دیوکلایی، رمضان ۱۲۶۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۵گ (۱ر-۴۵پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [حوزه و موزه عبدالعظیم: ف: -۶۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ الفاظ لمعه شنگرف، به خط شیخ نصرالله (روی برگ اول)، محشی به خط مؤلف، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۷-۲۸۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نعم فی کفایة مجرد ملاقاة الکرو الجاری کما یتعرضه الشارح رحمه الله لا فی اعتبار العدد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد اول کتاب و ناتمام و تا مبحث غسل اوانی را دارد؛ مصحح، محشی از مؤلف و به خط وی؛ ۱۴۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۷-۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۶۱

قطعه‌ای از آغاز کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: درعصر مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۴۲گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۸-۱۴۲]

● **اللوامع فی شرح الشرایع** / فقه / عربی

al-lawāmi‘ fī š.-iṣ šarāyi‘

قزوینی، علی بن اسماعیل، – ۱۲۹۸ قمری

qazvīnī, ‘alī ebn-e esmā‘īl(- 1881)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

شرح استدلالی بسیار مفصلی است بر کتاب «شرائع الاسلام» محقق حلی با عناوین «لامعة، لامعة» و از تقریرات درس شیخ مرتضی انصاری. نام این کتاب معلوم نشد و نامی که گفتیم به مناسبت عناوین آن انتخاب شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۹۰۵/1

آغاز: الرکن الرابع فی التوابع ... لامعة فی یع و هواما عن عمد أو سهو أو شک، قلت ظاهر سیاق العبارة

فقط مقدار مختصری از احکام خلل صلاة شرح شده و نمی دانیم که چقدر از کتاب نوشته شده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی القاسم بن محمد بن عبدالله بن محمد رفیع ابن اسماعیل بن مهدی بن میر شاهمیر ملقب به شهاب الدین حسینی، تا: ۱۳۰۳ق؛ ۴۲گ (۱پ-۴۲ر)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۵-۲۸۴]

● **اللوامع فی شرح الشرایع** / فقه / عربی

al-lawāmi‘ fī š.-iṣ šarāyi‘

خلخالی، مرتضی بن نقد علی، – ۱۳۱۷ قمری

xalxālī, morteżā ebn-e naqd ‘alī(- 1900)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

شرح استدلالی نسبتاً مفصلی است بر کتاب غصب «شرائع الاسلام» محقق حلی. روی برگی قبل از کتاب مرحوم شیخ آقا بزرگ طهرانی احتمال داده است که نام کتاب «لوامع» باشد زیرا عناوین مسائل آن «لامعة – لامعة» می‌باشد.

قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: ۸۴

آغاز: کتاب الغصب ... قلت و بذلک عرفه فی النافع ایضا بل حکی ذلک عن الفاضل فی القواعد بل فی المسالک نسبه الی الاکثر؛ **انجام:** و لاجل ذلک حکموا بسقوط مطالبة المالک عن الجمیع اذا غرم بعضهم و اخذ من الغرامة نظیر سقوط ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۶۴گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۸۶]

← لوامع قدسیة ≻ لوامع صاحبقرانی

● **لوامع القدسیه (ترجمه) = لوامع صاحبقرانی** / حدیث – ترکی

lavāme‘-ol qodsīya (t.) = lavāme‘-e sāhebqerānī

خداوردی، محمد علی، قرن ۱۲ قمری

xodāverdī, mohammad ‘alī(18c)

وابسته به: لوامع صاحبقرانی = شرح من لا یحضره الفقیه = لوامع قدسیة = لوامع المتقین؛ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)

ترجمه‌ای است بر «اللوامع صاحبقرانی» مرحوم ملا محمد تقی مجلسی که مترجم به سال ۱۱۲۳ق‌آن را آغاز نموده است.

۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۹۰۰

از آغاز کتاب الصلاة تا پایان کتاب الاعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ظاهراً به خط مترجم؛ واقف: کلب علی آقا، ۱۱۲۹؛ ۴۸۶گ، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳-۶۷۳]

۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۴۴۹

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس اول فتاح فتح درگاهنه مخصوص دورکیم فضل عمیمینکدنک فتح لرقاپولرین گناهکار عباد یوزلرینه اچوپ

مشتمل بر جلد اول و تا پایان کتاب الطهارة را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ظاهراً به خط مترجم؛ واقف: ملا محمد، ۱۱۳۴؛ ۳۶۰گ، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲-۳۲۵]

● **لوامع اللباب فی شرح خلاصة الحساب** / حساب / عربی

lawāmi‘-ul lubāb fī š.-i xulāṣat-ul ḥisāb

صدیقی، احمد بن محمد، ق۱۲

seddīqī,ahmad ebn-e mohammad(- 12c)

وابسته به: خلاصة الحساب؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۱۷۸ق

مؤلف زمانی که از هند به دکن رفته به درخواست شخصی که از او تعبیر به «لازال کاسمه مبارکا و لاهل الخیر مشارکا» نموده است به شرح مزجی خلاصة الحساب شیخ بهائی پرداخته و به سال ۱۱۷۸ق زمانی که مأمور قلعه محمدپور بوده از تالیف آن فارغ شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۱۲

آغاز: حمدا لمن قسمه الارزاق بنصفته و تفریق نجو السماء بعلمه و حکمته تنزه عن التنجیس و التحلیل تقدس عن العکس و التحویل؛ **انجام:** فاحفظ وصیتی الیک والله حفیظ علیک و لیکن هذا آخر ما اوردته فی شرح الکتاب و هو الملهم للحق کلمة الصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، شاید تاریخ مذکور در تالیف کتاب تاریخ کتابت باشد؛ با اشکال هندسی، مصحح، محشی به نقل از مؤلف؛ ۲۱۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۰-۲۷۶]

← لوامع المتقین ≻ لوامع صاحبقرانی

● **لوامع محمدیه (ص)** / کلام و اعتقادات / فارسی
lavāme‘-e mohammadīye (s)

علوی، مصطفی بن اسماعیل
‘alavī, mostafā ben esmā‘īl

اهدا به: محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴)
در اعتقادت شیعه و منع از عمل به ظن و با ستایش از حاج میرزا آقاسی ایروانی.
آغاز: لک الحمد یا رب حمدا یکون لنا الیک وسیلة و للزلفی لدیک ذریعة
[فهرستواره منزوی ۵۰۱/۹]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۶۳/۶
خط: نستعلیق، کا: تفرشی، محمد سعید بن عبدالحفیظ، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۱۲۵پ-۱۴۶پ)، ۱۸سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۳۰۴]

● **اللوامع المشرقة لكشف ما للعدد من الاسرار المؤنقة** / علوم غريبه / عربی
al-lawāmi‘-ul mušriqa li-kašf-i mā lil-‘adad-i min-al asrār-il mū’niqa

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۷/۲
آغاز: تفرد الواحد تعالی لا من طریق العدد بکمال لا یماثله فیه احد فحکم بعلمه الازلی علی ما یعلومه حکم العلی؛ **انجام:** انتهی القدر الذی تیسر جمعه فی هذه الضابطة العددیة من حیثیة احاد و ان تیسر زیادة من بعد یلحقه ان شاء الله تعالی بما ذکر فیها.
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح زیبا، مجدول؛ مهر: «العبد المذنب محمدباقر ۱۱۰۸» (مربع)؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۰ص (۱۲۶-۱۹۵)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۵۲]

● **لوامع النجوم** / هیئت / عربی
lawāmi‘-un nujūm

ناشناخته:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۷۸۳
آغاز: زیادة الاسماء فاعل، دحبت بشئ ادواد بمعنی و بالهاء؛ **انجام:** باب الیاء مع الالف المبدلة الاسماء فعل بالفتح، همزة الیاء هذه الحرف یقال کتابت هاء حسنة. والله اعلم بالصواب.
مختصر شمس العلوم تألیف نشوان بن سعید حمیری یمنی متوفی ۵۷۳ هجری است درلغت وتلخیص کننده معلومنیست، خلاصه دیگری هم از شمس العلوم فرزند مؤلف محمدبن نشوان دارد و موسوم به ضیاءالحلوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۴۶۶گ، ۲۱سطر (۱۱/۷×۱۵/۸)، اندازه: ۱۷/۲×۲۵سم [ف: ۱۳-۸۵]
۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۳
خط: نسخ، کا: نورمحمد تاجو، تا: سه‌شنبه ۱۳ محرم۹۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۳۴۶گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۵]

● **لوامع النكات الحاوی لما افاده شیخنا الانصاری فی المباحث الفقهیة من الافادات = لوامع الاحكام** / فقه / عربی
lawāmi‘-un nukāt al-ḥāwī lammā afādah-ū šiyxuna-l anṣārī fi-l mabāḥiṯ-il fiqhīya min-al ifādāt = lawāmi‘-ul aḥkām

عراقی، محمود بن جعفر، ۱۲۴۰ - ۱۳۰۸ قمری
‘erāqī,mahmūd ebn-e ja‘far (1825 - 1891)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۶-۱۲۹۲ق؛ محل تألیف: نجف اشرف
فقه استدلالی مفصلی است با عناوین «لامعة، لامعة» از تقریرات بحث استادش شیخ مرتضی انصاری در شش جلد بزرگ و بیشتر عنوان شرح بر کتاب «شرائع الاسلام» محقق حلی می‌باشد که پس از اکثر لامعه‌ها عین عبارات آن کتاب را می‌آورد. این کتاب که نام کاملش «لوامع النكات الجامع لما برز و وصل الینا من شیخنا الانصاری فی الفقه من الدقائق و التحقیقات» می‌باشد و گاهی «لوامع الاحكام» نیز نامیده می‌شود، کتاب طهارت و مکاسب آن نوشته نشده و به کتاب‌های خود شیخ اکتفا شده است. (سید احمد اشکوری)
[الذریعة ۳۵۸/۱۸ و ۳۱۷؛ ریحانة الادب ۴۳۵/۲ و ۳۸۲/۳؛ زندگانی انصاری ص ۳۱۰؛ اعیان الشیعة ۱۶۵/۴۷ و ۱۰۳/۱۰؛ معجم المؤلفین ۱۷۹/۱۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۸
آغاز: بسمله. کتاب الوقف. و النظر فی العقد و الشرائط و اللواحق. الاول فی العقد. لامعة: الوقف عقد؛ **انجام:** مع انه احوط للدین و اوفق بالطریق الموصل الی الحق و الیقین اللهم اجعلنا ممن یأخذون بالاحتیاط ... ابد الابدین هذا آخر الجزء الخامس من کتاب لوامع النكات فی تحقیق مهمات مباحث العقود و احکامها و یتلوه الجزء السادس فی مهمات مباحث الاحکام انشاءالله تعالی. قد فرغ من تسویده و تألیفه مؤلفه العبد العاثر محمود بن جعفر بن باقر المیثمی فی ... النجف ... والحمدلله اولا و آخرا و باطنا و ظاهرا کما هو اهله و مستحقه فی سنة ست و ثمانین و مأتین بعد الالف ۱۲۸۶.
نیمه دوم جزء پنجم و در وقف و وصیت و نکاح است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۶ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، ۱۸۶گ، ۲۰سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵-۱۹۹۷]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۴
آغاز: بسمله. و به نستعین. و هو القوی العزیز. الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. و بعد فیقول العبد

المیثمی العاثر محمود بن جعفر بن باقر انی بعد ما کتبت جوامع الشتات الحاوی لما برز من شیخنا الانصاری قده فی المباحث الاصولیة فی الافادات سئلنی جماعة ... ان اکتب کتابا فی المسائل الفقهیة یجمع به من هذا الباب ما التقطت من مطارح انظاره ... فاجمعت ... ان اکتب کتابا جامعا لما سمعناه منه طیب رمسه شفاها و خطابة او وصل الینا منه حکایة او کتابة موسوما بلوامع النکات معنونا غالبا بما فی الشرائع من العنوانات مراعیا فیه ترتیبه من الاقسام و الکتب بل من جمیع الجهات حتی یکون کالشرح الکاشف لثام قواعده ... فوفقت و له الحمد لذلک ... غیر انه برد مضجعه لما کان من عاداته الجاریة انه ما یصطاد الخنزیر و لایقنع باثبات الید علی الصید الاسیر ... ما جاء الکتاب وافیا لجمیع الکتب و الفروع و الابواب ... الا ان کل فرع منه اصل یتفرع علیه الف فرع؛ **انجام:** فهذا آخرما اردنا ذکره من مباحث الصلوة و به تم الجزء الثانی من اجزاء لوامع النکات الجامع لما افاده شیخنا الانصاری طیب رمسه فی المباحث الفقهیة ... و قد فرغ من تألیفه و تسویده العبد المیثمی العاثر محمود بن جعفر بن باقر من ارض الغری فی عشیة یوم الاربعاء الثانی عشر من شهر صفر من شهور سنة ۱۲۸۸ ثمانیة و ثمانین بعد الالف و مأتین من الهجرة ... و الحمدلله اولا و آخرا کما هو اهله و مستحقه.

جزء ۱ و ۲ در صلوة؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ۱۲ صفر۱۲۸۸ق، جا: نجف اشرف؛ با عنوانها و نشانه‌های شنگرف از خود عراقی در نجف شام روز چهارشنبه ۱۲ صفر ۱۲۸۸؛ شیخ حسین مشهدی نسخه را در رجب ۱۲۶۸ به بهای سی تومان ایرانی خریده و به خط خود درباره ستایش و ارزش این نسخه شرحی نوشته و سرگذشت عراقی را هم آورده؛ جلد: تیماج، ۲۹۲گ، ۲۴سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۵-۱۹۹۳]

۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۴۷

آغاز: بسمله، الرکن الرابع فی التوابع و فیه فصول الفصل الاول فی الخلل؛ **انجام:** فالمعین هو الحکم بصحة الاول دون الثانی لانه بعد ما اجاز

نسخه حاضر مبحث احکام خلل و صلاة مسافر و بیع را شامل دارد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ با خط‌خوردگی؛جلد:تیماج،۲۱گ، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۱۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۷۳۴

آغاز: کتاب القضاء و النظر فی صفات القاضی و آدابه و کیفیة الحکم و احکام الدعاوی الاول فی الصفات - لامعة فی یع و یشترط فیه البلوغ ... قلت القضاء بالمدوالقصر؛ **انجام:** کاعتمادهم علی قول الفضول فراجع و تأمل و تبصر و الله الهادی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن سرخ، ۳۴۲گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۴سم [ف: ۱-۴۵۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۷

جلد ۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۸ش۴-۷۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۳۹۶

آغاز: بسمله.الحمد و الشکر لرب العالمین ... و بعد فیقول العبد المیثمی العاثر محمود بن جعفر بن باقر ان هذا؛ **انجام:** و اما هی فحکمها حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لایخفی و الله الهادی.

کتاب رهن و اجاره؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۳۳

آغاز: کتاب القضاء والنظر فی صفات القاضی و آدابه ... لامعة فی یع و یشترط فیه البلوغ و کمال العقل؛ **انجام:** و یستوجب بذلک روحک و ریحانک بجاه نبیک الرحمة و ولیک شفیع الأمة ... و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً کما هو اهله و مستحقه.

جلد۳، کتاب «قضا» با چند فصل و مقصد به شرح ذیل: (عناوین بسیار آشفته و نامرتب است آنچه ملاحظه می‌شود عناوین صدری می‌باشد). الفصل الأول: فی صفات القاضی، الفصل الرابع: فی کیفیة الإستحلاف، الفصل الثانی: فی اللواحق من أحکام القسمة ...، النظر الرابع: فی احکام الدعوی و فیه مقدمة و مقاصد: المقصد الاول: فی المدعی، المقصد الثانی: فی الاختلاف فی العقود، المقصد الثالث: فی دعوی المواریث، الفصل الأول: فی المدعی (کذا)، الفصل الثانی: فی التوصل الی الحق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۸گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱-۱۱۳۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۳۶

آغاز: بسمله، حمدله، کتاب الرهن و النظر فیه یستدعی فصولاً الأول فی معنی الرهن؛ **انجام:** فحکمها حکم الأمانات فی قبول الأمین عند الدعوی التلف کما لا یخفی و الله الهادی.

حاوی کتب رهن، وصایا، بیع و اجاره است. کتاب بیع بسیار مختصر و کلاً ۲۶ص می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۳(سنه ۱۲۹۹ظاهراً تاریخ تألیف است)؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ جلد: تیماج، ۲۳۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۳۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۲۷

آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین ... و بعد، فیقول ... ان هذا هو الجزء الثالث من أجزاء لوامع النکات الحاوی لما أفاده شیخنا الأنصاری قدس سره فی المباحث الفقهیة من الإفادات کتبته تذکرة لنفسی و لإخوانی؛ **انجام:** و لیس هذا استعمال اللفظ فی معنیین کما لایخفی مع ان غالب أدلة الندب علی وجه بیان الثواب و لایفید المطلوبیة فافهم هذا آخر الکلام فی مهمات مباحث الصوم ...

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰۸گ، ۲۶سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۳۹-۳۷]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۷۵/۴

آغاز: کتاب اللقطة، الملقوط اما انسان او حیوان او غیرهما، فالاقسام ثلثة، القسم الاول فی الانسان، و النظر فیه فی ثلثلة مقاصد؛ **انجام:** ضرورة ان لیس اعتمادهم علی قول الوکیل کاعتمادهم علی قول الفضول، فراجع و تأمل فتبصر، و الله الهادی...

کتاب اللقطة؛ خط: نستعلیق، کا: ظاهرا موسی بن فضل الله حسینی کلانتری همدانی، تا: اواخر قرن۱۳؛ محشی؛ جلد: چرم، ۵۴گ (۱۷۷-۲۳۰)،۲۴سطر(۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۴۰-۴۸۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۳/۲

آغاز: کتاب احیاء الموات، و النظر فی اطراف اربعة، الاول فی الارضین. لامعة: فی یع و هی اما عامرة و اما موات؛ **انجام:** و هو کنا تری خلاف ما یظهر فی صورة القطع بالاقتران []ایضا کما لایخفی، و الله الهادی، و الحمدالله

کتاب احیاء الموت؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: سید موسی بن فضل الله حسینی کلانتری همدانی، تا: اواخر قرن۱۳؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۴۶گ(۲۲۳-۲۶۸)، ۲۴سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۴۰-۴۹۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۰۲/۲

آغاز: الحمدالله رب العالمین ... و بعد، فیقول العبد المیثمی ... انی بعد ما کتبت کتاب جوامع الشتات الحاوی لما برز من شیخنا الانصاری قدس سره فی المباحث الاصولیة من الافادات؛ **انجام:** و فی بعض اخبار استخلاف الامام دلالة علیه فراجع، و الله الهادی ...

از اول کتاب، آغاز شده و تا پایان مسائل قبله، به فرجام می‌رسد، سپس از فصل سوم در مسائل نماز جماعت، آغاز، و تا پایان آن مسائل، به انجام رسیده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: سید موسی بن فضل الله حسینی کلانتری همدانی (ظاهرا)، تا: اواخر قرن۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضوی)؛ اهدایی: سید کاظم کمالی حسینی همدانی؛ ۹۸گ(۶۹-۱۶۶)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴۰-۵۱۴]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۰۶

آغاز: الحمدالله رب العالمین ... کتاب الوصایا، و النظر فی ذلک یستدعی فصولا، الاول فی الوصیة، لامعة، فی یع و هی تملیک عین او منفعة بعد الوفاة؛ **انجام:** و یطیعونک فی امرک و ینزجون عن کافة منهیاتک حتی یأتیهم الیقین بمحمد و آله الطاهرین ...

کتاب وصایا و نکاح؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: سید موسی بن فضل الله حسینی کلانتری همدانی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۱۱۲گ، ۲۲سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۰-۵۲۴]

۱۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۴۳/۱

آغاز: کتاب الاجارة و فیه فصول اربعة الاول فی العقد، لامعة فی الشرایع، و ثمرته؛ **انجام:** حکم الامانات فی قبول الامین عند دعوی التلف کما لایخفی و الله الهادی

اجاره؛ خط: نستعلیق، کا: محمدعلی بن کربلائی کریم، تا: قرن ۱۳؛ جلد: جلد تیماج، ۱۹۵ص (۱-۱۹۵)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۵۵]

۱۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۲۸۱/۲

کتاب الغصب و القضاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۶۳گ (۲۵پ-۲۸۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۲۰۱]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۶۹

جلد ششم کتاب و مشتمل بر قسم چهارم از شرائع است که در احکام می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۳ رجب۱۲۸۹ق؛ از روی نسخه مؤلف؛ جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۴-۵۹]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۶

آغاز: الحمد و الشکر لرب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد نبیه و علی ولیه و الهما الطاهرین و اللعنة و الخزی علی اعدائهما اجمعین؛ **انجام:** فحکمهما حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لا یخفی

ج ۵، این مجلد مرتب بر دو جزء است، این نسخه، جزء اول و حاوی ابواب رهن و اجاره است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۲۹۰ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: میشن مشکی، ۱۵۲ص، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۷سم [ف: ۵-۶۰۱]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۸۲

آغاز: بسمله، الحمد و الشکر لرب العالمین ... و بعد فیقول: ... ان هذا هو الجزء الخامس من اجزاء کتاب لوامع النکات الحاوی لما برز من شیخنا الانصاری قدس سره، فی الفقه من الافادات کتبته تذکرة لنفسی و للطالبین ... کتاب الرهن و النظر فیه یستدعی؛ **انجام:** و بالجملة فالمسالة محل التامل و ان کان ما ذهب الیه المشهور لایخلو عن قوة مع انه احوط للدین و اوفق بالطریق الموصول الی الحق و الیقین اللهم اجعلنا ممن یاخذون بالاحتیاط فی جمیع امورهم ...

جلد پنجم کتاب و شامل کتابهای رهن، اجاره، وقف، وصایا و نکاح می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ محرم۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸۶گ، ۲۶سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳۷-۳۷۸]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۷

آغاز: بسمله. کتاب القضاء. و النظر فی صفات القاضی و آدابه و کیفیة الحکم و احکام الدعاوی. الاول فی الصفات. لامعة: فی الشرائع: و یشترط فیه البلوغ؛ **انجام:** به مانند ۷۴۵: « ... علی مشرفه الآلاف من التحیة و التحف فی الحادی و العشرین من رجب سنة سبع و ثمانین و مأتین بعد الالف و الحمدلله اولا و آخرا کما هو اهله و مستحقه و قد فرغ من تنمیقه و تحریره کاتبه فی الیوم الجمعة لسبع مضین من شهر الربیع الاول من سنة ۱۲۹۱ من الهجرة النبویة و الحمدلله اولا و آخرا (تاریخ نگارش در آن نسخه نیست).

نیمه دوم جزء ششم و در قضاء و شهادات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۷ ربیع الاول۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج مقوایی، ۲۰۵گ، ۲۰سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵-۱۹۹۶]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۰/۱

آغاز: الحمدلله علی نعمائه و الصلوة و السلام علی محمد خاتم انبیائه ... فیقول العبد ... ان هذا هو الجزء السادس من کتاب لوامع النکات ... و کیف کان فهذا القسم اثنی عشر کتابا، کتاب الصید و الذباحة و النظر فی الصید یستدعی بیان امور ثلثة؛ **انجام:** و اما هی فحکمها حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لا یخفی، و الله الهادی، الحمدالله کما هو اهله و مستحقه

شامل جلد ۶ (صید و ذباحه) و کتاب رهن و اجاره می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: موسی بن فضل الله حسینی کلانتری همدانی؛ تا: چهارشنبه ۶ رجب۱۲۹۱ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضوی)؛ اهدایی: سید کاظم کمالی الحسینی همدانی؛ ۱۷۰گ، ۲۰-۲۴سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۴۰-۴۸۶]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۳۵

آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین ... و بعد فیقول ... : إنی بعد ما کتب کتاب جوامع الشتات الحاوی لما برز من شیخنا قدس سره، فی المباحث الأصولیة من الإفادات سألنی جماعة من أزکیاء الأحباب ... أن أکتب کتاباً فی المسائل الفقهة؛ **انجام:** و بالنسبة الی غیره مستحباً صرفاً و لیس هذا إستعمالاً للفظ فی معنیین کما لا یخفی مع أن غالب ادلة الندب علی وجه بیان الثواب و لا یفید المطلوبیة فافهم ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ محرم۱۲۹۱ق؛ محشی؛ مهر: «هو المالک، هی من الکتب المملوکة» (دایره)؛ جلد: تیماج، ۳۵۲گ، ۲۶سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۱/۵سم [ف: ۳۶-۵۴۰]

۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۳۳

آغاز: الحمدلله علی نعمائه ... ان هذا هو الجزء السادس من کتاب لوامع النکات الجامع؛ **انجام:** اذ لا مقتضی لها بل یتوارثان فی غیر مورد الاختلاف کما لا یخقی و الله ...

از کتاب صید و ذباحه تا ارث (جزء ششم)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن کربلایی کریم، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: جلد تیماج، ۳۱۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۱۲]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۱-۵/۱۱۱

آغاز: کتاب القضاء والنظر فی صفات القاضی وآدابه وکیفیة الحکم واحکامالدعاوی الاول فی الصفات لامعة فی یع ویشترط فیه البلوغ وکمال العقل؛ **انجام:** ید الغاصب کدخول اصل العبد ونظایره فظاهر الید هو المحکم فیما یظهر خلافه کما هو ظاهر لایخفی والله الهادی الحمد لله کما هو اهله ومستحقه

کتاب القضاء وکتاب الغصب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره صفر۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۷۴گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۳]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹۴/۲

آغاز: الحمد و الشکر لرب العالمین ... فیقول العبد المیثمی ... کتاب الرهن و النظر فیه یستعدی فصولاً؛ **انجام:** ثم ان محل النزاع هو ما دعی العین المستاجره و اما هی فحکمها حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لا یخفی و الله الهادی.

کتاب الرهن و کتاب الاجارة؛ کا: یوسف شفتی، تا: ذیحجه ۱۲۹۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۸گ (۱۰۸پ-۲۳۵ر)، ۲۱سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۳۵-۷۷۱]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۵

آغاز: کتاب الوقف و النظر فی العقد و الشرایط و اللواحق الاول فی العقد؛ **انجام:** مع انه احوط للدین و اوفق بالطریق الموصل الی الحق و الیقین

ج ۵، جزء دوم و متمم جزء پیش و خاتمه جلد پنجم و حاوی ابواب وقف و وصیت و نکاح است؛ خط: نسخ، کا: هاشم بن ملا غلامرضا، تا: ۹ ذیحجه۱۲۹۷ق؛ ۱۵۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۶۰۲]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵-طباطبائی

آغاز: رکعتین من قیام و فی سند الروایة أیضاً اختلاف ففی بعضها ... و هذه الروایة صریحة فیما ذکره ای بابویه؛ **انجام:** فتامل کی تتنبه علی موارد المخالفة للضابط المذکور هذا آخر ما اردنا ذکره فی مباحث الصلاة و به تم الجزء الثانی ...

خط: نسخ، کا: حاجی محمد نهاوندی، تا: سلخ رمضان۱۲۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ با گواهی بلوغ؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۴-۱۹۴]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۵

آغاز: بسمله. الحمدلله علی نعمائه و الصلوة و السلام علی محمد خاتم انبیائه ... فیقول العبد المیثمی العاثر محمود بن جعفر ابن باقر ان هذا هو الجزء السادس من کتاب لوامع النکات الجامع لما برز و وصل الینا من شیخنا الانصاری قدس سره فی الفقه من الدقائق و التحقیقات کتبته تذکرة لنفسی و للطالبین ... القسم الرابع فی الاحکام؛ **انجام:** هذا آخر الجزء السادس من کتاب لوامع النکات و قد فرغ من تألیفه و تسویده مؤلفه العاثر محمود بن جعفر بن باقر المیثمی نسبا فی المشهد المشرف الغروی النجف الاشرف علی مشرفه الآلاف من التحیة و الثناء (قد تمت الکتاب ... فی لیلة الجمعة الاربعین و لیلة العشرین من شهر صفر المظفر ثمان و تسعین و مأتین بعد الالف من الهجرة النبوی علیه و علی هاجرها الف الف سلام).

این نسخه همه جزء ششم و در صید و ذباحه تا قضا و شهادت؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۲۰ صفر ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۴۷۸گ، ۱۹سطر(۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۱۹۹۵]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵ ط

خط: نسخ، کا: حاجی محمد نهاوندی، تا: ۱ رمضان۱۲۹۸ق [مختصر ف: -۷۰۰]

۲۹. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۵۳
مشتمل بر شش جزء: کتاب الوقف، کتاب الخمس؛ کا: علی اکبر بن محمد تابجی، تا: ۱۲۹۸ق [تربیت: ف: -۵۸]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۴۱/۲
آغاز: بسمله کتاب الوصایا، و النظر فی ذلک یستدعی فصولا، الاول فی الوصیة، لامعة، فی الشرایع و هی تملیک عین او منفعة بعد الوفات؛ **انجام:** بل المراد هو معنا الظاهر اعنی الارادة و معناها حینئذ هو ان العقود واقعة علی طبق الارادة فالانشاء علی وجه الاشتراط واقع.
جلد پنجم و قسمتی از جلد ششم و کتاب وصایا، نکاح، خمس و رهن را دارا می‌باشد؛ خط: تحریری، کا: احمد بن محمد رضا کنی، تا: یک‌شنبه ۱۶ صفر۱۲۹۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۷گ (۹۱پ-۲۴۷ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲۶-۱۳۶]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹
آغاز: بسمله، حمدله ... و بعد فیقول العبد المیثمی الحائری محمود بن جعفر بن باقر ... انی بعد ان کتبت کتاب جوامع الشتات الحاوی لما برزمن شیخنا الانصاری فی المباحث الاصولیة ... سئلنی جماعة ... ان اکتب کتابا فی المسائل الفقهیة
از آغاز تا صلاة المسافر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ شوال۱۲۹۹ق؛ ۲۶۷گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۹/۹×۲۹/۵سم [ف: ۱-۴۵۹]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۲۹/۳
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... و بعد فیقول: ... انی بعد ما کتبت کتاب جوامع الشتات الحاوی لما برز من شیخنا الانصاری فی المباحث الاصولیة من الافادات سالنی جماعة ازکیاء الاحباب ... ان اکتب کتابا فی المسائل الفقهیة؛ **انجام:** و الحاصل ان المسالة لا یخلو عن اشکال بل عن بعضهمالمناقشة فی الحکم بعدم الاعادة لولا الاجماع، فیعلم ان المانع مظنة الاجماع، بحیث لولاه لکان الحکم بالاعادة متعینا، کما لا یخفی ...
خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالکریم بن مهدی گزی اصفهانی، تا: اوایل قرن۱۴؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماجمذهب، ۱۹۴گ (۱۴۵پ-۳۳۸پ)، ۲۰سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۷-۵۸۲]

۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۴۸۱/۱
آغاز: بسمله کتاب الوقف و النظر فی العقد و الشرایط و اللواحق الاول فی العقد، لامعة فی یع الوقف عقد ...
شامل ابواب وقف -وصیت -و نکاح است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۳۰۱ق؛ از روی نسخه خط هاشم بن ملا غلامرضا در ۹ ذیحجه ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۳۷ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۶۸۳]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵۴/۱
آغاز: الرکن الرابع فی التوابع و فیه فصول الفصل الأول فی الخلل فی الصلاة، لامعة، فی الشرائع (و هو اما عن عمد او سهو او شک) قلت ظاهر سیاق العبارة؛ **انجام:** فتأمل کی تتنبه علی موارد المخالفة للضابط المذکور، هذا آخر ما اردنا ذکره فی مباحث الصلاة و به تم الجزء الثانی من اجزاء کتاب لوامع النکات.
از مبحث «الخلل الواقع فی الصلاة» تا آخر «کتاب الصلاة»؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن محمد هادی زنجانی، تا: پنج‌شنبه ۲۴ ربیع الاول۱۳۰۳ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۹۲گ (۱ر-۱۹۲ر)، ۱۸سطر [ف: ۳۶-۳۹۹]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۸۴/۶
آغاز: کتاب الاجازة و فیه فصول اربعه، الول فی العقد؛ لامعه فی یع و ثمرته تملیک المنفعة بعوض معلوم ...
کتاب الاجارة از جلد پنجم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۲ص (۳۸۵-۵۳۶)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۳/۲-۱۴۷]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۸۴/۵
آغاز: کتاب الرهن و النظر فیه یستدعی فصولا، الاول فی معنی الرهن؛ لامعة فی یع و هو وثیقه لدین المرتهن ...
کتاب الرهن از جلد پنجم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج، ۷۱ص (۳۱۴-۳۸۴)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۳/۲-۱۴۷]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۱۶
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** الشاذمنهم کما لا یخفی ... ذیحجه ۱۳۱۳ق.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۴
آغاز: کتاب الخمس و فیه فصلان الاول فیما یجب فیه و هو علی ما ذکروه سبعة لامعة فی یع الاول غنایم دارالحرب؛ **انجام:** مع ان غالب ادله الندب علی وجه بیان الثواب و لایفید المطلوبیة فافهم
ج ۳، حاوی ابواب خمس و صوم است؛ خط: نسخ، کا: عبدالرزاق، تا: چهارشنبه ۲۷ جمادی الثانی۱۳۱۵ق؛ جلد: میشن، ۱۸۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۸سم [ف: ۵-۶۰۰]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۴۴۰
آغاز: ... ظهر لک مما ذکرنا ما هو المراد ... لامعة فی دفع، اما العهد فمن أخل بشی من واجبات الصلاة عامداً ... قلت: یستفاد من العبارة قصد الکلام فی المقام فی ما له ارتباط بالصلوة و دخل فی صحتها دون ما هو واجب نفسی؛ **انجام:** ثم ان حکم المقصد الثانی حکم الذهاب فکلما کان علیه القصر فی الذهاب کان علیه فیه و کلما کان الإتمام فیه کان علیه، انتهی کلامه رفع فی الخلد مقامه، فتأمل ...
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی صد تومانی، تا: شوال۱۳۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۰گ، ابعاد متن: ۱۰×۱۶/۵، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳۹-۲۳۵]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۶
آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله علی نعمائه و الصلوة علی خاتم انبیائه ... فیقول العبد المیثمی العاثر محمود بن جعفر بن باقر ان هذا

هو الجزء السادس؛ **انجام:** کاعتمادهم علی قول الفقراء فراجع و تأمل و تبصر و الله الهادی و یتلوه الکلام فی باب القضاء انشاء الله تعالی.
نیمه یکم جزء ششم و در صید و ذباحه و غصب و احیاء موات و لقطه و قسم رابع احکام است و این قسم ۱۲ کتاب باید باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: همان مشهدی؛ جلد: تیماج، ۲۱۴گ، ۲۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۱۹۹۶]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۹

آغاز: الله. هو ثقتی. و به نستعین. بسمله. و به نستعین الحمد و الشکر لرب العالمین فیقول العبد المیثمی العاثر محمود بن جعفر بن باقر ان هذا هو الجزء الخامس من اجزاء کتاب لوامع النکات الحاوی لما برز من شیخنا الانصاری قدس سره فی الفقه من الافادات کتبته تذکرة لنفسی و للطالبین ... و هو مشتمل علی کتب. کتاب الرهن؛ **انجام:** و اما هی فحکمها حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی السلف کما لایخفی و الله الهادی.
نیمه یکم جزء پنجم و در رهن و اجاره است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۲۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵-۱۹۹۷]

۴۲. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره

جلد ششم؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۱۸]

۴۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۵۲۶

کتاب قضا و شهادت و وقف؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: آسید عبد المجید گروسی، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: ۱۳۵۱]

۴۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۵۲۸

کتاب القضاء عن المیت، کتاب الزکوة، کتاب الخمس، کتاب الصوم فی صلوة المسافر و فی صلوة الجماعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۲]

۴۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۵۳۳

کتاب رهن، اجاره، صید و ذباحه، غصب، احیاء موات و لقطه؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: آسید عبد المجید گروسی، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: -۱۳۵۲]

۴۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۷۵

آغاز: الحمد و الشکر لرب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد نبیه و علی و لیه و آلهما؛ **انجام:** و أما هی فحکمها حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لایخفی و الله الهادی
جزء ۵، أول کتاب الرهن تا آخر کتاب الاجارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۹۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [مؤید: ۳-۶۲۱]

● اللوامع النوریة = کتاب هیئت / هیئت / عربی

al-lawāmi‘-un nūrīyya = k.-i hiy’at

دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - ۹۴۸ قمری

daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad(-1542)

کتابی است در هیئت که به‌گونه محاکمات می‌ماند و مؤلف در آن از چند تالیف دیگر خود که در علم ستاره‌شناسی است نام برده که از آن جمله است: الهیئة المنصوریه، المعارج، التبصرة فی علم المناظر والمرایا، مرأة الحقایق، و در آن از دانشمندانی همچون ابوعبید جوزجانی و کتابش ترکیب الافلاک، و ابن هیثم و محقق طوسی و مولی العلامه صاحب التحفه وحکیم محیی الدین مغربی و مولی شمس الدین محمد بن علی بن محمد حمادی منجممؤید الدین عرضی و صاحب تبصره یاد کرده است.دارای سه «لامع» و هر لامع دارای چند «مشرق» و «مطلع». از سخنان او در این رساله و رساله سفیر الهیئه معلوم می‌گردد که تألیف بزرگ او در هیئت «هیئة منصوریه» است و پس از آن این لوامع. رساله اللوامع به ترتیب دیگر کتاب‌های هیئت نیست بلکه مؤلف پاره‌ای از مباحث نظری هیئت را که خود در آنها تحقیق دارد آورده است. در مشرق ۸ و ۹ (لامع اول) به حل برخی از مسائل حل نشده هیئت (۱۶ مشکل که در ذیل رساله سفیر بدان اشارت رفت) پرداخته و تفصیل کلی را به هیئة منصوریه ارجاع کرده است. در رساله سفیر نیز (پس از اشاره به یکی از اشکال‌های مزبور) می‌گوید: «و المعروف ان حله من المحالات و للقوم فیها کلمات کلها اوهام و خیالات و الحق ما حققته فی الهیئة المنصوریه اللامعة باللوامع النوریه» و نیز می‌گوید: «ولی فیه وجوه وجیهه اوضحتها فی الهیئة المنصوریه و اشرت الی وجوه آخر بدیعه فی اللوامع و المعارج».در پایان مشرق ۸ و ۹ لوامع می‌گوید: «مولی محمد منجم (محمد بن علی منجم حسینی) رساله‌ای نوشته و پنداشته که به حل تمام اشکال‌ها توفیق یافته و حقیقت آن است که هیچیک از آنها را حل نکرده است». دشتکی در همین «مشرق» چند بار به هیئت منصوریه و معارج ارجاع کرده است. (عبدالحسین حائری با تصرف)
آغاز: بسمله، ربنا اطلع علینا من مطالع انوارک لوامع ینکشف بها بدایع اسرارک ... و بعد فان الفقیر الحقیر غیاث المشهور بالمنصور یقول هذه رساله ارکب فیها سهوب الاسهاب و لقد ثبت الرأی بعد الاستخاره ... علی ان یشار اولا الی مواقع ادراک کل طائفة ... و یستنبط ثانیاً من عین ذلک المدرک ... وجوه غفلوا عنها ... فان تحت کل کلمة رموز و اشارات خفیه الی اصول ... خلت عنها مزبور اتهم و مؤلفاتهم ... من قبلی و حل ما لم ینحل علی احد من ارباب النظر غیری لافی هذا الزمان بل من زمن آدم (ع) الی الآن ... فی لوامع لها مشارق فی کل مطالع.
[الذریعه ۳۷۰/۱۸ مجالس المومنین]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۲۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتمه فی الجداول و صفنافیه مقادیر مساحة الارض ... لیسهل علی الناظر معرفة ذلک.

خط: نستعلیق، کا: ابومحمد محسن بن علی بن منصور حسینی، تا: ۹۷۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۶۲ص (۵۰-۲۱۱)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۹-۳۱۰]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۷۳/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الاول۱۰۶۷ق؛ با دوائر نجومی؛ جلد: تیماج، ۲۳ سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱-۳۷۲]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۷۳/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۹۳]

● **اللوامع النورية** / هیئت / عربی

al-lawāmi'-un nūrīyya

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹/۲۹-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا شAdd. 23570. من اللوامع النوریة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۱۵-۱۱۶) [فیلمها ف: ۱-۶۰۴]

● **لوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل = اجوبة المسائل التوبلية = الرسالة التوبلية = جوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل** / گوناگون، پاسخ پرسشها / عربی

lawāmi'-ul wasā'il fī ajwibat-i jawāmi'-il masā'il = ajwibat-u masā'il-il tuwbalīyya = r.-ut tuwbalīyya = jawāmi'-ul wasā'il fī ajwibat-i jawāmi'-il masā'il

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: ۲۲ شعبان ۱۲۱۱ق؛ محل تألیف: بنی (از قرای بحرین)

پاسخ به ۱۹ سؤال ملا عبدعلی بن علی توبلی است که ازجمله آنها است: تفسیرحروف واسمای حسنی وخواص آنها، کیفیت استجابت دعا به واسطه اسم اعظم، حروف مقطعه اوایل سوره‌ها وبیان معانی حروف هجاء، تزکیه نفس و وصول به طریق حق، مسأله امر بین امرین وغیره می‌باشد.

آغاز: الحمد الله ولی ما أولی من نعمه بالجود و الکرم و مالک ما اعطی من سأله من النعم و صلی الله علی نبیه مصباح الظلم ... وبعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی کنت فی تشویش بال ... الشیخ العلی الشیخ عبدعلی بن المرحوم الشیخ علی التوبلی ... وسمیت هذه الاجوبة بلوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل قال بسمله وبه نستعین اقول وانا ا لفقیر الی رحمة ربه ... عبدعلی بن علی ...

انجام: وابتهل الی الله الفتاح فی فتح مغلقها لک واستخراج الکنز من الرمز والله خلیفتی علیک وهو حسبنا ونعم الوکیل

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۷۳ق، رحلی (جوامع الکلم: ج ۱؛ قسم۲؛ صص ۱-۶۸)

[الذریعة ۸۰/۲ و۳۷۱/۱۸ و۳۵۶/۲۰؛ فهرست کتب مشایخ ۴۷/۲؛ مکتبة امیر المومنین ۳۲۸/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۴۱۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الصراط المستقیم صراط الله الذی لها فی السموات و فی الأرض و هم أهل العصمة المطهرون فی الوصمة و ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ (۷۶ر-۱۷۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۱]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۳۲۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذه الشروط الخمسة صالحةللمعصیة لیتمکن منها و ان لم تکن مخلوقة لها بالذات فهی مخلوقة لها بالعرض.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۶۶گ (۱پ-۶۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۱]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۱۸۱/۲-۲۱/۱۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۱۰۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۲۸/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و القوی ازداد سرعة فی الفعل و ظهور الاثر و الله سبحانه الموفق و حیث انتهی بنا الحال الی هنا فلنقطع الکلام حامدین مصلین مستغفرین

خط:نسخ،کا:عبدالله بن محمد قاسم،تا:قرن۱۳؛جلد: تیماج مذهب، ۱۱۷گ (۱۵۴پ-۲۷۰پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف:۲۸-۲۳۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵/۸ خوئی

آغاز: (پس از خطبه): اما بعد فیقول العبد المسکین قلیل البضاعة احمد بن زین الدین ... عبد علی بن المرحوم الشیخ علی التوبلی ... سمیت هذه الاجوبة بجوامع الوسایل فی اجوبه جوامع المسائل؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۰۳ص (۲۳۳-۳۳۵)، ۳۰سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۷-۲۸۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۳۱/۵

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۱گ(۴۸ر- ۷۸پ)،۱۹-۲۱سطر،اندازه:۱۷×۲۲/۳سم[ف:۴۱-۱۸۷]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۰۸/۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۲۶گ (۷۴پ-۱۹۹ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵-۳۷۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱۴/۲

آغاز: فی التوبلیة قال و ما احسن الاوراد و اکمل الذکر و اعلی الافعال و طریق تزکیة النفس؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: ببنی از

روستای قدیم بحرین؛ افتادگی: آغاز؛ ۵گ (۱۰۳- ۱۰۷)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۸-۴۷۸]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲شعبان۱۲۱۱ق [احتمالاً تنها تاریخ تألیف باشد]؛ ۱۰۰ص (۲۸-۱۲۷)، ۱۷سطر(۹×۱۳/۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۱-۳۹۶]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۰۹/۵-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: انجام؛ ۶۵ص (۱۷۰-۲۳۴)[عکسی ف: ۱-۱۱۹]

۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۲۱۵/۳

کا: محمد بن علی شهیر به رشید، تا: ۱۲۲۶ق؛ اهدایی: حاج غلامحسین صالح زاده؛ جلد: مقوایی، ۵۹گ (۲۲-۸۰)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴-۱۲۰۵]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۲۹/۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ محرم۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۳۷۲]

۱۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۱۹۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۳۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱-۴۱۱]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۰۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن مهدیقلی، تا: دوشنبه ۹ جمادی الاول۱۲۳۶ق؛ جلد: میشن، ۵۷گ (۲۰۷پ-۲۶۳ر)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۵/۱×۲۶/۷سم [ف: ۸-۵۸]

۱۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۳۹۳/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هکذا تنحل بضف الیبوسة التی هل الثقل ثم ضع علی الثقل الباقی مثله من الماء و اطنحه فی نار الزیل سبعة ایام ثم قطره ...

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، تا: ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: انجام؛ ۹۹گ (۱۰۷پ-۲۰۵پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۸۰]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۵۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین کثیراً کما هو اهله و صلی الله علی محمد و آله الطیبین و حسبنا الله و نعم الوکیل تم کلامه صلوات الله علیه و علی آبائه و ابنائه الطاهرین

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۵۱ص (۹۷-۱۴۷)، ۳۰سطر (۹/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۸-۲۱۵]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۵۹/۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ ۱۴۰ص (۳۲۸-۴۶۷)[عکسی ف: ۱-۸۶]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۶۵/۲۰

بی‌کا،تا:۱۲۵۱ق؛ناقص است؛ ۴۷گ (۱۹۶پ-۲۴۲پ) [ف: ۵-۲۷]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۳/۸

آغاز: قال المسئلة الخامسة قول رسول الله (ص) اللهم زدنی فیک تحیرا مع علو مقامه و قول علی علیه السلام لو کشف الغطاء؛ **انجام:** لان تلک عین منه رأیته به

جواب مسأله خامس: تفسیر قول رسول الله «اللهم زدنی فیک تحیرا» و قول علی (ع): «لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا» احمد بن زین الدین احسائی، در برگ ۳۲پ-۳۳پ جواب امیرالمومنین علی (ع) به سوال حارث همدانی درباره روح و شرحی درباره اسم ناقص از صد و کیفیت استجابت دعاء باسم؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا طاهر همدانی، تا: ۱۲۵۷ق؛ جلد: میشن، ۳گ (۳۰پ-۳۲پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۴سم [ف: ۵-۱۱۹]

۲۰. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۳۰۲/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۶۶گ (۱-۶۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۱۱۶]

۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۵۰۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالحسن حسینی، تا: ۱ رجب۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۵۴گ، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲-۴۴۳]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۶۴/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالحفیظ بن محمد رضا تفرشی، تا: صفر۱۲۷۱ق [ف: ۹-۱۲۸]

۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال ایضاً لهرمس ارض تنبت العز و الغنی اذا ما انتفی عنها غریب الحشایش.

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۹گ(۱۶۵-۱۹۴)،۲۵سطر(۱۰×۱۵)،اندازه:۱۶×۲۲سم [ف: ۱-۳۸]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۱

آغاز: پس از خطبه: اما بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین؛ **انجام:** و اتصلت و انفصلت فی الثالث عشر من شوال سنه ۱۲۰۸ حامدا ذاکرا مصلیا.

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۶۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تکتب اربع کلمات الحتیة من ذلک الخمس بنفس واحدة اخری و اللدرون، و اللهون، و اللسون، ارسون، میططرون انهار.

بی‌کا، بی‌تا؛ فقط شامل جواب از سئوال اول و قسمتی از سئوال دوم است؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۶۶]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۹۲/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷۳گ (۱پ-۷۳ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم

[ف: ۱۵-۸۹]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۵۵۰/۹-۳۳/۱۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الجنة شجرة تسمی المزن فاذا اراداللہ ان یخلق مؤمنا اقطر منها قطرة فلا تصیب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۹۴]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۹/۱۰

آغاز: هذا السؤال و الجواب ما خوذ من بعض السؤالات التی سالها الشیخ عبدالعلی عن الشیخ احمد؛ سؤال قال سلمه الله یؤخذ منها صنعة المکتوم من کونه شجراً؛ **انجام:** من الله تعالی لمن یشاء من عباده انتهی رواه ابوالعباس احمد بن ... فی کتابه [و در حاشیه دنباله کتاب است] ... و لا تبغ المفسد فی الارض ان الله لا یحب المفسدین. تمت الجواب قد نقلتها فی کتابه فی الحدیث باب ... ان یخرج الفساد منها انتفع بهما

گویا بخشی از اسئله توبلیه باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱گ(۶۱)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۴۶۹]

۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۰۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۹]

۳۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۳گ (۱پ-۹۳ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [مؤید: ۲-۶۱]

۳۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۶۴/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۱ص (۴۴-۲۸۴)[عکسی ف: ۱-۳۳۷]

۳۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۹۴۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی نسخه ای که ملا علی رشتی برای حاج محمد جعفر همدانی در مسافرت خود به رشت در ۱۲۳۴ نوشته؛ قطع: وزیری کوچک [رشت و همدان: ف: -۱۳۰۴]

۳۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۶/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۳×۲۱سم [رشت و همدان: ف: ۱۵۹۴]

۳۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۳۸/۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ پیش از ۱۲۸۹ که سال وقف است[عکسی ف: ۱-۸۷]

۳۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۸۶۰/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۱گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳-۳۲]

● **اللوامع الهمسیة فی تخمیس القصیدة الهمزیة** / شعر /عربی

al-lawāmi‘-ul hamsīyya fī taxmīs-il qaṣīda-til hamzīya

خالدی صفدی، احمد بن محمد، - ۱۰۳۴ قمری

xaledī safadī, ahmad ebn-e mohammad(- 1625)

صفدی در آغاز تخمیس، دیباچه کوتاهی ذکر نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۰/۱۷

آغاز: دیباچه: الحمدلله الواجب الوجود البر الودود و اشهد انه الواحد.آغاز تخمیس: کنت نورا و کان ثم عما ×× و نبیا و لیس طینا و ما / فاذا کان فیك فیك هذا العلا ×× کیف ترقی رقیك الانبیا - یاسما ما طاولتها سماء

خط: نسخ، کا: شمس الدین حسینی، تا: اواخر ربیع الاول۱۰۵۹ق، تخمیس ۲۵ رجب ۱۰۱۹؛ جلد: تیماج، ۳۵گ (۷۰ر-۱۰۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۹/۵سم [ف: ۳۸-۲۷۸]

● **لوایح** / عرفان و تصوف / فارسی

lavāyeh

عین القضاة، عبدالله بن محمد، ۴۹۲ - ۵۲۵ قمری

‘ayn-ol-qozāt, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1100 - 1132)

[راهنمای کتاب س ۳ ش ۲ ص ۲۰۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۸۵-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 38 (بلوشه ش ۱۱۱)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]

← لوائح > لوایح

● **لوایح = رساله عشق** / عرفان و تصوف / فارسی

lavāyeh = r.-ye ‘ešq

؟ ورکانی، عبدالملک، - ۵۷۳ قمری

vorkānī,‘abd-ol-malek (- 1178)

رساله‌ای است در عرفان به فارسی با عنوان‌های «تمهید» که به نام لوایح عین القضات همدانی (- ۵۲۵) در تهران در ۱۲۳۷ش به کوشش رحیم فرمنش به چاپ رسیده است.درآن از غزالی و از روح الارواحو شرح تعرف و از مجد الدین طالب و شعر سناییو شرف شفروهیاد گردیده است.شرف الدین عبدالمؤمن شفروه شاعر اصفهانی در ۵۷۰ یا ۵۹۸ درگذشت پس این رساله از عین القضات نخواهد بود. شگفت است که خود ناشر هم این نکته را یادآور شده است. گویا از عبدالملك ورکانی باشد به نثر و نظم عرفانی در چندین فصل و به پیروی از سوانح احمد غزالی.

آغاز: ۱: بسمله. روح و عشق هردو دریك زمان موجود شدند و از مکنون در ظهور آمدند روح را بر عشق آمیزش پدید آمد و

عشق را با روح آویزش ظاهر شد.
۲: الحمد لله حق حمده و الصلاة و السلام علی رسوله ... و این فصول را سوانح نام کرد.بسمله. روح و عشق هردو در یک زمان موجود شدند و از مکنون در ظهور آمدند
چاپ: به نام لوایح عین القضات همدانی (- ۵۲۵) در تهران در ۱۲۳۷ش به کوشش رحیم فرمنش به چاپ رسیده
[نسخه‌های منزوی ۱۲۵۶و ۱۳۵۵؛ الذریعه ۳۷۲: ۸؛ کارنامه کنگره ایران شناسی در مشهد ۵۳۱/۲؛ فهرستواره منزوی ۸۱۵/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۱/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوایی، ۶۰گ (۹۱ر-۱۵۰پ)، ۲۳سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [سنا: ف: ۱-۳۳۶]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۵۳]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۹۶/۹
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** گر حضرت او رضا دهد خوش باش. ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۱۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۳گ (۱۳۴پ-۱۶۶پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۵/۷سم [ف: ۷-۲۵۷]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶/۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گر حضرت او رضا کند خوش باشد.ربنا ظلمنا انفسنا ... و بالاجابة جدیر.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی گویا ۱۰۲۵ق؛ نسخه‌ای از همین رساله عرفانی در پاریس هست (SP111) ماسینون در متون عرفانی ص ۹۵ و ۱۰۲ بندی از آن آورده است و بلوشه و ماسینون آن را لوایح از همدانی دانسته‌اند ولی ریتر در دیباچه سوانح غزالی از مجله فیلولو گیکا می‌آورد که نسخه‌ای از لوایح همدانی در ترکیه هست و از نقل‌های ریتر برمی‌آید که آن جز این نسخه ما است پس باید آن را دید و درباره نسخه ما و نسخه پاریس داوری نمود. نسخه پاریس دیباچه ای دارد که در نسخه ما نیست (دیباچه عسیران بر تمهیدات ص ۳۹)؛ ۸۱ص (۱-۸۱) [ف: ۵-۱۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۱۸/۲-ف و ۵۵۲۷/۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۱۰۹ و ۱۶۵]

● **لوایح = تفسیر آیه نور** / تفسیر / فارسی
lavāyeh = tafsīr-e āye-ye nūr
نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری
ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1330 - 1431)
رساله‌ای در تفسیر آیه نور واقع در سوره نور به روش و سبک صوفیانه و عارفانه است.به نثر و نظم با عنوان‌های «لایحه»، از آیه: «الله نور السماوات و حدیث اللهم اجعل فی قلبی نورا».
آغاز: قال الله تعالی الله نور السماوات ... آن ظلمت نور و جسم و جانست ×× وین هر دو حجاب عارفان است
انجام: هر دو را دوست دار ای فرزند ×× تا که باشی تو هر دو را دلبندقوله تعالی و الله یقول الحق و یهدی السبیل و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.
چاپ: چاپ شده
[نسخه‌های منزوی ص ۵۲؛ فهرستواره منزوی ۵۲۳/۷ و ۸۱۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۲/۷۸
خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: ۱ رمضان۱۰۸۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۲۱۱]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۶۲/۸
آغاز: برابر
به نظم و نثر با عنوان «لایحه»؛ خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، تا: ۱۱۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۷۴پ-۸۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴-۶۷۲]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴/۳۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۴ق؛ ۴ص (۳۰۴-۳۰۷)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳-۵۲۱]
۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۷۱۸/۶
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: -۱۲۵]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۹/۷۹
آغاز: برابر
خط: نسخ ریز، کا: عباس بن محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۷ص (۳۸۹-۳۹۵)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۳۲-۱۵۰]
مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۰/۷۷ عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۳-۱۳۱۵]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۹/۸۴
خط: نسخ ریز، کا: عباس بن محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۷ص (۴۵۸-۴۶۴)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۳۲-۱۵۰]
مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۰/۸۲ عکسی
همان نسخه بالا [ف: ۳-۱۳۱۶]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷/۷۶
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مجدول؛ ۸ص (۲۹۲-۲۹۹)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۶۰۶]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷/۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مجدول؛ ۸ص(۳۷۱-۳۷۸)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۶۰۸]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱۶/۶
آغاز: الحمدلله و الصلاة علی رسول الله قال رسول الله (ص) اللهم اجعلنی نوراً مراد نور مشاهده ذات حق است و نور حقیقی عین او؛
انجام: و نفس موازنه مصباح و دل زجاجه و تن موازنه مشکات.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۹ر-۲۱ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱/۳۳-۶۸]

● لوایح / عرفان و تصوف / فارسی

lavāyeh

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری
jāmī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

اهداء به: شاه همدان

رساله‌ای است در تصوف به نثر آمیخته به نظمی زیبا، مشتمل بر دیباچه و ۳۵ (نسخه‌ها کم و بیش دارد)«لایحه». در مقدمه چنین تعریف نموده است: «اما بعد این رساله‌ای است مسمی به لوایح در بیان معارف و معانی که بر الواح اسرار و ارواح ارباب عرفان و اصحاب ذوق و وجدان لایح گشته به عبارات لایقه و اشارات رایقه. متوقع که وجود متصدی این بیان را در میان نه بینند و بر بساط اغراض و سماط اعتراض ننشینند. چه او را در این گفتگو نصیبی جز منصب ترجمانی و بهره از شیوه سخنرانی نیست».

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - لااحصی ثناء علیك کیف و کل ثناء یعود الیك جل عن ثنائی جناب قدسك انک کما اثنیت علی نفسك ... خداوندا سپاس تو بر زبان نمی آریم، و ستایش تو بر نمی شماریم ...

انجام: ای کز غمش اوفتاده چاکت به کفن ×× آلوده مکن ضمیر پاکت به سخن / چون لال توان بود درو، گر پس از این ×× لب بگشایی به نطق، خاکت به دهن

چاپ: به طور گراور با مقدمه و ترجمه به فرانسه و ضمائم به سعی آقای وینفلید و به دستیاری مرحوم محمد قزوینی چاپ شده است؛ در سال ۱۹۰۶ میلادی نیز زیر نظر انجمن سلطنتی آسیایی لندن به طبع رسیده؛ به تصحیح یان ریشار (تهران، انتشارات اساطیر: ۱۳۷۳)؛ [تهران]، سنگی [۱۳۱۲]، جیبی، ۴۷ص؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۴، جیبی، ۴۹+۲ص؛ طهران، سنگی، ۱۳۲۵، جیبی، ۵۰ص(۱۰۵-۱۶۰)

[نسخه‌های منزوی ۱۳۵۰/۲؛ الذریعة ۳۷۱/۱۸؛ ریحانة الأدب ۳۸۷/۱۸ و ۳۸۷/۱؛ کشف الظنون ۱۵۷۰/۲؛ فهرستواره منزوی، ج۷، ص۸۱۲-۸۱۵؛ دنا، ج۸ ص۱۱۱۶-۱۱۲۲ (۲۲۴ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- اشعة اللوایح؛ امان انصاری، عبدالملک بن عبدالغفور (-۱۰)
۲- شرح لوایح جامی؛ طوسی، فضل الله بن علاءالدین (-۹۱۴)
۳- فواتح شرح لوایح؛ شطار، عمادالدین محمد عارف (-۱۱)
۴- تعلیقه لوایح؛ نقشبندی، محمد فضل الله (-۱۲)
۵- شرح لوایح جامی کاسه کرانی
۶- حاشیه لوایح جامی(۲عنوان)
۷- شرح لوایح جامی
۸- لوایح (منتخب)(۲عنوان)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶/۵-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۰۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ شعبان۸۷۷ق، جا: بغداد؛ ۱۰ص (۳۰۳-۳۱۲)، ۳۰سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۹۵/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۷گ (۳۴۰پ-۳۴۶ر)، ۳۱سطر، اندازه: ۲۵/۲×۳۴سم [ف: ۸-۹۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۵۴/۱۲
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵گ (۷۴پ-۸۸ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۶-۸۶]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰گ، ۱۲ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵-۴۸۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳۴۸/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، ۱۶سطر(۹×۱۹)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۷-۳۵۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب، مهر: محمد حسن؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴گ، ۱۱سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۲۷سم [سنا: ف: ۲-۲۴۱]

۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۶/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۵سطر، اندازه: ۲۴×۳۶/۵سم [ف: ۳-۲۴۴]

۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۲۰
خط: نستعلیق، کا: خواجه خواوند بن میرک، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب بسیار عالی؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۳سطرمنثور و ۱۹ سطر منظوم، اندازه: ۳۵×۴۳سم [ف: ۳-۲۳۵]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۸۱/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: سمرقندی، ۱۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۶-۷۲۴]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۶۱/۲
خط: نستعلیق، کا: محمود بن علاء الملک، تا: ۵ جمادی الثانی ۹۰۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۴۶پ-۶۲ر)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۲۶-۳۰۲]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۴/۱۶
خط: نستعلیق، کا: ظهوری، تا: ۹۰۲ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد:

تیماج مذهب، اندازه: ۲۶×۳۶سم [ف: ۳-۲۴۹]
۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: ابوسعید، تا: جمادی الثانی ۹۰۲ق؛ کاغذ: ترمه، ۳۰گ، ۱۶سطر(۴×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲-۲۱۵]
۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۲۳۸/۱
آغاز: گفت: ای ز تو بر خاطر ما بار گران ×× شرمت بادا که من بسویت نگران
خط: نستعلیق، کا: فتح الله بن شرف الدین احمد، تا: پنج‌شنبه۱۵ رجب۹۰۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۱ر-۱۳ر)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲۱-۱۹۶]
۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۳۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** قصد کردن مبداء فطرت خویش بازگشتن باصل وحدت خویش تمت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۴ رمضان۹۰۸ق، جا: خداشاه جوین؛ جلد: مقوا، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۱-۳۰۴]
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵۳/۱۸
خط: نسخ، کا: محمد بن حسن معرف هروی، تا: شوال۹۰۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۷سطر(۲/۵×۱۵)، اندازه: ۲۳/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۷-۹۰]
۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق نازیبا، کا: محمدحسینی، تا: ۹۲۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۱ر-۱۲ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۱۳۱]
۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۶/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** گویا من و من باوی و این می‌دانم ×× و ندر طلبش هنوز سرگردانم
بی‌کا، تا: ۹۴۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵گ (۱۷۷پ-۱۹۱ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۷-۱۷۶]
۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۷۳/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۶۳ق؛ دارای سر لوح زیبای مذهب کتیبه ای مکتب خراسان، مجدول؛ مهر: «عبده الراجی محمد علی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، ۲۴گ (۴۶-۶۹)، ۱۵سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹-۲۷۶]
۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ محرم۹۷۰ق؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ ۱۹گ، ۱۸ و ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴-۲۳۲]
۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۶۰/۱
آغاز: یارای سخن آرایی بلکه اینجا اظهار اعتراف بعجز و قصور عین قصور است؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: مریم بن سلطان بایزید، تا: ۹۷۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۴ص(۱-۳۴)، ۱۷-۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۲سم [ف: ۱۷-۳۹۹]
۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۴۴/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالعزیز، تا: ۹۸۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۰گ (۴۷۳-۴۹۲)، ۵۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۸-۲۴۷]
۲۲. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۲۷
با مقداری از غزلیات او؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن اسحاق شهابی، تا: ۹۸۱ق؛ دارای دو سرلوح [نشریه: ۶-۸۰]
۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمود فرزند اسحاق شهابی، تا: ۹۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه بسیار نفیس و هنری، مذهب، مجدول، با سرلوح و شمسه؛ کاغذ: شرقی، ۲۵گ (۱-۲۵)، ۱۴سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۰-۱۴۸]
۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱/۱۴-ف
نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش ۱۸۱۹؛ کا: مصطفی مولوی بلغرادی، تا: اواخر رمضان۹۸۵ق، جا: دمشق؛ ۱۲گ (۹۰-۱۰۱) [فیلمها ف: ۱-۴۷۴]
۲۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۵۰/۴-عکسی
اصل نسخه: گنج بخش، ۴۰۱۱ (گنج ۷۷۶/۲؛ مشترک ۱۸۵۲/۳)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۹۹۲ق؛ ۳۱ص(۱۴-۴۴)[عکسی ف: ۲-۲۳۶]
۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۶۶-۳۹/۲۴۶
آغاز: توجه اوست به عالم ظهور در تجلی اول که خود به خود بر خود تجلی نمود نسبت علم ونور و وجود؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۹ربیع الاول۹۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۷۵]
۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۷۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عتیق الله، تا: ۹۹۴ق؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج، ۵۶ص (۲-۵۷)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷-۴۰۱]
۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۵۰/۷
آغاز: رب وفقنا للتکمیل و التمیم؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد تبریزی، تا: ۹۹۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۹-۳۳۲]
۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۹۶/۲۹
آغاز: ... سبحانه و تعالی همجا حاضر است و؛ **انجام:** لذة المباشرة الثانی لذة الشراب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن، ۳ص (۴۹۶-۴۹۸)، اندازه:

۲۱×۳۰سم [ف: ۹-۲۹۸]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۷۴۴/۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۸گ (۴۸۸پ-۴۹۵ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۷-۲۹۶]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۱۰/۴۸

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیرالدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری،تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۱۲۰ر-۱۲۲ر)، ۴۲ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۴۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶/۴۰

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۱۸۲]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۰۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۱۸گ (۶۸-۸۵)، ابعاد متن: ۸/۵×۲۷/۵، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۶-۵۹۶]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۶گ (۱۰پ-۳۵پ)، ۱۷سطر(۶×۱۰)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۵۳]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۳۶/۴۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۰ص (۲۲۱-۲۵۰)، سطور چلیپا (۹×۲۳)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۴-۳۶۹۶]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۳۳/۱

خط: نستعلیق، کا: علی بن فتح الله، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، ۱۸ سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۲۰۷]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۳/۳

آغاز: بسمله، رب وفقنا للتکمیل و التتمیم لا احصی ثناء علیك کیف و کل ثناء؛ **انجام:** چون لال توان بود درو گر پس ازینلب بگشائی بنطق خاکت بدهن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۱۲ص (۱۱۱-۱۲۲)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۵-۵۲۱]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۴۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ ۲۶گ (۷۷-۱۰۲)، ۱۵سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۹-۲۲۰]

۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۴۶/۱-۳/۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایحه حقیقت وجود اگر چه بر جمیع موجودات ذهنی وخارجی ... واعتبارات مخصوصه است که درسایر مراتب نیست چون مرتبه الوهیت وربوبیت ومرتبه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۷گ، ۲۸ سطر چلیپائی، اندازه: ۷/۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۷۵]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۴۰۵/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹/۲سم [ف: ۷-۳۸۵]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۱/۲۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۵گ(۱۹۲پ-۱۹۶پ)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱-۲۳۷]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۳۱/۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او به حیله شد با ما رام ×× خاموش که مرغ رام را رم ندهی

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول؛ مهر: کتابخانه باقر ترقی؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۲-۲۶۸]

۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح؛ تملك: عبدالعظیم محمد مکی حنفی؛ جلد: میشن، ۴۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۸سم [ف: ۴-۷۱۱]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۱/۳۰-طباطبائی

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۴گ (۳۱۴پ-۳۲۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲-۲۱۹]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۴۳/۳۳

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور، ۷ص (۲۶۱-۲۶۷)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳۶-۳۸۲]

۴۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۵۵/۱ ـ ج

انجام: خاموش که مرغ را رم ندهی

خط: نستعلیق، کا: روزبه محمدا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۴گ، سطور چلیپا (۶×۱۵)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱-۴۰۷]

۴۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۹۲/۲ ـ د

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۰ق، جا: تبریز؛ ۱۸گ (۴۰پ-۵۷ر) [ف: ۱-۴۰۸]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۱/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن علی دوست بدستانی/ بجستانی،تا:۲۲ذیقعده۱۰۱۳ق؛ مصحح؛ ۱۰گ (۱۲۵پ- ۱۳۴پ)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۲-۷۱۸]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۹۶/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۱۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۰گ(۱۰۴پ-۱۱۳ر)،۲۵سطر،اندازه:۱۴/۶×۲۵/۷سم[ف:۷-۲۵۶]

۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۲۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او به حیله شد ما را رام ×× زنهار که مرغ رام را رم ندهی

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم قلی بن احمد قلی سیوندی، تا: ۲۴ محرم۱۰۲۴ق؛ مهر: علی محمد بن علی اکبر «هو العلی الاکبر» (بیضوی)، علی نقی بن علی محمد «یا امام علی النقی» (مربع)؛ ۲۰گ (۸۳پ-۱۰۲ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۴]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴۶-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ تملک: موید الدولة و نصیرالدوله مورخ ۱۳۰۱؛ مهر: «عبدالباقی»؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲۴-۲۹۴]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۱ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ دارای سرلوح مذهب، مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی و اصفهانی، جلد: مخمل با شمسه، ۷۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۴/۲-۸۳]

۵۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۴۲/۱ - د

خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار بن محمد بن یحیی رشتی، تا: ۱۰۳۰ق، جا: اصفهان مدرسه جعفریه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، ۱۶سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: -۱۸۱]

۵۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۸۷/۴

بی‌کا، تا: ۱۰۳۷ق [ف: ۳-۴۴]

۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۷۶/۲

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن ابوعلی رشتی، تا: ۱۰۴۶ق، جا: شیراز؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۳۹پ-۶۵پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵-۱۶۲]

۵۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:ذیحجه۱۰۵۴ق؛تملک:محمد حسین موسوی مورخ ۱۲۸۴ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۳۴گ، ۱۴سطر (۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳-۱۵۴۹]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۹۳/۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** مگشای زبان بکشف اسرار وجود ×× کاین در نشود سفته بالماس سخن

کا: محمد جعفر شیرازی، تا: ۱۰۵۵ق؛ جلد: چرمی، ۲۱ص (۸۹۸-۹۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۷-۵۹۷]

۵۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۳۰/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** هم عقل عقلیه بود و هم علم حجاب ×× چون دانستم ز هر دو بیزار شدم

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۵۷ق؛ ۲۶گ (۷۳پ-۹۸پ) [ف: ۱-۲۱۵]

۵۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۵۵/۳

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۲گ (۲۹پ-۵۰پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۳-۷۰]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۳۰/۴

انجام: هم عقل عقلیه بود و هم علم حجاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۱گ (۱۸۹پ-۱۹۹پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲۵-۸۳]

۶۰. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۳۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱گ (۴۹پ-۶۹پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: -۵۹]

۶۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۹۴/۳۵

بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۱ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۵۴۰]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۲۱/۲۷

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی طبیب، تا: جمادی الاول۱۰۶۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۲ص (۴۳۵-۴۵۶)، قطع: بیاض رقعی [ف: ۱۰-۹۹۰]

۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** شنیدم خواهی آمد رفتم از هوش ×× زبان بی زبانی عذر خواه است

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد شفیع حسینی عباسی، تا: ۱۰۶۳ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۳گ، ۱۹سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۵-۴۳۷]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۷۷/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ ربیع الاول۱۰۶۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰گ (۸۴-۱۰۳)، ۱۶سطر(۷×۲۱)، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۱۳-۳۱۴۳]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲۲/۸

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد عارف بن محمد صالح غزنوی، تا: ۱۰۷۲ق؛ از نسخه اصلی رونویس و مقابله شده؛ جلد: تیماج، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۳۱۵]

۶۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۹۹/۲۶

بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ ۱۵ص (۱۷۶-۱۹۰) [ف: ۵-۴۸۹]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۴/۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تاثیر او و تعینات ظاهرات مترتبه علی هذا الاظهار آثار او؛ شعر: خود را به شئون ذات آن پرده نشین ×× شد جلوه ده آن مظاهر دنی و دین.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: گویا قاسم بن خواجه خورد درمیانی قائنی، تا: حدود۱۰۷۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن مذهب، ۱۷ص (۴۷۷-۴۹۳)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۱۲، اندازه: ۱۵/۷×۲۸/۶سم [ف: ۲۹/۱-۴۲۰]

۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۶۹/۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد صالح کوسوی، تا: محرم۱۰۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۸۷پ-۱۰۲پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵-۱۸۴]
۶۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۷۲/۱
بی‌کا، تا: ۱۰۸۲ق [نشریه: ۲-۱۰۱]
۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۱۰۷۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** نجاح رسیده باشد انشاء الله تعالی و هو ولی التوفیق.
خط: نستعلیق، کا: محمود، تا: ۱۰۸۲ق؛ جلد: میشن[الفبائی: -۴۸۷]
۷۱. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۷/۲۹
بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق [نشریه: ۵-۲۸۸]
۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۱۸-فیروز
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا پسر علی جان طرشتی، تا: ۱۰۸۹ق؛ ۲۰ص (۲۱۲-۲۳۱)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۱-۳۰۳]
۷۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۹۲ق؛ از روی نسخه‌ای که در ۱۰۷۷ نگاشته شده بوده؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۴۸۵]
۷۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۴۷/۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** ای در همه شأن ذات تو پاک از همه شین×× نی در حق تو کیف توان گفت و نه این
خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۰۳پ- ۱۰۹پحاشیه)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۱۰۲]
۷۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲/۵-ف
نسخه اصل: بادلیان اکسفورد ش ۹۴ والکر (ش ۱۲۹۸)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق [فیلمها ف: ۱-۵۶۷]
۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۰۲/۱۴
خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل روضه ای، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۹گ (۲۳۵پ-۲۶۳ر)، ۱۲سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۶-۷۳۱]
۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۱۹/۱۷
با شرح آن (درهامش نونویس، ۸۱ر-۸۴ر هامش)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۵گ(۸۰پ-۹۴پ) [ف: ۱۷-۱۵۲]
۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۵۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، ۱۴گ، ۱۵سطر(۶×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۷-۴۷۸]
۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۱- ۱۴)، ۲۴ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱-۸۵]
۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۱۹/۱۰
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد نصیر فرزند ملا حسن، بالانکابی جیلانی، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛۱۳گ (۶۲-۷۴)، ۲۲سطر، اندازه: ۶×۱۵سم [ف: ۲۹-۳۷۱]
۸۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۰۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: میشن، ۳۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۵سم [ف: ۴-۷۱۱]
۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۳۰۴/۲-۲۶/۱۸۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** درجمیع صفات موجودات نیازمند بمثابه‌ای که درضمن صفات ایشان غیر صفات ایشانند چنانکه صفات ایشان غیر آن صفات کامله بودند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۳گ، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۷۵]
۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۹۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او بحیله سد با ما رام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۹ص (۱۰۵-۱۶۳)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۴۳۵]
۸۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اندازه: ۹/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۴۷]
۸۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰۹/۳ ـ ج
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۳۷ر-۵۲پ) [ف: ۱-۱۶۶]
۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۴۱/۲
خط:نسخ،کا:علم الهدی،تا:۱۱۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۸ص (۵۳-۱۰۰)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۱۷۲۵]
۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح، تا: ۱۱۰۴ق؛ جلد: تیماج[الفبائی: ۴۸۷]
۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۳۱/۲۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الاول۱۱۲۰ق؛ با یک رباعی که در ۱۱۲۴ در اصفهان نوشته شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ابعاد متن: ۹×۱۹، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۶۶]
۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۰
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد شفیع حسینی شفیعا، تا: ربیع الاول۱۱۲۴ق؛ مجدول، با کمند زرین افشان، با یک سرلوح؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: میشن مذهب، ۲۲گ، ۱۴سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۱-۱۷۷]
۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۹۵
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن حاجی ابوالحسن، تا: شنبه ۱۸ ربیع الاول۱۱۲۵ق، جا: لتجر کاشان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۶سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶-۹۳]
۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۳۷/۴-۱/۱۳۷

آغاز: هر چه درعقل وفهم و وهم وحواش وقیاس گنجد ذات خداوند سبحانه ازآن منزه ومقدس است؛ **انجام:** جامی غم دوست را به عالم ندهی ×× با هر که نه اوست شرح این غم ندهی / مرغ غم او به حیله شد با ما رام ×× زنهار که مرغ رام را رم ندهی. تمت اللوایح
خط: نستعلیق، کا: یحیی بن شاه قلی قزوینی، تا: ۷ ذیحجه۱۱۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۳۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۷۶]

۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۹۸۴/۱-۵۴/۷۴
آغاز: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: جمعه ۱۷ رمضان۱۱۴۵ق؛ با علامت مطالعه سید محیی الدین جعفری بیجازپوری در سال ۱۱۷۸؛ ۱۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۷۵]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲-۴۲۵]

۹۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۴/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۸۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۱۰۹ر-۱۲۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱-۱۵۳]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۴/۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۴۵]

۹۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۲۵/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷-۲۴۶]

۹۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۸۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۴۸]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۶۶/۱
خط: نستعلیق، کا: کربلائی میرزا حسن سبزواری خلف کربلائی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مشمع، ۶۹ص (۲-۷۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱۷-۲۶۹]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۸۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح ظریف؛ تملک: حسین بن اسماعیل داده به تاریخ محرم ۱۲۷۰در دارالخلافه طهران؛ جلد: مذهب، ۳۴گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۰/۷سم [ف: ۴۱-۶۳]

۹۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [چند نسخه-ف: -۳۸۰]

۱۰۰. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۴]

۱۰۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۱۲/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ق [نشریه: ۲-۹۶]

۱۰۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۶۳/۱
خط: نستعلیق درشت خط، کا: تفرشی، محمد سعید بن عبدالحفیظ، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۱پ-۲۹پ)، ۱۰و ۱۲سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۳۰۳]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۰۰/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: گالینگور مذهب، ۶گ (۳پ-۸ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۲-۱۹۲]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۰۹/۱۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور، ۳۸ص(۱۷۰-۲۰۷)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳-۵۵۹]

۱۰۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۳۴/۱۰
بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۳۷]

۱۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ذات رفیع تونه جوهر نه عرض ×× فضل و کرمت نیست معلل بغرض.
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵۰گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳-۴۲۰]

۱۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۵۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۴ص، ۱۵سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۵-۶۲]

۱۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۰۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** رزقنا الله تعالی بفضله. تمت الرساله ... ابن محمد علی الصالح علماً و الطالح عملا و السلام
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۷گ (۱۷۶-۱۹۲)، ۱۶سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۶-۶۲۴]

۱۰۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مشعل محسوسات و معقولات از باطن وی دور و التذاذ بآن غلبه کند بر لذات جسمانی و راحات روحانی ...
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۸گ (۱-۸)، ۱۲سطر، اندازه: ۵/۵×۱۰سم [ف: ۲۹-۱۰۳]

۱۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۲۴/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الثانی۱۲۰۲ق؛ با علامت بلاغ؛ ۲۲گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۶۹]

۱۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۷/۱۰
خط: نستعلیق، کا: عباسعلی بن نعمت الله کرمانی احمد آبادی، تا: ۱۲۱۳ق؛ ۱۹گ (۱۳۲-۱۵۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲-۲۱۶]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۳۴
بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۱۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** در مد نظر گرچه بقایی دارد ×× آن نیست بقا تجدد امثالست

خط: شکسته خوش، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۲۲ق، جا: اصفهان؛ تملک: یحیی حسینی در ۲۷ ربیع الثانی ۱۳۰۰؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۷۱]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۶۲/۱

همان نسخه بالا؛ ۲۵گ (۱پ-۲۵ر)[مؤید: ۳-۳۷۳]

۱۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۳۸/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اندر صفت وجود بر یک حالست، در مد نظر گرچه بقائی دارد، آن نیست بقا تجدد امثالست.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۲۴ق، جا: اصفهان؛ مصحح، با عبارت «بلغ مقابلة من اوله الی آخره» مقابله شده، محشی؛ ۱۷گ (۶۳ر-۷۹پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳-۵۸۲]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۶۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم بصر عیونی من تصفح هذه الصفایح بمشاهدة حقایق الاعیان و نور بحقیقه انوار العرفان و الایقان بحق محمد و اله مصابیح دار الشریعه و الایمان

خط: نستعلیق، کا: علینقی رازی، تا: ۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴ص(۲۵۵-۲۷۸)،۱۵سطر(۸×۱۸)،اندازه:۱۷×۲۹/۵سم[ف: ۵-۷۳]

۱۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۸۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد مهدی شهیر به میرمراد، تا: چهارشنبه ۱۷ صفر۱۲۲۵ق؛ جلد: میشن، ۱۶گ (۱پ-۱۶ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۴سم [ف: ۸-۲۳۶]

۱۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۵۳/۱

کا: حسن بن محمد جعفر نراقی، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸گ (۱پ-۱۸ر)، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۵-۴۸۹]

۱۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۸۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۲۹ق؛ جلد: مقوا، ۱۱گ (۱پ-۱۱پ)، ۱۵سطر(۶×۱۳)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۶۵]

۱۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۷۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: محمد سعید حسینی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ ۲۶ص(۱۵۲-۱۷۷)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴۷/۲-۵۷]

۱۲۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۲۶۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۳۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ ۱۲گ (۹۲پ-۱۰۳ر)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱-۲۳۶]

۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۲۲-۱۲۹)، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۵۵]

۱۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷-فیروز

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی، تا: صفر۱۲۳۹ق؛ دارای کتیبه، مجدول؛ جلد: مرقش مذهب، ۳۸ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۱-۱۶۹]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۹گ، ۱۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۶۳]

۱۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۲۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۵ ربیع الاول۱۲۴۷ق؛ جلد: مقوا، ۱۳گ (۳۰ر-۴۲پ)، ۱۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۹۱۴]

۱۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۱۷/۴-۳/۱۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: لطف الله ولد مخدوم محمد ذاکر، تا: ۱۲۵۰ق؛ مجدول مذهب؛ ۲۹گ، ۱۳سطر [ف: ۶-۳۴۷۴]

۱۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۹۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خود دوش که مرغ رام را دم برسی.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۱۲۵۲ق؛ جلد: مذهب، ۴۸ص (۲-۴۹)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۷-۱۵۵]

۱۲۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۳۳/۴

آغاز: رب وفقنا للتکمیل و التتمیم؛ **انجام:** بحق الحق و النبی المطلق آمین.

کا: اسماعیل بن هلال، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۱۲۸-۱۷۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۵۷]

۱۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۶۶/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** عشق جز نامی ما بی نی نه ایم ×× وی دمی بی ما و بی وی ما نه ایم / نی که هر دم نغمه آرایی کند ×× در حقیقت از دم تالی کند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق، جا: تهران؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۶۷ر-۷۵پ)، ۲۱سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۷-۶۲۴]

۱۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمود متخلص به حکیم بن وصال، تا: ۱۲۵۶ق، جا: شیراز؛ مجدول، با سرلوح مذهب سبک کار شیراز؛ جلد: تیماج، ۵۳ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳-۲۵۶]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم ابن محمد، تا: جمعه ۷ صفر۱۲۵۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۳۱ص (۱-۳۱)، ۱۸سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۴۹]

۱۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۳۸

خط: شکسته، کا: محمد حسین شیرازی، تا: ربیع الثانی۱۲۵۷ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۷گ، ۱۱سطر،

اندازه: ۷/۲×۱۱/۷سم [ف: ۴-۷۱۱]

۱۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۳۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی بن علی میانجی، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۸۷]

۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله علی معرفت العزماء بعرفانهم و تحقیق المحقان بحقایقهم و صلی الله علی سید نا محمد و آله و اصحابه و السلام علی من اتبع الهدی.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۷/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۹]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تعلیق، کا: داوری ابن الوصال، تا: ۱۲۶۳ق؛ با سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: میشن، ۶۴ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۶-۹۵]

۱۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۴۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** در مد نظر گرچه بقایی دارد ×× آن نیست بقا تجدد امثالست

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: محمد علی، تا: ۱۲۶۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۸گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۵-۱۷۲]

۱۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۶۱/۴

خط: نستعلیق زیبا، کا: محسن حسینی تفریشی، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۷۱پ-۷۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۳۶۸]

۱۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۱۹/۳

آغاز: بسمله رب وفقنی بالتکمیل ... و اما بعد، خداوند سپاس تو بر زبان نمی آریم و ستایش تو بر نمی شماریم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ مصحح؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۷۲-۸۸)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۶۹۵]

۱۳۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا کی چو درای کردن افغان و خروش ××یکدم شو از این هرزه درائی خاموش

خط: نستعلیق، کا: فتحعلی شیرازی، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: میرزا مهدی خان غفاری به تاریخ رجب ۱۲۸۸ بامهر «الراجی محمد مهدی غفاری»؛ جلد: مذهب، ۱۰۲ص، ۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳-۲۵۴]

۱۴۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۲

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، تا: یکشنبه ۲۴ رمضان۱۲۷۲ق [نشریه: ۲-۱۲۲]

۱۴۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۳۱/۲

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل، تا: ۱۲۷۳ق؛ جلد: میشن، ۲۶گ (۳۵پ-۶۰ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۹-۳۸۸]

۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۴۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: نظر علی، تا: شعبان۱۲۷۳ق؛ مجدول؛ واقف: سید محمد باقر عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج، ۲۴ص (۲۳۷-۲۶۰)، ۱۸-۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۲سم [ف: ۱۷-۴۵۴]

۱۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۹/۱

خط:نستعلیق،کا:محمد رحیم همدانی، تا: ربیع الثانی۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲-۲۹۴]

۱۴۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۹۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او بحیله شد ما را رام - خاموش که مرغ رام را دم ندهی

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۸ رجب (یا رمضان)۱۲۷۴ق؛ با مهر: «العبد محسن الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۱۰۸پ-۱۴۶پ)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [مؤید: ۳-۲۴۷]

۱۴۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که خواند لوایح جامی ×× کشف گردد حقایق نامی

خط:نستعلیق زیبا،بی‌کا،تا:رمضان۱۲۷۵ق،جا: هندوستان؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۰ص، ۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۱۵۴]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: میرزای داوری پسر وصال، تا: ۱۲۷۶ق، برای شاهزاده سلطان مراد میرزا حسام السلطنه؛ دارای سرلوح و تذهیب ظریف؛۲۳گ،۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲-۴۲۴]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۳۴۰۹

آغاز: بسمله، هذه الاحادیث الذی؛ **انجام:** فی شهر جمادی الاولی فی سنه ۱۳۴۸.

خط: نستعلیق، کا: محمدخلیل بن محمد حسین قائنی، تا: ۱۲۷۸ق، به نام: میرزا محمد علی مستوفی؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۷]

۱۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۴۳/۵-۲۹/۱۸۳

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد صالح بن محمد تقی، تا: جمادی الاول۱۲۸۴ق؛ جلد: مقوای، ۱۱گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۷۴]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۷۱/۲

آغاز: بسمله، خداوندا سپاس تو بزبان نمی آریم و ستایش به تو نمی شماریم هر چه در صحایف کاینات از جنس؛ **انجام:** ای کز غمش افتاده چاکت بکفن ×× آلوده مکن ضمیر پاکت بسخن

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن خلیل الله مشهور به میرزا بزرگ، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۸۰ص (۱۱۰-۱۸۹)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۹-۶۹۳]

۱۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۴۲/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۴ محرم۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۵گ (۱پ-۲۵ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۶-۲۸۵]

۱۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۸۳۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق[الفبائی: -۴۸۷]

۱۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۹۰/۱
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: محمود منشی ابن میرزا محمد علی گرگانی، تا: ۲۲ جمادی الاول۱۲۸۷ق، برای آقا سید صادق امام جمعه؛ جلد: میشن، ۱۷گ(۵پ-۲۱ر)، ۱۴و ۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۹۱]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۵۶/۳
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: لطفعلی متخلص به فانی (صدرالافاضل دانش)، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳گ (۴۰پ-۶۲ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴۴-۱۰۰]

۱۵۴. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۱۵۹
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا محمد رضا حکمی، تا: ربیع الاول۱۲۹۴ق، برای فرهاد میرزا فرمانروای فارس؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۳۲گ، ۱۰سطر(۴/۵×۹/۵) [نشریه: ۳-۲۱۳]

۱۵۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۸۷/۱
خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن یوسفعلی خطیب، تا: ۱۲۹۵ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج، ۱۶ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۳۹۶]

۱۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق، اهداء به: آقا میرزا ولدوزیر لشکر؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی مذهب، ۴۱ص (۱-۴۱)، ۱۲سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵-۵۳۴]

۱۵۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰
آغاز: بسمله.حمد الا له هو بالمجد حقیق×× در بحر نوالش همه ذرات غریق / تا کرده ز محض فضل توفیق رفیق ××نسپرده طریق شکر او هیچ فریق. پاکا یگانه که کثرت ثنویت صفت و موصوف را کرد سراپرده عزت وحدتش راه نیست و قوت رویت محجوبو مکشوف را در امتناع ادراک هویتش دغدغه اشتباه نی و جندا فرزانه که مفهوم کلمه اوتیت جوامع الکلم در بیان کمال جامعیتش کلامیست جامع؛ **انجام:** می‌بین رخ جانفراش مهما امکن ×× توحید حق ای خلاصه مخترعات / باشد بسخن یافتن از ممتنعات ×× رو نفی وجود کن که در نسخه تست
خط: نستعلیق عالی، کا: محمد حسین رئیس الکتاب، تا: ربیع الثانی۱۲۹۶ق؛ جهت سلطان مظفر الدین میرزای قاجار حکمران و فرمانفرمای مملکت آذربایجان؛ مجدول، یک کتیبه مذهب؛ جلد: میشن مذهب، ۲۱۰ص، ۹سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۷-۶۳۰]

۱۵۸. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۲۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او به حیله شد ما را رام×× خاموش که مرغ رام رارم ندهی
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۷۸گ(۱ر-۷۸پ)،۱۵سطر(۸/۳×۱۸)،اندازه:۱۲/۵×۲۳سم[ف:-۲۲]

۱۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۲۹۸/۴
بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق [نشریه: ۱۳-۳۸۵]

۱۶۰. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۶۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب بعون ... من شهر جمادی الثانی حرره الاحقر علی اکبر غفرذنوبه و ستر عیوبه در طهران ۱۳۰۴ هق.
کا: علی اکبر، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۲۳۷ص، ۱۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۰۲]

۱۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** افتاده خسی برسر این تازه غدیر×× لاف از تک زیبای کهن چند زنی.
خط:نستعلیق،کا:محمد رضا،تا:۱۳۰۱ق(تاریخ نونویسی)؛ مصحح، محشی؛ ۱۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۰]

۱۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۱۰/۳
بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۱۶۰-۲۰۹)، ۱۰سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۴-۳۶۵۶]

۱۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۲۱/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حبیبه دختر آزداخان چاپارچی باشی، تا: ۱۶ ذیحجه۱۳۰۲ق، به دستور سرکار نوا به جمال خانم بانوی حرم ناصرالدین شاه قاجار در کاخ عشرت آباد؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۲۷ر-۴۸پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۹-۳۲۹]

۱۶۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۹۴
خط: شکسته، کا: میرزا حسن گل گلاب، تا: ذیحجه۱۳۰۲ق، جا: تهران، به فرمایش آقا غلامحسین [نشریه: ۲-۹۲]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۷۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: ملا حسن مشهور به گل گلاب، تا: شوال۱۳۰۳ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ جلد: مقوا، ۲۹گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۳/۱-۱۰۸]

۱۶۶. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۲۶/۱
خط: نستعلیق خوش، کا: علی اکبر، تا: ۱۳۰۴ق [نشریه: ۷-۳]

۱۶۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۶۲
خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، تا: ربیع الاول۱۳۰۴ق، برای حاج محمد حسن امین دارالضرب ایران؛ مذهب [نشریه: ۲-۹۳]

۱۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** رونفی وجود کن که در نسخه تست ×× سری که نشد حل ز فصوص و لمعات

خط: نستعلیق خوش، کا: محتملاً میرزا رضای خوشنویس کلهری، تا: ۱۳۰۴ق؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۴گ، ۱۲ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۱۲/۵سم [ف: ۳-۲۸۰]

۱۶۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸۷/۱ ـ ج

خط: نستعلیق، کا: ابوالفتح بن فرج الله فقیه کلاردشتی، تا: ۱۵ذیقعده۱۳۰۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۹گ(۱پ-۲۹ر)، ۱۱سطر (۱۵×۷/۵)، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۱-۴۰۸]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۴۰/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الثانی۱۳۰۵ق؛ جلد: تیماج، ۲۶ص (۱۱۱-۱۳۶)، ۱۹سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۱۳-۲۶۳]

۱۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۰۳/۲

کا: سلطان یوسف پور منوچهر پور فتحعلیشاه، تا: ۲۹ شوال۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج، ۶۰ص (۱-۶۰)، ۱۵سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۲۳×۱۴سم [ف: ۱۲-۲۵۱۲]

۱۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹۰

آغاز و انجام: برابر

کا: محمود اورنگ بن فرنگ بن وصال (شیرازی)، تا: ۱۸ رمضان۱۳۰۸ق؛ مجدول؛ نسخه در ۲۲ جمادی الاول ۱۳۱۳ق در دارالسلطنه اصفهان تقدیم به میرزا سید علی نقی خان سرهنگ توپخانه مبارک گردیده؛ جلد: تیماج، ۳۴گ، ۱۰سطر، اندازه: ۲۲×۱۵سم [ف: ۳۳/۱-۵۴]

۱۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳-فیروز

خط: نستعلیق، کا: فضل الله بن میرزا محمد یوسف، تا: ۱۳۰۹ق؛ دارای کتیبه، مذهب، مجدول؛ ۱۵۰ص، ۷سطر، اندازه: ۱۸×۱۰سم [ف: ۲۱-۱۶۹]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاموش که مرغ رام رارم ندهی.

خط: نستعلیق خوب، کا: خوش نویس حبیب الله (بن محمد حسین) علی آبادی، تا: جمادی الاول۱۳۰۹ق؛ به شاهزاده سلطان اویس میرزا امیر تومان و فرمانفرمای فارس پیشکش نموده، دارای سرلوح کوچک، با کمند، مجدول؛ واقف: خان بابا مشار؛ جلد: مقوا، ۴۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۹سم [ف: ۱۱-۲۸۴]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود بن فرهنگ متخلص به اورنگ، تا: ۴ ربیع الاول۱۳۱۳ق، برای ظل السلطان مسعود میرزا؛ با یک سرلوح زرین ممتاز، مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۶گ، ۵ سطر (۹/۵×۵)، اندازه: ۱۳/۴×۹/۲سم [ف: ۱۶-۴۸]

۱۷۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۱/۳

خط: نستعلیق زیبا، کا: علی بن حسین، تا: ۲۸ ربیع الثانی۱۳۱۳ق؛ اندازه: ۲۰×۱۲/۵سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۴۴]

۱۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۴۳/۳-۲۴/۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** جامی غم دوست را به عالم ندهی ×× با هر که نه اوست شرح این غم ندهی / مرغ غم او به حیله شد با ما رام ×× خاموش که مرغ رامرارم ندهی

خط: نستعلیق، کا: یحیی بن حاجی میرزا علی محمد حسنی لاریجانی، تا: ۷ربیع الاول۱۳۱۳ق، جا: شمیران امام زاده قاسم؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۶-۳۴۷۵]

۱۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین تفرشی، تا: ۱۳۱۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۷۴پ-۹۵)، ۱۲سطر (۱۶/۵×۹/۵)، اندازه: ۲۲/۲×۱۸سم [رایانه]

۱۷۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۲۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا کی چو درای کردن افغان و خروش ×× یکدم شو ازین هر زه درائی خاموش.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ق؛ جلد: چرمی، ۴۷گ، ۹-۱۱سطر، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۰]

۱۸۰. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۰۸/۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی اصفهانی منیع السلطنه، تا: شنبه ۲۵ ذیحجه۱۳۳۵ق، جا: تهران؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۴۱]

۱۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۸۶/۱۷-ف

نسخه اصل: نسخه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ کا: عبدالعلی بن علی نقی رنینی سعداباد سفلایی خمسه‌ای خوئی زنجانی نجفی، تا: ۸ ذیقعده۱۳۵۰ق؛ ۱۰گ (۱۵۲ر-۱۵۱پ)، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱-۷۵۱]

۱۸۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۰۴/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیحجه ۱۳۵۱ق؛ جلد: مقوایی، ۴۲گ (۱-۴۲)، ۱۵سطر(۱۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۸×۱۵سم [ف: ۱۷-۵]

۱۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵/۱-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۵۶۶]

۱۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۲-ف

نسخه اصل: بادلیانOuseley Add. 4(۹۷۵)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۵۸۲]

۱۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۸۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴گ (۶۶پ-۸۹ر) [ف: ۱۰-۱۵۷۱]

۱۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۳۳/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۶۹۲ وینفیلد ۷۴ (فهرست ۵۱/۳)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۷۴۲]

۱۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۶۰

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از جواد مخصوص [رایانه]

۱۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۲×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۹۵۹

شامل لوایح و رساله دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۱۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۳۲۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون جلوه انجمال بیرون ز تو نیست پا در دامان و سر بجیب اندر کش.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن[الفبائی: -۴۸۷]

۱۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۴۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کان و رادفهم و ادراک شماست ... خدایا زعفوم مکن نا امید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۷]

۱۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۹۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح و پیشانی مرصع؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱-۲۸۳]

۱۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بالله همه اوست ثم بالله همه اوست

خط: نستعلیق، کا: مسعود بن حیدر، بی‌تا؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۲۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴-۲۳۲]

۱۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۷۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مشمع؛ اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۳۶۶]

۱۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۵۳/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۱-۳۳۴]

۱۹۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۱۲/۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به دستور معتمد السلطان آقا میرزا نصرالله لشکرنویس؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۹۴پ-۱۲۹پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۹-۳۱۴]

۱۹۷. تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه: ۱۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱-۱۰۲۵]

۱۹۸. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: الف-۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرغ غم او بحیله شد با ما رام×× خواموش که مرغ رام را رم ندهی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: آقایان محمد و حسینعلی الهی؛ جلد: چرمی، ۶۴ص، ۱۲سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: -۳۶]

۱۹۹. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۳مجموعه بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۵۷]

۲۰۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۷۱/۷-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ۴۰۱۱ (گنج ۷۷۶/۲؛ مشترک ۱۸۵۲/۳)؛ خط:نستعلیق پخته،بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲ص(۳۳-۶۴)[عکسی ف: ۲-۲۳۶]

۲۰۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: کلیات۶۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲-۹۳]

۲۰۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۹۶/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۲۰۷-۲۳۷)، ۹ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲-۱۱۴]

۲۰۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۴۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۱پ-۲۳ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱-۳۳۱]

۲۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاموش که مرغ رام را رم ندهی برحسب فرمایش ... آقا محمد صادق خان ... بتحریر و تسوید این اوراق پرداخت، العبد ... فضل بن المرحوم میرزا محمد یوسف المذهب فی ...

خط: نستعلیق زیبا، کا: فضل بن محمد یوسف مذهب، تا: جمادی الاول ۱۳۵ (گویا ۱۱۳۵)؛ با یک سرلوح ممتاز، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۷۲گ، ۷سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۵-۱۴]

۲۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۶/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱ص (۴۰۰-۴۱۰)، ابعاد متن: ۱۰×۱۹، اندازه: ۲۰×۲۹سم [سنا: ف: ۲-۵۷]

۲۰۶. همدان؛ بنی صدر، سید نصرالله؛ شماره نسخه: ۶۲۳۹/۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۹-۱۸۱]

۲۰۷. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۵/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵-۲۱۸]

۲۰۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۵۴۰]

۲۰۹. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، قطع: خشتی [نشریه: ۷-۵۶۰]

۲۱۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ جنگ ۲۷۰ [نشریه: ۳-۳۹۹]

۲۱۱. قم؛ شریعتی، محمد حسین (کتابخانه)؛ شماره نسخه: ۶/۱

آغاز: دو مثل آن به وجود می‌آید و اکثر اهل عالم از این معنی غافلند؛ **انجام:** که صوفیان تعبیر از آن به فیض اقدس کرده اند و آن عبارت از ظهور

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۴ص (۱-۴)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: -۳۹]

۲۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۶۵۸/۵-۱۸/۱۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** حق نور وتنوع ظهورش خلقان ×× توحید

همین است ودگر وهم و غرور ... واندر صفت وجود بر یک حالت ... تمت الرسالة الشریفة
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۷۵]

۲۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۸/۱۸۳-۷۵۶۳/۲
آغاز: ای صورت خیالی را آیینه تجلیات جمال خود کن ... وبعده این رساله ایست مسمی به لوایح دربیان معارف ومعانی که بر الواح اسرار؛ **انجام:** سودمندتر از وصل زیرا که درقرب دوصال
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۷۶]

۲۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۴/۶۴-۶۶۹۴/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۷۴]

۲۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۰/۱۳-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۰۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ (۸۸۸-۹۰۱)، ۲۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۲]

۲۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۷/۲۱۹-۵۵۴۹/۲
آغاز: خم وحدت کند همه یک رنگ، لمعه بیست وچهارم طلب جستجوی عاشق نمونه طلب معشوق است؛ **انجام:** شیخ صدرالدین قونوی قدس الله سره درکتاب فصوص می‌فرماید که علم تابع است مروجود را ... ومنشا این تفاوت
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۷۵]

۲۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۵۹/۱۰-ف
نسخه اصل:دهلی نو ش۵۰۴ (۱۸۱)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۶۳]

۲۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۹۶/۲۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سرخ [ف: ۵-۲۶۴]

۲۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۵۱/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** قسمت علی المحروم و المرزوق.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۵ص (۳۲۸-۳۷۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۴۴-۱۵۳]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱۴/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۸ص (۱۱۹-۱۶۶)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۳/۱-۶۶]

۲۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی، ۳۲ص، ۱۵سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۶-۹۴]

۲۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** خاموش که مرغ مرام رارم ندهی.
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷۲ص، ۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۶-۹۵]

۲۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۳/۲
خط: نستعلیق، کا: فتح الله بن قاضی قریشی صدیقی الله آبادی، بی‌تا؛ جلد: پارچه گلدار مقوایی، ۴۲ص (۹۴-۱۳۵)، ۱۵سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [سنا: ف: ۱-۱۴۲]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۷۹/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ این رساله در فهرست نیامده(فهرست رایانه ای ۸۶۵)؛ ۱۵ص (۲۹۱-۳۰۵) [ف: ۱۴-۲۷۳]

۲۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۹
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ ۲۲گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲-۴۲۴]

۲۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۳۹
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۸سم [ف: ۴-۷۱۱]

۲۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۷
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مذهب، مجدول؛ جلد: ترمه، ۵۷گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۴سم [ف: ۴-۷۱۱]

۲۲۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۸۶/۲ ـ ب
بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۷۴ر-۸۱ر) [ف: ۱-۴۰۷]

۲۲۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۰۹/۳ ـ ج
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶گ (۳۷ر-۵۲پ) [ف: ۱-۴۰۷]

● **لوایح** / عرفان و تصوف / فارسی
lavāyeh
رساله کوتاهی است در عرفان. این رساله غیر از «لوایح» عبدالرحمان جامی است. نسخه دیگری از این رساله در موزه بریتانیا به شماره Or. 8042/3 موجود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۲۸/۱
آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد مالک الملکی را سزد که مقطعات وجود انسان را بقوت حکمت کلام انا کل شی خلقناه بقدر بیکدیگر پیوست ... این رساله ایست مسمی به لوایح در بیان معارف و معانی که بر الواح اسرار ارباب عرفان و اصحاب ذوق و وجدان؛
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در نسخه مقدمه این رساله موجود است؛ ۲گ (۱ر، ۱۷۳ر و پ)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۸-۵۶۵]

● **لوایح الادلة فی فواتح العدیلة** /- عربی
lawāyiḥ-ul adilla fī favāteh-il ʻadīla
زنجانی، محمد حسن بن قنبر علی، ۱۲۵۶ق-۱۴ قمری
zanjānī, mohammad hasan ebn-e qanbar ʻalī (1840-20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۳۵۸

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● **لوایح الافکار** / منطق / عربی

lawāyiḥ-ul afkār

کمال خوارزمی، حسین بن حسن، - ۸۳۹ ؟ قمری

kamāl xārazmī, hoseyn-e-bn-e hasan(- 1436)

کتابی در منطق مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «مقاله» است که مقدمه خود شامل دو فصل می‌باشد: فصل اول شامل ده بحث و فصل دوم در مباحث الفاظ؛ مقاله ۱. در باب معرف؛ مقاله ۲. در مباحث حجت.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۳۹

آغاز: بسمله، الحمد لله المتعالی ذاته من تصورات اهل التصدیق، و المتقدس صفاته عن التحدید؛ **انجام:** الخامس من صغری سالبه کلیة و کبری موجبة کلیته کقولنا لا شیء من ح ب و کل ح ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۹۳۰ق؛ مصحح؛ تملک: احمد بن مسعود در ۹۹۹؛ در همین برگ عبارت «یوم الجمعه الثانی من محرم الحرام سنة ثلثین و تسعماة بمدینة قسطنطنیه» نوشته شده که احتمال می‌رود تاریخ کتابت نسخه باشد؛ برخی از اوراق نسخه افتادگی دارد؛ جلد: تیماج، ۱۰۵گ (۱پ-۱۰۵پ)، ۱۲سطر(۸×۱۱)، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [رایانه]

● **لوایح عشره** / عرفان و تصوف / فارسی

lavāyeh-e ʻašare

احمدی، محمد

ahmadī, mohammad

[فهرستواره منزوی ۸۱۶/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۹/۳۸-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۳۵گ (۲۶۶-۳۰۰)، ۱۴سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۴]

● **اللوائح فی الطعن و اللوم من قبائح و فضائح القوم** / کلام و اعتقادات / فارسی

al-lavā’eh fe-t ta‘n va-l lawm men qabā’eh va fazā’eh-el qawm

؟ طالب اسیری

tāleb-e asīrī

درباره خلفاء و علماء و روساء سنت و مذاهب و عقاید باطل

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۲۶/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۵گ (۵۵ر-۶۹ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۸۴]

● **اللوائح القدسیة** / کیمیا / عربی

al-lwā’iḥ-ul qudsīya

قمری، محمد، ق۵ قمری

qomrī, mohammad(- 11c)

در عمل اکسیر و بدست آوردن حجر مکرم با عناوین «لائحة قدسیة» و هر لائحه دارای چند فائده. نام کتاب و مؤلف از صفحه اول نسخه گرفته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۳۸۶/۵

آغاز: و فی هذا قول الحکیم رأیت فی هیکلک قولهم اجعل الذهب؛ **انجام:** و کالیاقوت الحمراء فی النظافة و نرجو من الله أن یجعلها کالملح فی الطعام و الصلاة و السلام علی محمد أهل بیته الکرام

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر کرمانشاهی، تا: ۹ صفر۱۲۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۵گ (۹۵ر-۹۹ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۹-۱۶۶]

● **لوایح القمر** / علوم غریبه / عربی

lavāyeh-ol qamar

قمری، محمد، ق۵ قمری

qomrī, mohammad(- 11c)

رسالة یذکر فیها مفاتیح الحکماء فی أسرار الاکسیر.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۲۷۹/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فهذه رسالة تذکر فیه مفاتیح الحکماء؛ **انجام:** و اعلم أن کتب ذلک الفقیر کان أحسن من کتب الفاضل الجلدکی و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۱۱گ (۳۵پ-۴۵پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱-۲۴۸]

● **لوایح القمر = اختیارات نجوم = سبعه کاشفی** / هیئت / فارسی

lavāyeh-ol qamar = extīyārāt-e nojūm = sab‘e-ye kāšefī

کاشفی، حسین بن علی، - ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ‘alī(- 1505)

اهدا به: سلطان مجدالدین محمد

تاریخ تألیف: ۸۷۸ق

قواعد نجوم و ستاره‌شناسی را، بعد از تألیف شش رساله «مواهب زحل» و «میامن المشتری» و «سواطع المریخ» و «لوامع الشمس» و «مباهج الزهرة» و «مناهج عطارد» دراین کتاب پرداخته وهمه را به نام«سبعه کاشفی» نامیده است. دارای یک «مقدمه» و دو «مقاله» و یک «خاتمه»: مقدمه: درتعریف اختیار موضوع و مبادی، دارای سه فصل؛ مقاله ۱. شرایط کلیه اختیارات، دارای

سه فصل؛ مقاله ۲. اختیارات جزئیه، دارای صدو پنجاه و سه اختیار؛ خاتمه: دراختیارات متفرقه، دارای بیست فصل.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی بید حکمته ازمة الاختیار ... بعد از ادای ثنای قادر مختار جلت عظمته و علت کلمته که دست اختیار از تقلد اعمال ... مقدمه در تعریف اختیار و موضوع و مبادی آب و فوایدی که بر استعمال آن مرتب گردد مشتمل برسه فصل. فصل اول درتعریف اختیارات ...
انجام: و بعد از ایشان ارباب مراقب هریکی را به حسب مرتبه ایشان اثری بود و هرچند مرتبه اعلی اکمل باشد اثر اختیار درحق وی اتم و اشمل بود و الله جامع الشمل ...
[نسخه‌های منزوی ۳۴۴/۱: نشانی ۳۳ نسخه؛ کشف الظنون، حاجی خلیفه ۳۴/۱ و۳۶۹/۱؛ الذریعة ۳۷۴/۱۸ و ۳۶۹/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۰۳۲/۴ و ۲۹۶۵/۴؛ دنا ۱۱۲۳/۸–۱۱۲۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۶۲/۲
کا: معروف بن مبارک، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماجمذهب، ۲۶۱ص (۶۶–۳۲۶)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۰–۱۸۹۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۷۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ یادداشت شجره نسب مورخ ۱۰۸۶؛ تملک: سید رضا بن معز الدین محمد؛ خط فرهاد میرزا مورخ ۴ رجب ۱۲۹۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۲گ، ۲۴ سطر(۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۱–۲۱۳۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ واقف: نائینی؛ جلد: چرمی، ۲۰۲گ، ۱۴ سطر (۶×۱۲/۲)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۷سم [ف: ۸–۲۸۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۲۹
بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲–۲۲]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۶۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد حسین، اردشیر؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۶۳گ، ۱۶سطر(۵×۱۳)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: –۱۲۰]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۹۵۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مقصود علی درویش علی، تا: ۹۲۹ق، جا: هرات؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: ۴–۱۶۷۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۷۶۵
آغاز: فصل چهارم در بیان اختیارات منازل بجدول استاد ابوریحان بیرونی؛ آغاز ضمیمه: «ذکر منازل قمر الشرطین کوکبان نیران»؛
انجام: شکار کردن و چوگان زدن و حصارها گشادن و الله اعلم ... ؛ انجام ضمیمه: « ... و ینقسم کل برج بمنزلین و ثلث منزل»
فقط شامل فصول چهارم، پنج و شش از خاتمه لوائح القمر است؛ خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، تا: ۹۵۵ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: گالینگور، ۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۹–۹۱]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۱۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: حاج شیخ محمود واعظ حلبی، آذرماه ۱۳۴۱؛ جلد: چرمی، ۱۹۱گ، ۱۶ سطر (۹/۲×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۸–۲۸۹]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۸۰–۱۵/۱۲۰
آغاز: بسمله. مقدمه درتعریف اختیار وموضوع ومبادی آب وفوایدی که بر استعمال آن مرتب گردد مشتمل برسه فصل. فصل اول درتعریف اختیارات؛ **انجام:** پنجم. بعضی گفته اند که ماه درخانه مشتری باشد و سر این سخن نیک و ظاهر نیک مشتری با شد و بر این سخن نیک ظاهر نیست. والله اعلم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶–۳۴۷۷]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۳۸–۲۷/۲۰۸
آغاز: اعمال واحکام باسهل وجوه میسر گشت واز کتاب میامن المشتری اثر حسن حسان خیام ارقام تقویمی بعمل وجدول تسهیلا وتحقیقا برمناظر ظهور
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶–۳۴۷۸]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۹۵/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۶–۳۹۰]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۶۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنچه متفق علیه بود ازدرجات بسیاهی نوشته شد و آنچه مختلف فیه بود بسرخی مکتوب شد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول، محشی؛ ۱۳۰گ (۴۰پ–۱۶۹)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳–۱۱۹۵]

۱۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۷۴گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳–۷۵]

۱۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۹۳/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: –۱۱۱]

۱۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ تملک: محمد بن حاج احمد افندی هیتی به سال ۱۰۸۶ در حالی که قاضی حدیثه و جبه و هیت بوده؛ جلد: تیماج، ۱۴۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲–۳۹۹]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۲۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ تملک: اسماعیل حسینی؛ مهر: «عبده اسماعیل الحسینی ۱۱۹۱ [شاید ۱۲۹۱]» (چهارگوش)؛جلد:تیماج،۱۵۸گ، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱-۲۱۶]

۱۷. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نورالدین محمد می‌نویسد که نسخه از آن نور دیده معزالدین محمد است؛ تملک: غیاث در ۱۱۸۱؛ قطع: ربعی، ۴۶۷ص [نشریه: ۷-۳۹]

۱۸. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴-۴۷۸]

۱۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: علی بن اسماعیل؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱۱گ، ۱۹سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: -۱۲۰]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۶۳
خط: نسخ، کا: رحمت بن علی، تا: ۱۳ ربیع الاول ۱۰۱۹ق، برای شیخ اسماعیل منجم؛ با سرلوح؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۱۸۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۴-۷۱۲]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ رجب۱۰۲۱ق؛ مجدول؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: کشمیری، جلد: چرمی، ۱۳۹گ، ۱۷ سطر (۶×۱۴/۳)، اندازه: ۱۲×۲۲/۸سم [ف: ۸-۲۸۹]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۲۲
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۲۷ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۳۵۴ص، ۱۴۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۹-۱۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۲
خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن جنابدی، تا: رجب۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ مهر: ابوالقاسم موسوی؛ جلد: مذهب، ۱۴۵گ، ۱۵سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [سنا: ف: ۱-۲۸۷]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ رجب۱۰۳۹ق؛ واقف: نائینی؛ جلد: پارچه‌ای، ۹۵گ، ۲۲ سطر (۸/۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲/۷سم [ف: ۸-۲۸۸]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۵۱
کا: علی ضیاء، تا: ۱۰۴۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۴۸گ، اندازه: ۸/۱×۱۴/۵سم [رایانه]

۲۶. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۱۰/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ جمادی الاول۱۰۴۳ق؛ ۱۲۸گ (۴۱پ-۱۶۸ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۸۶]

۲۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۰۵۴ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۶ص، ۲۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۶سم [ف: ۲-۱۲۲]

۲۸. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: محمد صفی بن شاهوردی عرب چاولی، تا: ۱۰۶۲ق [میراث اسلامی: ۵-۶۰۰]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: فقیر الحقیر کثیر الحقیر التقصیر فهیم، تا: ۳ محرم۱۰۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۵ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۹-۵۳]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۸۱
بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۳۵/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲ جمادی الثانی۱۰۶۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۳۵گ (۲پ-۱۳۶ر)، ۱۵سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۱۹]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳
آغاز: منوره سالکان مسالک دین وناهجان مناهج یقین که مطالع اقمار هدایت وطوالع آفاق ولایت بودند علی الخصوص ان سیاره لوح سبحان الذی اسری ستاره برج؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: مؤمن، تا: جمعه ۶ رمضان ۱۰۶۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۸۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۱]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۴
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ ۱۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲-۱۱۴]

۳۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۴۰۴
آغاز: ارقام تقویمی بعمل جدول تسهیلا و تحقیقا بر مناظر ظهور و غرفات بروز بجلوه انجلا نمودار شد؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: عنایت الله بن حسن بن ابراهیم، تا: ۱۰۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: چرمی، ۱۰۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۷۷۱]

۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۰۴
خط: شکسته، نستعلیق، کا: علی نقی، تا: سه‌شنبه ۱۶ شعبان۱۰۷۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۹۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۴سم [ف: ۴-۷۱۲]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۸۲
خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد امین حسینی، تا: ۱۹ جمادی الاول۱۰۸۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۱۷۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴-۷۱۲]

۳۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۰۲/۲ - ج
دیباچه را ندارد، از خاتمه فصل چهارم را دارد تا پایان در گ ۳۶ر-۶۵پ؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن محمد باقر

فندرسکی، تا: سه‌شنبه ۱۴ جمادی الاول۱۰۸۶ق؛ ۱۰۵گ (۶۶ر–۱۷۰پ) [ف: –۱۰]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر محمد صادق حسینی خوزرنی فراهانی، تا: جمعه ۱۱ شوال۱۰۸۷ق؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ جلد: پارچه‌ای، ۹۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۴×۲۵/۸سم [ف: ۸–۲۸۷]

۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۷۵۶-۳۴/۱۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ محرم۱۰۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۷۹گ، ۱۶–۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶–۳۴۷۷]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۲۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: طالب اعلائی، ۲۳فروردین ۱۳۲۹؛ جلد: چرمی، ۱۵۴گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۵سم [ف: ۸–۲۸۸]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۴۱

آغاز: ... از حکما گفته اند چون ماه در غایت ... است و قابلیت قبول اثر دارد بسرعت لاجرم اثر سعادت و نحوست زود در وی پدید آید؛ **انجام:** فصل بیستم در نکات غریبه و اسرار عجیبه ... نکته دویم: روایت است از امام زکی حسن بن علی العسکری ... در آن روزها هیچ کار ...

بخشی از فصل دوم از مقاله نخست را دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۰۶گ، ۱۹سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۸–۱۰۲]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با یک سرلوح، مجدول؛ تملک: جمال الدین محمد بن کمال الدین حسین بن ... آخوند ملاحاتم بن ... آخوند محمد مؤمن در ۱۰۹۳ق، عباسقلی سپهر نیز در ۱۲۹۷؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۹۸ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰–۴۶۲]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۳۹/۱

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ ۱۴۱ص (۲–۱۴۲)، ۱۵سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱۹–۳۱]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۹۲گ، ۱۶سطر(۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱۷–۵۳۱]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۴گ، ۱۵سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۱–۲۶۸]

۴۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۲۲۲ – ج

از خاتمه یک فصل را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ وقف مدرسه مهد علیا در تهران در ج ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج حنایی، ۶۳گ، ۲۰سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: –۱۰]

۴۷. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲۶۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۴۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: –۱۴۰]

۴۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱–۹۱۴]

۴۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷–۲۱۶]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۵۹

منتخبی از لوایح القمر است، بدین ترتیب: فصل سیزدهم در اختیارات سکزیلدوز، فصل نوزدهم دراختیارات جکر جوکنی، جدول موامره رحال الغیب جدول ایام نحس هر ماه به روایت امام حسن عسکری(ع)، فصل دوازدهم در اختیارات ایام هفته منقول از علی بن ابی طالب(ع) در ۸بیت عربی و ترجمه منظوم آنها به فارسی؛ خط: کا: جمال الدین، تا: ۹ جمادی الثانی۱۱۰۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: شرقی، جلد: میشن، ۲ص (۳۳۳–۳۳۴)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱–۹۵]

۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۶۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴صفر۱۱۰۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۹سطر [ف: ۵–۲۹۰]

۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۴۵/۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۳ محرم۱۱۲۵ق؛ ۱۳۲گ (۴۸پ–۱۷۹ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶–۲۴۵]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضی، تا: ۱۱۳۸ق؛ واقف: حاج عماد فهرستی، ۱۳۱۰ش؛ جلد: چرمی مذهب، ۲۲۸ص (۱–۲۲۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۲×۲۲/۵سم [ف: ۸–۲۹۱]

۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۱۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: سمیع، تا: ۱۱۵۴ق، جا: تهران؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۱۶گ (۵پ–۱۲۰پ)، ۱۹–۲۳سطر (۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [رایانه]

۵۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۵/۳

خط: نسخ، کا: محمد شفیع هروی، تا: ذیقعده۱۱۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۵۶گ (۲۲۶پ–۲۸۱ر)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱–۱۷۵]

۵۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۳۵۲

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن حاجی فرج الله شوشتری، تا: یک‌شنبه ۱۶ شعبان۱۱۶۹ق [نشریه: ۷–۲۱۶]

۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۳۵

خط: نستعلیق، کا: خواجه انصاف خواجه سرای سید محمد خاکسار، تا: ۱۱۸۶ق؛ بایک واسطه از روی نوشته کاشفی، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، اندازه: ۱۷×۲۶/۴سم [ف:

۷۱۲-۴]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ ۱۲۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۲-۱۱۴]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۷/۵

بخشی است از فصل ۲ از کتاب لوایح القمر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۳۷۳-۳۸۶)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹-۴۴۴]

۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۳۲/۱

آغاز: ابواب مداخل این علم تعریف بر وجوه مستفتحات بابها و اعمال و احکام بأسهل وجوه میسر گشت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵رجب۱۱۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۱۵گ (۱-۱۱۵)، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۱-۴۱۲]

۶۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۲۳۰-عکسی

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۹۷ق؛ ۲۶۷ص، ۱۸سطر(۸×۱۶/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۳۷]

۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۱۱

انجام: (از ۲۰ فصل خاتمه تنها ۷ فصل را دارد): ... که در صفحه آینده نموده می‌شود ...

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۶گ، ۱۷سطر(۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۱-۲۱۶]

۶۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲۸گ، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۲۱۴]

۶۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷۳گ (۳۵پ-۱۰۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲-۴۴۷]

۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۱/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد صادق موسوی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۰۶گ (۱پ-۱۰۶ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۶-۱۹]

۶۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه: ۱۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۱۵۰]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نو دوختن و معاملت بگذاری.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ جلد: تیماج، ۱۰۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۸-۱۰۵]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس از هشت درجه دلیل سلامتی باشد و در سرطان نفع.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه ناقص است؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهد پور، ۱۵مرداد ۱۳۶۲؛ جلد: مقوا، ۸۴گ، ۱۴سطر [ف: ۱۸-۱۰۶]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۱۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** والیه تصیر الامور

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۸۲ص (۱-۲۸۲)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۲۴]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹۹/۶۷

بخش اختیارات است از آن کتاب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۵۷۹-۶۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹-۵۳۱]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۷۵ ض

بی‌کا، تا: قرن ۱۳[د.ث. مجلس]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۷سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۲۵۱]

۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (انجام در «الصرفه» افتاده)؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۲۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۶سم [ف: ۴-۷۱۲]

۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۴۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وخانه نو شدن را حکم یکی است واثری تمام دارد و دخول عبارت ازآنست که چشم برجایگاه مقصد کند که ازاول ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۴۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۱]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۰۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا اوائل قرن۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۷۲ص (۲-۱۷۳)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [ف: ۱۹-۱۹۴]

۷۶. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: ۱۴۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الثانی۱۲۰۳ق؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: -۱۰۲]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن نجفعلی مراغی، تا: ۱۹جمادی الاول۱۲۰۵ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ ۳۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۸-۱۰۳]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۰۰

آغاز: در عاشر بود ضرب قوی گردد و غرض حاصل آید، یز: باید که طالع از سعدی خالی نبود» تا پس از بند «قنج» میرسد به خاتمه در اختیارات متفرقه «در ۲۰فصل»

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵جمادی الاول۱۲۰۵ق؛ افتادگی: آغاز [ف: ۱۰-۱۶۴۷]

۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۸۷

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: جمعه ۲۲ ذیقعده۱۲۰۶ق؛ مجدول؛ ۱۱۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳-۲۱۰]

۸۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۴۵/۲

در مقدمه و دو مقاله و خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ ذیقعده۱۲۰۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۶گ (۱۷پ-۱۲۲ر)، ۱۷سطر(۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: -۳۲۳]

۸۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک به پایان ربیع الثانی۱۲۱۳ق؛ محشی با نشان «موصلی، ارسطو، مقری، کوشیار، علائی، مختصر الاسرار لابی معشر، کفایه، ع بط، مدخل ابوالحسین عبدالله بن عمر صوفی، امام فخر، نورالقضا، اختیارات معزی، منتخب الحرمات، مجموعه، قا، کتاب خواجه، جامع شاهی، ص، رساله ای که از هرمس نقل شده، برهان الکفایة، روضة المنجمین، کتاب خواجه نقل زردشت، وقف الحوائج موصلی، سجزی رحمه الله، عیون اخبار الرضا، محمدرضا المنجم، از متن لطائف میرزا مقیم المصری المسمی بالمکافی، مدخل خواجه، صحاح»؛ جلد: تیماج، ۱۴۹گ، ۱۹سطر(۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۱۲۰]

۸۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۶/۱

خط: نستعلیق، کا: ابوالفتح جاجرمی، تا: ۶رجب ۱۲۱۵ق، جا: کرمان؛ ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲-۴۰۰]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۶ ذیحجه۱۲۱۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۴گ، ۲۰ سطر(۷×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۶-۲۸]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق، جا: تهران؛ جلد: مقوا، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۴۷]

۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۲۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: حسین علی بن ابی الحسن مراغی، تا: ۱۲۲۰ق؛ مجدول؛ ۲۵ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۶/۲سم [ف: ۱۰-۱۲۷]

۸۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۲۴۶ - ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ جمادی الاول۱۲۲۱ق؛ ۱۳۴گ، ۱۷سطر(۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۱۰]

۸۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۴۲۵

خط: نستعلیق، کا: علی اصغر فرزند غلامعلی مازندرانی، تا: ۲۶ جمادی الثانی۱۲۲۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۷۷]

۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۴۹/۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن نورالدین علی کاشی، تا: ۱۹ محرم ۱۰۲۳ و۱۲۲۴؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲۵۱؛ جلد: تیماج، ۸۰گ (۲پ-۸۱پ)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵-۴۸۹]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۲۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن دوست محمد، تا: ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: وسط؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۳۰]

۹۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ذیحجه۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [نشریه: ۳-۳۹۹]

۹۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۳۱

خط: نسخ، کا: ارومیه‌ای، محمد هادی، تا: ۲۱ جمادی الاول۱۲۲۷ق، برای میرزا محمد باقر منجم ایروانی؛ مهر: آقا میرزا؛ ۱۵۲گ، ۱۴سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: -۱۲۰]

۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ محرم۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۲-۲۳۶]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن رجبعلی اصفهانی منجم شیرازی، تا: ۱۲۲۸ق؛ واقف: حاج سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ ۱۰۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۶×۱۹/۶سم [ف: ۱۸-۱۰۴]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد معبر کرمانی، تا: ذیقعده۱۲۳۱ق؛ واقف: حاج سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹سطر [ف: ۱۸-۱۰۵]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۴ربیع الثانی۱۲۳۲ق؛ ۹۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۸-۱۰۴]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی مازندرانی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الاول۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۳گ (۱ر-۱۳۳ر)، ۱۶سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۱-۲۰۰۵]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۲۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج، ۳۰۱ص (۲-۳۰۲)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۹-۱۰۸]

۹۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ رجب۱۲۳۵ق؛ جلد: میشن، ۱۲۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۳سم [ف: ۴-۷۱۲]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۰۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: گالینگور، ۲۵۰ص، ۱۵سطر [ف: ۱۹-۱۹۲]

۱۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون حکیم مذکور اختیارات اتصال قمر بکواکب برین مراتب وضع کرده در جدول نهاده هر اینه اقتفاء آثار آن درین طریق انسب مینماید و اولی
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد علی بن اسمعیل، تا: غره ربیع الثانی۱۲۳۶ق؛ افتادگی: انجام (خاتمه کتاب که مشتمل است بر ۲۰ فصل، در این نسخه عنوان شده است ولی کاتب فقط ۱۵ سطر از فصل اول آنرا نوشته)؛ مجدول؛ واقف: میرزا محمود عاملی، ۱۳۰۸ش؛ جلد: پارچه‌ای، ۷۸گ، ۲۰ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴/۷×۲۲سم [ف: ۸-۲۹۰]

۱۰۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۴۲۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۹ صفر۱۲۳۶ق؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۱۰۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۳۵۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۹ جمادی الاول۱۲۳۶ق [نشریه: ۷-۲۱۶]

۱۰۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۳۳۱
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۳۷ق؛مجدول؛مهر: قصر علی بن اسماعیل به تاریخ ربیع الاول ۱۲۶۴ «انا مدینة العلم و علی بابها»(بیضوی)؛ ۸۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۱۶-۲۹۹]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۴ شوال۱۲۳۹ق [ف: ۳-۲۰۹]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۲۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الاول۱۲۳۹ق؛ ۱۲۶گ، ۱۹ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶-۲۶۴]

۱۰۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷/۸
آغاز: بدانکه خواجه نصیر طوسی علیه الرحمة می‌فرماید که به هر امری که ابتدا کنی مراعات اوقات او باید بشود خصوص امورکلیه را که اختیار نیک سبب سعادت بود؛ **انجام:** واگر خانه‌های عطارد بود آن حال ازقبل فرزندان بود واگر خانه مشتری بود ازجهت دوستی وبود.
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد ابراهیم کوهی تفرشی، تا: ۱۲۴۰ق؛ درانتهای رساله فایده‌ای منظوم دررمل ذکر شده؛ جلد: گالینگور، ۲۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۱]

۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۵۹
آغاز: در بیان شرائط کلیه اختیارات و آنچه احتراز از آن لازم باشد؛ **انجام:** آبها فراوان بود و غله و نعمت بسیار بود والله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ با جداول نجومی؛ ۱۹۴گ، ۱۵ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۰-۸۴]

۱۰۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: نونویس۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲-۴۸۱]

۱۰۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۲۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: غلامعلی عاصی، تا: ذیحجه ۱۲۴۲ق؛ تملک: محمد علی بن اسدالله تفرشی در ۱۳۰۲، نصرالله بن حاج محمد باقر در ۱۳۳۱؛ مهر: «رحمت الله بن فضل الله» (بیضوی)، کتابخانه ح. ق. شقاقی؛ جلد: تیماج، ۱۴۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [مؤید: ۳-۱۷۳]

۱۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۱-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴-۲۵۳]

۱۱۱. بجنورد؛ شمس، بهروز؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق [میراث اسلامی: ۵-۶۲۶]

۱۱۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۷۱/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۹ صفر۱۲۴۶ق؛ مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۲۰ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۷۸]

۱۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷۸
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن بابا بن محمد باقر بن میرزا علی، تا: یک‌شنبه ۱۷ رمضان۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۶-۳۹۰]

۱۱۴. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق [میراث اسلامی: ۵-۵۶۶]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و من ولد و یکون کف الخضیب علی درجة طالعه لم یزوج و الله اعلم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

۱۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۷۴/۱
خط: نستعلیق، کا: عبدالجواد بن محمد علی مازندرانی، تا: ۶ صفر۱۲۶۸ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ جلد: میشن یشمی، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۷×۲۱/۸سم [ف: ۶-۳۴۶]

۱۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱۱۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۲۱-۱۱۶]

۱۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۶۴-۳۰/۱۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** جداول
از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد موسوی بالادهی، تا: یک‌شنبه ۱۰ ذیقعده۱۲۷۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۷۷]

۱۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۱-۳/۹۱
آغاز و انجام: برابر

ازاول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد جزئی، تا: شنبه ۱۵ شوال۱۲۷۹ق؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶-۳۴۷۷]

۱۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۸۰ق؛ مهر: «الراجی محمد الحسینی»(مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۳۴۸]

۱۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ جلد: میشن، ۵۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۹سم [ف: ۴-۷۱۲]

۱۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۶۳۸/۱

کا: محمد بن ملا فتح علی شاهکویی، تا: ۲۸ شعبان۱۲۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۲۶گ (۱-۱۲۶)، ابعاد متن: ۱۲×۱۸، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶-۶۶۲]

۱۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۸۲

خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ (۱۱۳پ-۲۳۹)، ۱۳سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [رایانه]

۱۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۰۹۶

بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق [نشریه: ۱۳-۳۶۴]

۱۲۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵۶ ـ ج

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم خویینی، تا: ۱۷ذیقعده۱۲۹۳ق، برای میرزا رحمت الله خان پسر فضل الله خان سرهنگ فوج قدیم خمسه با مهر او «رحمة الله» مورخ۱۲۸۳؛ مجدول، محشی؛ جلد: مقوا، ۱۲۳گ، ۱۷سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱-۴۰۸]

۱۲۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۳۴۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم گیلان بن محمد باقر، تا: پنج‌شنبه۸ شعبان۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۸۰ص (۱۱۹-۲۸۹)، ۲۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲-۸۰]

۱۲۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید منجم مشهدی، تا: چهارشنبه ۱۴ شوال۱۲۹۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۹گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱-۴۷۰]

۱۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۷۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۲۰گ، ۱۴ سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶-۳۸]

۱۲۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۱۶/۳

خط: نسخ، کا: محمد مهدی منجم پسر آخوند ملا اسماعیل پیشنماز، تا: ۱۳۳۵ق؛ ۲۷گ (۱۹۱پ-۲۱۷پ)، ۱۷سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: -۱۵۷]

۱۳۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۱۶/۲

آغاز: مقاله دوم در بیان شرائط کلیه اختیارات و آنچه احتراز از آن لازم باشد و آنچه سبب کمال اختیار بود و این مقاله نیز بر سه فصل اشتمال دارد؛ **انجام:** تحریراً سعد اندک سعادت نحس را قبول کند چون آن کریم است و نحس نکند زیرا که او نحس است و لئیم است. تمت

محتملاً بخشی از لوایح القمر حسین کاشفی است که در فهرست با عنوان«احکام نجوم» و ناشناس آمده، در این کتاب جدول‌هایی است در طریق دانستن استخراج سهامات طالع سال‌ها و قران‌ها و فصول و اجتماعات و استقبالات و جدول درجات نیره و مظلمه و قیمه و خالیه و معرفت حدود کواکب بزعم اهل مصر و وجوه کواکب و درجات سعادت افزا و درجات ابار و مه هر (؟) کواکب و درجات دال علی العمی و نگاه باشیاء در هلال هر ماه و سعد و نحس ماه ترکی و منسوبات کواکب و جداول دیگر سپس مقاله دوم و پس از آن جدول‌هایی است. مؤلف از خواجه طوسی در آغاز مقاله دوم یاد می‌کند؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی منجم پسر آخوند ملا اسماعیل پیشنماز، تا: ۱۳۳۵ق؛ ۱۴۰گ (۵۱ر-۱۹۰پ)، ۱۷سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: -۱۵۶]

۱۳۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۵/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا کفشبان سرکار فیض آثار، بی‌تا [ف: ۳-۲۵]

۱۳۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۷۹/۲

آغاز: علی الخصوص آن سیاره اوج سبحان الذی اسری بعبده سیاره برج و النجم اذا هوی قطب سپهر اصطفا حضرت محمد مصطفی؛ **انجام:** و چون حال حدود و وجوه ... و اثنی عشریات و ترتیب ارباب الایام و آن ساعات.

دارای هفت جدول اختیارات است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۲گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۳۵۹]

۱۳۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۷۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و باز هر نوعی شکار را علیحده شرطی چند است، آن را نیز مرعی باید دانست چنانکه یاد کرده می‌شود انشاء الله تعالی شانه.

خط: نسخ، کا: عبدالصمد بن ملا محمد، بی‌تا، جا: قهپایه از نواحی اصفهان؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۷گ (۱پ-۳۷ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۹۷]

۱۳۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۸۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲-۹۰]

۱۳۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۶عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد، تا: شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۹۸(؟)؛

مصحح، محشی؛ ۲۰۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: -۳۴۱]

۱۳۶. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۸

بی‌کا، بی‌تا [تربیت: ف: -۲۲۴]

۱۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۹۳/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفت انوری که از اثر بادهای سخت ×× ویران شود عمارت و کاخ اسکندری

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: خاندان فرساد؛ جلد: مقوایی با تیماج، ۵۵گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۷۳۹]

۱۳۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲۰/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲-۴۹۹]

۱۳۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۵۵۹

آغاز: فصل دویم در اختیارات به بودن قمر در بروج وقتی که ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۱۹ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲-۴۰۸]

۱۴۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۸۲۴/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با جداول نجومی؛ جلد: تیماج، ۱۶ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۱۲۶]

۱۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۱-۷/۱۰۱

آغاز: برابر**انجام:** وترتیب ارباب الامایم ساعات وغیر آن و این جمله را اثرها.

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۴۶گ، ۱۶-۱۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۷۷]

۱۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۳۴

آغاز: چنین گوید فقیر حقیر ... که چون به مدد دستیاری رفیق توفیق وپایمردی معاون تحقیق شش رساله که آثار انوار آن جهات سته را احاطه نموده درعلم نجوم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۱۳۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۰]

۱۴۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۰]

۱۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۸۹۹/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** طلب صلح کردن، مشروطات وی شش است ۱- باید که خداوند دوازدهم درتثلیث یا تسدیس طالع افتد ۲- خداوند طالع نیز به تثلیث وتسدیس خداوند یازدهم باشد ومقبول ومسعود باشد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۱]

۱۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۷۶۳

آغاز: بصلاح باشد و برین قیاس باید کرد آنجا یک قوام در طرفی بود و دیگر قوام در طرف دیگر؛ **انجام:** طلب صلح کردن مشروطات وی شش است ۱ باید خداوند خانه دوازدهم در تثلیث تسدیس طالع افتد ۲ باید که خداوند طالع ...

از اواخر مقدمه شروع شده و تا اواخر مقاله دوم را در دارد و فاقه خاتمه این اثر می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۶۲گ، ۲۳سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲/۶سم [رایانه]

۱۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۲۵

آغاز: در بیان شرایط کلیه که اتیارات و آنچه احتاز از آن لازم باشد؛ **انجام:** و ثانی عشر بپرهیزد و از آنکه قمر بدرجه اجتماع یا استقبال نزدیک باشد

بخشی اختیارات از کتاب لوایح القمر کاشفی است در بیان شرایط کلیه اختیارات در چند فصل، فصل اول در شرایط کلیه اختیار در هفت شرط. فصل دوم در آنچه که احتراز از آن لازم است، که بآن محذورات کلیه گویند، و آن سی و هشت چیز است، فصل سیم در آنچه سبب کمال اختیارات است و آن هفده نوع است و فصل بدون شماره در بعضی اختیارات دیگر در ۳۴ باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده محمد کاظم» (مربع)؛ ۵۹گ (۳۸-۹۶ر)، ۱۵سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [رایانه]

۱۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۰۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۱۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴-۸۲۳]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۲ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** و نظر خداوندان ایشان مهم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴/۳-۱۲۷]

۱۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۹۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، محشی؛ تملک: میرزا علی مستوفی به سال ۱۲۸۷ق؛ مهر: کتابخانه «باقر ترقی»؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۲گ (۱پ-۶۲ر)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲۰-۲۶۶]

۱۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹/۳-طباطبائی

آغاز: بسمله این مختصریست مشتمل بر شرائط اختیارات ماخوذ از لوائح القمر من مصنفات شیخ اجل ملا حسین کاشفی ابتدا نمودن به کارها مشروطات وی پنج است ۱-باید که طالع ماده برج مستقیم الطلوع باشد؛ **انجام:** نشاید که صاحب سهم در طالع باشد و صاحب ثانی در تاسع که خواهد زود از آن شهر بیرون رود

اختیارات استخراج از لوایح القمر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛

جلد: تیماج، ۲۰گ (۷۴پ-۹۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۲-۳۴۳]

۱۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی بن محمد الحسینی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۵۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۷-۹۳]

۱۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]

● لوایح (منتخب) / عرفان و تصوف / فارسی

lavāyeh (mn.)

وابسته به: لوایح؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷-۸۹۸)

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۱/۱۰

آغاز: خداوندا سپاس تو بر زبان نمی آرم و ستایش بر تو نمی شمارم؛ **انجام:** از گفت و شنید ما خموشی بهتر

آنچه آمده در بیان «معارف و معانی بر الواح اسرار و بیان و ارباب عرفان و اصحاب ذوق و وجدان لایح گشته است» می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۸ص (۳۴۹-۳۶۶)، ۹سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴-۴۶۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶۹/۳

آغاز: فصل اول در شرائط کلیه که بی آن اختیار نشاید کرد بدانکه شرائط کلیه اختیار هفت است؛ **انجام:** یا صاحب طالع در سادس که آن نیز دلالت زیادتی

خط: نسخ خوش، کا: ابوالقاسم بن احمد یزدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: ساغری مذهب، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵۲سم [ف: ۱۰-۲۳۴]

۳. یزد؛ مدرسی یزدی، جواد؛ شماره نسخه: ۲

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴-۴۶۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸/۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۷۹]

● لوایح القمر فی سر الحجر / کیمیا / عربی

lawāyiḥ-ul qamar fī serr-il ḥajar

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۳۷/۱۳

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی یستحق الحمد و الثناء ... اما بعد فهذا الکتاب فی منافع الحجر؛ **انجام:** و شرح السبعین و اعلم ان جمیع کتبی خزاین مکشوفة من العلوم و الاسرار و الله هو القادر المختار و هو علی [کل] شیء قدیر.

جلد نهم از جامع الفواید است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوا، ۱۲۸ص(۶۱۷-۷۴۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴۴-۱۴۴]

● لوائح اللوحین فی اسرار شهادة الحسین / تاریخ/ عربی

lawā'iḥ-ul lawḥayn fī asrār-i šahādat-il ḥusayn

یزدی حائری، محمد باقر بن مرتضی، ۱۲۳۹ - ۱۲۹۸ قمری

yazdī hā'erī, mohammad bāqer ebn-e morteza (1824 - 1881)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۶ق

بحث‌های بسیار مفصل تاریخی و اعتقادی است راجع به اسرار شهادت حضرت امام حسین علیه السلام در چند «تلویح»: التقدمة: فی رسم هذا العلم و فهارس التلویحات، دارای دو عنوان؛ تلویح ۱. الایات المؤلة بشهادة الحسین علیه السلام؛ ۲. اخبار المخبرین بشهادته علیه السلام؛ ۳. فی ما استدل به علی شهادته علیه السلام؛ ۴. فی تأثر جمیع الاشیاء فی مصیبته علیه السلام؛ ۵. معنی الحزن و البکاء؛ ۶. طرف اخری لاظهار التحسر علیه؛ ۷. اکرام الباری تعالی ایاه علیه السلام؛ ۸ المراثی التی انشئت فی مصیبته؛ ۹. ثواب زیارته علیه السلام؛ ۱۰. کیفیة اقامة العزاء؛ ۱۱. فضل صرف الاموال فی اقامة عزائه؛ ۱۲. هل تختص اقامة العزاء بزمان و مکان و شخص ام لا؛ ۱۳. آداب ذکر المصائب.بنای این کتاب بر آن بوده که در چهار جلد باشد. مشتمل بر یک «تقدمه» و یک «مقدمه» و دو «لوح» و یک «خاتمه» و گویا فقط جلد اول و دوم آن تألیف شده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با خط خوردگی و اضافات؛ مهر: «محمد باقر الطباطبائی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۷-۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۳۱

آغاز: الحمدلله الذی فتح فاتحة کتاب النبوة و الولایة و الاصطفاء ببسملة البلاء و حمدلة الابتلاء؛ **انجام:** و اختلج بالبال فی أول الحال أن نشرح مشکلات القصائد المذکورة و نبین لغتها الا انه یسعنا المجال ...

خط: نسخ، کا: امان الله اردبیلی، تا: یک‌شنبه ۱۶ جمادی الاول۱۲۹۵ق؛ مصحح، با تقریضی از شیخ جعفر شوشتری به خط خودش به تاریخ ۱۲۹۵، تقریض کتاب از میرزا محمد حسن حسینی (میرزای شیرازی) به خط خودش؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده جعفر» (بیضوی)، میرزا محمد حسن حسینی «عبده محمد حسن الحسینی» (بیضوی)، «محمد باقر الطباطبائی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۰گ، ۲۷سطر، اندازه:

۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۱–۳۶۶]

● **لوح** / بهائیت / عربی

lawḥ

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ – ۱۲۶۶ قمری

bāb, ʻalī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821-1850)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۶

آغاز: بسم الله الاعلی الاعلی. الله لا اله الا هو الاعلی الاعلی و انما البهاء من الله علی الواحد الاول و من یشابه ذلک الواحد حیث لا یری فیه الا الواحد الاول. و بعد مخفی نباشد بر ناظر این کلمات آن که از آنجایی که فضل الهی؛ **انجام:** که یک حرف آن معادل نمی شود با کل وجود قل الله البسط ... بسطه من احد لا فی السموات و لا فی الارض و ما بینهما انه کانبساطاً باسطاً بسیطاً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۳گ (۸۶پ–۸۸پ)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰–۳۲۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۸

آغاز: بسم الله الاغنی الاغنی. الله لا اله الا هو الاغنی الاغنی. قل الله اغنی فوق کل ذا غناء لن یقدر ان یمتنع عن ملیک سلطان غنائه؛ **انجام:** در قیامت بعد به اسم من یظهره الله عز ذکره مذکور است سبحانه و تعالی عما یصفون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۴گ (۹۱پ–۹۴ر)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰–۳۲۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۹

آغاز: بسم الله الاجود الاجود. اننی انا الله لا اله الا انا الاجود الاجود شهد انه لا اله الا هو له الملک و الملکوت؛ **انجام:** فانا کل یؤمئذ فی دین الله لمحزونون علی الله توکلنا ذلک حسبنا و ان علی الله ربنا فلیتوکل عباده المؤمنون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج عنابی، ۲گ (۹۴پ–۹۵پ)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰–۳۲۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۱۲

آغاز: بسم الله الامنع الاقدس. تسبیح و تقدیس ذات محبوب لم یزلی را سزاوار که لم یزل به وجود کینونیت خود بوده از برای ذات مقدس او نبوده؛ **انجام:** و احتجاب از حق عاقبت محمد نبوده و نیست و ما انبئک مثل خبیر حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج عنابی، ۶گ (۱۱۶پ–۱۲۱ر)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰–۳۲۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۹

آغاز: قد عرفناک فی کلمها لاول ما شهدناک فی کلمه العد و هذه الرتبه و لایعرف الحجة احدالا بما وصف رسول علیا سلام الله علیهما؛ **انجام:** و لاتنال الا ما قدرت لک و انت مذموم سبحانه و تعالی عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین

در این اثر نیز نامی از مؤلف نیامده ولی با توجه به محتویات آن، به نظر می‌رسد که یکی از الواح باب باشد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: یوسف اسکویی، تا: ۱۳۳۳ق؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ خریداری از جعفر خادم؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۹–۲۲)، ۱۳سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۸سم [رایانه]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۱۵/۹

آغاز: بسم الله الامنع الاقدس. سبحان الذی یسجد له من فی السموات و من فی الارض، قل کل له ساجدون؛ **انجام:** و ان علی قول الناس اصبر الی یوم خمسین الف سنة لیتقضی الله بین عباده ما الحق انه هو خیر الفاصلین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹سطر [ف: ۹–۱۷۲]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۵۹/۱

آغاز: یقول المرآت یلزم علی کل نفس ان یقرء ما سطر فی ذلک الشان و یعمل بما امرالله و السلام، بسم الله الاقرب الحمد الله الذی لا اله الا هو الاقرب الاقرب و انما البهاء من الله علی شمس الازل فی کل ظهور من اول الذی لا اول له الی اخر الذی لا اخر له ... و بعد فاشهد ان یامرآت القرب و بلورةالحب بان الله سبحانه لم یزل کان بلا وجود شی ء معه قد خلق کل شی ء و بالمشیة علی هیکل الانسان؛ **انجام:** و انتم فی کل ظهور بعلم رضاء الله لتعلمون ثم به توقنون و تعملون.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶سطر(۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶–۴۶۹]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۶

آغاز: هو الباقی. هذا کتاب جعلناه لقائنا للذین اقبلوا الی الله فی تلک الایام الی تغیرت البلاء من زار ... ان یا اطیار الفردوس ان استمعوا نداء المحبوب فی تلک الایام التی زلت الاقدام فی اقبالکم

خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۴پ–۴۵ر)، ۱۲–۱۴سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲–۶۸]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۹

آغاز: فیا ایها الشاهد الی تلک الورقات اقبل وصیتی ثم امش علی الصراط ولا تخف فان الله یحرسک من الشک و الوسوسة التی هی رمی الشیطان؛ **انجام:** ولکن اطالب منه مما اطلع من ایات احمد الاحسائی کلمه العفو و الرحمة لعل الله یغفرلی و لهما برحمة انه لا اله الا هو ذو فضل عظیم و تعالی الله عما یصفون و الحمدلله رب العالمین

در این اثر نیز نامی از مؤلف نیامده ولی با توجه به محتویات آن، به نظر می‌رسد که یکی از الواح علی محمد باب باشد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: یوسف اسکویی، تا: ۱۳۳۳ق؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ خریداری از جعفر خادم؛ مهر: «صح

محمد علی» (اشک)؛ جلد: تیماج، ۵ص (۲۳–۲۷)، ۱۳سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۸سم [رایانه]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۳

آغاز: هو الله تعالی شانه العظمة، و الاقتدار؛ **انجام:** لاتنسی ما سمعا و رایت ان اشکر و قل الحمدلله رب العالمین

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۲گ (۵۳پ–۵۴ر)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹–۱۶۷]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱

آغاز: ان یا ایها العبد اسمع؛ **انجام:** فی کل حین علی سبیل جدید و البهاء علیک

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۳گ (۱پ–۳پ)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹–۱۶۶]

● **لوح** / بهائیت / عربی و فارسی

lawḥ

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳–۱۳۰۹ قمری

bahā’-ol-lāh, hoseyn-‘alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۹/۹

آغاز: یکی از احبای الهی مکتوبی بیکی از علما ... یا ایهای المعروف بالعلم و القائم علی شفا حفرة الجهل انا سمعنا بانک اعرضت عن الحق و اعترضت علی احد من احباء الله؛ **انجام:** باری مقصود آنکه این کلمات بیان واضح مبین تفسیر شود. و السلام علی من اتبع الحق ... انه لهو العلیم الحکیم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۱گ (۵۵پ–۶۵پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹سم [ف: ۹–۱۶۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۱۳

آغاز: هو. مخفی نباشد بر احدی از موجودات که شبهه ای نبوده و نیست که خداوند عالم جل ذکره العالی لم یزل و لایزال به وجود کینونیت خود بوده و هست؛ **انجام:** و جحدوا بها و استیقنتها فی انفسهم ظلماً خواهند بود و خداوند فاصل است ما بین عباد و الله خیر الفاصلین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۲۱ر–۱۲۴پ)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰–۳۲۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: هو الله العلی الاعلی اصل کل الخیر هو الاعتماد علی الله و الانقیاد لامره و الرضا لمرضاته اصل الحکمه هی الخشیة عن الله عز ذکره؛ **انجام:** و صرفنا لک کلمات الحکمه لتشکر الله ربک فی نفسک و تفتخر بها بین العالمین

یکی از الواح بهاءالله می‌باشد که در آن اصول اخلاقی را بیان کرده است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: علی اکبر روحانی، تا: ۱۳۱۸ق؛ خریداری از جعفر خادم؛ جلد: تیماج مذهب، ۷ص (۷۹–۸۵)، ۹سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: هذا نداء الابهی الذی ارتفع من الافق الاعلی فی سجن عکا هو المبین العلیم الخبیر حق شاهد و مظاهر اسما و صفاتش گواه که مقصود از ارتفاع ندا؛ **انجام:** از حق جل جلاله سائل و آمل که حضرت ملوک و سلاطین را که مظاهر قدرت و مطالع عزت اند تایید فرماید بر اجراء اوامر و احکامش انه هو المقتدر القدیر و بالاجابه جدیر

یکی از الواح بهاءالله است که آن را در زندان عکا نوشته و در آن احکام دین بهایی را در پانزده بشارت بیان کرده؛ خط: نستعلیق خوش، کا: علی اکبر روحانی، تا: ۱۳۱۸ق؛ خریداری از جعفر خادم، ۱۳۸۲/۰۷/۱۹؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹ص (۸۵–۱۰۳)، ۹سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: بنام دوست یکتا قلم اعلی اهل بها را بفیوضات رحمانیه بشارت میدهد و جمیع را نصیحت می‌فرماید؛ **انجام:** محض فضل و عنایت این لوح از سماء مشیت الهیه نازل تا جمیع احبا بما اراد الله شوند ... انه لهو المبین المتکلم الصادق المتعالی العزیز الامین».

«بعون الله و تائیده و توفیقه بر حسب خواهش فرزندی فؤاد حفظه الله ف جمیع الشئون و الاحوال بتحریر این مجموعه مبارکه موفق گردید فانی علی اکبر روحانی سنه ۱۳۱۸

یکی از الواح بهاءالله است در نصیحت به پیروانش؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از جعفر خادم؛ جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۱۰۳–۱۰۷)، ۹سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

● **لوح** / بهائیت / فارسی

lawḥ

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳–۱۳۰۹ قمری

bahā’-ol-lāh, hoseyn-‘alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۱۴/۳

آغاز: بسم الله الاقدس العلی الابهی. آنچه از معنی بیت در آیات الهی نازل و از افق سماء حقیقت مشرق همان تمامست و فصل الخطاب لاینکره الامن کان من الجهال؛ **انجام:** در کل احوال پناه بحق برده که مبادا متابعت نفوس کاذبه نمائید. قد انتهت الظهور الی هذا الظهور الاعظم، کذلک ینصحکم ربکم العلیم الحکیم و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۷گ (۴۹ر–۵۵پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹سم [ف: ۹–۱۶۹]

● **لوح** / بهائیت / عربی

lawḥ

عبدالبهاء، عباس بن حسینعلی، ۱۲۶۰ – ۱۳۴۰ قمری
'abd-ol-bahā', 'abbās ebn-e hoseyn-'alī (1844 - 1922)

زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه: ۱۰۵

آغاز: هذا کتاب من هذا العبد الذی سمی بالحسین فی ملکوت الاسماء الی ملوک الارض کلهم اجمعین لعل ینظرون الیه بنظرة الشفقة؛ **انجام:** واختم القول بما قال الله جل و عز لاتقولوا لمن القی الیکم لسلام لست مومنا و السلام علیکم یا ملا المسلمین
چندین نامه در وصایا و شکایات وی است؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: صفر۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج، ۶۶گ، ۷سطر، اندازه: ۹×۱۱سم [ف: -۸۴]

● **لوح** / بهائیت / عربی و فارسی

lawḥ

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۵

آغاز: اذا قد فتح ابواب الفردوس؛ **انجام:** در هر دمی حول سراج دوست جان بازند و از جانان نپردازند ... الی صراط مستقیم
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۳گ (۵۸پ-۶۰ر)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹-۱۶۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۸

آغاز: ان الذین سافروا و هاجروا الی الله اولئک لهم اجر عظیم؛ **انجام:** الواح نازل و در بسته مخصوص باسم عبدالله ارسال شد حامل آن حرف س و میم ... الحق علی احبائه
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۶گ (۸۰پ-۸۵پ)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹-۱۶۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۵۹/۲

آغاز: انه هو اله لا اله الا هو انا کل به مومنون قد اکثرت القول فی ذلک ... آنچه از ظهورات معجزات ذکر شده هر چه نسبت باین حقیر است کذب افتراه المکذبون و آنچه نسبت به نقطه اصلیه و منبع فیض اولیه و مرایا مستحکیه از او وارد شده صدق یفوز به المخلصون؛ **انجام:** و البهاء علی من آمن به یوم لقائه و کان بین یدیه من القائمین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶سطر(۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶-۴۶۹]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۳

آغاز: باسمه الذی هو منقح الروح فی الاجساد و الممکنات. بروج قدس نیر. حمد خدا را که عنوان حیوان قدسی که در حجبات سر الهی مستور بود به تأییدات روح القدس
خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ ۲گ (۱۸پ-۱۹ر)، ۱۲-۱۴ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲-۶۸]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۴

آغاز: باسمه المؤلف العلیم الحکیم. از حق جل جلاله بخواهید به لذات اعمال در سبیل او با خشوع
خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ ۱ص (۱۹پ)، ۱۲-۱۴سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲-۶۸]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۴

آغاز: الواح نازله. بسم الله الاقدس الاعظم الاعلی. مکتوب آن جناب بمنظر اکبر وارد، و از قمیص کلماتش نفحات حب مالک اسماء و صفات متضوع، الحمدلله که ازفضل رحمان ببحر عرفان فائز شدی؛ **انجام:** باختصار نازل شده و لکن صدهزار تفصیل دارد مستور است. و عند ربک ... لتعرف من کلماته ما اراد انه علی کل شیء قدیر، و الحمدلله رب العالمین. بسم ربنا الاقدس الامنع الاعز العلی الابهاء
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سیاه، ۱۴گ (۲۴۰پ-۲۵۳پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۰

آغاز: هوالله تعالی شانه العظمة و الاقتدار. یوم یوم الله است، و کل ما سواه بر هستی و عظمت و اقتدار او گواه؛ **انجام:** و غفلت اهل آن بر حسب ظاهر اذن ورود ندادیم، ولکن قد کتبنا لکم اجر الواردین. قل الحمدلله رب العالمین
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۴گ (۲۸۹پ-۲۹۲پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۴]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۱

آغاز: هو الاقدس الاعظم المبین العلیم الخبیر. جوهر حمد و ساذج ثنا بساط قدس حضرت محبوبی را لایق و سزاوار است که لم یزل؛ **انجام:** الملاء الاعلی، و اهل هذا المقام العزیز المنیع، الحمدلله رب العالمین، رب ما یری و ما لایری و رب العالمین
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۷گ (۲۹۲پ-۲۹۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۴]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انطق و رقاء البیان علی افنان دوحة البیان بفنون الالحان؛ **انجام:** الی مطلع اسمائک الحسنی و مخزن صفاتک العلیا، انک انت المقتدر علی ما تشاء، لا اله الا انت العزیز الحکیم
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سیاه، ۸گ (۲۹۸ر-۳۰۵ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۴]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۴

آغاز: آغاز گفتار ستایش پروردگار است. ای بندگان! چشمه‌های بخشش یزدانی در جوشش است؛ **انجام:** ای بندگان سخن دوست شیرین است. اسم بزرگ خداوند که ببزرگی آمده بشناسید، اوست داننده و نگهبان و دارنده
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۲گ (۳۰۷ر-۳۰۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۵]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۵

آغاز: باسم محبوب یکتا، رایحه احزان جمال رحمان را احاطه

نموده، و ابواب فرح و بهجت از ظلم اهل طغیان من ملاء البیان مسدود شده؛ **انجام:** و مدد فیض در کل اوان رسیده و خواهد رسید. من کان له انه معه و یویده بالحق، وانه علی کل شیء قدیر، و البهاء علیکم یا احبائی، بدوام ملکوتی و بقاء جبروتی
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۲گ (۳۰۸ر–۳۱۹پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹–۱۶۵]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۴

آغاز: بسم الله الاقدس اعلی میفرماید و بحق و احد هدایت می‌نماید؛ **انجام:** و نسئل الله بان یوفق الکل علی ما یحب و یرضی انه کل شیء قدیر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۲گ (۵۴پ–۵۵ر)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹–۱۶۷]

● لوح اکسیر / بهائیت / فارسی

lowh-e eksīr

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳–۱۳۰۹ قمری
bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۶

آغاز: قد حضر تلقاء الوجه کتابك و وحد ناقة نفحات حب ربك ... به نام محبوب علمیان کتاب رسله در ساحت احدیت دارد و ما فیه مشاهده ... که در این فجر رحمان به اشراقات انوار شمس عرفان منور؛ **انجام:** ویرزقنا حلاوةحبه و ذکره و انه لهو المقتدر العزیز القدیر انا زینا سماء البیان بکواکب ... نفصل من النقطة التکوینیة و هی الحجر و البهاء علی من توجه الی المنظر الاکبر و اطلع باسراره.
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ جلد: میشن، ۱۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۱سم [ف: ۴–۷۱۲]

● اللوح البهایع / بهائیت / عربی

al-lawḥ-ul bahāyi'

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳–۱۳۰۹ قمری
bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۶۷–۲۹/۲۰۷

آغاز: بسمله الحاکم علی ما کان ومایکون ان اول ما کتب الله علی العباد عرفان مشرق وحیه؛ **انجام:** والذی شرب انه لیس منی اتقوا الله یا اولی الالباب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، جلد: گالینگور طوسی، ۵۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶–۳۴۷۸]

● لوح بیت العدل / بهائیت / عربی و فارسی

lowh-e beyt-el 'adl

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۲

آغاز: قد کتب علی کل مدینة بان یجعلوا فیها بیت العدل و تجتمع فیه النفوس؛ **انجام:** در سخن عطا از قلم ابهی جاری فرمود آنچه را که خیر عباد او بوده، انه هو الغفور الرحیم
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۲۹گ (۲۵پ–۵۳پ)، ۱۱و۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۹–۱۶۷]

● لوح جدول وفق ۱۰۰×۱۰۰ شرف شمس / علوم غریبه /فارسی

lowh-e jadval-e vefq 100*100 šaraf-e šams

لوحی است حاوی مربع ۱۰۰×۱۰۰ شرف شمس، اعداد در خانه‌ها به روش علم اوفاق دور داده شده و درج گردیده و در آن هیچ توضیحی درباره روش کار و مقاصدی که این لوح را برای حصول آن تهیه نموده‌اند ذکر نشده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۳۲

بی‌کا،بی‌تا؛۱گ،۱۰۰سطر،اندازه:۱۰۱/۵×۱۰۱/۵سم[ف:۳۶–۱۹۷]

● لوح حروفی و عددی و فالنامه /علوم غریبه /فارسی

lowh-e horūfī va 'adadī va fāl-nāme

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر۱۲۴۲ق؛ جلد: مقوا، ۱ص (۱)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱–۱۶۵]

● لوح حلزون = لوگاریتم / ریاضیات / فارسی

lowh-e halazūn = logārītm

رساله ششم است از مجموعه «بدایع الهندسه» در لوح حلزون، که فرنگیان آن دانش را پیش برده و آن را جدول «لغریمه» جیب و سل نامیده‌اند. در دیباچه از آنکه رساله در مقدمه و چند مطلب است سخن رفته ولی در متن سربندها بیشتر سفید مانده و چند سربند «فصل» بی‌شماره دارد: فصل در استعالم درجات زاویه واقعه انا لوجیا، فصل درتحصیل اوتار النالوجیای، فصل در استخراج سطح دایره.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۱۲/۷–عکسی

آغاز: رساله ششم از مجموعه «بدایع الهندسه» در لوح حلزون. در این رساله «مقدمه» ای ست و چند «مطلب». مقدمه در بیان حقیقت حلزون، مخفی نماند که چنانکه قدما از برای هر دقیقه از هر درجه جیب و ظل استخراج کرده، در هر زیج ثبت نموده اند. مهندسین

فرنگ به تصرف بدیع که قریب به سحر است؛ **انجام:** پس جیب زاویه ا ج ب است ...
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶۳ص (۲۹۴-۳۵۶)[عکسی ف: ۱-۳۳۷]

● لوح حیات و ممات / عرفان و تصوف / فارسی
lowh-e hayāt va mamāt

۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴/۷/۲
بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۸]
۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱/۱۵
خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد بن حسن موسوی همدانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۷۵]

● لوح الذهب / علوم غریبه / عربی
lawḥ-uḏḏahab

در اوفاق است.
آغاز: بسمله، هو حسبی بحمدک نستعین بک یا حی علی معرفة کلشی، ... بعد فان الباری تعالی ابدع الموجودات.

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۵۶۷/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** لنظفر بمأمولک انشاء الله تعالی
خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۸ص (۱۱-۱۸) [ف: ۵-۱۷۰۲]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۹۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لتظفر بما تؤمل ان شاءالله تعالی.
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۲پ-۱۱ر)، ۲۲سطر(۸×۱۴)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۰۰]

● لوح الذهب / علوم غریبه / عربی
lawḥ-uḏḏahab

مشتمل بر چهارده «فصل» به ترتیب: فی کیفیة وضع الاسامی فی مربع اربعة، فصل فی کیفیه وضع الاسامی فی مربع ثلثه، فصل فی صور الالواح در ۱۵ لوح، فضل فی کیفیة العمل بنده الالواح.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۱۸
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم اعلم ان واحد من الحکماء ... شرح الله بنوره صدره و رفع فی العلمت قدره؛ **انجام:** و یظفر بما هو لک انشاءالله وحده العزیز تمت و الحمدلله رب العالمین و الصلوة اله علی محمد و آله الطاهرین و سلم تسلیماً کثیرا
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال نجومی؛ با یک یادداشت زایچه به سال ۱۳۰۴؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۱۴سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [رایانه]

● لوح الذهب فی شرح المکتسب / کیمیا / عربی
lawḥ-uḏḏahab fī š.-il muktasib

انطاکی، عبدالحمید
antākī, ʻabd-ol-hamīd

وابسته به: المکتسب فی ذراعة الذهب؛ عراقی، محمد بن احمد (-۵۸۰)
نام کتاب در دیباچه آمده است. در چند مقاله و هر یک در چند فصل.مؤلف می‌گوید: در انطاکیه لوح زرینی دیدم که دو روی آن دو عکس بوده و اشاره به مطالب کیمیا و صنعت. به درخواست صاحب آن لوح در مدت یک هفته رمز آن را حل کرده است. در سه «مقاله»: ۱. معدن؛ ۲. نباتات؛ ۳. حیوان.
آغاز: بسمله. الحمدلله و السلام علی عباده الذین اصطفی خصوصاً علی سیدنا المصطفی و علی آله و اصحابه ... قال عبدالحمید وجدت عند رجل من اصحابی بمدینته انطاکیه لوحاً من ذهب و علی وجه الواحد منقوش صورة انسان له رجل واحده قائماً علیها و رأسه رأس طایر و علی ارسه نقطة حمراء و حوله خط اسود ... [الذریعه ۳۷۵/۱۸]
شرح و حواشی:
۱- شرح لوح الذهب فی شرح المکتسب = ترجمة لوح الذهب؛ محمد باقر بن سرخوش (-۱۳)
۲- لوح الذهب فی شرح المکتسب (ترجمه)؛ انطاکی، عبدالحمید

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۲۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی ... یسخن و یعجن بلبن و بیاض البیض و یطیر به.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ صحافی جواد رفوگران؛ جلد: تیماجمذهب[رایانه]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۴۶/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فما بیننا فی کلما قلبه خلف. قد تم الکتاب ... بتاریخ چهاردهم شهر رجب المرجب سنة ۱۱۵۳ ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ رجب۱۱۵۳ق، بیست و سومین سال جلوس محمد شاهی؛ جلد: میشن، ۱۶گ (۲۳۲پ-۲۴۷پ)، اندازه: ۱۶/۷×۲۹/۶سم [ف: ۸-۳۰۵]
۳. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۱۳۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا ثمة الا الاقرار و العجز و التسلیم لصاحب الأمر و الحمدلله وحده العزیز.
خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن هاشم حسینی، تا: قرن ۱۳؛ نام مؤلف در متن رساله و در منابع «عبدالحمید» آمده است ولی در عبارات عنوان و برگ ابتدای نسخه «عبدالمجید» ثبت گردیده، با بلاغ مقابله؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۲۳پ-۴۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: -۱۹۹]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۴۷۷/۳
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷-۲۴۳]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۷۳۹
بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق[الفبائی: -۴۸۷]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۳۸۶/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا یختلجک الشک فیما أقوله ×× فما بیننا فی کل ما قلته حلف
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر کرمانشاهی، تا: ۹ صفر۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱۳۲پ-۱۴۶ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۹-۱۶۷]
۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۹۲۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق[الفبائی: -۴۸۷]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۲۱سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۴۶۱]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۸/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا یصح علیه شیء و من المقولات فکیف ینبغی له ان نصفه من حیث هو هیهات هیهات و لاثمة الا الاقرار و العجز و التسلیم لصاحب الامر و الحمدلله وحده العزیز تمت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۱۱۵-۱۶۴)، ۱۵سطر[سنا: ف: ۲-۲۳۳]

● **لوح الذهب فی شرح المکتسب (ترجمه)** / کیمیا /فارسی

lawḥ-uḏḏahab fī š.-il muktasib (t.)

وابسته به: لوح الذهب فی شرح المکتسب؛ انطاکی، عبدالحمید
ترجمه کتاب عبدالحمید انطاکی است. دارای سه مقاله در معادن، نباتات و حیوانات.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۲۷۶
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹گ، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۳-۱۹]

● **لوح زرتشتی** / آیین زرتشت / فارسی

lowh-e zartoštī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۳
آغاز: سر هر داستان نام یزدان است. ای دوستان یزدان آواز یکتا خداوند بی نیاز را بگوش جان بشنوید تا شما را از بند گرفتاریها ... آزاد فرماید؛ **انجام:** خداوند میفرماید صاحب محنت صحت نخواست، بر نخواهد خواست، و آن دارای نشان رستگاری نخواهد یافت
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سیاه، ۳گ (۳۰۵ر-۳۰۷ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۵]

● **لوح زندگی و مرگ** / طب / فارسی

lowh-e zendegī va marg

جداولی است با شرح و بیان برای دانستن مدت مرگ و زندگی بیمار و استخراج از نام بیمار و روز آغاز بیماری او.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۷۱/۳
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طاهر، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۱دفتر، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۲۴۴]

● **لوح سلطان** / بهائیت / فارسی

lowh-e soltān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۹
آغاز: هو الله تعالی شانه العظمة و الاقتدار، یا ملك الارض اسمع نداء هذا الملوك ... حسب الاذن و اجازه سلطان زمان این عبد از مقر سریر سلطنت سلطانی بعراق عرب توجه نمود، و دوازده سنه در آن عرض ساکن؛ **انجام:** تحکم علی ذوی قرابتك، و تختار لهم ما تختاره لنفسك، انه الهو المقتدر المتعالی المهیمن القیوم
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سیاه، ۲۲گ (۲۶۸ر-۲۸۹پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۴]

● **لوح علی اکبر معمار** / بهائیت / فارسی

lowh-e ‘alī akbar-e me‘mār

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۱۶
آغاز: صحیفة الله المهیمن القیوم. هو السامع من افقه الاعلی ... اراده آنکه بلسان فارسی نطق نمائیم که شاید اهل ایران طرا بیانات رحمان را بشنوند، و بیابند و بیابند؛ **انجام:** و مقام ظهور ادارك نمایند. انه ظهر و نطق بالحق ... من افق سماء عنایتی، علیك و علی من معك و یسمع قولك فی امرالله العزیز الحمید.
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۵گ (۳۱۹پ-۳۲۳پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۵]

● **لوح عهدی بهائی** / بهائیت / فارسی

lowh-e ‘ahdī bahā’ī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۳/۲
آغاز: اگر افق اعلی از زخرف دنیا خالیست؛ **انجام:** نصائح قلم اعلی را بگوش حقیقی اصغا نمایند، انها خیرلکم عما علی الارض یشهد بذلك کتابی العزیز البدیع

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: ساغری، ۵گ (۸۱پ-۸۵ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۹-۱۶۱]

● **لوح فال** / فالگیری / فارسی

lowh-e fāl

این فال‌نامه (= لوح فال) دو مربع است هر یک دستورالعمل جدا دارای ۳۶ خانه که در آنها اعدادی نوشته یکی از این دو مربع برای آن است که بدانند «چون باشد از روز نوروز سلطانی تا روز مفروض» و دیگری برای دفع تردیدی است در اقدام بر مهمی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹۹/۱۰

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲ص (۶۰-۶۱)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹-۵۱۶]

● **لوح قبر** / اسناد / فارسی

lowh-e qabr

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۶۶-ف

از قرن ۵ سپس چند کتیبه یزد (رویهم ۲۴ قطعه که بیشتر آن مکرر است). از آقای ایرج افشار که در یادگار یزد چاپ کرده است؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۳۹]

● **لوح قفقاز** / بهائیت / فارسی

lowh-e qafqāz

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری

bahā’-ol-lāh, hoseyn-‘alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

از الواح نازله جهت بهائی قفقاز

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۷/۸

آغاز: هو الله تعالی شانه الحکمة و البیان، یا اهل قفقازیه قد سالت البطحاء و انار افق الاعلی لعمری ... ثغر الحجاز ... بلسان پارسی اصلی بشنوید: اوست کوثر حیوان، اوست نفحه رحمان، مقبلین را بفردوس اعلی راه نماید؛ **انجام:** و باثمار سدرة المنتهی مرزوق گردید. البهاء المشرق من افق سماء عنایتی ... و اهل الفردوس فی العشی و الاشراق

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۶گ (۲۶۳پ-۲۶۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۹-۱۶۴]

● **لوح قلم** / بهائیت / عربی

lowh-e qalam

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۲۱/۶

آغاز: بسم الله لایدع الابهی، ان یا قلم الاعلی فاشهد فی نفسک بانه هو الله لا اله الا انا المهیمن القیوم؛ **انجام:** ایاکم ان ... کل جاهل محجوب اذا تم نداء القلم فی هذا اللوح فی هذا الذکر المبارک المحتوم

کا: حبیب الله ازغندی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: میشن، ۳۳گ (۶۹ر-۱۰۱پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۱/۲سم [ف: ۹-۱۸۲]

● **اللوح المحفوظ** / تفسیر / فارسی

al-lawḥ-ul maḥfūẓ

تنکابنی، محمد کاظم بن عبدالعلی، ق۱۱ قمری

tonekābonī, mohammad kāzem-e-bn-e ‘abd-ol-‘alī(-17c)

تاریخ تألیف: ۱۲ ذیحجه ۱۰۱۲ق

در تفسیر قرآن است، با عنوان‌های: النوبة الاولی، الثانیه.

[الذریعة ۳۷۶/۱۸]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۲

آغاز: به نام خداوند فراخ بخشایش مهربان ...

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمود بن سلطان احمد تبریزی، تا: ۱۰۳۰ق، جا: مشهد رضوی مدرسه یوسف خواجه؛ از روی خط مؤلف؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۲۹گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۶/۲سم [ف: ۴-۷۱۳]

۲. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه: ۸۶/۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق رستمداری، تا: ۱۰۳۰ق، جا: مشهد رضوی مدرسه بالاسر[نشریه: ۷-۶۹۹]

● **اللوح المحفوظ** / متفرقه / عربی

al-lawḥ-ul maḥfūẓ

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۸- ۱۲۸۶ق؛ محل تألیف: کرمان

در کیفیت انعکاس صورت چیزی در چیز دیگر و معنی حقیقت مثل و شبیه بودن دو چیز با یکدیگر، در یک «مقدمه» و چند «فصل» و در «خبیص» کرمان به سال ۱۲۷۸ق بدان شروع شده و شب اول ذیقعده ۱۲۸۶ق در کرمان به پایان رسیده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم انه قد اتفق لی فی هذه السنة سفر الی بلدة الصالحین

انجام: و قد کتبت اکثره و الحمدلله و ارجو ان اتمم جمیع کتب الفقه و الله لا یخیب راجیه و کان فراغ

[فهرست مشایخ ۱۷۸/۲؛ نشریه ۱۴۰/۱۱]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۲۷۱/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۳سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۹۱۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۵۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۰گ، ۱۲سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۶–۲۷۰]

۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳۰۹/۶
آغاز و انجام: برابر
کا: شکرالله بن غلامحسین بیک رفسنجانی، تا: ذیقعده۱۲۸۶ق؛ ۶۷گ (۶۶پ–۱۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱-۲۷۶]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۹۴۸/۶
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۱۵۲–۱۷۰)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳-۳-۱۱۰۳]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۵۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن عبد الغفار نراقی، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۲۷گ (۱پ–۲۷ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴-۱۸۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۹۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ (۴۱پ–۹۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۵–۱۸۰]

● **لوح محفوظ** / اخلاق / فارسی
lowh-e mahfūz

سیتاپوری، علی محمد
sītāpūrī,ʻalī mohammad

کتابی است در بیان اصول اخلاقی فردی به همراه شرح تمدن و تدبیر منزل با استناد به روایات معصومین(ع) به انضمام نصایح لقمان به فرزندش و نصایح امیرمؤمنان و حضرت امام صادق(ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۳۶۷
آغاز: بسمله حامدا و مصلیا چونکه فضایل انسانی از درستی اخلاق میسر می‌شود و ادمی؛ **انجام:** کسی که می‌گوید شر و بدی را بشر می‌توان فرو نشاید ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ جلد: مقوا، ۶۴گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۶/۳سم [اهدائی رهبر: ۶-۱۱۷]

● **لوح محفوظ** / علوم غریبه / عربی و فارسی
lowh-e mahfūz

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۶۱
آغاز: بسمله، جهت تب بنویسید بر تخم مرغ و نخ پنبه که دختر نابالغ رشته باشد بر گرد تخم مرغ؛ **انجام:** صاحب وقتیه به مترین همت خان رسید بتاریخ یازدهم شهر ربیع الاول سنه ۱۱۹۲ در عرش شاه عبدالرحمن غازی قدس الله.
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن[رایانه]

● **لوح محفوظ عالم صغیر** / عرفان و تصوف / فارسی
lowh-e mahfūz-e ʻālam-e saqīr

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, ʻazīz-od-dīn ebn-e mohammad(- 13c)

وی سه رساله درباره «لوح محفوظ» دارد: ۱. در بیان لوح و قلم و دوات، در پنج فصل، که در الانسان الکامل (ص ۱۸۵–۱۹۳) چاپ شده است. تقریر دیگر این رساله به نام در بیان لوح محفوظ و کتاب خدای و دوات و قلم در همان کتاب در چهار فصل به عنوان رساله هشتم منازل السائرین (ص ۳۸۹-۳۹۴) چاپ شده است؛ ۲. در بیان لوح محفوظ و در بیان جبر و اختیار و در بیان حکم قضا و قدر، در شش فصل که در همان کتاب (ص ۱۹۵–۲۰۴) چاپ شده است؛ ۳. در بیان لوح محفوظ عالم صغیر (رساله در دست)، در پنج فصل که در همان کتاب (ص ۲۰۵– ۲۱۷) چاپ شده است. نسخه‌های آن با یکدیگر تفاوت‌های اندکی دارند. (احمد منزوی). این رساله شانزدهمین رساله مجموعه انسان کامل است.
آغاز: بسمله، حمدله، عاقبه، صلات. اما بعد، چنین گویداضعف ضعفا ... جماعت درویشان ... از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید که در لوح محفوظ عالم صغیر رساله ای جمع کنید ... بدان اعزک الله فی الدارین که لوح محفوظ عالم صغیر نطفه است از جهت آنکه هر چیز ...
چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تصحیح ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))
[الذریعه ۳۷۶/۱۸؛ مشترک پاکستان، ۱۸۶۲/۳؛ فهرست منزوی ۱۳۵۶: ۲– ۱۳۵۷؛ فهرستواره منزوی ۲۱۷/۶]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۳/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** باید از مرکبات ظاهر نشود و بالعکس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۱۶۰–۱۶۳)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۵-۵۲۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۴۵/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** به سعی اندک مراد بسیار حاصل می‌شود، و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ جلد: میشن، ۳گ (۱۱۸پ– ۱۲۰پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷-۱۷۰]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۳۳/۶

آغاز: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵گ (۶۳پ-۶۷ر) [ف: ۱-۲۱۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۴/۱۹-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** در زمان دولت به سعی اندک مراد بسیار حاصل می‌شود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ ۳ص (۱۳۵-۱۳۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۲۸۸]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶/۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** بسعی اندک مراد بسیار حاصل می‌شود.
خط: نسخ، کا: حیدر علی، تا: شوال۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ جلد: مقوایی، ۳گ (۲۰۵ر-۲۰۷پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۵-۵۱]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۵/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** که آزاری از تو بکسی نرسد و بقدر آنکه توانی راحتی میرسان تمام منزل سیم.
خط: تعلیق، کا: بیوک آبادی همدانی، احمد بن عبدالعلی بیک، تا: زمستان۱۲۸۳ق؛ ۵گ (۱۳۵ر-۱۳۹پ) [ف: ۳-۴۴۶]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۱۳/۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمله کارهای مشکل آسان گردد و حل شود و در زمان دولت بسعی اندک مراد بسیار حاصل شود
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۲ر-۱۷۴ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱-۲۱]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۹/۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمله کارهای مشکل حل شود و در زمان رسیدن دولت بسعی اندک سر او بسیار حاصل شود الحمدلله ... ظاهراً و باطناً
با دگرگونی‌هایی مطابقت دارد با ص ۲۰۵-۲۱۷ از همان مجموعه چاپی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد بن محمد حسین الطبیب الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: ۱۳۱۴ق؛ ۲گ (۶۷ر-۶۸ر)، ۱۵سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴-۲۱۸]

● اللوح المحفوظ عن الهزل المنبوذ / فلسفه / عربی
al-lawḥ-ul maḥfūẓ ʻan-il hazl-il manbūḏ

فضلی کشمیری، محمد بن محمد مقیم
fazlī kešmīrī, mohammad ebn-e mohammad moqīm

شرحی است مزجی بر بحثی که خواجه نصیرالدین طوسی در اثبات لوح محفوظ نوشته است. چون مؤلف بعضی از شروح این بحث را دیده که دارای مطالب نادرستی بوده، لذا این شرح را نوشته و به یکی از امراء تقدیم کرده است، نام آن امیر در مقدمه نیامده ولی در حاشیه نسخه می‌نویسد که شاید مراد خاقان اعظم ابراهیم خان بن علی مردان خان باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲/۱۵
آغاز: الحمدلله الذی أوقد نبراس الکائنات باشراق لوح هو اصل العالیات و اساس المجردات و المادیات؛ **انجام:** هو الذی أردنا اثباته فی هذه النمیقة الانیقة والحمدلله علی نعمائه عموماً و علی الهام حقیقة نفس الامر خصوصاً ...
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن حسینی خویی زنوزی، تا: غره شوال۱۲۰۶ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱۴۶ر-۱۵۶پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۵-۳۲۴]

● لوح المحفوظ للاسرار کتاب الله الملفوظ / کلام و اعتقادات / عربی
lawḥ-ul maḥfūẓ lil-asrār-i k.-il lāh malfūẓ

تنکابنی، محمد کاظم بن عبدالعلی، ق۱۱ قمری
tonekābonī, mohammad kāzem-e-bn-e ʻabd-ol-ʻalī(- 17c)

اهدا به: شاه عباس صفوی
تاریخ تألیف: ۲۰ صفر ۱۰۲۸ق
از متکلم اصولی مولی عبدالکاظم بن عبدالعلی تنکابنی جیلانی معاصر شیخ بهایی و میرداماد.

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۲/۲ فیاض
آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل علی عبده کتابا احکمت آیاته ثم فصلت ... اما بعد فیقول الفقیر
خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق ابن غیاث الدین محمد رستمداری، تا: ۱۰۲۸-۱۰۳۰ق، جا: مشهد رضوی مدرسه بالاسر؛ جلد: تیماج، ۹و۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: -۱۶۰]

← اللوح المحفوظ و التکلیف ‹ السبب فی التکلیف مع العلم بالخلاف

● لوح محفوظ و جبر و اختیار و قضا و قدر / عرفان و تصوف / فارسی
lowh-e mahfūz va jabr va extīyār va qazā va qadar

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, ʻazīz-od-dīn ebn-e mohammad(- 13c)

چنانکه در لوح محفوظ عالم صغیر یاد شد، وی ۳ گفتار درباره «لوح محفوظ» دارد، رساله در دست، دومین آنهاست، در شش فصل که در الانسان الکامل (ص ۱۹۵-۲۰۴) چاپ شده است. (احمد منزوی)
آغاز: بسمله، حمدله، صلات. اما بعد، چنین گوید اضعف ... النسفی که جماعت درویشان ... از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید که در بیان لوح محفوظ، در بیان جبر و اختیار، و در

بیان حکم قضا و قدر رساله ای جمع کنید. درخواست ایشان را اجابت کردم ...
انجام: میخواستم ... در جبر و اختیار بحثی زیادت از این کنم نتوانستم کرد ... که صحبت نیکان اثرهای قوی و خاصیت‌های عظیم دارد. والحمد لله رب العالمین.
چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تصحیح ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))
[الذریعه ۳۷۶/۱۸؛ مشترک پاکستان، ۱۸۶۲/۳؛ نسخه‌های منزوی ۱۳۵۶/۲-۱۳۵۷]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۳۸/۵
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه گزیده را ماند؛ ۴گ (۲۶پ-۲۹ر) [ف: ۱-۲۱۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۶/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** میخواستم ... در جبر بحثی مستوفی کنم نتوانستم کرد در رساله دیگر که میآید شود انشاءالله تعالی.
خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۸۶-۸۹ر) [ف: ۳-۴۴۷]

● لوح مراد / جفر / فارسی

lowh-e morād

حسین بن صفی، ق۱۲ قمری

hoseyn ebn-e safī(- 18c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۱۱۸ق
در خواص آیات و اسماء الهی و چگونگی انتفاع از آنها به طریق حصری و اطلاقی و قواعد تکسیر و وفق و استخراج اسماء اعظم باری بطریق جفر مبارکه منسوب به معصومین علیهم السلام، منتخب از چند کتاب مخصوصاً «حرز الامان» واعظ کاشفی، بدون ترتیب و تنظیم مخصوص.(سید احمد اشکوری)
آغاز: الحمدلله الذی الهمنامن شکر نعمائه و آلائه و عرفنا من خواص سوره و آیاته و اسمائه و صلی الله علی محمد بدر النجوم ... و بعد معروض می‌دارد تراب اقدام مؤمنین ابن حاجی صفی میرزا حسین عفی عنه این رساله ای است کثیر الفواید در خواص سور و آیات و اسماء الهی و کیفیت انتفاع از ایشان به طریق قرائت حصری و اطلاقی و بر قواعد تکسیر و وفق و استخراج اسماء اعظم باری به طریق جفر مبارکه که منسوب است و مخصوص است به حضرات ائمه معصومین ... منتخب از کتیبه و رسایل اکابر این علوم به تخصیص کتاب حرز الامان که آن مشتمل است بر خواص حروف و اسماء و آیات و سور قرآنی و تالیف ... علی بن الحسنی الواعظ الکاشفی ... و دیگر رسایل جفریه که محتوی است بر قواعد تکسیر و استخراج اسماء الله و اسامی ملائکه بر حروف و برج و کواکب و افلاک و ایام اسابیع موکلند و قسمت حروف و برج و کواکب و افلاک و ایام اسابیع موکلند و قسمت حروف بر طبایع و کواکب و برج و منازل وبه قول اشهر و اوثق این همگی را که ذکر کرده شد بدون فصول و ابواب به حیطه تحریر در آورده لوح مراد نام گذاشت ... در بیان خواص سوره فاتحه الکتاب، بیست و سه دارد و یک اسم وی شافیه است
انجام: در خانه اگر کس یک حرف بس است. و هذا ما ختمت به کلامنا فی هذه الکتا[ب] تیمنا بآیات الکلام المجید ... سنت است از اکابر دنیا ×× که به صحت بدل کنند سقم / یا رب از فضل خودببخشایی ×× جرم و عصیان جمله را به کرم

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الاول۱۱۱۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۰گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۷-۱۰۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حاجی مقیم سمنانی، تا: ۱۲۷۷ق، جا: تهران مدرسه صدر؛ جلد: میشن، ۷۷گ (۸۹پ- ۱۳پ)، ۳۲سطر (۱۳/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۲/۴×۳۶/۲سم [ف: ۲۹/۱-۱۱۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۶۰۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی نقی، تا: سه‌شنبه ۲۵ ذیقعده۱۲۸۵ق، جا: تهران؛ مصحح، کار مقابله روز شنبه ۱۲ صفر ۱۲۸۷ پایان یافته؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۰-۹]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۰۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: آقابابا شهمیرزادی، تا: ۲۷ شعبان۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ ۲۰۴ص، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲-۱۱۸]

● لوح مریم / بهائیت / فارسی

lowh-e maryam

عبدالبهاء، عباس بن حسینعلی، ۱۲۶۰ - ۱۳۴۰ قمری

'abd-ol-bahā', 'abbās ebn-e hoseyn-'alī (1844 - 1922)

بهائیان را کتب والواح بسیاری است که این رساله ازجمله آنهاست.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۴۷۶-۳۸/۹۶
آغاز: هو المخزون فی فرض ای مریم مظلومیتم مظلومیت اسم اولم را از لوح امکان محو نموده؛ **انجام:** ویرضی البهاء من لدنا علیک وعلی من معک وعلی کل ثابت مستقیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور سیاه، ۲۶گ،

۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۷۸]

● **لوح مناجات** / بهائیت / عربی و فارسی

lowh-e monājāt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۶۳

آغاز: اینست کلام جل شانه العالی. هو هو فسبحانک اللهم یا الهی کیف یحرک القلم و یجری المداد ... پاک و مقدسی توای پروردگار من چگونه حرکت. نماید قلم و جاری شود مداد؛ **انجام:** فسبحانه فسبحانه عما یقول الظالمون.

مانند عرفانی به عربی با ترجمه فارسی و با شعر عربی از گروه بهائی، در آن آمده است: «جناب حاجی کمال الدین سواد کند، بعد در مجمع که هفت نفر از احباب مجتمع باشند بخوانند، جناب مجید هم حاضر باشد» (۱۸پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۴گ، ۱۹سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷-۲۱۵]

● **لوح منیع** / بهائیت / عربی

lowh-e manīʻ

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری

bahā’-ol-lāh, hoseyn-ʻalī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۶۵۴

آغاز: بسمله، سبحان الذی یذکر من شاء؛ **انجام:** هذا العبد من هذا البدیع ۱۵۲.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا [الفبائی: -۴۸۷]

● **لوح وحید** / بهائیت / عربی

lowh-e vahīd

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۱۵۹/۴

آغاز: آقا سید یحیی حضرت وحید مطالعه و اصل به کاتب برسد بسم الله الامنع الاقدس الحمد الله الذی لا اله هو العزیز المحبوب و انما البهاء من الله عز ذکره علی من بظهره الله جل امره؛ **انجام:** فان هذا لهو العز الشامخ المنیع و الفضل الباذخ الرفیع حرره حرف الراء سنة ۱۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶سطر(۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶-۴۶۹]

● **لوح و مناجات ادعیه** / بهائیت / فارسی

lowh va monājāt-e adʻīye

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری

bahā’-ol-lāh, hoseyn-ʻalī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۹۱

آغاز: قوله تعالی لیس لاحد ان یطمئن من نفسه لانها؛ **انجام:** انک انت المتعالی السامع العزیز الودود.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا [رایانه]

● **لوح هیکل** / بهائیت / عربی

lowh-e heykal

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۲۱/۲

آغاز: ان یا قلم الاعلی تحرک علی ذکر ملوک اخری؛ **انجام:** وقل ان الحمد لک یا الله من فی السموات

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: حبیب الله ازغندی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: میشن، ۸گ (۶پ-۱۳ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۱/۲سم [ف: ۹-۱۸۰]

● **لوحین در شمس و قمر** / کیمیا / فارسی

lavheyn dar šams va qamar

در شستشوی زنگار و بعضی از اعمال و تدابیر کیمیایی در چند باب با نقل مطالبی از گفته‌های دانشمندان این فن یا کتاب‌هایی به عربی و فارسی.

آغاز: بدانکه حدید زنجاری دارد زرد بلون زعفران و نایب مناب جسد مکلس

[فهرستواره منزوی ۳۹۷۹/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۳/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تقطیر کند که آن مقطر عقد ارواح کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر۱۲۰۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۳گ (۸۰پ-۱۹۲پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶-۱۸۱]

← لوعة الشاکی و دمعة الباکی ← دمعة الباکی و لوعة الشاکی

● **لوعة الشاکی و دمعة الباکی** / ادبیات / عربی

lawʻat-uš šākī wa damʻat-ul bākī

مقامه‌هایی است درباره عشق و احوال بلازدگان آن. مؤلف ضمن بیان حکایتی عاشقانه که خود قهرمان آن داستان دقایق و اسرار هجران و وصل را به عبارت زیبا و دلکش به نظم و نثر بیان می‌کند. در باب مؤلف این کتاب اختلاف است. کشف الظنون انتساب آن را به صلاح الدین صفدی و زین الدین منصور شافعی (م۹۶۷) محتمل می‌داند. این کتاب به علاءالدین ماردینی و صفی الدین حلی نیز منسوب است و قابل توجه اینکه هر چند

انتسابش به صفدی شهرت دارد، ولی مترجمین صفدی نامی از این اثر نبرده‌اند.
آغاز: و لا بد من شکوی الی ذی مروة ×× یواسیک او یسلیک او یتوج,اما بعد حمد الله الذی قضی بالمحبة و الولوع و حکم باحراق کبد کل عاشق و ولوع
انجام: و ذلک من لطف الله الکثیر یسیر و هو علم الحال خبیر و بالاجابه جدیر و هو علی جمعهم اذا یشاء قدیر ... و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.
[معجم المطبوعات ۱۲۱۳/۲؛ کشف الظنون ۱۵۷۰/۲؛ هدیه العارفین ۳۵۱/۱ و ۴۷۵/۲؛ معجم المؤلفین۱۶/۱۳]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳/۴
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان – رم ۴۷۶.خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۷۴ص (۱۰۳–۱۷۶)[عکسی ف: ۴–۴۲۵]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۰–طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: ۱۱۱۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترکی بغدادی، جلد: مقوایی، ۷۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۴–۲۴۱]

← لوگاریتم > لوح حلزون

● **لوگاریتم = استخراج جدول لوگاریتم** / ریاضیات / فارسی

logārītm = estexrāj-e jadval-e logārītm
ناشناخته از کارهای روزگار ناصری. پیش از ۱۲۸۲ق، که تاریخ نسخه است. در سه «فصل»: فصل ۱. در باب جدول لوگاریتم‌های اعداد صحاح. و سربندهای کوچکتر «تنبیه».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۱۰/۲–عکسی
آغاز: بسمله. این کتاب مشتمل بر سه فصل [است] فصل اول در باب جدول لوگاریتم‌های اعداد صحاح (۱) لوگاریتم‌های اعداد یکه واقعند ما بین ۱ و ۱۰ و ۱۰۰ و هکذا؛ **انجام:** که تفاضلات اظلال و تفاضلات اظلال تمام متخذند. انجامه نویسنده: فقد تمت هذه النسخة بید کاتبها محمد باقر بن ابراهیم الخراسانی ... ۱۲۸۲
خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر بن ابراهیم خراسانی، تا: ۱۲۸۲ق؛ ۶۱ص (۳۴–۹۴) [عکسی ف: ۱–۳۳۷]

● **اللون** / فلسفه / عربی

al-lawn
اسکندر افرودیسی، ق۳ میلادی
eskandar āfrūdīsī(- 3c)
مقالة الاسکندر فی اللون و ای شیء هو علی رأی ارسطو.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۹/۲۳ عکسی
آغاز: قال الاسکندر ان ارسطاطالیس حد اللون حدا قایما فقال ان اللون هو افق المبصر المحدود؛ **انجام:** ان اللون هو افق المستشف المحدود تلخیصا مختصرا مستقصی شافیا مقنعا
نسخه اصل: کتابخانه سلطنتی برلین، شماره ۵۰۶۰؛ خط: مغربی، بی‌کا، تا: ۶۶۷ق؛ ۳گ (۲۱۸ر–۲۱۹ر)، ۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [عکسی ف: ۳–۶۴۵]

● **اللون** / علوم طبیعی / عربی

al-lawn
در این بخش شش فایده در بیان تعریف رنگ و بیان اثبات رنگ‌ها به طریق قدماء و نیز اثبات وجود الوان واسطه و جز آن آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۵
آغاز: فی تحقیق اللون. هذا الجنس بانواعه متصور لنا تصورا و اولیا فلایمکن تعریفه بحد او رسم و الذی یقال من ان السواد هیئة قابضة؛ **انجام:** و الثانی البیاض الضعیف نوع اخر مخالف للبیاض القوی و الالوان المختلفة بالشدة و الضعیف مختلفة بالنوعیة ممالم یقم الدلالة علی ثبوته لقیاس الاحتمال الاول علی فساده ایضاً.
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲ص (۳۰–۳۱)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰–۱۸۶]

● **لون عن ابی المعالی** / کیمیا / عربی
lawn-un ʻan abi-l maʻālī

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲–۱۱۰]

● **لهجة اللغات** / لغت / عربی

lahjat-ul luġāt
قراچه داغی، محمد علی بن احمد، – ۱۳۱۰ قمری
qarāče-dāqī, mohammad ʻalī ebn-e ahmad(- 1893)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۸/۱
متفرقات من کتاب لهجة اللغات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۷ شعبان۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج، ۷۹ص (۱–۷۹)[سنا: ف: ۲–۱۳۲]

● **له میستر دپاری = اسرار پاریس** / داستان / فارسی
le mīster do pārī = asrār-e pārīs
اوژن سو

ožan sū

مترجم: محمد طاهر قاجار، ۱۲۵۰ - ۱۳۱۷ قمری

اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

تاریخ ترجمه: ۱۳۱۰ق

اوژنسو که از افسانه‌نویس‌های فرانسوی است این داستان را به قصد تهذیب اخلاق نگاشته است. شاهزاده محمد طاهر میرزا که از مترجمان دوره ناصری است آنرا از فرانسوی به فارسی برگردانده است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۴

آغاز: له میستر دپاری.جزء اول کتاب. فصل اول پاتی فرانک، در اصطلاح و لهجه دزدها و آدم کشها پاتی فرانک عبارتست از قهوه خاه یا میکده؛ **انجام:** از سمت منزل گشوده میشد راه پله پیچ در پیچ و خم در خم و تنگ و تاریک که منتهی میشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ افتادگی: انجام؛ اهداء به ناصر الدین شاه؛ مجدول، به خط ناصر الدین شاه آمده: «این کتاب ملاحظه شد ۱۲۴۰»؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۶۱گ، ۱۲سطر (۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۴-۲۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۶

آغاز: میشد باطاق دفتر و مقام کارنوتر که بعلامت دستی که بآنطرف؛ **انجام:** امکان تحریر نداشت بمن فرمودند که بشما بنویسم که من دیگر دختر ندارم. چاکر شما، ف. انتهی نسخه: امید که درنظر همایون ایشان موقع حسن قبول یابد غلام خانه زاد محمد طاهر. حرره فی چهارم شهر رمضان المبارک من شهور سنه هزارو سیصد و یازده. کتبه حسین الشریف القزوینی

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: حسین الشریف القزوینی، تا: ۱۳۱۱ق، جا: تهران؛ مجدول؛ به خط ناصرالدین شاه حمایلی آمده: «این جلد دویم کتاب رودلف است کتابخوان تماماً در حضور مبارک خوانده در شب هفدهم شهر شوال در بالاخانه عمارت دوشان تپه باتمام رسیده آغا محمد خان هم بسیار از این کتاب خوشش می‌آمد هر شب نشسته بود گوش می‌داد ۱۳۱۲ اوائل قوی ئیل»؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵۷گ، ۱۷سطر (۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۴-۳۱۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۰۰

آغاز: در اصطلاح و لهجه دزدها و آدم کش ها، تایی فرانک عبارت است از قهوه خانه یا میکده که در مرتبه پست واقع شده باشد صاحب این میکده یا قهوه خانه؛ **انجام:** در آخر مکتوب شما پیوسته دست ایشان چنان می‌لرزیدکه امکان تحریر نداشت بمن فرمودند که به شما بنویسم که من دیگر دختر ندارم چاکر شما اوف اتنهی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۳۱۷ق، به دستور اشرف السلطنه؛ با دستخطی از دوستعلی معیری درمورد کتاب و ترجمه و کتابت آن؛ ۲۹۳گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۳۷-۳۴۶]

← لهوف > مقتل

← لهوف > اللهوف علی قتلی الطفوف

● **اللهوف علی قتلی الطفوف = لهوف** / تاریخ معصومین / عربی

al-luhūf ʻalā qatlay-iṭṭufūf = luhūf

ابن طاوس، علی بن موسی، ۵۸۹ - ۶۶۴ قمری

ebn-e tāvūs, ʻalī ebn-e mūsā (1194 - 1266)

کتاب معروف و معتبری استدرتاریخ کربلا؛ شامل سه «مسلک»: ۱. در حوادثی که پیش از شهادت امام حسین (ع) رخ داده است بر سبیل اجمال؛ ۲. در توصیف نبرد امام حسین (ع)؛ ۳. در امور متأخر از شهادت آن حضرت. ابن طاوس، پس از تالیف کتاب «مصباح الزائر» و جمع‌آوری آداب و اعمال زیارت ائمه معصومین ــ علیهم السلام ــ و زیارات نیکو و مناسب برای هر زائر، سرگذشت واقعه عاشورا و شهادت ابا عبدالله الحسین ــ علیه السلام ــ و اصحابش را در مقتل حاضر به اختصار به رشته تحریر درآورد تا با ضمیمه این دو کتاب، زائر بی‌نیاز از کتاب‌های دیگر باشد.

آغاز: بسمله. الحمدلله المتجلی لعباده من افق الالباب المجلی عن مراده بنطق السنة و الکتاب الذی نزه اولیائه عن دار الغرور.

انجام: و ههنا منتهی ما اردناه و اخرما قصدناه و من وقف علی ترتیبه و ... مع اختصاره و صغر حجمه عرف تمیزه علی ابناء جنسه منهم فضیلته فی نفسه و الحمدلله رب العالمین.

چاپ: مشار عربی، صص۹۰۲-۹۰۳؛ ایران، ۱۲۷۰ق، سنگی، رحلی؛ ایران، تهران، ۱۲۸۷ق، ۲۵ص (۳۳۱-۳۵۶)؛ ایران، تهران، ۱۳۰۴ق، ۲۲ص (۳۰۱-۳۲۲)؛ ۱۳۰۳ق، وزیری، ۲۳ص (۲-۲۴)؛ هند، بمبئی، ۱۳۰۰ق، سنگی، جیبی، ۹۶ص؛ ایران، تهران، ۱۳۱۷ق، به تصحیح محمود بن محمد صادق مدرس طهرانی، سنگی، جیبی، ۱۹۲ص

[الذریعة ۳۸۹/۱۸؛ السید علی آل طاوس ص ۱۸؛ مشار ۹۰۲؛ کشف الحجب و الاستار: ۴۸۲]

شرح و حواشی:

۲- اللهوف علی قتلی الطفوف (ترجمه)؛ نجفی، احمد بن سلامه (-۱۱)

۳- فیض الدموع؛ بدایع نگار، محمد ابراهیم بن محمد مهدی (۱۲۴۱-۱۲۹۹)

۴- جلاء العیون و الملهوف (منتخب)؛ یحیی بن زکریا

۵- شرح اللهوف علی قتلی الطفوف

۶- اللهوف علی قتلی الطفوف (ترجمه)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۲۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۱×۱۸/۷سم [ف: ۵-۱۵۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سپس زیارت عاشورا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۵گ، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳-۲۳۷]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۰۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۱؛ ۳۱گ (۲۳۴-۲۶۳)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۰-۳۶۱]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۱۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مذیل است به رثائی از سیدعلیخان درباره شهادت امام حسین (ع). آغاز ذیل: «بسمله، ماهیج الوجدلی رسم و لا طلل ×× و لا منازل عنها اهلها ارتحلوا»، انجام ذیل: «علیکم صلوات الله ما ذرفت ×× مدی الزمان علیکم ادمع همر»؛ مجدول؛ ۳۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۸سم [ف: ۱۴-۵۳۱]
۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۸۸۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان العرش لم یستقر حتی کتب علیه بالنور لااله الا الله محمد رسول الله علیولی الله صلواة الله و سلامه علیهما و آلهما اجمعین.
خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی ملا حسین، تا: دوشنبه ۱۲ ربیع الاول۱۰۳۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲-۷۳۵]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۶۹
خط: نسخ، کا: جعفر بن حسن علوی عاملی جبعی، تا: ۲ ذیقعده۱۰۵۲ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۱۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۹/۳سم [ف: ۱-۴۶۱]
۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۸۴۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۶۰ق؛ جلد: تیماج، ۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۲]
۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۶۲۲/۲
خط: نسخ، کا: احمد علی بارهمولی، تا: دوشنبه ۲۵ ذیحجه۱۰۷۱ق، ۵۱گ (۹۴پ-۱۴۴ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۲-۳۸۸]
۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۴۶/۲
آغاز: مهملة و انفس فی جوار الله یقربها کان قاصدها بالضرنا فعها
خط: نسخ، کا: محمد اشرف بن جعفر کاوندی، تا: اوایل رجب۱۰۷۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۳۲ر-۷۳پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۵-۹۵]
۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: داود بن عبدعلی بن شریف نجفی، تا: ۱۰۷۷ق؛ مذیل به «المختار من حدیث المختار» تألیف احمد حداد بجلی، مصحح، مقابله شده؛ ۶۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰سم [ف: ۱۴-۵۳۳]
۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۷۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فهم فضیلة فی نفسه
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن فریدون بیک، تا: ربیع الاول ۱۰۹۱ق؛ جلد: میشن، ۵۷گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۵-۳۰۰]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۱۵/۲
خط: نسخ، کا: عباس دینوری، تا: ۱۰۹۲ق؛ جلد: تیماج، ۸۶ص (۳۵۹-۴۴۴)، ۲۱و۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۸۳۴]
۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۸۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ واقف: قطب المحدثین، بهمن ۱۳۳۸؛ ۷۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۷×۱۴/۵سم [ف: ۱۴-۵۳۲]
۱۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۰۱
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱-۱۵۷]
۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۵۳۱۷
خط: نسخ، کا: ابوالحسن اصفهانی، تا: ۱۱۱۷ق[الفبائی: -۶۶۸]
۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۲۰/۳
انجام: ناتمام: لایوم کیومک تزدلف الیف ثلاثون ألف رجل یدعون أنهم من امة جدنا محمد ...
خط: نستعلیق، کا: طالب بن محمد طالب حسینی مازندرانی، تا: جمعه دهه اول ذیحجه۱۱۱۹ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۵۸پ-۶۳پ)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۹-۳۲۷]
۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۱۲۲ق؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۱×۲۰/۳سم [ف: ۱۴-۵۳۳]
۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۰۷/۱
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن رضی الدین محمد هروی، تا: دهه نخستین رمضان۱۱۲۷ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۹۴گ (۱-۹۴)، ۱۵ سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۰۸۵]
۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد حسین، تا: جمادی الاول۱۱۴۸ق؛ افتادگی: وسط؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳-۲۰۷]
۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۳۶۷
خط: نسخ، کا: میر قربان علی بن میر محمد شفیع لاریجانی دینانی، تا: ۱۱۸۵ق؛ از کتابخانه شیخ فضل الله نوری؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۸گ، ۲۰ سطر(۱۲×۱۶)، اندازه:

۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱۶-۵۲۳]
۲۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج زرد، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۴۸۷]
۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۹۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۷]
۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۹۵
انجام: و عطروا طبعی بفضائلهم و اورقوا عودی بما عهودهم و اذهبوا نحو شیء بنماء سعودهم
خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: میشن عنابی مذهب، ۳۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۰]
۲۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۸۱۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵۰گ (۱پ-۵۰پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳-۶۰۵]
۲۵. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۷۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۲گ (۳۱ر-۵۲پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۶۵]
۲۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۶۶۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۰۹ص (۱-۱۰۹)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۱۳۵]
۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فهم فضیلة فی نفسه
خط: نسخ، کا: جعفر بن ملا زین العابدین، تا: ۱۲۳۳ق؛ واقف: تاج ماه بیکم، ۱۲۶۰؛ ۳۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۵-۳۰۱]
۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۸۱۹/۱
خط: نسخ، کا: غلام رضا بن اسماعیل، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۹سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶-۳۶۹]
۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۳۲
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد مهدی گلپایگانی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۵۳گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸-۶۵۳]
۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۴۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شاه محمد بن محمد مهدی همدانی، تا: ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «محمد حسن بن محمد ابراهیم، ۱۳۰۵» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۵۳گ (۱پ-۵۳)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶-۲۳۲]
۳۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد سمیع بن محمد علی یزدی، تا: چهارشنبه ۱۰ صفر۱۲۵۵ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۶۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۵-۱۸۴]
۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۱۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۵ رمضان۱۲۵۷ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۵۸ص، ۱۷سطر [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۲۹]
مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۶
همان نسخه بالا[مؤید: ۱-۱۴۱]
۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۸۹/۸
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد کاظم سرابی، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۷۲پ-۱۱۰ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۰-۵۵]
۳۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۰۵/۴
خط: نسخ، کا: مهدی بن علی بن عبدالله طباطبائی اردکانی، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۱گ (۱۴۸ر-۱۷۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۱۹۹]
۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۰۳۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق[رایانه]
۳۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۳۶/۱
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد معصوم بن محمد حسن قزوینی حائری شیرازی بوشهری، تا: ۱۲۶۱ق، جا: بوشهر؛ ۹۳گ (۱-۹۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۲۱]
۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ابی القاسم بن صالح بن علی بن تقی رفانی اصفهانی، تا: ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۶۲ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۸۸]
۳۸. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۳۵۰
خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الثانی۱۲۶۳ق؛ ۴۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲-۶۰]
۳۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۳۹۲/۱
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ جلی، کا: رئیس فضل الله ابن احمد، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ اهدائی: سید موسی ابراهیمی ابهری قزوینی، جلد: تیماج، ۵۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۴۰۶]
۴۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۰۶/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه۳ صفر۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۰۵]

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: ۴/۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۶۰۲]
۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۵۴۹/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی رودسری گیلانی، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۵۸گ (۲پ-۵۹پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۲۴]
۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۷۴۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ ۸۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۰]
۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۸۱۲-۵۹/۳۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن ابوالقاسم حسینی بازار شاهی، تا: یک‌شنبه ۱ ربیع الاول۱۲۷۹ق؛ ۳۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۶۳]
۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۳۸/۱
خط: نسخ، کا: رضا بن حاج عباس، تا: ۱۲۸۰ق؛ اهدایی: سید علی خرمی بنادکی؛ جلد: تیماج، ۱۱۳گ (۱-۱۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۹۴]
۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۴۳/۶-۲۹/۱۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد تقی، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: مقوای، ۲۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۶۲]
۴۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۵۵
خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۴گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: -۶۵۰]
۴۷. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه: ۴/۳
خط: نسخ، کا: محمد جواد بن آقارضا گلپایگانی، تا: ۱۲۸۸ق؛ ۲۶گ (۵۷پ-۸۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۸۷]
۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۵۷۲
خط: نسخ، کا: نصر الله بن آقا رضا وزیر خادم حضرت معصومه، تا: جمادی الثانی۱۲۸۹ق؛ محشی، مهر: «عبده الراجی هاشم الحسینی»(بیضوی)؛ جلد: مقوایی، ۱۰۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۴-۳۱۲]
۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۵۴۳-۲۳/۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن حاجی ملا ابراهیم نجف آبادی اصفهانی الاصل ونجفی المسکن، تا: ۴رجب ۱۲۹۰ق؛ ۴۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۶۲]
۵۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۰۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۱ جمادی الاول۱۲۹۲ق؛ ۵۸گ (۱۳۰ر-۱۸۷ر) [ف: ۲-۲۱۵]
۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۵/۲-۹/۱۷۵
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن حاج علی اکبر قمی، تا: یک‌شنبه ۲ربیع الاول ۱۲۹۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۶۲]
۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: ثلث زیبا، کا: علی اکبر فیض قمی، تا: ۱۲۹۴ق، جا: قم؛ محشی با نشان «علی اکبر»، بسیاری از مطالب ترجمه و به خط شکسته نستعلیق زیبا زیرنویس شده است که ظاهراً ترجمه نیز چون حواشی از مرحوم علی اکبر فیض می‌باشد، اشعاری از میرزا علی محمد نظام الدوله، انوری، سنایی، بسحاق اطعمه و خود کاتب؛ مهر: علی اکبر فیض قمی «علی اکبر» (بیضوی)؛ ۱۰۲گ، ۱۱ سطر (۸/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۴۱-۳۲۲]
۵۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۲۹۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی عراقی، تا: جمعه ۲۷ رمضان۱۲۹۷ق؛ ۷۱گ (۲۸ر-۹۸ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱-۲۹۰]
۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۶۸
خط: ثلث، کا: میرزا علی اکبر فیض قمی، تا: دوشنبه ۲۸ محرم ۱۲۹۸ق [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۲]
۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۶۸/۳
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد تقی بن آقا محمد صالح، تا: ۱۳۰۳-۱۳۰۴ق، به جهت جدش سید اسدالله بروجردی؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۹۷پ-۱۳۲ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۷۰]
۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۹۳۲
خط: شکسته نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۳۰۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ ۵۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۰]
۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۶۵۶/۲
خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن حاج محمد حسین، تا: شعبان۱۳۰۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۹ص (۶۰-۱۵۸)، ۸سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵-۱۷۳۹]
۵۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۵۰
کامل؛ خط: نسخ معرب، کا: میرزا احمد بدیعی، تا: ۲۵ صفر۱۳۴۵ق؛ ۹۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۱۹۷]
۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۵۷۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴، برای میرزا آقا بابا محمد یوسف شریف واعظ؛ جلد: تیماج، ۴۲گ، ۲۰ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۹۰]
۶۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** وهو یقول یا ویلکم لو کشف عن بصری لافنیتکم عن آخرکم ثم تکاثروا علیه فاخذوه اسیرا الی ابن زیاد

فلما مثل بین یدیه ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۶گ (۱–۳۶پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۲۲۵]

۶۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۵۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اورقوا عودی بماء عهودهم و اذهبوا نحو ... بنماء سعودهم ...
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم، ۳۵گ (۲پ–۳۶پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [مؤید: ۲–۵۱]

۶۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: ۱۴۷/۴
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۰۱]

۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۹۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از جعفر محسنی [رایانه]

۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی یوم کان مقداره خمسین الف سنه و کان علی الکافرین عسیرا و الحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا و صلی الله علی سیدنا و شفیع ذنوبنا محمد صلی الله علیه و آله و علی اهل بیته کحلیته سفینه النجاه الی یوم المعاد.
بی‌کا، بی‌تا؛ جا: تهران؛ ۷۸ص (۱–۷۸)، ۲۳ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷–۲۸۶]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۶۳۳/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** اما بعد فقد وصل الی کتابک و فهمت ما هدیتنی الیه و دعوت له من الاخذ بخطی من طاعتک ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۶۰–۶۵)، سطور حمایلی، اندازه: ۸/۵×۲۳سم [ف: ۱۹–۲۸۷]

● **اللهوف علی قتلی الطفوف (ترجمه)** / تاریخ معصومین / فارسی

al-luhūf ʻalā qatlay-il ṭufūf (t)

نجفی، احمد بن سلامه، ق۱۱ قمری

najafī, ahmad ebn-e salāme(- 17c)

وابسته به: اللهوف علی قتلی الطفوف = لهوف؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹–۶۶۴)
به درخواست: احمد بیکا
آغاز: شکر و سپاس مر خدای را که کل اشیاء در قبضه قدرت اوست و کونین ذره ای از ذرات مرحمت اوست
انجام: با وجود مختصر بودنش و کوچکی حجمش می‌داند تمییز او را بر ابناء جنسش و می‌فهمد زیادتی او را فی نفسه.
[الذریعة ۳۸۹/۱۸ و ۲۰۱/۲۶]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۸/۱–۹/۱۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد یوسف کرجی ملقب به ناجی، تا: ۲۳ ذیحجه۱۱۰۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۱۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲–۸۵۸]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۹۹۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۰ رجب۱۲۲۷ق، حسب خواهش حاجی آقا الماس بگ؛ مهر: «یا دائم الإحسان بحق المحسن» (بیضوی)؛ ۸۲گ (۴۹پ–۱۳۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: -۳۵۸]

● **اللهوف علی قتلی الطفوف (ترجمه)** / تاریخ معصومین / فارس

al-luhūf ʻalā qatlay-il ṭufūf (t.)

وابسته به: اللهوف علی قتلی الطفوف = لهوف؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹–۶۶۴)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۰۱
بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق، قطع: خشتی[د.ث. مجلس]

● **لهوف (ترجمه)** / تاریخ معصومین / فارسی

luhūf (t.)

وابسته به: اللهوف علی قتلی الطفوف = لهوف؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹–۶۶۴)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۵۹۳
آغاز: بسمله، بعد حمد حق و خلاق مجید آنکه این کون و مکان را آفرید؛ **انجام:** با چنین وضعی چگونه حزن من منتهی گردد تو گویی در زمن قدتم هذا الکتاب.
خط: نسخ، کا: عباسعلی صائبی تربتی، تا: ۱۳۵۶ق[رایانه]

● **لیالی عشر فی الحزن علی شفیع یوم الحشر** / تاریخ معصومین / فارسی

layālī-ye ʻašr fi-l hozn-e ʻalā šafīʻ-e yowm-el hašr

یزدی، حسین بن علی حسین، ق۱۳ قمری

yazdī, hoseyn ebn-e ʻalī hoseyn(- 19c)

مجالسی است ترتیب داده شده برای ذاکران و واعظان، در مصائب و واقعه کربلا و شهادت حضرت امام حسین علیه السلام و اهل بیت و یاران آن حضرت، گرفته شده از کتاب «مصائب العارفین» مؤلف که از کتاب «هم و غم وصحیفة الالم» خود مختصر نموده بود.
آغاز: الحمدلله رب العالمین الذی نور جمیع العالم بالحسین من صبح الازل و خلع تمام الکون بالحیاة بماء الوجود من علة العلل ... حمد خداوندی را که منور فرموده است جمیع عالم را بحسین از صبح ازل

۱. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۱۴۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: -۱۱۱]
۲. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه: ۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کتاب مصائب العارفین رجوع نماید، والله الموفق و المعین ...
خط: نسخ، کا: ابراهیم، تا: دوشنبه ۲۷ذیحجه۱۲۳۴ق؛ ۸۴گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲×۱۴/۵سم [ف: -۲۳]

● **لیالی الوصال بعد الفراغ** / ادبیات / عربی
layāli-l wiṣāl ba‘d-al firāġ
احمد بن السیرجی
ahmad ebn-e seyrajī
رساله‌ای است ادبی از گفته‌های مؤلف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵/۳عکسی
آغاز: قال الفقیر ... احمد بن السیرجی ... و بعد فهذه اوراق سیقت بها الذوق، فاثمرت المعانی؛ **انجام:** و کان الفراغ من نسخه و تالیفه یوم السبت المبارک الموافق لیوم ... مستهل شهر ذی القعدة الحرام سنة ... و الحمد لله و حده
نسخه اصل: اسکوریال - مادرید ش ۱۷۹۰؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۳۸گ (۲۵۸-۲۹۵)، ۱۳سطر[عکسی ف: ۱-۱۲۲]

● **اللیث العابس فی صدمات المجالس** / اصول فقه / عربی
al-layṯ-ul ‘ābis fī ṣadamāt-il majālis
صعیدی، اسماعیل بن علی، ق۹ قمری
sa‘īdī, esmā‘īl ebn-e ‘alī(- 15c)
مؤلف در این رساله ابتدا حدود و تعریف اصطلاحات نحوی را با عنوان «حد - حد» بیان کرده و پس از آن سؤالاتی با عنوان «الصدمة - الصدمة» درباره تعارض و تصادم حدود و اصطلاحات اصول فقه با یکدیگر بیان نموده و خود به آنها پاسخ داده است. فهرست اصطلاحات تعریف شده در این رساله در پایان آن در دو برگ تحریر شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۰۷۷/۴-۶۰/۱۷
آغاز: بسمله یقول العبد الفقیر المعترف بطول التقصیر الراجی عفو ربه القدیر مؤلف هذا الکتاب اسماعیل بن معلی
خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن محمد اوزبکی بلخی حنفی، تا: یک‌شنبه ۱۵ صفر۱۱۲۵ق، جا: جبله؛ ۱۸گ (۵۲-۶۹)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۷۸]

● **لیس فی القرآن وقف واجب و لا وصل واجب** / تجوید / عربی
lays-a fi-l qur’ān waqf-un wājib wa lā waṣl-un wājib
صیمری، حسین بن مفلح، - ۹۳۳ قمری
saymarī, hoseyn ebn-e mofleh(- 1527)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۴۷/۴
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی نصب الادلة ازاحة للعلة و دفعا للشبه المظلمة؛ **انجام:** لایجوز فیها التقلید لانها ضروریة الثبوت، فالله اعلم
خط: نسخ، کا: یحیی بن حسین بن حسن بن ناصر سلمابادی، تا: ۱۱ جمادی الثانی۹۰۸ق؛ در پایان انهاء مؤلف در ۱۲ شوال ۹۰۸ به خط خودش؛ کاغذ: ترمه، ۲گ (۱۶پ-۱۷پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۴۳۴]

● **لیلاوتی (ترجمه)** / ریاضیات / فارسی
lilavati (t.)
فیضی، ابوالفیض بن مبارک، ۹۵۴ - ۱۰۰۴ قمری
feyzī, ab-ol-feyz ebn-e mobārak (1548 - 1596)
به دستور: اکبر شاه هندی ۹۶۳-۱۰۱۴ق
تاریخ تألیف: ۹۹۵ق
در حساب و هندسه که متن از حکیم بهاسکر آچاریا (Bhaskara Acharyaskt) و ترجمه از سانسکریت از ابوالفیض فیضی دکنی است. فیضی در دیباچه می‌نویسد: «مؤلف این کتاب حکیم نامور بهاسکارا اچار است که در حکمت و علم ریاضی بی نظیر عهد خود بود. مولد و موطنش شهر بدر است از بلاد دکن اگرچه تاریخ تألیف این کتاب معلوم نیست اما کتابی دیگر دارد در اعمال استخراج تقویم و دقایق اسرار تنجیم موسوم به کرن کوتوهل و آنجا تاریخ تألیف نوشته که یکهزار و یکصد و پنجم سال بود از تاریخ سالها که در هندوستان متعارف است و ... تا امسال که ۳۲ از تاریخ الهی است موافق ۹۹۵ از تاریخ قمری، ۶۷۳ سال گذشته و باعث تألیف این کتاب چنین شنیده شد لیلاوتی نام دختر وی بود». مترجم درادامه می‌گوید: «انتظام این ترجمه به استمداد دانش دانایان این فن، به تخصیص منجمان دکن صورت گرفت. بعضی الفاظ هندوی که در برابر آن الفاظ دیگر ... فراهم نرسید همچنان این کتاب بنوشته». دیباچه «ترکیب یافته از مقدمه و ضابطه‌ای چند و خاتمه». فیض غالباً اصطلاحات هندی را نیز در کنار اصطلاح متداول در فارسی یاد می‌کند.اینک فهرست مطالب: باب ۱.بیان حساب صحاح دارای: فصل ۱) جمع و تفریق، ۲) ضرب، ۳) قسمت، ۴) بیان مجذور که به هندی برگ گویند، ۵) پیدا کردن جذر که به هندی برگ مول گویند کعب (هندی کهن)، ۶) پیدا کردن کعب؛ باب ۲. کسور در چند«فصل»: ۱) تسویه کسور مختلف، ۲) کسور مضاف، ۳) جمع و تفریق کسور یا صحاح (به سه

طریق)، ۴) ضرب صحاح و کسور، ۵) قسمت کسور، ۶) بیان مجذور و مکعب کسور؛ باب ۳. احکام صفر؛ باب ۴. حساب معکوس؛ باب ۵. بیان معرفت عددی را که در ضمیر پنهان کرده باشند (استخراج خبی) در این باب تفصیل رفته و متاسهای بسیار بیان شده؛ باب ۶. انواع حساب (حسابی است که در آن سه چیز باشد ... و حسابی است که در وی پنج چیز باشد). مترجم به جای کلمه«شیء» که نشان مجذور درجه اول است (و به جایX)ترجمه فارسی آن را (=چیز) به کار می‌برد؛ باب ۷. در جدا کردن حصه‌های مختلف، در این باب نیز سخن به تفصیل رفته و مثال‌ها و روش‌های بسیار یاد شده، فصل در پیدا کردن عدد از اخلاط مختلف؛ باب ۸. در بیان اعداد متزاید زدن بر انواع تواند بود.ضابطه- داشتن کسب هرگاه پنج را مقداری معین فرض کنند؛ ضابطه- اگر کرن را مقدار معین فرض کنند؛ ضابطه- اگر کوب و کرن را مقدار معین فرض کنند؛ ضابطه- اگر جمع پنج و کرن معلوم باشد؛ ضابطه- شخصی تفاوت کوب و کرن را بیان کرد؛ ضابطه- هرگاه دو مثلث جمع شوند بنوعی که کوب هر دو تقاطع کنند فصل در راست کردن کسب؛ ضابطه- هرگاه کسب مثلث باشد؛ ضابطه- به طریق دیگر مساحت مثلث؛ ضابطه- مساحت مربع؛ ضابطه- مساحت مدور (تا چهار ضابطه دیگر در مساحت مدور است)؛ فصل مساحت حوض‌ها و چاه‌ها؛ فصل مساحت خشتها بهم چسبیده؛ فصل پیمایش سایه؛ اختتام لیلاوتی (با انشائی مصنوع). (عبدالحسین حائری)

آغاز: اول ز ثنای پادشاهی گویم ×× وانگه ز ستایش الهی گویم... ادب آنست که چون بدرگاه بادشاهی مشرف شوند نخست بمقربان بارگاهی توسل جویند ...

انجام: خلاصه آنها را درین کتاب در او کرده این قدر کفایت دارد و اگر زیاد طلبی در کتابهای دیگر ذکر کرده ام از آنجا طلب باید داشت.

چاپ: کلکته، ۱۷۱۷

[نسخه‌های منزوی ۱۵۰؛ الذریعة ۳۹۰/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۲۷۲۹/۴؛ فهرست پاکستان ۲۱۴/۱؛ فهرست کتابهای فارسی چاپ سنگی و کمیاب کتابخانه گنج بخش ۳۷۶/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۹۲

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۰۵۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن ترکی، ۷۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۸/۴سم [ف: ۴-۷۱۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۸-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۱۰۵ فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۹ ربیع الاول۱۲۰۳ق؛ ۵۰گ، ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** (بیت دوم رباعی): بر عالمیان همیشه فرخ بادا ×× نوروز نو و ماه نو و سال نو او

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۵۴ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۱۸۱]

۴. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ع۴۵

بی‌کا، بی‌تا؛ موزه بریتانیاAdd. 5649, 16869 (ریو ۴۴۹) (ع۵۵ و ۵۶) [فهرستواره مینوی: -۱۷۶]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه: ۴۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱-۹۹۹]

۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اکنون سخن در دعا دوام دولت جم کرده می‌آید ... بر عالمیان همیشه فرخ بادا ×× روزی نو و ماه نو و سال نو.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «هوالقادر، ۱۲۶۱» (مستطیل)، «قادرالدولة۱۲۶۳» (مستطیل)؛ جلد: کاغذ سیمانی، ۵۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۶۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** شاهی که گرفته عقل کل پرتو او ... روز نود و ماه نود سال نو او.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۴۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵۰-۳۶]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۳۰۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: حیدرآباد هند؛ با اشکال هندسی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۲۱×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۹-۱۶۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** خصوصا حساب نجوم ممتازاند اصلاح یابد اکنون به دعای دوام دولت ختم کرده می‌آید ... بر عالمیان همیشه فرخ بادا ×× روز نو و ماه نو و سال نو

نسخه اصل:کتابخانه ندوة العلما،لکهنو،هند، شماره ۳ (ردیف ۲۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۸ص، ۱۷سطر[عکسی ف: ۵-۱۵۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۳۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر غلامحسین شاعر (بن علی) متخلص به (عبید)، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲»؛ کاغذ: شرقی، ۶۴گ (۱۱-۷۴)، ۱۴سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۸-۹۹]

● لیلای هندی / ادبیات / اردو

leylāy-e hendī

گنیان ویگنیان لاشالی خوش کلام

genīān vīgnīān lāšālī-ye xoš kalām

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۲۳

آغاز: لیلای هگیامنیش جی مو لا دار ویگنه؛ **انجام:** من میان تندر ابن ... نار این ثه ثوثو
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ق[رایانه]

↩ لیلیه > الاعتقادات

● **اللیلة** / کیمیا / عربی

al-layla

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

مقاله سی و ششم از مجموعه «السبعین» اوست.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷/۳۴

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد ... قد مضی لنا خمسة و ثلاثون کتاباً فی فنون هذا الکتاب اذکر فیه تدبیر الزهرة و کیف ابتدات؛ **انجام:** و خالطه الابریز، قایماً علی الخلاص. و السلام

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۵۹ر-۶۰پ)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶-۴۴۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۱/۳۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی ... للمتقین و سلم. قد تقدم لنا قبل کتابنا هذا خمس و ثلاثون کتاباً ... و کتابنا سادس و ثلثون فی الاحجار ایضاً و نا ذاکر فیه سبب الزهرة و کیف ابتدأت و ما علتها و کیف وجه تطهیرها و وجه تدابیرها و ما طبعها و ما طبعها و استوفی کلامی فی ذلک ان شاء الله؛ **انجام:** فمن احسن التدابیر التوتیا صبغ النحاس ذهباً تخالط الذهب الابریز قایم فی الخلاص. فاعلم ذلک ان شاء الله وفقنا الله و ایاک للزشاد انه قریب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۹۰پ - ۹۲پ)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲-۶۱۶]

● **لیلیه = نوافل لیلیه** / آداب و سنن / فارسی

leylyyah

صفی الدین اردبیلی، اسحاق بن جبرئیل، ۶۵۰ - ۷۳۵ قمری

safī-od-dīn ardabīlī, eshāq-e-bn-e jebre'īl (1253 - 1335)

در بیان فضایل و نتائج و کیفیات و قواعد و آداب و شرایط نماز شب و تصحیح بعضی از مسائل و دعوات و تحقیق برخی از فوائد و نکات مشتمل بر «مقدمه» و دو «مقاله» و «خاتمه»: مقدمه در بیان فضیلت قیام لیل و نتیجه نماز شب؛ مقاله اول در بیان شرایط و آداب و کیفیات اداء نماز شب و ایراد دعوات و مناجات آن و قواعد تلاوت قرآن؛ خاتمه در بیان وصیتی شایسته و نصیحتی بایسته.

آغاز: الحمدلله الذی جعل صلاة اللیل نوراً فی ظلامه للعابدین و دعاءه حضوراً فی قیامه للقانتین ... اما بعد این مختصریست ... کتب فقهیه علمای دینیه و نسخ وردیه فقراء یقینیه در بیان فضائل و نتایج ... بالتماس عزیزی ازین فقیر شرائط لیلیه ... مسمی شد بلیلیه مبنی بر مقدمه و دو مقاله و خاتمه ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که مال و ملک و فرزندان و زن و زور×× همه هستند با هم تا لب گور

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ زیبا، کا: حسن بن محمد محسن جزائری، تا: ۱۱۲۹ق؛ زیر سطرها ترجمه به فارسی شده، مجدول؛ وقف‌نامه کتاب که به دستور سلطان حسین صفوی به تاریخ ذیحجه ۱۱۳۱وقف شده، دارای سرلوح؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم کلب آستان امیرالمؤمنین سلطان حسین»(مربع)؛ جلد: تیماج، ۷۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۳۹/۵×۲۴سم [ف: ۳-۴۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۸ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲-۲۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۸۶

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عبدالله راثی تبریزی قمی، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیقعده۱۳۴۱ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۸۳]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون فتح این رساله بمدح قیام لیل و ثنای ضیاء شب خیز بود فقیر مؤلف خواست که ختم نیز بحمد آن باشد ... و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین شیخ نظامی: دلا تا چند از این صورت پرستی ×× قدم بر فرق هستی زن که رستی ... / چه خوش میگوید این معنی نظامی ×× برغبت بشنو ای جان کرامی

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغازوانجام؛ جلد: گالینگور، ۲۲۵ص، ۱۵ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲-۲۶۴]

● **لیلیه = آداب نماز شب** / دعا / فارسی

leylyya = ādāb-e namāz-e šab

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۳۹

آغاز: بسمله، و بعد در بیان فضیلت قیام لیل و نتیجه نماز شب بدانکه در مذهب البیت که آن طریقه امامیه؛ **انجام:** یا عین اهجری طیب الکوی عند الصباح بحمد القوم السری و الحمد الله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف مدرسه حاج میرزا جعفر؛ جلد: مقوا [رایانه]

● **لیلیه** / آداب و سنن / فارسی

leylyya

مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه: ۴۴

در نماز شب؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷-۷۷۰]

● **لیلة القدر** / تفسیر / عربی

layla-tul qadr

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، - ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, ʻalī ebn-e soltān mohammad(- 1606)

در فضایل شب قدر و تعیین اینکه آیا نیمه ماه شعبان یا در ماه رمضان می‌باشد، ضمن تفسیر آغاز سوره دخان که مربوط است به نیمه شعبان و تفسیر سوره قدر با نقل بسیاری از اقوال علما مربوط بدین موضوع.

آغاز: الحمدلله الذی قدر الارزاق و الاجال ودبر امور العباد من الاحوال و الافعال و الصلاة و السلام علی من انزل علیه القرآن.

انجام: و جمع بیننا و بین ارباب الجمع من کل فرد انفرد بمقام الحضور فی خدمة مولاه ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۰۲۷/۱۳

آغاز و انجام: برابر

کا: ابوبکر بن حمزه، تا: ۱۶رجب۱۱۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۱۵۲پ-۱۶۴ر)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۳-۱۸۵]

● **لیلة القدر** / متفرقه / عربی

laylat-ul qadr

نائینی، محمد رضا بن رشید، ق۱۲ قمری

nā'īnī, mohammad rezā ebn-e rašīd(- 18c)

درباره لیالی متبرکه ۱۹، ۲۱ و ۲۳ ماه رمضان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲/۲۸-طباطبائی

آغاز: بسمله اعلم انه یظهر فی بعض الاخباران لیلة تسع عشر ... کلها لیلة القدر ... و قد شبهها بعض الفضلاء بارقام الملوک؛

انجام: پایان: لوجب اجابة تلک الدعوات و لم تقتض الحکمه اجابتها. لمحرره رضا النایینی وفقه الله تعالی

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۴پ-۴۵ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۳-۳۳۱]

← لیلة القدر (تعیین) ← اختلاف لیلة القدر

● **لیلة النصف من شعبان** / کلام و اعتقادات / عربی

layla-tun niṣf min šaʻbān

غیطی، محمد بن احمد، - ۹۸۴ ؟ قمری

qaytī, mohammad-e-bn-e ahmad(- 1577)

تاریخ تألیف: ۲۷ محرم ۹۶۸ق

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵۷

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و سلم قال شیخنا الامام ... مولانا محمد نجم الدین الغیطی الشافعی خادم حدیث النبوة ... الحمدلله الذی عظم حرمة شعبان بلیلة صفه الفاضلة؛ **انجام:** ما یستحقه من العقوبات آمین اللهم آمین قال ذلک سیدنا ... سید عبدالوهاب الشعرانی عفی الله عنه و کان الفراغ من تالیفها یوم السبت سابع عشرین من الاول سنة ثمان و ستین و تسعائة بمصر ... استغفرالله العظیم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۸ ذیقعده۱۰۸۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۲۳سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۵۷۳]

← اللیل و النهار ← حقیقة لفظتی الیوم و النهار

● **اللیل و النهار** / ریاضیات / عربی

al-layl wa-n nahār

ثاوذوسیوس، ق۱ قبل میلاد

sāwzūsīūs(- 1c)

مترجم: اسحاق بن حنین، ۲۱۵ - ۲۹۸ قمری

ترجمه ابویعقوب اسحق بن حنین عبادی.

آغاز: بسمله، کتاب ثاوذوسیوس فی اللیل و النهار و فی بعض النسخ فی الایام و اللیالی ترجمه اسحق بن حنین و الکتاب مقالتان و ثلثة و ثلثون شکلا قال الشمس یتحرک حرکة معتدلة

انجام: لایکون متساویة للیوم الذی قبلها و لا للیوم الذی بعدها و ذلک ما اردنا ان تبین

شرح و حواشی:

۱- تحریر الایام و اللیالی = تحریر اللیل و النهار؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۲۵۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری خفی، کا: محمد جعفر یزدی، تا: ۱۰۵۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: پارچه‌ای، ۸ص (۷-۱۴)، ۲۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۰/۸×۲۱/۹سم [ف: ۸-۳۸۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ جلد: مقوا [رایانه]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲۵/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن احمد مراغی، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوائل قرن۱۳؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲-۳۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۴۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ابد الابدین و دهرالداهرین م م
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۹۳ق[رایانه]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹/۱۰–ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا شAdd. 23570؛ بی کا، بی‌تا؛ ۶گ (۷۲–۷۷) [فیلمها ف: ۱–۶۰۴]

● **اللیلیة** / فقه / فارسی
al-laylīyya

غیر همانند:
۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۰۳
آغاز: در رسید آنهمه عبادات موزون و اشارات میمون بباد بر شد آداب و اعمال نماز شب را از کتاب‌های فقه و دعا در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه گرد آورده است و ضمناًمؤلف به جنبه‌های عرفانی و روحانی نماز شب و دعای هنگام سحر نیز می‌پردازد و به گفته‌های بعضی از شعرا و عرفا استشهاد می‌کند، عناوین کتاب چنین است: مقدمه: در فضیلت قیام لیل و نتیجه نماز شب، مقاله ۱. در شرائط و آداب و کیفیت نماز شب، مقاله ۲. در شرائط حقیقی و ادبی و عرفانی نماز شب، خاتمه: در وصیت مؤلف در بعضی نسخه ها و منجمله نسخه شماره ۷۳۹، مرکز احیاء میراث اسلامی مقدمه‌ای اضافه شده است و در آن مقدمه محمد باقر بن اسماعیل الحسینی می‌نویسد که کتاب از مؤلفات سید شاه صفی الدین موسوی حسینی فاطمی (سرسلسله پادشاهان صفوی) می‌باشد و به دستور سلطان حسین صفوی رساله را ملاحظه و مقابله و بعضی از فقرات عربیه آن را فارسی و برخی را ترجمه نموده است؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: عبدالعلی بن محمد سعید، تا: ۸ شوال۱۱۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۱۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵–۱۰]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۳۹
آغاز: الحمد لله الذی جعل صلاة اللیل نورا فی ضلامه للعابدین و دعاءه حضوراً فی قیامه للقانتین و رتب علیهما نجاة المصلین؛
انجام: که مال و ملک و فرزند و زن و زور ×× همه هستند با هم تا لب گور؛ انجام در این نسخه: وانت یا عین اهجری طیب الکری ×× عند الصباح یحمد القوم السری
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ مهر: سید مصلح الدین مهدوی موسوی اصفهانی (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲–۳۹۵]

← لیلی و مجنون > چاه وصال
← لیلی و مجنون > مجمل احوال لیلی و مجنون

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی
leylī va majnūn

نظامی، الیاس بن یوسف، ۵۳۰؟ - ۶۱۴ ؟ قمری
nezāmī, elyās ebn-e yūsof (1136 - 1218)
اهدا به: شروان‌شاه
تاریخ تألیف: ۵۸۴ق
سومین مثنوی از «پنج گنج» نظامی است دربیان داستان لیلی و مجنون که در بحر هزج مسدس و درمدت چهار ماه و درضمن ۴۵۰۰ بیت سروده است(شمار بیت‌ها در نسخه‌ها یکسان نیست) که گویا بعدها در آن دست می‌برده است.
آغاز: ای نام تو بهترین سرآغاز ×× بی نام تو نامه کی کنم باز
انجام: شد نامه بغایت تمامی ×× المنه لله ای نظامی
چاپ: مشار ۴۴۱۵/۴ (نشانی ۱۲ چاپ)
[الذریعة ۲۶۴/۷و ۳۹۸/۱۸؛ نسخه‌های منزوی، ۳۱۰۸/۴–۳۱۱۴ که نشانی ۱۱۴ نسخه آن را داده؛ صفا ۸۰۳/۲ برای کتابشناسی و ریشه‌های داستان مشترک پاکستان ۸۲/۷–۸۸ که نشانی ۷۵ نسخه پاکستانی آن را داده؛ دنا ۱۱۴۱/۸–۱۱۴۵ (۶۰ نسخه)]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۱۱۱/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و این نامه که نامدار زویاد ×× بر دولت او خجسته پی باد
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: پایان قرن ۷ یا آغاز قرن۸ق؛ اهدایی: خاندان سعدلو بیگلربیگی؛ ۱۱گ (۱۷۹ر–۱۸۹ر) [ف: ۲–۲۱۶]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۶/۳–عکسی
اصل نسخه: دانشگاه، ۵۱۷۹. در «پنج گنج»؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۷۱۸ق؛ با مجلس‌های رنگی مغولی؛ ۳۲گ(۱۱۷ر–۱۴۸پ)[عکسی ف: ۲–۲۳۶]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۲۸
آغاز: برابر
منتخب؛ خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: دوشنبه ۱۹ ربیع الثانی ۷۲۱ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۵۶۵)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱–۹۷]
۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۳۱/۲ ـ ب
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۲۱ جمادی الاول ۷۹۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۱۱۲گ (۲۷پ–۱۳۸ر)، ۲۵سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱–۵۳]
۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۳۰/۳ ـ ج
خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۷گ (۹۱پ–۱۳۷ر)، ۲۵سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱–۵۳]
۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۵۰/۳
بی کا، تا: قرن ۹ و ۱۰ [نشریه: ۷–۱۰۶]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۵۲/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۲۶گ(۵۶پ–۳۸۱پ)،۱۷سطر(۹×۱۷)، قطع: ربعی [ف: ۱۷–۲۱۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۸/۲
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۹۰۲ق؛ افتادگی: آغاز [ف: ۳-۱۶۹]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۱/۲
خط: نستعلیق،بی کا،تا:پایان ذیحجه۹۰۹ق؛ مجدول، باشش سرلوح آراسته؛ ۲۰سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۱-۷۶]
۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۵/۲-عکسی
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۰۰۷۰ (مشترک ۸۳/۷). «پنج گنج» او؛ خط: نستعلیق خوش، کا: احمد بن علی شیرازی، تا: ۹۱۰ق؛ ۱۰۴ص(۱۳۶-۲۳۹)[عکسی ف: ۲-۲۳۶]
۱۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۴۴/۳ ـ ج
خط: نستعلیق، کا: اخی جان بن خواجه همدانی، تا: ۱محرم۹۱۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۸گ (۱۰۲پ-۱۵۹پ)، ۱۹سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱-۵۴]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۵۶۰
آغاز: ای خاک تو تاج سربلندان ×× مجنون تو عقل هوشمندان؛
انجام: پاکان بنیاز صبحگاهان ×× آمرزشم از خدای خواهان
خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: ۱۸ شوال۹۳۱ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷۴ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۵۲۲]
۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۹۳۱ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۵۵۵]
۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۶۷/۱
خط: نستعلیق، کا: خلیل بن درویش، تا: ۹۸۱ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۱۶-۷۲۲]
۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵۲
کا: محمد زاهد، تا: ۹۹۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۸×۲۶سم [رایانه]
۱۶. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۳
خط: نستعلیق، کا: شیخ جمال الدین بن شیخ خان چوپنوری، تا: ربیع الثانی ۱۰۰۰ق؛ ۶۴گ، قطع: ربعی [نشریه: ۵-۶۳۵]
۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۳۲/۲
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مذهب، ۲۵سطر(۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۷-۴۶۹]
۱۸. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: میرعماد حسنی، تا: قرن ۱۱؛ در ظهر صفحه آخر به قلم ابوعلی محمد قدسی حسینی شیرازی مطالبی در محاسن این کتاب آمده و او نیز تأیید کرده که این کتاب خط میرعماد است و همچنین علی نقی نامی تصدیق بر کتابت این نسخه به خط میرعماد نموده است، مجدول، دارای چهار صفحه نقاشی؛ جلد: مذهب، ۱۳۴ص، ۱۷ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: -۱۷۲]
۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۴۳
خط: نستعلیق، کا: محمد شاه، تا: ۹ جمادی الاول۱۰۰۱ق، جا: کشمیر؛ با سرلوح، با هفت مجلس تصویر زیبا، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مذهب، ۲۷۴گ، ۱۱سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۵-۴۱۲۴]
۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۸۸/۲
در «پنج گنج» او؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی کا، تا: ۱۰۱۹ق؛ ۴۹گ (۱۷۴پ-۱۲۶پ) [ف: ۳-۲۸۴]
۲۱. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه: ۲/۲
بی کا، تا: ۱۰۵۸ق، جا: کشمیر [نشریه: ۵-۳۶۶]
۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۳/۳
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۲۰جمادی الثانی۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۱۲۰ص (۱۳۱-۲۵۰)، ۲۲سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [سنا: ف: ۱-۲۵۳]
۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۷/۳
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ دارای سه سر لوح، مجدول؛ ۲۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲-۲۳۸]
۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۰/۱
خط: نستعلیق، کا: معز الدین حسین بن محمد میرک حسینی، تا: ۱۰۶۲ق؛ مجدول؛ ۹۸ص (۱-۹۸)، ۲۱سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۱۲۸]
۲۵. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۹۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** او نیز گذشت ز آن گذرگاه ×× و آن کیست که نگذرد از این راه
گزیده آن می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سرلوح؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۲۸گ (۱-۲۸)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۷۱]
۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۶۳ ض
بی کا، تا: قرن ۱۱ و۱۲[د.ث. مجلس]
۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** پانصد سال هفت بر سر ××بکذشته ز هجرت پیمبر.
خط: نستعلیق دو ستونی، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف بنیاد پژوهشهای اسلامی در آبان ۱۳۶۸؛ جلد: مخمل خردلی، ۶۶گ، ۲۴ سطر یک ستون به طرز مورب، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۷-۳۸۷]
۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۸۱
آغاز: فرزند محمد نظامی ... ×× او بر دل من چو جان گرامی؛
انجام: آمد پدر عروس در کار ×× آراسته کنج و کوی بازار
خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول؛ ۷۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸/۲×۱۴سم [ف: ۱۷-۳۸۸]
۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۲/۲

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۱۱۵ق؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۴-۱۲۶۷]

۳۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۷/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۰۲گ (۷۳ر-۱۷۴ر)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۱۸۰]

۳۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۸۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای پنج مجلس مینیاتور، مجدول؛ جلد: تیماج، ۸۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [نشریه: ۱۳-۱۶۴]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۸۶

آغاز: ای خاک تو تاج سر بلندان ×× مجنون تو عقل هوشمندان؛

انجام: پاکان بنیاز صبحگاهان ×× آمرزشم از خدای خواهان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ مهر: «من کتب الاقل محمد امین النجفی الخوئی ۱۳۹۶» (بیضوی بزرگ)؛ ۷۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۳۳/۲-۱۸۷]

۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۷-۱۴/۳۷

آغاز: به که زبیچارگی جان خویش ×× معترف آییم به نقصان خویش ... مناجات دوم نیاز بنده که آز نعمت در ته اوست وطلب هدایت که آیت رحت؛ **انجام:** شعر ارچه درآن صلاح دین است ×× بروی زشریعت آفرین است / این نامه سزای آفرین باد ×× ان شاءالله این چنین باد

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن میرزا محمد علی شیرازی اصفهانی، تا: سه‌شنبه ۳رمضان۱۲۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۴۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۸۳]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۵۴/۱حاشیه

آغاز: در گونه ارغوان ازو رنگ ×× هم گونه ارغوان ازو سنگ؛

انجام: الحمد که این حدیث جان بخش ×× وز گفته نامی روان بخش / بگرفت ز خط این دلفکار ×× منشور رسول و فیض تکرار

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع ابن سمیع تویسرکانی، تا: ۱۰ محرم۱۲۱۶ق؛ جلد: تیماج، ۷۳گ (۱ر-۷۳ر حاشیه) [ف: ۱۹-۶۱۰]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۱۳/۳

آغاز: ای خاک تو تاج سربلندان ×× مجنون تو عقل هوشمندان؛

انجام: پاکان بنیاز صبحگاهان ×× آمرزشم از خدای خواهان

خط: نستعلیق، کا: نجفعلی، تا: ۱۲۲۸ق؛ ۱۱۳گ (۱۹۰ر-۳۰۲ر) [ف: ۳۷-۱۴۱]

۳۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۷۳/۳-عکسی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ در «پنج گنج» او، با سرلوح بسیار زیبا، مجدول؛ ۹۲ص (۱۸۰-۲۷۱)، ۲۵ سطر چهارستونی [عکسی ف: ۱-۳۳۸]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۵-۱۲/۸۵

آغاز: ای پیر فزون شدی بهفتاد ×× از مرگ چرا نمی کنی یاد؛

انجام: این نامه نام بخش نامی ×× چون یافت سعادت تمامی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۶۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۸۳]

۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۸۰-۵۹/۲۰۰

آغاز: ماری که نه راه خود بسنجد ×× از رنجش کار خود بپیچد / زاهد که کند صلاح پوشی ×× سیلی خورد از زیاده گوشی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ ۴۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۸۳]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۳/۳

آغاز: ای خاک تو تاج سربلندان ×× مجنون تو عقل هوشمندان؛

انجام: پاکان بنیاز صبحگاهان ×× آمرزشم از خدای خواهان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق، جا: تهران؛ ۱۱۶ص (۳۷۷-۴۹۲) [ف: ۳-۱۷۱]

۴۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و این نامه که نامدار زویاد ×× بر دولت او خجسته پی باد

خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ از لحاظ رسم الخط و تذهیب بسیار نفیس، سبک سرلوح‌سازی و تذهیب به احتمال قوی کار شیراز، مجدول، مذهب، با سرلوح بسیار زیبا؛ مهر: «حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی»، مشیر السلطنه مورخ بتاریخ ۱۳۲۲ق، تملک: عبدالله نوری در چهاردهم ربیع الاول ۱۲۶۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۶۴ص، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴-۱۳۰۹]

۴۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۷۵

خط: نستعلیق پخته، کا: میرزا حبیب الله، تا: ۱۷ جمادی الثانی۱۲۸۲ق، جا: شهر شیراز، به سفارش مشهدی آقای سمسار؛ ۱۹۳گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۲۸۴]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۰۳

آغاز: ای حسن طراز عشق پرداز ×× انجام نمای کار از آغاز؛

انجام: ازنام تو زنده باد نامم ×× شدختم باین سخن کلامم

کاتب نسخه در آخر نسخه آورده: «لیلی و مجنون نظامی سمرقند عروضی» !!؛ خط: نستعلیق، کا: جهانگیر، تا: ۱۳۰۵ق، سرلوحه مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۱۱سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۲۱]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۳۴

کا: علیرضا، تا: ۱۳۳۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶۷گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [رایانه]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۰۵

بی‌کا، تا: ۱۳۳۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۹۹گ، اندازه: ۱۲/۷×۱۴/۵سم [رایانه]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر دولت وی خجسته پی باد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۸۸]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۰۶

آغاز: چون خواهم من که خود بدین سوز ×× چشم توبه پندم بدین روز؛ **انجام:** می‌کند بدین امید جانی ×× میکوفت سری بر آستانی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]
۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۳۳
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۱گ، ۲۰سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۵-۴۰۹۲]
۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۱۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۷۴گ، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۲سم [رایانه]
۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۳۲/۲
مثنوی‌ها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]
۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۲۵۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مرتضی مدیری [رایانه]
۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۲۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [رایانه]
۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۶۰۷۹/۳
خط: نستعلیق، کا: شرف الدین حسین بن حبیب الله، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۲۲سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۶-۱۹۲]
۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۵/۱-۱۲/۵۵
آغاز: سیراب شوی چون در مکنون ×× از آب زلال عشق مجنون؛
انجام: ای ختم قرآن پادشاهی ×× بی خاتم تو مباد شاهی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۵۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۶-۳۴۸۳]
۵۴. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه: ۲۴
آغاز: این نامه که خامه کرد بنیان ×× توقیع قبول روزیش باد / طغراش بنام پادشاهی ×× کوریست چو عرش بارگاهی؛ **انجام:** این دوده که نوک خامه بنمود ×× از آتش فکرتم بود دود / زین تازه حدیث روح پرور ×× پیداست نهایت سخن ور ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با کتیبه و سرلوح، مجدول؛ ۷۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ]
۵۵. فردوس؛ قائم؛ شماره نسخه: ۱۱/۱
آغاز: ور دزدی من حلال باشد ×× بد گفتن من وبال باشد / گر با بصر است بی بصر باد ×× گر کور شدست کورتر باد؛ **انجام:** این نامه که نام داروی باد ×× بر دولت او خجسته پی باد / دارم طمع آنکه هرکه خواند ×× یادی به دعا به من رساند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: سید حسین مصطفوی؛ ۴۴گ (۱-۴۴)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف مخ]
۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۰/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵۸ص (۱۹۷-۳۵۴)، ۲۳سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۲۵۲]
۵۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۶۶۱/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۱۶]
۵۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۳۰۴
آغاز: ای سید بارگاه کونین ×× نسابه شهر قاب قوسین؛ **انجام:** یا رب تو جمال این جهاندار ×× ز آشوب و گزند در امان دار
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای ده مجلس مینیاتور، مجدول؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۳۵۰ص، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۶/۴سم [ف: ۴-۱۳۰۸]
۵۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۵۰/۲س
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ هامش تا ص ۱۸۶، ۲۳سطر(۹×۱۶) [رشت و همدان: ف: -۱۱۹۴]
۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۵۴/۲
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۶گ (۶۹پ-۱۱۴ر) [ف: ۳۸-۷۹]
۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۵۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** زر نه متاعیست بلائیست زر ×× الحذر ای زر طلبان الحذر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۴۳گ (۷۵ر-۱۱۷ر)، ۱۶سطر [ف: ۳۷-۴۲۱]
۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۸/۲
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۴۶ص (۴۲-۸۷)، ۱۹سطر (۸×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا: ف: ۱-۱۵۴]
۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۳۶
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۷۱ص (۱۹۷-۲۶۷) [ف: ۸-۴۵]
۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۹۸۱
تکه‌ای از آن؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

امیر خسرو، خسرو بن محمود، ۶۵۱ - ۷۲۵ قمری
amīr xosrow, xosrow ebn-e mahmūd (1254 - 1326)

تاریخ تألیف: ۶۹۸ق
یکی از مثنوی‌های هشت‌گانه امیر خسرو بن امیر سیف الدین محمود دهلوی می‌باشد که به تقلید از نظامی در ۲۶۶۰ بیت سروده است.
آغاز: ای داده به دل خزائن راز ×× عقل از تو شده خزینه پرداز
انجام: این نامه سزای آفرین باد ×× انشاء الله که هم چنین باد

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۱/۲
آغاز و انجام: برابر
کا: روح الله بن علی بن عماد الاسلام جمال الاسلامی، تا: ۷۱۴ق؛ ۱۴۹ص (۴۲۱-۵۶۹) [ف: ۳-۱۶۴]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۶/۳

خط: نستعلیق، کا: سلطان علی، تا: ۸۶۳ق؛ کاتب این نسخه سلطانعلی مشهور نیست بلکه سلطانعلی کاتب اصفهانی است که هر دو در یک عصر می‌زیستند؛ با ۱۷ مجلس مینیاتورآب و رنگ بسیار عالی، مجدول، باچهار سرلوح مذهب مرصع بسیار عالی سبک کار شیراز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم ساغری مذهب، ۱۸سطر در متن و ۱۲ سطر در حواشی به طریق مورب نو، اندازه: ۱۴×۲۲/۳سم [ف: ۳-۳۵]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۹۲/۵

خط: نستعلیق، کا: قطب شیرازی، تا: ۸۹۴ق؛ مجدول، دارای ۶سرلوح و ۹سرفصل مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی»، «ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن مذهب، ۱۹سطر در متن ۴۰سطر در حاشیه، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳-۴۱]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۹۷/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با شمسه مذهب، با پنج سرلوح، مجدول؛ مهر: حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی، مشیر السلطنه ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳-۳۹]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۸۹/۵

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ در «پنج گنج»؛ ۱۸گ (۱۵۴ر-۱۷۱پ چهارستونی) [ف: ۳-۲۹۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [سنا: ف: ۲-۲۵۰]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۵۴۶/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چندان غم جان و تن توان خورد ×× کز پرده برون سخن توان کرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح ظریف، مجدول؛ جلد: چرمی، ۱۹سطر چهارستونی (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۷-۷۳۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶۳/۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۲۱۲پ-۲۲۶پ)، ۱۸سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۲۰-۲۶]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳

کا: حسن هادی حسینی، تا: محرم۹۰۲ق [نشریه: ۹-۲۱۵]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۳ حکمت

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمود فیروز بخت حسینی، تا: رمضان۹۶۷ق؛ ۴۱گ (۹۴پ- ۱۱۹پ، ۱۱۲ر - ۱۲۶ر)، قطع: وزیری [ف: ۲-۵]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۴۲/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن مسعود هروی، تا: ۹۷۲ق، جا: کلکنده، برای ابراهیم بن قطب شاه؛ مجدول، با دو شمسه مذهب مرصع بسیار عالی، به رسم خزانه سلطان السلاطین برهان الخواقین ملاذ الفضلا والحکما ملجاء اعظام وزراء صاحب سیف و قلم قبله عرب وعجم الموید من عندالله ابوالغازی ابراهیم قطب شاه خلدالله سبحانه و ادام احسانه؛ تملک: محمدمحسن دیوانه ابن نظام دیوانه المخاطب به سربیاباندر سال ۱۰۰۴ با مهر«بنده شاه محمد محسن سنه ۱۰۰۴»؛ مهر: «فتحای نائینی ابن غیاث الدین ۱۰۱۲»، «حسن بن احمد ۱۲۰۷»، محمد علی میرزا دولتشاه فرزند فتحعلیشاه قاجار «زفتح علی شد چو حق منجلی / مه برج شاهی محمد علی» در ۱۲۱۵، «ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴»، «مشیرالسلطنه ۱۳۲۲»؛ کاغذ: متن کشمیری، حاشیه اصفهانی، جلد: مذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۲×۱۳سم [ف: ۳-۲۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۱۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیر محمد، تا: پنج‌شنبه ۲۷ ربیع الاول۹۹۴ق [ف: ۲۶-۲۹۴]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۴۲گ، ۱۵سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۷-۴۶۴]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۶۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای دو سرلوح مذهب و منقش، مجدول؛ جلد: میشن، ۱۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۷-۳۸۳]

۱۵. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۵

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با دو سرلوح؛ جلد: تیماج، قطع: وزیری [نشریه: ۷-۵۴۴]

۱۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۲۶۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق؛ جلد: تیماج، ۵۰گ (۱۵۲پ-۲۰۱ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۲۳۱]

۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۴۱/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد شاه دارابی، تا: ۱۰۵۲ق؛ با سرلوح مذهب کار شیراز، مجدول، مذهب؛ مهر: کتابخانه علیه دولت ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳-۳۳]

۱۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۰۱/۲ حاشیه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۴ق؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ «بتاریخ شهر شعبان ۱۰۹۷ داخل عرض خزانه شد»، «بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۱۰۷ داخل عرض خزانه عامره شد»، «بتاریخ ۱۱۵۱ و - ۱۱۶۰ و ۱۱۶۲ داخل عرض خزانه شد»؛ مهر:

«عبده احمد - علی بن ابیطالب - محمود- حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی - مشیر السلطنه ۱۳۲۲»، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم، ۴۰سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳-۵۲]

۱۹. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۹۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** خازن چو کند خزینه تاراج ××گنجینه به نقیب زن چه محتاج

منتخب آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۱۰ص (۵۰-۵۹)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۶۵

آغاز: ای عذر پذیر بی گناهان ×× عفو تو شفیع عذر خواهان / خسرو که کمینه بنده توست ×× در هر چه فتد فکنده توست / آراسته مکتبی چو باغی ×× هر لاله درو چو شبچراغی / آغاز سخن بنام شاهی ×× کار است چو چرخ بارگاهی درباره نامش میگوید: نامش که ز غیب شد مسلسل ×× مجنون لیلی بعکس اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول؛ جلد: مذهب، ۸۹گ، ۱۵سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۴-۳۸۱۳]

۲۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۲۷۴

آغاز: هست از تو شده جهان فانی ×× ورنیست کنیش هم تو آنی؛

انجام: رنج دو حبیب را یکی کن ×× خون دو شهید را یکی کن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۲گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱-۲۳۵]

۲۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۹۸/۳

خط: میان نسخ و تعلیق، کا: خواجه محمد حسین استرابادی، بی‌تا [نشریه: ۷-۱۰۹]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: خواجه میر بن شمس الدین محمد منشی، بی‌تا؛ ۷۵ص (۱۷۴-۲۴۸)، ۲۱سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۲۵۲]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲/۶۰۷۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی، ۲۲سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۶-۱۹۳]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۶۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** چندان غم جان و تن توان خورد ×× کز پرده برون سخن توان کرد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج [رایانه]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

یکی از هفت اورنگ اوست در بحر هزج سدس «مفعول مفاعلن فعولن» مانند دو مثنوی نظامی و خسرو دهلوی است.ریشه این داستان در پایان قرن نخست و آغاز دوم هجرت در عربستان نامبردار شده و ابن قتیبه دینوری (۲۳-۲۷۶ق) در «الشعر و الشعراء» آنرا یاد کرده و سپس ابوالفرج اصفهانی (۲۷۶-۳۵۶ق) در أغانی آنرا آورده، و سپس مردی به نام ابوبکر والبی دیوان قیس عامری را گرد آورده است. این داستان در قرن چهارم در ایران نامور بود و بابا طاهر در دوبیتی‌ها از آن یاد کرده و نظامی گنجوی (-۶۱۱ق) به فارسی آنرا سرود و پس از وی بیشتر شاعران مثنوی‌سرا از وی پیروی کرده لیلی مجنون را به زبانهای گوناگون سرودند.

آغاز: این خاک تو تاج سر بلندان×× مجنون تو عقل هوشمندان

انجام: پاکان بنیاز صبح گاهان ×× آمرزشی از خدای خواهان

چاپ: چند مرتبه چاپ شده.

[الذریعة ۳۹۲/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۳۱۰۰/۴-۳۱۰۳ که نشانی ۶۲ نسخه آن را داده؛ مشترک پاکستان ۵۸۸/۷-۵۸۹ که نشانی ۱۷ نسخه آن را داده؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۰۱/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۶۲/۶-ف

نسخه اصل: آکادمی علوم شورویD. 204 ؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۱ ذیحجه ۸۹۰ق؛ ۳۱سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷۸/۴

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۵۴گ (۱۲۵-۱۷۸)، ۱۹ سطر ستونی و ۴ فرد (۱۲/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۳۰-۱۵۱]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۲۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ مجدول، با سرلوح سبک کار هرات، مذهب؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹، «وفی الکتاب له اسمعیل ۱۱۱۸»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳-۱۷۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷/۶-فیروز

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۷ق [ف: ۲۱-۳۴۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۴۷

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط؛ مجدول، با یک سرلوح، با یک مینیاتور فرسوده؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۸۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۹سم [ف: ۴-۷۱۴]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۹۷/۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۷سطر [ف: ۳-۶۳۵]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۲۷/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۵۵گ (۱۲۴پ-۱۷۸ر) [ف: ۵-۴۹۰]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۵۴۶/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح ظریف، مجدول؛ جلد: چرمی، ۱۹سطر چهارستونی (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۷-۷۳۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۱۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: میشن[رایانه]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۳/۱۳
خط: نستعلیق، کا: خواجه خواوند بن میرک، تا: قرن ۱۰؛ با یک شمسه مذهب ممتاز، مذهب، مجدول، با سرلوح مذهب بسیار عالی، با یازده ۱۱ ترنج پروانه‌ای؛ مهر: مهر ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار «بر ملکت ناصری ولیعهد - بر رایت نصر حق مظفر - ۱۲۸۲ نقش شیر و خورشید و شمشیر»، «بروز قیامت بلرزد جسد - محمد بفریاد جعفر رسد ۱۱۶۵» ؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۳سطر منثور و ۱۹ سطر منظوم، اندازه: ۳۵×۴۳سم [ف: ۳-۲۳۵]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دو صفحه مذهب، مجدول، با سرلوح؛ مهر: محمود میرزا ... «چون طالع خسروی است مسعود / محمود آمد صفات محمود ۱۲۱۷»، «مشیرالسلطنه ۱۳۲۲»، «ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴»؛ کاغذ: بخارائی، جلد: میشن مذهب، ۲۵ و ۲۷سطر، اندازه: ۲۵×۳۵/۵سم [ف: ۳-۲۴۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۳۰/۶
خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۵۹ص (۲۶۳-۳۲۱) [ف: ۱۱-۱۲۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۹۷/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمود بن نظام، تا: ۹۳۷ و ۹۳۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱ سطر چهار ستونی، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲/۱۰-۶۴۸]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۴۶
خط: نستعلیق، کا: کمال الدین حسین حافظ بن جلال الدین محمود زره‌ای هروی، تا: قرن ۱۰ق، برای خزانه نواب سلطانی ابراهیم میرزا، رقم او در ۹۳۳ و ۹۳۸ دیده شده؛ تملک: حاجی پرویز خان شهاب الوزارة اقبالی افشار در ۱شعبان ۱۳۴۴ بهنوشته چنگیز پرویز اقبالی افشار؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶۷گ، ۱۲سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۷۰]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۴/۳۴
خط: نستعلیق، کا: ظهوری، تا: ۹۰۲ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، اندازه: ۲۶×۳۶سم [ف: ۳-۲۵۰]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۰۲۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیقعده۹۲۱ق؛ مجدول؛ واقف: نائینی؛ جلد: چرمی، ۱۵ سطر در متن و ۱۰ سطر در (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۷سم [ف: ۷-۸۹۱]

۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۷۰۹/۴
خط: نستعلیق عالی، کا: علی حسینی هروی، تا: ۹۲۸ق؛ این نسخه نفیس و یگانه که جامع نمونه‌های بسیار عالی و ارزنده خط، مینیاتور، تجلید و تذهیب از استادان بنام اوایل قرن دهم هجری است: سلطان محمد شاهی، حیدر علی خواهرزاده استاد بهزاد، قاسم علی چهره گشای، مظفر علی برادرزاده استاد بهزاد، مقصود شاگرد استاد بهزاد، با طرح و نقش مینیاتورهای بسیار زیبا، مجدول، با سرلوح مذهب ممتاز؛ جلد: تیماج مذهب عالی، اندازه: ۲۳/۵×۳۴/۲سم [ف: ۳-۱۷۲]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۰۲
بی‌کا، تا: ۹۴۲ق؛ اهدایی: دکتر امیر عباس جلالی خراسانی، ۸۶/۸/۱۴[رایانه]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۴۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۱۰۴گ (۲۰۱-۳۰۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۸-۲۴۳]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۳۶/۴
خط: نستعلیق، کا: علی بن حسام شاعر، تا: ۹۴۷ق، مجدول، با سه سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۱-۲۰۸۷]

۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۳/۶
خط: نستعلیق خفی، کا: محمود بن فقیه احمد الکاتب، تا: ۹۵۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای مذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳-۲۲۵]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۹۶۶ق؛ ۳۰۰ص (۱۲۴۵-۱۵۴۴ حاشیه) [ف: ۲-۳۲۹]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۸/۶
خط: نستعلیق، کا: صفی الدین فخرالدین حاجی شمس جهرمی، تا: شوال۹۷۷ق؛ جلد: مقوا، ۱۹سطر چهار ستونی، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷-۵۳۴]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۴۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالعزیز، تا: ۹۸۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۱۲۹گ (۲۶۵-۳۹۳)، ۵۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۸-۲۴۷]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۹۳/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۸۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن ، ۲۱سطرچهار ستونی [ف: ۹-۱۱۹]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۸۵/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی۹۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۵ سطر(۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۷-۳۱۵]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹/۶

خط: نستعلیق، کا: شجاع بن حسین بن عبداللطیف، تا: ۹۸۵ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مذهب، ۵۳گ (۱۸۳-۲۳۵)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۳-۷۷]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۱/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۰۱ص (۱۷۲-۲۷۲)، ۱۹ سطر (۱۳×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۶-۱۱]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۵۹/۹

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا گلپایگانی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، ۴۰گ (۱۸۰پ-۲۱۹)، ۲۸سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۸سم [ف: ۳-۶۳۳]

۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۰۲/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۳گ (۹۹-۱۴۱) [ف: ۵-۴۹۱]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد سمرقندی، تا: ۱۰۰۸ق؛ جلد: مقوا با روکش مخمل[رایانه]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۵-ف

نسخه اصل: بادلیانSeld. sup 38؛ خط: نستعلیق، کا: محمد عمر قرشی هاشمی، تا: ذیحجه۱۰۱۲ق [فیلمها ف: ۱-۵۷۰]

۳۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲/۱۰/۶

خط: نستعلیق خوش، کا: میر محمد حبیب بن حاج میر یعقوب کشمیری، تا: ۱۵ رمضان۱۰۲۳ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۵۶سطر(۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱-۸]

۳۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۱۸/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ در تاریخ شهر ربیعالاول ۱۲۳۲- این نسخه داخل کتابخانه فتحعلیشاه قاجار شده است با مهر «عبدالوهاب الموسوی»، همچنین در سال ۱۳۲۲ داخل کتابخانه مبارکه ناصری شده با نشان مهر «مشیرالسلطنه - حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی»؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳-۲۱۳]

۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۷۳/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۰۵۶ق؛ با سرلوح مذهب، با سرفصل‌های مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، ۱۰۲گ (۴۶۵-۵۶۶)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲-۵۲۳]

۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۵۵/۶

خط: نستعلیق خوب، کا: شاهمراد بن نظر علی کاتب، تا: جمادی الاول۱۰۷۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵-۲۷۴]

۳۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۰۳/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ ۱۵۸ص (۶۷۸-۸۳۵)، ۱۸سطر [ف: ۲-۱۱۴]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷۸۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۲؛ اهدایی: سید علی علائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۱سطر(۶×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲-۶۶۳]

۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۳۹/۶-۳۷/۱۲۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳-۱۷۶۸]

۴۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۲۱/۸

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: ۱۱۸۷ق، جا: اصفهان؛ دو صفحه مذهب، با سرلوح مذهب بسیار خوب، مجدول؛ مهر: «عبدالوهاب الموسوی ۱۲۲۵» که نمایانگر به عرض رسیدن این نسخه در زمان فتحعلیشاه قاجار است، «محمدرضا الحسینی» از دوران ناصری ؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم مذهب، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳-۲۲۰]

۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۷۵۰/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق و جمادی الثانی ۱۲۰۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۸سطر(۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۸۶۰]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۲۵/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی خواجوئی، تا: حدود۱۲۱۶ق[مختصر ف: -۷۰۲]

۴۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۵۴/۲

انجام: با تشنه لبان چو چرخ مستیز ××یک جرعه شیر بر لبم ریز

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: علی اکبر مروج الاسلام؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۷گ (۶۳-۷۹)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴-۱۳۷۸]

۴۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۴۱۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۱ رجب۱۲۲۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴-۱۹۹۳]

۴۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۶۹/۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید حسن حسینی، تا: شنبه ۷ جمادی الاول۱۲۳۱ق؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول؛ جلد: ساغری مذهب، ۲۱ سطر چهار ستونی (۱۱/۵×۲۰/۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۱-۶۰۳]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۶۱۴/۶حاشیه

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شکر الله اردلانی سنندجی، تا: ۱۲۳۱ق، برای میرزا معصوم طبیب اصفهانی؛ جلد: چرمی، ابعاد متن: ۱۱/۵×۲۳، اندازه: ۳۱/۲×۲۱/۵سم [ف: ۷-۶۷۳]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۴۴۰/۲-۵۷/۱۱۰
آغاز: بسمله، این نامه که خامه کرد بنیاد ×× توفیق قبول روزیش باد / طغراش به نام پادشاهی ××کور است به عرش بارگاهی
خط: نستعلیق، کا: میر حاجی بابا، تا: جمادی الاول۱۲۳۸ق؛ ۵۷گ (۹۰-۱۴۶)، ۱۸-۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۸۲]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۱۰/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق خالدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۹-۳۶۵]

۴۹. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۹۱/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** این است حیات زندگانی ×× رمزی گفتم اگر بدانی
منتخب آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، ۱۹ص (۶۰-۷۸)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۷۳]

۵۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۵۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۳۴۵ق؛ ۱۰۵گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۴۳]

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۰/۱۷-ف
نسخه اصل: ایا صوفیا ش ۴۲۰۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۶۲]

۵۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۷۳/۶
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۵-۲۲۹۳]

۵۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۶۵/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۷سطر [ف: ۹-۱۱۵]

۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۹۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۲۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹ سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲-۲۷۲۲]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۸/۱۳-ف
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: زمان رضا قلی خان بهار؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۴۶]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۸/۴
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۲۸۹]

۵۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۹/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای لوحه زرنگار، مجدول؛ جلد: تیماج مصور، ۶۰گ (۱۹۸پ-۲۵۷پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [مؤید: ۳-۶۰۶]

۵۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۰۵/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، ۲۱سطر [ف: ۲-۱۱۵]

۶۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۲۱/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱-۲۰۷]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۱۵/۶
خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن سلطان محمد، بی‌تا [ف: ۳۷-۵۰۷]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳/۶ معیری
بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۱ص (۳۱۹-۳۸۹) [ف: ۱۸-۳۲]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۱۸/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۳گ (۱۶۱پ-۲۱۳پ) [ف: ۳۷-۳۶۹]

۶۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۶۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** من با تو ز روی مهربانی ×× گفتم سخنی دگر و دانی
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۳سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۱۶]

۶۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۳۲۳/۴
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مجدول، با سرلوح کتیبه‌ای مذهب به سبک هرات؛ مهر: «حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی مشیر السلطنه ۱۳۲۲»، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارائی، جلد: مذهب، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳-۱۷۶]

۶۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۳/۶
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۴۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳-۱۴۰۷]

۶۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۸/۶
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۱۴۰۹]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

مثالی کاشانی، ق۹ قمری

mesālī kāšānī(- 15c)

مثالی تخلص شاعری است از کاشان که به نظم این لیلی و مجنون پرداخته و می‌خواسته برابر خمسه نظامی چهار دفتر دیگر بسراید ولی به گفته سام میرزا بدین کار موفق نگشت. تاریخ پایان این دفتر چنین ذکر شده: «چون گشت تمام شد ز یزدان ××

تاریخ «ضیای دیده جان» -۸۹۷»؛ و در آغاز پادشاه عصر خود را می‌ستاید و خود را ثناگو و ملازم دربارش میشمرد لیکن تصریح به نام آن خسرو ننموده و هم نظامی و امیر خسرو را نیک می‌ستاید در تذکره‌ها شرح حال از او دیده نشد جز در تحفه سامی که بدین جمله بسنده نموده: «مثالی کاشانی در شعر طبعش بلند بود چنانچه می‌خواست که جواب خمسه نظامی گوید اما به اتمام آن توفیق نیافت این مطلع از اوست: مده ای خضر فریبم بحیات جاودانی×× من و خاک آستانش تو و آب زندگانی»؛ اما از اشعار این مثنوی استفاده می‌شود که شاعر دچار آزار زبانی هم‌عصران خود بوده و از ساز و برگ چندان نیز بهره‌ای نداشته و در فشار و رنج می‌زیسته است. لیلی و مجنون مثالی سه هزار و دویست و بیست بیت می‌باشد.

آغاز: ای نام تو هر صحیفه را سر ×× بی نام تو کل امر ابتر

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۱

انجام: سوده العبد مثالی الکاشانی فی منتصف شهر رمضان المبارک سنة اربع و تسعمأیه هجریه.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: ۹۰۴ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳-۴۵۱]

● لیلی و مجنون / شعر / ترکی

leylī va majnūn

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴ - ۹۰۶ ؟ قمری

amīr ‘alī-šīr-e navā’ī, ‘alī-šīr ebn-e kīčakne (1441 - 1501)

این مثنوی که قصه عشق لیلی و مجنون را دربر می‌گیرد، مثنوی سوم خمسه ترکی زبان نوایی بوده است.

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با یک شمسه مذهب ممتاز، صفحه اول تمامی متن مذهب مرصع ممتاز به سبک کار هرات، با سرلوح مرصع ممتاز؛ تملک: سلیمان بن محمد خان قاجار و سپس به سالهای۱۲۸۲و۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه گذشته؛ کاغذ: عادلشاهی، جلد: مذهب، ۲۷سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳-۹۰]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۸۲/۷

آغاز: ای یخشی آتینک بیله سر آغاز ×× انجامیغه کیم ییتارم آغاز؛ **انجام:** عصیانیمه عفو بولغای آتین ×× یارب که بونوع بولغای آمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی منقش، ۳۹گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۴سم [ف: ۳-۱۱۰۸]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

مکتبی شیرازی، - ۹۱۶ ؟ قمری

maktabī šīrāzī(- 1511)

اهدا به: میرزا قاسم بن امیر منصور پرناک ترکمان بایندری حاکم فارس (۸۸۸-۸۹۹)

تاریخ تألیف: ۸۹۵ق؛ محل تألیف: شیراز

در برابر نظامی در ۲۱۶۰ بیت سروده است. در آن از ملا جلال محمد دوانی (- ۹۱۸ق) نیز یاد می‌کند.در آن آمده: «ای مکتبی این چه خود نماییست ×× این خودشکنی نه خود نماییست». در خاتمه داستان اشاره به تاریخ سرودن منظومه: «چون مکتبی این کتاب بگشود ×× تاریخ کتاب مکتبی بود (۸۹۵) / ابیات چه در حساب پیوست ×× آمد دو هزار و یکصد و شصت / این گنج گوهر که شد هویدا ×× از خطه فارس گشت پیدا».

آغاز: ای بر احدیتت ز آغاز ×× خلق ازل و ابد هم آواز

انجام: شد نامه تمام و قصه کوتاه / المنة و البقاء لله.

چاپ: در ۱۲۵۹ در تبریز و سپس در هند و تهران و اصفهان بارها چاپ شده است

[نسخه‌های منزوی ۳۱۰۴/۴؛ الذریعة ۳۷۹/۱۸ و ۱۰۹۴/۹؛ دیوان مکتبی، ۳۹۷/۱۸و ۲۷۶/۱۹-۲۷۱؛ مشترک پاکستان، ۵۲۵/۷؛ مشار فارسی ۴۴۱۴/۴و ۲۳۴۸و ۲۷۰۲؛ ریحانة الادب ۳۷۸/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۹/۱

آغاز: روی صنم از تو عنبرین خال ×× مرغ سخن از تو گوهرین بال / با دید تو در بلند و پستی ×× [مانع نشود حجاب] هستی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه ۹ جمادی الاول۱۰۸۶ق، جا: حیدرآباد؛ افتادگی: آغاز (یک یا دو برگ)؛ مجدول، در پایان نسخه غزلی از محمدجعفر به خط خودش در سه‌شنبه ۳شوال ۱۱۶۵ق برای مخدومی ملامحمدحسین به یادگاری نوشته شده با مهر «عبده محمد جعفر ۱۱۶۵» (مستطیل) و غزل دیگری به خط غلامحسین در پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ مهر: «الله محمد علی ۱۱۵۹» (مستطیل)، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: گالینگور، ۱۲سطر (۵/۳×۱۱/۶)، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۵۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱۶/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۹ص (۵۱۵-۵۷۳)، ابعاد متن: ۵×۱۱، اندازه: ۱۶×۲۸سم [سنا: ف: ۲-۱۲۲]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۰۰

بی‌کا، تا: ۹۱۶ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۶۴/۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۲ص (۶۰۰-۶۴۱)، سطور چلیپایی(۱۷/۵×۳۳)،

اندازه: ۱۸/۵×۳۴سم [ف: ۹-۱۲۰۸]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۱۲/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۵سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۲-۲۵۲۰]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سر لوح؛ واقف: نایینی؛ ۹۳گ، ۱۲سطر(۴/۶×۱۱/۳)، اندازه: ۹/۲×۱۷/۵سم [ف: ۷-۷۰۴]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۴۴
آغاز: ... او داده شرف به مشتری هم ×× زان پیش که مشتری به عالم؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۷۱گ، ۱۵سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳۹-۴۵۲]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۵۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با سر لوح؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۵گ، ۱۱سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۲۲۹]
۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: فیلم
آغاز: برابر؛ **انجام:** شد نامه تمام و قصه کوتاه ×× المنة و البقاء لله / خط من و این کتاب با هم ×× یکدفعه تمام شد در این دم
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۹۲ص (۲۶-۱۱۷) [ف: ۱-۲۱۷]
۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۳۲/۳
آغاز: می‌رفت به کوه و دشت و هامون ×× گه مرثیه گه سرود گویان؛ **انجام:** (مرگ لیلی): ناگاه یکی دوید پیشش ×× وز نیش زمان شکافت ریشش.
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول [ف: ۳-۲۸۴]
۱۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۱۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۱۰۷]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۸۴/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۴گ(۱۱۲ر-۱۲۵ر)، ۳۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۲سم [ف: ۱۱-۲۹۸]
۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۱/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش در این دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر
در نسخه حدود ۲۰۰۰ بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن، ۳۳گ (۶۷پ-۹۹ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸-۱]
۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۸۳-۱۷/۱۶۳
آغاز: هر کس که به لیلی ام دهد پند ×× از قفل عدم کنش زبان بند ... آگهی یافتن ازعشق صنم: چون قصه عشق آن دوغمخوار؛ **انجام:** دردمندی خود وختم کتاب: صد شکر که قصه ... زین باده برای بزم ایام ×× دل گشت صراحی وفلک جام
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۶۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۶-۳۴۸۰]
۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** این نسخه فسانه جهان باد ×× مقبول دل جهانیان باد / باد اول و آخرش در این دیر ×× اول بصواب و آخرش خیر
خط: نستعلیق بسیارخوب، کا: علیرضای عباسی کاتب، تا: ۱۰ ذیقعده۱۰۳۳ق؛ مجدول، با یک سرلوح بسیار خوب سبک کار شیراز؛ مهر: «العبد محمد هاشم الحسنی ۱۱۸۳»، «صدر الدوله»، ولیعهدی مظفر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم مذهب، ۱۴۴ص، ۱۵سطر، اندازه: ۷/۹×۱۴/۲سم [ف: ۴-۱۱۹۷]
۱۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** این نسخه فسانه جهان باد ×× مقبول دل جهانیان باد / باد اول و آخرش درین دیر ×× اول بصواب و آخرش خیر
خط: نستعلیق پخته، کا: علی رضا اصفهانی، تا: ۱۰۳۷ق؛ مجدول و مذهب، با دو مجلس مینیاتور اصیل؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۷۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۴]
۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۷۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ صفر۱۰۴۴ق، جا: لاهور؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۶۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۸/۴×۱۵سم [ف: ۴-۷۱۵]
۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۶۵/۱
کا: محمود معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۵۹گ (۴۶-۱۰۴)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸-۴۱۸]
۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۰۸
کا: ابن مولانا نویدی، تا: ۱۰۷۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۹/۲×۱۶/۴سم [رایانه]
۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲، مجدول، با سرلوح؛ مهر: محمدهادی، عبدالله؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۲گ، ۹سطر (۴×۹)، اندازه: ۹×۱۵سم [سنا: ف: ۱-۴۰۶]
۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۶۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۱۳۰گ (۱-۱۳۰)، ۱۷سطر (۶×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۸-۴۲۸]
۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۳۲/۳
آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۳۸گ (۶۴پ-۱۰۱پ)، سطور چلیپایی پنج ستونی، اندازه: ۱۵/۶×۲۲/۸سم [ف: ۸-۱۳۲]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این نسخه فسانه جهان باد ×× مقبول دل جهانیان باد / باد اول و آخرش در این دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مخمل، ۴۳گ، ۶سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱-۱۴۱]

۲۴. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۵۴۹]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۹۰/۱۴ حاشیه

آغاز: برابر؛ **انجام:** سر در قدمش نهاد و جان داد.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: شاه جهان آباد؛ دارای سه سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ جلد: مذهب، ۴۱ص (۴۱۵-۴۵۵)، ۱۴سطر [ف: ۱۷-۴۲۹]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش درین دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۲ق؛ دارای سرلوح کتیبه‌دار، مجدول؛ واقف: سید مهدی نبوی؛ جلد: مذهب، ۹۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۵/۵×۸/۵سم [ف: ۹-۲۳۵]

۲۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۶۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق [نشریه: ۷-۲۴۷]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۱۸/۱

آغاز: خورشید ازل نمود دیدار ×× آن به که شوی ز خواب بیدار / هم چرخ و هم انجام ایستاده ×× بر راه تو دیده ها گشاده؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ ذیقعده ۱۱۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۸۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۷-۱۴۶]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۸۱/۴۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن محمد، تا: ۱۴صفر۱۱۹۲ق، جا: شیراز (آستانه شاهچراغ)؛ جلد: تیماج، ۲۳گ (۱۴۴ر-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۸-۲۳۸]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۲۱

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ با یادداشتی از ابوطالب مورخ ۱۲۶۶؛ جلد: مرغش، ۸۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۵سم [ف: ۴-۷۱۵]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۶

کامل؛ خط: شکسته نستعلیق خفی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۹۹ص، ۱۱سطر (۵×۹/۵)، اندازه: ۷/۶×۱۲/۴سم [ف: ۸-۳۷۸]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۸۹گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۹-۳۰۵]

۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۷-۱۳/۱۹۷

آغاز: شب چون عدم از تهی درونی ×× چون برق به چشم از نکویی / من درسحری چنین نشسته ×× در برزخ روزگار بسته؛ **انجام:** درباغ زمانه تا دم مرگ ×× باشیم به سایه یکی برگ / چسبیم به هم چو طفل ودایه ×× خوش نیست یکی تن و دوسایه

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ ۹۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۸۰]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، کامل کرده نفیسی؛ جلد: مقوا، ۹۲گ، ۱۴ سطر(۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۱۴]

۳۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۱۰۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۷×۱۱/۵سم [ف: ۲-۳۶۰]

۳۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۳۵۱

آغاز: برخیز که دوست با تو پیوست ×× درها بگشود و دیده ها بست؛ **انجام:** رفتی و به عالمم بهشتی ××من دوزخی و تویی بهشتی

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۰۴گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: -۱۶۸]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پایان: چون دلبر خویش را چنان دید ×× بر فرق فتاد و آسمان دید

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۷۱گ، ۷۴سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۶-۲۶۵]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۳-۵۱۸]

۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش درین دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر.

خط: نستعلیق، کا: اسدالله ابن عبدالرحیم شیروانی، تا: ۱ ذیقعده۱۲۰۶ق؛ با سرلوحه مذهب، مجدول؛ جلد: مذهب، ۷۹گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۷]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق، جا: تهران (احتمالا)؛ هر بیت در یک سطر؛ جلد: چرمی، ۷۴گ، ۱۵سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۶-۱۴۲]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۲۵/۱۳

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی خواجوئی، تا: ۹ ذیحجه ۱۲۱۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۴ص (۵۷۹- ۶۲۲) [مختصر ف: ۷۰۲-]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: نجفقلی ایروانی، تا: ۱۲۲۱ق؛ با سرلوح، مجدول؛ ۸۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳-۴۵۲]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۳۵۳/۳-۲۲/۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۷۹]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۴ رمضان۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با پانزده مجلس تصویر آبرنگ؛ جلد: مذهب، ۹۵گ، ۱۲سطر (۳/۵ ×۷)، اندازه: ۸×۱۲سم [سنا: ف: ۲-۱۱۰]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معین بن عبدالرزاق کاشانی، تا: ۱۲۲۸ق؛ مهر: «عبدالباقی بن صدرالدین محمد الفیضی ۱۲۳۱» (بیضی)؛ جلد: مذهب، ۸۴گ (۳۹-۱۲۲)، ۱۴سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۳۴-۴۴]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۵۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ جمادی الاول۱۲۲۹ق؛ ۱۱۶ص (۱-۱۱۶)، ۱۹سطر(۷×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۲-۲۶۵۵]

۴۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۶۶/۲

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۸ ذیقعده۱۲۲۹ق؛ ۴۵گ (۹۴ر-۱۳۸پ) [ف: ۱-۲۱۷]

۴۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۸۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ ربیع الاول ۱۲۳۰ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۵۷]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ربیع الثانی۱۲۳۲ق؛ دارای ده مجلس تصویر ظریف، با یک سر لوح، دو صفحه تمام مذهب، مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: روغنی مصور، ۹۴گ، ۱۲سطر(۹/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۵سم [ف: ۷-۷۰۳]

۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: زین العابدین بن علی همدانی، تا: ۲۶ جمادی الثانی۱۲۳۵ق؛ دارای سرلوح زیبای مرصع، حاوی ۲۶ مجلس مینیاتور «نگاره» از مکتب زندیه، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: مذهب، ۹۸گ، ۱۲سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۷-۱۲]

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۵۷

دارای ۲۱۶ بیت؛ خط: نستعلیق، کا: تفرشی، علی اکبر بن محمد رضا، تا: ۱ جمادی الثانی۱۲۴۱ق، جا: همدان؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۰گ، ۱۰سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۹-۹۱۰]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۴گ، ۱۲سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹-۶۵۹]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۶۶/۱

آغاز: برابر

چند صفحه اول این منظومهاست؛ خط: نستعلیق، کا: آقا محمد، تا: ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱پ-۳پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۶-۳۴۴]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۴۵ق؛ مجدول، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲سم [ف: ۳۰-۱۰۱]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۸۴-۱۷/۱۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رمضان۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۳گ، ۱۰سطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۶-۳۴۷۹]

۵۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ ۹۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲-۵۳۷]

۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۶۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن آقا عبدالرضا قزوینی، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۲۴۷ق، جا: شیراز؛ با ۲۵ مجلس تصویر؛ ۸۶گ (۲۱۱ر-۲۹۶ر متن)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹/۳×۳۲/۲سم [ف: ۸-۱۸۴]

۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۶۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰شوال۱۲۴۸ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: روغنی مصور، ۱۰۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴-۷۱۵]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۴

آغاز: ای قطره ابر و مره ریح ×× در حلقه طاعتت به تسبیح؛

انجام: برابر

شامل ۲۰۰۰ بیت از مثنوی لیلی و مجنون مکتبی است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم، تا: ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛

جلد: میشن مذهب، ۱۴۴ص، ۱۴سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۸-۳۷۷]

۶۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ دارای ۱۸ مجلس نقاشی آب و رنگ کار اصفهان (متوسط)، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی مصور، ۱۹۶ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۳سم [ف: ۴-۱۱۹۳]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۸ رمضان ۱۲۵۱ق؛ مجدول، بایک سرلوح زیبا، حواشی مذهب و منقش به قلم عبدالعلی بروسان نقاش و مذهب کتابخانه مورخ ۲۳ صفر ۱۳۷۵ برابر ۱۷ مهرماه ۱۳۳۴؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج، ۴۴گ، مختلف السطر (۶/۱×۱۱/۸)، اندازه: ۱۰/۷×۱۷/۸سم [ف: ۷-۷۰۳]

۶۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۰۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: چهارشنبه ۷ ذیحجه۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۸ص (۲-۱۱۹)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۳۱سم [ف: ۲-۱۱۱]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۵

کامل؛ خط: شکسته غبار خوش، کا: محمد علی، تا: ۱۲۵۵ق؛ مجدول، مذهب مرصع، با سرلوح، با۵۵ سرفصل، ۲۶ مجلس مینیاتور؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: روغنی مصور، ۲۲۰ص، ۱۱سطر (۳/۵×۶)، اندازه: ۵/۵×۸سم [ف: ۸-۳۷۷]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۲۱

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: نعیم حسینی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الاول۱۲۵۹ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب، حواشی مذهب با نقش گل و بوته، مجدول، دارای دو مجلس مینیاتور؛ جلد: تیماج، ۱۱۵گ، ۱۰سطر (۴/۵×۸)، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف: ۲۰-۲۳۴]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق، با سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۱سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۵-۵۶۱]

۶۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۱۱/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: حبیب الله حسینی، تا: یک‌شنبه ۴ رجب۱۲۶۸ق، جا: بهبهان؛ ۷۴گ (۲پ-۷۵پ)، ۱۵سطر(۶×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: -۳۴۰]

۶۷. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: حسن بن غلام علی بن رضا علی بن علی رضا بن نظر علی خدابنده لو، تا: سه‌شنبه ۵ شوال۱۲۶۹ق [ف: -۳۵]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی نایینی، تا: ۲۷ شوال۱۲۷۲ق؛ واقف: یار محمد خان افشار؛ جلد: پارچه‌ای، ۵۵گ، ۱۴ سطر در متن و ۶ سطر در هامش (۹×۱/۵)، اندازه: ۱۳/۸×۲۲سم [ف: ۷-۷۰۴]

۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۵۷

بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۹۹گ، اندازه: ۱۲/۱×۱۹سم [رایانه]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۴۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۲۷۴ق، مجدول؛ واقف: محمد علی صفوت تبریزی، مرداد ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ، ۱۱سطر(۴/۷×۷/۶)، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۷-۷۰۵]

۷۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۵۹

آغاز: شاهنشاه انبیا محمد - ماه افسر، آفتاب مسند؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته، کا: محمد شفیع سروستانی (سروسیایی؟)، تا: ربیع الاول۱۲۷۷ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۹گ، ۱۵سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۲۱۶]

۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۲سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۴-۳۸۱۲]

۷۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین شیرازی معروف به آقای منشی برادر مشیر دفتر، تا: ۱۲ ذیقعده۱۲۸۰ق؛ مجدول؛ تملک: آقای احمد گلچین معانی که به آقای عبدالحمید مولوی اهداء کرده؛ ۶۶گ، ۱۶ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۲۴۴]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۱۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۶]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۵۶/۱-۱۵/۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن میرزا نصر الله کردستانی، تا: دوشنبه ۲۷ محرم۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۷۹]

۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۰۸۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ شعبان۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۵۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۳]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی شکسته، بی‌کا، تا: شوال۱۲۸۸ق؛ واقف: مرحوم محمود شهابی، آبان ۱۳۶۶؛ ۲۶گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۴سم [ف: ۱۷-۳۸۶]

۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۷۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ دارای یک سرلوح، با کتیبه، مجدول؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۱سطر (۹/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۷سم [رایانه]

۷۸. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** عرفی چکنی بتو به نازش ×× هشدار که شد خراب توبه

خط: نستعلیق خوب، کا: میرزا محمد علی انصاری (ذره)، تا: قرن۱۴، با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۵۱ص، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۱۵۰]

۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷/۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن سید کریم تاجر شوشتری، تا: ۱۳۰۱-۱۳۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: روغنی، ۲۹گ (۱۷۷پ-۲۰۵ر)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴-۱۱۶]

۸۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۶۰۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۸۲گ، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳-۷۵]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد علی بن علی طرخورانی، تا: شعبان ۱۳۱۰ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۷]

۸۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد یونس منشی نوری الاصل، تا: ۱۳۱۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۲ص، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴-۱۱۹۵]

۸۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۲۰

خط: نستعلیق شکسته ریزنویس، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۱۳ق؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، ۱۲سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱-۲۱۷]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۸۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جمال الدین حسینی، تا: یک‌شنبه ۱۳ جمادی الثانی۱۳۱۳ق؛ جلد: مقوا، ۱۴۴گ (۱ر-۱۴۴)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۶-۳۶۸]

۸۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن علی تقی، تا: پنج‌شنبه ۲۰شوال۱۳۱۹ق؛ جلد: گالینگور، ۸۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲-۳۵۵]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش درین دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسینعلی سهیل کربلایی محمد علی، تا: ۹ ذیحجه۱۳۲۲ق؛ جلد: چرم، ۱۶۸ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴۵-۱۰۸]

۸۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۱۲ ـ ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: انصاری، محمد علی، تا: ۱۲ربیع الاول۱۳۲۴ق؛ با سرلوح، مجدول؛ خط میرزا محمد علی انصاری در ۱۳ربیع الاول ۱۳۲۴ق، نسخه را جمشید بختیاری د ر۱۳۱۸/۱/۱۲ش به اقبال بخشیده؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۴۰۹]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر عرض کنم زبان مستی ×× ار تشنه کند شراب توبه

خط: نستعلیق، کا: امیر جوانبخت، تا: ۱۳۴۵ق؛ واقف: کاتب؛ جلد: میشن، ۸۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۹-۲۳۶]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۵۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش در این دیر ×× اول بصواب و عاقبت خیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹-۳۲۸]

۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۷۲

خط: نستعلیق ریز، کا: میرزا محمد ابراهیم مشتری، تا: ۱۲ رمضان؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۹۲گ، ۱۲سطر(۴×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۷-۱۲۳]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۸۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۴سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۸×۱۶/۵سم [رایانه]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیلی بدرون خیمه دلتنگ در بند غم در شب سینه رنگ ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۱ص (۵پ-۷۵)، سطور چلیپایی(۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۸سم [رایانه]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۲۸۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از دکتر علی اصغر مقصودی [رایانه]

۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸۹/۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۹گ (۷۷۲-۸۳۰)، ۱۵سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۴۹۷]

۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۱/۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون ابن سلام ازین خبر یافت ××از شاخ امید خویش بر یافت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰ص (۳۶۶-۳۸۵)، ۲۴ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱-۱۰۰]

۹۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۴

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۳۶گ (۳۵-۷۰)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱-۹۷]

۹۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۸۸/۱۴

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بغلی بیاضی [نشریه: ۵-۶۲۲]

۹۹. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۹۱/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** از خاک که بر سر کسان رفت ×× صد بار زمین بر آسمان رفت

منتخب آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۱۶ص (۹۴-۷۹)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۷۳]

۱۰۰. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: ۵۳

بی‌کا، بی‌تا؛ دو نسخه [نشریه: ۷-۵۶۷]

۱۰۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ با پنج مجلس نقاشی آب و رنگ سبک دوران قاجار، مجدول، با سرلوح؛ تملک: ام کلثوم بنت مرحوم آقا علی عسکر سر آشپز در ۱۲۴۲؛ مهر: ناصر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، ۱۷۱ص، ۹-۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۴-۱۱۸۷]

۱۰۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول وآخرش درین دیر ×× اول به صواب وعاقبت خیر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا ابوالقاسم انجوی، بی‌تا، جهت محمد قلیخان ایلخانی فارس؛ مذهب به سبک مکتب شیراز، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۱۲۶ص، ۹سطر در متن و ۱۶ سطر در حواشی، اندازه: ۸×۱۲/۶سم [ف: ۴-۱۱۸۹]

۱۰۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ پشت صفحه اول: نوشته شده: «لیلی و مجنون پیشکشی مرحوم عین الملک بتاریخ روز یکشنبه بیست و هشت شهر ذی قعدة الحرام ازعرض کتابخانه مبارکه ظل اللهی روحنا فداه گذشت العبد الاقل عبدالله نوری»، صفحات محدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: مشیر السلطنه ۱۳۲۲، ناصر الدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۰ص، ۱۰سطر، اندازه: ۶×۸/۹سم [ف: ۴-۱۱۹۱]

۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۳۹

آغاز: موجود: ای طایر عرش عقل پرواز؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سلطانعلی خصاف مقیم مشهد[رایانه]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶۰

کا: نصیر القایه قزوینی، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۱۰۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۱۲۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳-۳۶۸]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** باد اول و آخرش درین دیر ×× اول بصواب و آخرش خیر

حاوی ۲۱۶۰ بیت؛ خط: شکسته ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سر لوح، مجدول؛ ۹۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۲-۲۴۹]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته خفی خوش، کا: درویش عبدالمجید، بی‌تا؛ علی اکبر گلستانه که به دستور میرزا محمود وزیر نسخه را کامل کرده و همو نوشته است که خط اصلی نسخه از درویش عبدالمجید است، تاریخ تحریر قسمت نونویس ۱۳۱۰ ق، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مذهب، ۱۲۲ص، ۹سطر در متن و ۱۸ سطر در حاشیه (۵×۹)، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۸-۳۷۶]

۱۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸۱۷-۳۴/۱۸۷

آغاز: دربحر تو یک حباب بشکست ×× وین دایرهای آبگون بست / عقل از کرمت به نکته دانی ×× دریای گهر کف معانی؛ **انجام:** غمخوار من از جهان تو بودی ×× رفتی وغمم بغم فزودی / از پای تو می‌کشیدیم خار ×× خار قدمم شدی یکبار

خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول مذهب، با ۹تصویررنگی؛ جلد: گالینگور، ۹۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۶-۳۴۸۰]

۱۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۵۳۳/۲-۱۸/۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۷۹]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

هاتفی، عبدالله بن محمد، - ۹۲۷ ؟ قمری

hātefī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad(- 1521)

اهداء به: سید قاسم بن امیر منصور

محل تألیف: هرات

نخستین مثنوی از «پنج گنج» اوست، در بیان حالات عاشقانه لیلی و مجنون که به پیروی از نظامی و به اجازه دایی خود جامی، درحدود ۳۹۰۰ بیت سروده است.پس خطبه آغاز می‌شود با مناجات، نعت، معراج، منقبت حضرت علی، نصیحت پیران، سبب نظم کتاب، صفت قلم، نصیحت. آنگاه تولد مجنون، به مکتب رفتن و دلباختن بر لیلی و ... در سبب نظم گوید: «آن نور یقین، سرچشمه معنی ×× سید قاسم، جهان معنی ... این تحفه که

در جهان ثمر شد ×× در شهر هرات نامور شد».
آغاز: این نامه که کرد خامه بنیاد ×× توقیع قبول روزیش باد/ طغراش بنام پادشاهی ×× کور است چو عرش بارگاهی
انجام: این نامه نام بخش نامی ×× چون یافت سعادت تمامی / کردند ندا از این کهن دیر ×× کاحسنت احسنت تم بالخیر
چاپ: بمبئی، ۱۷۸۸م؛ چاپ مضبوط‌تر این مثنوی در «دوشنبه» به سال ۱۹۶۲م منتشر شده؛ روسیه، ۱۹۶۲م
[نسخه‌های منزوی ۳۱۱۴/۳؛ کشف الظنون ۱۵۷۲/۲؛ هدیة العارفین ۴۷۱/۲؛ ریحانة الادب ۳۴۶/۶]

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۵۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد عزمی، تا: ۸۹۶ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۹/۱×۱۵/۶سم [ف: ۴-۱۱۳۵]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۸۴/۳
آغاز: ... اسرافیلش چو با کف آورد ×× فی الحال بسوی رفرف آورد / و آنگه بدو صد نیاز رفرف ×× چون آبله اش بداشت بر کف / زد عرش مجید بارگاهش ×× چون دید کمال عز و جاهش؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۲۶گ (۱ر-۲۲۶پ هامش)، ۳- ۶سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۶/۸سم [ف: ۲۷/۱-۴۴۲]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۵۵ و ۲۰۸۴-ف
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: هاشم حسنی، تا: ۹۰۶ق؛ با دو مجلس تصویر، با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۸۶گ، ۱۲سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴-۳۵۹۹] و [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]
۴. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره رمضان۹۳۰ق؛ مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۹۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [نشریه: ۶-۸۱]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۹۸-ف
نسخه اصل: دارالکتب المصریة ش ۱۲۸ ادب فارسی م؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شجاع الدین شیرازی، تا: جمادی الاول۹۸۸ق؛ با مینیاتورهای رنگین، مجدول. [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]
۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۱۷
بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۷۵گ، اندازه: ۱۳/۱×۲۱/۶سم [رایانه]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۶۶-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 16801 (ریو ۶۵۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۵ شعبان۱۰۲۷ق؛ تملک: اسماعیل شیخ فیروز نظام ضمیری [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]
۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۵۴/۲
خط: نسخ پخته، کا: ابراهیم بن حسن، تا: اواخر رجب۱۰۳۳ق؛ ۲۰گ (۱۱۱پ-۱۳۰پ) [ف: ۳-۲۸۴]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۳۸
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد مراد، تا: ۱۰۵۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۳سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷-۳۲۷]
۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۸۶
خط: نستعلیق، کا: شاه محمد لوط، تا: دوشنبه ۲۴ صفر ۱۰۸۰ق، جا: کالنه؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: هندی، ۹۰گ (۹ برگ سفید)، ۱۱سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۲۸]
۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۸۰۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۳سطر(۴/۵×۱۲)، اندازه: ۱۵×سم [ف: ۱۷-۴۸۷]
۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: احمد بن قاسم؛ ۸۱گ (۱پ-۸۱ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱سم [ف: ۳۵-۲۲۴]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۶۰
دارای ۳۶ مجلس تصویر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۹۹گ، ۱۵سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶-۷۵۱]
۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۴۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۴سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۱۶]
۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۷۶
انجام: باشد که خدا دهد مرادم - سازد ز کمال لطف شادم
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۳سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۱۶]
۱۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۹۱/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** بکشود زبان به نوحه زان پس ××نگذاشت به حال خویش یک کس
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۷۲ص (۹۵-۱۶۶)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۷۴]
۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۴۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۴سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۶-۱۸۵]
۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۹/۲
آغاز: شیرازه او اگر نباشد ×× اوراق فلک ز هم بپاشد / زان چرخ

نمی رود به یک جای ×× کش بسته به تخته فلک پای؛ **انجام:** کان روز که هاتفی به صد درد ×× از مجلس دوستان شود فرد / ای واهب جمله کریمان ×× روزی کنیش بقای ایمان
خط: نستعلیق، کا: محمدرضا منشی، تا: جمادی الاول۱۱۵۶ق، جا: شیراز؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۴۲گ (۱ر-۴۲پ حاشیه)، ۱۲سطر (۱۱/۶×۵/۳)، اندازه: ۱۸/۴×۱۰/۶سم [ف: ۲۹/۲-۷۵۷]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۹۶/۱
کا: امام قلی بن مرتضی قلی خان نوری یوشی، تا: دوشنبه ۶ ذیحجه ۱۲۱۸ق؛ مجدول، با سرلوح گل و بوته، با پنج تصویر از مجنون؛ جلد: تیماج، ۸۲گ (۱پ-۸۲پ)، ۱۲سطر چلیپایی، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۱۵-۴۰۸۰]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۴۰/۱
آغاز: ای مرهم ریش دلفکاران ×× وی چاره کار خام کاران؛
انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن عبدالرحیم، تا: ۱۲۲۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۷ص (۱-۴۷)، ۲۱سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۳۵×۲۲سم [ف: ۶-۲۰۰]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۳۳/۲-۱۵/۱۷۳
آغاز: گوینده این کهن حکایت ×× درقصه چنین کند حکایت / کزملک عرب خجسته نامی ×× دردین خرد ولی تمامی؛ **انجام:** ازتو سخنی که می‌نهفتم ×× بشنو که تما م با تو گفتم / من با تو ز روی مهربانی ×× گفتم سخنی و یک تودانی
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: جمعه ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۲۷ق؛ جلد: مقوا، ۷۱گ، ۱۳سطر، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۶-۳۴۸۱]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۳۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: مقوا [رایانه]

۲۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۸۵/۲ فرخ
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۲۶۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۱گ (۱۲-۱۱۲)، ۱۵و۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۰سم [ف: ۱۸۵]

۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۱۰۴
آغاز: هر دیده که لایق جمالش ×× هر سوی موافق خیالش؛
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶۰گ، اندازه: ۱۷×۱۰/۵سم [ف: ۴-۱۱۶۶]

۲۵. مشهد؛ اصغرزاده، سید علی اصغر؛ شماره نسخه: ۴
آغاز: دانم که نیم من سیه کار ×× شایسته ز التفات دیدار / هست از کرمش امید از آنم ×× کافر سوی خود دهد نشانم؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، تا: ۷شوال۱۲۷۲ق [نشریه: ۵-۶۱۳]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۷۰/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماجکار بهاءالدین پیشاوری، ۴۹ص، ۲۳سطر(۲۰×۱۱)، اندازه: ۲۴×۱۶سم [ف: ۱۷-۳۳۵]

۲۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید علی حسینی، تا: ۱۳۳۶ق؛ جلد: مقوا، ۶۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۳-۱۱۸۵]

۲۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۶گ، ۴۲سطرچهارستونی، اندازه: ۲۴×۱۷سم [ف: ۳-۱۱۸۶]

۲۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۴۳
آغاز: ... خواهی قد دلربا چو کاهی ×× در قد الف بکن نگاهی ... / و ... زانها دل توز هر که خواهد ××گویم که بخدمت تو آید؛ **انجام:** قصریست خراب اندر آن دشت ×× دی روز بگرد آن همی گشت ... / و ... ای سوخته این چه دردمندیست ×× وی دلشده این چه مستمدیست ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۱۳گ، ۲۸سطرمتن و حاشیه، اندازه: ۲۰/۵×۱۲/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۰]

۳۰. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۳۴/۱
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۸گ (۱پ-۶۸ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۱/۵سم [ف: -۲۷]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۳۰
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۷۷ص، اندازه: ۲۴/۵×۱۶/۲سم [رایانه]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۲۴/۶-۲۴/۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** زبان طعن ازحال توبستم ×× بدل اکنون تورا هم تا که هستم / اگر چه سوختی درآرزویم ×× بخواهی دید اکنون ماه رویم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۴۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۹×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۸۱]

۳۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۲۳
آغاز: ... وز بحر تو گوهری است نایاب ×× زیرا که کسش ندیده نایاب / از بحر تو یک حباب بشکست ×× زان دایره‌های آبگون بست؛ **انجام:** دردمندی خود و ختم کتاب: صد شکر که قصد یافت انجام ×× وین انیسه خانه یافت اتمام / ... من کاین نمط یگانه کردم ×× نقاشی آن دوخانه کردم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۸۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف مخ]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

هلالی جغتایی، بدر الدین، - ۹۳۵ ؟ قمری

helālī joqatāyī, badr-od-dīn(- 1529)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۰
آغاز: بسمله. ای حسن تو از صفات بیرون ×× وز عشق تو کاینات [مجنون]؛ **انجام:** مغرور مشو بعیش فانی ×× رو آر بملک جاودانی / [من] با تو هزار بار گفتم ×× بشنو که ز اصل کار گفتم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۳۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۸۷]

● لیلی و مجنون / شعر / ترکی

leylī va majnūn

فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۱۳؟-۹۷۶؟ قمری
fozūlī baqdādī, mohammad ebn-e soleymān (1508 - 1569)

مؤلف به سه زبان فارسی و ترکی و عربی آثار منظوم و منثور دارد و یکی از آنها همین منظومه - لیلی و مجنون - است که به بحر «لیلی و مجنون» نظامی سروده است.
آغاز: بسم الله الرحمان الرحیم ×× قافله سالار کلام کریم / الحمد لواهب المکارم ×× و الشکر لصاحب المراحم
[فرهنگ سخنوران ص ۴۵۰؛ الذریعه ۹: ۸۳۸و ۱۸: ۳۹۵]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۸۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۰
آغاز: لیلی کیپی لفظی دل افروز ایله ×× مجنون کیپی نظمی جگر سوزایله؛ **انجام:** دم خیر سوزندن اورد مادم ×× ور خیر دیز سن ایسم ایسم.
خط: نستعلیق، کا: حاجی محمود شوشتری، تا: جمادی الثانی۹۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۱۵گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳-۳۶۳]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۲
آغاز: ای نشئه حسن عشقی تاثیر قلین ×× عشقلیه بنای کونی تعمیر قلین؛ **انجام:** شاعر لیقه افتخار ایدب سن ××کذ بی اور نکاشعار ایدب سن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۱۳۰گ، ۱۲سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۶-۱۷۳]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۵
با دیباچه آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در متن و هامش؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۱۰۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۳۳
آغاز: ای نشأه حسنی عشقه تأثیر قلن ×× عشقیله بنای کونی تعمیر قلن؛ **انجام:** دم خیر سوزندن اور دمادم ××فد خیر دیمزسن ابسم ابسم
خط: نسخ ترکستانی، بی‌کا، تا: ۱۰۵۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج جگری، ۱۳۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۰/۵سم [ف: ۷-۷۰۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۶۰۵
آغاز: اگر اهله چقدی بیرهندن ×× عار ایتدی شهید غم کفندن؛ **انجام:** یازدی آلو بن الینه تام ×× دلدارینه بر عتاب نامه
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرم، ۵۵گ، ۹سطر، اندازه: ۸/۶×۱۴/۳سم [ف: ۴۳-۱۷۴]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** خلقتك اولوب اعتقادی افرای من ×× اول قبره زیارت اولدی قانون
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۲۰۰گ، ۱۱سطر (۴/۵×۹) [ف: ۱۵-۴۵]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۴۴
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ مجدول، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۷]

۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۰۸
آغاز: ای تشنه حسنی عشقه تأثیر قیلن ×× عشق ایله بنای کونگلی تعمیر قیلن / الهی لیلی سر حقیقت سرا پرده وحدتدن اقتضای ظهور ایدوب ... الحمد لواهب المکارم ×× و الشکر لصاحب المراحم / دهقان حدیقه حکایت ×× صراف جواهر روایت / معنی چمنده کل تکنده ×× سر رشته سینه گهر چکنده؛ **انجام:** اما سن ایدن عمل خطا دور ×× کیم سر حیقتنگ هوا دور / شاعر لقی افتخار اید و بسن ×× گوزکی اوزنگا شعاراید و بسن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ جلد: چرم، ۹۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۳]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۳۱
آغاز: ساقی کرم ایله جام کز دور ×× دوتمه قدحی مدام کز دور / دورانه چون اعتبار قلمه ×× کز دور قدحی قرار قلمه؛ **انجام:** چون زیدیو خود اولدی بیدار ×× نوبکترنی ابتدی خلقه اظهار / خلقنک او لوب اعتقادی افزون ×× دون قبره زیارت اولدی قانون
خط: شکسته، نستعلیق، کا: مسلم بن قنبر، تا: ۲۲ رجب۱۱۳۳ق؛ با ۵۶ تصویر آب و رنگ؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۱۱۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۶۲۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲۱
آغاز: موجود: ویه هم او قویم قلاق دوت؛ **انجام:** داغ اورزه اتور میشدی مجنون.
خط: نستعلیق کتابتی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۶]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۳۱
آغاز: ای مونس اهل زرق یادن ×× ابواب اهل کلید آدن؛ **انجام:** دم خیرو سزمیدن اورد مادم ×× ور خیر دیمرسن هم همدغم
خط: شکسته، نستعلیق، کا: حسین علی بن زین العابدین کلوکانی، تا: جمادی الاول۱۲۱۴ق؛ ۱۰۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۱سم

[ف: ۱-۶۲۱]

۱۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۴۲**

آغاز: کیفیت حال قیلماقه فاش ×× کلمشدی تکلمه کوز قاش؛ **انجام:** خلقون اولوب اعتقادی افزون ×× اول قبره زیارت اولدی قانون

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن میرزا محمد هادی تبریزی، تا: ذیقعده۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای سه مجلس تصویر با آب و رنگ؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ ۷۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۴]

۱۴. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۱۴۶-۳۶/۱۴۶**

آغاز: بسمله. دهقان حدیقه حکایت ×× صراف جواهر روایت / معنی جمننده گل تکنده ×× سوز رشته سینه گهر چکنانی؛ **انجام:** اولدم که بو نسخه اولدی مرقوم ×× لیلی و مجنون آدینه موسوم ... / تاریخنه دوشد یلر موافق ×× بر او لمق ایله اول ایکی عاشق

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حسن، تا: محرم۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۷۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۸۱]

۱۵. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۷۴-۳۷/۱۶۴**

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترک امله تعرض وغادی ×× کیم وادی جهلد ور بودادی / دم خیر سوزندن اورد مادم ×× ور خیرد غرس ابسم اسم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ تملک: اعتماد العلماء تبریزی که به سال ۱۳۲۲ نسخه را درکربلا اتباع نموده؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۸۲]

۱۶. **مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۱۹**

آغاز: احسان هنگ ایله روی طریق ایت ×× بر فیض نظر منکارفیق ایت؛ **انجام:** اما سن عمل خطا دور ×× کیم بری طریقنکا هوا دور

خط: نسخ، کا: عبدالله بن کربلایی آقا رضا، تا: رمضان۱۲۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: مقوا، ۱۲۸گ، ۱۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۷۳۳]

۱۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۱۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** دم خیر سوزندن اوردمادم ×× ور خیرد مزسن ابسم ابسم

خط:شکسته،نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۵ صفر۱۲۵۶ق؛ مجدول؛ جلد:میشن، ۱۳۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۵سم [ف: ۱-۶۲۱]

۱۸. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۰۶**

گزیده‌ای است؛ خط: نستعلیق، کا: امام وردی بن قاری وردی بیک مازندرانی، تا: ۲۷ محرم۱۲۵۸ق؛ جلد: میشن، ۴۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۱سم [ف: ۱-۶۲۱]

۱۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲۶**

آغاز: وادی در کنکده در سرکشته فهم تندسر؛ **انجام:** دم خیر سوزندن اور دمادم ×× ور خیر دیمز ابسم ابسم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۳سم [ف: ۱۷-۳۸۴]

۲۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۴۹/۳**

آغاز: مشتاق جمال دور ملک لر ×× محتاج وصالدور فلک لر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن میرزا فریدون اسدآبادی، تا: ۹ ربیع الثانی۱۲۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۶۳گ (۵۳پ-۱۱۵پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰-۳۰۲]

۲۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷۸۳/۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** خون جگر آب جویباری ×× نوک مژه ابر نوبهاری

خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: ۱۲۵۶-۱۲۵۹ق؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹-۲۵۲]

۲۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶۳/۸**

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، مذهب، ۲۲۶ص (۱۶۵-۳۹۰)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۳۶-۴۰۹]

۲۳. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۵۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** شاعر لیغه افتخار ایدب سن ××کذبی اوزنکا شعار ایدب سن

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم پسر محمد رضی حسینی لاریجانی نیاکی، تا: مین ویوز یدمش ایکی؛ تملک: هادی حسینی لاریجانی، محمد علی حسینی لاریجانی؛ جلد: تیماج، ۱۰۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [نشریه: ۱۳-۲۱۹]

۲۴. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۲۹**

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از میردادخان [رایانه]

۲۵. **قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۸۲**

آغاز: لؤلؤ سینی ایلیوب جهانتاب ×× لب تشنه لری دورایله سیراب / لردون کبی لطف ایدنده ظاهر ×× دامن دامن تو کر جواهر؛ **انجام:** دم خیر سوزمدن اور دمادم ×× ویر خیرد یمزمن ایسم ایسم / هم مصلحت اول که ارمیم دم ×× ختم ایله لم که خیر بالسم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۹۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱-۳۶۲]

۲۶. **همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه: ۱۵**

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رشت و همدان: ف: -۱۶۸۰]

۲۷. **اصفهان؛ سید کشفی؛ شماره نسخه: بدون شماره**

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۵۰]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

قاسمی گنابادی، محمد قاسم، - ۹۸۲ قمری

qāsemī gonābādī, mohammad qāsem(- 1575)

به دستور: شاهزاده ابوالفتح ابراهیم میرزای جاهی صفوی

تاریخ تألیف: ۹۷۸ق
دومین مثنوی لیلی و مجنون است که در سه ماه سروده و شامل ۲۵۴۰ بیت است: «عقد گهرم که گشت حاصل ×× باشد دو هزار و پانصد و چل / تاریخ وی از ره معانی ×× نظم ازلی است گر بدانی». این تاریخ برابرست با ۱۰۳۸ و صحیح نیست، چه قاسمی در ۹۸۲ هجری وفات یافته است، و به قرینه «ظل ابدی» و «ظل الهی» که تاریخ دو منظومه گوی و چوگان و زبدةالاشعار است، این یک نیز باید «ظل ازلی» باشد، که برابرست با ۹۷۸.
آغاز: ای نامه زنام تو مسجل ×× مجنون ره تو عقل اول
انجام: در حشر برآرد آرزویم ×× زین نامه کند سفید رویم
[الذریعة ۲۵۳/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۳۸۳/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حافظ محمد قاسم بن علی، تا: ذیحجه ۹۸۱ق؛ واقف: یار محمد خان افشار، ۲۵ خرداد ۱۳۳۲؛ جلد: چرمی، ۸۳ص (۶۶۲-۷۴۴)، ۱۹ سطر چهارستونی (۱۱×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۷-۷۱۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۴۲
آغاز: آراسته بود صحن گلشن ×× گلها همه چون چراغ روشن / دیدند که از گل انجمن بود ×× چیدند گلی که در چمن بود / چون قاسمی از برای حاجات ×× آییم بکعبه مناجات / زان پرتو نور عالم افروز ×× شد شام سیاه قاسم روز؛ **انجام:** این نامه بسان وحی منزل ×× شد ناسخ نسخه‌های اول / چون یافت تمامی این معما ×× کاسمیست نموده بی مسمی / تاریخ وی از ره معانی ×× نظم از لیست گر بدانی (۱۰۳۸) / عقد گهرم که گشت حاصل ×× باشد دو هزار و پانصد و چل / این نامه دلکش نکو نام ×× در عرض سه ماه یافت اتمام / هر چند که این نه در شماریست ×× بر من ز زمانه یادگاریست / باشد که کند خجسته راهی ×× بر قاسمی حزین دعائی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در ص ۱۵۸ نسخه ما آمده: «طبعم که باهتمام خامه ×× آراست جهان ز شاهنامه / وانگاه بطالع همایون ×× راندم سخنی ز حال مجنون»؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۳گ، ۱۲سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۹-۱۳۳۷]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

وحشی بافقی، کمال الدین، ۹۳۹؟ - ۹۹۱ قمری

vahšī-ye bāfqī, kamāl-od-dīn (1533 - 1583)

این مثنوی لیلی و مجنون یکی از زیباترین گفتارهای شعری است که در آن داستان معروف لیلی و مجنون به نظم آمده و علاوه بر آن مسائل صوفیانه تبیین گشته است.

چاپ: چاپ شده

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۸
آغاز: این نامه که خانه کرده بنیاد ×× توقیع قبول روزیش باد؛
انجام: کردند ندا ازین کهن دیر ×× کاحسنت احسنت تم بالخیر
خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج،۶۸گ،۱۱سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۴-۴۵۵]
۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۱ق؛ دارای یک سرلوح مرصع، مجدول؛ تملک: حاجی فاطمه سلطان به تاریخ بیستم رجب ۱۲۸۱؛ جلد: تیماج، ۳۵گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱-۲۴۴]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۲۰
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۵۶]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

روح الامین، محمد امین، ۹۷۱ - ۱۰۴۷ قمری

rūh-ol-amīn, mohammad amīn (1564 - 1638)

اهدا به: سلطان محمد قلی قطبشاه (۹۸۹-۱۰۲۰ق)
سومین مثنوی از «پنج گنج» اوست، بادیباچه نثری، درهفت ماه ودرحدود هشت هزار بیت سروده است.در این مثنوی پس از توحید و نعت رسول (ص)، در سبب نظم کتاب تصرح می‌کند که دو دفتر قبلاً سروده و در فکر تصنیف دفتر دیگر بوده که شبی نظامی گنجوی را در خواب می‌بیند که کلید و نامه‌ای به او می‌دهد و در نامه نظامی او را تشویق به سرودن این مثنوی می‌کند.
[نسخه‌های منزوی ۳۱۰۳/۴؛ الذریعه ۲۶۰: ۷ و ۳۸۶: ۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۱۸۲/۳
آغاز: ای قادر بی شریک و انباز ×× خاک از تو شده سپهر اعجاز / ای نام تو مطلع هر امید ×× سرلوح کتاب تست خورشید؛ **انجام:** غم را ز دلم جدا میناز ×× در بر رخ من ز شوق کن باز / بفشان به سرم ز ذوق گردی ×× بر درد دلم فزای دردی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مذهب، ۶۴گ (۱۸۳پ-۲۴۶پ)، ۲۳سطر (۹×۱۷/۸)، اندازه: ۱۵×۲۸/۲سم [ف: ۲۹/۲-۸۴۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۴۶
آغاز: زین گشت روانم آمیده ×× شد همبر خواب ناز دیده / در خواب کلیم رو نما شد ×× چون روح بقالب آشنا شد؛ **انجام:** عشقم بهوس قرین نباشد ×× بودیش رفیق نام لیلی / [چون] برف کز آفتاب شد آب ×× سنگ ازدم من شود چو سیماب
ساقی نامه ای در دیباچه هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۴۷ص،

۱۲سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۲-۲۷۳۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۳۲

آغاز: ای حسن طراز عشق پرواز ×× انجام نمای کار از آغاز / ای نام تو مطلع هر امید ×× سرلوح کتاب تست خورشید / ای کرده ز نقطه یک جهان خط ×× از تست بر آب کشتی بط؛ **انجام:** تـا مـن در گفتگوی بستـم ×× وین شیشه بسنگ غم شکستم / جان از بدن سخن برون شد ×× دل در بـر آفتـاب خـونشـد

خط: شکسته نستعلیق خفی خوش، کا: جواد آباده‌ای، تا: ۱۳۰۳ق؛ ۳۱۸ص، ۱۵سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۸-۲۷۴]

۴. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۱۶/۳

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: رحلی [نشریه: ۵-۶۱۹]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۸۷۷

آغاز: ای حسن طراز عشق پرواز ×× انجام نمای کار ازآغاز / ای نام تو مطلع هر امید ×× سرلوح کتاب تواست خورشید؛ **انجام:** تـا من درگفتگوی بستم ×× وین شیشه به سنگ غم شکستم / جان ازبدن سخن برون شد ×× دل در بر آفتاب خونشـد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول، دیباچه نثر را ندارد؛ جلد: تیماج، ۱۶۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۳]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

مخدوم، عصمت الله

maxdūm, ‘esmat-ol-lāh

در متن نام سراینده معلوم نیست و در صفحه عنوان نام وی تحریر شده است ماده تاریخ تألیف این اثر «لفظ لیلی و مجنون» =۱۲۳۹ق است که در پایان ابیات امده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۰۷

آغاز: بسمله، الهی خاطرم دلخواه بگشای ×× بلیلای خیالم راه بنمای؛ **انجام:** قلم تاریخ این الفاظ موزون ×× که تاریخ ست لفظ لیلی مجنون

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، مصحح؛ مهر: «محمد حسین»؛ جلد: تیماج، ۲۰۴ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۵/۲سم [ف: ۵۰-۵۸]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

وحید قزوینی، محمدطاهر بن حسین، ۱۰۱۵-۱۱۱۲؟قمری

vahīd-e qazvīnī, mohammad tāher ebn-e hoseyn (1607 - 1701)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۵۸/۶

آغاز: آغاز شرح حال: وحید الزمان میرزا طاهر وحید موطن و مولدش دارالسلطنه قزوین است؛ آغاز مثنوی: بسم الله الرحمن الرحیم ×× هست نهالی ز ریاض قدیم؛ **انجام:** کیست اینجا که بر افرازد تخت ×× و آخرش هم زمین بگیر سخت

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: گالینگور، ۷۴گ (۲۴۵ر-۳۱۸ر)، ۱۶سطر [ف: ۳۷-۴۲۲]

● **لیلی و مجنون** / ادبیات / فارسی

leylī va majnūn

غنیمت پنجابی، محمد اکرم، - ۱۱۲۵ قمری

qanīmat-e panjābī, mohammad akram(- 1713)

آغاز: بسمله. بنام شاهد نازک خیالان ×× عزیز خاطر آشفته حالان

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی تو آمرز این سه را نویسنده خواننده جوینده را.

خط: نستعلیق، کا: محمد انور، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** به دل جا کرد دنیا گفتگویش حدیث قاصد ... این خوش رسد بانک.

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** شرابی ده که باشد غارت هوش ×× چکیدن کن گناهم را فراموش. تمام.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۸۴۲ق؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

صاعدای اصفهانی

sā‘edā-ye esfahānī

۲۹۰۰ بیت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۶۶/۱

آغاز: این نامه بنام آن یگانه ×× کور است بقای جاودانه؛ **انجام:** جاوید بماند این در ایام ×× محبوب قلوب خاصه و عام

خط: شکسته خوش، کا: فضل الله، تا: ۱۱۷۱ق، در چهار ستون چلیپا، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۹گ (۱-۹۹)، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸-۴۲۵]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

آذر بیگدلی، لطفعلی بن آقا خان، ۱۱۳۴ – ۱۱۹۵ قمری
āzar-e bīgdelī, lotf-'alī ebn-e āqā-xān (1722 - 1781)

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۷۲/۸

آغاز: بمجنون گفت روزی عیبجویی ×× که پیدا کن به از لیلی نکویی؛ **انجام:** بهر صورت که باشد ناگزیرت ×× بجز معشوق ناید در ضمیرت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مذهب، ۱ص (۱۳۵ر)، ۱۵سطر(۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: -۱۳۶]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

نامی اصفهانی، محمد صادق، – ۱۲۰۴ قمری
nāmī esfahānī, mohammad sādeq(- 1790)

یکی ازپنج مثنوی «نامه نامی» شاعراست، دربحر تقارب وهمان داستان لیلی و مجنون.دارای عناوین: توحید ثانی به طریق خطاب، مناجات نامه، در نعت پیغمبر (ص) در صفت معراج پیغمبر (ص) و داستان لیلی و مجنون می‌باشد این مثنوی، همچون دیگر مثنوی‌های لیلی و مجنون، دنباله رو حکیم نظامی است.مؤلف، علاوه بر قریحه شعری، از خطاطان نستعلیق و شکسته نستعلیق نیز بوده است.(سید محمود مرعشی)

آغاز: این نامه به نام آن جهاندار ×× کز عشق نهد بنای هر کار / بنیادنه بنای افلاک ×× رفعت ده این سرادق خاک

انجام: صد شکر که این شکرف نامه ×× شد ختم بر بزود (؟) سعی خامه / صد شکر رسیده شد بانجام ×× این قصه بهترین ایام / صد شکر که این نکو فسانه ×× جاوید بماند در زمانه / در دهر بهشتی و بهاری ×× نامی بگذاشت یادگاری / ایزد بعنایت نهانش ××گردد ز افت نگاهبانش

چاپ: تهران، انتشارات مجلس شورای اسلامی، میراث بهارستان، دفتر اول، ۱۳۸۸ش، تصحیح افشین عاطفی، رساله دومصص۹۱ تا ۱۹۷

[نسخه‌های منزوی ۳۱۰۸/۴؛ الذریعة ۳۹۷/۱۸ و ج۹/۴ ص ۱۱۶۵ و ۳۹۷/۱۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پایان جمادی الاول۱۱۹۰ق؛ مجدول، با سرلوح زرین زیبا؛ جلد: مذهب، ۹۱گ، ۱۱سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [سنا: ف: ۱–۹۲]

۲. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۴۵

آغاز: این نامه بنام آن خداوند ×× کز عشق بنای عالم افکند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۹۰ق [نشریه: ۱–۱۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۶۰گ، ۱۶سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۵-۴۰۸۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:شکسته نستعلیق خوش،بی‌کا،تا: ۱۱۹۸ق، جا: اصفهان؛ ۶۱ص (۱۳۳– ۱۹۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱-۳۰۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۸۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد باقر فرزند محمد کریم، تا: ۷ ربیع الثانی۱۲۱۷ق، محشی، با قلم خوردگی؛ ۵۲گ (۲۱–۷۲)، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۲۹–۳۰۷]

۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۶۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله پسر رئیس جعفر نوبندگانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۴۵گ (۱۶۳–۲۰۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نشریه: ۱۳–۵۲]

۷. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد حسین یزدی، تا: ۲۳ رجب۱۲۴۰ق؛ ۶۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [نشریه: ۷–۷۴۴]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج، ۶۸ص (۲۴۳– ۳۱۱)، ۱۵سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵–۵۱۵]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۷۷

آغاز: بسمله.ای نامه بنام آن خداوند ×× کز عشق بنای عالم افکند / بنیاد نه بنای افلاک ×× رفعت ده این سرادق خاک؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق ریز و خوش، کا: علی رضا میرزا بابای شیرازی، تا: ۵ جمادی الاول۱۲۵۴ق؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: مذهب، ۱۰۹گ، ۱۰سطر (۴×۸)، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۱۴–۳۶۲۷]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۲۵

آغاز: افتاده پیش از «آغاز داستان عشق لیلی و مجنون و حکایت گرفتاری آند و محزون». از عالم راز صد فسانه ×× آمد بیحرف در میانه؛ **انجام:** کین طرفه حکایت خوش انجام ×× از یاری طبع یافت اتمام

خط: نستعلیق، کا: نجیب شاعر، تا: ۲۳ جمادی الاول۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، دارای ۲۵ تصویر از همین نجیب، با خاتمه‌ای به نثر و نظم از نجیب شاعر نویسنده نسخه ما (ص ۱۴۸– ۱۵۳)؛ ۷۷گ، ۱۳سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۱–۲۴۲۸]

۱۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** صد شکر که این نکو فسانه ×× جاوید بماند در زمانه / زو باد زبان یاوه گو دور ×× از چشم حسود باد مستور / صلوات و درود بیحد و مر ×× بر آل مطهرش سراسر ...

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد باقر شیرازی، تا: ۱۲۶۱ق؛ مهر: «شعاع» مورخ سال ۱۳۲۵؛ جلد: چرمی سیاه، ۹۷گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۲]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۲۷

آغاز: این نامه بنام پادشاهی ×× کز عشق بسوی او است راهی / این نامه بنام آن جهاندار ×× کز عشق فکند طرح هر کار؛ **انجام:** رخساره بخاک عجز بگذار ×× بکری و بعجز ناله بردار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر سراینده؛ افتادگی: انجام؛ جلد:تیماج قرمز،۲۵گ،۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۷-۹۲]

۱۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۵۰/۱ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ سپاهانی؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: ۶/۵×۱۲/۵، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: -۱۶۹]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۹۴/۲-۳/۱۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۱گ، ۹سطر [ف: ۶-۳۴۸۰]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۵۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۷گ (۱پ-۵۷ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۶×۲۶سم [ف: ۸-۳۹۱]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

صبا، فتحعلی بن محمد، - ۱۲۳۸ قمری

sabā, fath-‘alī ebn-e mohammad(- 1823)

[الذریعة ۵۹۲/۹ و ۳۹۴/۱۸]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۵۳

آغاز: ای صبا ای راحت جان ای صبا ×× ای صبا ای پیک جانان ای صبا / ای صبا ای قاصد کوی حبیب ×× ای صبا ای پیک پرحسرت نصیب

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ با یادداشت خریداری ملک از کتابخانه مخبر السلطنه و اینکه تنها نسخه است (در ص ع)؛ جلد: میشن، ۱۶۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۲سم [ف: ۴-۷۱۴]

● لیلی و مجنون / ادبیات / فارسی

leylī va majnūn

نوائی

navā'ī

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۲/۲

آغاز: آغاز کتاب لیلی مجنون من کلام نوائی. دارم در پیش داستانی ×× ساقی می‌ده بمن زمانی / گوینده قصه خوش عشق ×× راوی حدیث دلکش عشق؛ **انجام:** اوراق اصلی: ... از پای فتاد سرو نازش ×× شد پست نهال سرفرازش ... / و ... از درد جدائی تو مردم ×× غمهای تو را بخاک بردم

خط: نستعلیق زیبا، کا: ظاهراً علی بن عبدالغفار انجدانی، تا: ۱۲۸۲ق؛ مجدول و مذهب؛ جلد: جرمی تریاکی، ۴۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۴]

● لیلی و مجنون / شعر / فارسی

leylī va majnūn

بهجت جابری، ابوالقاسم، ق۱۴ قمری

behjat-e jāberī, ab-ol-qāsem(- 20c)

اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۱۴

آغاز: ای ذات تویی مثال و مانند ×× بر هر چه بحز خودی خداوند؛ **انجام:** زد شعله چو آتش فراقش ×× در سینه که سوزد اشتیاقش

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۴۳گ، ۱۲ سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶-۱۷۹]

● لیلی و مجنون / داستان / ترکی

leylī va majnūn

ظاهراً غیر همانند:

۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۲۵۰

آغاز: کر ککم تا ابد اولا به ابتر؛ **انجام:** طقوزیون بشده بو نظم جواهر ×× بحمد الله ای حمدی اولدی آمر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه اواخر جمادی الثانی ۹۷۱ق؛ کاغذ: ایرانی،جلد: تیماج، ۳۰۰ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱-۲۲۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۶

آغاز: دهقان حدیقه حکایت ×× صراف جواهر روایت؛ **انجام:** پایان: بوطغرائی مثال محشری در دیباچه دیوان محبت

این لیلی و مجنون که مثنوی ترکی است متأسفانه در این نسخه بر اثر افتادگی قسمت اول آن معلوم نشد که شاعر آن کیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۴سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۶-۳۹۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۴۲۹/۳

آغاز: چوخ ماه لقاصنملر الدی ×× چوخ طرفه رمینه محمم ساله ی؛ **انجام:** اولمزدی بوجاله احتیاجم ×× کیم اولهعذابله علاجم

به نظم و نثر و حالت روایی دارد مؤلف آن عجالتاً مشخص نشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۴گ (۲۵ر-۳۸پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۴۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲۱/۲
آغاز: موجود: و عاقیل بولوب یکت لا رفتارینده بور؛ **انجام:** یغلامه لیلی جان بارنیک اماندور.
خط: نستعلیق کتابتی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۳۸۶]

● **لیلی و مجنون** / ادبیات / عربی

leylī va majnūn

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶/۲
آغاز: هو الموفق، بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و اله اجمعین اما؛ **انجام:** لوکنت املک منع مائک لم یذق ×× ما فی تلالک ما حییت لئیم
ابوبکر الوالبی از ابو جعونته ذهلی حدیث کرده و او باوسائطی چند از مردی از ابی العجل داستان لیلی و مجنون را نقل کرده که گفت مجنون از بنی عامر بود و لیلی عامریه و دختر عموی مجنون پس از ین شناخت ابوبکر الوالبی به شرح حال آنها می‌پردازد و داستان عشق آنها را بازگو می‌کند؛ بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ جلد: تیماج، ۹۵ص (۱۱۷-۲۱۱)، ۱۲-۱۵سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹-۱۷۲]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۳۵/۲
آغاز: الحمدلله ... ابوبکر الوالبی قال حدثنی ابوجعونة الدهلی عن ابی العالیة؛ **انجام:** قال ابوبکر الوالبی: هذه جملة ماتناهی الینا من اخبار المجنون و اشعاره خارجا عما لم نکتبه و ما کان منحولا من قصیدة و خبر اعرضنا کتابته
ذکر لما جری بین لیلی و مجنون من قصص الحب و العشق بروایة ابی بکر الوالبی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۲۴۹ق؛ مصحح؛ ۱۹گ (۴۱پ-۵۹ر)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [مؤید: ۲-۳۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۵/۲
آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل المحبة سببا لوجود المخلوقات و وسیلة لبروز الکرامات ... اما بعد حدث ابوبکر الوالبی قال؛ **انجام:** و انخت ناقتی الی قنوان شجرة صغیرة.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۵۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۸۴ص (۱۹۰-۲۷۳)، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۳۲-۳۱۳]

● **لیلی و مجنون** / شعر / فارسی

leylī va majnūn

ناشناخته:
۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۴۹
چند برگ است بدون اول و آخر و معلوم نشد از کیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول، دارای یازده مجلس آب و رنگ؛ جلد: تیماج، ۱۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۵-۱۵۰]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۴۷
گزیده‌ای است از مثنویهای شیخ نظامی و جامی و روح الامین و امیر خسرو درباره این داستان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با چهارسرلوح، مجدول، انجام یکمی و چهارمی افتاده؛ مهر: شعاع؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۰۱/۲
آغاز: گوینده داستان چنین گفت ×× این نسخه که در این سخن سفت / بر عامریان کفایت او را ×× معمورترین ولایت او را
خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۷سم [ف: ۸-۲۰۴]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۳۹/۲
آغاز: بود مجنون را سبک روزناقه ×× بد بجز لیلی مر او را فاقه؛ **انجام:** عاشقم بر عشق و بر افسوس عشق ×× گشته ام دیوانه و مفتون عشق
مثنوی عاشقانه است، با سربندهای: رفتن شاهزاده بزرگی از دنیا و گرفتاری شاهزاده وسطی، در شکایت از عشق مجازی و تبدیل او آخر الامر به عشق حقیقی؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، ۶گ، ۱۴سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۴×۱۷سم [ف: ۳-۲۸۵]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸۹۵/۲-۲۹/۲۳۵
آغاز: گویند ه این حدیث عالی ×× دررشته چنین کشید لالی / کزملک عرب خجسته نامی ×× دردین سخنوری تمامی؛ **انجام:** چو شنید نام مجنون ××گردید دلش زدرد پرخون / [پاره شده]×× حال دل خویش گفت یک سر
منظومه مفصلی است درداستان لیلی و مجنون. این منظومه درفهرست سابق این کتابخانه (۴۵/۲) باعنوان جنگ شامل اشعاری از لالی و غیره معرفی شده وآغاز این مثنوی نوشته شده و درمشترک پاکستان (۱۹۲۴/۹) با عنوان اشعار زلالی معرفی و به فهرست مذکور ارجاع داده شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج، ۲۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۸۳]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۳۳۴/۱
آغاز: بنام خداوند فرد و کریم ×× که لطفش عمیم است وذاتش قدیم / کریمی که چون خوان احسان کشید ×× نکرد از کرم بنده را نا امید؛ **انجام:** درزیر سرش بجای بالشت ×× بنهاد غریب ناتوان خشت / نه همدم وهمرهش ببالین ×× جز کوزه شکسته سفالین
مثنوی مفصلی درباره حوادث وجریاناتی است که برزندگی لیلی ومجنون گذشته است، مؤلف منظومه شناخته نشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۴]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۸۰/۳
آغاز: گوینده این کهن حکایت ×× در قصه چنین کند روایت؛

انجام: باید طلبید مستمندی.
از ناظمی ناشناخته بر وزن لیلی و مجنون نظامی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۷-۴۶۸]

۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۹۲**
آغاز: بسمله، گوینده این کهن حکایت در قصیده کند روایت در ملک عرب خجسته نامی؛ **انجام:** نزد چه کسی عزیز باشی ... باید طلبید مستمندی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۹. **تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۳۵**
آغاز: بسمله. گوینده قصه خوش عشق ×× راوی حدیث دلکش عشق؛ **انجام:** صد شکر که این نکو فسانه ×× جاوید بماند در زمانه / از چشم حسود بادمستور ×× زان باد زبان یاوه گو دور / ایزد ز الطاف بی نهایت ×× همواره معین تو هدایت
هدایت (؟) یا میرزا محمد صادق نامی (؟)؛ خط: نستعلیق، کا: هدایت، تا: ۱۲۸۳ق؛ با اشعاری از: خسرو، جامی، کمال، حسن، شاهی، آصفی، حیدر، آهی و هلالی در یک مجلد؛ جلد: چرمی، ۹۱گ، ۸-۱۰سطر [ف: ۳-۱۱۸۱]

۱۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷۳/۹۸**
آغاز: سپه دار بلا مجنون غمناک ××که بردش دامن از لوث هوس پاک؛ **انجام:** بچشم خود تو خود را کن تماشا ×× که مجنون در میانه نیست پیدا
چند بیت از یک مثنوی است با عنوان «لیلی مجنون، مجهول القائله»؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: صحبت الله خان ملقب به دبیر همایون، تا: آغاز قرن۱۴؛ جلد: تیماج، ۱ص (۲۶۵)، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱-۳۴۵]

۱۱. **کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۲۱۹/۲**
آغاز: بسمله یا من بک حاجة الخلایق ×× اظهرت لحبک العلایق / ای برهمه هست ونیست هستی ×× هستی ز تو نیستی پرستی؛ **انجام:** اشعار چو شد تمام مقدار ×× وفقش دو هزار چهارصد داد / از آن تعداد وفق داده ×× پنجاه شود بر آن زیاده
مثنوی ادبی زیبایی که در سال ۱۲۲۵ق در بیان زندگی عاشقانه لیلی و مجنون عامری سروده شده و بالغ بر دوهزار وچهارصد و پنجاه بیت می‌باشد، و با وجود مراجعه بسیار اطلاعی از این مثنوی و ناظمش به دست نیامد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۳۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف مخ]

۱۲. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۳۴/۲**
آغاز: بر جسر گذشتگان سخن ساز ×× ازنور قلم برآر آواز / کز بر عرب به قدر وجاهی ×× بوده ا ست بزرگوار شاهی؛ **انجام:** ازبس که کشید وناله وآه ×× گشتند ملازمانش آگاه / بردند به خانه‌اش بناکام ×× شد مرغ رسیده باز دردام
اشعاری به سبک لیلی ومجنون نظامی است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات حاج محمد رمضانی است؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۴]

۱۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵۳/۲۰**
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۸۱پ-۱۸۴پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۳۸-۳۶۸]

۱۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵۰/۴**
آغاز: بر جسر گذشتگان سخن ساز ××ازصور قلم بر آرد آواز / کز بر عرب بقدر و جاهی ×× بوده است بزرگوار شاهی؛ **انجام:** مجنون ز دعای آن شه دین ×× بر جست ز جا دهان پر آمین / چون وحش برون دوید از اندوه ×× گم گشت چو آفتاب در کوه
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۴۶ر-۶۵ر) [ف: ۳۷-۵۴۷]

۱۵. **یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۴۲/۱**
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام[نشریه: ۴-۳۹۶]

۱۶. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۵۷**
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۷۰گ، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۲سم [رایانه]

۱۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۲۰**
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

۱۸. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۲۷۸**
بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: اصغر حیدری منفرد [رایانه]

۱۹. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵۴**
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [رایانه]

● لیور دور (ترجمه) / طبیعیات / فارسی

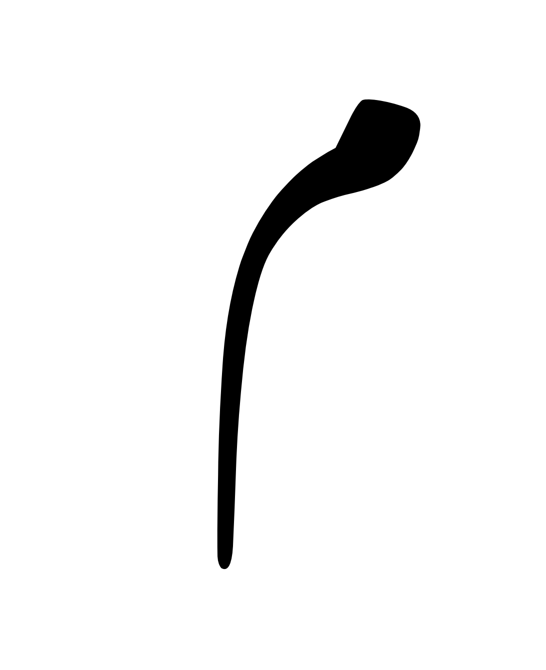
līver dor (t.)

علی بخش میرزا قاجار، ۱۲۵۴ قمری

ʻalī baxš mīrzā qājār (1838 -)

در مقدمات علوم که توسط علی بخش بن اسکندر بن عباس بن فتحعلی شاه ترجمه شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۱۶
آغاز: سبحان الذی زین السماء بالنجوم جعلها ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۸۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۳/۷سم [ف: ۲-۱۴۱]

م

● **المآب فی شرح الآداب** / منطق / عربی
al-ma'āb fī š.-il ādāb
بهشتی اسفراینی، محمد بن احمد، - ۷۴۹ قمری
beheštī esfarāyenī, mohammad ebn-e ahmad (- 1349)
وابسته به: آداب البحث و المناظرة؛ سمرقندی، محمد بن اشرف (-۷)
شرحی است به ترتیب «قال، اقول» بر آداب البحث شمس الدین محمد بن اشرف حسینی سمرقندی.
آغاز: الحمدلله المتوحد بوجوب الوجود و القدم، المتفرد بذاته عن الحدوث و العدم، الذی أبدع الأرواح بحکمته و أوجد الأشباح بقدرته خلق الإنسان ...
انجام: و أیاً ما کان یلزم ثبوت أحد الملزومین و یلزم من ثبوت أحدهما ثبوت المدعی لوجوب تحقق اللازم عنه تحقق الملزوم فیلزم ثبوت المدعی و هو المطلوب
[الذریعة ۱/۱۹؛ کشف الظنون ۳۹/۱ و ۴۰/۱؛ مکتبة امیرالمومنین ۱۹۹/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۶۱/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۷۴ق؛ کاغذ: شرقی، ۲۷گ (۱۶۱-۱۸۷)، ۲۷سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳۱-۴۶۵]
۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۷۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی بن محمد، تا: شعبان۷۸۹ق، جا: مدرسه نظامیه؛ تملک: محمد بن حسین بن علی حسینی اصفهانی با مهر «عبده ضیاء الدین محمد بن علی» (دوری)؛ جلد: مقوا، ۲۹گ، اندازه: ۸×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۴]
۳. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه: ۲مجموعه بدون شماره
آغاز: برابر
کا: ناصر بن نور الله بن ناصر الدین منصوری، تا: ۸۳۷ق[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۲۷۸]
۴. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: ۴۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: پیری بن قطب الدین تبریزی، تا: سه شنبه ۱۷ شوال۸۴۰ق، جا: شماخی مدرسه جلالیه؛ جلد: مقوایی، ۴۹گ (۱پ-۴۹ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: -۴۸]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۴۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن احمد بن محمد، تا: ۲۵ رمضان۸۵۰ق؛ جلد: تیماج، ۷۶ص (۸۱پ-۱۵۶پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳۳/۱-۳۱]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الکتاب و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۸۵۱ق، واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۳۹ص (۱-۳۹)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۳۵۲]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲۰/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فشرعت فیالمشار الیه علی وجهه و سمیته بالمآب فی شرح الآداب فأسئل الله أن یکون نافعا للمستفدین و ذخراً لنا فی یوم الدین.
شامل مقدمه و خطبه می باشد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۰؛ ۲گ (۳۲و۳۳)، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۰-۵۳]
۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۸۷۷/۹
آغاز: و هی مرتبة علی ثلاثة فصول الاول فی التعریفات و الثانی فی ترتیب البحث و الثالث فی المسائل التی احترز عنها الفصل الاول فی التعریفات.المناظرة هی النظر بالبصیرة من الجانبین فی النسبة بین الشیئین اظهار اللصواب؛ **انجام:** و بها یحصل المقصود والله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ۵گ (۱۲۵پ-۱۲۹پ) [ف: ۵-۴۹۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۳۴/۹-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۱۲۵]

۹. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه: ۱۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: -۷۷]

● **مآثر آباء خاتم الانبیاء** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی

ma'āṯir-u ābā'-i xātam-ul anbīyā'

حاج حسینی، محمد بن امیر، - ۱۱۷۴ ؟ قمری

hāj hoseynī, mohammad ebn-e amīr (- 1761)

[الذریعه ۱۷/۹و ۴/۱۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۲۵

خط:نسخ،کا:شریف، ابوالقاسم، تا: ۱۲۷۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۳گ، ۱۹ سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۲۱]

● **مآثر آباء خاتم الانبیاء** / رجال / عربی

ma'āṯir-u ābā'-i xātam-il anbīyā'

حسینی نجفی، محمد بن حسین، - ۱۱۸۰ قمری

hoseynī najafī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1767)

شرح حال نیاکان پیامبر (ص) از آدم و حوا علیهما السلام تا فرزندان عبدالمطلب و ابوطالب را آورده و گفته است برخی از آنان پیامبر، بعضی فرمانروا و گروهی عباد و پارسا بوده‌اند به حساب نویسنده تعداد هر یک از گروه‌های سه‌گانه ۱۷ تن می‌باشند. مؤلف در مقدمه اسامی پدران پیامبر (ص) را از حضرت عبدالله تا حضرت آدم علیه السلام نامبرده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۰۸

آغاز: بسمله، احمد رباً فضل الآباء لأبوتهم علی الابناء الا علی اولی الفضل لا سیما سید الانبیاء؛ **انجام:** یروی عن النبی صلی الله علیه و آله قال لله در عمی ابی طالب لو ولد الناس لکانوا شجعانا و الحمدلله الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله ... المرضیین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح منقش، مجدول؛ مهر: «ابوالقاسم بن کاظم الموسوی ۱۲۶۱» (دایره)؛ واقف: حاجی محمد، رجب ۱۴۱۱؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۹سم [ف: ۲۷-۲۳۲]

● **مآثر الامراء** / تاریخ / فارسی

ma'āser-ol omarā'

اورنگ آبادی، میر عبدالرزاق، ۱۱۱۱ - ۱۱۷۱ قمری

owrangābādī, mīr 'abd-or-razzāq (1700 - 1758)

چاپ: چاپ ۱۸۹۰ کلکته.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیاAdd. 26246 ج ۱ وAdd. 25247 ج ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۰۲-ف تا ۵۸۰۵-ف

چاپ ۱۸۹۰ کلکتهج ۱-۳؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۸۳]

● **مآثر انساب** / انساب / فارسی

ma'āser-e ansāb

موسوی سرابی، عطاءالله بن زین العابدین، ق۱۳ قمری

mūsavī sarābī,'atā'-ol-lāh ebn-e zayn-ol-'ābedīn (-19c)

اهدا به: مجد الحکماء میرزا مصطفی سید الادباء

تاریخ تألیف: شوال ۱۲۸۸ق

مشهور به سلسله نامه، درباره مآثر جمیل میرزا حسن وزیر بلوکات ثلثه و ایلات اربعه شقاقی ساخته است. در آن از میرزا غفارخان صدیق الملک سفیر روسیه ستایش شده است، به نثر است با نظم. نام کتاب در بالای صفحات «آثار انساب» نوشته شده است ولی در خود آن «مآثر انساب» است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۵۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۳۲۵ق، به دستور سرکار آقای عنایة السلطنة؛ ۱۷۸ص (۱-۱۷۸)، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۸۱]

● **مآثر باقریه** / تراجم / فارسی

ma'āser-e bāqerīye

طباطبائی زواره‌ای، محمد علی بن محمد، - ۱۲۴۵ قمری

tabātabā'ī zavvāre'ī, mohammad 'alī ebn-e mohammad (- 1830)

تذکره ستایشگران حاج سید محمد باقر شفتی بیدآبادیمجتهدنامور روزگار فتح علی شاه قاجار است، در دوبخش: ۱. زندگی‌نامه ستایشگران به ترتیب تقدم فضل؛ ۲. دراشعار مسجدیه، وآن دربرگیرنده قصیده‌هایی است که صاحبان تراجم درتوصیف مسجدی که مرحوم شفتی پایه‌گذار آن بوده، سروده‌اند، خاتمه دراحوالات خود.

آغاز: بسمله منت خدایرا جلّت کلمته که گوهر بشری را به افاضت ... و بدین شایستگی شموع محفل بشری را پروانه ... گواه شرافت سخن بر ما سواه همین بس ...

[فهرستواره منزوی ۱۹۴۰/۳؛ تاریخ تذکره های فارسی]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۸-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** منشی کلک وفا زد بهر تاریخش رقم ×× کاین همایون جایگه جاوید و عشرتگاه را

خط: نستعلیق، کا: عبدالواسع فانی زواره‌ای طباطبایی فرزند

مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۴-۱۳۰]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۵۷۶-۳۳/۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** جود وکف تو آمده همزاد از ازل ×× چون نور با کواکب وچون بوی با عبیر / در عرصه خیال نگنجد مدایحت ×× دریا چگونه جای توان داد در غدیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملکی به تاریخ ۱۳۲۸ ویادداشتی از عبدالحسین بیات؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۸۴]

● **المآثر الحسينيه** / تاریخ / فارسی

al-ma’āser-ol hoseynīye

کاشانی، اسدالله بن مهدی، ق۱۳ قمری

kāšānī, asad-ol-lāh ebn-e mahdī (- 19c)

تاریخ تألیف: محرم ۱۳۱۵ق

افزودگی‌هایی است که مؤلف ضمن ترجمه کتاب خصائص گرد آورده و چون در آن کتاب اشاره بدانها نشده بود جداگانه طی هجده عنوان دارای فصول و بابی و یک خاتمه تنظیم نموده: عنوان ۱.در بدو خلقت حضرت امام حسین (ع)؛ ۲.برخی فضائل حسنین؛ ۳.دلاليل امامت حسنین؛ ۴. برخی از اخبار شهادت؛ ۵. پاره‌ای از معجزات امام حسین (ع)؛ ۶. انتقامات قتله آنحضرت؛ ۷. مجملی از مکارم اخلاق آنحضرت؛ ۸. فضل زیارت آنحضرت؛ ۹. انقال معاویه و خلاف یزید؛ ۱۰. احوال مسلم بن عقیل؛ ۱۱. احوال فرزندان مسلم؛ ۱۲. توجه امام به سمت عراق؛ ۱۳. ورود امام به زمین کربلا؛ ۱۴. وقایع روز عاشورا؛ ۱۵. شهدای اهل بیت؛ ۱۶. قصه عبدالله عفیف؛ ۱۷. ورود اهل بیت به مدینه؛ ۱۸. نسب برخی از مخالفین؛ باب: در بعضی از مراثی؛ خاتمه: در احوال مختار بن ابی عبید ثقفی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۶۲۳/۲

آغاز: الحمد لله رب الارباب الذی الیه المرجع و المآب. چون از نگارش مجلد اول این کتاب مستطاب بپرداختیم؛ **انجام:** شرح حال مختار و قتل قتله امام و اهل بیت اطهار بود مطلب را بدینجا بسر بردیم و در محاربه مصعب و عبد الملك پی نفشردیم.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۵۱گ (۱۴۲پ-۴۹۲ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲۰-۲۹]

← مآثر خاقان > تکمله زینة المدایح
← مآثر خاقان > زینة المدایح

● **مآثر سلطانی** / تاریخ ایران / فارسی

ma’āser-e soltānī

تبریزی، ابراهیم بن عبدالجلیل، ق۱۳ قمری

tabrīzī, ebrāhīm ebn-e ‘abd-ol-jalīl (- 19c)

به دستور: محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۳ق

در رویدادهای بزرگ سه سال آغاز پادشاهی همان محمد شاه قاجار و از سال ۱۲۴۹ق آغاز می‌کند: مقدمات تسخیر هرات، مرگ فتحعلی شاه، ورود محمد شاه به تهران، رفتن معتمدالدوله به شیراز، گرفتار شدن فرمانفرما شجاع السلطنه و جز آنها. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی فلق الاصباح من مشرق الازل و خلق الارواح من مشرع لم یزل، فطر الخلائق نشر الاثار قدرته ...

چاپ: در ۱۲۵۱ق که سال نگارش است چاپ شده

[فهرستواره منزوی ۱۰۶۳/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و القتل ما ولدوا و انهب ما جمعوا و النار ما زرعوا اکابر و اعیان.

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۵۹ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۵۰-۲۱۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اهالی فارس فرمانفرما را با کمال فلاکت و خود را در معرض هلاکت دیدند للسبی ما نکحوا و القتل ما ولد واو النهب ما جمعوا و النار ما ذرعوا (آخر ننوشته و ظاهراً ناتمام مانده)

خط:نستعلیق خوش،بی‌کا،تا:اواسط قرن۱۳،جا:تهران؛ محتملاً خط مؤلف؛ ۷۸گ، ۱۷سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۱-۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۸۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۳. قم؛ لاجوردی، سید مهدی؛ شماره نسخه: ۸

بی‌کا، بی‌تا[چند نسخه-ف: -۱۰۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۳۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی آقاربیعی؛ اندازه: ۱۵/۲×۲۱سم [رایانه]

● **مآثر صدریه** / تاریخ / فارسی

ma’āser-e sadrīye

منشی نائینی، علی نقی، ق۱۳ قمری

monšī nā’īnī, ‘alī naqī (- 19c)

اهدا به: ناصرالدین شاه

به نام: میرزا آقا نصرالله صدر اعظم

در سه «فصل» درباره حوادث سی سال است که مؤلف دیده است، رساله سیاسی خوبی است. در الذریعهو تاریخ نایین و انساب خاندان‌های مردم ناییننام این کتاب نیامده است.

آغاز: سپاس بیقیاس شایسته بارگاه کبریای خداوندی است که

نظام عالم امکان را ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۷۱/۴–ف
نسخه اصل: آقای بقائی نایینی؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق [فیلمها ف: ۳–۳۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** هر قبیله که اسبی در فسیله و خری در طویله و گاوی در رمه.
خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرضا نائینی، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۱۱سطر [ف: ۴۱–۱۷۷]

● **مآثر عالمگیری = عالمگیرنامه** / تاریخ هند – فارسی
ma'āser-e 'ālamgīrī = 'ālamgīr-nāme
ساقی، مستعد خان محمد، – ۱۱۳۶ قمری
sāqī, mosta'ed xān mohammad (- 1724)

رویدادهای پنجاه ساله سلطنت اورنگ (۱۰۶۸–۱۱۱۸ق). دهساله یکم و چهل ساله پسین آن، در دو دفتر و با دو دیباچه. یکی در آغاز دهساله نخستین و یکی در آغاز چهل ساله پسین. در دیباچه یکم از خود به «مآثر عالمگیری نگار» یاد می‌کند که رویدادهای چهل ساله عالمگیر را نگاشته و دهساله کار میرزا محمد کاظم را در آغاز آن نهاده است. این کتاب را که تاریخ پنجاه ساله پادشاهی عالمگیر است ساخته است. در دیباچه دوم می‌گوید این را «مآثر عالمگیری» نام نهادم که تاریخ انجام است. (احمد منزوی)
آغاز: آغاز دیباجه ۱: انتخاب صحایف ایجاد انس و جان و التقای لطایف انشاء ...
آغاز دیباچه ۲: لله الحمد فی الاول و الآخر خامه به پیرایش حمد جهان آفرینی زرنگار است که ...
چاپ: آگره، ۱۸۷۳م؛ کلکته، با نام «اثر عالمگیری»، ۱۸۷۰م
[نسخه‌های منزوی ۴۶۹۲/۶؛ فهرستوارهمنزوی ۱۳۳۲/۲؛ مشار فارسی ۴۴۲۰/۴؛ مشترک پاکستان ۴۸۰/۱۰ (۴ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۸۰
آغاز: اسلام و تخریب بنای شقاوت اندکی کفر وضلم برگماشت ... جماعت فیض اشاعه آفتاب اوج سری و سرافرازی؛ **انجام:** بانو بیگم صبیه شاهنواز خان صفوی فر بزرگی از غره جبین ساطع و ستارههوشمندی از افق احوال لامع بحسن تربیت خدیو معنی ...
و وقایع نیمه سال سوم حکومت اورنگ زیب برابرسال۱۰۷۰تا چهل و هشتمین سال حکومت وی (سال ۱۱۱۵ق)را شامل است و در پایان مؤلف گزارشی از سیرهاین پادشاه ذکر نموده است؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ مهر: «افوض امری الی الله العلی الغنی عبده ابراهیم» (مربع)، «عبده ابوالحسن» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۲۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۳۷–۲۰۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۵۵/۲
آغاز: جبهه اند ایی بر آستان سپاس آرایی و جبین سایی بر زمین نیایش آرایی در والا کریاس کبریا اساس آفریننده آسمان و زمین؛ **انجام:** پنجاه سال و دو ماه و هفت یوم (تمت، تمام شد واقعات عالمگیری تصنیف محمد ساقی المخاطب بمستعد خان نوزدهم شهر محرم الحرام سنه یکهزار و یکصد و پنجاه و چهار هجری موافق سنه ۲۳ محمد شاهی)
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، ۲۰۱ص (۱۳۷–۳۳۷)، ۱۲سطر(۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۹–۱۳۴۸]

● **مآثر عباسی** / تاریخ ایران – فارسی
ma'āser-e 'abbāsī
منجم یزدی، محمد صالح بن جلال، ق۱۱ قمری
monajjem-e yazdī, mohammad sāleh ebn-e jalāl (- 17c)

جد مؤلف (ملا جلال) درباری شاه عباس صفوی بود و هر از گاهی که کرامتی از شاه می‌دید. در روزنامچه خود ثبت می‌نموده، مؤلف آن خاطرات را که پراکنده بود جمع‌آوری کرده و در ده «فصل» مرتب کرد: ۱. درکلماتی که به زبان الهام جاری شده، ۲. در کلمات مستحسنه که فرموده‌اند، ۳. در رؤیای صادقه که آن حضرت را مشاهده شده، ۴. در سؤال از مسائل شرعیه، ۵. در بیان فراست و حدس او، ۶. در کماندرایها که از او دیده شده، ۷. در لطایف و ظرایف، ۸ در ذکر بعضی از اشعار و تصانیف ترکی و فارسی، ۹. در استخاره‌ها که به کلام مجید فرموده اند و آیات مناسب وارده شده، ۱۰. در نقل احکام که از علم نجوم و رمل جلال جد مؤلف معروض داشته. معمولاً وقایع ذکر شده در این رساله تاریخ دارد و روز و ماه و سال آنها بیان شده است. در مجموع رساله جالب و خواندنی است.
آغاز: آرایشی نپذیرد و صلوات نامعدود نثار درگاه ... و بعد کین داعی دوام دولت ابد قران و کمترین بنده زاده آستان
چاپ: میراث بهارستان، دفتر اول، تصحیح رسول جعفریان، ۱۳۸۸ش، انتشارات کتابخانه مجلس شورای اسلامی، صص۲۰۵ – ۳۷۴

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۰۴ و ۵۸۴۸
آغاز: متفرق نگذاشته در یک رشته نظم و آن سخنان بلند پا را که بحکم کلام الملوک ملوک الکلام در یک صحیفه جمع نموده ... این صحیفه را بر ده فصل مرتب گردانید: فصل اول در کراماتی که بزبان الهام بیان نواب گیت ستان جنت مکان جاری گشته؛ فصل دوم در کلمات مستحسنه که بلفظ درر بار بآن تکلم فرموده؛ فصل سیم در رویای صادقه که آن حضرت را مشاهده شده؛ فصل چهارم در سوال از مسائل شرعیه؛ فصل پنجم در بیان تدبیر و فراست و حدس آن حضرت؛ فصل ششم در کمانداریها که از آن جناب برای العین مشاهده شده؛ فصل هفتم در لطایف و ظرایف؛

فصل هشتم در ذکر بعضی از اشعار و تصانیف ترکی و فارسی؛ فصل نهم در استخاره ها که بکلام مجید فرموده اند و آیات مناسب وارده شده؛ فصل دهم در نقل احکام که از علم نجوم و رمل ملا جلال جد فقیره معروض داشته و مطابق آمده (۷۶)؛ **انجام:** قبل از وقوع جلال منجم معروض داشته بود که در ذوالحجة الحرام سنه ۱۰۲۱ از راه روی دزدبخزانه عامره دست یابد و دزد پیدا شود و ضرر نیابد و مال بخزانه عاید نگردد (تم بالخیر)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۲گ، ۱۵ سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۸۰] و [فیلمها ف: ۳-۱۸۶]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۱-۱۶۱/۱

آغاز: آرایشی نپذیرد و صلوات نامعدود نثار درگاه ... و بعد کین داعی دوام دولت ابد قران و کمترین بنده زاده آستان؛ **انجام:** و میر صدرالدین محمد محتسب الممالك یکی را استخوان ران گردشکن شد و یکی را استخوان عانه روز سیم بر حجت ایزدی پیوست

بخشی از مقدمه و بخشی از فصل اول تا اواخر فصل دهم را دارد؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ مهر: «و من یتوکل علی الله فهو حسبه العبد فخرالدین»؛ ۴۳گ (۱ر-۴۳پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶-۳۴۸۵]

● **مآثر مشیریه** / تراجم / فارسی

ma’āser-e mošīrīyye

صاحب، عطا حسین، ق۱۴ قمری

sāheb,‘atā hoseyn (- 20c)

حسین عطا که دردائره تحریرات عثمانیه وزارت امور خارجه کار می‌کرده است، در سرگذشت میرزا نصرالله خان مشیرالدوله نایینی (- ۱۳۲۵). سرگذشت او در مشیرالدوله باستانی (ص ۴) و رجال ایران (۳۵۱: ۴) و تاریخ نایین (ص ۲۱۲) و انساب خاندان‌های مردم نایین (ص ۱۰) دیده می‌شود و در هیچیک از آنها و در الذریعه (حرف م) از این کتاب یاد نشده است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۸۳

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی۱۳۱۷ق؛ مجدول؛ ۳۰ص، قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۱۷]

● **مآثر المعاصرین = مجموعة الجواهر** / گوناگون / فارسی

ma’āser-ol mo‘āserīn = majmū‘at-ol javāher

فروغ اصفهانی، محمد مهدی بن باقر، ۱۲۲۳ق۱۳ قمری

forūq-e esfahānī, mohammad mahdī ebn-e bāqer (1808 - 19c)

در آن سرگذشت قائم مقام و رساله شکوی او به عربی و عریضه عروضیه او آمده و «باب الالف، الالف المهموزة سید الوزراء اتابیک اعظم قائم مقام طاب ثراه» از «الصحیفة الثانیة من مآثر المعاصرین فروغ الدین الاصبهانی» است.

[الذریعة ۸۲۵/۹؛ فهرستواره منزوی ۱۰۶۵/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۸۰۳

آغاز: صحیفه ثالثه در بیان منشور و منظوم مؤلف ... اما بعد ... السلطان صاحب قران فتح علی شاه ... مسدد اساس الدین ... عباس میرزا؛ **انجام:** آنان مقرب حرم کبریا شدند ×× کز عالم هوا به مقام رضا شدند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۵۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۴-۷۱۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۰۷/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۱-۳۹)، ۱۸سطر(۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۱-۲۱۶۴]

● **مآثر الملوک = لب التواریخ** / تاریخ جهان / فارسی

ma’āser-ol molūk = lobb-ot tavārīx

خواند میر، غیاث الدین بن همام الدین، ۸۸۰ - ۹۴۲ قمری

xānd mīr, qīyās-od-dīn ebn-e hammām-od-dīn (1476 - 1536)

به دستور: امیر علیشیر نوائی (۸۴۴-۹۰۶ق)

تاریخ تألیف: پیش از ۹۰۶ق

مختصری است در تاریخ و اوصاف پادشاهان و سلاطین و خلفا و ائمه و وزرا و بعضی از علما و حکما با عباراتی ادبی و ابیاتی از شعر، به کیومرث شروع شده و به سلطان حسین میرزا بایقرا و فرزندش سلطان بدیع الزمان ختم می‌گردد.

آغاز: ای گشته عیان نزد آثار همه ×× حرفی نبود نهان ز اسرار همه ... زیب صفحات اثرات فایض البرکات ... اما بعد بنده فقیره و ذره حقیر غیاث الدین المدعو بخواند امیر.

چاپ: در سال ۱۳۷۳ به تصحیح میر هاشم محدث چاپ شده

[فهرستواره منزوی ۶۴۴/۱ و ۵۸۷/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۱/۳۰

آغاز: برابر؛ در آغاز نیمه دوم آمده: ذکر بعضی از آثار و کلمات حکمت آمیز حکمای متقدین که پیش از ظهور حضرت سیدالمرسلین روی زمین بوجود ایشان زیب و زینت داشته چون حضرت مخدومی ابوی خلدت ظلال عواطفه الی یوم الدین در کتاب افادت انتساب روضة الصفا حالات حکما را مصدر به ذکر آدم کرده، این بنده بنابر تیمن و تبرک طریق متابعت جسته ... در پایان نسخه اما از اخلاق ناصری یاد شده است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج حنایی، ۹ص (۱۹۷-

۲۰۵)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱-۲۳۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۵۸

آغاز: بسمله. زیب صفحات اثرات فایضه البرکات سلاطین کامکار و زینت کلمات فصاحت صفحات خواقین رفیع مقدار حمد و ثنای حکیمی است؛ **انجام:** دعای نیک خواهانش قرین باد ×× سعادت یار و بختش همنشین باد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان ۱۰۲۵ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۴۴-۲۲۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی باد منصور ×× بتدبیرش ممالک گشته معمور / دعای نیک خواهانش قرین باد ×× سعادت یار و بختش همنشین باد

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲۸ص، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱۰-۱۳۰۰]

۴. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه: ۶۴۶

آغاز: الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه لاسیما ابن عمه و خلیفته و وصیه. اما بعد بر دانایان رموز آگاهی واضح و مبرهن بوده باشد که چون این نسخه مآثر الملوک مقدمه نداشت ... لهذا این دو کلمه جسارت ورزیده ... اما این بیمقدار بعد از گذشتن بیست و هشت سال از جلوس ... ناصر الدین شاه قاجار ... شروع کرد ... کیومرث اول پادشاهی می‌باشد که سلطنت را قرار داد؛ **انجام:** دعا نیک خاهانش قرین باد ×× سعادت یار وبختش همنشین باد

خط: نستعلیق، کا: علی رضا بن اسماعیل بن جهانگیر بن ولیعهد بن خاقان مغفور، تا: ۲۳ ذیقعده۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۲-]

۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۴۶

آغاز: الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه لا سیما ابن عمه و خلیفته و وصیه. اما بعد بر دانایان رموز آگاهی واضح و مبرهن بوده باشد که چون این نسخه ماثر الملوک مقدمه نداشت، ... لهذا این دو کلمه جسارت ورزیده ... اما این بی مقدار بعد از گذشتن بیست و هشت سال از جلوس ... ناصر الدین شاه قاجار ... شروع کرد ... کیومرث اول پادشاهی می‌باشد که سلطنت را قرار داد؛ **انجام:** دعا نیک خاهانش قرین باد ×× سعادت یا ر و بختش همنشین باد

خط: نستعلیق، کا: علی رضا بن اسماعیل بن جهانگیر بن ولیعهد بن خاقان مغفور، تا: ۲۳ ذیقعده۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۱گ، ۱۴ سطر(۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲-۲۸۱]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۲/۱-ف

نسخه اصل: دانشگاه کمبریج Or. 1724؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱-۵۴۱]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۰۹۰

آغاز: و عدم استطاعت و موانع متنوع دیگر حصول این مقصود در عقده تعویق می‌بود؛ **انجام:** و صنا دید فضلا هر وقت بر بساط فرخنده سماتش

خط: نستعلیق، بی کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۵۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۸-۲۴۵]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۹/۱

آغاز: یک کشته عیان نزد تو اثار همه ××حرفی نبود نهان زاسرار همه

خط:نستعلیق،بی کا،بی تا؛۲۶سطر،اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف: ۲-۳۷۰]

● مآثر مهدیه / تاریخ ایران / فارسی

ma’āser-e mahdīyye

سرابی، محمد مهدی بن رضاقلی، ق۱۴ قمری

sarābī, mohammad mahdī ebn-e rezāqolī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۰ق

در برخی مطالب «دیپلوماسی» و وظایف «دیپلومات» و تاریخ تشکیل وزارت امور خارجه و اوصاف و وظایف شخص وزیر خارجه و شطری از حقوق سلاطین دول و افراد ملل و اشاره به قوانین سیاسی ممالک متمدن و مختصری از جغرافیای عمومی که دانستن آن بر هر دیپلوماتی لازم است با تمجید فراوان از ناصر الدین شاه قاجار و امین السلطان نخست وزیر و محمود خان ناصر الملک فرمانفرما وزیر امور خارجه. این کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «جزء» و یک «خاتمه» می‌باشد و هر جزئی دارای ابواب مشتمل بر فصول است.

آغاز: بسمله، پس از حمد و ثنای اجابت کننده دعوات و عطاکننده مسئولات عالم بر خفیات و خالق کامل موجودات مدبر بلاشریک.

[فهرستواره منزوی ۶۴۵/۱ بدون نام مؤلف و ۱۰۶۵/۲ با نام مؤلف]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۶۹

آغاز: بسمله، پس از حمد و ثنای اجابت کننده دعوات و عطاکننده مسئولات عالم بر خفیات و خالق کامل موجودات مدبر بلاشریک؛ **انجام:** مطابق ثبت و سررشته دفاتر وزارت جلیله امور مالیاتی دولت علیه ایران به دویست و بیست و یکهزار و پانصد و سی و چهار تومان و دو هزار و هفتاد و پنجدینار است.

پایان نسخه: تمت المجلد الثانی، خداوند توفیق بدهد در اتمام جلد ثالث فی شهر شعبان المعظم ۱۳۱۰.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شعبان۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: مخمل آبی، ۳۱۴گ، ۱۲سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲-۵۱۸]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۸۹۰

آغاز: فصل سی ام: در بین قواعدیکه اساس مصالحه میباشد. فصل پنجم: در بیان قواعدیکه اساس مصالحه میباشد. فصل چهارم: در بیان اینکه ماده مصالحه بچه قرار اعلانو اجرا میشود دفتر خاتمه ... تأسف و ترغیب - پس از مراجعت این خانه زاد دولت قویشوکت

علیه از مملکت فرانسه و فراغت از تحصیل محض اینکه از وضع ژگرافی مملکت خویش که وطن مقدس و مسقط الرأس این بی بضاعت است اطلاع و بصیرت حاصل سازم و بفوائد لازمه آگاهی از آن بدانوسیله مرهون منت او شوند و ممنون نعمت تربیت او گرداند ... تاریخ ژگرافیای عالم معنی لغت ژگرافیا و اشتقاق لفظ را اغلب مردم میدانند که لغت یونانی میباشد و مرکب است از دو کلمه (ژی) و (کرفی) کلمه اولی بمعنی زمین و کلمه ثانوی بمعنی معرفت و از شدت استعمال در زبان فرانسه به (ژگرافی) مصطلح گشته است لیکن در معنی تفاوتی نکرده ترجمه ترکیبی آن معرفت الارض است. اما تاریخ علم آن بسیار بسیار قدیم و فصل دهم عهد عتیق شجره و صورت صحیح انساب طوایفی که در آن زمان معروف ببنی اسرائیل بوده‌اند (همر) شاعر و نویسنده معروف که اصلا از اهالی آسیای صغیر و یونانیان نسبت وطن او را بر خلاف بملک یونان داده اند؛ **انجام:** مالیات دیوانی مملکت کرمان و بلوچستان که بخزانه سلطانی همه ساله عاید شود مطابق ثبت و سررشته دفاتر وزارت جلیله امور مالیاتی دولت علیه ایران بدویست و بیست و یکهزار و پانصد و سی و چهار تومان و دو هزار و هفتاد و پنج دینار میباشد. تمت المجلد الثانی من کتاب مستطاب مأثر مهدیه خداوند توفیق دهد در اتمام جلد ثالث فی شهر شعبان ۱۳۱۰.

ظاهراً مجلد دوم است بدون ذکر نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ آغاز فهرستاحتمالا چند صفحه از اول کتاب ساقط است. هیجده صفحه قبل از شروع متن کتاب فهرست مطالب مندرجه این نسخه به رنگ سرخ و خط نسخ نگاشته شده است؛ ۳۵۰ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۵-۴۶۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ دارای سرلوح؛ ۳۱۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲-۴۸۸]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶

آغاز: هو الله تعالی. اهدت سلیمان یوم العرض و یلمه رجل الحراد التی قد کان فی؛ **انجام:** امور مالیاتی دویست و بیست و یکهزار و پانصد و سی و چهار تومان و دو هزار و هفتاد و پنجدینار می‌باشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ ۲۲۱گ، ۱۵سطر (۱۲/۵×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۴-۱۶۰]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۷۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۵۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲-۸۶]

● **مآثر میرزا محمد شفیع** / تاریخ / فارسی

ma'āser-e mīrzā mohammad šafī'

عرفان یزدی، مطیع بن محمود، ق۱۲ قمری

'erfān-e yazdī, motī' ebn-e mahmūd (- 18c)

رساله کوتاهی است در تجلیل از شاه سلیمان صفوی و وزیرش میرزا محمد شفیع که بناهای خیریه‌ای در یزد بنیان نهاده، از جمله در سال ۱۱۰۱ مدرسه‌ای در یزد ساخته است. از رهگذر تاریخ یزد و صفویه سودمند است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۵/۱

آغاز: زینت افزای کتایب کلام فصحای بلاغت شعار لوای حمد خدا است و گلشن آرای حدایق بیان فضلای براعت آثار نوای شکر خالق اشیاء؛ **انجام:** آهم چو سرو در چمن روزگار ماند ×× این مصرع بلند زما یادگار ماند

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج، ۱۳گ (۱پ-۱۳پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۱۵۳]

● **مآثر نامه** / فهرست، تاریخ / فارسی

ma'āser-nāme

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰/۱عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله علی افضاله والصلوة و السلام علی حبیبه محمد و آله اما بعد بر رای آفتاب ضیای طالبان فن تاریخ واخبار؛ **انجام:** تا این زمان که سال هجری هزار و صد و شصت ودو رسیده از روی وقایع کل در رشته نظم کشند و تألیفی بر روی کار آرند بر منسوبان و خانه زادان این دودمان عالیشان حقی ثابت کرده باشند و ما ذلک علی الله بعزیز تمت الرسالة بعون الله تعالی. راقمه ابوالحسن ولد منشی شیخ غلام حسین متوطن بندر هوکلی.

نسخه اصل: کتابخانه موزه بریتانیا شماره ۱۶۷۲؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن منشی غلامحسن متوطن بندر هوگلی، تا: قرن ۱۲؛ ترجمه انگلیسی رساله در هامش صفحات درج شده و نام کتاب و فهرست مآثرنامه در حقیقت کتب تواریخ در ابتدای نسخه ثبت شده؛ ۳۴ص (۱-۳۴)، ۱۱سطر[عکسی ف: ۴-۱۸۶]

● **مآثر النجوم = مجمع المآثر** / هیئت / فارسی

ma'āser-on nojūm = majma'-ol ma'āser

منجم، محمد باقر بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

monajjem, mohammad bāqer ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

جد مؤلف منجم باشی نادرشاه و پدر مؤلف منجم علی مراد خان زند و برادر وی میرزا محمد حسن به این شغل اشتغال ورزیده‌اند تا آنکه مؤلف به نظرش رسیده کتابی در ادله کلیه اوضاع فلکی را از مبدأ عالم تا زمان خود (۱۲۴۲) گرد آورد و آن را در یک «مقدمه» و دو «فن» و یک «خاتمه» مرتب ساخته: مقدمه: در تقسیم امورات عالم علوی به سه قسم؛ فن ۱. ذکر دلایل ازمان، در سه باب؛ فن ۲. ذکر دلایل احوال اشخاص؛ خاتمه: در اخبار

به مغیبات امور و مستحدثات اوضاع.مؤلف خاتمه را در رساله‌ای مستقل مشتمل بر مقدمه و دو فصل و خاتمه ترتیب داده است. (سید جعفر اشکوری)

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۰۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم نستعین بفضلك و احسانك یا مفضل و یا کریم - لایقترین عبارتی که ارسطو ذانشان طلیق اللسان و مستخرجان تقاویم کواکب معانی و بیان در ازمنه و ادوار کبری و عظمی از تسهیل و زیج السنه و لغات ترکیب و تألیف کلمات ثمانیه خملی که افلاك هشتگانه عالم معنی اند استخراج نمایند؛ **انجام:** این است تمامی احکامی که این حقیر را ازین خسوف مظنون شده و الله اعلم بالصواب و استغفرالله مماجری به القلم و الحمدلله واهب النعم و صلی الله علی محمد و آله و الکرم.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۴۲ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیر السلطنة، حسین بن هدایت الله، محمدرضا حسینی؛ جلد: مذهب، ۲۹۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱/۳×۳۰/۹سم [ف: ۵-۶۸۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۳۶

آغاز: بدیعترین عبارتی که ارسطو دانشان طلیق اللسان و مستخرجان تقاویم کواکب معانی و بیان در ازمنه و ادوار کبری و عظمی از تسهیل و زیج السنه و لغات ترکیب و تألیف کلمات ثمانیه جملی که افلاك هشتگانه عالم معنی اند؛ **انجام:** حکیم اوطرقیوس فرموده من کثرت هیلاجه طال عمره و سرع فهمه و حکیم مغربی فرموده الهیالیج اذا کثرت تدل علی ذکاء نفس المولود و سرعة فهمه وجودة ذهنه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، گویا به خط مؤلف؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۷۶گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۲۲]

● **مآثر النفوس من اکابر ابناء فاطمة** / تراجم، تاریخ معصومین / عربی

ma’āṯir-un nufūs min akābir-i abnā’-i fāṭima

میرکی، ابوالقاسم بن محمد، ۹۴۹ق-۱۱ قمری

mīrakī,ab-ol-qāsem ebn-e mohammad (1543 - 17c)

اهداء به: سلطان حجاز الشریف حسن ابن ابی نمی از سادات قتاوه

در شرح احوال نسب آل ابیطالب علیه السلام و اکابر علما و احوال ملوک و سلاطین از ابناء حضرت فاطمه زهرا (ع) در نقاط مختلف جهان اسلام - حجاز، یمن، عراق عرب، مصر، مغرب، مکه و بصره و کوفه - در بلاد عجم که شامل طبرستان، جرجان، خراسان و سجستان می‌شود و فصل آخر این نسخه در احوال صاحب الزمان است. مؤلف نام تواریخ و سیره‌هایی را که مطالعه و استفاده نمود یک به یک ذکر کرده از جمله: کتاب صواق، المحرقه از شیخ شهاب الدین احمد بن حجرالهیثمی، مطالب السؤال از شیخ ابن طلحه الشافعی، درر السمطین زرندی مرندی، عقد درر للمقدسی، تاریخ الخلفاء جلال سیوطی، عیون الرضا از ابن بابویه قمی، روضة الصفا از میرخواند، تاریخ الغربال از عامری، حبیب السیر از خواندمیر هروی و چند کتاب دیگر که مجموعاً ۲۷ نسخه می‌باشد. نسخه حاضر در یک «مقدمه» و سه «اصل» و شش «فصل» و «خاتمه»تألیف شده است: اصل ۱. در احوال امام حسن مجتبی (ع)؛ اصل ۲. در احوال امام حسین شهید (ع)؛ اصل ۳. در احوال صاحب الزمان امام محمد مهدی؛ پنج فصل کتاب در احوال سادات حسنی و یک فصل درباره سادات حسینی است که هر کدام دارای چند باب می‌باشد و به نام مأثر النفوس من اکابر ابناء فاطمه موسوم است.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۵

آغاز: بسمله - الحمدلله الذی شرف الانسان بسعادة النطق و حسن البیان و قومه فی احسن تقویم و زینه بالعقل و منیره بالفضل و فضله بالطبع السلیم و الذهن المستقیم ... الاصل الاول نقل السیده الادیب الحسیب النسیبشهاب الدین احمد بن عنبة الحسنی النسابه المورخ فی تألیفه المسمی بعمدة الطالب فی نسب آل ابیطالب؛ **انجام:** تم الکتاب الجامع الاوصاف النبویه فی الاصناف العلویه و کان تمام الاختتام من ذکر الختام یوم الاحد السادس و العشرین من شهر رمضان و ذلک بقلم التبییض المتکفل بانتقاشه فی صحایف الاذهان و صلی الله علی ختام الرسل محمد سید ولد عدنان والد الذین اتبعوه باحسانه ... الاصل الثالث فی احوال صاحب الزمان و خلیفة الرحمان ولی الله المؤید من عندالله القائم المنتظر ابوالقاسم محمد المهدی صلوات الله و سلامه علیه و علی آبائه الکرام.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با یک سرلوح؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹۴۵ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۵-۶۶۶]

● **المآثر و الآثار** / تاریخ ایران / فارسی

al-ma’āser va-l āsār

اعتماد السلطنه، محمدحسن بن علی، ۱۲۵۹-۱۳۱۳قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۶ق

در سرگذشت ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) و ستایش او، ونام فرزندان و همسران و امیران و فرمانروایان و جنگ‌ها و سفرها و رویدادهای بزرگ روزگار او، و سرگذشت دانشمندان روزگار او در ۱۶ «باب». رویدادها را از ۱۲۶۴ تا ۱۳۰۶ق که سال نگارش است می‌آورد.(احمد منزوی)

چاپ: تهران، سنگی، ۱۳۰۷ق، دار الطباعه خاصه؛ تهران، سنگی،

۱۳۴۸ش
[فهرستواره منزوی ۱۰۶۵/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۳۰
آغاز: باب چهارم در ذکر صدور عظام و رجال دولت سعادت فرجام و أمراء دائره قاهره عسکریه و رؤساء سائر دوائر دولت علیه ... تولیت آستانه مقدسه رضویه زادها الله شرافة و مزیة، میرزا عبدالباقی گیلانی منجم باشی؛ **انجام:** ایجاد شوسه راه قم، این اثر که عبارت از شوسه کردن و عرابه و ساختن خط راه از دارالخلافه طهران الی دار الإیمان قم بوده باشد ... و از جهات چند نفوس و أموال مسافرین ...
از باب چهارم آغاز تا بخشی از باب هشتم پایان یافته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴؛ مصحح، با قلم خوردگی؛ جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ۱۷سطر (۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۳۹-۳۹]

۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۱۲۸
بی‌کا، بی‌تا؛ چاپ سنگی است که به سال ۱۳۰۶ در دارالطباعه خاصه چاپ شده؛۱۷۸گ،۲۷سطر،اندازه:۲۱/۵×۳۴سم[ف:۱-۱۱۲]

● **مآثر یوسفی** / تراجم/فارسی

ma’āser-e yūsofī

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۳ رجب ۱۳۰۳ق
در سه «مقاله» و یک «خاتمه» در احوال و انساب و خاندان میرزا یوسف مستوفی الممالک، جناب آقا پسر میرزا حسن پسر میرزا کاظم پسر آقا محسن آشتیانی.
[رجال ایران ۴۷۸/۴؛ فهرستواره منزوی ۲۲۶۰/۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۷۷۳
آغاز: در این رساله بر سبیل اختصار به معرض اظهار در می‌آورد؛
انجام: چندان که آسمان و زمین را بقا بود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: میشن، ۴۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۶سم [ف: ۴-۷۱۷]

← المؤتلف من المختلف ⩾ مسائل الخلاف (منتخب)
← المؤتلف و المختلف ⩾ الثلاثة المؤتلفة فی اللغة المختلفة
← المؤمن ⩾ خصال المؤمن
← المؤنة فی الزكاة ⩾ الزكاة
← المؤنثات السماعية ⩾ الالفاظ السماعية
← مؤجج الاحزان فی وفات غریب خراسان ⩾ تأجیج نیران الاحزان
← ماء ⩾ معالجات با آب

● **الماء (مسالة فی)** / فقه / عربی

al-mā’ (masalat-un fi-l)

تقریرات فقهی از آن یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱ق) است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۸۶۱/۱
آغاز: مساله فی الماء و تحقیقه بتوقف علی مقدمات، الاولی فی لفظه الماء؛ **انجام:** الثانی فی کیفیه تطهیر الاناء فحکمه و بعضهم قال
خط: نسخ بدخط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹گ (۳پ-۲۱پ)، ۲۵-۲۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۹۵]

← ماءات القرآن ⩾ الكفاية فی المآت القرآن

● **ماء البحر قمر بزرگ** / کیمیا / فارسی

mā’-ol bahr qamar bozorg

بلیناس حکیم، ۴۰؟ - ۱۲۰ ؟ میلادی
balīnās-e hakīm (40 - 120)

[فهرستواره منزوی ۳۹۸۰/۵]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱-۲۳۰]

● **المائة** / طب / عربی

al-me’a

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹۲/۱
این نسخه از کتاب ۴۱ کتاب المائه است تا آخر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۵۵ص (۲-۳۵۶)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۹-۵۰۱]

● **مائة حدیث** / حدیث / عربی

mi’at-u ḥadīṯ

جابری، محمد بن محمد، - ۹۳۴ قمری
jāberī, mohammad ebn-e mohammad (- 1528)

تاریخ تألیف: شنبه ۲۵ شعبان ۹۳۴ق
مؤلف بنا بر آنچه در احادیث بر حفظ روایات وارد شده یکصد و ده حدیث نبوی در موضوعات مختلف را انتخاب و آنها را دراین مجموعه جمع‌آوری نموده است و ظاهراً یکصد حدیث را از کتابی به نام «الدرر المصطفوية»و ده حدیث از کتاب «الغرر النبوية»انتخاب کرده که در آخر کتاب خود اشاره‌ای به این مطلب دارد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۳
آغاز: بسمله، و منه الاستقامة فی دینه القویم الحمدلله الاحد المنقذ

من الغواية و الضلال ... فهذه مائة منجية عن بائقة مشجية خرجها ... ابوالخير محمد بن محمد بن محمد الجابری القاری من رموز الاحادیث الشریفة النبویة یرویه زید بن ثابت و عبدالله بن مسعود؛ **انجام:** حجة اربع و ثلاثين و تسعمائة ... ذوی المناقب العلیة.

خط: نسخ، کا: حافظ نظام الدین احمد بن زین العابدین زرین قلم، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن، ۳۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۴۶۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۶۹

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۳۲۸]

● **مائة حدیث** / مواعظ / فارسی

mi’at-u ḥadīṯ

قاضی دزفولی، محمد بن فرج الله، ق۱۳ قمری

qāzī dezfolī, mohammad ebn-e faraj-ol-lāh (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۳ق

رساله مفصلی است در پند و اندرز و ذکر مصیبت سید الشهداء علیه السلام. در آن از استاد خود صاحب جواهر با دعای «رحمه الله» یاد می‌کند. او در اثنای کتاب، حکایات و داستان‌هایی در خوارق عادات که در عصر وی اتفاق افتاده نقل نموده است.او نام کتابش را «صد حدیث» گذاشته ولی مقصود وی آن نیست که صد حدیث را در آن شرح کند بلکه منظور از حدیث معنی لغوی آن است یعنی صد سخن پند و اندرز.مؤلف در این رساله از کتاب دیگر خود موسوم به «وسیلة الرشاد» یاد نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۹۳

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدنیا دار فناء و زوال متنقلة باهلها عن حال الی حال و حتم البلاء علی اهل الولاء و المحنة علی اهل المحبة و الرزیة علی اولی المزیة و صیر هذه الدار القصیرة سجنا للمؤمن لینتقل منها الی دار الابرار فیزداد علوا و شانا و جنة للکافر لیتحول الی النار فیکثر التحسر اسفا و الصلوة علی محمد المرسل بالهدی و ...؛ **انجام:** و همچنین یزید از نسل غلامی بود که با مادرش زنا کرده بود و همچنین امیه از نسل غلام رومی بودند و به این تفسیر شده آیه الم غلبت الروم فی ادنی الارض و هم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین که مراد بروم بنی امیه اند که اگر چه به ظاهر از عرب بودند ولکن اصلشان رومی بودند از زنای غلام رومی با جده ایشان و این است معنی سخن امیرالمؤمنین علیه السلام بعد از آنکه معاویه به او نوشت که آیا ما و شما از شجره واحد نیستیم که اصل ما عبد مناف است تمت الکتاب.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۲ رمضان ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۸-۲۶۶]

● **مائة خبر** / حدیث / عربی

mi’at-u xabar

دنبلی خوئی، ابراهیم بن حسین، ۱۲۴۷ - ۱۳۲۵ قمری

donbalī xū’ī, ebrāhīm ebn-e hoseyn (1832 - 1907)

مؤلف قصد داشته صد حدیث بلکه بیشتر از صد حدیث در موضوعات اخلاقی برای عمل سالک سبیل نجات در کتابش نقل کند لکن موفق به اتمام کتابش نشده است، احادیث بدون شماره‌گذاری می‌باشد و از کتاب‌های «نزهة الابرار»، «امل الآمل» و اکثراً از بحار الانوار انتخاب شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه مائة خبر بل ازید التقطها من الموارد المختلفة و الکتب المعتبرة لو عمل السالک بواحد منها لنجی.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۸۴

آغاز: برابر**انجام:** ایها العبد المعظم لحقی حق علی اکرامک قد اوجبت لک جنتی و شفعتک فی عبادی.

ناتمام؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ از موقوفات مؤلف شهید؛ جلد: تیماج، ۵۶ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: -۳۰۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۵۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۴۳]

← مائة خصیصة لیوم الجمعة ← خصائص یوم الجمعة
← المائة العاملة ← عوامل منظوم
← المائة العاملة ← قواعد و انواع ضمیر

● **المائة الغدیریة** / شعر / عربی

al-mi’at-ul ġadīrīya

محلاتی، میرزا عبدالحسین، ق۱۴ قمری

mahallātī, mīrzā ‘abd-ol-hoseyn (- 20c)

قصیده‌ای است در مدح و مناقب حضرت أمیر المؤمنین (ع) که با تشبیب آغاز گردیده و در بیت ۱۱، با ذکر واقعه غدیر خم، تخلص نموده است: «اذکر فی العهد من خم و بیعتها ×× کی انسی الذکر من أیام أقداحی». این قصیده دارای قافیه، حاء مکسوره ما قبل، الف و از حیث شعری، متوسط است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۷۵

آغاز: یا صاحبی اسقنی کأساً من الراح×× قد هم جند الهم بی الغوث یا صاح؛ **انجام:** ثم السلام علیکم ما تهببت ×× لریاح قسراً و فیها وصف إلقاح

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه۱۳۰۲ق؛ با قلم‌خوردگی؛۵گ،۱۱سطر(۷×۱۰)،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف:۲۹-۱۰۰]

● **المائة فی صناعة الطب = کتاب المائة مقالة = صناعة**

الطب / طب / عربی
al-mi'a fī ṣinā'at-iṭṭibb = k.-ul mi'at-u mq. = ṣinā'at-ut ṭibb

ابوسهل جرجانی، عیسی بن یحیی، ۳۶۱ – ۴۰۱ قمری
abūsahl-e jorjānī, 'īsā ben yahyā (973 - 1011)

از آثار عیسی بن یحیی کتاب «المائة فی الطب» است که به خاطر بخش‌بندی صدگانه‌اش «المائة» نامیده وزرکلی در الاعلام می‌گوید که امین الدوله ابن تلمیذ بر آن شرحی نگاشته است. این کتاب در صد «باب» تدوین شده که باب نخست آن در تعریف پزشکی است و باقی ابواب در بیان اعضای بدن و کار آنها، علم تغذیه، انواع بیماری‌ها و راه مداوای آنها و ... . بنابر فهرست کتاب المائة ابواب آن را که در آغاز کتاب آمده است می‌توان به صورت زیر دسته‌بندی نمود: ۱. کتاب اول، مقدمه‌ای است در معرفی صناعت طب؛ ۲. کتاب دوم تا دهم در معرفی اعضای بدن، اخلاط، مزاج‌ها، قوای بدن و احوال طبیعی آن؛ ۳. کتاب دهم تا بیست و سوم در حالات هوا و تاثیرات آن، انواع نوشیدنی‌ها و خوردنی‌ها و خواص آنها، البسه بیمار، استحمام، خواب و بیداری بیمار؛ ۴. کتاب بیست و چهارم تا بیست و نهم، بیان استفراغات، اسهال، خونریزی و خفگی؛ ۵. کتاب سی تا سی و سوم در معرفی داروها، انواع و مواد آنها؛ ۶. کتاب سی و چهارم تا سی و ششم، در اموری که از خارج در طبیعت بدن اثر می‌گذارند؛ ۷. کتاب سی و هفتم تا چهل و هشتم که افتادگی دارد در انواع تب، ورم، علامات مزاج، تنفس، نبض، بول و عرق؛ ۸. کتاب چهل و نهم تا پنجاه و پنجم در ابتلای بیماری، اوقات ابتلا، بحران و علامات بیماری؛ ۹. کتاب پنجاه و ششم تا پنجاه و هشتم در سلامتی و بهداشت؛ ۱۰. کتاب پنجاه و نهم تا هفتاد و دوم، علاج انواع بیماری‌ها است چون تب، سرسام، جنون و امراضی که اعضای مختلف بدن، سر، گوش، بینی، دهان، دندان، حلق و ... بدان مبتلا می‌گردد؛ ۱۱. کتاب هفتاد و سوم تا نود و سوم دنباله علاج‌ها است که به علاج زکام، سل، تنگی نفس، بیماری‌های معده، کبد، طحال اشاره می‌کند و مداوای استسقاء، یرقان، قولنج، کرم کدو، امراض مقعد، بیماری‌های کلی، مثانه، امراض مربوط به رحم و زایمان را می‌آورد؛ ۱۲. کتاب نود و چهارم، امراض خاص مردان است؛ ۱۳. و کتاب نود و پنجم تا صدم علاج نقرس، بیماری‌های پوستی و دفع سموم حیوانات را در بردارد. (علینقی منزوی)

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد و آله و اصحابه اجمعین، قال ابو سهل عیسی بن یحیی المسیحی هذا هو الکتاب الاول من کتبنا فی صناعة الطب و قصدنا فیه ان نتکلم فیما یجب تقدیمه قبل الشروع فی علم الطب مما یکون مدخلا الیهو الله تعالی هو المعین.

انجام: و هو آخر کتبنا فی صناعة الطب و الحمد لواهب العقل و مفیض العدل

[کشف الظنون ۱۵۷۶/۲؛ الذریعة ۳۵/۸؛ مجلة معهد المخطوطات ۳۳۰/۵؛ بروکلمان ۱ص۲۷۳ ذیل ۴۲۳: ۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۱۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواسط قرن۵؛ تملک: شیخ بهائی، ابونصر صدربن المنصور بن صدرحسنی حسینی دشتکی شیرازی، اسمعیل بن محمد بن کمال البنجدهی در ۹۶۰؛ واقف: شاه عباس صفوی، ۱۰۱۷؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج، ۲۸۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱۹–۴۷۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۹۴۶

کتاب سی و هشتم آن است (فی اعتراض ما تبرز من البدن و ما تحتقن فیه)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵۰۷ق، جلد: مقوایی، ۲۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۱۵–۳۳۰]

۳. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۱۲۰

صد کتاب؛بی‌کا،تا:قرن۶و ۷؛ آغاز و انجام نونویس[نشریه: ۵–۲۱۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۳۵/۱

آغاز و انجام: برابر؛ تم کتاب علاج سموم الحیوانات ذوات السموم بحمدالله و منه و کتب هبة الله بن ملکا النصرانی الطبیب التکریتی لنفسه رحمه الله تعالی و رضی عن والدیه و عن جمیع المؤمنین و ذلک بتکریت المحروسه و نقلته من دستور المصنف ابی سهل عیسی بن یحیی المسیحی ... بتاریخ السبت ثالث ذی الحجه من سنه ثلاث و اربعین و تسعمائه هلالیه و هو حادی عشر نیسان من سنة الف و خمس مایه و خمسین و سبع لاسکندر الیونانی و صلوته علی انبیائه و رسله الذین اصطفی.

خط: ثلث، کا: هبة الله بن ملکا طبیب مسیحی، تا: شنبه ۳ ذیحجه۶۴۳ق، جا: تکریت؛ مصحح، مقابله شده با خط مؤلف؛ کاغذ: چینی، ۴۸۰ص (۲–۴۸۱ دفتر)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۱۹–۳۵۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۲۹/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۷–۱۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۸۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱–۳۷۳]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۶/۲

آغاز: آغاز رساله ۲۵: بسمله. هذا هو الکتاب الخامس و العشرون فی الاسهال ... فنقول الادویة المسهلة هی التی تمیز الخلط؛ **انجام:** و ههنا فلنقطع الکلام فی هذا الباب [سپس چند سطری از باب ۳۴ آمده است]

رساله‌های ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۳۲، ۳۴ آن است؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱۴گ (۳۸پ–۵۱ر) [ف: ۱–۲۱۸]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۰۶

از کتاب ۴۱ تا کتاب ۱۰۰ است؛ خط: نسخ ریز، کا: ابراهیم بن عبدالله، تا: ۱۸ جمادی الاول۹۰۳ق؛ تملک: سردار کابلی در

۱۳۵۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۱۷گ، ۲۸سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۸-۶۲۷]

۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی یستوی و ههنا فلنقطع الکلام فی هذا الکتاب و یتلوه کتاب المائة.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۷۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۵-۵۴۸]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۵۲

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن عبدالوهاب بن سعید، تا: قرن ۱۱؛ خریداری شده از حاجی میرزا کوچک طبیب تهرانی در ۱۲۹۹؛ جلد:میشن، ۲۹۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۶×۳۱/۳سم [ف: ۱-۴۶۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۵/1

کتاب‌های شصتم و شصت و ششم و ترجمه فارسی این یکی و شصت و سوم و شصت و چهارم و شصت و هشتم و شصت و نهم و هفتادهم تا نود و هشتم و صدم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲۳۶ص (۱-۲۳۶)، ۱۷سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [سنا: ف: ۱-۸۶]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لتعمل عملها علی التمام و لیتمتع من الاغذیة التی تولد اخلاطاً غلیظة ... و بالجملة کل ما ...

از کتاب اول تا اواخر کتاب پنجاه و هشتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملک: ابن محمد شفیع کرمانی؛ مهر: «ورفعناه مکاناً علیاً» (مربع)؛ جلد: تیماج با ضرب «یا سلطان ابا الحسن علی بن موسی الرضا»، ۳۶۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۵۳۰]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۴۵۲/۷

آغاز: برابر**انجام:** و الکافور و اللادن ... فینقطع الکلام فی هذا الکتاب. تمت بعون الله ...

بخشی است از المأة؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۴۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن،۹گ(۹پ-۱۷ر)،۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۷سم [ف: ۷-۴۰۳]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۹۱

کامل؛ خط: نسخ جلّی، کا: علی مازندرانی، تا: ۱۸ رجب۱۰۹۹ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ جلد: میشن، ۳۱۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۱۸سم [ف: ۱۹-۴۸۰]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۳۳۶

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر، تا: پنج‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی۱۱۰۳ق، جا: شیراز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۱۸گ، ۲۷ سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۸سم [ف: ۱۶-۲۴۵]

۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایعرف اوصبه فی حلقة قهراً و ذلک اذا اخذ یقرع من الماء و الحقن عند ذلک باللبن و ماء الشعر و دهن البنفسج.

نسخه اصل: گنج بخش،ش۶۱۰/۷۶۹(تسبیحی۴۳۱/۳). در ۳ مجلد؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ ۵۲۰گ[عکسی ف: ۲-۲۳۷]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۷۴۲

آغاز: قال ابوسهل عیسی بن یحیی المسیحی؛ **انجام:** و یتلوه کتاب تدبیر الصحة فی جمیع الاسنان تم کتاب حفظ الصحة.

کتاب‌های سی و چهارم تا آخر کتاب پنجاه و ششم فقط؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ جلد: تیماج، ۹۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۹-۴۸۰]

۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۹۸

آغاز: فی المعده واما الافه التی تدخل علی الاستمرار من اسباب خارجه فتکون علی ثلثة اوجه اما من روی قد یجتمع فی المعده واما من الفذ الذی یتناول ... بسم الله الرحمن الرحیم توکلت علی الله قال ابوسهل هذا الکتاب الثامن والثلاثون؛ **انجام:** ویسقی اللبن والبقول والاغذیه الرطبه والفواکه الرطبه ویدسس المآفی اشیا لایعرفه او صبه فی حلقه قهر اوذلک اذا اخذ یفزع من الما ویحقن عند ذلک باللبن وماء الشعیر ودهن اللوز. هاهنا فلیقطع الکلام فی هذا الکتاب.

قسمتی از کتاب ۳۷ تا آخر کتاب صوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حاج میرزا ابوالحسن جاجرمی، تا: محرم۱۲۷۶ق، به درخواست افلاطون الزمان حاج میرزا محمود؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۰۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۵]

۱۷. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۲۴۷/1

آغاز: بسمله کتاب الستون فی الحمیات قال ابوسهل عیسی بن یحیی المسیحی هذا هو الکتاب الستون من کتبنا فی صناعة الطب و قصدنا فیه ان تتکلم فی علاج الحمیات. الحمی یوم یکون من تمامه اسباب اما من ملاقات ما یسخن البدل من خارج کاحراق الشمس؛ **انجام:** تم کتاب علاج السموم الحیوان ذوات السموم بحمدالله و منه

از «کتاب الستون فی الحمیات» است تا «کتاب المأة فی علاج سموم الحیوانات ذوات السموم و هو الکلام فی نهش الافعی و العقرب و الرتیلا و الزنبور و النحل و الکلب الکلب ...»؛ خط: تحریری، کا: جبل عاملی قزوینی، محمد ابراهیم بن محمد نصیر، تا:ربیع الثانی ۱۳۰۰ق؛۲۱۶ص(۱-۲۱۶)،۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [نشریه: ۳-۳۳۷]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هاهنا فلنقطع الکلام فی هذا الکتاب. فقد تم فی معناه، و الحمدلله وحده. تم الکتاب المائة المسیحی فی صناعة الطب تألیف ابی سهل عیسی بن یحیی المسیحی ... تحریر فقیر حقیر سید محمد اسمعیل در ماه صفر بتاریخ ۱۳۲۳هـ

خط: نستعلیق، کا: سید محمد اسماعیل، تا: صفر۱۳۲۳ق؛ افتادگی:

وسط(کتاب سی و هفتم تا چهل و هشتم از قلم افتاده است و در برگ ۱۴۴ نسخه به این مطلب اشاره شده است)؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۲۶۴گ، ۱۹سطر (۲۳/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۲]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۹

آغاز: بسمله. قال ابوسهل عیسی بن یحیی المسیحی: هذا هو الکتاب الثلثون من کتبنا فی صناعة الطب. و قصدنا ان نتکلم فی معرفة الادویة. و الله تعالی هو المعین. فنقول الفرق بین الدواء و الغذاء هو ان الغذاء یزید فی جوهر البدن. و الدواء یغیر کیفیة البدن معما یزید فی جوهره فهو غذاء دوائی؛ **انجام:** الکتاب السادس و الخمسون. قال ابو سهل عیسی بن یحیی المسیحی: هذا هو کتاب حفظ الصحة من کتبنا فی صناعة الطب. قصدنا فیه ان نتکلم فی حفظ الصحه ... و لیس یمکن حفظها الا بعد معرفة الاسباب التی یفسدها ... و البدن یقبل الفساد من سبب داخل و من سبب خارج ... و الذی من خارج فالهواء المحیط به الواصل الی خارجه

بابهای ۳۰ تا ۳۶ که کم دارد و ۳۸ تا ۴۶ که کم دارد و ۵۴ تا ۵۶ که اینهم کم دارد در این نسخه هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۸۷گ، ۱۸سطر(۱۸/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴-۸۰۶]

۲۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۱۳۴

از میان کتاب ۱۵ تا میان کتاب ۲۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[چند نسخه-ف: -۳۳۰]

← مائة کلمة ⟵ مائة کلمة امام علی (ع)

● **مائة کلمة** / حدیث / عربی

mi'at-u kalima

ابوالفضل احمد بن طاهر

abolfazl ahmad ebn-e tāher

مجموعه صد کلمه قصار ونورانی از امیرالمومنین (ع) که جامع مذکورجمع‌آوری کرده است. این رساله که ازطریق شیخ زاهد محمدبن سلیمان بن محمد بن حسین الشری المکنی به ابی نصر از ابوالقاسم عبدالواحد بن احمد کرمانی از ابوبکر بن حسین بن فرید ازجامع احادیث روایت شده با حدیث«لو کشف الغطاء ...» آغاز وبا حدیث «ان العاقل لایطلق لسانه الا بعد مراجعه فکره ومفاحصة رایه» پایان یافته است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۵۷/۲

آغاز: قال الشیخ الزاهد محمدبن سلیمان بن محمد بن الحسین الشری المکنی ابی نصر قال حدثنا ابوالقاسم عبدالواحد بن احمد الکرمانی قال حدثنا ابوبکر بن الحسین بن فرید قال؛ **انجام:** ویحاسب الاخرة حساب الاغنیاء ان العاقل لایطلق لسانه الا بعد مراجعه فکره ومفاحصه رأیه هذا اخر الکلمات والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه وسلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: تیماج، ۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۵]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار** / حدیث / عربی

mi'at-u kalimat-u imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-e qesār

جاحظ، عمرو بن بحر، ۱۵۰ – ۲۵۵ قمری

jāhez, 'amr ebn-e bahr (768 - 870)

صد کلمه از کلمات قصار وحکم، امام علی علیه السلام را اختیار کرده، که به نظر او بلیغ‌ترین کلمات است.هر سخن نخست به نثر وسپس به دوبیت به نظم در آورده؛ دانشمندان وادیبان به این رساله توجه ویژه کرده‌اند وبه شرح، ترجمه ونظم آن پرداخته‌اند. در نسخه‌ها آغاز و انجام آن متفاوت است.در دانشگاه (۱۳۷/۲) ضمن بیان شروح کلمات حضرت به ترجمه‌های منظوم صد کلمه جاحظ از اشخاص ذیل اشاره شده است: ۱. رشید وطواط با نام «مطلوب کل طالب»، ۲. درویش اشرف، ۳. جامی، ۴. عادل، ۵. عبدالواحد مفسر صوفی .

آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً، الناس نیام فإذا ماتوا انتبهوا

چاپ: ایران، تهران، ۱۳۲۲ق، با تصحیح و مقابله حاج شیخ احمد کتابفروش شیرازی، سنگی، خشتی، ۹ص، به سعی و اهتمام حاج شیخ احمد [کتابفروش] شیرازی(الشهاب فی الحکم و الآداب: صص ۶۱-۶۹).

شرح و حواشی:

۱- کاشف النکات فی شرح الکلمات؛ احمد بن علی بن ابراهیم

۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۰۳/۶

کا: حسن بن محمد الخطاط، تا: قرن ۸؛ قطع: رقعی [ف: -۳۰۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۵۴/۳-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** لسان العاقل وراء قبله، قلب الاحمق وراء لسانه

خط: نسخ معرب، کا: حسن بن محمد بن ابی الحسن آوی، تا: ۷۰۸ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۲گ (۷پ-۸پ)، ۱۷سطر (۱۷×۲۲)، اندازه: ۲۲/۵×۳۱سم [فیلمها ف: ۲-۱۸۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۲۸/۳

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا[عکسی ف: ۱-۲۵۳]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت مائه کلمه من کلام امیرالمومنین و امام المتقین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ...

خط: نستعلیق و ثلث عالی، کا: حاجی محمد بن عبدالواسع تبریزی، تا: ۱۸جمادی الثانی ۸۷۲ق؛ مهر: «مشیرالسلطنه – حسین بن هدایت الله – رضا الحسینی»، ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج مذهب، ۲۸ص، ۹سطر،

اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱-۸۰۳]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۷**

خط: نستعلیق درشت خط، کا: عنایة الله امامی، تا: ۸۹۳ق؛ باسرلوح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶گ، ۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۱۳۰]

۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۱۹/۱**

آغاز: کفی للحسود من حسده کمال العلم فی الحلم کمال الجود الاعتذار منه کفاک من عیوب الدنیا ان لاتبقی؛ **انجام:** الرجل بمصاحبة السعید، تم الکتاب و ربنا محمود و له العلی و الفضل و الجود.

بخشی از صد کلمه گردآورده ابو عثمان جاحظ است؛ کا: محمد بن احمد زرین قلم، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵ص (۲-۶)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱۷-۷۱]

۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۱۰۷/۳**

آغاز: الحمدلله ... هذه الکلمات تسمی مأة جوهرة من کلام امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه: قیمة کل امریء ما یحسنه. المرء مخبوء تحت لسانه. بالبر یستعبد الحر. لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً؛ **انجام:** البخیل یستعجل الفقر یعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الآخرة حساب الاغنیاء تمت المأة جوهرة.

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۲۱۲پ-۲۱۳پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۲۵-۱۲۰]

۷. **مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره**

با ترجمه منظوم فارسی؛ خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: ربیع الاول۹۹۱ق [ف: -۲۹]

۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۱۲۲/۵**

آغاز: برابر؛ **انجام:** لسان العاقل وراء قلبه، قلب الاحمق وراء لسانه، تمت الکتاب و الحمدلله علی نعمائه و الصلوة علی الحمد و آله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲ص (۸۶-۸۷)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۶۹۴]

۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۰۸/۲۲**

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما اضمر احد شیئاً الا اظهره الله فی فلتات لسانه و صفحات وجه ... و سلم تسلیماً کثیراً

خط: نستعلیق، کا: علی اشرف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۱۵۷پ-۱۵۸ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴-۳۱۴]

۱۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۵۴/۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفر ز فرات الالحاظ و سقطاط الالفاظ و صفوات اللسان ... تمت مایة کلمة بحمدالله ... اجمعین

۹۹ جمله (ضبط) می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، تا: ۱۰۶۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۳گ (۳پ-۵ر)، ۱۴سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴-۲۳۲]

۱۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۴۰۷**

آغاز: بسمله. حمدله و بعد فهذه الکلمات تسمی مائة جوهرة من کلام امیرالمؤمنین ... قیمة کل امری ما یحسنه؛ **انجام:** البخیل یستعجل الفقر بعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الاخرة حساب الأغنیاء

خط: نسخ، کا: شهریار بن الله داد فراهانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ مذیل است به هشدار امیرمؤمنان (ع) به شریح قاضی در مورد خرید خانه و همچنین سخنان کوتاه آن بزرگوار در حکم و مواعظ و نصایح که در پاسخ سؤال از اوضاع و احوال عموم مردم ایراد فرموده، آغاز ضمیمه: «بسمله ... اشتری شریح داراً و اشهد شهوداً»، انجام: «قال فباع الرجل الدار و تصدق بثمنها»، آغاز ضمیمه دوم: «بسمله. سئل علی بن ابی طالب علیه السلام و رضی الله عنه عن احوال العامة فقال انما هی من فساد الخاصة»، انجام: «و من یتوکل علی الله فهو حسبه»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۰گ (رساله۲ گ و ضمیمه ۸ گ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۱]

۱۲. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۶۶/۳**

آغاز: قیمة کل امرء ما یحسنه المرء مخبوء تحت لسانه؛ **انجام:** قلب الاحمق و راء لسانه و لسان العاقل وراء قلبه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۶۱پ-۱۶۳ر)،۱۵سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۷]

۱۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۴/۵**

کا: افضل، محمد بن قیصر علی، تا: ربیع الثانی ۱۰۹۸ق؛ جلد: تیماج، ۲۵سطر(۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲-۲۳۰]

۱۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۳۸**

بی‌کا، تا: ۱۱۷۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه، ۱۳گ، ۹سطر(۱۲-۱۷×۱۷)، اندازه: ۲۰×سم [ف: ۹-۷۷۸]

۱۵. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۵۹**

آغاز: بسمله حال خلد جحیم دانستم ×× گر حجاب از میانه بردارند / بیقین آنچنان که می‌باید ×× آن یقین ذره ای نیفزاید. لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا؛ **انجام:** قلب الا حمق وراء لسانه ... اللهم اغفر من الا لحافظ و سقطات الالفاظ ... و شهوة الجنان. آن گناهان که یاد خواهم کرد ×× یا رب از فضل خویش در گذران

هر یک از کلمات قصار امام علی علیه السلام با یک رباعی ترجمه شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۸گ، ۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۶-۴۹۰]

۱۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۴۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفر رمزات الالحاظ و سقطات ×× الالفاظ و شهوات الجنان و هفوات اللسان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ ۲ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲۶-۴۸۹]

۱۷. **تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۲۱/۸**

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یحاسب حساب الأغنیاء و سقطات الألفاظ و هفوات اللسان و شهوات الجنان.

خط: نسخ زیبا، کا: ابوالقاسم بن محمد غریب تبریزی قراجه‌داغی،

تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۸۱ر-۸۳ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲-۴۸۴]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۲/۲

آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً- اگر گشاده شود پوشش نیفزایدم در یقین مرا ×× گر اجل برداردم ؟ از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید بذات کردگار؛ **انجام:** اکرم النسب حسن الادب

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد بن تقی بن محمد مهدی هرندی اصفهانی، تا: ۲۰ جمادی الثانی۱۲۱۴ق؛ بعضی کلماتش دارای ترجمه نثری و شعری می‌باشد، و گویا ناسخ بعضی از کلمات حضرت را از کتاب‌های دیگر در نسخه افزوده؛ جلد: تیماج، ۷گ (۴۹ر-۵۵ر)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲-۱۹۵]

۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳ و ۲۵۷۴ عکسی

آغاز: برابر؛ آغاز ترجمه: ستایش مخصوص خداست بر لطفهای بخشش او و اقسام نعمتهای او ... هرگاه برداشته شود پرده زیاد نمی کنم یقینی را؛ **انجام:** تفأل بالخیر تنله.

خط: نسخ معرب زیبا، کا: پرتو اصفهانی، علیرضا بن محمد علی، تا: ۱۲۶۸ق، به درخواست میرزا محمد رحیم کلانتر؛ دارای سرلوح دقیق و نفیس، مجدول، گفتارها ترجمه به فارسی شده و دارای دیباچه‌ای عربی است که در نسخه‌های دیگر نیامده و نباید از خود جاحظ باشد؛ جلد: تیماج، ۱۰گ، ۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱-۱۰] و [عکسی ف: ۷-۱۶۴]

۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بجهت هدیه حضور باهر النور اعلیحضرت قدر قدرت ... السلطان بن السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان بن الخاقان خلدالله ملکه سمت تحریر پذیرفت امید که در پیشگاه حضور باهر النور حضرت اقدس شهریاری قبول افتد.

رساله فوق کلمات قصار حضرت امیرالمومنین علی علیه السلام است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد حسین اصفهانی متخلص به سالک، تا: ۱۲۷۵ق، به جهت ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، مذهب؛ مهر: «مشیرالسلطنه - حسین بن هدایتالله - رضا الحسینی»؛ جلد: چرم، ۳۰ص، ۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱-۸۶۶]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۹۰/۱

خط: نسخ زیبا، کا: آقا بزرگ بن میرزا محمد علی زرقانی، تا: رجب۱۲۷۶ق؛ هر جمله‌ای در یک بیت شعر بین سطرها به لاجورد ترجمه‌اش نوشته شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۱پ-۱۱پ)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۲۸۴]

۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** البخیل مستعجل للفقر یعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الآخرة حساب الاغنیاء اللهم اغفر رمزات الخ.

کا: زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۷۶ق؛ با یک سرلوح کوچک؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۲۷ص، ۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲-۸۱]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۷۲/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کما لا یجمعون المال الا بالتعب کذالک لا یدخلون الجنة.

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن آخوند ملا عبدالحسین بن آخوند ملا محمود، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷-۳۵]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۴۳/۷-۲۴/۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** البخیل مستعجل للفقر فی یعیش الدنیا فی عیش الاخرة اللهم اغفر مزارات الالحاظ والفقیر یحاسب حساب الاغنیاء

خط: نستعلیق، کا: یحیی حسنی لاریجانی، تا: چهارشنبه ۱۳ شعبان۱۳۱۳ق؛ ۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۸۴]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ با ترجمه منظوم [ف: ۵-۴۹۲]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۷۸/۲

آغاز: کلمات امام معصومست ×× شاه مردان علی بوطالب / اسدالله که روز حرب و غزا ××گشت بر دشمنان دین غالب. قال لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً: حال خلد و جحیم دانستم ×× به یقین آنچنان که می‌باید / گر حجاب از میانه بر دارند ×× آن یقین ذره ای نیفزاید؛ **انجام:** المسئول حر حتی یعد. مرد مسئول چون دهد وعده ×× خویشتن در مقام شک فکند / هست حر گر ره وفا سپرد ××نیست حر گر در خلاف زند

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۱ص (۱۵-۲۵)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۵-۲۷۴]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول و مذهب؛ ۱۸گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۴۸۶]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۰۰/۲۴

آغاز: من اتی فی عجانه قل حیاوه و بذو لسانه؛ **انجام:** لا برمع شح.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۲گ (۲۰۹ر-۲۱۰پ)، اندازه: ۱۳×۲۹/۵سم [ف: ۳۸-۲۸۰]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۵۹/۲۶

بی‌کا، بی‌تا؛ کلمات با شعر به فارسی ترجمه شده؛ جلد: تیماج، ۹ص (۵۹۶-۶۰۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۵-۳۲۱]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱۴/۹

آغاز: الحمدلله ... هذه الکلمات تسمی مأة جوهرة من کلام امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه: قیمة کل امرىء ما یحسنه. المرء مخبوء تحت لسانه. بالبر یستعبد الحر. لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً؛ **انجام:** البخیل یستعجل الفقر یعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الآخرة حساب الاغنیاء تمت

المأة جوهرة.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۳ر-۴۴پ)، ۱۴سطر [ف: ۳۶-۲۶]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۰۳۰/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۶۳ر-۶۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۳-۱۸۹]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۹/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً گر گشاده شود پوشش نیفزایم من در یقین.حال خلد و جحیم دانستیم ×× بیقین آنچنانک می‌باید؛ **انجام:** هر چه خواهد بگوید و انکه ×× دل بران فعل گفته بگمارد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۲۲پ-۴۲پ)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۶-۲۲۵]

۳۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۶۸
آغاز: الحمد الولید و الصلاة علی نبیه محمد و آله اجمعین الطاهرین و بعد فهذه مائة کلمة من کلام سید الاولیاء و سید الاصفیاء امیر المؤمنین و امام المتقین و یعسوب الدین ... لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا: حال خلد و جحیم دانستم ×× بیقین آن چنانکه می‌باید / گر حجاب از میانه بر گیرند ×× آن یقین ذره ای نیفزاید؛ **انجام:** و من کلامه قلب الاحمق وراء لسانه: مرد احمق گه سخن گفتن ×× دلخودتابعزباندارد / هر چه خواهد بگوید و آنگه ×× دل بر آن قول و گفته بگمارد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۹ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲-۷۵]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (ترجمه منظوم)** / شعر، حدیث / عربی، فارسی

mi’at-u kalimat-u imām ‘alī = al-kalamāt-ul mi’a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (t. manẓūm)

؟ انصاری، عبدالله بن محمد، ۳۹۶ - ۴۸۱ قمری

ansārī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1006 - 1089)

با ترجمه منظوم فارسی گویا از عبدالله هروی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۳-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۱۲۹؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالواسع تبریزی، تا: دهه نخستین صفر۸۵۷ق، جا: سمرقند؛ ۱۸گ، ۹سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۷]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه منظوم)** / حدیث / عربی - فارسی

mi’at-u kalima-tu imām ‘alī = al-kalamāt-ul mi’a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t.-ye manzūm)

اشرف مراغه ای، حسین بن حسن، - ۸۶۴ ؟ قمری

ašraf-e marāqeī, hoseyn ebn-e hasan (- 1460)

ترجمه منظوم کلمات قصار حضرت امیر المومنین علی (ع) به فارسی می‌باشد.

ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه: ۲۱۵
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. قال امیر المومنین علی علیه السلام لو کشف الغطاء ما ازدت یقینا
خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ دارای سرلوح، مجدول؛ ۱۸ص، ۹ سطر(۱۱×۱۶)[نشریه: ۶-۶۲۵]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه منظوم)** / شعر، شرح حدیث / عربی - فارسی

mi’at-u kalima-tu imām ‘alī = al-kalamāt-ul mi’a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t. manẓūm)

عادل خراسانی، عادل بن علی، ق ۱۰ قمری

‘ādel-e xorāsānī, ‘ādel ebn-e ‘alī (- 16c)

صد کلمه قصار از حضرت علی علیه السلام، منتخب ابوعثمان عمرو بن بحر جاحظ (۱۵۰-۲۵۵ق) که به وسیله عادل بن علی حافظ قاری خراسانی از شعرای دوره صفویه (قرن دهم هجری) ترجمه و به نظم درآورده شده است.

آغاز: بسمله. بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان ×× هست نام خالق بسیار بخش مهربان. قال علی علیه الصلوه و السلام: گفت امیر مومنان سرچشمه صدق و صفا×× شیر یزدن شاه مردان ابن عم مصطفی -لو کشف الغطاء ما ازدت یقینا: گر اجل بردارد از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید به ذات کردگار

انجام: اللهم اغفر رمزات الالحاظ و سقطات الالفاظ و هفوات اللسان و شهوات الجنان. یا الهی بی رضایت گر زبان و چشم و دل ×× زشت گوید یا ببیند یا رود جایی مهل

چاپ: درضمن میراث حدیث شیعه، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، دفتر اول، ۱۳۷۷ش؛ تبریز، ۱۲۵۹ق؛ تهران، ۱۲۷۲ق

[الذریعة ۱۱۲/۴ و ج ۹/۲ ص۶۶۳؛ مشار ج۳، ص۶۲۰؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۴۳/۲ و ۲۹۸۷/۴؛ فهرستگان حدیث ۱۵۲/۳-۱۵۶؛ میراث حدیث شیعه ۱۹۳/۱؛ دنا ۱۱۶۲/۸-۱۱۶۳]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۹۰۰ق؛ مجدول، دارای سه سرلوح کم کار؛ جلد: مذهب، ۱۲و۹ سطر (۵/۵×۱۱) [ف: ۱-۳۶۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۴۷

آغاز: بسمله، ابتدا می‌کنم بنام خداوند بزرگ که روزی دهنده است در دنیا رحمت کننده است در آخرت ... لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا.چون بمیرند آنگهی دانند ×× مردمان غافلند از عقبی / گر حجاب از میانه بردارند ×× آن یقین ذره ای نیفزایند؛ **انجام:** اللهم اغفر رمزات الالحاظ و سقطات الالفاظ و هفوات اللسان و شهوات الجنان.

خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۰، مجدول؛ جلد: ساغری، ۱۸گ، ۱۰سطر، اندازه: ۲۱×۲۳/۱سم [ف: ۱-۴۶۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۹

آغاز: ... (مصراع اول از نسخه افتاده است) ×× در یقین من نیفزاید به ذات کردگار. الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا: مردمان در خواب و روز عمر رو ... ×× چون بمیرند از غرور خویش یابند آگهی؛ **انجام:** [اکرم] النسب حسن الادب. از نسب هرگز نیابد کس بزرگی بی ادب ×× گر ادب داری چه حاجت تا بری نام نسب. اللهم اغفر رمزات الالحاظ و سقطات الالفاظ و شهوات الجنان و هفوات اللسان و قال: یا الهی بی رضایت گز زبان و چشم دل ×× زشت گوید یا به بیند ... (در وصالی از بین رفته)

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳گ، ۹سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲۰-۴۸۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۴۸/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، آیات معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ۹۵۸ق؛ محشی؛ جلد: میشن، ۷گ (۲۲۶پ- ۲۳۲پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۶سم [ف: ۲۹/۲-۶۶۸]

۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکلمات العلیه العلویه علی قائلها الصلوة و السلم.

خط: نستعلیق و ثلث، کا: شاه محمد الکاتب، تا: ۹۷۶ق؛ مجدول، با سرلوح؛کاغذ:خانبالغ،جلد: تیماج مذهب، ۳۴ص، ۳سطر به خط ثلث و ۶سطر به خط نستعلیق، اندازه: ۱۷/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۸۱۱]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۴۴

آغاز: برابر

خط: نسخ و ثلث عالی، کا: علی قلی شیرازی، تا: رجب۹۷۷ق؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ مهر: «حسین بن هدایت الله و رضا الحسینی»، ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: تیماج، ۲۶ص، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۷۹۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: ۹۸۵ق؛ سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماجمذهب، ۱۷گ، ۹سطر [ف: ۱۱-۲۹]

۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۱۶

آغاز: لو کشف الغطاء ... گراجل بر دارد از پیشم حیات مستعار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[نشریه: ۲-۶۸]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۲۹

آغاز: بسمله، قال علی علیه الصلوة و السلام؛ **انجام:** زشت گوید یا بد ... و سقطات الالفاظ و هفوات اللسان و شهوات الجنان.

خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی و شاه محمود زرین قلم، تا: قرن ۱۱[الفبائی: -۳۸۳]

۱۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۵۹/۱۴

آغاز: قال امیرالمؤمنین علی علیه السلام لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا: گفت امیرمؤمنان سر چشمه صدق و صفا ×× شاه مردان شیر یزدان ابن عم مصطفا؛ **انجام:** و هفو ات اللسان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی[نشریه: ۳-۳۹]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۵۷/۱

آغاز: من کلام امیرالمؤمنین: لو کشف الغطاء لمازدت ... گفت امیر مؤمنان سرچشمه صدق و صفا ×× شیر یزدان شاه مردان ابن عم مصطفی؛ **انجام:** اکرم النسب حسن الادب ... از نسب هرگز نیابد کس بزرگی بی ادب ×× گر ادب داری چه حاجت تا بری نام نسب / یا الهی بی رضایت گر زبان و چشم دل ×× زشت گوید یا ببیند یا رود جاهل مهل

بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ جلد: رویه میشن، ۴گ (۳پ-۶ر)، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۷-۴۷۳]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۲۷-۱۶/۱۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: قاسم بن حاجی فیاض، تا: ربیع الثانی ۱۰۷۰ق؛ ۱۳گ، ۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵-۲۷۸۶]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۷۹۹

آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً: (گراجل بردارد از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید بحق کردگار)؛ **انجام:** لسان العاقل وراء قلبه: بی تأمل دم مزن اول بدان اندیشه کن ×× تا نیندیشد بدل دانا نیاید در سخن

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ واقف: سپهسالار، ۶ص (۳۱-۳۶) [ف: ۲-۷۱]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲۳/۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۶۴-۶۷)، ۲۶سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲۹-۱۷۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۱۵

آغاز: و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف با تطبیق آغاز تعیین شد؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۳۴ص، ۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۱۳]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** که با ایشان کند احسان سراسر.

خط: نسخ، کا: محمد مقیم مازندرانی، تا: ۱۱۰۱ق؛ جلد:

تیماج[الفبائی: -۳۸۳]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۵۳/۹

بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ جلد: میشن سیاه، ۴۰گ (۸۴پ-۱۲۳ر)، اندازه: ۱۱×۲۹سم [ف: ۶-۸۲]

۱۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۶۴/۲۳

آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا: گر اجل بر دارد پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید بذات کردگار؛ **انجام:** من جری فی عنان امله وقع فی غیر ما حله: در بند امیدی بگذر از فکر جهان ×× کز کمینگاهت اجل بر سر بتازد ناگهان

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، تا: ۱۱۳۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۶۹۶-۷۰۵)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲-۲۰۴]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** میشتابد سوی درویشی فقیری بدگمان ×× این جهان چون مفلسان روز حساب از منعمان

کا: عباسعلی کرمانی، تا: ۱۲۱۲ق؛ ۶گ، ۱۴سطر(۶/۵×۱۲)، اندازه: ۵×۱۷/۱۰سم [ف: ۲-۷۲۷]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۷/۱۲

کا: عباسعلی بن نعمت الله کرمانی احمد آبادی، تا: ۱۲۱۳ق؛ ۷ص (۱۵۳-۱۵۹)، ۱۴سطر(۶/۵×۱۲)، اندازه: ۵×۱۷/۱۰سم [ف: ۲-۷۲۸]

۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکلمات العلیه العالیه المرتضویه تحریر فی شهور سنه ۱۲۲۶

خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ مجدول، سرلوح و یک کتیبه مذهب؛ مهر «حسین بن هدایت الله - رضا الحسینی و السلطان محمد شاه غازی»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، ۳۶ص، ۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۸۱۴]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۷/۴-۱۲/۲۰۷

آغاز: لوکشف الغطاء ما ازددت یقینا: حال خلد وجحیم دانستم ×× به یقین آنچنان که می‌باید؛ **انجام:** این گناهان که یاد خواهم کرد ×× یارب از فضل خویش درگذران / زدن چشم وزشتی گفتار ×× راندن شهوت وخطاء زبان

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۱۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵-۲۷۸۶]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳-فیروز

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: ساغری مذهب، ۱۸ص،۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۱-۱۳۵]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۰۹۴/۳-۳۶/۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفر رمزات الالحاظ وهفوات الحواس، یا الهی بی رضایت گرزبان و چشم دل ×× زشت گوید یا ببیند یا رود جایی مهل / بدان امید زدم نقش قول حضرت دوست ×× که روز حشر بدستم جزای این عمل ندهند.

بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵-۲۷۸۵]

۲۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسدالله بن مصطفی خویی، تا: ۱۲۶۴ق، جا: دانالو از محال ماکو؛ مهر: «محمد صادق» (بیضی)؛ واقف: حسن صدرزاده خویی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۱۸۱]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۶۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفر رمزات الالحاظ و الفقرا یحاسب حساب الاغنیاء.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماجخرمایی، ۲۰ص (۲-۲۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷-۴۴۸]

۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۰۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی نائینی، تا: ۱۲۷۴ق؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۱۸ص، ۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲-۷۲]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۱/۷

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: مذهب، ۱۳گ (۱۰۲پ-۱۱۴پ)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۳-۳۱۸]

۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۳۷/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد جمال بن ابوطالب اصفهانی، تا: رجب۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۸گ (۱ر-۸پ)، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۷۵۰]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۰۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاسد مغتاظ علی من لا ذنب له: هست مرد حسود خشم آلود ×× بر کسی کو نکرد هیچ گناه / نعمت خلق دید و نتواند ×× رنجه باشد ط اصطناع اله

خط: ثلث زیبا، کا: محمود بن احمد الرغا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ ۱۳گ (۶پ-۱۸پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۷-۱۲۲]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۱۸/۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴گ (۴۵ر-۴۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۸-۵۵۳]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۲۲/۸

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ چاپ سنگی سال ۱۲۵۹ است که ملحق به نسخه حاضر شده؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۴۴پ-۵۳ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۱-۲۰]

۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و روح روح مترجمها و غفر ذنوب کاتبها: ترجمه: زشت گوید یا به بیند یا رود جایی دیگر.
با یک رباعی ترجمه فارسی و یک رباعی ترجمه ترکی زیر آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵ص (۳۷-۵۱) [ف: ۵-۱۷۱]

۳۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول؛ جلد: پارچه‌ای ترمه‌ای، ۱۸گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱-۱۹۵]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۴۶۰/۲-۵۷/۱۳۰
آغاز: بسمله قال امیرالمؤمنین و امام المتقین ... لوکشف الغطاء ما ازددت یقینا اگر گشاده شود پوشش نیفزایم من یقین را ×× حال خلد و حجیم دانستم ×× به یقین آنچنان که می‌باید
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱گ (۱۲-۳۲)، ۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵-۲۷۸۶]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۸۰۴/۵
آغاز: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ابعاد متن: ۱۰×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵-۱۸۰۲]

۳۷. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۰۸
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: از دوره تیموری؛ با سرلوح؛ کاغذ: دولت آبادی، ۱۸گ، اندازه: ۱۳/۲×۲۲/۵سم [نشریه: ۲-۲۰۱]

۳۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۵۸/۱
آغاز: گفت امیر مؤمنان سرچشمه صدق و صفا ×× شاه مردان شیر یزدان ابن عم مصطفی؛ لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا- گر اجل بر دارد از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید به ذات کردگار
بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، قطع: وزیری[نشریه: ۷-۲۷۴]

۳۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۲۷/۱
آغاز: فارسی: گفت امیر مؤمنان سرچشمه صدق و صفا ×× شاه مردان شیر یزدان ابن عم مصطفی؛ **انجام:** برابر
تذکر: نام مؤلف با تطبیق انجام تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۶۸]

۴۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۵۹/۱۴
بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۳-۹]

۴۱. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۲۸۲/۱۰
آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا: گفت امیرالمؤمنین سرچشمه صدق و صفا ×× شیر یزدان شاه مردان ابن عم مصطفی / گر اجل بردارد از پیشم حیات ×× در یقین من بیفزاید شراب کردگار؛ **انجام:** اکرم النسب حسن الادب: ای که مغرور مانده ای شب و روز ×× به بزرگی و اصل و عز ونسب / سوی حسن ادب گرای که هست ×× نسبت بهتر تو حسن ادب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۲ ربیع الثانی۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج، ۴گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: -۲۳۸]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه) / حدیث / عربی - فارسی

mi'at-u kalima-tu imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t.)

راشدی، محمد بن احمد

rāšedī,mohammad ebn-e ahmad

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۹
خط: نسخ، کا: سلیمان قاضی، تا: ربیع الاول و ربیع الثانی ۱۱۹۵ق؛ این نسخه از نسخه ۱۶۴ درست‌تر و بهتر است و کلمه‌ها در این دو نسخه جابجا نهاده شده است، این نسخه دیباچه‌ای به عربی دارد، و در آن می‌گوید: این صد کلمه را محمد پسر احمد راشدی گزارش نموده است، در این نسخه، نخست کلمه را به عربی و پس از آن ترجمه آن به نثر فارسی و سپس یک دو بیتی به فارسی آورده، این دو بیتی‌ها همان است که در نسخه ۱۶۴ آمده است؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۸۶-۱۰۵)، ۹-۱۳سطر، اندازه: ۶/۷×۱۲/۵سم [ف: ۲-۲۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۴/۵
آغاز: صد کلمه از اسرار حکمت از لفظ گهر بار در نثار امیرالمؤمنین ... شاه مردان شیر یزدان ... لو کشف الغطاء ما ازددت؛ **انجام:** قلب الاحمق وراء لسانه: مرد احمق که در سخن گفتن ×× دل خود تابع زبان دارد
کا: افضل، محمد بن قیصر علی، بی‌تا؛ ۲گ (۲۲-۲۳) [ف: ۲-۱۵۷]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (ترجمه منظوم) / شعر، حدیث / فارسی و ترکی

mi'at-u kalima-tu imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (t. manẓūm)

عنوان نگار، تقی بن محمد، ق۱۴ قمری

'onvān-negār, taqī ebn-e mohammad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۰ شوال ۱۳۳۷ق

۴۰۸ کلمه از کلمات قصار حضرت امیر المؤمنین علیه السلام به ترتیب الفبایی، همراه با ترجمه ترکی، فارسی و فرانسوی. ترجمه فرانسوی همراه با تلفظ آن ذکر شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۶۴
آغاز: عهد شاهنشه تشه جم اقتدار ×× آنکه حق فرموده شاهیش استوار / عدل آیین شاه سلطان احمد او ×× دین احمد را نکو داد انتشار؛ **انجام:** دولت حق داده پاینده بود ×× شکرها عنوان نگار آرد بجا
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۱۲۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۴۱-۵۱]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (ترجمه منظوم)** / شعر، حدیث / عربی / فارسی

mi'at-u kalimat-u imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (t.0ye manẓūm)

گوهری هروی، محمد ابراهیم بن آقابابا، ق۱۴ قمری

gowharī heravī, mohammad ebrāhīm ebn-e āqā-bābā (- 20c)

ترجمه گوهری به نظم

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۴۹/۱۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: میشن، ۳گ (۱۵۳ر-۱۵۵پ)، اندازه: ۱۵/۲×۲۲سم [ف: ۹-۳۹۷]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار** / حدیث / عربی

mi'at-u kalimat-u imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۰۱

آغاز: بسمله، حمدله ... ان لعلی بن ابی طالب مائة کلمة فی الحکم و الامثال ... و کشف الغطاء ما ازددت یقینا؛ **انجام:** اللهم انی اسألك عیشة سویة و میتة تقیة و مردا غیر مخزی و لافاضح ... یا ارحم الراحمین ...

نامنظم و بدون ترتیب، موجودی بیش از صد کلمه است و پس از کلمات این عناوین به چشم می‌خورد: «باب الدعاء الذی یختم به هذا الکتاب» و «باب یتضمن کلمات رویت عن رسول الله صلی الله علیه عن ربه تعالی» و «باب کفی بالسلامة ذا کفی» و ... بدون شرح و ترجمه گردآوری شده است؛ خط: نسخ مشکول، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۶-۴۷۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۶

آغاز: روی عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه مایة کلمة تفی کل کلمة منها بألف من محاسن الآداب؛ **انجام:** حساب الاغنیاء اللهم اغفر مرزات الالحاظ و هفوات اللسان یا ارحم الراحمین.

گردآوری از: ابوعثمان جاحظ بصری (-۲۵۵ق)؛ خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: یک‌شنبه ۸ محرم۷۲۳ق؛ ۱ص (۵۱)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ژ-۷۳]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۰۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - قال امیرالمومنین علی علیه السلام؛ **انجام:** قد تشرفت باتمام هذه الکلمات التامات المنسوبه الی الناطق بکلمه انا کلام الله الناطق ... کمال الدین حسین الحافظ الهروی فی المشهد المقدس ... بتاریخ شهر ربیع الاول سنه ثلاث و ثلاثین و سبعمائه ۷۳۳

خط: نسخ و ثلث عالی، کا: کمال الدین حسین حافظ هروی، تا: ربیع الاول۷۳۳ق، جا: مشهد رضوی؛ مجدول، با سرلوح کتیبه‌ای؛ مهر: «امین حضور - علی اکبر بن حسین الحسینی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۴۴ص، ۷سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱-۸۷۰]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۲/۳

آغاز: این مسمی است به صد کلمه جناب امیرالمؤمنین (ع) بسم الله الرحمان الرحیم.الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه الکلمات تسمی بماءة جوهرة ... آ: قیمة کل امرء ما یحسنه؛ **انجام:** صح=۹۸: البخل یستعجل الفقر. صط: یعیش فی الدنیا عیش الفقراء ... ق: یحاسب فی الآخرة حساب الأغنیاء. تم کلام مولالینا علیه السلام

یکصد شیرین کمله کوتاه است که به ترتیب شماره حروف ابجد چیده شده است.از الف =۱، تاصط=۹۹و ۱۰۰بی ترجمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۷۳ق؛ مصحح، در برگ ۸۳تاریخ رجب ۹۷۳دارد؛ ۲ص (۹۲-۹۳) [ف: ۱۱-۷۹]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۲۶۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق؛ با چند سرلوح و آراسته به زر با جدول بندی زرین و رنگارنگ[نشریه: ۷-۲۳۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۵۴/۵

آغاز: ا-ایمان المرء یعرف بایمانه. ب-اخوك من و الاك فی الشدة ج-اظهار الغنی من الشکر؛ **انجام:** رص-یعمل النمام فی ساعة فتنة اشهر. رصا. یصیر امر الصبور الی مراده -تم

خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله الحسینی، تا: ۱۰۶۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۶گ (۵پ-۱۰ر)، ۱۴سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴-۲۳۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۰۱۹۹

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فهذه الکلمات تسمی مائة جوهرة من کلام امیرالمومنین ... قیمة کل امری ما یحسنه؛ آغاز ذیل: بسمله، ... اشتری شریح دارا و اشهد شهودا؛ آغاز ذیل دوم: بسمله، سئل علی بن ابی طالب علیه السلام و رضی الله عنه عن احوال العامة فقال انما هی من فساد الخاصة؛ **انجام:** البخیل یستعجل الفقر یعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الاخرة حساب الاغنیاء؛ انجام ذیل: قال فباع الرجل الدار و تصدق بثمنها؛ انجام ذیل دوم: و من یتوکل علی الله فهو حسبه

چنان که از نامش پیداست صد کلمه از کلمات قصار امیرالمومنین علی علیه السلام به طور نامنظم در این مختصر گردآوری شده است. این کلمات همانند «نثر اللالی» شیخ طبرسی می‌باشد ولی به ترتیب حروف هجا تنظیم نشده و کلمات آن در این رساله کمتر به چشم می‌خورد. مذیل است به هشدار امیر مومنان (ع) به شریح قاضی در مورد خرید خانه و همچنین سخنان کوتاه آن بزرگوار در حکم و مواعظ و نصایح که در پاسخ سوال از اوضاع و احوال

عموم مردم ایراد فرموده است؛ خط: نسخ، کا: شهریار بن الله داد فراهانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۶-۴۸۸]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم و بعد فهذه الکلمات؛ **انجام:** و یحاسب فی الاخرة حساب الاغنیاء.

در این جا صد کلمه از کلمات حضرت علی علیه السلام آمده و در این صد کلمه بزرگترین آراء حضرت علی علیه السلام در مسائل مختلف اخلاقی و زندگی جمع‌آوری شده است؛ خط: نستعلیق، کا: نظر علی بن ملاکلب علی، تا: ۱۰۸۲ق؛ جلد: تیماج، ۴ص (۳۰۵-۳۰۸)، ۱۷سطر (۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۹-۲۹۴]

۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۷۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۲-۱۲۲]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا الناس بنام مأذا ماتوا انیستهوا؛ **انجام:** بنده جان نثار محمد باقر اصفهانی بتحریر و ترقیم آن سعادت یافت بتاریخ شهر ربیع الاول سنه ۱۲۴۷

خط:نستعلیق ممتاز،کا:محمد باقر اصفهانی، تا: ربیع الاول ۱۲۴۷ق، جهت سلطان وقت (فتحعلی شاه قاجار)؛ این نسخه از لحاظ رسم الخط و تذهیب نفیس و جالب است، مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۶ص، ۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۸۶۸]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۲

آغاز: صد کلمه حضرت امیر علیه السلام. بسمله. قال امیرالمومنین علیه السلام لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا؛ **انجام:** کتبه العبد المذنب سنه ۱۲۶۳ هجری قمری

خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا حسین کاتب السلطان، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول با یک سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه»، ولیعهدی مظفرالدین شاه؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج؛ ۳۴ص، ۳سطر فرمایشات حضرت علی و ۱۲سطر ترجمه فارسی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱-۸۰۰]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۳۱/۲

آغاز: الدنیا امد، الاخرة ابد؛ **انجام:** یطلبک رزقک اشد من طلبک له.

خط: نسخ معرب، کا: میر علی تبریزی، تا: ذیحجه۱۲۶۷ق؛ ۱۱ص (۶۰-۷۰)، ۱۱سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸-۲۱۴]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۷۷ ض

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۱۴. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۴/۶

این کلمات جاحظ است و نظم از رشید وطواط، لکن رشید را شرحی است بر آن کلمات که در این نسخه و نسخه هایی که در یک مجموعه ادبی به سال ۱۲۸۱ در تهران چاپ شده است نیامده، پس این هر دو منتخبی است از شرح وطواط؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۱گ (۴۳پ-۵۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۵-۱۴۹]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۹۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۲گ، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۳سم [رایانه]

۱۶. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲

بی‌کا، بی‌تا[میراث اسلامی: ۵-۵۷۲]

۱۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۵۹۴/۳

آغاز: حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم. و بعد فهذه الکلمات تسمی مائة جوهرة من کلام أمیر المؤمنین ... قیمة کل امرء ما یحسنه المرؤ مخبوء تحت لسانه؛ **انجام:** یستعجل الفقیر بعیش فی الدنیا عیش الفقراء و یحاسب فی الآخرة حساب الأغنیاء تمت المائة الجوهرة.

شامل صد کلمه از کلمات قصار امام علی (ع) است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ(۱۲۴پ- ۱۲۶ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۲-۴۸۴]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۱۷۰۲

از کلمات امام علی علیه السلام؛خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: ۴۸۹]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه) / حدیث / عربی - فارسی

mi'at-u kalima-tu imām ʻalī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t.)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۷۸-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. درهامش است. کلمات قصار با ترجمه فارسی به نثر و نظم؛ کا: ابواسحق بن یحیی بن ابراهیم زنجانی،تا:سه‌شنبه۱۹رمضان۸۱۲ق،جا: لاهیجان [فیلمها ف: ۱-۴۲۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۲/۸-ف

نسخه اصل: سلیمانیه ش ۱۲۰۸. با ترجمه فارسی آن به نظم؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:۸۳۹ق؛۸گ(۲۳۰ر-۲۳۷ر)،۱۹سطر[فیلمهاف:۱-۵۱۱]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (ترجمه منظوم)۱ / شعر، حدیث / عربی - فارسی

mi'at-u kalima-tu imām ʻalī= al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t. manẓūm)

مؤلف پس از ذکر هر روایت از امیرالمؤمنین علیه السلام آن را با یک رباعی زیبا ترجمه کرده است.

آغاز: آنرا که دل از معرفت آگاه بود ×× در پرده لی مع اللهش راه بود / چون در نگرد ز روی معنی داند ×× کینها ز کلام حضرت شاه بود؛ الشرف عندالله بحسن الاعمال لا بحسن

الاقوال: آنرا که هوای رتبه ابرار است ×× از گفتن بسیار دلش بیزار است / افعال نکو کن که شرف نزد خدا ×× از خوبی کردار نه از گفتار است
انجام: کفی ادبا لنفسک تجنبک ما کرهته لغیرک: ای طالب آداب و مقامات بلند ×× بشنو ز کلام شاه مردان یک پند / پس با شدت این ادب که دوری جویی ×× از هر چه تر از دیگری نیست پسند

۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: ۲۰/۳۶ درحاشیه
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج، ۹گ (۴۶۲ر-۴۷۰پ)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۹۸/۳۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۹۲۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص (۳۴۱-۳۵۸)، ۲۰سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۹-۱۰۰۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۷۹/۲۳
آغاز و انجام: برابر
کا: خاتون آبادی، محمد تقی بن حسین، تا: ۱۰۵۶ق؛ جلد: ساغری،۶گ(۷۴پ-۷۹هامش)،اندازه:۲۱/۱×۳۵/۲سم[ف:۷-۳۷۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۷۵/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ با یک سرلوح، مجدول؛ جلد: مذهب، ۷گ (۶۲پ-۶۸پ، هامش)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷-۳۲۴]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه منظوم) / حدیث / عربی، فارسی

mi'at-u kalima-tu imām ‘alī = al-kalamāt-ul mi’a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t. manẓūm)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۲/۱
آغاز: بسمله، ابتدا میکنم بنام خدا ×× که سخن را ازوست آرایش؛ **انجام:** نه هر آنکو امید چیزی کرد ×× کسب آن چیز باشدش آسان / بس امیدا که هست عاقبتش ×× محنت یأس و آفت حرمان
این قسمت شامل صد کلمه قصار حضرت علی (ع) است و در زیر هر یک ترجمه فارسی آن با یک دوبیتی آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ص (۱-۲۱)، ۱۷ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲-۲۸۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۷۲/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ترجمه مشکی است و به خط دیگر است از قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸گ (۱۴پ-۲۱ر)، ۱۲سطر (۱۳/۵×۲۷)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۹-۱۲۴۱]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۶۸
آغاز: من کلام حضرت امیرالمومنین و امام المتقین علی ابن ابی طالب علیه الصلوة و السلام؛ **انجام:** کتبه العبد المذنب الراجی عبدالجبار غفر ذنوبه و ستر عیوبه فی سنه ۱۰۲۹ هجری
ترجمه منظوم فارسی صد کلمه قصار معروف حضرت امیرالمومنین علی ابن ابیطالب علیه السلام است؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: عبدالجبار، تا: ۱۰۲۹ق؛ مجدول، با سرلوح، مذهب؛ ۳۴ص، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱-۸۰۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۴۸
ترجمه هر کلمه یک رباعی فارسی است؛ خط: نسخ شکسته ونستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق؛ مجدول؛ ۱۸گ، ۹سطر (۴×۶)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۲-۷۴]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۸۸/۳۲
آغاز: آنرا که دل از معرفت آگاه بود ×× در پرده لی مع اللهش راه بود / چون در نگرد ز روی معنی داند ×× کینها ز کلام حضرت شاه بود.الشرف عندالله بحسن الاعمال لا بحسن الاقوال آنرا که هوای رتبه ابرارست ×× از گفتن بسیار دلش بیزارست؛ **انجام:** کفی ادبا لنفسک مجتنبک ×× ما کراهته لغیرک / ای طالب آداب و مقامات بلند ×× بشنو ز کلام شاه مردان یک پند / بس باشدت این ادب که دوری جوئی ×× از هرچه ترا ز دیگری نیست پسند.
خط: نسخ خوش، کا: معز الدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ واقف: محمد حسام واعظی، ۱۳۹۷؛ جلد: تیماج، ۲۴سطر درمتن و حاشیه مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵-۵۶۳]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۱۸/۱۸
آغاز: صد کلمه. علی بن ابی طالب (ع): گفت شیرخدا علی ولی ×× هادی خلق و مقتدای انام ؛ لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا اگر گشاده شود پوشش نیفزایم درستی در یقین؛ **انجام:** من لانت عوده کثف اغصانه: هر که با مهتران کند نرمی ×× ماند اندر بلیت ایشان / ننهندش براستی گردن ×× نبرندش بواجبی فرمان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۶گ (۳۱۶-۳۵۱)، ۱۷ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳-۳۱۰۰]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۸۶/۲
آغاز: بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان ×× هست نام خالق بسیار بخش مهربان؛ لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا ... گر اجل بردارد از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من بیفزاید بذات کردگار
نسخه اصل: کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی - قم ۱۱۴۳. ۹۸حدیث علوی را انتخاب و هر یک را در یک بیت ترجمه

منظوم نموده است. برخی از ترجمه ها برگرفته از ترجمه های مشهور می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: میر باقر حسینی، تا: ۲۴؟ قرن۱۲؛ ۱۳ص (۸-۲۰)[عکسی ف: ۷-۲۸۵]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۵/۴

آغاز: قال امیرالمؤمنین علی علیه السلام. گفت امیر المؤمنین و امام المتقین علی بن ابی طالب علیه السلام: گفت شیر خدا علی ولی ×× هادی خلق و رهنمای انام / آنکه هر دمز حضرت بیچون ×× یاد بر روح او درود و سلام؛ لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا. اگر برداشته شود پرده زیاد نمی شود یقین من.حال خلد و جحیم دانستم ×× به یقین آن چنان که می‌باید / گر حجاب از میانه برخیزد ×× آن یقین ذره ای نیفزاید؛ **انجام:** چون بیابی تو نعمتی از غیب ×× خوار باشد چه نقطه موهوم / شکر آن یافته فرو مگذار ×× که ز نیافته شوی محروم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۳گ (۴۸پ-۶۰پ)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱/۳سم [ف: ۲۹/۱-۱۵۳]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۰/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد واله اجمعین الطیبین الطاهرین. اما بعد بدانکه این؛ **انجام:** الهی اقلنی عثرتی و امح حوبتی ×× فانی مقر خائف متضرع

این کتاب حاوی صد کلمه از کلمات حضرت امیر المومنین علی علیه السلام می‌باشد که به شعر ترجمه شده است، اشعار همه ترجمه معنوی کلمات مزبور می‌باشد و نیز از صحفه چهاردهم تا پانزدهم مناجات حضرت امیر می‌آید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۵ص (۱-۱۵)، ۱۷سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶-۱۰۴]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۰

آغاز: بسمله. ابتدا می‌کنم به نام خدا ×× که بود بی شریک و هست قدیم؛ **انجام:** الداعی لدوام الدولت العلیه محمود ابن میرزا نصرالله الگرکانی سنه ۱۲۶۸ (میرزا محمود وزیر)

رساله موجود صد کلمه منسوب به حضرت امیرالمومنین علیه السلام، مترجم و منظوم؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمود ابن میرزا نصرالله گرکانی، تا: ۱۲۶۸ق؛ مذهب، مجدول، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه - حسین بن هدایت الله - رضا الحسینی»، ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: مذهب، ۳۶ص، ۳سطر فرمایشات و ۶سطر ترجمه منظوم به فارسی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۸۱۶]

۱۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۶۹/۳

آغاز: صد کلمه از کلام حضرت امیرالمؤمنین امام المتقین و یعسوب الدین؛ **انجام:** تا حدیثی بدل نیندیشد ×× بر زبان آن حدیث نگهدارد

صد کلمه حکیمه امیرالمؤمنین علیه السلام را به فارسی ترجمه کرده و هر کدام را به صورت یک رباعی به نظم کشیده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ شوال۱۳۰۵ق؛ ۱۵گ (۱۵۳پ-۱۶۷پ)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [مؤید: ۳-۱۴۶]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۱۹/۲

آغاز: هذا صد کلمه مولای متقیان امیر المومنین. بسمله. حمد له ... این چند کلمه ایست منسوب بمولای متقیان امیر مومنان ... قال امیر المومنین ... گفت شیر خدا علی ولی ×× هادی خلق مقتدای انام / آنکه هر دم ز خالق بیچون ×× باد بر روح او درود و سلام؛ لو کشت الغطاء ما ازددت یقینا: حال خلد و جحیم دانستیم ××بیقین آنچنانکه می‌باید / گر حجاب از میانه برخیزد ×× آن یقین ذره‌ای نیفزاید؛ **انجام:** این گناهان که یاد خواهم کرد ×× یا رب از ما بفضل در گذران / زدن چشم، زشتی گفتار ××راندن شهوت خطای زبان

کا: شریف یزدی شاهرودی، محمد علی، تا: ۱۳۱۷ق؛ ۲۶گ (۱-۲۶)، ۱۲سطر(۱۲×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۳۸۱]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۵۷/۴۱

آغاز: هست نام خدای در همه جا ×× هر در بسته را بحق رهبر ... / خوردن خشم و زشتی گفتار ×× راندن شهوت و خطای زبان

هر کلمه در یک رباعی ترجمه شده است. در نسخه ۹۶ کلمه در ۹۸ رباعی در ۱۹۶ بیت آمده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۳گ (۸۸ر-۱۰۰پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۹-۴۰۷]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۸۸/۷-۵۹/۲۰۸

آغاز: الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا. مردمان در خواب و روز عمر رو در کوتهی ×× چون بمیرند از غرور خویش یابند آگهی

ترجمه منظومی است از صد کلمه جاحظ، هر حدیث در یک بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۸گ (۱۱۲-۱۱۹)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲-۹۰۲]

۱۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۶۴/۳

با ترجمه منظوم؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۲-۱۰۰]

۱۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۶۲۵

آغاز: بسمله الحمد لولیه والصلاة والسلام علی نبیه محمد وآله اجمعین ... فهذه مأة کلمة من کلام امیرالمومنین علیه السلام، لوکشف الغطا ما ازددت یقینا. حال خلد و جحیم دانستم××بیقین آنچنانکه می‌باید

در گروه مرقعات آمده، صد کلمه از سخنان مولا حضرت امیرالمومنین علیه السلام است با شرحی به فارسی و منظوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح در زمینه طلا بسم الله الرحمن الرحیم نوشته شده؛ جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: -۱۴۷]

۱۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۵۱/۹

بفارسی منظوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۸۴ر-۱۸۶پ)، ۱۵و ۱۷سطر(۵-۶/۵×۱۱/۵-۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: -۳۲۶]

۱۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۳

آغاز: مائه کلمه علیه عالیه - بسمله. بهترین هر کلام ای نور چشم

مردمان ×× هست نام خالق بسیار بخش مهربان؛ **انجام:** و سقطات الالفاظ و هفوات اللسان و شهوات الجنان
صد کلمه منسوب به حضرت علی علیه السلام است که به زبان فارسی ترجمه و سروده شده است؛ خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه – حسین بن هدایت الله و رضا الحسینی»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۴ص، ۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۱-۸۰۷]

۱۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۴
آغاز: بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان ×× هست نام خالق بسیار بخش مهربان؛ **انجام:** کتبه عبدالحلیم بن مصطفی
ترجمه فارسی صد کلمه منسوب به حضرت علی علیه السلام به شعر فارسی؛ خط: نسخ و ثلث خوش، کا: عبدالحلیم بن مصطفی، بی‌تا؛ مجدول؛ مهر: «حسین بن هدایت الله – رضا الحسینی»، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۴ص، ۳سطر به خط ثلث و ۶ سطر به خط نسخ، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱-۸۰۹]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۶-ف
آغاز: بسمله.ابتدا میکنم بنام خدا ×× که سخن را بدوست آرایش / پادشاهی است بهر آمرزش ××مهربان و بلطف و بخشایش؛ قال علیه السلام: گفت شیر خدا علی ولی ×× هادی خلق مقتدای انام / آنکه او را زحضرت بیچون ×× میرسد دم بدم درود و سلام؛ لوکشف الغطاء ما ازددت یقینا: حال خلد و حجیم دانستم ×× بیقین آنچنانکه می‌باشد / که حجاب از میانه بردارند ×× آن یقین ذره یی نیفزاید؛ **انجام:** قلب الاحمق وراء لسانه: مرد احمق که سخن گفتن دل خود تابع زبان دارد / هر چه دارد بگوید و آنکه ×× دل بران قول گفته بگمارد
نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه های یوگسلاوی. به نظم فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۳۵]

۲۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۳۵/۲
آغاز: بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان ×× هست، نام خالق بسیار بخش مهربان / گر اجل بردارد از پیشم حیات مستعار ×× در یقین من نیفزاید بذات کردگار؛ **انجام:** می‌شتابد سوی درویشی بخیل بد گمان ××این جهان چون مفلسان روز حساب از منعمان
خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۶گ (۹پ – ۲۴ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۸۹]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۴
آغاز: آغاز متن: لو کشف الغطاء ... آغاز ترجمه: بهترین هر کلام ای نور چشم مردمان ×× هست نام خالق بسیار مهربان؛ **انجام:** انجام متن: شهوات الجنان؛ انجام ترجمه: یا الهی بی رضایت گر زبان و چشم و دل ×× زشت گوید یا ببیند یا رود جایی محل
خط:نسخ و ثلث،بی‌کا،بی‌تا؛مجدول،باسرلوح؛جلد: تیماج مذهب، ۳۴ص، ۹سطر (۷-۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [سنا: ف: ۱-۲۴۴]

۲۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۹۷
آغاز: بسمله. بهترین هر کلامی ای نور چشم مردمان ×× هست نام خالق بسیار بخش مهربان؛ **انجام:** یا الهی بیرضایت کر زبان و چشم و دل×× زشت گوید یا به بیند یا رود جای مهل
خط: نستعلیق و ثلث خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه – حسین بن هدایت الله – رضا الحسینی»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۰ص، ۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱-۶۷۶]

● مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه) / مواعظ / عربی - فارسی

mi’at-u kalima-tu imām ‘alī = al-kalamāt-ul mi’a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t.)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۵
آغاز: لو کشف الغطاء ما ازددت یقیناً. الناس نیام؛ **انجام:** لسان العاقل وراء قلبه ...
این صد کلمه مرتب نمی‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد پسر عبدالحسین پسر حسن پسر عبدالله پسر فرج الله حسینی نجفی، تا: ۲۳ محرم۱۰۵۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۳گ (۳۸-۴۰)، ۱۸سطر(۴/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۲-۷۲۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۹۳۴۸
آغاز: قال علی علیه السلام طاب وقت من وثق بالله ×× الشرف عندالله بحسن الاعمال لابحسن الاقوال؛ **انجام:** اکبر العیوب ان تعیب بما فیک مثله ×× کفی ادبا لنفسک تجنبک ما کرهه لغیرک
این نیز گفتارهای کوتاه حضرت امیر علیه السلام است و گرد آورنده نامعلوم می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۳ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲۶-۴۸۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۴۶/۲
با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ، کا: محمد علی حاجی بن ملامحمد گلپایگانی، تا: ۹ صفر۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۵۰پ-۱۵۳ر)، ۳۱سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۸-۷۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶/۶
بی‌کا، تا: پایان صفر۱۲۶۳ق، جا: زنجان؛ مجدول؛ ۶ص (۵۴۱-۵۴۶)، ۱۷-۱۳سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [سنا: ف: ۱-۳۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۴۷/۷
از علی (ع)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹-۹۰۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۴۹
سخنان کوتاه منسوب به علی (ع) است به ترتیب تهجی با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، برای میرزا سید علی اکبر اعتضاد الذاکرین؛ پس از صد کلمه دعا و قرآن است؛ ۳۸گ، ۱۶سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۹-۹۰۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۴۱/۳
از علی (ع) با ترجمه فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۱۷پ–۲۳ر)، ۷سطر(۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹-۹۰۳]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۳۵۱/۲
آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد روایت کرده اند از امیرالمؤمنین ... علی بن ابیطالب؛ **انجام:** مرد را عقل چون بیفزاید ×× در مجامع بکاهدش گفتار
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۰ص (۸۵–۱۰۴)، ۱۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵-۱۶۲۴]

۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۸۸۶۱
آغاز: احسن الی المسی تسده – اداء الدین من الدین؛ **انجام:** یسعد الرجل بمصاحبة السعید. تمة من کلام امیرالمؤمنین (ع).
سخنان حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام است در حکمت و موعظه که به ترتیب حروف هجاء از الف تا یاء مرتب است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۸ص، ۹ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲-۲۷۲]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۷۹/۱-۲۴/۷۹
آغاز: الحمدلله العلی المتعال الکبیر ذی الجلال والصلوة علی رسوله محمد وآله اما بعد فهذه مائة کلمة تکلم بها امیرالمؤمنین وامام المتقین وصی رسول ... گفت شیر خدا علی ولی ... لوکشف ... حال خلد و جحیم دانستم؛ **انجام:** قلب الاحمق وراء لسانه ×× مرد احمق که در سخن گفتن ... / هرچه باید بگوید وآنگاه ×× دل بدان قول گفته بگمارد.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: کاغذ کرمی، ۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۸-۴۳۸۱]

● **مائة کلمة امام علی (ع) = الکلمات المأة = صد کلمه = کلمات قصار (با ترجمه منظوم)** / حدیث / عربی و ترکی به فارسی
mi'at-u kalima-tu imām 'alī = al-kalamāt-ul mi'a = ṣad kalima = kalamāt-u qiṣār (bā t. manẓūm)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۹۴/۳
آغاز: لو کشف الغطاء ما از ددت یقینا – حال خلد و جحیم دانستم بیقین انچنانک میباید؛ سکز اوجماغ ویدی طامونک احوالن یقین ×× شیله کوکلم کوزیله کوروین بیلدم عیار؛ **انجام:** لاکرم اعز من التقی ... هر که را بخل پیشه شد دکران ×× نیست ممکن که طاعتش دارند / حق گذاریست طاعت او را ×× نبود حق چه گونه بکزارند. تمت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوایی، ۴۴ص (۱۰۹–۱۵۲)[سنا: ف: ۲-۲۱۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۴۹
آغاز: هذا مائه کلمة من کلام امیر المومنین و امام المحسنین و یعسوب الدین و مطلوب الکاملین؛ **انجام:** هر نه کم کلدی اغزون هر نه کم بسویلادی دیل
در این نسخه صد کلمه از علی امیر المومنین آمده و هر یک با دو بیت فارسی و دو بیت ترکی ترجمه گردیده است ابیات فارسی اشعار متوسط است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، مذهب، ۲۳ص، ۲۱سطر(۸/۲×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۶-۵۰۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۳
چاپ سنگی.مترجم به فارسی و عربی و ترکی؛ بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۳۵ص (۲– ۳۷)[مختصر ف: -۵۳۱]

● **مائة کلمة حضرت رسول** / حدیث / فارسی
me'at-o kalema-ye hazrat-e rasūl

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۵/۴۱
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین ... بدانکه در خبر است از جابر بن محمد بن عبدالله روایت کند
صد گفتار حضرت محمد ص به عبدالله بن سلام در مدینه است، هنگامی که دعوت خود را آشکار ساخت، به روایات جابر بن محمد بن عبدالله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۲گ (۸۴۱ر–۸۴۲ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۶۳]

← مائة کلمة علی (ع) ≻ الدر المنثور

● **مائة کلمة فی شرح مائة عاملة** / نحو / عربی
mi'at-u kalima-tu fī š.-i mi'at-u 'āmila

طوسی، حاج بابا بن ابراهیم، – ۸۷۰ قمری
tūsī, hāj bābā ebn-e ebrāhīm (- 1466)

برای محمود بن شیخ رسول.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: -۶۳۸۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۱گ، ۲۳سطر، قطع: ربعی[آستانه قم: -۱۶۰]

● **مائة منقبة** / حدیث / عربی
mi'at-u manqaba

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۷۴
آغاز: المائة المنقبة المخصوصه لامیر المومنین علی بن ابی طالب علیه السلام و ذلک مما رواه الشیخ؛ **انجام:** من عسکره الاعشر ... عفی الله عنه ما صورته
به روایت شیخ صدوق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۴۸۹]

← مائة منقبة من مناقب امیرالمؤمنین علی علیه السلام > ایضاح دفائن النواصب

● **مائة و خمسون کلمة** / حدیث / عربی

mi'at-u wa xamsūn kalima

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۱۵/۱۸

آغاز: بسمله الحمدلله و الصلوة علی عباده الذین اصطفی و بعد فهذه کلمات شریفة ... امیرالمؤمنین و یعسوب المسلمین؛ **انجام:** الموت جلاء القلوب ذکر الشباب حسرة

جملات و کلمات حکمت‌آمیز حضرت علی ابن ابیطالب علیه السلام است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد نقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۲۱۴ر–۲۲۸پ حاشیه)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲–۲۸۹]

← ماء البئر > انفعال ماء البئر و عدمه

← ماء البئر > احکام ماء البئر

● **ماء الجبن** / طب / عربی

mā'-ul jubn

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ – ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakarīyā (866 - 926)

[مؤلفات رازی ۱۸۸و شرح حال رازی ۲۸۹؛ نجم آبادی ۱۸۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸/۶

من کتاب الالبان فی منافع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲ص (۱۴۵–۱۴۶)، ۲۲سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [سنا: ف: ۱–۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۴۷)، ۲۲سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [سنا: ف: ۱–۱۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۷۳/۲۹

آغاز: بسمله. مقالة فی اتحاد ماء الجبن؛ **انجام:** و یسقی بالادویة المستفرغة للسوداء.

بی‌کا، بی‌تا؛ فهرست رساله‌ها در آغاز به خط تازه؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱ص (۱۸۷پ)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷–۴۲۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۷۳/۳۰

آغاز: بسمله. مائیة اللبن مسهلة یصلح لها من یمکن ان یسقی دواء حاد.؛ **انجام:** المواد الحارة اللذاعة. و الله اعلم.

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۱۸۷پ–۱۸۸ر)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷–۴۲۹]

● **ماء الحیاة** / اخترینی / عربی

mā'-ul hayāt

حسینی کلباسی، محمد شریف، ق۱۳ قمری

hoseynī kalbāsī, mohammad šarīf (- 19c)

در ۱ «مقدمه»که در چند «فصل» است، و متن با سربندهای «فصل» است بی‌شماره. درآفرینش و افلاک و نبات و حیوان و مبداء و حیات.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین. و بعد، یقول الحقیر ... محمد الشریف. ان هذه و ریقات فی بیان مسألة تکون روح الحویان فی هذا العالم و بیان مبدائه و معاده و؛ **انجام:** فضائلهم ابدالابدین. تم علی یدی الداثرة و انا العبد محمد الشریف الحسینی (۱۲ صفر ۱۲۷۶) فی قریة لنکو صانها الله من کل مکروه و حادثه و شر ف و انزل الیها کل برکة و خیر کما انزل. و الحمدلله علی ما هداینا ... جدیر.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۶ق؛ مصحح؛ ۵۵ص (۳۷۶–۴۲۹)، ۱۷سطر(۱۵×۱۸/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱–۳۳۹]

● **ماء الحیاة** / تاریخ / فارسی

mā'-ul hayāt

کزازی، محمد شفیع بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

kazzāzī, mohammad šafī' ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

کتابی است مفصل در تاریخ زندگانی و شهادت حضرت امام حسین که مؤلف این کتاب را بعد از کتاب اسرار الابتلاء و کتاب بحر البکاء نگاشته است، در مقدمه می‌گوید: چون بعض شبهات سوفسطائیه در اذهان پاره‌ای از مردم وجود داشت، به طور اختصار در رفع آن کوشیدم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین دیان یوم الدین مدیر الملك و محرك الفلك فالق الحب و النواة؛ **انجام:** و السلام علیك و علی المستشهدین بین یدیك

خط:نسخ،کاتب=مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۳گ،۲۳–۳۲سطر(۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۸–۵۹۳]

● **ماء الحیاة = موش و گربه (منظومه)** / شعر / فارسی

mā'-ol hayāt = mūš va gorbe (mnz.)

منظومه‌ای است در اخلاق و پند و اندرز که سراینده با تمثیل گربه و موش مطالب را بیان کرده است ولی نام ناظم معلوم نیست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۹۹
آغاز: بسمله.خدایا گر که فرمانت نبودی ×× بما بر عهد و پیمانت نبودی؛ **انجام:** خردمندان که از ارباب هوشند ×× دوای تلخ را شیرین بنوشند. تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب ... الطهار الابرار الاطیاب.
خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: ساغری، ۲۸۱ص، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۵۰-۲۳۱]

● **ماء الحیاة و صافی الفرات فی رفع التوهمات و دفع واهی الشبهات = الرسالة الاعتکافیة** / فقه / عربی
mā'-ul ḥayāt wa ṣāfi-l furāt fī raf'-it tawahumāt wa daf'-i wāhi-š šubahāt = r.-ul i'tikāfīyya
میسی، لطف الله بن عبدالکریم، - ۱۰۳۲ قمری
mīsī, lotf-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1623)
در آداب و احکام اعتکاف است. مؤلف در این مختصر با استدلال به روایات و اقوال فقهای مشهور صحت و مشروعیتاعتکاف را در تمامی مساجد ثابت نموده و قائلان به عدم صحت را مورد نکوهش قرارداده است.
آغاز: الحمدلله الذی جعلنی من المهتدین الی صراط المستقیم من الدین ... اما بعد و انا الفقیر الی الله الخادم العاملی المیسی لطف الله انی لما کنت مقتفیا لآثار النبی الامین ...
انجام: سیما اذا کانوا غیر راجعین الیه و لکن تامل قولی امیرالمؤمنین المصدرین بمن عند العارفین و الی قول الشاعر المصدر بمن ایضا ورح بالک الحزین.
چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر اول، به کوشش احمد عابدی، ص ۳۱۶- ۳۳۷

۱. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۳۵۵/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا یلتفت الی منکر ذلک لانه کالمدابرة.
خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، با خطخوردگی؛ جلد: پارچه‌ای، ۵گ (۸۹پ-۹۳ر)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۲۰۹]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی باجمله دعایی «منه سلمه الله»؛ واقف: ابن خاتون، ۱۲۶۷؛ جلد: مقوا، ۱۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۱-۱۱۳۹]
۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۳۰۶/۶
خط: نسخ، کا: نعمت الله، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۱۲۰-۱۳۸)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۴-۱۲۴۳]

← ماء الحیات ≻ روش گرفتن ماء الحیاة
← ماء الحیات ≻ تحقیق ماء الحیاة و کشف اسرار الظلمات

← ماء الحیات ≻ رجوع الشیخ الی الصباوة (ترجمه)

● **ماء الحیات** / شعر / فارسی
mā'-ul hayāt
منظومه‌ای است اخلاقی شامل نصایح و مواعظ که شاعر با تمثیل گربه و موش به بیان نکات مزبور پرداخته. نام و ترجمه ناظم به دست نیامد، ولی سیاق کلام می‌نماید که سراینده از شاعران اواخر قرن سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم هجری است.
آغاز: خدایا کر که فرمانت نبودی ×× بما بر عهد و پیمانت نبودی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** خردمندان که اربابان هوشند ×× دوای تلخ را شیرین بنوشند
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نصیری امینی، جلد: میشن، ۱۳۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹-۲۳۶]

← ماء الخالد الصحیح المجرب ≻ باب ماء الخالد الصحیح المجرب
← مائده آسمانی ≻ المائدة السماویة فی شرح الرسالة السجادیة

● **مائدة الاسحار لخلص المؤمنین الاخیار** / شرح دعا / فارسی
mā'edat-ol ashār le-xullas-el mo'menīn-el axyār
محمد بن ابی طالب، ق۱۳ قمری
mohammad ebn-e abī tāleb (- 19c)
اهداء به: آخوند ملاحسینقلی
شرح مفصلی است به نظم و نثر بردعای مشهور سحر دریک «مقدمه» و بیست وسه «فصل» و یک «خاتمه».
آغاز: لک الحمد یا ارحم الراحمین- لک الشکر یا ملجا الهاربین ... جواهر حمدی که جواهریان درگاه پادشاه جواهر آفرین به آخرین آفرینش زبان تحسین گشایند و لئالی ثنائی که خزینه داران خزاین رب العالمین به مثاقب مناقب مدح و ثنایش تزیین فرمایند ... و بعد چنین گوید اضعف خلایق ... محمد بن ابی طالب ...
انجام: و شهادت می‌دهند از برای او ملائکه اینکهبهشت بر او واجب شده، و الحمدلله علی نعمائه ...
چاپ: ضمن میراث حدیث شیعه، دفتر چهاردهم، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، ۱۳۸۴ش، با تصحیح سید صادق حسینی اشکوری
[فهرستواره منزوی ۸۱۸/۸ بدون نام مؤلف]

۱. اصفهان؛ کتابخانه های اصفهان؛ شماره نسخه: ۱۹

آغاز: ماه مبارک رمضان بر ألسنه و أفواه مردمان از خواص و عوام ایشان چون آیه نور از کتاب خدا مذکورست، هر یک از فقرات آن مشتمل است بر یکی از صفات خالق رحمن ... بخاطر فاتر این حقیر رسید که در خور فهم و استعداد خویش بعضی از جواهر زواهر آنرا بتعلیق شرحی مختصر از درج خفا بیرون آورده تا معلوم شود سر آنچه فرموده اند که: اگر قسم یاد نمایم که إسم أعظم إلهی دریندعاست راست گفته باشم. و مسمی گردانیدم آنرا به «مائدة الاسحار لخلص المؤمنین الاخیار» و مرتب گردانیدم آنرا بر مقدمه و ۲۳ فصل و خاتمه ... و موشح گردانیدم آن را بنام نامی و أسم گرامی عالیجناب مقدس ألقاب، فضایل و فواضل مآب، حقایق و معارف آداب، محامد و محاسن انتساب، علامة العلماء الأطیاب، سلالة الفقهاء الأتجاب، العالم العامل المؤید المسدد، و الورع الزاهد المعزز الممجد، جامع الخصال الرضیة الروحانیه، مستجمع الأخلاق الحمیدة الانسانیه، مولانا الجلیل و أستادنا النبیل آخوند ملا حسینعلی. آنکه شرح شمه یی از حسن اخلاقش بیان ×× نیست مقدورم اگر خواهم کنم با صد زبان/ کن نظر بر حال او تا بر تو خوش واضح شود ×× فضل سلمان، زهد بوذر را اگر خواهی نشان !أطال الله أیام عمره و عزه و بقاء، و أکرمه بمزید عزته و شرافة إکرامه بحق محمد و آله.مقدمه: در ذکر قاعده یی که دانستن آن در شرح جمیع فقرات این دعا نافع و سودمند است. بدان که صفات ثبوتیه خلاق جهان ... بر سه قسم است ...]؛

انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ، کا: ظاهراً مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [فهرست روضاتی: -۶۱]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۰۷ و ۲۶۲۰ عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: مقوایی، ۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۴-۳۶۰] و [عکسی ف: ۷-۲۲۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷۶۸-۲۹/۱۰۸

آغاز: افضال و انعام اوزهر چیز کز قدرت او وجودپذیرفت و بگرفت او رنگ بود ... و بعد چنین گوید اضعف خلایق و احقر بندگان حضرت خالق العبد الاثیم المذنب؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۶۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۸۸]

۴. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ .[نسخه پژوهی: ۱-۱۵۶]

● مائدة الزائرین / زیارات / عربی

mā'idat-uz zā'irīn

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۵ق؛ محل تألیف: کربلا

زیارت‌های معصومین علیهم السلام را که مقید به بوسیدن قبر و روی بر آن گذاشتن و جز اینها، نبوده در این کتاب گرد آورده است. این کتاب پس از کتاب بزرگ مؤلف که به همین نام موسوم بوده تألیف شده و مشتمل بر یک «مقدمه» و هشت «باب» به عدد درهای بهشت و یک خاتمه، بدین ترتیب می‌باشد: مقدمه: در آداب سفر؛ باب ۱.زیارت پیغمبر اکرم و حضرت زهرا و ائمه بقیع علیهم السلام؛ ۲.زیارت امیر المؤمنین علیه السلام؛ ۳.زیارت امام حسین علیه السلام؛ ۴. زیارت کاظمین علیهما السلام؛ ۵. زیارت عسکریین و حضرت حجت علیهم السلام؛ ۶. زیارت حضرت رضا علیه السلام؛ ۷. زیارات جامعه؛ ۸. زیارت مؤمنین و اهل قبور؛ خاتمه: در کیفیت توسل به ائمه علیهم السلام.

آغاز: الحمدلله الذی کرمنا بخاتم الانبیاء و شرفنا بسید الاوصیاء و وقفنا لزیارة المعصومین سیما سید الشهداء ... اما بعد فیقول خادم بساتین المذهب الجعفری ...

انجام: و ادع بما احببت فانه یقضی انشاء الله تعالی و تقدس الحمدلله الذی وفقنی لجمع هذه الزیارات فی المشهد المقدس المنور المشرف بقرة عین السادات شفیع الثقلین ابی عبدالله الحسین علیه و علی آبائه و ابنائه صلوات الله رب المشرقین.

شرح و حواشی:

۱- هدایة الامة فی زیارة الائمة؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)

۲- مائدة الزائرین (ترجمه)؛ استرآبادی، ملا اسماعیل (-۱۳)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۳

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۲۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۰-۲۴۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح، محشی با نشان «منه قدس سره»، با نشان «بلغ» مقابله شده؛ واقف: شیخ علی شریعتمدار، ۲۹ رجب ۱۲۸۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۳گ، ۱۹ سطر(۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۴۱-۱۵۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: انجدانی، نجف علی، تا: جمادی الاول ۱۲۵۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۵۷گ، ۱۵سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۶-۲۳۳۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: آقا بابا شهمیرزادی، تا: چهارشنبه ۱۱جمادی الاول

۱۲۶۰ق؛ مصحح؛ مهر: «محمد محسن الشریف بن عبدالعظیم» (مربع)؛ ۲۳۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴-۲۲۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۸۶۰

خط: نسخ معرب، کا: آقا بابا شهمیرزادی، تا: یک‌شنبه ۱۱ شعبان۱۲۶۱ق؛ مهر: «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» (بیضوی)؛ جلد: مذهب، ۲۱۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۲۴۷]

● **مائدة الزائرین (ترجمه)** / زیارات / فارسی

mā’edat-oz zā’erīn (t.)

استرآبادی، ملا اسماعیل، ق۱۳ قمری

estarābādī, mollā esmā‘īl (- 19c)

وابسته به: مائدة الزائرین؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)

به درخواست: مقرب الخالقان حاجی عبدالله

ترجمه تحت اللفظی نیکویی است از کتاب «مائدة الزائرین » ملا محمد جعفر شریعتمدار استرابادی در یک مقدمه و هشت باب و یک خاتمه مانند اصل و تقدیم شده به فتح علی شاه قاجار.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲۱

آغاز: جواهر شکر و سپاس و لالی ثنای بیقیاس شایسته تر صیع خان نعمای بلا انتهای کریمی است؛ **انجام:** و دعا کن به آنچه دوست داری بدرستی که بر آورده می‌شود انشاء الله تعالی و تقدس

بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج؛ ۲۹۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷-۳۳۳]

← المائدة السلیمانیة ⋟ مائده سماویه

← المائدة السماویة ⋟ مائده سماویه

● **مائده سماویه = المائدة السماویة = المائدة السلیمانیة = الاطعمة و الاشربة = مطاعم و مشارب** / فقه / فارسی

mā’ede-ye samāvīye = al-mā’edat-os samāvīyya = al-mā’edat-os soleymānīya = al-at‘ama va-l ašraba = matā‘em va mašāreb

خوانساری، رضی الدین محمد بن حسین، - ۱۱۱۳ قمری

xānsārī, razī-od-dīn mohammad ebn-e hoseyn (- 1702)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۵ق

درآداب و کیفیت غذا خوردن و آب آشامیدن؛ در یک «مقدمه» و پنج «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در حکم خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها؛ فصل ۱. ذکر حیوانات؛ ۲. در خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها غیر از حیوانات؛ ۳. در احکام اضطرار به خوردن حرام؛ ۴. در آداب خوردن و آشامیدن؛ ۵. در فضیلت بعضی از خوراکی‌ها و میوه‌ها و گیاه‌ها؛ خاتمه در احکام ظرف‌ها. محسن امین آن رااز آثار فقهی محقق خوانساری دانسته و با عنوان «المائدة السلیمانیة» از آن یاد کرده است. آقابزرگ تهرانی در دو جای الذریعه از آن نام برده: یکی با عنوان « الاطعمه و الاشربه» و دیگر با عنوان « المائدة السماویة» و در هر دو جا آن را از آقا رضی خوانساری دانسته است.

آغاز: نمک خوان حق شناسی شور انگیزی سپاس بی قیاس منعم جهان آفرینی است که ادای شکر عطای بی دریغش نعمت فزاست.

انجام: و بحث از آن در کتاب طهارت میشود و درین هنگام ختم میکنم کلام را به اسم اعظم ملک علام و ازو است آغاز و بسوی اوست انجام والله الموفق و به الاعتصام.

چاپ: توسط کنگره بزرگداشت آقا حسین خوانساری با تحقیق علی اکبر زمانی نژاد، همراه با چند کار دیگر او چاپ شده

[الذریعة ۱۰/۱۹ و ۲۱۸/۲؛ نسخه‌های منزوی ۵۹۲/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۹۱۰/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۵۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جواز ساختن روغن دان از عاج مروی است از حضرت ابی عبدالله علیه السلام ... ظرفی که از پوست باشد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه مجدالدین (مستطیل)؛ ۵۷گ (۱پ-۵۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: محمد نصیر بن صفات الله، تا: ۱۴ شعبان۱۱۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۲۳۵ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۶-۴۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۶۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب،۳۳۲ص،۱۵سطر،اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۷-۱۲۶]

۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: گالینگور، ۱۶۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵-۳۱]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۰۷/۱

نسخه اصل: کتابخانه سید محمد علی روضاتی - اصفهان؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن سید حسین موسوی حسینی، تا: شنبه غره ربیع الاول ۱۱۲۰ق؛ ۱۷۸ص (۲-۱۷۹)[عکسی ف: ۴-۲۵۴]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۴۲۰/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حاج عبدالله، تا: ۱۱۲۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۸۲ص (۲۳-۱۰۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۵-۱۶۴۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۶۹/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۲۱۲]
۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۳۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد طاهر مدنی موسوی حسینی علوی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۳سم [ف: ۸-۴۸۴]
۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۰۹
انجام: کتابی نوشتم سخت عجیب ×× که نصر من الله فتح و قریب / خط من لایق کتابت نیست ×× زانکه دستم بمشق عادت نیست / اللهم حرم لحم کاکبة علی النار ×× بحق احمد و محمود و مختار
خط: نستعلیق، کا: سید محمد بن سید محمد تقی موسوی گلپایگانی،تا:۱۲۶۸ق؛۹۸گ، ۲۰سطر،اندازه:۱۵×۲۲سم[ف:۲-۲۷۵]
۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: ۱۳۴۸ق؛مصحح، محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۱۲۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۰۹
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۲۵۵]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۶۴۷ ض
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]
۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۸-۹/۱۹۸
آغاز: جهانیان را بنظر علم ازلی دیده بروفق مقتضای آن ... اما بعد سالکان مسالک شرایع الاسلام و طالبان معالم قواعد الاحکام را لمعه روشنی این معنی چراغ راه بینایی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۸۸]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۰۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۲۵۵]
۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: محمد سعید خونساری، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ مهر: «جعفر مروج دین محمدی بوده» (مربع)؛ ۲۰۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱-۲۳۴]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۲۵۵]
۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۱۶۱۰

دو صفحه از آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاضی[اهدائی ف: -۳۳۴]

● مائده سماویه / اخلاق / فارسی
mā’ede-ye samāvīye

یزدی، حسین بن علی حسین، ق۱۳ قمری
yazdī, hoseyn ebn-e ‘alī hoseyn (- 19c)

وابسته به: مائدة العارفین؛ یزدی، حسین بن علی حسین (-۱۳) مؤلف کتابی در معنای ادعیه ماه رمضان بنام «زاد المسافرین» نگاشته بود وبعد آنرا مختصر کرده به نام «مائدة العارفین» نامید وباز آنرا مختصر کرده ودرکتاب حاضر جمع‌آوری نموده است. دربیست و نه«مجلس» و یک «خاتمه»: ۱. روزه و آداب آن، ۲. فضیلت قرآن و ثواب تلاوت آن، ۳. فضیلت عقل و مذمت جهل، ۴. محبت حقتعالی وشکر نعمت‌های وی، ۵. توبه و شرایط استغفار و انابه، ۶. ظلم بر زیردستان، ۷. فضیلت نماز و روزه و زکات و خمس، ۸. ترحم بر ایتام و مدح اطعام و انشاء سلام و غیره، ۹. براهین اصول دین از توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد، ۱۰. توکل وبعضی آداب تجارت، ۱۱. فضیلت احسان و سخاوت، ۱۲. مدح زینت و فضیلت عدل و انصاف و قناعت، ۱۳. تطهیر از نجاسات و صبر بر بلاها، ۱۴. گناهان کبیره، ۱۵. شرح صدر و تمییز میان انسان و حیوان، ۱۶. مدح همنشین خوب و مذمت همنشین بد، ۱۷. صالح اعمال و مذمت دنیا، ۱۸. فضیلت وقت سحر، ۱۹. بهشت و جهنم، ۲۰. مذمت شیطان و عمل بعضی از شیاطین انس، ۲۱. مذمت چهارنفری که شب قدر آمرزیده نمی‌شوند، ۲۲. گناهان اعضای هفتگانه گوش چشم زبان دست پا فرج شکم، ۲۳. مذمت نفس اماره، ۲۴. بیان بعضی مستحبات و مکروهات، ۲۵. ذکر کافه مردم از خوب و بد، ۲۶. ذکر بعضی از صفات بندگان شایسته، ۲۷. فضیلت دعا و کیفیت توسل، ۲۸. غنیمت دانستن بقیه عمر و ضایع نکردن آن، ۲۹. شرایط قبولی روزه؛ خاتمه: ذکر عیدین.
آغاز: الحمدلله الذی من علی عباده بارسال الرسل لارشاد الضالین و عمر بلاده بانزال الکتب لتنبیه الغافلین ... بموقف عرض برادران ایمانی و اخلاء روحانی میرساند
انجام: وخوانرا برچینیم بسی بجا و بسیار بموقع و روا خواهد بود تحیتهم فیها سلام و آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین
[نسخه‌های منزوی ۱۶۷۶/۲؛ فهرستواره منزوی ۵۸۷/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۰۰۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعضی بپای خود راه میروند و برخی بر روی روی کشیده میشوند و هر کاه نشستی در.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بعضی اوراق اشتباه صحافی شده از جمله تقدیم مجلس۱۷بر ۱۶؛ واقف: محمدرضا قائمی، اردیبهشت ۱۳۴۱؛ جلد: تیماج، ۲۸۵گ، ۲۰و۲۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۵-۴۲۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید ابراهیم بن علیحسینی ابرندآبادی یزدی، تا: ۴ شعبان۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [محدث ارموی مخ: ۳–۱۱۹۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کاظم بن عباس اصفهانی، تا: ۱۲۸۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۳گ، ۲۲ سطر(۱۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۴۱–۵۸۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۳۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن علی اکبر ملایری کوچک الذاکرین، تا: ۱۸ ذیحجه۱۳۲۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۶–۳۵۳]

● **المائدة السماوية فی شرح الرسالة السجادية = مائده آسمانی** / شرح حدیث / فارسی

al-mā’edat-os samāvīyya fī š.-er ar-r.-is sajjādīye = mā’ede-ye āsemānī

حسینی قهستانی، معصوم بن رضی، – ۱۳۵۳ شمسی

hoseynī qohestānī, ma‘sūm ebn-e razī (- 1974)

وابسته به: رساله حقوق؛ علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸–۹۴)

تاریخ تألیف: ۱۳۶۰–۱۳۸۵ق؛ محل تألیف: قائن

مؤلف در مجلسی که هر هفته یکبار در منزلش واقع در قائن برگزار می‌شده، برای مردم روایات دینی و ادبی و اخلاقی می‌خوانده تا آنکه به حدیث شریف امام زین العابدین (ع) مشهور به «رسالة الحقوق» رسیده‌اند، لذا مؤلف بر آن شده تا هر یک از فقرات آن را با استفاده از احادیث و سیر و تواریخ و کلمات علمای اخلاق و امور اجتماعی شرح نماید و آن را در یک «مقدمه» و پنجاه «مائده» و «خاتمه» و مشتمل بر پنج جلد (هر مجلد در دو جزء) مرتب نموده و برای هر جزء خطبه جداگانه‌ای انشاء نموده است.

۱. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۰

آغاز: سپاس بی غایت و شکر بی نهایت ایزد قادری را سزد که به امر نافذ ازلی جنود مجند اعیان ممکنات را از سر حد عدم به دار الملک وجود متوجه همی ساخته

جلد اول؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه ۷جمادی الثانی ۱۳۶۰ق؛ ۲۴۲گ، ۳۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۶]

۲. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۳

از جلد دوم می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: یک‌شنبه ۲۷شوال۱۳۷۶ق؛ ۱۵۸گ، ۴۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۸]

۳. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۴

جزء دوم از جلد دوم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۳شوال۱۳۷۶ق؛ ۱۸۷گ، ۴۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: ۱۴۸]

۴. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۵

جزء اول و دوم از جلد سوم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه ۵ جمادی الثانی۱۳۷۸ق؛ ۲۳۵گ، ۴۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۹]

۵. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۶

جزء اول و دوم از جلد چهارم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۲۰ محرم ۱۳۷۹ق؛ ۲۷۶گ، ۴۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۹]

۶. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۷

جزء اول و دوم از جلد پنجم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه ۴ صفر۱۳۸۱ق؛ ۲۳۵گ، ۳۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۹]

۷. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۲

جزء دوم از جلد اول است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: یک‌شنبه ۲جمادی الاول۱۳۸۵ق؛ ۲۳۱گ، ۳۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۷]

۸. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه: ۴۱

تحریر دوم همان جزء اول از جلد اول می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، دوشنبه ۱۲ صفر ۱۳۴۸؛ ۱۹۵گ، ۴۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: -۱۴۷]

● **مائدة العارفین** / شرح دعا، اخلاق / فارسی

mā’edat-ol ‘ārefīn

یزدی، حسین بن علی حسین، ق۱۳ قمری

yazdī, hoseyn ebn-e ‘alī hoseyn (- 19c)

وابسته به: زاد المسافرین؛ یزدی، حسین بن علی حسین (–۱۳)

مؤلف، کتابی به نام «زاد المسافرین» تألیف نموده بود در شرح دعاهای ماه مبارک رمضان، ولی چون آن کتاب اطناب داشت و در مجالس آن کلام به درازا کشیده شده بود، در این کتاب که مشتمل بر یک «مقدمه» و سی «مجلس» و یک «خاتمه» است، گزیده کرده است.اغلب موضوعات این کتاب اخلاقی و فلسفه بعضی از عبادات می‌باشد که از روایات استفاده شده، و مجلس‌ها دارای چند ظرف است که مؤلف درباره آنها می‌گوید: «هر ظرفی مملو از مربی و ترحلوا و ماست و خرما و نان مغز گندم و پنیر فرد اعلی و انواع اطعمه لذیذه و اقسام اشربه شریفه و مفت از برای تو پهن شده است و فریاد می‌کند که بیا

بخور ...».(سید احمد اشکوری)
آغاز: الحمدلله الذی جعل التقوی زاداً للمسافرین الی روضات الجنان و ملاذاً للواعظین المتعظین بالحدیث و القرآن
انجام: و اگر کتاب مائده خود را برچینیم بسی بجا و بسیار بموقع خواهد بود، تحیتهم فیها سلام و آخر دعواهم فیها أن الحمدلله رب العالمین
[فهرستواره منزوی ۵۸۸/۶]

شرح و حواشی:
۱- مائده سماویه؛ یزدی، حسین بن علی حسین (-۱۳)

۱. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه: ۲۶/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ناتمام؛ ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۳۱]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۳۴
آغاز: برابر
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد باقر بن محمد هادی، تا: ۵ رجب۱۲۸۱ق؛اهدایی:وزیری؛کاغذ:اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۳۷۰]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۳۵
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی من علی عباده بارسال الرسل
جلد دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد باقر بن محمد هادی، تا: ذیحجه۱۲۸۲ق، جا: تفت؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۳۷۱]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۴۰۵
آغاز: عن نومة الغافلین و هب لی جر می‌فیه یا اله العالمین؛ **انجام:** با معیت وکیل خرج خود
جلد اول و دوم کتاب است که هر یک پانزده مجلس است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۹۵گ، ابعاد متن: ۱۲/۵×۱۴/۵، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵-۱۶۴۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تاریخ وقف: ۲۳ رمضان ۱۲۷۷؛ جلد: مقوایی، ۳۲۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۸۱]

● الماء القلیل / فقه / عربی

al-mā’-ul qalīl

رضوی قمی، محمد بن محمدباقر، ۱۱۰۰-۱۱۶۰؟ قمری

razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

رساله مفصل و استدلالی است دراین‌که آب قلیل به‌واسطه ملاقات با نجس، نجس نمی‌شود تا زمانی که اوصاف آن عوض نشود.در دو «مقدمه» و هفت «فصل»: المقدمة الأولی: فی أقسام الشهرة؛ المقدمة الثانیة: فی مقدار الکر وزناً و مساحة؛ فصل ۱. ذکر حجج المشهور؛ ۲. ذکر حجج مقابله؛ ۳. نقل ما قیل علی المشهور؛ ۴. نقل ما قیل علی ابن ابی عقیل؛ ۵. حکم الغسالة؛ ۶. حکم المتنجس؛ ۷. مسائل مهمة من أحکام الطهارة.
آغاز: بسمله حمدله فیقول العبد القلیل البضاعة القاصر الباع فی الصناعة محمدبن محمد الرضوی صدرالدین ان هذه رسالة مشتملة علی بیان حکم الماء القلیل ...
انجام: سألوا ابا جعفر علیه السلام عن شراء اللحم من الاسواق و لایدری ما صنع القصابون ... و لا تسأل عنه و رواه ایضا الصدوق بسنده الی هؤلاء الفضلاء عنه علیه السلام.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵/۱۰۸-۵۰۱۸/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاخلاف فیه بین الاصحاب ویدل علیه ایضا قوله علیه السلام فیماروا‌ه الکلینی من ان ماء النهر یطهر بعضه بعضا ولایضر عدم الصحة باصطلاح المتأخرین لان مایرویه الشیخ
خط: نسخ، کا: سید عبدالکریم بن محمدجواد بن عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله موسوی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۴۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۸۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۸۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالخیر بن عبدالله طالقانی، تا: ۱۱۵۰ق؛ میر حسینا قزوینی آن را مقابله کرده در غره جمادی الثانی ۱۱۵۳؛ جلد: مقوایی، ۱۴۸گ (۵پ-۱۵۲ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۱-۸۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۱۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: نورالدین بن نعمت الله حسینی، تا: محرم۱۱۵۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۱۸گ (۵پ-۲۲۲پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۸-۱۵۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق، جا: شهر قزوین؛ محشی با نشان‌های صح و ابن محمد حسن قزوینی؛ مهر: ابوطالب موسوی با تاریخ ۱۳۱۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۷۴گ (۱پ-۲۷۴ر)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۳۷۸]

۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۲۶۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۳۵۲]

● الماء القلیل / فقه / عربی

al-mā’-ul qalīl

دمستانی، حسن بن محمد، - ۱۱۹۱ قمری

damestānī, hasan ebn-e mohammad (- 1777)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۱۷۱ق
رساله‌ای است مختصر در بیان اینکه آب قلیل آیا در ملاقات با نجاست نجس می‌شود یا نه. مؤلف آنرا در دو «فائده» و دو «مطلب» تنظیم کرده است: مطلب ۱. الاشارة الی ادلة الطهارة؛ مطلب ۲. فی ما استدل به علی النجاسة فی کاویب و منا.
آغاز: الحمدلله الذی جعل الماء طهورا و لم یجعل مطلقه لمطلق النجاسة مقهورا و الصلاة علی أفضل من أرسل بالحق بشیرا و نذیرا.
انجام: و بالله الاعتصام من کل متصلف الاالخصام و کتب سالکه فی هذاالنظام المرتهن بالذنوب العظام اظمأ العطاش الی الفیض السبحانی ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۱۹۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ ۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۴۶۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۵۹/۳ و ۲۱۸۹/۳ عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۱۷۱ق؛ مصحح، چند سطر آخر به خط مؤلف است؛ ۸گ (۱۴۶پ-۱۵۳پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۶] و [عکسی ف: ۶-۲۳۵]

● **الماء المستعمل فی رفع الحدث الاکبر** / فقه / عربی
al-mā’-ul musta‘mal fī raf‘i-l ḥadaṯ-il akbar
آقا ضیاء عراقی، ۱۲۷۸ - ۱۳۶۱ قمری
āqā zīyā’-e ‘erāqī (1862 - 1942)
تقریرات درس آقا ضیاء عراقی

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۵۲/۳
خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: -۵۲]

● **الماء المطلق = مفهوم لغوی للماء** / فقه / عربی
al-mā’-ul muṭlaq = mafhūm-un luġawī lil-mā’
رساله مبسوطی است، در مفهوم لغوی «ماء» و دلالت شرعی آن، بر اساس دلالت لغوی در این رساله، اقوال فقهاء و اصحاب لغت، همچنین آیات قرآن کریم و متن روایات بررسی و تحلیل شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۹۷/۲
آغاز: الماء المطلق ما یسمی فی العرف ماء من غیر احتیاج الی التقیید لتصحسح الإطلاق فلا یضر وقوعه فی بعض الموارد لغرض إفادة؛ **انجام:** و عدم المعارض من غیره و لعل العرف لایخالفه ...
ناتمام؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با قلم خوردگی؛ ۶گ(۱۷-۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۳۱/۵سم [ف: ۳۶-۱۲۵]

● **ماء معین** / عرفان و تصوف / عربی - فارسی
mā’-e ma‘īn
مثنوی عرفانی شیعی است.شاید از محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی قزوینی (- ۱۲۷۰ق) باشد، در ۲۰۵ بیت، در پنج «مشرب»: ۱. در تمهید؛ ۲. در تنبیه؛ ۳. در تهذیب؛ ۴. در ولایت؛ ۵. در هدایت. نسخه‌ای دیگر از این مثنوی در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران هست که از «معالی» دانسته شده است.در الذریعه از سه کتاب بدین نام یاد شده است که گویا این هیچ یک از آن سه نیست.
آغاز: بسمله.یا رب به احمد المحامد ×× یا رب به اشرف المشارف ... آغاز مشرب یکم: ای لطف تو منتهی المطالب ×× نومید نگشت از تو طالب ...
انجام: هر رخنه که باشدم رفو کن ×× همراز رسول و آل او کن

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۰۹/۱۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۹۱-۱۰۵)، ۱۵سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱-۲۰۶۴]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۷۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت دارنده نسخه که سروده همان قزوینی است؛ ۷گ (۴۳ر-۴۹پ) [ف: ۱-۲۱۸]

● **ماء معین** / شعر / فارسی
mā’-e ma‘īn

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۷۶/۱۰
آغاز: بسمله. مرا دل با امیرالمؤمنین است ×× همیشه پیشه ام، از دل همین است ... / علی عرش الهی راست زیور ×× مطیعش آسمان است و زمین است؛ **انجام:** ظهور صاحب العصرم تمناست ... ماء معین است
ماء معین (قصیده ...)، از ناشناس که ممکن است محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی قزوینی باشد، قصیده‌ای است در ستایش حضرت علی (ع)، در ۱۰۴ بیت؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ همراه چند کار دیگر از محمد تقی قزوینی، با یادداشت دارنده نسخه که این یکی نیز از همان قزوینی است؛ ۳گ (۷۵ر-۷۷پ) [ف: ۱-۲۱۸]

● **الماء المعین فی شرح الاربعین** / حدیث / عربی - فارسی
al-mā’-ul mu‘īn fī š.-il arba‘īn
قزوینی، محمد مهدی بن علی اصغر، - ۱۱۲۹ قمری

qazvīnī, mohammad mahdī ebn-e ʻalī asqar (- 1717)
اربعینی است به عربی و فارسی، در آن از وسائل حرعاملی یاد شده است.
آغاز: اصح حدیث یوشح به وجوه الاخبار و اوثق خبر یشرح منه صدور الاخیار الحمد لمن عین الرسل و الاوصیاء بالآیات البینات

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۴۳
آغاز: ثم قال صاحب البحار ثم اختلفوا فیما لایتم الصلوة ... الحدیث الحادی و العشرون روی فی کتاب الصلوة من الکافی؛ **انجام:** اول ان بر ملائکه هفت طایفه اند ...
شامل حدیث ۲۱ تا حدیث ۴۰ است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، باخط‌خوردگی؛ ۳۱۲گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲-۲۷/۷۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۷۸
آغاز: یدعی من المعارضات ما رواه الشیخ ... (برگ سوم) الحدیث الثانی و العشرون؛ **انجام:** و اوصانی ان استکثر من قول لا حول ولا قوة الا بالله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ گویا به دست مؤلف تصحیح شده، در آغاز این نسخه آمده: «النصف الاول من الاربعین المسمی بالماء المعین لولد المولی علی اصغر صاحب الکتبا المسمی بسفینة النجات فی الادعیه و المولی علی اصغر ابن المولی محمد یوسف القزوینی النسخة الاولی بخط المؤلف و تصحیحه علی حسب تجدید النظر»؛ جلد: تیماج، ۴۸۰گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲-۲۷/۸۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۰۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و سمیت أیضاً سجدة لقمان لئلا یلتبس بحم السجدة-انتهی.
خط: نسخ، کا: شمسا بن ملا سلیمان، تا: دوشنبه ۳ ربیع الثانی۱۱۲۷ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده توسط خیرالدین طالقانی با چند نسخه مؤلف به تاریخ ذیقعده ۱۱۳۳ به پایان برده؛ مهر: ریحان الله الموسوی (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۹-۱۸]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الطبرسی فی مجمع البیان سورة السجدة و سمیت ایضاً سجدة لقمان لئلا یلتبس بحم السجدة
خط: نستعلیق، کا: سعید بن محمد زمان اسحاق آبادی نیشابوری ساکن مشهد الرضا، تا: شنبه ۲۹ ربیع الثانی۱۱۴۸ق؛ مصحح، با علامت بلاغی از«سید محمد حسینی» آمده که کتاب را به اتفاق «محمد بن الدماوندی» به ۱۶ ربیع الثانی ۱۱۶۰ با نسخه‌ای که مؤلف چند بار مقابله کرده بود مقابله نموده‌اند؛ تملک: حسنعلی واعظ ایروانی درربیع الاول ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج، ۳۲۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰-بهار
از حدیث ۲۱ است تا فصل ۱۲ حدیث ۴۰؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ محشی[نشریه: ۵-۶۶۹]

● الماء المغصوب / فقه / عربی

al-māʼ-ul maġṣūb

استرآبادی، محمد بن نظام الدین، ق۹ قمری

estarābādī, mohammad ebn-e nezām-od-dīn (- 15c)
رساله‌ای دراین کهآیا استفاده از آب غصبی برای غاصب رواست یا خیر؟ با هفت «مقدمه» مباح بودن آن را ثابت کرده است: مقدمه۱. الغصب لایزیل الملک عن مالکه اجماعاً من الامامیة ...؛ ۲. کما ان الغصب لایزیل الملک عن مالکه کذلک لایزیل التسلط الشرعی الحاصل لغیر المالک ...؛ ۳. قسم الفقهاء الان علی ثلثة اقسام صریح و فحوی و ...؛ ۴. لاخلاف فی انه لافرق بین الاذن فی الطهارة من مائه و بین الاذن فی سکنی داره؛ ۵. الغاصب لایباح له التصرف فیما غصبه باذن سابق ...؛ ۶. الوجدان یشهد بان کل مسلم ملک نهراً او عیناً او قناة ...؛ ۷. الغالب فی الظن ان کل مسلم غصب منه نهراً او قناة او عینا ... .
آغاز: بسمله، الحمدلله محق الحق و مبطل الباطل ... و بعد فقد سألنی من یجب اجابته عن الماء المغصوب هل یجوز ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۶۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان قادراً علی التذکیر و اهمل فبطل وضوئه و ما صلاه به و هو الاقوی.
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: ۱۳۲۰ق؛ حواشی حاوی چهار سؤال توسط فضل الله حسینی استرآبادی از علی بن عبدالعالی کرکی درباره آب غصبی و یک سؤال به وسیله مهنای حسینی از علامه حلی در همین زمینه، مذیل به چند پرسش و پاسخ درباره رضاع در ۱۶سطر؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۳] و [ف: ۲۰-۴۱۸]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۰۷۰/۲
بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۱۳-۳۶۱]

● ماء النیسان / حدیث / عربی

māʼ-un niysān
رساله‌ای است کوتاه در خواص طبی آب باران ماه نیسان رومی، به نقل از ابوبکر محمد بن عبد الله خشابی بلخی ... به نقل از عبدالله بن عمر از پیغمبر اسلام این روایت از کتاب زاد العابدین تألیف حسین بن ابی الحسن بن خلف کاشغری ملقب به فضل نقل گردیده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷۷/۱۳
آغاز: فصل فیما نذکره من الشفاء بماء المطر فی نیسان قرأناه فی

کتاب ... قال و اخبرنا الوالد ابو الفضل رحمه الله حدثنا ابوبکر محمد بن عبدالله؛ **انجام:** و هی انه یقرأ علیه سورة انا انزلنا و یکبر الله تعالی و یهلله و یصلی علی النبی کل واحدة منها سبعین مرة.
خط: نستعلیق، کا: عبد الباقی حسینی آرتیمانی، تا: قرن ۱۱؛ در پایان نسخه، مطلبی به نقل از خط شیخ محی الدین طریحی نجفی (که در آن زمان در قید حیات بوده) به خط عبد الباقی حسینی آرتیمانی، آمده است، دارای انهاء و اجازه از علامه مجلسی در سال‌های ۱۰۸۹ تا ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۱۰۱–۱۰۱)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۲–۲۰۲]

● **الماء و الدهن = المقالة الرابعة و الاربعون من کتاب السبعین** / کیمیا / عربی
al-mā' wa-d duhn = maqāla-tur rābi'a wa-l arba'ūn min k.-us sab'īn
جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷۶
آغاز: بسمله حمدله قال جابر قدعرفناک فی الماء کلما فیه من الرموز و الاسرار و کذلک فی النار و الان؛ **انجام:** اخرجه فضة حسنه فهذه علامات الدهن الاول و الثانی و الثالث فاخرجها الی الله تم کتاب الدهن.
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کرمانشاهی، تا: ۱۲۶۷ق؛ واقف: محمد ایرانی[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۴۸/۷
آغاز: بسمله، حمد له ... قال جابر قد عرفناک فی الماء کلما فیه؛ **انجام:** فهذه علامات الدمن الاول و الثانی و الثالث فاعرضها الی الله، تم کتاب الدهن بحمدالله و المنه
خط: نستعلیق، کا: کرمانشاهی، علی اکبر بن محمد، تا: ۱۲۶۸ق [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۷۷
آغاز: بسمله حمدله، قال جابر انا اتمم فی کتابی هذا جمیع العلامات المستعمله فی هذا الدهن الی ان یعرف؛ **انجام:** فهذه جمله العلامات المذکوره فی الدهن و ما بقی فی الدهن من شرح فیه ... فاعرف ذلک تم علامات الدهن
خط: نستعلیق، کا: کرمانشاهی، علی اکبر بن محمد، بی‌تا؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **الماء الورقی و الارض النجمیة** / کیمیا / عربی
al-mā'-ul waraqī wa-l arḍ-un najmīyya
تمیمی، محمد بن امیل، – ۱۷۰ قمری
tamīmī, mohammad ebn-e omayl (- 787)
قواعد کیمیاگری را ضمن نقل صورت‌هایی که مدعی است با ابوالقاسم عبدالرحمن جعفری نحوی و ابوالحسین علی بن احمد معروف به عدوی، دیده و نقش بر دیواری بوده، گزارش داده و پس از آن ضمن مخمسی همان قواعد را بیان کرده و به عدوی تقدیم نموده است. (سید احمد اشکوری)
[سزگین ۲۸۶/۴؛ کشف الظنون ۱۵۷۶/۲؛ ایضاح المکنون ۴۲۳/۲؛ هدیة العارفین ۸/۲]
شرح و حواشی:
۱- شرح الماء الورقی و الارض النجمیة؛ تمیمی، محمد بن امیل(– ۱۷۰)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۱/۱۰
آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم النبیین محمد و آله الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** پایان: فیه الحق کله یظهر الله عزوجل لمن یشاء ذلک المواظبة علی درس کتبهم و اعمال فیما مربه من رموزهم و الله الموفق.
کا:محمد نعیم محمد آبادی،تا:۱۰۸۳ق؛جلد:تیماج تریاکی، ۴۹ص (۸۹–۱۳۷)، ۲۵سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف:۱۰–۴۷۲]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۲۷/۱۵
بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۲–۱۱۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۹۱۸/۳
آغاز: هذا کتاب ... قال انی دخلت انا و ابوالقاسم عبدالرحمن اخوابی الفضل الجعفری النحوی؛ **انجام:** سمیتها فی مبتدی الارسال ×× رسالة الشمس الی الهلال / ألفاظها کالبارد السلسال ×× عند ذوی الفهم و ذوی المثال – و هی بلا کذب و لا انتحال
خط: نسخ و نستعلیق، کا: سمنانی سرخه‌ای، اسماعیل، تا: ۱۲۹۰ق، جا: تهران مدرسه صدر؛ جلد: تیماج، ۶گ (۵پ–۱۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵–۲۹۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۸۵/۲
آغاز: بسمله، و بعد فهذه احرف قد وضعت تذکاراً لما وقع فی الذهن و ما وصل الیه الفهم فی التدبیر من غیر رمز فیه؛ **انجام:** الا فی تکلیس القشر و عمل التسوید الاول قافهم ترشد و الله الموفق للصواب
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد علی طهرانی، تا: سه‌شنبه ۱۸ صفر۱۳۰۳ق؛ ۶گ (۵۷پ–۶۲ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۱سم [ف: ۶–۲۷۰]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۵۷
آغاز: قال محمد بن عبدالله ... انی دخلت فی بربا فی بوصیر سجن یوسف فنظرت فی سقف دهلیز البربا صورة تسع عقبان منشورة الاجنحة
نسخه اصل: کتابخانه موزه کراچی – پاکستان ۱۹۹۹۰؛ خط: نسخ، کا: زکی بن عبدالعظیم مصری (از علمای ازهر و مدرسین آن)، تا: پنج‌شنبه ۲۶ ربیع الاول۱۳۴۶ق، به کمک شیخ شیمی علی محمد ناظر مدرسه شیخون مصر؛ مصحح؛ ۲۵۰ص[عکسی ف: ۶–۸۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۲۲/۲
آغاز: بسمله هذا کتاب الماء الورقی و الارض النجمیة تصنیف محمد بن امیل بن عبدالله ابن امیل؛ **انجام:** و لو لا ذلک لانکشف هذا العلم لکل الناس
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[رایانه]

● الماء الورقی و الارض النجمیة (مختصر) / کیمیا / عربی
al-mā’-ul waraqī wa-l arḍ-un najmīyya (mx.)
آغاز: بسمله. و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله. اما بعد حمدالله و الثناء الجمیل علی ما انعم به و صلوته علی ... فان الامام ابا عبدالله محمد بن امیل التمیمی قد صرح فی الحکمة العظمی مالم یصرح به غیره ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۶/۱۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۸گ (۱۱۵ر-۱۳۲پ)، ۱۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱-۷۴۴]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۶۵/۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد جری فی ذلک کلام کثیر فی مواضعه، و الله الموفق بمنه و کرمه آخر کتاب الغایة القصوی و هو کتاب الماء الورقی لمحمد بن امیل التمیمی اختصار هی الذین (؟) البکری عفی الله عنه و عن جمیع المومنین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۷گ (۲۲۴ر-۲۳۰پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۹-۴۲۵]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۴۴۶/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۶۰ر-۷۵ر)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۳۷]

● ما اتفق علیه الشیخان / حدیث / عربی
ma-t tafaq-a ‘alayh-iš šiyxān
جماعیلی، عبدالغنی بن عبدالواحد، ۵۴۱ - ۶۰۰ قمری
jamā‘īlī, ‘abd-ol-qanī ebn-e ‘abd-ol-vāhed (1147 - 1204)
در احادیثی که بخاری و مسلم هر دو در صحیحشان نقل کرده‌اند. اسانید احادیث افتاده و به ترتیب کتابهای فقهی از طهارت تا اعتکاف گرد آورده شده است.
آغاز: الحمدلله الملک الجبار الواحد القهار و أشهد أن لا اله الا الله وحده لا شریک له
[الاوقاف العامة بغداد ۱۷۳/۱؛ الکشف ۱۱۶۴/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** ان رجلا من أصحابه اعتق ... فباعه بثمان مائة درهم ...
خط: نسخ معرب، کا: شهاب الدین احمد بن ...، تا: غره ربیع الاول۷۰۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۵۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۸-۸۹]

● ما اجمع القراء علی اظهاره و ادغامه / تجوید / عربی
mā ajma‘-a qurrā’ ‘alā iẓhār-i-hī wa idġām-i-h
مؤلف در این رساله آنچه متفق علیه قراء در باب اظهار و ادغام است یاد کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۵۴/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فانی ذاکر فی القران نبذاً مما اجمع القراء علی اظهاره و ادغامه؛ **انجام:** الامر یومئذلله ان احسن ما تلاه البالون
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، ۴۲گ (۵ر-۴۶ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۱-۵۴]

← ما اشترک فی الفحص عنه جالینوس و ارسوطالیس ⩤ اعضاء الانسان

● ما اشتمل علیه القرآن من انواع الکلام / علوم قرآن / عربی
ma-š štamal-a ‘alayh-il qur’ān min anwā‘-il kalām
برگزیده از تفسیر علی بن ابراهیم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۴۷/۵
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۳گ(۵۰۱ر- ۵۰۳پ)[مختصر ف: -۷۸۶]

● ما انزل من النقطة الاول لحضرة السیاح / بهائیت / عربی و فارسی
mā anzal-a min-an nuqṭa-til awwal li-ḥaḍrat-is sayyāḥ

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۱۵/۱۳
آغاز: مولای درویشان، بابا جان، یا علی عشقی زیاده از این کلمات درویشان در نظر ندارم و الا ذکر مینمودم. فاشهد علی انه لا اله الا هو کل له عابدون، ثم اشهد ان الله سبحانه لم یزل و لایزال؛ **انجام:** وانه سادع علیم، ان انتم فی دینکم تبصرون و تخلصون، ثم تصبرون
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹سطر [ف: ۹-۱۷۳]

● ما بال = المسائل الطبیعیة = العلل = فصول ارسطاطالیس / فلسفه، طبیعیات / عربی

mā bāl = al-masā'il-iṭṭabī'īyya = al-'ilal = fuṣūl-u arisṭāṭālīs

ارسطو، ۳۸۴ – ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

کتابی است منسوب به ارسطو که به عربی ترجمه شده و دارای ۳۸ گفتار به نام مسائل در موضوع‌های ریاضی، طبیعی و فلسفی است که از ارسطو پرسش شده و وی پاسخ داده است. چون در برخی از این مسائل درباره طبیعت و آنچه به آن نسبت دارد گفتگو شده مسائل طبیعیه نیز نام است. مابال در واقع مجموعه‌ای از نوشته‌های ارسطو و سقراط و تنوفراستوس و پرسش و پاسخ‌هایی در مسائل ریاضی، طبیعی یا خلقی است. اصل آن به یونانی است و به زبانهای گوناگون برگردانیده است. این ترجمه همچون متن اصلی به روش پرسش و پاسخ است پرسش‌هایی مانند: چرا بیشتر بچگان جانوران از روز پیدایش راه می‌روند و بچگان آدمی راه نمی‌روند؟ ... چرا برخی نباتات در گرما و برخی در سرما و جملگی در بهار می‌رویند؟این کتاب از سریانی و یونانی به فارسی ترجمه شده و سپس ابن عمر از فارسی به لفظ خراسانی برگردانده و ابوبکر آن را از لفظ خراسانی به عربی ترجمه نموده است.

آغاز: مسائل طبیعیة للفیلسوف الاعظم ارسطاطالیس و هی المسماة مابال. مابال الحیوان الغیر الناطق یمشی و یدب حین ولد و الانسان لیس کذلک لان الحرارة و البرودة فی جمیع اعضاء الحیوان یتکافیان و اما الصبیان فیفوق الرطوبة التی فی ادمغتهم علی الحرارة بکثیر.

انجام: فلذلک النبت الذی ینبت فی الشتاء ینم فیه و الذی ینبت فی الصیف یبتدأ نشوه فیه. تمت المسائل الطبیعیة المسماة بمابال لارسطوطالیس الفیلسوف بعون الله الکافی .

[سزگین ۴۹/۳؛ ایاصوفیا ۴۸۰۱/۹]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۱۹/۲ حکمت

آغاز: لم صار من کانت رویته بشعة کان البخل علیه غالبا؛ **انجام:** و الحرارة یتحلل به السبب المحدث له

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ قطع: ربعی [ف: ۲–۴۰]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۸۱۸/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۲۷ق؛ بخش نخستین رساله پس از بخش دوم است و انجام چنین است: « لم صار من به فواق اذا سمع خبرا یغمه و یفظعه سکن فواقه ... تحلل السبب المحدث للفواق»؛ ۹گ (۱۴۸پ–۱۵۲ و۱۲۶–۱۲۹) [ف: ۵–۵۶۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۸۸/۱۸

آغاز: مسائل سئل الفیلسوف الاعظم عنها و اجوبتها. باسمه سبحانه. لم صار من کانت رویته بشعة کان الجهل علیه غالبا لان حسن الخلق تتبع شدة القوة من النفس و قبح الخلق؛ **انجام:** لان النفس اذا تحرک متحرک معها البدن ایضا، فاذا تحرک البدن ... والحرارة تحلل السبب المحدث للفواق

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن، ۴گ (۵۴ر–۵۷ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۹–۲۲۶]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۹/۲۱

آغاز: مسائل طبیعیة للفیلسوف الاعظم ارسطاطالیس و هی المسماة مابال. مابال الحیوان الغیر الناطق یمشی و یدب حین و لدو الانسان لیس کذلک لان الحرارة و البرودة فی جمیع اعضاء الحیوان یتکافیان و اما الصبیان فیفوق الرطوبة التی فی ادمغتهم علی الحرارة بکثیر؛ **انجام:** فلذلک النبت الذی ینبت فی الشتاء ینم فیه و الذی ینبت فی الصیف یبتدأ نشوه فیه. تمت المسائل الطبیعیة المسماة بمابال لارسطو طالیس الفیلسوف بعون الله الکافی .

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۸ص (۱۱۶–۱۲۳) [ف: ۳–۳۳۷]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۱۰/۲۲

آغاز: مابال الحیوان الغیر الناطق یمشی ویدب حین ولد والانسان لیس کذلک لان الحرارة و البرودة فی جمیع اعضاء الحیوان متکافیان

خط: نستعلیق ریز، کا: رضوی، نصیر الدین محمد، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱گ (۶۹ر و پ)، ۴۲ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶–۳۳۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶/۲۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴–۱۷۴]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۳/۱۹–ف و ۲۸۳۰/۱۹–ف

نسخه اصل: کتابخانه علومی ش ۶۳۰؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۱–۶۸۴]

۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۵۹/۲۶ حکمت

آغاز: لم صار من کانت رویته بشعة کان الجهل علیه غالبا لان حسن الخلق تتبع شدة القوة من النفس و قبح الخلق؛ **انجام:** السبب المحدث له

خط: نستعلیق ریز، کا: نائینی، تا: قرن ۱۱؛ از روی نوشته حاج محمود شهید بهائی؛ جلد: تیماج، ۳گ (۳۲۲پ–۳۲۴ر)، قطع: وزیری [ف: ۲–۴۶]

۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۵۹/۲۵ حکمت

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲گ (۳۲۱پ–۳۲۲پ)، قطع: وزیری [ف: ۲–۴۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۵۹/۲

آغاز: هذه اسؤلة و اجوبة من کلام ارسطا طالیس الحکیم ترجمت بالعربیة، س: لم صار من کانت رویته ... کان الجهل علیه غالباً. ج: لان حسن الخلق؛ **انجام:** س: لم صار من به فواق ... ج: لان النفس اذا تحرک ... و الحرارة یحل به السببا لمحدث له.

این نسخه با نسخه شماره ۳۰۴۵ تا حدودی ناهمخوانی دارد و عناوین آن به صورت «لمصار» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ مهر: «عبده الراجی فتح الله ۱۲۴۱» (بیضوی)؛ کاغذ: شرقی،۶گ (۱۲۶–۱۳۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۸–۱۴۵]

۱۰. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۲/۹**

آغاز: س لم صار من كانت رؤيته بشعة كان الجهل غالباً ج حسن الخلق؛ **انجام:** لأن الحبس يورث الحرارة في القلب ... س لم صار من به فواق ... ج لان حركة النقس توحيب حركة البدن بأثار الحرارة و إرتفع سبب الفراق

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۴۷-۴۹)، ۱۷سطر، اندازه: ۵×۸/۵سم [ف: ۳۶-۲۶۷]

۱۱. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۷/۶**

آغاز: بسملة، ما بال الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حين يدب و الانسان ليس كذلك لان الحرارة و البرودة في جميع أعضاء الحيوان بتكافيان؛ **انجام:** و في جميع النبت ينبت في الربيع لان الهواء فيه رطب و الأرض معتدلة في الحرارة و البرودة فلذلك في الشتاء يتم فيه و الذى ينبت في الصيف

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۳۱پ-۳۴پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۳۹-۴۲۴]

۱۲. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۶۱/۱۳**

آغاز: مابال الحيوان الغير الناطق يمشي ويدب حين ولد و الانسان ليس كذلك؛ **انجام:** فلذلك البيت الذى ينبت في الشتاء يتم فيه و الذى ينبت في الصيف يبتدئ نشؤه فيه

خط: نستعليق، کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲گ (۵۴ر-۵۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۵-۲۸۴]

۱۳. **شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۷۳/۱۵**

آغاز: الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حتى ولد و الانسان ليس كذلك ... ؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ (۸۲پ-۸۵پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۲۳]

۱۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۵۲**

آغاز: مابال الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حين ولد و الانسان ليس كذلك لان الحرارة ...

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۸ص (۴۴۴-۴۵۱)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۷۴]

۱۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۶۰/۲**

آغاز: قال المترجم لفصول ارسطاطاليس انها ... و القراءة لها و كان يقول و الله ما بين احمد كتبتك بارسطاطاليس قال شعرى ... كنت ام لا ام بدعيا كنت في مذهب الفلاسفة فاردت التبيين دونهم؛ **انجام:** و قد امكنه في ذلك الحيلة العظمى و ان يعجز عن تخيله يصبغها فيما يهواه بقلة ابقاءه بالرجعة التي جاءتها اهل الرسالة و نزهت نفسى عن ذلك لهم بحمدلله تعالى.

خط: نسخ، کا: محراب بن محمد کاتب قمی، تا: ۱۰۲۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۷۹گ (۵پ-۸۳ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۰-۱۸۷]

۱۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۴/۱۵**

آغاز: مابال الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حين ولد وليس الانسان كذلك

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ ۳۱سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲-۳۹۷]

۱۷. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۰۴۵/۷**

آغاز: مابال الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حين يدب و الانسان ليس كذلك؛ **انجام:** فلذلك البيت الذى يبيت في الشتاء يتم فيه و الذى يبيت في الصيف سد الشوه فيه

خط: نستعلیق نازیبا، کا: حسن بن میرزا علی یزدی، تا: ۱۰۴۳ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۹۱پ-۹۴پ)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۸-۲۵۹]

۱۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۴**

خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲پ-۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰-۱۷۱]

۱۹. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۲۰۸/۱۹**

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن یزدی، تا: ۱۰۵۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۲۳۴پ-۲۳۹ر)، ابعاد متن: ۶×۱۲/۵، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۸۹]

۲۰. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۳/۱۵**

آغاز: مسائل طبيعية للفيلسوف الاعظم ارسطاطاليس و هى المسماة مابال. مابال الحيوان الغير الناطق يمشي و يدب حين ولد و الانسان ليس كذلك لان الحرارة و البرودة في جميع اعضاء الحيوان يتكافيان و اما الصبيان فيفوق الرطوبة التي في ادمغتهم على الحرارة بكثير؛ **انجام:** فلذلك النبت الذى ينبت في الشتاء ينم فيه و الذى ينبت في الصيف يبتدأ نشوه فيه. تمت المسائل الطبيعية المسماة بمابال لارسطوطاليس الفيلسوف بعون الله الكافى .

در ۴۲ مسئله طبیعی و پزشکی می‌باشد، مانند: «رفتار و پرورش کودک - گریستن اندوهناک - جدائی میان نوکر و خواجه - در گذشتن تشنه ایکه بگرمابه رود از خواستن آب ...»؛ خط: تعلیق، کا: حیدر بن علی کرکی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۴گ (۹۱پ-۹۴پ) [ف: ۳-۳۳۵]

۲۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۹/۳۱**

آغاز: منتخب من ثمار ارسطوطاليس الطبيب المعروفة بمابال. تزيل القدمين من الجوع و اكل الطين لضعف الماسكة بانعدام البدن الغذاء للسدة في الطين و العوز في الجوع و ميل الاخلاط بنقلها الى اسفل؛ **انجام:** ضعف السكر لتناوب الحلاوات في اثناء الشرب لتغليظها الشراب و منعها اياه من الاستحالة و الصعود الى الدماغ. هذا ما وجدنا بخط المولى السعيد قطب الدين الشيرازى تغمده الله.

گزیده دیگری است که پرسش و پاسخی در آن نیست و از چندین مسئله پزشکی گفتگو می‌کند و نسخه ما از روی خط قطب شیرازی نوشته شد؛ خط: تعلیق، کا: نصیرالدین حسین حر حسینی، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۲گ (۸۸ر-۸۹پ) [ف: ۳-۳۳۷]

۲۲. **شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۷/۱۲**

بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق[نشریه: ۵-۲۸۷]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۵/۵
آغاز: من مقالات ارسطاطالیس، مسئله، ما بال الحیوان الغیر الناطق؛ **انجام:** فلذلک یسکن تشنج الحمی التی ینوب با دوار یعرض فیها الاقشعر ارلان الحرارة الطبیعیة
بخشی از؛ خط: نسخ، کا: زین الدین شیرازی، تا: ۱۰۸۸ق؛ ناقص؛ کاغذ: اصفهانی، ۲ص (۵۶–۵۷)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۹–۵۲۵]

۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۰ق [ف: ۵–۲۳۵]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۴۴/۹
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد یوسف بن محمد علی، تا: ۱۱۰۵ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۳گ (۴۱ر–۴۳ر)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۳–۱۱۶]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۵۵۴۲
آغاز: ما تال الحیوان الغیر الناطق؛ **انجام:** فی الصف مبتداء نسوه فیه تمت المسائل الطبقه السماء
خط: نسخ، کا: محمد رضا تونی، تا: ۱۱۰۷ق[الفبائی: –۴۸۹]

۲۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۴۹/۲۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۱۱۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، ۵گ (۱۹۵پ–۱۹۹پ)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: –۳۸۰]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰/۸
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۸سطر [ف: ۵–۲۷۰]

۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۲/۱
از مسأله بیست و یک مقاله سوم تا مقاله هفدهم (مقاله پانزدهم نیامده)، بدین شرح: از مسأله بیست و یک مقاله سوم بیاض شروع می‌شود تا مقاله ۳۹ آن مقاله و آن درباب عرق بدن انسانی است، از برگ ۴ مقاله چهارم در وصف خمر و احوال مستان شروع میشود تا صفحه ۱۵ در سی و هفت مسأله، مقاله ۵. در اسباب جماع و حالات جماع در سی مسأله، مقاله ۶. در تعب و اسباب آن، مقاله ۷. در ترتیب و شکل در شش مسأله، مقاله ۸. در اشتراک الم در نه مسأله، مقاله ۹. در اسباب ارتعاش و رعد و سرما در بیست و یک مسأله، مقاله ۱۰. در آثار ضرب بر بدن در یازده مسأله، مقاله ۱۱. در خواص حیوان در ۶۴ مسأله، مقاله ۱۲. در اصوات در ۶۴ مسأله، مقاله ۱۳. در اشیاء مرکب خوشبو در ۱۱ مسأله، مقاله چهارم: در اشیاء بابوهای متغیر در ۱۶ مسأله، توضیح: بعد از مقاله چهاردهم مقاله پانزدهم نیامده، مقاله ۱۶. در تعلیم با سه مسأله، مقاله ۱۷. در مسائل راجع بآسمان در دو مسأله. این مقالات از یونانی به سریانی بوسیله حنین بن اسحق و سپس از سریانیبه عربی به وسیله همو ترجمه شده؛ خط: نستعلیق، کا: نصرالله لاهیجی (شاید)، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۷۲گ (۱–۷۲)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰–۴۴۶]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۷۷۶
انجام: و الذی ینبت فی الصیف یبتدا نشوه فیه
در فهرست در مجموعه رسائل بابا افضل آمده است و ظاهراً ترجمه از او دانسته شده است؛ خط: نسخ خوش، کا: ابوالحسن بن محمد رضوی خراسانی مشهدی، تا: شعبان۱۲۸۶ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: میشن نیلی، ۱۸ و ۱۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۱۱–۱۴۲]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۳۲۲
آغاز: بسم الرحمن الرحیم الحمدلله القریب برحمة و البعید بعزته و الصلوة علی ... و علی اله و اصحابه المتخذین؛ **انجام:** و من یتوکل علی الله فهو حسبه و نعم الوکیل و اخر دعوتنا ان الحمدلله رب العالمین
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد عبدالله، تا: ۱۲۹۱ق، جا: هندوستان؛ محشی؛ جلد: مقوایی[رایانه]

۳۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۷۲/۱۲ – ب
خط: نستعلیق، کا: تفرشی، محمد علی بن عبدالغنی، تا: پایان جمادی الاول۱۲۹۴ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۵۶پ–۱۵۹ر)، ۱۹سطر(۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: –۴۵۱]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۵۲
آغاز: هذه مسائل طبیعیةلارسطوطالیس الفیلسوف؛ **انجام:** تمت المسائل الطبیعیة المسماة بمابال لارسطوطالیس
خط: نسخ، کا: تونی محمد رضا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۱۴
آغاز: ذلک لان السیوخه امنا؛ **انجام:** طفل را از ایام نشو و منا عید صبا به گونه گونه ترتیب و تحصیل ترتیب دهند ... ذلک و انما اصح ...
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

۳۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۴
آغاز: بسمله هذا کتاب مابال من تصنیف ارسطاطالیس مابال الحیوان الغیر الناطق یمشی ویدب حین ولد والانسان لیس کذلک لان؛ **انجام:** والبرودة فلذلک نبت الذی ینبت فی الشتاء یتم فیه والذی ینبت فی الصیف یبتدء نشوه فیه تمت المسائل بالخیر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف مخ: ۱–۴۱۲]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۸
آغاز: بسمله، مسائل طبیعیه لارسطوطالیس الفیلسوف؛ **انجام:** المسمی بما بال لارسطوطالیس و الله الموفق لاتمامه.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[الفبائی: –۴۸۹]

۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۸۷۶/۱
آغاز: بسمله، ما بال الحیوان الغیر الناطق یمشی و یدب حین ولد؛ **انجام:** نبت فی الصیف یبتدی ء نشوه فیه
خط: نسخ، کا: محمد هادی بن مصطفی، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲ص (۱–۲)، ۱۹سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵–۱۸۳۰]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۲/۲
آغاز: هذه مسائل طبیعیه لارسطو طالیس الفیلسوف و هی المسماة بمابال. بسم الله اولها ما بال الحیوان الغیر الناطق یمشی و یدب حین ولدو الانسان لیس کذلک لان الحرارة و البرودة ف یجمیع اعضاء الحیوان یتکافیان و اما الصبیان؛ **انجام:** لان الهواء فیه رطب و الارض و هو معتدل فی الحرارة و البرودة فلذلک النبت الذی ینبت فی الشتاء یتم فیه و الذی ینبت فی الصیف یبتدا نشوه فیه تمت المسائل الطبیعیه المسماة بما بال لارسطو طالیس الفیلسوف
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸ص (۱۶-۲۲)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹-۴۱۷]

● **ما بعد الطبیعة** / فلسفه / عربی

mā ba‘d-uṭṭabī‘a

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ - ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakarīyā (866 - 926)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۱۶-ف
نسخه اصل: راغب پاشا ش ۱۴۶۴؛ خط: نسخ، کا: صدقه بن حسین، تا: ۵۲۵ق؛ ۱۲گ (۹۰-۱۰۱)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۹]

● **ما بعد الطبیعة** / فلسفه / عربی

mā ba‘d-uṭṭabī‘a

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۶/۲
احتمالاً از ابن سینا؛ کا: ابوالحسن صفی الدین، بی‌تا؛ قطع: بیاضی جیبی[میراث شهاب: س۸ش۴-۶۲]

↩ مابعدالطبیعة (مختصر) ⋗ تلخیص مابعدالطبیعة
↩ مأة جوهرة ⋗ مائة کلمة امام علی (ع)
↩ مأة فائدة ⋗ مأة الفواید و الصلاة و العواید
↩ مأة کلمة ⋗ الثمرة
↩ مأة کلمة ⋗ کلمات قصار امام علی (ع)
↩ مأة کلمة ⋗ مائة کلمة امام علی (ع)
↩ مأة کلمة من کلام امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب(ع) ⋗ مائة کلمة امام علی (ع)
↩ مأة و عشرون حدیث ⋗ الاربعینیات
↩ ماتریالیسم ⋗ آقای کسروی و مفهوم ماتریالیسم

● **ما تشتد الیه الحاجات من معرفة المفردات = المفردات** / طب / عربی

mā taštadd-u ilayh-il ḥājāt min ma‘rifat-il mufradāt = al-mufradāt

کتابی است مشتمل بر مفردات ادویه به ترتیب حروف هجا که از کتاب «ما لایسمع لایسع الطبیب جهله» تألیف یوسف بن اسماعیل بن الیاس خوئی بغدادی معروف به ابن کبیر و ابن کتبی (-۷۵۶؟ق) و مفردات «الموجز» فی الطب (موجز القانون) تألیف علاء الدین علی قرشی معروف به ابن نفیس (-۶۸۷ق) انتخاب شده و در آن طبیعت و خاصیت برخی غذاها، میوه‌ها، گیاهان و سود و زیان آنها را بیان کرده است. ظاهراً این کتاب چاپ نشده و با جستجوی زیاد مشخص شده یک نسخه حطی دیگر از این کتاب در فهرست ظاهریه معرفی شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۶۷۷
آغاز: بسمله. الحمدالله خالق الاشجار و الثمار و الزروع و جمیع الموجودات و نوعها ... و بعد فهذا مختصر لطیف فی المفردات ... و سمیت ما تشتد (تشد) الیه الحاجات من؛ **انجام:** نیلوفر منه احمر و ازرق و اصفر بارد رطب فی الثانیة و اجوده الازرق
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۳۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [اهدائی رهبر: ۹-۳۸۴]

↩ ما التصوف و من الصوفی؟ ⋗ التصوف

● **مأة الفواید و الصلاة و العواید = مأة فائدة** / گوناگون / عربی

mi’at-ul fawāyid wa-ṣṣalāt wa-l ‘awāyid = mi’at-u fā’da

زبیدی، احمد بن احمد، ۸۱۲ - ۸۹۳ قمری

zobaydī, ahmad ebn-e ahmad (1410 - 1488)

مؤلف کتابش را در نود و نه «فائده» تنظیم نموده که فهرست چند فائده آن چنین است: فائده۱.فضل البسملة؛ ۱۰. فیما یقال فی الصلوة و بعدها؛ ۲۰. قضاء الدین؛ ۳۴. فیما ینفع للحراج و عرق النساء و نحو ذلک اذا اصاب؛ ۵۰.الاسماء الاربعینیة العربیة المجردة عن شرحها؛ ۷۱.منافع آیات لرکوب البحر و غیره؛ ۹۰. خواص اسمه تعالی؛ ۹۹.الاوقاف السبعة التی للکواکب السبعة.(صدرائی خوئی)
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین بجمیع محامده علی ما اسبغ من عوائده ... اما بعد فقد قال ص احب عبادالله تعالی الیه انفعهم لعباده ... فجمعت من ذلک مما نقل عن النبی ...
چاپ: مطبوعات الجمالیه، ۱۲۱ص، ۱۳۲۹ق.
[کشف الظنون ۱۳۰۳/۲؛ سرکیس ۱۱۱۴/۱]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۵۷۰۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی عافیة برحمتک ... والحمدلله رب العالمین
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به فارسی، در آغاز فهرستی است به فارسی مورخ ۱۲۰۴ و این فهرست در هند نوشته

شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۱۷ سطر (۱۸×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵-۴۹۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم قطرة من بحار ثناء جودک تغنینی و ذرة من نثار عفوک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۹۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۳۱-۱۵۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و المریخ فی درجة شرفه فی العاشر من الطالع و الشمس ناظرة الیه یصلح للملوک و الولاة لنفاد تصرفه و زیادة القدرة و القمر فافهم ذلک فهذه صورته.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ شیخ محمد بن علی قطیفی امیر الحاج این نسخه را به عبدالحسین بن حاجی حمزه به تاریخ ۱۱۳۶ در بلده شیراز بخشیده؛ جلد: مقوا، ۸۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۶-۴۸۳]

● **ما تکلمت به العرب من الکلام الاعجمی و نطق به القرآن** / ادبیات / عربی

mā tiklamat bih-il ‘arab min-al kalām a‘jamī wa naṭaq-a bi-h-il qur’ān

جوالیقی، موهوب بن احمد، ۴۶۶ – ۵۳۹ قمری

javālīqī, mawhūb ebn-e ahmad (1074 - 1145)

گویا گزیده حسن بن علی بن ابی بکر غوری که به خط او بوده و او در سال ۵۱۸ در حلب می‌زیسته است. عمر بن عبدالعزیز قرشی فاروقی نسخه ای از روی آن نوشته و این یکی را محمد بن عبدالقاهر بن عبداللطیف بن عمر بن امین الدولة حنفی حلبی بر جمال الدین ابی الحجاج المزی در هفت مجلس در دارالحدیث الاشرفیة خوانده و در ۱۶ جمادی ۷۳۳ خواندن آن را به پایان رسانده و او می‌گوید که این کتاب مختصر و گزیده از کتاب جوالیقی است.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۹۳ حکمت

خط: نسخ نزدیک به نستعلیق، کا: محمود بن محمد بن علی بن حمزه لاهیجانی، تا: ۱۲ شوال۹۶۱ق، جا: دمشق؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [ف: ۲-۸۴]

● **ماتم سرا** / مقتل، شعر / فارسی

mātam sarā

ساغر اصفهانی، محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل، – ۱۳۰۲ قمری

sāqar-e esfahānī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad esmā‘īl (- 1885)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۳ تا محرم ۱۲۸۶ق

مقتل مفصلی است که سراینده آن، آن‌گونه که از اشعارش بر می‌آید، از کتاب‌های گوناگون در بیان رویدادها بهره جسته است. مؤلف، کتاب دیگری نیز به صورت نثر و نظم در همین موضوع به نام «کنز المصائب» نگاشته که چاپ شده است. سراینده در دیباچه، انگیزه خود را بیان نموده، آنگاه به وصف رسول اکرم و امیر المؤمنین پرداخته سپس در ۱۵ فصل از ولادت امام حسین آغاز و به شهادت آن حضرت و اسیری خاندان شریفش اثر خود را به انجام رسانده است. تعداد ابیاتش ۱۶۸۰۰ می‌باشد به نقل صاحب الذریعة، مؤلف شاعر و خوشنویس و صاحب دیوان شعر بوده و از شاگردان خط غلامعلی (– ۱۲۶۹ق) خوشنویس مشهور قرن ۱۳ بوده و چندین بار به هند مسافرت کرده و اخلاق ناصری را به خط خود کتابت کرده و در هند به چاپ رسانده، سرانجام در اصفهان در گذشت و در تخت فولاد به خاک سپرده شد. ماده تاریخ در گذشت وی در شعری گنجانده شده: «وقت رحلت گفت با ساقی عشق×× از پی تاریخ (یک ساغر بده)». از تألیفات دیگر ایشان پارسی نامه، التحفة الحسینیة، توحید نامه، سبعة أبحر و مزخرف نامه را می‌توان نام برد. مرحوم آقا بزرگ در الذریعة بهاین کتاب ماتم‌سرا دست نیافته است. (سید محمود مرعشی)

[الذریعة: ۱۵۷/۹ و ۴۱۵ و ۱۶۶/۱۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۰۹

آغاز: ای پی یکتائیت اشیا شهید ×× روز شهادت بشهید تو عید / تشنه ات آماده بآب حیات ×× کشته ات آسوده ز رنج ممات؛ **انجام:** امید است اینکه این تا چیز از رهی گردد ×× قبول خاتم پیغمبران و حضرت باری / الا ای آنکه میجستی شمار شعر این نامه ×× دو صد کم باشد از هفده هزار، ار صفحه بشماری.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ مصحح، محشی با رمز «س» که احتمالاً از خود سراینده باشد؛ جلد: ساغری مذهب، ۳۰۳گ، ۲۶سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۲-۵۳۵]

۲. همدان؛ آرامگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰۸

آغاز: بسمله، آغاز کتاب در مدح ... هی زملک؛ **انجام:** دو صد گر باشد از هفهده هزاران هزاران صفحه بشماری

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق[رایانه]

● **ماتمکده** / ادبیات / فارسی

mātamkade

منیر لاهوری، منیر بن عبدالمجید، ۱۰۱۹ – ۱۰۵۴ قمری

monīr-e lāhūrī, monīr ebn-e ‘abd-ol-majīd (1611 - 1645)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۱۵/۶۵

آغاز: این نامه که تار و پود نومیدی یافت ×× از پنبه داغ، رشته

مسطر یافتزهی صبحی که شام نومیدی را سرمشق ظلمت می‌داد
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مرصع محرر؛ جلد: گالینگور، ۱۷گ (۲۵۰ر-۲۵۶ر)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۳۸-۳۲۲]

● **ماتمکده** / مقتل / فارسی

mātamkadeh

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱ - ۱۲۶۳ قمری

nūrī, mohammad taqī ebn-e ʻalī mohammad (1787 - 1847)

مقتلی است به نظم و نثر و بسیار شیوا، در ده «انجمن» و «خاتمه»: ۱. در رحلت خاتم انبیا (ص)؛ ۲. در مصائب حضرت فاطمه زهرا (ع)؛ ۳. در ماتم امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع)؛ ۴. در مصیبت امام حسن (ع)؛ ۵. در مصیبت امام حسین (ع)؛ ۶. در رحلت امام چهارم (ع)؛ ۷. ذکر فداکاری‌های اصحاب امام حسین (ع) این انجمن شامل سه طرف است؛ ۸. در شهادت حضرت قاسم بن حسن و عباس بن علی و علی اکبر (ع) این انجمن نیز شامل سه طرف است؛ ۹. در شهادت امام حسین (ع)؛ ۱۰. وقایع بعد از شهادت امام حسین (ع) و اسیری اهل بیت آن حضرت این انجمن مشتمل بر دو طرف است. خاتمه در چگونگی این اثر.

آغاز: بسمله ستایش سزای کیهان خدائیست که هر ذره بر کمال صنعش خورشیدی است ساطع ...

[فهرستواره منزوی ۱۷۵۱/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۵۵گ، ۱۹سطر(۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۰-۱۵۱۸]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۲۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** مکن رنج من ضایع ای کردگار ×× بحق بزرگان دارالقرار

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه را کاتب به انجام نرسانده است یعنی نام کاتب و تاریخ کتابت نیامده و الا نسخه تقریباً کامل است؛ جلد: تیماج، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۴-۱۸۷۷]

۳. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** خدایا پذیرای این بندگی ×× که رحم تو افزون کند اندکی / مکن رنج من ضایع ای کردگار×× بزرگان دارالقرار

خط: نستعلیق خوش، کا: ابراهیم ... ؟، تا: ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: وسط (بین برگ ۱۸۱و ۱۸۲، ۲۴۰و ۲۴۱ افتادگی دارد)؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۰۰گ، اندازه: ۱۹/۳×۲۹/۵سم [ف: -۱۵۴]

۴. آمل؛ پیشنماز، میرزا ابوالحسن؛ شماره نسخه: ۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** مکن نسخ من ضایع ای کردگار ×× به حق بزرگار دارالقرار

خط: نستعلیق، کا: یعقوب بن اسماعیل، تا: پنج‌شنبه ۹ شعبان۱۲۶۶ق؛ در پایان چند مرثیه است از مؤلف به خط همان نویسنده در روز شنبه ۲۶ رمضان ۱۲۶۶، مجدول؛ قطع: رحلی[نشریه: ۵-۴۰۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۳۶-ف

نسخه اصل: نسخه آقای میرزا ابوالحسن پیشنماز نائیج نوری آملی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۳۸]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۲۲

آغاز: کم در آن دادی و هم قیاس بی خبر زان عالم آن نکته شناس؛ **انجام:** همت بدست زبان بیاراستم گیتی از یادشان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج[رایانه]

● **ماتمکده = سی مجلس** / تاریخ معصومین / فارسی

mātamkadeh = sī majles

بیدل رودباری، قربان بن رمضان، ق۱۳ قمری

bīdel-e rūdbārī, qorbān ebn-e ramazān (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۸ یا ۱۲۶۶ق

مجالسی است ترتیب داده شده برای واعظان و اهل منبر مشتمل بر داستان واقعه کربلا و شهادت حضرت امام حسین علیه السلام و یاران و اصحاب آن بزرگوار و اسارت اهل بیت به کوفه و شام، با اشعاری از مؤلف ضمن مجالس. سی مجلس است و هر مجلس دارای مقدمه‌ای جداگانه می‌باشد: مجلس ۱. در بیان اراده کردن جناب سید الساجدین علیه السلام به سوی میدان و استغاثه نمودن سرور شهیدان و از امداد مأیوس شدن شاه شهیدان؛ ۲.ذکر وصیت کردن جناب سید الشهدا علیه السلام اهل بیت خود را به صبر و شکیبایی و شهادت علی اصغر شیرخواره از تیر ظلم اعدا؛ ۳. در وداع حضرت با اهل بیت طاهرین و مکالمات زینب خاتون با آن امام مبین و سپردن اسرار امامت به جناب سید الساجدین علیه السلام؛ ۴.ذکر وداع جناب سید الشهداء - سلام الله علیه - با سکینه خاتون و برخی از احوال رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در خصوص ازیات قریش در اوایل امر بعثت؛ ۵.بیان اسلحه پوشیدن سرور شهیدان و رفتن به سوی معرکه عدوان و برخی از مقالات آن امام غریبان در میدان کوفیان؛ ۶. مکالمه حضرت سید الشهداء علیه السلام در میدان با کوفیان بی ایمان علیهم لعنة الله ...

آغاز: بسمله ستایش بی آلایش طبیبی را سزاست که شوق بلایش درمان دردهای بی دواست وذوق دردش شفای مرضهای جان رباه ...

چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۴۲۹؛ تهران، سال‌های ۱۲۶۶ و ۱۲۷۰ق و پس از آن چند بار چاپ شده است؛ ایران، سنگی،

۱۲۸۵ق، رقعی کوچک، (ضمن رثاء اهل العصمة و الطهارة)
[فهرستواره منزوی ۱۷۵۱/۳؛ الذریعة ۱۶/۱۹و۱۵۳/۹؛ فرهنگ سخنوران ۹۶]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۵۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۷-۲۱۷]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ امانت ملا اسماعیل در ۱۲۵۸؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۱۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۹۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تن أطهرش را در میان خاک و خون انداخت.
تذکر: در فهرست با عنوان «مقتل» و بدون نام مؤلف است؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۹گ (۱-۴۹)، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲۹-۶۱۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس یزید پلید بعد از مکالمات چندی امر کرد که اهل بیت رسالت را به حرم سرای آن پلید بردند.
مشتمل بر ۲۸ مجلس و هر مجلس در چند شعله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، مجدول؛ آغاز و انجام نسخه سه برگ اشعار و مراثی پراکنده از ملا حسین علی کرمانی و میرزا ابوطالب تویسرکانی و خواجه حافظ و بروجردی و اکثر بی نام، پس از کتاب «اجمالیات مراثی» از جلد دوم کتاب ماتمکده نوشته شده که منتخب مراثی کتاب است (۲۲۹پ- ۲۳۴ر)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۹]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۳۷۷-۲۷/۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** دست بریده خود را بسوی یزید انداخت واز مجلس آنحرام زاده بیرون رفت وکسی از وی اثری نیافت الالعنة الله علی قوم الظالمین وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۰۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۶-۳۴۹۰]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷۶۹-۲۹/۱۰۹
آغاز: زبانش زآتش قلب مشوش ××کبابی سوخته بر روی آتش ... آن حضرت فرمود ای خواهرنور دیده مرا بیاور بلکه قطره آبی از برای او تحصیل کنم؛ **انجام:** پس آن حضرت بر دور جسد برادر می‌گردد وزار زار می‌گرید وبرادر برادر می‌گوید وناله می‌کند که ای وای برادر رشیدم رفت ای واویلا برادر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۰۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۰
آغاز: ای خدا خواهم دلی لب ریز خون ×× دیده ای سیل سرشکش لاله گون / سینه خواهم سر بسر آتشکده ×× ناله هائی جمله نار مؤصده؛ **انجام:** متوجه کوفه گردیدند و اهل بیت و سرهای شهدا را به یکبار دفعة داخل شهر گردانیدند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت احمد بن رضا علی در ۱۹ شعبان ۱۲۵۵ در میان، محشی؛ تملک: ملا اسماعیل واعظ سبزواری در ۱۲۵۸؛ جلد: تیماج سبز، ۱۲۰گ، ۱۸سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۲-۷۱]

۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۳۷۰
آغاز: بسمله بیمهر حسین بمقصد دل نرسی ×× تا تخم نیفکنی بحاصل نرسی / بر طاعت خود غره مشو گر ملکوت ×× هاروت صفت بچاه بابل نرسی؛ **انجام:** پس آن تازه مسلمان پاک اعتقاد را از مجلس آن ولد الزنا بیرون کشیدند بدرجه سعادت شهادت رسانیدند رحمة الله علیه وعلی جمیع احبائه الحسین علیه السلام ولعنة الله علی جمیع اعداء الحسین وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون
خط:نستعلیق،کا: محمد باقر حسینی، تا: شنبه ۸ صفر۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مذهب،۳۶۷گ،۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۱۲]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۰۵۸-۲۵/۱۴۸
آغاز: اصغر تو تشنه لب کام ودل کباب ×× اکبر تو زهر نوشد جای آب؛ جلد دوم ازکتاب مصیبت ... مجلس اول دربیان اراده کردن جناب سیدالساجدین به سوی میدان واستغاثه کردن؛ **انجام:** پس امر کرد که آن عاقبت بخیر را از مجلس بیرون کشیدند وگردن زدند الا لعنة الله علی قوم الظالمین وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون تمت
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید حسین بن حاجی سیدرضی مشهور به میرزا جان، تا: ۹ربیع الاول۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج، ۳۰۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۸۹]

۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۹۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بیدل ار خواهی بهشت جاودان ××گریه کن دایم به شاه تشنگان
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق یزدی، تا: پنج‌شنبه غره ذیقعده۱۲۵۷ق؛ اهدایی: حاج سید مصطفی سلامتیان؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۱۷گ، ۱۹سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۴۹۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۷۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن لعین گفت که زینهار این امر را افشاء مکنید که صلاح یزید پرستان نیست الالعنة الله علی القوم الظالمین.
شامل ۱۷ مجلس می‌باشد و فهرست مجالس در اول نسخه ذکر شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲۶-۴۴۸]

۱۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** که تزلزل در عالم ناسوت بلکه در جوامع جبروت افتاد الا لعنة الله علی الظالمین.
کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن نجابت، تا:

۲۳صفر۱۲۶۱ق، جا: قزوین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۰گ، ۱۷سطر [ف: ۱-۲۱۹]

۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۵۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** به امر یزید بی عاقبت آن عاقبت بخیر را از مجلس بیرون کنند

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد باقر بن محمد جعفر، تا: ۱۸ صفر۱۲۶۱ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۳۶گ، ۲۵سطر (۱۱×۱۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳-۹۷۶]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۷۵-۱۵/۱۱۵

آغاز: بسمله مجلس اول دربیان اراده کردن جناب سید الساجدین علیه السلام به سوی میدان ... ستایش بی آلایش طیبیی را سزاست که شوق بلایش درمان دردهای بی دواست؛ **انجام:** وازآنجا به جانب مدینه حضرت خیر الانام روانه گردیدند الا لعنة الله علی الظالمین وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن حاج خان جان غلام، تا: ربیع الثانی۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج، ۲۵۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۸۹]

۱۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۹۳/۲-۸۳۴۶

ج۲؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۲گ، ۲۱سطر، قطع: رحلی[آستانه قم: -۱۶۰]

۱۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۲۱۹

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ قطع: رحلی [ف: -۲۴۲]

۱۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۳۴۰

آغاز: برکشتی نشست جان زارش از غم تشویش رست، بیدلا چون ختم شد آنداستان / حال شیر قتلگه را کن بیان اول مطلب گفتگوی این امیدوار شفاعت خاندان رسول بنا بر مفاد احادیث؛ **انجام:** سعد این مصیبت گوید که هر کس این قضیه را از آن لعین شنیدند او را لعن بسیاری کردند لعنة الله علی القوم الظالمین وعلی جمیع قتلة الحسین وسلام الله علی الحسین وعلی اصحاب الحسین مناجات یا رب بسالکان طریق رضای تو ... هر آشنای آل نبی آشنای تو

خط: نسخ، کا: محمد علی بن ملاحسین قاری، تا: ۲۸رجب۱۲۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱-۴۱۲]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** انا لله وانا الیه راجعون ... ۱۲۷۴

خط: نستعلیق، کا: حسین خان، تا: ۱۲۷۴ق[الفبائی: -۴۸۹]

۱۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۰۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** از مجلس بیرون برده به شهادت رسانیدند. رحمة الله علیها و لعنة الله علی القوم الظالمین الی یوم الدین. و صلی الله علی ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ ۷۷گ (۱پ-۷۷پ) [ف: ۳-۳۰۲]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱

آغاز: بسمله، بی مهر حسین بن مقصد دل نرسی - تا تخم نیفکنی به حاصل نرسی - بر طاعت خود غره مشو، کز ملکوت - ماروت صفت به کوه بابل نرسی ... پیش واقعه: چون بر حسین نماند. دگر یار و یاوری ... «پس واقعه»: آهی کشید، زد سوی باغ چنان پری؛ **انجام:** به روز حشر شفیع من فقیر شوند - در آن بلیه ام از لطف دستگیر شوند. قد فرغت من تألیف الکتاب ... فی شهر رمضان (۱۲۶۶ق) و انا العبد ... قربان بن رمضان المتخلص به بیدل البادشتی الرودباری القزوینی.

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد شفیع بن آخوند ملاعباس، تا: ذیقعده۱۲۷۵ق؛ ۱۷۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۳-۲۸۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** آن عاقبت بخیر را از مجلس بیرون کشیدند و بقتل رسانیدند انالله و انا الیه راجعون الا لعنة الله علی القوم الظالمین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، مجدول؛ مهر: «عبده الراجی محمد» (بیضوی)، «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (دایره‌ای)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱/۳×۳۴/۸سم [ف: ۴۱-۲۴۷]

۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۸۲۳

آغاز: نحمدک یا من نور قلوبنا بنور الایمان و شرح صدورنا بمحبة من نزل علیه؛ **انجام:** بیدلا زین شعله شد دلها کباب ×× ختم کن والله اعلم بالصواب

کامل است ولی آغاز و انجام آن با شماره ۱۸۳ متفاوت است؛ خط:نسخ و نستعلیق،کا: جعفرعلی بن محمد علی، تا: ۱۲رمضان ۱۳۰۵ق، کا: قریه وربن از محلات الموت؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۱گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲-۳۶۹]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۶۶

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام[د.ث. مجلس]

۲۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۴۸۸

آغاز: مجلس اول در بیان اراده کردن جناب سید الساجدین؛ **انجام:** بیدل اطناب سخن در پیچ و تاب - گردن مقصود را گردد طناب

جلد دوم از میدان رفتن خود حضرت سید الشهداء علیه السلام تا مجلس یزید و در آخر اجمال مراثی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [مؤید: ۳-۳۹۴]

۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد ازوداع تسلیه چون شیر خشمگین ×× شد شهسوار دین زپی رزم کین سوار / باشد کلام بی دل ذکر غمحسین ×× چون رشته های زال به بازار افتخار.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۵گ،

۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۶]

۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۸۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: زعرش خود ملك العرش داد برتر ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ اهدایی: هادی سلمه؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۵۲گ، ۲۳سطر (۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۴-۱۴۶۶]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۱۸

دارای سی مجلسی است بعضی از آنها مشتمل بر چند «مشعله»؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۸۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۴-۱۱۱]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۳-۱۴/۱۳

آغاز: بسمله. ستایش سزای کیهان فدائی است که هر ذره بر کمال ضعش خورشیدی است ساطع وهر حرف بر راستی سخنش برهانی است قاطع. هر بقعه شاهد زیبائی جمالش؛ **انجام:** خدایا پذیرای این بندگی ×× که رحم تو افزون کند اندکی / مکن رنج من ضایع ای کردگار ×× بحق بزرگان دارالقرار

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۷۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۸۹]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۲/۱-۱۵/۱۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای واویلا از آن اضطراب وتزلزل که به دختران کوچك سید الشهدا حادث گردید ای واحسرتا از شیونی که زنهای

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۰۰گ، ۱۴-۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۰]

● **ماتمکده** / مقتل / فارسی

mātamkadeh

خراسانی، محمد بن علی اکبر، ق۱۳ قمری

xorāsānī, mohammad ebn-e ‘alī akbar (- 19c)

تاریخ تألیف: آغاز ۱۲۶۱ق

رساله‌ای متوسط در بیان مناقب ومصائب وارده بر ائمه بزرگوار شیعه که در ۱۴«ماتمکده» به عدد معصومین (ع) تنظیم شده است. جلد اول در بیان مصائب رسول اکرم، امیر المومنین، حضرت زهرا وامام حسن مجتبی وجلد دوم بقیه امامان معصوم رادربردارد و در سال ۱۲۶۱ق آن را آغاز نموده است. مؤلف به گفته خود در این رساله سعی نموده در بیان تاریخ معصومین ازروایات معتبره وصحیح استفاده واز گفته‌های سست و بی‌اعتبار وروایات بی‌سند ومشکوك احتراز نماید.

آغاز: نحمدك اللهم یا من ... و بعد چنین گوید اقل خلیفه بل لا شیئ ... که در این جزو زمان جمعی کثیر ...

چاپ: ایران، ۱۳۰۱ق؛ بندر کلکته، سنگی، ۱۲۷۰، رحلی، ۴۱۴ص

[فهرستواره منزوی ۱۷۵۱/۳]

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۸/۲

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵سطر [ف: ۱-۳۲۰]

● **مأتی حدیث** / حدیث / عربی

mi’atay ḥadīṯ

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۱۵/۴-ف

نسخه اصل: در پایان آمده: هذا آخر نصاب النقاب با پراکنده‌های فراوان در میانه؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۲۷]

● **ماتیکان هزار داتستان** / ادبیات / انگلیسی

mātīkān hezār dātsetān

متن پهلوی با مقدمه جیوانجی جمشید مودی و ترجمه انگلیسی سهراب جمشید جی بولسارا.

چاپ: چاپ ۱۹۳۷ م

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۲۳-ف

به انگلیسی از سهراب جمشیدی بولسارا چاپ ۱۹۳۷؛ بی‌کا، بی‌تا؛ از روی چاپی [فیلمها ف: ۳-۶۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۰۲-ف و ۴۶۰۳-ف و ۴۶۰۴-ف

ترجمه انگلیسی سهراب جمشید جی نوسارا؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۷۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۲۲-ف و ۲۶۲۳-ف و ۲۶۳۳-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۱۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۰۹-ف

ترجمه انگلیسی چاپ ۱۹۳۷؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۶]

● **ما ثبت من السنة فی ایام السنة** / حدیث، تاریخ / عربی

mā ṯabat-a min-as sunna fī ayyām-is sunna

عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ – ۱۰۵۲ قمری

‘abd-ol-haqq-e dehlavī, ‘abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)

رساله‌ای است در بیان احادیثی از اهل سنت در اعمال و فضائل ماه‌های سال. درباره روز مهمی چون عاشوراء، ولادت و وفات پیامبر، نیمه شعبان و برخی مطالب تاریخ بیشتر به بحث پرداخته است. وی این کتاب را پس از کتاب فارسی دیگرش که در این موضوع نوشته بوده، نگاشته است.

[معجم المؤلفین ۹۱/۵ذ؛ کشف ۴۱۹/۲؛ هدیة العارفین ۵۰۳/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۷۷

آغاز: الحمدلله الذی جعل الاوقات المبارکة مواسم الخیرات و

البرکات و متاجراً لاهل النسک من العبادات تربح فیها تجاراتهم ... اما بعد، فیقول بعد الفقیر الی الله الباری ... قد ثبت الخلاف بین المحدثین؛ **انجام:** و اما سائر العبادات و الادعیة و الاحکام فمذکورة فی کتب الفقه ... ولیکن هذا آخر ما قصدنا ایراده فی هذه الرسالة، و آخر دعوانا ان الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سید المرسلین ...

خط: نسخ، کا: محمد عبدالسلام بن محمد، تا: ۱۲۹۵ق، جا: کشمیر؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲»؛ جلد: مشمع، ۴۱گ، ۲۸-۳۱سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۲۰/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳۸-۷۹۱]

● **المأثور** / حدیث / عربی

al-ma’ṯūr

ابوعمیثل، عبدالله بن خلید، - ۲۴۰ قمری

abū-‘amaysal, ‘abd-ol-lāh ebn-e xalīd (- 855)

چاپ: قاهره، محقق: محمد عبدالقادر احمد، مکتبة النهضة المصزیة، مطابع الدجوی، ۱۹۵ص، ۱۴۰۸ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۶-ف

نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش ۳۱۳۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی؛ ۳۷گ، ۲۴سطر [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

● **ما جاء فی وفاة النبی و خلافة الخلفاء** / تاریخ معصومین / عربی

mā jā’a fī wafāt-in nabī wa xilāfat-il xulafā’

ابن ابی شیبه، عبدالله بن محمد، ۱۵۹ - ۲۳۵ قمری

ebn-e abī šayba, ‘abd-ol-lāh-e bn-e mohammad (777 - 850)

بخشی از «المصنف» (قسم کتاب المغازی) وی است که از وفات پیامبر (ص) تا اوایل جنگ صفین امیرالمؤمنین را دارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۹۳

آغاز: ما جاء فی وفاة النبی صلی الله علیه و سلم؛ **انجام:** لعله فتنة لکم و متاع الی حین ثم نزل

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ جلد: تیماج، ۲۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۳]

● **الماجد** / کیمیا / عربی

al-mājid

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

مؤلف، می‌گوید: «سیدی رضی الله عنه» فرمود که این دفترها را بنویسم و آنچه در اینها می‌بینید به «سیدنا علیه السلام» گفته‌ایم. در آن از ماجد و ناطق و صامت واصحاب السین و اصحاب العین و آثار سین و عین و کتاب‌های موازین و حروف یاد گردیده است.در آن دارد که من به دستور سید خود و به همان‌گونه که او گفت این کتاب‌ها را نگاشتم. از جابر هم نامبرده شده و دو جا کتابرا «ماجد» می‌نامد.

آغاز: بسمله. الحمدلله القدیم العلیم الرؤف الرحیم و صلی الله علی سیدنا ... اعلم ان سید رضی الله عنه، لما امرنی بتألیف هذه الکتب، رتبها ترتیبها لایجوز لی مخالفته فیها، و ان کنت عالماً ببعض اعراضه فیها فی ترتیبها (۱۲ سطر بعد) کتابنا هذا هو الکتاب الماجد ما یجب ان یذکر ما یلیق بمعنی هذا الاسم؛

انجام: من ذوات النهایات. فاعلم ذلک و این امرک بحسبه انشاءالله تعالی. فاستعن فانه حسبنا و نعم الوکیل. تم کتاب الماجد بحمدالله و حسن توفیقه و عنونه و صلی اللهعلی سیدنا محمد خیر خلقه و آله و صحبه.

[سزگین ۲۵۱/۴؛ بغدادی، هدیه، ۲۴۹/۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۸۸/۱۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۰۵۴ق؛ ۱۰ص (۱۲۳-۱۳۲)[عکسی ف: ۱-۳۳۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۸۱/۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۴۳۴-۴۴۳)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴۷/۲-۱۱۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۲۰۶/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۶ص (۱۵۵-۱۶۰)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۹-۲۵۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۸۴/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱۲۶۶ق[رایانه]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جا: حیدرآباد؛ ۴گ (۱۴۲ر-۱۴۵ر) [ف: ۴-۱۰۳۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶ص (۷۸-۸۳) [ف: ۳۶-۱۲۲]

← ماجرای برنج و بغرا ≻ بغرانامه

● **ماجرای خضر (ع) با شیخین و اثبات امامت علی (ع) و غصب فدک** / کلام و اعتقادات / عربی

mājarā-ye xezr bā šeyxayn va esbāt-e emāmat-e ʻalī va qasb-e fadak

آغاز: روی عطاء المکی عن عبدالله عباس قال ارسل الی ابوبکر بن ابی قحافة ذات لیلة من اللیالی فبینما نحن اذ دخل علینا من باب الغرفة رجلا احسن الناس وجها و علیه حلة خز

انجام: و خاب من انکر فضلک و جحد حق صلی الله علیه و لک و سلم

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۳؛ ۴گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، فرودین ۱۳۷۲؛ ۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد صادق کشمیری، تا: سه‌شنبه۱ ربیع الاول۱۲۷۷ق، جا: لکهنو؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ ۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۳]

● ماجرای رخصت شرب مدام در عروسی عباس میرزا / ادبیات / فارسی

mājarā-ye roxsat-e šorb-e modām dar ʻarūsī-ye ʻabbās mīrzā

همای مروزی، محمد صادق، ق۱۳ قمری

homā-ye marvazī, mohammad sādeq (- 19c)

[ادبی کاخ گلستان ص۶۵۰(بدون نام مؤلف)]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۱/۳

آغاز: ساقی به نور باده افروز جام ما ×× مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما باز در دل از نشاط صهبای فکرتم سروری و در سر از نشاء باده محبتم شوری است ایاغ خواطر از می‌معانی لبریز؛

انجام: هلال و شفق باده و جام او ×× برآید ز دور فلک کام او / هما را به سر باد ظلش مدام ×× برین ختم کردم سخن و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن مذهب، ۱۲ص (۱۷ – ۲۸)، ۱۷سطر (۹/۲×۱۵)، اندازه: ۱۴/۶×۲۲سم [ف: ۲۹/۱-۴۷]

● ماجرای سخنان شیخ الرئیس با ابوسعید ابوالخیر در سیر و سلوک / سیر و سلوک

mājarā-ye soxanān-e šeyx-or ra'īs bā abū-saʻīd ab-ol-xayr dar seyr va solūk

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۱۲/۴

خط: نسخ، کا: لطف الله بن عبداللطیف، تا: ربیع الاول۱۲۵۷ق؛ واقف: احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ جلد: میشن مذهب، ۳۱۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۵سم [ف: ۱۴-۴۵]

← ماجرای قتل ناصرالدین شاه ≺ تاریخ بی دروغ

● ماجرای مظالم انگیزسیون / تاریخ / فارسی

mājarā-ye mazālem-e angīzesyūn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۸۷۹

ترجمهاز فرانسه، جزء ۷ تا ۱۲؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● ما خالف شیخ الطائفة اجماعات نفسه / فقه / عربی

mā xālaf-a šayx-ut tā'ifat ijmāʻāt-i nafs-a-h

شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱ – ۹۶۵ قمری

šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ʻalī (1506 - 1558)

شیخ طوسی در مواردی از کتاب‌های فقهی خود ادعای اجماع نموده ولی در کتاب‌های دیگری فتوی به خلاف آنها داده، در این رساله که به ترتیب کتاب‌های فقهی تنظیم شده است موارد خلاف خود شیخ با اختصار آورده شده است.

آغاز: بسمله هذه رسالة تشتمل علی التنبیه علی مسایل ادعی فیها الشیخ الاجماع مع انه نفسه خالف فی حکم ما ادعی الاجماع فیه افردناه للتنبیه

انجام: قال فی مبسوط لا تجب و قال فی خلاف لا یدخل الاباء و الاولاد فی العقل محتجاً بالاجماع و قال فی نهایه یدخلون فیه.

چاپ: ایران، تهران، دارالطباعه طهران، ۱۳۰۸ق، با تصحیح و مقابله میرزا مهدی نوریوآقا شیخ محمد صادق طهرانی و ابوالقاسم بن علی اکبر گیلانی، سنگی، جیبی، در یاد نامه طوسی با تحقیق دانش پژوه چاپ شده

[الذریعة ۱۸/۱۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۶/۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ۱۰۸۹ق؛ جلد: تیماج، ۶ص (۱۰۳-۱۰۸)، ۱۴-۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۸سم [ف: ۴۳-۱۴۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵/۱۷۷-۵۰۸۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد هزار جریبی، تا: ۱۵ رجب۱۰۹۵ق؛ ازرویخط محمد حسین تاج؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۸۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱/۲۳-طباطبائی

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۲۹۸-۲۹۹) [ف: ۲۳-۵۹۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۳۸/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عنایت الله بن محمد نصیر رضوی گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده آقا کوچک» (بیضوی)؛ ۲گ (۲۹۲ر-۲۹۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۳-۵۹۲]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۲۰۶/۳

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف ۷؛ بی‌کا، تا: ۲۴ جمادی الثانی۱۲۴۳ق؛ ۳ص (۱۶-۱۸)[عکسی ف: ۶-۲۵۷]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۴۶۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی بن محمد بن احمد بن ابراهیم بحرانی، تا: ۲۴ ذیحجه۱۲۵۱ق؛ ۴گ (۹۰پ-۹۳پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۰]

۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۲/۴۹/۲-۵۹۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۲۵سطر، قطع: رحلی[آستانه قم: - ۱۹۱]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۸۲/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی گلپایگانی، تا: محرم۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۱پ-۵پ)، ۱۴سطر(۶×۱۰)، قطع: بغلی [ف: ۱۷-۹۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۳۶۹/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۲۷۹ق؛ از روی نسخه مؤلف به شش واسطه؛ جلد: تیماج، ۳ص، ۲۰ سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۶-۲۵۳]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۱۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الاول۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۲۷پ-۳۰پ)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۱-۲۷۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۱۳/۷

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد بن ابراهیم شریف غروی، تا: ذیحجه۱۲۹۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳گ (۳۰ر-۳۲ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۰-۲۷۷]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالعزیز لنکرانی، تا: شعبان۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۲۰۸پ-۲۱۱ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱-۳۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۰۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد امین پسر یحیی خویی (امام جمعه)، تا: ۱۳۳۴ق، جا: کوفه؛ جلد: تیماج، ۵ص (۵۳-۵۷)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۲۹۵]

۱۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۲۲۳/۱۳

آغاز: برابر

در فهرست با عنوان « ابطال الاجماع» آمده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۹ص (۲۶۹-۲۷۷) [ف: -۲۴۱]

۱۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۶۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۷۸پ-۸۱ر)، ۱۳سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: -۳۲۸]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۸۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر حسینا قزوینی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۱۵۲پ-۱۵۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۱-۸۹]

← مأخذ مالیات ≻ علویه

● مادام بوآری / داستان / فارسی

mādām būārī

فلوبر، گوستاو، ۱۸۲۱ - ۱۸۸۰ میلادی

felober, gūstāv (1821 - 1880)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۴۵۸

این نسخه همراه با امضای ناصرالدین شاه می‌باشد. ترجمه ناشناس؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سهیلا چاره دار[رایانه]

● مادام کاملیا (ترجمه) / داستان / فارسی

mādām kāmelyā (t.)

سردار اسعد بختیاری، علیقلی بن حسینقلی، ۱۲۷۴ - ۱۳۳۶ قمری

sardār as‘ad-e baxtīyārī, ‘alī-qolī ebn-e hoseyn-qolī (1858 - 1918)

از: پسر الکساندر دماس، مترجم: علیقلی بختیاری

تاریخ ترجمه: ۱۳۱۸ق

رمان مادام کاملیا از رمان‌های معروف پسر الکساندر دما می‌باشد و در عهد مترجم از مشهورترین کتاب‌ها بوده است علیقلی بختیاری، سردار اسعد، آنرا از زبان فرانسوی به فارسی برگردانده است و در آخر کتاب ترجمه زندگی مارگریت آمده و حتی سردار اسعد می‌گوید چون به پاریس افتادم، به سر قبر مارگریت رفتم زیرا قبر او محل عشاق است. (عبدالله انوار)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۳۳

آغاز: بسمله، آرمان گفت یک عصری بود مانند امروز؛ **انجام:** پایان: آنچه آرماند گفت بدون یک کلمه کم و زیادی می‌نویسم.

خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: صفا، محمد رضا، تا: ۱۳۲۱ق؛ ۵۸گ، ۲۳سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۶-۴۷۶]

● **المادة (مقالة فی)** / فلسفه / عربی

mādda (maqālat-un fi-l)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۶۸۸/۶

آغاز: بسمله مقالة لاسکندر فی المادة و العلة و الکون و حل مسئلة اناس من القدماء ابطلوابها ...

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۵ و ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲-۵۵۵]

● **ماده بیست نوشتن این نسخه** / شعر / فارسی

mādde bīst neveštan-e īn nosxe

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۴۲/۲۰

آغاز: نوشته شد این نسخه دلپذیر ×× ز گفتار آن موبد تیروبر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ جلد: مقوایی، ۱گ (۱۴۳ر-۱۴۳پ)، ۱۸سطر [ف: ۳۷-۴۰۵]

● **ماده تاریخ** / تاریخ / فارسی

mādde tārīx

سرور، محمد مقیم بن عزیز بیک، ق۱۱ قمری

sorūr,mohammad moqīm ebn-e ‘azīz beyk (- 17c)

دو ماده تاریخ است از کاتب مجموعه، محمد مقیم بن عزیز بیک متخلص به سرور که در تاریخ بازگشت شخصی از حج و دیگری در تاریخ حج است: ۱. «هو الله تعالی. سرور در تاریخ حج اخوی محمد ... حاجی امیر عسکر ... گفته: شکر ایزد را که آمد میر عسکر کامیاب ×× بعد طوف کعبه از تأیید لطف کردگار / خاطرش آئینه سان شد صاف از گرد گناه ×× دیده اش روشن شد از نور یقین خورشید وار / گشت چون عریان درین وادی دلش از غیر حق ×× کرد در بر لطف یزدانش لباس افتخار / در وطن چون کرد با این قدر و رفعت بازگشت ×× دوستان را دل شکفت و خصم را جان شد فکار. خواستم تاریخ سال از میر حاج عقل، گفت: عسکری آمد ز راه کعبه دین کامکار = ۱۰۶۱؛ ۲. «منه فی تاریخ الحاج / فی تاریخ میر الحاج [هر دو قابل خوندن است]. پس از طواف ز حج حاجیان بسوی وطن ×× چو باد رفته و مانند آتش آمده اند / خوش آمدند همه وز برای تاریخش ×× خرد هر آینه گفتا همه خوش آمده‌اند = ۱۰۶۱».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۷۶/۷

خط: شکسته نستعلیق هندی، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۶۱ق؛ مجدول، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج، ۱ص (۹۷پ)، اندازه: ۹/۳×۱۹سم [ف: ۲۷/۱-۱۳۷]

● **ماده تاریخ** / شعر / فارسی

mādde tārīx

قانع گلپایگانی، محمد، ق۱۳ قمری

qāne‘ golpāygānī, mohammad (- 19c)

شعرهایی است بیشتر در تاریخ تولد و مرگ از سال‌های ۱۲۲۷ و ۱۲۲۸ و در آن آمده: «از خرد تاریخ قانع خواست با روی وداد ×× گفت دری از صدف چون در شهسوار آمده».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۸۵/۴

آغاز: شبی که بود تنم خسته و دلم مضطر ×× شبی که بود سیه تر ز طره دلبر؛ **انجام:** شبی سیاه تر از روز خضر در ظلمات ×× شبی درازتر از آرزوی اسکندر

خط: شکسته نستعلیق، کا: پیرمراد، تا: ۱۲۲۸ق؛ جلد: میشن، ۲۶گ (۱۱۷ر-۱۴۲)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۴سم [ف: ۸-۲۳۷]

● **ماده تاریخ** /متفرقه / فارسی

mādde tārīx

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۱/۱۱

ماده تاریخ برای برخی از امیران تیموری و مرگ شاه تهماسب و تولد شاه عباس و فتح قندهار از میرزا محمد یوسف ضابطه نویس و فتح بغداد از عزتی و فتح نجف و شکست سردار روم در بغداد از احمد سلطان و سید داماد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج حنایی، ۲ص (۳۶-۳۷)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱-۲۳۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۴۸

کلماتی که بحساب جمل یکی هستند در آن آمده. برای هر رقمی یک تا بیست کلمه یا اندکی بیش از آن دارد این کلمات به ویژه برای معما سازان سودمند است، در نسخه ما از شماره «۱۰، ابجد، جز، ... ، اوج» تا شماره «۱۰۵۰: خرمهره، مریض» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در ۱۲۶ص، آقای باستانی آنرا «رساله میر حسین معمائی» نیشابوری در گذشته ۹۰۴ پنداشته است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۳گ، ۱۵سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۲۱۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۲۳

بدین ترتیب: تاریخ قتل میرزا شاه حسین، تاریخ محبوس ساختن القاص میرزا در قلعه، تاریخ صلح شاه عالم پناه با سلطان سلیم خواندگار، تاریخ وفات شاه طهماسب، تاریخ توبه دادن شاه طهماسب امرا و سپاهیان را، تاریخ قتل ایلدرم با یزید با چهار فرزند از گفته قاضی عطای رازی، تاریخ قتل سلطان مصطفی ولد خواندگار که به سبب مکر رستم پاشا وزیر اعظم واقع شد و متعاقب آن پسر دیگرش سلطان محمد کشته شد، تاریخ قتل ملا آن پس دیگرش سلطان محمد کشته شد، تاریخ قتل ملا امیدی از افضل طهرانی، تاریخ وفات همایون پادشاه به سبب افتادن از بام،

تاریخ فوت میر جمال الدین صدر استرآبادی، تاریخ فوت عبیدخان ازبک، تاریخ جلوس شاه عباس، تاریخ وفات آن شاه بزرگوار، تاریخ وفات حضرت شاه اسماعیل ماضی، تاریخ قتل سلطان ابوسعید از گفته مولانا جلال الدین محمد دوانی، تاریخ بنای چهار باغ که نواب شاه عباس در اصفهان بنا نمود، تاریخ خروج و طغیان القاص میرزا، تاریخ فوت ملا جامی، تاریخ جلوس خاقان گیتی ستان شاه عباس، تاریخ جلوس پادشاه عادل شاه عباس ثانی، تاریخ ولادت خسرو صاحب قرانی شاه عباس ثانی، تاریخ وفات خاقان گیتی ستان جنت مکان شاه عباس، تاریخ صلح پادشاه والا جاه گیتی پناه شاه عباس، تاریخ صلح پادشاه والا جاه گیتی پناه شاه صفی با طایفه رومیه از گفته صایبا، تاریخ فوت سیادت و مرحمت پناه ابوالحسن میرزا از گفته بعضی از ازکیا، تاریخ مقتول ساختن امرا ساروتقی را به جهت شرارت نفسی که با او بود، تاریخ برگردیدن آخوند مولانا حسن علی از نیم راه مکه معظمه و نرفتن به آن مکان شریف، تاریخ مکه رفتن نواب سلطان العلمای سلمه الله که عالی حضرت میرزا ابوالفتوح شهرستانی گفته، تاریخ مراجعت آن عالی جاه از مکه معظمه از گفته مرزا ابراهیم آرتیمانی، تاریخ وزارت نواب مستطاب سلطان العلمایی در مرتبه اول، تاریخ وزرات آن عالی جاه در مرتبه ثانیه از گفته صایبا. و یکی دیگر از مولانا علی نقی. تاریخ فوت سیادت و مرحمت پناه خاتم المجتهدین امیر محمدباقر داماد. همه تواریخ مربوط به شاه عباس از مولانا محمد تقی منجم است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۱۱۶–۱۱۷)، اندازه: ۱۱/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱–۴۷۶]

● **ماده تاریخ اتمام عمارت مقبره بیرم خان قراقوینلو در مشهد** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e etmām-e ‘emārat-e maqbere-ye bayram xān qarāqūyonlū dar mašhad

رضوی، محمد، ق۱۱ قمری

razavī, mohammad (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۷۴

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۷۵ هامش)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ الافق المبین** / تاریخ / عربی / فارسی

mādde tārīx-e al-ofoq-el mobīn

میرداماد، محمد باقر بن محمد، – ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

وابسته به: الافق المبین = عبادات (رساله در)؛ میرداماد، محمد باقر بن محمد (–۱۰۴۱)

در هفت بیت عربی با چند شعر فارسی او.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۲۱/۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۰ق [ف: ۵–۳۰۸]

● **ماده تاریخ تخت مرو** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e taxt-e marv

ضیاء، ق۱۳ قمری

zīyā’ (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۲۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا محمد حسن خان منشی اسرار دولتی طباطبائی تبریزی، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱گ (۲۸۵)[مختصر ف: – ۷۰۶]

● **ماده تاریخ جلوس شاه اسماعیل صفوی** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e jolūs-e šāh esmā‘īl safavī

محتشم، علی بن احمد، – ۹۹۶ قمری

mohtašam, ‘alī ebn-e ahmad (- 1588)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۹۶

خط: نستعلیق، کا: نظام الدین احمد غفاری مازندرانی، تا: ۱۹ صفر۱۰۵۳ق؛ ۱گ (۲۰۷)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ جلوس شاه جهان** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e jolūs-e šāh jahān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۳۶)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ چند مولود** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e čand mowlūd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۳۰

از جمله میرزا محمد کریم متولد ۱۰۹۱، محمد مسیح متولد ۱۱۳۲، عیسی بیک ۱۰۹۵، محمد علی بن میرزا طاهرخان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گ (۵۹)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ حاجی میرزا حسین خان سپهسالار** / شعر / فارسی

mādde tārīx-e hājī mīrzā hoseyn xān sepahsālār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۴۴

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد حسن خان منشی اسرار دولتی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۳۵۷)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ ساخت بنایی در شمیران از میرزا محمد شفیع** / متفرقه / فارسی
mādde tārīx-e sāxt-e bannāyī dar šemīrān az mīrzā mohammad šafī‘

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۶۲
خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۲۵پ)، اندازه: ۲۸/۴×۱۵/۱سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۶]

● **ماده تاریخ سنگ مزار فرمانده آذربایجان** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e sang-e mazār-e farmāndeh-e āzarbāyjān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۵۶/۳
آغاز: ملال دار ازین چرخ آینه تمثال ×× کزوست آینه هر دلی به رنگ ملال؛ **انجام:** نوشت کلک صبا از برای تاریخش ×× زمین نهفته بدی آفتاب جاه جلال
خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳ و ۱۴؛ مجدول؛ ۲گ (۱۷پ-۱۸ر)، ابعاد متن: ۱۴×۸/۵، اندازه: ۱۸×۱۱/۵سم [ف: ۲۰-۵۴۶]

● **ماده تاریخ شهادت شیخ زین الدین** / متفرقه / فارسی
mādde tārīx-e šahādat-e šeyx zayn-od dīn

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۴۷/۴۰
«الجنة مستقره و الله۹۶۶»، حدیثی به نقل از خط شیخ بهایی؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ ۱ص (۸۷ر حاشیه)، اندازه: ۱۷×۱۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۱۰۲]

● **ماده تاریخ عمارت سلطانیه و استرداد خوی از عثمانی** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e ‘emārat-e soltānīye va esterdād-e xoy az ‘osmānī

نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد رحیم، ۱۱۷۵ - ۱۲۴۴ قمری
nešāt-e esfahānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rahīm (1762 - 1829)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۲۵
خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا محمد حسن منشی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۲۸۴)[مختصر ف: -۷۰۶]

● **ماده تاریخ فوت میر عماد ۹۳۱ق** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e fowt mīr ‘emād 931q

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۸/۴
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۰؛۱گ (۲۳۵ هامش)[مختصر ف: -۷۰۷]

● **ماده تاریخ قالی امامزاده صالح تجریش** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e qālī-ye emāmzāde sāleh tjryš

محمود خان ملک الشعراء، محمود بن محمد حسین، ۱۲۲۸ - ۱۳۱۱ قمری
mahmūd xān malek-oš-šo‘arā’, mahmūd ebn-e mohammad hoseyn (1813 - 1894)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۳/۱۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ ۱گ (۲۸۳۸)[مختصر ف: -۷۰۷]

● **ماده تاریخ مربوط به صفویه** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e marbūt be safavīye

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۲۶
از جمله تاریخ فوت شاه اسماعیل صفوی، و جلوس شاه طهماسب و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۷۰)[مختصر ف: -۲۶۱]

● **ماده تاریخ مصالحه دولت روس** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e mosālehe-ye dowlat-e rūs

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۲۵/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۲۳۲ر)[مختصر ف: -۷۰۷]

● **ماده تاریخ وفات میرزا محمد شفیع مشهور به میرزای عالمیان** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e vafāt-e mīrzā mohammad šafī‘ mašhūr be mīrzā-ye ā‘lamīyān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۹۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۲۶)[مختصر ف: -۷۰۷]

● **ماده تاریخ وفات میرزا یوسف مستوفی الممالک** / شعر / فارسی
mādde tārīx-e vafāt-e mīrzā yūsof-e mostawfe-l mamālek

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با یادداشتی از افضل الملک غلامحسین زندی؛ ۱گ (۷۳۶)[مختصر ف: -۷۰۷]

● مادة الحوادث ما هی / فلسفه / عربی

mādat-ul ḥawādiṯ mā hī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۵۴/۲۵

آغاز: بسمله. ما سوی الله محدث و کل محدث له مادة فالمادة فی الحوادث. ان هذه المسألة من اصعب المسال التی ترد علی الافکار؛

انجام: المراد بالاکوان الاربعة و هی الحرکة و السکون و الاجتماع و الافتراق.

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۳گ (۲۲۵پ–۲۲۷ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۴۴–۲۲۱]

● مادة الحیاة = آشپزی / آشپزی / فارسی

mādat-ol hayāt = āšpazī

آشپزباشی، نورالله، ق۱۱ قمری

āšpaz bāšī, nūr-ol-lāh (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۳ق

رساله مختصری در روش پختن انواع غذاهای عصر صفوی و مؤلف می‌گوید که آبا و اجداد وی از عصر شاه اسماعیل صفوی تا هنگام تألیف کتاب (۹۰۱–۱۰۰۳ق) به آشپزی در دربار اشتغال داشته و در این کار تجربه فراوان دارند. در یک «مقدمه» و یک «فصل» و پنج «باب» و یک «خاتمه»: فصل: در آنکه استاد کیست و صفت استاد چیست؛ مقدمه: در اقسام باقلا و ابوروق و غیره؛ باب ۱. در تعریف خشک پلا و انچه لازم اوست؛ ۲. در اقسام پلا از ترش و شیرین و ساده؛ ۳. اقسام قلیه از ترش و بورانی؛ ۴. اقسام آش و آردینه و غیره؛ ۵. اقسام شله پلا و کشک و هریسه.

آغاز: شکر و سپاس و حمد بی قیاس مر آن منعم حقیقی را که نمک خلیلش و سفره جلیلش قاف تا قاف کشیده.

انجام: و قلم اعتقاد ما را بر ولایت مرتضوی جاری گرداند و دوستانرا به ذخیره اعتقاد ما غنی سازد.

چاپ: با تصحیح ایرج افشار، فرهنگ ایران زمین، ۱: ۲۰۵–۲۷۰.

[فهرستواره منزوی ۳۹۱۱/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: کمال الدین بن محمد افضل یزدی، تا: قرن۱۱؛ جلد: تیماج، ۵۳گ، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱–۲۸۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۴۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: عبدالباری بن عطاء الله نوری نطنزی، تا: ۲ محرم۱۰۱۹ق، یا ۱۰۱۶ یا تاریخ دیگر، چون کمی ساییدگی دارد، در وقتی که بندگان نواب کامیاب محاصره قلعه گنجه نموده بودند حسب الامر حضرت صاحبی آخواندی مرقوم شد؛ جلد: تیماج، ۵۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۳–۱۵۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۲۵۹۱/۱۵۳هامش

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۸ص (۴۵۳–۴۷۰) [ف: ۹–۱۴۱۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** زعفران و قند جهه چاشنی داخل نمایند ... ربیع الاول سنه ۱۲۲۹

از نورالله که در ۱۰۱۴ تألیف نموده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق [الفبائی: -۴۸۹]

۵. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: 5/1

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: شمیز، ۱۷سطر(۸×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [نشریه: ۳–۲۱۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۶۴

آغاز: فصل در بیان آنکه استاد کیست و صفت استاد چیست استاد آن است که به هیچ وجه من الوجوه؛ **انجام:** و باقلاواء بزرگ درست نیز می‌پزند ... ورق ورق تاره مذکور را بدان ظرف میگذارند و عدس پخته ... که نام طباخی نبرد و اسم استادان ماضی را بد نام نکند و الله اعلم.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۲ص، ۱۰–۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴۷/۲–۱۰۱]

● مادة الحیات فی حفظ النفس من الآفات / طب / عربی

mādat-ul ḥayāt fī hefz-in nafs-i min-al āfāt

فارسی، محمد بن ابی بکر، – ۶۷۷ قمری

fārsī, mohammad ebn-e abī bakr (- 1279)

اهداء به: ابومنصور یوسف بن عمر خلیل امیرالمومنین (۶۴۷–۶۹۴ق)

در هفده «باب» در پزشکی: ۱. فی ذکر اسباب یعتمد علیها من اراد ان یا من من اغتیال السمویات؛ ۲. القول فی ذکر انواع الحیوان الذی یجب ان لا یفارق مجالس الملوک و العظماء لیستدل بجمیع ما یظهر من خواص افعالها علی الاشیاء المسمومة.

آغاز: بسمله، الحمدلله الواحد لامن عدد، الباقی لا الی اجل محدود فیجد الاول الموصوف بالابد، و الاخر المعروف بلا امد ... یقول الفقیر الی تعالی محمد بن ابی زکریا الفارسی صرف رأیه و همته و غلب فکره و قریحته الی الاجتهاد فی مصلحة الابدان و حفظ الصحة للانسان ...

انجام: و من اراد الوقوف علی خواص الاوفاق و شرایط کتابتها فلیطالع الکتاب الذی الفناه المسمی آیاب الافاق فی خواص الاوفاق و فی هذا القدر کفایة فیما قصدناه و هذا آخر الرسالة و

الله الموفق و صلی الله علی محمد النبی الامی و آله و صحبه و سلم تسلیماً کثیراً و الحمدلله رب العالمین

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۱۲

آغاز: برابر

خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (انجام در باب ۱۴ افتاده)؛ تملک: سید مصطفی مسعود طبیب در ۱۲۱۱؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۲۱گ، ۱۷سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷–۳۲۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۲۸۰/۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا ابوالحسن، تا: ۱۲۸۳ق، جا: تهران؛ جلد: میشن، ۱۱گ (۱۱۱پ–۱۲۱ر)، ۱۶سطر محشی، اندازه: ۱۶/۳×۲۰/۸سم [ف: ۶–۳۵۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۲۱/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۳۵۶ق؛ جلد: میشن، ۳۴گ (۲۰پ–۵۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵–۴۲۴]

● مادة الحياة المرموزه فی الصنعة الالهية / کیمیا / عربی

mādat-ul ḥayāt-ul marmūzah fi-ṣ aṣ-ṣan‘a-til ilāhīyya

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

رساله کوتاهی است در روش رسیدن به مادة الحیوة از طریق کیمیا.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اعلم ایها الاخ الاخروی و خذ الاصل الذی اسمه مؤلف من خمسة احرف نسبة عدد الحروف الاول الی عدد القلب کل فرمود ...

انجام: و اقلب المذیب تلخطه شمة فی المیزان فاشکر الرب علی هذا القدر من الوصول الصنعة الهیة.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۳۵۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱ص (۱ ر) [ف: ۶–۳۸۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۸۹/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمدرفیع بن احمد بن صدرالدین محمد انصاری اصفهانی، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۳گ (۷۵پ–۷۷ر)، ۴۳ سطر(۱۳×۲۱) [ف: ۴۱–۵۳۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۲/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی سواد کوهی رامکوهی، تا: ۱۲۸۸ق، جلد: تیماج مذهب، ۳ص (۱۶۷–۱۶۹)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۰–۵۰۱]

● ماده منوی و انعقاد نطفه / طب / فارسی

mādde manavī va en‘eqād-e notfe

نظام الدین گیلانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

nezām-od dīn-e gīlānī, ahmad ebn-e ‘alī (- 17c)

اهدا به: سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵–۱۰۸۳ق)

ترجمه‌مانندی است از «ماهیة المنی» از همو، هر دو را به نام سلطان هبدالله قطبشاه ساخته و این یکی در دو «فصل» است و یک دیباچه بی‌نقطه.

[فهرستواره منزوی ۳۶۷۰/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۲۳/۴

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: آغاز قرن۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۱۲گ (۴۳–۵۴)، ۱۸سطر(۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱–۲۱۸۳]

● المادة و العدم و الکون (الممکن) (مقالة فی) / فلسفه / عربی

mādda wa-l ‘adam wa-l kawn (mumkin) (mq. fī)

اسکندر افرودیسی، ق۳ میلادی

eskandar āfrūdīsī (- 3c)

رساله در باره سه مطلب «ماده» و «عله» و «کون»است و می‌گوید که ماده چیست و علت چگونه می‌باشد و تأثیر در ماده چه اثری می‌گذارد وماده پس از تأثر چگونه تغییر شکل می‌یابد. این مطالب از «سمع الکیان» ارسطو که در اسلام به «سماع طبیعی» مشهور است به‌وسیله اسکندر افردوسی اخذ شده است.

آغاز: بسمله، مقاله اسکندر فی المادة و العلة والکون و حل مسئلة اناس و القدماء ... قال ان یحکم ذکر فی کتابه المسمی بمساع الطبیعی فی اخر المقالة الاولی ان من اساء القدماء ابطلو الکون ...

چاپ: تحقیق عبدالرحمن بدوی، در شروح علی ارسطو مفقودة فی الیونانیة و رسائل اخری (بیروت، دارالمشرق: ۱۹۷۱م)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۸۳/۳۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۹۶پ–۹۷ر) [ف: ۱۶–۱۹۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۹۶/۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۱۷سطر [ف: ۷–۳۸۲]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۷۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۳۳۷پ–۳۳۸پ)، ۲۴– ۳۳سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: –۱۴۸]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۲/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** اضطراراً علی ما قال الحکیم تم الکتاب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: بخارائی، ۴ص (۴۸۴-۴۸۷)، ۱۸سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹-۳۸۶]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۹۳/۲۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۲گ (۹۴ر-۹۵ر)، ۲۴سطر(۱۲/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: -۲۰۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷/۴
آغاز: برابر**انجام:** وای شیء العدم و ان الکون یکون منها اضطرارا علی ما قاله الحکیم.
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱۱۰۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۲۴۷-۲۵۰)، ۱۹سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۷-۳۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۷۷/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** یکون من الهیونی شیء ان لم یفرض فیها
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۶۵پ) [ف: ۱۵-۴۱]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۲/۲۲
بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۲گ (۱۲۲-۱۲۳پ) [ف: ۵-۶۳۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴/۳ خوئی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان الکون یکون منها اضطرار علی ما قاله الحکیم
خط: نسخ، کا: مهدی بن معصوم بن جعفر حسینی اشکوری کیارمشی، تا: دوشنبه ۱۲ ذیقعده۱۲۹۷ق، جا: تهران مدرسه محمدیه؛ جلد: تیماج، ۲ص (۱۵۲-۱۵۳)، ۱۵و۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۷-۳۶۸]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۹/۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فقد استبان و ظهر کیف یکون المکون وای شیء الهیولی و ای شیء (الکون) و ان الکون یکون منها اضطرار علی ما قاله الحکیم. تمت بعون الله تعالی.
خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳-۳۷۱]

۱۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: -۳۲۵]

● مادمازل مارتی (ترجمه) / داستان / فارسی
mādmāzel mārtī (t.)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۹۷۳۷
خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق[الفبائی: -۴۸۹]

● ما ذکره العدلی و رد علیه الصولی فی الشطرنج /
متفرقه / عربی
mā ḏakara-h-ul a‘dlī wa radd-a ‘alayh-iṣṣūlī fi-š šaṭranj

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۵/۱-ف
نسخه اصل: لاله لی ش ۵۶۰؛ خط: نسخ، کا: ابواسحق ابراهیم بن مبارک بن علی مذهب بغدادی، تا: ذیحجه۵۳۵ق؛ ۱۰۸گ (۱پ-۱۰۸پ)، ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۵۰۵]

● مارنامه / شعر / فارسی
mār-nāmeh

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۸۴۲/۱۲
آغاز: اگر مار بینی بروز هورمزد ×× زیادت شود حرمت و مال فرد / اگر روز بهمن به بینی تو مار ×× غمی سخت بینی در آن روزگار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ جلد: مقوایی آبی، ۲گ (۱۰۵ر-۱۰۶ر)، ۱۸سطر [ف: ۳۷-۴۰۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۶/۴-ف
نسخه اصل: بادلیان اوزلی ۳۰ (۱۲۳۵)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳سطر [فیلمها ف: ۱-۵۶۰]

● ما رواه الاساطین = فی ذم المجیء الی السلاطین = عدم المجیء الی السلاطین / حدیث / عربی
mā rawāh-ul asāṭīn = fī ḏamm-il majī’ ila-s salāṭīn = ‘adam-ul majī’ ila-s salāṭīn

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

شامل احادیثی در مذمت و نکوهش تردد و آمد و شد با سلاطین و امراء می‌باشد که از طریق اهل سنت روایت شده و ظاهراً چاپ نشده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹۹
آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی هذا ما رواه الاساطین فی عدم المجیء؛ **انجام:** یردون من درت به زهرة الدنیا الی نجعة الأخری فیرنا و حائماً تم و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع ...
خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲، جلد: مقوا، ۱۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲-۶۳۴]

● ما رواه الواعون فی اخبار الطاعون / حدیث / عربی
mā rawāh-u-l wā‘ūn fī axbār-iṭṭā‘ūn

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

گزیده‌ای است از «بذل الماعون فی فضل الطاعون» ابن حجر عسقلانی (- ۸۵۲ق). حدیث‌هایی است درباره طاعون و

جلوگیری و درمان آن و تاریخچه‌ای از رویدادهای طاعون در کشورهای اسلامی.با استفاده از روایات نبوی (ص) با رویکرد روایی و تاریخی به تفصیل گزارش شده است و با توجه با عبارات پایانی مؤلف، تاریخ تألیف آن پس از سال ۸۷۹ق می‌باشد. اهمیت این اثر بیش تر از آن جهت است که در ضمن مطالب آن، گزارشی تاریخی از وقوع طاعون و نیز برخی بیماری‌های مشابه آن مانند جدری در اماکن مختلف ارائه گردیده است که برخی از این حوادث عبارتند از: ۹۷ق (شام) ۴۲۳ق (هند و عجم و جبل)، ۴۲۳ق (موصل)، ۴۲۵ق (شیراز، بغداد و بصره)، ۴۳۳ق (موصل، جزیره و بغداد)، ۴۹۷ق (دمشق)، ۴۷۸ق (عراق)، ۵۵۲ق (حجاز و یمن)، ۵۷۵ق (بغداد)، ۶۳۳ق (مصر)، ۷۴۹ق (طاعون جهانی: لم یعهد نظیره فی الدنیا فإنه طبق الأرض شرقاً و غرباً ... مات فیه علی جهته التقریب نصف العالم و اکثر الموت فی القاهرة کل یوم زیادة علی عشرین ألفاً ...)!، ۷۶۴ق (قاهره و دمشق)، ۷۸۱ق (قاهره)، ۷۹۱ق، ۸۱۳ق، ۸۱۹ق، ۸۲۱ق، ۸۳۱ق (هی أوسع الطواعین کلها)، ۸۴۹ق، ۸۵۳ق، ۸۶۴ق (مصر و شام)، ۸۷۳ق (مصر و شام)، ۸۷۶ق (روم)، ۸۹۷ق (حلب).

آغاز: بسمله. الحمدلله مقدر الارزاق و الآجال و الصلاة ... انتخبت فیه ما ورد فی اخبار الطاعون، اختصرته من بذل الماعون للشیخ ...

انجام: ثم فی سنة ثلاث و خمسین ثم اربع و ستین بمصر و الشام ثم فی سنة ثلاث و سبعین بهما ثم فی هذه السنة سنة احدی و ثمانین بهما احسن الله خاتمتها.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۳۲/۱۴عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، شماره ۱۵۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۳۰ص (۱۶۱-۱۹۰)، ۲۳سطر[عکسی ف: ۴-۴۵۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فایدة، اخرج بن سعد عن بن عباس قال لما نزلوا بنو اشام سوه الأرض و نزلوا بنو احام مجری الجنوب و الدبور، فرفع عنهم الطاعون ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۰؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۱۸گ، ۱۷سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳۹-۵۶۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ندارد

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۰۹۳ق؛ محشی درباره طاعون‌ها از حسن بن تقی طالقانی، پس از این فصلی است از روضة الالباب درباره طاعون سال ۱۸ و از معجم البلدان درباره طاعون «عمواس» در ۱۶، با سرگذشت ابن الوردی به خط مهدی عبدالرب آبادی در ۱۲۹۷، تملک: اعتضادالسلطنه در۱۲۹۳؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ ۱۶گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵-۵۲۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۰/۲۵ کر

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم فی سنة إحدی و ثمانین و ثمان مائة، ثم بالروم سنة ست و سبعین و ثمان مائة و دخلت حلب فی افتتاح سنة سبع و تسعین، ثم وصل إلی مفهوم شهر ربیع الأول منها؛ تمت

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج صالح قرطبی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مجدول، مصحح؛ ۱۰گ (۸۱ر-۹۰ر)، ۲۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۰/۲-۳۵۶]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۰۲/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳گ (۱۵۲ر-۱۶۴پ) [ف: ۱-۲۱۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: فرهاد میرزا ۲۲ ذیقعده ۱۲۹۲؛ جلد: تیماج، ۳۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۶-۱۱۲]

← مازندران > کتابچه کلارستاق و کلاردشت و مازندران

● ماساة جمل / تاریخ / عربی

māsāt-u jamal

مهدی پور، علی اکبر بن عیسی، ق۱۵ قمری

mehdī pūr,ʻalī akbar ebn-e ʻīsā (- 21c)

بحث تاریخی مختصری است در خصوص جنگ جمل و عوامل پیدایش آن، از آغاز بیعت مسلمین با امیر مومنان علی (ع) و اسباب جنگ و جریان آن و وقایع پس از نبرد با استفاده از منابع تاریخی و مشتمل بر چندین «فصل».

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۸۶

آغاز: من الوقائع الحربیة ذات الاهمیة الکبری فی تاریخ الاسلام وقعة الجمل فانها اول حرب داخلیة واسعة النطاق بین المسلمین؛

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف - قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۵؛ ۹۲ص[عکسی ف: ۴-۲۳۵]

● ماستیه / شعر / فارسی

māstīyyeh

جنت، کاظم، ق۱۴ قمری

jannat, kāzem (- 20c)

اهداء به: ناصرالدین شاه

تاریخ تألیف: ۱۳۰۲ق

کاظم جنت شاگرد اشرف الکتاب در نه بند سروده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۳۰

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸گ، ۱۲سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۶-۵۵۸]

ماسه بلوچیه > اسرار الغیوب
ماسه بندی > رساله در علم ماسه

● **ماسه بندی** / علوم غریبه / فارسی

māse bandī

ورانی کرمانی، علی مردان بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

varānī kermānī, ʻalī mardān ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸۷

آغاز: بسمله، ماسه باید هفت رشته از پشم شتر؛ **انجام:** دستی نباشد شکار نمی شود ... فی سنه ۱۲۷۷.

خط: شکسته، بی کا، تا: ۱۲۷۷ق، جا: تهران[الفبائی: -۴۹۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۵۶

آغاز: بسمله، حمد بیحد و کران و ثنای بیعد و پایان؛ **انجام:** مدعی رخنه خواهد کرد و السلام علی خیر ختام لا یعلم الغیب الا هو

خط: شکسته، بی کا، بی تا؛ جلد: میشن[الفبائی: -۴۹۰]

● **ماسه بندی** / علوم غریبه / فارسی

māse bandī

غیر همانند:

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۴/۲

آغاز: الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی وبعد این مختصری است درعلم ماسه بطور کلی که بیرون می‌آید از او جزئیات ان علم واز آن می‌فهمد شخص قاعده‌های کلی؛ **انجام:** درآن احتمال بداء بود واز این جهت این علوم نفعش کم شده است دراین جا کلام ختم مینمایم وصلی الله علی محمدواله طاهرین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین، تمت

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۶ربیع الثانی۱۲۷۹ق؛ ۱۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳-۱۳۹۶]

۲. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه: ۱۰۷/۱

آغاز: آنها دلالت کند و آینه حکایت کننده آنهاگردد و کاشف این اسرار شود زبان ترجمان آن رطوبت رحم آید و بیان پنهانیهای آن مکان نماید پس صحیح شود که الولد سرابیه. پس هر کس کیفیت اولاد را از آباء وامهات بداند کیفیت اسباب و علتها را خواهد دانست و استدلال کردن به آنها بر حوادث تعقل خواهد نمود ... و به تحقیق ما ذکر کردیم در رساله خود اسرار النقاط به طور توسط در بیان آنکه اوضاع فلکیه منطبع میشود در نفس عالم و متحرک می‌شود اعضاء و جوارح او بر حسب این اوضاع منطبعه ... فصل بدانکه اصل این علم منسوب است به سوی اصل هر خیر و معدل و مأوا منتهای او حضرت امیر ... و فراگیرنده از آن بزرگوار چنان که روایت می‌کنند او یس قرنی رضی است بعد از آ ن در میان مردم منتشر شد و این علم تفال اهل بادیه ها و چادر نشینان ست ... و فصل بدانکه باید فرا گرفته شود برای ماسه هفت رشته از ابریشم شتر قربانی یا شتر حلالی اگر پشم شتر ممکن نباشد پشم گوسفند قربانی و دختر نابالغ باید آن را رشته باشد و در هنگام رشتن باید مشغول ذکر خدا بوده باشد و طول هر رشته باید دو وجب باشد؛ **انجام:** با کسی بحث و نزاع دارد و در باقی مطالب بد است دیگر الله یعلم من حیث لایعلمون. تمام شد کتاب ماسه حسب الفرمایش مخدوم معظم ... ملا محمد محسن ... بخط کمترین ... ابن زین العابدین اسدالله امچرودی فی سنة ۱۲۸۱ در تفأل و استخراج حالات و اوضاع آینده از عقود و گره‌هایی که بر رشته نخ میزنند. در آن از کتاب دیگر مؤلف در علوم غریبه بنام اسرار النقاط یاد شده است. شیخ بهائی در کشکول می‌نویسد که در هرات کتاب اسرار را خواندم، شاید همین کتاب را خواسته باشد، پس از آن اسرار الغیوب خواسته نشده و مؤلف هم نباید علی مردان درانی کرمانی باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله بن زین العابدین امچرودی، تا: ۱۲۸۱ق؛ قطع: ربعی[چهار کتابخانه مشهد-ف: -۳۰]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۴۷۸

دارای اشکال و شرح آنها به نام: هفت سرباز، شش سربته، پنج سرباز، پنج سربسته، چهار سربسته، سه مصداق، یک مصداق؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴[نشریه: ۷-۲۱۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۰۸

آغاز: بدان که این علم را ماسه می گویند از معجزات علی بن ابی طالب است ... از سلطان اویس قرنی رسیده است؛ **انجام:** و در یک طرف آن مدعی رخنه کند.

دویست و نوزده شکل ماسه در آن هست. جز اسرار الغیوب یا ماسه بلوچیه درانی کرمانی است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الثانی۱۳۲۵ق؛ جلد: ساغری سیاه، ۴۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۷/۸سم [ف: ۴-۷۱۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۷۴

آغاز: بدان که علم خیط که بعلم ماسه تیز معروف است؛ **انجام:** قلعه و خانه بدو سهم شود و در یک جهت آن مدعی رخنه کند.

خط: نستعلیق شکسته، کا: همدانی، حسین بن مظهر، تا: ۱۳۳۳ق؛ جلد: میشن[رایانه]

● **ما شاء الله در رد رساله انشاء الله (رساله)** / متفرقه / فارسی

mā šā’-al lāh dar radd-e r.-ye enšā’ lāh (r.)

بلخی، برهان الدین بن سلیمان، ق۱۴ قمری

balxī, borhān-od-dīn ebn-e soleymān (- 20c)

به درخواست: یوسف رضا پاشا
تاریخ تألیف: رجب ۱۳۱۰ق
عثمانیان شب جمعه اول ماه رجب(لیلة الرغائب) را به نام «قندیل کیجه سی» می‌خوانند و نزد آنان بسیار محترم بوده و مهمانی‌های مفصلی در منازل بزرگان آنها برگزار می‌شود. درچنین شبی در سال ۱۳۱۰ق مؤلف در خانه یوسف رضا پاشا رئیس کمیسیون مهاجرین که دربشارکطاش واقع شده مهمان بوده که صاحب منزل می‌گوید روز قبل شخصی از ایران آمده بود که خود را میرزا نصرت و از خواص طایفه شیخیه معرفی کرده و رساله کوچکی به من داد و گفت که این کتاب تألیف رئیس ماست در معنی کلمه «انشاءالله» و این رساله درجواب آن کتاب است و مجموعه صحبت‌هایی است که در آن جلسه مطرح و مؤلف آنرا بدرخواست میزبان ثبت نموده و به فارسی ترجمه کرده است.بحث الادیان است، نمایش نامه گفتگوی دینی و انتقادی است و سید برهان الدین بلخی جامع این رساله پسر شیخ سلیمان بلخی صاحب کتاب ینابیع المودةاست. برخی از میرزا آقاخان کرمانی (۱۲۷۰–۱۳۱۴) دانسته‌اند.
آغاز: بسمله تعالی شانه العزیز چنانچه معلوم است عثمانیان شب جمعه اول ماه رجب را که لیلة الرغائب است و ایشان «قندیل کیجه سی» گویند خیلی محترم میدارند ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۵۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** میرزا جواد سخن را بدینجا ختم فرمود و از حاضرین بدرود نمود آن جماعت نیز سر خود گرفته و هر یک راهی رفتند.
در فهرست به میرزا آقا خان کرمانی (۱۲۷۰–۱۳۱۴ق) نسبت داده شده است؛ خط: نسخ تحریری، کا: دامغانی، هادی، تا: ۱۹ رمضان۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۷۱گ، ۱۴سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۷–۱۱۷]
۲. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۴۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** پایان: باید هر درختی را از میوه شناخت تمت الرسالة فی ثانی عشرین شهر صفر ۱۳۲۸.
بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۳۵ص (۱–۳۵)، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: –۸۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۰۴/۱
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳–۲۵۰]
۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا عذب فرات و هذا ملح اجاج – باید هر درختی را از میوه شناخت و السلام و الاکرام. هو الله – نسخه ایست که ... میرزا فتحعلی خان معاون محکمه استیناف ... امر به استنساخ آن فرمودند. و این بنده کریم ابن محمد علی آذربایجانی ... به تحریر آن مبادرت و بیادگار تقدیم نمود – ۲۸ جمادی الاولی ۱۳۲۷
تذکر: دراین فهرست نام مؤلف نیامده؛ خط: نستعلیق، کا: کریم ابن محمد علی آذربایجانی، تا: ۱۳۲۷ق؛ جلد: مقوا، ۱۹گ، ۱۲سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲–۳۴۹]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** باید هر درختی را از میوه شناخت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۰ق[الفبائی: –۴۹۰]

● ما شرحه القبیصی من فصول الفرغانی / ریاضیات/ عربی
mā š.-ul qubayṣī min fuṣūl-il furġānī
قبیصی، عبدالعزیز بن عثمان، – ۳۸۰ ؟ قمری
qabīsī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e ‘osmān (- 991)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۱۸–ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۲۱گ (۹۴–۱۱۴) [فیلمها ف: ۱–۴۶۸]

↩ ماشین تحریر ← شرح ماشین خودنویس

● ما عرق ماء الحیاة / طب / فارسی
mā ‘araq-a mā’-ul ḥayāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۴۳/۸
آغاز: سنجد زردک شکر سفید؛ **انجام:** و بآتش ملایم عرق بگیرند و السلام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱گ (۲۱۱)، ۱۲ سطر(۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۲–۵۰]

● ما الفصل بین الدهر و الزمان / فلسفه / عربی
ma-l faṣl bayn-ad dahr wa-z zamān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۱۴–ف
نسخه اصلف:راغب پاشاش۱۴۶۴؛ خط: نسخ، کا: صدقه بن حسین بن حسن حبال، تا: ۵۲۵ق؛ در پایان آمده: «و فرغ من نسخ جمیع الکتب صدقة بن الحسین بن الحسن الحبال فی شهر المحرم سنة خمس و عشرین و خمسمائة»؛۱گ(۸۹)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱–۴۱۹]

↩ ما فی الجو ← کائنات الجو

● ما قاله ارسطوطالیس حین قدم رسول اسکندر / تاریخ / عربی
mā qāla-hū arasṭūṭālīs ḥīn-a qaddam-a rasūl-u iskandar
ارسطو، ۳۸۴ – ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۱۴/۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق [ف: ۶-۳۰]

● **ما قرب سنده = قرب الاسناد** / حدیث / عربی
mā qarub-a sanad-a-h = qurab-ul isnād
سمرقندی، اسماعیل بن احمد، ق۶ قمری
samarqandī, esmā‘īl ebn-e ahmad (- 12c)
احادیثی است منتخب با سندهای کوتاه که از نبی اکرم(ص) نقل شده است.
آغاز: لا اله الا الله ... اخبرنا الشیخ الامام الحافظ ابوالقاسم ... بقرائتی علیه مرتین ذی الحجة سنه ثمان و عشرین ومن سنة تسع و عشرین خمسمائة
چاپ: قاهره، مکتبة السنة، ۱۴۱۴ق

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۷۷/۶
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه) - دمشق ۳۷۴۷؛ بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱۹ص (۱۳۲-۱۵۰)[عکسی ف: ۳-۳۵۲]

● **ما کتب الشیخ احمد بن سعد الامدی الحنبلی الی الشیخ زین الدین سریجا** / ادبیات / عربی
mā kutub-a šayx aḥmad bin sa‘d-il āmudī ḥanbalī ila-š šayx zayn-ud dīn-i surayjā
آمدی حرانی، احمد بن سعدالله، ق۸ قمری
āmedī harrānī, ahmad ebn-e sa‘d-ol-lāh (- 14c)
به نظم و نثر و با جواب آن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۱۲/۹۵-ف
نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق [فیلمها ف: ۱-۶۲۲]

● **ما کتب فی حمایل سیف بزرجمهر** / تاریخ / عربی
mā kutib-a fī ḥamāyil-i sayf-i buzirjumhir

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۱۴/۱
ما کتب فی حمایل سیف بزرجمهر بروایة علی بن طالب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق [ف: ۶-۳۰]

● **ما کتبه القرمطی الی الحاکم** / تاریخ اسلام / عربی
mā katab-a-h-ul qirmiṭī ila-l ḥākim
نامه‌ای است کوتاه در چند سطر که قرمطی هنگام رسیدن به مصر نگاشته، و حاکم با لحنی تند بدان پاسخ گفته است.همه نامه این است: «نسخة ما کتبه القرمطی الی مولاناالحاکم بامرالله امیرالمؤمنین عند وصوله الی مصر.بسمله.امابعد فقد وصلنا بالترک الخراسانیةو الخیل العربیة و السیوف الهندیة و الدروع الداوودیة و الذرق التبنیة و الرماح الخطیه و قد خف الرکاب فتسلم البلد و تکون امنا علی النفس و المال و الاهل و الولد و السلام. فاجابه سلامه علینا اما ما ذکرته من خفة رکابک فذلک من قلة صوابک و ذلک لامر محتوم فی کتاب معلوم لاننا قد نظرنا فی الکتاب المکنون و العلم المحزون ان ارضنا هذه لاجسادکم اجداثاً و اموالکم و اکنکم (؟) لنا میرانا فیجب ان تعلم ان قد احاط بک البلاد و نزل بک الفنا فما انت جبت بل الله جابک لنظمه معجزه فیک و فی اصحابک و انا حامدالله علی ما منحنی به من اخذکم علی مضی ثمان ساعات من نهار یوم الاثنین حین لاتنفع الظالمین معذرتهم و لهم اللعنة و لهم سوء الدار و السلام علی من اتبع الهدی و خشی عواقب الردی و خاف الله فی الاخرة و الاولی و هو حسبنا و کفی و الیه یشیر کل من دعا».

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۲گ (۱۷پ- ۱۸ر)، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۸سم [ف: ۲۹/۲-۷۲۷]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۷۲/۴
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۰۹؛ خط: نسخ معرب درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳گ (۳۸-۴۰)[عکسی ف: ۲-۴۴۸]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۸۹/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج، ۲گ (۲۰پ-۲۱ر)، ابعاد متن: ۱۱×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۴۹]

● **ما کتبه مطرز الرضوان** / حدیث / فارسی
mā katabah-ū motarrez-or rezvān
بندی با عنوان «ما کتبه مطرز الرضوان و بعثه الی الکاشان فی سنة ۱۲۶۸ من کربلا معلی».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۳/۲
آغاز: قال الرضا (ع) حق و خلق لاثالث بینهما مراد از خلق اسم و ظهور و دلیل و صفت پروردگار کامل است و قال الرضا لیس الا الله و اسماؤه و صفاته پرسیدند از حضرت رضا (ع) که چیست اسم؛ **انجام:** پس حکم کند بین اهل توریة به توراة و بین اهل انجیل بانجیل و بین اهل زبور بزبور و بین اهل قرآن بقرآن تاآنکه

یملأ الارض قسطاً و عدلا بعد ما ملئت ظلماً و جوراً و شراً ... عندالله کما کان فی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ رجب۱۲۶۸ق؛ جلد: مقوایی، ۶۶ص (۶۲-۱۲۷)[سنا: ف: ۲-۱۷۹]

● **ما کتمه صاحب المکتسب** / کیمیا / عربی
mā katamah-ū ṣāḥib-ul muktasab
«المکتسب فی صناعة الذهب» کتابی است در علم کیمیا و همچنان‌که در الذریعه و کشف الظنون هم بیان شده برخی مؤلف آن را «ابو القاسم محمد بن احمد عراقی» دانسته و برخی «جابر بن حیان» را مؤلف کتاب دانسته‌اند.بر این کتاب ایدمر بن علی جلدکی و شیخ عبد الحمید انطاکی شروحی نگاشته‌اند. نسخه حاضر آن‌چنان‌که بر فراز آن نوشته در بیان مطالبی است که صاحب مکتسب آن مطالب را کتمان و مخفی داشته مؤلف در ابتدایرساله چنین بیان داشته: صاحب مکتسب یک جزء از هیولای متقوم به صورت اکسیر را ظاهر کرده و بقیه را مخفی داشته در حالیکه تمام اعمال این صنعت به همین جزء تمام نمی‌شود. سپس مؤلف با عنوان «مما کتمه صاحب المکتسب» مباحثی از کیمیا را مورد بحث و بررسی قرار داده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۳/۱
کا: محمد کریم بن محمد یوسف گلبرگوی، تا: ۱۳۲۸ق؛ کاغذ: هندی، ۲۸گ (۱پ-۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: ۱۲-۳۱۷]

● **مأکولات و مشروبات** / طب / فارسی
ma'kūlāt va mašrūbāt
نجم الدین شیرازی، محمود بن الیاس، - ۷۳۰ قمری
najm-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e elyās (- 1330)
اهداء به: صدرالدین علی
نظم فارسی، با دیباچه منثور فارسی با ملحقات که فرهنگ داروهای این کتاب است به نثر فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲/۵/۲-ف
نسخه اصل:بادلیان اوزلی۱۲۵(۱۶۰۹)؛بی‌کا،بی‌تا[فیلمها ف: ۱-۵۵۹]

● **المأکول و المشروب** / طب / عربی
al-ma'kūl wa-l mašrūb

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۵۰۶/۳
آغاز: فصل اما الوارد علی البدن من مأکول او مشروب فلا یخلوا من اقسام اربعة؛ **انجام:** و یحفظ فی فراش من الدیباج (تمت روز شنبه ۱۴ محرم ۱۰۸۴)
گویا پاره‌ای است از کتابی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۱گ (۱۹پ-۵۹ر) [ف: ۵-۴۹۳]

← مأکول و مشروب ≻ خواص اطعمه و اشربه

● **مأکول و مشروب = تدبیر ماکول و مشروب** / طب، شعر / فارسی
ma'kūl va mašrūb = tadbir-e ma'kūl va mašrūb
یوسفی هروی، یوسف بن محمد، - ۹۶۶ قمری
yūsofī heravī, yūsof ebn-e mohammad (- 1559)
اهدا به: بابر شاه
تاریخ تألیف: ۹۰۶ق
اشعاری است در بیان مختصر آداب خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها. مؤلف چند منظومه فارسی دیگر در پزشکی همچون ادویه مفرده، علاج الامراض، بهداشت منظوم و رباعیات طبی دارد.
آغاز: زبان را چو در اول این کلام ×× زحمد و تحیت رساندی بکام / بدان ای خردمند روشن ضمیر×× که گوید چنین یوسفی و حقیر / که این نسخه بهر تو کردم رقم×× ز تدبیر ماکول و مشروب هم / در آن دم که این نسخه منظوم شد×× بماکول و مشروب موسوم شد / چو از چهره این ماه برقع گشود ×× مرا سال تاریخ او خوش نمود / فرود آمد این خوان چو شد خواسته ×× بصد نعمتش بخت آراسته ... پس از دیباچه: زحکمت اگر هیچ داری خبر ×× غم خویش خور تا به لب پر مخور
انجام: برآورد از لطف خود حاجتم×× عطا کردم بی حد و عد نعمتم / زغمهای او باد سامان من×× فدای ره او دل جان من. تمت.
چاپ: لاهور، ۱۹۲۴م، سنگی، وزیری، ضمن طب یوسفی و شش رساله دیگر؛ هند، کانبور، منشی نول کشور، ۱۳۳۱ق، به اهتمام: منشی بهگوان دیال صاحب و به تصحیح مولانا محمد حامد علی خان حامد شاه آبادی
[نسخه‌های منزوی ۵۹۲/۱؛ الذریعة ۲۳/۱۹ و ۲۳/۹؛ فهرستواره منزوی ۳۶۷۲/۵]

۱. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۰۹**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میر علی درگویا، تا: ۹۹۱ق؛ با یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۷گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۵-۴۹۲]
۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۳۶/۵**
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز اندازه چون خورده شد بیشتر ×× باعضای باطن رساند ضرر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۴گ (۴۵-۴۸)، ۱۵سطر (۵/۵×۱۸)، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [ف: ۳۶-۲۲۴]
۳. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۶۸/۴ حکمت**

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، قطع: ربعی [ف: ۲-۴۸]

۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۳۸/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ندانم که چون آرم آخر به جای ×× به اتمام این نامه شکر خدای

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۰۴پ-۱۰۷پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۹۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۷۷/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵گ (۲۵۴پ-۲۵۸ر)، ۱۵سطر، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۲۴۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۵۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن سلطان حسین گیلانی، تا: شوال۱۰۵۵ق، جا: مونکی پتن هندوستان؛ جلد: تیماج، ۵گ (۱۰۹پ-۱۱۳پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۵-۱۳۹]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۷۸/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ صفر۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۱۵سطر [ف: ۵-۱۷۶]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ملک علی بن خیر الله، تا: ۱۰۷۵-۱۰۷۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، چرم بلغار، مذهب، ۷ص (۱۱۷-۱۲۴)، ۱۷سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶-۴۰۳]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۹۶/۵

خط: نستعلیق، کا: عنایت الله، تا: ۱۶ رمضان۱۰۸۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶ص (۳۲۲-۳۳۷)، ۱۵سطر(۸×۱۷)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۹-۱۴۴۰]

۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۰۶۱/۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: غلامحسین بن خیرالدین، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲ص (۱۹۶-۱۹۷)، اندازه: ۲۱×۲۷/۵سم [ف: ۵-۱۵۲۰]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۵۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۲؛ جلد: تیماج، ۲گ (۸ر-۹پ)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۵-۴۹۳]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰/۳معیری

آغاز: برابر؛ **انجام:** ندانم که چون آورم من بجای ×× بر اتمام این نامه شکر خدای

خط: شکسته نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۱۸-۲۲)، ۳۰سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۱۸-۲۵]

۱۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۳۳۶/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲[نشریه: ۷-۲۳۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۴۴/۳

آغاز: زبان را چو در اول این کلام

خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن عماد الدین اسلام رودی، تا: ۱۱۱۵ق؛ افتادگی: انجام؛ ۳ص (۱۵۵-۱۵۷)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۹-۲۱۵]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۴ص (۲-۵)، ۱۲سطر[سنا: ف: ۲-۲۹۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۶۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۲گ (۲۰پ-۲۱پ)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۲۰-۳۰۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۲۳/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** زخواندنش بفواید رسند چون اخیار ×× بود فواید اخیار سال تمامش

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شرقی، ۱۶گ (۱۵۲-۱۶۷)، ۱۸سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۶-۳۸۴]

۱۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۱۷۵/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرود آمد این خوان چو شد خواسته ×× بصد نعمتش بخت آراسته

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹ص (۸۴-۹۲)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳-۳۲۷]

۱۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۴۵/۳

آغاز: ز حکمت اگر هیچ داری خبر ×× غم خویش آخر بخور پر مخور / همی کن غذا آن قدر اختیار ×× که در معده وقتی که گیرد قرار؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۵گ (۴۴ر-۴۸)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۴۸۳]

۲۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳/۳۰/۲-۵۸۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۲۶سطر، قطع: رحلی[آستانه قم: -۱۹۰]

۲۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۰۸/۳

آغاز: بنام صانع حکیم کریم جلت عظمته اما بعد این نسخه ایست دربیان فواید که خلایق محتاج به آنند درحکمت به نظم بعضی وبنثر بهری ازگفتار افضل الحکماء مولانا یوسفی که حالا درحیاتست؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۷]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۰۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حفظ صحت از این یکی باشد - دیگری دفع علت مرضا.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق؛ ۳گ (گ ۱۱ر-۱۳پ) [ف: ۳-۲۸۶]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** از درون چشم او بیرون نیابد آبله ×× نزدیک طهورش پای خود کرد حنا
خط: شکسته نستعلیق، کا: صالح نیک، تا: ۲ ذیقعده۱۲۳۵ق، جا: کابلیجان؛ جلد: چرم، ۴۴ص (۱۰۱-۱۴۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۴۵-۲۳۳]

۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۴۱۴/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** ندانم که چون آرم آخر بجای ×× بر اتمام این نامه شکر خدای
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ ۴گ (۹۹ر-۱۰۲پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۰/۸سم [ف: ۷-۳۹۳]

۲۵. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: حسین بن محمد باقر طبیب، تا: ۱۲۴۴ق [ف: -۳۴]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۴۳۵/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۵۷ر-۶۰ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲۲-۲۹]

۲۷. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۳
خط: نسخ، کا: خدابخش بن آقا رجب، تا: جمعه ۲۵ شعبان۱۲۴۹ق؛ جلد: گالینگور، قطع: وزیری[نشریه: ۳-۴۵]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۹/۷
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد کاظم بن محمد حسین، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۴۴ر-۴۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۵-۲۳۵]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۰/۳-۱۰/۱۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۸۶]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۴۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ملک علی بن خیرالله، تا: ۱۲۵۵ق؛ اهدایی: رهبری، شهریور ۱۳۸۷؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۹-۳۸۵]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۳۱۱/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: داود، تا: جمادی الاول۱۲۵۸ق؛ مهر: «اعملوا ال داود شکرا»؛ جلد: تیماج، ۲۶گ (۴۴-۶۹)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۹-۲۵۳]

۳۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۲۵۸/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب ... به حسب الخواهش برادر مهربانم شیر محمد خان قلمی گردید حرره مذنب درگاه شیر علی کرد بچه ... تمام شد در هشتم ذی الحجة الحرام در قریه گلخندان ۱۲۸۳
خط: تحریری، کا: شیرعلی کرد بچه، تا: ۸ ذیحجه۱۲۸۳ق، جا: گلخندان، برای شیر محمد خان؛ ۸ص (۵۱۴-۵۲۱)، ۱۳-۱۴ سطر (۱۰/۵×۱۲)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [نشریه: ۳-۳۴۲]

۳۳. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه: ۴/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۸۷ق، جا: سردشت؛ کاغذ: استانبولی، قطع: وزیری[رشت و همدان: ف: -۱۶۸۳]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸/۱ سرود
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق، جا: تبریز؛ قطع: رقعی[نشریه: ۱۳-۴۱۰]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** به شهر شیعیان غیر از علی نیست، در باغکنده مسوده شد ۱۳۱۷.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق[رایانه]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۳۹۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی زاهدی نائینی، تا: ۱۳۷۳ق؛ ۴گ (۱-۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [نشریه: ۱۳-۳۹۶]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۶/۷
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛۵گ(۱۲۸ر-۱۳۲پ)،۱۲سطر[ف:۴-۸۰۴]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۵۹/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** چو گلبن هر چه بگذاری بخندد ×× چه خوردی اگر شکر باشی بگذرد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲گ (۷۵پ-۷۶پ)، ۱۸سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۱۰۷]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۱۰/۴
خط: نستعلیق، کا: محمد اکمل بن محمد افضل بن کمال الدین واعظ محرر یزدی، بی‌تا، جلد: تیماج، ۷گ (۹۷پ-۱۰۳ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۷-۲۳۱]

۴۰. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه: ۱۴/۳
بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۵-۳۶۷]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۶۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشیجلد: تیماج، ۴گ (۱۶پ-۱۹پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۰-۱۲۹]

۴۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱-۳۲۹]

۴۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۴۸۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنرا که زکام گرم حادث گردید ×× پس فایده کز شراب نیلوفر دید / چون ساخت پس از شربت مذکور غذا ×× از مالش جو مقشر افتاد مفیدصفت شراب نیلوفر دریائی چهار مثقال دریک پیاله آب جوشانند که سینه را ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۳-۱۰۷۱]

۴۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۳۰۹/۱
آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۷گ (۱پ-۷پ)، ۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۲-۲۹]

● **مأکول و مشروب** / طب / فارسی

ma'kūl va mašrūb

مؤلف به نام خود اشاره نمی‌کند و کتاب خود را هم نامی ننهاده و تنها می‌گوید: «پس ما در این کتاب هر چه به آدمی نسبت دارد از مأکول و مشروب یاد کردیم».در پشت صحیفه اول به خط دیگر نوشته شده: «کتاب الاغذیة و الاطعمة».مؤلف خود گوید که این کتاب را بر مثال «تقویم الصحه» نهادیم که ابن عبدون ساخته است. از سبک انشای کتاب و مطالب آن پیداست که مؤلف لااقل در قرن هشتم بوده است. ترتیب کتاب این است که پس از مقدمه، هر صحیفه دست راست جدولی شامل هشت خانه از طول و شش خانه از عرض دارد و در هر خانه یکی از مواد خوراکی را ضبط کرده و امتیازات آنها را که شامل «الاختیار» و «الطبع» و «المنافع» و «المضار» و «دفع المضار» باشد بیان کرده و سپس در صحیفه دست چپ هشت قسمت دیگر از عرض ترتیب داده و روبروی هر یک از مواد مختصات و جزئیاتی از آن ماده نوشته است.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الافلاک و العناصر ...

[فهرستواره منزوی ۳۶۷۲/۵؛ الذریعه ۲۳/۱۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲

آغاز: برابر**انجام:** بروغن و نشاسته بکنند نافع باشد.

خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: میشن، ۸۲۰ صحیفه، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۶-۱۴۵]

● **ماکول و مشروب (رساله در بیان تدبیر)** / طب / فارسی

ma'kūl va mašrūb (r. dar bayān-e tadbir)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۲/۳

آغاز: حمدله ... اما بعد این فصلی چند است در بیان آنچه بصحت مزاجها تعلق دارد؛ **انجام:** در خواب رود و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، ۱۸ص(۱۳۶-۱۵۳)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۷سم [ف: ۵-۴۰]

← ما لابد فی الدین > فصول الاصول
← ما لابد للفقیه من الحساب > استخراج و تعدیل نصف النهار
← ما لابد للفقیه من الحساب > الحساب
← ما لابد للفقیه من الحساب > الحساب و الجبر و المقابلة

● **مالابد من معرفته فی الصلاة و مقدماته** / فقه / عربی

mā-lābudda min marifat-i-h fi-ṣṣalāt wa muqadamātih

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۶۱/۵

مما روی عن والدی ... علی بابین؛ خط: نستعلیق، کا: حلی، محمد بن علی، بی‌تا [ف: ۳-۴۱]

● **ما لابد منه** / فقه / فارسی

mā lābodd-a min-h

پانی پتی، محمد ثناء الله، - ۱۲۲۵ قمری

pānī patī, mohammad sanā'-ol-lāh (- 1810)

درفقه حنفی است. از کتاب‌های درسی در شبه قاره، با عنوان‌های کتاب و فصل: کتاب طهارت، فصل غسل، در چاه و آب جاری؛ کتاب صلات، فصل در بیان حدث، نماز مسافر، نوافل، سجود و تلاوت و ...؛ کتاب جنایز، فصل در شهید، ماتم، زیارت قبور؛ کتاب زکات، صدقه؛ کتاب الصوم، موجبات قضا و کفارات، روزه نفل، اعتکاف؛ کتاب التقوی، در خوردن میته، در لباس و مانند آن، در کسب حلال، در متفرقات؛ کتاب احسان و التقرب؛ به ضمیمه ترجمه باب کلمات کفر.مؤلف دانشمند دینی و از عارفان طریقه مجددیه بود که آثار بسیاری به زبان فارسی داشته است. شرح حال و آثار وی در دانشنامه ادب فارسی درج شده است.

آغاز: بسمله. حمد و ستایش مر خدایراست که بذات مقدس خود موجود است و اشیاء بایجاد او تعالی موجوداند

چاپ: بارها به چاپ رسیده است و تکمله‌هایی نیز دارد.

[دانشنامه ادب فارسی ۸۲۶/۴-۸۲۷؛ مشترک پاکستان ۷۰۱/۱۴؛ فهرست کتابهای فارسی چاپ سنگی و کمیاب کتابخانه گنج بخش ۲۳۰/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** می‌گویند که پیغمبر صلعم از خوف دشمنان بعضی احکام الهی را تبلیغ نکرده کفر است، تمت الرسالة المسماة بما لابد منه و الحمدالله رب العالمین ...

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلما، لکهنو، هند، شماره ۱۲۰ (ردیف ۹۳)؛ خط: نستعلیق، کا: سید عبدالوهاب ولد سید علی ابن سید ابوالمعالی،تا: ۱۲۲۰ق؛ مصحح؛ ۸۰ص، ۱۷سطر[عکسی ف: ۵-۱۴۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۷۶۰

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلماء، لکهنو، هند، شماره ۱۱۴ (ردیف ۵۴)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: غره شعبان۱۲۳۸ق؛ ۸۸ص، ۱۵سطر[عکسی ف: ۵-۲۰۹]

← مالابد منه فی مذهب الامامیة > حرز النجاة فی نظم الواجبات

● **ما لابد منه فی النجوم** / هیئت / فارسی

mā lābodd-a min-ho fe-n nojūm

مؤلف پس از آنکه در چند کتاب از استادان عمل نجوم نظر کرد، از هر یکی فصل و بابی اختیار نموده و این کتاب را در

بیست و پنج «باب»(؟) بدین ترتیب نظم داد: باب ۱. اندر رخصت جستن و نگریستن اندر علم نجوم؛ ۲. اندر حساب جمل و ترکیب آن؛ ۳. در بخشش افلاک؛ ۴. اندر شرف و هبوط ستارگان و استقامت و رجعت؛ ۵. در منازل قمر و کیفیت آن؛ ۶. اندر طبایع هفت ستاره و صورت‌های ایشان؛ ۷. اندر نظر تسدیس و تربیع و تثلیث و مقابله و مقارنه؛ ۸. اندر چگونگی آفتاب گرفتن؛ ۹. اندر دانستن سعادت و نحوست ماه و ستارگان؛ ۱۰. اندر دانستن تشریق و تغریب و رجعت و استقامت؛ ۱۱. اندر پدید کردن فلک‌ها؛ ۱۲. اندر دانستن بروج منتقله و ثابته؛ ۱۳. در دانستن ارتفاع گرفتن؛ ۱۴. اندر اختیارات؛ ۱۵. در دانستن قرانات کواکب؛ ۱۶. اندر دانستن احکام اتصالات کواکب؛ ۱۷. اندر قران ستارگان و اتصالات ایشان؛ ۱۸. احتراق کواکب در خمسه مثلثات؛ ۱۹. اندر احتراق ستارگان؛ ۲۰. اندر قرانات کواکب سبعه مع الرأس و الذنب.

آغاز: سپاس مر خدایرا جل جلاله که آفریننده آسمان و زمین است و روزی دهنده بندگان و پرورانندهٔ جانورانست.

[فهرستواره منزوی ۳۰۳۴/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون مشتری راجع شود درجه باز گردد رجعت وی چهار ماه باشد صد و بیست و پنج.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۷۷گ (۸۶پ-۱۶۲پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۳۱۱]

۲. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲

آغاز: برابر

در ۲۵ باب؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۴۱]

● ما لا یتم الصلاة فیه / فقه / عربی

mā lā yatumm-uṣṣālāt fī-h

شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری

šūštarī, nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)

آغاز: بسمله - الحمدلله الذی البسنالباس الورع و التقوی و الصلوة علی من لایتم الصلوة الا بتوجیه الصلوة الیه و آله اعلام الهدی

انجام: انه کان یکره القمیص المکفوف بالدیباج او الاصل فی الکراهة استعمالها فی بابها فیبقی الجواز و الله اعلم بالصواب.

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۱/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۳۳۹ر-۳۴۰ر)، ۲۱سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: -۱۲۷]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۸۱۷/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ روشن، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳ص، ۲۱سطر (۱۰×۳۱)، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۲-۲۱۸]

● ما لایجوز الوقف علیه فی القرآن / تجوید / عربی

mā lā-yajūz-ul waqf-u ‘alayh-i fi-l qur’ān

ماتریدی، محمد بن محمد، - ۳۳۳ قمری

mātorīdī, mohammad ebn-e mohammad (- 945)

در این رساله مؤلف مواضعی از آیات قرآن را که وقف در آن جایز نیست، برشمرده است. در برخی مصادر ادعا شده که این رساله از کتب مفقوده است، ولی «فؤاد سزگین» در تاریخ التراث العربی چند نسخه از آن معرفی نموده است؛ در نهایت می‌توان گفت که این رساله از نسخه های نایاب است.

[أبو منصور الماتریدی حیاته و آراؤه العقدیة؛ بلقاسم الغالی، تونس: دارالترکی للنشر ۱۹۸۹م، ص ۶۹؛ تاریخ التراث العربی ۳۷۸/۲-۳۸۰؛ فهرس مخطوطات مکتبة کوپریلی ۳۲۵/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸۸/۵

آغاز: هذا رسالة الامام أبی منصور الماترددی رحمة الله تعالی علیه؛ لایجوز الوقف علیه و فیما تعمد الوقف علیه کفر ولو وقف ساهیاً فسدت صلوته و ذلک فیه القرآن اثنان و خمسون موضعاً؛

انجام: و فی سورة الاخلاص لو وقف علی قوله و لم یکن و ابتدأ بقوله له کفواً أحد [یکفر] و الله أعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، کا: یوسف فرزند ملا کریم، تا: ۱۱۶۶ق، جا: اخلی صوفیلوی پادار ترکیه؛ مصحح؛ ۴گ (۲۸-۳۱)، ۱۱سطر، اندازه: ۶/۵×۱۰سم [ف: ۳۰-۳۱۴]

● مالایحتاج الیه من العلوم /- عربی

mā-lā-yaḥtāj-u ilayh-i min-al ‘ulūm

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۴

خط:نسخ،بی‌کا،تا:سلخ ذیحجه۷۵۵ق[میراث شهاب:س۷ش۱-۲-۲۹]

● ما لا یسع الطبیب جهله = جامع بغدادی / طب / عربی

mā lā yasa‘-uṭṭabīb jahl-u-h = jāmi‘-i baġdādī

خوئی، یوسف بن اسماعیل، - ۷۵۴ ؟ قمری

xūī, yūsof ebn-e esmā‘īl (- 1354)

وابسته به: الجامع لمفردات الادویة و الاغذیة = الجامع لقوی الادویة و الاغذیة = المفردات؛ ابن بیطار، عبدالله بن احمد (- ۶۴۶)

تاریخ تألیف: ۷۱۱ق

کتاب «المفردات» ابن بیطار را مختصر کرده و اضافاتی نیز بر آن افزوده، دارای دو بخش و هر بخش دارای خطبه‌ای مستقل: ۱.الادویة البسیطة؛ ۲. الادویة المرکبة. اسامی ادویه را در هر

بخش به ترتیب حروف اول آن مرتب کرده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی لایکنیه حقیقة معرفته العلوم و الافهام و لایحیط بکسب ذاته العقول و الاوهام ... و بعد فانه لما کان الانسان بل الحیوان جملة من المرکبات العنصریة و المتولدات الامتزاجیة ... و سمیته بما لایسع الطبیب جهله ...
چاپ: قاهره، عالم الکتب، سلسلة زبدة التراث(۴)، ۴۰ص، ۱۴۲۳ق.
[کشف الظنون ۱۵۷۵/۲؛ مجلة معهد المخطوطات ۲/۵ ص ۲۶۷؛ معجم المؤلفین ۲۷۴/۱۳؛ هدیة العارفین ۲-۵۵۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۰۸ق؛ نسخه قدیم، مصحح، محشی؛ تملک: حسین بن محمد بن علی پاشا الحسینی الاملی در بغداد به تاریخ ۸۰۸، محمد بن محمد بن القوصوی، زین العابدین بن سعد المعلم بغدادی، فتح الله بن نصیرالدین؛ جلد: تیماج، ۲۷۲گ، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۳-۳۵۱]

۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه: ۷۰/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ثلث نخست: قرن۹ و دو ثلث دیگر چهارشنبه ۷ محرم ۹۱۱ق؛ قطع: وزیری[چند نسخه-ف: -۲۱۴]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الصاق الجراحات رطوبة و یا بسة ... فافهمه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۲۶۴گ، ۲۱سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹-۱۱۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۹۳
آغاز: اصل غلیظ فی غلظ اسبع ... شنبلید اسم فارسی و هو ورد السورنجان
از اواخر حرف شین است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۶ق؛ جلد: میشن، ۲۵۴گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۹-۵۰۷]

۵. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۲۳۵
آغاز: برابر**انجام:** حرف النون ... خلط غلیظ بسبب جهد و هو یزید فی الباه
مقداری از حرف نون تا یاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ دارای یک سرلوح؛ ص ع نقل از نسخه منقول از اصل به خط قطب الدین حنفی؛ تملک: حکیم علی گیلانی؛ ۶۷۵ص، ۲۵ سطر (۸/۵×۹)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [نشریه: ۳-۳۸۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ افتادگی: (از پایان جلد یکم و آغاز جلد دوم افتادگی دارد)؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۲۳۰گ، ۲۸سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۸-۶۲۰]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۹۱
آغاز: فهو دواء واضافه الضار الی الدواء؛ **انجام:** شخار اسم معرب عن الفارسی ... و یسمی بالعربیة الکحلا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۵۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۹-۵۰۸]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۲۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** الکروش: الکروش و المعاو العدة کلها سواء و هی باردة ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «مسیح الدوله علی حسن خان بهادر» (مربع) و مهر فرزند وی «بر اعدای دین مظفر شه حسین»؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۱۸۹گ، ۲۵سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳۶-۶۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** مجربة فی الصاق الجراحات به ویابسه در انا فهمه.
خط: نستعلیق بد، کا: سالک الدین ابن مؤید الحموی، تا: دوشنبه ۱۹محرم۱۰۰۱ق؛ محشی با امضای محمد امین؛ مهر: «عبده محمد امین ۱۱۷۵» (دایره)؛ جلد: تیماج، ۳۵۵گ، ۲۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۳-۲۳۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۸۷
کا: محمد باقر حسینی، تا: ۱۰۳۲ق[د.ث. مجلس]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هی مجربة فی الصاق الجراحات طریة و یابسة
خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن محمد رضا، ایلوندی، تا: چهارشنبه ۱۹ رجب۱۰۵۲ق؛ تملک: احمد حمدلله بن ابوعبد حامد افندی، قاضی شهر انطاکیه، عماد الدین محمود بن محمد حسین بن محمد عماد الدین محمود بن قطب الدین مسعود بن عماد الدین محمود، مقیل بن حسن در اصفهان ۲۵ ربیع الاول ۱۱۹۰ ؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۹۸گ، ۲۵سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۸-۲۶۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** وکان الفراغ یوم الثلثا سنه الرابع و الستین بعد الالف.
کامل؛ خط: نستعلیق خوش، کا: بهرام الظهیری، تا: سه‌شنبه ۸ شعبان۱۰۶۴ق؛ واقف: مکتبة امیر المؤمنین، اردیبهشت ۱۳۶۵؛ جلد: تیماج، ۲۷۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۹×۳۰سم [ف: ۱۹-۵۰۷]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۲۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو مجربه فی الصاق الجراحات طریه و یابسة.
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالحق حسینی، تا: ۱۰۶۷ق، جا: اصفهان؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۶۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۹-۵۰۶]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** عفار زعم قوم انه القطب ...
خط: نسخ، کا: نظرخان بن شاه نظر گیلانی، تا: ۱۵ ربیع الثانی۱۰۶۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «ا ح م د» (بیضوی)؛ جلد:

تیماج، ۵۰۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۳-۱۶۷]
۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۲
خط: نسخ، کا: جرفادقانی، محمد مؤمن، تا: ۱۵ رجب۱۰۷۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرد، ۲۶۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۲۷-۲۰۱]
۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هی مجربة فی الصاق الجراحات طریة و یابسة ... فافهمه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مهر: جمال الدین محمد حسینی؛ اهدایی:سید احمد آقا معتمد ریاضی؛کاغذ:اصفهانی،جلد: مقوایی، ۳۵۸گ، ۲۳سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۱-۳۸۱]
۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۲۲/۱
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن جعفر تکاور، تا: ذیقعده۱۰۸۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۱۴گ (۲پ-۳۱۵)، ۲۴ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۵-۴۹۳]
۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۲۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۰صفر۱۰۹۹ق؛ مصحح، محشی؛ یادداشتی در خرید مسواک فرنگی از دارالسلطنه تبریز و فرستادن جهت حاج محمد حسین منجم باشی؛ تملک: محمد علی متطبب به سال ۱۱۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۹گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۰-۲۲۲]
۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۵۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲۹۶، احمد بن سلمان موسوی حسینی، سید محمد موسوی، محمد علی طبیب در ۱۱۳۹؛ جلد: میشن، ۳۲۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۱/۹سم [ف: ۱-۴۶۳]
۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۶
آغاز: بسمله و به نستعین. حرف السین. ساذج معرب عن الفارسی و هو اسم لورق یظهر فی جهات الهند؛ **انجام:** بنمه اسم بالمغرب لنبتة ورقه یشبه ورق الهند با ... طریه و یابسه ذر افافهمه تم الکتاب بمن الملک الوهاب ... و آلاؤه بالغة.
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۴ محرم۱۱۸۴ق؛ در پایان به خط دیگر دارد: «ولیکن هذا ما اردنا ایراده من کتاب الاغذیة و الادویة المفردة ... و المسئول من الناظر فی کتابی» (به پایان نمی‌رسد) از اینجا برمی‌آید که این دو جلد بخش یکم کتاب است و باید بخشی دومی هم باشد؛ تملک: احمد بن عبدالهادی، اسمعیل بن صالح بن عبدالله؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۲۰سطر(۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۴-۸۰۶]
۲۱. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۳۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ قطع: وزیری[نشریه: ۴-۳۹۴]
۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** زیزفون اسم بدمشق للغبیرا الذکر و هو الذی لا یحمل و سیذکر الغبیرا فی حرف الغین انشاءالله تعالی. تم الجزء الاول من ما لایسع الطبیب جهله بمن الله و کرمه فله الحمد کثیرا.
جلد یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد بن عبدالهادی، اسمعیل بن صالح بن عبدالله؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۸۴گ، ۲۰سطر(۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۴-۸۰۵]
۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۸۲۹/۵-۱۹/۱۵۹
آغاز: بسمله الحمدلله والصلاة علی رسوله محمد وآله اجمعین وبعد فانه لما کان الانسان بل الحیوان جملة من المرکبات العنصریة؛ **انجام:** فهذا آخرما اردنا ایراده فی هذا المکان مختتماً هذه المقدمة بالحمد والصلاة متوالیا لواجب الوجود ... انه سمیع مجیب علیم قریب
خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد سعید حکیم، بی‌تا؛ ۹گ، ۲۵ سطر چلیپائی، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶-۳۴۸۶]

← مالا یسع المکلف جهله ← الاسطنبولیة فی الواجبات العینیة

● ما لایسع المکلف جهله من الاصول و الفروع / کلام و اعتقادات، فقه / عربی

mā lā-yasa'-ul mukallaf jahl-u-h-ū min-al uṣūl wa-l furū'

رساله مختصری دربیان اصول و فروع دین که دانستن آنها لازم است وهرکه آنرا نداند نمازش باطل خواهد بود، شامل درجات وفصول وخاتمه: درجه ۱. اصول پنج‌گانه دین؛ ۲. آب‌ها؛ ۳. طهارت مائیه؛ ۴. آداب خلوت؛ ۵. کیفیت وضو؛ ۶. کیفیت غسل؛ ۷. تیمم؛ ۸. فیما یصح التیمم علیه؛ ۹. دربیان نماز شامل فصول، فصل چهارم ؟ درروزه، فصل پنجم ؟فیما یجب الامساک عنه. دراین موضوع کتابی از شهید ثانی وکتابی از شیخ طوسی سراغ داریم، نک: (الذریعة ۱۹: ۲۵و۲۶).

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۵۱/۵
آغاز: ان من لم یعلم مسألة من هذه المسائل فصلاته باطلة وتارک مشتمله علی درجات وفصول خاتمة الدرجة الاولی معرفة الاصول الخمسة التی اولها التوحید وثانیها العدل؛ **انجام:** السادس الکذب علی الله والرسول والائمة علیهم السلام السابع الارتماس فی الماء الثامن البقاء علی الجنابة حتی یطلع الفجر وکذا ان نام بقصد ترک الغسل
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱-۴۱۳]

● ما لایسع المکلف جهله (ترجمه) / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی

mā lā-yasa'-ol mokallaf jahloh (t.)

ترجمه رساله «ما لایسع المکلف جهله من الاصول والفروع» است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۲۵۱/۱۱

آغاز: بسمله اصول دین پنج است اول توحید دوم عدل ... درجه دوم دربیان آبها است وآن بر دوقسم است؛ **انجام:** دراثنای نماز احتیاط علم بهمرساند بصحت نماز وعدم احتیاج به نماز احتیاط دراین وقت نماز احتیاط نافله حساب میشود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۱سم [ف مخ: ۱-۱۱۶]

← ما لا یسع جهله ⟵ اصول الدین

● ما لا یعول علیه من احوال الفقراء و المتصوفین /

عرفان و تصوف / عربی

mā lā ya'ūl-u 'alayh-i min aḥwāl-il fuqarā' wa-l mutaṣawifīn

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ – ۶۳۸ قمری

ebn-e 'arabī, mohammad ebn-e 'alī (1166 - 1241)

در فهرست مؤلفات محیی الدین تألیفی با این نام دیده می‌شود و گمان می‌رود همین رساله حاضر باشد هر چند در صدر و ذیل یا اثناء نسخه حاضر نام کتاب یا مؤلف نیامده است، محیی الدین رساله‌ای دیگر نیز دارد به نام «مالایعول الا علیه فی طریق الله» و دیگری به نام «مالایعول علیه و مایعول علیه» که جز این است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۲۰/۴

آغاز: بسمله اللهم صل علی محمد سیدنا و نبینا و آله و صحبه حسبنا و نعم-الوکیل کل علم حقیقة لاحکم للشریعة فیها بالرد فهو صحیح و الا فلا یعول علیه الانس بالله سبحانه و تعالی فی الخلوه والا ستیحاش فی الجلوة لایعول علیه؛ **انجام:** قولهم اقعد علی البساط و ایاك و الانبساط لایعول علیه الشطح لایعول علیه اللهم صل علی محمد و آله و صحبه الناجین.

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶ص (۶۲-۶۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۱۹۵۴]

● مالک الدین و نهاج المجتهدین / فقه / عربی

mālik-ud dīn-i wa nahāj-ul mujtahidīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۲۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب الارباب و خالق السموات و الارض؛ **انجام:** و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

● مال ناصبی = احکام النواصب / فقه، حدیث / فارسی

māl-e nāsibī = ahkām-on navāseb

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ – ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای در معرفی ناصب و مخالف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و بیان حکم مال ناصبی. در این زمینه روایات زیادی نقل شده‌که از دید ائمه معصومین (ع) ناصبی را معرفی می‌نمایند.بیشتر این احادیث ترجمه به فارسی شده و متن بعضی از آنها به عربی آورده نشده است.

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده ...، شیخ طوسی رض در تهذیب بسند مختلف فیه از معلی بن خنیس روایت کرده است قال قال ابوعبدالله علیه السلام خذ مال الناصب حیث وجدت و ادفع الینا خمسه یعنی بگیر مال ناصب راهر جابیابی و بفرست بسوی ما پنج یک آن را.

انجام: که هر که شریک گرداند با امامی که از جانب خداست امامی را که از جانب خدا نیست او مشرک است.

چاپ: ایران، قم، کتابخانه آیة الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۲ق، سید مهدی رجائی، ۱، ضمن بیست و پنج رساله فارسی از علامه محمد باقر مجلسی

[الذریعة ۲۷/۹؛ ریحانة الادب ۱۹۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۵۰۳/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۵۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۱گ (۳۴-۴۴)، ۱۳سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [ف: ۲۸-۳۷۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد بن عبدالفتاح، شهریور ۱۳۱۷؛ جلد: مقوا، ۱۳ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۴۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۷۹/۸

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۲ص (۸۳۳-۸۴۴)، ۱۷سطر(۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۹-۱۲۵۰]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۴۴۵/۶-۲۲/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۰ ربیع الاول۱۱۰۳ق؛ جلد: تیماج، ۵گ، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳-۱۶۵۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۷۰۴/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۰۸ق؛ واقف: محمد بن عبدالفتاح، ۱۳۱۷؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵-۴۸۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۸۷/۱۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۲۵ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۸۰ر-۱۸۳پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۱۱]

۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۶۴/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، تا: ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۷ص (۲۷۹-۲۸۵)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲-۲۰۰]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۲۱/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی، تا: اواخر قرن۱۳؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۴۷پ-۵۵ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵-۳۵۰]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۳۸/۱
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی بتاریخ دوشنبه دوم جمادی الثانی ۱۲۳۴؛ مهر: « محمد مهدی »(مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱پ-۱۱ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۴۹]

۱۰. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۷/۳۲
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۳۳۳ر-۳۳۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه های گلپایگان: ف: -۱۱۳]

۱۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۷۹/۷
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۹ رمضان۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج، ۸گ (۵۶پ-۶۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲-۲۷]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۲۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: باقر بن احمد موسوی، تا: ۱۵ صفر ۱۳۰۰ق؛ ۹گ (۳۱پ-۳۹پ) [ف: ۳-۲۸۶]

۱۳. همدان؛ سیرلو، حمید؛ شماره نسخه: ۱۲/۴
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱۲ر-۱۶پ)[رشت و همدان: ف: -۱۷۰۸]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۹۸/۴
آغاز: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «محمد بن محمد تقی الموسوی» (بیضوی)، کتابخانه مجدالدین؛ تملک: تقی بن محمد موسوی مورخ ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲-۶۰۴]

۱۵. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۳
بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۲۲]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۹۲۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۴پ-۷پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۰-۳۰۴]

● **علم النسبة** / طالع بینی / عربی

ʻilm-un nisba

رساله‌ای است درعلم نسبت مشتمل بر چند «باب» وهر باب درچند «فصل»: باب اول: فی تعریف علم النسبة وتقسیمها والاشارة الی کیفیة ما وضعت الزایرجه والی المراد بالنسبة مشتمل علی فصول، الاول اعلم ان النسبة عبارة عن طلب حصول کیفیة الاشتراک التام بین المنسوب والمنسوب فیه.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۰/۱۵۵-۶۲۷۵/۴۲
آغاز: بسمله حمدله صلاة اما بعد هذا کتاب ضمنته علم النسبة الحکمیة الجاریة علی القواعد الطبیعیة ... باب فی تعریف علم النسبته؛ **انجام:** ما بین الطرفین ومثال الإخر ۹۰و۹۰ فربره ۱۲ نصفه ۹۰ وهو وتر التسعین تم
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی گلپایگانی نجفی (جامع جنگ)، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۰۷۵]

● **مالیات ساوه** / اسناد / فارسی

mālīyāt-e sāve

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره
سواد فرمان ناصرالدین شاه در خصوص واگذاری مستمری به رعای از محل مالیات ساوه و آذربایجان و خمسه و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق، جا: ایران؛ ۹۹ص، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [رایانه]

● **مالیات عراق درجزین** / اسناد / فارسی

mālīyāt-e ʻerāq darjazīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۵
کتابچه اصل مالیات عراق در جزین در سال ۱۳۰۷. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد رضا حسینی؛ جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲-۹۸]

● **مالیات ملایر** / اسناد / فارسی

mālīyāt-e malāyer

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۲۱
انجام: مریم خانم صبیه احمد پانزده تومان (به سیاق) (با علامت منها) حواله عباسقلیخان هشت هزار و پانصد دینار (با علامت

الباقی) چهار تومان و سی شاهی ت (تاریخ) ۵ شهر صفر حواله شد بمیرزا محمدعلیورثه میرزا رضا خان چهل تومان (منها) دریافتی از عباسقلیخان و سه تومان (با علامت الباقی) هفده تومان، ت (تاریخ) شهر صفر حواله شد

در صفحه عنوان باین کتاب نام «کتابچه مالیات تنگوزئیل۱۲۹۲» داده شده ولی در آغاز آن آمده است «کتابچه جزو جمع دهات ملایر از قرار تعدیل و ممیزی مرحوم میرزا زکی ساوجی ت (نشان تاریخ) شهر شوال ۱۲۹۲هذه السنه ننگوزئیل سه هزار تومان (به سیاق) اربابی هزار تومان (به سیاق) ... در برگ نخست ازاسکنان ده اشترتل ده آغاز گشته و بهمین ترتیب از امیر آباد، ارته بلاغ، آب هند و ... جوکار، جعفر آباد ... دشت آباد ... دوریجان، قلعه میرآخور ... شاهسون صورت حساب داده شده است.در برگ ۵۹ر آمده قیمت گاه هزار تومان (به سیاق) تحویل صندوقخانه (طبق صورت ریز) در برگ ۶۰ پ: موافق جمع قدیم بعد از وضع مخارج دستورالعمل دیوان سه هزار و صد و دوازده تومان و ششهزار ششصد و پنجاه نه دینار (به سیاق) دریافتی عباسقلیخان دو هزار و هفتصد و نود و شش تومان و هشت ریال؛

خط: شکسته نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۸-۱]

← مالیخولیا > تدبیر مالیخولیای مراقی

● المالیخولیا / طب / عربی

al-mālyxūlīyā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۳۲/۳۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۳گ (۲۰۳ر-۲۰۵ر)[مختصر ف: ۷۰۷-]

● مالیخولیا / طب / فارسی

mālīxūlīyā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۲۴/۳۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۱۰۷ پ) [ف: ۶-۴۱۰]

← مامائی > قابلگی
← مامقیمان > دیوان وصالی شیرازی

● مأموریت ارز روم / تاریخ / فارسی

ma’mūrīyat-e arz-e rūm

مؤلف در سال ۱۲۵۸ همراه با میرزا تقی خان برای مأموریت تجدید عهدنامه بین دولتین (ایران و ترکیه) به ارز روم رفته و گزارشی از آن ماموریت را در این دفتر نوشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۱۶/۲

آغاز: هو الله تعالی شأنه در آخر سال هزار و دویست و پنجاه و هشت هجری که مرحوم میرزا تقی خان حسب الامر اولیای دولت قاهره؛ **انجام:** هر فقره را که نوشتن او مصلحت است خواهند نوشت و هر چه حشو و زاید باشد معلوم است که نوشته نخواهد شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳سطر [ف: ۳۱-۱۳۱]

● مأموریت جنرال گاردان / اسناد / فارسی

ma’mūrīyat-e jenerāl gārdān

تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۶۲۰۳-۸۴

برگ ۱پ: ترجمه کتابی است در باب مأموریت جنرال گاردان بممالک ایران بطبع رسیده است. مأموریت جنرال مزبور به ایران در زمان سلطنت ناپلیون اول امپراطور فرانسه بوده. اسناد و نوشتجات تاریخی که در این کتاب ملاحظه میشود بتوسط لکنت آلفرد دو گاردان پسر جنرال گاردان بطبع رسیده است. ترجمه این کتاب بفارسی بتاریخ شهر شعبان المعظم ئیلان ئیل ۱۲۹۸ به اتمام رسیده است. در ورق آخر (ب) به خط و امضای «محمد حسن» که اعتماد السلطنه باشد نوشته شده است حسب الامر قدر قدرت همایون در دارالترجمه همایونی میرزا علی خان مترجم ترجمه نمود و ۱۵ رمضان ۱۲۹۸ در شهرستانک بنظر انور همایون رسانید، ئیلان ئیل محمد حسن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۹۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [نشریه: ۱-۶]

● مأموریت در روسیه = اوضاع قفقاز و روسیه / قانون /فارسی

ma’mūrīyat dar rūsīye = owzā‘-e qafqāz va rūsīye

همدانی، محمد مهدی، ق۱۳ قمری

hamadānī,mohammad mehdī (- 19c)

در مقدمه گوید «در سنه ۱۲۶۶ که مقرب الخاقان احمدخان از دولت ابدآیت علیه ایران به کار پردازی اول دولت علیه و اقامت تفلیس مامور گردید، این بنده محمد مهدی همدانی نیز به انشاء و نویسنده‌گی امور کارپردازی اول مأمور بود. بر حسب امر اولیای دولت قاهره در مدت اقامت تفلیس آنچه از رسومات و قوانین سیاسی و قواعد ملکی و پیشکاران دولت روسیه و کارگزاران مملکت قفقازیه اطلاع به هم رسانید در این چند ورق ثبت و عرض نمود». این کتاب شامل «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه» است: مقدمه: در بیان اسامی شهور و اعیاد و مناصب روسی در سه فصل؛ باب ۱. در اسامی اهل خانه امپراطور و امراء و وزراء دولت بهیه روسیه در دو فصل؛ باب ۲. در احوالات و قوانین و اسامی کارگزاران امور ملکیه مملکت قفقاز در پنج فصل؛ باب ۳. در اسامی سرکردگان و صاحب منصبان سپاه نظام

دولت روسیه متوقفین مملکت در هشت فصل؛ خاتمه: در بعضی قوانین ملک روس در دو فصل. تصویر پطرکبیر و چند تصویر از قفقاز و تفلیس و از جنگ روسیه با داغستان به نسخه ضمیمه شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۰۹

آغاز: در سنه یکهزار و دویست و شصت و شش هجری مطابق ایت ئیل که مقرب الخاقان احمد خان؛ **انجام:** در فصل دویم از باب دویم ذکر شد تفصیل زیاده از این لزومی ندارد و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، مجدول؛ جلد: گالینگور، ۱۰۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۱-۱۲۸]

● **مأموریت دکتر ولف به بخارا** / سفرنامه / فارسی

ma'mūrīyat-e doktor volf be boxārā

مترجم: تیمور، محمود، ۱۸۹۴ - ۱۹۶۴ میلادی

۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۵۲

آغاز: آغاز دیباچه: کلمات مختصری کفایت میکند مرا در خصوص بیانت کردن ابن حکایت ساده ... در سال ۱۸۴۳ من بعهده گرفتم خواهش انجمنی را که بر پا شده بود؛ **انجام:** یکدسته موزیکانچی موزیک می‌زدند بمقام ذیل، خدا سلامت بدارد ویکتوریا ملکه ما را آنها میباشند هندیهای لاهور که سابق در خدمت (رانجت مسیح) بوده اند

جلد اول به امر ظل السلطان در سال ۱۳۲۳ وسیله تیمور یا محمود نامی ترجمه شده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴۳۲ص، ۱۴ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: -۸۲]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۵۳

آغاز: آغاز فصل دوازدهم: هواله تعالی شانه روز دوشنبه باتفاق محرم قاسم در دل عصاخان سوار شدیم اسبهای خود را در حالتیکه دل عصاخان پهلوی من حرکت میکرد و محرم قاسم با نهایت مهربانی صحبت میداشت؛ **انجام:** زیرا که نتیجه دوستی فایده و آسایش است و عاقبت جنگ خونریزی و زیان ...

جلد دوم، به امر ظل السلطان در سال ۱۳۲۳ وسیله تیمور یا محمود نامی ترجمه شده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۳۲۳ق؛ ۲۳۴ص، ۱۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: -۸۲]

● **مأموریت رجاء = حدیث رجاء ابن ابی الضحاک (ترجمه) = ترجمه اعمال رضا در راه خراسان** / تاریخ معصومین / فارسی

ma'mūrīyat-e rajā' = hadīs-e rajā'-e ebn-e abe-z zzahāk (t.) = t.-ye a'māl-e rezā dr rāh xorāsān

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

وابسته به: عیون اخبار الرضا؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)

برای: حاج محمد علی

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۰۷۸ق

ترجمه بخشی از عیون اخبار الرضا استدر مأموریت رجاء بن الضحاك برای آوردن حضرت امام رضا علیه السلام از مدینه بهخراسان می‌باشد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی اشرف ... اما بعد به درستی که رئیس المحدثین محمد بن بابویه قمی در کتاب عیون أخبار الرضا روایت کرده از شیخ خود تمیم بن عبدالله ...

انجام: پس چون آن حضرت را به نزد مأمون بردم از من سوال کرد که حال او در راه چگونه بود آنچه دیده بودم نقل کردم. گفت بلی یابن ابی الضحاك این مرد بهتر و داناتر و عابدتر از جمیع اهل زمین است پس کسی را خبر مده به آنچه از آنحضرت مشاهده نمودی، تا فضیلت او بر مردم ظاهر نشود مگر بر زبان من و از خدا یاری می‌خواهم بر آنچه قصد دارم از تعظیم و اجلال و بلندگردانیدن امام او ... و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[الذریعه ج۴ص۹۶ش۴۴۳؛ فهرستواره منزوی ۱۷۵۱/۳؛ دنا ۵۶۹/۴ با عنوان «حدیث رجاء بن ابی الضحاك» (۴ نسخه) و ۱۱۸۰/۸ با عنوان «مأموریت رجا» (۲نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۵۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام رساله باستناد فهرستواره ۱۷۵۱/۳تصحیح شد؛ خط: نسخ، کا: محمد کریم بن اسماعیل قاضی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۳ص (۱۱۴-۱۲۶)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۰-۵۰۹]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴گ (۶۳پ-۶۶ر)،۱۸ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: -۷۱۲]

۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۹۰۵/۳

خط: نسخ، کا: عبدالصانع علوی سبزواری، تا: ذیقعده۱۱۳۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد [ف: ۵-۳۹۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۲۰۶/۵

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸گ (۷۷پ-۸۴ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴-۱۰]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۰۷/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی نقی ابن علی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب،

۱ص (۲۰۸پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۵۲۹]

← المأمون و الرضا (ع) ≻ محاورة المأمون و الرضا (ع)

● **مأمونية** / تاریخ معصومین - عربی - فارسی

ma'mūnīyye

شریف رازی، عباسقلی بن قنبر علی، ۱۲۹۱ - ۱۳۷۴ قمری

šarīf-e rāzī, 'abbās-qolī ebn-e qanbar 'alī (1874 - 1955)

وجیزه‌ای است در کیفیت خدعه مأمون و شهادت امام علی بن موسی الرضا (ع).

آغاز: بسمله، و حمدله، و بعد لما رأیت بلوغ سنین الهجرة.

انجام: و آن نبود مگر علی بن موسی الرضا صلوات الله علیه، انتهی، عباسقلی شریف الرازی.

[فهرستواره منزوی ۱۷۵۲/۳]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: شریف رازی، مرداد ۱۳۳۶؛ جلد: پارچه‌ای، ۹گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۷-۸۹]

● **ما نزل من القرآن فی امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) = تفسیر الحبری** / تفسیر / عربی

mā nuzzil-a min-al qur'ān fī amīr-il-mu'minīn 'alī-yi bn-i abi ṭālib = tafsīr-il ḥibarī

حبری کوفی، حسین بن حکم، - ۲۸۶ قمری

hebrī kūfī, hoseyn ebn-e hakam (- 900)

ابوعبدالله حسین بن حکم بن مسلم کوفی و شاه شیعی زیدی از محدثان و مفسران قرن سوم هجری است که از محضر اساتید بزرگ عصر خویش استفاده کرد و از بسیاری از مشایخ، حدیث شنید و راویان فراوانی از او روایت کرده‌اند.سه کتاب به وی منسوب شده: ۱.المسند، ۲.تفسیر الحبری، ۳. ما نزل من القرآن فی علی (ع). مجموع روایاتی که از حبری اکنون در دست می‌باشد، ۱۶۱ روایت است، که ۱۰۰ روایت از آنها مربوط به تفسیر آیات است و در «تفسیر الحبری» به چاپ رسیده است و ۶۱ حدیث در تاریخ و فضایل اهل بیت (ع) و جز آن است که تحت عنوان «المسند الحبری» در مجله تراثنا به چاپ رسیده است. دو نسخه موجود از تفسیر حبری به روایت ابوعبیدالله محمد بن عمران مرزبانی (۲۹۷-۳۸۴ق) از ابوالحسن علی بن محمد بن عبید حافظ از حسین بن حکم حبری است و از آغاز قرآن تا پایان سوره بینه را دربردارد و شامل ۷۱ حدیث است. این رساله، حاوی روایت‌هایی درباره آیاتی از سوره‌های بقره، آل عمران، حج، نمل، سجده، احزاب، مریم، صافات، ص، زمر، مؤمنون، جاثیه، مجادله، صف، تحریم، دهر، مطففین و بینه است که در شأن امام علی (ع) نازل شده‌اند.

استاد سید محمد رضا حسینی جلالی با استفاده از نسخه‌های موجود، تفسیر حبری را تصحیح نموده و با مقدمه‌ای عالمانه و مبسوط آن را به چاپ رسانده است. مصحح با رجوع به منابع، ۲۹ حدیث تفسیری دیگر را که از حبری نقل شده، در خاتمه تفسیر حبری به عنوان «المستدرک» آورده است.درباره این کتاب و مؤلف آن بحث های فراوانی مطرح است که استاد جلالی در مقدمه تفسیر و مقدمه مسند، حق مطلب را ادا کرده است.

آغاز: بسمله. حسبی الله. حدثنا ابوالبرکات ابوعبدالله محمد بن عمران المرزبانی.قال حدثنا ابوالحسن علی بن محمد بن عمیدالحافظ قراءة علیه علی باب منزله فی قطیعة جعفر یوم الاحد للیلتین بقیتاً من ذی الحجه سنة ثمان و عشرین و ثلثمائة قال حدثنی الحسین بن الحکم الحیری الکوفی قال حدثنا حسن بن حسین قال حدثنا عیسی بن عبدالله عین ابیه عن جده قال کان سلمان یقول یا معشر المؤمنین نعاهدوا، فی قلوبکم لعلی ص.س. کان اذا خرج الی صلاة الفجر ینادی الصلاة اهل بیت انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهر کم تطهیراً.

چاپ: در سال ۱۳۵۹ش در قم، با عنوان « ما نزل من القرآن فی اهل البیت» مجمع الذخائر الاسلامی، با تصحیح احمد حسینی؛ با عنوان «تفسیر الحبری» به سال ۱۴۰۸ در بیروت، مؤسسه آل البیت، با تصحیح سید محمد رضا جلالی

[الذریعه۱۹: ۲۹؛ اعلام المؤلفین الزیدیة ص ۳۶۹-۳۷۰؛ اهل البیت فی المکتبة العربیة، ص ۴۴۶-۴۴۹؛ تفسیر الحبری، تحقیق سید محمدرضا حسینی جلالی، مقدمه تحقیق؛ دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی ۶۹۴/۱-۶۹۵؛ فهرس التراث ۲۹۸/۱-۲۹۹؛ «فهرست نسخه‌های عکسی و میکروفیلم‌های کتابخانه محقق طباطبایی»، چاپ شده در المحقق الطباطبائی فی ذکراه السنویة الأولی، ۱۴۸۰/۳؛ «مسند الحبری»، استخراج سید محمد رضا حسینی جلالی، چاپ شده در مجله تراثنا، ش ۳۲-۳۳، ص ۲۷۵-۳۸۵؛ معجم الآثار المخطوطة حول الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۹۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اولئك هم خیر البریة فی علی علیه السلام و شیعته ... آخر مانزل من القرآن فی امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام جمع الحیری.

تذکر: در فهرست به مرزبانی نسبت داده شده؛ خط: نسخ و ثلث، کا: ابوالدر جمال الدین یاقوت مستعصمی، تا: ۱۹ رمضان۶۰۶ق [چنانکه در نسخه آمده ولی باید ساختگی باشد]، جا: خزانه مستنصریه؛ مجدول؛ مهر: محمد باقر بن سید محمد حسینی؛ جلد: تیماج، ۱۷گ، ۹سطر(۸×۱۱)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [سنا: ف: ۱-۲۴۲]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۸۰-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۲-۳۱۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۱عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** سورة لم یکن، حدثنا علی بن محمد، قال حدثنی الحبری، قال حدثنا حسن بن حسین، قال حدثنا حبان عن الکلبی، عن أبی صالح، عن ابن عباس: «ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» فی علی (ع) و شیعته. آخر التنزیل بجمع الحبری و الحمدلله رب العالمین و صلوته علی سیدنا محمد النبی باله الطاهرین و سلم تسلیماً کثیراً.

نسخه اصل: آکادمی علوم شرقی تاشکند در ازبکستان، ش ۳۱۵۴ (مخطوطات المعهد البیرونی للدراسات الشرقیة بطشقند، ص ۴۶)؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن حسن بن نعائم (کذا)، تا: ۶ شوال۶۶۱ق؛ از روی نسخه ابن هلال، کاتب معروف به «ابن بواب» که در خزانه مستنصریه بوده استنساخ شده ، کاتب در انجام آورده: «هذه النسخة نقلت من الخزانة الشریفة المستنصریة من نسخة بخط ابن هلال الکاتب المعروف بـ«ابن البواب»، رحمه الله. فرغ من نسخها العبد الفقیر الی الله محمد بن الحسن ابن النعائم، یوم السادس من شوال سنة احدی و ستین و ستمائة»؛ ۶۳ص، ۸ سطر[عکسی ف: ۴-۵۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۴-۵۱۶]

● **ما نطقت به العبادلة** / عرفان و تصوف / عربی

mā naṭaqat bih-il ʻabādila

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ – ۶۳۸ قمری

ebn-e ʻarabī, mohammad ebn-e ʻalī (1166 - 1241)

گفته‌های عرفانی عرفائی که نامشان عبدالله است در این کتاب در پنج جزو گرد آورده شده است، نام گوینده را می‌آورد پس از آن گفته‌هایش را ذکر می‌کند. از عبدالله ابن عبدالله بن محمد شروع شده و به عبدالله بن محمد بن عبدالصادق ختم می‌شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۹۶

آغاز: الحمدلله بحمد الحمد فانه أوفی و له المقام الاخص الاصفی و صلی الله علی محمد بما أقوله الاحفی؛ **انجام:** و لله جنود السماوات و الارض نظیر قوله تحمله الملائکة، و الله تعالی أعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۳۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۲۸]

● **المانعات = اعمال المانعة من دخول الجنة** / حدیث، اخلاق / عربی

al-mānìʻāt = aʻmāl-ul lmlnʻt min duxūl-il janna

ابن رازی، جعفر بن احمد، ق۴ قمری

ebn-e rāzī, jaʻfar ebn-e ahmad (- 10c)

مشتمل است بر احادیث مروی از حضرات معصومین علیهم السلام در بیان اعمال مانعه از دخول در بهشت. مطالب کتاب، در ۲۵ «باب» (یا ۲۶ باب)، مرتب شده است.

آغاز: پس از خطبه: قال المصنف رض عند الشروع فی هذا الکتاب و هو کتاب الاعمال المانعة من دخول الجنة باب من لا یؤمن جاره بوائقه قال الشیخ الفقیه ابو محمد جعفر بن احمد بن علی مصنف هذا الکتاب حدثنا محمد بن احمد القزوینی

انجام: و روی عنه أیضاً انه سئل عن ولد الزنا قال لا یلج الجنة و لا الی سبعة بطون

چاپ: در ضمن جامع الاحادیث از همین مؤلف.

[الذریعه ۱۹/۳۰-۳۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۹۹

آغاز: بسمله باب من لا یا من جاره بوایقه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: تاج الدین محمد، تا: ۸۹۲ق[الفبائی: -۴۹۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۷۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید کاظم طباطبائی «آقا میرزا»، تا: ذیحجه ۱۲۷۲ق؛ مصحح؛ ۵گ (۴۳پ-۴۷ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۷-۱۷۰]

۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۲۸۸/۳

خط: نسخ، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ ۳گ (۸۰ر-۸۲ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۶۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: شنبه ۱۱ ذیحجه ۱۲۸۰ق؛ دارای بیست و شش باب کوتاه؛ جلد: تیماج، ۴گ (۷۲پ-۷۵پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۸-۲۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۰۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۸۷ق؛ ۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵-۲۵۶]

۶. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه: ۵۶/۲

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم (محرر) موسوی نجفی اصفهانی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۹گ (۵۳پ-۶۱ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۶/۵سم [ف: -۵۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۳۲۷۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: خلیل بن محمد هاشم شیرازی، تا: ۱۳۰۷ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ ۳ص (۱۲۱-۱۲۳)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱-۳۱۷]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۲۱/۲

خط:نسخ،کا:طباطبایی، حسن بن محمد مهدی، تا: ۱۳۲۴ق؛ ۳گ (۶پ-۸پ)، ۲۴سطر(۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۲۵/۵×سم [ف: ۹-۷۶۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۱۵۹/۲

آغاز: ذیل: بسمله، باب من لا یأمن جاره بوائقه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: ۲۰ شعبان۱۳۴۷ق، جا: نجف اشرف؛ ۱۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۷۱]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۷۱/۳

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شخصی ـ ایران؛ خط: نسخ زیبا، کا: سید محمد حسن حسنی طباطبائی، تا: ۲۷ ذیحجه۱۳۵۷ق؛ کاتب برادر علامه طباطبائی صاحب تفسیر المیزان است؛ ۶ص (۶۹-۷۴) [عکسی ف: ۳-۳۳۰]

۱۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۶۴/۲

بی‌کا، تا: ۱۳۶۵-۱۳۶۶ق؛ ۶گ، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳-۱۳۰]

۱۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۲۲۴/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله موحدی قمی، تا: ۱۳۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۸ر-۱۰ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۱۳۵]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اقسمهم بالسویة و ارحمهم بالرعیة و اعظمهم یوم القیامة مجزیة

خط: نسخ تحریری، کا: سید مصطفی بن احمد صفایی خوانساری، تا: جمادی الثانی ۱۳۷۶ق؛ از روی نسخه‌ای که به خاتم المحدثین حاج آقا حسین نوری صاحب مستدرک بوده استنساخ شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۱۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱-۱۳۰]

۱۴. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه: بدون شماره۷/

بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۲۱]

● **مانع الخمس** / پاسخ پرسشها / عربی

māni'-ul xums

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ - ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

پاسخ علی بن عبدالعالی کرکی درباره مانع الخمس.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۵۰/۱۲

خط: نستعلیق چلیپا، کا: تنکابنی، محمد بن ابوالفتح، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۴۷)، ۲۸ سطر(۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۱۶-۶۲۴]

← مانکتوهل ⊳ راگ درپن

● **ما وجه صحة کلمات یحکی عن ارباب الملك بانها کانت سبب کونه کلمة موسی و عیسی** /- عربی

mā wajh-u ṣiḥḥat-i kalamāt-un yaḥkī 'an arbāb-il mulk bi-annahā kānat sabab-i kawn-i-hi kalimat-u mūsā wa 'īsā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴/۱۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ۳۷۲۲. خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۷۱-۷۳)، ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۴۰۷]

← ماه رمضان ⊳ آداب و احکام ماه رمضان (رساله)

← ماه رمضان ⊳ اعمال ماه رمضان

● **ماه منقبت** / متفرقه / فارسی و عربی

māh-e manqabat

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۱۷۰

آغاز: الاول فی البحر التقارب ... تقرب نهی؛ **انجام:** اللهم اغفرلی و الوالدیه و للمونین م م م م م سنه ۱۰۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج[رایانه]

← ماهور ⊳ هزلیات

● **ماهویته** / فقه / عربی

māhuwīyyatah

لاریجانی، ملا لطف الله، - ۱۳۱۱ قمری

lārījānī, mollā lotf-ol-lāh (- 1894)

صاحب الذریعه دو رساله به این نام معرفی می‌کند، یکی تألیفمیرزا محمد حسن بن محمد علی مرعشی شهرستانی (- ۱۳۱۵ق) و دیگری تألیف مولی لطف الله اسکی لاریجانی مازندرانی (- ۱۳۱۱ق). گمان می‌رود نسخه موجود از لطف الله اسکی باشد.

ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی نبیه محمد (ص) و آله الطاهرین و بعد فهذه کلمات معدودة فی ایام معلومة ... لباس المصلی المتثالا لامر جماعته من افاضل المعاصرین؛ **انجام:** اذ لایسعنی افواه الرجال و الاحتیاط فی فسطاط الدین مما لایخفی علی المتدینین و الله العالم الموفق

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد کاظم ساکن ساری، تا: جمعه ۲۳ صفر۱۲۹۴ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۱سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: -۹۸]

● **ماهیت** / فلسفه / فارسی

māhīyat

قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود، ۶۳۴ - ۷۱۰

قمری
qotb-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e mas‘ūd (1237 - 1311)

این شرحی است که مولانا قطب الدین شیرازی در کتاب «درة التاج» در باب اجزاء ماهیت نوشته است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۱۷/۲

آغاز: بدانکه جزء ماهیت در جنس و فصل منحصر است؛ **انجام:** پس این دلیل مخصوص شد بر انحصار جزو ماهیت معقوله در جنس و فصل نه هر شیئی چنانکه دعوی کرده اند تحت ۸۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ، ۱۹سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۲۰۷]

● **الماهية** / فلسفه / عربی

māhīya

به نقل از حاشیه قدیم دوانی بر شرح قوشچی بر تجرید.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۴۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۲ص (۲۱۷-۲۱۸)[مختصر ف: -۶۷۹]

● **ماهية ادراک و تعقل** / فلسفه / عربی

māhīyat-u idrāk wa ta‘aqul

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

گفتاری مختصر است در بیان ادراکات نفس.
آغاز: المفهوم من الادراک یعم التعقل و هو فعل النفس بذاتها و التخیل الذی فعلها بقوتها الخیالیه.
انجام: و مثل هذه یلزمها ان یکون عارفة لذاتها عالمة بجوهرهالانها نشاهد ذاتها العامله.
[آثار و احوال خواجه ص چاپ جدید، ص ۵۲۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۹۳۸/۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهان، جلد: تیماج، ۱۰۰ص (۱۵۵-۲۵۴)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰-۳۶۲]

۲. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه: ۱۷/۳۰

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۵۶ق[نشریه: ۵-۲۷۳]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳۶۴/۲۷

کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج، ۱۹سطر، قطع: جیبی[نشریه: ۲-۱۷۹]

● **ماهية الأجسام و الأجساد** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul a’jsām wa-l ajsād

مراغی، حسن بن عبدالرحیم، – ۱۳۰۰ قمری
marāqī, hasan ebn-e ‘abd-or-rahīm (- 1883)

در فرق بین جسم و جسد و چگونگی معاد روحانی و معاد جسمانی با نقل بعضی از گفته‌های شیخ احمد احسائی در شرح عرشیه و جز آن ورد بروی. این رساله به درخواست حاج میرزا عبد الرحیم نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۶۹۴/۲

آغاز: الحمد لله الذی خلق العباد لعبادته و کرمهم بهدایته فکلفهم علی طاعته و وفقهم بسابق عنایته؛ **انجام:** فالربوبیة کلها فی الملک و الملک کله فی الربوبیة

خط: نسخ، کا: محمد بن فتحعلی تبریزی، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۱۵گ (۸پ-۲۲پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۲۵۵]

● **ماهية الانسان** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul insān

فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ – ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۸۹/۷

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۶۹ق [ف: -۱۳۲]

● **ماهیت جسم طبیعی** / طبیعیات / فارسی

māhīyat-e jesm-e tabī‘ī

سمرقندی، احمد بن عبدالعزیز
samarqandī, ahmad ebn-e ‘abd-ol-‘azīz

یک تمهید دارد دارای دو «مقدمه»: نخستین در ماهیت جسم طبیعی و اقسام او؛ دومی در انقلاب عناصر، سپس چهار «اصل»: ۱) بخار؛ ۲) دخان؛ ۳) باد؛ ۴) قوس و قزح و هاله؛ «خاتمه» در ابخره و ادخنه زمین.
[فهرستواره منزوی ۳۸۱۳/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۸۷/۶

آغاز: بسمله. الحمدلله فیاض الحکم و المواهب و موصل الطالبین الی المطالب. و بعد چنین گوید ... احمد بن عبدالعزیز السمرقندی که چون کلمه ای چند در بیان ماهیت جسم طبیعی و اقسام او و انقلاب عناصر اربعه ... جمع کرده شده بخاطر فاتر چنین آمد که او تحفه ملازمان حضرت شاه شهزاده عالمیان ا [ر] غو [ن] شاه ... ابوالمنصور مظفر حسین گورکان ... گرداند ... مرتب بر تمهیدی و

چهار اصل و خاتمه اما تمهید مشتملست بر دو مقدمه؛ **انجام:** و صواعق ندای اذا دکت الارض دکا ... و الیه المصیر (تمت الرسالة ... فی شهر شعبان ... سنة سبع و سبعین بعد الالف من هجرة النبی ص)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۹ص (۲۴۹–۳۰۷)، ۱۱سطر(۵×۹) [ف: ۱۲–۲۶۹۶]

← ماهیة الحزن ⊳ الحزن و اسبابه

● **ماهیة الحزن (فی تبیین)** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul ḥuzn (fī tabyīn-i)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸۳/۵

خط: نسخ، کا: عیسی بن ابی نصر بن سعد بن جریر المتطبب مسیحی، تا: ۱۵ رمضان۶۲۷ق؛ جلد: مقوامذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۱–۲۹۸]

● **ماهیة الحزن و اسبابه** / فلسفه / عربی

māhīyyat-ul ḥuzn wa asbāb-u-h

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸۳/۳

آغاز: ... فنقول ان الحزن الم نفسانی یعرض لفقد المحبوبات

خط: نسخ، کا: عیسی بن ابی نصر بن سعد بن جریر المتطبب مسیحی، تا: ۱۵ رمضان۶۲۷ق؛ دوازده سطر در مسئله‌ای منطقی و سه سطر در «مزاج معتدل»؛ جلد: مقوامذهب، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۱–۲۹۷]

● **ماهیت دهر** / فلسفه / فارسی

māhīyat-e dahr

افلاطون، ۴۲۷؟ – ۳۴۷ ؟ قبل میلاد

aflātūn (-427 - -347)

گفتاری است منقول از بعض رساله‌های فلسفی و سخن افلاطون است درباره حقیقت دهر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۶/۱۱

آغاز: چنین گوید افلاطون حکیم که دهر چیزیست که او پاره نشود بوقتی از وقتها چه وقت را از و توان دانستن نه او را؛ **انجام:** پس دهر چیزی است که وی شمرده نشود بشمار و پاره نشود و همیشه بریکحال بود. من رسائل الحکماء

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص(۹۵) [ف: ۹–۵۴۵]

← ماهیت روح و حیات و نفس و عقل ⊳ الروح

● **ماهیة الروح و الحیاة و النفس و العقل** / فلسفه / عربی

māhīyat-ur rūḥ wa-l ḥayāt wa-n nafs wa-l ‘aql

مشتمل بر دو «فصل» و ۱۶ «بحث».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵۹/۱۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه رسالة مشتمل علی فرائد جلیلة من بیان ماهیة الروح؛ **انجام:** و هو ساجد یقول ربنا.

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ ۱۰ص (۱۰۱–۱۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۲–۳۴۲]

← ماهیة الروح و الحیات و النفس و العقل ⊳ الروح

● **ماهیة الزاویة** / هندسه / عربی

māhīyat-uz zāwīya

حسینی بحرانی، محمد بن ابراهیم، ق۱۱ قمری

hoseynī bahrānī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 17c)

مؤلف در این رساله تحقیق دقیقی نموده درباره ماهیت و واقع «زاویه» که در کتاب‌های گذشته گوناگون تعریف کرده‌اند، طی دو «باب»: ۱. بیان ما ذکر فی أمرها؛ ۲. تحقیق ماهیة الزاویة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۰۲۵/۱۰

آغاز: بعد حمد الله تعالی ... هذه رسالة مشتملة علی ما بین فی تحقیق ماهیة الزاویة و قد اختلف آراء المتأخرین؛ **انجام:** عن عظیم الاشتباه الذی رسخ فی الأوهام فی أمر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سال ۱۱۵۱–۱۱۵۲ق، جا: کاشان مدرسه عمادیه؛ کاتب یکی از شاگردان سید ماجد می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۹۰ر–۱۰۰پ)، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱۶–۲۹]

● **ماهیة الشراب و آدابه** / طب / عربی

māhīyat-uš šarāb wa ādābuh

خجندی، محمد بن عبداللطیف، – ۵۵۲ قمری

xojandī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-latīf (- 1158)

وابسته به: القانون فی الطب؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰–۴۲۸ق)

شرح این فصل است از قانون.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۶۰/۱۹

خط: نستعلیق، کا: طبیب حموی، تا: آدینه ۲۸ شعبان۱۰۰۷ق، جا: اصفهان[سنا: ف: ۱–۱۸۷]

● **ماهیت شعر و صناعت شاعری** / ادبیات / فارسی

māhīyat-e še‘r va senā‘at-e šā‘erī

بخشی از کتابی است که عناوین آن «مقالت» است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۲۴/۲

آغاز: شاعری صناعتیست که شاعر بدان صناعت انشاق مقدمات موهمه کند و التیام قیاسات منتجه ...

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴گ (۵۳-۶۶)، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۷۳]

● **ماهیة الشوق الطبیعی** / فلسفه / عربی

māhīyat-uš šowq-uṭṭabī'ī

ابن باجه، محمد بن یحیی، – ۵۳۳ ؟ قمری

ebn-e bājja, mohammad ebn-e yahyā (- 1139)

در ابتدای آن از تشوقات نظری چهارگانه (ماده، صورت، فاعل و غایت) و اسباب و مبادی آنها سخن می‌گوید، سپس به بحث درباره تصور و تصدیق و همچنین تعریف یقین می‌پردازد و پس از آن بحث مفصلی در باب برهانو حقیقت و اسباب آن می‌آورد.

آغاز: قال الوزیز ابوبکر رحمه الله: التشوقات [النظریة] الطبیعیة اولها و اقدمها [لا بالزمان] فقط بل و بالطبع (و) کما یتقدم السبب المسبب هو الذی به نقول ما هو (و) هو التشوق الی ما به قوام ذلك الشیء

چاپ: تصحیح جمال الدین العلوی در رسائل فلسفیة، نصوص فلسفیة غیرمنشورة (بیروت و دارالبیضاء، دارالثقافة و دارالنشر المغربیة: بی تا)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۷/۹ عکسی

آغاز: برابر**انجام:** فلنقل فی البراهین التی تنتج المتأخرة عن الموضوع ... (کاتب): هذا آخر کلامه فی هذا المعنی و کذا وجد. الحمد لله علی نعمه، و صلی الله علی محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما کثیرا الی یوم الدین. و حیث انتهیت الی مثل هذا الموضوع من الاصل وجدت ما مثله: قابلت جمیع ما فی هذا الجزء من الاصل المنقول منه، و هو بخط الشیخ العالم الاوحد الکامل الفاضل الزاهد ابی الحسن علی بن عبد العزیز بن الامام. و کمل بقوص فی سلخ شهر ربیع الاول سنة سبع و اربعین خمس مائة.

نسخه اصل: کتابخانه بودلیان در آکسفورد، شماره ۲۰۶؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد بن محمد بن محمد بن النضر، تا: سلخ ربیع الاول۵۴۷ق، جا: قوص؛ ۳گ (۱۱۶پ-۱۱۸ر)، ۲۷ و ۳۲سطر[عکسی ف: ۴-۴۸۹]

● **ماهیة الصلاة** / فلسفه احکام / عربی

māhīyat-uṣṣalāt

؟ غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

رساله‌ای است در ماهیت صلات که در اول آن نوشته شده از افادات امام الانام حجة الاسلام رضی الله عنه است (احتمال دارد که مقصود امام محمد غزالی و یا ابن سینا باشد).

آغاز: الحمد لله علی نعمائه و أصلی علی محمد و آله، و اظن ان هذه الفصول التی ستکتب فی مهیة الصلاة من افادات امام الانام حجة الاسلام و قام بعض العلماء إنها من جملة مصنفات الشیخ الرئیس ابیعلی ابن سینا و الله اعلم بمفیدها ... آغاز: فصل فی مهیة الصلاة یحتاج فی هذا إلی مقدمة فنقول ان الله تعالی لما خلق الحیوان ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۱۲/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** المطلق طلباً للثواب الرمدیة قال رسول

خط: نستعلیق، کا: ابوحیان سراب، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۰۲۷ق؛ افتادگی: انجام؛ پس از این رساله متفرقاتی از محی الدین (۱۰۸)، ابو الحسین نوری(۱۰۹)، شیخ الرئیس (۱۰۹)، خلیل نحوی (۱۱۰)، نقوش فصوص الحکم(۱۱۱)، حدیث الحقیقة(۱۱۱)، تفسیر الکوثر (۱۱۲)، منقولاتی از فتوحات مکیة (۱۱۸-۱۲۲) مندرج است؛ جلد: تیماج، ۶ص (۱۰۲-۱۰۷)، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۳/۷سم [ف: ۴۳-۷۸]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۳۵/۳

آغاز: برابر**انجام:** و زین ذاته بحلیة العلم و قدید العقل و تخلق باخلاق المحمده.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۷ص، ۱۶سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲-۳۸۷]

← ماهیة الصلاة عشر > الصلاة
← ماهیة العدالة > عدلیه

● **ماهیة العدل (رسالة فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

māhīyat-ul 'adl (r.-un fī)

ابن مسکویه، احمد بن محمد، ۳۲۰ - ۴۲۱ قمری

ebn-e meskavayh, ahmad ebn-e mohammad (933 - 1031)

این رساله از رسائل ابوعلی احمد بن محمد بن یعقوب مسکویه (م ۴۲۱ ق) است. وی از دانشمندان معاصر دیلمیان و خازن کتب ابن العمیده بوده است.

چاپ: لیدن، بی‌نا: ۱۹۶۴م؛ بیروت، محقق: محمد ارکون، ۱۹۶۱م.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۷

آغاز: بسمله. رساله للشیخ ابی علی احمد بن محمد بن یعقوب مسکویه لابی علی بن محمد ابی حیان الصوفی فی ماهیة العدل. قال ادام الله تأییده العدل ینقسم الی ثلثة اقسام؛ **انجام:** و فیه کفایة

و بلاغ لمن تأمله و وقاه من النظر حقه. الحمدلله حق حمده و صلی الله علی نبیه و آله اجمعین و حسبنا الله وحده و کفی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۶۷ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: پارچه‌ای، ۱۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱-۷۳]

← ماهیت عقل ← عقل جوهر نیست

● **ماهیت عقل** / فلسفه / فارسی
māhīyat-e ʻaql

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۹۷/۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۵-۳۰۳]

● **ماهیة العقل و معناه و اختلاف الناس فیه** / فلسفه / عربی
māhīyat-ul ʻaql wa maʻnāh-ul wa ixtilāf-un nās fī-h
حارث محاسبی، ۱۶۵ - ۲۴۳ قمری
hāres-e mohāsebī (782 - 858)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۴/۸-ف
نسخه اصل: جارالله ش ۱۱۰۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۱۰گ (۱۰۸-۱۱۷)، ۲۰سطر [فیلمها ف: ۱-۴۸۸]

← ماهیة العلم ← ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد

● **ماهیة العلم** / طبیعیات / عربی
māhīyat-ul ʻilm

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۰۱۲۱
کا: عماد هزار جریبی، تا: ۱۰۳۰ق[الفبائی: -۴۹۰]

● **ماهیة العلم و اقسامه** / فلسفه / عربی
māhīyat-ul ʻilm wa aqsām-u-h
در آن از خواجه طوسی و کمال بحرانی و کشاف یاد شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۳/۱
آغاز: بسمله. قال بعض العارفین ادام الله تاییداته ان ماهیة العلم التی یصح نسبتها الیه عند التقسیم فی الاصطلاح تنقسم الی ثلثة: ذاتی و فعلی و انفعالی؛ **انجام:** ارادوه و قصدوه و الله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم و الحمدلله و صلی الله ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ جلد: میشن، ۳۴گ (۱پ-۳۴ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۲سم [ف: ۵-۱۸۱]

● **ماهیة العلم و الادراک و العلم الذی ینقسم الی التصور و التصدیق** / منطق / عربی
māhīyat-ul ʻilm wa-l idrāk wa ʻilm al-laḏī yanqasim-u ila-t taṣawwur wa-t taṣdīq

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۴۵/۱۳
آغاز: بسمله. اعلم ان العلم الذی قسموه الی التصور و التصدیق عرفه بعضهم بالصورة الحاصلة؛ **انجام:** و ان لم یکن ما هو قسم من الحصول فی الواقع متقدما کذلک علیه. تمت
کا: اسماعیل بن حاجی محمد کریم شیرازی، تا: ۱۲۱۶ق، جا: سجاس؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۰-۲۲۳]

● **ماهیة القضا و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی
māhīyat-ul al-qaḍā wa-l qadr

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۸۶/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵گ (۱۷۳-۱۸۷)، ۱۷سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۴۹۱]

← ماهیة القلب ← الحلل

● **ماهیة قوس قزح** / هیئت / عربی
māhīyat-u qaws-u qazaḥ
رسالة فی تحقیق ماهیة قوس قزح و کیفیة رؤیته.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۷۷/۱۷
آغاز: الحمد لولیه و الصلاة علی نبیه و آله ... أجمعین اعلم أن الاحساس؛ **انجام:** محترزا بقدر الطاقة عن التسقیم
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم الحسینی التفریشی، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۱ص (۶۳پ)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [مؤید: ۳-۶۲۹]

● **ماهیة ما لایمکن ان یکون لانهایة و ما الذی یقال لانهایة له** / فلسفه / عربی
māhīyat-u mā lā-yumkin an yakūn lā-nihāya wa ma-l laḏī yuqāl lā-nahāya-tu lah
کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری
kendī, yaʻqūb ebn-e eshāq (802 - 867)
چاپ: در رسائل الکندی الفلسفیة، جلد اول (قاهره، دارالفکر العربی: ۱۳۶۹ق)، به تصحیح محمد عبدالهادی ابوریده

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۵۷-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱گ (۲۰۷ر-پ) [فیلمها ف: ۱-۴۷۱]

● **ماهیة المزاج** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul mazāj

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، **۹۷۹ – ۱۰۵۰** قمری

sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

مختصری است در تحقیق ماهیت مزاج که از مباحث علم النفس است. وی در این رساله از کتاب اسفار و از رساله مفرده خویش یاد می‌کند.

آغاز: بسمله الحمد لواهب الحیوة ... اما بعد فهذه مقالة فی تحقیق ماهیت المزاج و انیته فنقول المزاج کیفیة بسیطة ملموسة ... متوسطه بین الاربع ... و ما سبب انیتها فاعلا و قابلا فالمشهور ان العناصر اذا تصغرت و امتزجت ... انکسرت سورة کیفیاتها ...

انجام: خاتمه الرساله انا قد بینا فی مواضع من کتبنا سیما الاسفار الاربعه ان الترکیب بین الماده و الصورة ... ترکیب اتحادی ... و سائر الامکانات یجب ان یکون ذاته بذاته کل کل الاشیا و وجوده فی نفسه مبدا کل الموجودات ... کما بینا سبیله و اوضحنا طریقه و دلیله فی کتابنا الکبیر و فی رساله مفرده فلیرجع الهی من و فق له الحق. الا الی الله تصیر الامور

[مکتبة امیرالمؤمنین ۵۸۱/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲/۱۰–طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در صدر نسخه نام ملا صدرا تصریح شده؛ ۴گ (۱۶–۱۹) [ف: ۲۳–۷۱۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به طور چلیپا نوشته شده؛ واقف: نائینی؛ ۱۰گ، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴–۱۴۳]

● **ماهیة المزاج** / طب / عربی

māhīyat-ul mazāj

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۱/۳ عکسی و ۱۶۱۰/۳ عکسی

آغاز: بسمله. رب اعن الحمدلله علی افضاله و الصلوة علی محمد و آله هذه رسالة مشتملة علی بیان ماهیة المزاج و أقسامه و ما یرد علیه من الاعتراضات و أجوبتها؛ **انجام:** و الحاصل ان هذه الجملة الحاصلة من الضروب المذکورة قد یقع فی مقابل کل واحد من ... و الله اعلم بالصواب، تمت.

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۴۰۰۱؛ خط: تعلیق، کا: حسن بن علی طبیب طبری، تا: سلخ جمادی الاول۷۳۵ق؛ ۲ص (۱۵–۱۶)، ۲۶ سطر[عکسی ف: ۳–۵۸۸ و ۵–۱۶]

● **ماهیة المکان** / طبیعیات / عربی

māhīyat-ul makān

ابن هیثم، حسن بن حسن، **۳۵۴ – ۴۳۰** قمری

ebn-e heysam, hasan ebn-e hasan (966 - 1039)

آغاز: قول لابی علی الحسن ... قد اختلف اهل النظر المتحققون بالبحث عن حقایق الامور الموجودة فی ماهیة المکان فقال قوم ان مکان الجسم هو السطح المحیط بالجسم و قال قوم ان مکان الجسم هو الخلاء المتخیل الذی قد ملاه الجسم ...

انجام: و اذ قد تبین جمیع ما بیناه فمکان الجسم هو ابعاد الجسم التی اذا جردت فی التخیل کانت خلا لا مادة فیه مساویا للجسم شبهه الشکل و ... الجسم و ذلک ما اردنا بیانه فی هذه المقالة

چاپ: ترجمه فارسی این رساله توسط احمد آرام، در نامه مینوی، تهران، ۱۳۵۰ش، ص ۱=۱۱ چاپ شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۳۰/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با اشکال هندسی؛ ۵گ (۸۲پ–۸۶پ)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۰–۱۰۵]

● **ماهیة المکان بحسب رای ابن میثم** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul makān bi-ḥasab-i ra’a-yi ibn-i miyṯam

عبداللطیف بغدادی، عبداللطیف بن یوسف، **۵۵۷ – ۶۲۹** قمری

‘abd-ol-latīf-e baqdādī, ‘abd-ol-latīf ebn-e yūsof (1163 - 1232)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۴/۲–ف

نسخه اصل: حسین چلبی ش ۸۲۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۲۲ق؛ ۱۱گ (۲۵–۳۵)، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱–۴۵۷]

● **ماهیة الملال** / متفرقه / عربی

māhīyat-ul malāl

بغدادی، ابوالبرکات

baqdādī, abo-l-barakāt

اهدا به: عضدالدین علاء الدوله شمس الملوک

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۸۸/۲۰

آغاز: بسمله. بلغنی ان الملک العادل العلم عضدالدین علاء الدولة کان یتردد فکره فی مهیة الملال الموجود فی غریزة الانسان، و لمیته و نذکر انه؛ **انجام:** وقد تکون لذلک الشیء اوصاف و احوال فربما دامت علی التفاتها الیه الی ما یستوفی فی العلم بجمیع اوصافه، ویحیط معرفتها بسایر معانیه کمن یتردد

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن عنابی، ۵گ

(۵۹ر-۶۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۹-۲۲۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۶/۲-طباطبائی

آغاز: رسالة فی الملال لاوحد الزمان ابی البرکات الطبیب اعاد علی الولد الموفق ان الملک العالم عضد الدین علاءالدوله شمس الملوک اطال الله بقاه؛ **انجام:** پایان: فقد ذکرت السبب العام الموجب للملال فی غریزة الانسان و الاسباب الخاصة الجزئیة و کیف تجب عما تجب عنه العرض امتثالا لمرسوم و لی النعمه ادام ظله تمت بدارالسلطنه قزوین.

خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی بن وجیه الدین علی حسینی افطسی تفرشی، تا: ۱۰۰۶ق، جا: قزوین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲ص (۸۱-۸۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۳-۲۱]

● **ماهیة الملائکة** / عرفان و تصوف / عربی

māhīyat-ul malā'ika

گیلانی، میرزا هاشم، ق۱۴ قمری

gīlānī, mīrzā hāšem (- 20c)

رساله مختصری است که در آن استدلال می‌شود بر این‌که این ملائکه همان اند که در بعضی از گفته‌ها به عقل اول تعبیر شده است.

آغاز: اعلم أنه قد تطلق المهیمة و یراد بها الأرواح النورانیة العالیة التی قد غلب علیها العشق و المحبة

انجام: فهو من حیث الذات الغنی عن العالمین فتأمل، و لو لا ضیق المجال لفصلت الکلام فی المقام

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۰/۱۱ عکسی

آغاز: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۱۸۵)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳-۱۳۳۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۸۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن عبدالحسین بن محمد صادق، تا: ۱۳۱۳-۱۳۱۴ق؛ جلد: مقوایی، ۳گ (۵۳پ-۵۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱-۸۲]

● **ماهیة الموت و الحیاة** / فلسفه / عربی

māhīyat-ul mawt wa-l ḥayāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۹

به نقل از رسائل اخوان الصفا؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۵۳-۵۴)[مختصر ف: -۷۰۸]

← ماهیت نفس ⟩ النفس علی طریق الدلیل و البرهان (ترجمه)

● **ماهیت نفس مردم** / فلسفه

māhīyat-e nafs-e mardom

[مهدوی ۲۴۷-قنواتی ۱۰۰]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۹۵/۲بخش۲

نسخه اصل: احمد ثالث ۳۴۴۷؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۸۷]

← ماهیة النوم و الرؤیا ⟩ النوم و الرؤیا

● **الماهیة و الوجود** / فلسفه / عربی

al-māhīya wa-l wujūd

معصومی بهبهانی، محمد علی بن سلیمان، - ۱۳۷۲ قمری

ma'sūmī behbahānī, mohammad 'alī ebn-e soleymān (- 1953)

گویا حاشیه ای باشد بر رساله ماهیت و وجود شیخ هادی تهرانی. در فهرست مختصر مجلس (ص ۲۹۹) به عنوان حاشیة المنظومة (حکمت) از محمدعلی معصومی بهبهانی معرفی شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۳۹/۲

آغاز: بسمله. قوله شرح الاسم لیس مطلب ماه الشارحة. اقول ان نقل حاشیة من السمرقندی و حاصل تلک الحاشیة ان کلاً من التصور و التصدیق علی قسمین ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، با خط خوردگی؛ ۱۳ص (۸۲-۹۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴۴-۹۲]

● **الماهیة و الوجود** / فلسفه / عربی

al-māhīya wa-l wujūd

هشترودی، اسماعیل، ق۱۴ قمری

haštrūdī, esmā'īl (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۵۵/۳

آغاز: اعلم ان فی الاشیاء کلها جهتین الاول الوجود یعبر عنه فی الفارسیه بهستی و الاخری الطور و هو تنتزع من اکتناف الوجود بالعدم و اقترانه به و اذا افرقت بین الجهتین لم یبق للوجود طور بل یکون؛ **انجام:** عند النفس فنقول ان الصورة الحاصلة من الشی عند النفس لیس وجود آخر للمعلوم

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۸ص (۱۶۱-۱۹۸)، ۲۶و ۱۹و ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹-۱۴۳]

● **الماهیة و الوجود** / فلسفه / عربی

al-māhīya wa-l wujūd

به صورت بحث و انتقاد بر یک متن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۵۱

آغاز: قوله فهو من العوارض فان قیل لا یمکن ان یکون؛ **انجام:** علی عکس مذهب الجمهور، و اما علی مذهب الجمهور المشهورین القوم فلا

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۱ص (۱۶۵ر)، ۲۸سطر(۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴-۱۹۳]

← الماهیة و الهویة ⟵ فصوص الحکمة

● **الماهیة و لواحقها** / فلسفه / عربی

al-māhīya wa lawāḥiquhā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۱۳/۶

بندی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۸ص، ۱۵ سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۶-۵۵۱]

● **ماهی نامه** /- فارسی

māhī nāme

شیخ الرئیس قاجار، ابوالحسن بن محمد تقی، **۱۲۶۴ - ۱۳۳۶** قمری

šeyx-or-ra'īs-e qājār, ab-ol-hasan ebn-e mohammad taqī (1848 - 1918)

تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: ۵۴

بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۶۷]

● **ما یتعلق بالدرایة و الرجال** / رجال، درایه / عربی

mā yata‘allaq-u bi-dirāya wa-r rijāl

حسینی تبریزی، حسین بن محمد، **- ۱۲۹۹** قمری

hoseynī tabrīzī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1882)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۹۳/۱۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ قطع: رقعی[میراث شهاب: س۹ش۲-۳۴]

● **ما یتیمم علیه** / فقه / عربی

mā yatayamum-u ‘alayh

موسوی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری

mūsavī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)

در ذکر اختلاف اقوال علماء در مصداق آن چیزی که تیمم بر آن صحیح است از ظاهر روی زمین و تحریر محل نزاع و استدلال برای قول مختار.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۲۷/۵

آغاز: مسألة، اختلف الاصحاب رضوان الله تعالی علیهم فیما یتیمم به انه هل هو التراب الخالص او مطلق وجه الارض؛ **انجام:** و صرح به فی المبسوط والخلاف هو المحکی عن جملة بل و عن مصباح السید علی ما فی المدارک

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، با قلم خوردگی؛ ۴گ (۱۵-۱۸)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۸-۵۲۱]

● **ما یجب اعتقاده فی مذهب الامامیة** / کلام و اعتقادات / عربی

mā yajib-u i‘tiqād-u-h fī maḏhab-il imāmīya

رساله‌ای کوتاه در اصول دین بر مذهب جعفری با اشاره بسیار مختصر بر برخی ادله در ضمن توضیح عقاید، همانند رساله‌های اعتقادیه.

آغاز: فاول ما یحب علی المکلف التبصرو معرفة الله و انه موجود واجب الوجود لذاته و فیما یصح علیه و یمتنع و عدله و حکمته و نبوة نبینا و امامة الائمة الاثنی عشر و الاقرار بما جاء به النبی صلی الله علیه و آله. فذهبوا الی انه تعالی هو المخصوص بالازلیة و القدم ...

انجام: ثم تفرق الامر و لم یتعین الامام و لا یوجبون الانقیاد له معرفته علی من کان فی عصره حتی لو مات احد فی هذا الزمان و لم یعرف ابابکر و عمر و عثمان لم یکن مواخذا عند الله تعالی

چاپ: در میراث اسلامی ایران، دفتر ششم، به کوشش محمد رضا انصاری قمی چاپ شده

[الذریعه ۱۹: ۳۴-۳۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۱۹۱) [ف: ۱۵-۱۵۸]

● **ما یجوز لشاعر استعماله** / ادبیات / عربی

mā yajūz-u li-šā‘ir isti‘māl-u-h

ابن بری، عبدالله بن بری، **۴۴۹ - ۵۸۲ ؟** قمری

ebn-e barrī, ‘abd-ol-lāh ebn-e barrī (1058 - 1187)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۴/۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص [ف: ۵-۱۱]

● **ما یحتاج الیه الفقیه** / گوناگون / عربی

mā yaḥtāj-u ilayh-il faqīh

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۸/۲۲

کتاب فیه خطب و تسابیح و بعض ما یحتاج الیه الفقیه؛ بی‌کا، تا:

قرن ۹[ف: ۵-۶۲]

● ما یذکر و یؤنث من الانسان و اللباس / نحو / عربی

mā yuḏakkar wa yu’annaṯ min-al insān wa-l libās

حامض، سلیمان بن محمد، - ۳۰۵ قمری

hāmez, soleymān ebn-e mohammad (- 918)

درباره اعضاء بدن انسان، که هر کدام یک مذکر است و کدام یک مونث.

چاپ: بغداد، ضمن رسائل فی اللغة، تحقیق ابراهیم السامرائی، الطبعة الاولی، ۱۹۶۴م، از ص ۱۰۱- ۱۰۸؛ القاهرة، مطبعة جامعة عین الشمس، تحقیق رمضان عبدالتواب، الطبعة الاولی، ۱۳۸۶ق، ۳۵ص

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۱/۴عکسی

آغاز: قال موهوب الجوالیقی قال ... و انا اسمع، قال املی علی ابو موسی سلیمان بن محمد النحوی: ما یذکر و یونث من الانسان؛

انجام: و عن ابی عمر و بن العلاء قال: الحیض طعام الولد فی البطن

نسخه اصل: شیخ محمد سماوی - نجف؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ محمد سماوی، تا: ۲۲ ربیع الاول۱۳۳۴ق؛ ۲گ (۴۳-۴۴)[عکسی ف: ۱-۸۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۷/۷عکسی

آغاز: أخبرنا الشیخ ابوالحسین المبارک بن عبدالجبار بن أحمد الصیر فی قریء علیه ... قال أبو عمر و قریء علی أبی عمر محمد بن عبدالواحد اللغوی صاحب ثعلب علی جهة التصحیح و أنا أسمع الرأس ذکر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، شماره ۱۷۰۵؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۶۷-۶۸)[عکسی ف: ۴-۴۴۳]

● ما یسأل عنه الطبیب العلیل / طب / عربی

mā yas’al-u ‘an-huṭṭabīb al-‘alīl

پرسش‌های چندی است که باید پزشک از مریض بپرسد تا نتواند مرض وی را تشخصیص داده به وی دارو دهد. در نام رساله و مؤلف باید تحقیق شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۵۴/۳

آغاز: قال ان الطبیب یحتاج الی مقابلة العلیل عن اشیاء یخیربها علته و یقف بها علی ما یحتاج الیه منها و قوفاً ابلغ؛ **انجام:** لکن اذا أصاب الطبیب جملة المعرفة و قاس بها کان عنده کلما ینبغی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه دهه دوم رمضان۷۳۹ق، در تاریخ دست برده شده و صحیح ۹۳۹ می‌باشد؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲۰۲پ-۲۰۷ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۴-۲۱۸]

← مایشتبه من الاسباب و الدلائل و الامراض ← الفرق بین الامراض المشکلة

● ما یضع الناس فی غیر موضعه / ادبیات / عربی

mā yaḍa‘-un nās fī ġayr-i mawḍi‘ih

نظام الدین گیلانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

nezām-od dīn-e gīlānī, ahmad ebn-e ‘alī (- 17c)

درباره غلط‌های عامیانه که ذیلی است بر آن یکی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۲۳/۸

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: آغاز قرن۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۶گ (۸۱-۸۶)، ۱۸ سطر(۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۱۸۴]

● ما یطلع علی البروج / هیئت / عربی

mā yaṭla‘-u ‘ala-l burūj

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۲۰۲/۶

القول علیما یطلع فی البروج من الصور و ما تدل علیه من احوال المولودین؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد جعفر بن محمد طبسی، تا: ۱۰۹۷ق؛ با جدول؛ جلد: چرمی، ۸گ (۶۵ر-۷۲پ)، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رشت و همدان: ف: -۱۲۳۵]

● ما یعبر عن الائمه (ع) فی اصطلاح العلماء (منظوم) / درایه / عربی

mā yu‘abbar-u ‘an-il a’imma fī iṣṭilāḥ-il ‘ulamā’ (manẓūm)

ارجوزه‌ای است کوتاه دارای ۲۷ بیت در ذکر عناوین و تعبیرات اختصاصی یا اشتراکی امامان شیعه (ع).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۲/۶-طباطبائی

آغاز: نحمدک یا واج الوجود ×× فیاضنا بالکرم و الجود / نبین قاعدة مهمه ×× فی نقل الاخبار عن الائمه (ع) / ماخوذه من نظر الاخیار ×× صححها جمع من الکبار ... / و الحسنان اسمهما قد ذکرا ×× اذ عنهما الروایة قد ندرا؛ **انجام:** للسید المولی الامام الغائب ××قد یقتصد بالحجة و الغائب / قد یطلق العلیل و الغریم ×× علیه فاعلم ایها الفهیم / ان ذکر العالم فی النصوص ×× فالقصد للمطلق لا الخصوص

خط: نسخ، کا: عبدالجواد، تا: ۱۲۶۴ق؛ عناوین و ترجمه بین سطور؛ جلد: تیماج چرمی، ۱گ (۳۴ر-۳۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۲-۲۴۳]

● ما یعتبر فی الشهادة / فقه / عربی

mā yu‘tabar fi-š šahāda

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

درشروطی که باید در شاهد هنگام شهادت دادن جمع باشد. بحث در آغاز این رساله به‌طور اجمال و پس از آن به‌طور تفصیل در سه «مقام» انجام می‌شود: ۱. در آنچه که با چشم دیده می‌شود؛ ۲. در آنچه احتیاج به دیدن و شنودن دارد؛ ۳. در آنچه تنها شنودن کفایت می‌کند.

آغاز: القول فیما یصیر به الشاهد شاهداً، قالوا و الضابط فیه العلم لقوله تعالی و لا تقف ما لیس لک به علم

انجام: و ایضاً فان القول بذلک لو سلم فانما یتم فی الاستفاضة لم یفد القطع و الا فکیف یرجح الید علیها.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۲۹۰/۳

خط: نسخ، کا: محمد حسن پودئی سمیری، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱گ (۳۹پ-۴۹)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴-۷۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۹/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلام رضا بن محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۶۱پ-۷۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۶۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۰۵/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۳۶ر-۴۶ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۴-۹۹]

● **ما یعلم به البلوغ** / فقه / عربی

mā yu‘lam-u bih-il bulūġ

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ‘alī (1893 - 1953)

در نشانه‌های بلوغ که آغاز تکلیف شرعی است، استدلالی مفصل و با رد و ایراد بسیار، ولی ناتمام مانده و فقط تا نشانه سوم را دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۴۶۸/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... مسألة فیما یعلم به البلوغ و هو أمور أحدها الانبات و هو دلیل علی البلوغ؛ **انجام:** ناتمام: و نقل الشهرة أو الاجماع علیه مستفیض أو متواتر کما سیأتی الی جملة منها الاشارة، الثالث ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: مقوایی، ۷گ (۶۳پ-۶۹ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۴-۲۵۲]

● **ما یعین علی الحبل** /- عربی

mā yu‘yīn-u ‘ala-l ḥabal

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۶۴/۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[نشریه: ۴-۴۴۹]

● **ما یکتب بالضاد و الظاء** / لغت / عربی

mā yuktab-u bi-ḍād wa-ẓẓā’

ابن فهد، یحیی بن عمر، ۸۴۸ - ۸۸۵ قمری

ebn-e fahad, yahyā ebn-e ‘omar (1445 - 1481)

مختصری است در واژگانی که با وزن یکسان گاهی با ضاد و گاه با ظاء نوشته شده و معانی گوناگونی دارد

چاپ: قاهره، محقق: رباح الیمنی مفتاح، مجلة معهد المخطوطات العربیة، مجلد۴۸، جزءان۱و۲، ۱۴۲۵ق.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۳۶

آغاز: الحمدلله ... و بعد فهذا کتاب فیه ما یکتب بالضاد و الظاء و المعنی مختلف مأخوذ من کلام العرب

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء -نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ص[عکسی ف: ۵-۴۰۰]

● **ما یلحن فیه العوام = الرشیدیة** / ادبیات / عربی

mā yalḥan-u fī-hil ‘awām = rašīdīya

کسائی، علی بن حمزه، - ۱۸۰ قمری

kesā’ī, ‘alī ebn-e hamze (- 797)

برای هارونالرشید این رساله را نوشته و در آن اغلاط عوام را روشن کرد.

آغاز: بسمله. هذا کتاب ما یلحن به العوام مما وضعه علی بن حمزه الکسائی للرشید هرون و لابد لأهل الفصاحة من معرفته تقول حرصت بفلان بفتح الراء قال الله عزوجل و ما اکثر الناس و لو حرصت بمؤمنین و لا تقول تحرص بفتح الراء.

انجام: و ازدد و انم کما ینمی الخضاب فی الید، تم و بالخیر عم و فرغنا من هذه الرسالة الرشیدیه حامدین لله.

چاپ: برسلو، ۱۸ص، ۱۸۹۸م؛ قاهره، محقق: رمضان عبدالتواب، مکتبة الخانجی، و زیاض، دار الرفاعی، چاپ۱، ۱۴۰۳ق.

[معجم المطبوعات ۱۵۵۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۶۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا ، ۶گ (۲۳ر-۲۸ر)، ۱۲-۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴۴-۱۰۶]

۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۷۵/۶ - ب

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۶گ (۴۹پ-۵۴پ) [ف: -۴۵۱]

← ما ینبغی ان یقدم قبل تعلم الفلسفة ⟵ ما ینبغی لمن اراد الشروع فی الحکمة

● **ما ینبغی لمن اراد الشروع فی الحکمة** / فلسفه / عربی
mā yanbaqī le-man arād-aš šurū‘ fi-l hekma
فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)
فارابی در این رساله وظایفی که دوستدار دانش را شایسته است، نشان می‌دهد. گویا این رساله همان باشد که ابن ابی اصیبعه از آن با عنوان الکلام فی لوازم الفلسفه نام می‌برد.
چاپ: قاهره، بی نا، ۱۳۲۳ق/۱۹۰۵م؛ لیدن ۱۸۹۰

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۱۰/۵-عکس
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۲۳۶]

● **ما یؤخذ من أموال الکفار فی حال الغیبة** / فقه / عربی
mā yu’xaḏ min ’amwāl-il kuffār fī ḥāl-il ġayba
شاه میر، اسدالله، ق ۱۰ قمری
šāh mīr, asad-ol-lāh (- 16c)
رساله مختصر استدلالی است در این که: اگر مسلمانی با اجازه امام علیه السلام باکافر حربی بجنگد و او را مغلوب سازد اموال او از آن امام است و اگر در زمان غیبت باشد مال متعلق به غازی خواهد بود.
آغاز: بعد الحمد لولیه و افضل الصلاة و اکمل السلام علی نبیه و آله الکرام ... فهذه تبیان مسألة مهمة فی بیان یؤخذه من اموال الکفار فی حال الغیبة
انجام: و لایحتاج مع ذلک الی ارتکاب التکلف فی استحلال مالهم زایداً علی ذلک و مزید القیود ... التی ذکرناها حسب ما استطعنا کافیه فی المرام ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۰۶۴۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تذکر: شماره بازیابی تصحیح شد؛ ۴ص[اهدائی ف: -۳۷۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: میشن زرشکی۳گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۹۰]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۷۸۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ختم الکلام ان شاء الله شافیه تمت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۳×۲۱سم [رایانه]

● **ما یؤنث من جسد الانسان و لا یجوز تذکیره** / نحو / عربی
mā yu’annaṯ min jasad-il insān wa lā yajūz-u taḏkīruh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۴۸/۲
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۷۳۱-۷۳۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۱ص (۳۱پ)، ۱۶ سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶-۲۲۶]

← مایه دانش علایی ⟵ دانشنامه علائی

● **المباحثات** = **اجوبة مسائل فلسفیة** / فلسفه / عربی
al-mubāḥiṯāt = ajwibat-u masā’il-un falsafīya
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)
شیخ رئیس از هنگامی‌که که در ری می‌زیست و گاهی‌که به کار وزارت می‌پرداخت تا پایان زندگی با شاگردان خویش مانند بهمنیار مرزبان آذربایگانی و ابن زیلای سپاهانی و شیخ ابوالقاسم کرمانی گفتگوها می‌کرد و به پرسش‌های آنان پاسخ می‌داد. از همین سخنان است که گردآوری شده و نام مباحثات گرفته است. گرچه در برخی از نسخه‌های آن از بهمنیار (- ۴۳۰ق) و ابن زیلا (- ۴۴۰ق) به‌مانند درگذشته یاد می‌شود ولی خود شیخ در پاسخ پرسش دوم میهنی او را بدین کتاب بازگشت می‌دهد و میهنی در پرسش سوم می‌گوید من هنوز مباحثات را ندیده‌ام و همین می‌رساند که نسخه‌ای از مباحثات در روزگار خود شیخ به نگارش درآمده بود. شیخ در مباحثات از اشارات خویش که آخرین کتاب او است یاد می‌کند و نیز از شفا و طریق عرشی و اصول مشرقی و مشرقیان و برهان عرشی و مشرقی و مسائل مشرقی و حکمت عرشی و کتاب انصاف و یکی از مسائل عشر نام می‌برد و باز می‌گوید «همین‌گونه مباحثات» و «مباحثات صدیقی یا صدیق» گاهی هم از بودن در ری و گرفتاری خود یاد می‌کند و نیز از دربار علائی و تاراج رفتن نگارش‌های او (در ۴۲۵) و ربودن انصاف و بیماری سخت و ننوشتن یکی دو سال چیزی به دست خود؛ و همه اینها می‌رساند که این گفتگوها میان ۴۰۳ و ۴۰۵ تا نزدیک به پایان زندگی شیخ میان استاد و شاگردان می‌شده و نسخه یا نسخه‌هایی از آنها هم به ساخت کتابی درآمده بود. پیداست که شاگردان آنها را فراهم می‌آوردند چه در برخی از جاها «الجواب بخطه» دارد و در برخی جاها هم «الجواب من الشیخ ابی منصور بن زیله رحمه الله و چنین برمی‌آید که پاسخ‌ها گاهی به خط شیخ و گاهی به خط ابن زیلا بوده و از روی آنها نوشته می‌شده است. می‌توان گفت که مباحثات در چندین نسخه گوناگونی که هست بهتر از نگارش‌های دیگر شیخ رأی‌ها و اندیشه‌های خود او را می‌رساند و سرگذشت گفتگوهای او با شاگردانش از آن

به خوبی برمی‌آید و بسیاری از سخنان دشوار فلسفی در این مباحثات آمده است چنان‌که مسئله اعدادی بودن انتاج قیاس که رأیی است در برابر اشعری و معتزلی در آن دیده می‌شود و همچنین دربارهتجرد نفس و خود آگاهی آن موشکافی شده است. دانشمندان از این کتاب سودها برده‌اند و بسزا است که بیهقی (ص ۹۱) درباره آن می‌گوید «و المباحث التی لابی علی اکثرها مسائل بهمنیار و کان یبحث عن غوامض المشکلات». (دانش پژوه)

چاپ: به تصحیح محسن بیدار فر (قم، بیدار، ۱۴۱۳ق)؛ در ارسطو عند العرب (قاهره: ۱۹۴۷م)

[فهرست مصنفات شیخ الرئیس از دکتر مهدوی: ۲۰۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۷/۴عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله واهب العقل مفیض العلم ... س ما معنی العقل بالقوة؛ **انجام:** فان کانا لا زمین فالکلام فیهما کالکلام فی آوب هذا آخر الموجود من هذا الکتاب تم کتاب المباحثات المعروف بهمن یار و الرئیس ابی علی ابن سینا ...

نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون آمریکا؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:۶۷۷ق؛ ۵۰ص (۱۸-۶۷)، ۲۳سطر[عکسی ف: ۴-۳۰۶]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸۷۹/۸-۳۵/۵۹

آغاز: من مباحثات الشیخ الرئیس، النفس اذا فارقت لاستاق الی ما خلقته فان قوتها الشوقیة قد بطلت و کذلک سائر القوی البدنیة من التذکر ... و منها النفوس المفارقة ... فائده فی اثبات واجب الوجود؛ **انجام:** بل وضعیة لها شروط و هی الحرکة الاول السریعة جداً فهذا هو الذی یسمی بالزمانوالله اعلم.

تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۳۱۴۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۲۱

آغاز: بسمله. و به العون. و صل للشیخ عدة کتب تشترک فی الایناس بخبر سلامته و ذلک مما یعظم الاستبشار به. آغاز: بسمله. ما معنی العقل بالقوة فان الشیء الذی یدرک منا المعقولات قدبان انه مجرد عن المادة و قد قیل ان کلما تجرد عن المادة فهو عقل بالفعل فمامعنی العقل بالقوة؛ **انجام:** و یعنی بالمؤبد مؤبد الذات و ما للذات و من هذا القدر لایلزم غیر هذا القدر (تم المباحثات بحمدالله تعالی و حسن توفیقه).بخشی از مباحثه پنجم آن در گ ۳۳۲پ-۳۳۴پ نسخه ماش ۱۱۴۹ هست همانکه قنواتی در ش ۱ فهرست خود به نام «اجوبة ست عشرة مسألة لابی الریحان البیرونی» یاد کرده است (ص ۱۴ و ۲۱۲م) و به همین نام هم در رسائل ابن سینا چاپ ۱۹۵۳ استانبول دیده می‌شود ولی ۱۷ پرسش و پاسخ است. چنین است این بخش: انجام: «لعل هذا فی غیر الحیوان صعب ... الی القول الجزم (فیه) (س ۱۴ گ ۳۳۴ب نسخه ما که پایان چاپی است سپس بندی در نسخه ما افزوده دارد بدینگونه:) اما قوله ان البسائط یصدر عنها افعال مختلفة صدوراً اولیا ... فهی موجودة بالفعل عند بعض القوی. و قوله ان الظن للقوة الخیالیة ... فی آلة جسمانیة. و قوله لعل المزاج واسطة ... علیه تحریک مخالف له»، این هم گفته شود که قنواتی این بند «و لاخلاف لما یوجبه القوة المجبولة فیها ... و ذلک هو المطلوب (الباقی)» (گ ۳۳۴پ-۳۳۵پ) را که در نسخه ما پس از این آمده و در حکمت عروضی (مقاله ۱و۲ طبیعی) و نجات (ف ۱و۲ م ۱ طبیعی ص ۱۰۲-۱۰۴) دیده می‌شود پاره‌ای از همین «جواب ست عشر مسئله» پنداشت.

هر شش مباحثه آن در این نسخه ما هست و مانند نسخه بادلیان می‌باشد و پیداست که از مباحثه پنجم آغاز می‌گردد؛ خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۰گ (۷۰پ-۱۰۹ر)، ۳۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۲۴۰۴]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۴۸

آغاز: بسمله. الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه. القدر هو وجود العلل و الاسباب و انسیاقها علی ترتیبها و نظامها حتی ینتهی الی المعلولات و المسببات؛ **انجام:** و الاقوی وجوداً هو الجوهر لانه و جد من جهته بوسائط اقل و الاضعف وجوداً هو العرض لانه بالعکس (من هذا) (تمت).

در آن قضا و قدر شناسانده شده است و بندی است از مباحثات؛ خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطاندر ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ ۱ص (۳۱۶ر)، ۳۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۲۴۲۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۶۶

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین؛ **انجام:** لیس فیه کتب المذکور و الحمد لله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۴ق؛ واقف: فاضل خان، ۱۰۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۱ص، ۱۵سطر[الفبائی: -۴۹۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۰/۱ط

آغاز: بسمله. ما معنی العقل بالقوه قال الشیء الذی یدرک منا المعقولات قد بان انه مجرد من الماده؛ **انجام:** هذا یمتنع ان یزول وجوده و هو الذی لیس فیه الترکیب المذکور تمت الرسالة الفصولیه.

گویا بخشی از کتاب المباحثات مؤلف باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در صفحه عنوان دو یادداشت است که یکی از آن این رساله را با احتمال تعلیقاتی بر شفا و از غیاث الدین منصور دانسته و یادداشت دیگر رساله‌ای از رسایل بو علی سینا می‌داند و در پایان نسخه کاتب از آن با الرسالة الفصولیه یاد کرده است، در فهرست با عنوان «الرسالة الفصولیة» آمده است؛ جلد: تیماج، ۴۹ص (۱-۴۹)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۴/۳-۹۳]

۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۶۹**
آغاز: بسمله و به ثقتی الحمدلله واهب الفضل مفیض العلم؛ **انجام:** من نخستین و کانتا ... کاوجدنا فیها
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[رایانه: ۱-۸۴۳]

۸. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۴۱/۱**
آغاز: بسمله. رب وفقنی بالتمیم. الحمدلله واهب العقل مفیض العلم س ما معنی العقل بالقوةفان الشئی الذی یدرک منه المعقولات قد بان انه مجرد عن المادة (مباحثه ۴)؛ **انجام:** س: حرارة ما علة لحدوث حرارة ما لا لوجودها مطلقا کیف کان ج مادام الشیء ممکنا عن علته و لم یجب عنها بعد فلیس موجودا ... فالکلام فیهما کالکلام فی اوب. و هذا اخر الموجود من هذا الکتاب. تم کتاب المباحثات المعروف ببهمنیار للشیخ الرئیس ابی علی بن سینا روح الله رمسه
خط: نستعلیق، کا: عبدالرشید، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۲ص (۱-۷۲)، ۲۵سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۱۱۵]

۹. **همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷/۸۴**
آغاز: النفس اذا فارقت لا تشتاق الی ما خلفته فان قوتها الشوقیة قد بطلت و کذلک سایر القوی البدنیه؛ **انجام:** اما فی الماضی او الحال او الاستقبال کذب لان المنسوب ماضیا او حالا کذب فیتم حینئذ
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا۱۱؛ با سر لوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی، ۲گ (۳۹۰پ-۳۹۱)، ۲۴ سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان: ف: -۱۴۸۳]

۱۰. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۱**
آغاز: ما معنی العقل بالقوة فان الشی الذی یدرک منا المعقولات قد بان انه مجرد عن المادة
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج، ۵۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱-۳۰۴]

۱۱. **شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه: ۱۷/۱۰**
بندی از مباحثات او؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۵۶ق[نشریه: ۵-۲۷۳]

۱۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۰/۲۱**
آغاز: من مباحثات الشیخ الرئیس النفس اذ افارقت لاتشتاق الی ما خلفه فان قوتها الشوقیة قد بطلت و کذلک سائر القوی البدنیة من ...
چند فقره پراکنده است از آن کتاب؛ کا: محمد میر حسین استرابادی، تا: ۱۰۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۲ص (۱۳۱-۱۳۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۹-۴۶۳]

۱۳. **شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف۱۲/۳**
آغاز: بسمله قیل فی کتاب الشفا عند الکلام فی النفس مجال ان تفید - الاعراض و الصوره القائمة بالواد؛ **انجام:** استانف العقد علیها بالنکاح فلحت له و القول فی هذه المسئله علی باسرحناه اجماع
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ مجدول مذهب؛ ۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۶×۱۴/۵سم [ف: ۱-۱۵]

۱۴. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۴۹**
آغاز: الحمد لله واهب العقل مفیض العلم و الصلوة علی رسله خصوصاً علی محمد و آله؛ س: ما یعنی العقل بالقوة فإن الشیء الذی یدرک منا المعقولات؛ **انجام:** فإن کانا مقومین فالشیء مرکب غیر بسیط فإن کانا لازمین فالکلام فیها کالکلام فی «ا» و «ب»، هذا آخر الموجود من هذا الکتاب. تم.
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳۵گ (۱۷۴پ-۲۰۸ر)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲-۱۳۷]

۱۵. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۸۵**
آغاز: بسملة، هذه أسؤلة سأل بهمنیار عن الشیخ الرئیس، قدس سره العزیز فی کتاب الشفاء عند الکلام فی بقاء النفس ... قال أبوالقاسم: لم هو محال، لأن الصور الجسمانیة یفعل بتوسط المادة ... الجواب: أما لم محال فلما نبین فی العلم؛ **انجام:** و فی المادة أن رفعنا عنها الصور بقیت مستعدة لقبولها الهیولانی جوهری للنفس کما أن استعداد المادة لقبول الصورة الجوهری لها؛ تمت الرسالة.
بخش‌هایی از آن (ابتدای آن مطابق با ص ۱۰۴ چاپی و انتهای آن مطابق ص ۲۱۸ چاپی)؛ خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: سلخ ذیقعده۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳گ (۳۹۹ر-۴۰۱پ)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲-۱۵۵]

۱۶. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶/۳۴**
آغاز: بسمله. هذه اسئلة سأل بهمنیار عن الشیخ الرئیس. قیل فی کتاب الشفا عندالکلام فی بقاء النفس: محال ان یفید الاعراض و الصور؛ **انجام:** لقبول الصورة جوهری لها
بخش‌هایی از آن (ابتدای آن مطابق با ص ۱۰۴ چاپی و انتهای آن مطابق ص ۲۱۸ چاپی)؛ بی‌کا، تا: ۳ ربیع الثانی۱۰۹۱ق؛ از کندی است؛ جلد: تیماج سرخ، ۵ص (۱۸۰-۱۸۴) [ف: ۳-۲۷۴]

۱۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵/۳۳**
آغاز: بعد بسمله، هذه اسؤلة سال بهمنیار عن الشیخ الرئیس قدس سره العزیز قیل فی کتاب الشفاء عند الکلام فی بقاء النفس مح ان یفید الاعراض و الصور القایمة بالمواد وجود ذات قایمة بنفسها؛ **انجام:** و فی المادة ان رفعنا عنها الصور بقیت مستعدة بقولها ما یعقل الهیولالی جوهری للنفس کما ان استعداد المادة لقبول الصورة جوهری لها. تمت.
بخشهایی از آن؛ خط: نسخ، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: ۳ ربیع الاول۱۰۹۱ق؛ ۸ص (۲۶۵-۲۷۲)، ۲۵سطر[سنا: ف: ۲-۱۹۲]

۱۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۷۳/۳۰**
آغاز: هذه اسؤلة ... قیل فی کتاب الشفا عند الکلام فی بقاء النفس ...
تذکر: در فهرست با عنوان «اسؤلة بهمنیار عن الشیخ الرئیس ابن

سینا». بخش‌هایی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱ص (۱۴۴پ)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸–۶۲۵]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۷۳/۳۸

آغاز: وصل للشیخ عدة کتب ... یقول المعقول یحصل فی موضعه من حیث هو؛ **انجام:** ما یخالطه بالقوة و یعنی بالموید موید الذات و ما للذات و من هذا القدر لایلزم غیر هذا القدر تم المباحثات.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۷۹ر)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸–۶۲۷]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۳/۲۳

آغاز: بسمله. قال بهمنیار و قد عثرت من کلام الشیخ الرئیس ادام الله علوه فی الشروح لکتاب الشفاء علی امور مخالفة و مناقضة و خارجة عن الاجماع ... من ذلک قال الشیخ الرئیس قد امعن الحکیم مولائی و رئیسی ادام الله تأییده فی التحسین و جاهر بالتعسف؛ **انجام:** علی سبیل الاتقان. تمت مسائل سأل عنه بهمنیار و اجابه الشیخ ... و الحمدلله وحده.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲گ (۷۱ر–۷۲ر)، اندازه: ۱۳/۷×۲۵/۵سم [ف: ۸–۳۶]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸۵۳/۱–۳۵/۳۳

آغاز: بسمله هذه نبذة من الرسالة المسماة بالمباحثات للشیخ الرئیس ابی علی بن سینا فی جواب مسائل سئلها عنه تلمیذه الحکیم بهمنیار بن مرزبان قال الحکیم بسم الله الرحمن الرحیم الخادم بهمنیار ... قیل ان المزاج متغیر والشخص الواحد ثابت؛ **انجام:** وجدنا السبیل الی القوم الجرم فی نهر الباب انشاء الله تعالی تمت المباحثات

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ ذیحجه۱۱۰۱ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۶–۳۴۹۲]

۲۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۱۳/۱۴

آغاز: قیل عند الکلام فی بقاء النفس؛ **انجام:** کما ان استعداد المادة لقبول الصورة جری لها.

بخشهایی از آن، خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد رضا طالقانی ساوجبلاغی، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج، ۱۰ص (۱۸۵–۱۹۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱–۱۴۰]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۱/۱

آغاز: مباحثات: بسملة. الحمدلله واهب العقل مفیض العلم، و الصلاة علی رسله، خصوصاً علی محمد و آله. سؤال: ما معنی العقل بالقوة ... (گ۱پ) که برابر است با نسخه دانشگاه (فهرست ج۹ص۱۱۱۵)؛ **انجام:** مباحثات: فالکلام فیهما کالکلام فی آ، ب. و هذا آخر الموجود من هذا الکتاب. تم کتاب المباحثات المعروف «مباحثات بهمنیار» للشیخ الرئیس ابی علی بن سینا روح رمسه. (گ۶۶) که برابر نسخه دانشگاه ۲۴۴۱/ع و معرفی دانش پژوه فهرست ج۹ص۱۱۱۵ است

در گ ۷ ر نسخه عبارت «مسألة بخط عبدالملک» و «قال ابوالقاسم الکرمانی» نیز هست، در پشت برخی نسخه ها نیز دیده شده است: «س» در حاشیه‌ها نشان سؤال و «ج» نشان جواب است و علامت «ط، س» یا «ط، ج» این را می‌رساندکه آن سؤال به خط پرسنده و آن جواب به خامه پاسخگو بوده است، نسخه مجموعه ملی که جای گفتگوی ما است در دو مجلد است و تاریخ ۱۳۱۰ دارد و در فهرست دانش پژوه (ج۹ص۱۱۱۵ –۱۱۲۱) معرفی شده و شاید از روی آن نوشته شده باشد. ترتیب نسخه ما چنین است: ۱. جلد اول با شماره ۲۲۲۱/ع، ۷۲ برگ دارد و فهرست آن چنین است: ۱) گ ۱پ تا ۱۰پ، ۲۹ پرسش و پاسخ است، ۲) گ ۱۰پ تا ۱۳پ بخش اول مباحثات با آغاز و انجام برابر (مهدوی ص ۲۰۳ و بدوی ص ۲۴۰–۲۴۴)، بدوی عنوان «رسائل خاصه بابن سینا» بدان داده است، ۳) گ ۱۴پ تا ۱۶پ پانزده پرسش فلسفی و پاسخ‌های آن است، ۴) گ۱۶پ تا ۱۸، مباحثه دوم با آغاز و انجام برابر (مهدوی ص۲۰۳ و بدوی ص ۲۴۵–۲۴۶)، ۵) گ۱۸ تا ۲۱پ، بیست و نه پرسش با پاسخ‌های فلسفی آن است، ۶) گ ۲۱پ تا ۲۴، بندی با عنوان (شرح جید) درباره جوهر است، ۷) گ۲۴ تا۳۱پ، مباحثه سوم است، با آغاز و انجام برابر نقل مهدوی (ص۲۰۴و۲۰۶)، این بخش را بدوی چاپ نکرده، پس از وی نیز کسی آن را منتشر ننموده است، بوعلی در مباحثه سوم (گ۳۰ب) از ابوالقاسم کرمانی همچون فرزند خود یاد می‌نماید، ۸) گ۳۱پ تا ۶۶ در پایان جلد اول مجموعه، یکصد و شصت و سه پرسش و پاسخ فلسفی است که ش ۱۰۳ آن همان ش۴۳ بدوی است که در ارسطو عند العرب ص۱۳۰ دیده می‌شود و ش ۱۱۷ همان ش ۶ چاپ بدوی است که در ص ۱۲۳ آن دیده می‌شود، این نسخه از مباحثات دارای سه مباحثه از شش مباحثه ابن سینا معرفی شده مهدوی در گ ۱۰–۱۳، گ۱۶–۱۸، گ۲۴–۳۱ و یک بند با عنوان «شرح جید» (گ۲۱–۲۴) می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ ۶۶گ (۱پ–۶۶)، ۱۷سطر [ف: ۱۱–۵۷۳]

۲۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۹۰/۴

آغاز: السؤال قیل فی کتاب الشفاء عند الکلام فی بقاء النفس فحینئذ ان یفید الاعراض و الصور القائمة بالمواد

بخش‌هایی از آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا بن فرج الله زنجانی، تا: ۱۳۱۹–۱۳۴۴ق؛ جلد: مقوایی، ۳گ (۳۳ر–۳۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴–۳۳۴]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۳/۱

آغاز: بسمله الحمد لله الواهب العقل ... س ما معنی العقل بالقوه فان الشیٔ؛ **انجام:** فان کانا مقومین فالشیٔ مرکب غیر بسیط ... من هذا الکتاب

بخشی از ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۹ق، جلد: مقوایی، ۴۰ص (۱–۴۰)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۳۲–۳۴]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۷۵/۱–ف

آغاز: ما معنی العقل بالقوة قال الشی الذی یدرک منا المعقولات؛ **انجام:** و هو الذی لیس فیه الترکیب المذکور

بی‌کا، بی‌تا؛ در فیش آمده که از غیاث الدین منصور بن دشتکی

است؛ ۴۹ص (۱-۴۹) [فیلمها ف: ۱-۷۲۰]

۲۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۱۹/۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [ف: -۲۷۲]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۷۵/۱-ف

نسخه اصل: لیدن ش ۸۶۴ (۱۴۸۵)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۲۵]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷/۶

آغاز: هذه نبذة من الرسالة المسماة بالمباحثات للشیخ الرئیس ابی علی بن سینا فی جواب مسائل سئلها عنه تلمیذه الحکیم بهمنیار بن مرزبان قال الحکیم بسم الله الرحمن الرحیم الخادم بهمنیار بن مرزبان خادم مولانا الرئیس ... شرف الملک فخر الکفاة اطال الله بقاه ... خدم ینهی الحضرة بکتاب مطوی علی اوراق و اسئولة و شکوک یرجو وصول الجمیع الیها و احاطة العلم الشریف بها ... قیل ان المزاج متغیر و الشخص الواحد ثابت بالعدد ... (پرسش) ثبات الشی الواحد بالعدد ... بل بجوهر (پاسخ) - هل ههنا برهان علی ان لکل شخص ... شیئا ثابتا ... لعل هذا فی غیر الحیوان صعب؛ **انجام:** و لعلنا اذا فکرنا وجدنا السبیل الی القول الجزم فی هذاالباب انشاء الله تعالی تمت المباحثات و هی اجوبة مسائل سئل الشیخ عن بعضها تلمیذه بهمنیار و عن بعضها الشیخ الکرمانی و عن بعضها غیرهما.

خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه در شش فصل و ۲۱۷ بند و آغاز آن برابر است با نسخه ش ۲۱۸۸ فیض الله استانبول (که پایان آن بند ۱۸۳ این نسخه و بند ۲۶۶ چاپی است) و پایان آن در نزدیک به آغاز نسخه نواب و پایان نسخه ش ۴۵۴۵/۱ اونیورسیته استانبول دیده می‌شود، دیباچه آن نامه بهمنیار است به شیخ که می‌گوید: «پرسش‌ها را در برگهائی نوشته فرستدم و می‌خواهم پاسخ هر یک را در همان برگ بنویسید تا مبادا چیزی فراموش شود و دستور دهید که در بانان پیک را باز ندارند و بآسانی نزد شما بار باید و امیدوار پرکاری شما را از پاسخ این پرسشها بازمدارد» (مانا هنگام وزیر بودن شیخ است) در پایان نسخه چنانکه می‌بینم دارد که پرسنده بهمنیار و کرمانی و دیگرانند نامه شیخ به کیا (دیباچه چاپی - میانه نسخه نواب) در این نسخه نیست و با آن دو نسخه در عبارت و ترتیب مسئله‌ها جدایی دارد؛ جلد: تیماج، ۴۴گ (۱۶۲پ-۲۰۵پ)، ۱۹ سطر(۴/۴×۱۲/۶)، اندازه: ۶/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳-۳۳۷]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۱۴۹/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان ۴۵۶ (hunt ۵۳۴)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲-۸۴]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۰/۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۲۳۸۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۸۲-۹۶)، ۱۱ و ۱۴سطر [فیلمها ف: ۱-۴۶۳]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸/۱۳۸-۸۶۸۸/۳

آغاز: بسمله، مسائل سئل عنها بهمنیار و اجابه الشیخ الرئیس ابوعلی بن سینا رحمه الله قال بهمنیار: قد عثرت من کلام سیدنا الشیخ الرئیس ادام الله علوه فی الشرح لکتاب الشفاء علی امور مخالفة ومتنا قضة وخارجة غیر الاجماع فبالحری ان ینعم باصلاح ذلک وکشف السورة فیه من ذلک قال الشیخ الرئیس: قد امعن الحکیم مولایی ورئیسی ادام الله تائیده فی التحسین و هاجر بالتعنیف؛ **انجام:** واذا قلنا الحکمة العملیة الفعلیة فیعنی به الفعل الصادر عن الخلق او ضبط نفس العلم او بغیر علم بل بتقلید وقبول صدور اعلی سبیل الاتقان قد کتبت

خط: نستعلیق، کا: عبدالهادی صدیقی دوانی، بی‌تا، جا: اصفهان؛ ۳گ (۹۲-۹۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۲-۶۶۲]

● **المباحثات** / فلسفه / عربی

al-mubāḥiṯāt

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۳۶۹

آغاز: ... فحللت اشکالات قد بقیت للسائل علی المسئول و شرقت اشارات قد اومی الیها المسئول عبادتی المنقول والمعقول ... وهذه المباحثات وامثالها قدمة لزند الخاطر ونزهة لعین الناظر وبد سمیتها باثقل السوال والجواب علی الوجه الذی وجدته و اتوسط فی البین لاصلاح ذات البین ... بسم الله ...بسمله سؤال فان قتل الرساله حظوة مکتسبة ام اثره علویة الجواب اثرة علویة و حظوة ربانیة وعطیه الهیة لایکتسب بجهد و لاتنال بکسب الله اعلم حیث یجعل رسالاته ... سؤال فان قیل اول ما یجب علی المؤمنن الایمان بالرسول وکیف یعرفه لیؤمن به قبل معرفة المرسل الجواب من وجهین احدهما ان معرفه المرسل قد سبقت کل معرفة باصل الفطرة و وضع الحلقه فلا معروف اعرف منه و لامعلوم اقدم علیه؛ **انجام:** سؤال فان قیل ان الطبیعة لو کاتب بالحقیقة هی الفاعلة للتغذیة والتنمیة و تولید المثل من البزرا کان [...] ان لایتعلق امر الهضم والاقتذاء والنمو والاستحالة بالحرارة العزیزیة التی هی احد العناصر الاربعة للجواب ان الحرارة العزیزة بمنزلة الالة للطبیعة ولیست هی بذاتها فاعلة. وقد یجوزان یستعمل الفاعل للشی بعض عنصره الاقوی علی البعض بمنزله الالة المعینة له کاستعمال الحداد بعض الإیة الحدیدیة علی صناعة الحادة. فاذا الطبیعة هی الفاعلة لتحریک النامی الی کماله الاخص به ومعینه بحفظه و صیانته و مستعینته بالحرارة العزیزیة التی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ -۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ]

● **المباحث الاصلیة** / عرفان و تصوف / عربی

al-mabāḥiṯ-ul aṣlīyya

ابن البناء، محمد بن محمد، - ۸۵۶ قمری

ebn-ol-banā’, mohammad ebn-e mohammad (- 1453)

ارجوزه‌ای است در حقیقت و آداب و احکام تصوف. سراینده به ضبط در صدر صفحه اول نسخه شیخ فقیه متصوف ابوعبدالله

محمد بن محمد بن یوسف نجیبی سرقسطی معروف به ابن البناء است. ترجمه‌اش به نظر نرسید. دور نیست همان باشد که مورخ سخاوی در کتاب (الضوء اللامع ج ۱۰ ص ۴۲) با عنوان محمد بن محمد سرقسطی اندلسی ضبط کرده و آورده است که در ۸۵۶ درگذشته است. رساله مرتب است بر پنج «فصل»: تفصیل فصول پنجگانه چنین است که گفته: «اولها فی اصله و الثانی-فی فضله مدی الازمان و ثالث الفصول فی احکامه-و حین یستوی علی اقدامه و الرابع الرد علی من رده - و لیس یدری شانه و قصده - و خامس تعلم کیف صیرا - حتی غدابین الانام منکرا».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۹

آغاز: باسم الاله فی اموری ابدا؛ **انجام:** بحمده کما به بدأنا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۸ ذیقعده ۱۰۱۰ق؛ تملک: شیخ عبدالعزیز حانینی؛ واقف: فهرستی؛ ۱۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۴۶۳]

● **المباحث الاصولية** / اصول فقه / عربی

al-mabāḥiṯ-ul uṣūlīya

مؤلف و نام کتاب معلوم نشد کتاب مفید و تحقیقی مشتمل بر هفت «مبحث»: ۱. التسامح فی ادلة السنن بمعنی عدم اعتبار ما ذکروه من الشروط للعمل باخبار الآحاد من الاسلام و العدالة ...؛ ۲. الاسباب الشرعیة هل هو التداخل اولا؛ ۳. المفاهیم: مفهوم الوصف، مفهوم الغایة، مفهوم الحصر؛ ۴. العام المخصص بالمبین.آغاز: «بسمله، حمدله فقد (کذا) المشهور بین اصحابنا ان العام المخصص بالمبین باق علی حجیته فی الباقی»، انجام: «رب عالم فقیر و رب مشهور غیر اصیل و امثال ذلک»؛ ۵. المطلق و المقید: و هما مشترکان الکتاب و السنة و الکلام فی ماهیتهما و فی اقسامهما و فی احکامهما، انجام: «فانه یجوز التقیید الی الواحد بلا اشکال والله العالم القول فی المجمل و المبین»؛ ۶- القول فی المجمل والمبین: این بحث منقول از مطارح الانظار میرزا ابوالقاسم بن محمد علی بن نوری کلانتری در پنج برگ است، آغاز: «القول فی المجمل و المبین و تحقیق المبحث فی طی هدایات هدایة المجمل لغة کما عن اهلها المجموع مأخوذا من اجملت الحساب»، انجام: «کما قیل و فی الاخیر نظر»؛ ۷. جواز التقلید، آغاز: «بسمله، حمدله و بعد فقد اختلف العلماء بعد اتفاقهم علی جواز التقلید عند تعذز العلم عدا بعض من فقهاء حلب کابن زهرة ره»، انجام: «و بالجملة الظاهر عدم اشتراط تعیین المجتهد فی صحة العمل و ان کان التعیین احوط والله العالم بحقایق الامور و الاحکام و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا و السلام».

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۹۳۴

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: غیاثی، ۱۳۳۷؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۳۱۹]

● **مباحث الاعلال** / صرف / ترکی

mabāhes-ul i‘lāl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۱/۶

آغاز: مباحث اعلال یکرمی برد اول کسی هر بر واو یا متحرک ما قبل مفتوح اوله واو یا الفه؛ **انجام:** اون ید نجسی همزه ساکن ماقبل مفتوح اول ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، محشی؛ جلد: مقوا، ۲ص (۱۶۱-۱۶۲)، ۱۱-۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳/۴۰-۱۴۳]

● **مباحث الالفاظ** / نحو / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

ابن هشام، عبدالله بن یوسف، ۷۰۸ - ۷۶۱ قمری

ebn-e hešām, ‘abd-ol-lāh ebn-e yūsof (1309 - 1360)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۴۵/۵

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اللفظ ان استعمل فیما وضع له؛ **انجام:** و لا ارتیاب و اما اذا نتسب عندهم اللفظ حقیقیة ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن، ۸۸گ (۸۹ر-۱۷۶پ)، اندازه: ۱۵/۲×۲۰/۹سم [ف: ۹-۱۵]

● **مباحث الالفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

مؤمن تفرشی، ق۱۰ قمری

mo’men-e tafrešī (- 16c)

مباحث الفاظ و مشتق را در یک «مقدمه» و چند «باب» و «خاتمه» تنظیم نموده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۱

آغاز: فی مباحث الالفاظ و احوال المشتق علی نمط غریب و نهج بدیع و رتبتها علی مقدمة و ابواب و خاتمة؛ **انجام:** المستفاد من المضارع نظیر الانصرام المستفاد من الماضی علی مامر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان«منه»؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف مخ: -۱۶۹]

● **مباحث الألفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

چندین فائده اصولی در این مجموعه آمده است: ۱.امر به شیء

اقتضا می‌کند ایجاب آن را فقط؛ ۲.آیا قضا به امر جدید است؟؛ ۳.در بیان حد علم؛ ۴.مراتب علم؛ ۵.لغت؛ ۶.وضع؛ ۷.قیاس؛ ۸ دلالت؛ ۹.مناسبت لفظ و معنی؛ ۱۰.تقسیم الفاظ؛ ۱۱.اشتقاق. بعضاً کامل و یا به صورت رسائل مستقل کتابت شده است. در فهرست کتب مشایخ نیز مطالب با عنوان «فوائد» و «مباحث الفاظ» منفک از یکدیگر معرفی شده‌اند و گفته که ضمن «جوامع الکلم» چاپ شده‌اند.

[جوامع الکلم (چاپ تبریز)، الذریعة ۲۵۳/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۰۹/۵

آغاز: فائدة اذا وقع التكليف من الشارع الحكيم بفعل موقت فى وقته فان كان ذلك الأمر بذلك التكليف لسبب من المقبول؛ **انجام:** و أما ما طرء عليه وصف وجودى كطر و الاسلام على من أسلم فلانزاع فيه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن۱۳؛ مصحح؛ ۳۸گ (۸۰-۱۱۷)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۰-۵۵۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰۳/۱۹

آغاز: فائدة الامر بالفعل يقتضى ايجابه فقط و امتثال ذلك الامر مع الايتان بشرايط الصحة يقتضى الصحة و براءة الذمة من التكليف؛ **انجام:** فى قوله تعالى «و اقم الصلوة» حيث جعل طرفى النهار ظرفاً للاقامة فافهم و قوله «ان الحسنات يذهبن السيئات» فافهم.

تنها دو فائده امر به شی اقتضاء ایجاب می‌کند یا نه؟ امر به فعل موقت بعد از وقت لازم نیست و قضای آن به امر جدید باید انجام شود؛ خط: نستعلیق، کا: محمدنبی بن مرتضی نوری یوشی، تا: حدود قرن۱۳؛ ۶گ (۱۲۹پ-۱۳۴ر)، ۲۴ سطر(۱۱×۱۷/۵) [ف: ۴۱-۳۹۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۰۵۱

آغاز: (بدون رعایت پراکندگی) بسمله. الفصل الثالث فى اللغة و هى اقسام القسم الاول فى فائدة؛ **انجام:** و اما ما طرء عليه وصف وجودى كطرو الاسلام على من اسلم فلا نزاع فيه فائدة ... [پنج برگ بعد] إن الحسنات يذهبن السيئات فافهم

به صورت سه رساله مستقل شماره داده شده مشتمل است بر تمامی فصل سوم [به جز فائده و مسئله پنجم از قسم چهارم]، سپس فصل اول و دوم و در پایان مسئله پنجم از قسم چهارم از فصل سوم (الامر بالفعل الموقت) با عنوان «المسئلهة الاولى»، نسخه تقریبا کامل است و فقط فائده «الامر بالفعل يقتضى ايجابه فقط» که باید در مسئله چهارم از قسم چهارم از فصل سوم می‌آمد را ندارد؛ خط: نسخ، کا: قاسم بن عیسی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: میشن، ۳۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۶/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۴۳۱]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۹۷/۴-عکسی

آغاز: بسمله. و به نستعين. الفصل الثالث فى اللغة و هى اقسام. القسم الاول فى فايدة ايجادها و عللها و وضعها و ما يتعلق بذلك و فيه مسايل. المسألة الاولى فى علة ايجاد اللغة و الحاجة اليها. اعلم ان الله سبحانه؛ **انجام:** و قيل ان النزاع فيما يطرء عليه و صف وجودى و اما ماطرى عليه وصف وجودى كطر و الاسلام على من اسلم فلا نزاع فيه.

ناتمام است و بخشی از آغاز آن نیز در دست نیست، و آغاز می‌شود با «فصل» سوم در چهار «قسم»: قسم ۱. در فایده ایجاد لغت و متعلقات این مسأله، ۲.در دلالت ازدال و مدلول و اقسام آن، ۳. تقسیم الفاظ ۴. در اشاره به بعضی تصاریف لغات، و هر قسم در چند «مسأله»؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: پس از۱۲۲۵ق؛ محشی از کاظم بن علی نقی سمنانی، که بایستی همان باشد که شیخ احمد احسایی «جواب مسایل» او را داده؛ ۷۴ص (۳۴-۱۰۷)[عکسی ف: ۱-۳۳۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰۳/۱۸

آغاز: اختلف الحكماء و العلماء فى العلم هل يحد ام لا و من قال لا يحد اختلفوا هل ممتنع تحديده لبداهته ام لا لاستلزام ذلك الدور فقال طائفة من الحكماء العلم صورة المعلوم؛ **انجام:** انما اراد بهذه ذلك المعنى الاول الذى لا ينبغى التعويل عليه لكن الحق الحقيقى بوجوب الاخذ به للطالب للصواب من ذلك هو ما بهناك و دللناك عليه فخذه راشدا موافقا.

خط: نستعلیق، کا: محمدنبی بن مرتضی نوری یوشی، تا: ۱۲۴۱ق؛ مهر: «... حاجی محمدعلی کتاب موقوفه مرحوم حاجی ملا هادی مجتهد طهرانی بسعی محمدجعفر ۱۳۰۳ه ق» (هشت گوش)؛ ۵گ (۱۲۵ر-۱۲۹پ)، ۲۴ سطر(۱۱×۱۷/۵) [ف: ۴۱-۳۹۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۸۵۵

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد فيقول شيخنا العلامة ... اختلف الحكماء و العلماء فى العلم هل يحد أم لا و من قال لا يحد اختلفوا هل يمنع تحديده لبداهته أم لاستلزام ذلك الدور؛ **انجام:** و اما ما طرء عليه وصف وجودى كطرو الاسلام على من اسلم فلا نزاع فيه فائدة ... [پنج برگ بعد] إن الحسنات يذهبن السيئات فافهم

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن ابوالحسن بن علوی حسینی همدانی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: کاظمین؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۴۲۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۶۵/1

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۱-۳۶۴]

● مباحث الالفاظ / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

رضوی کشمیری، علیشاه بن صفدرشاه، - ۱۲۶۹ قمری

razavī kešmīrī, ʻalī-šāh ebn-e safdar-šāh (- 1853)

مختصری است در مبحث الفاظ که (ظاهراً) بخشی از یک کتاب یا رساله است. در این مختصر ضمن سه مقام تبادر، عدم صحة السلب، تذنیب فی تعارض التبادر و عدم صحة السلب، به

تنصیص اهل لغت پرداخته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۲۲۲

آغاز: منها تنصیص اقل اللغة و فیه مقامات الاول ان العمل بقول اللغویین هل هو من باب التعبد المطلق ای سواء حصل منه ظن أم لا او من باب التعبد المقید؛ **انجام:** کالاعلام الشخصیة و اسماء الاجناس مثل انسان و اما الوضع النوعی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با رمز «لمحرره»؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۳۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱–۴۲۸]

● **مباحث الالفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

اشکوری، ابوالقاسم بن معصوم، – ۱۳۲۵ قمری

eškavarī, ab-ol-qāsem ebn-e ma‘sūm (- 1907)

تقریرات درس استادس میرزا حبیب الله رشتی است در اصول فقه شامل مباحث الالفاظ.

چاپ: این کتاب به چاپ رسیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۴۷

آغاز: بسمله. و به نستعین مقدمة فی تعریف علم اصول الفقه ... فهو فی اللغة عبارة عما ینبی علیه الشیء و فی الاصطلاح یطلق غالبا علی احد المعانی الاربعة؛ **انجام:** و کلما فی الحرام یفعل به فی المکروه و الله اعلم هذا تمام الکلام فی المجلد الاول من القواعد المتعلقة بمباحث الالفاظ اللهم وفقنا لاتمام ما فیها بمحمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: شعبان۱۳۱۰ق؛ با خط‌خوردگی، مصحح از مؤلف؛ جلد: مقوا، ۳۷۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳۱–۱۴۵]

● **مباحث الالفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

اصفهانی، میرزا مهدی، ۱۳۰۳ – ۱۳۶۵ قمری

esfahānī, mīrzā mahdī (1886 - 1946)

در مباحث الفاظ در چهار «مقام»: ۱. فی التذکر باساس اللغة و فروعة؛ ۲. فی الهیئات الافرادیة کهیئة المشتقات و الامر و النهی؛ ۳. فی المفاهیم الافرادیة کالعام و الخاص و المطلق و المقید؛ ۴. فی الهیئات الترکیبیة کالمفهومات.

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۱۴/۱

آغاز: نقول اول ما یحتاج الیه الفقیه هو علم اللغة المقدمة العربیة فانها لسان اللکتاب و السنة؛ **انجام:** تذکرة شدیدة بآیاته تعالی و علامات قدسه و علوه و مجده و تذکرة بذاته الذی یعرفونه بالفطرة فی عین

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن رمضانعلی دامغانی خدایی، تا: ۱۳۶۳ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۶گ، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف مخ: -۱۶۹]

● **مباحث الألفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

موسوی جاپلقی، محمد رحیم بن محمد نبی، ق۱۴ قمری

mūsavī jāpalaqī, mohammad rahīm ebn-e mohammad nabī (- 20c)

مباحث اصول فقه است که مؤلف آنها را به هنگام اشتغال به تدریس در نزد علما جمع‌آوری نموده و به صورت کتاب تنقیح کرده و نه صورت تقریرات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶۱/۱

آغاز: الحمدلله الذی نور قلوبنا بضیاء دین الإسلام و شرح صدورنا بلوامع شرایع سید الأنام؛ **انجام:** هذا تمام الکلام فی المبادی اللغویة ... اللهم من هفوات اللسان و سوء الرأی و الدخول فی زمرة أهل الکتاب ... و من الله أسئل العصمة عن الخطأ و إلی الله المشتکی.

خط:شکسته نستعلیق تحریری و نسخ،کاتب=مؤلف، تا: چهارشنبه ۵ شوال۱۲۸۲ق؛ مصحح، محشی؛ نسخه به خط مؤلف است که در پایان از اینکه نتوانسته است آن را از حالت مسوده، به حالت مبیضه بیاورد، شکایت نموده؛ تملک: علی محمد به سال ۱۳۴۵ق؛ ۱۰۳گ (۱–۱۰۳)، ۲۵سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۲۹–۵۵۴]

● **مباحث الالفاظ** / اصول فقه / عربی

mabaḥiṯ-ul alfāẓ

غیر همانند:

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۱۵/۱۴

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳–۲۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۸۵/۱

آغاز: اصل، اذا دار اللفظ بین الحقیقة و المجاز الراجح فقیل بترجیهها مراعاة للاصل و قیل بترجیحه مراعاة للغلبة و الظهور و قیل بالتوقف للتعارض؛ **انجام:** و حینئذ لا نحتاج الی القصد و یمکن ان یطرد حکمها بالنسبة الی الشارع ایضا حتی یکون حکمها حکم الصلاة و امثالها، فتامل.

رساله‌ای است در مباحث الفاظ اصول فقه که در دوازده اصل به بحث حقیقت و مجاز و تبادر پرداخته شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۲؛ محشی؛ ۷گ (۳ر–۹ر)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۷–۶۵۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹۹/۶

آغاز: من جملة علامات الحقيقة و المجاز صحة السلب و عدمه و فی کونهما علامة لهما احتمالات ثلاثة؛ **انجام:** فيكون المجاز مطرداً كالحقيقة فأين الأغلبية.

رساله حاضر بخشی از یک کتاب در اصول فقه است که تنها مبحث الفاظ را دربر میگیرد، مؤلف از عصر قاجار میباشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بیکا، تا: قرن ۱۳؛ با قلم خوردگی؛ ۱۳گ (۷۷-۷۹)، ۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۲۹-۱۳۵]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۹/۲

آغاز: بسمله. القول فی الامر و فيه مقدمة و مقامات و فی كل مقام فصول و فی كل فصل مسائل اما المقدمه؛ **انجام:** فيجب الحمل علی معناه الاصطلاحی و لكن الكلام فی معنی الاصطلاحی

در این رساله مباحثی چند از خواص الفاظ و معتبر به نزد اصولیها میآید، مطالب مطروحه در آن از مطالب مقدماتی علم اصول است؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ بد، بیکا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲ص (۲۸-۳۹)، ۱۸-۱۹ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۳۸۳]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۳۱-۳۰/۱۱۱

آغاز: اما بعد فان علم الاصول متحتم التحصيل علی الكفاية علی الناس اذهو من جملة مقدمات علم الفقه الذی واجب كذلك؛ **انجام:** واما الامة المرحومة فلم يثبت بل هو فی محل الشك تم الكلام فی مسئلة الاستصحاب بعون الله الملك الوهاب تم با لخير والصواب.

کتابی استدراصول فقه شامل مباحث الفاظ وبحث استصحاب واز دوعبارتی که دراول وآخر نسخه موجود است چنین برمیآید که تقریرات درس مؤلف است که توسط شاگردش نگارش یافته و به درخواست مؤلف این نسخه برای مؤلف در رجب ۱۲۷۴ق توسط شاگرد نوشته شده است. مؤلف همانطور که در اول کتابش آورده مباحث اصولی را برطبق روش پدرش که استاد وی بوده مطرح مینماید. بخش مباحث الفاظ که مفصل است شامل ۴ «باب» و یک «خاتمه» وهر با ب مشتمل برچند «مقصد» است، این بخش از آخر ناتمام مانده است، بخش استصحاب نیز مفصل است و از اول تا آخر بحث راشامل است، مؤلف درآخر کتاب اشاره دارد براینکه کتاب دیگری در«حجية المظنة» تألیف کرده است و ازعبارت شاگردش دراول و آخر کتاب معلوم میشود که مؤلف ازسلسله جلیله سادات است، درکتاب الذریعه به یک مورد برخورد نمودیم که مؤلفی از سادات بوده ودارای کتاب «حجية المظنة» باشد و پدر وی نیز از علماء بوده وخود وی نیز در۱۲۷۴ق زنده باشد و آن مؤلف سیدهاشم بن سید علی صاحب البرهان بن سید رضا بن سید بحرالعلوم نجفی طباطبائی (- ۱۲۸۴ ق) است (الذریعه ۲۷۹/۶)که ممکن است این کتاب تألیف وی باشد، خطبه تحریر نشده؛ خط: نسخ، کا: شاگرد مؤلف، تا: رجب۱۲۷۴ق؛ مصحح، محشی به امضاء «منه عفی عنه»؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۶۱گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۹۱]

۶. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه: ۱۳۸

آغاز: الكلام فی العام و الخاص و يتضح البحث فيه فی ضمن فصول، فصل العام مشتق من العموم و هو الشمول بمعناه اللغوی من دون حدوث اصطلاح فيه

مشتمل بر بحث عام و خاص، مطلق و مقید، مجمل و مبین؛ خط: نسخ، بیکا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اوراق عتیق: ۲-۳۳۲]

۷. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۴۶/۱

مباحث الفاظ را از ابتداء تا مسأله نهی در عبادت را داراست و مرحوم سید حسن حجت ظن قریب به یقین دارد که طبق ظواهر زیادی تقریرات درس مرحوم نائینی است؛ خط: نسخ، بیکا، تا: ۲۰ شعبان۱۳۷۴ق؛ محشی از سید حسن حجت [ف: -۴۶]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۶۱/۱

آغاز: الحمدلله الاول بلااول كان قبله و الاخر بلا آخر يكون بعده و الصلوة ... الفقه فی اللغة الفهم؛ **انجام:** ثالثها لو صحت لكان مجازا لكنه ليس بمجاز فلا يصح، اما الملازمة فلان التخصيص.

رسالهای است در مباحث الفاظ با عناوین «مقصد، مبحث، مسئله» اقوال علمای دیگر را آورده نقض یا ابرام میکند، برخی از عناوین آغازین بدینقرار است: مسئلة فی ما يذكر فی المبادی التصويريه لعلم الاصول معرفة موضوعه و غايته، مسئلة فی اللغات، المبحث الاول فی الحقيقه، المبحث الثانی فی اقسامها (الحقيقه)، المبحث الثالث فيما تثبت (الحقيقه) به؛ خط: نستعلیق، بیکا، بیتا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹۷گ (۱پ-۹۷پ)، اندازه: ۱۵/۵×۱۹سم [ف: ۱-۸۰]

● مباحث البسملة / تفسیر / عربی

mabaḥiṯ-ul basmala

خرسان، طالب، ق۱۵ قمری

xarsān, tāleb (- 21c)

مطالبی است تفسیری و ادبی و روایی درباره «بسم الله الرحمن الرحیم» با اشاره به اقوال بزرگان در هشت «مبحث»: ۱. فی الباء؛ ۲. فی الاسم؛ ۳. فی متعلق الباء؛ ۴. فی بيان لفظ الجلالة؛ ۵. فی اضافة الی لفظ الجلالة؛ ۶. فی اسماء الله و انها توقيفية؛ ۷. فی بيان الرحمن الرحيم؛ ۸ فی الافتتاح ببسم الله.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۱۱۰

آغاز: الحمد لله الفياض المتعالی المتحلی بصفات الجلال المزين بسمات الجمال و هو المحمود فی جميع الفعال

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف - قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بیتا؛ ۹۲ص[عکسی ف: ۶-۱۳۷]

● مباحث التخصيص / اصول فقه / عربی

mabāhes-ut taxṣīṣ

قزوینی، ابراهیم بن محمد باقر، ۱۲۱۴ - ۱۲۶۲ ؟ قمری
qazvīnī, ebrāhīm ebn-e mohammad bāqer (1800 - 1846)

این رساله تحت عنوان «فی مباحث التخصیص» است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۸۳۲/۹

آغاز: بسمله - فصل فی بعض مباحث التخصیص و فیه مقدمة و مباحث؛ **انجام:** نحوا کرم العلماء بلامخصص و یظهر فی امر بطلان سایر اقوال، البحث الثانی.

تذکر: جهت نام مؤلف به ج۳ فهرست ص ۱۴۷ مراجعه شود؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۷ص، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۳۷]

● **المباحث الثلاثة** / فلسفه / عربی

al-mabāḥiṯ-uṯṯalāṯa

شروانی، مسعود بن حسن، ق۱۰ قمری
Šarvānī, mas'ūd ebn-e hasan (- 16c)

این رساله به روش کلامی و منطقی و فلسفی وحکمی است.شامل سه«بحث» (در سه موضوع کلامی، منطقی و حکمی و فائده‌ای درباره کلام و حکمت): مبحث ۱. سخن اشاعره که علت حقیقی برای ممکنات واجب تعالی است «البحث الاول المتعاق بعلم الکلام فهو ان ما حکم به الاشاعره من ان العلة الحقیقیه لقوابل الممکنات فی وجودها و عدمها هو الواجب تعالی»؛ مبحث ۲. المتعلق بعلم المنطق ابطال انحصار تعریف امور اعتباری به حد و رسم اسمی «ابطال ما حکم به ارباب هذا الفن من انحصار المعرف ... فی الماهیات الاعتباریه فی الحد و الرسم الاسمیین و انقسامه فی الماهیات الحقیقیه الی الاقسام الاربعه الاسمیین و الحقیقیین»؛ مبحث ۳. المتعلق بعلم الحکمه درباره تعریف معد «فهو ان تعریف ... المعد مطلقا لا یوجب الاستعداد مع عدهم الاستعداد معدا؛ اما الفائدة «صدور حادث زمانی ... غیر ممکن عن المبداء القدیم الا بعد لزوم التسلسل». (عبدالحسین حائری)

آغاز: ان احری کلام ینطق به الانسان حمد واجب الوجود ... و بعد فهذه رساله مشتمله علی ثلاثة ابحاث و فائده جلیله مما سنح لا فقر عبدالله الغنی مسعود بن حسین الشیروانی ...

انجام: و جواز کون بعضها وجود یا و بعضها عدمیا هذا آخرما اردنا ایراده فی هذه الرساله و الحمدلله علی التوفیق للاتمام

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: محمد بن عنایت الله، تا: ۱۸ رمضان۹۶۲ق، جا: مشهد رضوی؛ ۳ص (۲۷۴-۲۷۶) [ف: ۵-۲۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۳۰/۹

آغاز و انجام: برابر

کا: کلب علی، تا: ۹۸۶ق؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶گ (۲۳۸-۲۴۳)، ۱۷ سطر(۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۴۴۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۵۷-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۱۶۳پ-۱۶۴پ)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳-۸۳۷]

● **المباحث الثلاثة** / کلام و اعتقادات / عربی

al-mabāḥiṯ-uṯṯalāṯa

استرآبادی، محمد امین بن محمد شریف، - ۱۰۳۳ قمری
Estarābādī, mohammad amīn ebn-e mohammad šarīf (- 1624)

درسه «بحث»: ۱. علم الواجب تعالی؛ ۲. تحقیق ربط الحادث بالقدیم؛ ۳. جواب شبهه مشهوره فی ترتب الثواب و العقاب علی افعال العباد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲

آغاز: بسمله. و الاعتصام بکرمه العمیم نحمدک اللهم حمداً کثیراً ... و بعد. فیقول الفقیر الی الله تعالی محمد امین الشریف؛ **انجام:** و ثانیهما هو الذی حرره المحقق الدوانی و هو مشترک بینهما.

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۰۱۴ق، جا: شیراز؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۴۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱-۱۹۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۵۳/۲-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۲۵۵]

● **مباحث حکمت** / کلام و اعتقادات / فارسی

mabāhes-e hekmat

حسینی، عزیزالله، ق۱۳ قمری
hoseynī, 'azīz-ol-lāh (- 19c)

اهداء به: فتحعلی شاه

تاریخ تألیف: ۱۲۳۵ق

نویسنده می‌گوید: قبل بر این دو رساله یکی به زبان عربی و دیگری که مختصر آن بود به زبان فارسی تألیف کردم: «مشتمل بر نقل اقوال و ادله و استدلال و ترجیح در خور استطاعت این بی بضاعت» زیرا رأی سلطان زمان «به تحقیق مسأله صحت و سقم عبارات مخالفین و عود ثواب آنها به سوی شیعه نظر به حدیث مذکور در علل تعلق پذیرفته بود». بعد از این دو کتاب سید محمد طارمی در این باب رساله‌ای حاوی بر مقدمات

مذکور پرداخت پس کتاب او به من داده شد تا در اصلاح آن کوشم من نیز به آن رساله نظر کردم و آنرا حاوی دو مقدمه و دو فصل و یک خاتمه یافتم «که دو مقدمه آن تفریق اسلام و ایمان خارج از مسأله مبحوث عنها و خاتمه نیز در بیان خلود مخالفین در نارو‌ا بود عذاب آنها بوده که اکثر علما، اگر نگوییم همه، در این دو مطلب بیانی کافی در کتب غیر معدوده نموده که شرح آنها تفصیلی و تطویلی لاطائل در این رساله می‌نمود به آن نپرداخته مسأله مطروحه را که غرض کلی تحریر این رساله و مختار جناب است عنوان ساخته و آنچه در جرح و تعدیل آنها به خاطر فاتر میر سید نگاشته هدیه پایه سریر خلافت مصیر داشت». در این رساله انتقادات او بر کتاب طارمی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۴۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الهادین لاهل السموات و ارضین؛ **انجام:** و اهل و ولد خود و بمضمون این حدیث باز در علل موجود است و لکن از این مختصرتر است.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ربیعالثانی۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج، ۴۷گ، ۱۰سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲-۳۷۷]

● **مباحث الحمل (رسالة فی) = الرسالة الحملیة** / فلسفه / عربی

mabāḥiṯ-ul ḥaml (r.-un fī) = r.-ul ḥamlīya

زنوزی، علی بن عبدالله، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۷ قمری

zonūzī, ʻalī ebn-e ʻabd-ol-lāh (1819 - 1890)

آغاز: نسبة کل مفهوم الی مفهوم آخر هو موضوع له، اما بوجود «فی» مثل ان یقال

انجام: و لزوم الدور او التسلسل ممنوع، حیث ان العروض عند ذلک تحلیلی

چاپ: در مجموعه مصنفات حکیم موسس آقا علی مدرس طهرانی (تهران، انتشارات اطلاعات: ۱۳۷۸)، جلد دوم، به تصحیح محسن کدیور

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۵۸۸/۶

۹ فصل اول رساله است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اطلاعات نسخه با رجوع به مجموعه مصنفات آقا علی مدرس، ج۳، صص ۲۰-۱۹ وارد شد؛ جلد: مقوایی، ۷ص(۱۳۶-۱۴۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴-۳۵۴]

● **مباحث فقهیة** / فقه / عربی

mabāḥiṯ-un fiqhīya

یزدی اردکانی، محمد رضا بن عبدالله، ق۱۴ قمری

yazdī ārdakānī, mohammad rezā ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 20c)

مجموعه مباحث فقهی استدلالی است که مؤلف تأمل در آنها را لازم می‌دیده با این عناوین: شرب القلیان تألیف در ۱۴ شعبان ۱۲۸۴؛ الاعراض عن المال تألیف در دوشنبه ۱۶ شعبان ۱۲۸۱؛ الجهالة فی الصلح و البیع تألیفدر غره رمضان همان سال؛ الصلح بلاعوض؛ المرأة المتوفی عنها زوجها مع عدم الدخول من الصداق النصف او التمام؛ اشتراط العدالة فی الوصی تألیف ۱۰ جمادی الاول ۱۲۸۲؛ حق رجوع الزوج علی الوزجة تألیف ۹ جمادی الثانی ۱۲۸۲؛ استعمال اوانی الذهب والفضة؛ العصیر الزبیبی تألیفدر ۱۲ ربیع الاول ۱۲۸۲؛ عرق الجنب من الحرام تألیف ۱۴ ربیع الاول همان سال؛ عرق الابل الجلالة تألیف ربیع الاول ۱۲۸۲؛ الغسالة طاهرة ام نجسة تألیف ۲۸ ربیع الاول ۱۲۸۲؛ کل دم یمکن ام یکون حیضا تألیف ۴ ربیع الثانی ۱۲۸۲؛ المرتد عن فطرة تألیف ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۸۲؛ الصلح عن حق الرجوع تألیف۱۶ جمادی الثانی ۱۲۸۲؛ لوسقط فی وقت حصاد الزرع الحنطة او الشعیر؛ مالو ثبت الرخصة فی شیء من الشارع؛ الادعاء علی المیت و چند مساله مختصر دیگر.

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۳۲

خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۹۸گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱-۲۲۱]

● **المباحث المرضیة** / نحو / عربی

al-mabāḥiṯ-ul marḏīyya

ابن هشام، عبدالله بن یوسف، ۷۰۸ - ۷۶۱ قمری

ebn-e hešām, ʻabd-ol-lāh ebn-e yūsof (1309 - 1360)

در بیان احکام من شرطیه و اسماء شرط که متنازع فیه بوده است در سه مسأله ما بین امام علامه مذکور و شیخ الاسلام ابوالحسن علی بن عبدالکافی بن علی بن تمام سبکی انصاری خزرجی (۶۸۳-۷۵۶) والد تاج الدین سبکی مشهور صاحب کتاب معروف طبقات الشافعیه.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۹۲/۶

آغاز: بسمله قال رحمه الله هذه مسائل متعلقه بمن الشرطیة و غیرها من اسماء الشروط وقع البحث فیها بینی و بین العلامة تقی الدین ابی الحسن السبکی الشافعی؛ **انجام:** التی ادعی فیها عدم عموم الفعل.

خط: نسخ، کا: ابوبکر بن رجب الطولوین، تا: چهارشنبه ۲۴ رمضان۱۰۸۱ق؛ ضمیمه: شرح قطعه شعری فقهی (۵ بیت در موارد تزویج به اذن حاکم شرعی) تلخیص شده از قصیده مفصل شیخ الاسلام بلقینی، عبارتی منقول از «مختصر» در موارد عدول از جمله فعلیه به جمله اسمیه، دوازده بیت در مسئله جواب، عبارتی منقول از فاکهانی در بیان حکمت تاکید به امر سلام؛ جلد: تیماج،

۳ص (۹۱–۹۳)، اندازه: ۱۴/۳×۱۹/۷سم [ف: ۱۱–۴۹۸]

● **المباحث المشرقية فی الحکمة الالهیة** / فلسفه / عربی

al-mabāḥiṯ-ul mašriqīyya fi-l ḥikma-til ilāhīyya

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ – ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad ebn-e ʻomar (1150 - 1210)

اهدا به: سهل بن عبد العزیز یا سهیل بن العزیز المستوفی

کتاب از جوامع معتبر این رشته (به جز بخش اخلاق و سیاسات) است. در دیباچه روش فکری خود را در این کتاب ذکر کرده است. خلاصه آن: لباب آراء و اندیشه پیشینیان را به عبارتی روان و روشن دور از اطناب و ایجاز آورده است. التزامی به پیروی از استادان متقدم نداشته و نه مقید به اعتراض بر آنان، بلکه بر پایه تعمق و دقت به استدلال و نقض و تشکیک پرداخته است. چه بسا در تنگنای استدلال مخالفت با مشهور کند.این کتاب مرتب است بر عنوان سه «کتاب» (هر کتابی شامل ابواب و فصول): ۱.الامور العامة و اقسام الموجودات و بیان الوجود و العدم و خواصهما و احکامهما و الماهیة و الوحدة و الکثرة و انقسام الوجود الی الواجب و الممکن و العدم و الحدوث؛ ۲. احکام اقسام الممکنات– الجوهر و العرض و خواصهما المشترکة– مشتمل بر یک مقدمه و دو جمله، جمله اول مشتمل بر پنج فن و جمله دوم مشتمل بر سه فن؛ ۳. بیان واجب الوجود و صفاته، در چهار باب.ملاصدرا در کتابش الحکمة المتعالیة فی اسفار الاربعة العقلیة (اسفار) از این کتاب فراوان بهره برده است.

آغاز: سبحان المتفرد بقیومیة الهویة و الوجود المتوحد بدیمومیة الوجوب و الجود الباطن عن طرف العقل لفرط شعاع أنواره الظاهرة لبصائر أولی الأبصار

چاپ: تهران، مکتبة الاسدی، ۱۹۶۶م؛ هند، حیدرآباد، مجلس دائرةالمعارف نظامیه، ۱۳۴۳ قمری، سربی

[اسکوریال ۴۸۸/۱–۴۸۹ ش ۶۹۲؛ معجم المؤلفین ۷۹/۱۱؛ کشف الظنون ۱۵۷۷/۲–۱۵۷۸؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۵۲۸/۱]

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۸۶

خط: نسخ، کا: احمد بن محمود بن محمد شروانی، تا: جمعه ۷ صفر۶۸۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: امیر منصور شیرازی پسر سید محمد ثانی،محمد قاسم بن محمود متطبب گیلی لاهیجی در ۹۹۴؛ مهر: رفیع الله محمد حسینی موسوی مورخ ۱۰۲۲، «محمد خلیل حسینی»؛ واقف: شاه عباس، ۱ ذیقعده ۱۰۳۷؛ قطع: ربعی[آستانه قم: –۱۶۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۷۷/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۲۹۰؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸ پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۰۵۶؛ محشی؛ ۳۷۱گ (۳–۳۷۳)[عکسی ف: ۲–۴۵۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۷۱

آغاز: ... و فیه عشرون فصلا الفصل الاول بین الوجود و الوحدة ربما ظن ... و سبب هذا الظن ان لکل موجود هویة؛ **انجام:** الاشکال الثانی ان یقال الفاعل لما رتب الاعظاء ... اما ان تکون نسبتها الی هذا الترتیب کنسبتها الی سائر الترتیبات او ...

از فصل اول از باب سوم آغاز و تا پایان باب دوم از کتاب سوم به انجام می‌رسد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان «ت»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳۱۸ص، ۲۷سطر (۸/۵×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳۵–۴۲۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما الآن لما و فقنا الله تعالی لجمع هذه المسائل الطبیعیة و الالهیة علی هذ الترتیب ...

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی مجدالدین اسماعیل حکیم بغدادی، تا: ۷۵۴ق، جا: شیراز؛ تملک: شیخ محمد حسینی، حسن بن محمد امین حسینی موسوی به تاریخ ۱۱۳۰ با مهر «العبد الحسینی الموسوی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۱۶گ، ۲۷سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۳–۱۵۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۷۱۱

نسخه یک صفحه ای پیش از «الفصل الثامن فی بیان ما وجد من الاقسام المذکورة» از باب دوم از کتاب یکم را دارد و می‌رسد به فصل ۲ باب ۲ کتاب ۳ در الهیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن یحیی، تا: شنبه ۴ ربیع الثانی۸۹۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۸۱گ، ۲۳سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲–۲۷۱۱]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۳۹

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، ۲۲۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۷/۷سم [ف: ۱–۴۶۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۱

آغاز: برابر**انجام:** علی هذا الترتیب و التهذیب لم یسبقنا الیه احد فلنختم الکلام حامدین نقل هذه النسخه من نسخة قد قوبلت بنسخه خط المصنف و حسبنا الله نعم الوکیل و نعم النصیر

خط: نسخ تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی با نشانی «وحید» و «ص»؛ مرحوم تنکابنی نیز که مالک نسخه بوده برخی از موارد حاشیه نوشته، از روی نسخه‌ای مقابله شده با نسخه اصل، نوشته‌اند؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۵۲ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۵–۴۵۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۰۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عقل یخصه بالطرق الذی ذکرناه و معلوم انه. تا اواخر فصل دوم از بخش الهیات؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: پیش از قرن۱۱؛ ناقص، محشی؛ مهر: «ز شاه جهانگیر صاحبقران. لقب یافت صدار مسیح الزمان» (دایره)؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ جلد: مقوا، ۴۳۲گ، ۱۹و۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۱–۲۸۷]

۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۳۹

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: رشید الدین محمد بن

صفی الدین سپهری به خط فرزندش محمد عرب سپهری؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۶۴۳گ، ۲۱ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: -۶۵۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ ۳۱۳گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲-۷۴]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۲۶

خط: نسخ، کا: عاملی، ابراهیم بن علی، تا: شنبه پایان شعبان۱۰۹۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۱۴گ، ۲۵ سطر(۸/۵×۱۸)، اندازه: ۶×۲۶سم [ف: ۱۶-۷۴۲]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۱۶

آغاز: بسمله، الحمدلله حمدا لایحصی و الصلوه علی محمد؛ **انجام:** فلما وفقنا الله تعالی ... و مصلی علی نبیه و با الله التوفیق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۵۳

خط: نستعلیق، کا: ادیب پیشاوری، احمد، تا: پنج‌شنبه ۲۷ رجب۱۳۰۴ق، جا: توس؛ جلد: تیماج، ۲۴۰گ، ۲۳ سطر (۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۵-۴۹۳]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۳۶/۱

آغاز: الکتاب الثالث فی الإ لهیات المضة و فیه أبواب: الباب الأول فی إثبات واجب الوجود و وحدته و براءته عن مشابهة الجواهر و الأعراض و فیه فصول الفصل الأول فی اثباته اعلم أن اکثر المقدمات ... فنقول؛ **انجام:** فلما وفقنا اللهه تعالی لجمع هذه المسائل الطبیعیة و الالهیة علی هذا الترتیب و التذهیب الذی لم یسبنا إلیه أحد فلنختم الکتاب حامدین لله تعالی و مصلین علی نبیه خیر خلقه و بالله التوفیق و علیه التکلان.

خط: نسخ زیبا، کا: محمد تقی بن شرفعلی آستانه‌ای، تا: ۱۳۰۴ق؛ محشی از علامه آیت الله حاج آقا محسن اراکی با نشان «یا محسن قد أتاك المسیئی»به خط خودشان، مصحح؛ مهر: مرحوم حاج آقا محسن اراکی «این کتاب از متملکات و جزو کتابخانه احقرمحسن الحسینی است ۱۳۲۲» (مربع بزرگ)؛ ۴۶گ (۱ر-۴۶پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۵-۱۳۹]

۱۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۳

خط: نسخ، کا: تفرشی، اسماعیل بن هادی، تا: ۱۹ رمضان۱۳۴۶ق، جا: تهران؛ در ص ع از مرحوم ضیاء الدین دری یادداشتی درباره زحمات استنساخ کتاب دیده می‌شود؛ ۳۶۹گ، ۲۷ سطر (۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: -۶۵۰]

۱۶. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۳۷۷

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن علی بن هادی بن علی اکبر تفرشی، تا: پنج‌شنبه ۱۵ محرم۱۳۴۶ق، جا: تهران؛ جلد: میشن، ۳۹۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۳×۳۵/۷سم [ف: ۱-۴۶۳]

● **مباحث مشکله** / گوناگون / عربی

mabāhes-un muškilah

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۸۹

کا: علیقلی، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارك فرهنگی؛ اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۵سم [رایانه]

← المباحث النفسیة ⟨ تحصیل السعادة

● **المباحث الوجودیة فی المقاصد الاصولیة = تعریب رسالة الوجود للجرجانی** / فلسفه / عربی

al-mabāḥiṯ-ul wujūdiyya fi-l maqāṣid-il uṣūlīya = ta‘rīb-u r.-il wujūd li-l-jurjānī

وابسته به: وجودیه؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶ق) ترجمه و تعریب «رساله وجودیه» یا «مراتب وجود» یا «وحدت وجود» میر سید شریف، علی بن محمد جرجانی. نسخه‌هایی از این ترجمه، به صورت ناشناخته در فهرس مخطوطات دارالکتب الظاهریة، فلسفه (ص ۴۵) و فهرس مخطوطات مکتبة الاوقاف العامة فی الموصل (۱۹۰/۱) گزارش گردیده است. این ترجمه، پس از در گذشت میر سید شریف، انجام شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۴۱/۴

آغاز: الحمدلله المتوحد بوجوب الوجود الذی لیس له الی الامکان طرف ... و بعد، فان الرسالة المؤلفة بالعبارة العجمیة فی تحقیق المباحث الوجودیة والمقاصد الاصولیة للسید المحقق والنحریر المدقق ... المدعو بالسید الشریف تغمده الله بغفرانه؛ **انجام:** فلا یکون برائتهما من الله المتصف بالکمال و لایلزم کفر احدهما، والسلام علی من اتبع الهدی ...

خط: نسخ، کا: گویا به خط عبدالله بن عبدالرزاق رضوی حسینی، تا: اواخر قرن۱۱؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۲گ (۱۸۱-۱۸۲)، ۳۷سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۸-۷۰۴]

● **مباحثه = مناظره با سید محمد علی باب** / کلام و اعتقادات / فارسی

mobāhesah = monāzere bā sayyed mohammad ‘alī bāb

تبریزی ممقانی، محمد بن حسین، - ۱۲۶۹ قمری

tabrīzī mamaqānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1853)

گفتگویی است میان محمد بن حسین تبریزی ممقانی با سید علی محمد باب فارسی در روز سه‌شنبه ۶ جمادی الاول ۱۲۶۴ق.

[فهرستواره منزوی ۵۵۳/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۱۹/۱

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۶گ (۲پ–۷پ)، ۱۰سطر(۴×۹)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۱–۲۴۲۴]

● **مباحثه با رکن الدوله دیلمی** / امامت / عربی
mobāhesah bā rokn-od dowle deylamī
شیخ صدوق، محمد بن علی، ۳۱۱؟ – ۳۸۱ قمری
šeyx-e sadūq, mohammad ebn-e ʻalī (924 - 992)
در امامت. به نقل از مجموعه است که به خط میر ابوالقاسم جد صاحب روضات بوده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۵۲
آغاز: ایها الشیخ العالم اختلف الحاضرون؛ **انجام:** و قد عرض لوط بناته علی قومه و هم کفافلاباس فی ذالک
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۲۱۲۶۳
کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: ۱۳۵۴ق؛ تذکر: شماره بازیابی تصحیح شد؛ قطع: خشتی[اهدائی ف: –۳۵۰]

● **مباحثه با علماء یهود** / کلام و اعتقادات / عربی
mobāhesah bā ʻolamā'-e yahūd
از سید مهدی بن سید محمد.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۹/۱۱
آغاز: بسم ... هذه فائدة و قصة ما اتفق مباحثة علماء الیهود مع سیدنا السند وحید الزمان نادرة الدوران فی العلم و العمل ... سید مهدی نجل المرحوم السید مرتضی؛ **انجام:** و لم یظهر لنا دلیل علی فسخ نبوته و لم نفحص عن دین محمد (ص) حق الفحص و لم نبحث ... و نحن نتامل فی ذلک و ناتیک اخبارنا فیما یحصل لدینا ... و علی ذلک انطوی المجلس و انقطع الکلام و الحمد لله اهل الفضل.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: –۱۵۹۱]

← مباحثه با کشیشان ⟵ اناجیل اربعه (ترجمه)

● **مباحثه حسن فضال با ابی حنیفه** / کلام و اعتقادات / فارسی
mobāhesah-ye hasan-e fezzāl bā abī hanīfe

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۴/۳–طباطبائی
آغاز: بسمله منقول است از یکی از علماء امامیه که با فضال حسن فضال رفیق بودیم به مدرسه رسیدیم که ابو حنیفه درس می‌گفت. فضال گفت من از این جا نمی روم تا ابو حنیفه را الزام دهم؛ **انجام:** و انه لا اخ له تم ایهاسی. کاتب الحقیر اخی فضال ... تحریرا ... محمد علی شمس آبادی من محلات اصفهان ... سنه ۱۲۴۸
کا: محمد علی شمس آبادی من محلات اصفهان، تا: ۱۲۴۸ق؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۸)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۳–۷۵۶]

● **مباحثه شیخ عبدالله شوشتری** / کلام و اعتقادات / فارسی
mobāhese-ye šeyx ʻabd-ol-lāh šūštarī
شوشتری، عبدالله بن محمود، – ۹۹۷ قمری
šoštarī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mahmūd (- 1589)
مباحثه شیخ عبدالله شوشتری در مجلس عبیدالله خان اوزبک(۹۴۰–۹۴۶ق) در بخارا با دانشمندان سنی آن سامان. این شوشتری بایستی همان شهاب الدین عبدالله بن محمود بن سعید، باشد که با کارد در میدان بخارا در سال ۹۹۷ کشته شد و پس از کشتن تن اورا به آتش سوزاندند (طبقات به نقل از عالم آرا ص ۱۵۴–۱۵۵). سرآغاز و انجام این رساله همانند است با نامه‌ای که مشکک رستمداری [با عنوان نامه ازبکان و پاسخ رستمداری] به علماء سنی ماوراء النهر نوشته و درباره موضوعات همین رساله است. این دو رساله ظاهراً یکی است حال نسبت آن به شیخ عبدالله شوشتری در نسخه ملک با چه قرینه‌ای بوده معلوم نیست. در فهرستواره منزوی نیز به استناد همین نسخه از عبدالله شوشتری دانسته است.
آغاز: بسم الله خیر الاسماء، صورت مباحثه و مجادله که در بخارا در مجلس عبیدالله خان اوزبک ... نتایج افکار و رشحات اقلام درباره افاضل ماوراء النهر ...
انجام: ... اعظم الله اجورکم و اصلح امورکم و السلام علی من اتبع الهدی: مکن مکن که ره جور را کناره نباشد×× مکش مکش که پشیمان شوی و چاره نباشد
[فهرستواره منزوی ۵۰۴/۹ رک: نامه ازبکان و پاسخ رستمداری]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۵۳/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ در هامش؛ جلد: میشن، ۱۲گ (۵۴پ–۶۵ر)، اندازه: ۱۱×۲۹سم [ف: ۶–۸۳]

● **مباحثه عقل و نفس** / اخلاق / فارسی
mobāhesah-ye ʻaql va nafs
رساله‌ای است ادبی دربیان مناظره ومباحثه عقل با نفس و توجه به مخاطرات نفس.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۲/۲–۱۵/۲۲۲
آغاز: مباحثه عقل بانفس چنین است بسم الله الرحمن الرحیم ای عزیز بدانوآگاه باش که تو را از همه دشمنان عظیم تر نفس اماره

است؛ **انجام:** فرصت را از دست مگذار و خود را از ورطهء هلاکت به سعی و به جهد خلاص ساز. بیت: مرا ازبادهء هو دلت گیر بیخود کن ×× که بیخودیحریفان زسوده هود است

خط: نستعلیق، کا: علی اصغر خویی، تا: ذیحجه۱۲۶۵ق؛ جلد: گالینگور، ۱۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

← مباحثة فی الرؤیة ← الرؤیة

● **مباحثه کسایی با ابومحمد یزدی** / متفرقه / فارسی

mobāhese-ye kasāyī bā abū-mohammad yazdī

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری

e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819-1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۵۱/۶۱

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹-۱۹۷]

● **مباحثه کنیز** / کلام و اعتقادات

mobāhesah-ye kanīz

مباحثه کنیز علاء الدین بن فیروز شاه برمکی (تودد) با دانشمندان مشهور نامی در حضور هارون رشید و مجاب نمودن آنها.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۲/۱۰

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صالح، تا: ۱۰۶۹ق؛ اندازه: ۱۲×۱۹سم [رشت و همدان: ف: -۱۵۹۸]

● **مباحثه ملا یوسف قره باغی و قاضی شافی** / فلسفه / عربی

mobāhesah-ye mollā yūsof-e qara bāqī va qāzī šāfī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۰۰۹

آغاز: بسمله، مباحثه شدیده واقفه بین آحوند نلا یوسف؛ **انجام:** ای شیخ اگر جمله کرامت تو این است خوش باش کزین جمله کرمات گذشتیم

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۱۸۵ق، جا: احمد نگر[رایانه]

● **مباحثه نجومی** / هیئت / فارسی

mobāhese-ye nojūmī

در این مباحثه که فصل ۲۱ کتابی باید باشد از روی قواعد احکامی مندرج در کفایة التعلیمثابت شده است که سفر شاهرخ نیک است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۴۹/۱

آغاز: فصل بیست و یکم صورت مباحثه که میان مخدومی قدس سره و منجمان گذشته است در باب اختیار سفر سلطان ... شاهرخ؛ **انجام:** بقلم گوهر نثار اصلاح فرمایند ... و الحمد لولیه ... و اصحابه الاختیار.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ ۸گ (۸۲ر-۸۹ر) [ف: ۵-۴۹۴]

● **مباحثة النفس = تذکرة الواعظین = مجادلة النفس** / اخلاق / فارسی

mobāhesat-on nafs = tazkerat-ol vā‘ezīn = mojādelat-on nafs

قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - ۱۰۹۸ قمری

qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn (- 1687)

رساله‌ای درپند و موعظه وگفتگو با نفس است که آنرا از سرکشی بازمی‌دارد و به مراقبت و مخالفت باهوا و هوس می‌گمارد و این غیر از «موعظة النفس» اوست.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چون این محتاج اله قادر محمد طاهر دید که اکثر اهل زمان در قافله گاه جهان رحل اقامت انداخته اند، و سفر پر خطر خویش را فراموش ساخته‌اند و نفس اماره را دوست و خیره خواه خوش پنداشته ... در میدان آرزو خرامان نشسته ... پس لازم دانست که رفیقان و هم سفران خویش را در این غفلت و جهالت نگذاشته ... بنابراین این رساله را تألیف نموده بر نصایح شافیه ... مشتمل ساخت و بمباحثة النفس موسوم گردانید ... ای عزیز من بدان و آگاه باش که تو را از همه دشمنان عظیم تر نفس اماره است که گاه و بیگاهست و از خیر و صلاح بی رغبت گرداند ...

انجام: یا رب بمحبتت گرفتارم ساز ×× در بوته اخلاص دلم را بگذار / از بال و پرم رشته غفلت بردار ×× شاید که کنم باوج مهرت پرواز

چاپ: این رساله به کوشش آقای محدث ارموی به سال ۱۳۳۹ ش با پنج گفتار او به چاپ رسیده است

[نسخه‌های منزوی ۱۶۷۶/۲؛ الذریعة ۴۰/۱۹؛ فهرستواره منزوی ۵۸۸/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۵۹/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن اسماعیل قاضی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۲۸ص (۲۲۶-۲۵۳)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۰-۵۱۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶/۴

کا: صالح بن سید علی حسینی گرمرودی، تا: قرن ۱۱، جا: ابهر؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۱۶۱-۱۷۹)، ۱۲سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [سنا: ف: ۱-۶۰]

۳. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۲۷۷/۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از آن بوی عفونت آید و این (در سطر ۷ ص ۳۴ چاپی دیده میشود)
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴ص (۴۹۹-۵۱۲)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [نشریه: ۳-۳۵۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۱۴/۴
خط: نستعلیق، کا: مراد بن آقا شاه آشتیانی قمی، تا: ۱۰۶۱ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج، ۸گ (۴۷پ-۵۴پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱۱-۱۷]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۹۸/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۶۸پ-۷۷ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۱-۱۱۵]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۷۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا بیگ بن فیض الله غازریه، تا: ۱۰۸۴ق، جا: مشهد رضوی؛ ۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۶-۴۶۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۹۸/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خزانه‌های خویش را معمور ساز و خود را در ورطه هلاک میناذ
خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد ابراهیم بن محمد رضی، تا: ۱۰۹۲ق؛ میان ۴۶ و ۴۷ افتادگی دارد؛ در پایان آمده «حسب الامر صاحب بیاض مد ظله العالی به تضییع این اوراق اقدام نمود نمقه العبد الاقل محمد ابراهیم بن محمد رضی عفی عنها بالنبی و الوصی فی عوام سنة اثنی و تسعین بعد الف ۱۰۸۲»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵گ (۴۵-۴۹)، ۱۷ سطر(۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۴سم [ف: ۱۶-۶۴۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۵۷/۹-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۳۸]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۲۹۰/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ با پنج پیشانی و یک سرلوح[نشریه: ۷-۲۳۲]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۷/۵-عکسی
نسخه اصل: ملک، ش ۱۵۶۵، در فهرست ملک، ۲۹۱/۵از این کتاب نام برده نشده است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، ۷گ (۹۸ر-۱۰۴ر)[عکسی ف: ۲-۲۳۸]

۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۶۸۹/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۸]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۶۸/۱
آغاز: محکم چه شود چگونه خواهی کندن ای نفس اگر جرأت و دلیری تو در معصیت رب العزت بنابر آنست که وی را مطلع و واقف بر حال خویش ندانی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۷گ(۱-۷)،۱۴سطر،اندازه:۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۱]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۸۸/۲-۳۹/۱۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا، ۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۵۹۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید حسن بن احمد حسینی، تا: قرن ۱۲؛ ۲۱گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۷]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۸۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از عقوبات ابدی نجات بخشیده به درجات عالیه باقیه بهشت جاوید فایز گرداند بمحمد و آله الطاهرین ... و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ رجب۱۱۰۳ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [ف: ۵-۲۰۹]

۱۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۴۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** شاید کنم به مهرانت پرواز غریق رحمت ایزد کی باد که کاتب را بالحمد کند یاد درآن وقتی که جمع آیند مشرق ومغرب بود دستم بدامان علی بن ابی طالب
خط:نستعلیق،کا:محمد زمان بن محمد هاشم، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۱۰۴ق؛مصحح؛۱۷گ،۱۲سطر،اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۷]

۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳/۱
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا علی بن یوسف طسوچی، تا: رجب۱۱۸۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۲گ (۱-۱۲)، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳-۹۰۷]

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه: ۱۶۷/۱
همان نسخه بالا[نشریه: ۴-۴۰۵]

۱۷. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۶۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** نظم: طریق عشق جانان بی بلا نیست ×× زمانی بی بلا بودن روا نیست / بلاکش تا لقای دوست یابی ×× که مرد بی بلا مرد لقا نیست
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد کاظم بن محمد متخلص به ناظم، تا: قرن۱۳؛مجدول؛۵گ (۷۴پ-۷۸پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۸۷]

۱۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۰/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۳گ (۲۰پ-۴۲پ)، ابعاد متن: ۸/۵×۱۴/۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۲۲۶]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸۸۹/۲-۱۵/۱۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس عمل بنده دیگر را بالابرند و از آسمان هفتم درگذرانند که همه آسمانها از نور وی روشن شود وهمه فرشتگان
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۱۲-۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۹۵/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۳۷پ-۱۴۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۷-۱۴۴]

۲۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۸پ-۲۶ر)، ۲۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴-۲۱۳۲]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۲۴/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰گ (۱۳۲پ- ۱۵۱ر)[مختصر ف: -۷۰۸]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۴/۱-۹/۲۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: کلب علی بن خان بابا، تا: یک‌شنبه ۲۱ ربیع الثانی۱۲۱۹ق؛ جلد: تیماج، ۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

۲۴. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه: ۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بر ایشان ترحم می‌کردند بسبب بلائی که ایشان به او مبتلا گردیده اند.
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن شاهوردی ساکن قورلوق، تا: پنج‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی۱۲۳۰ق؛ اندازه: ۱۸×۲۰سم [رشت و همدان: ف: -۱۶۹۵]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۳/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی۱۲۳۲ق؛ ۹گ (۴۹ر-۵۷ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۵-۷۹]

۲۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۰۴/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱-۳۹۴]

۲۷. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۲
خط: نسخ، کا: عبدالمجید علیاری، تا: ۱۲۳۴ق؛ ۶گ (۷۴ر-۷۹ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲-۶۷]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۳۴۵/۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی بن ابوالقاسم تهرانی، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱ص (۳۳-۴۳)، ۱۱سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۱۶۲۲]

۲۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۸/۴
آغاز: برابر
در فهرست با عنوان « مجادلة النفس» آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۱۴گ (۱۶۵-۱۷۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۵۵]

۳۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۸۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** دایم از ذکر مرگ دل ریشم ×× مردن طرفه است در پیشم / راحتم از کجا رسد که مدام ×× افعی مرگ می‌زند نیشم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه۱ جمادی الاول۱۲۵۳ق؛ ۲۳گ (۱پ-۲۳ر)، ۱۴سطر [ف: -۲۵۴]

۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۱]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خزانه دیگر از ... خالی از ... بعد شانزدهم شهر شوال المکرم ... سنه ۱۲۶۴ تمت تمت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج[رایانه]

۳۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۴۸۰/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد ساوجبلاغی، تا: جمادی الثانی۱۲۶۶ق، جهت مشهدی علی تاجر قزوینی؛ ۱۵گ (۲پ-۱۶ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۷۴]

۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۹۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید کاظم رضوی، تا: ۲۷ شوال۱۲۶۹ق؛ ۸گ (۸۱پ-۸۸ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۱]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲ معزی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۶۹ق؛ تملک: محمدکاظم معز السلام دزفولی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۲گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹-۱۰۹]

۳۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۷۵۶/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه۳ صفر۱۲۷۵ق؛ ۸گ (۱-۸)، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۸۸۷]

۳۷. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: ۱۴/۴
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق[نشریه: ۵-۶۰۴]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۴/۱۴
خط: نستعلیق، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: ۱۸ صفر۱۲۸۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰گ (۱۸۲پ-۱۹۱ر)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۷-۳۱۳]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۰۹/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسمعیل بن حسنی کاتب دزفولی، تا: پنج‌شنبه ۲۷صفر۱۲۸۸ق؛ ۱۱گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۳-۱۷۱]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶/۵۳
آغاز: بسمله. بر مواعظ شافیه کافیه مشتمل ساخت و بمباحثة النفس موسوم ساخت و الله المستعان. ای عزیز من بدان و آگاه باش آنکه تو را از همه دشمنان عظیم تر نفس اماره است؛ **انجام:**

نسخه: پس وای بر تو ای نفس بیا و از لهو و لعب دوری نما و آخرت خود را معمور ساز.
نسخه اصل: کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، شماره ۸۸۳۹ این نسخه مقدمه مؤلف و چند سطر از پایان رساله را ندارد؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حسن بن محمد یوسف موسوی خوانساری، تا: ۱۳۲۱ق؛ ۲ص (۳۷۶-۳۷۷)[عکسی ف: ۳-۴۴۷]

۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۰۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون آهنگ رفتن کند جان پاک ×× چه برتخت مردن چه برروی خاک
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۷]

۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۰/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از قلیل و کثیر از فقیر (ظ حقیر) و قطمیر سوال نمایند، آیا بکدام پا خواهی ایستاد و بکدام دل فهم توانی کرد ؟
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۱۴پ-۱۲۲ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱-۴۹]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۶۹/۴-۵۶/۱۱۹
آغاز: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۹۸-۱۱۲)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۳۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسنی، اسماعیل، بی‌تا؛ جلد: گالینگور[رایانه]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۲۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی عبدالغفار حسینی دهدشتی، بی‌تا؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده محمد حسین» (مربع)، «عبده محمد حسین» (مربع)، «عبده محمد حسین» (دایره‌ای)، «عبده میرزا علی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۵گ (۸۸پ-۹۲پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲-۱۳۱]

۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۸۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا چشم بهم زنی بکام دگریست ×× یک چشم زدن هزار فرسنگی نیست
خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص، ۲۶سطر(۹×۱۷) [ف: ۱-۴۲۶]

۴۷. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه: ۲۳/۶
آغاز: ای عزیز من بدان و آگاه باش آنکه تو را از همه دشمنان عظیم تر نفس اماره است و گاه و بیگاه تو را به شر و فساد اندازد؛
انجام: پس وای بر تو ای نفس بیا و از لهو لعب دوری نما و آخرت خود را معمور ساز
در فهرست ناشناس مانده؛ خط: نستعلیق، کا: جواد بن رضا گلپایگانی، بی‌تا؛ ۸گ (۲۵۷پ-۲۶۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۲۰۳]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۸۰۵/۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴ص (۵۰-۵۳)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۳-۲۱۰]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۳۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حدیث دیگر - مرویست که روزی جناب امیرالمؤمنین زنی را دید که خیک آبی ... من از تو شرمسارم که در حق تو کوتاهی و تقصیر کرده ام تمت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۸گ (۷۵پ-۱۴۲پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۸-۴۶۸]

۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۵/۱۰-۹/۱۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۶-۳۴۹۳]

۵۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۸۳۰/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس وای بر تو بیا و از لهو و لعب دوری نمای و آخرت خود را معمور ساز
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی[رشت و همدان: ف: -۱۴۵۷]

● مباحثی در صرف / صرف / فارسی و عربی

mabāhesī dar sarf

شامل مباحثی چون: موصولات، مبتدا خبر، اسماء افعال، مضاف، ظروف تخدیر است که چند برگ آن مربوط به «فواید صمدیه» شیخ بهایی است.

اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۹۸/۵
آغاز: ایهم هو قائم و اما ضمایر پس آنها بر سه قسم اند ...
بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ اوراق انتهایی نسخه جابجا و مغشوش است؛ ۴۸گ (۵۵۸ر-۶۰۵پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [دو کتابخانه اراک: -۱۲۶]

● مبادی آراء اهل المدینة الفاضلة / فلسفه / عربی

mabādī ārā’-i ahl-il madīna-til fāḍila

فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری

fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)

تاریخ تألیف: ۳۳۱ق؛ محل تألیف: دمشق

کتابی کم‌حجم ولی پرآوازه است. دارای سه «بحث» است: یکی مبحث نظری که فارابی در این قسمت، عقایدی را که افراد مدینه فاضله باید داشته باشند شرح می‌دهد که خود شامل قسمت‌هایی چون الهیات، سخن در مصدر وجود، صفات موجودات ثانوی، پیدایش کائنات این جهان و غیره است. در قسمت دوم درباره بنای مدینه فاضله و قسمت سوم به ویران ساختن اجتماعاتی که با مدینه فاضله ناسازگار است

می‌پردازد.فارابی این دفتر را در بغداد آغاز و در پایان ۳۳۰ به شام برده و در ۳۳۱ در دمشق به انجام رساند و پاکیزه ساخت سپس باز بدان نگریسته بخش‌بندی نمود پس از این کسی از او خواست که فصل‌هایی در آن گذارد تا بدانند که از چه در آن یاد می‌شود، او در مصر به سال ۳۳۷ فصل‌هایشرا درست نمودو آن شش بخش می‌باشد (خزرجی ج ۲ص ۹-۱۳۸). فهرست آن در ۱۸ باب در آغاز برخی نسخه‌ها و در ۱۹ باب در آغاز چاپ مصر دیده می‌شود.

آغاز: ۱: بسمله بعد حمد الله تعالی ... قال ابو نصر، الموجود الاول هو السبب الاول لوجود سایر الموجودات کلها و هو بریء من جمیع انحاء النقص و کل ما سواه فلیس یخلو من ان یکون فیه شیء من انحاء النقص ...

۲: بسمله ... احصاء الابواب التی هی مختصر کتاب المدنی: الباب الاول فی الشیء الذی ینبغی ان یعتقد فیه انه ...

انجام: و یجعل ما برسم فی النفوس اشیاء محاله علی انها حق بانها یجعل الاشیاء کلها ممکنا ان یوجد فی جواهرها وجودات متقابلة و وجودات بلانهایة فی جواهرها و اعراضها و لا یجعل شیئا محالا اصلا و ذلک خلاف الحکمة. تمالکتاب

چاپ: بیروت، ۹۰۲؛ دکن، ۱۳۴۶، ۷۶ ص

[الذریعة ۲۷۰/۱۲؛ هدیة العارفین ۳۹/۲؛ کشف الظنون ۵۲/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۲۵/۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ان یعطی هذه الاجسام ان یتحرک، و العقل الفعال تعطیها الصور التی الیها یتحرکو ان الوجود الذی له الان ...

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالمسیح متطبب فارقی، تا: جمادی الثانی۴۶۳ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۵گ (۱۵پ-۱۹پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۳×۱۸/۲سم [ف: ۹-۱۰۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۷/۹عکسی

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون آمریکا؛ بی‌کا، تا: ۶۷۷ق؛ ۳۱ص (۹۳-۱۲۳)[عکسی ف: ۴-]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۷۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و لکن شاء ذالك ... و لاتحس

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۳۱سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [رایانه]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۸۷/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۵۹گ (۳پ-۶۱ر)، ۱۹سطر(۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: -۳۶۵]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۴۶/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، اندازه: ۱۲/۹×۱۸/۷سم [ف: ۷-۴۴۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۱۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۰گ (۱۰۱-۱۱۰) [ف: ۱۵-۱۳۵]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷۹/۴

خط: نستعلیق، کا: علی قلی بن قرچغای، تا: قرن ۱۱؛ محشی از کاتب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۰۶ص (۱۶۳-۲۶۸)، ۱۹سطر(۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۹-۱۳۸۰]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۴۰

آغاز: .برابر۲؛ **انجام:** .برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: اردوبادی، عبدالقادر، تا: ربیع الاول۱۰۲۲ق، جا: شیراز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۱گ (۲۴۶پ-۲۷۶پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۸-۴۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۵/۱ط

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ جلد: میشن، ۹۱ص (۱-۹۱)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۴/۳-۱۲۴]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۱۹/۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۰۴۶ق؛ جلد: تیماج، ۶۴ص (۲۹-۹۲)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۴-۱۴۲]

۱۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۶/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲گ (۷۰پ-۷۱ر)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱-۲۵۰]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۰/۵

همان نسخه بالا[نشریه: ۱۱-۹۳۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۰۸/۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۷۰۶]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۱۰/۲

خط: نستعلیق، کا: رجبعلی بن خواجه علی مازندرانی، تا: ۲۵ ربیع الثانی۱۰۵۰ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۱۵گ (۷پ-۲۱پ)، ۱۷سطر (۴/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۸-۷۴۷]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۲۰۸/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن یزدی، تا: ۱۰۵۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۹گ (۱۴۰-۱۷۸ر)، ابعاد متن: ۶×۱۲/۵، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۸۸]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۵۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقد علی فراهانی ورامینی، تا: شوال۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۲۳گ (۲۲۵ر-۲۴۷ر)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲-۱۳۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۵۰۸۸

آغاز: بسمله، قال المبادی التی بها قوام الاجسام؛ **انجام:** و الغدو و الاصال تمت الرساله اللهم وفقنی.

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سمرقندی،

جلد: تیماج[الفبائی: -۶۱۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵/۴۹

آغاز: و نسبتة الشیء الی الشیء هی اخس ما یوجد له و ابعد الاعراض عن جوهرا لشی

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت الطبسی، تا: شنبه ۱۰ جمادی الاول۱۰۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد بن نعمت طبسی؛ جلد: تیماج، ۱۵۴ص (۴۴۲-۵۹۵)، ۲۵سطر[سنا: ف: ۲-۱۹۴]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵/۳۵

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** الباب الثامن عشر ثم اقتصاص الاصول الفاسدة التی عنها تنبعث الاراء التی فیها اراء المدینة الضالة

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: ۱۰۹۱ق؛ جلد: تیماج حنایی، ۳ص (۲۸۹-۲۹۱)، ۲۵سطر[سنا: ف: ۲-۱۹۲]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶/۳۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تنها فهرست این کتاب است که از مقدمه کتاب بیرون آورده و جداگانه در اینجا نوشتند؛ ۲ص (۱۹۵-۱۹۶) [ف: ۵-۴۹۴]

۱۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶/۴۹

و بدون خطبه به موجود اول می‌پردازد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷ص (۳۱۸-۳۴۴) [ف: ۵-۴۹۴]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۹۰۱/۳

خط: نسخ، کا: محمد علی رهنانی، تا: یک‌شنبه۱۹ ربیع الثانی۱۳۲۲ق؛ در آغاز این نسخه فهرستی برای کتاب در هجده باب تنظیم شده و نام «مختصر کتاب المدنی» بیان داده؛ جلد: تیماج، ۵۵گ (۵۶پ-۱۱۰ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۵-۲۸۰]

۲۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۵۲/۱۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** فان نظایرها فی اجزاء المدینة ملکات و هیئات ارادیه و کما ان العضو الرئیس فی البدن هو بالطبع اکمل اعضائه و التها فی نفسه و فیما یخصه و له من کل ما شارکه به عضو آخر افضلها و دونه ایضا اعضاء اخری رئیسة لما دونها و ریاستها دون ریاسة الاول فهی تحت ریاسة الاول ویروس و یراس.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۹۹)، قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۴۲]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۴۶۰/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۸سطر [ف: ۵-۲۶۹]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۰/۱۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر.

خط: نسخ روشن، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶گ (۸۱ر-۱۰۶ر) [ف: ۳-۶۷۳]

● **مبادی آراء اهل المدینة الفاضلة (مختصر) = اختصار الابواب التی فی کتاب المدینة الفاضلة** / فلسفه / عربی

mabādī ārā'-i ahl-il madīna-til fāḍila (mx.) = ixtiṣār-il abwāb allatī fī k.-il madīna-til fāḍila

از کتاب مبادی آراء اهل المدینة الفاضله می‌باشد که در شش فصل است (چاپ محسن مهدی با کتاب الملة در بیروت) و همان است که آلبر نصری نادر در آغاز کتاب آراء اهل المدینة الفاضلة (چاپ بیروت) گذارده است. در ۱۹ فصل ولی در نسخه ما در ۱۸ فصل است.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۵۲/۱۳

آغاز: الشیء الذی ینبغی ان یعتقد به هو الله ما هو و کیف هو و بماذا ینبغی ان یوصف و بای وجه هو سبب سایر الموجودات و کیف یحدث عنه؛ **انجام:** الباب الثامن عشر ثم اختصاص الاصول الفاسدة التی عنها ... آراء الملل الضالة هذا هو آخر الکتاب صح (در هامش ش ۱۲ نوشته شد است)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۴۳]

← مبادی اصول ← مبادی موجودات نفسانی

● **مبادی الاصولیة** / اصول فقه / عربی

mabādi-l uṣūlīya

نیر بروجردی، علی اصغر بن علی اکبر، ۱۲۳۱ - ۱۳۰۰ قمری

nayyer-e borūjerdī, 'alī asqar ebn-e 'alī akbar (1816 - 1883)

رساله‌ای مفصل در مباحث و مبانی و قواعد اصول فقه که دریک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه فی بیان امور ستة: الحد والموضوع والمرتبة والثمرة والمبادی التصوریة والتصدیقته؛ مقاله ۱. بیان مشترکات الکتاب والسنة المعبرة عنها بمباحث الالفاظ؛ ۲. بیان الادلة النقلیة؛ ۳. المتذنبة بالتذنیب فی الادلة العقیلة و بحث التعارض والترجیح؛ الخاتمة فی الاجتهاد والتقلید.مؤلف درپایان کتاب از دیگر اثر علمیش در اصول فقه به نام «مهمات الاصول» نام برده است.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۱۲۵

آغاز: الحمدلله ... اما بعد فاعلم انه یتوقف الشروع فی علم الاصول علی بصیرة علی امور ذکرها القوم فی الکتب الاصولیة امام المقاصد فی ضمن مقدمة و قد رئیت کلمات الاکثر فی بیان تلک الامور غیر منقمة مع ان حصول؛ **انجام:** انتهی ما اردت تسطیره فی هذا الکتاب بعون الله الملک الوهاب والمتامل فی ما قدمناه فی الفصول ... ونشتغل بترتیب الکتاب المسمی بمهمات الاصول لبیان ماخذ سایر المباحث ... وهو علی کل شیء قدیر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ صفر۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ]

● **مبادی الاقاویل الملفوظ بها و تعدیدها** / طب / عربی
mabādi-l aqāwīl al-malfūẓ-u bi-hā wa ta'dīduhā
سرخسی، احمد بن محمد، - ۲۸۶ قمری
saraxsī, ahmad ebn-e mohammad (- 900)
آغاز: بسمله. الباب الاول فی حد الصوت و الحرف و المقطع و القول ... الباب العاشر فی ذکر الاغذیة و الاشربة الموذیة بطباعها لآلات التنفس و فی ذکر التدبیر الحافظ للالات الموجودة فی فضاء الصدر فهذه عدد ابواب هذه المقالة و هی عشرة کما تری
انجام: فی قصبة الریة و اعلم ذلک، تمت المقالة

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۴۳/۱۰-ف
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: کتابخانه آقای دکتر یحیی مهدوی؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن جعفر بن علی مشهدی، تا: ۵۹۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱گ (۹۵ر-۹۵ر)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [فیلمها ف: ۱-۶۹۴]

● **مبادی التصدیقیة** / منطق / عربی
mabādi-t taṣdīqīyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۸۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]

● **مبادی التصریفیة** / صرف / عربی
mabādi-t taṣrīfīyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۷۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی[رایانه]

● **مبادی تکوین اشیاء** / فلسفه / فارسی
mabādī-ye takvīn-e ašyā'
مختصری است در طبیعیات مؤلف آن شناخته نشد و می‌نماید که از مردمان قرن ۱۴ است رساله به انجام نرسیده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۲
آغاز: ابتدای پیدایش اجسام پس از استکشافات علمیه بسیار؛
انجام: و معنی عاد کالعرجون القدیم
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴-۱۴۲]

← المبادی (رسالة فی) ⟵ السیاسات المدنیة

● **مبادی العربیة (ترجمه)** / نحو / فارسی
mabāde-l 'arabīyya (t.)
سمیعی افشار، عفت، ق۱۴ قمری
samī'ī afšār, 'effat (- 20c)
مترجم که مصلحه کلاس یازدهم مدرسه عالی آمریکایی بوده این رساله را که درقواعد واصول علم عربیت نگاشته شده در ۲۳ درس به فارسی ترجمه شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۹۹
آغاز: درس اول جمله مفیده، آیا کفایت می‌کند یک کلمه که مفهوم کند قصد ما را به مخاطب ؟ خیر یک کلمه کافی نیست که مخاطب درک کند قصد ما را وناچاریم از اینکه دوکلمه یا بیشتر داشته باشیم؛ **انجام:** این یک مثل است برای اعراب: المرء کثیرة باخوانه میگوئیم دراعراب آنها: « المرء » مبتدا مرفوع به ضمه. «کثیرة» خبرمبتدا مرفوع به ضمه، «باخوانه» «باء» حرف جرمبنی بر کسر: «اخوان» مجرور به باء «ها»: مضاف الیه مبنی بر کسر درمحل جر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۴۵گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱-۴۳۰]

● **مبادی العربیه (ترجمه)** / صرف / فارسی
mabāde-l 'arabīyye (t.)
رضوی سازجی، بدیعه، ق۱۴ قمری
razavī sāzejī, badī'e (- 20c)
مترجم که درکلاس دهم مدرسه عالی امریکایی تحصیل می‌نموده این رساله را به فارسی درسال ۱۳۴۱ق ترجمه نموده است

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۰۱
آغاز: درس اول حروف هجائیه س حروف هجائیه کدام است ؟ اج حروف هجائیه بیست و هشت حرف است اول اوالف وآخر او یاء واو بر دو قسمند: شمسیه وقمریه؛ **انجام:** س بر چند قسم است بناء اسم ؟ ۹۲ ج بناء اسم بر چهار قسم است ضم وفتح وکسر وسکون مثل حیث کیف وامس ومن تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۱ق؛ جلد: مقوا، ۴۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱-۴۳۰]

● **مبادی العلوم = حقیقة موضوع العلم و المبادی و المسائل و اقسام العلوم الکلیة و الجزئیة و نسبة بعضها مع بعض آخر** / فلسفه / عربی
mabādi-l 'ulūm = ḥaqīqat-u muwḍū'-il 'ilm wa-l

mabādi wa-l masā’il wa aqsām-ul ‘ulūm-ul kullīya wa-l juz’īya wa nisbat-u ba‘ḍ-u-hā ma‘a ba‘ḍ-in āxar

رضوی، محمد علی بن سلیمان، ق۱۳ قمری

razavī, mohammad ‘alī ebn-e soleymān (- 19c)

در سه «مقاله» است: ۱. تحقیق فی الموضوع و المبادی و مسائل العلوم؛ ۲. التناسب بین العلوم و العلم الکلی و الجزئی؛ ۳. تقسیم العلوم الی الکلی و الجزئی.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی نور قلوبنا بضیاء معرفته و شرح صدورنا بلمعان ... اما بعد فیقول ... محمد علی بن سلیمان الرضوی ... لما سالنی بعض الاخوان من تحریر رسالة ...

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما علم الفتوة فواحد. ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة ... فی العشر الاول من شهر ذی الحجة الحرام فنحمده.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۷/۸سم [ف: ۱–۴۶۴]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف۳۹۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** قدوقع الفراغ من تحریر هذه الرساله فی العشره و ثمان شهر جمادی الثانی سنه الف و ماتین و عشرون – علی ید ... عباس ابن محمد الازغدی

خط: نستعلیق، کا: عباس ابن محمد ازغدی، تا: ۱۲۲۰ق؛ ۳۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲سم [ف: ۱–۳۷۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۷۳/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۱ رجب۱۲۸۱ق؛ جلد: میشن، ۱۱گ (۷۳پ–۸۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵–۳۲۹]

۴. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۲۴۵/۱

بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ تا۱۳۰۵ق[اوراق عتیق: ۱–۲۴۴]

← مبادی الفلسفة ⟩ ما ینبغی لمن اراد الشروع فی الحکمة

● **المبادی اللغویة** / ادبیات / عربی

al-mabādi-l luġawīyya

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۵۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق، در زمان حیات مصنف؛ تملک: ملا محمد جعفر بن ملا حسن مرحوم ایواوغلی؛ جلد: مقوایی، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: –۱۷۷]

● **المبادی اللغویة** / اصول فقه / عربی

al-mabādi-l luġawīyya

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۴۳۴/۲

آغاز: فی ذکر جمله من المبادی اللغویه و قد عرفت وجه تسمیتها بالمبادی اللغویه؛ **انجام:** و قد عرفت الاشکال فی امکانه ثم وقوعه فالتحقیق.

قطعه ای در مبادی لغویه از مباحث علم اصول؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۸گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶–۵۳]

● **المبادی اللغویة و الوضع** / اصول فقه / عربی

al-mabādi-l luġawīyya wa-l waḍ‘

حجت کوه‌کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰–۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ‘alī (1893 - 1953)

من تحقیقات بعض مشایخه

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۵۲/۱۳

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: –۵۳]

← مبادی الموجودات ⟩ السیاسات المدنیة

● **مبادی الموجودات** / فلسفه / عربی

mabādi-l mawjūdāt

ناشناخته:

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۷۱/۲۱

آغاز: قوله فی مبادی الموجودات فصل فی ذکر اراء الفلاسفة الذین کانوا قبل ارسطا طالیس من الذین یزعمون انهم جاوزوا الانظار العقلیة

در این گفتار از شهاب سهروردی و امام رازی سخنانی آمده و شش عنوان «فصل» در آن دیده می‌شود؛ کا: اردوبادی، عبدالقادر، تا: ۱۰۲۶ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵گ (۱۸۵ر–۱۹۹پ) [ف: ۵–۴۹۴]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۰۱/۲۰

قول فی مبادی الموجودات و ذکر آراء الفلاسفة و الحرنانیین در دو فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ ۳گ (۱۲۸پ–۱۳۰پ)، ۱۷سطر(۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: –۳۳۹]

۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۲۸/۳

آغاز: فصل فی ذکر آراء الفلاسفة الذین کانوا قبل ارسطاطالیس من الذین یزعمون أنهم جاوزوا الأنظار العقلیة و وصلوا الی العیان مثل أفلاطون الالهی؛ **انجام:** آثار الحکمة ظاهرة فی العالم و یمتنع صدورها عن غیر الفاعل و عند تعارض الشبه تحیر الفریقان و لم یذکروا جواباً شافیاً.

نسخه دیگری از این فایده کوتاه که در دو فصل است در کتابخانه دانشکده الهیات تهران به شماره ۶۰۱ موجود است و در فهرست با عنوان «قول فی مبادی الموجودات و ذکر آراء

الفلاسفة و الحرنانيين» معرفی شده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: یدالله کجوری نظر پاک، تا: ۱۳۴۹ق؛ ۳گ (۳۸ر-۴۰پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۲-۴۸۶]

● مبادی موجودات نفسانی = مبادی اصول / فلسفه / فارسی

mabādī-ye mowjūdāt-e nafsānī = mabādī-ye osūl

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری

bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

مقصود از رساله را در دیباچه چنین آورده: «که این گفتاری است در بیان موجودات نفسانی که آنرا معلومات و مدرکات خوانند و غرض از این بیان آنکه چون بر مبادی جزو وقوف افتد از مرکبات آسانتر آگاه توان شد». رساله مرتب است بر پنج«فصل»: ۱. در اقسام موجودات؛ ۲. در اختلاف نامهای این دو قسم؛ ۳. در اقسام معانی کلی؛ ۴. در بیان اجناس عشره و اسامی آن؛ ۵. در بیان آنچه عامتر از این ده بود و کیفیت آن و شناختن.

آغاز: سپاس و ستایش نگارنده جانرا بخرد و بپای دارنده خرد را بخود ... این گفتاریست در مبادی موجودات نفسانی که آن را معلومات و مدرکات خوانند

انجام: مجموع آنکه ما خواسته ایم که درین رساله باز رانیم بر طریق تنبیه و تذکیر از مبادی موجودات نفسانی. و تمام شد این گفتار بفیروزی و توفیق ایزد، تعالی وحده العزیز، بحمد الله و حسن توفیقه.

چاپ: مصنفات افضل الدین محمد مرقی کاشانی، به تصحیح مجتبی مینوی و یحیی مهدوی (تهران، خوارزمی: ۱۳۶۶ (چاپ دوم))

[نسخه‌های منزوی ۸۳۸؛ دنا ۱۱۹۲/۸-۱۱۹۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۱۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سمرقندی، ۲گ (۵۷ر-۵۸پ)، ابعاد متن: ۸×۱۶ [ف: ۱۱-۱۵]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۴۵/۲ حکمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج، قطع: وزیری [ف: ۲-۴۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۹۱/۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۸گ (۱۹۳ر-۲۰۰ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۸سم [ف: ۷-۲۴۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۸۲/۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهان، جلد: تیماج، ۲ص (۳۳۱-۳۳۲)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۰-۲۱۴۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۴/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۲۳۰-۲۴۳)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹-۴۴۵]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۸۰

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۳۴۸پ-۳۵۰ر)، ۲۴- ۳۳سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: -۱۴۸]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۰۱/۱۸

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶ص (۲۱۷-۲۲۲)، ۲۸سطر(۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۰۱۵]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۵۸۵/۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن سعدی لاهیجانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۷۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۱سم [ف: ۷-۴۳۵]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۱/۸

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصرآبادی، تا: ۱۶ رجب۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵گ (۱۵۰ر-۱۵۴ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳-۱۶۲]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۸۰/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ ۶گ (۲۵۹-۲۶۴) [ف: ۱۵-۳۲۷]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۰۳/۱۴

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه، ۱۲ص(۹۹-۱۱۰)،۱۷سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۳×۲۰سم[ف: ۱۲-۲۸۹۲]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۸/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ ۶گ (۶۵ر-۷۱پ) [ف: ۳-۳۴۲]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸/۵

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷-۳۷۸]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۳۱/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قعدتم علی باب الجنة فلم تدخلو ها و لم تدعوا غیرکم یدخلها مثلکم کمثل الدفلی، زهره حسن و ثمره یقتل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۴گ (۱۳۰پ-۱۴۳پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۴-۴۲]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۳/۷-ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: دانشگاه کمبریج نسخه برونD. 19 (۱۰)(ص ۳۸

فهرست نیکولسون). در پنج فصل. تذکر: با عنوان « مبادی اصول» در فهرست آمده؛ بی‌کا، تا: ۱۱۶۱ق؛ ۱۵سطر [فیلمها ف: ۱-۵۴۳]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۹۷/۶

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد شهیر به ملا آقا جان مازندرانی، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۵گ (۲۲پ-۲۶ر)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵-۹۸]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۳/۱۱

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲-۳۸۳]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد خان، تا: ۱۳۳۳ق، جا: تهران؛ جلد: مقوایی، ۱۴ص (۵۳-۶۶)، ۱۶سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵-۵۹۴]

۱۹. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۴۹/۱۰

خط: نستعلیق، کا: محسن بن مصطفی ساوجبلاغی، تا: ۱۳۴۷ق؛ قطع: ربعی[نشریه: ۶-۶۷۶]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۳۱/۱۱

آغاز و انجام: برابر

در پنج فصل؛ خط: نسخ خوب، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: دوشنبه ۱۳ ذیقعده۱۳۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۴۳ص(۴۰-۸۲)، ۱۸سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۴-۳۴۱]

۲۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۶/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل حسینی، تا: پایان ذیحجه۱۳۹۱ق؛ قطع: ربعی[نشریه: ۶-۶۷۳]

۲۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۵۱/۶

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: -۳۱۵]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۴۹/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴گ (۵۳-۵۶پ)، ۲۳سطر(۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۱-۱۵۰]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۶۷/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴گ (۸پ-۱۱پ هامش)، ۱۷سطر(۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۹-۹۱۹]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۹۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ پس از این مقاله‌ای است در بقاء روح پس از نابود شدن تن و جسد، می‌نماید اثر خامه بابا افضل است، آغاز: «گفتاریکه برادران ما درخواستند از برای شناختن خود که جوینده را از خواندن آن وقوف باشد بر حقیقت خود و ایمنی دهد از نیستی و بطلان نفس مردم ببطلان حیات تن بعد از ستایش پروردگار و درود بر پیغمبر و یاران و اهل بیت او بدانکه هر مفلس و کم مایه»، انجام: «که سرچشمه بقا و حیات و دوام و ازل و ابد است باز رساند و الله علی ما نقول وکیل و کفی بالله شهیدا»؛ مجدول مذهب؛واقف:نائینی؛۲گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۴-۲۳۲]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۰۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای ضمایم است: صدر این رساله سه صفحه است که حاوی چند سطری است از بابا افضل کاشانی در موسیقی و هم تقریری است از او در بیان نسبت بین الفاظ: (چیز و هست و موجود) و هم قطعه عبارتی از رساله عرض نامه او و عبارتی در معنی قوه از میرفندرسکی و در ذیل این رسائل افاده ایست منسوب به بابا افضل در بیان فرق میان خواب و مرگ و پس از آن ۴ صفحه است که محتوی است بر نامه شیخ ابو سعید ابوالخیر به شیخ الرئیس و پاسخ شیخ از آن و دعاء عریش و دو مناجات از شیخ الرئیس که مغایر با خط نسخه نوشته شده؛ واقف: نائینی؛ ۶گ، ۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۴-۲۳۳]

● مبادی الوصول الی علم الاصول / اصول فقه / عربی

mabādi-l wuṣūl ilā ʻilm-il uṣūl

علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ - ۷۲۶ قمری

ʻallāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326)

متن مختصر و معروفی است در قواعد اصولیه‌ای که در استنباط فقهی به کار می‌آید. به ضبط الذریعة به التماس تقی الدین ابراهیم بن محمد بصری، ظاهراً آن را برای تدریس در حوزه‌های علمیه شیعه تألیف کرده، شامل دوازده«فصل»: ۱. اللغات؛ ۲.الاحکام؛ ۳. الاوامر و النواهی؛ ۴. العموم و الخصوص؛ ۵. المجمل والمبین؛ ۶. الافعال؛ ۷. النسخ؛ ۸. الاجماع؛ ۹. الاخبار؛ ۱۰. القیاس؛ ۱۱. الترجیح؛ ۱۲. الاجتهاد و توابعه.

آغاز: الحمد لله المتفرد بالأزلیة والدوام المتوحد بالجلال والاکرام، المتفضل بسوابغ الانعام ... أما بعد، فهذا کتاب مبادی الوصول الی علم الاصول، قد اشتمل من علم اصول الفقه علی ما لابد منه و احتوی علی ما لا یستغنی عنه

انجام: فهو باطل، لان العلم او الظن بالنفیلابد له من دلیل. ولیکن هذا آخر ما نذکره فی هذه المقدمة والحمد لله تعالی علی بلوغ ما قصدناه و حصول ما أردناه والصلاة و السلام علی أشرف الأنبیاء محمد المصطفی و عترته الاتقیاء.

چاپ: این رساله به همراه «معارج الاصول» به چاپ رسیده؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۰، جیبی، ۶۰ص

[الذریعة ۴۳/۱۹ و۴۳/۱۸ و ۵۳/۱۴؛ ایضاح المکنون ۴۲۳/۲؛ ریحانة الأدب ۱۷۷/۴؛ کشف الحجب ۴۸۳؛ مکتبة العلامة الحلی از طباطبائی ۱۶۹-۱۷۳ و ۲۵۱-۲۵۲؛ دنا ۱۱۹۳/۸-۱۱۹۶]

شرح و حواشی:

۱- شامل الوصول فی شرح مبادی الاصول؛ اعرجی حلی، عبدالمطلب

بن محمد (۶۸۱-۷۴۵)
۲- نهایة البادی فی شرح المبادی؛ اعرجی حلی، عبدالمطلب بن محمد (۶۸۱-۷۴۵)
۳- نهایة السئول فی شرح مبادی الوصول؛ فخرالمحققین، محمد بن حسن (۶۸۲-۷۷۱)
۴- نهایة المأمول فی شرح مبادی الوصول؛ فخرالمحققین، محمد بن حسن (۶۸۲-۷۷۱)
۵- غایة البادی فی شرح المبادی = شرح مبادی الوصول = نهایة البادی فی شرح المبادی؛ رکن الدین جرجانی، محمد بن علی (-۸)
۶- خلاصة الاصول فی شرح مبادی الوصول؛ امامی، علی بن حسن (-۸)
۷- نهایة المأمول فی شرح مبادی الوصول؛ فاضل مقداد، مقداد بن عبدالله (-۸۲۶)
۸- نشر الایادی فی شرح المبادی = الایادی فی شرح المبادی = شرح مبادی الوصول؛ شوشتری، عبدالواحد بن علی (-۱۰)
۹- ریاض الاصول فی شرح مبادی الوصول؛ همدانی، محمد رضا بن محمد محسن (-۱۲۷۵)
۱۰- اشرف المحصول؛ عصفوری، عبدالعلی بن خلف (-۱۳۰۳)
۱۱- تذکرة الاصول المأثورة عن الفحول
۱۲- حاشیة مبادی الوصول الی علم الاصول
۱۳- شرح مبادی الوصول
۱۴- شرح مبادی الوصول الی علم الاصول(۲عنوان)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹/۳

خط: نسخ نازیبا، کا: هارون بن حسن بن علی طبری، تا: ۲۱ شعبان۷۰۰ق، جا: حله؛ با اجازه علامه به خطش به ناسخ در تاریخ اواخر ربیع الاول ۷۰۱، و مهر «... بر همه مظفر و منصور شد» (دایره)، و خط علامه به تاریخ ربیع الاول ۷۰۱، و خط حسن بن محمد بن علی بن مرتضی موسوی به تاریخ رجب ۹۶۶؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۷۵پ-۹۳پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱-۶۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان۷۰۲ق؛ نسخه توسط فرزند مؤلف، فخرالمحققین در ۲۷ رجب ۷۰۵ با مسوده اصلی مقابله شده و در ظهر برگ اول اجازه فخرالمحققین به کتابت همو به شمس الدین محمد بن ابیطالب بن محمد بن حسن در ۷۰۵ق نگاشته شده؛ واقف: ابن خاتون عاملی، ۱۰۶۷ق؛ جلد: تیماج، ۳۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۶-۳۹۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالفتوح احمد بن ابی عبدالله بلکو بن ابی طالب الاوی، تا: ۲۱ رمضان۷۰۳ق؛ با اجازه علامه حلی به خط خودش به ناسخ کتاب ابوالفتوح آوی به تاریخ رجب ۷۰۵، و اجازه فخرالدین محمد بن الحسن (پسر علامه) به جهت ناسخ کتاب به تاریخ ۲۱ رجب ۷۰۵؛ تملک: محمد بن محمد بن ابی طالب طبیب؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۷۷پ-۱۰۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۸/۳سم [ف: ۱-۱۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۴۳/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۴۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۱عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه موزه بریتانیا در لندن، ش۱۰۹۶۳؛ خط: نسخ، کا: علی بن حسن بن رضی علوی حسینی سرابشنوی، تا: سلخ رجب۷۱۵ق؛ مصحح، محشی، با نسخه‌ای که بر فرزند مؤلف خوانده شده بود، مقابله شده و بلاغ مقابله در جاهای مختلف آن، از جمله در پایان نسخه آمده: «بلغت المقابلة مع نسخة قرأت علی الامام العالم فخر الملة والدین ابن الامام العالم الکامل مصنف الکتاب، الحسن بن یوسف المطهر - أدام الله اظلالهما -»، کاتب این کتاب را بر فرزند مؤلف جناب فخر المحققین قرائت کرده و در ابتدای نسخه گواهی قرائت کتاب و اجازه به کاتب به خط فخر المحققین به تاریخ غره جمادی الاول ۷۲۵ بدین عبارت دیده می‌شود: «قرأ علی المولی السید المعظم، الحسیب النسیب، شرف آل أبی طالب، العلام الفاضل الزاهد العابد الورع، زین الدین علی بن الحسن بن الرضی العلوی الحسینی السرابشنوی، کتاب مبادی الوصول الی علم الاصول قراءة تشهد بفضله و تدل علی علمه و قد أجزت له روایة هذا الکتاب عنیَ، عن والدی المصنف - أدام الله أیامه - و کذلک أجزت له روایة جمیع ما قرأته و رویته واجیز لی روایسته، فلیرو ذلک علی الشرائط المعتبرة « المقررة؟» و کتب محمدبن الحسن بن یوسف بن المطهر، فی غرة جمادیالاولی سنة خمس و عشرین و سبعمئة و الحمد لله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله»؛ ۷۴ص، ۱۶سطر[عکسی ف: ۴-۳۷۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۲۲

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا[عکسی ف: ۴-۴۶]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۹۸/۲

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی-ایرلند ش ۳۷۸۸. تا ابتدای بحث خامس از فصل دوازدهم در اجتهاد را داراست؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن ابراهیم ابی الحسام، تا: با تاریخ۷۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، ظاهراً امضای بلاغ فخر المحققین فرزند مؤلف؛ تملک: حاجی علی بن بنوا التمیمی، عزیز الله جیلانی در ۱۲ ذیقعده ۱۰۳۷، احمد بن الشیخ شفیع طبری به سال ۱۲۱۳؛ ۴۴ص (۲۳۹-۲۸۲)[عکسی ف: ۵-۲۶۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۵۵/1

آغاز: البحث الرابع فی الحقیقة و المجاز الحقیقة استعمال اللفظ فیما وضع له

خط: نسخ، کا: مسعود بنابی المجدبن شاهمیر بن الحسن بن علی طباطبائی، تا: ذیقعده۷۳۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۴۵گ

(۱ر-۴۵ر)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲۴-۲۱۹]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۱۳

خط: میان نسخ و تعلیق، کا: عبدالمطلب بن حسینی، تا: ۱۰ ذیقعده۷۹۷ق؛ با بلاغ مقابله و تصحیح با چند نسخه؛ کاغذ: کاغذ ختایی، جلد: میشن، ۲۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸/۷سم [ف: ۱-۴۶۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۷۷/۲عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** البحث الخامس، في جواز التقليد ... اذ يلزم من تقليد من اتفق، اعتقاد النقيضين، او.

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۷۸۸. از اول کتاب تا آغاز بحث چهارم فصل پنجم را به‌طور مرتب دارد، و بعد از آن به‌طور نامرتب صحافی شده و احتمالاً بعضی از جاها افتاده باشد؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن ابراهیم، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با نشانه بلاغ؛ تملک: احمد بن شیخ شفیع طریحی به تاریخ ۱۲۱۳؛ ۲۲گ (۱۱۷-۱۳۸)[عکسی ف: ۲-۱۵۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۰۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** البحث الخامس في جواز التقليد، المسئلة (ده سطر پائين تر) و لو كان الاجتهاد واجباً على الاعيان لا وجب على كل فرقة النفور، البحث السادس ...

از آخر در البحث الخامس في جواز التقليد افتادگی دارد؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸-۹؛ افتادگی: انجام؛ مقابله شده و افتادگی‌ها در هامش جبران شده؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، ۱۸سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۳۱۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۱۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۰۲ق؛ مقابله شده، محشی؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۱ر-۴۲ر)، ۱۳-۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳۸-۱۵۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶/۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، کا: رستم بن حسین بن عبد الله استر ابادی، تا: ۸۴۸ق؛ ۱۸گ (۱-۱۸) [ف: ۲۳-۶۸۲]

۱۲. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه: ۵۳/۱

آغاز: الصيغه على طلب الفعل على جهد الطلب لا يتوقف على الاراده لانها موضوعه؛ **انجام:** برابر

کا: محمد بن احمد، تا: ۲۵ محرم۸۹۶ق؛ مصحح، محشی با عنوان، «منه ظله العالی»؛ مهر: «الواثق بربه الرحيم طمعه ابن ابراهيم» (بیضی)، «عبده تاج سبل» (بیضی)، «عبده على الموسوی»، «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم-اراک»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرم، ۷۶گ (۱ر-۷۶ر)، اندازه: ۸/۵×۱۳سم [دو کتابخانه اراک: -۷۸]

۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۷۲۹/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ تملک: حیدر بن ابراهیم حسنی در ۱۲۴۸ق؛ ۷-۹ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۸۳۶]

۱۴. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۴۳۲۱/۱

خط: نسخ، کا: شمس الدين بن عزالدين صوفی رستمداری، تا: ۹۱۹ق، جا: اردبیل؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۷سم [نشریه: ۲-۲۱۵]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۴۹۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ صفر۹۲۶ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲۴-۲۴۸]

۱۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۵۶/۱ - د

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الثانی۹۵۱ق؛ تملک: حسن ظهیردیباجی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، ۱۸سطر(۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: -۴۵۲]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۸۲/۱

خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن سوید الشقرانی، تا: دوشنبه اواخر ربیع الثانی۹۵۵ق؛ نوشته‌ای به خط عبدالعزیز الحانینی به تاریخ پنج‌شنبه ۵ ذیقعده ۱۰۴۵؛ مهر: اسدالله، محمد باقر بن اسدالله «عز من قنع و ذل من طمع» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲-۸۷]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۲۰۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: یحیی بن حسین بن علی بن ناصر بحرانی، تا: ۶ رمضان۹۵۹ق، جا: یزد منزل شاه نعمة الله باقی بن عبدالباقی؛ مصحح، محشی، با یادداشت بلاغ و مقابله به تاریخ نهم شوال سال مذکور؛ جلد: تیماج، ۳۹گ (۱۱۲پ- ۱۵۰پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲۷/۲-۱۲]

۱۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه: ۲۴۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شاه ملا بن لطف الله حافظ قاری ساوجی، تا: عرفه ۹۶۰ق، جا: مشهد رضوی؛ تملک: جمال الدین ابوعبدالله حسین حسینی حمصی به تاریخ ۹۹۶ ق؛ مهر: محمدعلی بن محمدباقر به تاریخ ۱۲۱۷ ق «محمدعلی بن محمدباقر» (بیضوی)؛ جلد: مقوا، ۲۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ]

۲۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۵/۸

خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: ۹۶۴ق؛ ۲۵گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۱۶۲]

۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۱۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: اسماعیل بن مرتضی الموتی، تا: ۲۴ محرم۹۷۵ ق، جا: قزوین؛ ۶۴ص، ۱۳ سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۴۰]

۲۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان۹۷۶ق؛ محشی؛ ۵۴گ، ۹سطر، اندازه:

۱۲×۱۹سم [صد و شصت نسخه: -۳۴]
۲۳. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۵۰/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۶ق؛ ۳۹گ (۱پ-۳۹ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۵۹]
۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۹۴۱/۱
خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله بن علی بن محمد بن کمال الدین، تا: پنج‌شنبه۶ شعبان۹۸۱ق؛ جلد: تیماج، ۴۹گ (۱پ-۴۹پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۵-۲۲۲]
۲۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۳۰۶/۲
خط: نستعلیق، کا: جمال الدین بن علی هزارجریبی، تا: ۹۸۴ق، جا: جبل عامل؛ مصحح، محشی؛ ۴۰گ (۵۶پ-۹۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۲]
۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۸۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: گالینگور، ۳۵گ (۴۹پ-۸۳ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۹۸]
۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۳۱۲/۳
خط: نسخ، کا: ربعی، فیاض، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۲ سطر(۹/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۶-۵۱۰]
۲۸. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه: نامعلوم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ ۲۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [صد و شصت نسخه: -۳۴]
۲۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۰۶/۲
آغاز: الی ان اللغات توقیفیة ... البحث الثالث فی المشترک: ذهب قوم الی المتناعه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۲گ (۱۶-۵۷)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۱۸]
۳۰. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۴۱]
۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۵۶/۳
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد حر عاملی مجاور مشهد مقدس رضوی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ در آغاز نام رساله به خط حر عاملی آمده؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴گ (۹۸پ-۱۲۱پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۰-۱۲۵]
۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۶۲/۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵۲گ (۱پ-۵۲ر)، ۱۱سطر(۴×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۷-۳۳۴]
۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۲۸۰/۲
خط: نسخ، کا: عبدالله حسینی نجفی، تا: ذیقعده۱۰۰۱ق؛ جلد: تیماج، ۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۳۴۵]
۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۸۵۱
خط: نسخ، کا: حسین بن شمس الدین علی مازندرانی، تا: ۱۰۰۱ق؛ محشی با نشان «م د- ح مد ظله»؛ جلد: تیماج ساغری مذهب، ۶۰ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۰-۱۸۸۴]
۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد مقیم بن عبدالغفار الحافظ الادیب، تا: ۱۰۰۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۷گ، ۱۶ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۰-۲۶۱]
۳۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۱۶/۱
خط: نسخ، کا: تبریزی، محمد مقیم بن محمد علی، تا: سه‌شنبه ۱۶ جمادی الاول۱۰۲۰ق؛ محشی با نشان «شرح، شرح عبدالحی، عبری»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱۲گ (۱پ-۱۱۲ر)، ۸ سطر (۴×۹/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: -۷۳۹]
۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵
خط: نسخ، کا: ملاحسین فیض کاشانی، تا: ۷ ذیحجه ۱۰۵۴ق؛ محشی؛ مهر: «الراجی محمد محسن الفیض»، «انه من سلیمان» مورخ ۱۱۸۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۵گ، ۸سطر (۴/۵×۹)، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۸-۷۵]
۳۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۲۱۷/۷ - ج
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ جمادی الاول۱۰۴۸ق؛ محشی؛ ۳۴گ (۱۵۴پ-۱۸۷پ) [ف: -۴۵۲]
۳۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۸۳۹/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۴ق، جا: تبریز؛ قطع: بیاض رقعی[رشت و همدان: ف: -۱۴۵۸]
۴۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: منصور بن علاء الدین، تا: ۱ ذیقعده۱۰۵۵ق؛ محشی با امضای «عبری»؛ تملک: علی اکبر همدانی، ابوعلی بن عبدالله؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۱۹]
۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۱۶/۲-۲۴/۱۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علاء الدین حلی، تا: سه‌شنبه ۲۲ ربیع الثانی ۱۰۶۱ق؛۷۶گ،۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۴۹۵]
۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۵۳۵/۲
خط: نسخ، کا: راضی بن سید محمد بن سید عبدالرضا جزائری، تا: جمعه ۱۵ رجب ۱۰۸۸ق؛ ۸۵گ (۱۰۶-۱۹۰)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳-۹۹]
۴۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۸/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲ شوال۱۰۹۲ق[نشریه: ۱۱-۹۲۹]
۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۰۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶۲ص (۱۶۹-۲۳۰)، ۱۹سطر (۵/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۸-۳۰۴]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۷۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، کا: جلال حسنی حسینی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کتابت شده با مسطر، دارای رکابه، محشی، مقابله شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۵گ (۷پ-۶۱پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۴/۸سم [ف: ۲۷/۱-۱۲۳]

۴۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۳۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** البحث السادس فی شرایط الاستفتاء ...
از آغاز کتاب تا بحث ششم از فصل ۱۲؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن۱۲؛مصحح،محشی، در اول نسخه یک بیت عربی درباره کتب علامه حلی درج شده: «ثلاثة اقرحت فؤادی ×× النهج و الارشاد و المبادی»؛ واقف: جواد مؤذنی؛ ۲۵گ، ۱۸سطر [ف: ۲-۴۸۶]

۴۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۴۰
خط: نسخ، کا: محفوظ بن علی، تا: قرن ۱۲؛ تملک: محمد بن موسی العقاوی به تاریخ ۱۲۰۹؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۵-۲۶۱]

۴۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۵۲/۲
آغاز: النبوة و لا بعدها و لوجب اتباعهم لعموم الامر بالاتباع مع الجهل بکونه معصیة و لارتفع الامان عن اخباره؛ **انجام:** الرابع الواجب ان اتی به فی وقته سمی الاتیان به اداء و ان بعد وقته المضیق
خط: نسخ، کا: حیدر بن علی، تا: ۱۱۱۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:تیماج،۱۵۶گ(۱۷ر-۱۷۲پ)،اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۳۷۸]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۴۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعده۱۱۱۴ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳۲گ (۶۹-۱۰۰)، ۱۵سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۰-۴۰۷]

۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۶۱۰/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن رمضان، تا: رجب۱۱۲۷ق؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، ۳۵ص (۱۹-۵۳)، ۱۴سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۵-۱۷۱۹]

۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۶۹۷-۲۳/۲۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶-۳۴۹۵]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۱۱۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن۱۳(ظاهراً در ۱۲۵۹ق که پاک شده)؛ مهر: «المهدی من هدیت ...» (مستطیلی)؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۸؛ جلد: تیماج، ۳۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۷/۷سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۴۳۲]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۶۹۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن[رایانه]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۹۸
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۴۹گ، ۱۰سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۴-۳۸۳۷]

۵۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۰/۳
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ (۱۷۷ر-۱۹۲ر)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۰۰]

۵۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۵۶۹/۲
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد کاظم خوانساری، تا: ۱۲۰۸ق [ف: -۱۱۴]

۵۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۳۴/۱
خط: نسخ، کا: عسکر بن جواد، تا: یک‌شنبه ۱ جمادی الاول۱۲۱۶ق؛ ۶۳گ (۱-۶۳)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳-۱۲۴]

۵۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۶۸۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن کربلائی رمضان، تا: ۱۲۱۷ق؛ محشی؛ ۵۰ص (۱-۵۰)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۱۴۵]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۴/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا قول من جوزنا خیر البیان و لا فرق فی هذا الحکم بین طویل الزمان ...
خط: نسخ، کا: علی بن حاجی بهرام، تا: با تاریخ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۳۸ص (۲۷۳-۳۱۰)، ۶ و ۱۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴۰/۳-۱۲۵]

۶۰. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: حسین بن حسن بن علی بن علی، تا: دوشنبه ۸ ذیقعده۱۲۲۶ق؛ دارای افتادگی‌هایی است[مخطوطات دزفول: -۱۸]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹/۲
خط: نسخ، کا: علی نقی بن اسماعیل موسوی، تا: سه‌شنبه ۵ ربیع الثانی۱۲۳۱ق، جا: اصفهان محله بیدآباد؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۴۳پ-۵۸ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱-۱۴۳]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان العلم او الظن بالنفی لابر له من دلیل
خط: نستعلیق، کا: محمود، تا: ۱۲۳۳ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۶۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۸۰۹/۱
خط: نسخ، بی کا، تا: رجب۱۲۳۳ق؛ قطع: بیاض رقعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۶۵]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۴۴۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد صادق، تا: ۱۲۳۴ق؛ مهر: محمدصادق «عبده الراجی محمد صادق» (بیضوی)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۴۴گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم

[اهدائی رهبر: ۱۱-۴۳۱]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۵۶۲

همان نسخه بالا[مؤید: ۲-۶۸]

۶۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۷۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن ذوالفعلی، تا: ۸ شوال۱۲۳۷ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده حسین بن محمد علی» (بیضوی)؛ ۲۳گ (۱۸۹پ-۲۱۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۲]

۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۳۵۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن احمد بن ملا قنبر علی کاشانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۷گ (۸۴پ-۱۲۰)، ۱۳سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۸-۳۲۸]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۲۶/۵-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: دهه اول جمادی الثانی۱۲۴۰ق، جا: همدان؛ محشی؛ جلد:تیماج،۲۵گ(۹۱ر-۱۱۵پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۳-۷۹۲]

۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۷۶/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوا، ۱۸گ (۲پ-۱۹)، ۱۷سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۶-۲۷۳]

۶۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۹۳/۲

خط: نسخ، کا: محمد هاشم، تا: سه‌شنبه۲ جمادی الثانی۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۷۴پ-۹۴پ)، ۱۷سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۳۱۲]

۷۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۴۴۳/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۶ محرم۱۲۴۲ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲-۱۰۸]

۷۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۴۱/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق خویی، تا: ۱۲۴۲ق [ف: -۱۰۷]

۷۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۸۳۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد جواد بن محمد حسین، تا: پنج‌شنبه ۶ رجب۱۲۴۳ق؛ ۱۳گ (۶ر-۱۸پ) [ف: ۲-۲۱۸]

۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۳۴۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن میرزا بابا، تا: ۱۲۴۳ق؛ مصحح، محشی با امضای ۱۲؛ تملک: محمد رضا مهدی؛ جلد: تیماج مذهب،۱۶۳گ،۱۵ سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۱۵۱]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۸/۴-۱۵/۱۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۷ ذیحجه۱۲۴۳ق؛ جلد: مقوا، ۱۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۵]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۳/۲۸

آغاز: ذهبت الحنفية الى ان الكفار غير مخاطبين بفروع العبادات و هو خطا لقيام المقتضى و هو الامر مع انتفاء المانع اذا المانع عندهم ... البحث الخامس عشر فى ان الامر يقتضى الاجزا الحق ذلک والمراد بالاجزاء خروجه من عهدة التكليف؛ **انجام:** البحث الرابع عشر فى ان التكليف بالفروع لا يتوقف على الايمان ذهبت.

بخش کوتاهی از کتاب است، با کمی آشفتگی و جا به جایی در قرار گرفتن صفحات، به نحوی که برگ آخر آن می‌باید در ابتدای قرار بگیرد؛ بی‌کا، تا: ۲۲محرم۱۲۴۹ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۴۱۹-۴۲۸)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱-۲۷۶]

۷۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۳۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ ربیع الاول۱۲۵۳ق؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۳۶]

۷۷. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: ولی محمد بن محمد حسن مهاجر لنکرانی، تا: ۴ جمادی الثانی۱۲۶۴ق[تراثنا: س۲ش۴-۳۸]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۰۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخرالدین، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۹۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق، جا: بروجرد؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوای روغنی، ۱۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۴۳۲]

۸۰. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۱گ، ۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: -۱۳۰]

۸۱. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه: ۱۹/۲

خط: نسخ، کا: محمد جواد بن محمد مهدی گلپایگانی ساکن نهاوند، تا: ۱۲۷۹ق؛ ۱۴گ (۸۵پ-۹۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۲۲]

۸۲. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: ۲۸۷/۲

خط: ثلث، کا: نصرالله بن ابی تراب مازندرانی، تا: محرم۱۲۹۸ق، جا: نجف اشرف؛ واقف: محسن بن حبیب الله؛ جلد: تیماج، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: -۲۰۴]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۶/۲-۵/۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخرالدین بن ابی القاسم گلپایگانی، تا: چهارشنبه غره رمضان۱۳۰۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۳گ، ۱۷-

۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۹۴]

۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۵۵۱-۲۳/۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله حسینی حائری، تا: چهارشنبه ۳۰ جمادی الاول۱۳۰۶ق، جا: کربلا؛ محشی؛ ۴۳گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۵]

۸۵. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۵/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محسن بن حبیب الله بن آقا جان بن مهر علی بن صفر علی، تا: جمعه دهه اول جمادی الثانی۱۳۱۲ق؛ مهر: «الراجی محسن بن حبیب الله» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: -۱۶۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۹۲/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۵-۱۴۶]

۸۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۲۵۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [ف: -۱۰۲]

۸۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۲/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی[رشت و همدان: ف: -۱۵۸۹]

۸۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۸۱۹-۹۶/۴/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲سطر، قطع: ربعی[آستانه قم: -۲۱۳]

۸۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۱۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفصل الرابع فی العموم و الخصوص و فیه مباحث ... و المطلق و هو اللفظ الدال علی الحقیقة من حیث هی هی من غیر ان یکون فیه دلالة.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱پ-۷پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱-۱۳۵]

۹۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶-ز/۵۸۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۳۵گ، ۱۲سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲-۱۷۰]

۹۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۲۰۴/۲

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد باقر حسینی، بی‌تا؛ ۳۰گ (۲۹پ-۵۸پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱-۱۴۴]

۹۲. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا، برای فقیه عبدالله بن فقیه أحمد؛ محشی.[تراثنا: س۲ش۴-۳۸]

۹۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۶۰۶/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری[رشت و همدان: ف: -۱۵۰۹]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۵/۳ معزی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۲۱پ-۴۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳۹-۱۵۹]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر حمزه بن میر محمد علی، بی‌تا، جا: مدرسه نجف قلی بیک، به امر جمشید غلام شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۶ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۷-۲۲]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۷۳۵/۲

آغاز: فی ان صیغة افعل للوجوب ذهب الاکثر الی ان صیغة افعل للوجوب لقوله تعالی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۶-۲۲۶]

۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۷۸/۲

آغاز و انجام: برابر

از بحث حادی عشرون فصل است در نهی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷گ (۳۹ر-۷۵پ) [ف: ۵-۴۹۴]

۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۹۲۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «ابوالقاسم استرابساف ۱۲۵۲» (بیضوی و مربع)؛ جلد: مقوا، ۲۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۸]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۹

آغاز: خلافا له ایضا فانا نعلم بالضروره ان البعدین اذا اجتمعا زاد علی العبد الواحد و یجوز؛ **انجام:** علی و من اراد التطویل فعلیه بکتابنا المسمی بنهایه المرام فی علم الکلام و من اراد التوسط فعلیه بکتابنال منتهی الوصل و المناهج و غیرهما من کتبنا و الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و اله الطاهرین تم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: عبدالحسین عالم زاده؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۰۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۵۷پ-۷۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱-۴۰]

۱۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۸۳-۹۶)، ۲۰سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۸-۲۴۷]

۱۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸-۱۰/۱۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: چرم مصنوعی، ۵۱گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۴۹۴]

۱۰۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۲۶۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: آخوند ملا عبدالله رشتی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۲گ، ۹ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲-۳۲۰]

۱۰۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۲۷۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۶ سطر (۶×۱۲)،

اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۳۴۱]

● **مبارق الازهار فی شرح مشارق الانوار** / حدیث / عربی
mabāriq-ul azhār fī š.-i mašāriq-il anwār
ابن فرشته، عبداللطیف بن عبدالعزیز، - ۸۰۱ ؟ قمری
ebn-e ferešte, ʻabd-ol-latīf ebn-e ʻabd-ol-ʻazīz (- 1399)
وابسته به: مشارق الانوار النبویة من صحاح الاخبار المصطفویة؛ صاغانی، حسن بن محمد (۵۷۷-۶۵۰)
شرح مزجی متوسطی است بر کتاب «مشارق الانوار النبویة من صحاح الاخبار المصطفویة» رضی الدین حسن بن محمد صاغانی. در این شرح از روات احادیث و تصحیح انتساب بعضی از احادیث متن به مصدر اصلی خود بیشتر بحث می‌شود و گفته‌ها و اشکالات دیگران را کمتر نقل می‌نماید.
آغاز: الحمدلله علی هدیة الهدایة و الاسلام و عطیة الدرایة و الاعلام خصوصاً من حدیث خیر الانام
چاپ: آستانه، مطبوعات الشرکة الخیریة، جزء۲، ۱۳۱۱ق.
[الذریعة ۴۴/۱۹؛ کشف الظنون ۱۶۸۹/۲؛ هدیة العارفین ۶۱۷/۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۲۹۰/۱-۲۹۲؛ الاوقاف العامة موصل ۲۸۳/۲؛ معجم المؤلفین ۱۱/۶؛ ذخائر التراث ۶۴۱/۲؛ معجم ۲۵۳؛ دار صدام ص۲۴۱و ۲۴۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۲۶
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ تملک: مصطفی بن حسین؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۱۷۰گ، ۲۵سطر(۱۳×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۷-۲۹۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۲۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** یدل علی أنه کان قارناً تقدم الکلام و ما هو اصح الروایات الواردة فیه فی أول الباب التاسع
خط: نسخ معرب، کا: محمد بن الیاس، تا: سه‌شنبه اواخر ذیقعده۸۶۴ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد اسعد، صنع الله، احمد الملتونی؛ تاریخ وقف: ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج، ۲۷۸گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳-۱۱۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۱۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با نشانی «اکمل الدین» و به خط خودش؛ جلد: تیماج، ۴۰۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۹-۳۲۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۱۴
آغاز: ... الباب الأول خ أبو هریرة أخرج البخاری منه قیل کان اسمه فی الجاهلیة عبدالشمس و فی الاسلام عبدالرحمان کنی بأبی هریرة؛ **انجام:** یدل علی أنه ... کان قارناً تقدم الکلام و ما هو اصح الروایات الواردة فیه فی أول الباب التاسع؛ تم.
خط: نستعلیق، کا: موسی فرزند حاج محمد، تا: ذیحجه۱۰۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: مشمعی، ۳۳۱گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰-۵۵۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۴
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی بن ابراهیم کورانی، تا: ذیحجه۱۰۲۸ق؛ در برگی پس از کتاب تفسیر آیه «ان الله لا یغفر ان یشرک به» از محمد امین بن صدر شیروانی به خط خودش به تاریخ ۲۸ رمضان ۱۰۲۴؛ تملک: محمد بن حسام؛ جلد: تیماج، ۱۰۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۸-۱۶۸]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷۳۲-۱۰/۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** قارناً تقدم امکارام علیه ما هو اصح الروایات الواردة فیه فی اول الباب التاسع. الحمد لله علی التمام و لرسول افضل الصلوة والسلام.
خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن ابراهیم بن مصطفی بن عبدالله مشهور به جقجی ابراهیم آغازاده، تا: دوشنبه آخر ذیحجه۱۰۷۲ق؛ مصحح، محشی ازجمله «منه» و«فاضل برکووی» و«شیخ اکمل»؛ جلد: گالینگور، ۲۸۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۶-۳۴۹۵]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۳۴
خط: نستعلیق، کا: حسن سوخته بن محمد بوسنوی مشهور به سلی زاده، تا: جمعه ۲۷ ذیقعده۱۰۸۴ق، جا: تروانیک؛ مجدول، مصحح، محشی؛ تملک: احمد نظیف بن حاج حسین بن نجیب بن احمد صافوی مدرس مدرسه ادرنه با مهر: «نظیف احمد» (دایره‌ای)؛ مهر: «ملک مصطفی مدرس ادرنه» (دایره‌ای)؛ جلد: مقوایی، ۲۶۱گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۱-۳۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** تقدم الکلام علیه و مما هو اصح الروایات فیه فی اول الباب التاسع الحمدلله علی التمام و لرسوله افضل السلام.
خط: نسخ معرب، کا: عمر بن صفر، تا: چهارشنبه ۲۴ محرم۱۰۸۷ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: مصری زاده که از فتحی بن محمد امین افندی گرفته است با مهر: «السید محمد محوی» (دایره)؛ جلد: تیماج، ۸۱۶ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۶-۴۰/۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۱۷
خط: نسخ، کا: محمد بن احمد، تا: ۱۰۹۷ق؛ مصحح، محشی؛ تاریخ وقف: ۱۲۳۳؛ جلد: تیماج، ۳۴۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۷-۸۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۸۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** کان قارباً تقدم الکلام و ما هو اصح الروایات الواردة فیه فی الباب التاسع
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، محشی به امضاء«شیخ اکمل رحمه الله»؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳۷-۵۸۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم و نفیس، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۴۰گ، ۳۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۵-۲۹]

● **مباشرت** / طب / فارسی

mobāšerat

ناشناخته:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۲/۲۷

آغاز: در باز نمودن منفعت و مضرت جماع و در داروها و معجونهایی که قوت و لذت مجامعت زیادت کند؛ **انجام:** رفع آبستنی کند و الله اعلم بالصواب

رساله در باب مباشرت و در معجون‌های این باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۲۱ص (۲۵۸–۲۷۸ هامش)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۷سم [ف: ۵–۴۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴۵

آغاز: بسمله. الحمدلله حق حمده و الصلوه علی نبیه ... اما بعد این حروف چند است که نوشته میشود در باب کیفیت؛ **انجام:** ظریفی و لطیفی که تقریر رفت بدست افتد وقت را غنیمت باید دانست

رساله‌ای است در کیفیت مباشرت و لذت از قول حکمای روم و هند و زنان حکیم چون «حاجبه» و «خدجان» از یونان مشتمل بوده مقدمه؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد کریم بن ملا کلابی، بی‌تا، جا: اصطوپی؛ مهر: «بدرگه شه موسی الرضا بود خادم شرف حضرت زهرا نساء خانم» (چهارگوش)؛ انتقالی کتابخانه پهلوی؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۰۲–۱۰۸)، ۱۵سطر (۹/۲×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [رایانه]

● **مباشرت و وضع رحم** / طب / عربی

mobāšerat va vaz‘-e rahem

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۳۱–طباطبائی

آغاز: النیک عند السقم فانه صلاح الجسم و هو یکسب المراه زیادة فی العمر خصوصاً اذا حمت و جومعت فی ابتدائها؛ **انجام:** پایان: لو ابصرتنی لنکتنی و نکتنی و نکتنی.

باید بخشی از یک کتاب پزشکی باشد؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۱۵ص (۱۱۲–۱۲۶)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳–۱۷۵]

● **مباقل الحجر** / کیمیا / عربی

mabāqil-ul ḥajar

تمیمی، محمد بن امیل، – ۱۷۰ قمری

tamīmī, mohammad ebn-e omayl (- 787)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵۳/۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳–۴۱]

● **مباقل الحجر** / کیمیا / عربی

mabāqil-ul ḥajar

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۴۶۵/۲۹

آغاز: فی المباقل الحجر، قال المجریطی علیه الرحمة خذ الحجر الکریماحرقه و کلسه؛ **انجام:** اربعمائة درهم من ای جسد شئت تخرج روباصیا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۲۹ر–۱۳۰پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۹–۴۲۳]

● **المباقل الحجریة** / کیمیا / عربی

al-mabāqil-ul ḥajarīyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۶/۱۶

آغاز: قال المجریطی (ره) خذالحجر الکریم و احرقه و کلسه

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۵گ (۱۳۳ر–۱۳۷پ)، ۱۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱–۷۴۴]

● **المباقل السبعة** / کیمیا / عربی

al-mabāqil-ul sab‘a

تمیمی، محمد بن امیل، – ۱۷۰ قمری

tamīmī, mohammad ebn-e omayl (- 787)

رساله‌ای است در علم کیمیادر هفت «باب» است درهفت مبلقه: ۱. مبقلة الشمس؛ ۲. مبقلة القمر؛ ۳. مبقلة العطارد؛ ۴. مبقلة الزهرة؛ ۵. مبقلة المریخ؛ ۶. مبقلة المشتری؛ ۷. مبقلة الزحل.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۸۹/۶

آغاز: الحمدلله کفا و سلام علی عباده الذین اصطفی ... قال الشیخ العالم العابد الزاهد ابوعبیدالله محمد ابن امیل التمیمی رحمه الله تعالی علیه قد جعلت هذا الکتاب کالبستان تاکل منه ما اردت و جعلته کالنخلة تاکل منها طلعا و سدیا ... و سمیته بکتاب المباقل و جعلته سبعة ابواب ... و نسبة المباقل الی الکواکب السبعة ... المبقلة الاولی للشمس؛ **انجام:** فتم ذلک اربع عشر اکسیر فلیکن آخر کلامنا الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی اولا ان هدانا الله و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ زیبا، کا: محمدرفیع بن احمد بن صدرالدین محمد انصاری اصفهانی، تا: حدود قرن۱۳؛ مصحح؛ ۴گ (۱۸۵پ–۱۸۸ر)، ۱۷ سطر(۱۳×۲۱) [ف: ۴۱–۵۴۰]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۹۸/۲ ـ د

آغاز: قال محمد بن امیل: بسمله.فقال حکمتنا فی الکتب اربعة لها ثلث مفاتیح ... فیها سرهم بطنا ... بسمله المباقل السبعة لمحمد بن

امیل الباب الاول مبقلة الشمس؛ **انجام:** ثابته علی الخلاص ان شاءالله و قد کملت المباقل السبعة و حسبنا الله و نعم الوکیل و الحمد لله رب العالمین وصل علی محمد و آله
بی‌کا، بی‌تا؛ پس از این قصیده‌های عینیه و نونیه و بائیه و رائیه است درکیمیا؛ ۱۲گ (۹۲ر-۱۰۳پ) [ف: ۱-۴۰۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۱۳/۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۴۹]

● **مباقل شریفة فی صنعة شمسیة = الکیمیاء** / کیمیا / عربی
mabāqil-un šarīfa fī ṣan'at-in šamsīya = al-kīmīyā'
رساله بسیار کوتاهی است در کیمیا، که به نظر می‌رسد برگرفته از کتابی مستقل باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۱۶/۳۳
آغاز: و و الحجر الانسان و هو أن تأخذ الحجر الکریم و هی الشجرة و هی الانسیة وحدها یجرو یغسلها من اوساخها وضعها؛ **انجام:** و حل و مزج و عقده و طرح اخذ خلالاً طیباً ذهبا او فضة بامر الله تعالی و السلام.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با ترجمه فارسی عبارات زیر سطرها؛ ۱گ (۷۱)، ۱۳سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳-۴۹]

● **مباقل عظیمة فی حجر الحکماء = ملح الحکماء** / کیمیا / عربی
mabāqil-un 'aẓīma fī ḥajar-il ḥukamā' = milḥ-ul ḥukamā'
رساله کوتاهی است در کیمیا که با این نام در منابع یافت نگردید؛ به نظر می‌رسد بخشی از یک کتاب کیمیا است که به‌گونه‌ای مستقل در آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۱۶/۳۲
آغاز: فی ملح الحکماء و هو حجر هم الشریف الدابغ لجلود المعادن فإذا اردت به فخذ حجر الأبیض الثقیل البکر خمسة ارطال و ضعه فی قرعة؛ **انجام:** و الق علی الف مثقال من أی جسد شئت یصیر ذهباً ابریزاً احسن من المعدنی فاعلاً محکاً و کن علیه حریصاً تمت بالخیر.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ عبارت به فارسی ترجمه؛ ۱ص (۷۱ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳-۴۸]

● **مبانی اسلام** / کلام و اعتقادات، حدیث / فارسی
mabānī-ye eslām
حسینی کاشانی، مصطفی بن رضی الدین، - ۱۲۸۵ قمری
hoseynī kāšānī, mostafā ebn-e razī-od-dīn (- 1869)
در احادیث مروی از اهل بیت طاهرین علیهم السلام روایت شده در مبانی اسلام پنج‌گانه (نماز، زکات، حج، روزه، ولایت) که در بعضی روایت‌های حضرت پیامبر گرامی اسلام (ص) ارکان و اساس اسلام دانسته شده است. مؤلف برای منبع هر حدیثی رمزی قرار داده که در آغاز حدیث می‌آید و در دیباچه کتاب بدانها اشاره رفته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۲۲
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بدرستی که ثقة الاسلام شیخ ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی و وجه الطائفه صدوق
مشتمل بر مبنای اول است درباره نماز و دارای سی و سه فصل؛
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲-۲۵]

● **مبانی الاحکام فی اصول شرایع الاسلام** / اصول فقه / عربی
mabān-il aḥkām fī usūl-i šarāyi'-ul islām
حائری، مرتضی بن عبدالکریم، - ۱۴۰۶ قمری
hā'erī, mortezā ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1986)
مباحث استدلالی اصول فقه است که مؤلف پس از ایراد برای شاگردانش پاک‌نویس می‌کرده دارای سه مجلد. مؤلف مطالب را بیشتر مطابق نظر خود بیان کرده و کلمات اصحاب فن را غالباً متعرض نمی‌شود.
شرح و حواشی:
۱- التعلیقة علی مبانی الاحکام فی اصول شرایع الاسلام؛ حائری، مرتضی بن عبدالکریم (-۱۴۰۶)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹عکسی
آغاز: ربنا علیک توکلنا و الیک انبنا و الیک المصیر ... اصل: قد قسموا الوضع الی العالم والخاص؛ **انجام:** فصل قال فی الکفایه فی فصل المجمل و المبین ... والحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا
نسخه اصل: کتابخانه شخصی مؤلف. مشتمل است بر مباحث اصول لفظیه از اول تا آخر باب مطلق و مقید ظاهرا مؤلف بنا داشته است مجدداً در مطالب آن تجدید نظر کند؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۲۱ رجب۱۳۸۷ق؛ ۲۴۱گ[عکسی ف: ۱-۱۴۷]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۰عکسی
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، له الحمد و له الشکر ... فصل: فی الاستصحاب؛ **انجام:** فتامل، فانه لابد من التامل ازید من ذالک ... و له الشکر المتواصل علی نعمه التی لا تحصی
نسخه اصل: کتابخانه شخصی مؤلف. مشتمل است بر مباحث: استصحاب و تعادل و تراجیح و اجتهاد و تقلید؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در آخر مبحث استصحاب تاریخ فراغت ۷

صفر ۱۳۹۲ق دیده می‌شود؛ ۱۶۷گ[عکسی ف: ۱-۱۴۸]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۵۸

آغاز: ربنا علیک توکلنا ... اصل قد قسموا الوضع الی العام و الخاص و قالوا انه اذا کان الوضع عاماً فتارة یکون الموضوع له عاماً

نسخه اصل: کتابخانه شیه محمد مهدی شب زنده دار- قم. مجلد اول مشتمل بر مباحث الفاظ بوده و تألیف آن ۲۴ شعبان ۱۳۸۷ در قم به پایان رسیده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با خط‌خوردگی و تغییرات مختصر؛ ۴۸۲ص[عکسی ف: ۳-۱۸۶]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۵۹

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محمد مهدی شب زنده دار - قم. مشتمل بر مباحث عقلیه و اصول عملیه -غیر از استصحاب و تعادل و تراجیح -می باشد، و تألیف بحث قطع و ظن روز جمعه دوم شعبان ۱۳۸۸ پایان یافته؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۵۱۰ص[عکسی ف: ۳-۱۸۷]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۶۰

نسخه اصل: کتابخانه شیه محمد مهدی شت زنده دار -قم. جلد سوم دارای مطالب استصحات و تعادل و تراجیح می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ درپایان استدراکاتی مختصر بخط مؤلف افزوده شده؛ ۳۵۰ص [عکسی ف: ۳-۱۸۷]

● **مبانی الاصول** / اصول فقه / عربی

mabān-il uṣūl

خوانساری، محمد هاشم بن زین العابدین، ۱۲۳۵ - ۱۳۱۸ قمری

xānsārī, mohammad hāšem ebn-e zeyn-ol-ʻābedīn (1820 - 1901)

پس از این‌که مؤلف نزدیک پانصد روایت مشتمل بر قواعد اصولی و مبانی فقهی را در کتابی به نام «اصول آل الرسول» گرد آورد، و بهره‌های بسیاری از گفته‌های اساتید فن برد، این کتاب را که مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «قسم» و یک «خاتمه» می‌باشد در نجف اشرف بدان شروع کرد و در آن قواعد کلی علم اصول را به روش استدلالی و با رد و ایراد گزارش نمود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۶

آغاز: الحمدلله الذی شید مبانی الاصول الأحکام باحکام فصول قوانین الحلال و الحرام و أید مبادی فوائد معالم الدین بتمهید قواعد منهاج الاسلام

چند برگی از آغاز کتاب می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۲۴گ، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶-۱۲۰]

● **مبانی الفروع** / اصول فقه / عربی

mabān-il furūʻ

شهرانی، ابراهیم، ق۱۳ قمری

šahrānī,ebrāhīm (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۱۸۴

۲ جلد؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۷۰۹]

● **مبانی الفروع** / اصول فقه / عربی

mabān-il furūʻ

نگارنده آن شناخته نشد. از قوانین میرزای قمی یاد می‌کند. دارای یک «مقدمه» و چهار «مطلب» و مقدمه آن دارای چهار منهج و این نسخه منهج اول و دوم را دارد.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۶۶

آغاز: الحمد لله الذی نور قلوبنا بحقائق الایمان و شرح صدورنا بشرایع الاحکام؛ **انجام:** و اما المرکبات فالقضیة المرکبة عبارة عن مجموع الجزئیین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد عسکری تهرانی سامرائی، ۱۳۶۳؛ ۱۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۲۲۵]

● **مبانی اللغة = مقدمه سنگلاخ** / دستور زبان / فارسی

mabānī-l loqa = moqaddame-ye sanglāx

استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر، ۱۱۰۰ - ۱۱۸۰ ؟ قمری

estarābādī, mohammad mahdī ebn-e mohammad nasīr (1689 - 1767)

مؤلف کتابی درتوصیف لغات مشکله اشعار امیر علیشیر نوایی نگاشته به نام «سنگلاخ» در سه قسمت که قسمت اول آن «مبانی اللغة» است که دستور زبان ترکی به فارسی است ومانند دیباچه‌ای درآغاز «سنگلاخ» گذارده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی لایستقصی حمده بلغات مختلفه ... امابعد چون بنده حقیر محمد مهدی غفر ذنوبه از مبادی حال به خواندن اشعار امیر نافذ الامر کشور بلاغت گستری وسخن آرایی علی شیر نوایی

چاپ: جداگانه درکلکته ۱۹۱۰ میلادی وتبریز چاپ شده است [الذریعة ۴۶/۱۹ و۲۳۶/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۷۶/۳]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۸۶-۳/۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولی باد پالازغه سالغان کیچیم ×× سقرلات وبارچا پا دورغان کیچیم. چون مقدمات از معلوم ونامعلوم معلوم شد ومقصود ورجوع وبذکر کتاب شروع خواهد شد تمت

خط: نستعلیق، کا: محمداسماعیل، تا: دوشنبه ۷ جمادی الاول۱۲۷۹ق، حسب الامر محمد رضا خان؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۶]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۸

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ به سال ۱۲۸۳ داخل کتابخانه اعتضادیه شده؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: تیماج، ۲۰ص، ۲۴سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۲۶۹]

● **المبانی لنظم المعانی** / تفسیر / عربی

al-mabānī li-naẓm-il ma‘ānī

تاریخ تألیف: آغاز آن یک‌شنبه غره شعبان ۴۲۵ق

تفسیر توضیحی مختصری است با مقدماتی درباره نزول و جمع قرآن، اختلاف مصاحف، تفسیر و تاویل، محکم و متشابه و جز آن، در یازده «فصل» و هر فصل در چند «باب» و «فائده»: ده فصل اول مشتمل بر مقدمات کتاب و فصل یازدهم اصل و عمده آن می‌باشد. مختصر عناوین فصل‌ها: فصل ۱. ذکر ترتیب نزول القرآن وبیان المکی و المدنی؛ ۲. کیفیة جمع المصاحف و السبب المودی الی ذلک؛ ۳. بیان ان القران تکلم الله به علی هذا الترتیب الذی هو فی ایدینا الیوم لا علی ترتیب النزول؛ ۴. فیما ادعوا علی المصحف من الزیادة و النقصان و الخطاء و النسیان؛ ۵. اختلاف المصاحف و القول فی کیفیتها؛ ۶. اختلاف القراءات و احکامها؛ ۷. ذکر التفسیر و التأویل و المحکم و المتشابه؛ ۸ ذکر من تحرج عن التفسیر و من لم یتحرج؛ ۹. نزول القران علی سبعه احرف و ماقیل فی معانیه؛ ۱۰. ذکر تنزیل الکتب و اجزاء القران و عدد الایات و الکلمات و الحروف؛ ۱۱. التلفیق و ترفیع الایات و التحقیق.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۹۷

آغاز: ... زوجهم بالخیرات الحسان المضارعات بالیاقوت و المرجان ونضع من (اعرض عنه ؟) اشتغالا بالعصیان

نسخه اصل: کتابخانه برلین - آلمان ۱۰۳. خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ ۵۴۰ص[عکسی ف: ۴-۱۲۰]

● **مباهله نصارای نجران** / کلام و اعتقادات / عربی

mobāhele-ye nsārāy najrān

گفتگو و مناظره‌ای است که میان پیامبر و مسیحیان نجران رخ داد، و داستان آن در بحار الانوار (چاپ نوین، ج۲۱ص۲۷۶تا ۳۵۶) دیده می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۹۶/۱۳

آغاز: بسملة. حمدلة.و السلام علی نبیه و حبیبه محمد ... اما بعد فهذا مختصر فی ذکر بعض الاحادیث المرویة عن العلماء الخاصة و العامة، و منه حدیث نقل عن علی بن ابراهیم ... ان نصارا نجران لما و فدوا علی رسول الله؛ **انجام:** فرضت هامته. ثم نزل سأل سائل بعذاب واقع لیس للکافرین له دافع

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۱۶۱پ-۱۶۳ر)، ابعاد متن: ۹×۱۷، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۵۲]

● **مبایعه نامه** / اسناد / فارسی

mobāye‘e nāme

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۱۸/۹

نمونه یک مبایعه نامه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۲ص(۲۶۲-۲۶۳)، ۱۶-۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۴۵-۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۱۸/۱۲

مبایعه نامه ابراهیم ولد محمد علی با حاجی غلامرضا خلف محمد خبوشانی در ۱۲۵۵ق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ ۱ص (۲۶۸)، ۱۶-۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۴۵-۱۹]

● **المبتدأة و المضطربة مع تجاوز دمهما العشرة** / فقه / عربی

al-mubtadi’a wa-l muḍṭariba ma‘-a tajāwuz-i damuhuma-l ‘ašara

فشارکی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۵۲ - ۱۳۱۴ قمری

fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1837 - 1897)

رساله استدلالی است در احکام حیض و مسأله این‌که اگر زنی حیضش نامرتب باشد و بیش از ده روز خون ببیند تکلیفش نسبت به روزهای بعد از دهه چیست. این رساله در چند مقدمه و چند بحث و یک خاتمه می‌باشد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... لما کانت المسائل الفقهیة مختلفة بحسب الاشکال و الوضوح فبعضها واضح المأخذ

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶/۴ خوئی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولیکن هذا آخر الکلام فیما اردناه من الکلام فی هذه الرساله ... علی اعدائهم اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲۷ص (۲۲۲-۳۴۸)، ۱۵-۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۷-۱۱۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۵۳/۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۰۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم یکن طریق الیه سوی الاحتیاط الموجب للحرج بحکم العقل.

خط: نسخ، کا: سید زین العابدین رضوی خونساری، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۵۳گ (۱ر-۵۳ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۷-۱۷۰]

● **المبتدی بعلم احکام النجوم** / هیئت / عربی

al-mubtadī bi-‘ilm-i aḥkām-in nujūm

ابن خمار، حسن بن سوار، ۳۸۱ - ۴۸۹ قمری

ebn-e xammār, hasan ebn-e savār (992 - 1097)

رساله مختصری است در بیان اولین افرادی که از احکام نجوم سخن رانده‌اند، نگاشته شده به درخواست شخصی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۰۶/۳

آغاز: قال سأتنی وفقک الله للصواب عن المبتدی بعلم احکام النجوم و رسمت تلخیص ذلک لک و ایضاحه و اول ما قوله فی هذا ان علم ما سألتنی منه من ذلک و احببت الوقوف علیه صعب شاق؛ **انجام:** وقد زعم قوم ان هرمس تکلم فی امر احکام النجوم و کان من الیونانیین و لست اعرف الزمان الذی کان فیه فهذا ما وقفت علیه من هذا کن سعیدا

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲۰ر-۲۵ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۰-۳۳۷]

● **مبتغی الافهام فی شرح مفاتیح شرائع الاسلام** / فقه / عربی

mibtaġi-l afhām fī š.-i mafātīḥ-i šarā’i‘-il islām

برغانی قزوینی، عبدالوهاب بن محمد صالح، - ۱۲۵۰ قمری

baraqānī qazvīnī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad sāleh (- 1835)

وابسته به: مفاتیح الشرایع؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)

تاریخ تألیف: ۲۸ ربیع الثانی ۱۲۶۶ق (کتاب صوم)

شرح مزجی استدلالی مختصری است بر کتاب «مفاتیح الشرائع» فیض کاشانی.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۲۰۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قال الله عز و جل فی سورة البقرة یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلم لعلکم تتقون

کتاب صوم؛ خط: نسخ، کا: غلامعلی بن علی مردان شالی قزوینی، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۱۸۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹-۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷۶

کتاب قضاء و شهادات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۴۹گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶-۳۸۹]

● **مبتهج الاصحاء** / طب / فارسی

mubtahij-ul aṣiḥḥā’

بهجة الاطباء، میرزا عبدالنبی

bahjat-ol-atebbā’,mīrzā ‘abd-on-nabī

اهداء به: فتح السلطنه فرزند جلاء الملک

در پزشکی شامل حدود ۹۰ «فصل» بدون شماره‌گذاری، با استفاده از کتاب‌های قدیمی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۷۹

آغاز: حمد و ثنا خداوندی را سزاست که موجد جواهر و اعراض و حافظ صحت و زائل کننده امراض است و صلوات و تحیات زاکیات بر آن طبیب روحانی و حافظ صحت عقاید ایمانی و مؤید ربانی برگزیده حضرت کبریا؛ **انجام:** و برودت زیاد همچنین باعث تحلیل قوی و نایاب کردن ... بدن است پس باید حافظین صحت احتراز از زیاد و کم آنها نمایند.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۰-۱۳۵]

← مبحث اجزا ⟵ الاجزاء

← مبحث عن القوی النفسانیة ⟵ النفس علی سنة الاختصار

● **مبحث فی علم التفسیر** / علوم قرآن / عربی

mabḥaṯ-un fī ‘ilm-it tafsīr

قبانی، عبدالقادر بن محمد، ق۱۳ قمری

qobānī, ‘abd-ol-qāder ebn-e mohammad (- 19c)

رسالهمختصری است در بیان بعضی فوائدونکات بلاغت و فصاحت که مفید اعجاز است و در بیان فهم معانی کلمات قرآنی مفید است.

آغاز: حمدا لمن منح اولی المعارف و افاض علی مستمطری جوده من سحب فواضله الدوارف و ابرز من حدایق الافکار ازهار الدقایق.

انجام: ای فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله و رسوله فلم یکلهم الی انفسهم اصلا ... جعلنا الله تعالی ممن ائتمر بالاوامر و انتهی عن المناهی بمنه و لطفه و کرمه آمین.

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱/۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: حاج محمد کلاهی؛ جلد: گالینگور، ۴گ (۱-۴)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲-۳۰۱]

۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۰۵۲/۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: حاج محمد کلاهی؛ جلد: گالینگور، ۴گ (۱-۴)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲-۳۰۱]

● **مبحث فی الفرق بین مذهب المتأخرین و القدماء ... فی التصدیق الذی هو القضیة التی هی معلوم** / منطق / عربی

mabḥaṯ-un fi-l firaq bayn-a maḏhab-il muti'axxirīn wa qudamā' ... fi-t taṣdīq-il laḏī huw-al qaḍīyya-tul lat-ī hiya ma'lūm

زیباری، حسن بن محمد، - ۱۰۵۰ ؟ قمری
zībārī, hasan ebn-e mohammad (- 1641)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۳۴/۶
آغاز: مبحث فی الفرق بین مذهب المتأخرین و القدماء المعبر عنهم بالحکما فی التصدیق الذی هو القضیه الت هی معلوم؛ **انجام:** فلم یثبت نسبه مغایره للوقوع و اللا وقوع. محمود حسن زیباری.
خط: تحریری، کا: رسول تلانی، تا: ۱۳۴۴ –۱۳۴۸ق، جا: مرکه؛ ۱ص (۳۸ پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱/۴۷-۱۷۱]

● **المبدأ** / فلسفه / عربی و فارسی
al-mabda'

آشتیانی، احمد بن محمد حسن، ۱۳۰۰ – ۱۳۹۵ قمری
āštīyānī, ahmad ebn-e mohammad hasan (1883 - 1975)

رساله کوتاه عرفانی است در دو مقدمه در مسئله مبدأ و عالم و فرق بین روح، جسد (مادی، مجرد)، این که هر چه در دنیا هست، عنصری یا فلکی است با آرای برخی از حکمای متقدم و متأخر.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۲۷/۳
آغاز: بسمله یا من هو سیدی و مولای و سندی و مقتدای بل مبدأ الروح فی جسدی و اعضائی و حبه للسلوک؛ **انجام:** اذا حسد بحق من اسمه احمد علیه سلام الله العلی الصمد و علی آله اولی الولای و الرشد ...
بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ ۶گ (۳۳پ–۳۸ر)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۱۳۹]

← مبدأ الآمال فی قواعد علوم الحدیث و الدرایة و الرجال ← المبدأ و المآل فی توسط شرح احوال الرجال

● **مبدأ اشتقاق الموجودات = علم الاشتقاق** / فلسفه / عربی
mabda'-u ištiqāq-il mawjūdāt = 'ilm-ul ištiqāq

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ – ۱۳۱۹ قمری
hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۲۷۵ق
مؤلف در این رساله مبداء اشتقاق موجودات را جزء ذات باری تعالی می‌داند و در طی فصولی چند در صدد اثبات آن است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد لما کان فی علم الاشتقاق اسراراً جمة یکشف بعرفانه نقاب المشکلات
انجام: لم یستشفوا الا بتراب قدمه، هذا آخر ما أردت بیانه لتذکر نفسی الناسیة

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۵۷۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷۰گ (۱۰۲پ–۱۷۱ر)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴-۳۴۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۰۱/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق دو خط، کا: نصرالله نصرت، تا: ۱۳۰۹ق؛ ۸۸ص (۱۱۰–۱۹۷)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۵۰-۱۰]

● **مبدأ اول و عالم جبروت و عالم ملکوت و عالم ملک (۲)** / عرفان و تصوف / فارسی
mabda'-e avval va 'ālam-e jabarūt va 'ālam-e malakūt va 'ālam-e molk

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

وی سه گفتار در این زمینه دارد که در الانسان الکامل چاپ شده است: دومین آنها به نام در بیان عالم ملک و ملکوت و جبروت است، در چهار فصل که در همان کتاب (ص ۱۵۵–۱۶۶) چاپ شده است و تقریر مفصل این رساله در همان کتاب (ص ۳۴۳–۳۶۱) در ۱۰ فصل چاپ شده است. نسخه در دست همین تحریر مفصل است، با سربندهای فصل، بی شماره. مؤلف در پایان می‌گوید: می‌خواستم در این رساله بیان ذات و صفات خدای تعالی و بیان عالم جبروت و ملکوت و عالم ملک تمام کنم، نتوانستم کرد، باشد که در رساله که می‌آید، بکنم. (احمد منزوی)
آغاز: بسمله، حمدله، عاقبه، صلات. اما بعد، چنین گوید ... النسفی که جماعت درویشان ... از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید در بیان مبدأ اول و عالم جبروت و عالم ...
انجام: تمام کنم، نتوانستم کرد، باشد که در رساله که می‌آید ... و الحمدلله ...
چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تصحیح ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))
[فهرستواره منزوی ۵۰۵/۹]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۳۳/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵گ (۷۲ر–۷۶ر) [ف:

۱–۲۱۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۷۶/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** عالم مادیات نمودار بهشت است از جهت آنکه در آن عالم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۱۵پ–۱۲۳پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵–۱۶۲]

● **مبدأ اول و عالم جبروت و عالم ملکوت و عالم ملک (۳)** / عرفان و تصوف / فارسی

mabda’-e avval va ‘ālam-e jabarūt va ‘ālam-e malakūt va ‘ālam-e molk

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری

nasafī, ‘azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

وی سه گفتار در این زمینه دارد که درالانسان الکامل چاپ شده است. سومین آنها به نام در بیان عالم ملک و ملکوت و جبروت است، درسه فصل. این رساله در همان کتاب (ص ۱۷۷–۱۸۱) چاپ شده است. تقریر مفصل این رساله در شش «فصل» به عنوان رساله سوم منازل السائرین در همان کتاب (ص ۳۷۳–۳۸۸) چاپ شده است. نسخه در دست همین تقریر مفصل است، با تفاوت اندکی: فصل ۱. ملک نمودار ملکوت است و ملکوت نمودار جبروت؛ ۲. روابط این عالمها با یکدیگر؛ ۳. در بیان خاک و آب و هوا و آتش؛ ۴. روح و جسم آدمی؛ ۵. خدای به ذات با همه چیز است؛ ۶. در نصیحت. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله، حمدله، عاقبه، صلات ... بدان که عالم ملک عالم اضداد است و عالم ملکوت عالم ترتیب است و عالم جبروت عالم وحدت است با کثرت و ذات خدای وحدت صرف است

انجام: و در جمله چیزها همچنین می‌دان. و الحمدلله ...

چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تصحیح ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))

[فهرستواره منزوی ۸۱۸/۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۳۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴گ (۷۸ر–۸۱ر) [ف: ۱–۲۱۹]

● **مبدأ تاریخ** / ریاضیات / فارسی

mabda’-e tārīx

گفتاری است کوتاه درباره مبدأ تاریخ و حساب کبائس و دیگر دقایق این مسأله. این نویسنده با خطی دیگر و بسیار ریز و در حاشیه درباره تاریخ رومی، همین کتاب توضیحاتی نوشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۸/۲

آغاز: بدانکه ابتدای تاریخ عربی از هجرت ... و اول آن سال روز پنج‌شنبه بوده نزد اهل حساب و جمعه بوده نزد اهل شرع

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج؛ ۴۵ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱۹–۴۵۳]

● **مبدأ تاریخ سنی العالم** / هیئت / عربی

mabda’-u tārīx-i sini-l ‘ālam

صوفی، محمد بن احمد، - ۹۵۰ ؟ قمری

sūfī, mohammad ebn-e ahmad (- 1544)

رساله مختصری است در چگونگی یافتن تاریخ مبدأ عالم با استفاده از کلام اهل هند و با در نظر گرفتن «زیج الغ بیک» و وضع چند جدول در دسترسی آسان به این تاریخ، و در آن از تاریخ ۸۴۷ق یاد شده است. شاید نسخه حاضر همان «مختصر زیج الغ بیگ» وی باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۶۱/۲

آغاز: الحمدلله منشیء الامم و باری النسم و مخرج الوجود من العدم و محیی الرمم العالم بما کان و ما یکون من القدم صور الصور و اجری القلم بالقضاء و القدر و علم النسان ما لم یکن یعلم؛ **انجام:** و کذا الاسم الذی قبله و الاسم الذی بعده یو و الله اعلم و لما انتهینا من بیان حساب تاریخ الخطا مع التسهیل و الایضاح بعون الله و توفیقه نختمه بالحمد و الشکر لله.

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسین (حسن) منجم حسینی اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ با جدول ها و اشکال هندسی؛ جلد: تیماج، ۱۷گ (۱۴ر–۳۰پ)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰–۴۰]

● **مبدأ ترقی** / حکومت و سیاست / فارسی

mabda’-e taraqqī

ملکم، ۱۲۴۹ – ۱۳۲۶ قمری

malkam (1834 - 1908)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۶ق = مارس ۱۸۶۹ق

ترجمه نامه شارل مسمر فرانسوی است به عالی پاشا صدر اعظم درباره ریشه‌های جمود مردم خاور.

[فهرستواره منزوی ۵۸۸/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۴۵۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۳ق [ف: ۶–۱۹]

● **مبدأ تواریخ معروف** / تاریخ / فارسی

mabda’-e tavārīx-e ma‘rūf

نویسنده فاصله وقایع را از تاریخ وقوع تا زمان نگارش این اثر که ۸۱ سال پس از جلوس شاه اسماعیل اول صفوی است در این بخش یاد می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۸-طباطبائی

آغاز: از ابتداء ... از نزول آدم ... هفت هزار و هفتاد و پنج سال است؛ **انجام:** از توجه همایون به بغداد و قتل ذوالفقار و عود نمودن و قشلاق در قزوین هفتاد و چهار سال است. باقی تواریخ تا به نظر آید نوشته شود.

خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۲گ (۱۴۴-۱۴۵) [ف: ۲۳-۶۶۱]

● **مبدأ شرور** / فلسفه / فارسی

mabda'-e šarūr

طهماسب قلی خان، ق۱۱ قمری

tahmāsb qolī xān (- 17c)

گویا از طهماسب قلی باشد. رساله‌ای است فلسفی و عرفانی که به سه پرسش زیر در سه فصل پاسخ می‌دهد: ۱. اینهمه شر از کجاست؛ ۲. آنکه جبر چیست؟؛ ۳. فواحش و مناهی و رضای خداوند. بدین‌گونه: فصل اول در توجیه سؤال اول، فصل دوم در سؤال دوم، فصل سوم در نسخه ما ناگفته مانده است.(احمد منزوی)

آغاز: بسمله. العلی العظیم. چون همه از اوست خواه بواسطه خواه بیواسطه و او جواد است پس باید که چیز خیر باشد و مما ینبغی بود، و چون همه بر وفق علم اوست پس همه بقضا و قدر باشد، و چون بر وفق اوست همه برضای او باشد و بر این معارف ...

[فهرستواره منزوی ۱۵۴/۶ با عنوان «رساله فلسفی»]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۴۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** هزار سوال. چون سؤال سیم در این نمط نامعلوم شده باشد و مباحثی چند دیگر از قسم عملی باقیست چون معرفت نفس و احوال آن ولکن در باب عمل ایراد کرده آید انشاءالله تعالی. و الحمدلله.

خط: نستعلیق، کا: طهماسب قلی خان، تا: قرن ۱۱، جا: سورت هندوستان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۴ص (۶۲-۸۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۳-۱۲۹]

↩ مبدأ فیاض ⪢ مرکز ادوار

● **المبدأ و المآل فی توسط شرح احوال الرجال = مبدأ الآمال فی قواعد علوم الحدیث و الدرایة و الرجال** / رجال / عربی

al-mabda' wa-l ma'āl fī tawasuṭ-i š.-i aḥwāl-il rijāl = mabda'-ul āmāl fī qawā'id-i 'ulūm-il ḥadīṯ wa-d dirāya wa-r rijāl

استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲ - ۱۳۱۵ قمری

estarābādī, 'alī ebn-e mohammad ja'far (1827 - 1898)

تاریخ تألیف: ۱۶ جمادی الاول ۱۳۰۲ق

در قواعد علوم درایه و رجال به روشی مختصر و مفید، در چهار «مقدمه» و سه «کتاب»: مقدمه ۱. تعریف علم الرجال؛ مقدمه۲. ذکر اسامی الکتب الرجالیة؛ مقدمه۳. ترجمة احوال المؤلف؛ مقدمه۴. مشایخ الرجال و مؤلفو الکتب الرجالیة؛ کتاب ۱.علم الرجال؛ کتاب ۲. علم الدرایة؛ کتاب ۳. علم الحدیث.

آغاز: الحمدلله جل جلاله و عم نواله ... أما بعد فهذا کتاب المبدأ و المآل فی توسط شرح احوال الرجال مع اجمال مقال فی علم المقال فی فن الرجال

چاپ: میراث حدیث شیعه، دفتر سوم، قم، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۷۸ش، با تصحیح سید جعفر اشکوری، مقدمه سوم این کتاب با عنوان «زندگی خود نوشت شیخ علی شریعتمدار استرآبادی چاپ شده

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۲۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اذا کان مصنفوا هذه الکتاب و الاصول و ما فوقها من الرجال الی المعصوم ثقات لم یکن مجازفاً

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۲ق؛ نسخه پیش‌نویس، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۲۷گ، اندازه: ۲۷×۳۳سم [ف: ۹-۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۶۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** راجیاً لتوفیق الطاعة و اتمام سائر الکتب الناقصة و الراحة عند الموت و العفو عند الحاسب ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۲ق، مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۴۰گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲-۲۴۴]

↩ المبدأ و المعاد ⪢ الحقایق القدسیة و الرقایق الانسیة
↩ مبدء و معاد ⪢ آغاز و انجام
↩ مبدء و معاد ⪢ غذاء العارفین
↩ المبدء و المعاد ⪢ المبدأ و المعاد
↩ مبدء و معاد ⪢ شرح حدیث «ستة اشیاء لیس للعباد فیها صنع»
↩ المبدأ و المعاد (خلاصه) ⪢ خلاصة المبدأ و المعاد
↩ مبدأ و معاد ⪢ توحید
↩ مبدأ و معاد ⪢ اسکندریه
↩ مبدأ و معاد ⪢ کلمات عشره
↩ مبدأ و معاد ⪢ اصول دین
↩ مبدأ و معاد ⪢ الاسماء الحسنی
↩ مبدأ و معاد ⪢ اعتقادات
↩ مبدأ و معاد ⪢ المبدأ و المعاد

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād

ابن مسکویه، احمد بن محمد، ۳۲۰ - ۴۲۱ قمری

ebn-e meskavayh, ahmad ebn-e mohammad (933 -

1031)

حاوی سه «مقاله».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۴/۳۰

آغاز: و بعد فانی ارید ان ادل فی هذه المقالة علی حقیقة ما عند المسائین المحصلین من حال المبدء و المعاد تقربا به الی الشیخ الجلیل ابی احمد محمد بن ابراهیم الفارسی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ ۳۱سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲-۳۹۹]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

al-mabda’ wa-l ma‘ād

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ – ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

اهدا به: ابواحمد محمد بن ابراهیم فارسی

محل تألیف: گرگان

شیخ این کتاب را بر اساس فلسفه مشاء در سه «مقاله» و در هر مقاله چند «فصل»تألیف کرده است و اینک فهرست برخی فصول مقاله اولی ذکر می‌شود تا نمونه مباحث موجود در رساله باشد (فهرست تمام فصل‌ها در فهرست دکتر مهدوی دیده شود): المقالة الاولی فی اثبات المبداء الاولی للکل و وحدانیته و تعدید الصفات التی تلیق به، دارای پنجاه و دو«فصل»: ۱. تعریف واجب الوجود، ۲. واجب الوجود لایکون بذاته بغیره ممکن الوجود بذاته و بغیره، ۳. واجب الوجود، ۴. ممکن الوجود بذاته انما یوجد بان یجب وجوده، ۵. فی انه لایجوز ان یکون اثنان یحدث منهما واجب وجود واحد، ... ۱۰. واجب الوجود نوع لایقال علی کثیرین، ... ۱۵. فی اثبات واجب الوجود، ... ۲۰. فی انتهاء مبادی الکائنات الی العلل المحرکه که مستدیره، ... ۲۵. فیاثبات المحرم لکل حرکه و انه غیر المتحرک، ... ۳۰. مطلب آخر نافع، ...۳۵. فی حل مغالطاتهم فی تناهی الازل، ...۴۰. فی ان حرکة السماء مع انها نفسانیه کیف یقال انها طبیعیه، ... ۴۵. فی ان لکل فلک جزوی محرکا، ... ۵۰. فی ان النار کیف یتبع الفلک فی الحرکه، ۵۱. اجسام الفلک مختلفه الانواع، ۵۲. تعریف جرم الکل و نفس الکل؛ المقالة الثانیه فی الدلالة علی ترتیب فیض الوجود عن وجوده مبتدئا عن اول موجود عنه، در یازده «فصل»؛ المقالة الثالثه فی بقاء النفس الانسانیه والسعادة الحقیقیة الاخرویه، در بیست «فصل».

البته رساله مختصر دیگری که مشتمل بر چهار سؤال و جواب است به این نام خوانده شده که در صحت انتساب آن به شیخ تردید است و نباید آن را با کتاب معروف و مفصل شیخ با این نام اشتباه گرفت.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فانی أرید أن أدل فی هذه المقالة علی حقیقة ما عند المشائین المحصلین من حال المبدأ و المعاد اقرباً به الی الشیخ الجلیل ابی احمد بن ابراهیم الفارسی.

انجام: و نسأل الله أن ینجینا الزیغ و الزلل و الاستبداد بالرأی الباطل و اعتقاد العجب فیما یری و یفعل

چاپ: به اهتمام عبدالله نورانی (تهران، موسسه مطالعات اسلامی: ۱۳۶۳ش؛ قاهره، ۱۳۲۸ق، در مجموعه ۷ رساله او، شماره ۶

[مهدوی ش ۱۰۶؛ الذریعة ۴۹/۱۹؛ قنواتی ش ۱۹۵ ص ۲۵۲-۲۵۳؛ مکتبة امیر المومنین ۲۰۳/۴]

شرح و حواشی:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۷/۷-ف

نسخه اصل: احمد ۳ ش ۳۲۶۸؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عیسی بن علی بن هیاج طبیب، تا: ذیحجه ۵۸۰ق [فیلمها ف: ۱-۵۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ واقف: عضدالملک؛ ۶۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴-۲۳۳]

۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۴۹۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالفتاح بن محمود بن مستان بن مراد، تا: ۹۲۵ق؛ جلد: چرم، ۵۲گ (۱پ-۵۲پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [مؤید: ۱-۳۹۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۶گ (۲۴۲پ-۲۶۷پ)، ۳۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۲۴۱۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۴۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بدیع الزمان قهپائی هرندی، تا: اوایل قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملک: علی اکبر بن عبدالله بن علی اکبر بن محمد باقر به سال ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: شرقی، ۴۹گ (۱۱۱-۱۵۸)، ۲۲-۲۵سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۲-۴۰۳]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۰۶/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۹۳گ (۳۷پ-۱۲۹ر)، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [ف: ۸-۷۴۱]

۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: فریدالدین، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲گ (۶پ-۲۷ر)، ۲۴-۳۳سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: -۱۴۳]

۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۳۱گ، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۸۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد رضا در ۱۱۶۷، محمد صفی بن محمد رضا در ۱۱۸۵، وثوق السلطان، محمد تقی رضوی؛ کاغذ ترمه، جلد: میشن، ۷۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۱/۷سم [ف: ۱-۴۶۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۷

آغاز: من کتاب المبدأ و المعاد للشیخ ... الفصل الخامس عشر فی السعادة و الشقاوة الوهیة فی الاخرة؛ **انجام:** علی سبیل اتصال معقول بمعقول ...

تنها فصل پانزدهم از مقاله سوم در سعادت و شقاوت است؛ خط: نستعلیق بی نقطه، کا: محمد مکنی بابی النصر نصیر، تا: قرن ۱۱، جا: شیراز؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱ص (۹۷ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۸-۴۲]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: اردوبادی، عبدالقادر، تا: قرن ۱۱، جا: شیراز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۴۵گ (۱۰۶پ-۱۵۰پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۸-۴۳]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۸۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: احمد بن زین العابدین علوی عاملی، تا: ۵ شعبان۱۰۰۵ق؛ واقف: فهرستی؛ ۵۲گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴-۲۳۴]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۱۶

بندی از آن؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر اردوباری، تا: ذیحجه۱۰۲۱ق، جا: شیراز [ف: ۸-۴۴]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۱۸

بندی از آن؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر اردوباری، تا: ذیحجه۱۰۲۱ق، جا: شیراز [ف: ۸-۴۵]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۹۴/۱۷-ف

نسخه اصل: مجلس شورا ش ۴۵۴۷. در ۷ فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۱ق؛ قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱-۷۳۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۳۲/۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۳۷گ (۹۸پ- ۱۳۴پ)[مختصر ف: -۷۰۹]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۸۹۵/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسینی، محمد سلیمان بن معصوم، تا: رجب۱۰۴۵ق، جا: اصفهان مدرسه ملا عبدالله؛ جلد: تیماج، ۶۹گ (۷۴پ-۱۴۲پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸-۸۸]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۸۶/۳۸

آغاز: آغاز (۱) (برگ ۱۲۴ر): الفصل الخامس عشر: فی السعادة و الشقاوة فی الآخرة ذوی الحقیقة و أما الأنفس الجاهلة فإنها إن کانت خیره لم یحدث فیها شوق إلی المعقولات ...؛ آغاز (۲) (برگ ۱۶۱پ): الفصل [الثانی عشر]: فی أن النفس حادث مع حدوث البدن الإنسانی و ذلک لأن نفس الإنسانیة کثیرة بالعدد؛ آغاز (۳) (برگ ۱۶۸پ): الفصل مب [الثانی و الأربعون] من کتاب المبدأ و المعاد فی أن أی الأجسام مستعدة للحیوة ذاتها لیست بمستعدة؛ آغاز (۴) (برگ ۱۶۸پ): [ال]فصل [الرابع] فی تکون الأنسان و قوی نفسه و تعریف العقل الهیولان؛ **انجام:** انجام (۱): ولکن لا علی سبیل اتصال معقول بمعقول فیزداد فسخه بالازدحام؛ انجام (۲): کما یتولد بدن انسانی علی المزاج الخاص بالإنسان فیتولد معه نفس إنسانیة علتها العقل الفعال لأن کل حادث فله علة؛ انجام (۳): أن یکون الأجرام الفاسدة ینال الحیوة و یکون الأجرام الإلهیة الکریمة منه الجواهر؛ انجام (۴): لما فبلت غیرها قبولاً مستقیماً کاللوح المکتوب فیه ولکنها استعداد محض لقبول الصول کلها تما.

فقط مشتمل بر فصل چهل و دوم از مقاله ثانیه و فصول چهارم، دوازدهم و پانزدهم از مقاله ثالثه می‌باشد که به صورت پراکنده در جای جای این مجموعه آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۳گ (۱۲۴ر، ۱۶۱پ، ۱۶۸پ)، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲-۱۳۱]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر لاهیجی، تا: ۱۰۷۸ق؛ واقف: فهرستی؛ ۵۱گ، ۲۳ و ۲۴سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴-۲۳۴]

۲۰. یزد؛ علومی یزدی، محمود؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲

بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق[نشریه: ۷-۷۱۲]

۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۷/۶

خط: شکسته نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: ۱۰۸۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۷-۴۹۲]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۵۳۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: صادق بن محمد مومن، تا: ۱۰۸۵ق، جا: اصفهان؛ محشی با نشان «حسین عفی عنه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۱گ (۱پ-۷۱ر)، ۲۱ سطر(۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۲-۲۰۰]

۲۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۸۱۰/۴

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:جمادی الاول۱۰۸۷ق؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۸گ (۱۳پ-۵۰ر)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: -۳۹۹]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۷۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد قاسم شریف سیستانی، تا:

۱۰۸۸ق؛ محشی با نشان «م ح ق » که ظاهراً رمز نام میرداماد است، این حواشی متعدد است و در مسائل توحید و حدوث و زمان دهری بسط و تحقیقاتی دارد؛ جلد: تیماج، ۷۵ص (۸۱-۱۵۵)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۲۱۱۶]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵/۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: اصفهان، ۹۷ص (۳۶۹-۴۶۵)، ۲۵سطر[سنا: ف: ۲-۱۹۳]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۷۳/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱ص (۶۹پ)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸-۶۲۳]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۳/۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۰گ (۶۲ر-۷۱ر)، اندازه: ۱۳/۷×۲۵/۵سم [ف: ۸-۳۶]

۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۲۱۶/۴۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵۷ص (۲۴۳-۲۹۹) [ف: ۵-۴۹۵]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** من کلام الاعرابی ضاقت ... قبرها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج[رایانه]

۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۰۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۹۴]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر ربیع الاول۱۱۱۵ق؛ افتادگی: وسط (صفحه‌هایی از مقاله اول (از اواخر فصل ۱۳ تا قدری از فصل ۲۰) افتاده)؛ ۶۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۱-۲۸۸]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷۵۲

آغاز: واحدة المفهوم و لکن المطلقات متوهمة ... فی انه لایمکن أن یکون الممکنات فی الوجود؛ **انجام:** برابر

تذکر: نام مؤلف و کتاب به قرینه انجام نسخه ذکر شد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، ۴۸گ، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵۱-۱۳۰]

۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۸۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد خلیل بن محمد حسین موسوی، تا: چهارشنبه ۱۶ شعبان۱۲۶۴ق؛ محشی؛ تملک: عبدالرضا بن ابوالقاسم موسوی به سال ۱۳۵۶؛ یادداشتی درباره کاتب نسخه به خط محمد جعفر به سال ۱۲۶۴ آمده؛ جلد: تیماج، ۵۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۳]

۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۲/۳

بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۲۳گ (۵ر-۲۷پ) [ف: ۵-۴۹۵]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سمنانی، محمد بن نادعلی، تا: ۱۲۸۳ق؛ مصحح [ف: ۳-۳۴۴]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۴۸/۴-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۴۰گ (۱۷-۵۶)[عکسی ف: ۲-۲۳۸]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد مهدی، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۰۵ص (۱-۱۰۵)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۹-۴۰۸]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۳۳۱

انجام: قد حررت جزء الاول و الاخر من هذا الکتاب الشریف من وجه نسخة کانت لاستادی الاجل الاعظم سید المتالهین آقا میرزا ابوالحسن الملقب بجلوه دامت افاضاته ...

خط: نستعلیق، کا: طباطبائی، علی اکبر بن عبدالحسین، تا: رجب۱۳۱۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۳گ، ۱۲سطر [ف: ۱۶-۲۳۹]

۳۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۰۰۰/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: عبدالله کجوری، تا: ۱۳۳۳ق؛ ۳۱گ (۱۰۹پ-۱۳۹پ) [ف: ۲-۲۱۸]

۳۹. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۱۲/۶ - ج

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۲گ (۴۲پ-۸۳ر) [ف: -۵۱۳]

۴۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۷۰۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۴۳۹]

۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۱۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: بل حفظت ما رأیت بعینه و ربما اشتغلت بذلک و حفظت ما یخیل و لم یحفظ ما رأت ثم ...

خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۹۷گ، ۱۵سطر [ف: ۵-۱۳۳]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۶۰/۱

آغاز: برابر**انجام:** فهذا غایة ما اردنا ان نودعه کتابنا هذا وقد وفینا بما وعدنا علی سبیل الاختصار ... البراهین الصعبه ... المبنیه علی ترکیبات کثیره للقیاس و ان کانت من القوه بحیث الاولی ان تذکر و لکن نؤثر (در نسخه: مؤثر) الایضاح و الاختصار ان مال الی الظهر فهو معذور و نسال الله التوفیق تمت الکتاب و لله الحمد و المنه کما هو مستحقه و ذلک بفارسی فی اواسط شهر ربیع الاخر سنه ۸۹۳

بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «س» و بدون نشان و پایان آن با نسخه دانشگاه و دیگر نسخ متفاوت است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۵۰ص (۳-۱۵۲)، ۱۹-۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵-۴۶۳]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۷۵/۳-ف
نسخه اصل: لیدن ش ۸۶۴ (۱۴۸۵)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۲۵]
۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۸۴/۲-ف
نسخه اصل: لیدن (Cod. 1020a Warn ۱۴۶۴-۲۴۷۹)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۱۳]
۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۳۸۴
آغاز: الخطبة الغرا للشیخ الرئیس و المعاد؛ **انجام:** علی صاحب الشریعه محمد و آله الطاهرین تمت الخطبه الغراء المبدء
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]
۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۸/۱عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲سطر[عکسی ف: ۴-۳۹۸]
۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۱۲گ، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴-۲۳۵]
۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیکون مثلا زاویة فی جانب و خط
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (کاتب تا برخی از فصل هفتم از مقاله سوم را نوشته)؛ واقف: نائینی؛ ۵۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۳۵]
۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۲۸گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۴-۲۳۵]
۵۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۶۸/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۲۲۶]

● المبدأ و المعاد / کلام و اعتقادات / عربی
al-mabda' wa-l ma'ād
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

رساله کوتاهی است از پاسخ‌های شیخ الرئیس ابو علی سینا به چهار سؤال که شاید از ابوسعید ابوالخیر درباره معاد باشد: ۱. از کجا به این جهان آمده‌ایم؟؛ ۲. برای چه بدین جهان آمده‌ایم؟؛ ۳. از این جهان به کجا خواهیم رفت؟؛ ۴. پس از رفتن از این جهان چگونه خواهیم بود؟ در صحت انتساب آن به شیخ تردید است و جز رساله بلند و معروف او با همین نام است. این رساله به فارسی ترجمه شده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله حمد الشاکرین و صلواته علی سید الاولین و الآخرین محمد و آله الطیبین الطاهرین ... المسئلة الاولی، انا من ای موضع جئنا الی هذا العالم، اعلم انا من ذلک العالم جئنا الی هذا العالم ...
انجام: و معاینتها لذلک یجد الکافر عذاباً بمعاینة الصورة المنکرة المکروهة علی ما یوافق علمه و عمله فی هذا العالم و السلام و الحمدلله رب العالمین
چاپ: با تحقیق در تهران به چاپ رسیده است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۱۷/۱۱-ف
نسخه اصل: نسخه آقای حسن نراقی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲گ (۶۷ر-۶۸پ)، قطع: بغلی [فیلمها ف: ۲-۱۹۹]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۱۶/۱۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳گ (۶۶پ-۶۸پ)، ۱۷سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۷-۳۲۳]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۴۹/۵۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کالعلة فی المعلول و کالشیء فی التمام (تمت الرسالة).
همان رساله کوتاه؛ خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطاندر ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱گ (۳۴۳ر و پ)، ۳۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۲۴۲۵]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۲۶/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۲گ (۷۰-۷۱)، ۲۵سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۴-۷۰]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۰/۲-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۳ و ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۳-۱۴۱]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۶۵
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۱۷۹-۱۸۰)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۴۲]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ جلد: تیماج، ۳ص (۷۳-۷۵)، ۲۰سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۷]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۶/۲۳-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۲۴۲ر)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲-۷۸]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۶/۲۰
خط: شکسته تعلیق، کا: رجبعلی، تا: ۱۰۶۱ق؛ ۱گ (۹۵ر و پ) [ف: ۳-۳۴۴]
۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۶۱۶/۱۴
خط: نسخ، کا: احمد سروی، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:

تیماج، ۲گ (۱۹پ-۲۰پ)، ۲۷ سطر(۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۰۹]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۰۷/۲

آغاز: بسمله، رب وفقنی لادراک مطالب العالیه هذه اربع مسائل؛
انجام: و الله اعلم اللهم اجعلنی یوم الحساب و جمیع المومنین من الناجین یا رب بحرمة رسول الثقلین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً۱۰۷۱ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۱۱-۱۴)، ۱۵سطر (۵/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۶-۳۱۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۱۹/۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد نصیر فرزند ملا حسن، بالانکابی جیلانی، تا: قرن ۱۲؛ ۲گ (۱۶و۱۷)، ۲۲سطر، اندازه: ۶×۱۵سم [ف: ۲۹-۳۶۵]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۹۳۶/۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله اعلم. اللهم اجعلنی یوم الحساب و جمیع المومنین ن الناجین بحرمه رسول الثقلین ... تم بالخیر
خط: نسخ تحریری، کا: مهدی بن احمد لاهجی، تا: ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۱۳۷ر-۱۳۸پ)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۲۰۹]

● المبدأ و المعاد = رسالة العقیدة / کلام و اعتقادات / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād = r.-ul 'aqīdat

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

در اثبات واجب تعالی و صفات و افعال الهی و شناخت ملائکه و کتاب‌های آسمانی و پیامبران مرسل و معاد و نفس، بحث‌هایی است به روش فلاسفه و عرفا و با اختصار در چهار «رکن»: ۱. معرفة ذات الله تعالی و لوازمه؛ ۲. صفات الاول؛ ۳. الافعال؛ ۴. معرفة النفس و هی علم المعاد. غزالی در آن به کتاب خود «جواهر القرآن» حوالت می‌دهد و باید در نام این رساله دقت شود.

آغاز: الحمدلله المبدی المعید الفعال لما یرید ذی العرش المجید و البطش الشدید الهادی صفوة العبید

شرح و حواشی:

۱- شرح عقیدة الغزالی؛ زروق، احمد بن احمد (۸۴۶-۸۹۹)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۲۲۲/۳ و ۲۱۷۰/۳ عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کما لاتنحصر تلک الدرجات فکذلک هذه و الله اعلم تمت العقیدة و ما بعدها من وجه التدریج للارشاد ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، در برگ اول کتاب منهاج العابدین غزالی دانسته شده و در دو برگ آخر عقبه اول از کتاب منهاج العابدین که عقبه علم است آمده؛ ۸ص، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱-۱۵۶] و [عکسی ف: ۶-۲۱۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۳/۶ و ۲۳۳۵/۶ عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهذا ما اردنا ان نذکر فی معرفة الله و صفاته و افعاله و معرفةالنفس و الله الهادی الی طریق الصواب ...
خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبدالنبی عثمانی شطاری، تا: سه‌شنبه۱۰رمضان۱۰۰۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴گ (۱۰۷پ-۱۳۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱-۱۳۳] و [عکسی ف: ۶-۳۹۳]

۳. قم؛ علامة طباطبائی قم (مکتبه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱

آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد[تراثنا: س۲ش۳-۱۵۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۱۶/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الثبات فی الدین لنا و لکافة المسلمین انه ارحم الراحمین و الحمد الله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد.
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۹-۱۰؛ جلد: تیماج، ۶ص (۷۴-۷۹)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۹-۳۰]

● مبدأ و معاد = کلمات عشرة / فلسفه / فارسی

mabda' va ma'ād = kalamāt-e 'ašara

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ ؟ قمری

asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar (- 1262)

رساله‌ای است به فارسی در دو« بخش»: بخش ۱: در پنج فصل؛ بخش ۲: در پنج فصل.در نسخه‌ها به چند تن نسبت داده شده: شهاب الدین سهروردی، اثیرالدین ابهری، میر سید علی همدانی و خواجه نصیر طوسی و ممکن است چند کتاب در «مبدأ و معاد» در ۱۰ کلمه باشد. این یکی ده کلمه کوتاه است و هر کلمه دارای چند «سر - سر» در اثبات مبدأ و معنی معاد که به التماس دوستی نگاشته شده است: ۱. تقسیم وجود و موجود، ۲. مقولات، ۳. افلاک و مراتب آن، ۴. فلک اعظم و لوح و قلم و حرکت و حیات در افلاک، ۵. عناصر اربعه، ۶. قوای انسان، ۷. مراتب عقل، ۸ خیر و شر و قضای الهی، ۹. قوای نفسانی انسانی، ۱۰. حال نفس پس از جدائی از بدن.

آغاز: بسمله، شکر و سپاس مر خدایرا که بر کشنده عقل و جانست و پدید آرنده زمین و آسمانست و درود به محمد مصطفی علیه السلام که برگزیده رحمان است و مهتر انبیای آخر زمانست و بر آل و اصحاب او اما بعد این کلمه چندست در معرفت مبدأ و معاد که بالتماس دوستی از دوستان تحریر افتاده انشاءالله بر وفق مراد باشد. کلمه اول هر چه موجود است اگر در وجود و کمال وجود محتاج نیست بل که وجود و کمال وجود او ...

[الذریعه ۱۱۷/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۲۲۵/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۱۸/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کند نجات یابد و اکر نه هلاک گردد و نعوذبالله من الهلاک و صلی الله علی محمد و آله و صحبه ... الطیبین الطاهرین تم المختصر الذی الفه الامام اثیرالدین الابهری قدس سره العزیز.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، ۱۶ص (۱۰۲-۱۱۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹-۶۰۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۰۱/۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون بنظر کیمیا اثر در آید این کمینه خود را یاد آورند

عنوانها کلمه است و در عنوان رساله آمده «قیل من تصانیف استاد البشر» تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه مجلس شورا ش ۱۹۱۸/۱۲ تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۷ص (۳۲۱-۳۲۷)، ۲۸سطر(۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۰۱۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۳۲/۱۴

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۴گ (۶۲ر-۶۵پ)[مختصر ف: -۷۰۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۵۲۵/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس بنده همچنین اگر موافقت قول باری تعالی و قول رسول کند نجات یابد و اگر نه هلاک گردد

تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه مجلس شورا ش ۱۹۱۸/۱۲ تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تبریزی معروف به برهان المنجمین، تا: ۱۰۴۲ق؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۲۶پ-۱۲۹ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۷-۱۱۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹/۶

آغاز: برابر

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲-۴۰۵]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۸۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس رنجور اگر موافق قول طبیب عمل کند صحت یابد و الا هلاک گرد.

درفهرست ناشناس، خط: نستعلیق خوش جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه علی الذین یبدلونه ان الله سمیع علیم» (دایره بزرگ)؛ ۱۳گ (۱۴۶پ-۱۵۸)، ۱۵سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۶۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یابد و الا هلاک تمام شد رساله مبداء و معاد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[رایانه]

● **مبدأ و معاد= زبدة الحقایق** / عرفان و تصوف / فارسی

mabda' va ma‘ād = zobdat-ol haqāyeq

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری

nasafī, ‘azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

تاریخ تألیف: محرم ۶۸۹ق

رساله‌ای متوسط دربیان مبدأ و معاد وتوحید به روش صوفیان که دردو «باب» تنظیم شده: باب ۱. عالم کبیر در سه «اصل»: سخن اهل شریعت، سخن اهل حکمت، سخن اهل وحدت؛ باب ۲. عالم صغیر در سه «اصل»: ۱) در مراتب انسان، ۲) در بیان این که انسان صغیر نمودار عالم کبیر است ۳) در بیان آن که سلوک چیست و نیت سالک در سلوک چیست. هر چند مطالبی در این زمینه، در الانسان الکامل چاپ شده، ولی رساله در دست در آن نیامده است.شاید این فصل‌هااز چند رساله باشد که در هم آمیخته شده است.

آغاز: بسمله ... حمدله ... چنین گوید ... عزیز بن محمد نسفی الصوفی که جماعتی درویشان ... ازین بیچاره در خواست کردند که میباید در معرفت عالم کبیر و صغیر و در معرفت مبدء و معاد رساله ای جمع کنید و بیان کنید که مبدء هر یک جدا است مبدء جمله یکیست و بیان کنید که نزول چیست و عروج چیست ... آنگاه دیگر در خواست کردند که باید سخن هر طایفه نقلی کنید بی میل تعصب نقل کنید و از خود ترجیح سخن هیچ طایفه نکنید آنچنانکه هر طایفه گفتند بیارید در خواست اجابت کردید. و بنای این رساله بر دو باب نهادیم و نام رساله مبدء و معاد کردیم ...

انجام: دوزخ وی تنگ تر شود ای درویش سالکان را از ابتدای سلوک تا انتهای سلوک این رساله کفایت است والله اعلم بالصواب والیه یرجع المآب.

چاپ: تهران، ۱۳۵۳ش، چاپ سنگی

[نسخه‌های خطی فارسی، منزوی ۱۱۸۶/۲؛ فهرستواره ۲۲۳/۶-۲۲۴ و ۴۶۳/۷]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهر کس راست شد بشارت مردی را که ازدوزخ خلاصی یافت وبهشتی گشت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۶۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۰۹/۴

کا: امان الله بن حسین اسفراینی، تا: ۹۲۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۶×۱۷/۶سم [ف: ۷-۱۴۴]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۷/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹؛ خط: نسخ، کا: درویش عارفی معنیسوی، تا: ۹۹۷ق؛ ۱۰۰گ (۱۶۵-۲۶۴)[عکسی ف: ۲-۳۳۳]

۴. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۶۱/۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی[نشریه: ۴-۴۴۷]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۳۸/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۵گ (۷۱ر–۱۱۵ر) [ف: ۱–۱۷۴]

۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۱۵/۱۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۵گ (۲۹۷پ–۳۲۱پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱–۱۶۸]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۳۱/۱–۲۷/۲۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره ربیع الثانی ۱۰۱۰ق؛ جلد: مقوایی، ۳۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶–۳۴۹۸]

۸. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا،تا:محرم۱۰۳۸ق،جا:هرات،برای میرزا محمد جعفر [ف: –۱۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹۳/۹

آغاز: معلوم است از جهت آنکه این سیزده مرتبه خلقتی اند نه کسبی و در خلق خدای تبدیل نیست دین حنیف و دین متم این است ...

خط: نستعلیق، کا: صنیع الله، تا: رجب۱۰۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۴گ (گ۱۱۷ر–۲۰۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۸–۲۶۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲/۱۱

کا: غیاث الدین مسعود حسنی حسینی طباطبائی، تا: ۱۰۷۶ق، جا: میانه؛ جلد: تیماج[سنا: ف: ۲–۱۷۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۶/۲۴

آغاز: چون دیباچه این نسخه شریفه سیاه شده بود بنابراین ازین فصل شروع کرده شد انشاء الله نسخه دیگر پیدا شود که تمام کرده شود؛ **انجام:** تا پاک گفتار و راست کردار شوی که نجات نیست الا در راستی

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ۱۰۸۹ق؛ جلد: تیماج، ۷۰ص (۲۵۱–۳۲۰)، ۱۴–۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۸سم [ف: ۴۳–۱۵۰]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۸۴/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶–۶۹۷]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۸۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷گ، ۱۷ سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۶–۴۰]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۰۸ض

بی‌کا، تا: قرن۱۳؛جلد:تیماج قهوه‌ای،اندازه:۱۱×۱۷سم[ف:۲–۱۱۳]

۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۲۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سبب تو در هدایت است و واسطه جمعیت و فراغت است و الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴–۲۰۸۷]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۴/۱۵–طباطبائی

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... چندین گاهست که ما می‌شنویم که هر چه در عالم کبیر هست در عالم صغیر هم هست؛ **انجام:** ای درویش آن کوشکها و خیمه‌ها (در نسخه حاضر چمنها) بعضی وجود خارجی دارند و ... و بعضی وجود کتابتی دارند وجود کتابتی خیام مشکین باشد چنان که این خیام مشکین که زده‌ام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ ۳ص (۱۲۸–۱۳۰)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳–۲۸۶]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۲۴۷/۲–۲۱/۱۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وآن عزیز از سرهمین نظر فرمود: تا هست غم خودت نبخشایدت ×× تا با تو تو هست هیچ ننمایندت / تا از خود وهر دو کون فارغ نشوی ×× این درمزن از خواجه که نگشایندت. تم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴–۲۲۳۷]

۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۷۲/۲–۲۴/۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بدانکه انسان کامل با این کمال وبزرگی که دارد قدرت برحصول مرادات ندارد وبه نامرادی زندگانی می‌کند وبه سازگاری روزگاری می‌گذراند از روی علم.

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج نارنجی، ۲۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴–۲۲۳۷]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۵۰/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شاه کوهی، علی اصغر، تا: ۱۲۲۶ق؛ ۱۲۰ص (۲۹۲–۴۱۱)، ۱۸سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴–۳۵۹۵]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۴۶۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق[الفبائی: –۲۹۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۴۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: محمد رشید بن جلال الدین عبدالمطلبی بابانکی، تا: ۱۲۴۵ق، جا: قیصریه شیراز؛ جلد: گالینگور، ۴۴ص (۷۱–۱۱۴)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۲–۲۷۶]

۲۲. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳

بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق[میراث اسلامی: ۵–۵۷۱]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۱۵/۳–۹/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۶۱ق، حسب الامر یحیی خان ایلخانی؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماجمذهب، ۴۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۴–۲۲۳۷]

۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۴۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر دم از ظلم به تنگ آیند، و در راه ها ایمن نماند و در شهرها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ جلد: میشن، ۳۲گ (۱۶پ–۴۷ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷–۱۶۶]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۴/۷
کا: میرزا اسماعیل فرزند میرزا معصوم تفرشی، تا: ۱۲۸۶ق؛ جلد: میشن، ۵۱ص(۸۰-۱۳۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۵۷۴]
۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱۰/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴[مختصر ف: -۷۰۹]
۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷/۴۹۴۹/۳
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد بن محمد حسین طبیب طهرانی (نجم الحکماء)، تا: ۱۳۱۴ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۴۴ر-۴۸ر)، ۱۵سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴-۲۱۴]
۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۸۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** راقمه بیده فقیر حقیر شیخ هدایت الله ساکن قصبه شکوه آباد عرف محمد آباد بتاریخ سلخ شهر شوال سنه ۴۴ روز سه‌شنبه بوقت ظهر تمت تمام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن[رایانه]
۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۴۲/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵ص، ۱۵سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۴۳۶]
۳۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۷۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج، ۷۰ص (۶۰-۱۲۹)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲-۲۲۳]
۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۶۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی[رایانه]
۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶۷/۳
آغاز: دانستی اکنون مراتب ارواح را بدان چون خداوند تعالی خواست که عالم ارواح را بیافرینده؛ **انجام:** برابر
عنوانهای آن فصل است و باب و گویا از شیخ عزیز نسفی باشد، انجام همانند با آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۹گ (۹۵ر-۱۳۳ر)، ۱۵ سطر(۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۱-۲۳۶۷]
۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۴۴/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** در عالم ذات جلوه کند و آنگاه از راه
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۷۱ص (۲۸۹-۳۵۹) [ف: ۵-۴۹۶]
۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۸۴۳/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲گ (۲۱۱پ-۲۴۲ر) [ف: ۵-۸۶]
۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۴/۱۳۵-۴۸۳۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴-۲۲۳۷]

● **مبدأ و معاد** / عرفان و تصوف / فارسی

mabda' va ma'ād

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری

nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

تاریخ تألیف: ۶۸۰ق؛ محل تألیف: شیراز سر تربت شیخ عبدالله خفیف

رساله‌ای است کوتاه در مبدء و معاد با عناوین «ای درویش» در پنج «فصل»: ۱. در بیان مبدأ، ۲. عقول و نفوس عالم سفلی، ۳. در معاد، ۴. نفوس انسانی بعد از مفارقت از قالب، ۵. نصیحت.

آغاز: بسمله. اما بعد چنین گوید ... عزیز بن محمد النسفی که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کرده اند که می‌باید رساله جمع نماید در خصوص مبدأ و معاد و قاعده قانون اهل حکمت ...

انجام: ای درویش این بیچاره در عالم سفر بسیار کرد ... ای درویش اگر نمی توانی که آزاد و فارغ شوی باری راضی و تسلیم باش. و الحمد لله رب العالمین

چاپ: تهران، با پیشگفتار هانری کربن، باتصحیح و مقدمه ماریژان موله، انتشارات طهوری، چاپ دهم، ۱۳۸۹ش

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۶۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و این بر قاعده و قانون اهل حکمت و مراتب موجودات در این دو رساله از عالی تا سفلی گشاده کردم.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح زرین؛ جلد: مقوایی، ۷گ (۱۴پ-۲۰پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۵-۱۶۹]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۴۵/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل ... بدانکه این دو رساله نزول و عروج و مبدأ و معاد را به درخواست مولانا ... سید تاج الدین هادی الابرقوهی در ابرقوه جمع کردم ... هر دو یکی است، آن بر قانون اهل شریعت و این بر قاعده اهل حکمت در این دو رساله بیان کردم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۱۰۷۵ق؛ جلد: میشن، ۵گ (۸۶پ-۹۰ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷-۱۶۷]

● **المبدأ و المعاد** / فلسفه / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād

نیشابوری، محمد بن حسن،

neyšābūrī, mohammad ebn-e hasan

کتاب فلسفی بسیار سودمندی است پس از فصل نخستین آن فصل‌ها بی‌شماره است و فصل در فصل نیست، گویا هم نسخه مغشوش شده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶/۴
آغاز: بسمله. توکلت علی الله ... الحمدلله الذی علم القلم بوام جوده و نوره بکمال جوده ... الفصل الاول یشتمل علی فصول الفه ... رئیس الحکما شهاب الدولة والدین محمد بن الحسن بن

ابی علی النقاش النشابوری رحمه الله علیه لبعض اخوانه الصوفیة و هو العبد ... محمد بن یوسف بن بندار السلماسی الصوفی ... فی علم المبدء و المعاد ... الفصل الاول؛ **انجام:** فانه یعلمهم العلوم و الصنایع نفسه تم ... و الحمدلله علی التمام و للرسول افضل السلام.
خط: نسخ، کا: حسن بن سلیمان، تا: جمعه ۲۰ شوال۷۴۷ق؛ ۲۰گ (۳۵پ-۵۴پ) [ف: ۵-۴۹۵]

● **مبدأ و معاد** / عرفان و تصوف / فارسی

mabda' va ma'ād

ترکه اصفهانی، علی بن محمد، - ۸۳۶ ؟ قمری

torke-ye esfahānī, 'alī ebn-e mohammad (- 1433)

اهدا به: شاه رضی الدین علی

تاریخ تألیف: اوایل صفر ۸۳۲ق؛ محل تألیف: جایگاه چالو

رساله‌ای است عرفانی با نثری شیوا و قلمی پخته و مطالبی رسا به شیوه نگارش متصوفه و عرفا و مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «باب» و یک «خاتمه» می‌باشد: «اما مقدمه: بباید دانست که افراد نوع آدمی که ثمره این شجره برومند است از دو گونه می‌باشند یکی آنکه پیش نهاد خاطر ایشان و چرا گاه همت و نهمتشان همین خوردن و خفتن و جفت گرفتن باشد و بس ... و دیگر حیوانات چون آلت عقل و نطق ازو مفقود است ...»؛ باب ۱.«در بیان مبدا و معاد به زبان اهل نظر و آگاهان شاه راه رای فکر اکتسابی و آن دو گروهند ...»؛ باب ۲.«در بیان مبدأ و معاد به زبان دیده و ران کوی درد و هوشمندی که گوش هوش خود را بر مقتضای فرموده او القی السمع و هو شهید به کلام انبیاء و متابعت ایشان گماشته اند آلت فکر و نظر را نیز هم در آنجا کار فرمایند و از آنجا مقاصد دریابند. شعر: بر سر آن کوچه که تن خاک اوست ×× ره نبری که نه سرت پا شود»؛ «خاتمه: در بیان آنچه برین درخت برومند زمان نوباوه تازه است از این بحث شریف».این رساله همچون دیگر نثرهای صوفیانه مشحون به آیات قرآنی و شواهد اشعار عرفانی می‌باشد. (مایل هروی)

آغاز: بسمله. سپاس و شکر خدایرا که پیدا کرد جهان نمایش را ... اما بعد چوه هادی توفیق

انجام: مگر زلف او گفت در گوش او ×× صبا در گذر بود از آن بوی برد

[فهرستواره منزوی ۶/۲۲۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۶/۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** حرر هذا التعلیق فی ... محمد صلی الله علیه و سلم.
خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۸۲۸-۸۴۱ق؛ تملک: محمد حسین حسینی در تبریز در ۱۰۱۶ق؛ مهر: عبده علی نوری ۱۱۹۶ هـ (بیضی)؛ جلد: تیماج،۶ص(۳۶۶-۳۷۱)،۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۲۴۲]

۲. تهران؛ باقر رقت (ترقی)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۶
کا: عبدالقادر بن محمد بن افضل خراسانی، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۹۰۱ق[میراث اسلامی: ۵-۶۲۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۰۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** راز نهانی ما گوش کرد ... حرر هذاالتعلیق ... مصلیا علی محمد صلعم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۰۳ و۹۰۴ق، جا: مسعودیه یزد؛ جلد: تیماج، ۵ص(۴۷-۵۱)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۳۲-۱۲]

۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۷۰۱/۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۸گ (۵۴پ-۷۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۶۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۵۹۶/۱۲
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به شیوه چلیپایی؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن، ۲۱ص (۱۹۸-۲۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۹-۲۷۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۲۶۳/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۰۶۱ق؛ جلد: تیماج، ۳۸گ(۱۹۲پ-۲۲۹پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۲۴-۵۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۰۳۵/۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح اصفهانی، تا: یک‌شنبه ۱۷جمادی الثانی۱۰۸۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۴گ (۲۲۴پ-۲۴۷ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۸-۲۳۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۳/۹۳
بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ ۶گ (۱۸۲ر- ۱۸۷پ) [ف: ۴۷/۱-۲۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۳/۹۳
انجام: برابر
بی‌کا، تا: نیمه محرم۱۰۸۶ق، جا: اصفهان؛ ۶گ (۱۸۲ر- ۱۸۷پ) [ف: ۴۷/۱-۲۶]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۹۵۹۶
به نام شاه رضی الدین علی نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق[الفبائی: -۴۹۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و السلام علی من ظهر بنوره الاتم سایر الانوار محمد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: علی محمد بن محمد بن اسمعیل؛ جلد: تیماج زرکوب[رایانه]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۳۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و السلام علی من ظهره بندره الاتم سایر الانوار محمد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: علی محمد بن محمد بن

اسمعیل؛ جلد: تیماج زرکوب[رایانه]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
al-mabda' wa-l ma'ād
کمال خوارزمی، حسین بن حسن، - ۸۳۹ ؟ قمری
kamāl xārazmī, hoseyn ebn-e hasan (- 1436)
تاریخ تألیف: آغاز صفر ۸۳۲ق؛ محل تألیف: جایگاه چالو
در یک مقدمه و دو باب و خاتمه. همان که اکثراً از ترکه اصفهانی دانسته‌اند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۲/۱۵-ف
نسخه اصل: بایزید ولی الدین ش ۱۸۲۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان ربیع الثانی۸۵۱ق، جا: ابرقوه؛ ۳۰گ (۱۷۸-۲۰۷)، ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۴۷۷]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
mabda' va ma'ād
ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - ۹۴۰ قمری
ebn-e kamāl pāšā, ahmad ebn-e soleymān (- 1534)

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶/۱۳۷۹۴/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: گالینگور [ف: ۳۷-۳۳۶]

● **المبدأ و المعاد** / عرفان و تصوف / عربی
al-mabda' wa-l ma'ād
شرف الدین، محمد بن علی، ق ۱۰ قمری
šaraf-od-dīn, mohammad ebn-e 'alī (- 16c)
مؤلف در این رساله به تشریح حدیث «کنت کنزا مخفیاً ...» می‌پردازد و با توجه به اقوال دیگر پیغمبر آنرا تفسیر می‌نماید و سپس مسأله «السلطان ظل الله» را تعبیر می‌کند و بعد باجمله «منه بدء و الیه یعود» سخنخود را به پایان می‌برد. او در طول سخن از خلقت آدم و نشو و نمای او در این عالم و رستاخیز آدمیان بر شیوه صوفیان بحث می‌نماید.
آغاز: بسمله، اعلموا اخوانی وفقکم اللهالوقوف علی اسرار المعانی قوله منه بدء و الیه یعود.
انجام: کما کنت فانه الیوم کما کان والله المستعان صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۲۷/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۰ص (۲۹۷-۳۰۶)، ۱۷سطر (۹/۵×۵/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲-۲۴۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۱۹
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۷۶-۷۹)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۸]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات، شعر / فارسی
mabda' va ma'ād
شانی تکلو، وجیه الدین، - ۱۰۲۳ قمری
šānī takallū, vajīh-od-dīn (- 1614)
مثنوی درباره مبدا و معاد است و شانی مفصلاً دلایل خود را در این زمینه به شعر می‌آورد.
آغاز: بنام آنکه غیر از وی خدا نیست ×× بجز بر وی خداوندی روا نیست / خداوندی که ذاتش لایزال است ×× رحیم و رهنما و ذوالجلال است

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۲/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنزمان بهر عزت و تمکین ×× جبرئیل از فلک کند تحسین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۴ص (۲۳۶-۳۳۹)، ۱۵سطر (۱۳/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶-۳۹۴]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۲/۲
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ملی به دست آمد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳ شعبان۱۲۱۰ق؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۵۴]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
mabda' va ma'ād
فاروقی، احمد بن عبد الاحد، ۹۷۱ - ۱۰۳۴ قمری
fārūqī, ahmad ebn-e 'abd-ol-ahad (1564 - 1625)
تاریخ تألیف: پایان رمضان ۱۰۱۹ق

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۲۷/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: جیبی[میراث شهاب: س۹ش۲-۳۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۲۴/۱
خط: نستعلیق ترک، کا: شافعی شیرازی، محمود، تا: ۱۲۹۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۱۰ص (۱-۱۱۰)، ۱۴سطر (۷×۱۶)، قطع: ربعی [ف: ۱۷-۱۷۹]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād

شروانی، محمد امین بن صدرالدین، – ۱۰۳۶ ؟ قمری

Šervānī, mohammad amīn ebn-e sadr-od-dīn (- 1627)

مؤلف در این رساله از طریقه اهل استدلال و اهل ریاضت و از فرق عالم مثال با مثل افلاطونی سخن می‌گوید و معاد را عود روح در عالم مثال به بدن مثالی می‌داند.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی فضل العالمین و هداهم سبیل الرشاد و کرمهم بسلوک النجاة فی معرفة المبدا و المعاد ... فیقول: ... هذه نبذة من الحقائق و زبدة من الدقائق ...

انجام: فاجتهد فی رفع الموانع لتستعد الوصول الی اعلی المواقع، اللهم ارنا الاشیاء ... و ارزقنا اتباع الاوامر و النواهی.

[خلاصة الاثر هدیة العارفین ۱۵۵/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۱۲-فیروز

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا پسر علی جان طرشتی، تا: ۱۰۸۹ق؛ ۱۳ص (۸۲-۹۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۱-۳۰۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۶۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۵۵ق، جا: تهران؛ محشی با نشان «منه رحمه الله» و «محمد علی بن محمد حسین حلی»؛ ۶گ (۵۸ر-۶۳ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۳۷-۶۲۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۰۵۷/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: قورخانه، جلد: میشن، ۴گ(۳۲پ-۳۵ر)، اندازه: ۱۹×۲۳/۵سم [ف: ۷-۱۸۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۹۵/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ جلد: مقوا، ۱۹ص(۸۶-۱۰۴)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۳/۱-۱۷۱]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ – ۱۰۵۰ قمری

sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

مشتمل بر الهیات و طبیعیات و کیفیت پیدایش و ظهور نفس ناطقه و مقامات و نهایات آن و مباحث نبوات و منامات است. در اول کتاب اشاره اجمالیه به مباحث وجود شده است. سبک کتاب به روش اسفار است، ولی در علم باری متعرض طریقه خود نشده و طریقه شیخ الاشراق را بر سایر طرق در علم باری ترجیح داده و در اسفار علم تفصیلی در ذات حق را قبل از اشیاء ثابت کرده و به وجوه متعدده طریقه شیخ الاشراق را رد کرده است. در دو «فن»: فن ۱. در بیان ربوبیات، شامل مباحث معرفت باری تعالی و صفات و کیفیت افعال او، در سه مقاله «مقاله»: ۱) در اشاره به مبدأ وجود در دوازده فصل، ۲)ذکر صفات واجب الوجود (در دوازده فصل)، ۳) افعال باری تعالی (هیجده فصل)؛ فن ۲. در معاد و کیفیت تربیت موجودات در چهار «مقاله»: ۱)بیان کیفیت تکون عایدات از عناصر، ۲) معاد جسمانی، ۳) تحقیق معاد انسان بر اسلوب عرفانی و شهودی به لسان اهل توحید، ۴) نبوت. هر مقاله‌ای مشتمل بر چند فصل.

آغاز: سبحانک اللهم یا مبدع المبادی و العلل وغایة الثوانی و الاول اهدنا سبیلاً مستقیماً ...

انجام: التی یتولاها حارس السالکین الی جوار الله تعالی و کافل المحققین نایباً عن رسول رب العالمین لحفظ حدود الله و الاحکام الدینیةو الدنیویه من الحلال و الحرام. تم بعون الله تعالی.

چاپ: در مجموعه رساله‌های او، تهران، ۱۶-۱۳۱۴ش، سنگی؛ ایران، سنگی، بی ناشر، ذیقعده ۱۳۱۴، وزیری (صص۱-۳۷۰)

[الذریعة ۵۲/۱۹و ۱۹۰/۶؛ کتابشناسی جامع ملاصدرا ص ۲۷۷]

شرح و حواشی:

۱- خلاصة المبدأ و المعاد؛ گیلانی، نظر علی بن محسن (-۱۲۱۷)

۲- حاشیة المبدأ و المعاد؛ سبزواری، هادی بن مهدی (۱۲۱۲-۱۲۸۹)

۳- شرح المبدء و المعاد؛ اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم (۱۱۷۵-۱۲۳۸)

۴- حاشیة المبدأ و المعاد؛ زنوزی، علی بن عبدالله (۱۲۳۴-۱۳۰۷)

۱. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۴۶

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲۸۱گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱-۸۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۴۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۶۲گ، ۱۹سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۹-۸۳۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی منقول از مؤلف و دیگران؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۲۵۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۳۲/۱سم [ف: ۱-۴۶۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ چون از روی نسخه اصل استنساخ شده، کاتب از خود نامی نبرده بلکه به نقل عین عبارت پرداخته که: «کتب بیده الفانیه محمد بن ابراهیم المعروف به صدرالشیرازی غفرله فی بلدة القزوین فی ۱۰۶۵»؛ واقف: سید محمد شوشتری، ۱۳۰۹؛ جلد: تیماج، ۱۵۴گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۲×۳۰سم [ف: ۱-۱۹۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۸۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: سلخ جمادی الاول۱۰۸۱ق، برای ملا لطف الله گیلانی؛ مصحح، محشی، با بلاغ مقابله، با اشعار پراکنده ای از شاعران مختلف از جمله علامه نوری، سید ابوالقاسم فقیه، خواجه نصیر، بهایی، مولانا صبوری، خواری تبریزی؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده محمد اسمعیل ۱۱۸» (بیضی) در لاهجان، «محمد الحسینی» (بیضی) در ۱۳۴۰ق؛ جلد: جلد تیماج مذهب، ۲۲۱گ (۷پ-۲۲۷پ)، ۲۵سطر (۱۱/۵×۲۳/۵ و ۷×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۲۰-۴۱]

۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۷۱۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۴ شعبان۱۰۸۶ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۱۶۹]

۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۰۶/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد صادق قمی حسینی، تا: ۲۲ صفر۱۰۹۴ق؛ از موقوفات رمضانیه آقا ابراهیم ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۳۱۸]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۰۲

خط: نسخ، کا: شرف بن محب، تا: سه‌شنبه ۱۸ ربیع الثانی۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج، ۲۷۰گ، ۱۸سطر(۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۹-۹۳۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۰۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسینی، تا: دوشنبه ۲۳ شعبان۱۰۹۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۹۸ص (۲۹-۲۲۶)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۴-۳۰۱]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ مصحح، مقابله شده، محشی با عبارت «ع سلمه اه»، خط و مهر فیلسوف شیرازی در پایان کتاب به خط شکسته آراسته به شنگرف زیر سطر آخر دیده می‌شود: «کتبه الاقل ... محمد بن ابراهیم المشهور بصدرالشیرازی سنه ۱۱۵» از اینجا چنین بر می‌آید که شیرازی کتاب مبدء و معاد را در ۱۰۱۵ نوشته است؛ جلد: تیماج، ۲۶۳گ، ۲۰سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۳-۳۴۴]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۲۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما اسباب الدفع للمفاسد فهی العقوبات الراجرة کالامر بقتال الکفار و اهل البغی و غایة الحدود و الغرامات.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۳۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۶۱۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۸/۱

خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۷۵ص (۲-۳۷۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۵-۴۶۱]

۱۳. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۹۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: ربعی[نشریه: ۵-۶۵۷]

۱۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۵

آغاز: فذهبوا إلی ان العقول عدداً کثیراً فوق العشرة أو العشرین او الخمسین التی یکون بازاءعدد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با عناوین«لمحرره ابوالقاسم»؛مهر: «عبده الراجی ابوالقاسم الموسوی» (بیضوی)؛ ۵۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۳۶]

۱۵. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۷

خط: نسخ، کا: علی بن محمد اسماعیل کاشانی، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با نشانی بلاغ، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۲۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: -۱۹]

۱۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۵۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما النفوس الناطقة فهی ایضا غیر متعلقة الذوات لغیرها فلیس لذواتها ...

انجام تا این مبحث که نفس انسانی که موت بدن نمی میرد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۶۰]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۹۸

خط: نسخ، کا: محمد امین بن عبدالوهاب عبدالوهابی، تا: شنبه ۱۲محرم۱۱۰۳ق؛ تملک: رضا قلی بن حسن شریعت سنگلچی در ۲۷شوال ۱۳۵۵؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷۵گ، ۲۳سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۰-۱۵۸۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۸۸ص (۱-۳۸۸)، ۲۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۵-۴۵۸]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین، تا: ۱۱۱۳ق؛ محشی با نشان «م ح ن عفی عنه»، نوشته‌ای از حاج ابوالقاسم تفرشی فرزند عبدالحمید تفرشی مورخ ۱۳۱۰ ؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۸۱ص، ۲۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵-۴۵۷]

۲۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۸۲۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حسین الشریف، تا: رجب۱۱۲۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۹گ، ۲۳سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۶۶]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۳۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: عبدالواسع بن محمد کاظم موسوی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۰۷گ، ۲۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵-۴۹۷]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۳۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فنشر شررة لولا أن صبها الله تعالی لأحرقت السماوات و الأرض
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد علی گیلانی، تا: جمعه ۲۸ شعبان۱۱۹۳ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۹۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۱-۲۶۸]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن خلیل، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مذهب،۲۱۵گ،۱۹سطر(۹×۱۶)،اندازه:۱۳/۵×۲۱/۵سم[ف:۹-۴۷۹]

۲۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۴۸۲/۲
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الثانی۱۱۹۹ق؛ اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۳۹۶]

۲۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۸گ، ۲۰سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۲۱۸]

۲۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشانه «تلویحات، فح، شرح، من الاستاد دام ظله»؛ جلد: مقوا، ۳۸گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: -۶۵۱]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۸گ، ۲۲سطر(۵/۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۸-۳۹۶]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷۵۱-۲۹/۹۱
آغاز: کانت المسکونة من الارض شمالا وربی فیضیق عنه هذا الطور من البحث بین جمیع الاوصاف والاعراض المختلفة ... واعلم ان مقتضی العقل الصریح لاینافی موجب الشرع الصحیح ... فصل فی سبب حدوث الحرکة؛ **انجام:** بسط مقال لتبیین مرام اعلم مسئلة المعاد هی رکن عظیم فی الاسلام ... ثم اعلم ان للاعتقاد فی المعاد علی هذا الوجه ... فهو ان مع هذه الاجساد جواهر اخری هی اشرف منها وانور ولیست
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۱۰۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶-۳۴۹۸]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴۱۸ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۴۶۰]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** اما ان یکون یجب لطلب التشبه و الاقتداء به ...
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۱۰۹۴۷؛ جلد: میشن[رایانه]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۹۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عن رسول الله ... و الذین اوتوا العلم درجات
خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج[رایانه]
مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۵
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۹۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** الفصل فی السعادة الحقیقة للنفس فی جهة العقل النظری ... فان البدن و الحواس احتج الیها فی الابتداء لتحصیل بواسطتها ...
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۹۰گ (۱پ-۹۰ر)، ۱۹و۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۹-۴۱]

۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۰۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۶۱؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵-۴۹۷]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۰۰/۱
بی‌کا، تا: ۲۱ رمضان۱۲۰۱ق، محشی با نشان «لمحرره اللاهیجی»؛ جلد: تیماج، ۳۰ سطر(۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۵×۲۳سم [ف: ۱۶-۵۴۶]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۰۶
فن نخستین است در بیان ربوبیات. تذکر: این نسخه در فهرست به اشتباه اسفار معرفی شده است (کتاب‌شناسی ملاصدرا)؛ خط: نسخ،کا:محمد باقر بن احمد، تا: جمعه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۰۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۸-۱۴۶]

۳۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۵۷۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد امین همدانی، تا: ۸ جمادی الاول۱۲۰۱ق؛ در پایان صورت وصیت‌نامه حاج صفر خان قراگزلو که در سال ۱۲۱۰ اموال خود را به اولاد ذکور بخشیده و محمد جعفر را وصی خود قرار داده به خط محمد رضای همدانی نوشته شده و به دنباله آن وصیت‌نامه دیگری که صورت هبه‌نامچه حاج صفر خان قراگزلو است به مضمون وصیت‌نامه قبلی در ذیقعده ۱۲۱۱ نوشته شده؛ قطع: خشتی[رشت و همدان: ف: -۱۳۵۲]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۸۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** من الهجرة النبویه علی مهاجرها الثناء و التحیه.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۰۲ق، جلد: تیماج[رایانه]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰۳۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر۱۲۰۴ق؛ اهدایی: علی آتشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۲۱۳گ، ۲۱سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴-۱۱۳۵]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۴/۱
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود۱۲۰۶ق؛ مهر: علی در روز جمعه شوال ۱۲۰۶ در یزد در منزل سید مرتضی در حال بیماری؛ ۲۸۰ص (۴-۲۸۳)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۰/۱سم [ف: ۵-۹۸]

۴۰. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه: ۴۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** لو لا ان فیها الله تعالی لا حترقت السموات و

الارض تمت الرساله
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۰ق، جا: رشت؛ محشی؛ تملک: محمد حسین جلیلی به بلده قم در ۱۳۳۴ش؛ جلد: تیماج، ۱۶۱گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: -۲۲۰]

۴۱. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه: ۲۳
آغاز: حدیث: سئل امیرالمؤمنین (ع) هل رأیت رجلا ...
خط: نسخ زیبا، کا: هادی حسینی، تا: ۱۲۱۱ق؛ جلد: مقوایی چرمی، ۲۰سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۲سم [نشریه: ۷-۷۸۲]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۶۳۰
خط: نستعلیق، کا: شاهرخ بن علی نقی کرد محله ای استرابادی، تا: شنبه دهه سوم محرم۱۲۱۱ق، جا: اصفهان؛ اهدایی: سید محمد مشکات؛ جلد: تیماج، ۱۷۵گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۴۹۷]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۴
خط: شکسته نستعلیق، کا: زین الدین پسر ضیاء الدین گیلانی، تا: ۱۲۱۲ق؛ مصحح، محشی بدون نشان و یا با نشان «لمح» که گویا از محرر نسخه است؛ جلد: تیماجقهوه‌ای، ۳۱۱ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۵۹]

۴۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۳۷۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۳۶گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۹۴]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: هزار جیبی، احمد بن محمد اسماعیل، تا: ۱۲۱۷ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۴۶. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: غلام علی بن محمد صالح مازندرانی کجوری، تا: ۱۲۲۲ق [تراثنا: س۲ش۴-۳۹]

۴۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۱۱۵/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف جیلانی، تا: ۱۲۲۶-۱۲۲۷ق؛ ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۵۷]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد علی دیلمی، تا: ۱۹ صفر۱۲۲۷ق، جا: اصفهان؛ دارای سرلوح، مجدول؛ واقف: نائینی؛ ۲۰۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴-۲۳۵]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میر اسماعیل اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۹ شعبان۱۲۲۷ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی، با نشانی بلاغ، نسخه را محمد ابراهیم بن حاجی محمدعلی استکتاب کرده با مهر «ابن محمد علی محمد ابراهیم» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۳۸۵ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۴۵-۲۲۵]

۵۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۶۰۷
خط: نستعلیق، کا: احمد بن حاج ابوالحسن کاشانی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ ربیع الاول۱۲۲۸ق؛ محشی با نشان «احمد، منه»؛ تملک: بصیر الملک با تاریخ ۱۳۱۴، فاضل تونی؛ جلد: روغنی، ۲۰۸گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: -۶۵۱]

۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۰۵
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن کربلایی یوسف شاهرودی، تا: ۱۲۳۱ق، به خواهش سید آقا نصرالله حسینی، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۹۸گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵-۴۹۷]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد سمیع موسوی، تا: ۱۲۳۴ق؛ محشی از فیض کاشی؛ جلد: تیماج، ۴۵۸ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴-۲۰۳]

۵۳. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۹۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد گلپایگانی، تا: شعبان۱۲۳۵ق؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۳۱۴گ، ۱۸سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: -۷۶]

۵۴. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۸
خط: نستعلیق، کا: حسین بن حاجی محمد مسکنانی، تا: جمادی الاول۱۲۳۶ق؛ ۱۸۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۷۱]

۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۷۶
خط: نسخ، کا: صادق بن عبدالله لاهیجی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ذیقعده۱۲۳۶ق، به دستور آقا محسن پیشنماز؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۶گ، ۲۸سطر(۷×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۹-۹۲۳]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر نجفدری، تا: جمادی الثانی۱۲۳۷ق؛ واقف: نائینی؛ ۲۶۶گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۳۵]

۵۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۶۲۵
خط: نسخ، کا: احمد بن ابی الفتح الشریف، تا: ۱۲۳۷ق، جا: کرمانشاه؛ تملک: جلال الدین ابن مؤید الدوله؛ ۲۸۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۲۲۵]

۵۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۱۲۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۴گ (۳پ-۱۶۶پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۳۶۳]

۶۰. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه: بدون شماره
آغاز: برابر
کا: محسن تنکابنی، تا: ۱۲۳۸ق[تراثنا: س۱۳ش۴-۱۱۴]
۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۱-۴/۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر موسوی، تا: ۱۲۳۸ق؛ اهدایی: میرزا محمود قبعی اصفهانی؛ جلد: تیماج، ۲۰۲گ، ۱۷-۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶-۳۴۹۷]
۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴/۶-فیروز
خط: نستعلیق، کا: علی پناه سالکی، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۸ص (۱۸۹-۲۳۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱-۲۳۰]
۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۵۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: احمد بن محمد حسینی، تا: ذیقعده۱۲۴۰ق؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: تیماج، ۲۰۰گ، ۱۶ سطر(۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲-۴۴۹]
۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۴ شعبان۱۲۴۱ق؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری؛ جلد: تیماج، ۱۴۱گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۱-۲۸۹]
۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۹۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ریز متوسط، بی‌کا، تا: ۲۱ جمادی الاول۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۳گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱-۲۹۰]
۶۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۳۵۴/۱
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷۲گ (۱پ-۱۷۲ر)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵-۴۹۷]
۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۹۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق بد، کا: کربلایی حسین، تا: ۱۲۴۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۶گ، ۲۱سطر(۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۴-۲۲۲]
۶۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۶۷/۲
خط: نستعلیق، کا: مراد علی بن مرحوم ملا حسینعلی خراسانی، تا: جمادی الثانی۱۲۴۴ق، جا: نهاوند؛ محشی با نشان «محمد اسماعیل، تفسیر الامام، انوار الحکم، محمد ملقب به فاضل با تاریخ ۱۲۹۴»؛ جلد: تیماج، ۲۰سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: -۳۰۵]
۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۳۷۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق، به دو قلم، صفحه‌های آخر به خط محمد تقی حسینی طباطبائی است و او در کنار آخرین صفحه نوشته: «انی قد کتبت هذه الصفحه و ما قبلها یوم الاربعاء فی زمان العصر فی المدرسه الطالبیه حین کان الاحباب حاضرا و ما کان اسباب السرور قاصرا و منهم کاتب هذا الکتاب ... میرزا محمد ... و انا العبد الاقل محمد علی الحسینی الحسینی الطباطبائی»؛ محشی از مؤلف با نشان «منه» و از نوری و میرزا محمد کاتب نسخه؛ جلد: تیماج، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۵-۴۶۰]
۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ملا عظیم قراداغی، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۱ص (۳۵-۲۶۵)، ۱۶-۲۶ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۷-۲۷۹]
۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد تقی موسوی، تا: ۱۲۵۲ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مذهب، ۱۸۷گ، ۲۵سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۸-۳۳۹]
۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۲۵ ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مهدی کاشانی، تا: ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: کاتب «المتوکل علی الله محمد مهدی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، ۱۶۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴/۲-۲۱۰]
۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ واقف: مهدی قدوسی، اسفند ۱۳۱۴؛ ۲۲۲گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴-۲۳۶]
۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۵۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی محمد، تا: ۱۲۵۸ق[رایانه]
۷۶. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه: ۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،کا:یحیی بن محسن موسوی، تا: ۱۲۵۸ق؛ واقف: سید یحیی،۲۲جمادی الثانی ۱۳۱۹ق؛ ۱۸۳گ، ۲۰-۲۲ سطر [ف: -۷۷]
۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۳۲
آغاز و انجام: برابر.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق، جا: شیراز؛ در برگ آخر مطلبی است منقول از ملاصدرا به خط نجل محمد کریم خان زند فتحعلی به تاریخ ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۲-۳۲۹]
۷۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۶۰۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد بن ابراهیمبن علی بن ابراهیم، تا: ۲۵ ربیع الاول۱۲۶۱ق؛ واقف: محمد حسین انتصار الدوله، ۱۳۳۳؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲-۶۱]

۷۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۹
خط: نسخ، کا: حسینی، علی بن میراجزام، تا: پنج‌شنبه ۷ جمادی الثانی۱۲۶۴ق، برای میرزا بدیع حسنی [ف: ۳-۱۰۳]

۸۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد شیرازی، تا: سه‌شنبه ۲۸ شوال۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴-۲۱۲۴]

۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۷۷۳
خط: نسخ، کا: علی بن عبدالصمد، تا: صفر۱۲۶۸ق، جا: سبزوار؛ اهدایی: حاج محمد صفاریان؛ جلد: مقوایی، ۲۰۰گ، ۲۱سطر (۸/۵۱×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۱۰۴۹]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۲۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** در صحت آن کوشند اللهم اغفرلی و لوالدی بحق محمد و آله
خط: نسخ، کا: حسینی، حسین بن علی، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۸۳
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن ملا ابراهیم فریدنی، تا: جمادی الاول۱۲۷۶ق؛ جلد: تیماج، ۲۳۷گ، ۱۸سطر(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۹-۹۲۶]

۸۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۵۷
خط:نستعلیق،کا:ابراهیم تهرانی، تا: ربیع الاول۱۲۷۷ق [ف: ۳-۱۰۴]

۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۶۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ مصحح، محشی با امضای منه؛ ۱۸۴گ، ۱۹ و ۲۴ سطر (۱۱×۲۳ و ۱۳/۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۹-۲۶۵]

۸۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۵۵۴
خط: نسخ، کا: سلمان بن محمد حسینی کرمانی، تا: ذیقعده۱۲۸۷ق، به دستور میرزا محمد منشی باشی؛ جلد: تیماج، ۲۲۴گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵-۴۹۷]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۹۵۵
خط: شکسته نستعلیق، کا: ملا عبدالله زنوزی، تا: ۱۲۸۸ق، جا: اصفهان؛ زنوزی حاشیه‌هایی از ملا علی نوری با نشان «نوری دام ظله» و فقراتی به نقل از الهی اسفار، شرح اشارات در کنار صفحات آورده، مصحح، مقابله شده، با نشان «بلغ مباحثه و مطالعة»؛ ۳۳۲ص، اندازه: ۱۲/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵-۴۵۹]

۸۸. اصفهان؛ تویسرکانی؛ شماره نسخه: ۷
خط: نسخ خوش، کا: عبدالغفار حسینی تویسرکانی (متوفی ۱۳۱۹ق)، تا: قرن ۱۴؛ در صفحه ۵ حاشیه‌ای است منقول از ملا علی نوری به خط کاتب؛ ۳۰۴ص، اندازه: ۱۲×۲۱سم [مجله ادبیات اصفهان: ش ۱۶ و ۱۷-۱۳۷]

۸۹. قم؛ علامة طباطبائی قم (مکتبه)؛ شماره نسخه: بدون شماره
کا: مولی عبدالرزاق لاهجی، بی‌تا؛ مصحح با نسخهمصنف و قرأه علیه، و قد کتب هذا علی الورقة الاولی السید جلال الدین الآشتیانی فی سنة ۱۳۸۹ بمشهد الرضا علیه السلام.[تراثنا: س۲ش۳-۱۵۷]

۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۳۳-۵/۱۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی محمد مهجوری، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «ابراهیم الطباطبائی ۱۲۹۲» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۲۴۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۷]

۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۴۳-۵/۱۳۳
آغاز: برابر الله؛ **انجام:** القوة الباصرة التی قدیری الاشیاء عیاناً وقد تخیلها ذهناً الاول من غیر ضرورة شرعیة او داعیة عقیلة
از اول تا «کشف حال لایضاح مقال، ان الروح اذا فارق البدن العنصری ...»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر: «الواثق باالغنی عبده سبزالله الموسوی ۱۲۲۲» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۹۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۴۹۸]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۰۴
آغاز: بسمله، الحمد فاعل کل محسوس و معقول؛ **انجام:** من وجوه بینت فی موضعها.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[رایانه]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** کما هو صفة الممالیك المجرمین اذا لاغلال
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۶۹
آغاز: هذه النشاة التعلیقیه عن استحصال جمیعها؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: نائینی؛ ۲۲۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۴-۲۳۶]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۱۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، به نام محمد شفیع بن مقیم[الفبائی: ۴۹۱]

۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۹۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۲۲۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۱-۲۹۰]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۷۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه چاپ سنگی است که با تهذیب الاخلاق ابن مسکویه درسال ۱۳۱۴ بخط محمد در جزینی چاپ شده، محشی از حاج سید مصطفی خمینی به خط خودش؛ جلد:

مقوایی [ف: ۲۴-۱۵۹]

۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج، ۲۰۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۶-۱۱۹]

۹۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۵۴

خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۵/۴سم [ف: ۱-۴۶۶]

۱۰۰. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد حسن پازواری حسن پازواری بن ملا معصوم پازواری الاصل، بی‌تا، جا: اصفهان، در مدرسه نیم آورد؛ جلد: تیماج، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: -۱۲۴]

۱۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد علی قزوینی، بی‌تا، جا: تهران مدرسه دارالشفاء؛ مهر: «حسین بن محمد علی ۱۲۰۷» (بیضوی)؛ ۲۱۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: ۴-۱۶۷۹]

● **المبدأ و المعاد** / فلسفه / عربی

al-mabda' wa-l ma'ād

نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین، ق۱۱ قمری

nasīrī tūsī, mohammad taqī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۵۷ تا ۱۰۷۹ق

ترتیب عناوین مطالب: المقدمة فی تعریف الحکمة و فی ابحاث الامور العامه و مثلها مثل الزناد و لیست بحکمه، در عنوان دو اشراق: ۱. فی تعریف الحکمة و طریق التألیف و التصنیف در یک مطلع، ۲. فی امور العامة در پنج مطلع، مطالب این مطلع در عناوین نه لمعه انجامیده، مطلب مشتمل است بر دو فن: ۱) فی المبدأ الوجود للعالم یعنی الاله تعالی و المجرد الصرف و الوجود الخاص من سمات النقص من کل وجه و المبدء الاول و الواجب تعالی در نه لمعه، ۲) فی المعاد الظهوری الی المبدأ الوجودی و کلها حوادث کما ظهر و بالدستور نقدم الاعم علی الاخص در دو مسلک: ۱- فی البسایط و فی الحرکة در پنج باب و هر بابی دارای فصولی است، ۲- فی المرکبات در دو بحث: ۱- فی المرکب بلاشرط ۲- فی المرکب بشرط شیئی. هر بحثی دارای عناوین جمل و مقدمات و مقاصد و فصولی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۷۰

آغاز: الحمدلله الذی هو المبداء و هو المعاد و علیه التوکل فی کل الامور و الاعتماد و منه خیر الرشد و فضل الرشاد فطر السموات فی سبع شداد و من الارضین مثلهن من الارواح و الاجساد ما هو المصلحة فی الاعداد؛ **انجام:** و اسئل الله الحق ان یعود خیره الی و یرجع شره علیه و الله عزیز ذوانتقام و السلام علی من له و منه و الیه ولدیه و الحمدلله مفیض السعادات واهب الهدی و خالق الهداة و مبدئی الخیر و رب العباد اولا و اخر و اخراً و من المبدأ الی المعاد

خط: نستعلیق و شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۸۰ق، جا: اصفهان؛ ۲۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۴-۲۳۶]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی

mabda' va ma'ād

میرفندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ، - ۱۰۵۰ ؟ قمری

mīrfendereskī, ab-ol-qāsem ebn-e mīrzā bozorg (- 1641)

شاید ناشناسی به سال ۱۲۴۴ق این رساله را از کار میرفندرسکی، گزیده باشد، چه در «خاتمه» این تاریخ آمده است. در یک «مقدمه» و سه«مقالت»: مقدمه در جواهر و اعراض؛ مقالت ۱. در اثبات واجب الوجود، در چند «فصل» ۱) اثبات واجب الوجود، ۲) توحید، ۳) صفات سلبی، ۴) صفات ثبوتی، که خود در چند «فصل»: است (۱- حیات، ۲- علم او، ۳- قدرت، ۴- مشیت، ۵- اراد، ۶- قضا و قدر)؛ مقالت ۲. در احوال مبداء ممکنات، چند «فصل»: ۱) سبب و فایده خلقت، در بیان عالم ذر، ۲) حقیقت ملک و شیطان، ۳) آدم و ابلیس، ۴) فایده تکلیف، ۵) ارسال پیامبران، ۶) اثبات نبوت خاصه، ۱۰) ولایت مطلقه، ۱۱) ولایت خاصه، امامت، ۱۲) صدور موجودات از مبداء، ۱۳) عالم کون و فساد، ۱۴) موالید ثلاثة به مسلک حکما، ۱۵) موالید ثلاثه به مسلک اهل حق، ۱۶) احوال حیوان و نبات، ۱۷) کمال نفس انسانی، ۱۸) مرکبات ناقصه؛ مقالت ۳. در معاد، در چند «فصل»: قبر، سؤال و جواب، نفخ صور، حساب، صراط، بهشت و دوزخ.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶

آغاز: بسمله، مقدمه در بیان جواهر و اعراض است. بدانکه هر چه در خارج موجود شود، اگر قایم به ذات باشد، و در وجود محتاج به غیر نباشد، آن را جوهر گویند، و الا عرض؛ **انجام:** مطلع گردی آن دریابی، شاید که تصدیق آوری و اذعان کنی، و کان ذالک فی صفر ...

خط: نستعلیق تحریری و شکسته، بی‌کا، تا: صفر۱۳۲۶ق، جا: قم؛ و در پایان آمده: «از نتایج افکار آقا میرزا ابوالقاسم الفندرسکی طاب ثراه»؛ جلد: تیماج، ۱۳۸ص، ۱۵سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۲۸۷]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی

mabda' va ma'ād

لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ قمری

lāhījī, hasan ebn-e ʻabd-or-razzāq (1636 - 1710)
نویسنده ابتداء از توحید ذاتی و صفاتی حضرت باری تعالی آغاز سخن می‌کند و پس از بحث در صفات و علم الهی و وحدانیت او سخن را به معاد می‌کشد و بحثی از معاد جسمانی می‌نماید و در ضمن به رد انکار بوعلی از معاد بنا بر قول دو نفر از علما می‌پردازد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۳/۳

آغاز: بسمله و به نستعین فی توحید ذاته تعالی و صفات الله؛
انجام: ربنا افتح بیننا و بین قومنا بالحق و انت خیر الفاتحین هذا آخر ما اردناه فی هذه الرساله من هذه المقاله و الحمدلله اولا و آخراً و صلی الله علی محمد و آله باطناً و ظاهراً
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۵ص(۳۴-۴۸)، ۲۱سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴-۴۴۱]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
mabda' va maʻād
شکیب شیرازی، محمد علی بن محمد امین، - ۱۱۳۵ قمری
šakīb-e šīrāzī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad amīn (- 1723)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۴۹/۴ حکمت

خط: نستعلیق، کا: حسینی الماسی، ابو تراب بن ابوالقاسم، تا: ۱۲۰۰ق؛ جلد: مقوا، قطع: جیبی [ف: ۲-۵۴]

● **المبدء و المعاد** / کلام و اعتقادات / عربی
al-mabda' wa-l maʻād
نوری، محمد بن علی اصغر، ق۱۳ قمری
nūrī, mohammad ebn-e ʻalī asqar (- 19c)
تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۲۴۱ق تا محرم ۱۲۴۲ق
در کلام شیعی دوازده امامی است در یک «مقدمه» و پنج «مقصد».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۶۸-ف

نسخه اصل: نسخه آقای میرزا ابوالحسن پیشنماز نوری آملی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تصحیح مؤلف و با مهر خود او؛ واقف: ملا اسماعیل، ۱۳۰۵ [فیلمها ف: ۱-۳۷۳]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات / عربی
al-mabda' wa-l maʻād
کردی، عبدالقادر بن محمد سعید، ۱۲۱۱ - ۱۳۰۴ قمری
kordī, ʻabd-ol-qāder ben mohammad saʻīd (1797-1887)
در دیباچه نسبت «غفاری» را بر نام خود افزوده است. گفتاری است کوتاه، نامبوب، در دو جمله: مبداء و معاد. این جز «حدوث العالم» اوست.
آغاز: بسمله. بعد حمده علی ما هدانا الی طریق الحق. طریق رسوله الی الخلق علیه و علی آله و اصحابه ... یقول العبد ... عبدالقادر بن المرحوم محمد السعیدی الغفاری التختی هذه زبدة فی جملتین. اولیهما فی المبداء ...
[بغدادی، هدیه ۶۰۵/۱-۶۰۶؛ زرکلی ۴۴/۴؛ سرکیس ۱۲۹۱/۲ از این کار او نام برده نشده است]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۴۰۶/۸

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۲گ (۲۵۷پ-۲۵۸پ) [ف: ۳-۲۸۷]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۳۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتم الانبیاء لثبوت صدقه بالمعجزات. و هذا هو نبینا ص الی یوم القیامة رزقنا الله تعالی خیر الاولی و الاخرة بجاهه ص.
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۹۹ق؛ ۴گ (۱۳۵ر-۱۳۸ر) [ف: ۲-۲۱۹]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳۹۶/۸

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ ۲گ (۴۸پ-۴۹پ) [ف: ۳-۲۸۷]

● **مبدأ و معاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
mabda' va maʻād
سید آقا افشار
sayyed āqā afšār

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۲۰/۱

خط: نستعلیق خوش، کا: شکرالله بن محمود، تا: ۱۳۱۵ق؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۳۳]

● **مبدأ و معاد = نشأة اخری** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / فارسی
mabda' va maʻād = naša'-ye oxrā
بهبهانی، عبدالله بن محمد، - ۱۳۲۵ ؟ قمری
behbahānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1907)
تاریخ تألیف: گویا به سال ۱۳۱۴ق
در چهار «فصل»: ۱.در ذکر آیت‌هایی که دال بر معاد جسمانی است، ۲. حقیقت مولود انسانی و سیر او در مبادی علومی، ۳. در بیان جسم و جسد اصلی و جسم و جسد عرضی، ۴.در شرح حدیث اعرابی در مراتب نفس.در دیباچه آمده که حاجی آقا

بابا کازرونی که از گروه اخوان (شیخی)است از شرح حدیث اعرابی در حقیقت نفس پرسیده بود و من این را در پاسخ او نگاشتم. نام نگارنده و کتاب در دیباچه آمده است.
آغاز: حمدله. صلاة. و لعنة الله علی اعدائهم ... اما بعد، چنین گوید بنده جانی و اسیر فانی، عبدالله بن محمد البهبهانی، که شنیدم که جناب محامد نصاب ... حاجی آقا بابا کازرونی ...
انجام: در مضمری ظاهر می‌شود. و قد وقع الفراغ من تسوید هذه الاوراق بید مصنفه عبدالله بن محمد فی یوم الرابع و العشرین من شهر صفر المظفر ۱۳۱۴ق.
چاپ: مشار فارسی، ج۵، ص۵۱۹۸؛ شیراز، سنگی، ۱۳۳۸ق، خشتی، ۳۲۶ص+ ...
[الذریعه: ‎/۲۴/۱۵۷ش ۸۱۱؛ فهرستواره منزوی ۸۱۹/۸]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۰۴/۵–عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۴ صفر۱۳۱۴ق؛ با خط‌خوردگی‌ها و افزودگی‌ها؛ ۵۳ص (۱۴۶–۱۹۸)[عکسی ف: ۱–۳۴۰]
۲. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با صورت اجازه شیخ محمد طاهر عرب و هاشم بن احمد بن حسین موسوی به مؤلف؛ ۲۳۶گ (۳۹پ–۲۷۴)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۱–۴۸]

● **المبدأ و المعاد** / کلام و اعتقادات / عربی
al-mabda' wa-l ma'ād

ناشناخته:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۲۹۵
آغاز: بسمله الحمدلله المبدی المعید الفعال؛ **انجام:** مراتب القرب تفاوتا لا تحصی ... تاج الدین صاعد وفقه الله تعالی
خط: نستعلیق، کا: تاج الدین حسین بن صاعد، تا: ۹۸۶ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج[الفبائی: ‎-۴۹۱]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۷۰
آغاز: بسمله الحمدلله حمدالشاکرین و صلوته علی سیدنا محمد و اله الطاهرین من کلام الشیخ الرئیس اما؛ **انجام:** و کالعله فی المعلول و کالشی فی التمام تمت الرساله بمنه و توفیقه
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲[رایانه]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۳۶
آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله رب العالمین و صلوته علی خیر خلقه؛ **انجام:** الا و من معه حب محمد و آله الامجاد.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج[رایانه]
۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۹۸۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمدرضا فرید تنکابنی[رایانه]

● **المبدأ و المعاد** / فلسفه / فارسی
al-mabda' wa-l ma'ād

ناشناخته:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۸۹/۱۴
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه غرض از علم و عالم الهی معرفت مبدأ و معاد است و معرفت مبدأ آن باشد که واجب الوجود را بدانی و فیضان موجودات از او معلوم کنی؛ **انجام:** در کتب متکلمین نظر باید کرد تا اعتقاد باطل در نفس راسخ نشود و شک و شبهه پدید نیاید و هو یهدی الی الصراط المستقیم.
در دو «قسم»: (۱– مبدأ، ۲– معاد) تنظیم شده که قسم اول در هفت فصل و قسم دوم در ۵ فصل نگارش یافته است و در فهرست سپهسالار ۴۹۶/۵ از اثیرالدین ابهری دانسته شده است؛
خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: دوشنبه ۶ ذیقعده۱۰۸۷ق؛ مصحح، مجدول، با اشکال هندسی، محشی؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۶۲پ–۱۶۴ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰–۶۶]
۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۸۳/۱
آغاز: بسمله حمد بیحد و ثنای بیعد مبدعی را سزاست که بمؤدای – کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف آئینه ... و غرض این حقیر بی بضاعت کلمه چندی است در مراتب مبداء و معاد بطریق اهل عرفان و محققین از ایشان که اهل توحید خاص الخاصی گویند و این رساله مرتب است؛ **انجام:** علی وجه الاتصال هدانا الله و الطالبین الی حقیقة المبداء و المآل.
تألیف پیش از سال ۱۲۴۱ق رساله‌ای است در مراتب مبدأ و معاد به‌طریق اهل عرفان مشتمل بر هفت فصل: ۱) در مباحث وجود و احکام متعلقه به آن، ۲) در مباحث جعل و آنکه مجعول بالذات وجود است نه غیر، ۳) در اثبات وجود واجب و توحید ذات، ۴) در بیان اسماء و صفات واجب تعالی، ۵) در مباحث قضا و قدر و جبر و اختیار، ۶) در مباحث حدوث و قدم و ربط حادث به قدیم، ۷) در تحقیق معاد، نویسنده این کتاب از پیروان حکمت متعالیه و از شاگردان صدرالمتألهین است و از این حکیم به: استاد کامل الصدرالدین الفاضل = صدرالعرفا در اسفار و حاشیه حکمت الاشراق. صدرالمحققین قدس سره، در تفسیر کبیر. صدر الحکماء قدس سره و بدر سماء المعرفه ... یاد کرده است، و نیز از فاضل کامل میرزا ابراهیم ولد صدر المحققین صدرالدین، سید داماد = خاتم العلماء و المجتهدین، افضل المحققین و ادق المدققین جمال الدین خوانساری. سید مدقق میر غیاث الدین. و فاضل کامل مولانا عبدالرزاق لاهیجی در گوهرمراد می‌گوید: ... پس از آن ایراداتی بر لاهیجی گرفته، و نیز در مبحث حدوث دهری میرداماد پس از نقل رأی او می‌گوید: «اقول در تعلیقات خود بر حاشیه خفری بیان فساد این قول را نمودیم و الآن نیز می‌گویم که ...»، همچنین مؤلف از شمس الدین جیلانی یاد کرده است، پیداست که مؤلف از شاگردان نوری بوده است که می‌گوید:

«استاد ما استاد کامل فاضل نوری دام ظله العالی ...»، گویا مراد از نوری، آقا علی نوری متوفی ۱۲۴۲ یا ۱۲۴۶ق می‌باشد (؟)، در فصل ۷ به هنگام بیان کیفیت تجدید احوال و آثار بر اهل جنت و نار، اصلی تأسیس کرده است و چنین می‌گوید: «اصل. بدانکه بندگان ثریا مکان سلیمان شأن معدلت نشان ... السلطان فتحعلی شاه ادام الله دولته و خلد سلطنته ... در خصوص کیفیت تنعم اهل جنت در جنت و غیر این اشکالات قویه چند از ... از بندگان اقدس ظل اللهی جناب شیخ المشایخ و قطب الاقطاب العالم الالهی جناب شیخ احمد احسائی دام ظله العالی صادر شده و جناب شیخ معظم رساله در این خصوص تصنیف فرموده‌اند ...»، سپس خلاصه این رساله را به فارسی آورده است، پس معلوم می‌شود که مؤلف در روزگار شیخ احمد احسائی (متوفی ۱۲۴۱ق) و فتحعلی شاه (متوفی ۱۲۵۰ق) می‌زیسته است و این کتابش دارای نثری روان و شیرین است و مطالبش استوار و متقن و بیانگر احاطه و تسلط مؤلف بر حکمت متعالیه است اما متأسفانه فرصتی نبود تا بتوانم نام او را به دست آورم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۲۲ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۹-۳۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۵۸۸]

۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۴۲/۲

آغاز: زمبدأ و معاد آغاز کردم ×× در حکمت به دانش باز کردم؛ به نظم فارسی از روح الدین که در بیت یازدهم از خود یاد می‌کند (که رحمت بر روان روح دین باد)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ ۳۶گ، ۱۶سطر، قطع: خشتی [ف: -۱۰۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۳/۵۰-ف

نسخه اصل: بغداد لی وهبی ش ۲۰۲۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵گ (۲۸۷پ-۳۱۱پ) [فیلمها ف: ۱-۵۲۰]

۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۹۸/۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. رب یسر و تمم بالخیر الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه. بر ضمایر ارباب بصایر پوشیده نیست که کلمه طیبه؛ **انجام:** و گمراه شدند و از جمله راه یافتگان نبودند و آیات و احادیث درین باب بسیار است و در این مختصر بدین قدر اختصار کردم. و الحمدلله حق حمده و الصلوة علی مولائی بعده.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۴گ، ۴۰سطردرمتن و حاشیه، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۲-۷۶۱]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۴۶/۴-۳/۶۶

آغاز: بسمله الحمدلله هو الحامد و المحمود و الصلوة علی رسوله محمد و هو الشاهد و المشهود اما بعد بدانکه سخن چند درمعرفت علم ا زدانش و فهم خود درقید کتاب آرم و بگویم که اتفاق جمله سالکانست؛ **انجام:** و علم آموختن وهنرها حاصل کردن تبع تمیز و سخاوت تبع شجاعت و هوا از دنیاست اصول اسباب و اخلاق گفته شد

رساله ای است مختصر و عرفانی درذکر وجود اول و بدایت آن و بیان معرفت عالم و نهایت آن.نام اصلی رساله و مؤلف به دست نیامد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۸سطر [ف: -۳۴۹۶]

● **مبدأ و معاد (ترجمه)** / فلسفه / فارسی

mabda’ va ma‘ād (t.)

گویا ترجمه مبدأ و معاد ملا صدرا شیرازی باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱ط

آغاز: واسطه در ثبوت پس آنست که حکم و اسناد فی الحقیقه از برای واسطه؛ **انجام:** چنانکه ارسطاطالیس در اثولوجیا ذکر کرده است و همچنین نفوس نباتیه نزد قطع آنها از اشجار.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۲۳۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳/۲۴-۷۲]

● **مبدأ و معاد و نفس** / کلام و اعتقادات / فارسی

mabda’ va ma‘ād va nafs

حسینی، موسی بن فضل الله، ق۱۳ قمری

hoseynī, mūsā ebn-e fazl-ol-lāh (- 19c)

اهداء به: ناصرالدین شاه

تاریختألیف: ۱۲۹۶ق

در سه مبحث مبدأ و معاد و نفس تألیف شده و مبحث نفس آن از نظر روان‌شناسی ارزنده است. در ضمن بیان مباحث، سخن چندی از صلات رفته و طرز استدلال نویسنده در آن جمع بیان دلایل عقل و شرح است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۱۸

آغاز: بسمله، حمد افزون از حد حضرت احدی را سزد که معشر بشر را به راهنمایی گوهر یکتای عقل و بخشایندگی جوهر گرانبهای نفس به خلعت فضیلت واحد کرمنا بنی آدم مکرر داشت؛ **انجام:** که محفوظ است از خطا در علم باحکام شرع انور و در عمل هم عصمنی الله و جمیع المسلمین من مهلکات و شرفنا بتلقی المنجیات بمحمد و آله اولی الکرامات الباهرات. تمت الرساله.
خط: نستعلیق ریز، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۶ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج، ۸۱گ، ۱۲ سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲-۱۲۷]

← مبدأ و منتهای عالم ← کسمگنی

● **مبدئیة الاعداد = الاعداد** / فلسفه / عربی

mabda’īyyat-ul a‘dād = a‘dād

یحیی بن عدی، ۲۸۰ - ۳۶۴ قمری

yahyā ebn-e ‘adī (894 - 975)

رساله بسیار مختصری است که در آن مراتب عقل و علم به

مراتب عدد و شیء قیاس شده و از این قیاس، اشرفیت عقل نسبت به علم و علم نسبت به ظن، خاطر نشان گردیده است.
[ریحانة الادب ۳۴۵/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۸۸/۹
آغاز: قال: عند کثیر من الاوائل ان الاعداد، مبادی العالم؛ و امثل ما حمل علیه هذا القول؛ ان یکون معناه کون الشیء واحداً، غیر کونه موجوداً، او انساناً؛ **انجام:** و الحس اعم من الظن؛ فهو المصمت، اذا لجسم له اربع جهات
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۷۸ق؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۷۳ر و پ)، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳۱-۳۰۹]

● مبرز القواعد الاعرابیة من القصیدة المجرادیة / نحو / عربی

mubriz-ul qawā'id-il i'rābīyya min-al qaṣīdat-il majrādīyya

شرحی است بر قصیده مجرادیه درباره حکم جمله و ظرف.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۳۵۶/۶ - ج
آغاز: بسمله. و به نستعین. یقول عبدالله تعالی اسیر ذنبه ... علی بن احمد بن محمد الجزولی الرسموکی کان الله معینا آمین. الحمدلله رب العالمین و صلواته و سلامه علی سیدنا محمد ... و بعد فلما کانت قصیدة الشیخ ... ابی عبدالله محمدین محمد بن عمران المشهور بالمجرادی السلوی رحمدالله ... من اجل ما الف فی قواعد الاعراب ... و لم اقف علی شرح لها ... طلب منی بعض الاخوان تقییدا یقرب غامض معناها فاجبته الی ذلک ... و سمیته مبرز القواعد الاعرابیة من القصیدة المجرادیة؛ **انجام:** و العلا معطوف علی المجد قال مؤلفه ... هذا آخر ما یسرالله تعالی من تألیف هذا التفسیر و فرغت من تسویده عاشر جمادی الآخره عام و خاتم عشرة مائة من الهجرة النبویة صلی الله علی مهاجرها و سلم
بی‌کا، تا: ۲۷ شعبان۱۱۷۹ق؛ ۲۵گ (۵۶ر-۸۰ر) [ف: -۴۵۲]

● مبرز المعانی فی شرح قصیدة حرز الامانی / تجوید / عربی

mubriz-ul ma'ānī fī š.-i qasīdat-i ḥirz-il amānī

عمادی، محمد بن عمر، ق۸ قمری

'emādī, mohammad ebn-e 'omar (- 14c)

وابسته به: حرز الامانی و وجه التهانی = قصیدة الشاطبیة؛ شاطبی، قاسم بن فیره (۵۳۸-۵۹۰)
تاریخ تألیف: چهارشنبه ۷ جمادی الثانی ۷۶۲ق
کتاب شرح توضیحی و روانی است بر قصیده شاطبیه، از بیان معانی لغوی و ابحاث نحوی و احکام قرائت. در دیباچه سلسله روایت و قرائتش منظومه متن را چنین آورده: که این قصیده را نزد استادش سراج الدین عبدالله بن محمد الحافظ الهمدانی معروف به قاری السبعه خوانده و او نزد نورالدین محمد بن ابراهیم سیواسی و او نزد صائن الدین بصری و او نزد علم الدین سخاوی و او نزد شاطبی صاحب متن خوانده است و هم آورده است: که این متن را بیش از صد بار درس گفته بودم و پیش از این جمعی از طالبان علم قرآئت و حفاظ قرآن مجید از من خواسته بودند که قصیده شاطبیه را شرح کنم و چون برهه در ظل عنایت و مشمول احسان حضرت اعلی و جناب معلی خاقان معظم اعظم غیاث الدین تتار خان بودم این قصیده را به نام او تألیف کردم تا در کتابخانه عامره‌اش به رسم یادگار باشد. (مهدی ولائی)
[کشاف الفهارس: ج ۱ص۴۰۴]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۵
خط: نسخ، کا: محمد بن سیف الدین بغدادی، تا: ربیع الاول ۸۸۳ق، جا: بغداد؛ اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۸۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ تملک: سید نجم الدین جزائری برادر سید نعمت الله جزائری؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۸
آغاز: الی طریق المستقیم تم الصلوة و التحیات؛ **انجام:** یا اله العالمین و یا خیر الناصرین ... سنه ۰۹۸۴
خط: نستعلیق، کا: محمد عمادی، تا: ۹۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۹۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۶۷
آغاز: الی طریق مستقیم ثم الصلوة و التحیات الذاکیات علی سید المرسلین ... بدات بسم الله فی النظم اولا فوله بدات بداالسی بمعنی خلقه و منه قوله تعالی الله یبدالخلق؛ **انجام:** برایحة زرنب و قرنفل فی طیبها و النختم الکتاب بحمدالله ... یا خیر الناصرین ... من شهور سنه اثنین و ستین و سبعائه
خط: نستعلیق خوانا، کا: محمد علی، تا: ذیحجه۹۸۴ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۸گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۳-۱۴۸]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۸۶
آغاز: الحمدلله الجلی شانه الباهر برهانه الغالب سلطانه؛ **انجام:** مشبهة لوائحة زرنب و قرنفل و نختم الکتاب بعون الله الملک الوهاب و الصلوة و السلام علی رسوله محمد قدوة اولی الالباب و صفوة رب الارباب.
خط: نسخ، کا: درویش محمد بن مولانا علی والدین الواشجردی، تا: شوال۹۹۹ق؛ محشی؛ واقف: جواد شجیعی، فروردین ۱۳۱۵؛ ۱۹۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶-۱۷۵]

۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۳۰۲
آغاز: الحمدلله الجلی اعلی شأنه، الباهر برهانه، الغالب سلطانه؛

انجام: پایان: و لنختم الکتاب بحمدالله الملک الوهاب ... رب الارباب. علی ید ... سنه ۱۲۷۶.
خط: نستعلیق، کا: ملا شاهمراد فرزند محمد شریف، تا: محرم۱۲۷۶ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج، ۸۷۸ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۲-۴۴]

● **المبسوط** / فقه / عربی

al-mabsūṭ

شمس الائمه سرخسی، محمد بن احمد، - ۴۸۳ قمری
šams-ol-a'emme saraxsī, mohammad ebn-e ahmad (- 1091)

شرحی است مبسوط برکتاب ارزشمند «الکافی» تألیف محمد بن محمد حنفی (-۳۴۴) معروف به حاکم شهید. سرخسی به جهت کلمه‌ای که در پند و نصیحت خاقان به زبان آورد در «اوزجند» محبوس شد و این شرح را در حالی که هیچ کتابی در اختیار نداشت تألیف نمود. پس از رهایی از زندان به شهر فرغانه رفت و همت به نشر علوم و معارف گماشت تا در سال ۴۸۳ یا به قولی ۴۹۰ درگذشت. این کتاب در پانزده مجلد درمصر به چاپ رسیده است. (براتعلی غلامی مقدم)
چاپ: مطبوع مشهور، انظر المعجم ۱۰۱۶/؛ مصر، ۱۳۲۴/۳۱ق.
[معجم المؤلفین ۲۳۹: ۸؛ هدیة العارفین ۷۶: ۲؛ الاوقاف العامة بغداد ۵۲۶/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۴۳
آغاز: رسول الله ... مجمع الصحابة رضوان الله علیهم و فرضوا له کل یوم در همین ... باب نوادر الزکاة؛ **انجام:** و عن عایشة رضی الله عنها لایدع کتاب دینا ... لما زاد علی العشرة من المهر عندالعقد.
از «باب نوادر الزکاة» تا«باب النفقة فی الطلاق و الفرقة» است، نسخه در فهرست ۱۱۵۰/۲۱ نیز آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۳۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۳]

● **المبسوط** / فقه / عربی

al-mabsūṭ

شرحی است با عناوین «قوله قوله» بر اثر نامعلوم در فقه حنفی و در برخی موارد به نظرات شافعی نیز پرداخته است. وی در این کتاب از ابوالحسن قمی، ابوالحسن قدوری، شرح الزیادات فخر الاسلام، شمس الائمه سرخسی، المبسوط و شرح الطحاوی جامع الصغیر قاضی‌خان نام برده است و از کتاب التقریر در اصول که از تألیفات خودش می‌باشد نیز نام برده است. در برگ ۱۹۹پمی‌گوید: «ذکرناه فی شرح هذه الرسالة و شرحها و شرح الفرائض السراجیة» و در برگ ۲۰۳ می‌گوید: «شیخ شیخی عبدالعزیز».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۶۲
آغاز: ... حرام لهم ... قوله بخلاف النکاح لانه ماکان للبایع فسخه جواب ... کتاب النکاح [لما فرغ من العبادات] شرع فی المعاملات و ابتدا من بینها بالنکاح لان فیه ... الدین و الدنیا؛ **انجام:** و لقائل ان یقول هذا التملیک غیر مطابق لما ذکر عن ابن یوسف رحمه الله تعالی لانه قال و صار بعدها للفقراء و ان ... و ذلک یدل علی ان التائید شرط و الجواب ان المروی عن ابن یوسف رحمه الله تعالی امران الله تعالی اعلم بالصواب.
از اول کتاب النکاح آغاز و تا پایان کتاب الوقف؛ خط: نسخ، کا: محمد الکاتب، تا: ۵۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۰۸گ، ۳۰ سطر(۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۴۱-۵۰۲]

← مبسوط اوسط ← المبسوط فی القراءت السبع و المضبوط من اضائة الطبع
← المبسوط فی الامامة ← الامامة

● **المبسوط فی الفقه** / فقه / عربی

al-mabsūṭ fi-l fiqh

شیخ طوسی، محمد بن حسن، ۳۸۵ - ۴۶۰ قمری
šayx-e tūsī, mohammad ebn-e hasan (996 - 1069)

کتاب فقهی مفصل و مشهوری است از کتاب طهارت تا دیات. مؤلف درباره انگیزه تألیف چنین می‌نویسد: اهل سنت، شیعه امامیه را به علت نداشتن قیاس و اجتهاد به قلت و کمی فروع و مسائل متهم کرده و آنان را اهل حشو و مناقضه دانسته و فقه و فقاهت خود را به کمال و غناء نسبت داده‌اند، ولی افسوس اگر آگاهی از فقه فقهای امامیه که برگرفته ازمنبع جوشان و فیاض معرفت اهل بیت علیهم السلام که در حقیقت گفتار و کردار نبی اکرم است می‌داشتند این ترهات را برقلم جهل نمی‌راندند. و درباره شیوه تألیف فرموده است: تاحد امکان با الفاظی مختصر مسائل را ذکر و تنها به مباحث فقهی اکتفا می‌نمایم و ادعیه و آداب را نقل نمی‌کنم و فروعی را که مخالفان آورده‌اند می‌آورم و نظر خود را طبق مذهب امامیه بیان می‌نمایم و هرگاه مسأله‌ای مبهم و نامعلوم باشد به توضیح و بیان و دلیل آن پرداخته و در غیر این صورت تنها به فتوا دادن و نظر خویش اکتفا می‌کنم. در بخشی فرموده است: «و اذا کانت المسألة او الفرع مما فیه اقوال للعلماء ذکرتها و بینت ءالله و الصحیح منها و الأقوی و أنبه علی جهة دلیلها لاعلی وجه القیاس ... و هذا الکتاب اذا سهل الله تعالی انمایکون کتابا لا نظیرله فی کتب اصحابنا و لا فی کتب المخالفین ...».(براتعلی غلامی مقدم)
آغاز: الحمد لله الذی اوضح الائل معرفته و انهج سبیل هدایته و ابان عن طریق توحیده و حکمته و سهل الوصل الی أبواب جنته
چاپ: مکرر چاپ شده است؛ طهران، سنگی، ۱۲۷۱، رحلی

[الذریعة ۵۴/۱۹ و ۵۵؛ معجم المطبوعات العربیة، رفاعی ۵۳۶؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۶۸۰/۲؛ مکتبة امیر المومنین ۲۰۶/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۷۶

آغاز: بعلمه و من قال لا یحکم بعلمه لا یمکن الوکیل من ذلک و لم یحکم له بالوکالة حتی یقیم البینة؛ **انجام:** والثانی انه مستحب و لیس بمحظور، اذا دخل.

مشتمل بر نیمی از جزء دوم و نیمی از جزء سوم کتاب، ازوکالت تا بأواخر کتاب نکاح؛ خط: نسخ، کا: شمس المعالی بن علی بن محمد المحمدی (شاگرد طوسی)، تا: محرم۵۰۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با آثار بلاغ؛ جلد: تیماج، ۲۲۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۱-۳۰۴]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۸۸

آغاز: ... یعلمه و من قال لایحکم فعلیه لا یمکن الوکیل من ذلک و لم یحکم له بالوکالة حتی تقیم البینة علی وکالته

مشتمل بر جزء دوم و سوم کتاب از اواسط کتاب الوکالة تا اواخر کتاب نکاح؛ خط: نسخ، کا: شمس المعالی بن علی بن محمد محمدی، تا: محرم۵۷۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با نشانی بلاغ؛ واقف: شریف العلماء؛ ۴۶۵ص[عکسی ف: ۲-۳۱۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۲۰

آغاز: بسمله کتاب البیوع فصل فی حقیقة البیع و بیان اقسامه البیع هو انتقال ...

خط: نسخ نزدیک به کوفی، کا: محمد بن مظفر، تا: سه‌شنبه ۱۱ ربیع الثانی۵۷۱ق؛ با با بلاغ قرائت؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن آلبالویی، ۲۹۰گ،۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱-۴۶۵]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۳۰۸۹ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۳-۱۳۳۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۱

آغاز: علی أن طوله کذا و عرضه کذا؛ **انجام:** لک الخیار ثلاثة اشیاء اما ان یقلعه و علیک ما ...

ج۲، از اوایل کتاب البیع تا اواخر کتاب القراض؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ از احمد بن محمد (یکی از علمای آن روز) و اجازه او به ابن ابی هاشم علوی حسینی در ۶۵۹؛ صحافی استاد جواد رفوگران؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج، ۱۹۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۱-۱۱۴۹]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳۴

آغاز: ... کثروا به کتبهم من مسایل الفروع ولا فرع من ذلک الا و له مدخل فی اصولنا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: احمد بن زین الدین و فرزندش علی بن احمد بن زین الدین؛ ۴۰۶ص[عکسی ف: ۲-۳۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۹۸

از اول کتاب تا آخر کتاب قسمة الفیء و الغنائم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ تملک: نصرالله بن حسین حسینی حائری؛ جلد: تیماج، ۲۵۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱-۴۱۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۲

آغاز: کثروا به کتبهم من مسائل الفروع و لافروع من ذلک الاوله مدخل فی اصولنا و مخرج علی مذهبنا؛ **انجام:** و کذلک دوده و کذلک بیع النحل اذا رآها و اجتمعت ...

از کتاب طهارت تا کتاب السلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ تملک: احمد بن زین الدین (شیخ احمد احسائی)؛ مهر: «احمد ابن زین الدین» (بیضوی)، علی بن احمد بن زین الدین (مربع)؛ جلد: تیماج، ۲۰۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۷-۱۴۷]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۶۱۳

انجام: ان شهدت بأنها فی ملک المدعی اشتراها من عمرو ...

از کتاب الخراج تا پایان کتاب البینات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: انجام؛ تملک: حسن بن یحیی بن محمد بن منصور بن ابی صاعد بابلی، محمد بن عبدالمطلب، محمد بن الناس، محمد بن حسین بن محمد بن جعفر؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۸۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۷-۱۹۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۲

آغاز: بسمله، کتاب المساقاة، المساقاة هو أن یدفع الانسان نخله الی غیره؛ **انجام:** فاذا وطیء فی نکاح صحیح و هو عبد فاعتق و هو بالغ عاقل وزنی.

از «کتاب المساقاة» تا اواخر «العیوب التی توجب الرد فی النکاح»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۶ و اوایل قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۱-۱۱۴۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۱۳عکسی

آغاز: اوالمفلس وجب لهم عوض ما غرموا علی سقیه ویقدمون بذلک فی القسمه علی غیرهم؛ **انجام:** و ان طلب الجمیع اخذ الستة و سهمین من الاول فی یده فیکون ثمانیة و ستة اربعة عشر سهما ... الجزء الثانی من کتاب المبسوط بحمد الله و حسن توفیقه

نسخه اصل: کتابخانه داشنگاه لس انجلس – امریکا ش1199 M.

از اواسط کتاب المفلس تا کتاب شفعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۵شعبان۶۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای معارضه توسط محمد بن ابی غالب بن الحسن در ربیع الثانی ۶۰۸ وانهاء قرائت در رمضان ۶۲۵ برای یوسف بن علوان، با نشانه بلاغ؛ ۲۵۹گ، ۲۵سطر[عکسی ف: ۱-۳۶۲]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۶۸عکسی

آغاز: و منصوص علیه عن ائمتنا الذین قولهم فی الحجة یجری مجری قول النبی صلی الله علیه و اله ... فصل: فی ذکر حقیقة الطهارة؛ **انجام:** فصل فی اقسام الغزاة ... تم الجزء الاول من المبسوط بعون الله تعالی و حسن توفیقه ...

نسخه اصل: موزه بریتانیا، شOr. 10962. از اول کتاب طهارت تا کتاب البیوع؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی غالب بن الحسن بن ابی غالب، تا: یک‌شنبه۵ صفر۶۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰گ[عکسی ف: ۲-۶۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا فرغ من الانصار بدأ بالعرب فاذا فرغ من العرب بدأ بالعجم ... تم الجزء الاول و الحمدلله رب العالمینو یتلوه فی الثانی کتاب.

جلد نخست کتاب؛ کا: حسین بن ابی سیار محمد بن احمد، تا: ۶۶۳ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج، ۲۲۵ص، ۲۱سطر (۱۳/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵-۴۴۰]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۶

ازکتاب السبق و الرمایة تا الدعوی و البینات که پایان جزو چهارم است؛ خط: نسخ معرب، کا: محمود بن حسن بن محمد بن احمد بن یوسف بن عباس بن الرشید، تا: یک‌شنبه ۵ جمادی الثانی ۶۸۰ق؛ تملک: محمد بهاء الدین، فرهاد بن ولیعهد ذیحجه ۱۳۰۳، حاج علی جرجانی، محمد نجفی غیواری، محمد بن علی بن محمد (عیسی) بن محمد علی مکارم، لطف علی بن محمد کاظم؛ مهر: رضی الدین محمد؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۹۰گ، ۲۱سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۲۵۴]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۶-۱/۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** جازله ان یصالحه بعوض حتی یسقط حقه من الوضع ...

از اول طهارت تا آخر کتاب الصلح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۹؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۶-۳۴۹۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰

آغاز: کتاب المرتد قال الله تعالی و من یکفر بالایمان فقد حبط عمله؛ **انجام:** فان کان الجنس واحداً کانا قصاصا و یتراد ان الفضل.

از کتاب حدالمرتد تا انتهای کتاب الدعوی و البینات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول۹۱۶ق؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج، ۸۳گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۱-۱۱۵۰]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۸عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی الناس من قال لا یجوز کما لایجوز ارتها تم الجزء الاول من المبسوط

نسخه اصل: کتابخانه موزه بریطانیا - لندن شOr. 3585(ریو فهرست کتب خطی عربی صفحه ۲۱۱ شماره ۳۳۱/). کتاب طهارت تا آخر کتاب العاریه؛ خط: نسخ، کا: محمد بن احمد بن عوض حایری، تا: جمادی الاول۹۶۷ق، جا: حله؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ تملک: لطف الله عاملی میسی؛ ۲۸۲گ، ۲۵سطر[عکسی ف: ۱-۲۸۲]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۳۵۷

آغاز: جمیعاً عن موضع البیع الی موضع آخر ... فصل غی حکم بیع ما لم یقبض اذا ابتاع شیئاً و اراد بیعه؛ **انجام:** فی کل فصل مسألتان مسألتان فی القلع و الأجرة و مسألتان فی القیمة و القلع و مسألتان فی القیمة و الأخرة.

ج۲، از «حکم بیع ما لم یقبض» تا پایان کتاب القراض؛ خط: نسخ، کا: علی بن قوام الدین لیثی، تا: دوشنبه ۱۴ ذیحجه۹۷۶ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۱۱۶گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۰] و [ف: ۲۱-۱۱۴۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۴

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۱۸. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه: ۱۵۵

خط: نسخ، کا: علی رضای مشهدی، تا: سه‌شنبه ۸ صفر۹۸۱ق؛ مقابله شده در روز پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الاول ۹۸۱[نشریه: ۶-۳۴۸]

۱۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انا اقیم البینة علی ذلک فهل تقبل بینة ام لا قیل فیه و جهان احدهما ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: شیخ احمد شریعت عقدایی؛ جلد: تیماج، ۲۲۱گ، ۲۵سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱-۳۳۲]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۹۷

آغاز: بسمله، کتاب المساقاة، المساقاة هو أن یدفع الانسان نخلة الی غیره؛ **انجام:** واما العتق بصفة فعندنا لایصح وجه و عندهم یصح.

ج۳-۴، از ابتدای مساقات تا پایان عتق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۲۱۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۱] و [ف: ۲۱-۱۱۴۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۱

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۵۲

آغاز: کتاب المساقاة المساقات و هو أن تدفع الانسان نخله إلی غیره علی أن یلحقه و یصرف الجرید؛ **انجام:** و کان له ولیدتان ماریة القبطیة و ریحانة بنت زید بن سمعون من بنی حنانة

کتاب المساقات تا پایان کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ تملک: محمد سعید رضوی، محمد بن علی مشهور به ابن خاتون عاملیدر ۱۰۳۱؛ مهر: «هو المالک من عواری الزمان لدی الجانی هادی أفجه الحسینی» (مربع بزرگ)؛ جلد: تیماج، ۱۴۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۴]

۲۲. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۹۴۲

از کتاب الخراج تا مقداری از کتاب البیع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۲۸۰ص، ۲۲ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه:

۱۸×۲۵سم [ف: ۱–۲۹۳]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۹۸–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱–۳۷۴]
۲۳. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فالنکاح صحیح فان وطیها قبل العلم فالولد حر لانه علی هذا.
از طهارت تا اواخر نکاح؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ یادداشت اجازه شیخ عبدالجبار طوسی در خصوص روایت کتاب مبسوط و اجازه قطب الدین راوندی صاحب شرح نهایه منقول از نسخه‌ای که از روی آن استنتاخ شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۷۷گ، ۲۷ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: –۵۲]
۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مسئلتان فی القیمة و القلع و مسئلتان فی القیمة و الأجرة.
از آغاز طهارت تا پایان کتاب البیوع و شامل جلد ۱و۲ کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: هاشم فرزند مسیب، حسینی خورزنی (کاتب بخش دوم نسخه)، تا: اوایل شوال۱۰۱۹ق؛ مصحح؛ تملک: محمد باقر بهاری؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۱۰گ، ۲۱سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲۹–۴۵۲]
۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۴۷
خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد، تا: پایان ربیع الاول۱۰۲۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۳۶گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۴/۸سم [ف: ۱–۴۶۵]
۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فإذا فرغ من الانصار بدأ بالعرب فإذا فرغ من العرب بدأ بالعجم، تم الجزء الاول من المبسوط بعون الملک المعبود و یتلوه فی الجزء الثانی کتاب البیوع انشاء الله تعالی و الحمد علی اتمامه.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی حسینی، تا: ۱۰۳۸ق؛ برگ آغازین نسخه در ۵۸۴ کتابت شده و بقیه برگ‌ها در قرن ۱۱ نگاشته شده؛ با دستخط «ابو محمد دوریستی» مبنی بر قرائت «ابو الحسن وارانی» بدین صورت آمده: «قرأ علی هذه المجلدة بأسرها الشیخ الاجل العالم الاوحد البارع مرشد الیدن، زنی الاسلام، جمال الادباء، علی بن الحسین بن ابی الحسین المکنی بابویه عن ابیه عن مصنفه رحمهما الله. و کتب الحسن بن الحسین بن علی الدوریستی نزیل قاسان بخطه علی ... من کتب الصوم الی کتاب البیوع و اجزت له أن یروی عنی ...»؛ تملک: صاحب ریاض العلماء مولی عبدالله اصفهانی افندی؛ مهر: «محمد جعفر بن محمد صفی» (بیضوی)، «الراجی عفو ربه عبد الله» (بیضوی) ، «عبد الجلیل» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم، ۲۱۸گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۳۲–۴۴۹]
۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۸۷
دو جزو نخستین است از آغاز تا «فی الولاء الاصل» در پایان کتاب العتق و جزو نخستین می‌رسد به «فی اقسام الغزاة» مورخ ۱۲ رجب ۱۰۵۰؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم اصفهانی پسر قیابیک، تا: ۲۵ رجب۱۰۵۲ق؛ تملک: آقا محمد هادی، تعمیر کرده محمد باقر موسوی زنجانی در صفر ۱۲۷۳؛ واقف: حاجی سید حسین ریشه تاب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۵۴۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۴/۸سم [ف: ۱–۴۶۵]
۲۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۳۸
آغاز: کتاب البیوع، فصل فی حقیقة البیع وبیان اقسامه، البیع هو انتقال عین مملوکةمن شخص الی غیره بعوض مقدر؛ **انجام:** لم یخبر واحد منهما علی طلبة صاحبه ومسئلتان فی القیمة والقلع ومسئلتان فی القیمة والاجره.تم.
جلد دوم واز کتاب البیوع تا کتاب المضاربه؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح شهمیرزادی، تا: سلخ رمضان۱۰۵۵ق؛ واقف: حاج عبدالرسول،شعبان۱۲۹۹ق؛جلد:تیماج، ۳۴۰گ،۱۷سطر[ف:۱–۲۱۹]
۲۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۹
آغاز: هو ان یدفع الانسان نخلة الی غیره علی ان یلقحه و یصرف الجرید و یصلح الاجاجین تحت النخل و یسقیها؛ **انجام:** فان مات قبل ان یبین حکم فی الثالثه بالطلاق، و استخرجت واحدة من الثنتین بالقرعه و قد مرت هذه فی کتاب الطلاق بحمدالله و منه ...
جزءسوم از کتاب مساقاة تا پایان کتاب الرجعه ؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن ملا قاسم شهم زادی، تا: اوایل ذیحجه۱۰۵۷ق؛ مهر: محمد امین کاشانی «انی لکم رسول امین»، «محمد باقر بن محمد تقی الموسوی» (بیضوی)، «عبده الراجی حسینعلی بن الجواد» (بیضوی)؛ تملک: سید محمد مهدی سدهی؛ جلد: تیماج، ۲۹۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۱–۲۲]
۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۰۷۳
آغاز: و أما المحجور علیه لفلس فله التوکیل فی الطلاق و الخلع و طلب القصاص لما ذکرناه؛ **انجام:** و کان له ول ید تان ماریةالقبطیة و ریحانةبنت زید بن شمعون من بنی حتاقة.
جزء دوم سوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی فیروزآبادی، تا: ۲۴ رمضان ۱۰۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ تملک: سید محمد بن شرف بن ابراهیم بن یحینی صندید حسینی در ۱۴ جمادی الثانی ۱۱۶۶ در مشهد به خط «حسین بن محمد بن یحیی بن عبدالله بن عمران»؛ مهر: صدرالدین بن ملا محمد «صدرالدین بن ملا محمد» (مربع)، محمد رحیم بن محمد تقی تبریزی «محمد رحیم بن محمد تقی تبریزی بسال ۱۲۱۲»(مربع)؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گ،۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳–۱۲۰۴]
۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۸۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان له ولیدتان ماریة القبطیة و ریحانة بنت زید بن شمعون بن بنی حنانه
جزء اول تا سوم؛ خط: نسخ، کا: کاظم بن اسماعیل ابهری، تا: اوایل رمضان۱۰۸۳ق؛ تملک: ابوالقاسم بن محمد حسین حسینی؛

مهر: جواد الحسینی «عبده الراجی محمد جواد الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۳۴۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۴]

۳۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۷۷۸

از مساقات تا ایمان؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن اسمعیل ابهری، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: ترمه نازک[نشریه: ۲-۱۶۹]

۳۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۲۳۴

آغاز: کتاب الصداق الأصل فی الصداق کتاب الله و سنة رسول الله صلی الله علیه و آله فالکتاب قوله تعالی و اتوا النساء صدقاتهن نحلة؛ **انجام:** کان الجنس واحداً قصاصاً و يترادان الفضل تم کتاب الدعوی والبینات و هو آخر کتاب المبسوط ...

کتاب الصداق تا آخر مبسوط؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با بلاغ مقابله؛ تملک: جواد حسینی؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۲۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [ف: ۲-۴۸۷]

۳۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۲۴۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی فرض الجهاد و من يجب عليه الجهاد ... الا ان يبدوا بالقتال لقوله فقاتلوهم عند المسجد الحرام.

از آغاز تا کتاب جهاد؛ خط: نسخ و نستعلیق مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۲۱×۲۸سم [ف: -۲۱۸]

۳۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۵۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اراد به الشاة التی یستعار لينتفع بها و فی الناس من قال لایجوز کما لا یجوز اجارتها.

از طهارت تا عاریه؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: سید محمد رضوی «العبد محمد بن محمد حسین الرضوی» (چهارگوش)، «عبده الراجی محمد حسین الرضوی» (چهارگوش)؛ واقف: محمد حسین مجتهد بن محمد رضوی، ذیقعده ۱۲۸۳ق؛ جلد: روغنی، ۲۳۲گ، ۲۵سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: -۴۴۹]

۳۶. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه: ۴۹

از آغاز تا شرکت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: رحلی[نشریه: ۴-۴۴۳]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: والحضر الصلوة علی ضربین مفروض و مسنون.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با رمز «صح»؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا، ۲۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۷]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۲۷۶

آغاز: کتاب المساقاة، المساقاة هو ان یدفع الانسان نخله الی غیره علی ان یلحقه؛ **انجام:** و اذا حلف لا کلمت الناس عام فی کل احد فان کلم واحداً حنث لانه تعلق بالجنس. هذا آخر کتاب الأیمان من کتاب المبسوط ...

از کتاب مساقات تا پایان کتاب أیمان؛ خط: نسخ، کا: محمد سابق بن محمد رفیع اردستانی، تا: ۱۱۱۳ق؛ مصحح؛ صورت وقف‌نامه‌ای از آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری به سال ۱۱۱۳ق آمده که درآمد حمامی را در اصفهان وقف استنساخ کتب شیعه نموده؛ مهر: آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری «یا من له العز والجمال» (بیضوی)؛ واقف: جمال الدین محمد بن حسین خوانساری، ۱۱۱۳ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع، ۲۴۶گ، ۲۵سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳۸-۷۹۰]

۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۸۲-۳۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** من قدره برطل ومنهم من زاد علیه تبش. تم المجلد الرابع من المبسوط ... ونتلوه فی الجزء الخامس وكذلك القول فی آدم الخادم

از اول کتاب تا آخر جلد چهارم؛ خط: نسخ، کا: ابوالفتح خوانساری، تا: دوشنبه ۵ جمادی الاول۱۱۱۵ق؛ مصحح؛ واقف: حاج الله وادویری قهپایه‌ای، ۱۱۳۶ق؛ جلد: تیماج، ۳۱۷گ، ۳۶سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۶-۳۴۹۹]

۴۰. یزد؛ یزدی، شرف الدین علی؛ شماره نسخه: ۳

از کتاب المرتد تا پایان کتاب الدعوی و البینات که پایان کتاب است؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن قوام الدین محمد فراش باشی، تا: شنبه ۴ صفر ۱۱۸۹ق؛ قطع: رحلی، ۱۱۱گ[نشریه: ۴-۴۳۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۱۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۴]

۴۱. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۵۱۷۲

کتاب الطهارة تا الکفارات؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین خوانساری، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی[نشریه: ۴-۴۷۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۲۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۴]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۶۴۵

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۲۹ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۲۴]

۴۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۴۶۷

از کتاب الطهارة تا پایان کتاب الایمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد ابراهیم، ۱۲۵۰؛ ۴۷۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲-۳۳۵]

۴۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۲۸

آغاز: کتاب الصداق الاصل فی الصداق کتاب الله تعالی و سنة رسول الله صلی الله علیه و آله فالکتاب قوله تعالی؛ **انجام:** هذا المحکوم له فی تلك البلد فیطالبنی بالحق مرة آخر قال قوم علیه أن يكتب له حذراً مماقاله.

از آغاز کتاب الصداق تاپایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج، ۲۴۳گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۴]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۹۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا فرغ من الأنصار بدأ بالعرب فاذا فرغ من العرب بدأ بالعجم.
از «کتاب الطهارة» تا «کتاب الدیات»؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالله گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۳۹گ، ۳۷سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۷]

۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۵۳۵
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۴۵گ، ۲۳سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳-۹۸۴]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۵۶۹
آغاز: بسمله، کتاب البیوع فی حقیقة البیع و بیان اقسامه، البیع هو انتقال عین مملوکة من شخص الی غیره؛ **انجام:** فی کل فصل مسألتان مسألتان فی القلع و الأجرة و مسألتان فی القیمة و القلع و مسألتان فی القیمة و الأخرة.
ج۲، از ابتدای بیع تا پایان کتاب الفرائض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: سید احمد موسوی و فرزندش ابوطالب؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: میشن مذهب، ۲۳۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۰] و [ف: ۲۱-۱۱۴۸]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۳۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بل هو یأخذون لأنفسهم دائماً یجاهدون لأنفسهم دائما.
ج۱، از طهارت تاجهاد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۱۴۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۷] و [ف: ۲۱-۱۱۴۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۴
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۴۳۹
آغاز: و أما المحجور علیه لفلس فله التوکیل فی الطلاق و الخلع و طلب القصاص لما ذکرناه؛ **انجام:** و کان له ول ید تان ماریة القبطیة و ریحانة بنت زید بن شمعون من بنی حتاقة.
از آغاز کتاب الطهارة تا پایان کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۱ و ۱۲ و ۱۳؛ مهر: «یا رفیع الدرجات» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۴۲۵گ،۲۳سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۴]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۰۹۰
آغاز: بسمله، کتاب الصید و الذبایح قال الله تعالی احل لکم صید البحر و طعامه؛ **انجام:** فان کان الجنس واحداً کانا قصاصا و یتراد ان الفضل.
مشتمل بر کتابالصید و الذبایح تا دعاوی و بینات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۲۰۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۱] و [ف: ۲۱-۱۱۴۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۶
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۶۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا فرغ من الأنصار بدأ بالعرب فاذا فرغ من العرب بدأ بالعجم.
ج۱، از ابتدای مقدمه تا انتهای «قسمة الفیء و الغنائم» از کتاب جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: سید مصطفی حسینی صفایی خوانساری؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۶] و [ف: ۲۱-۱۱۴۲]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۵۹
آغاز: المساقاة هو أن یدفع الإنسان نخله إلی غیره علی أن ... ؛ **انجام:** کتاب النفقات، قال الله تعالی: فانکحوا ما طاب لکم من النساء مثنی و ثلاث و رباع فإن خفتم ألا تعدلوا فواحدة أو ما ملکت ...
ج۲، کتاب المساقاة تا پایان الرضاع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۷۸گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۲۹-۸۶]

۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۸۲۶
جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: سید اسماعیل حسینی قاینی بیرجندی، تا: ۱۲۱۹ق؛ اهدایی: شیخ غلامحسین افتخاری پور؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۵۰گ، ۲۵سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۶۶]

۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۱-۴/۲۱
آغاز: برابر**انجام:** ومنهم من زاد علیه یسیر. تم المجلد الرابع من المبسوط بعون الله وتوفیقه ونتلوه فی الجزء الخامس
از آغاز کتاب تا پایان جزء چهارم ؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین خوانساری، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول ومذهب؛ جلد: تیماج، ۳۹۰گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۹۹]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۸۰
آغاز: بسمله، کتاب المساقاة، المساقاة هو أن یدفع الانسان نخلة الی غیره؛ **انجام:** و مقداره یرجع فیه الی العرف منهم من قدره برطا و منهم من زاد علیه.
ج۳، از مساقات تا انتهای کتاب النفقات؛ خط: نسخ، کا: نادعلی بن ابراهیم اشتهاردی، تا: شنبه ۲۴ربیع الثانی۱۲۳۱ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۱] و [ف: ۲۱-۱۱۴۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳
همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۵۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۶۹
آغاز: برابر

از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: آخر جمادی الاول۱۲۳۲ق؛ واقف: سید سعید؛ جلد: تیماج، ۵۹۴گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱-۶۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۵۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۳۷۴]

۵۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی کل فصل مسئلتان فی القلع والاجرة ومسئلتان فی القیمة والقلع ومسئلتان فی القیمة والاجرة تم المجلد الثانی من المبسوط

از کتاب الطهارة تا کتاب القراض؛ خط: نسخ، کا: عیسی بن شیخ سعد، تا: ۷ ذیقعده۱۲۳۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۳۷گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۱-۴۱۳]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۴۹

آغاز: بسمله، کتاب الصید والذبایح قال الله تعالی احل لکم صید البحر وطعامه؛ **انجام:** فان کان الجنس واحداً کانا قصاصا و یتراد ان الفضل.

ازالصید و الذبایح تا الدعاوی و البینات؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی مختار جرفادقانی گلپایگانی، تا: پنج‌شنبه ۳۰ صفر۱۲۳۳ق؛ اهدایی:رهبری،خرداد۱۳۷۳؛جلد:تیماج مذهب، ۱۳۷گ، ۳۰سطر، اندازه: ۲۹/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۲] و [ف: ۲۱-۱۱۴۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۴

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۵۹. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه: ۲۹

خط: نسخ، کا: صفر علی بن اسماعیل صباغ نجف آبادی، تا: ۱۲۳۵ق؛ ۴۲۴گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: -۴۲]

۶۰. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه: ۹۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ ۱۲۰گ (۱-۱۲۰)، ۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: -۹۵]

۶۱. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹

جزء سوم (از کتاب النکاح الی کتاب الایمان)؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد قاسم، تا: ۲۲ ربیع الثانی۱۲۴۴ق؛ ۳۹۴ص، ۲۷ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱-۲۹۳]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۳۸۹

آغاز: بسمله، کتاب النفقات قال الله تعالی فانکحوا ماطاب لکم من النساء؛ **انجام:** فان کان الجنس واحداً کانا قصاصا و یتراد ان الفضل.

ج۵-۶، از کتاب النفقات تا انتهای کتاب الدعاوی والبینات؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد علی موسوی، تا: ۱۲۴۴ق، حسب الأمر علامه میرزا محمد تقی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۲۴۶گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۹/۵×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۲] و [ف: ۲۱-۱۱۴۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۲

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۵]

۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷

آغاز: بسمله، کتاب البیوع فصل فی حقیقه البیع و بیان اقسامه البیع و هو؛ **انجام:** حتی یصطلحا فیها و الا قوی الاول و ان استعمل القرعه فی ذلک کان قربا ...

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد شریف نیریزی لنجانی اصفهانی حاجی محمد کاظم، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۷۰گ، ۲۲ سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۷-۲۲۹]

۶۴. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۸۵۱

از اول طهارة تا اول کتاب الغصب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷ ذیقعده ۱۲۴۶ق؛۳۸۰ص،۲۸سطر(۱۲×۲۲)،اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱-۲۹۳]

۶۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۲۸۴۲

جزء ۲ و ۳ (از کتاب الغصب تا آخر کتاب الایمان و اول نذر)؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان بن حسن، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۵۰۲ص، ۲۸ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱-۲۹۲]

۶۶. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه: ۳۷

انجام: فالمضمون القطع و بعض السرایة و غیر مضموم بعض السرایة فکان فیه نصف الدیة کما لو قطع یده ثم ارتد المقطوع

از آغاز کتاب البیوع تا کتاب الجراح؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن احمد اصفهانی، تا: شنبه ۲۱شعبان۱۲۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ ۳۳۴گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: -۳۳]

۶۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۵

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد کاظم موسوی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ شوال ۱۲۶۰ق؛ ۵۰۳گ، ۳۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۳۸]

۶۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۱۲۹

کتاب تجارت تا صلح و کتاب صید تا دعاوی و بینات می‌باشد؛ خط:نسخ،کا: علی اصغر بن زین العابدین نجف آبادی، تا: جمادی الاول۱۲۶۵ق؛ ۱۶۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱-۸۷]

۶۹. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۳۹۵

کتاب صید تا دیات؛خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۷ ذیحجه ۱۲۶۶ق؛ ۲۹۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱-۲۴۲]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا فرغ من الأنصار بدأ بالعرب فاذا فرغ من العرب بدأ بالعجم.

ج۱؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد کاظم موسوی، تا: جمعه ۱۵ جمادی الثانی۱۲۶۷ق؛ واقف: محمود شهابی، آبان ۱۳۶۶؛ جلد: تیماج، ۱۹۰گ، ۲۰و۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۴۴]

۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما لوقبض الرهن بغیر اذن الراهن والاول مذهبنا فمن قال لاضمان علیه قال له ان یاخذ غیرها من ماله ومن قال ضمانها علیه صارفی ذمته قیمتها ... وسواء کان الفصل.

از اول تا آخر کتاب دعاوی وبینات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا:

چهارشنبه ۱۴ محرم۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۳۷۱گ، ۳۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۰]

۷۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۲۱۳

کا: محمد بن محمد تقی، تا: ۱۲۶۹ق؛ قطع: رحلی [ف: -۲۱۳]

۷۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** واحداً کان قصاصاً و سواء کان الفصل. قد تم کتاب الدعاوی و البینات.

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالله گلپایگانی، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۳۴۰گ، ۳۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [مؤید: ۱-۱۱۷]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۴۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]

۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا فرغ من الانصار بدا بالعرب فاذا فرغ من العرب بدا بالعجم. تم الجزء الاول ...

از ابتدای کتاب الطهاره تا آخر کتاب الغنایم و الانفال؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۷۵گ، ۳۴سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۶-۲۷۲]

۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۲۱۳-ف

ج ۱ اندکی پیش از باب المیاه تا فصل فی بیع الغرر؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [فیلمها ف: ۳-۱۴۳]

۷۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۴۱۹

طهارت تا بخشی از زکوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱-۲۲۶]

۷۸. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۱۰۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی فرض الجهاد و من یجب علیه الجهاد فرضا ... لا یجوز القتال فیه الا ... فقاتلوهم عند المسجد.

از آغازتا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ جلد: تیماج، ۲۷ سطر(۱۳×۲۲)، قطع: رحلی[رشت و همدان: ف: -۱۷۹۲]

۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۹۵/۲-۳/۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب الحج والعمرة فصل فی حقیقة الحج والعمرة وشرایط وجوبها الحج فی اللغة هو القصد ... یجزیه عن حجة الاسلام والزاد والراحلة شرط فی الوجوب والمراعی

کتاب الطهارة تا اوایل کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۶-۳۴۹۹]

● المبسوط فی القراءت السبع و المضبوط من اضائة الطبع = مبسوط اوسط / قرائت / فارسی

al-mabsūṭ fi-l qirā'āt-is sab' wa-l maḍbūṭ min iḍā'at-it ṭab' = mabsūt-e avsat

سمرقندی، محمد بن محمود، - ۷۸۰ قمری

samarqandī, mohammad ebn-e mahmūd (- 1379)

این کتاب در قرآآت سبع با توجه به دو کتاب «التیسیر» حافظ ابوعمرو عثمان بن سعید (- ۴۴۴ق) و «قصیده شاطبیه» ابو محمد قاسم بن فیرة شاطبی (-۵۹۰ق) تألیف شده است. مؤلف مباحث کتاب حاضر را با اختصار مطالب دو کتاب مذکور و افزودن مطالبی از خود در چهار «قسم» به رشته تحریر در آورده: ۱. اصول قرائت به فارسی در سی باب؛ ۲.در اصول قرائت به شیوه جدول در بیست و چهار باب؛ ۳. در اصولی که مورد احتیاج باشد به شیوه جدول؛ ۴. در مختصر اصول شاطبیه به شیوه جدول بترتیب سوره‌ها.

آغاز: الحمد الله الذی اذاق قلوب القارئین حلاوة تلاوة الایات ... چنین میگوید. محمد بن محمود بن محمد بن احمد بن علی الشریف السمرقندی المحتد الهمدانی المولد ... که چون دیدم جماعتی از حفاظ قرآن مجید را که بقرائت سبعه رغبت می‌نمایند بحفظ قصیده شاطبیه مشغول می‌گردند.

انجام: وازین مستوفی تردر کتاب روح المرید فی شرح العقد الفرید بیان کرده شد، والله اعلم بالصواب

[کشاف الفهارس ۴۰۵/۱؛ کشف الظنون ۱۵۸۲/۲؛ الذریعة ۵۵/۱۹؛ نسخه‌های منزوی ۹۶/۱؛ کشف الظنون ۱۵۸۲/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۸

آغاز: امالاکل (؟) فی مثله فی الوقف اربعة احرف الاسکان فیه الطول و التوسط و القصر ارید به المد المقصود؛ **انجام:** برابر

در سه کتاب است و نسخه ما تنها کتاب یکم است در سی باب، سپس جدول‌های قرائت و تجوید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ شعبان ۷۸۷ق؛ تملک: محمد حسین سلطان القراء در ۱۳۰۵؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۴۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۸سم [ف: ۴-۷۱۷]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۰۲۳/۱

آغاز: ... القسم الثانی فی الاصول المجدولة، باب التعوذ والبسملة: الاصل لفظ التعوذ اعوذ بالله من الشیطان الرجیم وجاز ان یزاد علی ذلک کما جاء فی الروایات؛ **انجام:** ومرسورة الاخلاص الی الناس، کُفؤاًا دح ک ص ر- کفؤاً فو ابدلها فی الوقف علی غیر العباس واواً وعباس مذهبه نقل الحرکة الی الفاء کما ذکر تمت.

قسم دوم وسوم و چهارم ازکتاب سوم وفرش (هردوقسم) را دربردارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ مهر: «عبده محمد هادی الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۶۵گ، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۲۲۵/۱

آغاز: چنانکه سخرلنا کتاب الفجار لفی و المصیر لایکلف الله و مانند آن و اماله باقی باشد در ادغام چنانکه کتاب الابرار لفی؛ **انجام:** برابر

از «باب هشتم فی ذکرهاء الکنایة» تا آخر کتاب؛ بی‌کا، تا: ذیحجه۸۰۷ق؛ جلد: تیماج خرمایی، ۳۰ص (۱-۳۰)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۵-۲۱۶]

۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۴۵

خط: نسخ، کا: محمود بن امیر احمد حافظ، تا: رجب۸۲۵ق؛ اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۴۷۹/۶

آغاز: همزه قطع باشد علیهموا ءأنذرتهموا أم لم؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «تجوید قرآن کریم» آمده؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب بن عبدالوهاب جرجانی، تا: ۹۶۳ق، جا: مکه مکرمه؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۲۸گ (۲۹۱ر-۳۱۸ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۴-۲۶۳]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۴۸/۱

آغاز: الباب الاول فی ذکر اسماء القراء و انسابهم و بلدانهم و کناهم و وفاتهم، نافع المدنی ... اصل او از اصفهان است

نسخه اصل: کتابخانه وزیری - یزد ۲۴۱۲. فقط دو باب از ابواب کتاب را دارا است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۱۴ق؛ مصحح، محشی؛ ۷ص (۴-۱۰)[عکسی ف: ۴-۲۷۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۰۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قیاس مذهب لعل الحر که الی الفاء کما ذکر فی الاصوله تمت الکتاب

خط: نسخ خوانا، کا: محمد مؤمن، تا: محرم۱۰۱۹ق؛ مجدول، مصحح؛ واقف: تاج ماه بیگم، ۱۲۶۳؛ جلد: مقوا، ۹۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۳-۱۴۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۶۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رستمان سمنانی، عبدالله بن علی، تا: ۱۰۱۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۳گ (۴۷-۸۹پ)، ۱۵ سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۳۶۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** عند باقی الحروف الخمسة عشر بغنة.

قسم اول؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۱۳۹ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶-۸]

۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۹/۱

خط: نسخ، کا: علی اصفهانی ابن حیدر علی منده، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۲۹گ (۱-۲۹)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۶۴]

۱۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۴۲/۲

از قسم دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۹۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (پایان افتاده در نیمه‌های باب ۲۴ کتاب یکم)؛ تملک: محمد علی بن حسن علی قاری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۸گ، ۱۱سطر(۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۱-۲۲۰۵]

۱۳. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۴

بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۵۴ق[تراثنا: س۲ش۴-۴۹]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۰۳/۱

آغاز: دال اگر ما قبلش متحرک باشد در پنج حرف ادغام می‌کند و در تا در المساجد تلك لاغیر؛ **انجام:** نقل الحرکة الی الغاء کما حرك فی الاصول.

مباحث قسم اول و قسم چهارم کتاب و چند برگ در ابتدای نسخه افتادگی دارد؛ خط: نسخ، کا: محمود هدایت الله بن کمال الدین استرآبادی، تا: ۱۳۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۳گ (۲-۸۴)، ۱۴ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۲-۱۷۹]

۱۵. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا[تراثنا: س۲ش۴-۴۰]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۷۰/۱

سی باب کتاب نخستین است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۳گ (۲پ-۵۴ر)، ۱۲سطر(۹×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۴سم [ف: ۱۲-۲۸۴۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۳۳

تا باب ۲۷ و قسم دوم را دارد؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۷گ، ۲۱ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۳-۳۱۰۹]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** سورة الناس سبع آیة و عشرون کلمة و تسع و سبعون حرفاً.

خط: نسخ نازیبا، کا: حسام الدین بن احمد، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ تملك: محمود حسینی مرعشی نجفی به تاریخ ۱۳۰۵؛ جلد: مقوایی، ۱۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲-۳۹۳]

۱۹. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۵۴۹/۵

خط: نسخ، کا: سید علی دست غیب، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۴سطر [ف: ۵-۲۸۸]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۱۹گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۳-۳۰]

● مبشر الجنان و ذخیرة المعاد / مواعظ / فارسی

mobaššer-ol jenān va zaxīrat-ol ma‘ād

مهجور اصفهانی، محمد علی، ق۱۳ قمری

mahjūr-e esfahānī, mohammad ‘alī (- 19c)

تاریخ تألیف: آخر صفر ۱۲۹۲ق

رساله‌ای است درپند واندرز و تاریخ ائمه (ع) به سبک اهل منبر، مؤلف آن را بعد از کتاب‌های بحر البکاء مطلوب الذاکرین، رضوان السالکین وبرهان المتعبدین نگاشته است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۸/۱۷-۵۵۹۷

آغاز: بسمله بعد الحمد و الصلوة چنین گوید عبد عبید علی

عمرانی محمد علی الاصفهانی المتخلص بمجهور که بعد از سی سال که از عمر این خاطی همه به بطالت گذشته بود دراغلب کمالات سربرده؛ **انجام:** و هر چه بتوانید درعزاداری بکوشید وفقنا الله وایاکم تمام شد تصنیف ... و به واسطه بزرگواری حضرت سید الشهداء بهشت قرب همه راحاصل شود بحق محمد وآله اجمعین.
خط: نسخ، کا: پاک شده، تا: پنج‌شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۲۹۴ق؛ جلد: مقوای، ۸۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۶-۳۵۰۰]

● **مبطلات نماز** / فقه / فارسی

mobtilāt-e namāz

نوری برزنجی، احمد، - ۱۳۲۵ قمری

nūrī barzanjī, ahmad (- 1907)

مبطلات نماز را با اختصار در این نامه که هفتمین نامه مؤلف است درباره نماز به مریدانش، گزارش کرده و مبطلات به‌طور کلی بعضی را خفی و بعضی را آشکار می‌داند و گاهی نقل‌هایی از کتاب‌های فقهی به عربی نیز می‌آورد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۴۸/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد برادران دعا می‌نمایم که بر تحصیل دولت آخرت وفق باشند؛ **انجام:** زیرا حدیث است که از اعظم اخلاق حسنه مؤمن است که اصلاً از استماع خبر دین سیر نمی شود.
کا: ابراهیم بن حاج فیض الله سنندجی، تا: ۸ ذیقعده۱۳۱۲ق؛ جلد: مقوایی، ۴۲گ (۲۳ر-۶۴ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴-۱۳۸]

● **مبطلات نماز** / فقه / فارسی

mobtilāt-e namāz

در این رساله به اختصار از صحت نماز و مبطلات آن مطابق با فتوای علمای شیعه بحث شده است و نویسنده توصیه می‌کند اگر کس را سر آن است که اطلاع بیشتر پیدا کند می‌تواند به رسائل علمای اعلام رجوع نماید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۰۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین کما هو اهله و مستحقه و الصلوة و السلام علی اشرف الانبیاء محمد خاتم المرسلین؛ **انجام:** هرگاه تفصیل خواسته باشید باید برسایل علما رجوع فرماید.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: محتملاً قرن۱۳، جا: تهران (احتمالاً)؛ جلد: مخمل، ۴گ، ۹ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲-۳۴۰]

← مبطلات و اجزای منسیه نماز(رساله در) ← الصلاة

● **مبطلیة القلیان للصوم** / فقه / عربی

mubṭalīyyat-ul qalyān li-ṣ-ṣawm

بروجردی، منیرالدین بن علی، ۱۲۶۹ - ۱۳۴۲ قمری

Borūjerdī, monīr-od-dīn ebn-e ʻalī (1853 - 1924)

تاریخ تألیف: شب ۱۳ شوال ۱۲۹۳ق؛ محل تألیف: اصفهان
آیا کشیدن قلیان در هنگام روزه باعث بطلان روزه می‌شود یا خیر؟ در این ساله مؤلف به آراء علما اشاره و در آنها رد و ایراد نموده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۲۹/۱

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... هذه رسالة فی ان القلیان مبطل للصوم ام لا و هی مسالة کثرت الاختلاف فیها بین علمائنا
نسخه اصل: کتابخانه خاندان مؤلف - اصفهان؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲۰ص (۱-۲۰)[عکسی ف: ۶-۳۸۲]

● **المبعث و المغازی** / تاریخ / عربی

al-mabʻaṯ wa-l maġāzī

اصفهانی، اسماعیل بن محمد، ۴۵۷ - ۵۳۵ قمری

esfahānī, esmāʻīl ebn-e mohammad (1066 - 1141)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۲-ف

نسخه اصل: کوپرولو ۱۱۲۸؛ خط: نسخ، کا: نوه همان اصفهانی یحیی بن محمود بن سعد ابوالفرج، تا: قرن ۶ و ۷؛ خوانده احمد بن یحیی بن محمد بن عمر سهروردی کاتب در ذیحجه ۷۲۵ و علی بن الحاج ابی بکر العتابی(؟)در۲ذیحجه ۹۷۱ [فیلمها ف: ۳-۳۷]

● **مبکیات** / اخلاق / فارسی

mobkīyāt

بخارائی، ابوبکر بن عمر

boxārā’ī,ābū-bakr ebn-e ʻomar

مؤلف ابوبکر بن عمر بن ابی الفضل بن عمر بخارائی است وممکن است همان شیخ الاسلام زندوستی حنفی بخارایی باشد. این اثر بیان گناه‌های آدمان و راههای نجات از جزا را دربرمی‌گیرد. خداوند مهربان است و گناه آنها را توسط نیکوکاری و توبه خواهد بخشید. اثر شامل مقدمه ۱۳۶ «باب» و خاتمه است، هر یک باب با آیت آغاز یافته و آن با احادیث از پیغمبر و قول دانشمندان دین شرح داده شده، بعد برای تصدیق آن حکایت اخلاقی آورده می‌شود.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۳-عکسی

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدنیا دارالسفر و مرتعاً لاهل النظر و نشهد ان لا اله الا الله ... قال الشیخ الامام الاجل رشید الملة شمس الاسلام و المسلمین ... ابوبکر بن عمر [بن] ابی الفضل الوقاری

البخاری (رح) که بعضی
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۲۸۰۶ فهرست نشده است. با دیباچه‌ای کوتاه که در آن تنها از دو نگاشته خود «غیاث المذکرین» و «ملتقط اصول» خود نام می‌برد. تنها ۱۰۵ فصل را دارد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۱۸گ[عکسی ف: ۲-۲۳۸]

● **مبکی العیون** / تاریخ معصومین / فارسی

mobke-l ‘oyūn

گیلانی شیرازی، محمد حسین بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

gīlānī šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (- 19c)

صد و بیست «مجلس» است در مراثی حضرت سیدالشهداء، مؤلف در مقدمه می‌گوید که «اکثر این مجالس را درحضور سرکار سید المجتهدین اعلی الله مقامه خوانده شد و به نظر تصحیح ایشان رسیده و حدیثی که خلاف مشهور داشت» حذف گشت.

آغاز: الحمدلله الذی جعل قلوب اولیائه وعاءً لبلائه وجعل المحنة و البلاء علامة لحبه و ولائه ... چنین گوید بنده آل نبی متمسک به حبل ولای علی ...

انجام: شیخ حسن طبری نوشته که پانصد هزار زن با زینت و دف به تماشا بیرون آمده بودند لعنهم الله جمیعا ولعنة الله علی القوم الظالمین والحمدلله رب العالمین یا رب العالمین.

[فهرستواره منزوی ۱۷۵۲/۳ و ۵۸۹/۶]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۴۵

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن شاه جهان، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۲گ، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۴۹۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۵۲۹-۲۳/۴۹

آغاز: ای نور دیده این اسیر تواست ولیک او را زنجیر مکن و بند به گردن میناداز واز غذایی که من می‌خورم به او بده من اگر شهید شوم؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن مرتضی قلی کرجی آخوره بالایی، تا: ۱۲۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۳گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۶-۳۵۰۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۱۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم خلف کربلایی احمد خیابانی، تا: ۱۸ جمادی الثانی۱۲۹۲ق؛ محشی از مالک نسخه حاجی آقا بن حاجی میر فتاح اسفهدانی در ۱۳ شوال ۱۳۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۲۶۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۹۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶

همان نسخه بالا[مؤید: ۳-۱۶۰]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲-۱۲/۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا رسول الله مرا بیشتر دوست داری یا حسین را جناب رسول خدا (ص) چون دو دریای حیا بود چنانچه گفته اند حیای آن جناب از دختر با حیا بیشتر ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۶گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۵۰۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۰۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گفت آن سر مبارک را خدمت بدارند و بیدنش ملحق کنند ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ملا ابوالقاسم کتاب را به نور چشم محمد ابراهیم به تاریخ هشتم ذیقعده ۱۳۳۴ بخشیده؛ جلد: تیماج، ۱۸۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳-۲۰۲]

● **مبلغ الارب فی فخر العرب** / حدیث / عربی

mablaġ-ul arab fī faxr-il ‘arab

ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد، ۹۰۹ - ۹۷۳ ؟ قمری

ebn-e hajar-e haysamī, ahmad ebn-e mohammad (1504 - 1566)

در تعریض به بعض عجم نسبت به عرب و بیان مفاخر عرب در پرتو احادیث.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۷۱۳/۵

آغاز: الحمدلله الذی اختص العرب من بین سائر الامم بمزایا لاتحصی؛ **انجام:** وفقنا للاستمساک بالسنن الاعدل الاقوم و تجاوز عنا ما علمنا و ما لم نعلم انه علی کل شیء قدیر و بالاجابة جدیر.

خط: نسخ، کا: رسول بن محمد بن شیخه بن ایوب بن احمد شرفکندی شافعی، تا: ۱۰ ربیع الاول۱۲۶۳ق؛ جلد: چرم مذهب، ۱۸گ(۹۶پ-۱۱۳ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۴۱-۱۷۲]

● **مبلغ النظر فی حکم قاصد الاربعة من مسائل السفر = قاصد الاربعة من مسائل السفر = قصد اربعة فراسخ = القصر و الاتمام** / فقه / عربی

mablaġ-un naẓar fī ḥukm-i qāṣid-il arba‘a min masā’il-is safar = qāṣid-ul arba‘a min masā’il-is safar = qaṣd-u arba‘a-tu farāsix = al-qaṣr wa-l itmām

بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی، ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲ قمری

bahr-ol-‘olūm, mohammad mahdī ebn-e morteza (1742 - 1798)

رساله‌ای است در مسئله قصد چهار فرسخ در سفر. این رساله را سید محمد جواد بن محمد حسینی عاملی (- ۱۲۲۶ق) در کتاب

ارزشمند خود مفتاح الکرامة آورده است ودر الذریعة با ۴ عنوان فوق تکرار شده است و فقط در عنوان «قصر و اتمام» الذریعة ناشناخته آمده است.

[الذریعة، ۴/۱۷ و ۹۹ و ۱۰۱ و ۵۷/۱۹؛ مفتاح الکرامة، چاپ دار احیاء التراث العربی، ۵۰۱/۳-۵۴۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۰۵۳/۳

آغاز: الحمد لمن قصرت الألسن عن تمام حمده و ثنائه و عجزت العقول عن الوصول الی حریم مجده ... و بعد فهذا مبلغ النظر ... قد احتوی علی جمیع ما فیه من الادلة والاقوال؛ **انجام:** ان المسیر الحاصل بالبرید مع العود مسیر شاغل للیوم و کل مسیر شاغل للیوم یقصر فیه الصلوة.

خط:شکسته نستعلیق،کا:ملا محمد کرمانشاهی،تا:قرن۱۳؛ مصحح؛ ۲۳گ (۴۱-۶۳)، ۱۷-۲۰سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۸-۱۳۲]

● مبلغ النظر و نتیجة الفکر = اقرار الزوج بطلاق زوجته = رسالة فی قاعدة من ملک / فقه / عربی

mablaġ-un naẓar wa natījat-ul fikr = iqrār-uz zawj bi-ṭalāq-i zawjat-i-h = r.-un fī qā'ida-ti man malak

کاظمی، اسدالله بن اسماعیل، ۱۱۸۶ - ۱۲۳۷ ؟ قمری

kāzemī, asad-ol-lāh ebn-e esmā'īl (1773 - 1822)

رساله کوتاه واستدلالی است درمسأله اقرار زوج به طلاق همسرش که مورد اختلاف بین علماست که درصورت انکار زوجه آیا سخن زوج مقبول است یا خیر. دردو «مقام»: ۱. هل یقبل الاقرار بالنسبة الی الزوجة اولا و الأصح الأول؛ ۲. هل للزوجة إحلاف الزوج او وارثه او وصیة أولا. مؤلف در این رساله نیز به شیوه خویش از کتاب‌های بسیار یاد می‌کند و از جمله مآخذ نادر او: جامع الفوائد مولی عبدالله شوشتری در شرح قواعد علامه حلی و نیز غایة المرام مفلح صیمری در شرح شرائع و نیز نهایة المرام (از صاحب مدارک در شرح بر مختصر نافع) است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الرجال قوامین علی النساء ... و بعد یقول اسدالله ... فی مسألة جری الکلام فیها بین علماء العصر و ظهر ما یتعلق بها من مسائل اخر و المسألة هی انه اذا اقر الزوج بطلاق زوجته المعینة بلا تداعی فی ذلک الوقت کما هو الفرض او معه فلا ریب فی انه یقبل بالنسبة الیه و هل یقبل بالنسبة الیها اولا ...

انجام: و إن افترقت من بعض الوجوه الآخر و اذا قد لاح بما حرر وجه الحق و اسفر فلیکن هذا آخر مبلغ النظر و نتیجة الفکر ... و الحمدلله رب العالمین.

[الذریعة ۳۷۵/۲۱؛ مکتبة امیرالمومنین ۲۰۷/۴]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عترته المیامین الغرر ما اشرقت شمس و اضاء قمر و الحمد لله رب العالمین و الصلاة علی رسوله محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: سید عبد المطلب آل مهدی الجزائری به تاریخ ۱۳۴۱ ش؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۱۳۱پ-۱۷۲ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴-۶۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۳۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد حکیم، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با علامت «منه»؛ ۴۸گ (۲۲۰پ-۲۶۷ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۲-۵۹۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۳۵۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مخشی به لفظ «منه ره» و «منه قدس سره»؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۱-۱۱۵۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۳۵/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی به لفظ «منه ره»؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۱-۸۹۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۸۲۷/۲

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله الذی جعل الرجال قوامین علی النساء ... و بعد فیقول ... اسدالله بن اسماعیل ... هذایا اخوانی مبلغ النظر و نتیجة الفکر؛ **انجام:** ما اشرقت شمس و اضاء قمر حرره العبدا الحقیر المحتاج الی دعاء اخوانه المؤمنین علی نسخة مؤلفه کتابة بیده و انالاقل قاسم بن شیخ محمد الملقب بالدلبزی الحمداوی اصلا النجف مسکنا و مدفنا انشاءالله تعالی فی سنة الف و ماتین و اثنی عشر سنة من الهجرة النبویة علی مشرفها افضل السلام و التحیة حامداً الله رب البریة و مصلیا علی محمد و آله العترة النبویة علیهم علیهم افضل السلام و التحیة.

کا: قاسم بن محمد دلبزی حمداوی، تا: ۱۲۱۲ق، جلد: تیماج، ۳۱گ (۲۴۲پ-۲۷۲پ)، ۲۹سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۸-۴۲۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۵۷/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد، تا: جمادی الثانی ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۲گ (۱۰۹ر-۱۴۰پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۷-۱۳۱]

۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۶/۱۸

تذکر: در فهرست به عنوان «الطلاق» آمده؛ کا: زین العابدین گلپایگانی،تا:۱۲۶۲ق؛۲۶گ(۳۶۶پ-۳۹۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۸۰]

۸. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۵۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد حسن مازندرانی، تا: ۲۰ جمادی الثانی۱۲۶۷ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج، ۴۶ص، ۱۹ سطر (۹×۱۴)[عمومی ساری و تنکابن: ف: -۴۰]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۱۲/۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین شریف بن محمد باقر، بفروئی یزدی، تا: شنبه ۵ شوال۱۲۶۹ق، محشی؛ ۵۶گ (۱۲۳-۱۷۸)، ۱۷سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۲۸-۱۷۹]

۱۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۶/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** وجذر سائلا منه ان یجعل هذه العجالة الحقیرة خیر مدخر و خالصة بوجهه الاکبر.
تذکر: در فهرست با عنوان «الرسالة الاقرارية» آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی اکبر قزوینی الاصل، تا: ۱۲۷۱ق؛ واقف: علی اکبر قروینی، ذیحجه ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۵سطر [ف: ۱-۳۱۹]

۱۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷/۳
آغاز: برابر
تذکر: در فهرست با عنوان »الطلاق« آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد علی قزوینی، تا: ۱۲۷۴ق؛ ۲۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۳-۱]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:محمد بن علی قزوینی،تا:۱۲۷۵ق؛جلد:تیماج مذهب، ۳۲۸گ، ۲۵سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۳-۱۸]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۰/۴-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: ۱۲۸۱ق؛ از روی نسخه خط مؤلف؛ جلد: تیماج، ۴۰گ (۲۴۱ر- ۲۸۰ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۵۵]

۱۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۷۶۶/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** لایمنع من نفوذ اقرار الزوج بالطلاق علی انه ربما یقال ان حقها من الاستمتاع قدسقط ظاهراً بعدم تمکن والحمدلله رب العالمین ...
خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: شنبه ۹ربیع الاول۱۲۹۲ق؛ مصحح، محشی با نشان«منه»، با علامت بلاغ؛ ۱۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱-۵۴]

۱۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۵۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا: محمد کاتب، بی‌تا؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۴۳۴]

۱۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۳۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تصدیقه فیه کما هو المختار حاشیه منسوخة فی المتن ... باربعمائه درهم.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)، جلد: تیماج، ۵۱گ (۱-۵۱)، ۲۱ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۳۱سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۸۱]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۷۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۴گ (۱پ-۲۱۴پ)، ۳۱سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۹/۵×۳۰/۵سم [رایانه]

● مبنای بردگی / متفرقه / فارسی

mabnā-ye bardegī

مبنای رقیت و بندگی و ایجاد عبودیت و مملوکیت در عالم، تاریخ برده گیری است و این که در دین اسلام نباید باشد.

رشت؛ شاد قزوینی؛ شماره نسخه: ۸
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۵-۳۹۶]

● مبنای طریق مشغولی عزیزان / متفرقه / فارسی

mabnāye tarīq-e mašqūlī-ye ʻazīzān

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴/۱۲۰/۴-۵۹۵۷
که می گویند «هوش دردم، خلوت در انجمن»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۳سطر[آستانه قم: -۲۱۵]

● مبنية النفوس فی اظهار الزنية لکل عروس / کیمیا / عربی

mabnīyat-un nufūs fī iẓhār-iz zanīyya li-kull-i ʻarūs

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۴۷۸۱
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق الارواح و النفوس و در ما شاء فیماشا؛ **انجام:** و لا بدان یعلم ان کتاب البرهان فی اسرار علم المیزان انتخبه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[الفبائی: -۴۹۲]

● المبهج / مواعظ / عربی

al-mubhij

ثعالبی، عبدالملک بن محمد، ۳۵۰ - ۴۲۹ قمری

saʻālebī, ʻabd-ol-malek ebn-e mohammad (962 - 1038)

اهدا به: امیر شمس المعالی قابوس بن وشمگیر
هفتاد «باب» کوتاه است در پند و اندرز.
چاپ: مصر، ۱۳۲۲ق؛ در ضمن اربع رسائل منتخبه، رساله دوم در

۱۳۰۱ ق چاپ شده
[کشف الظنون ۱۵۸۲/۲؛ سرکیس ۶۵۹/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۸۰/۵-ف
نسخه اصل: ملت فیض الله ش ۲۱۳۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ رمضان۱۰۲۸ق؛ ۳۶گ (۱۷۲-۲۰۷) [فیلمها ف: ۱-۴۹۰]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۵۶/۱
آغاز: استفتاحاً به استنجاحاً و صلواته علی النبی المصطفی غداوا و رواحاً هذا کتاب عولت فیه علی خواطری لا دفاتری وعلی مقولی لا منقولی؛ **انجام:** خیر المجالس ماکان للعین فیه مسروح و للروح انزه الا ماکن ما متدت فیه مسافة النظر الی الحضر و تعب سوام البصر بین الماء و الزهر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۳ص (۱-۵۳)، ۲۱سطر [ف: ۳۷-۲۹۱]

● **مبهج الاسرار فی معرفة اختلاف العدد فی الاخماس و الاعشار** / علوم قرآن / عربی
mubhij-ul asrār fī ma‘rifat-i ixtilāf-il ‘adad fi-l axmās wa-l a‘šār

عطار همدانی، حسن بن احمد، ۴۸۸ – ۵۶۹ قمری
‘attār-e hamedānī, hasan ebn-e ahmad (1096 - 1174)

رسالهمختصری است در شناخت و اهمیت اعداد، حساب جمل، اختلاف اهل عدد در تعداد آیات و سوره‌ها، و بیان آیات و حروف و کلمات قرآن و جز آن، با ذکر پاره‌ای از اسانید مطالب. مؤلف در آغاز، کیفیت شروع وحی و منازل قرآن را نیز بیان کرده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۶۷/۱
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی، اما بعد فان هذا الکتاب فی العدد اختصرته و اقتصرت فیه علی التنزیل
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۴۵۶؛ کا: حسن بن ابی زید بن حسن حافظ اصبهانی دستجردی، تا: ۷ شوال۸۴۳ق، جا: اصفهان؛ ۶۹گ (۱-۶۹)[عکسی ف: ۲-۴۴۱]

● **مبهجة الاخیار** / شرح دعا / فارسی
mobhijat-ol axyār

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۸۵ق
شرح مفصلی است بر دعایی که حضرت پیامبر درماه شعبان می‌خواندند که آغاز آن چنین است: «اللهم اقسم لنا من خشیتک ما یحول بیننا وبین معصیتک ومن طاعتک ...»، شارح ابتدا پنج مقدمه دراهمیت دعا ذکر نموده، وپس از آن دعا را قطعه قطعه آورده وشرح نموده وبرای شرح هر قطعه، عنوانی ذکر نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲/۱۷۵-۲۲۸۵/۴
آغاز: سبحانک اللهم لک الحمد یا الهی علی جمیل ملائک ولک الشکر یا مولای علی جزیل عطائک خلقتنی سویا؛ **انجام:** امید از حضرت واهب العطایا آنکه منتفع سازد ... ومضامین این دعای عالیة المضامین درحق اجابت فرماید بمنه وجوده وفضله ورحمته
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۵۰۱]

● **المبهمات علی روضة الطالبین** / فقه / عربی
al-mubhamāt ‘alā rawḍat-iṭṭālibīn

اسنوی، عبدالرحیم بن حسن، ۷۰۴ – ۷۷۲ قمری
esnavī, ‘abd-or-rahīm ebn-e hasan (1305 - 1371)

وابسته به: روضة الطالبین و عمدة المفتین = الروضة فی الفروع؛ نووی، یحیی بن شرف (۶۳۱-۶۷۶)
تاریخ تألیف: ۷۴۴-۷۶۰ق
شرح است با عناوین «قوله – قوله» بر متن معروف «روضة الطالبین و عمدة المتقین» ابوزکریا یحیی بن شرف نووی (-۶۷۶ق). احکام صلاة خوف اواخر ۷۴۴ق و کتاب اقرار در ماه رمضان ۷۴۵ق و کتاب ودیعه ۷۴۹ق و بقیه شرح پیش از ۷۶۰ق به پایان رسیده است.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۳۸۳
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ذیحجه۸۹۸ق؛ ۴۳۱گ، ۳۱سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۱-۲۳۳]

● **مبهمات القرآن** / تفسیر / عربی
mubhamāt-ul qur’ān

سهیلی، عبدالرحمان بن عبدالله، ۵۰۸؟ – ۵۸۱ قمری
soheylī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ‘abd-ol-lāh (1115-1186)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۴۹/۱
آغاز: بسمله اخبرنی الفقیه الشیخ الامام عمادالدین زکریا بن یحیی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱-۴۳۷]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۴۹/۱
همان نسخه بالا[نشریه: ۵-۶۳]

● **مبین = المعین** / تفسیر / فارسی
mobīn = al-mo‘īyn

کاشانی، محمد بن مرتضی، – ۱۱۱۵ ؟ قمری
kāšānī, mohammad ebn-e morteza (- 1704)

کتاب المبین تفسیر فارسی مختصری است بر قرآن کریم در حدود ترجمه تحت اللفظی. مؤلف در مقدمه به وجود تفسیرهای

عربی و فارسی اشاره نموده و می‌گوید: «مقصود اصلی از جمله آنها اظهار معانی کلام الهی است و بهترین اوقات فهمیدن، هنگام قرائت قرآن است و تفاسیری که نوشته شده به جهت ایجاز الفاظ یا اطناب، ملاحظه معانی متعلقه در حالت تلاوت از آنها متعذر است و ترجمه‌های تحت اللفظی نیز به جهت انجماد بر ترجمه ظاهر الفاظ قاصرند؛ لهذا به خاطر فاتر این خادم علوم دین مبین محمد بن مرتضی المدعو بنورالدین رسید که تفسیر بسیار مختصری در نهایت وضوح به زبان فارسی بر وفق اخبار ائمه معصومین سلام الله علیهم اجمعین که تفسیر آیات به نظر رسیده یا بر طبق اقوال مفسرین آنچه به فهم ها اقربست در موضعی که از خبر اثری نرسیده بنویسد تا عامه مردمان در اثنای تلاوت قرآن از آن منتفع توانند و مأخذ اخبار و اقوالی که ایراد می‌نمایم در تفسیر صافی منسوب به عم استاد عالم ربانی و عقلانی محمد محسن بن مرتضی الکاشانی افاض الله علیه فیضه الوافی ... و این تحفه گرامی را به کتاب مبین نامیدم». در مقدمه تحقیق تفسیر المعین ادعا شده که تألیف تفسیر مبین در ۱۰۷۴ق انجام گرفته است، اما در نسخه‌ای که ظاهراً به خط مؤلف است، تاریخ ۱۱۲۰ق درج شده است. (ابوالفضل حافظیان)

آغاز: بعد از ادای شکر نعمای بی منتهای الهی و اهداء درود نامتناهی به روح و روان حضرت رسالت پناهی و ارواح مطهره عترت او ... سورة الفاتحة اعوذ بالله السمیع العلیم پناه می‌گیریم به معبود به حق و خداوند مطلق که شنوای هر شنیدنی و دانا به همه چیز است

[نسخه‌های منزوی ۵۸/۱؛ الذریعه ۲۶۰/۱ و ۲۲۸، ۷۹۷/۴ و ۱۱۹/۸؛ فوائد الرضویه ۶۳۴؛ مقدمه تحقیق تفسیر المعین: ۷/۱-۱۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۳عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله که به اتمام رسید آنچه مقصود بود از ترجمه کلام ربانی در اواخر شهر شعبا سنه هزار و صد و بیست از هجرت نبوی ... فرغ منه مؤلفه محمد بن مرتضی المدعو بنور الدین ...

نسخه اصل: کتابخانه آیت الله روضاتی در اصفهان؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر شعبان۱۱۲۰ق؛ مصحح، باخط خوردگی؛ ۵۴۸ص، ۲۲سطر[عکسی ف: ۳-۴۷۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** نعوذ بالله از شر هر فریب دهنده و الحمدلله که به اتمام رسید ... تمام شد سنه ۱۲۷۴.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ رجب۱۲۷۴ق؛ مجدول؛ واقف: خوش محمد فرزند پیوند. رجب ۱۲۸۹؛ واقف: خوش محمد، رجب ۱۲۸۹؛ ۲۷۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۹/۵×۴۵سم [ف: ۱-۵۴۴]

● **المبین** /- عربی

al-mubīn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۷۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۱/۱×۳۴/۹سم [رایانه]

● **مبین الاخلاق** / اخلاق / فارسی

mobayyen-ol axlāq

مؤلف در دیباچه مبسوط این رساله به نام آن تصریح کرده و از خود نام نبرده است. وی نخست تعدادی از اخلاق فاضله را برشمرده و در ضمن بیان آنها حمایت‌ها و روایات و اقوال بزرگان صوفیه را گواه آورده است. پس از شمردن اخلاق از یاد کردن اخلاق رذیله خودداری کرده است و در این باره چنین می‌گوید: «درمقابل این اخلاق فضائل، اخلاق رذایل هست، از تفضیل، فایده معتد به نیست بنابراین قلم جواهر رقم از بیان آن عطف عنان نمود». از شیوه نگارش این رساله به دست می‌آید که مؤلف در قرن ۱۳ می‌زیسته است.

آغاز: سپاس بیقیاس و ستایش افضل اساس خالقی را سزاست که از یک حرف کن تمام کائنات علوی وسفلی موجود ساختقامت با کرامت اسنان را بیاراست و صلوات زاکیات ... اما بعد این رساله ایست موسوم بمبین الاخلاق مبنی بر حقیقت انسان و اخلاق او باید دانست که انسان اشرف حیوانات است ...

انجام: امید از مطالعه کنندگان این اوراق چنانست که اگر بر خطایی وقوف یابند از راه کرم خرده برو نگرفته بقلم اصلاح آن عییب را بپوشند و این جامع عاصی بی بضاعت را بفاتحه و استغفار از جانب حضرت کریم غفار یاد آرند. انه قریب مجیب

[فهرستواره منزوی ۵۸۹/۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۷۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۱ص (۱-۱۱)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۹-۲۱۳]

● **مبین الحقایق الیقین و صراط نجات المکلفین** /- فارسی

mobīn-ol haqāyeq-el yaqīn va serāt-o nejāt-el mokallafīn

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷۳

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ تملک: حسین علی بن ملا حسن به سال «۱۲۸۹ق»[میراث شهاب: س۸ش۲-۱۹]

● **مبین النحو** = **کواکب الاعراب** / نحو / عربی

mubayyin-un naḥw = kawākib-ul i‘rāb

موسوی جزائری، موسی بن عزیز الله، ق۱۳ قمری
mūsavī-ye jazā'erī, mūsā ben 'azīz-ol-lāh (- 19c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۵۳ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

قواعد لازم نحو را با اختصار به جهت برادرش «مرتضی»، نگاشته؛ مشتمل بریک «مقدمه» وسه «باب»: المقدمة: فی تعریف النحو و موضوعه؛ باب ۱. الکلمة، دارای سه مقصد؛ ۲. الکلام؛ ۳. الفوائد التی یحسن للمعربین معرفتها.

آغاز: الحمدلله الذی رفع السموات بلا عمد و نصبت فیها الکواکب بلا وتد و خفض الارضین بلا مدد.

انجام: نحو قبل و بعد و لدن و عند قد بلغت تألیف الکتاب الی الاتمام فی یوم الأربعاء فی المشهد الغروی ...

۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۶۰

خط: نسخ، کا: مهر علی خوانساری، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ ۸۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۱–۸۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید مرتضی فرزند عزیزالله، موسوی حسینی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، توسط برادر مؤلف یعنی همان کسی که کتاب به جهت او تألیف شده، کتابت گردیده؛ جلد: میشن، ۸۰گ، ۱۱سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۰–۳۲۴]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محسن بن محمد مهدی خوانساری، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیقعده۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج، ۹۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵–۳۸۴]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۵۷۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** العاشره الظرف الزمانی والمکانی نوعان متصرف وهو ما یفارق الظرفیه کالیوم والمکان وغیر متصرف وهو ما لایفارق الظرفیه اصلا کقط وعوض او لایخرج عنها الا بدخول الجار علیه نحو قبل وبعد ولدن وعند والحمدلله ... تعالی

خط: نسخ، کا: عبدالحمید الجاپلاقی، تا: ۱۳۰۳ق، مجدول؛ جلد: گالینگور، ۸۱گ، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۴–۱۶۲۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن دزفولی، بی‌تا؛ مجدول؛ تملک: حسین بن جعفر آل بحرالعلوم طباطبائی؛ مهر: «حسین بن جعفر الطباطبائی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۱۴۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱۱–۵۳]

● مبینة الاقوال فی بیان الحلال / اخلاق / عربی
mubayyinat-ul aqwāl fī bayān-il ḥalāl

گرجستانی، سعید
gorjestānī, sa'īd

رساله‌ای است در ترک امساک، با اخبار و احادیثی از اهل سنت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۱۱/۱۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الرحیم الکریم. و الصلاة مع السلام علی ... و بعد فهذه کلمات من کلام العلماء المعتبرین و رحمهم الله اجمعین فی بیان الحلال احبت ذکرها ینتفع بها المؤمنون و یخلصوا من وسواس الصدور؛ **انجام:** اللهم اجعلنا من عبادک الموفقین و بالحلال مرزوقین ... حرره جامعه الحقیر الگرجستانی، فی مکة المکرمة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: مکه مکرمه مدرسه سلیمانیه؛ سپس فائده و مسئله فقهی به روش اهل سنت (۸۸ر–پ)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۸۶پ–۸۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶–۳۱۹]

● المبین فی الجبر و التفویض و الامر بین الامرین / کلام و اعتقادات / عربی
al-mubīn fi-l jabr-i wa-t tafwīḍ wa-l amr bayn-al amrayn

مدرس حائری، محمد، – ۱۳۲۲ قمری
modarres-e hā'erī, mohammad (- 1904)

تاریخ تألیف: ۲۱ ربیع الثانی ۱۳۰۰ق

در یک «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۴۷۴/۴

خط: نسخ، کا: جلال الدین بن احمد، تا: ذیقعده۱۴۱۷ق؛ جلد: تیماج، ۷۷گ (۷۵–۱۵۱)، ۱۱سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶–۵۸۴]

● متابعة المأموم للامام / فقه / عربی
mutābi'a-tul ma'mūm li-imām

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ – ۱۱۲۱ قمری
bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710)

مسأله‌ای است درباره وجوب متابعت امام در نماز جماعت و اینکه در انجام هیچ یک از افعال نماز نمی‌توان بر امام سبقت گرفت، و همچنین مؤلف در مقارنت فعل ماموم با فعل امام اشکال می‌کند.

آغاز: مسألة یجب متابعة الماموم للامام فی افعال الصلاة باجماع الاصحاب بل نقل علیه المحقق فی المعتبر اتفاق العلماء

انجام: للالتماس الصادر من الاخ الصالح و فقة الله تعالی لارتقاء درج الکمال بحق سیدنا محمد و الال.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۱۲ و ۷۱۳/۱۲ عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام المفتی بحرانی، تا: ۱۱۰۸ق؛ ۱گ (۵۹ر-۵۹پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱-۲۷۸] و [عکسی ف: ۲-۳۶۹]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۷۸۳/۴

شامل مسأله «یجب متابعة المأموم للامام فی افعال الصلاة» است؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن محمد بن یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی،تا: ۱۲۱۱ق؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۱۷]

← المتاجر ⟵ المکاسب

← المتاجر ⟵ روضه

← متاجر ⟵ احکام تجارت و مکاسب

● **متاجر = کتاب متاجر** / فقه / فارسی

matājer = k.-i matājer

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja‘far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

رساله‌ای است فتوایی مشتمل بر هفت «مطلب» و فصول: مطلب ۱. بیان اقسام تجارت؛ ۲. بیان شرط‌های تجارت؛ ۳. بیان احکام تجارت؛ ۴. بیان احکام اقسام بیع؛ ۵. بیان احکام نسیه و سلف؛ ۶. بیان احکام شرکت؛ ۷. بیان ملحقات تجارت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۰۰۶

آغاز: بسمله، الحمدلله علی نواله و الصلاة و السلام علی رسوله و آله؛ **انجام:** و از او قبول بکند به شرط سالم ماندن زراعت از آفت الهی

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن میرزا هادی، تا: شوال۱۲۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: شیخ محمدرضا قائمی، اردیبهشت ۱۳۴۱؛ ۱۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱/۱-۲۰۷]

● **المتاجر** / فقه / عربی

al-matājir

رشتی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۳۴ - ۱۳۱۲ قمری

raštī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad ‘alī (1819 - 1895)

مباحث استدلالی مفصل و با رد و ایرادهای بسیار در بعضی از مسائل تجارت و گویا جزئی از کتاب تجارت رشتی باشد. نام مؤلف روی برگی قبل از کتاب آمده و در عصر وی نوشته شده است. این کتاب جز حاشیه مکاسب وی می‌باشد که ذکرش در الذریعه (۲۱۸/۶) رفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۴۷

آغاز: القول فی شرائط العوضین و عناوینها فی کلمات العلماء مختلفة منهم من قال؛ **انجام:** و الاقرار أو البینة تکون من باب المراعا ان تبین نقصه فله الخیار و الا فلا فتأمل

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴۳۸گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۳-۱۴۴]

● **المتاجر** / فقه، شعر / عربی

al-matājir

موسوی کاشانی، محمد بن ابراهیم، - ۱۳۶۲ قمری

mūsavī kāšānī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 1943)

تاریخ تألیف: ۲۷ جمادی الثانی ۱۳۲۱ق

منظومه‌ای در ۱۰۰۰ بیت در احکام تجارت که در یک شب سروده است.

زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: یا حبذا الحل من المکاسب ×× فانه السرب الی المارب / ناهیک فی اعلاء قدر الکاسب ×× ما شاع نقله عن الاطائب؛ **انجام:** یا رب یا باری ء کل معشر ×× اغفر ذنوبی و عیوبی استر / اغفر لی الان فختم دفتری ×× فی سنة قد طابقت (لی اغفر)

کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: قمصر کاشان[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۲۸]

● **المتاجر** / فقه / عربی

al-matājir

رساله‌ای کوتاه در احکام معاملات که در چند فصل تنظیم شده و درآن نظرات مؤلف با استفاده از اقوال فقهای دیگر منعکس شده است.

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه: ۱۱۱/۲

آغاز: کتاب المتاجر وفیه فصول الاول فی تعریف التجارة وتقسیمها اعلم اولا ان الفعل الاختیاری للانسان اذا کان منشأ للاثر الدنیوی المعتد به عند العقلاء ولم یتوقف؛ **انجام:** فقال اشتریت صح و للبیع شرائط اخر منها انه فی العاقدین بالذی اشاروایشترط الکمال بالبلوغ والعقل والرشد واختیار فلایصح عقد الصبی والمجنون ...

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمدعلی آرانی، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج زر، ۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: -۱۲۶]

● **المتاجر** / فقه / عربی

al-matājir

غیر همانند:

۱. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۵ ربیع الثانی۱۳۰۳ق[نشریه: ۷–۳۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۱۸/۴
آغاز: الکلام فی مسقطات خیار المجلس و هو اربعة الاول الشرط و هذا یتصور علی وجوة ثلثة الاول اشتراط سقوط الخیار و بمعنی عدم ثبوته من اول الامر الثانی اشتراط اسقاطه بعد العقد؛ **انجام:** کما لا یخفی علی من تتبع کلماتهم فی مسئلة حرمة التشبه کادلتها فتأمل جدا و قد استقصیت الکلام فی هذه المسألة فی رسالة منفردة من اراد فلیرجع الیها.
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی، ۲۶۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶–۳۰۰]

● **متاجر** / فقه / فارسی

matājer

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۸۲
آغاز: اول مطلب فروختن عقار مذموم است چه وارد شده که ثمن آنها تلف و برطرف می‌شود. الخ؛ **انجام:** در مدت اجاره و نه بعد از آن مدت مادامی که در دست او بعنوان غصب نباشد مثل اینکه بعد از مدت ندهد بصاحبش باطلب و خواستن او. تمت، الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «زین العابدین الحسینی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱–۴۲۳]

● **المتاجر (ترجمه و شرح)** / فقه / فارسی

al-matājer (t. va š.)

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۴۷/۳
آغاز: کتاب المتاجر بدانکه متاجر جمع متجر است و متجر به فتح میم و جیم بر وزن مفعل است ماخوذ است از تجارت؛ **انجام:** پس مخصوص می‌گرداند آن منفرد را از ثمن مثل آن نسبت قیمت او به سوی قیمت مجموع یعنی نسبت داده می‌شود آن بعض به سوی قیمت مجموع
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۷۲گ، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱–۱۳۲]

← المتاجر و المکاسب ← احکام المتاجر و المکاسب

● **المتجلی فی تطور الولی** / عرفان و تصوف / عربی

al-mutajallī fi taṭawur-il walī

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۰۴
آغاز: بسمله الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی؛
انجام: نباء علی احد القاعدین اللتین ذکرناهما و الله تعالی اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[رایانه]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۳/۶
در عرفان؛ کا: ابراهیم بن علی حفید بکلی افندی، تا: قرن ۱۳، جا: ترکیه عثمانی؛ قطع: رقعی بزرگ[میراث شهاب: س۹ش۲–۳۶]

← المتحرک ← الغرض (رسالة فی)

● **المتحرک = الحرکة** / فلسفه / عربی

al-mutaḥarrik = al-ḥarika

اسکندر افرودیسی، ق۳ میلادی
eskandar āfrūdīsī (- 3c)

مترجم: دمشقی، سعید بن یعقوب، ق۴ قمری
آغاز: بسمله. قال: هل المتحرک علی عظم ما یتحرک فی اول حرکته علی اول جزء منه ام لا؟ و ذلک أن کل حرکة إنما صارت فی زمان لأنه لیس یمکن أن یتحرک المتحرک علی الشیء الموضوع
انجام: و متی ارتفع الأمر ... لم یوجد شیء من الأشیاء التی تحته التی إنما وجودها بوجد ذلک العامی فیها.
چاپ: به تحقیق عبدالرحمن بدوی در ارسطو عند العرب

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۸۳/۴۴
آغاز: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۱۲۳ر–۱۲۴ر) [ف: ۱۶–۱۹۲]
۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۶۰
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ذیحجه۱۰۶۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱گ (۳۰۷ر و پ)، ۲۴–۳۳سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: –۱۴۷]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۲/۵۸
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۶گ (۲۰۲ر–۲۰۷ر) [ف: ۵–۶۳۳]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۱۱/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲گ (۴۳ر–۴۴ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۰–۸۸]

● **المتحف الاثری** / شعر / عربی

al-mathaf-ul aṯarī

جواهری بروجردی، علی بن احمد، – ۱۴۱۵ قمری
javāherī borūjerdī, 'alī ebn-e ahmad (- 1995)

تاریخ تألیف: نیمه صفر ۱۳۹۹ق

قصیده‌ای است رائیه در یک صد و چهل بیت در پند و اندرز و تشویق به اکتساب اخلاق نیکوی اسلامی و به کاربستن دستورهای دینی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۵۰/۵

آغاز: نصیحتی لذوی الالباب و الفکر ×× مکرمی الباریء الاعلی من البشر / من فی البحار و من فی البرقد حملوا ×× و فضلوا بشریف العقل و النظر؛ **انجام:** و الحمد لله رب العالمین علی ×× اکماله فی حدود النصف من صفر

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۱۵گ (۱۲۲–۲۳۶)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲–۱۸۱]

● **مترادف الالفاظ** / لغت / فارسی

motarādef-ol alfāz

کریمی، عبد الکریم بن شیخ راجن، ق۱۱ قمری

karīmī, ‘abd-ol-karīm ebn-e šayx rājen (- 17c)

اهداء به: احمدخان بن پیرخان

تاریخ تألیف: ۹۹۸ق؛ محل تألیف: همیرپور از توابع کالپی

کتابی است مفید شامل دویست و شصت نام با مترادفات آنها و ضبط اعراب و ذکر معنی هریک و استشهاد به اشعار شاعران با یک ذیل مشتمل برکنایات و مجازات و اصطلاحات به ترتیب حروف از آشیان وفا تا یخچه ولی خالیاز مسامحاتی نیست. مؤلف عبدالکریم بن شیخ راجن غزنوی متخلص به کریمی است که این کتاب را برای شاعران و شعر دوستان تألیف کرده است.وی در سبب تألیفمی‌گوید: «... چون درمحفل فردوس نشان ... سرحلقه نکته پردازان جهان احمد خان بن پیرخان که تا یوم التناد مجمع فضلاء زمان و شعراء دوران باد، اکثر اوقات اشعار متقدمین متضمن لغات غریبه و فرس قدیم مذکور می‌بود، حضار مجلس را در تحصیل معانی و مقاصد از عبارات نادر اشارات بمقتضی ترادف واشتراک الفاظ اشتباه واقع می‌شد، بنابرآن مستفیض فیض رب قوی عبدالکریم بن شیخ راجن غزنوی ساکن جنت آثار همیرپور بلده کالپی از فرهنگ‌های قدیم لغات متفرقه به ترتیب ترادف درضمن اسامی جمع نموده عقده‌های آن به استدلال و استشهاد حل ساخته ... و نام نیک اختتام این کتاب با صواب مترادف الالفاظ نهاده به دویست و شصت اسامی ترتیب و تهذیب داد، هرکه در خواندن شعر یا گفتن ملازمت نماید، او را لازم است و عین فرض بلک فرض عین که این کتاب را ملزوم خود گرداند؛ تاریخ: این نسخه عجیب بصد خوبی کلام ×× درسال نهصد و نود و هشت شدتمام». دراین کتاب به اشعار سید مطهر کره‌ای شاعر قرن هشتم هندوستان بیشتر از دیگران استشهاد شده و مؤلف ابیاتی ازخود نیز آورده است. در ذکر اسامی هدیه (فصل ۸۹) می‌گوید: «بلک – به کسر یکم و فتح دوم باباء تازی نوباوه و تحفه. سلمان محمد ساوی فرماید: خاک و خاشاک سرایت می‌فرستد هر صباح ×× گلشن فردوس را فراش بررسم بلک؛ لجامعه: بلک بقافیه سنجان دهر، پیک صبا×× تراشه سخنم رابرد بصد فرسنگ. و در اسامی شراب»، در فصل ۹۲می‌گوید: «خون کبوتر؛ لجامعه: خنده چون کبک دری میزدبط سرخاب زای××تاخورد خون کبوتر هدهد فرخ نژاد. ایضاً دریای خون، لجامعه: شد عیان از بحر مینا چشمه سیماب گون ××ساقیا کشتی زرپیمای در دریای خون». و در ذیل «لالا» و «هنگ» ابیاتی با تخلص خود آورده است: »باکریمی نازکم کن ای بت طناز من ×× روزگاری شدکه این مسکین بجان لالای تست / کجاست چامه شناسی کریمیا ایدون ××که پی برد بنکات غریبم از ره هنگ».متأسفانه در هیچ تذکره‌ای ترجمه حال مؤلف مسطورنیست.

آغاز: بسمله، سپاس بی قیاس مرمتکلمی را که طوطی زبان را در شکرستان دهان شکر ریزی ازوست

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** یخچه – ای ژاله، آنرا سنگک و سنگچه و شخکامه و تگرگ نیز گویند، بدر شاهی گوید [شاهی غلط کاتب است و صواب « بدرچاچی » شاعر قرن هشتم هجری است که او را بدر شاشی نیز گویند]. در غنچه تونسرین، دریخچه تو آذر.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: حدود نیمه اول قرن۱۱؛ واقف: رضا نایینی، مرداد ۱۳۱۱؛ جلد: چرمی، ۱۶۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۶/۲سم [ف: ۱۳–۸۶]

۲. یزد؛ علومی یزدی، محمود؛ شماره نسخه: بدون شماره/۷

بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق[نشریه: ۷–۷۱۳]

۳. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: ۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** در غنچه تو نسرین دریخچه تو آذر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۶ جمادی الاول۱۲۶۴ق؛ ۱۳۴گ، ۱۹سطر، قطع: ربعی[نشریه: ۵–۳۷۶]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یخچه ای ژاله، آنرا سنگک و سنگچه وتتخکاسه و تگرگ نیز گویند، بدر شاهی فرماید در غنچه تو نسرین دریخچه تو آذر.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الثانی۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱–۶۲]

● **مترجم الفرهنگ** / لغت / فارسی

motarjem-ol farhang

ترکمان، محمد امین بن سنجر

torkamān,mohammad amīn ebn-e sanjar

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۴۶

آغاز: همشکل خویش الحاق خواهند افتاد ان شاء الله تعالی؛ **انجام:** برجامه دوزند تا از مسلمانان متمیز شوند و ان را اغیار ... سنه ۱۲۳۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق[رایانه]

● **المتشابهات** / محکم و متشابه / عربی
al-mutašābihāt

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۴۸
فوائدی به نقل از تفسیر المتشابهات (اصل کتاب از ابن شهرآشوب)؛خط:نستعلیق، کا: نظام الدین احمد غفاری مازندرانی طبیب، تا: ذیقعده۱۰۳۹ق، در محضر سید احمد حسینی مازندرانی مخاطب به جانباز خان حسینی؛ ۱گ (۵۱۷)[مختصر ف: -۵۹۸]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۳/۷
آغاز: بسمله و به نستعین و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم اما بعد فان الذی فهمناه و استفدناه من کلام الله؛ **انجام:** یامرالناس بالنقی طبیب یداوی و الطبیب علیل و الصلوة علی محمد سید الوری و اله مصابیح الدجی و السلام علی من اتبع الهدی
نویسنده می‌گوید آنچه از قرآن و کلمات اهل بیت عصمت بر می‌آید عدم جواز استخراج احکام شرعی از متشابهات قرآن و سنت به ظن و تخمین است و نیز فتوای حاصل از روی متشابهات فتوای غیر صحیح است، لذا در این رساله او می‌کوشد تا معنی متشابهات را روشن سازد و باز روشن کند که اتباع متشابه به تنهائی چه اشکالی را در استخراج احکام شرعی موجب می‌شود؛
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: محتملاً قرن۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ص(۱۳۸-۱۵۱)، ۲۱سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴-۴۴۴]

↩ متشابهات القرآن ← هدایة المرتاب و غایة الحفاظ و الطلاب

● **متشابهات القرآن = متشابه القرآن = فهم متشابهات القرآن** / محکم و متشابه، عرفان و تصوف / عربی
mutašābihāt-ul qur'ān = mutišābih-ul qur'ān = fahm-u mutašābihāt-il qur'ān

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ قمری
sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

در تفسیر و معنی آیاتی که در مرحله اول معنی آنها روشن نیست، که به گفته او از راه تأویل و مکاشفه بایستی معنی آنها را دریافت. در شش «فصل»: ۱.ذکر مذاهب الناس فی باب متشابهات القرآن؛ ۲. نقل ما ذهب الیه بعض المفسرین؛ ۳. التنبیه علی فساد ما ذهب الیه اهل التعطیل؛ ۴. الاشارة الی ما ذهب اهل التحصیل فی التأویل؛ ۵. زیادة تأکید ما قررناه و تنویرها؛ ۶. اظهار شیئ من لوامع علوم المکاشفة.
آغاز: بسمله. اللهم تبارکت بالتقدیس و التنزیة و تعالیت عن المثل و الشبیه انت الذی نورت سماوات الارواح بانوار معارف القرآن
انجام: و هکذا ینزل الامر من الباری الی العقل و منه الی النفس الناطقة و منها الی القوة الحیوانیة و منها الی القوة الساریة فی جسمیة
[الذریعه ۶۲/۱۹؛ ریحانه ۴۱۷/۳-۴۲۰: که از این کار او یاد نکرده است؛ یاد نامه -۱۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۳۰
آغاز و انجام: برابر
در شش فصل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴-۱۸۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۶۳۸/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۵ص (۴۱۹-۴۴۳)، ۲۱سطر(۸×۱۹) [ف: ۱۲-۲۶۴۳]
۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۳۳/۱ حکمت
نویسنده ناتمام گذاشته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۵؛ محمد شفیع بن محمد مقیم طغائی شیرازی نواده ملا صدرا نسخه را تصحیح و با اصل خط مصنف ۱ ذیقعده ۱۱۱۵ مقابله نموده؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [ف: ۲-۵۳]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۵۷۷/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالملک بن محمد ابراهیم بواناتی، تا: ۱۱۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۷۳ر-۱۸۱پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۳۸۵]
۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۹۴/۷-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۲۳ ربیع الثانی۱۱۸۲ق؛ ۱۶ص (۲۹۸-۳۱۴)[عکسی ف: ۱-۳۴۱]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۹/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹ص (۲۱۲-۲۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۹-۲۵۵]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۷
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۱۱۲]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰/۲-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: عباس بن علی محمد حسینی تفرشی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۹۷-۱۰۸)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۶]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۹۹۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و منها الی القوة الساریة فی جسمیته المفتاح الاول فی الاشارة الی اللفاظ مفردة (بعد از ۲۰ برگ) ... کما هو شأن جمهور المسلمین فیه حیث لم یکلفوا باکثر من ذلک تم بحمد الله و لطفه.
خط: نستعلیق تحریری، کا: عبدالجلیل حسینی زنجانی، تا: ۱۲۱۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۲۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن-۲۴۰]
مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۲۸۰/۳
همان نسخه بالا[مؤید: ۱-۲۴۹]
۹. اصفهان؛ تویسرکانی؛ شماره نسخه: ۸/۳
از آغاز تا پایان «الفصل الخامس»؛ کا: میرسید حسین بن عبدالغفور حسینی تویسرکانی، تا: ۱۲۱۹ق؛ اندازه: ۱۰×۱۶سم [مجله ادبیات اصفهان: ش ۱۶ و ۱۷-۱۳۷]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۳۸/۴
خط: نسخ، کا: محمد حسن جوینی شیرازی، تا: ۱۲۳۷ق، جا: شیراز؛ ناقص است؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۵۰پ-۶۱پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶-۳۴۱]
۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۹۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، کا: محمد، تا: جمادی الثانی۱۲۵۸ق؛ ۸گ (۱۰۹پ-۱۱۶پ) [ف: ۲-۲۱۹]
۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ رمضان۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۶۹ر-۷۴پ)، ۲۲سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۱سم [ف: ۲۰-۵۷]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ متوسط، کا: محمد علی کرمانشاهی الاصل، تا: ذیحجه۱۲۸۷ق؛ از برگ ۵۱ تا ۷۵ در مجموعه‌ای است دارای «جلوات ناصری» و رساله‌ای در تشویق بر تصوف و رساله «اتصاف الوجود بالماهیة» و این رساله و حاشیه ملا علی نوری بر «شواهد ربوبیه» نام نویسنده و تاریخ نوشتن در آخر این رساله نیست لیکن در آخر رساله «جلوات ناصری» که آن نیز به همین خط است. در پایان رساله دوم این مجموعه ۱۲۹۶ تعیین گردیده، محشی از ملا علی بن جمشید نوری (م-۱۲۴۶) صاحب حاشیه بر « شواهد الربوبیة» و حاشیه‌ای بر «اسفار اربعه» و جز آن؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۱۹۲]
۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۴۵۴/۲
بی‌کا،بی‌تا؛۷گ(۱۷۳پ-۱۷۹پ)،۲۱سطر(۸/۵×۱۵/۵)[ف:۵-۴۹۸]
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۳۰/۵-ف
نسخه اصل: در ص ع فهرست رساله‌های مجموعه است، از اسرار الایات و قضا و قدر تا می‌رسد به رسالة فی بسیطا الحقیقة و تفسیر سورة التوحید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۹]
۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۷۳/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱۱۸پ-۱۲۶پ)، ۲۲سطر(۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۹-۹۲۲]
۱۷. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه: ۱۲۸/۲
خط: نستعلیق، کا: محمود موسوی تونی، بی‌تا؛ ۵گ (۹۶ر-۱۰۰پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: -۱۰۱]
۱۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴-ع/۴۶۹/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۲ص (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۶۰]

● **متشابهات القرآن** / علوم قرآن، شعر/ پنجابی
mutašābihāt-ul qur'ān

محمد سعید
mohammad sa'īd
منظومه‌ای است مفصل در بیان متشابهات قرآنی و ظاهراً ترجمه‌ای منظوم از رساله «سراج الحفاظ» اله داد بن عبدالحکیم می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۰۸۵/۲
آغاز: حرف بسم الله انهین کیتی وچ نه آء ×× جهری و چ نه آی حافظ ظاهرا که نسائ
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۱۲۴۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۵ص (۱۰۰-۱۳۴)[عکسی ف: ۶-۱۱۱]

← متشابهات ربیعی ← مشابهات
← متشابه القرآن ← متشابهات القرآن

● **متشابه القرآن** / محکم و متشابه / عربی
mutišābih-ul qur'ān

طریثیثی، رکن الدین ابوطاهر
taraysīsī, rokn-od-dīn abū-tāher
کتاب مفصل و مهمی است درباره آیات متشابه قرآن مطابق با عقاید معتزله. نام کتاب در صفحه عنوان نسخه حاضر چنین ثبت شده است: «هذا الکتاب فص اصول الدین المسما برکن الدین»و در ابتدای فصل‌ها نیز، نام «کتاب رکن الدین» دیده می‌شود. اما در نسخه مورخه ۷۵۵ ق نام کتاب بر روی برگ نخست «متشابه القرآن» درج شده است و نام مؤلف درذیل آن چنین آمده است: «الشیخ الامام الاجل رکن الدین ابو طاهر الطریثیثی». بنابراین عنوان «کتاب رکن الدین» در نسخه حاضر، یعنی کتابی تألیف رکن الدین و نه کتابی به نام رکن الدین. عنوان «متشابه

القرآن»نیز می‌تواند اشاره به موضوع کتاب باشد و نه عنوان واقعی کتاب. مؤلف درباره مباحث مطرح شده در این کتاب، در مقدمه می‌نویسد: «فرأیت أن أولف کتاباً فی فنون المتشابهات فی أبواب الکلام و اجعلها فصولاً جامعة لأقسامها، مشتملة علی أبوابها و اورد فی کل نوع منها فصلاً علی حاله، بعد أن أوردت فصلاً فی الابانة عما یتوصل الی تمییز صحیح التأویلات من فاسدها و ألحق بها ما یضاهیها من تبیین ما یفید من الکلام و ما لایفید و الطریق الی معرفة خطابه و الکلام فی المتشابه و ما یتعلق به؛ اذلم أر کتاباً جامعاً فی ذلک، بل کان مقصد من ألف فی المتشابهات الی فن واحد دون سائره نحو ما ألف فی الجبر و فی باب العصمة و نحو ذلک. و مقصدی فی هذا الکتاب الابانة عما یتعلق به من الآیات فی تصحیح المذهب أو ابطاله فی أبواب الکلام دون سائر الآیات المحتملة للوجوه مما لا یتضمن افساد مذهب أو صحته دون الفقهیات».

کتاب حاضر دارای ده «فصل» و هر فصل شامل چند «باب» است: فصل ۱. وجوه التأویلات و ما یتصل بها، در هفت «باب»؛ ۲. أبواب التوحید، شامل «مقدمه» و پنج «باب»؛ ۳. أبواب التعدیل و التجویز (و هو الکلام فی الجبر)، شامل یازده «باب»؛ ۴. المنزلة بین المنزلتین (هو الکلام فی الأسماء و الأحکام)، شامل چهار «باب»؛ ۵. الوعید، شامل چهار «باب» و بابی در امر به معروف و نهی از منکر؛ ۶. باب الامامة، شامل پنج «باب»؛ ۷. العصمة (و فصل فیذکر الخلاف فی العصمة)، شامل شش «باب»؛ ۸ فیما یطعن به علی القرآن، شامل پنج «باب»؛ ۹. الرقیق من الکلام و ما یجری مجراه من الشذوذ، شامل بیست و سه «باب»؛ ۱۰. اصول الفقه و الکلام، شامل هفت «باب».بسیاری از مطالب این کتاب به صورت سؤال و جواب و یا در قالب ادعا و جواب به آن مطرح شده است.

فاضل معاصر آقای حسن انصاری طی مقاله ای با عنوان «تحفه‌ای گرانقدراز کاشمر» در کتاب ماه دین شماره ۱۰۲-۱۰۳، به معرفی این کتاب پرداخته است. نکاتی از مقاله سودمند ایشان: «معتزلیان ناچار بودند آیاتی را که از سوی مخالفانشان مورد استناد قرار می‌گرفت، آیات متشابه بخوانند و تفسیر متناسب با عقاید خود از آن آیات عرضه کنند. در این میان بحث درباره آیات مورد تمسک در زمینه تشبیه یا جبر در اولویت بحث‌ها بود ... این کتاب به دلیل موضوع‌بندی آن بر اساس موضوعات کلامی و نظم ویژه‌ای که بر آن حاکم است و همچنین به دلیل تفصیل در مباحث، از نمونه‌های قابل توجه این نوع ادبی است. مؤلف در آغاز هر فصل، الزامات اقوال مخالفان را بررسی کرده است. وی عمدتاً در مباحث خود به شعر، لغت و گاهی نقل حدیث توجه دارد و در مقدمه می‌نویسد که اختلافات مذاهب به دلیل اختلاف در تأویل است و به همین دلیل وی به نگارش این کتاب اقدام کرده تا در ابواب متعلق به کلام فنون مختلف آیات متشابه را بررسی کند. وی می‌نویسد که فقط به ابواب کلامی بسنده و به اختلافات فقهی و آیات متشابه در این باره نمی‌پردازد ... احتمال اینکه مؤلف متعلق به عصر قاضی عبدالجبار یعنی اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم یعنی معاصر غزنویان باشد، دور نیست.کتاب متشابه القرآن طریثیثی نمونه‌ای از کتاب‌های تدوین شده توسط معتزلیان خراسان است که می‌تواند پرتوی روشن بر نوعی از اعتزال این منطقه مهم بیاندازد.مؤلف از نظریه شیئیت معدوم حمایت می‌کند که می‌دانیم معتزلیان هوادار ابوالحسین بصری آن را رد می‌کرده‌اند. از دیگر به ابوهاشم جبایی، پیشوای بهشمیه ارجاع می‌دهد و از وی با تعبیر رحمه الله یاد می‌کند. در یک جا نیز از ابوعلی جبایی و «جماعتة من اهل النظر » یاد می‌کند. در همین جا از از ابراهیم نظام و جعفر بن مبشر، از متکلمان، نام برده است. همچنین از جعفر بن حرب با عنوان «بشیخنا» یاد می‌کند. یک جا نیز در کنار ابوالهذیل و ابوعلی جبایی، از ابو محمد عبدالله بن العباس (رامهرمزی) نام برده و آنان را «مشایخنا» خوانده است. این رامهرمزی شاگرد ابوعلی جبایی بود که اخبار او در کتاب‌های معتزله و دیگران آمده است. به طور کلی همه چیز در کتاب متشابه القرآن حکایت از اعتزال دارد. مؤلف اصطلاح «اهل العدل» را بیش از «المعتزله» به کار می‌برد. برخی اوقات هم تعبیر «اصحابنا»را می‌آورد و از برخی معتزله با عنوان «مشایخنا» یاد می‌کند که اصطلاح معمول معتزله است. مؤلف در بحث کیمیا و رد آن به مباحث فیلسوف و متکلم دانشمند معاصر ابوالقاسم بلخی، یعنی ابوزید بلخی (۳۲۲ق) در کتاب تقاسیم العلوم یا اقسام العلوم اشاره می‌کند ... بعید نیست که مؤلف ما در این کتاب از کتب تفسیری و اندیشه تأویلی ابوزید بلخی کمک گرفته باشد، اندیشه‌ای که معتقد بوده است در تأویل قرآن باید از شیوه‌ای خاص تبعیت کرد واز درافتادن در تأویل‌های نادرست و از جمله تأویل‌های اسماعیلیان اجتناب کرد». نسخه‌هایی از این کتاب در کتابخانه‌های مختلف یمن و عمان موجود است و به گفته آقای انصاری، مادلونگ به همراه یکی از محققان عمانی، در پی ارائه چاپ انتقادی از کتاب اند. (حافظیان ابوالفضل)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۱۳/۱

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در یمن. از فصل پنجم تا دهم؛ خط: نسخ، کا: منصور بن اسعد التونسی الجرائری(؟)، تا: آخر صفر۶۵۵ق[عکسی ف: ۱-۱۳۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۱عکسی

آغاز: بسمله، رب یسروا عن یا کریم و صلی الله علی سیدنا محمد و آله، الحمد لله الواحد العدل فلا ینقسمالی أجزاء و أبعاض و لا یتکثر بأحوال و أعراض و لا یوصف بترکیب و تجسید و لا یعرف بتجسیم و تجدید ... أما بعد فانی لما وجدت کثرة اختلافات الامة؛

انجام: و هو الاعتبار و التوصل الی الثواب و اذا کان کذلک فسد تعلقهم بالآیة، ثم کتاب رکن الدین والحمد لله رب العالمین حمداً

کثیراً طیباً مبارکاً فیه و الصلاة و اسلام علی سیدنا محمد المبعوث، بأقوم الدین و صافیه و علی آله الطیبین الطاهرین.
نسخه اصل: در یکی از کتابخانه‌های یمن؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الاول۱۰۱۴ق، جا: صعده به درخواست مولانا عماد الدین یحیی؛ مجدول، محشی، مصحح، نام کتابدر صفحه عنوان چنین آمده: « هذا الکتاب فی أصول الدین المسما برکن الدین»، تملک: حسین بن علی بن احمد بن علی به تاریخ ۱۱۰۹ق؛ ۴۴۰ص، ۳۰سطر[عکسی ف: ۴-۵۴۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۲/۱عکسی
نسخه اصل: کتابخانه ای در یمن. جزء دوم کتاب است و از فصل پنجم تا دهم؛ بی کا، بی تا؛ ۳۰۳ص (۱-۳۰۳)[عکسی ف: ۴-۵۵۱]

● **متشابه القرآن و المختلف فیه** / محکم و متشابه / عربی
mutišāb-i-h-ul qur'ān wa-l muxtalif-u fī-h
ابن شهرآشوب، محمد بن علی، ۴۸۸ - ۵۸۸ قمری
ebn-e šahrāšūb, mohammad ebn-e ʻalī (1096 - 1193)
تاریخ تألیف: ۵۷۰ق
گفتاری درآیات متشابه و اختلاف علماءاست. مؤلف دراین کتاب آیات متشابه قرآن کریم را به ترتیب موضوعی مورد بررسی قرار داده است نه برحسب نظم وتدوین مصحف شریف.شیوه مفسر این است که هم بحث لغوی می‌کند وهم تفسیر قرآن به قرآن وهم بحث ادبی وبه اشعار شعرای عرب همچون ابوذویب، ابونواس، یاقال الشاعرفراوان استشهاد می‌کند.موضوع‌های آن رااصول عقاید، فقه، علوم قرآن، ادبیات وغیرآن تشکیل می‌دهد.دارای ابوابی همچون: باب ما یتعلق بابواب التوحید، باب ما یدخل فی العدل، باب ما جاء فی النبوات، باب ما یتعلق بالامامه، باب المفردات من المعاد وغیره، باب مایتعلق باصول الفقه، باب ما یحکم به الفقهاء من آیات الاحکام، باب الناسخ والمنسوخ ، باب ما جاء من طریق النحو، باب النوادر است.
آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله الطاهرین، قال الشیخ الأجل شمس الاسلام محمد بن علی بن شهر آشوب المازندرانی رضی الله عنه سألتم وفقکم الله للخیرات املاء کتاب فی بیان المشکلات من الآیات المتشابهات و ما اختلف العلماء فیه من حکم الآیات و لعمری ان لهذا التحقیق بحرا عمیقا و لا یکاد الا الفاظا فی کتب کبار المتکلمین.
انجام: فان الحقایق متفرقة و المعانی مشترکة اذا کان الذهب الیهما محققا لمذهب العدل محصلا لمعانی کلام العرب و اسأل الله تعالی العفو العافیة فی الدنیا و الآخرة و استغفره ان عثرت فیه عثرة انه سمیع مجیب ... فی سنة سبعین و خمسمائة.
چاپ: تهران، با حواشی حسن مصطفوی، در دوجلد، ۱۳۶۹ق
[الذریعة ۶۲/۱۹؛ الظنون ۱۵۸۴/۲؛ روضات الجنات ۶۰۲؛ مقدمه نسخه چاپی به قلم مصطفوی؛ کشف الحجب ۴۸۵]

شرح و حواشی:
۱- مقالات الجبریة

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۴۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** عند موته اذا ذل تکلیفه و تحقق الموت و لکن لا تنفعه الایمان حینئذ. تم الجزء الاول.
جزء اول از کتاب؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ (۱پ و ۵۴ر-۱۷۴ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴۴-۹۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یدل علی انه اذا اعطی کفارته لمن ظاهره الفقر ثم بان انه غنی یکون مجزیا.
ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح، مصحح؛ ۲۰۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۲-۳۷۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی کا،تا: قرن ۱۱؛ واقف: علی اکبر اصفهانی، ۱۷ ذیحجه ۱۱۶۲؛جلد:تیماج،۲۲۴گ،۲۳سطر،اندازه:۱۴×۲۵سم[ف:۱۱-۶۵۹]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۷۴۲-۲۴/۴۲
آغاز: بسمله فصل قوله تعالی: فی قصة نبینا علیه الصلاة و السلام لا أعبد ما تعبدون وقوله فبأی آلاء ربکما تکذبان؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: ابوتراب بن عبدالله جزایری، تا: ۱۵ ربیع الثانی۱۰۳۰ق؛ تملک: صدرالدین فرزند ملامحمد؛ جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۶-۳۵۰۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۴۰
آغاز: الحمدلله الذی جعل ... و بعد فان المذنب الجانی؛ **انجام:** پایان موجود: و کان من مولده الی وقت مفید تسع و عشرون سنه و قد تم المجلد الثانی.
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ تملک: محمد باقر مولوی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۵۳ص، ۱۸سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱۷-۳۲۵]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۲۵
آغاز: الأخبار مقدمة مصلحة للمکلفین و هو اختیار الطوسی قوله سبحانه ان فی خلق السموات و الارض و اختلاف اللیل و النهار؛ **انجام:** برابر
ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه سلخ جمادی الاول۱۰۸۷ق؛ افتادگی:آغاز؛جلد:تیماج،۴۲۷گ،۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۲-۳۷۳]

۷. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه: ۲۷۳
خط: نسخ، بی کا، تا: سلخ جمادی الاول۱۰۸۷ق؛ افتادگی: آغاز (یک یا دو ورق)؛کاغذ:ترمه،۱۸سطر (۷×۱۷)[تراثنا: س۶ش۳-۱۰۹]

۸. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: برابر
بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق، مصحح و مجدول؛ تملک: حسن رضا؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری (مستطیل)؛ ۴۵۵ص [ف: -۲۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۹۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۷-۱۸۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۴۴
آغاز و انجام: برابر
ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ واقف: جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ جلد: تیماج، ۲۲۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۲۲-۳۷۵]

← المتعة > الاربعون حديثاً فی المتعة
← المتعة > المحجة الحقية العلوية فی تبيان المتعة فی الفاطمية
← المتعة > النكاح و المتعة (منظومة)
← المتعة > بطلان نكاح المتعة
← المتعة > جواز المتعة
← المتعة > حلية المتعة
← المتعة > خلاصة الايجاز فی المتعة
← المتعة > رفع البدعة فی حل المتعة
← المتعة > شرح حديث «فی رجل يتزوج متعة»
← المتعة > صيغ عقد المتعة و الطلاق
← المتعة > عقد الدوام و المتعة (ارجوزة)
← المتعة > كشف الشبهة عن حكم المتعة (رساله)
← المتعة > منع جواز المتعة
← المتعة > نكاح المتعة
← المتعة > نكاح المتعة من فقه اهل السنة
← المتعة > نكاح المتعة و تزويج البنت الرضيع لاجل المحرمية
← متعه > المتعة
← متعه > المحجة الحقية العلوية فی تبيان المتعة فی الفاطمية
← متعه > النكاح و المتعة (منظومة)
← متعه > جواز المتعة
← متعه > حلية المتعة
← متعه > خبر متعه از سلمان فارسی
← متعه > خلاصة الايجاز فی المتعة
← متعه > رفع البدعة فی حل المتعة
← متعه > شرح حديث «فی رجل يتزوج متعة»
← متعه > عقد الدوام و المتعة (ارجوزة)
← متعه > كشف الشبهة عن حكم المتعة (رساله)
← متعه > لمعه مؤدی در نكاح دائم و متعه
← متعه > منع جواز المتعة

● **متعه** / فقه / فارسی
mot‘a

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رسالهاستدلالی مختصری است مشتمل بر «مقدمه» و «خاتمه» و دو «عقد». نسخه‌ای در دانشگاه تهران و مکتبه امیرالمؤمنین نجف هست که از محمد باقر حسینی خاتون آبادی دانسته شده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی متع بانواع نواله أرواح الانسان و وصلهم بقبول ایجاب اوامره و نواهیه.
انجام: پیش از انقضای مدت هبه نماید زوج مدت را بعد از آن عقد کند به آنچه اراده کرده.
چاپ: لکهنو، سنگی، بدون تاریخ، وزیری، ۱۶ص
[فهرستواره منزوی ۵۰۷/۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۸۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: تفضل حسین، تا: ۱۰ شوال۱۲۶۱ق؛ اهدایی: رهبری، مرداد ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا، ۱۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲۱-۱۱۵۲]

● **متعه** / فقه / فارسی
mot‘a

حسینی خاتون آبادی، محمد باقر بن اسماعیل، ۱۰۷۰ - ۱۱۲۷ قمری
hoseynī xātūn-ābādī, mohammad bāqer ebn-e esmā‘īl (1660 - 1715)

اهدا به: شاه تهماسب صفوی
در مقدمه و دو عقد و خاتمه.همان که از مجلسی دانسته شده است.
آغاز: الحمدلله الذی متع بانواع نواله ازواج الانسان ... و این رساله مرتب است بر مقدمه و دو عقد و خاتمه ...
[مکتبة امیرالمؤمنین ۶۰۷/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۲۴/۵
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص؛ جلد: مصور، ۱ص، ۲۳سطر(۱۲×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶-۱۵۵]

● **المتعة = فتوایی در متعة** / فقه / عربی
al-mut‘a = fatvāī dar mot‘a

ابن الحاج، محمد بن حسن، - ۱۱۸۹ قمری
ebn-ol hāj, mohammad ebn-e hasan (- 1775)

در پاسخ احمد پاشا، که از وی پرسیده بود، حرمت آنرا و حد لازم بر مرتکب آن را بنگارد. وی در این مختصر نکاح موقت

راحرام و باطل و فاعل آن را فاسق و مستحق حد و عذاب الیم دانسته است. بنابه استدلال نویسنده نبی اکرم این ازدواج رادر عام «اوطاس» به مدت سه روز حلال و جایز و سپس برای همیشه حرام و ممنوع فرمود. او دربخشی ازآن چنین می‌نویسد: «لما رأی أن الصحابة یشتهون النکاح و خاف منهم الوقوع فی الفتنة ثم قال یاایها الناس انی کنت اذنت لکم فی الاستمتاع بهذه النسوة و ان الله حرم ذلک الی یوم القیمة». در دائرة المعارف بزرگ اسلامی (۲۸۶/۳-۲۹۵) از ۱۳ تن با این شهرت نام برده شده، که این هیچیک از آنان نیست و گویا از کردان شمال عراق می‌باشد و «شرح ذات الشفاء» نیز از همو باشد.

آغاز: الحمدلله اولاً و آخراً، و له الشکر باطنا و ظاهرا ... اما بعد، فقد سئلنی ... احمد پاشا ... کیفیة نکاح المتعة، و هل یصیر العامل به من الفسقة

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۱۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالحذر من الاغترار باقوالهم و افعالهم و الله الموفق للصواب.

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم، تا: اوایل قرن۱۴؛ واقف: ابوالوفا معتمدی کردستانی، شهریور ۱۳۵۱؛ جلد: تیماج، ۳ص، اندازه: ۲۱×۳۳/۷سم [ف: ۲۱-۱۶۱۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۷۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمجرد اخباره. انتهی. کتبه ... محمد رحیم بن لطف الله ... بامر استاد استاذنا ... علاءالدین الهجیجی ادام الله عمره

خط: نسخ تحریری، کا: محمد رحیم بن لطف الله، تا: رمضان۱۳۳۳ق؛ ۲گ (۲۷پ-۲۸ر) [ف: ۲-۲۱۹]

● **المتعة = رسالة ادلة الرد علی منکری المتعة** / فقه / عربی

al-mut‘a = r.-u adillat-ir radd-i ‘alā munkiri-l mut‘a

؟ بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی، ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲ قمری

bahr-ol-‘olūm, mohammad mahdī ebn-e morteza (1742 - 1798)

از سید مهدی طباطبایی، که نبایستی بحرالعلوم (۱۲۱۲ق) باشد.

[الذریعه ۶۳/۱۹ تا ۶۷: چند کتاب، که این در میان آنها نیست]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۹۲/۱۳-عکسی

آغاز: بسمله. هذه رسالة فی ادلة علی منکری المتعةو حلیتها من کتبهم الشاهدة بتکذیبهم مما صنفه العالم العامل المرحوم السید مهدی الطباطبایی. قال قدس سره: اعلم ان النکاح المنقطع قد کان سابقاً فی عصر الصحابة بالاتفاق من المسلمین، فانهم یختلفوا فی شرعیته من اصله، و انما اختلفوا فی بقائه و نسخه؛ **انجام:** الا مع القلم بانتفاء المخالف کیف و قد عرفت ما عرفت فکیف دعوی الاجماع مع هذا النزاع. و الحمدلله. تمت.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود دوشنبه ۲۳ رجب۱۳۱۷ق [عکسی ف: ۱-۳۴۱]

● **متعه** / فقه / فارسی

mot‘a

مردوخ سنندجی، محمد، ق۱۴ قمری

mardūx-e sanandajī, mohammad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۴۲/۱۲/۸ش

در این رساله کوتاه، سعی شده تا اثبات کند متعه (ازدواج موقت) از صدر اسلام در شریعت و قرآن حرام بود و فقط برای ضرورت چندی حلال بوده است. در بخش آخر رساله گفتگوهای دکتر محسن شفائی را پاسخ می‌گوید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۶۸

آغاز: پیش از اینکه در موضوع متعه وارد بحث شویم باید دانست که اصول دین ابدی و تغییر ناپذیراند

تحریم متعه؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، مرتضی فرزند احمد رشیدی کرمانشاهی به تاریخ ۱۳۴۱؟ مطالعه کرده؛ ۱۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴-۳۰۶]

● **المتعة** / فقه / عربی

al-mut‘a

ناشناخته:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲۵/۳

خط:نستعلیق،کا:قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق[مختصر ف: ۵۸۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۸/۱۱-طباطبائی

آغاز: عن سلمان الفارسی و ابوذر الغفاری و المقداد و عمروبن امیر الضمیری عن جماعه عدتهم اربعة و عشرین رجلا عن النبی صلی الله علیه و آله انه قال لیس شیء ارفع منزلة عند الله ولا احب وسیلة من استمتاع المومن بالمومنات؛ **انجام:** قال النبی ایما امراة و هب صداقها لزوجها اعطاها الله تعالی ... و بعث الله الیها بکل درهم الف ملک یکتبون الحسنات الی یوم ینفح فی الصور.

مجموعه احادیثی است از پیغمبر و ائمه (علیهم السلام) در سنت بودن متعه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۶گ (۳۲ر-۳۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲-۱۳۲]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۵۰۹/۳

آغاز: بسمله. قال الله تعالی فی سورة النساء فما استمتعتم به منهن ... ای تمتعم به من النساء المحللات؛ **انجام:** و قد کانت من الطیبات حیث احلها الله انتهی.

تعلیقی است بر آیات الاحکام اردبیلی گویا از سید میرزا خالد نویسانده نسخه ش ۴۵۰۹/۲ و در نسخه دارد «للسید السعید» ۱۵۶پ-۱۶۱پ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی،

جلد: تیماج، ۶گ (۱۵۶پ-۱۶۱پ)، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۲۰×۱۳سم [ف: ۵-۴۹۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۶۱۶

آغاز: بسمله.اعلم ان نکاح المتعة سایغ فی شرع الاسلام دل علیه کتاب العزیز و السنة؛ **انجام:** و له احکام اخر غیر (و) ما ذکر و لیس هذا محل ذکرها و الحمدلله رب العالمین ...

مؤلف شناخته نشد، مختصری در بیان ارکان چهارگانه نکاح متعه برگرفته از قواعدالاحکام علامه حلی (باب چهارمنکاح، مقصد اول) همراه با اضافاتی می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: گالینگور، ۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۰۹/۲

آغاز: مسألة فی المتعة بالنساء، و مما شنع به علی الامامیة و ادعی تفردها به و لیس الامر علی ذلک اباحة نکاح المتعة؛ **انجام:** فتخصیص هذه الآیة مجمع علیه

در حلیت متعه و پاسخ به گفته‌های اهل سنت در این موضوع، و احتمالاً از یکی از کتاب‌های شیخ مفید یا سید مرتضی جدا شده و روش نگارش به روش اینان می‌باشد؛ کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، تا: ۱۰۵۸ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج، ۶گ (۱۰۰پ-۱۰۵ر)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۶-۱۷۳]

۶. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه: ۹۱/۷

بندی در نکاح؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن کربلایی رمضان، تا: ۱۲۱۵ق، جا: مدرسة النعمریه؛ ۴گ (۱۰۷ر-۱۱۰ر)، قطع: بیاض رقعی[چند نسخه-ف: -۵۹]

● **متعه** / فقه / فارسی

mot‘a

ناشناخته:

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۵/۹

آغاز: باب دوم در باب عقد متعه ...

خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: ۹۶۴ق؛ ۷گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۱۶۲]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۶۹ض

آغاز: و قال رسول الله (ص) کل مومن و مومنه ان لایخرج من الدنیا حتی تمتع فی عمره و لومرة واحدة ... ترجمه این حدیث که نقل کرده شد آن است؛ **انجام:** (که در حقیقت دنباله عقد اول است): و چون با یکدیگر سخن کنند چنان باشد که ذکر و تسبیح می‌گفته باشند و چون

رساله‌ای است دارای دو عقد و یک خاتمه: عقد اول در بیان فضیلت و ثواب متعه، عقد دوم در میان آداب و ارکان متعه (رکن اول: صیغه، دوم: متعاقدان، سوم: مهر، چهارم مدت)، خاتمه در احکام، در رکن اول الفاظ صیغه عقد به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ این نسخه به گونه‌ای نامرتب نوشته شده عقد دوم پیش از عقد اول است خاتمه نانوشته و به جای آن دو صفحه سفید است و در آغاز خطبه و دیباچه ندارد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸گ (۲۵پ-۳۲ر)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳-۲۶۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۲۱/۲۰

آغاز: بدانکه اجماع واقع است در میان اهل اسلام در اینکه نکاح متعه که او را نکاح منقطع گویند در صدر اسلام مشروع بوده ... و هیچ کس از اهل اسلام درین خلاف ندارد و اکابر صحابه و تابعین و غیرهم ارتکاب این معنی کرده‌اند؛ **انجام:** پس چرا اهل جهالت و ضلالت دوام را مشروع و حلال میدانند و متعه را حرام و نامشروع میخوانند.

ادله بر مشروعیت متعه و رد اهل سنه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۱ص (۳۷۹-۳۸۹)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰-۹۸۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۲۴/۶

آغاز: پس بدانکه از جمله شرایط صحت متعه ذکر مهر است، و تعیین آن بمبلغی و مقداری که رفع جهالت بآن شود؛ **انجام:** مدة کذا بمهر کذا: قبلت لنفسی، تمت ... فلان بن فلان.

بی خطبه و ابواب، در پایان صورت عقدنامه‌ای فرضی به تاریخ ۱۳ رجب ۱۰۱۸؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۲گ (۹۱پ-۹۲پ)، اندازه: ۱۸/۱×۳۰/۳سم [ف: ۷-۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۵۷۰۸

آغاز: بسمله.احکام متعه و شرایط آن بدانکه متعه با زن کافر حرام است و همچنین با دشمن اهل بیت؛ **انجام:** و صیغه قبول نیز بر همین حکم که بر حکم قبول حلال می‌سازم این زن را بر خود تمام شد رساله متعه. طریق خواندن صیغه عقد بنابر ... و التزویج لموکلی علی المهر المعلوم.

مؤلف احتمالاً علامه سید دلدارعلی بن محمد معین نقوی نصیرآبادی (-۱۲۳۵ق) یا فرزندش سیددلدارعلی نصیرآبادی(۱۲۰۰-۱۲۵۹ ق) مختصری در احکام و شرایط متعه و صیغ آن است، ذیلاً یک صیغه عقد از میر دلدارعلی صاحب آن نیز ضمیمه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ذیلاً یک صیغه عقد از دلدارعلی و نیز خطبه عقدی که امام تقی (ع) هنگام عقد دختر مأمون خواندند ضمیمه است؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری، ۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۸۴]

۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۸۳۱/۸

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳-۱۳۸]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۲۹/۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶-۱۹۲]

● **متعة (رضیعة)** / فقه / عربی

mut‘at-u (raḍī‘a)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۷۸۱/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲گ، ۲۷سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۵۳]

● **المتعة (نکاح)** / فقه / عربی

al-mut'a (nikāḥ)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۸/۱۲-طباطبائی
آغاز: بعد از بسمله. اعلم ان النکاح المتعه شایع فی الاسلام دل علیه الکتاب العزیز و السنه النبویه و فعله ائمتنا علیهم السلام و کذا اکابر الصحابه ... فالاول من ارکانه العقد؛ **انجام:** لیس هذا محل ذکرها و الحمد لله وحده و صلواته علی محمد و اله و سلامه اجمعین و الطیبین الطاهرین.
دارای ارکان و احکام نکاح؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از رکن اول (=عقد) مقداری افتاده است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۲گ (۳۴ و ۳۷)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲-۱۳۳]

● **المتعة بالنساء (مسئلة فی)** / فقه / عربی
al-mut'a-tu bin-nisā' (mas'alat-un fī)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۴۳/۵
خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالحسین نجفی، تا: با تاریخ۱۰۵۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۷۱ سطر(۴×۱۲)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱۶-۴۳۷]

● **المتعتین و الموارثه** / فقه / عربی
al-mut'atiyn wa-l muwāriṯa
کتابی است در ذکر اشخاص و حدیث و بیشتر در باب متعه و ارث صحبت می‌کند.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۳۷
آغاز: قال فرایت بعد ذلک ابن عرفطة لحمل دایة معویة حتی ادخلها باب الفیل فرکزها فی المسجد - ذکر ابن عمر؛ **انجام:** ان فی القرآن مثل هذا کثیر و الحمد لله - تم کتاب المتعتین و الموارثه ... و صلی الله علی سید الاولین و الآخرین ... و افق اتمامه یوم الثلثاء ثامن عشرین جمادی الاول سنه احدی عشر سبعمائة ...
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: جمادی الاول۷۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۷گ، ۱۳سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲-۱۳۳]

← المتعصب للآل فرقة الناجیة ≻ ارشاد الضال
← متعلم ≻ آداب متعلم
← متفرقات ≻ منتخب
← متفرقات ≻پراکنده ها
← متفرقات ≻گوناگون

● **متفرقات** / ادبیات / فارسی

motafarreqāt

ابراهیم ادهم، - ۱۶۱ ؟ قمری
ebrāhīm-e adham (- 779)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۷۸/۷
قطعه‌ای از میرزا ابراهیم ادهم؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۷۵پ) [ف: ۳۸-۲۲۳؛ فهرست رایانه‌ای، ج ۳-۷۹۳]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

یزیدی، محمد بن عباس، ۲۲۸ - ۳۱۰ قمری
yazīdī,mohammad ebn-e 'abbās (844 - 923)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۸-ف
نسخه اصل: رئیس الکتاب مصطفی ش ۹۰۴. مراث و اشعار و غیر ذلک من اخبار و لغة از او؛ خط: نسخ معرب درشت، کا: محمد بن اسد بن علی القاری (شیخ ابن البواب)، تا: ۳۶۸ق؛ نوشته از روی خط ابن مقله مورخ رمضان ۳۷۰ و مقابله شده با آن؛ ۱۰۳گ، ۱۶سطر [فیلمها ف: ۱-۳۸۰]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

نجم رازی، عبدالله بن محمد، ۵۷۰ - ۶۵۴ قمری
najm-e rāzī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1175 - 1257)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷/۲
شامل لغات شیمیایی و طلسم‌ها و اشعار عربی و پراکنده‌ها؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۵۸ص (۵۱-۱۰۸)، ۱۷سطر (۴×۹)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۶۱]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

حرانی، محمد بن عبدالمنعم، - ۶۷۱ قمری
harānī, mohammad ebn-e 'abd-ol-mona'em (- 1273)
اشعار و احادیثی است متفرقه که مؤلف به طرق مختلف شنیده و دراین مجموعه مختصر جمع‌آوری کرده است، اولین اخبار وی در ذیقعده سال ۶۳۴ق می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۷۷/۸

آغاز: اخبرنا الامام العالم علم الدین ابوالحسن علی بن ابی الفتح محمود بن احمد المحمودی بقراءتی علیه

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه) – دمشق ۳۷۴۷؛ کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ۷۲۵ق؛ آن را بر جمیع مسلمین وقف کرده است، در مدرسه ضیائیه درسفح قاسیون دمشق؛ تاریخ وقف: ذیقعده ۱۱۲۷؛ ۱۳ص (۱۸۶–۱۹۸)[عکسی ف: ۳–۳۵۳]

● **متفرقات** / شعر / عربی

motafarreqāt

ابن دمامینی، محمد بن ابی بکر، ۷۶۳ – ۸۲۷ ؟ قمری

ebn-e damāmīnī, mohammad ebn-e abī bakr (1362-1424)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۹۳/۱۰

قصیده در مدح الناصر بن محمد بن المقر الاشرف النائب بالاسکندریة؛ خط: نسخ، کا: احمد بن لطف الله حسینی حنفی، تا: قرن ۱۱؛ ۷گ (۱۶۸پ– ۱۷۴پ)[مختصر ف: -۶۲۴]

● **متفرقات** / فلسفه / عربی

motafarreqāt

میرداماد، محمد باقر بن محمد، – ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

متفرقاتی است از رسائل مرحوم میرداماد با این عناوین: مختصری از رساله خلق الاعمال، مختصری از رساله بداء، مختصری از شرح التقدمة فی باب ان الصحابی بمجرد الصحابة لا خیر فیه، و متفرقات دیگر.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶/۴۲

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه مرکزی – تهران ۶۷۱۰؛ خط: نستعلیق، کا: رضوی، نصیر الدین محمد، تا: بین سالهای ۱۰۶۴ الی ۱۰۹۶ق؛ مصحح، محشی؛ ۸ص (۲۲۹–۲۳۶)[عکسی ف: ۴–۱۸۳]

● **متفرقات** / فلسفه / عربی

motafarreqāt

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ – ۱۰۵۰ قمری

sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۵۲/۱۰

فوائد متفرقه است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۸سم [ف: ۷–۴۵۲]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

حاجی خلیفه، مصطفی بن عبدالله، ۱۰۰۴ – ۱۰۶۷ قمری

hājī xalīfe, mostafā ebn-e ʻabd-ol-lāh (1596 - 1657)

متفرقاتی است نامرتب در تفسیر و حدیث و فقه و اعتقادات و ادب عربی و مطالبی از علوم غریبه و دعا و طلسم و چند رساله کوتاه از دانشمندان گذشته و دستورهای اخلاقی و جز اینها. رساله‌هایی که در این جنگ آمده چنین است: ۱. طریقت نامه، عبدالله افندی شارح فصوص؛ ۲. مولد النبی، شرف الدین احمد بن زین الدین رضوان الحنبلی؛ ۳. تعبیر نامه، ترکی در یازده باب؛ ۴. الربع المقنطرات، در هشت باب کوتاه؛ ۵. ارجوزة فی معرفة الاعداد بالاصابع؛ ۶. الرسالة الاحدیة؛ ۷. کتاب المیم و الواو و النون، ابن العربی اندلسی؛ ۸ الرسالة الفهوانیة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۲۹۸

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۶۰ق، جا: حلب؛ این تاریخ پشت برگ ۱۱۵ به خط مؤلف دیده می‌شود: «نقل و حرر فی الیوم السابع و العشرین من شهر ذی الحجة سنة ستین و ألف در حلب الشهباء فی منزل ابن مزید در قرب قزل قپو»؛ جلد: تیماج، ۲۰۶گ، اندازه: ۱۰/۵×۲۹سم [ف: ۱۱–۲۹۲]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی و عربی

motafarreqāt

تونی، محمد قاسم بن عبدالقادر، ق۱۱ قمری

tūnī, mohammad qāsem ebn-e ʻabd-ol-qāder (- 17c)

پراکنده‌هایی است از مؤلف در لغت و تاریخ و مطالبی به نقل از التفهیم ابوریحان بیرونی و مطالبی جغرافی و مقدمه مؤلف بر منتخب حیاة الحیوان که خود در دارالسلطنه اصفهان آن را ترتیب داده با نقل مطالبی پراکنده از آن کتاب و متفرقاتی به نقل از رسائل اخوان الصفا و چند یادداشت در وقایع نجومی که مؤلف به سال ۱۰۷۴–۱۰۷۸ق در اصفهان خود شاهد بوده و مطلبی به نقل از محاضرات راغب و ... مجموعه‌ای از آثار وی در سنا(۴۵/۱–۴۷) و دیباچه‌ای بر رساله موسیقی از وی در ملک (۴۲۵/۵) معرفی شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۷۴۴/۵

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با اشکال نجومی؛ جلد: تیماج، ۳۲گ (۲۶ر–۵۷ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲۰–۲۳۲]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

حسینی مازندرانی، مرتضی، ق۱۱ قمری

hoseynī māzandarānī, morteżā (- 17c)

شامل مطالب گوناگون از جمله اشعار، صورت عریضه شخصی که به بزرگی نوشته و مطالبی به نقل از کتاب بحار اخبار و احادیث از فرمایشات حضرت علی، احکام خواب دیدن و غیره.

تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۳۲

آغاز: بعضی از ابیات ... ؟ در احتراز کردن از ارباب حقد؛ **انجام:** زمان حال زمان استقبال زمان آینده

خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: مرتضی حسینی علی محمد حسینی مازندرانی الاصل ساکن تبریز محله سرخاب، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۷۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: -۲۸]

● **متفرقات** / حدیث / عربی

motafarreqāt

ماهانی، محمد تقی بن قطب الدین، ق۱۱ قمری

māhānī, mohammad taqī ebn-e qotb-od-dīn (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۴۲

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: ۲۳۴]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری

xājū’ī, mohammad esmā‘īl ebn-e hoseyn (- 1760)

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۸/۴

بندهای پراکنده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی[نشریه: ۱۱-۹۲۸]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

عرفان یزدی، مطیع بن محمود، ق۱۲ قمری

‘erfān-e yazdī, motī‘ ebn-e mahmūd (- 18c)

فایده‌های پراکنده‌ای است از اخبار، حکایات و اشعار عربی از جمله: رویای رقیقه در جاهلیت، خطبه‌های امیرالمومنین در وصف شمایل رسول الله، حکایت عضدالدوله، قصیده عینیه فرزدق، سوال و جواب از سید مرتضی، قصیده‌ای که مؤلف در یزد به سال ۱۱۳۴ در مدح بیت الله الحرام سروده است، قصیده‌ای در مدح رسول اکرم که مؤلف در کرمان سروده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۵/۳

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج، ۷۴گ (۲۱پ-۹۴پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰-۱۵۴]

● **متفرقات** / گوناگون /عربی

motafarreqāt

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱/۲

آغاز: قال سلمه الله المسالة الاولی قد تظافرت الروایات بان سید نا محمد ... اول الخلق ... اقول مادلت علیه الاخبار من انهم اول الخلق

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳-۸۲]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی، فارسی

motafarreqāt

ادیب، احمد، قرن ۱۳ قمری

adīb, ahmad(19c)

مطالب گوناگونی به فارسی و عربی، به شعر و نثر که بسیاری از آنها گفته خود احمد ادیب است نوشته شده است و تاریخ آنها از ۱۲۴۳ تا ۱۲۷۰ قید شده است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۱۵۱/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ تا ۱۲۷۰ق؛ اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۲-۳۸۸]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

محمد رضا بن محمد علی

mohammad rezā ben mohammad ‘alī

احادیث چندی در فضل صلوات بر پیامبر (ص) و ثواب لعن بر دشمنان آن حضرت ذکر نموده، و سپس به اهمیت و فضل و بیان متن دعای صنمی قریش پرداخته و احادیث دیگری را متذکر می‌شود.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۷۵/۴

آغاز: الحمد لله رب العالمین حمدا یلیق بجلاله کما هو اهله و مستحقه حمدا یفضل فوق حمد الحامدین کفضل ربی علی خلقه اجمعین

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی ـ خوی ۶۳۶؛ کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ۱۲۴۳ق؛ مصحح؛ ۲۴ص[عکسی ف: ۳-۶۷]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

بارفروشی مازندرانی، محمد حسن بن محمد علی، ق۱۳ قمری
bārforūšī māzandarānī, mohammad hasan ebn-e mohammad ‘alī (- 19c)
مجموعه یادداشت‌ها و نکته‌های پراکنده‌ای است که مؤلف در این صفحات تدوین کرده است. احتمال دارد این بخش ادامه رساله یازدهم باشد. او در ص ۲۸۰ از تحصیل فقه و اصول و حدیث خود یاد می‌کند. این گفتارها بسیار تنوع موضوعی دارد به صورتی که نمی‌توان از تک تک آنها در این جا یاد کرد.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۷۱/۲۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ۱۲۵۳ق؛ ص ۲۸۸–۲۹۶یادداشت‌های فقهی و عربی است و منظم‌تر از سایر بخش‌ها نوشته شده است؛ جلد: گالینگور، ۴۶ص (۲۷۷–۳۲۲)، اندازه: ۱۹/۳×۲۲/۸سم [ف: ۲۹/۱–۱۹۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۷۱/۱۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و اسلام علی محمد و آله ذوی الشرف الرفیع و الحسب المنیع و الفضل الجمیع و اصحابه و اتباعه ... اما بعد پس می‌گوید ... که چون نظر به مضمون کل علم لیس فی القرطاس ضاع امر تدوین و تحریر و تسطیر مسائل و مطالب مرغوب و مطلوب بوده تا از تغییرات و آفات مصون و محروس گردد لهذا کمترین بنده آله با عدم بضاعت و قابلیت در مقام این برآمد که بعضی از مطالب متفرقه مرغوبه را که از مسائل مبحوث عنهای در علوم رسمیه باشد مثل حکمت و کلام و غیرهما در حیز تحریر در آورد ... می‌گوئیم که وجود بر دو قسم است: وجود مطلق مثل زید موجود؛ **انجام:** و این در وقتی اسن که هر یک از شرط و قسم با هم جمع شوند و طالب جواب باشند.
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی مازندرانی بارفروشی، تا: با تاریخ۱۲۴۵ق؛ جلد: گالینگور، ۱۳ص (۲۲۶–۲۳۸)، اندازه: ۱۹/۳×۲۲/۸سم [ف: ۲۹/۱–۱۹۵]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی
motafarreqāt
تنکابنی، احمد بن ابی الحسن، ق۱۳ قمری
tonekābonī, ahmad ebn-e abī hasan (- 19c)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۷۷۶/۵
متفرقات در عرفان و شرح بعض ادعیه و.؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن ابی الحسن بن محمد حسین بن شمس الدین بن محمد کاظم بن محمد امین حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۶۸ و۱۲۶۹ق، جا: کاشان مدرسه شاه؛ ۲۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳–۲۱]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی
motafarreqāt
فیض قمی، علی اکبر بن محمد، ق۱۳ قمری
feyz-e qomī, ‘alī akbar ebn-e mohammad (- 19c)
چند بیت شعر و بعضی از کلمات حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را به جهت مشق با خط ثلث درشت نوشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۳۸۴
خط: ثلث زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۵ق، جلد: تیماج، ۸۹گ، ۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۱–۳۸۷]

● **متفرقات** / متفرقه / عربی و فارسی
motafarreqāt
قاجار، طهماسب میرزا بن محمد علی، ۱۲۲۰ق۱۳ قمری
qājār, tahmāsb mīrzā ben mohammad ‘alī (1806 - 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۳۲/۳۵
یادداشت‌های پراکنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ و۱۲۹۳ق؛ ۲گ (۱۹۸پ– ۱۹۹ر)[مختصر ف: -۹۰۱]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی
motafarreqāt
محسنی هجری، حسن بن احمد، ق۱۳ قمری
mohsenī hejrī, hasan ebn-e ahmad (- 19c)
تاریخ تألیف: رجب ۱۲۶۴ق
مسائل ومطالب متفرقه‌ای درموضوعات حدیثی، فقهی، کلامی و جز آن از کتاب‌های مختلف نقل کرده و در پاره‌ای از آنها مناقشه کرده و آراء خود را بیان می‌کند.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۴۸/۳
آغاز: مسالة، هل یحرم عصیر الزبیب کالعنب المشهور الحل و نقل فی الدروس عن بعض معاصریه من المشایخ
نسخه اصل: کتابخانه سید هادی آل بالیل – قم؛ خط: نسخ، کا: شیخ حسن بن احمد محسنی احسائی، تا: با تاریخ۱۲۶۲ق؛ ۶۵ص (۱۱۷–۱۸۱)[عکسی ف: ۴–۳۶۵]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی
motafarreqāt
نوری، فضل الله بن عباس، ۱۲۵۹ – ۱۳۲۷ قمری
nūrī, fazl-ol-lāh ebn-e ‘abbās (1843 - 1909)
روایات و فوائد متفرقه‌ای است بدون تنظیم و تلخیص کتاب «تسهیل الغوامض» یا «ایضاح الاعراب» و اشعاری از شاعران

معروف چون مجنون عامری و شیخ عبدالحسین شکر و شیخ کاظم ازری.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۷۲۹

آغاز: فی کتاب غیاث سلطان الوری فی قضاء الفوائت لابن طاوس ضاعف الله فتوحاته علی ما حکاه الاسترآبادی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۷-۱۲۹۰ق؛ با دو بیت بخط ابوالحسن قاجار بتاریخ ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۹۸؛ مهر: کتابخانه نوری (مربع)؛ ۵۸گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۱۲۵]

● **متفرقات** / کلام و اعتقادات، فقه / عربی

motafarreqāt

اشرفی مازندرانی، خضر بن اسماعیل، - ۱۳۳۶ ؟ قمری

ašrafī māzandarānī, xezr ebn-e esmā‘īl (- 1918)

متفرقاتی در مباحث فقهی و کلامی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۶۰/۶

انجام: بها قبل اسلام کما هو نقض القاعده

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۷سم [ف: ۱۶-۶۰]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی

motafarreqāt

امیرخیزی، اسماعیل بن محمد تقی، ۱۲۵۵ - ۱۳۴۴ شمسی

amīr-xīzī, esmā‘īl ebn-e mohammad taqī (1876 - 1965)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۲۸

مجموعا در پنج صفحه از این دفتر یادداشتهای پراکنده روزانه امیر خیزی درج شده است و باقی صفحات دفتر سفید مانده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۱-۱۰۵]

● **متفرقات** / تاریخ / فارسی

motafarreqāt

امیرخیزی، اسماعیل بن محمد تقی، ۱۲۵۵ - ۱۳۴۴ شمسی

amīr-xīzī, esmā‘īl ebn-e mohammad taqī (1876 - 1965)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۴۵

یادداشتهای پراکنده امیر خیزی درباره تاریخ قاجاریه است همراه با دفتری که بخشی از تاریخ ادبیات وی باید باشد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ برگ‌های پراکنده‌ای است در یک پاکت [ف: ۳۱-۱۱۰]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

امیرخیزی، اسماعیل بن محمد تقی، ۱۲۵۵ - ۱۳۴۴ شمسی

amīr-xīzī, esmā‘īl ebn-e mohammad taqī (1876 - 1965)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۵۹

فایده‌های تاریخی و مطالب گوناگون درباره تاریخ و ادبیات ایران و یادداشت‌هایی شخصی همچون تاریخ تولد مؤلف، فهرست کتاب‌های خریداری شده و کتاب‌های عربی و کتبی که امانت برده‌اند در این دفتر نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ با خط خوردگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۴گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۳۱-۱۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۸۷

نیمی از نسخه مربوط به علم عروض است و نیمه دیگر یادداشت‌های پراکنده در موضوعات مختلف است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۳ق؛ جلد: تیماج، ۱۱۰گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۳۱-۱۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۵۷

یادداشت‌های متفرقه و برخی جزوات کوچک چاپی است که بدون نظم خاصی درون پاکتی نهاده‌اند از جمله، نامه‌هایی که امیر خیزی به دیگران نوشته و نیز نامه‌هایی که دیگران به وی نوشته‌اند: -زندگی نامه خودنوشت امیر خیزی، -یک شماره از مجله یغما (چاپی)، -راپرت شش ماهه اداره معارف آذربایجان چاپ ۱۳۰۵، -روش حزب دموکرات ایران مصوب ۱۳۲۳، -مرامنامه حزب ایران بیدار (چاپی)، -مرامنامه فرقه سیاسی دموکرات ایران عامیون (چاپ ۱۳۲۸)، -فهرست تألیفات حسین کاظم زاده ایران شهر (چاپی)، -نطق سید حسن تقی زاده در مجمع حزب عامیون (چاپ تیر ۱۳۲۷)، -نشریه حزب عامیون (متن نطق سید حسن تقی زاده در مجلس) چاپ دی ۱۳۲۶، -اولین نطق سید حسن تقی زاده در دوره اول مجلس در اول دی ۱۲۸۵ (چاپی)، -اشعار متفرقه، -سالنمای یومیه اقبال سال ۱۳۲۷ (چاپی)، -قیام ملی ۲۸ مرداد (جزوه چاپی مصور)؛ خط: نستعلیق، کا: دستنویس‌ها به خط امیر خیزی و دیگران، تا: قرن ۱۴؛ اوراق پراکنده داخل پاکتی نهاده شده؛ ۴۱۶گ [ف: ۳۱-۱۱۴]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

رجایی مغزی، عبدالعلی بن محمد حسن، - ۱۳۴۷ قمری

rajāī maqzī, ‘abd-ol-‘alī ebn-e mohammad hasan (-

1929)

حاوی برگ‌هایی از تقریرات ابحاث بعضی از اساتید مؤلف در فقه و اصول، و قطه‌ای از مقامات حریری، قصایدی از شاعران معروف، رساله‌ای از او در منجزات المریض که رساله‌ای استدلالی است در معنی منجزات و ادله اقامه شده بر نفوذ آنها که در نجف اشرف در ۷ رجب ۱۳۳۲ق خاتمه یافته است..

مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: رسالة: اعلم أن الکلام فی مسألة المنجزات یتم برسم مقامات، الأول فی معنی هذه اللفظة لغة و شرعاً

کاتب = مؤلف، بی‌تا[تراثنا: س۵ش۳-۱۰۱]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی

motafarreqāt

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ʻalī (1893-1953)

دفترهای مختلفی است در صورت اسامی افرادی که شهریه دریافت می‌کرده‌اند و حساب‌های ساختمان مدرسه حجتیه و دیگر حساب‌های مرحوم سید محمد حجت در آن گرد آمده است.

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه: ۴۰

خط: نستعلیق نازیبا، کا: مرحوم حجت، بی‌تا [ف: -۴۰]

● **متفرقات = یادداشتهای فقهی** / چند دانشی / عربی

motafarreqāt = yāddāšt-hā-ye feqhī

معصومی بهبهانی، محمد علی بن سلیمان، - ۱۳۷۲ قمری

maʻsūmī behbahānī, mohammad ʻalī ebn-e soleymān (- 1953)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۴۱

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی اشرف المرسلین محمد و آله الطاهرین. اعلم ان المستفاد من الحدیث الشریف المعروف بین المسلمین من قوله (ص) فی خطبة الوداع ایها الناس ان الله قد قسم لکل وارث نصیبه ...

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ با خط خوردگی؛جلد: تیماج، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۴۴-۹۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۸۳۵

آغاز: بسمله. اعلم ان الاستصحاب معنی هو جامع بین اربعة اصول البرائة الاصلیة التی تعبر عنها باستصحاب ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با خط خوردگی؛ جلد: تیماج فرنگی، ۱۸گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۴-۹۰]

● **متفرقات** / متفرقه / عربی و فارسی

motafarreqāt

آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، ۱۲۹۳ - ۱۳۸۹ قمری

āqā-bozorg-e tehrānī, mohammad mohsen (1876 - 1969)

در این مجموعه تاریخ بعضی از سفرهای مؤلف به شهرهای مختلف نظیر مشهد، مکه، مدینه، مصر و غیره و نیز مختصری از جلد چهارم«ریاض العلماء»میرزا عبد الله افندی (قرن ۱۲) از نسخه سید محسن امین صاحب «اعیان الشیعة» در شام و فهارس بعضی از کتابخانه‌های مختلف شخصی و عمومی مانند کتابخانه رضویه، مدرسه نواب، سردار کابلی، سید محسن امین، سید شهاب الدین مرعشی نجفی، دارالکتب الظاهریة، و غیره که درهنگام سفرهای خود آنها را دیده و فهرست نموده و نیز برخی از اجازات علمای عامه به خط خودشان و مطالب متفرقه دیگر گردآوری شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹

آغاز: حرکت از نجف یوم شنبه ۱۵ شوال منه ۶۴، ورود کاظمیه دوشنبه ۱۷، حرکت به شام پنج‌شنبه ۲۰ بعد از ظهر

نسخه اصل: کتابخانه علینقی منزوی، فرزند مؤلف ـ تهران؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، بعضاً به خط دیگران؛ در اندرون جلد رو تاریخ حرکت مؤلف از نجف درروز شنبه ۱۵ شوال ۱۳۶۴ برای ادای فرایض حج و توقفهای وی در اماکن مختلف و ساعات و روزهای آن تا بازگشت او به نجف ثبت شده است، در پایان نسخه نیز یادداشتهای متفرقه‌ای آمده است؛ ۹۶ص[عکسی ف: ۳-۳۱۶]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

تفرشی، حسین بن محمد، ق۱۴ قمری

tafrešī, hoseyn ebn-e mohammad (- 20c)

یادداشت‌های متفرقه‌ای است درمسائل گوناگون که حسین تفرشی دراین دفتر نگاشته است مثل شرح برخی مسافرت‌ها وتولد فرزندان ونمونه نکاح نامه، صلح‌نامه، شرط بیع‌نامه، اجیرنامه، عقد انقطاع، طلاق نامه، وبرخی نامه‌ها که برای دوستان وبزرگان نوشته وابیاتی ازاشعار حافظ ومولوی وخیام واحادیثی دربیان فضیلت‌های امیرالمؤمنین (ع) وغیر آن.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۶۰-۳۷/۱۵۰

آغاز: من می‌خورم وهر که چو من اهل بود ×× می خوردن او نزد

خدا سهل بود؛ **انجام:** بشهر دامغان افتاده کارم ×× خدا آخر سیه شد روزگارم
خط: تحریری، کا: حسین بن محمد بن زین العابدین تفرشی، تا: ۱۳۳۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۸-۴۹۵۵]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی و عربی

motafarreqāt

قاجار، بدیع الملک بن محمد علی، ق۱۴ قمری

qājār, badī'-ol-molk ebn-e mohammad 'alī (- 20c)

از جمله تاریخ شروع قرائت تمهید القواعد میرزا هاشم گیلانی مدرس.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲۴/۲
خط: تحریری، کا: عمادالدوله قاجاری، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۲پ)[مختصر ف: -۹۷۲]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی و عربی

motafarreqāt

گلپایگانی، محمد جواد بن محمد رضا، ق۱۴ قمری

golpāygānī, mohammad javād ebn-e mohammad rezā (- 20c)

فوائدمتفرقه‌ای است مشتمل بر حکایات، اشعار فارسی و عربی، فوائد طبی، خواص ادعیه، فضائل ائمه و ... .

گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه: ۴/۷
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۳۸گ (۱۳۸پ-۱۷۵ر)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۸۸]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی

motafarreqāt

منشی، حسینخان، ق۱۴ قمری

monšī,hoseyn-xān (- 20c)

مباحث متفرقه علمی، ادبی، سیاسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۸۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۳ق[مختصر ف: -۷۵۱]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

یزدی، احمد بن محمد، ق۱۴ قمری

yazdī, ahmad ebn-e mohammad (- 20c)

مطالب متفرقه‌ای است که مؤلف در این اوراق جمع‌آوری نموده و مشتمل بر روایات، حکایات، شرح پاره‌ای از اخبار، فوائدی کلامی، فوائدی ادبی، سؤال و جواباتی در اصول دین، مختصری از کتاب عناصر المتین فی شرح معضلات القوانین محمد حسین شهرستانی از اول مباحث ضد، اشعار میرزا ابوالقاسم پیش نماز خویدک متخلص به صابر در علم نحو، برخی از حواشی سید غفور بر قوانین که از شاگردان صاحب فصول بوده، فوائدی راجع به دعای صباح و تلخیصی از شرح این دعا، حواشی بر کتاب طهارت شیخ انصاری و ... مؤلف در آغاز مجموعه، به خط خود نگاشته که این اوراق در اصول دین و غیره می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۸۴
نسخه اصل: کتابخانه سید محمد کاظم مدرسی -قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، ۵ ماه حزن ۱۳۶۷(ص ۱۰۴)، غره ربیع الاول ۱۳۲۵ق (ص ۲۵۱)؛ تملک: مؤلف و فرزندش به سال ۱۴۲۰؛ ۲۵۶ص[عکسی ف: ۵-۱۳۲]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی و فارسی

motafarreqāt

ثریا، محمد حسین

sorayyā, mohammad hoseyn

پس از مرگش جمع‌آوری و صحافی شده است و دارای شعرهای پراکنده و حکایت‌های به نثر، به عربی و فارسی است از: مسعود سعد، جوهری زرگر بخاری، وطواط، کمال الدین اسماعیل اصفهانی، شهابی سمرقندی، ازرقی هروی و جز آنها

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۶۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۶سم [ف: ۷-۴۸۵]

● **متفرقات** / ادبیات / ترکی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۴/۱
آغاز: ص۲، هربری ننک عرض طولی حنسه شده ... دیدی اکلن سنن بو راده من کلبی ... من کیدلیم بردم؛ **انجام:** جاکلین سلالده جان حولن قلانده بلن ندیم.
نظم و نثر ترکی با موضوع حکایاتی چون حضرت اسماعیل، نماز و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱ر-۷پ)، ۱۱سطر (۷×۱۱) [ف: ۱۹-۳۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۲۶/۴
متفرقات نظم و نثر به زبان ترکی است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ جلد: تیماج، ۱۶۷گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۵۱-۷۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۱۸/۱۰

آغاز: ... ایها الولد المؤید معلوم اوله که عالم ایکیدر بری عالم امرورو بری حفر عالم خلقدور بو ایکیدن هر برسی؛ **انجام:** حقیقة هذه الآیة اللهم فهمنی و ذوقنی مضمون هذه الآیة امین یا معین بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۱۶پ- ۱۱۷پ) [ف: ۶-۱۱۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۴۱

آغاز: (شکل) و من یتوکل علی الله فهو حسبه؛ **انجام:** همیشه باد پناه توحید رصفدر

قطعات متفرقه است؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج [الفبائی: -۴۴۹]

● **متفرقات** / حدیث، تفسیر / ترکی و عربی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴۷/۶ کر

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، قوله تعالی عزوجل قل هو الله أحد و ذلک أن قریشاً قالوا لمحمد صف لنا ربک الذی تعبده و تدعون إلیه ما هو فأنزل الله تعالی قل یا محمد؛ **انجام:** اسکندر ذوال قرنین بایدوغی سدک اردنده موجود در جمله سی کافر در ... و علی نزول الغضب عند حضور أهل المعصیة فیستحب التعوذ و أما اختصاص الدیکة برؤیة الملک و الحمار برؤیة الشیطان فمما بفوض حکمته إلی الله تعالی و رسوله؛ مشارق ابن ملک ... او توردی ینه جبرائیل بو مقام مسجد اقصی در، سورة الفیل مکیة و آیاتها خمس آیات، بسم الله الرحمن الرحیم ...

فوائد تفسیری و روایی، فوائدی پراکنده بیش‌تر در تفسیر برخی سوره‌های جزء سی ام قرآن کریم همچون سوره ی توحید، قدر، کوثر و ... و نیز برخی احادیث بر مبنای اهل سنت (حنفی) همچون قصه ی ملائکه، داستان معراج نبی اکرم (ص) و ... است که از آثار گوناگون استخراج و در این اثر به صورت پراکنده گردآوری شده است، برخی منابع که از آن ها در متن و هامش مطالبی نقل گردیده است، عبارتند از: مشارق ابن ملک، قاضی، مجالس الرومی، قاضیخان، کواشی، ابوسعید، مشکوة الانوار، معالم، احیاء العلوم، کشاف، سید علی زاده علی الشرعة، سید، رسالة مفتی علی چلبی ابن خیالی فی حل جهر الفقراء فی ذکره تعالی و فی إباحته رقصهم و دورانهم، شیخ عثمان، قهستانی، قاموس و ...؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۷۶گ (۱۳۲ر- ۲۰۷پ)، ۱۵-۲۴سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۴۰/۲-۱۹۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۳ض

شعر ترکی در توصیف معشوق از شاعری با تخلص «نوری»، با مطلع: «دمد و گنه ای عاشقانه اله م اله لوح و قلم ×× وصف ایلیم احوالمی بر وجد اوله م سر تا قدم ...»، باب شروط الصلاة (هشت شرط نماز را بر می‌شمارد با عناوین «باب - باب» بدون ذکر مأخذ)، مناجات منظوم به عربی، با مطلع: «لک الحمد یا ذالجود و العلی ×× تبارکت تعطی من تشأ و تمنع / الهی و خلاقی و حرزی و موئلی ×× الیکتعطی من تشأ و تمنع / الهی و خلاقی و حرزی و موئلی ×× الیک لدی الاعسار و الیسر افزع»، روایتی از انس بن مالک، منظومه در مدح النبی به ترکی، با مطلع: «یا سید الخلایق یا مفخر الورا ×× یا خاتم النبوة یا مدرک الوفا ...»؛ خط: نسخ عثمانی، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲-۱۳؛ جلد: چرم، ۳ص (۵۷-۵۹)، ۱۹ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴۰/۳-۱۵۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۶۷/۱

نقل از المحیط، الدرر و الغرر، ابوالسعود، طلسمات؛ خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۳گ (۱ر-۱۳ر) [مختصر ف: -۹۷۴]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۸۰/۵

به نقل از علی بن عبیده اوزاعی، حکیم ترمذی، فضل بن ربیع، ابن الملک، ابواحمد التمامی، شافعی، البصایر ابن حیان، ابن ابی الدنیا. «منصور»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۵ و۶؛ مصحح، یادداشت‌های پراکنده در آغاز از جمله نام بهاءالدین محمد عاملی؛ تملک: حاجی محمد ماتریابادی (؟)، علی بن خلف بن کثیر در ۵۹۴ق؛ جلد: تیماج، ۴۳گ (۱۵۹پ-۲۰۱ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [مختصر ف: -۷۱۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲/۲

نسخه اصل: کتابخانه چستر بیتی، ش ۳۴۱۹. فوایدی به نقل از کف الرعاع فی بیان اقسام الغنا لابن حجر و آداب مایتکرر فی الیوم و اللیلط لابن عماد و شرح مقامات الحریری اللمسعودی و السیر و السلوک الی ملک الملوک للخانی؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ۱۲محرم ۸۹۱ق؛ ۳ص (۸۳-۸۵) [عکسی ف: ۳-۱۷]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۰۳/۲

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان -رم ۱۱۳۰. فوائد متفرقه‌ای است که کاتب در موضوعات مختلف جمع‌آوری نموده با این عناوین: فضائل اهل البیت علیهم السلام، اشعاری از عبدالملک بن عبدالرحیم خازنی، زفر بن حارث بن معاذ کلابی، فضل بن عباس، امیة بن ابی الصلت، ابو تمام، حدیث الزبیر و قصته و شعره فی حرب الجمل، نامه‌های معاویة بن ابی سفیان به امیر المؤمنین علی علیه السلام و برخی از وقایع تاریخی مربوط به جنگ جمل و صفین و ما بعد آن، یادداشتهایی از کتاب الاخبار و کنوز الاسرار و نکت الآثار یوسف بن محمد حجوری، اشعاری از احمد بن عامر بن علی بن رشید بن احمد، متفرقاتی مشتمل بر اشعاری از امیرالمؤمنین علیه السلام و خلفای ثلاثه، معجزات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، منافع القرآن الکریم، علائم ظهور به نقل از کتاب الجامع لقواعد دین الاسلام علی بن محمد بن عبدالله بن عطیه بحرانی، فوائدی به نقل از کتاب الاخبار و کنوز الاسرار و نکت الآثار حجوری، اشعاری از امام منصور بن قاسم، احمد بن

سلیمان، نشوان بن سعید حمیری، علی بن یحیی صمدی تهامی، احمد بن سعد الدین بن حسین بن محمد مسوری، شرف الدین حسن بن علی نعمی، اسماعیل المقری، جمال الدین الهادی بن ابراهیم بن علی بن مرتضی، فوائد متفرقه تاریخی، فقهی، لغوی و ...، وصیت محمد بن حسن بن المنصور قاسم بن محمد بن علی، و وصیتنامه احمد بن محمد بن احمد بن علی بن یحیی بن محمد، یادداشتی درباره دجال به نقل از تفسیر ثعلبی در سوره مؤمن، اشعاری از ابن نباته، عبدالله بن دمینه، اشعار بدرالدین محمد بن احمد بن یحیی بن محمد بن صالح که به سال ۹۵۹ سروده در شکایت از زمان و تحریص مردم به جهاد که آن را به نام «الملة البیضاء» نامیده، و جواب امام حسن بن حمزه به وی، منتخباتی از کتاب غاية المرام باخبار سلطنة البيت الحرام تألیف عبدالعزیز بن فهد درباره ذکر مقام الزيدية بمكة المشرفة، اشعاری از سید هادی بن ابراهیم در مدح محمد بن علی و اشعاری از امام مهدی احمد بن یحیی، وصیت المهدی لدین الله احمد بن یحیی و مکاتبات و برخی از اشعار و قصائد وی، جوابهای مسائلی متفرقه از امام متوکل اسماعیل، اشعاری از محمد بن علی سراجی و ابن عنقا مکی حسینی، المسائل المرتضاة از اسماعیل بن منصور بالله در احکام قضات، اشعاری از قاضی یحیی بن مطروح و جار الله زمخشری و ابن دمینة، متفرقاتی از امالی المرشد بالله و یادداشتها و اشعار متفرقه دیگر، منتخباتی از کتاب المواعظ و الاعتبار لذكر الخطط و الآثار مقریزی، متفرقاتی به نقل از روضه حجوری، اشعاری از عبدالرحیم برعی در مدح پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، اشعاری از ابوالقاسم اسماعیل بن عباد، اشعار برخی از شعراء که ناظم آنها مشخص نیست، اشعار ابن فارض، اشعاری از مراح، قیراطی، ابن الوفی، عید روس، محمد بن عبدالله، شرح قصیده ابوعلی سینا در نفس ناطقه، کلمات امیر مؤمنان علی علیه السلام در شناخت نفس، وصیت لقمان به فرزندش و اشعاری از شمس الدین احمد بن محمد شرفی، مخازی معاوية بن ابی سفیان به نقل از کتاب علی بن محمد بن ابی سیف مدائنی و متفرقاتی به نقل از تاریخ خزرجی؛ خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ۱۰۸۲ق[عکسی ف: ۵-۸]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۱۵۸

آغاز: و فی تفسیر العسكری علیه السلام فی تفسیر قوله تعالی و اذ أخذنا میثاق بنی اسرائیل الا تعبد وا الا الله؛ **انجام:** و فی تفسیر العسكری فی تفسیر یوم الدین انه قال امیرالمؤمنین علیه السلام یوم الدین یوم الحساب سمعت من أخی ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با خط خوردگی و اضافات؛ جلد: تیماج، ۲۸۶گ، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۶]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲/۳

آغاز: در خبر است که حضرت امیر المومنین (ع) به خضر (ع) رسید و به او گفته مه سخنی از حکمت بگوی؛ **انجام:** اشارت به تاریکی است از فجر یعنی آن رشته سفید که ممتاز از رشته سیاه شود آن سفیده فجر است پس تا طلوع فجر صادق ...

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۸۳۵. مطالبی است بیشتر اخلاقی با عنوان «موعظه»، احادیثی در اهمیت و فضیلت متعه، تقیه، حالات انسان در قبر، بسمله، صلوات، معاشرت با عیال و جز آن، و احتمالا قطعه‌ای از کتابی است که عنوان و مؤلف آن را نشناختیم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۶ص (۱۴۰-۱۵۵)[عکسی ف: ۴-۵۶]

۶. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

متفرقاتی در حدیث و تفسیر و آداب اخلاقی و قصص انبیاء، و حوادث تاریخی، مجموعه بزرگی است که بدون ترتیب جمع‌آوری شده و در اول آن «کتاب الظلمات علی الائمة» نامیده شده است که این اسم صحیح نیست و به خطی غیر خط اصل است؛کاتب = مؤلف، بی‌تا[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱-۱۲۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۱۸/۵ط

شامل احادیث، دعای سبحان الله كلما سبح الله شیء، خطبه از امیر المؤمنین (ع) با سر آغاز: «الحمدلله الذی لا تدرکه الشواهد ... » و نیز این خطبه از حضرت با آغاز: «الحمد لله المعروف من غیر رویه ...» و اشعاری از شیخ لطف الله با مطلع: «الهی بحق الهاشمی محمدحبیبک طه شافع العرصات» و شعری از شیخ الشهید زین الملة و الدین با مطلع: «الهی بحق المصطفی و وصیه و سبطیه و ...»؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۵۰۸-۵۸۰ق؛ جلد: تیماج، ۱۷ص (۲۴-۴۰)، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۳-۱۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۶۰/۲

از جمله: انشد لابوعقال، دعاء اهوال یوم القيامة، قال محمود بن حسن الوراق، تحمیدان المحمودات، اخری فی التحمید، کتاب فیه من الفواید العوالی من احادیث النبی، احادیث من امالی اسماعیل بن الحسن الحسینی، اخبار المسند من امالی الشیخ الامام قاضی القضاة ابی محمد عبدالله بن حسین الناصحی، دعاء الفرج، من فواید السید الجلیل ابی المعالی محمد بن محمد بن زید الحسینی القادم بنیسابور؛ خط: نسخ، کا: حسین بن حاجی ردینی هذبانی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ جمادی الاول ۶۲۰ق؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۱۹پ-۱۲۵پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۳۱-۳۹]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۷۸/۱۹-ف

نسخه اصل: کتابخانه توبینگن MaVII 90 ... من الاربعین للرازی و انوار المشارق و غیرها؛ بی‌کا، تا: قرن ۸[فیلمها ف: ۳-۱۵۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۱/۱۰

نسخه اصل: چستربیتی، شماره ۳۳۰۷. فواید مختلف به نقل از: جامع الاصول ابن اثیر، مغیث الخلق فی اختیار الأحق ابوالمعالی عبدالملک جوینی و شافی المهم العوالی فی شرح وسیط حجة الاسلام الغزالی از احمد بن عبدالله اسدی (جمعاً در سه صفحه)؛ خط: نسخ، کا: علی بن ایوب مقدسی، تا: ۷۱۳ق، جا: دمشق؛ ۱۸سطر [عکسی ف: ۳-۲۵۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۹/۱
از جمله: تحمیدیه منظوم، خطبه، چند دعا به نقل از جامع الخیرات، نقلی از عیون التفاسیر امام ابی منصور حسن بن ابراهیم درباره قراء سبعه از صحابه و روایاتی درباره تألیف قرآن و مرتبت آن؛ کا: محمد بن محمد بن احمد موفق اردکانی، تا: ۷۲۷ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱گ (۲ر-۱۲ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۰-۱۴۶]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱۰۸-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. المتفرقات من کلمات المشایخ و الحکماء؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۵ق؛ درهامش [فیلمها ف: ۱-۴۲۹]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱۰۰-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. اخبار و اشعار و فقر در آخر آمده «تم المجموع»؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۵ق؛ درهامش [فیلمها ف: ۱-۴۲۸]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۴/۲۱
پراکنده‌هایی از اشعار عربی و روایات و ادعیه و نسب سادات اشراف جباعی و اشعار عربی ابن علی بن؟ ... در نفس و تعلق آن ببدن ... و تاویل الصلاة از شیخ محمد؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۳۲ص (۱۱۹-۱۵۰) [ف: ۵-۱۰۷]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۱۹
شامل گفتارهایی از: محمد بن حسن ازدی، صاحب بن عباد، ابی عبیده، کتاب المواقیت ابی جعفر مؤذن، ابن مسکویه، عبدالله بن ابراهیم نحوی از حسین، عمر بن عبدالعزیز، اعشی، عبدالملک بن مروان، ابن عیاش، ابن اعرابی، شهید محمد بن مکی رحمه الله، سلیمان بن عبدالملک، ابن معتز، ایوب سجستانی، به علاوه چندین حدیث؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۵۲ق؛ جلد: میشن، ۹ص (۵۸-۶۶)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱-۳۸۴]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۲۵
جملات کوتاه و پراکنده‌ای از افراد مختلف است، از جمله بخش‌هایی از آن بدین ترتیب است: از خط زمخشری، شافعی، حسن بن سهل، محمد بن داود، کتاب الاشتقاق، به خط ابن سکون، پیامبر اسلام، معوية بن الحکم از پیامبر اسلام، دمنهوری، ابن مسعود از پیامبر، اخبار الکهان؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۵۲ق؛ جلد: میشن، ۲ص (۷۲-۷۳)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱-۳۸۵]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۴۷
از کامل مبرد، فرزدق، از خط موسوی، حسن بن علی، امرؤالقیس، عبدالله بن معد و بحتری؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۵۲ق؛ جلد: میشن، ۲ص (۱۱۱-۱۱۲)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱-۳۸۷]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۲/۵۳
شامل منقولات و تکه‌هایی از این کتاب‌ها و افراد: امالی ریاشی، کتاب جواهر الکلام، عبدالرحمن ابن ابی لیلی، کتاب المقتبس از ابی عبید الله محمد بن عمران مرزبانی، ابان بن تغلب ربعی، ابن احنف، ابراهیم بن سعدان، تاریخ تولد و وفات ابن ابی الدنیا، جالینوس، از خس سید فخار رحمه الله، صاحب بن عباد، صولی، اعمش، زبیر بن بکار، داود بن محمد؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۵۲ق؛ جلد: میشن، ۳ص (۱۱۴-۱۱۶)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱-۳۸۷]

۱۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۳۵/۱
آغاز: بسمله، الحمدلله علی نعمائه و الشکر علی آلائه و ... فقد سألنی بعض من لا یسعنی الفیلسوف بیده؛ **انجام:** دفع عینک ... آخر الکلام علی اخبار الملوک الماضیة ...
در این صفحات روایات و منقولاتی به عربی و به شیوه چلیپایی نگارش شده که بر اثر وصالی برخی مطالب حاشیه محو است، عناوین اجمالی آن به این تفصیل است: ۱. منقولاتی از کتاب‌های امالی و الاحتجاج، ۲. اخبار ملوک ماضی، ۳. انشاء الحسین علیه السلام بن علی بن ابی طالب علیه السلام، ۴. ایضاً انشاء الحسین علیه السلام، ۵. مجالس یوم الاحد و هو یوم عاشورا ...، ۶. احتجاج حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام با ابوبکر و عمر، ۷. فرستادن قیصر روم رسولی به نزد انوشیروان و مشاهده کجی در ایوان، ۸. قال علی علیه السلام فی حدیث: من عرف نفسه، ۹. مطلبی به خط العلامه بن فرج جوزی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، ۲۱گ (۲ر-۲۲ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۲-۳۱۷]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۴۶/۳ط
شامل روایاتی از کتاب العدة، امالی شیخ صدوق، مطالبی منقول از نفلیه درباره قنوت، رساله‌ای در نکاح (از انجام افتاده) که با این عبارت آغاز می‌شود: «بسمله، لا ریب ان النکاح ینقسم الی دائم و متعه و الدائمیشترط فیه ...»؛ بی‌کا، تا: ۹۱۸ق، جا: نوشاباد کاشان؛ ۴ص (۱۱۴-۱۱۷)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۴/۳-۲۳]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۹۲۰/۲
درباره هفت سیاره، از مرآة المحققین، ضابطه در شناختن شب قدر از ابن عربی به عربی، چند گونه معاد به عربی. در کلام حکمت به عربی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و۱۱؛ ۹گ (۵۴ر-۶۲پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۱۵]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۳۰-طباطبائی
از کشکول، ربیع الابرار و غیره بدون ذکر نام گویندگان (غالباً) از جمله شاعرانی که نامشان در این بخش یاد شده است: ابن ابی ربیعه، ابو جعفر قرناطی، النواجی، ابن المعتز، الحروری، ابن المعمار، یاقوت بن عبدالله مستعصمی، القاضی التنوخی، ابن سرایا، المتنبی، ابن فارض؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۷ص (۱۱۵-۱۲۱)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۵]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۳۵-طباطبائی

و از آن جمله ۲ منظومه کوتاه در معماء: یکی از منظومه ها چنین آغاز می‌گردد: «اذا کان رطل واحد بثلاثه×× و خمسه ارطال تباع بدرهم / فان کنت فی فن الحساب مبرهنا ×× فاشتر من المجموع رطلا بدرهم»؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماعی مذهب، ۳ص (۱۳۵-۱۳۷)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۶]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۴۳

از جمله خبری از امیرالمؤمنین (ع) وسائل، و خبر نبی (ص) و جبرئیل و علی (ع) و نیز خبری از ابراهیم ادهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۸۴-۸۵)[مختصر ف: -۵۹۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۳۸

در باب استیلاء، حب، تفسیریوم تجد کل نفس ... و کان للاوابین غفورا، رؤیت در آینه به نقل از کسکول شیخ بهائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۲۰)[مختصر ف: -۵۹۶]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۳۸/۶

باب ما یمجد به الرب به نقل از اصول کافی، من النوادر فی عویض الاحکام، باب الابتلاء و الاختبار من الناس؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۲۸۵-۲۸۶پ)[مختصر ف: ۵۹۹]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۳۷

روایتی از علی علیه السلام در باب خدمه عیال، و تحقیق در باب «الفقر فخری» فی حقوق الزوج علی الزوجه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۷۵-۷۶)[مختصر ف: -۹۰۳]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۹۷

تفسیر آیه «و یستفتونک فی النساء» به نقل از زمخشری، حدیثی از جابر بن عبدالله نتقول از تفسیر عسکری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۲۵)[مختصر ف: -۹۰۳]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۷۸

اقوال ابوالفتح بستی، جاحظ به نقل از حیوة الحیوان، و ابیاتی از ابن خشاب و شیخ عبدالرزاق کاشانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۷۶)[مختصر ف: -۸۹۹]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۷۰

از جمله به نقل از رساله برزخیه، حیوة الحیوان، مکارم الاخلاق، فصول سید مرتضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۵۶-۱۵۸)[مختصر ف: -۹۰۰]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۸۱

ابیاتی از ابوطالب (رض)، منقولاتی از مجمع البیان، متشابه القرآن ابن شهر آشوب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۸۴-۳۸۵)[مختصر ف: -۹۷۰]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۵۵

احادیثی منقول از ثواب الاعمال، مدت اعمار انبیاء، مدت حکومت و اسامی خلفاء بنی امیه، و مدت حکومت و اسامی حکمرانان مغول ایران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۲۵)[مختصر ف: -۹۷۱]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۲۱

یادداشت‌های متفرقه از احیای العلوم، مشاجره بین فلاسفه و متکلمین در صدور فعل از واجب، وصیه النبی، سخنی نقل از علاء الدوله سمنانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۷۷)[مختصر ف: -۹۷۱]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۳۳

باب فی النحت نقل از کتاب الادب ثعالبی، ومطلبی نقل از مقامات حریری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۸۶)[مختصر ف: -۹۷۲]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲۰/۸

نقل از ابن سینا در طبیعیات، شرح مفتاح میر سید شریف، شعر منسوب به عبدالمطلب، اسماء الله، قول فخر رازی در نهایة العقول ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ (۱۷۶پ-۱۷۸ر)[مختصر ف: -۹۷۳]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۲۵

نقل از الملل و النحل، کشکول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۶۹)[مختصر ف: -۹۷۳]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۷

نقل از جامع الاخبار، الرسالة البرزخیه، و اقوالی نقل از حکما؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۳-۱۵)[مختصر ف: -۹۷۳]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰-۱۱؛ تملک: ابن خاتون عاملی مورخ ذیقعده ۱۰۰۱ق؛ ۱گ (۸ر)[مختصر ف: -۹۷۷]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۸

نقل از خصال، و مفتاح الفلاح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ هامش؛ ۱گ (۵۲)[مختصر ف: -۹۷۳]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۴۹

نقل از کشکول شیخ بهائی، تفسیر امام فخر رازی، حاشیه میر سید شریف جرجانی، انساب خلفای ثلاثه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، ۳ص (۵۱۸-۵۲۰)[مختصر ف: -۹۷۴]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۲۲/۳

از شیخ بهاء الدین محمد عاملی (م۱۰۳۱ق) و اسماعیل بن حسین بن عبدالصمد عاملی (حمید برادر شیخ بهائی)، اسماعیل مذکور ظاهرا متولی حرم امام رضا (ع) بوده است؛ خط: نستعلیق تعلیق، کا: شیخ بهائی و اسماعیل بن حسین عاملی و جز او، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۹۷۵]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۵۵

تبیین فرمایش رسول از «اکثر اهل الجنه البله» و فوائد اخلاقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۶۳)[مختصر ف: -۹۷۵]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۱۵

تفسیر آیه مثل الذین حملوا التوریة نقل از مجمع البیان، تعریف تکلیف شرعی نقل از شرح الیاقوت؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۷۲)[مختصر ف: -۹۷۵]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۶۳۸/۲
تملکاتی از حاجی بابا ابن میرزا جان قزوینی، دجب بن حتفظ اسفراینی، عبدالله الجیلانی؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۸۲پ)[مختصر ف: -۹۷۵]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۱۲
از جمله نقل از السراج الوهاج شیخ ابراهیم بن سلیمان قطیفی، گفتاری در باب امکان فلسفی از میر ابوالبقاء و یک طلسم و قوائد آن؛خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۳۸)[مختصر ف: -۹۷۶]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۶۳
از جمله: درباره قضا و قدر، و نیز در باب ترجیح خطا بیات غزالی بر برهانیات ابوعلی سینا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۳۲)[مختصر ف: -۹۷۹]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۲۲
حکایات و احادیث و متفرقات نقل از شفاء الغلیل، بعض الحواشی المنطقیه، المصباح الصغیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۲۵۷-۲۵۹)[مختصر ف: -۹۸۱]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۹۵
در باب اسم قیصر نقل از ابن خلکان، و نیز مطلبی نقل از مکارم الاخلاق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۱۰)[مختصر ف: -۹۸۱]

۴۹. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه: ۹۱/۳
چهار برگ متفرقاتی در لغت است با تاریخ تحریر ۹۶۹ق؛ کا: محمد شریف صدیقی، تا: ۱۰و۱۱؛ جلد: تیماج سرخ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اوراق عتیق: ۲-۳۹۸]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۱۰
مجموعه خطبه‌های متفرقه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷ص (۴۵۱-۴۵۷)[مختصر ف: -۷۲۸]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۵۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۶۳)[مختصر ف: -۹۷۵]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۴۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۵۱۸-۵۲۰)[مختصر ف: ۹۷۴]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۵۵
احادیثی منقول از ثواب الاعمال، مدت اعمار انبیاء، مدت حکومت و اسامی خلفاء بنی امیه، و مدت حکومت و اسامی حکمرانان مغول ایران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۲۵)[مختصر ف: -۹۷۱]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۸۱
خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۸۴-۳۸۵)[مختصر ف: ۹۷۰]

۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۹۰۹/۴
آغاز: محرم هذا آخر الاشهر الحرم، عظیم الحرمة فی الجاهلیة و الاسلام فی الیوم العاشر منه کان فقتل سیدنا ابی عبد الله.؛ **انجام:** ذلک فضل الله یوتیه من یشا ء و الله ذو الفضل العظیم.
فوائد متفرقه است؛ خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۶۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲/۵سم [ف: ۲-۷۴۹]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۶۱
شامل مطالبی با عنوان: من علامات مدخل السنین به نقل از حضرت رضا ع، تعبیر خواب با استفاده از حروف ابجد، نامه حضرت یعقوب به یوسف، استغائه الی المهدی علیه السلام و ...؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۷ص (۵۰۸-۵۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۷۶]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۹
شامل مطالبی منقول از امالی طوسی و عجایب المخلوقات، چند روایت، من المسائل التی سأل عنها ابن کیسوته و اجاب عنها المحقق الطوسی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵ص (۸۹-۹۳)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۶۷]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۱۶
منقول از خط شهید و نامه حضرت صاحب(عج) به شیخ مفید؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵ص (۱۰۹-۱۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۶۸]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۷۱۰/۳۳
فواید منقول از کشکول و محاضرات راغب؛ خط: نستعلیق ریز، کا: رضوی، نصیر الدین محمد، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۵گ (۸۷پ-۹۱پ)، ۴۲ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۴۰]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۳
شامل: افادات صدرالمحققین، معنای حدیث«انا عند المنکسرة قلوبهم» و نصاب جوبه نظم که در بالای آن نوشته شده: «راقمه علی نقی حافظ حرم محترم رضویه به تاریخ ۱۱۳۲»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۲۲-۲۳)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۶]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۱۴
شامل مطالبی منقول از معارج الیقین و امالی صدوق، آزاد نامه قنبر از حضرت امیر المؤمنین (ع)، احتجاج شیخ مفید؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۵ص (۹۹-۱۰۳)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۶۸]

۶۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۶۸۹
مجامیع متفرقات (جنگ و بیاض)احادیث فضائل و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ احادیث فضائل و غیره [ف: -۸۰]

۶۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۴۲/۳
فوائد متفرقه است. شامل مطالبی از اصول کافی و شرح آن، شرح نصیریه از فاضل مقداد، روضة الواعظین، سوال و جواب در علم طب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[نسخه‌پژوهی: ۳-۶۸]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۴۸/۷
مطالبی منقول از اسرار التوحید، حصن الحصین کفعمی، روایت از امام صادق، مطالبی از کشکول و زبدة الاصول عین القضاة و

مجمل العقائد محقق طوسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۱۰۷-۱۰۸)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۲-۱۸۴]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۳

شامل احادیث و اقوال کوتاهی از پیامبر اسلام (ص) خلفای راشدین، امیرالمؤمنین (ع)و کعب الاخبار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: مذهب، ۲گ (۵پ-۶ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۶۳]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۴۱

بدین ترتیب: روایتی از ابن عباس درباره رعد و برق و شرح ان از شرح المشکاة ابن حجر هیتمی، حدیثی نبوی، سخنی از عمر به خط عبدالقادر طبیب و کحال، درباره نوع الف هذا از شرح الکنز شریف جرجانی، و حکمت تخصیص ابراهیم در صلوات از همان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن بندی درباره کتاب‌های آسمانی از شیخ معروف نودهی؛ جلد: میشن مذهب، ۲گ (۶۴پ-۶۵ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۶۷]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۴۴

بدین ترتیب: خواص و ویژگی‌های قرآن و اعتقادات مسلمانان درباره قرآن از ابوالخیر فضل الله روزبهانی، داسان شکوه و شعرخوانی پدری نزد رسول خدا از کشف بزدودی، بندی از شرح الکنز شریف، مطالب فقهی مختلف بیشتر درباره زکات از شرح محرر و دمیری و محرر و انوار و عجاله و ابن حجر و عجلی و شرح منهج و وضوح و وسیط؛ خط: نسخ، کا: عبدالقادر کوی طبیب، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۳گ (۶۷ر-۶۹ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۶۸]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۳

از: مکارم الاخلاق، بقراط حکیم، تفسیر بیضاوی، مجمل اللغة، نامه فضل بن یحیی به عاملش، شاه میر حسینی، شرح الهیاکل علامه دوانی، تفسیر کواشی، دعای شیخ جعفر خلدی و شیخ ابونصر سراج،کشاف،حیوة الحیوان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب،۵ص (۳۲-۳۶)،اندازه:۱۱/۳×۲۱/۷سم[ف:۲۹/۱-۴۷۲]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۴۷

از مرزوقی، حاشیه شرح المفتاح، نهایه ابن اثیر، الفواتح، ربیع الابرار فی باب البلاد و الدیار، تاریخ ابن خلکان (معنای طغرایی)، مکارم الاخلاق، ابونصر حسن بن علی فضل طبرسی، صحاح و قاموس؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ بعد از آ« جدول معرفت آن که چون ماه در هر برجی از بروج دوازده گانه نو شود بعد از استهلال در چه نگاه باید کرد؛ جلد: تیماج مذهب، ۳ص (۱۵۹-۱۶۱)، اندازه: ۱۱/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۴۷۸]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۲

فواید پراکنده، از جمله در احوال کواکب، نقلی از مخزن الاشیاء، نقلی از جوامع العلوم امام فخر رازی، فایده ای در رد اشاعره، نقلی از کشکول شیخ بهایی، نقلی از مسائل البیانیة، فایده ای از کتاب النجاة شیخ الرئیس، نقلی از شرح عقاید عضدیه دوانی، نقلی از رساله جدیده دوانی در اثبات واجب، نامه سلمان به عمر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: مذهب، ۵۳گ(۱۳پ-۶۵ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۰-۱۶۱]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۵

از جمله به نقل از شرح مصابیح و احتجاج طبرسی و مصباح کفعمی و صافی و شرح تفتازانی بر عقاید نسفی و تجرید و مقدمه ای بر تصحیح فهرست شیخ طوسی به دستور جلا الدین محمد حسنی و نقلی از تهذیب الکلام تفتازانی و رسالة العلم خواجه نصیرالدین طوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۳۸گ (۶۹پ-۱۰۶پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۰-۱۶۱]

۷۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۸

از کشکول، شعر پدر بهایی و ابوالفتح بستی، نامه عسکری به ابن بابویه، از جامع الاخبار و نهج البلاغه، چهار گونه خاطر نزد عرفا، از احتیاج طبرسی و کشکول واحیاء العلوم و تاویلات کاشانی وکشف الغمه و شعر کمال خجندی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۲ق؛ ۲۰گ (۴۰ر-۵۹پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۱۹۸]

۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۱۰

از القواعد و الفوائد شهید و مجمع البیان و التبیان فی آداب حملة القرآن و تفسیر قمی وشرح اشارات و کشاف و تفسیر کبیر و کشکول، فضائل غربت از ابن سینا، گفتاری عرفانی و تفسیری، از اکلیل سیوطی و عیون اخبار الرضا و اعلام الوری و ملل و نحل و نهج البلاغه و التعرف؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۲ق؛ کاغذ: ترمه، ۴۵گ (۶۵ر-۱۰۹پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۱۹۸]

۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۱۷

از شرح مواقف، تفسیر ولله الاسماء الحسنی، از شرح الهیاکل سهروردی و کشکول و ارشاد و منیة المرید شهید و حکمة الاشراق، تاریخ مرگ دانشمندان از جوهری ۳۱۲ تا خواجه انصاری ۴۸۱، از شرح حکمة الاشراق، و شرح الانموذج و کشف الغمة و تاریخ حکما، شعر سنائی، تفسیر آیت «یسبح له السموات والارض» از ثالث المعلمین، از عجائب المخلوقات به فارسی، شعر عطار؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ترمه، ۳۲گ (۳۰۲پ-۳۳۳ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۱۹۹]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۵۸/۶

الباب الثالث من المنهج الرابع من حبل المتین. جدول الانکسار المستوعب و صورة اثنی عشر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۲ص(۴۲۰-۴۳۱)، ۸ و ۱۲ و ۱۴سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۴۵-۱۱۷]

۷۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۵۰۷/۲

آغاز: بسمله صدق الله و اصدق القائلین

فواید متفرقه است. شامل: الف- المختار من التوریة عن کعب الاخبار، قال: نظرت فی التوریة فاستخرجت منها اثنی عشر آیة و علقتها فی عنقی ما من یوم الا نظرت فیها ثلاث مرات اولها: یا ابن

آدم لاتخفف من ذی سلطان مادام سلطانی باقیا ...، ب - وصیت امیرالمومنین به امام حسین علیه السلام، ج - خطبة النبی (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ ۹گ (۲۴-۳۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۰۱]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۸۴/۴

مطالبت متفرقه در وعظ و تذکیر، چند فقره حکایت تاریخی، حدیث وسخن عرفا است به نقل از این کتاب‌ها: انیس جلیس، تفسیر نبی، زهرة الریاض، شرح مشکلات المصابیح تألیف علی قاری، عجایب المخلوقات، تفسیر ابی اللیث سمرقندی و امام جعفر الصادق(ع)؛ خط: نسخ، کا: حسن بن حاجی مصلح الدین، تا: ۱۰۳۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۷گ (۱۷۱پ-۱۷۷پ)، ۱۵سطر [ف: ۳۷-۳۲۸]

۷۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۲۱/۱۵

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۱۳۱. متفرقاتی مشتمل بر اشعاری از ولید که در دربار عبدالملک بن مروان در حق اخوان سروده، و نیز یک رباعی در همین موضوع از امام علی (ع)، و سپس یادداشتی به نقل از عبدالله بن صدقة بن مرداس کندی که اشعار حک شده بر روی سه سنگ قبر در طرابلس را نقل کرده، و رفتن وی به قریه‌ای در آن نزدیکی و سؤال کردن از پیرمردی درباره آن قبور و جواب وی، چند حرز در دفع مار و بیماری، اشعاری از امام مهدی احمد بن یحیی و اشعار متفرقه دیگر؛ کا: عبدالمغیث بن عزالدین بن هادی مسوری حمیری ملقب به توهمی، تا: ۱۰۳۱ق؛ ۵گ (۱۸۷-۱۹۱)[عکسی ف: ۲-۳۸۸]

۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۲/۱۱

«من نوادر سایاف حکیم السند من کتابه الذی الفه للحکیم و نهج المتصوفة و سراج الملوک و جاویدان» با همین تاریخ و همین جا و در جای دیگر، نیز نوشته دریکم رجب ۱۰۳۶ در عباس آباد و در نجف در یکم شعبان ۱۰۳۸. در الذریعه (۱۸: ۷۶) از کشکول همین تفرشی که در ۱۰۲۴و ۱۰۲۶و ۱۰۲۸نوشته است یاد می‌کند که بایدجزو نخستین همین نسخه ما باشد؛ کا: حسینی تفرشی، علی بن یونس، تا: نیمه دوم شعبان۱۰۳۶ق، جا: باغ میدان اشرف؛ جلد:تیماج، ابعاد متن: ۱۲×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۴سم [سنا: ف: ۱-۳۲۲]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۴۴

مطالب منقول از النصوص صدرالدین قونوی، قوت القلوب ابوطالب مکی، سؤالات ابن کمونه و پاسخ محقق طوسی، فردوس العارفین سهروردی، الکشاف، تفسیر اللباب، تفسیر سوره طه از بحر الحقایق، اشعاری از ابن عربی، الطهاره ابوعلی محمد بن محمد مسکویه، وصیة مولانا جلال الدین و سخنان شافعی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن تقی الدین محمد قوام الدین حمزه حسنی حسینی، تا: ۱۱شعبان۱۰۴۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۸ص (۱۱۶-۱۲۳)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۴۰]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۳۰

منقول از حاشیه عقاید، تلویح، احیاء؛ بی‌کا، تا: ۱۰۴۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۹۳)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۹]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۱۱

از جمله: ابیاتی منسوب به سید الشهداء و زین العابدین و لبعض العارفین و لمجنون العامری، فایده‌ای از کشاف و فایده‌ای از مشکوة الانوار غزالی و نقلی از فواتح میبدی و نقلی از حواشی شرح التجرید محقق شریف و نقلی نهایة الاصل علامه حلی، از تحقیقات کاشف الحقایق و الدقایق محمد، فایده‌ای منطقی از حواشی اشارات علامه دوانی، روایت مفصلی از امام صادق در خواص سور قرآنی، نقلی از حاشیه جدیده صدر الحکماء بر شرح تجرید از افادات خواج افضل ترکه، ایات من القران یستعمل فی استقبال الاحوال، نقلی از اساس الاقتباس خواجه نصیرالدین طوسی در کل و جزء، روایتی از کافی، طریق ختم سوره توحید از شیخ بایزید بسطامی و ...؛ خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۲گ (۲۸ر-۴۹ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰-۱۷۲]

۸۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۲/۱۰

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان -رم ۱۱۵۹. مشتمل بر مطالب متفرقه‌ای که بین رسالات آمده با این عناوین: چندین تاریخ تولد مربوط به اولاد هادی بن عبدالنبی هادوی از قرن یازدهم، اشعاری از نشوان بن سعید حمیری، اشعاری از محمود وراق، قصیده ای از فخرالدین عبدالقادر بن محمد بن حسین دماری هرانی در تشویق بر طلب علم، اشعاری از مطهر بن محمد بن سلیمان، یادداشتی به نقل از سیره کلاعی، وقفنامه مسجد حصین از مهدی بن هادی هادوی پدر کاتب، مقداری از الرسالة المنقذة من العطب السالکة بالنصیحة الی اهل شظب تألیف عبدالله بن زید بن احمد عنسی، انشائی از امام منصور بالله عبدالله بن حمزه به فرزندش محمد و اشعاری از همو در خطاب به فرزندش، اشعاری از عبدالله بن حمزه در مدح بنی الهادی، فوائدی به نقل از مروج الذهب مسعودی، نامه مؤید بالله محمد بن منصور بالله قاسم بن محمد به سید جمال الدین عل بن ابراهیم، اشعاری از امام شرف الدین یحیی بن شمس الدین، اشعار هادی بن ابراهیم معروف به ابن الوزیر در رثای ابراهیم کینعی، اشعاری در مدح پیامبر و ائمه زیدیه به نام القصیدة البسامة از ابن الوزیر، چندین تاریخ تولد از خاندان کاتب، کلماتی از امیر مؤمنان علی علیه السلام، جواب سؤالی فقهی از مؤید بالله بن منصور بالله، اشعاری از امام مهدی، بستی، عز الدین الناصر لدین الله محمد بن عبدالله بن حمزه، منصور الفقیه، مصباح المشکاة فی تثبیت الولاة از منصور بالله عبدالله بن حمزه، اشعاری از هادی بن عبدالنبی بن خطبة هادوی، و اشعار و مطالب متفرقه دیگر؛ خط: نسخ، کا: هادی بن عبدالله بن داود بن محمد بن صلاح بن داود، تا: با تاریخ۱۰۵۰ق(کاتب تمامی نسب خود را تا امام هادی الی الحق یحیی بن الحسین آورده است)؛ مصحح[عکسی ف: ۵-۳۲]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۱/۴

نسخه اصل: کتابخانه امبروزیانا، میلان، ایتالیا. فواید پراکنده از روایات و منقولاتی از مروج الذهب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۵۳ق؛ ۳ص (۱۰۰-۱۰۲)، ۱۹سطر[عکسی ف: ۳-۲۰۵]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۲۶/۴

از جمله به نقل از ازاحة العلة شاذان بن جبرئیل و ذکری الشیعة شهید اول و تفسیر علی بن ابراهیم قمی و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ جلد: تیماج، ۳گ (۴۲پ-۴۴پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۴۴-۲۷]

۸۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۹۶/۹

شامل: مساله وجود از سید مرتضی، قواعد الالفاظ از امام فخر رازی، استخاره از ابن فهد حلی؛ خط: نسخ، کا: مومن بن عزیز تولمنی، تا: ۱۰۶۷ق؛ ۱گ (۱۳۹)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۹۴]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۳۳

از جمله فائده در باب نسخ، حدیثی از حضرت امیر (ع)، و فائده‌ای در باب اقسام حکمت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن حکیم ابوالقاسم لاهیجی، تا: ۱۱ ربیع الاول۱۰۷۵ق؛ کاتب از امرای هند بوده است؛ ۱گ (۴۹۵)[مختصر ف: -۹۰۰]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۸۰/۲۸

به نقل از ابن سینا در تعریف: حکمت، مسأله معاد و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ جلد: تیماجمذهب، ۲گ (۵۳پ-۵۴ر)، ۲۱-۳۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳۸-۳۹۷]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۴/۵۷

از المجتنی من المجتبی و فقیه و نهایه و شرح المفتاح میر سید شریف و امالی ابن بابویه؛ کا: شاهرضا، تا: ربیع الثانی۱۰۸۵ق، جا: مکه مکرمه؛ جلد: تیماج، ۱گ (۱۹ر-۱۹پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱-۲۸۳]

۹۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۴۵۲/۸

فوائد متفرقه شامل مباحث کلامی، فلسفی، اصولی، حدیثی و فقهی در ۵ صفحه به عربی، راسته و چلیپا؛ کا: محمد فاضل بن محمد مشهدی، تا: ۱۰۷۸و۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵ص، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: -۳۷۱]

۹۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۷۷۳

برگ‌های پراکنده از چند کتاب حدیثی، فقهی و ادبی نامعلوم که در یک جلد قرار گرفته است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حجی مشهور به عطاوی، تا: ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ ۱۲۴گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۵۰]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۶۵/۱۱

آغاز: امالک عن صدا مالک عن صد ×× لظلمک ظلماً منک میل لعطفتی

چند بیت از قصیده فرزدق که در مدح امام سجاد (ع) سروده است، موعظه‌ای به نقل از خط شهید، رباعی متنبی در مدح سیف الدوله، مطلبی از شریف مرتضی علم الهدی که در توضیح شعر زیر در کتاب مجالسی خود نوشته است: «قلیل عبید و العیب جم ×× ولکن الغنی رب غفور»، چند بیت از ابن فارض مصری و کاتب گفته که این شعر را در میان اشعار ابن عربی یافته نه ابن فارض؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد علی الجزایری صمیری، تا: ۱۰۹۲ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۹۲ر)، ۲۳سطر [ف: ۳۶-۲۵۴]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۲۸/۲

مطالبی به نقل از کتاب‌های الشافی سید مرتضی، مسائل الطبرستانیه همو، غنیة ابن زهره، الذریعه فی اصول الفقه سید مرتضی، وافی فیض کاشانی، اصول الاصلیه، مطلبی به نقل از خط میرزا سید علی مشهور به سید علی خان کبیر، خصال شیخ صدوق، جواب مسائل الطرابلسیات، آیات الاحکام ملا احمد اردبیلی. تاریخ وفات‌های عالمان زیر: میرزا احمد بن محمد معصوم حسینی شنبه ۲۶ صفر ۱۰۸۵ در حیدرآباد، ملا احمد اردبیلی صفر ۹۹۳ در مشهد مقدس غروی، شهید ثانی ۹۹۶، حسن بن زین الدین بن علی بن احمد عاملی ۱۰۱۱، محمد بن علی بن کیل استرآبادی مشهور به میرزا محمد استرآبادی «کان من قبل من سکان العتبة العلیة الغرویة علی ساکنها الصلوة و التحیة و الیوم من مجاوری مکة المعظمة و مات ۳ ذیقعده ۱۰۲۸ فی المکة و دفن بجوار سیدتنا خدیجة الکبری»؛ خط: نستعلیق، کا: سید مسیح حسینی، تا: یک‌شنبه ۲۲ رمضان۱۰۹۵ق، جا: اورنگ آباد؛ جلد: گالینگور، ۸گ (۹۸پ-۱۰۵ر)، ۲۶سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۳۸-۱۶۳]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۴۲

انجام: انجامه: تمت ما نقلته منه بعون الله و حسن تأییده فی شهر جمادی الثانی سنه۱۰۹۶

اربعین شیخ بهاءالدین، کشکول، امالی، توحید ابن بابویه، بصایرالدرجات، حکایات مولانا شمس الدین طبسی و خواجه نظام الملک، شبلی، الغرر و الدرر، وافی، کلینی.از این کسان و نوشته ها: فی الاصول [الکافی]، تهذیب الاحکام، مناقب آل ابی طالب ابن شهر آشوب، فضیل بن عیاض، المهج، جنید، سری [سقطی]، اسکندر، اصمعی، رابعه عدویه(ص۲۱۵؛ در پایان آن: تم فی عشر الاول من شهر جمادی الثانی مطابق هزار و نود و شش علی یاقل خلق الله محمد مهدی ابن محمد صالح الرضوی عفی عنهم)، ارشاد شیخ مفید، الاحیاء، تفسیر فخر رازی، مشارق انوار الیقین فی کشف اسرار امیرالمؤمنین از شیخ رجب بن محمد رجب برسی حلی، نهج البلاغة، ابن بابویه، افلاطون الالهی، نقل عن الخط المنقول عن خط الامیر علیه السلمهکذا مکتوب فی موضع معتبر، من کتاب فضایل امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلم من طریق العامة للشیخ الفقیه ابوالحسن محمد بن احمد بن علی بن الحسین بن شاذان اعانه الله علی طاعته (ص۲۲۳-۲۲۶. انجامه در پایان: تم الفضایل منتخبا فی یوم الجمعه من شهر جمادی الثانی مطابق هزار و نود و شش ۱۰۹۶)، الجاحظ، شیخ

ابوالحسن خرقانی، لقمان، افلاطون، اویس، ارسطاطالیس، بطلیموس، دیوجانس کلبی، بحر الدرر، زادالعابدین، کشف الیقین فی فضائل التابتة لامیرالمؤمنین از علامه حلی، بحر الجواهر، تذکرة الخواص ابن جوزی (ص۲۲۴–۲۲۵)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، ۲۸ص (۲۱۳–۲۴۰)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱–۲۲۰]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۴۳

انجام: انجامه: «کتبه بامر السید النجیب الماجد البیب صاحب هذه السفینة الشریفة افقر العباد الی رحمة الله الحسیب ابن محمد حسین عمادالدین محمود الطبیب ۱۰۹۶».

خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، ۳ص (۲۴۲–۲۴۴متن و حاشیه)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱–۲۲۰]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۱۳/۸

مطالبی متفرقه شامل: باب ما جاء فی نشأ نبینا محمد (ص) به نقل از کنزالعرفان، مطالبی به نقل از مشارق الانوار، سراج الطالبین و کنزالمعرفة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۵گ (۱۵۶ر–۱۶۰پ)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳۸–۲۸]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۳۳

مناجات امام زین العابدین، اشعار اخلاقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گ (۳۱۶)[مختصر ف: -۵۹۶]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۵۴

حکایت اسکندر، عبدالله طاهر، مناظره علما در مجلس مامون عباسی، قول برخی از عرفا و حکما، سید شریف جرجانی، بقراط، بوذرجمهر، برخی عبارات منقول از کشکول شیخ بهائی، و ربیع الابرار زمخشری و کنز اللغات و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ ۶ص (۳۴۷ — ۳۵۲)[مختصر ف: -۳۱۵]

۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۳۸۱–۱۷/۱۶۱

آغاز: الباب الاول فیما تیسر فی واحد و هو علیک بالحلم فانه جمال من لا جمال له علیک بالعلم فانه مال من لامال له علیک بالتقوی فانها حرز من لا حرز له؛ **انجام:** صلی الهی وسلم علی النبی و کرم وآله وصحبه و ... غصناً بورقا.

جنگی است اغلب شامل مطالب اخلاقی وهمچنین اشعار، شامل این مطالب: مطالبی دراخلاق به ترتیب عدد از یک تا ده برگرفته ازاحادیث وکلمات بزرگان ارجوزه‌ای دراخلاق گویا ازخود کاتب، مطلبی از: ابراهیم الخواص، چند کلمه از چهل سوره منتخب از تورات، مطالبی از: خلدی ولقمان، مسیح، سلمان فارسی افلاطون، کتانی، معروف، تذکرة فواید من کتاب الفراید، من مواعظ هرمس، دور الاعلی، بخشی ازتاریخ زیدیه واسماعیلیه ونام سران آنها، عن خاطر السید الامیر، مطالبی از رساله التحذیر والتنبیه، رسالة التنزیه، شعرا یتضمن فیه عدد رسل الحکمة الشریفه، دعوت الجلجلوتیه. این جنگ گویا متعلق به اسماعیلیه یا زیدیه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۱گ، ۱۱–۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳–۱۲۸۱]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۱۹

تعویذات و عزائم متفرقه است. عزیمة البرهیة، عزیمتی به نقل از محمد بن ابراهیم جرجانی از محمد بن محمد الغزالی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گ (۱۱۶)[مختصر ف: -۱۸۳]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۱۳/۱۹

به نقل از اشخاص و کتاب‌های زیر: حیات الصائمین، غایة البیان، مشکوة الانوار، اشعاری به اردو، حیرة الفقهاء، محمد هاشم تتوی، شرح صراط المستقیم، سؤال و جواب فقهی به فارسی از محمد هاشم با مهر چند تن از علما، روضة الاحباب، فتح القوی، کتاب السبعیات فی مواضع البریات شیخ ابو نصر محمد بن عبدالرحمن همدانی، تفسیر اصمعی، تفسیر بیضاوی، معالم التنزیل، مطالع المسرات بجلاء دلائل الخیرات، نافع المسلمین، انیس المتقین، مجموع خانی، تحفه خانی، قصیده امالی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۸گ (۲۱۹ر–۲۴۶ر)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳۸–۳۰]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۱۳/۲۱

لطائف الطرائف، مشکوة، شرح شرعة الاسلام، سؤال‌های فقهی و جواب آن از محب العلماء عبدالله، بحرالرائق، شرف المصطفی نیشابوری، مطلع الانوار شرح المصابیح، فضیلت سوره یس، صلوة حاجت، فتاوی ظهیری، باب فی ذکر الله بعد المکتوبه، باب فی بیان التراویح، کنزالمعرفه، داستان سوده زن حضرت پیامبر (ص)، مطلبی در منع از ذکر جهر با مهر سه تن از مشایخ صوفیه در تأیید آن، مطالبی به نقل از منبهات ابن حجر عسقلانی، سؤال و جواب‌های فقهی، باب فی مسائل آداب القبر، فی مسائل رضاع و نحوه، فصل فی السواک، ترتیب عقیقه کودک، مطالب متفرقه در حدیث و تاریخ و فقه و موعظه به نقل از کتب مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۶۷گ (۲۴۹پ–۳۱۵ر)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳۸–۳۰]

۱۰۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۵۹۸

مجامیع متفرقات (جنگ و بیاض) فقه و اصول و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: -۸۰]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۲۲

حدیث رسول الله (ص)، حسن بن علی (ع)، امیر المومنین (ع)، القول جالینوس، شیخ بهاء الدین عاملی، عبدالنبی (شاید قزوینی)؛ خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱–۱۲؛ ۱گ (۲۴۲)[مختصر ف: -۹۷۹]

۱۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۸۶

آغاز: و الخضر بفتح اوله و کسر ثانیه و یجوز کسر اوله و اسکان ثانیه و سبب تسمیته بالخصرا انه جلس علی فروة فاذه هی تهتز خلفه خصراً کما فی البخاری

نسخه اصل: کتابخانه ملی ملک ـتهران ۶۰۹۰. این کتاب دارای عنوان خاصی نیست و در برخی از مواضع، مطلبی با عنوان «فصل» آغاز شده و در هر مطلب، اشتقاق و اعراب کلمات و اسماءمورد بحث را با شواهدی از روایات و از چند مرجع برای گفته‌های

خود آورده است و نیز حدیث و رجال و تاریخ مرگ برخی از بزرگان سنت و جماعت را متذکر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۳۵۵ص[عکسی ف: ۳-۲۲۸]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۴۲

شامل پراکنده‌هایی به نقل از عیون اخبار الرضا (ع)، الصحیفة الرضویة، احسن الکبار فی معرفة الائمة الاطهار، الاحتجاج، رساله عقود و نکاح ملا محمد باقر مجلسی، اکمال الدین و اتمام النعمة، محاسن برقی، علل الشرائع، المناقب، ثواب الاعمال، نسخه ای پزشکی که میرزا یوسف به کاتب در دارالامان کرمان داده بود، یادداشت‌های پراکنده‌ای در نجوم و حساب و متفرقات به خطی غیر از خط مؤلف و برخی به خط محمد ابراهیم بن محمد تقی بن محمد مهدی هرندی به سال ۱۲۰۴ق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، یادداشتی از محمد ابراهیم بن محمد تقی به سال ۱۲۰۴ق؛ تملک: محمد علی بن محمد تقی بن محمد مهدی هرندی به سال ۱۲۱۰ق، هادی حسینی دولت آبادی و فرزندش یحیی بن هادی دولت آبادی به سال ۱۳۱۷ش در تهران؛ جلد: تیماج، ۱۰۶گ، اندازه: ۹×۲۲/۵سم [ف: ۲۸-۱۷۸]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۲/۷

در جاهای مختلف نسخه از این کتاب‌ها و کسان مطالب کوتاه یا بلندی نقل شده است: بحار الانوار، کتاب الفصول شیخ مفید، الکافی، نهج البلاغة، سید بن طاووس، صدوق، الدر المنثور، کتاب الاربعین فی بدع المبتدعین، القواعد الشهیدیة، الارشاد، من لایحضره الفقیه، کنز الفواید کراجکی، تهذیب، تفسیر سید المرتضی ذوالمجدین، مجالس شیخ مفید، کشکول شیخ بهایی، کتاب المستجاد من فعلات الاجواد قاضی عفیف ابی حسن علی بن عبدالمحسن بن عبدالمنعم تنوخی (ص۲۲۶)، جواهر القرآن فخر الدین، الامالی، بوالغ الکلم جارالله زمخشری، شرح الکافیة شیخ رضی، کفعمی، مکارم الاخلاق، حیوة الحیوان، شرح التاییه قصیری (کذا: قیصری)، خواجه نصیر الدین طوسی، شیخ طوسی، الدروس، الانوار المضیئة بهاء الدین علی بن عبدالحمید حسینی با امضای «م ق ر مد ظله السامی» در پایان (ص۲۷۳)، مهج الدعوات ابن طاوس، مصباح المتهجد شیخ طوسی، زبدة الدعوات، شرح طوالع، بیضاوی، جوهری، کتاب الفواید، کتاب طریق النجاة، فضایل شاذان بن جبرئیل، زاد العابدین، امالی شیخ الطائفة، روضة الواعظین؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مذهب، اندازه: ۸/۹×۱۴/۳سم [ف: ۲۹/۱-۳۰۹]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۲ض

شامل: چند حدیث نبوی (ص) به نقل از کتب حدیثی اهل سنت، چند حدیث قدسی و حدیث نبوی (ص)، فصل فی الطاعة، فصل فی معرفة و العارف، چند حدیث و روایت، باب یتضمن کلمات رؤیت عن رسول الله (ص) عن ربه، باب فی ذکر مشایخ هذه الطریقة و ما یدل من سیرهم و اقوالهم علی تعظیم الشریعة، چند حدیث نبوی (ص) و روایت، چند حدیث نبوی (ص) و روایت، هذا بیان جملة من محاسن اخلاقه (ص)، هذا منتخب من کلام الشیخ ابی نصر عمر بن محمد بن عبدالله السهروردی؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۴۰ص (۴۱۴-۵۵۴)، ۱۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۴۰/۳-۷۲]

۱۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۱۵ض

شامل: نقل من مجالس رومی، چند حدیث نبوی (ص)، دوباره چند حدیث، تفسیر چند آیه از تفسیر کبیر؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۰/۳-۷۶]

۱۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴۷۱/۱۷

آغاز: تذنیب. اعلم ان خلود اهل الجنة فی الجنة مما اجمعت علیه المسلمون؛ **انجام:** و ربما افضی التفکر فیها الی القول بشیء لم یطابق الواقع و لم نکن معذورین فی ذلک. و الله الموفق.

از بحارالانوار نقل شده؛ خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن نورالدین محمد حسینی، تا: رمضان۱۱۰۸ق؛ ۳گ (۱۷۷ر-۱۷۹پ)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱۲-۱۵۱]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۷۸

گفته‌ای از ابن عباس درباره نزول قرآن، حدیثی از کتاب الخرایج راوندی و ذکر سلسله اسناد محقق کرکی تا شهید اول؛ کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: شنبه ۱۲ ربیع الاول۱۱۱۷ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: میشن مشکی، ۱ص (۴۹۸)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۱۰۰]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۹/۱۳

در این مجموعه در صفحات مختلف مطالبی به تفاریق آمده است: در صفحه ۱۰۳ درباره حدیث و لولاما جعل الله فیهمن من الحیاء لکان لکل رجل تسع نسوة متعلقات به مطالبی از افادات شیخ محمد بن علی بن احمد خرفوشی عاملی آمده است، در پشت برگ ۱۵۸ و ۱۵۹ درباره این عبارت علامه در قواعد: «لو نذر ان یصوم شهرا قبل ما بعد قبله رمضان قیل هو شوال و قیل شعبان و قیل رجب»، مطالبی از ملا اسماعیل مازندرانی آمده است که بسیار از نظر ترکیب دستوری قابل اهمیت است، در برگ‌های ۱۶۴ و ۱۶۵ دعائی است که ابتداء می‌شود به: «بسمله، رب ادخلنی فی لجة بحر احدیتک و طمطام یم واحدیتک»، از ۱۹۶ تا ۱۹۷پ که پایان مجموعه است قسمتی از یک کتاب صرف آمده که ابتدا و انتهای آن کتاب افتاده است و آنچه در این جا موجود است ساختمان فعل مضارع برای فعل مبنی للفاعل و مبنی للمفعول و حروف وارد بر فعل مضارع از حروف نافیه و حروف جارمه و ناصبه است؛ خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شفیع، تا: ۱۱۲۱ق، جا: اصفهان خاتون آباد؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۰-۵۴۱]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳۹/۹

شامل: الف. استغاثة الی المهدی (ع)، ب. طریق دایره هندیه

مشهوره به دایره مبارکه خط نصف النهار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹۷ص(۲۴۱-۴۳۷)، ۱۲ و ۱۵ و ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۵-۲۳۸]

۱۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۰/۵

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان -رم ۱۱۰۱. مشتمل بر اشعاری از: سید محمد بن ناصر بن عبدالرب بن علی بن شمس الدین بن امام شرف الدین، ارجوزة فی صفة المنازل و کیفیتها و ما لکل فصل منها، اشعاری از قاضی احمد بن عبدالرحمن آنسی، اشعاری از محسن قانع، اشعاری از قاضی عبدالرحمن آنسی، روایاتی در بیان احکام مشتمل بر مقداری از کتاب الصوم و الاعتکاف، الاذان، احکام المساجد، آداب الصلاة و آداب الاکل، باب فی معرفة الاروش، منشئاتی از امام مهدی بن مرتضی، و متفرقاتی در حج؛ خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن یحیی بن احمد شامی، تا: با تاریخ ۱۱۸۳ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۵۲ص (۲۰۸-۳۶۰)[عکسی ف: ۵-۲۳]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۱۵

منقول از زهر الربیع، سوانح شیخ بهائی، بهجة المباهج، کتاب المناقب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۲۰پ- ۲۳ر)[مختصر ف: -۵۹۶]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۸۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: وزیری[د.ث. مجلس]

۱۱۷. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره

منتخب چند حدیث و خطبه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۵گ (۱۰۶-۱۲۰)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱-۵۴]

۱۱۸. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه: ۳۵

آغاز: قال فی مفتاح الفلاح: و اعلم انه لا یتعلق بطلوع الفجر الأول من العبادات الا امور یسیرة؛ **انجام:** و المیزان حق و الحساب حق و الکتاب حق و الجنة حق و النار حق

بیاض ادعیه و متفرقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۰سطر [ف: -۳۹]

۱۱۹. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۰/۲

متفرقاتی است مشتمل بر: مباحث نسخ، تعارض دلیلین، اصالة البرائة، تخییر شرعی، الاحادیث القدسیة، تقسیم واجب، ضد، اجوبة المسائل و ...؛ کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳گ (۱۵۴پ-۱۷۶پ)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۰۰]

۱۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵/۱۲

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۲۹-۱۳۵)، ۱۸سطر[سنا: ف: ۲-۱۲۹]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۳۹/۱

اشعاری از علی نقی بن احمد بن زین الدین احسائی، گفتاری در باب زوال شمس و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۷۱]

۱۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۲۹

در مناقب و لطائف و غیره. نقل از بحار الانوار، شرح اعتقادات مفید، مشارق الانوار، بشاره المصطفی، کشکول و غیره؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۴۷ر-۵۱ر)[مختصر ف: -۹۸۷]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۹۶/۲

بین دو رساله این فواید نوشته شده است: فرقه‌های معتزله و مشاهیر اعیان و فضلای آنها به نقل از صفدی در شرح اللامیة، طریق روایت شهید ثانی، طریق روایت شهید اول در الاربعین حدیثا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن مذهب، ۲گ (۷۷پ- ۷۸پ)، ۲۰-۲۲سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۵۷]

۱۲۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۵۴/۱۷

مطلبی به نقل از نبراس الضیاء میرداماد، شرح حدیثی به نقل از کتاب شرعة التسمیة به خط علی بن صالح بن یوسف بحرانی در ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۲۳، مطلبی به نقل از کتاب «معدن الیواقیت»، اسماء الانبیاء، نامه‌ای که امام حسن عسکری به علی بن حسین بن بابویه قمی نوشته، آداب نوروز به نقل از امام صادق، تفصیل صور الرضاع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۲۹۰پ-۳۰۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱-۳۸۴]

۱۲۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۱۷۵/۶

مشتمل بر بعضی خطبه‌های حضرت امیر، قصیده سید اسمعیل حمیری، قصیده فرزدق، بعض قصاید سبعه، حکایت ناقوس و داستان طرماح، اشعار دعبل و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: علی اکبر حکیمیان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۳گ (۸۹-۱۵۱)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵-۱۵۶۰]

۱۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۲/۲۰

چند بند پراکنده ایست که در آنها از سه درجه حرام و شبهه درباره نفی علم در خارج و درباره شناختن دانش و امامت به روش اخباری عرفانی و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵-۱۶۹۳]

۱۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۳/۲۱

در متن و حاشیه. شامل افادات شیخ بدرالدین، مطلبی منقول از تفسیر ملا صدرا، سخنان حکماء مطلبی منقول ازخط استاد نوری الهی، افادات شارح اصفهانی، مطالبی از فیض کاشانی، مطلبی ازمحاکمات، کلام یکی از عرفا در باره القرب القیام بالطاعة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹ص (۷۸-۸۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲-۱۲۸]

۱۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۳/۹

آغاز: بسمله التوحید المحقق عبارة عن غابة حکم الوحدة الذاتیة علی الکثرة الصفاتیة؛ **انجام:** و قال الصادق نسوا الله فانسیهم ... نصروه و عزروه

مطلبی از صاحب فصوص و روایاتی از اهل بیت (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۲ص(۲۳-۲۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲-۱۲۶]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۸/۱

شامل احادیث و اشعار پراکنده: معنای عشق به نقل از مفضل بن عمر از ابا عبدالله (ع) از مجالس ابن بابویه، ابی نواس از محبس خطاب به محمد امین خلیفه، حافظ، اشعار اعرابی به حسن بن علی (ع)و جواب ایشان، ابی نواس در مدح امام رضا (ع)، ابن یمین، کمال الدین اسمعیل، حدیث از مجالس ابن بابویه، سید مرتضی، متنبی؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۴گ (۱ر-۴پ)، اندازه: ۱۱×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱-۱۷۹]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۲

مجموعه است مدون اعم از حدیث و تفسیر و فقه و اخبار و روایات و حکایات مختلف و غیره که مدون بنابه ذوق و سلیقه خود انتخاب و در این مجموعه یادداشت نموده است و از کتابهایی چون ملتقی الابحر حلبی، مشکاة الانوار، در الواعظین و ذخر العابدین، مجالس رومی، تنبیه الغافلین و غیره نام می‌برد و از آنها مطلب نقل می‌کند؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۴۰ص، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۴۰/۳-۲۶۱]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷/۲

این قسمت، یادداشت‌هایی است در زمینه‌های منطق و تفسیر و تصوف و شعر؛ از محقق طوسی، آخوند ملا علی نوری، سمنون محب. ابوالعتاهیه، سفیان الثوری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ واقف: عضدالملک، قرن ۱۳؛ کاغذ: استانبولی، ۶ص (۲۳-۲۸)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۵۵۴]

۱۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۶۴

حاشیه‌ای است بر کتابی در اصول در مبحث اخبار و مورخ ۱۲۱۵، سپس ده صفحه در منطق، باز پنج صفحه در مبحث حیض و حاشیه است همه به عربی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ از نسخه‌های عبده بروجردی؛ جلد: گالینگور، ۵۸گ، ۱۶سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۷-۱۲۲]

۱۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۴/۱۰

آغاز: بسمله. من خط الامیر الحسین عن جابر بن عاصم بن عیاض القضاعی انه لما بلغ فاطمه علیها افضل الصلوة و السلام فدکا قالت هذا اول غدرة

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، شماره ۱۱۱۱. احادیث و اشعار پراکنده‌ای است که در این دفتر نگاشته‌اند، از جمله: خطبة الزهرا از امام علی (ع) قصیده ای از دیوان حسن هبل (۱۰۷۹ق)، خطبه شقشقیه امیرالمؤمنین امام علی (ع) به نقل از کتاب الانوار امام منصور، اشعاری از ابوطالب رضی الله عنه، خطبة فاطمة الزهرا (س) [خطبه فدکیه] نقل از خط سید عزالدین محمد بن علی بن عبدالله بن عشیش، منظومه ای از قاضی حسن هبل در ۶۳ بیت؛ خط: نسخ، کا: عبدالله سعد مولد زیدی عدلی، تا: ۱۲۱۹ق[عکسی ف: ۳-۲۴۲]

۱۳۴. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۵/۲۱

آغاز: فیمن حفظ اربعین حدیثاً عن ابی الحسن علیه السلام قال قال رسول الله

اشعاری از فرزدق، هشام درباره علی ابن حسین حضرت زین العابدین علیه السلام، منقول از کتاب منهاج الکرامه، انتخاب بیست و دو کلمه از تورات و کتب آسمانی دیگر به گزین رسول الله (ص)، انتخاب بیست و دو کلمه از تورات و کتب آسمانی دیگر به گزین رسول الله (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ ۱۲گ (۵۹۰ر-۶۰۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۶۰]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۳۷۲/۲

شامل نقل حدیث نبوی (ص) اعدی عدوک نفسک التی بین جنبیک و توضیح آن و نیز مطلبی از محمد تقی مجلسی در خصوص ریاضت وحکایتی از ذوالفنون مصری به نقل از کشکول شیخ بهائی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق، جلد: تیماج، ۵گ (۶۹ ر- ۷۳ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۲۷/۲-۸۴]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۶/۷

شامل چندین دستور ختم و دعا، احادیثی از پیامبر (ص) و امیرالمؤمنین (ع) و گفته‌ای از ملاصدرای شیرازی؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۷۶پ-۷۷ر)، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۷سم [ف: ۲۹/۱-۴۹۰]

۱۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۰/۱۷-طباطبائی

مسائل پراکنده کوتاه فقهی و ریاضی و ادبی و فلسفی است با نشان م ح در آخر هر فقره. خط این بخش با دیگر بخشها متفاوت است؛ کا: سید عبدالباقی حسینی کاشانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۷ص (۲۲۷-۲۳۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۲۳-۳۶۳]

۱۳۸. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه: ۸/۵

آغاز: حکی أبوالفرج الجوزی فی آخر کتاب الأذکیاء، هرب رجل من أسد

فوائد متفرقه است؛ خط: نسخ، کا: محمد بدیع بن سید مصطفی بن میر عبدالحمید موسوی اصفهانی درب امامی، تا: چهارشنبه ۲ محرم ۱۲۷۲ق؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۱۵]

۱۳۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۹۱۸/۳

احادیث و ادعیه و احکام برگرفته از منابع متفرقه؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمود بن یوسف بن شیخ بالشدری، تا: ۱۲۷۴ق، جا: شیخان؛ جلد: گالینگور، ۷گ (۲۵پ-۳۱پ)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲-۱۸۵]

۱۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۵/۴۳

در بخش آخر نسخه بیشتر صفحات سفید مانده و یادداشت‌های کوتاه و پراکنده‌ای در آن نوشته شده است فهرست این یادداشتها و صاحبان اقوال چنین است: -اخبار التی یدل علی شرافة العلم، - دلیل حصر ائمه در عدد ۱۲، نوشته شده در رمضان ۱۲۸۹ق، - روایت از امام زین العابدین (ع) و امام صادق(ع)، -قصیده صلاح صفدی در مدح امیر علی ماردانی که در هر بیتی از آن تکلفی از صناعات ادبی را اعمال کرده است، -قصیده متکلف دیگری شبیه قبلی از صفی حلی، -قصیده شیخ صلاح الدین صالح بن نور

الدین بعلبکی در ۱۲بیت که به ۴۸۰وجه خوانده می‌شود، -قصیده شجره عبدالرحمن بن نجل شهابی، -قصیده شجره محمد بن سیت، -گفته‌هایی از کتاب الذیل سمعانی و صفدی و کتاب و فیات الاعیان، نوشته شده و ۱۳ ذیقعده ۱۲۸۶ق، -بندی از کتاب ابن خلکان، در ۲۵ذیقعده ۱۲۸۶ق، -ترجمه ابوالقاسم احمد بن محمد اسمعیل بن ابراخیم طباطبا، -حکایت یحیی به اکثم مأمون، -منقولات مختلف درباره محاضرات و الاجوبة المسکتة از کتاب التغازی ابی العباس المبرد و ابن جوزی، شب ۲رمضان ۱۲۸۶ق و ۲۹شوال ۱۲۸۶ق، به خط محمد طباطبائی یزدی، -از کتاب وفیات الاعیان در ربیع الاولی ۱۲۸۷ق، -اشعار سعید اوراق معروف به دلال اکتب، -وفیات الاعیان ابن خلکان، -اشعار از ابی اسحق موصلی، -ابوالقاسم خطیب، -سعید الوراق، -اشعار و حکایات صاحب بن عباد، -فی تشبیه وجه المعشوق بالبحر و بنت اللحیة بالعنبر، -شریف بیاضی، -ملحمه ذولا قرنین، -منقولاتی از ابو محمد اسمفیل بن جوالیقی بغدادی و من لایحضره الفقیه، - گفت‌ها و ابیاتی از زمحشری، ابی الفرج بن جوزی و داود انطاکی از تذکره، ابی الفتح نصر الله بن عبدالله ابن قلاقس، ابن سکره هاشمی، ابی العباس نسائی، بدیع الزمان همدانی، ابن فارسی لغوی، مظفر الاعمی، ابن خیاط دمشقی، المیدانی صاحب کتاب الامثال، ابن خازن الکاتب، فی صفة القلم، عیسی بن الملک العادل صاحب الدمشق، عبدالله بن معتز، علی بن جهم، قاضی عیاض، ابن رومی، کتاب الخریدة، ابویحیی عیسی بن سنجر حاجری، خطیب ابی اسحق عراقی، ضیاءالدین عیسی، العاصم، حکایت فایقة بنت عبدالله عبدالواحد بن جعفر بن سلیمان، نوشته شده در سلخ شعبان ۱۲۸۶ق، جواز ابدال الصاد من السین، درة الغواص حریری، مجمع البحرین سقراط؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: رمضان۱۲۸۹ق، جا: تهران؛ جلد: میشن، ۸۰گ (۲۰۷-۲۸۶)، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۲۹/۱-۶۲]

۱۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۱۱/۵

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان -رم ۱۰۲۹. مشتمل بر بخشی از کتاب المنشورات الجلیة تألیف علی بن عبدالله بن قاسم بن امیرالمؤمنین در قتل امام حسین علیه السلام، فائدة فی الجمع بین الصلاتین از امام منصور بالله قاسم بن محمد، اشعاری از امام محمد بن ابراهیم وزیر که در جواب احمد بن قاسم شامی سروده، مناظرات ابی الهذیل و مجنون الدیر، مقداری از اشعار سمط النظام الحسن فی مدح الامام المهدی احمد بن الحسن نظم یحیی بن حسین بن احمد حیمی، اشعاری از ابن بهران در مدح یحیی شرف الدین، اشعاری از محمد بن اسحاق و علی بن محمد عنسی، احمد سحولی، عزالدین بن حسین موهبی در مدح امام احمد بن حسن، و اشعاری از سمط الحسن، ملحمه امام علی بن ابی طالب علیه السلام؛ خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن بدر بن علی اهجری، تا: با تاریخ۱۳۱۹ق؛ مجدول؛ ۱۰۲ص (۳۵۸-۴۵۹)[عکسی ف: ۵-۲۶]

۱۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲۴/۸

فوائد متفرقه و شعر، گواهی تصحیح کتاب نزد میرزا هاشم رشتی مدرس توسط عمادالدوله؛ خط: نستعلیق، کا: گویا عمادالدوله قاجاری، تا: ۱۳۲۵ق؛ ۳گ (۱۰۱پ-۱۰۳ر)[مختصر ف: -۹۸۲]

۱۴۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۸۷/۴

پراکنده‌های که از آنها است چند خطبه از زینب و فاطمه بنت الحسین؛ خط: نستعلیق، کا: نهاوندی، تا: ۱۳۳۱ق[نشریه: ۷-۲۵۳]

۱۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰/۵

آغاز: (برگ عنوان) هذه مجموعة وفایدة محتویة علی اخبار و اشعار و ادعیة؛ **انجام:** ثم قال هذا فراق بینی و بینک ...

اخبار و اشعار و ادعیه است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد برغانی قزوینی، تا: چهارشنبه ۱۳ ذیقعده۱۳۵۱ق، جا: نجف اشرف؛ ۲۸گ (۳۶۹-۳۹۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱-۲۱]

۱۴۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۵۶۰/۴

آغاز: خطبه نکاح الحمدلله الذی تفرد بالایجاد و الابداع و توحد بالانشاء و الاختراع؛ **انجام:** تم مناجاة زبدة عباد الله الصالحین نقاوة المتقین نتیجة اولاد امیرالمؤمنین زین العابدین علیه السلام

این مجموعه جنگ مانند مشتمل بر فوائد ذیل می‌باشد: خطبه نکاح، طریقه ساخت مرکب، اشعاری فارسی وعربی، نسخه‌های طبی، مناجات، ختم دوازده امام خواجه، احادیثی به نقل از کتب معتبرحدیث بعضاً به سال ۱۰۷۶، روایتی به نقل از کلینی به خط نظام الدین محمد بن حسه قزوینی جهت صاحب مجموعه، حکایاتی تاریخی، مباحث کلامی، نکات تفسیری، زیارات بعضاً بسال ۱۰۵۵، ادعیه بعضی به خط کمال الدین محمد فسائی، معما، روایاتی در فضیلت امیرالمؤمنین علیه السلام برای صاحب مجموعه معین الدین اشرف بن سید شریف شریفی حسنی حسینی جرجانی شیرازی درعصر روز جمعه ۱۰محرم ۹۷۸ درقزوین، یادداشتی درباره نوم به خط محمد معصوم بن ابوالحسن قندهاری درروز شنبه ۲ ربیع الثانی ۱۰۱۶، یادداشتی در فضیلت قرائت قل هو الله، فصلی در نبوت، فصل فی المعاد، بعض زیارات مطلقه امیرالمؤمنین علیه السلام به خط مرشد بن محمد بن علی بن مرتضی بن حسین بن حسن حسینی کربلائی ایجی نجفی، روایات متفرقه ای به خط محمد بن علی مشهور به جبائی، قصیده برده، خطبه‌هایی از نهج البلاغة، توقیع امام عسکری علیه السلام به ابن بابویه، اشعاری از ابن الفارض به خط رضی الدین علی بن ابی جامع عاملی جهت مولی عبدالله، مناجاتهایی از امام زین العابدین علیه السلام و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: خطوط مختلف و بعضاً به خط اشخاص، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۵۷گ (۱ر-۱۵۷پ)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۶]

۱۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۸۸/۵

اختیارات دعا و معجزه، و خبر امامی و سخن سنبلی و بندهایی از مهج الدعوات و من لایحضره الفقیه و عیون الاخبار؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، ۱۰گ

(۱۲۹ر-۱۳۸ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۸سم [ف: ۵-۲۱۳]

۱۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹/۴

حدیثی از ابن بابویه و بندی از تفسیر طبری و یک خبر دیگر؛ خط: نسخ، کا: حر عاملی، محمد بن حسن، بی‌تا؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶سطر [ف: ۵-۲۲۷]

۱۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲/۳۴

شبهه کاتبی درباره ممکن است که به طوسی فرستاده است. گفته غفار درباره آسمان، بند از گزارش صحیفه سید علی خان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۵گ (۳۱۶پ-۳۴۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵-۲۳۹]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۴۵/۲۰

آغاز: و من یک امسی بالمدینة رحله؛ **انجام:** و جهور المتعزلة الی انه کل واحد منها علی البدل فلا یجب

در این بخش اخبار و احادیث و مسائل اصول و جز آن نوشته شده در آغاز برخی از اشعار مطول بفارسی ترجمه شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۹ص (۵۹۶-۶۳۴)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۹-۱۰۸]

۱۵۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۸/۲

آغاز: روی الصدوق ره انه روی ابوعبدالله بن زکریا؛ **انجام:** نقل من شرح الفصوص.

احادیث و اخبار و کلمات عرفا می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸۱ص (۵۰-۱۳۰)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱-۱۱۳]

۱۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۰۹۰

آغاز: و الخضر بفتح اوله و کثر ثانیه و یجوز کسر اوله و اسکان ثانیه و سبب تسمیة بالخضر انه جلس علی فروة؛ **انجام:** و ورد فی خیر الامر المجرد دون الخبر حسن تأکیده بالمصدر انتهی ملخصا.

عنوان روشنی در آن نیست، مگر اینکه در برخی از جاها با عنوان «فصل» مطلبی آغاز می‌شود. در هر مطلبی اشتقاق و اعراب کلمات مورد بحث با شواهدی از چند مرجع برای گفته‌های مؤلف آمده، حدیث و رجال و تاریخ مرگ برخی از بزرگان سنت و جماعت است. در فهرست باعنوان الاحادیث آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای، ۱۷۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱-۱۵]

۱۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۳۱/۵

پراکنده‌های فلسفی و حدیث و فقه است؛ کا: محمد بن صالح، بی‌تا؛ ۳۳گ (۲۵پ-۵۷ر)، ۲۸سطر(۲۵×۳۰)، اندازه: ۳۴×۴۰سم [ف: ۱۷-۵۲۸]

۱۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۵۶۰/۲

آغاز: الجهات لابد لها من جسم محدد؛ **انجام:** اشتهر فی کتب التواریخ انه عاش الف سنة

جنگ متفرقه است؛ خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور، ۵۵ص(۶۰-۱۱۴)، ۱۷سطر(۱۲×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵-۱۶۹۷]

۱۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲۰/۱

مطالب متفرقه در طب و طالع افراد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشین آبی، ۸گ (۱پ-۸ر) [ف: ۳۶-۳۹]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱۴/۲۰

مطالب متفرقه در کیمیا و علوم غریبه است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا،بی‌تا؛جلد:تیماج، ۱۰گ(۱۲۴ر-۱۳۳پ)،۱۴سطر [ف: ۳۶-۲۹]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۷۱/۵

سوال و جواب، ادعیه و اذکار؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۶۴پ-۹۰پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۰-۴۶]

۱۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۲۳۹/۱۰

آغاز: الظاهر وجوب التسلیم لقول النبی صلی الله علیه وآله: مفتاح الصلوة الطهور وتحریمها التکبیرو تحلیلها التسلیم؛ **انجام:** اما القراین فظاهر واما العرض فانه خبر واحد لایفید الا الظن فتبصر.

مطالبی شامل توضیح حدیث لاجبر ولاتفویض بل امر بین الامرین، حل عبارت تفسیر بیضاوی، بحث درباره اعراب حدیث، سؤالات منطقی آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۷گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۱]

۱۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۵۳

آغاز: نقل عن الشیخ الفقیه وابن بابویه وعن الشیخ الطوسی فی التهذیب عن الامام علی النقی علیه السلام أنک اذا أتیت باب الروضة؛ **انجام:** زیارت جامعه

چند برگ شامل زیارت جامعه (درمقدمه)، «اصول دین» فارسی تحریر شده در ۱۲۳۸ق، صرف ومطالبی نظم عربی همراه با ترجمه ذیل درباره لیلی ومجنون؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ با کتیبه وسرلوح، مجدول؛ جلد: گالینگور، ۲۰۰گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱-۲۳۴]

۱۵۹. همدان؛ سیرلو، حمید؛ شماره نسخه: ۱۲/۲۷

حدیثی نقل از قاموس اللغة، روایتی از علی «انا اصغر من ربی ...» روایتی از «کافی» درباره «لا ادری نصف العلم»، فائدة در استحباب زیارت نبی، مسئلة استدلال امام رازی در مجلس خوارزمشاه در مورد آیه «و لا تا کلو مما لم یذکر اسم الله علیه»، مسئلة گویا از امام رازی استدلال در مورد آیه «فلیحذر الذین یخالفون عن امره ...»، نکته در باره روایت علی از نبی «ما من نفس منفوسة الا و قد علم مکانها ...» را، و باز زیر عنوانهای «من المسائل المتفرقة المشکلة» با آغاز «بسمله، قال الشیخ المفید ... اختلف الشیعه فی هذه المسئلة»، درباره افضل بودن علی بر جمله صحابه شرحی آورده به انجام «فضله علی کافة من ... ذلک من السالفین و المتاخرین و الله تعالی و لی التوفیق - تمت الرسالة»؛ خط: نستعلیق، کا: عبد الغفار نوری سالیانی، بی‌تا؛ مهر: محمد علی «سی روپیه محمد شاهی»؛ جلد: مقوایی، ۱۵۴گ، ۱۹سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۱۵]

۱۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۲/۴۴

ص ۳۴۲- بسمله، نحمدک یا من خص الانسان بمزید التکریم و خلقه فی احسن تقویم و نصلی علی نبیک الهادی الی النهج القویم و آله الداعین.پس از این چند یادداشت پراکنده و کوچک است و از آن جمله این یادداشت درباره مولوی: (ص۳۴۶) جلال الدین الرومی نسبش بابی بکر علیه اللعنه میرسد لیکن شیعه است مقبول خاص و عام اهل عالم است محمد بن حسن بلخی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص (۳۴۲-۳۴۶)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹-۴۳۶]

۱۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۵۴۹-۳۸/۱۶۹

آغاز: وان تفوز بالطلب وتعد من حامل المذهب وانا اسأل الله لی ولك الامداد بالاسعاد والارشاد ... کتاب الطهارة وارکانه اربعة الاول فی المیاه والنظر فی المطلق والمضاف؛ **انجام:** شرایط الامر بالمعروف والنهی عن المنکر ثلاثة الاول ان یعرف ... سقط وجوبهما دفعاً للضرر فهذا ماحصل لنامن شرح هذا الکتاب ونحن نسأل

برگ‌های پراکنده‌ای است ازکتاب‌های مختلف درفقه، ادبیات وکلام که دریک جا صحافی شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۵۹گ، ۱۳-۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۸-۴۹۵۶]

۱۶۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۷۷/۱

مطالب متفرقه کلامی و فقهی است؛ کا: محمد مهدی حسینی موسوی، بی‌تا؛ ۴گ، قطع: رقعی [ف: -۳۲۲]

۱۶۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۰۸/۲

در این بخش فصول و فواید زیرآمده است: ۱. فصل، اثبات تکثر در حقایق امکانی منقول از اسفار ملاصدرا، ۲. کیفیت سریان حقیقت وجود منقول از اسفار ملاصدرا، ۳. وجود از نظر فیض کاشانی و منقول از کلمات مکنونه او، ۴. باب دوم از کتابی در بیان وصیت‌های نیکو، ۵. بخشی منقول از «المستطرف»، ۶. باب هفتاد و چهارم از کتابی که باب دوم آن در شماره چهار فوق آمد. در بیان توبت، ۷. باب بیست و نهم همان کتاب در معرفت سر سلیمان، ۸. باب پنجاه و چهارم همان کتاب در معرفت اشارات، ۹. باب ششم در معرفت خلقت، مجموعه‌ای است دارای دو شماره به ترتیبی که گذشت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۰گ (۹۶-۱۳۶)اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۲۵۵]

۱۶۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۶۵/۴

دعای حفظ زرع، حجامت، عقد لسان عدو، دواء المحموم، الباب الرابع فی برالوالدین به نقل از کتاب شیخ الیاس کردستانی ساکن درشام، خاتمة یفتح لمن تاملها باب احسان، فرع فی الحیض، مسأله ای در صوم، فرع مسئله ای در صلاة، مطلب و جوه اعارة المصحف، خواص اسماء الهی، چند خطبه در صلوات بر پیامبر (ص)، چند حدیث در اسماء الهی؛ خط: نسخ جلی، کا: شیخ ابراهیم الشعرانی شافعی مصری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۲۹۶]

۱۶۵. همدان؛ سیرلو، حمید؛ شماره نسخه: ۱۲/۲۷

خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار نوری سالیانی، بی‌تا؛ برگ اول وصالی شده با خط جدید فهرست رسالات را نویسانده، کرانه برخی صفحه ها نوشته دارد، و در دو صفحه آخر به خطی دیگر است به عنوان « فائده» و نقل قولی از شیخ شهید درباره عده انبیا و نیز شرحی بر همان «فضیلت علی ...» به فارسی؛ مهر: محمد علی «سی روپیه محمد شاهی»؛ جلد: مقوایی، ۱۵۴گ، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۱۵]

۱۶۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۱/۱۳

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه سپهسالار-تهران ۷۵۲۷؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰گ (۵۹۸-۶۱۷)[عکسی ف: ۲-۳۲۵]

۱۶۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۶

آغاز: المطالب باعتبار اوضاع البروج و الکواکب ... الابداع و کذا الابتداع و الاختراع بل الفطر و الانشاء؛ **انجام:** و الفرق بین القلة و الکثرة فی مثلها مشکل مع ان ... فلعل الباعث لهم علی الاتفاق علی خلاف ما سبق.

فوائد متفرقه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۵×۲۰سم [رشت و همدان: ف: -۱۶۱۵]

۱۶۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۴-الف/۳۵۴

آغاز: هذا الثناء فان تسمع لقائله - فما عرضت ابیت اللعن بالصفد؛ آغاز اوراق الصاقی: بسمله - الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین و لاعدوان الاعلی الظالمین و لااله الاالله احسن الخالقین؛ **انجام:** فقال یابنی لایبالی ابوك علی الموت سقط ام سقط الموت علیه غلامه بالکسرشاما کچه که در زیر جامه و زره پوشند بمعنی سینه بند؛ انجام اوراق الصاقی: حتی لایبقی فی الارض مکان الا تودی فیه بالاذان و یکون کله الله

احادیث، اشعار، داستان‌ها است، این کتاب به زبان عربی است و شامل احادیث متفرقه از کتاب‌های مشهور فقهی است که در بعضی قسمت‌های آن بنابه تناسب مطلب اشعاری ذکر شده است، اشعار از محمد رضی الازری، ابونواس، ابن ابی الحدید عبد الحمید، صاحب بن العبادو غیره است؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۱۹۸گ، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۳۳۶]

۱۶۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۸۸/۷

از سخنان کوتاه علی (ع) از عیون اخبار الرضا و من لایحضره الفقیه. سخنان ارسطو و اصمعی و بشر حافی و ابراهیم ادهم و شیخ بهائی و پیشوایان شیعی و سخن شهید؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن، ۱۹گ (۱۵۵ر-۱۷۳ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۸سم [ف: ۵-۲۱۳]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۴۵/۱۱

در این بخش از دفتر مسائلی در اصول فقه ترتیب نوشته شده است: فائده‌هایی در اصول فقه، حاشیه بر بخشی از آن، از شرح تجرید علامه حلی، مسائلی در اصول فقه، دارای عنوانها فائدة و درس، در بیان حسن و قبح اشیاء و استصحاب و فواید دیگر در

اصول فقه، حاشیه‌هایی بر بخش‌های گوناگون شرح تجرید علامه، مسائلی از اصول فقه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۹ص (۳۴۸-۳۹۶)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۹-۱۰۵]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۰۰۶/۱۱

شامل: فصل اعلم ان الاسفار علی اربعة اقسام، فصل قیل الشریعة هی القیام باوامره، کلام ارسطاطالیس، کلام امیرالمؤمنین علیه السلام، کلام رسول الله صلی الله علیه و آله، منافع الخطمی، خصال السواک، شرف العقیق و احادیثی از ائمه علیه السلام و حضرت پیامبر صلی الله علیه و آله و بعضی عرفا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۱۴۶ص (۱۵۷-۳۰۲)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۳۵-۲۲]

۱۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۴۸/۵

به نقل از کتاب‌های زیر: کاشف ذهبی، تاریخ یافعی، روض الناظر، تاریخ حافظ ابن الحسین المقدسی، استیعاب ابن عبدالبر، کامل بهایی، طبقات الاطباء، طبقات النحات، تاریخ ابن خلکان، دمیة القصر باخرزی، تاریخ غازانی خواجه رشید وزیر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۱۵۹ر-۱۷۳ر) [ف: ۳۸-۵۹۲]

۱۷۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۹۰۱/۲

احادیث و ادعیه و اشعار متفرقه است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳-۱۴۷]

۱۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۹۲

احادیث و متفرقات دیگر است؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶۷/۴

فوائد متفرقه رجالی و تاریخی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵گ (۱۰۱پ-۱۰۵پ)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۳۷-۶۲]

۱۷۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۹/۲ فیاض

گزیده‌ای است از شرح کلیات و قانون بوعلی و الحیوان ارسطو و شفاء بوعلی شامل مباحث طبیعی؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ، ۵۰ سطر (۹/۵×۲۰)، قطع: رحلی [ف: -۱۹۹]

۱۷۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۱۱۴/۳

فوائد پراکنده از جمله نقلی از ادب الدنیا و الدین ماوردی، و نقل‌هایی از شیخ بهاءالدین زکریا و از خط شیخ بهاءالدین عاملی جهت دفع شر، احادیثی در فضایل امیرالمؤمنین (ع) برگرفته از صحیح ترمذی و سنن ابی داود و کشف الغمة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۱۰۵پ-۱۰۷پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: -۱۶۸]

۱۷۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۹۵/۱۲

بندی از نقد النصوص و کشکول و جواهر التفسیر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: بیاضی رحلی[نشریه: ۷-۱۳۵]

۱۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۲۷/۲۳

فواید فقهی و اصولی است برگرفته از مصابیح و الدرر النجفیة و کشف الغطاء؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸گ (۱۷۵ر-۱۹۲پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰-۱۹۸]

۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۷۳۲/۲

از جمله دعای حفظ قرآن و دو روایت دیگر که کاتب به خط شمس الدین ابی مکی (شهید اول) یافته که از شیخ فخرالدین ابن مطهر نقل کرده، روایتی از کافی و امالی و اشعاری از داود ابن ابی قاسم جعفری؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بطل، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۴۰ر-۱۴۱پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۱-۷۰]

۱۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۲/۴عکسی

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳ص (۱۰۰-۱۰۲)[عکسی ف: ۴-۱۲۸]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۰/۹

یادداشت‌های پراکنده در ادعیه و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۴۹ر-۶۴پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۴-۱۴۶]

۱۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۵۵

آغاز: وجود و انعدام لانانقول لو سلمنا انها اعتباریه؛ **انجام:** هو الذی یفیض اولا الحیوه و الفضیله علی الاشیاء کلها التی هی دونه و هی معلوله.

قطعاتی از سه کتاب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

۱۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۱۰

آغاز: من فواید الامام ... بسمله و له الحمد و علی نبیه الصلوه و السلام؛ **انجام:** و ارخی بال بالنبی و الوصی و الال علیهم الصلوه و السلام و الاکرام علی الدوام

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا[رایانه]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۴/۱۳

آغاز: الحمد لله الذی جعل الانسان انوذجا من العالم الکبیر و علمه من العلم مایدور علیه فلک التدبیر ... فهذه عدة مسائل مما سنح فی سالف الزمان خلت عنها اسفار من تقدمنی موسس اساس الایقان جعلتها تذکرة لبعض اخلاء الاخوان ... المسئلة الاولی اتفقت کلمة الکمل علی ان الوجود عین الواجب؛ **انجام:** و لا فرق فی الستحالة الطفرة بین الحرکة الکمیه و الاینیه و باقی المقولات التی یقع فیها الحرکة ...

مؤلف این رساله نام خود را در کتاب یاد نکرده و نویسنده فهرست رساله‌های موجود در دفتر که در اول این مجموعه است نوشته است: «رساله در چند مسئله مشکله متفرقه منسوب به جد مغفور این حقیر است»، مؤلف رساله ده مسأله را که جز (مسأله ۷و۸) بقیه از مسائل فلسفی و منطقی هستند، عنوان ساخته و در ضمن بحث درباره آنها از دوانی به تکرار نام آورده است، موضوعات مسائل مزبور از این قرار است: ۱. مسئله عینیه وجود للواجب، وی در این مسأله ادله قائلین به عینیه را مردود دانسته و گوید ذات واجب بذاته منشا انتزاع و عروض مفهوم وجود است ومقصود متشرعه از «عینیه وجود للواجب» همین است، ۲. بحث در دلیل قائلان به حسن و قبح عقلی که در شرح عضدی نقل شده، ۳. تقدم علة نامه بر معلول، ۴. مواد قضیه و اقسام تصدیق ضروری و نظری، ۵. برهان سلم و سخن علماء طبیعی درباره آن، ۶. موازات حرکت حلقه کوچک و بزرگ در مسافت واحده، ۷.

تعریف مقدار حقیقی شب و روز، ۸. تفسیر نیة و مسئله نیت امساک در عیدین، ۹. استدلال بعضی از اعلام بر اینکه امکان علت احتیاج بموثر است، ۱۰. بحث درباره اشکال مشهوری که در مورد تقسیمات حرکت و اقسام آن وارد کرده‌اند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸ص (۳۷۳–۴۰۰)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۹–۳۲۸]

۱۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴/۸ معزی

آغاز: الفصل الرابع من المصباح فی صلاة الجنازة و هی تجب علی کل مسلم و طفل اذا بلغ ست سنین فصاعدا؛ **انجام:** و قد ذکرنا لک صلاة المنافق فی الرابعة من الرکعات و المرأة و الرجل و السنی فی النیة سواء حتی تعلم.

قطعه از کتابی فقهی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۰۵ر–۱۰۷پ)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۹–۹]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۵۴/۴

شامل: الف. کیفیة صلوة الجنازه، ب. هذا دعاء اوصاه الغزالی بقرائته فی کل الاوقات خصوصاً عقب الصلوة، ج. استغفار خضر النبی، د. دعاء موسی (ع)، هـ دعاء عمر، و. دعاء آخر، ز. دعاء مجرب لشفاء المریض، ح. دعاء مأثور، ط. نظم در ثنای تقدس و تعالی؛ خط: نسخ، آیات معرب، بی‌کا، تا: ۱۱۳۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲ص (۳۱–۴۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۲سم [ف: ۴۵–۲۴۷]

۱۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱۳/۱۴

درباره امیرالمونین (ع) از شرح فصوص قیصری و فواتح و خطبه البیان؛ بی‌کا، تا: باتاریخ۱۱۸۴ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۲۷۳پ– ۲۷۴ر)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۴سم [ف: ۲۹/۲–۶۲۶]

۱۸۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۶/۱۴

آداب متفرقه و فواید نافعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۱۱–۹۳۳]

۱۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲/۱۰

مطالب متنوع مانند مناجات و المساحات(؟) بعض الطرق و مکتوب به حکیم ابونصر حکایات تاریخی و ادعیه و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۵ص (۲۶۶–۲۹۰)[سنا: ف: ۲–۱۴۳]

۱۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۵۷۱/۲

چند فصل در سریان حقیقت وجود و فضیلت ذکر و فکر و دیگر مطالب در عرفان و اخلاق است، از تعلیقات علاءالدوله سمنانی بر فتوحات و شرح توحید صدوق نقل می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ ۴۱گ (۵–۴۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۶–۶۲]

۱۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۷۸/۲

شامل از جمله: الاحتراز من الحیوانات الردیة که دستورالعمل در طرد حیوانات موذی است. مطالبی منقول از شرح طوالع، اشعاری از سلطان العلماء بهاء الملة و الدین محمد، جمال الدین بن نباته و دیگران (که نامشان ذکرنشده است) من انشاءات بهاءالملة و الدین با آغاز: «قوافل تحیات فی غلایل الاخلاص روافل»، شعری از ابوالفضل محمد بن طاهر، گفتاری از ابوعمرو واعظ، المقالة التاسعه و الاربعون من اطباق الذهب، شعری از حسین بن عبدالصمد، المرصد الثالث از شرح المواقف سید شریف، درباره علم به نقل از شرح تجرید، فرق بین رجاء و امنیه از غزالی، گفتاری از مجمع البیان و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲ص (۲۶–۴۷)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۳۲–۲۰۹]

۱۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۰/۹

شامل از جمله زیارت عاشورا، حدیث صحابه و سلمان از کتاب امالی شیخ طوسی و مقالات شیخ مفید، مطالبی منقول از دیلمی، چند حکایت و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶ص (۸۴–۹۹)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳۲–۲۱۲]

۱۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۲۲/۳

منقولات از بحار الانوار مجلسی، قسمتی در معرفت قبله؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۶گ (۱۵–۴۰)، ۱۷سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۴–۱۲۸۹]

۱۹۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه: ۷۸/۲

قطعه‌ای از فخرالدین رازی با مطلع: «نهایة اقدام العقول عقال ...»و بندی منقول از حاتم اصم، و سخنی از حضرت امیرالمومنین علی (ع) و بندی در خصوص تمام مشترک از سید عبدالوهاب، در دو صفحه پس از آن حاشیه؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: شهاب الدین حسینی، بی‌تا؛ مجموعه قابل اعتنایی است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: –۸۸]

● **متفرقات** / گوناگون / عربی – فارسی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۹۵

کاتب = مؤلف، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۲. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره

محمد بن ابی تراب بن احمد نطنزی به فارسی و عربی (نظم، نثر)، در موضوعات مختلف: ادبی، ریاضی، نجوم، فقهی ... از جمله درباره ساختمان تلگراف بحثی کرده است؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ پیش نویس مصنف است؛ کاغذ: فرنگی آبی[نشریه: ۷–۷۴۴]

۳. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه: بدون شماره

متفرقاتی فی الفقه و الحدیث و التفسیر و التاریخ و العشر جمعت علی غیر ترتیب و نظام؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا[دلیل المخطوطات کاشف الغطاء: ۱–۱۲۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۱۷

شامل چند قطعه به عربی که در آغاز آنها این عبارت آمده «هذه المقطعات یلیق ذکرها عند المنادمات و کتابتها فی المکاتبات»، غزلی به فارسی با مطلع «تا وعده وصل تو رسیدست ...»؛ خط: نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۱ص(۱۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲–۹۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۳۲

شامل گفتاری از جالینوس، بوعلی سینا، روایتی از حضرت امیر (ع)، اشعاری از سعدی و دیگران، مطلبی راجع به شناخت غره هر ماه گویا منقول از خواجه نصیر طوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ در برگ نخست مجموعه یادداشتهای متفرقه از جمله تملک عبدالله بن حاجی محمد رضا نجل آغا محمد باقر، شعری با مطلع «بر سر کوی تو سرها می‌رود جان فدای روی زیبا می‌رود» در برخی صفحات دیده می‌شود؛ مهر: «غلام علی بن حیدر علی» (دایره)،«صراط علی حق نمسکه محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۲۶۸-۲۶۹ و ۲۷۲-۲۸۸)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲-۹۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۱/۱۱

متفرقاتکه در یکی از آنها از عقیله سید علی همدانی نقل شده است، نیز نقل از امیر مختوم و از قاسم انوار و امیر سعدالدین در مرثیه مولانا مختوما در بامداد روز دوشنبه ۲۴ محرم ۸۳۳ و تولد او در ۱۰ صفر ۹۷۰ و تولد قاسم انوار در ۷۶۷ و مرگش در روز چهارشنبه ۱۲ ربیع الاول ۷۳۷، با شعر فارسی و بندی از مفاتیح الهدایة؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج، ۴۹ص (۲۹۲-۳۴۰)، ابعاد متن: ۶×۱۴، اندازه: ۹×۱۹سم [سنا: ف: ۱-۱۴۱]

۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۶۶۲/۸

متفرقاتی در احکام و اخلاق مذهبی؛ بی‌کا، تا: اوایل قرن۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۲۱گ (۱۱۴-۱۳۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳-۱۰۱۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۴/۹

این یادداشت ها که در مسائل گوناگون اعم از نظم و نثر عربی و فارسی است در حواشی کتاب و بعضی اوراق (ص۵۶، ۶۴، ۶۷، ۶۸) پراکنده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۸۵۱ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ جلد: پارچه، ۶ص (۵۸-۶۳)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۳۵۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۹/۲۰-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵. پراکنده‌های عرفانی و اسناد حرز یمانی به فارسی و داستان بیعت با امام زمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۹۹گ (۱۰۴-۲۰۲)، ۱۴سطر [فیلمها ف: ۱-۴۱۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۵۸/۲

شامل روایات نبوی، کلامی از جاحظ، روایتی از محمد بن صلت قمی، اشعاری به عربی در مدح امام رضا با مطلع «علیک سلام الله یا روضة الرضا فانت مقام جل من نجل مصطفی» و زیارت حضرت صاحب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۸۱ق؛ ۴ص (۳۰۲-۳۰۵)، ۱۷سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۳۲-۱۹۳]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴/۱۲

از احیاء و کیمیای سعادت غزالی و البحر المحیط و فتوحات مکیه و مصیبت نامه عطار و از شاه نعمة الله کرمانی و تفسیر کبیر و فصل دوم کتاب العلم الطبیعی و اجرام علوی کفایة التعلیم و شرح خطبة المصابیح بیضاوی و جامع الاصول فی احادیث الرسولو التدبیرات الاهیة ابن العربی؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، ۲۳گ (۲۶۲ر-۲۸۴پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵-۳۱۶]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۸۰/۷

شامل: ۱. وصیة افلاطون: کن مع الله یمکن معک، ۲. وصیت افلاطون که به شاگرد خود کرده: داوند خویش را بشناس، ۳. نامه قطب الدین تبریزی، به نظم و نثر فارسی، ۴. وصیة داود النبی، ۵. اسئلة و اجوبة، ۶. پندهایی از حافظ، علی، وصیة الحسن، زین العابدین، من کلام الحکماء، ۷. خبر ما الحقیقة و خبر سیفی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۱۶-۱۰۸]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۲۴۲

جنگ متفرقات (طب، فلاحت و غیره)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰[مختصر ف: -۲۴۱]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳۸۴/۹

از جمله احادیث متفرقه، نامه امام حسن عسکری به ابن بابویه، حدیث در فضایل اهل قم و داستان بنای جمکران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۴گ (۱۵۲پ-۱۵۵ر)[مختصر ف: -۹۷۶]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲/۱۸

از: امیر نظام، احمد دشتکی درباره فرق و مذاهب قدری و معتزلی و جز آنها به عربی، بندی از کتاب اخلاق (مجلس اول در مذمت حب جاه و ریاست) به فارسی، تفسیر آیه و ان جهنم لموعدهم ... به عربی، شرحی درباره فدک به فارسی، نسخه حب تریاک، بحث درباره معاد جسمانی به عربی، بندی از من لا یحضر، مقاله ای درباره مغالطه (شبهه استلزام) به عربی، بندی از الدروع الواقیة، اشعار عربی در توسل به پیغمبر و امامان از ملا احمد اردبیلی. سبب صبر امیرالمؤمنین علی (ع)، خطبه شقشقیة با ترجمه زیر متن و شرحی کوتاه درباره آن، کیفیت گرفتن تربت امام حسین (ع) خبر غدیر و شرح آن، بندی از کشکول علامه در استخراج اسامی ائمه از آیه «انما یرید الله لیذهب ...»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۵گ (۱۶۲ر-۱۸۶ر)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۵-۴۴۴]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۹

در این صفحات از بیاض نوشته‌های گوناگون بفارسی و عربی آمده اند باین ترتیب: ۱. خطبة النکاح، ۲. دعاء جبرئیل به حضرت یوسف، ۳. زیارة اثنی عشریه منسوب به شیخ بهایی، ۴. منتخباتی از اشعار شیخ بهایی منقول از نان و حلوا و شیر و شکر، ۵. اشعاری از امیر معزی و شیخ عطار و داستانی درباره تدریس ابوحنیفه و چندین دعا و حدیث و بخشی از اشارات ابن سینا و نیز خطبه نکاح دیگر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۵ص (۴۷-۶۱)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۸۸]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۱۵

مندرجات این قسمت از بیاض عبارت است از: ۱. روایتی از ابوحنیفه منقول از کتاب الملتقط در توصیف قاضی و تقسیم قاضیان متصدی کار قضا به سه دسته، ۲. هدهد و حضرت سلیمان،

۳. اشعاری از نظام الدین خالدی که اینک چند بیت از آغاز و انجام آن در اینجا نقل می‌گردد: «تا چشم باز کردم نور رخ تو دیدم ×× تا گوش برگشادم آواز تو شنیدم / چندانکه فکر کردم چندانکه ذکر کردم ×× چندانکه سیر کردم بیرون ز تو ندیدم. ایضاً: تو آن گنجی که تن گنجینه تو است ×× طلسم کنز مخفی سینه تست / تویی از راه ذات آیینه حق ×× حق از روی صفات آیینه تست / برون از مرکز و آرام و جنبش ×× چو آن شنبه که هست آدینه تست/ نظامت گفت قدر خویش بشناس ×× که هر چه آن هست در پشمینه تست»، ۴. فواید سکوت منقول از کلمات حکما و نیز روایتی از حضرت امیر (ع)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۵ص(۹۴–۹۸)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰–۱۹۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۱۷

مندرجات این بخش عبارتند از: ۱. مناجاتی از افلاطون، ۲. بخشی از شرح مواقف، ۳. مشخصات پیامبر (ص)، ۴. اشعاری در آداب العلم، ۵. اقسام قاضی و چند حدیث از پیغمبر (ص)، ۶. ترجمه بخشی از رساله قشیریه به فارسی، ۷. بخشی از تفسیر کشف الاسرار درباره قدری و جبری و یادداشت‌های دیگر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷ص (۱۰۷–۱۱۳)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰–۱۹۲]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۳۵

مندرجات این بخش که پایان دفتر است عبارتند از: ۱. دو حدیث منقول از غوالی اللئالی، ۲. حدیثی منقول از الکافی، ۳. حدیثی منقول از محمد بن قاسم طبری، ۴. اشعار متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۳۲ص (۱۲۷–۱۵۸)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰–۲۰۱]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۲۸

شامل حدیث، تاریخ، حکمت و اخلاق و تفسیر و عرفان: ۱. از کتاب «عوارف»، ۲. از «امالی» شیخ طوسی، ۳. رباعی از مولوی، ۴. رباعی از خواجه افضل ترکه، ۵. سه بیت شعر از شیخ اذری، ۶. کلماتی از محیی الدین عربی، ۷. گفته علامه دوانی در «حاشیه الزوراء»، ۸. چهار بیت شعر از حدیقه سنائی، ۹. سه بیت شعر از مغربی نائینی، ۱۰. عبارتی از «زبدة الاخبار»، ۱۱. اشعار عربی از قونوی و حجاج و امیر المومنین (ع)، ۱۲. از «جواهر التفسیر»، ۱۳. از «زبدة الاخبار»، ۱۴. من آداب الدعاء، ۱۵. پنج بیت شعر از طاهری نائینی، ۱۶. از عبد الله قطب بن محیی عباراتی به فارسی در تزکیه نفس، ۱۷. از «زبدة الاخبار» عربی، ۱۸. از شرحقاضی میر حسین بر دیوان امیر، ۱۹. از «معدن الیواقیت» به عربی، ۲۰. از کتاب «شجرة الالهیة»، ۲۱. از مکاتیب عبد الله قطب یاد شده در بالا، ۲۲. اشعاری از مثنوی مولوی، ۲۳. من آداب الاکل من کتاب «القوة»، ۲۴. گفتاری از شیخ طوسی درباره احمدبن محمد بن سعید همدانی درگذشته در کوفه در سنه ۳۳۳ هجری، ۲۵. از تاریخ ابن خلکان، ۲۶. فایده در علم عدد، ۲۷. بندی در: انکسان کز خدا کریخته اند – از خدا در خدا گریخته اند از دیباچه دیوان سحابی، ۲۸. از شرح «الهمزیة» ابن حجر، ۲۹. طریق نوشتن طلسم سپس فایده بعد از دیدن ماه بر این چیزها نگاه کند و این سوره‌ها را بخواند؛ خط: گوناگون، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ (۱۶۶–۱۶۹) [ف: ۱۵–۱۴۳]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲/۳۱

آغاز: قدسخ لنافی غیر هذا الکتاب برهان قاطع علی حقیقة هذا المطلب العظیم؛ **انجام:** اما الصورة المادیة فهی لیست ظاهرة فی نفسها و الا لکانت عاقلة لذاتها ایضاً

اشعار فارسی و عربی و بندی درشرح آیة الکرسی و مختصری از کلام ملاصدرا درباره صور اشیاء؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ابعاد متن: ۱۰×۲۰، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۴–۱۸۶]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۳۷

آغاز: ناسوت ماخوذ از نوس است که مشتق منه اناس است و اصل بمعنی تزدد است

شامل: ۱. در معانی ناسوت وجبروت و ملکوت و لاهوت به فارسی و اشعاری از جامی حدیثی از دروس شهید، ۲. یک رباعی از جامی، ۳. چهار بیت عربی از محقق طوسی، ۴. فایده تاریخی نقل از تفسیر بیضاوی، ۵. اشعاری از مثنوی مولوی، ۶. مکالمه ابومعشر بلخی و سیده مرتضی درباره نجوم، ۷. خطبه النکاح، ۸. نقل از «روضة الاحباب» درباره وحشی قاتل حمزه سید الشهداء، ۹. خلفای بنی العباس به نظم، ۱۰. استعفای معاویه بن یزید معویه از خلافت به عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۷۳) [ف: ۱۵–۱۴۷]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۱۸–طباطبائی

برگزیده‌هایی است به نظم و نثر از این گویندگان و این کتاب‌ها: انساب پیامبر اسلام، انتقال شمس به بروج، حسینی باشی، الشافعی، علی (ع)، اشعاری از یوسف بن المعین، حاجری، سید علوی بحرانی، دیوان علی (ع)، کشکول، گفتار برخی از فلاسفه، نقل از خط شیخ حر عاملی، البدر الفراهی، ابراهیم بن هلال الصابی، القاضی التنوخی، هجاء ابی ریاش، ابوعبدالله الجامدی، ابراهیم، ابن زریق الکوفی، ابن نباته السعدی البغدادی، شیخ محمد حر عاملی، ابن نباته، صاعد بن ثابت، محمد بن عبدالله السلامی، الشهرزوری، ابودلف قاسم بن عیسی العجلی، وجیه بن الذروی، ابومحمد القسم بن فیره الرعینی الشاطبی، محمد بن جریر طبری، شافعی، محمد بن المفضل الضبی البغدادی الفقیه الشافعی (شعر در هجو او) محمد بن جعفر التمیمی النحوی، محمد بن عبدالله المسیحی، ابوالعتاهیه، البدر الذهبی، ابن لنگک بصری، ابوالحسن محمد بن احمد، محمد بن احمد المروزی القاسانی الفقیه، القاضی التنوخی، محمد بن الخضر، الشیخ سدید الدین الحمصی (به نقل از خط شهید)، ابوسلیمان الخطابی، ابن مقرب، ابوالطیب، ابوالفرج محمد بن احمد الغسانی المعروف بالواء الدمشقی، عبدالعزیز الانصاری، یحیی الصرصری زهیر المصری، محمد بن یحیی الاندلسی، الملک الناصر یوسف بن یعقوب، فتح بن موسی الاموی علی بن عثمان الاربلی، طاوی القاسم الغنی، در ص ۱۱۰

که سخن از تقسیمات علوم به جلی و خفی می‌دارد - به نقل از کشکول بهائی - می‌گوید: برخی از اساطین حکماء در مجموعه اقسام علوم خفیه کتابی تألیف کرده و آن را «کله سر» نام داده و من آن را به سال ۹۷۵ در هرات دیده‌ام؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۳ص (۵۴-۵۶)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۰]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۶/۲۲-طباطبائی

شامل اشعاری از: امام فخر رازی و ابو نواس بعربی، قطعاتی از بابا افضل و عطار و مولوی آقا شمسای قمی (فارسی) به خط تازه‌تر، قال الشیخ ابونصر الفارابی (۴۷۹-۴۸۰)، داستان اژدهای راه مکه به نقل دوانی از سید صفی الدین عبدالرحمان ایجی از شیخ برهان الدین موصلی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۲۳۹-۲۴۱)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲-۷۸]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۴

حدیثی به نقل از عیون اخبار الرضا، درایه شهید ثانی، یادداشتی درباره مقادیر شرعیه به نقل از مولانا صدرالدین (مازندرانی)؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۲۲)[مختصر ف: -۵۹۵]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۴۷

خواص برخی آیات قرآن کریم، برخی ادعیه و خطب، و تعویذات، و مطلبی به نقل از منتهی المطلب، حدیثی از رسول الله در باب ثواب بناء مساجد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۹۳- ۹۵)[مختصر ف: -۵۹۶]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۸۸

وصایای بوذر جمهر به انوشیروان به نقل از مجموعه ابوالحسن کشمیری، اشعار متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ(۵۶۶)[مختصر ف: -۵۹۶]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۴۳

فوائدی در هیئت، دعاء طلب حاجت، دعا جهت پیدا شده مفقود، دعا سفر به نقل از خلاصة الاذکار فیض، تفسیر و کان المؤمنون لینفروا ... منقول از کشاف زمخشری، دعائی به نقل از مصباح کفعمی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۲۵-۳۲۶)[مختصر ف: -۵۹۶]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۰۵

به نقل از قاموس، حاشیه میر سید شریف بر شرح مطالع، قول محقق دوانی در آن باره قول بطلیموس، کیفیت پیش بینی احوال؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۹۸)[مختصر ف: -۵۹۴]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۷۳

نقل از جامع عباسی، احادیث متفرقه، حکایات از بهلول و قولی از شیخ السلام هرات و شفیق بلخی، ابو محمد مرتعش، حدیثی از علی علیه السلام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶ص (۳۶۳-۳۶۸)[مختصر ف: -۹۷۳]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۴۷

از جمله احادیث و نصایح، حکایات، حدیثی از عمر بن میمون درباره فتح فارس، اقوال حکما؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۵۸-۶۰)[مختصر ف: -۹۷۶]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۸۰

حدیث رسول الله (ص) در باب ادعونی استجب لکم، حدیث امیر المومنین (ع)، امام محمد تقی (ع) قول ابراهیم ادهم، بیان و شرح و اذا ابتلی ابراهیم ربه ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۷۹-۸۰)[مختصر ف: -۹۷۹]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۳۹

شامل مطالبی از کافی، زبدة الاصول عین القضاة، مجالس المؤمنین، الاقتصاد غزالی، مطلبی منقول از غیاث الدین دشتکی و چند روایت؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۱۰۹-۱۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۴۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۴۶

منقول از الطهاره ابن مسکویه و انموذج العلوم دوانی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۱۲۷-۱۲۸)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۴۰]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۳۲

درباره دیة الرجل نقل از شهید ثانی، و شرح فقره «الحمد الله الاول بلا اول»؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۲۳)[مختصر ف: -۹۸۱]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۳۳

مشتمل بر نصایح و ثلاثیات حکمای متاخر، ابیاتی در وصف یک طلسم عربی و یک تعویذ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۶۴-۶۵)[مختصر ف: -۹۸۵]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۴

وحی بر داود (ع)، حدیث النبی فی الصدقه، حکایت از جمله معاویه و عمر و عاص، حسن بن سهل، مفاضه حجاج با یکی از اعیان، لقول سقراط وبقراط، یادداشت درباره روزی از محمد طاهر اراسنجی، احادیث متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱؛ ۴ص(۴۷-۵۰)[مختصر ف: -۹۸۶]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۵۵

احادیثی منقول از ثواب الاعمال، مدت اعمار انبیاء، مدت حکومت و اسامی خلفاء بنی امیه، و مدت حکومت واسامی حکمرانان مغول ایران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۹۷۱]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۳۴

به نقل عبدالرزاق کاشانی، کلمات الطریفه فیض کاشانی، تقویم ایام قطع الثوب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۳۷-۳۳۸)[مختصر ف: -۹۷۴]

۴۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۴۵/۱۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱-۲۱۵]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۰۹

حدیثی از امام زین العابدین (ع) درباره حضرت قائم (عج) و نیز

دعائی که در وقت تحویل سال باید ۳۶۰ بار خوانده شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۵۰)[مختصر ف: -۹۸۰]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۷۰

از جمله: نسخه افیون برطرف کردن، سخن در باب اعصاب نقل از تشریح، بخشی از یک غزل با قافیه اش، چند بیت عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۵۴۸-۵۴۹)[مختصر ف: -۹۷۹]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۹۴/۱۷

به نقل از انیس الوحده محمود گلستانه، امثال و حکم عربی، روایات، اشعار، نقل از الصفوه ابن جوزی، فصل الخطاب، فردوس الاخبار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲گ (۱۱۴پ-۱۳۵پ)[مختصر ف: -۹۷۵]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۵۷

اعتقاد براهمه، حدیثی از امیر المومنین (ع)، و سخن درباره تاریخ فرشته؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛۱گ (۲۳۷)[مختصر ف: -۹۷۲]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۵۲

احادیث نقل از معاذ بن جبل از رسول خدا (ص)، و اقوال بلغا و عرفا، گفتگوی سلمان و حضرت رسول (ص)، و اراده هارون جهت طلاق زبیده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۶۲)[مختصر ف: -۹۷۰]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۹۱

از جمله کیفیت نماز میت، فضائل تسبیحات فاطمه الزهراء، فضائل القرآن به روایت سلمان فارسی، و چند حدیث متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۹۵-۱۹۷)[مختصر ف: -۹۰۰]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۴

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱؛ ۴ص (۴۷-۵۰)[مختصر ف: -۹۸۶]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۹۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سیاه، ۳گ (۲۷۷ر-۲۷۸پ و ۲۸۲ رو پ)، ۱۴سطر(۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۷-۳۴۱]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۸۵

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM140 (۸۲۰۱). از جمله: نقلی از مطالب السئول فی مناقب الرسول ابی طلحه شافعی درباره عدد ائمه، ابیات فارسی از سروده‌های ملا حزنی و میرزا جلال اسیر و ادیب صابر؛ بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ ۱ص (۲۷۲)[عکسی ف: ۳-۴۳۲]

۵۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۰/۳

نظم و نثر پراکنده در این بخش از دفتر نوشته‌های مختلف به چشم می‌خورد که از آن جمله است: لغزی از شیخ بهائی، تقسیم موجودات از خواجه نصیر، الاحادیث الدالة علی وجود الملک النقالة به نقل از امالی شیخ طوسی، اشعار به ترکی و فارسی و عربی آمده که بیشتر از: فقیر، شمس باصره، علیجان می‌باشد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج، ۵۰ص (۲-۵۱)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱-۶۲]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۶۰

آداب خوردن ترتب، احراز و تعویذات ماثور؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۶۷)[مختصر ف: -۹۷۰]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۹۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۳گ (۲۷۷ر-۲۷۸پ و ۲۸۲ رو پ)، ۱۴سطر(۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۷-۳۴۱]

۵۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۶۸/۱۸

منقولات پراکنده به نظم و نثر در این بخش نیز هر صفحه دارای متن است و دو حاشیه (در راست و چپ صفحه) بدون پیوستگی بین مندرجات متن و حاشیه. اینک نخست فهرست مندرجات متن: سخنی از یکی از اکابر صوفیه در توضیح حدیث مشهور «من اکل مع مغفور غفرله (فارسی)، داستانی مبسوط منقول از سری سقطی «که شبی خوابم نیامد و قلقی ... داشتم چنان که از تهجد محروم ماندم»، ذکر ملک الفضلاء شمس الدین طبسی (شرح حال اوست به فارسی)، سخنی از شبلی در پاسخ این سوال که اکرم الاکرمین که بود و داستانی از سیف الدین باخرزی (فارسی)، شرح حال عین الزمان گیلی و سنائی (فارسی)، شرح اربعین شیخ بهائی، حدیث ۲۲ (عربی)، شرح حال بایزید بسطامی به نقل از تاریخ ابن زهره اندلسی و شیخ بهایی (عربی)، اودع تاجر من تجار نیشابور جارية عندالشيخ ابوعثمان الحمیری ...، کان تلامذة افلاطون ثلث فرق (عربی)، بعضی از عقائد امام فخر رازی در موافقت معتزله به نقل از کتاب معالم او (عربی و فارسی)، تعریف معتزله از شرح لامیة العجم (عربی)، طب الائمه و چند دستور پزشکی (عربی)، از کتاب اعتقادات صدوق (عربی)، نقل از کتاب کمال الدین درباره خضر (عربی)، چند حدیث از کلینی در حاجات (عربی)، الف تا یاء ظهوری (فارسی)، دعاء حزب البحر (فارسی و عربی)، با ذکر اسناد خواص آن به فارسی، حدیث ذوالقرنین داستان اوست به نقل از کتاب کمال الدین صدوق (عربی)، گفتاری از هشام بن الحکم در امامت (عربی)، داستان دعبل خزاعی و انشاء قصیده تائیه در حضرت امام رضا به نقل از دعبل (عربی)، چند حدیث در منقبت امیرالمومنین علی (عربی)، تفسیر آیه نور و آیه «و ما کنت بجانب الطور اذ نادیناه ...»و ایه نخست سوره روم از مجمع البیان، شمه‌ای از احوال خسرو و پرویز (فارسی)، داستان الیاس از محمد بن اسحاق، داستان مبسوطی است و در آن از مردی پارسا به نام مزدکی یاد می‌شود (عربی)، داستان از عمر (فارسی)، فهرست مندرجات حواشی (برگ ۲۷-۵۵): داستانی از هادی خلیفه عباسی و نقلی از اخلاق ناصری خواجه نصیر، کلیات عوالم، حدیثی از علی (ع) سخنی از زنون و مطلبی فقهی عربی به نقل از کشکول بهایی، چند فقره منقول از تذکرة الاولیاء عطار، سپس اشعاری است به فارسی از این شاعران: میرزا معصوم وزیر گنجه، حسن دهلوی، کمال اسماعیل، علی شهاب، امیر شاهی، شیخ ابوسعید ابوالخیر، شیخ سهیلی،

صائب، اوحدی، میرزا جلال، ارشدا، خیام، طوفی، عتابی، اهلی خراسانی، نگاهی، مکتبی، عبدالرزاق گیلانی (قمی)، رودکی، سیف اسفرنگ، شیخ ابوالقاسم، نظیری نیشابوری، حیدر کلیچه، نجمی، عثمان مختاری، الیاس قلندر، ابراهیم ادهم، میرزا طاهر واقعه نویس، شیخ علی نقی، حکیم ازرقی، اعجاز، نویدی، زلالی، پیرم خان، ابوالفرج، امیر معزی، ضیاء صوفی، محب علی سندی، اقدسی، کامی سبزوای، عجزی تبریزی منوچهر شصت کله، میر ابوالحسن، غزنی، خیال، نثاری، ناطقی، اشرف، هادی، قراری گیلانی، غیرتی شیرازی، هاشم فقیه، ثنائی، میرزا شرف جهان، ملامومن حسین، فوقی، صرفی ساوجی، ادیب صابر، ضمیری، شریف، شرف، میرزا قاسم گونابادی، عرفی، میرابوالمعالی، یولقلی بیک، عماد فقیه، مولانا دوست (کذا)، زمانی بیک، میر مرتضی ارتیمانی، داوری آرانی، عنصری، شیخ عمادالدین فضل الله، ریاضی، حاتم غضائری رازی، میرزا ابراهیم یزدی، نظیری، ابوتراب بیک، ملاحاجی بابا، شعوری کاشانی، (قصیده‌ای است از او که از هر مصراع آن تاریخ ۹۹۰ق سال جلوس شاه عباس ثانی برمی‌آید)، محمود شبستری، رونقی، سید رازی، خواجو، نواب میر محمد باقر، بی بی مهری، قاضی امین خوانساری، شاه مراد خوانساری، عصمت بخاری، شیخ محیی الدین اعرابی (کذا - یک رباعی فارسی)، رشید وطواط، عبدی گونابادی، قدسی مشهدی، فضولی، خان میرزا، گلخنی، صبری، شاهی، بافقی، مجیر بیلقانی، یحیی، فکاری، میرزا مخدوم شریفی، میر اشکی، ضیاء الدین علی ترکه، عبید زاکانی، قاسم انوار، کاکا قزوینی، پیامی، بابا طاهر، شوقی، شیخ روزبهان صوفی، هلالی، اسماعیل میرزا، خان احمد، محمد شیرین مغربی، ضیاء کاشی، سلطان حسین میرزا، والده سلطان حسین میرزا، فرد اردبیلی، حالتی، محمد صوفی، میرزا قاسم گنابادی، سلطان مصطفی میرزا، بهاء الدین، ابوعلی دقاق، شیخ شهاب الدین سهروردی، قاضی عیسی، سخی کرمانی، محمد مومن میرزا، ملک قمی، میرزا نظام شیرازی، ملهمی تبریزی، عزیز فیروزآبادی، شرمی، سحری، مرشد شیرازی، اختری یزدی، میرالهی همدانی، سید محمد نجفی، ضیاء الدین فارسی، فروغی قزوینی، جعفری، محمود بیک سالم، صبوحی، حسینا، تجلی، شهاب ساوجی، مسیحی، محمد شریف، شیخ آذری، اهلی شیرازی، امیدی، آصفی، میراشکی قمی، انیسی شاملو، امتی تربتی، ابوتراب بیک، میرابوالحسن فراهانی، میر الهی، امینا نجفی، اوجی، نطنزی، میر اجری یزدی، میر علی شیر، آقا رضی اصفهانی، نثاری سبزواری، ذوقی استرآبادی، صالحی، اثیر، شانی، میرفزونی، شکوهی همدانی، زمانی یزدی، رضائی کاشانی، سارو خواجه، محمد علی سالک، فسونی، اسحاق خان، ملک طیفور، حسن، میر اصلانی، آتشی، ملاملک سعید، ابن یمین، عبدالله مروارید، مولانا حسن علی، چلبی بیک، قاضی یحیی، میرفغفور لاهیجی، شاه داعی، زکی همدانی، مشرقی، آهی، قریبی، خان خانان، مونس، شیخ عبدالله، آقا عیسی، شهید لاهیجی، میرقانعی کاشی، نافع قمی، مرتضی قلی خان شاملو، میر محمد معصوم کاشی، ملاداود، نادم گیلانی، عشرتی، شیخ بهاءالدین عاملی (قطعه‌ای است از او به عربی در پاسخ این شعر یکی از اهل سنت: اهوی علیا امیرالمومنین ولا / ارضی بسب ابی بکر و لاعمرا)، شیخ جنید، شیخ معروف، شبلی، شیخ بهلول، شیخ منصور، ادهمی، میر شوقی، میرزا بدیع، واقف تبریزی، یوسف بیک شاملو، مولانا فصلی، شیخ ابوالقاسم کازونی، میرزا سنجر، فرصت، قیصر، نادم میرزا ابوالحسن نقیب، خواجه اسماعیل شوشتری، شیخ شاه نظر قمشه ای، خلیل بیک، میرزا محمد سعید حکیم، سراجا مشهدی، حسن بیک مشهور، لطفی نیشابور، نوعی خبوشانی، قلیج خان بیک شاملو، میرزا نوری، حکیم محمد باقر، خاقانی، میر عین علی، عماد قزوینی، ویس و رامین، جلال عضد، شجاع کاشی، میلی، فهمی کاشی، مظهری، شیرازی، میر همایون، فلکی، میر عبدالغنی، مقیمی، سید حسن، نجم الدین کبری، نشاطی، اوجی شیرازی، شیخ جمال دهلوی، طاهری، شاه اسماعیل، هاتمی، بابا سودائی، فردوسی، امیر شاهی، مسعود ترک، شاه صفی نوربخش، مهدی، میرمشرب، آذری، طوسی، صیرفی، میرزا فصیحی، ملاتسلی فراقی، وحشی بافقی، لسانی، مظفر حسین کاشی، حکیم قطبا، فضل گلپایگانی، لطفا کمره ای، فارس، قاضی نوری، خواری، نشانی، مقصود کاشی، کمال خجند، نصیبی، شعوری مشهدی، نامی، نوعی خبوشانی، شهاب الدین موید، شاه صافی، محمد طاهر عطار، خضرخانی، مرشد بروجردی، مولانا زکی (چند بیت از ساقی نامه اوست)، سرایی، میرزا هاشم محترم، ظهیر فاریابی، وحشتی، بزمی، ساحری، سگ لوند، زهدی، معجری، کاتبی، کامی، قدری، محمد رضا فکری، حسن بیک انیسی، احسنی سمنانی، میرزا امان الله، میر محمد مومن آدابی، ایاغی کاشانی، امینی شیرازی، ابوطالب کاشی، میرزا ابوتراب، اسیری همدانی، اقا اسماعیل کاشی تراش اصفهانی، امینی یزدی، اوجی کشمیری، محمد امین کشمیری، احسنی لاهیجی، اختری گنابادی، ارشدی شیرازی، میر اکرم، الفتی مشهدی، کمال افصح، انسی قندهاری، آفتی تونی، شیخ امین الدین، ایزدی شیرازی، اسیری پسر صحیفی شیرازی، امین یزدی، بنائی، باقر اخورده، باقی نهاوندی، بایندر خان، میرلقائی، باقرخان، میر برهان، قاضی نصیر، بیخودی، میر تشبیهی، ابراهیم تسلی، جمالا لاوری، جامی، میر حیوانی قندهاری، خواجه حسین ثنائی، تجلی لاهیجی، جسمی همدانی، میرزا جعفر آصفخانه، میرزا جلال، ملک جمال الدین، میر جعفر مشهدی، جلالا کاشی، حیرتی تونی، حزنی اصفهانی، میر حضوری، قمی، حاتم کاشی، میرزا حسابی نطنزی، محمد حسین پسر حکم رکنا، حرفی اصفهانی، حسابی طهرانی، محمد حسین چلبی تبریزی، حزنی تونی، حریفی، قاسم بیک حالتی، یادگار حالتی، حالتی گیلانی، حیاتی گیلانی، ملاحاجی طلبی، حیدر همدانی، خضری قزوینی، داعی مشهدی، داعی اصفهانی، درویش دهکی، خاطری، خضری

لاری، دیری ذوالقدر، درکی قمی، اردستانی، ذهنی کاشانی، ذکری کرمانی، رای منوهر، محمد رضا مشهدی، رضی ارتیمانی، رضیا اصفهانی، رشکی همدانی، رشیدا کاشی، شاهد، اخی، صفی قلی بیک ناظر، سروری، میر جمله، سلطان لی بیکا، صادق خان، سالک، حکیم ابوالفتح دوانی، شاه رضی نوربخشی، رفیقی آملی، رستم میرزا، میر رکن الدین، روغنی استرآبادی، محمد قاسم رازی، زمانی یزدی، زنگی شیرازی، زینتی، سروری هندی، سلطان حسین تبریزی، سیری گلپایگانی، سحابی، سپهری زواره ای، میرزا سنجر، میر سنجر کاشی، صالح هروی، صغیری، شهیدی قمی، شاه سلیم، رمضان علی نصرتی، الهامی، میرزا آقاسی، عبدالمومن خان اوزبک، حسن کاشی، نظام واعظ، عشقی کاشی، قاضی محمد باقر، شیخ زاده لاهیجی، میر والهی، عبدالوهاب، رمضان علی، باقرای خلیل، میر حیدر معما، شیخ الله قلی، ملارجب، جامی طیب، سلطان علی بیک، نوید شیرازی، ملاعلی رضا، قافی قلندر، کشفی، روزنی، طالبا نصیب، میرزا محمد اکبر، بدرالدین جاجرمی (قطعه‌ای است از او بی نقطه در ۷ بیت)، عرفان، مکری، برادر اعرجی، ملازمان ناطق، منشور، واقف، میرزا اشرف، ندیمی، نوعی، کاملی، صفائی، محمد صادق نصرآبدی، فغفور لاهیجی، ملاشعیب خوانساری، محمد معصوم صفاهانی، میرزا بدیع، تقی، انصاف، آتشی، محمد امین ناظر، مرشدی، میر معین الدین اشرف، نوایی، طبعی اصفهانی، ملک راضی، حکیم واصف نقشبند، قاضی کرای خان، قاسم بیک، سلطان مراد، یوسف بیک چاوشلو (بیت ترکی) فصیحی، ملک مشرقی (از هر یک قصیده‌ای است در عذرخواهی و گله گذاری)، شیخ فیضی (قصیده‌ای است بلند در مرثیه شاه فتح الله شیرازی)، نظام استرآبادی (چند قصیده بلند است از او)، ظهرالدین فاریابی، واهب، سایر مشهدی، مرتضی قلی سلطان، صاحبا، محسنا اعمی، صبوحی خوانساری، مجدا، ملانافع، میر عطا، مشرب گلپایگانی.بر روی دیگر برگ ۶۹ (ص ۱۲۰) ابیاتی است از حدیقه سنائی (بدون ذکر عنوان) با همین قلم است بقیه این مجموعه به قلم همان حیدر بن علی کرکی است، از برگ ۶۰-۹۵ (آخر مجموعه) منقولاتی است به نظم و نثر عربی و فارسی: دعائی از امام سجاد، اشعاری از حافظ، نظامی (یک غزل)، میر والهی، کمال اسماعیل، میرزا نظام، سلیم، اهلی، حکیم رکنا، شاپور شیدای هندی (حاشیه)، از مهابهارات، مثنوی قطره و دریا (شاید از میر سید احمد امامی)، حکیم رکنا، احادیث نبوی، ابیاتی از بابا افضل، گفتاری به نثر فارسی و غزلی از جلال الدین رومی، انشاء (نامه ای) از حجة الاسلام محمد غزالی در مجلس سنجر (فضائل الانام، ص۱۱)، منقولاتی از کتب عرفان و حدیث مانند کافی و عیون الاخبار، و کتب دعا و طلسمات، کتاب الدرة الباهرة من الاصداف الطاهرة من کلام النبی و الائمة الاثنا عشر (عربی) (رجوع شود به فهرست مجلس ۹ ص ۶۰۰ و الذریعه ج ۸ ص ۹۰)، حکایات، صورة عقد متعه، عقد اخوة، یادداشتی که گردآورنده جنگ از خط قطب الدین شیرازی نقل می‌کند، اشعاری از محمد بیک، میرعین علی، ملهمی، نصیرا، همدانی، جمال الدین عبدالرزاق، نزاری قهستانی، بابا نصیبی، شهیدی قمی، عجزی تبریزی، وقوعی تبریزی، شانی، ملک قمی، وحشتی، قاضی نور اصفهانی، میر هاشمی، سید حسن غزنوی، عزتی، قاضی احمد فکاری، محمد صوفی، رضی الدین، طبعی، قراری، ولی، نامه به شریف مکه و پاسخ شریف؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر بن علی بناسماعیل، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۲۹گ (۲۸-۵۶)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [نشریه: ۱۳-۲۵۰]

۵۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۵۷۳

مجموعه منتخبه، گفتارهای گوناگونی است در فقه، اخبار، ادعیه، علوم غریبه، ادب، تفسیر، پزشکی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: ابن حاجی محتشم، محمد تقی با مهر «عبده محمد تقی»؛ جلد: تیماج، ۶۲گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳-۷۵۵]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۷

شامل تعریف برهان لمی و انی و گفتاری از شیخ در تعلیقات در مورد اختیار، افادات میرداماد منقول از خط وی، دعای یا من اذا تضایقت الامور ... به نقل از خط میرزا ابراهیم همدانی(ره)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۲۵)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۷]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۳۹

شامل از جمله: اسماء الکواکب بالفارسیة و العربیة و الرومیة و الهندیة و العبریة، آنجه میر حیدر معمایی مشخص ساخته که عدد آن به حساب ابجد موافق یکدیگر است، نقل من خط من هو نقل من خط الشهید رحمه الله، من کلام بعض الاکابر، رساله طرماح بن عدی من قبل امیرالمؤمنین علی (ع) الی معاویة ...؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۴ص (۳۶۴-۳۶۷)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۷۲]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۷۲

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM 140 (۸۲۰۱). فواید پراکنده است به نقل از نفایس الفنون و کشکول و غیر از آن، از جمله: مکتوب حول صندوق الفاضل التفتازانی، اشعاری از سعدی، قضیه شهادت شهید ثانی، اشعاری از محوی، اشعاری از شیخ ابوسعید ابوالخیر و اوحدی، قطعه‌ای از تاریخ الحکماء و ...؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ ۴ص (۲۴۱-۲۴۴)[عکسی ف: ۳-۴۳۰]

۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۷۷

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM140 (۸۲۰۱). فواید متفرقه به نقل از نفایس الفنون و ربیع الابرار زمخشری و اشعار فارسی از شیخ فیضی و طالب آملی و حدیث افتراق الامه؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ ۵ص (۲۴۸-۲۵۲)[عکسی ف: ۳-۴۳۱]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۶۶

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش M140(۸۲۰۱).

فوایدی از: لوایح جامی، نفایس الفنون، شرح مقامات العارفین و اشعار فارسی از شفایی و ابوالفیض فیضی؛ خط: نستعلیق راسته و چلیپا،بی‌کا،تا:با تاریخ قرن۱۱؛۵ص(۲۲۰-۲۲۴)[عکسی ف: ۳-۴۲۸]

۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۲/۲۶

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، شM140 (۸۲۰۱). فواید متفرقه از احادیث، اشعار و کلمات حکما؛ بی‌کا، تا: با تاریخ قرن۱۱؛ ۴ص (۷۶-۷۹)[عکسی ف: ۳-۴۱۶]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۲۵-طباطبائی

آغاز: اعلم ان اصل حروف الکتابات کلها فی ای شی و ضعت و فی ای لغة کانت ... و بای اقلام خطت فان اصلها هو الخط المستقیم (ناتمام)

از آن جمله شعری از ابوالعلاء، سروری حاجری، ابن الوردی و شافعی، مناجات خداوند با موسی (به نقل از احتجاج طبرسی)، حدیث مناظره امام رضا (ع) با یکی از زنادقه و با دیصانی، تحقیقی در این که اصل حروف در همه اقسام خطوط، خط مستقیم است؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۱۰ص (۹۷-۱۰۶)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۴]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۲۶-طباطبائی

در تاریخ و حکایات و ادب و نیز نسخه‌های پزشکی؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۴ص (۱۰۷-۱۱۱)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۴]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۱۳

شامل دو حدیث نبوی (ص) قاعده در تقدم واجب تعالی و مطلبی منقول از اسرار التوحید؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۷۱-۷۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۷]

۶۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۱۸۷/۶۸

فوائد مختلفة متفرقة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ با سرلوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی ، ۸گ (۲۹۲پ-۲۹۹)، ۲۴سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان: ف: -۱۴۸۰]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۳۰۹/۵

شامل: دعاء به جهت دفع ملخ، کلمات مکتوب بر درهای بهشت و دوزخ، حکایت درویش و رسول خدا صلی الله علیه و آله، موسی نبی علیه السلام و مردی که تضرع می‌کرد، روایت در تواضع و رزق، اشعاری از فردوسی و عضدی، خواب بین الطلوعین، چند حدیث، فایده در سکباج، فرقه‌های زیدیه، چند حدیث، دعا برای طلب رزق، گنهکار قوم بنی اسرائیل، چند رباعی. اشعار و متفرقاتی نیز در دو برگ اول نقل شده از جمله این دو بیت: «خوش وقت آن پدر که چنین باشدش پسر ××شاباش از آن صدف که چنین پروردگهر/آیا از او مکرم و ابنا از او عزیز ×× صلوا علیه ما طلع الشمس و القمر»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً از قرن۱۰ یا ۱۱؛ ۲۴سطر، اندازه: ۲۰/۶×۲۶/۷سم [ف: ۴۳-۱۱]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۷۵

بدین ترتیب: کاغذ جواب نامه تعزیه، شرح حدیث الجن والجان از ابن حجر، حواس ظاهر و باطن و شکل آنها، معنای موت احمر از ایضاح مقامات الحریری، باب الجعالة، سخنی عرفانی از شیخ عبالصمد، ۱۴ مسئله‌ای که طبق قدیم بدانها فتوا می‌دهند، و چند حدیث نبوی (ص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: میشن مذهب، ۳گ (۱۳۰ر-۱۳۲ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۷۲]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۱۲۲

در فقه و اصول فقه و تفسیر، از نجم الوقایه، مرحوم محمد افندی بن سنان افندی، مرحوم سنان افندی، عرب سنان چلبی، از تفسیر کمال پاشازاده، حاشیة الاشباه حموی، حاشیة علی البیضاوی از شهاب. چند قصه کوتاه از قصص انبیاء و یک نامه دوستانه و حب شفا به جهت تب ربع به خط عبدالقادر کوی الاصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۶گ (۲۳۵ر-۲۴۰ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۸۰]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸/۲۲

بدین ترتیب: حروف شفا و اثر آنها در رفع درد اعضای انسان، آیات باران نیسان، گفته‌ای از شیخ مغرب درباره مستجاب الدعوه شدن، دو حدیث از امیرالمؤمنین (ع) درباره انواع چهارگانه فتوت و علوم، انواع چهارگانه شداید دنیا، حدیث از پیامبر اسلام(ص) درباره حشر در روز قیامت، اعمال ماه مبارک رمضان، حدیث از پیامبر (ص) درباره ظلم و اکل طعام و فقر و غنی، گفته‌ای از صحیفة الرضا، حرز برای رفع تب و شفا یافتن بیمار، دستور العملی از امام رضا (ع) برای رفع تب، طریق ختم آیه قل اللهم مالک الملک، جدا نوشتن حروف فعال و قادر و خواص آنها، دعای تعقیب نماز امام زین العابدین (ع)، طریق ختم سوره حشر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، با مهر صحاف درون ترنج به نقش: «الهی بحق نبی و ولی / نظر کن سوی محمد علی ۱۱۷۱» ، ۵ص (۱۷۳-۱۷۷)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱-۲۹۷]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸/۳۴

بدین ترتیب: سؤال و جواب از عیسی نبی، احادیثی از امام صادق و امام علی و امام باقر و امام علی بن حسین و نبی اکرم، از صحیفة الاقبال، اسماء عظام ادهم، منقول از خط شیخ زین الدین برای تسخیر اشخاص، از بصایر الدرجات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۳۱۰-۳۱۴)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱-۲۹۹]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸/۳۷

بدین ترتیب: اسامی پیامبران و مشاغل آنها، از کشکول، دعای کفایت جمیع مهمات دینی و دنیوی، صلوة الحاجة، روایایی از ائمة، اقسام پنج‌گانه قبله، از وصایای لقمان به پسرش، از من لایحضره الفقیه، اسامی شش گانه انسان، معانی الفاظ تهجی، دو طریق ختم آیة الکرسی، ادعیه قضاء حوایج، از زبر و بینات و

طریقه استخراج اسامی حضرت رسول (ص) و ائمه (ع) از آنها، حکایاتی از مجلس کسری و رابعه، گفته میر محمد محسن مشهدی روح الله روحه، وجد بخط الشیخ الشهیر بمحمد بن مکی قدس الله روحه مرفوعا الی دانیال النبی (ع) دستورالعمل استفاده از مغر سر گنجشک، نامه در طلب ماست و جواب آن به نظم، از عجایب المخلوقات، حکایت شیخ حسن بصری و موسی (ع)، حکایت پیدا شدن مادر در مسجد کوفه در محضرت امیرالمؤمنین(ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: تیماج، ۲۱ص (۳۱۶-۳۳۶)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۰۰]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۲۶

از کتاب الدعوات لابی ... الطبرانی، تاریخ ابن نجار، تاریخ ابن اثیر، بیهقی از پیامبر (ص)، عجایب المخلوقات، قرطبی، مناقب آل ابی طالب ابن شهر آشوب، کتاب الکافی کلینی، اکمال الدین و اتمام النعمة شیخ صدوق، الخرایج و الجرایح، قاموس اللغة اسکندر. و اشعاری از شیخ الرئیس، مولوی معنوی، مولانا زکی، غیاثای حلوایی، میرزا حسین خان پسر عزتی، مولانا مصاحب نایینی، میر سند کاشی (و ماده تاریخ وفات او از صایب)، میرزا صایبا، امرؤ القیس، مجنون عامری، لمحرره محمد مؤمن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۲۷-۱۳۳)، اندازه: ۱۱/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۴۷۶]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۷

فوائد متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷گ (۱۰۸پ-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۰-۱۶۲]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۷۳۹

آغاز: کتاب الحدود سوال در باب شخصی که جمعی از اهل سوق می‌گویند که نعوذ بالله او کفر گفته؛ **انجام:** و حرجی نبود بر مضطر جمیع محرمات برای حفظ نفس مباح و خوردن آن واجب می‌شود

دفتری است که در آن چند سوال و جواب فقهی به فارسی و شمه‌ای از مباحث اصول فقه به عربی و اخبار و روایاتی شیعی به عربی و سپس بخشی از رساله‌ای در اصول دین مطابق مذهب شیعه به فارسی و سرانجام احکام صید به فارسی (با عنوان‌های هدایه و تبصره) درج شده است و هیچ کدام از آنها متن کاملی نیست که مستقلاً قابل بررسی باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۴ جمادی الاول۱۰۰۵ق؛ جلد: تیماج، ۸۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۱-۷۳]

۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۹۴/۳۲

پراکنده هائی در تفسیر و حدیث و اخلاق است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر اردوباری، تا: ذیحجه۱۰۲۱ق، جا: شیراز؛ ۳گ (۲۱۱ر - ۲۱۳ر) [ف: ۸-۴۵]

۷۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۵

از تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی و تفسیر سورة الفاتحه، هر دو از قونوی و جواهر التفسیر و مصباح کفعمی، نامه سلطان محمود به القادر بالله و بیم دادن به او در ویران کردن بغداد، از مجمع البیان وکشکول بهائی، و سفارش حکیمی و گفتاری از میبدی و علی (ع) و جنید و از کشاف زمخشری با شعری عربی و اصل طبری درباره اقداح و جز اینها؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۲ق؛ کاغذ: ترمه، ۱۰گ (۲۳پ-۳۲پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۱۹۸]

۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۲۸

از مفتاح الحساب، دعای زبان بستن و دیدن پادشاه، دستور استخراج قطر کره، مساحت کره، فصل ۲ و ۴ و ۵ و باب ۴ آن، بندی از کتابی در حساب؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۲ق؛ کاغذ: ترمه، ۱۱گ (۳۹۷ پ-۴۰۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۲۰۱]

۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۲۹/۲۱

از تحفة الاحرار، و کشف الغمة و تفسیر بیضای، شعر افضل کاشانی وابوالحسن خرقانی و میهنی و نجم الدین کبری و ابن سینا و خیام با پاسخ آن، گفته قوشچی درباره وضع و دوانی درباره مغالطه و خفری درباره «کل کلامی کاذب» با تاریخ ۱۲ ذیقعده ۱۰۲۳ از تفسیر کوچک طبرسی و گفته دوانی در توحید، بندی در تاریخ صوفیان، از کتاب توحید احیاء غزالی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ترمه، ۱۳گ (۳۴۲پ-۳۵۴ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵-۲۰۰]

۷۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۵۰۷/۸

منطق به فارسی، احکام ماء قلیل به عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۰۱]

۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۳۸/۱۰

شامل: حدیث از قاضی عیاض، حکم خواندن قرآن از شیخ بهائی، فلسفه و تفسیر، پایان کتابی با تاریخ ۱۰۳۶، از سوانح الایام شاه قاضی، الخبر یحتمل الصدق و الکذب، تفسیر عسکری، تفسیر لا اله الا الله از شیخ بهائی و تفسیر الله اکبر و حدیث روی و از گفته قاضی عیاض، شرح الفیه شهید از شهید دوم، استیجار نماز، فقه و تفسیر، اجماع شیعی، فقه، جدایی میان ترجیح بلامرجح و ترجیح به غیر مرجح از شیخ عبدالنبی و جز اینها؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ خمیس بن داود جزائری، تا: با تاریخ۱۰۳۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۰گ (۶۹-۷۸)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۵-۳۷۸]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۵

از جمله داستانی از هشام بن عبدالملک، و داستانی از فضل بن یحیی برمکی، و مطلبی به نقل از من لایحضره الفقیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود۱۰۳۸ق؛ ۳ص (۴۹-۵۱)[مختصر ف: ۹۰۰]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۴۷

قول افلاطون، اصمعی، داستانی از حضرت عیسی (ع)، مولانا قطب محیی؛ خط: نستعلیق، کا: افضل بن محمد حسن موسوی مازندرانی حیدرآباد،تا: ۱۰۵۰ق؛۲ص(۳۱۴-۳۱۵)[مختصر ف:-۹۸۳]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۴۷

خط: نستعلیق، کا: افضل بن محمد حسن موسوی مازندرانی

حیدرآباد، تا: ۱۰۵۰ق؛ ۲ص (۳۱۴-۳۱۵)[مختصر ف: -۹۸۳]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۳۴

گفتاری در باره نقباء دوازده گانه موسی به نقل از تفسیر حسینی کاشفی، و حکایتی به نقل از اصمعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ جمادی الاول۱۰۵۱ق؛ ۱گ (۴۹۶)[مختصر ف: -۹۰۱]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰/۵۴

بخش آخر این جنگ به گفته‌های پراکنده و اشعار متفرقه و نقل قول‌های کوتاه اختصاص یافته است، فهرست کتاب‌ها و کسانی که در این صفحات از آنها یاد شده چنین است: «نمقه المذنب المحتاج الی رحمة ربه الغنی شجاع الدین محمود الحسینی غفرالله له لوالدیه و لجمیع المؤمنین و المؤمنات فی یوم الخمیس سلخ شهر ذی قعدة الحرام سنة ۱۰۵۵»، ابراهیم ادهم، چلبی، خلیل بن احمد، شیخ علی، شیخ مقبول، طبرسی، کفعمی، کواشی، م ح ق ره، احیاء علوم الدین، اکمال الدین و اتمام النعمة، تاریخ ابن خلکان، تفسیر الثعلبی، تفسیر بیضاوی، تفسیر شیخ ابوالفتوح، جامع الجوامع، حاشیة الاستبصار، من افادات سید المحققین میر محمدباقر الداماد کتبها حاشیة الکشاف سید، حاشیة کنز العرفان، حاشیه المطول چلبی، حاشیه المفصل جاربردی، حبل المتین، حیوة الحیوان، ربیع الابرار، الشرایع، شرح اسباب، شرح حکمة الاشراق، شرح الشرایع الشیخ السعید الشهید زین الملة و الدین، شرح کافیه رضی، شرح مفتاح سید، شرح مفتاح مولانا سعد الدین، شرح مقاصد، شرح نهج البلاغة ابن ابی الحدید، شرح الهدایة لمولانا صدرالشیرازی، صحاح اللغة، قاموس، کتاب الفه علی بن الحسین النحوی الاصفهانی فی نکت المعانی و علل الاعراب و علة القراءآت المرویة عن السبعة، الکافی، کتاب القره للطبری، کتاب ذم المال و البخل، کشف، کشکول، کنز اللغة، مجمع البیان، مصباح الکفعمی، معالم التنزیل، معرب، مقامات حمیدالدین، مکارم الاخلاق، من لایحضره الفقیه، نفحات، نهایه ابن اثیر، در پایان یکی از فواید این انجامه نوشته شده است؛ کا: شجاع الدین محمود حسینی، تا: پنج‌شنبه سلخ ذیقعده۱۰۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۱۶۸-۲۰۳)، اندازه: ۲۱/۷×۱۱/۳سم [ف: ۲۹/۱-۴۷۹]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۴۹/۶

غالباً مطالب فقهی شامل فتاوی، احکام، سجلات و متفرقات فقهی و غیره به فارسی و عربی، مورخ قرن ۱۱ نیاز به بررسی بیشتر دارد؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۵۸ق؛ جلد: گالینگور، ۴۵ص (۱-۳ و ۶۷۳-۷۱۴)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۴۷/۲-۳۸]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۰۶

طریقه استخراج ساعت شبانه روز به نقل از شیخ فرید شکر گنج علیه الرحمه، روایتی از ابن عمر، ودیگر حکایات و تواریخ و احادیث متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود۱۰۶۰ق؛ ۳ص (۲۳۹-۲۴۱)[مختصر ف: -۹۰۱]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۸/۲ط

شامل از جمله: تاریخ ولادت و وفات معصومان (ع) و ثواب زیارت ایشان، منقولاتی از علل الشرایع، عیون اخبار الرضا، خصال، کشف الغمه، مناقب خوارزمی، بشارة المصطفی، فضائل و مناقب اهل بیت (ع)، و نیز سایر روایات و اخبار و در پایان نسخه اسامی چهارده معصوم (ع) به فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد حاجی بحرانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ جلد: تیماج، ۴۳۷ص، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۴/۳-۱۱۳]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۶۱

بعض افادات میرزا فصیحی، شیخ بهاء الدین عاملی، طریق استخاره، حکایات و احراز و تعویذات و ادعیه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع ابن حکیم ابوالقاسم لاهیجی، تا: ۲۰ ربیع الاول۱۰۷۵ق؛ ۳ص (۳۴۴-۳۴۶)[مختصر ف: -۹۷۳]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۹/۹

شامل بخش‌هایی از این کتاب‌ها: کشف الیقین فی فضائل امیرالمؤمنین، الخصال، روضة کلینی، نفایس الفنون، کشف الاسرار، المحاسن، تفسیر کاشفی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کاظم اصفهانی، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاتب پیش از انجامه یک رباعی از خود نوشته است و تصریح کرده: «در ایامی که متوجه هرات بود گفته شد فی شهور سنه سبع و سبعین بعد الف»؛ جلد: میشن مذهب، ابعاد متن: ۸×۱۵/۸، اندازه: ۱۳/۶×۲۳/۳سم [ف: ۲۹/۱-۲۴۳]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۵/۱۴

شامل مطالبی از تفسیر نیشابوری و سهروردی، بعض المتصوفه، افلاطون، شعری با مطلع: «هستی تو بذات و ما بتو هست نما / الله چه تفاوت زکجا تا بکجا»، گفتار دوانی در شرح رباعیات خودش، اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین علی با مطلع: «دوائک فیک و ما تشعر ...»، اشعاری از نجم الدین اسرائیل الشیبانی، مجدالدین سالک فاضل بغدادی، و مولای رومی، مطلبی از حیدر بن علی آملی علوی در جامع الانوار، مطلبی منقول از تفسیر بیضاوی و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۸۲ق؛ ۴ص (۲۳۲-۲۳۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۲-۲۰۰]

۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۵۰

درخواست حکیم رفیع الدین محمد و جز ا و. از جمله رباعی از میرزا ابراهیم همدانی، فائده تجربه، مطلبی نقل از روض الریاحین و گفتاری در شوری آب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد افضل بن محمد علی، تا: محرم۱۰۸۳ق، ۲ص (۳۱۷-۳۱۸)[مختصر ف: -۹۷۲]

۹۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۱۸۸/۴۰

وصیت نامه حضرت آدم(ع)، کلمات امیرالمؤمنین (ع) با اهل بیت سخن حکما در فوائد خاموشی سه صفحه در حاشیه؛ خط: نسخ خوش، کا: معزالدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ با ترجمه، دارای سرلوح مزدوج مذهب، مجدول؛ واقف: محمد حسام واعظی، ۱۳۹۷؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵-۵۶۷]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۳۳

بعض حکایات، و کلمات از امیر المومنین (ع) و اشعار ایشان، داستانی نقل از زینة المجالس، و نقل از کشکول شیخ بهائی، احادیث متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر ارسنجی، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۰۸۷ق؛ ۴ص (۴۳-۴۶)[مختصر ف: -۹۷۲]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۷/۱

شامل: در اصلاح زاجات اصغر قبرسی از کتاب برهان، چند نسخه کیمیایی از درویش هندی و دیگران با چند نسخه طبی، نسخه‌ای از آقا سید محمد علی بن زبان هندی و یک نسخه به فارسی، بابی از پیر عبداللطیف از کتاب جامع الفواید و برهان، فصل از جواهر الاجساد، در ساختن زیبق، چند یادداشت کیمیایی با عناوین «دیگر» و «صفت»، چند نسخه در اکلیل؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن اسماعیل بن محمد شریف قزوینی، تا: سه‌شنبه ۶ رجب۱۰۸۷ق؛ پس از آن، کتاب را ریزتر کتابت کرده تا پایان نسخه، روی ۸ برگ دکتر سید حسن رضوی عمادی با خود نویس آبی شعری نوشته و سپس این عبارت که «تغییر ماهیت محال است» و مطالب دیگر، محمد رفیع تویسرکانی نیز حاشیه‌ای با مداد نگاشته است؛ جلد: تیماج، ۲۰ص(۱-۲۰)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴۵-۶۷]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۱۰/۱ط

از جمله شامل مطالبی در علوم غریبه و خواص آیات، در بیان سماع و دیگر مطالب به نظم و نثر که در فواصل بین رساله‌ها و در آغاز و پایان نسخه و نیز در حواشی برخی صفحات تحریر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ جلد: تیماج سبز، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴/۳-۶۴]

۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲/۱۵

از روضة الواعظین، احتجاج هشام بن حکم و بندی از معانی الاخبار و تفسیر نعمانی و گزیده ای از الاربعین مولا فتح الله واعظ و تفسیر عسکری، شرح اصطلاحات عربی طبی به فارسی، بندی از خلاصة التجارب، بندی از حدیقة الشیعة و کشاف زمخشری به عربی، در نحو و معانی و بیان، شعر فارسی و رباعیات صائب و اشعار عربی شیخ عبدعلی حویز اوی و مجنون عامری و شافعی، اشعار فارسی: میرزا ابراهیم آرتیمانی، طالب و کلیم، تفسیر آیه «ان الابرار یشربون» به فارسی، در تشریح دماغ به فارسی، در حساب جمل به فارسی، نفوس و عقول فلکی به فارسی، حسن و قبح عقلی، دعا برای فراوان شدن روزی به فارسی، شعر فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد مهدی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۶۰گ (۹۶ر-۱۵۵ر)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۵-۴۴۴]

۹۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۱۸۲/۱۱

از فتوحات مکیة، نامه علی (ع) به معاویه، از مقالات شیخ ابومسعود رازی، بندی از مباحث مشرقیه (فصل سیزدهم، و فصل ششم تا نهم)، همه به عربی، داستانی از بهلول به فارسی، قصیده دعبل خزاعی، بندی از کتابی در پزشکی به عربی؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد مهدی مشهدی، تا: ۱۰۹۵ق؛ ۱۰گ (۶۲ر - ۷۱ر) [ف: ۵-۴۴۳]

۹۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶/۲۸

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه مرکزی - تهران ۶۷۱۰. منشئاتی است با این عناوین: عرض لشکر میرزا محسن قاضی زاده، دیباچه رسلاه السبق و الرمایة از همو، تعریف بهار از محقق خوانساری، فوائدی از شاه قاضی یزدی و ظاهراً تعلیقاتی است بر «انوار التنزیل» قاضی بیضاوی، فوائد متفرقه‌ای از کشکول شیخ بهائی و المحاضرات و غیرهما، نامه‌های ابن هشام انصاری به شیخ کمال الدین ابی الفضل محمد بن احمد نویری عقیلی، نامه قاضی زاده در جواب کتابت خان احمد در وقت کریز به جانب روم، نامه‌ای که علماء ماوراء النهر در جواب علمای مشهد مقدس در وقت محاصره نوشته بودند، جوابی که مولانا محمد مشک نوشته، کتابت قاضی میر حسین به محقق دوانی، نامه‌ای از قاضی زاده کرهرودی، کتابت میرک معین به برادر خود، کتابت حکیم رشدی به میرزا ابراهیم همدانی، درتعزیه ملامحمد علی سالک و جند نامه دیگر، جواب کتابت محقق دوانی که قاضی میرحسین نوشته، نامه قاضی میر حسین به قاضی صفی الدین عیسی و نیز نامه او به امام الدین علی، ونیز نامه به جامی، و نامه به میر عبد الوهاب، کتابت ملا صدرا به میر محمد باقر داماد، منشات نصیرا همدانی مشتمل بر تعریف اصفهان، نامه‌ای که به میر محمد مومن استرآبادی نگاشته، نامه به میر محمد حسین چلبی، خطبه هزار و یک بیت، نامه به شیخ محمد خاتون، مکتوب به یاران شیراز، نامه به میرزا نظام نوشته، رقعه در طلب اسطرلاب، رقعه میرزا فصیحی به حافظ محب علی، نامه آقا جمال خوانساری به میرزا مقیم، و به رضی عبد الباقی، و شیخ علی نقی کمره ای، به آقا ولایت، منتخبی از تاریخ ابن خلکان؛ خط: نستعلیق، کا: رضوی، نصیر الدین محمد، تا: بین سال‌های ۱۰۶۴ الی۱۰۹۶ق؛ مصحح، محشی؛ ۴۱ص (۱۴۵-۱۸۵)[عکسی ف: ۴-۱۷۶]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۳

انجام: تم هذه الصفحه مع ثلاث صفحات قبلها فی شهر جمادی الثانی علیه یداقل عباداالله محمد مهدی ابن محمد صاله الرضوی عفی عنهما وستر عیوبهما فی سنه ست و تسعین بعد الاف ۱۰۹۶
احادیث و گفته‌های پراکنده از این اشخاص و کتاب‌ها است(در این لیست اسامی ائمه (ع)به جهت کثرت ذکر نشده است): عیون الاخبار الرضا، نهج الحق و کشف الصدق علامه حلی، من لآلی فیض نور الله مرقده و من لآلی فیض دام فیضه، غرر و درر، صدوق، الکافی، ثواب الاعمال، کتاب الروضة ابن بابویه القمی، روضه کافی، من کتاب فی فضایل امیرالمؤمنین منتخب من کتب اهل السنة و احادیثهم، دیوان منسوب به امیر المؤمنین(ع)، ابن سماک، صورة وصیة مولانا جلال الدین محمد الرومی قدس سره الاصحابه، نصاب العابدین، کتاب التوحید صدوق، مناجات یحیی

بن معاذ، درة الفواض، ذوالنون، تفسیر عرایس شیخ روزبهان، ملتقطات من کشکول، کتاب آداب الصحة، فی بعض الکتب السماویة، نوشیروان، ابو ربیع زاهد ه داود طائی، جالینوس؛ کا: محمد مهدی بن محمد الصالح رضوی، تا: ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، ۹ص (۷-۱۵)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۱۶]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۰/۴۷

از ابراهیم بن ادهم، دو بیت منسوب به امیر المؤمنین (ع)، کتاب نگارستان، کشاف، سعدی، شرح حال ابن اثیر، حیوة الحیوان، ابن جوزیدر کتاب صفوة الصفوة، قاضی بیضاوی، وصیت جالینوس، جصاص، من امثال العرب و حکایاتهم، عجایب المخلوقات، شیخنا البهائی قدس الله روحه، ابویزید بسطامی، کمال الدین و تمام النعمة ابن بابویه، لقمان، سلطان ملکشاه، آمدن محمد بن محمد غزالی بر قبر فردوسی؛ کا: محمد مهدی ابن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، ۱۱ص (۲۵۶-۲۶۶)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۲۱]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۳/۳

شامل از جمله: اشعار فارسی و عربی از میر محمد باقر داماد، شیخ بهایی، ملاوارسته، خلیل، طرزی، مولوی و مطلبی با عنوان: در میان علمای امامیه زن از سیزده جهت بر شوهر حرام میشود الاول ... و ...؛ بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج، ۷ص (۱۲-۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳-۲۱۱]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۸

حکایتی از ذوالقرنین، حدیثی از علی النقی (ع)، کلمات امیرالمؤمنین، کلام بطلمیوس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۶ص (۲۶-۳۱)[مختصر ف: -۸۹۹]

۱۰۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۰/۱۷

آغاز: الحمد لله الذی احل النکاح؛ **انجام:** رجل من ولد علی بن ابی طالب علیه السلام .

خطبه و احادیث و اخبار و غیره میباشد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ایرانی، ۱۷ص (۲۱۵-۲۳۱)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱-۶۹]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۵

منقول از عین الحیاة، حدیث از امیر المومنین (ع)، امالی ابن بابویه،کلام حکما، کلام خواجه نصیرالدین طوسی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۴ص (۲۲-۲۵) [مختصر ف: -۹۸۶]

۱۰۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۰/۲۱

آغاز: طلب فخر کردم در فقر یافتم؛ **انجام:** رزقنا الله و ایاکم.

مطالب دینی و اخلاقی و عرفانی گوناگون است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰ص (۲۳۹-۲۴۸)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱-۷۰]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۲۸

گفتگوی هدهد و سلیمان، دعائی از نبی (ص)، در فضل علم، احادیث متفرقه، و حکایات متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳ص (۳۶-۳۸)[مختصر ف: -۹۸۳]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۴۱۶/۲

منظومه در مناجات، احادیق منقول از کافی، اشعاری از میر محمد حسین اشرفی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲[مختصر ف: -۹۸۵]

۱۰۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۴۰۵۰/۸

فوائد متفرقه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۲-۱۰۸۴]

۱۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۱/۱

در جای جای نسخه مطالبی از این کتاب‌ها و اشخاص نقل شده است: الکافی، عدة الداعی، حیات القلوب، خصال ابن بابویه، اختصاص، مصباح کفعمی، مصباح متهجد، از روی مجموعه مکتوبه در مشهد مقدس رضویه علیه السلام نوشته می‌شود، شرح موجز سدیدی، وسایل الشیعة، رسالة محاسبة النفس علی بن موسی بن طاوس، النهایة، مجمع البحرین، رساله اولیاء سیوطی، عین الیقین لمولانا کاشی طاب ثراه، الکشف عن مجاوزة هذه الامة الاف سیوطی، مشرق الشمسین شیخ بهایی قدس سره، درع الحصین کفعمی، القاموس، حاشیة الکاشف تفتازانی، کتبه من نسخة بخط ابن الجمهور، هدایة الامة الی احکام الایمة شیخ محدث محمد بن حسن ین علی بن محمد حر عاملی، مهج الدعوات، درع الحصین، شیخ بهاءالدین از شیخ علی، من کتاب الجبایی، از مجموعه فاضل صالحی دیده شد منقول از شیخ بهاءالدین عاملی، من خط شیخ محمد جد شیح بهاءالدین؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: ابوطالب کشمیری نجفی، تا: نیمه اول قرن۱۲؛ در برگ ۴۲پ پسر جامع جنگ نوشته مناجات انجیلیه در هند کتابت شده است، یادداشت پسر جامع نسخه سید مرتضی بن ابوطالب کشمیری نجفی در برگ ۵۳پ مورخ ۱۶ رمضان ۱۱۴۷ق در کربلا، مصحح، محشی، آغاز و انجام مناجات انجیلیه سه یادداشت آمده: ۱.یادداشت جامع جنگ درباره سند مناجات به نقل از رساله اعتقادیه محمد باقر مجلسی (حاشیه ۴۲پ)، ۲. این یادداشت در حاشیه آن از پسر جامع جنگ: «هذا ما حققه الوالد المبرور طاب ثراه فی بلاد الهند لکن رایت هذا الدعاء فی الحایر المقدسة الحسینیة صلی الله علی مشرفها عند بعض السادة الفضلاء من اهل قزوین سلمه الله و کان مکتوبا علی ظهره هذه الاجازة بخط العلامة المجلسی ره و نقلته من خطه قدس سره بعینه و هذا لفظه: بسم الله الرحمن الرحیم انهاه الاخ فی الله المحبوب لوجه الله المبتغی لمرضاته تعالی اعنی المولی الاولی الفاضل الکامل الورع التقی الزکی الزاهد الرضی مولانا محمد یوسف القزوینی و فقه الله تعالی لمراضیه فاجزت له کثر الله امثاله تلاوته و تلاوة و سایر الادعیة المأثورة عن الائمة الهادیة صلوات اللهعلیهم و روایتها عنی باسانیدی المتصلة الیهم علیهم السلم و التمس منه ان لا ینسانی فی حیاتی و بعد وفاتی و کتب بیمناه الجانیة احقر العباد محمد باقر بن محمدتقی المجلسی عفی عنهما انتهی. و ایا وجدت عنوان الدعاء بخطه قدس سره هکذا المناجاة المعروفة بالاتجیلیة وجدتها مرویة عن سید الساجدین علی بن الحسن زین العابدین صلوات

الله»(۴۲پ)؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۲سم [ف: ۲۹/۱-۲۲۴]

۱۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۷۷/۱

مطالب پراکنده به عربی و فارسی؛ کا: جهانی سبزواری، محمد حسین بن علی میر، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۸ص (۱-۲۸)، ۲۳سطر(۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۹-۱۲۴۴]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۱۳/۱۲

شامل: مباحثی در اخلاق به نقل از تنبیه الغافلین، مشارق الانوار و بیاض محمد معین تتوی، باب فی احوال السمکة و زکوتها و موتها و اباحتها به نقل از بیاض محمد هاشم سند تتوی، مراتب و مقامات ذکر (به صورت تصویر در جداولی)، دو حدیث نبوی، چند سؤال و جواب در مورد نفس و روح، حدیثی از حضرت پیامبر که در تشییع جنازه مردی از انصار فرموده‌اند و چند حدیث در مورد قبر و سؤال در آن و عذاب قبر، بحثی در عدم قبول شهادت کسی که در راه بول کند و طعام خورد به نقل از کتاب حیات الصائمین، حکایتی به فارسی و مطالبی به نقل از کفایة المصلین و بحر الرائق و منیة المصلی، فتاوی نورالدین، باب در بیان عصای حضرت موسی علیه السلام، مطالب متفرقه در فقه و حدیث و موعظه به نقل از کتب مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی، ۴۰گ (۱۶۳-۲۰۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳۸-۲۹]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۷۳

مجموعه‌ای است که بعضی از اوراق آن افتاده و متأسفانه ارتباط بین مطالب را مشکل نموده است: ۱. حکایات ادبی (داستان-فارسی)، آغاز یکی از حکایات: «حکایت که در کتب ارباب فطانت مذکور است که در ولایت عرب دیگستانی بود ...»، آغاز افتاده: «... کنی و از آن قوم مهاجرت گزینی که مصاحبت و مخالطت تو با ایشان استیلاد و تأکید یافته بود ...»، انجام: «از بشره همایونش واضح است که در میدان شهریاری بر ابلق روزگار چابک سواری خواهد»، ۲. منشآت (انشاء -فارسی)، از جمله عناوین آن: کتابتی که سلیم شاه هندوستان به شاه طهماسب صفوی نوشته بود به جهت تهنیت جلوس شاه طهماسب، صورت جواب مکتوبی که فضلاء ماوراء النهر به فضلاء مشهد مقدس نوشته‌اند، جوابی که در ثانی الحال مولانا محمد مشکک از مشهد نوشته، رساله‌ای که علمای امامیه در مذمت طایفه صوفیه نوشته‌اند، وصیت نامه حضرت رسول (ص)، کیفیت خلق شدن حضرت مصطفی (ص)، رقعه میر محمد باقر داماد به مولانا عبدالله خاتم المجتهدین، فرمان شاه رخ پادشاه، آغاز افتاده: «... مولا ملوک العرب و العجم سلطان السلاطین العالم ظل الله فی الارضین خسرو کشور گشای گیتی ستان ...»، دیگر مطالب مجموعه: ۱. مطلبی است تحت عنوان «چند چیز طایفه غریب و بعید است» سپس خصوصیات اخلاقی و اجتماعی را از عرب گرفته تا هزاره و افغان و بدخشی و بلوچ بیان کرده که از دید اجتماعی مهم است گر چه در مصادیق آن تأمل باشد، ۲. مطلبی تحت عنوان: اگر خواهد که بداند عید فطر و عید اضحی در چه روز خواهد بود، با امضای لراقمه اقل الخلیقه در پایان آن، ۳. اشعار متفرقه، یکی از آنها چنین است: «درد عاشق نه که نه مه می‌داند ×× دردی که درست داده ده می‌داند»، ۴. نسخه از علاج مسیحا، ۵. وفات سلاطین و بزرگان چون سلطان ملکشاه، شیخ عطار، آخرین تاریخ مذکور در این مورد تاریخ محاصره کردن مشهد مقدس توسط عبدالمؤمن خان، ۶. حکایات، ۷. در علم فراست، بقیه افتاده و یا در صحافی جابجا شده است، ۸. بیست و چهار روز نحس سال به نقل از امیر المؤمنین(ع)، ۹. حکایتی از کتاب نگارستان، ۱۰. رساله دروگری، ۱۱. سند بیع لازم، ۱۲. قصیده شتر حجره ملا کاتبی، ۱۳. حکایت مولانا و بابای کبوتر باز، ۱۴. از فخریه در معرفت درخت نشانیدن، ۱۵. ذکر اسکندر و ادریس، ۱۶. من کلام سید میلی، ۱۷. منتخبی از ابواب الجنان از مجلس نهم در مذمت ریا و سمعت، ۱۸. تواریخ وفات بزرگان و جلوس پادشاهان و مدت پادشاهی و ...، ۱۹. چند نسخه طلسمات، ۲۰. اشعار میر عطار حکیم و میرزا محمد طاهر تبادکانی و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۲؛ مهر: «علی الشریف ۱۳۱۱» (بیضی)، «علی بن عبدالکریم الشریف»، «محمد علی بن علی الحسینی»؛ جلد: چرم، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۹/۲×۲۴/۲سم [ف: ۴۳-۱۱۳]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۹/۲ط

شامل روایاتی منقول از المجالس المحاسن شیخ مفید، امالی شیخ صدوق و سایر منابع، دستورات طبی، عوذات، مناجابت منظوم به عربی و فارسی با مطلع «یا محی قلب کل عارف ...»، منقولاتی از مجموع الرایق، منه الصادقین، اشعاری به عربی با مطلع «یعاندنی دهری کانی عدوه ...» و در پایان این اشعار یادداشتی از کاتب آن به نام درویش خلیل که به جهت یادگاری برای ملا یار محمد در ۱۱۲۳ ه نگاشته است، لغات عربی و ترجمه فارسی آنها، مطلبی در باب ارواح و نیز منقولاتی از کنوز النجاح طبرسی و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: یار محمد علیا بادی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۶۷ص (۲۷-۹۳)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۴/۳-۲۰]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹/۱۳ط

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۷۳-۱۷۶)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲۴/۳-۴۷]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۹/۲۵ط

مشتمل بر اشعار فارسی و عربی از جمله خواجه افضل الدین کاشی، طبقات سلاطین و مطالب دیگر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جلد: تیماج، ۳۳ص (۲۷۸-۳۱۰)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲۴/۳-۴۸]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶/۴۱ط

شامل خواص آیات، اذکار، روایات، تاریخ وفات پادشاهان و شخصیت‌ها (متعلق به قرن ۱۲) اشعار و ابیاتی از حضرت امیر (ع)، ادعیه، منقولاتی از تفسیر خلاصة المنهج، کشف الغمه و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۷ص (۳۲۳-۳۴۹)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳-۸۲]

۱۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۶/۱۸

در سرتاسر این جنگ گفتارها و منقولات مختلفی از این کتابها و اشخاص نوشته شده است: احیاء علوم الدین، الهی نامه عطار، امالی ابن بابویه، امالی شیخ طوسی، البلد الامین، تحفة الغرائب، تفسیر الحلی، تفسیر الرازی، تفسیر القاضی، تنزیل الکر و القرآن الحکیم، دروس، رساله زین الدین، رواحة الارواح، روضة الصفاء، زهرة الریاض، السراج المصباح، شرح بخاری کرمانی، طب الائمة، طب النبی، طریق النجات، الظرایف اللطائف، عدة الداعی، عیون [اخبار] الرضا، الکافی للکلینی، کتاب المشارق، کتاب ورام، کشف الاسرار، الکشف الغمة، کشکول شیخ بهایی، کنز الغرائب، لواقع الاشراق محمد دوانی، اثولوجیا از ارسطو، مجمع البحرین، مجمع البیان، مصابیح القلوب، معالم الدین، مکارم الاخلاق، من لا یحضره الفقیه، منهاج العابدین، نامه امام حسن عسکری به ابن بابویه قمی، نوادر الحکمة، نهج البلاغة، ابن طاووس، امام حسن، حسین سبزواری، حسین واعظ کاشفی، زین الدین، الشهید الغانی (کذا) الشیخ، شیخ بهایی، شیخ شهاب الدین، الشیخ علی، خاتم المجتهدین و الشیخ الشریعة، شیخ مفید، عبدالله انصاری، خواجه، کفعمی، محمد بن حسن مطهر، محمد بن عبدالرحمن همدانی، شیخ ابونصیر، محمد بن یوسف مفسر ترمذی، نصیر همدانی، واقدی، حدیث به خط ابن بابویه، حسب الامر میرزا مخدوم سلمه الله تعالی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جلد: تیماج، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۱سم [ف: ۲۹/۱-۴۳۴]

۱۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۱۱۱/۸

از جمله چند رباعی به فارسی، قطعات شعر عربی و ترجمه تحت اللفظی آنها و تعدادی واژگان عربی و ترجمه فارسی آنها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۹ص (۴۲۶-۴۳۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵۰-۱۷]

۱۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۰۴۸/۷

حساب و اعداد به عربی، داستانهای کوتاه فارسی، از اربعین بهایی نوشته ۱۰۵۹، شناختن اینکه انگشتری در کدام دست است، طلسم، استخاره امام رضا، شعر فارسی ابن سینا، سلوک، دعای ترس از صادق (ع)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۲ق؛ کاغذ: ترمه، ۸گ (۵۶پ-۶۳ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۴سم [ف: ۵-۴۱۵]

۱۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۸۹/۲

این یادداشت‌ها در برگ‌های آغاز و انجام نسخه و نیز در حواشی تمام صفحات دیده می‌شود که شامل روایات، اقوال، اشعار، حکایات، خطب و مطالب دیگری است، در صفحات آغازین نسخه فهرست مفصلی آمده که گویا فهرست همین یادداشت‌ها و فهرست کتاب آداب المریدین باشد؛ بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲-۳۰۳]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۱

انجام: انجامه: «کاتب الخط اضعف العباد محمد واسع بتاریخ بیست دویم ۲۲شهر صفر ختم الله بالخیر و الظفر فی مقام قندهار روز دوشنبه سنه ۱۱۰۹ ارقام یافت» (در پایان سخن سقراط)

چند مطلب کوتاه بدین ترتیب در ابتدای مجموعه آمده است: نامه‌نگاری عمر بن عبدالعزیز و حسن بصری، گفته‌ای از امام محمد غزالی درباره قوت شهوت، سخنی از سقراط، ویژگی‌های ققنس، بخشی از الفصل الخامس فی ... (نام کتاب پاک شده است اما متن آن خطاب باری عالی به موسی نبی است) و بندی به نقل از خارستان شیخ سعدی علیه الرحمه در باب دهم (در نسخه همین گونه آمده است)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: ۱۰ رمضان ۱۱۱۰ق، جا: فراه؛ مصحح، محشی؛ جلد: میشین، ۱ص (۱)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۸۶]

۱۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۷۷/۵

فوائد متفرقه. منتخبی از توحید صدوق، قصیده در مدح امیرالمومنین (ع) از آقا ابراهیم متخلص به ضابط در ۳۰ بیت، قصیده دیگری در مدح امیرالمونین (ع) از مخلصای کاشی در ۱۳۵ بیت؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی بن حبیب الله حسینی، تا: ۱۱۱۲ق؛ ۹گ (۵۶پ-۶۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۷۷]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲/۳۷-طباطبائی

فقرات و یادداشت‌هایی است به نظم و نثر و به خط نایینی در حدیث، موعظه و حکایات از ظرفا و دانشمندان و از آن جمله است: کلمات قصار از پیامبر و امامان علیهم السلام و از لقمان [از جمله این کلمات کوتاه مذکور: قال النبی (ص) دعوة الغرباء مقرونة بالاجابة قال امیرالمؤمنین علیه السلام الظلم تحت عمایم الرجال اظهر ان قد و اخفی ان عجز] حدیثی عجیب منقول در کشف الیقین علامه حلی از حضرت مولی علیه السلام [در آن آمده قال له قنبر یا مولای رایت باللیله شیئاً عجیبا قد علمت بعضه ... اما طوافک ... البعبعه فما ادری]حدیث نبوی «من غابت شمس یومه بغیر عمل ... فقد عمق یومه»، داستان مباحثه شیخ مفید با شیخ حنیفه درباره فضل امیرالمؤمنین علیه السلام اسماء انبیاء در قرآن کریم عجمی است مگر چهار اسم: آدم، صالح، شعیب، محمد صلی الله علیه و آله مکاتبه منظوم بیدآبادی با میرزا نعیما مازندرانی: دو بیت از آقا محمد بید آبادی خطاب به میرزا نعیما مازندرانی و دو بیت از میرزا نعیما در پاسخ آن با عنوان: «طلب نصیحت [عنوان مذکور با توجه به مضمون ابیات جای تأمل می‌نماید. اینک دو بیت بیدآبادی: خواهم مددی ز بخت کین عظم رمیم / گردد به سر کوی تو چون جنگ مقیم.اما غلط است کی میسر گردد. مردود خدا کجا و فردوس نعیم و جواب میرزا نعیم به آن: آبی ز سبو جانب عمان بردن /و ز گل ورقی سوی گلستان بردن.تزیین سخن در نظر مثل توئی ×× باشد به مثل زیره به کرمان بردن] نمودن مرحوم آقا محمد بیدآبادی از میرزا نعیما مازندرانی»، ابیاتی از: ملابومان علی کرمانی، فضولی (به ترکی)، وصاف، نظامی، حافظ و فردوسی [این دو بیتی نیز از رضی آرتیمانی در حاشیه ص ۱۵۰ دیده می‌شود: ای مثل تو پر دیده تو،

وای مثل تو کم دیده من. بر من بسی بگزیده تو، بر تو کسی نگزیده من.او قد به ناز افراخته من تن به عجز انداخته .مانند سرو و فاخته، بالیده او نالیده من]؛ کا: محمد رضا بن محمد رشید نائینی، تا: ۱۱۳۴ق؛ جلد: تیماج، ۵ص (۷۶-۸۰)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۳-۳۳۵]

۱۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۱۳/۳

کا: عبدالکریم، تا: ۱۱۶۱ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، مذهب، ۳۷ص (۱۳-۴۹)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳۵-۳۶۸]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۸/۵

بیان طریق تصوف، تعویذ جهت نفاذ، نامه‌ای که به سلطان می‌نویسند به نقل از خواص القرآن، تعداد احادیث رسول به نقل از جامع کبیر، حدیث به نقل از حفصه، نزول عیسی در آخر الزمان؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد کاکو زکریائی خالدی، تا: ۱۱۹۶ق؛ ۲گ (۹۵پ- ۹۶ر)[مختصر ف: -۵۹۵]

۱۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۵۵-۳۹/۲۳۵

آغاز: من جملة معجزات الحسین (ع) عن موسی بن عبدالعزیز قال فقد لقانی یوحنا نصرانی فی البغداد وسئلنی عن من کان فی نواحی کربلا فقلت له هو الحسین بن علی بن ابی طالب (ع)؛ **انجام:** پس دستی که به سبب اشک چشم تعزیه داری شود وپس چشمی که در عزای آن حضرت بگرید و یاو دستی که در راه زیارت بگشاید چگونه می‌سوزد

یادداشت‌های متفرقه‌ای است درموضوعات گوناگون همچون اصول دین، مناقب معصومین (ع) مجربات طبی، منتخبی از مطالب کتاب تحفه سلطانیه، شمس الدین بن بدیع الدین رضوی که در زمان شاه سلطان حسین صفوی درمطاعن خلفا نوشته است و مطالب پراکنده دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸-۴۹۵۴]

۱۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۷۶-۳۹/۱۵۶

آغاز: بسمله حمدله وصلی الله علی سیدنا ونبینا محمد وآله کتاب الطهارة وارکانه اربعة الاول فی المیاه وجمعه باعتبار تعدد افراده؛ **انجام:** فللمفرد المذکر وذالمثناه ذان مرفوع المهل وذین منصوبة ومجرورة وان هذان لساحران

برگ‌های متفرقه‌ای است مربوط به رساله‌های مختلف که در یک جا صحافی شده است از جمله چند برگ از «ریاض المسائل» طباطبایی وبرگ‌هایی از «الفوائد الصمدیة» شیخ بهایی در «شرح قطر الندی» ابن هشام و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۹-۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۸-۴۹۵۳]

۱۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۴۶۲/۸

آغاز: الله اسم علم مفرد موضوع علی ذات الواجب الوجود تعالی و قال الغزالی الله اسم للموجود؛ **انجام:** و لا یلزم ایضا عدم اولویة بعض من الابعاض للعلیة و هذا مما لا مدفع له

مطالب متفرقه‌ای است در فقه و اصول و جواب بعضی مسائل و بعضی فوائد منقوله بیشتر با استفاده از مطالب مولی محمد تقی نوری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ (۱۶۶ر-۱۸۱پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۷]

۱۲۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۰۹/۲

شامل: ۱. سؤال از علی (ع) و پاسخ او درباره اصفر اروجه عباد از انوار نعمانیه، ۲. اشعار عربی ابوسفیان، ۳. اشعار عربی حزین لیثی درباره امام سجاد و ذکر منشأ آن، ۴. شرح مثال «ما وراءک یا عصام و ان من البیان لسحرا» از مجمع الامثال، ۵. نامه معاویه به علی (ع) پس از مراجعت از وقعه جمل از ابوبکر بستی، ۶. اشعار مرثیه عربی یعلی (سلمی) بنت ظریف التغلبیة درباره برادرش ولید، ۷. متفرقاتی از مجمع الامثال، ۸. بخشی از شرح الحماسة، ۹. پاره‌ای از کلمات قصار پیغمبر (ص)، ۱۰. امثالی چند از مجمع الامثال، ۱۱. روایتی از بحار؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲گ (۱۱۷ر-۱۲۸پ)، ۱۷سطر (۹/۵×۳۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: -۱۲۹]

۱۳۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۹/۱

مشتمل بر برخی از نسخه ها در دعا، برخی از اشعار مؤلف رساله اول مجموعه حاضر با تخلص هاشم، اشعاری از عراقی، سعدی، محمد هاشم متخلص به سالک، باباطاهر عریان، میرزا داود، محمد هاشم درویش، عطار، دعای اعتصام، دوازده امام خواجه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ مهر: «شعاع» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۴۸پ-۸۹ر)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲-۳۸۹]

۱۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۶۰۹/۳

حدیث و نسخه ها ی طبی؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵۱-۶۶]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۷۳۰/۲

فوائدی متفرقه به نظم و نثر در قرائت قرآن، مانند: نظم در بیان هفت قاری، نظم در بیان مد لازم از تحفة الالفاظ و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور مذهب، ۱۸۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵۱-۱۲۲]

۱۳۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۸۲/۲

روایتی در مسامحه کسی در نماز در زمان پیغمبر و کلمات قصاری گویا از او با ترجمه فارسی، بندی از کتاب من لایحضره الفقیه، حکماء به عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۹گ (۳۳پ-۴۱ر)، ۱۷سطر [ف: ۵-۴۵۷]

۱۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱/۲۶-طباطبائی

فقراتی است به نظم و نثر به نقل از کتاب‌های مختلف در موضوعات تاریخی، کلامی، فلسفی، فقهی، نسخه‌های پزشکی و ادعیه و آداب، در این بخش از این کتاب‌ها یاد شده است: درة البیضاء میر محمد باقر داماد، محمد بن المصطفی از تلامیذ شیخ احسائی، مجموعه ورام، اخبار الدول و آثار الاول تألیف احمد دمشقی، ایام اربعه میرداماد، بسطامی، ابن ابی الحدید، فصل الخطاب در تصوف، رساله حققیه الحقائق ابن العربی، ینابع الحکمه ملا محمد جعفر استر آبادی، جامع الاسرار سید حیدر

آملی، باب ۶ کتابی که نام آن یاد نشده و از مصابح الهدی استرآبادی نام می‌برد در جبر و تفویض، روضات الجنات، سرائر حلی، حیوة الحیوان (درباره غزاب البین ، العقد الفرید، قطی اشکوری به نقل از محاکمات محمد بن ابی القاسم طوسی شاگرد غزالی، ابن برجان؛ بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۰گ (۳۰۶-۳۸۵) [ف: ۲۳-۵۹۱]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۸/۱۱-طباطبائی

ادعیه، ختوم، احادیث در فضائل شیعه و بشارات برای آنان، اشاره به ابیاتی از مثنوی شیخ علی فرزند شیخ عبدالحسین تهرانی، نقلیاتی از کتاب نجم ثاقب، مطالب السؤل، کتاب درویش برهان، مجمع النورین، معرفی صاحب کتاب زهرة الریاض و نزهة القلوب المراض و نقل از سلوة الغریب سید علی خان کبیر؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: سید محمد صادق طباطبائی؛ جلد: تیماج، ۴۴ص (۶۱-۱۰۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳-۲۷۱]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۸۸/۲۵-طباطبائی

نقلیاتی است در حدیث و ادعیه و حکایات و تراجم منقول از: معالم العبر، تفسیر برهان، جواهر الاسرار خوارزمی در شرح مثنوی معنوی، بحار الانوار، وسائل الشیعه، فرج المهموم طاوس، ربیع الابرار زمخشری، من لا یحضره الفقیه، تفسیر کبیر فخر رازی، کتاب مختصر الخلاف، ضوء المصباح از محمد جعفر فرزند محمد تقی مجلسی، مدینة المعاجز، مقامات النجاة جزائری، شرح نهج البلاغه از ابن ابی الحدید (مفصل است)، کشکول شیخ یوسف بحرانی، ینابیع الموده شیخ سلیمان بلخی حسینی قندوزی، منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال، التبصره (در وقایع طف) سرالعالمین، تذکرة الخواص من الامه فی ذکر خصائص الائمه، اعلام الناس بما وقع للبرامکه مع بنی العباس، زهر الریاض و زلال الحیاض تألیف السید الحسن بن علی بن شد قم الحسینی المدنی، کتاب خلق الانسان، اجوبة مسائل الشیخ حسین بن عبدالصمد، قصص العلماء تنکابنی، ترجمه محاضرات الراغب للشیخ محمد صالح الروغنی، نامه دانشوران، مجموعه ورام بن ابی فراس، فصل الخطاب خواجه پارسا؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: سید محمد صادق طباطبائی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: سید محمد صادق طباطبائی؛ ۱۸۸ص (۱۷۲-۳۵۹)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳-۲۷۵]

۱۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۲۵/۱

از شعرهای عربی و فارسی و جز اینها؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹سطر(۷×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۵۶]

۱۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۴۴

احادیث به نقل از نبی اکرم و امیرالمومنین (ع) و زین العابدین و کلمات پندآمیز دیگر به قلم تازه‌تر از باقی صفحات؛ بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ (۸۵پ-۹۰پ)[مختصر ف: ۸۹۹]

۱۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۹۷/۲

شعر، حدیث، گفتار در مذهب مولانا، عقد نکاح ...؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: اشکوری [مختصر ف: -۹۸۲]

۱۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۰۶/۸-۵/۱۹۶

آغاز: فقال هذا ما اوصی به علی بن ابی طالب اخو محمد رسول الله وابن عمه وصاحبه اول وصیتی انی اشهد ان لا اله الاالله وان محمداً عبده ورسوله؛ **انجام:** من کثرة الاستعمال او بمراعاة صفة المشاکلة مع اول علی نسجة ابن ادریس قاضی کاشف الدین

مطالب وفوائد پراکنده‌ای است همچون وصایای امیرالمومنین علیه به فرزندانش با ترجمه فارسی وسؤال کمیل درمعرفت نفس وعهد نامه مالك اشتر با ترجمه فارسی ونامه امام علی به عثمان بن حنیف با ترجمه فارسی و حکم قهوه به نقل ازوسائل با حاشیه‌ای بر آن ونقل از باب الرجوع فی القضاء والفتوی وسائل ونقلی ازمجالس المومنین ونقلهایی از بشارت الشیعة خاجویی با حواشی به صورت «قال، اقول» ونقلی از دارالسلام نوری؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشیبا نشان «منه»؛ جلد: مقوا، ۷۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۸-۴۳۷۳]

۱۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۲-۱۳/۱۹۲

آغاز: روی انه لما استخلف عثمان عزل عمال عمر من البلاد و ولی اهل بیته و بنو عمه من بنی امیه فعزل سعد بن ابی وقاص عن الکوفة و ولاها الولیدبن عقبة ابن ابی معیط؛ **انجام:** فی ابتداء خلق الدنیا قال الله تعالی فی سورة البقرة هوالذی خلق لکم ما فی الارض ... و جعلت طعامه فی کل الف سنة حبة من الخردل اکلها حتی فنیت ثم ضربتها فمکث ضرابا

بیاضی است از آن یکی از واعظان مشتمل بر مطالب اعتقادی، شرح حال ائمه، احادیث و غیره که به صورت پراکنده بدون ذکر مآخذ تحریر نموده است؛ خط: شکسته، تحریری، کا: به خط گردآورنده، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ جلد: تیما ج، ۱۳۸گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۶۴۶]

۱۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۶۴

دستورالعمل فی صور الزحازف و العلل به شعر عربی، عروض وحید تبریزی بنام جمع مختصر، رساله فی آداب البحث از سید شریف «هذه فائدة من علم النظر مداره لایشذ عنها شیء من المناظرات الجزئیة الخارجة من المناظرین فلیس للسائل المکاوحة فی طلب توضیحها من المعلل و المعرف»به عربی و بندی در مناظره به عربی، آداب البحث گویا از سمرقندی در سه فصل بنام نجم الدین عبدالرحمن، تلخیص الادب به عربی، بندی در اعراب به عربی، خصایص اللغة، به عربی، برای ابوالفتح حسن بن ابراهیم ضمری، فرهنگ دستگاهی است؛ خط: نستعلیق ترک، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: محمد لطف؛ کاغذ: استانبولی، ۱۱۵گ، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۷-۴۴۷]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۱۸

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۷۱پ-۷۳پ)[مختصر ف: -۹۸۲]

۱۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۵۲/۸

دعای رجبیه، منقول از کشکول شیخ احمد احسائی، تذکرة الائمه

مجلسی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۸۲]

۱۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۱۹/۵

اشعاری از شافعی در مدح امیر المومنین، طلسمات و تعویذات و غیره؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۷۱]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۲۹/۳

احادیث، اشعار، فوائد متفرقه رجالی، تاریخی، ادعیه متفرقه؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۱۱۳پ-۱۱۸پ و ۱۲۹ر-۱۳۱پ)[مختصر ف: -۹۷۱]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۱

مشتمل بر جدول علوم غریبه، اشعار متفرقه؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۱ر- ۵پ)[مختصر ف: -۹۰۲]

۱۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۹۷/۲

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: اشکوری[مختصر ف: -۹۸۲]

۱۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۳۲/۵۱

آغاز: تیزاب حیکیم، زاج شب یمسو به وازها ساعت مقطری ساخته ... را که عطار ر طب باشد در ظرفی نموده؛ **انجام:** با قمر منخسف چونکه مقارن کنی ×× شمس بر آید ز شیر تا ببینی عیان
این مجموعه مشتمل است بر مسائل گوناگون کیمیا، از جمله مطالبی از امام صادق طریق اخذ املاح فلزات، مطالبی از جابر، مطالبی از صاحب مکتسب محمد بن احمد سیماوی عراقی، اشعاری از جلال الدین مولوی رومی و مطالب گوناگون دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: بهائی بن احمد عاملی، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوایل قرن۱۳؛ مصحح، محشی با نشان «بهائی» و «۱۲»؛ ۱۶گ (۱۱۹-۱۳۴)، ۴۶سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۳۲-۱۰۱]

۱۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۰۷/۱۲

اشعار و روایات و طلسمات است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۶گ (۵۸ر- ۸۷پ و ۵۸پ-۶۳رهامش) [ف: ۶-۱۱۰]

۱۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۴۸

یادداشتهای منبری است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۷۱۱]

۱۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۵/۱۵

بدین ترتیب: حدیثی از رسول اکرم(ص) به نقل از انس بن مالک، ۲۴روز نحس سال، خاصیت ماه نو نمودن در چیزهای ویژه‌ای که برای هر ماه سفارش شده است، دانستن دوازده ساعت، سه بیت درباره اوزان و مقادیر، از مکتوب قطبی رحمه الله، افسون و بستن عقرب، نماز روزآدینه، دعا از مولانا شمس الملة و الدین محمد شیخ ویس، دعایی که شیخ ابوسعید ابوالخیر به خواجه ابوطاهر در راه رفتن به نیشابور آموخت، دعای رفع تب لرزه، جهت دفع آبله اطفال، نقل از شیخ شهاب الدین خسروی، در شناختن شب قدر از شیخ ابوالحسن خرقانی، قاعده حساب موضع سال هجری؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۳؛ ۲گ (۱۶ر-۱۷ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۵/۸سم [ف: ۲۹/۱-۲۳۱]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۰۳/۲۴

شامل نص فی بیان سر الکمال و الکمالیة، مطلبی منقول از کتاب النصوص، قاعده ای مشتمل بر بیان جامعیت انسانی و سؤال و جواب و مطالبی از ملا صدرا؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸ص (۹۳-۱۰۰)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲-۱۲۹]

۱۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲۸/۵

شاملناد علیا، مطالبی در کیمیا و چند شعر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹ص (۶۸- ۷۶)، اندازه: ۱۲×۱۲/۵سم [ف: ۳۲-۱۶۱]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۹/۷

مطالبی شامل: خطبه طتنجیه منسوب به حضرت علی علیه السلام و چند خطبه دیگر از آن حضرت، چند خطبه نکاح، چند فصل در اختیارات ایام، مسائل شک؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ (۲۴پ-۳۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸-۴۹۷]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۹/۱۷

مطالبی شامل: مطلبی درباره عنقاء و حدیثی از حضرت پیامبر (ص)، چند حدیث مشکل و حل آنها، تفسیر برخی آیات قرآن، سؤال و جواب‌هایی در مورد چند حدیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱۴۳پ-۱۵۳پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸-۴۹۸]

۱۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱/۲۰-طباطبائی

قطعات نظم و نثر ادبی، تاریخی و پزشکی. در این بخش این نامها دیده می‌شود: ابن حاجب، نظامی، رابعه عدویه، ابو العتاهیه بشار، خالد بن برمک، ثمامة بن اشرس، حبیب فارسی، آقا بک رستم، سید ابراهیم صاحب معارج و سلاح المومنین، حدائق الابرار، دلیل السالکین، سعید بن ابی الفتح بن الحسن القمی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۱گ (۲۵۷-۲۷۷) [ف: ۲۳-۵۸۹]

۱۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۷۰ط

از جمله اشعار متنبی، مصطفی بیک ؟، شافعی، غزل جامی، قضاید و اشار ابو تمام بن اوس طائی، فرزدق، فاروقی، نسیمی، بحر طویل از میر ابوالقاسم مشهور به مجنون شاه متخلص به نباتی، اشعاری به ترکی از علی رضا پاشا بعد از عزلش از وزارت دارالسلام و حرکتش به شام در سنه ۱۲۵۸ق، و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۹۴ص، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲۴/۳-۴۹]

۱۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۶۷/۸

از جمله شرح ابیات منسوب به امیرالمؤمنین (ع). یا حار الهمدانی من یمت یرانی، و حدیث ثقلین و احادیث دیگر در فضیلت امام علی (ع) و ابیات شعر به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷ص (۱۰۲-۱۱۸)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۴۴-۵۴]

۱۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰ معزی

این نسخه با قطعه‌ای از رساله درباره عقود نکاح آغاز می‌شود، برگ‌هایی از رساله‌ای در نجوم در ادامه است، دو برگ از رساله‌ای نحوی، برگی از یک دعا، دو برگ از رساله‌ای در

تجوید، برگی از رساله ای در تعبیر خواب، سه برگ از رساله‌ای تألیف میر سید علی علیه الرحمه، دو برگ از رساله‌ای در تجوید، برگی از رساله ای فقهی، برگی از دیوان شعر، دو برگ درباره معالجه، دو برگ از رساله ای نحوی، برگی از رساله ای تاریخی، چهاربرگ از کتاب اصول الملاحم ابوالفضل بن حبیش، دو برگ شعر در نحو و دو برگ از رساله ای کلامی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ، ۱۱ سطر(۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۹-۶]

۱۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳ معزی

این نسخه که قطعاتی از چند کتاب را داراست شامل دو برگ در باب اعمال شب‌های رمضان، یک برگ بخش‌هایی از دعای روز دوشنبه، دو برگ شامل بخشی از رساله‌ای در خواص آیات قرآن مجید، چند برگ از خاتمه کتابی در ادعیه، دو برگ از زیارت حضرت عباس، ۱۴ برگ از کتاب در ادعیه که از فصل نهم تا فصل ۳۷ را شامل است که با کتب ادعیه مشهوره مطابقت ندارد، بخشی از کتابی یا بخشی از دعای تلقین آغاز می‌شود که در برگ سوم در حاشیه احتمال داده شده که از منهاج الفلاح اخذ شده باشد، این بخش مفصل و به فارسی است و برخی از فصول را داراست، دو برگ آخر نسخه بخشی از اوراد امام موسی کاظم(ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک» محمد طاهر معزی دزفولی؛ جلد: مقوایی، ۹۹گ، ۱سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۹-۷]

۱۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹

برگ‌هایی از چندین رساله و کتاب است از جمله اصول دین محمدجعفر استرآبادی، گزیده‌ای از کتاب مداین العلوم استرآبادی توسط محمدعلی محمد شفیع، رساله عملیه و محرم نامه و چندین رساله دیگر که در این مجموعه صحافی و ترمیم شده و قابل تشخیص نیستند؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۶۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۹-۲۶]

۱۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۴۶/۲

شامل از جمله دستورات طبی، عوذات، ادعیه، خواص آیات و بندی در نحوست ایام و غیر آن؛ خط: نستعلیق و تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ جلد: پارچه‌ای فیروزه رنگ، ۱۷ص (۷۲-۸۸)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۲۸سم [ف: ۵۰-۸۱]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۲۲/۷

منقولاتی است از رساله رضاعیه میرداماد، قاموس، مجمع البحرین، شرح اصول کافی ملا صدرا و غیره به خط محمد مهدی حسینی موسوی در سنه ۱۲۱۵ق در کرمانشاهان و محرم ۱۲۱۲ق، فتوایی منقول از شهید ثالث، غزلی با مطلع: «نمی روم ز دیار وفا به کشور دیگر ×× اگر برانیم از در درآیم از در دیگر»، اشعاری به ترکی که در آغاز آن گویا آمده للسید مهدی جبل عاملی، برخی مباحث کلامی، شبهه‌ای منقول از شرح المطالع که در آغاز آن آمده است: «شبهة قد سئلها عنی ملا شمس الهروی الحنفی و هی مذکورة فی شرح المطالع انقلها و لکن بتحریر منی ...»، گفتاری از نظام نیشابوری در ذیل آیه «و من اظلم ممن منع مساجد الله»، در بیانو شرح عبارتی منسوب به شیخ بهایی در خصوص اغسال واجب شاید از عبدالجواد بن محمد مهدی حسینی مورخ ۱۲۲۵ه، گفتاری در اغسال سته، بندی در خرافات بعض مشایخ المتصوفه فی اثبات مذهب صیمری، یادداشتی از عبدالجواد بن محمد مهدی حسینی بدین عبارت: «رسالة الفتها فی عدم جواز الصلوة فی ثوب لصقت به شعرات ما لا یوکل لحمه حی مباحثی مع بعض اهل العصر فی اوان اشتغالی بالتحصیل» و سپس چند سطر از آن رساله را در ذیل تحریر کرده است، تعلیقاتی است بر فقراتی از دعای سحر مشهور به دعای ابوحمزه ثمالی، یادداشت تاریخ فوت سید (فرزند نویسنده یادداشت) که به مرض سودا در سه‌شنبه ۶محرم ۱۲۴۳ق از دنیا رفته و اشعار و ماده تاریخ فوت وی در ذیل آن و نیز الفرق بین الظلی و الچینی؟؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: عبدالجواد بن محمد مهدی حسینی موسوی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قرمز، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۵۰-۱۸۸]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۴۹/۶

از جمله شامل اشعار منقول از امیر المومنین علی (ع) و طریق خواندن انها با ترجمه فارسی با مطلع: «و کم الله من لطف خفی ×× یدق خفاه عن فهم زکی»، ادعیه و عوذات، گفتاری درباره غیبت صغری و نواب اربعه، طریق استخاره ذات الرقاع، نصایح لقمان حکیم، اشعاری از خواجه نصیر طوسی با مطلع: «بنبی عربی و رسول مدنی ×× واخیه اسدالله مسما بعلی»، آداب حمام و سر تراشیدن و شانه کردن و غیره گویا منقول از حلیة المتقین، استخاره و رقعه استغاثه و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه یادداشتی مورخ گویا ۱۳۰۲ از علی اکبر بن محمد تقی مسلم آبادی؛ جلد: ساغری، ۵۹ص (۱۴۶-۲۰۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۲سم [ف: ۵۰-۸۶]

۱۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۱/۲

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن علی کازرونی، تا: ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج، ۲گ (۲۱۲-۲۱۳)، ۱۷سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۱۶-۱۱۶]

۱۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۱۵/۱۰

شامل ابیاتی در قاعده کتابت و اسامی قراء سبعه، وقف، فصلی در بیان معانقات قرآن که در آن از ناصرالدین هروی یاد شده، سؤال و جواب به نظم و نیز رساله شیخ ابومنصور ماتریدی درباره وقف‌های قرآن (به عربی) شامل یک برگ که از آخر افتادگی دارد؛ خط: تحریری، کا: روزی محمد لب یابی یا لب آبی، تا: ۱۲۱۱ق، جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۶۲-۶۶)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵۰-۶۵]

۱۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۹۶/۱

جنگ شعرهای بدیعیو ولی دشت بیاضی و جامی و رضاییو خواجه انصاریو بابا طاهرو طالع هراتیو ابو تراب بیکو نهاریات

سعدی و معما به نام علی قلیو کسوف نامه درویش حاجی محمد جعفر مفرد و ارادت او تمیر اشرف اختیاری و تبدیل کسوت مفردی بکسوت اختیاری به فارسیو قطعه معمای سه لام و سلام و شرح آن از مولانا محمد باقر، رویهم هفت بیت و حل صیغ مشکله به فارسیو دوازده امام خواجه طوسی، نیز پراکنده‌های دیگر از خبر و دعا و ادب فارسی وعربی در سراسر دفتر نیز دعایی که شیخ بهایی برای شاه عباس هنگام رفتن به قندهار نوشته است؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: ۱۲۱۸ق، مجدول؛ جلد:تیماج، ۳۱سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰-۱۷۴۱]

۱۶۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۷۴/۵

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی، خوی ش ۶۳۵. مشتمل بر رساله‌ای درفضیلت دعایی با ثوابهای فراون و ترجمه آن و فوائد متفرقه‌ای در دفع دواب از مزارع و اشکال و حروفی در دفع امراض؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۲۳ق؛ ۱۱ص (۵۰-۶۱)[عکسی ف: ۳-۶۵]

۱۷۰. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۵/۱۳

مطالب پراکنده «حاشیه و متن»: ۱. اشعاری در مراثی حضرت فاطمه (س) (۱۰ بیت)، ابیاتی در مورد زنان: «ان النساء ریاحین خلق لنا ×× ان النساء شیاطین خلقن لنا»، ۲. نوشته‌ای از حضرت علی علیه السلام بهمعاویه و جوابیه به این صورت: «غرک عزک فصار قصار و ذالک ذلک فاخش فاحس فعلک فعلک بهذی تهدی، فاجاب معاویه: غلی قدری علی قدری، فاجابه علی: قدرهم قدرهم قدرهم فذرهم خذرهم»، ۳. اشعاری از حسن بصری و امیرالمؤمنین علی علیه السلام و از سید علی بن وفا در مدح مولا علی (ع) به عربی، ۴. ابیاتی از عرفی، شیخ جنید، مشرب عامری، شافعی به فارسی و عربی. در مدح حضرت علی علیه السلام و نبی مکرم (ص)، ۵. مطلبی از حضرت علی (ع) در حین فوت رسول الله (ص)، ۶. نبذی از بهاءالدین عاملی به عربی، چلیپایی در حساب، ۷. مطلبی درباره امیر تیمور و مرشدش ابوبکر جلال الدین، ۸. بحر طویل از محمد نصیر شیرازی و ابیاتی از ثنایی (کذا) در جواب سلطان سنجر، ۹. چند رباعی از کلام نور علی شاه، ۱۰. نقلی از محمد بن حمادان به عربی، ۱۱. ابیاتی که اصمعی در خانه‌ای دیده که بر سنگ نوشته، ۱۲. اشعاری در عشق لیلی و مجنون به فارسی، ۱۳. و اشعار شاعرانی که نامشان در ذیل آمده است: خاقانی، آصف هروی، حکیم کاشانی، محتشم، شیخ علی نقی، عصمت، فیضی، فنایی، میرزا محمد شعله، صهبا، میرزا عبدالخالق طبیب، حافظ، ملا حسین، رفیق، مشرب، غضنفر، کمال، نظیری، جامی، مشتاق، وحشی، عاشق، میرزا طوفان، هاتف، محمد شریف، لطفعلی خان آذر، عطار، سید عطار جهرمی، ملا حسین رفیقا، عرفی شیرازی، از فراق نامه میرزا محمد خرابی، سید علی مهری از سرایا سید احمد، صفی، عبدالجواد، گلشن، کلیم، احمد میرزا؛ خط: نستعلیق، کا: مراد علی گواری، تا:۱۲۲۹ق؛۷۵گ(۴۶۰ر-۵۳۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱-۱۵۸]

۱۷۱. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه: ۹۹

سی و شش برگ اول شامل زیارت نامه ائمه علیهم السلام می‌باشد و مابقی صفحات حاوی شعر و ادعیه است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته،کا:ابن جعفر محمد حسین مقیمی لارنجان خواجه از توابع بلوک سیاخ، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۷۶گ، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [ف: ۱-۱۵]

۱۷۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۷۳/۴

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی ـ خوی ۶۱۸. مشتمل بر روایاتی در باب فصیلت اهل بیت به عربی، یادداشتی در طریقه استخاره ذات الرقاع و اشعاری د رفضل امام علی (ع) روایتی از امام زین العابدین (ع) در گرفتن ناخن در ایام مختلف، احادیث قدسی، وصایای پیامبر (ص)به امیرالمؤمنین علی (ع) و اباذر و ابن مسعود و جز آنان، مواعظ امام حسین و ائمه (ع) و مواعظ عیسی و لقمان به فرزندش، پاره‌ای از تاریخ امام حسین (ع) و متفرقات دیگر؛ کا: علی بن ملا محمد سیورجانی (از محال کرکر)، تا: با تاریخ۱۲۳۷ق[عکسی ف: ۳-۶۳]

۱۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۸۲/۸

بندی از پاسخ احسائی به فتح علی شاه قاجار به عربی و بندی از جامع الاخبار، اشعار شافعی، روایت نبوی و علوی، بندی در علم بیان؛ کا: محمد بن حبیب الله، تا: محرم۱۲۴۱ق، جا: اهر؛ جلد: میشن، ۵گ (۷۲ر-۷۶ر)، ۱۷سطر [ف: ۵-۴۵۹]

۱۷۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۱۷/۶

متفرقاتی در کیمیا و سایر مطالب که از شیخ احمد احسائی و سید مهدی واحد متخلص به رشتی و مشکلات العلوم نراقی نقل کرده است؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد حسن حسینی زنوزی خویی، تا: ۱۲۴۳ق؛ واقف: شهید؛ جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: -۱۵۸]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۱/۱۲

شامل اشعار بعض مخالفین و پاسخ شیخ بهایی بدان (به نقل از خط صالح مازندرانی)، مطلبی به نقل از حاشیه شرح مختصر از فاضل خوانساری چند روایت، جدول اختلاجات اعضاء، اشعاری از مغربی، چند پرسش و پاسخ و ادبی، جهت انحراف بلاد و ...؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد موسوی لاریجانی مازندرانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۳۲۲-۳۴۰)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۳۲-۲۱۵]

۱۷۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۴۷/۸

آغاز: و لنذکر قبل الشروع مقدمات لکثرة الانتفاع بها الاولی الفقه لغة الفهم و اصطلاحا العلم بالاحکام الشرعیة الفرعیة

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۴۳۳. تعریف فقه و ادله آن، تعریف خبر متواتر و واحد، کنیه و القاب ائمه بیان بعضی از اصطلاحات فقهی، ذکر مشایخ مصنف، زیارت قبور ائمه، سؤر انسان، تعریف ناصبی، مناظره شیخ مفید با قاضی عبدالجبار بغدادی، اختیارات الایام السبعه المرویه عن الامام الصادق، شعر امام علی در اختیارات ایام، الدعا المروی عن علی، مناظره مجنون

شیعی با فقیهی سنی در توحید و امامت، و چند مساله و فائده متفرقه دیگر؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۴۴ق؛ ۱۷ص (۲۶۵-۲۸۱)[عکسی ف: ۳-۱۶۹]

۱۷۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۱۵۱/۵

شامل مطالب متفرقه (نظم و نثر فارسی و عربی) است و هم چنین قسمت مقامات العارفین را از کتاب اشارات ابن سینا نقل کرده است. تاریخ تحریر این قسمت ۱۲۶۵ق می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۳۳ص، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۲-۳۹۰]

۱۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۲

شامل اشعاری از مولوی، قلندرشاه، مرحوم رضا قلمی خان، انواع افراط، تعریف این اصطلاحات به‌گونه عرفانی: المهیمون، الکنز المخفی، الیاقوتة الحمراء الرتق، الوصف الذاتی، العقاب، العنقا، تفأل در تبریز کرده شد به جهت رفتن، تعریف سوفسطائی، حدیثی از امام صادق، و بندی درباره عبور اسرا از قتلگاه از زبان دختر امیر المؤمنین؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۹ صفر۱۲۸۶ق، جا: دولت سرای حاجی آقا میرزا رحیم؛ جلد: میشن مذهب، ۳گ (۱ر و ۲پ-۳ر)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۲۸]

۱۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۶

شامل: الکلامفی المحبة المستفادة من قوله تعالی حبا، نمونه نامه نگاری به داروغه ایران و پاکار روم و دولت عثمانی، شرح حدیث العلم نقطة کثرها الجاهلون از امیر المؤمنین. و اشعاری از آذری، ملا علی پروین، محوی، بیکا، مولوی، چند بیت به ترکی، از رباعیات سلطان ابو سعید ابوالخیر که یکی از آنها در صندوقخانه مرحوم مهدی خان نوری خوانده شده بود، رباعی در سوک سید الشهدا که سی سال قبل به پای منهبر حاجی ملا احمد به خاطر رسیده بود نوشته شده در ۱۲۸۸ق ایامی که چیذر شمیران به مرحومه فخر الدوله بخشیده شده بود در عوض کوروی (؟) نیاوران؛ کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۹ صفر۱۲۸۶ق، جا: دولت سرای حاجی آقا میرزا رحیم؛ جلد: میشن مذهب، ۴گ (۱۴پ-۱۷ر)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۲۹]

۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۸

شامل نامه تبریک ازدواج، نصیحت به فرزند نوشته شده در شب ۲۶ شعبان ۱۲۷۳ق از ریک علی شاه (؟)، معنای چند لغت از مجمع البحرین، یادداشتی درباره افیون، در اثبات بطلان مدعی که بدیهه انشانویسی و بی تفکر انشاد کردن اثبات مدعا نکند در ۱۲ ذیقعده ۱۲۶۳ق، حدیث حقیقت کمیل، روایتی از جامع الاخبار صدوق در مقبره مطهره دارالسلطنه تبریز ۱۲۸۸ق، از آیات عشره فی بطلان ادعای طایفه ضاله، قصیده و لویه، یادداشت درباره سکونت در مقبره اولیاء در دارالسلطنه تبریز و عزم سفر حجاز در ۱۲۹۱ ق، در بیان ادله نقلیه وجود مبارک امام و قائم، از احتجاج شیخ طوسی (کذا)، چند توقیع از حضرت قائم و وکلای اربعه آن حضرت و جزیره محل سکونتشان، نامه به نور چشمی میرزا هادی، نامه ای از نشاط، تعریف چند اصطلاح عرفانی، گفته‌هایی از امیر المؤمنین، یک بیت شعر به خط جلال موسوی صفوی در وقت مغرب دوشنبه ۱۱ شوال ۱۳۱۷ ق در تاریکی برای توجه فقرای نعمت اللهی و یادداشتهایی در تمرین نامه نویسی و منشآت نگاری و آداب دعا خوانی و چندین حدیث و ابیاتی از این سرایندگان: اقایی بیگ، قلندر شاه در دفتر خانه مبارکه، در منزل عارفه خانم (خطبه منظومه درباره عارفه خانم گفته شده)، مرحوم میرزا مهدی داداش اعلی الله مقامه در منزل کرج ...، مرحوم آقا میرزا حسین، مجنون عامری، امیرالمؤمنین با آغاز: «لک الحمد یا ذالجود و المجد و العلی»، ناصر خسرو علوی، میرزا ابوالحسن حکمت اصفهانی، مناجاتیه لیلی، متنبی؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۹ صفر۱۲۸۶ق، جا: دولت سرای حاجی آقا میرزا رحیم؛ جلد: میشن مذهب، ۲۰گ (۱۹ر-۳۵ر و ۳۷ر-۳۹پ)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۳۰]

۱۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۴۳

قصیده‌ای از قلندرشاه از شهاب ثاقب، آن چه از مشهدی علی آورده‌اند، دستور ذکر و آداب آن از شیخ محمد حسن سکاکی، چند روایت از امیر المؤمنین، یادداشت یادگاری از مرتضی قلی از فقراء سلسله علیه شاه نعمت الله در پنج‌شنبه ۷ شوال در بالاخانه در زیر کرسی در خدمت آسید محمد صادق یزدی و مصطفی قلی خان میر پنجه و حاجی علی محمد خان «چون این جنگ که الحق و الانصاف گنجی است که پایان ندارد ... هر کس به یادگار چیزی از این مرقومات گذاشته»، وی یک رباعی ماده تاریخ به مناسبت آن که قطب الاقطاب صفی علیشاه در ۲۴ ذیقعده ۱۳۱۶ق از این عالم خرقه تهی کرده و امور ظاهر و باطن به دست صفا علیشاه افتاد نوشته است؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۴ رجب۱۲۸۶ق، جا: چیذر شمیران آستانه امامزاده علی اکبر؛ جلد: میشن مذهب، ۶گ (۳۳۳ر-۳۳۸پ)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۳۶]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۵۳

از منشآت قایم مقام، از نوشته‌های صاحب جنگ با نام «بافته قلندر شاه» در تأویل آیه افعیینا بالخلق الاول بل هم فی لبس من خلق جدید، از خطبه امیر المؤمنین، چندین دعا و حرز به جهت قضای هر حاجت و دفع بعضی امراض و احراز دیگری مانند آن، دستور العمل سالک مبتدی و دستور ذکر یادگار حاجی درویش حفظه الله تعالی، اشعار از قلندر شاه، حکمای ماضی، رباعی به یادگار ... علی بن حسینعلی خویی، مولوی، امیرالمؤمنین، سعید بن مبارک نحوی، عبدالله بن ابی بکر، ابی الخمیس ضمیری، توبة بن حمیر، حاتم الاصم، قاضی احمد بن محمد ارجانی، متنبی، نشاط، در جلوات جنون قلندرشاه بروز کرده و شرح احوال است، قلندر شاه در شب چهارم صفر ۱۲۸۷ق در خانقاه حضرت فخر السالکین و

الحاج حاجی میرزا رحیم قطب ولی تراش انشا شده، از همو در ربیع الاول ۱۲۷۹ق هنگام عارض شدن چشم درد، ابی حامد غزالی، ابی المحاسن یوسف شوافی، رباعیات شاه قلندر، خطبه شقشقیه قلندر شاه، مصطفی کردستانی در حالت جذبه آقا میرزا عبدالله مشهور به شیپورچی، عمرو ابن ربیعة ابن کعب، محمود قلندر ارومیه، غلام حسین بن ملك ایرج میرزا در خدمت حضرت قلندر شاه در شعبان ۱۲۹۰ق در دارالسلطنه تبریز، منجیك ترمذی، امرء القیس، مستوره خانم زن خسرو خان والی کردستانی، صدر اعظم مدظله العالی و بدیه قلندرشاه؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: باتاریخ۱۲۸۶ق؛ مهر: «المسی حسین الحسینی ۱۲۶۱» (بیضی)، «افوض امری الی الله عبده محمد تقی»، «افوض امری الی الله عبده محمد تقی ۱۲۶۹» (مربع)، «یا الله المحمود (؟)» (مربع)؛ جلد: میشن مذهب، ۱۸گ (۴۲۱پ-۴۳۸پ)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۸سم [ف: ۱/۲۹-۳۳۷]

۱۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۲۶

در بردارنده این مطالب: دعای طمطام از علی، دعالی قاموس (که باید تصحیح شود غلط و سقط بسیار دارد)، دعایی به امضای قلندر شاه، دستور العمل پزشکی درمان سالك از جناب آقا سید علی طبیب، و اشعاری از مرحوم عباسقلی و بیشتر بدون نام سراینده؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: صفر۱۲۸۹ق؛ جلد: میشن مذهب، ۴گ (۱۹۹ر-۲۰۲ر)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۸سم [ف: ۱/۲۹-۳۳۳]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۳۳

از مسوده‌های باطله مرحوم ابوی میرزا نصیر است رحمة الله علیه، من دیوان مولا الموالی علی خطاب به حارت اعور همدانی، عزلهای سعدی، احادیثی از امام باقر و صادق و امیر المؤمنین؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: صفر۱۲۸۹ق؛ جلد: مذهب، ۲گ (۲۳۹ر-۲۴۰ر)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۸سم [ف: ۱/۲۹-۳۳۴]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۳۶

شامل: دعا جهت دفع قحط غلا و طاعون و وبا، فی باطل السحر، به جهت بیمار، مناجات سید الشهدا، دو روایت از امیر المؤمنین، در شرح موجین مهمین از بحر الدعاء، در بیان آن که طریقه حقه از چهار امام به واسطه چهار ولی علیهم السلام از شیعیان خاص اهل بیت جاری شده در میان عباد و بالد منتشر گردیده، هذا کتاب کتب الله تعالی فی ظهر عهدنامة الاولی فی حق حسین ابن علی و انزلناه فی یوم العاشوراء، فرود آمدن جبرئیل بر پیامبر و آوردن دعای ناد علیاً مظهر العجایب، در تفسیر اخلاص و استعاره آن، در بیان انطباق حضرت فاطمه با حقیقت عرش و شرح وجوه انطباق و رجوع به ذکر نفس رحمانی و نفس رحیمی، در شرح بحر ثانی که مسمی است به بحر الله و بحر الجامع و بحر الاحمد و بحر النبوة. و سروده‌هایی از: نواب مستطاب بهجت صدر الشعرا غلام حسین میرزا روحی فداه (در مدح قلندر شاه)، سنایی و ارسطو؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: صفر۱۲۸۹ق؛ جلد: میشن مذهب، ۷گ (۲۴۳پ-۲۴۹پ)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۸سم [ف: ۱/۲۹-۳۳۴]

۱۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۴۱

بدین ترتیب: در بیان آن که حال ایشان نسبت به این دو گوش منحصر در دو قسم است یا فتح گوش ملکی و سد گوش شیطانی (حالت اولیا) و یا فتح گوش شیطانی و سد گوش ملکی (حال اولیاء الطاغوت)، حکایتی از سلطان محققین ابراهیم خواص، درباره عشق عرفانی، از شواهد النبوة، روایتی از پیامبر و سید الشهداء، دستور ساخت صورتی از قیر سیاه از شیخ ابوالقاسم برنی رحمة الله، داستان انتخاب اشعار یحیی بن سلیمان کاتب و گفتگوی او با ابو جعفر منصور، روایتی از شعر گویی مسحل بن اثاثه، از مناقب و خطب امیر المؤمنین، استخاره نامه، و اشعاری از دعبل بن علی خزاعی، مناجات منسوب به امیرالمؤمنین و سید الساجدین، عبدالباقی افندی، حاجی سلیمان صباحی، عباسقلی خان تبریزی مظهر تخلص، ابو نواس و فتحعلی خان ملك الشعراء؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۲۹۱ق، جا: تبریز (آستانه مقبره جناب حاجی محمد جعفر خوی)؛ جلد: میشن مذهب، ۱۶گ (۳۱۳ر-۳۲۸ر)، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۸سم [ف: ۱/۲۹-۳۳۵]

۱۸۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۰۷/۳

آغاز: یا ایها الذین ... انما ولیکم ... اجمعوا علی نزولها فی علی و هو مذکور فی الصحاح الستة

جنگ متفرقه است؛ کا: محمد سلیمان، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج، ۴۹گ (۱۲۰-۱۶۸)، اندازه: ۱۷/۵×۱۰سم [ف: ۴-۱۲۸۳]

۱۸۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۵۰/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ ربیع الثانی۱۲۹۶ق؛ ۱۵ص (۱۲۹-۱۴۳)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۹سم [ف: ۲-۳۴۴]

۱۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۴۶۰/۳

آغاز: فی عجائب البلدان قال کعب الاخبار؛ **انجام:** و قدم الباطل.

جنگ متفرقه است؛ کا: حسین بن علیرضا شریف یزدی، تا: رمضان۱۲۹۷ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: میرزا محمود شیخی زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۵گ (۴۷-۱۳۱)، اندازه: ۱۷/۵×۱۰/۵سم [ف: ۴-۱۳۰۲]

۱۹۰. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۵۶/۱۵

شامل: مناجات امام علی (ع) خطبه‌ای از آن حضرت، مطالبی درباره صفات الهی، فی تفسیر قوله تعالی، نکات عرفانیه فی حدیث، مطلبی در مذهب معتزله و ... منقولاتی در اخبار و حدیث و تفسیر؛ کا: ملا محمد باقر گواری، تا: ۱۲۹۹ق؛ جلد: چرم، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۱-۲۰۸]

۱۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۷۷-۳۹/۱۵۷

آغاز: وغش وحقد وبخل وحسد از دل او بیرون رود واز همه عالم

فارغ باشد ... وهم دیگر اگر کسی راخواهی که به بندی چنانکه هیچ کاری نتواند کرد واز او هیچ کار نیاید این شکل در آن پنج موضع؛ **انجام:** فصل سی و سیم دربیان آنکه چگونه ژیلبلاس از قصر لیوابیرون آمد وچگونگی عاقبت آن درزمانی که ناظر ومختار کارهای الفنس بودم بوضعی با پدرش دن سزار راه رفته ... که تا من ژیلبلاس را از این درخانه ند وانم آرام

اوراق پراکنده‌ای است که درکنار هم صحافی شده مربوط به موضوعات مختلف از جمله طلسمات با عنوان‌های «وهم ودم» وبخشی ازتقریرات در فقه واصول شیعی، تاریخ مسافرت هندوستان شیخ الرئیس قاجار، ترجمه زندگانی ابوالمعالی محمد بن محمد بن عبدالحمید شیرازی، قطعه‌ای از کتابی با عنوان «تولید ثروت» وچند فصل از رمان «ژیلبلاس»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۸۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۸-۴۹۵۲]

۱۹۲. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۲۴۹/۳

آغاز: زن را هر گاه طلاق دادی و او حامله بود باید نفقه اش را بدهی؛ **انجام:** یوسف مهلت دو رکعت نماز خواست درنماز خود را به خدا سپرد و پیراهن او را از ...

مشتمل بر احکام فقهی، مباحث اعتقادی، منشأت، تاریخ، ترجمه لغات، تفسیر، شرح احادیث و ...؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ ۷۶گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: -۱۷۰]

۱۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۳

از جمله مقادیر و اوزان روسی، دخل و مالیات روسیه در سال ۱۸۹۵ق؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴[مختصر ف: -۹۷۸]

۱۹۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۱۹/۵

پراکنده ها در ... خبر و تفأل و نحو؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [ف: ۵-۳۷۴]

۱۹۵. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۸۵

آغاز: فی حقوق المسلم علی المسلم فی ۱۶ بحار ص ۶۶ عن الکافی

نام «کتاب خلفا» در اولین برگ نسخه بسیاری از اوراق سفید رها شده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۸۲گ، ۲۳سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۷۱]

۱۹۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۲۷/۲

مشتمل بر پراکنده‌هایی در حدیث، تاریخ، فقه، رجال، عرفان، نحو، صرف، لغت، دعا که بدون هیچ ترتیب خاصی گرد آمده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۳ و ۱۴؛ جلد: پارچه‌ای، ۲۳گ (۵۱ر-۷۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۲-۴۸۶]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۸۴

یادداشت‌های متفرقه از کتب مختلف در زمینه اخبار و روایات و تاریخ و اعتقادات و غیره که در این مجموعه جمع آمده است و ترتیب خاصی در آن نیست از جمله آنها است: جنگ صفین، حدیث مقداد بن اسود، معراج، مطالبی از کتاب ثاقب المناقب، خطبه عید فطر، فضائل جناب امیرالمؤمنین (ع)، حدیث طیر، جنگ جمل، نصب حکمین در صفین، مکالمه امام حسن مجتبی (ع) با معاویه، تکلم ابن ملجم در فضائل حضرت امیر (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۴۱۰ص، ۱۴-۲۰سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف: ۴۵-۲۶۰]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۸۷۲/۳

منتخبی است از کتابی گوناگون اعتقادی که بیشتر از کتاب کلم الطیب است؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق ابن مرحوم آخوند ملا محمد علی بدجانی، تا: قرن ۱۴؛ بخشی از کتاب در دارالسلطنه اصفهان در مدرسه الماسیه در سال ۱۳۲۰ نوشته؛ جلد: تیماج، ۲۴۴گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵۱-۱۸۹]

۱۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۴۹-طباطبائی

آغاز: رساله: بسمله اللهم الحمد لک علی ما انعمت علینا من ولایة محمد و آله ... و بعد فیقول احقر العبید ... محمد بن صادق الحسنی الطباطبائی ... هذا وقت الشروع فی المقصود و هو البحث عن مسالة الجبائر التی شرع فیها سیدنا ... میرزا محمد حسن الشیرازی متع الله المسلمین ... ببلدة سامراء ... عام ۱۳۰۸ فنفحص اولا عن معنی الجبیره

نوشته‌هایی است پراکنده به خط سید محمد طباطبائی (پدر سید محمد صادق اهداء کننده این گنجینه به کتابخانه مجلس)، در اول جنگ بخش نخست رساله‌ای است از او درباره مساله فقهی جبیره که تقریرات درس استادش میرزا محمد حسن شیرازی است و در دنباله رساله می‌گوید: استاد در ۱۳۰۸ در سامره تدریس این مسأله را شروع کرد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد طباطبائی، تا: قرن ۱۴؛ ۱۰۸گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲-۱۱۷]

۲۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۱۹/1

به عربی و فارسی؛ کا: جناب استرآبادی، محمد تقی بن علی، تا: ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۱ص (۱-۱۲۱)، ۱۶سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۲۰×۲۲سم [ف: ۱۶-۱۵۲]

۲۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲۴/۳

منقولاتی از صائن الدین شارح قواعد التوحید، ملامحسن فیض کاشانی، خواجه ابوالوفاء و صدرالدین قونوی. یادداشت ها به خط عمادالدوله بن عماد الدوله بن محمد علی مشهور به دولتشاه پسر فتحعلی شاه قاجار و به تاریخ ربیع الاول ۱۳۰۸ق است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالعلی درجزینی، تا: ۱۳۰۴ق، به جهت میرزا عماد الدوله؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۸۴ص، ۲۰سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۲-۳۲۳]

۲۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷/۴

آغاز: امسیت و الهم فی ایران یطرقنی ×× و الکرب طول اللیالی ما یفارقنی؛ **انجام:** و ثقل میزانی و اعطنی کتابی بیمینی و لاتفرق بینی و بین موالی محمد و آله ابدا یا ارحم الراحمین

مشتمل بر پراکنده‌هایی است بدین عناوین: تخمیس قصیده سید رضی به عربی از میرزا محمد حسین شهرستانی حائری، تخمیس

غزل سعدی از سمی الامام الموتمن، سوالی درباره این فقره از دعای ماه مبارک رمضان «اللهم انی اسألك من بهائک بأبهاه» و پاسخ آن از آقا محمدرضا قمشه‌ای و میرزا ابوالحسن جلوه، و باب «فیما ظفرنا به من الادلة علی سکون الارض صریحا و مفهوما من الایات و الادعیة و الخطب و الاخبار المأثورة» و چند نوشته دیگر؛ کا: ابو محمد حسین علی بن آقا محمد تهرانی، تا: ۱۳۰۵ق؛ ۲۷گ (۵۴پ-۸۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۰-۳۵۹]

۲۰۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۶۷۱/۵

پراکنده‌هایی در تفسیر و غیره؛ بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج، ۵۶گ (۱۳۱-۱۸۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳-۱۰۱۷]

۲۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۳۵/۴

آغاز: و موضع خاص مناجات آنحضرت جبل فاران بود؛ **انجام:** و حایل میان خود و امام مبطل نمیدانند اگر چه بعد مسافت باشد

تاریخچه کوتاهی از زندگی حضرت محمد (ص) و اسامی نقباء و مفسرین و نیز آیات چندی در این باره هایاد شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد عظیم خان منشی دربار هرات پسر محمد اسماعیل خان، تا: ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۷ص (۴۳۴-۴۵۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹-۷۴]

۲۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۹۹/۲

از جمله خطبه‌های عید اضحی به روایت اهل سنت، خطبه عید رمضان، ادعیه طریقت نقشبندیه، صلوات، فال نامه منظوم کلام الله، قصیده مضریه فی ذکر الصلوات علی خیر البریه از محمد بوصیری (کتابت ۱۳۲۸هـ) و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ و۱۳۴۴ق؛ ۳۹ص(۱۳۷-۱۷۵)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۷/۲-۱۳۱]

۲۰۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۲۰-۳۹/۲۰۰

آغاز: بسمله نحمدك اللهم علی ما اعطیتنا من سوابغ النعم وبوالغ الحکم ونصلی علی حبیبك الهادی للعرب والعجم علی وجه اکمل واتم نحمدك اثر الحمد علی الشکر لان الحمد یعم؛ **انجام:** وقد یحذف الفعل لقیام قرینة جوازاً فی مثل زید لمن قال من

یادداشت‌های متفرقه ایست درموضوعات گوناگون که بدون نظم خاصی در نسخه حاضر درکنار هم قرار گرفته است، شامل مباحثی درفقه، کلام، حدیث، قرائت ونحو؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۷۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۸-۴۹۵۲]

۲۰۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۷۳۱/۴

آغاز: الحروف الجاذبه وعوض مکانها الحروف المجذوبه وان اردت ان تغلب احدا علی آخر فزد علی اسم الغالب عدد الحروف الموافقة لطبیعته الموافقة الصفراء؛ **انجام:** ویکتب علی کاغذ ویوضع علی جبهة الرای فکشفنا عنك غطائك فبصرك الیوم حدید صحیح و تضع فی الفنجان قلیل خبز ویتجز بالکز برة حتی ینزلو وبعده بلبان الجاوی استنزال آخر

اوراق پراکنده ای است درعلوم غریبه که از کتاب‌های مختلف یکجا صحافی شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۱۴۱گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۱-۲۳۶]

۲۰۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۳۸۷

آغاز: هفتم از طعمه اول ببوسلیك وکرانیه وسه؛ **انجام:** هذی قصیدة مولوی ... والیکم من عبدکم اهداء لاشیء یملکه سوی نفس له ملك یا ولی الله

اوراق متفرقه‌ای است به نظم ونثر که دریکجا صحافی شده است از جمله مطالب: قصیده بی نقطه امیرحسن افشار درمرثیه امام حسین علیه السلام، اشعاری از محتشم، فصل من کنز اللغة، یا چند مثنوی از مولوی: «تا نگرید ابر کی خندد چمن ×× تا نگرید طفل کی جوشد لبن»، صیغ عقود مطابق فتوای شیخ انصاری، قسمتی ازرساله جهادیه قائم مقام بزرگ، قسمتی از خطبه همام؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۱۷۱گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱-۲۳۵]

۲۰۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۸۶

آغاز: دعای حضرت امیر المومنین علی علیه السلام روایت کرده اند از امام ناطق امام جعفر الصادق علیه السلام که گفت روزی حضرت ... بسمله. الحمد ثناء علی الایمان الحمدلله علی الاسلام؛ **انجام:** انی اسئلك بما تجیبنی به حین اسالك فاجبنی یا الله. پس هر حاجت که خواهد از خدای تعالی بطلبد که البته برآورده است.

مجموعه‌ای متفرقه در اوراق مختلفه القطع است درادعیه وجداول علوم غریبه از قبیل: دعای کمیل، آداب نماز شب و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۸۵گ، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ: ۱-۲۳۶]

۲۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۸۵۸

آغاز: قال الامام ابوعبدالله عمروبن عثمان بن علی البلخی اخبرنا الامام ابوبکر احمدبن اسماعیل جوهری ... عن جعفر بن محمد الصادق عن ابیه عن جده عن علی بن ابیطالب علیه السلام ... ماسئل رسول صلی الله علیه وآله وسلم عن ربه ... لیس شیء افضل عندی من التوکل علی والرضا بما قسمت؛ **انجام:** از ابوهریره وعبدالله عباس روایت کرده‌اند که گفتند پیغمبر صلی الله علیه وآله وسلم کان [یحولنا] بالموعظه بعد الموعظه بین الانام شفقة علینا والتماس الرفق فخطبنا قبل وفانه بایام وهی آخر خطبة خطبها بالمدینة حتی لحق بالله فوعظنا منها بمواعظ ذرفت منها العیون

اوراق پراکنده ای است از احادیث وشرح حال ائمه اطهار علیهم السلام وغیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶۰گ، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۱-۲۳۴]

۲۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۹۲۹/۱

آغاز: درکتاب مهج الدعوات آورده که روایت کرده شد ازحضرت پیغمبر صلی الله علیه وآله وسلم جهت دفع اعداء، هر صباح این حرز می‌باید خواند که مجرب است بسم الله الرحمن الرحیم، بسم الله خیر الاسماء، بسم الله؛ **انجام:** فی الخالق بمعنی

وفی المخلوق بمعنی الاخر والا لم یکن هنا المعانی فینا دلائل علی تحقیقها فی الباری تعالی علی وجه اعلی واشرف والمحقق خلافه فبطل کون الاشتراک

اوراق پراکنده‌ای است از کتاب‌های مختلف: چند برگ به نقل از مهج الدعوات، یک برگ از کتاب‌های سید علی همدانی، اشعاری از شاعران، مطلبی از تفسیر فخر رازی در حدوث عالم، مطلبی درسیر وسلوک وغیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵۹گ، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ: ۱-۲۳۴]

۲۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۳

درهم و دینار گوناگون به عربی. شعر مولوی و خواجه طوسی، اقبال و ادبار در ربیع الابرار، معجون قوه باه، شعر فارسی، معرفت دل، حب الصنوبر، احکام نجوم از رکن الدین ابواسحق، رباعیهای مغربی، درباره شراب به فارسی به نثر و نظم، اصطلاحات علم به عربی، درباره پیامبران؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۵گ (۵۲پ-۵۶پ)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۸۸]

۲۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۶

شامل: سخن افلاطون به فارسی، داروی بیماری‌ها، شعر فارسی، پند افلاطون و اسکندر، دعای رفع دشواری از تفسیر نیشابوری، پیوند حروف با ستارگان در جدول، درباره لفظ به عربی در مقدمه و تنبیه و خاتمه، شعر فارسی و جز آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۷گ (۵۸پ-۶۴ر)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۸۸]

۲۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۸

به گرما رفتن از حیات القلوب به عربی، شعر شافعی، تفسیر لترکبن طبقا عن طبق به عربی، شکر نعمت از همان کتاب، شعر عربی و فارسی، داروی آبستن شدن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، ۳گ (۹۱ر-۹۳ر)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۸۹]

۲۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۱۰

عالم صغیر و کبیر به عربی، داستان خضر و موسی و کشتی و جوان به عربی و عرفانی، شعر مولوی درهامش، روایت نبوی، گفته حاتم «و طنت نفسی علی التوکل باربع»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، ۳گ (۹۶پ-۹۸ر)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۸۹]

۲۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۲۲

شعر علی، روایت نبوی، سبب مرگ، ملح سلیمانی از ابن ماسوبه به عربی، شعر خواجه طوسی، منی و حدود آن به عربی، شعر عزالدین محمود کاشی، از قسم چهارم و پنجم یک تفسیر سورة العر از همان طوسی به عربی و سخن او درباره توحید به فارسی، نشانه بیماری، سخنی از سعدالدین حموئی و سفیان ثوری به عربی، درباره «لا اله الا الله» «به روش عرفانی به فارسی گفتار اشعریان و معتزلیان و دیگران درباره خدا به عربی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۸گ (۲۱۶پ-۲۳۳ر)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۹۲]

۲۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۱۴۲/۳۲

به عربی و فارسی از خبر و دعا و تفسیر و حکایت و ادب و کلام: از امام صادق و علی و سید شریف و زمخشری و آقاجمال (درباره هستی) و طوسی در تبیان و کاشانی در خلاصة المنهج و عصام در حاشیه برجامی و از صحیفه سجادیه وعدة الداعی و طب النبی مستغفری؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۸گ (۲۹۸ر-۳۰۵ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵-۲۳۹]

۲۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۸۳/۴

مونثات سماعی ابن حاجب، شعر فارسی در اصول و فروع دین، نسبت تألیفی و توضیح آن به عربی. معمای فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۱۳گ (۱۱۱-۱۲۳پ)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵-۴۰۴]

۲۱۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۳۴۶/۲

ورق‌های متعددی که هر کدام به رساله‌ای تعلق دارد در این جا جمع‌آوری شده است، گویا صحاف برای حفظ اوراق پراکنده‌ای که درنزد خود داشته، آنها را در یک جاجمع‌آوری نموده است، این اوراق همه برگ‌هایی هستند از میانه رساله‌ها در موضوعات، تفسیر، شرح دعا، اصول فقه، معانی و بیان، نحو، اخلاق به فارسی و عربی، که در هیچ یک نام کتاب و مؤلف قابل شناسایی نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۴۸گ (۶۹ر-۲۱۶)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۳۰۶]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۶۸/۲-طباطبائی

قطعاتی است به نظم از ابوالحسن باخرزی، یزید بن معاویه (چند قصیده)، ابو تمام، ابو اسحاق موصلی، ابن سناء الملک، ابو نواس و قطعات مختلف نثر به عربی و فارسی بدون نام گوینده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۲پ-۸ر) [ف: ۲۳-۵۲۰]

۲۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۳/۳

از جمله: مطلبی درباره الواجب لذاته ازعلامه نصیرالدین علی بن محمد علی و ابیاتی از هلالی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۹۲پ- ۹۵پ)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۰-۱۴۹]

۲۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۱۵/۱

شرح دعا سحر، شعر عربی و فارسی، ختم، شعر حسین خان ندیم، ادب و فقه، داستان‌های منظوم شیخ احمد مدنی در ۱۵۰ و جز اینها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۱ر-۱۳پ) [ف: ۵-۳۵۶]

۲۲۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۳

مشتمل بر حکایت‌ها و روایات و کلمات و بزرگان و اشعاری از هاتف، محمود، بهجت کرمانی، سیدکاظم تفرشی، ذوقی، وحشی و چندین رباعی پراکنده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۷گ (۹۱پ-۱۱۹پ و ۱۵۳ر-۱۶۰پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۹۸]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۶۹

مجموعه‌ای است پراکنده شامل: ۱. استخاره نامه: در این اثر به ترتیب سور (از یونس تا انبیاء)، علاوه بر درج برخی آیات، مضمون آنها جهت استخاره تعیین شده و مقابل آیات نوشته شده، ۲. بخشی از منهج الصادقین ملا فتح الله کاشانی در تفسیر

سوره‌های محمد و فتح، ۳. احادیث، ۴. فصل در بیان حقوق مردگان بر زندگان (منقول از حلیة المتقین مجلسی)، ۵. فواید از جمله فایدة فی الیتیم، فایده فی نقل عظام یوسف (ع)، فایدة فی شیعة علی علیه السلام، فائدة فی الوصیة ... فائدة فی خلقة الدنیا، ۶. بخشی از منهج الصادقین شامل تفسیر سوره‌های سجده، حمعسق، حم سجده، دخان؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ ۸۶ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۵۰-۱۴۴]

۲۲۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۸۳۷/۸

آغاز: عن ابن عباس ان الله تعالی یامران یوقف الخلائق یوم القیامة خمسین موقفاً؛ **انجام:** در اصل آدم بودم تلخی سکرات مرگ بامنست وآن تلخی در آب اثر کرده وترابی مزه ساخت گستاخی را معذور دار

فواید حدیثی و تفسیری، فواید پراکنده‌ای است دراحادیث وتفسیر برخی آیات که بدون نظم وترتیب خاصی دراین نسخه درج شده است از جمله ترجمه کلمات قصار امام علی (ع) تفسیر سوره مبارکه «فجر» ترجمه فارسی وصایای پیامبر اکرم(ص) به امام علی (ع) وبه ابوذر غفاری، حدیث نبوی درشمارش گناهان کبیره باترجمه فارسی زیرنویس، تفسیر آیه «والجان خلقناه من قبل من نار السموم» از سید هاشم بحرانی ومطالب نجومی احکام زلزله واحکام بانگ خروس، وکلماتی از عارفان وگفتگوی خدای متعال با حضرت موسی (ع) و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹۲گ (۹۴ر-۱۸۵ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف مخ: ۱-۳۶۳]

۲۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۹۸

جنگ ادعیه و مطالب متفرقه است؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۲۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۷۲

آغاز: هنعه. سوال نمودی از حال غایب به آن عدد که داری سطر شمار؛ **انجام:** باب ما یجزی من القول عند زیارة جمیع المومنین الائمة علیهم السلام. روی عن علی بن حسان قال سأل الرضا علیه السلام فی ایتان قبر ابی الحسن موسی علیه السلام.

برگ‌هایی درفال‌نامه، شعر، بخشی از مختصر المعانی، تفسیر سوره مبارکه عصر تا سوره ناس، تاریخ، تفسیر سوره بقره، روضة الشهداء، دعا و زیارت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۱۹گ، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۱-۲۳۳]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۹۴/۲۴

نقل از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید معتزلی، انیس الوحده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶گ (۱۴۰ر-۱۴۵ر)، سطور مورب، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۰-۶۰]

۲۲۹. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۲۰۳/۲

آغاز: تحقیق العلم قوله و اولوا العلم أی المتصفون به وقوله و فوق کل ذی علم علیم؛ **انجام:** ان الفعل یعمل بالاصالة و الاسم بالمشابهة الیه فما کان جزئه أصلا بالنسبة الی ...

متفرقاتی است دربیان بعضی قواعد نحوی، شواهد شعری، فروق لغوی و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۶گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف مخ: -۱۷۰]

۲۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۹۵/۱

مطالب متفرقه ای شامل: مناظرات مؤمن طاق با ابوحنیفه، حدیثی از حضرت سجاد علیه السلام، نامه وطواط به دوستش، حکایتی از شبلی، مطلبی در فقه به نقل از تذکره علامه حلی، خواص سوره واقعه، مناجات شافعی و چند مسئله فقهی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۱پ-۱۲ر)، ۱۸-۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۸-۶۴۹]

۲۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۸/۱۶۷-۷۵۴۷

آغاز: ولذا تری الناس مختلفین فی العقائد فلابد لنا من قواعد اذا حفظناها وعلمنا بهالم نخطأ فی فکرمن افکارنا وتلک القواعد هی المنطق فرع فقد علم ان المنطق آلة قانونیة تعصم مراعاتها الذهن عن الخطأ فی الفکر؛ **انجام:** حق سبحانه وتعالی او را سهل گردانیدی ودرآثار آمده که هر کس این آیه را بخواند وبعد از آن

برگهای متفرقه‌ای از رساله‌های مختلف که دریک جا صحافی شده ورساله کاملی دربین اینها نیست، قطعه‌ای از کتابی منطقی وبندی ازکتابی درنحو وبخشی ازرساله‌ای در بیان خواص سور قرآنی درآن به چشم می‌خورد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۴۹گ، ۱۴-۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۸-۴۹۵۶]

۲۳۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۹۳۴/۹

مطالب متفرقه، دعا و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: -۳۲۹]

۲۳۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳-ج/۵۳۰/۶

آغاز: دست از این سخن بردار و به اغوای شیطان نقد حیات را به مفت از کف مده؛ **انجام:** و اما مواضع التحذیف فاخرجها بعضهم لبنات الشعر علیها ... بشعر الرئیس و لان التکلیف ... حکم الشرعی.

در میان این رساله‌ها ۲۰ برگ به طور متفرق صحافی شده که در آنها مطالب مختلفی به زبان فارسی و عربی نوشته شده که ابدا به هم ارتباط ندارند - و آن مطالب عبارتند از، اندرز، نحو، اشعار فارسی، مسئله دینی و حدیث ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲-۱۲۷]

۲۳۴. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۴۶/۲

یادداشت‌های متفرقه‌ای است در تاریخ و حکایات و مباحث صرفی و نحوی، اشعار فارسی و عربی، روایات، فوائد طبی، اقوال علماء و حکماء و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۲گ (۲۷پ-۶۸پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۵۷]

۲۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۹۵/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲گ (۱پ-۱۲ر)، ۱۸-۲۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۸-۶۴۹]

۲۳۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۶۵

آغاز: قوله والتمنی نحو قول امریء القیس اقول فان قلت قد سبق ان التمنی من اقسام الطلب وعرفه الشارح بانه طلب الشیء؛ **انجام:** دین یعنی مجموعه آنچه انسان را به کارهای پسندیده وا دارد واز کارهای ناروا باز دارد اسلام یعنی اعتقاد به اصول وعمل کردن به احکام ...

مجموعه‌ای است از اوراق در موضوعات مختلف نحو(حاشیه نحوی)، فقه با عنوان «الجواب -الجواب»، غزلیات عشقی (شاعر مشروطه) که به مدیر کتابخانه خاور برای چاپ ارسال شده است ونامه‌هایی به وی، بخشی از کتابی با عنوان«عروة الوثقی فی التمسک بمذهب ائمة الهدی» از محمد حسین بن علی که درفهارس به آن اشاره نشده است. انشاء، قواعد زبان فارسی، در معنای لغوی تاریخ، یک برگ از شرح شیخ ابراهیم مصری بر کتاب «زبدة» بهایی. علوم غریبه، از سر الاسرار عطار، باب بیستم یک متن نجومی دراختیارات، شعر از میر الهی همدانی، فیض ابن مسهر، کمال اسماعیل، سنایی، برگ پایانی «لوامع ...» جامی به تاریخ ۱۱۴۳ق، هیئت با عنوان « قال - اقول»، چند برگ از «جامع الحکایات» و«فرخ نامه» وآداب دعا وفقه جدید؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۳۳۶گ، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف مخ: ۱-۲۳۵]

۲۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۶۰

آغاز: یکی از اطاق‌های فوقانی عمارت کرین کانتری که منزل ژاک دیاموند ودریک فرسنگی شیکاگو واقع است؛ **انجام:** این طلسم را برکف دست خود نویسد وبر روی دل خفته نهد به سخن آید وهرچه دردل دارد بگوید.

اوراق درکنار هم صحافی شده‌ای است درموضوعات مختلف نحو، منطق، عروض اشعار، ترجمه داستان خارجی«دختر ژاک دیاموند»، ریاضی، فقه، لغت عربی - فارسی مرثیه سیدة النساء حضرت فاطمه زهرا علیها السلام وچند مرثیه دیگر، علوم غریبه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «وقف اولاد» (بیضوی)؛ جلد: گالینگور، ۲۰۴گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱-۲۳۳]

۲۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۵۵

آغاز: کتاب از دست دادن سست رایی است ×× که اکثر طبع مردمبی وفایی است / معشوقه عارفان کتاب است ×× عارف ندهد کتاب از دست؛ **انجام:** فقره سابع درطریق اتصال وارتباط عظام است به یکدیگر وکل عظام بدن با یکدیگر مربوط گردیده اند اما بعضی حرکت دارند وبعضی دیگر ندارند.

اوراق پراکنده ازموضوعات مختلفی چون علوم غریبه، طب، شعر ودعا می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۳۰۱گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱-۲۳۳]

۲۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۴۱۱۴

آغاز: الحمدلله الذی علافی توحده ودنا فی تفرده وجل فی سلطانه وعظم فی ارکانه واحاط بکل شیء علما وهو فی مکانه وقهر جمیع الخلق بقدرته؛ **انجام:** اقسمت علیکم بحول الله وقوته وعونه وعزمت علیکم یا معاشر الارواح الروحانیة.

چند صفحه از اصول دین سید کاظم رشتی، اشعاری از ابن سینا وخواجه نصیر، چند صفحه ازصحیفه سجادیه وچند صفحه درمنطق وچند صفحه درعلم نحو؛ خط: نسخ، نستعلیق، تحریری، بی‌کا،بی‌تا؛جلد:گالینگور،۲۰۵گ،اندازه:۹×۱۶سم[ف مخ: ۱-۲۳۶]

۲۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۹۶۰/۱

از جمله تواریخ تولد و تواریخ وفات علما چون شیخ انصاری، فاضل دربندی، ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا[مختصر ف: -۹۷۷]

۲۴۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۱۸/۳

فوائد متفرقه است، حدیث معراج به نقل از کتاب ارشاد القلوب، وصایای حضرت پیامبر (ص) به علی (ع) و وصایای حضرت پیامبر (ص) به ابوذر، وصایای حضرت پیامبر (ص) به ابی مسعود، وصیت علی (ع) به امام حسن(ع)، مواعظی از امام حسن مجتبی و امام حسین و امام سجاد علیهم السلام، وصایای امام محمد باقر (ع) به جابر بن یزید، مواعظ امام جعفر صادق (ع) به ابن جندب، مواعظ امام موسی کاظم (ع) به هشام، و مواعظی از سایر ائمه و انبیاء (ع)، فصل پنجم ازیک کتابی دربیان ثواب گریستن بر امام حسین(ع) به فارسی، فصل در بیان بعضی از مکارم اخلاق آن حضرت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: شیخ عبدالله، عاریه میر عبدالشکور ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۰۸؛ جلد: تیماج، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۳۳۰]

۲۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۴۸/۷

نسخه اصل: کتابخانه وزیری - یزد ۲۴۱۲. فوائد متفرقه است. چند مناجات، دعا، حدیث، حرز و مطالب پراکنده‌ای است که بدون ترکیبی خاص گردآوری شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ ۱۶۷ص (۱۰۴-۲۷۰)[عکسی ف: ۴-۲۷۶]

۲۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۴۳/۲

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد الله علی فوائد حکمه و فوائد نعمه ... هذه فواید متفرقة جمعتها حذ اعن الفوت ... فایده سال کمیل بن زیاد علیا

فوائد متفرقه است، خبر و تاریخ و ادب و عرفان به عربی و فارسی با عنوان‌های «فایده»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۹گ (۱۵پ-۵۳ر)، ۱۶سطر(۸×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۸۰]

۲۴۴. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۷۱

مطالب متفرقه ای است مشتمل بر اشعاری به عربی در هشت عقد در مصیبت امام حسین، ادعیه مختلفه از جمله دعای صباح، دعای کمیل، دعای احتجاب، دعای سحر ماه مبارک، احادیث مختلف به فارسی و عربی، شرح حدیث الدنیا مزرعة الآخرة، عمل ام داود، خطبه‌هایی از ائمه در مناسبتهای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمد صادق موسوی، تا: ۱۲۵۵، ۱۲۶۱ق، جا: اصفهان، و محمد بن ابی القاسم موسوی، سال ۱۲۰۰ در جرفادقان؛ ۸۳گ، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۷۹]

۲۴۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۴۳/۲بخش۳

شامل: نماز نیاز روز آدینه به فارسی، نماز تسبیح به فارسی، از عیون المعارف فی فصل الرویا و الواردات، بندی از ابوالحسن نوری «فی العارف عشرة بساتین» به عربی چند فائده دیگر مانند سورتهای قرآن مجید که مختارست در نماز بامداد خواندن، فی القطب و الوتد، کتب الله و صحائفه، دعاء بعد صلاة الغداه من صحیح البخاری، من کتاب ادعیة السر، دعاء الخوف، کلام یحیی بن الفضل البرمکی، قول المزنی، دعوة النبی، تقدیس عظیم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۶-۱۰) [ف: -۱۴۵]

۲۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۵/۱

نسخه اصل: کتابخانه آیت الله گلپایگانی، قم، شماره ۴۳ (جدید ۱۵۱/۱۸). از جمله: صیغه طلاق، فایده ای از کتاب الذکری (الماء الواقف فی جانب النهر ...)، مقدار کر، صیغه نکاح، صورت عقد متعه، صیغه اخوت، دعای مطالعه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۱-۴)[عکسی ف: ۳-۶۵۶]

۲۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۶/۵

نسخه اصل: کتابخانه آیت الله گلپایگانی، شماره ۴۸ (جدید ۱۵۶/۱۹). از جمله: باب اندر بردن روغن از جامه، باب در ساختن مداد از پوست انار، باب لوجع الضرس، دعای مجرب که در سفر خوانند، تفسیر روایت «من استوی یوماه فهو مغبون» از مسعود حسنی حسینی بهبهانی به خط وی و.؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳ص (۱۰-۱۲)، ۱۹-۳۰سطر[عکسی ف: ۳-۶۶۰]

۲۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۶/۳

نسخه اصل: کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، شماره ۸۸۳۹ نقلی از کتاب المحاضرات راغب اصفهانی و مطالبی به نقل از کافی کلینی و حق الیقین و ابیات فارسی از شاعران متعدد همچون شیخ احمد سهیلی، وحید، آخوند فایضای ابهری، میرزا حسن صاحب رقم، ملاجامی، گلخنی و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۴۹-۵۲)[عکسی ف: ۳-۴۳۸]

۲۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۰۷/۱۷

خطاب با رنگ پایدار و برای سیاهی مو و روئیدن آن، از محبوب القلوب به عربی، روایت نبوی و تورات، مرهم، سخن ارسطو درباره پزشکی و فلسفه، داروها، دعای «اللهم انی اسالک بالالف المعطوف و غیر المعطوف»، شعر فارسی عطار و دیگران؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۴گ (۱۵۴ر-۱۵۷ر)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵-۱۹۰]

۲۵۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۷۱۵

آغاز: المسدد المصطفی الامجد المحمود الاحمد حبیب اله العالمین ابی القاسم محمد صلی الله علیه وآله؛ **انجام:** السلام ای آفتاب برج رحمت راضیا ×× السلام ای وارث سلطان تخت مصطفی ... سؤال ... جواب

بیاضی است شامل دعا وزیارات و اشعار درمراثی اهل بیت علیهم السلام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹۴گ، اندازه: ۷×۱۶سم [ف مخ: ۱-۷۸]

۲۵۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۹۶

آغاز: درذکر بعضی اقوال و روایات دراسم اعظم روایات بسیار است بعضی را ذکر می‌کنیم اول که اسم اعظم الله است دوم درقرآن است؛ **انجام:** دعای مشلول

درذکر اسم اعظم وبرخی از ادعیه سریع الاجابة ونماز استدعا وترکیب دواجات وغیره است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۸گ، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف مخ: ۱-۲۸۵]

۲۵۲. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۰۸/۳

پراکنده‌های نثر و نظم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[نشریه: ۵-۶۴۱]

۲۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۹/۸

اشعار، روایات، سخنان بزرگان، حکایت ها و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۲-۱۲۲]

۲۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۷/۵

شامل سخنان ارسطو، داود (ع)، اشعاری از عمر خیام، فخر رازی، عبدالواسع جبلی، ادیب طیار و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛۷ص(۲۵۳-۲۵۹)،۱۷سطر،اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۲-۱۴۷]

۲۵۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۷۶/۶

شامل: رساله ۱: فصل فی بیان ضرب، ضرب طولی و توشیح و طریقه عمل آن با علامت «۵» مطلبی از نهایه الاحکام با نشانه «۵» حروف ابجد و ضرب: الاعداد با نام «بمحمد شفیع دام ظله و یک فایده و مختصری در مسئله روزه، و این لغز از محمدباقر داماد حسینی: «هو المالک: مالک فی مالک: فما لک بما لک، فیما لک - فما لک الذی مالک فی مالک مالکه»، رساله ۲ و ۳: مدحیه در ستایش حق تعالی به شیوه چلیپایی، توضیح چندین واژه به نقل از شرف نامه، گفتاری از ابوعلیسینا، کلام ارسطو در موضوع، حرکت و متحرک با نشان «۵»، رساله ۴ و ۵: مطلبی از مختصر المصباح با امضاء «۵» و نقلی از مجمع الفرس در توضیح چندین واژه، نظم کمال اسماعیل درباره «شکال = ریسمانی که به دست و پای اسب بندند» و قولی از افلاطون درباره تخم کدو؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۳۷۲]

۲۵۶. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۴۸/۵

پراکنده‌های نسخه: ۱. بابی در توبه به نقل از سوره آل عمران، عربی، چلیپایی، ۲. روایتی از امام جعفر صادق (ع) در مورد زنی که از شوی خود پرهیز دارد، عربی، چلیپایی، ۳. مطلبی از شیخ بهایی در موضوع توانگر جاهل و عارف فقیر، ۴. نقلی از حضرت رضا (ع) در این که حیوانات مسخ شده، دوازده صنفند، ۵. داستان سلطان و بایزید بسطامی که جهت شفای ضعف دل به دیدار شخص رفت، ۶. صفت مقامات و انواع عشق، ۷. اشعار، منسوب به محمد ابن ابی بکر، ۱۰ بیت چلیپایی، عربی، «یا ابانا قد وحدنا ما صلح ×× خاب من انت ابوه و افتضح»، ۸. اشعار، فارسی، قریب

۱۰۰ بیت، چلیپایی ساخت از نی سایبانی در رهیکاندر [؟] با یوسف کذر کردی گهی، ۹. اشعار عربی «۱۷۰ بیت»، از: سید مهدی ابن سید رضا، ۱۰. تفسیر آیه «نفخت فیه من روحی»، ۱۱. مطلبی در کلیات منطق و مسئله روح، ۱۲. قال علی (ع): فی انسان ذوالنفس الناطقه، ۱۳. اشعار عربی (۱۶بیت)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۰ص (۲۷۱-۳۶۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱-۱۹۴]

۲۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۵/۳

نسخه اصل: کتابخانه آیت الله گلپایگانی، قم، شماره ۴۳ (جدید ۱۵۱/۱۸). فواید پراکنده به نظم و نثر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۶)[عکسی ف: ۳-۶۵۷]

۲۵۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۴۳۳/۵

چند صفحه در کیمیاء، فی بیان ضرب التوشیح، مقاله سیم از کتاب «قسطاس المستقیم» به فارسی، غزلی به فارسی از شیخ محمد رضا بن فتح الله بن ابراهیم شریف حسینی خویی در ۱۰ بیت با تخلص رضا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: فتح الله بن محمد رضا شریف حسینی خویی با مهر «عبده الراجی فتح الله» (بیضی)؛ مهر: «محمد تقی بن محمد باقر» (مربع)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: -۲۱۸]

۲۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۱۴/۱۷

مطالب متفرقه در کیمیا و طلسمات است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱گ (۸۶پ-۹۶پ)، ۱۴سطر [ف: ۳۶-۲۸]

۲۶۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۵۱۵

شامل: ... ۳. ترکیب بندی از حاجی سلیمان کاشی (۱۲۰۰ق) متخلص به صباحی پیرامون وقایع کربلا، ۴. فوائد منقول از محمد رفیعا، ۵. شرح قصیده میرفندرسکی، ۶. فوائد زیارت، ۷. غیر از مطالب مذکور مجموعه حاضر شامل دعای کمیل، ادعیه ماه رمضان و محرم و بعضی ادعیه دیگر می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۷۱ر «کتیبه حاج الحرمین الشریفین حاجی محمد زکی شیخ الاسلام کرمانشاهان» و برگ ۷۹ر «در اصفهان از خطیب امام جمعه استنساخ شد ۱۲۸۲»؛ جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ابعاد متن: ۱۰×۱۸، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲-۱۳۷]

۲۶۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۲۰۳۸/۶

پراکنده‌ها از جمله داستان مسجد جمکران قم به نقل از خط صاحب مقامع در حاشیه نقد الرجال و او از خط سید نعمت الله و او از مونس الحزین صدوق؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۱۷۱]

۲۶۲. همدان؛ سیرلو، حمید؛ شماره نسخه: ۱۲/۷

شامل: ۱. نقل قولی از شیخ ابو الحسن خرقانی، ۲. فی عدة الداعی فی بیان معانی اسماء الله، ۳. فضیلت نماز، ۴. روایتی در باب فصاحت قرآن، ۵. قول حکیمی، ۶. بیان سوال (ما الدلیل علی ولایة جدک) مامون از امام رضا (ع)، ۷. در باب قضاوتی منسوب به علی، ۸. بیان سوالی درباره پیغمبران اولوالعزم، ۹. حدیثی در باب اسرار علم، ۱۰. دفع نذور، ۱۱. مطلبی درباره سادات، ۱۲. تفسیر برخی از احادیث و آیات و باب تفسیر حروف المعجم و باب تفسیر الهدی، به عنوان « من توحید الصدوق»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ از برگ ۴۴پ تا ۵۱پ به گونه راستا و چلیپا - عربی و فارسی - به خطی جز خط رساله‌های پیشین و آنگاه از «برگ ۵۲ر» دنباله رساله‌ای است در باب «طلاق» تا «گ ۵۳پ» به خط همان کاتب پیشین[رشت و همدان: ف: -۱۷۰۸]

۲۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰۵/۵

مطالب متفرقه در تعبیر خواب، طلسمات، دعاها و استخاره؛ خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛جلد:تیماج،۲۴ص (۳۲-۵۵)، ۱۹سطر [ف: ۳۶-۱۰]

۲۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۴۵۱/۳

شامل: چند حدیث نبوی، بخشی از خطبة البیان امیرالمؤمنین علیه السلام، مطلبی از شیخ روز بهان فارسی، حدیثی از رسول خدا صلی الله علیه و آله، دعای عدیله، اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین علیه السلام، حدیث سلمان و چند حدیث کوتاه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۶۳-۱۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۵-۴۰۵]

۲۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۹۳/۱۲

مطالب و فوایدی شامل: مطالبی در کیمیا، چند حدیث و روایت در خواص سور، دوازده امام خواجه نصیر و خواص آن، چند تاریخ تولد در سال‌های ۱۲۳۵ تا ۱۲۴۸، بخشی از مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۰گ (۲۴۴ر-۲۵۳پ)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۳۸-۵۲۹]

۲۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۳۶/۲

مطالبی شامل: فصل فی الوسوسة، آداب النوم عشرة، مناجات شافعی به شعر عربی، غزلی از منصور به فارسی در هفت بیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۵گ (۶۸پ-۷۲پ)، ۱۴-۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۸-۵۷۵]

۲۶۷. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۵۹

دعاء و نسخه طبی و حکایتی از کشکول بهائی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۲۹۵پ-۲۹۷ر)[نشریه: ۷-۵۵۴]

۲۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۹۲

احادیث و متفرقات دیگر است؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۲۶۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۶۷/۲۴

مطالب متفرقه‌ای از قبیل: حرز در دفع هموم و احزان، طریق ختم سوره انعام تعویذات گوناگون، روایات مختلفی از کافی، وسائل، کنوز النجاح، قبس المصباح للکفعمی حلیة المتقین، بحار و ... ادعیه قدسیه، دعاء عکاشه، طریق استخاره، صلاة مختلفه، وصیت لقمان به فرزندش در امر سفر، مطلبی در تولد امام حسین علیه السلام، اشعاری از فیض کاشانی (شوق مهدی)، اشعاری در مدح ائمه علیهم السلام، روایاتی در فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها؛ بی‌کا، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱-۲۴۸]

۲۷۰. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۳۳۵

مجامیع متفرقات (جنگ و بیاض)؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۸۰]

۲۷۱. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۲۳/۳
فوائد متفرقه است از جمله: فی توجیه ایاک نعبد بلفظ الجمع، تفسیر سوره توحید به نقل از قاضی [بیضاوی]، فایده‌ای در اختلاف اوزان غلات، فایده‌ای از ملا محمد صادق ارجستانی درباره رؤیت اشیاء در آب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۹ر-۲۰پ)، اندازه: ۱۵/۵×۱۷سم [ف: -۵۱]

۲۷۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۶۳۳/۱
فوائد متفرقه است. مطالب متنوع و متفرقه ادبی، اصولی، فقهی، منطقی، کلامی و فلسفی به فارسی و عربی به نقل از منابع مختلف و اشخاص مخصوصاً سید مهدی طباطبایی، جمع‌آوری شده است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱ر-۹پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۵۳۸]

۲۷۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۲۰/۲
فواید و مطالب فلسفی و اشعار به نقل از خط مردوخ؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶گ (۶پ-۱۱پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱-۳۴۹]

۲۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۸/۱۲
خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا محمد علی گرگانی، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۲گ (۱۶۲پ-۱۶۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵-۱۸۷]

۲۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۰۳۳
مطالب متفرقه از جمله ادعیه، روایات، معرفة الایام، نحوست ایام، اشعار شاه نعمت الله، من کلام قاآنی، حسابات متفرقه، اختلاجات، فی معرفة الاحوال چهارده معصوم (ع)، فالنامه، تعبیر خواب حضرت یوسف، تلقین میت، اشعار متفرقه، من انشاءت، دعبل خزائی، من کلام سید حکاک، روایت و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دفترچه‌ای، ۷۰گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

۲۷۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۷۵۴/۳
زندگانی امام رضا (ع) و زندگی امام موسی بن جعفر (ع) و قسمتی از زندگانی سایر ائمه (ع) و بعضی فوائد و مواعظ از احادیث و ... که به طور پراکنده و متفرقه به عربی و فارسی جمع آوری شده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: -۴۰۵]

۲۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۸۹۸/۳
مشتمل بر منتخبی از اربعون ؟ و حدیث معاذ بن جبل در بیان مراد از افواجا در آیه «یوم ینفخ فی الصور فتاتون افواجا»، صلاة تراویح، فضیلة ایام البیض و القربان، صورة جبرئیل، احادیث نبوی، یادداشت‌هایی به نقل از تفسیر فخر رازی، حدیث معراج، خواص اسماء الحسنی از شیخ جلال الدین؟ به خط محمد رسول به سال ۱۲۶۴ق، روزنامه ابومعشر بلخی، خواص برخی از سوره‌های قرآنی، ذکر الایام به نقل از جابر بن عبدالله، رجال الغیب، چهل حدیث نبوی در فضل صلاة بدون اسناد، چند حکایت، مطالبی پزشکی، شرح احادیثی به فارسی که کاتب آن را جهت سید عبدالرحمن نگاشته است؛ خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۲۹گ (۷ر-۳۵پ)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۰-۳۳۰]

۲۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۱۱
اوراق پراکنده و بسیار مهمی است جدا شده از کتاب‌های مختلف مربوط به سده‌های مختلف از قرن پنجم تا سده سیزدهم، این مجموعه نفیس، جزء کتابخانه خاندان نصیری بوده که کتاب‌های زیادی را به کتابخانه مجلس واگذار کرده‌اند، نظر به اهمیت مجموعه و احتوای آن بر بعضی از رسائل مستقل و غیر مستقل که حکم کتاب بی سروته ولی مهم را داشتند به جداسازی آن پرداختم، با هماهنگی مسؤولان بخش خطی بخشی از کتابها عنوان مستقل یافتند تا جداگانه معرفی شوند، چند اجازه نامه، سند مهم، نمونه خطوط علما و اوراق کهن نیز جداسازی شد تا انشاالله آنها را در مقاله ای مجزا معرف شود، احتمالاً این مقاله در پیام بهارستان به چاپ برسد، آنچه در این پرونده مانده هنوز نیز مجموعه‌ای است که قابل استفاده و استناد می‌باشد، و خصوصاً برای استفاده اساتید حوزه‌های مرتبط با نسخه‌های خطی و اسناد مفید خواهد بود، علاوه بر آنکه این اوراق بخشی از آغاز و انجام‌های کتاب‌هایی است که چه بسا به جهت فقدان همین اوراق ناقص شده‌اند و ممکن است در همین کتابخانه یافت شوند؛ بی‌کا، تا: قرن ۵ تا ۱۳ [ف: ۴۳-۱۳۳]

۲۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۵۸
مجموعه‌ای است شامل: ادعیه از جمله: حرز الامان مجرب، دعای قدح، دعای قرثیا، نود و نه نام باری تعالی، دعای یشمخ، دعای تاج نامه، دعای گنج العرش، مطالب طبی به نقل از کتاب راحت الانسان، باب در اختلاجات، اشعاری از سعدی، سحابی و دیگران، منظومه در اوزان، حدیث پاسخ گویی امام صادق (ع) به ۱۹ مسأله در مجلس منصور، تعریف انسان کامل از افلاطون؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۶گ، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۴۴-۴۷]

۲۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۰/۶
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۷گ (۱۴ر-۴۰پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۴-۱۴۶]

۲۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۰/۲۴
از جمله ابیاتی از دیوان حافظ، مناجات امام شافعی، ابیات شیخ شهاب الدین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ (۱۱۳ر-۱۱۴پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۴-۱۴۷]

۲۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۱۸/۸
چند دعا و طلسم و حرز مربوط به نوروز؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۴۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴۷/۱-۱۴۹]

۲۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۲۱۴/۱
از جمله درباره ان المکسور، دستوری جهت رفع فقر و افلاس، تعویذات و مجربات، غزلی از عشرتی با مطلع: «از پنجه من چاک

گریبان گله دارد×× و از گریه من گوشه دامان گله دارد»، اشعاری به زبان اردو، دستورات جهت دفع دشمن، صرف افعال عربی و غیره که در آغاز و پایان نسخه و ما بین رسایل تحریر شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، مجدول؛ جلد: گالینگور، ۱۷ص (۱-۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵۰-۶۲]

۲۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۰/۱۲

شامل دستورات طبی، حرز ابی دجانه و حرز جعفر بن محمد صادق و حرز عظیم به نقل از مصباح کفعمی، دعاء علی بن الحسین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۱۱۴-۱۲۷)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳۲-۲۱۲]

۲۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۰/۱۵

شامل: حکایات، القصیدة الرائیة با مطلع «تقی الرحمن للمرء افتخار» سانحة من مجلد الخامس من کشکول الشیخ بهاء الدین محمد العاملی، مطالبی منقول از ارشاد دیلمی، ورام، احیاء العلوم غزالی، نصیحة الملوک غزالی، عرایس الحکم، تحفة الارواح، المستطرف، الامتزاج ابی نصر التمیمی، اشعاری از عمر بن عبدالعزیز، متنبی، قاضی ارجانی، حکیم رکنا، رضی، مسیحا و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جزو کتابخانه مجدالدین بوده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰ص، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳۲-۲۱۳]

۲۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۳/۱

شامل فصلی منقول از اسفار، و مطلبی از میر محمد باقر داماد، اشعاری از شاه نعمت الله، خیام، تاریخ فوت محمد طوسی و محمد رازی به نظم، تاریخ وفات قوام الدین محمد حسین طهرانی؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵ص (۱-۵)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۲-۲۵۶]

۲۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۳/۵

شامل منقولاتی از گوهر مراد، قبسات و میر محمد باقر داماد؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۳ص (۹۷-۹۹)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۲-۲۵۷]

۲۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۰۳/۲ ط

مشتمل بر چند حدیث نبوی و ابیاتی به عربی و فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۲۴/۲-۲۰۱]

۲۸۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۲۰۶۵/۵

اوراق پراکنده‌ای است در علوم غریبه، داروسازی و معالجه برخی امراض؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶ و ۲۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۷سم [ف: ۵-۴۵۱]

۲۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۰۲/۸

گفتارهای پراکنده بدین ترتیب: نقل قولی از شرح اشارات محقق طوسی درباره عشق، حساب ستاره سکزیلدوز، حدیثی از موسی درباره ایام عسر در ماههای سال، عبارات روی تاج انوشیروان، گفته ای از ذوالنون مصری، دعای منقول از امیرالمومنین(ع) و چندین دعای دیگر برای زیادت مال و محافظت و مانند آنها، اشعاری از باقر چلبی رومی به ترکی، آصف خان، نوایی، شریفا، لسانی، مولانا جامی، مولانا ضیاء الدین محمد سلمه الله، حافظ، اشعار نجومی از خواجه نصیرالدین طوسی، مظفرحسین سلمه الله، ... مومن رضوی، لشیخنا دام ظله العالی(که منظور او شیخ بهایی است) و عرفی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۴۴پ- ۱۴۷ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۲۹/۲-۵۹۰]

۲۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶ معزی

شامل: قطعاتی از چند رساله، یک برگ از صفحه آغاز رساله‌ای در اصول فقه، قطعه‌ای از معراج‌نامه‌ای منثور، بخشی از دره بحرالعلوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۲گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴۰-۱۰]

۲۹۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۹-عکسی

اصل نسخه: اسپانیا - مادرید ش ۷۴۵۳خ. یادداشت‌هایی است از الونسو دل کاستیلو درباره چند نامه عربی و رساله‌ای اخلاقی و مطالبی درباره قاموس المحیط به زبان اسپانیایی و یادداشت‌هایی از زندگی خود کاستیلو و سفرهای او است؛ خط: لغات نسخ معرب و ترجمه ها نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اسپانیایی و لاتین، عکس در ۴ مجلد(عکس)؛ ۳۰۴۰گ[عکسی ف: ۲-۳۰۱]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۳۴

متفرقات منبری است؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۲۴۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۳۸

یادداشتهای منبری است؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۲۴۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۶۷/۲-ف

نسخه اصل: مراد بخاری ۳۱۸. درباره نماز حاجت روز آدینه و نماز تسبیح و به عربی: داستان جعفر مخلدی و اخبار ابی بکر بن فورک و عبارتی از ترویح الخواطر و تسریح النواظر و از عیون المعارف و سخنی از شیخ ابوالحسن نوری و پراکنده‌های عربی و فارسی دیگر در عرفان و مذهب و چند دعا که یکی ادعیة السر است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین شیخ خرقانی، تا: ۱ شوال ۶۹۰ق، جا: تبریز مدرسه سلطانیه [فیلمها ف: ۱-۶۷۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۳

شامل غزلی از سعدی با مطلع «هر که خصم اندرو کمند انداخت ...»اشعاری از فردوسی با آغاز «به رستم یکی نامه فرمود شاه»و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۲ص (۳۴-۳۵)، اندازه: ۱۰×۲۴سم [ف: ۳۲-۹۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۹

شامل غزل«یا رب اینهمه طفل گرامی از کدامین مکتبست ...» و

دو رباعی، گفتاری در نماز عید اضحی و ... گفتاری از حکماء متقدمین در باره عشق، شعری با مطلع«یک نصیحت بشنو از من کندر آن نبود غرض ...»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ ۴ص (۷۶ و۸۳-۸۵)، اندازه: ۱۰×۲۴سم [ف: ۳۲-۹۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۱۱

شامل غزلی گویا از نظام محمد با مطلع «من که در مهرش چو صبح از ... دم می‌زنم»، در انتهای غزل تحریر شده: «بنده نیکخواه بندگان نظام محمد» حرز اهل بیت، دعای خضر، دعای درد دندان و چند رباعی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ ۴ص (۹۴-۹۸)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲-۹۵]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۶۴/۱۵

بیشتر شعر فارسی، استفتاء ملک المراء تاج الدین محمد بهاء الجامی به جهت تخفیف بحور از خدمت شمس الدین صاحب دیوان، تعزین به نثر، سروده‌های کمال الدین اسماعیل؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ۷۲۵ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۵-۳۹۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۷۹/۱

متفرقاتی است مشتمل بر پراکنده‌هایی از مقاله دوم «اختیارات العلائیه» فخرالدین رازی کتابت سال ۸۵۱ق و جدول «سکزیلدوز»، فصولی در استخراج طالع و کیفیت آن، یادداشتی به نقل از «برهان الکفایه»، بیان معرفت فال از تقویم و «طریق استخراج ضمیر» به نقل از خواجه نصیر طوسی؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۸۵۱ق؛ مصحح؛ ۷۵گ (۱-۷۵)اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲۰-۵۳]

۹. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۲/۳۲

آغاز: منشآت متفرقه، چون حضرت سبحانه و تعالی خلافت مملکت عالم؛ **انجام:** موشح و موضح مزین و محلی گردد اعتماد نمایند. کتب بالامر العالی فی رابع عشر صفر سنه ۸۶۸

خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: صفر۸۶۸ق؛ ۵گ (۲۷۱پ-۲۷۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [نشریه: ۵-۱۴۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۵/۱

از جمله اشعاری از حسن دهلوی، ازرقی، سعدی، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون و سکندرنامه نظامی، حزب البحر، مطلبی منقول از قرابادین قلانسی؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی علی، تا: ۲۶ ربیع الاول۸۹۴ق؛ تملک: اسماعیل لاهیجی جیلانی، اسکندر ولد آقا محمد جعفر به تاریخ ۱۲۴۳ق، عبدالقادر محمد هادی به تاریخ ۱۱۲۸ق؛ جلد: مقوایی، ۸ص (۱-۵ و ۱۱۳-۱۱۵)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳۲-۳۵۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۹۷/۳

خط:نستعلیق،بی کا،تا:قرن ۱۰؛۲گ (۷۹پ-۸۰ر)[مختصر ف: -۸۲۴]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۳۲/۳

پراکنده‌هایی شامل: اشعار سعدی، ادعیه ای از حضرت امیر و احادیث و روایاتی و یادداشت‌هایی با نشانه‌های ۱۲م، امیر محمد قدس سره، قسمتی از خطبه نهج البلاغه حضرت امیر در خدمت دین و احادیثی دیگر از آن حضرت، اشعاری از خاقانی، و پراکنده‌های دیگر؛ خط: نسخ، کا: معین الدین بن غیاث الدین بن محی العطار، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۹۲۹ق؛ ۳ص(۲۲۶-۲۲۸)، ۵-۱۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹-۱۴۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۱/۵

شامل: چند حدیث نبوی (ص)، روایتی از علی (ع) و عمر و ابوحنیفه و ابی یوسف قاضی و حسین بن منصور و «بعض العقلاء»، ایام نحس به ترکی، اهمیت و خواص و متن یک دعا به ترکی و عربی، آغاز دعا این است: «بسمله، یا الله یا الله یا الله یا علی یا عظیم یا حلیم یا علیم انت ربی و علمک حسبی ... »؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ۹۵۳ق؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۴ص(۳۲۶-۳۲۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۰/۳-۳۵]

۱۴. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه: ۲/۲۵

فوائد گوناگون؛ خط: نستعلیق زیبا، بی کا، تا: با تاریخ۹۵۵ق؛ ۲گ (۲۲۴پ-۲۲۵ر)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [نشریه: ۵-۱۴۲]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۵۸

آغاز: هو العلی الاعلی لک الحمد ذو الجود و المجد و العلی؛ **انجام:** صفحه آخر این مرقع سیاه مشقی است چهار دانگ بدین عنوان: هو الغفور قال الله تبارک و تعالیو من یتوکل علی الله فهو حسبه ان الله بالغ امر قد جعل الله لکل شیئی قدرا ... الی آخر. حرره العبد الفقیر الحقیر اختیار الدین المنشی به بلده طیبه هرات فی سنه ۹۶۶

شامل منشات، مکاتبات، مراسلات و ادعیه مختلف به خط تعلیق و شکسته تعلیق از دو استاد مسلم و متبحر است به توسط محمد مهدی بن محمد نصیر به سال ۱۱۴۵ق در شهر اصفهان به صورت مرقع و مجموعه‌ای مرتب و تنظیم و وقف اولاد ذکور شده؛ خط: شکسته تعلیق، کا: خواجه اختیار الدین منشی و درویش عبدالله منشی و جعفر سلطانی، تا: ۹۵۲-۹۶۶ق؛ مجدول، مذهب؛ یادداشتی به خط بسیار خوب در ظهر همین صفحه ملاحظه می‌شود بدین شرح «بالطاف الهیه در سنه ۱۱۴۵ در دار السلطنه اصفهان صورت اتمام یافته بشرح وقف نامچه علیحده بوقفیت اولاد قرار گرفت حرره واقفه و هو العبد الفقیرمحمد مهدی بن محمد نصیر عفی عنهما»؛ مهر: محمد بن مهدی ۱۱۴۱، ناصرالدین شاه قاجار؛ واقف: محمد مهدی بن محمد نصیر؛ جلد: مذهب، ۲۸ص، ۵-۹ سطر مورب، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۷-۷۳۲]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۷/۶

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹. در این بخش چند رساله مختصر آمده بدین عناوین: رساله‌ای در هستی، رسالة الشهودیة من کلام سلطان العارفین، رساله ای در اراده و غسل و وضوی اهل طریقت و شریعت و جوع و خواص آن و ...، شرح بعض کلمات صوفیه؛ خط: نسخ، کا: درویش عارفی معنیسوی، تا: ۹۹۷ق؛ ۳۰گ (۳۷۴-۴۰۳)[عکسی ف: ۲-۳۳۵]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۹۷/۶

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹؛ خط: نسخ، کا: درویش عارفی معنیسوی، تا: ۹۹۷ق؛ ۳۰گ (۳۷۴-۴۰۳)[عکسی ف: ۲-۳۳۵]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۱/۵۲-طباطبائی

آغاز: شیخ ابن العربی در مصنفات خود ذکر کرده که بعضی از حیوانات که در شریعت بیضاء از تناول لحوم آن نهی واقع شده ... منقولاتی است از کتابهای: اخلاق جلالی، کشف الاسرار (تفسیر) شرح کیدری بر نهج البلاغه؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۳ص (۳۱۶-۳۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۳-۲۲۲]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۹۹۲

مجموعه یادداشت‌ها و فوائد متفرقه از جمله مختصری است مستقل به نام فرس‌نامه و اختیارات صغیر مجلسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۲۴۱]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۶۱/۱

در نحو، صرف، حکمت، ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۷۱۱]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۰۶۶

آغاز: بیچ چینی به طریق قهوه به این روشن بیاشامند؛ **انجام:** وزن حما ماد و وقیه

تجربیات متفرقه؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: پارچه‌ای، ابعاد متن: ۶×۱۴، اندازه: ۱۱×۱۹سم [الفبائی: -۱۰۴]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۷۷

به نقل از افلاطون، قیصر، محمد فضل بلخی، نذر محمد خان اوزبک به نواب کامیاب اشرف اعلی، ابیاتی از اکبر شاه غازی که در فتح پور روز جمعه غرهجمادی الاول ۹۷۸ق سروده بود، اما غزالی، از دستور الملوک، چند بیت از میر رونق و ملا کنانی(؟)؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۶۷ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۸]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۸۹

از جبیل بختیشوع و لوامع الاشراق جلالی و ابن سینا؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۸۴پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۹]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۹۸

گفتارهای پراکندهاز غرر الفواید و درر القلاید سید اجل علم الهدی و چند نقل ازشگفتی‌های ولایات هندوستان و تبت؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۱۹۶پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۴۰]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۶۶

از جمله لطائف بهلول، بیتی به خط عبداللطیف مدرس نور، و حکایتی از حضرت موسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: مذهب، ۱ص (۱۲۸ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۶]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۶۷

احادیث متفرقه، اقوال بزرگان، نوادر کلام امام صادق (ع)، اوصاف دوست، داستان مکاتبه اسفندیار و رستم، گفته محمد حنفیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۷۱-۷۲)[مختصر ف: -۹۷۰]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۶۷

از جمله در حساب، اسماء، محروسه اثنی عشر، و فائده پزشکی از املاء امام طوسی (؟)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۵۴)[مختصر ف: -۹۷۷]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۲۵

حکایت خلیفه و بهلول، گفتاری در باب احوال نطفه در رحم نقل از شرح گلشن راز لاهیجی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۴۸۱-۴۸۲)[مختصر ف: -۹۸۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۰۹

طلسم جهت نجات محبوس، و حکایتی از عضدالدوله دیلمی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۳۵)[مختصر ف: -۹۸۲]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۴/۱۹

قصه سلیمان نقل از برخی تفاسیر، یادداشتی درباره انواع حساب؛ خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛۶ص (۲۰۰-۲۰۵)[مختصر ف: -۹۸۳]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۵/۲

اشعاری از ازرقی، لیلی و مجنون نظامی، دعای حزب البحر، از شیرین و خسرو نظامی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۹۸۷]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۷/۴۲

شامل: حکایت مناظره فضال با ابوحنیفه، داستان بخشش امام حسین(ع)، نقلی از تفسیر منیردرباره حضرت ابراهیم(ع)، و یک رباعی از ابوالحسن خرقانی و فواید آن؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۹۰پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲-۷۳۴]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۷۱-۷۲)[مختصر ف: ۹۷۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۵/۲

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۹۸۷]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۰۵

از جمله یادداشتی درباره معما از میرحیدر معمائی کاشی، و آنچه در اول هر ماه بدان باید نگریست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۳۵)[مختصر ف: -۹۰۱]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۴۱

داستان هارون الرشید و حمید طوسی، مکاتبه بزرگی با زاهدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۵۵- ۵۶)[مختصر ف: ۳۴۲]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۳۱/۱۱۵

بدین ترتیب: علامات جاهل و احمق از عبدالقادر کوی الاصل، منقولاتی از اوضح المسالک و حاشیه مولی مرحوم بن خطیب

علی، یک یادداشت بلاغی کوتاه، و اولاد ذکور پیامبر و خلفای راشدین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب، ۲گ (۲۲۷پ–۲۲۸ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱–۳۷۹]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸/۲۹

دارای یادداشت‌های مختلفی بدین ترتیب است: حکایت قصدکردن امام حسن عسکری (ع) به نقل از محمد بن حسن مکفوف، سؤال و جواب لقان و پسرش، حکایت پادشاه با وزیر دلپذیر، مزاحی از امیرالمؤمنین (ع) به نقل از لطایف، نقل قول از کشف الغمة و اصمعی، دستور العمل تعیین غره ماه به نقل از حضرت رسالت پناه با حروف الفبا، حکایت یافته شدن گنج نامه، حدیثی از امام رضا (ع) و پیامبر اسلام (ص)، اقسام پنج گانه قبله، علل شش گانه امراض از دید اطباء فرس و هند و روم، داستان مأمون و فضل بن یحیی، حدیثی از امیرالمؤمنین (ع)، منقولاتی از کتاب احتجاج، حدیثی از امیرالمؤمنین (ع) نوشته شده در قریه یونارت ازاعمال دارالسلطنه اصفهانی، فرمایون همایون حسن (طنز)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸ص (۲۶۶–۲۸۳)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱–۲۹۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸/۳۲

بدین ترتیب: مکالمه عبدالله مبارک در سفر حجاز با زنی به نام مرضیه که شش سال بود با قرآن تکلم می‌کرد، چندین دستور العمل پزشکی، چند طنز و کلمه قصار، مکالمه حضرت عیسی (ع) با دنیا، حدیثی از امام امیرالمؤمنین (ع)، از نفسیر معین، حکایتی از یکی از مشایخ و دیدار او با دختری سر برهنه، هکایت سلطان محمود، حکایت کمال اسمعیل، خواص کنجد و مغز سر خفش، حکایت کشتی ای که به جزیره ای افتاد و دیدار اهل کشتی با مردی سیاه در آنجا و دین و مذهب او، گفته ای از ابی اسمعیل عبدالله انصاری، حکایت اعراب در مجلس حضرت رسالت(ص) حکایتی از حسن بصری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مذهب، ۱۱ص (۲۹۱–۳۰۱)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱–۲۹۹]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۴/۴۲

بدین ترتیب: اقسام حکمت، عوالم دهگانه به نقل از میر ابولقاسم رحمه الله، از جام گیتی نام، ذکر امعاء آدمی، غشاء العین، نه دایره عظیم، ذات آدمی، اقسام نفس، فی المختصر درباره ارکان چهارگانه فقه، قیاسات و اوزان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن مذهب،۶ص(۳–۸حاشیه)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱–۳۱۶]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۶۳/۸

شامل: الف. افادة المحقق الطوسی فی اقامة البرهان علی وجود الجوهر المجرد، ب. من کلام سلطان الحکماء نصیرالدین طوسی، ج. فی الماهیة، د. من قول شیخ ابونصر فارابی، هـ مسئلة من علامة الدوانی، و. من قول بعض المحققین، ز. چند فایده کوتاه دیگر در فلسفه که به دلیل آسیب‌دیدگی شدید نسخه قابل تشخیص و قرائت نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: چرم، ۷۵ص (۸۸–۱۶۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۴۵–۱۸۶]

۴۲. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه: ۱۲۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۱[نشریه: ۷–۶۹۵]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۹۰/۲

شامل اشعاری از میرزا لطفی و مطالبی منقول از رساله القدر شیخ؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۹ق؛ مصحح، محشی؛ تملک عطاء الله؛ ۲ص (۵۷–۵۸)، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۲–۲۲۹]

۴۴. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۲۰/۱۵

اشعاری از حافظ شیرازی، دعایی برای رفع تب و فال نامه منسوب به امیرالمؤمنین؛ کا: حسینی، محمد قاسم بن تاج الدین محمود، تا:۱۰۴۰ق؛۳گ (۱۳۹پ–۱۴۱پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: -۴۴]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۵۳/۷

آغاز: مرتضی دادش جواب و گفت ایدختر بگو ×× از چه دانستی مرا و آمدی دردم سوار؛ **انجام:** ما راغم ودرد دل از آنست که او××دل میبرد و نگه ندارد دل من

مشتمل است بریک قصیده ناقص الاول و مثنوی کوتاهی درمعجزات اسدالله الغالب (ع)، و مثنوی دیگر یاقصه سلطان جمجمه وحکایت گل وبلبل، قسمتی از موش و گربه عبیدزاکانی، و چند بیت مثنوی به نام غریبی نامه، ورباعیات و ابیات پراکنده‌ای از میرزا ابراهیم، رسمی گیلانی، مولوی ضیاء الدین محمد، شیخ ابوسعید، شیخزاده لاهیجی، حکیم رکنا، اقدسی، انوری، خسرو، طایری، شفایی، حرفی، اقدسی، نقی؛ خط: نستعلیق، کا: امام ویردی، تا: ۲۰ ربیع الثانی۱۰۲۷ق، جا: اصفهان؛ ۲۷ص (۳۷۷–۴۰۳)، ۱۹سطر(۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۲سم [ف: ۷–۷۷۶]

۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۰۱۶/۴

آغاز: باسم ناصر در حاصل من آتش افکند عشق سرکش ×× من نیز حاصل خود می‌افکنم در آتش؛ **انجام:** چو سازی عشاق را ساز نغم در زابل و در اوج پرواز

پراکنده‌هایی در عرفان، طب بوعلی، تاریخ، لغت، نامه غزالی به نظام الملک، در کیمیا، اشعار طالب آملی، مناظره امام با هارون، در نجوم، حساب از بهائی و کلمات بزرگان ...؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصفهانی، تا: صفر۱۰۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «یا محمد»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۵–۱۹سطر (۸×۱۵ و ۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴–۱۱۲۹]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۰

نقل از رشحات جامی، کلمات بقراط؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ صفر۱۰۳۸ق؛ ۱گ (۳۹)[مختصر ف: -۹۷۴]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۲۰۵

نقل از یواقیت العلوم، و از کتابی در فلاحت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۰۳۹ق؛ ۱گ (۴۳۷)[مختصر ف: -۹۷۴]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۷۲/۲

ذکر مقابر فرزندان امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام، دعای بزرگ و فاضل، در احکام فال، هفت آیه نافع برای حفظ و حمایت انسان، فرقه‌های شیعه، چند مطلب پیرامون دعا از عدة الداعی، اشعاری به فارسی از ابو علی سینا و چند مطلب درباره خواص سور؛ خط: نستعلیق، کا: شرف الدین، تا: ۱۰۴۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۴گ (۳۱ر-۵۴ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶-۴۵۲]

۵۰. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۲۰/۴

فواید پراکنده از حکایات صالحین و طریق زیارت خواجه عبدالله انصاری و چند روایت؛ کا: حسینی، محمد قاسم بن تاج الدین محمود، تا: ۱۰۴۰ق؛ ۵گ (۳۰پ-۳۴ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: -۴۰]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۲۲

شامل روایات از وهب بن منبه، امام جعفر صادق(ع) (به خط شیخ حسین)، امیرالمؤمنین علی (ع)، گفتاری از حکماء به خط ملا علی جیلانی فومنی زاهدی که به جهت ابراهیم رازی نوشته است و مطلبی از تفسیر کبیر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالکرم حسنی فراهانی، تا: ۱۰۴۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳ص (۸۲-۸۴)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۸]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۰۰/۲۳

از جمله ابیاتی از محی الدین ابن عربی، نقلی از حواشی تهذیب دوانی، شرح بیت «ز دریای شهادت چون نهنگ لا برآرد هو ××تیمم فرض گردد نوح را در وقت طوفانش» و ...؛ خط: نسخ، کا: فضل الله بن مسعود، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۹۶ر-۱۰۶ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳-۱۷۳]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۶/۱۴۹

گفتاری از مولانا محمد روحی، اقوال انوشیروان، رباعی از محوی؛ خط: نستعلیق، کا: افضل بن محمد حسن موسوی مازندرانی، تا: ۱۰۵۰ق؛ ۱گ (۳۱۶)[مختصر ف: -۹۰۳]

۵۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۴/۹

بندهایی از سوانح خاطر شیخ بهایی و پراکنده‌های دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی[نشریه: ۱۱-۹۲۷]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۸۱/۸

اشعار و حکایات و رقعات مختلف از جمله: قصیده شاه طاهر دکنی با این مطلع: «باز وقتست که بر طبق تقاضای ملك ...»، رباعیاتی از میر صابر، قطعه‌ای از خواجه غیاث نقشبند، کتابتی که نواب عبدالمومن خان به نواب شاه عباس الحسینی نوشته است، جواب نامه عبدالمومن خان و صد پند لقمان است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی۱۰۵۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱ص (۳۲-۴۲)، ۱۱سطر چلیپایی، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷-۴۰۳]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۷۶/۸

محتویات آنها عبارتند از: - برگ ۱۳ر شامل غزلی گویشی (احتمالا به گیلکی) از میرزا کامران، بیتی فرد بی نام سراینده: «عقرب زلف کجت را دل تصور کرد و مرد / بوالعجب کاریست کافر مرد، ایمان نیز برد»، دو بیت از «شاه رفعت» و دو بیت از «رفعت افندی» که گویا یک نفر است، برگ‌های ۶۱پ تا ۶۵ر: رباعیاتی از «شیخ شاه نظر» و چند رباعی دیگر با عنوان «شیخ مرحوم» که احتمالا از همو باشد، قطعه‌ای چهار بیتی از «ابن یمین»، غزلی پنج بیتی از ملا رفیع واعظ به مطلع: «شمشاد چیست تا کند آن زلف شانه اش ×× آئینه کیست تا تو نهی پا به خانه‌اش»، هشت غزل از «صایب» و «دیباچه دیوان انوری من نصیراء محلاتی» در چند سطر کوتاه، کناره داخلی برگ ۹۷پ تا ۱۰۲پ (پایان نسخه) یک بیت فرد: «برو دعا که تو هم همچو ناله بی اثری ×× دگر مگو که به دلها سرایتی دارم»، غزلی از صایب، غزلی چهارده بیتی از میرزا حسن علی ... [بریدگی حاشیه] به مطلع: «درد و داغ و زخم از جسم نزارم کم نشد ×× در خزان زندگی جوش بهارم کم نشد» که شاید تخلص «رسا» در بیت آخر داشته باشد: «خضر سالک در طلب دستور امید رساست ×× این رسایی از دل امیدوارم کم نشد»، غزلی از «واعظ» به مطلع: «نوری بسر اگر هست دستار گو نباشد ×× بر دوش بار سر هست سر بار گو نباشد»، نه غزل از صائب / صایبا، ترکیب بند قاضی نور الله با سرآغاز: «ای بت هرزه گرد هر جایی ×× ای برآورده سر بخود رایی / هرزه گردی و باده پیمایی ×× میکشد عاقبت برسوایی / بسکه گفتم زبان من فرسود ×× چکنم پند من ندارد سود»؛ خط: شکسته نستعلیق هندی، کا: محمد مقیم بن عزیز بیك متخلص به سرور، تا: ۱۰۶۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، اندازه: ۹/۳×۱۹سم [ف: ۲۷/۱-۱۳۷]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲۲/۱۲

فارسی قطعه از کتاب «رشحات عین الحیات» فخرالدین علی کاشفی و از کتاب «نزهة الارواح» دو رباعی از ناشناس و چکامه از میرزا عبدالرزاق؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد عارف بن محمد صالح غزنوی، تا: ۱۰۷۲ق؛ جلد: تیماج عنابی [ف: ۱۱-۳۱۶]

۵۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۷۸/۷

در استعارات عرفا، دعای وبا، گفتاری فقهی، فالنامه، ساعت نامه؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن محمد حسین ازغندی، تا: صفر۱۰۷۴ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۰×۲۴سم [ف: ۱-۴۵۶]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۵/۲ط

از جمله شامل طالع‌نامه‌ها و مطالبی منقول از کفایة التعلیم ابوحامد غزنوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ص (۴۷-۶۱)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۴/۳-۷۴]

۶۰. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰/۵

روایت است و گزارش فارسی سروده‌های علی (ع) و ختم قرآن و اختیارات و طلسم و تعویذ و خوردن تربت و لغز بهایی و نوح بن محمد اسحاق حسینی نوربخشی بروجردی و روایت و دعای افلاطون ونام‌های رجال از همان بهائی و جز اینها؛ بی‌کا، تا:

۱۰۸۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن، ۱۶گ (۸۰پ-۹۵ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵-۳۹۷]

۶۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰/۷

حدیث قدسی است و گفته خلیفه سلطان به فارسی و سفارش مولوی رومی به یاران خود و داستان ابوالحسن خرقانی با سلطان محمود و روایت نبوی و معما و از لغت بدیعی و عقود اللسان ودعا و عقیقه و نامه حسن عسکری (ع) به علی بن بابویه وسخنی از سقراط؛ بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن، ۸گ (۱۱۲ر-۱۱۹ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵-۳۹۷]

۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰/۲۶

شعر سعدی و جعفر جامع به فارسی و شعر عصاما و والی وخیام و حسن علی بن عبدالله شوشتری (رباعی) و جامی و خود گردآورنده (رباعی) و قصیده میرزا ابراهیم ادهم و ستایش از پادشاه و خلیفه سلطان و تعریف سپاه پادشاه و عمارت او و شعر هادی کیوسری و ثنائی و نظامی و ابوسعید ابی الخیر ومیرزا مومن حسینی و فضولی و نامه نصیرای همدانی در طلب آب از میرزا معین وزیر اصفهان و جز اینها؛ بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن، ۳۱گ (۲۱۶پ-۲۲۲ر، ۲۲۳ر-۲۴۶پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵-۳۹۹]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۶۵/۱۲

شامل اشعار، سؤال یحیی معاذ از برادر خود، حکایت منقوله‌ای از مفسرین سوره یوسف، مطلبی منقول از جواهر التفسیر ملا حسین واعظ کاشفی، منقولاتی از بایزید بسطامی (حاشی)، حکایت وزیر و پادشاه، منتخب از شرح اربعین ملا حسین واعظ در ذم اهل دنیا و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۸۲ق؛ ۶ص (۲۲۴-۲۲۹)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۲-۲۰۰]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۹۵

داستان عبدالله بن سید الیربوعی و امیر المومنین (ع) در صفین، حدیث جابر بن عبدالله انصاری و ابلاغ سلام نبی (ص) به امام باقر (ع)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: ۵ ذیحجه۱۰۸۵ق؛ ۴ص (۱۸۹-۱۹۲)[مختصر ف: -۹۸۱]

۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۶۵/۱

پراکنده‌هایی به نظم و نثر فارسی و عربی از کتب گوناگون از جمله درباره وحدت و صفات خدای تعالی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ با علامات صح و بلغ؛ مهر: «سلطان دین محمد» به تاریخ ۱۰۹۷ق؛ واقف: ملا محمد طاهر نوری، صفر ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳گ (۱-۳)، ۱۹سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۹-۲۴]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۰۰/۲۶

انجام: حرره این عسکری محلاتی مقیم فی سنه ۱۰۹۸

شامل این نوشته‌ها: اثر قرار گرفتن قمر در هر یک از برج‌ها، مراتب تجلی حضرت باری بر کلیم الله در طور سینا (شامل ۴ حرف)، پنج سطری که بر لوح خزانه انوشیروان نوشته شده بود، صورت خط عبری به طریق ابجد، لذات پنج گانه عمر، معانی حروف تهجی با آغاز: «الف: مرد عزب. ب: کثیر الجماع. ت: خاکی که کمتر بو کند»، و من کلام الاکابر درباره پیوستن دوست به دشمن؛ کا: محمد مهدی ابن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ۱۰۹۶ق؛ جلد: میشن مذهب، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۱۸]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۲/۱۵

شامل گفته‌ها و نقل قول‌هایی از این کتاب‌ها و اشخاص: رقعه به یاغ طلبیدن، حکایت هارون الرشید و بهلول، فرعوئن، تاریخ روضة الصفاء چنگیز خان، ابوذرجمهر حکیم، هوشنگ، امیر سید علی همدانی، رقعه کتاب، رقعه‌ای که عالی حضرت میرزا محمد طاهر ولد عالیجاه میرزا محمد ابراهیم وزیر آذربایجان به شخصی نوشته، رقعه ای که خواجه محمود بهشتی نوشته درویش امیر را با کوچکش طلب نموده، من منشات مولانا شریف کاشف؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: شعبان۱۰۹۷ق؛ جلد: میشن مذهب، ۹ص(۵۷-۶۵متن و حاشیه)،اندازه:۱۶/۱×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱-۱۲۴]

۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۹۷/۴

آغاز: بدانکه افعال واجبه حج تمتع بیست و پنج است بدین ترتیب: نیت احرام عمره تلبیه؛ **انجام:** عمر جاوید و دولت باقی ×× نه به مال و به جاه خواهد بود.

مطالب متفرقه‌ای است مشتمل بر افعال واجبه حج تمتع، طریقه خواندن نماز عید غدیر، احادیثی در بیان اهمیت دعا، ترجمه و نظم برخی کلمات امیر مؤمنان علی علیه السلام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۸گ (۱۱۶پ-۱۲۳پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۶]

۶۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۶۱۱/۱۳

آغاز: ز شاه اولیا نقل صحیح است ×× خرد را صحت نقلش صریح است

به نظم در شرح احادیث، و در آن آمده: فصل چهارم در تزویج فاطمه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی خان، تا: قرن ۱۲، جا: هندوستان؛ ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف: ۸-۴۴۰]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۶۵

حدیثی از امیرالمومنین (ع) به نقل از کشف الغمه، گفتار در چگونگی عقوبت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۱گ (۲۶۴)[مختصر ف: -۹۸۰]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۱۸

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۱گ (۲۳۱)[مختصر ف: -۹۸۱]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۲

از جمله تفسیر آیه و اتقوا فتنه لا تصیبهن ... شعری از محمد طاهر اراسنجی، اقوال بعضی از علما؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر ارسنجی، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۱گ (۲۰)[مختصر ف: -۹۷۷]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۹/۱۱۸

در باب تعداد بنی امیه، گفتاری از ابومسلم، استخاره ولید بن یزید

بن عبدالملک و شعراء و تعلیقه‌ای از عبدالنبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ ۱گ (۲۳۱)[مختصر ف: -۹۸۱]

۷۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۶۳/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۵گ (۴۰پ-۶۴ر)، ۸سطر(۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۸۸]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۸۲/۶

از شیخ بهائی، قاسم (شاید کاتب مجموعه) و دیگر یادداشت‌های متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: قاسم بن محمد حسینی مازندرانی و جز او، تا: قرن ۱۲؛ ۲گ (۱۶۳پ- ۱۶۴ر)[مختصر ف: -۶۸]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۵۹/۱

چند مکاتبه، و اشعاری از عرفی شیرازی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲[مختصر ف: -۹۷۹]

۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۴۶/۱

جنگ شعرو چند نسخه پزشکی است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۸-۷۷]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۵۸

جنگ شعر و ادعیه است. اشعاری از میر نظام تفرشی، نواب میرزا صالح ممتاز عالم، سحابی، حسن خان. و نیز مقاله در طب به نام راحت الانسان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲[مختصر ف: -۲۴۰]

۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۹۶۳/۸

پراکنده‌هایی در قرائت و تداوی بنابر احادیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۷-۱۱۹]

۸۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۱

این عنوان‌ها در آن دیده می‌شود: باب ۱۸ در جامه‌ها و پوستین‌ها و آن ۱۲ جنس است، باب در صفت داروهای چشم، باب در نام ماه عربی، باب در روزهای هفته، باب در احکام اول ماه، باب در اسامی کواکب سیار، باب در شناختن وقت و ساعت، باب در دانستن وقت و ساعت، باب دیگر روز را سه قسمت کنند، باب در جواهر دیگر، باب اول در جواهر، باب دوم در مذکورات، باب سوم در عطرها، باب چهارم در معدنیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: جیبی[نشریه: ۳-۶]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۷۰/۴

این موارد با ذکر شماره برگ آنها چنین است: نقلی از «شرح کشاف» در «التحقیق فی معنی الرزق» با نقل قولی از امام غزالی (۴ر)، نقلی از «التنقیح» در مورد القاب به کار رفته در سلسله احادیث شیعه و اینکه صاحب هر یک چه کسی است، نقلی از «شرح تجرید» در احکام مجازات و «تعذیب غیر المکلف»، مطلبی در موضوع جهان اصغر بودن انسان، با این سرآغاز: «قوله تعالی سنریهم ایاتنا فی الآفاق و فی انفسهم، الآیة. خدای تعالی هر چه در عالم آفریده است در نفس انسان آفریده است. عرش همت. کرسی: سینه. لوح: شانه. قلم: زبان. فرشته: الهام. دیو: وسواس. آسمان: سر»، اندکی از مکاتبه بین ابوسعید ابوالخیر و ابو علی سینا، «در خبر است که آدم علیه السلام بهفتصد هزار لغة سخن گفتی. عربیة از همه فاضلتر بود»، حدیثی از امیر المومنین (ع)، چند صفحه در اصول فقه شیعه به عربی با سرآغاز «تذنیب فی ذکر قواعد قد اشتد الاختلاف فی قبولها، منها القیاس مع نص الشارع علی علة الحکم و سیمی قیاس منصوص العلة و قد اثبته جماعة من اصحابنا ...» با نقل‌هایی از نهج الحق علامه حلی (با انتساب آن به «محقق»)، چند حدیث در مورد آداب طهارت، نقلی از «شیخ مفلح» در مورد عده زن پس از طلاق (۶۸پ)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، اندازه: ۱۴/۱×۲۴/۸سم [ف: ۲۷/۱-۱۲۴]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۴۷

شامل: ۱. در شناخت نفس، ۲. خلاصه رساله هشتم از قسم دوم در تربیت انسان از اخوان الصفا و خلان الوفا در تهذیب نفس، ۳. وصیت نامه خواجه عبدالخالق غجدوانی که جهت فرزند معنوی خود خواجه اولیاء کبیر فرموده، ۴. مناجات محرم بارگاه حضرت باری یعنی عبدالله انصاری، ۵. اشعاری منتخب از بوستان سعدی، ۶. اشعاری از محمدقلی سلیم، ۷. حکایت من زاد المسافرین میرحسین، ۸. طریق دیدن ماه نو = در رؤیت هلال، ۹. اشعاری پراکنده در مواعظ و اخلاق، ۱۰. حکایات اخلاقی، ۱۱. فی النصایح (از لقمان حکیم و نظام الملک و عیسی (ع) و دیگران)، ۱۲. بحر طویل شاهد، ۱۳- حکایات اخلاقی، ۱۴. من لغة (عربی به فارسی)، ۱۵. در نصایح با حدیثی از حضرت رسول اکرم (ص)، ۱۶. اختلاج اعضا، ۱۷. نامه منظوم ملا ساجد به آقا رضی در قالب غزل و جواب وی، ۱۸. رساله در پند و اندرز، ۱۹. شعر ترکی، ۲۰- اشعاری پراکنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ص ۴۹ شعری نوشته شده به خط نستعلیق زیبا توسط زین العابدین شریف نائینی فرزند ابوالبقا (کلانتر نائین) در رجب ۱۱۷۹ق؛ جلد: چرم، ۸۳ص، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۴۵-۳۶]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۰۱/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۲؛ جلد: تیماج، ۸ص(۱۶۹-۱۷۶)، ۱۱سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۵-۲۱۴]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۰۰ض

آغاز: بسمله، قال الشیخ الامام شیخ الحرم ابوسعید احمد بن ابی الحسن الطوسی ...

شامل: حمد اربع که هر روز چهار دفعه خوانده شود، به ترکی، علامت اهل السعادة به نقل از تنبیه الغافلین، معانی الصفات الثبوتیة، قطعه شعر ترکی با عنوان نصیحت شرف الدین، من الادعیة جوامع الکلم، دعاء بقاء الایمان، فوایدی از جامع الصغیر، مناجات، نام همسران پیامبر (ص)، اسماء ابوین و اجداد پیامبر (ص)، دعاء امام الاعظم (رض)، یک صفحه از الاربعون حدیثاً، چهل حدیث به نقل از شیخ الاسلام حسین ارزنجانی که فقط به ذکر صورت احادیث بسنده کرده، واجبات و مستحباب به ترکی، جد رسول اکرم (ص) از آدم تا عبدالله، بسمله انجیل و تورات و نعت نبی (ص) در آنها، چند شعر عربی؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن

علی بن ابراهیم بن احمد حسینی قریشی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴۰/۳-۶۵]

۸۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۰۰/۱۷

مقاله در مدح میرزا رضیا و متفرقات است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۰۱ق؛ قطع: خشتی [ف: -۳۰۹]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۴۹

شامل: بندی فی الانشاء، معانی برخی از اصطلاحات عرفانی مانند ذات، مبدأ، توبه، اصناف خلایق، الهام، سعت؛ مطالب عرفانی کوتاه از شیخ اکبر [ابن عربی]، حق الیقین، کلام احمد موسی رشتی رحمة الله علیه، شیخ شمس الدین رضی الله علیه، شرح گلشن راز، گلشن راز، احادیث نبوی و فرق میان ناقص و سالك و مجذوب و کامل و اکمل؛ کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رمضان۱۱۰۷ق، جا: قندهار؛ جلد: میشین، ۱ص (۳۰۲)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۹۴]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۳/۸۷

بدین ترتیب: درباره عشق، حکایت من کلام امیر حسینی سادات، کتابتی که عاشق به معشوق می‌رسانید، جواب معشوق، نیاز عاشق در التماس؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۲۷ شوال ۱۱۰۸ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۶۰ر-۶۱پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱-۱۴۵]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۵۳/۸۱

شامل معنای چند واژه، دو روایت از پیامبر (ص) و امام جعفر صادق(ع) و ابیاتی از اعجاز هروی و غنی کشمیری؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱ ربیع الثانی۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۳۳۵ر) [ف: ۲۹/۱-۱۴۴]

۸۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲/۱ فرخ

خط: نستعلیق، کا: محمد سامع بن محمدنصیر، تا: ۲۴ شوال۱۱۱۰ق؛ دارای ۸ برگ که درهامش دستورات پزشکی منقول از میرزا محمد حکیم معروف به جالینوس و حکیم عمادالدین محمود طبیب که از اطباء زمان شاه عباس ماضی بوده؛ ۱۴ سطر (۶/۵×۱۳)، قطع: رقعی [ف: -۱۸۱]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۰/۶۰

طریقه حك بر فولاد و دیگر فلزات، اشعار متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن محمد کاظم، تا: ۱۱۱۶ق؛ ۱گ (۲۴۵)[مختصر ف: -۹۸۲]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۶/۱۲

روایت‌ها و مطالب پراکنده شامل روایت فارسی از پیامبر درباره وضوو صحت آن و نیز در باب صلوه و نماز صبح، طریقه سجده شکر، روایت‌هایی از امام محمد باقر درباره ادعیه شب، ادعیه منقول از کتاب مجموع الرایق، مطالبی منقول از دروس شیخ شهید درباره زیارت امام زمان، جهت حفظ و حراست تن و جان منقول از حضرت علی (ع) و ادعیه به روایت از مستدرك الوافی، الکشاف، کشف الاسرار، ادعیه جهت ازدیاد نور چشم، به نقل از ابوذر، مناجات، خواص سوره قدر، ادعیه با عناوین قراء السید الداماد فی المنام، فی المهج آیات الشفاء، قراء هذا الآیات لدفع الامراض، دعاء حفظ من جمیع الافات، آیات کفایت بر مریض خواندن، آیاتی از قرآن شامل جمیع حروف تهجی و آیه ۱۸ از سوره فتح، سوره فتح، دعاء قدسی، دعای معراج، ادعیه روایت از امام محمد باقر، نقشها و طلسمات ادعیه گوناگون فارسی به نقل از شیخ بهایی و پیامبر با عناوینی چون جهت یافتن دولت و ظفر یافتن بر اعداء، جهت فتح و میمنت، در وقت رؤیت هلال در آغاز هر ماه، دعاء جهت پیروزی بر دشمن، همراه با جداول و اشکال یك صفحه با عنوان «دایره هندی» با دایره‌ای در همین موضوع جهت شناخت و اندازه زوال آفتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۲۴ق [ف: ۱۹-۱۱۴]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۵ مکرر

آغاز: بسمله، الحمدلله مکرم العابدین. این رساله ایست در آداب نماز شب ...

شامل: فضیلت نماز شب موافق اخبار ائمه اطهار (ع)، در آداب نماز شب، بخشی از رساله آداب نماز شب، ملا محمد باقر مجلسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ ربیع الاول۱۱۳۱ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۷۴ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴۰/۳-۶۰]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰/۸

مطالب متفرقه‌ای است در امور غریبه که قسمتی از آن طلسمات و قسمتی از فال‌نامه خواجه نصرالدین طوسی و قسمتی شعر به خط حمایلی درباره کیمیا؛ خط: نستعلیق، کا: محمد زمان بن محمد یوسف چرکس، تا: ۱۱۴۰ق؛ کاغذ: دولت آبادی، ۱۰ص (۲۲۰-۲۲۹)، ۱۴سطر(۱۳×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۳۷۷]

۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۶/۵

متفرقاتی در باب خواص ادعیه و آیات و مطالب به نقل از فرمایشات حضرت علی(ع)،منقول از مستدرك الوافی،الکشاف و کشف الاسرار ... نیز شعر و احادیث و اشعار پراکنده به عربی و فارسی و نظم و نثر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۱۵۵ق [ف: ۱۹-۱۱۲]

۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۸۸-۳۹/۲۶۸

آغاز: مزین خواهد گردید چون امالی وآمال ... بمیرزا محسن صاحبر قم نوشته شده چندانکه مستوفی دیوانخانه افلاك ... مسود مکتوبی که بعالیجاه مستوفی الممالك قلمی شده چندانکه نظام مهام؛ **انجام:** هشت اختر چهارگهر درمصیبتند ×× واحسرتا خلاصه هشت چهار کو / آن روزگار دولت روز امید بود ×× آن روز خش کجا شد وآن روزگار کو

برگهای پراکنده دوکتاب را در یک جاصحافی کرده‌اند، کتاب اول شامل مراسلات ونامه‌هایی است که به اشخاص مختلف نوشته شده از جمله نامه به میرزا محسن صاحب رقم ومستوفی الممالك، درایام توقف اردستان به علامی حاجی محمدجعفر سبحانی، دیباچه مکتوبی که میرزا محمد یوسف نوشته شده، مکتوب به

سید نصر الله ساکن نجف، درنصیحت اهل سیاق، گویا از منشآت میرزا مهدی منشی استرآبادی باشد وپس ازآن قطعه‌ای از کتابی درمقتل عناوین موجود از آن: باب ششم درشهادت فرزندان مسلم بن عقیل، باب هشتم در شهادت عباس بن علی وشهزاده علی اکبر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۸-۴۹۵۳]

۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۴۴/۴

واژه‌های صنعت و ترکیبات و اسباب ودستور کار در آن، تدبیر فلزات، خواص قرآن از در نظیم، آداب عقیقه، دعاها، پند ابن سینا؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۶گ (۵۷پ-۷۲پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵-۴۷۰]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۹/۱-طباطبائی

آغاز: بسمله در نمره یکصد و چهل و هشتم روزنامه می‌نویسد: مسیو شارتون از وکلای ملتی مملکت فرانسه ... اظهار داشته است که ... کشتن ... مقصرین با ... گیوتین ... کاری خطا؛ **انجام:** خوشا حال کسی که به عاریت دل ننهاد و محبوب حقیقی را شناخت.

این بخش مشتمل است بر چند مطلب تاریخی و انتقاد اجتماعی و ادبی بدین گونه: الف - اعتراض بر اعدام مجرمان به وسیله گیوتین در فرانسه به نقل از روزنامه اطلاع چاپ تهران، ب- وضعیت اعدام مقصران در ایران به دست میر غضبان و دژخیمان، ج- وجه اطلاق لقب امی بر رسول الله صلی الله علیه و آله و اطلاق ام القری بر مکه، د- داستانهایی درباره عشق و معنای آن، هـ شیوه مبارزان عرب هنگام روبرو شدن با حریف؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵گ (۱پ-۴پ، ۹پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۳۳۸]

۹۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۳۴۴/۶

ختم سوره واقعه، خواص اسماء الله؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۷۷ر - ۸۵ر) [ف: ۵-۴۷۰]

۹۹. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه: ۳۴

آغاز: ... عمر جعفی که از خواص خیار اصحاب و محرمان اسرار جناب سید اخیار و سلاله اطهار؛ **انجام:** چنانکه در زندگی به دیدنش روند و چون از آنجا برود ایشان را وحشت رو دهد و مفارقت اثر کند ...

بیاض متفرقه است تقدیم شده به شاه سلیمان صفوی، احتمالاً از کتاب‌های معروف باشد که باید تطبیق گردد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: -۳۸]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۱۲

جنگ مطالب متفرقه (عرفانی، ادبی، فلسفی، ریاضی)؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۲۴۲]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۷۰

بیان حال لیلاج قمار باز یا لجلاج، و جغرافیای کوه لبنان؛ خط: نسخ، کا: سید مرتضی کاتب دارالتألیف، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۴۲۶)[مختصر ف: -۹۷۵]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۳۰

از جمله تاریخ چهارسوق گوسفند میدان قزوین، وجه تسمیه امامیه شیعه، رباط سنگ بست خراسان؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: اعتماد السلطنه، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۳۰۰)[مختصر ف: -۹۷۶]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۴

سؤال و جواب فقهی، جدول ساعات شرعی، منشات؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۱۸پ-۲۰پ)[مختصر ف: ۹۸۲]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۹۶۱/۲

منقول از اخبار الاخبار عبدالحق دهلوی، منشات و مرقعات سید طاها قطب الدین حسینی قمری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نیمه اول[مختصر ف: -۹۸۵]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۵۱

وجه تسمیه شهر فسطاط تحقیق عارف خان افندی و چند بیت از او؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن اعتماد السلطنه مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۳۷۰)[مختصر ف: -۹۸۶]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۷

قصیده از مایل، نیابت نامه حج؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۲۳ر-۲۴پ)[مختصر ف: -۹۸۸]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲

از جمله سجع مهر شازادگان قاجار و صدور و امرا، تاریخ غارت کربلا، میرزا شفیع صدر اعظم و صدر اصفهانی، میرزا عبدالوهاب معتمد الدوله و غیره؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا محمد حسن خان منشی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۲۳۷)[مختصر ف: -۹۸۰]

۱۰۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۶۳/۲

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محمد حسن ارگانی - قم. متفرقاتی است مشتمل بر اشعاری از: میرزا عبد الله خان شهاب ترشیزی، شرر، ملای روم، نظامی، عنصری، رودکی، مهستی، مکتبی، امیر معزی، فرخی، ابوالفرج، آذر بیگدلی، امام قلی خان زند تخلص غارت، میرزا ابوالقاسم همدانی ذو الریاستین، کمال، مسعود، منصور منطقی، علی اکبر، کمال اسماعیل خلاق المعانی، نظام الدوله میرزا علی محمد خان امین الدوله اصفهانی، فرخی، میرزا محمد حسین شهید مشهدی به همراهی شرح حال بعضی از شعرای مذکور و غیره و یادداشت‌های مختلف از کاتب اوراق؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۳ص (۱۷۷-۲۱۹)[عکسی ف: ۴-۲۹۰]

۱۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲۰۸-۱۶/۲۱۸

آغاز: ای علی ای علی نور چشمم ×× ای علی ای جوان رشیدم / حجله عیش از برایت نبینم ×× نوجوان اکبرم اکبر من؛ **انجام:** می‌نمود هردم پرستاری من ×× رفت وشد وقت عزاداری من / آنچه آذر دردلم افزون شده ×× ازغم مادر دلم پر خون شده

بیاضی متفرقه وبدخطی است درآن مطالبی درموعظه ودیگر مطالب به نثر ودر اندک موارد به نظم تحریر شده است؛ خط: تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ ۸۱گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۸-۴۶۹۹]

۱۱۰. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب

گرکانی؛ شماره نسخه: ۶۲
جنگ شعرها و منشآت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی[نشریه: ۵-۶۲۳]

۱۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۴
دعا و یادداشت و صورت حساب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۲گ، ۱۱سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷-۵۲۶]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۸۹/۱
یادداشت‌های منبری و مراثی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۶گ (۳ر-۱۰۸پ)[مختصر ف: -۹۸۸]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۸۹/۳
یادداشت‌های منبری و مراثی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷۰گ (۱۲۷ر- ۱۹۶پ)[مختصر ف: -۹۰۲]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۰۰۹
یادداشت‌های منبری است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۲۴۱]

۱۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۶۳/۲
نسخه اصل: کتابخانه شیخ محمد حسن ارگانی - قم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۳ص (۱۷۷-۲۱۹)[عکسی ف: ۴-۲۹۰]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۵۱
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن اعتماد السلطنه مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۳۷۰)[مختصر ف: -۹۸۶]

۱۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۵۸/۴
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۱۸پ-۲۰پ)[مختصر ف: -۹۸۲]

۱۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۵۸
آغاز: جمع ملکوت کبریا را صلوات؛ **انجام:** واجب عزل (نسخه عضل) بر هر دو
بیاض اشعار و مطالب دیگر است، فراهم آورنده این بیاض تعدادی از اشعار سروده شده خود را که غالباً مذهبی است در این نسخه قرار داده و در ضمن بیاض او حاوی شرح عروسی حضرت فاطمة الزهراء علیها السلام نیز می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹۴گ، ۱۶سطر (۹/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶-۳۶۸]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۳۰/۲
آغاز: که هر سال بکدام حیوان تعلق دارد و چون؛ **انجام:** با شکر سفید بیامیزد و بدهد تا بخورد بستگی بگشاید.
این رساله که قسمت اول آن افتاده است از آنجایی که آغاز سخن می‌کند که سال‌های ترکی را برمی‌شمارد و می‌گوید در هر سالی که بر یک حیوان بگردد مردمان بر چه طبیعت و خو می‌باشد بعد «نسخه حکمت» می‌آید و در آن نویسنده می‌گوید هر که آنرا مطالعه کند فائده بسیار برد چون چهار صد حکیم آنرا تصنیف کرده‌اند و در تحت آن باب اول می‌آید و در این باب منافع هر یک از حیوانات از آدمی گرفته تا کبوتر و گیاهان از زردک گرفته تا زعفران بیان می‌شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹ص (۴۹-۵۷)، ۲۲سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۶-۶۷۲]

۱۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۵۲/۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳۵ص (۶۵-۹۹)، ۶۵-۹۹سطر[سنا: ف: ۲-۱۴۳]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹۹/۴
از جمله: تاریخ وفات جامی، گفتاری از محیی الدین در باب مقام قطبی نقل از فتوحات، از کلمات خواجه عبدالخالق غجدوانی نقشبندی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۷۸]

۱۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۸۹
یادداشت‌های متفرقه نقل از تاریخ فرنگی از جمله حجاز، مکه و اصنام، لفظ قریش، ابوبکر؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۵۰۰)[مختصر ف: -۹۸۶]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۸۵/۲۷
شامل: فرق میان علم لدنی و علم تعلیمی از کتاب خلاصة المقامات، اسامی فارسی و رومی چهار فصل، چهار جمله از چهار کتاب مقدس، ترجمه حروف ابجد، صفات ثبوتی و سلبی الله تعالی به نظم و نثر، گفته‌ای از شیخ الاسلام فریدالدین به نقل از تفسیر ضحاک، دستور ساخت مفرح جهت طپش دل بیماران، انواع شش گانه نفس، از کتاب عجایب البلدان، تعداد سوره ها و آیات و کلمات و حروف قرآن که در زمان حجاج بن یوسف به دستور او شمارش شد، از کتاب شیخ یحیی منیری، از وصایای خواجه نظام الملک، گفته ای از خواجه عبدالله مسعود، بخشهایی از کیمیای سعادت (ادامه صفحه ۲۱پ)، توضیحی درباره هژده هزا عالم و چند حرز و دعا برای براوردن امور گوناگون؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۳؛ جلد: میشن، ۵گ (۲۳پ-۲۷ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۵/۸سم [ف: ۲۹/۱-۲۳۲]

۱۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲۱/۵
اشعاری در منقبت حضرت سلیمان، یادداشتی مورخ ۱۲۷۸ق مبنی بر دفن مشهدی عباد الله اردبیلی به تاریخ در وادی السلام درپهلوی قبر حاجی عبدالله اردبیلی که توسط چهار نفر (نعش) انجام شد. همراه با ذکر اسامی و مهرهای آنها در ذیل این یادداشت. مخمس غزل شیخ سعدی و مرثیه سید الشهداء. یادداشت هائی از پیروان طریقت مذکور؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹ص (۵۲-۷۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۲-۱۵۳]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲۱/۱
از جمله دارو جهت سودا، دو تاریخ زفاف مشهدی عبدالله در ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹ص (۱-۹)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۲-۱۵۲]

۱۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۷۸/۲
از جمله حکایت سلطان ناصرالدین و قرائت جبر جهت قضاء حاجات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ ۲گ (۸ر-۹پ)[مختصر ف: ۹۸۷]

۱۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۷

شامل: ۱.اشعار و اقوال و حکایاتی از صوفیه نقل شده از احمد بن الحواری و ذوالنون مصری، ۲.حکایتی به نقل از زمخشری، ۳.خطبه محاکمات اشارات، ۴.نظر علمای هند و روم و فرس درباره منشأ شش‌گانه امراض، ۵.سخنان اسکندر، ۶.ده مورد نشاط آور از قول اکابر، ۷.گفته‌ای از ابراهیم ادهم، ۸.معما به نام رخسار و یک بیت از صائب، ۱۰. اشعاری از حسن بن وهب، ۱۱.بندی از عرایس، ۱۲. دو رباعی به خط سراینده آن که نامش پاک شده است، ۱۳. صلوات بر پیامبر(ص)و آل او، ۱۵. داستان دیدار مأمون و امام جواد (ع)در بغداد پس از وفات امام رضا (ع)، ۱۶. دو تک بیت از مجنون عامری و ابن فارض، ۱۹. غزلی از اللهی عاشق، ۲۱. دعای اسا بن انبا بن رجعیم بن سلیمان پادشاه بیت المقدس و شام برای زایل شدن بیماری‌اش، ۲۳. یک بیت از فردوسی، ۲۴. کم حیوة الحیوان، ۲۵. دستور ساخت مرکب سبز که بر عقیق می‌نویسد، ۲۶. چهار بیت شعر نوشته شده در دارالسلطنه اصفهان، ۳۴. دعا برای دفع بلا به روایت ابن ادریس و کفعمی، ۳۵. منشآت پراکنده، بیشتر برای آموزش و کوتاه کوتاه است، ۳۷. منشآت پراکنده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: از قرن ۱۱ تا ۱۳؛ این نسخه مجموعه برگ‌های پراکنده‌ای بوده که به صورت یک کتاب صحافی شده است، بدین جهت طرز کتابت بخش‌های مختلف آن بسیار متفاوت است و نمی‌توان به صورتی کلی آن را توصیف کرد، دو رساله شریف بغدادی به خط مؤلف در ۱۰ ذیحجه ۹۵۹ ق در مشهد رضوی، با خط خوردگی و اضافات و حاشیه‌نویسی از مؤلف، نسخه پیش‌نویس است؛ خریداری از سید محمد مشکوة در خرداد ۱۳۴۴ش؛ جلد: گالینگور، اندازه: ۱۲/۴×۱۸/۸سم [ف: ۲۹/۱-۱۷۴]

۱۲۸. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۲

آغاز: آه از دی که از تیغ کین نرفته برفتاد واویلا؛ **انجام:** نسخه: یا سر نهی کنارم حسین وای واویلا

مشتمل است بر نوحه، حدیث و مطالب مختلف احتمالاً مربوط به قرن ۱۳؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «علی»، «علی اکبر» (چهارگوش)؛ واقف: علی اکبر؛ جلد: تیماج، ۱۲۱گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: -۱]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۹/۱۰

مطالبی شامل: چند نکاح نامه، طریق ختم سوره انعام ف مسائلی به نقل از رسایل سید طباطبایی و شرح وافیه سید صدرالدین، چند نکاح نامه، منتخباتی از کتاب مهیج الاحزان، مسئله فقهی درباره اشخاصی که مادرشان سیده است به نقل از خط محمد تقی مجلسی، اجرت نامه نصیرالدوله حسینخان که خود را به مدت یک سال (سال ۱۲۶۲ق) به مبلغ سه تومان رایج دیوان سکه محمد شاهی اجیر حاجی محمود نموده است، مدت خلافت تعدادی از خلفای صدر اسلام، چند دعا و حدیث، بخشی از وصایای حضرت پیامبر (ص) به ابوذر، فصلی در اعمال و اذکار شبانه، چند دعا برای قضای حوایج، فصلی در اوزان شرعی، چند نکاح نامه و صیغه عقد نکاح، و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۳گ (۵۰ر-۱۱۲ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸-۴۹۷]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۶۸/۳

یادداشت‌های متفرقه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۸۷]

۱۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۵/۳

اجوبة با مطالب متفرقه نوشته در سفر خراسان؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۴ص (۱۳-۲۶)، ۱۸سطر[سنا: ف: ۲-۱۲۹]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۶۸/۳

یادداشت‌های متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[مختصر ف: -۹۸۷]

۱۳۳. ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه: ۲۲۱/۱۱

مطالب متفرقه از عجایب البلدان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: ری؛ ۳ص، ابعاد متن: ۱۷×۲۱[نشریه: ۶-۶۳۰]

۱۳۴. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه: ۲۶/۲

مطالبی منقول از خلاصة المنهج ملا فتح الله کاشانی و حیاة القلوب علامه مجلسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: -۳۱]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۲۱/۲

شامل احکام اختلاجات، بیان رویت هلال، بیان ایام سعد و نحس ایام ماه و هفته گویا موارد مذکور بخشی از یک کتاب باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱ص (۱۶۲-۱۷۲)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵۰-۱۱۸]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۴۸/۴

مشتمل بر چند حکایت، روزنامه حیض عورت که سعد و نحس و یمن و بد شناخته شود، چند بیت شعر فارسی، طریقه دانستن سیر رجال الغیب، اختیارات ایام، نسخه‌های پزشکی، رنگ کردن اسب و پارچه و کاغذ، شعبده، کتابی در لغت با استفاده از کتاب‌هایی چون «مؤید الفضلاء» و «لطایف اللغات»و «منتخب اللغات و صراح اللغات» و «کشف اللغات» و «برهان قاطع» و «کنز اللغات»، چند نامه و انشای پراکنده؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۱۴گ (۱۳ر-۱۲۶پ)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۰-۱۷۷]

۱۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۰۹/۲

آغاز: در اعمال شمسی و این اعمال کلیه است غذایی که ماده معلوم از وی وجود می‌گیرد. زرده تخم مرغ است و نان میده بی تخمیانه و عسل و تسویه و این اجزاء واجب است؛ **انجام:** مجموع روغن گرفته شود در وقت حاجت از آن روغن بر قضیب طلایه نماید و بعد از سه روز مباشرت نماید مجرب است

پراکنده‌هایی در کیمیا و علوم طبیعی و پزشکی در مجموعه حاضر آمده است بدین عناوین: اعمال شمسی و قمری و تعقید و تحلیل و تکلیس به نقل از میرزا هاشم و آخوند یزدی، رساین

هندی، خواص برخی از اشیاء که در کیمیا به کار آیند به ترتیب حروف الفبا، شعبده‌جات، پاک کردن رنگ و روغن از جامه، رنگ کردن کاغذ و نقش قلم، شناختن جواهرات و خواص آنها، طریقه استعمال برخی از ادویه نظیر چوب چینی و پادزهر و ماء الجبین و ...، ظاهراً این بخش نیز برگرفته از کتاب تحفة المومنین می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۳۲گ (۵۹ر–۱۹۰ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۰–۳۳۹]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۶۸۱/۷

آغاز: محرمی کو که بشنود آواز ×× که حقیقت چگونه گشت مجاز / عشق در پرده می‌نوازد ساز ×× همدمی کو که بشنود آواز

شامل عبارتی درباره انواع موت از نظر صوفیه، بندی از احیاء العلوم، حدیثی از اصول کافی کلینی، شعری با عنوان «کتبته ناقلاً من مکتوبات صدر العرفاء انار الله برهانه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱ص (۱۶۶پ)، ۲۱سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۰–۱۷۸]

۱۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۹۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی[د.ث. مجلس]

۱۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۲/۱۷

منقولاتی از کتاب‌های مختلف است، بدین ترتیب: اخلاق محسنی، جامع الاخبار ابن بابویه، تفسیر گاذر(کذا)، روضة الواعظین، التهذیب، شرح العقاید، تحریر العلامة، گلستان، شرح نهج البلاغة، الکشاف؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ جلد: میشن مذهب، ۲۸ص (۱۵۹–۱۸۶)، اندازه: ۱۳/۳×۲۵/۸سم [ف: ۲۹/۱–۱۶۴]

۱۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۸/۲۱

شامل نامه ملک دوم به شاپور بن اردشیر و دو گفته از عبدالملک نزد معاویه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۷۶پ)، اندازه: ۱۱×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱–۱۸۱]

۱۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۸/۲۸

از کتاب بشارة المصطفی، معنای حکیم، کتاب السرایر از محمد بن ادریس حلی، نامه‌های مقدس اردبیلی به شاه طهماسب و شاه عباس صفوی از مقامات النجاة، و یک رباعی از میرزا ابوالحسن جندقی نظر تخلص؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از آنزندگی صاحب بن عباد از ابن خلکان، قصیده ابی مرین، قصیده اسد بن رقیم در مدح امیر المؤمنین(ع)؛ ۲گ (۸۸ر–۸۹ر)، اندازه: ۱۱×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱–۱۸۲]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۶۸/۴۲

شامل این موارد: نامه یحیی بن معاذ به ابی یزید بسطامی، اشعار متنبی، گفته ای از ابی یزید بسطامی، دو بیت از قاضی ارجانی، از روضةالصفا، از الاثر، از قاموس، غزل فخرالادباء رحمة الله علیه، تاریخ تولد منور سلطان در ۸ ربیع الاول ۱۲۸۴ق، خطوط هفت گانه جام جم؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ خریداری از باقر رقت (ترقی)در آذر ۱۳۴۶ش؛ ۳گ (۱۰۱پ–۱۰۳پ)، اندازه: ۱۱×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱–۱۸۳]

۱۴۴. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه: ۱۷۵/۱۰

مسائل مختلف بنظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۱۰۲)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳–۳۲۷]

۱۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۲۵/۴

شامل: الف. شاه معجون از برای قوت باه، ب. صفت معجون لقمان، ج. سؤال شاه احمد چینی از حکیم ارسطو، د. صفت معجون سیر جهت استسقا، هـ. روایاتی از معصومین (ع) در پزشکی؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۰ص (۲۲۴–۲۶۴)، ۱۳–۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۲سم [ف: ۴۵–۲۵]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۵۹/۱۱

شامل: الف. فی خواص اسماء الله، ب. فایده در جلب قلوب، ج. فصل فی خواص طبایع الحروف، د. فی خواص اسماء الله، هـ. فی عمل المحبة، و. فایده ای در کیفیت درج جداول طلسمات با ذکر سعد و نحس اوقات هر یک، ز. فی استخراج الجواب، ح. فصل در طریق کتابت جفر خابیه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۵–۱۸۳]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۲۹/۱۱

شامل: یادداشت‌هایی از احکام نجوم، تولد فرزند در ایام هفته، اختیارات جامه بریدن، در بیان نکاح کردن، در بیان رخت و جامه دوختن، جدول بروج قمر و احکام آن، یادداشت‌هایی در احکام نجوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۸ص(۲۸۶–۳۰۴)،۱۵و۲۱سطر،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۵–۲۳۱]

۱۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۹۵/۳

شامل: الف. یادداشت‌های متفرقه در طریق ساختن باروت و غیره، ب. سیاهه یک نسخه کیمیایی، ج. ادعیه و طلسمات گوناگون و یادداشت‌های دیگر، د. حروف ابجد، هـ. چند طلسم دیگر، و. چند دعا و تعویذ دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۸۰ص، ۱۳–۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶سم [ف: ۴۵–۲۶۹]

۱۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۴/۵

مطالب و متفرقاتی شامل: اسامی امامان و بروج دوازده گانه، ماههای ترکی و روزهای هفته به ترکی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۳۳ر–۳۴ر)، ۱۱سطر (۷×۱۱) [ف: ۱۹–۳۶]

۱۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۰/۲

پراکنده‌هایی با عناوین: جدول نجومی ماه‌های عربی که ماه‌های سعد و نحس، طلوع و غروب خورشید و طول و عرض و جهت جغرافیایی با علائم و نشانه‌ها و حروف ابجد مشخص شده است و جداول نجومی با عنوان جدول قمری ماههای مرداد، بهمن و اسفند ۱۲۴۹ق با علائم و نشانه و ادعیه و یک موضوع با عنوان «طریق نزله بندی فهرست اسامی پادشاهان از ابتدا، کیومرث الی یومنا هذا» با ذکر هر سلسله از پیشدادیان تا قاجاریه که به ناصر

الدین شاه ختم شده است، در پایان ۲ برگ جداول جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشت وقف ملا محمد جعفر طهرانی؛ واقف: آخوند ملا عبدالوهاب؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۰۶پ-۱۰۹ر)، ۱۶-۱۳سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۹-۲۶۶]

۱۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷۹/۱۲

منقولات و منتخباتی است از کتب گوناگون، مطلبی کوتاه به نقل از اخلاق المحسنی (جواهر الاسرار) از ملا حسین واعظ کاشفی (۹۱۰ق)، نقل از کتاب الخصال شیخ صدوق، مرآة السالکین، تفسیر آیه لیس کمثله شی، قسمتی از مصیبت نامه عطار، قسمتی از گلشن راز شخ محمود شبستری، بیان صفات اخلاقی مانند زهد و ... و احادیثی در باب ارزش تفکر، روایات و نکات اخلاقی از ائمه و حضرت صادق؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۹۳پ-۱۰۰پ)، ۱۷-۲۱سطر (۱۰/۵-۱۱/۵×۱۷)،اندازه:۱۷/۵×۲۱/۵سم[ف:۱۹-۶۵۲]

۱۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۷۹/۱۷

روایات پراکنده به نقل از صحیح بخاری و شرایع و ... در باب یهود و نصاری و مجوس و تفسیر «حدیث کنت نبیاً و آدم بین الماء و الطین»، در باب سؤال از پیامبر که چه چیز حلال است، آیات قرآنی از سوره‌های آل عمران نساء و مائده، باب تحریم مؤاده الکفار؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۱۵۴-۱۵۷)، ۱۷-۲۱سطر (۱۰/۵-۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۶۵۴]

۱۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۳

پراکنده‌های شعر فارسی و مناجات؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن محمد کریم انجدانی، تا: سه‌شنبه ۵ جمادی الثانی۱۲۰۳ق، جا: کاشان مدرسه ترک آباد؛ قطع: بیاضی[نشریه: ۷-۲۲۸]

۱۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۸۷۱/۱۰

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن علی کازرونی، تا: ۱۲۰۴ق؛ ۵گ (۳۷۱-۳۷۵)، ۱۷سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۱۶-۱۱۶]

۱۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۲۱۵/۲

چند یادداشت و فایده پراکنده به فارسی و عربی با موضوعاتی چون اشکال اربع چهار ضرب، فرق بین کل و کلی، حواس باطنی و حواس ظاهری شبهه و اقسام کلی و اقسام وجود ... برخی به نقل از شرح تلخیص؛ کا: محمد طاهر نوری، تا: ۱۲۱۲ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۹۴پ-۹۶ر)، ۱۳سطر(۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۹-۲۷۲]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲۴/۹

در عرفان با عناوین لایحه، وصل و فصل؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۲۱ق؛ ۸ص (۵۹-۶۶)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۱۵۵]

۱۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۳۰۰/۵

پراکنده‌ها درمواعظ و حکایات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن جلال الدین مهرجردی، تا: ۱۵ ذیحجه۱۲۲۴ق؛ ۲۰ص (۶۴-۸۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۹۲۱]

۱۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۲۲/۲۷

چند مثل فارسی، انشاء ستایش مانند، الفاظی که می‌توان آنها را با هم در قافیه آورد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ جلد: قهوه‌ای، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۸-۳۶۷]

۱۵۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۵۲/۱

به نظم و نثر، قطعه‌ای از ابن یمین، امیر حسینی، رباعی در اسامی نغمه‌های دوازده گانه موسیقی و گفتارهائی در پزشکی، تجوید، عرفان و حدیث؛ خط: نستعلیق، کا: سید بشیر موسوی، تا: ۱۵ جمادی الثانی۱۲۳۸ق؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده بشر الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۲۰-۲۴ سطر چلیپایی(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲-۶۵۷]

۱۶۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۷۶/۳

پراکنده‌هایی به نثر؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن عبدالرضا قزوینی شیرازی، تا: ۱۲۴۷ق [ف: ۸-۱۸۷]

۱۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۴۲/۳

شامل: الف. صورت لغات مشکله دیوان ناصرخسرو علوی، ب. صورت کتب محمد بن عبدالله نوری، ج. دو غزلی از نور علیشاه، با مطلع: «سرپا برهنگان که دم از کبریا زنند ×× مردانه پای بر سر کبر و ریا زنند»، و نیز: «من در تاج خسروان آن لؤلؤی لالاستم ×× در قعر بحر بیکران آن گوهر یکتاستم»، د. صورت کتب امانتی کاتب مجموعه (ایاز) که به دیگران داده است، هـ تفصیل و صورت کتاب‌های کاتب مجموعه (ایاز)، و. لغات مغولی تاریخ وصاف الحضره، ز. [لغت نامه لغات مشکل] که گویا مشکل کتابی را توضیح می‌دهد، اما نام کتاب را ننوشته است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن محمد صالح مدرس تبریزی متخلص به ایاز، تا: با تاریخ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۳۶ص، ۱۲ و ۱۶ و ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۵-۲۴۰]

۱۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۶۱۹-۳۸/۲۳۹

آغاز: ای فدای تو هم دل وهم جان ×× وی نثار رهت همین وهمان؛ **انجام:** این کشته فتاده بهامون حسین تست ×× وین صید دست و پانزده درخون حسین تست

بیاضی است شامل اشعار روضه‌خوانی ومطالب ویادداشت‌های پراکنده مذهبی، از جمله ترجیع‌بند هاتف و اشعاری از واله ودوازده بند عامی در پاسخ به دوازده بند محتشم و ...؛ خط: تحریری، کا: ملامحمد بن حاجی محمد صادق، تا: ۱۰رجب ۱۲۵۹ق؛ جلد: مقوا، ۶۹گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲-۶۴۷]

۱۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۶-طباطبائی

آغاز: قصه دخمه نوشیروان راویان اخبار و ناقلان آثار روایت کرده اند که روزی یکی از خلفاء بنی عباس؛ **انجام:** و روان بکرد به خانه اش. سزای حسن عمل بین که روزگار هنوز ×× خراب می‌نکند بارگاه کسری را

شامل: الف – سخنان حکمت آموز از بوذر جمهر و ابراهیم ادهم و دیگران، ب – نسخه نصیرا برای درمان بیماری عشق، ج و د – حکایاتی از حجاج بن یوسف و حسان بن ثابت؛ خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۳گ (۱۲۸-۱۴۰) [ف:

۶۵۹-۲۳]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۱۵-طباطبائی

شامل: الف - در قیافه شناسی و فراست، آغاز: «در بیان صورت ظاهر انسان و شکل و شمائل ... که کیفیت هر عضوی دلیل چه صفت است»، پایان: «تا در روز بازار رستخیز در میان عظماء کامران و بر قرار باشند»، ب - حقیقت سلوک، آغاز: «حقیقت سلوک محققان گفته اند که به طریق سیاحت و مجاهدت نفس اماره و اوصاف ذمیمه مبدل به اوصاف حمیده ... می‌توان کرد»، ج - تحقیق در سد سکندر، آغاز: «در خصوص تحقیق در سد اسکندر آورده‌اند»، پایان: «به ذی القرنین منسوب میسازد که عبارت از اسکندر ... رومی بوده و در تاریخ مشروحا مذکور است»، د - داستان دخمه نوشیروان؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۵۰گ (حاشیه) [ف: ۲۳-۶۶۳]

۱۶۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۷۳/۵ فرخ

گزیده‌ای از کتاب رعنا و زیبا، نصیحتی از لقمان حکیم، سخنی از فیثاغورث، افلاطون، ارسطاطالیس، صورت رقم احتساب، تعزیه نامه‌ای که شاه عباس جهت تعزیه سلطان پرویز جهانگیر پادشاه نوشته، ذکر شاه تعزیه نامه‌ای که شاه عباس جهت تعزیه سلطان پرویز جهانگیر پادشاه نوشته، ذکر شاه شجاع، در مرثیه شاه محمود برادر خود گفته، کتابت صاحبقران امیرتیمور کورکان، مکتوب دیگر بسلطان احمد بغدادی پسر سلطان اویس ایلکانی نوشته، مکتوبی که پادشاه میرزا شاهرخ به حاکم دکن نوشته، روایتی از جابر بن عبدالله انصاری، معجزات حضرت رسول (ص)، روایتی از ابوسعید، صورت مکتوب میرزا محمد مهدی از زبان نادر میرزا در جواب نامه پسر شاه مراد، ترجمه قصیده فرزدق از جامی، اشعاری از مقبل، شهاب و هفت بند ملاحسن کاشی در مدح حضرت امیرعلیه السلام، قواعد نجومی بنظم در دو صفحه، طریق طریق دیدن هر مه در یک صفحه، کیفیت کیفیت تواریخ سلاطین از وقت تولد تا وفات کورکانیه در یک صفحه، قواعد سیاق و اسامی بهشت در یک صفحه، ادعیه‌ای چند در دو برگ و اشعاری چند از جامع این جنگ در سه صفحه؛ خط: نستعلیق خوش و شکسته نستعلیق، کا: لشگرنویس، تا: ۱۰ شوال ۱۲۶۰ق، در وقتی که یار محمد خان الکورائی در سمت غور و ساخر رفته جهت فرزندش محمدعلی نگاشته؛ مجدول؛ جلد: تیماج، برخی ۸ سطری و برخی چلیپایی(۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: -۱۸۶]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۰/۱۰

شامل: الف. فایده از کتاب مخزن الفواید، ب. فایده دیگر از کتاب مخزن الفواید، ج. طریق اسقاط میت، د. فایده در نکاح، هـ المسائل المتعلقة باجابت الموذن، و. سیفی حضرت غوث الثقلین که چهل کاف دارد، ز. فایده برای دفع شر، ح. کیفیت عقد انامل از فرهنگ جهانگیری؛ خط: نستعلیق هندی، کا: غوثمحیی الدین بن سید ابوالحسن قادری، تا: با تاریخ۱۲۶۳ق؛ جلد: چرم مذهب، ۱۱۸ص (۸۳-۲۰۱)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۹سم [ف: ۴۵-۶۲]

۱۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۹۹۲/۵

منقولات از تاریخ طبقات محمودی و روضة الصفاء؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد حسن، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۰۹ص (۳۵۶-۶۶۴)، قطع: رقعی [ف: ۱۰-۲۱۹۳]

۱۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۴/۶

چند حکایت اخلاقی و عرفانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۷۱ق، جا: وند واسی، حسب الحکم سید اسحاق صاحب قبله؛ محشی از احمد و غلام حسن؛ جلد: چرم، ۱۵ص(۲-۱۶)، ۱۱ و ۱۳ و ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۳×۱۹/۸سم [ف: ۴۵-۶۵]

۱۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۸۹/۱۱

شامل: الف. متن یک نامه به دوستی بی ذکر نام، ب. مصالحه نامه نور الله خان و بیوک خان با لطفعلی خان قرابوطه ای یک دانگ از قریه قرابوطه به تاریخ ۱۲۹۷هـ، ج. آغاز رساله ای با موضوع «در آداب سخن گفتن» که ناتمام مانده است، د. روایتی از عبدالله سلیمان نوفلی به عربی، هـ صورت تقسیم موروثی، و. چند یادداشت فقهی از عقودات به فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: خلیل الله بن حبیب الله میرزای، تا: با تاریخ۱۲۷۷ق؛ ۹۰ص (۳۳۲-۴۲۳) ۱۵-۱۶سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۳سم [ف: ۴۵-۷۱]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۵۶/۴

شامل: الف. روایتی از مسلمة بن حبیب حنفی، ب. چند حدیث و شعری از تهامی، ج. روایتی از نصر سمرقندی، د. فی الاستمناء، هـ اشعاری از حاتم و باشر بن برد با چند شعر و روایت دیگر، و. اقوالی از حبیب با چند شعر از قمری و امرؤ القیس و غیره، ز. روایتی از ابوالقاسم بن اوزق، ح. نقلی از کتاب قصص الانبیاء تألیف ابوالحسن محمد بن عبدالله کسایی، ط. چند روایت تاریخی از علم الهدی و شیخ یوسف بحرانی و دیگران، ی. فایده‌ای درباره علم رمل، یا. روایتی تاریخی درباره عایشه، یب. مراثی امام حسین (ع)، یج. فوایدی از جوهری، ید. چند روایت متفرقه و اشعار عربی و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۸۶ق؛ ۱۵-۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۳سم [ف: ۴۵-۱۷۹]

۱۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۸۷/۳۱

آغاز: نسخه دیگر از متفرقات تحکما از تصانیف محمد بن زکریا رازی. بسمله. حمد صلوة اما بعد، از جمله متفرقات، ترکیب اول و او آنچنان ترکیب است گفت در این هرمس: بگیر شمسیه حاره یابسه پس بینداز او را در قمر مائی بار در طب؛ **انجام:** از کبریت یازده جزو و از جسد یکجزو گفته اند. و الله اعلم.

در این گفتارهای پراکنده سخنان محمد زکریای رازی و جابر و ملک آدرس در کشف الاسرار و ابن امیل (محمد تمیمی) و سراینده شذور و شارح کتاب الرحمة و نویسنده کتاب خمایر و جاماسب و بلیناس و ارسطو و راهب و ذیمقراط و دیسموس و هرمس و هرقل و طغرائی در تراکیب الانوار و کتاب الرحمه و حکیم عارف در تفسیر درجات عمل و نگارندگان کتاب حقائق الاستشهاد و دره منصوره و شرح شذور و کتاب مفتاح و رساله

شیخ صدرالدین آمده است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۸۹ق؛ ۱۳گ (۱۰۹ر–۱۲۱ر) [ف: ۴–۱۰۰۶]

۱۷۲. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۳۸/۱۳

فواید پراکنده به نظم و نثر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: بین سال‌های ۱۲۷۱ تا۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵گ (۱۹۷ر–۲۱۱ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: –۱۴۰]

۱۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۳۹

در بیان سر نفس رحمان از حضرت مستعان علی، در بیان ختمیت و قصیده عبدالباقی افندی که جناب مرحوم سید شرح گفته؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۲۹۱ق، جا: تبریز (آستانه مقبره جناب حاجی محمد جعفر خوی)؛ جلد: میشن مذهب، ۳گ (۲۷۱پ–۲۷۳پ)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱–۳۳۵]

۱۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۱۰ض

شامل: چند تک بیت بدون ذکر نام سرایندگان، سیاهه چندنامه با عنوان «انشاء»، «ستون از مجربات والد حقیر جهت رفع درد دندان»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۹۲ق؛ ۱۰ص (۷۶–۸۶)، ۱۳–۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۴۰/۳–۱۲۹]

۱۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۵۴–۳۹/۲۳۴

آغاز: خبر مبتداست که مخدوف است ولاقومن جواب قسم است که قائم مقام شده است؛ **انجام:** وانتظام عالم بود چه اگر حجب دامن گیر نشدی قیام بامور دنیوی والتفات بن عالم سفلی

اوراق پراکنده‌ای است که درکنار هم صحافی شده از جمله قطعه‌ای از رساله‌ای درنحو وچند نسخه مربوط به کیمیا ودرپایان مطلبی درباره سماع صوفیان وآداب آن؛ کا: شفیع بن محمد تقی آوی از محالات سمیرم روده، تا: یک‌شنبه ۵ربیع الثانی۱۲۹۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۸۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸–۴۹۵۱]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۸۲/۵

مطالبی شامل: در شناختن واجب الوجود، نصیحت حکیم به یکی از ملوک، سؤال سلمان از امیرالمؤمنین علیه السلام، در تقسیم حکم و احکام قطع که مؤلف از درس شیخ محمد حسن شریعتمدار استفاده نموده، غزلی از مشتاق و بیتی از میرزا ابراهیم سالک، مناجاتی از خواجه عبدالله انصاری، اشعاری از ابو سعید و خیام، و چند حدیث و حکایت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی خلف مرحوم حاجی عبدالمطلب بارفروشی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماجمذهب، ۶گ (۲۴۲ر–۲۴۷پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳۸–۴۰۸]

۱۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۷۶/۲

حاوی مطالب و اشعار گوناگون است و در صفحه ۱۶ آن نامه‌ای است که در آن نویسنده خود را میرزا رشید خلخالی معرفی می‌کند در بعضی از صفحات آن نیز اشعاری چند جسته و گریخته یافت می‌شود که نام سراینده اغلب آن به دست نیامد؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲ص (۱۵–۳۷)، ۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲–۱۷۷]

۱۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۶۸–۳۹/۲۴۸

آغاز: کیفیت فاطمه بنت موسی بن جعفر (ع) مرویست که چون امام رضا (ع) وارد طوس گردید مأمون ملعون بآن حضرت عرض کرد که می‌خواهم نامه ای به خواهرت فاطمه بنویسی واو را بدین صوب بیاوری؛ **انجام:** آفتاب نوربخش مشرقین ×× افتخار طالبان حق حسین / سرگذشتش را چگویم سر بسر ×× خانه صبرم شود زیر وزیر

برگ‌های پراکنده‌ای است که دریک جا صحافی شده شامل یادداشت‌های متفرقه ادبی وشعری وتاریخی وطبی از جمله درباره بیماری صداع وحکایاتی از سلاطین وپادشاهان ومطالب متنوع دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ جلد: مقوا، ۵۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۸–۴۹۵۴]

۱۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۰

از جمله نسخه چتنی هندی و سفر میرزا حسین سپهسالار و میرزا حسن خان منشی اسرار طباطبائی تبریزی به پطرزبورگ و ایالت خراسان؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا حسن خان منشی اسرار دولتی، تا: قرن ۱۳–۱۴؛ ۱گ (۶۴۰)[مختصر ف: –۹۷۸]

۱۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۸۶۲–۳۹/۲۴۲

آغاز: پنجم زنی که مرد درحال احرام با علم به حرمت او را عقد کند و با جهل حرام ابدی نمی شود ولی عقد باطل است ششم زن آزادی که شوهر او را؛ **انجام:** ظل قدرت بود کل قبل الوجود ×× هم زحق از بهر حق معلوم بود / چون معانی شان زیکدیگر جداست ××گر تو ماهیا تشان خواهی دواست

دفتر یادداشت شخصی بوده که درآن مطالب متنوعی را ثبت نموده از جمله احکام فقهی مربوط ابواب نکاح تا ظهار، پس از آن بحثیطبی است درمعرفت بدن انسان وسپس قطعه‌ای از تاریخ مشروطیت ایران وپایان اشعار فارسی است درقالب مثنوی با عناوین: حکایت عابد که به سبب ضعف عقل ترقی نداشت، فصل فی العقل، فصل فی التحقیق، فصل فی الفطره، فصل فی التکلیف والشوق، فصل فی ماهیة الذوات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۳۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸–۴۹۵۴]

۱۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۵۷۰–۳۸/۱۹۰

آغاز: بسمله استعمال اللفظ فیما وضع له حقیقة وفی غیره بدون العلاقة باطل ومعها ان کانت المشابه استعارة والافمجاز مرسل الدور علی ثلثة اقسام ... فی حجیة الظن الادلة التی اقاموها؛ **انجام:** ای اهل جهان رسول مختار آمد ×× فخر دوسرا سید ابرارآمد / سالار تمام هوشمندان جهان ×× از بهر هلاک مست هوشیار آمد

برگ‌های متفرقه‌ای است از رساله‌های مختلف که دریک جا صحافی شده، شامل موضوعات مختلف همچون اصول فقه، نصایح ونمونه‌های ازاجاره‌نامه وصلح نامه وغیر آن؛ خط: نسخ و

نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۸-۴۹۵۱]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۶۱

مجموعه ای است نسبتاً مختصر در بیان بعضی از زیارات دعاهای شیعی مانند دعای کمیل و زیارت عاشورا، احکام نماز، خواص بعضی از اذکار و خواص ادعیه؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۷۲گ، اندازه: ۷/۸×۱۵/۵سم [ف: ۴۱-۵۰]

۱۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۲

از جمله تاریخ قتل آقا محمد خان، نسخه مسهل سلطان الحکما، نسخه حب استاد غلامرضا؛خط: نستعلیق، کا: میرزا حسنخان منشی اسرار دولتی طباطبائی، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۶۴۲)[مختصر ف: -۹۷۶]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۶۷/۱۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۲۸۲پ)[مختصر ف: ۹۷۸]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۲

از جمله تاریخ قتل آقا محمد خان، نسخه مسهل سلطان الحکما، نسخه حب استاد غلامرضا؛خط: نستعلیق، کا: میرزا حسنخان منشی اسرار دولتی طباطبائی، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۶۴۲)[مختصر ف: -۹۷۶]

۱۸۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۸۲۵۳

یادداشتهائی است از یک روضه‌خوان کم سواد، در رمل و زیارت‌خوانی و دعا گوئی و روضه‌خوانی؛خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۱۴گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳-۱۷۷]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷۵۰

آغاز: ۱= هر عدد ۲ = پیکر سمت راست آخرش صفر یا زوج باشد؛ **انجام:** ای فرشته آسمانی تا در زمین مایی آزادی را پاداش این است.

یادداشت‌های پراکنده یک محصل از کتاب‌های درسی دوره دبیرستان است همراه با مطالب دیگر از جمله: سخنرانی خلیل مکی در حزب زحمتکش، اشعاری از پروین اعتصامی و محمدرضا خزائلی مازندرانی و هاتف اصفهانی و حافظ شیرازی، در صفحه ۱۶۸ از حقوق دریافتی در سال ۱۳۲۸ و ۱۳۲۹ش و مطالبات و مخارج گزارشی نوشته است، در مجموع دفتر یادداشت معمولی است فاقد ارزش علمی و تاریخی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۱۱۳ص، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۴۱]

۱۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۱۸/۵

از جمله چندنامه (یکی از آنها رقعه‌ای است که به میرزا محمدخان پیشکار سبزوار نوشته‌اند)، بندی از منظومه ای تاریخی مربوط به عهد قاجار، شرح انحصار تنباکو در اسلامبول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ق ۱۳ و ۱۴؛ جلد: مقوا، ۲۳ص (۲۲۴-۲۴۶)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴۴-۲۰۲]

۱۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۹۶

آغاز: مسئله نهم در نماز اعمال مستحبه را اگر غلط خواندی بفتوای جناب آقای آخند مبطل نماز است؛ **انجام:** خرید کتاب ... خداوند توفیق خواندن ... بر طبق عطا کند.

بیاضی است که در آن مطالب پراکنده به صورت نامنظم یادداشت شده از جمله: ادعیه شیعی، مسائل فقهی، روایات، اشعار فارسی، لیست کتاب‌های مالک نسخه و ...؛ خط: عبارات عربی نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ق ۱۳ و ۱۴؛ ۶۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۴-۲۴۷]

۱۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۱۳/۲

در این چند برگ مطالبی غیر مرتبط با یکدیگر آمده شامل: ابیاتی فارسی با عناوین «محوی»، «سحابی نجفی» و «من الاکابر» و عربی‌هایی از «سید ماجد جبل عاملی » و «مشهور من کلام امیر المومنین علیه السلام»، حکایاتی از قصه موسی (ع) با عناوین «نقلست»، منقولاتی از بزرگان و صوفیه، نقلی از حدایق الحقایق (گویا از خود معین الدین فراهی) حکایتی با بن مایه زهد، دیباچه کتابی (گویا)، مطلبی در تفسیر بسم الله، توضیح عبارت حضرت امیرالمومنین (ع) از شیخ بهاء الدین ره، این مطالب بدون تمایز، پشت سر هم نوشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۳۱۹پ-۳۲۸ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۲سم [ف: ۲۷/۱-۳۸]

۱۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۸/۷

آغاز: در کلمات متفرقه: همگی اصل و فصل آن را مرعی و ملحوظ داشته از فواید آن متمتع و محظوظ فرموده اند. در عهده تراخی ممالک فسیح المسالک ایران عمدة السفراء

برای منشیان و آموزش انشاء. به همراه چند نامه و حکم نمونه؛ بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴؛ جلد: چرم مذهب، ۷ص (۵۴-۶۰)، اندازه: ۱۲/۶×۲۱/۸سم [ف: ۲۹/۱-۴۹۳]

۱۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۲۰

از جمله نسخه چتنی هندی و سفر میرزا حسین سپهسالار و میرزا حسن خان منشی اسرار طباطبائی تبریزی به پطرزبورگ و ایالت خراسان؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا حسن خان منشی اسرار دولتی، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ ۱گ (۶۴۰)[مختصر ف: -۹۷۸]

۱۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۴۷/۴

شامل: الف. چند عمل کیمیایی به نثر، ب. در تدبیر رماد از قول شیخ مغربی، ج. در اکسیر، د. چند یادداشت متفرقه از نسخه‌های کیمیایی، هـ. چند نسخه در تطهیر و مصفا و تبییض نمودن؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۳۴ص (۱۹-۵۳)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸سم [ف: ۴۵-۱۷۲]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳۱/۳

شامل: الف. فصل در بیان فرزجات، ب. جدول اسماء الله و عدد هر یک، ج. فصل در وضع سه در سه و خواص آن (طلسمات)؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱ص (۱۲۷-۱۳۸)، ۱۱و ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۳سم [ف: ۴۵-۲۳۲]

۱۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۲۵/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۴؛ مصحح[میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲-۲۶]

۱۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۱۹/۶

کا: جناب استرآبادی، محمد تقی بن علی، تا: ۱۳۰۴ق؛ ۱۰ص (۲۶۵-۲۷۴)، ۱۶سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۲۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۵۳]

۱۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۱۹/۳

کا: جناب استرآبادی، محمد تقی بن علی، تا: ۱۳۰۴ق؛ ۷ص (۱۴۹-۱۵۵)، ۱۶سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۲۲×۲۰سم [ف: ۱۶-۱۵۳]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۳۵/۶

آغاز: در شناختن ماههای سال ... المحرم از اشهر حرم و روز اول آن دعای حضرت زکریا مستجاب شد؛ **انجام:** و پادشاهان صفویه را مروج این مذهب دانند و الله اعلم تمت ... فی سنة ۱۳۱۵

چند بخش است از یک کتاب در آن از مسائل گوناگون گفتگو شده است، این بخش در: شناختن ماه‌های سال و ایام متبرکه و عیدهای معروف و نیز از پادشاهان روی زمین و طوایف و امم و مدت پادشاهی ایشان از زمان حضرت آدم و در پایان از ادیان گفتگو کرده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد عظیم خان منشی هرات پسر محمد اسماعیل خان، تا: ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج، ۹۰ص (۵۳۱-۶۲۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹-۷۵]

۱۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۴۰۵/۶

یادداشت‌های پراکنده و کوتاه از محمد اسمعیل خان قاجار در تاریخ ۱۳۴۱ق شامل مطالبی درباره خود در قلهک و زرگنده صورت مخارج حاج سید محمد صراف و نیز حساب بازار عبدالوهاب خان در ۱۳۴۲ق، یادداشت‌های پراکنده به خط شکسته و اشعار اسمعیل خان قاجار، چند غزل از میرزایغمای جندقی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۱۳۲۳ق؛ ۱۴گ (۳۹پ-۵۲پ)، ۱۵-۱۷سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹-۵۳۳]

۲۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۰۰۶/۷

آغاز: بسمله. مثال جان در بدن و بخت در شخص چون گرمی است در آتش؛ **انجام:** امید هست که انشاء الله خداوند کریم از کرم عمیم خود او را در دنیا از جرگه صالحان در آخرت از فرقه ناجیان حساب کند. و السلام.

بی‌کا، تا: ۱۳۳۷ق؛ مطالب پراکنده و کوتاهی است از هر دری که نویسنده در آن عقاید خود را به صورت پاره‌های بدون ربط کنار هم نوشته، اما قلمش در ابراز عقیده زیبا و در رد برخی خرافات و عقاید عامیانه بی پروا، طنزآمیز و گیراست؛ جلد: چرم، ۱۹ص (۷۳-۹۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۷/۱-۱۲۷]

۲۰۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۷۳۹/۷

خط: تحریری، کا: میرزا علی بن عبد الخالق خوئینی، تا: ۱۳۵۳-۱۳۵۴ق؛ اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳-۱۲۶]

۲۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۷۱۵-۳۹/۹۵

آغاز: والبراهمة قلنا ذلک ممنوع بل قد یتفاوت انواع الضروری بواسطة التفاوت فی الالف والعادة و الممارسة والاخطار بالبال وتصورات اطراف الاحکام وقدیختلف فیه مکابرة وعناد اکالسو فسطائیة؛ **انجام:** النصف من شعبان افضل الاعمال فیها زیارة ابی عبدالله الحسین بن علی علیهما السلام روی ... وروی محمد بن مارد التمیمی قال قال لنا ابوجعفر (ع)

برگ‌هایی از رساله‌های مختلف دریک جا صحافی شده شامل مباحث فلسفی وحدیثی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۶۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۸-۴۹۵۱]

۲۰۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۴۸۳

آغاز: وقتی دل سودایی می‌رفت به بستانها ×× عیش وطرب آوردی بر لاله وریحانها؛ **انجام:** ان ربکم الله الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام ثم استوی علی العرش یغشی اللیل النهار

مجموعه‌ای است متفرقه دراشعار وادعیه وعلوم غریبه؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴۰گ، اندازه: ۷×۱۴سم [ف مخ: ۱-۲۸۵]

۲۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۵۰۰/۳

آغاز: وقت آب خوردن این دعا را بخواند الحمدلله الذی انزل من السماء بعد از خوردن بگوید: صلوات الله علی الحسین؛ **انجام:** و دور نیست که تقدیم معادن [...] اولی باشد الا درتقدیم آن بر معادن اشکال

مطالب متفرقه‌ای است دراخلاق ومسائل فقهی ازذبح حیوانات وطب وغیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳۹گ، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف مخ: ۱-۲۸۵]

۲۰۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۷۷/۶

نامه‌های تعزیت و شوق و جز اینها و شعر فارسی نوشته شب شنبه ۴ ذیقعده ۱۲۱۳، شعر انوری و بندی عرفانی و شروط خلوت از محیی الدین و شعر فارسی عین القضات همدانی و نعمة الله کرمانی و محمد علی حزین و سخن علی (ع) و مولوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با دو سرلوح رنگارنگ، مجدول؛ جلد: میشن، ۶گ (۱۱۹ر-۱۲۴پ)، ۱۶سطر [ف: ۵-۱۷۳]

۲۰۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۷۷/۸

داستان شیخ محمد حولی ستیزنده ابوسعید ابی الخیر که حولی همسایه ای یهودی داشت و اسلام نمی پذیرفت، داستان سلیمان دارانی که با هفتصد تن کوشیدوبه پایه سلمان نرسیدند، شعر جامی، نامه‌های نمونه، شعر مشتاق و خیام و مهستی و میرداماد و اختیارات محمود سبحانی و شعر نعمة الله کرمانی و شیخ بهایی و ترجیع نظام اسد آبادی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با دو سرلوح رنگارنگ، مجدول؛ جلد: میشن، ۱۴گ (۱۲۸پ-۱۴۱ر)، ۱۶سطر [ف: ۵-۱۷۴]

۲۰۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۷۷/۲۲

شعر مجذوب و بهائی و فتاح مراغه‌ای، داستان، بندی از تحفة المومنین درباره روح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با دو سرلوح رنگارنگ؛ ۶گ (۲۰۰ر-۲۰۵ر)، ۱۶سطر [ف: ۵-۱۷۵]

۲۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۱۱/۳
آغاز: اما عدد بر دو گونه است یا زوج است یا فرد زوج آنست که بدو قسم متساوی توان کرد؛ **انجام:** القلم احدی اللسانی الکتاب احدی المحدثین العلم احدی الجناحین قید و العلم بالکتاب.
بخش‌هایی که درباره حساب و علوم غریبه گفتگو می‌کند نوشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۳ص (۲۲۲-۲۳۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۱۰-۹۵]

۲۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۴۸/۱۱
درمتن و هامش بدین‌گونه: از شیخ بهائی، عبید زاکانی، ابوالعلاء، هاتف، فردوسی، روحانی سمرقندی پوریای ولی، و چند حدیث، تفسیر برخی واژه ها، معرفی پادشاهان و نامداران ایران باستان از یزد گرد و نوشیروان و بهرام گور و مزدک گودرز و چند سطر درباره علوم غریبه و مختصری درباره عقل؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶گ (۹۴ر-۹۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۴-۲۰۷]

۲۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۲۹/۱۰
به نقل از نفحات الانس و تذکرة الاولیا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۱ص (۵۶)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲-۳۷]

۲۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۶۹۵/۳
در کیمیا و ادب و قرابادین و انشاء؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۳ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۶-۶۸]

۲۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۹۶/۱۲
در حدیث و ادب و از کتاب‌های گوناگون؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵-۲۶۳]

۲۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۳۹۶/۱۵
با عنوان‌های: نکته، کلمه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵-۲۶۳]

۲۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۷۱۵/۳
شعر و ادب و پزشکی و سخنی در باره عبید زاکانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵گ (۳۰پ- ۵۴ر) [ف: ۵-۳۴۶]

۲۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹/۱-طباطبائی
آغاز: بسمله الحمد لله الذی جعل خزائنه الکاف و النون ... اما بعد مختصریست در بیان ساختن زر کاغذی ... اعجاز و تاثیرات اسماء الهی در معرفت علم قرطاس بنابر استحقاق فرزند ارجمند طول الله عمره کلمه ای چند به رسم یادگار از اسرار ظاهری نماید فقیر خلق الله ... بهاء الدین محمد عالمی.
موجود: بدان که این دعا نوشتن نباید و تعویذ هم نباید کرد که مقصود بر نیاید؛ **انجام:** رساله من قول افضل العلماء ... شیخ بهاء المله ... عاملی و الله اعلم بالصواب.
بخشی است از کتاب یا رساله ای و یا جنگی است در دستور تهیه الواح و جداول و ادعیه و طلسمات و پاره ای اعمال غریبه، بدون عنوان، باب، فصل و مانند آن، در اواسط این بخش رساله‌ای است از شیخ بهائی در ساختن زر کاغذی (گویا کاغذ زر) یا علم قرطاس (گ ۲۷ب-۳۱ب)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در موضوع تبدیل کاغذ به زر و سیم، نوشته ها و دستورهای دیگری نیز در این رساله دیده می‌شود، در این بخش نام‌هایی مانند شیخ سهیل مغربی، عبدالله هلالی، محمد غزالی آمده، نویسنده در جایی می‌گوید: «پس خواص سوره یس مغربی بیش از اینهاست. چون از استاد مرخص نبودم به همین اکتفا نمودم» و نیز می‌گوید: «در خصوص آیات چند مخصوص که در مربع بیاورد به مشافهه در خدمت مشایخ و حکما و استادان به این فقیر رسیده در خواص بسم الله ...»؛ جلد: تیماج، ۴۲گ (۱پ-۴۲پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۲-۳۴۲]

۲۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۴۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]

۲۱۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۳۴/۲
شامل: حدیث طینت، ترجمه سلمان، ترجمه حالات امام باقر (ع) ازخرایج وجرایح، احادیثی در موضوعات متفرقه با ذکر منبع نقل حدیث، فواید جلیلة فی ذکر الله، لزوم صلوة علی النبی (ص) و آله در دوصفحه از علامه محمد باقر مجلسی، مسئله‌ای ازکتاب درر و غرر سید مرتضی درباره نبوت، مسأله‌ای از کتاب جوابات المسائل المیافارقیات سید مرتضی در فضائل ائمه، فصل ۴۲ از مصباح المتهجد شیخ طوسی در ذکر شهور اثنی عشر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: شهید؛ جلد: تیماج، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۲۷۳]

۲۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۸۸
تاریخ متفرقه است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۰۹گ، اندازه: ۱۸/۴×۲۸/۴سم [رایانه]

۲۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۰۳/۶
کواکب آسمانی و فلز مربوط به هر کدام، اشعار از جامی، بابا طاهر وفضولی، دو حکایت کوتاه و مکتوبی که ارسطو از برای اسکندر بدل آب حیوة فرستاد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: میشن، ۸گ (۹۰ر-۹۷ر)، ۱۲-۸سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۸سم [ف: ۲۹/۱-۱۳]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۰۹/۸
از جمله سؤال و جواب‌های فلسفی احتمالا از افضل الدین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج یشمی، ۶گ (۱۱۳پ-۱۱۸پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۰-۱۱۵]

۲۲۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۵۳۴/۲
مجموعه چند حدیث و مطالب متفرقه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: شهید؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: -۲۷۳]

۲۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳۳۱/۳
جنگ شعر ابوسعید و شعری از اهل تصوف و دعاء فتح و فیروزی و گشایش کارها هر سه به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛

جلد: تیماج، ۲گ (۵۷پ-۵۸پ)، ۱۵سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۷-۳۴۹]

۲۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۶۱/۸

شامل اشعاری از خان شیبانی کاشان و طوبی گلپایگانی و امین خلوت متخلص به امین و باباطاهر و بندی نامه مانند به فارسی، نیز چند بیتی به خط همان شکرالله و فهرست مطالبی عرفانی و نام قطب‌های گروه رضوی از پیامبر تا برسد به منور علیشاه محمد شیرازی مورخ روز شنبه ۲۶ رجب ۱۲۹۵، سپس یادداشت همین نویسنده نسخه ما است در اینکه او در روز ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۹۵ در خانه محمد ابراهیم در این سلسله موارد شده است، پس از این آداب خواندن چندین دعا است به فارسی به روش سلسله معروفیه رضویه آنگاه تاریخ درگذشت چند تن از بزرگان همین سلسله است (۲۸۵-۲۹۵) بدین‌گونه: ۱. فیض علی شاه سپاهانی پدر نور علی شاه در زمان آقامحمد خان در ۱۲۰۰، ۲. مشتاق علی شاه که در کرمان در همین زمان در ۱۲۰۶ او را کشته‌اند، ۳. سید معصوم علی شادکنی که در موصل در زمان فتحعلی شاه در ۱۳۱۲ او را کشته‌اند، ۴. نور علی شاه سپاهانی که در کرمانشاه در همین زمان در ۱۲۱۲ او را کشته‌اند، ۵. مظفر علی شاه میرزا محمد تقی کرمانی در کرمانشاه در همین زمان ۱۲۱۵، ۶. مجذوب علی شاه حاجی محمد جعفر همدانی در ۱۲۳۹، ۷. منور علی شاه حاجی آقا محمد زمان ناصرالدین شاه در ۱۳۰۱، ۸- عبد علی شاه حاجی ملامحمد حسن کاشانی در همین زمان در ۱۳۰۲، ۹. حاجی میرزا صفا در همین زمان در تهران در ۱۲۹۱ که در نزدیکی چشمه علی به خاک سپرده شده است، ۱۰. استاد غلامرضا در تهران در ۱۳۰۱، ۱۱. آقا میرزا محمد صادق سپاهانی در ۱۳۰۲، ۱۲. حاجی عبدالوهاب نایینی در زمان فتحعلی شاه در ۱۲۰۴، ۱۳. میرزا ابوالقاسم سکوت یکی از پیران حاجی عبدالوهاب در شیراز در ۱۲۳۹، ۱۴. حاجی محمد حسن نایینی در زمان فتحعلی شاه در ۹۶ سالگی در ۱۲۴۷، ۱۵. میرزا مسلم خویی در زمان محمد شاه در ۱۲۵۱؛ خط: نستعلیق، کا: طباطبائی، شکرالله بن محمد باقر، بی‌تا؛ جلد: پارچه، ۶ص (۱۴۶-۱۵۱)، ۱۲سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴-۳۸۱۰]

۲۲۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۷۶۱/۳

مطالبی پراکنده در پنج برگ در طب و شعر و ...؛ خط: نستعلیق، کا: به شیوه هندی، بی‌تا؛ کاغذ ترمه، معلق به حواشی؛ جلد: تیماج، ۸-۱۵ سطر (۸×۱۶/۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱-۳۲۱]

۲۲۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۷۶/۴

انجام: چو شد این نسخه در خاطر مختل پیام خویشتن کردم مرسل

مقالی در فضیلت علم و عالم در یک صفحه به نقل از شرح ملامحمدصالح از مفتاح النجاة شیخ جام و یک صفحه در دعاهای وارده هنگام وضو گرفتن بر مزاق اهل سنت و یک صفحه اشعار در آداب بحث که آغاز آن: «خداوندی که او را نیست همتا»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱-۴۵۵]

۲۲۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۷۸۶/۴

آغاز: مضمون کتابت ابو مسلم به خدمت حضرت صادق علیه السلام بعد از کشته شدن مروان حمار و خواب آن حضرت علیه السلام چون تدبیر اوب مسلم مطابق تقدیر آمد و مروان به دست او کشته شد وزیر بزرگ نوشته با تحف و هدایا بتعجیل به مدینه به حضرت امام ناطق جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام فرستاد مضمون نوشته آنکه سلام خدا بر تو باد ای پسر رسول خدا؛

انجام: انتهی شرح الحدیث للمحقق الجامی لبعضهم: اذا ما کنت فی قوم غریبا ×× فجائوبهم بقول یستطاب / و لا تضجر و ان ابدوک فحشا ×× غریب الدار تنجه الکلاب

متفرقات تاریخی و بعض احادیث و شرح حدیث «این کان ربنا قبل ان یخلق الخلق»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶ص (۱۴۰-۱۵۵)، قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۴۴۸]

۲۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۴/۳-۵/۱۸۴

آغاز: در همه کتابها هر نامی از این که یاد کرده شدجداگانه ... زرنیخ به طبع عطارد است؛ **انجام:** و خواص این هر دو حشایش بیش از آن است برحسب درجات قیاس کنند که به دیگر چیزها احتیاج یافتند

بخش‌هایی از کتابی است در کیمیاو طب، شامل مباحثی در کبریت و زیبق و الماس، فصل در خاصیت افیون، باب در اثبات کردن نوشادر، باب در سرخ کردن بلور، باب در شستن و تکلیس لاجورد، صفت روغن، باب در عمل قمر، فصل در ماء طعام گرفتن و خاصیت حشایش هزار اسفند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور مذهب، ۴گ، ۱۲-۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۱۴۳]

۲۲۸. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه: ۱۳۹

جنگی است متفرقه در بعضیاز ادعیه، طلسمات، اشعار، از جمله اسامی هفت سلطان، وصیت رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، شرح مناجات خواجه خضر، رساله ای از رکن کمال، نوعی قرعه، مناجات، و اشعاری اخلاقی؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۶گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: -۱۰۷]

۲۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۹۴/۳-۵/۱۸۴

آغاز: در همه کتابها هر نامی از این که یاد کرده شدجداگانه ... زرنیخ به طبع عطارد است؛ **انجام:** و خواص این هر دو حشایش بیش از آن است برحسب درجات قیاس کنند که به دیگر چیزها احتیاج یافتند

بخش‌هایی از کتابی است در کیمیاو طب، شامل مباحثی در کبریت و زیبق و الماس، فصل در خاصیت افیون، باب در اثبات کردن نوشادر، باب در سرخ کردن بلور، باب در شستن و تکلیس لاجورد، صفت روغن، باب در عمل قمر، فصل در ماء طعام گرفتن و خاصیت حشایش هزار اسفند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛

افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، مذهب، ۴گ، ۱۲-۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۱۴۳]

۲۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۳۳۱/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ (۵۷پ-۵۸پ)، ۱۵سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۷-۳۴۹]

۲۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۰۵/۱۱

طلسمات متفرقه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۲ص (۱۴۰-۱۵۱)، ۱۹سطر [ف: ۳۶-۱۱]

۲۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۱/۱۰-۶/۱۴۱

آغاز: فایده فیثاغورس روزی مردی را دید که ظاهر خود به لباس فاخر آراسته و در وقت سحر گفتن خطا بسیار می‌کند گفت ای مرد؛ **انجام:** هفت بار اللهم افعل بی و بهم عاجلاً و اجلاً فی الدین و الدنیا و الاخرة ما انت له اهل و لا تفعل بنا یا مولانا ما نحن اهله هفت بار

فوائد متفرقه است، مطالب پراکنده‌ای است که با عناوین «فایده، فایده» در این دفتر گردآوری شده از جمله داستانی از فیثاغورس، اصل سلوک در دوچیز است، وصیة السید العارف رکن الدین السید حسین بن ابی الحسن بن الجنید الحسینی، سخنی از بوذر جمهر، صحبت سالکان، حدیثی از امام علی (ع) علائم وقوف سجاوندی، چند دعا، خواص خواندن سور قرآنی، اسماء الحسنی و خواص مداومت بر ذکر آنها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۶-۳۱۴۳]

۲۳۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۸۳۷/۱۱

آغاز: دردانستن نعتهای اعلا که درکدام شهر است بسمله پنیر فراهان در برنج مرده وجام پا در روغن کرمان درانگور خلیلی درخربزه سرپلی مشهد؛ **انجام:** سال زنده کرد بنده گان بدانند که چنین خدایی دارند.

فوائد متفرقه است، فایده‌های پراکنده‌ای است درموضوعات مختلف مانند بهترین کالاهای هر شهر مثلاً پنیر فراهان، انجیر یزد و ... ونیز بهترین‌های هر چیز وبهترین علمای هر فن وبهترین کتابها دررشته‌های مختلف علمی و ... مطالبی ذوقی است که بدون سند ودلیل بیان شده است، پس از آن صد پند لقمان حکیم است به فرزندش ومواعظی به نقل از خواجه نصیر طوسی، نصاب منظوم فارسی ازحسین علی، قواعد انشاء رسایل از عبدالغفار، خواص برخی از حیوانات خشکی ودریا وپس ازآن چند حدیث درموضوعات اخلاقی است وسپس قصه اصحاب کهف به فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن صادق فلاح، تا: ۱۲۹۲ق و ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج، ۳۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف مخ: ۱-۳۶۴]

۲۳۴. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه: ۴

هفت نسخه، در ترسل با دعا با شعر با کیمیا با مکاتبات و شعر؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۶۶]

۲۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۷۹/۱۴

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷سطر(۹×۲۰)، قطع: بیاضی [ف: ۱۷-۲۴۱]

۲۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۵۲۶/۹

مذاهب اهل التصوف من الحق و الباطل از نجم الدین عمر نسفی به فارسی «بدانکه تصوف پاکیزه کردن دل است از دوستی غیر خدا ...»، شرح التصوف از شاه نعمة الله کرمانی به تازی، درباره وجود از نگارنده این رساله، شوارق و بوارق در برخی از اشارات به زبان اهل ذوق و تصوف به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۴گ (۵۱ر-۵۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۲۸۴]

۲۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۴۸/۳

از جمله: اگر خواهی که بدانی که دختر بکرست یا نه ؟، باب اختلاجات اعضا، نسخه‌های طبی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷ص (۱۲-۱۸)، ۲۱ سطر[عکسی ف: ۳-۳۱۲]

۲۳۸. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه: ۲۳/۶

فواید پراکنده به نثر و نظم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۵۳ر-۶۲ر)، اندازه: ۱۵/۵×۱۷سم [ف: -۵۴]

۲۳۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۵۴/۸

در این بخش از مجموعه ش ۵۴ کتابخانه نوربخش مطالب متفرقه زیر آمده است: ۱. برخی از مسائل طبی، ۲. مقدمه ای در قلع آثار و دفع ادهان در چند فصل، ۳. طریق پختن مربا، ۴. داروهای مفرد و مرکب و خواص آنها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، ۴۰ص (۳۶۳-۴۰۲)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۸۰]

۲۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۸۱

مشتمل بر منقولاتی از مقاتل و اشعاریاز میرزا علیرضا رشتی و فاعلی شیرازی و ...؛ بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۲۴۱. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: ۵۳

یادداشت‌های تاریخ اصفهان و یادداشت‌های متفرقه، سه پوشه؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۶-۵۹۸]

۲۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۴۵

آغاز: ... بورق بوره خشک است اندر درجه چهارم سفیده از چشم ببرد و خلطهای غلیظ را؛ **انجام:** خارج آن لحم جهة هضم و تکون حرارت و از زخم معده بتدریج فر اختر ...

این رساله شامل انتهای کتابی به نام «رساله اسکندریه» که درباره خواص داروهاست، محرم‌نامه، نوروزیه، ابوابی در طالع بینی و خواص داروها و علاج بیماری‌ها است؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ انتقالی کتابخانه پهلوی؛ جلد: تیماج، ۷گ (۱۰۹-۱۱۵پ)، ۲۱-۲۳سطر (۹×۱۶/۵-۱۸)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [رایانه]

۲۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۶۷/۴

افسونی که از شیخ بهاء الدین زکریای مولتانی نقل شده و طریقه نماز شب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، ۲گ (۷۶ر-۷۷ر)، ۲۰ سطر(۶×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶-۴۴۴]

۲۴۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۸۷/۷

پراکنده‌هایی در حروف و ریاضی و غالب و مغلوب و چند قصیده فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۵۳]

۲۴۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۸/۵

شامل: ۱. دو رباعی، با گزینش: «این بار خدا به حق هستی ×× شش چیز مرامدد فرستی / فتح و فرج فراخ دستی ×× ایمان امان تن درستی»، ۲. دعای ایمنی از مفاجات و مرگ به نقل از حضرت علی (ع) و صفات ماههای عربی، روایاتی از امیرالمؤمنین حضرت علی (ع) و حضرت نبی مکرم (ص) و حضرت فاطمه (ع) در دوستی دنیا، ۳. روایتی از سهل مغربی و حضرت محمد (ص)، افسون به روایت نعمان با اجزاء و ترکیبات و عناصری که در آن است مانند مار و چلپاسه، و چندین بیت شعر فارسی و عربی به شیوه چلیپایی، ۴. نسب نامه خاندان صفوی از شاه سلطان حسین تا حضرت آدم (با ۸۸ واسطه)، ۵. روایتی از حضرت امام جواد (ع) که هنگام ازدواج با دختر مأمون این خطبه را خوانده، آغاز: «بعد الحمد و الثنا علی رسوله و الائمه المیامین من تفصیلا، اما بعد اعلموا یا معشر الاخوان ...»، سپس خطبه تزویج حضرت علی (ع) با حضرت فاطمه (ع) و منقولاتی از حضرت رسول و حضرت امیر در مسئله بخل، به انضمام دو مطلب از افلاطون و حسان بن ثابت و چند بیت شعر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۱ص (۲۹۶-۳۳۷)، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۱-۱۷۴]

۲۴۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۸۹۸/۴

پراکنده‌ها از نظم و نثر؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد، بی‌تا؛ ۲۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳-۱۴۷]

۲۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲۰۲/۱۳

شامل: من کشکول شیخ الاجل بهاء الملة و الدین، قطعه‌ای که نوازش خان به جهت نعمت خان نوشته، نصایح حضرت امام رضا به مأمون علیه اللعنه، در بیان بی وفائی زنان، مثنوی آقا محمد مؤمن و بعضی اشعار دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی، ۹گ(۴۹پ-۵۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۵-۲۰۱]

۲۴۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۳۳۴

مجامیع متفرقات (جنگ و بیاض) متفرقات از جمله اشعار مرثیه که صدر یک قصیده اش این است: «الدهر مخترم و العمر منصرم و الروح منخرم و الجم منهدم»؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۸۰]

۲۴۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه: ۱۰/۲

جنگ شعرها و منشآت است؛ خط: نستعلیق، کا: کریم فراهانی، بی‌تا؛ قطع: ربعی[نشریه: ۵-۶۳۷]

۲۵۰. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه: ۷۸

مقداری اوراق متفرقه و مجلات بی سروته که متعلق به بیست و شش نسخه مختلف بوده است؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۶۸۹]

۲۵۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۲

آغاز: صورت کتابچه اشعار متفرقه که بخط مبارک حضرت اقدس ولیعهد روحی فداه مرقوم شد.فلک کجروتر است از خط ترسا ×× مرا دارد مسلسل راهب آسا / نه روح الله در این دیر است چون شد ×× چرا دجال فعل این دیر منیا؛ **انجام:** پنج‌شنبه ۱۴ رجب المرجب ۱۳۲۳ که موکب اقدس همایونی ارواحنا له الفدا از سفر سیم فرنگستان مراجعت می‌فرمودند وارد آسترا شده و روز بعد از آن را بمنزل جناب اشرف صدر اعظم تشریف فرما شده لقب اتابکی بایشان مرحمت فرمودند شمس الحکما لعلی که در آنجا شرف التزام داشت قصیده ورودیه ساخته در آنجا بعرض رساند ... مقرر شد این چاکر خانزاد در جنگ مبارک بنویسد ... تقریبا چهار ساعت از شب گذشته است مزاج مبارک قبله عالم ... در کمال خوبی است چاکر خانه زاد خلیل اعلم الدوله. قصیده ورودیه این است. از فرنگستان بایران تاز احسنت ای ملک ×× چشم ما را باز روشن ساز احسنت ای ملک ... هست لعلی چاکر دیرینه این آستان ×× مدحها گفته است و گوید باز احسنت ای ملک

در این دفتر یادداشت اشعاری از شعرا و ادبای متقدم و متاخر و معاصر و همچنین یادداشت‌های متفرقه از سفرهای مظفرالدین میرزا ولیعهد بداخل ایران و بعدها به فرنگستان به خط وی و رجال آن عهد در سنوات مختلف (۱۲۸۶-۱۳۲۳ هجری قمری) ملاحظه می‌شود که بعضی خوانا و برخی مشوش و ملکوک و نامفهوم می‌باشد؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۱۸ص، ۱۰-۱۴ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: ۷-۵۷۲]

۲۵۲. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره۵/

در احکام نوروز، سال ترکی، طالع بلاد، تعبیر و احکام نجوم؛ بی‌کا، بی‌تا[میراث اسلامی: ۵-۵۷۲]

۲۵۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۲۷/۴

مطالب مختلفی در ساختن ماضی مجهول، در شناخت نبض مریض، در معرفت غره هر ماه، اشعار پراکنده فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۳گ، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱-۳۸۵]

۲۵۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۸۳/۶ فیاض

در مواعظ، بالغ شدن مکلف، معرفة صانع، کیفیة معرفت، توحید، در تعلم علم کلام، در بیان حال منطق، ماده قیاس استثنائی، تمثیل در فروع، در کیفیت استدلال، در فرق میان مجتهد و مفتی و قاضی، در عدم جواز خلو زمان از مجتهد، ادله فقه، در علومی که از شرائط اجتهاد است، در تقلید، در تحقیق عمل بقول میت، در موعظه حسنه، مؤلف این مباحث را در بلده طائف تقریر نموده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: -۱۹۵]

۲۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۰۹/۵

فواید پراکنده، از جمله: سوال و جوابی درباره مطلبی از کیمیای سعادت غزالی و نامه افضل الدین به یکی از دوستانش؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶گ (۷۲پ-۷۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۰-۱۱۴]

۲۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۶۲/۲

متفرقاتی در نجوم، مطالب متفرقه‌ای را کاتب با استفاده از

کتاب‌های نجوم گردآورده با این عناوین: فائده ای در معرفت هوا و باران به نقل از رساله فلاحت، کتاب سال ۱۱۷۷هـ باب شانزدهم در معرفت احوال بروج از کتاب « شرح بیست باب» ملا مظفر گنابادی به خط کاتب در ۱۸ ذیحجه ۱۱۷۶ق، شرف و هبوط کواکب به نقل از همان کتاب و کتابت ۲۰ ذیحجه همان سال، فائده‌ای در معرفت طریق نوشتن احکام نجوم به نقل از «تنبیهات المنجمین» ملا مظفر، فائده‌ای در احکام سهو الحوادث از «شرح بیست باب» گنابادی، کتابت سال ۱۱۷۷ق فوائد پراکنده‌ای به نقل از «تنبیهات المنجمین» گنابادی؛ خط: نسخ، کا: عطاء الله بن محمد زکی منجم، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ ۲۲گ (۱ر-۱۷ر، ۵۴ر-۵۸ر)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۴۱]

۲۵۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹۸/۷**

فواید پراکنده، از جمله: طریق مساحت مثلث، حس مشترک، فوایدی در زمین‌شناسی، اسامی شهور ترکیه و نسخه‌جات طبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۰گ (۸۸ر-۱۰۷پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴-۱۸۶]

۲۵۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۶۵/۸۴**

فواید صراط مستقیم و چند فایده دیگر به فارسی؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم، ۲۰ص (۱۴۶۱-۱۴۸۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴۵-۵۳]

۲۵۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۶۱/۶**

شامل: الف. در ابتدا مباحثی پراکنده و یادداشت‌های پشت نسخه‌ای درباره مسائل فقهی و اصول، ب. منتخباتی از کتاب القواعد شهید اول، ج. منظومه ای به زبان عربی، د. دو برگ از رساله اسرار الصلوة شیخ زین الدین عاملی، شهید ثانی، هـ هفت برگ از ضمن یک رساله فقهی نامشخص؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ و ۲۰ و ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴۵-۱۲۱]

۲۶۰. **گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه: ۷۴**

اوراق پراکنده‌ای است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ[کتابخانه‌های گلپایگان: ف: -۱۸۱]

۲۶۱. **تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۴/۱**

آغاز: منشأت: تحریر رقعه که فراخور حال میر آخوران باشد؛ **انجام:** منشأت: ... و تحف و تحیات و صحف و تسلیمات بر روان آن و اصحاب بزرگوار و عترت عالیمقدار او که حفظ ملک دانش و بینش و خلاصه کارخانه آفرینش بودند و اصل و متواصل بادتم

منشآت اخوانی و دیوانی متفرقه؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱-۳۶۲]

۲۶۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۳۶۰/۶**

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۴گ (۸۱ر-۱۳۴ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲۵-۳۴۶]

۲۶۳. **تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۴۳/۲بخش۳**

بی‌کا، بی‌تا [ف: -۱۴۵]

۲۶۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۸۷۹/۱۷**

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱۷سطر(۹×۲۰)، قطع: بیاضی [ف: ۱۷-۲۴۲]

۲۶۵. **تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۳۲/۸**

بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵]

۲۶۶. **تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۳۲/۱۱**

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی[نشریه: ۷-۵]

۲۶۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۶۹۹**

گویا بخشی از این یادداشت ها به قلم شیخ آقا بزرگ تهرانی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۴گ [ف: ۳۴-۴۶]

● **متفرقات** / گوناگون / فارسی و اردو

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۰۰۴/۵**

پراکنده‌های عربی و اردوو فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳گ (۱-۱۳)، ۱۵سطر(۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۱۷-۵]

۲. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷/۴**

آغاز: ظاهر که به نظر می‌آیدآن لازم الوجود است؛ **انجام:** و انسان کهستی هین.

شامل: ۱. اقسام وجود از واجب و ممکن، ۲. لوح حیات و ممات، ۳. کلماتی منقول از شیخ عطار (سید ابراهیم دیباجی)؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۰ص (۱۰۲-۱۱۱)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۷]

● **متفرقات** / متفرقه / فارسی و ترکی

motafarreqāt

شامل: ۱. اذکار یومیه به ترکی؛ ۲. فی بیان قواعد قرائت به ترکی؛ ۳. دعای دفع بلا به ترکی؛ ۴. جفر جامع من الاسرار الاعظم به ترکی؛ ۵. هذه رموزات اسماء الکتب المنقولة عنها فی الطریقة المحمدیة؛ ۶. اسامی کتب علم الباه؛ ۷. اسامی کتب صرف و نحو و منطق و غیره؛ ۸. اسامی کتب علم الوضع و غیره؛ ۹. اشعاری در وصف قلم و دوات و شمشیر و شمع.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۰ص، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴۵-۱۴۴]

● **متفرقات** / نامه‌نگاری / فارسی، عربی، ترکی

motafarreqāt

غیر همانند:

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۹**

شامل: ۱. رساله شوقیه؛ مصطفی بن حسام، ۲. منشآت جلال الدین

عکاشه؛ جلال عکاشه، ۳. سر نامه‌های متفرقه، ۴. منشآت، ۵. منشآت گوناگون،۶.منشآت، کاتب: هاشم بن عبدالعزیز، ۷. ترسل عبدالواسع؛ خط: نسخ ترکیه، کا: محمد پسر یوسف، تا: ۸۸۴ق؛ ۲۸گ، ۱۳–۲۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲-۲۷۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۶۶/۲۳

پراکنده در سراسر نسخه: شعر سنائی نوشته فرهاد میرزا، دوازده مقام با چند رباعی، دعاء، غالی و مغلوب، تقسیم موجودات، شعر در مقولات، شعر و نثر در ادب و عرفان و تاریخ؛ شعر ترکی سلطان سلیم، رساله عرفانی فارسی و وجود واجب به عربی، از شرح مثنوی خوارزمی و رشحات و مجالس العشاق بایقرا و فواتح میبدی و دو شرح گلشن راز لاهیجی و حسین الهی اردبیلی و تأویلات سوره اخلاص و گزیده حورائیه خواجه احرار سمرقندی و رساله ضرب و قسمت و رساله منطق و جز اینها که بسیار است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۰۰۰ق [ف: ۵-۳۲۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۷۸/۱

شعرهای عربی و نثر عربی خیالی، خطبه عربی، از عیو التفاسیر و تفسیر جلالین و ابوالسعود، شعر فارسی و عربی، پراکنده‌های عربی که یکی از آنها «حره خواجه چلبی» است، نثر ترکی و عربی، بندهایی از کتابهای عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج، ۲۱گ (۱پ–۲۱ر)، ۲۳سطر(۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷–۳۸۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۸۴۴/۱۱

اصطلاحات علمی به عربی، یادداشت از ابوالسعود به ترکی، شعر عربی و ترکی و فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۳۸ق؛ ۱۱گ (۵۹پ-۶۰ر و ۶۰ پ و ۱۲۷ – ۱۲۸ر و ۱۳۴ر-۱۳۶پ و ۱۴۱پ – ۱۴۳ر) [ف: ۵-۲۰۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۱۹/۴

شامل چند حکایت و حدیث و خواص آیات و معنای چند لغت، در عبور اهل بیت رسالت از قلتگاه، دو روایتدر تولد امیر المؤمنین و حضرت رسول و آثار ظهور از عروة بن زبیر، نامه از آصف الدوله به فرزندش محمد میرزا، بندی درباره وجود مطلق، تعریف عشق، در سوره عمران در حق دوست صدیقو ابیاتی از یزید، میرزا مهدی خوبی و شرحی درباره اشعار او، نواب مستطاب شاهزاده بهجت، قلندرشاه (با امضای لراقمه قلندر شاه)، مرحوم حسینعلی خان معیر الممالک، حسینقلی خان خمسه به ترکی، فردوسی، پروین، افصح الشعراء اعجب الزمان، معیر الممالک مرحوم از شیخ مصلح الدین شیرازی در خواب گرفته و احادیثی به نقل از جامع الاخبار، جواهر القرآن و الکافی؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ۱۹ صفر۱۲۸۶ق، جا: دولت سرای حاجی آقا میرزا رحیم؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱گ (۴پ-۱۴ر)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱-۳۲۹]

← متفرقات فی الکیمیاء ⟵ متفرقات

● **متفرقات (مترسلات)** / متفرقه - فارسی

motafarreqāt (motarasselāt)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۲۸/۹

شامل: الف. شرح حب الدنیا رأس کل خطیئة، ب. صورت یک وقف نامه، ج. معجون مفید، د. طلسمات، هـ دعای روز نوروز، و. بیع نامه مکتوب در اصفهان، ز. وکالت نامچه، ح. چند مصالحه نامه و توافق نامه شرعی و وکالت‌نامه و غیره، ط. منظومه‌ای از حاجی میرزا محمد اخباری، ی. یادداشت‌هایی در ریاضیات و جداول اعداد، یا. در باب کیفیت اعاده اجسام در معاد، یب. از خواجه عبدالله انصاری، یج. در دانستن غره هر ماه، منسوب به امام جعفر صادق، ید. مهر نامچه، یه. قطعه‌ای از یک مثنوی، یو. خطبه نکاح، یز. یادداشت یک رویداد برای کاتب، یح. یادداشتی در نکاح و اهمیت آن، یط. چند ترسل و اسناد متفرقه، نکته جالب آن است که گرچه صورت اسناد منقول در آغاز کتاب آموزشی است و صوری، ولی در عین حال نام افراد و امکنه زیادی در آنها ثبت شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۷–۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۲سم [ف: ۴۵-۲۲۹]

● **متفرقة النجوم** / هیئت / فارسی

moefarreqe-ton nojūm

رجاء زفره‌ای، محمد علی، ۱۲۸۰ – ۱۳۶۰ قمری

rajā'-e zefre'ī, mohammad 'alī (1864 - 1941)

در بیست و چهار «فصل»: ۱. قاعده‌های ارقام ابجدی، ... ۲۴. احکام هر کوکبی در هر خانه در زایجه. سرگذشت او به نوشته پسرش محمد حسن در ص ع نسخه مادر ۷ / ۱۰ / ۱۳۴۵ و در حاشیه رجال اصفهانو تذکره شعرای اصفهان و تذکرة الاطیاب در اسامی کتب تاریخ و انساب گلچین رجاء زفره‌ای و منتخبی از آثار رجاء زفره ای و نمونه اشعار رجاء زفره‌ای آمده است.مؤلف سپس در آن دست برده و دو کتاب به نام‌های «قواعد النجوم» و «خلاصة النجوم» را ساخته است.

آغاز: حمد بی حد و ثناء بی عدد مبدء خالقی را جل شانه سزا است.

[نسخه‌های منزوی ۳۴۶؛ الذریعه ۱۹۲/۱۷؛ فهرستواره منزوی ۳۰۳۵/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر شیرینیها ۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۷۴ص، ۲۰ سطر(۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۶-۶۸۹]

● **المتفق (مختصر کتاب ...)** / جغرافیا / عربی

al-mutafaq (muxtaṣar k.-il)
مختصری است از کتاب «المتفق» فیروزآبادی در معرفت اقطار و بلاد به ترتیب الفبا.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۷۵۹
آغاز: بسمله. افضل التحمید و اکمل التمجید لله العلی الحمید الغنی المجید الذی فتح بالشکر ابواب المزید ... ثم هذا مختصر من کتاب المتفق وضعا و؛ **انجام:** فالصواب الیهم منسوب و الخطاء علی مکتوب و العفو و الاغطیاء (کذا) من فضلکم محسوب و محبوب والله یغفر الذنوب و یستر العیوب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: « سید محمد بهادر قلیخان»؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: مقوا، ۱۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۹–۱۸۳]

● **المتفق و المفترق** / رجال / عربی
al-mutafaq wa-l muftaraq
خطیب بغدادی، احمد بن علی، ۳۹۲؟ – ۴۶۳ قمری
xatīb-e baqdādī, ahmad ebn-e ʻalī (1003 - 1071)
کتابی است درباره متفق و مفترق در اسماء رجال حدیث، به ترتیب حروف معجم. این کتاب ظاهراً در هیجده جزء تألیف شده است.
آغاز: ثنا الشیخ الجلیل ابوبکر احمد بن علی بن ثابت بن مهدی الخطیب البغدادی ... عبدالله بن مسلم احد عشر رجلاً.
چاپ: دمشق، دار القاری، تحقیق محمد صادق آیدن الحامدی، ۱۴۱۷ق، سه جلد
[بروکلمان، ذیل ۴/۱–۵۶۲؛ مجمع علمی ۶/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۷۵عکسی و ۷۷۶عکسی و ۷۷۷عکسی و ۱۶۰۷ عکسی
آغاز: ثنا الشیخ الجلیل ابوبکر احمد بن علی بن ثابت بن مهدی الخطیب البغدادی ... عبدالله بن مسلم احد عشر رجلاً؛ **انجام:** ثنا جعفر بن برقان عن هشام بن عروة عن ابیه عن عایشه قالت: قال.
نسخه اصل: فیض الله افندی – استانبول ش ۱۵۱۵.مشتمل است بر اجزاء ۱۰ و ۱۱ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: انجام؛ در پایان جزء دهم آمده: مقابله شد با اصلی که در آخر آن چنین نوشته شده «بلغت سماعا لجمیع هذا الجزء من اوله علی الشیخ الامام ابی بکر احمد بن علی بن ثابت الخطیب الحافظ رضی الله عنه قرائة بلفظه بدمشق فی المسجد الجامع وسمع جمیع القرائه و لدای ابو الفتح و ابو علی محمد و طلحه ... و ذلک فی شوال من سنة ثمان و خمسین و اربعمائه»، همچنین سماعی است به تاریخ نیمه محرم ۵۷۹ هـ چند سماع دیگر به همین منوال در پایان بعضی از اجزاء دیگر؛ ۱۸۴گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲–۲۵۴ و ۵–۱۳]

● **متقن الروایة فی علوم القراءة و الدرایة** / قرائت / عربی
mutqan-ur riwāya fī ʻulūm-il qirāʼa wa-d dirāya
ابن کتانی، محمد بن مصطفی، ق۱۲ قمری
ebn-e katānī, mohammad ebn-e mostafā (- 18c)
تاریخ تألیف: دوشنبه ربیع الاول ۱۱۹۵ق؛ محل تألیف: قسطنطنیه
در اختلافات قراء ده‌گانه که مؤلف آنها را از شیوخ و استادان خود فراگرفته است، و همچنین شماره آیه‌ها و کلمات و حروف و فواصل آنها و رسم عثمانی به روش خاتمة المحققین شیخ احمد بنا، مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «نوع» و یک «خاتمه»: المقدمة: فی فضل القرآن و القراءة و التعریف بالقراء؛ نوع ۱. الاختلاف فی الایات و عدد کلماتها و حروفها؛ ۲.وجوه القراءات و الروایات من العشرة؛ ۳. المرسومات العثمانیة؛ الخاتمة: أدعیة ختم القرآن.
آغاز: الحمدلله الذی اضاءت صدور الحاملین بحفظ کتابه و زین ألسنة التالین بتلاوة ذکره علی وجوهه
انجام: اللهم صل و سلم و شرف و کرم و عظم علی أشرف جمیع الانبیاء و المرسلین و الحمدلله رب العالمین

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۹۰۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۴۴گ (۹۸پ–۲۴۱پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰–۲۸۵]
۲. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۹۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی، تا: ۱۱۷۸ق، جا: مدرسه محمود پاشا؛ مجدول؛ تملک: حاج ابوالقاسم صاحب تاجر یزدی در مکه معظمه، عبدالحسین ذوالریاستین در ۱۳۴۰؛ ۱۵۹گ، ۲۵سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: -۱۲۴]

● **متمم الآجرومیة** / نحو / عربی
mutamimu-l ājurrūmīyya
وابسته به: الآجرومیة = مقدمة الآجرومیة؛ ابن آجروم، محمد بن محمد (۶۷۲–۷۲۳)

شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۱۲۴۹ق؛ اندازه: ۱۶×۲۲سم [نسخه‌پژوهی: ۱–۵۵]

● **متممة الاجرومیة** / نحو / عربی
mutamimat-ul ājrūmīyya
حطاب، محمد بن محمد، ۹۰۲ – ۹۵۴ قمری
hattāb, mohammad ebn-e mohammad (1497 - 1548)
وابسته به: الآجرومیة = مقدمة الآجرومیة؛ ابن آجروم، محمد بن محمد (۶۷۲–۷۲۳)

تتمه و تکلمه‌ای است بر متن مشهور «الاجرومیة» محمد بن محمد بن داود الصنهاجی در نحو. این تتمه برای تکمیل مسائل نحوی می‌باشد که در متن آمده و در حقیقت شرح و اضافه‌ای است مفید بر آن و رعینی خواسته است که کتابش واسطه‌ای باشد بین اصل و کتاب‌های نحوی مفصل.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العلمین و الصلوة ... و بعد فهذه مقدمه فی علم العربیة متممة لمسایل الآجرومیة ...

انجام: و قرابة بعض السبعة فی قوله تعالی ان رحمت الله قریب من المحسنین.

چاپ: در حاشیه الفواکه الجنیه علی متممة الاجرومیة لجمال الدین الفاکهی چاپ شده.

شرح و حواشی:

۱- الفواکه الجنیة علی متممة الآجرومیة؛ فاکهی، عبدالله بن احمد (۸۹۹-۹۷۲)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد بن عبدالحمید؛ جلد: گالینگور، ۷۴گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۳-۱۱۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۱۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، کا: عرف پرط بصاحب فرزند رسول انجانمرحوم؟، تا: ۳ ذیقعده۱۲۳۶ق، جا: روشن باغ؛ محشی به نقل از «غوث»، «ف»، «فواکه الجنیة»، «نثر المرجان» و غیره؛ ۱۰۶ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۶سم [ف: ۴۵-۴۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الاول۱۲۵۵ق؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۴۷گ، ۱۳سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۴۸۵]

● **متمم تاریخ الحکماء** / اخلاق، آداب و سنن / فارسی

motamem-e tārīx-ol hokamā’

اهداء به: سلطان عبدالله قطب شاه

مطالب آن برگزیده از کتاب کشف الغمه، ربیع الابرار، اخوان الصفا و غیره است. در یک «مقدمه» و چند «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه در تعریف علم و مذمت جهل؛ باب ۱. در دعا و ذکر و حمام و مسواک و انگشتر و امثال آنها ... ؛ ۳. در معاشرت؛ ۴. در عفو و عقوبت و توبه؛ ۵. در صبر و شکر؛ ۶. فی العدل و الانصاف و ... . هر باب نیز شامل چند «فصل» است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۱۶/۴

آغاز: بسمله، ابتدای کلام بنام خداوندی سزاوار است که ابتدای هر چیز ازوست؛ **انجام:** ملک بدو خرم و معمور باد ×× چشم بد از مملکتش دور باد

خط: نسخ ممتاز، کا: عبدالعظیم بن عبدالله نیشابوری، تا: ۱۵ ذیقعده۱۱۰۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۱ص(۱۳۸-۲۸۸)، ۳۷ و ۵۶سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۱سم [ف: ۴۵-۸۷]

← متممة تحفة القراء ← وقوف القرآن

● **المتممة النعمانیة فی شرح المقدمة البرهانیة** / منطق / عربی

al-mutamimat-un nu‘mānīya fī š.-il muqaddamat-il burhānīya

شرحی با عنوان «قوله» بر «المقدمة البرهانیة» نوشته برهان الدین محمد نسفی (- ۶۸۴)، که به خواهش محمود بن علی بن محمد خوارزمی ملقب به مجدالدین نوشته شده است. با توجه به عنوان «قوله سلمه الله» این شرح در زمان حیات نسفی نوشته شده است.

شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه: ۹۲/۷

آغاز: بسمله. نحمدالله علی ما خصنا بکرامة کشف الحقائق؛ **انجام:** فصل فی الدوران، قوله و هو ترتب الاثر الی آخره اعلم بان الدوران عبارة عن ثبوت الاثر مع الشیء الصالح لان یکون علة لذلک الاثر و المراد من صلوح العلیة انه یمکن اضافة ذلک الاثر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ جلد: تیماج، ۸گ (۹۵پ-۱۰۲پ)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: -۱۲۳]

● **متمم رساله حساب** / ریاضیات / فارسی

motamem-e r.-ye hesāb

یزدی، ابوالقاسم بن احمد، ق۱۳ قمری

yazdī, ab-ol-qāsem ebn-e ahmad (- 19c)

وابسته به: حساب = رساله در علم حساب = زبدة الحساب = میزان الحساب؛ قوشچی، علی بن محمد (-۸۷۹)

اهدا به: محمد ولی میرزا

این رساله در تکمیل رساله حساب قوشچی نگاشته شده، بر مقاله سوم رساله (= در مساحات) تتمه‌ای و در ذیل رساله، مقاله چهارمی (در جبر و مقابله و دیگر طرق استخراج) افزوده است. تتمه مقاله ۳ دارای چهار مطلب و مقاله ۴ (که تقریباً ترجمه باب ۸ خلاصة الحساب است) دارای چهار مقصد و سه خاتمه است: مقصد ۱. در استخراج محمولات به طریق اربعه متناسبه؛ مقصد ۲. استخراج مجهولات بحساب خطائین؛ مقصد ۳. استخراج مجهول به طریق عمل عکس = تحلیل و تعاکس؛ مقصد ۴. استخراج مجهولات به طریق جبر و مقابله، دارای دو «فصل»: ۱) مقدمات، ۲) مسائل ست جبر - که یزدی دلیل انحصار آنرا در شش نوع بیان میدارد؛ خاتمه ۱. در قواعدی که حساب‌دان را گزیری از آن نمی‌باشد (دوازده قاعده)؛ خاتمه ۲. مسائل متفرقه

... به جهت تشحیذ اذهان (ده مسأله)؛ خاتمه ۳. مسائل چند لاینحل (۷ مسأله) یزدی در این باب می‌گوید: «هر یک از علماء این چند فن مسئله از اینها را ذکر مینمایند بجهت اشاره به اینکه این علم مشتمل است بر مسائل صعبه و بجهت اسکات کسی که ادعا میکند عاجز نبودن از تمام مسائل این علم را و بجهت ترسانیدن اهل حساب از الزام به جواب به هر سئوال ... و بجهت تر غیب صاحبان طبائع مستقیم ... و مؤلف و متمم کتاب فارسی حساب علامه قوشجی ابوالقاسم یزدی بر سبیل نمونه هفت مسئله ... در این کتاب ذکر نمود»؛ فهرست مطالب تتمه مقاله ۳: مطلب ۱) موزون نمودن زمین به جهت قنوات؛ مطلب ۲) معرفت ارتفاع (به چند طریق)؛ مطلب ۳) عرض شهرها و رودخانه‌ها؛ مطلب ۴) اعماق چاه‌ها و گودی‌ها.(عبدالحسین حائری)

آغاز: تتمه در آنچه تابع مساحت می‌باشد آمار مقاله ۴: مقاله چهارم از کتاب فارسی حساب در استخراج مجهولات از معلومات بطریق اربعه یعنی اربعه متناسبه و خطائین و عمل بعکس و جبر و مقابله.

انجام: از برای مجموعه یا باقیمانده جذری پس وقت آنست که ختم نماییم رساله را بنام نامی همایون ... امجد و الا محمد ولی میرزا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بعید بن سید مصطفی موسوی ادب امامی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳ص (۹۰-۱۱۲)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۹-۴۲۴]

● **متمم رفیق و وزیر** / حکومت و سیاست / فارسی

motameme rafīq va vazīr

ملکم، ۱۲۴۹ - ۱۳۲۶ قمری

malkam (1834 - 1908)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۵۴/۲

آغاز: نگارنده این ورقه گوید مشاغل عامه که متعلق به مدنیت ما است هرگز فراموش نمیشود اگر چه از اهل حل و عقد نیستم ولی حمیت نیکو صفتی است از صفات احرار؛ **انجام:** اگر تو بدین سیاق روزنامه بنویسی عدد خوانندگان تو بمرور زمان بده هزار بلکه زیادت خواهد رسید ... خداحافظ تو باد

کا: باقر خراسانی، تا: محرم۱۳۲۱ق؛ کاتب در پایان این متمم مینویسد که این قسمت به اشاره آقای مستوفی دیوان همایونی تحریر شد؛ ۱۶گ (۹پ-۲۴ر) [ف: ۱۵-۲۲۳]

● **متمم زبده منظوم** / طب / فارسی

motamem-e zobde-ye manzūm

کحال، شاه علی سلیمان، ق۱۲ قمری

kahhāl, šāh ‘alī soleymān (- 18c)

در اسباب و علامات و بیماری‌ها و داروها و طریقه معالجات آنها. از ابیات پایان برمی‌آید که: نخست کتابی در طب و معالجات به نام زبده نوشته و سپس آنرا به نظم درآورده با ذکر و شرح جزئیات دواها و تدبیرهای پنج درد (خستگی، کوری، اسهال و دو بیماری دیگر) و او این جزئیات را در متمم زبده (نسخه حاضر) تکرار نکرده است.فونان زبده طب (از ناشناس) و زبده منظومه طب را از شاه علی یاد کرده و از نخست نسخه‌هایی را در ترکیه و از منظومه، نسخه‌ای موجود در مدرس را نشان داده است. محمد بن علاء الدین بن هبة الله طبیب سبزواری (قرن۹) زبدة العلاج فارسی در طب دارد (به نثر) و احمد استادی مکی طبسی منظومه‌ای طبی بنام زبده دارد.

سراینده این منظومه در پایان آن خود را بدین‌گونه وصف می‌کند: «نوشتم کتابی که نامش بود ×× بزبده علوم کمال ای ولد / در آن سفر قصدم بود ای عزیز ×× که کلی بنظم آورم زبده نیز / ولی بهر اشفاق در ضمن آن ××ز جزوی بسی کرده ام شرح آن / یکی زان دواهای هر خستگی ××که دارد در آن عقل مابستگی / دوم کوریست آن بلای عظیم ×× که عاجز شده از بلایش حکیم / ... درین پنج مقصودها این کتاب ×× دواها و تدبیرها ای جناب / نوشتم تمامی به شرح و بیان ×× نه سهو و نه تقصیر بوده در آن / در اینجا دگر ذکر و تکرار آن×× سآمت نماید طبیعت از آن / در اینجا کنم ختم این مختصر ×× نگویم از این پس نه خیر و نه شر / چو زبده است سفر نخستین از این ×× متمم بود نسخه آخرین». صاحب این منظومه، منظومه طبی دیگری دارد در تب‌ها (حمیات) که آنرا پس از زبده ترتیب داده است. عنوان‌های این منظومه به نثر و گاه بیش از یک سطر است.(عبدالحسین حائری)

آغاز: پس از حمد خلاق خیر و کمال ×× خدای شفا بخش هر اعتلال / درود رسول کریم حبیب ×× قلوب حزین را خجسته طبیب / ثنا نیز بر آل و اصحاب او ×× بر اشیاع و اتباع واحباب او / ز اعضا که دارد قبول الم ×× خبرها که دارم بنظم آورم / شماره کنم اول ان عضوها ×× که یابد ز اسباب غم زو رها / ز سر گیرم اول روم تا قدم ×× اسامی آنها شماره کنم / ... بتفصیل هر یک از این دردها ×× سببها علامات و تدبیر ها / بگویم کنم بسط آنها تمام ×× که آید به آنها شفا از سقام

انجام: الهی تو ما را صفائی بده ×× وزین درد ما را دوایی بده / چو عمرم بود نسخه آخرین ×× برحمت ببر سوی خلد برین

[فهرستواره منزوی ۳۴۹۹/۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۲۸۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد:

تیماج، ۱ص (۲۸۱)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۹-۲۶۰]

● **متمم سفرنامه دکتر کروو** / سفرنامه / فارسی

motameme safar nāme-ye doktor korvo

گروسی، عیسی، ق۱۳ قمری

garrūsī, ʻīsā (- 19c)

اهداء به: ناصرالدین شاه

تاریخ ترجمه؛ ۱۲۹۸ق

دکتر کروو در هشتم نوامبر ۱۸۷۸ میلادی به سیاحت «کاین» و نواحی «آند» در امریکا می‌رود. در این سفر پرخطر مشاهدات باارزشی از نظر جغرافیایی می‌کند و نظرات خود را در روزنامه توردومند انتشار می‌دهد. او نواحی «رودپارو» را دقیقاً از ابهام و تاریکی خارج می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۳

آغاز: بسمله. متمم سفرنامه ایست که دکتر کروو در سیاحت کاین؛ **انجام:** و کمال مهربانی در حقم مسلوک داشتند بقیه در نمره آتیه انشاء - الله تعالی

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۸ق، جا: تهران؛ حاوی عکسهای فتوگرافیک، مجدول؛ جلد: پارچه پشت گلی، ۲۴گ، ۱۴سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۴-۲۴۸]

● **متمهدی** / تاریخ / فارسی

motamahdī

کاشانی، حبیب الله، ق۱۴ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh (- 20c)

نویسنده که عضو سفارت ایران با اسکندریه بوده پس از برخاستن آوازه متمهدی و جنگ او با انگلیس‌ها و مسأله سودان بر آن می‌شود که در پاسخ آنها که از احوال متمهدی جویا شده بودند این کتاب را فراهم آورد پس سفری به سال ۱۲۸۰ به سودان می‌کند و سپس درباره متمهدی آنچه لازم به جهت شناسایی اوست مطلب می‌آورد. ظاهراً سعی نویسنده بر آن است که مطالب خود را خالی ازحب و بغض هم‌کیشی با متمهدی بیاورد. البته این مطالب به هنگامی نوشته شده که هنوز متمهدی بر سر کار بوده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۲

آغاز: هو المستعان: بنده حضرت یزدانی و چاکر درگاه سلطانی حبیب الله کاشانی؛ **انجام:** او رزمهای مردانه داد تا متمهدی را ... بعقب نشانید ولیکن ...

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۷گ، ۱۵سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۵-۴۳۶]

← متن العلاقة ← الحقیقة و المجاز
← متن الغایة و التقریب ← غایة الاختصار

● **متن ام الدولة** / کیمیا / فارسی

matn-e om-od-dowle

سید قاسم مجتهد

seyyed qāsem-e mojtahed

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۸۹/۱۳

خط: نستعلیق هندی، کا: حاجی میان، ابوالشرف سید عیسی، تا: ۲۵ ذیقعده۱۳۴۳ق، جا: حیدرآباد دکن؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۲۱ سطر(۱۶×۲۶)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۶-۶۹۹]

● **المتنبئین** / تاریخ، ادیان و مذاهب / فارسی

al-mutanabbi'iīn

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری

e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819-1881)

در تاریخ مدعیان مهدی موعود، از یوذاسف به طور مختصر تا میرزا علی محمد باب، و بطور مفصل در باره رویداد باب و شورشیان بابیان؛ در یک «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه».

چاپ: قسمتی از این کتاب را دکتر عبدالحسین نوائی در کتاب فتنه باب در سال ۱۳۳ ش در تهران چاپ کرده و گویا چندینبار هم تجدید چاپ شده است. به گفته صاحب دائرة المعارف دانش بشر (ص ۳۹۵) این کتاب به نام «مدعیان نبوت و مهدویت» به کوشش هاشم رضی نیر در تهران چاپ شده است.

[نسخه‌های منزوی ۴۵۲۷؛ فهرستواره منزوی ۱۷۵۲/۳]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷/۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قرمز، ۲۳سطر [ف: ۵-۲۵۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۵۷/۵

آغاز: در اول جلوس میمنت مانوس اعلی حضرت شاهنشاهی ناصرالدین شاه قاجار خلدالله ملکه و سلطانه که هنوز سال عمرم به سی نرسیده بود؛ **انجام:** و حاجب الدوله حاجی علیخان اول ضربت به او زده و میر غضبان به قتلش آوردند و قطع دابر القوم الذین ظلموا و الحمدلله رب العالمین

بخش‌های مربوط به دستگیری و قتل هفت تن از بابیه به دستور امیرکبیر است. برابر با ص ۷۶-۸۴ متن چاپی (فتنه، باب، تصحیح عبدالحسین نوایی، تهران، نشر علم، ۱۳۷۷ش)؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ برگ‌های این بخش اندازه کوچکتری دارد و در صحافی به نسخه افزوده شده؛ ۴گ (۱۲پ - ۱۵ر)، اندازه: ۲۱×۳۵/۲سم [ف: ۲۹/۱-۴۶۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۵۷/۸
آغاز: یوذاسف. حمزة بن حسن اصفهان در تاریخ خود و استاد الحکماء ابوریحان بیرونی در کتاب اثار الباقیه عن القرون الخالیه و دیگر مورخین در تواریخ خویش آورده اند؛ **انجام:** مقصود ما از شوهر آسایش است و ما از ایشان آسوده ایم و چندان هم تابع شهوت نیستیم. چون مامور بود جسارت نمود
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با حواشی بسیار به خط مؤلف به صورت توضیح و اضافات و حاشیه نویسی؛ جلد: میشن، ۸۴گ (۳۷ر– ۱۲۰پ)، اندازه: ۲۱×۳۵/۲سم [ف: ۲۹/۱–۴۶۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۶۶۱/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: میشن، ۲۹سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۱سم [ف: ۷–۱۵]

● متن پهلوی /- پهلوی

matn-e pahlavī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۱۸۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۱[مختصر ف: -۷۱۲]

● متن حروفی /- فارسی

matn-e horūfī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹/۱۱–ف
نسخه اصل: واتیکان ش ۱۳۵ (فهرست رسی ص ۱۳۸)؛ بی‌کا، تا: آغاز شوال۱۰۷۷ق؛ ۵۹گ [فیلمها ف: ۱–۵۶۳]

● متنزه الابصار / گوناگون / فارسی

motanazzeh-ol absār

اشکذری، ابوبکر بن علی

aškezarī, ābūbakr ebn-e ʻalī

رساله‌ای متوسط ومنظوم درتوصیف وتوضیح اشیاء ومفاهیم که با استفاده از اشعار شعرای قدیم در ۷۰ باب تدوین شده نام شعرا درمتن نیست ولی درهامش صفحات با خط قرمزآمده است، گاهی اوقات نیز شعرهایی از مؤلف باعنوان «ولجامعه تغمده الله» و «له رحمه الله» آمده است، این کتاب به نام نقره الدین شاه یحیی معنون شده است. عناوین رساله عبارتند از: باب ۱. فی التوحید والتمجید والتنزیه و المناجات؛ ۲. فی نعت سید المرسلین صلوات الله علیه؛ ۳. فی القسمیات. ۴. فی المواعظ والنصائح؛ ۵. فی العدل والظلم؛ ۶. فی العقل واتباعه وتدبیر العقلاء ومصاحبتهم؛ ۷. فی آثار اللطیف والعنف؛ ۸. فی علو الهمة والتعفف عن سوال اللئام؛ ۹. فی العزلة والقناعة؛ ۱۰. فی المدمة الهواء والطمع وطول الامل؛ ۱۱. فی زوال نعیم الدنیا ونظر الاعتبار؛ ۱۲. فی السخاء و البخل؛ ۱۳. فی الاحتراز عن صحبة العوام والاشرار والتحریص علی تحصیل الادب؛ ۱۴. فی الصموت وکثرة الکلام والتانی والعجلة والصبر والحلم؛ ۱۵. فی ان ما فات لایدارک ورعایة الحزم؛ ۱۶. فی التدبیر والمداراة بحسب الامکان وان الصلح خیرو قبول المعذرةو المشاورة مع الکبریاء؛ ۱۷. فی انتهاز الفرص وان الملک لایصلح للشرکة ورجوع، المنصب الی اهله بحسب کفایتهم مدرجاً؛ ۱۸. فی وضع الاشیاء موضعها ورعایة خیر الامور وعدم الغرور؛ ۱۹. فی الاعتداد بالحسب لابالنسب والتفرد بنفسه؛ ۲۰. فی الثبات والتزلزل ومذمة الکذب؛ ۲۱. فی ان الزمان مکاف بالطبع والاغماض عن رویة العیب؛ ۲۲. فی المکافاة بالضد وان الاخلاص یصیربالاختصاص وعدم الوفاء والمروة؛ ۲۳. فی النباوة بین الاشیاء والاعتداد بالمعنی لابالصورة؛ ۲۴. فی عدم الاعتماد علی التملق وان الظفر بالمرام یهون [...] والآلام؛ ۲۵. فی الاعتذار والاستعطاف؛ ۲۶. فی المنة وتمهید حقارة الهدایا؛ ۲۷. فی العیادة والاستدعاء الی المجلس؛ ۲۸. فی تربیة اللئیم وان الاصل لانمطی؛ ۲۹. فی الشکایة وانقلاب الزمان وجور اللئام علی الکلام؛ ۳۰. فی ان القید والحبس لاینقص من قدر الرجل؛ ۳۱. فی ان المجد لابالجداون الاحتراز عن ... لاینفع و قیمةالاشیاء ...؛ ۳۲. فی التقدم والتفوق من غیراستحقاق وان الراحة للاراذل والمشقة لاهل الکمال؛ ۳۳. فی ظهور الادنی عند حقارة الا علی وان الکمال لایحصل الا بالتدرج؛ ۳۴. فی ظهور الاشیاء التی لایحتاج الی دلیل والوقوف بین الخوف والرجاء؛ ۳۵. فی حفظ الاشرار وتفویض الاختیار؛ ۳۶. فی الخضاب والشیب وان الزینة لابالباس؛ ۳۷.فی صفة الکلام نظماً ونثراً و مدحاً وذماً؛ ۳۸. فی صفة السفائن الشعریة والجریة؛ ۳۹. فی صفة القلم والدواة مدحاً وذماً؛ ۴۰. فی النساء وعصمتهن؛ ۴۱. فی المدائح؛ ۴۲. فی التهانی؛ ۴۳. فی المراثی؛ ۴۴. فی التسلی عن الشیء بالشیء؛ ۴۵. فی العشق؛ ۴۶. فی البکاء والضحک؛ ۴۷. فی الاشتیاق والفراق و التودیع؛ ۴۸. فی الاقامة والسفر؛ ۴۹. فیما یصلح للمکاتبات والاجوبة؛ ۵۰. فی صفة الحسن والاعضاء؛ ۵۱. فی حظ الحذ والذوائب والاصداع والخال؛ ۵۲. فی التقبیل والمعاشرة والغنج والدلال وازالة البکارة؛ ۵۳. فی الخمر و الساقی مدحاً وذماً؛ ۵۴. فی صفة الربیع والنسائم والورد والریاحین والازهار؛ ۵۵. فی صفة الصیف وحرارته؛ ۵۶. فی الخریف والفواکه؛ ۵۷. والشتاء والبرد والسحاب والثلج؛ ۵۸. فی الابنیة والعمارات؛ ۵۹. فی القلاع والحصون ... والجبال والمفاوز والطرف؛ ۶۰. فی صفة السیف والاسلحة وعتادها وصفة الحرب؛ ۶۱. فی صفة الفرس والمراکب وسرعة سیرهن مدحاً وذماً؛ ۶۲. فی صفة اللئالی؛ ۶۳. فی صفة الشمس و الهلال والقمر وطلوعها وغروبها؛ ۶۴. فی صفة النار و شررها؛ ۶۵. فی صفة الشمع والبرق؛ ۶۶. فی صفة المآء والحمام والاستحمام والحق؛ ۶۷. فی صفة الفصد والفصاد؛ ۶۸. فی الرمد و وجع الرجل والصلع وفقد الاسنان وصفرتها؛ ۶۹. فی الجرب

والنفطة؛ ۷۰- فی ا لمعمیات.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۹۶۰/۱

آغاز: ما احسن مطلع المقال ×× قد زین باسم ذوالجلالقدیری که ضمایر اولی البلاغه اصداف دررا سالیب منظومات ساختن نوجی از؛ **انجام:** چوتاج مهرتو دیدم که برسر خود ×× درآن ولاسرمن آرزوی پای تو کرد / کنون زدا من گل می‌گشاید این معنی ×× ازآن بهار گلستان خویش جای تو کرد

خط: نستعلیق کهن، کا: علی دامغان، تا: دوشنبه ۲۰ شعبان۸۲۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۰گ، ۱۴و۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۲]

● **متن متین** / صرف و نحو / عربی

matn-un matīn

محمد رضا بن عبدالرسول

mohammad rezā ebn-e ʻabd-or-rasūl

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۸۸

آغاز: اللهم یا مرجع الظواهر و الضمائر و مبداء البوارز و السرائر یا من هو لجملة المکنونات کضمیر الشأن و الحاضر لدیه ... یقول الراجی الی الله الراضی بالله ابن محمدرضا عبدالرسول ... هذا متن متین فی النحو جمعت فیه فواید ملتقطة من کتب اهل التحقیق و زوائد سمح بها الذهن القاصر بترتیب انیق ... مقدمة فیها مباحث. الاول العقل الصرف حاکم بان کمال الانسان فی العلم و العمل؛ **انجام:** و سیبویه ان الاول الاول ثم ثم الرابع و الخامس و المضاف مثل المضاف الیه و قال المبرد دونه و الظاهر.

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی به فارسی؛ در صفحه عنوان نسخه نام کتاب: «الجزء الاول من متن متین» و وقف‌نامه آن نوشته شده؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: تیماج، ۶۶گ، ۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۳۱۴]

● **متنوعات** / ادبیات / فارسی

motanavveʻāt

هدایت، محسن

hedāyat, mohsen

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۹۲

آغاز: شرح جریان ستون حنانه مسجد نبوی؛ **انجام:** و اله بمعنی اندوه داد و سرگشته گفته شد

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۶۵ق؛ جلد: مشمع[رایانه]

● **متن و یادداشتهای گاتها (ترجمه)** / کتاب آسمانی/ فارسی

matn va yāddāšt-hā-ye gāt-hā (t.)

پورداود، ابراهیم، ۱۲۶۴ - ۱۳۴۷ شمسی

pūrdāvūd, ebrāhīm dāvod (1885 - 1968)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۰۳

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۵۸گ، اندازه: ۲۳×۳۶سم [رایانه]

● **المتوسط من شروح الكافية** / نحو / عربی

al-mutiwassiṭ min šurūḥ-il kāfīya

وابسته به: الکافیة فی النحو؛ ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶)

شرح نیکوی توضیحی است با عناوین «قوله، قوله» بر رساله «الکافیه» ابن الحاجب. این شرح در پایان نسخه به نامی که گفته شد نامیده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۸۶/۲

آغاز: وجودی و هو بسبب الاعراب و هو الترکیب علی ما یجیء فتعرض بقوله المرکب؛ **انجام:** و فی یا امرأة اضربن اضربی فی الوقف لم یعلم أنه بدل عن النون أو المحذوف المردود

خط: نسخ، کا: ناصر بن خمیس بن ناصر بحرانی بلادی، تا: ۱۲ جمادی الثانی۹۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۱۲گ (۲۲ر-۱۳۳ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱-۸۷]

● **المتوکل علی الرزاق المختار فی ترک التدبیر و الاختیار** / اخلاق / فارسی

al-motavakel ʻala-r razzāq-el moxtār fī tark-et tadbīr va-l extīyār

رساله‌ای درنصایح عرفانی ومواعظ واندرزهای اخلاقی که درسه فصل تنظیم شده است: ۱. دربیان کلماتی چند که بزبانحال ازهواقف غیبی سوی بنده وارد می‌شود؛ ۲. درمثال چند که بنده تدبیر رزق می‌کند با وجود آنکه خداوند مدبر وضامن رزق وی شده است؛ ۳. دراعتقادی چند که می‌رساند برای حصول توکل.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۴۵۱/۱

آغاز: ... فصل اول؛ دربیان کلماتی چند که بزبان حال ازهواتف غیبی سوی بنده وارد می‌شود یعنی حال بنده که مشغول است بتدبیر رزق؛ **انجام:** هرکه این شش اعتقاد را بخاطر چندان تکرار کند که بردل وی مستولی شود خدای تعالی او را توکل روزی کرده اند چون توکل حاصل شود کار دنیا وآخرت وی تمام شود، تمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۳]

● **المتولی لغسل الامام** / کلام و اعتقادات / عربی
al-mutawallī li-ġusl-il imām

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ – ۴۳۶ قمری
ʻalam-ol-hodā, ʻalī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

نام رساله در الذریعة، «مسألة فی من یتولی غسل الامام» آمده است. برای غسل دادن امام معصوم نزد شیعه چنین مشهور است که امام دیگر باید او را غسل دهد. شریف مرتضی در این رساله معتقد است که غیر از امام نیز می‌تواند او را غسل دهد.
آغاز: مسألة: من المتولی لغسل الامام الماضی و الصلاة علیه و هل ذلک موقوف علی تولی الامام بعده له ام یجوز ان یتولاه غیره. الجواب: قد روت الشیعة الامامیة ان غسل الامام و الصلاة علیه موقوف علی الامام الذی یتولی الامر من بعده ...
انجام: فکیف یجوز ذالک و قد نقل فی التواریخ من تولی غسل هذین الامامین و الصلاة علیهما و سمی و عین و هذا یقتضی ان الامر علی ما اخترناه.
چاپ: ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، ۱۴۰۵ق، تحقیق سید مهدی رجائی، الجزء الثالثة، ص ۱۵۳–۱۵۷
[الذریعة ۳۹۵/۲۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸/۷ خوئی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عرف بغیر رؤبة و وصف بغیر صورة و نعت بغیر جسم لااله الا الله الکبیر المتعال.
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۳ص (۳۴–۴۶) [ف: ۷–۳۷۴]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۵۵/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد مقیم خطیب عبدالعظیمی، تا: ۱۷ ربیع الثانی۱۰۵۶ق؛ جلد: مقوایی، ۳گ (۸۴پ–۸۶ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: ۱–۲۸۴]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۱۱/۱۲
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی – مشهد مقدس؛ خط: نسخ، کا: عزیز الله بن عبدالعلی فراهانی، تا: ۱۰۷۴ق؛ ۳ص (۸۲–۸۴)[عکسی ف: ۷–۲۰۴]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۷/۲۳عکسی
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه آستانقدس رضوی، شماره ۲۱۵۰۹؛ خط: نسخ، کا: سید احمد بن محمد رضا حسینی صفایی خوانساری، تا: ۱۳۲۹ق، مصحح، محشی، رکابه‌دار؛ ۲ص (۱۱۷–۱۱۸)، ۲۲سطر[عکسی ف: ۴–۳۹۰]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۰۷/۱۴
آغاز: دون المستحیل و الجسم لا یجوز أن یکون منقلاً الی الاماکن البعیدة الا فی ازمنة مخصوصة فاما ان ینتقل الی البعید من غیر زموان محال و ما بین المدینة بغداد و طوس؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲گ (۵۵پ–۵۶پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۲–۵۲۹]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۱۶۲/۲۲–ف
نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰سطر [فیلمها ف: ۱–۵۷۵]

● **متون اصلی کتیبه‌ها** / متفرقه
motūn-e aslī-ye katībe-hā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۴۷–ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲–۱۴]

● **متون انتخاب شده در ادبیات** / ادبیات / فارسی
motūn-e entexāb šode dar adabīyāt

رازی، محمد صادق
rāzī, mohammad sādeq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۶۵۵
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

● **متون پازند** / ادبیات
motūn-e pāzand

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه: ف۴۶
چاپ ۱۹۰۹ بمبئی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ از روی همین چاپ (۸۴ و ۹)[فهرستواره مینوی: –۱۷۷]
تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه: ف۴۶
همان نسخه بالا[نشریه: ۱۱–۹۹۹]

● **متون فارسی** / ادبیات / فارسی
motūn-e fārsī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۰۷–ف
بارتولد (چاپی) از زین الاخبار و مجمل التواریخ و تحفة الاحباب تا کتاب ملازاده (چاپ ۱۸۹۸ پترزبورک)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۷–۲]

← المتین فی شرح الاربعین ⟵ الفوائد السنیة فی شرح الاربعین

● **مثال الامثلة المختلفة** / صرف / ترکی و عربی
miṯāl-ul amṯila-tul muxtalifa

مؤلف در کتاب حاضر صیغه‌های مختلف از مشتقات «نصر» را به عنوان نمونه و مثال مورد تجزیه قرارداده و در زیر هر صیغه

ضمن بررسی آن از نظر تجزیه، معنای دقیق کلمه به ترکی بیان شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۴/۵

آغاز: نصر ینصر نصرا؛ **انجام:** انصر بنی، انصر بنا تمت الکتاب.

خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۶گ (۸۶-۱۰۱)، ۱۳ سطر(۴/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۲-۲۳]

● **مثال الامثلة المختلفة** / صرف / عربی

miṯāl-ul amṯilat-il muxtalifa

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۰۷/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۷۰]

← المثالب ⟵ مثالب العرب

● **مثالب الخلفاء** / کلام و اعتقادات / عربی

maṯālib-ul xulafā’

شیروانی، حیدر علی بن محمد، ق۱۲ قمری

Šīrvānī, heydar ‘alī ebn-e mohammad (- 18c)

رساله‌ای است در بررسی آیات قرآنی که در مذمت بعضی از اصحاب رسول الله (ص) و اشاره به فساد درون آنها وارد شده و تقسیم آنها بر سه «نوع»: ۱. آیاتی که خطاب به عامه آنها و سبک شمردن افعالشان دارد؛ ۲. تقسیم‌بندی آنان به اقسام کفر، فسوق، نفاق به طوری که هر شخص دانایی می‌فهمد که این آیات شامل تمام افراد می‌شود بجز اشخاص معدودی؛ ۳. آیاتی که به کنایه و با ضرب المثل گروه‌هایی از کفار را ذکر کرده، و اشاره به پلیدی باطن آنها نموده است.مؤلف در ضمن، اشاره به روایات مناسب با مطلب نیز می‌نماید.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۵۱/۲

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۳۴۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، رمضان ۱۲۲۷؛ ۸۰ص[عکسی ف: ۳-۴۱]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۱۱۱/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اعلم ایدک الله تبارک و تعالی کرر ذم صدر هذه الأمة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق؛ محشی با نشان «منه مد ظله»، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱-۸۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۵۴۸/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۱۳۶]

● **مثالب العرب = المثالب** / انساب / عربی

maṯālib-ul ‘arab = al-maṯālib

ابن کلبی، هشام بن محمد، - ۲۰۴ قمری

ebn-e kalbī, hešām ebn-e mohammad (- 820)

مثالب و مساوی عده‌ای از عرب‌ها جاهلیت و اسلام را با ذکر نسب آنها و قدح در بعضی از نسب‌ها و جریانات تاریخی مربوطه و گاه همراه با اشعاری بیان می‌کند. بعضی از مطالب کتاب ضمن ابوابی بیان شده است. عناوین ابواب: باب البغائین و المخنثین؛ باب الادعیاء من قریش؛ باب المجلودون {کذا} من قریش؛ باب نکاح المقت؛ باب تسمیة ذوات الرایات و امهاتهن و من ولدن؛ باب تسمیة من تدین بسفاح الجاهلیة؛ باب اولاد الزنا الذین شرفوا من العرب؛ باب الامهات؛ باب ابناء الحبشیات ... ابناء النبطیات ... ابناء الیهودیات؛ باب المتع؛ باب یشیر الی ما تقدم؛ باب المنجبون فی الحمق؛ باب من کان قینا فی الجاهلیة؛ باب ادعیاء الجاهلیة؛ باب من ولد علی فراش ابیه فی الجاهلیة و یقال انه لغیر ابیه؛ باب من دفع الاسلام ثم اقربه؛ باب ابناء الوادئع من الاشراف؛ باب فیمن کانت المجوسیة و الیهودیة و النصرانیة و الزندقة؛ باب الشدادین من الاشراف.

[التاریخ و التراجم ص۳۴۹-۳۵۰؛ الذریعه ۷۴/۱۹؛ هدیة العارفین ۵۰۸/۲-۵۰۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۵

آغاز: قال ابو المنذر هشام بن محمد بن السائب الکلبی: انبأنا حرب عن ابیه عن ابی صالح قال کان فی القریش

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی-قم؛ خط: نسخ، کا: محیی الدین بن عبدالله بن حسن بن عبدالله مامقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ صفر۱۳۶۶ق، جا: نجف اشرف در مقبره شیخ حسن مامقانی؛ از روی نسخه شیخ محمد سماوی، مصحح؛ ۱۱۰ص [عکسی ف: ۱-۱۹۶]

● **مثالب النواصب** / کلام و اعتقادات / عربی

maṯālib-un nawāṣib

ابن شهرآشوب، محمد بن علی، ۴۸۸ - ۵۸۸ قمری

ebn-e šahrāšūb, mohammad ebn-e ‘alī (1096 - 1193)

از این کتاب به «الصوالب والقواصب فی مطاعن النواصب» هم نام برده شده است.در این کتاب پنج بخش است: ۱. مثالب متقدمان و متاخران؛ ۲. مثالب جاهلان و جاهدان؛ ۳. معایب ناکثان و قاسطان و مارقان؛ ۴. مساوی فقیهان وضالان؛ ۵. مخازی اصحاب مقالات.سبک آن درست مانند مناقب ابن شهرآشوب است.از: ابن علویه، ابوالعلاء معری، ابن عودی نیلی، ابو یوسف نسفی، دیک الجن، ابن طوطی واسطی، مهیار، الناشی، کسواد بن اقلیدس، غزالی و احیاء، حسن صباح نام برده شده است.در هر بابی رموزی برای نام اشخاص دارد مثلاً در باب اول: جبت، عتیق، تیمی، عبداللات، در باب دوم: ابوالدواهی، ابوحفص، ابن

حنتمه، شمردل، الثانی، در باب سوم: ابو المعازف، حمال الخطایا، الاموی، نعثل، در باب چهارم: آکل الذبان، فرعون، ماهان، ام الشرور: بنت رویان، حمیراء، ابنتی الاول و الثانی، در باب پنجم: صاحب الشام، فرعون، ابن هند صاحب السلطنة.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی أظهر الحق و لو کره المشرکون و بین المنهاج لذوی الاحتجاج و لو نبذه المبطلون و صلی الله علی سیدنا محمد صفوته من بریته و علی الطاهرین المعصومین من عترته، هذا إذان لأصحاب الآذان

[کشف الحجب /۴۸۵؛ الذریعه ۷۶/۱۹؛ ریحانة الادب ۵۹/۸؛ مکتبة امیر المومنین ۲۲۵/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۹عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** من دون الکمال فقهوا أم الله لا یرضی بشرع نبیه فأصبحوا و هم فی ذلک الشرع أقوم ... ، فلم یحرموا ما کان حل و یحللوا بفتواهم ما جاء و هو محرم ... علی ید العبد الضعیف النحیف المحتاج ...

نسخه اصل: کتابخانه ناصریه (صاحب عبقات) در لکهنو هند؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن یحیی بن حسن بن امیدوار بن فضل الله ... ابن فضل الله بن محمد بن ابی المکارم بن احمد بن علی بن ابی احمد بن ابی الغنائم محمود بن افلضل بن قاسم بن فاضل بن مفضل بن یحیی بن عقیل بن یحیی بن ذربن ابی ذر الغفاری، تا: رمضان ۸۴۵ق؛ مصحح، در اول نسخه نام کتاب چنین ثبت شده: «کتاب الصوالب والقواصب فی مطاعن النواصب»؛ مهر: «فضایل خان خانه زاد فدوی، پادشاه عالم گیر غازی ۱۱۰۴» (کروی)؛ تملک حاجی محمد بن بخشایش در کاشان با مهر «جمال الدین محمد الحسینی» (بیضی)؛ مبایعه از طرف مولانا شاهان احمد بن احمد بن احمد بن احمد بن حسن بن احمد کاشانی؛ ۷۲۳ص، ۱۹سطر[عکسی ف: ۴-۳۷۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۸۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۱عکسی تا ۳۱۳عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱-۲۷۷]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۸۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ابن العودی النیلی و قالوا اختلاف الناس فی الفقه رحمة، فلم ذالما هذا بحل محرم ... و قالوا اقبلوا مما یقولوا وسلم.

خط: نسخ کهن و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ و ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، ۳۵۹گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۵-۴۹۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۳۷عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۳۸۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۱۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۳۰]

● مثالب الوزیرین = اخلاق الصاحب و ابن العمید / اخلاق / عربی

maṯālib-ul wazīriyn = axlāq-uṣṣāḥib wa ibn-il ʻamīd

ابوحیان توحیدی، علی بن محمد، ۳۱۰؟ - ۴۱۴؟ قمری

abū-hayyān-e towhīdī, ʻalī ebn-e mohammad (923 - 1024)

در هجو صاحب ابن عباد و ابن عمید، در برابر کج‌رفتاری‌های آن دو. نسخه در دست به نام «اخلاق الصاحب و ابن عمید» است.

چاپ: چاپ شده است

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۷۷-عکسی

آغاز: اخلاق الصاحب و ابن العمید. بسمله. حمدله. انتقل الله رحمته؛ **انجام:** و انت من دونهما الی الاعطاء و بیدک خزاین الارض و السماء یا ذالجلال و الاکرام.

نسخه اصل: ؟؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۰گ، ۲۸-۳۰سطر [عکسی ف: ۲-۲۳۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۵۶/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلمها ف: ۱-۷۲۰]

← مثالب و مطاعن ⩤ العقائد

● مثال کلمات المفصل / نحو / عربی

miṯāl-u kalamāt-il mufaṣṣal

وابسته به: المفصل فی صنعة الاعراب؛ زمخشری، محمود بن عمر (۴۶۷-۵۳۸)

مصنف جهت معرفت مبتدئین بر اصل لغات، کتاب «مفصل» جارالله زمخشری کتاب حاضر را پرداخته و در آن لغات را تجزیه و ترکیب کرده و ریشه مصدری آنها را بیان نموده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۹۴/۲

آغاز: هذا الکتاب فی مثال الکلمات المفصل و اعم انه توجد الکلمة فی کلام العرب و یتعسر عرفانها علی المبتدئین

خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: ۱۱۰۵ق؛ مهر: «عبده الراجی عبدالله» (بیضوی)، «العبد المذنب سلیمان» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: -۳۷۶]

● مثال کیفیت شناخت افعال صادره از عباد / فلسفه / عربی

mesāl-e keyfīyat-e šenāxt-e efʻāl-e sādere az ʻabbād

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۸۶۳/۶

آغاز: بسمله تمثیل ان اردت مثالا لان تعلم به کیفیت کون الافعال

الصادرة عن العباد هی ...
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی طبسی، تا: ۱۲۰۴ق، جا: شیراز؛ جلد: تیماج، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲-۴۹۱]

↩ مثال و خیال مطلق و مقید ← منامیه

● **المثل الافلاطونية** / فلسفه / عربی
al-muṯul-ul aflāṭūnīyya
تنکابنی، حسین بن ابراهیم، - ۱۱۰۵ قمری
tonekābonī, hoseyn ebn-e ebrāhīm (- 1694)

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۷۷/۲۰
آغاز: و بالجملة لما کان ذات الواجب تعالی عین الأشیاء باعتبار الشهود؛ **انجام:** لا یکون علماً حضوریاً کما تکرر فی تدارک المحققین علی ما فصل فی زبرهم فتأمل
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی تفریشی، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۲گ (۶۶پ-۶۷ر)، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [مؤید: ۳-۶۳۰]

● **المثل الافلاطونية ۱** / فلسفه / عربی
al-muṯul-ul aflāṭūnīyya 1
رساله‌ای بسیار کوتاه است در تحقیق مثل افلاطون. صاحب کشف الظنون درباره «المثل الافلاطونية» چنین آورده: «المثل الافلاطونية: و هیالتی قالها فی کتابه المسمی عوغیاس (غرغیاس) سریانی و فیها کتاب لبرقلس الافلاطونی». درباره مثل افلاطونیه، چندین رساله نگاشته شده، مانند: المثل العقلية الافلاطونية و المعلقة الخيالية که با تحقیق و مقدمه دکتر عبدالرحمن بدوی به سال ۱۹۴۷ م در قاهره به چاپ رسیده و در پایان همین چاپ نیز «رسالة فی المثل الافلاطونية و المثل المعلقة و الفرق بينهما» از قصاب‌باشی‌زاده و «رسالة فی تحقيق المثل الافلاطونية» از بیوک‌زاده بدان ضمیمه گردیده است. جهت بررسی بیشتر به مقدمه دکتر عبدالرحمن بدوی رجوع شود.
آغاز: ان کل نوع من الانواع الموجودة فی الخارج افراد جزئية یشترک فی ماهية ذلک النوع ویمتاز بعضها عن البعض بالاشياء العارضة الخارجية عن مهية ذلک النوع ...
انجام: وقال فیهما ان لا خلاف بین الفاضلین فی الحقیقة فی تلک المسئلة و اول قول افلاطون بحیث کان غیر مطابقاً لقول ارسطاطالیس فهذا معنیمثل الافلاطون.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۵/۳۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲-۷۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۵/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: بدیع الزمان کهپایی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مذهب، ۲ص (۱۸۸-۱۸۹)، ۱۸سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا: ف: ۱-۳۸۵]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۲۸۰/۳۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ جلد: تیماج، مذهب، ۱ص (۸۴ر)، ۲۱-۳۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳۸-۳۹۸]
۴. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه: ۱۱۹/۷
آغاز: برابر
خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: ۱۲۹۵ق؛ ۱گ (۱۳۲ر-۱۳۲پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: -۹۴]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۸۰/۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۵-۲۴۱]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۱۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید اسدالله صفوی ماسالی مصطفوی، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۲-۲)، ۱۸سطر، اندازه: ۴×۹سم [ف: ۳۸-۲۹۱]

● **المثل الافلاطونية** / فلسفه / عربی
al-muṯul-ul aflāṭūnīyya

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۲/۶۹(آ)-۴۶۳/۶۹(ب)-ف
نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۷۵۴ق؛ درهامش؛ ۱ص (۱۵۶پ) [فیلمها ف: ۱-۴۸۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۳۹
آغاز: ینبغی ان یعلم ان افلاطون له مذهب الی ان کل ما نتصوره فله صورة موجودة قائمة بنفسها بل الی ان الصور المرتبة فی المرایا و غیرها؛ **انجام:** فان کلماتهم مرموزة و لارد علی الرد و قد ذکرها اللفظ بعينه فی مفاوضة ارسطو لافلاطون (شرح حکمة العین)
از شرح حکمة العین؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۱۵-۱۴۸]
۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۶۶۰/۲۹
خط:نسخ،کا:اسدالله بن ظهیرالدین علی دوانی،تا:قرن۱۱[ف: -۳۵۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۸۵۹/۳۱
آغاز: قیل ان خارج الفلک الاعظم الاعظم الاقصی عوالم مملوة من النور و تلک الانوار مختلفة فی درجات الکمال فالفلک الاقصی متحرک علی الدوام لیستفید الکمالات؛ **انجام:** و لب لبابه و ان هذا العالم باسره قطرة فی بحر ذلک العالم و لمعة من نوره و ذرة من ذرات وجوده و الله تعالی.
بخشی است از حاشیه تفسیر مفاتیح الغیب امام فخررازی در بیان عوالم در تفسیر آیه«رب العالمین»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج،

۳ص (۱۰۱-۱۰۳)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰-۱۹۹]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۰۰
آغاز: و بالجمله لما کان ذات الواجب تعالی؛ **انجام:** کما تکرر فی مدارک المحققین علی ماحصل
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز[رایانه]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۳۶/۳
من حاشیة التفسیر الکبیر للامام الرازی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالکریم مروزی، تا: ۱۲۳۶ق [ف: ۵-۲۵۰]

● المثل السائر فی ادب الکاتب و الشاعر / معانی بیان/عربی

al-maṯal-us sā'ir fī adab-il kātib wa-š šā'ir

ابن اثیر، نصرالله بن محمد، ۵۵۸ – ۶۳۷ قمری

ebn-e asīr, nasr-ol-lāh ebn-e mohammad (1164 - 1240)

تاریخ تألیف: ۶۸۶ق

مؤلف در مقدمه کتاب می‌گوید کهعلم بیان برای تألیف نظم و نثر به‌منزله علم اصول است بر آن و احکام و ادله آن، و کتبی که در این علم نگاشته شده مکفی مطلب نیست لهذا تصمیم بر این گرفتم که کتابی تألیف کنم که از زیادات خالی و تمام فصول این علم را داراباشد و این کتاب را بر اساس یک «مقدمه» و دو «مقاله» ترتیب دادم: مقدمه: اصول علم بیان؛ مقاله ۱. الصناعة اللفظیة؛ ۲. الصناعة المعنویة.

آغاز: بسمله نسئل الله ان یبلغ بنا من الحمد ما هو اهله و ان یعلمنا من البیان ما یقصر عنه ... اما بعد فان علم البیان لتألیف النظم و النثر ...

چاپ: البهیه۱۳۱۲ق، ص۳۲۴؛ قاهره، مطبعة بولاق، ۵۰۵ص، ۱۲۸۲ق؛ بیروت، ۱۲۹۲ق؛ قاهره، محقق: محمد محیی الدین عبدالحمید، مطبعة مصطفی البابی الحلبی، ۲جلد، ۱۹۳۵م.

[کشف الظنون ۱۵۸۶/۲؛ الاوقاف العامة موصل ۱۱۱/۴]

شرح و حواشی:

۱- الفلک الدائر علی المثل السائر؛ ابن ابی الحدید، عبدالحمید بن هبة الله (۵۸۶-۶۵۵)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶۲
آغاز: بسمله، صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیما کثیرا کثیرا نسئل الله؛ **انجام:** القطره من بحر اللهم صلی علی سیدنا ... تسلیما کثیرا.
خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن محمد بن علی، تا: ۶۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹۲گ، ۲۷ سطر(۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۱۰-۶۴۳]
۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۴۸۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹[ف: -۷۹]
۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۵۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]
۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تشعب فنونها و اعراضها و علی ان لغة العجم بالانسبةالیها کقطرة من بحر و الله اعلم.
خط: نسخ نازیبا، کا: عبدالرحمن بن علی القمامی، تا: شعبان ۱۰۰۸ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبدالهادی» (دایره)؛ تملک: مصطفی بن حیدر الرشیفی درسال ۱۰۳۲، عباس خلف الشیخ در سال۱۳۰۴،عبدالهادی؛ مهر: «حسبی الله و کفی وحده عبده محمد» (بیضی)؛جلد:مقوایی،۱۷۳گ،۳۱سطر،اندازه:۲۲×۳۱سم[ف:۱-۵۳]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۱-۳۵]
۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۹
آغاز: لم العله لم لا فعلته و هذا القول یحتمل و جهین من من التاویلین احدهما؛ **انجام:** سبحانه و تعالی اعلم بالصواب و صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد النبی الطاهر و علی الله و صحبه و تابعیهم
خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن محمد منشادی، تا: ۱۰۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن مذهب، ۴۰۹گ، ۳۱سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۸-۲۶۶]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بالنسبة الیها کقطرة من بحر.
خط: نسخ، کا: کنعان بن عبدالله، تا: ۱۳ شعبان۱۰۴۹ق؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۱۸۲گ، ۳۱سطر(۹/۵×۱۸/۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۹/۵سم [ف: ۷-۷۰۵]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد قدمت الیکم بالوعید و لا تجد امثال ذلک فی القرآن الا قلیلا.
جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۲۳ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴۷/۲-۹۵]
۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۳۷/۱
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: رقعی [ف: -۳۱۳]

● المثل العلیا فی الاسلام / کلام و اعتقادات / عربی

al-maṯal-ul 'ulyā fi-l islām

آل کاشف الغطاء، محمد حسین، ۱۲۹۴ – ۱۳۷۳ قمری

āl-e kāšef-ol-qatā', mohammad hoseyn (1877 - 1954)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۷۲
کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اهدایی: مهدی سراج انصاری، ۱۳۸۷/۲/۳۱[رایانه]

● المثلة المؤلفة فی اللغات المختلفة / لغت / عربی

al-maṯalat-ul muallafa fi-l luġāt-il muxtalifa

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۵۰۵

آغاز: بسمله و علیه التمیم الحمدلله الذی منح لذوی الالباب؛
انجام: فیه الکاتب ... و ماء الغسل اصل معروف الغسل اصل
خط: نسخ، کا: علی بن محمد جزائری، تا: ۱۰۶۸ق؛ افتادگی: انجام[رایانه]

← مثلث ⪢ قاموسچهمنظومه
← المثلث ⪢ لغات مثلثه

● **المثلث** / لغت / عربی

al-muṯallaṯ

قزاز، محمد بن جعفر، ۳۴۲ - ۴۱۲ قمری

qazāz, mohammad ebn-e ja‘far (954 - 1022)

شامل لغات مثلثه است به فتح و کسر و ضم که اقتفا کرده است به ابوعلی محمدبن مستنیر معروف به قطرب نحوی (-۲۰۶ق) که مبتکر این فن بوده است، ولی در کشف الظنون (۱۵۸۶/۲) وهدیةالعارفین (۶۱/۲) قزارقیروانی شارح مثلثات قطرب معرفی شده است.

چاپ: مجلة المورد، محقق: صلاح الفرطوسی، مجلد۱۲، ع۳، ۱۴۰۳ق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۷۵۶

آغاز: الرجلة و الرجلةو الرجلة؛ **انجام:** ترک الطیش [] تم کتاب المثلث تألیف ابی عبدالله محمدبن جعفر النحوی.
خط: نسخ، کا: ابن دقیق العید، تا: ۱۰ رجب۶۰۳ق؛ از حرف راء مع الجیم است تا حرف واو مع القاف، و کاتب آن ابن دقیق العید (علی بن وهب بن مطیع بن ابی الطاعة القشیری المنفلوطی القوصی ۵۸۱-۶۶۷ق) است که جامع علم و عمل و عبادت و از مشایخ مالکی مذهب بوده وبه ظاهر شافعی می‌نموده و از اینجهت عموم طلاب شافعی در نزد وی استفاده علوم و ادبیات می‌کردند؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ جلد: چرمی مذهب، ۶۸گ، ۱۷سطر (۸/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۶×۱۴/۹سم [ف: ۱۳-۷۸]

● **المثلث = منظومة فی مثلثات قطرب** / لغت، شعر / عربی

al-muṯallaṯ = manẓūmat-un fī muṯallaṯāt-i quṭrub

وراق، عبدالوهاب بن حسین، - ۶۸۵ قمری

varrāq, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e hoseyn (- 1287)

وابسته به: المثلث فی اللغة = مثلثات قطرب؛ قطرب، محمد بن مستنیر (-۲۰۶)

مثلث در لغت عرب، آن کلماتی را می‌گویند که با یک شکل و سه حرکت مختلف، دارای سه معنی باشد؛ مانند کلمه «سبت» که با فتحه، به معنی «شنبه»، با کسره به معنی «پوست دباغی شده»، با ضمه به معنی «نوعی گیاه» است. بنا به نقل اهل فن لغت، نخستین فردی که برای مثلثات عرب، رساله‌ای ساخت، ابوعلی محمد، فرزند احمد مستنیر، معروف به «قطرب» بود؛ سپس عده‌ای از علمای فن لغت، شروحی، به صورت نظم و نثر، بر آن نگاشته‌اند. این منظومه در کتاب کشف الظنون به قطرب نسبت داده شده و به دنبال آن، در بعضی از فهارس معاصر نیز چنین پنداشته شده است؛ که احتمالاً اشتباه است؛ و نسخه‌هایی که از مثلث قطرب دیده شده، همگی به صورت نثر بوده است. دانستنی است که ناظم این ابیات، خود آن را به نثر، شرح نموده است. (سید محمود مرعشی)

آغاز: یا مولعاً بالغضب ×× و الهجر و التجنب / حبک قد برح بی ×× فی جده و اللعب

انجام: لما رایت هجره×× و مطله و دله / نظمت من حیی له ×× مثلثاً لقطرب

[مخطوطات الادب فی المتحف العراقی: ص ۱۲۷؛ فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه چستربیتی: ۹۲/۶؛ ریحانة الادب: ۴۷۹/۴؛ معجم المؤلفین: ۲۲۱/۶؛ فهرس المخطوطات العربیة المصورة بجامعة کویت: ۸۵/۳؛ فهرست مخطوطات عربی کتابخانه برلین: ۳۰۲/۶-۳۰۵؛ کشف الظنون: ۷/۲ -۱۲۸۶ و ۱۵۸۷/۲؛ مخطوطات فی المتحف العراقی: ص ۱۲۷؛ فهرست المخطوطات العربیة المصورة بجامعة کویت: ۸۵/۳]

شرح و حواشی:

۱- شرح نظم المثلث للقطرب؛ قادری انصاری، محمد بن ابی بکر (-۹۰۳)

۲- شرح نظم المثلث للقطرب = شرح مثلث القطرب؛ محمد بن زریق

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۵۰/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸، اندکی پس از عصر مؤلف کتابت شده، لغات مشکل در متن توضیح داده شده، رکابه‌دار، حدود ۲۰ بیت عربی و ظاهراً قطعه پایانی کتاب در بیان مشایخ سبعه آمده؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۴گ (۵۶-۵۹)، ۱۵سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲-۱۳۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷۷/۱۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبد الباقی بن عبد الباقی بن رضی الیدن محمد حسینی آرتیمانی (دارنده اجازه از علامه مجلسی در سالهای ۱۰۸۹ تا۱۰۹۷ق)، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۱۰۱-۱۰۲)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۳۲-۲۰۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۷۵/۲

آغاز: حمدت یوم السبت ×× اذ جاء مجذی السبت / علی بنات السبت ×× فی المهمة المستصعب؛ **انجام:** رفرف برق اوهما ×× بالودق مزن السحب

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۴۹-۵۰)، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۰-۴۷۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۳۶۶/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** رورق برق و هما ×× فی جبل او ربرب

خط: نسخ، کا: صالح بن عطیة، تا: ۱۳۳۴ق؛ ۳گ (۱۳۵-۱۳۷)، ۱۶سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۶-۲۸۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۸۲/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی [ف: ۳۰-۱۶۳]

● **المثلث** / هیئت / عربی

al-mutallat

وفائی، عبدالعزیز بن محمد، ۸۱۱ - ۸۷۶ قمری

vafā'ī, 'abd-ol-'azīz ebn-e mohammad (1409 - 1472)

در هیئت، به درخواست برخی از دوستان در «مقدمه» و پانزده «باب» و تکمیل شده شیخ محمد بن ابی الفتح در محرم ۸۷۷ (پایان رساله).

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۰۷۱/۲

آغاز: بسمله بعد حمدالله الصلوة و السلام علی رسول الله محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله و سلم فقد سألنی بعض الاخوان فی عمل رسالة علی المثلث فاجبته الی سئواله معترفاً؛ **انجام:** و ارجع فی الاوتار للسس ؟ خارج القسمة و الله اعلم قال الشیخ محمد بن ابی الفتح نقلت هذا من مسودة الشیخ عزالدین رحمه الله و رتبناها علی هذا الترتیب و کملت ابوابها و جعلناها خمسة عشر باباً فی المحرم افتتاح ۸۷۷

خط: نسخ، کا: ابوالصلاح محمد قطری قاضی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: استانبولی، جلد: میشن، ۴گ (۵پ-۸ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۱۹۸]

● **المثلث** / لغت / عربی

al-mutallat

دمشقی، ابراهیم بن سلطان

damešqī, ebrāhīm ebn-e soltān

منظومه‌ای است در بیان کلماتی که در حروف مطابقند اما در تلفظ و معنا مختلفند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۱۸

آغاز: بسمله. حمدله. حمداً کثیراً دایماً ابدا.اذا ما أنبق حلت بأد ×× مبالغة فما جأت بأد؛ **انجام:** وجد بالعفو یا رب العباد ×× لابراهیم فی یوم المعاد / و أتحفه بتبلیغ المراد ×× و لیلبس فی جنان الخلد خزا؛ انجامه: نقل هذا المثلث من نسخة نقلت من خط مصنفه و ناظمه الشیخ برهان الدین ابراهیم بن سلطان تغمده الله بالرحمة و الرضوان ...

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۳۴۸۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۸۸۴ق؛ ۲ص (۱۶۲-۱۶۳)[عکسی ف: ۳-۳۷۰]

● **المثلث** / لغت / عربی - فارسی

al-mutallat

بصری، نظیر بن احمد

basrī, nazīr ebn-e ahmad

مقداری از لغات عربی آورده ومعنای آنها را با تغییر حرکت حرف اول کلمه به فتحه، کسره، ضمه که تغییر معنا پیدا می‌کند ذکر نموده است از جمله: الکَلام: سخن، الکلام: خستگی، الکُلام: زمین سنگ ناک.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۱۹۵/۴

آغاز: هذا الکتاب الفته وسمیته بالمثلث وهو اسم تراه فی الکتابة واحداً ینصرف فی ثلاثة اوجه فتح وکسر وضم؛ **انجام:** الخَمس: پنج، الخمس: تشنگی، الخُمس: پنج یک.

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد باقر الطبیب الخوئی، تا: ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج، ۲گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۴]

● **المثلث** / لغت / عربی

al-mutallat

ناشناخته:

۱. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه: ۱۸/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن داود بن علی بن منصور آبی شافعی، تا: ۸۱۲ق[نشریه: ۶-۵۹۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۷۴/۲

آغاز: ... بالفتح الماء الکثیر و بالکسر الحقد و بالضم (عروق ظاهر الکف و القدم) و الید، السلام بالفتح التحیة و بالکسر الحجارة و بالضم عروق ظاهر الکف و القدم

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۲۰۲. رساله‌ای است در بیان کلماتی که به سه وجه (مفتوح، مضموم، مکسور) خوانده می‌شوند به ترتیب حروف الفبا؛ بی‌کا، تا: با تاریخ۸۶۹ق؛ ۵گ (۲۵۰-۲۵۴)[عکسی ف: ۲-۴۵۵]

● **المثلث** / لغت / عربی به فارسی

al-mutallat

ناشناخته:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۸/۲

آغاز: رب پروردگار؛ **انجام:** حجه برهان

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد یوسف عقیلی، تا: ۶ ربیع الاول ۱۰۷۰ق؛ جلد: میشن مشکی، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۸سم [ف: ۵-۲۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۸۴

آغاز: قال الشیخ بن (کذا) قطرب بن احمد (کذا) بصری ... هذا کتاب المثلث الفته علی اسماء متفق الکتابة الخ ... الغمر بالفتح آب بسیار بالکسر کناه ابدعاء (کذا) بالضم غافل و ابله؛ **انجام:** حبذا انت و شبذا هوحس بس هو حقیر فقیر.

مختصری است درذکر برخی از کلمات متضاد و مثنی و بخصوص لغات مثلثه عربی (لغات متفق الکتابه ولی مختلف المعنی بنابرآن که حرف اول مضموم باشد یا مفتوح یامکسور) با بیان معانی آنها به فارسی ازمؤلفی ناشناس و این که قبل شروع کتاب کاتب نام قطرب یعنی ابوعلی محمدبن المستنیربن احمد متوفی سنه ۲۰۶ را نوشته به کلی بی اساس است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ واقف: عضد الملک، ۱۲۷۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۳-۱۸۶]

← المثلثات ⩽ لغات مثلثه

← المثلثات ⩽ المثلث فی اللغة

● **مثلثات** / لغت / عربی

mutallatāt

دیرینی، عبدالعزیز بن احمد، ۶۱۲ - ۶۹۴ قمری

dīrīnī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e ahmad (1216 - 1295)

دو منظومه در معارضه با مثلث قطرب است که در آنها کلماتی آمده که به یک شکل نوشته می‌شوند ولی معانی سه‌گانه‌مختلف دارند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۶۸/۱۹

آغاز: مثلث اول: اذا عاینت سیل الحب غمراً ×× و قد ملئت بک الأعداء غمراً؛ مثلث ثانی: أراعی النبت من أب و حب ×× و أشهد فی الوجود جمال حب؛ **انجام:** مثلث اول: و ما میل الطلا الا بجهدی ×× تمیل بعرفها الأعناق صغرا؛ مثلث ثانی: ملاذ الملتجی الهادی محمد ×× و سایر صحبه الأعلین قدرا

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۳۴۸۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۸۸۴ق؛ ۴ص(۱۶۴-۱۶۷)[عکسی ف: ۳-۳۷۰]

● **مثلثات** / لغت / فارسی

mutallatāt

لیثی سمرقندی، ابو القاسم بن ابی بکر، - ۸۸۸ ؟ قمری

laysī samarqandī, ab-ol-qāsem ebn-e abī-bakr (- 1484)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷/۶ سرود

کا: عبدالباقی بن حاج قنبر علی مودی قاینی، تا: ۱۰۶۲ق[نشریه: ۱۳-۴۱۰]

● **المثلثات** / لغت / عربی

al-mutallatāt

شاغوری، ابراهیم بن محمد، ۸۵۵ - ۹۱۶ قمری

Šāqūrī, ebrāhīm ebn-e mohammad (1452 - 1511)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۸۴

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا لمله الاسلام و اجتنابا؛ **انجام:** و ان بدت یوم الجزا المعایبا غفورا رب للاعمال.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۶۵

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا لمله الاسلام؛ **انجام:** و ان بدت یوم الخبر ... فکن غفورا رب للاعمال

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[رایانه]

● **مثلثات** / ریاضیات / فارسی

mutallatāt

میرزا علی اکبر

mīrzā ‘alī akbar

در سه «باب»: ۱. اعمال مثلثات بامداد مثلثات متشابهه؛ ۲. اعمال مثلثات بامداد مقیاس وزوایا کلیه؛ ۳. اعمال مثلثات بامداد جیب وظل وجیب تمام ولگاریتم.

آغاز: این کتاب مختصری است درعلم مثلثات از تصانیف ... ومشتمل است برسه باب ومثلثات علمی است که استعمال می‌شود بجهة تعیینابعاد مجهوله باب اول دراعمال مثلثات ...

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۴۴۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وظاهر است که زواید ج ا ب منفرجه است وصورت عمل چنین است (اعمال ومعادلات ریاضی).

خط: نستعلیق، کا: محمد میرزا بن شاهزاده محمود میرزا بن فتحعلی شاه، تا: ۱۶ ذیقعده۱۲۷۶ق؛ ۳۷گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۴]

● **مثلثات** / ریاضیات / عربی

mutallatāt

جناب، علی بن محمد باقر

jenāb, ‘alī ebn-e mohammad bāqer

وجیزه‌ای است مشتمل بر چند درجه از علی بن محمد باقر مشتهر به جناب.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۷۳

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل التحمید علی قدر مانطیق لاعلی قدر مایلیق؛ **انجام:** طل سه × طم سه = ۱

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ نسخه با اصل نسخه مؤلف

مورخ غره رجب ۱۳۰۹ مقابله و برای محمد حسین میرزا استنساخ شده، مجدولمذهب، در پایان نسخه هفت ورق جداول طول و عرض بلاد و هفت ورق مطلب درباره خط نصف النهار است؛ جلد: مقوا، ۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۱سم [ف: ۱۰-۸۵]

● **مثلثات** / ریاضیات / عربی

mutallatāt

در شکل آخر از مقاله پانزدهم اصول اقلیدس است به وضع دیگر.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۹۸

آغاز: بسمله، الشکل الاخر من المقالة الخامسة عشر؛ **انجام:** یوازی احد و ذلك ما اردنا ان نبین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۶۷ق؛ قلم انداز و بی نقطه و ناخوانا؛ جلد: تیماج، ۳ص (۴۶-۴۸)، ۲۷ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۸-۳۴۶]

● **مثلثات** / لغت / عربی

mutallatāt

مشتمل است برسه نظم: ۱. از ابوعلی محمدبن مستنیر معروف به قطرب نحوی (-۲۰۶ق) است در سی بیت؛ ۲. از سدید الدین عبدالوهاب بهنسی (-۶۸۵ق) است در بیست بیت؛ ۳. ازمحمد بن علی زریق است در بیست بیت، و دو نظم اخیر در شرح مثلثات قطرب است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۰

آغاز: قال الفقیر الی الله تعالی محمدبن علی زریق عفی الله عنه ناظماً المثلث شرح الامام قطرب و هی هذه فقال الشیخ الجلیل سدید الدین عبدالوهاب؛ **انجام:** بالودق مزن السحَب.

خط: نسخ، کا: عبدالله بن شرف الدین، تا: ۱۴جمادی الثانی ۱۲۰۷ق، برای صفی الدین احمدبن حسین الاکرع؛ آغازو انجام نسخه در معرفت نجوم و اختلاجات و دعای صباح؛ واقف: وزیر وظایف داود الحسینی، اسفند ۱۳۰۹؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۱گ، اندازه: ۱۶/۲×۲۲/۶سم [ف: ۱۳-۹۳]

● **مثلثات** / لغت / عربی

mutallatāt

منظومه‌ای است در مثلثات لغوی از یک از دبا، وی این منظومه را به منظور معارضه با مثلثات قطرب ساخته.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۶۴/۶

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵ص (۴۱-۴۵)، ۲۸-۳۰سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۹-۱۷۱]

● **مثلثات** / لغت / عربی - فارسی

mutallatāt

واژه‌های عربی است که حرف اول آن با سه حرکت (فتحه و کسره و ضمه) خوانده می‌شود و با هر حرکت معنای خاص دارد کاتب سه معنای از فارسی هر واژه عربی را در اطراف آن نوشته است، از «غمر تا فرق».

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۶۷/۸

آغاز: غمر (آب بسیار - آبگینه - احمق) الحجر (منع - بغل - نام مردم) جنه (بهشت - پری - سپر) حب (دانه - رحم - دوستی)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، ۲گ (۳۴-۳۵ر)، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳-۲۳۹]

● **مثلثات** / هندسه / فارسی

mutallatāt

از کتاب‌های دارالفنون باید باشد و با اشکال نقاشی آب و رنگ با حروف و نشانه‌های فرنگی و به فارسی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۲۱

آغاز: علم مثلثات، بسمله، حدود جیب زاویه حاده در هر مثلث قائم الزاویه عبارت است از نسبت و تر او به وتر زاویه قائمه؛ **انجام:** بعد ما بین دو نقطه مفروض معلوم می‌شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۲۱گ، ۱۵سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۵سم [ف: ۱۶-۶۰۷]

● **مثلثات (جدول)** / هیأت

mosalasāt (jadval)

دوایری برای نشاندادن مثلثات آبی و خاکی و آتشی و هوایی بالای دائره ۲ نوشته «بدانکه بطلمیوس کل معموره را اولا به چهار مثلثه مختلف در طول و عرض تقسیم نموده است و در جهات و ارباب این مثلثات با مشهور مخالفت نمود چنانکه رسم شده است و هر مثلثه منسوب داشته است. پس مجموع ربع مسکون به هفتاد و دو قسم منقسم می‌گردد».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹۹/۵۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲ص (۱۵۶-۱۵۷)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹-۵۲۴]

● **مثلثات بدیعی = مثلثات منظوم = مثلث منظوم = نصاب مثلث = لغات مثلثه** / لغت، شعر / عربی به فارسی

mosalasāt-e badīʻī = mosalasāt-e manzūm = mosallas-e manzūm = nesāb-e mosallas = loqāt-e mosallase

بدیعی تبریزی، ق ۱۰ قمری

badī'ī tabrīzī (- 16c)

منظومه زیبای نونیه‌ای است دربیان معنی لغات به این صورت که هرکلمه را با سه نحو تلفظ حرف آغازین آن (به فتح وجر وضم) به سهمعنا تعریف می‌کند مانند غَمر: مال فاخر، غمر: کینه، غُمر: مرد بی تدبیر؛ خَرق: ارض واسع، خرق: مرد ظریف، خُرق: حمق وجهل، و امثال آن.

آغاز: از پس حمد خداوند زمین و آسمان ×× در لغت نظمی کنم همچون لئالی عمان /از یکی لفظش سه معنی خواهی ای صاحب کمال ×× اولش فتحه و ضمه و کسره بدین ترتیب دان / رب دان پروردگار رب جمع خلق دان ×× رب آب خالص از انگور، سیب، ناردان

انجام: این چنین لفظ بدیعی را بدیعی نظم کرد ×× ساز سیرابش الهی پادشاه انس و جان

چاپ: ایران، تبریز، ۱۲۷۴ق، سنگی، رقعی، ۱۰ص؛ ایران، تهران، ۱۳۰۸ق، سنگی، جیبی، ۹ص (۸۹-۹۷)؛ ایران، تهران، کارخانه استاد میرزا حبیب الله، ۱۳۰۴ق، سنگی، جیبی؛ ایران، ۱۳۱۴ق، سنگی، جانمازی، ۹ص (۹۲-۱۰۰)؛ ایران، سنگی، جانمازی، بدون تاریخ؛ ایران، تهران، ۱۲۸۲ق، سنگی، جانمازی، (صص۷۴-۸۱)؛ ایران، تبریز، ۱۲۸۲ ق، سنگی، خشتی، ۸ص؛ ایران، ۱۳۲۵ق، سنگی، جیبی، ۵ص(صص۸۰-۸۹)؛ ایران، ۱۳۰۸ق، سنگی، جیبی، به سعی واهتمام محمد حسین بن آقا محمدجعفر اصفهانی، ۸ص (صص۸۷-۹۴)

[فرهنگنامه‌ها ۲۰۸؛ مجمع الخواص ۲۶۰؛ نسخه‌های منزوی۲۰۲۲/۳ و۳۱۱۶؛ الذریعة ۱۳۱/۹؛ دانشمندان آذربایجان ص ۶۵-۶۶]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۵۹/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی[نشریه: ۳-۳۸]

۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۸گ (۸۱ر-۸۸ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱-۱۹۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۷۶۵/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** این چنین شعر بدیعی را بدیعی کرد نام ×× تا بود در روزگار او را همین نام و نشان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، به خط کاتب هندی؛ کاغذ: رنگارنگ هندی، ۴گ (۹۲ر-۹۵پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲/۸×۳۰/۹سم [ف: ۹-۳۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۹/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: گل احمد بن محمد، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۶ص (۹۸-۱۰۳هامش)، ۲۱سطر(۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [ف: ۹-۱۱۹۸]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۶۷/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا بود در روزگار از وی همی نام و نشان ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۱۱ق؛ ۴گ (۹۲پ-۹۵ر) [ف: ۱-۲۱۹]

۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۸۱۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق، جا: تبریز؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۴۲ر-۴۵ر)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۸۳]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۲۱/۴

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق، محشی؛ ۱۱ص (۱۱۴-۱۲۴) [ف: ۱-۲۱۹]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۱/۵۱

بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق، جا: اجمیر؛ ۲ص (۱۱۰-۱۱۱) [ف: ۵-۵۰۰]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۳۴

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ جلد: مقوا، ۴گ (۳پ-۴ر، ۶ر-۷پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۶۱۰/۷

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد یوسف بن آدم بیک، تا: ۱۱۰۰ق، جا: مرو شاهجان؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۰۷ر-۱۱۰ر)، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۲۲-۱۸۶]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۶۴۲/۱

آغاز: سبت روز شنبه است سبت لعل است از یمن ×× سبت چون باشد گیاهی در بیان دان تو عیان؛ **انجام:** هست در وادی عصیان تشنه زاب مغفرت ×× ساز سیرابش الهی ای اله انس و جان

خط: نسخ، کا: محمد علیمانی دامغانی پسر حاجی علم، تا: ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۱ر-۵پ) [ف: ۱۶-۶۶۳]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد امین، تا: ۱۱۰۹ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۶۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۲۷۲]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳/۵-۹/۱۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم شد نامه بنام سازگار بی نظیر ×× ای لغات نادره را ای فلان از بربخوان

خط: نستعلیق، کا: ملا احسن الله، تا: ۲۳رمضان۱۱۶۹ق؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: تیماج، ۲۱گ، ۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۶-۳۵۰۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۳۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هست دروادی عصیان تشنه زآب مغفرت ×× ساز سیرابش تو ای معبود رب مستعان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۱۷۷؛ تملک: حسین بن حسن رضوی طباطبائی به سال ۱۳۲۵ق با مهر: «حسین الرضوی» (بیضوی)؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۱۰-۱۲ مورب)، ۱۰سطر، اندازه:

۱۰×۲۰سم [ف: ۳۲-۱۱۱]

۱۵. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۳/۱-۱۳/۷۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** دان توسحاق ابر پی باران سحاق است مطر ×× جهل نادانی بود سمحاق جز اینها مدان

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۹گ، ۶-۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۵۰۵]

۱۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۸۵۷۵**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، ابتدای کتاب نوشته‌اند نسخه جنگ به خط آخوند ملا حسینعلی تبریزی در محله خیابان و امام جماعت آن جا است، یادداشت به خط نوه او عباس بن حاجی میرزا حسن در شنبه ۵ ربیع الاول ۱۲۳۸ نوشته شده؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۵پ-۱۸پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۹]

۱۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۳۹/۶**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته چلیپایی، کا: اسماعیل بن علیقلی، تا: قرن ۱۳؛ ۴ص(۱۰۳-۱۰۶)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۷/۲-۸۶]

۱۸. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۷۲۵/۳**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶-۱۰۳]

۱۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۹۱۸/۲**

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر مراغی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱۰۲ر-۱۰۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۰-۳۴۳]

۲۰. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۱۹/۵**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۹۶پ-۱۰۳ر)، ۱۰سطر(۴×۹)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۱-۲۴۲۵]

۲۱. **یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۱۸۶/۱**

آغاز: ام بود قصد و بود ام و امام است هم لغت ×× ام بود مادر که زاد و کرم با غم توامان

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۹گ (۱ر-۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱-۱۶۶]

۲۲. **قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۹۶۲/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذ شطرنجی، ۹ص (۲-۱۰)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲-۲۳۲]

۲۳. **مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۷۶۶/۱**

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیک منقوط این دو بیت آمد از آن. تمت تمام شد نسخه متبرکه که مسمی بنصاب بدیع.

خط: نستعلیق، کا: یار محمد، تا: ۱۲۱۴ق، جا: هندوستان صوبه پرب خصوصی خیرآباد؛ کاغذ: هندی، جلد: میشن، ۱۲گ (۱-۱۲)، ۱۳ سطر (۷×۱۴/۵) [ف: ۳-۸۹۷]

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه: ۱/۱

همان نسخه بالا[نشریه: ۵-۶۰۱]

۲۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۹۶/۱۶**

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: یک‌شنبه ۲۰جمادی الثانی۱۲۱۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۹۹-۲۰۲هامش)، ۳۱سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰-۱۷۴۵]

۲۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۵۱۲/۳**

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی عبدالرحیم قزوینی، تا: ۵ ربیع الاول ۱۲۳۰ق؛ ۲۶ص (۱۲۵-۱۵۰)[مختصر ف: -۷۱۲]

۲۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۸۰۵/۲**

آغاز: برابر؛ **انجام:** اینچنین شعر بدیعی را بدیعی نظم کرد ×× تابود در روزگار ازوی همین نام و نشان / هست درودای حیرت تشنه ز آب مغفرت ×× ساز سیرابش توای معبود رب مستعان

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۶ ربیع الاول۱۲۳۵ق، جا: بلده باکو؛ کاغذ: خاکستری، جلد: پارچه‌ای، ۶ص (۹-۱۴)، ۱۸سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۲سم [ف: ۷-۷۵۱]

۲۷. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۱/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی وزوائی، تا: ۱۲۳۵ق؛ جلد: مقوایی، ۵۷گ، ۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱-۱۹۶]

۲۸. **اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۷/۳**

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۵ق؛ ۴گ (۱۶ر-۱۹پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲-۴۱۸]

۲۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۵۵/۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** هست در وادی حیرت تشنه زاب مغفرت ×× ساز سیرابش تو ای معبود رب مستعان

خط: تحریری، کا: جلال الدین، تا: ۱۲۳۷ق، به فرموده محمود فاوجی؟؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه عبدالعلی ... ۱۳۱۶ق؛ ۷ص(۲۵۷-۲۶۳)، ۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۴۷/۲-۹۸]

۳۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷/۲ سرود**

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۴۰ق[نشریه: ۱۳-۴۱۷]

۳۱. **اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۱۳۶/۱۵**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر۱۲۴۲ق؛ ۷ص (۲۰۸-۲۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱-۱۶۹]

۳۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۷۳۵**

آغاز: برابر؛ **انجام:** شد رباب ابر ... هست نوراده رباب هست فی المعنی رباب از گوسفندان کلان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: انجام[رایانه]

۳۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۹۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مذهب، ۶گ (۲۱۹پ-۲۲۴پ)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۸]

۳۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰۹/۳**

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسام الدین شاعر هست ماهر ×× زهی قادر

سخن الله اکبر
خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۲ جمادی الثانی۱۲۴۶ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۵۰ص (۱۷۰-۲۱۹)، ۶ و ۱۱سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۶/۵سم [ف: ۴۵-۱۴۸]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۱۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالمجید بن یوسف بن مجید آهی، تا: سه‌شنبه ۱۸ محرم۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲ص(۴۳-۵۴)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۸سم [ف: ۴۵-۱۵۰]

۳۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بیک بن ایوب بیک بن میرال بیک، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۱۵گ (۸۱پ-۹۵)[نسخه‌پژوهی: ۳-۱۵۹]

۳۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۷۹۲/۳
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: گالینگور، ۵گ (۳۸-۴۲)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳-۱۷۰]

۳۸. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه: ۴۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عشر سین ساکن است و عشر استر که خود ×× بعد ده روز آب عشر مر کیف دان
خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد حسینی، تا: ۲۷ جمادی الاول۱۲۶۵ق[نشریه: ۵-۳۷۸]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۲۱۱/۴
آغاز و انجام: برابر
در ۹۲بیت است؛ خط: نسخ، کا: عبدالوهاب اصفهانی، تا: با تاریخ۱۲۶۹ق؛ جلد: میشن، ۳گ (۸۶پ-۸۹پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷/۲×۲۱/۷سم [ف: ۷-۲۷۴]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۳/۳-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۲-۲۳۹]

۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۷۹۴/۲-۱۵/۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد جعفر کاشانی، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: گالینگور، ۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶-۳۵۰۵]

۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۷۵۸۸/۲-۳۸/۲۰۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا بماند در جهان ازوی همی نام ونشان ×× هست بدیعی روسیه تشنه به آب مغفرت
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج، ۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶-۳۵۰۵]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۶۸ ض
بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق[د.ث. مجلس]

۴۳. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه: ۸۹/۳
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد کریم پنجانی لنجانی، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۴گ (۵۰ر-۵۳ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: -۷۰]

۴۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۷۷۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** عشرشین ساکن است عشر اثر کوخورد ×× بعد ده روز آب عشر است ده یکی من کیف دان / این چنین نظم شعر بدیعی را بدیعی نظم کرد ×× تا بود درروزگار از وی همی نام ونشان / هست در وادی حسرت تشنه را آب مغفرت ×× ساز سیر آبش توای معبود اب لا مستعان
خط: نسخ، کا: عبدالحسین حایری، تا: ۱۲۸۷ق؛ محشی؛ ۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف مخ: ۱-۴۱۴]

۴۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۱۱۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: حسینی، محمد شفیع، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۸۷ق؛ افتادگی: وسط؛ جلد: میشن، ۱۰گ (۱پ-۱۰پ)، ۱۰سطر، اندازه: ۹/۶×۱۳/۷سم [ف: ۸-۲۱۷]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۳۹۸/۷
خط: نستعلیق، کا: خیاوی، الله یار بن الله ویردی، تا: ربیع الاول۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج، ۶گ (۲۶۰-۲۶۵)، ۱۷سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶-۵۴۵]

۴۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۱۱۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: آقا بزرگ، تا: ۱۲۹۳ق؛ ۲ص (۳۲۷-۳۲۸)، ۲۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۲-۳۰۰]

۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۵/۱-۱۰/۱۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ جلد: گالینگور، ۹گ، ۱۰-۱۱سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۶-۳۵۰۴]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۰۰/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۸۵ر-۸۸ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۴-۹۳]

۵۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۸۰۹/۵
بی‌کا، تا: ۱۲۹۱-۱۳۱۰ق؛ ۴گ (۱۵۲ر-۱۵۵ر) [ف: ۲-۲۱۹]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۶۴۴/۲
آغاز: از پس حمد خداوند علیم غیب دان ×× در لغت انشا کنم نظمی چه لؤلؤ در جهان؛ **انجام:** برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن محمد رضا، تا: رجب۱۳۱۰ق؛ ۳گ، ۱۵سطر [ف: ۱۸-۱۰۸]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا بدیعی د روادی عصیان تشنه به آب مغفرت × ساز سیرابش ز احسان یا امام الانس و الجان
خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسن بن ملا عبدالرحیم آرانی، تا: ۵ رمضان۱۳۲۴ق؛ مجدول؛ ۴گ (۱۰۰ر-۱۰۳پ)، ۱۳سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۵-۷۱۰]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۰۶۳/۱-۶۰/۳

آغاز: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ ۵گ (۱–۵)، ۱۴و ۱۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۶–۳۵۰۵]

۵۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۳۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بسط گسترده بسط است ناقه با ولد ×× بسط شد دست گشاده نی بقید و ریسمان
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۶ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۰سطر(۱۳×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۵–۱۶۳۷]

۵۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۳
خط: نسخ، کا: علی بن علی تبریزی، تا: سه‌شنبه۱ شوال۱۳۶۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۲گ (۶۹پ–۸۰ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱–۴۸۰]

۵۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۸۶۶/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۸گ (۳۸پ–۴۵ر)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲–۱۲۷]

۵۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه: ۳۰۵/۳
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف با تطبیق آغاز تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا[چند نسخه- ف: -۳۷۹]

۵۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۲۰/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** هست در وادی رحمت تشنه ز آب مغفرت ×× ساز سیر آبش تو ای معبود رب مستعان
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵گ (۱۸۸ر–۱۹۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱–۳۵۰]

۵۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۴۵۷/۱
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۶گ (۱ر–۶ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱–۳۸۵]

۶۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه: ۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** رق بود کاغذ دیگر جلدی که بنویسند بر آن ×× رق عبودیت بود راق است قلب مهربان
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ(۴ر–۷پ) [ف: -۱۶۹]

۶۱. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا، جهت فرزند خود آقا شیخ علی؛ جلد: گالینگور سرمه‌ای، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [نشریه: ۷–۷۵۵]

۶۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۷۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳–۱۱۷۵]

۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه: ۱۱۹۴/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳–۶۸]

۶۴. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۱۲۲/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: وزیری[نشریه: ۳–۴۵]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۰۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عشر سین شاکن ده است و عشر اشتر کو خورد بعده ده ردز آب عشر است ده یک تمام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[رایانه]

۶۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۸۷۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ضر زیان مال دان و ضر بود اسم نتاج ×× ضر بیماری که دارد شخص زار و ناتوان
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۴گ (۴۱پ–۴۴ر)، اندازه: ۱۰/۴×۱۸سم [ف: ۱۸–۶۷]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ض۱۳۵۴۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی: -۴۸۳]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۷۹/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵گ (۴۹ر–۵۳پ)، ۸سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲–۲۹۷۵]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۴۳۸
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۸۳۵ ض
بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۹۱۳۵/۱–۶۰/۷۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱–۵)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶–۳۵۰۵]

۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۸/۷–۱۰/۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶–۳۵۰۴]

۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۰۴۳/۵–۲۰/۱۶۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** یک عدد را عده دان وجمع او را عده گو ×× جمع وعده عده آمد از طریق امتحان
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۶–۳۵۰۵]

● مثلثات تام / علوم غریبه / ترکی

mosalasāt-e tām

رساله‌ای است در علوم غریبه شامل چهل «باب» که به نظر می‌رسد ترجمه‌ای باشد از کتاب امام محمد غزالی البته به علت افتادگی برگ نخست، دقیقاً مشخص نگردید که آیا ترجمه‌ای از اثر غزالی است یا غیر آن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۸۳/۲

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی أشرق صدور العارفین بعد المیثاق، أحرق أرواح المشتاقین بعهد التلاق ... اما بعد، بو رساله مشتمل در اول رموزه کم امام اعظم و حجت الاسلام ابوعبدالله؛ **انجام:** الأربعون: اولاد در که هدهد طرسن دباغ لیوب، مشک و زعفران... تم المثلثات التام بعون الله وحده و الصلاة علی من لا نبی بعده و علی آله و صحبه الأکرمین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۳گ (۱۸پ-۲۹پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۳۹-۵۱۲]

● **مثلثات در رمل** / رمل / عربی

mosalasāt dar raml

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ف۲۴۸/۱۴

آغاز: بسمله - القول علی المثلیات - الاول الجماعه اذاجات من جماعتین؛ **انجام:** و تخرج المسجون و تطلق الاسیر المحزون بعد ما یبقی مده مغبون و الله اعلم و احکم - تمت بحمد الله
رساله ایست در رمل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱-۲۲۷]

● **مثلثات زناتی** / علوم غریبه / فارسی

mosalasāt-e zenātī

زناتی، محمد

Zenātī, mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۴۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** از مطلوب او حکم کن ... عفار سلطان خوئی
خط: نستعلیق شکسته، کا: غفار خوئی، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: مقوا[الفبائی: -۴۹۲]

← مثلثات قطرب ← المثلث فی اللغة
← مثلثات قطرب (ترجمه) ← المثلث فی اللغة

● **المثلثات اللغوية** / ادبیات / فارسی

al-mosalasāt-ol loqavīyye

رساله کوتاهی است در بیان کلماتی که به یک شکل نوشته می‌شوند و با تغییر حرکات حروفشان، معنی آنها فرق می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۴۰۶/۲

آغاز: الحمدلله ... محمد و آله اجمعین اما بعد هذا کتاب مؤلف علی اسماء متفقة کتابته (الال) آواز چنگ و نیزه کوتاه (الال) پیچیدن چشم (الآل) خویشاوندان؛ **انجام:** (الورد) گل (الورد) نمزا و دعا (الورد) شتر سرخ.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۸۵پ-۱۸۸ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۸-۵۴۴]

← مثلثات منظوم ← نصاب مولوی جامی
← مثلثات منظوم ← مثلثات بدیعی
← مثلثات منظوم ← نصاب مولوی جامی

● **المثلثة المؤتلفة فی اللغات المختلفة** / لغت / عربی

al-muṯallaṯa-tul mu’talifa fi-l luġāt-il muxtalifa

واژه‌هایی که دارای یک صورت است و سه گونه خوانده می‌شود (به فتح و کسر و ضم) و برای هر یک، معنایی گفته شده در این مختصر گرد آورده شده است

آغاز: بسمله الحمدلله الذی منح لذوی الالباب حلاوة البیان ومن علیهم بفصاحة اللسان ... وبعد فهذا اکتاب فی اللغة العربیة وبین الفاظ متعددة ولکل لفظة منها ثلاثة وجوه نصب وجر و رفع باختلاف الحرکات الثلث ولهذا سمیت المثلثة المؤتلفةفی اللغات المختلقه ... الغمر الماء الکثیر الغمر الحقدة الغمر الغفلة و البله؛

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۲۷۷/۵-۳۱/۱۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهذه الفاظ متعددة اللفظ متحدة المعنا تم وکمل بعون الله وحسن توفیقه وصلی الله علی محمد و آله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۹ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱گ، چلیپاییسطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۶-۳۵۰۵]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمعها زبال و هی الشعیله ایضا و جمعها شعائل تم الکتاب.
خط: نسخ، کا: نصر الله بن حاجی میرک، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۷۴ص (۱۷۲-۲۴۵)، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۷-۱۷۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۳۱/۱

آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن۱۲؛ جلد: تیماج، ۳گ (۱پ-۳ر)، ۱۸ و ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۴سم [ف: ۴۳-۸۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۵۱/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** الرغوة زبد القدر و غیره الرغوة النظم کذلک
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن۱۲؛ ۱گ (۲۴۸)، ۳۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۱-۶۲۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین فی یوم احد من عشر جمادی الاول سنه ۱۲۱۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق[رایانه]

● **مثلث زبان عربی** / ادبیات / فارسی

mosallas-e zabān-e ʻarabī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۲۳۲/۲۶
خط: نسخ، بی کا، بی تا [ف: ۵-۲۴۸]

← المثلث فی اللغة ≻ اکمال الاعلام فی مثلث الکلام
← المثلث فی اللغة ≻ شرح نظم المثلث للقطرب

● **المثلث فی اللغة = مثلثات قطرب** / لغت / عربی
al-muṯallaṯ fi-l luġa = muṯallaṯāt-i quṭrub
قطرب، محمد بن مستنیر، - ۲۰۶ قمری
qotrob, mohammad ebn-e mostanīr (- 822)

مثلث درکلام عرب کلمه‌ای است که بهفتح و ضم و کسر حرف اول استعمال شود و در هر صورت معنای خاصی دهد. نخستین کسی که به گردآوری مثلثات پرداخت، قطرب نحوی بود. درباره اثر او اختلاف است. برخی نوشته او را به نثر می‌دانند و گروهی هم آن را به نظم. برخی هم هر دو را به او منسوب می‌کنند.بیشترین اختلاف انتساب مربوط به ارجوزه‌ای است که در صدد معرفی آنیم. این ارجوزه شصت و چند بیتی را بعضی از قطرب می‌دانند و گروهی آن را شرح اثر قطرب می‌دانند و گروهی آن را شرح اثر قطرب و به عبدالوهاب بن حسین مهلبی (۶۸۵ق) نسبت می‌دهند.

آغاز: هذا کتاب المثلث و هو اسم تراه فی الکتابة صورة واحدة و هو ینصرف علی ثلثة معان فمنه السلام، السلام، السلام.

آغاز۲: یا مولعا بالغضب ×× و الهجر و التجنب / جنک قد برح بی ×× فی جده و اللعب

چاپ: تونس، الدار العربیة للکتاب، محقق: رضا السویسی، چاپ اول، ۱۴۷ص، ۱۳۹۷ق.

[کشف الظنون ۱۵۸۶/۲-۱۵۸۷؛ ذخائر التراث العربی ۷۶۶/۲؛ مکتبة امیرالمومنین ۲۰۸/۴؛ مخطوطات اللغة العربیة، ص۵۶۳-۵۶۴؛ فرهنگنامه‌های عربی به فارسی ص۲۰۸-۲۰۹؛ ظاهریه، لغت،ص ۹۷-۹۹و ۱۸۷-۱۸۸؛ سزگین ۶۲/۸-۶۴؛فهرس المصورات جامعة ام القری،۴۱۴/۱-۴۱۶؛دنا، ۱۲۷۱/۸]

شرح و حواشی:

۱- المثلث = منظومة فی مثلثات قطرب؛ وراق، عبدالوهاب بن حسین (-۶۸۵)
۲- شرح مثلثات قطرب؛ وراق، عبدالوهاب بن حسین (-۶۸۵)
۳- شرح نظم المثلث للقطرب؛ قادری انصاری، محمد بن ابی بکر (-۹۰۳)
۴- نظم المثلث القطرب (قصیدة فی)؛ ادیب وراق، ابوالقاسم
۵- المنظومة السنیة فی بیان الاسماء اللغویة = منظومة فی مثلثات قطرب = ارجوزة فی المثلثات اللغویة؛ ازهری، ابراهیم
۶- شرح نظم المثلث للقطرب = شرح مثلث القطرب؛ محمد بن زریق
۷- نظم مثلثات قطرب؛ علی بن مطر
۸- شرح مثلثات قطرب
۹- المثلث فی اللغة (ترجمه)
۱۰- مثلثات قطرب (منظوم)
۱۱- مثلثات قطرب (ترجمه)(۳عنوان)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۴۳/۲
آغاز: بسمله. قال ابوعلی محمد بن احمد المستنیر المعروف بقطرب رحمه الله علیه: هذا کتاب الفناه، یقال المثلث تراء فیه الکتابة واحدا و ینصرف علی ثلاثة اوجه ... الغمر و الغمر و فاما الغمر فالماء الکثیر الذی یغمر منزل فیه و اما الغمر فالحقد فی الصدر؛ **انجام:** فاما الصقر فدود یکون فی البطن و اما
یک صفحه بیشترنیست؛ خط: نسخ کهن، بی کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۵۱پ)، ۳۹سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۸-۳۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۷۱/۴
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** العرف و العرف ... و صلی الله علی سیدنا محمد ...
بخشی از این رساله است و با ترجمه فارسی است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ ۷ص (۳۶-۴۲)، اندازه: ۱۰×۲۴سم [ف: ۳۲-۹۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۹/۵
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** الحبوة الاعطاء الغم معروف، تم کتاب المثلث
خط: نسخ، کا: محمد بن محمدبن احمد موفق اردکانی، تا: ۷۲۹ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۷۹ر-۸۱ر)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۰-۱۴۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶ سرود
خط: نسخ، بی کا، تا: ۷۹۷ق؛ کاغذ: ترکی، قطع: رقعی[نشریه: ۱۳-۴۰۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۰۰/۲
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** نظمت فی حبی له ×× مثلثا لقطرباول ست واحرست یسقطان من اللغة تم
با ترجمه فارسی در بین سطور؛ خط: نسخ، کا: محمد بن داود بن علی بن منصور آبی شافعی، تا: شعبان۸۱۲ق؛ جلد: تیماج، ۴۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳۷-۱۱۵]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۲۶/۱۵
خط: نسخ، بی کا، تا: ۸۵۴ق [ف: ۵-۳۱۳]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۵۸۲/۷
آغاز: الکلمة تنصرف علی ثلاثة اوجه علی الفتحة و الکسرة و الضمة، فمن ذلک الغمر
خط: نسخ کم نقطه، کا: ابراهیم بن علی بن یحیی بن محمد بن عیسی بن اسعد سعدی مالکی مرادی مذحجی، تا: ۸۶۱-۸۶۲ق؛ ۱۰ص (۲۶۵-۲۷۴)[عکسی ف: ۴-۴۴۱]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۵۹/۴

آغاز: هذا ما الفه ابوعلی قطرب بن احمد البصری رحمه الله تعالی علی ثلث لغات قال ابوعلی محمد بن المستنیر المعروف بقطرب بن احمد البصری هذا الکتاب المعروف بالمثلث و هو اسم واحد فی الکتاب واثبته علی ثلاثة اوجه: فمن ذلک الغمر و الغمر و الغمر؛ **انجام:** و اما السوار بالضم ففارس العجم (تم مثلث قطرب).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۷گ (۱۷۶پ-۱۸۲پ)،۲۳سطر(۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۸-۶۸۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۱/۲ سرود

خط: نستعلیق، کا: ابوالفارسی، خاک علی بن علی، تا: ۱۰۴۲ق[نشریه: ۱۳-۴۳۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۰۰/۶۱

آغاز: بسمله. هذا کتاب المثلث الفته علی اسماء متفقة کتابته و مختلف معناه علی وجوه الثلاث ... الغمز بالفتح آب بسیار؛ **انجام:** الشعر بالفتح موی، بالکسر شعار، بالضم جمع جوب

با ترجمه فارسی در بین سطور؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲گ (۱۶۵ر-۱۶۶ر)، ۲۵سطر(۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴-۸۰]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۲۲۷

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** لما رأیت دله و هجره و مطله ×× نظمت من وصفی له مثلثا لقطرب / قال زریق نظما شرحا لها تقدما ××فربما ترحما علیه اهل الطلب / ادیت فیه واجبی من خدمة المحالبی ×× احمد ذی المواهبی و ذی الفخار الطیب / من جاءه او امله ینال منه امله ×× یا سعده من وصلخ من اهل عام الادب / اما ببحث یبحثه او اختراع احدثه ×× او شرح المثلثة بنظمه المذهب / مصلیا مسلما علی النبی کلما ×× رفرف برق او هما بالودق مزن السحب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ ۲گ(۱ر-۲ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۷۶]

۱۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۷۵/۲ - ب

آغاز: کتاب مثلث عن قطرب. و هو الحروف تراه فی الکتابة واحدا و یتصرف علی ثلاثة اوجه. النوع الاول منه النمر و الغمر و الغمر؛ **انجام:** صل لجامها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۳۸ر-۴۲ر) [ف: -۴۵۳]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۲۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما یبحث بحثه او باختراع احدثه ×× او نظم ذی المثلثة معارضاً لقطرب / مطلیاً مسلما علی النبی کلما ×× رفرف برق او هما بالودق مرن السحب

خط: نسخ، کا: عبدالله بن طاهر صایم الدهر حسینی، تا: ۱۲۰۱ق، برای حسین نجل احمد بن حسین قرشی؛ با انجامه مفصل و منظوم کاتب در ۴۳بیت؛ جلد: میشن، ۳گ (۲پ-۴پ)، ۲۵سطر (۱۴/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۲×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۶۸]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** رفرف برده او هما بالورق مزن السحب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق، جلد: تیماج[رایانه]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۴۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بالورق مزن السحب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[رایانه]

۱۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۷۹/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی[رشت و همدان: ف: -۱۵۵۲]

۱۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۲۰۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الامة، الامة، الامة، العمرة، العمرة، العمرة.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با معانی فارسی لغات درزیر هرلغت؛ تملک: عبد الفتاح الشیخ ابراهیمی قیصری، محمود شاهد، ابراهیم بن محمد حسینی شامی ۱۱۰۹، یعقوب بن یوسف بن کلبعلی ۷۰۴؛ در آخر مطالعه زکریابن حسین بن عمر؛ ازموقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: -۱۰۴]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۸/۱۲

الاسماء المثلثه با ترجمه فارسی در بین سطور؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج؛۴ص(۲۷۹-۲۸۲)،۱۲سطر،اندازه:۱۱/۵×۲۱سم[ف: ۱۹-۴۵۸]

● المثلث فی اللغة / لغت / عربی

al-muṯallaṯ fi-l luġa

زجاجی، ابواسحاق

zajjājī, ābūeshāq

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۵۹/۵

آغاز: بسمله. هذا ما الف ابواسحق الزجاجی فی المثلث علی مثال کتاب قطرب ... الحباب و الحبا و الحباب فاما الحباب بالفتح فالطرایق علی الماء اذا ضربتها الریح تراها مثل الامواج؛ **انجام:** و ان یا تک الاعداء بالجهدا جهد (تم مثلث ابی اسحق الزجاجی بحمدالله و حسن توفیقه و صلی الله علی رسوله ... و سلم)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۶گ (۱۸۳ر-۱۸۵ر)، ۳سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۸-۶۹۰]

● المثلث فی اللغة / لغت / عربی

al-muṯallaṯ fi-l luġa

لخمی، تمام بن عبدالله

laxmī, tamām ebn-e ʻabd-ol-lāh

این رساله در نسخه ما به ابوحبیب تمام بن عبدالله بن سلام لخمی نسبت داده شده و در آن آنچه که قطرب نیاورده است یاد گردید.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۷۵/۳ - ب

آغاز: هذا ما زاده ابو حبیب تمام بن عبدالله السلام اللخمی ممالم

یذکره قطرب. الال الال الال. فاما الال بالفتح فالبریق؛ **انجام:** و الجنة بالضم الوقایة و هو الترس (تم کتاب المثلث)
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۴۲ر-۴۵پ) [ف: -۴۵۳]

● **المثلث فی اللغة** / لغت / عربی

al-muṯallaṯ fi-l luġa

به ترتیب تهجی در ۱۹باب با شرح لغات.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۹۲/۲۱

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن عبدالنبی نصیری، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۴گ (۲۴۰پ-۲۴۳ر)، قطع: خشتی[نشریه: ۲-۱۲۶]

● **المثلث فی اللغة = مثلثات قطرب (ترجمه)** / لغت / فارسی

al-muṯallaṯ fi-l luġa = muṯallaṯāt-i qotrob (t.)

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۱۰/۲

آغاز: الاثر، الاثر، الأُثر، الاسر، الاسر، الاسر.روایت کردن، رفتن از بعد چیزی، نشان، اسیر، آفریدن، بول بستک؛ **انجام:** الوجد، الوَجد، الوجد. الوَرد، الورد، الورد: اندوه یافتن، آفت، فَراخ دستی.گل، نماز و دعا، شیرِ سرخ.
خط:نسخ،کا:محمد بن عبدالکریم،تا:۹۲۸ق؛ترجمه فارسی هریک از لغات درزیر آنها نگاشته شده؛واقف:سپهسالار؛کاغذ:سمرقندی، جلد: مقوایی، ۴۹ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲-۱۷۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۵/۴۵

آغاز: هذا کتاب مثلث اللغة علی اسماء متفقه کتابته و مختلف معناه علی الوجوه الثلث من الکسر و الفتح و الضم. الغمر بالفتح آب بسیار ... بالضم غافل و ابله الحجر بالفتح دامن پیراهن؛ **انجام:** ابن عمه لحاقها هو قاعس هو جار و بارد ... هو خوان بران هو جامع نافع حبذا انت و شبذا هو حس بس هو حقیر فقیر
محمد بن مستنیر بن احمد بصری (م- ۲۰۶) معروف بقطرب نخستین کسی است که پاره لغات مثلث (که حرف اول آنها با دو حرکت خوانده می‌شود) رساله پرداخته است در اینکه این رساله در اصل به نظم یا به نثر بوده سخن است و آنچه مسلم است به وسیله مترجمان و شارحان تصرفات بسیار در وضع آن شده، در کتابخانه سپهسالار یک نسخه از ترجمه مثلث قطرب موجود است که صدر آن با صدر نسخه حاضر کاملا مشابهت دارد (البته پس از اصلاح اغلاط عجیب نسخه ما)، در نسخه حاضر که بخشی است از مثلثات قطرب با ترجمه آن نام مترجم یاد نشده و برخلاف نسخه سپهسالار لغات فارسی زیر لغات عربی قرار نگرفته است و نیز مطلب با کلمه «غمر» شروع می‌گردد (در نسخه سپهسالار اولین ماده «اثر» است)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۰۷۹ق؛ در صدر نسخه ما دو سطر به عربی با مرکب سیاه و قرمز نوشته شده که پس از اصلاحات فراوان چنین خوانده می‌شود: «قال الشیخ قطرب احمد البصری هذا کتاب المثلث الفته علی اسماء متفقه کتابتها و مختلف معناها علی الوجوه الثلاث من الکسر و الفتح و الضم»، آنچه در صدر نسخه سپهسالار(به نقل آقای ابن یوسف) نوشته شده نیز غلطی دیگر است شبیه به این غلط، نسخه ما ازنسخه سپهسالار نوتر است (نسخه سپهسالار مورخ ۹۲۸) اما اصالت لغات فارسی آن بیشتر حفظ شده، خلاصه کلام اینکه این دو نسخه جز در ترتیب اختلاف اساسی دیگر ندارد جز اینکه در آن نسخه گاه کلمات فاسی نوتر شده. مثال: در معنی کلمه «اثر» در نسخه ما (در اواسط رساله) چنین آمده: اثر بالفتح روایت کردن حدیث، بالکسر رفتن از پس چیزی بالضم نشان و در نسخه سپه (در آغاز آن نسخه) چنین است: اثر: روایت کردن، اثر: رفتن از بعد چیزی، اثر: نشان. نسخه ما گویا ناقص است و گرد آورنده دفتر چند سطر زیر عنوان «لغات متضاد» و «لغات مثنی» بر آن افزوده بدون آنکه پایان مثلثات را آشکارا سازد؛ جلد: تیماج،۳ص (۳۱۹-۳۲۱)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹-۳۶۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۳۳۷/۳۹

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۶-۴۱۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۸/۳ کر

آغاز: بسمله، بنام ایزد بخشاینده و بخشایش گر تصنیف قدوة الفضلاء سید الأدباء افتخار العلماء قطرب بن احمد البصری ... نام این کتاب مثلثه نهاد شده و بر سه وجه است نصب، کسر و رفع و به نستعین و إلیه یرجع الأمر و المآب؛ باب الألف: الثناء: سخن نیکو، ایوسوز؛ الثناء: رسن زانوبند اشتر، دوه تک دزی بغی؛ الثناء: دود، توتون؛ **انجام:** القوی: زمین خالی از نبات، اول یرکی انده اوت بتمیه؛ القوی: یکتارسن، برقب ایپ؛ القوی: نیروها، قوتاد؛ تمت بعون الله الملک الوهاب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۹گ (۷۱پ-۷۹ر)، ۱۰سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲/۴۰-۳۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۷۲۴/۱۲

آغاز: بسمله، الغمر: آب بسیار، الغمر: کینه در دل گرفتن، الغمر: غافل و ابله شدن، الجنة: بهشت، الجنة: پر بال بریان، الجنة: سپر؛ **انجام:** الاسر: اسیر شدن، الاسر: آفریدن، الاسر: در بند کردن بول، الامة: قصد و خستگی و تشنگی، الامة: فراخی نعمت، الامة: کرده
ترجمه فارسی مثلث ابو علی محمد بن احمد مستنیر قطرب است، این مثلث از سوی افراد گوناگون، شرح و به نظم کشیده شده است، ترجمه لغات به صورت زیرنویس آمده، حواشی نانوشته مانده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲گ (۲۱۳پ-۲۱۴پ)، ۱۳سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۳۷-۲۸۱]

۵. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه: ۴۲/۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... اما بعد می‌گوید بنده ضعیف

نحیف علی بن احمد بن قطرب غفرالله له و لوالدیه چون این بنده را؛ **انجام:** اللمته خیال که پیش آید اللمّته موی اللُمته جمع کروها تم الکتاب بعون ا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲گ (۱ر-۲پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲/۵-۷/۱۵۲

آغاز: در کلماتی که به سبب اعراب معانی آنها مختلف می‌شود. فتحه: اَثر روات الحدیث، کسره: اثر وقف الشیء، ضمه: اثر عدم الشیء من الاصل وغیره ... بر: بیابان، بر: نیکی، بر: گندم؛ **انجام:** ورد گل ورد دعا و غیره که متصل ... وَرد ثوب الاحمر.

خط: نستعلَیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۸۹۰]

۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۷۹/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی[رشت و همدان: ف: - ۱۵۵۲]

۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۷۷۹/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی[رشت و همدان: ف: - ۱۵۵۲]

● المثلث فی اللغة / لغت / فارسی

al-muṯallaṯ fi-l luġa

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۱۴/۶

بی‌کا، تا: صفر۱۳۴۴ق؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۴۹]

● مثلثات قطرب (منظوم) / شعر / عربی

mosalasāt-e qotrob (manzūm)

وابسته به: المثلث فی اللغة = مثلثات قطرب؛ قطرب، محمد بن مستنیر (-۲۰۶)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۷۹/۲۴-طباطبائی

در پی آن نوشته‌های زیر آمده است: ابیات و قطعات به فارسی و عربی از: مناجات خداوند با موسی علیه السلام (به نقل از کافی کلینی)، میرزا جلال، سنجر کاشی، ظهوری، منقولاتی از کشکول، روی عن الجاحظ انی صنفت الف کتاب فما رایت کتابا ولا سمت کلاما الا و اتیت بمثله اوزدت علیه ما خلا عشر کلمات لامیر المؤمنین علیه السلام (گ ۹۵پ) نامه به شیخعلی خان وزیر، در شفاعت محمد علی خان افشار حاکم ارومی (گ ۹۶)؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجمذهب، ۲ص(۹۲-۹۳)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳-۱۷۳]

← مثلث منظوم ◄ مثلثات بدیعی

● مثلثه ها / جغرافیا / فارسی

mosallase hā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۹۹/۵۸

دو دائره بزرگ تر از دائره‌های شماره ۶۳۹۹/۵۳ برای نشاندادن سر ممالک و بلدان هر یک از مثلثات معموره زمین؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱۶۴-۱۶۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹-۵۲۵]

● مثل علماء الرسوم و علومهم الظاهرة /- عربی

muṯul-u ‘ulamā’-ir rusūm wa ‘ulūmahum-uz ẓāhira

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۶۱۶/۶۱

بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۱ص (۳۳۷پ)، ۲۷سطر(۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۱۶-۳۱۳]

● مثمر / لغت / فارسی

mosmer

آرزو، سراج الدین علی بن حسام الدین، ۱۱۰۱ - ۱۱۶۹ قمری

ārezū, serāj-od-dīn ‘alī ebn-e hosām-od-dīn (1690 - 1756)

به پیروی از المزهر فی علم اللغة سیوطی.

چاپ: به اهتمام سید عبدالله، اورینتل، ج۳۷، ش ۴: ۱-۴ (ضمیمه)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۳۲

آغاز: بسمله، اما بعد این نسخه‌ای است در علم اصول لغت مسمی؛ **انجام:** یعنی حقیقت او چیست ... و این دو صورت دارد ... و چه برای استفهام لهذا ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا[رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۶۳۱

آغاز: بسمله، مثمر سعادات و مزهر حیزات سپاس زبان آفرینی است؛ **انجام:** روزی ما چون دهان او بود ... تمت الکتاب المسمی بمثمر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ جلد: مقوا[رایانه]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۵۵-ف

نسخه اصل: بنگال، انجمن آسیایی ۵۵۰؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۲]

← مثنوی ◄ کبری منظوم
← مثنوی ◄ چاه وصال
← مثنوی ◄ لغات مثنوی

● **مثنوی** / ادبیات / عربی

masnavī

حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیرمؤمن، –۱۲۷۰ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad taqī ebn-e amīr mo'men (- 1854)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۹۶۱

آغاز: و ارشدنا الناس الی النجاه؛ **انجام:** هدی و ذکری لاولی الباب.

در ثنا و صفت اهل بیت (ع)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور[رایانه]

● **مثنوی** / شعر / فارسی

masnavī

حدود ۲۵ بیت از آغاز یک مثنوی ناشناخته است. سراینده، پیامبر اسلام (ص) و خلفای چهارگانه را مدح گفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۵۸۳۰/۲

آغاز: بحمد و ثنائی خداوندی پاک ×× دری نامه سربسته از مهر و لاک / عجایب غرایب همه از ذات اوست ×× ... دو عالم بیک ذات اوست؛ **انجام:** ز پیغمبرانی دیگر سرورست ×× کلیدی دری قلف هر مهتر است / بیارانی پاکش دورودی فرست ×× بهر چار یارش ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۸۷–۸۸)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۴۰–۲۴۹]

● **مثنوی** / شعر / فارسی

masnavī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۴۷۷/۱

آغاز: بسمله.دگر باره ای کلک زیبا حریر ×× چو مرغ بهاری بر آور صفیر / فرو شو برهنه نجم خشک لب ×× ترو تازه برگرد و مشکین سلب؛ **انجام:** که گفتار من فرع عقل و نبی است ×× چو پستان مادر ز بهر صبی است

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۲۶ص (۱–۲۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۵۰–۲۲۱]

● **مثنوی** / شعر / فارسی

masnavī

در خصوص آمرزیدن امت به دعای پیامبر (ص) و فاطمه زهرا (س).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۶۵/۳

آغاز: بسمله.یک حکایت یاد دارم از رسول ×× باز مقبول همه اهل قبول / تا که معلوم تو گردد همتش ×× تا چه خوش باشد براهت شفقتش؛ **انجام:** گر نبودی امتانرا دست گیر ×× جمله میگشتیم در دوزخ اسیر ...

خط: نستعلیق هندی، کا: ملا خدای نظر، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۷ص(۴۹–۵۵)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴۷/۲–۱۰۱]

↫ مثنوی آذر و سمندر ⟵ آذر و سمندر

● **مثنوی اشراقیه** / ادبیات / فارسی

masnavī-ye ešrāqīyye

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۰۹

آغاز: هو العلی الاعلی جام می‌را ساقیا سرشار کن طور دل را از می‌ات پربار کن؛ **انجام:** پس زمانی بشنو این اسرارها تا بری بوئی از آن گلزارها

ناظم: ورقاء (فرقه ضاله بهائی)؛ خط: نستعلیق، کا: اشراقی، احمد، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج[رایانه]

↫ مثنوی الف ابدال ظهوری ⟵ ابدال نامه

↫ مثنوی بهاء الدین ولد ⟵ ولد نامه

● **مثنوی بیان حال** / شعر / فارسی

masnavī-ye bayān-e hāl

مثنوی است در ستایش و هزل و خبیثات. از «مشتری» که تخلص خود را در آغاز و انجام مثنوی آورده است و بیشتر به تاجران و کاسبان و بازاریان توجه داشته است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲/۴

آغاز: ایها الکساب فی البازار ری ×× تا به کی در خود پسندی تا به کی / ای همه تجار و تاجرزادگان ×× صاحبان عقل و کار افتادگان؛ **انجام:** شاید اینها که گفتم روشن است ×× کز جمالش دیده و دل روشن است / بهر گلچین، مشتری نفرین بگو ×× شاعر و صراف نه سزگین بگو

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰ص، ابعاد متن: ۱۱×۱۸، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۳–۲۸۷]

↫ مثنوی بیمار و طبیب ⟵ دیوان قطب

↫ مثنوی بیمار و طبیب ⟵ بیمار و طبیب

↫ مثنوی چمن و انجمن ⟵ چمن و انجمن

● **مثنوی چهارگانه سنائی (منتخب)** / شعر / فارسی

masnavī-ye čāhār-gāne-ye sanā'ī (mn.)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۵-ف

نسخه اصل: حالت افندی ملحقی ش ۶۱. از قرن نهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۲ق؛ ۱۹۶گ، ۱۶سطر [فیلمها ف: ۱-۲۰۷]

← مثنوی حج نامه ⟵ حج نامه
← مثنوی حسن گلوسوز ⟵ حسن گلوسوز
← مثنوی حماسی دینی ⟵ احتجاجات ائمه (ع) (منظوم)
← مثنوی خرابات ⟵ خرابات
← مثنوی در آداب و قواعد خط ⟵ آداب خط
← مثنوی در احوال خاقان ⟵ احوالات خاقان
← مثنوی در اخلاق ⟵ میمنت نامه

● **مثنوی درباره نماز** / عرفان و تصوف/ فارسی

masnavī darbāre-ye namāz

شکرریز، ق۱۴ قمری

šekarrīz (- 20c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۴۸

آغاز: قد اقیموا بعد ما فان الحیات ×× للصلواة للصلواة للصلواة / این صلوة از وصل وصل از قرب اوست ×× کی تواند بگذرد از دوست دوست / گر بنوشی جام عشق وصل یار ×× تا قیامت گردی از شکرش خمار؛ **انجام:** روز و شب بینی ز ما بی حد [و] مر ×× معصیت از ما و از نوع بشر / یک قدم ره ما نرفتیم از وفا ×× در رضای تو رضای تو رضا

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ بعضی از اشعار خط خورده و در حاشیه به گونه دیگری نوشته شده‌اند که این تغییرات باید از مؤلف باشد. ابتدای نسخه نوشته‌اند: «اشعار در باب نماز و مرثیه شهید کربلا احتمالاً از آثار مرحوم نراقی»؛ ۹گ، ۲۰سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۰-۲۷۳]

← مثنوی در تمثل ⟵ دیوان محیی مازندرانی
← مثنوی در توحید و اخلاق ⟵ مثنوی کریم خان قاجار
← مثنوی در حکایت ازدواج پیری با دختری جوان ⟵ حکایت پیری
← مثنوی در صفت بخل و بخیل ⟵ نصیحت نامه
← مثنوی در طب ⟵ طب منظوم
← مثنوی در فقر و صدق ⟵ دیوان بابا قاسم
← مثنوی در فکر و ذکر ⟵ دیوان امری

● **مثنوی در قرائت** /شعر، قرائت / فارسی

masnavī dar qerā'at

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۵۹۴/۴

آغاز: ابتدای کارها ز امید و بیم ×× هست بسم الله الرحمن الرحیم؛ **انجام:** ب درین صنعت حروف قلب دان ×× ما بقی اخفا بود ای پاک جان

کا: قنبر علی بن ابراهیم بید هندی، تا: ۱۰۷۵-۱۰۷۷ق؛ جلد: تیماج، ۳۳۰گ، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۵۱-۵۴]

← مثنوی در کیمیا ⟵ کیمیای منظوم
← مثنوی در مدح تاج محل ⟵ مثنوی در مدح هندوستان

● **مثنوی در مدح کتاب نظم الغرر و نضد الدرر قزوینی** / شعر، شرح حدیث/ فارسی

masnavī dar madh-e k.-i nazm-el qorar va nazd-ed dorar-e qazvīnī

وابسته به: نظم الغرر و نضد الدرر؛ قزوینی، عبدالکریم بن محمد یحیی (قرن ۱۲)

مثنوی کوتاهی است در ۴۸ بیت در مدح و تعریف کتاب «نظم الغر و نضد الدرر» عبدالکریم بن محمد یحیی قزوینی. این مثنوی در آغاز برخی از نسخه‌های خطی نظم الغرر آمده از جمله نسخه موجود و نسخه شماره ۱۵۰۰ کتابخانه مرعشی. در برخی از ابیات آن چنین آمده: «... خواهی [اگر] آینه [ای] اینچنین ×× نظم غرر نضد درر را ببین / [کز] فقرات حکم بوتراب ×× کرده بنظم عجبی باب باب / چاکر در بندگیش مستقیم ×× بنده بی شائبه عبدالکریم ... گشت چو پرداخته نظم غرر ×× داشت لیاقت که شود این درر / هدیه فرزند شد عالمین ×× شاه فلک کوکبه سلطان حسین ...». مثنوی موجود به قرینه بیت: «چاکر در بندگیش مستقیم ×× بنده بی شائبه عبدالکریم» احتمالا از خود عبدالکریم قزوینی باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۷۹/۱

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ×× لوحه عنوان کتاب کریم / حمد فرازنده افلاک را ×× پایه فزاینده کف؛ **انجام:** سایه این سایه رب العباد ×× مهر صفت بر همه تابند[ه] باد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ ۳گ (۲-۴)، ۱۲سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۴۰-۶۷۲]

● **مثنوی در مدح هندوستان = مثنوی در مدح تاج محل** / شعر / فارسی

masnavī dar madh-e hendūstān = masnavī dar madh-e tāj mahal

یک مثنوی است در حدود ۱۵۰ بیت در توصیف و تمجید از خطه هندوستان که در پایان آن از مهدعلیا همسر شاهجهان نام برده شده است. متأسفانه نام سراینده به دست نیامد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۹۲/۱

آغاز: خوشا هندوستان مأوای عشرت ×× سواد اعظم اقلیم راحت / زخاک پاک او برداشتن کام ×× چنان آسان که بردارد کسی [کام]؛ **انجام:** بنای گلشن و این قصر والا ×× شد از ممتاز دوران مهد علیا / چنانش ز اهل عالم برتری بود ×× که با شاه جهانش همسری بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۲؛ ۷گ (۱پ– ۷ر)، ۱۴ سطر(۹/۵×۱۹) [ف: ۴۱-۳۴۵]

← مثنوی درمرثیه < دیوان هجری یزدی

● مثنوی در معرفت وزنهای سنگ ترازو /شعر / فارسی

masnavī dar ma‘refat-i vaznhāye sang-e tarāzū

بخشی از کتابی است. از آغاز افتادگی دارد. این رساله درباره صنعت کیمیا بوده که به واسطه افتادگی تنها یک صفحه از آن باقی مانده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۷۵/۷

آغاز: چو آید ذوبش افکن فندق آن ×× گرفته توبه با انبور گردان. در بیان معرفت وزنهای سنگ ترازو که جمله ده وزن سنگ درین صنعت در کارند.چنین فرمود پیرم کاندرین راه ×× ز سر صنعت از وی گشتم آگاه؛ **انجام:** چو وزن من دگر از رل باید ×× دو نیم اوقیه ده رطل شاید / به هر جایی که باید وزن در کار ×× از این فهرست گیری یاد هشدار

خط: نستعلیق، کا: مهر علی، تا: باتاریخ۱۲۲۵ق، جا: مراغه؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن، ۱ص (۲۲۳ر)، سطور چلیپایی(۱۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۶×۳۱/۳سم [ف: ۲۹/۲-۷۰۵]

← مثنوی در موسیقی < شش مقام
← مثنوی ذره و خورشید < ذره و خورشید
← مثنوی زلالی < محمود و ایاز
← مثنوی سفرنامه < سفرنامه هندوستان
← مثنوی سلیمان نامه < سلیمان نامه
← مثنوی سیر حقیقت < دیوان صوفی بخاری
← مثنوی شریف شرحی < جواهر بواهر مثنوی

● مثنوی شعری / ادبیات / اردو

masnavī-ye še‘rī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۳۷۹

آغاز: اوم شری گنبشای نما این ... این پوران کتاب مستطاب شری بهاگوت فیض؛ **انجام:** سموت سنه ۱۹۴۹ک روم.

خط: نستعلیق، کا: شنگرد اس، تا: ۱۹۸۳م؛ جلد: مقوا[رایانه]

← مثنوی شعله دیدار < شعله دیدار
← مثنوی شعله عشق < دیوان جودت

● مثنوی شوریده / شعر / فارسی

masnavī-ye šūrīde

ارسنجانی، احمد بن کرمعلی، – ۱۲۷۴ قمری

arsanjānī, ahmad ebn-e karam-‘alī (- 1858)

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۶۶ق؛ محل تألیف: شیراز و ارسنجان

در سه قطعه، قطعه اول شامل ۱۴۰۸ بیت که آغازش این است: «بسمله، بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× نالهائی بینهایت می‌کند ...».قطعه دوم حدود ۱۰۰۰ بیت با آغاز: «بسمله، مدتی این مثنوی تاخیر شد ×× با قضای حق چنین تقدیر شد ...»، قطعه سوم حدود ۱۲۹۰ بیت دارد با آغاز: «دیگرم خواهد که اندر صحن ما ×× نغمه خوانی بلبل خوش لحن ما».

آغاز: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× نالهای بی نهایت می‌کند

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۱۸۵/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷۷گ (۹۴-۱۷۰)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۴۰]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۴/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بنا به گفته سراینده در آخر کتاب: در یک‌شنبه ۶ رجب ۱۲۶۶ در ارسنجان تمام شده و آغاز و اکثر آن در دارالعلم شیراز سروده شده و به وسیله آخوند ملاعلی عسکر خوشنویس نوشته شد.[نسخه‌پژوهی: ۳-۱۶۴]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۹۵۵۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، به اهتمام آخوند ملا علی عسکر خوش نویس متوفی ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج، ۱۲ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲-۴۰۲]

۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۱۶۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کودنی مانع بگردد از سداد ×× رافع خیرات وباعث بر فساد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با ضیاء العیون محمد هادی ارسنجانی در یک مجلد؛ جلد: چرمی، ۱۶۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲-۹۲۹]

← مثنوی شیر و نهنگ < شیر و نهنگ
← مثنوی صفیر دل < صفیر دل
← مثنوی طب < زینت الطب
← مثنوی طوفان < قاصد صبا
← مثنوی عبدی < دیوان عبدی
← مثنوی عربی در شام < داستان عربی در شام

← مثنوی عرفانی ⩾ پندنامه
← مثنوی عرفانی ⩾ منطق الوحش
← مثنوی عشاق نوا ⩾ عشاق نوا
← مثنوی عشقنامه ⩾ عشقنامه
← مثنوی عشق نامه ⩾ دیوان ساری شیرازی

● **مثنوی عطار** / شعر / فارسی

masnavī-ye ʻattār

از سراینده‌ای با تخلص «عطار» که بارها نام خود را در منظومه آورده است: «بس خرابی از تو بر «عطار» رفت ×× او در این عالم ز تو بیزار رفت»، «ختم کن «عطار» مستی تا بکی ×× صبر کن تا او بگوید همچو نی»، «من گنهکارم خدایا رحمتی ×× کن بدین عطار مسکین شفقتی». سراینده‌ای دست دوم و شیعی است و از اینکه پسرش را دستگیر (اسیر) کرده‌اند فغان می‌کند: «یا الهی ملکشان ویران بکن ×× آن لعینان را تو سرگردان بکن / یا الهی برده‌اند پورم اسیر ×× لطف او کردست او را دستگیر / جرم او حب علی مرتضاست ×× بر نبی و آل او ما را دعاست».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۸۱۸

انجام: انجامه نویسنده: تمت الکتاب به عون الملک الوهاب «مظهر العجایب» من کلام قطب المحققین و ... شیخ فرید الدین (رح) فی تاریخ یوم الاربعا هفده جمادی الثانی سنه ۱۰۳۹.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الثانی۱۰۳۹ق؛ مجدول، با سرلوح؛ مهر: «عبده جلال الدین» (بیضی)؛ اهدایی: سید کاظم بجنوردی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوا چرم، ۳۳۱ص، ۱۷سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۱۶×۷۰سم [ف: ۳-۲۸۹]

← مثنوی عیانی ⩾ انبیانامه
← مثنوی عین الیقین ⩾ دیوان نیازی

● **مثنوی غرائب** / عرفان و تصوف / فارسی

masnavī-ye qarā'eb

رونق علیشاه کرمانی، محمد حسین بن محمد کاظم، - ۱۲۳۰ ؟ قمری

rownaq-ʻalī-šāh-e kermānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad kāzem (- 1815)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۰۶/۱

آغاز: برقی دو سه میجهد ز سینه ×× سوزنده کفر و نور دینه؛

انجام: صلوات فرست بیحد و هر ×× بر احمد و آل بیت اطهر

تذکر: نام کتاب در فهرست مرآه المحققین آمده که به استناد جلد ۳۵۱/۳۶ تغییر یافت؛ خط: شکسته، کا: محمد حسین بن خواجه محمد رفیع، تا: ۴ محرم۱۲۷۵ق؛ ۸۶گ (۱-۸۶)، ۱۶سطر، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۲۸-۴۶۶]

← مثنوی غنیمت ⩾ نیرنگ عشق
← مثنوی غنیمت ⩾ دیوان فیضی

● **مثنوی غنیمت** / ادبیات / فارسی

masnavī-ye qanīmat

اچهی میان

ačhī mīyān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۵۱

آغاز: بیا اینک در شاه در شاه که آنجا تجلی هاست مشتاق تماشا؛

انجام: مخاطب اندکی نالک فراج است سخن کم گو که کم گفتن رواج است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام[رایانه]

← مثنوی فخرالدین ⩾ قبة الرمان
← مثنوی فیقونامه ⩾ دیوان ادیب کرمانی
← مثنوی قضا و قدر ⩾ قضا و قدر

● **مثنوی قطب الدین** / ادبیات / فارسی

masnavī-ye qotb-od-dīn

محمد بن درویش

mohammad ebn-e darvīš

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۶۷

آغاز: بسمله، اینرا کردم بنامت ای کریم زانکه نام تو است رحمان و رحیم؛ **انجام:** رستم بریز خاک چو خواهد شد تباه باری بیادگار بماند خط سیاه ... تمت

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق، جلد: تیماج[رایانه]

← مثنوی کرمانی ⩾ مثنوی کریم خان قاجار

● **مثنوی کریم خان قاجار** = **مثنوی کرمانی** = **مثنوی در توحید و اخلاق** / شعر / فارسی

masnavī-ye karīm xān-e qājār = masnavī-ye kermānī = masnavī dar towhīd va axlāq

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

مثنوی است درتوحید واخلاق به روش عرفانی، حدود ۱۹۲۰ بیت، با عنوان‌های: حکایت جستجوی ماهیان از آب، پرسیدن اصحاب عیسی که با که نشینیم، تمثیل، وحی آمدن به ملائکه به

جهت خلقت آدم.مثنوی با آغازی شبیه آغاز این مثنوی به میرزا کوچک وقار شیرازی نسبت داده شده است.
آغاز: ای منزه پرده دار پرده در ×× وی به هر پرده درد ازپرده در /سرایم من سپاست کان سپاس ×× درقیاس است وتوبیرون از قیاس
چاپ: چند بار به چاپ رسیده است
[نسخه‌های منزوی ۳۱۳۱/۴؛ الذریعة ۹۶/۱۹؛ فهرست مشایخ ۲۴۳/۲]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۱۳-۱۲/۲۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** زانکه بگرفتند عینك از زجاج ×× یافته محسوسات ایشان اعوجاج / محتجب گشتند از ادراك حق ×× چون زلج بر چشمشان بودی طبق
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۱۰گ، ۸–۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶-۳۵۰۹]
۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۶۶۵-۱۸/۱۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** مجملاً هر چتکه باشد غیر حق ×× پرده است وهست بر چشمت طبق / تانسازی هتك این استاد را ×× کی توانی دید آن اسرار را
دراین نسخه قطعه‌هایی از مثنوی انتخاب شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶-۳۵۰۹]
۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۰۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مقصد از دیوار، آن نقش شقی است ×× وز فروغ شمس نور عاشقی است
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۲۶گ (۲ر–۲۷پ حاشیه)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [نشریه: ۱۳–۱۸۰]
۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۲۵/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷–۲۷۱]
۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** برکند از جانش جامه خاك را ×× بردرد نه پرده افلاك را ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹۳گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۴–۱۶۸۶]
۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۸۱۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** آسمانها گشته در چندین سنین ×× تا تو را دارم مصیبت این چنین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵۶گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۴–۱۶۸۶]
۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷۹
آغاز: برابر**انجام:** خیك این و آن همی گندیده است ×× از مسامش شیرها پالیده است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: ترمه، ۱۱۳گ،۸سطر چلیپایی دو ستونی،اندازه:۹×۱۵/۵سم [ف: ۹–۲۳۸]
۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** آسمانها گشته در چندین سنین ×× تا تو را دارم مصیبت این چنین
خط: نستعلیق، کا: عبد الائمه، تا: شنبه ۲۰ شعبان۱۲۷۲ق؛ دو یادداشت از محمد باقر موسوی زنجانی به تاریخ ۱۲۷۳ و ۱۲۷۷؛ تملك: سعید نفیسی کرمانی؛ جلد: تیماج، ۵۹گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲–۳۳۵]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** آسمان ها گشته در چندین سنین ×× تا تو را دارم مصیبت این چنین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۶۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳۶–۳۴۹]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۹۸۵/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا نسازی هتك این استار را ××کی توانی دید آن اسرار را.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی ابن عبدالله خان، تا: ۱۲۷۴–۱۲۷۸ق؛ مجدول؛ جلد: چرم، ۱۳۹ص (۹۷– ۲۳۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۷/۱–۱۰۶]
۱۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۵۳۸۲
در شعرهایی است با تخلص «مشتاق علی» و سپس مثنوی عرفانی شیوه پرسش و پاسخ و شعرهای دیگر به همان خط (نستعلیق)؛ خط:نستعلیق،کا:غلام رضا پسر آقا محمد علی،تا:۲۱ربیع الثانی ۱۲۸۰ق؛ جلد: میشن، ۷۷گ، اندازه: ۱۷/۶×۲۱/۶سم [ف: ۴–۷۲۰]
۱۲. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۵۱۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مجملاً هرچت که باشد غیر حق ×× پرده است و هست بر چشمت طبق / تا نسازی هتك این استار را ×× کی توانی دید این اسرار را
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۶ رمضان۱۲۹۳ق، گویا از محمد بن ابی الحسن افشار قزوینی و گویا پیش از این تاریخ؛ نزدیک به ۱۹۵۰ بیت؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۲سم [ف: ۴–۷۲۰]
۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۹۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا نسازی هتك این استا را ×× کی توانی دیدن اسرار را
خط: نستعلیق، کا: صادق نراقی، تا: پنج‌شنبه۱۲ ربیع الاول۱۲۹۶ق، به جهت سرکار محمد کاظم خان؛ مهر: کاتب «محمد صادق» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۸۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۵–۲۰۴]
۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۷۵۸-۳۴/۱۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** او چو ماهم طالب ملك است ومال ×× نیست فرقی بین ما درهمچو حال / جاهلا این جان علینیی است ×× نه همین جسمی که توصی بینی است
خط: نستعلیق، کا: هادی، تا: شعبان۱۲۹۶ق، حسب الامر آقا علی

اسکویی؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶-۳۵۰۹]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا نسازی هتک این استار را ×× کی توانی دید این اسرار را / مجملا هر چت که باشد غیر حق ×× پرده است و هست بر چشمت طبق

خط: نسخ، کا: جواد بن عبدالله، تا: ۱۲۹۸ق؛ در حاشیه اوراق اول و آخر اسماء الله و حروف آن و خواص حروف و دفع علل و تحصیل بعضی مقاصد به وسیله آن آمده است، در ظهریه کتاب تصویر بندپایی عقرب مانند ترسیم ده است که در هر یک از بندهای بدن آن کلمات آیه «انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون» و نیز بر روی دم آن حروف کلمه «منتقم» به صورت مستقل نوشته شده و به همین ترتیب حروف آیات سوره فیل در اطراف بدن آن آمده است و در اجزای سینه و زائده‌های جانبی اعداد از ۲۲۹۶ تا ۲۲۳۳ به صورت پراکنده نوشته شده؛ جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۴سطر (۶×۱۰/۹)، اندازه: ۹/۸×۱۵/۷سم [رایانه]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جاهلا این جان علیینی است ×× نه همین جسمی که تو می‌بینی است

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: نایینی؛ ۶۹گ، ۱۲سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۴سم [ف: ۷-۷۱۴]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** جاهلا این نور علیینی است ×× نه همی جسمی که تو می‌بینی است

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل بن ابراهیم جندقی متخلص به «تاراج»، تا: رجب ۱۳۰۷ق، جا: شاهرود؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: میشن، ۱۲۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۷سم [ف: ۱۷-۳۹۰]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۹۱۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا نسازی هتک این استار را ×× کی توانی دید این اسرار را

خط: نستعلیق، کا: عبدالجبار بن حاج قاضی محمد قراباغی، تا: ۱۳۳۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۶۳ص (۲-۱۶۴)، ۱۲سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲-۲۸۹۹]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۷۲۸

بی‌کا، بی‌تا[د.ث. مجلس]

۲۰. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه: ۵۴

بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۶۸۸]

۲۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۳۴/۴

آغاز: بشنو از من داستان دی هقان ×× قصه بی خان و مان خونین دلان؛ **انجام:** گر کسی او را باخلاص تو دید ×× غیر تو وجد تو او را ندید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۶۵ر و پ مخمس علی نقی از غزل «مولای جلیل قبله گاهی» حاج سید محمد تقی؛ جلد: تیماج، ۵گ (۶۱ر-۶۵ر)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: -۲۴۴]

۲۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۸۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** پای تا سر رأفت است و رحمت است ×× خالی و خالص رثوب زحمت است / آفریدی کعبه بهر خاکیان ×× بیت معمور تو شد ز [افلاکیان.]

تذکر: در این فهرست نام کتاب «مثنوی خاموش» و نام مؤلف «میرزا علی بن حسین ...»ذکر شده است با توجه به تطبیق آغاز آن نام کتاب و مؤلف تعیین شده؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۴۹گ، ۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳-۱۱۹۷]

← مثنوی کفر و ایمان ← شیخ صنعان و ترسا
← مثنوی لب مثنوی ← لب اللباب مثنوی
← مثنوی محمود و ایاز ← محمود و ایاز
← مثنوی مدخل منظوم ← مدخل منظوم
← مثنوی مظهر الآثار ← مظهر الآثار
← مثنوی معراج نامه ← دیوان مسافر

● مثنوی معنوی = مثنوی مولوی / شعر / فارسی

masnavī-ye ma‘navī = masnavī-ye mowlavī

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ قمری

mowlavī, jalāl-od-dīn mohammad ebn-e mohammad (1208 - 1274)

تاریخ تألیف: ۶۵۷-۶۶۶ق

دیوانیدر شش دفتر، مشحون از مطالب عالی عرفانی که با آیات و احادیث تطبیق شده است. در بعضی از نسخه‌ها دفتر هفتمی دیده می‌شود که درصحت انتساب این دفتر و دیباچه‌های نثری دفترهای دیگر، دانشمندان گفتگو دارند. شماره بیت‌های مثنوی در نسخه ها گوناگون است: در تذکره دولتشاه آنرا ۴۸۰۰۰ بیت دانسته و چلبی ۲۶۶۶۰ شمرده و در نسخه کتابخانه ملی تهران (نوشته ۸۰۹) ۳۲۰۰۰ بیت و در نسخه مجلس (نوشته سده) دهم ۳۱۰۰۰ بیت، چاپ نیکلسون ۲۵۶۳۲ بیت و چاپ خاور ۲۹۷۳۴ و نسخه ۹۹ کتابخانه دانشگاه ۲۸۳۴۰ بیت دارد.

آغاز دفتر اول: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× و از جدائی‌ها شکایت می کند

دفتر دوم : مدتی این مثنوی تأخیر شد ×× مهلتی بایست تا خون شیر شد

دفتر سوم: ای ضیاء الحق حسام الدین بیار ×× این سوم دفتر که سنت شد سه بار

دفتر چهارم: ای ضیاء الحق حسام الدین توئی ×× که گذشت از مه بنورت مثنوی

دفتر پنجم: شه حسام الدین که نور انجم است ×× طالب آغاز

سفر پنجم است
دفتر ششم: ای حیات دل حسام الدین بسی ×× میل می‌جوشد بقسم سادسی
دفتر هفتم: ای ضیاء الحق حسام الدین سعید ×× دولتت پاینده فقرت بر مزید
انجام: دفتر اول: صبر آرد آرزو را نی شتاب×× صبر کن و الله اعلم بالصواب
دفتر دوم: قوم دیگر ناپذیرا ترش و خام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام
دفتر سوم: گر تو خواهی باقی این گفتگو ×× ای اخی در دفتر چهارم بجو
دفتر چهارم: عرشه چه؟ و چرخ چه؟ ای ذو لباب ×× فهم کن و الله اعلم بالصواب
دفتر پنجم: هین مجو تریاق فاروق ایغلام ×× تا شوی فاروق دوران و السلام
دفتر ششم: چون فتاد از روزن دل آفتاب×× ختم شد و الله اعلم بالصواب
دفتر هفتم: حسبی الله ما عنان اختیار ×× با تو داریم ای قدیم کردگار
چاپ: بیروت مکتبة العصریة ۶۴۹ص، ۱۹۶۶م؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۹، رحلی، ۳+۶۷۱+۲+۱۴۶+۶ص؛ هند، بمبئی، ناصری، ۱۳۱۸ق، به اهتمام: حاجی سید محمد صاحب تاجر شیرازی؛ هند، بمبئی، کریمی، ۱۳۲۹ق، به اهتمام: میان قاضی نور محمد بن قاضی عبدالکریم صاحب؛ هند، لکنو، منشی نول کشور، ۱۲۸۲ قمری؛ هند، کانبور، نامی محمد رحمة الله، به اهتمام: محمد رعد رحمة الله؛ هند، لکنو، منشی نولکشور، ۱۸۹۲ میلادی؛ هند، لکنو، منشی نول کشور، ۱۲۹۱ قمری
[الذریعه۳۲۲/۱۸و ۱۱۲۲/۹؛ ؛ نسخه‌های منزوی ۳۱۴۴/۳ - ۳۱۶۴؛ فهرست فار سی مشار ۴۵۱۰/۴- ۴۵۱۵؛ کتابشناسی مولوی ص۸۳و ۳۱۶۴؛ دنا ۱۲۷۳/۸- ۱۲۹۰]

شرح و حواشی:

۱- جواهر الاسرار و زواهر الانوار = شرح مثنوی معنوی؛ کمال خوارزمی، حسین بن حسن (-۸۳۹)
۲- نی نامه = رساله نائیه = نای و نی = شرح دو بیت مثنوی؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷-۸۹۸)
۳- مشکلات مثنوی؛ قادری قونیوی، محمد بن یحیی (-۹۳۴)
۴- جزیره مثنوی = مفردات مثنوی؛ ورداری، یوسف بن محمد (-۹۵۳)
۵- گلشن توحید = شرح مثنوی معنوی؛ مغلوی، ابراهیم بن صالح (۸۷۵-۹۵۷)
۶- شرح مثنوی معنوی؛ سروری، مصطفی بن شعبان (۸۹۷-۹۶۹)
۷- کاشف الاسرار و مطلع الانوار = شرح مثنوی؛ ظریفی چلبی، حسن (-۹۷۷)
۸- جواهر اللآلی = جواهر مولوی و لآلی مثنوی = فرائد المثنوی؛ شاشی، ابوبکر (-۱۰)
۹- شرح مثنوی معنوی؛ شمعی برزینی، مصطفی (-۱۰۰۰)
۱۰- نصاب مولوی = انتخاب مثنوی؛ انقروی، اسماعیل بن احمد (-۱۰۴۱)
۱۱- شرح دیباچه مثنوی؛ انقروی، اسماعیل بن احمد (-۱۰۴۱)
۱۲- لطائف اللغات = فرهنگ لغات مثنوی؛ عباسی، عبداللطیف بن عبدالله (-۱۰۴۸)
۱۳- جواهر بواهر مثنوی = مثنوی شریف شرحی؛ عبدالله افندی (-۱۰۷۱)
۱۴- شرح مثنوی معنوی؛ احراری، میر محمد نورالله (-۱۰۷۳)
۱۵- کنوز العرفان و رموز اصحاب الایقان؛ روغنی قزوینی، محمد صالح بن محمد باقر (-۱۰۷۵)
۱۶- سراج السالکین = منتخب مثنوی = لب لباب مثنوی؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)
۱۷- مکاشفات؛ رضوی ملتانی، محمد رضا بن محمد اکرم (-۱۰۹۸)
۱۸- مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب)؛ ذوالقدر، خلیل (-۱۱)
۱۹- خزینة الابرار = شرح مثنوی مولوی؛ جان عالم، پیر محمد (-۱۱)
۲۰- شرح مثنوی معنوی؛ حسینی عاملی، محمد شفیع بن محمد (-۱۲)
۲۱- اسرار الغیوب؛ پارسای لاهوری، خواجه ایوب (-۱۲)
۲۲- شرح مثنوی معنوی؛ زاهد، محمد (-۱۲)
۲۳- کشف اسرار معنوی در شرح ابیات مثنوی؛ قتالی، عبدالحمید بن معین الدین محمد (-۱۲)
۲۴- شرح مثنوی معنوی؛ بحرالعلوم، محمد بن محمد (۱۱۴۴-۱۲۲۵)
۲۵- شرح ابیات مثنوی معنوی؛ نوری، علی بن جمشید (-۱۲۴۶)
۲۶- شرح مثنوی معنوی؛ کشمیری، احمد (-۱۲۷۸)
۲۷- شرح مثنوی معنوی = شرح اسرار؛ سبزواری، هادی بن مهدی (۱۲۱۲-۱۲۸۹)
۲۸- شرح مثنوی معنوی؛ بحرالعلوم، محمد بن محمد (۱۱۴۴-۱۲۲۵)
۲۹- کشف المثنوی؛ موسوی نجفی، علی (-۱۳)
۳۰- شرح مثنوی معنوی؛ بیسارانی، حامد بن علی (-۱۳)
۳۱- الدرة المنثور؛ نظر پاک، میرزا یدالله (-۱۳۲۳)
۳۲- شرح مقدمه دفتر ششم مثنوی معنوی (ترجمه)؛ عنوان نگار، تقی بن محمد (-۱۴)
۳۳- امینیه (ترجمه)؛ عنوان نگار، تقی بن محمد (-۱۴)
۳۴- جواهر الاسرار؛ ذهبی دزفولی، عین الدین حسین (-۱۴)
۳۵- جواهر مثنوی = شرح مثنوی مولوی؛ نجم اصفهانی، محمد (-۱۴)
۳۶- روح الارواح و بهجة الاشباح؛ موسوی کاشانی، حسن بن محمد
۳۷- در مکنون؛ عسکری احمد آبادی، عبدالفتاح
۳۸- مثنوی معنوی (منتخب) = فذوذ المثنوی؛ حسینی حسنی، عبدالغفار
۳۹- شرح ابیاتی از مثنوی معنوی؛ محمد حسین
۴۰- شرح مثنوی معنوی؛ علمی دده

۴۱- شرح دیباچه مثنوی؛ حسینی، محمد
۴۲- شرح مثنوی معنوی؛ مولوی، عبدالعلی
۴۳- مفتاح التوحید = منتخب مثنوی معنوی؛ شاشی، درویش علی بن عثمان
۴۴- رموز المثنوی فی بیان ما اراد المولوی؛ قاجار، اسحق بن محمد حسین
۴۵- دیباچه مثنوی معنوی؛ ضیاء الحق حسام الدین
۴۶- شرح مثنوی معنوی میر محمد نعیم
۴۷- شرح مثنوی معنوی؛ مولانا علیجان
۴۸- شرح مثنوی معنوی؛ میری، خواجه حسین
۴۹- مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب)؛ حسنی، نجیب الدین بن میر هاشم
۵۰- مثنوی مولوی = مثنوی معنوی (منتخب)؛ گجراتی، عبدالفتاح
۵۱- شرح مثنوی معنوی؛ طریقی، حسن بن اوحد
۵۲- ازهار مثنوی و انوار معنوی؛ واعظ شیرازی، علاء الدین بن عین الدین
۵۳- شرح مثنوی معنوی؛ سمالوی، عبدالعلی بن نظام الدین
۵۴- انتخاب معارف = گزیده مثنوی مولای رومی
۵۵- تفسیر یک بیت مثنوی
۵۶- توحید نامه مولوی = مطلع الانوار
۵۷- سبب شروع مثنوی به « نی »
۵۸- شرح ابیات اول مثنوی = نی نامه
۵۹- شرح ابیات مثنوی معنوی
۶۰- شرح دیباچه مثنوی
۶۱- شرح مثنوی مثنوی(۱۸عنوان)
۶۲- شرح مقدمة المثنوی المعنوی
۶۳- فرهنگ مثنوی(۳عنوان)
۶۴- فرهنگ واژه‌های مثنوی
۶۵- لغات مثنوی
۶۶- مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (ترجمه)
۶۷- مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب)(۴عنوان)
۶۸- معنی نی و شکایت وی
۶۹- مفردات مثنوی
۷۰- مقلاد التوحید = مختصر مثنوی معنوی

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۵۴
خط: نسخ، کا: احمد بن حسین الوباری، تا: اواخر شوال۶۳۶ق؛ با دو صفحه از اسرار شمس الدین تبریزی به نثر فارسی، آغاز مثنوی افتاده؛ قطع: وزیری[نشریه: ۶-۶۵۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۶۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۴۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۸-ف
نسخه اصل: دارالکتب المصریه ۱۷ تصوف فارسی؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عیسی حافظ مولوی قونوی، تا: اواخر شعبان۶۶۸ق، ۵۱۰گ، ۲۷ سطر (۱۶×۲۳) [فیلمها ف: ۱-۱۷۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۶۸۸-ف
نسخه اصل: دارالکتب المصریه ۱۳ تصوف فارسی (عمومی ۶۲۶۴ خصوصی ۲۲). دفتر ۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ صفر۶۷۴ق؛ با یادداشت تاریخ مرگ حاجی مولی در روز پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۷۴۲؛ ۱۹۶گ، ۱۷ سطر (۱۲×۱۸) [فیلمها ف: ۱-۱۷۹]

۴. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۱۸بخش۳
نسخه اصل: موزه مولانا ۱۴۲۹، دفتر ۵ و ۶؛ کا: محمد بن عبدالله قونوی ولدی، تا: رجب۶۷۷ق؛ از روی اصل، تصحیح شده نزد مؤلف و خلیفه او [ف: -۱۲۶]

۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۳بخش۲
نسخه اصل: موزه مولانا در قونیه ۱۴۳۹؛ کا: محمد بن عبدالله قونوی ولدی، تا: رجب۶۷۷ق؛ از روی اصل درست شده نزد مولانا و خلیفه او؛ ۶۲۲گ [ف: -۶۷]

۶. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۵۵بخش۲
نسخه اصل: موزه قونیه ۵۱/۶۰؛ کا: محمد بن عبدالله قونوی ولدی، تا: رجب۶۷۷ق؛ از روی نسخه اصل با تصحیح آن نزد مؤلف و جانشین او در همان روز (گلپینارلی ۷۵) (ع ۲۱۸ ف ۲۳ مینوی) [ف: -۷۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۱۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۶۲۲ص [فیلمها ف: ۲-۲۶]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۴۴-عکسی
آغاز: هر سه زان خوردند و بس فربه شدند. (عکس)
اصل نسخه: قونیه. از میانه‌های دفتر ۳ تا پایان را دارد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: رجب۶۷۷ق[عکسی ف: ۲-۲۴۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۶-ف
نسخه اصل:نافذ پاشا ش.۶۵۹دفتر۴؛ خط: نسخ، کا: جمال انقروی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ صفر ۶۸۰ق؛ ۱۳۰گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۷-ف
نسخه اصل: نافذ پاشا ش ۶۷۰. دفتر یکم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن سلیمان بن محمد حافظ قیصری، تا: ۱۵ ربیع الاول ۶۸۰ق، برای خداوندگار اعظم ملك الامراء و الاکابر نظام الملك قوام الممالك ناصرالدین؛ ۱۳۰گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۱۰. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۰بخش۲
نسخه اصل: موزه قونیه ۱۱۹۳؛ کا: حسن بن حسین بن مولوی، تا: پنج‌شنبه ۴ شوال ۶۸۷ق؛ با نسخه درست خواند شده نزد مولانا مقابله شده [ف: -۶۴]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۹۴۲
آغاز: برابر۴؛ **انجام:** آینه نبود منافق باشد او ×× این چنین آیینه را هرگز مجو
دفتر چهارم؛ خط: نستعلیق، کا: ... مولی واحدی، تا: قرن۷؛ مصحح؛ تملك: میرزا سلیم بن میرزا احمد ادیب به سال ۱۲۷۴؛

مهر: «بصیرالملک» (بیضوی)؛ جلد: گالینگور، ۱۲۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۲۰۸]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۹۳۶

آغاز: بسمله، بازگشتن به قصه دقوقی علیه الرحمة.آن دقوقی رحمة الله علیه ×× گفت سافرت مدی فی خافقیه / سال و ماه رفتم سفر از عشق ماه ×× بی خبر از راه و حیران در اله؛ **انجام:** از فراق و هجر می‌گویی سخن ×× هر چه می‌خواهی کن لیکن این مکن / صد هزاران مرگ تلخ شصت تو ×× نیست مانند فراق روی تو ...

از نیمه دفتر سوم آغاز و تا اواخر دفتر پنجم به انجام می‌رسد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن۸؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۷۱گ، ۲۹سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۳۷-۵۸۸]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون از از آواید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان نوا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً اوائل قرن۸؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۹۲گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵-۴۴۷]

۱۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۳۵

هر شش دفتر است با دیباچه ها و فهرست در آغاز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ با هفت سرلوح؛ جلد: روغنی با مینیاتور با دو تصویر بسیار زیبا[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۳۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مجدول، مصحح، هر شش دفتر وقف زاویه عاشق افندی خلیفه ابراهیم گلشنی خلوتی چنانکه درویش محمد بن احمد الشیخ در همان زاویه در شهر ادرنه در ۱۵ جمادی ۱۰۲۹ یادداشت کرده؛ واقف: زاویه عاشق افندی؛ ۵۶۱ص، قطع: رحلی[نشریه: ۶-۶۵۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۷۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۷-۲۷۶]

۱۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۴۹۷

تا دفتر ششم را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ افتادگی: انجام؛ دارای تاریخ ۷۵۵ و ۷۵۶ [نشریه: ۲-۹۴]

۱۷. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۱۸

شش دفتر مثنوی؛ خط: تعلیق نزدیک به نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن۸[نشریه: ۱-۱۰]

۱۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۲۱۷

از آغاز دفتر سوم تا اواخر دفتر ششم؛ خط: نستعلیق چهارستونی، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱-۱۸۷]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۹۵-ف

نسخه اصل: نافذ پاشا ش ۶۵۸. ج ۳؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علیش بن مدین الجمعة مستعصمی بغدادی معروف به ضیاء حافظ سکری مستعصمی، تا: ۲۵ ربیع الاول۷۱۷ق، جا: مدرسه ظاهریه قاهره معزیه؛ نسخه با نسخه نظام الدین ارزنجانی در قونیه در مدرسه خداوندگار مولانا به حضرت خداوند زاده سلطان العارفین در صفر ۷۲۳ مقابله شده، با یادداشت مورخ جمادی الثانی ۶۷۲؛ ۱۴۷گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۲۶۷۲

نسخه اصل: کتابخانه مینوی - تهران ۱۵۴؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین الوباری، تا: اواخر شوال۷۳۶ق؛ مصحح؛ ۵۵۷ص[عکسی ف: ۷-۲۷۲]

۲۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۹۹

خط: نسخ، کا: خلیل بن عبدالله مولوی، تا: دوشنبه ۸ ذیقعده۷۵۰ق؛ مجدول؛ حواشی با نشان «برهان»، شماره بیتها ۲۶۰۶۶؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲۸۲ق؛ ۳۴۱گ، ۳۳سطر(۱۵/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [نشریه: ۳-۲۱۳]

۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۵

دارای هر شش دفتر است؛ خط: نستعلیق چهارستونی، کا: محمد بن عبدالرزاق زرکوب، تا: صفر۷۷۷ق؛ مجدول، یا سرلوح؛ تملک: اعتضادالسلطنه؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۴۶گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۵-۵۰۱]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۶۳/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** من بدانم کو فرستاد آن بمن ×× از ضمیر چون سهیل اندر یمن / در دل من آن سخن زان میمنه ست ×× زانک از دل جانب دل روزنه ست.

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عیسی حافظ مولوی قونوی، تا: اوایل رجب۷۹۵ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی، مجدول؛ تملک: عبدالقادر اردوبادی؛ کاغذ: شرقی، ۲۴۵گ (۱پ-۲۴۵ر)، ۲۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۳۳-۴۸۰]

۲۴. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه: ۷/۱

کا: محمد بن عیسی الحافظ مولوی قونوی، تا: اوایل رجب۷۹۵ق[نشریه: ۶-۶۷]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۵۱

آغاز: هذا کتاب المثنوی و هو اصول الدین فی کشف اسارر الوصول و الیقین و هو فقه الله الاکبر و شرع الله الازهر ... مرغ جناش در قفس چون می‌طپید ×× داد مال و آن کنیزک را خرید؛ **انجام:** قرن قرن از شرم نفس بی ادب ×× ناگهان اندر جهان میزد لهب. در بیان رجوع کردن بدان قصه که شاهزاده بدان ...

به جز بخش اندکی از دفتر نخست و دفتر ششم، تمامی کتاب را در بر دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول۷۹۸ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای چهار سرلوح بسیار زیبا از عهد تیموری، مصحح، محشی، مقابله شده، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸۴گ، ۲۵سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۳-۴۶۸]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۹۲

دفتر چهارم و پنجم و ششم است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر؛ جلد: تیماج، ۳۳۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲۷-۶۸]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۸۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گفت آن شش پنج با من باختی ×× باز اندر شش درم انداختی / نوبت من رفت امسال آن قمار ×× با دگر کس باز دست از من بدار ...

از دفتر اول آغاز و تا دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، با نشان «بلغ» مقابله شده؛ جلد: تیماج، ۲۹۱گ، ۲۵سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵-۴۴۲]

۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۱۹۴

آغاز: ملاقات پادشاه با این طبیب الهی که درخوابش اشاره داده بودنددست وپیشانیش بوسیدن گرفت ×× ازمقام وراه برسیدن گرفت؛ **انجام:** دعا کردن موسی علیه السلام آن شخص را تا با ایمان رود ازدنیا گفتمش این علم نی درخورد تست ×× دفع پنداريد گفتم راوسست / دست را بر اژدها آنکس زند ×× که عصا را دستش اژدرها کند

خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۸]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۴۴۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ با پیشانی زرین زیبا، مجدول؛ مهر: محمد تقی بن محمد، عبدالکریم باهر؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۴۴۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۲سم [ف: ۴-۷۲۵]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۳۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه ست ×× زانک از دل جانب دل روزنه ست

خط: نستعلیق، کا: محمود بن محمد تبریزی، تا: محتملاً قرن۹؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۸۳گ، ۲۵سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵-۳۲]

۳۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۲۵۷-۲۵۸

دفتر کذا و ششم می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۱۳۵گ، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲-۱۵]

۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۷۲

دفتر سوم می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای کتیبه ؛ جلد: تیماج، ۸۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۵-۱۸۶]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲ ط

منتخب آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹[مختصر ف: -۸۷۴]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول، با شش سرلوح؛ تملک: محسن بن محمد طاهر؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷۲گ، ۲۶ سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [سنا: ف: ۱-۷۱]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸و ۹؛ مجدول، با سرلوح، محشی، در ص ع دفتر ۲ شعرهای صفی الدین خواجه عبدالحلیم است در ستایش مثنوی با شعرهای عبدالرحمن بن احمد جامی برای همین صفی الدین دارنده نسخه به رسم یادگار در بغداد در نیمه رمضان ۸۷۷ نقل از خط او به سه واسط؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۳گ، ۲۵سطر چهارستونی (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [سنا: ف: ۱-۱۵۱]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۹/۱

انجام: تا نسوزی نیست آن عین الیقین ×× ابن یقین خواهی در آتش درنشین

شامل دفتر اول، دیباچه فارسی و دفتر دوم؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۶۷گ (۱-۴۶۷)، ۱۵سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸-۴۰۶]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هین خمش و اله اعلم بالصواب.

مشتمل بر دفتر اول تا ششم، با اشعار سلطان ولد که بدون عنوان دنباله مثنوی نوشته شده ۲۶۶۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، کا: میرک حسین بخاری، تا: قرن ۹، به دستور خواجه میرزا حسین؛ در پنج دایره درونی شمسه مذهبمرصع آغاز نسخه به خط ثلث نوشته شده: «رسم الخزانه پادشاه کامکار و الاتبار جم اقتدار سلطان حسین میرزا بایقرا»، مجدول، با شش سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۷۷۰ص، ۱۹سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۸-۳۸۵]

۳۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ شوال۸۰۹ق؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: ساغری، ۳۱۱پ تا آخر در متن و ۱ر-۴۰۲ هامش[نشریه: ۲-۹۵]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۷۴/۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر بن علی بن محمد بدر استرآبادی، تا: اواسط صفر۸۰۹ق؛ مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۳۷گ(۱پ-۳۳۷پ)، ۲۱سطر،اندازه:۱۸/۵×۳۶/۲سم[ف:۹-۱۱۵]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۶۵

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن عبدالملک بن فتحان حافظ، تا: دوشنبه اواخر ذیحجه ۸۱۲ق، با خاتمه پسر مولوی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۲۶۶گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰/۶×۲۸/۲سم [ف: ۴-۷۲۴]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۵۸۰

پاره‌ای از مجلد یکم و همه مجلد دوم و سوم بی دیباچه‌های عربی؛ خط: نستعلیق، کا: صرام، محمد، تا: ۸۱۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴۲گ، ۲۹سطر (۱۳×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۴-۳۵۱۳]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱/۱-عکس

خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن محمدکاتب، تا: ۸۱۵ق، جا:

شیراز؛ ۵۶۲گ (۱-۵۶۲) [فیلمها ف: ۳-۲۱۵]

۴۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۲۰۵/1

خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن محمد کاتب، تا: اواخر صفر۸۱۵ق؛ افتادگی: انجام[عکسی ف: ۴-۱۱]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۱/۶-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۵۳۸. در شش جلد دارای ۲۶۶۴۷ بیت؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ۸۲۶ق؛ ۳۱۹گ (۱پ-۳۱۹ر)، ۲۵سطر [فیلمها ف: ۱-۴۴۲]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۲۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۳-۸۸]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۲۶

آغاز: برابر۴؛ **انجام:** چون که کلی میل او ناخورد نیست ×× رو به تاریکی کند که روز نیست / حرص چون خورشید را پنهان کند ×× چه عجب کو پشت بر گر دون کند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۳۳ق؛ دارای سر لوح مرصع عهد تیموری؛ مهر: «بنده منان عبده عثمان » (دایره)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماجمذهب، ۱۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۷×۱۵/۵سم [ف: ۳۲-۵۶۸]

۴۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد و کران

شامل شش دفتر مثنوی (در متن) و دیوان شمس در حواشی است، که جهت سلطان حسین میرزا بهادرخان کتابت شده که سردفاتر بدون خطب منثور معموله است؛ خط: نستعلیق، کا: ناصر الکتاب، تا: ۸۳۳ق؛ با یک شمسه مرصع مذهب، مجدول، مذهب، سرآغاز دفاتر پنجگانه هر کدام یک کتیبه بازوبندی مذهب بسیار خوب؛ مهر: «خاتم مهر که توقیع محبت باشد ×× چهره او آئینه چهره دولت باشد»، «حمیده بانو بیگم ۹۶۸»، «شاه جهانی عنایت خان»، «مرید با اخلاص پادشاه جهان احمد شهابی است»، «محمد عابدین میر جعفر الحسینی ۱۰۵۰»، «عبده زین العابدین»؛ تملک: اسماعیلبن محمد حسن قمشه؛ این نسخه در کتابخانه سلاطین تیموری مغول هندوستان ضبط و مورد استفاده بوده و پس از آن جزو کتب کتابخانه اختصاصی مهد علیا مادر ناصرالدین شاه قاجار شده؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مذهب، ۷۲۴ص، ۲۰سطر در متن ۴۰ سطر در حواشی، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳-۲۹۰]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۰

ترتیب دفاتر این نسخه: متن: ۱. قسمتی از دفتر اول از (خدو انداختن خصم بر روی امیرالمؤمنین)، ۲. دیباچه فارسی دفتر دوم، ۳. مقدمه عربی دفتر سوم و دفتر سوم، ۴. قسمتی از دفتر پنجم و دفتر ششم و اشعار سلطان ولد از (در صفت بیخودان که از شر خود ...) که دنبال هم نوشته شده است و پایان دفتر پنجم و آغاز دفتر ششم افتاده است ابیات این نسخه رویهم ۱۲۷۰۰ بیت است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن احمد اصفهانی، تا: ۸۳۴ق، جا: هرات؛ افتادگی: آغاز ووسط وانجام؛ تاریخ تولد امیر زاده میرک الیاس در ۱۵ رمضان ۸۳۴ به خط کاتب؛ مهر: «صفرعلی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۱۵ص، ۱۳سطر در متن و ۳۲ سطر در حاشیه (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۸-۳۸۳]

۴۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۱۶۴

آغاز: برابر۱

خط: نسخ نازیبا، کا: محمد بن ضیاء الدین احمد غزنوی، تا: ۸۳۷ق؛ مجدول، دارای سر لوح؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۳۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱-۱۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۹۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱-۱۱۴]

۵۰. تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه: ۴۳

بی‌کا، تا: ۸۳۸ق[نشریه: ۴-۳۴۰]

۵۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۹۵۱/۲

آغاز: آمدنشان از عدم باشد ولی ×× زانچه من گفتم ز فهم سنگ و چوب؛ **انجام:** در دل من این سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزن است

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۷ ذیحجه۸۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ سپس «دیوان عطار»، «ولد نامه»، «مختار نامه»، «منطق الطیر» [ف: ۲-۲۲۱]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۳۴

خط: نستعلیق، کا: ترشیزی، جلال بن یحیی، تا: ۲ محرم۸۴۰ق؛ تملک: عبدالوهاب بن ابوالحسندارالسلطنه فرح آباد در ۱۲۶۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۱۴گ، ۲۳سطر(۱۲×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۹-۱۱۰۶]

۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۹۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب

دفتر اول تا ششم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۸۴۰ق، مذهب، مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، مذهب، ۳۴۳گ، ۲۱سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵-۶۶۶]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۳۹

آغاز: الطعن الرابع الی الحسن المرابع تستر القلوب العارفین؛ **انجام:** قصه کوته کن که رأی نفس کور ×× بردار را تا (؟) بسالی سوی گور / آن عتاب ار رفت هم بر پوست رفت ×× دوست بی آزار سوی دوست رفت ...

دفتر ۴، ۵، ۶ و یک صفحه از دفتر سوم که پشت آن دفتر چهارم شروع می‌شود؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: منصور بن ابی بکر تستری، تا: ۸۴۰ق؛ افتادگی: انجام(دفتر ششم ناتمام)؛ دارای پیشانی، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۹۱گ، ۲۱سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱۱-۴۲]

۵۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۸۹

آغاز: برابر**انجام:** هم همی گوید شتر چون خفت او ×× وقت

رحلت آمدست و جست و جو.
شامل شش دفتر مثنوی؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر حافظ حسین، تا: ۸۴۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ کاغذ: چرمی، جلد: چرمی، ۲۹۷گ، ۴۰-۴۶سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳-۱۲۱۳]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بام کردن را ازو آید نوا ××کرد شش باشد همیشه زان هوا ...
شامل شش دفتر؛ خط: نستعلیق چهارستونی، بی‌کا، تا: ۵ ذیحجه ۸۴۵ق؛ افتادگی: وسط وانجام(بین دفتر چهارم و پنجم ۲۳ برگ از دفتر چهارم، از انتهای دفتر ششم نیز چهار برگ افتادگی داشته که نونویسی شده)؛ هر دفتر دارای فهرست مندرجات جداگانه می‌باشد، مجدول، دارای ۵ سرلوح و کتیبه مذهب؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۷-۳۹۰]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۸۵۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** آب جان را ریزان در بحر جان ×× تا شوی دریای بی حد و کران / قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× ختم کن و الله اعلم بالصواب
از اول دفتر دوم تا آخر مثنوی؛ خط: نسخ، کا: عبدالشکور جمالی، تا: دوشنبه ۲۵ شهر البرات۸۴۵ق؛ مجدول، محشی به زبان ترکی، دفتر پنجم خطبه ندارد؛ جلد: تیماج، ۳۵۱گ، ۳۱سطر، اندازه: ۱۴×۳۴سم [ف: ۲۶-۳۳۲]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب
در شش دفتر و دیباچه منثور ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ ربیع الثانی ۸۴۸ق؛ مذهب، دارای یک سرلوح، مجدول، تحریر چهار ستونی؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۰۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۷-۷۱۴]

۵۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۴۰

نسخه اصل:کتابخانه واتیکان ـ رم۱۰۵؛خط: نستعلیق چهارستونی، کا: علی بن محمد حافظ اصفهانی، تا: صفر۸۴۸ق، جا: مشهد رضوی؛ دارای سرلوح رنگین؛ ۷۲۱ص [عکسی ف: ۳-۳۳]

۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۶۰۵

دفتر سوم با چند برگی از دفتر دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۴۹ق؛ مجدول، با پیشانی زرین؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۷۶گ، ۲۳سطر(۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱۷-۴۳۳]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۷/۱-ف

نسخه اصل: دار الکتب المصریة ش ۲۳ تصوف فارسی؛ خط: نسخ، کا: بایزید ابراهیم تبریزی، تا: ۸۵۱ق؛ ۳۵ سطر (۱۷×۲۶) [فیلمها ف: ۱-۷۲۱]

۶۲. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۸۵

خط: نسخ، کا: بایزید بن ابراهیم تبریزی، تا: ۸۵۱ق؛ ۶۳۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: -۶۶]

۶۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱

در شش دفتر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الاول۸۵۴ق؛ با آرایش؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی کشمیری[نشریه: ۲-۹۳]

۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۶

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ...، تا: ۸۵۶ق؛ مجدول، دارای ترنج، با سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۵۳۸گ، ۲۱ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵-۵۰۰]

۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۲۷/۱

خط: نستعلیق، کا: حاجی حسن بن سلغر بن حاجی حسن الشریف، تا: با تاریخ۸۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: میشن سیاه، ۳۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۷-۴۴۲]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۷ق؛ مجدول، با پیشانی؛ جلد: مذهب، ۲۸۴گ، ۲۵سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۲۵۲]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۷/۱

آغاز: هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول اصول الدین؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران.
شامل شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: درویش علی، تا: ۸۶۳ق، جا: بخارا بر مزار ناصر بخاری؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۶۴۸گ (۱-۶۴۸)، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۸-۴۰۲]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۶۷

در پنج جلد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۴- ۸۶۳ق؛ ج۵ از پایان افتاده؛ با پنج سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷۶گ، ۲۱سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱۵-۴۱۰۲]

۶۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۲۵/۱

دفترهای ۴ تا ۶؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن عین فارسی، تا: شعبان۸۶۳ق، جا: سنگ دره قملان[نشریه: ۷-۲۶۳]

۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۲

آغاز: عقل می‌گفتی که این گریه چیست ×× بر چنین افسوسیان شاید گریست؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب
دفتر اول تا ششم اما قسمتی از دفتر نخستین آن افتاده؛ خط: نستعلیق، کا: ابن مرشد بن ابی سعید، تا: ۸۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، مذهب، ۲۷۲گ، ۲۹سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۵۰۹]

۷۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۳۳ حکمت

خط: نسخ، کا: رازی، نظام بن ابراهیم، تا: ۸۶۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دفتر یکم با گواهی محمد خلیل بن محمد جعفر و مقابله شده با نسخه کهن مورخ ۷۲۴ نوشته سبط مولوی در مصر و با نسخه میرزا محمد علی در ۱۰ رمضان ۱۱۳۸ و نزد محمد ابراهیم حسینی در شوال ۱۱۳۸، دفتر سوم مقابله شده با نسخه میرزا محمد علی و گواهی مقابله مورخ روز جمعه هشت روز مانده از ربیع

الاول ۱۱۳۸ و نه روز مانده از ذیقعده ۱۱۳۲ و ۲۸ صفر ۱۱۴۷ و ۲۱ ربیع الثانی۱۱۱۶ از همو دارد، دفتر چهارم مقابله شده در ربیع الاول ۱۱۳۸ و ۲۱ جمادی الثانی ۱۱۴۹ و با نسخه میرزا محمد علی، دفتر پنجم مقابله شده سومین بار در روز آدینه ۱۴ شوال ۱۱۳۷ به گواهی محمد خلیل بن محمد جعفر، دفتر ششم از پایان افتاده است، مجدول، محشی؛ تملک: مرتضی قلی، محمد بن ناصرالدین لهراسف؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: وزیری [ف: ۲-۳۳]

۷۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۹۲**

خط: نسخ، کا: اسکندر بن ملک مسعود اتابک، تا: رمضان۸۶۹ق؛ مجدول، دارای دیباچه نثری، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۵×۳۴/۸سم [ف: ۴-۷۲۵]

۷۳. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۰۸**

خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی جامی، تا: سلخ محرم۸۷۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۸۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۳-۸۹]

۷۴. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۹۴**

خط: نسخ، بی کا، تا: ۸۷۱ق؛ دارای ۶ سرلوح، مجدول مذهب، با یک واسطه از خط نورالدین محمد بخاری که به تصحیح سلطان ولد رسیده بوده است رونویس کرده، در آغاز نخست ترجمه حال مولوی از زین العابدین شیروانی مست علی شاه بر ۱۲ صفحه و سپس فهرست مطالب ۶ دفتر است بر ۲۲ صفحه؛ خط زین العابدین شیروانی که این نسخه را به دخترش نورجهان خانم بخشیده؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج، ۶۷۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۱۳-۷۲]

۷۵. **تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۱۹**

خط: نستعلیق خوش، کا: اظهر تبریزی، تا: ۸۷۲ق[نشریه: ۱-۱۰]

۷۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۸**

خط: نستعلیق، کا: اظهر تبریزی، تا: در ربیع الاول۸۷۲ق؛ مجدول، با شش سرلوح؛ تملک: محمد جعفر که از حاج میرزا محمد صادق در ۱۲۵۷ به او رسیده؛ جلد: تیماج، ۳۵۴گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۱-۱۲۷]

۷۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۱۱**

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: یوسف شاه هروی، تا: دهه سوم جمادی الاول۸۷۸ق؛ با شش پیشانی زیبا، با سرلوح بد، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۷۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۵×۳۳/۸سم [ف: ۴-۷۲۴]

۷۸. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۶۳**

آغاز: برابر۴**انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنه است. انجام مؤخره سلطان ولد بر مثنوی: «قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× همین خموش و الله اعلم بالصواب».

تنها دفترهای چهارم تا ششم مثنوی را در بردارد که در این میان نیز تنها مقدمه دفتر ششم قید شده؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حاجی علی هروی، تا: ۸۸۰ق؛ دارای یک کتیبه مذهب، مجدول، مصحح؛ مهر: «محمد حسن» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین ... الحسینه» (مربع)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۴۰گ، ۱۵سطر (۹/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۷/۸×۱۸/۱سم [رایانه]

۷۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۰۲**

آغاز: برابر؛ **انجام:** این خودی را خرج کن اندر خدا ×× تانمانی همچو ابلیسی جدا / آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد و کران

هر شش دفتر را شامل است و در آغاز دفتر ششم مقدمه ایندفتر در یک صفحه به ترکی شرح شده است، هم چنین درحواشی دفتر ششم شرح و توضیحی بعضی لغات به ترکی ذکرشده ودرزیر برخی ازحواشی نام «شمعی » به چشم می‌خورد، در پایان دفتر ششم نیز ترجمه فارسی برخی لغات دردو صفحه ذکر شده است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن علی اردستانی، تا: ۸۸۰ق؛ با سرلوح، مجدول، جلد: تیماج، ۴۱۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳۷-۴۹۷]

۸۰. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۹**

دفترهای ۵ و ۶ ؛ خط: نسخ، کا: نیکروز بن خضرشاه، تا: ۲۰ شوال۸۸۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۴۳گ، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۵-۵۰۱]

۸۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۱**

آغاز: ... ومعتمدی و مکان الروح من جسدی و ذخیرة؛ **انجام:** ای اخی در دفتر چارم بجو

دفتر اول تا سوم؛ خط: نستعلیق کتابتی، بی کا، تا: ۸۸۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با دو سر فصل مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مخمل، ۶۴۴ص، ۲۱سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳/۴سم [ف: ۸-۳۸۴]

۸۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷/۴-فیروز**

بخشی است از دفتر مثنوی مولوی؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان علی، تا: ۸۸۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۸ص (۲۱-۵۸)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۲۱-۱۸۲]

۸۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۳۹۰ مکرر**

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثنوی: همین خمش و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ، کا: حمدالله بن قوام الدین نظام لباسانی، تا: سلخ ربیع الثانی تا ۱۸ ذیقعده۸۸۷ق؛ افتادگی: وسط؛ نسخه ناقص است [شامل دفتر اول و دوم در متن که از اواسط افتادگی دارد و دفتر سوم (ناقص الاخر). و در حاشیه دفتر پنجم و ششم (کامل)، غزلیات و قصاید شمس تبریزی (ناقص الاخر)]؛ تملک: مطهر علی شاه؛ واقف: حاج فریدون شهابی سیرجانی، خرداد ۱۳۶۲؛ جلد: مقوایی، ۲۸۹گ، ۱۷ سطر در متن، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۲سم [ف: ۱۷-۳۹۱]

۸۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۵**

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۸۸۷ق؛ مذهب، با سرلوح، مجدول؛ در

حدود ۲۷۵۰۰ بیت می‌باشد؛ کاغذ: بخارائی، جلد: میشن، ۳۹۵گ، ۳۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۳-۴۵۵]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۲-فیروز

خط: نستعلیق، کا: درویش محمد سلطان، تا: ۸۹۰ق (دیباچه دفتر نخست به قلم عبدالکریم خلف حکیم باشی است)؛ دارای پنج سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۸۲۰ص، ۱۷ سطر سه ستونی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱-۱۷۱]

۸۶. تهران؛ اعتماد مقدم، سعید؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۱ق[میراث اسلامی: ۵-۶۲۱]

۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۹۹-ف

نسخه اصل: کتابخانه دکتر حافظ فرمانفرمائیان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۸۹۱ق؛ مجدول؛ ۳۱۴گ، ۲۳ سطر (۱۶/۵×۲۲)، اندازه: ۲۳×۳۱سم [فیلمها ف: ۱-۱۷۹]

۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۹۸

خط: نستعلیق، کا: شرف الدین بن امین الدین فخار، تا: ربیع الثانی۸۹۱ق؛ مقابله کرده محمد بن اسماعیل قزوینی با نسخه خوانده شده نزد همام الدین محمود کرمانی، مذهب، با پیشانی زرین، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۳۷۲گ، ۱۹سطر(۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۶-۷۲۷]

۸۹. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۲۵

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمود، تا: محرم۸۹۱ق، جا: هراز؛ مجدول؛ واقف: شاه عباس صفوی، ۱۳۱۴/۴/۱۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۸۱ص، اندازه: ۱۹/۴×۲۶/۴سم [نشریه: ۲-۲۱۲]

۹۰. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول۸۹۱ق؛ با پیشانی زرین، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: رحلی[نشریه: ۷-۵۴۹]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۹۱

آغاز: هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب؛ **انجام:** پایان نسخه: تم هذا الکتاب المثنوی المولوی الاعظمی علی بدالضعیف عبدالاحد بن ابی حنیفه جامی تحریر فی بیع الثانی سنه ۸۹۳

حاوی شش دفتر مثنوی؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالاحد بن ابی حنیفه جامی، تا: ربیع الثانی۸۹۳ق؛ با سرلوح، مذهب مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۲۷۶گ، ۲۵سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲-۵۴۸]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۲۳۸/۷

هر شش دفتر در هامش؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، کا: پیر حسین، تا: ۸۹۱-۸۹۳ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۴۰۰گ (۳پ-۴۰۲ر هامش)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۵-۴۱۷۳]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۴ق؛ این نسخه به خط نستعلیق یکی از استادان خط است که نام او را از آخر نسخه محو کرده‌اند تاریخ نگارش در پایان مجلد اول، اواخر ذیحجه سال ۸۹۲ و در پایان نسخه اوایل ربیع الثانی سال ۸۹۴ ضبط گردیده، با سرلوح‌های بسیار زیبا، مذهب، مجدول؛ کاغذ: بخارائی، جلد: مذهب، ۳۹۴گ، ۳۸سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۳-۴۵۵]

۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۰۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** این خودی را خرج کن اندر خدا ×× تا نمانی همچو ابلیسی جدا / آب جان دارند اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد وکران

خط: نستعلیق آمیخته با نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد المجنون، تا: سه‌شنبه ۱۸ رمضان۸۹۶ق؛ با کتیبه مزدوج مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۷]

۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۹۵۰

آغاز: و عنده مفاتیح القلوب و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله ... این مجلد پنجم است از دفترهای مثنوی ... شه حسام الدین که نور انجم است ×× طالب آغاز سفر پنجم است؛ **انجام:** زان نشد فاروق را زهری گزند ×× که بدش تریاق فاروقیش قند / هین بجو تریاق فاروق ای غلام ×× تا شوی فاروق دوران و السلام.

دفتر پنجم مثنوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۶ق؛ تملک: ملا تاج محمد اخند قویی خروتی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۱۳گ، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۳۵-۳۹۳]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۳۶۵

خط: نستعلیق، کا: حائری انصاری، محمد قاسم بن علاء الملک، تا: ۸۹۶- ۸۹۷ق؛ با یادداشت مقابله و مباحثه از علی جان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۲۹گ، ۳۰ سطر(۱۳×۲۹)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۶-۲۵۲]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۸۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سر لوح؛ ۴۳۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۲۰-۱۸۱]

۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۸۷

خط: نسخ، کا: درویش قاسم مولوی، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر؛ جلد: تیماج، ۲۶۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۷-۶۱]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران.

خط: نستعلیق، کا: خواجه عبدالرزاق نقشبندی، تا: اوایل قرن۱۰؛ با شش سرلوح، مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۶۰گ، ۱۵ سطر در متنو ۴۴سطردر هامش (۷/۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۷-۷۱۶]

۱۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش، و الله اعلم بالصواب

کامل است و هر دفتر مصدر به مقدمه‌ای منثور می‌باشد؛ خط:

نستعلیق ریز، کا: شیخ محمد بن فخرالدین احمد الکاتب، تا: ۹۰۰-۹۰۲ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح ترنجی؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۲۱سطر [ف: ۹-۲۴۱]

۱۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۹۶۲

با ابیات سلطان ولد در پایان آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصور در دو مجلس، با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۳۱۷گ، ۲۰سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۵-۴۰۶۹]

۱۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۱۶۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** غبن می‌نایدت ترا ای مرد کار ×× گل دهی از دست وبستانی تو خار / عمر معدود شمرده می‌دهی ×× در ره حق گردد آن نا منتهی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۳۶۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۸]

۱۰۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۶۱

دفتر سوم تا ششم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن، ۲۱۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۶/۸سم [ف: ۴-۷۲۵]

۱۰۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۴۴

هر شش دفتر است بی دیباچه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ از میرزا جان محمد پسر و شاگرد ملا سلطان علی استاد ملا میر علی در متن و از محمد حسین زرین قلم اکبر شاهی کشمیری ملازم اکبر پادشاه در حواشی؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۳۵۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۴-۷۲۵]

۱۰۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۷۴۳-۳۴/۱۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** قصه کوتاه کن که رفتم درحجاب ×× ... والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب، درآغاز مقدمه به نثر از قونوی ومقدمه‌ای نثری دیگر دارد؛ تملک: درویش سید محمد عطاءالله؛ جلد: تیماج، ۳۱۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۱۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۱۴/۶

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین، و بعد فهذه فوائد جلیله و لطایف نفیسه منتخبه من المثنوی المعنوی المولوی مظهر الحقایق و معدن الدقائق ... مرتبه علی سبعه اصول؛ **انجام:** روح کی گشتی و رای آدمی ×× کز نسیمش حامله شد مریمی

فقط بخشی از اصل اول کتاب - در توحید - در نسخه موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۵۴پ-۵۶)، ۱۶سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۱۹۵]

۱۰۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۲۶

دفتر ۱ تا ۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با شش سرلوح[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۰۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۱۰

دفتر دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۱۰۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۰۶۱

دیباچه و شش دفتر آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح و طلاکاری؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۱۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۶۱۹

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۰، مجدول؛ قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۱۱. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه: ۳۷۱۲

خط: نستعلیق، کا: علی پاگیر، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح، مجدول؛ واقف: شاه عباس صفوی، ۱۰۱۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۱۳۱۸ص، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۸سم [نشریه: ۲-۲۱۲]

۱۱۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۳۹۰

دفتر ششم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۵۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲-۸۷]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷

شامل شش دفتر و در حدود ۳۱۰۰۰ بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً قرن۱۰؛ مصحح، مقابله شده، محشی، مذهب، با سرلوح‌های زیبا، مجدول مذهب، عبدالرحمن جامی پشت نسخه مثنوی متعلق به عبدالحکیم نام به سال۸۷۰ در شهر بغداد نوشته؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۱۶گ، ۵۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۳-۴۵۶]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۳۴

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین هذا کتاب المثنوی المعنوی و هو اصول اصول اصول الاصول الدین فی کشف اسرار الوصول؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ××گردشش باشد همیشه زان هوا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۳۸۵گ، ۱۹سطر(۱۱/۵×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۱-۱۳۰]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۳

آغاز: هذا کتاب المثنوی و هو اصول؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران.

مشتمل بر شش دفتر با اشعار سلطان ولد ۲۷۵۰۰ بیت است؛ خط: نسخ قدیم خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی با نشان «مولانا علیجان سلمه الله» و «ملا حسین» و «داعی» و «هـ»، مقابله شده، مصحح، مجدول، با سرلوح، با پنج سرفصل مذهب مرصع؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۷۲۴ص، ۲۰سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۸-۳۸۶]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۸۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی

دریای بیحد و کران / قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× من خمش و الله اعلم بالصواب

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: قطب الدین بن محمد، تا: غره جمادی الثانی۹۰۳ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب نفیس؛ تملک: اسحاق بن محمد رضا صدوقی تبریزی در ۱۲۸۹؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ جلد: تیماج، ۳۷۴گ، ۱۹ سطر (۱۴/۱×۸/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۹/۲-۷۲۵]

۱۱۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۴۴۲

آغاز: و هو اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** پایان: و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۱۲ق؛ با شش سرلوح؛ مهر: «ذلک فضل الله»، «سید رضا علی صدری صابری» و «الله محمدی»؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مذهب، ۸۰۰ص، ۱۹ سطر در متن و۳۰ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲-۱۳۵]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ام خوشم من جز این یکی ترشی ×× سخت این ترشی کند می‌کند دندان.

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبیدالله بن عبدالملک بن شهریار دیلمی جهرمی، تا: صفر۹۱۹ق؛ مذهب، مجدول؛ واقف: حاج باقر ترقی،۲۰بهمن ۱۳۶۹؛ جلد: تیماج، ۳۶۰گ، ۱۹ سطر در متن و ۳۲ سطردرهامش به طرز چلیپایی، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۱۷-۳۹۲]

۱۱۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۱۷

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۹۲۰ق؛ مجدول؛ مهر: «الشیخ عبدالله» (چهارگوش)، «اسکندر ۱۲» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج، ۳۳۵گ، ۱۷-۲۳سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲-۲۲۲]

۱۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۷۵/۱

خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد بن عبدالرحمن، تا: اواخر رجب۹۲۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور، ۲۲ سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×سم [ف: ۱۶-۱۹۲]

۱۲۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۹۰

آغاز: دیوانی حدود بیست وپنجهزار بیت درشش دفتر شامل مطالب عرفانی وظرایف فکری واخلاقی، دربرخی نسخه‌ای دفتر هفتمی وجود دارد که در صحت انتساب آن گفتگوست. مولوی درحدود سال ۶۵۷ سرودن این مثنوی را آغاز کرد ودرسال ۶۶۶ق به پایان برد. آغاز دفتر اول: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× از جدایی ها شکایت می‌کند؛ **انجام:** من بدانم کو فرستاد آن به من ×× از ضمیر چون سهیل اندر یمن / در دل من آنسخن ز آن میمنه ست ×× زآنک از دل جانب دل روزنه ست

خط: نستعلیق، کا: عبید بن خضر بردوری مولوی، تا: رمضان۹۴۲ق؛ با سرلوح مذهب مرصع، مذهب، مجدول، در آخرش قصیده‌ای به فارسی از سلطان ولد در مدح مثنوی و مؤلفش در دو صفحه و در حاشیه‌اش قصیده‌ای از عبدالله بن قاسم شهروزی به عربی؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۲۷ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: -۱۹۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۰۴۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا[عکسی ف: ۳-۳۰۳]

۱۲۲. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه: ۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نه بیام چرخ کان اخضر بود ×× بل ببامی کز فلک برتر بود / بام گردان را از وآید نوا ××گرد شش باشد همیشه زآن هوا

کامل است واول هر دفتر به نثر مقدمه‌ای دارد؛ خط: نسخ، کا: حسین غفاری ابن سعدالدین بن حسین، تا: ۹۶۲ و ۱۰۷۴ق و۱۰۷۹ق؛ مقابله شده، با علامت بلاغ، مصحح؛ تملک: احمد خطیب خویی در ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۳۳گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف مخ]

۱۲۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۵

شرح‌های میرک خان و فتح خان در حاشیه؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۲۵ ذیقعده۹۶۳ق، هنگام جلوس محمدشاه احتمالا از شاهان قطبیه هند؛ مجدول؛ اندازه: ۱۷×۲۶سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۱۲۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۲۵

خط: نستعلیق، کا: علی هروی، تا: ۹۷۸ق، جا: مکه مکرمه، برای مولانا علی قاری مجاور مکه؛ در آن از سوری شاگرد مولانا علی یاد شده که مثنوی خوان شده بود؛ جلد: مذهب، قطع: وزیری[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۲۵. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه: ۸۴

سه دفتر از شش دفتر مثنوی است که دفتر اول و دوم و سوم باشد و در اول دفتر اول و سوم دیباچه عربی و در اول دفتر دوم دیباچه فارسی را دارد؛ خط: نستعلیق خوانا، کا: عمر بن علی، تا: ۹۷۸ق؛ مجدول؛ کاتب وفات سلطان ولد فرزند مولوی را به سال ۷۱۳ و وفات چلبی حسام الحق و الدین را در سال ۶۸۳ معین نموده است. [ف: -۱۸۲]

۱۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۶۴۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** آب جان را ریزاند بحر جان ×× تا شوی دریای بی حد وکران / قصه کوته کن که رفتم درحجاب ×× ختم شد والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: امام قلی بن بایزید مروی، تا: رجب۹۹۰ق، جا: لنگر شهباز؛ با لوح مزدوج، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۴۲۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۷]

۱۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۷

دارای دفترهای ۱ و ۲ و ۴ و ۶ می‌باشد و دفترهای سوم و چهارم از میان آنها رفته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سرلوح‌ها؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۵۵گ، ۱۹ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۵-۵۰۱]

۱۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۱۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تاخدایش باز صاف وخوش کند ×× آنکه

تیره کرد صافش هم کند / صبرآرد آرزو را بی شتاب ×× صبرکن والله اعلم بالصواب
دفتر اول به طور کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۶۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۷]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۹-فیروز

منتخب است، نسخه تا ابیاتی زیر این عنوان: «گفتن امیر المومنین علی رضی الله عنه با قرن خود که خیو انداختی ...»دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، در حاشیه یکی از صفحات خط محمد یوسف بن عبدالله بن محمد یوسف؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۳۰۰ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۱-۱۷۲]

۱۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۹۶

هر شش دفتر است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با شش سرلوح،مجدول؛تملک:فضل الله حسنی حسینی در۱۰۳۸ق؛ کاغذ: ختایی، ۴۸۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۴/۲سم [ف: ۴-۷۲۴]

۱۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جا: قلورود؛ آشفته و برگها پیش و پس شده، مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۲۷گ، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۵-۵۰۳]

۱۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۳۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با شش سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۳۰گ، ۲۳ سطر (۱۳×۳۱)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۵-۵۰۲]

۱۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۲۱۷-۲۶/۹۷

آغاز: می‌نیندیشیم آخر ما بهوش ×× کین خلل درگندمست از مکر موش / موش تا انبار ما حفره زدست ×× از فنش انبار ما ویران شدست؛ **انجام:** مریم اندر حمل جفت کس نشد ×× از برون شهر او واپس نشد / چون بزادش انگهانی برکنار ×× برگرفت وبرد تا پیش تبار
دفتر اول ودوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۶-۳۵۱۲]

۱۳۴. سمنان؛ مسجد اعظم شهمیرزاد؛ شماره نسخه: ۳

آغاز: شیرپشمین ازبرای که کنند ××بومسیلم را لقب احمد کنند ... داستان پادشاه جهودان که نصرانیان را می‌کشت ... بود شاهی درجهودان ظلم ساز ×× دشمن عیسی ونصرانی گداز؛ **انجام:** گریختن عیسی مریم علیه السلام فراز کوه از احمقان، عیسی مریم بکوهی می‌گریخت ×× شیر گویی خون او می‌خواست ریخت ... / حرمت ذات وصفات پاک تو ×× که بود گردون گریبان چاک تو
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف مخ]

۱۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸-۱/۶۸

آغاز: باز گشتن فرعون از میدان سوی شهرستان که به بنی اسرائیل آمده بود زنش عمران بداند خدمتش ×× سوی شهر آمد قرین صحبتش؛ **انجام:** سجده می‌کردند که ای رب البشر ×× درعیان آریش هر چه زودتر / تا به نام احمد از یستفتحون ×× یاغیان شان می‌شدندی سرنگون
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج، ۲۴۷گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۶-۳۵۱۱]

۱۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۴۷

آغاز: بسمله. هذا کتاب المثنوی و هو اصول الدین فی کشف اسرار؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب همین خمس و الله اعلم بالصواب تم المثنوی المعنوی ... سنه ۱۰۲۸
کامل می‌باشد فقط جای دفتر دوم جابه جا شده و بعد از دفتر پنجم آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، این نسخه با دو خط نوشته شده ابتدای نسخه در سال ۱۰۲۱ق و قسمت دوم نسخه در سال ۱۰۸۲ق به پایان رسیده است؛ مصحح، بعد از اتمام مثنوی شمه‌ای از احوال مولوی، صلاحالدین فریدون القینوی، چلپی حسام الدین، سلطان ولد بن مولانا جلال الدین محمد و شمس الدین محمد بن علی بن ملک داد التبریزی نوشته شده؛ مهر: «جعفر الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: مذهب، ۲۴۵گ، ۲۷-۲۹سطر (۹/۸×۲۰ و ۱۰×۱۸/۸)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [رایانه]

۱۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۶۹۱

مجلد ۱و۲و ۳؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ تاریخ ۹۵۵ در پایان هست ولی ساختگی می‌نماید، مجدول، با سه سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹۱گ، ۱۹سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۴-۳۶۳۷]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جدول زر و لاجورد و شنگرف، با حواشی از لطائف المعنوی، با شرح در دفترهای ۱تا۶؛ مهر: قادر آصفی ۱۱۴۰؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج حنایی، ۳۶۸گ، ۲۱سطر(۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۷-۳۳]

۱۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۰۵

نسخه دفتر پنجم و ششم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ مهر: امامقلی بن محمد علی بن فتحعلیشاه و تاریخ ۱۲۳۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۰۰گ، ۱۴سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۷سم [ف: ۱۰-۱۵۸۵]

۱۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** انجام نسخه: منطقی بیرون از این شادی و غم ×× منتهی هم بر دل و بر تن نهم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، مذهب، ۳۴۹گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۱۲۵]

۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۹۶۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** زانکه از دل جانب دل روزنه است
شش دفتر است، و دفتر اول دیباچه ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا:

اوایل قرن۱۱؛ با شش سرلوح، مجدول؛ واقف: درة السلطنه ملکزاده کوثر؛ جلد: چرمی، ۳۷۵گ، ۱۹ سطر در متن و۳۰سطر در هامش(۶×۱۲/۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۷-۷۱۸]

۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۳۷

آغاز: محمد بن محمد بن الحسین البلخی تقبل الله منه اجتهدت ... بشنو از نی چون حکایت می‌کند؛ **انجام:** صبر آرد آرزو را نی شتاب ×× صبر کن و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب؛ جلد: مقوایی، ۳۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [ف: ۱۷-۳۹۳]

۱۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۲۴۱

آغاز: بسمله، هذا الکتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین؛ **انجام:** تمت تمام شد کتاب مثنوی از آن حضرت مولوی روم قدس ا ... روحه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** همین خمش و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با شش دیباچه و شش سرلوح بزرگ، مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۵۳گ، ۲۰سطر چهارستونی (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۷-۷۱۶]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم درحجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب

شش دفتر و دیباچه منثور ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای پنج سر لوح، مجدول؛ در متن و هامش؛ جلد: تیماج، ۳۶۹گ، ۱۹ سطردرمتن و ۳۸ سطر در هامش (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۷-۷۱۵]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** همین خمش والله اعلم بالصواب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، شش دفتر با دیباچه منثور، باشش سرلوح، مجدول؛ در متن و هامش؛ واقف: نایینی، جلد: چرمی، ۴۲۵گ، ۱۷سطر در متن و ۳۲سطر در هامش(۸/۹×۱۵/۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۷-۷۱۶]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ناقصان سرمدی تم الکلام.

خط: نستعلیق، کا: میر صالح، تا: اوایل قرن۱۱؛ دفتر اول و دوم است با دیباچه، بایک ترنج، چهار صفحه تمام مذهب، مجدول؛ واقف: نایینی؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۴۶گ، ۲۰سطرچهارستونی (۱۰/۵×۱۹/۳)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۷-۷۱۷]

۱۴۸. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۴۱

شعرهای سلطان ولد نیز در پایان نزدیک به یک صفحه هست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ محشی [نشریه: ۳-۳۹۹]

۱۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بام کرد و نرا از او آید نوا ×× گرد شش باشد همیشه زان هوا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای شش سر لوح، مذهب، مجدول، محشی با نشان «ص، ۱۲»؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی، ۳۲۹گ، ۲۳سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳۳-۹۶]

۱۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۷۰۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، آغاز هر دفتر سرلوح؛ جلد:تیماج قرمز،۴۴۱گ،۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۲۵-۶۵]

۱۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۳۴

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، آغاز هر دفتر سرلوح، محشی؛ جلد: تیماج، ۴۹۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۹-۳۷]

۱۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶۹

آغاز: بند بگسل باش آزاد ای پسر ×× چند باشی بند سیم و بند زر؛ **انجام:** صبر آرد آرزو راند شتاب ×× صبر کن و الله اعلم بالصواب

دفتر نخست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛مهر:«شهاب الدین الحسینی»(بیضوی)؛جلد: تیماج مذهب؛ ۱۰۹گ، ۱۹سطر(۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۹-۵۶۵]

۱۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۰۰

تا دفتر پنجم و می‌رسد به «تفسیر لاضیرانا الی ربنا منقلبون»؛ خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ کاغذ: استانبولی، ۲۰۴گ، ۲۷سطر(۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۴۵۴]

۱۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۰ و ۱۱؛ چهارستونی، مجدول، مذهب،دارای شش سرلوح؛کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۳۰۰گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۵۰۰]

۱۵۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۳۱۰

گزیده‌ای است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ قطع: بغلی[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۵۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۰

در شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: گویا ازعبدالجبار شاگرد میر، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارایی، جلد: ساغری[نشریه: ۲-۹۳]

۱۵۷. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۱۴

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۱۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: -۱۴]

۱۵۸. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۳۲

چند برگ از مثنوی؛خط:نستعلیق خوب،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: -۴۱]

۱۵۹. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۱۵۲

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۳۹۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: -۷۷]

۱۶۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۵۶/۱۴
بخشی از مثنوی، با قصائد در مناقب ائمه و غزلیات و ترجیعات؛ خط: نستعلیق، کا: دماوندی، عبدالخالق بن محمود، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۱۰گ (۱۰۲پ-۱۱۱ر)، ابعاد متن: ۱۵/۵×۲۲، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: -۱۹۴]

۱۶۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۳۴۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به صورت سه ستونه[اوراق عتیق: ۱-۲۵۱]

۱۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۵۹
آغاز: بسمله. هذا الکتاب المثنوی المعنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول؛ **انجام:** قصه کوته کن مکن دلها خراب ×× ختم کن و الله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با شش سرلوح؛ تملک: احمد بن محمد السلامی، حاج ابراهیم متولی مولوی بتاریخ ۱۱۵ (۱۰۱۵) و یادداشت‌هایی به تاریخ ۱۰۱۱ و ۱۰۵۵؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۵۲۰ص، ۱۵سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۱-۵۸]

۱۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با هفده سرلوح و پیشانی؛ جلد: تیماج، ۳۲۳گ، ۲۵سطر(۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [سنا: ف: ۱-۳۸۵]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۵
آغاز: مقدمه فارسی: عشق جز نایی و ما جز نی نییم ×× او دمی بی ما و ما بی او نییم؛ آغاز: هذا کتاب المثنوی و هو ...؛ **انجام:** مقدمه: نام گردون را ازو آید بیام ××گردشش باشد همیشه زان مدام؛ انجام: هین خمش و اله اعلم بالصواب
مشتمل بر شش دفتر؛ خط: نسخ خفی خوش، کا: کازرونی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب، با پنج مجلس نقاشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سیاه، ۶۱۳ص، ۲۴سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۸-۳۸۸]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۶
انجام: گردشش باشد همیشه زان هوا
مشتمل بر: شش دفتر با اشعار سلطان ولد ۲۴۰۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح، پنج سرفصل مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۶۹۳ص، ۱۸سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۸-۳۸۹]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۹
آغاز: و هو اصول الدین فی کشف اسرار الیقین؛ **انجام:** ختم کن و الله اعلم بالصواب
مشتمل بر: شش دفتر، تعداد ابیات ۲۷۰۰۰ بیت؛ خط: نسخ خفی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، با شش سرلوح؛ تملک: علی مدرس با تاریخ ۱۲۸۸؛ مهر: محمد حسین در ۱۲۴۴؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۲۲ص، ۲۷سطر(۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۸-۳۹۱]

۱۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۹۵
آغاز: بسمله، این دفتر دفتریست از نسخه ناسخه مثنویات سقیمه؛ **انجام:** مر اقسام خلق را فراز گیرنده، و الحمدلله رب العالمین.
چهار دفتر آخر مثنوی؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه ناسخه عبداللطیف بن عبدالله عباسی گجراتی متوفی ۱۰۴۸ هجری است، که از فضلا و دانشمندان دربار شاهجهان پادشاه مغولی هند بوده، ومثنوی را با نسخه‌های عدیده مقابله وتصحیح کرده و بر هر دفتر دیباچه مستقلی نگاشته، و لغات و مشکلات آنرا درحواشی شرح کرده، و مدعی است که نسخه وی ناسخ تمام نسخه‌هاست؛ مجدول؛ جلد: چرمی، ۲۱۰گ، ۲۰سطر چهارستونی (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۷-۷۱۹]

۱۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۱۲۷
آغاز: بسمله این نسخه ناسخه مثنویات سقیم و مثبت و مروج (یک کلمه لایقراء) صحیحه مستقیم که بظاهر مصداق حال و مرآت منور مقال صدق مآل خدمت مولوی معنویست؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق بد، کا: عبداللطیف بن عبدالله عباسی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، مذهب، ۳۶۱گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۳-۱۴۷]

۱۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۴
آغاز: صلوة و السلام علی خیر خلقه.؛ **انجام:** زانکه از دل جانب دل روزنست.
مشتمل است بر: شش دفتر رویهم ۲۷۰۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمن بن اسحق، تا: ۱۰۰۱ق؛ مذهب، مجدول، با سرلوح مذهب، با پنج نیم سرلوح مذهب؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج مذهب، ۵۵۶ص، ۲۵سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۸-۳۸۷]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۴
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** همین خمش و الله اعلم بالصواب.
شش دفتر ست با دیباچه منثور؛ خط: نستعلیق، کا: شرف بن محمد حسین شیرازی، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۰۰۱ تا ۲۳ شوال ۱۰۰۳ق؛ با یک سرلوح،مجدول؛واقف:نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۳۳گ، ۲۱سطر چهارستونی (۱۰/۲×۱۷/۸)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۷-۷۱۵]

۱۷۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** آب جانرا ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد و کران.
شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۳۶۴گ، ۴۶-۵۰سطرچهارستونی، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۳-۱۲۱۷]

۱۷۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۱
هر شش دفتر در دو جلد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۰۰۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری[نشریه: ۲-۹۳]

۱۷۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۲
هر شش دفتر در دو جلد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۰۰۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری[نشریه: ۲-۹۳]

۱۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۰۰
دفتر چهارم است با حواشی و ترجمه لغات؛ خط: نسخ، کا: درویش مصطفا، تا: پنج‌شنبه ۵ شعبان ۱۰۱۰ق؛ خط درویش محمد شاهی در ص ع هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۴۵گ، ۲۵سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۲۶۸]

۱۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۸۷
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شرح این کئته کن و رخ زین بتاب ×× ختم کن واله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، کا: درویش علی، تا: ۱۰۱۲ق؛ مذهب، با سر لوحه مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۰۵گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳-۳۴۸]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۳۳-فیروز
آغاز: ای خبرها از خبر ده بی خبر ×× توبه تو از گناه تو بتر؛ **انجام:** قوم دیگر ناپذیر اترش و خام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام
انتخابی دیگر است از مثنوی مولی جلال الدین. انتخاب کننده - که نامش در نسخه یاد نشده - اشعار متقارب المعنی را گرد هم می‌آورد بدون رعایت ترتیب دفترها و در پایان، تمام اشعار یک داستان را از آخر دفتر ۲ آورده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۱۴۸ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۱-۱۷۳]

۱۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۳-فیروز
خط: نستعلیق، کا: شفیعا، تا: ۱۰۱۲ق؛ دارای شش کتیبه، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی، ۶۷۸ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۲۱-۱۷۲]

۱۷۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۰۵۳
دفتر اول تا چهارم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد افضل سودهری، تا: چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۱۰۳ یا ۱۰۱۳ق، جا: لاهور؛ مجدول، محشی؛ تملک: محمد علی بن محمد رضا حسینی ارسنجانی تویسرکانی در مدرسه صدر اصفهان سال ۱۳۹۰؛ اندازه: ۱۴×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۱۷۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۲۴/۱-۶۱۸۴
خط: نسخ، کا: درویش مصطفی دده خادم الفقراء، تا: جمادی الاول۱۰۱۲ومحرم۱۰۱۳ق،جا:آستانه قدس شریف؛کاغذ:سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۳۹ص، ۲۹سطر، قطع: رحلی[آستانه قم: -۱۶۰]

۱۸۰. تهران؛ موزه هنرهای تزئینی؛ شماره نسخه: ۷۶۸۳
خط: نستعلیق، کا: مبارک خان پسر دولت خان دهلوی، تا: ۱۰۱۴-۱۰۱۵ق؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: هندی، جلد: مذهب، ۷۰۸گ، ۲۱سطر(۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۳-۱۳۰]

۱۸۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزن است
شش دفتر مثنوی و دارای خطب منثور می‌باشند؛ خط: نستعلیق، کا: محمد لطیف، تا: ۱۰۲۰ق، جا: اگره هند؛ به دستور حاجی محمد سعید نجاری؛ مجدول، ۶ سرلوح مذهب عالی به سبک کار کشمیری، مذهب؛ مهر: «السلطان فتحعلی»؛ کاغذ: کشمیری، جلد: چرم مذهب، ۷۴۷ص، ۱۹سطر در متن ۳۶سطر در حواشی به طریق مورب، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳-۳۰۸]

۱۸۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۶۰۹
دفتر اول و دوم مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ مجدول؛ اهدایی: جعفری معمار؛ کاغذ: اصفهانی، ۹۶گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴-۱۳۶۳]

۱۸۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۷۸۴
آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة ... هذا الکتاب المثنوی المعنوی الخ؛ **انجام:** تا نیاید درد این کارت پدید ×× قصه این ورد نتوانی شنید / گر شود این درد دامن گیر تو ×× بر گشاید سر بسر زنجیر تو
خط: نستعلیق، کا: محمد قندین سمرقندی، تا: ۱۰۲۲ق، جا: سمرقند؛ با سر لوح مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۳۷گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲-۶۵۶]

۱۸۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: 10/1
شش دفتر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میر محمد حبیب بن حاج میر یعقوب کشمیری، تا: ۲۷ ذیحجه ۱۰۲۲ق؛ مذهب، مجدول، دارای سرلوح؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۲۵ سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱-۸]

۱۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۴۸۵
آغاز: بسمله، هذا الکتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین؛ **انجام:** این چنین آینه تاتانی هجو قدتم المجلد الرابع من المثنوی ... الف.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۱۸۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۵
هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: عبداللطیف بن حبیب الله کاخی، تا: ۲۲ شعبان۱۰۲۵ق؛ کاغذ: کشمیری[نشریه: ۲-۹۳]

۱۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۰۹۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد وکران / قصد کوته کن که رفتم درحجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۰۲۶ق؛ از روی نسخه قطب الدین محمد که درسال ۸۹۸ تحریر شده، با سرلوح مزدوج، مذهب، مجدول؛ ۳۴۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۶]

۱۸۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۲۰ - ب
از دفتر یکم تا پایان دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی

الاول۱۰۲۶ق؛ مهر: محمد شاه مورخ ۱۱۲۰؛ کاغذ: هندی، ۳۵۰گ، ۲۱سطر(۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: -۱۸۲]

۱۸۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۱۶۸/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** هم درین سوراخ بینائی گرفت ×× در خور سوراخ دانایی گرفت

خط: نستعلیق عالی، کا: شاه قاسم، تا: غره ربیع الثانی ۱۰۲۸ق؛ در کتابخانه نواب مستطاب معلی القاب خانی عالیشانی منبع الاحسانی صورت تحریر یافت؛ کاغذ: قطعه سمرقندی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۲/۹سم [ف: ۴-۱۱۱۶]

۱۹۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۰۹

خط: نستعلیق، کا: جان محمد پسر خضر، تا: ۲۹ صفر۱۰۲۹ق؛ با هفت سرلوح؛ تملک: خواجه میر بن میرزا شاه میر حسینی رضوی در ۱۱۰۰، میرزا عزیز خان انصاری از خاندان خواجه عبدالله انصاری که متولی روضه شاه مردان امیرالمؤمنین خلیفه رابع بوده آن را در کابل از حافظ علی محمد لاهوری در ۱۲۰۰ خریده؛ قطع: رحلی[نشریه: ۷-۲۱۸]

۱۹۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲

در شش دفتر؛ خط: نسخ، کا: صفی بن کریم بن ابراهیم، تا: پایان ذیقعده ۱۰۳۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: ساغری مشکی[نشریه: ۲-۹۳]

۱۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۱۵

سرگذشت و دفترهای ۱تا۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۰۳۴ق؛ مجدول، با سرلوح؛ نسخه را محمد مهدی حسن بن حافظ محمد مطهر حسین صاحب به حکیم مقصود علی صاحب ادوکنت ط در ۲۱ ربیع الاول ۱۳۷۱پیشکش کرده؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۳۰۱گ، ۲۳سطر(۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۳×۳۳سم [ف: ۱۷-۳۴]

۱۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۰۷

کا: اسمعیل رسوخی، تا: ۱۰۴۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۰۵گ، اندازه: ۱۶×۲۴سم [رایانه]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۸

جلد اول، دوم و چهارم و ششم مثنوی می‌باشد و در حدود نوزده هزار بیت است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ولی بخارائی، تا: ۱۰۴۷ تا ۱۰۵۰ق، جا: بلخ؛ محشی، با چهار سرلوح بسبک بخارائی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۲۵۹گ، ۳۸سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳-۴۵۶]

۱۹۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۹

شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن جمال الدین کاتب کرمانی، تا: ۱۰۵۳ق؛ محشی از لطایف اللغات؛ کاغذ: دولت آبادی با آرایش[نشریه: ۲-۹۴]

۱۹۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۱

دفتر اول و دوم و سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۳ق؛ مصحح، محشی؛ چند یادداشت و تاریخ خرید کتاب در بیست و دوم شوال ۱۰۵۳ مطابق بیست و سومین سال جلوس محمد شاهی در شاهجهان آباد به معرفت خواجه رحمت الله؛ جلد: مقوایی، ۱۳۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۵×۴۲سم [: ف: -۷]

۱۹۷. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه: ۲

دفتر چهارم و پنجم و ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دنباله نسخه گذشته و باهمان مشخصات می‌باشد؛ ۱۳۷گ، ۲۷ سطر (۲۵×۴۲)سطر [ف: -۷]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۷

انجام: بام گردون را ازو آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا

شش دفتر مثنوی به ترتیب؛ خط: نستعلیق، کا: خالقداد سیالکوتی، تا: ۱۰۵۴ق؛ شش نیم سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد طاهر طبیب شوشتری، مهر: «محمد تقی» (ملک الشعراء بهار)؛ کاغذ: کشمیری، جلد: میشن مذهب، ۶۶۹ص، ۲۳سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۸-۳۹۰]

۱۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۰۵۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زانکه از جانب دل روزنه است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۷ق؛ دارای شش سر لوح، بعد از انجام تعداد چهل و پنج بیت از فرزند مؤلف (بهاء الدین محمد) بر آن افزوده شده و آغاز و انجام آن بدین ترتیب می‌باشد: آغاز: «مدتی زین مثنوی چون والدم ×× شد خمش گفتش ولد کای زنده دم»، انجام: «آب جانرا ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بی حد و کران»؛ تملک: محمد بن عبدالرضابه تاریخ ۱۱۶۸؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماجمذهب، ۲۹۹گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۳-۱۰۹]

۲۰۰. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۶۳

خط: نسخ خوب، کا: عبدالله بن سلام الله، تا: دوشنبه ۱۶ شعبان۱۰۶۲ق؛ ۳۶۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: -۴۸]

۲۰۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۱۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۵ صفر۱۰۶۴ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج، مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۵۵گ، ۲۰سطر چهار ستونی، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱-۱۱۸]

۲۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۹۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصد کوته کن که رفتم در حجاب ... تمت الکتاب بعون الملک الوهاب و هی ستة مجلدات ... علی ید العبد الضعیف (اسم بزیر وصالی رفته) فی شهر رجب المرجب سنه خمس و ستین و الف

هر شش دفتر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۰۶۵ق؛ دارای ۵ سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۸۴۳ص، ۱۹سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۴-۲۸۴]

۲۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۳۳

انجام: بـام گـردون را ازو آیـد نـوا ×× گردشش باشد همیشه زان

هوا
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیحجه۱۰۶۶ق؛ مجدول، دارای هفت سرلوح متوسط؛ یادگاری از محمد محسن افشار ولد محمد حسن خان در آغاز نسخه مورخ ۲۰ رجب ۱۳۰۹؛ ۳۴۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۴۱-۱۳۵]

۲۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۸۴

دفتر سوم تا پایان مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۵-۵۰۳]

۲۰۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۸

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب

شش دفتر. به غیر از دفتر اول در پنج دفتر دیگر این نسخه خطب منثور نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق، کا: شیرازی، حسن علی بن حیدر، تا: ۱۰۶۵-۱۰۶۷ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: میرزا مهدیخان نادری، محمد رضای نادری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مذهب عالی، ۵۱۶ص، ۲۰سطر در متن و ۲۶سطر در حواشی، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۳-۳۱۰]

۲۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶۳

آغاز: ای ضیاء الحق حسام الدین توئی که گذشت از مه بنورت مثنوی؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب همین خمش و الله اعلم بالصواب تمت المثنوی المعنوی ... روحه العزیز

دفتر چهارم و ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۷ق؛ با دو سرلوح، مذهب، مجدول؛ مهر: «عبده ابوالقاسم الحسینی» (بیضوی)، «بنده کریم عبدالرحیم سنه ۱۰۶۷»، «... یعقوب ...» (چهارگوش)، «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده یعقوب» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵-۱۷×۲۱-۲۳سم [رایانه]

۲۰۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۴

در شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: کرمعلی بن محمد درویش، تا: ربیع الثانی۱۰۶۹ق؛ با چهار مجلس تصویر عارفان در اندرون و بیرون کار میرزا اسماعیل در ۱۲۶۹؛ جلد: روغنی[نشریه: ۲-۹۳]

۲۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱

آغاز: هذا کتاب المثنوی المعنوی و هو اصول الدین فی کشف الاسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** نام گردون را ازاو آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق، جا: اصفهان؛ با سر لوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۵۲گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳-۴۰۴]

۲۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۴۸

آغاز: هذا کتاب المثنوی؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران

مشتمل بر: دیباچه فارسی و دفتر اول که آغاز ندارد، دیباچه فارسی و دفتر دوم، مقدمه عربی و دفتر سوم، مقدمه فارسی و عربی و دفتر چهارم، دیباچه فارسی و دفتر پنجم بی پایان، دفتر ششم آغاز افتاده، ۲۲۰۰۰ بیت؛ خط: نسخ، کا: درویش مصطفی، تا: ۱۰۷۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۸۰۸ص، ۲۷سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۸-۳۹۰]

۲۱۰. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه: ۱۰۴

خط: نستعلیق دو ستونی، کا: کمال الدین بن نور محمد تبریزی، تا: ۲۸ جمادی الاول۱۰۷۶ق، جا: تبریز؛ ۳۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: -۸۶]

۲۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۴۰

هر شش دفتر، دفتر یکم بی دیباچه، دفتر ۲ با دیباچه ای به فارسی، دفترهای ۳ و ۴ با دو دیباچه یکی به عربی و یکی ترجمه آنها به فارسی، دفترهای ۵ و ۶ با دیباچه‌های فارسی؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ در آغاز هر دفتر یک یا دو سرلوح رویهم ۱۲ سرلوح، با سرلوح، مجدول؛ مهر: «هو العلی الجواد الحسینی ۱۲۸۵» (بیضوی)، «بسم الله الرحمان الرحیم. راجه ... بهری. ریاست پیروپور ۱۳۴۵ هـ»؛ جلد: تیماج، ۵۳۷گ، ۱۵سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲-۲۲۲]

۲۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۵۶

آغاز: برابر۱

دارای سه دفتر اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ محرم۱۰۷۹ق، جا: مشهد رضوی؛ در بعضی برگ‌ها اشعاری به خط عبدالغنی حسینی و عبدالعلی تونی افزوده شده؛ ۲۲۱گ، ۱۷سطر در متن راسته و در حواشی چلیپا، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱-۴۶۴]

۲۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۳۷۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنست

خط: نسخ خوش، کا: محمود بن سعد الله کازرونی، تا: ۱۰۷۹ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: ساغری، ۴۲۱گ، ۱۹سطر (۱۱×۵۵/۳۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۵-۴۹۳]

۲۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۱۸۶

دفتر ۴ و ۵ و۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ محرم۱۰۷۹ق؛ مهر: صدرالدین حسینی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۲۶گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵-۵۰۳]

۲۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۸۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الثانی تا ۲۲ شوال۱۰۸۰ق؛ مجدول، دارای چهار سرلوح کم کار، محشی منقول از لطائف معنوی؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۲۸۵گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [ف: ۳-۹۳۹]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۳۵

آغاز: بسمله. هذا کتاب المثنوی و هو اصول؛ **انجام:** گنج رحمن پیشوای اتقیاء.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره

کا: میرزا علی رضا، تا: ۱۰۸۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۲۴۵گ، اندازه: ۱۵/۹×۲۴/۵سم [رایانه]

۲۱۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۶

در شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۰۸۲ق، جا: پای قلعه شالمیر؛ محشی از لطایف اللغات بقلم نشأه محمد بن صالح بن جار الله در ۳ محرم ۱۱۴۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی[نشریه: ۲–۹۳]

۲۱۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۹۳

آغاز: ... آن جهود سگ به بین چه رای کرد ×× پهلوی آتش بتی بر پای کرد؛ **انجام:** این سؤال و این جواب آنرا گزین ×× که سر اینها ندارد درد دین ...

شامل سه دفتر است و از آغاز دفتر اول به قدر صد و هفت بیت و از آخر دفتر سوم به قدر سی و شش صفحه نسخه چاپ بمبئی افتاده و ناقص است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد پاینده ولد میر عوض، تا: ۱۰۸۲ق، جا: برلاس منقام دولت آباد هند؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۲۹۰گ، ۱۷–۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳–۱۲۱۶]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۱

شامل شش دفتر و هفت دیباچه و شش فهرست و یک مقدمه؛ خط: نستعلیق، کا: شریف کشمیری، تا: ۱۰۸۳ق؛ تصحیح عبداللطیف بن عبدالله عباسی که با هشتاد نسخه مقابله شده، مصحح در خصوص افزونی ابیات این نسخه از نسخ سائره چنین اظهار میکند: «و نیز بعضی را گمان آن باشد که ابیاتی که در این مثنوی نسبت بمثنویهای دیگر افزوده و بحسب کمیت زیاده بر دو هزار بیت بر اکثر نسخ مزیت حاصل نموده الحاقی است و بعضی از آن شعر سلطان ولد ولد خلف حضرت مولوی میتواند بود حاشا که چنین باشد»، محشی به معانی ابیات و مآخذ آیات مقتبسه از قرآن مجید و سائر شروح و تفاسیر متعلقه به متن مأخوذ از کتاب لطایف اللغات و لطایف المثنوی؛ تملک: حسنعلی خان امیر نظام گروسی در۲۵ شعبان ۱۳۰۲؛ دارای شش سرلوح کوچک، مذهب و مجدول؛ ۳۹۴گ، ۴۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۲–۲۵۰]

۲۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۶۱

آغاز: بسمله. شرح بعضی ابیات مشکله فارسی و ترجمه اشعار مفصله دیباچه‌های تازی مثنوی مولوی معنوی و برخی فواید و عواید ضروریه که بنده ضعیف؛ آغاز متن: بشنو از نی چون حکایت می‌کند؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ×× گردنش باشد همیشه زان هوا

خط: نستعلیق، کا: محمد اسلیم بنی اسرائیل کولوی بن شیخ جلال ولد، تا: ۲۰ شوال۱۰۸۴ق؛ فهرست و مقدمه‌های هر شش دفتر است؛ با شش مجلس تصویر میناتور رنگی، محشی از لطایف المعنوی، مجدول، با سرلوح‌های ممتاز؛ کاغذ: ترمه هندی، جلد: تیماج، ۲۶گ (۱پ–۲۶پ)، ۱۹سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۶–۸۵]

۲۲۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۱۲۸

خط: نستعلیق، کا: هدایة الله بن شکرالله ایموری، تا: ۸ رجب۱۰۸۴ق(گویا پسر شکرالله بن فتح الله ایموری نویسنده روضة الصفاء نسخه مفتاح) برای محمد ارسنجانی؛ قطع: رحلی[نشریه: ۶–۶۵۸]

۲۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۰۵

بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ خریداری از میردادخان[رایانه]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۷۵

آغاز: این نسخه ناسخه مثنویات سقیمه و مثبت و مروج نسخ صحیحه مستقیمه که بظاهر مصداق حال مرآت منور ... آغاز دیباچه یکم: بسمله ... هذا الاسرار القدسیة و الانوار الروحیة و اللایحات الخفیة.آغاز دیباچه دوم: هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین وهو فقه الله الاکبر ... آغاز متن: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× وز جدائی ها شکایت می‌کند؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ×× گرد شش باشد همیشه زان هوا

در شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶محرم۱۰۸۴ق؛ مجدول؛ مهر: «زین العابدین خلیل»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۴۵۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۱۳–۵۸]

۲۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۹

شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ این نسخه در حدود سی هزار بیت دارد؛ کاغذ: بخارائی، جلد: میشن، ۵۴۰گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۳–۴۵۷]

۲۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۳۵

آغاز: برابر۱

شش دفتر؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الاول۱۰۸۶ق؛ در دیباچه سوم می‌نویسد، اول مرتبه در ۱۰۲۴ در آهن پوش افغانستان تیراة کابل با مثنوی که آنرا بدفعات در مدت ۳۵ سال با ۶۰ مثنوی مقابل کرده بعد از جرح و تعدیل بسیار درست ساخته بودند و در کمیت و کیفیت تمام داشت مقابله شده، و در دفعه ثانیه در ۱۰۲۵ در یولم گذر و غیره از مضافات پشاور با چهار پنج مثنوی دیگر مطابقه شده، و سوم بار در ۱۰۳۱ در حین سفر دکن، مرة رابعة در ۱۰۳۱ در برهان پور با چهار پنج مثنوی دیگر مقابله شده، محشی، مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی بسیار زیبا، ۴۴۶گ، ۱۹سطر(۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱۱–۱۳۱]

۲۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جانرا ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریا بیحد و کران

خط: نسخ، کا: ابراهیم، تا: ۱۰۸۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مذهب، ۲۷۸گ، ۲۶سطر (۲۶×۴۲)، اندازه: ۳۴/۵×۵۲/۵سم [ف: ۴–۸۹]

۲۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۲۳۴

شش دفتر؛ خط: نستعلیق ریز، کا: زرین شیخ احمد والد عبدالعزیز فاروقی، تا: ربیع الثانی۱۰۸۶ق؛ با سرلوح، محشی، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۸۷گ، ۲۵سطر(۹×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۷-۳۲۶]

۲۲۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۰

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** قوم دیگر تا پذیرا ترش و خام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام ...

و چهار بیت از خاتمه دفتر اول و یک برگ بازمانده از دفتر اول؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن ملا عاشور بابای حصاری، تا: ۱۰۸۷ق؛ مجدولو مذهب، با سرلوحی زیبا؛ جلد: چرمی، ۲۴۸ص (۲+۲۴۶)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۱۲۱۰]

۲۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۷۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من این سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنه است / قصه کوته کن مکن دلها کباب ×× ختم کن و الله اعلم بالصواب ...

هر شش دفتر مثنوی می‌باشد ولی مقدمه‌های آغاز دفترها را ندارد؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق، بلده ملتانبه؛ دارای شش سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول، مصحح؛ خریداری از مصطفی یسمعی؛ مهر: «بنده شاه عالم گیر ...» (مدور)، «مهر کتابخانه سید ابوجعفر تعلقه دار ... سنه ۱۳۱۳» (ترنجی)؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۰۴گ، ۲۵سطر (۹/۸×۱۹/۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۶سم [رایانه]

۲۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۱

خط: نسخ ریز، کا: محمد بن علی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ربیع الاول۱۰۹۱ق، جا: شیراز؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵-۵۰۱]

۲۳۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۸۶۸/۱۹

بخشی است از مثنوی؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: ابوالحسن بن محمد جعفر دست غیب، تا: ۱۰۹۱ق، جا: کجور من اعمال رستم آباد؛ کاغذ: اصفهانی، ۲گ (۵۹-۶۰ر)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [نشریه: ۱۳-۲۵۵]

۲۳۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ مجدول، با شش سرلوح؛ با دیباچه‌ای از محمد صادق طباطبائی خاکی حافظ شیرازی که در خدمت مولانا علی جان بوده و آن را مقابله کرده، محشی، قطع: وزیری[نشریه: ۷-۲۱۸]

۲۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۰۵۶

آغاز: هذا الکتاب المثنوی المعنوی المولوی و هو اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین و هو فقه الاکبر؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب، انجامه: در شهر ربیع الاول سنه هزار و نود چهار صورت اختتام پذیرفت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۹۴ق، برای محمد رفیق؛ با شش سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۳۲۱گ، ۲۵سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۹-۱۳]

۲۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۷۳۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قوم دیگر ناپذیرا ترش و خام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام

دفتر اول و دوم؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالبقاء موسوی ابرقوهی، تا: ۱۰۹۴ق؛ با سرلوح؛ مهر: حسین بن محمد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۹۴گ، ۲۵سطر چهارستونی (۱۴×۲۴/۵)، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۳-۱۱۰]

۲۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۲۵

آغاز: بسمله، الحکم جنود الله تعالی فی الارض یقول بها ارواح المریدین ... ای ضیاء الحق حسام الدین بیار ×× این سیوم دفتر که سنت شد سه بار؛ **انجام:** بام کردونرا ازو آید ندا ×× کرد شش باشد همیشه زان هوا

از دفتر سوم تا ششم می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مراد، تا: ۲۵ محرم ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۹۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۷-۳۹۲]

۲۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۰۶۱

آغاز: [دیباچه مصحح]: این نسخه ناسخه مثنویات سقیمه و مثبت و مروج نسخ صحیفه مستقیمه که بظاهر مصداق حال ... [دیباچه کتاب:] هذا کتاب المثنوی المعنوی و هو اصول الدین فی کشف اسرار باب الوصول و الیقین؛ **انجام:** در دل من این سخن زان میمنه است ×× زانکه دل جانب دل روزنه است / چون فتاد از روزن دل آفتاب ×× ختم شد والله اعلم بالصواب[انجام موخره سلطان ولد:] بام گردون را از او آید نوا ××گردشش باشد همیشه زان هوا

شامل دفترهای ششگانه مثنوی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد غنی، تا: ۱۰۹۶ق؛ مقدمه و تصیح: عبداللطیف بن عبدالله عباسی؛ محشی، مصحح؛ مهر: «محمد عادل» (بیضی) مورخ ۱۰۷۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۴۹۰گ، ۲۱سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [رایانه]

۲۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۱۷۰

دفتر دوم و مناجاتنامه؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]

۲۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۳۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** حضرت مولوی قدس الله تعالی سره العزیز تم تم مرقوم ... شوال المکرم سنه ۱۰۹۷.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۷۶

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۰۶]

۲۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲-۱/۳۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** چونکه چیزی فوت خواهد شد زآب ×× ترک کمتر گوی بهتر را بیاب

دفتر اول تا ششم از آخر چند بیت ناقص است؛ خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، تا: ۷ جمادی الاول۱۰۹۸ق، جا: امن آباد لاهور؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مزدوج، مذهب، مجدول؛ جلد: گالینور، ۳۰۹گ، ۲۴ سطر چهار ستونی، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶-۳۵۱۱]

۲۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۳۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین ... ؛ **انجام:** هذه آخرها فی یوم الاثنین ثانی و عشرین من شهر شوال سنه ۱۰۹۹ اقل خلق الله اسد تربتی.

خط: نستعلیق، کا: تربتی، اسد بن حسن بیک، تا: ۱۰۹۹ق[رایانه]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۸۵/۲

همان نسخه بالا[اهدائی ف: -۲۶۳]

۲۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱۲

آغاز: همچنین این قوت ابدال حق ×× هم ز حق دان نز طعام و از طبق؛ **انجام:** کشته تو خیره چشم و خیره رو

شامل دفتر اول و قسمتی از دفتر دوم است، آغاز دفتر اول بعد از دیباچه منثور و نیز آخر نسخه افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، ظاهراً قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۶۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹-۲۴۰]

۲۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۶۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** مثنوی: همین خمش و الله اعلم بالصواب.غزلیات و قصاید: شدست نور محمد مزار شاخ هزار ×× گرفت جمله جهان از کنار تا بکنار، موجود: ... ام خوشم من جز این یکی ترشی ×× سخت این ترشی کند می‌کند دندان.

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ ۳۵۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۴/۲سم [ف: ۱۷-۳۹۵]

۲۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۹۳

آغاز: بسمله، الحمدلله حق حمد و الصلوة و السلام ... اما بعد فهذا ... الرابع الی احسن المرابعهمچنین این قوت ابدال حق ×× هم ز حق دان نه طعام و از طبق؛ **انجام:** به برون آرد دلش از بحر راز ×× اول و آخر به بیند چشم باز

شامل دفتر سوم که از ابتدا و انتها مختصری افتادگی دارد و دفتر چهارم از انتها افتاده است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، شهریور ۱۳۴۸؛ جلد: تیماج، ۲۶۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۷-۳۹۵]

۲۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۱۴

آغاز: ... گفت أغلالاً فهم به مقمحون ×× نیست آن اغلال بر ما از برون / خلقهم سداً فاغشیناهم ×× میبینند بند را پیش تو پس او؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نورا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مذهب، ۲۳۸گ، ۱۹سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۳۶-۵۱۱]

۲۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** من بدانم کو فرستاد آن به من ×× از ضمیر چون سهیل اندر یمن / در دل من این سخن زان میمنه است ×× زانک از دل جانب دل دوزنه است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۴۶گ، ۲۹سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۲۰-۴۸۰]

۲۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۶۵

دفتر ششم؛خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با هفت مجلس؛ کاغذ: هندی، ۷۸گ، ۲۱سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۷-۴۷۹]

۲۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۷۲۹

سه دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ پرداخته عبداللطیف عباسی؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: هندی، ۱۷۸گ، ۲۳سطر(۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۷-۴۶۷]

۲۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹۲۳

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، در ۱۴ برگ نخستین سپس نسخ خلیل بن عبدالله مولوی در نزدیک به پایانربیع الاول۷۰۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۶۸گ، ۲۷سطر(۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۷-۵۰۵]

۲۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۶۹

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با دو سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۴۷۶گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱۶-۷۲۲]

۲۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۶۵۱/۲-۳۴/۲۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تاشوی دریای بی حد وکران / قصه کوتاه کن که رفتم درحجاب ×× ... والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدولمذهب؛ جلد: تیماجمذهب، ۳۶۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۲۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۴۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۳۲سطر، اندازه: ۱۶/۶×۲۷/۱سم [ف: ۸-۷۷]

۲۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۱۱

در شش دفتر با دیباچه شاه عبداللطیف بن عبدالله عباسی با حواشی به نام لطائف المعنوی من حقایق المثنوی؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و۱۲؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۴۹۹گ، ۱۵سطر(۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱۷-۳۳]

۲۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۱۳

دارای هشت مجلس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۱و۱۲؛ افتادگی: آغاز ووسط؛ در متن و هامش، مجدول، دارای هشت مجلس؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۱۷۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۳]

۲۵۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و۱۲؛ با سرلوح، مذهب؛ مهر: «رحمة الله حسینی ۱۲۷۳»؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج مذهب،۴۸۲گ، ۲۱ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۵-۵۰۱]
۲۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۱۴
دارای شش سرلوح؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب،۲۹۴گ، ۲۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵-۵۰۰]
۲۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۹۳۷/۸
گزیده‌ای از دفتر یکم آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶۱گ (۲۱۷ – ۲۷۷پ) [ف: ۸-۱۳۹]
۲۵۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۴
این نسخه از آغاز تا آخر دفتر سوم را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۷۴گ، ۲۲ سطر (۱۷×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۳/۵سم [ف: ۱-۲۴۶]
۲۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰۳
آغاز: بسمله. هذا الکتاب المثنوی المعنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف الاسرار؛ **انجام:** چون فتاد از روزن دل آفتاب ختم شد و الله اعلم بالصواب تم الکتاب المثنوی ... الاولین و الآخرین و بارک و سلم
خط: نستعلیق ریز، کا: عبدالرشید بن محمد سعید عباسی، محمد معصوم ولد عبدالغنی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مصحح؛ مهر: «ان الله لایضیع اجر المحسنین» (بیضوی)؛ جلد: میشن، ۲۱۵گ، ۲۵سطر (۹/۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۳سم [رایانه]
۲۶۰. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه: ۶۶
دفتر اول و دوم و سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۴۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: -۷۴]
۲۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۷۹ ط
آغاز: آغاز موجود (دیباچه): فنعم السلف و نعم الخلف له نسب القت الشمس علیه انواره ... بشنو از نی چون حکایت می‌کند؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، دارای چهار سرلوح مذهب؛ تملک: ابراهیم حائری طباطبایی، محمود بن محمد ابراهیم مورخ ۱۲۰۴ق؛ مهر: «محمود بن ابراهیم مورخ ۱۲۲۰»، «محمد یوسف»؛ جلد: تیماج مذهب، ۵۳۸گ، ۱۹سطر در متن و ۱۶ سطر در هامش، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۴/۲-۱۶۶]
۲۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۱۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، مقابله شده، محشی منقول از لطائف المعنوی و با امضاء «علیخان»، «داعی»؛ جلد: تیماج،۳۲۷گ،۲۳سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱-۱۱۸]
۲۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۲
آغاز: ۱۲ تعظیم، نعت مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم؛ **انجام:** هین خمش و الله اعلم بالصواب.
مشتمل بر شش دفتر با اشعار سلطان ولد ۲۶۷۰۰ بیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دو سرلوح مذهب، چهار سرفصل مذهب مرصع؛ مهر: «محمد علی شریف»، «محمد»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۸۱۴ص، ۱۹سطر در متن و ۳۸ سطر در حاشیه(۹×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸-۳۹۴]
۲۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۲۲۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زآنکه از دل جانب دل روزنه است
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۹ شوال۱۱۰۳ق؛ با پنج سرلوح زرین، مجدول؛ مهر: عبدالجواد الحسینی (چهارگوش)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶-۵۳]
۲۶۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۹
هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ محشی از لطایف معنوی؛ کاغذ: هندی[نشریه: ۲-۹۳]
۲۶۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۳۷
شامل دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح، تا: ۲۵ ذیحجه۱۱۰۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۱۴۷گ، ۱۹ سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۲-۵۴۲]
۲۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴۱/۳۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** مصطفی را وعده کرد الطاف حق ×× گر بمیری تو نمیرد این سبق / من کتاب و معجزت را حافظم ×× بیش و کم کن را قرآن را نظم(کذا)
دفتر اول و سوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: دوشنبه ۱۰ شعبان۱۱۰۸ق، جا: قندهار؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشین، ۴۱ص (۱۸۶-۲۲۶)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱-۹۰]
۲۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۰
آغاز: هذا کتاب المثنوی المعنوی؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران
شامل: شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: محمود برنابادی، تا: ۱۱۱۰ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۴۶ص، ۲۵سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۸-۳۹۲]
۲۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۱
آغاز: مقدمه: این نسخه ناسخه مثنویات مقیمه و ثبت و مروج نسخ صحیحه مستقیمه؛ **انجام:** مقدمه: درین وادی قدم زده یا درین ماه دم بر آورده و الله للموقف و هو المعین ...
شامل: مقدمه فارسی عبداللطیف بن عبدالله عباسی، مقدمه عربی و دفتر اول تا دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ مذهب، با پنج سرلوح مذهب کار هرات؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: مقوا، ۵۴۰ص، ۲۹سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۶×۲۴سم [ف: ۸-۳۹۳]
۲۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۹

فهرست این نسخه: پیش گفتار نویسنده (که چرا آنرا در شش جلد جدا نوشتم؟)، دیباچه عبداللطیف عباسی، دیباچه عربی، ترجمه، گزارش عبداللطیف بر دو بیت آغاز مثنوی، دفتر یکم، دیباچه عبداللطیف، دیباچه خود مثنوی، دفتر دوم گ، دیباچه سوم به عربی، ترجمه فارسی آن، دفتر سوم، دیباچه عربی، ترجمه، دفتر چهارم، دیباچه، دفتر پنجم، دفتر ششم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد مقیم، تا: ۱۱۱۳- ۱۱۱۴ق، جا: منزل عرف اسلام پوری؛ محشی به امضای «منه-لطایف» که اشاره به لطایف معنون و یا لطایف اللغات است، مجدول، با هفت سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب،۳۹۲گ،۲۱سطر(۱۰×۱۹)،اندازه:۱۵×۲۷/۵سم[ف:۲-۲۱۶]

۲۷۱. **مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه: ۳۳**

آغاز: مرغ را اندر قفس بی سیره زار ×× نی خورش ماند است و نی صبر و قرار؛ **انجام:** سیف و خنجر چون علی ریحان او ×× نرگس و نسرین عدد جان او

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۱۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: نصرة الملک؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۸سطر(۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: -۱۷۶۱]

۲۷۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۹۵**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]

۲۷۳. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۲۲**

بخش‌هایی از مثنوی مولوی؛ بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۹/۸×۲۰/۳سم [رایانه]

۲۷۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۱**

آغاز: مما ینسب العارف الرومی سوگند من به طه و یس و الضحی و ان؛ **انجام:** بگشایی خزاین عالم اگر از رمز ما خبرداری

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد غنی بن عبدالکریم، تا: ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج، قطع: رقعی[رایانه]

۲۷۵. **شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۷**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۱۳۵ق؛ با پنج سرلوح مذهب، مجدول؛ اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۵]

۲۷۶. **مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۳**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب۱۱۳۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۷۴گ، ۲۴ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱-۲۴۶]

۲۷۷. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۵۶۱-۵۸/۱۱**

آغاز: برابر۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ رجب۱۱۴۵ق؛ محشی به نقل از لطایف؛ ۳۷۹گ، سطور چهار ستونی (۲×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۲۷۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۷۹**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تا شوی دریای بیحد و کران ... الحمدلله اولا و آخر که در مدت یکصد یوم تمام بعون الله ...

کامل، خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۱۴۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۱۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۸سم [ف: ۱۷-۳۹۳]

۲۷۹. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۹**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** او همی گفت این به فرمان خداست ×× این بچربکها نخواهد گشت راست / این مثل بشنو که شب دزد عنید ×× در بن دیواره حفره می‌برید

شامل دفتر اول و دوم است و دفتر سوم نیمه تمام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: محمد مهدی بن محمد نصیر در نیشابور در ۱۱۶۳ق؛ مهر: «مشیر السلطنه - حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۱۰ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۳-۳۲۷]

۲۸۰. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۸**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تا خدایش باز صاف و خوش کند ×× آنکه تیره کرد هم صافش کند / صبر آرد آرزو را بی شباب ×× صبر کن و الله اعلم بالصواب

منتخبی است از اشعار مثنوی معنوی؛ خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب ممتاز؛ تملک: محمد مهدی بن محمد نصیر در ۱۱۶۴ق؛ جلد: چرم مذهب، ۲۵۶ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۳-۳۳۱]

۲۸۱. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۶۰**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گفت رویه این حکایت را بهل ×× دست ها در کسب زن جهد المقل / دست دادستت خدا کاری بکن ×× مکسبی کن یارئی یاری بکن

شش دفتر، فاقد نیمی از دفتر پنجم و تمام دفتر ششم است؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۱۷۸-۱۱۷۹ق؛ با یادداشتی به خط خسرو میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار در مورد واگذاری نسخه حاضر به حاجی میرزا احمد؛ مهر: «مشیر السلطنه - حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی»؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: چرم مذهب، ۵۰۵ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳-۳۱۶]

۲۸۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۷۷۴۴**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** نردبان آسمان این کلام هرکه او ین برتر بود آید بیام، نی بیام کان اخصر بود، بل به بامی کز فلک برتر شود.

خط: نسخ، کا: چشتی، نظامی دهلوی، محمد فخر الدین، تا: ۱۱۸۰ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

۲۸۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۴۹۱**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** چون فتاد از روزن دل آفتاب ×× ختم شد و الله اعلم بالصواب / بام کردونرا ازو آید نوا ×× کرد شش باشد همیشه زان هوا

شامل دفتر اول و دوم و پنجم و ششم که در صحافی جابجا شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن شهاب الدین، تا: ۲۰ رمضان۱۱۹۹ق؛ افتادگی: وسط؛ دارای دو سرلوح مذهب، مجدول؛ ۲۴۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۱۷-۳۹۴]

۲۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۷۳
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد اسماعیل، تا: ۱۱۹۹ تا۱۳۰۰ق؛ مذهب، با هفت سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، ۳۰سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۵-۳۳]

۲۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۶۶
آغاز: فارغان از حرص و اکباب و حصص؛ **انجام:** کرده مهتابی ز کرباس و غلس
خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۴۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷-۳۹۶]

۲۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۴۴۴
آغاز: از مرض چون مویشد ×× چشمه ای از اشک و خون چون جویشد؛ **انجام:** مار و کژدم مرترا مونس بود ×× کان خیالت کیمیای مس بود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۸۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۱۷-۳۹۷]

۲۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۳۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ناقصان سرمدی تم الکلام
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح، مجدول؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ ۳۱۲گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹-۲۴۱]

۲۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۹۰۹
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** او دنی و قبله گاه او دنی است.
فقط دفتر اول؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۲۱سطر[رایانه]

۲۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۵۹
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با شش سرلوح؛ جلد: مذهب، ۳۶۱گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۰-۱۹۹۹]

۲۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۴۸۷۱/۲۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گر دو عالم پر شد سرمست یار ×× جمله یک باشند آن یک صد هزار
گزیده‌ای است از مثنوی معنوی که شامل بخش‌هایی از آن می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن۱۳؛ ۱۳گ (۹۴پ-۱۰۶ر)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۷-۵۰۱]

۲۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۴۵۷/۲
شعرهای داستان شبان و موسی؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶-۲۷۰]

۲۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۷
آغاز: کار بی علت مبرا از علل ×× مستمر و مستقر است از ازل؛ **انجام:** گر فسونی یادداری از مسیح ×× کولب و دندان عیسی ای وقیح.
حاوی قسمتی از مثنوی معنوی یعنی دفتر سوم است و آن از داستان خر هیزم فروش شروع می‌شود وتا زبون شدن خر از دست روباه می‌آید؛ خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: محمتلاً یکی از فرزندان وصال، تا: قرن ۱۳، جا: شیراز؛ مجدول؛ جلد: پارچه، ۷۳گ، ۲۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳-۲۴۲]

۲۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۱۱۲
دفتر پنجم؛ خط: نستعلیق، کا: هدایة الله بن پسر عبدالحکیم از پرکنه ابراهیم آباد معروف به بودهره، تا: قرن ۱۲و۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: هندی، جلد: مذهب، ۱۸۴گ، ۲۵سطر(۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۷-۳۳]

۲۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۷۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در متن و هامش؛ جلد: تیماج، ۸۷گ، ۱۷سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۱۵-۴۱۰۶]

۲۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۰۹۷-۲۵/۱۸۷
آغاز: حق هزاران صنعت وفن ساختست ×× تا که مادر بر تو مهر انداخته است / پس حق حقبا سبق مادر بود ×× هر که آنحق را نداند خر بود؛ **انجام:** شمع بود آن مسجد وپروانه او ×× خویشتن انداخت آن پروانه خو / سوخت پرش را ولیکن ساختش ×× بس مبارک آمد آن انداختش
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۲۳گ، ۹سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۶-۳۵۱۲]

۲۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۲۶۲-۱۷/۴۲
آغاز: قسط هر روزه بیابد بی ضرر ×× حاجتش نبود تقاضای دگر / قرعه بر هر که فتاوی روز روز ×× سوی آن شیر او دویدی همچو یوز؛ **انجام:** قوم دیگر را یقین دراز دیاد ×× زین عجب والله اعلم بالرشاد / قوم دیگر ناپذیرا ترش وخام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام
چند برگ از اواخر دفتر دوم مثنوی را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ ۶گ، ۲۳ سطر چهارستونی، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۶-۳۵۱۱]

۲۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۰۹۲-۲۵/۱۸۲
آغاز: داص ۶۵ در آدم وبیان وعلم الادم الاسماء کلها ثم عرضهم علی الملائکه گفت والله عالم السر والخفی ×× کافرید از خاک آدم را صفی؛ **انجام:** د ۴ ص ۵ در نکاح گفت صوفی ما فقیر وزادکم ×× قوم خاتون مالدار ومحتشم / کی بود این کفو ایشان دررواج ×× یکدر چوب ودر دیگر چوعاج
منتخب موضوعی است از مثنوی معنوی مولوی رومی، فهرست برخی موضوعات آن عبارتنداز: درآدم وبیان وعلم الادم الاسماء کلها، انبیاء، انسان، ایمان، احسان، ادب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۱۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۸-۴۶۰۱]

۲۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۴۲۷-۱۷/۲۰۷
آغاز: درمجلس دعا باید خوانده شود بخوان من مولای مثنوییس دعاها رد شود از بوی آن ×× آن دل کرمی نماید از زبان؛ **انجام:** نوم سحرکه رشته وصلش به خواب می‌دیدم ×× زهی مراتب

خوابی که به زبیداری است
بیاضی است که در آناشعاری از مثنوی معنوی جلال الدین محمدبلخی رومی انتخاب وبه ترتیب موضوعی تحریرشده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۹گ، ۱۰-۱۶سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۸-۴۶۰۲]

۲۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۵۶-۴/۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تاشوی دریای بی حد وکران

از آغاز تاپایان دفتر ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، مصحح توسط محرم درماه محرم ۱۲۶۱ (در دفتر چهارم)، حواشی به خط محمد علی رشتی دارد؛ جلد: تیماج، ۳۱۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۸سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۳۰۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۲۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** حسبی الله ما عنان اختیار ×× با تو دادیم ای قدیم کردگار

دارای دیباچه‌ای است منثور وشش دفتر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای چهارده سرلوح، مجدول؛ جلد: مذهب، ۲۱۹گ، ابعاد متن: ۱۵×۲۵/۵، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱-۲۴۵]

۳۰۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۳۵

و گزیده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۱۰۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۷سم [ف: ۴-۷۲۴]

۳۰۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۹

خط: نستعلیق، کا: بدخشی، محمد امان بیک بن محمد میرک بیک، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳، جا: سهارن پورسویه؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «رضا، لطائف المعنوی، عزیزالله، سلام الله، امیر نورالله، کاشفی»؛ مهر: حاجی عبدالرحمن؛ کاغذ: هندی، ۴۴۹گ، ۱۹سطر(۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: -۱۲۲]

۳۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** عرش حی و چرخ حی ای ذولباب ×× فهم کن و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ جلد: مذهب، ۲۲۰گ، ۲۰ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۴۲۸]

۳۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۲

آغاز: ای ضیاء الحق حسام الدین بیار ×× این سیم دفتر که سنت شد سه بار؛ **انجام:** در تحیر مانده ام کین قومرا ×× چون بپوشانید حق بر چشم ما.

دفتر سوم؛خط:نسخ خوش،کا:وصال،تا:قرن۱۳،جا:شیراز؛ مجدول؛ جلد: پارچه، ۲۶گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳-۳۳۵]

۳۰۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۴۵۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۹۵گ، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۲۱۶]

۳۰۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۸۶۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول[نشریه: ۷-۱۳۵]

۳۰۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۸۱

از دفتر دوم آغاز می‌شود و می‌رسد به داستان فقیه با دستار بزرگ و ربودن راهزن دستار وی را؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: وزیری[نشریه: ۷-۲۱۸]

۳۰۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۵۲گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲-۵۹۷]

۳۰۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۱۱-۹۱۴]

۳۱۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵

در شش دفتر؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: قرن ۱۳[نشریه: ۲-۹۳]

۳۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۶۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی، ۲۷۳گ، ۲۶سطر(۱۲×۱۲/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: -۱۲۲]

۳۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۲۵۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنه است

خط: نستعلیق، کا: علی بابا ابن میرزا محمد شبیه ساز شیرازی، تا: ۱۲۰۰ق؛ هیچیک از دیباچه‌های نثری را ندارد، به فرمان و برای میرزا محمد حسین بن میرزا محمد علی مازندرانی نوشته، دارای ۶ سرلوح بسیار زیبا، جملگی نگارین و بسیار زیبا و میناکاری، مجدول؛ مهر: «حاج سید نصرالله تقوی»؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مذهب، ۲۸۸گ، ۲۵سطر(۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۱۱-۲۶۴]

۳۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۵۸۸

در شش دفتر که نسخه ما گزیده‌ای از دفتر نخست آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۱۷ سطر در متن وحاشیه (۱۲×۱۸) [ف: ۲-۷۰۴]

۳۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۱۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شرج این کوته کن و رخ زین متاب ×× ختم شد و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد کاظم واله اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ هیچیک از دیباچه‌های نثری را ندارد؛ با سرلوح و منبت کاری، با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مذهب، ۲۲۴گ، ۲۳سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳-۳]

۳۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۴/۵ سرود

اشعاری از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۰۴ق[نشریه: ۱۳-۴۱۹]

۳۱۶. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه: و-۹

آغاز: بسمله و به نستعین، و هو اصول اصول الدین فی

کشف الاسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** قصه کونه کن که رفتم در حجابهین خمش و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ اهدایی: دبیرستان شوکتی بیرجند؛ ۵۷۰ص، ۲۴سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: -۳۶]

۳۱۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه: ۲۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق [ف: -۲۵]

۳۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۹۴۴-۲۰/۶۴
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تاشوی دریای بی حد وکران / قصه کوتاه کن که رفتم درحجاب ×× ... والله اعلم بالصواب
خط: نسخ، کا: زین العابدین محمدجعفر، تا: چهارشنبه ۲۹ ذیحجه۱۲۲۳ق، جلد: تیماج، ۳۴۵گ، ۲۱ سطر در متن وحاشیه، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۳۱۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۳
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** این خودی را خرج کن اندر خدا ×× تا نمانی همچو ابلیس جدا
خط: نسخ خفی خوش، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۲۸ق؛ مجدول، با ۱۰سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن مذهب، ۷۶۱ص، ۲۵سطر در متن و ۲۶ سطر در کنار، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳-۳۰۶]

۳۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۹۷۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن در روزن است ×× زانکه دل از جانب جان روشن است
خط: شکسته نستعلیق ساده، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول مذهب، دارای شش سرلوح؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۰۸گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۷-۵۶۸]

۳۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۹
آغاز: هذا کتاب المثنوی المعنوی المولوی و هو اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول الیقین و هو فقه الله الاکبر و شرع الله الاظهر و برهان الله الاطهر مثل نوره مشکوة فیها مصباح و یشرق شراقا انور من الاصباح؛ **انجام:** در دل من این سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنه است. الحمدلله الذی وفقنی باتمام هذه النسخه الشریفه بعنایاته الکامله مصلیا علی رسوله و مرتجیا الی قبوله مستمدا عن ارواح المصنف وهو قبوله.
شامل شش دفتر مثنوی خطب منثور دفتر دوم و پنجم این نسخه برای کتابخانه شاه جهان پادشاه هندوستان تهیه شده بوده و در تاریخ ۱۲۳۲ داخل کتابخانه سلطنتی ایران شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای ۶ سرلوح مذهب مرصع عالی؛ با یادداشتی به خط شاه جهان پادشاه هندوستان که آنچه از تطاول وصالی و صحافی باقی مانده چنین است «هو بتاریخ غره شهر رمضان المبارک سنه ۳۱ این نسخه شریفه (جزو) کتابهای این نیازمند گردید قیمت یکصد روپیه»؛ مهر: «مشیر السلطنه - حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی»، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۴۵؛ کاغذ: کشمیری، جلد: چرم مذهب، ۸۳۵ص، ۱۷سطر در متن و ۳۲ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳-۳۱۳]

۳۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۲۵
آغاز: ز آنکه شاهد راز لا لا فصل نیست ×× تا ز لالا میکریزی وصل نیست / تو چه دانی ذوق صبر ای شسته دل ×× خاصه صبر از بهر آن خوب چکل؛ **انجام:** آب جانرا ریز اندر بحر جان ×× تا شوی در پای پی حد و کران / قصه کوته کن که رقم در حجاب ×× ختم کن و الله بالصواب.
انجامه: ... اول کتاب کتبته بیدی و انا العبد احقیر الآثم جعفر ابن ابوالقاسم تمد الکتاب بعون الملک الوهاب فی شهر ربیع الاول من شهور سنه ۱۲۳۶ م.
خط: نستعلیق، کا: جعفر بن ابوالقاسم، تا: ۱۲۳۶ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور، ۷۳گ، ۱۵سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۸سم [رایانه]

۳۲۳. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه: بدون شماره
منتخب؛ خط: نستعلیق خوش، کا: جعفر بن ابوالقاسم، تا: ربیع الاول۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول[نشریه: ۷-۷۴۴]

۳۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۲۲۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** من بدانم کو فرستاد آن بمن ×× از ضمیر چون سهیل اندر بمن / دردل من این سخن زان میمنه است ×× زانکه از دل جانب دل روزنه است
خط: نستعلیق، کا: علی اشرف بن علی، تا: اواسط جمادی الاول۱۲۳۷ق؛ مجدول مذهب، محشی، مقابله شده؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۹۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۷]

۳۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰۰۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام کردن را ازو آید نوا ×× کرد شش باشد همیشه زان هوا ...
کامل؛ خط: نستعلیق خوش، کا: زین العابدین بن حاج محمد جعفر شیرازی، تا: ذیقعده ۱۲۳۷ تا رجب۱۲۴۱ق؛ چهار ستونه، مجدول، دارای یک سرلوح مذهب و منقش؛ جلد: ساغری مذهب، ۲۷۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۹سم [ف: ۱۷-۳۹۶]

۳۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۵۳
آغاز: الحمدلله بعواقب الامور العالم بما نحفیه الضمایر فی الصدور؛ **انجام:** هین خمش و الله اعلم بالصواب.
مشتمل بر: شرح خطب مثنوی از حاج محمد حسین، فهرست حکایات و مقالات مثنوی، مقدمه عربی و دفتر اول، دیباچه فارسی و دفتر دوم، مقدمه عربی و دفتر سوم، مقدمه عربی و دفتر چهارم، دیباچه فارسی و دفتر پنجم، دیباچه فارسی و دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، کا: وصال شیرازی، تا: ۱۲۴۳ق؛ شش سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مذهب، ۶۴۰ص، ۲۵سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۸-۳۹۴]

۳۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۰
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تیغ حلم از تیغ آهن تیز تر ×× بل ز صد لشکر ظفر انگیز تر.

دفتر اول؛ خط: نستعلیق، کا: یوسف بن قاضی، تا: دوشنبه ۶ ربیع الاول۱۲۴۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۸۹گ، ۱۶ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۴۷]

۳۲۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۲۷/1

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ×× گردشش باشد همیشه ز آن هوا

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مؤمن بانوی، تا: محرم۱۲۴۵ق؛ مصحح؛ ۳۶۸گ (۱پ-۳۶۸ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲-۴۸۸]

۳۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۵-۱۳/۷۵

آغاز: نقل اعراض است این بحث ومقال ×× نقل اعراضست این شیر وشکال / جمله عالم غرض بودند تا ×× اندرین معنی بیامد هل اتی؛ **انجام:** مظهر عزست ومحبوب بحق ×× از همه کروبیان برده سبق

از دفتر دوم تا آخر ششم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ملاکاظم رانکویی الاصل واصفهانی مسکن (پایان دفتر خامس)، تا: پنج‌شنبه ۱۵ جمادی الثانی۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۷۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۳۵۱۲]

۳۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۲۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** صبر آرو آرزو را نی شتاب ×× صبر کن و الله اعلم بالصواب

نسخه تنها دفتر یکم است بدون دیباچه؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد شفیع مشتهر به میرزا کوچک متخلص به وصال شیرازی، تا: ۱۲۴۶ق، جا: شیراز، به دستور فتحعلیشاه برای ناصر الدین شاه نوشته؛ مجدول؛ جلد: مذهب، ۲۵سطر(۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۴-۳۲۶]

۳۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۹۸

آغاز: داستان آن کنیزک با خر خاتون؛ **انجام:** کزین بر زبان هرگز بتازم شکایت از غم امروز و فردا ... محرم الحرام سنه ۱۲۴۸.

قطعه‌ای از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: پارچه[رایانه]

۳۳۲. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۳۳ فرخ

خط: نستعلیق، کا: علی بن ملامحمد بن عبدالحمید کرمانی، تا: ۱۲ شعبان۱۲۵۰ق؛ مجدول، جلد: تیماج، ۲۴۷گ، ۲۸ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: -۱۵۰]

۳۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۳۳

شماره یکم دفتر؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن کربلایی نصیر بنائی، تا: ۱۲۵۰ق؛ مجدول، دو سرلوح؛ جلد: مذهب، ۳۱۲گ، ۲۳ سطر (۱۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۵-۵۰۲]

۳۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۲۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گرد و نرا ازن آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا

خط: نسخ زیبا، کا: محمد بن عباس بک، تا: ۱۲۵۱ق، جا: بنات؛ با شش سرلوح بسیار ممتاز، مجدول؛ جلد: مذهب، ۲۳۸گ، ۳۲سطر(۱۳×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۷سم [ف: ۱۴-۳۲۵]

۳۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۶۴

آغاز: ای همیشه حاجت ما را پناه ×× بار دیگر ما غلط کردیم راه؛ **انجام:** هست باقی شرح این لیکن درون ×× بسته شد دیگر نمی آید برون. مؤخره سلطان ولد: «قصه کوته کن که رفت اندر حجاب ×× هین خمس و الله اعلم بالصواب»

شامل هر شش دفتر مثنوی می‌باشد که از این میان دفتر اول در اثر پارگی‌ها و افتادگی‌ها ناقص است و دفتر سوم نیز فاقد دیباچه می‌باشد؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۵۲۲گ،۱۳سطر در متن و۲۶سطر در حاشیه، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [رایانه]

۳۳۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۹۹

۱۴۵۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۵۱ق؛ در متن و هامش؛ جلد: تیماج، ۱۴سطر، قطع: ربعی[چهار کتابخانه مشهد-ف: -۱۷۰]

۳۳۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۵۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گر تو خواهی باقی این گفتگو ×× ای اخی در دفترچهارم بجو. تمت دفتر سیم.

از آغاز تا آخر دفتر سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶-۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۱۵ سطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴-۲۱۱۲]

۳۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۸۴۱

خط: شکسته، کا: زین العابدین مراغی، تا: ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج، ۷۲۶ص، ۲۱ سطر دو ستونی، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۷-۲۵۲]

۳۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۰۵۱

آغاز: هذا الکتاب المثنوی و هو اصول اصولالدین فی کشف السرار الوصل و الیقین؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب هین خمش و الله اعلم بالصواب قد فرغ من تسوید هذه الکتاب الشریف فی ۲۶ شهر صفر المظفر من شهور سنه ۱۲۵۲ بقلم شکسته زین العابدین درباره ...

هر شش دفتر معنوی؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: زین العابدین، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی؛ جلد: مذهب، ۳۰۴گ، ۲۳سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [رایانه]

۳۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: علی محمد اهری، تا: ۱۲۵۴ق؛ بدون سرلوح؛ ۳۰۳گ، ۲۷سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم [ف: ۶-۷۳۹]

۳۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵۴۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** جان جاویدان اگر خواهی بخوان ×× مثنوی

معنوی مولوی
شامل ۶ دفتر کامل مثنوی؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۵۴ق؛ مجدول، دارای ۶ سرلوح، با سرلوح؛ جلد: مذهب، ۳۲۰گ، ۳۱سطر (۱۱/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۹-۷۵۴]

۳۴۲. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۵۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، قطع: رحلی[نشریه: ۷-۵۴۹]

۳۴۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۷۳۲/1
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۴ جمادی الثانی۱۲۵۴ق؛ با چهارسرلوح، مجدول، قطع: ربعی[نشریه: ۷-۲۵۵]

۳۴۴. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه: ۳۸
شش دفتر کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ صفر۱۲۵۴ق؛ با مقدمه‌های منثور؛ مجدول، با سر لوح، محشی [رشت و همدان: ف: -۱۶۸۱]

۳۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۱۰۴
نسخه دفتر ۱-۲ است با شرح‌های لغوی در هامش از لطائفالمعنوی و علی خان؛ خط: نستعلیق، کا: طبیب رشتی، زین العابدین بن قاسم، تا: جمادی الثانی۱۲۵۵ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۳۴گ، ۲۳ سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۳-۳۰۸۴]

۳۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵-فیروز
خط: نسخ زیبا، کا: ملا محمد بن عباس بک بنابی، تا: ۱۲۵۵ق؛ دارای ۶ دفتر و ۶ سر لوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مذهب، ۵۹۶ص، ۲۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۱-۱۷۱]

۳۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۶۲۰
خط: نستعلیق، کا: صابر شیرازی، مهدی بن محمد، تا: دوشنبه ۲۹ شعبان۱۲۵۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۹۴گ، ۲۲سطر(۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۹×۳۴سم [ف: ۱۷-۱۷۸]

۳۴۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۱۱۰
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی عبدالله تبریزی، تا: ۱۰ ج۱۲۵۶ق؛ جدول زر و لاجورد، با سرلوح و زرافشان در ص ۱ و ۲؛ قطع: وزیری[نشریه: ۷-۲۱۸]

۳۴۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۸۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ختم شد و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد، تا: ۱۲۵۶-۱۲۵۸ق، بر حسب خواهش آقا میرزا عابد ضرابی؛ دارای سرلوح؛ جلد: تیماج، ۶۳۶ص، ۲۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱-۱۸۵]

۳۵۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۳۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ محرم۱۲۵۶ق؛ ۳۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲-۳۹]

۳۵۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۶۱۳
دارای شش دفتر؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماجمذهب، ۲۶۹گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [نشریه: ۱۳-۱۱]

۳۵۲. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد هاشم خوش نویس، تا: ربیع الاول۱۲۵۹ق، برای محمد حسین خان آجودان باشی؛ با سرلوح؛ جلد: مذهب، قطع: رحلی[نشریه: ۷-۵۴۹]

۳۵۳. تهران؛ اعتماد مقدم، سعید؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نسخ خوش، کا: احمد بن محمد هاشم خوشنویس، تا: ۱۲۵۹ق، برای محمد حسین خان آجودانباشی[میراث اسلامی: ۵-۶۲۱]

۳۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۴۹۰
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** دفتر سادس شد این ساعت تمام ×× هم بعون ایزد محی العظام
خط: نستعلیق خوش، کا: سید صادق بن سید یوسف مازندرانی، تا: ۱۲۵۹ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، ۳۲۸گ، ۲۲سطر (۱۱/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۵-۶۶۳]

۳۵۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۰۵
خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسین بن مولانا شهاب دین، تا: پنج‌شنبه۴ شعبان۱۲۵۹ق؛ محشی منقول از لطائف المعنوی؛ واقف: سید سعید؛ جلد: تیماج، ۲۸۸گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱-۹۰]

۳۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۴۰۶
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم، تا: ۱۷ شعبان۱۲۶۰ق؛ با چند سرلوح؛ جلد: مذهب [ف: ۵-۵۰۳]

۳۵۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۳
در شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول۱۲۶۰ق؛ با آرایش؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری[نشریه: ۲-۹۳]

۳۵۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۳
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن مکن دلها کباب ×× ختم کن و الله اعلم بالصواب
شش دفتر مثنوی معنوی عارف بزرگوار مولانا جلال الدین است؛ خط: نستعلیق و ثلث، کا: آقا محمد مشهور به درویش ابوالفیض اصفهانی، تا: ۱۲۶۰ق، جا: اصفهان مدرسه چهار باغ؛ با یک سرلوح کتیبه‌ای مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، ۵۷۸ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۳-۳۳۵]

۳۵۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه: ۳۳۲
آغاز: هذا کتاب المثنوی المعنوی و هو اصول الدین فی کشف الاسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** نام گردون را ازاو آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا.
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: پنج‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی۱۲۶۰ق؛ مجدول، دارای سرلوح زرین، مصحح؛ جلد: تیماج، ۳۸۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲-۴۵]

۳۶۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۳

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: منعم، تا: ربیع الاول۱۲۶۱ق؛ جلد: روغنی[نشریه: ۲-۹۳]

۳۶۱. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۵۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** من چه دارم که فدایت نیست آن ×× که زمن فریاد داری هر زمان

خط: نستعلیق متوسط، کا: علی اصغر تفرشی، تا: ۱۲۶۱ق، جا: حصار، بر حسب فرموده میرزا محمد هاشم تفرشی؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «اسدالله» (بیضوی)، «عبده لطف الله و اسدالله» (بیضوی)؛ ۲۷۸گ، ۲۵سطر چهارستونی (۱۲/۵×۲۱) [ف: -۱۳۸]

۳۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۵۹۴

دفترها ۴، ۵ و ۶؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الاول۱۲۶۱ق؛ با سرلوح منقش یادگار محمد هاشم خراسانی ۱۳۱۰ ق، مجدول؛ مهر: «محمد هاشم حکاک ۱۲۹۸» (بیضوی)، «هاشم بن غلامرضا»؛ جلد: مقوایی، ۱۴۵گ، ۲۴سطر (۱۳/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۲-۲۲۲]

۳۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۰۶

آغاز: بسمله، اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم چون این حقیر فقیر ده سال سابق از کتاب مثنوی انتخابی نموده؛ **انجام:** صبر را سلم کنی سوی درج ×× تا برایم صبر مفتاح الفرج.

گرد آورنده که ظاهراً صوفی بوده و سالها عمر خود را بروی کتاب مثنوی ملای رومی گذراده است در مقدمه شرح حال مولانا جلال الدین رومی را نگاشته و سپس نخبه اشعارمثنوی را آورده است. او می‌گوید: در این انتخاب تفصیلات بارده را واگذارده‌ام و آنچه را که آورده‌ام لب لباب مثنوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ مجدول؛ جلد: مذهب، ۳۱۴گ، ۱۴سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲-۴۴۲]

۳۶۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** پس زجان کن وصل جانانرا طلب ×× بی لب و بی کام میگو نام رب ... / ... قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش والله اعلم باالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ مجدول؛ جلد: چرم، ۲۵۲گ (۱+۲۵۱)، ۵۴-۵۸سطر درمتن و حاشیه، اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف: ۳-۱۲۱۵]

۳۶۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۵۱

خط: نستعلیق، کا: نعمت الله، تا: ۱۴ ذیحجه۱۲۶۲ق؛ تملک: رضا بن محمود موسوی با تاریخ ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج، ۳۳۱گ، ۲۱سطر(۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: -۱۲۲]

۳۶۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** خاتمه لولده الکامل المحقق بهاء الدین ...

شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: محمدمهدی ملک الکتاب، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: «مشیرالسلطنة»؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرم، ۴۵۴ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳-۲۹۷]

۳۶۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۲۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ رمضان۱۲۶۳ق؛ با سرلوح؛ ۳۹۲گ، ۱۷ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵-۵۰۲]

۳۶۸. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۳۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در بخوشد از حضورش در دلم ×× منطقی بیرون ازین شادی و غم

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: چهارشنبه غره ذیحجه۱۲۶۳ق؛ دارای شش سرلوح مذهب عالی، مذهب، مجدول؛ جزء کتب کتابخانه ظل السلطان به کتابخانه فرهنگ اصفهان تهداء شده؛ جلد: مقوایی، ۶۴۴ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: -۱۴۰]

۳۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۶۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** یا رب نگاه دار تو ایمان آن کس کین ×× خط من بخواند و بر من دعا کند.

خط: نستعلیق شکسته، کا: عبدالعظیم بن محسن تویسرکانی، تا: ۱۲۶۳ق[رایانه]

۳۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** کرد شش باشد همیشه زان هوا ... هجرة النبویة المصطفویة.

خط: نسخ، کا: محمد باقر خوانساری، تا: شعبان۱۲۶۳ق؛ با شش دیباچه و شرح بعضی لغات؛ واقف: نایینی؛ جلد: چرمی، ۳۲۵گ، ۲۳سطر چهارستونی (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۷-۷۱۷]

۳۷۱. زنجان؛ اخوان زنجانی - جلیل؛ شماره نسخه: بدون شماره

دفتر اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ متعلق به کتابخانه شعاع الملک شیرازی بوده.[میراث اسلامی: ۵-۶۱۸]

۳۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۸-فیروز

شش دفتر؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد مهدی فراهانی حسینی، تا: ۱۲۵۲ تا ۱۲۶۴ق، جا: قم و اصفهان؛ مجدول؛ جلد: روغنی، ۶۵۰ص، ۲۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۲۱-۱۷۲]

۳۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۶۷

آغاز: بسمله هذا الکتاب المثنوی المعنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول؛ **انجام:** بام گردون را ازو آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا

خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: رضی حسینی شیرازی، تا: ۱۲۶۴ق؛ با شش سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۳۱۹گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۶/۵×۳۰/۵سم [ف: ۵-۷۷]

۳۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰۴

کا: رضی حسینی، تا: ۱۲۶۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۷۷گ، اندازه: ۱۵/۳×۲۶/۷سم [رایانه]

۳۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را ازو آید نوا ×× گردشش بادا همیشه زان هوا. پایان نسخه: ذلک فی سنه ۱۲۶۶ من الهجرة النبویة علی هاجرها الف صلوة و تحیة و انا الداعی الدوام الدولة

الباهرة محمد حسن الگلپایاگانی الاصل.
خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن گلپایاگانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۰۷گ، ۲۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳-۱۳]

۳۷۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۷۸

آغاز: چون این کتاب مستطاب که از حقایق و معارف و تحقیقات مراتب سیر و سلوک و اخذ خصائل و ترک رذایل گنجی شایگان و از نهایت اشتهار و اعتبار مستغنی از تعریف و بیان است به خطی خوش و طرزی دلکش تحریر یافته بود از کمال خوبی و بایستگیشایسته بزم ارم نظم و محفل مینو مشاکل سلطان الاعظم ... ناصرالدین شاه ادام الله ایام سلطنة و شوکته دانسته این غلام جان نثار دولت ابد آثار فیروز میرزا آن را به رسم پیشکش حضور خورشید ظهور و اهدای کتابخانه مبارکه منظور داشت چنانچه مراتب دولتخواهی این دولتخواه را کاتب کتاب نظم در آورده به عرض رسانیدچون بامر داور مالک رقاب ×× خوش بپایان آمد این فرخ کتاب / نصرت الدوله بزرگ ملک جم ×× بنده جان بر کف شاه عجم / کامجو شهزاده فیروز گزین ×× آن بصد فیروزی و نصرت قرین؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در حجاب ××هین خمش والله اعلم بالصواب
شش دفتر کامل مثنوی؛ خط: نستعلیق، کا: شیرازی، فتحعلی بن محمد جعفر، تا: ۱۲۶۳-۱۲۶۶ق؛ با تزئینات و تذهیب بسیار زیبا که شاهزاده فیروز میرزا آن را به رسم پیشکش به حضور ناصرالدین شاه قاجار تقدیم نموده، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز کار شیرازی، مجدول، مذهب؛ جلد: مذهب، ۵۷۶ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳-۳۱۸]

۳۷۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا
شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی ابن محمد اسمعیل حسینی قاینی، تا: ۱۲۶۶ق، جهت حشمت الدوله حمزه میرزا کتابت نموده؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب، با شش سرلوح مذهب خوب؛ مهر «مشیرالسلطنه - علی اکبر بن حسین الحسینی»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، ۶۶۳ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۳-۳۰۳]

۳۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۰۹۳

آغاز: برابر۱
دارای هر شش دفتر مثنوی است و هر دفتر دارای دیباچه است؛ خط: نسخ زیبا، کا: احمد بن وصال شیرازی، تا: ربیع الثانی۱۲۶۶ق؛ دارای ۶ سر لوح، مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۰۵گ، ۲۵سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۵-۵۸]

۳۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸۰

خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل پسر وصال شاعر مشهور شیرازی، تا: ۱۲۶۷ق؛ مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری مذهب، ۳۰۰گ، ۵۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳-۴۵۷]

۳۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۸۱

خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن محمد هاشم خوانساری، تا: ۱۲۶۷ق؛ محشی از «لطائف المعنوی»، با دو سرلوح، با چهار سرلوح، مجدول؛ مهر: علی منشی (امین الملک) به سال ۱۲۹۰؛ جلد: مذهب، ۳۳۲گ، ۴۶سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳-۴۵۸]

۳۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۴۲

بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۱۶گ، اندازه: ۱۴/۶×۲۰/۵سم [رایانه]

۳۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۵

آغاز: بسمله، هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** تا سوی دریای بیحد و کران ×× آب جانرا ریز اندر بحر جان.
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد بن وصال متخلص به داوری، تا: ۱۲۶۸ق؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ جلد: مذهب، ۳۱۲گ، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۳-۵۲۳]

۳۸۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتمه مجلد ششم از مثنوی بتاریخ نوزدهم شهر شعبان المعظم سنه ۱۲۶۹ مطابق سیچقان ئیل. کتبه العبد الحقیر الفقیر العاصی حبیب الله النوریگفت و گو آخر رسید و عمر هم ×× مژده کامد وقت آن کز تن جهم / قصه کوتاه کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب
شش دفتر، کتاب مستطاب مثنوی معنوی مولانا جلال الدین عارف روشن ضمیر و دل آگاه؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: حبیب الله نوری، تا: ۱۲۶۹ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب خوب؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرم مذهب، ۵۷۸ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۳-۲۹۹]

۳۸۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۷۵۸/۱

دفتر ۴ و ۵ و ۶؛ کا: محمد شفیع بن محمد سعید، تا: ۱۲۶۹ق؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف: -۱۴۹۱]

۳۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۹۸۱

خط: نسخ، کا: وقار پسر وصال شرازی، تا: ۱۲۷۴ق، به دستورر میرزا یوسف مستوفی الممالک؛ با شش سرلوح زیبا، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: ساغری، ۲۴۹گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴-۷۲۵]

۳۸۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۵

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** خاتمه لولدة الکامل المحقق بهاء الدینبام گردون را از او آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا
شش دفتر مثنوی معنوی؛ خط: شکسته نستعلیق ممتاز، کا: محمد حسن شریف شهیر به کاتب سرکاری، تا: ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ مذهب، مجدول، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، جلد کار محمد اسمعیل نقاشباشی ۱۲۸۶، ۷۱۵ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶۵×۲۶/۵سم [ف: ۳-۳۰۱]

۳۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۱۶
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** مر بزرگی ورا گردن نهم منتی هم بر دل و بر تن نهم چون افتاد از روزن دل آفتاب ختم شد و الله اعلم بالصواب [انجام موخره]: تا که شد این نامه ی نامی تمام. از عنایات خدایی و السلام
دفاتر شش گانه مثنوی است، مثنوی نان و حلوای شیخ بهایی در پایان نسخه آمده؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا غفار، میرزا هاشم، احمد منبری تفرشی، تا: ۱۲۷۳–۱۲۷۵ و ۱۳۲۷ق؛ مطابق یادداشت رضا منبری تفرشی، این کتاب را میرزا احمد منبری تفرشی پدر وی در ۱۳۲۷ تحریر کرده، لکن نسخه در پایان دفتر اول رقم میرزا غفار و میرزا هاشم به تاریخ ۱۲۷۳ق، دارد. و تا پایان دفتر چهارم مورخ ۱۲۷۵ق است، دفتر پنجم و ششم بدون رقم است. و جز بخشی از برگ ۳۲۹ به نظر می‌آید خطوط مشابه یکدیگر است؛ محشی، مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۶۳گ، ۲۱سطر (۱۸/۲×۱۱/۴)، اندازه: ۱۷/۲×۲۷/۵سم [رایانه]

۳۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۲۸۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۷۵ق؛ با دیباچه نثری فارسی، در هفت دفتر؛ ۸۷گ، ۱۲ سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۵×۲۲سم [ف: ۱۶–۵۰۵]

۳۸۹. همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه: ۲۴۰
کا: علی اکبر محلاتی، تا: ۱۲۷۵ق، به دستور آقا میرزا نادر کردستانی؛ از روی نسخه میرزا احمد وقار شیرازی، مورخ ۱۲۶۶[نشریه: ۵–۳۴۵]

۳۹۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۳
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** قوم دیگر ناپذیرا ترش و خام ××ناقصان سرمدی تم الکلام
دفتر سوم که کاتب جهت تحفه حضور ناصرالدین شاه قاجار کتابت و تقدیم نموده؛ خط: نستعلیق، کا: چنگیز قاجار، تا: ۱۲۷۵ق؛ مجدول، با سرلوح و کتیبه مذهب بسیار خوب؛ مهر: «حسین بن هدایت الله – و محمد رضا الحسینی»؛ جلد: تیماج مذهب، ۹۴ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۳سم [ف: ۳–۲۷۸]

۳۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۲۱۶گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۱سم [رایانه]

۳۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۳۷/۳
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گفت پیغمبر عداوت از خرد ×× بهتر از مهری که از جاهل رسد
شامل دفتر اول و دوم مثنوی؛ خط: تحریری، کا: ابوالقاسم محمد، تا: ۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۹۵ص (۱۴۱–۴۳۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵۰–۱۲۷]

۳۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۴۱
آغاز: ای ضیاءالحق حسام الدین سعید ×× دولتت پاینده فقرت بر مزید؛ **انجام:** حسبی الله ماعنان اختیار ××با تو دادیم ای قدیم کردگار
دفتر هفتم الحاقی به مثنوی مولاناست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ واقف: علی بشیر، بهمن ۱۳۱۶؛ جلد: پارچه‌ای، ۹۷گ، ۱۰سطر(۱۱/۵×۷)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۷–۷۱۸]

۳۹۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۶۸۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ××گردشش باید همیشه زان هوا
شش دفتر؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: شیرازی، محمد حسین بن محمد علی، تا: ۱۲۷۹ق، جا: شیراز؛ تذهیب و تزئین و تجلید این نسخه از سید علیرضاست که واقعا از حیث رسم الخط و تزئینات و تحریرات یکی از شاهکارهای آثار دوره ناصرالدین شاه قاجار است،مجدول،دارای سرلوحهای مذهب مرصع ممتاز،مذهب؛جلد: مذهب،۷۱۸ص، ۲۰–۲۱سطر، اندازه: ۲۲/۴×۳۲/۵سم [ف: ۳–۳۲۱]

۳۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۳۲
کا: داوری، محمد بن محمد شفیع، تا: ۱۲۸۰ق؛ این نسخه به‌واسطه حسن خط و امتیاز تذهیب و تزئین و زیبایی جلد یکی ازنسخ نادره نفیسه است، دارای شش سر لوح بسیار ممتاز؛ جلد: مذهب مصور، ۱۵۷گ، ۹۹ سطر شش ستونی، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۲–۲۵۲]

۳۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۸
آغاز: ذکر احوال مولانا بهاء الدین ولد بزرگ، بسمله و ما توفیقی الا بالله؛ **انجام:** غلام برخی بعضی جلدی و دلیری کردن تمت فی سنة ۱۲۸۱ من الهجرة المبارکة النبویه صلی لله علیه و آله.
خط: نسخ خوش، کا: محمد اسماعیل متخلص به توحید وصال، تا: ۱۲۸۱ق، جا: شیراز؛ مذهب، با سر لوحه‌های مذهب، مجدول؛ جلد: مذهب، کار لطفعلی صورتگر، ۱۵۸گ، ۳۳ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵/۸سم [ف: ۳–۳۳۱]

۳۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۸۵
بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ خریداری از محمد حسین علوی[رایانه]

۳۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۹۳۸
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** همین خمش و الله اعلم بالصواب.
شش دفتر ست؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ و ۱۲۸۲ق؛ با شش سر لوح زیبا، مذهب به قلم آقای عیسی آلفته نقاش و مذهب کتابخانه، ظاهراً خط یکی از فرزندان وصال شیرازی است؛ واقف: نایینی؛ جلد: مذهب، ۳۰۲گ، ۲۵سطر چهارستونی (۱۰/۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸/۸سم [ف: ۷–۷۱۷]

۳۹۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۷
هر شش دفتر؛ خط: نسخ و رقاع، کا: محمد علی بن احمد قاری اصفهانی، تا: ۱۲۸۴ق، به فرمایش میرزا محمد یوسف مستوفی الممالک؛ با حواشی نستعلیق محمود بن میرزا محمد علی منشی گرگانی در شوال ۱۲۸۴؛ جلد روغنی کار محمد تقی حسینی امامی در ۱۲۸۴[نشریه: ۲–۹۳]

۴۰۰. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه: ۲۵۲/۶

آغاز: برابر ۱
بیش از ۱۰۰ بیت اشعار از مثنوی مولوی؛ کا: حسین بن حاج عبدالحامد فیجانی، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۳گ (۱۷۰پ-۱۷۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۲۴۸]

۴۰۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه: ۹۸
بخشی از یکی از دفترهاست؛ خط: نستعلیق، کا: بنده‌ای از بندگان محمد بن محمود زند کرمانشاهی، تا: سه‌شنبه۲ محرم۱۲۸۹ق، جا: شوشتر؛ در پایان نسخه یک مثنوی از میرزا علی اکبر و مثنوی دیگری از شیخ مفید و مخمسی از میرزا سید محمد خان نائینی افزوده شده؛ نوشته شده از روی نسخه میرزا محمد خان سلطان؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱-۹۳]

۴۰۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۶
آغاز: ای خدا ای فضل تو حاجت روا ××با تو یاد هیچکس نبود روا؛ **انجام:** عقل را از هر خطر باشد حذر ×× عشق را نبود غم خوف خطر
منتخب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی ابن مرحوم آقا میرزا هاشم خوشنویس، تا: ۶ رجب۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج، ۱۵گ(۲۰۲پ-۲۱۶پ)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: -۱۷۷]

۴۰۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۰۸۳/۳
آغاز: برابر ۱
گزیده کوتاه؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن، ۸گ (۱۷پ-۲۴پ، متن و هامش)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸-۱۸۹]

۴۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۰۸/1
چند قطعه از مثنوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج، ۷۹گ (۳پ-۸۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۳-۸۸]

۴۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۷-فیروز
خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن میرزا محمد جعفر، تا: ۱۲۹۲ق؛ دارای ۷ کتیبه، مجدول، گاه محشی؛ جلد: روغنی، ۵۸۶ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۱-۱۷۲]

۴۰۶. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۱۲۶
آغاز: بخشی از مثنوی است با این سرآغاز: ای منزه پرده دار پرده در ××ای بهر پرده در و از پرده در / چون سرایم من سپاست کان سپاس ×× در قیاس است و تو بیرون از قیاس
بخشی از مثنوی ایست؛ خط: نستعلیق، کا: شکرالله بن محمد حسن خان لیلمانجی، تا: ۱۷ ربیع الاول۱۲۹۵ق، به دستور علی قلی خان و رمزیار؛ تملک: ماشاء الله فرزند حجت الله؛ جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: -۹۵]

۴۰۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۶۳ - ب
شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۴ ربیع الثانی۱۲۹۹ق؛ مجدول؛ نسخه را صدیق الملک محمد بن عبدالله نوری تبریزی تهرانی رئیس دفاتر وزارت خارجه به دختر خود قمر تاج خانم در روز یک‌شنبه ۲۲ ذیحجه ۱۲۹۹ بخشیده؛ جلد: تیماج، ۳۸۰گ، ۱۹سطر(۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: -۱۸۲]

۴۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۴۴۷
چهار دفتر؛ خط: نسخ، کا: زاهر، یوسف بن محمد الیف، تا: قرن۱۴؛ دفتر ۱ نوشته روز ۶ جمادی الاول ۱۳۳۰ برای درس نزد پدر، دفتر دوم نوشته روز چهارشنبه ۹ ربیع الاول ۱۳۳۵ برای درس نزد پدر، آن را نویسنده جزو به جزو می‌نوشته و پیش پدر خود می‌خوانده است، در پایان دفتر سوم آمده است که قرائت و تصحیح شده بانسخه مقابله شده با اصل با تشکیل و تقیید در هوامش در روز ۸ جمادی الثانی ۱۳۴۲ و این کار را محمد الیف پسر شیخ احمد مختار سعدی مولوی شاذلی حصری زاده شیخ تکیه سوء لیجه رو به روی ابو ایوب انصاری کرده است؛ نوشته یوسف زاهر بن استاد المقرر الشیخ محمد الیف افندی سعدی مولوی شاذلی بن شیخ احمد مختار افندی به شیخ سلیمان صدقی بن شیخ مصطفی عزی حصیری زاده بن شیخ حفید دمنهوری؛ کاغذ: استانبولی، ۳۴۱گ، ۲۳سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۱۷-۳۷۱]

۴۰۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۰/۲
از حکایت عاشق شدن پادشاه به کنیزک تا سئوال کردن بهلول از یک صاحبدل؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا ولی پسر شاهرخ، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۳ص (۴۴-۴۶)، ۹سطر(۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۸۶]

۴۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۲۰/۶
بخشی از مثنوی، از دادخواستن پشه از باد به حضرت سلیمان تا داستان یوسف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۹گ (۱۱۶پ-۱۳۴ر)، ۹سطر(۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: -۱۸۷]

۴۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** دست بر نبضش نهاد و یک بیک ×× باز می‌پرسید از جور فلک(بیت ۱۸۵)؛ موجود: میل هر جانی بسوی تن بود ×× هر تنی از روح آبستن کند. (بیت ۴۰۰)
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام(از ابتدای دفتر اول مثنوی شروع و به بیت ۱۸۵ ختم می‌شود، از بیت اول دفتر اول تا بیت ۴۰۰ تکرار شده است)؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ماه ۱۳۴۸؛ جلد: تیماج، ۱۸گ، ۱۷-۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۰سم [ف: ۱۷-۳۹۸]

۴۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۴۳
انجام: تا درین فکری تو از سکری تو دور ×× تا از این مستی از آن جامی تو کور / گفتگوی ظاهر آمد چون غبار ×× مدتی خاموش خو کن هوش دار
از انجام نانوشته رها شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴۰گ، ۹سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۰-۵۳۰]

۴۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷۳/۱۱۱

آغاز: ای بسا نازا که گردد آن گناه ×× افکند مر بنده را از چشم شاه / آنچنان روئی که آن شمس الضحاست ×× آنچنان رو را خراشیدن خطاست؛ **انجام:** هر چه آن بر تو کراهیت بود ×× حق حقیقت بنگری رحمت بود / تو مبین که بر درختی یا بچاه ×× تو مرا بین که منم مفتاح راه

گزیده‌ای مفصل از برخی قسمت‌های مثنوی است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: صحبت الله خان ملقب به دبیر همایون، تا: آغاز قرن۱۴؛ دارای رکابه؛ جلد: تیماج، ۳۹ص (۴۶۶-۵۰۴)، سطور در متن راستهو در حاشیه چلیپا، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱-۳۴۹]

۴۱۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۶۳/۲**

دفتر هفتم؛ خط: نستعلیق، کا: احتمالاً میرزا محمد ملک الکتاب، تا: ۱۳۰۱ق؛ اشعار دو ستونه؛ جلد: تیماج، ۱۰۸ص(۸-۱۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۷/۲-۴۸]

۴۱۵. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۹۱**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شاه را گفتند آنجا حجره ایست ×× اندر آنجا زر و سیم و خمره ایست.

خط: نستعلیق خفی، کا: عبدالحسین یاور فوج، تا: جمادی الثانی ۱۳۰۲ تا جمادی الثانی ۱۳۰۳ق، جا: تهران؛ افتادگی: انجام(دارای ۵ دفتر است که دفتر پنجم نیز تا بیت ۱۸۶۰ نوشته شده)؛ جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۷-۳۹۷]

۴۱۶. **تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه: ۱۲۱**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** باز جویم در ظهور و در خفا ×× همت از ارواح اخوان الصفا / صد دورود و صد سلام از کردگار ×× بر پیغمبر باد و بر آل کبار

شامل شش دفتر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رضی بن میرزا نصرالله تفرشی، تا: چهارشنبه ۲۹ صفر۱۳۰۵ق، جا: رشت؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۹۲ص، ۲۲ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۵×۳۱سم [ف: -۱۵۹]

۴۱۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۰۶۴**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** چون فتاد از روزن دل آفتاب ختم شد و الله اعلم بالصواب. مؤخره سلطان ولد: عنبن می‌باید ترا ای مرد کار ×× تا دهی گلزار و گیری خار زار

منتخب مثنوی معنوی، منتخبی است از اشعار هر شش دفتر مثنوی که هر کدام به صورت جداگانه انتخاب شده است؛ خط: نستعلیق، کاتب و انتخاب کننده: شیخ الاسلام محسن بن محمد صالح بهبهانی، تا: ۱۳۱۱-۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ مصحح، با یادداشتی از یکی از شاگردان انتخاب کننده و کاتب به نام ابراهیم سبزواری و به تاریخ ۱۳۱۱ق، در تمجید از وی؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: تیماجمذهب، ۱۰۸گ (۲پ-۱۰۹پ)، ۱۷-۱۹ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۸سم [رایانه]

۴۱۸. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۶۴**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ××گردشش باشد همیشه زان هوا

نسخه حاضر مثنوی (شش دفتر) با دیباچه از مولانا جلال الدین عارف قیومی علیه الرحمه است که به خطی جلی و دلربا کتابت شده است با تذهیب و تزئینات بسیار ظریف و استادانه و جلد روغنی شکیل و جالب؛ خط: نسخ و نستعلیق عالی، کا: فضل الله بن میرزا محمد یوسف، تا: رمضان۱۳۵۰ق، بر حسب فرمایشآقای محمد رضا خان قوام الملک؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز کار شیراز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مذهب، ۵۶۵ص، ۲۷ سطر چهارستونی، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳-۳۲۴]

۴۱۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۹۹۹/۷ تا ۴۹۹۹/۱۲**

آغاز: هذا الکتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین و هو فقه الله الاکبر و شرع الله الازهر

دیباچه دفتر اول و دوم و پنجم و ششم مثنوی به فارسی و دیباچه دفتر اول و چهارم مثنوی به عربی؛ خط: نسخ، کا: عبرت نائینی، محمد علی، تا: چهارشنبه ۲۸ جمادی الاول۱۳۵۴ق؛ ۴گ(۳۲پ-۳۶پ)، ۱۷سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۴-۲۹۲]

۴۲۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۳۰/۲**

ابیاتی از مثنوی معنوی مولوی است؛ خط: نستعلیق، کا: علی بدرالدین احمدی بن حاجی ابراهیم لیلی آبادی تبریزی، تا: ۱۳۶۷ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مذهب، ۳گ (۱۷ر-۱۹پ) [ف: ۳۶-۵۹]

۴۲۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۵۶۱/۱**

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شهوت ار غالب شود بس کمترست ×× از بهایم آن بشرکان ابتر است / آن دو قوم آسوده از جنگ وخراب ×× وین بشر با دو مخالف در عذاب

منتخبی از مثنوی مولوی به همان ترتیب اصل و بدون هیچ شرح و توضیحی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۷گ (۲پ-۶۰پ، ۶۹ر-۸۶ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷-۵۴]

۴۲۲. **مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه: ۳۱۶/۱**

منتخب دفتر ششم مثنوی؛ بی‌کا، بی‌تا[اوراق عتیق: ۱-۲۵۶]

۴۲۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۳۹۱/۱**

آغاز: تا نباشد برق دل و ابر دو چشم ×× کی نشیند آتش تهدید و خشم؛ **انجام:** قوم دیگر را یقین در ازدیاد ×× زین عجب و الله اعلم بالرشاد / قوم دیگر ناپذیرا ترش و خام ×× ناقصان سرمدی تم الکلام

بخش کوتاهی از مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۱گ (۱ر-۱۱ر)، ۱۲-۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۸-۵۲۲]

۴۲۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۷۰/۲**

شامل فهرست حکایات مثنوی، اشعار وقار در شرح حال مولوی و شش دفتر مثنوی؛ کا: علی اکبر ابن محمد رفیع، بی‌تا؛ و صفحه ۷۵۹ اشعار مختلف به خط دیگر است درهامش قسمت دوم لغات و ابیات مثنوی به خطهای مختلف شرح شده که بیشتر آنها بعلت

صحافی کتاب از میان رفته؛ جلد: گالینگور، ۱۶۷گ (۴۱۲-۵۷۸)، ۳۳ سطر در متن ۵۸ سطر درحاشیه، اندازه: ۲۸/۵×۴۱/۵سم [ف: ۸-۴۳۱]

۴۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۹۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در جمادات از کرم عقل آفرید ×× عقل از عاقل بقهر خود برید

منتخب است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، آغاز نسخه محمد حسین عمادالکتاب قزوینی نوشته که خط نسخه از میر علی است و با نسخه‌های رقم دار او مقابله شده و شخص بی‌سلیقه‌ای روی این یادداشت را سه خط عمودی با جوهر کشیده و زیر آن نوشته است «کذب است»، با سرلوح تشعیر مذهب صفحه اول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۰۰ص، ۱۴سطر در متن و۲۲ سطر در حاشیه (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۷سم [ف: ۸-۴۶۲]

۴۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۰۹۹/۶

آغاز: گفتن الله تو لبیک ماست ...

اشعاری از مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۳۹)، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۲-۱۲۲]

۴۲۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۳۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** سیف و خنچر چون علی ریحان او ×× نرگس و نسرین عدو جان را

منتخبی از کتاب مثنوی معنوی، مؤلف قطعاتی از اشعار را به میل خویش استخراج و با اضافه کردن عناوینی مانند «فی الاستغنا- فی الفکر- فی الخوف- فی الطاعت» این نسخه را تنظیم کرده؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عالم الدین اسحق، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ مهر: «مشیرالسلطنه - حسین بن هدایت الله - محمد رضا الحسینی»، ناصر الدین شاه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرم مذهب، ۱۹۸ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳-۳۲۹]

۴۲۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** شیر دنیا جوید آشکاری و مرگ ×× شیر مولا جوید آزادی و مرگ / سیف و خنجر چون علی ریحان او ×× نرگس و نسرین عدو جان او

منتخبی است از حکایات مثنوی معنوی؛ خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب؛ مهر: محمد شاه غازی «پادشاه عالم گیر محی الدین ابوالظفر محمد غازی» پادشاه هندوستان، ناصرالدین شاه قاجار؛ تملک: امیر محمد فرزند امیر علی مردان خانبا مهر «محمد بن علی مردان - حسن بن علی مردان»؛ جلد: مذهب، ۱۱۶ص، ۱۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳-۳۳۳]

۴۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۸۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** در دل من آن سخن زان مینمه ست ××زانکه از دل جانب دل روزنه است

شش دفتر مثنوی است، در متن و حواشی به طریق مورب و راست کتابت شده؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ به سال‌های ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه گذشته؛ مجدول؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ میرزا محمود وزیر مشهود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرم، ۵۲۷ص، ۲۰سطر در متن ۳۸ سطر در حواشی، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۲۸۸]

۴۳۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۵۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد و کران / قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب تم.

شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ غیر از دفتر اول بقیه دفاتر دارای خطب منثور است، مجدول، با سرلوح مذهب خوب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۶۵۴ص، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۲سم [ف: ۳-۲۹۳]

۴۳۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۲۲۱

آغاز: هذا کتاب المثنوی المعنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین و هو وفقه الاکبر و شرع الله الازهر و برهان الله الاظهر مثل نوره کمشکوة فیها مصباح لیشرق اشراقا؛ **انجام:** آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بیحد و کران / شرح این کوته کن رو بر متاب ×× ختم شد والله اعلم بالصواب

شش دفتر؛ خط: نستعلیق ممتار، بی‌کا، بی‌تا؛ مذهب، مجدول، با شش سرلوح مذهب مرصع ممتاز، محشی؛ مهر: «بنده شاه ولایت طهماسب»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی، ۴۵۶ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳-۲۹۵]

۴۳۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۰۲

آغاز: الف: بازمانده از دفتر سوم دو برگ با آغاز: «ای ضیاء الحق حسام الدین بیار ×× این سیوم دفتر که شدسنت سه بار ...»؛ **انجام:** صبر آرد آرزو را نه شتاب ×× صبر کن و الله اعلم بالصواب.

شامل دفترهای سه و چهار و پنج و شش؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول و مذهب؛ با سرلوحهای زیبا با مینا؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۳۷۷گ، ۳۰سطر درمتن و حاشیه، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [ف: ۳-۱۲۱۱]

۴۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۶۱

آغاز: برابر۱**انجام:** دفتر ششم در حاشیه: ... بوی جانی سوی جانم میرسد ×× بوی یار مهربانم میرسد ... دفتر ششم در متن: ... گژ منه ای عقل تو هم کام خویش ×× تا نباید آن خسوف رو به پیش ...؛ دفتر چهارم در حاشیه: ... صورت امد چون لباس و چون عصا ×× جز بعقل و جان نجنبد نقشها ...؛ دفتر چهارم در متن: ... حق چو خواهد زلزله شهری مرا ××گوید او من بر جهانم عرق را ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با یک سرلوح، با دوازده مینیاتور؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۳۶۴گ، ۳۶-۳۰سطر درمتن و حاشیه، اندازه: ۱۱×۲۲/۵سم [ف: ۳-۱۲۱۵]

۴۳۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۴
هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرشید دیلمی، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: ساغری[نشریه: ۲-۹۳]
۴۳۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۲۰۲
هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۰ شعبان ۶[۰]۱۲؛ کاغذ: ترمه[نشریه: ۲-۹۴]
۴۳۶. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه: ۱۱۵۱۰
کا: وصال، بی‌تا؛ تملک: موتمن السلطنه در ۱۳۰۱[نشریه: ۵-۳۱۸]
۴۳۷. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۱۷۲
آغاز: در سبب قتل بعضی از نصاری و سلامت بودن بعضی از ایشان بود در انجیل نام مصطفی ×× آن سر پیغمبران بحر صفا؛ **انجام:** آمدن جعفر به گرفتن قلعه به تنهایی. چونکه جعفر رفت سوی قلعه ای ×× قلعه پیش گام فتکش جرعه ای
خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۲۵۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: -۱۲۱]
۴۳۸. یزد؛ آصف پور؛ شماره نسخه: بدون شماره
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با پنج یا شش سرلوح[نشریه: ۷-۷۱۰]
۴۳۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۱۸۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** با هزاران نغزی و آهستگی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ایرانی، جلد: مقوایی، ۷۸۷ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱-۱۸۶]
۴۴۰. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه: بدون شماره/۳
گزیده اخلاقی در ۴۱۰ بیت، در موضوع اخلاقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۷-۵۶۰]
۴۴۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳بخش۲
نسخه اصل: موزه قونیه ۵۱ (ع ۲۱۶)؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۶۱]
۴۴۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۱۴بخش۳
کا: سلطان ولد چلبی، بی‌تا؛ حضرت ابی ایوب انصاری ۱۸۲. پنجم (عدد ۱۲۴) [ف: -۱۲۵]
تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۱۵بخش۳
نسخه اصل: همان نسخه با نشانه N 180؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۱۲۵]
۴۴۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۲۱۶بخش۳ و ۲۱۷بخش۳
نسخه اصل: موزه مولانا در قونیه با شماره ۵۱. دفتر ۱ و ۲؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: -۱۲۵]
۴۴۴. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۲-۶۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۸۵گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: -۱۵۲]
۴۴۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۸۱۲م
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۵۷ص، ۲۳سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [رشت و همدان: ف: ۱۱۶۱]
۴۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۲۷۳
آغاز: بسمله، لله الحمد که این ... و اشعار متعدده از دفاتر مثنوی صاحب الکشف والعلوم حضرت مولانای روم قدس سره؛ **انجام:** موجود: شاخی که بلند شد تبر خورد- نی گفت که من نیم شکر خورد
منتخب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: شاه جهان آباد؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا[رایانه]
۴۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۱۳۵
آغاز: بسمله و بتوفیقک نعتصم یا کریم هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف؛ **انجام:** بام گردون را از و آید نوا گردد شبش باشد همیشه را. تم.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور[رایانه]
۴۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بام گردون را از او آید نوا ×× گردشش باشد همیشه زان هوا
خط: نستعلیق زیبا، کا: غلام حسام الدین بن شیخ تاج محمود السکندر آبادی، بی‌تا؛ مجدول؛ تملک: علی بن ابراهیم به تاریخ ربیع الاول ۱۳۴۰؛ مهر: «علی» (بیضوی)، «علی اصغر بن محمد ابراهیم» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، ۴۳۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳-۱۱۶]
۴۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۴۳۳
دفتر دوم و پنجم و ششم؛ خط: نسخ زیبا، کا: زین العابدین سیدی احمد، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح مختصر و دقیق؛ جلد: تیماج، ۱۹۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۲-۲۸]
۴۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۰۱۲ مکرر
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ناقصان سرمدی تم الکلام
شامل دفتر اول و دوم همراه با دیباچه‌های منثور است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای چهار سرلوح مرصع و مذهب؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۹-۲۳۹]
۴۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۶۶۰
آغاز: بسمله، خطبه هفتم دفتر مثنوی مولوی رومی که از خزائن فوهروم برآمد اینست که خلایف عالم و سایر؛ **انجام:** شد بتوفیق خدای لا ینام دفتر هفتم به پنج‌شنبه تمام.
دفتر هفتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کتابخانه شخصی احمد شاهد؛ جلد: گالینگور[رایانه]
۴۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۳۶۸
آغاز: ای حیات دل حسام الدین بسی میل می‌جوشد به قسم سادسی گشت از جذب تو چو علامه؛ **انجام:** ز آن نشد فاروق را زهری گزند که بد آن تریاق فاروقیش قند.
جلد ۶ دفتر ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب[رایانه]
۴۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۲۵۹۶
آغاز: بسمله. هذا کتاب المثنوی و هو اصول؛ **انجام:** کز ملک برتر بود ... همیشه زان هوا.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج[رایانه]

۴۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۱۳

آغاز: می‌دهد دل مر ترا کین بیدلان؛ **انجام:** ننگرد عقلش مگر در نادرات ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام[رایانه]

۴۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۲۹۷/۲۰۴۲. دفتر ۴؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ واقف: درویش احمد بسنوی [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰-ف و ۴۸۴۲-عکس و ۴۸۴۳-عکس و ۴۸۴۴-عکس

نسخه اصل: قونیه ش ۲۰۲۶. دفتر ۵ و ۶ و ۷؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ وقف کتاب خانه حضرت خداوندگار؛ مهر: «وقف کتابخانه درگه حضرت مولانا قدس سره الاعلا»؛ ۲۸۹گ، ۳۵سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸ و ۳-۲۳۳]

۴۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰-ف

نسخه اصل: خسرو پاشا ش ۱۸۰؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۱۲۷گ، ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲-ف

نسخه اصل: ابا ایوب ش ۱۸۲. دفتر ۶؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن البلخی، تا: سه‌شنبه ۱۷ ذیقعده؛ ۱۱۶گ، ۲۱سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۵۷-ف

نسخه اصل: حضرت خالد ش ۱۸۴. دفتر ۳ و ۴؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۲۸۴گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۶-ف

نسخه اصل: نسخه دکتر خلیل اینالجق. بخشی است از آن؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۸۳گ، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۴۹-ف

نسخه اصل: اورخان جامع ش ۶۲۰. دفتر ۱ و ۲؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۲۳۷گ، ۱۹سطر [فیلمها ف: ۱-۱۷۸]

۴۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۰۸/۲

هر شش دفتر؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۶-۷۰۸]

۴۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۹۶۳-عکس

دفتر ششم؛خط:نسخ،بی کا،تا:سه‌شنبه ۱۷ ذیقعده [فیلمها ف: ۳-۲۷۰]

۴۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۸۷/۲۱-ف

نسخه اصل:ایاصوفیا ش ۲۸۷۳. چند بندی از مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ۳گ (۴۵۳-۴۵۵)، ۱۷سطر [فیلمها ف: ۱-۴۶۴]

۴۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۲۵۱

خط: نستعلیق چهارستونی، کا: اسحاق بن ابراهیم سرابی، بی تا؛ مجدول، این نسخه قبلاً نزدیک فرد یهودی قرار داشته و در چند موضع با خطوط عبری نگاشته[میراث شهاب: س ۱۰ش ۱-۲-۲۴]

۴۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۵۷/۱

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، ۱۱ سطر(۶×۱۸/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۶-۶۲۸]

۴۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۴۸-عکس

منتخب آن است؛ خط: نستعلیق، کا: صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، بی تا؛ پیشکش میرزا ابوطالب مولوی شیرازی صدر دیوان خانه عدلیه فارس به کتابخانه شاه زاده معتمد الدوله فرمان فرمای فارس در صفر ۱۳۰۷؛ ۱۴گ [فیلمها ف: ۳-۲۷۴]

۴۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۰۷

بی کا، بی تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۴۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۷۶

آغاز: بسمله. و عنده مفاتیح القلوب و صلی الله علی ... اما بعد این جلد پنجم است از دفتر مثنوی و تبیان معنوی؛ **انجام:** نیست انکار و برخود را صبور تا پرش در نفکند در شر و شور ...

قسمتی از دفتر پنجم مثنوی می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۱۰گ، ۲۰سطر(۹×۱۷/۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [رایانه]

۴۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۸-۱۴/۱۸

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تا چنان کرد و که میخواهد دلش ×× اندل کور بدپی حاصلش / کر چنان گشتی که استاخواستی ×× خویش را خویش را آراستی

دفتر اول ودوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۹۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۶-۳۵۱۱]

۴۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۶۸۰/۲-۴/۱۵۰

آغاز: تا عاشقان از این آوازها آن رازها رامعلوم کنند ودرمان درد عاشقان گرددهرچه هست اندرجهان ای نامور ×× از بد و نیک از خشک وزتَر؛ **انجام:** زان که مادر اصل علم حق بدیم ×× جمله جان پاک اَگر چه تن شدیم

حدود ۵۰بیت از مثنوی است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ۲گ، ۱۳سطر [ف: ۶-۳۵۱۱]

۴۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۳۹۰

آغاز: بسمله الطعن الرابع الی احسن المرابع و احل المنافع تسر القلوب؛ **انجام:** در ضلالت هست صد کل را کله نفس زشت کفرناک پرسفه

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۰۰گ، ۱۹سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۵-۱۶۳۷]

۴۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۰۸

آغاز: دید رنج و کشف شد بر وی نهفت؛ **انجام:** چون شکر لب گشته ام عارض قمر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با سرلوح، محشی؛ ۲۸۰گ، ۲۵سطر(۱۲×۲۱) [ف: ۵-۱۷۵۷]

۴۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۱۷۵

آغاز: با ادب بتوان وصال دوست یافت؛ **انجام:** درد بی درمان

همه درمان شود ×× شادمانی آید و غم زان رود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۶گ، ۱۷سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴-۱۱۹۱]

۴۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۰/۲-۱/۳۰
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم درحجاب ×× هین خمش والله اعلم بالصواب ...
کا: علی بن ابراهیم بن احمد، تا: رمضان؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۳۴۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۶-۳۵۱۰]

۴۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۸/۱
از دفتر نخستین است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ (۳پ-۳۹ر)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۵-۵۰۳]

۴۷۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۳۵
خط: نستعلیق چهارستونی، بی‌کا، بی‌تا، مجدول، با سرلوح؛ جلد: تیماج،۲۷۴گ،۲۵ سطر (۱۵×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵-۵۰۲]

۴۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۱۹۰۵
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** همچو خاک مفترق از یکدیگر ×× یک سبوشان کرد دست کوزه گر / کاتحاد جسمها ما وطین ×× هست ناقص جان نمی ماند بدین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۹۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۴-۱۶۸۸]

۴۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۷۸
یک تکه از مثنوی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی در تاریخ ۸۵/۲/۱۶[رایانه]

۴۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۱۱۵
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۲سم [رایانه]

۴۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۶۷
آغاز: ... درر الدلات و طریقه الزهاد و حدیقه العباد و قصیره المبانی کثیره المعانی لاستدعاء سیدی و سندی و معتمدی؛ **انجام:** بود عارف را همین خوف و رجا سابقه دانیش خود دان هر دو را
دارای مقدمه‌ای است که مولانا در ابتدای مثنوی نوشته و در آن اشاره به این امر دارد که این مثنوی را بهاستدعای ابوالفضل حسام الدین محمد بن حسن معروف به ابن اخی ترک به رشته تحریر درآورده، نسخه تا دفتر پنجم را دارد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول؛ جلد: میشن مذهب، ۲۵۹گ، ۲۱سطر (۶/۵×۱۲/۲)، اندازه: ۱۰×۱۶/۸سم [رایانه]

۴۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۷۶
آغاز: بسمله. هذا الکتاب المثنوی و هو اصول اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول؛ **انجام:** قصه کوته کن که رفتم در صواب همین خمش و الله اعلم بالصواب تم المثنوی المعنوی به عنایت ... غفرالله ذنوبه
فاقد نیمه دوم دفتر دوم و دفتر سوم می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید ابن کربلایی احمد جهرمی، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۲۳۳گ، ۱۵سطر (۹/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۴۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۶۳
آغاز: ... از خدا جوییم توفیق ادب بی ادب محروم گشت از لطف رب؛ **انجام:** صبر آرد آرزو رانی شتاب صبر کن والله اعلم بالصواب
دفتر اول مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: گالینگور مذهب، ۹۱گ، ۲۱سطر (۵×۱۶)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۸سم [رایانه]

۴۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۲۷۸
سه برگ خطوط نسخ فارسی. (بخش‌هایی از مثنوی معنوی است)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از قربانی[رایانه]

۴۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۳۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]

۴۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۷۶
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۰گ، اندازه: ۱۳/۷×۲۱سم [رایانه]

۴۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۳۳۹
گزیده اشعاری از مثنوی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۹گ، اندازه: ۱۱/۹×۲۱/۴سم [رایانه]

۴۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۲۹
آغاز: بسمله، هذا کتاب المثنوی و هو اصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول و الیقین؛ **انجام:** همچو اشتر ناطقه آنجا بخفت ×× او بگوید من دهان بستم ز گفت؛ انجام مؤخره سلطان ولد بر مثنوی: «قصه کوته کن که رفتم در حجاب ×× همین خموش و الله اعلم بالصواب»
شامل هر شش دفتر مثنوی می‌باشد به جز دفتر چهارم که حدوداً ۳۸۷ بیت از آغاز افتادگی دارد، همچنین دفترهای دوم، سوم و پنجم این نسخه در اصل بدون دیباچه بوده و بعداً در صفحات خالی ما بین دفترها، دیباچه ها را افزوده اند که البته به خطی دیگر؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، دارای یک سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۵۸گ، ۱۹ سطر در متن و ۴۰ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [رایانه]

۴۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۵۳
آغاز: ترسیدن کودک از آن شخص صاحب جثه و گفتن آن شخص که ای کودک مترس که نام مردم؛ **انجام:** گفت خوابستم مرا بگذار و رو گفت آخر یار را ... تا بخسبی در پناه عاقلی ...
بسیار ناقص و مغشوش از دفترهای اول و دوم مثنوی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج، ۸۶گ، ۱۶-۱۹سطر (۱۱/۵×۱۷/۵-۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲/۴سم [رایانه]

۴۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۰
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۱۸گ،

اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۲سم [رایانه]
۴۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۱
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۸سم [رایانه]
۴۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۶۸۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۷۲گ، اندازه: ۱۴/۳×۲۱/۳سم [رایانه]
۴۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۸۴۶
آغاز: ابر بر ناید پی منبع زکات ×× وز زنا افتد و با اندر جهات؛ **انجام:** نیم بهر حق شد و نیمی هوا ×× شرکت اندر کار حق نبود روا ...
تنها دفتر اول مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۱۰گ، ۱۸سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [رایانه]
۴۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۶۳۸
آغاز: بسمله، المجلد الرابع الی حسن المرابع و اجل المنافع تسر قلوب العارفین بمطالعته؛ **انجام:** در ضمیرم این سخن زان ممکنست / زانکه از دل جانب دل روزنه ست / آن جان مرا ریز اندر بحر جان تا شوی دریاء بیحد و کران ...
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای سه سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینگور، ۱۳۶گ، ۲۳سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۱سم [رایانه]
۴۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۲۴
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گر تو نشتابی بیاید بر درت بشتابی دهد درد سرت
منتخبابی است از دفترهای شش گانه مثنوی مولوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج[رایانه]
۴۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۰۱۱۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی[رایانه]
۴۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۴۴۷
بی‌کا، بی‌تا؛ دارای شش سرلوح کتیبه ای مذهب، خریداری از امرالله صفری[رایانه]
۴۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۸۹
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالیاز کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۵۸گ، اندازه: ۲۱/۴×۳۱/۳سم [رایانه]
۴۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۴۴
این مثنوی بدون آغاز و پایان می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از اکبر عواطفی فرد[رایانه]
۵۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۱۶۶
تا دفتر سوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی[رایانه]
۵۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۹۲
دفتر چهارم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا شیخان[رایانه]
۵۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۰۱۹
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷×۲۷سم [رایانه]
۵۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۲۱۸۷
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ادم از فردوس وز بالای هفت ×× بای ما جان از برای عذر رفت / کر زیشت آدمی وز طلب او ×× در طلب می‌باش و هم در ظلل او
نسخه ناتمام و تنها بخشی از دفتر اول مثنوی است؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ تملک: سید حامد مورخ ۱۳۳۹ق؛ ۱۱۹ص، ۱۳-۱۵سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [رایانه]
۵۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره
گزیده‌ای از مثنوی معنوی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۲۷گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [رایانه]
۵۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۵۹گ، اندازه: ۱۰×۱۶/۷سم [رایانه]
۵۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۸۷۶
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۳۳گ، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۷سم [رایانه]
۵۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]
۵۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۰
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** مالك الملكست بدهد ملك حسن ×× یوسفی را تا شود ماء مزن ...
شامل هر شش دفتر مثنوی می‌باشد، اما دفتر اول فاقد دیباچه بوده و از دفتر ششم نیز حدوداً یک سوم افتادگی دارد. در تطبیق با نسخه چاپی مثنوی حدوداً ۱۸۶۰ بیت از انجام افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ مجدول، مذهب؛ انتقال از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۷۶گ، ۲۵سطر (۱۳/۸×۲۳/۸)، اندازه: ۱۹×۲۹/۲سم [رایانه]
۵۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۲۲
بخشی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان[رایانه]
۵۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۳۱۵
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** صبر آرد آرزو دانی صبر کن و الله اعلم بالصواب تم هذه الدفتر الاول.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ محشیبا امضای نجف یا نجفی حواشی نستعلیق حنفی، با سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مذهب[رایانه]
۵۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۰۹۲
بی‌کا، بی‌تا؛ دارای شش سرلوح؛ خریداری از امرالله صفری[رایانه]
۵۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۶۱
کا: محمد صالح، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه

نوازی؛ ۲۷۷گ، اندازه: ۳۳×۵۷سم [رایانه]

۵۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۰-عکسی

نسخه اصل: از ترکیه نسخه با ایوب خالد شماره ۱۸۲.دفتر ششم؛ کا: بهاءالدین احمد بلخی (پسر مؤلف)، بی‌تا [نشریه: ۲-۲۷۸]

۵۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۷۹۲

دیوان مثنوی در تاریخ پیغمبر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۸×۲۶/۶سم [رایانه]

۵۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۸۸۱۹

۱ج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵/۳×۲۶/۵سم [رایانه]

۵۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۹۱۷

آغاز: بسمله، این نسخه ناسخه مثنویات سقیمه و مثبت و مروج نسخ صحیحه مستیمه که مصداق حال و مرات منور مقال؛ **انجام:** چون فتاد از وزن دل آفتاب ×× ختم شد و الله اعلم بالصواب؛ انجام مؤخره سلطان ولد بر مثنوی: «همچنین فرمود مولانای ما ×× گنج رحمنپیشوای اتقیا»

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، دارای هفت سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۳۳۳گ، ۲۵سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰/۲×۳۲/۳سم [رایانه]

۵۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۹۳۹/۱

آغاز: هر که جز ماهی ز آبش سیر شد ×× هر که بی روزیست ز روزش سیر شد؛ **انجام:** هیچ کس را تا نگردد او فنا ×× نیست ره در بارگاه کبریا

منتخباتی ست از ۵ دفتر مثنوی؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغازوانجام؛ کاغذ: اصفهانی، ۶۹گ، ۱۴سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۴۰×۱۷سم [ف: ۳-۲۸۹]

● مثنوی معنوی (منتخب) = فذوذ المثنوی / شعر / فارسی

masnavī-ye ma‘navī (mn.) = fozūz-ol masnavī

حسینی حسنی، عبدالغفار

hoseynī hasanī, ‘abd-ol-qaffār

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲)

منتخبی است از «مثنوی معنوی» مولای رومی. مؤلف ابیاتی را از مثنوی انتخاب و به صورت موضوعی در شصت فذ مرتب نموده است. در آغازهر فذ ابتدا توضیح اندکی درباره موضوع آن می‌دهد، سپس اشعار انتخاب شده را می‌آورد و غیر از توضیحات کوتاه عنوان هر فذ، در مورد اشعار هیچ توضیحی نمی‌دهد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۱۲

آغاز: الحمدلله الذی کلمة توحید خواصه لا هو الا هو ... اما بعد چون بیان وارثان حضرت ختمیت اسرار علوم طریقت را در دو قسم ... و نام این ابیات مجتمعه فذوذ المثنوی گردید چه مثنوی بحریست زخار از درر اسرار کتاب آفریدگار و فذوذ جمع فذست و فذ در یگانه و من الله الارشاد و الاعانة.

زین نظم که هست بحر دردانه عشق ×× آفاق پر از صداست ز افسانه عشق / هر بیت چو خانه و هر حرف درو ×× ظرفیست پر از شراب میخانه عشق؛ فذ اول: هان و هان گر حمد گویی یا سپاس ×× همچو نافرجام آن چوپان شناس / حمد تو نسبت بدان گر بهترست ×× لیک آن نسبت به حق هم ابترست؛ **انجام:** این خودی را خرج کن اندر خدا ×× تا نمانی همچو ابلیسی جدا / آب جان را ریز اندر بحر جان ×× تا شوی دریای بی حد و کران

خط: نسخ زیبا، کا: محمد بن درویش علی بخارائی، تا: یک‌شنبه ۲۰ ذیحجه۹۳۹ق، جا: بخارا؛ مجدول مذهب، محشی به امضاء «منه غفر له»؛ جلد: تیماج، ۳۹۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۳۶-۳۵۰]

● مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب) / شعر / فارسی

masnavī-ye ma‘navī = masnavī-ye mowlavī (mn.)

ذوالقدر، خلیل، ق۱۱ قمری

zo-l-qadr, xalīl (- 17c)

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۴۸/۱۹

آغاز: اول هر آدمی خود صورت است ×× بعد از آن جان کو کمال سیرت است؛ **انجام:** جای سیمرغان بود آن سوی قاف ×× هر خیالی را نباشد دست باف

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: حدود۱۰۵۴ق، جا: احمد آباد گجرات؛ جلد: تیماج، ۷گ (۲۵۰ر-۲۵۶ر)، اندازه: ۱۴/۴×۲۶/۴سم [ف: ۲۹/۱-۴۴۱]

● مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب) / شعر / فارسی

masnavī-ye ma‘navī = masnavī-ye mowlavī (mn.)

یزدی، رضا

yazdī ‹rezā

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۱۲۱

منتخب مثنوی مولوی است؛ بی‌کا، بی‌تا[نشریه: ۱۳-۳۶۷]

● مثنوی معنوی = مثنوی مولوی (منتخب) / شعر /

فارسی

masnavī-ye ma‘navī = masnavī-ye mowlavī (mn.)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۰۳۵

آغاز: فی الخلفاء دفتر اول صفحه سی و یکم. بد عمر را نام اینجا بت پرست ×× لیک مؤمن بود نامش در الست؛ **انجام:** دشمن روزند این قلابکان ×× عاشق روزند این زرهای کان / زان سبب فرمود یزدان والضحی ×× والضحی نور ضمیر مصطفی.

گلچین مثنوی، در این رساله مفصل، مؤلف اشعاری از دفاتر شش‌گانه «مثنوی معنوی» مولوی رومی، انتخاب و به صورت موضوعی تنظیم نموده است، این رساله در دو بخش تحریر شده بدین ترتیب: بخش ۱.این بخش مسوده و موضوعات در آن نامرتب است.آغاز: «فی الخلفاء دفتر اول صفحه سی و یکم: بد عمر را نام اینجا بت پرست ×× لیک مؤمن بود نامش در الست؛ فی الخلفاء دفتر اول صفحه پنجاه و یکم: آن زمان حق بر عمر خوابی گماشت ×× تا که خویش از خواب نتوانست داشت»، بخش ۲. موضوعات در این بخش به ترتیب حروف تهجی تنظیم و بعد از هر موضوع اشعار مربوط به آن ذکر شده است. نمونه موضوعات این بخش عبارتند از: اخلاص، احسان، استاد، اولیاء، ایمان، اذان ... بهتان، بخل، بلاء، بکاء و ... آغاز: «فی الاخلاص: هر کسی را سیرتی بنهاده ایم ×× هر کسی را اصطلاحی داده‌ایم»، انجام بخش دوم و انجام: «فی الیوم دفتر ثانی صفحه هفتم: دشمن روزند این قلابکان ×× عاشق روزند این زرهای کان / زان سبب فرمود یزدان والضحی ×× والضحی نور ضمیر مصطفی»؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۲۹۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۸-۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۲-طباطبائی

گزیده‌ای است از مثنوی با «نی نامه» در آغاز که مدایح حضرت رسول و خلفای راشدین و مباحثی را تحت عناوین زیر گرد آورده و به مناسبت در برخی ابواب، حکایاتی از مثنوی گنجانده شده است. طهارة، صلوة، حج، علم، صدق، عشق، اخلاص، توبه، زهد، فقره، جهد، مراقبت، تقوی، ذکر، استغفاره، خلوت، فکر، خوف، رجاء، حلم و صبر، شکر، وفا، توکل، قضاء، تسلیم، قرب، انس، مکاشفه، وحدت، فنا، صحبت، طلب، صفة الولیا، باب الی الشیخ، صوفی، فی المحقق و المقلد، فی الکشف، فی آفة اللسان، فی ترک الدنیا، مذمة النفاق، فی الحرص، فی القناعة، فی مذمة الطمع، حسد، خدمت، عدل، فی حسن الخلق، سخا، تواضع، تکبر وتعجب، فی الرحمة و الشفقه، فی العجز، دعاء، حواس، فی مذمة البدن، فی مذمة النفس، فی مذمة الشهوات، فی آفة العقل، فی الروح، موت الفجار، موت الابرار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ دارای کتیبه‌های مرصع و مذهب، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد:تیماج مذهب،۱۱۱ص،۱۲سطر،اندازه:۱۶×۲۵سم [ف: ۲۴-۷۳]

۳. تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه: ۳

بی‌کا، تا: قرن ۹[نشریه: ۴-۳۳۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۰۸/۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۱گ (۱ر-۳۲پ)، ۲۵سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱۳-۳۲۷۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۲۰

آخرین بیت آن این است: «سیف و خنجر چون علی ریحان اوست ×× نرگس و نسرین عدو جان اوست» و این بیت در ثلث سوم مجلد پنجم (ص ۵۰۴ سطر ۱۱ چاپ ۲۰۷ تهران است که از روی نسخه مرحوم جلوه نگارش یافته است) می‌باشد، از انتخاب‌کننده اثری نیافتیم و از منتخب معلوم می‌شود که مردی درویش صفت و باذوق عرفان بوده و این خلاصه تقریباً ده یک اصل مثنوی است، برای نشاندادن طرز انتخاب این چند بیت را از ۴۲ نسخه با تصحیح برخی از اغلاط آن نقل می‌کنم: «مثنوی ما دکان وحدت است ×× هر چه غیر واحد است اینجا بت است / فقر و فخری نر گزافست و مجاز ×× که هزاران عز پنهانست و ناز / کار درویشی و رأی فهم تست ×× سوی درویشان مینگر سست سست / زانکه درویشان و رأی ملک و مال ×× روزئی دارند رزق از ذوالجلال / آن چنان کز فقر می‌ترسند خلق ×× زیر آب شور رفته تا بحلق»؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۸۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳-۱۶۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۲۹۴/۳

آغاز: بشنو از نی چون حکایت می‌کند؛ **انجام:** این نه نجمست رملست و نه خواب ×× وحی حق است و الله اعلم بالصواب

مشتمل است بر چهارصد و ده بیت از مثنوی جلال الدین محمد بلخی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بهرام، تا: ۹۵۸ق؛ ۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۹-۳۲۶]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۶۹۰

آغاز: ای خدای فضل تو حاجت روا ×× با تو یاد هیچکس نبود روا / گفت معنی هو الله شیخ دین ×× بحر معنی هاست رب العالمین؛ **انجام:** سیف و خنجر چون علی رنجان او ×× نرگس و نسرین عدو جان او

منتخبی است موضوعی در پیش از سه هزار بیت و مشتمل بر هفتاد و چهار باب که در باب ابیات مناسب موضوعی از موضاعات عرفانی انتخاب و تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۰۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۷-۲۵۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۶۷۶/۱

آغاز: بشنو از نی چون حکایت میکند؛ **انجام:** جامه ات را دوزم و بخیه زنم. اختتام یافت منتخب داستانهای عجیبه شش دفتر مثنوی مولوی رومی

به ترتیب از دفتر یکم تا ششم حدود ۲۰۵۰ بیت، در آن

داستان‌های مثنوی را برگزیده است، برخلاف رویه، آخرین حکایت از دفتر پنجم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۷۰گ (۱ر–۷۰پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸–۱۷]

۹. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۱۰۵۶

آغاز: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× وز جدائیها شکایت می‌کند؛ **انجام:** قائمه افلاک انصافست و داد ×× این عمد محسوس نبود ای عماد

منتخبات، از دفتر ۱ و ۲ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۶۳ص، ۱۲سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۸سم [ف: –۱۵۵]

۱۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۰۷ فرخ

خط: نستعلیق، کا: علی بن محمدصادق شیرازی، تا: یک‌شنبه ۲۰ شعبان۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج، ۱۲۵گ، ۸ سطر (۵×۹)، اندازه: ۸/۵×۱۳سم [ف: –۲۳۵]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۶۰۰

آغاز: بسمله، ای منزه پرده دار پرده در ×× وی بهر پرده در و از پرده در؛ **انجام:** تا نسازی هتک این استار را ××کی توانی دیدن اسرار را

پاره‌ای از اشعار مولانا جلالدین رومی از کتاب مثنوی او جمع‌آوری شده، این اشعار متعلق به قسمت‌های نامعین و از همه کتاب مثنوی است؛ خط: نستعلیق، کا: یحیی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج، ۸۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۶–۱۳۹]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲/۹–۷/۱۵۲

آغاز: من مثنوی انبیا ناصح تر و خوش لهجه تر ×× کی بود که کوفت ومشان درحجر / زانکه سنگ وکوه درکار آمدند ×× می‌نشد بدبخت بگشاده بنده؛ **انجام:** هالک آمد پیش وجهش هست ونیست ×× هستی اندر نیستی خود طرفه ای است / اندر این محضر خردها شد زدست ×× چون قلم آنجا رسید وسر شکست

اشعار گزیده از مثنوی معنوی مولوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱–۳۷۳]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۹۶/۱

آغاز: گفت پیغمبر قناعت چیست گنج ×× گنج را تو وا نمی دانی ز رنج / این قناعت چیست جز گنج زوان ×× تو مزن لاف غم ای رنج روان؛ **انجام:** آن ز خدمت ناز مخدومی نیافت ×× وین ز مخدومی سر از خدمت بتافت / فکر کن در راه نیکو خدمتی ×× تا نبوت یابی اندر امتی

منتخبی است از «مثنوی معنوی» در شصت و سه باب، در نسخه حاضر بخشی از این منتخب موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مذهب، ۷۰گ (۱ر–۷۰پ)، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۶–۴۵۲]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۵۸۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۹ص (۱–۹)، ۱۵سطر (۷/۵×۱۱/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷–۱۶۷]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۹۷/۹

آغاز: بسمله.ای کمینه بخششت ملک جهان ×× من چگویم چون تو میدانی نهان؛ **انجام:** تا بدریا سیر اسب و زین بود ×× بعد ازینت مرکب چوبین بود

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۲۲گ (۷۲–۹۳)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۴۷/۲–۱۲۸]

● مثنوی معنوی / شعر / فارسی

masnavī-ye ma‘navī

حسامی، زیب العلما بن حسام، ق۱۴ قمری

hesāmī, zīb-ol-‘olamā ebn-e hesām (- 20c)

منظومه‌ای است که شاعر به سبک «مثنوی معنوی» مولوی سروده است. او در این اشعار داستان‌های عشقی را به نظم کشیده و از آنها بهره‌برداری عرفانی نموده است.شاعر در ۲۴ سالگی شروع به نظم این مثنوی نموده و در سال ۱۹۰۲ میلادی آن را به پایان رسانیده است. در این مورد چنین می‌سراید: «عمر من اکنون چهار از بعد بیست ×× خود ندانم تا بیک بایست زیست / مسقط رأسم بروجرد بهشت ×× آنکه اندر پیش او فردوس زشت / از جمادی مثنوی شد ابتدا ×× هم ندانم کی رسد در انتها / چون تخلص من حسامی کرده ام ××گوی معنی را ز میدان برده ام / نیست فضل من که شه باشد پدر ×× فضل دانش فخر من شد ای پسر».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۹۵۲

آغاز: تا نیاید در دل عاشق شکست ×× کی تواند زد بدست عشق دست / عشق کو عاشق که معشوق کیست ×× حاصل این عشق آخر گو که چیست؛ **انجام:** از خدا احمد به پیغمبر سلام ×× هم باهل بیت آن شاه کرام

دفتر اول می‌باشد که وی بنا داشته آنرا در چند دفتر به پایان ببرد، در آخر می‌گوید: «شد چه اتمام این غزلهای ملیح ×× نه صد با یک هزار دو مسیح / بود تاریخ تمامی مثنوی ×× دفتر اول که بودی معنوی»؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۸۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶–۴۲۵]

● مثنوی منتخب از گلشن راز (و غیره) / ادبیات / فارسی

masnavī-ye montaxab az golšan-e rāz (va qayreh)

لاهیجی، محمد بن یحیی، ۸۴۰ – ۹۱۲ قمری

lāhījī, mohammad ebn-e yahyā (1437 - 1507)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۱۰۵۰

آغاز: بسمله. بنام آنکه جانرا فکرت آموخت؛ **انجام:** ایشان را جن و شیاطین گویند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج[رایانه]

← مثنوی مولوی ⋖ مثنوی معنوی
← مثنوی مهر و محبت ⋖ محبت نامه
← مثنوی میخانه ⋖ میخانه
← مثنوی ناصر علی ⋖ نقاش و صورت

● **مثنوی ناهید و اختر** / ادبیات / فارسی
masnavī-ye nāhīd va axtar

اچهی میان
ačhī mīyān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۰۵۲

آغاز: چه گویم دردجان مرتضی را خدا می‌داند اسرار خدا را؛ **انجام:** دریدم کاغذ و خامه شکستم بسی زانوی خاموشی نشستم.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز[رایانه]

← مثنوی نوایی ⋖ هزلیات نوایی
← مثنوی نیاز ⋖ سفرنامه هندوستان
← مثنوی ولایتنامه ⋖ ولایتنامه
← مثنوی ولد ⋖ ولد نامه
← مثنوی ولدی ⋖ رباب نامه

● **مثنوی ولدی** / شعر / فارسی
masnavī-ye valadī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۳۵-ع و ۵۱۳۵-عکس تا ۵۱۳۷-عکس

نسخه اصل: سلیمانیه حاجی محمود افندی ش ۲۲۰۶. ج ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن اسحاق بن ابراهیم لاوندی ولدی، تا: محرم۶۹۴ق؛ با یادداشت «مدرسه خداوندگار دو صد و سیزده سال». [فیلمها ف: ۱-۱۷۹ و ۳-۲۳۳]

← مثنوی ولی ⋖ دیوان بنوالیداس
← مثنوی هجری ⋖ صبانامه

● **مثنوی هریچندر رجا** / ادبیات / فارسی
masnavī-ye harīčandar rajā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۵۲۵

آغاز: قصه هریچندر رجا ... یار؛ **انجام:** برای اهل مخلوقات گفتم ... کرده.

ناظم: طوطی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹۶۸ق[رایانه]

● **مثیر احزان الملهوف علی قتلاء الطفوف** / تاریخ معصومین / عربی
muṯīr-u aḥzān-il malhūf ‘alā qutalā’-iṭṭufūf

عصفوری، عبدالعلی بن خلف، - ۱۳۰۳ قمری
‘osfūrī, ‘abd-ol-‘alī ebn-e xalaf (- 1886)

مشتمل بر «مقدمه» و «خاتمه» و ۱۲ «فصل» دربیان احوال و مصائب حضرت ابی عبدالله (ع) است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۵۶

آغاز: بسمله، الحمدلله العلی شانه الجلی برهانه القوی سلطانه؛ **انجام:** و هذا آخر ما جری القلم بسطره و ادی الحال الی ذکره و لنا الالتماس من من نظر فی الکتاب ان یدعو لمؤلفه ...
خط: نسخ، کا: عبدالحسین عبد علی (فرزندمؤلف)، تا: جمعه ۱۲رمضان۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۷سم [ف: ۱۴-۴۶۵]

● **مثیر الاحزان و منیر سبل الاشجان** / تاریخ معصومین / عربی
muṯīr-ul aḥzān wa munīr-u subul-il ašjān

ابن نما، جعفر بن محمد، ۵۶۷ - ۶۴۵ قمری
ebn-o namā, ja‘far ebn-e mohammad (1172 - 1248)

مقتل معروفی در تمثیل واقعه کربلا مشتمل بر سه «مقصد»: ۱. علی سبیل التفصیل للاحوال السابقة لقتال آل الرسول؛ ۲. فی وصف موقف النزول؛ ۳. فی الامور اللاحقة لقتله و شرح سبی ذریته و اهله.
آغاز: بسمله. الحمدلله الکاشف لعباده عن اسرار مراده الواصف نفسه فی کتابه بانجاز میعاده الراقم علی جباه البشر محتوم اشقائه و اسعاده ... قال جعفر بن محمد بن نما مصنف هذا الکتاب ان الذی بعثنی علی عمل هذا المقتل انی قد رأیت المقاتل قد احتوی بعضها علی الاکثار و التطویل و بعضها علی الاختصار و التقلیل ... فوضعت هذا المقتل متوسطا بین المقاتل ... و سمیته مثیر الاحزان و منیر سبل الاشجان و رتبته علی ثلثة مقاصد
چاپ: مشار عربی، ص۷۸۴؛ ایران، تهران، کارخانه مشهدی خداداد، ۱۳۱۸ قمری، سنگی، رقعی، ۹۳ص، به سعی و اهتمام علینقی بن بیب الله لنگرودی گیلانی

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الی ههنا انتهت مقاصدنا و علی الله جل جلاله فی المکافاة معتمدنا و الیه ملاذنا و مردنا ... فاسهم الهم له من ثواب الباکین ما یوصله الی درجة الخاشعین و احشرنا مع النبیین و المرسلین و الصدیقین و فی زمرة الشهداء و الصالحین و

آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین ... نجز الکتاب علی ید مصنفه ... جعفر بن محمد بن محمد بن نما الربعی فی غرة شهر جمادی الاولی لسنة تسع و ثمانین و الحمدلله و صلواته علی سید البشر محمد و آله و صحبه المیامین الغرر آمین رب العالمین (در چاپ نجف تاریخ ندارد).

خط: نسخ، کا: پیشاوری تیرایی حائری، مرتضی بن علی، تا: پنج‌شنبه ۲۴ شوال۱۳۰۷ق؛ ۴۳گ (۳۹پ–۸۱ر) [ف: ۵–۱۵۱۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۹۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و احشرنا مع النبیین ... و آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین و صلی الله ... یوم الدین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ جلد: میشن عنابی، ۳۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲–۶۳۷]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۶۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۹و۱۸سطر(۸×۱۶) [ف: ۱–۲۹۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۴۶۹/۲

همان نسخه بالا[نشریه: ۵–۶۶]

● مثیر الحزن الکامن فی مقتل الامام الثامن (ع) /

تاریخ معصومین / عربی

mut̲īr-ul ḥuzn-ul kāmin fī maqtal-il imām-it̲t̲āmin

آل عصفور، حسین بن محمد، ۱۱۴۷ – ۱۲۱۶ قمری

āl-e ‘osfūr, hoseyn ebn-e mohammad (1735 - 1802)

تاریخ تألیف: ۱۱ صفر ۱۲۱۱ق

مشتمل است بر فضائل و مناقب و مصائب حضرت امام علی بن موسی الرضا علیهما السلام که او خود می‌نویسد: «احببت ان اجمع کتابا لطیفا قد اشتمل علی تفصیل تلک المصیبة و اضم الیها بعض المناقب و المدائح العجیبة ... و اجعل فواصل تلک المناقب بعض المراثی والاشعار».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۹۰۷

آغاز: بسمله، الحمدلله رضی بقضائه و صبر اعلی بلائه و شکر النعمائه؛ **انجام:** و نستغفر الله من الزیادة و النقصان الی یوم العرض و القیام و صلی الله علی محمد و آله الاعلام و الحمدلله علی ما افاض علینا من الانعام ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: حسین علی محفوظ، مرداد ۱۳۴۷؛ ۱۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۸سم [ف: ۱۴–۴۶۶]

● مثیر الکتابة و الاشجان فی ذکر بعض احوال غریب خراسان / تاریخ معصومین / عربی

mut̲īr-ul kitāba wa-l ašjān fī d̲ikr-i ba‘ḍ-i aḥwāl-i ġarīb-i xurāsān

بلادی بحرانی، حسین بن علی، ۱۳۰۲ق۱۴ قمری

belādī-ye bahrānī, hoseyn ebn-e ‘alī (1885 - 20c)

تاریخ تألیف: ۲۳ جمادی الاول ۱۳۶۴ق

در احوال علی بن موسی الرضا (ع) و مشتمل است بر «مقدمه» و دو «فصل» و «خاتمه».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۸۵۱۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق قبل خلق المخلوقات و تکوین المکونات؛ **انجام:** و ابنائه اهل المراتب و العلا.

خط: نسخ، کا: زین بن حاج حسین الزین قدیحی، تا: ۱۸ رجب۱۳۷۱ق؛ به نقل از خط مؤلف؛ واقف: بلادی بحرانی (مؤلف)، اردیبهشت ۱۳۳۵؛ جلد: مقوایی، ۳۲گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۲×۲۱/۵سم [ف: ۷–۱۵۴]

Union Catalogue of Iran Manuscripts

By
Mostafa Derayati

Gāt-hā Muṯīr
Volume 27